N. Inv.
784.

784

LDII
33.

הינטל בזה ראשון יום ··

יוהם לצב ביום הראש׳ וג׳ ·· וג׳ קחו מזמרי ואל בכת וג׳ ··

אבול בשמחה לחמיך גשה וג׳ ··

מחו בל חוסי בך לעולם ירננו וג׳ ··

מ׳ משוחת בשמינו׳ שקרתה מבמפור מחות אשמי

ונבינו ואל האשימנו׳ ה גוננינו והרוממינו׳ ע

מינו ·· בא׳ יי׳ מגן אברהם ··

תה

גיבור לעולם יי׳ מחיה מתים אתה ורב להו

להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכ

בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים

יר אסורים ומקיים אמונתו לישיני עפר מי כמוך בעל גבורו

מה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה

יות מתים ··

שוורה

שי אלפים ש

ש ילמותי בזה ה

עלי אום מישב

ר יניתי שים שמ

והשעם קלוש

שמונה והשעים ·· צ רפתי אלה באלה באסית

לה בשפע ליסיה׳ ע וז וישועה לי תוסיה׳

וישרא' גואלינו יי' צבאות שמו קדוש ישרא' ברו
יי' גאל ישראל׃

ברוך אתה יי' אלקינו

ואלקי אבותינו אלקי אברהם ואלקי יצחק ואלקי יעקב הא' הג
הגיבור והנורא א' עליון קונה ברחמיו שמים וארץ׃
חכמים ונבונים ומלמד דעת מבינים אפתחה פי בשיר
להודות ולהלל פני שוכן מעונים׃

[illegible]

דין בכפות ב לי חמיס קחת לנסון בפ
דרי פז אאגוד ולכפות ׳ ד שאי אשלב גב אה לפ
מבעשור הקקי לחייבי ו הודיעני יורה חייבי׳
במאז תרשיש ואיים ׳ ח רח אפו גב מיהודה ח

Venerandus pater dominus Mathias de Cobilino pagine sancte expositor in eadem ordinarius tunc existens librum medicine precepta continentem legavit pro libraria theologorum pro quo tanto deo anime eius ut misereatur orate

1088

Liber continens precepta medicine

Bartholomei de Verona

De apate stomaci de fluxu ventris de eticesia de dolore renum et mala complexione calida corporis de mala complexione frigida et humida cerebri de debilitate totius corporis

138

Bartolomeus de verona vir commendabilis vir difficultatibus molestatur quam pluribus quarum qualibet egritudine indiget consilio et solatio Et prima quidem egritudo eius est apostema durum positum stomaci cum sensus tactu per digito duos spaciis dit infra os stomaci extensionem et duritiem habens mediocrem et comprehensione ipse paciens et cetera absque compressione nobiliter dolet Dicit tamen operaciones ipsius stomaci scilicet appetitiva et digestiva valde nobiliter lese sunt et tamen propria digestiva ipsius stomaci nobiliter lesa est ita quod nutrimentum in propria substantia eius non transfertur convenienter unde contra debilitatur et resoluitur substantia adhuc et propter debilitatem ipsius et frequenter hic vir in quo sputamine et superfluitates multe in eo continuate proiciam indigestionis frequenter sunt tamen descensus chyli et diminute digestionis ipsius ¶ Cura huius egritudinis pendet primo circa apatem ipsius si enim amplius duravit et difficiliori cura videtur propter quod subsequendo curationem huius que adtributa fuerit prime cum ipse fueatur flomatum et curatum curationibus approbatis eduventibus materia mixta ex flate dominante et colera subdominante satis mihi videtur sufficere ut subvenia ei cum bonis remediis infra scriptis Et primum horum est ut iste vir omni mane accipiat tunc potum quem gerit ponunt mensem Recipe aqua absinthii et mente et mellisse ana ℥ 1 aqua rad. altee ℥ 1 ß ℥ 1 ß misce et cum zucaro calido sumat ¶ 2um remedium est ut cum acceperit potum praedictum et ut 6 diebus tunc vii die sequenti accipiat hoc avicatum leve quod educat materiam predictam et specialiter in mensam in tunicis stomaci Recipe iere simplicis ℥ 1 aqua altee ℥ 4 misce et accipiat calido in aurora et tardetur potus et cibus post ipsum horis v. Et hec quidem duo remedia verificant mala complexionem stomaci frigida et humida malam que pendet a flate dominante et colera subdominante in ventre in stomacho eius

¶ 3m instrumentum est ut super stomaco suo portet hoc emplastrum Recipe cepti de mucilaginibus ℥ 4 cepti de melliloto de scepton mesue ℥ in galie muscate ℥ 4 storacis liquide ℥ 4 bdelii mollis et subalbidi ℥ 1 mente absinthii cimini cardamomi maioris ana ℥ 1 ß dissoluantur omnia cum aceto et calida stomaco applicentur Scio enim quod hoc emplastrum magnam partem tumoris et duriciei et doloris curavit et si continuetur in totum sanabitur ¶ 4m instrumentum est hoc Recipe pillarum de serapino mesue ℥ 4 bdelii mollis et subalbidi ℥ 1 armoniaci ℥ 4 incorporentur omnia sicut cum modico vini aromatici et fiat pille de omni ℥ vii de quibus accipe post unam parum ante cenam omni 30 vel 4to sero et hoc post curationem tamen predictam scilicet tempore quo non molestatur a fluxu ventris de quo videbitur in sequenti parte 2a primo ¶ 3m Remedium est ut iste vir semper ante cibum utatur confectionem de fisticis quam ego composui cum fiat cum aqua mente et non cum aqua rosata Ego

enim tali confectionem cum haec aqua ultima vel aqua violata vel endivie feci utor solum in febribus ¶ 6m remedium est hoc Recipe galie muscate storacis calamite masticis turis ana ℥ 1 cardamomi maioris cimini seminis maratri ana ℥ ß cum succo absinthii formentur pille de quibus iste vir semper in fine cibationis accipiat 4 vel 3 Ipse enim iuvat ad bonam digestivam efficiendam et conservanda superiorum membrorum predictorum sicut predicta confectio ante cibationem tamen hoc quod digestivam confortat magis tamen proficue nota dixit hec de egritudine prima

De fluxu ventris

¶ 2a egritudo huius viri est fluxus ventris quandoque chilosus et quandoque lientericus aliqualiter licet enim digestiva stomaci non sit nata non tantum ablationis et tamen lesa lesione diminutionis ita quod chilosus diminute digestus propter debilitatem retentive stomaci a multa materia mucilaginosa lesam detinere non potest immo lubricando descendit Et hec est causa tamen defectus cibi a stomacho prius quam digesta unde lientia efficitur Non raro etiam propter predicta mala que a stomacho in testinis continuata accidit fluxus diarricus ex corrupto chilo sive ipse prius in stomacho corruptus fuit antequam ad intestina descendat sive ipse chilus postquam ad intestina descendit ibidem corrumpatur Et ex hoc fundamento deducatur tamen fluxus quandoque chilosi quandoque lientica et utrisque sit Et cetera et ex hoc fundamento diversis colorum fetorum et varietas substantie eius quod emittit aliquando enim quandoque materia coloris subalbidi quandoque fuscus vel lenius materia quandoque subalbidus Item quandoque fetor cum lenia acredine reputatur quandoque cum acuitate et tamen materia quandoque liquidior quandoque grossior et hoc totum contingit propter longiorem moram ciborum in stomaco aut puritatem ipsius in eo aut propter valetem actorum calorum stomaci magis et minus coctus aut quandoque propter maiorem actionem colere ad stomacum propter quam corrumpit substantia ciborum et chyli unde sic valet in colore odore et substantia predictas Et ex hoc fundamento satis pulcre mihi patet diversis tamen fluxus quem patitur iste vir quam diaricus vel humoralis consistit ita ut quandoque materia emittitur pallida nigra subalbida subcitrina et lenia viridis quandoque viridis et in substantia pauca aquositas vel mediocris materia liquida et grossa cum omnia valde facile mihi patet contingere propter mala complexionem et compositionem stomaci tamen predictam que continuatur in testinis epatis et splenis ita quod mihi per modum attractionis ad intestina propter ipsarum debilitatem vel propter ordinem naturalem quia est quod membra fortia expellunt superfluitates ad debilia ita quod congregatur materia in intestinis que postquam virtute irritat ad expulsionem eius et accidit fluxus que de consuetudine erunt fluxum epaticum sed non est ita Similiter enim potuisset ille fluxus denominari splenticus et aliunde provenientes Est ergo hec egritudo in intestinis fixa licet eam sui magnam partem dependet a dispositione stomaci predicta Cuius quidem curationem in scriptis infra scriptis feliciter scripsit

Cura

De apate stomaci

stere

Et p^m q^d ypo^r z elis^e hoc q^d oi die i mane acci
piat R^x brodii pignis carnium castrati z vin:
seu scutellam unam aq^e de corticis ordei z flo^r
granatorum an z m^a melile z i cimini assati
mite turis mastic spodii sanderace an z s olei
onfancini z ii s^e misce / 2^m instrm z hoc R^x
turis spodii sandaree coriand^r preparati sumach granor
mirti an z i s^e pignedis yrci z ii olei onfan
cini z m^a gallarum perforatarum glandium cortic
rubei i tior^r castanearum an z ii cere z s^e
cere al^e z i fiat unguentum mediocris viscosi
tatis de quo actu calido totus uent^r ab umbili:
co inferius z ylia ter ul^e quater in die inungatur
3^m instrm z hoc R^x thuris mastic galie mu^s
storacis cal^e an z ii colofonie z i pul omnia
grosso modo z cum eo suffingent panni q^e sepe su:
ponat^r omnibus locis quibus applicat in unctio / 4^m
instrm z ut applicet^r ventosa mag^a orificii
sepe in loco sursum absque scarificatione arcet enim fluxum
immoderatum z sedat dolores efficacit^r / 5^m
instrm z hoc R^x sumach granor^m mirti coriandri
preparati sc^e plantaginis aviculorum uuarum an on m
glandium ciltarum glandium cipressi balaustiarum
acacie z corticum granatorum an z s^e cimini a
meos carui seni an^a an m^a i cortic^m prunis
nu^o x coquitur o^a in sicul^e ibus aq^e duab^s
ptib^s remanentib^s in fine d^e cortis sup addendo
aceti mg^t ciatum i et in hac m^a actu calida in
fundat^r spongia mag^a totum venter ambiens
decent^r expressa q^e plies in die aplicet^r / 6^m instrm
est hoc R^x spec^r fomentacionis pre^te & i mellice
ul^e surgi scutellas iiij^or coquant o^a sil^e i vino
nig^o stip^tico z cum his speciebus impleant sacculi ma
gni quadrati q^e pre in predicto vino in fusi teneant^r
z bn expressi actu bn calidi aplicent^r siteri post
assellacionem mirabili enim modo conferunt ad omnem
diariam ymo ad dissinteriam / 7^m instrm est
hoc R^x turis mastic torefactorum an z s^e trocis
stelle z ii in corpent^r sil^e cum succo mite
de quib^s accipiat ii ul^e iii aut iiii per horas duas
post cenam conferunt enim magnifice ad multitudinem
assellacionis z frequentiam eius sedando dolores z
confortando membra / 8^m instrm est hoc R^x
thuris mastic mirre sandaca torrefactorum an z
i bn et an z iii opii z i tant o^a subtili:
ssime z cum muca citoniorum z sufficienti q^ete lau
dani dissoluti cum aceto fiant suppositoria
prima cum filo eius appenso Cum g^o affuit nimia
assellacio z magni doloris imponat^r unum
ex eis in ano et permutat^r per horam z post extrahat^r
hec de extitudine 2a / De tercia uero h^s

Tercia ergo do ph^s huius uero est disposicio q^e
cacerica ipius apparet cum facies eius tumes

Aliquantum et alii uent^r eius ita q^d digiti expressione
uestigium concauitatis ostendit Et huius q^d causa
facilit^r intra ex predictis nota enim est q^d epar eius
debilitatum sit per predictas duas extitudines ymo
z propter nutrimentum membrorum particularium licet eis
apponat^r non tamen ibi unit^r z assilat^r per debilitate
ipsorum precedentemque ab epate et huius z ab
intestinis est a ipsius corporis mala co^m f ul^e
h nobilit^r intensa z si perseuerabit minat^r de
fucacionem ydropem ascitem l^e yposarcham q^e corporis
dispositio licet prima aduocet ad se curam tamen 2^m ma
gnam partem dependebit cura eius a rectificacione
stomachi z intestinorum iam predicta / Pro cuius tamen particulari
cura iiijor instra conscribam q^e m^i videntur ualere
sufficere / Et p^m q^d ypo^r z hoc Recipe aq^e absinthii
z m^a sir^i de cupat^r z i misce z bibat in mane
per plures dies z erit sit conferens epati z stomacho ultra
predicta in dispositione stomachi posita / 2^m instrm z hoc
R^x spec^r diacinamomi z aromatici Rosati ambarum
de scripcione mes^e an z i spec^r diarodon de scripcione
Nicolai spodii an z s^e zuc^e al^e z vi cum aq^e
eupatorii fiat confectio in tabulis tum ul^e duarum
z de quibus egrotus accipiat unam an cibum z alteram
post cibum immediate / 3^m instrm z hoc R^x spec^r
dialacte z diacurcume an z v mellis ro:
sir^i de eupat an z i zuc^e al^e q^e s^e fiat electuarium
de quo paciens comedat mane tempore quo accipit sir^i
predictum deglutiat quantitatem nucis muscate /
4^m instrm est hoc Recipe squinanti florum eu:
patorii et absinthii an z ii mastic z ii s^e spodii
sandalorum al^e et ru^e rosati an z i olei de ma
stice z absinthii an z i s^e cere al^e q^e s^e fiat
unguentum molle de quo omni die ter totum ypocon:
drium z partes posteriores ei opposite actu calidi
diligent^r inungantur z superponat^r panniculus calidus
z suffumigatus suffumigio in fluxu ventris de
scripto hec de extitudine tercia de dolore renum

Quarta ergo do ph^s huius uero est in renibus eius q^e
dixit est predicta est do^r ypo^r q^e sicut prouenit in
eo a membris circumstantibus q^e propter viscositatem earum
retinent in concauitate renis z poris ipsorum z
ibidem faciunt dolores calidam acquisitam in eis ex
longa stacione earum in ipsis renibus aut faciunt
dolores magnos propter malam qualitatem scilicet ipsarum
materiarum excellentem z velocit^r alterantem renes
Causa predicte materie prout ibidem dolorem efficere propter
distractionem renum l^e distensionem q^e est sensus doloris
quantitatis earum / 2a vero extitudo in renibus est mala
complexio calida prout naturalis earum partis vero acciden^le q^e
acquisita z ibidem propter prohibitam euentacionem ad quam
sequit^r intensio caliditatis ex coagulatis materias fleumaticas
i uetas i eis eaucionem licet q^e in eis generant^r lapi:
lli cum materia grossa fuit z magnifice viscosa

Adsiccitatem par͡t p̄ inclinata cū pua macie
q̄n ꝯxerit in renib͡ʒ tūc ḡnant̄ in eis arenule :
mixte q̄ p̄nt esse cā doloris in eis ⁊ ipe ets in
renib͡ʒ ḡnate p̄nt esse cā sanguinis ⁊ ī potē
vrinādi frequent̄ ⁊ sepe distillādo vrinā ⁊ in
pauca q̄ntite et intēdo ipām vbi si arene sint
in q̄ntite mlta clausa tollet̄ via exitus ipius
accidit tūc suria q̄ est p̄hibicō exitꝰ vrīe, et si
contingit v̄tute esse potēte ī ꝯpellēdo et
colatoīus paruus renū nō fuit vlā spi:
ssus tūc accidet exiti vrinā cū lapillorū :
mltitudīe ⁊ p̄pe q̄n nō fuerit valde grossi :
hec igit̄ dispō renū tp̄ing viri ḡrus ē attolle :
vad et difficil' ad curad̄ ⁊ p̄pe q̄n lapis :
magnificatus fuit ꝯnaturaliq̄ cū ꝯplicando :
sil' remedia male ꝯōnis ipsorū renū ⁊ ma:
le ꝯpōis eorū p̄cra octo ponā remedia :
q̄ acuit vtriꝰ horū egritū ꝯpata ꝯ quorū :
nulo p̄mm est ꝯfectō ꝯ phisticis facta ꝯ m :
taº ꝯgrūus scō' ipā cū lauat mūdificat :
⁊ abstergit mag accrenib͡ʒ rūpendo et ed
ucendo arenas ⁊ lapillos ab eis iuxta
illud 18º ꝯm̄ fisticis cū mest iuctus ꝯ co
minuit lapis qui est in renib͡ʒ ⁊m̄ vō reme
dium est hoc ℞ suci alkekengi ʒ ij suci apij
ʒ j detur ī mane in aurora tum calid̄ cum
mlto zucko ⁊m̄ iustum ⁊ bn̄ mūdificatum
ꝯ hec ℞ sperū ell̄ ꝯ semib͡ʒ ꝯsepta ab a
ꝯo cap sūma p̄ma ʒ j sēis apij carpob
siselecos orobi rubei tritorū se . . . spagi a
ratose ⁊ sariole ān ʒ i. ꝯ. se. m̄ q̄m frōꝝ
maiorꝝ medulle phisticorꝝ ʒ ij rad saxifra
gie sēm milisolis vitri combusti ān ʒ. ꝯ. s ij :
decuplāt lb ꝯ. mellis rosꝝ ʒ iiij infundat̄
fistici mdati ī aq rubee tritorꝝ p̄ duos dies
naturales dein q̄tint ⁊ cū eis q̄ dcā s̄ ⁊ lb
ꝯ. zuke fiat elm̄ de quo p̄ q̄ ꝯplenit aq̄s
ssitas p̄mū mēsem q̄tim ī aurora accipiat :
coclear vnū ⁊ tardet cibum adm̄q hoīs
iiij.or ⁊m̄ iustum est hoc ℞ se. mlij solis
rad. p̄ceme lap spōgie lapis egipciaci ān
ʒ j pul tiradās ꝯbustarū ʒ ij spērꝝ ell̄ ꝯ
ligal ʒ ij ꝯue al' cocti cū s ij q̄to ate. lb ꝯ.
et cū pulūib͡ʒ p̄dcās fiat ꝯfectō in rotul' ʒ
ꝯ. ꝯ quibus om̄ mane ān p̄ndiū p̄ duas hoīs
accs rotulam vnā ⁊m̄ iustum est ut iste
vir sepe ꝯmisceat seruat' ⁊ potui suo ad
ꝯ aq̄ spagi ⁊ saxifragie eqlī ꝯmixtis ⁊m̄
iustum est ut cum vadit ad mēsam ꝯ glucī
at iiij.or vl' v. ꝯna ede ī vere ⁊ autūpno ī
q̄bus floret ⁊ ꝯna facit. ⁊m̄ iustum
ut ipe sepe in vngat renes suos cū in vn
ctōn ista ℞ o ꝯrim ān ʒ i. ꝯ. suci rad spagi

Aristologie longe spice nardi florꝝ eupatorij
se. pol apij ⁊ spagij ān ʒ. i. cere al. q. s fiat
vngentū molle q̄d p̄us buliat ī ʒ in suci apij
vsq̄ ad ꝯsupcōm ip̄ius ⁊ de isto vngto actu
calido in vngant renes ⁊ ambo ylia ter in
die nāli ⁊ supponat̄ lana sucida bn̄ pectiata
⁊ ꝯdecent̄ calida ⁊m̄ Remedium ē ut si ī stat
dolor magnꝰ ī p̄tib͡ʒ renū ⁊ cas in loco sitꝰ
⁊ colli vesice ad q̄ duo loca m̄e frequenter
ꝯclinat et dolēs magnos efficiunt tūc fiat
fomētacō cū magis spōgijs suppositꝰ renib͡ʒ
at sup q̄bus medius eger sedeat cū sitꝰ ī
tmī ꝯ descīpcio ℞ fenugr̄ ḡnorꝝ ꝯsam se. mal
ue ⁊ altee ān lb ꝯ. cimini ʒ i. ꝯ. se feni apij
ān se q̄m frōꝝ maiorꝝ ān oij in pass ʒ ij
rubee tritorꝝ vidis lb ꝯ. corticū ꝯ panis nūo
x. ramo mellil' ān oij vm buliat ī mastello
vno aq̄ vsq̄ ad ꝯsupcōm ꝯ ꝯ ptis mq ī fuda
eger vsq̄ ad spatulas ⁊ sedabit illico dolēs
at saltem locꝰ p̄dcis aplicet spongie vt
p̄dcm ꝯ hec em̄ vm remedia solent ꝯferat
oīb͡ʒ dolorib͡ʒ ⁊ oppilatōib͡ʒ renū aq̄ꝰ ꝯ fe
ma ꝯtingat ⁊ aducunt lapides ⁊ arenes
h ꝯ ꝯsuetudine. cta ⁊ Anita ej do p̄ulis
tpīg vir ꝯ mala dispō cer' ⁊ om̄ fore p̄m
capitis eius p̄uenis amala ꝯne ꝯ ul' b
mali ipius ꝯ q̄ mlte me flite aquose ⁊
ꝯgregant in capite sue ista dispō cer' sit a
ꝯpata sue ipa sit p̄ colli ꝯ p̄ coll' ꝯpedēs
ab inferiorib͡ʒ mebrꝝ aut vtriꝰ mō se h̄ns sit
est ꝯnale ꝯ cedē ī egrꝰ ⁊ p̄pe p̄stuentib͡ʒ
sic est visilius et hec mala q̄º cer' frequent̄
ꝯ cū eleuacōis materꝝ colicꝝ ad cat que
aq̄ꝰ se flite ꝯmixte aquit salsedinē p̄
q̄d ex eis faile mite mltitudo sputum is
aquosi q̄nq̄ salsi ꝯ q̄nq̄ ī sipidi in eo p̄seue:
rans ꝯnaturalq̄ ꝯ dispōis oīa videt̄ ma
nifta ꝯstare posse oīa remedia sto ⁊ cū ca
ꝯpata ⁊ desēpta Ego vō ad ꝯplemētū carꝝ
que iuris vident̄ ī verificacō cer' sui iiij
adiutorium singularia remedia q̄ru p̄m est hoc
℞ macl cortici tibi ān ʒ i. ꝯ. ligaloes sto:
rac sca galage mirs mq cubebarꝝ ḡnorū
padisi ān ꝯ i corallorꝝ ru. labrusce rosarꝝ
ān ʒ. ꝯ. ambre m q a. ān ꝯ. in grā ʒ ij
pul. oīa p̄se dein ꝯmisceant ⁊ ꝯ hec pulue
ꝯspergat anterior p̄s capitꝰ tota caluaries
nouata om̄ sero q̄n vadit ad lcm̄ ā medie
tate. ab ꝯ vsq̄ ad medie te marci futuri
lxxz. ⁊m̄ remediū ʒ hoc ℞ mcedati
elcā sotiue magne ꝯ sepate ab a ꝯ co cap
ān ʒ i ambre musci ligal' et ān ꝯ. v.
ī corpent' sil' cū modico s ij. ꝯ ficados ⁊ ꝯ hec

De mala dispō cerebri f. 7 h

eleċ. ō fine q̄ntꝫ dierū aċ ℥ i cū modico
vini arōtici tepidi // 3m remediū est hoc ℞
specierū diamusci .d. specꝫ pliris arcotico an̄ ℥
i maio^ne ℥ ss. origani ℥ ij maċ ad pondus
om̄ fiat pul. q ligeṫ in sindone retorta ꝛ sepe
fiat odoramentum // 4m Remediū ꝫ hoc ℞
saponis albi ℥ i laudani storaċ ca. ligal'
rube pul. cortaīte sticados baccaꝝ lauri
an̄ ℥ i. ambre musci an̄ ℥ ss. pul. oīa et cū
aq̄ roś m9 cocta fiat pomū d'quo lauādo ca.
cū lixiuio fricet ipm̄ diligent' hec d' q̄rta cōp̄
tudine // ¶ Sexta ꝛ vltīa egr̄do eius ꝛ ven
da inītur ē vtis deblitas corpꝰ et puenīes
p̄p̄e adeblitate cordis p̄p̄ malā q̄ntem in co
agitam pcollīgancia storī cpis capul ꝛ ali
arū pcium pcordiū cū eo vn̄ adiṗam scōt
ac̄n^a lipotomica q̄ notant aqua ptibus
casus vtutis ꝛ p̄p̄e paulatie euenīes Si
cū festinus et fort' ez vtut' casus tūc q̄ntēt
ūi forc^a le d'sepe^e sincopis accepta i.2° cap^e
p̄o ca^o ibi dicī q̄ Sincopis est sbita ablacio
vtut' siple vitalis q̄ua to^m corpꝰ regitur
Et cadet hoc to^m in spectacōn cxposicōnis
diffiīcōnis sincopis accepte .ij.^a 34 2° it. ca^o.
d' sincopi ubi d'^r Sincopis ē d'structo plīm b:
tutū l' maior' ptis vtut' motie ꝛ sensibil'
p̄p̄ d'blitate cord' ꝛ aggracōm spūs tocius
corpim p̄p̄ cām mouēte cū ad interiora a^t.
p̄p̄ cām pforante ipm̄ in bus q̄r nō in ret
respiracōm a^t. p̄p̄ puitate ꝛ sbtilitate suā
q̄r nō supflunt sup illū q repit in minera
et q̄r ꝫ q̄ntingat necē est hat cord' disp̄om
rarificari alit' pictum minat' ci maxi^m 7 Noīd
q̄d disp̄ōis rarificacōn p̄mito mltm̄ q̄ferre po-
sse oīa instra q̄ stōm ꝛ epar eius rarificant
ꝛ capt ꝛ p̄p̄e i^o q̄d d'scptū est d'pulu' et
eleċ tact' pter hoc at̄ R^or singlaria d'sebā
modi^na Et pm̄ q̄d horū est cortex cit' q̄fectꝰ
decquo pacīes ō dic an̄ abū q̄n pcipit has
lippotomias d'glucīat finst' viru̅ Et vīne
hmꝰ excellent' ca' q̄xcellent' vꝫ caro at̄' cū
zuc^o. q̄fecta an̄ abū ꝛ post frequētata //
2m Reme^m est hoc ℞ specꝫ diambre spcꝫ
ely d'ligal' an̄ ℥ ij ꝫedoarie ℥ vi misceat'
ꝛ in siml' ꝛ fiat sacul9 fere q̄rti^{li} sc missis
d'sindone retorta q̄ s̄t cordi sup sinistra
maīlla aplicatus cū pdco puluē portet
3m Reme^m ꝫ vt fiat q̄fecto expulue' ely
d'scptū arasi nono alim̄ ca^o d'egritudinib
cordis d'qua pduas hōs an̄ pndiū et an̄
cenā aċ ℥ ss. bibēdo pꝰ ipam modicum
vini arōtici d'tas ꝛ quiescendo pꝰ assupc̄o
eius // ¶ 4m ꝛ vltim̄ remediū est hoc ℞

Margaritaꝝ electaꝝ ℥ i ꝫedoarie ℈ iiij m-
usci ambre an̄ ℥ i pul. oīa p̄se et pꝰ q̄mise:
ant' et q̄n actua' instat motꝰ lipotomicus
at̄ sincopalis tūc q̄hic pulue' d'ct' ℥ ss. cū ℥
i vini pcdā ꝛ ℥ ss. aq̄ carnis scc̄ psbliacōm
boni pulli· releuat cū hoīem asincopi ꝛ pculosi
accidētib iam pdict' d'q̄bus oīpotēs deꝰ mi-
sericordia sua ipm̄ tueat' ꝛ oms̄ alios q̄simili
disp̄one laguētes ꝛc' ixxi die nona septēbr'

Onumeta viri colendissim dm̄i N·
dignissimi Cancellarij illustrissimi:
principis dm̄i ducis henrici baua-
riensi ꝛc' sciavia q̄tinet in distēpie iiij^or me-
broꝝ Pm̄ est stoꝰ cū 2m pectus 3m caput
4m ē egritudo i renib eius nobiles ¶ Prīma
igꝫ disp̄ō ē distēpies stoi ad f. ꝛ h cū mlti
tudine meꝝ flātꝝ q̄ mucilagiose ꝛ aq̄se
ē ad mō- vitree vo sbdnantes hec d' cogsci
pnt p mlti^te sputamīs ꝛ saliual' hūitat'
aq̄se ꝛ mucilagiose p lemōē stōi plubīa^{te}
q̄nꝫ siniciente· pobtusiōm appetitꝰ Cui d'-
posicōni q̄n ipa pseuēat sup aās ifia di
ēdas p videat' ci cū assupcōn q̄fectꝫ d'tbꝰ
pipib q̄ua scpsit· 6 · adomotecū d'scpcōn
za d'qua aċ pduas hōs l' tres an̄ abū
℥ ss. et bibat pꝰ ipam R^az pte ciati vini
sbtilis arōtici ꝛ bn̄ fumosi // 2o tūc di
sp̄ōi pvideat' vngēdo to^m stō^m q̄ hoc vn
gto ℞ · o · d'mastice ℥ ij oli d'mto ℥ i oli
de costo ℥ i ss. pipis albi ꝛ longi gnorū
padisi capi storaċ ca. an̄ ℥ i resiē eloē ℥ i
gaz' mte mastic' cimini an̄ ℈ ij galle
mꝰ ℥ i ss. cere q. s. fiat vngtm bn̄ vis-
cosi de quo magn̄ pecīa ponat' sr̄ stō cale
fcta ꝛ ptet ibi cam sp̄ 3m pn̄le ad hanc
intencōm est q̄ iste vir asuescat in cotid
degluttire radice vnā ad mēsam digiti mīo
ris d' ꝫꝫ viridi elcō et bono rō bibendo nc
comedendo pꝰ ipm̄ saltem ptres hōs // 4m
pn̄a^{le} est vt iste vir cū septiana saltem
bis d'glucīat ℥ i thiace andromaci bone
et eloē cū ℥ i aq̄ mēte aro^te q̄ ganofi-
lata d'^r calesta // ¶ Vltū pn̄a^{le} remediū
est vt iste vir vtat' saltem ō fine vi diez
accipe modicū an̄ cenā pillaꝝ vnā d' pcebꝰ
desc̄pe mesue in antid d' disp̄oē f 4 h· cebri
Secūda pn̄' disp̄ō hꝰ viri est mala q̄o cer' f ꝛ
h· depēdens am̄ta ma flīta q̄ ... est cū:
augti i q male q̄nis in cer' nō mīg q̄r i a ma-
la q^o sit generatiā i ꝛ flātū ꝛ q̄gatiua
ipoꝝ in capite pbiam i digōis et hc q̄d
mala q^o potuit esse pā ꝛ oīgial' cā noti-
ligꝰ cōdaꝫ ego q̄ mala disp̄ō stoī maior fuit

De mala q̄ne f ꝛ h sto' cū mlti^ne meꝝ flātꝝ
de mala q̄ne f ꝛ h cer' depēdens am̄a flīta
de Tussi cū g'uitate hanelitꝰ ꝛ sputo mlto
de mala q̄ne c. et. s. renū cū dolē forti·
De drenulis q̄d incipit. Nocu^{ta}

e vti deblitate corporis

p^m

2^m

3^m

De nomin̄ pectoris

ca z pmaia noti capitis qm eius color est faci
ei ad albedinem inclinatus crispitudo z tectura
capillorum bonitas ingenii z opinionum contentum
sufficientia intellectum inclinat me ad credendum
q no tu e in cer° q magis percollitis q per
essencia existit in eo Pro cura ut tamen
dispois z si oia remedia mala dispositionem sto
vaficatiua declarata i pcedenti ca° z capiti
conferre pnt. tu pro capitis dispone tria
solemnia pona remedia quorum primum est hoc
Rx macis ℥ i granorum foli cubebarum gnorum
paradisi ana ℥ i ambre oriental ʒ iiii ligaal
ʒ ii caphore ʒ . s . rosarum ℥ . i . pul oia pse dein
ligent in panno de grana retorta z sepe o:
doret ‖ Secundum remedium est hoc Rx specierum diam
bre z diamusci dulcis ana ℥ . i ligal ʒ i co:
misceant sil z de hoc pul saltem in una ter
si asspergat tota prora capitis a principio capi
llorum usque ad summitates capitis pmedium antio:
ris ptis p iiii digitos platine et cum pos
tea pul. cu pectie deponat primo ‖ Tertium
remedium est hoc Rx specierum diambre z diam:
usci dulcis d'stpcoe d . 7° cam . sumac pa at
saltem mesi . distin . pa ana ℥ i . s . ligal folii
maio rane siccae pulegii betonice ana ʒ . ii . zu
c . albi ℥ . ii . s . i . confice ℥℥ iudis lb . s . fiat electuarium
d' quo comedat omni sero cum vadit ad lectum per
spacium unius mensis p duas horas post cenam d'glu:
ciat ℥ i . s . et erit remedium excellens conferens
capiti suo ‖ De membro ꝺ tamen qd in hoc
viro lesum est pectus eius qd qd magis hit
nocumentum pollicis eius ad capt z ad stom q
propter ipsius essenciam magnitudo cum pulsus cum
equalitate satis conveniente frequencie z velocitatis sunt
ponentes virtutis z naturae non multum aucta nec di:
minuta et quod non aut i eo maiesta plenitudo
neque coartacio hanelitus io satis volo z condu
di spaciositate pectoris pulmonem et cor ‖ noto
mem non esse lesa multum neque z q putas at
diusi° i ptsu q signifiacent debilitatem virtutis
plsatiles cordis ‖ et pari voce cum non apeat ma
gnum nocumentum in vocalitate . frequencia z dulsitate z
puritate hanelitus io q pectus z pulmo amittu:
tur ne mem non esse oppressa valde et precipue qm
notum si q ia appet i pectore non esse pseue:
rans pp hoc igi concludendum est q multitudo sputi
cum excreacione l' rasticacione emissi cum siccitua
l' gnitate hanelitus cum nixu et motu i concavo
pectoris perceptis sunt materias a capite ad pectus
d'fluxisse magis q q in pectore genite sunt
pp essencialem nocumentum cordis pulmonis z diaff
ragmatis . q confirmat quod nota clia magis
eueniunt z frequentius in eo i sero z post tempus

dormicionis q in aliis temporibus Itaque cum appareat
a tussi z multitudine sputi aquatio p videatur
sibi hoc tpalia remedio ‖ Primum est ut p duas horas
post cenam z p una hora ante cenam z in aurora
accipiat . i . hore de decoctione caleste q iuas digest
modificabit z dulcet a pectore Rx rad unglie
caballine z enule ana on i . ii . ycos ℥ . i . ca . ve
passi . liquiricie rase . ana on i s . ficuum pinguium
mio vin i cidenda i cidat z coquat z lb aq
vini usque ad consumptionem medietatis sed in fine
de cortis ponat et ℥ . i . d'in colet z bibat
ut ‖ Secundum remedium pectori appatum est hec
Rx penidiarum ℥ i . s . lacti d' primo ℥ ii co:
quant sil lento igne cum ℥ in pondere d' co
ctionis usque ad bona spissitudine z de hoc sepe
teneat pacies more suo q te unius ꝗmi
fabe primitendo ipsum dissolvi z ad pectus
descendere sin masticacionem a ca ‖ Tertium
remedium est hoc speciale ut iste vir post duo
remedia no alleviaret a tussi ipso inquietaret
ipsum tunc accipiat hunc potum pq quem non doriat
ut una hora tamen immediate post ipsum z tardius cibum
admittat horum . vi tunc descripsio ‖ Rx mucalaginis
sebesten ℥ ii cassie mup preparate cum aq ca . ve
ʒ vin agarici ola ʒ i ℥℥ ℥ vi misce z biba
tur tum cum ℥ ii decoctionis i hoc ca° scripte :
modificat pectus et lenit tussim i quietante
ipsum ‖ De membris nutritivis pacies in hoc vio
sunt vnes eius in quibus invenit distemperies ad
calitatem nobilem intensam z siccitatem q vnni:
ssa est ivo caliditas : mixta cum multitudo tenuitas
epatis z adhuc multitudo tenuitas amma flica
augmente i sanguine pp multiplicacionem illarum
flegmatum in sto pria in digestionis fram tunc in
tenderetur in renibus sicci° non minor calidita pp
hanc z caliditatem renum me flere concoquuntur
in eis z convertunt i arenulas z lapillos z
sunt cum euenta dolorum z angustiis ipsorum i renibus
quorum qd dolorum ducum assigitur cum una qd
ʒ mala q° . causa ipsorum renum ucher z subito
permutacio z altedus aos ‖ Ratio vero ʒ extensio
multa fra i eis ab arenis z lapillis pp qd
non est mirabile si dolores illi sunt valde fortes
qm tunt utrumque duarum causarum efficacium dolorum
. s . mala quirem causa subito alterante z solom
continuitatis ipsorum pdam vin oz q iste vir sit solici
tus i verificacione ipsorum renum i apercione z mundi
ficacione viarum suarum ne ita frequenter i eis
arane z lapilli z multo tempore permaneat i eis
z i modifica c z mem mucalaginis sax que
multe in eis ‖ Pro quorum complemento . y . d'
conscribo medicina appata . quorum primum est hoc Rx
aq eupat ℥ ii aq ca . ve . z saxifragie

pm

2m

3m

De nocumento pectoris

De dispositione renum z sicci renum

128

an ʒ i s. misce et bibat calid cu zuc o a na
ibus vl iiij diebus gtys in aurora // Dein acc
hec zin i medium R cassie fistule cu aq saxi-
fragie ʒ i s. bibat i aurora z tarde come
dere p 7 hos post ipam ¶ 2m remedium est
hoc R fistucorum mda ʒ iiij amisi feni se-
minis pastinace domestice z silvestris gna milij
solis an ʒ ij confundat fistici i aq ca ve-
porem nalem dein gtundat minutissime et
coquat cu ffiti gtite zuc al z cu speciebus
sptis fiat gfecto in frustris ʒ s. d q acc
ps frustrum vnu an cibum psspaciu vmq m-
si Est ei optia i modi do i nes alapill et
arenis z mebris mualagios qui fistes in est
vitus q gminuit lapidem q est i renibus 180
ʒ 3ij / ¶ 3m remedium cu adest i stanza do
lorem maxia est hoc R. p. de yera maiori d
buda an ʒ. s / formit pillo / bos stelle de
scpe d. 7o tan ʒ. s. formit pitte vij cu sy-
ace gto. et accipiat p duas hos an diem
et tarde cibi assupcom p 7 hos post cas
¶ Ritum z vltim remedium ʒ ho R spice nardi
dauci carpob se apij z pet. an ʒ i s. seis
acetose acoree scar z cusute an ʒ i gnorum
milij sol z iiij ca ve. vad. saxifragie an ʒ
ij melles rosi sy. gti ace an tb s. lap spogie
lap iudaici vitr gbusti an ʒ ij zuc al. tb s.
fiat elect. dequo pacies diebus alijs post assu-
ptom aq sptarum i aurora dgluciat code
ac vnu z tarde coede iiij hor in hoc em
stat fudamentu curacionis fere em disspomum
suarum ¶ Post hec q vir iste absticat
ab oibus cibarijs fcis gssi ne z viscositate
sua opilatis z ventosi ved st fercla pasti-
lia nuose z cutance aliuz p8 pisces vis
cosi z in lacubus l paludestibus aqs vinetes
gna legumin rizu lac z fercla lacticinia ca-
seum mollem z viscosum frequtem visu feni
amisi pet z om diureticorum Caucat potuz
vini grossi gturbati sil sint nigrum si albu
caucat apotu cuisie d ordeo saltem in tbus
dtas / Et summope cautet aq fre potum
Sed effugiat vsum rerum ulde salsarum z vnct-
uosarum // Caucat acc a comestion fructuum fiate
sicitate z stiptte sua opilanau z i grossan-
tiu humores ut sut pira cotonia gnata acria
nespillo sorbe z silia // Preterea hec q utat
cibis z potibus alijs libito suo Caucat z
a coitu frequentato z ppe sup cibis / z alonga
devicie si spmia z felicitabit vita sua.
auxilio diuine potencie cui semper re-
ferantur gracie inmortales Amen
lxxio mensi octobris

de pustulis acut et vlcerativis in toto corpe
sicut scabies 158

Vir clarissimus z eximius utriusque iuris do-
ctor dns Solimang de Solimanis labo-
rat disspoc splenis no sp modificat mitiorum
humorem ab epe z arenis qr z intricus humor
in epe et in renibus eius rapt cali bez magna
pgqua in fiat san z reddit ipm corruptu et
obm virtuti nutritiue i chens q dato qi vponat
mebris vsolubs no tu ve vimt z assilabu
cis q z latus ad mbra insiat ca corrupit
z mordicat faciendo pustulas acutas z vl-
ceratiuas z dato qi ia absimdat amebris
p vnones z ablutiones tu milies iadiua-
ret nisi psoe qo mebrorum vasitet pp qd iste
vir abstineat acibis z potibus oibus acut
ut cepe raphano aleo z silib z arebus vlde
pigbus vlde salsis. ab eruca acaulibus et
silibus. et ab vinis vlde fumosis z acutis Et
pter hec iam dca acc cibu oem libito suo
Pro Regie vo mli utat istis libus quorum de
scpones in hoc margie posite sut / Pa d dscp
pillarum de quibus saltem o vj a die paru
an cena acc vna z e ss gtinuado earum nisi
fluxus ventris i moderatus accidit R aloes ab-
luti ʒ ij s. lap. ar. et lazulli an ʒ i fiat
pitte xxx ʒ vj cu succo rosarum / 2m
Remedium est istud elin d quo salte o mese
bus in aurora acc ʒ iii s. cu medio ciato
aq lact Reliq q tpe utat pillis sptis R el
acc de psillio de epitimo an ʒ ij elect rosa-
ru ʒ s. misce // 3m Remedium spale est de-
scpco q zda sperum q dent mag coq ut ifra
appz. dequa aq qui instat ntu magni pru-
ritus et intendo pustularum corupcionem iste dns
made faciat corpus sum tom at salte ptes i as
q magis lese sut ascabie R alumis ramei ʒ
i argenti sublimati ʒ. s. buliat in tbus metretis aq
ustis adqsupcom ze ptis z fiat ut // R rad-
ssptaie enule z lapacij an ʒ. s. elle ingt ʒ
ij coquat sil in vom fial aq ustis adqsupcom
re ptis z fiat ut dctm est ters

Pro scabie

Rx acc ho elin i auroa cu medio ciato aque
lact cal et post dormiat p vna hora z tarde
cibu assumat hor. 7. z post p vna hora pn-
deat R elect de epithimo elect de suco rosarum
an ʒ ij misce z fiat ut / Ro acc istas aqs
in aurora et post dormiat p vna hom z tarde
cibum hor iiij ad minus R aq d fumo terre
acetose z enule an ʒ i s. misce / Ro qui acci-
pit digeston p aliq d dies si uenit ei fiat si-
pus acc o 3o die paru an cena pillam
vna de aloe abluto z post comedat i mete
Ro acc vm die ʒ i de pillis istis ho sspta

Immoratio et post dormiat prima horam cum di-
midia et tardet cibum horis vi in quarum 7ª acci-
piatur .i. aque zuccharate calide ℞ pillularum aure-
arum et yere gre an ʒ iiii lapidis ar. et lazulli
an ℈ vi fiant pille xxiiii 3 // 7º post evacuatio-
nem eradicatamque inungatur corpus totum bis in die
semel in sero cum vadit ad lectum et in mane cum surgit
ad saltem in sero usque ad x dies vel vi cum hoc
vnguento ℞ vnguenti de succo enule ʒ iii vnguenti
albi ʒ i misce // Vltimo vero factis omnibus
suprascriptis remediis abluat corpus suum cum
decoctione radicum et foliorum lapacii et enule:
quibus vicibus qua ablucionem continuet per me-
diam horam etc.

De varicibus seu de tumore et corrupcione cruris

Tumor et corrupcio cruris huius viri
summo pendet a sanguine melancolico per ad-
hustionem in eo facta a materia que
calida existens ipsius est sanguis melancolicus fertur
ad tibias propter ramum cruris descendentis et
cum multa mora que continget ibi acquirit in tantum putrefa-
cionem propter quod nimietate eius suffocat innatum calorem
cruris eius verum propter acuitatem eius corrumpit
cutaneam partem per quod subtilior illius insensibiliter
evaporat. Grossa vero pars tumefacit membrum
et precipue magis in parte inferiori ubi calor est debi-
lior ad hoc et contingit profundacio illius corrupti
sanguinis inter ligamenta et extremitates vena-
rum et arteriarum et cordas et musculorum. Cognoscitur
quod sanguis melancolicus est non fecalis quoniam in loco
invenitur nigredo permixta rubedini sicut co-
lori mori semmaturi, etc. quia calor tactu per-
cipitur non cum forti dealbatione illius membri. Si enim
fecalis melancolia dominaretur in sanguine foret necessario
ibi percipi frigiditatem duriciem et nigredinem in membro
maiori tactus. propter quod in tertium satis facile a me
veniri posse modum curationis huius egritudinis
ut inspicientibus apparet. // Itaque primo necesse est rectifi-
care distemperanciam epatis materiam illam multiplicantis
et mandantis // 2º primum est necessarium prohibere fluxum
materiarum ad crura // 3º oportebit absumere materiam iam
in membro receptam // 4º confortare membrum
recipiens // 7º et vltimo rectificare regimen pacientis //
pro expedicione vero primi competent sibi tamen in istra
lapsum epatis calidi convenienter corrigendo. Primum est hoc
℞ aque cicoree scariole an ʒ i s. aque eupatorii ʒ
i misce et accipiat in aurora vel mane in aurora et tardet
cibum horis iiii // 2m est hoc confectio de qua accipiat
rotulam vnam ante cibum et aliam post cibum diebus
intermediis quibus non assumit aquas predictas ℞
trocisci de violis spodii cum saturo an ʒ i ca. re
ʒ ii sandali masticis an ℈ vi cum zuccaro albo ʒ iii
cum aqua cicoree fiant confectiones in rotulis cum vel vii dra-
gmarum // 3m quod in fine x dierum accipiat ʒ ii de

Infra scriptis pillulis in aurora et illo mane quies-
cat in domo et non recedat nisi transmiserit hoc
quicquid et post assumpcionem ipsarum quarum descriptio ℞
pillularum aurearum ʒ s. pul. de reubarbaro ʒ i lapidis ar. prepar
ʒ i diagridii ℈ i formentur pille 7 ex duobus scro-
pulis quas accipiat etc. //

Circa 2m intencionem 7 videntur in natura remedia
et administranda antequam membrum maiori tumore
tumefiat et corrumpatur primum in quo hora est ut omnino pro-
curet aperire emorroidarum venas et si natura providi-
sset de earum apercione omnino caveat administrare
earum constrictionem super locis ymmo neque recedat a
balnea aliquem de tempore quo diceret in mense 7 ta // Si
quod vene ille non essent naturaliter apte tunc pur-
gantur cum sectis porcinis vel pena acuta aut
saltem fricentur cum foliis consolide maioris. et
forcior illo est fricatio cum foliis ficus. et adhuc
forcior est fricacio cum felle thauri et omnium
fortissima est fricacio cum pul. euforbii vel
etiam albi Semper quod in hac materia suspecta huius
flobotomia predictarum venarum. multos enim homines
per eas productos vidi ad vlcera et fistulas
difficilis consolidacionis propter quod curas multo consilio
de hac materia pulvere declaratus. Et si illa non
possunt administrari quia eger effugiat ea tunc
saltem fiat ei vel mane flobotomia de basilica in
vena inter anularem et minutum digitos si-
nistre manus // Materia quae iam in membro rece-
ptam conveniunt absumendum medicine resolutive in quibus
est virtus lenificacionis etc. Et ego cognoscebam
duas que venerunt nobilis innuati effectus prima est hoc
℞ o. ros. ʒ iii olei a. a. ʒ ii olei de ma-
stice ʒ i s. litargiri ʒ i sticacole ʒ i mastic
thuris minuti an ʒ i s. terbentine resine
an ʒ i s. thucie preparate ʒ ii anuli ʒ i cere ʒ
i s. dissoluatur simul et coquatur olea et cera et
cum ceperit tepescere agitando tunc addantur
ista simul cunctis longo tempore agitando tunc ergo infun-
dantur in eis panni molles quibus vel vinis vicibus
post eorum infricacionem de eum cum istis pannis involvatur
membrum et est bonum resolutivum sicut bene consi-
deras // 2m instrumentum est hoc ℞ pinguedinis
anatis tussi an ʒ i s. olei onfacini ʒ iii
thuris masticis sticacole resine sicce an ʒ i
s. plumbi combusti ʒ s. pul. gallarum cipressi
tonsfarum ʒ i terbentine ʒ i s. cere ʒ i
fiat vnguentum bene tenax de quo vestiatur membrum
a medio cruris in fine vsque ad medietatem
pedis vndique // Pro 3ª vero intencione ph[isi]ci
intencione cum apparuit membrum iam esse rectificatum
tunc fiat ei hoc vnguentum quod apponatur eo modo
quo predictum et super eo portet caligula facta
panno corii vel cervi vel canis ut convenienti ad

235

De modo aperiendi emorroidas

lesione membrorum amplectatur // Non tamen ... supone modum absessionis fluxus mei et fit per ... sectione ego cum tale ... ingeniu ... suspicio et nullum ... quod extra ... tali non incurrerit ... mortis alii et pessima ... eis ... suo ... ydropis apostematum renum ... splenis ... unguenti descriptio est talis R olei ros ... de mastice ana ℥ i ß olei onfancini ℥ iii sandale spodii ... ana ℥ ii ... corallorum ... ossium dactillorum combustorum ana ℥ i ß ... gladiorum gallarum ... ana ℥ ii oppoponacis ℥ i cere q s fiat unguentum molle et administretur ut ... Pro ... intra ... evitet iste ... omnia ... scripta ... legumina ... cibos pastales ... carnes salitas caseum antiquum vinum nigrum et valde grossum ... est contra huius dispositionis ad laudem omnipotentis

De debilitate et dolore in pede magis que remanserunt post consolidacionem

Pro regie debilitatis et aliorum accidencium scilicet dolor que remanserunt in toto pede magis post consolidacionem vulneris in coxa facti cum pyxide scilicet ... in coxa et ... in tibia ... pedis et ... et cavilla viri generosi et strenui comitis bernardini ... mo ... scripta ... est que ... in mistris ... ut abstineat abusu ciborum ... sua viscositate opilacionum venas et ... sunt ... pastales et lacticinia ... atque ... pisces omnes et maxime ... Et evitet ... frequentem usum vinorum acetositatum et ... effugiat omne genus ciborum acutorum sua mordicatione et ... ledencium ... aceto acre ... sale et ... Et effugiat ... grossi ... sua ventositate ... legumina omnia ... comestiones leguminum ... dolores ... ut scriptum est agalo ... vinum valde acuti et ... sua dissolucione faciens fluere ... Et ... tibaria ... fere alias cibis et potibus uti ... Secundum ... ut ... flexibile ... mas ... flexum ... hoc laudo ... totum mensem ... ante ... hoc anno ... in fine ... dierum ... accipiat pillulas istas ... post eas ... et tardando cibum ... descriptio est R pillularum de ... ℥ ß pillularum fetidarum ℥ i formentur pille ... cum ... et accipiat ut dictum est Et ... ista distrahendi

mas ... laudo ... purgationis ... die ... cenam ... descriptis pillulis R ... descriptio ... ℥ i bdelii dissoluti cum succo ... mollis et galbani ℥ i formentur pille ... et accipiat ut dictum est Secundum mistrum ut iste ... depingere et ... sibi ... ante cibum et post cibum accipiendo ... laudabiles ... et ... dolores meis Secundum mistrum est ut iste vir assuescat sepe ablueri ... suas ... aqua ... ferri ... fuerit ... et galle cum ... sic ... R aqua ... fabrorum ... mellis ... gallarum ... galle et ... et bulliat cum aqua predicta usque ad ... mellis ponatur ... in fine ... facte ... ablucionem cum aqua ... ante cenam post ... diliget ... Secundum mistrum est ut postquam membra fuerit ... sero et mane ... per totam ... unguento ... fortem ... ante ... descriptio R bdelii molle et galbani ℥ i galbani ℥ ß oppoponacis ... ana ℥ ii adipis ... ana ℥ i et ℥ ß olei liliorum ana ℥ i ß olei onfancini ℥ i salis ... ℥ i ß cere ana q s ... unguentum molle ... bulliat ... ad ... Secundum mistrum est ut postquam iste vir ... diebus administraverit ... alijs diebus administretur hoc unguentum eo modo quo administravit primum R olei de vitellis ovorum olei ... ana ℥ i ß ... et ... ana ℥ ii castorei oppoponacis bdelii ana ℥ i et ℥ ii ysopi ... ℥ i ß medulle ... ℥ i ß cere ana q s fiat unguentum ... bulliat ... et ... usque ad ... diliget ... cum ... ad ... Et ita ... ad ... Secundum mistrum est ut postquam ... diebus administraverit duas ... alijs diebus ... R ... olei ... liliorum ... olei ... ana ℥ i ß ... ℥ i cere ... ℥ i ...

Abrotani ana ʒ i salis bene torrefacti ℈ ii rosarum
spodii sandali ana ʒ i fiat unguentum molle quod
applicetur applicetur si quod predicta duo applicari debere
scriptum est // Postquam hec administrata fuerint si
sanguis erit ut spero observatur laudes altissimo
omnium conditori Si non notificetur michi qualiter remansit
dispositio ego enim non desistam ei providere donec sa-
natus perfecte erit quia diu hac vita fugat nam
enim aliqua ratio est propter quam non debeat perfecte sanguis
fieri unum tamen addendo quod quando inungit in feriorem
membra et cum quibus in unctionibus inungit ea cum
eisdem inungere debet loca volvis que sunt in coxa
et sic procedendo felicitabit ad sanitatem personam
quam sibi misericordia sua concedat altissimus qui sanat
languores omnes ad laudes eius immortales amen
Ultra illa que iam in mente scripta sunt et aplicata
fuerunt remedia sunt cure et pede nobilis et spe-
ctabilis domini bernardini cum omni soler-
tia studiosa graviter necessarium esse providere sibi
quinque solemnioribus remediis pro primis recupan-
da sanitate ut nunc scriptum // Primum itaque primum
est ut omni mane parum post ortum solis et omni
sero quando vadit ad lectum a media tibia inferius
totum membrum ungat usque ad plantam pedis
cum hoc unguento primo mediocriter fricando saltem
per unam partem hore cum conserti calidi tunc deinde sup-
ponat magnum frustum lane succide bene car-
pinate et saltem faldellam de cotho diligenter
calidam et hoc per unum dies continuos ℞ olei de
keiri ʒ iii olei vulpini lb. s. pinguedinis cassi
et anatis ana ℈ ii cere ʒ i olei rosarum ʒ vi
picis navalis ʒ ii cere al. ʒ iii opii ℈ iii
fiat unguentum spissum in mortario postquam
tepefacta fuerint tantum in mortario ... continue
addendo musci g. iii liquefac ʒ iii et longo tempore
tantum // Secundum remedium est ut aliis unum diebus
similiter et hora predicta inungat membrum cum hoc
unguento ℞ olei onfancini olei rosarum ana lb. s. farine
ammi ʒ i s. cere ʒ ii mucilaginis carticu madra-
gore ana ʒ i vitellos ovi numero vi sanguinis dra-
conis ... hypoquistidos acacie sandali ana
ʒ s. ... commisceantur in mortario et fiat unguentum
spissum // Tertium Remedium est ut supra loco ubi
... nubius apponat unum de istis cerotis
et continue affixum teneat ibi in exteriori parte et alterum
de eis in parte interiori que opposite illi ℞ cerati
de mucilaginibus ʒ ii cere ʒ i dissolvatur cum
vino ... et fiat cerota duo // Quartum re-
medium est ut omni [illegible] die ... parum ante ce-
nam accipiat unam de istis pillulis ut facere solebat
... padue ℞ aloes abluti ʒ s. bdelii
mollis ℈ ii armoniaci ℈ i forment pillule ex
omnibus ʒ vi cum melle rosarum // Quintum remedium est
ut omni sero quando vadit ad lectum faciat inungi totam
spinam a cingulo inferius per longum et latum cum hoc
oleo bene calefacto et supponat totum vel lanam ut in
primo capitulo dictum est ℞ olei de violis cibris de
camomilla de costo ana ʒ ii et sandali ana ʒ i commi-
sceantur in mortario // Sextum remedium est ut utatur
ista confectione scilicet accipiendo de ipsa post cibum duo
vel tria frustra et credo quod ex applicatione istorum
sanguis erit ℞ confectionis de prunis lb. i electuarii diamoron
ʒ i et s. confectio ad laudem omnipotentis dei

Ad provocandas menstrua

Primo fiat ei applicatio ventosarum sine scarificatione super
partibus interioribus coxarum et lateralibus earum bis vel
ter in die deinde 30 statuti die faciat fieri fleubotomiam
de vena saphena posita sub cavilla pedis per quam
educatur sanguinis ʒ v. vel vi verum tamen eius quantitate bene
fluxibili post fleubotomiam ... per ii vel iii dies immediate
reponat ventosas sub loco dicto salvo si contingeret ei
quod non apponatur Si quando non precedentes nec per fleubotomiam
deinde aperiet ... omni mane ponas hoc
ante diem ... de infrascriptis pillulis et post
... immediate bibat ciatum ... ʒ iiii aquarum
infrascriptarum calefactarum // est quando pillularum de serapio
hic ℞ ... cassie lig. ana ℈ s. ... g. xv.
... ʒ i. s. cum succo apii forment pillule
... ʒ vi de serapio ... aquarum hic ℞ aque apii
... et radicis rubee tinctorum ana lb. s. misce // Si
autem post predicta non sequitur provocatio tunc fiet
hoc linimentum per suppositorio ℞ oppopanacis ʒ i. olei al.
ʒ s. fellis thauri q. s. ad incorporandum et fiat
linimentum in quo intingatur frustum totum in quo conficiatur
... ad quantitatem unius dactili quod totum imbibat
in predicto linimentum et cum appensione fila imponat
in orificio bis vel ter in die illi permutet hoc
enim indubitanter aperiet vias // Item utatur ciamo-
mo ... apio ... cum ... ferido et potatio
... istorum in omni cibario caveat a cibis pasti-
libus ... leguminum ... et ... p-
... alacte et ... cibis omnibus
et ... salsis ... stiptis et vino ...
rubeo grosso brusco vel pontico etc.

~~pro vermibus~~ pro vermibus

℞ olei onfancini ʒ s. aque scabiosis seminis
et abrotani ana ʒ i misce et detur infirmo de
hac materia partibus ... in die et in nocte // Secundum
remedium est ut cum aqua seminis et alia parte cinamomi
malvasie sepe detur ei in potum de hoc pulvere
ad quantitatem ... corticis avellane ℞ se. a-
... foliorum mente ana ℈ s. se. sancti ℈
i ... g. iii. pul. omnia per se deinde misce
Tertium Remedium est hic ℞ ... diptami ge-
ntiane aloes ... abrotani ana ʒ i olei
de menta de origano ana ʒ ii ... galange ...

m9 gnor paradisi an ʒ j. ligal ʒ j cere al q. s. fiat vngem mediocris viscositatis quod postquam bulliat in ʒ j fellis tauri usque ad consumptionem illius deinde in gto extendatur super vna pecia rotunda quibus nebule inchoate et parum calida ligetur super vmbilicum an retro super spina et super remedia omnia in fellacia si tempestiue administret. Aliud remedium est hoc Rx mire diptami gariophyllorum aloes micte origani ligal an ʒ j. s. et. g. in modica quantitate. j. fiat pulvis et de quo detur in potu

Si contingat quibus in fantibus fieri crustas vel rupturas super capite aut in facie vel alia quacumque parte corporis tunc fiat vnguentum hoc infallibile Rx vitellos oui elixatos usque ad duritiem numero xxj in re ʒ j rad yari ʒ s. etc. misce g. in comminuat vel frangant vitelli oui cum digitis deinde in ferrea fixagia ponantur et commisceantur cum predictis pulueribus et coquatur super carbonibus ignitis absque flama usque quousque incipiat spumescere tunc ergo cum cazeola exprimatur oleum et colligatur et hoc totiens coquendo et exprimendo quotiens poterint extrahi spumam tunc cum abradatur ferro et collecto oleo in vase stricti orificii et clauso ore fiunt de hoc ergo oleo omnes partes corrupte liniantur pluries in die cadit crusta et remouebitur et sanabitur infans etc.

De apostemate in collo in vno puero

Rx macis cortici al an ʒ j. ligal ʒ j. cui fiat pulvis subtilis de hoc pulvis omni sero quando vadit ad lectum ponatur in gnor ordei spargat super anteriori parte capitis plati nee tum digitorum et cum in potu sedus remoueat postmodum cum scutella vel pectine. Rx medulle cruris bouis ʒ j gnor sisamini fenugreci se. lini an ʒ j. in rad altee mundificate lb j coquantur omnia in iiij^{or} scutellis aque usque ad consumptionem tertie partis de hoc fomentet omni mane et sero locus cum spongia in fusa in hac decoctione et non tollet expressa iiij^{or} vicibus aplicata in spatio vnius hore deinde cum panno tepido cooperiet locum Rx pinguedinis anatis pinguedinis tassi an ʒ s. ysopi humidi ʒ j feti olei de...eos ʒ in misce de hoc oleo calefacto mediocriter in vngatur locus paciens et circumstans postquam fomentacionem iam dictam. Rx rad liliorum alborum ʒ rad altee ʒ j s. farine fenugreci farine ordei an ʒ j s. farine sisami ʒ in et ʒ s. vitellos oui numero in fiat emplastrum cum ʒ iiij mucilaginis se. lini de quo pecia vna superponatur loco iam dicto mediocriter calida et sic fiat fomentacio in mane et emplastrum appone bis in die Rx pillarum allefangiarum ʒ j et fiat pillule xij cum succo rosarum de quibus omni nocte vel 7a die accipiat vna in aurora vel accipiat ipsarum parum an cenam et est medius etc.

De dolore capitis dextre partis protensi usque ad adiutorium et manu cum stupore manus et prohibitione eius ad contrahendum

Quoniam iam et non magnam fuisset in acutibus huius dominus calamum exigens et accurate multum eo quod accident patiens satis valida se primum et eius accidit est dolor a dextra parte capitis protensus et musculos colli et spatularum usque ad adiutorium et manus multarum a capite diuatam ad illas partes et. quoniam multum dolor in manu eius illius partis ad hunc maiorem dubitacionis quod ipse quoque cum stupore manus illius partis et impediente motu ad constrictionem manus et eo magis dubitandum ipso quod deficiente dolore remotum et stupor illius partis in hunc quarto tunda et non leuis quod fixio dolorum in loco adiutorii suspicat auctum apatis in eo et adhuc ostendam in corpore quod sui successiue fuderit ad inferiora ipso quod ad in regione suo attendendum esse sed certo et partibus lesis et dolentibus predictis omnium Primum est ut abstineat ab calidis et vaporosis multum ut sunt brodia pinguia acuta vinum al potes et fuori et dte et salsa cibaria et acuta ut aleum eruca raphanum et similia et cibi pastales et lacticinia et pisces et similia Secundum est ut purgetur omni die hora bis in ventris salte bis cum clistere hunc vero simplice brodium et in... ad saltem cum istis pillulis quod non placet magis de quibus accipiat omni ʒ o sio vna post duas horas post cenam Rx specierum completarum ʒ iiij sim ʒ j aloes ab ʒ iiij pulpe colo de ʒ j bdelij mollis et sic albidi ʒ s. formentur pillule de omnibus vi cum succo maiorane vel salue Tertium est hoc de nocte die post prandium et cenam in fine accipiat ...frusta vnam huius confectionis Rx specierum aromaticum rosatarum ʒ j mastic ʒ j coriandri preparati ʒ s. zuc. al ʒ iiij cum aqua acetose fiat confectio et rosarum ʒ s. Quartum remedium est ut capiat in vnge collum spatulas et totum bracchium cum hoc vnguento mediocriter spatio et postquam super ponat pellem agninam calefactam et bene aplicata Rx olei decoctio de pipubus et de cera an ʒ j. sandace ʒ j s. mastic ʒ iiij boli ar. sandra acacie ypoquistidos an ʒ iiij cere al q. s. fiat vngem mediocris tenacitatis et lxxx die dimissum manu pro actione digitorum manus

Rx medulle cruris bouum ʒ j pinguedinis tassi butiri recentis pinguedinis anatis an ʒ iiij et ʒ j mucilaginis fenugreci sebesten et sisami an ʒ iiij olei liliorum violarum citharum liliorum te lespun olei de ceto oli violarum citharum an ʒ iiij s. cere al q. s. fiat vngem molle Rx radicum altee lb s. rad saponarie a lb j fenugreci gnor sisami an ʒ iiij coquatur in iiij^{or} scutellis aque usque ad consumptionem tertie partis

31

Ysopi humide ℥ m. pro contractione digitorum manuum
Rx armoniaci bdelii dissolutorum cum aceto for-
ti ana ℥ I s. cepti de mucilaginis ℥ m. ammoniace
olei veteris ℥ v. cere al. q. s. fiat unguentum
molle // Rx pul. de polip ℥ I, dividatur in
xxiiij partes equales // Modus procedendi in ipsis
remediis est iste primo per viij dies continuos fa-
ciet ablutionem cum aqua calida pedum et manu-
um scripta in 2° cap°. / Deinde membris bene exsic-
catis fiat unctio eorum cum unguento tepido
descripto in 3° cap° / Transactis vero viij
diebus dimittat unctionem prescriptam et aliis
viij diebus sequentibus inungat predicta membra
cum unguento scripto in primo cap° et teneat mem-
bra coperta cum lana molli seu sucida ca-
lefacta / Deinde transactis aliis viij diebus dimittat
2m unguentum et inungat membra omnia cum unguento
scripto in 1° cap°. Et completis istis ultimis viij diebus
dimittat iterum ad ablutionem membrorum cum aqua predicta
et unctionem post ipsam et sic transeat de illis viij
ad unguentum cum 2a unctione et aliis viij diebus
cum 3a et ita continuet usque posse pro toto isto anno
Ultimo vero in fine vi dierum parum ante cenam accipiat par-
tem unam de pul. scripto in ultimo cap°. et ita continuet
pro toto processum sue cure. Deo gratias. De nocumento
visus ex materia viscosa frigida et humida

57

Licet nocumentum in visu contingens ex multi-
bus causis evenire possit. s. ex cau-
sis et in humoribus quod licet cum noc-
mentum visus quod est triplex s. diminutionis corrup-
tionis et ablationis assignari potest aut propter lesionem
advenientem tunicis oculi // 2° propter nocumentum adve-
niens humoribus 3° in spiritu visibili / 4° in virtute
per quam spiritus visibilis acceptus delegatur ad oculos
Ultimo vero ex nocumentis nocumentum causa illata omnibus
predictis contra partibus et hec propter quod nocumenti species
pessima est quo cum per naturam visiva visione pri-
vatur potest cum spiritu visibili unus transitus eius ad
oculos et toti oculo nocumentum contigerit. propter quod in forti-
bus contusionibus et percussionibus capitis et in trans-
mutatione inferiorum membrorum a capite sursum tenden-
tium derivatam ad oculum et impetuose non est inusitale
si subito amissione privatur homo ut sepe contigere
vidi ut puta in alto tentatulo prime quo ad
nobilem quandam dominam de monacho civitatis fa-
mosa almanie cui fere in instanti ablatus
fuit visus ex defluxu membrorum capitis ad oculum
Contra quod propter tunicarum noceri potest visus et
primo quidem quando contingit corneam propter malam complexio-
nem aut calidam aut siccam in sui substantia reddi non
puram vel diaffanam, opacam vel tenebrosam
nam cum species obiectorum per medium ab ea poterunt
convenienter recipi / Sic et si contingat in pupilla ce-

Clausione species non convenienter deferri poterunt ab
ea paranea ad cristaloidem / Et idem intelligi potest
de conturbatione et obscuritate aranee Et nocumenta
istarum tunicarum fortiora sunt ad ledendum visum
quam nocumenta consilia contingentia in sclirotica secun-
dina et retina dato et quod nocumentum istarum tunicarum
tunicarum posteriorum visum imperfice possit Amplius
et nocumentum visionis quod contingit propter distemperantiam humorum
oculi in quantitate et qualitate quod cum dubitatur quando si
paucificetur grossus et turbulentus fiat humor al-
bugineus non convenienter species rerum receptus nec earum
delatus ad principale organum visionis quod est cri-
stallinus humor / Similiter et paucificatio in privatas
vel diminuta diaffaneitas cristaloidis magis
fieri facit ad nocumentum visionis sic magis ipsius
perspicuitas. et ad extremus eminens cum tenebro-
sitate ipsius fit magis nocumenti in visione est
efficiens causa Et eodem modo de nocumentis contingentibus
propter humoris vitrei eius cum turbulentia pau-
citas spissitudo causa sunt nocumenti magis in visione eve-
nientis Adhuc et cum spiritu visibili accidit diste-
peries aut in quantitate aut in qualitate et si nimia raritas spiritus
visibilis non sic sit visum nocibilem propter ipsius
nocumentum in quantitate pase quod ita immoderate oculum
calefit ut fiat inde humorum in spissatio aut in-
nimia rarefactio resolutio vel disgregatio in species
obiectorum visibilium et in huius et in humoribus oculorum
plurimum cum nocumenti et frequentius evenientis in visio-
ne propter visibilis spiritus est quia ipse pau-
cificatur aut rarior vel spissior fit quam oportet aut
turbulentior propter quod non est sufficiens visionis
instrumentum perfectum sed impeditum / Aut vero etiam
nocumentum in visu contingere propter viarum et totius
organizationis oculi ita deductum est iste quod
ab oculo nocumentum contingat ut quod diminuatur aut
corrumpatur natio erit a provocamento cerebralis partibus
integralibus oculum adveniens aut provocamentum
accidentale vel palliguata domini aliunde pro-
veniens ut acceptus imus obticus pulmonis sto-
macus Sic a nocumentum et accidentale / ~~partibus inte-~~
~~gralibus oculum adveniens / aut provocatum acci-~~
~~dentale~~ / tunc provenire potest a causis exterioribus
ut ab aeris in temperantia quod nimium grossus ca-
lidissimus frigidus existentis vel resolutis quod le-
de potest causa paniculos quam humorum distemperando
et spiritus / aut advenire potest ex superfluo mo-
tu vel exercitio et super post cibum aut ex nimia
balneatione et super post repletionem / aut ex inmoderato
coitu vel assumptione ciborum sua forte ca-
liditate exercitatione grossitie vel viscositate
aut aliud mala qualitate de venenosis in faciens
spiritum visibilem humorum et tunicas nec accident ca-
lentibus coctione frigorum et aliorum ciborum
melius qui habent aptitudinem quisionis

Ad corrupcōm Gile' ē actit hōibus iracūdis ꝛ
sepe scādala in trentibus ꝛ q̄rentibus Q' h̄ys
q̄ mltas mora q̄ h̄nt mas pr̄oedo motu corpis
rotatim agitatoꝝ / deq̄ꝝ n̄ro eꝰ est freq̄n̄s
appectꝰ exalto situs adgrauitate vallium vl'
int' motes posita Et h̄ys reꝰ q̄ ꝯtraria faut
pq̄ coꝝ capita ꝯsuetudīe no bō / at n̄rāte ꝯ
pis ēuant ꝛ ēuari oz ut mlto vsu scribendi
cū capite ulde declini Ea vō q̄ visui nocet
d'mtioribꝫ ꝯtigēcia sꝫ sic male ꝯplēs f ꝛ
h· m̄ales ut amtto flāte mucilagiosō vi
tō ꝛ aquosō ī stō uel cer̄o mltiᵗ ꝛ in mēbꝭ
alijs q̄ h̄uorales m̄e nocē spm ī firādo in
ꝯgrossando ꝯpatū ꝛ obscuꝛ faciēdo / aᵗ vias
trāsitus eius oppilādo / aᵗ pp̄ nocuᵐ qd effi
ciūt ī tunīcis ut cornea pupilla · ꝛ ī h̄uoribꝫ
pdc̄is Sic ē qᵗ in h̄ys q̄ etatis d'cursu per
venerūt adpauciᵗᵉ sp̄us visiᵇˡᵉ ꝛ distēpā
ciā eiꝰ in fr̄ate ꝛ in mō sbē ut q̄ ꝯgrossus vl'
ꝯgenti diaffanciᵗᵉ pruatꝰ ꝫ sp̄us Et forte
q̄ ista ē cā pa cā noᵗⁱ visiōis h̄ꝰ viri no
bilis Est ei vir etate ꝯnus qua fē sep
tuagenarius est ē hō h̄uorosus ulde q̄d
arᵉⁱᵗ h̄itudo eius medioctate trāscēdēs per
angtū / est ē vir in cꝰ stō ꝛ capite no pua
h̄ūdat m̄e mucilagiose vitree ꝛ aquose
ꝯp̄tis / ꝛ ē in eo penuaria sp̄us visil' que
pt ab etatis decursu n̄rāo aducieris assi
gn̄ri / ꝛ iā in eo in vertitur nūs caꝝ pmouen
ciū adaugmtū m̄eꝝ flicas pp̄ ea q̄ fiut
hō utens cibarijs grossi mltm vaposis ꝯ
ꝯsis ꝛ oppilatīs ut in scbit vn ex omībꝫ
istis ī vna vitate redacti / Infert pmo
q̄ disspō h̄ꝰ viri est mala gᵒ · f · ꝛ · h · mlᵃ'
stoⁱ cerⁱ ꝛ octoꝝ / Sē ꝛo q̄ m̄al' cā h̄ꝰ
sp̄ei nocuᵗⁱ visiōis est aggrauata l' ꝯmixta
ex flāte mucilagioso vito ꝛ aquoso Sē ꝫo
q̄ h̄ᶜ disspō no fac simpˣ nocuᵐ visiōi
si est aggrauatū ex sp̄e nocuᵗⁱ dimīcōis ꝛ coꝛ
rupcōis / Sē / Ko q̄ h̄et disspō minatur
sibi sp̄iciꝰ cecitate vl deus sb'uat ei cū
bn̄ficio meᵈᵉꝝ de qbus infra / Et sē ultīo
q̄ res cuācōis eiꝰ maḡ affᵉ' abiguitate
q̄ cuācōis sp̄em // Nec vō hoꝝ aᶜᵃ co
lumiaꝫ amordētibus accipiat vōle ꝫ āq̄lis
ca rōe demcare · mltitudo naq̄ flāt' de
duat adimuta digōe stoⁱ quō ei stoꝰ pfi
cē pt digōni cū dimita talīᵗᵉ ꝛ si taliᵇ
eius dimīta ē ut pꝫ a posteriori ex mutacōn
mltaꝝ flātū in ipō ꝯ dimita coc̄ ꝯna
biᵗ chilus igit ex eo dimite cocto ꝯnabit
flā qd est mᵃ sangᶠ dimite decocti ꝛ cū
digō ꝛa epis suffiᵛ corrigē no possit no
cuᵐ ī pma digōe eueniens gᵒ sangīs ꝯfrigiꝰ

Vel veisse taliꝰ trāsmitet adcerᵐ ꝛ cū cerᵐ
ē sit in frātū ꝛ h̄uectatū spꝰ q̄ ne dū potit
corrigē notū in sanᵉ ꝛ flāte ī uctū ymo
potius augmtare ipm / hō igit flā sua
ꝯne ꝛ sbā potit oppilaē vias trāsitꝰ in
ꝯgrossare ꝛ ꝯturbaē eū ꝛ h̄n · ꝛ tunicas oculi
distēpare ī ꝯne ꝛ ꝯpone igit̄ facē notū
dimīucōis visus ꝛ si vapor aflāte eleua
tus ꝯmisceat sp̄u visiᵇˡⁱ ī potᵉ ī ipm sp̄es
coꝛ ꝯ conturbādo spm ꝛ mobili do ipm va
rijs d'riis pois itaq̄ ymaᵘᵃ pona corru
pte apndᵗ coꝛᵃ ī ā extims · s · linealia
sp̄ica l' tangtaria ī ā motū q̄ n̄aq̄ q̄ sē
at ista est corrupᵒ ī sp̄u visus eueniebat
ut pꝫ ꝫa ꝫu · te · Ro caᵒ · d' ymaginacōibꝫ ꝯgit
amᵃ vna ꝛ cad' sp̄e si mos tn̄ diuisōs
duꝰ notū in visu ꝯtingē potit · s · dimīucōis
ꝛ corrupꝯ ut iā d'iūatū est Et quāꝫ mᵃ
cū aliq̄ita ꝯutiᵗᵉ opilando l' alit' distra
siādo h̄ᶜ notā efficē pt · gᵒ ista cad' mltiᵗᵃ
ꝛ uehemēcius distrasiata potit facē notū
excellēcius pdc̄is si pdc̄a notā cāit dimī
cōis ꝛ corrupꝯ visus gᵒ nocuᵗⁱ excellēcius
ill' erit ablacōis visus d'notand' q̄ foraᵉ
est certiᵇ q̄ᵉ iam aꝫ suffiᵘ d'iūatas cē
ꝯᵉ nocuᵗⁱ visiōis h̄ꝰ viri nobl' · q̄ eꝰ pla
nius aliq̄ d'iūabunt pdc̄oꝝ nocuᵗᵒꝝ
sp̄es tāgēdo sigᵃ ī scpahāᵃ ut mo sēq̄tᵉ
Cum accit notū visus pꝯstetias amala
ꝯhe cata sigᵃ supta astialit' ī h̄entibꝫ
sut h̄ᶜ pō q̄ tactu octi ꝛ tōᵐ caᵗ pōpi
caliꝰ' // Ro cū aliq̄li solidi te l' dēsitate
vp̄ntat actis Rᵒ q̄ pᵇ pdc̄e maḡ ad
macidiem q̄ pinguediē sut inclinate
ꝯcapilbꝫ vō siga sut quia paꝝ supᵗᵉˢ
ī angul' lacrimalibus ocꝫ aꝫ n̄ lapsꝰ
fuit ulde magnꝰ Aliꝯ tres suptes maḡ
spisse sꝫ q̄ fluide · Aliꝯ satis mordicatē
sut · Aliꝯ oculi tres paru lacrimat ꝛ ad
h̄uc pn̄tu magno molestat ꝛ ī colore
adcitrinitate tendut nobilem Sig̃ vero
supta abopositꝫ sut quia in sbanᵃ ma
cifacti maḡ q̄ pingues apparnt Aliꝯ quia
mobiles sut ulde tres ~~ꝯ~~ octi · Aliꝯ q̄ visi
om h̄nt acutū satis ī discnendo obᵃ
d'longe ꝛ d' ppe n̄ si lapsus ulcer̄ / p
sig̃ vō ꝯia pdc̄is pt inteⁱ lapsꝰ capitꝯ
ꝛ cerⁱ · f · ꝛ · h · Anlapsu vō · c · ꝛ · h · pōpiᵉ
in ocul' caliᵇ mollicies maḡ do ꝛ pigrdo
coꝛ rubedo ipoꝝ ꝛ mobiliᵗᵃ ꝛ visus
ebetudo āq̄lis cū augmto ꝛ mlti ne la
crimaꝝ ꝛ aliaꝝ suptū ī angul' oculorū
h̄ūdancia cū ī viscacōe palpeꝝ ꝛ āq̄li

Grami te elevacois et clausiois eorum // propter
istus oppo ta cogita pt lapsus f. et s. Cu hoc
q ocli tales cu fuerint in predicis spebus lap-
sum distepati nocet asitibus et innat aquis
cu applica gerenti Si aut tales lapsus fue-
rint no multum elevati sit distepati distep-
ancia sibi nali tunc grmat asitum applica-
coe sic nocet approxia grior Et hoc qd
accidit sb cogitone videri i canonibus et diut:
no ope pitorum Etc quod isti lapsus masini et
fixi sunt Si vo gtingit notabilis visus esse p
colligata abaliis mebris pueniena tunc p3
q no e nocum notu esse pp pmanes pp
quod ipm deficiet aut salte nobilit inmodabi
cu tepre mebri qd mādabat l' inmorantie
lapsus eius mbri nobile inmorabi om est
ut si pp plenitudines stoi amitta m flica
mucilaginosa aquosa l' vitra ledent ocli
et gtingeret stom indificali vomitu ul' fancia
at inmorari maz stoi pabstinencia l' die-
tam tenue at cibari honorem cibis in suis
qlitatibus gruentibus flati et digentibus ipm
nate ez at nocumentum visus abesse at sal
te nobilit inmorari. pquorum ei pncia in
aco mbro ponit nocm et intendi peor inmorz
l' remissioz nate e nocitu inmone at saltem
inmiti hoc ei notio sbq exordie dpene effectus
acausis Cum igit nocita visiois pcolliga
ciam invetam dpendeat ambobus madantibus
se q 1orum mbrorum correctoe corriget no-
cuta pdca ut deductu est et hinc qd sinoes
viritate gtinet tam dcolligatam abta qz no
abta dctis Cum a invisu notabilis gtigerit
plesiom malis nalis eveniente tunc si fuit
nocum inromite eveniens at erit pp soluta
qtitate cornee in alto l' plibus deum corti-
cibus eius sruis vua pfunda spectato nata
est / At erit pp soluta qtitate i uvea pai-
cto eveniente distant l' in eius fena pu-
pille ita ut strictior fiat q ez pp soluta
qtitate gtinente adventus Aut lacior fiat
pupilla q exeat dippo nalis eius acento
ad cau fen az sta q e est cuois diffial'
intum A scripsit q cu est gfirmata no recipt
cura 3a 34 in ppo cao suo coll 3 Sitr e
si accidat solu gtitis i temujssto parito a
ranea cristaloide an posito q noceat vi-
sio no est dubitabile sz qm adcogitam eius
et cuom e ita difficile q viri qzz fuit
illustrissimi d hac ma valde modica tra-
ctavint q credo eis accidisse pp rei diffi te
sb spectatoe et opa e cadetem Et si pp solom
gtitis tiz pamictorum pdcorum nate est nocé.

visiom tunc q erit opio tua denoctuo visu co-
tigete cristaloidi si tenet mebrum quod ps aiata
coris ut plumi philozofancium specedo gressut
et qlrq gcedat tunc exsolucoe parti eg l' diss
gracie prim eius nate est noce visioi Si ei dacq
in mb nocet opo pp nocum adveniens ptibus
q no st organa l' instra ppa illius opois
nate est cu pitate corum excellentis nocei
opone illa noto organi l' instri illius opo
acm e nocam / Postmo d iterum exnoto 3e
ne gponal pt nocei visio noto i pau catua
assigito ut i figura supficie via et receptacto
sic e nocet visio pp i debite locari pt
ocli organice l' instralit visiois pfetie ut
sic i sumo multum ponet cristaloides l' i pro-
fundo vl' appa uel torta fiet cornea i suis
ptibus et tu gra / quia spectaco est solemis
tunc districta et clara doctorum ptrusum logitu
diem effugies hy lz expdcorum fundamto cli
ci pt modo intellendi tlia collige qm diffi
cile sit intelle mam nocutorum in visu gtinge.
cu pp q cu anxietate dolendo dico et qri-
moia facio de ypicia idiotarum et vulgi q
fidem adhibent viris impitis et illratis ind
truffatoie aventibus q acceperit eis licentiam
medendi egnes ocolorum penitus i cogitabeis

Cam Secdm pue de custodie dispoiz
pdcarum pregnu, administrand sibi ex pte vi
rem no nalium Prius q modi cuonu egnu
lpuei viri assignent notu est vetustae ad
instracom vi rem no nalu no ei instra
inedia gent opari possent in eo nisi de-
bita mensa vi rorum no nalu prmitteretur
Atque pelccoe loci hitacois eius gna prim:
tend 3 po q aerem i tepros eiqz porem in-
mia frate at calite nebulositate l' flatu
mia acuti et i petuosi i tuias odorum in
spiroribus et spebus eorum effice pmitcez sol-
vendo gtrm inmmu cogrendo et disgre do at
spus et hu resolvendo et gerendo cuitai dz
pp qd caveat hitare loco l' camed ulde frida
ventosa et ubi hiudit et caliginis excellencia
distepet aer qr hitet loca alta elevata
et distante afluxibus aquarum ul' lacunarum Et
evitet masiom in loco ptidari ubi nz vino
luco testudiales et ppe antiquorum edificiorum
et lapidorum Et sit camera eius orgentali et
meridioli plage exposita bn clausa et fe-
nestris ephitalibus ingressum aerem fridi et ne-
bulosi fulcita sru munita / quorum e gra capt
amus bn coptu teneat coptura pelle agni-
na at volpina at dvaiorum dorsibus duplicata
Et valde multum est ei ut qnqz suffumigatoz

Faciet in camera sua cum ligno R. flor. eufragie
fenicli maiorane ana ℥ ij pulegii ligni aloes ℥ j
thimi ʒ vj pluriz et cum opus fuerit si apponatur
coclear unum carbonibus ignitis Et multum utile
est ei cameram suam calidam reddere accendendo in
ea ignem ex lignis arboris lauri iuniperi cede
et silvestrium arborum aromaticarum Demum vero exercitandi
primum quia propterea quod exercicium corporis magnum non est ei
conveniens nec prius corpus evacuet tamen quia in fine ex-
dicabit exercicium ei super replecionem factum magis est ca-
ut non fluant ad oculos vel saltem prout eius evaporaciones
augmentantur in eos scilicet oculos et oculis. Leve tamen exerci-
cium motus progressivi ieiuno stomacho per cameram et
leviter ascendendo et descendendo per scalas est sibi
utile propter melius digestionem ad superiora Item debet tamen
exercicium orando in ecclesia vel sermocinando sermones pro-
ferendo et consimilia confert ei Et vocis gratia exercicii pro-
ti lando ei leve capitis fricacionem et pectinacionem
cum pectine vel unguibus mediocriter fricando cutim ut
fumositates capitis liberius transpirare possit, pro
evacuaciones non per dictas fricaciones caput melius
evacuent et fortiores istis De modo vero sompni
et vigilie primum quia excessus in multo vigilando
et similiter dormiendo evitandus est quia propter motus
vigiliarum agitando magis augmentaret in capite
et disponeret in fluxum ad oculos. // Secundus vero auget
et generat cattarros et reumatismos et magis in
fluxum ad oculos disponit propter quod numquam post ciba-
cionem dormiat nisi transeant ad minus hore due
et tunc dormire incipiat capite eius elevato
convenienter ut dictum est et bene tecto et prius dormiat
super dextro deinde secunda revolucione revolvat se
super sinistro latere Et evitet dormicionem diurnam
quam potest nisi multum vigilavisset in nocte. Et
caveat dormire in locis ad que radius lune in
nocte pervenire quia multa est aeris luminositas ni-
mium disgregando spiritus et humores et trahendo eos
ad loca debilia et faciendo humores fluere ad oculos
est sibi valde nociva. sic econtra nimia tenebro-
sitas et stacio in ea et in aere caliginoso et permu-
tacio de ipso ad aerem luminosum est causa cecitatis in
brevi futura propter quod Dionisius Syracusanus
Tirannus inimicos punire volens faciebat eos
diu in carceribus tenebrosis valde detineri deinde
subito permutabat eos ad aulam valde luminosam
et magnam multas habentem fenestras vitreas
et ideo fiebant ceci ¶ De accidentibus vero anime dico
primo quod effugiat omnes anime passiones propter quod vehe-
mentes et multas ponunt in spiritibus motus et in humo-
ribus propter quod evitet iracundiam furiositatem et ve-
hementes risus similiter et eque anime passiones per quas spiritus
et humores multum contrahuntur ut sunt tristicia vehe-
mens ymaginaciones rerum et effectuum terribilium evitari

debet, talibus enim motibus in anima factis propter subita
et multam retraccionem spirituum cristaloide et a
toto oculo non solum accidit diminucio ymmo corrupcio
et tunc ablacio visionis / extrahant enim talia acci-
dencia et mutant corpus ab ea quod est secundum naturam consistencia
Tercio tegi. multi etiam propter sepe ex longo fletu fiunt
fere ceci, sicut et sepe contingit ex multitudine lacrimarum
involuntariarum sic actus earum persepe colligendo
et resolvendo fuit causa subite delacionis humorum ad
oculos obticos propter quod in instanti homo omnino privatur
visu ¶ Iam vero de quarta re non naturali scilicet de inani-
cione et replecione paucis pertransiendum propter quod primum dico ¶ quod quia hic
non est sermo de inanicione fienda per replecionem
hoc enim magis in fine reservatur ad tractatum de curandis
et istius evacuandi habet vim secundum hunc est sermo de
modo applicacionis ciborum et potuum in quantitate con-
venientum et diminucionum et in modo assumpcionis eorum
Itaque omnino caveat iste vir ab deglucione ci-
borum non bene et convenienter masticatorum / Secundo non a-
ccipiat cibum nisi pervenerit in eo appetitus conveniens
¶ Tercio cum venerit appetitus ad cibum cibum accipiat
non contrahendo moram post primum tactum appetitum:
aliter enim impleretur stomachus membris corruptibilibus et corru-
ptibilibus ¶ Quarto non multam prolonget moram
in comedendo ¶ Quinto vero sint cibaria levis di-
gestionis et lubricativa prohibeat habens quod sunt diuturna
digestioni et alteracione privata / Sexto effugiat
assumcione ciborum specie diversorum et diversis ferculis
permutatorum / Septimo effugiat eciam ciborum
assumpcionem post quam stomachus per partem extensus et gravi-
tas ab eo aput umbilicum et ypocundria perci-
piatur / Octavo caveat assumere quantitatem potus tantam
ut in stomacho eius efficiat rugitum et fluctuacionem
propter quod melius est ei post cibacionem quiescere quam
ambulare vel aliter exercitari / De sexta vero re non
naturali scilicet de cibo et potu sermo diffusior est necessarius
propter que pretendo primo quod omnia que naturaliter vel ar-
tificialiter sunt acuta multum ut cepe aleum porrum
raphanus sinapis et bulbus evitanda sunt
¶ Similiter effugiant cibaria nimia sua evapora-
cione caput replencia ut lac nuces pingue-
dines et similia Tercio evitantur omnia frigida et humida
sua principaliter viscositate nobili ut sunt
pisces et specie anguille tinche canes et volatilia
omnes limosis paludibus innati / Quarto evitantur
ea que nimium calefaciendo mordet pungit et ex-
siccat ut multa salita visus et carnium et pisci-
um salitorum / que vero sunt evaporosa multum fu-
mosa et ventosa ut legumina et omnia et ova
frixa et fructus scilicet et huiusmodi similiter evitanda dicuntur propter causam
notam Itaque panem eligat bene fermentatum et co-
ctum non tamen adustum de puriori farina factum
in quo sit aliquid de fermento plus quam in communi pane recens

Vinu dici vl duor adplus Et si pcabu sum acci
pet vipa panis parup torefcam de pano bis
cocto in vino rubeo et aqua brusco fem optim ez
ei / panis q agin q no bene cocty dittat et
silr cibi oms de pasta fcti pt tri qd no vr in
i gene pp excitacom sua et pnatone a supa
hute De carnibz q funt ei vitulie castratie
caprine et colubor pnor et maxie siluuz
Carnes vo anser et anatu et de agno no mltz
placet in Ebile et castratie no sut mltm lauda
biles et ppe vlde pigues et antiq Carnes et
om atiuz volatiliu degecau i aqs no sut ei
laules n assate et varo at elixe et ppe ppate
cu sapoibus et spebus i ddis Carnes vo q
drupedi siluestium qnt ei de siluri porco
varo bi / Leporine vo carnes bn placet et
ceruie apt qsuctos no sunt et vtiles / sic et
om atiuu caro su volatiliu su pediciou q
mlto excicio agunt cibum sum laudabiles e pp
qr no hnt mltas supftes Ova vo oino ppacos
vtilia sut ei pter qr frixa lat vo dittatur
oio pp qr fac euenir tenebrosite visus et cali
giem Delegumibz vo placet in fax et reguz qr e
c i po s i zo et gent mltt et qciat Odir
e et panici laule est ei pp siccit et apcom
aliqntas / fabe vo et fasoli cica vu pisa et
fisamq oia dittant De oleribus vo effugiat
caules oio et blete et spinacia citrulli cucu
cucu ptu et oia tlia n raro et i pauca qnte
et ppe qmixta cu talis apitis infra ddis / pe
ponis vo vsum no vitupo du fuit bn solidq
dtas et maturq Plātas vo calidas sic fen
eufragia celidonia pet rosmarim arcte ssb
oms h pillum et sibi sites bn comado ipi
uteedo solis at plibus mixtoe qmitis et e cu
aliis De fructibz vo laudo 6 recent ficus et
e sicas / et vuas suis tpibus bn matas
possiles noiatas Amigdas et auellanas et ppe
torefctas et eisd e recetibus uti pt qnt e
ei cerasa bn dura et solida amarilia noiata
et ppe no vlde acetosa / Aceribus vo uti no est
secur / et vlde raro Pira vo ~~[illegible]~~ mqcata
pauca pq cibu suis tpibz accepta et genter
matura pnt ei qre Et Poma apia l' citria
dtaa et mag odor pt e accipe et frasicus
cocta qr cruda et raro et vo i mag qnte / Pira
gencora sut ei ccoca vnd dtaa et meliora
sut cocta qr cruda Nuces q castanee Sobea
mespilla oio dittant Radices vo plantar
qbus qis est vsus ut cepe ~~vel~~ ut dittantur
Pastinaca vo doestica et siluestri uti pt
Radix alba q rapulli spēs est et io rapiolg
noiata ei vtilis e pp ho qr dclmet adcali t

Et genit mltt cu aqli aptoe qr hit / de codiciis
vo qnt ei rape qdite et pastinace et secul
l' yrigus / et olive qdite si qsuctu mod pp
apcom et excitacq sua cu vtute fcn nobiliter
i pota eis sut 6 vtiles Spes vo q genter
i vsu suo admisci pnt sic sut mac mixing
ciamom galaga gar 33 vtaq pip sem pet
et leuistica / Sem q api et aneti oio dittat
et in summa om acotum calidez subtiliatiz
apitiaz vsus mediocos est ei genis oia ei
tlia sto cordi cer et octis sut gencia vino
zando flegta i pectis mebis et d'putando
et mdido abeis et meatq cer et octor purga
tos effido Jam vo d' sapoibz dd i in suma
acetu acre vlde arancos limones crudos et
sucu gnatoz et ppe acetosoru no qt ei sed
acetu acutu nobiliter et agsta cu sale limoes
m fusi et sucu gnatoz muzor et dloni cu sap
pa et sem sappa genis est ei Depctibz vo aliu
dd qr cat vetres pigneda cauda et qsitea
oia vituparanda sut et cerui e et octus pp f
et h sua lz gnali gencia mb admebz col
laudady sut octus et ppe atuz no vlde hu
oz pp gnale vgtam qr ome mbz ex cofor
tare 6 site altin De tris vo cu qbus gdunt
cibaria pigne nes atuz viacede sut et buti
zum e pp qr ipletet cat fuosi bz obtenebra
tis octoz Bz olei vsus est ei genoz et ppe
si fuit fctm d'oliuis no vlde matur nc mlto
te maceratis / Demo cotios cibaria oia me
liora sut assata i vsu freqnti qr elixa licet
elixa sel in die no sint 6 vtpbande nisi
vlde pigua et in vasi mltm cohopt qsfua
tis cu hu te q emanat abeis hec de
cibis et adherentibz eis / Depotu vo dd po
qr vim qr pt esse ei genis dz esse sbacla
zum gent acro cu coloe sbzubeo no obscu
zum pon a sua mediocter viosi vq tn vsy
modatq esse dz et no supflue mlt / ei mo
dis et caus vt ei tle vim qre / Po qd quia
medio mltz e pp qd vtute restaurat et
qsfuat / 2o quia acote sua cordi et cer qt
pp qr ome pnle mbz diligit acotica / 3o
quia no e vlde euapotm vapit ei miora
com euaporacoe ab axillis et racemis vnaz
/ 4o quia vapores abeo eleuati sbtiles et
qsuptibiles 6 d'leui / Quito qr cu calite sua
vtute qcitatiua vapit abaxill et racemis
pp qd qat adqcitad fla et qsupmd vapocs
/ 6o qt huic vio voe d'cursus etati lz ei fuit
hio agnoe sagnaq ut qcifortat accepi nuc
vo i eo fcta est qusio adfratez at palbe ad
hmidite nobilez vmissioe caloris fcia pp etate
talis ei nalis pq tpus qsisten e i cipit dimi

Pa pi cao de etatib/ 1a Ro est q tle vinu
q̄t voe oppilonu i cer° q sut acois i sepable
senib z ppe decrepit/ 8a Ro est q vin
magna ḡenaz ht adiutute hois / at voe apti
nis facil' ḡusiois in sagne z spu / 9a voe
ḡen eig cu sagne z spuosa sba est ei vi
r 7 h lz vin i racemis fem mij hind' sit
q abstz eis / Deca z ultia vo est supta a
ḡsuctu si ei ho ḡsuet uti vio diffile
ez tr̄smutac eu sbito ad oppositu nz ei
na repetias tollat tr̄smutuoes fem no to
magno 3° tegni pp qd vitupandy e me
dicus ille siculus cuios nom ignoro q in
pbabat assupcom vini in vna dna sicula
hnte ygiaçoes decrepita ei eat z ictica
z laborabat ḡne fra cer cu flic vapo
rib spi visibti ḡmixt nz oz tieri argu
mētis peim i duct Aristotes ei pu d sso
z ḡhato mesue Auic z oms viri illustre
q z qz sunt no ḡpbaunt vina in
cuz egn octoz n cu vin ḡtigebat
ee calid' ulde grossu z vaposum cu ma
gna vploe assuptu z iq̄ntite no modata
acceptu Nz vomitu credēd z ipm q e vaporos
vaporos ei vin sbtilis z aliq̄t flumosi non
ictica est nz icto e pmaet q̄n tr̄spirando
excat at vsoluat vo nobliu ḡst ulde cale
faciedo apiedo ḡfor do indado spuosaz sbaz
hu z panctos octozu pp qd melius fuisset
huic vico tacuisse q cu puo liuc scie ap
bando redarguisse Entes ei intuētes et
adpauca yppiastes facile enunciat pp qd
funt motiua egtant z no bn ḡrant et
quieti homis sit descēso dt sededo ei et
ḡscendo fit aia pdens 10 phioz z no
vacilado z vagado / Post hc d si q vide
aq ḡens et aq cocta cu zuc° z noo cu or
deo pp quia ois aq ordi inflatia z vaposa
est h coq dz cu zuc° taberzet usqz addul
cediem ḡente z sit aq acepta ex fonte
aeri z celo de tecto no alocis vmbrosi nz
int magnos motes incluse z ppe cu aq
abi feriori pte motiu statuunt z sit diafa
na intoy omi odore pnata z sapore ex
neo alimosite l' aputidine platoz i poito
ei uel abinvetoe z stacōe ranaz saz sigaz
z vipaz rea i uetaru at corupe eoz l' aoz
cadauez q a in ags corupta mala corupez
i ipa i ponut pp qd z laulior foret aq cist
erne at salte petsi font l' arenosi orige
tali l' medionali plage expositu Si a vir
iste ez deill' q prudeti regie se gubnant
pp q pdcta est rōa vo agibtlu 60 ethicoz

Ideo laudare ei potu i sciptu cu q° gete q
plima a tenebrosite visus ab ymagiacōib
ascotomia x tigie defendi z pseruaui ut pz
ex vtute sipliou ex qbus ḡpo q est b Rx
eufragie sileris motan rosaz q nodu fcuut
expanse florū celidonie rute an 3 ij rad
feri celidomie z xbene z rute an 3 i s
sem feri floz ypicois mac an 3 s coq
uat oia in tb 7° aq usqz quo ḡsuat 3a
ps duab remanētib dm cu expssioe cole
ntur z illi collature apponat mell' citri indi
odoriferi z ulde dlos tb ij s z lento igne
itm coqit ḡent dispumado usqz quo itm
3a pte cadete remaneat due Et in hac
za d'coc arōtizent cu istis speebus ligat
i pano raro z layo d' sindone tuc g° colet
tom perstame spissu z refuet i vasis
vitis l' vitatis l' lapideis z sit eig vsus
i potu solius a salte mediete eig cu vino
miscēdo est ei dinu medicamen
Spez a cu qbus arōtizari dz d' scpo tlis
est Rx ligāl' ela 3 i s gnoz feri z an
3 ij mac 3 m pul floz eufragie 3 ij s
ptiuzent oa pse dm misceat in mortaio
ḡq̄ssando z fiat exeis ut dcm est rc

Cam 3m de regie tenebrosit visq
hg viri pinte es et instrumta melia

Iam vo rc instare hd ḡens struciendi
huic viro cu melib vin cud hg dispois co
plet vi intetomib / pa est mez ineo sup
fluetiu euo ioratia / 2a est eaz diusio
3a est organoz z instroz visus ḡfortaco
z totius corpis / 4a est mez digto / 7a est
eaz eradicatia euo 6a z vltia est actu
coreco / pa itaqz inten° ḡpleri pt iuij i
stris melib pmo qd euoe psar cu so
lutm / 2° uo p voitu / 3° p apcom emoroi
/ do p euom pvias vrie fcam Et q ma
dispois hg viri duant est flica z ad huc
pp etate no cuo hic ad de floa tangē
Si tn vir iste i virm forti gstais ez
z colore rubeus z bene carnosus z ez
solutus hre euom san is pnares at p
emoroides z vria eius ez ḡssa cu d'dma
ad tinctura no in ḡret ei admistrare flo
mia de basilica l' de cefalica dext' brachij
pcy educent san 3 im at v. hs at no
appentibus euet moratic pthic mod Rx
pillaz cochiaz p de sarcocolla an 3 s
formet pille vi cu cleo° indo z exibe
ant ei i aurora p. vm hōs pg cena et
tardet assupco cibi p vj hōs accipiendo
ciatu aq ca de d' coc zuc phom an pndm

facta hac euoe seqnti die imete acc huic potu
R aq eupat rosmari betonice an ℥ j. oxi
sillitic ℥ j. mellis ro ℥ s. totu ca accipiat
i aurora et tardet cibus hor iiij quando
ho digm p viij dies qpletos Die uo nona
acc huic potu R elect indi si mesi ℥ v.
accipiat i aurora cu ℥ ij aque salvie ct
cu ⅔ pte vini albi q calefor et obsuet
tom in hac euoe qd dctm est obsuari de
pillis imete smtis et oio peuret facere
hanc euom bis in hoc vere s. sel' in mese
marcij et za vice i mese aplis hq am lxxi
Similiter et procuret facere euom i autupno bis
s huic mod qz sel' in pn° septebris et za vice
in mese octobris R pillar aurear et dijera
qta an ʒ s. formet pille vij et fiat d eis
sicut sptu est de aliis Die uo imete se
qnti accipiat ho digtm calid et qtret ipz
viij diebus R sy violati an d eupat sy
d sticados sy violati an ℥ s. aq cicoree
℥ j s. aque salvie ℥ ij misce Post assu
pcom huq digti nona die in mete seqnti
acc ho euatm R pere gati ℥ vj agaric
cta ʒ ij ℨℨ ʒ s. misce et totu ca i au
rora bibat obsuando i tpe ea q dca funt
de aliis solutis imete smtis Ad hac etiam in
tencom moradi mas p farmaca qunt
pille iste R aloes epici ℥ iiij agaric cta
℥ j turbit ℥ ij diagdij ʒ j mastic ʒ s.
ℨℨ cc an q. xv salis indi q. xij pului
zent oia pse dem i fundat i lb s. aque
distillacois maiorane in vase vitro et ponatur
i furno pq qcom panis abeo. tocies q
aq qsumet et qmassa i a fiant pille d oi
℥ vj d qbus accipia oi alta die vna par
an cena q° si utet istis pillis toto tpe vite
sue vna acc do oi ea die ho pdca mi
rabile iuvam percipiet qeis i videdo Itm
uo instrm moradi mas qens e ho voitm
R sy sim ct acetosi ℥ j s. aq fluual ℥
ij bibat tepidu pq assupcom prndij per
vna hora ita tn q in prndio accepit ci
bos mitos i sapore et sta diursos scom ag
nas Et si vir iste ez de illis q no faci
le euomunt tunc acc ho voitm quod est
paululu fortius pro R oxi sillitic ℥ j
aq de coct qnor l radic rafani ℥ iij
bibat tom tepid pq prndm ho pdca dm
p hora vna pq et pq pdcm i ponat digitu
mediu in os sui usq ad radice lingue at
saltem iponat pena i pdcto loco tincta olo
ibi titilado usq quo euomat ho tn ob
suando q qn volt pruore voitu liget ocltos

suos cu globo coto et cu ispita ligado eos et
cit ei imediu sigillare Itm uo moratm est
ut iste vir peuret c apire omes siteri
stando cu foliis fici at cu panno bissello at
cu cortice qrcus l cu modico fellis tauri
usq q° apiat est ei meis iuvatu mag m
moradi ipsom atoto et bonu ez ei qd
hac euom efficiet bis in anno pq euones
veris et autupni sstas ita q illas euo
euones debet et ista qtuari efficiet duobus
ul tribus annis Itm uo moracois istm
est ponere pvocatiq et ho qd fiet qent coe
sicue radic dauci feni pet° in obis eis Et
pvocatiq qgm est ho R aq milij sol ℥
v bibat ca da v l vj diebus i aurora et
no comedat pq ea n transeat hore iiij hec
qd oia optia sut in morado mas flicas
et alias diusas si bn ppedis d vite pdcar
Dinitu at mas accipite instra q pli
ma de quor mo aliq i poeti i tene y°
oia que ibi dcta s mas accipite dinite
pnt De dinitentibus a ptor i a pm pt ee
cliste ho R fo z blete pastinace viol' et
mual an m j. sem lini feni recent at seis
eig an m iij in cocte in lib x. aque usq ad qsu
pcom me et et bq d coc acc ℥ xij oli viol'
ol d sisamo an ℥ j s. sel qms ℥ s. nere
b. ℥ j misceat oia sit et accipiat i mane
qent calid et recipiat oi za die l sa Itm uo
dinites est ut fiant frictones i apiedo a
geibus usq ad pedes et abiguibus usq ad eos
dm appuntul usq ad nates infius tenendo
et qpmedo adeo ut mbra rubeat et leuit
tueant et ho i mane pona hom cu media
an prndiu et sil an cena Itm diusim est
fracis appo ventosarum absq scar vna die
appoitar natibus alta ea die apposit azium
spacul pus tn melius ect eas applicare
carnosis ptibus in thoes tibiar Itm coxar
ijo natibus Ite spatul' int alas spaclar
ita q iloce sse applicate pmaneat saltem
p hora Itm diusim ee pt freqns applicacoe
ligature cu i stcte bn stringentibus in suori
pte admitoni apud tueros Itm diusim ee
pt masti° an prndiu plibus diebus sta cum
costo at mastice at stafisagrie et melior
ez sim qpacoe masti° sta st furstulo aga
ri Si no tinet caxiue eius Ego ez qatel
lens inuvam in eo i veni Itm dinites ee pt
ho R aq d coc assare ℥ iij. oxi lis sillitic
℥ j sy d cata° ℥ s. misce oia et bn cale
factis sepe sf qeis coluca oris Itm instam di
ntedi mas e ut si spatul' frangit frica° fiat

Cum radice serpentarie cum radicibus flamule vel
pedis corvini hec enim rubificatiua mag ...
acute dissolue possunt / 8m diuisum est potest administ
ratio medicinarum vesicatiuarum sicut partibus carnosis spatula
et infra collum lateraliter / 9m diuisum est potest a
plicatio potentialis cauterii sicut spatulas in loco altatery
et est locus ubi fons colli coniungitur cum primo spatu
larum cum 3a vel 4a de spondilibus colli usque ad
7am potest autem potentiale cauterium esse tale ℞ arsenici
citrini et est auripigmentum calcinati combusti ana ʒ i
argenti sublimati ʒ i in corpore sit bene pulueriza
ta cum sapone nigro et fiat ex eis pasta magna
que spissa capiat spatium alee cum qua luditur et cum
tegatur coto diligenter superligato et ibi superpositum
dimittatur per spacium duarum vel trium horarum usque quo
nigram fecerit escaram tunc ergo non remoueat et
superponatur butirum usque quo cadat escara deinde
curetur cum vnguento resine et vnguento egipciaco
equaliter mixtis / Serpentinum vero instrumentum diuisum est
ut cum primum pars de spondilibus colli applicetur
laqueus vel setonus eleuando cutim cum tenaculo
perforatur et cum stilo acuto acceso perforetur cutis
postquam imponatur corda de seta // Aliud autem diuisiuum
potens est ut rubificatorium vel per vesica
torium vel potentiale cauterium apponatur super tempora et
erit conueniens ad diuertendum et intercipiendum transitum
materiarum ad oculos et propter hoc aque de venis que
ibi inueniuntur cauterizate fuerint // Ultimum
instrumentum diuertendi est ut super bregmate capitis
et est locus ubi in nouiter natis cutis est in co
pletum applicetur potentiale cauterium perueniens usque
ad craneum exclusiue et procedat super escara sua
et curatione eius sicut de aliis cauteriis administrad
dum est ita tamen quod vlcus id non consolidet usque
ad duos menses vel tres ...
diuisiua applicatur in corpore administratione obseruetur
ordo alternationibus eorum incipiendo et ad fortiora
transeundo sicut ordinate scriptum est et fiat permu
tatio de vno ad aliquem ita quod non permittatur ...
modus ordinis quod semper amplius bis vel ter ad istorum
diuisionum applicetur / est enim in eis iuuamentum sublime
Si tamen materia ad oculos ita fluxisset ut fecisset
pannum nominatum kataracta parum conferret hec
diuertendi et propter hoc cum iam pannus confirmatus est hec
de intentione 2a / 3am intentionem confortandi
oculos et visum multipliciter compleri potest primo
quod confortatio intrinseca intret potest / primo gratia pomi
... capitis ambus que ipsum ad oculos ...
nari consueuerunt / 2o per vero ~~...~~ autem confortatio
per distillationem materiarum a capite ad oculos siue flu
xerint siue non fluant ... modus intret solum
de membris que iam fluxe sunt / 3o vero et propter
magis autem confortatio per vigoratione oculorum per

quod reddunt in epate materias aliunde fluentes recipe
et hec quod intento compleri potest per ea que sui pte sua
membrorum reddunt vniti et compactu ita quod non sit
super ... inceptum ymo ... ... de 3o tegit
repellunt ... vasa conforta ... farmaciis
etc. Et duo quod primi modi confortationis oculorum
et procedentibus intentionibus declarati sunt / 3us vero modus
confortandi oculos in hac 3a intentione complebitur Co
fortatur autem oculi remedio nocentia intrinseca / Primo quod
cum hiis que tunicas oculorum abstergendo clarificat et dia
ffanas efficiunt / 2o vero hiis que humores oculi claros
efficiunt et superfluas aquas et vaporosas ab eis expurgant
/ 3o vero cum hiis que spiritum visibilem augmentat et conseruat
et clarum et luminosum efficiunt / 4o cum illis que substantiam eius
conseruat et a nocumentorum impressione defendunt / Est
primum quod horum complet medicinis quarum plurimis simplicibus
et compositis famosa autem et experta simplicia sicut succus
feniculi arefiden depuratus / 2m vero est succus
plante que nominatur cartifilago et depuratus / 3m
est succus galliterci que vocatur crista galli at
si aqua salvia siluestris eo quod magnam habet
... ad ... / 4m est succus rosarum et de
puratus quia et ... est ... ... celidonie / 5m
et adhuc melius depuratus succus / 6m est
succus berbene et hii duo vltima magis in lapsu
... / 8m est succus rute et propter in lapsu ...
/ 9m est ablutio oculorum frequens ... infantis
/ 10m est ablutio eius cum lixiuio capitali et hec
duo vltima licet sint leuia tamen multum vtilia sunt
/ 11m est sepe ad imponendum ... de felle et propter vo
latilium rapacium sicut vulturis accipitris et similium
atque cum felle piscis nominatus sabor quia ... quidam
est lucerius sed verius est quod est piscis fluuialis
vaiolus nominatus / 12m est ~~balsamus~~ / balsamus
qui in ... abstergendo subtiliat et omnes tunicas
oculi diafanas efficiat etc. De compositis autem plura
ab illustribus sunt posita collyria / Et primum quod est
factum de succo feniculi depurato cum 3a sui parte mellis
clarificati quod coquatur ad ... et sepe ponatur in oculis
/ 2m est colirium de fellibus et propter de scriptum nono al
mansoris ... de ymaginationibus in quo magnum ...
... / 3m est ut accipiatur succi ... quatuor
... ℥ ii mellis clarificati ℥ i ... bulliat modicum
cum sit deinde superaddant ... ... cum ...
ʒ v et diligenter commisceant et ponatur in vase
detecto sub radiis solis per duos menses exposito
et de hoc imponatur oculis et est medicina bona / 4m
... et ... bene conueniens est hoc ℞ ... feniculi
et ... balsami clarificati ℥ ... ... ʒ
... commisceatur simul diligenter et exponatur radiis
solis per duos menses postea administrat oculis ex eo
modicum ... vicibus in die / ... et bonum
est colirium de fellibus scriptum 3a ... et ... de

Cura d'ubilitat' visus collectam ibi medi[n] d' quo
d' qd' est tanti iuuat[i] vide laudes eius ibid
g'cat ei iuuata q̃ plima ta i abstergendo tur
tas q̃ indisi[do] hu' z spm visibilez illuiado
z gfuado Ca v'o medicaia q̃ visui gfimt
vapores z suptes expurgado abluoib' quã
plima posita sut a sapientib' z lz plima p
dcto[z] gferat ad hac ptem Specialia tn colla
udata sut q̃ plima / Et p[m] hoz est colliu
deatimoro pluizato q̃d melius est dice colipol
q̃ colliuz / 2m v'o est ut a[n] i ocdo appona
de suco assari depurato / 3m v'o est aq rosma
ri sblimata cu floribz suis / 4m est / ~~plus~~
aq floz ypericonis / 5m est p[l]us floz feniculi
sbtillissi[m] ocdis i sufflatu / 6m v'o z mira[le]
est ut accipiat q̃[b] ela ligmaloes z sbli
met i alembico vitreo z d' aq illa sepe i pon
ocdis est secretu magm / Cheria v'o gta q̃ hu
ocdi diliget expurgat lz q̃ plima sit com
tn spale repit z est licor q emanat ab ep[ate]
capno assato s[cd]m arte collon arasmono alius
ca[o] de nocdilopa lege ipm ibi Ego a' expi
gentia scio qd accipiat ʒ i aq rosmari ca
lide z dissoluat mea clarissimi sal' gē ʒ ii
z plics in die d' ea ponat i ocdis mirabiliter
ei clarificat hu' ocdi m[i]tm q̃ z mirabiliter
gst adiungiacs z p[ri]m aq · Ca v'o q̃ spitu[s]
visi[les] gfortat z augmitat sut sic tibi g'ens
deglins d'tia[o] p'cessit h[oc] ctus ca[lo] zo p'n[li] / q̃
plima i mera ab illustbus auc[bi] cophata rep
iunt p'ter plima p̃dcoz q̃ ex' in hac pte co
farmt / Et p[m] est ut cu aq feni fiat collu ex
pluie margaritaz s' lapide porfirico dm co
fricatu[r] eo mo quo pictores colores coz gtiando
gponut et d'hoc pluie sepe ocdis ipona / Ad
hac z intecom mirabilr q̃ gft coestio carmin
vrpacz q̃ speate sint eo mo q[o] mtyata ponut
/ Et si velis hre me[li]us vide gens lege colliu
positu arasi xx[o] almasi ca[o] de dbilitate vi
sus lca illa / Cofcio alcohol q[ui] vide acuit visu
z admistra ipm ut ibi scbit Conseruat a'
sbam spuosa[m] oculi q̃ plus nobilia me[na]
de melioribus a' que repini potui e ho Rx
mirab' indoz ʒ ii thucie cxtiate decoes at
spate cu aq sansuci ʒ i · suci feni dpurati
ʒ iii pluizent mediac sic alcohol z q̃q̃
ssent cu suco et exponat soli p duos mses
d'm i ponat ocdis z est me[li]. diuinu Sctio
a' ego q[ui] si accipiat sucu feni depuratu z mi
sceat cu altra pte suci rosi vercon z tota si
ma fuit gst[b] ʒ ii in gbi ponat ʒ i ela bal
sami et exponat vadys solis p duos mses
d'm colizet i ocdm t' ul' qter in die gutta una

Pua homie iacete resupio p vi[as] ptem hore
itm gsruat spus z eos effiat claros z lucio
sos q[ui] i staurat visu fere i decrepit / Voltio
v'o d'elect' ʒ hoc Rx mac' ela pul' eufragie
an ʒ i zuc' duplu pondis om ex hac mixtioe
i ci cibario suo ponat z an cibu z p[o]g d'eo a
ccipiat z est meo secretu magm / Eq v'o i
tenoz p[h]i[le]z gplent digena q̃ scita sut in
itene pa Et itm d'lenib' p[m] ʒ hoc Rx aq
betorice absi z rosmari an ʒ i · s misce et
accipiat vi l' vm diebus gtys cate i auro
ra ut dcm est / Aliud dignm z forcius illo
est ho Rx oxi[li]s gpoiti ʒ i · sy · d'calato ʒ s
aque eupat z betorice an ʒ i · s misce
/ 3m dignm z melius p̃dcis ʒ hoc Rx sy · d'sti
cados ʒ i · s aq lauri ypericonis z absi
an ʒ i misce z accipiat ca[d] i aurora to
ties quocies in vra videat vasicao i sba me
dioc z ypostasi i fudo alba eleo vnita z
medio' diaffana / tuc q̃[o] tu' scat ad iten[as]
9a z · Coplet a' mte[o] 7a pca / q̃ mas gent
eradicare pnt que s'̃ sunt tacta i mten[e]
pa / Et itm p̃dcis pnt addi h[c] ta eradica
/ p[m] ʒ ho Rx agaz ela pul' tmo[z] an ʒ s
turbit ʒ s ʒʒ · anisi an q̃ vi sal' indi
q̃ ii diagridii q̃ i s · formt' pille vn l' vm
cu elect' suci rosi / 2m v'o eradicatiu pt
esse hoc Rx pillaz fetidaz ʒ ii pillaz
cochiaz ʒ i · formt' pille vn cu suco
rosi / 3m eradicatiu q[ui] m[i]h placet magis est
hoc Rx yere 6 ʒ i · elect' indi ʒ i s · misce
z totu accipia i potu cu ʒ ii l' iii aque
salvie calefce Et p[o]g ista cura z meoz as
supoe obsruet oia q̃ scripta sut s'̃ debe
obsruai i moratiis i pa intetoe posit' / /
Voltra v'o mten[o] e poss corrigi dent acora
q̃ dispones p̃dcas gomitari solet / sunt
a' accnia s' apis opato z scoi tesco z vu
giti i sco eueientes / nocum dicjois s' dimi
tois z corrupcois eius / 1m nocum e m[a] a
capite ad iferiora catarrizas / 2m est ca
pitis dolor guats / 3m est lacrimaz multi[do]
/ 4m est nocu[oz] puerit aitare mez fli
tacz q̃ papitat asto a' gmiscet bilo a' z
m[e]tales pnt i ape gnaui pma indigonis[ne]
z h[c] oia facile remoueri pnt cu hec medi
Rx radic feni pet' · speagi apy z brusci an
an i coqit hec radices bn mdate i lb in
aq fonte usq ad gsupcoem 3[e] ptis dem co
lent Et exdecotce tali accipiat ʒ v · calefce
cu ʒ i · zuchi z gtient diebz x l' vi z e
me[li] nobile / 2m v'o accnis puerit amta
tudine mez flatz q̃ sut mtuplite in sto

Et flā agsum & muialagiosi cū ambo ibidē
uētosant & quoqz hec vētositas mltū mtex
tricāb stoi at in grauo eius dolores ꝯtēsiōs
effi^do & hoc qd no tū remouit pt cū hoc medi^ne
℞ amcos lignial galange an ʒ j bibatur
cū modico vini aroitici calefcī tbus l' iiij
diebus ī aurora / 2m remediū ē ut ꝑ an
tibū ꝑ spaciū hore vnius comedat ʒ ß
ꝯfect diacimini d' scp^e nicolai ī antid :·
& p9 ipam bibat ca ꝑs ciati boni vini
aroitici / 3m actius s notiu^m dimicos & cor
rupcois albi in sto remouū pt ꝑhēt duo
remedia / Pm est comedēdo ꝑ n l' iij horas
an cibū ʒ ß ꝯfect diatonpipeon d' scp^e
mesi ī antid · distin · pa nichī bibēdo p9 ipā
at saltem bibēdo p9 ipam modicū vini sb
tilis & aroitici si fuit optu^m / 2m remediū
adhac mtēcōz est ut sr sto suo apponat ho
vngm Rcs reste albe & mēte bn odoifere
ʒ j galie mu ʒ j garl mac galange ꝑno
rū padisi piperis al & logi an ʒ j lauda
di ʒ ij cere q s fiat vngtm bn tenax
& appliaet sto tendo ipm dieb pluib / Pm
actius s defluxu mēz arate adpectu rei
sicari pt cū his duob instris / Pm est vt
qn vadit adlcm ꝑ duas hōs p9 cenā aril
ʒ ij auree allexandrine cū ʒ j ß aq ma
ioēie calefcē abolus dissolutis adinuice /
2m ūo Remē^m est ut sr loco bregmatis cū
sero ponat decho ptue ꝙti^s vi ꝑnoz ordi
spargēdo ipm int capillos ꝑ iiij digittos
latalit acoissua coronali usqz adfine sa
gitalis ℞ mac ʒ j ß sandace ʒ iij spodij
ʒ j mastic flor rosmari & maione sti
cados assari an ʒ j pluizet oia ꝑs dim
oia diliget ꝯmisceat / 3m actius s do^r
ꝑuatis capitis remouū pt ꝑstati dca re
me^a duo scilt pectoce inotās ī mtēc^e
pa & pectones eradi^uas ī mtēc^e 3a de
sciptas scilt ꝑ digōnes duisiones cū vetu
sis & alys tactis ī mtēc^e 2a Et ad huc
remediū bom ad i^d est ℞ oxi^lis sqlliōs
ʒ j aq d' coct piret staphizagrie ʒ iiij
calefiat ī sil' & bn dissoluat & cū hac mi
xtione tāda cū mane ꝑ duas hōs an pn
diū Et cū sero ꝑ una hora an cenā fi
collutio oris et gar^ma citiēdo tn ea ꝯst
ens hoc remediū ℞ folioz lauri saluie ros
mari siccados et assari an ʒ j coqt ī
mag ꝙti^te aq usqz q^o bn aroitica sit aq
& in hac aq bn calida ꝑ duas hōs ante
pndiū & an cenā ī fūdat pedes usqz adge
nua & brachia usqz ad cubitos & ibi teneat

vngtm stole

fluxu mēz ad pectus

de dolore capitis grauatiuo

Per hora vnā at saltem ꝑ media / 4m dolcum
actius est multitudo lacrmaz q ꝑuēt a frāte
& mlta repletione ceri aflatibus aqsis duan
tibus & ē adebilite ꝯtētiue virtutis eius & ho
qd actius uehe^r aduocat adse audz qm solet
esse cū tractu iniez mltaz adoctos & ad
huc ē frequēa & mltu^do lacrmaz debilitant
cere^m & nocet visui 3a 4a .tt. Ro & ca^o po
collid & huit qd nociu^to fuerē pnt ea que
paulo an dca sut ī hac mtēc^e & ꝯst ei ho
reme^m potent ℞ lap ematit pl'uiza
ti & ꝯqssati ī motario marmoreo cū aq
fta decies remota ʒ ij ros spodij coral
loz amborū karabe mūab citrinoz an
ʒ j suci ꝯemitatū rubi ʒ iiij ꝯquassēt
oia sil' ī mortario lapideo & obturata co
suet decho ꝑo colirio sepe indie īponat
oclis & lauet pal^e & madefiat diligeter
& hoc remediū est ei ꝯsūm ī ꝯtracando
lacrmas & defendādo oclm arcecpcōe sup
fluitu / Hec in suma & q ī dispoitib hy
viri meliora & securiora eligere potui hc
a oia in salute huius viri bndicat & digt
altissimus q cūcta sanare & benedicē pt
ad laudē dei oīpotentis Amen · lxxi^o die
ii mensis februarij ꝯs d' rectificatoē ceb'
stoi · cpatis · renu · et manuū spasmatoe

mtu do lac

Vir nobilis fruttinus venetus anni
1338 laborauit egbz qi plib spē
distictis & ꝑue 2 / Pmo ei laboauit
febre causoica ꝯxīa colica cuius inera plim
ꝯtiebat cū regionē cordis stoi & epis qd
d'clābant actōa maita qi plima febiut ei
dieb cū ꝯ ardētissiā fe que nū huit mai
festū incremetū nz dimucōz / et tangēti cal'^s
trāte acuit mi eius pectore ꝑcipieba qd ea
manus vix potuit tollāre / et ꝑsus magnus cor
di aderat cū siti naledessiā ī getudiē maxā
& vrinaz aplene & erat in eo voitus & secess
vimo cūz ꝑssimis ꝯmag adluptoe ꝑcedes
trāsmutoē colē ī adlrusta / Sube & laboa^t
hic vir mag^a epis renū pleni^ne cū cgr^ne
ꝯpōli que erat oppito in eis fcta & no ꝯtra
ptu mez adca^t y^o tres oppitones ꝑuciē
bant amebus in trbus mebris infixa / 3o
iom laborabat mag^o capitis dolē corup^e
in opōrb ymagiā^ue pōn^e & cogitatiē et
erat ꝑꝑe pafreness ꝑ febrē ꝯcatā capiti
ī tm qi ꝑ 8 dies no potui plene discernē
an laboraret vero sirsen qd est apa paido
ru ceri ut plim ꝯdhoc tio collatm / Iam uo
p9 ꝑma ana ꝑdcta accīca oia intbn īua
luerut qi facies & to^m ca^t ī flamata erant

Et color eius ex rubedine cu citrinitate et viredine mixtis. et iam ita furibundus effectus fuerat quod die noctuque vociferabat furia tanta quod vix homines duo vel tres ipsum tenere potuerant / At vero post quam diversionibus cum fricationibus ventosis et clisteriis acutis et balneationibus extremorum et capitis in eo passionum fuit cum extinguenti dieta et digestivis medicinis commixtione cum cibis et potibus utrisque fortificata constitit usque ad xiiii diem tunc ei iam erat manifesta signa veri frenesis Ex quibus non leviter territus sum cum evacuationes pharmacia administrare non poteram et virtus fleobotomiam tolerare non posset quia bis vel ter in eadem egritudine fuerat fleobotomatus Administrato colirio nobilis appositionis et attractionis diversionis ad inferiora facta fuit premotis apertionem et per successionem colica fluxus superfluitates evacuati / Subveniens autem virtuti cum sustentatione eius et aliquando cum interceptione fluxus perdendo ex gradus erat perduxi virtutem usque ad diem xx^am ubi apparuit paroxismus convalescentie Post xx vero diem a visitatione mea contraque contingit accidentia adhuc non leviter invalescere visa sunt et hoc quidam vere est et proprium febribus continuis nominatis vel erraticis considerans quod tunc merum reliquias in capite et pectore remansisse in tepi sobuerit sed cum copia cibis cordialibus et cum embrocatione capitis et ita processi est per duos dies in quorum fine apparuit spasmus contractus omnium membrorum inferiorum ipsius causa et iam solum cum spasmo illo invalebat accidentia alienationis in consuetudo vigiliarum in stantia sitis et febris intensa Transacta vero xxiii die adhibitum fuit ei farmacum continendo evacuans ex torrefacto reubarbo cum sirupo de rosato et electuario diapenidion simul Et ita post illud evacuationem nobilis elevata fuit febris et accidentia omnia remissa fuerunt in tantum quod maximum actum de spe sue sanitatis future recepi potuit quod spasmus id est contingere vel quia materia que carabitum efficiebat actualiter translata fuit ad nervos in fleores principia et fecit spasmum ut colligitur ex 2a 3a capitulo de spasmo / Vel quia post materiam que in pectore continebant et erant antea ante effe febris actualitate extrice permutate fuerunt ad nervos vel quod utrumque simul accidit Robilius quod est credendum spasmum fuisse accidentis karabiti quoniam sic fuerunt alleviata accidentia frenesis ita spasmus destruendo procedebat / Post quam quod in tota huius viri passionum fuerat usque ad diem 3xl^m etiam remanserat contractio in manibus eius pervenit ei una palisis dextri lateris cum privatione sensus et motus in toto latere id est in tantum quod et in toto magis pede sinistro paliticatus erat // potuit quod hec palisis in thorace contingere quia in cerebro eius latitatus erat materie fluide aquose multe et non expellebat antequam hoc tempus pluribus extansis / Ratio est quia virtus magis erat intenta adversus accidentia et materiam antecedentem eius a quibus magis molestabat quam non poterat utraque expellere / Ratio tamen est materia illius id est fluida magis in bibita erat quam collerica materia. Et si arguentur quod hoc quia materia collerica penetrabilis et caliditate subtilitate et mobilitate sua ergo magis erat perfudata / Huic dicitur non dico quod nec ei materia collerica que erat quieta tamen accidentia erat alibi perfudata magis quam in parte apata Et iterum antiquis tamen si qua remansiat non poterat ita perfundari quando ipsa continebat in venis / Ratio tamen est quia materia fluida adhuc aquosa licet sit grossior collera tamen que ipsa est viscosa et frigida non vehementius et longiori tempore perfudata fit / Ratio tamen particularis propter quod materia que palisim fecit non prius tempore completa fuit esse potuit quod maior fiebat distractio spiritum ab aliis locis versus locum appositum propter extremam spasmationem que ibi intensive maior erat et extensive / Ratio tamen particularis fuit quod fortasse materie ille fluide aquose in cerebro generate fuerunt post quam spasmus et accidentia frenesis alleviata fuerunt propter ei debilitatem cerebri acquisitas multo in eo tempore et congregate fuerunt ex debilitate transmutationis alimenti in substantiam propriam / Ratio tamen illius potuit esse propter debilitatem digestive prime in stomacho et secunde in epate que generate fuerunt id est materie fluide que simul cum sanguine transmisse fuerunt ad caput aut saltem permodum evaporationis illic multiplicate fuerunt Verum si omnes iste materie esse sunt ipsorum de qua vel aliquis contigerit manifeste probatum est huic vero laboranti equalibus causis supervenisse palisim que est equidem fere malum propter quod corde gaudium posito quod vix imaginabile est quod iste vir evaserit discrimina tanta / Ratio quare non fuit sanitati restitutus in brevi tempore membra ei principalia duo perfecte fuerunt manifeste lesa scilicet cor et cerebrum a quibus debilibus et equaliter do non ita faciliter removetur / Secundo quare egritudines istius viri ita paulatine cotidie removetur quia ei nervi magis contracte et multo tempore spasmati fuerunt non nisi cum magna difficultate et in longo tempore restaurari possunt / Et secundo solutio quod vere est quod ipse ad pristinam sanitatem complete veniat eo quia membra eius successive contineri melius flexibilia et spiritualia reddunt Res igitur huius viri adeo clare et disputative declarata est propter diversas linguas ignoratus qui fabulando cum mulieribus prophanare et enunciare voluit de quibus ea que ipsi non viderunt neque unquam intelligere potuerunt de factus predicationis in medicinali sapientia et in cottidiana veli experientia:

Sed entes ī tuentes & ad pauca ī spicien' d' fa
cili enūciāt p̄mo d' gn̄acōe & corrup' / Ra
tio p̄ri' diffō ē q̄ remāsit in vīb' isto ē oppilāta
ī epāte ei' & ī renib' vicissitudināria ita q̄ q̄nq;
oppilo est ī concauo epatis & nō ī gibbo & t' acci
dit ei tensio sub ypocondrio dext° cū ponde ibi
pcepto & fluxus fuit chilosi pp̄ q' p̄mes'aicas
portas chilus ī concauā epatis capi nō pt
cū loc' ille sit oppilat' g° īcrocedit chil'
ad intestinoz̄ concaua q̄ coq̄ ex albedine at sb
albedine fluentes īnei & h° q̄n chilus p̄ua
ǧxent morā ī vēis / Si ā amp̄ mill' como
raret tūc fiet aliq̄lē sb rubeus & vrīe sunt
grosse & pl'im tincte pp̄ admixtioz̄ meru
Cū ā oppilō fuit ī gibbo epatis ǧni' senti
in loco p̄steriori oppo'to ypocondrio dext° cū
tensiōe & ponde ad inferiora & tūc vrīe fuit
ī colore & sb̄ā elemto aq̄ si'les & ōi fere
coloreto p̄uate & si ǧtigat oppilōem tā ī co
cauo q̄ in gibbo adesse p; q̄ cong'stet p̄sig'a
ǧgata ex utisq; p̄dcās Et raro ǧt h'i' oppilōni
ī hemutisq; p̄tes epatis euadē se putidā / Ex
ipsis tuq; confudato aq̄ mīte'. posse varietate
disposonū epatis hui' viri adhuc itm̄ frequenter
ǧt in h° viro nōbl' oppilō in rene dext° eius
& aliq̄lē in sinistro lz variis cum cum ca vīlis
est sb̄ā inuolaḡs cōmixtū mītt'ne arenaz̄
q̄ due īn' cū p̄macisint ī concauo rēni an co
latoriū paictm extendedo l' ǧuitado doléz̄
efficiāt ibi diffi'les satis / Si ā ǧtingt m'ās
illas diu retineri sī colatoriū paictm ~~extē~~
~~dendo~~ / tūc pp̄ p̄pt'itā euetacōz̄ p̄cin' ī te
ditur ibi cale' q̄ est effi'cs cā doloz̄ ī pre
dcō loco Vm̄ quia mē in p̄dcō loco retente
ē mite & adretētōm eoz̄ aquit mala
q° sb'to altans / ideo dolés in renib' ei'
p̄ueniūt adu'a cā sīt. s. amala cōne & c
solōe ǧtī' in renib' ipis. hoc ā totm̄ de
clarat a postiori q̄m q̄n ǧtigebat eid' a
plicari disposonēs cum euōe stati euāta
ma cessauerūt dolés et remota fuit ōīs
mala q° in renib' p̄gnās hēt in suma ē
hui' viri disp̄o q̄ fuit / Remasūt ā in eo
duo q̄bus p̄n'x attendend' est / p̄m ē ī p̄on'a
d'bite extēdēdi dilatādi & ǧtrahendi digi
tos manuū / 2a uō est mala dispō re
nū ipius q̄ q̄nq; doles fortes effic' ī eis
Qn̄ uō est cā gn̄ois lapid's in renib' et
cong'gacōs & augti m'eis vnde m'ai t'n est
q̄ vir iste indiget regie p̄s'uate ipsiu'
abeuctu nocu'toz̄ capitis pp̄ q̄ corrup'o fiat
ī op̄ibus & cogitatie p̄nē, d'q̄b' in p̄mo
ca°. dictm̄ est / Indiget 2° regie p̄s'uate
Ipm̄ abeuctu ~~nocu'toz̄ capit' pp̄ q̄ corrup° fiat~~
~~in op̄ibus & cogitatie p̄nē d'q̄bus ī p̄o ca° dc̄m~~
~~est Indiget 2° regie p̄s~~ / oppillonū ī epāte & re
nib' eius Indiget 3° regie mūdificatio re
nū ab arillis & lapillis Quib' seq' ultio
q̄ q̄n̄ cōius est p°le p'uidend' est ig' disposi
bus diligeti solercia & ǧsuetudie applicatos
remedioz̄ ut infra scbit / Qm̄ cam̄ p̄tes

d'reb; nō nā

nō nāles itaq; p̄regie ei' inxā mēsuraz̄ vi
rez̄ nō nāliū p̄m̄ d' p° q̄ iste vir ī diget
regie om̄ q̄ leuit' calefaciat & exiccet et
aperiat oppilōnes & m'ās dilitat afixione ea
rum. & trāsitu ad renes adca' adepar & ad
renes Et pp̄ locus h'itacōis eius sit ī aē
modio' c. et s. / plus tn̄ d'clinate ad c. & s.
q̄; ad f. & h. q̄m̄ sicitas z augmitatiā ca.
mēz̄ h'idaz̄ & mē h'ide sūt cē gn̄ois
sp̄idaz̄ / sicitas eē maior q̄ dz̄ reddit cor'
h'idi' q̄ q̄; oz̄ Sic h'iditas maior q̄ dz̄
reddit cor' siciu' q̄ oz̄ p̄mo cōnuz. & pa
pi ca° d' cōibus: Stet igi' in camerā orige
tali & meridionali loco d'tecta & alta ele
uata. q̄ no° sit p̄pinqua aq̄s n'z fluxibus
aq̄z̄ lacunarū l' paludū lmosaz̄ / Et
caueat h'itare camerā aliq̄s muz̄ edifi
catā q̄ h't reuolucōnes lapidas Euitet
flatū vēti septentonal' & occidētal' ī ipa
& caput suū pellibus uulpis a' d' dossib'
vairoz̄ l' agnius colhoptū bn̄ teneat Et
accēdat ī camerā sua frequēt' ignē ex lignis
abietas ~~lauri~~ / lauri hor in iunipi ficus &
sīlia / De 2a uō re nō n̄li. s. cibo & potu

De cibo & po[tu]

utat' pane ē apicte duplū fincti re'saiōis
tōis panis & aliq̄lē h'nte sal' plus illo ..
vtat' carnib' vitulinis castratis capōnis
Carnib' uō porcinis & agninis recētibus
raro utat' nisi assat' l' frixis at nō mtz̄
pinguibus De uolatilib' vtat' pullinis ǧlli
nis colūbinis / turdis merulis fasianis
p̄dicibus & auibus minut' Et carnib' sa
litis uti pt mediocr' / & ǧdit' ex salita car
ne ut lādutul' & ǧsilib' / nō uīde p̄guib'
uti pt Auib' uō degētib' in aq̄s raro utat'
/ oua sī omēz mod' p̄p̄acōis utilēs sūt ei pt'
frixa Caseū euitare dz̄ omēz p̄t dūtū fra
gibilem d' frīoli Pisces uō ǧuen' ei sunt
sic lucij capadani scardule marsiōes & re
liq̄ ī aq̄ p̄tsa viuētes & clara & mūda al
ī mosite om̄ V'm tn̄ obs'uado q̄ pp̄ effugiat
ūnosas & cutaneas p̄tes atm̄. et vētres
ōmis & pedes & cerebra. pt ce'm lepoz̄ q̄d
assatum est ei uīde ǧuens & p̄pe ī dispōibus
capitis p̄dcās Legumi uō oīa cōtu adeoru

Sbam no sit ei laudada pter far pauci 𝈿 zizania
risum brodia bi legumim 𝈿 ype d'cocta cu saluia
rosmarino qui nitum est attede capi. Et fen
pet° dauco 𝈿 bancia doestica 𝈿 dispoibz rrui
frigid'. Alia a legumia no placet de fructibz
a suo t° conut ei cerasa dlcia 𝈿 bn solida pe
pones 𝈿 anguie lz varis Et ficus rcen^b et
sicce ext Et auellane 𝈿 amig^le tene 𝈿 sicce
Et poma recencia 𝈿 pira m^g ta / 𝈿 uue albe
modice passe fce p conseruacoi eoru paliqt dies
acceptois eat aptata sua Et pt 𝈿 comedere
granata dlcia 𝈿 muza Reliqs uo fructus ut
citoria granata acuta mespillos corpellos pru
na ualde acria 𝈿 cerasa 𝈿 his silia ut pira
poma nuces 𝈿 castanee m no placet / pro
condimt' a bonu est oliu oliuaz oliu d'ami
gdal' dlcibus oliu d'nucibz Buti a usus no
placet m meo nisi ualde raro 𝈿 i pauca qntte
Sapores a cum aceto 𝈿 sucoz aracioz et
granatoz acam dlcorate cu zuc° ome placet
m / Optimi 𝈿 sut sibi limoes i fusi 𝈿 agresta
medioc' salsedis Spes a cu qbus cibaria
eius condiri pnt sut sic ʒʒ cinamomu garf.
macf mix mg 𝈿 his silia. Et plante aroat
hnt cu concenti caliditate sbtilia 𝈿 cu apcione
cunt ei / herbe uo folia fructus 𝈿 flores sup'
hnt sic rosa platago sicat mitus colandz et
consilia dictant ~~bonu a est ei r oi~~ pt a uti
cicorea tpe caloz' no tn in magn qntte 𝈿 i yeme
sit cocta condimto uti croco coqndo l' miscendo
ipsm cu condimt' De conditis no conseruatis pla
cent m cappe condite mitm solemt' 𝈿 oliue co
dite 𝈿 yrigus 𝈿 pastiace condite 𝈿 citz 𝈿 cor
tices aracioz conditoz Int' reliq no sigtare
psidiu ez ei et secretu magnu ut i beiret
xilob' conditu sicut ptat d' damasco 𝈿 utat'
eo omi t° aci do de ipo p m hos an cibu
ramulos m l' iiii Capiti ei rinis 𝈿 mbs
tiiulis 𝈿 clausioibz epis 𝈿 renu mirabiliter
conf' hec est suma cibarioz qbus uti pot /

De potu a eius dd p° qi usus aq mellis qi
eis ordiaui no° dicti dat ype cu apri° m
octob's usqz pto m mesem februarij bibat
sola at saltem maior ps cocta ita qi sit du
pla l' tripla re° vnm Et coquat fi mod' sibi
datu cu aq cistne 𝈿 melle diligent' dispu
ando ipam deio a quo uti pt pmtent° capi
tis 𝈿 enu sit vim sba clara l' diaffania o
dore suaue sapore d'lcabile / no° potaum
acce l' brusca 𝈿 constat medioc' fnosit' 𝈿
si ad dequate sapore d'clinare dat melius
est qi d'clmet ad dlcedine pp quia tle vim
plm fudat m sba n ualde sbtili 𝈿 𝈿 quia

Dulcedo eius acr° it calit' no ualde m tesaz vm
z° aliud propone pa dtoe ca° est lz no mt
te calidit' consistat. hic m suma e mo° regis
hg vini pcente alcom misando vi ves no
nales vm ad melia tusend' est 𝈿c

Cca m zm d'regie p melia

Sic az impo t° hg tty ret' capte melia m — 1.
tendu 𝈿 m sonetoru mitt' pacend' e, oz ei
pn' attedere rectificacoi cer' 𝈿 i nucoz orige
cu abeo / 2° opz rarificax stom eig ne conpiet — 2.
mitu ne aqsi flatus cuig tata qntit° fundat
meo qi mitoc' apto hore cu i curuacone
capitis cait abeo hu° clara 𝈿 tenuis ue°
aq 𝈿 h° qd' ma i cer° mitita ualde facile
euteret ipm i palisim / Opz 3° pn' mdi — 3.
ficare venes eius atrubis arenul' 𝈿 lapill'
ne finet m eis lapis q mearet p° picta no
lemia / opz 4° pn' attede spasmose dis — 4.
poi q remasit i digit' eius et qbz da doli:
bus qui no raro az m brachys 𝈿 extedut
usqz ad spatulas Cc Pmten° uo pi regis
vm d' scibent ei reme° asspata / p dispoe
uo 2a f. stoi x. pmidebit sibi remedijs
conuenientibz / p dispoe a epis et reni. vi. reme
dijs pmidebit ei / p spasmosa uo l' contracta
dispoe digittoz m pmidebit remedijs
optimis / Ita qz p propedicoe p mi m oz
uti m tencoibz ad hec naijs / Et pa qdaz
m ten° est p hibe augmetu l' cnucoz mez
m capite toto 𝈿 pn' moer° / 2a e mas i°as
iam i capite generatas duite cum dis the
tibus / 3a uo est cuare spas acapite /
4a est cerem ipm coforticare / Et pm hoz
conplet rectificado mala conuem ipius cer'.
cu purgacoe ista fca apri° mes charoius
qz ad media t' misi aprilis phut modu:
Rx p. auream ʒ. ii p. cochiaz ʒ 1 formt
p. vi 𝈿 accipiat vno mae duabz horis
an diem pazu dorendo pq cas i me te 𝈿
tardet cibu hor' ad mi conquz / Mae uo
i mediate seqnti acc' hunc potu Rx aq ci
coree lupuloz 𝈿 saluie an ʒ 1 s. misce
Ac' hec zm Rx aq acetose 𝈿 nenuff an
ʒ 1 aq betoice ʒ ii misce // Non pono h'
sy. pp abhoiacom qua ht ad eos ymo
ad omes meas / recipiat hoc digtm sal
tem dieb. vii. Octaua uo die i me te seq
ti pgetur cu istis pillis Rx p. de yera ma
iori 𝈿 auraz an. ʒ. s. lap. ar. ppati g m
reformt pille 𝈿 accipiat 𝈿 obsruet p'cas
condices dce dispoe bz Et pistu mod' euandi
cat' ea' cu pillis infra septis p hibebit gno
𝈿 congregra° mez m capite / Postq uo me

bonū ā ē ei in omī

de abo

de potu

De rectificatione ce[rebri] et nucorum abeo origenem;

In qua cal^te complexe fuerit passa pgacon ia pdca^te
distrahat accipite ipo p^t xv dies p9 pgacone
pdcam apponendo ventosas a cauto die lunari
inuolucris usq3 ad ix eis q scarificet ita vt
sangs ggina qtib adueat / 2o diuitur ma cu
[struck] flo^a q requirat magis pam q
titatem sangs z misce cu eo gmixtare q no
i uenit in tli viro co no pono 3glaza ipsa
flo^a et si indiffem optumi^s eius i cepisse
abea ipuo q abeute pissa / 3o diuitur ma
aca^te spuo de emor. fricando fitari cu foliis
ficus l cu pano bisello aspo l cu cortice
cuius arbors rugose l cu felle thauri / 4to
distrahit m^a aca^te faciedo fricacoes for
tes extmor z cu ligaturis corii / 5o dist
hit m^a aca^te cum garg^mate sto cxaq de
cortis radicis yreos costi staphizagre betonice
q ca^da accipia / 6o diuti pt ma accipite
cu ptacon z fricatoe capit lem cu panis
catis fr / 7o z ultio distr pt m^a accipite
cu pillis in tad dispon stoi eius a fras
septis / 3m vo gplet euado mas a
capite cu purga^c pars ah ht dca / 2m
no horu gplet p confortacoe cer^m q inte^r
admistrari prit / pd ei sero hora d'aubits
toti prore capite aspgedo d'hoc puluere
qtt vi gnor ordei / Rx foliorum betonice
origani calati maioane rosmari ah 3 1
foliis ligalis an 3 n. ros spodij san al et
ru. an 3 s. pul z gmisceat / 2m vo gforta
tu cer z odoramentu gpedies specis ligatis in
sindone sepe odorata / 3m vo gfortatm z
ut p9 cena z prandium acc 3 n l m. diambre
l diamgri q gfecs fiat cu zuc solide /
/ 4o vo gfortat cer bis i ana p n hoas p9
cibu acc^do 3 1 auree allex^ne fmetate
aui 3 1 aq betonice calefce. Et p^o oia
instra mtm ssr gforta cer z z ui
oriectes abeo l anetha z sic gpletur ven
eis qd 3 pm obsuadu in cia dispon hg
viri s. aspatu capiti et rns eius Oppz a
ite^te vom remedia supius tacta colligi
posse in iii p scpts intecombis cat z cer^m
eius prcdentibus z rnis gfentibus / Pro
regie no stoi huig viri obsuado dsibam
remedia qda quor pm est hoc Rx me
te anicos carui feni ana 3 s. masticis
pul. pellitor miore stoi gallmaz an
3 n fiat om pse pul z p9 gmisceat
d'quo ssr parum an cena z prandium d'glutiat
qtt vung auellane cu modico vini vel
ydromellis / 2m insrm e ut ssr post
cibu comedat 3 n gfecs diatamoi d'spe

Mesue i antid distin p^a 2m z ut ssr
acc p n hos an prandium cocleare vnu x ilob
qdn ut d'ipo tactu est ca^o d'regie pcibos
4m z ut i oi abaio suo coqui faciat me
tam vel rosmari^m / 5m est ut an pdcas
hos p9 cena d'glutiat gnu vni l duo ma
stics clare et elc / 6m est ut vcordetu
saltem bis i ana accipe 3 n l m d'clara
aq vitis / 7m e q vorde sepe i fude co
rallum ru electu i vinu q bibit l maq
mellis / 8m est ut diebs frigids ut sc sto
suo ptet magis sustz d'pano dgna du
plicato l triplicato a^t salte sc eo ptat pelle
meliorz bn elaborata / 9m est q salte
qter i ana an cena faciet in vngi sto^m
suu cu ho oleo diligent calefco / Rx o d'
nuta d'origano et d'mastice an 3 n
gallie my 3 1 s. lignal 3 1 ambre
mgri an gr 1 gssent sil i mortario z
calefiat z in vngat stos gcis a furcula
anteori usq3 ad ombliu z ylia ambo z
si insuderet in tli olo sustz lane ablute
calido z gpssa ponetur sc sto bo^m ez //
Ultim remediu est hoc Rx masticis cla 3
s aloes abluti 3 iiij mete origani lign a
loes ah 3 n pul. oia z i fundat i 3
n. suci endiuie z totid mte et gponat
vadijs solis at pont in furno p9 gctioz pa
nis abeo usq3 adquitacom z inouet hy
suci ibus vicibus z de illa ma fiat pille
de oi 3 vi d'quibs acc vna pars ante
cena om fine vi diez Et ssr pt ets ma
ne i aurora bis in mese accipe vi g
eis z elegat indificat stom z ca^t z oia
mebra nutritois asuptibs flucs colics et
alijs Et ht d'20 pn^li regie dispois hg
viri sufficiat / Ppme^ts no q nuie st pro
dispone epis z reni pnt du pd q sicut
apparuit in 20 ca^o huig hg in renibs huig
viri frequet aduenebant oppitoes ameibs
flucs mucilaginos q multiplicabat i epe
z sto proria indigois z nocuta z afficieb
ant z pdcas mebrs tam opilado q alit
alterando gdo appz q mera q utilia
3 huic viro dz esse stochalia epica et
renes z indificaa lz plima pdcoz in
duobs ca^lis i me^te poe bz possunt coferre
sto epi z renibs hic tn pona ta me^na cu
vno anexo q intri gferut sto z epi lz
appent magis epi / qrz pm est hoc Rx:
spice masticis suci eupat. suci absi se
feni an 3 n. reub ela 3 s. pul oia p
se z cu suco eupat fiat trocs ponderis

prouocacio emorroid'

gargar'

De confortacione cerebri

De rectificacione stoi in cei fri z hu

De dispo^e epatis et renum

ʒ. vnci. deqbus in potu ibuat oi die ʒ. ß. foratas i fora pillat z pq eas bibat ʒ. i. aq eupat calide z gtient x l' xii. dieb ac veni ei z eis maximu iuua. z no est mirabile. sic ei trocis d'eub d'scpcoe rasis nono almis tco d'debilitate epat et ex eor iuua ti qexitutib, qponetm. Zm rec medm pn le est cerotu hoc qd fon a figua lunari aplicet sb ypocondrio dexto z ibi adheres teneat. vt d'scpcio. Rx spice mac tipi squinati calami ar. croci mire an ʒ. ii. resine alee ʒ. iii. dissolvat resina cu vio acto z in corpet cu ʒ. i. cere et cu a pri mit a fridari apponat spes pdce z i corpent sil vt pdcm ʒ. hoc ei mirabilit confortat epar opilatu z amcb, fris nobi lesum. Zm mstm pn le ʒ. qi pq qm vin iste accepit p x l' xii. dies trocis sfitos tuc oi mane in aurora cacl. iii. dictis pillis sic accipe gsueuit trocis sfitos Rx spis agarisci z est acetosa mior spes lapacii i ptis mueta ʒ. v. lacte spate reu barbari suci eupat amsi spice an ʒ. i. pul. oia pse z fiat troc cu suco eupat exqbus pq formet pille tres d media ʒ. et dent cu ʒ. i. aq eupat Et isti meliores sut ad qfortad epar z plud queom mex fridarz z opitomu meo z isto eas et eor descpcio colligit mantid diom al mis tco. 19. z d scpcoe finali. Scio z ego qp si vir iste utat sepe comede vq ul' vin a uelanas in fine cene z prudii qd solemter confortat epar. Cum at accipit doles in renib, ut sepe gt reo fieri tuc cu hlia instro pcedat pluc mod p ff d' diste iscd Rx paritarie recent sen foliorum apy malue z uituuial' dr ar i. ß. coqua i suffiti qte aq usq quo fiat bn vidis deim cu expssion ipar platar accipiat hq d'corois ʒ. xv. olei d'sisamo ʒ. iii. salis ge ʒ. i. cassie ff bucde z zuc' ru an ʒ. ß. z ff diste mane an cibu Et accepto diste p m hos puocet ei vomitus ho Rx aq d'cor gnor rasam gmestibl' ʒ. iii. mell ʒ. i. aceti ʒ. i. ß. misce z tepid det in potu z pq media hora cu digito flat titilaco i radice ligue at i ponat ibi pena i teta oleo z puocabit vomitu Zm mstm pn le eductu tubor z flatu arenar z lapillor ʒ. ho Rx aq spagy milysilis z saxifrage an ʒ. i. ß. vit combusti ʒ. i. misce z tom calid accipia in aurora z z tud' cxeo tado p n hos ante

cena. Et gra melior eductois mex arenis aptent rnes cu semie lini bulito cu rerctib folys api que gtta cada renib applicet hc d'tio p n li regie. Nam vo qderes z expedic tam pn vz. pond i media rectifica manuu q si pte qcta remasent pqua disposicte ta pona sin via remed. Et p m qd est hoc Rx amurce olei d'sisamo d'amigdal' dlcs d' yreos an ʒ. ii. vngti agrippe ʒ. i. ß. gqssent z d'ho linat mang Zm mstm p n le est hoc Rx bdely mollis z sbalbidi ʒ. ii. armo ti storac' liqde an ʒ. i. visci quercini ʒ. iii. olei fo d'sbliacoe pias ʒ. ii. dissolvat z i corpent sil' tum sfiti qqte cere z fiat vngutum molle d quo ini viribz mdie calido actu iongat mebra lesa et suppona eis cotu l' lana no abluta cada Coltim vo i media inna' l' opois a ho. Rx galbam ar ti bdely mollu z bene pisaz an ʒ. iii. medulle cruru boum lb. i. gqsse in oia sil' i mortario z fiat massa vna exeis dilige i corpatis z sic remaneat sb radys solis l' in loco cado salte p xv dies dm solvet pallembioi vituz z colliga qutas q descendet exqua actu cada i vngant mebra bis l' ter mdie nali z copiant toto l' lana cada ut dcm est Et no dubito qn misercoe diuina sbuenite adssinaz famte reducet ad laudes pretuas. Amos xxi die la mes marcy

Phisilio nobil viri dm micolai rey: Pmoi aq in peoplemto tuois sue dispois quoz remedia nana fore qbus uti dz zm istu mod. Pm ʒ qd oi mane accipiat ʒ. iii. mixtois infrascptar aqr in auroa calos cu ʒ. ß. zuc albi z a ipar d scpco t s Rx an scolop ca ve z absi an ʒ. i. aq cicoree ʒ. ii. misce Zm do pn le i media ʒ. qi acat oi sero ul salte altno sero vna d'mfra scpt pillas i mete an cena qr d scpco est Rx aloes i fusi in suco endie p m dies ʒ. ß. reup ʒ. i. agaz elca reub an ʒ. ii. spice nar ʒ. vio salis mdi an gr vn i corpent sil' cu suco apy l' absi formet xxxi ʒ. vi pille Zm pn le mstm est vngm ho d'quo i vngi faciat oi mane z sero p hora an cibum tota vgrom stoi z vtusq ypogod:rii leuit qficando p z supponat panu vnu suffugatu cu pul gallie mq medio calid z z aq qpo t s Rx o. d'absi de mastice olei nardmi an ʒ. i. oli d'meta ʒ. i. ß. troc d'ros d'eupat d'cappibus an ʒ. ß.

Marginalia: cerotu; troc; de dolorib, renum; de disse epatis renu; vomitus; De rectificacione manuu gtitar; 1m; 2m; 3m; De mala qploe stoi fra z h; j; pille

Cere q. s. l. ff ungm molle. Tm uo remem est saculg iste qn ptet ff sr maxilla sinistra cauggpo est Rx spez elect d ligal et diambre an ʒ ij. ossi d corde cervi saxifrage iacincti smaragdi z saphiri an ℈ j. corti cum ciet ʒ s. fiat plus sbtilis qo fiat sacculi duo qdrati oblongi z ff pmutacio duo adreliqm pdies iiij or. Tm uo spale remedim est elect hoc d quo py qn assumpsit ages p xij dies accs omni mane i aurora adqntitate iiij or ʒ. ita qn tardet cibu salte prim hoas cu d scpao. Rx doronici ʒ ij. gnoz fisticorum ʒ ij. floz boz bugl se. basilicone acetose cicoree z scaz an ʒ j. sem comm: iiij or frez ʒ ij. floz melisse ʒ v. ligal sto racs calate folij galange an ℈ j. macs ʒ j s. ligz ʒ ij. fohoz auri nro vinzut candi ʒ ij. sy rosi ʒ v. zuc al. ʒ iij ff elect sraddendo dracon zuc ʒ j. optie: maluasie dlis fora uo gpois ʒ ut coquat zucm cu vio z sy. leta decoc q° usqz acqrat glutiositate dente d m in corpent seru medulle fisticoz vltiate cotte z in fine addant vlus spes oms pste pluizate z podcate vtat ego eo sim qn iam don est; Iste puer ff malam gplom stoi z epis effiat tipanites z in super ht tremore cordis p gcomitanciaz tcs Rx aloes abluti ʒ s. artamite pulpo eo loquindide turbit elci an ℈ s. agarici ℈ j. salis indi ʒ iij. ʒʒ. cinamoi an ʒ iij. cum suco absi fiat pille gcomi ʒ vi. De mla

gplone fra z hu. mali stoi ru opla b;

Iste suus dei d ordine bti francisci cogitat mala gne f z h. mili sto ff qn gtias ht oppitones i sto qqbz sr qn incessaire q sit in fudo eius no gcenter sugit chylum sc optet z z ff mas fleas i fudo stoi ipius qentes debilitat digestia ipius ita qn plima ps cibi vmaz no bn digta z chylus z q digt est ma gnonis san. nobi f z h. Ex qbus sq orie duo. Pm qn corq ipius gtie adarefactoz tedit et macredim eo qr sangs i eo genitq no est gcens alimetu mbkq ymo utde sr fluitai; Et sc io gcho fudato qn corq ipius gtie surcessiue d bilitat magis z magis; Ex qbus duob z corz fudato utra facile d dua pt qr quqz sr ucnit ei fe lante ordine in accessione no fuab nec pcessi silem. Et ioh gtrio intei pt qr sregit ati plibus i currit dolem remuz eo qr m flua illuc cu vria sripitata

Opilloes fac z mala gnem adq sr do r q tesimus meis z fe. z ille q adhac dispom i m scrut prinzite, et ut colli 19a zn in cao decegbz remu. Prouia dispois hq abstine dz abouby cibis opilatis ne pastibz legumibz elixis pane azimo cutibus iunosis pibus atium z pellib; Et apistibus oibus n pms petinis z fontalib; Euitet z cibos mite inflacois ne aleuz cepe z silia. Et caucat apotu vini ualde nigr grossi z gtbati z ualde stipti. Et effugiat z qtrariu ome sr abo z sopnu superflum z mazae pqabum i mete hs obsnats aplicet Oibi het vm ime a i fra septa. Pm est vsus hq sy. qn accs p dicbus gtis in aurora calidu tardado cibum iiij or hoz at v. py ypm cy d scpco. Rx mell rosi co. sy de absi sy. de epithio an ʒ s. aq melisse mite an ʒ j. aque scolop ʒ j s. misce. Zm i me m e pille iste d quib tpe quo assiut sy. pdem recipiat vna oi fo sero l zo imete ante cena qz h e est d scpao Rx aloes i fusi in suco endiue p iiij or dies ʒ j. dein qiacet in sole z addant eidem amcos mastics an ℈ j. salis in ℈ s. mirab kebulos ʒ j. s. reformet qcis pille qcoi vij ʒ z accipiatur vna q si no soluet suffi accipiat due qcis ut don est. Pz ecs caro qn utat alio solutio eo quia ista ʒ ecs do q magis cud dz riplom boni nutri qn p frausita tas cuonees m ez pdcaz qz euones vtq debilis no patctu ymo amp resoluet z ff hanc cam uti debet euonb pcalib; inoratis magis qz eradicatio. Zm remedim ʒ vsus hq gstcos dequa ff an cibum accipe debet frustz vini i mete an prandiu z cena z gtiare ipam prim mesem z plus. Est a d scpao tlis Rx medlle fisticoz lb s. infundat i aq mite pm dies d m qiaceat in sole ul ad igne py ca vltiate gtdbit dem in corpent cu lb j. zuc ze d ccs amcos ʒ s. mete gnoz padisi macs an ʒ j spez elect regu ʒ j. ff q fecto solida. Qm remem ʒ vngm ho d quo bis in die s. mane z sero in vngi faciat a pomo gnato usqz ad umblicu Cuiq d scpao Rx olei d meta ʒ ij. olei de absi ʒ iij. sgnati cipi mastics spice nar. corallo r aboz an ʒ s. gallic mq macs an ʒ j s. vesme laudani an ʒ iij. cere q. s. ff vngm bn glutiosu. Qm q m Remem est vngm istud d quo pdas hoz

pille

Cura

1

2

3

4

pill

vngtm

q m

Inungi faciat totā spinā Rx o armigr'u
strium oti de sisamo an ℥ j· olei nardini
℥ ß· laudani api sc· plantf· acacie costi
sqriati an ʒ ß· caphore ℈ ij· cere q· s· fiat
ungm molle / Om Remem est unctio ista s
q omni die pduas hōs an cena accipiat
codear· j· z bibat pq ipm aatu· s· l'· j vi
ni al· sbtil' z paucisi z est eius dscpcio
ttis Rx qsue rosi ʒ iij· gsue bugl' ʒ j ß·
spcen elect regū ʒ j· fragmtorz zaphi:
ri iacicti z smaragdi an ℈ ß· zuc al· ʒ
j ß· sy· acetositf at· q· s· Rx elect / q Am
Remem est sacculus iste qi qtie ptet co
sutum super veste sua sinuda carne ia
cente· s· R' sinistra macilla zm tūsusum
ptorz situatū Est d hus gpo tf Rx spez
elect dgemms z delignoaloes an ʒ j ß·
spez ta san'l ppletarz ℈ iiij· fiat sacu
lus i sindone dgna i dratq / Roltim reme
dm est ut omi die prona hora an cena
saltem usq ad yo dies fiat ablucio
abinguibz usq adpedes cu aq dcorf herz
mecof Rx folioz origani calati lauri an
an· j folioz vio z salicf an an ij· coq
tur in aqua bone qntf usq ad qsupcom
ze ptis z in omi za die renouet ea et
faciat ut dcm est / Roltio uo si uenē eis
remanet stip q recordet accipe vnaz
dssitf pillos parz an cena Het meliod
in vrsa sunt i dispoe huius dm

De tremore cordis

Tremor cordis q° cgtat honorabl'
vir iohēs d sto aponario Est ie
q sapienc^s trafaran z cpuciens amala
gne cada cu mag hute plura in sto co
tenta qr est mala q° duysa pueiens a
caliditate ebulicom faciete in plura m^a q
abulico gcat cordi pp pmgtate oris
stoi adipm qr noiat tremor cordis sto
machalis· z pueiens asto· no^to q inptat
plpuc tm cafaran idem i ptatem qd don
est Modus a q° het dispo pueit in ipso
est quia calis illa pot mala gne i cor
de vplendo ipm fuo situatibz plibus pp q
oia in sigit votus cordf qpulsia ad ex
pellend no^tu in ipo incolum q e ca de
bilitf eius ois ei mala g° in corde fuat
dbilitate si ois dbilitas esset in corde du
pseuedet in ipo vsidum a do^r uiuerf agi
tacom qdam qi ipm qpellat ase ipo
aed notu xi^a zn try zo cao po / Curā
vo pque het dispo cognosci pt sue quia
more stoi gtie papit ptsus magdo //

Velocitas z frequēcia oio sitem illius dicam
in corde ppicedo simitrance / Zm uo sigm
puitas appetitus lesio aliqz ve qcellentia
alioz qlitf z ppe acuitf z caliditatf / zm
sigm ʒ spaciosaugitz z uetositatf z ppie
psteueracou more stoi / Rm sigm ʒ facilis
passiblitf aliq ve qtius noblr gne sup
ore stoi / Roltim sigm est vtrs debilis z qx
tenuacio totiq corpf q ambo vo lia s co
quia pp dbilitate stoi no est appetitus qens
ut dcm est / hz z tibi q assuit fit qens
digo Exquo tadem stq opte tom corz d
bilitari ut intellectu pz esse vim pp i dige
ccam alenti se toto / Exquo oibz az q oy
vuu istu ee festinu z solicitu adsui cura
tom Alit ei nata i curret marasmodcā
dispom a forte i curre poz apa at z do
lem forte l' spasm more stoi Et ppa istf
oibus facile paret si supuemet ei fe
et vini ht oia fuisse ab A intellcā·
finali ppe pattam cali du mgt Et si qs
qquit dtmor cordf pq egnes z hz nau
seam z euoit colaz plimā z si no vmo
nauseat malu ʒ z pro· quia in dicat
spasmu in sto Regin itaqz ipius celiter ordi
nad est / Regat itaqz vir iste qpte in
rez no iullium / po qda eligat masiones
in loco ad f· et s· noblr in eliato z ppe p
to^m mesez sepcelis Abrud at pto^m mesz
februarij i loco leuis calitf z nobl' siccitf
z caueat aqusione i loco tiranco z maxe
hiuo z uetoso z nebuloso z qttati aerf
Decibis at eligat cibaria ad frātem de
clarata uelut sicut ʒ endiā lactuca bleta
spinachia a triplex utiqz portulaca mon
z silia at sint fri artificia ttes sicut
qditi cu pdos at qti cu acetosi no fortf
acetositf At cu acribz ued agsta no mitz
salita vino gnatorz suco aranciorz z li
monu z sit panis maior qite suncti
sincitatus dpuiori farina facte q simila
d· bene coctus z no ulde torrefactus / Car
nes no qbus uti dz sunt sic carnes pullorz
iuuenu· columborz pdicu fasanorz auiu
minutarz anatularz z sitium dequa dpe
dibus sic carnes vituli lactatf agnine
castratie leporie capolme z sites / Lactf
no usus a but no ʒ bonus / Caseo no re
centi mediocrf salsedie uti pt· Acotu a
usus paruus qxestat sz in oi cibario pp acu
dd ei ut qitem ipm vinu frumti a pp
i oi cibario accipiat bugf vocentem aut
pul· eius qxcaute i cibo z potu z oi° assumpcf

bugl.

Iuxta illud famosum A. xi 3 ii tractatu de timore cordis tanti dum inungit semper buglossam uero sis audax et non timeas eius maliciam et utere ea et omni quod in potu bibes et in cibo edes. Conveniunt et ei omnia condita congelata uel gelatina, succharina et similia condita. Depressibus utantur illis quorum carnes sunt facilis digestionis boni nutrimenti ambra uiscositate et tenuitate parvitate propter quod laudatur ei tortune lucij regimine maiorum et minorum et lisehardi et tanne et ppe laudatur aqua accepti. olei quoque usus bonus est. Defructibus uero uti potest ficubus recentibus amellanis peponibus persicis uvis bene maturis granatis odoris amigdalis et consilibus. Romu uero quo uti debet sit uinum nobile uiscositatis album uel rubeum non ualde brusum sed mediocris saporis et bibat purum. Si autem fuit ualde fumosum commisceat cum aqua plus parum distillata dum cocta simpliciter. Caveat autem omnino bibere vina aqua mucilaginosum et conturbata, et procuret tempore vindimie fieri de vino in mastello sigillo bulliat 3 ii buglosse recentis 3 3 i florum boraginis. Hec omnia solicite attendere debet quoniam conditio contra est. Alle at qui habet tremore cordis caveat ne subita incipiat motus 3 a pri tractatu de his quod prosternat egines. Dexteritatio uero omnino effugiat exercitium omne sive sit pedestre sive equitatum sive navigatum. Hoc omnio procuret quiescere quoniam potest. Coitum sumo opere caveat et ab excessu et vigilando quoniam cor eius nobiliter arefactum 3 amplius consumetur. igitur amplior licentia in dormiendo concedi debet ita ut et toto die nisi dormire potest proxima hora amplius est consueverint et dispone nisi. Ciborum uero et potuum omnem evitet repletionem sive adipam et excitavit appetitus undosus quosque euciens in eo accidit ut propter assumptionem rerum ualde acrium uel acutarum ita cum in eo non est appetitus naturalis ut in ipso conductum est quod aliquis igitur dato appetitus parum debet esse et assumptione aborem eo quia conditio 3 dere parte quod non debet augeri hoc diminui et est in organo per digestionis ut visum est. Sed quod quatenus cius est propter cibum et potum ipsum in tres vices spargere ei prorsus cum debilitate virtutis melius est per a. si tractatu de abatione febricitantium et hoc quod intendi est tam de potu quam de cibo debere intelligi. Si autem contingit quosque repletionem cibis et potibus adesse educenda est cum instrumentis in septimi tractatu colligendis. De regime uero tranquillitatem anime omnino fugiat omnibus excessibus in passionibus et alijs humoribus vehementes accipiat motus et ipsi cum propter cordis quod est ita quod est

sanguinis et masse humoralis et spiritum ebullitionem cum cor. Nam et parentes ates repentinum motum et humoribus facientes de ad inferiora adventu quale est timor uehemens sed et contra in summa omnis motus maximus inducens ipsum ad uelut extra iracundia uel leticia et ab eo inuadi exercitium et tales et mutat cor ab ea quod 3 am unam consistentiam 30 tegi. Hec de regime passionales non nales.

Regimen medicinale

De isto regimine uero melius rerum quod habuit propter hoc esse in ea xiiij in indicet in media optima fore quorum. Primum est pluries iste quod accipe de vino mane in aurora cum ciato de vino calefacti atotici et bene fumosi cum de septimo tractatu est. Rx amoris polip folliculorum sene ana 3 ii medulle cartami 3 viij anisi cinamomi ana 3 vii fiat pulvis subtilis. Secundum phile remedium est dignum istud quod in eadem incidere sequitur post assumptionem predicti pulveris assumat calidum ipsum predicto 2 m hanc infusiam. Rx sy. de bizancijs 3 i sy. de corticibus citri 3 v aque mite absinthij ana 3 i aqua bugl. 3 i s. misce. Tertium instrumentum melius est hoc Rx magdaleonis pillularum fagiarum uel de sessebus 3 i reup 3 i 33 3 ii pulveris santali ana 3 vi agarici electi 3 ii conforment pille .xxx. 3 vi cum electis in do de quibus accipiat una uel duas incidere ante cenam tempore quo assumit sy. si eius sapor. Si autem uenter eius est nobilis largus tunc assumptionis sy. ditat eas si postquam eum potuit uti eis quos tunc accidit de corde exercis ut predictum est. Quartum instrumentum phile est infusio ista quod accipe de postquam assumpserit sy. predictum x diebus cum de septimo Rx agarici electi 3 i aq. eupat mente et bugl. ana 3 i 33 3 v spice nar vnos ana 3 iii peridi ar 3 vi, infundatur omnia in predictis aquis per una die naturalem deinde calefiat et exprimatur et colatura ista bibat, et postquam assumptionem eius tardet cibus per vi horas et in ultima hora cenas accipiat ciatum vini aqua cordi zuchate ca de de in de septimi hora prandeat. Quintum spale remedium quo uti debet est unguentum istud de quo inungat stomachum suum abore eius usque ad umbilicum mane et sero Rx ana cibum de septimo Rx o. dura de organo olei nardi ana 3 i galie mu. mastici ligal ana 3 p. tante fil ultimata contritione et resoluent ad solem uel in loco calido et fiat ppo ut dictum est. Sextum instrumentum speciale 3 saculus iste quod fit in uida carne applicati reticeat sed maxilla similiter ita quod una eius quem in. usus toracem similiter anteriora uero usus posteriorem partem est eius quo tractatu Rx specierum electis de ligal. 3 ii specierum electis de gemmis 3 ii s fiat

1

2

3

X

4

6

sacculus

Exeis factus in sindone d'gna retorta q̄drat̄
z oblongus. Am' ī remediū spāle d'quo p⁹ p̄ᶻ
grācōm iam dc̄ām om̄i mac̄ ff' hō syr⁹ ac
cipiat coclear .a. d'gluācōe ipīm z ē eius
d'scipcō ·ttis ℞ psūe bugl' ʒ·iiii·q̄ssue rosi
ʒ·ii· spēr elect' letificant' d'scipcōm albus in
ixᵒ caᵉ d'intia ʒ·ii· troc' de capha d'rosar
rosi añ ʒ·i· ameos ʒ·i·℈· pul· pellictor
sto· gallicar' ppate ·xm arte ʒ·ii· sy· ace
ci' sy· d'incta añ ʒ·i·℈· zuc̄ al· ʒ·ii·
ff' elect' (8m ī remediū spāle quo uti d3
acci^do ff' cō pat añ cena retula·i·cy
d'scripᵒ est ista ℞ spēr' diamusci· d· z
diambre d'scipcōe mesi ī antid' añ ʒ·ii· sco
ria· ferri ppate ſ arte ʒ·i·℈· zuc̄ al· lb·ſ
ff' cōfectō solida cū aq̄ bugl' z utat' ea ut
dc̄m est Si a' ph^c oia at ipor' plud no
tabilem pcipiet alleuiacōm usq; ad fine
pūct' nisi cōsulo q̄ pseuētur ī applicacōe
pdc̄or' remedior' reitando ipa sic iam
scriptum est Et si ɔtīget q̄ ɔceis nō pcipiat
alleuiacōm sufficiētem tūc v' m optu^m
esse q̄ applicet' remediū xi^m·ſ·q̄ fiat ei
flo^a de saluatella sinistre man' ī auro
ra z mortu sol' z ɔ̄thaūt sang' ʒ·iii· l'
iiii· pipam cū īnoucbi multi^do vapor' z
fumosi tū cā ɔ̄cnā impt i^d canōni· A·xi^a
ʒ·ii· ·tū· pō d'canoibus ɔtibi aīois cordis
ubi mgt Et replō qd' sang^a reōuet flō^a
basilice dext^e ſ replō vaposa flō^a basilice
sinist^e fca a' pdca flō^a ɔpertad ʒ p·ii·
l' iii dies z si pcepit alleuiacōm mai^ta
pcedā sicut dc̄m est Si a' p⁹ applicacō
illi^s īmasint sig^a calit' z aridit' ma
ior' q̄ prius erat tūc incipiat h^o xii^m in
ſtum ad ɔfortacōe sto z cord' z ad corr
pcōm male ɔ̄ine· c·z·ſ· q̄ īmasit z est
eius d'scipcō tt' ℞ sy· rosi d'cortic' cit
añ ʒ·i· aq̄ bugl' mte z acetose añ ʒ·i
misce Et accipiat dieb; plibus ī auror
actu fm̄ cū sig^s calitat' z sicci^t tepid'
nō l' calidū eg^o (xi^m z spāle instum q̄
v' in magnā hre utilite ʒ q̄ sepe utat'
ablucōm tibiar' z pedū bis in die fca añ
pndiū z añ cena cū aq̄ d'cocc' har' pla
taiñ ℞ fol' mō' rosar' nenuff' añ ɔ̄
m flor' salic' ɔ̄·iii· fiat hor' d'coc^o in
aq̄ usq; ad ɔsupcōm 3^e ptis (xii^m z spāle
instum est hoc cōquo magna pcepi uti
litate p sepe in plib; silr ɔ̄stantib; cui^s
d'scipcō ℞ aq̄ bor' bugl' z mō' z sem
nenuff' añ lb·ſ· troc' d'capha· d'rosi d'
acetose d'scipcōe ·A· 7ᵒ cā añ ʒ·i acetī al·
ʒ·ii· aī· ʒ·℈· vini acci^ti ʒ·iii· misceat' oīa
diliget' z infūdit in eis pan' ɔ̄tl' serinss
d' sindone d'gna duplicat' l' triplicat' z a
pplicet' pti postiori cordis spalis brachior'
in pte oppōta mtille sinistre q̄ sit sm̄s
at saltē tepid' z renoueat' i oī die duab;
vicib; añ pndiū z iiii^or vicib; mē pndiū
z cenā z duab; vicibus p⁹ cenā añ dor
mitōz Et his applicat' spero q̄ optatam
hebit ɔualescēcia Si a^t nō plene sanat'
at ad aiud ocurr̄et scbend' q̄ tōm ordiate
distinctū Et fiet ei puisiō xm optuitatez
q̄^r sut in melior a rursa in dispōne ipsi^s ad
laudem omnipotens dei i scla sclor' Am̄

Uiro celeberrimo z pfundissimo arciū
phisis vimatori Jeronimo d' sca
Zophia arciū doctori z actori co
lendissimo pregrine ɔ̄rudaq; accidē^m aīcā sua
frequēter z ardue molestaciū Bartolomeus
d'mōtagnana ɔ̄cimi^s phisic^s salutes di
mittat ppetuas z q̄ salubrius potit a' m
stra illor' accidē^m ab scissima ɔscribit ut nūc
sequitur (Primū itaq; hor' est d'scipcō pillarū
q̄rudam qbus uti potit gra pti^s dispcōs
z aīois mear' acapite z potit esse corū
usus hoc Tū ei cognoūit in sto suo nausea
rugitus z uētosites ad ce tuc ɔceis car' una
ī mete añ cenā diuici^s ei sic acci^do ɔ̄mo
rabi' in sto z melioire ī co z in meb's ibi
dem ī venti' impssionē face potit tūc a' acci^a
pdca asto affluerint z ɔ̄mu^s l' ɔ̄chesio et
vētosites in capite z modis stō ce dispo
nes apparuerit tūc utat' eis acci^do unā
parū ɔ̄ssiore pthoās duas p⁹ cena ℞
aloes epaci ela ʒ·iii· agarici tradidissi
rariteris / Et pō ocursu organo leuē dul
cedinē d'm; nobilem amaritudiem ī p̄mit'
ʒ·i· ·hymo^r· leuissior' et calidor' ʒ·ii· re
ub accō^ti rari pōderosi rubicūdi adrosecta
tem ī colore tedent' sm̄ nodis z ēli carno
site carnosi ʒ x· folij legal' ʒʒ añ ʒ·S·
scamōati ppice añ ɔ̄·vm· vio^r añ· dauci
añ ɔ̄· vini· fiōle mitte in suco fen' p 7
dies z gariate ʒ xv· suci betonice z sa
lue añ ʒ·ii·℈· suci rosar' ʒ·i· oīa pō h^c
pluizata z diliget' podāta cū pdcīs suc'
insceant et ɔponat ad solem sepe ɔmisce
do ea usq; quo suci ɔsuāt d'm ab^is veno
nent' suci z ita ter fiat / d' hac ī mā p⁹
ɔ̄sm paraata sult fiat pitte ɔcoi ʒ vi ud
v· pualebut ei fortassi om̄i alti mediac
in vsu suo· co quia sto capiti uirt^i vesiue

Et organo visionis et diutius servata a morbis
prodiis vetustates consumendo et cum mediocri ex
iteratione scripture convenienter sigillando et omnibus similium
meliorum confortibus unam nobile afferat unde
predicta membra confortat eo quod expellunt ac vase
2m omnia stipticis confortata faciunt 2o tegis/ Item
uno instrumentum speciale et confectio ista de qua accipe post
post aquam cibum rotulam unam tamen dragmam et non
fiat dilatatio cibarius per ipsam et ymo immediate ci
betur ipsa assumpta Est autem ipsius descriptio sic
Recipe florum rosmarini ℥ ii ligni aloes sorbussi ad
mixtionem tedentes acutius in a/o be et saporis
huius et podosi ita quod stringat in dragma ℥ i
trociscorum za de speciebus positorum avasii i dimisso
ibus ambris ca° dementiis cordis ℥ i ß florum
mellisse ℥ ii zuc al lb ß cum aqua betonice
coquitur zuccari et fit confectio in rotulis/ Attende
quod in predicta descriptione trociscos vasi capi olim de croco
Ego autem loco eius consuevi ponere ℥ ß oleam
eam unctuositate sua solent esse nauseativa
et omnis stomachi emollitiva/ Sed etiam mirerer quod hec
mecum hauserim ex menti cordis/ Credatis
autem similes id gentium mixtionem quod sunt numero xiii
preter olim de croco cum hec quippe sunt cordiales
et non minus ymo excellentius tertio stomacho et epati cum
sunt confortativa plegeti cum appone pro 2o
et 22o convenienter et a 6o usque ad nonum primi
de simplici medicina / et 7o colliget et 2o tractatu et i
aggregatore serapionis quod omnia predicta virtutes reliquas
iueda esse decreui et tu discutere per a libro
3 tuo/ Item speciale instrumentum et electuarium compositum a
ad herodem regem factum in secretis ad moitem
et confectio diaton piperon herodi regi descripta
ta quod magis fiore laudat adomo et quos tantum
anima fra pucienti et que plura et est eius
usus ut in stero apud somnum deglutiat quantum
unius auri vel ℥ i ß cuius descriptio est Recipe

4 Item instrumentum speciale est pulvis infra scriptus quod
omni stero plurizet tantum sum apud coronali
commissure transeundo per sagittalem platitudinem
in digitorum usque ad eminentiam capitis sic aspe
gendo ex eo mediante capillos quantum tamen tria granorum
ordi et deponat sic primo appone pluries cum
setula pectinando vel pectine cum vero apponere
2m ... Et est eius descriptio Recipe ligni aloes
cubebarum maioris peonie pulegii calamenti
florum rosmarini assari sticados ana ℥ i
ambre musci electorum ana ℥ ß eufragie
foliorum rute ana ℥ i pulveris omnia per se et diligenter
pondata commisceant et fiat ex eo ut dictum est
salte i Ana ter apud octobris usque ad fi
nem februarii Reliquo autem tempore varius et minori

quantitate eius utatur/ Item instrumentum est caputpurgium 4
istud cuius laudo usum apud mensem februarii per
totum mensem maii et amodicum ... usque ad
finem ... Ana purarum levi levi tetu
... ipsum nunc per dextram nunc per sinistram
narem actu ca... post ore eius prius pleno te
pida aqua cum zucaro cocta ac cum ordeo vel utrisque ipsorum
Est autem ipsius descriptio hec Recipe mellis electi ℥ iii
costi ... staphisagrie ligni aloes ana ℥ ß colo...
cortice agarici ana ℥ ß coquantur omnia in fiala
una aqua usque ad consumptionem ... de hac
in decore colata Recipe tantum ß sucus vadit sicle
... partem tanti misce et accipia ut/ Item 6
instrumentum speciale est masticatorium hoc quo uti
potest sonus aliis in Ana diebus intellectis post
dad de caputpurgio ac salte una vna ma
sticatorium prius si volunt ipsum facere cum cap
purgio ac alterum ipsorum eligat suo libito Est
autem eius descriptio sic Recipe dragaganti ℥ ß mastice electe
℥ v yreos ℥ ß costi sem rute sticados ca
momi ana ℥ i piretri ℥ iii ciminu ... v. di
ssoluatur gumi cum aceto fortissimo et superaddatur
eis glutinis tantum ℥ ii dragma i corpent tamen ℥
iii cere albe et superaddens predictis aliis fiat
formule sicut aucillanis et quiescent in sole
vel super tegula calefacta deinde in mastice una
cum optima fuit salte per tantum partem hore
vel prime quantitatis continue expuendo magis quod dissolutum
ita quod non ad in fecora descendat/ Item 4
uno instrumentum est odoriferum hoc quod teneat in
sidone retorta ligatum et sepe odorat ipsum quod
quod hora libet cuius descriptio Recipe mastice origani
amomi anomi galange nucis muscate ana ℥ i
ligni aloes ℥ iii pulveris omnia per se et pulveris commi
sceantur Et si fuit optimum ac magis libet
nunc ei fiant poma cum ℥ i clare laudani et
℥ ii storacis calamite ℥ i galbe mirre
et in corpent tantum suco maiorane et hoc po
mum non est minus utile quam pulvis sumptus//
Hec o celeberrime doctor quod amico tuo
tanquam magis utilia eligere potui quorum
immo ... sciplicat potius esse sub
lime si ... gravius expone ad non cotti
diam tibi clarius appetet et confirbit id Ego
autem de novo si opus fuit ad describa ... quod
dippos postulabit Et tu ... pillas de
hora usu salte in mense ... ℥ i accipi
quod meprime vel forate sunt cum suco maiorane me
morando tamen quod diebus uehementissime caveat et frat
abeis abstinendum ... fiat et a forteris dicis
Summus autem omnipotens hec adamica tui utilitate
ita affluet digne sic cadit omnium in poli tra
rite conspexi ad laudem eius sempiternam Amen

De mania

Dispositio huius venerabilis in xpo patris filii dei dominic beati francisci et speciei maniae quam minatur contra corruptionem in operibus ymaginatiue et cogitatiue potentie perquam patens est ad lesionem non solum leuem sed fortissimam et multo tempore duraturam Est enim dispositio eius nunc est quinde quod citius est possibile quam futurum tempus veniens minatur contra predictum gradum et longius quod consistentia yemalis unius mensis y. 3o affectus vel quando manie et maniae est quod cito preuideat Et quia multa esset contra necessaria in genua eius quod non possit conuenienter administrari nisi cum conuenienti applicatione dicte quietis corporis et anime Et aliorum que necessaria forent Ideo volui quod utatur regie ad fratrum melinato et caueat accessione aliorum calefacientium omnium et calefacientium sic alium cepe rafanum et alia calefacientia Et euitet et potum calefacientem vinum Et utatur duobus remediis que sequuntur primum est electuarium istud de quo omni fine vel diebus mane in aurora accipiat ʒ. v. cum ʒ iii. aque boraginis calefacte et zuccharate ℞ electuarium de psilio de sepe messi ʒ. i. electuarium succi rosarum ʒ vi succi rosarum ʒ. s. sal gemme quod in corporent simul et utatur ut dictum est ¶ 2m remedium est hoc electuarium de quo omni mane in aurora accipiat ʒ. vi cum ʒ iii aque violarum tepide et tardet cibum horis iii de quo et electuarium in sero ante cenam per horam i. de glutiat ʒ. ii. et de eodem quando vadit ad lectum accipiat ʒ. ii cum cocleari deglutiendo ipsum ℞ dispositio ℞ confice violarum et buglosse recentium s. huius ana ʒ iii incorporent simul cum syrace citri et in fine apponatur folia auri sex pul margaritarum ʒ. i. et utatur ut dictum est

De epilensia incipiente

Dispositio huius nobilis adolescentule ut comfortaris et distincte accipere potui minatur epilentiam que iam incepit quod ego tanto magis pretiosam esse credo nisi confirmet quanto peroliarum ipsarum audiuisse ex narratis constitutionum quam duarum ista in debita etate quantum non ita conuenienter insensualis fiat oportet quod congestis et unice superfluitatis fiale cerebri eius peroliarum unice adipem leui pt per absoluta et non absoluta colligantia que lesio si multociens accidet et tertie cerebri ad nos ... perducet ad quod non parum cerebri eius de grosse dicte nota plenis do offerre vobis quod dispositio peroliarum leuior quanto ad ea que possessionem transmutat seruiorem et nocumentum difficaliorem reddet Nunc enim quod volumus et possibile subueniendo regimini sanitatis Conseruam in hora remedii praeuiando Abstinant igitur a cibis et potibus pinguibus huius vaporosis et bredialibus et carnibus grossis lacte leguminibus salsis et acutis ut raphano porro alleo sinapi cepe Euitet et pisces pastiles cibos et herbas f. et h. ut bleta lactuca et napos ut caules et cuta ... Vomo Et ab stinendum est si vult cito appotus vinum de aqua pluuiali cocta cum zuccaro vel pauco melle attemperate aqua ptisana et vini Capiam partem sibi commisceat et sit vinum vi. clarum leuis odoris Caueat autem domum ab ... superibus Euitet tristiciam et iram et tristans causas pauca Euitet multum cibi sumptionem excedentes quod tercium comedit et cum veniet honestatis consulo quod viro copuletur his autem diligenter actis a die 3a usque ad 2. lucis flomet de zaphena pedis dextri in sanguis per ... ʒ v. aut plus a minus ut astantibus apparebit de dicto sanguis colore et substantia et virtutis tolleratia et secundum accesus estuosam temporem melius est minutionem petitio in ... flobotomia quam vincta eius applicatio multitudinis celeriter educta ¶ Premissa fleubotomia sequenti mane accipiat hanc infusionem in aurora super ... assumpte parte dorsum et tardet cibum post eam horis vi. in quarum ʒ a. accipiat aque ordei ... ℞ aniceos ʒ. i. siseleos ʒ ii. s. gariofilorum peonie rubee citorum assari ... ana ʒ. i. coquatur in lb i. usque ad consumptionem medietatis Cuius collature ℞ ʒ iiii in quibus infundatur hic ℞ agarici vel turbit si abhorret agaricum ... ʒ. i. s. epithimi ana ʒ. s. tartarum polipodi ana ʒ. ii. di. agarici gr. i. sal gemme gr. i. s. pendiacum ʒ vi et ... calida per dictam noctem in fusa ... permaneat premissa quod diligenter ... ut diligenter obseruando ¶ Hac innovatam ... premissa sequenti mane in aurora accipiet hoc digestiuum ℞ aque foliarum peonie radicum ʒ ii. aque mellisse rute ana ʒ. i. conficiatur diebus x. ... accipiat hoc solutiuum ℞ p. de ... ʒ. s. pillarum indarum ʒ. s. ... sal gemme gr. ii. ... fiant pille vi. et accipiat ut ... dictum est et ut ibi obseruando ¶ Dictis medicinis quibus accipit digestiuum si vult super accipiat singulis diebus ante cenam una ... pillis post in sero ... solutiuum ℞ aque vel succi ... ʒ iii. aloes epatici ... ʒ. i. pul rad peonie siseleos arthimisie ana ʒ. i. masticis ʒ. s. infusio fiat quod ... in sole vel igne et fiat pille quod ... ʒ ... ana et pg ... caput confortatiuum ...

De epilensia
flobotomia
digestiuum
pille

odoramentu

Primo cum hoc odorando pluries Rx pul. rute ℥ ß mgelle amcos amom pcome vidic an ℥ ß mirr mg ℥ iii ligat ℥ vi Rx pul q in vtorto sindone ligata odoret sepe hoc est pm ofortatm 2m est ablucio capitis sepe fca cu dcoct vad pcome mirr mg rute origani et amom fco qcis lixivio cu cine sapiturte 3m et masticato rin fem cu lignoal i ie mo 4m est sternutatio fca cu i sufflaco pul ottis al i naris at cu pul colo de 5m vsus hg gfectois Rx spez diamsa pul artetico an ℥ ii amom origani se pcome an ℥ iii ligaloes ℥ i pul zuc ℥ v ff gfcto in rotul puis cu aq melisse 6m vsus hug elect qo oi mae pg pyracom acci piat Rx sticados cordiaci pirect siseleos an ℥ x agarf ℥ i ß aristoc rotude asse fetide an ℥ i suci sylle ℥ ii mellis dispumati lb ß ff elect cuig dosi est i aurora ℥ i cu potu aq rute pg qd tardat abg hor vi 7m ℥ ptare hoc cerotu suo vmblico pp appensi q mid le est mitto aut duo sitia cerota ut vno supto adre liqm fiat pmutao Et at aius d sco tits q my scptu gsilio scpta est Rx galbai ℥ ß castorei ℥ i ß sandace ℥ i dissoluat

Cerotu

gme cu aceto et additis alys cu suffi ti cpte cere fiat cerota spica Et a az hc rem pfce adri sebat m p passios phicos mos actm virtute et aez ut gapit et admista scpta m forad dct vz po an oi mise mistet 2m an a ii cioq an tardiq an ordiate an magis a at an a ii mig 3o an dolos mte emissiois hat an an 4 pg 5m an qs et ql mistus cor an i co fetor 7m an fluat alba supflua et de gme vte ept aqua A dicy peadon

de epilia et humidit mrs

Dixta ea q alias magristeyis vrid satis pensate gsepsi gnosissi dm mic alsa no nta ocerat mchi amp gianti se dispone ig gnose adolescentus et maxie pp i formacoz adassimo vno phicio et sbblie mtm et ait pcepodicam madada sut et maxie cu pg am q mic est tuoi satis obediat pp sui aliqlis tem pim aez eu state et valesete no mst cu maxo labore scal poterut q ocptua forzet gut stati mpno a bz a ea die eig insp et E. oio plomet de zaphera dcat padis cu qdmby m alio gsilio tact dbite obsuatf Et a repleta nobi ag pg flo q

iam drain p x dios adhuc placet m Jt flormaret d saluatella dcat mang sang educedo ℥ iii l amp l rmg ut pressio phico pfato videbit Hac vti eude pssa et pt amice disthente sepiti 3o mane futuo euet cu moratio qgenti i a o gsilio ia scpto dut cu hoc qd mrri et mbs i inferioribus maiore lz appetm Rx budoe ß ℥ iii elect mdi ℥ ii accipiat cu q aq artemsie ea dd et obsuet q dncs i a8 vi ves pules q pg farmacij cq aucz assump celebrari dent His ea eiodis an mss digiat ma cu digitio alias scpto l com sy d suco enule pme ea din gto et expto ad ch pp mirce venas et vesica mdi frate stom et ptus et ea ispirete cq dsc pio Rx suci radic enule lb iii artemsie matarie melisse rute betone ysopi oiga pulegij calati an ℥ i siseleos q pcome amcos gnoz padisi camom cortetici cassiefistule dauci amom cassiet an ℥ iii coquat oia pt suoi i lb x aq usq admedin dm colent et exprimat et expssioni addant mellis et zuc an lb i et cu suco pdco sil mix coquat et du buliut arotizent cu istf Rx mra q iii ambre q iii ligaloes ℥ i galage camom macs an ℥ ß Exeus pte aliq fiat sylogus clausicat d quo accipia ℥ v Alia no ps fiat gplete dcoct dacs ℥ ii cu aq sbliacois artemsie et salue an ℥ i ß gtient p diebus Digtia ma fiat eig eiio cu hoc Rx p doppo to ℥ ß pittacz d yera gta ℥ ii fiat vii cu suco rute et dent cu q dmby aput fat ea obsuandf Hac eude gpleta tusendu est ad caputs gforta 5 Primo cu odoifero 2o cu ablucoe caputs 3o cu gfcoe 4o cu elect pgbus oibus ad aiq gsitm est recurrendu pg hc a i tedat acaputs eiodis po cu dcoc agarf et yreos cu melle sepe ea mane et uespe i ore retetu Ats cu masticatoio cu lignoal cubebis mastice d pirect fco Its cu sternutaio cu pipe etto al at colo da 6o Adhuc i tedat mt ceptori fuoz q eleuat ammice ad caput cu potatoe cerotu se vmblico d quo alias scptu est i pceti gsles Dolio attedat dulsior ammice po ligaz se caudlis pms dm se genu admstrats 2o cu toaoiby podu cu dcoc rute artemisie et mriaie fos 3o cu suffumigaconibus excepis pinfeiora pembotu fos

morati

digtiu

euatu

Vo cu ipoe gallie mg cu suco mellisse dis-
soluto in quo i fudat medios coti at flos-
tulilane d'gna z iponat miria apud olfi
cin cm est os dactili | Vltim est hos sepe
expti | Rt saponis mg z. y. calati a. an
zi. pul. pedis cormin siti z. ij. misceat
z genu in loco domestico coxe pm di-
gitos arotula genu distant ponat z us
q adrubificatioz pij hos dittant dm a-
moneat z locus oleo viol frio vngat | His
solepnit actis salute obtinebit ut spero
in altissimo salvator sui mia concede dignet

De Asaphati

Egritudo gnmedissimi viri Ser
Mathei d'Thonsis viri honestiss-
imi nois vicetie florentissie vrbis
civis vete zophati apud arabes apud
grecos uo acoras noiat z gplicat pt z ex-
alijs d'fedacionibz q at ipetigines at ser-
pigo at Zarna noiat vt a diversos haz
vitas gena z discorea sine discrepancia
earz d'scriptores no frequet amedicis q'gregate
si varijs hic hinc in volunibus elaborate
pntat Est a zafati cutis capul et
faciei d'fedacio pueniens apustulis hus
at siccis pleij ucher mltu l cu asspitate
l' corrupe mbrz z ad hustione am mltu
ptria mltia fetis otte ht sima za sit
zo cap po Conat z ht diffo cu ipetigie
serpigie z Zerna no pars Na ipetigo z
cutis corupco adulcatia at sica cu exco
riacoe at asspitate pueniens Cassius felix
in po lo ca dix q impetigo est q gti
x amblatin lichina vocat latinu vo
zarna z nascit ex mlto hmore rotundi
seniatis x figue a supficie cutis cu inge-
ti pritu z asspitate q cu pauli sipere i
cipit serpigo dolor Ex quo az q serpigo ita
est spes ipetigis sic impetigo est spes za-
phati Et est serpigo illa q gpe latini vo
lativa dicut x d'loco adlocu volatez a
serpente Zerna no est ipetigo no omis
si vlcosa scise ita q serpigo z zna st
spes ipetigis Et ipetigo a spes zap
hati ut colligi pt attato be z agato po
deriz tetatum ca. 9. z arasi zi gti ca
10 Thabullacedro po pcticae ca 7 z 70 Et
apaulo i ca po pteriasi syriana Et a de-
mocrito i po pctice ca 8 qm a hec dis
pones omis z st in actibus dicant s. in
vlcando serpedo i fissis pritu dole tuore
z ricore q qngz i sue an no absue / Nca
tu mali gnali qmis os qe sunt a mia

Ad hustia migrie mltie reponda Ideo facile
om m vica cois cano gnal assigni pt Spi
li vi da districtas si dnant mei pncias
Liquet a sabis facile mat z hes d'feda-
cionibus tendante esse gmixta exadhustion
sanie q qd vriusa ptudo z ga venas
grssiaes z plenido cor fusois z ptima alia
testant siga pt exadhustion flatis qd ex
crustis expritu z yrore z eminciones boto
valibus pmis leuibz flate albo cu erupnt
plenis az Itou exaliq mltie adhuste pti-
cta lz pauca vr hanc mat esse gmixta
na tenebrositas cu ducie fuscedie mgdim
gixta causte mge aspitas loci z situs co
testat Cure oia satis difficile z cu mo
lestam z d'tioz malicie egne futurz mi
sant aq ops deus sui mia ta honoratu
viru custodire dignet Vt a tm pieti
curatu pphibe sit pole iaqz factum absu
dere dispon valeat qm in maio i expie
sb sebe pt Regim huis curatoi i sx i ten
cones pturi visum est utile | Pma itaqz in
tenco z vez vez no naliu debita gmissa
Za est mez utis cuo diuisione i dudes
Ba est eaz digo | Fa i epatz cuo z ra
dicata | Za est acin correcao | Ba z pau
fortificao z fina corps illutidaco | Pma
i gplet euitado aem loci z camera in
tepate calitas z siccit si potius adhuc
z chte masiuus inclinet z capitis calib
intesa fugiat Sili motq corc z aiales
fluctuacoz z ebulicom i hmoribus z i
flamacoz i spibz z mbs pontes euitet
Multa in cibis z potibus plenitudo fugiat
Et ventis stiptis timeat Est ei ca lacois
fuoz adeat z iflamaco eius | Sompnus
a amplior ei gcedi dz q vi a ut melior
fiat motum digto z capitis hnectacio //
Cibi a euitat omis z potus mltie gnati
ut caules gna legum ut fabe ppe rizu
z lentes | Caseus antiques caro antiqua
vaccs z salita acetu z acria cibaria oia
in mltio vsu Citomia vesspile splen collu
z san atuz z oia f. z s. abaria sive
me c. cibales Sili euitari dz oia que
mas adhustioi disponut z i flamat
ut vnctuosa mltom acro ca. ca da vinuz
fuosum cepe aliu siapis vapharig mlto
salis vsus de diolibanu serpillu sicus
sicce nuces z sicca Vinu eius sit albu
claz vitute medioc odore suaue z no
antiqm Za q a mtecom gplent euocs
z lz abltis gecusatq sim tu quia ia per

odoramentum

Primo cum hoc odorando ptu(?) ℞ pul. rute ʒ. ij. nigelle amcos amomi peome vidic an ʒ. ß. muss. mq. ʒ. iii. ligal. ʒ. vi. ℞ pul. q(?) in retorto sindone ligatus odoretur sepe hoc est pri(?) confortatiuum. Secundum est ablucio capitis sepe facta cum decoctione vad peome mus mq rute origani et amomi facto quis lixiuio cum cine sapiuirute. Tercium et masticato cum fem cum lignoal. et c. Quartum est sternutacio facta cum i sufflacio pul. ottis al. i naris at cum pul. colo. Quintum est usus hig confectionis ℞ specie dianisi pul. artetico an. ʒ. ij. amomi origani se peome an. ʒ. iii. ligaloes ʒ. i. pul. zuc. ʒ. v. fiat confectio in rotul. prius cum aqua mellisse. Sextum est usus huius elect. quod omni mane post digestionem accipiat ℞ sticados corduci piret siseleos an. ʒ. x. agar ʒ. i. ß. aristo. rotunde asse fetide an. ʒ. i. suci sylle ʒ. ij. mellis dispumati lb. ß. fiat elect. cuius dosis est i aurora ʒ. i. cum potu aqua rute post quod tardet abi hor. iii. Septimum et portare hoc cerotum suo vmblico post appensum cum mid. est mitto aut duo scira cerota ut uno supto adre ligni fiat permutacio. Et circa dosis spo. tis quod mys scripti consilio scripta est ℞ galbani ʒ. ij. ß. castorei ʒ. i. ß. sandace ʒ. i. dissoluat gummi cum aceto et additis alys cum suffi cienti cere fiat cerota spica. Et quia circa hec rem fore videri sebat in p pressions phisicos viros actum virtute et ut quapit et admista scripta in forat. dat vz. p. an oi mse mster(?) et in an a^a trio an tardig an ordiate an mags a^a an a^a mig zo an dolob inte emissiois hat an an et post. et an gd et ql misus tor an i co fetor. Quintum an fluat alba superflua et de gne vte repla aqua. Ad dicendum precedens

De epilia et humidis matricis

Iuxta ea quod alias magistrys vestris facis pensate rescripsi generosissime domine mee alia non ulla occurrit michi amp gianti se dispone ig generose adolescentis et maxime post informacionem adalissimo viro phisico et sobrie mitim et arte perpendentium madada sue et maxime cum post ani quod iurit est tuori satis obediat post sui aliqualiter tempus cum eius sanitate et valescete non nisi cum maxime labore sed poterit quod optia forte iguit stati impu. hec que ea die eius insti et e. uio plomet de zaphena dextre pedis cum gdinibus in alio consilio tarte. d'bite obseruatur. Et quia repleta nobis as post flo. ch

iam dicam p x dies adhuc placet. in Nota Flomacet d'saluatella dextre mang sanos educendo ʒ. iii. vel amp vel mig ut pressio phisico prefato videbitur. Hac vti euoe purga et post. auntuce disthente sapit. vel secundo mane futuo cuet cum moratio generi i a^o consilio ia scripto dicit cum hoc quod muei et mibus i fe riobus maiora lbs appetim ℞ budoe s. ʒ. iii. elect. indi ʒ. ij. accipiat cum aqua artemisie ca. et obsruet q d. nec i a^e. vi. ves pulos quod post farmaciam cum ouos assup. celebrari debent. His ia euodis an misse digitat mea cum digestio alias scripto vel cum sy. de suco enule prime ia din quarto et ex pto ad ch. et mitce venas et vesica indi ficate stom et pitus et cat. vppioete ey d'se pio ℞ suci radicis enule lb. iii. artemi sie matrarie melisse rute betoice ysopi origani pulegii calam. an. ʒ. i. siseleos peome ameos genore pedis cinamomi cortici cassiefistule dauci amomi cassie ligni an. ʒ. iii. coquatur omnia post sucos i lb. x aqua usque ad medium deinde colentur et exprimantur et ex pssiom addantur mellis et zuc. an. lb. i. et cum suco predo sil. mixt. coquatur et dum bulliunt arotizent cum istis ℞ m. ig. ʒ. iij. ambre ʒ. iii. ligaloes ʒ. i. galange cinamomi macis an. ʒ. ß. Exemus parte aliqua fiat sylogus clarificat d'quo accipiat ʒ. v. Alia vero post fiat complete decoctio d'aqua ʒ. ij. cum aqua foliacois artemisie et salune an ʒ. i. ß. ytient per dibus digestia mea fiat eius euo cum hoc ℞ p. d'oppo ʒ. ß. pittar d' yera gta ʒ. ij. fiat vn cum suco rute et dent cum g d'nibus aput fiat ea obseruanda Hac euoe completa tusendum est ad caput confortandum Primo cum odoifero. Secundo cum ablucoe capitis. Tertio cum confoue. Quarto cum elect. post que omnibus adeux consilium est retenendum hiis hec quod i tedat accaput euodis. Primo cum d'coc. agar et yreos cum melle sepe cauda mane et uespe i ore retenta. Secundo cum ma sticatoris cum lignoal. cubebis mastice d' piret. Tertio cum sternutatio cum pepe etto al at colo da. fiet. Adhuc i tedat mi cepoi fuor quod eleuat amice ad caput cum potacoe ceroti scilicet vmblico d'quo alias scriptum est i precep. consiles. Coltio attedat diuisiom amica post ligatus scilicet caullis prius deinde scilicet genu administratur. Secundo cum tocaidis pedum cum d'coc. rute arte misie et miriacie fac. Tertio cum suffumiga conibus pcisus d'pinfectora pembotu fos

Ceroti

mundificat
digestio
ad prouocacio
impingo
emplastrum
Pessum
Zerm

Ro cu ipoe gallie ms cu suco mellisse dis-
soluto in quo i fudat madrior coti at flos-
tulilane d'gna z iponat mixa aput olfi
cin q'm est os dactili. Volum est ho sepe
cepti. Rx saponis ms z. y. calati a. an
3i. pul. pedis cornum suci z. y. misca
z b genu in loco domestico coxe prim di-
gitos arotula genu distant ponat z us
q adrubificacoz p ii hos dittant dm a
moneat z locus oleo viol sto ungat. His
solepime actis salute obtinebit ut spero
in altissimo salvator sui mia gcede digne.

De Azaphati.

Egritudo qmedissimi viri Ser
Mathei d'thonsis viri honestiss-
imi nois viaetie florentissie urbis
aius vete zophati aput arabes aput
grecos no acoras noiat z qplicat ver z o-
alijs d'fedacoibus q ai. i petigies at ser-
pigo at zerna noiat. Ut a' ouisque haz
vitas gena z distorcea. sive discrepancia
earum d'scriptoes no fregit amedici gsgrae
sz varijs hre hinc. in voluibus elaborate
pintat. Est a zafati cutis cutis capitis et
facici d'fedacio pueiens apustulis hus
at sicais plin uche mita l cu asspitate
l' corrupe mbox z ad hustionem ama mita
pltia mitia fetis cotte hc sma za l. ii
3o cao po Coiat z hc diffo cu ipetigie
serpigie z zerna no pus. Na ipetigo z
cutis corupco adulcacata at sixa cu qxco
riacoe at asspitate pueiens. Cassius felix
in po lo cao dix q impetigo est q gci
x ambliatum lichina vocat latini vo-
zarna z nascit q mixto humore rotundi
sematies x figue i supficie cutis cu inge-
ti pritu z asspitate q cu pauti sspere i
cipit serpigo volum Ex quo az q serpigo ita
est spes ipetigis sic impetigo est spes za-
phati. Et est serpigo illa q gpe latini vo
latica dicit x d' loco ad locu volatez a
serpente. Zerna uo est ipetigo no omis
sz vlcosa pcise ita q serpigo z zrna st
spes ipetigis. Et ipetigo a spes zap
hati ut collegi pe attato ll. z agato po
deriz tractatu cao 9o. z arasi 21o qti cao
107 et albulqacdro po pcice cao 7o z 7o lt
apaulo i cao po ptcriasi suriana. Et a de
mocrito i po pcice cao 8o qm a' hec dis
pones ois z st in aciu bus dicant. s. in
vlcando serpedo i fissures prurit dole tuore
z ijcore q qngz i sue an no absue. Nec
tn mali gnali qmt os qe sunt a ma

Ad huista ingrie mitie reponda facile
om in vias acois caus gnal' assigni pe Spu
li tu da distictas sz dicantes mci pnciaz
Liquet a' satis facile maz z hos d'feda
coibus hndantem esse qmixta q adhustion
san is qu q' ivrunsa hitudo z ga venaz
qssiaes z plenido cor fusas z ptima alia
testant siga est q adhustion flatis q' q
crustes q pritu z yrore z eminentes bote
valibus pmis levibus flate albo cu erupnt
plenus aq Item q aliq mitie adhuste pti
cta lz pauca ver hanc maz esse qmixta
na tenebrositas cu duicie fusedie ingredim
qixta auste inge asspitas loci z sitis co
testat. Cure oia satis difficile z tam mo-
lestam z d'toris malicie agone futudz mi
siant aq oips deus sui mia tn honoratu
virum custodire dignet. Ut a' hui pieti
cuenu pthibe sit pole iaqz scam absa
dere dissponi valeat qm m' mao i qepie a
sb sebe pt Regim hus cualiu i sex i ten
cones ptiri visum est utile. Pa itaqz in
tenco z xex vez no nalium debita qmissa o
2a est me x utis eius divisione i dudes.
3a est eau digo. 4a e ipatu eius z ra
dicatua. 5a est acam correcao. 6a z pan
fortificao z fina corpis illustricaco. Prima
i qplet euitado aem loci z camera in
tepate calits z sicatis sz pocius adhuite
z chte masiuus in declinet. z caputs calis
intesa fugiat. Silr motq corc z aiales
fluctuacoz z ebulicom i humoribus z i
flamacoz i spibus z mbes pontes euitet
Mlta in cibis z potibus plenitudo fugia
Et ventis stipticus timeat. Est ei cu laconis
fuor adcat z i flamacoes eius. Coprig
a' amplior ei gcedi dz q via ut melior
fiat mcmi digto z capitis hnectacio.
Cibi a' euitat ois z potus mitie gnati
ut caules ona legum ut fabe pppe rizu
z lentes. Caseus antiquus caro antiqua
vacoes z salita acetu z acria cibaria oia
in mitio usu Citonia vespile splen collu
z san atuz z oia f. z s. abaria sive
me c. cibales. Silr euitari dz oia que
mas adhustioi disponut z i flamat
ut unctuosa mitem acro ca. ca da vinuz
fucosum cepe aliu sinapis vapharug mto
salis usus de diolibanu spillu ficus
sicce nuces z sitia. Vinum eius sit albu
clarum alitate modice odore suave z no
antiqm. 3a a' intecom qplent euacos
z lz ablis gccusatis sim tn quia ia per

miror

Digitum

Ad pt zafati

Impetigo

Serpigo

Zerna

De regim

Pa

z intetio

Celeberrimi doctore m baptista at videte mitem aplicate sunt tuz quia ca egr nez i statu esse proprio oti Gra tn cplementi operis leuisse ptiscam Vbi itaqz sic m ipso plectoria privata flo^a z spurca dque ezhe- do sangs ℥ v. pq qm pxo diez m evallatu flomet basilica dqu aut saluatella qz ramus eius exhendo sangs ℥ m Si d ai bris hoc qz quando dittuit maiore distantz qz ramus fiat xesaphene dq^e flo^a sup cauilla z extrahant sangs ℥ iiij d m ne mitem d'bilitet flo^a em venaz i flore- marf d'bilitat qz supioz ka pri ca^o 20 ca^o 1° Dictor z gne optim om est euo pemors fca m^e id ℥ ij Quas qz i sanc q erit abemorz z cano ℥ seruitas ab herpe- stiomeno et mama mitia/ epia / epia// mitia ab herisipila z ab alys q sunt sic mi- liu z canc^o cauiaoe z scabie z lepra plesi pipto^a et frenosi est sume placeret vn ut i fine tpuz mestis fiet eaz puoio tali mo fiat d'oco cu radice ciclamis z malbaine m qua bis m die mane z sero sedeat ca^da p hora vna Et si no apiret za die suppsiti cu d'quo om horum in testio illustrz autorz acceptoz// Pm est fricatio eaz mitz z est cu suco artamite / 2m cu suco cepe / 3m cu suco alacoen / 4m cu fo- lijs ficus / 5m cu felle thauri d alcany rapacu atiuz / 6m est pul. stercz collubi / 7m est gtuz. et qz sic fiat ℞ mellis cocti ℥ m pul. pulpe colo^de ℥ m amigdalaz amarz ultre gtione ℥ ij artamite ℥ i s fiat s nt ibi sebit / Prohar z i telloon sume pt ventosacz applica^o sic natibus cu scarf cz si hui tali curari no possent admi- stret electu mdi hamech ℥ vj cu aq lactis at pillulaz mdaz d'yera gta an ℥ s. d elcctu d'psillio ℥ s. et hr i fusto ℞ agaric turbit electorz an ℥ s elec mdi seu nigri ℥ s lap lazuli preparati ℥ i. diagrdij ℈℈ spice mastic an ℥ v. mfundant pdiem in ℥ v aq lactis z ex- bibeant expssa / Digestiui d' mez fa^et sy ut ℞ sy. dethio ℥ i sy vio ℥ s. aq bugls lupuloz z acetose an ℥ i// Istis aq borz z bugls ca ve acetose et viol. ciceree lupuloz cusaute z vio^l Digestiui singulare ℞ floz vio^l borz bugls fumte an m in radic endiuie paulace malue lupuloz acetose mellisse acori piret. ℈℈ an ar ij sem com floz ℥ i s sem end^e lact scariole adianti pollitri

ca ve an M i s in fundat pduos dies in ℔ xij aq fontis deinde coquat usqz ad medietate z bene bn exprimat z colet z syrupizet cu pulue zuc z dent exeo ℥ ij cu ℥ m aq lupuloz Digestiui z maz elect^a fca ex q dito viol borz bugls cu specibz triasan z pul. tis d'violis z d'spodio cu suci acetose / z esteos usqz siccitas Cum malignitz cplent eradica^a m^s d'quoz vno optimi ℥ ij ℞ p d'lapide lazuli ℥ ij pillaz d yera gta ℥ i fiat pille cu yera simi^l // 2m est hoc z utile valde ℞ seme citri polip an ℥ i s ℥ ij mirab mdoz z bebuloz an ℥ i sen an viol bugls an ℥ i diagrdij ℈ i Infundant i ℥ v aq lactis capri z pq colatudz bn expssa exbeant / Solco d' ad paolom evitonez sicda dare has p para- an cena ℞ aloes ela ℥ s agaric turbit an ℥ i et ℈℈ mastic an ℥ s infundant p v dies in suco viol z exicent msole et exbeat / l ij pille // Eradicat z maz hec flo^a venar praxitis ice flo^a stricto 3 is flo^a sic quissiua sagitali Et quia flo^e ti- mor mest cbusda ppe d'bilitat virus solco admistrac sangsugas a^d stricto a^d pq antes z seruior opandi mos Castpurgij z vsus hanc egrez solent eradicat fiat d cu suco blete z medie^te aq Mell aut cu suco artaute z mirablius est cu medie^te aq zuchate z maio^ne 4a d' intero corrigit ana^a z se pabula^o corruptos in mebz corrticato viole frictus z syme cu asspitate Delenibz d' m pri^o z ubi ticibz sunt fricatio cu suco acetose maiorz artauite / 2m fricato cu suco acetose maiorz / 3m est fricato cu suco lupini / 4m est fricatio cu lixiuio z sale Madefiat go medizi tota dm cu aq calida dm fricet cu pano aspo d cu pumice usqz quo sangs emitat dm forum cu pdcis Cuqz ho fron fiut 8 diebus qtijs liniat p^s omo ho vngto ℞ litargi ℥ v aceti fortis ℥ m sua rute ℥ iiij teras ultra z loga gtione i mortario plubeo z m fine ponat caphe ℥ ij co triet / s diebus xv Et tuc itim p v dies mcipiat / pdcis iiij i vngt omo p^s / fina^o nt statim dcu est z cu pdcis illu i apiat pdcis iiij i vngt omo ptes cu ho vngto ℞ saporis mig ℥ ij amili ceruse an ℥ - m gallaz assi ℥ vj caphio ℥ i fiat vn- gtm i mortario plubeo cu siti pistello cu suco rosaz pq istoz iiij dies i vngatur cu oleo d'fincto p xv dies z sero tu mane

de apiend emorf

X^a intero

pille

4ta inferas

vngtum

vngtum

vo abluas faciē cū levi lixivio infusionis seminum melonis / Soliditate vō cū hō solem consolidatio perdit Rx trium seminum frigidorum maiorum mundatorum ana ℥ i lithargiri ℥ ij camphore spodij ana ℥ i ß thuris p. pate ℥ iij cerusse ℥ i fiat unguentum cum succo rosarum hoc enim attinet intentioni ultime i fortificando poros / Multa nō intencōn abluat sepe faciem cū aq solutiva vel butir seu saponarie maioris / Ite cū aq distillacionis albuminum ovorum / Ite cū aq solutionis gummi ar. et e in concepta usus triffe sarracenice / Ite frequens comestio ... / Ite aq distillatione ... / Ite hoc gtm Rx amili ℥ iij cerusse ℥ xv lactis vaccini lb ß tantum longa grossitudine et limat ... facies et postea abluat cum aliquo predictorum Ex quibus auxiliante summo medico yhesu xpo perfectam acquirit sanitatem ut spero et concedat altissimus corpore misericordia scelerum Amen De dif

ficultate impregnacionis ppter immoderatam humiditatem matricis

Pro generosa dna coniuge spectabilis et strenui Militis domini alberti de la sala Celeberrimi Civis ferrariensis aspperz conservans signorum concepcionibus qui si generosa dna hec raro et gravi piens non huius rei est evidencior causa quam matricis humiditas immoderata que multiplex efficit ut ipsa aut omnino sterilis aut non concipiens fiat aut si conceperit conceptum feliciter non perficiat / aut quia semen quod concipit non bene digerat et ampulet nec ipsum non bene detineat si ipsa multum humiditate lubricitate disponat / Aut quia ipsa frigiditate matricis et multas humiditatis ventositas in ea congregat ... semen i ea conceptum ubi lubricitate frangendo spargat et expellat antequam consummatur embrio generetur / Ideo et facile videri causa tales aborsus esse cum concepcionis ... sit conceptibus et clarius de dna pt quam si quis ingeniu haberi ... reddens hanc generosam dnam fecundam et prolificam id consistit i rectificatione complexionis matricis et prohibicione congregacionis multarum humiditatum et ventositatum in ipsa licet eadem ego hoc contingat in ipsa non solum ppter dispositionem matricis sed et ppter seminis quod recipit a coniuge suo aquositate et humiditatem non propria quare videtur ... sponsum esse utriusque eorum / Erit itaque facile cognitu quod intencio in rectificando matrice est cum concentionibus calore eius vigorabilis et intentiam matricis ut amodior addetinendum

Et perficiendum semine receptum fiat et totum hortatur in abis et potu quod in medicinis observandum et ... in dispositione hanc multa concordia illustrium virorum auctorum huc in collata scribere possem / Elegi nunc regimen hora in intencionibus pluribus quam et non diffuse sed utiliora tangendo pauca facile / Prima intencio et regiminis sex rerum non naturalium rectificatio quod quidem adeo et sicut declarare dz licet magis admagis ad siccitatem declinet camera et loca omnia quod habitet absque ... et stante ... sint / Et exercicio non utatur magis quam quiete nec post coptam cum vino post duas horas quiescere dz et dormire dz media inferiori parte corporis elevata // Nunquam usque ad satietatem completam cibum accipiat sed nec adhuc appetens amensam recedat / Sompnum et plurimum inde effugiat ut horarum viij . ... inter diem et nocte non excedat / Tristicias animi solicitudines curas hec cum ingenerent generationem impediunt generationi autem declaracione perficiat / De cibis et potibus licet multum procellare possem Evitet hec omnia ... piscium multorum usum lac vetustum caseum pastillos cibos bletam lactucam spinachiam endiviam ptm mor. mun. ... rapsa avellanas aleum cepe bulbum porros legumina multum usum nisi bene dissolutorum Effugiat pinguedines atque ptes brodia lia multa et aceti multi usum quia matrice ledit / Potum eligat vinum albi vel rubei non dulcis et non ... sed bene potentis clari et odoriferi sm aq aut salte lymphati cum aq in qua infudat modicum de pluie nepite vel ambre i sindone ligate per tres horas ante potum in vino posita / Secunda intencio et matricis a superflua humiditate mundificatio ad quam concepta solum conscribam Primum est usus pillularum de bndca ... Nicolai de quibus cum capite ... dicitur accipe ℥ i et tardet post cas cibum . 7 . horis / Secundum et mediatum de quo bis in mense accipia ℥ i in auroi cum aq de ... ambre cada et tardet ... horis in l. v. / Tertium est ablucio fra cum aq de decoc... infra septimanas in qua sedeat usque ad umbilicum Rx storacis calamite nepite aspalti amcos fisteleos ... xilob. costi behem rube ana ℥ ß // Quartum est suffumigacio mane et sero fra cum trocis consectionis ... carbonibus ignitis sic plurimas / Quintum est suffumigacio fra cum storace ... m li tore marsi ... ut dicta nec hec omnia ...

x intencio
3 intencio
4 intencio
pa intencio
2 intencio de mundificatione matricis

ele^m valens ad impgnacōz

3 Tercia intenc^o est mric^s calefacō z cons^s quit acō q^e h^s fiat cū pdc̄is Et mē hec vide elec^m expertissim q^d cū hoc q^d calefacit pparat mric^s hm^s tes ad impgnacōz solemt^s disponit et nō solet me d'ape R^x cinamoi cardamoi maior^s et croci gar^s macis cipi nuc^s m^q ciminī ligāl' piperis longi cassielignee an ʒ.ij. cubebar^s doronici an ʒ.iiij. ambre m^{sci} balsam̄ an ʒ.j. zuc^e al. lb.j.s^s vini maluatici aq^e bug^s z melisse an q.s. fiat elec^m d'quo accipiat ōi sero qn̄do vadit ad lcm̄ cocleare vnū z s^s an cenā

5. Q^{ta} intenc^o ē victositū mric^s q sup^{us} et plribus gnōis caus^s mea gra eq sufficiunt o^a pdicta Sz spale reme^m ē suffumiga^o fcā cū d'coc^e vite ciminī amcos z gallie m^q an / Aliud melius suffumigiū fcm̄ ex d'coc^e ista nō me fallente R^x gallie m^q castorei bdelij laudani coagulī lepor^s mric^s m^q^{te} an ʒ.iij. coquat^r diu ī aq^e in qua lauet^r d' suffumiget cū ea / Radix z ... p^me sepius administrata fac endo pcā fermitam sitem ossi dactili z supponendo q^{ens}

4 ... Q^{ta} intenc^o ē mollifi caci mric^s z humorositas q sup^{ius} q opte fit cū vsu hu^s q^fcōis R^x sisaleos beem al. z ru ligne cinis rasure eboris se napi z pastinace an ʒ.j. cinamoi mar^s gar^s gala ge piperis longi cubeb^s xilob^s blacce bizan ce maiorane pulegi an ʒ.iij. melisse bu gl^s corti cit^s an ʒ.ij. margar^s ʒ.j. m^{sci} g^r .ij. zuc^e al. lb.ij. coque zuc^m cū malua sia z fiat elec^m q^d mi^{le} est ī qsumedo humorosite mric^s z mē oīa expl^m ʒ ad

6 ī pgnacōm fiendā Sexta intenc^o ē vete tis mric^s qforta^o d'qbus spale est ablucō mric^s fcā sepe cū d'coc^e mric^s / 2^m est cū decoc^e scorie ferri z est melius z for cius / 3^m est suffumiga^o cū mastice apposito carbonibus ignit^s / 4^m est vnctio cū hoc R^x suci foliorum Ros^s suci gna^t gar^s an ʒ.iij. / ~~tre sigillate ʒ.ij. amuli ʒ.iij. fiat vnguentum~~ thur^s ypoq^st^s acacie mastic^s coriand^s sp^atiscorie ferri an ʒ.iij. terre sigillate ʒ.ij. amuli ʒ.ij. ʒ.iij. fiat vng^m ī mortario plūbeo d'quo ignita vngat^r sepe / plura his appone potuissem sed h^c pauca scpsi q^e vtilioa in expe ex pta sūt. mīa vō saluator^s h^c ipā ad optatū fine digāt Amen

de tumore colli

Nobilis z gnosa dna q^{da} charclapana h^t tumore gule siue q^e ī cepit mea amicis ... citra z lect h^s tuor puus costat z sit lenis lau tate acōm h^s suspicom aliq^s ptendit eo quia vide^r esse apa nō q^d flomo nz crisipila at sesiros nz cancer nz sui expmixcion hor^s sinco qtinet ad assisti flice cū aqua victosite ł vapore qmixto p^{dcas} mīb^z Et si bn̄ qras psig^a ipius vr hoc apa repond' ea in d'nōiacōe boci ppr q^d vr diffi^{tes} sue cocois onde eo quia ~~locus~~ locus iste ē p^s corpis fere formosior cui nō ita bn̄ applicaī prit remea qen^a sit optimū ez eā ppr diffi^{te} ligatue q h^{uic} loco nata ez cū ppr q̄lita^s z gdus me^{ar} q^o oz esse nobi^s calidas z siccas z m^gdu nobi^s eleuatas / Ad^c ioh ppr q^e estud est apa d'quo modicū auxiliū ab illustb^z z uctusioribus auc^{bz} hāri pt mrcpl ea cōpsse vr tetatu d'co ab^s .ij. q oīm fere sabliū me^e fuit gnissimus ī dagator seu ī vestigator / Itz z d' hoc apate ad dare vr qplicatū a galo .ix. cap^e nz in libro d'tuoribz pter nat^z Itz eas ī p^mo d'ce tetatiū vbi pl^{ia} qscpsit acūa me^{na} ad dispones gutturs z gule pbatissiā nz itm̄ aboo ad tactu vr 2° pnosticor^s ī smoibus qbz qnctalz ypo. ut ea ma sgnacōe apat^s Amp z nz arabes ī suis smoibus expsse tetau erut d'ma huius apat^s ut vidūī p^t q̄ol^a q^a 34 p^{to^m} eius passu Et 3^a ... z^o ca^o d'apate stea ł intecō / q^d nō d' hoc apate sc̄ptum est qalbutrasi z^o sue cirugre ca^o 7x. pars est z sola cuam eius popom manuale ē tiarō naz hoc inabile vide^r naz d'scitn^m ali quor^s ponos eo quia q^t eq^m aliqs in qbusdam regiōibus z climatibz multi plicari nō in alijs Sicut z in ā^o tpe mltī eq^{nes} z manifestant q in alio tpe non vnr vt p^z d'vena Cauli norilla modern ab Alb. Eo q^e in ā^o^{te} illa mltiplicā z nō in alijs Et prut hij smoces aliq^s sustetari qtrā. A. pa^s li ca^o d'febb^z 7na bna. ... qi q^t ā d' hoc apate scirī pt ex qracōe theoica est q^e apa istud qrnebus p'digom gem^s z co gests ī capite z catarrizātibus ad ptes gule z ibidem mē cute pigue^{re} mus culos ligamētales z inosas ptes pe nett hec mā ppr viritate pdctas^s pori gule soluēdo qg^{za}tur ī tuorem ī aūq cuesen^a ut ī plibus ī qgelacōe poium flauis ā qcitacōz cal^s gnat folliculq q^e kist^s ap^d grecos z bursa apt latinos

q^e pt botim

Noiatur hanc mām inse gtīnes aggatā est
ā hc mā ī hac apa ī ueta dup̄a ualde z m
dupsite mcor q̄ mltū in hoībus pp̄ dupsitez
cplōis z regīs coz ɔꝑte z potuī q̄ mltipli
cant flcas mās an mucilagiosas al uō a
q̄sas al uō salsas · nō raro uō acetosas Et
adid qfert z usus q̄rdam aq̄z sua ɔſſnc
z mucilagiosite hc flāte mltiplicacōn
Et qant ē ad hq apatl gnom nō perp lō
ga mora z qſuacō cū flatu aqlonar ve
nti pp̄ q̄d qdā ꝑbabilr ōfendunt hō apā
bonū fregnt ſ apud alamanos ī quor re
gion aqlonar ventiflatus pſeucātt mltr
h'igit ventus ꝑtchcā artiam ī ſpiratū z ꝑ
gaudū meri z poros ī gdiens borg gule z
cā effices / hq apatis cū flāta mltdo ī
ptibus illis z ggelado eas z viscosiad fa
ciendo Et ista esse pt hq natus cū hq a
patr ī natū debilitado calorē ad qd ſē
flātū mltiplica° ꝑuiā ī digonīs ut ia
dctm est Et ꝑ hō fudatō ſſgt facile est
solue appancias mltas ā ſerone hq apa
tis ꝑphensas Ego cū genitorē hm mapa
in venanda pp̄ mcorie reuēnca colledi
ssimus q̄ manulli opoe sua ſcrado cura
bat hcc apata ſingbus quog ī nechi
follitum aqua plenū q̄ cio colore z sta
clemto aq sitima cāt pp̄ q̄d nō ī mito
apbari dēt ſimo q̄rdā doctorz q̄ de
hac mā tētates noiaunt hoc apa her
mā aq̄sam gutturz ſtō raro uō pfatr
genitor mcs ī follicto horz apatū ī ve
niebat flā mucilagiosū silimū ei q̄d
emūgit anasō / quog uō repiebat ī eis
hutem mucilagiositez cbio melli sitem
Cunqz uō ī cis ī veniebat viscosid hūte
cinerei ꝑti qmixta eo mō quo mucū a
naso emanatem cinerei qmixtū ymagi
nerz Et pstremo stm quog ī eis follicti
gcauitate repiebat parz aq° sitatz mlti
tudine vaporz q̄d cognoscebat eo quia
ꝑ ſcorm pfati panicli firmus l' vapor
ꝑmod' ex sufflacoīs exibat Ex qbus tād
diligēs gratorz potit diligent ī tette
d'ſpcom bocij Est cū apa in ꝑtibz gule
geitum amā flica aquosa l' vaporosa
cinericā l' salsa ī folliclo d'tiato eō
prisa ꝑuiā d'fluxus ab alienis ꝑtibz
tūsmissa aut ꝑmod' ī digonīs ī cisō ꝑ
tibus gnata Ex ultate ɔpdās az que
sint eē males bocij z q̄ sint sigz cogtos
eius gnalē z ſpalē ɔpdās eliciendā
ꝑcan uō cucis bocij ꝑmited pō q̄ non

Debet cuā ipius vilipedi qn fuit ī pn° Cū
eī bocij qfinatū fuit tunc qfirmacōz ꝑ
sunt sapietū ī tette debes eo quia iā ꝑ
ductū est ad statū ipius vtem z nō vane
inte dū ez ut qdā fabulat d'qfinacōn eis
qn assignat ī ſpā° iiii l' sō mēsiū ſz ei
apatū crotorz qfirma°. ttr pſsa ſacti
fice assignari pt · quog eī vnus cōdiā apatr
pn m vl'e ondet ꝑſpaciū vnus duorz l' triz
anorz ut pz d' sestros caus° z ſilibz / pn
tend' 2° qn bocij ē duplex vm q̄d ūle
ā° acale Et pi q̄d cuōm ī polem dixint
atiqui utpz palbutrasim 2° pcitie cas°
ꝑattato Et tu intette ꝑūle bocij vē id
qn pucit · mito pn oez gnois q̄ macula
ta fuit sū vel intellē pn° gnois mal'
tm sine apa z forualā pn a sl' / pp̄ q̄d
az q̄d tale bocij ī apa hoditariū no
iari pt bn qpistr qclū vltate qn ad cu
ram eius salubius est festinac ī pn° ipius
qn cepetare augmetū statū z qfirmacōz
ipius / Regim ī his dispoīs pro bis cud
est ꝑ gente administracōz vi rez nō nlui
Abstineat itaqz agitans ab oībus cibis
q̄ malit sut cā gnois z ggestiois mlti
flātis bn effugiat pane azimū aut
pauci fmti z nō bn coctū z hūidū
actu z pōn° uē° panis d'siliginē / Eui
tet z carnes oms sue natiuit' mltm
ꝑinguas z sue lactatom si fuerint aliud
q̄drupod z dittat carnes mucilagio
inosas pauciosas z ~~vitul~~ recte porci z
oes oms ualde pingues / Et effugiat z om
piscū visē z ꝑpe elyorz Salitis ā cis
z carnibz vti pt z ꝑpe marz Effugiat
z omē genus lacticiniorz z ꝑpe colostra
q̄ Jucata noiat' vl' cat' lactis Et dittat
cibos pastilos oms z freqnte vsum fru
ctuū hūidorz z recencium ue° sut cerasa
audane pira cucū cucau z pepones
molles z ī mlto usu / Effugiat z rece s
h'bas f z h · sc̄ bleta spinacia lactuca
endi° z ꝑtulaca Effugiat z agste vsū
z butiri z rezz ualde pinguiū · pp̄ q̄d in
vsu eius olim antiqm est ei ꝙnacis qn
recens quia isolubilius · 6° de inge · ſa
Alijs ā abarijs hūane uite qsuetis uta
omnibus pter istus Vinū ā Bequo utat
sit albū sbā sbtile aro tn recens vel
antiqm ā saltem sit rosenūj l' corosolū
noiatū Et si fieri poz melius ez ipm pu
rum bibē qn aq qmixtū / at salte qmis
ceat aq d'bona cisterna accepta q̄ tn

q̄ pt bonū

De regīe

Melior est si coquat quam si cruda bibat cum vino Locus a camera vel aer in quo morat ad calitatem et siccitatem sit nobilis in climatibus oriental vel meridional et maxime clarus nob ulis vaporibus et caligine privatus Domus ad eius non sit valde plexa propter magnam humiditatem que se adipam sed adangillam magis se utere dz plus quam consuevit et dormiat capite nobi lit elevato sed dextra vel sinistra parte decu bens Et itm se prima melius est ei iacere quam se ventrem De modo vero sue cibacionis ca veat ne interimme cibi et potus stomacum eius in placat ymo aliquis se famelicum magis reddere dz quam conple saturitatem Et in suma media vordat quam cibum oem prius quam deglutiat valde solepnissime propter masticet / De modo vero quietis eius dd quam quies est sibi valde no cina et omni omne vel exercicium quo cal eius in e natu teneat et int certa ab omni fatuia fugere dz Melius est ei in mane uti gra cio longo ambulacionis quam quieti et ocio se co ponere et si quod tale se exercitari non pt saltem suppleat cum frequenti fricacione spatularum suarum in capiendo a fine colli usque ad locum cingli in fine nobis comprimendo usque quousque cutis eius nobi rubeat et huius in gra conveniunt ei locciones et fricaciones pedum agentium in fine Gile et capitis fricasses pectinacio est eius valde conveniens fricasses a capitis locio non placet michi Et si quod aliquando fiat administret cum lixivio comuni cinerum et cum sa pone conventer fco et cavet eius parietem ne madidum remaneat ne in currat pororum ca pitis opilaciones ad mala digestionem ipsas per mutates Et grad que et frenois meor sit et ne caput eius hominstum faciat hor namentis astrita policia et moraliter de testandis quibus hodie ytalice domine utuntur effeminatates magis propter lasiuia ornatus quam propter huilem et honestum vivendi ritum cum capita sua turrigeris textituris corr nent in spatissime propter quod ad stillicidium et ad catarros mitte corum producuntur et ad egritudines incurabiles Deulteria vero re non naturali dd est quam eius cst quamquam leviter adira quitavi et parum per conturbari adeo ut spiritus et humores calore excitet et expurget vapores et superfluos et consumat flata que sunt inutilis ca huius egritudinis ut deductum est Tristicia autem et in passiones anime adeo perturbantes ut per ducat ad luctum summoope evitare dz hec de rebus non naturalibus ita sufficiente sit acta
Preterea vero huius dispositionem et instrumentis magis
inita et acuvate intention scribenda essent

verum quia ego do hic videtur esse in prima parte utilis pri cipij eo cura ipius cum remedijs fienda esse decrevi sperans eius perfectam curationem completis compleri posse Si a in posterum circa appetet ego cura eius partes curacionis et eradicationis et di minuas cum earum digestione diffuse consibaz ut ali as in hac materia accurate perfecti Sunt aut remedia hec que nec apte et ordinate in fra de scribunt / quorum quod primum est usus huius pulveris in quo est intencio distrahendi materiam a capite et a casto et confortandi cerebrum et aliquis conveni endi materiam huius egritudinis antequam in brevi tempore in quietam transferre parata est et accipiat hic pul in aurora cum medio ciato aque mellis calefacte et est ipsius descripcio Recipe pul. hermodactilorum et turbit electi ana 3 j ʒʒ. ʒ ij. diagridij ʒ vj
pulvis
pululus florum esule ʒ ß zuccari al ʒ j Ego autem in eius administracione soleo dilluere zuccarum et dissolvere ipsum cum aqua mellis ut ante predicta et com ponere hos pul. a ʒ ß usque ad ʒ ij omni sma na semel et aliquando in capite ʒ dierum et erit ei valde utile continuare ipsum per totum mensem Junij pro ximie futurum Secundum vero precipuum est ut hec domina utatur aqua ista decoquenda saltem in una quaque edi acci piat in aurora ciatum ß cum zuccaro calefactam et tardet post ipsam cibum suum horis iiij sic et tardari dz post pulverem iam prescriptum et est eius descripcio Recipe aque sublimacionis yrio aque rosmarinum aque crete siluris ana lb j misce simul et accipiat cocio mixtum ut iam dictum est
Tertium remedium principale est odoriferum hoc quod ligatum in spera in sindone retorta fra que propter in manibus suis habeat odorando et decoctum eius descripcio Recipe florum rosmarini foliorum ma iorane foliorum ana ʒ ij lignaloes electi ʒ j ß macis amom laudani storacis calamite ana ʒ j ambre electe ʒ ß omnia predicta pulverizentur et li gent in pila ut iam dictum est Quartum principale instrumentum est pul. iste de quo cum scero compte v ? unciorum frumenti ponat se prora capitis sui applicato capillorum usque ad suturam capitis precedentem commissure capitis quam sagitalem vocant me dici et est huius descripcio thus Recipe cubebarum muscis ligaloes rosmarinum florum arcante ana ʒ ß sandale ʒ ij pulverizentur omnia predicta demum diligentur in carpentem et utatur eo ut dictum est aut pilleum faciat factum latitudine trium digitorum describente spacium iam dictum in quo ponatur pulvis ille qui portet se capitis prora iam signata Quintum instrumentum est ut sepe domina ista assuescat gargarizare in medijs brijs aut ante cenam medium ciatum huius mixtionis calefacte in pluribus modibus accepte

gargarism Cuius descripcio R oximellis squillit ℥ i. ß. de calamito ℥ ß. aq. solucionis radic. yreos aque maiorane an ℥ ii. misce et decoquatur fiat ut debet est et sufficiat ex hoc gargarisma quater in una facie. Terciu(m) instrum(en)tum est ut dicta ista ante album pthora cum dimidia et semper ante prandium frequenter sed ante cenam sed accipiat frustum vini (?) quasi gustus R species aromatici rosarum ℥ i. species diambre ℥ ii. zuc(ari) al(bi) lb. ß. cum aq. rosmarini fiat confectio in frustulis longis sicut pinata et accipiat unum vacuis. Ultimum instrumentum est ut dicta ista sed predicta paciente portat frustum cum spongie que coperiat totum locum pacientis et de dictis constatibus locis que spongia infusa sit in aquis infra scriptas calefactas et ciment ex ipsa sepe loco ponat. Est ad aqua hec Aqua vari vel draguntee. Item aq. solucionis radic. artanite aqua radic. rucu(m) asinum. Item aq. solucionis rosmarini omnes hee aq. ciment sunt et putrefact omnia in sol(o) quia primi scriti sunt dure prime aliis nittunt sunt elegantiores

pulis

De Collica

Pro gruosa et spectabili dicta persone dicte socra hec tria remedia observari debent ut primum quod utatur hac confectione de qua semper ante album et semper ante prandium accipiat rotula una. Et si ipsam accipit per in hora ante prandium melius est bibendo post ipsam sacrum potum rati elegantis vini boni cum l'mere ad ipsius sitis et de descriptio lb. R spes dcis deligral ℥ i. spes elect. diambre ℥ i. ß. amcos galange se. rute an ℥ i. zuc. al. lb. ß. fiat confectio in rotul. cum ℥ ii. cum aq. rosmari l' calamenti. Secundum remedium est usus istarum pillularum de quibus hec dicta uti debet acido reqs. v l' vi. in Ana et aurora et tardet cibum sum saltem quinque horas post eas et post et uti eis anido una aliam partem an cenam l' duas vel quam melius at mitius operabitur et est earum descripcio lb. R amcos ambre siselcos an ℥ v. sal. indi ℥ ii. pillarum aurearum ℥ ii. cum aq. maiorane forment pillule ex ℥ i. ℥ vi. et sunt nobiles valde cum paroxismo collice vincat cum pillulis aureis 16 a. ℥ 4 pro taxo collica. Ultimum instrumentum est ut hec dicta utatur triaca lumel. quia nobilis est et de ea ... aurora de ea ℥ i. cum vino aliquo de predictis de aque calamenti maiorane l' rosmarini et post ipsam tardet cibum saltem horas vi. Hec in summa sunt remedia laude et compigena a superiotibus approbata Ambal dicta et cetera.

De asmate

Remedia que in utiliora venit in asmate hui honorande decrepite sunt vii. quibus uti debet. Secundum infra scriptum modum Primum est electuarium istud de quo hec dicta omni sero cum vadit ad lectum accipiat tantum ℥ i. ß. cum medio ciato vini albi dulcis et si non haberet dulce accipiat cum aq. in mitto zuc(ari) cocta et calefacta. Et est in hoc electuario intencio provocandi sputum et educendi sputum et mas... ptori et plmoni in usas. Cuius descripcio R mell. despumati lb. ß. cum ℥ i. piperis albi ʒʒ. florum ysopi an ℥ i. succi pass... ℥ iii et buliat electuarium cum succo sol. usque ad consumptionem succi. Secundum remedium est de coce ista de qua paciens assuat omni mane ℥ v. et post ipsam tardet cibum horas iiii et sit per tanta et continuata xv l' xx diebus. Cuius descripcio R florum ysopi lib. foliorum cum ii. foliorum sol. florum enule radic. ungule caballine marubij ca. ve. an cum ii. lige rase ciment ℥ ß. an ℥ iii. coquantur omnia in lb. iiii aq. usque ad consumptionem duarum partium et in fine de coctis appone pediarum ℥ ii. de uno colent et ponantur spississimum. Tercium instrumentum est quod in nocte ista a ... ut bis in una l' ter accipiat una l' duas de infra scriptis pillulis parum ante cenam. R aloes pp. ℥ i. agarici electi ℥ i. ʒʒ. ℥ x. masticis ℥ iii. diagridij ℥ v. forment pillule cum succo ros. Quartum est quod ista dicta utatur unguento isto de quo omni sero cum vadit ad lectum et mane cum surgit bene calefacto et ungat totum pectus ante et retro secundum ambitum totum costarum cuius descripcio R o. lilio al. olei de ... an ℥ iii. ... piperis al. florum ysopi et marubij an ℥ i. cere al. q. s. fiat unguentum molle. Quintum et ultimum instrumentum est ut per duas horas ante cenam et in sero cum vadit ad lectum et in mane abortu sol. usque ad prandium sepe teneat in ore suo de isto loch et permittat ipsum per se dissolui et infuis descendere ... de scripto R loch de squilla ℥ i. dect. dia yris et diapeniij an ℥ i. ß. peidiarum ℥ ii. incorporent sol. cum sy. de ... et fiat loch et accipiat. Quartum est nune ... ficta vice. Abstineat a cibus valde salsis et acutis ut cepe alleo vasano et aristosis et opilatis ut pisabus et pastilibus et olo de nucibus et leguminibus charis et ... et ... atum et amig ... valde brusco l' potio l' acri. Et ab aq. frigida et cetera.

elect(uarium)

pectorat

pille

olm

loch

De apate duro in radice virge

Iste gruosus vir cestat apate duro in radice virge sue satis apud femur

Quod apa antius pp castanea i neut ers
dui̅c̅s nobilis maior i duplo qz prima Et
utriusqz dispo̅nibz dabat acut i membro suo no
tu̅m in exercitio virge z i peditu̅ z in ueloa
z scenti expulsione vilis s̅cis t̅ coytus
magis tn̅ impedit̅ s̅cie vilis eiss̅io sic contin
gebt ipm̅ in nocte polucio̅m i t̅c̅ tuc ei
accidit m̅co dolor t̅pe eissionis sp̅mat̅
q̅ no̅ acut t̅ copl̅e cu̅ muliere haz d dicie
cu̅ re efficacius potu̅nt esse frequs z multu̅
c̅tinu̅ ludendi cu̅ mulierib; z z frequs co
stu̅s l' g tactus virge cu̅ ma̅u pp que a
tracte fu̅nt m̅e ad loca q̅ diuturnitate t̅pis
i du̅ate fu̅nt / Potuit z hanc dict̅o̅em
effice fortitudo vtut̅ expellet̅ ma̅z mli
cam apple ad i scelores p̅ces v sus emo
roi̅das / emoroidas a quib; p̅ctitatez
venaz m̅e p pl̅se fu̅nt ad i nguam z i lo
cis p̅dc̅s colec̅ vn az expedicus qz dupla
potuit esse ca̅ mal' p̅a q̅d' fluit q̅ pp
diuturnitatez t̅pis q̅ c̅xit impt̅e a frigore
c̅gelante l' a calore dissoluete subtiline
quasi fuit a mu̅ltaz / za uo mal' ca̅ po
tuit esse m̅lta ma̅ apple l' atuli pro
p̅pa ad loca p̅dc̅a q̅ fecit illa appeta
m̅lta a cupiedo / que tn̅ haz quedam
esse mal' ca̅ az qz minat nocu̅m aduu
i posterz futu̅ sc̅i ei ma̅ i p̅dc̅s mlti
plicauet no̅ est dud' qz ab sondet pote
ciam coeundi z emittendi vr̅as claudendo
vias utriusqz pp q̅d oz qz iste vir sibi
soluturs c̅stat d' cuidc̅ huius disposi vt
m̅d s̅eq / Abstineat a cibis om̅ib; m̅lti
cum sanguin̅e generantib; ut s̅ carnes ati
quor; atiu̅ z salsamenta oi̅a z caseus
antiquus et durus ualde z salitus z leguia
oi̅a p̅ter cicera ru̅ Et lactes z caules
z panis furfuraceus z cibi magne vis
c̅ostrictionis z c̅stimus i mos̅e atiu̅ p̅ces pi
sciu̅ frequ̅te vsum z vinu̅ z g̅ssi t̅bid
um nigrus z ualde brusciu̅ l' acerbu̅ hec
oi̅a euitare dz Jnalijs a c̅batijs lm
az h̅t c̅tis motus fortis z frequs sup c̅bo
sompnus prolixus ualde z multa c̅boz repletio
fastidiu̅ adducens z uctis stipticus z fre
quens accumu̅ a te cuentus pp q̅ fortis et
velox motus i febribus z humoribus im
ponat h̅c oi̅a i summa euitare dz / Ep̅
Regie no̅ m̅eli v̅r in n̅cam esse q̅d
p̅uideat sibi cu̅ vm̅ instris m̅elibz
Primu̅m est ut a za die fu̅ti lunaz usqz
ad zzaz faciat c̅ s̅i flo̅ias d' zaphena
d'extra p̅edes p̅ssit c̅tham sanguis z in l' v
Premissa pp vento leni co̅e sm̅ q̅ no̅ dz fieri
flobomia l'a p̅h ca.° 20.° / 2m instrm̅ e
ut p̅q flobomiā p̅dcā mane i mediate
sumpti h̅° in orarium R̅ aq bugl' z ca
ue a̅n ℥ ij agrest cla̅ chimi epithimi
nigri follictor; sene an ℥ s diagrid g̅ v
f fedat / sal' indi g̅ iiij ℨ an vio a̅n
g̅ v i fedat oi in p̅dc̅s aq̅s calefact'
p̅diem n̅alem d'in ucthe calefiat z m̅i
sceant z forti expressione colent z add
ant eis electi diasene ℥ iij z tom ca
lidu̅ i aurora bibat z tardet post ipm̅
a bus hor; iij z an̅ q̅ prandeat vna p̅
cedete h̅° accipiat ciatu̅ plenu̅ aq ordei
calefce cu̅ pauco zuco 3m instrm̅ est
ut p̅q q̅m accepit in orarium p̅dc̅m die
i mediate sumpti accipiat hoc digestiu̅ q̅d c̅tinet
diebus x cu̅ ~~hoc digestiu̅~~ i aurora z p̅q
ipm̅ tardet a bus hor; ad minus iiij R̅ sy
de epithimo ℥ j c̅ximell' c̅ti ℥ s aq ca
ue ℥ ij aq̅ fumtre ℥ j s misce 4m
instrm̅ est ut diebus q̅bus assum̅t digestiu̅
saltem om̅i 3° sero pa̅r a̅n cena accipiat
pillam vna̅ d' istis pillis R̅ aloes cu̅
succo endiuie ℥ j lap lazuli lap armeni
preparator; a̅n ℥ j diagrid g̅ ij salis indi
g̅ iiij cu̅ suco boz; fiat pille d' ℥ ij
z vna l' due ad plus sufficiat z attendat
qz p̅q q̅ fuit purgatus ite̅ potit uti eis
dem pillis c̅cis accipie̅do vna bis l' ter
i s̅na altrnis diebus / 5m instrm̅ est
ut p̅q q̅ accepit digestiu̅ p̅dc̅m purget
cu̅ istis pillis R̅ pillaz d' lapide la
zuli ℥ s p indaz ℥ ij diagrid g̅ j
fiant pille cu̅ sy d' epithimo z accipiat
h̅° z c̅dic̅ibz obs̅uat q̅ d' in orario dce
sunt / 6m instrm̅ est qz p̅q q̅ fuit
euacuatus ad localia tp̅ata c̅ueniencia transeund
sta i ablucione pilor; a toto femore bis
in die p̅ces om̅s inguales z femorales
in vngat hoc vnguento R̅ suci plant'
z virge pastor; a̅n ℥ iij boli ar ℥ ij
s amoli ℥ ij terre sigil' ℥ j ypoquistidos
thuris acacie sandalic sanguis dra a̅n
℥ j s aceti ℥ j s plurez oi̅a p̅se d'in
forti c̅tione s̅it incorpent a mortario
plumbeo cu̅ suo pistello / 7m instrm̅ e
qz tota virga diligent' in vngat cu̅ olo d'
sisamo calefco q̅m i° est in tabile Et z
2m z vltm̅ capa 2n lt 20 ca.° d' Cura
apostemat' duri tam virge q̅ testiculor; / 8m
instrm̅ est ep̅tum istud q̅ tepid' toti virge
usqz ad radice virge bis i die apponat

2

3

4

pille

7

pille

6

unguentum

1

8

Regimen mele

Rx furfuris afaria diligent' mdati z utrata
gtione pluzati z acbellati lb. i. arouata
dissoluti cu gnle sqllies mollioris z cla ʒ
iii. i coquent sil' z fiat cplz diu ipm i
mortario gtendo ho ei ʒ vltim vni xxa
ʒ ii. pattato ca° Et itm uio bona z qpta
ad id fuat furfur z i desinet tal z cri-
bellet i cribro tenui z rsolnat armoia-
tu cu ozimelle z qfricat cu eo z in
fritat loco du tpatu ptinet calore z ite
ret fi ipm assidue est ei qfens ei diu
ei Et infra itm incoria ht hg meditatio
ca° d' apate fro virge du requit Et
me'l siptum gfurfure z a co pdco i
ca°. de apate i testiclis e me'l magf
gens locf illi et est vga qn apat apa-
te dino Et attedat cras vir iste qn mos
regis b' datq pauoes z digen ssita
genoq z adcuom toti coris z mdifi-
cacom stoi splemis z tmi eius qn vin
esse videbit cu pdcis me ab accepavit
Het sit q i dispoe huig viri in electora
visa fuit z ipa i salute eius digant
acleman oipotets

H Et dna cgtat vlcabus i vesica
sua q no aq pfieda mltm vt gc
indico vriars z clat hic po-
tui Et est huic dispoi qnctu acno ss m
qd e dissiuria vl' distillao vre ci in
pona rtenoes eig /2m acno est i stacia
vchemcam dolor i ptibq ijlioris ijo fe-
re in toto uct' in feriori q accidit ibi pp
tolliag ipoes adrucsica z n oto sbuciat
ei hr disspo minat sibi pidm i gens
male tacois mbni future // Abstineat
itaqz hr mlt abomibq acutis ut cepe
aleo raphano z asalis abis z arcbq
itde viscosis ut pastelibq pisaq z ab
aceto acuto z legnibq z ppe clysis /bibe
vim rubeu clar metris fruo si l atiqm
l' nonu suo lebito // Demelibq uo Rx gno
zu sebeste nuo xx. ʒ iumbar nuo xxv.
fiat gnor mlti labrusce an ʒ i. i. lugis
vio4 se malue z altee an ʒ i. ss. se pl-
antis ʒ i. i. ss. caude eque ʒ iii. cortici
pp nuo iii. bulliat oa i lb. v. aq vsq
ad gsuptom me tl et d' qqua ista oi mae
bibat cratu vnu calida z tude phora
i. z. ss. an cena z cratu ss. qn vadit ad
lctm et pp sit cada / Itl Rx foliors ci-
pssi sicaors ʒ i cortici mediano z ca-
stanears ʒ i. ss. pp al. ʒ ii. iusqz man
dragor an ℈ i. opii ℈ i q ptsa ti xii.

se ptu ℈ iii. se lact ℈ x. fiat p cu suco
vio. d' oi ʒ viii. d' qbus i me te an pn-
diu z cena acc ʒ i. z itm alis ʒ i. i ma-
ne qn accipit d' cocom ssita / Itl Rx se-
ptu ʒ i. ss. se lact semn gim frors ctij
ʒ ii. gnors pincars minuti i cisors ʒ
iii. cortici i tiors castanears ℈ iiii cor-
tic madragore ℈ ii. percdicars ʒ i. ss. ff
trea d'qua pp pcibn oem accipiat co-
dear vnu
Ista fuit intiograta pp plena i fora-
com hg dispois Rndeat m ad i septa
oia / p° aquito tpe at incepit tuor in
mebs geitalibq / 2° si pdcus tuor est
i ambobq testiclis an i vno tm / 3° si e
i dextro a in sinistro / 4° si tuor i e cu-
mag duae zm sui tom at i alig pte e
duae z i ag cu mollicie / 5° si ibi e ru-
bedo cu clarite at obscuritate / 6° si est
ibi callis macta cu pucon at no / 7°
si est ibi pusaco at no / 8°. si do r cpte-
dit usq ad igina l' no / 9° si sentit in
loco illo pondq cu gruitate descesus / x°
si in a ca pte i venit pruitus / xi° si sen-
tit a d no tu i vrinado difficlt at si
vrina distillat i voluntarie / xii° si tuor
iste gtie cresat at cqtr stet Et cetera

A ppet ex hijs q in rescipta fuerut
intendendo ad qsitu xii. p me
tusmissa qn ho apa testicloris
cu ho qi est magm in dicaci gradis non
parx vend' ʒ. pp iii pn or lco cas qzu
p° pma est q ipm e cromicu z caro q t
crocai apa mebri pn lis sclat tiati z
sm gradu picto / 2a q ipm e ineptu
r solou ta ssile qn in ssile pp qpaa tem
sua z adhuc ineptu est digoi l' so-
poracoi pp cad cam co quia at nuq
at rarissie petrificate me samare pnt
pp paucate huils caus q in oi digoe
nata ʒ ta i unatio q i noatu dctu
/ 3a ca e q ea vr hre siga pruitra a
aptitudiem eius adcorupcoq co q mbrs
pticipat rubedie tedente i fuscedicq z
z q i infeiori pte esse vr esse scam
collacom cyda aqsitat q no porbedit
a d qn rurulcaa apte apatis rescata //
/ 4a ta tuors hg apat ʒ qn no aq de ta
ssaco in qbz pte qtiua mebri apati q
duo vltia vni esse suffi siga tedena
i mb corup qz colligi pt / 5a pi ca° de
cais corupcalq mb z za si lt p° ca°.

Decanomis z estomeno Et tapte gtinet
libet 13 · pp q oia / ifert / po mim esse so-
lerte diligeãz z cautela i cuá hy dif-
pois / Anfert 2o q oe auxm eid miim su
mope oz ei esse festinu ut nec stq in
ibus cal suffix gseptis / pm est q vir
iste effugiat cibaios z potus oms gssos
viscosos viticaz mez gnatios ut sunt
panis asimus no bn coctq si gbustq pasti
les cibi carnes antiq salsamta oia le-
gumia acria z acetosa cibaria oia Caseu
atiqm · pistes magnoz corpoz aleu ce-
pe z silia acuta / Vim rubeu l' nigz
acre l' poticu / oia ht m suma dittere
dz malys a faciat ut s' placet / 2m
no pi'le obsuad est ut vent hy viri
sit bn fluxibilior Et si no iveniret nali
tr puidcat s' cu imedijs ystr qz pm
est ho clistei ℞ gsuete decoct m libaz
lb · i · bndce ʒ vi · o · de sisano d' ▬ vio:
l' · an ʒ · ii · sal' ge · ʒ · i · vitellos ouoz
mo · i · zuc ru · ʒ · i · misce z accipiatur
hora iqua ving gnatq est / 2m ime-n
pfluxibilite ʒ ℞ mell' crudi lb · s · pluis
cimini ʒ · ii · sal' indi ʒ · i · s · tant oia sil'
i mortalo z fiat elect i quo i mse pp
tentane radices blete madificate z fte
figura digiti minoz / Pm imodiu ad
hac intencom e ut si abhorreat clistia
z suppo ria ia deta ci sero accipiat ʒ · i · hy
elect ℞ mutilagis sebesten cassieff a-
boz ppatoz cu aq lupuloz an lb · s · zu-
e al · ʒ · ii pul · sene · ʒ · i · s · salis ge · ʒ
· i · ff elecm qo hora · s · an cena singla die
aut saltē ci altna die acc gstitem p
scripta z si noblr solvet accd minq de
ca z cq si parz solvet tuc sup addat gti
tati pdcte / 2m discretom medici astat
p ptictari vo cra pdeti apat i corrup-
com ia tende incipiens ut gpedas de-
datum est / pmtedi · po q mcia tq apat
na mea noble ca l' acuta applicada
est eo quia addet i aptitudiem corrup-
tomis detioz z faciliozq / pmted' · 2o
q euitari dz ecequq local' mee aplica° · q
sit frial' repaussiua eo quia cs poia cor
upcois in nati caloz ho apa pmutac z
i canacaz estiomenu l' asctrabilon tta ci
hoz tum ca ppmaior z forcior e z i me-
diacior q innati caloz corupo za si z
alys locis s allegat / pmted / 3o q ois
mea huic apati gens dz esse igdu calis
no tsscedens / 3m z dz oe hida remisse ·

huit no tsscedens pm gdu / 3o dz esse c
fcis aliqli dfracta ut mie sty i duob lo-
calib si pacete pcida applicads quz / pm
est eptm ho ℞ etmcie ppate cu aq ros
ʒ · i · armli ʒ · iii · oli onfacini oli ro · d'
nemfare an ʒ · i · s · ce ∋ · i · folioz malua-
-cu alxataru lb vna masos sicocole-
rinc an ʒ · ii / farie / farie ordei ʒ · ii · ff
eptm d'quo actu tepide bis i die locus
modicet / 2m remediu est ho ℞ oli vio-
lai onfacin an ʒ · i · s · armli ʒ · i · ce ∋
· i · vitellos ouoz mo · ii · litargi ppuifica-
ti ʒ · i · fiat vngm molle i mortario plubeo
cu suco pistello / 3o itm pmtedi e qd
oms ptes apati circustatos pamplimez
vi · digitoz circuqz limat ho defensio
℞ albuia duoz ouoz olei ros · d' nemuf
an ʒ · ii · boli ar · ʒ · iiii · acacie ltquz san-
dace ypoqstis an ʒ · s · fiat vngtm i mor
tario absqz igne usqz ad bona glutino-
site gbz applicaz pom · l' x · dies scbat
d' statu suo vel' qrat aliu gsiliu qo ma-
ge indige vr z ato ad laudez di oipotetq
Ordinat ista pdco Johe / po ℞ cimini
fen · an lb · s · sois ancti ʒ · i · an carui
siseleos an ʒ · ii · misce z cogit i aq suffi
ciet gptf ℞ olei d' origano dnita an
ʒ · i · galie mgte ʒ · i · s · vnghi glutiosi ʒ
iii · cere q · s · ℞ vngtm bn glutiosq ad
dendo resine qm sufficit z applicet fto
fca plus fomcta e gedecoce ssita // ℞ · p ·
allefagiaz ʒ · i · s · pluis gna ∋ · i · m
corpent sil' cu mina citom z ff pitte
qcoi ʒ vi // ℞ agrippe ʒ · i · olei amigl
aciz d' sisamo an ʒ · i · s · medulle ceruz
bonis ʒ x cere · q · s · ff vngm molle qo
i vngat testicli / ℞ folioz bardane
altee ppate an lb · i · farie sisami lb · s ·
bdely mollificati cu aceto ʒ · ii · ce ʒ · i · fa-
rie ordei ʒ · iiii · fecs oli ydim fecs olei
lilioz alboz z d' sisamo an ʒ · ii · ff eptm
d' qo mane z sero eptent testicli i vncti
pus vngto ssito / ℞ pul · ca ve · ʒ · s ·
tcee adrencos ʒ · iii · s · misce d' qo an ci-
bu sumat coclear vm pp venes i gbz pa-
ciebat // ℞ farie sisami fenugr an
lb · s · farie ordi ʒ · iii · se · altee z mal-
ue an ʒ · i · s · butiri recens lb · s · oli de
sisamo oli lilioz al · an ʒ · ii · bdely
dissoluti cum aceto aceto ʒ · ii · fiat //
eptm sr testictos / ℞ oli d' sisamo ʒ · i ·
bdely dissoluti cu aceto ʒ · i · s · i corpent
siml' z fiat vngtm p testiculis-tcs

Vir insignis eximius utriusque le
gis doctor dominus antonius de per
gamo solitus molestari quibusdam
dispositionibus nonnullis decidentie
plurimum in eo efficacibus. que et ipsum quandoque egrum
efficiunt et si non provideatur ei diligenter apta
sunt facere ipsum egrotare frequentioribus et fortioribus
egritudinibus / Et prima quidem eius dispositio et comuni
corporis humiditas amplissima ut quidem faciliter potest
pluribus declarari signis / et primum quidem est quia
tactu corpus eius molle percipitur et cui tan
gunt membra eorum carnositas non est soli
da uidelicet ymmo tangenti facile cedens Est
et eius humitudo mediocritatem carnositatis
transcendens, pulsus est compulsus molliae ut
lenitate hoc apparere potest et etiam compositionibus ceteris
virtutis secundum hic hoc plurimi sompni et et elabo
ribus vel motu corporis facile solutis habet
humitates / Adhuc et quia vena multa et
satis ampla existitur consimiliter et sic cum lenitas et
spuenti multitudo apparet modo quam circa si bene gruen
ter augentur venas in humano corpore sunt / Prima
ei sunt signa asbaliter in herentibus / 2a non
ab operationibus vitalibus et aliis virtutis et 3a quantitas
accasibus sunt accepta que volo et ymmo numquam
quando corporis eius vero temperati nobis esse humi
dum / At non etiam caliter in comuniter corpore
ipsius humidare demonstrant sufficientia signa /
primum est caliditas tactu non leviter percepta / 2um est
membrorum omnium carnositas notabilis / 3um ma
gnitudo pulsus cum velocitate eius / 4um est color
corporis rubicundus cum fuscedine sociatus
5um est pilorum multitudo / 6um est ipsorum nigredo
/ 7um est hanelitus magnitudo / 8um est vocis
inclinatio ad grossitudinem magis quam ad subtili
tatem / 9um est omnium membrorum et pectoris
et venarum magnitudo / Xum est velocitas et prompti
tudo ad operationes tam vitales quam animales Et prima
ad signa ista adiungi possent si naturalis ex
gerit sed ista sufficienter demonstrant augmentum cali
ditatis in corpore eius / Et signa precedentia tamen
quando sufficienter demonstrabant amplitudinem humitatis
eius quo intelligitur quod quo eius vero temperate calida
est et humida quod erat primum et principaliter de
clarandum / Ex quibus infertur postea quod hoc corpus pa
tiens et egrotare feliciter putredine sanguinis aut
saltem asanie et flate commixtis evenien
tibus / Secunda 2o quod hic vir patiens est egrotare
~~aliquando~~ per lassitudinibus et aliis egritudinibus vulno
rum et incturarum / Tertium hic vir humidat
in sputatione cuius quidem particula non multa in ca
pite multiplicatur magis et abeo descendit quod
apparet quia magis emittit cum conatu attrahendo

sputum asperioribus ad inferiora propallatum et cum
aliqua particula humiditatis mixte expelleret cum rascatione et
est post illa que iam defluxit acuitate et veteta
et in superiori parte trache arterie et in venis pan
horum et locorum propinquorum amigdal et vinule et
vicinorum et ideo quantitas sufficiat augmentum istarum
humiditatum in cerebro congregatarum / Ex quibus concluditur
quod iste vir patitur est molestari abrasione et
sunt caveant circa fauces et guttur congregati Secunda
1o quod ipse est patiens et molestari spasmis
/ Secunda 3o quod patitur est molestari febribus diffi
cultatis hanelitus quando materia fluit ad inferiora
magis / Secunda 4o quod aptus est incurrere sto
machi plenam et profundam / Secunda 7o quod patitur
est incurrere dolorem gravativum capitis / Secunda 6o
quod est patiens ledi in operibus sensuum interiorum et
exteriorum / si enim humitas hec multiplicaretur in
cellula anteriori cerebri ibidem infusa soporolentiam
efficiet ipsum Cum autem hec materia cum suis vapori
bus anteriorem ventriculum cerebri et spiritum altum
qui est instrumentum virtutum animarum inficiet / nunc et
ut sit tardus in apprehendendo significata sensationum
Galienus et lesus etiam in ymaginatione materia cum perdita
in posteriori parte ventriculi primum ledit operationem
fantasie que dicitur subsequente ymaginatiue potentie
quo ledet operationem extimative potentie quod in componendo
vel dividendo affirmando vel negando veri mol
lit in opinione et non persistens in subtili con
templatione et speculatione scientifica / Si autem
abhac materia vel multitudine vaporum eius inficiat
prima pars ventriculi medii et permutet spiritus ani
males subtiliter et quoniam in effusatus et conturbatus non
vadet operatio illa ymaginatiue potentie aut le
sione diminutionis aut corruptionis secundum speciem
incorruptionis et alterationem meis eveniente Et si
hoc nocumentum multiplicabitur ad partem posteriore
ventriculi medii tunc ledet operationem cogitative
potentie lesione diminutionis vel corruptionis in tantum
quod electionem vel iudicium quod pertinet ad hanc virtu
tem erunt lese ut quandoque aliter egrotanti
bus eliciat fugiendum esse aliquid quod persequendum
esset et econverso / Cum autem talis materia vel vapor mul
tiplicabitur in posteriori ventriculo cerebri inficiet
ipsum et spiritum quo dicitur memorativa potentia operari
patet quod si nocumentum sit diminutionis in tali ve
tricolo tunc cum magna difficultate potest memora
re preteritorum ymmo et si fiat in eo ventriculo
nocumentum corruptionis memorabitur vera cum falsis
ut videatur ei memoriam habere eius cuius memo
rare non potest et non est in rerum natura / At non
etiam si tale nocumentum et vapor a materia eleva
tus in anteriori parte cerebri comprehensus comprimit
aut spiritum animalem qui transmittitur a cerebro ad oculos

perduos mnos grauos z qui cruciatos appetit
huic vero ymaginaciones vel figuras z colores
visio apparuit cretius in aere q nequaquam sunt ibi
Talis enim vapor cum spiritu a(n)i(m)ali delatus ad cristal-
loydem ponere visiua reputabit ydola vel ymagi-
naciones a similitudines rerum generarum ut quaz
potencia visiua videat prope fumum nebulas
lineas puncta perforata culices at pna alia
promodum volitancia q quoque colorata sunt co-
lore aqueo oppaco sub citrino vel rubedis con-
sio zm speciem z alteraciones rerum huic va-
porem cerebri transmittencium At vero si hec materia
cum suo vapore feratur admodum ventriculum
z poros vel p ym par nervorum ovienantium a
cerebro descendat ad organum auditus si fuit
vapor vel ventus grossus totiens mobilis reputabit
potencia auditiua quoque strepitum fluentum
aquarum quoque colisionem ventorum ad aquam ad sil-
vas vel montes qui si vapor ille tamen multitu-
do multiplicet z subtilis sit valde z anima a-
cuta elevatus potencia auditiua reputabit
sonitum silentem tinnitum consecutum ad colisionem
armorum vel silentem sibillo rerum / Taceo hic
qui si materia hec multiplicaretur intercluderet ventriculos i
complete oppillando eos epilepsia complete vero
oppillando apoplexia causaret Et tu stringere qui
si hec materia f z h in posteriori ventriculi parte
inficeretur cerebri litargiam perficere potest Et si
ipsa materia aquosa esset z paltam partem in-
che descenderet palisim etiam inter efficiet
q z constitos z perdere iam omnes egnos i plibus
cap necdum qui sunt difficilis curacionis sed in
pol pronunciant sanacionis Vide qui ma-
gnis z qui multis z tremendis egritudinibus huma-
num corpus patum constat incidere / fere ei
summa philozophancium sperta tot z ta
multas egrum spes abinicio sciti ussque ad
hec tempora summa cum sua contemplacione spe-
culari potuit / quibus fragile humanum corpus
est patum ut ex predictis appetet / / Ex hiis autem
etiam iam appetet virum istum adhuc esse pa-
tum nocumento diminucionis digestionis prime in
stomacho celebrande z insuper ad digestionem stomachi iu-
varet calitas cordis eius z epatis constru-
amborum generacionis colando multum in hoc viro
pp que cum corporis taliter refrangit z bene
regulant augmentum humitatum in hoc viro et
iuvat ad digestionem ciborum z potuum quare tamen
in viro isto in veru appetitus satis intensus
z hoc pp in passione motu stomachi feram ama
intica vel qualibus virtualibus eius / Vir ei iste
multum de intra continuat pp augmentum caliditatis e-
patis ad quod gerit ciborum amplitudo vero ma

Actica intra virtute epatis potenti conpetha
ad splenem z ab ipso splene attracta ab epate nato
intra in splene eius pp quod cor eius ad fuscedinem
nobilius i clinat Et ps huius inci intrce ad
os stomachi delata forti excitacione z acredine
sua appetitum intensum efficit inco pp qui
concludere qui si multum z intensum ventum abo-
miticas z potu vini nigri z valde opaca fa-
cile producetur admirticas egnos ut oppillor
dolem vel apa splenis ut enas fc Est
a minio isto diminuta digestio pa pp frater
z accidentaliter intra muro in stomacho suo anima hunte
humitas ei maior qui dz reddit corpus frius
qui oz bene conpor sit diminuta digestio Et qualia
ea z quia pp augmentum humitatum in stomacho gna-
ut ventositas intra q sunt ce in digestionis in
quietado cibum z potum in stomacho ita ut quis,
percipiet inco tesiones z fluctuacionis frequenter
Cum ergo stomachus diminute digerit cibaria nate z
in ipso intrum continuare flatus aquosum z mucila-
ginosum / Digestio ei zea epatis non potest in toto
corrigere nocumentum i stomacho xia zy. cao zo Vim ex
hoc fundato facile colligitur ipsum esse patum
ad oppillaciones epatis / Se z zo ipsum esse
silr patum ad oppilaciones renum / Se item zo
ipsum esse patum dolibus renum arenosis vel
calculosis z pre cum erit homo utens cibariis
calidis z siccis z apetitis z cum conabit
multum exercere opera venerea / Se pentrio
ipsum non esse hominem ita magnifice patum ad
exercendum actus venereos qui inquare i citatur
ad eos / Se ultimo ipsum debere discrete exercere
se i ludo mulierum / Et plura alia correlaria ex
hoc fundato deducere potuissem sed ista su-
fficiant hec in summa est huius viri dispo
sita spectacione deducta

Capitulum zm de Regimine huius viri p vi
res non naturales Et primo p aerem

Cum i dispo huius viri parata est cadere in
egnos cerebri z adiacencium parcium partium stomachi
complexionis epatis z renum eius ut expertum est fa-
cile intelligi potest Et quoniam vir iste non diu egrotat
ymmo est vere decidere novitates ita quod
facile est cadere in egnos predictas io vbi qui
re eius non indiget i tenendum z i stricis
z pre contrariis ita ei genera sunt pre egri
tatibus actu Verum z vir iste non i diget
penitus rerum conservacio cte enim pre competit
inculpate sanus io cum iste vir aptus
constat cadere in egros non dum tamen in medici
nas io indiget regimine pertinentis conservacio sa
nitatis actualis contentis / pertinentis vero conservacio
a casu in predictis egnos pp quod veniens dz

Esse complexionum cum constrictis et preservativis cuius sit partim presita partim cum per gratiam fiendum Et quoniam sanitatis indiget calefacientibus et humectantibus vere non aptius existendi indiget hiis que prohibent augmentari in eo replecionem et moratur super potentiam plenitudinem que attinere debent et fricantibus et purgantibus et cum magis promoveat meatum media conservativo sanitatis quam preservativo abstinere quam non dum venit quod vero venit eius fundari debet super applicationem calefacientium et purgantium et morantium meatus et cum virtutis eius calidius aptior existit et eo quod eo mistura quarumcumque ponderia debet esse unum ea quod calefaciunt corpus ipsius fundum et prima mansionem et volunt conveniunt ei Itaque modo processus erit et assignando venit partes non naturales calefacientes eam et purgantes non pedes Deinde de gratia complementi operis ponere aliqua cum et mistura vivens quedam eque non quod facilius et eo crevinere prius dum currentem Itaque locus civitatis et camera habitationis eius sit exposita orientali et meridionali plage seu aspectui et quo calidius nobilis et veniente magis quam in locis septentrionalibus et accidentalibus super partem et sit domus edificata huius non antiqua neque de novo constructa Et caveat habitare cameras testudinales testudinales involutas huius nec cum ei loca aquarum vel de cisternis aquarum vel fontibus propinqua nisi fuerit cetera multum elevata et aspectibus predictis posita sit motibus Et si quod camera talis condonata non posset habere artificiata propter vel tabulis abietis aut laricis edificata aut in ea sepe et magnis accendatur ignis fons ex lignis siccatis lauri pomorum iuniperi abietis vel simitorum vitis Aut saltem paret in cameram suffumigationem Et caveat aquam pacis et cameram in qua antes sunt carbones qui non sunt prius combusti ita ut vapor male aliter conservat quod homini non raro inferunt penitus et licet securius sit absque talibus carbonibus calefacere cameram quam cum eis Et si quod camera locus infecti aeris propinqua est ut lacunarum latinarum vel ubi propinqua conia vel ubi in civitate pestifer et venerit aer turbidus vel tempus in die fenestras diligenter clausis et hostiis aer camere suffumiget hoc genero effuso ad carbones ignitos et prius evaporetis Recipe storacis calamite colofonie galbani mirre ligni aloes cuphie ana ℥ i ℥ thuris ℥ i pulveris omnia preter dicta commisceant et fiat de eo ut dictum est Et quod vestes sub aere dicta accidenti solent propter quod eius assistere

Defendunt ipsum ab applicatione aeris quod in se corporis ad humana talis et frigus vero corpus huius viri vestibus diligenter ornatum esse debet ita ut magis calefiat non dum quod veniisse talis aut frigi propriat propter quod in diebus estatis bonum est ei portare super camisia sua tunicam de panno de grana aut salta de panno albo In diebus vero frigorum muniat pellibus foliorum aut martris vel de vulpe vel de eo sibi valorum et bene talis pluvia obsistet quam non sit caputeo vel bireto munitum nocte dieque ut potius laborem sudorem motum preter quod vigore alicuius Et caveat capite discoperto se praestare flatui venti septentrionalis vel altius actu fodi Et omnino sibi fomentat caput et propter hoc in nocte tunc caputeum in fulcis vel bireto sudore vel limosa supplemento impletus Atque omnia non raro propter oppilationem in partibus capitis vel de vena haec de aere et ambiens sufficiant

Capitulum de regimine potuum et potu

Expeditis ad regimen huius viri in parte aborum in moram debet ad abos calefacientes et purgantes sive sit cibus melior sive minus cibales purgans eum cibo aliter ipsum et calefaciunt vel et fricantium aut purgantium et quod talis est ei summe operatur anima Et si cibi tales naturales huic non poterit tunc promiscendi sint cum hiis medicis que calefaciant et purgant Incipiendo igitur a pano quod est fundamentum cibationum omnium alimentorum Primo propter quod oportet panem ex purissima farina fori esse et habere plus de fermento quam habeat communis panis et sit in duplo salatior quam communis panis non agnus vel semicoctus Neque et viamus combustum propter quod cibaria de pasta et patada sunt et propter eius pasta non sunt fermentata neque et in multo usu habere debet De carnibus autem dicendum quod conveniunt ei carnes volatilium omnium iuvenum et mediocris pinguium Deque autem domesticorum sunt ut pulli et gallie Caro namque fasianorum est omni alia carne melior et temperatior continetur calidus Ubi tales et sunt ei carnes columborum domesticorum et silvestrium non completo aut complete penatorum aliatorum vel assatorum que tamen per diem una post eorum mortem conficitur et commode diligenter masticet Caro etiam pullorum columborum est tarde digestionis et longe more a ferro et et Caro et paniculi iuvenum et bene quamvis licet sit dure et tarde digestionis et et continetur pro attracto caliditatem Caro vero anserum silvestrium et domesticorum antiquorum dittaim Et ipsa saluta salutior est quam eius iuvenum vero anserulorum

Caro no vitupat Caro vo anat pinguis et gsse
i aq no degent pt ee laudabil et assata ma
gs qm elixa carnis tn sit usus eius qm sup
mittas et fastidiu mltm gnat. 30 almsi ca
39o. De uolatilibs silvestribs eligat carnes sta
rne et qturn l' sturnorum laudabiliores
q gut int carnes siluarum uolatilium 30.
almsi Cao l3o Caro et pdicu laudabil
est pp qr declinat ad c et s et auget sangs
unde 2l o qtis attato cao. Sili et caro
fasiani q d'clinat ad nat3 pdicu laudat
ei Cors em caro est melior carne pullorum
2o can cao de diuatis Carnes aium mi
nutarum d'gentibs i nemoribs et dumetis
dubeis laudabiles sut unde Auicenna ei abo
no i magno labore qetato et pauco
et ad siccitatem inclinato meliores ei sut sicut
philomene cardelli frnci alaude Turdi
meruli phisicedule caude tremule et pa
sseres i puo tn usu et ultre Reliqrum vo
siluarum aium carnes dittant ved yrudini
Et d'mio cors sut storrnelle pica et picus
Columborum vo siluarum carnes sut laudabiles
et tturres et laudabiles sut ei Cenatule vo
q agrest ortigies vocant et aqbusda sit
saule licet gustui sut d'lectabiles nimia
tn cars pinguedie imolunt stomm gsse cu
sunt i domibs nutte diu pp qd assate st
meliores qm elixe. D' carnibs a qdrupedu
meliores sut carnes vituli ymo usqz ad
anu qpletu Carnes et castrati Caro vo
edi vi alia carne laudabilior est / Caro
vo agni lactentis no est vitupabil vol'
mecor tn 3 assata qm elixa, Carnes vo
iventis porci et laudabiles sut vobs et gsse
ptes eorud no mltm pingues Siluestris vo
porci carnes placet m absqz cuti come
dedo ipas Carnes vo boue vacce et o
mne et breuiter ome antiq carnes dittade
sut Carnes vo atiu3 atiquorum et unde
hrudorum hntes aqa l' pigui l' utrqz ovno
meliores sut salse qm recetes Carnes vo
qdite cu frcto pipe vl' alijs spebs i mor
tariolis conite et m in vesicis et ventribs atiu
qseruate vio placet m i mltis cars usus
fuit et maga qtites sicat // Crnea vo pp
teathiolice lors iuenca vo lec pp condere
carnes co d'pisabs agedu 3 aliq'li frti do
Pro qm ome pisces et gsse iuentes vobis d'
testandi sut et gsse m ultis usu prmitendu
120 qm qsito pisces q nalit sut molles
qsito sut mags i etate puecta meliores st
Prmitend' 30 qm pisces ne solidiores et mig
hrudi iuuenes meliores sut qm atiqui / Prm
tend' 40 qm ome hos meliores sut assati in
elo oleo oliuarum qm elixi / Cu in vo pisces
meliores eligedi sut, st isti s. varioli max
siones orade coretine sterliones temali
capodami lucij menole rubij sturiones et
qsitos / 2m regiones et fama qis usus ap
bati Sut ei piscium diuerse spes si diusitate
climatu regionu et ciuitatu mltm ei diu
sificant aq marum fluuiu et stagnorum sed
diusitate aspectus corpm celestiu ad medm a
felorem et si diusitate loco aqbus scaturiut
fotes et q de currut flumia alimetorum ei
atiuz diusitas depedet adiusite loco i qbs
crescut et aspectum celestiu sbqbus emant et
degeut Insuma tn oim pisciu carnes no
bilit' solide ut lucrorum d' fluuialibs carpi
onu de lacualibs et uborum sturionu d'ma
ritimis Et adhuc qrz gustus et sapor d'le
cta bl' parpu eligedi sut / Quorum vo carnes
molles et nmelagiose gustui no d'lectabiles
et olfatui abhoiabiles st oio dimitedi ut st
aguille tencie cephali et qsitos / Caro vo
regme piscis no oio vepbanda e cu no mlta
viscositate pticipet / Salsi vo pisces st me
liores et usu bri put Lactis vo usus crudi
et adhuc cocti no m placet / lac em pp //
qnem sua ad frigus declinas nocet flias
qm calitas cors no qutit ipm ad sangne
bonu sic az 2o can i cao d' lacte Et nocet
et hnt vivo pp lesione i visu meo apprete
Lac ei fac euenire tenebrositate et caligiez
2o can attato cao m arcola mebrorum ocli
pp qd qcludit qm recens caseus mollis et
unde pinguis silr est de tostadis remollit
ei stom i plet catarrizabilibs mebs et fac
opilones i renibs et epe disponedo eos ad
qnom arenularum et lapidum qr dittat Ca
seus vo annal' sibe solide et fragil bom
saporum ad aqsitam salsedion declinas e
ligibilior 3 licet inta sua studio leaenz
occupatibs no sit laudabl' eius usus / Oua
vo bn placet m sut ei ad calite tederea
et laudabiliora meo sanez gnabut et gsse tre
mecea si ancilibs cocta et m aq e fracta
Que vo frixa sut no e vitupanda sut
et gsse qm sut mollia Delyris vo qbs aba
via spiguiat seu qdiut dd po qm oliuaz
oliuarum bn maturum e ei qens et gsse qm
qprimut aboliuus calcado cu pedibus //
qd vo fit cu torcitari qminuedo ossa et
medulla oliuarum no 3 ita laudabile ad bene
nutiendu liq d'clinet ad aqlon siccitate vel

Admiorem humiditate. Oleum ex olivarum
maturarum est in prima masione primi et h. in
fine eius. secundum iam dom est calidius et minus humid
quam prius. Oleum ablutum immaturarum expressum quod
onfacium non bonum digestum notant ad frate et sicci
tatem declinat quod non placet mihi / dulcius est
ei et ipse quam sapor eius non facit nauseatum et ve
tositatibus plenus / Oleum de malis pretiis mihi
placet declinat enim ad caliditatem cum minori humiditate quam
predicta olea // Mel uero cum non raro cibaria condi
unt est mihi placet est c. e. et s. et ipse cum facit
cibum bonum dtoe et non valde aquosum propter quod sumi
mope placet mihi et ipse in diebus frigoris ut
ipse utetur ydromelle mellius describendo in
capitulo 30 // Zuccarum uero usus est ipse solidiorum
notari tabarzet licet non consistat tante caliditatis
et siccitatis tamen generaliter placet mihi Est c. e. in fine
primi et s. in eod et ipse stomachum confert abstergendo
fla abripe // Species uero quibus cibaria condiuntur
laudatores sunt uobis velud piper nigrum et al
bum cinamomum utrumque garyofilum macis nux muscata
zinziber grana paradisi cardomomum nux galanga cuum
cuminum fructus petroselini serpillum calamentum menta
amcos maiorana et consimilia Et cuiusque usus est
uitium laudabilis consistit Compositio uero conpedans
est hec Recipe cinamomi subtilis ʒ j. piperis nigri
ʒ ij s. piperis al. ʒ s. et ʒ ij. zinz. ela
cardamomi maioris quod est granum paradisi ana
ʒ j s. cufragie ʒ ij. fiat omnium pulvis puluis
subtilissimus deinde commisceat // De herbis uero quibus
fercula conduntur leguminibus dicendum primo quod omnia legumina
quam vitium digestioni resistunt et ventositatibus sunt
et ventositatem mouent omnia ditant et ea quam san
guinem grossum et opilationem efficiunt et in tecum
ut sunt lentes faseoli fabe cicera alba
pisa et consimilia De laudabilibus uero eligenda
sunt ~~cicerea~~ cicera rubea lenuit enim sunt in
flativa et conpescunt multum nutrimentum capitum
et viarum lavativum si non condant in principio
nec in fine cibationis sed in medio eius 2o canonis
capitulo de cicere Parmen uero usus in cibis mihi
placet licet enim sit f. in primo tamen quia siccum in
2o uobis confert ipsum enim parum nutrit et propter suam
levitatem et siccitatem provocacionem urine quam fa
cit mihi placet collige hec 21o contractus sexti
199o / Laudo similiter uobis rizum est enim c. in
primo s. in 2o et generat multum et provocat 21o
contractus capitulo 1260 et licet habeat aquilez stip
ticitatem ut patet 8uo de sinonimis mea in suo capitulo 1a tamen est
levius et non nocet Ordei uero et fusularum
quorum conditorum usus non placet mihi Nec enim //
vinum enatat auctosacon propter quam nocet stomacho
et relaxando ipsum et inquietauerit uos amplius

quam oportet et calefaciet et ledit ipsum inflando et re
plendo vaporibus propter quod ordeacei sunt medi
ci quod adeo frequentant usum eius sine optimo
fundamento De Oleribus autem dicendum primo quod olera
omnia quorum genus declinet ad f. et h. omnia cruitum
dent propter quam plura lactuca bleta spinachia cucu
mirinum et cucur dittant a uobis Si tamen
quamque accipiantur cocinis parum accipi debet et conpen
seri propter calidis excitantibus ut feniculo petroselino me
ta ysopo et consimilibus propter quod olera generaliter uo
bis sunt q. e. sed in 2o et sicca in eodem quod habent
~~vaporem~~ aperitionem non valde magnum quam in frequen
ti usu ledit venas // De condentibus ergo est salvia
quae calefacit stomachum et membra nutritiva confortat ut
experimentatores dicunt / Vtile est feniculum usque
provocat enim et dilatat aquositatem cum sto et ma
gis immaturam affert visui et tollit ventositatem corru
ptionis eius de quibus in practica capitulo deinde est Ca
nadum tamen et astrictiva et nutrita quantitate eius
ne corpus inflamet est enim c. in 3o et s. in primo
8o de sinonimis mea in ipso capitulo / Petroselinum et petroselino mi
nbarys collaudad et uobis propter diuersionem
provocatam et excitatam quam efficiet est enim c. et s.
in constantia 2a 8o de sinonimis mea licet A. ponit
ipsum c. in primo et s. in 2o laudat tamen aple
mis contra stomacho et capiti ruffus tamen scripsit quod
petroselinum nocet stomacho attrahendo adipem mais a
cutus aliunde deinde intellexit de apio si bene
quaeritur Sta A. 2o canonis capitulo de apio Sta petro
est species apii et de eo dictat in capitulo de apio ut
patet 2o canonis et 8o de sinonimis mea attalis ca
et 22a contractus capitulo 630o Et asapioe
sinonimis 26o // Item et mente usus uobis in
cibaris generaliter est enim confortat stomachum et ca
lefaciens sedat singultum digerit et probat uo
mitum fluxum 2o canonis in ipso capitulo Et de sc
bit 22 contractus sinonimis 132o. Serpillum
est generaliter uobis in omni cibaria propter c. et s. et
provocacionem quam facit Et aromaticitate sua generaliter
calefacit stomacho et principalibus membris et mitigat mi... me
c. et s. in 3o. A. tamen ponit ipsum c. et s. in 2o ut
patet in capitulo de neme // Multum est laudo uo
bis rosmarinum confert enim calefaciens stomachum cordi et o
culis ut patet in aggregatore serapionis capitulo de seralmaria
// Maiorana est utilis et uobis calefacit enim et ex
siccat in 3o et habet vim attenuativam et dissolutivam
ut 8o de sinonimis mea atque apud consiliones
ter et confert doloribus capitis aflatu et auctoritate
sitate encephalicis 2o canonis in auriola membrum
capitis // Basilicon gariofilatum est generaliter est
uobis est enim c. et s. in 2o in aggregatore serapi
onis capitulo de berensegem // Anetum uero conpetit
generaliter eius confert uobis est enim calidus in 2o loco at

feniculum

petroselinum

Menta

Serpillum

Rosmarinus

maiorana

basilicon

Anetum

in 2o bui ꝫ s. in pho ꝫ ut bo desim(?) mea
in pp̄o cao colld. ꝫ p gdu ꝫ in longu ipm ee
in tette calid. in fine ꝫ ꝫ cu dt in 2o bu
in tette in pa masione qm quia cu ipm est
matudiu humor feor sedatm dolor ꝫ
terminatu necositatu ut pꝫ 2o cau in pp̄o
cao io q t vobis // Bleta vo uo q est a q
usu gtas hc vtutes na bleta color ob
sani cu qbusdam macul rubeis declinat
ad siccitate ꝫ calitez / Alba uo ad f. ꝫ h.
quada qꝫ tu in oibus est acutas quieta
cu ntsitate qda pqm est leuis soluta
optonu epis aptiua io vobis gre pt et
ppe cu facito pet a sitibus catis / Ysopp
ꝫ gens est vobis est vtde ꝫ ppe qꝫ a de
me is capitalibus ꝫ ptoralibus catis ꝫ eiit
d solimonibus rebus q in veiant adestu
dines ptoris ꝫ tratarror fedes purgt
eni ptus auribus illis ꝫ mdificat cana
les pimois ramoꝫ desinaꝫ ꝫ ora nota ha
nelitus et e d meis c. ꝫ s. ꝫ 3o ꝫ qdam
ipm ponat in 2o sed isti ultimi itelligat
derecti pmi d d sica // Caules ꝫ uo
vitupo vobis cu sint c. in po. s. i 2o lau
dant q ppe quia maturat lenut ꝫ gitat
ꝫ puocat 2o cau in pp̄o cao admirabile tu
scbit de eis ꝫ 3o geniet simo 6 7o ubi
aute 6. at bimasui dt cp sangs ocis
genitus est malus ꝫ horribls odor ꝫ ho
ppe inte cm sut vltate cocte dia cu
laudabilibus carnibus ꝫ pinguibus t oleo oliua
ru gent codiant corrigit notu eaꝫ /
Borago q inatur int ves tpatas no tot
inablea in ueio dea qt du abalijs pars
eni deca abautatis hetur ho mihi abea
tolli ab auicn / Cerfoliu est c ꝫ s. in ea
polis ꝫ epica ꝫ gent aptiua plenter
heat in usu / Ruta q recēs q est c. ꝫ s. i 2o
peccata uo in 3o gre pt vobis e am ma
capital epica ꝫ stotica ptori ꝫ omnibus
viis urialibus qft aperiedo eas hc d plat
sufficiat De Radicibus uo qꝫ usus yta
lios est [illegible] qis. dd est pars // Raphanus
go comestibil ꝫ p tritem ampla cig uo dr
gre vobis ꝫ p venissa eius calite est ei
calidꝫ in pmo ꝫ humidꝫ in 2o qꝫ tu apits
est ꝫ dissolutus flatis ꝫ papitulis p orie
vias io laudo vobis ipm quia no glit
mora uitam in toto ꝫ quia uo tessimuta
in fedibus eius eo quia digit ꝫ uo digit
2o cau cao 3o s miche i digtibile e mit
michi, qr nutrimetu eius qꝫ nimiu hue
etatum time no debes ꝫ qsuetu q cedere

Deco au cibu ꝫ 2o de alimentis penltio
cao de raphanide videat colligi qꝫ dct
accipi p cibu qd tu vitupat G. du in
qt admirari at oꝫ medicor ꝫ ydiotar
q p tena uidas qedunt raphanides
vte digons gra p ho ei qde agiut ha
buisse sufficietem hq expieca q d eos
nimitati sue omis lesi sut Et scbit de
eo q folia eius meliora sut ude cp ra
dix 2o cau i cao p Cepe uo q c e in
3o cu supa htute eius no vr creuot
nisi esset quia aptiui i tissim ꝫ sbti
liatiu ꝫ humor et melius est ipm come
de assatu melle ꝫ aceto qduu l zuco
/ Pmi cepe qd bulbus noiat ab auicn
2o cau cu calite sua ꝫ htute sua no
nocet sto hmo qft ei ꝫ digere facit ut
vbid colld / Aliu at acto supto acue
eius qꝫ c. ꝫ s. in 3o videt qre vobis et
maxe qꝫ adsipat flatu s quat cal ꝫ de
bilitat visum io dittat // Rappe uo p su
pflua eaꝫ htute ꝫ quia difficl digonis
qistut io no placet michi d mority eni
danauit eas tamq cori nociuas ꝫ i fla
tonem i sto qnatias licet diocles ꝫ dioni
sius qdcioru eoꝫ scbant Insuma tu
in igne assate ꝫ cu carnibus laudabilibus
pinguibus cocte no sut vitupande puo
cant eni potent vriaꝫ ꝫ vet s mollem
efficiut / ꝫ ibi laudo eas qm qfunt vi
sui 7o colli in pp̄o cao // Tratate uo et
bauaie que cod cursu pount qptonate
ꝫ calitate qut vobis sut eni pectora
les stoles ꝫ viarꝫ vrie gent aptiue
// De plubus uo supior platas quar
usus viget q oms noiant spagi ut
scbit 2o alimentor cao 62o. dd cp exe
mitates illius plate Cuiq spagy ex
qsuetudie nom acquitus ꝫ queiens uo
bis licet eni ponat in libo sipleau me
ꝫ arbor qet qduum ita ut pmo fiat de
eo int meas tpatas. videt tu exsma
aqtgatonis cao de aleon colligi cp po
nat i calitate pi qdus salte in masi
one pma adqd ꝫ satis psuadet udox
ꝫ milta vrie puoca cp facit t ei exp
eo ꝫ prias vre eduto no vr fi posse
abalca qlitate salte de mai s ꝫ //
gibus cp acalitate Insuma i educ
assites flicas ꝫ feros t es tolicas et
ptim nitias apiedo oppitones epis
splenis ꝫ reni qd vr tali sut qoe d eo
qꝫ qmesta hc plata sut vriaꝫ uehe

bleta

ysopus

Caules

borago

Cerfoliu

Ruta

Raphanus

Cepe

bulbus

Aliu

Rappe

fetere z ad huc in spacio duarum horarum si quia
fetor est signum putrefactionis pro pronosticorum
quo ulterius non video quod hec planta in educendo
materias fetidas vigorem alcalitate licet ea ab
auctoribus propositum est quod hee plante in sit
virtus attrahendi vel educendi materias fetidas
vere similitudinis vel specie specificis / Item et hinc
viro tollo quare vident quantitates hum-
uli de quo almani faciunt potum . De lupu-
li aut ytalicos vocati apt uuiculas br-
uscadali quorum opus est consitis pre pro-
dicto / De aquo tamen non pura est mihi sapie-
ntes distola de genere eius quod hic pertinuisse
pro breuitatem Alias ea diffuse declaraui licet
esse cum in pro grandi et vicam sal elevati
in passis nec mirandum est de distola au-
torum cum fere cotidie de scriptoribus multe
apponantur et fabule tacent de brusco et
rapunculo / Notitur tamen euganei quantitates
aliens herbe seu plante cuius folia longio-
ra sunt et latiora satis foliis ysopi eadem
tamen colore colorate et producit stipite a
terra eleuatum bipodale gustum delecta-
bile satis nisi esset valde pungitiva pla-
ta odore suavis et aromatica in tibi flore
minuto producens in subduplo minore floc
~~artemisie~~ artemisie et vocant hanc pl-
antam multi dos fructos dracone de qua
bene propter virtute in sermonibus . dya-
margaritei et quinque libras sufficiant per
ipsum genus in veris quest species piret quod vi-
vi consonas satis propter acuitate magnam quam
gustum reputat / De fructibus et primo de
pro quod omnes fructus f. et h. comitandi sunt
propter ea cum corrumpuntur adlapsum et quia nos
putridas et maxime tamen humidis in vobis super
humidat multum talis ut probatum est et quia
ex propter varii fructus qui hic vocant quod in
prima eius etate nascuntur / et item quod pa-
ucis durant temporibus / et adhuc 2o quia
consuevi non possunt quod cito putrefiat propter quod
Licet ista de fructibus sunt licet in meis quod multa
diversitas in veniatur quorum 3o de eis de tanto
dine maiori participat meliora sunt quorum
nutrimentum corporis est melius / et item quia
propter aponone sua non multam moram quoniam habent
in corpore quod maior pro eius educit ea
non quod tamen participat de tanto dine tamen potio
quidam cum participare minus habente et ex
contrario quidam propter hoc hec talia minus re-
banda sunt Quia non de eis sapore pra-
ter nobilem acetose frigora sunt et minus
humida et sto horrida magis vi sunt in eo

lapsus ad caliditatem in tensus In summa igitur
omni corpus sit vobis usus / De pomis Ad eo
scilicet fere quod est de diuersitate eorum corporum in di-
uersitate saporis aromatis et modi sic Quare in
sunt sicca solidiora colore citrina vel russa
aromaticitate suauia multum de tanto dine magis pro
reparanda eligenda sunt / Sua ei aromaticitate quam
omni membro principali et quia prima hunc habente
saltem actualem non minus putribilia sunt et
quia humidi corporis melius est suo tuo quinque
tamen propter quod asaporabilis non emanant me mas
febrium extrinsecus sicut fit fimo de piris . et hec
sunt prima poma quam tamen peiorum ellegantiora a
sapientibus in dicta sunt / Et primo sunt poma
apia nominata ita ab apio claudio roma-
no ut scribitur 20 naturalium istorie et sunt poma
figure oblonga colore et illigis condecona-
ta ut in proverbium est / quod apud lubardos
nominantur poma muzeti hastiana de quorum
suco frequenter perperunt sapientes si sunt cor-
diales et multe adiuuantes Reliqua uero
poma sunt illa que apud euganeos uo-
cantur deitalina figure plane specie quasi
ueluti cape / Et 3a species pomorum est que
calemani nominant et cetera // Quare fere quod est
De piris quod in meis valde magis diuersitas in ve-
mitur Inde si me reliqua laudant prima quam in
sicca sua solida sunt a lapidosis aciles in nomine
corporis contutibus ornata colore citrina vel rubicun-
da odore suauia sapore delectabilia et sunt
prima quam Ad dicitur esse pira de sem 20 cum tamen de
de piro et forte quod ista sunt pira quam apud lu-
bardos dicuntur pira sancti Nicolai sunt quod et pira
collaudanti vobis possunt paruula que muscata
cata dicuntur quam tamen sunt in raro usu et pauco
habent cum humidum festonet putribile et non
minus nocibile propter quod influant porum et
dolores extrinsecus in eo efficiunt / In summa in
quia pura ponuntur f. in pro et ad sicitatem de-
clinaria codem ut 20 continetur summa //
Quare 20 scribit auctoritate binasiu non multum
placent michi maxime cruda quoniam eo cocta
sbrancibus et condita cum vino et et aromatibus
et cum amisio placent michi / Auellane
quod licet recentes super quod habente habent quoniam te
tamen ponuntur c. et s. in pro quod vim quare uo-
bis propter quod confortat calidus licet sunt tarde di-
gestionis in sto si tamen accipiant condite melio-
res extitit / et item tonsite par pro abu-
confortat epar / Amigdale non laudantur uo-
bis quia extinguitur nutrimentum bonum et sunt ab st-
sine apitie laudabili et declinat ad ca-
liditatem aliem tamen humores sunt quod cale ideo

poma

pira

auellane

Amigdale

Ficus

Et nolz laudant vobis // Ficus sicce sunt vo
bis laudabiles. sunt enim domino meliores fructuum
et debz eligi albe citrine et magne. sunt cum sto
apertivibus et splenis aperiendo abstergendo et
mundificando ea. via in eis est lenificatio ultima
et nutrimentum maior quam in aliis fructibus 2o calidi
in primo tamen / Unde vos sive recentes ficus ma
gis nutritive sunt quam sicce sed sto vero ita lau
dabiles // Passule vero et specialiter nigre lau

Passule

dantur vobis sunt cum generibus ... suavitur
et muniunt amicus mei .. equales ad
c. et s. parum inclinatus / Nuces vero grossi

Nuces

ter nutritive sunt et ponuntur inter meas c. et
s. quia tamen unctuositate nobili praecipiat vero
sunt sto nocive pectori gutturi et capiti et ...
... sunt digestioni quare melius est dimittere eas

Castanee

/ Castanee vero f. sunt et s. in primo remisse sed
tamen propter ... et ideo parum nutriunt valde
et quia corpus nutrimentum ... est et ...
... et ... viscerum omnium ... dit

Crisomilla

tant / Crisomilla vero ... mei ...
... ponuntur et non debetis eis uti quia f. et
h. sunt in 2o et generant febres malas velocissime
sive putrefactionis alique corrigi ... eas
comedant ... grana ... / Grana vero pine

Grana pinee

arum vero ... placet in ... unctuositate
eorum et quia sunt de rebus sto nocentibus ...
... et ponuntur ... calitate
declinant ... sed ... comedere ipsa ... fuerint
... in aqua tamen ... remo ...
... ab eis ... et mordicatio et bene
nutriunt et specialiter quando efficiuntur cum melle ad
... et cum zucc. ... ut ...
2o calidi in primo tamen // De fisticis sive pi

Fistici

stachiis scribitur 2o calidi ... in fine 2i
et est in eis ... non ... ibi ...
22o ... quarto ... et auctor ...
et ... ponitur ... et sic in 2o ...
et sunt vobis ... aperiunt enim meatus
nutrimenti et opilationes epatis ... purgando
ipsum et canales pulmonis / sed ... mea
in suo ... colligendum // Dactili in se bene

Dactili et Palma

maturi et dulces c. sunt in primo sed in 2a ... qua
litate discordat ... in eis ...
... eos inter meas c. et s. in
primo ... de palma dicitur quod
praeterit de eis ... 23o ... de
palma sic scribitur dactili ... recentes
c. sunt in 2o h. in primo auctor ... / Sed
vero de ... mea ... quod cum hoc quod nutriunt
... reumaticis ... faciunt ...
... dolorem capitis faciunt et opilationes
in epate et splene quare ... ut eis utamini valde

raro et in pauca quantitate et minus mali sunt
... cum ... ipsum / Sambuci vero po
num in primo et ... in passivus et ...
eis ... non reperi ... et ...
... remo... ...
... digestionis et pauca nutrimenti sunt et ma
le sto / Mora vero bona matura et dulcia ... ad
c. et h. ponuntur ... declinata dimittenda tamen sunt
nocent cum sto et in eo facile corrumpuntur / Granata
vero diversificantur in genere et in diversitate saporum
corporis dulcia cum ponuntur f. et h. in primo / Acria
f. et s. in primo / Acetosa vero medium tenent inter ea
sed dulcia collaudant sto ... et in eis ...
stiptica ... et leni ... calefactis / Acria
vero ... et stiptica magis non sunt sto bona
nisi ... lassato et calefacto melius itaque
est dimittere ea / De seminibus autem et aromatibus
quibus condiendi cibos ... usus sunt ita
quod semina hec s. cimini ... petroselini ...
cardamomi ... amomum ...
gella ... leuistici ... ruthe ... bancie cori
andri anisum et ... / Aromata vero sunt
piper ... cinamomum ... galanga nux mu
scata zedoaria ... spica et ... / De
liquoribus non ... cibos vobis ... cum
acetum ... magis quam ... sicca ...
... limonum et granatorum raro nisi
... fuerint ... / De conditis ci
balibus sunt vobis ... condite olive
et napi ... conditi ... salsa //
De conditis mellibus sume ...
conditum ... valde ... bis in
... radice ... in ...
... sto ... capiti ... et in
ferioribus membris ymo adhuc et ... estatis
... magis ... frigorum. ... xi
lobalsami conditi ... condita
... et ... Item ... cinamomi
conditum cum zucc. Item carnositas ... cum
zucc. condita ... Item cortex ... condi
tus cum zucc. Item ... condita cucurbita
... dimittantur ... mel et zucc. ... cibos
... sunt De ... autem ...
... ventositatem cordis pulmonis
epatis et intestinorum ... omnium nutrimentum quod
est ... difficilis digestionis non est
vobis laudandum ... nauseativa
est Et medulla que ... et capitis
De potu ... quod est ... dulcia ...
et ... dimittenda sunt // Poti
ca ... et acria ... vocata ... a
vobis ... sunt ... stiptica et opilativa sed
... sanguinem ebulibilem ... et opillativum

Effiant Itaqz a nobis eligedu est vi^m colo
re aureu l' albu sba sbtile z bene depgat
tum odore suaue z acotiai fumositate me-
diocre q[uod] qdem depigen^a maifestabi per
bona tollerācā ipius asto Et si qde tale
vi^m nalit hri no potit clarificet cu ablue
oni et caueat a vino clarificato cu alue
rodsie qm alume ba. li emiat inter
me^as venenosas Eas gra hg admoniā
veduocēdum est q[uod] septimi est infus d' ijd-
romelle qpoe laudibus z iuuat^o ei^q et
vsu z tu reourre ibi h^c dpotibz z abis dicta
sufficiant

Ca^m de Regie hui^q viri p exercicium

Difficile est viro isto ghentem sibi dare vas
in exercicio z sitibus q[uod] assistut sedēdo z aliis
iustitia acomodēdo gretibus esset em[~]
huic viro ualde ncōn exercici pp gsupcom
sup^fu q[uod] seqūt^z adipim Jtm exercitiu est
sanitatis gsuatium pp eand cam sic gos
est dispositiua ad augmītu facile pp si'flu
itatu ggreacom q[uod] sūt adipa[n]m Et tunc
pg^le vir iste mane exercitari dz an abu exerci-
tiu em an abu calorem ínatu acrescere
facit z reddit ipm potetem ad expellēd'
sup^a. ssibilit' vl' i ssi^r. Fiat g^o mot^q p
gressiuus no repetinus s; paulati fiens sal
tem p hōm vnā ut logitudo tpis leuis exer-
cicij suppleat nātitate gsupcois mēz
que in bīu t^e fiet ab exercicio forti pseue
ret igit' exercicio tato tpe ut corp^q calidi^q
q[uod] p^us z eger fiat se pducu ad hane
litu eleuatu z p^u^m sudoris leuis ita s^t
debet e an cenā Relig^o a' tpe gesendu
est et quia no est po^le officio suo pp op
timo tpe exercitari io diebus qbus videt se
gtetum gsulo q[uod] gra auois dilsie s^t tu
vtat' ydromella fco s; huc mod' Rx aq flu
uial' clare alimositatib; depurgate z ac
cepte ab aluco vbi no inueniat' nitr^do ra-
narum nz sanguisugarum nz e h'barum fetidarum
lb 27 mellis clari lb 11 piperis al. z. j. florum
rosmarini cīamoi ala an Ʒ. j. buliat aq
cu spēbz saltem p ſ^a ptem hore dem s^t
addat' mel z coq̄tur cu aq gtie dispuan
do Cu g^o fuit fca gsūpcio Re p^us tuc
coletur to^m psacu mōm z spissu duabz
vicibus dem reponat' in vasis vitris bene
mūdis d' quo accip' p^m l' m^m hōs an soluta
cibacom ciati vnu calido in diebus frigorum
z frigido in diebz calidis Et si qde d' ipo e
gmiscet in vīo suo sale usqz ad z^am ptem
valde vtile foret ei Et quia no ualde sapiūtu

Solent face^r tractatu de coitu i sermon de
exercicio z inito quia in coitu gcūt du^x exer-
ciciu. s. aiale z corpale Aiale qdem pp cssa-
com delicacionem z pp ymagiacōz Corpale
uo pp motu tocius fere corpis p'm in
ferioru z exteriorum io d' ipo ddi Primo q[uod] ad
officiu ipius no pcedat iste vir nisi nali
desiderio ab aīa in citate ipm / dd 2o q[uod]
nullus coitus gcedit p^q cibacom nisi tn
fiant ad min^q hore viij / dd 3o q[uod] coitus
morose s^t dz z no impetuose / dd 4to q[uod]
no fiat gcessiue eius i frequētiā licz ei ro
busto z poteti z moralit' se regeti satis e
officiu id cōplere ter l' q^ater in ebdomada q[uod]
odiui sanitate z vita sua gcedat in io
qz psoluet in p^osteru z refiaet damnu
ad coitum secuturum h^t de z^a re no nali

Ca^m de Regie hg viri p cibum

De replone mēz huoralium hic no est
sermo s; solu d' sba ^cplone a cibo z potu
in quo plime gentes excedēdo magis q[uod]
diminuēdo peccant ideo in cibacōn ingle iste
fruent' / p^a neq[uod] comedat neq[uod] bibat vir
iste ni iio z nali appetitu in ducēte ad id
/ 2a q[uod] no accip' cibum i petuose z celerit'
d'glutiēdo ipm sin masticac' ghenti / 3a q[uod]
i cibacōne no vtat' magna varietate fer-
culorum z aliorum ciborum z potuum / 4a q[uod]
mensa tanta sit q[uod] ipa stom no gruitet nz
extendat / 5a q[uod] neq[uod] potus excedat tant^q
q[uod] regurgitet z fluctuet in sto suo / 6a
q[uod] no accip' cibum grossum sbtili p'mittendo
ut q^uiq[uod] comedit' caseus legumia q[uod] p'mitt'
brodialibus z sitibus / 7a q[uod] cu i surgit
ei nal' appe^tq q[uod] cicius z po^le cibu accip'
tollerare em fame e cā acctiois z corup
cois mēz in sto Gale e in amecōne. x na
cui^te stoi no multo tpe det hre cad' arm

Ca^m de Regie hg viri per sopnu

De quarta vo re no nali. s. de sopno z vi^a
dd q[uod] huic viro gpet sopn^q aliqt' logior
q[uod] si colicus esset z macer pp meliorem
digescom ciborum z potuum z restauracom atie
virtutis Itaqz p^q q[uod] cibatus fuit p^q horam
vnā dormire incipiat z pcedat in eo 7.
l' 8. horas sup dextro latere p^us p^a dormire
z sis sinistro. i 2a dormire de cubendo / et
capit z mebra eius diliget' cohoperta sint
Et oio effugiat ca^t tene declive pp op-
ilacom q[uod] sequet' in ipo Caueat a dormicione
sup spina pp timore egstuum incube et
mebrorum mot^q. De dormicone diurna dd z
q[uod] si ghenti tpe dormiunt i nocte sopn^q

Diurnus est pq pondus Sed q no suffi dormiuissz t pot ei qcedi dormo diurna distans p hora vna cu dimidia z si adhuc qsuetudo dormiendi foret · z q humitas eius intra vole aduiot sopnu ideo no intempo dormiedz diurna p vna hora Supples vo dormiendi ta de nocte qz d die oio fugiat gnat ei venatisimos i plet cat z nuos z lassitudina mbroz efficiat Reliqu at tpe vigilad est

Cam d Regie eius patura anie

Nanaa no aie pp q magna fit i spibz z humoribus agitao z forts z velox tctq spuu z humorz d interioribus adqtiora oio emitac dt ut ira furor z ysitia · pp hec ei facile fi poz accesio in humoribz z spibz pp qd p duact ad febres / Mli e z acua initica ucd angustia tstioa z loga meditaco d tmedis rebus dem se pom pp hec ei suffocat9 detictur spus et hu i pfundo corpis vn pant ad suffocacom z pcinacom ipoz pp qd bene fibut 3o tegi q hc acia pctiant · et mutat cory anale ysistenta sua vn letudu est z vn pcandu z mta iocunda degendu

Cam pule de regimie pseruatio huius viri aim causu acun q plimoz q sibi accide pata sut

Rm viu iste no in diget vgie sim cuatuo eg mu cu no du incidit eas lz sit patus idcu ho zm cam qplectet ptes duas sup ma cu pte ponet q da intra pseruacia ipm a casu i eg nos p ra vo descitam i media q plima diuf acnobz z egitu bz sb veiena si incideit ea aqbus tz mstacon diuina tueat sup a i pte vm pona intra q suffi pseruare pnt ipm // qsumi / pm est ho · s · pparatu duoz l tum anoz pp pgetur i vere z m mod istu Rx pittaz aurcaz pittaz de ijera q ta maiori pittaz cochiaz an ʒ j formt pitte vij · cu elecf sua rosi z accipiat vo mane py · hos an diem i pho msi maij z pq assupcom eaz dormiat ha vna z qtin quietq p maneat no ambulado z pritat eas opari p 7 · hos cu go bibt calm aq zuchate ca de z pq ipam opetat py hora vna z py prudeat Die no i mete stqsti incipiat accipe hoc digtm z qtiet ipm diebus admiq vij i hod pstta caledu accipiedo ipm z no cocedat pq ipm nisi tusimerit hore iiij cuiq d sepco Rx sy · qti

Acetosi ʒ · j · sy · de absh ʒ · s · aq eupatorie betoice z feni an ʒ j · misce / Quo uo sexti die ho iam pdca accs huc potu Rx elij indi z m · elecf d psilio ʒ ij · misce cu ciato modio vini albi acuta cali z obseruet pq ipm qdnos d sciptas in pillis pstis · z hc sit purgaco p ocere apparata vz / pro vo pule instru z purgaco q in autupno dz face incipiedo pq mediu septebz p plur mod Rx pittaz drent · p · auriaz an ʒ ij · formt pille xm cu suco rosi et accipiat ut obsuado qdnos d sciptas in pillis pstis Die uo i mete sequti accs hoc digtu calid qtuando ipm x · diebus Rx sy · de bizaciis mell · ro · co · sy · d endia an ʒ · s · aq mellyss ʒ j · s misce z accipiat ho z qdnibz obsuatis d alto digo / Qua uo sexta die pgat plur mod Rx elij d epictimo ʒ ij · cassieff inip pparate cu aq cicoree ʒ vj · reub ela ʒ ij · sgnati gr · vj · salis ge · g j · misce z cu ~~vino~~ aq zuchata cala i auroa accipiat attedendo qdnos i pmis pillis pstis notatas / 3m pule pseruatiu est hoc Rx aloes epui ela ʒ · iij · agaz ela ʒ · s · pulpe colode ʒ j s epitti polip an ʒ ij · salis indi ʒ j · anisi feni rosi vio sandaloz aborn an ʒ j · pul · oia pse d m stringant i tt · s · sua endie z ʒ ij sua absh z diliget qmisceat in vase vitriato z ponat sb radiis solis sepe miscedo · usqz quo qtiet ~~z ita fiat~~ / cu go qiecata fueint atn d mouet suci z qmisceant z qiecent z ita fiat qter d hac go ma fiat pille de ot · ʒ · vij z de eis accipe pt ot die sa l · za · vna l duas paz an cena z credo q i istis pillis i cludat mag ps qsuadi sanite eius Dogbus z pillis ot za die accipe pt vna pacu an cena qn assuit sy pstitos z pp hc si vent eius no fuit vn fluxibilis / Rm inserem pule z hoc Rx speci elij d ligno aloes ʒ j s · speciz diacamoi d sepe mes ʒ · j · trif diarodo ʒ j zucal tt · s · coqt zucm cu aq absh z ff qsecto i rotul magnis d q accs salte bis i ana qstite vnius aloe qfortat ei digbaz et appetitu z qsuit flegta popitado eas pmas i feiores apiendo oppiloes si q fueint / 7m pule i stem ʒ q ite v aprio msi octob usqz p totu insez aplis salte bis i ana ci ortu sol accs codeav vm xilo: b qditi claudi · ei i eo mag vbiq qsuadi

Principalia oia pseruado ab angusto flatus et
nitre ut consuetus loco facile uolti pt / Sm princle
ramenum est ut i diebus i quibus accr ad ma
gnam i tepescit quiesius est iste vir utat cz
credito acudo deispo radice una i ortu sol
et caudet ab accom horas iiii / Vm instam e
ut a principio mensis maii usque per totum me
sem / Aprilis utat hac confectione d'q auis sal
tem tribus vicibus i una rotula una ime te
cum tibaccz vigorabit eius digestiua stoi et
epatis et prohibebit oppilones coarcendo fu
ria colericas mens eius d'scripcio R Rosii spo
dii se endive acetose et sicaris an ʒ i cicaes
m eta ʒ ii ligal ʒ s ʒuc al lb s co
quitur zuccaru cum aq endivie et fiat confecio in
rotulis pondis ʒ s / Sm et ultimum in
sem et prle est hoc R laudam elci
ʒ ii resine ʒ vi corallorum albos rosary
spodii sanct utrorum an ʒ s storaci ca
lamite ligualoes galie mus an ʒ iiii coriva
dri preparati granorum uiti an ʒ ii pul mete
et cimini torefa an ~~ʒ~~ ʒ ii cere q s
fiat unguentu medie glutinositatis d' hoc
igitur unguento stois epar et locus splenis t
ul' quater i / i na in ungi pnt quolz anni
tempore Cetris itaque omnibus remedys utendo
in cena regis d' scripti i ca° z° prle p
seruabit ab incursu egritudinum ad quas videtur paratus
Licet h' vir no egrotat actuale pp tn
augmentu humiditatu habundancium i corpore eius
paratus est facile cadere i plurimas egritudines
Et quoniam pleri q' qt viris Juris consulti
diuersas tenere ciuitates i quibus fortassi
no inueniret medicos scientia et opere gienter
doctos Addo ut ipse possit succurrere quibusdam
dispositionibus disconvenientibus per eas regimen sua:
ctum quent curadi describendo sibi cum
meis optimis ut mic fugit p° itaque q'
iste paratus ad oppilationibus ceri' cu pp aug
mentu humiditatum i capite grauitatis per
via i digestionis q e incitat in eo preuiam
euaporationis Addo si percipiet grauitatem ca
pitis cu difficultate conspirandi et i spirandi p
nares cum podere per cepto per cepto ibi et
in partibus frontis et i concauo palati i loco
colatorii et prohibet descensus eius qd p
pati adnares euacuare solebat tuc ista
sunt signa oppilationum predictarum primum Id
tco q ciaius et potentie prudeat sibi ne p
ducetur ad epi lepsiam l' appo plexiam l' ad subet
et ad profundum soporum / Primo ergo accipiat i au
rora ʒ i pillarum cochiarum et tardes post
eas cibum horas iiii l' v obseruando ea q

De primis pillis i p° ca° scripta fuit
Et ead' die in vesperis fiat gargarisma c i
hoc modo R aq maiorane aq lauri an
ʒ i s oximell' sylliticum ʒ ii pul pireos
grana iiii calefiat totum et fiat gargarisma gargarisma
vi l' viii vicibus p hora an cena sequenti uo
mane prima hora post ortu sol' impleat
os suum aq tepida et pnasi sui traheat
leuiter iiii l' v vicibus d' hac mixtione
R aq maiorane ʒ ii s d' sucados ʒ
i ʒuc al ʒ s sy simul acetosi ʒ ii
misce et impleat vola manus d'ea ca
lida et traheat ut dictum est Et ista re
media pnt confere i iiii dispositionibus s oppi
lationibus profundis i cerebro / 2° oppilationibus
colatorii / 3° oppilationibus rizę l' superiorum
partis nasi / 4° doli grauatio capitis

Capitulum 2m d'oia doloris cum pungicio
Si at do' in capite percipiet pungitiuo
l' mordicatio tuc consulo quod statim faciat
sibi fi' flobotomiam d' cephalica e pte pti
magis grauate per principium extrahat sang' ʒ
iiii Item p hac intencione accipiat i aurora
pillas istas R p aureas et cochiarum
an ʒ i formentur pille v cu eleci sirupi
rosi et accipiat obseruando quantitatem q
dicte sunt in pillis sup'us Item ead die i
vesperis faciat s' apponi duas ventosas
cu scarificationibus sup spatul' in carnosis partibus la
terum ipsarum / 2° p hac intencione odoret
hoc qdam R maiorane ʒ s acacie san
dalorum alborum spodii rosarum an ʒ i pt
terentur et ligentur in panno lineo et odo
ret sepe Item p hac intencione faciat s'
fiel locum ab ignibus usque ad pedes ce
aq cata d' coctione vio rosi folios sa
licis et vitis prima hora ante cena

Capitulum 3m d'oia doloris colli spatu
larum et nuche
Si tempore plenitudinis capitis ultra transm
utaret materia ad partes colli spatularum
et iuncturarum et musculorum posteriorum tc sta
tim apponat s' hoc clistere R bndicte
ʒ s elix diacastorei ʒ ii ʒuc ru
cassiefistule an ʒ s salis ge ʒ i olei oli
uarum olei d' sisamo an ʒ i s misce et
calefiat totum et fiat clistere p hora una
ad minus an prandium et an cena / 2° ad
eand' intencione ponat ventose due i s'
iori pte natium cum scarificationibus / 3° pendere
i ten e fiat i vincto per an dolorem cum
istis quantitatibus R olei d' ruta olei ijrini olei
ʒ i olei amigdalarum dulcium ʒ i s pul sticados

abrotani an ℥ i · commisceant simul et desuper
actu calidis fiat linitum

Capitulum sextum de cura sonitus aurium

Pro sonitu vero vel tinnitu qui in eo apparere solet
in sero quando vadit ad lectum distante a cena per
iii horas accipiat ℥ ß bone mitridati cum ℥ i aque
rute calefacte. Item instillet aure et quando tempus fuerit
hoc sacculo calefacto evaporando partes illas. Rx
melisse rute abrotani sticados pulegii ca
lamenti ana m i origani m iiii fiat pulvis gro
ssus et impleatur sacculus et calefiat super
tegula. Item tertio confert sepe instillare aurium gu
ttas duas de succo origani tepido premundifi
cando prius aure cum panno lineo retorto

Capitulum septimum de quibusdam appropriatis ad vigilaciones que sunt nocumenta corrupcionis visus

Ad hanc dispositionem confert sepe in sero sibi asper
gere capiti de pulvere scripto superius in 2o capitulo de
preservacione. 2o confert ad idem sepe odorare et
comedere maiorana in cibariis. 3o multum
utile est hoc confectum Rx succi rosarum rute et feni
ana ℥ ß ligni aloes ʒ ß salis gemme ℈ xii
licii ℈ viii ~~plato~~ pulvis subtilis fiat et postquam
misceantur ad invicem et coletur quoto quot in die
vel bis ante prandium et similiter ante cenam per horam
et similiter quando vadit ad lectum gutta una ponatur
in oculum et decubat sic per tertiam partem hore.
Consimiliter et mirabiliter ad hanc intencionem prodest pillule
scripte superius 2o capitulo de preservacione

Capitulum octavum de cura catarri

Si autem materia catarrizaret ad nasum provocando
ei sternutaciones cum pruritu et caliditate ibidem
perceptis et cum descensu aquositatis a naso tunc
statim fiat ei clistere descriptum in 3o capitulo in me
morate. Item optime sunt ei pillule descripte in
2o capitulo de dolore pungitivo. 3o conferunt ei fri
cationes fortes a spatulis usque ad nates et
ab humeris usque ad manus. 4o confert ei
locaciones pedum scripte in capitulo 7o. Multum ad
ad hanc intencionem et sepe odorare nigella
torrefactam. Si autem materia catarrizaret ad fau
ces tunc fiant evaporationes descriptis in primo capitulo de op
ilacionibus cerebri que ei inungere partes illas cum
oleo de camomilla et cum oleo de liliis ad le
nitivum calefactis. Item confert sepe colluere
os et ipsum tenere plenum de hoc gargarismo Rx aque
ordei stillate ciatum unum rob mororum ℥ i
misce et fiat ut dictum est. Item per ea in
tencione conferunt fricaciones ventose et distensi
onem. Item ad hanc intencionem confert frequenter
ligare partes brachii inferiores prope pectinem
Incipit ligatura stricta et dolorosa. Cum autem quis
materias a capite catarrizare ad pectus tunc

primis evacuationibus potius in capitulo de oppilacionibus cerebri
et fiat flobotomia si videbitur reputare maga
plenitudo in capite et premisso clisteri vel
fricacionibus ligaturis et fricacionibus predictis
in sero quando vadit ad lectum accipiat hoc confectum Rx
diaireos diacalamenti ana ʒ ii misce et bi
bat cum ciato ß aque ysopi. 2m remedium et
optimum ad hanc intencionem est hoc Rx ca re radicum
enule ysopi liquiricie comisi ana m i ficuum
pinguium dactilorum ana numero vi coquantur omnia
in lb viii aque usque ad consumpcionem 3e partis et bi
bat de ea ciatum unum in aurora et alterum ciatum
post horam ante cenam et alterum ciatum per iii horas post
cenam. Hec enim decoctio maturat materias in pec
tore receptas et expellit eas a pectore
mundificando ipsum et pulmonem

Capitulum nonum de remediis ad palpitacionem vel tremulum cordis conferentibus

Cum apparet in corde magnus motus que palpita
cio cordis vel saltus denominari solet tunc si apparent
signa manifesta plenitudinis et rubore pectoris
plenitudine et extensione venarum in ipsa gen
arum vel gule cum caliditate materia ibidem per
cepta et gravitate elevandi partes pectoris tunc
statim fiat flobotomia de basilica dextri brachii
in vena stractito et extrahantur sanguinis ℥ iiii vel
v. Si autem non apparet gravitas tanta sed papet
rugitus ~~admod~~ admodum sonitus in pectore
tunc statim fiat ei flobotomia de basilica sini
stri brachii et extrahantur sanguinis ℥ iii vel iiii.
Ipsa enim ista confert excellenter in repletione vapo
sa pectoris sic flobotomia basilice dextre in mali
repletione eius. Item ad hanc intencionem confert co
mestio buglosse in omni cibario suo et apponere aquam eius
in cibo et potu suo. 3o confert ad hanc inten
cionem confectio diamusci dulcis de qua accipiat
ante cibum et post ipsum et appone cum signis replecionis
animam frigida. Si autem apparent signa materie ca
lidarum tunc confert ~~confec~~ confectio corticum
citri conficti. Item confert bis in die assumere ℥
i pulveris prelassiarum margaritarum cum ℥
i aque rosarum. Item confert bis in die accipere ℥ i
pulveris zedoarie cum ℥ ii aque buglosse et ℥
ß vini acrioris et bene successio. Item ad hunc
palpitacionem cordis mirabiliter confert hoc epitima Rx
aque buglosse lb i ß aque melisse rosate ana
lb i spodii rosarum foliorum basiliconis cor
ticum citri zedoarie croci ana ℥ ß saturi f
smaragdi ~~zaphir~~ zaphiri ossis de cor
de cervi ana ʒ ß foliorum auri quattuorum
numero iiii aceti ℥ i ß vini malvatici cia
tum i bulliat omnia simul levibus ebullicionibus
deinde in sudarium et eis panno digna latitudis

unci semis & superponatur regioni cordis quater vel quinquies ante prandium & bis vel ter post horam post cenam & decies inter prandium & cenam et felicitabitur operacio sua

Capitulum 8m de nocumentis stomachi diversis

Multociens propter inventionem multorum flegmatum in stomacho hujus viri accidit diminucio in appetitu & tunc quia ex parte sua sunt mea 2o qui accipiant ut ibidem dictum est Item confert ad id uti hac confectione de qua accipiat ipse post cibum ʒ. 1. cum descripcio Rx confectionis citoniorum ʒ iii. granorum masticis corallorum rubeorum spodii ana ʒ. ß. macis ʒ. 1 ß. & corporentur simul cum syrupo quod oportet acc.

Si autem noceat digestioni stomachi a frigiditate de melioribus rebus est ut in mane accipiat ipse in hora ante cibum ʒ ß. confectionis diatrionpipereon & post ipsam bibat scilicet partem ciati boni malvasie vel boni vini aromatici albi Et si contingat in stomacho eius gravitas & aggravatio ventositates multas que impediunt digestionem mobilitado cibi in stomacho & faciunt dolores tortuosos in eo tunc provideat sibi his remedijs / quorum primum est ut comedat tres bolos de menta recenti que bene aromatica est et ipsam stipite ruben de climatem ad magnitudinem / 2m remedium est ut in medio sue comestionis degluciat granum unum quam quantum est granum ciceris de thyriace grosso electo / 3m remedium ad hoc est ut ipse in fine cibi comedat ʒ ß. confectionis diaciminum de descripcione Nicolai & bibat super ipsam ciatum boni vini aromatici

Capitulum 9m de quibusdam nocumentis que parata sunt venire splenem eius

Nunc propter flatum qui parapitat ad splenem & propter fratem in ypocundrio sinistro advenientem & adhuc 2o propter ~~[illegible]~~ rerum pinguium & viscositatis & ventositatem nominatorum sicut butirum pinguedo atque pedes viscose & paucitose atque pisces & lac & cibos pastulos accidit oppilaciones in splene propter quas ventosantur ibi in ea cum rotatu magno Ideo provideat huic dispositioni triplicia remedia / primum est hoc habeat pannus de filtro infusus in aceto calido in quo prius coctum fuit bis fusis calbis calidis & apponitur ypocundrio sinistro & sub costis sinistri lateris ubi est regio splenis // 2m remedium est ut super eadem parte apponat cerotum hoc Rx armoniaci mollis ʒ. 1. bdelij subalbidi ʒ. ii. cimini carui scolop. tamarisci corticum radicum capparorum ana ʒ. 1. dissolvantur gumme cum aceto acuto & fiat cerotum unum semilunare super fustaneo & applicetur ypocundrio sinistro / 3m remedium ad hoc est ut vir iste comedat ante cibum ʒ. ß. huius confectionis Rx trociscorum de capparis ʒ. 1. ß. cinamomi electi spice ana ʒ 1 zuccari albi ʒ iii cum aqua scolop. fiat confectio in rotulis ponderis ʒ. ß. Item quando molestatur istis doloribus recordetur ipse comedere ante cibum xx cappe conditos

Capitulum xm de quibusdam nocumentis que epati suo fracture pnt

propter predictas causas & adhuc propter vestram structuram magnam et yliam & propter magnitudinem & frequens coitum non raro accidunt in epate oppilaciones in gibbo eius & cognoscantur per urine tenuitate & discoloracionem & paucitate ypostasis tunc ergo accelerent accipere huic potum preparatum ante diem cum ciato ß. aque lactis capri & tardet comedere usque ad in horas Rx cassie nuper tracte cum aqua cicore ʒ. vi. reubarbi electi ʒ ii. spice nardi gr. v. salis gemme gr. 1 misce Item eodem tempore utatur hac confectione Rx specierum diarodon ʒ. 1 specierum diacurcume de ligalis spice nardi se. apii ana ʒ 1 zuccari albi ʒ iiii cum aqua cicoree fiat confectio in rotulis ponderis ʒ. ß. Si autem appareat febres subalbide & urina rubea & ignea faciei & oculi citrini cum acuitudine urinis tunc ista sunt oppilacionis in gibbo epatis & in canali fellis descendente ad intestina tunc ergo celeriter accipiat predictam medicinam addendo ei ʒ. ii. aque apii loco aque lactis Et utatur confectione predicta Item in ungi faciet ypocundrium dextrum usque ad yliam cum hac unccione Rx olei nardini ʒ. 1. ß. olei absinthij ʒ. 1. seminis apii petroselini carui siseleos ameos ana ʒ ß. spice nardi ʒ. 1 spodij gr. x. cere quantum sufficit fiat unguentum molle & aspergatur cum modico aceti albi rosarum

Capitulum xim de oppilacionibus & doloribus

Cum hic vir habundat pinguedine circa venas eius & multo flegmate tam stomacho quam epate genito ut frequenter est in oppilacioni parapitandi adeo eos idcirco cum gravitate propriet in pectoribus renum & frequentem mictum cum pauca quantitate effusionis urine & aqua ipsa urina totius alba atque parum tincta cum ypostasi valde modica tunc statim provideat his remedijs quorum primum est hoc Rx pulpe tamarindorum & sebesten dissolutorum cum aqua petroselini ʒ. 1 reupontica ʒ. ß. salis gemme gr. ii. spice nardi gr. vi electi rosi ʒ. 1 misce & bibat totum cum ʒ. ii. aque decoctis seminum communium & tardet cibum suum per horas Item eptat unctus cottidie cum hoc quanto Rx paritarie recentis m. iiii. foliorum apii m. ii farine ordei & orobi ana ʒ. 1 bulliat bene in vino albo potenti usque ad magnam

Mollicie(m) d(ic)am p(er)stent(ur) (et) addant(ur) farie p(ro)
dete cu(m) ℥ ii olei nardini (et) fiat ep(ith)i(m)a q(uo)d
calid(um) apponat(ur) sup(er) r(e)nibus (et) e(st) (com)me(nda)t(u)m (con)tra
| 3m Remediu(m) ad hoc est (con)st(ru)d(um) ℞ sp(eci)er(um) elect(uarii)
d(e) s(e)minib(us) desc(ri)pti in antid(otario) mesue ʒ i sy(rupi)
(con)t(ra) ace ℥ i aq(ue) s(axi)fragi(e) ℥ iii misce (et) calid(um)
accipiat in aurora (et) tard(et) cibu(m) p(er) iii horas
Si a(utem) opp(ila)tio r(e)num (con)tinget amt(i)tudi(n)e a-
renular(um) q(ue) in vi(s)c(osi)tate foret in renib(us) tunc
(con)me(ndat)a p(re)d(ic)ta sunt (con)venie(n)cia | It(em) bibat in aurora
℥ v aq(ue) milij solis cu(m) ʒ i sp(eci)er(um) elect(uarii)
iustini d(e) s(cri)p(tion)e Nicolai et d(e) p(re)d(ic)ta aq(ue) an(te)
cena(m) bibat ℥ iii absq(ue) (s)pec(ieb)us Et si ite(rum)
opilaret(ur) a lapill(is) q(ui) cog(erent) p(er) dol(orem) a loco re-
nu(m) postius (et) ylys p(er)ansce p(er)seue-
ra(n)cia (et) ur(in)e pauci(ta)te (et) freq(ue)ntem mictum
tunc p(ro)uocet ei vomitus p(ost) p(ri)m(u)m p(ost) cibum
cu(m) aceto et t(ri)plici p(ro)porc(i)o(n)e aq(ue) (com)mixti q(ue)
tepida bibant(ur) | It(em) fiat s(ibi) cliste(re) d(e) s(cri)ptu(ra)
s(upe)rius in p(ri)ma p(ar)te hui(us) ca(pitu)li | It(em) det(ur) ei hic
potu(s) ℞ aq(ue) saxifragie ℥ iii sp(eci)er(um) li-
tont(ri)pon ʒ ß vit(ri) (com)busti lap(idis) sp(ong)ie lap(idis)
iudaici an(a) ʒ i misce (et) bibat(ur) tom(en) i(n) auro-
ra etc. // Ca(pitulu)m xv de modo p(ro)cedendi

feb(ris) quas patus est in currere.

Propter opp(ila)tio(n)es ad quas pati(tur) est //
iste vir ut patuit i(n) c(apitul)o x° h(uius) (et) ze p(ro)p(ter) fre-
q(ue)nter apta est ebulire (et) putre(fie)ri colica m(ateri)a
et face sibi fe(bris) colica(m) q(ue) si (con)t(ingat) affliget
ip(su)m q(uo)d cognoscet(ur) p(er) s(u)p(er)flu(i)tate(m) cu(m) (con)ces-
ce(n)cia de zo in zm ventre p(ri)us lenito cu(m)
clisteri supposito stati(m) fiat ei fl(e)b(otomi)a d(e) sal-
vatella manu(s) dext(r)e posita int(er) anulare(m)
(et) auricular(e)m digitos (et) educat(ur) san(guinis) ℥ v
Et p(ost) flo(bot)omia(m) leniat(ur) vent(er) eius cu(m) hac
me(dicin)a ℞ pulpe tama(rindo)r(um) (et) cassie an(a) ℥ ß
reub(arbari) ele(cti) ʒ i aq(ue) lact(is) capri ciatu(m) unum
misce (et) fiat in aurora obs(er)uat(is) (con)dicio(n)ib(us)
d(e)b(it)is i(n) purgatio(n)ib(us) vel(ut) (et) autu(m)pni (et) tar-
det accipe cibu(m) p(er) vi hora(s) Seq(ue)nti vero
ma(n)e accipiat hoc (con)dit(u)m q(uo)d (con)tinet p(er) q(ui)nq(ue)
dies ℞ oxizacch(ar)e ℥ i sy(rupi) vio(lacei) ℥ ß aq(ue)
cicoree (et) acetose an(a) ℥ i ß misce d(e)in(de)
vi(i)a die seq(ue)nti accipiat me(dicin)am p(re)sc(ri)ptam et
attendat (con)cedere lac(tuce) atripl(i)c(es) sp(i)nachia
bletam ptir cicorea(m) (et) (con)silia cu(m) acris (et)
acetosis Et bibat vinu(m) p(ri)mu(m) (et) pot(iu)s v(e)l
brusca(m) in sua cibaco(n)e p(re)s(er)va cibacom (et)
suam no(n) bibat nisi aqua(m) ordi leuit(er) zuch-
ar(a)ta(m) Si a(utem) feb(ri)s in eo app(ar)et z(ur)ra pura
solu(m) om(n)i altera die molestas ip(su)m cu(m) rem(edi)-
fica(ti)one dici in(ter)medie tunc utat(ur) o(mn)ibus
(re)mediis q(ue) (con)s(crip)ta sunt (con)me(nda)t(iv)e an(te) Sit tam(en)

par(um) in faciendo flo(boto)mia(m) in hac febre nisi
ur(in)a app(ar)et rubea (con)sp(i)s(s)a cu(m) plenitu(din)e ve-
nar(um) corp(or)is (et) extension(e) ip(s)ar(um) (et) colore
rubeo p(ri)uato citrinitati (et) dig(eri)t ma(teri)a (et) eu(e)ct
mi(n)ore t(ame)n (con)tit(ate) digen(ti)on(em) (et) euac(ua)tion(em) in
hac fe(bre) sit (et) no(n) (con)cedat a(n)te p(ro)xi(mu)m distat
mi(nu)s q(ua)m p(er) q(ui)nq(ue) ho(ra)s (et) p(ost) fine(m) feb(ri)s per
duas ho(ra)s Et si feb(ri)s ista (con)t(inu)et z(ur)ra no(n)
pura ad q(ua)m iste vir iste est mag(is) (prae)ce patus
p(ro)p(ter) intri(ns)ec(u)m flat(u)s (et) sp(eci)e (con)f(us)i (con)frudant(ur) i(n) co-
rp(or)e mixtio(n)e cu(m) col(er)a fit z(ur)ra no(n) pura no-
tata nota tu(n)c o(mn)ia (re)media in fra sc(ri)pta su(n)t
(con)venie(n)cia | Primo ut eu(a)c(u)et ma(teri)a(m) in(com)ode cu(m)
ʒ ii ß elect(uarii) d(e) dactilis (et) ℥ ß cassie cu(m)
medio ciato aq(ue) lact(is) | 2° dig(er)at ma(teri)a(m) cu(m)
ho(c) (con)d(i)to ℞ sy(rupi) sim(pli)c(is) acetosi ℥ i sy(rupi) d(e) eupat(orio)
℥ ß aq(ue) cicoree acetose (et) feni an(a) ℥ i mi-
sce (et) fiat accipiat i(n) aurora i(n) dieb(us) s(e)q(ue)nti-
b(us) (con)tinuando ip(su)m ta(m) diu q(uo)d appeat ur(in)a re-
missa (et) tinctura (et) s(ub)st(anti)a no(n) valde subtilis in
fundo ei(us) stet yposta(sis) alba unita sit(is) in
p(ar)tibus (et) diafana v(e)l transparens no(n) valde
grossa tu(n)c (er)go i(m)me(dia)te seq(ue)nti die soluat(ur)
vent(er) eius cu(m) hac me(dicin)a ℞ cassie (com)pate
cu(m) aq(ue) cicoree ℥ i reubarbari agar(ici) el(ecti)
cor(um) an(a) ʒ i sp(eci)e(rum) ℥ ß an(a) gr(ana) iiii sal ge-
m(me) gr(ana) i aq(ue) end(i)vie (con)sim(i)lis q(uo)t ℥ iii calefiat
tom(en) (et) bibat(ur) in auro(r)a (et) tardet cibu(m) hor(a)s
vi Et (con)cedat cibaria p(re)d(ic)ta sim(ul) (com)mixta cu(m)
a(li)q(ui)bus folijs pet(rosili)° feni (et) (con)silibus catis (et)
ap(er)ientis Et in hora cibandi (et) in alijs mod(is) ob-
s(er)uet in o(mn)ia dictar(um) febrium sc(ri)ptum (et) felicita-
bit(ur) opac(i)o eius miseracio(n)e diua i(n) (et) eius
laudes i(m)mortales p(ro)p(ter) dirigant(ur) inten(tio) est
o(mn)ia op(er)a mea q(ue) sit bindeis in s(an)c(t)a //
| Consiliu(m) ccli° die 12ª mensis Junij

Nobilis vir d(omi)n(u)s Nicolaus d(e) trana
li in Ciuitate paduana prouisor
castrensis q(ua)druplici dispo(siti)one la-
borat sine hac dispo(sitio)nes (con)stitudi(n)es
siue acc(id)e(n)t(i)a noiare velis | Et p(ri)ma q(ua)d(am) e(st) la-
psus in s(toma)c(h)o eius frigidus a(n)ti(qu)i(ssi)me m(ater)ei fl(e)-
ce d(e)pendes ei(us) (con)st(r)i(n)g(ere) s(e)c(un)d(u)s m(ate)rias fl(e)ma-
t(i)cas vi(s)calagiosas (et) acuas (con)gnatia | (et) ipa
e(st) m(ateri)a p(re)d(ic)ta intra in s(toma)c(h)o (con)gregata est c(aus)a
augm(en)tandi mala(m) (con)ple(xionem) fria(m) in s(toma)c(h)o pre-
dc(tu)m p(ro)p(ter) (con)tinuitate(m) m(ate)r(i)e illius me(r)ci fl(e)-
te in ip(s)o s(toma)c(h)o Sc(undu)m uero istar(um) duar(um) e(st) reci-
p(ro)ce altius augm(en)tat(iv)a p(ro)p(ter) q(uo)d valde fa-
cile m(ate)r(i)e p(ot)est diuisi(o) a(c)c(i)d(e)n(ti)u(m) q(ue) in ho(c) viro
frequ(en)t(er) eveniunt frequ(en)t(er) e(ni)m vigilij (et) eruc-
tuac(i)ones (et) i(n)flaco(n)i in s(toma)c(h)o p(ro)p(ter) papit p(ro)p(ter)
p(o)t(en)c(iam) illar(um) me(r)c(ium) i(n)ueto(r)i(b)us (con)tin(u)i q(ue) si

sbtiles sunt et superiora petunt eventuando
emittuntur. Si autem grosse visus fundum stomachi et
partem anteriorem eius ad intestina propelluntur ibidem
faciendo dolores tortuosos. Si autem ille ventositates
intra sunt et mediocres inter
grossas et sbtiles tunc in tota stomachi spa
tiositate retente ipsum stomachum inflant et ex
tendunt cum magnis doloribus quandoque dia fra
gmatis et ypocondriis et totius (corporis) pectoris
cavitatis. Et ex hoc fundamento patet et intel
ligitur quare iste vir diminute digerit et qua
tum eius stomachus ita quod frequenter deponit cum
cibus prius quam bene digestis. Et etiam quia
quod 3m secundum actionis quod est corruptio digestionis
que correspondet assupore acri acuto vel mor
dicativo in ore percepto propter quod eructua
ciones quandoque emittit acres aut acetosas
aut acutas cum magna mordicatione percepta
in toto stomacho eius. 2a vero phi. vel eius dispositio
est egritudo complexionis epatis ipsius quia non ra
ro ymmo frequenter oppilatur et licet epar eius
naturaliter sit calidum et humidum, et media ca(n)da
ad oppilationes prone sunt in dispositiva com
plexione est dilatare sic fecerunt est coangu
stare 2o tegni. Tamen oppilationes in epate
ipsius accidunt frequenter alterum duorum mediorum
aut quia flata intra in stomacho eius congre
gata ut patuit sermo in causa precedenti dissol
luta vel coligata aut mobilitata a rebus
calidis in rebus acceptis vel potibus faciunt
meatus illas effundi ad epar magna gra
vitate propter angustias viarum (suarum) //
eius faciunt oppilationes predictas. Et 2a ista
rum oppilationum causa potest esse quia in ille
flice frequenter commiscentur chilo redden
tes ipsum grossum viscosum et faciunt opp
ilationem ipsius epatis. Digestio enim diminuta
ipsius stomachi raro et bene corrigitur adi
gestione epatis ut (tradit) est tollid. 13a
3i. Ex quo autem solo plurimum quam in eo apparent
frequenter enim in ypocundrio dextro sentit
gravitas et tensio frequenter et in eo autem no
tum diminutionis in vena et hoc est quod opp
ito cadit in gibbo epatis sic frequenter in eo
accidit fluxus albus quem illustres viri chi
losum appellant et hoc est quod accidit //
oppito in concavo epatis cum enim ex concavum
epatis oppilatur necessario clauduntur vie vena
rum meseraicarum si ipsis clausis non potest recipi
chilus (miseraicis) in epate cum ergo pelli
et defert chilus a meseraicis ad epar
naturaliter est ipsum repelli ad intestina et ad
hoc accidit fluxus chilosus vel secundum avicennam

quia ad oppilationes (quod ibi misi) perducat vel
in gibbo vel in concavo epatis natura est ut fi
naliter perducat ad se putredines propter oppilatio
nes enim retinentur in epate materie que deberent
expelli per gibbum ad emulgentes et ad
venas et que in materie deberent recipi in kisti fellis
sed ad retentionem eorum meatus prohibet debi
ta eructatio et ad (venas que in materie deberent)
prohibitionem eructationis intenditur calor in
epate et adi extensionem caloris illius sequitur quasi simul
ebulitio in sanguine (est) et fit smochia sine
putredine vel effumatio ad spiritum cor. Quando
fit ebulitio cum putrefactione cordi vapo
res effumantur et erit tunc putrida febris
ex quibus iste vir in tertia patet quod ipse fre
quenter egrotat febre colerica putrida et ipsius
et aliarum compositarum. 3a dispositio phi. vel huius
viri est lapsus renum ad calidum et siccum
cum quo lapsu frequenter complicant oppilationes
et dolores in eis et ille oppilationes possunt fieri
a materia flica descendente ad renes a stomacho
vel ab epate que faciunt oppilationes non solum
in paricto colatorii venarum sed etiam in car
nositate eorum et contra hoc pro dolore
in (fca) ypocundrium paucorum perceptum et
gravato impte post tertium oppinione in fca
costas. Item quandoque in renibus fiunt oppilatio
nes a multitudine arenularum et viscositatum
cum paricti colatorium a flica materia //
desiccante descendentem et appensum tunc ventrem de
te cum tribus petuloidibus et arenis pro
nate et diminuitur in vena et quandoque acuta
emittit. Et autem hoc in apposita quam sunt
(cedente) cedente vena grossa et arenosa
post tenue et accessionem alleviant dolores
que prius erant, et adde predictas quod isti do
lores non raro fiunt a lapillis genitis
in concavo venarum cum paricti colatoriorum
propter arenulas ibidem inviscatas a
flante predicto. Cum ergo amitta calidum et sic
naturali vel accidentali renum concoquitur ma
teria predicta tunc convertitur in lapides propter quod 18a
3i cap. scribit quod cum supple efficacis vi
rens in generatione lapidis est calidis grossa a
naturali et paricto scilicet prima materie vis naturalis
non cum est flamma et arenule iam
predicte. Et nota quod iste vir multum est
paratus ad lapidis generationem in renibus ille
enim cui plurimum generatur lapis in renibus
est qui est pinguis et humidus 18a 3i pro
attacto cap. Item in renibus non raro ac
cidit dolor a ventositatibus congregatis et pro
pulsis aliunde. Et distinguitur hic dolor

ad pdās pp ipm esse mobtez z nō fyn nāg
getum i pte vna Cuius oppōm az d' doloē
pueiente amal' gnib' malib' fientib' z a
doloribus pueitibus abarenul' z lapillis
ille em dolēs dato q quīg mollitent ipi
bi pmanet in pte magf pdās / Ca pn̄l
dispō huius viri est pda. x. dolor capitis
qui quīg z per essētia capiti appaty /
quīg vō pcollegatā a ptibus ifeloribus
s. astō epē z arenib' In hoc tn̄ viro iste
dol' ~~pueiens~~ / sil' pessēā z colli az ē Est
aūt hic dol' pueiens amala gne cer' eius
gcellet huia malit z emissā fcā q qd'
dolor quīg gnatō est z ppē qn̄ ma est
flica l' mitica quīg vō est abstz gnitate
z ppē qn̄ pendet auapōibus z netosi bz
quor nō est ppē gnitatē efficere / Et
est quīg hic dolor i flamatō pitiuos
pugitivos z mordicate z ppē qn̄ pedet
amā sbtili calida essētia l' acuta / Et
iste dol' plim ē cucieus in hoc viro
quīg z dolor capitf eius puet amēbz
i mersis i parietis cer' ipius / z tunc
az dolor gtensiuus maiorē ptem cer'
ambiens cenlarit q abantiqs illustbz
galeata pa° nūcupata z. z cū gt ip
esse intensiē magn z extensiue quia
ptibus ptibus cer' eucieus z mlto ipe
pduras cephalcargia noiaty est vt le
gendū est pmo gtinet pmo z 20 ca°
Et nono almā po ca° Et ab oribasō po
petice z aqplibz alijs Et ex hoc fida-
mto ulde facile mte' pt diusitas do
loris capitf eius sic em i flamatō p'
vitivos ~~pugitiuos~~ / pugitiō z modicato
fuit amā ca da ita gnatō gpressiuus
gtusiuus fuit amā frida Et extesiuus
z plsatiuus auetositatib' l' auapōib'
plim i mersi z i paricalis cer' Et ex
hoc fidamto itm az gtr declinate c
tate huius viri patus est ad subet co
gelacōm litargiā epiaz l' appo az agbz
oibus tucat ipm altissimus mā sui
Et extus omib' postmo gcludit q ncē
est huc virf esse solertē z vigilante
i regie suo ut in posterf appebit

Capitula pncipal' d' regie huius
viri per se tos nō nalos

Cum d' horf acūm plim az pueiere a
mala gne frida z huia mli z ph'
stoi z cer' - z in epē z z renib' eius
sup excesit mā flica qn̄ plima pcollitz
ipor ad stom ideo videt regimē huius

viri ex pte vi rerū nō nalīu qent posse eri
gi vtq' horū mēbror gfēns gdūcz ei in
strm erit rectificatōn dispōis stoi et cer' id
eit z gens epi z renib' ph' ndō maz in eis
cogregari z delegari astō ad epar et renes /
qr itaqz ren debet fundari in applicare cim z
stror q leuit calefaciet z potent' gcitet
qlis em est lapsus z qnta est ipius distācia
appo tpamēto talia z tata deīt esse i stra
illius lapsus correctia si lapsus est feus
nō ulde intēsus igit' i strā deīt esse ca
lefetiā in suo gdu nō trāscedena - zm gdū
Et itm lapsus est excellent' frudus z ex
siccacia deīt esse mitum eleuata ora go
que calefit ut abvltia masion pmi gdy
usqz ad ultiam zi gdus erut ei ita gen a
sicut extitā a in 7° gdu huitatf mite erit
correctiua Itaqz aer eius debet esse calef
actō leuit z nōbilit' excitatō Ita q locq
uel camera eius tabulis codecent' sit mu
nity. ab aquis z abol hui te elongaty z
accedat in eo ignis sepe nō tn̄ vlde magnus
Et vtat' uestibus calefetis gent' z excitatis
Et silr' vtat' tecturf seu copimetf capitf
feis expanō dgna. d' dossibus vaiorf et
setibus / Cibis vō eius abstineat ab
omī re in frante z huectante vt multo
usu aq frigide lactuce vsum blete spi
nachie ptul' cucur cetrull' / Effugiat
sititer vsum legum mlta euapacōe sua
iplencia ca' z stom netosi bz z uapōrib'
Et nō caret comedere piscos l' cancros n̄
ualde raro z in pauca qnti te Silit' em
utet qnti tem fructum huior ut cerasorf
auellanarf humdarf pirorf psicorf z criso
millorf / Caueat comedere fungos bole
tos z spōgiolos Itf cer m z medullas z
ptes aliaz pigues raro z in pauco usu
accipiat / Vtat' d' in cibis suis gentī qnte
sal' z arōtiz ut ciamō z gsitib' / Vtat'
carnibus salitis simplicib' l' gditis vt
sut landutli z sitos Et utat' assatf z
ppe leuiu carniu. z elixis licet rarius /
Et pt hec q tacta sut pt uti oi aliogne
ciboru ad libitu suu Vino d' utat' al
bo l' rubeo mediocrf pone. claro z acō to
absqz aqua aut saltem valde parf ponā
d' ea in vino / Post cibū d' suū nō dor
miat nisi tristat hora vna l' vna cū media
Et tūc dormiat ca te gdecent eleuato pus
sr' sinistro se reuoluat optime d' dormiat sr'
supficie z nō mitum i iaceat sr' spona nz
sup renib' / In abis d' accipiedis hoc

aer

d' cibo

d' sopno

Obseruet primo nunquam comedat nisi verus superve
neit appetitus / 2o quod nullum cibum accipiat nisi
bene prius masticatum / 3o quod non curet accipe
fercula plura uno in vna mensa / 4o quod
non utatur cibarijs specie diuersis secundum usus
curium pisan. et aliorum ytalicorum cum actoribus
conditorum eorum in vna mensa / 5o quod non plon
get moram duarum horarum in comedendo vt
quidem de illis faciunt sed expediat in media ho
ra aut saltem in vna / 6o Caueat exerita
cio violento super cibis imo vtilius erit ei que
scere per tres horas aut iiii Sed iam post
digestionem vtile conueniens est ei ut exercitare pedi
bus ambulare circuendo ciuitatem vel alium
locum mitem quod calidus eius paruum excitata per
ducat ipsum ad leuem sudorem Alio autem tempore
quiescat / vltimo vero quantum potest affugiat iram
furorem vel iracundiam et cum solicitudines ma
gne tristicie in ductas sed delicijs cum canticis
Semper memorando quod a coitu abstineat
post cibacionem nisi transeant hore .X. adminus
Hec sunt de regimine rerum non naturalium que ei de
claranda erat // 3a pars que est de
regimine huius viri per instrumenta medicinalia.
3a vero pars principalis huius tractatus aspicit regimen
medicinale accidentibus huius viri conueniens et
iam autem ex hoc primo capitulo precedentis particule quod oportet
instrumenta medicinalia esse causa non vtile nobis
et ampliter exsiccatiua Et quia omnium fere ac-
cidentium predictorum prima causa est stomachi debilitas
proueniens a mala complexione stomachi f. et h. inflati
flatus aquosi et mucilaginosi multiplicatiua
ideo primo ponam tria remedia illius dispositionis
rectificatiua // Et quia eadem stomachi mala dispo
sitione predictas materias est causa magna vt
fiant in epate actiua predicta ideo pro rectifica
cione epatis ponentur duo remedia epatis
specialiter appropriata / Etiam quia predicta nocumenta
stomachi et epatis sunt magna causa oppilationis renum
et fixionis materiarum viscosarum in eis ideo in
3o capitulo scribentur 2or remedia specialiter epati
et renibus communia Et adhuc quia multa
materia euaporans capiti replens ipsum et ef
ficiens in eo dolores predictos ideo iiii specia-
lia remedia ad dolorem capitis sunt appropriata describuntur

Capitulum 2m 3e particule principalis
De remedijs conuenientibus stomacho

Itaque pro complemento 2i capituli huius particule 3e
primo notandum est quod iste vir saltem per iii vel iiii
annos purget in vere et autumpno in ne
cessarijs // Post medietatem igitur mensis octobris
de hoc anno 1421o purget secundum istum modum Rx
electuarij indi ʒ iii benedicte simplicis ʒ ii s. bibat
frangens cum medio ciato aque solutiuis vel
decoctionis radicum petroselini calefacte et dormiat postquam
super eum eius per horam 1 s. et non comedat neque
bibat nisi post quinque horas tunc bibat sca-
tellam vnam predicte aque petroselini cum zucaro calefacte
et post ipsam per vnam horam accipiat prandium suum
Die vero inmediate sequenti hora prescripta accipiat ho
digestiuum calidum quod continuet diebus adminus vii
Rx mellis rosati ʒ s. syrupi quinque arce ʒ 1 aque
absinthij et betonice ana ʒ 1 aque cicoree ʒ 1 s.
misce // Die vero octaua sequenti purget cum
hac medicina Rx yere. s. ʒ vi electuarij de dactilis
ʒ ii s. misce et accipiat in aurora cum s.
ciato vini albi calefacti Et obseruent post
ipsam ea que dicta sunt super in inmoratiuo
propagacione de veris in fine mensis feb
ruarij precedat pristinum modum Rx electuarij dia
finiconis ʒ ii s. agarici electi ʒ 1 ʒʒ. gr. vi
salis gemme gr. ii misce et fiat bolus cum
s. ciato aque betonice vel feniculi et obseruet ea
que dicta sunt in inmoratiuo opposito autumpni /
sequenti vero mane accipiat hoc digestiuum quod continuet
vii diebus Rx oximellis squillitici ʒ s. syrupi quinque
arce ʒ 1 aque absinthij feniculi et eupatorij ana ʒ
1 misce et calidum accipiat obseruando ea
que dicta sunt in digestiuo opposito autumpni / 8o
vero sequenti die purget cum hac medicina Rx
cassie munde de canna extracte cum aque feniculi ʒ 1
recentis agarici electi ana ʒ 1 specierum ʒʒ electi
ana gr. v. salis gemme gr. 1 misce et accipiat
cum ʒ ii aque eupatorij calefacte et obseruet
ea que dicta sunt in solutiuis superioribus ///
2m vero principale remedium stomachi imo epatis et renibus
et capiti conueniens est hoc Rx specierum diatempi
peron et diambre ana ʒ s. specierum dia
rodon ʒ ii conditorum fisticorum ʒ ii. macis ʒ 1
garyophillorum ʒ s. mellis rosati ʒ iiii zuccari albi ʒ v. co
quatur zuccarum cum melle rosato usque ad spissitudinem
et additis fisticis per vnam noctem prius infusis
in aqua absinthij calefacta et minutissime contritis
cum alijs speciebus fiat electuarium de quo paruus
post purgacionem veris accipiat omni mane per quatuor
horas ante cibum quantitatem vnius nucis in modum deglu
ciendo ipsum cum cocleari et tandem accipiat de eo per
ii horas post cenam et similiter de eo accipiat post pur
gacionem autumpni bis vel ter in septimana horis pre
dictis usque ad mensem februarij ego enim non
dubito hoc esse remedium ad sanandum ipsum
3m insuper ad dispositionem stomachi est hoc Rx turbit
albi electi ʒ 1 pulueris hermodactilorum ʒ iii. folliculorum
sene ʒ ii. cinamomi ʒ iii. macis ʒ ii. cartami
ʒ 1 fiat puluis subtilis omnibus predictis simul conficiatur
omnia simul et de hoc puluere accipiat ʒ s. bis in septimana

Summe an cenā cū modico sautellio brodii carnium aut vini aut aq cū zucharo cocte caleficatum et post ipso uti omnibus diebus vite sue et tpe quo asserat sy ad hoc ut venter eius remaneat fluxibilis continue usque quo percipiat se fore sanum educ cum flata et omnes superfluos humorales et fecales a stomacho in testinis

Cam zm de remediis appatus epi

Licet in sciis melia i poet cao pota magna queniencis hcant ad dispones epid hij viri inchonis est pp longa mora sup tum in epe suo fecisset acat ipas putrere in epe et pduce ad se plurimus tactas ideo hic duo descibam singularia reme epi et febr in pueientibus continua quorum primum est hoc Rx sy de endivia ℥ i sy de eupat ℥ s aq ciciance ℥ ii aq feni ℥ i misce et accipe pluribus diebus usque quo urine remitent in tictura sua Et si volueris hoc dignum facere ecietum magis tunc loco sy de eupat ponatur tunc de sy de acetose cre et ecc nobilis opans Zm remedium speale est hoc Rx reubi elta ℥ ii agarici ℥ i elect diapnis sipliciis ℥ i misce et bibat cum ℥ ii aq eupat et obseruet conditiones q i solutis sup sepius scripta sunt

Cam sm de Remediis renum appatus

Repperit in primo cao qd hic vir novam i renit doles renum amam ibid fixa et extendente et sentito aliante et qd mala pe radical calida cum est cū quibusdam miscell in arenulas et lapillos et pp hoc istis remedia sentibunt ei quorum

Primum est administradum qn iste vir sapiat grauitatem in sponia tesiones et uctositatem i in testis vig vrugietes et frequencia vriandi cum paucitate eius et aqua putride tunc statim acc hoc solutum Rx aq de ceci l sblicaciniis radic urtice ℥ ii bunde ℥ iii cassie muse cocte de cana cū aq inibij solis l saxifragie ℥ i misce et cad accipiat hora et egtis obseruandis q i solutis sertis dicta sunt 2m remedium e hoc Rx grnorum pinorum ℥ i s seminis endivie acetose brusci et sparagi an ℥ i s seminum milii solis subtilissime contritorum ℥ vi se lact et ptu an ℥ ii s fiat pul pse subtilis i cug fine ponat vini gbusti ℥ vi de ipi sorbeat cū dupla quantitate zuc al pulub

Cu go popit gruitate l tensionem i ptibus renum l ylioz et i vrn putride et frequencia eius tunc vtatur hac cerea pp de ipa degluciendo coclear vnum ante omnem cibum 3m remedium ad hanc intencionem est hoc Rx lap spongie et iudaici vini combusti an ℥ i se api pet sua liquir ℥ i s dauci an ℥ iii rad saxifragie ℥ iii suci liquir ℥ i s forum pille cū suco api pomi ℥ vi de quibus accipiat in aurora quinque p quos bibat ℥ ii aq saxifragie Et de eisdem bonum est recipe duas ptota vna sua i mete an prandium et an cenā Aperiunt eī opilaciones spis et renum et educendo lapillos turbos et arenas continenter 4m remedium est ut utatur confecti de scetias p xv dies qm sentiat cada pdcta accipiendo de ea duo frustra se i pricio prandii et cene Et sic de aliis etc

Cm cam de Regimine capitis huius viri tpe i stancie dolorum eius

Cum go hic vir percipit dolem capitis cū grauitate sua et sonolencia multa et pigricia tocius corporis et venarum grossitie et tesione et rubicunde partium capitis tedente ad dolorem obscure tc statim hoc electa fiat ei flebotomia de cefalica apt policē i vena pcissi educat sang ℥ iiii vl v Et attendat qd si dolet dcpe pe magis qm simpta tc melius est flomae in simpta et ego dolerite magis simpta qm dcpe flomet dcpe 2m rememecium mae statim post flomia purget cū ista mea Rx elect ros ℥ i s elect indi ℥ ii b p misce et cū modico tiato aq zucharate et cade accipiat et obseruet post ipam regle q et aliis solutis sertis scripsi tacte sunt 3m rememm est qd post cenam i mete dam p quinque dies in statē adhuc dolē capitis apliceat sibi uctose in loco alcaten latalie ad spondiles in auriosis ptibus spatularum Est de alcaten locus ubi finis colli coniungitur cum principio spatularum Noltm rememm et sedatum dolorum capitis actiua contis et pseruatum ab euentu eius est hoc Rx reubi eleti ℥ i masticis spicē n an ℥ i dragagantī v salis indi ℥ vi polip folliculorum sene tartari an ℥ ii fiat oim psse plurius de quo iste vir in sua dis omni fine 7 dicez pax an cena ℥ i cū modico brodii aut aq zucharate a vini Educ cū supfles fecales et mucosas colicas et intiāis dispendo eas accipite Et nō mitē ades si huic vio nō dispost pillas ados ipe cū naqq pt assume eas de abluere vō capitis ipius melius ect ipas ditte et uti fecisti stiaore et seare mediuctu Si a nō uet ditte loaz te faciat lyxiuiu cū decoe maio ne p9 abluat cal stiu et sapoē albo et cutando ip i me te p9 abluaz ht sit reme aptra pnditioe dispōm istius viri Gloss dalcissi pie te sua dignet ea i salute.

Ipius ad laudes eius immortales / Scripto die quinta mensis octobris etc.

Vorna multis iam ante diebus instantie tue solicitudinis vir insignis domine Johannes de pesauro meam diligenter egit ut balneorum diocesis paduane virtutes tibi manifestare cum sentenciis vetustissimorum sapientum et secundum id quod cotidiana experiencia diligenter in opere medicine usata adinventi cum fundamento veritatis ostendit. Res enim egregia est et eo maxime quoniam solicitudinem tuam tacitam esse cognovi ut preceptis magnifici domini tui domini malateste de malatestis de pesauro sic servitor fidelis omni in genere obtemperares. Hec enim zelantium fidelitas ostenditur ut in singulis que suo principi grata et utilia perspiciuntur eis famulans insudare debeat. Hec enim et non aliter intelligere summo deo complaceat ut iustum quidem est ut cum virtutibus iusticia equitate humanitate et sanctitatibus dominorum mores ornantur tanto sibi subditos intimo et omnes ad sui dilectionem promoveat necnon honori sunt enim in celis sicut dii. Ita meritis omnes domini predicti necnon celebrantur iam et in titulacione clarissima domus dominorum de malatestis quorum omni ego nominis me fidelem confiteor quoniam te familiarem propter predicta et maxime propter reverentiam colendissimi in christo patris et domini domini pandolfi episcopi constancie florenti die cuius ego me votivum existimo servitorem ut in tue serenitati necnon tue tuo domino obtemperanti complaceat tollere que nunc brevissimo stilo tue peticioni satisfaciat. Alias enim ego ampliori generaliori quidem stillo huius materie sentencias declaravi ostendens in uno libello in duos tractatus partito quod de balneis paduanis et aliis quam pluribus et continentes mee sentencias et proprietatem huius possit necnon flores excerptos sentencias nunc elegi.

Considerabam autem cum quo mundo balnea paduana et maxime famosiora Scitote quod sint eorum minere opones et sulphurei (?) qui enim capiti prodest aut unctuus constant // Primo prius tibi declarabit. Et enim in paduano districtu famosiora bal. numero vi. primum est Balneum abbani vel aponense dictum // Secundum est bal. sancti petri nominatum. Tertium est bal. petrarum apud dictas domus nona dictum. Quartum est bal. montis grotti. Quintum est bal. sancti bartolomei dictum. Sextum est bal. sancte elene nominatum quod quidem famosiora post que et balneum hospitale (?) unius ottonis dictum quod pleraque licet minorum fame maiorem tamen utilitatis approbatum esse dignoscatur. Ex quibus clare liquet de inceptis in horum veritatem. Septem ca[pitu]la pauceda fore etc.

Capitulum primum de situ aspectu minera utilitatibus et operibus balnei aponensis de albano dictum

In vertice in Euganea iuncte paduanis fere miliaria distans vicus abbanum dictum in cuius confinibus ac in terra remotoribus visus montem sancti danielis dictum. paret altera elevatus montis clivus quidam leviter effert in cuius quidem statura scaturiens aqua fluentissima iam prope in recta est locus quidem est celo et omni plaga mundi maxime detectus hinc inde enim orientali meridionali et sibi oppositis mundi partibus aperit Estivus et partis et hiemis sanitati hominum conferens nisi quia hinc inde modo ie vaios fluentium aquarum rivos existens propter iam aquarum aquarum appo rivo tristiacionem que non raro pervenit ea et propter sepe extendi aerem ad qualitates hominum sanitati contrarias Generales autem in quibus humana corpora balneantur loci sunt. Sed in prefati monticuli necnon lacuna quidem aqua ferventissime contracta aqua non raro corpora propter eius caliditatem intensissimam balneari prohibentur ipsius oriens in infimo vero monticuli in plures partes divisa plurima balnea diversis rivulis ab uno tamen omnia scaturiencia fonte pervenit quorum aqua occulta aliqua vero vulgo et civibus manifeste liquent. Est autem huius balnei minera in aponi et aponi patet potuit admodum maxime sulfurea ad quam calores continet // Ego autem olim in huius et aliorum balneorum cognicione non parum sudans cum predictorum per sublimacionem aponi veritatem perquisitam temptavi Cum enim aquam huius loci diligenti sublimacione distillaverim maxime scaturiente parte sulfuris in veni partes cinerum necnon si calx diu in aqua coquatur promovit autem me ad hec votiva // gratia humillimi et cum devotissimi in christo patris domini Cardinalis aquilegiensis cum in balneis paduanis et auctor et precipuus astitit Ex quibus clare patere potest quod sint huius balnei operationes Calefaciunt enim potenter itaque omnem malam complexionem frigidam fixam in membris potenter abicit subtiliat calefacit et omnem subcutaneam superflue existant dolores autem mitigant generantur licet extenuatis maxime noceat minimum quod cavendo quam dolores remittendo. Proprietates autem eius sunt quod confert doloribus iuncturarum utilibus corporis mundificat antiqua missa Valet humorositati stomachi et ydropisi ascitici confert et propria vere enim egritudini humorose cuiusque membri sunt Epar enim et intestina multum calefacit et renes corpus quam aperit a scabie vel doloribus ambulantibus et corrosivis cancrena impetigine et serpigine perfecte mundat ut experiencia sepe me cognoscere fecit ut in eo experimento sudamento mineris probare potest. Et cetera huius sentencia. Quarto

Theorice 2a pi 3o almß z plies alibi
Et scripsit hic oribasius in 6o z 6 i libello
dinamidiorum dum in qt qm intus aq sulfuree
est ~~mastica~~ mulastica z calefioria oms
dolos mitigat stom dissolutum cutit z vlia

Cam 3m de situ aspectu minera et oponibus et proprietatibus balnei sancti petri

Inprimo vero descendens balneo versus ori
ens abulado qs par distant ut prim
liare qi locum in veit villa sancti petri noiatu
maius qdem orientali parte monticulus cuiva
qsurgit nobilis elevatus hic qdem versus ori
entale z septentionale plaga vaios hic
in rivulos emitit fuentes nec non mi9
catos z qd mirabile dictu sapore odore
z colore non parum diversos aqs hic inde
rivulos emitit fervetes nunc non mi9 catos
z qd mirabile dictu sapore odore z colore
non parum dvintes aqs hic in/~~fodit~~ diffudit
Incapite enim mont versus orge oriens mags
aqs in veneis ubide claissias nobilis fluctus
z sapore salso multum excellens Versus a ciui
tate mags i veneis aqs colore enco colo
ratas ac si eisdem aliqs diu i fusu fuisset
eo zest qdam locus iste fonca spica tinctus
tons aqs nobilis catas in se perpetuo qtinos
Est a ut expdas pz pq loci minera disti
cta ps ei miere prime i capite mont versus
oriens est mags aluminosa ut expiciti pate
pot / ps non 2e enea mags qsistit ut
distillati apparuit licet ei mea ad alius
qtieat Est a locus hic delectabilis satis bene
situs lz extra vapores ab aquis corrupts
elevatos z vallibus circudatus hic in in
sua bonitate i mitat Est a balneorum
huius loci oponos diversi satis / primus enim
i capite mont qns qst fluxum sanguinis
nistali z emoroidali i modatus qfert z
dolibus stoi collicis yliacis z ventositatibus
z humbe multa laboratibus / Secdus non qst
ulcibus aurium cum putredorum z scabiei
sile z pruritui ulcabus z flati salso cutorum
z aurium qfre pt

Cam 3m de situ aspectu z minera oponibus z proprietatibus domus nove

Post hec a asfato descendendo loco versus
meridiem parum distant elongatus des abulas
forte qm belistal iaculari pt monticulus i
neicit nobilius pfato cuiva qsurgentem locus
qde z undique cum valibus nobilis / vbi stag
natum aqrum hinc in nunc fratrum aerem
non bono odore z quem mala dispone qlisi
hu qd mos versus ocides z aqlone catarum
aqrum vaios rivos stagnade emitit / Incapite
naqz mont versus aqlone z ciuitate abbas sta
tuerunt aq qm plurime nobilis salse vbi ca
variensi olim dus padue sales qm plimos
affluentes elaborare fecit Versus a ocides
mags effluens z ferues nobilis ad hac col
le effudit aq in qmuni domus unius plim
recepta q qdem domus nova incipat vbi
hoc balneum denoiacom capit Et est qde mi
nera huius calcea z nobilis salsa sile ecos
z alume multo pticipans qm prima / Hec aut
om ~~soluen~~ solumate z apostoli negociati
pate prit / Nam pa aq nobilis qst ydro
pisi z hucorosptu stoi sile z palisi un
dimie caesie / 2a vero aq nobilis uel eq
solunt mucosas educendo supteo lz tu
mi9 uetez soluat qi prima qd qde qt
pp stipte qm aq tu acalie z ab alime
recepit / prima i solutiua mags z / 2a non
pq solucom laxata i eiunbus mbra qfor
tat mags qst z hc 2a conze z catur
ris z venatissio capits si debite fuit as
supta ut alias i tt de balneis satis in
geniose monstravi

Cam 9m de situ aspectu minera z oponibus z proprietatibus balneorum montis groti

Cotianti i versus meridiem iter apedis lo
co secedes parum p villa i ueit mont groti
apud i colas mo noiata apud urban
ssimos a pres olim mons egrotorum dicta
z digne qde non mi9 enim maiori uetustissimis
tpibus ad hunc locum tanqm salutis egrotorum
magna copia hinc in pedixit sim forte
pp experienca sanadi abegritudibus per
venerit forte versus balneorum illius loci
sine quia qsitua balnea atiqtus sacra
dici qsueuerit ut plss pbleuatum 2eo p
bleuate ultio Est a locus hu meridionali
aspectu nobilis privatus oro a aboccidenti
elongatus vbi forte ad venalis agri
pot Meliora enim loca sunt q aspectu
orientali sunt detecta ql est locus iste
Est a mos aliqtu a villa distans pedas
alcior multos diversarum aqrum rivulos hic
inde producens / Prim qde enim pp locum
ene magnus rivuly in plura loca nunc
secreta nec non coia segregatur Cuius mi
nera ut vide potui sulphurea z ci
nerea qlitate pticipat Credo at 2m
qm distillacia manifestat cinere illum ex
calce fore ab aq caliter factam / Post hunc
a rivum versus orictes mags pp qm pedon
nec pruila lacuna iacet qm balneum

Eqnoz notant q gde minera ht excelletis-
sime sulfurea magis qm priug ri9 vt unde
potui Post hec a loca ples pe iveies lo-
ca balneoz diuersoz q ut pcepturi sale z
cinere duant pticipat mis a meis sulfu-
ris minus in veios Extra a oibus hoz bal-
virtutes z opones pate priut summi naqz bal-
nei opo z pprietas est dolibus z repletionibz
humoz nobilit iuuamitu affert corp9 abcet
scabie i petigie cu purgatu q̄ert mdifi-
care Constat em ci lyuorose supti cuiqz
membro gmorati si debite administret strm
tn i appetendo debilitat z nimiu laxado
remollit Altius a z illius loci balnei
pprietas est excellent calefaciedo dissolue
humos z innia firate z in duracoe lesos
gfortare z atiqs gferre dolibus Inoibz
em oporibus vtilius est ad pdcta dato
qm sapientius assumi debeat

Cam 4m de situ aspectu oponibz
z pprietatibz balnei sci Barthi

Post terga vo pdcti collis distant as
ambulans motem inciet lateralit oppo m
aspectu q abbo barthu dnoiacoz capit
Et a locus iste sluest satis orientali
aspectu oio puatus sibi z a meridionali
plaga ptim subterfugi pariformit z ab
aqlonari i totu vo occidetali plage libe-
rum ht aspectu Mons qde iste pans
eius affinia valles ht amplissas apictibz
sius qs effudens z qlite z virtute diusas
Scaturit em in aq in puteale qm plim-
as hinc m collcas tpe qd vez nobilr
m colore remisse Estate a z autupni
pno nobilit calet pigues z grosse 6
ut tageti vem mollificatiuam z tactui g-
tam papere videat Est em ut diliget
grare potui istaz aquaz minera sulfurea
sbdnant excellent a ut distillacoe dor:
nit bitumie l aspaltu ptcpas vel em
pq sublimacoz ptim sulfuz z aspalti
sbe sitima sublima m vcl Aliqli a odore
suo rete gspicienti pluuialis vaporz sb
liacom ondit Ex qbus luade satis quan-
ti pate pt que sunt agzum huig loci
virtutes z opoes sut ci medio calefaue
om duicezu in qcq pte corpis potent
emolliac humos atq duricie z motg in
possite lesos nobilit gtesibtos fuit Ego
em alias olim bone morie iucudissim
in fide prem dnm Cardinalem aqlegiue
sem azerma pductu quo gctus i podibz
genibus z brachijs oio fitus erat vidi
Zeingi pepa in pdas mb aqs mebra
cu bn distende rem stare ac si innecty
fuisset gt tn aqs no diu pseucabat pq
substitus gtesiois illa cuiq zom pitus
ptpens facile pnunciabit Adhuc z ano
am hunc imete viru nobilem Georgiu
d sco cassano pisaim cure azoma pro-
ductu nobilit gualere vidi Alia at gc-
via qm plura trade possem si dittat ne
npoesi iputent z tu vide zm q vincs te-
sts gsistit

Cam 6m de situ aspectu minera vrtu-
tibus z oporibz balnei sce elene

Si diliges as maz ptpcus adi gsiam
hanclet apdco iam loco discedes aufrai
ipsius pgens optauit alcius loci pqrere
balnea pueict admotiam modio qdem
ptiaz vallem in volutu Collis qdem est
abalijs paulisp fugies nec multu alta
superbians Inenijs qde oientali costa a
meridie z non fugies aquas scaturientes
qm plimas in veias Vn em minera ime-
diacius gstigit aq tam fuoz gtstit z ssig
tactus ab eius gpressioe se defende no
possit Cu a plongioz distacia tactu
ab aq illa asiue pgenitoe distrahit paz
p ab eius fuore recedit Qs tn in ibi
scaturiens aq in geni est calibe munita
naqz ipam tocfacit leuis ad
aqlone aspectus cuius sit z a suomo z
capheiro flatu ad scaura Est a huig loci
minera in geni sulfure munita ut odor
z opo declare pnt cinea z est vmissa
inde leuioz a alius vrtualite ptia
pons naqz miucr as si vaiatate ta ac-
dua ciuis psbliacom gchaustis oude
vr Quis em ambigit ta m tesion ca
lite a subtus pabulata cuus aliqs ps
a illaz pqs afluit ptem aliqu i aucs
auteze qli a vnu elemtoz i alteru
trasmutet z elemta i vaia gta tient
ptpce negoatii mde z facile Rato ei
in crede z si no placet gpiri potes
apput nedu si cuiqz loci in colas sm oa
balnea zepire potes plima ei illam
gtas vrtutes hnt qm gtas in eis vrtutes
e in singe nam Chedicq a speculator
gtensibus duacoes in qto vrtutes z qlitates
cura anotetiaue debet Calefaciunt i
hq loci aque mediati calitate humos mdi-
ficantes doles in eis gtesiuos placates
z iplentes mas spasmo disponentes gs-
ficacoem sua gfirmando gplurus membra

Jnetualia recipe supetos Si an tpus pri
odicacois infudant eisdem cu canone meo
z obsuacone q decetibz modificat em sup
ficiem corpis cutaneis infectoibz z aa q
pleria imata faciat q legat za pi docta
za ca° 19° z vto theorice agalo oribasio
z alijs auctoribus quoz memoria afferre no est
opus medicis saltē vigili q̄sciā utentibus

Cum iam desertu affectu minera ope
ribus z spēb aquaz calidaz mot ortonis

famosis balneoz pdcoz me vonabilit in
pulit ut pdca loca describerem balneorum
in digenciaz vtutes exponere dato q loci
circustancia ppriqtas z vtus nobilis me pmo
uere debuisset ad explicand mot ortonis
balnea Est q mons iste i pluz moncu me
abalijs tn separatus effugios int motes illu
s que olim pgenitores nri fama z ope
dignius que nuc voluerut motem s rubeu
noiari vbi qdam illustris Euganea ciuitas
no leuibz laudibus enutaisse qscribit z
me motem q nuc scti danielis montem
tuc q teplu dee veneris cognoiata fuisse
plegimq hūc qdem artone motem primi
cias sui nois ab artone viro qde in armis
z vtute qspicuo aliq nom accepisse pmo
stat hic qdem mos ex gmnis eius apud
supficiem tre ne cius siccoz aqs calas
hbundant effudit Jnmedio qdem fere tioz
mot oriantali z meridionali plaga liberi
moz q aseptetonali z occidetali plaga
eleuatos hq mot colles ne clipeos hri
videnc Est q hui aq minera salsa sul
furea i pigrius difficult ḋmutabili vtute
q°. Consft em dolibus atiquis diuces
artretosas sptem z idropisim solucōdo de
ponit qfortat laxata mēbra z alia qm
pleria iuuamta fac q alias in apliori
stilo deduxi pp loci q sluciez hitacoīm
raro quit eius visitac re Hec iqz pau
lipp aduteriri z in q̄ranti de Euganeis
balneis illustris z magfici dni fideli ca
ritate scribu modum q solepnitos z ca
nones i mētu balneorum obsuandos vt p
gaconos gnales z ptictares digoes diu
sioes intenciu z recipiecu mēbroz qfor
tacones ptictares mēz qsupcones z re
liq ptictaria qscbere no videt fuisse
condecens Jllustriu em phicoz suoru
prudenciā dectabit Ego q ncd fidelis
suus calamu erexi quia celebrime et
gnose tatoz duoru ppagiem meto de
notum roddo z maxie pp votiua affecōm

qm qsuare me senes Reuerendiss° z hcularo
in xpo pri z dno dno p. illustrissimi pricipis
z dni dni nato dno pappno dco gras

Post tm que alis qplaui res vide sup
in 18 qitrno et debet sequi totam
mineria qsitu qu recurrere illuc

Licet in alio tctactu mod balneadi
corporis z ogtas obsuado i balne
ando sepferim sat exqsite q tam
modq ille z canones positi vnr mag satis
facere ptis z m mea qlitate deceq mod
z igtas obsuadas i balneado q poterut esse
tota vincitq qsuus z facile itelligeti iteru
hoc opusculo exqsite describere curaui p
mitendo pmo igime excepte ciboz penes
qntem z qlitate eoz Cuiqz go balnea
intrare desidat utat cibis leuis digois
z penetitois boni nutri no ulde fris neq
opilatis l' catis Dennu go laudablin sue
het ut panis recens z bene fmetatq di
goi bn patius Carnes pullorz iuuenum
vitulorz edi ~~aut~~ annalis agni z Juue
nis castti z carnes anatulorz pdicu fasi
anorz leporz z sitruz suis tpibus Offer
culis ueae bletis spinachijs borz pccdo
put° z silibus Et pnt uti brodio ricerz al
borum l' rubeorū panico ordeo z furfal'
qeis fact z silibz lactucas z z vlqua
olera l' fructq f z s ditent ut pira cito
nia castanee z silia Docto alii uti pt n
timendo qco no tu uuoz succo acaioz z
silibus i ciuius z apiticis no cu multa
stiptice uti pnt ut vino gnatoz mizoz
z silibus vim vo coru in potu sit album
sbtile modisce acotosi i pota q rubeu
cerasolcum pars acotuu z si timeat no
cu vim pp esmos uuoz l' inctiacz
frangat ipm cu aq simt cocta l' cu aqua
recenti si fuit lauda z bona Caueat tn
a potu oms q balneat tpe quo sue i bal
neo q pq exitu abeo saltem phora cu
dimidia Si q pp imoderatu sitim tli tuc
cogente bibe z mt abu z cibū melig est
~~melig est~~ ut bibat aqu pcocta cu zucto
qnte siti m q ponat ya pte ut 6a vini
gnatorz mizoz q acciu i hoibus caloidis
z erit potus laudal cis nz cocedat q bibe
ad q pdon est nisi bis in die z tuc cu
cocdunt mltm no repleat se cibo l' potu

Jntencio em in balneis est euacre z ~~poz~~ exi
care corpa mltq q cibus z potq iplent z
aa q plima nocita facent igr res Dgit
balneatos mane ang ortu solis expurgat

Et quibusdam passibus ambulando ponet
hic fecem et uere expulsionem Et si debilis
fuit et dolet vel nocumentum turtuitas lesus fiat
suppositorium panelle et sale quantum et fetum oradice
blete nitros dauci vel petroleum quorum quodlibet intingatur
melle et sale quassatum ad iniuicem et unum vel
duo quorum imponat usque quo supposita deposi-
ta fuerint / 2a regula quod expulsis eis super bus
balnei ingrediatur mortuum solis ubi corpus stet
in fusum et 2a vel 3a per horam aut plus
aut minus et in possibili tollantur balneantes
et dum si que membra fuerint quorum gratia balneum
affectaret talia membra cum fece in fundo bal-
nei contineant et cum stat conforteter et quorum hoc faciunt
totus generaliter et suauiter tollare potest absque
noto expulsionis / 3a regula obseruanda est
quod balneantes antequam aliquis intrat debite
balneum quere dies et pannis generaliter tectus totus
ingrediatur ubi tantam moram faciat quousque generaliter
sudet deinde cum desistat tanto tempore usque quo caret
naturalis ad tantam tepiditatem naturalem fuit conductus
/ 4a regula quod tunc accipiat cibum et potum sum-
ptum sicut prius limitatum est in quantitate et qualitate generalis
/ 5a regula quod accepto cibo tardet prima ho-
ram et unam cum dimidia et tunc dormiat po-
tius primam horam aut plus et quod quiete ma-
ior restauratio virtutis aliis et cibi digestio
melior / 6a regula quod post quod dormiuit generaliter
balneatus si propter notum ad quod pro duritiem
dolorem tumorem mollitiei vel consumptionem interius aliquid
balneum perficit bonum est ut membra illius
liniant experientem et tegant lucello quod conve-
nit in loco ubi defluit aqua quod continue distil-
lat a balneo Et si contingeret lutum id esse sum-
ptum aut remissionem caloris colligat et infundat in
aqua virginea aperto fonte primordiali
scaturientem et tunc cum eo aplenum membra
ut dictum est / 7a regula quod si propter aliquid de
causis praedictis in 2a in mete praecedenti consultum fuit
balneum laudo ut balneantes exponat se
aut membra languida super foraminibus cum
aqua descendit ad balneum quibus eleuat fu-
mus actuali et potentiali calidite unde aliquid
seque fus fomentent membra per una hora
aut duas deinde cum transiuit hora aliquis
quietis actuum amoueant a predicto fumo et
super lectum uel sedendo quiescat et 2m quietem
corporis / 8a regula quod ita transactis vel 8 horis post
balneationem dormitae faciam 2o ingrediatur bal-
neum ut hora 22a vel 1a in quo tum aza
vice necessarias maiorem generaliter moram quam in
mane corpus enim non patitur tantam resolutionem in
sero quantam in mane propter tres causas et in hac

balneationem 2a obstruct [?] confrontate cum aqua et
luto balnei sicut dictum est in vi regula /
/ 9a regula quod post balneum vespertinum cum ingre-
diuntur lecum et obstruct et ora ut in 2a regula
dictum est Et cum cibum et potum acciperet obseruando
ea que in 2a regula dicta sunt / 10a regula quod post
cenam balneari post parum aptare membra
predicto luto post eam abluere et desiccare eam et
in unge aquo dungerosus in fra septiius ad di-
uersas mutationes possibiles / 11a regula balneantes
in die sexti cum balneum ingrediantur hora
in prima eam passagia et 2a Bec tum bal omni
omni die aspectu aqua auratum diligenter ab-
luitur modificatum et quod recipiat aqua noua
in contagione balneandum viceata si sit
pura et et aucta radicali mixta desiccatu-
riens et effusa / 12a regula quod quod de dictis
purgationem huius textus et consumptionem catharum
cum defluxum et morsus que inbibuntur in nimis
et emoliunt ac ut in mollificatis paleticis
si solet tenere ipsum modum Primo capiat
virgineam aquam magnum dolium in cuius latere pa-
fundum perforato sit imposita cannula quas
est illa qua vinum hauritur ante tunc exgo
balneator tegat caput cum panno vel fasciolo per-
re retorto cum quo caput quasi ita coronauit
super scamno sedens capiat aquam a cannula
distillantem post se prora caput in loco
bregmatis propter catarros et in loco occipitis
pro mollificationem vel palisim et in lateribus
ut in monopagia emigranea et silibus
et tanto tempore aqua descensus sicut caput accip-
iat usque quo sentiat caliditatem generaliter in
profundas post caput pendisse / Attende
tum quod si quis pro mollicie vel palisim
quiet effusionem aqua sicut caput non dicimus posse
orem caput per horam tegere pannis sicut dictum
est si libera dictat orem per horam caput ut
aqua sicut ea cadens per totum collum et predictis de-
fluat ut generaliter a nucha et nimios faciat per-
mutationem, Et laudo magis quod talis aqua effusio
sicut caput fiat in die 2a vel 3a et sic corpus
aliquid assuetum fuit balneo quod in prima / 13a
regula quod tale balneatus super caput et aliam in
hac 2a die cum balneum quaerunt bibat de
aqua aminea defluente quantitas ciati modii
prima vice aut 3 vel 4 Deinde aliis vicibus
parum aquam superaddendo procedat usque quo
veniat ad mensuram ciati unius aut ab 3 vel 4
usque ad unum / 14a regula quod de balneati
quod desiderant accipere balneum super capite et
nucha propter eas praedictis in vesperis moram ma-
iorem faciat in praedictis quam in mane propter causam,

Notam et assignata / 17 Regula quorum deside
rant ingredi balneum propter yposarcham ydropisim
carnosam melius iuvamentum accipiet aliud de
quo cooperiatur totum corpus et stet ibi in superficie
balnei aque non tangendo nisi cum voluit ab lo
co illo scindere aqua in fonte corporis et abluen
dum et intime exsugandum / 16 regula quod qui
balneant propter timpanitem maius iuvamentum acquirunt
fomentando corpora super vapore aque ut dictum
est supra in 6a regula immo maius iuvamentum acquirunt
illos iacendo super saxa vel lateres ab aqua bal
nei calefactos. Ab hoc enim vapore maximum
videtur sequi iuvamentum ut in podagris et in duritie
bus et contractionibus iuncturarum et in sedando dolores
causa frigida et ventositate provenientes / /
/ 17 regula quod asclitici qui intrant balneum et
propter tales causas fecerunt facti maius iuvamentum re
cipient ex potu aque balnei secundum quantitatem limitatam
in regula 12a ut qua inveniant causam fumo
vel luto balnei licet utrumque conferat ad id discrete
appropriatum / 18 regula quod empiici et asmatici
absque ulcere pulmonis laborantes magnum
iuvamentum accipiunt ex potu aque balnei secundum
quantitatem limitatam in regula 12a / 19a regula
colici et yliaci absque lapide renum maximum
iuvamentum consequuntur ex aqua balnei cum supra
parte sui oleo de bacca et lenius illo est
oleum de baccis lauri vel de Ruta sicut in ma
nu tantum ro et experientia et est descriptio talis
Rx aque stillantis aprima minera ℥ vi olei
de baccis lauri ℥ iii misce de oleo aut de
bena confecti accipe ℥ iii eo quod potest
est / 20a regula laborantes hernia aquosa ueto
sa quod lacte quo ~~magnum iuvamentum~~ quod carnosa non
confirmata quantumque magnum iuvamentum accipiunt
fomentando prius membra cum vapore ut dictum
est in 16a regula et post exputando oppositum et igma
exeunte balnei et post in quo commixta fuerit
ex pro sulfuris vivi pulverizati multos enim
his egritudinibus laborantes sanare vidi
Quot autem et que sint accidentia balneantibus con
tingentia et quibus modis et in tempore immunditi
ea et que sint in contrarium et mercedes que absumuntur
talia accidentia in alio titulo legendum est inferius

Descriptio quedam in mediorum offenarum
quibusdam accidentibus evenientibus balneantis

Corpo de fensum per languentes cursum mineris ad
omnia membra debilia deque confensionaliter
pro in vngi dent post exitum a balneo et
post ligari cum panno quenquam adhesionis
Rx sandalorum ℥ iii amili ℥ i rosarum spo
dii acacie balaustiarum ypoquistidos ana ℥ ii
sieff memite ℥ iiii f volatilis moledim
℥ i f. succi plantaginis ℥ iiii. quo loco eius accipi
atur aqua solicaconis eiusque vitellos ovorum numero
ii. tanta omnia diu in mortalio plumbeo cum suo
pistello et fiat ex eo ut dictum est / Linimentum
bonum ad remolliendum durities et contractiones que
in membris inveniunt quod applicari debet proxima hora
post exitum a balneo suppositis paractibus et
confensionalibus tunc Rx olei de sisamo de amy
gdalis dulcibus et sic utrorumque recens non ranci
dum ana ℥ i f. vitellos ovorum numero ii. me
dulle cruris bonis sepi castratini pinguis
anatis et galie ana ℥ i et ℥ i. dissolvatur
pinguedines et colent diu effundant in mor
tarium et omnia alia praescripta addita in corporent
diligenter contendo et in fine addatur armo
niaci dissoluti cum aceto ℥ v. et diligenter
incorporent adinvicem et est medicamen nobilis
iuvamenti Et si velis in locis dolentibus appli
care ipsum potenter sedat dolores Si autem ve
lis ipsum facere magis anodinum adde de
scorpionum ℥ iiii olei de camomilla Et si ve
lis ipsum facere aliqualiter stupefactivum adde co
plete. descriptionem ℥ i opii et elt magis et
nobilis iuvamenti ad predictum nec opium petit
stupefaciendo nocet utique intelligenti etc.

De frigido et humido lapsu cerebri et de diminutione in auditu visu

Mansuetissima humanitas amplis
sima pietas quod mitem florere vi
deo in reverendissimo in christo patre
et venerande Religionis viro domino Galesio
Episcopo satis angustiose movemur
mentem meam propter quod video ipsum diversis egritu
dinibus et accidentibus ingenter molestatum / Sed
quoniam tu venerandus homo pro tenere non dico iuvo
annosior sed ad expugnandum labores corpo
reos et animales sicut enim gravissimos animos labor
mutet et estimandum est absque hesitatione
aliqua tua nota in meliorem partem salutis
anime sue assumo omnium conditore fuisse tola
tum Numquam enim bella bonis numquam discrimina
desunt Sicut quod propter hoc psalmigrafista da
vid in psalmo 31o scripsit multa esse fla
gella peccatorum sed sperantes in domino misericordia circu
dabit. propter quod et ego spero superius in deo rogito
et quero magis salutem ut aperiat in via sue re
medii languoribus eius Sed ad huius ve
niendi prius dispositiones tres principales ea accidentia
accidentia correspondentes / Et primum quidem est mala
complexio frigida et humida cerebri malum inferiorum flatum conna
tura et contractiva prima in diguis / 2a
p̄ hic dispositio eius est notum ablationis et
in partem diminutionis et corporis auditus / 3m
vero p̄ hic notum est confirmata cecitas in

Oculo uno et nocentum diminucionis et corporis in
comparatione visum altius oculi et per consequens suadis
post est primum aliorum animum et quod plurium aliorum
principium et enervare potencia ipso cum mala complexione
f. et h. cerebri augmentat superfluitas in anteriori medio
ventriculo cerebri. Quod si parte descenderet ad
siccum partem / minorum quod fecerit ibidem oppi
lationem in tota substantia nervi desensus ad deferre
debentis spiritum aerem ad particulam tenuissimam
cooperiente ossis assamatis et petrosi anfra
ctuosi superficiem concavam. Quod si vitare cum
nervulis eidem coniunctis aqueus erit contigue
est organum auditus. Cum enim auditiva pote
ncia non possit conservare in complexionem suam nisi si
quod mediante ab obstaculis et oblatum quod habet excellentem so
nans conceptus spiritus suas species diffundat in
medium conveniens quod est aer quietior vel in co
ncavo auris contentus et adhuc supposito quod
species sonancium corporum recipient in medium
intraneum quod est aer intraneus in poris spe
cialiter panniculi et nervorum eius in uectus et
ibi quietus cum nunc potentia agencia primaria au
ditiva possit operari sufficienter secundum instrumentum principali
quod est spiritus animalis procedens a principio cerebro mo
dificatis in aure. Sequitur quod erit impossibile audi
tionem fieri et hec est una principalissima causa et to
talis surditatis huius viri. Hec de surditatibus
aspectatoribus dicitur dimissa est quod non est
nativa vel agnoscere contracta de accidente. Et at
fuit nativa aut puerulus ab opposito mali nivo
rum et particuli productum / aut pueri ab apa
te ipsum aut contigit propter nutrimentum corrumpentis
sordis vel samei aut accidit hoc propter soliditatem
ossis amfractuosi quod contracta est agnoscere
quod monstruose ita quod os illud non fuit con
num adventure generatiua productum / et si ita
fuit hec species surditatis ob hoc in curabilis. Et
tales homines qui sunt surdi naturaliter plerumque
sunt stulti ut scripsit Philosophus post differentiam et
sensato. Et si de opposito fuit in predictis locis pro
hinc delacionem aeris spiritus aer ad organum
num auditus. Aut hec oppilatio non permansit
multum tempus ita ut confirmata fuit aut
contra. Et si primo tunc erit adhuc curabilis, licet cum
difficultate. Et eos de infantes cognosci potest quia
tamen vociferaciones et strepitus aliis fe
cerint auri approximatos non percipiunt nisi
parum et cum fuerit excellentes motus. Ta
lium aut plurimos sepe curari. Videmus enim cre
scit in etate puerorum exercito magis
calore innovativo humiditatis. Et si autem curatur
beneficio sapientis viri continentes vel mutes
ad c. 3. f. et stabilitatem humorum / et diuturnus

mas cum rubificatibus attrahentibus adeque et
cum hiis que imponuntur auribus apparatibus adaperi
endum et quantum mediocriter de quibus in specie
dispositionis utiles apparebunt. Et si aut talis
surditas et agnoscere vel naturaliter contracta longum
tempus habuit nunquam curari potest dicitur enim
dificilem esse fixam et membrorum in dispositionem ad
porcionem debitam et in hoc quod summa omnium au
ctorum ut collectum est 2a. 3 et 3o contine
tur post capitulo in quod pluribus passionibus et pluries a
libi. Et si de surditas accidentalis pervenit non valde
confirmata ita quod non transivit unquam annum
aut duorum spacium tunc curari potest tamen tanto
facilius quanto minus longa antiqua fuit et
contra tanto difficilius quanto antiquior fuit tamen
surditas. Non enim est impossibile in viro bene
regulabili et a medico sciente et experiencia docto
aliquem antiquam surditatem posse curari ut patuit
in fratre Toma anglico qui surditatem habuit
auris per plures quam xii annis et fuit perfecte curatus
et adhuc est sanitate utique permanens curatus. Et si
illustrium auctorum sine in genium apparet de quod
ipsi locuti fuerunt de hiis que sunt plurimum contingunt
et verificantur. Et non est mirum credendum unquam po
sse contingere oppositum eius quod a sapientibus scri
bitur propter diversitates climatum regionum
et locorum et propter diversitates generum regis hominum
et aliarum proprietatum que fere in infinitum sunt.
Et hec est illa species surditatis quam A. vocat
torax nativa licet tarax proprie et importune
surditatem accidentalem contractam et distinctam conna
turali quoniam in proprietate nocumentorum diminucionis operationis
auditus propter quod 2a 3a. 2or declarat tres
nocumentorum in auditum provenientes per ablacionis
et est tarax vel surditas nativa vel accidentalis
contracta et nocumentum diminucionis generaliter nominatur
ibidem s. quod non possunt soni vel voces audi
ri nisi propinquo et adhuc cum tamen audiantur cum
difficultate ab audiente percipiuntur ita ut vo
ces et eorum significationes non bene et distincte ab
auditu percipiantur et hoc nocumentum contingens
auditus ibidem ab A. denominatur / Tercium vero
notum est alteracionis auditus quod vocatur
corrupcio per quod audiens percipit strepitus vel so
nos in aere qui tamen non sunt ibi propter quod
multum est alteracio in auditu vel corrupcio quia
auditus in forma sua vel in sua essencia
transmutatus et corruptus est. Modus autem
intelligendi tale nocumentum est ut quia frequenter
a toto corpore procedente velud in febribus aut
ab aliquo precedente in feriorum membrorum ascendere in
qua humores vel inflammata corrupta includunt
et elevant vapores vel ventositates que

Nrantibus ape sple sto l' agecano pectoris ad
ipm cat at illi uapores l' uetosi tes in ipo ca
pite pp debilitate in nati caloris at spe ma
le gnis ca de grauant in uais z arteris at in
uetriculis l' mratibus cer' pdcti vapores et
uetositates q deferunt p'imos u'i paris ad
panictm copictem os aure intinsecus ergo
vapores i miscet aeri qeto qnti i panicto
dco z i miscet spu ati altantes spus
z mobilitates acm pdcm ncd in vndae fa
cientes Cu g in istis vaporibus fiut scta
t pssio strepitus l' soni ex magna colli
sione l' agitacone i spibus z panicto dco
sta apdcs vaporibus repntit' pons au
ditiue strepitus etos z sic aia pcipit illos
strepitus l' sonos ac si extus pueniret z
hoc est fonale corrupte audicionis dn tin
nitus Cuisto fudato pt apps soto ad pla
pblanta / pin qr corrupta audico al' aq
z al' non appz pt em qnq corrupi au
ditus pcollig'as vena adpe i feriores non
est a' neon i feriores ptes delegare sp
vapores l' uetosi tes ad sfciora ssi' per
mutates pon as auditiam Et tm da
to q ab vapor l' uetosi s i capite ggra
ta iprat no ois tn gstit' e sfities ad
altand' organa audicionis z in stra ad
corrupcom Et adc sbtilius si repnte i
organo auditus intlido vaporis no tamen
sfitec sp corrupe auditu n pcpcussione
l' collisioe uchet' ipors Et ex hoc fudato
/ sez 2o. s. altius qsiti . s. qr in statu se
bium plius as no tu coros in auditu ps
qr tali te plim vapor e maioris qtits z
velocioris motus / Az 3o qr qnq notu
coros auditus est qtim sit ei ita q'ptr
notu est pesse as in ptibus cer' z iuncos
pdcors / Sez 4o qr qbusda as corru
pte audientibus pcipe sp e cursu aqs
e cm quia vapor ille humidus z fluxi
e at qr uchec' culidus humtes adinuu
adpanctm z adossa pdca / Az 5o qr q
busda as pcipe qtie sibillu / pz qr
vapor ille est sbtilis z ueher' motus / dz
6o qr qbusda qtie z sp as strepitus pre
dcti auditu i psentari hoc em gti i ho
minibus hntibus coros auditus pueientem
ab esstiali notu ipius cer' q est mala co
ipius f z h. mal' a' uchemes collisio i
humoribus z spritibus cer' z vaporibus i
uentris ibid / dz 7o qr qbusda homi i pntan
in auribus sonitus instrm armonicam tubarum
z aliorum instrorum sp ca hoies esse longo

longo tpe existentes in locis ubi pseuerant
tales soni z armonie gt qr spes sonorum
i primut' z ifirmant i medium i tranci au
ris z mouet' tuc spus z organa z ipa
mata mouet pons as auditam cu vr pcipe
sonitus illos i extiori aere q tn neqqua ibi
sint / Et ex hoc fudato sequitur cure i tei
posse diffi tem curonis harum corrupconum
auditus . plibus em homi in tota sua vita
pmansit sbtillus sonitus at alt' strepitus
z tn sut viri in corpis cer' l' organis au
ditus i ueit' esse nisi le notu aud dmo p
dcorum / Et az 2o uide facile posse in
tei pp gd alq sps coros auditus facilie
curant' hoc em gt at qr notu in cer' lics
sit pesseacom qt tn pmu aut qr hoc sit
pcolligacia ab i feriore ptibus pur
tn in scia z ope bene doctus cum effi te
z malem noti i mebris madatibus qsent
digendo z euando facile pduc homines ad
sanitate ut in frequetissime vificatu co
tinge vidi Cujbus ommbus bene gratil
pnt elia signa harum notarum auditus
iqueris tn ptractatem notrica videbis in
fine ubi erit smo decima harum dissonui
Pz in no notu phle in hoc vrio in uetum
z mala qo f z h. cer' z tocius capitis
eius cu humidam inens fluenbis q ima
lagiosa pnt admo z aquose z asbd:
ius vitree / Quic em qo cer' signa pnt
facile videri . tactu em pts capitis fec
a' vinisse ca de pcipiunt' / e z sba intes
mollis z facile cedens qprmcti / 2o hoc
qd as ab quette mutato plimas em
emitit sup tes sputado z excreado ma
alagiosas z aqas inas pmilsas se
ps effusiom capitis . s. pcolos pnares
ppalatu z pamres / 3o ut hoc co
gsti pt quia pili eius sut molles pla
ni z no crispi z uelocit' caniae i adcit
z co' eius in albedine z paleditate i di
natus / z venarum paucitas extesionis
z gtilitas ipaiis z immat acutis z no
cet' aseris quia discrasia est intim ele
uata z sonolentus est . z capitis gruita
tem z no leuitatem hntes / Ad hic z in
opomibus istutu ssituarum ssiu extlou de
clatum est notu diminucis coros z ab
lacionis Ipsu z auditus visus z olfa
tus z notabiliter nocitus est Sili z hec
mala cer' dispo d'murari pt exnocitis
i oponibus ssiuu in tiors opo em fatasie
ipma ue z cogitatie pone z memoratiue

Notabiliter fuit lesse qui melius est subnube pertransire quam amplius extendere

Zm noctu spale huius vici est in ssu visus ipius qui nocatu lzaplibus posset et diuisis qtingere caus spale in vadua pt ad cplex notu .f. dinucois cor z dstu coms / q2s tm lz plime possint assign te caugli tu iporu nocatorx qtigge pt aut pp lesiom in tucs oculi / 2o pp lesionem l pmucom in huoribus / 3o pp altacoz i spibus aut in tris omibz sil. Et qtz pdcoz tum noc toz vz dinucois corr z ablacois pt esse ex de ceci p collitz atoto aut ab a ca d'tata pticula pueiens Nota itz pollicas in visu epta qtinge pnt q amala qhe cada tocig corps sicut pz in febz pp aucta calitate magis fit repleto i spibz huoribz z tucs oculoz ut sepe qt visitari i declinac febuz acutaz aut id qtinge pt in febz amtea ma pcedetibus q euapant capiti z eplendo z opilado vias tusitus atis spus acer adoclm i ca dinucois z quqz ceitates cu fuit intucta potent Et z pdcti vapores spm visli qmixti pnt esse causa ceci visus Enim vapor ille spm visli qmixtus est imutat organu i mutacone sui z si fuit vapor votati motz ex pone visiue pcipe motu extius q tn no repit ibi eo qui vapor ille spm visli z aeri intinco qmixtus fac pomas visinam errado iudicare res moue circulariter i medio extiori qs tn qt no repiri ibi Et exhoc fudamto aq quo no solu pollegaciaz totius ad oclm immo pp colligacia pcialem ut aurice tribus epe sto sple ptoz z ptmone pp euapacoz apdas mebs eleuata z spm visibili z intinco aeri qmixtu in pficat visio Et exhoc fudamto iam qcludit qui sil acer natalis z pamictis eius pt fi notu in visu z si opplet vie tusitus spus atis q dz tusire ad cristaloidem ita ut nichil tusirat dispo ad oclm sbita fiet cecitas qlt qtiget in qda nobili dna de Ciuitate monachio famosa in vrbe almanie cui sbitas cecitas puit exoppitoe ca dca ~~[illegible]~~ z tn psce sanata fuit psca q in qsilio alto fuip hat ma a me sibi qscepta fuit in ano di lxxxo //

Estite z pt accide notu dinucois in visu exoppitone no qpleta i pnis nuoxs obticioz aut i mete ipoz at in vltia pte ipoxu adoclm tiata . z no ome ex hijs notoz visus pollicas asapietibz dnotate fuit Vole ei esnes oculi pessorus e ueicis fuit q cadut d i tucs d i huoribz d in ssu visli q ta est atpa cristaloidis modificatus // pot d notu i tucs intu qtige / Et po qd expte quidie tuce cy notu no pse z i mete ncio fac ad lesioni visus . cu nz pipam deferant ss visliu ad cristaloidem vel fit p tuicaz cornea nz vopiat ssp ille ncs fit p a ranea tuica lz em tuca pse no fac z i mete ad visiom pficieda z i pficieda / sic nc ar tres tuice postiores sic fut vtina secudina z scliroticia. Hes sit magis adsistetand oclm dfendo ni tulm z qfucad cristaloidem huore zmo / pp qd notu in cornea qtigens i ato de mio in cortici eius pt accide notu ablacois visus ut si tolle obscura fiat l opilata ita ut spes visliu dferi no possent At qtinge ut sit ita spicata l infrata ut ss no posset recipe in pliu nz dfere eas ad pupillai pz qui ho ceas . et Et si qt in aliquo cortici eius fi macula l pucti rubeu l vestigium cicatrs sile atat notu ablacois si ocdet in tota pte an pupilla z si fuit ad ltz vestigiu i pte visus angtm qclorem tut oboz visliu expte illius ochi no papiet ps dextra d ego accidet si sit cicatrix l macula visus agtm dde sinis sinistra ~~em ps oboz visliu no p capiet mediat cepla~~ / z si cecideriut macule l cicatrices in secor pte cornice oboz visliu no papiet medic visliu noz ego in facor si cicatx fuit i i fedoi pte cornee an poste pupille Exq pdato z ex qui si punctz macula l cicatrix fuit in pte cetrali eqdistate ab tusercois an postl pupille tut oboru visliu apparebit pp i meo ste pforata vel punctz oppacz in dulo / z exhoc fudamto z pla spectabilia corta intoz pplecitum declarauia aliti pnt / Exhoc z pdato clare i te potes nota que qseciut in visu pp tbuletiaa opitom apa vl ad geng aqua qptonalin l qpolm cueuerau in pupilla q est ps vuee pamicti Et sile cad nota qtinge pnt pp qptonaltes qpoles asnes aranee pamicti z potom qbitats eius z tu gra ex

z ffamosa nota abauch vtr scpta assignat
magis copte ofetus cornee z uuee pueire
q copte arance vetrie sciendie l sclirotice
ut hic m. lege potes. At uo itm in visu no
cutu qt copte spm visibilu voco at spm
visibilem spm atem q ia acu d lati est
ad cristaloidem q. dr visi i pona qm non
dum adjusiom d'acticitati est p tpa cri
staloidis ui em fiut ia modificati atqz
pdcis tuc est in tactu instrm visiois pz at
q pdcis spus ta prius q zq pt esse pa
ucis z fiet nocitu diminuis in visu z
si fuit z buletq z grossus vaporibus co
mixtus Si go qtingit ei vapors qmis
ceri mobiles cadaris apparebit pape rotu
las in aere tuguratas Et si qtingit va
porem im esse gssim et pondosum ap
pebit in ac linea descedens ac si esset
aq guttule cadens Et si accidit vapo
rem illu esse sbtilem z leuem apparebit
ue linea sup ascendes Et si qtingit va
porem illu esse pauci z valde disgatu
apparebit videri pape culices musas vl
alia alia pacm volucia hmt m h qd
acit in tussica dispo vapors adferi sursu
motu recto l decorsum a motu giratiuo
z ois z tu qua cp hec oia sbtilia sit et
no bene itelligibilia n aceto in sua et
ope doctisso perquors fudato multo vara
ctas coros aponu spus visus i tere po
teris sm cpuors cogtoe no eris poteris ad
queiconu venad cas ita ut sit tui mu
neris z no alieni / Et vltio itm phorm
fudatu potis in tere qtr z z qd modis
nocitu in visu qtingit copte i dispoicis
tum hmors Si em cristaling hmor pau
cus densus z turbulenti fiat d accidet
cecitas at diminuco visus / z si ptes eius
diuise sit ut qda minus dese q semiflu
ide aut no bn qstantes potit caraicta
te hmis assignri nocitu coros in visu Nec
no etc si vitus hmor q qtict in se z in
bibit maiore ptem cristaloidis fuit nitr
turbulentq z oppacus nocebit visio d q
parm d cristaloide d tectu abco aliqt
at quia ponde l gruitate sua fgidite
l grossicie altabit z m disponet atem
spm z ipam cristaloidem adquieciene
vide Et ibide itellud est d varietate
qtingibili in hmore albugineo oi ei qt q
nitius vapor inuenit in octo qqgatus
sunt fuit ibid genitq pp sbtilitate calo
ris ipius siu fuit acu l aliude ppt sq

Ad octm optebit q qmisceat spiu visibili pp
cuiq qmixtioz variis mods coros nocebitu
visio Cum em spus altat nece est mediu
intrucu z cristaloidem ubi altati vapor em ie
est agens applicatu medio z organo i me
diato visionis q est cristaloides z imanet
ibi multo tpe sst agens in pdca go tlis al
tabit eadem qtr est ei i pona Cu go tlis
vapor nitu possit altare pdca at sui gssi
tudine spm atem in gssando at sui oppacite
ipm turbulentu efficiendo l sui frate cla
udendo vias tusitus atis spus ad octm
potit esse oa sl nocedi visioi nocitu
diminuois z corrupcois. Diminuois qd
quia no erit debita qtitas in sbi visibilis
visiois pfana / Corrupcois uo qz si va
por ille satis erit leuis mobilitabit spm
atem motu recto ad supius z cgo si vapor
ille erit gruis valde mobilitabit ipm mo
tu recto deorsum Et si tqta erit pona va
pors mouet spm ad sursu qta ad deor
sum z ita psencdiuit motq in spu ava
pore sibi impsso nece erit q spus z me
dium intricum ode qtre moueat motu c
adari / Ex isto fudamento cottda est soto
plurz pblumatu q ntom z mte m o
pore visiua qtingerium Ipe em omia
hec facilie soluit vna sz supposicione
pissa q est q omis pona sfitiua i hor
l qctioz erit m opom hac l illaz sz qd
obiu mouet mediu . z mediu altatum
altat spus z phoc altant organa Cu
go pona apot sz q sibi offert ego si of
fert sibi avapore l spu altato motq
sursum l deorsum z ois Tlr paparet
pona z opabit qtr sibi oblatum est a
pdcas / Solue go prima pblema qr
est q qbusdam hominibus mediu apparen
tibus az as vapor in ae mouu motu
sursi ho em est pp quia tlis homo habz
cat plenu vaporibus sbtilibus calidis
pp successiue mouentibus spm sursi / z cgo
az qbusda q vapor ille pp descenda in
feius hoc est pp grauitate z turpitatem
ipius / Soluit 2m est qbusda hoibus
az q aer pp moueat motu cadari spcs
em tlis motq in spu impsse avapore qui
tm sui leuitate mo sursi qtd sui grauite
deorsum faciunt ponqs visiua corrupte
pape motum cadarem in ae qctiori q
tu non est ibi lz tu motus inueniatur
in spu z aere intricos pp qd pona visi
ua pp ydolum tlis motq cadaris intius

Corrupte percipit motum esse continuus cum tamen
non sit hoc autem contradicitur tenentes enim secundum sententiam
Aristotelis tenentes fieri visionem intus suscipiendo
hoc aliter dicunt enim secundum sententiam pitagoricorum qui dice-
bant fieri visionem extra mittendo ut collectum est post
descriptionem et [...] et tamen contra [...] subtiliza-
dum est aliquantum secundum potentiam et actum. Ex hoc etiam fun-
damento solvi potest .4m et 6m. problema quare
quibusdam hominibus apparet percipere vaporem in aere
mobilitatem colorem nigri, aliis rubei non va-
to citrini et frequentius est albidi; isti enim ta-
lem colorem ponunt in aere [...] et vaporibus
secundum deviatas istos quatuor primorum humorum hiis
coloribus sibi [...] coloratorum. Et etiam ul-
timo contra hoc fundatur quare quibusdam hominibus etiam
vapor coloribus in vicem confusis coloratis
hoc enim contingit propter commixtionem multorum humorat-
ium diversitatem [...] quod propter diversos vapo-
res diversimode alterant spiritum et medium
intrinsecum oculi. Et plura alia problemata
istis conformia solvere possem si non effugerem
longitudinem. Et ultimo omnium horum fundatur con-
cluditur quod et quare spectaciones modicum sit
iuvare ad convertendum visionem [...] visus
horum cum dispositionem [...] non potest convert-
[...] ita ut sit sui interiorum nisi ipse
districte et diligenter cogitantem secundum eundes
cogitationes horum notorum [...] presupponit [...]
[...] notitiam ergo ad perfectam visionem omnino
necessarium est [...] et [...] districta
cogitatio. Propter quod subtiliter scripsit G. post [...]
qui in nationibus ac operationibus [...] quidem [...]
et [...] cogitatio necessaria est [...] ad salubrium
[...] in vero. Cum et propter hoc necesse est post
ordinate [...] iterum non realium 2o [...]
parte melius interiorum et instrumentorum que [...]
eis [...] primo itaque revertar ad consilium constitutum
quod incipit. Licet nocumentum in visu etc. Iam
autem instat necessitas ordinandi regimen melancholici
viri nam [...] suarum dispositionum et [...]
nationem accessum in lapsum deteriorem quod regimen
quinque capitula volo omne divisum. In
primo enim capitulo ponam aliqua instrumenta per que
potest preservari a decidentia et lapsu ma-
iorem [...] aurium quam adhuc audis
et oculi quo adhuc videt non enim [...]
[...] physicum spero ipsum [...]
[...] confirmatum posse sanari non dum
admodum [...] est in [...]
physicorum posse facere [...] ad
melius [...] effectus est. Igitur
in primo capitulo describam ultra ~~[...]~~ curationes
[...] observandas. In 2o vero capitulo ponam

Regimen convenit dispositionis capitis. In 3o capitulo
ponam intentiones et instrumenta diminutioni et corru-
ptioni auditus necessaria. In 4o capitulo ponam re-
gimen corruptioni et diminutioni visus. In 5o ca-
pitulo ponam modum componendi [...] iam
modo uno confirmatum. Pro complemento
itaque primi capituli describam primo purgationes
necessarias sibi observari et tempore veris et in
tempore autumpni. 3o describam duos [...]
[...] ad preservandum ipsum [...] quam
auribus et oculo compatitur. Itaque per conse-
quens primi capituli fine mensis octobris vel prin-
cipium novembris in anno [...] uno mane
in aurora accipiat hunc potum cum 3 iii aque
[...] calefactis et postquam ipsum immediate dormiat
per unam horam cum dimidia et transactis 3
horis bibat ciatum unum aque calide [...]
[...] et bene [...] et post illam aquam
per horam i accipiat prandium et illo mane stet
in camera [...] et [...] de-
nudata [...] ℞ yere [...] 3 i
[...] 3 iii misce et fiat [...] Facta
ista [...] die immediate sequenti
hora [...] accipiat hoc digestivum calidum post quod non
[...] nisi [...] hore [...] describo
℞ sy. de calamento [...] oximellis [...]
an 3 [...] aque radicis yreos aque melisse et be-
tonice an 3 i misce et totum accipiat [...]
Accepto isto digestivo [...] nono
die immediate sequenti purgetur cum istis pillulis ℞
pillularum de [...] fetidarum et cochiarum an
3 i salis indi [...] formentur pille [...] cum
sy. [...] et accipiat hora et [...]
observandis [...] Cum autem
advenerit tempus veris tunc in fine mensis fe-
bruarii vel circa principium marcii uno mane ho-
ra predicta cum luna habet dies [...] vel [...]
a revolutione sua accipiat has pillulas ℞ pillularum
fetidarum 3 [...] pillularum cochiarum et de yera
[...] an 3 i [...] pille et accipiat ob-
servatis conditionibus in [...] datis. Die
[...] immediate sequenti accipiat hoc digestivum [...]
et [...] calidum observando ea que de
alio digestivo sunt dicta ℞ sy. de calamento sy.
de ysopo oximellis [...] an 3 [...] aque lauri
salvie et betonice an 3 i misce et fiat
[...] Die [...] nona immediate sequenti accipiat hoc
solutivum ℞ yere diacoloquintidos 3 [...]
[...] indi 3 i [...] misce et accipiat cum [...]
[...] vini calefacti et bene [...] et ob-
servet ea que in aliis solutivis observari
debent dictum est. Et si careret yera ~~[...]~~
~~[...]~~ diacoloquintidos [...] non potest ipsam

Assume tunc ℞. p. fetidaz descripe rasi ex almisi ca°. de palisi ʒ. i. pillarum de yera g^a ʒ. i. conformentur pille et accipiat ut dictum est de aliis solutivis // Post hoc autem fiat sibi h^c ʒ iiii cont^{ra} ℞ mast. garyophyllorum sticados florum rosmarini an ʒ. ß. folii ligalis ʒʒ. an ʒ. i pulpe colloquintide turbit an ʒ. i. ß. rad. esule^{ri} elleborum an ʒ. ii salis indi ʒ. ß. aloes epatici electi ʒ. v. pul. omnia subtiliter preter decem conquas- sent in mortario et infundat in ʒ. v. aq. feni et totidem maiorane et diligenter commisceatur in catino vitreato et ponatur sub radiis solis sepe commiscendo usque quo coaptent tunc ergo super fundatur 2a vice predicte aq. cale- facte bene commiscendo et ponendo sub sole et exsiccando ut prius et ita fiat iiii^{or} vicibus de hac igitur materia fiat pillule .xx ʒ. vi. de quibus accipe post omni sero vel saltem- alterno sero unam parvam ante cenam et aliis per duas horas post cenam toto tempore quo accipit sy. presictos et etiam per totum annum potest eis uti bis vel ter in ebdomada unam vel duas acci- piendo ho. predicta Et si de eis utens acci- peret ʒ. i. omni fine xv. dierum in auro- ra tardando cibum et consuetudines observando tactas in aliis solutivis unde saluberrimum erit ei Inhiis enim pillulis est ponenda medi- cina scilicet totum caput et omnia in istra permissum sed bene grad. Et 2m in istum particulare huic viro convenientissimum cum quo aliud surdi- tate confirmata et frequenter gravitate au- ditus et caligine oculorum sanavi vidi est hoc ℞ specierum sotire magne ʒ. i. specierum opopire ʒ. ß. amborum descriptione Nicolai in antid. mellis electi cocti et dispumati lb. i. cinamomi piscicorum indarum ʒ. iiii^{or} ligal. electa ʒ. ii. infundat piscis per biduum in aq. feni et maiorane ut stent bene coperti deinde minutissime conterant et coquant et incorporent cum melle predicto et post topiditatem eius fiat electuarium cum speciebus predictis Ad hoc itaque electuarium pa. accipiat continue mane in meridie tempus assumptionis pillularum predictarum in sero quando vadit ad lectum et bibat postea ʒ i. aq. feni vel maiorane calefacte et videbit rem sibi gratissimam Haec itaque sufficiant de primo capitulo

Secundum vero capitulum regimen medicine applicari debet ea que male consumi certe. f. et h. interiorum flatu- generative sunt generaria Et licet ea que scripta sunt in precedenti capitulo omnia sint utilia et nata pro dispositione capitis Hec tamen. vim ingenia

Et in istra describam capiti intrem generata et nata / Primum itaque ipsorum est hoc ℞ folii cinamomi paradisi pulegii origani calamenti se- pilli an ʒ. i. ß. rute siccate sticados ma- iorane an ʒ. iii. mastic. ʒ. iii. garyophyllorum storacis ca. an ʒ. ii. ambre orientalis ʒ. i musci ʒ. ß. fiat omnibus preter pul. cum me- dietas liget in sindone de qua retorta al- tera vero medietas cum vino acuto coquatur in corpore cum ʒ. i. ß. electi laudani et fiat pomum // Rotetur istorum alternatim odorare debet et est presidium magnum in confortando cerebrum conciliando materias et aperiendo vias eius / 2m re- medium est hoc ℞ specierum aliptae muscatae ʒ. ß. storacis ca. galie musc. an ʒ. i laudani electi turis grossi an ʒ. ß. pul. omnia et de hac materia sepe carbonibus accensis super as- persis fiat sue tamen suffumigatio / 3m in istum est hoc ℞ garyophyllorum ligal. folii a- moni cinamomi paradisi an ʒ. i. maiorane ʒ. ii. florum. n. ʒ. i. ß. pul. omnia preter decem commisceret in fine ponendo ambre ʒ. ß. musci gr. v. de hac in materia sepe pulverizet media pars an- terior capitis a principio capillorum usque ad sum- mitatem eius per latitudinem iiii^{or} digitorum et assue faciet hunc pul. a principio mensis novembris usque per totum mensem februarii saltem tribus vicibus in ebdomada quando vadit ad lectum Et quando potest 2m pul. sed cum pe- ctine deponat primum / 4m speciale remedium est ut iste dominus sepe assuescat ante prandium et ante cenam apponere pannos calidos ex plica- tos toti capiti et eos ibidem tenere compressos et postea illud cum spatula fricando satis leniter abstergat omnem limositatem super cutaneam // 5m speciale remedium est ut saltem omni ebdomada tribus vicibus in mane incipiat sibi fricationes agendas usque ad pedes deinde ab inguinibus usque ad eos 2o a spatulis usque ad manus sed in fenus extendendo usque quo membra rubefiat tunc a fricatione desistat /// 6m in istam est ut bis in ebdomada vel ter in mane per duas horas ante prandium longo tempore masti- cet unam de pillulis infra scriptis exspuendo totam materiam que per eas attrahetur a capite a dos et non deglutiendo ipsam quarum descriptio ℞ masticis dissolute cum aceto ʒ i gummi ar- diagii mollificatorum cum mucilagine seba- ste an ʒ. ß. sticados folii foliorum lauri florum origani et rosmarini an ʒ. ß. piretri costi staphizagrie an ʒ. iii ireos ʒ. ß. pul. esule^{ri} ʒ. v. in corpore omnia simul et fiant. p. sic avellane et exsiccentur sub tegula

Calefca z eis utat ut dcm est / Am re-
medin qd vidi utde efficacissm ho i oibz
dispombz fuis est hoc Rx ligal' eta ʒ j
foliorum lauri ambre at galage an ʒ j
pul. z fiant aceis pille de qbus p9 logu
tpus i cena p9 ipam imediate d'glutiat
duo l' tres / Aliud remediu pxpto calo
z efficacissim est ut iste venandisssi9
pr z dns apho mosis decebs usqz
admedietate februarij oi 3o sero per
duas hos p9 cena qn xponit se ad lom
ad dormiendu comedat mirabola m kebulu
conditum z elom z p9 ipm bibat ʒ j
aq maiorane calefca cu modico zucaro
Inde ei calo stat mag m fundatum curois
omniu suarum dispositionum
Nunc at qens est expliare vgi9 qens
proprio auditus pquo permittere est primo
q oia que posita sunt in duobz ca lis
precedentibz z sut utilia adnota auditus
Itaqz phom inten e curatiua .1. ponaz
mstra pti surditati pti dimucoi z corru
pcoi eius qen a // Pm itqz istorum in
strorum p9 utes purgacones in vere z au
tumpno celebradas z e p9 frequente assu
pcom pillarum positarum in za pte hig h9
est ut heant tabule magne de ligno
cupssi z calefiant nobilit dem seponat
supa alternati mur rom nc aliud usqz qo
potit tollere calitatem pdcarum tablarum
cu auribz discoptis ho em eit ei singtac
auxiliu in curone sua / 2m remedium
pinle est hoc Rx pulpe coloquintide ʒ
j spilli rute abrotani sticados pulegi
calati an m j s origani m iv mit ʒ s
buliat oia in lb ij aq usqz adqsup
com met dem ponat i auricula mag
si qua ponat embotu z aure diligent
pius mdificata ~~mdient~~ dinet ipa sup
extremitate emboti i auricula tn pius po
situs sit lapillus calefctus ita q effi
aci faciat potent lequem z suffunget
auris p eam ptem hore ho qd rmodi
um apit oppitoes aurium rumorum z ceri
dissoluit z qsumt mas aqsas grossas et
vistosas z uetositates z vapores geni
tos abcis z si utrqz auris paciet utriqz
applicet hoc fomitacio Et qcead mia
mearum solui sepe face sacculos magos
q calefiat sup tabul cupssi z sic eis
diu teneat supa iyo eosdem sacculos no
varo. qsueui pone sic tabulis pdcis ca
lefctis ita q utrqz sil' opet in aures

Vim quia nocita dimucois z corr ol audico
nis frequet fiut adiuis (~~...~~) causs io hic
diversa ptictaria d'scibam remedia diuss
nots auditus qfera / Si go nocutu i au
ditu pueniat abapate calido in auribz tuc
pissis utibz amotibz z diuisoibz applicet
auri hc duo remedia / pm est ho Rx
suci solat suci nenufs olei ros an p
e. buliat oia sil' usqz adqsupcom sucorum
z de hoc olo imponat auribz cu carionibus
obstruadis in medicado aures q sit q
ptires / pmq mitti ad auribus iponat n
pius sca diligeti mdificacon cerumis z
aliarum supfluitatu q sut ibi / 2 9 cam
q miqs acd me m auri imponat nobilie
calid a fem s tepidum / 3 9 canon q
miqs d aqua me a ponat qitas mtea
nmo nisi una l' due gutte adplus / Q9
cano ut p9 qm me a fuit imposita au
egre d'cubat eger sic pte sana p j
hora cu dimidia ad min9 Et si ambre
aures cqtauerit tuc pius iponat m v //
na z qescat sic alta z eg o pmutati
Q 9 cano q miqs imponat za medi
cina auri nisi pmdificata apma //
2m remediu ad apa calm est hoc Rx
olei violarum oti de nenufs an ʒ j
pigmie porci recet pigmo capre an
ʒ ij croci ʒ s dissoluat sil' z i po
nat auri hoc em me m qenaq e in
medic te augti z toto statu / z pm
qenaq est in pnio Si a apa sut fud
ama flica tuc solene reme m ʒ hoc
Rx o amig an a ʒ j o d' castore ʒ
s ca ʒ j misce Et si uelis remediu
maiorum efficacie tuc Rx o depetadacti
lo ʒ s d'quo auri imponat ut Et si
ma fuit mixta qflica z mtica tuc co
misceant in vice olm d'amigdal' a et
olm de sisamo dm copiat auris cum
magno frustro lane molles a cottpi //
Cu a qt nocari auditu pp plenitudine
cerumis z aliarum supfluitatu tuc Rx suci
marubij suci porrorum melles ola an ʒ j
aceti ʒ s buliat sil' z p9 imponat au
ri ut / Adhuc si qtingit nocum auditus
apnicia vimiu l' pulicu qnatu m auribz
tuc auri imponat suci metastr a rute
Ego at scio qd si accipiat suci absis aceti
an ʒ s scamonee ʒ s z ponat de eo
in auribz ut utde cito mtficit alia oia
Dn a nocet auditus pp sangne i auribz
qgelatum tuc accs coaguli leporum ʒ s

ho i me m
z appolonij

aceti ʒ .i. castorei ℈ .i. coquatur et dissolua
tur simul et ponatur in auribus gutta .i. de hoc
tepido // Si non auris multa fuit aquositate
plena exiccari solet cum noua spongia bene
sicca super ligata auri. Consulit et huic dispositioni
ut accipiatur ramulus iuni exiccatus et imponatur
una extremitas attendatur tunc enim per ea con
sumetur et attrahetur aquositas que erit in aure
Et si contingit quod in aure ceciderit festuca
puluis lapillus aut granum fabe uel ciceris
ut sepe vidi tunc in genere solempne est ut
auris limatur et impleatur oleo si quod est possibile de
inde eger ingrediatur balneum ut bene calefiat
postquam exeat a balneo deinde in sufflet in naribus
eius modicum pul. elleb. al. et claudatur os et
aliquis nares ut fortius sternutet tunc enim
exibit quod in ea preter naturam ingressum erat //
Cum autem contingit reperiri aurem esse plenam sordi
cie et sanie tunc optimum est medicamen quod scripsit
allex. Rx arsenici ruffi ʒ .i. tritum deligenter
cum melle deinde fiat licinium subtile et inuolua
tur eo et imponatur auri quam mundificat eam
et exiccat ulcera et saniem et non nocet et fi
ducialiter utendum est quia expertum est. Et scribit
de eo primo particule capitulo de sordibus aurium.
Et allegat id 3o continentis capitulo primo. Et si
uolueris remedium efficacius isto tunc Rx sicole
sanguis draconis morte terre minuti spume
maris salis ar quecumque desiccata 3o au
re accipiat hic pul. cum melle commixtus
et cum licinio imponatur auri mane et sero curat
et ulcera aurium corrodit carnem additam et
corruptam et generat sanam et sanat cetera.
Et sunt simones rasi 3o continentis capitulo primo
auctore aaron hic tamen intellige quod cum in de
scriptione dixit aaron generat ho [illegible]
ad salem ar. ut enim de eo in descriptione dez
accipi tamen quantum de aliis propter uehementiam acuitatis
et caliditatis eius aliud enim ipso esset in artifi
cial propter quod ubi in 3o de aliis quinque medicaminibus
accipit ana ʒ .i. sufficeret ℈ .i. salis ar. et
forte continentibus minor. Deniquem quod non tamen au
ditus propter prouenit propter uentositates et vapores
tunc nullum medicamen melius reperitur quam quod scripsit
theodosius ut allegat 3o continentis capitulo primo
et est ut accipiat de castoreo electo continentis
lenticule et minutissime conteratur cum oleo nardi
no et auri imponatur ut. Ergo autem ad uentosi
tates et vapores in auribus et clausis faciens
tinnitum sibillum et alios strepitus diuersos
secundum diuersitatem ipsarum uentositatum ut probatum
est nullam potui parem inuenire medicine ei
quam scripsit rasis 3o continentis allato capitulo

Rx elleb. al. et nit. castorei ana ʒ .i. aceti mel
lis electi ana ʒ .i. bulliat simul et linito licinio
partibus uicinus auri imponatur complectitur enim
hec medicina mirum supplicia sublimiter laudis et opo
nis ultra omnes medicinas alias huiusmodi. Non confert
grauitati auditus et aliis passionibus corrupcionis
auditus et cognouit. Et hanc medicinam 2a 3a capitulo
de surditate et sibillo usus fuisse licet diminisset
ibi castoreum quod forte fuit defectus exem
plaris uel scriptoris. Cum autem sic dicitur fuit confirma
ta non omnino despendendum est quod in expertum de
beant applicari remedia licet enim tale non tamen
scribatur ab auctoribus medicinalibus nec de clarum et
determinatum est inchoamus et sicut apparet
in eius libris monstra uel effectus quorum euictus
peritorum industria non bene potest comprehendi dis
crecioris. Siue contingat hoc propter fortune
uirtutes siue propter dispositionem passi. Sed propter fre
quentem applicacionem et continuacionem medicinarum quam
applicant propter quod hic describam medicinam cum
quo multas gentes reduxi ad bona auditum
que multo tempore surda remanserat sicut in exercere
petes confratre Toma anglico de ordine
heremitarum sancti Augustini in ciuitate padue quod
xii annis passus fuerat completam surditatem
unius auris et iam bene plene curatus est cum hac
solempni medicina descripta 3o continentis sub allato
capitulo auctoritate in signis uiri nomine cerchs
illo. Ubi scripsit actore ad ponderositatem in auribus
et surditatem forte distemperetur aloes pulpa
colo da et euforbium subtilissime trita cum felle
uacce deinde fiant excius schieff et ponit
antur exiccari. Cum ergo opus fuit fricatur
sic tote ut ibid dicitur et cum suco raffani impo
nantur auri Et forte quod hoc est modus fum
tegem quod deus cauit quod allegat Ca
3a praellegato capitulo. Quia usque ad hos dies
non potui adhuc plenam licteram exponam licet multis
uigilaueri adiciendo et tibi legenti concedo preter
laborum hec in summa est curacio nocumentorum auditus

lxo Capitulo ponderositas est modus cum uaciomi
et aque descendentis. Inter quod duo assignari potest
differentia quam uaciones ut unius est non impetrat ad
quod non tamen ~~[illegible]~~ operis corporis ponte uisiue
puciens ambitiue vaporum quam cum commisceret
spiritu visibili reputat in sicalordi subtilius
corum ex parte coloris quam ex parte motus ipsorum
primo et propter ista causam deludit potentia uisiua
ita quod in potentia uisiua uisum est esse potius
quam non sunt ibi aque ubi impetrat non tamen desce
sus aque aceto uel pariaculis ad oculos quam reci
pit quemque inter tunicam corneam et uueam //

Rursus non accipit inter uveam et araneam. Et si
contingat ipsam secundum partem aliquam situari magis versus
angulum domesticum ita ut obiecti visibilis species
visibiles non recipiantur in parte illa que oppilata
est tunc patet quod pars sinistra obiecti visibilis non poterit
videri si fuerit oppilatio illa in angulo domestico
et ergo dextera pars non poterit videri si fuerit
oppilatio eius in angulo silvestri. Et ita si ab
aqua fluente ingrossata oppiletur pars superior tunc
obiecti visibilis pars eminentior videri non
poterit. Et similiter ergo pars inferior non videbitur
si oppilatio cadat in inferiori parte ipsius pupille
etc. eadem est dispositione medietas obiecti si oppilatio ca-
dat in medietate pupille. Et perforamine in
tette quod si oppilatio cadat solum in centrali parte
pupille tunc nullum obiectum percipietur nisi vel
perforatum ut superius declaratum est. Consumma
igitur dico vel inter aquam et araneam est quod ipsa aqua
est morbus compositus ab oppilatione proveniens araneam
vero non sunt morbus compositus. Patet quod ... ...
ultimo tractatu de aqua ita scribitur. Descensus
aque est ergo oppilatio. et humiditas est concreta
stans in foramine uvee inter humorem albu-
gineum et sifac i. corneam que prohibet penetrare
formas rerum visibilium ad visum ex quo sedato
concluditur quod sicut aqua descendens potest recipi inter
tunicam corneam et uveam vel in foramine eiusdem
ita descendens et recipi potest inter partem contra-
rium albugineum et connexum aranee. et sicut
ipsa congelata facit pannum inter connexum uve-
ee et contrarium cornee tunice ita potest facere
pannum inter contrarium albuginei et connexum
aranee et est unus pannus quo cuiusque differentia
cum vide perfidus est et verificatio manualis
operationis curari non potest sicut alibi ut infra vide-
bitur. Patet quod corie concluditur quod aqua illa non
dicatur esse egritudo non causalitas que est immedia-
ta oppilationis et malum cum generationis panni qui dicitur
cataracta et ypse. cum enim cataracta vel cata-
racta importat descensum. patet quod talis pannus
non potest recte dici descensus vel defluxus
cataractiens nisi adhuc in telicon non que est
pannus generatus concussione aque in ipsum a con-
gelante causa an positus pupille vel in fora-
mine eius. Solum ergo hec egritudo denominatur
aque i. abea defluente proveniens si non dum
congelata est. Patet quod et intelligi potest essentia
alicuius egritudinis quod aliqui oculiste ut albano;
masali, ythueshaly et plurimi modernorum de-
nominant guttam serenam. Est enim egritudo proveniens
ab humiditate nitida. aquosa et conturbata et cerebro
et pannicul eius habundante que frequenter impe-
tuose expellit et descendit a cerebro in nervos

Obticos oppilando eos complete et facit ce-
citatem completam. aliter in oculo uno tamen si vis
oppilavit solum ~~ ~~ unum obticum unum
ita ut in instanti homo fiat cecus in uno oculo
sicut sepe contingit in fortibus passionibus capitis
in motibus creticis in crapula ciborum et po-
tuum nimia et immoderate coeuntibus et hiis
qui excitantur motibus per quos natura inclinatur
contra ad anteriora et ad inferiora. Et hec quidem
egritudo licet pauci intelligunt ipsam recte deno-
minatur gutta serena. Gutta quidem quia per
modum guttarum descendentium eveniens. Se-
rena non quia propterea oculus adeo non est
conturbatus nec oppilatus immo clarus et sere-
nus. Patet quod humor illa non oppilat anterio-
res partes oculi visu comprehensibiles sed solum poste-
riores vel nervos obticos ad quos non pervenit
visio hominis oculus aspicientis. Et nota
quod hic sermo aperit tibi viam intelligendi sermones
plurium illustrium oculistarum et veniendi ad
compositum. Patet quod homo in substantia accidit ce-
citas cum tamen in substantia sua colore composite et
diafaneitate oculus non conturbatus appareat.
Non contra hoc fundamento elicitur modus curationis
harum dispositionum ut tibi legenti dum incepis
apparere potest simplici sermone prescripti. et primus
quod ponet curam. et instrumenta curationis gutte se-
rene. 2us non ponet instrumenta curationis et in te-
rminas hiridas ad aquam descendentem prius quam
congeletur. 3us non tanget modum et instrumenta
curationis aque que iam congelari incepit. pro
complemento igitur primi sermonis nota sunt nume-
ri intentiones. prima est materie eius. 2a est
~~diversio~~ ipsarum diversio. 3a est certi et primi
eius rectificatio. 4a est materie vel vitiata con-
sumptio. prima quidem intentionis complet parte in instrumenta
quoniam primum est eius misoratium materie. 2a est
digestio. 3a est eradicatio earum eius. primum
igitur complet evacuando materias antes quod partim
in membris in feloribus inveniuntur et proprie in isto cum
hec dispositio fuerit procollegata totaliter de si
parte. et complet cum hiis que materias aquosas at-
trahunt a capite cum proprietate superficiendi
oculum et aquosam materiam in cerebro congestam et
ad oculos fluentem. De quorum numero in medio
tres pre hiis aliis excellens ab antiquis il-
lustribus posite sunt ubique leguntur. Et prima
est hiapium quod ab arabibus denominatur sti-
nabum. Patet quod pille cereo facte collige que
ea fiunt pocius nunc dico p. et amessi disim-
de eis fuit utile solemus ita ut cereis
detur et I cum aqua sublacionis vel decoctis ferri vel
eufragie et absinthii per quos ipsas cum sinistri in

purgat̄e vers̄ ꝛ autūpni G. ub vij^to de
sm^ci me^a d'sṗio sic scripsit ut allegat a
ṡapione ī agātore ca° 286 qᷓ sbtiliat ꝛ
abstergit maculas q̄ sūt ī oculo ꝛ dīmelioib;
me^is aq̄ descendanti ad oculos ꝛ tenebrositā
visus q̄ acuit ab humoribus g̃ssis .D. a' ita
dixo abco ṗpm abstergit vestigia ulcerꝰ octo
rum ꝛ qfert obscuriti visus ꝛ aq̄ q̄ descē
dit ad oculum ꝛ ꝓbꝫ eam / 2^m me^a appati
ad hanc intēcom̄ ē euforbiū q̄d est c. ꝛ s.
in 3° g̃du at in pa mansione xi. sicut sṗap^us
lꝫ ho sit parꝫ calidis illo Et dixit de eo
sṗapio sm^ci 336 auc^te. d. q̄ cū sit cohol
cū eo lꝫ v̄tute abstergendi aq̄ oculi liq
eius mordicat° durat tota die q̃ misceat
cū melle ꝛ qficiat cū schieff suple albo
ꝛ cū cautela · ꝓ q̄d ꝑ acuitate eius bo·
nū ē ꝫ qmiscere ipm̄ cū aq̄ vio^l / 3^m /
me^a capiti appatū ꝛ ocul' ꝛ maxie hui
tatib; corꝑ est collo^da int' ceteās me^as
solutiās fe' pricipatū obtiēt ī athendo
mās plicas aq̄sas ꝛ grossas acero et
mūs ꝑ q̄d me^na oīa q^ta solutiā qxea
fcā electaria sicut in ca° isto Si g̃o velis
qent' curare ℞ pillaꝝ d'sṗapmo ʒ. ij. co·
loquintide trirar. iij. bdelij trirar. j. for·
met̄ pille qnq; cū suco feni gre ꝛ qabe·
atur ut̄ / 2^m uo instrm̄ hāc curōm
morātē qplens est hoc ℞ p. de yera
sm^ci ʒ. ij. sṗapini pulpe colo^de ang̃.
iij. bdelij g̃. ij. format̄ pille vj. et exibe·
ant ut ī curoibus dctm̄ est Et ꝑhec si
bene grās morabit' mā q̄ in cronicꝫ egibꝫ
nō est morada sc' irmo qnq; t' ꝛ q̄ter
ꝑ resistencia meꝝ firēx qpte hiq q̄lits
intimis g̃ssimis ꝛ viscositatꝫ / 2^m istrm̄
phi^le p'e intēcōis seu qplcs p̄ma ī ten·
com est h° ℞ si. de sticados ʒ. j. s'. aque
sblicacois yris ꝛ mellisse ān. ʒ. j. s'. misce
ꝛ tom exhibeat' cal'd in aurora ut / 2^m
digtm̄ ꝛ levius i° lꝫ ꝓfectus est hoc ℞
aque maioane ʒ. j. s'. aq̄ sblicacoīs assari
ʒ. ij. s' misce ꝛ accipiat' ut̄ Et hc duo
cū ho qᷓ sūt digeñcia mās cūtos ꝛ di·
uiunt eas ꝓ viās urīe / 3^m instrm̄ si
a^le p̄mē intēcōis qplet' ꝑ ea q̄ posita
sūt ꝑ p'o in s^tro p'e intēcōis aug^to desig
s' est maium / Ꝑ ꝛa vꝫ. phi^l intene p̄mi
smois. s. diuisiois tā sēbent̄ instrā / phi
est admistraco hꝫ clisterꝑ ℞ radicꝫ y·
eros recentꝫ polip ān. iij. s'. pulpe colo^de
triā ān. j^q. folioꝝ blete sc. lim̄ furfuris
ān. aij. coq̄t' in lib's. iiij. rq̄ usq; ad q̄sucꝫ

chedrietatꝫ dem̄ ℞ yeral' ʒ. s. olei d'sisa
mo ʒ. iij. sal' ge ʒ. j. ꝛ cū ʒ. viij. ꝑcte
d'cocois fiat clist' / 2^m instrm̄ diuisiuū
est frequēs fricao q̄mēoꝝ agenub; usq; ad
pedes ꝛ ab inguib; usq; ad genua ꝛ a
spatul' usq; ad nates ꝛ a supioribꝫ ꝑtibus
spatularꝫ usq; ad cubitos ī feius ꝑ then·
do cū fricacōe usq; ad cali^tes aucta ꝓdu·
cedo mbra ꝛ adrubediez / 3^m diuisiuū
ī sem̄ ꝛ q̄encis est hoc ℞ colo^de g̃. v. a·
garꝑ g̃. x. ligꝫ amisi ān ʒ. j. zuc' ʒ. j.
s'. pul' oīā cū ʒ. j. ʒʒ cta ꝛ qhoc pul·
ꝑꝫ. hoās ān oem̄ cibum fiat mastio per
octauā ꝑte hore / Ꝑ ꝛa phi^li intēcōne
p' smois. s. vetificacōis veri ꝛ pāū eius
qfunt instrā multa / p^m ꝛ autēticū oīm
autorꝑ sima ꝛ ꝑe G. ī libello d'como·
ditatibus tirace est ut sepe ī aurora pa·
bibat ʒ. j. elcē tirace andromaci cū ʒ. j
aq̄ feni calefcē / 2^m est plinzaco ca·
pitꝫ cū pulue sup' de scepto / 3^m est frequēs
odorao° pluis maiorane / 4^m ē assipcō
duarꝑ p. q̄ fiant qptuere elā lisaloes
/ 5^m est elm̄ diambra d'quo ꝓduas ħōs
ꝑq cenā accipiat ʒ. s. / 6^m est frequēs
visus mirab' tiob' qditi / 7^m est ut q^a
in mane cū aq̄ feni d'glutiat ī sing ʒ. j.
elē ~~sotire~~ sotire mag^e d'scpe d. 7°
tam̄ sima p'ma Est eīā me^a uehe^t in·
namti / 8^m ꝛ ultim̄ est ut pa utat' se·
pe ꝑq cibacōm accipe ʒ. ij. de qfec' dia·
tonpipen ʒe d'scpcōis q̄ posita est a·
gal' in secretꝫ ad omoteū ꝛ tu lege ibi
/ Ꝑ ꝛa uō intene eiq d' p̄mi smois ucm
appꝫ qᷓ ea q̄ posita sūt in me^te dn̄ istū
oīā vm. remedia sūt qencia Et ꝑter
hc uti pot ho elcꝫ q̄d agabit oīā in
tencōnes qcitādi .qplete mās ꝛ ꝑhndi
regnoꝫ ipāuum qfor^do epar stom̄ cor
ꝛ cer^m eq d'scpco ℞ elij diamusci dlcꝫ
d'scpcoē mes ī antid ꝓcerꝑ elij d'ligual'
d'scpcoē. d. 7° tam̄ sua ꝑa ān ʒ. s. g̃ꝑ
fisticoꝝ inda^cꝑ ʒ. ij. zuc' al. lb. s. co·
quat' lento igne zucm̄ cū ʒ. iij. si. ace·
tositꝫ cit' dem̄ addit' fisticꝫ bene qtitꝫ
ꝛ ꝑcbus fiat elm̄ de quo egrotans per
vnā horā ꝛ media āy ꝓndiū ꝛ āy ce·
nā accꝫ ʒ. s. ꝛ qplebit intēcōnes dcās
s. qsumēdo mās cūtes / hec d'sermone
p'o phi^li tal' dcā sufficiant Pro Notoia
uō smois scdi phi^l ꝓmittend' est qᷓ sic
ab illustribus colle aq̄ distinguit' disti
cōne separat aliq̄ em̄ d' aq̄ in ciens

Aliqua q augetur / 2a vero confirmata est Et
eqpollet dicere qd quedam aqua est in principio quedam in
augmento et quedam in statu et per talem sermonem
intelligunt pertrites textus aliter oculistarum
qui dicunt qd aqua est triplex quedam subtilis que grossa
et altera est media inter istas Et dicunt qd
subtilis fisico beneficio curari potest Media vero
curatur per cyrurgicale beneficium ut in sequenti
capitulo videbitur ad plenum / 3a vero nullo bene
ficio phisicali neque manuali curari potest Et
primus qd sermo facile verificari potest cum enim
aqua incipit congregari et fluere ad ipsum oculum
pervisum materie debilitat ipsum tunc dicitur
principium aque cum quando iam materiam fecit notabilem in
oculo diminucionis visus quando corpus iam est in
augmento. sed per applicacionem phisica curacionis omnes
iste due species curari possunt evacuando materia
tive diuertendo materiam digerendo et eradi
cando et cerebrum et membra mandancia rectificando
in tali aqua in principio et augmento communis curari potest / S
ermo / 2a vero go mi facile deduci potest si enim
aqua sit grosse tempus transeundi in confirmacionem licet
sit difficile non est tamen impossibile rectificando
rem ut rerum non naturalium evacuando digerendo
eradicando et apponendo medicinas locales di
ssolutivas et consumptivas ergo talis aqua in fine
augmenti communis et in plurimum parte status adhuc
curari potest per predicta cum autem aqua iam fuit con
firmata id est porcia fiatur in grossata et congela
ta. autem resolutis partibus acutis in pluribili
bus fuit inspissata talis est que non obe
dit phisice operacioni per medicinas evacuantes digerentes
autem resolventes eam Et hec est species in
aqua nominata media. scilicet a secunda parte status
usque ad finem eius confirmata que solum bene
ficio manuali operis curari potest deponendo
ipsam ut paulo post videbitur / Tercia
vero species grossa nominata que inveterata in fine
status diuturnitate temporis ac uehementia resolu
tionis vel porcia sicut grossata est que nulli
medicinali ingenio obedit. neque cum adhuc in
veta sit medicina tante porcie que suffi
ciant ipsam mollificare resolvere sicuti aca
re abstergere et consumere ipsam neque est
manuali opere cum acu potest ipsam ipsam de
ponere est enim iam facta tante resistencie
propter duriciem et grossiciem eius quod prius
per acum frangitur et separatur in partes que in fenus
deponi possit Sola ergo illa manuali
operacioni obediens est que neque est ita acuosa ut
propter sua fluxibilitate fluat refluat et
recitatur neque ita dura est que prius frangatur
quam pacum colligatur Si ergo autem secunda igenia

Et in secunda quarta autem in ineuntibus et augmento curari po
ssint erunt decimus xii. que fecitur et nos in
venimus quasi medicine comprobatorem atque auten
tice approbata istis et legas ubique sicut legere
scis / Primum ergo istorum xii medicinarum desi
plicabus computum qd scripsit alicabas (?) in 10 pra
ctice capitulo XX° in titulato de depressione
aque oculorum medela et est ut accipiatur lapis
marchasite et ponatur in crucibulo ubi
coquitur vitrum et tam diu permaneat ut
vertatur in cinerem. de hoc ergo pulvere soleo
accipere ʒ. i. et commisce cum ʒ. i. aque subtilia
communis radicis rafani silvestris et est excellens
invatiuum Est autem marchasita lapis pirites
nominatus et est lapis quo in nocte oz me
accendere lumen. et docet alicabas inter ipsos
accipi sic ubi inveniatur communiter vertitur ad colorem
citrinum de quo magnam inveni copiam in cele
bratis monte richo prope montem silicem / 2m
simplex pulvere in vocatis aquas predicatum qui est poten
cius et acucius primo et est ut accipiatur
succus radicis sparagi (?) minorum que
narius nominatur agallo vi°. de simplicibus medicinis cum
ergo succus ille fuit defecatus per sui resi
denciam accipiatur purior pars eius parum in
l vel iii vicibus in die gutta una in ponatur
oculo Et si velis hoc remedium facere for
tius accipiatur pars fecalis residens et con
siccetur sic radiis solis donec pulverizetur ut
alkohol et fiat sicut quater in die kohol
in oculo / 3m simplex et adhuc forcius pre
dictis est ut accipiatur succus rute silvestris
et crescentis in montibus nascentis et secundum autem de
fecacione colligetur sicut dictus Si velis
itaque hoc efficere forcius permittatur exiccari succus
cum sic per fecali parte eius ut de predictis dictum
est et fit kohol / 4m simplex et istis pre
dictis forcius est ut colligetur oculus prope
cum gutta una fellis Et licet fel omne mi
rabili iuvamento conferat in pertinendo acuenti pro
in oculo et evacuando illum qui iam incepit sua
vehemencia subtiliacione abstersione exsiccacione
et resolucione in specificis magis que fit a ve
hementi caliditate eo quod omne fel est c. et s.
in 3° gradu inchoante exalia racione fel ex
asse potentis calidus eo magis est acuatur ab
alii cuius paucas cole porias et vias
ventis adducit Et propter hoc in sermo corde
in fel accipitris perdicis et gruis elega
ciora sunt aliis fellibus talia autem alia non
emittunt colam propter ventos. qd apostoli
oculi verificatur eo quia eorum feces albe sunt
ut sumus ostendit Nota et talia alia inungit ita

Et cu aqsitate vriali educat cola Cu
go in tibus mita m cola retineat po
tit ipa maiori qte qmisceri ignee ac
ree z spumose pti masse sanguee qz
ma cole ut pz pa pi cao · d gnoe hūor
Nutens masticacoe ton z sbt cor ie
qcludit qr oim qdruped fel est qenaus
ad hanc intencom qr accipe ab atib
par mgetib z feces nigras z sqba
losas egentib / z hc e ca qr fel yrci
capre z elefant in hac ma p laudat
alys liq qd no docti in scia me ce
dut id pueire in fellib asora spe ca cor
/ Ym sim y e lassar cuiq recens
sucq imponat oculo si hra pt tm at
dissoluat cu vltate tatur z oculo t
l qter imponat ut prius dcm est / Em
z vltim mstrm d sipliab z elegacius
pdeas est ut d aq sbliacois salis
armoiaci guttula pura qter in die
octo imponat · E · em hc no pstacet
laborab ardent z in veres melius qr
no credo / Et hc sx mstra meliora pt
adpitm aq qr adaugmtm eius / Am
instrm z prm de q z spe de hrd q
vz in augto aq tuc cu ia ycionc que
mai te erant dimut z cottidie magis
obtenebrat visus e ho R pipis al g
in · balsami cla z y · misce z guttula
vna ter l qter in die octo mponat et
no timeas mordicacom q fit abeo qr
solemt qst in cau isto / zm qtu adhac
intencom est hoc R balsami cla sua
q distillat abepote yrci assato ut scri
bit aboibus z maxie arasi nono al
mnsr cao d noctilopa an z j · misce z
imponat octo d hor ut dctm est / zm
qtu z adhuc forcius pdeas est ho R
fellis accipitr balsami cla an z y
cti al · pipis an z · s · qqssent cu z · y
aq raffani z ponat in ampta vitrea
discopta sbradys solis clauso tn suo
orifico dem pq x dies colizet oculus
ceco ut d alys dcm est / Xm qtu et ad
huc forcius oibus pdeas est hoc R
oppo cl armoiaci sapini an z j · ffellis
yrci z j · s · balsam z · q · suci rafani sil
vris pdoficacom d purati z j · s · co
qssent oia pus pse sbtilissie plu
zata in mortario eneo dm i ampla vi
tra discopta z orifico clauso sb radys
solis p xv · dies ditat dem ctali
liquore colizet oclo pspe e ei sectu mag

Ym qtu qfens aq z adhuc in pmo qfir
macois est id qd scbit ix almnsr cac
de debilitate visus z est de melioribus
pme expts cuiq de sepcio similit acce
pta est hcr R Thucie ablute z xx · suci
maiore fra residecia qr copiat dca
thucia pdigitalem mensam z qqssent
i vice z pq exiccent sb radys sol x
sbtegula / ~~calefca~~ / calefcta Cu ergo
fuit exiccata R illius ch z yy · v · zz
pipis mg z logi celidonie an g · xx ·
sal arti g · y · tant oia pse sbtilissime
dm i corpent cu cetti suco fen et
stant exeis sepieff Cu go fuit op9
qficient sr cote cu aq fen z sepe in
die colizet oculus ceco / Copo em hc
est mirabil z mltm artificiose qposita
/ Voltim instrm z ci alio fere pfcacius
e colirz de fellibus d sptum arasi
ix · almnsr cao de aq descedente cuq
descpcio R quoq fellium exiccatorum
an z · j · sapini euforbi colo de an z · s ·
pul · sbtilissime z cu pdcs fellib z ci
dupla sua fen depurati qmisceant
Cum go fuit opus imponat ceco toti
oculo salte m die qter · pare em me aq
i iuna to · potis inueue si no meliorem
ca pp qd colaudauit ea rasis dns qd
qfert aq i inicio · dilatacoi pupille
no videtibus in sero z debiliti visus le
ge ibi Sut at quoq maries fellium
pdce z ci illustrium autor sna ap
bate s · fel · gruis · pdicis accipitris yrci
z sabotr pisce q aplibus cdit esse va
riolus pisce Ego at m vcis qr est lu
cens fluial zc accipio z colirz ceco co
pono Et hc qd mstra sue tria qr si cu
eis no potis aufere aqm m apicetem z
tendente adqfinacoz no credo palea i scia
cuam posse qr ~~[illegible]~~ p oppom ma
malez q m scsili ca lo iam apte / Agit
iam vx in state tpus pondi ~~[illegible]~~
tan z mod dpondi aq qr no fuerit
obediens meis Debant ig m pd co
dicoce pmittende an ipius deponem
Talcs at qdnes sut apicoribus in
vente quoq / Et forma qde qdico est
vt arcu pueias adopus expians
d qfirmacoe illius Alie em opo tria
euanesceret nz em voluit · 6 · aliq in
mea opari nisi doceetur m pmis 20 ce
tiorz 10 cao Za qdico est qr si pang
no fuit bn qfirmatq et non potuit

presoluentia et commixtio cum regatur corpus
cum cibis et potibus sanguinis et humorum gro-
ssorum generativis propter quod abstineat pedibus animalium
caseo lacticiniis cibis leguminibus et hiis simili-
bus. Et potus eorum sit vinum rubeum grossum
aut cervisia de ordeo grossa et non bene purificata
/ Secunda condicio est ut prius tempore quam procedatur ad
actum consideretur corporis dispositio. Et si inveniatur
repletum humoribus scilicet commixtis fiat
flebotomia de vena media aut basilica extrahen-
do sanguinem quantum competens repletioni et tolle-
rancie virtutis et hoc per .4. vel .5. dies ante
tempus operationis manualis. Et iterum postquam
fuit minorata corpore solutis (?) applicetur flebotomia
de cephalica ad usum (?) partis super manum apud
policem. Deinde sequenti die applicetur clistere
mundificativum factum cum rebus tepidis. Si autem
contingat repletum (?) materiam non esse sanguineam
sed alteram materiam sanguini non commixtam tunc
sit cum ea apparata ... corporis ... dominantis
ut cum ... flatis ... aut ... edu-
ctiva. Aut respiciente commixtionem omnium ...
... materiarum scilicet aut aliquarum / Tales enim
... prius de ... / Et
prima quod est ut cum applicatur opus manu-
ale propter dolorem non fluat materia ... apparens
opilans aut vehementi suo motu dolorem
in oculo efficiens / Secunda causa est quod propter
agitationem que fit in humoribus ... con...
non agitat in eis vehementes ebulicio in
partibus capitis et oculorum / Tertia causa est ne
propter ... confluxu materie ad oculum
fiat nova corporis aliarum ... manualis
efficatia (?) / Quarta condicio ante manualem
operationem procuranda est ut eligatur tempus convenien-
te huic operi quod ... omnium sapientum
concordia potest esse tempus veris aut autump-
ni et sane ... . Sed inter partes veris
estati ... et non hiemi tali enim tempore si
qua materia replens fuit in hyeme generata
... est quod iam sit dissoluta et ad extrinsecas
partes expulsa vel ... adextio (?) ...
... in non ... tanta ... de fluxu
nove materie ad oculum versus fine veris sicut
et in principio et in media parte eius. Similiter et
declinanda est autumpni ... que est
medietas eius in tali ... parte ... est fa-
... parte eius ... non est
apta ponere materias in fluxu ... faceret
in prima parte eius / Adhuc et in hac medi-
etate autumpni ... consolidatio
solute partis prius quam superveniat frigiditas co-
ntinens que nobilior maior est in fine autumpni

quam in media parte eius / Quinta condicio est ut prius
quam fiat operatio manualis consideretur oculi dispositio-
ne in ipso aut palpebris eius nec in ~~...~~
angulis existit tumor dolor pruritus apparens
scabies excoriacio disrupcio attritio vel con-
tusio. Si enim oculus et locus aque vel
pluribus istarum dispositionum non feliciter ...
opus manuale propter motum materiarum ad ipsum
oculum // Premissis autem hiis condicionibus iam
declaratis iterum prius quam ad opus procedatur ma-
nuale premittenda est cognitio aque obedi-
entis ad curam et similiter inobedientis et ita
apparuit quod cognitio aque obedientis ex parte
modi superius declarata est in precedenti capitulo
oportet enim aquam mediam esse inter grossum et
subtilem aliter opus vana est / Oportet ergo
ipsam cognosci / Primo per aspectum ut non appa-
reat grossa valde. Cum enim paciens aspiciat
aerem luminosum si non percipit lumen nec co-
lorem aliquem tunc ista est de illis que non
recipiunt curam propter quia ipsa sit tam esse
grossitie media quod spiritus visibilium per corneam
non possunt deferri ad pupillam et similiter quando
eger aspiciat aerem et percipit lineas co-
lores vel figuras in aere que non sunt tunc sit
ex hoc quod aqua non est confirmata / Secundum signum su-
mptum ex parte modi superius et ut cum artifex po-
suerit manum suam oculo clauso super pupillam
et comprimendo movens superius et inferius ad
dextrum et sinistrum remanebit pannus non
... nec divisus ymmo in eadem dispositione
remanens cognosce ex hoc quod ... pannus est
nimium in grossitie nec obediret depositioni
ymmo prius frangetur pannus quam deponetur
/ Tertium signum est ut cum sanus oculus cla-
uditur non dilatetur pupilla nec rarefiat
pannus sed in eadem dispositione remaneat. Si
enim pannus non esset ita densus tunc
propter multiplicationem spirituum in egro oculo di-
lataretur pupilla rarefieret et dis...aret
aqua / Quartum signum ponunt ab experimentato-
ribus et est ut accipiat fistulam con-
... et cum ponitur oculo vehementer suf-
flacionem aliqualiter ... et rarefit pannus
tunc est obediens cure. Si vero non tunc
non est obediens sed hoc experimentum non
est verum quia in panno qui depositus fuit
vidi hanc insufflacionem ... plures et non
movebatur pannus / Quintum signum est sumptum
a colore panni et ita dicunt sapientes quod
pannus ille vel aqua qui obedit depositioni est qui
habet albedinem aque vel aeri consimilem vel mar-
garitarum colorem. Colores enim tales subiciuntur

Insba diaffana no nimis densa nec solida
unde go fiet sbam pata rede deponi p
gentem applicacom acus Cu vo apperies
panu z videbis ipm colloratu colore //
gipsi q albius oui pdecotom indurat
pz q illis panus no obedit cuoi qr it eni
illos colores in sba densa z solida po
sitos q prius franget q inferius deponat
Et site in tetta qn tibi apperienti appe
bit panu esse liuidu rubru obscuru
citrinu videm l' eruginosu tuc nemo istoz
panoz obediens erit cuoi pp soliditate
duricie l' sticitate corp pp q oia ve
hemet i vistant z adherent Et tu i ve
nies vones expsso declarnes corp vitate
Coltria qdico de ppriis moribus sinadis
apud marnale opoz cu ut eger sedat
sup scano z armistro l' cu ligatus f
met' cat z prius eig z sit facies eius
in aere claro no unde luios sb tuc Et
opator papici egro ut vitat oclm ad
appiciedum usq angulu domesticu sg
versus nasum Opator q aut acu i manu
sinistra si oclus paciens erit dext Aut
in dextra si oclus paciens erit sinister
sic em p opposicom faciei hois adfa
ciem p dextra vnusq oppo dexte altis
z ego / Chirurgus igz sedeat se sano
paru palconi q eger Accepta igz acu
inter pollice z i dice q ambo sustentet
cu medio digito z faciat qr digitos
suos emine acu p qua tez vncie .i. di
giti / Item intromittat acu i quinctiaz /
versus angulu ~~fitu~~ / siluicez l' extiore
z prope i meo p eq distancia eius inter an
gulum siluicez l' egilopa .i. capitum et
cruferen cornee Impellat go suauit
acu torquendo z retorquendo versus fundu
usq quo potis qiectudini se penetrasse
quinctiaz tuc go inclinet manu versus an
gulu siluicez l' tipus pp successiue pau
latim l' suauit i pellendo ipm versus cor
nea Cum go pueniit extremis acus infra
cornea videbit ipam acu pp trasluceciam
cornee sic acus videri pt sb vitro ~~pc~~
sbposita Impellat igz acum suauiter
versus pupillam ad suporem pte circumfere
ncialem eius intm q ptraseat qr usq
ad altam ptem tuc go in apiendo a su
priori pte spacium pupille reuolue
do acu in bibita in pana versus i feius
torquendo deponat ipam infra circumferencia
inferiore eius sb inferiori pte quinctie
Deponendo ipz ibi aliquo fixu Apeiat ergo
oclm egri z appiciat pupilla Si igr vi
debit ipam clara z diffana z videbit
hoiem ocli opus eius feliciatatu est
Si aut apperebit i aliqua pte no bene
diffana sed obscura z oppaca tuc item cu
acu insoluendo laboret deponendo ipaz usq
quo oio clara z sena remaneat pupil
la tuc go heat cotu i bibitu z albume
oui agitato cu pauca aq rosata cum
modico pul: sieff de cerusa z eptet ocz
z fronte z medietate gene z cu molli
infsta diligent liget ita ut fixus diu p
maneat z c dilitat usq ad tcia die deinde
ter l' bis pmutet ipm z sanatus erit ffa
ciat at egre oio abstineat apotu vini ho
no bibat n aq cu zuc cocta z vino
~~...~~ granatoz decent' qmixta z abstine
at acibis fumosis grossis vaporosis z vent
uosis acut z salsis z comedat oua sor
bilia in aq diu infusa z iusculu de
ordeo bletas z spinachias /hc z alia
bibendo sin masticac salte usq ad x. dies
Vide qntu est vanitas medico qteplari
z cozg z aiam domyta face in qtria spe
ctacole ut ea q vana sut in oculo lan
guoz huai corpis pp q no possu de
sistere a qtria istcia fletu mag et
magna cord z aie qtbacione cu vi
deam te omi aliaz qteplacoinu pter
ditam z ualez vinto om aliaz regina
z dnaz sactissia z altissia melius co
teplaco Fermo em pozme atato fle
tu deviare cu videa te abiectissima
dissimis z illiteratis viris seruissis ast
uciis cautellis z decepcoibus qtie di
laceratam / hic em se magrm facit ocu
listam z caret oclis corporis z i tellctus
seu mentalibus Alter tenuit cuiitates depo
nendo panu z cecos fac hoies Alter
no secat fistulas emoroidaliu penitus
z no cogscat eas z martirio cruciat
hoies Nec nulli no lapide a vesica de
pone teptantes magna sbam hoim
/ amatu inficiunt Alt vo bezel i ydro
picos testificat se bn scire opari q tn
het no intellexit nec cognovit Qntu deniqz
litteratura paup olfacientes z no gu
stantes poponis vestibus qui incessu
cautellosis z fraudulent verbis pptos
decipiunt qbus no aliud dd est q ut to
dix adeos . 20 deamti z morbo q re
maneat cu ignorancia sua / et si non

Terrent alio motu timeat i posteru e-
ciari yatre Ego io corp z aiam e osac-
tissima corpis huam sblevatis corp z
aiam in laudes cunctipotentis dni a primis
diebus etatis mee sum̄a om dilige-
ncia z maxio fervore d'uoui ut altissia
rum reru qrum tu notiCia psuppois ali-
q̄s michi p̄ctam fructuose spectacionis
concedat altissim̄ ut sabilium tuor vi-
tatem aliqr gustare possim mx illud
poeticu Me ilo pm dtos an oia mu-
se Quar sacra fero ingenti percussus
amore Accipiant celiq̄ vias z dogma
ta mostrant Ad ppetuas z i mortales
laudes eius / CLXXI° die .21 mes 8bris
Sed anq̄ fuit cōpilatu ho c̄siliu c̄silium
fuerunt ordinate medicine imete infra
scripte qbus uti debet usq aduetu c̄silij
c̄sti imete z in modu infra scriptu i me-
diate Cuius forma est hec

Reverendissime in xpo pat z humilie d'no
comis dns epus d' limisono p regere su-
arum disposic̄ōnu indiget d'claracione plu-
rim quia d'ma sue disposicis oz p̄sude
speculati io ne accidencia sua ad deteriora
p̄mutent̄ p̄ro nūc ab eo utendu est .1.
remedijs infra scriptis 1m̄ hoc ē ut
utatur pillulis istis s hūc mod' Si cu pa-
put sm aliq̄r q̄uatu surgeru z assue̅te
laborate tūc acc̄ decē vna l' duas p̄
media hom an cenā q̄fortabut am sto
machu su frangēdo vētositates z ad
ucēdo abes corruptas z supflui mās
paulatie Si a' in sto eius nō pap
avent acc̄a p̄dca tūc utat eis p vna
l' duas hos post cenā accipiedo vna et
erut potentes in distrahēdo mas accipite
z q̄fortādo cer̄m quar d' scptio R p. au
rear descacola an 3 .1. q̄formt pille
xv. cū suco ros̄ 2m remediu ē ut
utat̄ istis spebus cū pectine frus bn̄ mdi
ficato capite pondo de eis sup gmiss
ua sagitali capitis a superiori pte frotis
usq ad sumitatem capitis spgēdo int capi
llos ad eq̄tez .vj. l' vij. gnor ordei z cū
ipoite z m ff pectinado deponat pm
Cuius d' scptio R spear plirs arcoticon
3 .1. speciei diambre 3 .ß. misce 3m
remediu est ut iste dns utat hac q̄fect
de ea ff accipiedo an cibu q̄ntite 3 .ß.
z bibendo pg ipam vini acuti z boni
qntite vnius digiti i fudo ciati elevati

Cuius descrpcio R q̄feccionis d'sestich cu-
namo lb .1. / 2m remediu est ut iste
dns utat hac alia q̄fcōe d' q acc
q̄ntite vnius 3 . pg cibu z bibat pg ipa
sicut infra cibacōne q̄sueti est bibē
Cuius descrpcio R q̄fect depimeis lb .1.
lignoalves xilob an 3 .1. fiat q̄feccio
4m remediu est ut iste dns utat isto
oleo z m istu mod' acc d'eo gutta vna
z i ponat otio q̄firmati pan pduas
hos p cenā z alia guttu i mane cum
surgit d' lecto dein q̄ estat p vna diem
pg ho a' i ponat d'eo in alto octo ī ma
guanbus lesō q̄ter i die .s. mae ante
octu solis z un pg ortu solis phora vna
z adhuc ī phora an cenā z vltio q̄n va
dit ad lectū guttā vna ff i pondo
oculo z tūc iaceat resupinus poctava
ptem hore octi ff a pmaiori pte cla
usum tenēdo cuius descrpcō R fellis sa-
bot z thauri an 3 .1. aq sarsui z ba-
silicoi z feniculi an 3 .1. liq 3 .1. lig
al' 3 .ß. mirabo ctrinor 3 .1. musci
9 .1. ß. capho 9 .ß. suci feni' dpurati
3 .ß. fiat coliri sup cothe hec ad
laudem sum omnipotentis dei Ame

Casus est his q̄da dnā amorz z l'a
hitudis medioris affligit p̄oxismalit
dispoē mirch q̄ d'e pfocac° cū q̄tinuo
motu tibiar z coxar z. dnq cū in
pot° ipor ad sustentādu molle corpis
qua pforacom dne esse ff sp ma retētu
pg porum a' se neu sibi do° in ore stn
cū ventu sbseq̄tis fluo z pg paptum
dolem sb vmblico q̄ cordet ylijs et
alchatm z i summie sentit dnice ad
modu at si esset vnus panis

D iuersitas acim q̄ in q̄scptis
vinie doctor artium dnsite mbo-
rum paciciu z nō solum mich
huius honestissime dne Nāc est cum co-
cedere nom° mag° fixu in huius ordib
orientibus a sr spōdilibus renu z cib
alchatm z ab alijs z p'oribus / Sensibus
cum lesio z mabs arit ag̃nē meis Cum
go mebra moti z sustentacia corpis a
media sp a inferius oia lesa sint ita
q̄ corpus ne mouē nec q̄enter sisten-
tare possint nāc est q̄cludē nom° ē
fixum meis Nos ī est pole credē hoc
nom° in pdctis mbris esse palli az corp
admiracom q̄nabile cum esset q̄ si nom°
ez p qpassiom absoluta at nō absoluta

Casus

Tanta debilitas in predictis membris perseuerare posset. quod enim matrix propter colligantiam
lede possit continue membra alia cum ipsa non sunt
propter lesa ergo cessante propter hoc debebunt alleuiari membra motus et sustentationis si propter
continuam dependentiam matrice continue ledentur
et ego ad eius inquit quod si predicta per se ad adeius
remotionem sequeretur oppositum. Cum ergo matrix non
continue ledatur motu suffocationis aut continuo
ut sequitur hoc anno non leditur et membra illa
propter lesa sunt in motu et sustentatione corporis
ergo videtur est concludere quod nocumentum est fixum
in illis membris quod fuit contractum in tenta. Et pari
ratione non videtur possibile nocumentum in istis membris continue
dependere a noto nuche et cetera cum in eis in
illis membris non appareat nocumentum fixum
Et non motus contractus multiplicetur in membris
inferioribus et maxime orientibus appodilibus aliquando cum in morbis non illi ramuli
deserunt sed propter alium motus et sensus et sustentationis productum in inferioribus membris
non modo concludit hunc motum contractum esse
suffocatiuum motum matricis quod ut relatum est
in ista singulo mense naturalis menstruatio
et cum hoc in satis mediocre sit declaratio
cum in contrarium non videtur possibile nec possibile in eadem
tineri proxima tanto tempore nec tante quantitatis et
ponitur ut sufficiat suffocationem facere. Due
enim principales suffocationis matricis cause scribuntur
una in libro agalo et xxi^a 3^a ut ultimo
in ca. de suffocatione scilicet retentio spermatis
et menstrui sanguinis et neutra istorum adest
igitur in matrice non videtur assignari posse suffocatio. Et si fiet in stomaco quod mitte de
me corrupte in matrice insinuate possent
suffocationem efficere. Huic motio dicitur et aliis
consilibus quod hoc non est possibile reperiri in matrice
continue menstruata. Est a generatione menstrui
aliquando ut omni mense fiat et tamen consueto non
tardando nec multum anticipando et quod tamen eius
paulatine fiat et non impetuose. Ratio etiam
quod post item menstruationem euenit in ea superius
tota quod in illi euenit succedat leuitas
iocunditas et quies excludendo dolorem pungitiuum mordicatiuum extensiuum pruritiuum excoriatiuum et consilio. Ultimo quod perseuerent tot
diebus quod perseuerare solebat in naturali
dispositione mulieris tunc isto obmisso formetur
ratio silogistica talis. Si menstruatio fiat continua modo dicto tunc non euabit in ea
quantum et quale euari debet sed ad illam eorum non
remanebit superfluitas in matrice ergo non poterit
fieri suffocatio propter hoc quia ex membranosis caua

suffocatio produceretur effectum negatur effectus cum in
in ea matrice non exparant superfluitas de quibus choldisorsu et ea non sunt in ea superfluitas insinualos in forma quod fuit corruptum ergo non videtur
quod suffocatio matricis sit ea hora actum in hac
muliere actu patet quod continue quod in principio et post
temporibus suffocatio matricis fuit ea hora actum
et non ab ea sequitur actum nunc non videtur possibile
Sequitur fundamentum concludit quod si hec mulier menstruauerit
et non debite nocumentum in istis membris quod fixa sunt
possent extendi et multiplicari multiplicatione
nocumentorum in matrice si assignarent illa. Et videtur
tunc inuestigari oportet quod sit ea nocumenti in ore
stomachi apparens et eueniens cum vomitu et contemplandum est in inuentione causarum quod facit dolorem et tumorem sub regione vmbilica usque ad
anche. Propter primum dicitur declarationem ad quam intellegendum motus proxismi mentem agitante in partibus non solum
matricis sed etiam et omnium aliarum inferiorum primum
propter quorum agitationem mitte mente conantur fluentes illuc propter compassionem stomachi appodiantis
propter quam rationem morbus sunt in eum mentem ab illis membris
inferioribus ad stomachum subalut fluat et expellant siue per modum euaporationis ab illis partibus stomachi continuentur siue stomachus compatiatur illis
compassione ab eis quod non tanto quoque in contingat nocumentum non est in stomacho possessiuus immo
propter colligantiam appodiata ut deductum est. Cum
igitur est nocumentum in predictis membris inferioribus
tunc est nocumentum in stomacho propter colligantiam continuatum ab eisdem sed nocumentum scilicet motus contiui in inferioribus
membris est valde forte igitur multum nobili
leditur stomachus. Sequitur quod non est in mole
si in fine propter hoc seuenit vomitus huic mulieri immo si non seueniet vomitus esset ei
valde peius. Et pari ratione valde facile
declarari patet que est cum motus tortuosi
in ventre inferiori dolor et tumor ibidem
apparens in motu enim patet naturam adeo violentis non bene regunt humorales in
motu hoc corrumpit et generat ventositates grossas que includuntur in vesica et
partim in matrice et inter continuale grossa in
testiculis et conuia siphac copiens ea
Et si in ea humoralis grossa in vertatur ibidem
ut flauitudo aut alia non est in ea materiale sed
ibidem seruerit apparentia magnum et apparentiam
quod fortassis curari non potest sine difficultate magna. Ex quibus omnibus patentur tollitur
quod dispositio huius mulieris est multiplex
Prima est motus contractus in inferioribus partibus
apparens qui peruenit ab ea vel a humorositate
li ut aretositate aut aliis membris in

Mestrualis ~~de fatibus~~ dorsalibus et in renis o-
rientibus affrodilibus ewin et alchatin et
tande q sint pra xii . et in parctis in predicts
pabus ptitibus Ra uo pt esse disso
pportatia meus q no ag ita uolis pp
uenos seris allegatas Za uo disspo et
in pond motus inferiorum pan et fortasse no-
cum in ipsa cap pp qu qu palitica disspo
est at salte para adilla Ra disspo et
nocitum stoi ta pdom ald q oia sequitur
ultio utis totius cor is debilis et ultia
te ptictarum debilis in mebris gnois pp
qua hic mte est et remanebit steril nisi
medi li bnfico sbueniat ei ut mic segt
Igitur parua istarum difformi d sctra sibi
nouit in genia aois Ipm igr hoc est
ut rectificet ea eius opte sdo ir non
nalu ita ut om ipaz effectus sit in
caledo pcicado sbtiliado et apiando
uias ita ut no fiat trustus cu in stris
adea q sit ulta fm gdu pp qd aer
aius no dz esse ualde calidus Et tunc
nec cibus nec potus immo vefragenda sit
oia ttia cu leuit calefactis et apitiuis
sicut cu aneto camomilla melliloto eupat
ioe rubeo et sitibus Sed d heant qs
tada a andacora uolud ea q sit in
fine ii gdus et in pmo zn tunc deris po
nat in cibariis optis pauca sic una
pna radix feniculi petroselini baucie siluris et
sitiuz // Potus uo eius sit uinu albu
subtile trasparens diaffanu bn odoife-
rum poni e mediocre Et si no haberetur
ita pauciferu tunc mutatur eius pond a
cu aq cisterne prius decocta Et si in
ipa decoquent flores artemisie et
sibi remediu singulare Et adhuc sb
limius et ~~in aq~~ ut uinu sum lipha
retur in aq sbliacionis artemisie aut
radicis enule mitricarie l florum genestre
Cum quibus aquis ego credo ipam posse
sanari absque aliis ~~remedius~~ remediis
ptictaris d disansus pres no nales
dubito mensuracionis eamus doctores m
masii q sapiet mensurabit ipm Zm
remediu pule est ut qui ticiq est pole
an qu frigora maiora sinuerant flomet
hic mte d basilica que pti magis lese
supposita cubito pquam educant sang
z m l u Et si no appet utis impleas
qua ego credo esse pp qz mte e bene
colorata plus qu mediocrites carnosa et
etas e obedit tunc ditta ista flo a

Et fiat eid flo a de zaphena que pti
q magis lesa est et educat sangs z
m l u hic enim flo a enat apte sin
mis la pi ca o zo et ille sunt p o pa
tiens ut dedatum est go tf flo a qens et
Zm remediu est ut fta flo a uent soluat
mae imete suffi cu hoc R nere 6 z
vi. bndcte simplcs z m aq florum ge
neste a artemisie l mitricarie z in mis
ce et totu calid accipiat et tardat cibus
admi q horis vi . ultim pmittedo lauatiui
Zm remedium est hoc R galbani ela z
j. bdelii armoniaci an z . i . s . artemisie ma
tricarie legal an z . s . dissoluat genie in
aceto acuto et cu suffi cie te cere fiat
cerotum spica sup pano d gna aplitu
dinis spatie. Et ro enim qu ho erit ei auxi
liu maxim qu ponat sup umblico ita
ut umblicus stet in medio eius sic pu
ctus in centro Zm remediu e ut te
in stacie pori quo uexat dolibus et
motibus qcis supponat ei ho pessariu
Rx pul galie m s . et qfect nere abor
d spone sli in antid an z . i . s . legal uio
lacm citinar florum ypicornis an z . s . am
bre oriental z . s . myrri . q . m . sn . cass
nacomis zz . q . o . fiat elm in quo inuol
uat fenestre termuffie geie in folliculis
et supponat maia zm qsuetudinez Zm
in sm pule e ho R spez elect desc
mibus descripcione mesi in antid distin
pa z m spez diambe et diamtri stas
an z . n . zuc al . lb . s . sn . decalamto
q . s . fiat elm dequo cu mae in auro
ra degluciat z . s . et phora an cena
qu te medie mes m tate et tuu qs ua
dit ad lon Am in sm phile est ut si
hic mte p in stra pdcu no plene cu
raret tunc R ypicomis camo mellil
se aneti ameos an . q . i . uiol citra
rum florum genestre artemisie eupat
nepte maiorum calti pulegii origani an
q m . bistorte mac an z . j . buliat
oia in centu lbs aq fontal usqz ad
qsupcom ze pts . tunc scaddat lb . s
pul malisse et z . n . pul foliorum citri
storum . i . arancioru et cu pars buliat
adhuc Spuali go decocte cada medio
cter sedat mte usqz ad coptura um
blici et potest hoc remedium facere bis et
die / no e in instacia pori et scio qu cu
inuati mirabile Sm remem pule e
hoc R Resine elce z . n . mastic grani

an ℥ .ii. pul. mēte ʒ .ii. fiat cerotū vnū
sa fi. sental' sup pano degna qd teneat
teneat sr' sto ꝛ defēdat ipm ano' s eid'
postbias cueientibꝫ // voltim mstm ꝑule
est hoc ℞ potire magne amere allexne
an ʒ .iii. sy. ꝯfnacōnis ℥ .ʒ .s. floꝝ
artemisie spodij de cāna vasture eboꝝ
lingue auis an ℥ .ii. tarit' subtiliter
ꝛ in corpent' cū pdcis oī .ʒ .i. zuc al.
ꝛ fiat elī de quo acc' ʒ .ii. ptibꝫ ma-
ne cū ʒ .i. s. aq plantacīs rubee tin-
ctorū mirabile em ait qm nō sanct/
Cui sanitate integrā ꝯcedat sibi al-
tissimꝰ Amen lxxi° die. iz. mēs nouēbꝰ

Altitudo doloꝝ q̄ molestat
hanc doiam ꝛ ꝓe quia st
pugiti mordicati ꝑretiui ꝛ
i censim apparētes i tota mri-
ce ipiꝰ ꝛ i ptibus adiacētibus ei ut in
renibus ꝛ alchatin sūt mās intas-
acutas ꝛ in vesicas i ipa mrice ꝛ in
venis eiꝰ ꝯtineri ꝛ maxīe hō declatur
qm qm an tpus cuōis molestius.
aguat ꝛ pꝰ eudm alleuiat' in ea in
flāmacō mordicatō ꝛ punctio q̄ ꝑseue-
vant ꝛ nō ē innatē mrīz colaꝝ ꝛ a-
cutā in ea ꝑseuare ꝑꝑ quia ipa i bi-
bit' in ꝑfundis ptibus mricꝭ Eas ꝯ-
ꝯmiscet. s. mā acuta sāgni grosso
admixtatē tendete ꝑꝑ quia hec mtr
coloꝝ est rubei ad sustedriem tēdētꝭ
ꝛ est carnositate solida ꝯtituata Et hr
pt esse cā itm̄ doloꝝ ꝯtēsui i mrice
ipius ꝛ in pdctis ptibus cueientes
charlie em acute ꝯssis ꝯmixte vetosat
eas q̄ dolēs efficiūt ꝯtensiuos/ At nō
adhuc amrice huꝰ mtieꝝ emanat hu-
tates corupte q̄ nō raro cū fetore ma-
gno emitūt' ꝛ corūpit ē collu mricꝭ
intius ꝛ ptem orificij ꝯtioꝝ eius cū
pustul' acutis ꝛ corosiuis ꝛ ista ē ad
ꝯtra cā sterilitatꝭ huiꝰ mtieris cū em
ꝯpdctis de mricē lapsus ulde calidꝭ
i mrice a pdcas mēbus cueiens. quo
pt sem i tali mrice receptū esse ꝯmita-
tōis cā. corupit em in ea id sem in-
acida rā ꝛ putsica pcctū sic ꝯsus
oīt ꝛ sut sermones mag' .ij. asso'
ꝯa smone illo ¶ Sitit a' ꝛ i maribꝫ
lege ibi. ꝑꝑ qd ꝯhoc fudatō rō lr' elii
pt in gemin cioīs ꝯpponūt huꝰ mtieꝝ ꝛ
ꝯfusiōs eius ꝯ sterilitate ad fecunditatē
ut nūc seq' in .A. i tractibꝫ ꝛ capitulis

ꝯprndendo ipm // ¶ Primū igr cam discret
regim ꝯpte ꝯnaliū q̄ ꝑntti dent ꝛ est
pō ut mtr hr' eueiet aerem calid ꝛ ꝯu-
facōm in eo ꝛ vestes ꝑon rem ꝛ mricis
intim calefctias. ꝛ longū ꝯ cā cubitū su-
p renibus Et effugiat vsū ciboꝝ caloꝝ
ulde ut sut arōta. salsa cibaria vinū
fumosum ꝛ antiqm. Cibos ulde pigues
pigues ꝛ ꝓe salita pigue'ne artefricia-
tos ꝛ caueat a frequēti. vsu. apij fen. pet°
sirpilli abrotani rute ꝛ ꝯstitu/ ꝛ caue-
at intim a vigilijs ymo longa dormiō ē
sibi ꝯuenior q̄ via/ Et effugiat motū
ꝑgressiuū ꝛ ꝯtiā cibā bene masticā-
ta cuitādo/ laboriosa pꝰ cibū ꝛ come-
dat cibaria oīa bn masticata cuitādo.
magnā qtitē cibariorū in vna mēsa. re-
plō em mtta ciboū ꝛ potum est cā
corupcōis eoru insto ad qm scij. ꝯno
mēaꝝ coruptaꝝ q̄ lapsi efficiūt ꝯtio-
rem Et caueat ē acsticia iracūdia et
furore ꝛ abomibꝫ motibus aīe q̄ sunt cā
incēsiōis huoꝝ ꝛ ꝯiūz hr' d' rebus
ꝯnalibus ꝑtiscant //
Rm aūt cam ꝑcurret mod cuōis me-
rum pdcāꝝ ꝑꝑ qd statim ꝑ iii. l' iiij°ʳ
dies. an tpus ꝯinctōnis huaꝝ mane
p duas hōs pꝰ ortū solis vent° indi-
ficato a fecibus fiat huic mtieri flōa
de basilica dext° ꝑtis inf. supposita cubi-
to ꝛ ꝯhant' sanguis ʒ .v. //
Bm cam docet cuat' pdcis mās per
ventrꝭ ꝑꝑ qd dic i mc̄te seqnte flōima
soluat' vent' cū hac me° ℞ elecꝭ de
epithio elecꝭ rosati an ʒ .ii. s. aq lactis
ʒ .iii. misceant' sl' bene calefado ea
in aq cāta ꝛ bibant in aurora ꝯm dor-
miat pꝰ ipam vna hora cū dimidia. ꝛ
pꝰ illud expectet iiij°ʳ hoꝝ ꝛ tūc acc'
ruth simplicꝭ aq lactis calide ꝯtū vm
ꝛ pꝰ ipam tardet cibū hora ꝯpleta ꝛ
ꝯm prādeat // ¶ Tm cam dic i mc̄te
seqnti hoc imoratim acc' hō digtm ℞
aq neniuff ʒ .iii. aq plantaīs foliorū
l' radicꝭ mādragore ʒ .i. cū siplicꝭ pul-
uizati ℥ .s. misce ꝛ tepidū accipiat
diebus .vii. ꝯtīs ¶ Qm cam pot de
scripcōm haꝝ pillaꝝ quaꝝ vsus ē at-
de ꝯerīs ad educēd' mās fecales ꝛ
alias supfluitas in vijs cuōnū intēplica-
tas diuitendo ē eas amrice ℞ flo-
rum genestre sc. apij pet°. carui ar-
temisie ꝛ micarie an ℥ .s. aloes

Epitia boni et clare ℥ ii. salis indi ℥ dr. ℥
ß. pul. sta pse et q̃ssent et infundant
in ℥ v. aq̃ miricarie calefacte et diliget'
commisceant. deinde supponat eis tegula ca
lefacta ita ut diligent' coqueant l' viscosa
fiat m̃a. deinde iterum superaddat aq̃ et iterum
coqueret et ita fiat ter vicibus. De hac
ergo m̃a fiant pille de omni ℥ ix. d' q̃bus
omni sero post cenam ante cenam accipiat. toto t° as
sumptionis aquarum pdictarum. deinde iterum eis poterit
uti usque quo veniat ad fecundationem vel sic
iiii dierum l' quinque accipiendo unam partem an
tecenam. ¶ Secundum canonem docet modus processus ci
rca post assumptionem aquarum ita quod die no
na in mane septe assumptionem pdictam aquarum
uno mane in aurora accipiat hoc electuarium post
ipm observando condiciones que in precedenti me
ratione scripta sunt. Rx biudee simplicis ℥ ii.
elii de psilio ℥ iii. elii rosati ℥ i ß. a
nari ponderis misce et totum accipiat cum
aq̃ calida miricarie ¶ Post primum canonem obser
vandum est hoc quod die 3a post assumptionem huius
ultimi soluti fiat flobotomia huic mulieri de
saphena dextri pedis sub dorso cavillie
pedis posita p. vi. l. vii. horas post assump
tionem prandium et educat sanguis ℥ v.
vel vi. ¶ Secundum iterum est ut die in mane
sequente pdictam flobotomiam inter istam et auro
ram accipiat ℥ ß. rasure eboris cum ℥ i ß. aq̃
artemisie zuccharate et calide et continet huic
potu diebus ad minus quinque ¶ Nonum in
sterum est ut diebus quibus assumit hunc
ultimum potum omni mane post exitum aloe p
unam horam et in sero quando vadit ad lectum fa
ciat hoc semicupium et est ut habeat mastel
lum l' catinum de ligno magnum in quo
ponat decoctionem sequentem et sedeat in ipa sal
tem per mediam horam at per tertiam hore Rx ra
dic' pastinace dauci xilob' carpob' lin
gue avis an̄ m. ii. florum artemisie et
miricarie an̄ m. iiii. ciceris in tegris m. ii
ben al. et ru. florum genestre an̄ m. i ß.
inguini ℥ ii. ambre ℥ ß. bulliat omnia
in centum libris aq̃ usque ad consumptionem 3e
partis duabus remanentibus caveatis tamen
et ambra et crocus et flores genestre po
nantur solum in fine decoctionis ¶ Decimum vero et
ultimum iterum est electuarium hoc Rx granorum fi
sticorum granorum pini seracal et e yrigus
an̄ ℥ ß. granorum asclini et sunt vadicte p
ne contorte nodose in cole sb' acuti sapo
re nobiliter odores sba viscose que in cole
veronensem fustrasium vocant ℥ i ß. ciceris et

zoccetum ℥ i. liquiritie galange macis garo
filate ben al. et ru. foliorum melisse an̄
℥ iiii. rasure eboris corticum cassie an̄ ℥
ii ß. confectionis ℥ ℥. viridis lb. i. zuc' al
lb. ß. coquat zuccarum conveniente cum lb. i. aq̃
melisse et pdictis ß. usque quo evanescat
aq̃ tunc g° cum tepefiat addantur species ve
heti contione ✠ in corpando et ultimate ſr
ungat musci et ambre electe an̄ ℥ ß. et
hoc si potest est De hac in electuarium post pdictas
purgationes inter accipiat quater in die ß. in auro
ra per unam horam ante prandium et ante cenam
et cum vadit ad lectum quantum unius nucis ma
et tempore assumptionis eius sit post purgationes
tempore quo fiat semicupium pdictum efficaciter
et cum hoc enim in genere quod plurimas mulieres
que adhuc longo tempore steriles fuerunt deo
domino benefaciente ad fecunditatem reduxi et
tamen quia quia omnia sunt inserta ex laboribus
illustrium auctorum emollita ad laudem
omnipotentis Anno Mcccclxxx° mense 8bris

flor

Non est in honestum medico ut fre
quenter indicet in genere et oppones
eius non solum reducere ad finem sa
nitatis quin ymmo et ad bonum vivendi vita po
litica et morali omne ingenium et opponem
suam transferat ad bonum finem quo peiora
possint evitari in genera pp quod si quis desidera
ravit tuorem magnum maillarum et pedum
et ceterorum que dispositionem paleare l' rimone
que non raro apparet post que inter fuerit corrupta co
rrupta et pignas sive non primum at abor
su fuerit evitata hiis tribus providerem in modis
quod pdictis dispositionibus conveniente succurrunt Primum
igitur est hoc quod tum Rx polipodii sicale rubee
aluis zoccee crudi an̄ ℥ i. sandarace ℥ i
p. cum succo foliorum consolide maioris fiant
pille de quibus quinque desideravit accipiat omni
hora in aurora .4. et tardet abinde ad minus
horis iiii. ¶ Secundum masticaula et polipodium est virtutis
attenuandi leviter omnem carnositatem prete
rnaturalem additam corpori humano in tantum quod ex
tenuat vitam pinguedinem ut ipse legi ia
fi et plures alibi ¶ Tertium vero in genere est ut
quamque inter fuerit in hoc casu in ore abario suo
utatur pulvere carabe et si in fundamento pul
talem in vino quo utatur in potum longe veloci
extenuaret pp quod vinum valde facile de
ducit naturam equinque mel' infra ad Remo
tas partes ¶ Quartum iterum principale est hoc Rx
gallarum cipressi gallarum quercus et ipre p
foratarum an̄ lb. i. aluis zoccee scorie
ferri preparate cum aceto an̄ lb. ß. bulliat omnia

de tuore maillaz

Item magis competente aqua gallarum que utitur contra eam
de hac igitur aqua satis calida lauentur pedes
manus et facies frequenter et fomentetur cum ea
maxille cum spongiis in ipsam infusis que ibi
applicentur similiter vulua et partibus pudibundis
contemperat enim et constringit partes illas adeo
potenter quod faciunt mulierem magis habere compa
ctam apparere virginem ita ut deludant eos et
qui sunt bene sapientes et tamen quia que quasi omnia
hec cadunt sub consideratione phisica etc.

Firminus utriusque iuris doctor dominus
Franciscus de porcelinis subtilitate
sanguinis et humorum suorum cum putatur
una vice magis consilii et reuerentie propter sub
bitam retractionem spermatis et in nati calorem
propter venenatam inflammato sanguine in venis
et circa cor demum finaliter et valde cito motus et
euaporatus ad superiores partes rubedinem no
bilem facit in eis que durat tamen diu donec
fumositas ab illo sanguine eleuato et sensibiliter
expellatur vel insensibiliter // Pro cuius acci
dentis curatione utatur his tribus remediis
Primum est quod saltem omni septimana bis a principio
mensis septembris usque per totum mensem aprilis
futurorum de XXII° accipiat de aquis infrascri
ptis Item utatur infrascriptis pillulis de
quibus accipiat omni septimana una parte an
tecena quarum descriptio est hec Rx aloes preparati
ʒ ß lapides lazuli preparati ʒ ß agarici
electi ℈ ii ... cum succo rosarum fiant
pillule vii per ʒ Item utatur infrascripta con
fectione de qua semel in die accipiat co
tulam unam in mane post prandium et post ce
nam et per totum mensem aprilis futuri et fe
liciter habebit eius curam cuius descriptio est hec Rx
diacitoniten simul speciebus lb ß masticis ʒ i
pulveris corallorum rubeorum subtilissime gariofilorum
℈ i incorporentur cum vino citoniorum et fiat
confectio descriptio aquarum de quibus est sermo supra
memoratus est hec Rx aqua melisse buglosse et
scabiose ana lb ß misce et accipiat de
his aquis ... ℥ i in aurora usque per to
tum mensem maii et post tardet cibum sumere
horas iii et sic procedat continuando remedia
sua cum auxilio dei omnipotentis Amen.

d' gomorrea

Pro viro nobili Cristoforo de
peregrinis contra obseruandum in polu
tione quod habet que dicitur Gomorrea a sa
pientibus nominata est consistit in iii
rebus infrascriptis ultra ea que sibi admi
nistrata fuerunt tempore satis prolixo Et primum quod
horum est ut iste vir omni nocte per duas horas
ante quam eius soleat euenire pollutio assuetat

duas de infrascriptis pillulis Rx radicum ne
nufaris ʒ ii semine scilicet plantaginis ypoquistidos a
cacie ana ʒ i spodii terre sigillate ana ℈ ii
formentur pillule cum succo mente de omni ʒ vi.
2m instrumentum est ut super renibus suis semper
habeat inunctionem per hunc modum factam Rx
succi ... interi scilicet plantaginis ana ʒ iii a
nuli ʒ ii plumbi usti ʒ vi acacie ʒ i ß
terantur omnia subtilissime et conficiantur cum albumine
oui et aqua mente et fiat linimentum 3m
instrumentum est ut de infrascripta confectione accipiat semper
ante prandium sufficientem unum Rx trociscorum dia
rodon ʒ i ß mente ʒ i masticis corallorum
amborum sandalorum ana ʒ ß florum nenu
faris ʒ i ß ... de quibus ʒ iii cum
aqua nenufaris fiat confectio in rotulis trium dra
gmarum // 4m instrumentum est ut saltem tribus
vicibus in septimana accipiat ... Rx aqua
nenufaris et solatri ana ʒ i aqua mente ʒ ii
misce et bibat frigidam actum in diebus calo
rum et tardet cibum post eas ad minus horas tres
5m partialiter instrumentum est ut ipse utatur in cibis
eius potibus in aceto nigro maceratis
gelatina simul speciebus ... cum ... limo
nibus et comedat minutella de pasta et
risum in lacte ... et unum ru
beum bibat saltem cum ... parte aqua calibe
ate commixtum 6m instrumentum est quod semper ante
cibum sumere per mediam horam cum modico brodii
pinguis accipiat de infrascripto pulvere competente me
dii corticis mensis Rx coriandri preparati cum
aceto ʒ i consolide minoris burse pastoris
scilicet plantaginis et acetose ana ʒ i ß pulveris mente
ʒ ii spodii corallorum rubeorum ... ana ℈ ii
fiat pulvis quo utatur ut ... omnibus istis
remediis utatur toto presenti mense quoniam
fuit bene sanatus etc.

Interrogationes pro ipso ponam ... continentibus
Respondeatur ad hoc quesita per incuestigatione
causarum huius viri qui est in persona contentus
Primo an iste vir habuit unquam passiones
fortes super partibus renum / 2° an passus
est fluxum sanguinis ab aliqua parte corporis per
elapsa tempora / 3° an habet vel habuit fluxum
ventris / 4° an habet vel habuit apam in igne
vel testiculi / 5° an habuit per elapsa tempora
dolores fortes in spina vel in anchis / 6°
an soluit habere emorroides fluctes vel cecas
/ 7° an unquam fuit passus vel vulneratus
super partibus renum vel vesice / 8° an unquam
habuit noculum lapis in vesica in tempore pue
ritie / 9° an sit homo ... super
tori / X° an venter eius sit ... plenus

Undecimo an in vrinando ar[dorem] hut l' heat pu
ctom l' ardorem // 12° an in v[ir]ga sua hut
ulcera l' excoriaciones l' in canali ei9 / 13°
an pectus eius 7 ptes renu sit coopte l'
inde pilis / 14° an heat aliq[ue]m dolore
l' tuorem sb locis costaru 7 vbi / 15° an
heat pforom / pt sacom sup mailla sini
stra / 16° an sit ho timid9 soliatq[ue] vel
mtiais // 17° an sit ho iaces mtem sup
spina at no / 18° an sit ho pauci l' mlti som
pni / 19° an sit ab parentu suor[um] osti
dippoe molestatq[ue] fuit / 20° an v[ir]ga ei9
vnq[ue] pse erigat absq[ue] mtier[um] oconib[us]
/ 21° an q[ua]n coptat l' teptat coptare
mtier[em] mebrum membra v'adat d eom
pmaneat / 22° an armitat hut[ur]e co
matica sbtilem l' gssam / 23° an faci
le l' cu diffic[ul]te mag[is] sem[en] a[b] eo q[ue]q[ue] si em
itat / 24° an sp[er]ma l' alia hutute
emitat cu aquali d'lectacion l' sine ea
/ 25° an emittit hut[ur]e sen sin sensacoe
qualecu[m]q[ue]

Vngtm pcorde R[ecipe] cortici cit[ri] ca ve ma
c[is] zedoarie an ʒ .s. flor borag[inis] 7 bu
gl[osse] an ʒ .i. s. c[orn]e ʒ .i. behen al 7 ru[bri] spo
di sandal[orum] ambor[um] flor[um] salicis an ʒ .iii.
farie volatilis molendini ʒ .iii. buliant
faria in lb .i. aq[ue] basiliconis usq[ue] ad spi
ssi[tudine]m deinde imortario 7 corpet cu ʒ .ii.
resine ela[stice] dissolute cu aceto 7 addut[ur]
reliqs vlurate getl[is] incorpent sl' vt
bene glutios[a] fiat de hoc ug[ue]nto co
tendat[ur] sup vna pecia mag[is] decoria et
applicet sb mailla sinistra 7 mtier[is] in
viro sup[er] mamillam

Dispom vna q[ua] ho efficit i po
tens ad coptas cu mtie[re] illustriu
q[ui] plim noiauit Aprosime
vom qui t[e]m[p]o no ipt[e]t ead q[ui] d'sen coe
undi siue in viro accidat siu in mtiere
Et q[uo]d h[u]i9 d'sons ce l[ice]t possint esse q[ui]
plime reducat[ur] t[ame]n in hoc ca[us]o ad dione
trimebrem R[ecipe] an d'sons accidit coeudi
expte organor[um] q[ui]b[us] i[m]medi[a]te oppletur con
tus Aut expte mstior[um] q[ue] illa oraga
na erigut ad actu coeudi / 2° pu[ta] co
uenit ho noti[ficare] p[ro]p[ter] distepiem mebroru
pu[ncipa]liu sine quoru tepie at pfone no
est po[ssibi]le opplere coitu ~~et 3°~~ / At 3°
pu[ta] q[ui]t ille defectus p[ro]p[ter] nocutu me
bror[um] in[ter] mediorum in[ter] p[ri]n[ci]pa[li]a mebra
7 organa coitus Et in hat dione funda
tur tota pcertacio illustrium medicoru

Organa aut q[ui]bus oppleta[ur] coitus sa p[ri]ma
sunt / p[ri]m est v[ir]ga virlis / 2m sut vasa i
voluta / 3m sut testiculi In mtie[re] aut
duo vltia sut organa cu eis q[uo]d est nutx
cu suis pbibus d'vilis q[ue] v[ir]ga mtr[is] faciat
ad coitu p[ri]mo sit delator 7 effusor seminis
in mtice / 2° gerit uead m[ate]r Citator cu
extosione sua pcuedenta antim[ate]r spinz 7
uetositate q[ue] v[ir]ga eiulado i os mtric[is] 7
abead dtor[um] ofrata effudit sem[en] i mtricem
Et exhoc fudato colligit[ur] corre[la]cia q[ue]dam
p[ri]m est q[ui] si v[ir]ga huana est ita b[re]vis q[ui]
non bene ptingat ad os mtric[is] aut quia
collu mtic[is] e[st] ita longu ut ad ip[su]m per
venie no possit v[ir]ga viril' i t[ali]bus repit[ur]
coitus ulde defectus absondite eu in
t[ali]bus delacio q[ue] est p[ri]ncipalissima in co
plendi ip[su]m / 2m cor[rela]m i q[ui]b[us]q[ue] homib[us] v[ir]ga
viris mtem b[re]vis sbtilis 7 fra psuat q[ue]
tactu pp[ri]t[ur] m eis est coitus diminutus
/ 3m cor[rela]m in q[ui]b[us] cu[m]q[ue] hoibus ca[us]a v[ir]ga mt
tum frequt[er] repit[ur] hudu 7 mualag[ni]
nosu in t[ali]bus coitus est dimin[ut]9 / 4m
cor[rela]m i q[ui]b[us]cu[m]q[ue] homib[us] raro 7 diffi[cile] 7 pa
rum erigit[ur] virga in eis coitus e mtm
ipeditus Hec duo cor[rela]ria ~~p[ro]~~ pz q[ui]a co[ntr]a[ri]is
a[utem] lapsus q[ui]m[e] frus 7 hudus sed p
fratē plibet[ur] bona d[ige]stio 7 erect[io] v[ir]ge
7 phunditate a[utem] mollificac[io] ei9 i cor[rela]ria
sut v[er]a / 5m cor[rela]m si i mebro vili sint
sra vlcera q[ue] apata corrupcia 7 corode
cia mbrum maxie in canali ei9 i t[ali]bus
hominibus ~~coitus~~ nobiliu' coitus i pdiq[ue] 3
Membra v[er]o q[ue] sut in 2o loco p[re]missa in
teg[ra] ea esse testicos 7 vasa in voluta
a eos testiculi q[ui] sut i q[ui]b[us] p[ro]p[ter] p[ri]m tpa[men]tu
qu[a]t[ur] landa[bi]lis sup[er] t[ali]s vlta alim[en]ti et
vitalis in vim sp[er]ma p[ro]p[ter] p[ri]ncipaq[ue] sp[iritu]s gignit
Et q[ua]tti expu ati aero vitali acode et
n[atur]ali ab ap[ri]a effusis Et ex ho[c] fud[a]to az
vitas pluz q[ui]m / p[ri]ma 9° q[ui] lapsus q[ui]sto
nal' f. 7 h. 7 excellent siccq[ue] sut sp[irit]ites
te diminucois coitus / 2a 9° q[ui] oppita at
apa i testiclis viu est mag[is] ca diminucois
coitus / 3a 9° q[ui] do' q[ue]sio ocusio vel
atrio in testicul' mtem nobilit[er] i pedunt
coitum ymo ut i plibus auferunt coitu
/ Vasa v[er]o i voluta testicul' sut vene et ar[teri]e
cu uenis q[ui]b[us]da vnor[um] / pillas eu ve
nas mutus cu semis extriber[ur] testicul' s.
sup[er]tas vtilis iam pdca / Partias q[ue] effi
du[n]t acode vital spud / Primos q[ue] atio
sp[iritu]s effudit q[ue] pbet moti 7 ssacionem

Deliciosa in eis et tante vtilitatis existunt hec
vasa ad coitum quod pmouerunt dicis. ad attendendum
quod testiculi non essent mbrorum principale ad generationem
et ad coitum possit ita ssienciosicut ista vasa
De qua opinione tamquam contra probata et vita
ti non conna nichil aliud ad primo Ex hoc sudato
scitur quod in quibusdam hominibus hec vasa quia sunt apa
ta quia opilata aut vlcerata quia aliquo excellenti
morbolesa in eis nam et coitum esse diminutum
vel ablatum cum ita hec membra seruitute latoria
et preparatoria seruiant testiculis et vsque quo enim
poris bene sit coitus assignato noto in eis Et
ex hoc sudato deducitur magis nature speculata
tionis in veniendo causas noti coitus assignatis
ex parte organorum principalium predictorum Et sic 3o
quod oportet medicum esse acutum contemplatorem in
veniendo causas curatiuas noti coitus prouenientis
ex parte organorum predictorum / 2a principalis causa
noti coitus seruus assumpta fuit ex parte noti
membrorum principalium assignata et hoc quod non solum
vole sed naturam est cum enim coitus expleri non
possit absque magna mitione spermatis a cerebro,
cerebro vitalium a corde et naturalium ab epate per
veneniam patet quod si in principalibus membris nocumentum
notabile reperitur in eis non potest generari vel mo
dificari sperma sufficiens quantitatis propter quod licet adhuc
organa predicta essent in sui natura curata
non tamen sufficienter expleri potest coitus Nam enim
membrorum operationes tunc aut sibi proprias comple
potest non predebitam quantitatem instrumenti et qualitatem eius
minime ad id opus / Amplius quo fiet in membro
virili et in toto delicia tanta tamen certum effu
derit ~~tanta~~ / debita quantitate sperma datis ssia
tionem delicosam efficacius. et item quomodo at
heret materia spermatica digeretur et expelletur
ad receptricem suam virtute naturali cuius hec sunt
opera que testiculis generatur ab epate et aliis
membris et item quod esset vita consuans in eis
non influeret ipsa a corde propter quod ex istis ta
quam ex sudato innuitur quod quando in seda liturgia
frenesi et alteris malis dispositionibus cerebri / et
in sincopi tremore cordis lipotomia et aliis
accidentibus malis cordis et sic in apate in oppi
tionibus et malis generibus epatis nocet coi
tus ut sepius dicitur propter quod oportet quod magis fiat
attencio ad regimen principalium membrorum in cura
noti coitus sunt id noti prouenit propter colli
membrorum principalium contrariam passionem vel propter colli
sionem splenis renum et aliorum Non inde quod
oportet medicum subtiliter contemplari in curam harum
dispositionum propter quod vltimate concluditur quod non est
mirabile si ergo notum est difficilis curationis
cum oportet in ipsum curam attendere ad verificationem

Tot membrorum principalium et aliorum de quibus dictum est
Nam enim sicut dispositio hereditaria curari potest non bene
cognoscatur sed cognoscere tamen huius noti dilatacionis
ex parte notorum vsque testiculorum et vasorum
in voluntorum Similiter ex parte venarum et arteria
rum et renum et vasorum spermaticorum que
omnia iuuamenta sunt ad coitum non est nisi diffi
lium Talis mente bene cum et quantum et aliquo
membrorum principalium vel aliquibus hoc noti contin
gat possit vel per colligacionem contrarietatis viro in di
get in sciencia quod plurimum docto et experientia longo
tempore comprobato aliter ~~(??)~~ / sunt casualia
sunt opera et non racionalia nec digna memorie et
tum gratia // Pro cura itaque huius dispositionis
xii remedia conscribam diuisis speciebus horum
notorum approbata Et quod est hoc ℞ tiriace
andromaci etatis xii annorum admixtis ʒ
ss. et cum dialacte ʒ iii in corpore sit cum
aqua ca. ve. dissoluta cum granis pinearum
ita ut efficiatur sicut lac et ex hoc electuario
capiatur bis in die ʒ i. cum modico vini
odoriferi clari et tepidi in aurora et post ip
sum bibet cibus horarum ad minus iiii. In hoc enim
est virtus vigorandi principalia omnia et in clima
dis virtutem suam ad membra coitus si be bene
gracias / 2m instrumentum est hoc ℞ pulueris ligni aloes
ʒ i florum rosmarini betonice maiorane
sticados arom. ana ʒ ss. ambre orientalis
ʒ i fiat puluis subtilis de quo tota caluaties
capitis pulueriçetur in sero quando vadit ad lectum
saltem in die ter / 3m instrumentum est hoc
℞ zedoarie ʒ iii corallorum alborum mar
garitarum similiter macia spodii de canna ana ʒ i.
foliorum basiliconis florum borraginis buglosse
et melisse ana ʒ iii. iacincti smaragdi
corticis citri ana ʒ ss. foliorum auri numero
iiii pulueris omnia et pone sacculus quadratus in sin
done retorta et sit appensus sic sinistra
mamilla portetur / 4m instrumentum est hoc ℞
specierum quinque menabuli ana ʒ ss ~~(??)~~ rosarum
spodii rasure eboris ana ʒ i sit aceto
sit acetose tusture et endiuie ana ʒ ss
zuc. al. th. ss. coquitur zucarum cum aqua acetose
et fiat confectio in rotulis ʒ ss. de hac in confectione
comedat pauca rotula vna per duas horas
ante prandium die intermedia inter assumptionem
tiriace predicte et bibat post hanc confectionem me
diocri vini al. subtilis et non clari / 5m re
medium est hoc ℞ olei amigdalarum dulcium olei
de sisamo ana ʒ i. olei liliorum alborum ʒ
i. ss. decoctionis corticum citriorum fisticorum
foliorum basiliconis violarum citriarum ana ʒ i.
sit napi ʒ ii. ligni aloes ʒ i ss. musca

ʒ. ij. cere al. q. s. fiat ungentum molle de quo tota spina assatulis intus usque ad finem eius et ylia et virga et testiculi salte per xx dies omni die scilicet inungatur et supponat pannus duplicatus et supra de toto suffumigatus cum modico pulveris descriptionis nere posite a micolao in antid. / Cum instrum spiale est hoc Recipe gnorum pinearum ℥. iij. pistacorum ℥. i. s. medulle gnorum cocti ℥. vj. doronici ℥. ij. radicis altitudi ℥. i. s. tam omnia subtilissime et cum ℥. viij. zuccari albi cocti cum aqua basiliconis fiat confectio. De hac ergo patiens comedat ℈ a. mane ablutum et post ipsum quantitate nobilem. Est enim in ea potentia excitandi calorem in natura membrorum genitalium et dilatat vias mitti cum spma et gnat ventositates grossas vile membrorum. Est et altitudi modo quod ex se radicale retorte sapore dtes colore sbra [struck] tene sba mollos medio et magis eius copia oue in structud veronensi et nominant eam modo le sis futrasiu / Aliud instrum est hoc Recipe olei de vidis ovis ℥. i. mitti. ʒ. ij. ambre orietalis ʒ. iij. se napo. se rape an ʒ i. radicis yrungi ʒ ij. pulveris candarum stricti ʒ iij. et sucrent omnia loco tempore in mortario et fiat liniment virge inguinum et testiculorum cum eo actu tepido et post cooperiant tubra predicta lana ablata bene pectinata. Et vidi quod quando precedens in vino fuit administrata. q. diebus tunc utitur hac et linimentum per x dies / Secundum instrum est hoc Recipe ℥ ʒ i. mitti ambre an ʒ i. omnia reserata in uno vini quos sperit hoc omnia scilicet et ponatur in catino ligneo fudendo super ea mellis una vini al. d. ita calefiat quod calefiat tota illa materia et in dictis terminibus sedeat in ea. pa in fusus salte per hora una in diebus quando ipsum Et enim vernacam solemne / Nonum instrum est hoc Recipe seminis eruce se napi se raparum se porrorum se bulbi an ʒ. ij. gnorum sisami ʒ. iij. penidiarum ʒ. i. s. zuccari al. duplum pondus omnium fiat terra de qua eger semper post cenam et prandium deglutiat coclear unum / Decimum instrum est hoc Recipe radicis yrungi ℔ ij. radicis tarasy. strici ℔. s. gnorum pinearum se eruce an ʒ. i. radicis satirionis recencium in eodem anno tercenam ℔ in contundatur omnia minutissime ponatur in allembico vitro et distillentur. De hac ergo aqua quam desiderat esse intensis dilectus accipiat in mane ʒ. iij. v. vel in bona quantitate zuccari al. calefactis ad iunctione et tarde ablutum post horis admixtis tres. Hoc enim est sectum eleganss cum quo mitos vivos et adhuc effectus vidi qualescumque / Undecimum instrum est hoc Recipe radicis dauci semini nasturcij an ℥. iij. ben al. et ru. ligne avis an ʒ. s. feniugreci gnorum sisamini an ʒ ij. bulliat omnia in magna quantitate aque de qua pluribus diebus abluantur extreme partes abigentibus usque ad pedes. dbus calesta / Duodecimum instrum est hoc Recipe f. ceorum ru. ℔ s. farine sisami ʒ in lingue avis ʒ. iij. se eruce et napi an ʒ. i. s. cum predicta farina fiat jusculum in brodio carnium anatis elixatarum et cum vino albo dato bibat per xx dies omni die scilicet et supra in sero et est res eleganssima ut videbis Hec sunt secundiora et meliora que in hac dispositione in opicando audivi administrari. Puto si ergo solicitabitur omnia obtinebit in tentum Sin ergo scribatur et providebit de remediis efficatioribus ad in optimitatem etc.

LXXXI Die tercia mensis octobris

Apparet magnifice et gnose vir ex hijs que in completissime mitti accurate ac scientifice scripti est de disposicione magnifice ac gnose domine consortis vestre quod bitur et dum an eius dispositio de iocanda sit apia v. caducus morbus an sit dicenda sincopis an spasmosa disposicio l'mnes pro cacio ut in sermonibus sapientissimi phisici vir pulcre mitti in serie Et enim quod hec dispositio adepia reduci possit ex ipsis quod ut scribitur svavio non levis in digitis manuum sepe ei quod et xo. quia hec domina prostrata iacet cum in fractione quomitatum cum discoloratione faciei cum respirationis prinite et cum prolixo simsione et poxi duratione quod per horam aut parlonus Et item hec gnosa domina aspicere vocari possit ex ipsis doctrinis plus per dolore se regione cordis percepto secundo ex motu ventositatis vel vaporis et regionem cordis apprite cum dolore et gustacione hanelitus in pluribus apprite / Tercio item ipsa quod magna cordis passio et ead ex et magis inter quoniam male se hic et ex post ei Et item suadent per quia eius in sermonibus venitis spirit et motive ei sbito advenit Ex et item hec dispositio posse reduci ad spasmum et super non ipsorum admirati ex ipsis quam in digitis manuum ea predicta / et in quia oculi eius clausi permanet ac si clausi forent ut vix bene aperiri possunt et non sine difficultate magna / et item quod dolor nobilis in oculis parapit / Et ultimo suspicio hoc pretendit timor dextre manus

Cum non habui dolorem in sinistro humero qui extenditur ad dextram partem pectoris patet et dico quod quamvis hec dispositio ad stuporem reduci potest vel ad speciem profundi sopori. Et quia nocumentum diminutionis est in ea in sensu tactus. Et clausos habet oculos cum appetitu inclinante ad dormiendum aegro et male libenter permittit se excitari et iterum cum magna difficultate oculos aperit. Hec in summa videntur esse eaque argumenta patent hanc dominam epi^a sincopi spasmo stupore et profundo sopno vexari frequenter ut accurate intimavi et diffuse mihi conscriptum est. Nunc quidem dispositione ad duo quesita videntur mihi satisfaciendum esse. Et primo quidem de indiciis huius dispositionis sub qua denominatione differentie locari habeat. Secundo vero quis sit modus regiminis et in spe sanationis curationis eius. Pro primi in satisfaciendo cum videam Gentilis esse utilibus sermonibus insistere quam sophisticis permitto quod hec dispositio omnino proprie causa concomitante matricis pro veniens denominari debet. Hic quod contingentis motus de dominam patet fundatur super duabus suppositionibus quarum prima est quod matrix colligata est cerebro cordi epati diafragmati nuche splene renibus et intestinis omnibus colligantia primos arterias venientes vel arricha partes arterias a corde per panniculos diafragmatis per venas epatis et renibus per hec et per spermatica vasa et ligamenta eius intestinis omnibus per arterias et venas et splene colligata est. Et colliguntur hii sermones per Avicennam primo doctrina 4a in anothomia venarum et arteriarum et in anothomia nervorum nuche et septem parium nervorum orientium a medulla cerebri. Et probatur hec et legi patet 21a 3e capitulo primo et aliqualiter in libro 7 capitulo 2o. Secunda suppositio est quod accidentia et nocumenta accidere pervenire patet in operibus predictorum nervorum per colligantiam absolutam, id est per solam oppositionem illorum membrorum accidere pervenientem aut per colligantiam non absolutam ut si aliqua materia humoralis vaporosa vel ventosa accidere ad predicta membra communicetur. Prima pars huius suppositionis apparet eo quia cum aliquod membrorum colligatum est alteri membro motus predictis nocumentum membri patientis si nobile fuit membro vicino vel sibi colligato licet distanti communicatur ut patet ad experientias in lenibus puncturis nervorum vel arancarum vel scorpionum et similium. Secunda pars suppositionis etiam eo quia si contigerit matrici mala complexione mali in nota in ea excretione menstrui sanguinis aut spermatis aut alia virulenta materia in eius gravitate congregata ab eius membris facile vapor ad alia membra deferri potest per poros vel concavitates nervorum et arteriarum. Secundum quod nocumentum faciebat in matrice predictis vapor tale potest communicare aliis membris et maxime quando interius et intime fuit actum. Quare suppositionem 2a omnino vera esse videtur. His itaque premissis permitto primo quod famosa nota quod in matrice reputatur collocari sub genere lapsus apoplexialis aut apoplexialis vel utriusque scilicet plurimum tamen quod contrarie spermatis soliti evacuari sicut in consuetis coitu aut in casu cuius spermatis mora et cum sic in virginibus humorosis et bene complexionatis. Secundo intimo 2e memoria accidentium et nocumentorum que evenire solent ex retentione spermatis et menstrui in doctrinam super tamen ab Avicenna memorate accidentia 26 ex retentione menstrui sanguinis precipua ut 21a 3e tractatu 2o capitulo primo colligendum 3e in libro 7o capitulo 2o et satis ad propositum. Et positio est demirabile quod omnia accidentia que hanc generosam dominam molestant a nocumento matricis provenire patet. Sed enim accidentia hic que in conscripta sunt mihi 3 contrarium unum quodque non solum ratione pervenire posse ex nocumento matricis probari ymo et omnia etiam fere literaliter colliguntur in libro 7o capitulo 2o et 21a 3e capitulo de causis et signis suffocationis matricis. Et ne etiam genus dicta videantur aut quod angustia valde facile saluari potest eo quod propter vapores male qualitatis deviatos ad cerebrum vel ad nobilia membra in comitatur cor vel aspera arteria ita in modo ita ut in eodem de arbitrio permanere non possint sed hoc est vero fortalis angustie utique per pronostica a commentatore G. in 2o. Secundum accidens est quod sincopis et non intelligo per id nisi remissam sincopim quia omnes nocio contradicitur aut in casu substituitur nominatam aut lipotomia nam enim sic aliquibus motus que sincopales vocandi ut patet 21a 3e capitulo de sincopi et de causa utrius. Quod aut que sincopis a nocumento matricis provenire possit deducit G. in libro 7o pattatis capitulo nacio provenire a fumo male qualitatis elevato a corrupto spermate aut retentis menstruis interim quod videt mulierem ita laborate quod dubitavit medicus an esset viva vel mortua propter quod oportuit sibi ore ipsius apponi lanam carpinatam et vasculum aqua plenum sub ore stomaci ipsius ad cognoscendum per pericula si adhuc in eius anhelitu saluaretur motus. Et precipue si motus diastolis in corde eius remansisset. Lege historiam ibidem. Et eadem ratione saluari potest. Tertium accidens quod est constrictio pectoris et iterum forcius quod vapor in matrice

Recentis l' ventosis extendit ipam sed ipa extensa maiore occupat locu͂ q̄ comprimit in testina quorum compressione comprimunt̄ sto9 et diafragma / hoc autem vtrumque adprobandum
q̄ mutant nõ mõ localiter sed etiam in corpe ānis ut dicebant antiq̄ ptes lege ibi ā pulcrum est / Sz vero cũ similibus assignando
ēpte actm aie q̄ aud est actor ut za sim dor 2a cao pǒ petunsset facere ēci
tari no l' noti cum ī morte sentez facile est ~~lecer~~ tere tres q̄ sunt cũ similibus
tē plexus monet antea ut pa 8 ca de simone vti ī effimeris si ou similia sunt
vtde fortis in hac dña q̄ fortis ptica d
egre viri q̄ rc / 4m actus ē frequā
poxis ī die tot euentis ī anqs specie
ī hoc qd facile soluat p̃ alteratã eleua
tom vapors ī vetositatum male ālitatis
annite ad cor ī cerm ī alia mbra / p̃
qd facile ýo d'inrtate cz fi spacios
fuositatis ē cor ī adt actus / 6m ūs eni
vapor nõ expoliat aīa venenositas sed
ominsistz tal' in tuce ī eatota sui spe pe
tit cor ut pz za pi cã d'his q̄ ocinr
eos q̄ comedūt ī bibūt ī rc / Amp
utde facile vndet / ad 7m actus q̄ ē pau
latim poxis euētz nz ai ita subito vapor
iste cordi ī cere d'latz q̄ magz potest ē
ut cordis apatis ī cer. cz iqz ut pau
latīe poxis asius plus trseat ad sun
augmentū ī statū statū / 8m vo actus
ē dor in regione cordis appns abead radi
cali cã pueñit . eid eni vapor ntte ālit
ī mala sui ālitate subito ad cor ī spualia
mebra d'latus ibid pot soluta āite
extensionem vam facē seu mre ī subitag
altacõem q̄nus in duce . sed iste sud due
ī sole ī meta cē dolis ut pz zo tegi
ibi (Doles vo si quasi lacer ī subūnt
at soluta ālitate at subitam altacoz
ondunt q̄ rc / Actus vo ī frigidaciō
ōmitatū pmissa cã vidēt evocacio
ī nati calors ī motibus sicopalibz aue
nicis nocūo ut pz xia zz cao de sicopi
p̃ qd ē xm actus vtde facile solut
cuius ai ptcia formosa ī colorata est
intus facies eius absencia discolorat
si corpis calidi q̄ ē sp̃us l' sangs ptcia
colorat mebra ī eoru retractõe disco
lorant q̄a nãa est / Xim actus ēat
lenis duracõ pox'. s. p hora l' mig ī ho
qd ofende est facile p̃ aptitudine co
sūpcionis vapors ī fuositatum q̄ erat pox'

cē males efficiens / Sz vo ht dña querula
voce lamētet ho est p̃ nocim cer' dela
tu ī cordi p̃ qd cogit gemitū l' querela
sua ostendere d'olore est eni ī aia eiq
pao ī tunc ipam aduoc'e pssiom q̄m
vox est sonus ab ore aialis plata cu
ymagie signdi ad l' aliq zo d'aia. Sz
nd vtrq ht dña adnalem ē dispom pq
poxm facile ī cito reducat appz eo q̄
cerm cor ī alia mbra nõ extite p essen
na ī remota cã sui noti naturo redibt
ad dispom sua ro ūlem quia ego vdo
neuilite decidencie mags q̄ sanitate
denotari debere / Ad huc tm actus
12m visitari pt eo quia voces audit
ut nz organum audit ī pedim est ū p
colliaz eo quia oit aquito pari nnoxs
cer' qd nobilet elongatā ē z amatte
/ Sz ats papiat ī ī telligat voces
astantm az eo quia nec cogitate magz
mediatne opones nocite sui not com
pressis l' ablacõnis nz eni nebulis cer'
medie at postior tu vr hce admnicez
colligancia ut ea lesa nom sit hors ve
tricolors opacs lcdi / 16m vr actus qd ē
in pona pferndi voce facile nte' pt
Aliter eni requirit' vtutes pona ī aptior
spūz motiors āitas admonend organa
vocs q̄ vtutis scitiē pona ī spūz sfi
bluz āitas requirat eo quia vtuti et
organo difficilis ē age q̄ pati
/ Actus vo 17m qd fuit samati apatis
euentz utde facile soluipt ds ei
dubitat q̄ retenco sangs q̄ solet
euari nãle pt esse mal' cã apats ī
mpae ī mailla p colliaz cors adma
tcem puenas agbus ps mags sanis
mstalis ī purior fere delegari ad
maillas ut quitat ī lac gra intendi
feti / 18m actus adhuc āludi pt eo
quia nõ est nom fi stertorem p̃ quia
in cere non fit oppsto tata ni ventul'
nz ī orgams vocalibz ut opteat aclu
sum sum aem l' vaporem l' spm forti
collisione reuerberare ad organa vocalia
q̄ sonora sūt p̃ qd fiat stertor / p̃
qd ē ondit q̄ nõ est nom adesse spu
mam eo quia spuma raro acadit in
epiletico ū dni epia fuit passiule no
tum ipius cer' Etil quia vapor ille
nõ est tate pone nz q̄stitudis nz in
cere ī veut inci vistosa āitas nita q̄
pt spans ī dude sum l' vapore patibz

12m 13m 14m 15m 16m 17m 18m 19m

20m
21m
22m
23m
25m
24m
26m
// arenositate
27m

Retentum quia condensatus anima viscosa faciat spumam vel ampullas / Paucitas vero respirationis que accidit accidens / 20m provenit ex debilitate virtutis atque ex inobedientia organorum vocalium atque provenire potest propter naturalis diminutam humectando quia vapor ille ponitur in pectore speciem male complexionis fecit / Cum itaque immissa naturalis in sua temperamentum virtutis debilitata et organi obedientia afflicta provenire possit respirationis paucitas secundum illius declaratio /
/ Propter quod 21m accidens quod fuit sanguinis ... plus facile salvari potest provenire ex suffocatione matricis vel nocumento eius in dicto / Accidens vero 22m fuit oppositio additio gata scilicet in declaratione propter ... propter violentiam aspirationem irritationem / ... / ... rationatam circa superiorem / non enim usque fine declinationis adeo impedita sunt organa vocis quod respondere non posset /
/ 23m accidens fuit clausio oculorum adhuc in fine declinationis paroxismi permanens et hoc quod videatur propter virtutem motivam musculorum superiorum palpebre que debilitata remanet, et est propter in venorum vaporis que valde grossi sunt et remanserunt in musculis palpebrarum immersi / / Amplius accidens 25m adhuc ad hanc dispositionem accidere deduce et facile eo quia utique aliis resoluta fuit in tempore paroxismi et spiritus eorum paucificatus est restaurationem sui ipsius appetit, que convenit in dormitione fit per conveniens sompni ... et ... in difficile ...
/ Accidens vero 24m salvari potest ex dispositionibus matricis predictis eo quia tempore paroxismi fuit facta agitatio fortis in membris et venis in capite propter quod subsecuta est fortis oppilatio in organo spiritus cordis et in rethe mirabili / adeo ipsam secundum difficultas excitationis a sompno quod ... / Ad 26m accidens dicat quod ipsum est in eum secundum ad suffocationem matricis eo quia ipsa plurimum sit amicice non expoliata arenositate quedam quod non est mirabile si magnificetur notatur magis est cor appetat quam alias partes / Est enim in hac domina urina citrina eo quod tempore paroxismi et paroxismi ... vel propterea est sit distractio membrorum et spiritum ab instrumentis ... et expectare visus cor quod oria nec multum tota nec grossa in substantia aut conturbata apparere potest sed fortasis si bene considerat post declinationem paroxismi ... apparet grossa et conturbata et nobilis tota et maxime si precessisset suffocatio ... retentione / Credo ego quod hoc signum sit

magis proprium suffocationi matricis provenientis ex retentione spermatis eo quia in septimo est hac mulier esse nobilis appetitus ad venerem ut ... et ... ipsius generatione et ... in valescentia magis tempore generationis quam ... generationem neque enim mulieres generantes spermatizant nisi raro et parum propter necessitatem retentionis sanguinis convertendi in sperma quod necessarium est ad fetus nutritionem / Et confirmat istud est quod ... dicitur ... cum ex ventositate fit propter materiam cuius vaporosa parte et ... ... expelli cum ipsa potest ... sufficientia et ita est de retentione sanguinis menstrui dictum est ... sufficientiam evacuationis eius / Si non laudabilis in urina ypostasis ... quia ipsa non est laudabilis nisi secundum quod ... / nec enim credo quod sit possibile ipsam esse ... alba in partibus equalem et in eius ... bene ... in fundo sedente et diaffana vel subtilem que requiritur ad perfectam ypostasim ut patet ... ab ... et ... quod ... quod si ... in ... habere quomodo laudabilis videtur potest propter nocumentum amicice ... cordi ... vel renibus / Sed non dubito quod si bene consideraverit ... percipit ypostasim laudabilis non presenciabit / Et vero ... quod hanelitus difficultas est non magis ad dispositionem matricis provenire potest ... ut vapor vel materia compressionis facta in organis hanelitus non est multa nec multe activitatis ... non multum presenciat vel quia ... hec non ... usque ad statum confirmata vel fortasse quia propter applicationem ... et evaporationem ... resolutum materia ... accidens effectiva / Amplius ubi ... posse concludi quod hec dispositio sit ... cum ... dominanda propter quod nec ... paroxismum ... in paroxismo vel ... sentit dolorem in matrice vel in regione eius ... fundatio ... verius concludendum esse quod hec dispositio sit ... suffocatio nominanda / materia ... vel sibi proportionalis que licet in uno membro non facit ... potest tamen in alio membro ... facere eo quia ... contracta est membro propter quod membrum ... non patitur / ... quia ... illa in membro illo ... stat quod non percipit ... dolorem / Cum vero materia illa ... materia per modum evaporationis elevatur quod dolorem facit in loco ... et non in loco ... et ... ei quod ... capitulo de lippitudine / ... non in ... frigida ... membra quod est in ... et ... lege ibi / ... nec nocumento matricis

Excludit absterca (?) spiracionis elevacionis d-
nis corporis amencie Cum poris eius modo ma
amencie non dolet minus eo quia motus eius
remissus est Tercio quia in principio et clusio
eius cum accidentia sunt recessa in mane simonem vete-
rum apostolorum 2a ibi [Circa principia et fines
quia et beatiora 2us et 3us] Item quia corpus mu-
lieris in quo hic materia continet et aqua elevatur va-
por ut grauium mulieris vel alteri eius non e
tale spiracionis consequitur sicut paciebile pectoris in
quibus predictus vapor recipit Et et quia
mora non contingit in mulierem predictus vapor
Et etiam ulterius quia propter plenitudinem mulieris
et virtutis debilitatem non tanta remanet in ea spira-
cio ut abori cum leuiter in premictere pati possit
/ Amplius accidens 30m quod est magis cordis palpitacio
quod consequitur predictam dispositionem mulieris in tali posicione
propter compressionem spiritualium membrorum et alterationem
et eius spiritus fortem cum non cessauit posita
cessit et palpitacio non enim est motum ut spi-
ritus in membro stans compressionem faciat tale
posicionem ut dominante propriat eius spiracio vel
in presso propter predictas causas / Similiter et ondis-
sit quod prima mutacio pulsus cum eius sit ut in
sione consequitur alteram tamen cordis constrictarum
pulsus autem cordis partes vel omnis animali dis-
posicione permutatus quod est accidens 31m Similiter
enim adebilitate virtutis procedere potest in pulsu
prauitas vel sinconpo Similiter et apula inmissa
necessitate infra temperamentum videlicet procedere potest
Et etiam et inobediencia instrumentorum pulsus contra
forciorem quod tamen id est si dure vel omnis esse tene in
vicem complicatur / Accidens vero 32m et per
multum quod in ea scriptum est dicendum quod et licet
tamen manus dextra complicatur cum dextra
simpliciter teneri et dextra partis thoracis prae
mire potuerunt propter dislocaciones predictas
membrorum tamen et quod in augmento persevari
posset propter debilitatem virtutis motive et spi-
ritus per partem pectoris et quia tela accidentia
contingunt cum necessitate auctoris propter et pedime-
tum debite aueracionis in est quod spiracio
pectoris corrupta est et locus ibi perseuerat
dolor quod est accio corrupta spiritus tactus
et partem pectoris usque adherenciam eius dextram Cum
et substetata virtus debilitata sit et quod
notum in pectore in ventre esse par posita
virtuti substentative complicitate cum dilatacione
noti tenet membrorum adiuuancia dextra posita et
posita mocia motus ipsum ad dextram oppositum
motui predicto quod autem timor complicitate
posita cum mouetur ad sustentacionem quod est virtus
Supero et fundamento ad contemplacionem solum potest

33m / Volun quod est contraccio motus digitorum
manuum · propter enim pectori amencie contractum in
ipsa 6a et 7a de spondilibus dorsi notum quod
contraccionis et predictus digitis autem in tali posicione co-
quia tunc pectoris notum excellens est contra-
riatur digitis manuum primos amencia
oriens per spondilos ea decimas per quos tamen
motus manuum et digitorum viget et conser-
natur ut colligi potest parte prima sua doctrina et summa
de venis olentibus amencia et pre in anno
etha spondilum ea predictorum Cogitatus omnibus
ea dare potest quod hoc accidentia omnino excludit
dispositionem huius spectabilis dicte suffocacionem esse mulier-
ris dinoscendam / Nec etiam dici potest quod ipsa
sit epilencia licet contra eam in casu adtra cum
duracione prostracionis et quadam contraccione manu-
um et faciei discoloracione et aliis dictis et
abea et maxime quia ut in pluribus fermatur
epilenticus / 2o quod non audit nec intelligit et
narrare nescit epilenticus quod et qui et quod
ei successit / 3o quia in spiritibus epilentici
virtutis perturbacio tam in exterioribus quam in in-
terioribus ut in pluribus / 4o quia numquam sunt
vene epilentici sublingua hec autem consoluntur
apoplexia Cum enim euadit apoplexio plus
narrat ea quod sibi contingit audisse et intel-
lexisse et reliqua sicut ipsius adinuicem non time
rem longinerem / De stupore non dici suffocata
quia non sentit nec post ad suffocacionem sentit
notorie fortes perturbaciones in corporibus eius
in toto nec in vase spiritus corporis parum
sentit sic in stupore nec et dimite sentit
quod sunt accidentia stupori et sunt contra tela aut
absolutum apoplexia autem si quis contingit
sunt intensiue leuia et extensiue ut corpus
dictus est / Etiam suffocata excludit signa
litargie nec enim ~~litargie quod~~ contrarie febris
nec pulsus eius est plenus et vndosus nec
faciei permutacio adcolores rubeos in ea
perseuerat nec dolor in posteriori parte capitis
suffocata patitur / apoplexiam autem recepit in litar-
gia / Adhuc et quod suffocata non habet accidentia
vel signa conueniencia cum sincopi contentis
apparere potest / Primo quia paulatim magis
et tardius euenit suffocacio quam sincopis
/ 2o quia in suffocacione pulsus non remanet
fixus secundum diuersitatem magnam nec sum to-
pressionem forte nec excellens sicut est 3
hic necessaria cum in sincopi Et et per alios
sensibus dicendum potest / Vltimo vero quod hec
dispositio non sit spasmus dicendum in amencie autem de
compleccione faciale videri potest propter quod non in ea
muer cum huius spasmi effectus in toto vel

33m

32m

34m

36m

37m

38m

[c. mitte]

Adeniata pte. Postqm at facile valde gredi pt q hec cu spasmo no pveniat admas pveniente amala qlite vapoz l' mcep q in veniunt in mitice sit neqz hoc tollit q hr dissoni psonat d debeat q z zentis alijs acci b) que assata sunt psonat sdna poz ulta pdcta si no timerem fastidiu. hec sunt q in dissone huius mutifice dne videntur gcludi posse exhis q in scpta sunt z exauctoritatib z ronib pattas q z in posterius gfirmari videbuntur pregim oratum qd infus explicabitur.

Pro quo regie matino ordinala scta de scribendo opus az pscribere re pintencones z insura mtlia huius dissonis eradicatam qd in satis pole ve esse acto supto ab etate z gptois noticia q sat laudat z recin quia multoz pmitudo z festinatia ipoz me diuant ab hoc ppostio solum ea remeda in hac dispoe obsirada tismito gra teptatre cuce hu dissonis ppans gceis accipe nobile innatu in cura huius dissonis Cri d in posterus videbit optim scribet in z ego ra gtenda si facultate ingenij mei pmissoz deluadacon h cda no debe esse optim eo quia video exami um doctore sue dissonis pcedunte viz altissie gtuplacois z altissie ste cu oia hec z maioa gsedent gmedari pnt Et at ht ca infra applicanda plume modu.

Pm est ut leni calefactoe calefiat hc cerotu z applicet se umblico z pe ibid gser. vetur z no remoueat q) pse cadet speto cm in eo videri innatum nobilis laudis. Cerotu est f. de galbano i fora rotuda. Zm no inserm e elect istud q pro hc grlo sc dna om dic acct z m. p usqz ad v. cu aq decoct rad artemisie bn zuchate z calefia z tardet pqipm abu admistoz hop nz donat pq eius assipcom n phom vna elect e depslio z insit tt. q. Scdm no remediu e usus haz pittan q gbus om die aut salte altia die me assupcom pda elect acc vna i mec aq cena cit ei ut speto gcess ibus innati nobilis laud q gcede dignet altissimg q viuit pm sita scta Amen. Cetuat d scpcio Rx pillaz d in ou z ij. pittaz d aloe abluto z ij. sforme pitte cu suco apij p descpcombus inst p) aliquos dies remisse sunt iste. Tm iq e me sunt cerotu istud eius d scpco lt est. Rx galbani ela z j. bdelij moll z stalbidi

z m. pulvis mitarie z j. s. z s. dissolua galbanu cu aceto diligent z colet dm st addat pul. ssti. Zm remem pme gtu q alias dom dei appetaui. Cuius d scpco e ita Rx polip recet mdati tb. j. sene. viol pnor sebeste tamal pass an z iiij. m. aq font tb x. buliat oia sil i predca aq usqz admedietate i qua i fusa p masunt pdiem naalem dm colent z exprimat solemit z dce colatue cate addat psilij tb j. z pritat ibid usqz qo muilago gene exthi posset z tuc colet z exprimat dem pdce colatue addat zuc. albi 2a tt iiij z coquat itm sl leto igne usqz qo coagulari ceperit z tuc p. dcs oibus sradant pulpe tamarin et cassie extracte cu pdca decoc an tb s. z itm leto igne coquat usqz ad i spissacom gente z cu i frigidari ceperit addat sspecs iste Rx sfrodij reubarbi sandalorum amboz ro. vio. sc. ssilus albi sem ptu endie lactuce scar sem diagg. amli rasue eboz gu ax berbis sutre ligri anisi an z m. diahdij z v. mirab. indoz emblicoz an z vj. oia pse subtile pulurizent z addat in mortario dutisse gterendo i corpent ut bona heant electuarium. dosi aus e aq az m. usqz ad vii. Zm remem sut pitte quas notare sto. p. de iusto quaz descripco Rx sseleos rubee tintor pulegij mediani cassie fistule mestte gnoz peonie calami arotici an z vj. mirra ela z m. spice nardi z j. fiat pitte cu suco artemisie Si bn gteret sunt potetes in mdificando z gfortando muem si no deut gbiberi cu pnca mestale fluxus n sut diuitus dosi eaz e z j. usqz ad z j. s. vin si pdcas pittas solutas desideauit ds efficac sup addat descipcom haz p aloes abluti z m. z erut mediocrs solutoes ers. Accideaia q gnosam dnam ista molestat reddit eas sat in de faale exps que puti ano sua dispon intes applicanta noai scpta fuerue Sunt e hc accna sme capiti sue scon gbga no gde p assensu z mbb pdcas anxien si pdepedenaa se hnt admiticem pcolli aq ipig adpdca meb immo adpna plimas fere hnam corpis ptcas su i hc accia saluet p gpassiom absoluta vl simplicem alteacom amice coitata pdcis mebb su paq naporen l' male a

Matrice adilla membra quantum quod fuit aut
prima in minice corrupti vel in venis adiacentibus
ei vel fuit in sanguine menstruo quod in mortua via et
naturali pugnacione retentum corruptum sit vamenus
propter quam transmutetur in maximam malam qualitatem pravam
in malicia vel 2am ut quod sanguis menstruus
in quamdam venenositatem post quam fuit tamen
hoc satis facile probari potest esse tamen horum
actionum inductivam / Neque tibi hic molestari
volo ut ego credam hanc dispositionem simpliciter
reperiri in minice quia periculum et notum propter malicie
le complexio propter diuturnitatem et fortitudinem accidentium
agitata sit in suo corde et capite et fortassis
in epate eius accidentaliter potuit corruptio
in eius sanguine aut saniei ipsius quod apparere potest et
demonstrari ex permutatione coloris eius ad sq
ualidum lividum et citrinum vel subviridem /
Et ex permutatione habitudinis eius et prope sed fuit
corpus quod adfinem vel sicut corrupta Dicit enim
hoc videri potest ex tumore et inflacione fa
ciei vel confusione habitudinis ad cacexiam
similitudine qualis erit epaticus ita nominatis de
quibus spectandum est 18a 3a in ca de egritudinibus
corporis Et intelligas 10 et hoc sigillatim capitulis
Et 4 / 9o de acci et mor capitulis
2o et 3o in arabica translacione secundum quotacione
mea / At vero tamen nunc credo malam complexionem
vel compositionem in corpore suo corde vel capite quibusque
communicet quamque contingat esse magnam et te
sine quia cum accidentia in hac estate fuerunt
extensive et intensive maiora quam priora si
lapsus in predictis membris fuisset nobiliter
intensa non possem ego credere quod hec domina
in pregnata fuisset Et si adhuc corpore
et in pregnatione in credisset non fuisset felicitatis
eius fetus propter dispositionem malam aut in minice
preventam aut aggravatam ex mala complexione predictorum
membrorum et menstruorum primus Ex quibus omnibus in una
summa aggregatis apparet quod modus regiminis huius nobi
lissime pendet ex curacione vel rectificatione ad membra
bra priora nominata et ad minice primum in tamen
secundum quod in fine in regulare videtur per rationem in ista
precedentium esse ut nunc sequitur
Est igitur primo in ordine quantum ad ministrandum clistere
hoc in hoc electum tamen non diu post affligit
et est ab hora .iii. usque ad .xi. aut in mane
in principio diei eligenda ratione constante virtute
non timere ego predictum administracione clistere
tamen istam accidentium potest sed duplicando tamen
vel alias morando eius acuitate eius descriptio
Rx graminis sisamini et femugreci ana .lmi. radicis
altee minute incise ana .m. 1 s. camo me
lilot fenis ancti feni ana .m. 1 s. fenis malue

Et altee ana .m. ii. coquantur omnia in lb .iii. aque
usque ad consumpcionem medietatis et colentur cum expressi
one forti et huius liquoris accipiat lb .i. ole
is de violis communis de sisamo ana ℥ .ii. cum
ʒ .s. salis communis ʒ .i. s. zuc rubei ℥ .ii. fiat
clistere Et si quis cum hoc clistere considerauit co
veniencius attrahere ventositates predictas de
mum addantur cimini carui. anetos ana
.m. i. // Facto vero predicto clisteri nocte
sequente vel tercia post illam solvatur hec domina
cum hoc / securo medicine in quo est in tendo
mundificandi et confortare et aperire dulcendi
tamque de scripcio Rx aque buglosse aque ca ve ana
℥ .ii. zuccari ʒ .ii. manne electe ℥ .i. s.
et decocionis florum buglosse sene ancti et cimini
ana ʒ s. salis gemme gr. .iii. peuidiarum ℥ .i. s.
seminis gr. .v. fiat omnium horum infusio que
ita remaneat per diem unam naturalem et in
aurora sequentis diei calefiat tamen et cum ex
pressione quanto valet et addatur ei ℥ .i. zuc
al et cum bibat Et si contingeret quod non vellet
accipere clistere predictum ante hanc medicinam saltem
ante quam accipiat eam faciat sibi suppositoria de
melle duo vel unum usque quo fuerit collectio
fecis educta et tunc ex oblacione huius medicine vel
clisteris hesitandum est eo quia pregnans propter
duas dispositiones principales / Et prima quia ipsa
est in mensibus pregnacionis quibus data est
cavendum licencia per ii. 4o afforismorum / pregna
tes purgare sed et Et 2o tamen quod data
quod adhuc esset pregnans in aliis temporibus hec
tamen non sunt contraria quam sunt medicine debiles et
non violente Et sic autorum non excludunt
medicinas debiles immo fortes / Postquam vero
hec domina secundata fuerit quod omnino non tamen vir
tus procedat tamen ipsam faciendo divisiones le
nes quam magis amice fricoribus principaliter qu
atas divite primum levi tamen tractus propter prictorum
ambonis et in sterium quarens est ut fiat levis
curium fricacio agemui in fine tenendo versus
pedes usque quo aliquantulum membra eius in grossent
et rubescant et debet hec fricacio fieri cum pannis
mediocris asperitatis actu calidis Cum istam
superaddendum sit intus non fuit per precedencia al
leniata est quod sit cavillis pedum eius per
messam iiii digitorum quam mediocrem faci
ant compressionem et stringunt usque quo appareat
quod deinde est pestulancium fieri / Cum vero
istam ubi predicta non conferunt quod fiat ap
plicacio ventosarum super carnosis partibus in
terioribus tibiarum et stringunt secundum scarificacionem usque
quo ad deinnato per earum applicacionem sed
quod videatur predictas ad ventosas et ligaturas

Neq̃ꝫ intelligas applicari debē coxis ſꝫ qd
ſi ꝯſueuit ne ꝓꝑ fortem agitacōm ī fetu ꝛ
ī humoribus eius fiat de aborsu ſuſpicio
℄ 5m in ſtem ctm ꝯans ad diuiciend' ubi ꝑ
dca nō bn̄ ꝯualuerint ꝛ diuisio q̄ magꝭ
ꝯfert actibus cordis ꝛ epis / ꝛ est ꝙ ī ad
iutorijs apud pꝰm spatulaꝝ ī ſīus fiant
ligatur̃ cū ſtrictur̃ ad lenā dolorē per
ducentes ℄ 7m in ſtm ad hanc intencōm
ē ſm ſtaꝝ applicacō ī carnoſꝭ ptibus la
teralibus colli ſup oſſa ſpatulaꝝ ī ventꝭ
℄ 8m ī gemin ꝛ ſolemnis operis ꝫ ut ꝓhibe
atur eiꝭ ſup aſcenſus ꝛ ventoſitatū
ad ſiora aleuatō cū meis int poſitis i
ter ſtom ꝛ inferiorem qbus ſit vtus frange
di ventoſitates ꝛ repellendi eaſdem cū
virte carminatoīs ꝛ ſtiptꝭ q̄ oīa ſudet
ī meis remiſſe calīs humitibus aliq̄le
leue faſtidiū ꝛ abhominacōm ī ponere
eiꝭ ut est de ſcōpois hꝫ ceroti ℞ ///
ſiuach gallaꝝ cipꝭ maſticꝭ ſcis platꝭ
añ ʒ. j. coriand' ꝑꝑati ʒ. ij. reſine alōe ʒ.
. j. galbani ʒ. v. diſſoluat̃ gūe cū aceto
citoniorꝭ ꝛ modificet̃ a ſupfluitatibus
ꝑcolatura dein cū ī ſtari recipīt appo
nat̃ ſpēs ꝑdcās ꝛ fiant cerota duo
ſpica quoꝝ vnū ſupponat̃ vblico ꝛ ibid'
reſiuet ꝛ atꝫ ꝑmutet̃ de ipo ad reliqꝫ
℄ 9m in ſtm est ut ſi ꝑdca dna nollet
ꝑdcm accipe ceroti fiat ei hꝰ linimētū
ab vmblico ſīrius ꝑ oēm regiōm ſtoi ꝛ
ypocundrioꝝ ℞ o de hēgn ʒ. ij. olei d'
ito ʒ. j. laudani elā. ʒ. ij. ſtoracꝭ ca
ʒ. iiij. ſqñati cipi calami arōa ſpodij añ
ʒ. ſ. coriand' ꝑꝑati ʒ. ij. cere q. ſ. fiat
vngtm molle ꝛ calidū applicat ut ꝑdcm
est ℄ xm in ſtm ꝛ magne neccitatꝭ est
ut ſi ꝯprndiū in ſtō eius corupta eē
intꝫ cibalem l' humoralem q̄ ictum ī di
net ad ſiꝰius ſtoi ꝙ cogr̃ ꝯnauſea et
appetitu ad vomitum tūc educat mª cū
leui ꝛ ꝯſueto vomitō cuiꝫ de ſcōpo ℞
ſij ſīmꝭ acetoſi ʒ. j. ſ. aq puteal' ꝯſſe
ꝛ viſcoſe ʒ. ij. miſce ꝛ tom tepid' bibat
Et ſi pꝫ ipius aſſūpcōm ꝑ horā vna vl' ij.
nō euomuerit ī ponat ori digitus at
pena cū q° titilacō fiat in pꝰo yſofagi
ꝛ mª educat ſīꝰius ℞i d' ꝯtigerit qd
corpulenta mª. ad ſtom nō aſcendat ymo
ad inferius ꝑcipitaret tūc ꝯfortet̃ conet
eius ſb ductō cū hoc leui lenitio ꝛ abſter:
ſiō ℞ aq decoctōis tamarindoꝝ ʒ. iij.
gelemabin ʒ. ij. miſce ꝛ da tom ī potu.

Calid' hō in leniendo in adendo abſtergendo
ſtom ꝯam' modificata pt ℄ xim in ſtm
est ut ſi cā noti illatā in ſtō ꝑcipiebat̃
eſſe intēdō ventoſitū qd cogit extēſiōe
ſtoi cū gingulacōe ꝛ rugitu ꝛ intrire e
ructuacōm tūc ſb veniat̃ cū elecꝭ d' ſcōpo
ab A. 2iª ʒij caº de appetitu ꝑgnantꝭ
in fine ſꝫ hunc modū ℞ cimini in ſuſi ī
aceto ꝑtdum dein ꝯciati ꝛ torefa
origani olibani oīm añ ʒ. j. caſtorei ʒ. ij
gelemabin ℔. j. fiat elecꝭ de quo ī mane
añ cibum ꝛ añ cenā ī ſero det ʒ. ij. l' iij cū
aq decocꝭ gariꝭ ꝛ in dubitant̃ iuuatū ꝯ
vellens ꝑapiet ℄ 12m remem ꝛ magē
neccitꝭ ꝓꝑ ſincopim ꝛ ꝑtſim cordꝭ eius
ē epiā ꝯtrā ꝙ calid' cū pano d' gna
applicet̃ ſb maxilla ſiniſtª ipius añ
prandiū ꝫor viribus ꝛ pꝫ prndiū ꝑ vnā
horā uſqꝫ ad horā cene ſaltē viribus
vm ꝛ eīt in eo iuuam reſpiciendi ſuo
ſitates ꝛ maiꝭ ad pectꝫ aq d' ſcōpo ℞
aque acetoſe aq cicoree ꝛ meliſſe añ
℔. j. doronici ʒ. j. ſ. oſſis de corde cū
fragmētoꝝ iacincti ſmaragdi ꝛ ſaphi
ri añ ʒ. j. margaꝝ ʒ. j. folioꝝ auri
cū ꝑdcās ꝯtoꝝ nūo. vj. macꝭ gariꝭ.
lignal' añ ʒ. j. et ʒ. ſ. aceti ʒ. j. vini
maluatici l' albus bn̄ ſuaſi ꝛ abiq ʒ
iij. miſce tom ad ī vice ꝛ bulliat aliqꝫ
ebullicōibus ꝛ fiat ꝯco ut dcm est //
℄ 13m remem ꝫ ut ſi hꝰ dna nō vellet
epiā ꝛ ctiā dato ꝙ ipm applicare horꝭ
iam ꝑdcis ī in remedio nō tpe ſi' regiōe
cordis ꝯtrā tenear hunc ſaculū collo
alligatū ꝯ de ſcōpo ℞ ſpēꝝ elecꝭ de
lignal' ʒ. j. iacincti ſmaragdi ꝫaphiri
añ ʒ. j. oſſi de corde cerui ʒ. ij. oīa pſe
ſubtilit̃ pul. ꝛ ꝯſuant̃ ī ſacculo de ſin
done de gna quātite ſemiſſ ꝛ apli
cet̃ ut dcm est ℄ 14m remem ꝯans
ad modifiᵈᵘ ſtom ꝛ ꝓhibendū aſcenſum
fuoſitatū a inrice ad ſtom ꝛ ab ipo ad
cor ꝛ adcat̃ ē hꝰ ℞ mell' ro. co ʒ. ij.
lignal' ʒ. j. miſce ꝛ det tom in potu cū
ʒ. ij. aq decoctōis acetoſe l' bugꝭ ꝛ ē
de meis A. de ſcōpis 2iª ʒij. de vti
regiē ꝑgnantꝭ ℄ 15m remem ē ꝙ hꝰ
dna ꝑ añ cibū accꝭ rotulā vna hꝰꝫ
ꝯfecꝭ ꝑ horā añ ℞ ſpēꝝ elecꝭ de
margaritꝭ de ſcōpoē A. caº ſtatim alle
gato ʒ. ij. ꝫut al. ℔. ſ. aq rōe q. ſ.
ad coquend' ꝫucm ꝛ fiꝭ ꝯfecꝭ in rotulis //
℄ 16m remem ad intencōm cuiꝫ ꝑdcoꝝ et

Rectificacionem stomachi et consumptionem mentis c[ontra] visus tyriace andromaci cum tercia sui parte de electuario de seminibus quorum amborum commixtorum accipiat ʒ. ß. aut ℈ j. in mane alias cum ℥. ij. aque de coctione generum nuti et in vero meo iuvamentum nobile ut appere potest ex virtute componencium //
¶ 17^m remedium est ut hec domina contra pectus cibum cum aceto fructum vini de diacitonite fructus tempore modo ℞ pulpe citoniorum conservate lb. ß. doronici mastici macis ana ℈ j. gariofilorum ligni aloes ana ℈ ß. fiat confectio in rotulis ℥. ß.
¶ 18^m remedium est ut semper in manu sua teneat pulverem istum in sindone ligatum quod sepissime odoret ℞ coriandri non preparati ʒ. iij. castorei ʒ j. se. nasturcii et eruce ana ℈ j. laudani ʒ. ß. fiat omnium pulvis de quo fiat ut ¶ 19^m remedium est ut hec domina super caput eius teneat sacculum istum a principio capillorum usque ad zenit idest ad verticem capitis super extensum ℞ ambre gr. vj. muscı gr. ij. melisse basiliconis ligni aloes maiorane assari sticados ana ʒ. ß. gariofilorum ʒ j. ß. rosarum ʒ. ij. fiat pulvis subtilis omnium preter et confricatur consuatur in sacculo de sindone virginea facto serice latine iiij^{or} digitorum ¶ 20^m remedium est ut locus nucis eius a spondilibus rectum usque ad finem spine sepe inungatur hoc linimento ℞ olei de violis citrinis de nuto ana ʒ j. ß. terre de rosis ʒ j. sandaci galliae muscatae squinanti ciperi ana ʒ. ß. pulveris melisse ℈. ij. cere quantum sufficit fiat unguentum molle et liniatur locus ille cum ipso calido ¶ 21^m remedium est ut hec domina sepe masticet folia mente sorbee in stapite suo aut saltem mente aquatice in ripis fluminum inveniente que a quibusdam sapientibus balsamita nuncupata est
¶ 22^m remedium est ut hec domina alias saltem in die semel inter coxas eius teneat frustum coti magnum calefactum et suffumigatum cum pulvere gallie muscate ʒ. ß. proiectis super carbonibus ignitis
¶ 23^m remedium est ut genitalia eius vel inguina aliquis ter inungant cum coto oleo ita ℞ olei de mastice de nuto ana ʒ. ß. gallie muscate ʒ j. terantur simul ultimata contricione et coctione cato fiat linimentum ¶ 24^m remedium est ut iste interim omni mane ante prandium fiat pedum in fusto et eorum ablucio usque ad medietatem tibie cum aqua calida huius decoctionis ℞ rosarum generum mixti coriandri preparati ana m. j. ß. melisse recentis vel sicce m. ij. coquatur omnia et fiat ut debitum est ¶ 25^m remedium est ut hora qua cum apparuerint ei accidentia prenarrationis sensus et motus super capite effundat oleum calefactum

de maiorana aut olivarum nardinum aut liliorum al. a commissura sagittali usque ad locum quantum possit colli cum spatula ut secaret ipsam a tonsitum in subeat vel appositam vel alterum dispositionem malam ¶ Ultimum superaddendum omnibus predictis est quod in regimine ex parte ciborum et potus hec domina magis semper caveat viam unam mitem siccam calida et aromatica ipsam enim docuit A. 21^a. 3^q. c^o de cure provocationis et gratia huius affirmavit ij. vinum nigrum esse in hiis casibus conveniens et non album ad hoc ut aliquantum confortet matricem et cotidie donec et sit capiti et superioribus minus effumatum et omne tale convenit ei quare est cum aqua extinctionis calibis Evitet et caveat debet carnes omnes et cibaria grossa difficilis digestionis Et effugiat et iuxta omnia pinguia nitida et unctuosa et acuitica effumantia capiti et excitativa ventositatum Reliqua de se ipsis addendo et horum omnium cancionatione applicatione relinquo peritissimo phisico suo qui tamquam sapientissimus horum omnium regimen et maiorum gubernari posset et hiis ita conglutaverit applicatis altissimus omnipotens hanc generose domine sanitatem restituet et appetitos accidentibus preservabit quod sui inna dignetur facere qui cuncta benefaciat et regitat Amen // Post consilium iam factum transmissa fuerunt hec tria remedia primo Jan pabstinado patri et feliciitado enim ne perderetur ¶ primum est hoc ℞ specierum diamargaritonis ʒ. ß. specierum electuarii de ligno aloes ʒ. ij. zucari rosarum atque ℥. ij. conserve citoniorum ℥. iij. foliorum auri numero vj. margaritarum ʒ j. fiat electuarium cum sirupo de corticibus citri
¶ 2^m est hoc ℞ specierum rosate novelle ʒ. j. ß. terre de rosis ʒ. ij. zucari al. ℥. v. fiat confectio in rotulis tum dragmarum ¶ 3^m est hoc ℞ aloes abluti ʒ. j. ß. gallie muscate ℈. ß. mastici corallorum ~~rub~~ xii acacie ypoquistidos ana ʒ. j. ß. succi ~~corallorum~~ rosarum aque plantaginis da ʒ. ß. amili ʒ. iij. et ℈ ß. fiat ~~linim~~ linimentum in mortario

Magnifica ac preclarissima domina etate 19 annorum vel circa iudicio meo complexionis permixte ex flamate et colera predominantibus cum eius carnis exterior color tendat ad albedinem pallidam potius quam ad rubedinem tendentem quamvis in prima generatione esset melioris coloris et pinguedinis maioris circa hirtudinem pilorum superiorum colorum aliqualiter licet ex sue aegritudinis longo processu et capillorum coloris sit cinerius et tarditate locomotionis eorum de facili variabilis atque reducibilis ad benignum

pgna sui pgna^e ex femella a 6^a z 1^a
eiusd pgnacois vexata fuit ttis dieb
plimis angustijs reducentibus ea q ad
sincopim cu paine aliqli a sinistra regioz
pectoris a cor q passio p q tos dies visa
est evanescere ea remanente in optio hitu
appty taxositatis z coloris ac malis dis
posibus nalibus gtie cu malicia rgio a
fructu mltiplicacioz z alioz cibacoim
tadem du fuisset puerpa feculis valde
robuste z cpletissime cohot pd ptu //
Circa 2o^a^ sui ptus gmota maxie fuit
ex ppatiie dilectissimi giugis sui mag
fici galasij que sensit egne qda ce
max^e gnatu s. dolore qdam i intestio
reo appime tenodate ipm tuc tpis q
passio tande reducta fuit ad fistulam
exq cirugici cqda veneti bnfico appima
cura suscepit qq ut timeo no bn pfcam
q occasion hc dna ptu pmo noticia gtie
uacabat lacrimis sic q nec fuit ut cu
visitaret i eod tu palaco qbi in diebus
hc pa^o plibus viabus ei supueit q dna
brevi pcessu tpis ex masculo fetu pgna
ta est in qua pgnacone in eqz vexata
fuit hac paine z si in tdum vix pceptibi
liter ddtaa eud du pueisset ad pgna
com itm ex femella hc pa^o tande i va
luit qr ptota pgnacom valedig ac sepus
i valescens a fine 6^ti mesi sue pgna
coris mtd bis mtdu ter in die mtdu
p q pcessum ult^a sexies vexabat hac eg
tudine nec sbito in hoc pox^o coruebat
intrdom si sic fuitulus qdam pmoueba
petens regioz cordis cu dole custco
que ipa psenciens lco adhebat l appo
diebat se alicui retinacto ut melius co
tinebat gtigebat. Infrigidabant exima
pedes s. crura z manus. z i facie ficbt
exangius ic. cu oviente variacone faci
ei sine coloris l eius ptqz in declinacoe
i qua pox^i^9 intdum occupebat p horas
intdum ult^a intdum inq vociferas gtie
no mltm elata voce si sic aliq^o vexate
oppssa tadem i tepstoe pox^i reducebatur
ad disposicom sibi gnalem p q cuiq pox^i re
sotom at si fuisset ex sopno expercefca
videbat ludebat cu circustantib z ad e
loquebat ut prius n q i bteus gentine.
pox^i^or psticebat asserebat qz p^q pox^i^m
se audire voces astacu z ittige eos s
eis inime posse videre. Intdum qz sr
addita e pa^o passioi p duos ei insos z ult^a

Ante ptu supuet habundancia lactis i ma
millis ex cuius tascacoe mtienbq remedijs
potius q medicalibus qbus mtieribus
pmcius quiescebat ceu gsued^o z dnaz
puet ab apa vez pectoris etc

Hic venandus i xpo pr z gnosus
vir de nobili pgenie barbaro
sic nuper accepi egtat ex no^te
auris eplici. Pm qde est notu diminicois
auditus. 2m est sonitus pter nam i aure
pceptus. 3m est fluxus l exitus hitutis
corrupte ab aure in ppollatam evenienis Et
hc qd no^ta lz nuc no appeam excellea
sut tu venda mltm. Cointat em cpleta
surditate subsecutura adea ipa qz no^ta
pdca in vicem sut dependen^a vm ex aliq^o
sicut mic descendendo az Nam e ei oem
hitute pter nam l corrupta emanetem
ab aure. a^t esse pp no^tu 3m auri a p
colli^a. Si em e^t pp 3pum no^tu auris
a^t m^a i^a corrupit in vels z arbis minu
tissis dissemnatis ppanictm vestigete os
amfractuosu aures intus. Et h^i qd modz
excendi exitus raro gt siplex z e hitutas
ulde paucissia Capus em mebro no pt
mlta pse emanare hui^s Et gpndet h^i
modz phc signa pm paucitas z sbtilis
hitutis exeutis z raritas exitus eiq //
2m est parua pseudr^a illius exitus, q^m
est sfacoi male gtis. tate cu titilacoe pt
sacone l pruritu mea. 3q modz de
scensus hitutis ab aure z frequens eve
nies est abulcibus in venis in panicto.
Iam pdeo q potuerit subsqz sitem gtis
fcam apimtia ca ut appima acu arista
z gstibus. A^t subsecuta fuit vlca i^a
ad apata colica pdci panicti z hc fre
qnter evenit Et venit in cogicom hoz
vlcm phc signa pm q pcesseunt doles
ptsacones z febres ad qs gsecuta fuit
subita exupto cu educoe mei samate
virulete fetide l alit corupte Et hc qd
mei corupte emanaco frequet mlto tpe p
severat ita q x. l. xv. anoz spaco vix
bene cuat nisi avite scia z ope bn cto
pducat d. hq mei putia cpross adno tu
diminucois auditus a^t qz ipa opilat vias
trasitus spus aetis acer^e ad organu audi
tus pdcm. At qz pdce hitutes mala
gtie corrupit gtiem panicti auditi. At
qz pp i fusioz pdcti panicti amebus ill
spes sonoz no bn recipiut in organo

vel panicto illo nez in medio meneo audi
tus z ꝑ ho diminte audiunt tli paretes
pot z ab his vlabus gnari notu cor[um]
auditus vapor ei l' fumus q eleuat amebus
pdos recepty in panictu illu reputat ei
varios motus s[ecundu]m q[uod] e[st] sbtilite l' grossiore
acuitem puraom l' mordicatoz z organo
audity fram anaporibus ill' Ex ho em
fudat[us] gdudit[ur] in illais plurz aynou
Si em vapor ille acuty mtus fuit at
pume panicti illius motus z vyorz vei
enon adipm acer[us] popiet auditia pon[er]a
motu sitam pcussioi aer[is] armorz l' a[...]
rez unde sonatiaz z hic motus ttis a
sapientibus timity apptlatr Si d. ts vapor
z mtus z gssus z aquee ne ptiopans
fuit z vehe' agitaty z subito intrat re
putat auditia pon[er]e motu aq[ue] d'fluent
Ct si pdcos vapores gtingt vehet[er] co
llisione verberari ad panictm no vehe'
i fusum reputat auditie pon[er]e motus
gsites collisioi z reverbaon aer[is] aflatu
uente vehe' collisi ad siluas l' pietes
l' ad alia Et hc oia aimz illusibus no
tuta corz auditus noiant ttes ei moty
i me[...] mtneo panicul z ivuis cati re
putut se ipos esse extius i ae z uetos
l' in me[...] extito in quo nequaquam sut Ex
qbus oibus taq[uam] exfudat[us] gdudit q[uod] hc
no[...] ta dimicois qz cor[um] in auditu gtin
gen[...] facile pduce put ad destrucom //
audity sine ꝑ maiore corruptom i na
gplonali eueiente sit ꝑ oppitoes vel
apata l' alias ext[ra]nes gpoles sbsequs
Eme ꝑ magsficata solom gtis i pdcos
ptibus . solo ei gtis mebrorz e ma
xia cu debilitatz mbr ut z[...] pi ca[...]
de caus debtitz mebrorz z po d' aeri
z mor collid Eme ꝑ ttia vlca gtin
gat in aurib' mtaxi sordicae q ptibe
at recepcom spus atis i organo audity
q z sordicas phibeat recipi spes so
norz morgano audity detato dur
gtingt pq ttia vlca emane cicat[ri]ces
magnas in organo audity ex q' ipm fi
at no bene sonorz // Nam aut d'da
re oz q notu auditus pdca gtinge
put pcollit amedullari sba cer' cu
panictus eius ut pz i sinsen l' i frana
bito in letargia l' cogelacoe i sub in
epia z appo[...] z gsilibz Ex[...] gtinge put
pdca notu pcollit organorz audity a
toto ut i febz z ab aliis ptib' ut ptore //

ptmoe sto sple retibus z mitoe z[...]
quorz qd notorz in venos hebtu ppe[ra]
sig d' duce i cogicom notorz totius aut
a[...] pan cor[...] Sed quia hc no mtem
vmr adpositum. faciē ideo resecam eff
ugiens z longitudine Et qd d' dmsecvibz
mtbris freqns z cu augedi notu i au
ditu i d salua enidenty z freqntius a
sto ꝑ ab aliis mebris Nunq qd noti co
gitom conca aurib' expte sti pueniu
pm venosz sigru signaciu notu replois
dolis tesioms at altius noti sti qm
tiy discreto horz notorz e ssil lesio
in opionib' mbri eueiens aq[uo] pcollit
ledit alor Insuma i dispo hs Reue
redissi ptis dni pthonotarij barto re
duat adnota s ordiem declata que
sunt vlca at solces gtis in organo au
ditus extiai Primo qd tnois dis
pone xx. m vident cau nom obseruari
ut mut sep pmy cu pteret ve'l . di. co no
malu abluendo ti liceat diffise mtem //
oppetet extende calamu si tpus adeat
Itaqz vir iste moria gtat i eunte do
mo z camal bn catis z oid effugiat
flati venti orientalis z ocidetal mag[is]
Et effugiat strepitus oms z fortes
motus sonatiu corpm aem i petrose
colidenou Caueat acutu z approximac
ad canty mtem excelctos qm excellentie
oms ssilu corrupit ssus zo d' aia
Caueat ablutae nilorz lutibus testu
diales reuolucioes ymo morari z diu
star in eis no est tutu Caueat asstud
vestiu gpmenu party vet[us] in testina z
ypocodria Et oia ca' eius sit bn mu
nitu i filis suffulcz dossibus variorz
pellibus volpinis z agninis In cibis uo
z suma euitet oia mtem vaposa ut bro
dialia pigua lacticinia fructy mtos
bletes spinachias ptu' cue z alias fras
z herbas Caulos uo z rappe meta
feniculus pet sepillu ruta salma ro
smaring z sitos cate plata aptie sut
z radices tale ut pastinace carote ra
pocoli z gsites sunt veles Legumia uo
dittant pter rizu z pamen z far d'ordo
z cica rubea gfracta De carnib' lau
dant vitulie capolune castrate z lepo
rine z de pullis oibus z ꝑe collubell'
q sigtarez gplete hnt in hoc cau Ide fasi
ani pdices starne fracolim meruli z
sic de singlis minutz auib' // Et fructy

vo dittant omes pter ficus an cibum
7 avellane tere torefce optie sut et
spe p9 cibu Et amigle 7 phistici 7 nu
ces 7 no sut male / De seminibus uo feni
culus amisi gna padisi · cardamom cimi
nu oia utilia sut · 7 spe flos 7 sem ori
gani mirabilit laudata sunt / dceti
cor usus i codimetis laudadus est et
sucus limonu salitor / Agresta uo 7 gnata
7 tamarinduli / citrgli no placet / Cinamom
q 7 nux mg · galanga piper crocus 7 zz ·
oia ctia optia sunt / Lac uo lacticinij
7 pastiles cibi oio dittant · Caseo at
uti pos potest no ude fresqt 7 spe
fragibili ad salsedinem aliquatu dcli
nat / Carnes uo salite mac 7 cu se
minib gdite i ladutil sut bone / Cerm
in sup uetres cor epar 7 renes 7 atiu
tande dittant / 7 ulr omes nuose pa
culose 7 cutanee ptes dittende sunt
Vomo q utat al sbtili claro bn aroatico
7 mediocris saporis tendente tn ad fuo
sitatem mags qm ad aqsitate / Et si te
aliqo ca estus at gsuems optet ipm
aq gmisceri sit q aq cisterne at alta aq
mq in diebus frigoris coqt paua flores
origani 7 in diebus caloris coquat si
plicit aq 7 gmisceat 2a ps eius cu
tbus ptibus uini at saltem 3a cu dua
bus / Demo aut exercendi dd qi oio ge
stat p9 cibum ijo uz ao tpe video sbi
fore exciciu utile saltem magm Exciciu
q peditatm paulati 7 logo tpe fcm
ita ut pducat corp9 ad augtu suauis
calitis ez ei gens loco tn excicij utat
freqt fricaconibus Primo fetis agenib
usqz ad pedes / dm ab inguinib usqz ad ge
ma / 3o a spatul usqz ad nates / 4o ab
adiutorijs usqz ad manus / Et loco 2 ex
cicij ptus qt ei freqs pectiao capitis
cu petula l pectine absqz fricacone pano
rum lz pani cale ieiuo sto ral / calidi fre
qt applicati sut gens absqz frice tot
dem est / De Sopno q ita se regat
qd p9 qm cibatus fuit p hom una cu
dimidia dormiat capite gant tecto ut
dem 3 7 decent elevato neqqi i eleato
ad an l ad latu 7 sit eius dormicio p
suplate dextro prius / dem sr sinistro fca 7
si pcipet capitis gnitate magna tuc ca
neat dormire p9 cibum i mete n trusact
horis tbus / Dormicio ei sr capitis eplore
cito fca cat uplet 7 renatismos i eo

fac si renata mota fluut ad mebra de
bilia sicut ad aures 7 sitia cor zo /
Circa mod uo assupcoms ciboz cuitet cibu
aliqn accipe nisi uo 7 nali appetitu i citate
ad id coria uo fastidita 7 no pura no sut
cibanda prius qm ma digat replens / 2a
go qi nm cibu acc n gienter diu 7 sub
tiliter masticatu q em odit vita sua cibu
deglutire debet sm mastrac ggrua / 3a
go cibaria mlto mo 7 spe diusa no sut
in una cibacone accipieda pz quia sm
diusitatem odoris coloris 7 saporis ciboris
vaiat sba 7 qlitas corp 7 facilitas 7
difficultas digois ipor / 4a go in na
regitari cibacone comestiois tpis plixius z
fieda hc go est q mltos platos 7 p sit
quia qn mltu tpus i comestioe expadit
pmus assuptus cibus aliqt digitur et
cibus ultio assuptus crudus exns gmis
cet ei go i crudet pmu / 5a go qntis
gens assumdi cibu est illa q excludit
tesiom gnitate 7 dolem stoi qr sp accipi
atur cibus tate qntis q no gnetur sto9 /
6a go mltus potus accipiat mltus i qnte
gtia go oio potus accipiat mltus i qnte
melior est i qnte discreta fetus het
go est q mltos i glumose bibetes Et
pbatur sic quia melius amplexat sto9
7 cum minori labore recipit una libra
potus ptiti in iiij l v vices qm sel acce
pti / 7a go modata potus qntitas est ois
illa que excludit oem fluctuacoz rugitu
l gurgulacom seu regurgitaconem i sto
p7 quia alit non bene digunt cibi et
potus nisi qn bene qesaut in sto si ru
gitus 7 fluctuao sut motus i getan
tes cibos 7 potus in sto i zc / Ppsexta
uo re no re no nali dd qd omes aie
paries l acca pp que fortis 7 pseue
rans fit in fnoribus 7 spiritibus agitao cui
tari det talia em acca sunt sic sbi
tus 7 fortis timor 7 i modati gaudiu
7 supus risus Ira q vehemes iracu
dia pp que oia vehems fit motus et
euapaco ad extm 7 ad omes ps capitis
Sbile 7 paries aie pquas accusenia
ad centes fortis fit motus i spibus 7
humoribus cuitada sut 7 ctia sr sicut
angustia tristicia solicitudo cogitao l gte
plao pfunda de rebus tstantib hec
omes paries extiant 7 mutat corp9 ab
ea q est si naim gsistecia 3o tegi Cap9 pn
cipal ca d xij sup tactis obseruados est

Et diligenter fiat advertencia si non tamen auditus extingetur propter profundam iniri cerumis at aliquid superstet in aure i tendat generari mundificacione eius / 2a postquam cum panno subtilissimo diligenter et sepe revolutus in aure / 2o vero cum eisdem sepe madefactus i tepida aqua mellis cum decoctione origani factam / 3o vero et melius cum aqua mellis cum stupa colocinde facta / 4o cum auri mundificatorio facto ex auro ex argento here vel auricaleo / sed primi et ultimum meliora sunt aliis / 5o vero sepe imponat auri licinium factum de panno subtili lineo in tincto i melle et succo cepe madefacto et hoc solum cum secundo et tercio remedio cepta sit. Tercius canon principalis observandus est quod si non tamen auditus quod quasi fuit ex predictis tibus contingit propter cicatrices que remanserunt in organo auditus que si sint magne et confirmate hec disposicio penitus incurabilis est primo quia i loco cicatrizato non potest recipi species qualis secundum [illegible] ad operandum auditum eo quia locus cicatrizatus non est porosus / 2o quia remedia que essent nata ad extenuandam et subtiliandam cicatricem non possent [illegible] applicari ibi panniculo propter anfractuosam revolucionem ipsius cutis superesse auris. Si autem contendat vir in sua [illegible] quod remansisset cicatrices tenues post consolidacionem ulcerum in hoc tamen st in cepta remedia. Primum est hoc quod aure premundificata a sorde infundatur media guttula olei balsami tepidi. 2m ceptum est hoc ut imponat in aure succus porri tepidus cum pauco pulvere nitri. 3m quod auri imponatur oleum amigdalarum amarum bulitum per medietatem i pomo colocinde hec quod tamen et cum testimonio auctorum sunt probantissima. Quartus canon est ut iste vir si vere et autumpno evenit plurimum modo alie processus eius non feliciabitur et quia nunc i stat autumpni tempus evenit cum istis instis R pillularum aurearum de sarcacola an ʒ [illegible] formentur pillule vi aut vii cum aqua rosarum et accipiat per viii horas post cenam et non dormiat post eas nisi prima hora et post v horas accipiat ciatum unum aque calide bene zuchate et elapsa una hora post ipsum comedat. Mane vero sequenti immediate accipiat hoc digestivum R syrupi de calamento ʒ i syrupi quattuor acetosi ʒ [illegible] aque salvie betonice et lupulorum an ʒ i misce et calefacte bibat in aurora et extet post ipsum vadere per 2o horas continendo ipsum vii diebus // Nona vero

die immediate sequenti purgetur cum istis pillulis R pillularum de yera quattuor pro cochiarum et de sarcocola an ʒ i [illegible] formentur vii cum aqua rosarum et accipiant in aurora observatis condicionibus que dicta sunt i precedentibus pillulis // Post purgacionem vero accipiat R agarici albi ʒ i [illegible] reupontici ʒ [illegible] pendiarum [illegible] an ʒ vi aque salvie et origani vel decoctionis earum an ʒ ii olei [illegible] vini [illegible] sal gemme [illegible] ii Infundatur pulvis in predictis aquis per diem naturalem deinde calefiat et diligenter exprimatur et colatura accipiatur in aurora cata observando condiciones i solucione autumpnali dictas observari. Die vero sequenti accipiat hoc digestivum quod continuet vii vel viii diebus et observet ea que scripta sunt i digestivo autumpnali R syrupi de bizanciis ʒ [illegible] syrupi quattuor acetosi ʒ i aque feniculi apii et absinthii an ʒ i misce et calefacta accipiat. Nona vero die sequenti purgetur cum hoc R electuarii indi ʒ i [illegible] yere ·6· ʒ vii accipiat cum aqua calida bene zuchata. Et si abhorreret yeram propter amaritudinem tunc loco eius accipiat hoc R pillularum de yera quattuor ʒ ii pillularum cochiarum ʒ i formentur pillule vii cum aqua rosarum et accipiatur cum condicionibus i supradictis pillulis dictis. Quintus canon est quod post istas evacuaciones regulares ubi utatur pillulis [illegible] de quibus accipiat unam parum ante cenam cum 7a vel vi die cum [illegible] et abhominacione stomachi. Si autem [illegible] accipi cum horum [illegible] tunc accipiat unam dosis per ii horas post cenam die 6 vel x ut dom ʒ R succi eupatorii liquiricie an ʒ i salis indi ʒ [illegible] cinamomi [illegible] cubebarum florum rosmarini nucis myristice an ʒ [illegible] ligni aloes ʒ i aloes epatici [illegible] ʒ iiii agarici trociscati an ʒ ii stupe colocinde ʒ i pulverizentur omnia et infundatur in libra [illegible] aque maiorane diligenter commiscendo et frequenter agitando sub radiis solis usque quo consumatur aqua deinde ipsa iterum renovetur diligenter commiscendo et ita iiiior vel quinque fiat de ista [illegible] fiant pillule communi ʒ vi quarum usus est ut dictum est / et potest i de eis omni mane xv dierum accipere ʒ i in mane observando condiciones que scripta sunt de aliis pillulis. Pulvis de pillulis et magnum secretum mundificandi caput et omnem sensum instrumentum et confortando ea sed de interioribus intelligatur sensibus. Sextus canon principalis est ut administretur ei hoc R [illegible] ligni aloes maiorane florum rosmarini seminis basiliconis an ʒ i cubebarum [illegible] paradisi florum vel seminis andachoche ʒ [illegible]

an̄ ℨ. ij. m̄ti ambre an̄ ℥ j. m. rosi cortici
cit an̄ ℨ. j. origani ʒ. iij. pul. oīa pste et
ligent in sindone retorta et sepissime odo
retur h° eni apit opilaces cer. et ꝯsumdas
et ꝯfortat ipm̄ et expurgat mās ab auribus
oculis et palato ¶ x^v^ cano pul' est ut iste
vir salte oī pte ter an̄ vadit ad lon pul
uizet totam caluariem capitis cum hoc pul
sē appgendo dipo ꝗtit^te^ vini sucorum frum
ti et ssc qñ post 2^m^ pul. cū scutula de
ponat / pul. hic eni pul. magnifice ꝯfortat
cer^m^ ꝯmissas et poros capitis apiendo et
mās ꝯsumendo cū de scpco ℞ scuados ori
gani calami pulegii sē. andacore aristo^e^
rode assari maio^re^ an̄ ʒ. iij. betonice
florum et ypricons mac an̄ ʒ. ij. pul. oīa p
sē dem ꝯmisceat et sit eius usus ut
dem est ¶ x^v^ cano pul' est ut h' vir co
net mās accipite duite infeius distra
hendo inic cū fricationibus sēmus tactis inic
cū ablucionibus pedum cū decoc^e^ lauri
maio^re^ salme et sēmis ℞ uo admi
sindo apconem emoroi^2^ de quibus si nā
sibi puidisset sumu inna^m^ optiet et
si emoroides no sit naliē apte tuc quis
frient cū folys scī a^t^ ꝯsolide maioris
a^t^ cū panno asso l' felle thauri ℞ si d
nō obediut emoris aproi tūc salte mās
ad inferiora ducantur cū h° clisti accepto
in mane p ij. hōs an̄ prandiū ℞ assari ori
gani actaute pulegii calami betonice ma
iorne an̄ ʒ. j. foliorum maluarum et mer
rial' an̄ ʒ. ij. furfuris grossi ʒ. iij. coquant
oīa in tribus fialis aq̄ usque ad ꝯsuptoem me
dietatis dehat ī aq̄ cū ꝯuenienti expssione
colata accipiat lb. j. elect. diacatorei
ʒ. j. yere 6. ʒ. ij. zut rubei cassiesse an̄
ʒ. s. o. liliorum al. et desisamo an̄ ʒ. j. s.
insce et accipiat h° clistē et nō timeat
qr nō est violentū sp̄ sumo inna^to^ acthit
mās accipite ad inferiora ¶ long cano
est ut saltem sēl in vere ꝗti^m^ ad medie
eius et in meditate autupni ī loco ubi
finis tolli ꝯiugit cū spatul' applicet
hūc viro aptu ad ꝗtum palme manus
fem cū tribus ptibus flam'e sbtilissime
ꝗtte cū x^a^ pte fermti uij l' viij. dierum
cū modico aceti hoc eni aptū p quatuor
hōs ibi retentu cum sua rubificatoe
et poteti talite leuiu vesicatia cutis
mās acthit a capite ꝯtinuis ꝯsumdas nō
miret aliqs quia si ita virus ipsum non
fiat diligētia cuois ꝯsptatur ī eo ꝯpleta

Surditas ut in pmo ca° demediatum est
¶ Et uo x^m^ cano pmiti nō dēt pma a
pfundo auris adeo thenda et ꝯsumenda
et in vapore ꝯmitenda sic hūc mod accipiā
tabula de cypsso bene polita et vehe. ta
lefiat an̄ cenā et an̄ prandiū et tam qñ vadit
ad lon̄ et tūc supponat auri sua cū tol
lēn^a^ illius talis usque ad media hōm aui
magis lese applicando ipam at utāque pmu
tati de una ad aliā auri Et si voluitis h°
reme^m^ reddē efficatius tūc ℞ florum ori
gani ʒ. iij. ptpe colo de ʒ. j. ꝯtudant
minutim et ponat in sacculo q factus bn̄
calidus supponat tabule pdce et suppo
nat auris pdco sacculo ita ut utiusque v
tutem et inna^m^ act' auris. s. ta sacti
qm̄ tabule ¶ xii^mo^ cano est ut auri in
ponat in aurora et sēl in nomis et tāo p
media hōm an̄ cenā et x° p duas hōs
pq cenā una gutta olei de pice sbtiliate
diligent tepidi impositi et nō ulde oti
pmdificando aurem eo mō quo ī 2° ca°
pul' supius est declaratum ¶ xiij^mus^
cano ē ut alys nō ꝯuenit valetibus ipona
auri h° ꝯtu qd mirabili inna^to^ ꝯferre
vidi surditi et adhuc forti et h° reme
dium in uetonis mee paucis viris totica
ui ī diebus meis cū de scpco ℞ origani
pulpe colo de florum spilli et maiorane
an̄ ʒ j. musci ela qd tubapiriui vocat
ʒ. j. ʒ. s. ambre oriental ʒ. j. cubebarum
laudani mac storaci calamite an̄ ʒ. s. oli
amigd' ac' liliorum al. an̄ lb. s. pul. oīa
pste et diligent ꝯtussata ponat in ampta
streti orificio cū pdcis oleis illa igit
ampta cū argilla l' pasta diligent cla
usa suspendat ī caldario aq̄ prona hōm
magnifice bulientis dem accipiat ampta ī^a^
abigne et pmittat refrigari de hoc igit
oleo actu tepido ꝗter in die medicet au
ris ut pdcm est in x° ca° pcedenti ua
debis eni pspero poī^a^ dei mirabilit opan
tis in suis suis qd feliciat ꝯcedat summus
ille yeraticha nazarenus q sanat oms
languores ad laudes eius ꝑ ꝑpetuas
am̄ dno legis gre 1441° die ultima mēs
Septembris

Iste iuuenis studens ī iure ci
uili laborat in accitibus infirm
minentibus sibi no^m^ futū lz mic
defecto nō infirm nobilit affligat
¶ Pm cano ē no^m^ sēi eius aptitute pro
veniens et hute ꝑ qd impedit nobiliter

Digtiā eius ⁊ gravant meo uētositēs intra
sto ⁊ intestīs intm noctie. Cum g° pop[t]
tia nota utat̄ istis t̄bus remedijs. Pm
est qd vno mane ac̄ ħuc potū Rx elect
indi ʒ. ij. elect diasene ʒ. iij. misceat̄
⁊ cū ʒ. iiij. aq̄ mēte calefce bibat ⁊ tar
det cibū suū hor̄ ad min⁹ quinq̄. 2m
remem est hoc ut ponat̄ sr̄ stō suo h°
ceroti Rx resine ʒ. j. laudan ʒ. ij. ma
stic̄ ʒ. ß. garof ʒ. j. cū suffti ciētē ce
re fiāt ceroti stōle. 3m remem aut
ē cā cibum ac̄ rotulā unā h⁹ cofect
Rx specier̄ ~~diacimini~~ ʒ. iiij. zuc elect
de lig̃al ʒ j. specier̄ diacimini ʒ. iiij. zuc
rē decoct ʒ iiij. cū aq̄ mēte fl. cofect
in rotul tum dragmar̄. 2m acōīs
est ħuius intra capit̄ ē q̄m implent
ventriculi eius nobilit̄ ⁊ corrupit opō
nes ōīum interioru. Cui acōīi sb ve
mat cū hīs t̄bus remedijs. Pm est
ut omi 3° sero q̄n vadit ad lcm̄ ac̄
unā pillam de iera. 6. 2m remem
ʒ q sero in t̄medio ead' h° ac̄ ~~una~~
~~pillam~~ ʒ. iij. elect diambre fcti cū
melle rosi. 3m est q sr̄ prora capi
tis pulnizetur omi sero ʒ. ß. pul
garof a supiori pte front̄ usq̄ ad sin
tatem capit̄ plat̄ne iiij digittoru
3m acōīs est freq̄ns opito ppleis ei⁹
cū multitudine ventositatu q̄ cōgant̄ i eo
cōmā flita ⁊ multa mixt̄. Cu g°
molestatur istis acōībus p q̄nq̄ dies
gtīs in aurora ac̄ ħuc potū Rx
elect diacalati ʒ. j. ß. pul aromaticā
ʒ. ij. aq̄ scolop ʒ. ij. calefiat totū sil' ⁊
tardet cibus horis ad min⁹ quinq̄. 2m
remem est ut p⁹ sbcostales later̄ sini
st̄ oī sero q̄n vadit ad lcm̄ ⁊ in mane
q̄n surgit ungat cū h° ungto ceto Rx
olei de cappibus & et de ireos ā ʒ.
j. tamarisi scolopedrie sc̄ agnicasti
sc̄ rute ~~ana~~ armoiaci ā ʒ. ß. cere
q. s. fiat ungtm molle ⁊ p⁹ q̄m in unctus
fuit sup ponat panni infusi in aceto bn̄
tū cōpssum ⁊ calefcm. 3m acōīs est
pmutaº cōīs eius ad f ⁊ h. ē q
est effectus iste in mac ⁊ discolorat⁹
ad albedinē ubi solebat ēē pinguis ⁊
colore rubeus ē qd utat̄ ist̄ duobus
remedijs. Pm qd saltem p duos mēs
omi sero ac̄ iiij l' quinq̄ sincatos
marubij cū modico aceti ā cena
2m remem est q oī sero p⁹ cena ac̄
una rotulā ħuius cofect. Rx specier̄ diarodō
ʒ. j. specier̄ elect de lig̃al ʒ. ij. zuc al tb
ß fiat cofectō cū aq̄ absi. Det̄ absti
neat a nutri̅ne pisciū de cibis pastelib⁹
⁊ lacticinijs a leguminibus a caseo molli
ab letis ppinachijs ⁊ ab oī cibo actu et
potēa frō. Bibat vīm bonū odoriferū
⁊ potens. Caueat oīo a potu aq̄ q̄tm
pot ad laudem dei oīpotent̄. Amen.
1471° die ultima mēsis decembris

D[e] dispositiō spectabil' ⁊ gnosi viri
dm̄ pauli paschaligo celeberrimi
Capitanei civit̄ veronēsis si
bene grat̄ reduxe ad tā pn°. Pm acōīs
est noctū deglutitōīs. 2m nō ʒ catari
zans mā a capite ad inferiores ptes.
3m est febris i desicens nō ualde i te
pa renolubl' alij de 3° i 4m. Et pm qd
horum lz fuit acōīs mei catarizant̄ tū
fortassi ʒ s[e]cn̄ agtudo q aq̄ qz in pn°me
ri ⁊ in supiori pte eius cōcana i venit
dolor cōcorditatis ⁊ i flamatis fixus ibi
q ē intendit t̄pe d'glutitōīs cōcuiq̄
rei ⁊ nō est rōle ctā noctū ēē oīo
pcollicē capit̄ ad illas p⁹ īmo ā ē ex
corrosiōes a ulcā aut apata corruptiā
in supficie cōcana ipius meri ē q ē
vei scte est meri sb aē apata ē flu
xum mēr̄ adipm q puenit ad dolore q̄m
omnis dolor acuit renā 3° tegit. Et si nō
sunt ibi apata nō dubito ibi ēē aliā
egrē cōpōlem f opiniones i eo p trites
fi' debitam applicatōm deglutitorij adde
glutibile. Et x nō in p[re]dcō mebro cōsistant
ulcā excoriatiā l' ragadiosa aq qz mā
que a capite defluit acuta fuit acuta
salsedis ⁊ multe calit̄ ⁊ qz mā illa ad
hoc intm īmo q̄tie q̄ fluit acui° ad
meri nō est incabila. S. localia remea
q ad ministrāntur ad meri nō cōuenter curat
q̄m cū pilla localia resistit ⁊ morat
mā tū fortassi ⁊ plus defluit / ⁊ mā
i illa nō est minor̄ calit̄ ⁊ acuitatis
q aq eo quia in sinitate capit̄ ⁊ cōp
fund̄ eius ptibus papit cōuitatē ⁊
calitē nōblem ut creterm⁹ acccepi h°
i acōīs mta' est ualde verdū. Pmo
qz potit ēē cā arefactōīs cor⁹ defectu
cōentis cōpt̄ nutrimentū. 2° quia mē de
fluentes ad scōm cū sint acute poterit
ulcerare a excoriare ipm a apare ⁊ cibo
assūpto cōmixte poterit ēē cā cor⁹ eius
3° ē h° istu acōīs verdū est q̄m ei.

Diffic. admistrari puit remedia q assiste
aia lesio pticis possint ipas curari qem
Vn exists credo pim dis dicis accipied
esse in vastacoe mei h9 dispois l' dispo
im ¶ Sca vo dispo iam pfacta est ma
cattarizas accipite ad infeiora d'ong spe
no est dub tn ipa sit acuta ma gnata
commixtoe tenuis flatis cu colica ma
Nec volo negare ad acuite et eius gñre
culitate putridialem lz in hoc passu non
leuiter sit hesitandu ¶ Si em ma putre
fca fuisset in ptibus i feriorib at dicto
putret tuc i at putido eq l' fuisset
in toto l' in ptibus ¶ Si pmu non fuisset
hanc putridiem pcessisse qtiam febrem
cotidia et flate pueniente et tuc pcessisset
qua nota qtia ma putrete i venis et si
putruisset in locis disiunctis tuc pcessisset
at continua febs at applicata ex aliis
spebus huiusmodi febrim adqd pbandu
no heo testimoniu ex his que accepi scrip
tura l' verbo ¶ Si q ma illa putruisset
at adhuc putreret in locis disiunctis tuc
at in locis renu splenis epis stoi et pan
creatis Inquorum notoa facile fuisset
puenire et adhuc desto eq facile i ve
tonem notorum qtingencium i grossis oppoi
bus pdcorum mebrorum et i qibus oppoib
eorum si in aliq pdcorum mebrorum sunt
oppones toti ceciates cu nuat suo l'
noto ut pz de renibus indistatibus epu
et tom ab aqsitate et de epe im pmorum
orgauito ph et desto vce glificacois
et de ptmone vce hanelity Si ei in
his mebris putruisset ma at desto pu
treret nam eq i veri meras pi ve
tom notorum pdectoru qm tih horu dis
[illegible] lesio i oppoibus 2o
tag' Si q me pdcte putreret l' putru
issent in capite tuc at loca putridinis
esset in sba venis arteris l' panictoru
cer et putridiem talem qcitaret do
acut et flamats pugits at mordicats
et con febs qtia Si q putido et ma
fuisset i remositatib at venis et arteris
medullarum sbe ceri tuc do febs vic
i qetudo et reliq sita acci
notio qsequerent nd i eq mai tala
acuta esse fp putredine ph sf fp mix
tom colice mei cu flica lz no velim
negare mam illa recipe augtu acuil
acalite putridiali in epe et ptibus adia
centibus ei q tn no est intte i cesois

¶ Sic et accepi ex scriptura qlices i greda
tur hc ma si magna pte sui miera lz
remotu tn epar ppinq q ipius miera
est in veis pamtorum cer et arteris ipoz
et sba ceri q et ma ibi augtu qititaby
assuit ex qtia quoe ipaz in ipo ce pr
veniente ppia in digois . sic em ad capt
elevant vapores aqsi et mucalagiosi fla
tis ita ad ipm elevat vapores colia pd
vapores ab inferiorib i capite qgati qu
tunt in mai ppe qsitem eis / i et vapo
res colia sile in qgsati qutunt in mai q
pporunale p qmixtoe abarum duarum me
rum pdcarum qnat fla salsi et tu adde
qz in na fere dispoe ceri vniqz apri
cia inti flatum et vaporum colicorum cuat
q eq exintime cerumis auris pqz ut
de facile deduia pt miera h9 mei
ppinqua ia pdca Modus q quo hc ma
tale fecit no tn i mei pt esse tz qz cu
me ic intite descendut et pellunt
ad latina cer in loco ossi basillarum tuc
ptim veas ptim no pmodu silliady
tusentes prete inabile recipiunt et
qcaui palati et dem ppamctum im ferit
inferius plora vuule et ista e va ca
qr pm no tn in hoc viro putatu fuit
in vuula eius in tm qz elongata mol
lificata l' apata fuit Cu i me ic pre
dcas ptes replent et inbic sit flu
xibles vce aqsitatum et mollitatum et cole
tuc recepte fuit in mei et qz sit acute
nobilr ut deductu est no est inabile
si fecerut pdca accia et si vir iste fui
sset p pessus fe nobr acuta cu arefa
ctone corpis ut audio et tu noto dgluti
ticois iam pute tuc res esset piclosa
satis quia cecidisset in smoem y. dicitur
¶ Quibuscum i febz collum cotorqtur ut
dglutire possint tuore no existe i collo
mortale / Hec i in suma eorum q in
granda vui de tractarizate ma acer
sin cy vetificac no est pole qz iste vir
sanet vniqz ¶ Sca dispo est fe tn qz
no extendo me n qi vectorid qi in st
bu qz fe z nobilr intensa revolutis
de zo in zm et in destoes pp qd dubi
tabile est ipam esse vna continua co
tiaz ex qtia flica et intpollata colica q
res eq intom sena cu ipa qtie faceret
augtm in cu mali tractaveri ut i 2o ca
deductu est et viqz qtie qcrat adma
iore debilitatem cer efficoda et cerm

Cum p'dca ma z feb^e nom augtu sin resoloe z asupcoe ocie facient i no^to degluticonis z esset res tate oplicao nis admirice eq optet sit utrq horu tim attede in cuoe sbti^x qd diffi^v ca dit sbymagiacoe ne du sbaioe cano ica z h^o pp gretate lapsus gnalis qui est fe z apolis z ocoria^o meri z gnalis z apolis lapsus cer pp que oia de his q cnoi sb'fruint i tenacib z in stomenis sucite para / Cpmu igr oim horu e pn^v attendedu e dr esse no^tu degluticonis quo em ciam possit fe z cer. dispo gent pdigen^a .at alit alteran^a l' euan^a msi pos assument z quo pt no tu degluticonis pfce absandi noua ocie dflue te m^a videt no sin mag anxietate enuaciadu esse pp qd via capie do q m seamor vir depona / pd qd modus intedendi adno^tu deglutionis dz ea cu his que ~~de~~ lenedo l' mollificado ipm meri faciat ipm flexibilitati sine pati fortass em ocasiona abstergecia z stipca q essent cca mstra cuois state fluxu me et febre efficent ipm ostipatu magis // Dico 2° q1 vim p̃n^m cuois dependet ex stracoe teatarizat mei / Dico 3° si qua vca oio cu istis admistrai dz adfe illa est cu his q frangut z rectificat muten^a eius / pp pmi igr co plemetu vm descbam singlaria reme^a q leue pnt meri alteris dis poibus no noce^a Cp^m est ut accipia tur gna muchete z vulnent in aci i. 4. l'. 6. locis dem ifudat i aq le nis decoct liqr pona noctc tuc go pa. pp heat gnu vnu in ore suo Cz^m mstr^m est ut accipiat gna citonorz z ifunda in suco gnatorz dtas i cor tice oxnou z de his gnis sti i ore suo teneat Cz^m p'nle est ut acci piant folia lactuce dcenou pmc diam diem infusa in aq sbliacomis l' decoct radion altee deqbus in ore suo teneat ut Cz^m mstru^ti e ut iuiuba diu macerate i aq ptu sbliacoz fcam teneat i ore altnati pmutado se de vno adreliq^m adhe ndo tn ei de quo magis papit iu uamentu C^m mstru e ut sepe te neat in ore suo mucilagiem fcam ex

Granis psilii in aq tisbie Et caueat artifex ne ita longo tpe macata tene at in aq p'dcam tepida ut amedullari pte eius effunda^z actuat eius sba aut saltem vtus tuc em excoiaret amp // Cb^m mstr^m z optimu est ut altnati te neat in os suum parz tepidam recocta fcam ex lacte vacce bene pigui C1^m mstr^m z optim est ut sepe pnares eius athat hunc liquorem Rx mucilagis fenugr z se. lini an ℥ .ß. mucilagis se citoniorz ℥ .i. misceat oia cu ℥ .i. aq maiorane z cu alta aq nenufr z remisse tepid trahat pnares ore pns i pleto aq mellis tepida Cola^m mstr^m est hoc Rx medulle crui bo uis ysopi hume pig^ms cassi z anatis an ℥ .ß. mucilagr fenugr z se. lini an ℥ .i. cere ʒ .i. olei de nenufr ℥ .ij. ce re q. s. fiat vngm molle qd pg bis i aq nenufr lauet / De h^o igit vngo qter in die tota gula z collu actu te pido diligent inungat z supponat // mag qntitas lane sucide

C Pro 2° no accnti tollendo si tractatu lz p'mo diffusius foret natius lz tn in breuitate i pona ddi satis e ymo ople te sit excusatus asufficiencia tot z tatorz doctorz q adre^n hius viri queneruit. i quia huic egro^m no est blandiedu ut co sueuit plimorz modicorz usus q cum aq ordei tissitoris z reliqs no ptineti bus adiuuas ut i plribus pducut eg tudies adi possibili^te cuois martiri zando egros / C p'mo igr pmito in q oia mstra statim / ~~appoda~~ apponda limitari dz tenore vtutis adhoc suffi^v C Itaqz .1. mstra descbam q michi a^t iporu plia oio ncca sunt in cura huius accntis Cb p^m qdem oim horz e ut intendat diuisioi meorz acapite adi feriora fluenciu naqz em tres m^e vni ca pnt cuoe eradicari a' qz repug nat me^is pp causas i pparacoe a^t qz far maca ceneria no pnt admistrai pp diffi^te degluticonis Cp^m igr horz z ut diuitat me pclystia parzp acuta fca cu ʒ .i. elect ~~diay~~ diacastorei d' scripcoe Nicolai Et leuius i^o e^t ℥ .ß. hiere q^te Et adhuc leuior e^t bndca cu pul. centauree z cortici agarzi do sat z^m sapiencia pfatorz doctoru etia em no scbo qz credam me eis.

Superaddē ad h ut satis faciā hōri meo Rm diuisiuū qd ez in oibus alys grauis ē ut hmōi viro apiat emoroidas Ezm est ut fregit affo vetosaz ḡenter ignitaz sup natib; z spatul / Rm ē ut applicē tur rubificacia disthenoa z athenoa maz s; ptibus psum bractioz / Hm est si ttia nō suffiāt admistret rubificacia distrahencia z excitacia loco alchaten fcā ex flāmula l' pede corui no gtusis at ex cataridibus f'mēto z aceto eptaz at saltē cū sapone nigro z sqlla gttis in sl' z pdco loco i posit / Bm est ut istis nō valentib; ḡenter fiat rubificacō capitis cū stercore colūbino z spē siluerē z corpato cū modico aceti z modico pul. anacardi sed hmō mod' R fmenti vij l' viij dierū ℥ iij stercoris colūbini ℥ i ß pul. anacardi ℥ i ß tam sbtilissē z i corpentur cū modico ace. ulde acuti ventre ieq pnus cū clisti mdificato z nō ꝯente plenitudie cibi z potus in sto. capite diligent' raso mane in ortu solis tomcat eius liniat pdco lim to z sponat panus sicaus z ibid' dibbat p m. hos qm ssue tactus tollat dem remoueat limtū z nō pcedat ab' usq; ad sero Si ā nō tollaret tūc madefiat cat cū tepida aq mell' z deponat limtū mch ad supponēdo ei. Et si vehēa dolor i flāmati vrget tūc madefiat cat cū limīto ex oleo de sisamo fcā Et si vehēa calit expetet fcā. tūc fiat id cū oleo floz cucurbite at nenufario tate ei pone ℥ instrm h° in diutendo kattarros omēs Et retinēdo eorū fluxum adīferiora qz ausus i 6. scbē bto ~~de~~ de i ge sa; qm nō est mea melior i curādo vlcā plrimoīs pueienā ex despēsu acutarū merū catarizanoū ad ptmone ut colled est abeo in exemplari de nobili romana qm in stu dispoē cura Si i hoc remediū qfeē pt vlāb; pt; monis tūc nō repugt qm qferat i vlāb; meri l' excoriacionibus eius absidendo maz q qtē fluit / Conē q; h° ingeniū cuois nō videt qferē ipm ei athit maz d' inferioribus ptibus ad sciores s; ma illa tūsibit p ventulos z psundas ptes ceri go h' mo9 cuois ē erroneus p; q9 quia i cū diusioē obseruari dz ne ma tūseat sup pnl' mbro

Vt la p' ca° p° colled Cit z nō dz tūsire ma de pte mbri pn' viliori ad ptē nobiliorē s; ventuli z psunde ptes cerisūt p' mitum ~~nobilitate~~ nobilissiē qparte ad ꝯemas p' eius go ad illas nō dz fieri tractus meriz cū diusione p; h° vltia q9. qm ex hoc sequent gradioā nota Et hor vltrā ab oibus qcedet q5 em dubitat ventriculos esse p' nobiliores q infernales ptes eius / Dor pme roīs ar quia nō videt mo9 quo ~~ma~~ ma ab inferioribus ptibus ceri thi possit ad siora n' pmedia illius Et mior pē rōnis eod' fudato faole pbari pt / Hmic motio z alys qstibus rndendū ℥ qm quādo me mouent a farmaco clae thente eas at saltem roē calit' in tese at usq; athenan sl' hec me st antes catarri q gineur in venis z i ar'hs disseminat' pamictos cer' z medullari sba eius Cum go ille vene heant gfitate cū veis tūsseuntib; p ptes pamctares z ligamctales int' comissuas crnei et eodem vene ꝯineni cū venis dissemiat' panictm exteriorem crnei q̄z venaz ꝯme ptes tiant in cute capitis z ad poros eiq nō est mirabile si fit diusio Et adhuc ī nō repugnat maz in pamictis cer' trib. thi p poros adq ut dcm ℥ / Ad forma i argumti dd ad maiorē negādo ipam ymo tale cuois ingeniū olo est ḡens / Et ad miorē pme rōis negat ī ipā assignādo tūsitū mē in pdco q' motum i° z oīa sibi paria mch ꝯcludut / Et si instaret itm quia capiat ma contincta catarri q ℥ actu fluens ꝯtenta in colatorio z loo's rote mirabiles tūc p; qm tale ingeniū cuois nō potit diuertere ipm i nō est ḡens Hmic replicatōi rndēd est du' quia dato qm tale ingeniū nō toliter qferat pse mē fluenti tn pt qferre in qm absindit fluxum acutū meriz z vtus reddit potenor s; fluete ma resoluēdo digerendo z aliter regendo ipam qm si nō fuisset fcā diusio meriz acutū / Ad 2° qm nō est i pole qm ma q repitur i vis actu fluens ī athabur itm ad venas fortiorem vit' mch resistē pt in expellendo 10 affo' q° 49° virtus ī reddita potentior s; actu fluente ma p diusiom acutū meri potit maz q ꝯtinit venas itm repellē int venas z ita fiat

Ferrum actuo ad oppositum / Item instrumentum et
ultimum est quod fortassis est levius quam precedens
est ut fiat actuale cauterium super loco co-
niunctionis sagitalis et coronalis commissurarum
in vero ubi erat extremitas medii digiti me-
surata cum extrema parte nasi supposita maio-
ri ruge vasicete manus Et habere quod cau-
terium et alia plectaria superfluum esset quod loqu-
or ad sapientes //

¶ Pro 3a vero parte dispone vir prefate ea
predicta. Duo medicabo consueta digestiva primum
est syrupus gutius acetosus de quinque radicibus cum za-
sui parte syrupi de eupatorio / 2m est syrupus dinarii
vel debizanoijs cum aqua apii et eupatorio quibus
substrahendum et addendum est prout celeberrimorum
doctorum probatorum prudentia peritia dictia-
bit ad laudem dei omnipotentis Amen

1481o die 23a mensis decembris

Spectabilis et generosus vir dominus
Johannes basilio egrotat dolibus
pacientibus a mala complexione frigida et humida
cum materia flegmatica mucilaginosa et aliqualiter vitrea
in renibus et musculis lumbalibus inferioribus et
presertim in locis renum et althatun / Et hec quidem
mala complexio super intendit quoque cum forti et
veloci alteratione predictorum partium et cum solutione
continuitatis extensiva in eis de qua dubitandum
est ne oppilatio i. a quod a predictis membris facta
est in predictis membris et in renibus orientibus a-
nucha fiat apa quod esset satis grave et su-
spectum propter compositionem et substantiam membrorum predictorum
propter quod solicite instandum est ad curam predicte
dispositionis quam multo tempore durabit ne adhuc
prolixior et suspectior fiat / Abstineat igitur
predictus vir ab usu ciborum frigidorum et humidorum ut a bleta
ta spinachia lactucis endivia ciccorea et
similibus a lacte et a lacticiniis cibis et
amido usu pisarum et presertim elixatarum a pa-
stillibus cibis acutibus carnibus et piscibus
pecibus etiam / Caveat et a potu vini ru-
bei grossi et a potu aque simplicis vel vino
guttis Caveat et ab usu fructuum et pro-
te pomorum castanearum dactillorum et similium
Et caveat a decubitu longo super spina et
fugiat exercitium et frigus et leve coptu-
ram prope spine immo bene calidam consuetam
iuxta / De rebus vero medicinalibus primo faciat
sibi sub omni 3a die clistere hoc Rx foliorum
blete et caulium ana m. i. mellis canod-
le ana m. ij. cartami polipodii ana m. s. coquitur
in lb. v. aque usque ad consumptionem medietatis
deinde colentur et de colatura dd Rx aiatoci
mi bude alect debacis lauri ana 3 ij
zuc. ru. cassie fistule ana 3 s. salis gemme 3 v.
olei de sisamo olei liliorum al. ana 3 i. s.
misce et totum accipiat in sero prima hora ante
cenam / Secundum remedium est hoc Rx pillularum
fetidarum 3 i. pillularum de yera gra 3 ij.
fiant pillule vi cum succo rosarum et accipiant
in aurora postquam accepit duo declisteris
supradicti et tardet post eas ab uno horarum vi //
Secundum remedium est ut post assumptionem pillularum
supradictarum in aurora accipiat hoc digestivum Rx oxime-
llis gutius 3 i. syrupi de calamento 3 s. aqua feni-
apii et absinthii ana 3 i. calefiat totum et acci-
piat sex diebus continuatis / Tertium reme-
dium est ut post assumptionem syrupi supradicti accipiat hoc
solutivum Rx alect de bacis lauri 3 i. e-
lectuarii indi 3 iij. s. misce et bibat cum
ciato s. vini al. subtilis calefacti hoc et
modus quem scripti sunt in pillulis precedentibus /
4m speciale remedium est hoc Rx olei de
croco olei de ruta ana 3 i. unguenti aro-
gonis 3 iii. s. terbentine sl. et de hoc omni
mane et sero calefacto diligenter a un-
gat tota spina in incipiendo a furcula
spatularum usque ad finem ipsius et super
ponatur pannus calefactus et suffingatur
cum pulvere laudani et fiat hec unctio post
assumptionem supradictarum pillularum. Cum ergo hec omnia
compleverit si sanatus erit continuet adhuc in
unctionem quinque vel sex diebus et assumptione
duorum vel trium clisteriorum de predictis // Si autem
non esset sanatus tunc faciat duo specifica
remedia quorum primum est ut accipiat quantum
unum speltae et tantundem de milio et calefaci-
at ista duo in caldario posito super carbo-
nibus et cineribus ignitis absque flamma de-
inde ponat ea in sacculo magno si quo
decubat eger cum spina tota usque ad te-
pefactionem ipsorum tunc ergo inungat totum
spinam et supponat pannum calidum ut supra
cum unguento infrascripto diligenter calefacto
attendat tamen quod quando fac in unctionem predictam
teneatur vescica calefacta supinus ut unguentum
melius penetret faciat unguentum / unguentum
autem descriptio hec est Rx olei amigdalarum amararum
olei de costo olei liliorum al. ana 3 i.
olei de euforbio 3 i. s. pinguedinis vulpis et tassi
ana 3 i. pinguedinis galline 3 i. s. sapin. //
sicandos costi nuce etc. ana 3 i. cere q. s.
fiat unguentum mediocris spissitudinis et calefi-
at de eo tantum quantum sufficit pro una unctione
Ultimum remedium est hoc Rx aloes epa-
ti 3 ij. specierum bude complete 3 i. sapi.
oppoponatici pinguium ana 3 q. fiat pillule cum succo

Apij de om 3 vij. dequibus accipe pt una om 2a die paru an cena tpiby qbz fuit remed pdca oia Et si uictum eis adhuc p unu mesem licet esset oplete sanatz esset ei ualde queiens 7 vale Ad laudem sui omnipotentis Amen

de desedacione ...

Dispositio huius iuuencule est desedaco cutis pueniens a ma/ inlica effusa apple adepar et multiplicata in sangne pp defon splenis in athando 7 mdificado epar ama/ inlica nali ipdca. z mvenit in sanie 2a spes i fertonis pueniens amlia grdata ex ad hustione in epe pp vehemete cali tatem eius Vn az cu hc egtudo e ven da pp quia pendet adistempie epis t 7 s adhurete colica man 7 ificiente sangne galla Et puenit z adebilitate splenis no debite indificatis mticaz pdcam pp ho oz ut ipa regat caute 7 mltm accurate ut no trasmutetur hc dispo in disposom i petigiosam at forte lepsam Regat igz si modo huc q abstineat apotu vini fuosi ymo vinu eius sit panciferz cu aq bugs at boz tpatu saltem si tcia ptem aq Et in cis sius ceutet oia ssi salsa z acuta sic raphanu cepe aleu porru sinapi 7 sitia Effugiat z illa q corrupit 7 inficiunt san ut e emarauita abrotanu caules ficus sice 7 sitia Effugiat z oia dtaa facilit i flamabilia epatis in flatina 7 oppilatia ut mel zucn passule ficus recetes 7 ostia Vitat z oppillatia mltm ut pastiles cibos pisau magnos corporu usum Caueat qm pt aboxcaos forti supabo supto Et abira furore i dignacone 7 sitibus Inalijs vo licecia haberi pot / De Rebus a medicibus vm vini in noua obsuari debere q

Pm est ut cu diem xvm xvnn l xx. i stabs mfis uno mane tepestiue huic adolescentule det hic potus cu hom x noctis cu ciato uno seri capri madio cali 7 no dormiat pq ipm ultra una hom pq qm sigat 7 gestat 7 putat ipm opari hoz quiqz tunc acc. aliu ciatu seri capri calefci medio 7 pq ipm p una hom pudeat R elect depsilio elect hamet an 3 ij. misce 2m remediu spale est ut die segnti pq pdcm iudraum flomet sibi

Salua tella sup man dextra pq gchat sangs 3 iij s 3m remediu spale est ut die imediate segti acts hoc digitu i aurora madio calid 7 gtiet ipz diebus admiq vij 7 no comedat post ipm n trasmuerit hore iiij R aq endiue aq sucice an 3 j mell viol oxizache an 3 s aq cicoree 3 vj misce 4m remediu spale est ut tpe quo accipit hoc digitu om zo sexo paru an cena acc una de infrascptis pillis ut uet remaneat lubcis 7 uic genter apte R aloes epati 3 j galbani bdelij mell an 3 s pul sucice q vm format pille xxoi 3 vij cu elect rosi Et potit z eisdem uti toto pnti ano accipiedo x eis om fine sex diez una paz an cena 7 incipiat eas ualde utiles 5m remedium spale est ut pq qm fuit flomata om mane 7 sero toto tpe quo accipit digitu ia sptu in ungat toto corpus cu ungto isto R succe scole rad spentine rad scabiose absi/endiule an 3 j s pulvis fuliginis fumi 3 ij pucis kanal thus vicabus lote cu aq endiue lb j salis indi 3 ij sal gis madiocter torrefci 3 iij olei deabsi de ruta an 3 ij olei desisamo 3 iij cere al 3 j s coquat sil cera 7 olea cu debita mixtione dem i corpct cu eis pis in mortario longa 7 forti gtricone finalit d in corpent cu eis ptios 7 fiat linimentu 6m remedium spale e ut pq qm accepit pdcm digitu diebz vm l x tuc cuet cu pillis istis R p de lapide lazuli 7 de lapide ar an 3 s aloes ablut 3 j format pille vij cu suco rosi 7 exhibeant ei hoc et cedinby obsuatis q scripta sunt in pmo cau de medicibus 7m remediu e ut pq qm trasmuerit due dies pq purgacom pdcam at iiij tuc applicetur ei vetose pue sn natibus cu scaris leui 8m remedium est oplicatu xtbus quoz pm est qm trasmuerit quiqz dies pq uetosacoz pdcam tuc duabz diebus balnectur cu infra scripta decoctone pduas hos an cena l an prndiu R radici peucedani endiue lapacij acuti jari recentis pilosella folioz edere folioz camerosi asinini an lb j maluaz sucice recetim an lb j s buliat oia i xij stud aque usqz ad ofsupacom ze ptis i q decoctione

Corpus balneet ac levi fricatione fri-
cetur. Cum ergo balneata fuit duabus vel
tribus diebus tunc omni die bis mane pa-
rum post ortum solis et sero ante cenam di-
ligenter inungat caput cum unguento infra scripto
continuato per vi dies deinde revertatur iterum ad
balneandum se tribus diebus et de bal-
neo iterum revertatur ad unctionem ultraque infra
scriptam sex diebus fiant et ita continuando
procedat per totum mensem maii futuri / ulti-
mo ~~deglegando~~ / negligendo curam huius
enim ardua et difficilis est ut dimittatur
est et memoriam habeat imponere usum
pillularum supradictarum. Et bonum esset ei ut
quod de statu suo scriberetur visus medi-
etate aprilis tunc enim fortassis si opti-
mum fuit scriberetur sibi de solemnioribus
remediis mutatione aduocate. Est autem
unguenti descriptio talis ℞ succi radicum enule
et lapacii ana ℔ ß salis nitri fistule li-
targiri mastici ana ℥ ß vitrioli albi al-
uminis zameni ana ℥ i ß argenti vivi extincti
cum saliva ℥ ii butiri ℥ v sulphuris vivi
℥ iii picis navalis ℥ ii fiat unguentum

L [xxii mensis Marcii]
icet casus huius generosi viri in di-
gerit ordine per magistrum ad declara-
tionem dispositionis capitis et stomachi sui tamen quia
festine discedit ideo illa remedia que
videntur sibi convenientia ad defendendum caput
suum et stomachum ne oppilentur aut appareant sunt
inferius infra scripta remedia. Primum est ut in
fine cuiusque dierum per quartam partem hore ante
cenam accipiat ʒ i de istis pillulis ℞ pul-
polipodii ℥ ii pul. sene ℥ iiii turbit ℥
i sal. indi ʒ ii ℞ cinamomi mastic ana ʒ
ß fiat omnium pulvis pul. deinde misce simul cum quibus
accipiat cum modico vini aut brodii. Secundum
remedium est hoc ℞ resine clare et
aloes ℥ i laudani ℥ ß mastic ℥ ß gar-
iophilorum mastic spice N amomi mente
absinthii rute ana ʒ ß cere q. s. fiat
unguentum bene viscosum de quo extend-
atur super penna una quadrata latitudinis unius
palme et applicetur stomacho et ibi portetur.
Tertium remedium est hoc ℞ pistaciorum
nucum ℥ iiii granorum pinearum ℥ i ß
zuccari albi ℔ i ß cinamomi electi ℥ i pul.
ameos ʒ i infundatur pistacio et pinee
in aqua calida prima nocte deinde excorientur
et ultimate terantur et in corporentur cum zu-
caro et additis pluribus fiat confectio in
morsellis longis de qua accipiat parum ante
cibum et post ad placitum suum usque ad tria
vel iiii frustra. Quartum remedium est hoc ℞
cinamomi electi ℥ i ß granorum paradisi ʒ
i zinziberis electi pul. mente ana ʒ i pul. omnia
pulvis deinde misce et de isto pulvere mittat
in cibis suis. Quintum remedium est quod ut
si in currerit dolorem capitis perseverante
tunc pluviezet caput suum in parte anteriori
ut homo efficiatur calvus omni sero cum hoc
pulvere qui vadit ad longum pondo de eo in-
ter capillos ad quantitatem vi granorum ordei
et qui potest ut pul. pectinando depost primum
℞ mastic ℥ ii gariophilorum ℥ i ligni aloes ʒ ii
amomi ʒ i maiorane florum rosmarini
assari ana ℥ ß pul. omnia pulvis deinde misce.
Iterum caveat sibi a cibis viscosis ut pa-
stillibus et mittas pisabus aliis a lacte
a caseo molli evitet et cibos frigidos et
humidos ut bleta spinachia et mitte la-
ctuce et portulace usum. Et consulo magis
post evitet ferculum in sero. Caveat a
vino grosso et conturbato et valde dul-
ci. Item a rebus magis scriptis ~~conf~~ Chilesio et in scriptis

Pro nobili domina patasilia que
patitur dignitia mala stomachi cum dolore
et angustia et timore cordis observet
modum infra scriptum. Primo quod ipsa per x
dies omni mane in aurora accipiat hunc
sirupum calidum postquam tardet cibum suum horis
ad minus iiii ℞ sirupi de eupatorio sirupi ace-
tositatis ana ℥ vi aque buglosse ℥ i ß aque mu-
carie ℥ ii misce. Secundum remedium est hoc
℞ reubarbari electi ʒ i aloes abluti ℥ ii
ac zinziberis ana ℈ ii cum succo mercurialis formen-
tur pillule de omni ʒ vi et informatas
eas inungat manus suas cum oleo de
violis citrinis de istis ergo pillulis in zo vel
zo die parum ante cenam accipiat unam
toto tempore quo assumit digestivum. Tertium reme-
dium est ut postquam accepit digestivum supradictum
x diebus tunc xi^a sequenti die in auro-
ra evacuetur cum hac medicina ℞ mirabolanorum
sebesten ʒ i electi indi ℥ ii epithimi ℥
ß mastic bdelii mollis et spicanardi ana
℈ v misce et accipiat totum cum ℥ ii
aque artemisie calefacte et tardet cibum
suum horis quinque. Quartum remedium est hoc
℞ olei de vio. citrinis ℥ ii olei de
cocco ℥ i violarum succi endivie acetose
scariole et ptul. ana ℥ ß caphure ʒ i cere
alb. q. s. fiat unguentum molle quod postquam bulli-
at ~~iii~~ ℥ iii aque plantaginis usque ad consumptionem
ipsius de isto igitur unguento unguatur tota

Spina ipsius scd' longitudinem 7 latitudinem t[ri]-
bus vicibus in die ipsa tepido [com]ite. 4m
remedium est hoc ℞ aq[ue] buglos[se] aq[ue] ace[tose]
7 flor[um] salicis an[a] ℥ viii. sper[m]e cler[i]
degemme ʒ i. musti ℈ ii. capilli ℈ vi. ṡ
behen al. 7 ru. an[a] ℈ ss. zerbane ʒ i ss.
rosar[um] corallor[um] rubor[um] spodii de ciciona
an[a] ℈ ii. aceti citoior[um] ℥ ii. misce o[mn]ia
in mortario bene co[n]quassando dein ponat
i[n] vase stagnato at vitrato cu[m] cato vino
maluasie 7 buliat parum p[ost]ea i[n] pre-
dicas infundat pan[nu]m de grana vini semissi
duplicat[um] 7 epitt[ima] cor ei[us] pondo pecia
scrinulla sinistra 7 h[oc] q[ua]ter an[te] prandium 7
vin[um] cibus int[er] prandium 7 cenam 7 duabus
vicibus p[ost] cenam. 6m remedium 7 hoc
℞ olei de menta de origano 7 de
croco an[a] ℥ i. ceroc[ij] galie mu[scate] laudani
an[a] ʒ i. corallor[um] ru. spodii ligni al. ros[arum]
an[a] ʒ ss. resine clare 7 aloe ℥ ii. dis-
soluant[ur] quo cu[m] vino cretico antiquo
dein cu[m] ℥ ss. cere al. fiat unguentum vn-
glutinasium de quo se[mper] [in] sto[macho] suo appo-
nat pecia vna latitudinis spanse 7 noua-
do ipsam o[mn]i 3o die. Vltimum remedium
est hoc ℞ vino re. ℥ iiii. flor[um] salicis
an[a] vi. folii ℥ ii. coquatur o[mn]ia in mag-
na q[uan]titate aq[ue] de q[ua] o[mn]i sero p[ro]hom[inem] an[te]
cenam abluat sibi pedes ab inguinibus
usq[ue] ad platas medio[c]r[iter] calida [com]ite 7c.

Dominus Cipanus de Religione
s[an]cti benedicti dei s[er]uus 7 no[n] fict[us]
s[u]m[m]i pontificis Beatissimi Eugenij
cubicularius anno legis gr[ati]e 1432o varijs
laborauit 7 q[ua]m pluribus difficilib[us] egritudinib[us] 7
accidentibus. Et prima quidem eius disposi[tio]
fuit se[cundu]m 3ra [con]tra de prima colica ma-
teria in venis putrefacta. 2a v[er]o pr[incipa]l[is]
disp[osit]o fuit durities apostema i[n] me[dio] 7
fundo sto[ma]ci sui intensiue 7 extensiue
gradis. 3a pr[incipa]l[is] disp[ositi]o fuit cor[?] epis
qua[m] [con]secuta fuit cacexia no[n] leuis.
Accidentia v[er]o que istas dispositiones [con]secu-
ta sunt fuit p[ri]mo mot[us] tremulus cordis
satis ingens 7 p[er]seuerans. 2m accidens
fuit lippo[thymi]ca disp[osit]o ip[su]m freq[ue]nter inuadens.
3m accidens erat corrup[ti]o digestionis. 4m
erat debilitas appetitus. Hec i[n] summa
fuit egr[itudin]es 7 accid[enti]a q[ue] hunc viru[m] ad
periculosam t[er]minacio[n]em inducebant. Et harum
quidem o[mn]ium disp[ositi]onu[m] p[re]dictarum lz [?] non
pauce ab eo in narrate sunt v[idelicet] logido

febrium q[ui]bus molestatus fuit potiones
venis [?] vertus no[n] nitti 7 sudores o[mn]ium [?]
in rei veritate p[re]dictas egritudinem 7 accidentia
essencial[ite]r ca[usa] 7 p[ri]n[cipa]l[ite]r fuit i[n]modata e-
morosaya emoroidalis a[n]q[uam] fuit sup[er]-
habundant[is] euacuat[us] illaudabilib[us] 7 lau-
dabilib[us] menbus i[n] an[n]is. Cu[m] e[ni]m p[re]dictas
emorosayas initi san[guinis] educto f[ac]ta fuit
remotu[m] frenu[m] colice ma[teri]e. [?] sanguis q[ui]
erat virtutis [con]fortatiuus debitam nutric[i]o[n]em
efficiendo 7 [con]uite sua siccitate co[lere] refe-
nato. Vn[de] colica m[ateri]a no[n] h[ab]ens [con]tra[ri]etatem
a[?]te suffi[cienter] refrenate ipam in venis vni-
u[er]sis corporis putruit 7 se[cundu]m p[ro]porc[i]o[n]em decem
gravauit. q[ue] itum se ebulico[n]e sua mo-
bilem [con]sibilem efficiebat san[guin]em 7 flu-
idum adeo vehe[menter] reddebat ut m[u]ltipli-
caret[ur] emor[oida]lis fluxus cu[m] se[cundu]m q[ui]ncti[?]
magis q[uam] q[uan]do erat ab ea separat[us]. Sto[ma]ci
d[ic]i durities fortis aposta vo[?] fuit co[n]-
secuta vehe[men]te euom[itu] ca p[re]dictas cu[m] ei
persones p[er]seuerantes o[mn]ia m[em]bria corporis de-
bilite[r] in curreat p[ro]via eu[n]d[e]m 7 i[n] potens
p[ro]priu[m] 7 mecu[m] lauda[bi]lium ut p[ote] 2a pr[incipa]l[is] ca[usa]
de ca[us]is debilit[at]is m[em]brorum no[n] est mira-
bile si sto[machu]s fuit debilitat[us] in dig[esti]o[n]e q[uia]
vn[de] multe p[ar]tes cibi 7 potus no[n] debi-
te t[ra]nsmute opilauit sto[ma]c[h]um eius quo
ad ambas tunicas. Adhuc et debilis
sto[ma]c[h]i fuit ca[usa] ut nut[ri]m[entu]m i[n] [pro]priam eius sb[stanti]am
t[ra]nsmutand[um] superfluitu[m] remanens cu[m] diu-
tina sui m[u]ltiplicacione augmentauit opp[il]a-
c[i]o[n]em iam p[re]dictam vo[?] si p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e sto[machu]s
q[ua]m dig[esti]o[n]em bona h[ab]uisset no[n] tamen i[n] dig[esti]o[n]e
sibi p[ro]pria p[ro] qua debet alimentu[m] in sui sb[stanti]am
t[ra]nsmutare fuisset ca[usa] suffi[cien]s apparens sto[ma]c[h]um
[?] go forciu[s] cu[m] due hec p[re]dicte ca[use] s[imu]l
iuuat se ad oppilatio[n]em in ducedam. [?]-
go m[ateri]e ille longo t[empor]e in sto[mach]o remansit
resolu[cio]ne f[ac]ta in eis q[ua]m ad p[ar]tes aereas
7 fluidas mag[is] t[ra]nsmutate sunt ad
duricie[m] 7 [con]pacitate[m] p[ro]p[ter] q[uo]d m[ateri]a [con]iuncta
q[ue] p[ri]us opilabat multiplicata 7 i[n]spissata
magis [?] ad ap[er]iend[um] fuit d[ic]i apa[?] i[d]
extensiue magnu[m] in capiens part[es] infra
os sto[ma]ci usq[ue] ad fund[um] eius dilatatum
q[uod] sensus visus 7 tact[us] discernere potu-
erunt ap[er]te videntes 7 tangentes 7 fuit i[bi]
durities intensive magna quia tactui
intro[?] cedens v[er]o vehe[men]ti solidit[at]e resistens
7 do[lo]r erat [con]tinuat[us] [com]p[re]ssiuus no[n] multa
acuitate [?] nisi patiens cu[m] m[ateri]e co-
lice t[empor]e exacerbac[i]o[n]is febris i[n] angu[?] 7

Statu pt a zm accessionu effundebat ad
stom pp q non est mirale vide si dimuty
z q pp erat eius appetitus z digtio lesa
mags At vo itm 3o pnl egritudo hu9 viri
det fuit cacesia q no dud imptat n co
rupt tpati epis pp qua digo eius
gis pqnam chilus i massaz hu'orale
trusmutari debet corrupta eat adeo quod
sangs gnabat in eo si maiore ptem
aqsus z mitido z uetosi ta expte chi
li aerea mags in sito epe gnabat pp
qd no est mirabile si panes cacesie
pe in hoc viro repiebant eat em eig
facies ymo z plime ptes corpis no
bilit tuesens z eat pusio colors eig
ad sbalbid citritate refractu infacie
z ocul apnt / Ctu z 3o lassitudo z
gui membrors om papiebat z ppe ca
pitis tangq recepti z retetiui pd ca
rum euapacom Et itm digto eius
z appetity quq sil' erant lesa quq
vo altnatum si inordinatas vicissitudi
nes / lentas z ptsus in declinacoe 9
acbacois febs hanc dispom testifica
bat z reliqua aa signa huic pposito
supetea aducere potuissem si ysta sit
euidenciora z tu adde qd vent eius
ia incepat tuere tipanica dispoe ita
q pcussus no leuem sonitu pbebat
audientibus Hec in suma fuit
tres egres z cars vificacones 9pmiss
deducte ut glz speculator appice pt
euident / pter his a egnes / pm
acnitu z senius qd apuit i ho viro
fuit moty z pm qd ptsus cords noia
tus pessimus a intimulu quersy fuit
dm quia pp euom emorosaica a
des nobili debilitatu eat tom corg
z cor ita qd ad extinctiq i nati calo
ris pductu eat io ptsus cordis eius
q si plim z eat saltuosus no possu
ascibere debiliti i nati calors p via
pecticois 9secute pp ipam a rona
bilius apparuissi moty tmulus cords
absq magne / velox tn z freques
opptet i altam saltuosi moty cordis
assignari cam z nitta vr euidencior
adduci posse q fe illa gtra colica q
pp necitate magna in corde gsnabat
pp qua optebat neco cor magsice dia
stolare ad hoc ut satisfacet necitati
que gtie eat in tensa cu mtri aers at
cone z mtus aer p pua z i parua

diastole no potuisset recipi oz em re
cipiens adequari recepto / Ad huc itm cu
aer ille lz intus attctus z receptus q
in statance vilis efficetur pp sup9 fla
ma in corde pseuante optebat d'nate
forte z magna sistolem z in bui tpe su
ccedere / Non cordis gstcio forts z eat
de necitate z quia aer ille velocissime
fiebat vilis z optebat nouu aem eua
tatum fere instatance attri z recapi
in cor / Item tpus intceptu int diastole
z sistolem cordis optebat de necitate
fore bue sed hc est maita ca freqncie
ptsus Et exao deminata est ca veloci
z magnis go neco moty cords erat
magnq uelox z freqns si hc e ro
foralis saltus cordis igit maite cz
q moty cordis hy viri saltuosus z a
febre pcedens ita q na alia suffic'
potueat in eo assigri ca pp qd gcludit
corie q qm diu febiuit tu diu saltq
cordis meo pseueauit / Et se zo qd
remota fe remotq a ineo tmor cords
Cuq ca facile ab intelligentibq assig
ri pnt Cu em pq febrem intts , ius
remasit debtis q appebat expiuitate
z aliqnta freqncia ptsus cu mediocrita
te velocitats no potat appe magtudo
in ptsu pp debilitate vtutis z neccitate
dimuta z trusmutatq fuit ptsus ad
puu z quia instrm erat i obediens
pp sbantifice hu'ts gsupcom z pps eig
io vtus freqntabat motu ut sue neciti
satisfacet q mig male potat Et ead
rone deduci pt declia'o ptsus ad q
lem uelocitate mags q ad tarditate
Et expmissi itm 3o gcludit q i hoc
viro nuc no oz motus ptsatq nz tmu
lus cordis eo quia vtus restaurata e
z morbi corupti sut go sue necitati
satis fac cu motu cordis s' gentu
z medioci / pq hec a oz meorari cas
lippoe q in eo freqnt appebat q dud
no imptat q remissos motus sincopa
les qbus vexabat / mala em go cords
debilitando eat ca ut cor aggraretur
ad secipm adgherend z gsruad spm bu
freqnter fiebat meo rasolo z suffocaco
no leuis spuu amenbus z suffocatibq
in corde reptis z nisi diua mia sbue
nisset ei i auffendo motu tmulu cor
dis fuissent meo trusmutati motq lip
poti in vere sincopales z potuisset de

2ffacili fere z instantanee mori ut scibit
za p̄ti ca° delijs que prosequit eg̃nes
Qui em̄ tꝫ motu tremulu cordis sibi
gtim caueat ne subita incipiat morte
Insup̄ zm accñs qd est debilitas appet9
apꝑdiend ordinari pt̄ facile quo em̄ cu
ꝑpate stoi gnito tacesse z motibus
cordis ꝑter naꝝ stare possint ꝑpones
stoi ques z ꝑfe gen̄ nꝫ em̄ ꝑpa digõe
pt̄ trāsmuīe in seipm̄ alimtu q° cessat
virtus eius ꝙ nõ pot̄ trāsmuīe abu
digõe gnu / z si nõ ꝫ. alta vo fort
suffic ꝙ stoi apositus cessat oi gnẽ eꝫ
tum meo gnetorꝫ ꝙ nõ pnt i eo
saluari ꝑpones bone ꝑpe naꝫ ques q̃
manifestu est ꝙ digõ ꝙ fuit zm accñs
z appetitꝫ cor° q fuit / ym accñs nacõ
i hoc viro gradi lesione fuit lesi Et lꝫ
pdce omnes egtudies q inhoc viro fue
rat nobilit sil' cuate cu accñtibꝫ pdcis
quia tn̄ m eo parꝫ lesionis remasit i
ꝙo io regim hui viri in sequtibus de
scibam qd magꝫ pꝑuatim ꝙ curatꝫ or
dinari dꝫ ut in sequtibus aꝫ ꝫtaqꝫ
rei i° in duas ꝑtes diuidend est / Et
pm qd' appet mod regiminis ꝑte re
rũ nõ naliu om̄ sꝫ ꝑgbus recitre
adꝑsiliu de emoroidibus fcm̄ ꝑsd'
vicẽtino qd in apit vir eꝑgius dns
vicenꝫ / zm vo describet rei ad hoc
viro in ine°libus obsuandum
Inhac za ꝑte ꝑili pond' est rei hig
fui dei ꝑ applicacom̄ meꝫ q̃ genim
h° d ꝑcend est i om̄ cala pn lia.
Cam̄ pm̄ erit de admistracõe ꝑgacõ
nu ꝙcuon in vere z autupno gra ꝑ
ꝑuadi ipm̄ ab inmoderato fluxu san
z ab alijs accñbꝫ Cam̄ zm̄ apiet
rei ꝑhndi fluxu san i modati ab
emo°bꝫ euene solitu Cam̄ zm̄ do
cebit necitate mod z inꝑtra apiedi e
morꝫ i modate repletas Cam̄ qm̄
docebit ꝑciare eas cu apose rema
sint z tuescentes ym̄ cam̄ ꝑclabit
mod z in stra sedadi doletꝫ ineis
accidente Cam̄ cm̄ remedia genaa
ponet ad saltu z tremuli motu cordis
Cam̄ im̄ declabit mod rectificadi epat
z absedendi careata disponꝫ Cam̄ 8m̄
laborabit rectificare appetitꝫ stoi Cam̄
gm̄ ponabit ꝑficad digtas stoi cũoiꝫ z
ꝑteꝫ / Cam̄ pm̄ d'ꝑgacoibꝫ
Dum d instabit tp̄us verꝫ tuc a xx° die

Menꝫ februarij usqꝫ ad mediete mꝫ mar
cij admistret euo ꝙ huc mod Re cassie
mp̄ ꝑpate cu aq decoꝫ lupullorꝫ l'
scoliadris eaꝫ z vj minat indorꝫ z s.
lap lazuli ꝑpati z s. vio se endie z
cusente an ꝫ iiij inisce z calid i auro
ra bibat cu z j l' iij. aq lupulorꝫ l'
aq farfare doriat ꝙ ꝑipm ꝑhom i s.
adplus / 2° calefaciet panos aliꝙ qs
uetri z sto applicare dꝫ / 3° gestat z
nõ cotet / Ro pq hom̄ iaꝫ bibat ciatu
vini aq cocte cu zuc° ru. cate / 7°
acꝫ abu ꝑhom pq pdcam̄ aq / Seqti
vo die imete in mac acꝫ h° digtm̄
ptota vna vra gtatu z calid assu
peum ꝑhom i s. an diem z nõ bibi
nꝫ comedat nisi trāsiuerit hore iiij pq
eius assupcom̄ ꝙ despao Re sy. de
bizaciis z j. sy. de epithio z s. aq
borꝫ aq melisse an z j. aq lu
pulorꝫ z s. inisce / Mane vo imete
seqti purget cu hac mea Re elect
depsilio z iij zeuti ela z s. pul epi
thi z s. pul dauci ꝫ v. inisce z tom
accipiat catm cu ciato i aq lactꝫ ca
pm̄ z obsuent pq ipm̄ regte ꝙ scipte
sunt obsuari debe pq medratꝫ ꝑcedes
Dum d supuenit tp̄us autupni tuc
axx° die septemb̃s usqꝫ ad mediete
octob̃s ꝑgetur ꝙ huc mod Re aloes
ꝑpati cu aq bugꝫ z endie z ij lap ar
lap lazuli ꝑpatorꝫ an ꝫ iiij florꝫ bu
gꝫ dorona an ꝫ iiij i corpent sil' z
fiant pille vij l' viij cu suco violaru
z accipiant ꝙ gdnes i mdratio verꝫ
sciptas / Mane vo imete seqti incipiet
assumẽ digtm̄ ꝑfissꝫ h° ꝑscipta z gtet
ipm̄ ꝑꝑm dies tepid l' calid assupti
ꝙ despao Re sy. diarodon mellio
ro ro. sy. de endia cu z s. aq farfa
re vio. z acetose an z j inisce / Ac
cepto vo digtio tuc i mae imete
seqti ꝑgetur cu h° medicine Re elect
depsilio z iij minat. indorꝫ z j lap
lazuli ꝑpati z s. vio et an ꝫ q
inisce z calid accipiat cu ciato i aq
lactꝫ capni fuatꝫ gdnibꝫ q in mo
ratiuo verꝫ scipte sut
Cam̄ zm̄ adstingend fluxu san emo°rꝫ
Vide suspectu est z ꝙ sunas illu
strem virorꝫ intimitte se medioci in
cnõe emorꝫ fluxu h diligent graui
valetatẽ fluxus eaꝫ z ea q ꝑsqtur

Adipm Cum em emanauit abeis san-
stillando mitis diebus at nobtem cotit-
enado in paucis diebus cui no succed-
at casus virtutis mat⁹ earu cua cio ne
dittenda est cq ʒ j · la ʒ j ca° 3°
Si no fiat do^r nz apata nag i flamas
no erit tuc plima nat⁹ cuonis earu
na cio cruz pduat adfistulas z ra-
gadias q vocant dipponnes discrupco-
nis venarum cum i diobus almi ca° //
aq colli^d Ad huc e memorand e qd
si emorr ptes fuerint z atq i earu
sanacone pfca non dz se medicus i tro-
mitere iuxta sinaz suam ypo · 4° affo-
z gtorr eius gto 12° pp rones ibide
aductas sic em moddta ipar eius cor⁹
curat z pseruat aptimis agmu ita ·
earu gstetio gpleta cor⁹ lucam pduc
adeas Naritas i strigendi cuti inmo-
datum earum sunt exmtas / z pd qde
evoti casu virtutis mtal pp quia hoies
pusilamitate mag z ibecillitate op-
munt / 2° ud excau aponu vtutum
tialium cor^a em stia extenuata z ma-
rasmodea fuit / 3° excau atis vtutis
motie quia cor^a tata lassitudie op-
munt ut vix se moue possint / 4° ex
pte corrupcomis fore quia ttes cum
sui extenuacone cuctunt ad colores
i mortis appntes / 4° excoru ottorr
grauitate cor cu tonatili ~~frroci~~ facie
/ Eo exvigilijs i modatis / 1° expthsu cor-
dis psenante l' motu tumulo eius / 8us
ex interplica sup tu nucilagiosam
p palatu z nares p sputu pvias
vicales z pvent⁹ intaplicantes / 9°
quia sangr exiens sbtilis est sba z
colore aqsus ued lotura carnis / 10° z
ultio quia h' sangr no raro abs abs
sfribi^te pacienr egdituv h° go sunt
signa magifice naritatia adintcipiend
fluxu ttiu emor / Vn quia qnqz
qt hoies no pduci addebilitate ado
exma ymo pp intimae san imbui t^e
euati z uelocitate excetus lippt sal-
tus cordis z aliorum actum noie est san
gne subito intcipi Qd cao modq pcede-
di ptictarioru descbatur in hunc mod
/ pmo iqz gsenciete ute fiat flo^a d
vena basilica sb cubito dext brachij
pota pqm exhant san · ʒ · iiij · l' v · s
tua quecturam debite adutente z pre
dehoc late fi debet flo^a qn sangrs

exiens fuit colicus q cogr ex spnosite
eius z velocitate exitus eius / 3° ex
intesta calitate ipius / 2° excitu ne
sinositatis abeo elevato / 4° qz rubes
clarus / Si d sangr exiens apuerit
grossus nigr l' oppacus z lente fluens
z facile cogelabilis cu spnositate pua-
tus z actuali calitute parum calidus
tuc fiat flo^a debasilica sinistri bra-
chij at saltem de saluatella pota i-
ter anularem z auricularem digitos
manus sinistre distrahitur em sangr a-
cursu ad inferiores ptes ptale flomia
dotin h' esset pucty gracois deobstrua-
cione diametrorum qz tn non e difficile
mtiem / fca no pdca flo^a sequitur mae
det · ʒ · s · usqz ad ʒ · j · puluis mumie
cu aq gsolide maioris / Et si no effert
detur ʒ · j · pillarum debdilio dscipcoe
nono almi impplo ca° / 3^m z appatu
est ut detur ʒ · j · pul · ematis loti ·
cu aq fca vm · viabus cu ʒ · iij · aque
ferrate domesticu z usuale est ut det
ʒ · j · trocr d karabe cu aq decocr //
sumach / Vltim z delcuibg est ut det
ʒ · s · trocr de spodio gstictiorum q de
scripti sunt nono almi ca° de fluxu
ventris cu ʒ · iiij · aq stiliacomis gallarum
cupssi Quia no raro cgr ablyoiam-
tur assume stia farmaca z iteri for-
tasse assupta nichil offerunt pp quia
pus qz pueniunt ad loca apta pp dista-
ciam viarum intim debilitant in vtuti-
bus earum Qd ideo ponant localia huic
pposito intim gueniencia / Et pim qd e h°
℞ thuris mie scale spodij carabe an
ʒ · j · gu ar · dragag gluteis piscium oim
tum torrefactorum an ʒ · iij · farine uolati-
lis moledini tt · g · albums ouorum ad
suffica gtant ultiata gtrone i mor-
tario z fiat eptm de quo sitcri z
tota ps spme inferior actu frio eptet
bene denso / 2^m adhanc intencoem
est hoc ℞ pilorum leporum minuti i
cisorum tele aranee an ʒ · j · bolcar
sangr dra trefisis anuli acacie an
ʒ · s · i corpent ora cu vino gnat z
farina uolatil moledini z fiat ut / 3^m
z expm adipsud e h° ℞ dragag gu
ar · corallorum ru · ossium · dactilorum aim
iiij ar gbustorum an ʒ · j · aloes licij boli ar
sangr dra acacie an ʒ · vj · f · f · ʒ · viij ·
cu suco plantr fiat eptm z seponatur

Locis illis iam dcis et de hoc in capitulo involuat supposito rium factum de cotho molli et imponat siteri prius tamen cum... sive in hoc suppositorium factum acoto et in bibitu in tyriaca duorum vel trium mensium solempniter constringit. Polvim et emplastrum ad hoc est hoc R. ossium crurium boum combustorum gipsi ana ℥ i. co misceantur cum albumine ovi et cum faldellis stupeis superponatur siteri et habebis intentum

Capitulum 3m de apiendis emoroidibus restrictis

Sicut ex immodato emoroidarum cursu multe et varie et difficiles accidunt egritudines Ita ex earum restrictione preter tempus et consuetudinem generatim accidunt egritudines ut frequenter mania et alie multe species apostematis epatis splenis se multe pruritus scabies serpigo et consimiles propter quod non raro generis est ymmo necessarium eas retentas apire. Verum non oportet ad hoc se medicum intromittere nisi per signa mutatione apertionis earum sint igitur sunt apticula parcete accepta / primo extremitas rubea in testium tunc scena cum nigredine colorate / 3o ponderositas ibi perceptum ymmo asserunt perdixon spondilium sternis per expansam vna frequentius percipitur / 2o totius corporis gravitas et lassitudo / 4o ypocondriorum tensio et gravitas / 6o dolor capitis quadriduana afflictione intensior factus / 7o scotomica dispositio sensimi visus percepta et vertiginose revolutiones visu et tactu non raro percipiuntur cum venarum totius corporis vti consistitione Cum ergo hec signa aut ipsorum pars vel alia extremis apuerit medico necessarium est eas aperire. licet igitur a sententijs veterum varia perlegendo volumina multa fuerint conscripta remedia non congregata sed sparsim Hinc in collectam quam tamen ingenio et etate mea conspicere potui x modis pro consuete emoroides apire / Et primus quidem modus est ponendo sanguinem totius corporis et maxime venarum inferiorum in fluxu et agitatione nobiliter ligando siquidem genua partes digittos stricta et aliquantulum dolorosa ligatura / 2o vero fricando domesticas crurium et tibiarum partes fricatione rubificante et dolorem efficiente parum / 3o vero ventosando partes predictas ventosis nobiliter ignitis de here vitro aut de cornibus factis Et si vis delicosissime agere ventosa applicet ipsi tuti dum extinus fudus eius cum accensa candela vehementer ignitur tunc enim necessario applicabitur cumque applicatio tollare poteris leviter vel forte faciendo

Sed quia magis vel minus in flammabis eas / Quartus modus apiendi eas fit cum flebotomia venarum distantium sicut saphene et aliarum inferiorum ipsa enim quoque aperit eas obviatione simpliciter 11a 3a capitulo 7o in fine / flebotomia in sciatice vene que est in posteriori parte calcanei aperit eas Et in flebotomia vene almatie quam non dubito esse venam curvature poplitis de qua scribitur 2a primi doctrina magistri / Et quinta sunt venis que flebotomatur in pede majori est vena curvature poplitis quia tamen efficit innaturaliter quoniam et saphena in primo canone et dolibus ani et emoroidarum suple retentis / Quintus modus providendi eas est per flebotomiam extremitatum earum in siteri et modus felicior operandi est ut precipiat egro ut ore et naribus clausis versus inferiora comprimat anum ac si assellare temptaret ut vene ille ingrossent et tumescant et appareant visui et si per hoc ingenium non obedierent tunc fomentent cum aqua calida decoctionis feni greci camomille mellilloti et similium dilatativum et rarefactivum sanguinis Et adhuc item si non generat et tumescerent tunc applicetur siteri infusus ventosa extinus ignita ut tactum est ne propter applicationem ignis inmediate adhuerentis tumor in intestino fiat. dederit qui impediet apertionem ipsarum congelando sanguinem et incrassando ipsum in predictis locis quare quam in contingat predictis modis intumescere venas. tunc facias egrum inclinari faciem versus terram posterioribus elevatis tunc ergo aspice locum illum si non es peroperativus medicus aut saltem doce flebotomatorem ut aspiciat et de venis illam que erit magis tumescens flebotomet Et si extrema apta non educetur sanguis sufficiens quantitatis in vna vice tunc poterit in sero eiusdem diei vel sequenti mane fieri secundata flebotomia aut saltem due vel tres de predictis venis tumescentibus flebotoment ita quod per vices ad eductionem quantitatis sanguinis desiderate quam poteris cognoscere pallescentiam maioris egro se vertentem / Et si adhuc propria predicta ingenia non posses percipere venas illas proprie ut videre comprimat anum seu in testinum adextra aut apponat ventosam extentem ipsum et tunc ipsa remota cum tenaculis obtusis capiat intestinum prius quam remingdiat et ita sustentet ex utroque flebotomes eas que tibi placet / Sextus modus apiendi emoroidas in timidis et delicatis et mollis in quibus sindat sanguis subtilis. est ut pungant cum setis porcinis aut cum acuta

Vena aut cum acu ferreo argenteo vel auree a ne per orificium apertura et magna sanguinis quantitas est fluat immoderate / Septimus modus aperiendi emoroides est fricando eas cum foliis fici / 2° cum foliis consolide maioris / 3° cum pano aspero vel bisello / 4° cum sapone nigro / 5° cum felle bovis [illegible] / 6° cum suco flamule persicarie vel apii ranini / 8 modus est cum applicatione medicinarum rubificantium et excoriantium sicut cum foliis pastinace maioris et silvestris atque cum foliis oleandri atque cum foliis rute silvestris aut cepe squille et similibus / Nonus vero modus est quod si fieri ponatur ad decoctionem anacardina confortata cum pulvere euforbii et suco oleandri et hoc est expeditivum licet parum acutum / Decimus et ultimus modus est vene aperiendi vel aperiens applicare cauterium et quia actuale cauterium terret homines pacientes ideo hic non curo extendere calamum / Depurgo enim soleo eas cum hoc medicamine Rx saponis nigri ℥ ß arsenici vel quod peius est [illegible] auripigmentum ℥ i pulveris anacardi corporis cantaridarum absque alis et capitibus ana ʒ ß incorporentur omnia ultimata contritione cum aqua capitelli vel suco pedis corvini et applicetur ex eo pitta una sicut granum fungi super apodiet aperienda emoroida cum quo ibi fecit crustam tunc i tendatur ad deponendum eam cum butiro vel assungia non salita et cadente crusta exibit sanguis longis diebus et paulatine et peius si orificium erit strictum et est modus gens et securus preservat quo fluit sanguis tam diu donec materia alleviatus fuit eger et bene se habeat tunc enim per se consolidabitur locus et si non curetur cum pulvere sandra et consolide atque usque ad finem optatum

Capitulum 8m ad excitandum emoroides cum apposite remanserint

Cum frequenter accidit emoroides extus tumentes esse ita quod sensu visus et tactus cognoscantur discernere possunt / Ideo oportet adeamus curationem et consumptionem attendere aliter enim multociens indurantur et continent in apostemata solida difficilius aliter resolubilia non raro vero saniant et corrumpunt et producunt ad ulcera et fistulas difficilis curationis et quandoque permutantur ad cancrenas hestiomenum et asthabilos ut sepe vidi igitur providendum est ut nunc scibitur / Si enim fuerint vesicales vel uvales facile curantur primo pulverizando super eas pulverem consolide maioris et fortior est pulvis ex alumine crudo et efficacior ad hoc et autentice laudatus est pulvis radicis petarie que nominatur yarus / Si vero emoroides fuerint cornative ficum extra pedunculum facile curantur ligando appenditum earum cum filo cerato ligatura nobili secta per quam prohibeatur transitus humorum augmentati cum et consumantur eas / Si vero morales et carnose fuerint diversis modis curari possunt / et primo quidem sepe ungendo eas cum oleo de [illegible] et pulvere serpentarie commixtis invicem / 2° linendo eas et madefaciendo cum suco radicis et foliorum petrasilini silvestris gentorum / 3° cum suco cepe rubei / 4° cum suco serpentarie / 5° cum pulvere filipendule et ex precia solempnis / 6° cum pulvere sarcocolle medio contuse / ultimo cum pulvere scorie ferri preparate si ~~arte~~ arte / Si vero emoroides fuerint dure tunc melior modus curationis est ut recipiatur pulvis radicis asari ʒ i pulvis florum altee [illegible] ʒ ß sinapi ana [illegible] fiat omnium per se pulvis et commisceatur et aspergatur super tabula cipressi primo calefactam super quam sedeat paciens et est experimentum nobile / 2m inventum ad hoc est ut sepe inungatur unguento facto ex equalibus partibus medulle cruris ~~bovis~~ bovis et pinguis tassi [illegible] et suco saponarie morsus usque ad consumptionem eius si fuerit

Capitulum 9m ad sedandum dolorem in emoroidibus euenientem

Propter apertionem venarum emoroidalium et propter debilitatem quam consequitur in intestino recto et omnibus adiacentibus partibus non est dubitatio in pluribus remanere dolorem gravativum extensivum et frequenter [illegible] propter stricturam et compressionem membrorum que durant ibi licet quandoque dolor incisivus et pruritivus remaneat ibidem / Notandum est itaque his doloribus providere ne per perseverantiam eorum apostema fiat in loco quod finaliter erumpat et producat ad fistulas in pluribus locis. Tria tamen primo ad sedandum dolorem gravativum et extensivum et alia que dolorem incisivum et mordicativum absorbant hic describam remedia / Ad declinationem igitur predictorum medicamina primo quod diversiones et evacuationes in precedentibus capitulis tacte sequantur huic preposito quia [illegible] de eis fiat memoria si plenitudo corporis adiuvacat [illegible] / Dolorem igitur inmitigativum dolorem in predictis partibus sedatum est hoc Rx cepe coctum albi [illegible] cepe liliorum ana ʒ [illegible] ʒ [illegible] vitellos ovi numero v . se malue altee mellilot camo ana [illegible]

exprimetur

farine fenugr. ℥ iii coquatur radix in sappa
ut bene molle fiat deinde minutissime contundatur
in mortario et cum ceteris additis fiat emplastrum quod
quod sitim applicetur. Secundum instrumentum ad idem bonum
est hoc ℞ butiri recentis p. anatis et ga
lline ana ʒ i ℈ ʒ i cinerum spumis al ʒ
iii tantum omnia simul voltuata contritione et fiat
ex eis placentula una spissa sicut nebula
zucharata rotunda ponatur ergo ipsa super tabu
la de cipresso vehementer calefacta super qua po
natur predicta placentula sepe revoluta ut
bene calefiat. Si vero ipsa ergo placentula et ta
bula predicta sedeat eger usque quo dolor sedetur.
Tertium instrumentum cuiuscumque doloris generati sedativum
est hoc ℞ olei ros. ʒ iii vitellos ovi
numero vi ℈ ʒ i coquitur oleum cum vitell.
super cineribus calidis vehementer agitando. Et
circa finem inspissationis addatur aceti
et deinde ponatur ipsa super amplo panno extensa
emplastretur sitim et adiacentes partes diligenter.
Hoc enim est anodinum et inter cetera optimum.
Deinde vero instrumentis que sedant dolorem in ten
sionum primum et mordicationem immo que remo
vent et actionem mala ragadiarum et aliarum
excoriationum que ibi fiunt ℞. Primum est hoc
℞ o. ros. et de nenuf. ana ʒ i s. vio. se
ptem se lactuce nigre ana ʒ iii amili ℈
ordei ʒ iii ℈ ʒ i vitellorum ovi numero
ii tantum omnia simul voltuata contritione et fiat
ex eis linimentum molle de quo cum licinio in
trommittatur sitim et in exteriores locis extior.
diligenter emplastretur. Secundum vero predicte est hoc
℞ ceruse lote ʒ i s. tresigi ʒ i amu
li ʒ ii ℈ ʒ i tantum omnia simul longa co
ntritione in mortario plumbeo cum suo piste
llo et fiat ex eis linimentum et administretur ut
Tertium et fortius predictis est hoc ℞ ros.
spodii sandali amborum mastic. acacie
san. dra. ana ʒ i boli ar. ʒ ii vitel
los ovi numero ii f. f. ʒ i s. spumis al
ʒ i s. fiat linimentum in mortario quod postea
bulliat cum ʒ iii succi vio. usque ad su
i consumptionem et administretur ut. Ultimum
et lenior experte est hoc ℞ tresigi
amili ana ʒ i vitellos ovi numero iii
fiat linimentum et infuso in eo lana suc
da bene pregnata emplastretur diligenter locus exeo.

Capitulum 6m ad motum
tremulum cordis

In hoc enim capitulo providendum est circa sub
limiorum graciorum et intern difficiliori
sic superius patuit in precedenti capitulo disputatum.
motus enim saltuosus vel tremulus cordis

Urina portendunt subite mortis eventum et
presertim propter quod ad huius accidentis remo
tionem ut visum est sex providere remedia. Primum
igitur ipsorum est ut si modicum prependet hunc
saltum provenire et remanere ante ne mortis
et potissime in venis gnanon tunc statim fiat ei
flebotomia de basilica dextri lateris. Et a reple
tionem mortis non apparet multa sed tensio in venis
multa videtur absque ingredimine et susurre
ipsorum ~~in venis precedit que statim fiat ei flebotomia~~
tunc illud arguit multorum vapor in venis
precedit quod statim fiat ei flebotomia de vena ba
silica sinistri lateris sicut enim scribitur ii^a ʒ iii
capitulo de canonibus curationis egritudinum cordis. Et
replecionem quidem non alterari remotionem flebotomia basilice si
nistre. Secundum quando nec in venis apparet mortis quan
titas adnocius adspersa flebotomiam tunc solvatur venter
cum medicina educente materias excolari dirante in
place sedimente ut in ipso sibi apparet et
hunc quidem finit generat hoc confectum ℞ mane
mollis cadide et clarissime et excoriis bene
mundate ʒ ii recentis elate ʒ iv pul.
timo ℈ i. Mancora dissolvatur mana in
ʒ iii aq. bugl. deinde cum ea incorporentur
species cum granis quinque spice et grano uno
sal. ge. postea colatura mane et tunc hoc
detur in potu observatis condicionibus scilicet datis
in solutionis vers. Postquam vero duo predicta
remedia fuerint administrata scilicet flebotomia et
et farmacia tunc statim fiat tristitia ad di
gerendum residuum mei quod remansit ante
tunc ergo in aurora administretur hoc digestivum ℞
sy. de corticibus cit. ʒ i sy. de pomis ʒ
s. aq. bugl. et melisse ana ʒ i s. misce
et fiant statim ~~stat~~ siti et citrum sy. siti ex
hibeat in potu et tandem aliis horis postea
administrentur hora iii. Quartum remedium est ut
tertio quando administrat digestivum omni die post
hora cum dimidia aquam prandium at eodem
ac vini huius mixtionis ℞ conserve ros.
vio. et nenuff recentium ana ʒ i conserve
bugl. ʒ ii macis ca. ve. ana ʒ s. spodii
vio. se acetose corallorum alborum ana ℈
i marg. ʒ i iacincti smaragdi za
phiri ana ℈ s. foliorum numero vi auri al.
ʒ ii fiat electuarium cum sy. ace. citri ad suffi
cientiam. Quintum remedium est hoc ℞ mac.
ʒ ii s. vio. ros. florum nenuff lambrus.
ce florum salicis ana ʒ i s. caphe ʒ s.
ligal. ʒ i ossis de corde cervi dororici ia
cincti smaragdi et ~~ambr~~ margaritarum ana
℈ s. ambre ℈ i musci gr. v pul. omnia
prius subtiliter et commisceantur postea et ligentur

in sindone retorta i fora pile redacta tc
go hº ff at plim odoret z est remediu
valde efficax. Cu d adhuc tremulg motg
cordis insistit adiuand est ei cu hº gºº
℞ ot ʒ i behen albi z rubi floru boz
z bugl nenuff vio lambruscē et
salicl añ ʒ iii rosaz no ꝯpassaz ʒ iii
misci ambre añ ʒ iiii ligal ʒ i s fo
liorz sicroz z seis basiliconis añ ʒ vi
canli facie volatilis moledini añ ʒ
vi resine clare dissolute cu vio dta
z aco co ʒ ii effundat resia i mortario
bn cata z incorpent scdm facie z pul
vitiate gtendo de hac go ma ꝯtedat
sup pano de gna latitudis spase z app
licet mamille sinistre ita q ibi ff ad
hēat cu tu ꝯ vº l vjº die pmutado
ipm hoc em est infallibile remediu
ad has cordis dispones z tu gra vtu
componencium

Cam 1m de modo rectificadi ep z abscidedi caceria dispom

Sicut supius / supius apuit vnª z
pⁱᵘˢ de cauis d'btitatibg ep est ieiolo pmu
z lpucl sbante q ꝯseqtu ad omez cuoz
z spe siti z pp hanc cam iconfortado
epar debilitatu oz hre atteco solep
nem ne pp gtatam debilitate de nece
sia fiat transitus ad ydrope ascite pp
qd oz q iste finus dei vtat oibus ab
l meis cibaliby artificiatl cu his que
leniū calart z apitia sit z ꝯacatia
modico z aiotica quoz nⁿ cuet ab
aliqli sup te pp q z phibet cuetus
putfacois sicut e ꝯmisce cu oi cibo
siamom sqnatu mastice rosa camed
camep z gstia Cecl ad hoc ꝯft coctio
passl cu auellis z spe q viciate masti
cant / Et utat in potu vino sbruffo
claro acotico no vlde fuoso z natu
z cum istl catis spebus endiuie or
tulane z sluxus / qzl vna di taraxa
co alta cicorea z no na solseqa noiat
et gra potus si qnq vtetur qbusda
diebus ydromelle fco de coce aliqzl
ꝯcmitatu rosmarini z bene clarificato
bonu ez. Et uti qnq auellanis assatl
aliqte pg cibu est vlde bonu / z gna
phisica ilin pg cibum ꝯgesta sut ei bona
De ꝯfentibus vo epi appe ta spetate
ta pnᵘ laudant / Pm est endiā cu
omibg spebus sius d' qua tactu z sup
2m est epar lupi ꝯcatatu z i pul..
Redactu de quo accipi pt ʒ s cu pia
bis cu ʒ i aq cicoree cale z zucharate
Et si cu epis debilitate ꝯpliacet dia
ria l alt fluxus tuc ep lupi ia dcm
melius ez torrefcm / 3m vo de ꝯfor
tantibg epar appe te est caro limacial
z intelligat de illis q serpūt sup rubos
z dumetos q hnt testas in qbus latet
z cornua longa satl z notant codie ꝯ
alimtorz a galo / Capo tu bonu ad hac
intencoz est hoc ℞ sy de absi d'eupat
añ ʒ s aq taraxaco l cicoree q dia
rosti portini ʒ iii misce z mane ora
sumat p xiiii dies vtifcat ei oe epar a
mala que fca lesu z acala si no
fuit nim intensa / Ad ꝯtū ad hanc i
tencoz z efficacig pmo est hoc ℞ lacte
spate ʒ iii rad cucume florz mar
macor z est sclarea silunis cuig flo
res silim sut floriby saluie pp qd
aqbusda credit esse salina sluuis an
ʒ i s florz eup scm and cicoree scarl
z acetose carpob sqnati ligal' añ ʒ i
cinamoi ela ʒ ii ligzl amsi rosi añ ʒ
iii spodij sbtilissme triti ʒ v epis lupi
spati ʒ ii sy de menta de eupat añ
ʒ iii s zuc al ʒ iii fiat etm de quo
pa assumat x diebus ꝯtyis in aurora
ʒ i s cu ʒ i aq de cicl sqnati z pg
x dies accl deco cu xº die fel' ꝯtite
dcam vsq ad mensem vnu

Cam 8m de modo rectificadi appetitum stomachi

Iam satis ꝯ plura medicamim q scpta
sut in duobg pcedentiby captis vtilia
esse in hoc caº s de rectificacoe appetitus
si diminutg corruptus l ablatus ꝯtitit
oia em illa ꝯicat intencoz in hoc z spe
que dca sunt i caº ime te pcē ti pp qd
nunc pu lia me na hnc intencoi sufficia
in hoc caº nūc de scbam / Et pm qdem
horu est hoc ℞ ꝯfine citomiorl aloe ʒ
iii mastice ʒ i macl sqnati ligal
rosi gnorl miti añ ʒ i suac ʒ ii zuc
al ʒ i z cu ꝯxi zachara fiat ꝯfecco i
rotulis ꝯ ʒ q de qua vna pp i me te
pg cibu accipiat / 2m est hoc ℞ coral
loru ru smaragdi z lambrusce añ ʒ i
mete ʒ ii accipiat hic pul in duabg
vicibus mane ora cu ʒ i aq mete o
dorife / 3m z spale ad hac intencoz e
hoc ℞ mel dati ʒ s xilob ameos cia
moi añ ʒ s misce z totum accipia i aurod

Cum ℥. j. aq̄ eup̄ cate ℞ᵐ est hoc ℞ laudan elā reste añ ℥. ß. mastic̄ sp̄ia ti suach gnor̄ viti flor̄ eup̄ cinamoi rosar̄ añ ℥. j. cere q. s. fiat ungtm bn viscos̄ et glutinos̄ qd applicet sto ab ore eius usq; ad umbilicu sr̄ pano de grana extensum

Cᵐ ultim de modo rectificandi digitaꝫ stoi quez et spam

Medicamina oia que scripta sut in duob; capitlis imediate pcedentibus digna illa stoi no mi' vastant q appetitaꝫ et ipe qd scriptu est de metidato et dia citonite Uñ digtaꝫ eius fortificat multa Et pm de simplicib; et pul cia moi mabis usitatis sr padue fecit ℞ᵐ est pul mete et eius recocti co mestio cocte l' crude qtcq; accipiat ℞ᵐ est pot; vini in quo infusum teneat frustu ligni aloes electi ℞ᵐ est sepe degluttire gnu unu l' duo mastic̄ aloe et mente p; ci bum ℞ᵐ est assupcio pul pellitor̄ in stoi galliar̄ ppati si hunc mod qm acci piant pellicte ille et diligent lauet cu lixiuio dta paru calo bis l' ter de mu duab; vicib; lauet cu aceto Et itm 3o lauet bis cu vino albo atq aromatico pz infundat in vinu nouu fim p n. dies ules dem exchant aromo et ponat sup tabula in furno aq paru an panis coctus sit usq; quo diliget exiccent tunc go fiat exeis puluis et sit eius usus mabs fi modu sem ad libitu Copositu bonu ad hac intencoi est hoc ℞ cinamoi alti corticis cxtior̄ fisticor̄ mar̄ ligr̄ mete ameos añ ℥. ß. pul pellitor̄ stoi galliar̄ ppati ℥. j. ß. gnor̄ suach corallor̄ rr añ ℈ iiij. d. q. vj. zuc al ℥. iiij. coqua zucᵐ cu aq mete et fiat cofitio i ro tul ℥. ß. de qua accipiat una l' due in fine cibacois et feliciter digna stoi cu agsitione et gsruacone sanitatis virtus qm sibi gcedat et gsruet altissi mus q solus sanat languores omes

1462o die 2a mesis Junij

Hic nobilis vir ht spasmu in manu sinistra qm adptes di giti minimi et anularis ita magᵐ q; nq; gstringe pt eos 2ᵐ oportunitate medio a digito et indice eiusd manus ht impotencia extesionis et gtractionis maio rem tn i medio digito quam in alteo pollice a illius manus nq; in rasceta eiusd ullu vir hre no /sunt a effata ca hiuus spasmi sectio cordar̄ interior̄ brachij quar̄ gtractione gstrigut digiti et iuuat ipe ad dilatacoem qm qn conat manu gtta eri gere et expandidare mouet cordas et vilos inior̄ silvestris ptis manus vsus exteriora et exteriora Sn a corde interiores sut gtte p; q vtus qnaliquo potens fuit no pt ex tende digitos vsus exteriora dato q ini cordis exterioribus et vilis nullaꝫ existat noⁿᵘ i possibilitas in apacis manus gt pacius cordis exterioribus Et a in hac disposone psupponed pmo qd si corde ie pg mouere dent digiti et qsi sunt per vilimus toliter secte oms et trasursalit cu oibus vilis inior̄ q' veiut ancucha i potest erit vnq; q; iste ne du veiat ad sanitate integra ho paru at nichil gualebit Uñ quia no est nung nq; tole oms vilos inior̄ et cordas omes fuisse trasursalit sectas io spandum est q iste vir ad bona possit pvenire gualescencia licet incompletam et non nisi in tpe satis nobili sp quia diffici lᵐ est cordas et reliq inuosa cor multum induratas posse restaurari at saltem oto si corde ia pdce sunt satis dure et gpacte ut sssus tactus prope pt reugens io relinq q cura eius et difficilia et no nisi in nobili te fienda stacq; praua/ pmo pturam reᵐ uj tr no ultim 2o vo ordine medicina facia me lius q sibi gencora eligi pnt ut mut siq/ abstineat igit iste vir afriate manus et a vehementi huitte Uñ caueat aflatu venti fri a balneacone in aq fria sit ei ei utde nocia et te ne manu aeri detecta et maxie in nocte a dormiendo in die e s' pessim Et cibaria salsa multum et acuta cu multi tudine ventositati et euaparcoe dittat ut cepe aleu raphanud et sitia Et leguia elixa et sunt mala ei Et abi pastiles et caro salita et pisces saliti et caseus atiq et salsus dittat Et potus aq fre siplicis et vini rubei nigr gssi potēti sitpa et brusci oia sue sibi mala et manu tene pedetem multum regenda abeo habenas equi oio est sibi pessim et mita cibor̄ assupcio in una mesa est sibi mala Et coytus mu tus et furor et iracundia oia dittant

Ppato pellitor̄ stoi galliar̄

de spasmo i ma'

Et vi^a initta cumdata est lute et plixi^t
deriendo quia cor^s lucetat et mbra
mollia relaxat pt^e d^a pdca cibaria
utat alys suo mo^d Potus d^a ei dans
est vinu albu odorifer^s clar^s et dtee
mixtu cu aq^a cocta boni fontis siue cu
zuc^o siue sin zuc^o etc.
De Rebus v^o melibus vi obseruari
dent in qbus pripret iuua^{ti} mai^{ti} si
q^a remedia in venir put^t essencia Ce^m
ipor^s est hoc R^x cortic rad peonie
dani cortic rad. abuli an. lb. s. rad
altee rad liliorum alborum quor^s sisami
an ʒ iii bdelij mollis et sbalbidi ʒ
i buliat oia in vini stillis aq^a usq^z
ad q^s supcom ze ptis aq^a et mcti aq^a
bn cata ci mac phom una teneat
i fixa manu usq^z ad cubitu exclusie
cu pdcas lbris stando eam C^m pute
reme^m est hoc R^x medulle cruri
bouis ʒ i s. butiri sin sale pinguedis
anatis et tassi assugie porcine an.
ʒ i et ʒ i bdelij mollis et sbalbidi
ʒ x. tbetie ʒ v. olei deben ʒ i oli
de sisamo oli amig^d dtes an ʒ ii ce
re al ʒ i s. fiat ung^m molle d^e quo
ps balneacio^e ssta et sca diligenti ex
siccacione meb^r in vngat ipsa ante
leuit tato et supponat lana suada
bene pectinata et ita oi die bis fiat
s. an prandiu et an cena et sic gtinu
atur p xl dies et mebr^s copiat cu
maita a^t ci cirotecta usq^z ad medie
tate cubiti C^m remediu est ut iste
vir utat istis pillis d^e qb^z acq^s una
aut iii^a die pars an cena gra dis
tractois sup^{ti} q^a m elmari solent ad
imos et pot^t et accipe de cis ʒ
ii ci fie xv dier^s in aurora et tuc
tardet abu hor^s ad mi q. ii ps eas
q^m de spcio R^x pillar^s de sapio
ʒ i pillar^s fetidar^s ʒ s. aloes ab.
ʒ i s. formetur pille cu suco ros^s de
cim ʒ vi Ce^m remediu est hoc
R^x o. de sisamo fer^s olei liliorum al
an ʒ i s. fetis o. de castoreo ʒ i
et ʒ i apti de mnalagibus lb. s. bde
lij mollis ʒ i pignis castorei ʒ i
cere al q^s s. fiat cerotu qd ptet ame
dietate dorsi manq^z usq^z ad fine di
gitor^s s^e extensu et alti^u frustr^s ei^s
de cerotu ptet s^e loco acercos copiosi
ipm ad laterales ptes pduos digitos

vndiq^z sc pdando mebr^s cetum ut
dcm est C^m remediu est h^o R^x
frustr^s vnu lapis molaris quo acuut^r
ferrameta et calefiat diligent^r i igne
dem scipo teneat bn copto sciuis et
latalit pduas spansas cu scacina l
alio pano spisso tu^r go hea^t ampla
stricti orificij ued est ampta salbdotu
et ipleat aceto albo et effudat sup
dco lapide ta calefco bis l^r ter plena
itaq^z manq^z fometet h^o usq^z ad q^s sup
tom aceti qd tn paulatie effudat s^e
dco lapide C^m et vltim reme^m e h^o
R^x fer^s olei yrini feas olei oliuar^s ysso
pi hue an ʒ i pig^{ms} tassi galie
et anatis an ʒ i s. et ʒ i galbani
dissoluti cu aceto mediocr^s acuitat^s
ʒ i s. cere citrie ʒ i fiat vngtm
molle qd ps buliat in lb. s. suci sa
ponarie maior^s et enule usq^z ad q^s sup
tonem ipor^s etc.

208 De Abors^u

N 1422° die vi mensis Junii
Nobilis dna elizabet xpofori
de muzano vxor honestissia
difficilia laborat disposie spei humane
corupta q^a abor^sus est Circa q^m aliq
gtepland est ut dens possit ei auxiliu
exiberi adeo ut feliciter tata effu
giat et euadat discrime mortis qd
frequet^r abor^sus ut in plibus gminat
Cuz d^a abor^sus ce q^m plime a sapia
tibus admonitia reducte d^e quatu
mio pme noiate sut priuitie i. abex
proemien^s d^e v^o expte defects ipuis
fetus l^r embrionis ca grepti assignant
ze v^o expte no^{tor^s} q^a m matrice in ve
ta sit et vltie assignat expte de
fcus viril semis Quar^s oim causas
gtepla^o noia e speculat^s s^e nllam
ab aborsu tenoice psuacie d^e s de
mio d^a pmam causar^s que priuitie s^e
q^a plime assignani pui Pma e vehe
mes motu pp qd in diebus pmis
agitat sem in matrice adeo ut ab eo spus
resoluiat at apicibus matric^s cpmat
ita ut fluxibilit^r sua cadat amici
te S^a v^o est frequs saltus amtie
fcus ne apt eas q^m corizadi vsq^z
est gsuetus Et sicut saltu adposti
ora q^a mitor^s descende fac ppria
visibilit^r i. in instanti xxi^a ʒi lt 29
ca^o de aborsu Aut corpis exitiu
vectigacone porsu seu aut ventis

Compssio qtirqz sta z ppe in frequencia coytus. tlis enim mulieribus vide aliq abhorrendy est z ppe ca primo mese pp debilite ligamti fetus in utero z itm a mese ca 5o demceps qm mag fetus maiori qpssio qpmit accidente qm si minor esset ca 7a ca d' pmitis z balneadi usus q abortiue facit mita primo mollido mictez z cotilidonos actuali virtute sua, 2o debilido virtutem pmodu restoris 3o no quia i pfundo corpis z micis auget ncalitatem i calidite cogente ipm pete aerem sem extriore z io supflue coquassatg ambo uehe qqssando ligamta pcipitat ex z tato citig qsto balneu admistrat mulieri cuig fetg est mags auctus ca 6a ca d' pmitis est vehems furor z iracundia qsueta mulieri q' fortis tristicia pqna cogit distrahi spus adcor z ad extm i qbg fortiby motibg z distractoniby spuu z innati calors pcipitis in mulie aq rut ca 1a ca de pmitis assigni pt ex pte reptonis contrare cibi z potus procienf qle qsencius est pgnatez pary z sepe comede qm miton z raro ca 8a ca est expte assupconis cibor z potum i qtitaby suis pmis z fcdis vehe apienan pp qd z pgnas in abazijs suis euitare debet feniclm petro spagu brusen apin dauci z om legum brodialia z atdtias spes nimiu calidas acutas z apitas ved anisum spica nardy 33 galaga z ppe cianomu z qstia ca gno vo ordine assignant ce pmitiue expte eoru q vehe agitacoim i mebs infioribg effiant ved sut solutiua oia z ppe sanes eductiua ved sut aloes z epithimi q per solorm san educit z oia solutiua forcia ved coloda scamoa euforbiu effimitaciu z qstia ca x° itm d' ystis cais aborsium effiant oms q sua frate qssitudie z viscosite vehementibus opilare pnt venas z artias z vias trsitus spus atis acer° vital' acorde z nalis ab epe admirarem · tlis paupetie mod est extingui fetu sicut defectu caloris solis z astror vegetabilia z planta facile extinguunt ut sepius o ca xiia itm

Extriores cause ved appetg cor q subito timore inducit magni ut vide volnatos z gladio san effundentes z hoiem subito suppe insultare inuade z sppenti audaat qminati octe z magnos strepitus z rugitus edificiorum z moniu z tristates pänos s' applicare vide sic viru sui seu vixatem z alti mulieri pstante hc oia z ulte omis sctu z vehemes motg ab ext pgnanti sup veiens ipam abortire faciut ca xiio spes caurs extrior abortire facienciu q sic negare mulieri rem extmis vehe appetitu desidatu ut e moris pgnanciu voraci appetitu appete piscos res acras z acetosas pegrimis z valosis locis z motibus i ventas z si obtine no pnt unde frequt abhorrent z ho totm gt pp vehetem motu z psenante i spibus z huoribus z mebris gnidis ab aia appetete fon pp qd no bn regit fetus ca xiiio vo extior ca esse pt sicut applicaco cor q appeta ppete abortire facit ved de depotu cardomis maiors experrunt z antiq no ulti de tomtia l' saturegia q tute potene est qm si mlr sup ea tristit abortire facit Et sicut scbit d' oleo balsami de galbano de assa fetida z oibus spebus artamite z de corduniono z de rosue z de coloda z de plibus alys in attiby qte xxia 3'4 et 2° ca° d' aborsu z extrone fetus de Et oleum balsami cu suppo educit fetu z scdina z assa z galbanu itm est forte z lu chor mariej itm in ho ca° fortis e valde bibita z supposita ita qm qda estimat qm si pgnas iacet sup eam pducet ea ad aborsu z sucg eius corrupit fetum limitu s' ventre qsto go plg cu suppo sup coytu Et scit successus reliquarum artamitarum Et si impotu detur de rosue psico pondus z in eicit fetu de illo Et cu sunt de corduni dragme vnig tue eiat fetu z pid est quia fac posside caliite z motu Et itm si imiaat i intg imponat de coco pulpe colode cu i tectorio nanito sm qdnos suas q' supponat in lana sb pestorio ascendente z longo Et aliq vide ibi d' cinamo rubea tectors vngta asini z stercore eius z octo pistis saluti

Et plimorum aliorum quorum mediciam melius
est silencio aliorum quorum ptrsire quam calamo
comendare Et ex hiis omnibus causis seminis
bene considerans diligens conator comprendere po
terit compleri posse nunc causas seminitatis vel actiorum
Omnes enim seminibus que ad hic tacte sunt ad
adeas reduci possunt ut apparet Ex quibus omnibus
concluditur maxima necessitas speculationis op
tima esse apud medicum qui canonice re
gere debet pregnantes Et horum omnium sine pt
certe comprendi possunt 21a 3a tertii 2o ca de
aborsu et de viti regere aborsus et seccaciones
spine et cao de confirmacione sperme embrionis
et cautela eius ab aborsu Ex quibus ultimate
concludere quod canon regis vel custodiis in pregna
tibus dispositis ad aborsum fundatur super
abscisione omnium harum causarum procreatarum apre
gnate quare caute cum eis procedendum est Signa
vero prius tam aborsus supinus tacta sunt ex
parte ipsius embrionis iam in utero conceptum ut
quia embrio recepit infirmat ad in matrice
moritur Et eius quod agnus potest esse compolos
ut quia embrio in matrice recepit mate
riam in figura sua ut factus fuit gibbo
sus contractus vel in aliquam partem Aut non bene
situatus quia debet esse situatus cum facie
versus spinam cum manibus super oculos et cu
bitis super genua que sunt figure naturales
situs ipsius in matrice Et quod elongari potest
embrio per varias figuras coeundi in quibus non
nulli inhonesti et libidiosi viri sepe labo
rant Aut quia mater post coitum variis
figuris decubitus se situavit Non sperma
proiectum in matrice et sanguis menstruus non bene
uniunt immo secundum quasdam differencias posicio
nis comprimunt separantur et disgregantur quod
propter hoc contingere potest in aliquo embrione
claudicacio in aliis vero enervacio In
non nullis vero spondilium distractio adque
serunt gibbositatis species In aliis vero
colli contorcio et sic de aliis consimilibus
accidentibus que ex hoc fundamento intellegere potes
Similiter et fetum in tempore concepcionis acci
dere possunt principia generacionis varie species
egritudinum complexionalium ut quia infans geni
tus ex sperma et a sanguine menstruo intemperatis
nimium frigidis aquosis vel calidis et siccis sicut
dictum est quia sperma viri in sui radice
distemperatum est distemperanciis iam predictis
Et patet ex istis quod cum phisica, natura, in illa
generacionis fetus scilicet duo spermata parentum
et menstruus sanguis in natura complexionali sua
sunt distemperata necesse erit quod distemperatus

fetus ex hiis generetur quare sive propter malam comple
xionem matris a fetu generatam, sive propter mo
tum vel distensionem fetus vel propter dolores
eius movetur matrix ad expellendum fetum
quamvis ante tempus sui complementi, quandoque vero post
primum mensem et sic de aliis Et ibi post hoc
confirma de xxia 3a ca de aborsu ibi
Et quandoque est causa aborsus mala complexionis
calide excitantis ad fetus congelantis Et
clarius adhuc colligitur ibi Et item ex
eis que abortire faciunt in universo vero est te
nuitas spermatis in radice et paucitas
eius vel expone tenuitas et fluxibilitas
vel aquositas spermatis Et sequitur quia non
creatur ex eo panniculus primus nisi debilis
preparatus ad distemperandum Et ex hoc fundamento
plura corelaria concludere potes primum quod
aborsus quandoque contingit propter defectum spermatis vi
ri quia nimium paucum est sicut in sepe co
euntibus et naturaliter debilibus Aut nimium frigidum
humidum et aquosum est sicut contingit in flegmaticis cor
poribus et pinguibus ocio et dieta frigida
et humida utentibus Aut contingit ex parte sperma
tis quod nimium grossum siccum et aridum
est nedum contingit in colericis et in hiis que acuitas
egritudines oppressi sunt ut febre causonica et
sitis Aut in hiis qui utuntur dieta exsiccan
tia multitudine acetum et aliorum salsorum
et acutorum et usu vini fortissimum Cum
enim spermata in matrice accrescunt primus quam
geminet Secundum correlarium quod si tamen sperma mu
lieris quam viri distemperata fuerint in complexione
sua tunc complete erunt ce aborsus ex parte
defectus materiei generacionis assignande quoniam si
fetus bene dispositus concurrit spermati
bus et menstruo sanguine distemperatis, et sanguis
generari et conservari posset in matrice sine
magno matris nocumento Tercium correlarium est quod
ex hoc fundamento concludere potes quare quedam pre
gnantes aborciunt in primo 2o 3o aut 4o
mensibus ex parte defectus embrionis et con
clusis causis seminis Nec enim fetum qui
conceptus est ex seminali materia magis diste
perata cicius et plures et forciores accidunt
egritudines quam in eo qui genitus est ex materia minus
illaudabili Unde talis aborciet in primo aut
2o mensibus et sic deinceps Et sequitur correlarium
quod oportet coeuntes varias et abhor
rendas figuras coitus effugere abor
moralitate omnino detestandas Et sequitur
vero quod oportet parentes generari in tetos coire
cum sobrietate corporis et alongacione
animus animi passionibus ut ira tristicia

te am-
ois

furore z sitibus / Et seq. vjo. q cuiq̃ctiq
vivi l' mulier q̃tingat in uen̄ti sp̄ma et
san' mistum nimiu aq̃sum fere z hmid'
hij pus aflate aq̃so purgent z mdifi
centur si gnitae intendit z aborsum
euitare q̃ vocant · sp̄mat' a et san'
gnis mistrui aq̃sitas cog' q̃fluxibilite
aq̃sitate z pauca delc̃acone eorum
i coytu q̃seq̃nte z actuali utusq̃ frate
/ Et sc̃' vltio q̃ i me^ta ca aborsus est
mors fetus i utero q̃ q̃t pp affueos co
ptonales z q̃pulos q̃ cum d'clatate sue
Non q̃astis oibus in vice colatis vr esse
q̃cludend' q̃ admaiore cautela p̃seue
randi ab aborsu bonu est ut vir z mli
que sepe abortire q̃suet purget' a
flate z ~~sc~~ retificent eorum mbra prn
cipalia z genitalia Et q̃astis oibus
oz deddao tm de nuo cap aborsus
q̃ in pn^o huiq̃ capti posite sut · s · pme
2e z 3e / 2a vo pnl ca aborsus
embrionis tacta supius fuit assigta q̃
pte noctu^orz q̃ in mtrice inuenit cum
em meus ao gne q̃gnu laborat ad
gnitbq pz q lz ipa q̃cipiat noce e in
pncipijs gnois hereditaria maculã q̃seq
siue fuint spes male q̃ptonis pp qd z
sem maculatu z embrio desiccasiat siue
fuint spes male q̃ponis pp qs no bn
ligat fetus admtrice cu suis panicl̃s
tbus at non bene sustentat fetq i ea
pp quia meus no debite aplicat em
brioni sustetando eu / At fuerit i ea
apata pp q̃ q̃malit z q̃pmet fetus at
repte fuint in ea q̃coriacones ragadie
l' vlcã aq̃s emanet sanies l' virulẽcia
sua corpulẽa suffoca^ua at suis malis
qlibq fetus mlatemina Et hec oia gnã
q̃gnu z eap spes mfice pnt fetu
eq bene si fuerint i mtrice an q̃cepcoz
inpente q̃ si mtrici s'vetant p'q̃cepcoz
fetz Et q̃hor oim pdcor fudato mat'e
colligi pt ingenui p'suatim ab aborsu
mlier q̃templãd // pmo eu oz ingem
um a'd oppone caus p'mitis / 2o vo
opq ingemari adrãficacom fetus in
vtero q̃cepti / 3o vo oz absonde noct^ta
oia q in mtrice fuisse l' supvenisse dca
sunt / 4o vo oz q̃teplari mrãsficatoe
feis vilis si q̃dcefu ipius aborsus ca
assigri pt / 4o vo tagẽda st q mstra a
sta vei l' spe^ca sp̃te fetu adiuna^a ipm
q̃sruacia z p'ruacia mortis distmen z

Tunc appebit q̃ p'smoda spectacoe viri
illustres in hac mã conteplati sunt //

Cam 2m de regie p'gnacu z p'
hibicõne aborsus premotoz cap
p'mitioz morte fetui i ducencu

Am a in pno pcet' smois xij spes
cap p'mitiap enũate sunt ad qd omes
fere a. ca adduci pnt io q̃lz illarum
amtice abscidi dz z an q̃cepcom z in
te q̃cepcois z ptom tpus p'gnacois
eius / Itaq euitare dz p'gnaci ome cuiq
cuiq q̃litatis z q̃ititatis q̃sistat z maxie
q̃sacu qd in coytu natu est aq̃o oio absti
ne dz 3or p'mis mesibus z tbq vltis
lz z in intmodijs ntta dz eid licencia i
coytu q̃donari at vtde rarissia z leui
ssia · sit z euitet coreas saltus · scalap
z motu ascensus / Adhuc z z agitaco
ne corpis nam l' currus uectigacone
fterum / Et 3o itm effugiat ventris q̃pssio
ne a stricura uestim z abor alca ca p'cei
sente / 4o itm abhorreat stuphandi l'
balneãdi opus s̃c qd mlte p'gnates
solent ee curiose / Amp 2 5o oms aĩe
pãnes tstantes z angustiare faciẽtes
ved furor iracũdia magni motu i spibq
z humoribus i ponit / 6o z no sit audax
admittas q̃titate potus z abi q̃uitate sua
q̃pmet intestiã z qui mtrice Nõq z
Ruo tangat cibos apcone sua z calite z
acuite agitacom faces i fetu z mstali
bus mesibus si talia abaria fuint me
dicinales siue abi medles at me z ppe
siu opoe san mobilitates z educe po
tens Cibi a' minim fri z potent q̃ci
tati at in sua q̃lite excellent eleuati
euitari dent / z pã pp q̃gelacom qua
face pt eorum usus i spibus z humoibq
z ~~q̃gelado~~ / q̃gelado fori / 2a uo notet
inima sua restitue z q̃supioe sit tōj
gnis pdca abaria noce pnt mtria et co
tilidoibq mollificacoe q̃ plima At uo
itm abscindi dent oia oba q magnu
i petum mebris spibq z humoribus ipo
ne pnt pp qd non est tutu uisitae fe
stiuã ubi vehetes ludorum z acronic
uum actum strepitus fiant ubi rixe
ubi q̃tumelie · sepentu imneacion vel
san q̃ assidencium actus fi solent pq
hoc a' itm oz astates p'gnati mulieri co
place in his q vehet appeterent ad hoc
ut delcacio in aia q̃ceis accepta adiugo
rada mtricoz offerat Adde itm his caus

Ad mihi elongetur ab omnibus que abortum facere possunt de quarum numero plura enumerata sunt in xiiiª ca. de primitus supius enumeratis

Cap. 3m de prohibicione abortus per administracionem curas pregnancium egritudinibus ipsius

Iam uero tempus est ingrediendi materiam altissime contemplacionis. s. in racionedo notanda et egressa a fetu iam concepto inventas Circa quod dicendum primo quod si nocumentum in embone puerint propter defectum ex parte sanguinis menstrui vel spermatis mulieris de hoc erit inquisiti 2º ca. contemplandum Similiter causas si nobis in fetu assignet ex parte defectus vilis feminis de hoc erit in penultimo ca. huius modi expectandum. Si quod in embone nocumentum esse puerint ab hoc ut a causis primitus tunc abscondende sue et verificande per quem ut exponitur ca. deductum est Si quod in fetu nocumentum contigit propter debilitatem effectuum propriorum generis qui est gignitiva virtus que sepe propter sui debilitatem non solum est causa egritudinis immo et mortis fetus ut patet in vivo et mulieres resolutis et debilibus et quoque causa ~~debite~~ ~~digestionis preparacionis et gustionis menstrui~~ debilitas accidit eius ipsa et causa in debite digestionis preparacionis et gustionis menstrui san. et aliorum multum ... generis et hoc quidem egritudinis fetus causa cum fere caret in genio curacionis h. quia contra pregnatem regere cum cibis et potibus et quantitate et qualitate mulieris et mitiorem vigorantibus et gravantibus laudabiliter san. ex quo in fetus sustentari et nutriri dicitur At uero item si propter contin[illegible] causas ut contingeret taliter at frate multum egrotavit embrio omnis ipsius curacionem ingrediat medicus dicitur primus investigare speciem et maneriem egritudinis / deinde et 2º per signa contemplari si mortalis aut sanabilis fuerit egrotando talis Inquorum veritate distinccionis nocumentum inscii anxie laborat materia puerum post egritudinem ex embonis in genitali fiere possunt acciden[illegible] prima post quod est completa formacionem eius / 2º vero post que complete plasmatus et quod contingere potest in spacio xlº vel lxº dierum Cum igitur fetus fuit iam conceptus post paucos dies egrotare eius sustentacionem possunt plura Primum est precia mollicies vel humiditas in genitali membro amanentis quod primus non assueverat Secundum uero lassitudo et impotencia ad motum possessum similiter iacens quod non processerat Tercium uero tensio in mulieris precepta Quartum gravitas dolor in spondilibus

Alchatin et in feloribus (?) corporis Quintum vero siccitas matrice extensio Sextum rugositas frictus vel gravis mulieris Septimum tensio in domesticis partibus matricis Octavum gravitas super situm 9m distensio in partibus [illegible] anchas adquas sustentat mulier Decimum quod mulier cum revolvitur de latere in latus sentit in gravo mulieris agitacionem fetus ac si non bene sustentaretur adipam Undecimum apertitudo oris mulieris magis quam consequenter solet unum pregnacionem sani fetus post partum enim consequenter omnis mulieris clausio tanta quod vix ipam pira mellus a salus intrare potest in medio 9º 2º ca. et xxiª 3º pº ca. capitulo hec de signis vite fetu in matrice egrotare sufficit Rursus quod speciales lapsus embonis predictaria signa declarare possunt Si enim egrotavit ipse egrotare f. 2 h. tali ut sepius quod sentit in dorso posterius et in toto femore ~~fetus~~ feditas tactu tangentis cum mollicie reputata 2º emissio urine remisse tale 3º incoracio mulieris ab hiute feca mucilagrosa 4º lassitudo tocius corporis cum pigricia 4º lassitudo et difficultas extendi anchas et coxas 6º guergulacio in matrice 7º caccacia dispo[illegible] que in tota habitudine mulieris aut saltem in coxis et auribus arciens 8º longitudo et profundus in dormiendo 9º lenitas et parvitas in pulsu precepta et post in pulsu coxarum et pariter adiacencium musica xº urine lipide albe at subalbide vel discolorate apparia / Et ex x signis istis oppositis comprehende potes fetum egrotare lapsit t. et s. In partibus enim ubi locatur mulier et adiacentibus ei tangens papiet taliter cum acute et in flamacionis / 2º urine erunt tincte subtiles et quasi ignee tactu nobis calor 3º os mulieris et collum eius magis crispatum et situm papiet / 4º agilitas admotum papiet a quo in motu continuado valde facile prohibitur mulier 5º non at magis impedimentum in extendendo vel gerendo coxas vel declinando supra spina / 6º in profundo mulieris papiet mulier calitatem et in flamacionis / 7º ~~permutata~~ permutata erit habitudo mulieris ad extenuacionem et macredine 8º multum vigilantia erit mihi / 9º apparebit in pulsu velocitas et frequencia cum aliqua duricie et tensione / xº urine acute et nobiles et tense in natibus existentur / Signa uero egritudinis morte inducencium in fetu potuint esse

Oia p̄dcā cū longo tp̄e mltitā fiunt ⁊ qñe
adintensioꝝ ꝑuenerit cū maiori noc̄to
antiere ꝑpto cottidie sucessiue ⁊ cū
mlto iuuato ꝗnte applicatoꝝ remedioꝝ
egrbꝫ embonis ꝗent adusanon / At uo
sꝫ de sigīs sigīficatibꝫ fetu mortuū ~~sig~~
~~gna sunt~~ / in utero fetus uo iā in utero
mortui signa sūt ꝗꝗ plima hinc inde
collā ⁊ ꝓpe cū pꝫ morte eius iā qbus-
dam diebus in matrice retentꝫ fuit / ꝑm
ꝗ de signis supꝰ amebris colligatꝰ ē
doꝛ ī radicibꝫ ocloꝝ ⁊ ī tette ī inuis
obticꝰ suspendētibus oclm adtrm, qt ꝗ
hic doꝛ ꝑ distēsiom in matrice fcam a fetu
mortuo ipām ꝗuitate ⁊ reducit h̄ doꝛ
adꝑpem sotore ꝗtitatꝰ ⁊ dē extensiua
/ ⁊ pt ē hic doꝛ ꝗtingē ꝑ mala ꝗñe
ceroº amrice ꝗcatā / 2ᵐ sigᵐ est dolor
ī posteriori medietate capitꝰ ⁊ ptensus
ꝑtotā ꝑpina usqꝫ ad spondiles ubi situat
mtix / 3ᵐ sigm̄ ē lassido ⁊ ꝗuitas ī
loco mtricꝰ ⁊ omībꝫ inferioribꝫ ꝑtibus
/ 4ᵐ sigm̄ est ꝑsacio motꝫ ponderis ī mtri-
ce ⁊ ꝑpe qn̄ mlr reuoluit se delatere
inlatus ⁊ fit cotilidonū mollificacoꝫ
l' erupcōm ꝗn̄ nō sustētat fetus / 5ᵐ
sigm̄ ē ꝗuatꝰ doꝛ ī iguinalibꝫ ꝑtibꝫ an-
terioribus usqꝫ ad os mtricꝰ exteus / 6ᵐ sig-
nū est tuorꝰ ventꝰ q̄ ꝑfuerat descēsus
adinferiora / 7ᵐ est exptsio orificij exte-
ris mtricꝰ adinferiora / 8ᵐ signū ē frigi-
ditas ī inferiori pte igiūs masiua Et
hec oīa sigⁿ ꝑpe sūt anqm̄ putrscat fetꝫ
ꝗ fetus ꝗ mortui ⁊ ꝗ pte ī mtrice putre-
fā sigᵃ sūt / pᵐ fe' in desiñēs / 2ᵐ fe-
tor ī hanelitu ꝫ ore / 3ᵐ est exitus
virulentie putide amtrice cū fetore
/ 4ᵐ est pondꝫ cū extensiō ventꝰ ī frio-
ris adqc̄ ꝑ vapores ī mtrice corruptos
extendētes ipāon / 5ᵐ est putꝑce carno-
sitatꝰ amtrice exptsio ut oclus meꝫ sepe
vidit Et plura aᵃ sigⁿ ponē potuissēꝫ ꝗ
ista sūt euidencīa · Posita ꝗ sūt hec sigⁿ
mortē fetus ꝑnūciancia ꝑque medicꝫ
laudē ⁊ honorē aquirē pt vitatem
ꝑognita āunciado / Sigⁿ uo mortꝰ fetꝫ
posita sūt ut cū medicꝫ ꝑcepit ipā nō
ī tūtat se ad aliud opois ī genꝫ nisi
adfcōi amtrice ꝑcipitād cū apparatꝰ //
meis deqbus nō ulte tacte fuit in
ꝑcetⁱ caº in deslacōne Redeam̄ ce ꝑ
mitie At uo icon pꝫ qm̄ ꝗcessū ē em-
bone in mtrice egrare posse exalijs ꝗnibꝫ

egtudinū .s. ꝗptonaliū ꝗponaliū ⁊ solute
ꝗtitꝰ optet exponē signa in cogicōm taliū
egtudinū Cogicō ꝗ cū exsensibus .s. tactu
⁊ visu magꝰ ꝗm̄ ꝗdistincsū rōli ⁊ cū
ꝑsus visus adilla loca ꝑuenire nō possit
ꝗꝗtuoꝝ adhuc cū specūri dilatādo mtri-
cem nꝫ eꝰ adilla loca ꝗent ꝑuenire, ꝑoꝫ
pōt tactus cū digito tāgēdo aut cū alio
instro Ideo tliuꝫ egrim̄ cogicio nobꝰ ꝑea
nō est posis Itaqꝫ si ꝑ alid ingeniū aliqd
exeis cogīscē poꝫ id est ꝑdisaursū asssibꝫ
intioribꝫ ymaⁿᵈᵒ ꝗpondo diuidēdo affir-
mādo l' negādo ⁊ eliaēdo ꝗꝗ detectus
fi pt lꝫ nō oīm ꝗponaliū egrim̄ cogicio per
talem discursum ꝗenter hri pt · quo eꝫ
agēdo embonis insuꝑficie ī fiᵃ inoia ī re-
ceptaclo ī ꝗtite diminuta in nūo aucto aᵗ
diminuto ⁊ insitu capiēdo sitū ꝑcolliᵃ ꝑꝑo-
prietate cognosci pōt ꝑ ꝑdcā fortassꝫ ꝗ ꝗ ꝗti-
tate fetus ⁊ de situ capiēdo sitū ꝑloco
ꝑdiscursum ad cognosce possumꝫ Cū cū
videt medicꝫ ꝑgnatem ventrꝫ ꝑuenisse
adꝗtiᵗᵉ nobilr aucta ⁊ ꝗdiscursū rōnali
intimādo ꝑmt mtrice non esse molla-
ciā nō apatāꝫ nꝫ mea hū · aᵗ ventositᵉˢ
multas extendentes ꝗñeri · ⁊ vidit mlrēꝫ
bn̄ carnosam bene colorata ⁊ oꝑaciones eiꝫ
ales motiās ⁊ ꝑftiās vitales ⁊ nāles
ꝗenter ꝑductas syloysando cū ꝑdctoꝛꝰ
negacōne ꝑissā de dnoē fetū inꝑte au-
cta paciente Sic cum ꝑcepit fetū in
dextra aᵗ in sinistra pte fixū stare cū
ꝑnciā dolis magi ⁊ cū fetus agitaᵉ
magᵃ inpte illa statibꝫ ꝗdmibꝫ iā ꝑissꝫ
de dispoībꝫ mtricꝰ ⁊ mlrꝰ ꝑsuasiue
ꝗcludē potīt fetū in mtrice egtare egꝫ-
tudīe loci cū hesitaᵉ tn̄ adoppom ut
aꝫ Sic igꝫ taliū egrim̄ ꝗponaliū cogīcio
difficil' est ꝗnte ⁊ d'ꝗtis egrbꝫ embo-
nis ut apaᵇꝫ ⁊ sotoe ꝗtitꝰ cogicio hri
nō pt n̄ oim̄ magꝫ duᵒᵉ Et si qd h̄ᵗ
vā sūt oīo ꝗcedend' ꝫ ꝗ tliū egrim̄ ꝗpo-
naliū ꝗpositaꝛꝰ aᵗ sotoꝑū ꝗtitꝰ ī em-
bone cuātio aᵗ est impoˡ ut credo aut
oīo difficilā Tu ꝗ sup adde istis tue
ꝗracōis ī ꝗeniū sbliminus ⁊ doctū alciꝫ
ꝗ inme fieri potuit / oīo ē tn̄ ꝑsonūᵉ
dō est de cura egrim̄ ꝗptonaliū emb-
onis / ꝗ ꝗ ipā oīo ī poˡ est aᵗ diffima
quo eꝫ instrā cuoīs ꝑꝑiete egrūs co-
rupeᵃ potūt ꝗent adinistrari nꝫ eꝰ
id dicā pt esse poˡᵉ exꝑte localiū cū ꝗa
adembone ꝑuenie nō possint nꝫ eorꝰ ꝗ-

Congua applicatione medicinarum localium et aliarum
apte vtentes eas eo quia oportet stas medicinas
alteratas ingenii qualitates que esse ita eleua
tas retenta partate medicine quam eleuatum est quidque
aquis embrionis retenta spatii pluries granis in
forte item et tamen quidem lapsus infantes pe
nitus est impossibile ergo notata elleccio medicinis
generationi et est impossibile Et ergo aliquo ingenio
curationis embrioni languenti subuenire potest fiet
tentat si rustificatione nutrienti ex quo nu
tritur embrio si ille nutrimentum est sanguis pu
rior in venis matricis continetur post generationem
membrorum eius quod et sanguis successiue qui
renouat prouenit alimentum in corpore generati
propter quod illustres viri physici contemplatores
voluerunt omnem intentionem curationis equum apto
nalium embrionis administrande esse inti
cum quiete ad lapsum iam propinquum Cum igitur
appareat alicui mulieri pregnans ex fetu egro
tare cognoueris dystrasia cata et sicca
mali tunc regatur mulier per .4. intenciones
istas Prima est ut eueniat mulier acetica
interius cum nostro istorum medicamentum Primum est Recipe dia
prunis f. ℥ .iiii. detur in tercia cum medio ciato
aq lactis cate in aurora et tardet cibum
suum saltem horas .4. Secundum et fortius illo
est hoc Recipe cassie fistule cum aq acetose ℥
iiii et det cum medio ciato aq lactis
ordei cate Tercium est hoc et fortius predictis
Recipe mana dissolute et colate in vno
ciato aq lactis ℥ .ii. deinde calefiat et
detur in potu Et si volueris predictis medicinis
infundendo ingerere ℥ .i. reubarbari et cola
turam cum expressione committe predictis Et
cum eis volueris dare ℥ .f. pul reubarbari
ne et malum nec timorosi omnes eum
predicte medicine generis et suauissime sunt
matri et embrioni Secunda intencio est
vt rectificet regimen ciborum et potuum ad in
frigidand et humectand cum lactuca blete
spinachia portulaca cucurbita malua
ua viola et similibus Et vtatur ptisana
ordei cum carnibus preparatis cum aceto agresta
suco citrangulorum granatorum et similibus Et bi
bat vinum album subtile panciferum cum aq
precocta decenter refractum Aut vtatur aq
ordei cum zuccaro vel sirupo eo De fructibus vero
vtatur prunis cerasis melonibus bate
ca et similibus Et abstineat a cibo pipe
re cinamomo variis et similibus Et post
vti zuccaro rosato violato conserua tasari
coriandro confecto Tragea de gemis et
similibus Et effugiat superflua ciborum

Receptionem et motum et coitum omnem quam post et pa
nes autem spirantes contra inducantes et furore
Et caueat aduentes superscripte que est possibile ne
feces retente quantitate nimia affluendo fe
tum deponere cogant ipsam Tercia intencio est
digestio vel rectificatio colicarum materiarum que in muliere
inuenit et poterit generari si omnes istas intentiones
Primum et leuissimum omnium est dare in potu in auro
ra cibi .i. aq lactis aq capsus et recocta
generi coacti sunt et detur fragmenta actu saltem
in diebus caloris Secundum est hoc Recipe aq
vio an ℥ .ii. misce Tercium est hoc Recipe sy rosarum
℥ .i. sy de endiuia ℥ .f. aq cicoree ℥ .ii.
aq mellisse ℥ .i. misce Quartum et melius re
liquis est hoc Recipe sy ace f. ℥ .f. sy aceto
sitatis cit. ℥ .i. aq buglosse et acetose an ℥ .i.
f. misce Sepe et in pregnantibus medere cateri
feci rectificationem cum ℥ .i. iuleb violati et ℥ .iii.
aq endiuie Quarta intencio est ut si appareat
tibi necessarium reiterandi eorum medicinarum aliqua
rum non sedeas abeuntibus ea predictis
Si a ad faciendum sanguis clarificationem magis
et colere eductionem desiderares ultra predicta ex
hibeat hoc Recipe aq fructuum descriptione
mesue in antid ℥ .iii. mane in ipsam disso
lute ℥ .f. reubarbari electi ℥ .f. squinanti ℥
.iiii. et totum detur in potu et tardet cibum
suum horas .4. Clisteriorum autem vsum hic taceo
quia non placent michi et similiter diureticorum
vsum et similiter vomitus administrationem hec tria
in omni pregnante abhorreo Quinta intencio est
residuum male qualitatis alterando et interius
confortando In hoc autem triplici instrumento procedere
soleo Primum est ut mulier ter vel quater in die
bibat ℥ .f. sy de limonibus cum medio
ciato aq ordei in hoc enim est infrigidatio similis
extimatio cum aliquali confortatione a sapore limo
num proueniente Secundum instrumentum est hoc Recipe
aq angurie vio an lb .f. aq acetose
lb .i. rosarum sandalorum rubrorum spodii seminis aceto
se an ℨ .i. et ℨ .f. aceti coclearia in
misce et intingat in eis pannos de lino ex
quo epiment inguina antius et dorsum
Tercium vero et efficacius istis est hoc Recipe rasu
re sinfitales euaue recentis ℥ .i. olei de
nenufaris olei rosarum an ℥ .i. f. vnguenti re
centis ℥ .i. tantum simul in mortario vltra
ta contritione et ex hoc linimento liniant loca
predicta ter vel quater in die Lapsus fetuum
et humidi corrigere potest per .4. intenciones similiter
proprietatem eidem aduersantes Cum ergo vo
lumus in morando curare matricem f. et h. in pre
gnante curare debemus medicinas confortatiuas

Expte ꝯdus ⁊ expte dosis Minoratiu ꝙ cogens posset esse hoc ℞ aq̄ bugl ʒ iii me
dulle cartami ꝯfecte ʒ ii agarici electi
pul. semoꝝ an̄ ʒ i cinamomi ʒʒ rosarum cori
andri ppt an̄ ʒ iii fiat infusio ⁊ cale
facta cū expssione ꝯdecenti offeratur ei
Aliud minoratiu in hac mā est hoc ℞ aq̄
artemisie melisse an̄ ʒ i s. buglose sim
plicis ʒ i zuc. al. ʒ s. infundatur p no
ctem vnā deīn calefiant ⁊ cū leni ex
pssione offerant ut pdcm est 2a in
tencō est rectificacō regīs vtatur itaq
mitr cibis adeatitē inclinātibꝰ cū decoccōe
salnie mēte rosmarī sipilli ⁊ sīmilī pla
ntaꝝ in qbus aut nlla aut pauca existat
apiendi virtus ppt qd feniculus petrosilli apiū
sparagus ⁊ ꝯsilia nō placent Et vtatur
rizo panico scd'a leguminū ⁊ brodijs eo
rum abiecta pā decoctoe Et vtatur tri
⁊ alijs minutell' cibis ⁊ pasta fermē
tata ⁊ excitata factis coctis in brodio car
nium pulloꝝ vituloꝝ ⁊ castratoꝝ Et
ꝯueniunt ei carnes lepoꝝ ⁊ porci silues
Caseus dtās ⁊ salitus ⁊ salite carnes
⁊ spē mace ⁊ carnes ī ventribus ꝯdite
⁊ sapores ⁊ ꝯdimēta oīa cū nuce mꝰ
mace / piperis aut cinamomi ʒʒ galange ci
mini aut carui feni ⁊ petroꝰ vsus euitari
dz De fructibꝰ aut ꝯueniunt ei amigdale
auellane nuces recētes ⁊ sicce pinee
xilocracte castanee granata dulcis vue
recentes ⁊ sicce ficus hiue Sicce
aut non heant in multo vsu / Confectō ⁊
pineata amigdalata coriandri ꝯditū
diacitoniten cū spebꝰ oīa ꝯueniunt sunt Et
de mirabolanis ꝯfortatibꝰ renes ⁊ mīrice
sunt nuces ꝯdite ⁊ spē re¹ⁿᵒ scō āte
pte Vino aut vtatur claro rubeo bene
potenti boni saporis ⁊ odoris sm aq̄
si pt ⁊ si nō pt euitare aq̄ vtatur ea ī
qua calibs extinctus fuit Tribus rationibꝰ
tu em aq̄ solēnis est ꝯfortacōis oim
mēbroꝝ nutricōis ⁊ iuuoꝝ / 3a in
tencō rectificat mās cū c. ⁊ s. corrigēdo
eas Vnde digestiui boni ꝯueniens ⁊ leue
est hoc ℞ aq̄ salnie ʒ iii mine cito
moꝝ ʒ i misce 2m fortius io ē hō
℞ sy. de mito ʒ i aq̄ melisse ī q̄ deco
ctꝰ fuit mastix ʒ iii ⁊ detur ī potu
3m ⁊ melius ill' est hoc ℞ mine cū
spebus ʒ i aq̄ decoctōis ꝯueniorum mīti
ʒ iii misce / Si aut digestiui effice velis
cū ꝯfeccōibus tunc vtatur mitr clect aut

Confeccōne de Achoro in aurora assumēdo
de ipo usq ad ʒ s. Vel ꝯfectō zucaria ro
sati mitr vz Item rosata nouella cum
zucꝰ ⁊ aq̄ mēte in ꝯfecōe redacta Item
zucm rosarum k cū pul. mastic' acceptū ⁊ cū
aq̄ mēte dissolutū hec oīa adrectificacoz ta
lium mēbroꝝ sunt vtilia 4a intencō si appet
ntatas euandi m eradicare et ꝯplēda
cū pdcis mēbris suppositis ulterius ꝙ trāseun
dum vt cū mag limitatione Solui aut ego
ꝙque dare solutiui hoc ⁊ inveni meo pposita
tem scz ℞ suci mēte ꝙ folia ht ꝙ rotū
da ⁊ stipitē rubeum ⁊ odorē valde sua
uem ʒ iii agarici electi ʒ i Infundatur a
garicus in pdco suco pduos dies nāles
deīn ℞ ʒʒ rosarum an̄ ʒ iii mane cloe
⁊ a scorpis purgate ʒ s. ꝯterant oīa sl'
in mortario ⁊ fiant pille / glutiat eas em
mane ⁊ vitetur oīa ꝯueniter ⁊ ī meᵃ no
bil' mediocrem sl'a aq̄sum ⁊ mucilagiō
sum sin molestia ⁊ agitacōe fortibus
Et attende hic qd in euantibꝰ colam ⁊ mās
catas in interiore pgnate omes adcassiam
manā reub tamarīdos sebesten ⁊ pmas
sunt audaces ⁊ pmpte scd euantes sl'
⁊ reliqs mās sicas ī pgnāte pauce me
a sapiētibus potē repiuntur 5a intenᵒ
ē paliacōm cū c. ⁊ s. ꝯplenda que corū
pat residuū male ꝯplexiōis f. ⁊ h. ⁊ mēbroꝝ
ipsum corrigat Et iam ꝯde aq̄ sy. ⁊ ꝯfe
ccōnes in hac pte caᵘˡᵉ posite id ꝯplere
pnt Ego aut in talibus casibus ꝯplici utor
instrō Pm est hoc ℞ rosarū gallaꝝ
cupssi spodij sandaci an̄ ʒ i resine
elcē ʒ iii coquatur resina cū aceto ni
gro in qo stetit infusa p vnā nocte usq
ad ꝯsuptōm aceti deīn incorpent scū
pdcē spēs ⁊ fiant cerota ı magīs
spanse cū dimidia hec igit applicentur
sup alchatim ⁊ loca uicis ⁊ ꝯtrē ptetur
2m instrm ⁊ melius ꝙo est hoc ℞ olei
de citonijs rosarum ⁊ dentta an̄ ʒ i s. si
phiti lap ematitis corallorū ru. sandaci
ossiū dactiloꝝ ꝯbustoꝝ an̄ ʒ i scorie ferri
ppate si arte ʒ ii corticis intioꝝ castane
arum ʒ iii resine elcē ʒ i s. cere q. s. fiat
vnguentum ꝯueniens viscositate ⁊ ī vngant ex
eo loca interiora ⁊ renum hec em duo instrā
inuenies ꝙ plurimas abortiri solitas atti in
felicitate lib'auunt fetū ⁊ vigorādo ⁊ ru
gā cuia ꝯpōnᵃ sunt electa Altim vō ī
strm est hoc ℞ aq̄ sollicacōnis virge pasto
ris aq̄ centinodie an̄ lb s. aq̄ gallarū

Cupressi ℔ m acacie spodij rosi an ʒ 1 ℔ vis sandaliorum colofonie an ʒ 1 s vim tantum mori ℔ s tantum misceantur omnia forti confricatione deinde infundatur in eis pannus lineus duplicatus et vi l' vm vicibus in die applicetur cum eo dorsum actu calido existente

Capitulum Lm de prohibitione abortus per remotionem nocumentorum que in mulieribus evenire solent

Iam vero ex expositione capituli quod ea que mulieribus corrigunt nocumenta vel egritudines embrionis generare ... et nunc sufficit ... potant ... applicari embrioni sed oportebat ea applicari matri eius Unde cum ipsa non corrigat lapsus vel nocumenta fetus ... ut de eo ... alterat ... et membra matris ... erunt correctiva egritudinum matricis et propter earum ... in mea ... Unde in matrice ... mihi ad agendum restat ... in genere curativum egritudinum que in uterum ... matrice ... eius ad a ... Si in matrice ... ... Mulier in utero ... flo ... abortit ... maior fetus Unde in ... et 6o mense fiat flobotomia predicta et detur farmacia ... farmaciam ... fluxum sanguinis ... ventosando ... las ... cum pillis ... de fumoterre et ... alapsu ... forent vana tamen et ... et ridiculosa illorum ... mulierem etiam ... diaffragma et stomachum Et ... et vesicam ... est quod omnia etiam ingenia ... ab hoc capitulo separari ... mulieris ... fortia ... flobotomie ventosationes ... et farmaciam fortia Secure ... et fetus et mulieris ... balneis ... cerebralia pulmonaria cordialia etc de aliis quorum ... remisse et plures

Reiterando ne nocumentum ... abortum ...

Capitulum Lim de preparatione virilis seminis ne propter defectus eius aborsus fiat

Contingit et persepe fetum iam conceptum abortiri propter defectum virilis seminis quod ad generationem non est sive solum ad generationem ... sive ... et active ut tenuit G. in libello de spermate ... sive ... diversis ... de ... virile sperma est ... aborsus ... quia non bene digestum et spumosum est ... titate ... Et ... due ... abortus ... te ... Est ... sperma in digestum ... sano ... quia velocius ... digestio eius compleatur ... quia ... eius ... per passiones eius tristates ... resolventes ... coitus Et ... sperma sit ... alimenti et ... virili ... alimenti et ... sperma ... esse album ... globosum et compactum et ... non ... in egro ... reperiri posse et maxime laborante egritudinibus in ... generationis ... testiculi et in voluta vasa vel remota ... pori spermatici ... et renes ... membrorum ... generationem ... ut ... purificando ... et renes ... defendendo ut spermatica vasa et ... voluta detinendo et ... testiculi ... sperma inducendo ... in sperma ... non potest in spermate ... est albedo ... debilitatis digerendo non potest ... spermatis in colore assistere radicalibus et spermis ... alba sit amplius ... debilis non potest ... sperma ... purare ... ventosas aquas ... que non potest sperma remanere ... diaffanum et rutilas que non potest esse ... spumosum diaffaneitas enim ... bene spumosum eo quia ... claritatem et luminositatem ponunt ... Sunt enim corda luminosa et ... operi ... vaporea sanguis ... instituit celestium corporum ... de viribus cordis ... in fine Amplius ...

Spermate no potest recipi globosis genus qui
fuit a debili calore naturali confectum Alia enim ipsius
globositas et spacius tempus pervenit apponat calo-
ris debita coccione faciens et expurgans
superfluas partes et faciens debita permix-/
permixtionem humidi aquei cum sicco terreo mixi ex
qua generatur sperma Unde ex predictis constat quod de-
fectus in embrione facile assignari potest propter
defectum in causa ex qua generatur quod sperma vile
sive ipsum efficitur tamen sine malicia at utrumque
modo contrarium Adhuc est considerandum est quod de-
fectus in embrione assignari potest propter velocem
emissionem spermatis At enim velocius exit
propter debilitatem retentive quod non retinet ipsum
tamen adeo ut bene digeratur Aut exitus eius
est velox propter nimiam fluxibilitatem at propter qua-
litatem pruritivam et acutam in eo inventam Cum er-
go sperma ita velociter educatur non bene et
conveniente amplexu suscipit nec ipsa ipsum amplec-
tatur nec delectacionem gentem ex velocitate exi-
tus eius accipit mulier quia ex tali spermate ca-
vato fit generatio at si conceperit non erit robu-
stus neque vigorosus embrio sicut est et 3o
accidit in embrione debilis ex parte spermatis
eo quia ex illaudabili materia genitum fuit quia
nimium pauca viscosa lubrica acuta aut
aliter male complexionata fuit materia ex qua genera-
bat sperma Et adhuc ex 2a causa supius
enumerata constat posse contingi nocumenta in embrione
Cum enim aliquis coit et habet ymaginacionem vel fa-
ntasiam circa res terrentes timere facientes
vel abhorrentes at motum suffocacionum vel dis-
gregacionem spirituum et ~~humorum~~ humorum efficien-
tes patet quod non potest virum et prolificum generari
sperma propter quod coeuntes cum magno appeti-
tu delectacione et cogitacione forte ad talem
actum concire si generare intendunt et tamen
contemplando processerunt sapientes quod fortis
ymaginacio inter coytus facta circa luxum gibosum
robustum audosum inbecillem et inhonestum
virum potest esse causa ut tales forte vel sui nos
recipiant primam generacionis causa quales fortiter
ymaginando anima persistebat inter coytus 2a
vero principalis causa supius tacta de causa aborsus
ex parte seminis vilis fuit ex parte quantitatis eius
potest enim spermatis quantitas exuberans in matrice
effundi quod debilis erit vero propter magnam
quantitatem caloris naturalis in matrice et sanguis menstrui per
modum suffocacionis indisponatur ad generan-
dum fetum bene sanum et robustum Potest
spermatis quantitas esse adeo diminuta quod licet
ex ea generetur fetus erit tamen ita debilis propter
paucitatem innati caloris et spiritus quod in finabiliter

Anequam ad naturalem partum perveniat quod propter egrecies
ipsius prius abortietur quam vere pariat et hec
causa de paucitate spermatis frequenter est causa ab-
orsus eo quia in maiori quantitate est maior
virtus et econverso Unde racionem istorum fundatus in ea
atque medicus intendens preservare ab aborsu
generare debet non minus disposicionem viri quam mulie-
ris Si ergo medico constarat virum curatus non
posse coyre et filios generare inquirere debet
cum diligencia complexionem viri ut tamen 2o propria-
lem membrorum generacionis complexionem attendere 3o eius
disposicionem in sanguificando generare 4o emunge-
am et renum complexionem et composicionem attendere an
sint dolencia vel opilata 5o chilis vene
et vasorum spermaticorum membrorum generacionis deferen-
cium generare disposicionem 6o vero vas spermaticum
sinistrum per quod defertur spiritus vitalis a corde
ad membra generacionis diligenter inquirere 7o sperma-
tis quantitatem colorem saporem ponderositatem et
diaffaneitatem attendere Et si quidam appar-
erit ei predicta omnia membra in complexione et composicione
fore disposita condicionibus et in spermate pre-
dictis inveniens tunc racio concludere potest
virum istum esse venereum et ad plis generacionem
bene paratum Cum ergo sic consideravit medicus
disposicionem mulieris ex parte predictorum membrorum
ex parte spermatis eius at huiusmodi que extitit
et utrisque copulam factam compleri cum magna
delectacione a viro et mulier accepit conclu-
sis fassinacionibus malis medicamentis violabus
incantacionibus et similibus mirabile erit istos
duos non esse prolificos et convenit vene-
reos non superfluat in frequenti ulde copula et
in passionibus anime terrentibus sic excedat
Et si investigando processit et vidit et co-
gnovit aliquem ipsorum defectum esse in membris
at in quantitate vel qualitate spermatis viri aut
sanguinis menstrui fore defectum attendat ad
verificacionem illius in quo defectus apparebit
at utrisque si defectus fuit in ambobus
applicando instrumenta digerendi et dividendi
materias et evacuandi eas in moraliter et eradi-
catiue per conferentias regiones confortando membra
et totum corpus ut expressius capitulo colligi potest

Capitulum ultimum de medicina quedam
mederis absoluta natura ad
generacionem facienda

Multa in hoc capitulo variis voluminibus et
prope antiquorum illustrium experimenta colligi
possunt quorum applicacio mulierem sterilem ad fe-
cunditatem inducunt licet hoc in voluminibus Ju-
niorum autorum non ita autentice comprobata in
veniantur Demum ergo talium scripsit dicas

Anazateus qd si mlr supponat sibi nasale
prim fom ꝯ radice madragore post coytu
ꝛ longo te retineat ibi mirabilr fac adre
ceptu seme detinedu ꝛ plificand ꝛ hoc
qd magis vole vr in sterilite pueniente
acalite nrta ꝛ hu te supa lubricativa
in eias qbus madragora frate ꝛ stri
tate suis adusari pt vlea spe cus eius
virte ny opinadum est madragoram
esse plantā cuius radix figure huane
sitima ꝯstat sicut carpellones ꝛ car
patores p plateas ondut eas decipie
do volgus lz A. tate ~~spect~~ speclacois
pthus magus in hac mea deceptus fuit
Apz em ipm credidisse etem plantā in
radice eius huanā figurā penitus
plasmatā qd pt esse cz hoc nom ma
dragora gnm ꝯis figurā impetat huā
nā lege decis 2o com cao de iabrol.
ꝛ cao de madragora Ad a expimtu
adqceptom sic faciens scpsit sextus pla
citus papiensis cao de cervo ubi dix qd
os de corde cui suspensu collo l coxe
mlier ut credo l vidi ꝛ ad qceptom op
time fac / Alr a vir fidelior istis dix
qd lapis inventus in cer o l vente aqle
inabo datus viro ꝛ mlieri at utrisqz bra
chio l coxe appensus mirabilr facit ad
qceptom Et alr ꝛ de vetustissis au
toribus dix qd si accipiat dens septe
nis pueri ꝛ in canula argetea l aurea
includet ꝛ brachio utrusqz coeuntis
suspendat gnare facit Et itm ad hoc
scpsit alr ut bivanus qd si qs recipit
sangs vespertilionis in pano ꝛ fere nesciē
sb capite eius posuit ꝛ eod te mlieri
se admiscuerit sine dubio qcipiet / pla
alia scbere potuissem sed no curavi cu
no mltam fidem adhibeam eis sic ꝯdo
hec etia no esse affirmāda a catholicis
ꝛ sb lege xpiana militantibus ꝛ tu gra
Hec itaqz in hac mā tate speclacois
nuc sufficiat in qbus si no tm acurate
ꝛ pfunditus scripsi qm mā ꝯpetet
quia deferret est ne supaddat alij
philosophantes aliqui spel spectacone
me theorizantes / Ad laude di oipotētis am

Vir honorandus ser. iohes niger
laboret dolibus iunctuaris qui
ꝯtendut se ad ptmas ptes pri
ri dolores interest usant a genua ma
gis ꝛ pedes ꝛ tuent pdce ptes tuore
nobili ymo nunqz recedit ny evanescit
qnz ano integro Sut a dolēs isti ꝯiuncs
pessen as s magnā pte ꝛ fixi iunctucis
pdcis pp debilitate diutnā q remāsit
mais diuturnite tpis afflictois eius sr
ꝛ dolēs isti prollias dependens mediate
asto m̄s at mete abepe eius / sto ei
eius flate mlto lyudans debilit digitas
fac ꝛ chilu utde. fluen tnsmitit ad e
par q no pt corrigi ꝯnt abepe qn ab
eo ꝛ gnet sangs mltm fleg. ꝛ qz in vino
isto ꝛ bndat colica mā q pcipitā pue
nas io fac flicas simptes recipi ꝛ pro
fundari in iuctures pdcis Et ꝯqbus adh
ꝯcludi / po qd hr egdo s magnā ptem e
pessen as ꝛ s minorē prollias in pdcis m
bris / Et se 2o qd mal cā horꝫ dolorꝫ
est flā mucilagios dnans ꝛ aqs sub
dnans ꝛ adhuc flatis vici inior i ve
nitu qntis Si em flā vitrea dnaret
iunctures aqreret ibid duricies maior
qm fiet / Et se 3o qd hr egdo est diffi
alis curois pp qnia ipa pendet / ~~ancto~~
~~ptme~~ / amā mlta ꝛ mltiplis ꝛ pendat
ancto pe digitis mstō ꝛ 2e digitois
epis ꝛ 3e mēbrorꝫ inqs tea pfcot digito
Est ꝛ diffical egdo hec pp frequētiā p
ꝯxe ox cu alij plies in ano affligat ipm
Manus qde curōe procedend est pratificaoe
regis vi. te. no nālm pb Ordario vero
cu administracoe quadā me is Soliat igi
iste vir hitare cameras ꝛ loca nobile
cala ꝛ sicca ꝛ teneat mēbra diligent
copta die ꝛ nocte sr qbus ꝛ saltē pe
dibus bonu eē qd hret coptura fcon de
pellibus vulpinis ꝛ meliores essent
pelles cassi bene elaborati In estate
vo teneat mēbra copta pellibus leporinis
l de agno nigris Et si melius desidārt
sr eis teneat caligulas de pellibus va
riorum Exercicio a uti no det nisi qn
mēbra fortificata erut ꝛ resoluta ma
s loco ꝯixoi ꝯens est ei fricaō levis cu
pano aspero ꝛ melior est fricaō fcā cu
hac mixtura Rx olei antiq olivarꝫ
lb. s. salis gēs torefā ℨ ij. tunt sit
in mortario vltiata ꝛ longa gtiōne
dem ꝯponant in sole in fiala vitā p
aliqt dies dem fricēt ꝯos iuncture os
lenit actu tepido Sopnus eius sit
nobilit logus s. vij. l viij. horaꝝ i die
nālr fons Vina em lz ꝯret ei aple pp
acuitacom q se adeas tn nocent debi
litando digitias pahes vo aie ꝯqbus

Intendetur ca^r z agita^o fiet aliqua i spibꝫ z humoribus ut modica ira solicitudo z angustia resoluendo z distrahendo mas frent ei / In cedendo obseruet has regulas pa qd nunq̃ comedat festinant nꝫ velocit' ymo in tpe plixo cibū bene masticando / 2a q nunq̃ comedat n' cū sensit appetitū sive misse gener / 3a q nō accipiat ciborꝫ diuisitē multam ymo sit gtentus vna c. bacone elixi l' assati nō mittēdo fercula ultra duo l' tria / 4a ut abg eius nō sit mutata qtitas accepturus quo gueniet et extensus papiat stoꝫ sitis potus nō sit talis ut fluctuacō z gurgulacō papiat ī stō / 5a ut nunq̃ accipiat cibū statē rugitu fastidio l' abhomīa^c in stō / In cibis tn̄ eius huic dēt obseruare modū / po ut abstineat a rebus friis z huīs impon^a sicut sunt blete spinachie cucurbite ptu lactuce endi^a scarī atplex z gsitia / Et si q^t cōting assumē ista cibaria sp ipā cōmisceant cū plantis calidis z sicuti vel feniclo pet^o salvia rosmarino menta ysopo kpillo z gsitibus / 2o abstineat a rebus viscosis z oppilatiuis sicut sunt cibi de pasta l' de farina z panis azim^9 nō bn̄ fermētatus nꝫ bene coctus / 3o abstineat a viscosis z frīs actu z pon^a, vel sunt pisces z spe elixi ut anguille z tenche cephali tanc z gsitles de gētibus z vinētibus ī aqs fetidis z limoss / 4o abstineat ab ill' que sunt gsia ventosa z incitātia inflatiā vel sunt omnia legumia / Greci em̄ incurrūt dolēs incānatos p usum leguminū / 5o caueat cibaria corup^lia ventosatiā fria z huida sic est lac z omīs lactiarij cibi z caseus mollis z cibi fct cū eo / 6o abstineat a cibis ualde unctuosis z spe unctuositate atuꝫ recēti / Salita d pinguedo ut lardo z pinguedo dissoluta z colligata cū sale codita est sibi bona Cibaria vō fcā pinguia cū bono oleo oliuarꝫ l' cū oleo de nucibus sunt gēnia / Panis igit eius sit bene coctus z mitius fermētatus z de pura farina fctus z si tpis coederet panē a furfuribꝫ nō bene mōdū eꝫ sibi utile Et placet z in panis biscoctus cū pul' fen fctus i sua vsu z ciali z bracedelli bene fimētati z nebule zuchate st' sibi voles z spe st' st fimētate Carnes lau^los em̄ ei sunt carnes pullorꝫ maiorꝫ z mīorꝫ pdicū fasianorꝫ

Auiū minutarꝫ z spe colubōrū dōesticorꝫ z siluriū Et caxo salita z spe macra ē ꝫ' utilis Pisces uō nō placet m̄ n' frixi et saliti eorꝫ Cicera uō vn' z al' placet m̄ cū fen^o pet^o z salvia cocta z parꝫ gstōnis comedēdo Et far z risum sunt bona ei / De plantis vō placet m̄ caules rape pastin pastināce raphanꝫ karote z alia sitia Arōta z sunt ꝫ bona ut crocus piper ciamom galanga m^9 mux z sitia / De olo sciūs dōm est Caseus salitus gener z antiq^9 z modicū durus est sibi utilis De saporibus placet m̄ suaue acetosorum agsta z vini gnatorꝫ / Acetū vō nō placet m̄ saltē m frequēti vsu z purū De potu d bonū esset ualde sibi ut ipe assuefaceret se huic potui cēt ei sue couualescencie pri^m z mstrm q est R^x florum rosmari ꝫꝫ pipis al' z mig^3 himol mda^l an ꝫ i nuc^l m^9 galange ci pesie arbetice an ꝫ s' bulliat oīa ī xx lb aq usq ad q^sptōm 3^e ptis dem̄ supaddat mell' cla lb i z cū pdās ibi coquat usq ad q^sptōm 2^e ptis aq dispumāndo g^enter cū cāpide eusd / p^9 hoc d coletur ppam stoiss z p^9 reseruet in uasis z bibē de hac decoc^e ad libitū a^t saltē misceat ipam cū altā medie^te vini mig^l l' strubi mediocrꝫ in sapore int' brusca z dtce / Melius tn̄ esset qd bibet vinū ad dtce declināts mg^s q ad brusca Aut saltem in diebus estatis bibat vinū gmixtū cū altā medie^te aq cisterne pcocte h^c de cibis z potibus / PRo regie vō melius vi in qd utat dm remedijs infra scptꝫ De quorꝫ nūo utat m̄^or aph^o mēsis Marcij usq ptotū mēsem / 1^bꝫ Alijs vero m^or utat aph^o mēs octobr usq ptōm mēsem februarij / De illis uō me^is q gunt sibi aph^o mēs marcij usq ad tpus don / Pma est ut ipe utat de elecꝫ infra scpto de quo oī mēse sel' p duas hōs an diem l' prona cū dimidia ꝫ vi cū medio ciato vini al' sbtl' calasti z tardet accipe cibū p iij hōs p^9 ipm z nō dormiat p^9 ipm nisi phom vnā z an cibū prona hōm bibat caliū vinū aq calide cū zuc^o cocte de scp^o d elecꝫ est h^c R^x elecꝫ de psilio ꝫ ij elec^to ꝫ ij s' incorpent st' diligēt z longa gtione z obseruet in uase stricti orificij 2a me^a est ut iste vir accipiat diebꝫ intermedijs me' elecꝫ pdoꝫ cū ꝫ^o l' q^o sero

Vnam de infra scriptis pillis ad subducendum
et diuertendum materias fecales et humorales per
vias ventris et urine quarum descriptio est hec
Rx aloes epatici ʒ. i. pulpe colloquintide cum mo(rsellis) an
ʒ. i. ß. turbit ʒ. i. zeupontica ʒ. iiii. diagri
dii ʒ. ß. incorporentur omnia diligenter prius pul
uerizata cum succo rosarum et fiant pille de omnibus
ʒ. vi. vel vii. Et si vna earum non conuenienter
mouet ipsum poterit accipere ij. vel iii. hec prescripta
| 2a medicina est ut diebus in quibus dolores non
affligunt ipsum et minus male se habet inungi
sibi faciet genua cruciquam et pedes
omnes a cauilla inferius incipiendo cum infra
scripta unctione actu facta at salbe tepida
diligenter confricando ea scilicet membra cum suauiter
per eam partem hore cuius descriptio est hec Rx o.
onfancini olei rosarum an ʒ. i. ß. olei oliua
rum antiquorum quam haberi potest lb. ß. sandaci
sanguinis draconis boli ar. terre sigillate an ʒ. ij. sa
lis gemme torrefacti ʒ. i. terantur omnia subtilissime
in mortario et post exponatur radijs solis per
menses ij. est autem hec linimentum utile siue ad
solem teneatur siue non | 3a medicina est hec Rx
florum ypericonis rosmarini et saluie an ʒ.
ij. plus croci ʒ. i. mastici rosarum rubi
maioris an ʒ. i. gariofili 2e decoctionis ʒ.
vii. cum aqua ypericonis fiat confectio in rotulis
medie ʒ. de quo accipiat rotulam unam ante post
cibum | De Remedijs vero quibus uti debet
1 reliquo tempore | Primum est ut adueniente primo 8bris
accipiat iste vir aquas infra scriptas per xv. dies
continuos deinde 16. sequenti die purget cum pillis
istis Rx pillularum fetidarum de kimol an ʒ. ß. p.
de serapino ʒ. ß. formentur pille vii. cum succo
rosarum et accipiat obseruatis conditionibus super tactis
in canone primo de electuarijs | De scriptio autem aquarum
est hec Rx aque ypericonis yreos vel artetice et
peonie an ʒ. i. ß. aceti sqillitici ʒ. ß. misce
et totum accipiat frigidum aut tepidum libito
2 suo | 2m remedium est ut membra eius in hoc
tempore vngantur bis aut semel scilicet mane et sero
cum hoc linimento Rx o. liliorum et de costo an ʒ.
i. olei de castoreo ʒ. ß. cum modico peonie ar
tetice artanite aristologie rotunde an ʒ. i. sa
dace ypoquistidos acacie an ʒ. ij. sanguinis draconis
ʒ. i. ß. cere al. q. s. fiat vnguentum molle
3 | 3m remedium est hoc Rx specierum diambre
et diamargariton an ʒ. ij. spodij rosarum
ypoquistidos an ʒ. ß. gariofili 2e decoctionis ʒ. vii.
cum aqua maiorane fiat confectio in rotulis magis
de qua predicto tempore accipiat ante cibum per unam
4 horam quantitatem ʒ. v. bibendo post ipsam ʒ. ij.
aque mellis | 4m remedium est ut aliquando in tempore

yemis faciat sibi fieri in sero ante cenam ablu
tionem a pedibus usque ad inguina cum aqua infra
scripta bene calida et lauet membra sua leui
fricatione et postquam fuerint diligenter exsiccata
elapsa hora vna inungat ea cum vnguento supra
in 2o capitulo huius partis | De scriptio autem aque est hec
Rx gallarum cipressi in numero xx. storacis calamite ʒ. ij.
artetice cum modico gallarum predictarum cipi an m. i.
ß. ... m. ij. incidenda incidat et re
liquis contundat deinde bulliat in xxi. similiter aqua usque
ad consumptionem 3e partis et utatur | Si autem venter
eius non est conuenienter largus tunc accipiat de pillulis
supradictis in tempore veris et estatis quibus superaddat
eam partem pillularum de castoreo de scriptione Nicolai
1482o die 21 mensis Junij

Ex hijs que in ad questita vestra do
scripta fuerunt et earum que in notulis post
predicta accepi manifeste ac dispositiones
huius domine intricatores et in teplicam esse membrorum
Primo enim fixum notum in matrice ipsius deducatur
tur ex cursu menstruorum corruptorum ab ipsa emana
neorum quia ipsarum fetor sub et colorum uarietas
ostendunt quo enim ab ea tam longo tempore potuissent
emanere nisi quia magnum notum in ea fomentum
fuit et si pollicia ad diuersa membra incepisset
egrotare mox | 2o est ac notum in renibus
eius et lumbaribus partibus inferioribus et exterio
ribus et in iuncturis et ligamentis predictarum partium
accidisse dolores enim in partibus illis perseuerantes
tes ostendunt | 3m notum est apud eius de
bilitas amala que ipsius epatis f. et h.
nihil sine ipsa pollicias antiquae processerit
sed super notum essentiale ipsius accidit credo
quia transiuit ad fixum in capite notum amala
que predicta euasens dolores enim et accidentia que
plura in narrata ostendunt caput nucham
apar renes esse nobiliter lesa quorum membrorum
et aliorum notum antiquae contingere potuit super
collicias quia habet ad omnia predicta ut clare legi potest
21a 3ii. capitulo primo usus fine | Vnde concludes
predictas scilicet primo quia hec dispositiones sunt intri
cande eo quod sunt pluribus membris generate et
persenoia tam in eis fixe | Secundo 2o quia tales
dispositiones minantur huic domine difficultatem im
pregnationis ymmo sterilitatem | Secundo 3o quia si impre
gnabitur hec intricatio non feliciter alabit fetus ymmo
aborrietur | Secundo 4o quod si fetus preueniat
ad partum naturalem impossibile est ipsum sanum oriri
et permanere | Secundo 5o quia siue in aborsu eiciatur
atur fetus siue in partu naturali tunc maxime duo ʒ.
et spes pauca de uita matris et eius | Secundo 6o
quia omnia huius dispositionis cum tanta accidentium uarietate
et intricatione est intricatio difficillima propter quod Secundo 7mo

Quorum magna adhiberi attentionem in cura huius mulieris ut nunc sequitur. Regatur igitur hec domina ut habitet aerem cameram et loca calida et sicca nobiliter adeuntibus aeris et locis tranquillis et aspectu . 1 . elongata et caveat cibaria frigida et humida viscosa et oppilativa ut bleta spinachia. cucurbite citruli atriplex endivia portulaca et lactuca et similia. Item caveat cibos multe caliditatis et aporis ut frictum petrosilinum brodia omnium leguminum. Et caveat a lacte et a lacticiniis cibis a caseo recenti molli. et caveat et brodialia que excellenter pinguia. Caveat ab acutis ventosis ut cepe alium raphanus et consimilibus. Aliis autem omnibus utatur modo suo. Et utatur carnibus laudabilibus et precipue silvestribus ut capoli leporum perdicum avium minutarum et domesticis laudabilibus ut vitellinis castratis et agninis assatis. Et utatur frequenter valde pullis columbinis. Et comedat carnes salitas porcorum domesticorum vel silvestrium. Et caseus aliqualiter salsus datus vel veteranus est ei bonus. Ovorum olivarum confert ei butirum aut non. Et mellita cibaria et similia utilia ei. Vino vero utatur albo vel rubeo subtili limphato cum tertia vel quarta parte ipsius aque. Et caveat caldaria calidis multum et aqua. Et consulo omnino quod coquatur omnia cibaria que comedit. Dormitione non utatur plura magis quam bene quam potest. Caveat dormire super spina sed prius super dextro demum super sinistro latere se volvendo. Exercitium autem ultimum conveniens est ei sive pedestre navale equestre vel vectigale fuerit secundum loco et aeris. Sepe utatur fricationibus tibiis et cruribus et spatulis applicatis usque ad rubedinem aliqualiter cutis. Dequitate vero assumptionis ciborum abstinentia sibi conveniens est nisi timeretur casus virtutis sed tamen id melius est ei ut cibetur quater in die parcendo cibum magis quam bis solummodo comedendo. Et quod caveat ante assumptionem ciborum in vicem unane agitationes sed et corpore cum in natus eorum gaudeat cibis. Et sitis de potu dictum est. Passiones et anime excitantes ut angustia solicitudo timor mitte impressiones ab ea custodiant ymo bene sperando quieta et iocunda permaneat salute cum prospere obtinebit hec de Regimine per sex res non naturales.

Regimen autem eius per medelas intentiones et in speciali magis indiget perscrutatione et non minori solicitudine sed tamen multitudine comparationis solummodo scribam ea primum que in valitura videbuntur et erunt remedia vi infra scripta. Primum igitur ipsorum est ut usque ad . ii . vel . iii . dies in aurora accipiat hec domina infra scriptam potionem cum aqua decoctionis vel distillationis mercurialis calidam et donat post ipsam potionem vel potionem cum dimidia et tardet cibum horis . 4 . et tunc bibat calidum . 1 . aque cum zuccaro cocte et calefacte et postea tardet cibum suum potionem vero. Erit autem medicina talis Rx budere . ℥ . iii . electuarii indi . ℥ . ii . ℈ . misce. Secundum remedium est ut post ipsam electuarii die immediate sequenti accipiat hoc digestivum. Rx syrupi acetosi simplicis syrupi de cula[to] ana ℥ . vi . aque endivie et mercurialis ana ℥ . i . ℈ . misce et calidum accipiat postquam tardetur cibus pluribus horis. Tertium remedium est ut postquam accepit digestivum diebus . viii . mane immediate sequenti procedat cum istis pillulis Rx pillularum fetidarum . pillularum de yera simplici ana ℥ . ℈ . formentur pillule . vii . cum electuario succi rosarum et assumantur in mane hora et conditionibus scriptis in moratio. Quartum remedium est ut tempore quo hec domina accipit digestivum supradictum si venter eius non est bene lubricus omni sero vel saltem omni tertio sero accipiat . i . de infrascriptis pillulis et item eisdem pillulis poterit uti usque quo est perfecta sanata de eis accidentibus . i . omni tertio vel quarto die si quamvis venter eius est bene vel male fluxibilis immediate ante cenam et cetera. Et descriptio est Rx pillularum alleffangiarum ℥ . ii . specierum budere ℥ . i . sal indi . ℈ . viii . opopanacis mollioris ℥ . ii . formentur pillule de omni ℥ . viii . cum succo foliorum endivie.

Quintum remedium speciale est ut postquam purgationem hec domina incipiat uti isto electuario de quo omni die bis accipiat quantitate unius coclearis in aurora hora qua accipiunt syrupi et tardetur cibus horis admodum . iiii . et secunda vice de eodem electuario accipiat coclear modum per duas horas ante cenam deglutiendo ipsum et bibendo postquam ipsum quartam partem calidum vini albi boni et potentis cuius hec est descriptio Rx specierum diacalaminti ℥ . i . specierum electuarii de ligno aloes et diambre ana ℥ . ℈ . syrupi conditi acetosi zuccharum ℥ . viii . zuccari albi ℥ . iii . fiat electuarium.

Ultimum remedium est ut hec domina cum acciperit predictum electuarium mane per . iii . horas ante cibum sedeat in dolio semipleno in fra scripta decoctione calida ita quod aqua pertingat usque ad umbilicum et moveatur ibi per tertiam partem hore cuius descriptio est hec Rx gallarum cupressi numero xxv . gallarum quercus perforatarum numero xl . spodii sicut cornuum incisi corallorum rubeorum ana ℥ . ℈ . aluminis crudi lb . i . mente granorum sylvestris origani ana m . ii . coquatur omnia in . iii . situl aque usque ad consumptionem tertie partis aqua duabus remanentibus et cetera.

1482 die xv mense Iulii

BRO eadem dna de mense Marcij qu
fuit in 4to mense ptus Rx. o. decocco et
de costo an ℥ vi. olei de origano ℥ s. sti
racos pod. poly calati an ℥ s. resīe elēe
℥ iii ligal ℥ i s. garr spodij mastic an
ʒ s. cere q s. Ft vngtm medio cuius
de quo calido vngat ter in die s. mane in
vesperis et media hora noctis tota posterior ps
infima capillor usqz ad auriculas spa
tularu deinde supponat pann calidus me
dio Item Rx o. de viol cibris de mto
et de mastice an ℥ s. thur api galla
rum cipssi acacie an ʒ s. caphe ʒ s.
cere q s. Ft vngtm de quo calido inun
gat spina fricando incipiendo a iuncta spa
tular s latu et longu usqz ad caudā //
Item Rx troc de spodio de balaustijs
an ʒ i. sper elect de margarit ʒ iii
zuc decoc 2e lb s. fiat confect in
rotis magnis cu aqua consolide maior de
qua hr dna accipe pt plies in die et
qn accidit sibi debilitas bruts pt ps ptas
accipe modicu vini mixti nō alde matu
ri Item Rx troc elect de sebesten ℥
v. dehr. elect pt accipe omni e a die
paru an cena octaua ptem rpius si
nō esset vene eius largus hn
Si ā e largus dittat ipm Item vtat
regime cibu et potum in alio consilio sibi
scriptum Itm n° cum mea est ad pturbn
ipam ab aborsu et defensioni a morte
et pservandum ipam a casu i palisim sto
porem et torturam ors qs habeo suspe
ctas mea pp accid que salte duabz
vicibus in scripta fuit a qbus pserviat
ipam altims Accid fuit do posto
rio ptis capit et maxe colli et strine
timor cor difficultas haneliti et a
pcebit sibi q cor constrigēt vomitu de
bilitas pedu ita q mollē sustētare non
possent // BRO eadem dna in etate oc
tauo mense ptus ordinata fuit ei inscripta
Rx specierum diambre sperum cordialiu
tpatarū an ʒ iii sperū diamusti
et elect de citoal an ʒ i. zeduarie ʒ
s. misce et buliat in maluasia ut scriptu
est in 3o consilio an istud Item Rx o. de
costo o. de sisamo an ℥ i o. de beyoi
℥ ii storac lique resine elēe an ℥
vi. et ℥ i. cere q s. Ft vngtm medio
cris viscositās de quo inungat spina to
ta s longu et latu et collu tom et alia
loca dolencia bis l ter in die Item Rx

Sperū casan ʒ i s. sperr triste maio
ris ʒ i. amisi ligni aloes an ʒ i. zuc 2e
decoc lb s. cu aq acetose fiat confect in
rotis magis de qa accipiat omni hora qd no
luit et mane an cibu et pst cibu addite
vinis alee quo ludet Item Rx auree alle
ʒ i. karabe scorie ferri ppate an ʒ s.
cu aq rosi fiant pille xxxi. ʒ xi. Qqby
accipiat vna pteos bis post cenā l pduas
Item Regie cibu et potu ut scripto

Generosus et prudēs adolescens
marcus de neuo de celeberima
vrbe vicētina patus est costare
fecit vti cognovi a dudu est ut mala
cōplexe febili et mala cōplexe toto cor ab eius
suo cōtrata et pp alias cas insius recitā
dos dolē capitis obtalmia et vertis scop
patus est nō raro molestari pp qi i di
get cōplexe regimē nō solum psuatio sed
et curatiuo ut in posteru ondet Est at
huius viri nal dispo colica aqnee et no
dum at pmutato lz pp vehe te calite
aqnis paty sit triste incolia te adhuc ta
in etate declinatiā ut colli 3 2o teg
in tr de signis hitudis tocius ca° 1o
Decedente c. 3 s. casi 2o Eg nlem
cōplexem colica expectibus incari pt primo
quidem quia tactu caliditas cu acuite p
cipit morbus pbus et maxe q 2o
quia hitudo eius ole est gracilis et tactu
pcipit siccit cu ariditate et co eius ad a
tinite restricta est de duus Et capilli
eius capitis et tocius nigi et solidi sunt
nobilē et e ho velox motus ad iram
et pānes ai ac facilis aprusionis et mo
bil in aia et passibus Non vene eius
ad sciptē nalē inclinat n ad oppo pdu
cat facilis al tacō vertis asirāte pp raxi
tatem eius sitē frequēter siti cu amaritudine
oris apparet meo et ptsus velox et freqns
et magnus frequēcius qp puus et mediocris
et vr eius inscitura est nalr eleuata
a subignea usqz ad crocea et ignea Et
cum hec oia signa nobis magis sunt co
cpeis deducat magdo lapsus nobilis
pp qd con te cōcludit q hic vir nō in
diget cōservatio sed ad melius regie
reductio Nal em cō colica ut nitem a
mediocitate elongata conservari dz sicut illa
que nitem lapsa est ad melius pmutari
debet // Et sc 2o q instā quibz regedus
est iste vir nō dent esse calefactiua et
mixta lapsui sitia ymo dent ee pmixe

Excatis qsuatibus & exteris congestibus calititate intensa hic sunt sermones collidi 3o tegi ca° 1° Si uo pmutare volumus & admelius reducere 2o & 3o pi ca° de regie corporum humanorum malas qnes & pti 2a pi ca° 2o & plies alibi dt vo ioh qm iste vir ingnoe sua valde rarus existit & san colicus vehe evapabtis 3 & esibilis & sua calite intensa nobi altatis oim poni inglius intti & adqs effunditur ideo pp hoc fudabili est facile vide po pp qd hic vir aptus est incide & frequenter se co intpollatas & gtias Na ei intita in epe & suo ~~recepti~~ rece ptacto aut quia vehe altando debi litat vtem at pp aliq de causis oppi lantibus in epe no fit debita euatatio frequenter putre pt & fe pdcas efficere Et si qdem illa ma colica ibid absq putredine qfuetur mala qnem calida in toto efficere pt altando spm & san toto cor qcatos Et cottr 2o expdctis q si pdca ma intuplicet adintesta fa cilit pt facere colica solucoz Et si per vias vre ardore meis facile pducere potit Et se 2o q si hec ma evapan do capiti l sba ibi impulsa detineat cephalea calida gnabit in ipo Si aut adptes ocloz ferat inte 4to in oculis obtalima colicam efficere posse Et ali qliter intuplicata & ingrossata retineat cira ptes gutturis in eis facile pt pducere sqnacas ~~foret inco~~ colicas q nobilit suspecte foret ineo Ex qbus oibus i vna suma redacta az q iste gnosus ado lescens patus e adomes istas egnes p° ad fe gtiam colica & intpollata 2o admala qnem c & f toius corpis aq ff ul ut plim neutralit affligitur neutilitate decadencie nocata 3° pa tus est adfluxus ventis colicos 2o ad doles ventis acutos 4o adpuam & ardore vrie & fortasse adexcoriacoz 6o admitiplicacoz arenulaz & qtigant adlapide in venibus 7o ad soda colica 8o adobtalima qsitem 9o ad sqna ciam colica x° advendas pectoris dispo nes & spe si catarrizas co ma raptu capet adptosi & plinom & tu gra q hec oia facile sunt deniuatia itelli gctu theoria & pra sapie ~~me~~ t mel Et se ultus expdcas q iste vir mag in diget diligencia & no minori solercia

Sui regis q in sequitibus duobus ca principalibus aplicetur

Ca 2m de regie disposium huius viri pdebitum inham vt no nalium

Itaqz pserenti regie huius viri eligat locum habitacionis eius remisse calitis ut pipm & palias res no nales qsiti inhatas qsuari possit nalis eius qo & qm reissa catis intese calitu aplicata rentat & refrangit ipm tores no nales pi gdus calitis & siccitate incore humano pducte erut huic cori nato eligede qsuat ei nalem calite & siccitate corporis & ipm admeluis pmutare pnt pp cam pdcaz Igit euitet masione tame appertui meridionali & occidentali subiecto caueat abacre calefco & spe suffocato i came ris & diu retento sicut asno & parborbus no respirato acteso Et oio euitet vestes excellentis calefactionis & spe q sui adhe sione fortissia qpressione cohartat me bra & max renes & ylia & pectus Cat aut eius qenti tectura custodiat pp q no laudo in ipo capellu palcare naq capellos de lana & spe suffultos dos sibus naiorum sua calite & ponde cat vehe ledentes ut in oleuit hodie fanta stica iuuenu gena q mags vana opio ne & aliorum secula hec etia capitis orna meta gestant magis q querentes vtili tate ppam sicut e detestada sut vane mlieres q in hac ma etate cat earum ineuiut ornamtis fere turrigidis pr hec aut masiones braneas & fluxibus aqrum ppinqs euitet pp vehete f & h talium licorum De cibis q pisitu dd est q oia etia alent cu hiis q calite & siccitatem refrange pnt panis igit eligat pissime farine huius etate tuz diecirum no pluz niton fermti q qsuet & parum salis coctione no adhustus vl torrefacus q e custari det si adhusty fuit Et euitet frequentem coestioz aba riorum depasta l defirina qfectorum vt sunt alagane spe no fermetate De Carnibus accipiat eas que sut leuis digtonis & boni nutti qter cog tas euitado exeis vetustas & macras & solidi & duri coris ut sut gallie antiq capones anseres & vetusti porci apri & volatilia oia mags degenaia ditere det nisi etate Iuuenilia et pigium corporum fiunt quorum qdimenta

pparacones intelligo sic refrangi debe cum
ptu tuc' endi^a. spinacia bleta lactuca
crisolocana et consimilibus Carnes vero salitas
in multo usu non habeat neque cibos speciebus
catis ut pipe zinziber galange macemus gar
et consimilibus saltem in multa quantitate positis Et
sunt ei in usu frequenciori carnes elixe quam
assate et specialiter multum torrefacte De piscibus
placent michi fluviales omnes et lacunales
nisi fetidi fiunt antiqui et duxe dignoris
et magis viscositate sua venarum et aliarum
poru oppilativi fiunt vero sunt grosse tence
et anguille Cancri vero non displicent michi Sa
liti vero pisces non multum habeant in usu nisi
longo tempore in aceto macerati De herbis vero
placent michi omnes supradicte Calidis vero plat
ut petrosilinum ruta menta fenicolo abrotano
ysopo rosmarino et consimilibus non multum et
frequenter utatur Neque vitupero meo caules
et specialiter novit cocte De leguminibus vero pla
cent michi cicera rubea et alba et faseoli specialiter re
centes et panicum et risum et ordeum Lac
vero non est ei vituperabile et specialiter cum pauco
vino commixtum et colostra et recocta
sunt ei utilia et omnes cibi lacticinei si cum
lacte cocto condite fuerint laudantur ei
Acetum vero et agresta citracia et acria omnia
bene placent michi et specialiter confracta cum brodia
libus pinguibus et croco et cinamomo que
due species meo laudantur magis quam alte species
vero piperis zinziber etc ut non sit ei usus
Oleum olivarum melius est ei quam butirum
Adeps porci colatus placet De fructibus
laudantur ei sine corticibus cerasa pruna
avellana amigdale pepones et anguirie
cucumeres et ficus recentes et uve Reliqui vero
fructus ut tribuli citrini pira mollia et
difficilis digestionis ut citonia mespilla casta
nee et sorbe dictantur persica tamen et granata
ta dulcia et muza et poma et pira
stica et specialiter cocta sunt ei utilia De potu
vero utatur vino albo vel subrubeo odorifero
non transcendente etatem unius anni addulce
dine inclinato ut sunt vina tenesia ce
tilensia et consimilia bene placent Vina
vero nigra grossa conturbata mali odoris
et viscosa dictantur et specialiter que orta fiunt
in montibus ubi de lapideis et specialiter gipseis
Caveat etiam summopere ab usu aquarum fluvia
lium sui urbis Sunt enim aque grosse gipsea
les et maxime ledentes stomachum et epar et
specialiter in tali complexione et dispositione qualis est sua
vehementer caveatur propter quod meliores sunt aque
Puteales laudabilium locorum et meliores omnibus
sunt aque cisternales que inter alias consistunt
digestioni faciliores lavative indificative et a
peritive Quartum autem ad exercicium dico propter quod iste vir
omnino effugiat exercicia fortia sui intensione
et extensione Quintum patet ut impetuosas equitaciones
equorum effrenis et mali gressus et conquassativi multis
Quintum etiam ut exercicium longo tempore perdurans naturale
enim consuetudo et tercio huius viri non inclinat huic
vicium ad exercicia talia et specialiter post cibum
propter quod civiles occupaciones exercere melius
est ei quam rurales et venaciones et cursus
vehementes et equorum pertraxium et non affectum
et in summa magnam sui vite partem occupa
re inquiete melius est quam in ocioso
De modo autem vigilie et sompni evitet excessu
in vigilando ymo sompni prolixitas est ei
convenientior quam excessus in vigiliis De modo
autem succurrendi repletioni per evacuationem videbitur
in 3o capitulo Quod quantum spectat ad qualitatem rerum
non naturalium iste vir accipiens mensuram cibi et
potus quam stomachus eius sine dolore tensione
et fluctuacione convenienter tollerare potest Et
numquam comedat nisi perceperit stomachum eius a
comestione precedenti cibi alleviatum esse et
nisi naturalis appetitus invitaverit ipsum ad come
dendum et bibendum Et non comedat
ciborum diversa multa modo et specialiter in una
mensa sed sufficiunt ei fercula duo vel tria et
ultimum accipiat cibum sine masticacione optima
et longa sic ultimum potum accipere debet
nisi paulatim et non impetuose degluci
endo ipsum De vero ultima vero rerum non naturalium
effugiat iste vir tristantes animi passiones
ut angustiam iram furorem et non persistet in
meditacione oblectacionum in tercio permissionis ut
timoris mortis ut in lite et litigiis Hec
in summa est ei regula necessaria in conservando
et defendendo vitam suam

Capitulum 3m de regimine preservativa

Hec etiam in multas partes dividendum est
in ipso enim primo ponam regimen persuadi
endi ab eventu febrium colicarum et aliqualiter
curans earum si iam evenerit 2o tanget
regimen prohibendi eventum diarie colice in
ipso In 3o ponabitur regimen prohibens
stipticitatis ventris In 4o ondent aque per
uandia abeventu et multitudine arenarum
et lapillorum in renibus In 4o ponabitur modus
desedendi cum ascenda colica In 6o po
net regimen febrium et propter utilitatem In 7o
tanget aliquid de regimine separatorum In 8vo modo
rubo aque contra prohibita desterss mecum ad prity

PRO Complemento pi(ncipali) c(on)venienter fa(ciun)t o(mn)ia de regi(m)i(n)e rerum no(n) na(tura)lium p(er)tracta

Que uo p(re)s(er)uare p(ossu)nt ab accide(n)tu co(lic)arum febium i(n)fra s(un)t que i(n)morant colicam ma(teri)am cu(m) p(er) vias inferiores tendo epar (et) venas aptas (con)uen(iunt) (et) sunt quo(que) infra (con)f(er)re usus alt(er)nati f(a)c(i)t debet

Et p(ri)m(um) q(ui)dem est hoc ℞ succi endi(vi)e domestice (et) siluestris succi vio(larum) (et) rosaru(m) an(a) ʒ. ii. aloes epa(ti)ca pul(verizat)e ℔. s(emis). masti(ci)s a(n)a ʒ. s(emis). salis indi ʒ. i. s(emis). reub(arbari) ele(cti) ʒ. i. infundat(ur) o(mn)ia s(imu)l i(n) ua(s)e v(itre)o p(er) dies suis p(ro)p(ri)is in umbra p(os)t hoc exponat(ur) radijs solis freq(ue)nter in die mouendo ut exicent(ur) deinde it(eru)m renouent(ur) succi (et) it(eru)m soli exponat(ur) ut exsiccet(ur) (et) sic fiat t(ri)bus vicibus de hac q(ui)d(e)m fiat pill(ul)e de om(n)i ʒ. iii. de q(ui)bus acc(ipia)t om(n)i fine quo(que) dierum una pa(r)u(m) an(te) cena(m) Et potius (est) de eis accipe om(n)i fine xx dierum ʒ. i. p(ro) hora una cu(m) dimidia ante diem (et) tu(n)c tardetur ali(quo)t hora(rum) ad m(in)us

Secundu(m) instr(umentu)m est hoc ℞ sp(e)cieru(m) (con)f(e)c(tio)n(is) de sci(?)ibus ʒ. i. sp(e)cie(rum) diarodon ʒ. iii. zuc(ari) al(bi) ℔. s(emis). fiat (con)fec(tio) in rotulis iiii(or) ʒ. de qua acc(ipia)t a p(ri)n(cipi)o mensis marcij usq(ue) ad fine(m) mensis septemb(r)is salte(m) ter i(n) s(epti)ma(n)a rot(u)l(a)m una(m) i(n) mat(uti)n(o) an(te) cena(m) (et) si (est) de ea accipet an(te) p(ra)ndiu(m) bonu(m) e(st) ei

Tertiu(m) instr(umentu)m est hoc ℞ o(lei) nardini de mastice an(a) ʒ. i. s(emis) endi(vi)e acetose sp(i)nachij an(a) ʒ. i. (con)quassent(ur) i(n) mortario (et) de hac q(ui)d(e)m salte(m) t(ri)bus vicibus i(n) s(epti)ma(n)a ungat(ur) tota spina a furcula spatularum inferius (et) ylia (et) ypocu(n)driu(m) dextru(m) actu tepidu(m) (con)te(n)te

Quartu(m) instr(umentu)m (est) h(oc) ℞ acetose scariole citree (et) folia ceterea (?) cupiat pauca (et) cu(m) eis salte(m) bis in s(epti)ma(n)a faciat salaciu(m) cu(m) albo aceto et acuto mit(ig)ato

Q(ui)ntu(m) instr(umentu)m est h(oc) ℞ dia citonitan simplicis zucharini ℔. s(emis). s(ucci) acetose citree adia(n)ti polite (et) ca(pilli) ve(neris) an(a) ʒ. i. s(emis). fiat (con)fec(tio) de qua acc(ipia)t duob(us) diebus successi(vi)s int(er) medijs i(n) assu(m)pc(i)o(n)e alti(us) (con)fec(tio)nis an(te) p(ra)ndiu(m) (et) cena(m) rotulam i (?) ʒ. Si e(ni)m utat(ur) p(re)d(i)c(ti)s uno an(n)o aut mensibus viii fortificabit u(irtu)t(e)s ei(us) itaq(ue) poterit uti varius (et) inq(ui)etate mori

Ad diariam

Appet ea que scripta s(un)t i(n) p(r)i(n)c(ipa)la p(re)c(ep)ti p(re)s(er)uare p(ossu)nt ab accide(n)tu diarie colice p(ro)p(ri)ta(n)do ma(teri)as p(er) vias ur(in)e et ventos medio(cr)i(te)r Si a(utem) f(ec)it aliq(ui)s c(ir)ca (con)tinget

Adeo mitti(gari) ma(teri)a colica ut stimtando (?) u(irtu)te (et) accuendo sang(uinem) fiet cu(m) fluxus ventris tu(n)c p(ro)cedend(um) est (con)plica (?) instr(umento)

P(ri)m(um) est hoc ℞ reub(arbari) torefa(cti) medio(cri)t(er) ʒ. ii. diap(er)unis (?) simplicis ʒ. vi. mine citonio(rum) ʒ. iii. misce (et) totu(m) i(n) aurora accipia(t) cu(m) ʒ. iii. aq(ue) ordei subtilis (et) tardet(ur) cibus p(os)t p(er) ho(ra)s 4

Secu(n)dum instr(umentu)m est ut iste vir cibet(ur) jus(cu)l(is) f(ac)t(i)s cu(m) brodio pedu(m) vitulo(rum) v(e)l a(n)c(i)etum (?) (con)tortell(is) de semi s(er)pondo (?) ʒ. ii. sum(m)ach pulu(eri)zati sicut a(utem) tortelli de semi panis bis cocti (con)uenienter (et) no(n) (con)busti

Tercium instr(umentu)m est hoc ℞ mine citonio(rum) acto(rum) ʒ. i. aq(ue) extinc(ti)o(n)is calibis ʒ. iii. aq(ue) sublimac(i)o(n)is gallarum cip(re)ssi ʒ. i. misce et tepid(um) in aurora pl(ur)ibus diebus assu(m)at usq(ue) ad sanitatem completam

Ad stiptem ventris

Posset a(utem) (con)ting(er)e ut p(ro)pt(er) do(mi)nu(m) cole(re) et siccitate(m) eius positam (et) p(ro)uatam ab eius calite (?) resolue(n)do p(re)cedente(m) intu(m) exsiccaret h(umidi)tat(em) glandosar(um) carnium mesenty (et) alia(rum) p(ar)tiu(m) ut p(ro)pt(er) id cagret (?) uehemens corp(or)is stiptica(ti)o ut freq(ue)nter accid(i)t (et) tu(n)c a(utem) q(ui)a colice ma(teri)e (?) m(u)ltiplicac(i)o i(n) intestinis no(n) f(ec)it (est) cu(m) fluxibilis ventris purgendo (et) stim(u)tando u(ir)tutem intestino(rum) ut solit(um) (est) p(ri)ma p(ar)ti de humoribus (et) tu(n)c huic stiptici subveni(re) pot(est) (con)plica instr(umento)

P(ri)m(um) (est) ut si appa(r)uit intense rubicu(n)ditas i(n) ura (?) cu(m) g(ro)ssitudi(n)e s(ubstanti)e eius statim app(ar)eat saluatella dext(er)e manus posita int(er) mediu(m) (et) anulare(m) digitos l(ice)t ut pl(urim)um i(n)ueniat(ur) int(er) anulare(m) (et) auricularem digitos dicte (et) educant(ur) sang(uini)s ʒ. v. v(e)l iiii. s(ecundu)m instant(i)am plenitudi(ni)s (et) p(re)d(i)ca(tio)n(em) (con)templato(rum)

Secundu(m) ingeniu(m) est ut co(n)uenit(ur) medici(n)is p(ro)p(ri)ta(n)s ma(teri)a(s) p(er) vias ur(in)e dando i(n) potu aq(ue) cu(m) sacte (?) acco(r)ree cupat (?) ab(sinthi)j apij (et) succos eorum su(m)mope(re) Aut saltem cu(m) p(re)d(i)c(t)is a(u)t s(imu)l illis det i(n) potu syr(upum) ace(tosum) (con)tra (?) de sci(?)b(us) v(e)l de radicibus cu(m) aq(ue) cupat q(uod) (?) est ʒ. s(emis) i(n) p(otu) (et) aq(ue) angui(n)e q(uod) f(acit) (est) ʒ. h(?) in fine ʒ i

Tertiu(m) instr(umentu)m (est) ut det(ur) i(n) potu aq(ue) lactis ʒ. iii. s(uc)c(u)a (?) atarax(?)acon ʒ. i. s(emis). misce hoc e(ni)m leniendo p(ro)p(ri)tat ma(teri)as colicas per vias ventris (et) ur(in)e Et memora (quod) i(n) hac quod pillule (s)upra (?) mit(i)em (con)ueni(un)t i(n) disposic(i)o(n)e ista

De p(re)s(er)uac(i)o(n)e ab accide(n)tu arenarum (et) lapillorum

Cum q̃ vir iste percepit i yliis ꝛ posterioribꝫ
ptibus & costalibus q̃ntitate dolorem
ꝛ tensionē tūc potit gape in latitudine a
renarū v̓l lapilloꝝ in p̓dc̃is ptibus ꝛ q̃re
cū vrinā fuit tenuis clara ignea l̓ arcea
tūc ergo huic dispoi subveniendū ē triplici
instrō. ¶ Primū ut plibus diebus an̄ cenā
ꝛ prandiū comedat salationē ex foliis saxi-
fragie pret̄ pet̄ piprolle q̄ ꝫ spēs eius
h̓be bethine q̄ ē altā spēs ꝛ h̓be sana-
mide q̄ est ꝫa spēs eius ꝛ ca ve het
enī oīa deponūt Arenas petala renu-
bꝰ ꝛ lapides a p̓dc̃is locis. ¶ 2ᵐ istrm
est hoc ℞ lapis lincꝭ iudaica ꝛ spongie
an̄ ʒ .i. cinamoi elā ʒ .i. ſ. rubee tinctoꝝ
vit̓ combusti an̄ ʒ .ii. zuc al. lb. ſ. ff cōfect
cū aq̄ saxifragie in rotul̓ ʒ ſ. ꝛ acci-
piat an̄ cenā ꝛ prandiū rotulā unam
¶ 3ᵐ instrm est ut tpe isto vir iste acci-
piat mane ʒ .ii. de istis pillis ℞ gnoꝝ
cdē recentꝭ v̓l siccoꝝ ʒ .i. sperꝭ elecꝭ
iusquiami ʒ ſ. vit̓ combusti ʒ .iii. cū suco
apii fiant pille de omi ʒ .vi.

¶ Ut de spinacoē ab ardore vrē
ꝛ cōe eius cū evenerit

Ardorem q̃ in viis vrinalibus fiturꝫ ꝛ
actu ꝯntem sublevare ꝛ tolle pot
duo instrā remedia. ¶ Primū est hoc ℞ se-
ptul̓ ʒ .i. endie lactuce scariole ace-
tose an̄ ʒ .i. ſ. sem̄ gum ʒ .i. pp. al. ʒ
.i. ſ. penidiaꝝ ʒ .ii. zuc al. duplum
pondis om̄ ꝛ fiat tragea de qua iste
vir tpe isto an̄ ꝯm cibū sic degluciat
cocleare magnū. ¶ 2ᵐ instrm est hoc ℞
gnoꝝ alkakengi recentꝭ ʒ .i. suci
apii suci samuxion ꝛ ē apiū ꝯpeste
an̄ ʒ ſ. olei nardini ʒ .iii. olei de
scorpionibus facti p decoctōm ʒ .ii. mis-
ceant̓ h̓ oīa ꝛ diligent̓ ꝯquassent ꝛ
exposita soli teneant̓ diu de hac ergo
mā calida inungat̓ p̓s renalos om̄s
mane ꝛ sero ptibus diebus ꝛ sup-
ponat pell̓ v̓l frustꝭ de costo caleton

¶ De dolē capitꝭ acolā

Dolor q̃ capitꝭ colicas cū euoibus sitꝭ
sublevari ꝯsenter pt. Si q̃ i spitet ve-
he̓ or tūc fiant ei instrā .iiii. ¶ Pm̄ q̄d
fiat ei flōmia de cephalica dext̓ bra-
chii v̓l manꝰ cū signis mixtionis colē
sanus tacte. ¶ 2ᵐ instrm q̄ salte fiat
ei ꝯinsio cū ventosis scarificat̓ appo-
sitis spatul̓ dū timet flōa ꝛ q̃re i
mane ꝛ i augto luis lune. ¶ 3ᵐ istrm

Est hoc q̄ si do̓ n̄o fuit i tensus teptet̓
pꝰs ꝯinsiō cū ligaturꝭ fricationibꝰ ꝛ
ablucōibus pedū ꝛ manuū. ¶ 4ᵐ instrm
est h̓ ℞ aceti albi aceti ʒ .i. aq̄ solat̓
rosaꝝ an̄ ʒ .i. ſ. olei rosi lb. ſ. ce. ʒ .i. ꝯq̄-
ssentur hec in mortario ꝛ infudant̓ panni
ꝛ bene ꝯpssi applicet̓ fronti tpibus
ꝛ v̓tici capitꝭ. Si q̃ mag fort̓ nāe
ꝯuandi mag p̓p intāne ꝛ acute eius
ꝛ instātā dolis ꝛ timet̓ flōa q̃ ven-
tosaoē tūc soluat vent̓ eius cū hac
mena ꝛ tardeou cibus eius horꝭ ad
mi. q. ℞ diapnis simplicꝭ ʒ .vi. re-
ub elā ʒ .i. aque lactis ʒ .iii. misce
ꝛ calīn accꝭ in aurora

¶ De Obtalmia

Am Auis sr̄ tactū fuit obtalmia co-
lica cui p̓videnā est cū infrascptꝭ mo-
dis. Pmo ut pritat̓ flōa ꝛ diuisioēs
sr̄ tacte cū ventosis scarificatꝭ. 2ᵒ
ut pᵉ spēi eius que levis ē obtal-
mia ꝯturbacō nōiata administret̓ hoc
coliū ℞ lactis .cii. p. i. ʒ .i. sieff &
cerusa sm̄ opio ʒ .i. albumē oui sbti-
lissimi ʒ ſ. ꝯquassentur in mortario eneo
ꝛ de hoc sepe distillent̓ due gutte
v̓l tres i oculo q̄ teneat clausus i loco
umbroso ꝛ pāno nigro coptus. ¶ 2ᵐ
instrm ꝛ fortius ad p̓dcam ꝯturbacoꝫ
ꝫ hoc ℞ sieff de cerusa ʒ .i. amuli ʒ
.i. ſ. ceruse lote ʒ .i. aq̄ vio ꝛ rosi
an̄ ʒ ſ. fiat coliuꝫ sup cothe. ¶ 3ᵐ re-
mediū ad obtalmiā 2ᵉ spēi q̄ pritat̓
nō solum cū rubore catite ꝛ pucōne
ocli s̄ ē cum apate vero ꝯtinctiē est
hoc ℞ aque rosi solat̓ an̄ ʒ ſ. sieff
de cerusa ꝯpleti ʒ .i. ceruse lote ʒ ſ.
fiat coliuꝫ ut ꝛ ꝯpet̓ i p̓d ꝛ hō die
¶ 4ᵐ instrm ꝯuens ꝛ q̃re in 3ᵒ die usqꝫ
ad 6ᵐ ē hoc ℞ mucilagꝭ se. citonioꝝ
ʒ .i. mucilagꝭ se. lini ʒ .i. aq̄ vio. ꝛ
rosi an̄ ʒ .i. fiat coliuꝫ ut. ¶ 4ᵐ istrm
ꝛ q̃re ꝯvens in fine augti ꝛ toto statu
est hoc ℞ sieff de cerusa sm̄ opio
ʒ .i. ce. ʒ .i. mucilagꝭ fenugꝭ ꝛ se. lini
an̄ ʒ ſ. aq̄ vio ʒ .i. ſ. fiat coliuꝫ ut
¶ Ultim instrm est hoc ℞ boli ar. ʒ .i.
tresiꝭ amuli an̄ ʒ .i. ſ. coralloꝝ ru-
ematicꝭ sangꝭ dra. an̄ ʒ .ii. f. vola-
til̓ moledini ʒ .i. q. cum suco plāta-
ginis fiat lini tū in mortario plubeo
cū suo pistello. A pria° igit̄ inctꝰ ob-
talmie nūqꝫ usqꝫ ad statū eius

ꝯclusiue eptent ^tipa ⁊ frons eius h° em
defendit ꝯstum morꝫ altando eas ⁊ sedā
do dolores capitꝫ ⁊ supaliorꝫ ⁊ potent
stringit lacrimas ¶ De squinancia

[S]2m Actus erat signatiue dispois euetꝫ
Cum go eger pcipit qm degluciēdi
diffi^te voc ~~raucede~~ raucediem tēsiōꝫ
in gutture arrīg^{is} ꝯtensiōm ⁊ ꝯuita
tem ꝯmi^{bet} fauiō phoc pope potos
morꝫ ꝯstraciōm in gargalione inquo
recente m^e signatas dispoēs effi^{cit}
ut ix^a ꝫ^{ᵃ} colli^d ⁊ intiorꝫ ꝯ y°. huic
go dispōni sbvenie pnt duisioēs ⁊
euōes ia pfacte intoꝫ Et cū aue
nerit ia apata pdcā cor^e ia euato
at nō intōn pleno ꝯute ta sut sole
pnia insbā abhac dispoē defēdēda
¶ Pim est ut statim fiat parēti flo^a
amborꝫ venarꝫ que sunt sb lingua
hora elcā si fiei pt a^t q̄ꝫ hō ꝯtin
git egne non dare in duas ⁊ p
eam educant sangꝫ ꝫ. m. l^r. n. //
¶ 2m instm est hoc ℞ aque pru//
planꝫ an ꝫ. n. rob mori ꝫ. m. dissol
uant oīā sil ⁊ de hac me^a actu scā
sepe teneat in ore os plenū ⁊ atꝫ
cū ea fiat garg^{ma} Est em me^a i
ter alias potetissima ⁊ ꝯpe apma
usqꝫ adtēciam diem ¶ 3m instm ꝫ
hoc ℞ mduꝫ vnu' ieudimi foliorū
malue ⁊ altee an ꝫ. i. carno. mel
lil^r an ꝫ. n. fcure ordi ꝫ. m. et ꝫ.
i. olei ros ꝫ. m. oli decamo ꝫ. i. ff
eptin subtile dequo ptos gule et
colli actu cato eptentur

¶ De katarro

[B]RO Regimine vō vltimi Actusꝫ
s descensus me adpectus ꝯsunt
o^a instrā pdcā diutecīa inorān^a
⁊ eradicacia mat ¶ De pectoribꝫ
vero mam adpectus optim e gargma
inmete^{le} ꝯstu 2m instm e ut se
pissime p9 cenā degluciat .4. l^r. 6.
gūa mastiꝫ ꝫm ⁊ forciūs illoꝫ
hoc ℞ diacodion ꝫ. m. aque sub
limationis gallarum capsi ꝫ. i. s.
bibatur sepe tepidum hoc totum
diligenter Arcet em hoc potent
⁊ ingrossat mās [H]ec sunt que
michi necessaria videntur in re
gimine dispōni huiꝰ viri tam co
ꝯuatiō qm pꝯuatiō ⁊ curatiō eaꝫ
⁊ tu cura / lxxz^a die ⁊A. mēsis Julij

[H]Ec dispō q molestat h' vir sue
ꝯtestacōis nō ht diffi^{te} eo qr ipa
est fistula pruiose fca ex cor
rupe ꝯsistite adviolētam agitatōꝫ ma
xille ⁊ ꝯcussacōm eius pp qꝫ m^e q illuc
fluxunt nō potuint gubnari ꝯent a
vtute iꝰ putruert ibi Et pp diutnam
~~hūm~~ morā q ibi ꝯxerut ⁊ pp tenuitate
⁊ raritatē sbē ossi maxillarꝫ fuut ca
corruptōis iꝰ q cor° fuit ita pfundata q
puet usqꝫ adsb ꝯcauitate ossi gene iꝰ
usqꝫ adinferiorēꝫ ptem orbite ocli iꝰ usqꝫ
adlocū ossi nasi qd riza noiat qd mltꝫ
⁊ inuisibilibus foraminibus ꝯtu ana va
tuis fcis acarnosi^{te} anus matꝫ et
glandulosi carnibus q sp mebꝫ acipite
stillantibus semplenū i ve ⁊ ac ꝯ
tioni atracto adnatē euētacōis cer
⁊ vaporibus acer° ꝯptꝫ nūqꝫ euat //
vnde ꝯhoc fudamto e fuale ꝯclu
dere cuē huiꝰ dispois diffi^{tem} pp
q sp irrorat locus am^a acer° deflu
ente flūa adcuiꝰ ꝯcauitate nō nisi
cū mag^a diffi^{te} pueire pnt me^e
mdificatiue absterstiē ⁊ regnatiē q^m
optet pp qd sblimiori i diget gra^e
dispō hoc ut i posterꝫ apiet ubi mag
conabor amp dilucidare et ꝯtendē
ꝯgruite tpis ꝯcedēte nō a' q^m optu^m
vr aꝫ in huic viro x esse pvidendū
instris adsui cuōꝫ nāīs ut nūc sequit
Et pm horꝫ est ut ꝯpte in vi nō na//
lin i clinet regiū adcalefacied madi//
cetet ⁊ adꝯcitand potenciūs pp qd
euitet oīa cibaria i fcan^a ⁊ huecta^a
ut bletas spinachias cuc ptu cibaria
lacticinia ⁊ sem lactis vsum Et vīa
fuosa vl de capt i plenoā Et euitet
mltorꝫ aborꝫ assūpcōm ⁊ ꝯpe i sero
Et oem fortem motu ⁊ coytu ⁊ ꝯpe
post cibum Et mē reliqua euitet id
hsticā ⁊ mtias i pssioēs Caueat
adormīāe ut de plixā ⁊ ꝯpe i me^{te}
post cibum Et capite dormiat ꝯenter
eleuato ⁊ in camera cali ⁊ sicci aerꝫ
⁊ ꝯposita meridiei ⁊ orientali plage
Et caueat abori strictura vestiū colli
capitꝫ ⁊ pectorꝫ. ⁊ abori ꝯrāciō capitꝫ
inouiūatiō sic est quorūdā sebecū co
suetudo ¶ 2m vō instm e ut 2a l^r
ya die pntꝫ lunarꝫ que exit die sa
bati at dorica 8ua l' ꝯti^a huiꝰ mēsis
Abris fiat ei flo^a cefa^{ce} dext^e ptis pꝯti

Extrahant sanguis ʒ iii a^t iiii cu s adplus
ho clca que est p^9 digestu cibu z vets
indificac^9 p duas hos l' duas cu dimi
dia post ortum sol' ¶ 3^m instrm est ut
sequti mae i mete moret ma cu ists
pillis Rx p de fica^la ʒ i pillas cochi
arie ʒ s formet pille vii cu sy de
calamento z administrent p um hos p^9
cena obseruatis qdnibus q i fui cand
obseruare dent ¶ 4^m instrm est ut i me^te
p^9 indratim don ho ia pscripta icipi
at assume hoc digtm qd gtinet salte
diebus x cuius descpcio Rx sy decalato
ʒ i oxi^l q^te ʒ s aq betonice rosma
rim z violas an ʒ i misce z calidu
accipiat tardando cibu adminus hor iiii^or
¶ 5^m instrm est ut p^9 digtm ia pscptu
z assuptu eradicet^e ma cu pillis ists
~~Rx p de iera~~ pdcis at cu pillis ists
Rx p de yera maiori pillas fetidas
an ʒ s z reforment pille z accipiat
obseruando ea que dca sut 6^e demo
ratione ¶ 6^m instrm e ut si iste vir
stip^es e3 t^e q^o assiuit digtm pdcm
cu sero i mete an cena assumat
una de ists pillis Rx Aloes ~~epati~~ ʒ
i hmo^r ptpe colo^de an ʒ s bdelij
sbalbidi ʒ vi an dauci an ʒ ii sal'
indi ʒ iii formet pille cu suco ros
de quibus accipiat ut ¶ 7^m instrm e
locale natm ad aua fistule si hanc
descpcom Rx suci mille folij suci
qsolide minor an ʒ s fa orobi ʒ vi
aristo^e lo oppo^ti fica^le an ʒ i pul
o^a sbti^r z cu sucs pdcis z uno vi
tello oui i corpent^e sil' i mortario
longa gtrione z fiat lim^tu i quo
~~z tingat~~ itigat^e tenellg z imponatur
vla fz q1 ia incepto e i die sili ter
¶ 8^m instrm e ut p^9 q3 locus fuit cu
pdcs indificatio p onatq pona tnta
i ponat cu asaracha h^o q^tu actu te
pedu cu magna suauite i pellendo
ipm ut pueiat gentes in grauite
ipmus fistule eq descpcio Rx aq sub
liacionis vad qsolide maioris aq mell'
fte cu decoctione ~~as~~ aristo^e rotude an
p e pul pilloselle caude eque co
solide minor omn sbtilit^e gtter ste
alohol an ʒ i qqssent sil' d'quo
imponat ut don e gtiando salte x
diebus cu nali die bis l' ter ¶ 9^m
instrm e ut p^9 q3 antedcti reme^o

p cessi fuit p dies x l' xii tuc p cedat
cum hoc lim^to adhuc maioris efficacie
q3 p dca cuius descpcio Rx olli al ʒ s
sy decalato ʒ i fatie fa orobi ʒ vi
pul cortici radicu mori celse pulius
caude eque z yreos an ʒ ii qterant^e
vltiate sil' in mortaio z fiat lim^tu
densis viscositis fiat igit^e tenta d re
cent radice yreos z i tingat i h^o lim^to
z i ponat^e vla ita tn caute ut qmi^s
eius sit ita grossa ut no possit orifica
vleris tolle^t m gdi z pmute cu die
bis // Cum a' moua p cessi fuit re
uolucoe fca de p^mo locali usqz ad
pentu^m tuc administret^e h^o me^n ¶ vlt^m
cuius descripo Rx oppo^ti piciforis ʒ
i ypoqstis sandarace corticu thuris an
ʒ i pul sbtilit^e longa z forti gtrite
tant sil' cu oleo de vitell' ouorum
Latet em i hac vltia me^ne ma^le
uina^e ut ppende potes cotrbus
simplicu diligent gtratoris // Gaudem
tn qd p^9 q3 h^e localia aliqito t^e fuit
applicata notificaret in destatu h^9
viri ut si e3 optimu vberimus pinde
possem ad laudem dei oipotentis Am
Lec^o die 7a mes Septembris

Iste venerandus in xpo pt de
ordine sci Domici laborat dole
bus renu gtys q pueiut ab utpq3
ca dolis pse effca vz amala
gne z apostoe gtis est a mala q^o hec
cata mal' p ueiens apare q sso qmixto
flatibus q3 p p fui gtsisse z viscosi te^e acci
tale longo tpe pmasit z fixus est
no so^m in sba renu vm i mesntiis z
emulgentibus venis z paucto p colato
rio renu z hac qd ppem male gmis
ma' cite mta de duoit sig^a ¶ p^ms 3
tali^s p seuerus in loco renu ffru tact
p ceptibil' ¶ 2^m est pmanecia febris
~~pmictep~~ pmictioe maioris ipaq z p
mixtoe renolucus ea3 z pmictioe
acci^m vaioris hus febrmoilas qco
mitatm ¶ 3^m est emissio vrine q
in colore z i sba sui dimi3 sangis
ondim ¶ 4^m est do^r pugitis z acuta
in ptibus renu z int^e mictg reputa
tus z pta a^a istis gstita potuisse
aduce signa h^e igit me dcte mtto
t^e ibi qmoratus z mtri^te vehe^ts sua
receptoe distedut sbam renu receola
tory z ortoris pamcti ipaq q distesio

Est preterea solute continuitatis ad quam et efficien-
dam concurrit distensio facta a multitudine
arenarum et lapillorum qui ibidem generate
sunt propter diuturnitatem temporis propter quam con-
oppilatione continui plurime eventationes in predictorum
locis augmentata est calidus qui vehementer conco-
quendo superfluitates sanguinis et flegmaticas materias trans-
mutatur in lapides et arenas que ambo
vehementer extendendo et comprimendo paniculum
colatorium et in continuitando dolorem efficiunt
in renibus diversis unde complicatum cumque
expungitio alius contenuatio non raro contingit con-
pressivo seu compressivo dolore permixtum
qui dolorem predictis intellectum causis eorum con-
trariis facile determinari potest hec in summa
est huius venerandi patris dispositio ad quam
attendere oportet si quis a curatione apud ista
complicata reperiuntur ipsa sunt vero effectus
a suis causis procedentes. Verum in reparatione
dispositionum earum intendendum est unum / Re-
gulas observando inchoando curam eius
ut nunc sequitur. Et primum quod harum est
ut exigat regimen eius ad alterandum cum
infrigidatione levi refracta et permixta cum
mollificantibus lenientibus et incidentibus
cum apertione levi. Contrarium horum est sicut
brodium caulium spinachie blete cucurbite
portulace refractis cum foliis feniculi petroselini. Aut
in brodialibus eius infundendo ad de-
coctionem asparagi petroselini apii feniculi atque milii solis.
Et moderat sibi motum et quietem
pluries habeat. Et caveat a decubito longo
super renes et a repletione ultra solitum et ab
assumptione ciborum grossitie et viscositate
replentium et oppilantium renes. Et ne-
gligat moram seu mansionem in habitaculis
frigidis unde frigus et humiditas. Et a sorti
solicitudine et tristitia animi. Et caveat a
statione sub flatu venti aquilonalis et unde
fit. Est omnino dictat cibos omnes grossi-
tudinis et viscositate sua oppilationes ut
pisces viscosos lac et lacticinia ciba-
ria caseum molle et viscosum. Evitet
et effugiat usum ciborum acutorum et
medicinarum acutarum et acuminum ut cepe
alei sinapismi et contra raphanum quod
sepe comedendo laudo. Dictat sibi
vinum grossum nigrum conturbatum viscosum potum
cum acore vel brusum. Bibat vinum al-
bum subtile aromaticum boni saporis et ponderis vel
saltem rubeum clarum. Et merito aliquod vina
nitrum et ei melius quam ribolium cum predicta
aqua cisterne mixtum atque saltem cum aqua milii

solis si potens est. Hoc in summa est regimen
sibi conveniens competente ut non alium conveniter
necessarium. Secundum particulare observandum est ut quo
tiens est possibile ei faciat fieri homo vacua-
tionem flebotomie de saphena dextra pedis in
venta super cavicula eius et per ea edu-
cantur sanguinis ℥ iiii vel usque ad v. vel eius
quantitate conveniente levi atque saltem ante hanc flebotomiam
accipiat unum dictum cenam. / Tertium particulare est ut
die immediate sequente flebotomiam leniat ventrem
eius cum hac medicina assumpta per ~~...~~
horas ante diem cenata et tardet post ipsam
assumptionem cibi saltem per vi horas cuius descriptio
℞ cassie mundate nuper de canna extracta
cum aqua milii solis ℥ x recenti agarici ana
℈ ß. specierum diatragaganti ana ℈ iii. salis gemme ℈ ii.
aqua eupatorii et petroselini ana ℥ i. misce et totum
calidum assumat ut predictum est, vel loco istius
potes administrare hoc lenitivum ℞ cassie
nuper de canna extracte cum aqua saxifragie
℥ xii. vitri combusti lapidis iudaici ana ℈ i.
aqua milii solis ℥ ii. misce / Quartum particulare
est ut in die immediate sequente hanc lenitionem
incipiat accipere hoc digestivum per duas horas
ante diem et continuet ipsum viii diebus ad
minus ℞ sirupi de vadi. ℥ i. sirupi de bizantiis
℥ ß. aqua lupulorum et capillorum veneris et eupatorii ana
℥ i. misce et calidum accipiat / Quintum particulare
est quod tempore assumptionis predicti sirupi si venter
eius non est bene fluxibilis omni sero
parum ante cenam accipiat unam de infra
scriptis pillulis ℞ aloes epatici ℥ i ß. specie-
rum lieralipon ℈ i. cum succo apii forment
pillule contra ℥ vi. Et non quod in istis pillulis
quibus tempore scilicet quod fiat remedia ista et in post
ipsa potest eis uti saltem omni secunda bis
una contra accipiendo paulo ante cenam
/ Sextum particulare est ut postquam accepit digestivum
prescriptum per 8 dies tunc nona die sol-
vat eius ventrem cum hac medicina ℞
benedicte ℥ iii. electuarii indi ℥ i. cassie
nuper de canna extracte cum aqua milii solis
℥ ß. misce et totum accipiat cum ℥ ii.
aqua petroselini calefactis et post ipsam observet
consuetos prescripte immorationem / Septimum particulare est
ut postquam hec omnia ministra compleverit ma-
ne immediate sequenti in aurora accipiat cocle-
ar medium infra scripti electuarii deglutiendo
ipsum absque potu aliquo. Verum vir iste
qui religiosus est et cultui divino deditus
quando non potest predictum electuarium assumere in au-
rora, saltem per horam unam ante prandium et
cenam assumat decoctio ut predictum est

Est enim in ipso intencio aperiendi vias re-
num indificandi reducendi tribos arenas et
lapides potent[er] Rx lap[idis] linc[is] iudaici et spo-
gie an[a] ʒ ii. vit[ri] combusti ʒ iii. sang[uinis] hirci
spiriti ʒ vi. pul[veris] lepor[is] combusti ʒ i. lign[i]
mar[is] an[a] ʒ ii. pul[veris] lito[ntripon] sperma[tis] ʒ iii.
semin[um] quatuor frigidorum sen acetose sen endiue se-
firatis an[a] ʒ i. p[ulveris] perdicis ta[m] p[ro] aceti scil-
litici ʒ ii. zuc[carum] al[bum] ʒ iii. mellis cocti et
dispumati cum predicto aceto et fiat elec[tuarium] quod est
nobile et sublime ut videbit[ur] / 8m[um] p[a]r[ticu]l[a]le
est hoc Rx ungenti arogonis descripcione
Nicolai in antid[otario] ʒ iii. pinguis tassi et
anat[is] an[a] ʒ i. olei de vitellis ouorum
et de viol[is] ruthis an[a] ʒ i s[emis]. pul[veris] iustini
descripcione Ni[colai] in antid[otario] ʒ iii. cere q[uantum] s[ufficit] fiat
unguentum molle quod te[mpore] sue composicionis leuiter
aspergatur aceto scillitico. de hoc in unguento ex-
tendatur sr[per] pano de lana albo et cooperiat
totum ylion sinistrum vel dextrum vel ambo si
dolor est in ambobus renibus ab inferiori
costarum usque ad spinam et inguina tatim sup[er]-
ligando ipsum / preter modum applicacionis vn-
cionis supradicte attendendum est quod toto te[mpore] in-
medio inter accessiones fortissimorum dolo-
rum inungatur parte illa cum pauca quantitate
balsami leuiter fricando cum digito Et in
hoc te[mpore] et de predicto balsamo in mane capiat
guttulam i. cum vna parte ciati aque camomil-
le post omnia alia supradicta memorandum quod propter no[cumen]ta
stomaci sepe apponat hoc cerotum actu ca-
lidum quod applicatum teneat a bore stomaci usque
ad umbilicum sinu ibi se afixum stans cuius de-
scripcio est hec Rx laudani purissimi ʒ ii.
resine clare et electe ʒ vi. mastic[is] garyo-
filorum cinamoni nucis mu[scate] an[a] ʒ i. rosarum spodij co-
rallorum rubeorum an[a] ʒ i. mar[is] ʒ i s[emis]. dissoluatur
gumma cum aceto acuto et diligenter incor-
perentur cum cera al[ba] ut fiat bene viscosum
postea adiungantur predicta et fiant cerota scuta-
lia sr[per] pano de grana / procedendum interea
tempore nocturno stomaci et renum propter carum frustulum
unum confectum de pistic[is] facto cum crama zuc[carum]
albo et aque mulsis solis Et istis ita remediis
applicatis spero quod summus omnium conditor et
sanator huic suo seruo sanitatem repa-
bit feliciter. 1422o die 2a mensis Aprilis

Ter nobilis dominus marinus laborat
dispone mala et venda satis
ex storis plenitudine et haneli-
tus coangustacione prouenientibus a fluxa
mualagiosa sr[per] maiorem ptem et vita
subornante que congregate sunt in pectore
partim pro olligacia accipite sr[per] defluxum
materiarum que fundunt et defluunt ad pectus
et et alie pro istarum materiarum diuturnitate temporis
ignorantes ibidem quasi sunt in materiis vit[a]
colligato stetis stratus enim eius non et tante
ponere ut materias tante quantitatis sufficienter vel insufficienter
expellere possit et digerere digestione innacio
generi vero propter multitudinem ipsarum fa[cultatis] stotorum
quantitas vel extensionem vel mala que amb[o]
existunt ad acceptionem earum materiarum partis
congenter digant Si autem tales per se
materias generant propria indigestione at stipte
affundant asto vel abacipe non generi di-
gentibus propter debilitate sui hoc non vide
dubitale quoniam satis vole er magna parte
earum generari in capite suo propter debilitatem in
eo consecuta amittere materiarum que in capite suo
fundant vero generant propter illa mala fluxa
flata supra dicta sic iusto et capite eius
generant intra me fluxa equoce et non
vere dico tales ex quibus omnibus concludi[tur]
disposicionem huius viri esse multum verendam
propter multa primo quia est egrido toti conplexioni
huius viri quia quoniam corpus eius nisi cata et
egritudo ferre nalit / 2o ideo quia hec egri-
tudo gerat nali conplexioni capiti ipsius quod est
c. et h. tamen vero medij in parte quod vero me-
dij in genere / 3o quia ipsa est quia etati
huius viri est enim consistens / 4o quia spirata et
exercicio huius viri quod satis abhorrens est.
/ 4o quia ipsa est pendens anima multa
quoniam mita pauca non potest cat[er] eius et plus
tam cito tam vehe[menter] repleri et coartari
quod cito sunt ei hec acci[dencia] 6o quoniam ipsa
egrido est ledens tria p[rinci]p[a]lia membra scilicet
cerebrum propter plenitudinem et generacionem equo-
cam materiarum fluxarum meo ut dictum est
earum quia replet hec materia cor nobiliter
Adhuc et quia ledit nobiliter ep[ar] et cum
hoc stomachum ut impetrati ca[pitu]lo de hoc ductum est
/ Et vltima ratio est quia egrido iam diu
perseuerauit et cronica facta est ergo amara
fria qui cottir 2a affo[rismorum] quo illius senes
inuenibus plurimum egrotant propter quod ultimo concie
concludit quod iste nobilis vir multum promptus
et solicitus esse debet in sui prouide ut
nunc in sequentibus apparebit Igitur p[ri]m[um] sui
regere primitatem primo quod iste vir caueat
sibi ab assumpcione multa ciborum et potum
in quantitate quantitatis immo melius esset si pluri
vna quantitatem ciborum et potuum in tres vi-
ces quod in vnica vel bina cibacione accipe
de eis / 2o quod nullum cibum deglutiat

Masticatum 3o qui euitet cibos f. et h. viscosos et oppilatiuos exemplum ut pisces pastillos cibos mitius usus lact ptu blete spinacie et similium / 2o euitet cibaria acuta euapabilia et fumosa ut sunt cepe aleum raphanus sinapismum quod non tangat vel valde raro et parum comedens accipiendo / 4o euitet genera omnia generum legiminum / 6o effugiat cibaria actu frigida vaporosa et facile corruptibilia ut lac colostra capita lactis et omnia ex lacte condita / 7o effugiat fructus omnes et precipue crudes pira et cotta non accipiat nisi in primo usu et constricte ¶ De potu autem attendat quod non bibat vinum in mixta quantitate sed assumptum super parum et sepe bibere melius est ei vinum de Generaus et ei medio dicte clarum acrotiori cum aqua cisterne confractum in estate cruda in yeme de Procta melior esset ei vinum de rubeum clarum acrotiori parum forte vel bruscum melius est ei quia non est ita euapabile vinum quia cum ponticitate sua generat digestionem et magis cerebrum et pectoris oppilatum est ideo diligendum quod eligat vinum ... rubeum vel subrubeum inclinatum parum ad dulcedinem et clarum vinum de ribolicum melius est ei cum aqua confractum quia ceterum minus generat et cum hoc facile per vias penetrat magis secum educendo vinum de romanicum non est laudabile ei et precipue quod habet quantitate resine et aliarum generarum propter quia nimis calefaciendo et colligendo magis eas ad caput euapare Aceti autem usus cum acrotibus et aliis condimentis confert potest ei et agresta consilium ut succus citoniorum et vinum acrotiorum et succus limonum et hec omnia bene placet Effugiat longa mora in aere frigido et humido et precipue caligioso et sciacum (?) sufflatum venti meridionalis post flatum venti aquilonaris et cetera ¶ De Modo de sue dormicionis attendat quod non ponat se ad dormiendum nisi transeant hore due aut saltem una cum dimidia et dormiat capite satis elevato et collo super spina decumbendo primo prius super dextro latere deinde reuoluendo se super sinistro Effugiat continuum potest et precipue statim cibo sumpto usque ad vi horas ¶ De Accidentibus anime euitet furorem iracundiam tristiciam timorem et similia et cetera ¶ De Regimine autem menstruorum melancolicum x ...... in fore obseruanda quorum primum est ut ad veniente qualibet die mensis nouembris fiat de primo usque ad xx eius fiat isti viro flebotomia de basilica brachii dextri per quam educant sanguinis ℥ iiii vel v ¶ 2m vero remedium est ut die in mane sequenti flebotomia eucet (?) cum hoc remorabo ℞ pillularum aurearum et de yera magna ana ʒ ii in forma pillularum viii vel viii cum electuario suo rosarum et accipiat per duas horas ante diem et tardet cibum eius usque ad horas vi per horam unam ante premitendo assumpcionem unius scutelle brodii pulli maris ¶ 3m remedium est ut die in mane sequenti pillulas Accipias hoc digitum in aurora calidus gradando per dies viii ℞ sirupi de bizanciis sirupi de calamento et de liquiricia ana ℥ s aque cicoree violarum et melisse ana ℥ i misce ¶ 4m pillulae est ut post digitum id Accipias hoc eradicatum ℞ electuarii indi ʒ ii electuarii de psilio ʒ iiii utrumque aequali pondere misce et bibat cum modico vini albi calefacti in aurora sumatur condimentibus de ipso que sumpte sunt de pillulis sumptis ¶ 5m pillulae est hoc ℞ aloes epatici ℥ iii agarici polipodii ana ʒ ii pulpe coloquintidis ʒ i reubarbari electi ʒ iii ℈ spice nardi salnitri ana ʒ s puluerizentur et infundat in suo rosarum et endiuie ana ℥ ii et confuent in stupha calida sepe agitando usque quo exsiccati fuerint sua deinde 2a vice super effundat eis sua maiorane ℥ ii et iterum exsiccent ut prius et 3a vice iterum sic infundat eis sua scariole ℥ ii ... ʒ s et exsiccentur ut prius deinde ergo massa fiant pillule ex omni ʒ vi quibus utatur omni fine quinque dierum accipiendo i sic prima accipias in mane ante cenam, 2as vero per duas horas post cenam et ita reuoluendo procedat ab una ad aliam et poterit uti eis toto tempore vite eius in quacumque regione et climate contingat ipsum esse, et si venter eius non est bene largus tamen quo assuetus sit sumptum poterit accipere de eis omni 3o sero una parum ante cenam ut dictum est Infusis enim pillulis latet virtus conseruandi et reducendi sanitatem secundum indisposicionem causam statum et ... eius ¶ 6m pillulae est ut iste vir assuescat sepe saltem bis vel ter in septimana accipere in mane radicum una ʒ ii viridis electi post ... sed radicum tardet cibum horas admittens quatuor ¶ 7m pillulae est ut postquam fuerit purgatus per totum mensem marcii admittens tribus vicebus in septimana omni vadit ad locum accipias corticearum sed xilobalsami conditi mixti bibendo post ipsum ¶ 8m pillulae est ut usque ad tempus in calo

regimẽ melancolie

Precedenti assignatum bis in anno tempore cal-
uariam capitis perunget cum hoc pulvere Rx
ligni al. ℥ i. mastic ℥ ii. sticados maiorane
origani ana ʒ i. ros spodii sandali ana
ʒ i. s. fiat omnium pulvis subtilis et cum co-
misceantur diligenter Quartum pulvis est hoc Rx
spicarum ana ʒ i. ros de scapula gariophili ʒ i. troc
de ros de spica ana ʒ s. et al. ii. pro in-
aqua viola fiat confectio in rotulis magis de
qua post cibum accipiat quantitatem rotule pue et
ipse in diebus in quibus non assumit pillas pre-
dictam de quo supra dictum est Quintum istum
est quod ipse vir sepe assuescat facere sibi
fieri ablutiones pedum usque ad iuncturam ante cenam
cum aqua calida decoctionis violarum ros ana m. ii.
calamenti origani sticados ana m. i. quod bu-
liant in multa quantitate aque usque ad quartam super-
rem partis Et utendo hoc regimine altissima
omnipotens gratia restaurabit et confirma-
bit sanitatem suam ad laudem omnipotentis dei
Amen

Et honorabilis domina Germana fi-
lia quondam domini viri in civi-
tate ragusea commorans paulo
ante laboravit febre quartana cotidiana cum ma-
teria magna partem continebat in pectore propter
quod nimio tempore febris durare de-
buit et tanta fuit mora multitudo cum acui-
tate sui quod habuit in prima anni adiustis
multorum etiam morum adiacet et virtute
et potente de gravis venarum effusa
fuit multa ad poros et sic cutaneas partes
totius capitis et faciei colli gule et pe-
ctoris quia materia est subtilis sicut fuit et vehementer
mobilis in plurimas divisa partes pus-
tulas fecit in miras totius cutis ul-
cerationes et excoriationes cuius materia post actionem
maris et acuta et aqua resoluta fuit
et remansit terra post quam in superficie cutis
per superfluitates et cortices squamosas
emissa in totum quod dispositio in actionibus ipsius optima
erat speciei lepre quam a sapientibus tyria
notatur non quia differebat a predicta in hoc quod
hec materia denudata fuit ad adustionem
et cum quodam venenositate occulte propter quod
ea quod si huic mulieri hoc accidit sepe con-
tingeret pictum magnum portenderet ei
de eventu tyrie Et possunt hic similes
aliquis colligi 2a prime cap. quinto de egritudinibus
capitis Et clarius 3a xi tractatu primo cap. de
erisipila Et adhuc clarius et perfecta-
rius 3a xi. 3o tractatu cap. de causis et speciebus
lepre et assumunt et fundatur ex dictis quod

Scribunt 3a xi tractatu de corruptionibus capi-
tis facie et toto corpore evenientibus hec in sum-
ma fuit huius domine dispositio In Regimine
huius dispositionis prima et diffuse scribenda
forent vini quia hec domina curata est a
dispositione predicta sufficienter et perfecte tamen
non videtur in natura esse aliud quod ponere regimen
conservativum eius a predicta dispositione cum in quibus
talibus sequitibus parciendum est Primum itaque
horum est ut hec domina abstineat ab omni
cibo calido acuto salso inflammabili et in
flammationi dispositivo Secundum horum est ut
sunt ficus sinapis cepe porrum alea
raphanus caules ipse et eruca et aro-
mata calorum usus et unctuosa et vi-
tet cibaria euapatica et corruptionis
leviter assumpta unde lac colastra et pi-
sces assati et suffocati etc. Et super
abstineat a vinis subtilibus calefactivis
et euapatis ad terminum ut vinum ribolium
maluaticum et utatur vinis potius vel a-
tribus rubeis vel subrubeis Et omnia cibaria
eius artificialiter refrangat cum
frigidis et humectantibus ut endivia
bleta spinachia pulvere lactuce et similibus
at saltem reliqua cibaria refrangat cum
agresta et cum suco granatorum et citranguli-
orum Acetum autem timeo et ipse si acu-
tum est Acre et acetum non est vitupera-
bile ei si laudandum Quartum caveat hec
domina amasione in camera calida et suffo-
cati aeris et ipse meridionali et caveat
a testuris capitis mitris et calefactivis
et effugiat et vestes omnes plus constrin-
gentibus et et ypocondria et caveat et
ab exercitio et motu forti post cibum et sti-
accessu frequenti et maxime post cibum Et
ventris stipticitas pareret lenitiorem ut in
sexus dicet Et effugiat passiones animi
inflammates et humores in fluxum ponen-
tes ut est furore iracundia et similia
Quintum pulvis est ut hec domina a principio te-
usque per totum mensem februarii fleboto-
me de iiii or in fine quinque dierum parum ante
cenam accipiat unam pillam de aloe lavato
et abluto cum succis endivie sucarum pulvere
lactuce et acetose si ante Et si contingeret
cum hec domina non esset bene lubrica ventre
te interdum tunc in 30 die alternatim
accipe post pillas unam de predictis pillis
hora predicta Sextum pulvis est hoc Rx specierum
trisandali completarum de ros troc ana ʒ
i. troc de viol et de berberis ana ʒ i. zuc

Al· lb· ß· cu aq acetose fiat gfectio in rotul'
magis de qua oi die ʒ an abu acc ℥.
ß. ¶ 2m pn̄le est ut hc dña oi sna
tbus diebus successiis qbus gtijs per
iiij hos ante pndiu acc· ℥· v· aq ifra
scripte ℞ aq ca· ve· ℥· ij· aq acetose
z crassonu fontaliu an· ℥· i· ß· misce Et
si no posset hre aq crassonu fontali·
um loco ipius acc aq acetam maxim
maiori q potens est addiuiendu z
sapitadu mas acutas oms p̄ve vias
¶ 3lem pn̄le est hoc ℞ rad enule la·
pacij acuti an ʒ· i· rad violar· ʒ·
ij· etti mis ʒ· ß· rixe fica le oppo
an ℥· i· sem endie acetose scar an
ʒ· i· gnoru sisami ʒ· iii· bulliat oia
in una maga situla aq usq ad gsup·
com 3e ptis ubi infudat ciner ci·
bellati scutella una pua z gctti luxi·
uio cat eius lauet bis in sna Ad
laudem omnipotentis dei Amen

Nobilis vir dns Jacobus aviano
p regine suo indiget me ls medi·
ficatibus stom z gfortantibus digtez eius
idiget z mstris q cat ipius mdificent
3o idiget rebus pctus mdifica bus z ex·
care facatibus 4o ut provideat demdi
ficacoe renum eius atrubis arenis
lapillis z alijs sup tibus hunora bus oibus
p quo cum regie pmitend po q ab·
stineat acibis f· z h· actu z pona z
agssis z viscosi z oppilatis ut dittat
pastillos abos z 9 oms et de faria
frumenti factos z pisces gssos z vis·
cos z legmia elixa z carnes viscosas
z atuz ps nuosas z cutaneas ualde
hnidas ut cerm epar intestia cauda
z sitia Effugiat veloce comestiom
ymo no degluciat cibum u quenter z
longo tpe masticatu Et caueat apo·
tu vini mis ualde z gssi z viscosi z
z tpe valde stag inalijs obsnet ut
sibi placet ¶ PRO Regine ub meli
ca vini ri genua p sto suo 3om e
ut atpe puti ptom mesem maij utat
hac gfect de qua acc ℥ an cibum
vot· i· ℞ spez diacamom spez elect·
de lugal' an ℥· i· ß· zuc ze decoccois
℥· v· cu mete fiat gfectio in rot tuz
℥· // ¶ Elapso aut mese maij apno
Junij usq ad mediu sbris utat hac
alca gfect salte qter in sna accipido

Ce ipa an pndiu ℞ trot diarodon t°
de spica an ʒ· ij· garr mac lambrusce
an ʒ· i· zuc al ℥· iiij· cu aq endie fiat
gfect in rot tuz ℥· ¶ 2m reme m est
ut de istis pillis acc usq ad mediete
Junij oi 4o die una par an cena qr
de sopno ℞ aloes abluti ℥· ß· turbit
electi ℥· i· cetauree bor ʒ· iiij· ℞ an
carpob an ǵ vi· sal' mdi ǵ v· cu suco
rosi ℞ pille qcon ℥· vi ¶ 3m reme m
est ut usq ad mediete mesi Junij si
sto ptet frustr pam degna coptu
de hoc ungto ℞ laudam pissim ℥·
ß· resie ℥· i· ß· mastic garr lugat lam·
brusce corallor ru· an ʒ· i· galie m9
ʒ· iiij· cere q s· fiat ungtm satis vistosi
¶ PRO Capite eo qui pitte ste
(et fiat pul iste ℞ rosi flor salic
lambrusce an ℥· ß· coratt ru· spodij
sandace an ʒ· i· garr ℥· mac ʒ· iiij·
fiat pul· oim pse dm gmisceat de
quo pul· saltem bis i sna cu te sup
aspgat capiti suo si tota caluaria
3o ad hanc intecoz saltem bis imse
in sero qn vadit ad lcm acc tres dsp
pillis ℞ auree all xe ℥· ß· mastic
℥· i· storac calacite ℥· ß· formu pille
cu sy· de into de om ℥· vi //
¶ PRO Renibus eo eius qn pcipit vras
mitim tictas arenosas z calidas tuc
utat hoc duplici remeo Pm ℞ sem
lact end· scar z ptu an ℥· i· floru
nenuff ℥· ij· gnor fnuis ℥· i· zuc
duplu pondis om z fiat tcca d qua
℥ an cibum acc degluciat codeat
vnu usq quo vidit vras i colore ra·
ficatas z ab arenis mdas ¶ 2m reme m
est hoc ℞ o de nenuff olei viol' an
℥· ß· amidi ℥· i· cerruse lote ℥· iii· fbi·
ce n· ʒ· ij· fiat ungtm i mortario ve·
hemti gtace cu ablue vng oui de
quo bis in die renes sui i ungant te·
pido actu Si at qnq vri iste pcipet
aliqn gstrictioi i hanelitg z plenitudies
in pectore tuc pdnas hos post cena
ho etm cu modicos vini dtas calefcti
℞ diacalamti z dyaireos an ℥· i· misce
(et Ad hanc intecoz sepe in ore suo
teneat ~~gfecconis~~ d gfecconis diape
nidionis ad qtitates fabe z pmittat ipz
pse dissolui z descende
¶ PRO Catarro vxoris si dci d i·
(et vtat saculo suo ordiato sup capite

Item Saltem sel' in s^ma acc' pillas vna de istis qn vadit ad lectum ℞ aloes abluti ʒ. i. mastic' ros' corallor' ambor' an ℈ iii fiant pille cu suco ros' dean ʒ vi / Et adhanc intencoz utat frequent' pillis albis que oem fluxu antiqm et catarru ȝent rectificat et remouet / Et p hac intencone de gluciat cunq insero qn vadit ad lon ȝnu vnu thure grosi et ppe qn pgnabz

¶ PRO dole spine ipi' dic te pgnacos

Summu remediu est ut frequent' i vngat tota spina ipius a spatulis usq infius cum hoc vngto ℞ o citonior' ʒ. i. olei de mto ʒ. s. gallie mg sand ambor' an ʒ. s. cere q. s. fi vngt' molle qd actu tepid' applicet Et si itm dolor spine insurret tuc aplicet sibi hac fomentacom ℞ panic' no excorticati scutellas ii. siliach ȝnor' miti an ch. i. lambrusce ch. iii calefiat oia sup carbonibus iste in fido caldariole absq aliqre et ponat in sacculo q' calidus applicet oibus ptibg dolentibg et statim sedabit dolor etc'

¶ Pro Scabie capitis

Vngat cat' aliqbg diebus dm abluat cu lixiuio fco si. hic mod' ℞ rad lapacij rerude an ch. i. coquitur diu in aq et cu ia aq et cine cribellato fiat lixiuiu cum quo abluat cat. cu sapone albo et pg exsugacoz si plurzet loc' les pul. sicale p dies vi Et si videbit qd itm denouo cruste supuenat ac' capit' tuc incipiat inungi cu ȝsueto vngto et itm lauet ut prius etc' quq det ei i sero qn vadit ad lon de ist' pillis ℞ p aurear' et de sticotre an ʒ. s. lap ar. menati ℈. s. fiat pille cu suco ros' x de quibus acc' vnam etc' ut

¶ PRO Vermibus

Lubrici seu vmes frequent' accidut puer' p qbus fiat ta remedia pm e ad exsiccandu stom et ventre insidre et ad pphibicom ȝnois flat' que est mal' ca ȝnacois vmiu et e vngtm ho ℞ o d'meta o de origano an ʒ. i s. galie mg aloes mce ȝcaane diptam an ʒ. s. cere al. ʒ. s. fiat vngtm de quo sto' et vent' frequenter vngat ipo calefco / Qn vo de sto papit mag' molestia puer' a vmibg te detur eis in potu otm onfaciu cu aq sblacois l' decoc' ȝmis et modico malvasie frequent' // Itm Ad inficiend' vmes et ad ȝfortandu stom pul optimg ℞ se-

Atplices corallor' rb. se. sancti ciamoi an ʒ. i. m'a ℈ iii fiat oim psa pul dem misceat Itm Ad intficiend' vmes et educend' optia ȝfecco est ista de qua sepe pueris det ad comedendu vna l' duas rotulas in die cum de scpaio ℞ reub eta ʒ. i. seis atplic' se. ptul' se. sa an ℈ ii nigelle ʒ. i. zuc albi ʒ. iii cu aq. mete fiat ȝfec' in rotul' ʒ. i. ℈ s. et ia aq cu qua coq zucm arotizet cu mto pdic file ifudedo tea ii l' iii ℈ m'a eta

¶ PRO veneanda dua vnt in ime^a qi pta pfuata ȝsebere ne incurat sditate ro firmata q incurabl' ez i ea ut pz la 3i.

¶ Pmo qde qi cious est pole fiat ei flo^a de cephalica mang dext^e p qua educat sang' ʒ. v. a iiii admg ¶ 2m reme^m z ut die imete seqnti flo^as acc' i auro ra infra scptas pillas pg qs tardet cibum hor' vi ℞ p de sarcacola ℈ ii. p fetidar' ℈. i. format pille vi cum sy de sticados ¶ 3m Reme^m est ut pg pdcam incisiocom icipiat assume ho digm qd ȝtiet salte p om dies catim acciplendo ℞ sy de sticados et de calamento oximell' sil' an ʒ. q. aq betonice et maione an ʒ. i. s. muste ¶ Xm reme^m est ut diebus intmediis assupcois sy sfti salte oi 3o sero pay an cena assuat pillaz vna allefangia ¶ 4m reme^m e ut pg qi accepit digtm vm diebus tunc nona die imete seqnti purget cu ist' pillis ℞ p cochiar' p aurearu et de sicala an ℈. i. format pille vii cu suco ros' et obsuent pscas ȝdnes q dce sunt sius pg incisatim obsuari debe

¶ 6m reme^m est ut cu ipa fuit hac za purgacoe indisficata tuc oi mane p duas hos an cibum et om sero p hom ante cena calefiat tabula vna satis ampla de ligno capsi si qua ita cala actu ponat auc' paoens et tom tipus Et si ambe aures lese sut tuc acc' duas tabulas qz' vna i feius Alta vo sius applicet ad tipa Cum go fecit hanc opom duobus diebus ho tuc itm cotinuet ipam applicacom vm dieb' ho s. supponendo dce tabule pcalefce sactm vnu magnu capiente tipus tom l' abo si abo paciut q sacculus sit fetus si. hic mod ℞ flor' rosmarini se. basiliconis flor' aupat origani ameos carui sisaleos

ana ꝯ. j. an ferri an ꝯ. ij. ligal' sbabter pluizati ʒ. j. pul. oia pse dim misceatur ꝫ ꝯquissent ꝫ ponat in saccolo sbali ꝫ deso decquo fiat ut dcm est. qbus pactis si sa nata eit hebit inbebi sim q̃ reseruabatur ꝫ denouo prouidebitur ꝛc.

PRO Rectificacione stoi ꝫ capitis in st ncaa remedia | Pm est ut asuescat accipe us q̃ adam saltem bis in sp̃na aqs infra scptas catas cu modico zuc Et si frequẽcius accipet eas adhuc melius esset ei Rx aq eupat origam mete an lb. s. aq rute cappie lb. j. misce ꝫ tardet pꝯ eas assume cibu horis adminꝯ iiij°r | 2m reme est ut saltem bis i sp̃na diebꝯ intmedijs assupcois aqs acc vna de infra scptis pillis parx an cena Rx troc de eupat de absi an ℈ j. s. aloes epati. ʒ. s. turbit cotauree minoris an ℈. ij. salis indi ʒ. vj. reup ʒ. j. s. cinamoi an bdelij mollis an ℈ j. cu suco ros formet pille de oi ʒ. vj. Et si puer iste sel' in aurora oi mense accipet iiij. l'. vj. tardado cibu pꝯ eas p horas iiij. tuc optim esset ei

| 3m reme est ꝯfect infra scpta de qua usq ad medietate iunij acc oi die an prandiu vnc. j. Rx ligal' cita macis galage cinamoi gariof an. ʒ. s. ligni al an ℈ j. spec elect diambre ℈ ij. zuc al ʒ. iiij. fiat ꝯfect. cu aqua mete inrotis ducta ꝫ | 4m reme ꝫ vngm istud de quo sp usq pto m mensem iunij pctet sr sto suo extenso sr pano de gna Rx. o. de ce de ruta ꝫ nar dim ꝫ de mastice an ʒ. j. galie mꝯ ʒ. ij. ligal' mete origam cinamoi garf inue et mastic an ʒ. s. corall ru re sine eloe ʒ. ij. cere q. s. ff vngm molle

de Stupore ::

Stupor huiꝯ venerandi frīs dei de ordine scti Francisci puec a nitiue flatu ꝯmixti cu sane qui totum sui grossicie opilat vias origis neruorum venientium a spondilibus colli p quos de ferri debet spūs sensit q p paucitatem ꝯtitue eorum no pnt debitam sensacom effice in mebris n̄ tolit qn ipi eorum apon sen tina senu tactus diminant ad ꝯpressionem eorum l3 diminute ꝫ hoc est forale stuporis ꝫ Et si iste vir cauet minat sibi hic egrdo pcdosarum esmi cauetur Quod eni stupor pseuerans nacitat pa lisim aut appo ꝯ 3a pi ꝫ. 2a 3a colli

Ut cito prudeat ei si mod infra scptu Pmo qd si pole est dittat vim ꝫ loco eius bibat ydromel fcm ex xx. lb aq ꝫ 2 lb j mell' et coctu usq ad ꝯsupcom 3e ptis Et si no pt bibe ydromel pur ꝯmisce at ipm cu 3a pte vini rubei ꝫ ntto bibat vina fuosa ymo fugiat abeis tanqs abigne Et caueat ab eis ut de pigruibꝯ pastalibus ꝫ lactiarijs a legu bus a cepe aleo ꝫ reliqs vaposis in plentibus venas artias ꝫ neruos fuosis supfluibꝯ Et caueat amtco aceti vsu Agresta at ꝫ sucus citaciorum ꝫ ꝯsitia sunt ei ꝯcecia In reliqs a fuoat ad libitu suu

De Regime q̃ meli sx sut ei ncaa reme an alia pm e q cu elt ꝯcetus stati cuet cu istis pillis Rx p. de sicorala cochiarum ꝫ fetidam an ℈ j. cu elect ros fiat pille vij. et assuat eas i aurora pars doriendo pꝯ eas ꝫ tardet cibu pꝯ hois vj. pmtede lauatm ho 4a cu brodio pulli mac

| 2m instrm est ut die i mete seqnti in mane accipiat digstm ho; Rx sy. ꝯte acetosi simplic ʒ. s. sy. de sticados ʒ. j. aq talati ypicomis ꝫ origam an ʒ. j. misce ꝫ ꝯtiet ipm diebus viij.

| 3m instrm est q nona die purget cu hoc elect; Rx yere cologuides ʒ. s. elect ros ʒ. j. b. p. ꝫ accipiat cu ydromelle calefco obfiuado ꝯdicos oes que scpte sunt in pillis sntis | 4m in strm est ut post dies duos a pgacoe dcta fiat ei flo a de vena media dext brachij p qm educant sangs ʒ. v. l. vj. | 4m instrm est ut utat istis pillis pꝯ purgacones oms de eis acci piendo vna uel duas an cena oi 4a die pto m mensem sbris futi Rx p. allefagiarum ʒ. s. pulpe colo de sapi bdelij sbalbido an ℈ ij. formt pille cu suco l' aq limonis l' ciclamis de omi ʒ. viij. In virtute eni istarum pillarum co sistit magnm fundamtu sue curois

| 6m instrm est ut pꝯq fuit ita purga tus ut pdctm est tuc p qnq l' vj di es pꝯ vltiam purgacom fuoat sibi fi balneu cu aq decoccois limotie herbarum ita q ad 200 lb aq ponat lb j lima tue herbarum ꝫ balneat se in pdca aq bis in die s mane p vna hora pꝯ ortu sol' ꝫ in sero p vij hos p' assupcoz prandij i quo balneo pmaneat i fusus saltē p media

pill

horam quibus ita celebratur altissimi pro
videntia curabitur /. 1827. De hernia

Generosus quidam vir colendissi
me fame etc. dominus Vgo genui ac
difficili quadam dispositione laborat
a sapientibus hernia nominata que osseal no
minanda est magis cum in sistat eius in veni
ruptura et apertio per quam dudumque descen
dit in osseum frequenter multa vetositate
et aquositate plenus multum quia adeo dila
tet osseum quia transit usque ad magnitudinem
elefantiam que ruptura tante magnitudinis
existit quia propriam aliquam peracta non est zir
zirbi sed et intestinorum gracilium descendit
in osseum Unde ex hoc fundamento ad egritudinem
illam esse valde verendam propter multa / primo quia
ipsa est solito quantitatis valde magis 2o quia
ipsa est inveterata / 3o quia est egritudo in paruente
propter quam tria incurabilis est ut in pluribus
Curabilis vero non nisi cum magna difficultate
et peritiorum scientia et opere doctissimorum et precipue
cum recens fuit / Et 4a vero arguens
gravitatis huius egritudinis est quia est egritudo compositionis
plurimorum membrorum Est enim egritudo situs vel
loci quia non bene locantur hic membra sed
dudumque descendit in fines inguinis quia debet
Non enim debet descendere in fines inguinis sed ad
intestina et vasa in voluta corporis sicut est
totum zirbi et intestinorum in situ cum iam
descendunt in osseum / 5a vero est quia
illa egritudo est antiqua 6a quia ipsa est lapsus
ad quem Est enim in viro etatis consistentie
rate firmis et bone complexionis quia membra
sunt magne extensionis et bone fortitudinis
et bona carnositas bene carnosus est / In
talibus debet esse resistentia fortis ad
tales egritudines Cum ergo iam agitat eis cum
de necessitate concedere tam effectus producti
cum forte intensive quia multo tempore et pluribus
partibus constans Et ex horum fundamento valde
facile concludit quia iste vir patitur et ad
ingentia pericula Si enim herniose menia in
osseum fluxe multo tempore perseveraret et con
gregarent liquide et fluxibiles existens vel
de facili possent ebullire et putrere
quorum putredo continuata testiculi plurium
pericli adesset sicut scitis Si ad 1a menia diu
retente in substantia testiculorum et vasorum
in volutorum in ingentem valde facile po
ssent illa membra apparent et ita si menia
tales laudabiliter sanguini commiscerent in
testiculis diu morantes efficerent ibi aug
mentum carnositatis equore et de novo crearent

herniam carnosam Et ex hoc fundamento collige
plerumque hanc talem herniam esse omnium pe
riculorum egritudinum efficientem tamen Cum enim
ylion intestinum per aquam cadit in osse
um fecal per in ipso inventa plurimum flu
xibilis et liquida continens propter quod primum fuit
tempus ex quo fuit adeo delata in te
stino enim duodeno nullam fecit prima
mora contrahit supertus adeo descendere propter
tres causas primo propter vacuitatem eius 2o propter
brevitatem cuius extensio non transit xii
digitos quam duodenum nominatum fuit 3o
propter eius applicationem Et intestino ieiuno
numquam invenitur feces propter acuitatem colere
quam recipit a cystis fellis quam intus expulsi
vam ad quietem operandum propter quam et hoc in
testinum ieiunum et vacuum sicut est Cum
ergo in diebus predictis intestinis supertus
adeo descendens non contrahat moram ut
demonstratum est ergo in ipsa descendens fluxibilis
erit nobiliter et quia post eius descen
dit in osseum ut visum est post cum ipso in
osseo recepto distans a calore concocta re
soluta exiccatur et in durat cum ergo ultra
in squibalas maiores quia sit rupta per quam
descendit intestinum yleon non videtur vole
nisi cum maxima difficultate valde raro
quod feces tales inclusas intestinis superio
ribus retente ibidem putrescant cum et
cordi nocendo et per quandam fuliginem quan
do producunt te ad mortem Et non dubito
ego si permanent et essentialiter effectum cum
male dispositione stomachi eius vomitus tussis
dolor intestinorum renum et male dispositionis
omnium aliorum membrorum quare ex premissis concludo
quod fallunt medici non bene solicite sunt
ac circa eum colligere passionis dolorum in testi
culum et aliorum dicentes non minus in crudiis
egritudini cum in mogracionibus earum 20 capitulo
Tande ultimate concludo ex hoc fundamento
quia oportet hunc virum multum esse curiosum et
solicitum in regimine suarum dispositionum Aliter
enim infeliciter eius vita aut abrevia
bitur Regimen igitur per res non naturales
per hunc modum ei competeat / primo quod locus
vitis et pactarum habitationis constat regio
Civitas vel camera nobilis caliditatis et siccitatis
et si non ex aere dari ubi valeat preparent
artificialiter cum in tensione lignorum abi
etis cupressi iuniperi lauri liberaliter et
similium Et caveat habitationes locorum humi
dorum actu vel potentia ut stagnorum lacuum
vallium et similium que de eis sunt aerem fetulum

ren per res non naturales

Et sit aspectus camere oriental' l' meridional'
Caueat q ab occursu aeris conturbati et ca
liginosi. Muniat q vestibus bn calefa
cientibus et maxe stom cat et pedes Sic
i otio caueat a motu forti sup cibacone
et spe ab agitando et descendendo p scalas
et montes et faciendo exiccia papilla mem
ad inferiores pt Vigilare huic viro no
est gens qr debilitat que se ad id ar
guto bn accepto anticipe flat in diget
resolutionem ventositate q consument qr
vigilias videt cure Sed quia i vigiliis
spus et hu mouet magis q gestat io
augetu virtutis imppbandu z et adhendu z
magis longum sopni Amp q consueuit
cu melius meo pficiat actus pe et
re digonis q in vigilando Deacon by
aie nil melius est ei q lete se hre et
effuge impressiones inimicas ut ira furo
rem et pstes Ex qbus vehemes i spt
spiritibus et humoribus fit motus ¶ De 4a vo
re no nali / primo cuitet magna sto
replom ipa em debilitat i nati calo
rem et gnat vetositates q effunt et auget
hrnia et colicam pahem / 2o intestina et
mas que descendunt in osseu grauite
sua coartatas detinet in eo / 3o i ad
illa seq augm solonis gtus i pariete
sifac / 4o seq ad fortem replom mag
extensio et distractio zirbi et separatio eius
ad eruptionem Mensa igit cibi dz esse
tata ne stom grauet et extendat Bite
i nm cibu accipe debet ac potu nisi
cognouit stom esse in aceru passupta
cibo et potu ita si antea nocumentis ci
bus assume posset fi compressio dyafrag
matis ad qua sequet difficile hanelitus
tussis q sut ce augmentatiue hnie It m
i cibum accipe det nisi diligent masti
catu Dimisit q ac multiplicia gnia ci
bariorum effugiat vna misit ut est de
v. l' vj conditis sl' accipe breue q tps
~~occupet~~ occupet i comestione sua non
facedo ut plati q duas ac tres hod
i mensa stant ad plimas in egnes
pducti cu digestiu sl' stim digesto
apponat Circa uo vj rem no nale
contemplanda p certaxis pmitedo q ci
baria q sumit dent esse facile a
sto trasmutabilia ut carnes laudabiles fer
cula brodialia mediocriter pinguia / 2o
dent esse cibi excitati nobiliter / 3o dent
esse penetratiui qr natus trisicy vitaliter

Eoru ad remotas ps / 4o dent esse mitti
mutti exhibitiui talit em mbra et corp
virtutes no conabunt / panis i sit depu
ratori farina bn fermentatus et bn coctus
duorum aut tum ad plus dierum cibi fari
nacei et pastilles omes dittant nisi ut
i fra dicent / De carnibus vo dittantur
atiq siue domestice sl' siluest et spe
i aqs et vallibus degentes Euitet car
nes salitas et assatas omes et spe in
suffocat in vase eneo aqbus fugien
dum est ut a veneno / Laudabiles igi
carnes sut ei ut captone vituline
et iuuencu porcellorum recentos domesti
ce l' siluest et carnes de gazello dele
pore et aro gunt ei dgmine zonn
caldittant tu agminis lz raro uti pot
/ pisces vo laudant ei appbati si regiones
suas ut fluuiales capedam lucij tore
tinij varioli ternali et consites / De ma
rinis uo rubi merule cephali bene
grossi et pingues et recentes et spe magis
oleo frixi q elixi et cati actu coesti et
no fri et placet i condimento eorum agresta
et sapa zuc et arotics spebus desfu
lis d euitet f. et h. ut bleta crisolo
carna ptu endiuiaz lact. spinacias
solatrum et omes hbe fontales ut se
nacoes et cressiones // Caules vo no
vitupant nz aliq condimeta fca cum
plantis catis et arotis et arotics ut mel
lissa et ysopo meta sisimbrio serpillo
salma rore marino / ~~tarcon~~ / tarcon pu
legio calamento et silibus // De Radia
bus vo inferiorl' laudat ei banac sil
uestres domestice napi et rape spe cu
brodio bene cocte karote et consites //
// Aleu cepe porri no placet ad uti pt
bulbo carminat em ventositates et dige
re facit et apit // Raphanus i sibi
collaudari pt bis l' ter in hna // De se
minibus vo placet feni pet o aneti carui
cardamom domestica et siluestris et sem
rute et spe oem suam disposicionem quis
nio vsus et sem plantis inabarijs eius
comestum ht iuueta singularia in dis
pone hac // De aroticis placet in vtiq
cinamom galanga zz cubebe nux mg. et
flos eius macis dauc ossimu gar et
melano piper. macropip et consites spes
calide et sicce no nimis ad usus flat
et vetositatibus et hutes affectu ad pri
capalia mebra // De ~~pinguibus~~ / pinguibus

Quibus conveniunt facula laudat pingue-
do porci recens et salsa anatis et galli-
narum et olei olivarum et vitellorum ovorum et ex de
medulis et augdat dtas pinguedo ca-
strati et vituli. Conveniunt ei elixa et aceti
non est ei utendum et specialiter conditum cum aro-
matibus calidis. Agresta succus citrangulorum succus
granatorum et succus limonum omnia que sicut
de aceto dictum est. Lac vero et colostra
et omnia lacticinia ubi eveniunt adeo licet
lac maturum spatium non sit sibi malle.
Caseus vero recens et mollis dicitur non in-
conveniens. Sed caseus omnis in salse-
dine elevatus et specialiter cretensis est di-
gens. Fructus vero specialiter mitten tum actu
et pond. dicuntur vero cerasa pira mus-
acta pepones mora dugina cum et
partes in toto et in parva parte pira vero
solida et poma apia dactilica albus
pers rubea vel citria solida et bene decocta con-
veniunt / pesice et bene solida uti potest
nespilis et sorb. et ver omni fructu soli-
do et bene maturo ut atomia et specialiter
potus. De huiusmodi vini debet esse vinum ru-
beum non ualde grossum nec turbidum neque mitten
dice in sapore mediocre spatio clarum et
bene aro. cum absque naturali commixtione aq.
cum eo at specialiter calorem commisceat ei aq.
ex tinctione calibis tertia pars aut 4a parte
aque put adillud ducat maior vel
minor in vini fusitas // Pro Rege
vero meli curatio huius te. ideo prius tradendo
quam huic dispositioni sume tradend. est pro
ceteris aliis dispositionibus cum ipsam quanda
esse cum colice passionis et doloris in toto
ventre et et vero emgtuns debilitatis
huic vero eveniens. Cum enim intestinum
yleon et zirbus su. partem ad ossem des-
cendens scilicet cum didimo relaxato ut
in primo ca. maxime salis apparuit non est post
qui complete curari possunt a dispositiones
remanente prima qua ipsa est cum omnibus
illorum et licet quamque eleuetur per dicte cogni-
tiones et accidentia remanente tamen cum parte
relevationis earum nam est illum accidentia
vel egnes recidivare et mitari ut ex
ceulum fere visitus carum de alleui-
acione adintestiom et ego. quare oportet quod
attendat ad curam huius primo soler-
ti curatione aliter hic vir erit doctrina
perpetue exfinis. Est de aspectibus in
ventre triplex curationis modus / et primus quod
est prius manuale sectionis / Secundus vero per

papplicationem cautiorum / 3us per 4 portionem pati-
adeo factam ut per quos fluunt intestina ad
naturalem situm reducta amplius descendere
non possint compressione ponitur desces-
sorum. Est primus quod est rusticare vel paci-
entis in dieta attenuante mediocriter cale-
faciente et exsiccante corpus cum ciato et i
testibus indicatis. Affeabus cum applica-
tione clisteris lenitivi in tempore veris aut in prima
mediate autumpni fiat opaco / Tempore
autem estatis et yemis non est ita conve-
niens. Secundus sectionis modus neque cautiorum
applicationes pro complemento si quis oportet
curari ponitur modus situato corpore re-
supino super mensem cum natibus cum duabus
super elevatis operator comprimat ventrem versus
umbilicum detinendo ipsum cum deinde compres-
sione cum fascia et tunc extendat cutem
iguinis in parte superiori parte ad os
femoris versus latus an et non pars perdon
os tunc ergo cum rasorio acutissimo cutem
scindat descedendo infra pinguedinem
usque quousque appareat ei suspensorium in quo
scilicet continetur didimus bene et arte
et separato excarnando ergo separet hoc
suspensorium a panniculis et partibus circumstan-
tibus tunc ergo sub illo suspensorio ponatur
unum ferreum vel argenteum et suspendat
ipsum ad superiora deinde liget superiorem
partem ligatura quadam excludendo
magnitudinem doloris et per distantiam unius
digiti ab hac ligatura infra unicum prius
dictum alia faciat ligaturam quas fortis
transversaliter secet suspensorium et tunc
~~suspensorium~~ superiorem partem prime liga-
ture calenti ferro cauterizet quo cauteriza-
ta sit unum modum operandi veliqui partem
inferiorem supinus trahat extirpando ipsam
abscisa testiculorum scilicet cum testiculo ergo
at in hic modus tutus et utile creditur
et suspectus tamen per sectionem tamen per cau-
terium / 3o quia pirat paroes abono
xor metrorum prima ad continuum
spatii de putato quibus fractis mediocriter
impleto volne cum albumine ovi oleo ro-
sa pul. bol. ar. san. dra. mastic. et ga-
llarum cupressi agitatis invice filo liga-
ture ex pedente medicetur locus //
Cruda de pri quos secuerit suspensorium
perdon dicitur utriusque parte non cohercens
inferiorem partem didimi neque testiculi et
hic quod curandi modus videtur in melior et
specialiter cum inferior pars ligamenti illius pote-

Consuari z apostfacione defendi ps
qm go p duos l' tres dies egro resupine
iaceti z ventre eius cu suspesorys lini
to ptags ntto exigat se nz moueat qm
est pole z applicet digtia mdificatua
cgglutiatiua qle est tbutia lota i bg
viabus cu aq cata plant adaug z
in gmisceat mast thuis boli ar san
dra gallas p e h' ig applicet loco
z cu eo fiat dens cglutiacio diuina
cdonate mia. 2o aut mo curacois
h9 dispois cu kauterio posity e z
hoc du pmo qd cu actuali cato appli
cato in loco pdto iguis cu quo pucia
tur usq ad suspensoru descendes et
ibid kauteizatur usq ad os cclusiue
postea aut pcedat cu defensio p
dctis z refrenatis san. tph sbseqt
ut applicet mdificata z cglutiatia p
dcta z hic e tudmis mod vr e mihi
mltu horribilis z no bn securus pmo
pp timore z extenuacoz i fiom, 2o
quia difficile e ymai q ad talem cu
ram no seq dolis vehea ad spasm p
ductiua l' apa mali 3o q opatores
no sut bn piti incognoscere pou corpis
patonemia panothomia pp qd no
ita bene pnt applicare cautia ut
pea no pueniat ad tartu venar et
artiar que ibi repiut e, 4o pp q
eg no ita bene sustinet applicacom
cauti qn moueat se ad diuas vaias
poris fugiedo tstioa ignis z pp hic 9t
cyrugicos errare p actus z firmacos
desou. Alt vo modg cuois h9 spei
traditq est p applicacoz cauti polis
qle est hoc R arsenia arn auripi
gmti calcati cbusti calc vive flor
heris an z n argeti sblati z m. pul
ueuli z i s. opij z i i torpent go
sil cu aq pma sapois z fiat for
mule sites sermibus anguie [illegible]
vna ponat in loco iguinis supg assi
gnato z ibid dittat usq quo fiat
escara cu go cadit escara pp appom
butiri l' assugie z siut deint opao
pfundata fitur intentu. Si vo non
[illegible] ponat caustica pdctm usq qo
sint pfundacio pinges ad os cclusie
Et si fieri poz ita ut cauterium appli
caret lateribus dldimi descender
melius z mig laboiosum eq lz alig
sint q cauterizent e gan dldimi usq

Ad profundu. Aly vo scdm medic eiq
Aly vo ptes laterales ut pdom est poste
mo dut cu cadit escara applicant
mdificatua nobilit zaratia sanguis g
ursiem facetia mavne dura z calo
sam gpmetem didimu si remansit ut
claudetem z obturatem vias iguis
ita ut amp nz ventositas nz aquositas
nz humor alius descende possit ad in
feius pp viar clausiom z hic qd cia
lz sit cu dole z anxie fortu tn e melior
z securior q secudus modg z cauti
actual z tu elige. 4us e mos curacois
hnie est p cpssiom z scrutura fetos
z hic qdem modus curandi pfecte no
pp est po z sine qn aptura mnimz
lata eq z antiq siat in hoc vero modi
vm sine autors dicant ut i plibg
uet e impole aliq hnia magne ru
pture curari posse z pp e qn repit
in viro morali z discreto ad obedie
ciam meas pato abscindete sibi mo
tum p nobile tpus in ambulando i qe
tando sic viz istu vidi mai te quale
scere expedicis h' d tmis dispois cu
racor modus e dut si q i uenitu
spam du vaiatq at eni dldung i
testim z zirbj ia descenderet i osseu
z magnifico timore extesio ibi fta est
cu duiaie. Aut intestina pdca no du
descendunt at vlde pars tuc at fa
cilit remediari pnt p cpssiom mag
z suspsom corpis in sl' ita ut inferius
coris sit supius aut vo qn nequaq
in dudua pnt z pp e pp resistecia e
pte duricie q plis fluxi intestinor
Aut quia intestina dca mlta sunt
vetosi z humit plena Aut etiam
est in intestino ylion q descendit ad
osseum recepta e aliq pe feris q hic
pue fuit mollis diutinitate more ibi
dem gota gusa est inscybalas z pe
eius humor vetosa est nequaqm igit in
troduci pt intestinu pp ho q cu acut
plmu est difficilis curacois z mag
piciu ut in pmo ca determiatu est. Jam
in isto viro gsile vidi q tiore i geta
z suspeccoz magna m dedit. Vmtn
cu hoc accidit no est oid disperand sed
vilit agendu pmittendo mollificua Et
pimo qd est ut gstante virtute paciet
fiat encatisma ex aq decoc fenugr
gnor fsami se. lini an lt. n bdelij

Mollis ʒ iii. camo. mellil' an ℔ .s. se
deat eger in ipa usque ad umbilicu i fusus
ʒ cu amp ibi mora cohere no pot tuc
igwales ptes ʒ tom osseu diliget i un
gat cu oleo de sisamo ʒ de aqua dtaby
an. catis ʒ ho fiat ter l' qter ss tolle
rancia vel' Si a phor. seitupru no bn
cotinuitent intestina tuc reformet fom
isti mod ℞ se malue altea an ʒ iii
bdelij mollis ʒ i. camo. mellil' fenugr
se lini gnuoru sisami an ℔ .s. radic
altea minuti i dsosr ℔ i. coqitur oia
in vi. fialis aq usque ad me' cosupori
infundat po milla aq sponque ma
gne ʒ applicent toti femori ʒ osseo
usque ad molli' obedientu intimissi
om Qi a i tin non obediret tuc in
ungat diligent cu pdcis otis catis
ʒ supponat ho eptm ℞ rad altee
pastinace liliorum al. an ℔ i. fa. fe
nugr se lini an ℔ .s. vitellos oui
nio vi. bdelij moll' ʒ sbalbidi. ʒ i s.
buti assungie vcenau an ℔ .s. ce ʒ i.
cu oibus istis diligent gtusis fiat
eptm ʒ catm supponat ʒ amplectit
tom osseu diligent cu ligatum ht fuit
mstra pque intestina ventimissa fuit
Cu po ia intestina ad locu suu nales
fuit reducta tuc statim insiget in
tencio obsuandi ea invent' suo nali
coglutinando ʒ claudendo locu q' nugr
est po le q, h' mstris fieri pt Optm
istoru est ut gra mollificacois ventis
ʒ extsiois sup ti h' vir accipiat oi
gna die ʒ ii. huius pul. ℞ medulle
tartami hmoi electorum an ʒ i polip
sici ʒ i s. epithi cretens ʒ ii. follicto
rum sene ʒ vi. cimini dauci liquirie
se rute an ʒ i sal' indi ʒ i. omia
ptuizent pse dm qmisceat ʒ accipi
ant an cena cu brodio carnu l' mo
dico boni vini albi sbrubei clari Ali' m
reme' ph le est hoc ut oi ea die in
tmedia pdcis act' vna de istis pillis
infra sctis pater an cena ʒ cu istis al
tnatim pmutudo pcedat pto' mesti
aplis. ℞ aloes epati ʒ i s. pilla
ru allefagiarum ʒ i .s. a corpent sil' cu
suo voss ʒ fiant pille de omi ʒ vi.
Om singlare reme' est ut ss si loco
igmis ptet vnu de istis cerotis oi. eo
die pmutado ʒ si deficient ea q ptu
tuc fiat cor cpo phuc mod ℞ sangs

dra. acacie thuris mastic sandarace ypo
qstis boli ar. an ʒ iii. fiapum oppo
bdelij galban an ʒ .s. gallarum cupssi ʒ
ii. glutis pisc ℔ .s. fiat po vm hunc
modu accipiat pell' aiet' depillata ʒ
p q'nque dies infundat in aceto cu dupla
pte aq planti decoq gallarum cupssi
tunc pellis ita cocta fiut usque ad sui
dissolom tuc po adeocoue accepta vl
timate gtat in mortario dm eid supad
dant gue dissolute cu aceto acuto ʒ
incorpent ptes longa ʒ fortissima gtao
ne ʒ fiat magdaleones lavati cu
aceto pdco Cum po utens adeit exte
dat si aluta sicale q'ntu gessene ʒ
applicet igui fortissi ē me' qparisti
in boni te repini pt meliore, a ista
adhuc inventa no vidi ut a 20 anis
cit' cottidiana expigeca i nobit in
Om reme' singlare ℞ gallarum cupssi
pul viticelle an ʒ .e. resine clare
ʒ bene pigruis .q. s. fiat pille cu suco
plantu septinervi det exeis oi za
die in aurora albus usque ad q'nque ʒ
debet ipis vti usque ect sang Om
singlare reme' ē ho ʒ oi sna thy
diebus intedentibus assupori pdcas
pillas deglucat in aurora coclear
i. huius elect ℞ acacie ailloru gna
torum aceto' ailloru uvarum sinac q'.
norum uti se. plantu capellarum gla
dm an ʒ ii. labrusce ʒ vi. boli ar.
mastic ypoqstis thuris minuti da ʒ
i. ligni ʒ ii s. mire citoniorum ss decito
an ʒ iiii. zuc al ℔ .s. coqit zuc' cu
sy. ʒ cu ℔ .s. aq. sbhacois gallarum
cupssi usque ad debita glutiositat tuc
po fundat ad mortariu ʒ cu ptibus
voltiata qtione incorpent ad inuice
ʒ resuet i vase lapideo vitiato
stti orificij ʒ vtat .xxx. dies o febary

Diligem insigis doctor et nem
hu honaste dne ta fealis ee
aciome q' fial' ē cogtois est
ea visionis ablaco q' cretica tusimu
com mez incapite latencu e qseuta
ptim ssp aer' intane ptim ssp indisc'
tam ʒ irregularia narcoticorum applica
com dm ea state mez incapite inta
tune nobili ʒ in toto q' fiale qcludit
ex sigis diligent scpts .s. gtio capitis
dole insopmetate nocitu qstipacoe
frenesi ʒ sudoribus ista mez digom

Et victoriā temptaret ubi cū lesionibus diui-
sionibus et digitis adiuvari debuisset
nō solū impedita parpaula na vim et
asperis operibus puata maxima commotione
magis vibras auxilio qd' divino potius
q̄ medi transmutat mag' adversas oculorum
nō solum primos concavos sed et prevenas
et arterias disseminatas perpamictos obticos
nervos involventes colligant enim oculi
cerebri 2a 3a imperio dum ingt Cuius nervi
et panicti qui eis associant sed fortius co-
lligent primos duos qui perpamictos cū
nervi sint nobiliores omnibus aliis nervis ca-
pitis ut utrius aliis in primo capitulo 19 colli-
gant et cerebro mediantibus venis et arteriis
et panictis illis contextis Cuius enim et
foramine qui mollē est oculorum egrediunt
nervi s. obtici egrediunt quia circa eos vene et
arterie 2o theoreice phas eandē vias po-
tuit materia pelli usque ad extremitatem nervorum
et panictorum predictorum tiata exclusive
usque ad humorem vitreum utriusque oculi
ex quo colligit veritates huius dicte ca-
pitula / sicut item 2o hoc materia contineri in
fima parte duorum ventriculorum anteriorum
cerebri apud carunculas maillares von
oriunt predicti nervi obtici ubi oppitom fa-
ciens erit veritates cū dato et quod in ob-
ticis et oculis nullus generis egrum passion-
tiam inveniat Sunt hanc ad tantam veritatem
tis et pars licet difficilima sit per signa
distinguē et fortassis sapientia nō co-
prensibile aliquatenus est ratiocinari potest si
enim ex inforaminibus nervorum obticorum conten-
ta materia innatabile videtur quod aliqua eius
qualitas tanto tempore non fuisset cū vitreo
et glaciali humore commixta quod oculum co-
turbavisset et tenuitas et varietate co-
lorum induxisset sed spem humorum peccatis
et adhuc et oculum ad calorem frigus
siccitatem humiditatem punctionem mordicationem
lenitatem gravitatem ad magnitudinem vel parvita-
tem permutasset Et confirmat quia quanto
diuturnius materia in oculo permanet tanto
magis ipsum indigendo debilitat sed
cum debilitas est causa multiplicationis membrorum
in ipso quo dent signa et contraria magis
apparet quibus repugnat experientie quod oculi
sunt mundi clari amactis et reliquis quod rursus
Amplius ut et contra tactu est si materia in co-
cavo nervorum ipsorum multiplicat quod eos
extendere debent cū quod sint magis sensitivorum
quod dolē extensius dolebunt rursus si

extendunt quod intus oculos in orbita extenuat
quod oculi profundiores apparere debent Et si ar-
guatur quia si materia oppilans nō stat in
nervis duas sed in medulla cerebri ante originem
ipsorum obticorum quo pari ratione debent adipsos
sequi omnia accidentia predicta necessaria est quia et quod
ad primum inductum dicendum quod materia in nervo stans
a glaciali et vitreo humoribus est distan-
tior quam non est apta commisceri eis Et
ad 2m dicendum quod quia distantior ideo nō contur-
bavit oculos / Et propter id non variavit ocu-
lorum colores nec eos ad aliquam speciem
male compositionis permutat sic dictum ibidem
nō percipit cū medulla cerebri nō sit sensitiva
/ Et ad ultimam dicendum quod si materia staret in ubi-
ta in substantia obticorum et nervorum sed paris ita
ut extenderet ea plane quia contraria bene
fieret eorum abviatio et qui profundarent
oculi sed quia est in medulla cerebri nō est
necesse ut fiat talis profundatio Nec et hec
materia continet in nervis sed paris nec in mus-
culis sex perquos movetur oculi nō enim in
nervis sed paris quia tunc necessario impedi-
rentur oculi in motu suo 2m enim par ner-
vorum ita solū movet lacertos oculorum
sicut a primo pari sensus visus mandat in
ticorum 2o capitulo 2o Nam et hec materia in mus-
culis continet oculorum vel in eorum cordis nam
apparet necessario nihil sinus oculorum vacatio vel
aliquam durum potius sicut nihil ut patet le-
gendū attatu stati loco Ex quibus omnibus
colligendum videtur quod si hec egrido est nihil
continet materia in loco iam dicto s. in infima du-
orum ventriculorum anteriorum cerebri unde nervi
oriunt concavi vel obtici quod et appositioni de-
duci facile est / primo quia nobilitet me
pronasum et palatum humidare debent / 2o
quia potentia olfactiva in corpore sui nobilitatis est
impedita diminutionem corruptionem vel ablationem nō
quo probatur ex ista cerebri qua nervi duo oriunt ob-
tici propinque est parti in qua potentia locata olfactiva
/ sicut namque paris nervorum s. acervo oriencium
primum est ex fundo duorum ventriculorum cerebri anteriorum
apud duorum additamentorum vicinitate
maillarum extremitatibus situm quibus fit odo-
ratus per pari dicitur 4a. summa 3a capitulo 2o
Ad ultimum quod quia dixi si est egrido nihil potest
enim mala quo fracta absque materia in partibus per-
dictis intendi adeo quod obticorum vie
claudentur Et unum probabiliter defenderet de
mala complexione sicca pura sed hoc si amentibus
quorundam dissonum nō enim concedent in
membro principali tante humiditatis quantitate est certum

Malam quem sicut pura adeo magistrau
ut sequatur adipam obtectorum clausio sta
te vita / posset ?? ibid' si accido ? apa
sicut hoc oia excludunt hic ?? absentia suarum
??? efficacion cum eum intentum hac re
pleta esse cogitarum lapsus ? intelles ??
cludo · Dixim' itu' superius q' mal' ca
huius morbi gran' por in venis ? arteris
? panictis in noluentibus obticos, prim
aut no vir appareat cum octoris vere ple
ne sane splendido si misceatur cum co
la · sfalbido si misceatur cum flate ob
scuro si misceatur cum vitra v' forte pur
pureo si punior esset sangis · Amp ··
~~????~~ fritas tatitas molliores purio
ardor qui' ?? mortis paperet / Si d'
in arteris gtinet int' acti' in oculi ? ptibus
adiacentibus papet intaga psaco fortis
rubedo ?? · Si d' in panicul' inuolutibus
gtinet' m' mirabile fore tuto ?? stetisse
mas ibid' abs ?? signis gcontactibus eas
Si d' m' in uno solo gtinetur obtico ?
ex aq' no intra grossa tue sta gpssione
nobili sup octo pariete dilatat pu
pilla sani Si no fuit opposito an' non
inuisibili sta si fixa tue ??? gpsso
fiet no no sequatur dilatat' aliq' ut 3a
3n ?? ulcio ca' de aq · Si d' opposito
cadet in euacatione inuorum pdorum tuc
subito ambo oculi visione priuauit et
ex hoc intra · admirant medici si no est
admira' q' sciut anoto ?? ut zoar po
then · ?? vim' ca' ?? · Mich' d' videt
q' m' huius effectus no sit in innis pdictis
si inoccr' loco pdco ut satis psuasi ? ?·
Distinacio tn' huius rei difficil' ? ? for
tassi sapientia no gpmdit ?? ?? ult
timo ca' arpentum / qtiuq' tu' gtingit
cura huius rei si pol'is est eadem hic
precedendi semita sic discordia heroali
gtu difficultas ex illustrium autorum sinis
aggrata theoricis placuit in gtre nobi
scum insigs doctor ? gst' clarius colli
g? potui / Ruibus an' misstc?' prauid'
induos diuidat tractatus / primus ir non
nalim regim succinte tursibit ? loqr
adpitum virorum / 2us vo pluriorum par? me
linis semita distincte annotabit / pri
tus capta erut vi · si ir no nalium a
medicis notaras viii / 2i' vo ?? capta
erut vii · si viii septe intentionum q'
adaura e precedend / Cam prim dmesa
cerum ? ancerens ei

Aerem ergo ? oem alia rem no nalem
metiri ? in hac dispone maxime ? agris
denudatas esse si eum in egritudinibus pedu
abstinenciu spirant agris quito magis in
ista cuius sanis tui nata est po' theisis
ubi ?? · Dimissa ergo ? pitorum deceptorum
gusacone sapient' me' gstlio ? ad
herendu decepcionu ribaldorum ppulsa
ta versus ea · Eligat ergo aer ad c ? s
nobiliter in climatis nalit tal' v' artificia'
cu igne accenso in cameris ex lignis
lauri iuniperi tamarisci pomorum ? situs
sit ? clarus nebulis vaporibus gtrs p
natis ut spus decent' moueat ad octos
sit q' oriental' prius dm · 1 lis · Occidetal'
no non · australis no neqm · Aer eum meri
dionalis octorum egritudinem fac ? 3° almsi
ca' ?? · Idem decenti meridionalibus
intelligere sit q' domus habitacionis eius
ab aquis fluuijs ? fontibus elongata
solarata no terestris · nz in camera hebet
antiquorum murorum testudiales tectuario
huiu nz sit tamen aer fumosus ptue
sepe turbatus / latinis ? fetidis vapo
ribus ? fectus si ? iame ho' ptue confec
ficiae · R' sandace tolosome gallie
mg · an 3 n · storacis calaite thuris
an 3 p · fiat pul' grossus de quo mo
dicu igni picitat ? suffumiget came
ra / Mestate vo sola Gallia mg · su
ffumiget / Vestes ? eius huius pdictis
ptiubus sepe suffumiget ut gforteri
virtus ? dilatent spus ad ex ? ita
de insulis eius dd · Calore ergo capus
excitet bireris de dorsibus variorum
fit v' de pellibus martiris v' panis
? tinctura de hesmes postes ? alijs
q' ? meorum regie ponunt ? fine inten'

Cam 2m dregine pabos ? potus
De mo d' cibos eutent oms diffi
ciles digestois grossi viscosi et fluxi
multi existentes Eutet ergo pane ex
imu no bn' fermentatu ? coctu atque
? assum / eligat q' pane fineti plus
quam heat tois panis hntem / sit q'
a suo finento gent' sufficientis ad so
liditatem herentem sim pondere psuam
decorum pductus obscuro eiusdem aut
oppaicate puatus ? si fuit de farina
modicum furfuratea melior ex tal' ei
est no multi intenti ? viscosi ? facil'
descensus 21° gtinetur ca' ?? · Sal
natis finentu ? bona cocto dmouet

Ab eo viscositate et reddit ipm digestionis faciliores Detraximus aut evitent eos diffi cilis digestionis ut bovine vaccine porcine ovine capine anserine anatine et aliaz pr viscositate habentes ut capita et collu Collu enim et capita pprie hre pbant in faciendo cecitate ut zoar ca d debi litate visus Eligant ergo carnes galla rum caponu et pullorum iuvenu Caro namq gallinaz est in qua carne melior qtinet zr ca 66 Elligat et car nes starne et qturnicis q int illos volatiliu silvestriu carnes ponit lau dabiliores 3o almansoris ca 23 Laudant et carnes pdicis q ad acuitate sui mat et sicitate sue et inde gentes ei emus corus i fratu est et sanguis paucus re qtinentis attato ca Caro et fasiani hnic dne gens est cu sit melior car ne pullorum 2o can ca de durach Co lumbi et iuvencoli qplete penati vo laxe incipientes laudat vob et ppe sil vestres pietate enim meis posuit zoar ad debilitate visus ex penuria spus visibl et maxe si coquit cu rapis Pappe enim no modica ppete oculis hre pbat ut zoar attato li ca 19 Caro at anatu no placet quia multas generat supfes et fastidiu 3o almansoris ca 39 Aves aut minute oms et maxe in du metis degentes placent ut phasiana phi lomene tardelli turdi meruli phis celle alaude caude timule passeres stornelli no et yrundines picus et pice no placet De Quadrupedibus vo laudat vobis caro edi vituli lactantis et annal agni l3 vaca et vacine castra tine mis vo porcine De silvestribus vo bone sunt capoline ipe enim int sil vestres carnes meliores existunt et sanguis ex eis genitus paucus l3 supfes 3o al mansoris ca 32 Caro et leporis qgens est vobis De piscibus vo carniu elixe cu fenicolo recenti l sicco cu rapis et ppe cum eufragia pp accipiat Assate et placent frixe vo cu pinguedinibus et oleo dictant De piscibus aut dictavit oms Si q d qre possent quos pp rerenencia legis sint sicut habentes stiaz modicu solida habitate supa et viscositate multa pnati ut sut coretine varioli maxsiones temali lucij et sites sint tu pp tati actu et speciebus aromaticis qditi

Omnis alie piscium spes dictant l3 desa litio qd quos et no mlto usu accipe po testis Lactis aut usus omis dictat sic enim eueme tenebrositate visus et cali gine 2o can insuo ca Etc casens et ca seata oia cibaria sut mala Ova vo re centia tenera du sut cocta igni l aq bona sit vob frixa d et dura dictant De qdimentis d et saporibus placet tu oia qdita cu aceto Agresta vo granata avacia et om hoz suci no placet limonibus et uti pot et et suco Spes qbus qdi menta ppare potestis sunt folijs paul. fen eufragie maiorane et ligust hec mis qfortat cerebri et spm visibile acu unt et abstergunt vias Adhuc et cia monu qd qfert pano et tenebrositi 2o can et croci q abstgit vis et phz fluxu adipis et et qd abstergit te nebrositate oculi oia hec in 2o can et ruta q vis acuit ibid De melle d ce c et s. in 2o abstergit oclm 2o can placet oia qdita Adhuc olm pp olivaz est vob qmedad mags qm olm muci et qm butiro Oleu naq olivaz bene maturaz calid est in pho pi humidu in fine eius Olea et oia ex olivis bene maturis fca qfortat corda et ex oleo antiq fit coliriu tenebrositati ocul no mis ergo intus assuptu qft at saltem no nocet olm d demiaus calm est i 2o humid i pd cat gnet butiro d c e et humid in po crudu et no placet quia fastidiu facit et fimus ados stoi a scendit 3o almansoris ca 94 Cocttu itis no laudo q eam ignestioe viti eo fle cas patiet egnes ibid ca 96 Zuccm et quia calm in fine pi et eqle i passis at paz sicut placet tu et ppe zuccm no laboratu plus zuc noiatu Hec enim calidius est et no ~~mis~~ mis potes in abstergedo et mudo qm mel et Hec oculo i positu abstergit eu dequo i pa in suma no placet in amplius mel De aut spes qbus uti potestis sit maris garis mno mis cardamomi mais et mis galanga barui pet ameos origanu s pillu calamtu et reliq De legumibus a do pd qi legumi oms usus evitari debet brodio tn cicez rubeoz qr calm et sicu in pho ei et diuitit mas quia diuretioi z potestis uti eo et ppe cum radicibus l scie at hba fen cocto pamoi

Eruca placet in nam licet sit f. in p° s. in 2° 7 3° g(radu) tertio capitulo 199° tamen quia per suam lenitatem 7 siccitatem venam provocat laudat vobis. Pizum quamvis sit c. in p° s. in 2° 3° g(radu) capitulo 126° non tamen placet quia aliquid stipticum est 8° de simplici medicina in suo capitulo. Fabas quamvis fazeolos pisa lentes cicera alba ordeum fugiatis. De oleribus quamvis verum oribus oleribus c. 7 s. apitis 7 facilis digestionis quae magis accipi ta dictatur 7 ei apponentur de quibus unus est salvia de qua multi modernorum [illegible] dicant media licet pars de ea in partibus capitis 7 oculorum ab auctoribus invenia. Fecit enim de ea Dyas. capitulum de eliis. Fago 7 in summa ex eo Theitum quod est utile stipticum. Maggiatore vero sapientis capitulo 129° micat in medicina c. 7 s. in 2° et tamen dicit quod Dyas. respicit 7 michi de ea capiti aut oculis apparet. De vero tamen 2° 7 rasis a 21° usque ad 24 capitulum tamen michi de ea dicunt laudo quod tam famosi est usi fere licet enim sit calidus in 3°. s. in p° 8° de simplici medicina quia tamen maxime humanatum prebet visui 7 est diureticum placet petrosillum est quae competit vobis quia c. 7 s. in 2°. 8° de simplici medicina. Menta est quae c. 7 s. in 2° placet 7 stomachalis. Serpillum quia c. 7 s. in 2° 7 quod est capitale placet. Rosmarinum c. 7 s. in 3° 7 quod capiti 7 oculis placet. Maiorana est valde est vobis c. 7 s. in 3° attenuativa dissolutiva 8° de simplici medicina 7 quia apit oppilationes capitis 7 affert doloribus eius a flatu 7 ventositate fuerit tamen 2° optima est. Basilicon quamvis sit calidus 7 siccus in 2° tamen comestum nocet visui 3° 7 in tertio 4° de nocentibus visui. Sic evitare anetum aleum cepas poros olivas 7 caules. ibi videndum. Lactuca 7 est obtenebrat visum quod dictatur. Blete est cum sua humiditate non placent. Borague uti potestis licet de eo parum ab auctoribus habeatur. Cerfolium est placet quia diureticus. Alias est radices ut rapham scalonias pastinacas dictatis. Rape aut in aliis coctis secundum verum omnes enim aut in hoc concordant quod oculis 7 visui maxime conferunt. 7 sic condite rappe meliores sunt. Caroti quamvis quia ca. in 2° 7 apitive sunt uti potestis. Spargi etiam suo tempore placent quia sparagi ut sapientis tam de aliorum aut adprima caliter inclinant

Cappres est conditi placet quia diureticum 7 abstersivum flatus 7 c. 7 s. in 2° deficientibus vero emittentibus evitatur omnes f. 7 h. ut cucurbita citrulla cum omnibus sto sunt nociva. Acria vero licet sint masiva flatus tamen ventrem retinet vero necessaria placent persica vero quia f. 7 in p° 7 h. in 2° dictatur licet raro quia sunt bona stomacho comedere potestis ea 7 ante cibum. Poma est quae dictatur. Pira vero quia f. in p° s. in 2° non placet licet cum cocta cum pulvere feniculi 7 anisi quandoque uti potestis post cibum. Avellane est non placet quia caput gravat per suam ventositatem non placet. Si tamen quandoque accipiunt sicut torrefacte et cum zuccaro parate sunt visum. Amigdalas vero quia in calore equales quae abstergunt apiunt 7 sunt boni nutrimenti laudo vobis. Fficus vero sicce quae sunt in p° s. in 2° quinque vobis pre aliis fructibus 7 tempore ante cibum quoniam enim apiti sto 7 renibus apiendo abstergendo 7 mundificando 7 in eis etiam sicut ultra 2° tamen peretes magis multum sunt licet non ita stoles potestis tamen uti eis. Passule est placent quia boni nutrimenti sto 7 pectori gentes 7 epati apiendo equant quia ponat inequalia. Nuces quamvis licet inter res catas ponat quia tamen gravat stomachum indigendo pectori 7 capiti nocive sunt dictant. Castanee est licet f. sit 7 s. quia ventose 7 grossi nutrimenti dictantur. Crisomille est fugiant quia fra 7 h. in 2° 7 caput implent fumositatibus. Pinee vero quia in passivis separate ad aliquem calorem dedimus infuse in aqua calida procte 7 condite cum melle ad infrigidatos 7 cum zuccaro ad calefactos bone sunt nam tollit ab eis acuitas 7 agrimonia. Pistia vero cati sunt in fine 2i 7 in eis humidis non limitata sunt et humiles utiles nam apiunt meatus multi expurgant canales apis 7 pulmonis 8° de simplici medicina. Dactili vero dtres c. sunt in p° desedis quibus discordat aut sapientis magis post eos c. 7 s. quamvis vero capitulo de palma dicit ferit eorum simo licet in libro meo non inveniam. 8° vero de simplici medicina scribitur quod humidant multum nutriunt etiam stipticam pincionem more stoi 7 dolorem capitis faciunt 7 oppilationes in epate 7 splene dictatur ergo Amnibe est quae sunt in p° quae tamen in confirmanda

Sanitate et remouenda egne dixi G.
qui non inveniunt eas utiles ymmo difficilis
digestionis dicuntur / Mora et quia sto. no
cent et facile corrumpuntur non sunt utilia /
Granata dicta quia f. et h. ipso quia
sto. conveniunt quinque accipi potest / Acetosa
vero quia f. et s. in 2o non placet / Nu
ces vero quinque tangi potest / passules et
dictatos cibos et oppilationes Cenia in
super autem carnes non porcorum dulcificant
quarte membrorum ex cauda sunt omnium
autem post quorum nutrimentum grossum et
difficilis et digestionis ut cor pulmo stomachus re
nes et ventosum et nausiabile ut pin
guedines et mamillarum / Carnem de colu
borum visum acuunt et sensus fortiores
efficiunt sed autem anteriora calidiora sunt
et ad digerendum facilia posteriora ergo
De melioribus de autem partibus sunt carnes
rubee musculose pauce pinguedinis non
multum remotis autem vicinas tales namque
melius omnibus aliis exhibet nutrimentum
et semper cum fuerint de collis et coxis / Elixa
in mane assata in sero / frixa vero caro
omnino non placet / Elixa vero aliis omnibus
melior et approbata magis est quam in veru
et super craticulam coquitur. Caro vero salsa
in pauca quantitate pauce salsedinis
et raro non nocet. Caro vero cum feni
culo et quibusdam aromatibus condita in
vesicis vel intestinis fraata non nocet
~~nisi~~ nisi fuerit multum salsa ita omnia
cibaria salsa acuta vaporosa et ob
stomachi mordicativa sunt mala ut tactum
et 17o 3o. ubi omnia colliguntur hec de cibis
Deinceps de de potu dicendo premittendo
post quod vinum elligatur album subtile
clarum aromaticum generosum vinosum Melius
autem est ut bibatur per solucionis eu
fragie vel feniculi mixtum et assuatur in quan
titate discretione gubernata et plo
rem vinum est una de causis efficientibus
cecitatem / Cervisia autem de ordeo non
placet quia causat dolorem facit et inflat
3o almansoris cap. 26. / que vero de humulo
fit minus mala est. sed non placet. Potus
vero utilius esset sic et melior quam vinum
Recipe aque fontis lb. x. mellis mundi lb
i. feniculi ℥ s. florum eufragie ℥ vi.
ligni aloes ℥ s. coquitur mel et aqua et bene
despumetur deinde addantur species et bu
liant usque ad consumptionem 3e partis et uta
tur in potu et bene erit ei ut spero

Capitulum 3m de motu et quiete

Exercicium ante comestiones infra dicendas
non est bonum quia agitat materias et effu
mare facit ad caput / post ipsas autem
generis erit omni mane media hora
festine satis per domum ambulare / Et
fiant sepe fricationes pedibus et
tibiis primo deinde cruribus 2o 3o coxis
et natibus usque ad spatulas ut rube
scant partes Sepe etiam utatur capitis pe
ctinatione que est ultra innatam
ymmo omni die multorum quoniam attrahit va
pores ad superiora et removet eos apte
scilicet 3a 3o de cura debilitatis visus
Quiescat autem ad plenum et maxime as
sumpto cibo

Capitulum 4m de repletione et inanitione

Comestiones fortes et inanitione
omnes ventos menstruales emoroydales
et provocatum et fluxum anaxibus omnino
vitentur et maxime ille que fiunt cum me
dicinis laboriose solventibus et semper
sine digestione premissa. michi autem ipsum
ad melius reducere potest quam comestiones
regulariter administrate de quibus ista
Repletionem autem ciborum omnino fugiat ymmo
accedendo discedat reliquiis famis
adhuc in stomacho existentibus neque unquam acci
piat cibum nisi appetitus insurgat
et tunc comedat et non tardet et acci
piat cibum bene masticatum et minus accipiat
tamen ut excessus conveniet stomachus detior enim
cibacionum est que stomachi gravitatem facit
sicut detior potum est que in stomacho natat
et fluctuat 3a primi et 2o almansoris 2o cap.
et 4o quantitatis cap. post Accipiat itaque potus
sepe et parum ut melius cum cibo misce
atur abstineat et autem a saturitate frequen
ti quia attrahit materialem humorem partem
et grossam firmari facit

Capitulum 5m de sompno et vigilia

Superfluus sompnus omnino cavendus est
quia humectat flegma et semper in capite
multiplicat. Melius ergo est aliquantulum
ad accessum in vigilia quam ad sompnum incli
nare / Dicitur ergo si conveniente naturalem mo
deratem corpus roborant virtutes animales excitat
et membra calefaciunt Sompnus de die vel dor
miens ita sed sive tamen certa quod noctem
non effugit et diem non impedit nec
dormiendum est immediate post cibum sed di
stant ab eo per duas horas aut unam tamen
super strato molli edificato sed quo multa
spargatur ruta et melior est maiorana

Sit qd de pluuia coto vel serico dormiendo qd prius sup dextro deinde sup sinistro late capite mi(n)to(n) alleuato et melius est resupine dormire Super faciem aut et capite inclinato ut ab igne fugiat Caueat qd dormire in loco ad que lune radius penetre possit

Ca(pitulu)m 6m de accidentibus aie

Post euacuaciones dictas sup induce iracu(n)die utile erit alij historias delectabiles que dilatant sp(iritu)s et moueat m(ateri)as (con)t(ra)f motura alt(er)nati(on)em ergo sup ipam ab ira ad gaudiu(m) et eq p mutac(i)o fiat in(n)t(er)cas q(ua)m panes et affixiom inc(on)st(a)o(r)ijs affere malu(m) est / Deliciosam q(uam) sit(u)a(ti)o(n)em coitus et maxime supflui omnino fugiat Est enim de rebus creatate in ducentibus et (con)firmatibus quia atez spm acerbius (con)stit q(uod) ipm (con)sangue reddit Racio ergo in ipm in ciuitad nisi iam potent in ciuitate na(tur)a et cu(m) iam ab(s)q(ue) in stomacho digestus credit et cu(m) totus ad corpus (con)plementu(m) sicut multo labore potens est et p(er)q(ue) eius (con)seruacio(n)em sentit cor(pu)s forte et no(n) laxatu(m) Aliter enim cecitate (con)firmabit hec de rebus no(n) naturalibus adm(in)istrac(i)o(n)e pauca sint dicta

Tractatus 2us (con)tinebit capitula A. s(e)c(un)d(u)m interco(ri)es A. cura dimo auxilio (con)plementes sunt q(ue) iste euacuaciones utiles et clina(cio)nem m(ateri)arum ad opp(ositu)m digo m(ateri)arum (con)t(ra) et p(ro)p(ri)arum Euo eradicatia earum (con)sitacio p(ro)h(ib)itas earum Confortacio capitis cu(m) appcione (con)pitoniu(m) rarefic(acio) mebrorum madanciu(m)// Ca(pitulu)m p(ri)m(u)m de euacuationibus utilibus
Cor(pu)s huius d(omi)ne ut(ilite)r esse repletu(m) ea que scripta sunt apte demirant et experiencia tudo ipa testat no(n) enim a pauca ma/ potuisset tam subita sed cecitas licz illig(a)ta p(ri)us indubitant penes (con)stitu(cion)em mea(m) fuit narcoticorum applicac(i)o// hoc enim ma(gis) sui frate in pfundo cor(por)is cohartauint et (con)gelauint sp(iritu)s q(ui)bus a tota spe (con)iant ut(i)litas visus est qui narcoticis obe(dien)tur q(ua)n(do) in carcet. ideo oz eam diligent euac(u)are p(ri)ma ergo huius capitula intencio (con)pletur in istis iiii(or) quorum p(ri)m(u)m e(st) ut per dies viii. o(mn)i mane accipiat clistere tale R(ecipe) maluarum blete vio(la)rum furfuris an(a) m(anipulum) j. camo(milla) m(anipulum) ij. an(isi) feni(culi) an(a) m(anipulum) s(emis). coquit(ur) ma(gis) q(uan)titas sufficiens usq(ue) ad 3e ptis (con)sup(tio)nem (con)chac decoct(ion)e accipiat

lb. j olei liliorum al(borum) ℥. ij. olei de abs(inthio) ℥. j. sal g(emme) ℥. s. p(ro) vitellos oui duos cassie b(e)n(e)dicte yere hermetis vel yerel et si nec(esse) habetur accipiat yera simplos G. o(mn)ium an(a) ℥. ij. misce et fiat clistere
2m est ut o(mn)i sero parum an(te) cenam accipiat una (con)tra pillis R(ecipe) aloes succotrini ℥. s. aq(ue) fontis ℥. iii agarici ℥. ij. ʒʒ ʒ. ij. dissoluat agaricum et ʒʒ in mortario cu(m) p(re)dicta aq(ua) cata et (con)quassent diu deinde (ex)primant et in aqua illa infundat aloes p(re)dictum deinde coletur a bea et addat ei mastic(is) ʒ. s. et in mortario agitando reducat in pillas (con)ment ʒ. faciendo vi 3m instrum(en)tum ut post illa viii. clisteria hora 2a die sequentis flomet de saphena sinistre ptis et (con)chatur de san(guin)e usq(ue) ad ℥. iiii ne debilitetur quia flo(boto)ma venarum inferiorum magis debilitat q(uam) supiorum s(ecundu)m pi ca(pitul)o 20 Item post hanc flom(iam) accipiat o(mn)i die tercia hora iam dicta una (con)p(re)dictis pillis usq(ue) ad dies / Sequenti uero die accipiat sibi in manu saluatella dextre manus et (con)chant sang(uinis) ℥. v. 3a vero sequenti die accipiat ℥. s. electuarii indi de descripcione mesue et tardet cibum sex horas accipiendo ciphu(m) aque ordei zuchate post 4am horam Et si non habetur etiam i(de)o accipiat has pillas R(ecipe) pillarum aurearum cochiarum et de yera (con)ta an(a) ʒ. j. fiant vij et dent ut// dictum est Et attendat inc(i)pe has euacuaciones circa medietatem mensis februarij qr tempus erit ydoneum uide ad sequentia et non tardet quia p(er)ic(u)l(u)m sibi maxim(um) inciperet Et p(ro)piat istis et sequentibus euacuacionibus tempus ita qd accipiat a (con)iunctione lunari distantes p(er) tres saltem dies an(te) et post// Ca(pitulu)m 2m de cau(sa) inclinadi m(ateri)as ad opp(ositu)m quia ad in fluxus M(ateri)as in capite stantes et p(er)ingens summo ope debet intendere medicus ad (con)tra deducere Et si quidem fluentes fuerint amicare ad eat instrumenta p(ro)uocare ut dando yere s. ℥. j et ʒ. s. et est michi secretum. Aut R(ecipe) pillarum de opp(onac)o ʒ. ij. in(di)ci ʒ. s. fiant cu(m) suco apij et tardet cibum vi hor(is) Si uero ab epis gilbo et renibus fluentes cu(m) diureticis dimitat ut R(ecipe) s(eminis) de rad(icum) s(ecundu)m aceto ℥. j. s. g(ra)norum milij solis ℥. s. det h(or)o v. vel vi.

Diebus. Si aut sto' madaret mdifice
tur cu yera simplici l' pillis de ea. Si
vo a coitu epis trahat pcliste ia sc
ptum De coitibus q duitentibz sc fri
cationes de qbus sup tt pmo ca 3o vi
sum est Aut ligent extma pmo pre
daucitas manuu z pedu 2o supra
genua ventose vitree aut lapidee
z adiutoria sitr z 3o apponat do
mestics texats paru sr gem ventose
vitree aut lapidee aut cornee igni
te potent sm scars. Detractu at
mezus in capite seanou infra eit cay
ca 4o. has z diusiones iuuat flo
mie pmisse z clistia pcti ca tota

Ca 3m z tetons digerendi mas
Iam em pcessimt euoes vtes que
euom moratiuz mezs ppars z stricuit
si bene gret Dz go dixi me digoe
appata plectoria pmo z vtem 2o res
picente Digat go cu ho me ...
diuino lune expto sy. ad hec z ostia
Rx flor sticados thi epithi calamti
pulegij origani herbe palis spice
neriden flors bugs z borags rad
yringi mab' bieb emule feni cu
fragie yreos rute maio^ne ingelle
an 3 y. sem z rad peonie folij
ameos cardamoi maiors flor an
thos an 3 i. infundat in aqua fo
tis pdies qnq dein exchant z di
ttant excire aqua pdiem media po
nat itaq in allebico z sblimet cu
sapia z huig sblimacois accipe tt
y mellis elci tt g aceti scllitics 3
y coquat z cu bulit hee spes in
sindone ligate secu buliat Et si
velis longu face syr^m ut soleo det
3 v. l' vi in aurora cale Et vo cople
te coquat dent ex eo 3 y cu 3 y
aq maione z tu'd aq feni. Spes
sunt iste. Rx macs nucs mg an 3 i.
galange gnors padisi cubebars an
3 i s. eufragie feni an 3 y ambre
mosti 3 v. fiat vt Talia vo digstia q
plima accipe potestis ex illustrum
aucto sentetois ut sy. scllitici oms
z pre de spaone democriti sy. de
calamito de sticados secamabin de
breysim sy. de ysopo z de lilio Do
mestica vo z bonu digstiu est hoc
Rx aque maio^ne feni eufragie ru
te an 3 i s. misce z calid detur

digstiu

Ca^m 8^m de euoe appata eradicate
A ponte digoe genti exnebula alba
vel ypo z fundo sedente iuxta ea ali.
diafana piramidalis figure z retifica
ioe colors z sbe vrie illico soluat
vent cu his pillis Rx pillars luoz 3
i. pillars de stacola que mirabiles
michi expte sut in stibus 3 y. g. fiat
vn l' vm. cu suco feni z dent ut et
teneat mo' ipo ca h9 tt9 posity Si
vo abhorreret pillas dent yere sim
plicis 3 v. cum aq feni. sebunt z 4o
cay sima pma tt go pille stomatice
albidi q mltm valles sunt z doss eas
st 3 i s. pp pille z sine qbus esse no
lo Nicolai boe sut. Meliores tu sut
pille auree eiusdem placet a m
magis sbte pme

Ca^m 9^m de vesica^e pti^ii mezum
Facta pga^e adpictarem vesicatoz de
vemedu est q apletur in sctis vm.
P^m est garma hoc Rx pipis al costi
staphizagrie agars piret yreos an
3 i s. buliat in duabz libris aq usq ad
gsuptom 3e ptis dein exhac colatura
accipiat medius ciatus z tu'd ydro
mell z calefiat z fiat garma mane
z sero 2^m est masticao pene lon
go t^e l' masticao nuosi l' venosi dauig
toris l' radics yreos l' agars q me
lius est cu alio z fiat ho iam dcta
3m est cassurgiu fon cu suco cicla
mis aq cu ydromelle Si aut no het
ciclame accipiat sucus radics bliss
4m est forcis fricaco fcta in fine colli
cu pulpa sqlle l' cu fricatoe pulus
euforbij 5m est vesicaco sup ia dco
loco fca cu pede corvino l' oleandro
gtrits cu aceto z fermto 6m z no
valentibus alijs pq vesicacom apponat
pti postiori corda l' setong cu cautio
7m est cautium pon^le fon ibidem cu
capitello ul' cu cautio repudali tali
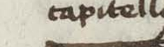 8m est cautiu potenale
fcm super comissurazu coronal' z sa
gital' copula uel cu cautio bulari tali
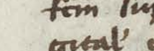 9m si ma videt finati
in arcijs remasisse est arciotoia ipars
z est ut raso capite appoiat arcia
que maior est z fca sup ea sissoe
eleuet cu duobz vnos pars z apost
apt vncos liget z tuc in medio z ci
datur z ibid cautizet z filu cx perdes

garg

Dittatur z tueretur locus cu basilicō
ne z sitibus Si aut ma cotinet
in venis fiat applica° sang sugetes
venis tipore at flomet vene an
gtore domesticore octore Attende
du tn q ff toto tpe quo paciēs as
sint digtia z quo post pgacies
fiut ea que in hoc 4° ca° sut posi
ta det vent esse fluxabl nalit l
artificialr cu pdctis clistibus z pi
tlis Non potui doctor in sigs ptcta
via h oia mtori acurate pcere q2
mltis occupacoibg distrahor z q2
loquor ad sapietem / h legant hec 3a
3ii z 13° de ige sa in fine / Et in
ho ca° stat vitas cudis q sibi des
prestet // ¶ Ca m 6m de cofortatibg
Angine cofruacou q respiciut cat q o
culos cu spu visio Alia vt sil' 8
pnmis q plua sut / pm odor os cati
ut marc nucing galange ga
re. folij ambre mgci / 2m st sacul
oxeis fcu z sr prora capite ptati d
pul. oxeis sr qmissis dicte appli z
placuit zoar pmo ca° theizi inter
ceta pulnizaco cu garf z e efficax
valde ut millies vidi / 3m est ma
sticaco cubebe ut / 4m est accepto
modica metdati i sero cu modico aq
laua / 5m est qfecto diambre mes
fiat solida z teneat in os mltor
C / 2ue vo ocln z visiui qfortat
spm sut sic eufragia sepe coesta
vidi em hoies z decrepitos fore
ad cecitate pductos fore integre
visioi restitutos cu hoc pul. Rx ma
ce 3.1. eufragie 3 .iiij. fiat pul.
ftalis de quo codear modm ff cu
cibu de oluciat Itē feniclus sepe
masticatg Itē sucus eius oculis i
iectus Item odor maiorane frequēs
receptu est magn Itē coliruz de fe
llibus rapacu atiuz / 6m e i iecto
balsami in oclis / 7m e succg celi
doie coctg cu ydromelle / 8m est
pul. mirabil' inuati. que hui a viro
suo / fimo dei z ego rasficaui z sepe
qptussum z spero videbit eius i
hat dna inuatu Rx siler motani
ciamoi cinamoi cu 3 iij. seis eufra
gie fen' anisi cu 3. 9. flore antos
3.1. cubebarq mace garf qnor pa
disi cu 3.1. oia pte tant pg bene
Incorpent z det oxeo 3 i s. oi mae
ante pndiu z modicu oxeo an cena
Confortacoa vo vtus sut sicut vsus
tyace mage in mae pquas hos /
ante cibu deglutiedo. Confecto dia
mgci dicis / tyaca diatesseron et
celiqua ¶ Ca m 9m rasficas me
Iam ad m bra mandanca
hoc tactu in 2° ca° h9 ttg cu de di
ncentibus fuit septum At vo cor
rasficamq cu odoriferis ut cat° meli
ssa musco z sacul' oxistis z elec
ut etm de gemis z ce de Iaacto
4° ca z letificate alm Epar vo
cum diarodon i frida z sandalis i
calida cu spodio ciccorea z sitibus
Stom vo cum absoluciorib9 qfectiorib9
omnibus Diaciamo° diamargariton
cu sacenea z selita z sitibus ///
Splem vo cu diacappe spnato sco
lop tamarisco z sitibus / Matrez
vo cu triffera utiq qfere de sitibg
artemisia matraria melissa z me
tdato re Pulmone vo cu diayso
po diagalaga z sitibg hec st in
signis doctor q in disposone h9 mlie
ris occurunt . uos a clara sapia ura
addate ubi diminute sepsi z vegete
z gubnabitis ut solercia gradis
vra monstrabit / 1426 die 28 Jan

Iste nobil' vir faraciech laborat
egritue satis gui z cuois difficia
lis na i ligato mb' vilis i dextra
pte manifeste est dmoes cu tuore
ipius ligati q no pt esse q apost
z ff ipm z i qoao ia alegte qfirma
ta est in inuis qmixtis in pdco ligato
q venit annis occurentibg / orietibg
appodilibus cande qr si supaddet
l' augmentabit tal' qoao valde de
facili poz pduce viro ipm adphi
com dilatacois mbro spmabcore z
testictore z puaret nrao possibilite
coeundi Amp teso l' dmoes i p
dco ligamto si sup qcrescet phi
beret transitu debite qntite salige
artial' z veale z spmi ad testictos
ad osseum qr etm qntio d mbra p
dcta marasmabut at fortassi de
facili corrupent ff q az / po h9 eg
tudis magdo / 2° az acum mltdo
z qntitas adq pduce poz az 3° di
fficultas cuois eig ff longue tpis

Et fixione eius Et seq̄ ultio viꝝ istu
opꝫere tantu ⁊ soliatu esse maiore dis-
pois illius ut nunc seq̄ Et p̄mo q̄d
euitet cibaria fta oīa ⁊ mltm sicca
ad siccitate inclinata ut panis cobu-
stus durus ⁊ azimꝰ ⁊ fugiat vinū
nigꝝ grossum ⁊ dtre ve ͩ sit ut plꝰm
fatariesia vina ⁊ dittat casen anti
qm ⁊ durū ⁊ carnes salitas ⁊ anti
qͣs ⁊ cibos pastales ⁊ legmīa oīa
⁊ oms cibos opilatios ⁊ i fꝛatuos
ut pisces magnos ⁊ viscosos ⁊ ali-
os eis ꝯsites ¶ De Rebus vd mēlibꝫ
mlta essent ꝯscribenda ⁊ arucate
mltm ⁊ ordinate applicanda qꝛ ꝯ
pectaº eius nō patit̄ indutias de cre-
ni ei q̄dā ꝯscribere remedia q̄ possit
ꝯsuetudine suam ad melius pmutare
⁊ defende a lapsu maiori ⁊ pictosiori
¶ Et p̄m qdem istoꝝ ẓ ut vir iste ꝯ
gns om̄ 4to sero paꝝ an cenam
accipiat hꝰ elecꝰ ʒ . v . pꝰ tenet ℞
elecꝰ de epithio ʒ . ii . ꝭ . elecꝰ de
psilio ʒ . ii . incorpent sil' ¶ 2m nō
remeᵐ est ut sꝑ an cibū oēm ꝯce-
pta die q̄ accipit elecꝰ p̄dcm accꝰ
rotulam . i . hꝰ ꝯfectꝰ ℞ speꝝ dia
cīamoi ʒ . i . ꝭ . an liquiꝰ an . ℈ . i .
spodii ℈ . i . ligal' . ℈ . ii . pulvis zuc
cocti cū aq̄ eupat . ʒ . iiii . ⁊ fiat ꝯfecꝰ
in rotul' duaꝝ . ⁊ ¶ 3m remeᵐ est
ut oī fine xv dieꝝ hō ve ꝑaꝝ
faciat sibi apponi ventosam vnā cū
scarꝰ positā p̄mo sup nata dext̄ 2m
2ꝰ sup nata sinistra ⁊ sic pmu-
tando pcedat de . xv . in xv . dies
¶ 4m remeᵐ est ut si ꝯtingeret viꝝ
istu h̄re ventrꝫ strictu diebꝫ intme-
diis q̄bus accipit elm̄ int̄ ambas
paꝝ an cenā accꝰ vnā de istꝰ pillꝰ
℞ oppo ꝯ mollioꝝ sapi an . ℈ . i .
aloes abluti . ℈ . iiii . spice ligal' an ℈
ii . sal' indi g̃ iiii . formt̄ pille cū elecꝰ
suci rosꝭ de om̄ . ʒ . vi ¶ 4m remeᵐ ē
ut pꝰ q̄ accepit sel' de s̄c̄o elecꝰ se-
q̄nti sero i meᵗᵉ inungat ingnem dext̄
⁊ laterales ptes pmūᵒʳ digitos copio-
se de vngto isto ℞ . o . de sisamo ʒ .
ii . o . amigꝰ dac . ʒ . i . ꝭ . castorei
armoniaci bdelii moll' ⁊ sbalbidi an
ʒ . ii . ce . ℈ . i . cere al q ꝭ . fiat vngᵐ
molle cū pcta eius dissolvat ⁊ fiat
in vncto ⁊ supponat stupa carpinata

bene calefita ⁊ hoc fiat p dies x . l' xii
om̄ mane ⁊ sero ¶ Vltim remeᵐ ē
ut pꝰq̄ administravit p̄dcm vngᵐ tᵉ p̄
scripto tūc abrasis pilis oibus supponat
pecia magna huiꝰ cpti calefti dili-
genter cū pstupa p̄dca ℞ radicū al-
tee bene cocte ⁊ contrite rad liliorū
al ⁊ peucedan recentꝰ cortiꝝ in sappa
usqꝫ ad dissolutom an lb . i . ꝭ . farine fen-
ugꝰ ⁊ se lini ⁊ sisami an lb . ꝭ . farine
ordei lb . i . ce . ʒ . i . vitellos oui nūo
iiii . butiri recentꝰ absqꝫ sale . p . anatꝰ
⁊ cassi an ʒ . ii . fiat eptm cū vino
decoꝝ p̄dcaꝝ rad ⁊ applicet ut dcm
est ⁊ spero q̄ h̄ebit ⁊ videbit ma-
gnā ptem spei sue salutꝰ quā sibi
concedat sumꝰ ille conditor reꝝ

lxxxz . viii . mꝰ aplis

Hic nobilis vir h̄t spasmū in
manu dextᵃ q̄ᵐ adptes digiti
minuti ⁊ anularꝰ ita magᵐ q̄ neqꝫ
dilatare nꝫ ꝯstringe pt eos sim optu-
nitate i medio ꝯ digito ⁊ indice eiꝰ
ꝯ manꝰ h̄t i ponꝰ distensiois ⁊ ꝯ ꝯo-
nis maiore tū in meº digito q̄ i alto
ꝯ i pollice aut illius manꝰ neqꝫ i ra-
seta eiꝰ ultū vide h̄re nocuᵐ fuit
ꝯ effectiua cā huiꝰ spasmi seco cor-
daꝝ intioꝝ brachii quaꝝ ꝯ ꝯone ꝯ
stringunt digiti ⁊ iuuat ipe ad dila-
tacom q̄m q̄ v̄tus conat manū ꝯtā
erige ⁊ ꝯpandidare moꝫ cordas ⁊
vilos m̄uoꝝ silaris ptis manꝰ v̄sus
circumfenciā ⁊ ꝯxtiora ꝯ ꝯ corde in
tiores sunt ꝯtē pꝫ q̄ v̄tus q̄ᵐ neqꝫ
potens fuit nō pt ꝯtende digitos
v̄sus ꝯtiora . dato ē q̄ in cordis ꝯtio
ribus ⁊ vilis mltm ꝯsistat nocuᵐ i po-
ssibilitas eni aptōis manꝰ ꝯᵗ pacōis
cordis ꝯtioribus ꝯst ꝯ in hac dispoe
psuppondū p̄mo q̄ si corde ille pqꝰ
moueri dꝫ digiti ⁊ ꝯ hi fuunt per
volmꝰ tōliter secte oms ⁊ tūsusate
cum oibus vilis m̄uoꝝ q̄ veniut anu-
cha inpole erit vmqꝫ q̄ iste ne dū
veiat ad sanitate integrā imo parū
aut moū ꝯualebit ¶ Vm qꝛ nō est necꝫ
nꝫ vōle oms vilos m̄uoꝝ fuisse tūsu-
salit' sectas io ꝑand est q̄ iste vir
ad bonā possit pvenīe ꝯualescenciā
lꝫ inꝯpletā ⁊ nō nisi intᵉ satis nōbli
p̄ quia difficiliᵐ est cordas ⁊ liga
m̄osa corᵃ mltm i duratas posse

Restaurari aut saltem cito si corde
iam predicte sunt satis dure et compacte
ut sinus tactus prope pt aliquemque lo
relinquit quod cura earum erit difficillima
et non nisi in nobili tempore fienda itaque
pro cura huius dispositionis primo propter cautelam re-
gimen quod non naturalium, 2o vero ordinem me-
dicinarum faciam melius quam sibi convenientia eligi
potuerunt ut nunc sequitur // Abstineat igitur iste
vir a frigiditate manus et anchete brachium te-
neat caveat a flatu venti frigidi et a bal-
neatione maxime frigida sunt ei valde no-
cina et tenere manum aeri detecta et
maxime in nocte cum dormiendo in die
est sibi pessimum et cibaria salsa //
multum et acuta cum multitudine vetositatum
et evaporatione dictant ut cepe aleum
raphanus et sinapis et leguminum elixa et
sunt mala ei et cibi pastales et carno
salsata et pisces saliti et caseus antiquus
et salsus dictat et potus aque frigide //
simplex et vinum rubeum mixtum et grossum po-
tius saptum et brusci omnia sunt ei mala
et manum tenere pendente multum rege-
do ab ea habenas equi omnino est ei pes-
simum et multa ciborum assumptione in una
mensa et sibi mala et coitus multus
et furor et iracundia omnia dictat et
via multa euitanda est / Sitis et pli-
xitas in dormiendo quia corpus humectat
et membra mollia relaxat, post cum predicta
cibaria utatur aliis modo suo, Potus
ei convenientius est vinum album odoriferum
clarum et dulce mixtum cum aqua precocta cor-
rigi cum zuccaro vel sine zuccaro hec de cibis
et potibus sufficiat // De Rebus vero
medicinalibus vero observari debent in quibus
percipiet iuvamentum si qua remedia in re-
mini potuit conferentia // Primum itaque ipsorum est
hoc Recipe corticum radicis peucedani corti-
cum radicis ebuli ana lb. s. radicis altee
radicis liliorum al. granorum sisami ana ℥ iiii.
bdelii molli et s. albidi ℥ i. buliat
omnia in viii situlis aque usque ad consumptionem
3e partis et intali aqua bene calida omni
mane per horam unam teneat infusa //
manum usque ad cubitum conclusione cum
predictis herbis fricando eam // 2m prin-
cipale remedium est hoc Recipe medul-
le cruris bovis ℥ i. s. butiri sine
sale p. anatis et tassi assungie porcine
ana ℥ i. et ℥ i. bdelii mollis et s.
albidi ℥ x. terebintine ℥ v. olei de ben

℥ i. olei de sisamo olei armigdalarum dulcium ana
℥ ii. cere al. ℥ i. s. fiat unguentum mol-
le de quo post balneacionem predictam cum
diligenter consugaverit membrum inungat
ipso ente leviter calido et supponat la-
na sucida bene pectinata et ita omni
die bis fiat scilicet ante prandium et ante ce-
nam et sic continuet per 11 dies et fre-
mentum cooperiat manica aut cirotecra
usque ad medietatem cubiti // 3m re-
medium est ut iste vir utatur istis
pillulis de quibus accipiat unam omni 4a die
parum ante cenam gratia distractionis superfluitatum
que inclinari solent ad iuncturas et potest
etiam accipe de eis ℈ ii. in fine 14.
dierum in aurora et tunc tardet cibum
horis ad minus 4. Recipe p. de sapino ℥.
i. pillularum fetidarum ℥ s. aloes ab-
luti ℥ i. s. formentur pillule cum succo ro-
de omnium ℥ vi quarum usus sit ut dictum
est // 4m remedium est hoc Recipe o. de
sisamo feces oli liliorum al. ana ℥ i.
s. feces olei de castoreo ℥ i. et ℥.
i. cere al. q. s. fiat cerotum de quo
ponet per 17 dies ab unctione predicta //
aliis 17 diebus hoc cerotum ame-
diate dorsi manus usque ad finem di-
gitorum super extensum et alterum frustum
eiusdem ceroti ponet sub loco cicatricis co-
piens ipsam et laterales partes predictos
digitos undique // protando membrum
calidum ut dictum est // 5m remedium est
hoc Recipe frustum unum lapidis molaris quo
acciunt foramina et calefiat dili-
genter in igne deinde super ipso teneat bene
copta sinus et lateraliter predictas spasas
cum stamina vel alio panno spisso et
go habeat ampla stricti orificii ut
est ampla sacerdotum et impleat aceto
al. et effundat super lapide dicto ita
calefacto bis vel ter plena ita quod ma-
nus fomentetur hoc modo usque ad consup-
tionem aceti quod tamen paulatim effunda-
tur super predicto lapide // 6m remedium
principale est hoc Recipe feces oli yrini //
feces oli olivarum ysopi humide ana
℥ i. p. tassi galline et anatis ana ℥.
i. s. et ℥ i. galbani dissoluti cum a-
ceto mediocris acuitatis ℥ i. s. cere ci-
trine ℥. fiat unguentum molle quod prius
buliat in lb. s. succi saponarie mino-
ris et enule usque ad consumptionem ad la-
udem dei omnipotentis Amen / 1442 die xi mensis Junii

De tortura faciei

In viro isto oz de neccessitate credere
fuisse multum de membris contentis
in cerebro quantum ad posteriorem partem
unde motu nimio 6° ⁊ 7° paris pramos
a beis procedentes effundunt atque spm
q debet esse instrum motus mandibularum
⁊ quia agitatio in membris in cerebro sita
non fuit fortis in mandibulis nec in mu
scul' earum nec materia illuc propulsa fuit
unita ut tante potentie ut faceret tor-
turam fortem. ideo oz de neccessitate credere
virtutem iniciatem quam magis esse forte
⁊ magis pauca ⁊ compressionem sensibili ⁊ in
sensibili poros ⁊ palatum fuisse curatas
⁊ compressionis ceteri partibus fuisse inclinatam
natam ad extiora quia hec divisio virorum
istum securavit a forti tortura spas-
mosa ⁊ fortassis ⁊ a tortura paralitica
⁊ quia non est possibile magis in vetas in
principali membro sito opilabili ⁊ debili ve-
terum ita generaliter ⁊ totaliter curatas fuisse
ideo existimabile est quod partes que re-
manserunt tamen possent facere unam recidi-
vam paralisis ⁊ torture at epie ⁊ apo-
plexie si contingeret magis nutriri ⁊ in cerebro diu
permanere. Unde propter hoc ego iniungo huic viro
quamdiu est possibile studiose debere
sive modum infra septem ⁊ primo quod abscon-
dat a se vinum saltem per mensem futurum
aquo vino secedat seu omnino dittat
ipsum sed bibat de ydromelle de septum
sed hunc modum ℞ aq fontis lb. xv
pul. rosmarini ʒ. ii. mell' clarificati lb. i
bulliat simul paulatim decoctione usque
ad consumptionem tertie partis deinde coletur et
utatur. ⁊ 2° principaliter mane ante diem per
horam assumat has pillulas infra scriptas
distrahentes materiam a capite ℞ p. de
sticados la ʒ. ß. pillularum cochiarum ʒ. i. for-
mentur pillule vi cum electuario rosato ⁊ postea
tardat cibum per horas vi. ⁊ 3° principaliter in-
tendat digestioni mediante cum hoc ℞ aq ipsius
betonice ana ʒ. i. ß. aq florum rosma-
rini ʒ. i. misce ⁊ tantum in potu recipi
at in tempore quinque hos an prandium per
dies admitto unum ⁊ 4° principaliter in tempore quo
assumit hoc digestivum si venter eius non
esset fluxibilis parum ante cenam accipe
unam de istis pillulis ℞ agarici trociscati
ana ʒ. ß. ʒʒ electuarii sal indi ana ʒ v.
pillularum de sticados ʒ. ß. formentur pillule
de omni ʒ. vi. cum succo de sticados ⁊ 5°
principaliter post assumptionem digestivi solvatur venter
cum hoc ℞ yeral' ʒ. ii. electuarii de psilio
ʒ. ii. ß. misce ⁊ assumat totum cum aq sua
vel ydromell' ⁊ 6° principaliter masticet sepe per
horam ante cibum ciminum feniculum unum vel mag-
expuendo quod attrahit ⁊ 7° principaliter pertunzet
totam calvariem capitis eius quando vadit dor-
mitum cum hoc pertunctu ℞ sticados betonice
arthanite ligni aloes gariofili ana ʒ. i. mace ʒ.
i. fiat omnium pulvis subtilis ⁊ pe-
ctinando abstergatur postea cum supponit
se dus ⁊ 8° principaliter utatur hac confectione de
qua ante cibum rotulam ℞ specierum electuarii
de ligno aloes specierum diambre ambarum de
sepcone mensium manus ana ʒ. i. zuc-
caris al. lb. ß. cum aq betonice fiat confectio
in rotul' tum ʒ. i. ⁊ 9° principaliter memoret
sepe ante cibum suum facere ablucionem pe-
dum suorum usque ad genua cum aq de-
coctionis foliorum ederi bene cata ⁊ ultimo
ut effugiat omnia pisces recentes quia
nocent enim cerebro ⁊ nervis. 2° cam in
aureola membrorum capitis meliores sunt
ei saliti pisces quam recentes Et cave-
at a leguminibus ⁊ propter elixis a cibis pa-
stilibus ⁊ lacticiniis cibis ⁊ propter
ab omnibus istis actu frigidis ad laudem
dei omnipotentis Amen ⁊ de difficultate

Nobilis ⁊ generosa domina Tadea conceptus
laborat dispositione matricis que est
oppito varaz mistalium sita a-
nima sicca in malagiosa sanguis suo commix-
ta que permutat complexionem matricis eius ad
siccitatem nobilem ⁊ fuit ea oppilatoris vi-
arum plurium cum sanguine a
debita dispositione eius quod quod possibile
est quod ubi prius erat fecunda sit sita
sterili neque enim semen virile receptum
conservari dirigit ⁊ detinet ita ut a
virtute generativa sibi commisceat in isto //
sanguis ⁊ convertat in membra embrionis ymo
neque passa recipere plasma ⁊ formam
illius quod opportet si debet reddi fecunda oz
matricem eius modificare ymo reparare ⁊
totam complexionem ita ut non conveniet in ea sta-
tate qualitatibus ⁊ eam excedent fiam post
purgacionem igitur sibi statim teneat
modum infra septem comprehensum in quibus
regulis ⁊ ordinibus infra scriptis Et
primum quidem eam est ut eviteret man-
sionem ⁊ habitacionem in camera multum
sita ⁊ maxime habitare appetitum a̅lem
⁊ habeat vestes conservantes calidas ⁊ maxime
ventrem ⁊ anteriorum ventris bene calefactis

Et caveat sibi a longa dormicione sive nes Et evitet sessione longa ymo melius est ei sepe peditando exercitare p[er] planiciem et maxime ascendendo et descendendo scalas Evitet a[uteni] a cibaria omnia f. et h. vehe[menter] oppilatia et viscosa ut sunt blete spinatie et lactuce inter alia sunt ei peiores et ptul' et aic et anguria et lac et omia lacticinea cibi et pisces et spe elixi et fontales et lactuales peiores sunt ei q[uam] maxime Et caveat a cibis valde pinguibus et apastilibus Et sicut saepe evitet aquam simplicem vel cum vino commixta et evitet comestionem rappam et capucorum et legumina omnia preter cicera rubea et caules et ciminum sunt sibi bona et carno salita et pisces saliti sunt ei comedenda et in omnibus cibariis suis utatur cinamomo pipere et croco galanga spica ana et condimentis et se pet'. feni carvi et dauci Et bibat vinum album bonum et bene potens subtile clarum et rubicundum et consimilia hec est summa regis eius pro vi res non naturales ¶ 2m particulare est ut hec domina ponat mensem continuum mane p. et hoc ante prandium deglutiat coclear i. huius electuarii in facto aut mense uno sufficiet sufficiet ei accipe de ipso quantitatem predictam bis vel ter in septimana. R. se. emule se. feniculi spice inde et rone carvi ameos ana ʒ. i. feni an' stes ligni cinamomi ana ʒ. ii. ana galange florum eupatorii dorici lingue avis legal' ana ʒ. ii. si de eupat lb. s. zuc' ce decoctionis ʒ. iii. coquat zuccarum cum si. usque ad bonam viscositatem deinde incorporet cum aliis et fiat elect. et est ei utilissimum ¶ 3m particulare est hec R. aloes epati ʒ. i. s. dorici florum miricarie et artemisie galange florum ypericonis ana ʒ. i. sal indi ʒ. i. agarici eta ʒ. ii. polip. ʒ. i. pulverizent omnia p[ro]p[ter] se et infundat in ʒ. iiii. succi miricarie et pulverizantur sectam sub radiis solis. postea iterum renovet sucus et exiccetur ut prius et fiat ter vicibus de hac postea in'a fiant pillule de eo ʒ. xvi. de quibus accipiat omni xo vel xo sero unam parum ante cenam ¶ 4m speciale remedium est hoc R. specierum diamoti stes et hebus ~~elec~~ elec' de semibus de spinone mensis manus ana ʒ. i. specierum

Diagalage ʒ. i. zuc' al. lb. i. cum aq. artemisie fiat confectio in rotul' magnis de qua hec domina sumat ante prandium accipiat rotulam unam ad quantitatem alee ferro ¶ 5m speciale remedium est hoc R. siseleos semine florum genesti ana eupat pauce dau' bistorte ana m. ii. et integ. ʒ. s. granorum peonie florum miricarie dorici aristo' longe ana m. i. coquat omnia ista minuti in cisa in quibus / situl' aq usque ad consumptionem quinte partis et in fine decoctionis apponat medi gr. ii. et sedeat hec domina in ista aqua calida omni mane perduas horas ante abitum et parum in ipsa ante cenam continuando per diebus ad minus xv. nisi supervenerit veniret ei fluxus m. grandis tunc autem apposita sessione desistat et generaliter administrando secundum modum scitum non dubito quod feliciter et sanitas nota ad laude sua cuncti potentis dei Amen

De fluxu menstruali

Altera vero generosa domina tadea uxor site cognata laborat dispositione muliebri permutam gratia site in ipsa enim fluidat flictura in a partim aquosa et excellentius mucilaginosa quod permutatur mixte ad malam gnem f. et h. et lubricites in ipsa fecit et sanguis aquosus et cursibilem deinde fluidant in ea fluxus ve menstralis et alt' qui dicitur lubricitas mulierum per quam illa que semper lubricat et cadit ab ea quod non est invisibile sed non potest continere vile semen et reddita est sterilis per predictam lubricitatem vel per privationem debite mutacionis et toto core incipiebant apparere in ea signa cacesie sanguis enim eius flat commixtus non erat m'a. debite mutacionis p[ro]pter quia dato quod apponat mens non convenient vomebat et assilebat eis hec igitur dispositio pericolosior est predicta et peioris ~~ultimi~~ bationis ut in pluribus propterqua teneat modum infra scriptum utatur ergo cibis calefacientibus et exciccantibus naturaliter vel artificialiter talibus ut feniculo pet'. non cum in multa quantitate ana pul'. coriandri correcti menta salvia rosmarino serpillo ita quod in eis commedat suis istis et aliquo ipsorum comedat et brodium ciceris ru. et caulium et rappas et napores Et comedat carnes ~~carn~~ castratinas et vitellias et in reliqua utatur pullis columbinis et carne

Leporis z gazelli z carne salita et
caseo cretensi z pisces salitos oia hc
sunt ei denaa z bibat vinu boni
zpe deromania liphatu cu aq d'corto
nis tim gnoru masticis zpecialia g
fiala ¶ 2m pnle est ut hc dna
bibat oi mane ciatu modiu aqz
infra septaz in aurora calefactaz et
tardet cibum suu horz adminus tribz
Rx aq melisse acori z rute an ʒ
.i. aque cosolide maioris l' gallaz
cupssi ʒ .ii. misce p quinqz viabz et
accipiat de eis ut s' ¶ 3m pnle est
ho Rx agaris eti ʒ .ii. aloes p tres
dies infusi in aq inviarie ʒ .i. ma
sticis spodij rosi an ʒ .s. formt pille
cum suco rosi de omi ʒ .vi. de qbus
accip oi 3o l' 2o sero vna paz an
cenam z si vna no soluet dentur
accip duas ¶ 4m pnle est ho Rx
sperium acdi rosi de spe gab ʒ
.ii. sperium elect dethaure ʒ .i.
zuc al tb .s. fiat gfecto cu aq ma
carie in rotul' pius de qua semper
an cenam z an prandiu accip rotulaz
vna nisi die illa qua accipit pillas
pmas ¶ 5m pnle est hoc Rx colo
fonie thuris sandaoz storie ferri
pp an ʒ .s. gallie mg ʒ .i. pul
oia pse subtilis z qmisceat z de
hoc pul oi mane z sero sr apport
carbonibus ignitis paru z suffuget
se inferius ¶ 6m z vltim reme est
ut p9 q3 hc dna gtiauit remedia
sita pomu mesem si no eit sanata
amuolagiositate q descendit amu
ce tunc faciat sibi hoc remediu //
Rx gallaz cupssi nuo xxv gnoru
mc capulazuy glandiu coriad pp
suach an .q. i. s. bulliant oia i .y.
situl' aq puteal' z sexta situla ma
ne usqz adqsupcom 3e ptis. Duabz
remanentibus in hac i aq cata sedat
mtr mae z sero an cibu pduas //
hos p .x. dies gtios z no dubito
q eius disspo felicem hebit tia
ciez z optata ad laude di oipotetis
amen z .1442. die 18 mse octobs

de Arthetica sti Bernhardini

S z cui languetiu morb ma
gfice molestatibus misicor
diter subvenendu est video z
intelligo nimiu masuetudo aio et
sima piete subvenied' esse his qui
no s' solis sed toti mdo valumi sut
z maxie in ea hois pte regeda q
saluari z btificari pt quilz ho zdeo
qz tu virz dei z sacre scte legs fer
uetissim atleta dei qz z sufferax
ce ylhu xpi pdicatoris gstantissim
videa molestari morbo artetico igent
satis mage reuerncie z cotedi nois
frem bernardinu de ordine scti fran
cisci vnu ijo fe vnica legs xpi culto
rem z magne qxans toti mdo colle
dissim mag pietate misicordi qz octo
z masueto aio dolibus artetics eig
salubria remedia ordinae decreui qm
in summi saluatoris mia gdonabit Est
igit artetica eius pcialis dolor fre
queci9 molestas ipm ipedibus eius
licet fortassi an gemua ipius no parz
molestet z qnqz in spatul' eius dolor
aduenat ymo z ibidem longo te ma
simus gtitit z spe in sinistra spatula
quoru doles males z antes ce dna
ntur sut flata inuolagiosa z aqsa
sb dnant sut me colice q flibz iaz
dctis qmixte vnu notedi morbi au
gent z adiungut Est d ma colica ia
verius dido cola uota re spei cetra
noiata asapientibus q gpo gxqmix
tioe tenuis flatis mlti cum pauca cola
sibi qmixta hg d colice mei gnoiu
arguiui 9o nal' eius q agrione sanca
fuit z colica ymo adhuc remasit
talis qd facile mltis modis d'murari
poz s' facilte apulsionis gxintioribz
pribus bonite opois pontis ymare
cogine z memoratie coloris rubi
cudi te ad claritate mediocitate car
nositatis totius hitudis gne cata
satis in vniusa ipius hitudie psim
tactus tagentibus maita z cps Et
no interpl os flatu pdcaz in ipo ca
pse no pt esse 9o nbis eius ia pdca
sed illius ca sunt caules mlte in
mo sue religionis ntuo cucientes
oz em euageli sans vbum dni fuet
z assidue sicut ipe mltos in cubere
vigilijs pp studij mastudiem i digo
nes aduenie cis pp vsum ciboz q
fui grossi z viscosi ut in plibus ad
ministrat pp distractom vtutu z spum
apa fia z 3a digonibz q ntuo acat
pp spectacos z gteplacos i stacia hec
em panes aie gtrant z mutat corp9

Ab ea que s. nam est qsisten zo teg/ pp que flata multa gnant inepe z pli ma no ppe sed equore dca insto z re liqs ptibus corpis gnant Cu igi hay merum ate notio gnant anali gne ipius s. me colice/ ae no ut flioe priam indigestionis mltiplicat z no eua nt abunde nc. fre frequet oz denu tate mas istas vetetas incore i vice gmisceri. z mltiplicatas aute pcors huic m. qpelli z quia vole est i hoc viro infiores ptes debiles esse pp lo gam coris erectom in ewagelisado io stimtata na tf pellet mas adpedes z inferiora aa. pg hc aut grandum qu go cert huius sui dei agnoe mlty hnud fuit z z ate pp vigilias z fre qtem z longa capit detectom q ppa rat cerm eius ad facile z vehement pmutari ad f. z. h. lo non est mirabile si in spatul eius z ppe in sinistra logo tpe ptauit dolem pp cuon assigtam natio gt in hoc viro z hoz simonu duo testioma facile adduci pnt pin quia hic fuius dei diarias fluxibg no raro molestari qsuet. ecia quia no leuit tranlisset z taulisset si isti oms facile adiarcia capiunt affp via go qctris facile qcludi pt mltiplio flatu pdctas in cero z eaz qxptsio adnuos pmucha Est ei incha vicarius ceri i tirsu dosi zii cao zo collid Exqbus oibus aduate collects deducet coria qdam/ Apm est q dispo huius viri e artetica vlis aptitudina / zm coriu q ipa est artetica spal s. impedibg zcs/ zm coriu q egritudo eius essen cial est mala go f. z. h. actu in eo fta / qm coriu q ca ml dolozp suoz est ml mixta qduanti flate aq o. seu tei z mucalagioso / si em fla vitreum ez. no ita cito deferuesset hc egritudo nc resolueretur ma z desi ceret tuor / ym coriu q mbra reci pienca vbi inferiora magf q sriora debiliora sunt pp cas assigtas / 6m coriu q mebra madaa atqz mltipli cancia mg flicam pdctam s. sut cerm stog z epar ho adplim / Am coriu q colica ma pdca pu madat abepe pp mltiplicatom eig meo qsili ipius ghe / 8m coriu q elis dispo minat si haut egne dimpolata vistutias

ad quietam / gm coriu q oz ipm ee di ligent solicitu ad obsuad in sibi zell ne egtudo ista cum suis acntibg pdu cat ipm ad habasema z a plibus mo tus pgnist zza zm. collid Ptaqz ceu. eius in duas diuidet z pcitas qrum pma distinret zell psx res no. niles / zm no de regie meli vtiliora z me liora describet meria z secua / Pro qxpedicone itaqz pmi oz huic venera bilem sum dei euitare stacom et masiom in cellulis z locis tranceis f. z. h. z qxpositis aeri fro penetra tiuo sicut apstibus borealibus z sibi qpingis z no dormiat in cellul n bene catis z clausis z cat sun qm como dius pt teneat gentem coptu z mo nitu tectus catis q tn difficilim est huic viro tam zoe sacre pfessionis z religionis q obreuencia sacramenti z sanctualiu Bite qrm pt euitet qc acca z ppe i mete post abum z maxe qcacia peditadi z pgressum motg Caueat z longa mora stare erecta statura zo z q magf pt effugiat dormicom si assupto abo pts dormiat licet repugnet sue deuocoi z qsue tudini capite eius bene eleuato z super pamis apodiato z no si lapilg z palijs crudis sicut sepe facere co sueuit Caueat z resupine dormire z pedibus z cruribus no coptis De mesa aboz / pmo q caueat qrm pt accipe abaria z pots stoi ipletios pts nllm abum accf nisi sensit passuperi asto adinferiora descedisse z alleuiatu esse stom eius / pts nllm abum deglutiat n bene prius masti catum z melius decoctu / ge no as suescat diuisite aboz in vna mesa accipe si sats erit sibi vnico l duobg ferculis adplus in suo regie vti Deq litate vo aboz pntd / pmo q omnia abaria diuitenda sut quoz go fra est z huia ut sut blete spinachie pul lact. cucur. cucu. ato. z angurie q diuiteda sunt aut salte raro z i pau ca qnte assumida z ppata cu vege tabilibus catis veluti femiclo petro a neto dauco ssipillo mita salua rosma rio oricgo z qstibus ht em oia gen ti calefcione quieta qxcitatoi z pli ma coz alui sstipo ptinti fluxum

Et destensu mez adiucturas / Capitulum 8. 2o
qui oia cibaria difficil digestionis fugienda sunt ut sunt antiq carnes et pisces
magnorum corporum et panis azimus vel non
bene coctus et antiquus et caseus acutus
et consimiles / 3o caveat cibaria oia vis-
cosa et grossa mez difficilis digestionis
generativa et viarum oppilativa velud sunt
cibi de pasta et de farina et cutanee
partes animalium et inmose et cerebrum atque et ci-
baria sua mollicie et unctuositate
mitta humores et iuncturas laxativa et mo-
llificativa velud intestino piscium et specialiter
elixorum Sexto evitare debet oia mitta
que grossum generant sanguinem et flatum specialiter ut
sunt legumina oia que iuncturis nociva
sunt et renis / Postremo evitare debet
cibaria omnia immia sua humiditate de-
tersabilia et repletiva humorum et inctu-
rarum ventositate mitta humiditate apti nec
extendendi humores et iuncturas possunt hec
aut cibaria dicta et sibi similia uti potest
omnibus fere cibariis aliis libito suo
De potu capitulum 9 Debet ipsum evitare
usum vini quantum magis potest et specialiter albi
fumosi et acuti qui nervos tangere debet
et maxime simplex uti aut potest vino
subrubeo vel rubeo claro ardo co boni sa-
poris et mediocriter d(ic)tos aut parum
pontici et melius erit si huic vino
commisceat 3am partem aque aut 4am
in diebus estatis unde in yeme
vero fortes Et si aqua illa decocta esset
cum zucaro generior esset et si cum
melle pauce quantitatis coqueret et post
vino commisceretur specialiter generosissima esset
Et si uteretur tali aqua mell a medietate
mensis februarii usque per totum mensem ap-
rilis esset ei potus saluberrimus Simili-
ter a principio octobris usque ad medium novembris
vinum aut ponticum vel brusci oio di-
ttat hec enim oia proprium sunt sapori
acetu qui est de peioribus rebus nota
nervis efficientibus / Et si propter etate
huius vini et propter sui stomacum debilitate
poparet lesionem stomaci vel capitis ab aqua
mell iam predicta tunc ubi consuefit ipsum
esse getum et hac comoditate faciat
sibi fieri claretum 2m hanc descripcionem
Rx cinamomi stebe et ela 3. 1. piperis
al. 3. 1. ℥. cla 3. 9. florum rosina
rum 3. ij. ligni indificare 3. iij. bu-
liant oia mitte aq. xxv. lento igne
usque ad consumpcionem 3e partis deinde coletur ab-
sque aliqua expressione et illi colature ad
dant mell cribri bene mundi 3. xxiij
et cum lento igne sic buliat semper dis-
puando usque quo cadat 3a pars eius
duabus remanentibus tunc ergo coletur du-
abus viabus spatulis spississimum et usui
reservetur et poterit uti tali potu simplici
et ipsum cum vino commisceri pro libito suo.
Residuum aut mele in sequenti capitulo ponendum est
Capitulum primum de sebet reme preservativa quibus
quibus hic venerandus dei attleta uti
debet in vere et autumpno preservatione
Capitulum 2m describet remedia per os assu-
menda intra paroxismum doloris suorum Capitulum 3m capitulum
ponet remedia localia a principio doloris appli-
canda usque ad vm dies deinde illa que erunt
generalia usque ad finem sedacionem dolorum //
Quartum capitulum describet remedia quedam stomaci et
capitis et renum confortativa in tempore suorum dolorum
Quintum capitulum describet lenitiva quedam prohibitiva
receptionum mez in iuncturis Sextum et ul-
timum capitulum medicina faciat commendat medicina que
que sua levi divisione mez et educ-
cacione preservabit ipsum ab eventu dolorum
Et tandem consummatur istis agreditur finis p-
servacionis et reduccionis eius //
PRo complemento autem primi capituli presentis quod de
instrumentis preservantibus homines ab eventu eg-
tudinum aliquibus periodice molestari consue-
verunt meliora sunt duo instrumenta quorum
primum est vero hens preservares non nales et
de hoc quidem iam perhibuit sermo in parte
2a principali operis / Secundum vero instrumentum est re-
parocetis indicatum annum et hoc quod est in
digerendo et evacuando eam cum rectificacione
membrorum mandatum et suscepiencium propter
qui preteritum sunt summe sunt y qui in corporibus
talibus bonum est premittere accionem et
divisiones mez annuatim hec corrigere et est
tudiem incidant / Et quia iste egritudines
paroxismales solent frequentius evenire
in temporibus veris et autumpni id h de
sebam evacuationes veris et autumpno apparatus
intra id quibusque farmacia aut flebotomia convenit
vere flebotomare aut farmacare necnon 3
affo 2a vj°. commento 2o Itaque circa medietatem
mensis ut 12 de hoc anno 1227 circa quartum
vel ym diem novi lunaris huic viro sancto
dei fiat flebotomia de vena basilica dextri
brachii sub cubito per quam educatur sanguis 3.
iij. 9. aut xxv ~~aut x~~ ad plus nec terat
ad propter etatem ille enim vir propter bona tempies

Sui cpis multiplicat san^s adhuc mite colere quinxtu offra vb flo^a mane vo septi die in aurora acc^s hoc digtm ca lid z quiet ipm diebus admi x R yelemabin sy gl ace deradi sy de bizantijs an z . p . aq scab^s fenicli z ab s an z . i . z accipiat ut Et si ex iloco ubi hic non pot ~~ista aqua R aq ypi~~ ~~anis z seri~~ pdcos sy . tunc loco eorum accipe pot istas aq R aq yppicois z seri an z . i . aque acetose z . n . misce Cum a gtinauit altu hor dictiorum ita ut vrina eius fuit infra grossitata medio re pris z in colore fuit aliqt pax intela l tincta que ea solueret z in fundo eius apparuit gte tum albium vniti ale q sunt signa ipplete decotis mero tunc statim cuem me cum his pillis R . p . d sico^la de sepe mesi z . p . pillarum d hmoda de sepe rasi q^o alusi z . i . formt pille n . cu sy . de sticados z ptibeant i aurora cu gdibus regsitis ut tardet albium . z . horis z tunc acc^s scutellam vna brodij pulli mat qditi cum zuc z pq ipm phom vna prudeat Et attendat ium q leue erit ei qh t^e vti pillis i me^te sptis ita q si om iuste sel accipiat dosim sitam z ium om i^na sel at bis ime^te an cena accipiet vna vice non aedo reme^m i ote gsite z impon^a phinandi ipm anotis z dolibus eius Sitz z gsulo ei q oio pouet purgatom . faciat sibi ante tpus vers qua c medi etate mesi februarij fiat eim flo^a de vena mediana mera purpurea dext brachij pquam educat san z . m . Mane ime^te scptij acc^s hoc digtm R ga l gl z . i . gelemabij z . p . aq absi ypicois betoice an z . i misce z to^m tatm acc^s z fiat pgipm ut de supio ri dcm est Cum go recepit ipm tot diebus ut appuit sedim mor^a supdon tunc euehr . cu istis pillis R . p . fetida z . i . pillarum de sico^la z . i fiat pille vi . z admistret ut d dcm est d aliis inordinando R q vsus pillarum q septa sunt in purgacone autupnii noo pter intendum est Et non miret aliquis si di gta z cua mero diuistiorne in vere . ab eis q in autupno oz eim in vere mas eduere grossiores z maiores resistenae q genita sunt in yeme pre^te Et ium

Si do^r iterim molestare pt vti h^o vngento sel aut bis in die admistrato z erit sibi ualde vtile R olei olivarum antiq lb . p . sal gis torefiti z . i . tant oma sil in mortario eneo z deispo tato fiat i vnao Sitz in vngi pt membra coto onsancio puro z calo Et h^c de psinatone sufficiat Cum at gtigit q pan septa remedia no potint pre finare adolibus ymo addunt ei dolas tunc impn^o admistret digtm hic R aq acetose yppicois an z i p . sy . simplicis ace . sy . rosati an z . i misce z in aurora catm acc^s Aut loco illig accipiat sy de sticados . z . i . aq viol z ismbaru an z . i . p . misce z to^m acc^s duobus l tribus diebus Et z^a l q^a die in aurora acc^s in d pillis de septis inpgatione autupni Et q vir ille tendat san^e . catico sanis z stbali aduc metate sua pp ronem radicalem eius colicam z san^e eas ideo oz meos vti me^te sedantibz laborosam agita eis mero fructuacin q z hic pon^m incipiendi fluxum mero z inducedi sunt cu ipe ab instacia vi^re molestet vehemtissime ideo q bom esset ei ut pduas hos post cenam acc^s has pillas R lxs stelle z . i . fiat pille . m . cu sy . de calatio a loco eas dent autee allosine . z . p . aq ramo at aueti z . i . tepide h^c de te z^o sint dca // post q go tum remedijs optimus p visum est agitacom merum z ad equacom eaiu nam est agredi incturas pcurado sedare dolem z auferre . ab eis tum localiu opone . applicatibus pma itz die applicet ei ol rosi z . i . sandace z . i rosi z . p . tant sil z limat cxeo micture tepido a actu fro . vnl l x . vicibz in die tum vd z forag illo a vt pdco vngto addat caphe . z . p . acacie suach an z . i . ttis adm vicem applicent ut tum reme^m ium efficacig pdas e h^o R . o . rosi z onsanam an z . i . p . sieff meite z . i . p . caphe R plat^s ypogstis acace sandace an z . i tant sil z fiat vngtm Et h^c oia admistrari ptu usq adm dies incipiedo ab vltis z ascendedo adp^a cu no pteris dies iiij z . tunc

Pleddis limit' addend' est ad demol-
lificatis et resolutis sit pul. carui ij
picrois thuris fenole et ipe mitte us
qz ad betonicam origani pulegiu cala
mitu deq' tu pua quatit' ponat
pp eorum calitatz hoc d te admistra
re soleo eptm hoc Rx pul. rosi. ʒ.
ii. mastic' ʒ. i. et ʒ. i. taphe. ʒ. s.
frixe ordi ℥ s. buliat hec oia lento
igne in vino albo planeti usqz adeoz
in spissat' qtio cu spatule miscedo
et de hoc cato mbra oia diliget' epte
ntur et circumliget' hoc etz me' no solu
vz inqfortado mbra sed sededo dolo'es
et resoluedo et excitado mas et ideo
e ego dico qz si mag' quitas pul.
vimo' tatur cum lacte capno et spo
gia eis infusa cata fometent' mbra
solene muati affi. Cum d e pma
tusacta sna tuc natm est uti excita
tibus et residuu mes qsumatiby pp
qz uti soleo liim. limt' uor in hoc
tpe applicadis cuz. Pm est Rx. o. de
costo. o. liliorz al. an ʒ. i. rosarum
florz ypicois calati origani et antz.
ʒ. s. tant oia sl' longa qtrioe et
de hoc tepido limant mbra. x. i die
nali. Tm vo et forcius illo est ut
pdcs limto addant thuris costi san
dace an ʒ. i. vimo' peonie sticados
an ʒ. iiij. incorpent sl' et fiat ungtm
grossum qd catm applicet mebris.
Tm vero ad huc mags hens pdas e
Rx ungti dialtee desc̄pe Nicol in
antid ʒ. iiij. et ʒ. iiij. sandale puet
sticados eupat arteite an ʒ. i. s. i
corpent sl' immortaio et applicent
cato mbris lesi. et est mirable in
sedado dotes et excitado reliqas
mecz q imassit i eis. Solam vo re
mediu et lenius pdcs est ut mba
omia dolencia limat' cassia decana
nupime excata et ipe cu aq camo
l. cu aq sl'liacois l' de ovaz ipius
et ipe cu instacia dolet' hec de ca° zo.
Qm mo gnois harz egmu e sup'tat'
ze digois q in mbris fit et sic digoz
q i cpe ideo qz colice sup'tes et
mica flari et agste me flice st harz
egmu nl' ce ut impo ca° h' opis de
mirati est ideo attedend' est adrasi
cacom stoi inquo pp debilite digtie
me ci flice et atn colice eqnoce

dcte decis insto gnant gmistem ch'i
lo exquo ps ep massa sanguea di
nute at corupte digtiaz gnat gto pz
qp ille me supfluunt mepe aq° no
qenter possin discretiue vtut' dele
gari pnt zdeo labunt sil cu sane p
vinus corz qr debite indius hoibz
invenita in inctus. sic getaon apn° gno
mis ingnali lapsu sic pp alia cam ex
efficientiby debilite in inctus ut sr
flun carz excitan lassitas et imodata
fras et raritas zcis mitate hec me
in ijctis q pp spem male qnis stito
altant' l' pp extensiom q rone solute
qtit' do' efficiunt i inctus dursarz
spetim ut pruitim cu me fiunt stitt
tores sbtile et pauce. pugitm tim
me fiunt acuores pcopas adustioe
Extensiu cu me in inctus vetosant
et in vetositate qutut excys sperz do
lorum ggracone assiut fudamtu tucois
vol' sin quorz cogtione casuales et
vacue sunt opones oms. Sequorum
om fudamto. cotti po qz ncie e rcifi
care mbra madacia ut stom et ep.
Cotti 2° qz ncie est fortificae me
bra susapie a dequo dice insequi ca°
Confortat igit stom et eiq appetitaz
rasicat plud siphia ut gmi mastic'
sepe deglutitu phom an tibu. site
e gmi thuris. stum et no mis potes
est deglutire. x. l. 8. gna carpob'. x°
degluciat et gna cubebarz. yu i ci
barijs suis uti det sepe meta spi
llo sisibrio cinamomo mace garz et
sitibus. De qtis d est qfecco decina
momo de amomo diamusci dtas de
ligal' et sitibus Site in dispone vide
frida et leniores illis sint qfecco
acotici rosi d' scpione gab. qfecco de
mace ar'motici rosatu acotici mg
catu. Confeco tafilo et alie sites.
At vo cpi qfinit oa pdca ei tn appa
ta ez qfeco despodio. Confeco diarodo
dialacca dyacuma etm homoruste et
miabol' chebuli qditi et ligna balsa
qdita. Ego d expica sco bte qz de
coco ligal' elaiss qz det esse graue
stomicz suauit acotici et adfundu
aq statim descendes cu piat in eam
ssca itz decocoe cu aq cuiq due ptz
qsumat' za remante si dent excea ʒ.
iiij. calefca in aurora zbus diebus.

Hira opone rubificat stom z epar debi
lit mēbribus suis z collige horum
simt adna. Qo simplicium z lege qd
scribitur de eo ab A. z cum ca° d'ligal'
hec sufficiat de ca° q°. Iam vō a3
gmio° pm° q' ca' pondas esse qda
me° plures fluxum mēz admbra
z lz plime ipaz pote fuit in 3° c°
pcte tn hic ponēt a^ta gta q̄ sūt de
melioribz z elaas nr̄s quoz pm est
hoc R suci plant suci gsolide a^r
an ʒ. s. fafa ʒ. v. c̄. ʒ. s. gallaz
cipssi ʒ. vm. pul. z infrissent in mor
tario gtando cū pdcs sucs z teptent
pceis mebra ante tps pn' eueny
dolis. 2m remedm est ut an tps
dolis lauētur sepe mebra in aqua
maris in q̄ bulierit mltē galle cip
ssi z mlto tpe. 3m aq tinis ʒ. ii. fa
volatil' molendini lb. s. fa mily fa
barum an ʒ. ii. pul. gallaz grans z
tpe pfora ʒ. vm. sandace thuris
mast an ʒ. i. R lum lū in mortario
sicut de pdo est. 4m remediū est ho
R pul vo. suach gnorum mti capu
larum glandiu scorie fri an ʒ. i. ipi
cois talati pulegij ysmo z botrarii
laua an ʒ ii. fa volatil moledi ʒ.
i. san dra. lb. s. incorpent oia cum
suco plant z albuie tum ouoz usq
adbonam spissitie z de hoc epplet m
brum z hoc pt esse ḡns z m^a frida
mags licet z dat in cata z ipe ipo
z hc de ca° 7°. Pro ma vlti ca
vlde vtiles puted primo q diuisiones
gunt mgs impr° inclusiue eqms q
alio tpe peas quia peas distrahunt
mē q incipunt fluē admbra egra
ad d'as ptes distan' no lesas lz z ipa
diuten^a qre possint ante tps inclu
sum ipazum eqmz eo quia distrahunt
mas q̄ sunt tusitiue meās antes q̄
diuten^a z appetē pnt ptom ꝑ tpus
augti inquo me. fluctuat z admba
mouet. De diutentibz go licet plura
possent di z ondi vlbra ea q̄ dca sut
de flda in c° pcti m' hic solum taga
que m' habiliora z meliora vnr. pm
gdem est ueteꝶ aplic°. q̄ pnt m's me
ope z ad distan^a loca trahē ḡon pi
ut si fluent m^e adpedem ponat ve
tosa i docstica pte tibie carnosa in
dispone fora cū scarif z si fluerent

m^e adgenu ponat incoxa z si fluet
ma adachas ponat ventose in spatul
z si adspatulas disonhat m^a adi fices
ptes nati z 2s. q ventose longo tpe
appote mbs pmanē dent a^t saltem
freqter appone z remouē eas q̄ e
ḡns z securius. 2m diuisiu z tu
euone ffili z est q̄ fiat vesicatones
si mebris rubificatores z pe fuit appoe
flamlē gtes si mbris a^t psicane
q̄ apij siluris a^t altius acute pla
te. 2e vb rubificatores fuit cu fca
tone mebroz ꝑ statum fca cu cala^te
gtis dm applicato a^t cu folijs apij
ramini l folijs ficus l etti albi aut
pul. euforbij cu felle thaui q̄ oia
talite sua acuta mas q̄fudo mbro
rum thmt adsupcutaneas ptes. 3m
diutens z solepne est cliste tale
R foliorum sicle liliōz albori cala^te
fiorum sitaz an a^r i. passu a. i.
bimo sucados assari peone
artaite an ʒ s fiat h'oz decoc^e in
mags ḡtitate aq de qua dcoc^e acs
lb i s. supaddat ei hc R o. derula
de sisamo an ʒ i olei liliōz al ʒ.
ii. sal ge ʒ ii. yerelimets yerel ʒuc
cu cassies an ʒ. s. z mponat tom
z est utde salubre. 4tum diuisu z
de melioribz z securioribz z in mags
itum et puorae c. mh° vno an tpe
eueny doloz z intpe eorz in hoc
gdem si' poz cu isto mltī fcando
extius z intius. pmo cu folijs gsoli
de a^r. 2o cu folijs ficus. 3o cum
folijs apij ramini. 4o cu felle thaui
gmixto cu pul. euforbij q'oā emors
cecus apiut gant z magna spem
z fiduaā sanitats vniuiqz tu lan
guenciu pmittit dm gdictu zes

1427 mense July

O

Dia disp° hmg nobil dñe
polisene utde difficil' ē eo
maxaā esse oz interioz i re
gie ipms tam ppte me' q̄ eius i
obstinando mna. Est em forte pne
ens ptiz pmala q̄ne. f. z h. ter
minanti mam mltam ptmoni ptiz pe
frate mlta que pcreuit in ptmone
eius p absenciā virile sue na p
hoc frigi adptmonē sm gdacōnē p
vem se pumile pua adipm gda
tum procedendo ꝑmat. Et de hoc clare

Deducit ca pmutacois voc hmo dna q nqz rauca nqz sonora nqz tenuis p fert quoz re facile hr pu cognit p nant mebroz ex xa. zn pmo ca vn ex his geludit fortasse mpossibilis at mai cuois difficultas si no posset vinula restaurari q deficit spasmata ei l excitata est. no em abscisa manu alis l apte aliquo compta ut panes co fimat z astutes z ez specla ptora invidendo eius absencie cas cu mich abauc tactu heat Cognoui z noui inhot asmate no pmu si z augei pplenitu insto z debilitat digtie eius q his omnibus prudend est Et pmo tum vegie opte v vi no naliuz ad pautredo Eligat i h dna i cibis pmo pane nobilem q finti bntez bene finetati z bene coctu duoz dierum d tum adplus inquo ponat du fit ad pul ligr ut in xo panibg ponat z.i. Carnes comedat pulloz vitloz lactucu castratoz agnoz capeoz le porum cameloz capoloz q optie se ei pdici fasianoz pipionu auiu p uarum anatu z situ. alias carnes dittat z comedat eas ut plim elixas assate z gnt ei no ulde indurate deferculis accipiat brodiu caulu pet silim femiclm meta saluia ysopu quo ff in cibis Spiactia raro vtat z rarig rappa lactuca endia ptu cuc z illegs his non vtat Deradicibg vti pt qnqz cepis coct z poris carote z bene placent scolonea z est vtilis Aleng d raro tagat Raphano d raro vtat Defructibg d vtat mtm ficibz stat ante prndiu Vue z oe sicte placet z maxie passule nige deromania Amigdale bone sunt ei z pistici Rapis codi tis adstoedicm thenibus vti pt De seibus vtat fenicto aniso cimino sepe i cibis sius pipe z alijs calis Delegumi bus bona sut ei cicera rubea z alba brodiu fabarum panicu durella riquin cum lacte aug z cassr. lac crudu dittat z caseum antiqm z ulde salitu Recens vo caseus z dtois bonus e ei ohelle cum zuc in cibis vtat z sepe De saporibus vtat raro aceto z agsta gmixtis cu calis ut croco pipe zz mer ing gar. ciamo cardamo z sitibus. vssy aut v acriu siplicu no gnt, oltm et

Olivas euitet z loco eius vtat recenti butiro l pingue porci gallie l anat vl ansis Specialia in cibis ponda sut ysopus capillus veno marubiu enula crocq ficus femicln anis istoz aliq in cibis vtatu z maxime enula z ysopo. Vino bibat albu claru odoriferu dtce z genti vios vinu vo turbidu z grossum poti tum acre l brusca fugiat z tpe frigo ris vti pt aq mellis ista z erit sibi vt. De vtilis accipiat aq boi font lb. x. ciamoi et an. z. s. ysopi z. i. buliat usqz adgsupcom ze ptis tuc addat mell. boni crudi lb. i. z coquatur usqz adgsupoz ze ptis z colet psactu spissum z hac vtatur inpotu l tpet oca vinu z eit ulde pficua hitet in camera domo ul loco calis z sicis Et euitet aem turbidum vetoss nebuloss z hmid. z si hitet in stupha no sit ulde cata sed medioc Non donat illico sr cibo si tardet ire dorituum pduas hos at vna z media z capite donat eleuato z bn cato Caueat dorire sr spina Caueat mitam reple se cibis usqz ad satuit z guitat stoi Abstinea oio sibi est vtilis Si senit se repletam vtat pittis infra scbendis Excitiu z de ablacio z oio motq pedester z equster vtil ei de z excitu manuale qo no teneat capt cuiuu bonu est ei. Qua em excitia uel fricacones fiant ca iema z non cibata no det de sua salute desspare si bene gfide z letari z mate getez age nam ista mitta cuom ipedit z retardat // Re eius opte medium mn gplectit intencoes / pma est plmonem z pectus mdificar z inda ipa co fuave / 2a est stoi cuo z eius digne gforta / 3a est capit rasicao ne mas mitas gotget z inseius cattarrizet / 4a est vinula attenuata restaurae / pma intenco gpletur pmo purgacone pectors oi mesa fienda sel cum his R aq ysopi z. i. s aq ca. ve z. ii. sy. de pssio z. i. sy. deliqris z. s. ac in aurora calm totum .x. diebus / dd dign lenius R aq farfare l vngte caballie z. iii. aq ysopi z. i. s. ac ut pg Equatim bonu R. p. de agar. z. ii. p. de sicacola z. i. fiant vm z acc eas mauora dm post eaz hom ac scutella brodij pulli cu mito zuc z p hom pg prndeat dd equatim

Rx agar ℥ ii aq decoc ligni ℥ iii ʒʒ ℥ i turbit ℥ s fiat infusio per totam noctem et accipiat ut pillule per hac intencione sepe teneat in ore sto ad deloch primo et deloch de squilla Item ad hanc intencionem bonum preme quatuor in sepe optimum Rx yreos pisti aristologie rotunde ysopi ana ℥ i s liquiricie ℥ v. ca ve ℥ iii ana feni ana ℥ ii se cauli emule ana ℥ ii et ℥ i s pinearum fisticorum mida et per duas noctes infusorum in aq decoctis ligni ana ℥ ii pendiarum ℥ iii ptonis tolpis ppati cum artem ℥ i mell' vio ℔ s fiat electuarium de quo deglutiat omni mane bis vel ter medium coclear et ita ante cenam et de eo sepe teneat in ore modicum et videbit iuvamentum magnum // 2a intencio compleatur cum istis finitendo sepe ante cibum confectionem dia ciamom et etiam aromaticum rosarum et etiam conficit ei vti in cibo pulverem melisse aq et sbliacois eius optima est limphado vinum conficit ei cum eiusdem de sldte cum et sto Confortat et stomachum assumere sepe hoc Rx aq melisse et absinthii ana ℥ i s pul ameos ℥ s accipiat cum zuccaro tantum in aurora // Ad digestionem bonum Rx aq melisse ro ana ℥ i s aq betonice ℥ iii misce actum ut ad digestionem site et indificatum pectoris actum ℥ iii aq sbliacois rad yreos / Euatum bonum sunt pillule cochie de quibus accipiat in aurora ℥ ii et tardet cibum ut ad bonum Rx elect indi ℥ ii s agarici ℥ i ʒʒ et vi acci cum decoc ad ut / vnguentum bonum stomachi confortativum de quo vngat bis in die Rx calamenti betonice melisse galange cipi ros gariofilorum padis ana ℥ s laudani ℥ ii ligni al ℥ i s o demeta de absinthii ana ℥ i s cere q s fiat vnguentum molle // Saculus adidem Rx mente absinthii maioris origani se basilicomis ana ana ii nuc ℥ iii gariofilorum padisi ℥ ii pul et in sindone de quo fiat saculus // Pro tercia intencione purget caput accipiendo aliquando ut bis in mense has pillulas Rx p de yera pigra ℥ ii agarici elect ℥ i fiant pillule cum sirupo de sticados et modico ʒʒ accipiat ut etiam optimum est ut sepe vtatur pillulis de sticabus mesue accipiendo vnam quando vadit ad lectum bis vel ter in anno etiam valens ad hoc sunt pillule assegreti et pre malaxate cum butiro et confortate cum modico agarici et vtatur eis pillule mee indificates caput et pectus de quibus vnam cibeo vel duas post cenam per duas hos

Rx aloes epatici electi ℥ s agarici electi ℥ i s infundat per duas noctes in aq maiorane deinde exchatum et Rx sticados florum salvie et rosmarini ana ℥ i mac ℥ ii diagridii et vini formet pillule quorum ℥ vi et det ut Ad eandem intencionem fiat pul iste ex quo sit pro capitis ptuzet Rx mac ℥ ii garioph melisse galange laudani pulegii sticados ana ℥ s et fiat pulvis Saculus bonus capiti supponendus Rx origani sticados rute maiorane assai calati ana ℥ ii galange ligni al ameos ana ℥ i gar ℥ iii ros ℥ i s sandale al ℥ iii fiat saculus latitudinis iiii digitorum et longitudinis manus et ponat super coronam capitis et sepe caleat et thure suffumiget lavamentum quo caput abluat conficitur hoc cum aq postea ponat cineris et coletur Rx assai galange maiorane sticados ana ℥ i ligni al ℥ s Sapo cum quo abluat caput incorpetur cum istis Rx pul yreos ℥ i gar ℥ i s mac galange ligni al ana ℥ s saponis albi ℥ ii fiat cum aq vite pleno pus ore aq tepida sepe levitur in manu traiciat pnares hoc caputpurgium Rx aq mell ℥ iii pul citratice ligni al ana ℥ i suci rad blete ℥ i s misce et et tantum dum accipit / Vltima vero intencio completur cum istis primum est tenere sepe in ore aq decoc passularum / 2m est aq decoc ligni / 3m est aq sbliacois yreos / 4m est masticacio crebra ani // 5m est masticacio nucis mg / 6m est masticacio cubebarum / 7m est fricacio loci vvule sepe facta cum o. digito / 8m est cum o yrino / 9m cum pul rute origani / 10m cum pul rute / 11m et fricacio cum bono balsamo et est melius omnibus / 12m est sepe tenere in ore frustum ligni aloes hoc sunt que in presentiarum visa sunt in cura dispositionis huius domine etc.

1426 die 8 mensis octobris

Nocumenta que in oppone vrinanda contingunt a sapientibus in summa tria pro videntur esse posita quorum / primum est quod vrina exitoto denegatur homini / 2m vero est quod vrina superhundat in modacitate et teneri non potest / 3m vero est quia vrina difficultatibus et cum difficultate expellitur et nocitiuo vrinatur / Et primum quod harum disponi salernitani et modernorum medicorum plurimi nominant suria quod sunt vrina horum assiacentem / 2m vero in dispone nominant

cotticiendiem vrie l' fluxu eius seu diaria vrie / zam vo spem divisio denoiant mo-
dis Cui em contingat vriam cu difficulte
z notabili nocumto semp emitti z inqstite
pauca velud gutta cadens tuc noiat hc
dispo stranguina Cui a plies i die co-
tingat vrina emitti ggratim i qte du-
orum coclearioru l' plus illa tuc istaz
dispom denoiant aliqui dissuria adis
q est divisio l' ptitio vrie in ptes vices
z qtitates hc aut pdca nota qt oia
ab vna z eadem vri pveniat ca si
bene z sbtilit speculando illustrium
auctoz dca intelligat Est a hic ca
viaz vrialiu clausio q si fuit tolis
viaz vrie obstructo vra cxtoto denegat
z hc est dispo que siuria noiat si no
pcalis fuit z q ccpleta ita ut no
nisi parum de aqsitate pvias vrialos
tinfire possit velud guttatiz cxiens
tunc ista est dispo qua stinguria no-
minant strangulat em i. cpmit via
no sm totum s3 in tm ut no nisi paru
de aqste pipam tinsire valeat sicut
accidit hoi cuius guttur in tm cstringit
ut vix ad aeris intrare possit z fuo-
sitat ad extra cpelle / cpelli nisi tm
qm vita pmaneat z sic aq hoi sic
strangulato ut no sp athet aem et
expellet fumu sue nacitati optuos y°
nisi valde modicu ita henti stragvria
videt accide ut no nisi pusillam q-
titate emitet vre pvia stragulata / z
ideo sicut hoi eodmo strangulato qt ut
sp naites valde magna conat intm
aeris eventaturi atrahe z fuosita
expelle / sic sitr accidit hnti stngvria
remanete cstrctois ca ut magno co-
natu in vitat z appetat z credat
intm de vria emitere tn non n pa-
vum z velud guttam emitat / itaqz di-
xunt viri de mote pesullato stinguis
guttatim zcs Cu vo in vijs vrialibus
qt oppilatio si mediam int pdcas tuc
pz q fiet vrie exitus in maiori qntite
z ggratim q fiet in stngvria z nobilit
expellet vra q noo fiet in siuria z ita
aq q dissuria i. dispetita vre emissio e
salubor z no ita mala qm e siuria
iq mct emitit ut e dispo ita venda
sic stngvria cu ipsa no nisi paruz valde
de vria emitat z cu magno noto In-
dissuria vo intm emitit vel illius z cu
cinori nocumto / Semp effctus robtur debet
tatis pductus eorum assitari s3 ca pduc-
tiua siuie est vltiate pone qz vltiate
claudit vias Et ca pductiua stngvrie
est ppinqua illi cu ipsa fe vltiate cla-
udat vias Et3 ca pductiua dissurie no
est eq potens ut ca appuit ego z dissu-
ria q est effctus eius no et ita mala
q erat arguad / Vt a sbtilius ctem-
plando series caz q pducut has
dispones pmitant ipe a sl iste quia
aut via claudit p nota assignd expte
vtutis a expte instri 3o expte organo-
ru vl mebroz / 2o expte dang rei in
vijs invete / 4o p nota qntata vijs
appntibus ppinqs l' remotis / Et pa qd
ca intri intet pt at ei accit debilitas
in vtute vitali q est om aliaz vtuti
phm z fudamtu Cum em debilitat
vital vtus appebus male qmo e z s.
in mlis tuc qnqz tolit denegat vra
ut pz / in sene seu in ethica senectuts
z in marasmodeis dispoibz ca a cali-
tate pvenientibus Meis em cxpime
talit videq auffri vrias z qnqz acu-
tam si ita ut adipam sequat stng-
vria l' dissuria Et si mala qo c z s i
mlis ho effice pot tuc q est opio
tua de mala qne sicca mli cu ad
ipam seqt pnatia qcitas z posita
in hmoribus z c hmiditab corpis q e
accti reddut ab ea Cui go hmorales
me intm fiunt acute hntes tuc
q pm deferent ad vesice collu tam
cito imponut ibi dolem pvitu pugitm
mordicatm inflamatm z vlcatm s3 q
pm pona stitua colli vesice ledit ab
his dolibus tam cito impat expulsive
pone ad expellend tam dolis velud
obm nocitm igit si vna gutta aqsitats
vrial nuc pmo octat collo vesice tuc
fe inmete pq id cu anxete cstringit
collum vesice z expellit illa z ho e
forale stngvrie clarius intellom q hnt
possit Cui a spes male qmo fie vi-
tale vtute debilitet qz ad frate i ten-
sam pphibet debitu mebroz motu z ap-
plica coz ad expelled expellle io in
cgelacone in palisi z in alijs malis q-
nibus fris accit qnqz vriaq cxtoto auffri
qnqz guttati qnqz in maiori qntite emitit
pinctualita z in sma sumi ij. affoz za
affo vi° | dupsmi flatu gnant auditum

At in 2a gctone illius affo^t vi^t ibi Si
sed boreales fuerit tc^s Citr z plane
intelligi pt ut^s no^m in vr^a pueniat
cxpte v^tutis atis motie que frequet
debilitat in sopno pfundo l' subetico at
in litargia l' gtgelacone ut pdon est z
quoq immodata vr^a minu cxatado pna
tine pduat ad ablacom vriandi Et si
fuit sitias intensa aq^sitatem vriale
aciens aut v^tutem motiam nimis debi
litans acide poti dissuria at stragria
ut expdctis ag sit vo hec spes nocu^ti
assignari pt expte debilitat^s eucienti
v^ti n^al. frequter eiz v^tus n^lis epatis
in tm debilitat qd no pt kilu digere
sed retrocedit secorupty ad intestina
z fuit chilosi fluxus / Aut etiam v^tus
epatis discretiua debilitata in tm qd
aq^sitas amassa sanguinea separi no pt
si labit cum sanguine z quoq p poros
z vias angustas pmod' colatorij vapit
i mirach z fit exea asclites / At quoq
z 3o v^tus retentia epis vigorat i gib
bo epis z expulsiua debilitat i gauo
z tuc fit recessus me^a de gauo epis
ad portas z de portis ad mesaraicas z de
mesaraic^s ad coniua intestio^z z fuit sic
diarie dict in dulsitate me^z q
expellunt z acit ex illo denegari vria^z
in totum z est stiria at mpte z est di
ssuria aut vlde pau^s de aq^sitate vria
li transit ad vias vrie z est stranguiria
l' vrine distillao nota / Pot z in de
n^lis v^tus epis gusia chili i massam
humorales debilitari amala gnie cola
z sica in tm elenata ut pea fiet to
supao pos aq^se chili q est m^a vrine
z tuc no emitet vrina z si gsupao^t
minor illa acit dissuria Et si gsupao
maior adhuc illa fiat tuc acit stra
guiria vlde qm spectacomis optimi
sit i intelligendo ma^s huius egritud / 2a vo
pn^l ca noto^z vrie assignat expte in
stri loco aut ipm atem spm q e in
stri v^ti aiali fluiens ad dilatad api
endum z expellend aq^sitatem vriale^z
pro eni vult v^tus t^e natat^s ad dila
tandu canales epis emulgentes venas
renes vritides z vesicam hec eni mbra
ita dilatata recipiut aq^sitate dim vty
gstringit illa mebra z applicat ea ad aq^s
sitatem ut ectius expellat Cu ergo gt
qd spus atis no defert acio z amucha
ad p^edca mebra pz qd nec est actu vria
ndi auferri sic pz in karabito z litar
gia z in cogelacone ut pa tm lt 3o co
lligend Et si cotingit pau^s de spu effu
di ad mebra vrialia z istem spacio^z
ab vria aceta l' retenta esse forte tuc
acit conat^s v^tutis ad expellend z qr
insom no e suffices pp paucitate sua
io acit qd vria quoq priores expellit
z est dissuria z si de spu ati adhuc
minus adueniat mbris vrialibus tuc vlde
facile assigari possint stragiria / gt d spm
pauca q^tit^s effundi ad p^edca mbra i
nitas dispomibz ut i marasmo i febo
coliq^tiis in sudore dyaforetico i vomitibz
z in fluxibus ventis fortibz z pseueia
tibus z mlts z mg^s agude q^ta est d
bilitas mag in mebris pnci^bz z vris
vriandi. az z ho euenire in dolibus ma
gnis z in acutibus l' morbz crisis z tu
gra quia hoc vlde pulcr^s est. At vero
etiam 3a ca no^to^z vriandi s^e pmissa
assignabatur expte organo^z m te^co d hic
pn^l organa .i. mebra vrie q^e^s primi
est ex mq^o tm organ^s pmo conassa pti
sanaria gnat aquosi^s vrial' q pp debi
litate eius discretie z expulsiue ipig
est ca no^to^z vriandi impo gue ca^s sup
dedatum est / 2o vo pt hoc gtingere ex
clausioe gibbi epis z in apione nimia
grani z portas eius mg^o tam mtri
aq^sitas i intestis z fuit fluxus dya
rici z assi ut tollid' est 18a. tm lt 3o
de fluxibus abepe provenientibz z. 16a
tm ca^o de fluxibus omi mo^z / gibbi
d epis clausio fi' pt mltis modis po
ex oppiltoe carnosa nad poro nascente
in via illa / 2o fi' pt ht clausio ab apa
te orto in p^edco gibbo de qbus ambobz
ad clarum abaue^bz adhuc q^tez illustr
bus accipi no pt nec^z bn intei insi
tum anaae^te magna. qd d apa i p^edco
loco natu possit esse sangneu flauz
l' mliu at mixtu qcistis sepe gtinge
pt Colicu d non vlde at rarissie / at
gtrq vale^t ho apa acidis in orificio
gibbi epis meius cogtom venire no pos
bene z distincte nisi cu gradi gicctua
audicio vitat^s adhuc i mota z clau
dunt bn simoes i strys. 6. z gm to^z
ro tegi lt de signis cogtionu egrum
intio^z mebro^z z in illo tpe c^o / No
appenda vo tc^s z sut simoes pncipis

2a primi t[ract]. c[apitul]o aureo de accidentibus i[n] sig-
nibus. Causas vero signorum significancia apa-
tum bruten prurubiudi[n]e faciei et aliarum
partium p[ro]p[ter] magnam velocitatem et freq[ue]nter p[ro]
quantitatem sub furcula spatule dextre in
loco ubi appodiat gibbum epatis preceptam
positam cum amaritudine oris durante colica
p[ro]tussim siccam p[ro]dolorem gravativum et tensivum
appatebat usque in fine descendentes p[ro]pter
quiam gelusam vel p[ro]portionalem de colica per
colorem urine rubeum at opparum cum grossitu-
dine sicut in apate sanguineo. at p[ro]unam
croceam vel igneam in apate colico et pre
liqua pretiria signa q[ue] reducunt adista /

/ 3o vero possunt opilari per epar et gibbum
eius ante flita ut in pluribus dum a-
citia et freq[ue]nter est / mi[nu]s de raro a sanie.
et adhuc rarius acolita m[ini]ma / q[ue] oppila[ti]o-
nes complete dum fiunt erunt casurie:
non complete vero erunt cum dissurie et stran-
guirie ut exposuimus ac / 2m vero possunt
organum vel membrum urinativum est vena ac
emulgens dextra vel sinistra q[ue] oppilata
vel apata at debilitata in virtute sua at-
tractiva p[ro]q[uo]m min[us] attrahit ab epate p[ro]modum emul-
gendi et io emulgentes vene dicte sunt
q[uo]niam notam sperum notorum urine om-
nium p[ro]dorum possunt esse ce p[ro]p[ter] sit de
epate dictum est / 3m vero membrum urinativum
q[uo]d est organum ultimate p[ro]fectum urine est ren
utrique cuius notum mitti assignari per / 4m ex
parte debiliter attrahendi aq[uo]sitate ab epate
et cog[nosci]t quia tunc multiplicata aquositate in
epate ex compressione ypocundrij dextri et con-
volucione ad dextrum latus vel adam vel p[ro]
sentit in regione epatis motus gurgulacionis
ex fractione aquositatis in epate existente / 2o
et possunt renibus accidit notum male complexionis calide
nobiliter intense propter quod fit vehemens atra-
ctio ab epate et venis et quia renum compen-
tiva virtus debilitata est et non potest tunc con-
tineri q[uonia]m attrahit tunc mitti urine effusio
que subtilis aquosa et cruda est elemento
aq[ue] in substantia et colore similima ut aq[ua] in dia-
betica passione et hec est intitulando urine q[uam]
plurimi sapientum denoiant rota molen-
dini sicut enim rotam videmus aquam mittam
attrahere et eandem expellere ita et in hac
egritudine contingit. Cum autem intus species male complexionis
calide et sicce invalescat ut consumat aq[uo]-
sitas fere totum tunc accidit suria. Si autem
consumpto fiat minor accidet stranguria et si
fiat media inter illas accidet dissuria

/ 3o possunt noceri per actus urinandi ex oppila[ti]o-
rum que multiplex potest esse at enim est
sanies ab eruptionibus in pectore et in epate
factis et expulsa ad renes et ibi fixa permanens
cambit oppilatione per et hec sanies in reni-
bus congregari ab ulceribus factis in eis in cuius
cognitionem preveniunt p[ro]forte commixtionem saniei cum
aq[uo]sitate urinali ut residente urina ad hunc
longo tempore in urinali sanies ordo segregetur
ab ea immo permaneat commixta eo q[uod] vero co-
gnitum est. Cum enim cum aq[uo]sitate aliqua
commisceat terrea et grossa per longo tempore et
premotas vias utique sit fluente fortis
et magna fit utriusque commixtio et hoc accidit
in epate et renibus ut manifestum est igitur /

Aut 2o erit hec oppila[ti]o p[ro]veniens a multi-
tudine arenularum que genite sunt in re-
nis ut in febribus in certius et acutis et in
corporibus male complexionis calide in eorum sine ut patet
in lepra in qua maxime aduste sunt cum sanie
in gravitate venarum existunt manens vel arenas
ut collig[itur] est 2a primi ca[pitul]o de substantia urine
et 3a ei· tr. 3o ca[pitul]o de lepra et signis

/ 3o possunt oppilari possunt renes a lapide
magno in gravitate eorum ... colatorum
inveniente et cog[nosci]t hoc p[ro]fixionem doloris q[ua]si
sitis clavo in loco ubi suspenduntur renes
in latere spondilum posteriorum iuxta ylia
Cum ergo lapis esse contingit magnum ita ut
claudat viam totam accidit suria. et si ad-
huc maior erit lapis 2o fit stranguria

/ 4o itum opilari possunt renes ab apate in
eorum substantia vel pariete colatorum eveniente
et accidet inter nocumentorum urine di-
versitatem 2m diversitate maioris clausionis
at minoris ut iam dictum est / 4m vero me-
brum urinativum est utique porus urinatus
ex cuius q[uo]d nocumento omnes facile intelligere
potest diversitatem nocumentorum eveniendi in urina-
ndo. q[uonia]m enim species male complexionis in illis ex [et in m[embr]is]
tellentur aucta potest ledere actum urinandi· s[cilicet]
auferendo diminuendo et corrupendo propter quod
q[uonia]m mala dispositio aucta deicit actum
ipse virtutis aff[icit]. 2a contra 31o. Sicut et
apa eveniens in istis membris potest esse causa
faciendi suriam complete opilando vias
~~urinandi~~ urinae q[uo]d opilari ab apate est
valde facile propter quod hec membra valde
exigua sunt et angustorum meatuum quod
p[ro]pria in ea et exiguum apa leviter opilat
potest. Et sicut dictum est de apatibus in
epate evenientibus et demum p[ro]pinque accidere
possunt nota in urinando super declarata. Ita

Magis credend' est oppitom pueniente ipsis
poris et mrenibus posse face' suriā dissu-
riam et strāguiriā · et tu intelle illud eo
mō quo de epate sup dcm̄ est. Attende
tn̄ qd' si apa tam in epe qi mrenibg erit
genitibus et ~~renib~~ vritidibg fuit nitiaz
.at sicut porus eneiens mill' vijs amēo
vijs auctorꝝ de eis michi sciptum est et
accipiend' ab eis in signis et in mō cūomis
et adhuc mig i venit ad autētice sc-
ptum de oppitonibg pueientibg a sanie
in poris vritidibus gteta // Ym vō me-
brum vriatm̄ est ipa vesica q est vas
vre vceptm̄ pforamīa duo inventa in
fundo eius in dex et sinistra pte · tiant
em̄ ꝯme ptes infiores porꝝ vritido-
rum in sbām vesice et effundit aq̄-
situtem pforame · nō obuias pdcō loco
ad quē tiat extimitas vritidoꝝ sed p
ad foramen distans apdco. Recepta
igit vria in gravitate vesice ipa i hoie
erecto colli in i fiori pte l' collo eius
tunc tu inferat aliquale nocu^tu et quiqz
nitm in collo vesice qi est mebrꝝ nobile
sensibile sive igit pp intitudiez quātā
do at extendedo ledendo · sive pp acui-
tatem aqua non euatuat vria pp sal-
sedinem suam pp qi pcepto noc^to illo in
surgat expulsiā virtus et movet vl' tō
trahit de cunsen^a adtentꝝ lactos
vl' vilos colli vesice et tuc si vehem'
gstctum pmaneat denegat vria ex toto
et est suriā · si a' mig gstingat licet ad
huc vehē gstingat tuc fit exitus vre
pmodum stillant' gutte et est stragui
via · Si a' adhuc mig vehe' gstingat
fiet dissuria ut sup demostratū est
Si aut gtingat ab aliqua cāꝝ ita dila
tari de intus ad ex vesice collum · tuc
accidat gtinuus exitus vrie qui si
contingat a mala ghe nili laxante et
mollificate collum vesice et phnte-
atem spm̄ erit egtudo q̄ palisis colli
vesice nuncupat · het in suma sut mbra
vrialia et pes dvise nocꝝ atm̄ i actu
l' aptitu vriandi ex varijs sinis sapie-
tum hinc in colletm̄ et maxie s' sinis
a i 18° et 19° ziri stabilite volo et
hos sinones satisfactu esse ad sciendu
spes nocꝝ in vriando gtingetiu ab egri-
tudinibus mebrꝝ q̄ pcolligatiā nocē
pnt mebris vrialibus · sup vm̄ appuit
horum sufficiacā diligē granti vbi

Declaratum fuit nocu abscisionis vre in
trarabito in litargia et in congelatoe gti-
gens · ome em̄ mebrꝝ qi ht colligatiā
i mediata l' pessenoa dcm̄ l' in 3° si
fuit nobile nocitū Nocu^tu sun gtrare pt
omnibus quiqz mebris vriatis sive p sim-
plicem gdolentiam l' p gpānem absolu-
tam intelligat hoc ita ut michi rile l'
sibi pportionatū gicet mebr vrie ab
alienis mebrs sive alia mebra noceat
alijs vijs p gpassiom nō absoluta ut
gicando aliq mle l' vaporeu mebs
vrialibus nocitm̄ qi fcale intel pt spe-
culati in theoria scie medicie que oino
necessaria est et c. de mala gxioe f.
et h. cēb' cū timoe' capitis et aliorꝝ mebrꝝ

Accidencia nunc plura et vi diffi-
cilia et hc nobili in appuint quorꝝ
vi ea q fr semoni et venda ma-
gis brevi litteratura declabo · cu i ttibg nō
solum nito studio gtemplant declandis
ymo acuratissima gteplacoe pcedendu
esset primū qd' horum atm̄ qi e om alio-
rum radix et origo et mala gº cervi f
et h · ump tu a suo tēpamēto elongato
magis paugtu hutꝝ qi frigꝝ · et accit
ei ut pp spam hu^te acer^o nuce gicata
et ilius sbācia pdcōꝝ mollior fcā ingstās
reddita sit pp qi et vtus sustētatia ad-
huc si fortis erit impotes et admebra
quietadu ymo et admoned ea ad dm̄sas
dvas pones optimas pp qi vtus gtiāz
moueat et mouē teptet mebra ad aliq
dm̄ pones mebra laxata et fc lubrica
fcā nō obediut motui virtute gpledo
ymo decidut ab illo at quia ponde et
gtuitate nub' moueat ad opposita dm̄s
pones ut ad sursum et deorsum. Aut
quia spaciu qd in motu descrbē debet
mebrꝝ nō gplete descrbit ymo intse-
catur pp qi vtus itū erigit mebrꝝ et
itū mebrꝝ nō obedit ei qr ittū sbseq
timor exparilite pon^e vtutis admo-
nendu et exparili^te resisten^a mebri
admotū illum pp qi nō est mirable si
vivo isto timor capitis appꝝ q' si diliget
grabit mtu senior est i q^m ag motus
tremulo capitis ad sursum in deorsum
at quiqz de dextro ad sinistrꝝ · Si itaqz
het mala gº in mebro tale pon^e q^m
est term et inpli^o organico motu et suste-
tacois valut aug^ta et tuc existima
q^m senior potit si het disspo in mebris

vt sinist' bchy
Ite palisis digitti
medij eiqd bchy
et stupor i eod
brachio

Timoris pon^e in brachiis et in manibus et adhuc fortius tamen hoc notum eveniet in etate minori resistente propter quod timor in senibus medicatione non sanatur. 2a ratio cum de timore. 2m principale accidens est brachii sinistri timor quantitas eius acer et impotentia huius membri ad motus et ad sustentationem gentes. Cuius quidem causa et iudicium quantum sit cum hiis que dicta sunt de dispositione cerebri. 3m principale accidens et palisis immotum medio digiti eiusdem brachii. Et quidem causa nota est intellectum ortum nervorum per quos movetur et sustentantur digiti manus qui originem contrahunt a 7a spondili colli usque ad 1m earum et ipse propter oppilationem quantitate nervo illi vel ramis nervorum quibus sit motus et sustentatio in medio digito manus propter quod dispositio colli est quoniam hec dispositio seva et maliciosa ac verenda annunciari debeat. Est ei dispositio membri principalis et eorum quoniam serviunt ei servitute latoria scilicet nervorum et nuche et est mala quo f. et h. // 3o est pruciens amicta mea 12o licet sit morbus abbruente que est pauce actum et tamen fixus et in etate primi senii, 4o hec dispositio est male sicfinis ostensia timor ei et palisis et stupor sit initiata ac appo^e aut epi^e ac situs equm quoniam omnia verende sunt. 4m principale accidens est stupor quedam vel obdormitatio vero meo appris in brachio predicto cum in ipso sit morus oppilatione viarum transitus spiritus sensibilis et motus qui arguit maiorem oppilationem nervorum fixam et ad nervos fluentem vel eorum origines et si hec materia ut videre timendum est multiplicabitur nervorum et si oppilationem faciet completa erit appo^a si incompleta erit epi^a Si aut materia fluxibilior fiunt et vacue ad sui exspirationem in situatum predicte nuche prima vel in eius origine vetera faciet palisim vero et si contigit materia illa grossiore partem correcte et ad nervos vel musculos faciet acutum de pelli tunc faciet tortionis tortura. Unde ex hiis omnibus grande est quanta sit huius rei difficultas in sanando et cognoscendo eam et adhuc maior in ratione huius dispositionis extot et tantis accidentibus complicata propter quod in principio curatione non solum subtilis procedendum est sed solicite minime et quantum et standum ut iam sequitur.

Primo itaque vir iste caveatur et locum eligit nobilem talis et civitatis naturalis item ac artificialem spatium. Camera eius apposita habeat meridionale ac orientale tabulatum quoniam undique diligenter spatia et non in intrinet sed item locum antiquum edificiam lapidea nec testudinales involutiones et aliqua nobiliter elevatum sit ubi sepe fiat ignis odoriferis lauri iuniperi cum abiete salicis et similium vero. Et cum eius diligenter muniatur confluet et cohopertu et filis de dorso vaiorum ac vulpinis yemali tempore aut saltem pellibus agnelinis nigris ac pellibus martirum et sibi situs et locum illum sepe suffumiget cum rasina pini abietis colofonia storace calamita galia muscata et sticibus De motu vero et quiete eius dico natum est ut quiescat et motus et exercicia sibi abscondat. Motus et in fiorum pon pot magis in fluxum ad ac et motus capitis separat magis ut fluat ad fundum partibus cerebri ad origines nervorum et ego propter quod et frequens exercitium scribendi et legendi et ipse habeat minutas et vociferandi et monandi cum omnino effugere debet sed et ut plurimum quiescat tam ex parte corporis quam ex parte anime quiete celebrando // De sompno et eius dico quod cum magna cautela pravum ac a longa dormitione et profunda per quam augetur humiditas acquirit in cerebro quod declarant venatissimi post dormitionem evenientes. Unde non est ei abscidendum tempus gentis dormitionis scilicet spacium vi vel vii horarum sed in capiendo vel interrumpendo tempus id et non continuando procedat meo et caveat a resupina dormitione et caput nobiliter elevatum teneat et super dextram parte ut plurimum iaceat et dormiat et non ac partem videre sunt sinistra. quod ac vigilandi tempus aptissimum habeat ei notum est intelligentibus id quod proveniat ex vi^a sicut enim sompnus humectat cor^a ita vi^e exiccat ea 2a principalium. Quod vero dixi sit de accidentibus anime iam apparet quoniam si cor eius paratus melius predictum statim esset quoniam sit gaudet ei cuiusque accidentibus subito et forti motu taliter inductum sicut esset timor ac ac iracundia et meditatio non fortis de re suspecta et verenda / Motus vero per quos confundat materia modo multo ut tristicia et angustia et consimilia dictant / De 4a vero re dico quod modus accipiendi cibos et potus observetur cum istis regulis prima quod nunquam comedat absque. 2m ut post primam transeant hore x. a saltem vi. cum cogubui et meo tardius digestionis nobilem. 3a 2a est quod ~~[illegible]~~ nunquam comedat nisi vero appetitu in etate ipsum ad illud. 3a 2a est quod accipiat cibum suum

Optima masticare precedente / Ca 4a est qui non utatur cibis presertim duris et grossioribus / 5a est qui non accipiat cibi et potus quantitatem producentem adextensionem et gravitatem stomachi / 6a est qui accipiat cibum post alium melancolicum virtuti convexum et maxime cerebrali ut infra dicetur / Multa que non nati amplius contemplari est et utilius pertinendo primo quod omnia cibaria ipsius meliora sunt melancolia quam sint. etiam nam potentia lapsus predictus predicti corrigetur melius quam per cibaria pure cibalia talia enim non absondunt egnes nisi in quantum fortificant virtutem sed non pura cum quantum quasi magis mutes magis ledes / pure vero mediocre vehementer alterando virtutem et etatem debilis resistentie magis debilitaret quam reducerent et presertim si frequenter et multum alterantes administraret sicut omnino hoc quod simone ipso affirmo 2o sed multum et repente quod evaret calafacere et Cibaria vero in quantum operando aromatica virtutem fortificant et latet in eis virtus melancolis convenit lapsum et que mali ipsius electiora sunt et convenientiora ei / propter quod nam est ut panis quo vescitur iste vir duplum sal et fermenti recipiat respectu communis panis aut saltem si non velis mittere salem et fermentum fiat eius panis parum adulti furfuraceus bene coctus recens duorum dierum aut trium adplus. Carnes vero convenientes ei sunt velud carnes vituli parum adulti magis quam lactantium et capriti De silvestribus quod velud gazelli et leporum Caro vero agni castrati cuniculorum et domestici porci dicti decent et in summa omnium silvestrium carnes domesticis comparatis meliores sunt / silvestres enim carnes meliores existunt et sanguinis genitis paucas superfluitates habent supertes 3o almansoris capitulo 32o De volatilibus vero conveniunt ei carnes pullorum adultorum galliarum caponum anates vero et anseruli dittant abusu suo nisi raro et assate magis quam elixe et presertim in corporibus coquantur ~~radice~~ radix andacothe aut folia eius Caro vero columborum ei valde conveniens est et presertim stlurnum in rivibus degentium aut turtures aut muros hirundinum licet calitate et siccitate sint aliquantulum pauca habentes conveniens est Caro vero volatilium silvestrium minutorum et presertim in rubis degentium est valde laudatissima. Caro vero perdicum coturnicum et starne sunt valde convenientes ponuntur enim laudabiliores inter carnes silvestrium volatilium 3o almansoris capitulo 23o Sicut et caro fasianorum est ei conveniens multum enim est vicina nature perdicum et melior carne pullorum omnium 3o canonis capitulo proprio alia vero quorum carnes humide vel viscose aut mucilaginose et presertim aquatice omnes dittant Carnes vero omnes meliores sunt assate quam elixe Elixe vero si frequenter accipiatur coquatur semper cum radice aut foliis andachoche rorismarini et salvie mente sisimbrii et serpilli et similium quorum virtus calida et siccitate sua et aromaticitate cerebralis et nervosa propter quod et sticados ruta acorus calamentum pulegium metastrum et gariofilata quam quidem vocant sanamunda valde convenientia sunt ei in cibis cocta si pacientes non abhorrerent ea propter sapores et odores eorum Carnes vero salite et condite cum aromatibus et confinate in venebus aliud optime sunt ei / De piscibus vero evitet in summa omnes et presertim recentes pinguiores molles mucilaginosi sicut anguille tenuce et sites et cancri Contra vero et variolo et alii duri consimiliter qui civitates et fontes et fluvios laudantur ei si solidas carnes habuerint et presertim cum oleo frixi et cum speciebus herbis condite et comeste Pisces vero saliti solidi conveniunt ei. propter quod et lac et lacticiniorum cibi dittant presertim colestra lac crudum et coagulatum Recocta quod quam melior et minor frigiditas ponens que lactis concedit presertim tempore caloris Caseum vero salitum et presertim post cibum concede parum Ova vero omnino modo preparationis sunt ei convenientia et presertim cum oleo et predictis plantis preparata et cum oleo olivarum bene cocta et frixa //

Legumum vero usus abscindendus est / gratia cibationis sed cicera rubea cum serpillo salvia et rore marino cocta et oleo condita convenientia sunt ei Risum etiam et eius usus laudabilis est / similiter et panicum competit ei ne timeatur eius levis frigiditas que est in primo gradu / est enim siccitas eius in 2o et parum nutrit et propter suam levitatem gravidiginis et siccitatis et quia provocat urinam conveniens est Alia vero genera legumum non placent De oleribus quod in melancolibus iam sermo tractum est Dictis quod quibus vestimentum in cibis omnino effugiat usum sicut spinachie lactuce endivie portulace cucurbite atriplices bletarum nisi ista accipiantur raro et condiantur cum herbis calidis speciebus Sicut et fructus omnes pomorum f et h. dittat salvie in multo usu ut cerasa pepones citrulli angurie //

Poma psica z citia dulcibus parum z raro
accipiat fructus vero pomorum tali quantitati z
diversitati convenientes sunt ei ut ficus amigdale
avellane recentes z sicce granata pinii pistace
si non reperit nucleum in isto. granata etiam pinii no-
cent isto 13ª z 11 cap° de nocentibus isto vue
vero dicte pensiles z non pensiles ei conven-
tes sunt fructus vero acri acetosi z immunde
molles dictant. De his vero quibus conditur ci-
baria non placet mihi butirum oleum oliva-
rum z olivarum nucum sunt ei utilia z oleum
z amigdalarum d. De conditis vero optime sunt
ei olive condite z rape condite z napi
z banae condite. De his vero quibus sapori-
zant cibos in summa omnia ~~acre acetosa~~
acetosa dictant salte mitto usu. Ac nisi
condiatur cum speciebus ut aceti cum salvia
rore marino menta serpillo dauco cinamomo
nuce muscata z specie cum ex tali sapores fiunt
cum melle quam mel melius est zuccarum.
Agresta vero z specie condita cum sale in ea bu-
lito sed quod limones conditi ei laudantur. Re-
centes vero limones citriguli z granata
non placet mihi nisi condiant modo dicto //
Aromata vero convenientia ei sunt vero ciamomum ///
maius z minus. cardamomum utrumque heil co-
gubange galanga ʒ ʒ. nux muscata z vestis
eius z confectiones. Crocus vero z sticados z
calamentum z pulegium non labatur ame-
mona in cibariis eius aliter quam condita. De
potu eius pertractando primo quod communis modus
omnium fere medicorum intendit ad abstinentiam
vini eligendum z exhibent ydromel z diu-
sa convenientis condimenta de quorum numero fuit quod
mihi attulit experientia cotidiana potus me-
lior est vel ℞ aque fontalis diaphane
elongate a fetore limositate z specie cum
alveus est lapideus in qua pura quantitas
~~aque~~ piscium ranarum z aliorum animalium in-
veniunt lb 24. acori sticados arab cina-
momi electi heilbauge piperis al. an. ʒ 1.
coquitur omnia in lapideo vel stagnato va-
se usque ad consumptionem 3ᵉ partis aque deinde
colantur sine expressione z colature perfecte
apponatur mellis lb 1 s. z iterum coquantur semper
abiciendo spumam usque ad consumptionem 3ᵉ partis
hoc in post colaturam illam reponet in va-
se vitreo bene coopertum z eo utatur. z si
perciperet convenientis usu statim magna tunc
augmentetur 3ª pars aque decoctionis prime
z si aqua predicta de cisterna esset melior fit
Ego item sic addo quod licet iste potus ab
omnibus sit laudatus non vitupero usum vini

Rubei diaffani cretici parciferi z non fuo-
si argumentum enim sumptum a natali complexione que
calida est a consuetudine a beatate quam materia est
a debilitate virtutis quam potius parata est
eadem quod solenari movet me ad concedendum
vinum cum hoc z quod substantia eius cum habet virtute
partis corticalis z granorum uve tollit a bea
penetrabilitas z levis fumositas cum
aptabilite ad animam virtute fortificando
z non ledendo fumos fumositate ac disso-
lucione mediante erit ei fortassis convenior quod
predictus potus quod totum item patet experientia veri-
ficatum tunc enim ego tale vinum et concesse-
rim non vidi convenientis usu nocumentum ymo iu-
vamentum Si enim debuisset in anne notum
principalis apparuisset in capite eius z tre-
more iam dicto quod nequaquam percepit. ipse
enim nobiliter gualuit ex illo tremore z le-
ni quadam obdormicione brachii z lassitudinis
eius. Demo de regendi istum virum per
materiales applicationes providendum esset. vii
intencionibus infra scriptis. Prima est utilis
cura totius corporis. 2ª est materie pe-
ccantis diversio. 3ª est in parum iniussitu-
dinaria eradicacio. 4ª est virtutis eius
rectificacio. 4ª est materie ad vias opposi-
tas diversio. 6ª est capitis confortacio et
curatio materie predicte que in venitur in
eo. 7ª z ultima est brachii z aliorum
membrorum curatio z prima curatio in parali-
sim ad quam maxime promptus est De
dolore capitis a materia mixta

Nobilis vir Jacobus de roma mo-
lestatur dolore capitis a materia flecmatica co-
mixta cum colera dominante materia flecmatica sed colera
ita tamen quod non denominatur colera vitellina hoc
quod materia facit complexione in cerebro ipsius pessima
z precipue per colligacionem stomachi ad caput ipso
enim eius multiplicat flegma mucilagio-
sa quam evaporat ad cerebrum eius z item ead-
em materia commiscetur cum chilo ac refrangit
ipsum in glutibus suis. Non sanguis reddit a
flegmate nobilitatis alterutrum causa igitur hec
aliqui evaporacionis capiti fert ad organa
auditus z ibi facit sonitus continuos
quamvis vero paucitas certe in ipsa dolores efficit
extensivos in eis z si tales vapor spiritui
visibili commisceatur quandoque facit ei ymma-
ginaciones z illusiones in visu. Amplius
si contingat has materias infimas partias
venas z nervos deferri motus non raro
saltuosos extensivos z contractivos in cruribus
facit apparere vim oportet quod istis disposicionibus

Provideat cu his q prohibent flacis illi mitti ī usto z capite cu cibis z cutibus optimis ut mie scit. Pim vero h' vir e vitat omēs cibos z potus actu z pot flicos velud est panis azim. pisces ... antiq z molles carnes blata ... nactia z ... q no accipiat nisi i raro vsu. Dittat z vsum lactis z lacticini omniu cibor z pastilliu z mitem vsui fructuu fridor z ... in quibus no est pot modificationis velud in cerasis ... auellanas molles pira ingrata poma mollia z alios fructus sit actu z pot ... vinu vino z dittat mite aq fre potu si plias l' vino qmixte bibat vinu ru l' al' no vide grossum clarum acuto ... vositate ... z no acuitate ut sit vide bruscum at ponticu vlt ... accipiat cibaria ora ad libitu suu. De melibus q in sibi gen qsibo primu est q ipe acc' vna ... pillis ... fine vi dierum imediate an cena z vna alia acc' p hom. i. l. n. pq cena z ita maidne sua vtat intenc involucronis ab illa q sut pq cena z ego ... ... z ca z nona mez ... affugiat sut aut pille iste. Rc agarici ela. ʒ. i. turbit pul pulpe colo de an ... forment pille cu suco rosi. Pomi ʒ ... instrm p... est q vtat hac gfectoe de qua acc' imete an prdiu rotulam vna z sitr an cena excepta die qua accipit pilla an cena z bibat post ipam modicu vini albi vsq ad tciam ptem ciati z faciet h' vsq ad modie ... cuiq despicio Rc specierum elect deligno aloes specierum diambre an ʒ. i. ... decoct ʒ. v. z cu aq melisse fiat gfectio in rotul duar dragmar ... instrm c q ter in ... hos an prdiu masticet vnam ... pillis ... ptem hore Rc dragg ... ela ʒ. p. ... staphisagie ... an ʒ. p. dissoluat cu modico aceti z ... dissolucom eius incorpet cu pluribus z fiant pille admod auellane z ... in pixide sita cu modico p... ... instrm c q iste vir accipiat purgacoe ... decio die mensis septembris vsq ad xx ei

Et sitr in mense aplis fuco ... hoc mod Rc. p. cochiar. p. auricas an. ʒ. p. reformat pille vi cu su. de sticados z accipiat eas in aurora z donat p hom pq assupcom ear z tardet cibos pq phos vi. Pq q istud moratus se qsti die accipiat hoc digtum Rc su accgti ʒ. p. su. de sticados ʒ. i. aq aq melisse z violar an ʒ. i. Misce ip ... in aurora vij diebus ... si ... assupcois hq digti ... no esset lubars tuc ... die accipiat vna de pillis ... ipo ... Qua no ... die imete accipiat has pillas Rc. p. de scola cochiar ... gta an ʒ. i. forment pille vi cu suco rosi z accipiant hora dui de moratiuo z obseruetur gdines qr ... ipm dcta sunt Et sitr cu eisdem mels purget in vere ... in ... admgat ʒ. i. aq ... z loco pillar de yera gta ponat ʒ. i. pillar ... dar qualis aut obseruet oia que scripta sunt etc. De mala gxide ca etc.

sit renu z fixione doloru i ipo dilib renu et aliquando i ... pudibundi z mictu arenular

Nuper obtulit in casu dispom q qd dato q ne no sit vide vendas tu i posteror satis diffi lia ... minat Et ei nobilis vir ser. franciscus de nordis molestie dole spie z ... i loco spondilum renu cu q' qd dole pseuerat mictus vrinas ... trubos z muccos flicos mitas arenulis minut z grossis i desinet qmixtos z lig p gtiam euacom har supfluitu corpq allemiat tu dispo ista minat eidem euentu lapidis z gfirmacom eius i renibus suis z fortassis iam lapis ille genitus est lz ex signis no appeat ipm esse masificatu. ... vrina arenosa signat lapidem q gsolidat at q gsolidando pcedit at qui resoluit ... prima suma ... Si go iam lapis gsolidatus ... at est ... ut gsoldetur iam appet difficilis dispom Si q lapis ille resoluit i. comminuit non tu desiit ... suspicio eo quia iam in renu in vno isto ... quar alig sut ... gdudentes aptitne gfirmacois lapidis in renibus eius. Alie no sut ... adhoc Et eam virist licet agnoe sanguineus ... ut facile ... ipm appe sit. tu ht renes ... adme

d. 18a. 3i. ca° 60 Laudat̃ e lac caprin
post sedecim e sex lactis e recocta tn
bona sit ei Colostra vo oia dittantur
aut saltem in rarissimo usu accipia d
nisi fuit exduabq speciebus sedcus con
fecta. De condimentis vo melius est olm
de oliuis maturis qz butirz Ois usus
casei dittatr ppm cuia lapide in renibq
gnat maliu e est cã oppilois viarum
e in visceribus mezs Si d indicando a
consue ne possit abi eid ocedi caseus
tnc eligat ille qui est etatis unius
ani hns odorem suaue satis nobile
salsedine puatq uttam corruptioz putre
dinale inpetibus eiq hns e i sba fra
gibilis ita ut cu incidit exclusa sit ab
eo viscositas. Ÿmo d usus eius an
cibum abhorreri det. De conditis lau
dant oliue odite e napi e rape co
dite e secacul. oditu e citonia odita
post cibum assupta e nuces odite
in hoc cau sut laudabiles e zucrm ross
zucrm vio zucrm ross recens e zz oditu
e sitia. De saporibus landat ei ace
tum e succq citrangulozs e spc limo
nu in quo fere magna intencio curois
eius sustetari pt. ŏimi gnatozs mu
zorum e sibi laudari debet pp puoca
tom e apcom qz ht. Agste vo usus
oio dittat. De arobus laudabilibq
est usus cinamoi electi. aristo pipis no
ti inmitta qte zinzib bzanu cu p
vocate sui seme leuistici ameos
sem rute spe e croci e sitia arom
quoz bene tn exigua qtitas i ci
barijs est ponda. De potu d eius
eligatr vim colore albu l sb rubim
sapore mediocre noo pontiu l acre
sbe tenue e diafanu odore nobile
arotica vioscitate sua no vide aquum
sed melius est ut declinet ad aliqta
ponias qz adebilitate Si tn ste vim
no possit hri si fuosum ut e illius
prie cosuetudo tnc fragenda est eius
fuositas ~~quat~~ omixtioe aque fonts
elcã q sit aeri e celo detectus apla
tis putredis e intrinc ranarz omundatq
e sit sba eius diaffana corpusculis e
superfluis expurgata e si ctis nabe
hri non possit cribret parena d fiat
eius coccio e cz e sit aq coccois e
separatis oim ciborum eius mesura d
eius cum eo cmiscenda sit 3a vl 4a

ps ipius 2m mensuram discretozs moral
actus e no solius appetitus. Pro regie
vo melim ita pcededu est Modq em
regis eius sustetat vi intencoibq. pa
qdem est abscinde mat gnois lapidu
e arenulaz in renibq. 2a est phibico
gnois lapis ama que iam i corpe in
venit ea ggenita. 3a est rectifica° l
digo mi talium. 4a est eradicatia ipa
rum educao. 5a est lapis omminucio
fraco e educo si iam fuit genitus
d saltem i mum indifica° ab arenulis
meis in ucbs. 6a est sedare acciña
ad lapidem e ad arenulas ona dnist
am intencoibq vi. sustetat regim no so
lum curois. Haz dispoiu qn ia eue
nerint s e psuacoms anoua recidi
uacone l euetu huius egrit psi q ciata
fuit Et oms isti sut finoes pncipis
18a. 3n ca° 60 dn ingt Intenciões qde
quas me° in cura lapis intendit sut vi
pa est abscisio mei eius suple psq qm
iam genita fuit. 2a est phibico gnois
mei cu ablasione ce. s. gnatie ipars
mezs. 3a est rectifica°. l. digo mei. 4a
est indifica°. l. eua° mei ia genite. 5a
est omminu° ipius. s. lapis e fraco eiq
e opssio e expulsio eiq e eradi° eius a
suo suspensorio cu me18 q id efficiunt. s.
cu omminutis fractis e opressis dm
eius extio suple opleta e sbtilia° in
ipo. l. minuco i ipo. s. lapide fcto pre
dctis me18. Aliu e subtilia° in ipo. s. re
gine adminstradi me18 successiue dentes
eum ordie. l. cu ordiata applicacoe unig
me° que altum pcede det e id sq
regim ordinate pcedens oplet cu pro
catis me18 dm cu omminutis. 3o cu fra
ctis lapis. 4o cu opssiuis e expulsiuis
5o e ultimo cu extis ipius suple to
talit. Pma inten° oppet pea que mat
fluam apta otuti in lapide l arenula
educunt. dm cum his que calide inten
sam ipoz cum ad opamtu reducit sent
pa hoz opletur penana inam flita
inmortatũ de quozs vno est hoc me°
pin. R elecs indi. e m. agarcs elci. e
.i. ʒʒ q v. incorpent sil e det impotu
cu modico vini albi sbtilis arotici e tur
det post id comestio phos vi in quars
5ta accipiat ciatu .i. aq ordei tale
facte cu zucro albo Et si quis deside
ret me° delectabiliue illo tnc R dia

fumicomis ʒ. ii. turbit ela ʒ. i. l. s. ʒʒ. s
vi. sal indi ʒ. i. l. misce et det in potu
cum aq decoct gnor milii sol conata
et calefita ut prius dictum est / 2m vero
adhuc delicatius et lenius illo esse pt
hoc R turbit ela ʒ. i. s. kmo ʒ. i. dia
gridii ʒ. vi. sal indi ʒ. iiii ʒʒ. ʒ. s. amis
dauci mastic an ʒ in pendias ʒ. i.
zuc. ʒ. s. infundat aia in ʒ. iii aq
apii l milii solis at capi ve et to det
in potu cu diligenti colatura et expressione
ita q sola virtus me suscipiat et no
sba et obsmet post ipius assuptionem
ea que dicta sunt in primo inducatio Et
si appet mag aliquid nobilit esse san
gui commixtam bonum esset pdictis inno
vatis padministrari flomina eo q vtis
eua° ptre semp precede debet tpore
canonica / Si vero medicus perpet mag i
eliminari ad stom pnauseam et sig sup
dicta tunc dens esset vomitu puocare et
ppe cum hoc vomitu levi R aq decoc
tois semi raphani l carnositat eius
ʒ. iii sii. ace s. ʒ. i. s. det h° to te
pidum et post illud phom digitu ipo
nat ori titilando vsq pnim men et p
uocabit vomitus q multa affert iuua° i
pficiendo gnoem mat et in absciendo mat
genita et malleuando ines vn 18a zu
ca° attato / Et de pfuitie gnois s. lapis
est vomitus pq cibu et multus vsus eius
ipe em expellit supflui tes gsitas pva
dicta vie cuius motu et adines et fiat
latus venti vacuu et indom / Ad huc et
2° ht inten° opletum padministracoe
clisteri et ppe lenienau lenifica°
eu est plima allemiacoz faciens clistere
tu no det esse ualde acutu nec multa
debet exeospom qsitas que venes
comprimat et aguet et p hanc mta
sapientes mag eligut suppom q cliste
eo quia suppom no pueit adgnand
mtestia et sint simocs d. attato loco
dum ingt Et si fuit ostrio maior
mie tue de vomibus rebus erit oche
feres cu supposito at clisti no mag
q coharcet et dolem faciat ymo suppm
est acuabilius m et inlenificacoe gde
ne e alleuiaco plima et sedaco do
loris / 3m ingenium euandi mat et di
uiendi eam esse pt admistrado di
uers incipiendo pd allemoribz sic e vsq
liqr sem cum fror indispone cala

Et vsus spagi l aq eius et feni recent
et flor eius deinde pcedendo ad fortiora
sicut est apium feniculi dauci sem
milii sol leuistici et apium silue Et
vltimo descendedo ad ea q eletme
fortiora sunt et plura pprietate operantia
sicut ca ve. scolop polim motanum vsus
phistricoz. sem raphani vge pastoris et
silia sicut est cinis vit tobusti. cinis
leporis et caude tenula sangs yrci ppa
tus lap spongie lapis iudaicus quor
om vsus esse pt ex pdctis faciedo de
coccoi sii. zulep elec pillas confectiones
tyreas et plures Et exeris exterius i vn
gendo eplando balneando et silia et
hec sufficiat / de pº instro absiscionis mei
iam invente Iam aut lapid gnatas
s. calitas intesta corrigunt plima pdcor
ut semina comia fra et ea q tepata
sunt que respetu calit intense sunt in
frantiua veluti spagus ca ve et silia
/ 2° frangunt caliter sii infrati i cisimi
et apiti ut sii ace simplex sii. d ace
tosi te rat. l citrigul d limoibz appatu
mag l oximel gtu et fortius illo est
sqlli tic omis deint dati cu aq scolop l
aliis iam dictis / frangut et cali te lini
menta vnctiones epla qtius administra
ta q fiunt exciam dictis / et cu hoc vn
guto valde nobilit operante R olei nenu
f. olei viol an ʒ. ii. se endiue aceto
se et sariole viol an ʒ. i. s. sandalo
rum al et ru an ʒ. i. caphe ʒ. s. cere
al q. s. fiat vnguetu molle qd pq bu
liat in. s. s. sua sprme vsq ad consupcoz
illius sua de hoc vnguto spina tota co
cedent in vngi det t vel l in die nali
Deinde pdco vnguto si pnt epla sup
addendo folia malue viol vge pasto
ris sprme solat atplicis et silium Et ex
qbus et mag cortis si pnt euaparacio
bal. et epiata et fomentacoes et tu eli
ge q melius et lenius appebit iudico
tuo estimatio Et de coribus itutentibz
calitate aucta est confecto tasan et zuc
ro ros. de vro de herbis et reliq silia
hec de inten° pa / Iam e appz ql ab
scindit ma pp cophibicoz gnois eius in
core ex his que posita sunt in pcedeti i
tencoe / At vero 2a intencio dicaz ht a
pma in hoc q hec p suppoit mat i core
nodum esse ggenita q laboat ht inte
tio adphudum ne gnat ma arenarum

/ l conscendo
:/ i el con

qui
l magna
acupe
co

Et lapis sbricina ca · z ē ut nō perdat
ca q est gnōis pōcitas mē efficac
ca z pma qd horum colligi pt ᵹdris
q inpoecti ca posita sunt & debita mē
sura vi ir nō nalu nd em ad dud labo-
rat hmo ille nisi ut phibeat ctēs mās
gnari rectificando cibos z potus ᵹqbus
gnari pt fla apium t lapide z are
nas ᵹuti / z pregine illud appet sile
ca q est ca efficacs lapid z arenarū
suffi corrigi pt pea q infrando caliᵗᵉ
ᵹcessiua ~~[illegible] scripta sunt pter~~
~~[illegible] plima laudat quoz usus in~~
~~[illegible]~~ / absimdit z co-
rrupit qꝛ ē cpleri potuit pea qrmcor
poeti dealtatis digentibꝫ z caliᵗᵉ v.
intentibꝫ scripta sunt pter hᵉ ē plima
laudant quoz usus rectificando ᵹnem
venu z indi do epar z venas z vias
vriales asapientibus collaudata sut sic
est usus medium apiencium z adiusanti
flati quoz alique sut solutiē simplices
velud agarꝫ hmo dactilus timbut sem
croci ~~[illegible]~~ ortensi polip z oder-
cti albi cuiq radicula alii infudat p
diem nalem inaq z qnq bibat ᵹtra
parum in aurora repetitum / Deltis ē
qda sunt solutia ᵹta sicut bndicta
cuiq usus est admdificandu rnes vesi
cam z vriales vias aflate z sic est
electꝫ indu qꝛ supter expellit atoto
core z arenibus z sic yeraluf z mitte
sites meᵉ hinc in colliᵈᵉ Non nulle
vo harum meᵉ sut simplices apiendo
indi do z prapitado mās acorpe
anqꝛ ᵹcreis lapis gnet Dequaz nuo
sunt sic ysopus cetaurea minor apim
silure z domestici petᵒ betonica poli-
um mōtanu scolop radix petasilois z
vti omis q abauctoribus in hoc collau-
data sunt / Decis ē aliq sut ᵹta ved
tyiaca andromaci metrida cu de scripcōe
· A · 4ᵒ can distinccōe pa z sacenca
ibid posita z meˡ altzibingi z in
strm electuz ducꝫ litotpon & scripcōe
Nicolai Exquoꝫ horum dari pt ʒ 1 cu
aliq deaquis statim dcdis Et ᵹtu optim
z lene laudatu ab A qꝛ sepe ᵹabitu
oid pssuat cora agriōe noue meī ᵹc
q gnari solent lapis z arene z ē de
scripcō illius tal ℞ lapis spogie sco-
lop · ca ve · sem altee z petᵒ an ʒ · 1 ·
pliuzant z det ᵹceo plibꝫ diebꝫ · ʒ · 1 ·

Cum aq sbliacois apii at decoccꝫ q.
radic calāꝫ aut aq ebuli at raphani
ceꝫ lege ab A · ibid / ~~ᵹtu imcte sequus~~
~~qꝛ est agsjans dimsas opones adpdcam~~
~~intencom~~ Etꝫ collige ibid ᵹtu imcte
sequos qꝛ ē agsjans dimsas opoes ad
pdcam intencom / Et adhuc collige in
meˡ nobilis opōis · s · illo / Medicame
vltim sedens dolem z ᵹchens lapide
Et delenibus laudat adid aq acceꝫ
nigroꝫ Et scid ē ego qꝛ si fiat pluus
ᵹceptibus equalibꝫ scolop z milii sol
z pacios vtat ad inabilit pssuat agnoe
meꝫ ᵹstitꝫ hac de 2ᵃ intencoe //
Appet theorice ᵹteplanti qꝛ intētu 3ᵃ
s · equacois meꝫ iam facile ᵹpleri pt
ᵹdris que in i tenᵉ precedenti declata
sunt nꝫ vi ad qꝛ optimu esse nisi qd
descibant qda sipliᵃ z ᵹta ctēs mās
dige solenaa digēncia z dissoluencia
Dequoꝫ nuo sut aqua sbliacois ysoꝫ
pi calatⁱ origani vtiusqꝫ apii petᵒ be
tonice pulegii milii sol z sil z / De
hiis que ego expior inhoc optim in
vem admistrare aquā sbliacois ra-
dicꝫ altee Scid ē qꝛ aq sbliatois
~~[illegible] z fructuū~~ radicꝫ yreos po-
tencior est pdca / Item expiencia cotti-
diana edoctus sum qꝛ aq sbliacꝫ et
folioꝫ z fructuum cucuerꝫ asinini in
hac dispone maxie assi iuuabi eo
quia soluendo pnocado apiendo z ab-
stergendo mās eduat qbus obuiat z
lapidem ᵹminuit z frangit / De ᵹtus
vo digentibus sut omis sy · quoꝫ v-
niusa scola cotidianu habet usu sic
sy de ysopo de calamite acetosꝫ · ᵹtus
oximel ᵹtu decamabim deltzeii sim z
omis spēs oximellis z spē squillꝫ z
oximel iuliani Et ᵹtu hoc quo uti so
leo ℞ oximell squillꝫ ʒ · 1 sy · de
ysopo ʒ · s aq scolop aq cucuerꝫ as-
inini an ʒ · 1 s · misce z det inpotu
z ᵹtet plibus diebus / z si velis
dignm eqlius illo ℞ sy · ᵹti ace ʒ ii
aq apii altee an ʒ · 1 s misce z det
inpotu z ᵹtictur totaꝫ ut appeat vrᵃ
in sba z colore admediocitate esse v.
ductam z heat sedime infudo sedes
album ᵹiunctum equale z diaffanu qꝛ
sua grossitudie trāsparenciaꝫ eius nō i
pediat tuc go appet hora ᵹens euaci-
di mam ut sed infra / Jam a ᵹpdcta ·

Intencione seq(uens) ra(ti)o(n)em esse mi(chi) curare p(ro)g
nosis dig(ni)o(r)em (con)siliantem q(uod) cu(m) appareat co(n)tri
beat ʒ i bndete prim(o) in potum ʒ iii
aq(ue) p(ro)ulesie sblacio(n)is milij sol(is) a(u)t al
tius deq(ui)bus (dictu)m. Aut det(ur) a(li)q(uo)d de solu
tis in 2a inten(cione) narrat(is). Aut detur
hec infusio q(uod) nobilit(er) mundificat renes
educando mat(eri)as iam p(re)dictas ℞ centaurie
minoris medulle cartami an(a) ʒ i agarici
elc(ti) pl(us) li(quiricie) mo(rum) an(a) ℈ iii diagr(i)dij gr(ana)
vi anisi se(minis) fen(iculi) z apij lig(n)i aloes an(a) ℈
ss. peridiar(um) ʒ i infundat(ur) om(n)ia i ʒ iii
aq(ue) cap(illi) ve(neris) a(u)t scolopendre p(er) diem na(tura)lem de
inde in aurora calefiat z diliget(er) (com)p(ri)
mant(ur) z colatura cal(id)a detur i(n) potu z p(ost)
assu(m)pc(i)o(ne)m eius obs(er)uent(ur) om(n)ia q(ue) p(ost) assu
pc(i)o(ne)m medicinarum d(ict)a i(n) intencione p(ri)a posita
est obs(er)uari debe(n)t. Hec de intencione s(ecund)a

Ad 3am intenc(i)o(n)em (com)plere p(er)t(inen)t om(n)ia q(ue) i(n) inte(n)
cione p(re)cedenti d(ict)a fuit. Ego v(er)o solu(m)
hic tangam m(od)o q(ue) testimonio sapientu(m) et
cotidiano exercicio in (com)perta fuit. P(ri)mu(m)
q(ui)dem est usus decoc(cionis) mirab(i)lis qua (con)
suebit debe(n)t dari aliq(ui)bus dieb(us) z est
sit ad (com)minued(um) frangend(um) z educend(um)
lapides z arenas z n(on) est mirabile
q(uonia)m aggregat o(mn)is me(dicin)as elegantissi(m)e opo
nis ab auctorib(us) inventas z est eius descri
pcio in illo (capitulo). Et q(uod)q(ue) dant(ur) in potu
aq(ue) in q(ui)bus coquu(n)t(ur) me(dicin)e lapidis sicut
aque i(n) q(ui)bus decoq(ui)t(ur) tamen p(ro) polim cala
metum sisel eos radix ebule z fructus
eius scolopedria radix malue ca(pilli) ve(neris)
virga pastoris radix tamarisci radix
eupatorij se(men) altee samurion sagra
sim pulegium z alia (con)diunetis. Et
cum administrant(ur) in diebus sanitatis pro
hibet z gn(er)ac(i)o(ne)m lapidis. Et n(on) h(ec) (con)tra
2m (con)tra p(ri)me visitatu(m) adiuta interi(us)
est (con)tra istud q(uo)d soleo reducere in forma
solidam cu(m) zucc(ar)o z aq(ua) sblacionis ca(pilli)
ve(neris) z est eius descripcio t(alis) ℞ lapis
spongie lapis iudaici vitri (com)busti an(a) ʒ
i ss sanguis hirci p(re)parati ʒ iii g(ra)nor(um) milij
solis ʒ iii pl(us) z(er)e(n)t om(n)ia subtili(ter) z fiat
(con)fectio cum zucc(ar)o z aq(ua) ca(pilli) ve(neris) z (con)tribe
atur p(ro) cena semp(er) an(te) ab(um) ʒ i. (Con)f(ectio) 3m (con)tra
q(uo)d uti soleo est (con)fectio h(ec) ℞ g(ra)nor(um) phi
sticor(um) mundator(um) ʒ iii g(ra)nor(um) milij sol(is)
ʒ ss radic(is) pentaphilonis pl(us) scolop
polij montani se(minis) rute an(a) ʒ i ss zucc(ar)i al
bi ss. Infundant(ur) phisica mag(ister) saxifra
gie cal(id)a p(er) duos dies na(tura)les d(e)in(de) minuti

(con)dat(ur) z fiat confectio p(ro) cenis (con)tra arenam.
(Con)f(ectio) 4m (con)tra q(uo)d uti soleo ʒ hoc ℞ radic(is) ve
tar(um) marin rad(icis) virge pastoris flor(um) altee
an(a) ʒ i cineris leporis (com)busti ʒ ss oxi
mellis squillit(ici) ʒ iii zucc(ar)i duar(um) decoc
tionu(m) ʒ iii coquat(ur) sil(icet) zucc(ar)um z oxi
mel usq(ue) ad glutinositatem bona(m) z cu(m) i(n)
frari ceperint sup(er) addant(ur) sp(eci)es z fiat
electuar(ium) cuius dosis esse det ʒ ii usq(ue)
ad iii. z p(ro)pe in hora exitus a balneo na
li sulfureo q(uo)d mirabilem h(abe)t op(er)ac(i)o(ne)m ad
istas disposiciones auct(orita)te ruffi z d(ict)i 18a z
ca(pitul)o allato vbi inquit. Et ruffus q(ui)dem
inq(ui)t q(uod) plurima balneac(i)o i(n) t(er)mis sulfu
reis frangit lapidem. Et (con)firmat illud
A(vicenna) experimento cu(m) s(e) v(i)dit. Et h(ec) fortasse
facit p(ro)uenire suple spectante. Ad hoc
q(uod) q(ui)dam aq(ua) cale(fac)ta q(ue) q(uo)q(ue) ulcerant cute
q(uo)q(ue) ponunt(ur) meis medicine lapis
z stringit meis pannus du(m) sit cale(factus) z
p(o)st s(uper) locu(m) lapis resoluit ip(su)m z ego ia(m)
expertus sum res h(uius) g(e)n(er)is. Et voluit in
tellige(re) delixiuo degno est experiencia
d(i)ca dicencia ub(i) su(n)t soluta s(e)q(ui)t(ur) hac dis
posicio(n)e sunt m(od)o famose. P(ri)m(u)m est i(n) stancia
doloris. 2m e(st) frequens mictus distillac(i)o
nomata. 3m est stranguria v(e)l impoten(ti)a (con)tinen
ter urinandi nominata. 4m est vehemens
p(ur)itus in extremitate pudibundi v(e)l genitalium
membror(um). Dolor q(ui)dem i(n)stancia z ylijs
p(re)ueneras p(re)dictas (con)stat remoueri pot(est) z
p(er) alias meas dignas altitias z solu
solutias sepe meditatas. Et p(ost) m(u)lta
hinc in a sapientib(us) colligenda n(on) e(st) me(dicin)a
(com)par balneo s(u)l(fureo) ex decoctione me(dicinarum) q(ue)
auct(orita)te d(ict)a posita sunt in decoct(ion)e digna
in i(n)tencione dig(ni)o(r)is posite cu(m) s(i) ad
dant(ur) fo(li)a malue altee radicis urtice
z herbe milij sol(is) z coq(ui)t(ur) mag(is) multa in
qua eger cum i(n) stancia dol(oris) sepe bal
neetur in i(n)stanti fere sedat dolor eius.
Et (con)fert z ad id (com)bibere ℈ i pl(us) in
suff(ici)enti cu(m) aq(ua) decoc(cionis) g(ra)nor(um) (com)munis ℞ sem(inis)
portulace scariole an(a) ʒ ss iusq(ui)a(m)i al(bi) ℈ ii
a(m)i ℈ i pul(uis) origani ℈ ss p(ro)pter om(n)ia
p(ro)p(ter) z postea diliget(er) incorporent(ur) z (con)
hibeat ut dictu(m) est q(uo)q(ue) h(ec) i(n)stancia do
loris. Et nota q(uod) h(ec) duo remedia (con)
auferunt 2m actus z 3m z (con)tra co
ip(su)s curat. 4m actus z hoc q(uo)d est
vale z (con)tinens eo quia cum dolor ille de
pendeat a dispositione ur(ina)m z vesice re
motis illis nec(essari)o est remoueri actus q(uo)d

fra̅ ꝛ hu̅. stoi ꝯuenꝫa

Abilho dependebat qm̄ abscisione cauꝯ sufficienti dn̄atē dimoue effectus qui ꝑ ueniebat abeis Teꝯ de mala ꝯplexione

D*ixit* ꝑo nobilis uiri dn̄i leonardi de Noremberga ꝯ̄ mala ꝯ° f. ꝛ h stoi alogo tp̄e ꝯcta ꝑo sic ꝯ in narratꝯ ꝙ Ego uō ꝯsignis ꝯsupꝯo a stabilꝯ inhērentibus ab actōne lesā ł ab operonibꝫ. qd ꝯdem est aut ab ꝯexcutibus ꝯsidō illam malā ꝯplexiōem nō solum atpe ꝛ ꝑo agnōe ꝯtam ꝑotuit ꝯ hanc malam ꝯplexiōem inducē ꝛ deteriorem facē ꝯ cessus inaliq de aliqbus rebus nō naturalibus ut nimia cibori ꝛ potui nō suo tp̄e ꝛ ordine ꝛ freques assūptio Sitꝫ ꝛ inmodicata ꝯcitia pꝯ cibi assūptioꝯ sꝫ ꝯsueta adhuc ꝛ inmodate ꝛ fortes repletiones ventē ꝯstipatioꝯ ꝯtutes itꝫ ꝛ fortes eūdes ꝑfarmacā aᵗ ꝑ freqꝫ tatis flōmias ꝛ ventosaciōes Sitꝫ ꝛ ꝛ immodatꝯ coitus inquo ꝯuenio res sepe ꝛ nimiꝫ iperite ~~ꝛ nimꝫ~~ peccare solet Derebus enī maxīe debilitatibꝫ mēbꝯ est coitus ꝙ ꝛ licet virtutes cordis ꝯpa gine dissipado deiciat sto tn̄ ꝛ cerꝯ ꝛ reliqs ꝯ sanguinibꝫ mēbꝯ pmaxīe nocivis ꝯsistit ad hanc ꝛ debilitatē vigorada nō parū sꝫ addit aīe passiones ut tristicia cogitaᵒ dolosā angustia metꝯ ira furibūda cordꝯ aestuosā comocio Et sibi sites aīe affectiones Excitāt enī hꝫ ꝛ mutāt corꝯ abea que est sꝫ naūm ꝯsistēciā ꝫᵒ teꝯ ꝑoꝯ colli ꝯ Intendēs igit ēius dispōnis ꝯsilium salubre dirigē ꝑmittꝫ dico ꝙ hacꝯ reū nō nalꝫ inmodata aplicaciōm ꝑsui ꝯtetate corrigedam sanitatꝯ ꝯsuator ł recuperator diligēt attēdat Haꝫ enī huic dispōni ꝯsuatiō actu oiō ꝯsistimo sufficē tn̄ ut aꝫ dispō ab equali ꝯ nimꝫ ꝯcessit qr nō omo stibus ꝯ ꝑcim ꝯꝯs ꝛ eidꝯ adnalē dispōm reduci debēt Eiuitet ꝑ paces iste ꝑ tpanciā aeris fri ꝛ hui ventosi caliginosi ꝛ nebulosi Sitꝫ ꝛ ꝛ stacioꝯ indomibꝫ ꝛ cameris trāueis fris ꝛ huis ꝛ testudinali edificio munitꝯ septemtrionali ꝛ flatui nimꝫ aptis Maxīe ꝯ locis domois sue aspectum heat orientalem ꝛ meridionalē quoꝯ ~~cuꝯ~~ curꝯ ꝛ auster freqntius visitet mīe vō boreas ꝛ fauonius, vestibꝫ ꝯ optīe catis in yeme ꝛ magꝯ catis

Mestate ꝙ recētibus utat ꝙ pectori toti venꝯ maxīe vō sto aptiꝫ fiat adhēnciā Laudo aut ꝙ sꝫ sto suo maxīe quolꝫ tp̄e portet pellem vna volturis cū sua pena sup cute stoi inda ꝯtendat Sitꝫ ꝛ ꝯfert fiustꝯ pani de pelle gazeli. bñuaro noiato qᵒ mīe tp̄ibus ytalia galeros ꝑtare ꝯsueuerunt Soleo ꝛ freqꝯ sto f. ꝛ h. ꝛ. ventosis applicari facē saculū ꝯmedietate plume anseꝯ ꝛ alia medietate piloꝯ leporis ꝯpano lineo ꝯstructū quē freqꝯ inbeo calefi ꝛ thuris vapore suffungari ꝛ tꝫ stoꝫ cohoptura vini Est enī indispōibus illius maxīe innatiꝯ inquo credo pnᵐ cāois dispōs illius nobilis pnā ꝯsistē AL Circa sopnū ꝯ ꝛ vigiꝯ sic ꝑcedē dꝫ tu enī stoꝯ eius indigētia maxīe debilitatis ꝯsistat inqᵒ ꝛ nimie ꝯuaui ventositates ꝙ doloꝯ ꝯcessiues fortissios meo facē solent vēute nō solū eiꝫ sꝫ cordis ꝛ cer maxīe ꝑstinates ut aꝫ ꝯlippotomiā ꝛ virtutis motiē i pondᵃ tp̄e doloꝯ stoi ꝯtutibus. ea ꝙ i sopno nobile tpus ꝯpendē dꝫ ū meo vꝫ digēnā magꝯ ꝙ in vrᵃ ꝯfortet effiāt enī sopnus oīs nales forcioꝯ ꝫᵃ pꝫ caᵒ de ꝙ ꝯuenit ꝯsopno ꝛ vrᵃ Incipiat i dorīre post cibum vna hō tꝫ acta tp̄e estatis duabꝫ vō in yeme Sit ꝙ mensura sopni nō miꝯ vꝫ hōꝯ tpus includēs Dorīat sup dextro pꝫ dem supventre i clinet sitꝫ super sinistro oiō ꝯ supine dorīre fugiat ꝯ ꝙ indorīendo sꝫ oi tꝯ panis bꝫ cohopens ꝛ maxīe sup sto sꝫ coptuā alicꝫ ꝯ ꝛ saculoꝯ bene munitꝫ vigilias ꝯ ꝯcessiue coꝯ ꝯ ꝯ effugiat nisi forte robustior efficeret restante ꝯ morbo Quiescat ꝯ oi tᵉ pꝫ cibū maxīe sꝫ ꝑo ꝯcitetꝫ leuitꝫ ambulando ꝯdam eqm̄ eqtando navicꝯ vō velocissimi tristus navigado simiꝯ ꝛ ystorias delectabiles ꝯfendo Actus uꝫ ꝯcessiuus motꝯ aut ꝯcitau totius corpis aut alicꝯ ꝑcū vidēt esse sibi dereꝫ velud lnosa corpa longo tp̄e ꝛ freqꝯ i ꝑnē maxīe dū fuerit solaribꝫ radiis repassa Sitꝫ ꝛ nimia vociferō freqs fria ꝛ yponūdrioꝯ fricacō eidꝯ dissipat Replom vō totius corꝯ aᵗ alicꝯ pꝯs ꝯcessiuā ꝛ maxīe stoi euitādā esse

Ut apparet appe pt Aliaz ei pan p
ter stom mltu repleo no pua debili
tatem sto conferre pt. In tpe 3 em yeali
orum apeleroz nota frequaus z magnifice
operatur colligat em capiti cordi pectori
epi spleni renibus vesice z mina ut
intellecti ghem. tuiam coris ganoto
mia pt appe qr nimiz st aliaz pan
plenitudie gstat // Nabacone
igit sua euitet opetitate stom agua
tem z siti poti. Detior em cibaco a
que stoi continue ferit sicut detior
potum est qui insto fluctuat za primi
cio deregime pabu z potu. Et z
tpe yeiunij plixi magna ciboz qta be
effugiat. Cum d se fore repletu per
cepit statim adromiedu intendat. Sir
melior d meez euois modq est. Rc
decoc. folioz blitis maluaz rhauat
z furfuz lb. i. olei aneti ʒ. ii. olei
rute ʒ. s. yere. s. bndcte an ʒ iii.
casse phistule ʒ vi. elect de bacc
lauri ʒ ii. salis ge ʒ i. misce z acci
piat immad tepescitur. Et vent optie
muniat a frigore z est utile i yeme.
Tpe vo estatis addat pdcte decoc
folioz vio. m. ii. olei vio. ʒ. ii. z fiat
ut s. Loco d clisteris quia solet esse
almanis ingrata p omi euone accipiat
hanc pocom. Rc yere. 6. de scripta. Ao
capre ʒ. x. bndcte simplic ʒ. ii. acci
piat in aurora cu medio ciato vini ca
lidi z tardet cibu p vi hos post assup
com pmitendo parn brodij pulli l' gal
lie cum zuc calidi phorm an prndiu
Si d abhorret hoc fuccum pp eiq ca
ritudiem accipiat ʒ i. l' ʒ iiij harz pilla
rum qt mea experiencia in siti dispoe uti
lias inveni Rc aloes epra boni ʒ iii.
agaric ela ʒ. i. sal' ge ʒ. i. infundat
oia in suco rute p om dies dem cohopi
ant tegla bene cala usqz ad q siupcoz
suci. Post hoc d pdcto addant hee
spes Rc lignialoes mastic an ʒ. s.
croci ʒ. i. squinanti spice nardi an ʒ. s.
reub' boni z ela ʒ. ii. fiat pille ex q
accipiat ut s. Diliget aut attedat
q pille iste pq euom pfete sanabut
ipm accipiedo quis una l' duas bis
vel ter in Aña prima hora l' media
ante cena // De accidtibz at aie fugi
at oia aiam gf qtstancia z i cordia
te distrahencia tenebrosas z i berby

operibus nalibz vitalibz z aialibz facie
oia veluti sut cogitao solicitudo deve
tristi at dolosa l' picosa ivrecupabile ai
sta. Circa morbu z eius affixe intem
fugiat meditari. Jocundus aut z letus
studeat esse z delectablibz insistere. De
licolam d cfiacom z maxie ad qi seq
gradis spum resolucio oio est iuitet ne
eam q coitus z Est ei no stom stoi
s totius corpis compaginis dissipatio ut
expissis apparuit / oio i incepicz eius ef
fugiat z maxie sup cibo ne distrahat
spus ad digonis opa reqsitos. De cibis
z z ipsorum usu no nimis gteplandu
est euitet i difficilis digois oms
veluti pane azimu no bn coctu car
nes vaccinas porcinas bouinas caprinas
z asolu z aium silutiu mag corpis
Item lentes rizu z legua oia sal
tem elixa no gtusa / Adhuc z z fru
ctus veluti pira castaneas dactilos
Item z z gnata z reliqua ca fruct
q reliq scia difficile trasmutabilia Ef
fugiat z cibaria vetosa facil' coru
pcois veluti lac lacticinia oia case
um mollem z recetem eruca boragiez
lactuca psica viscomilla z isiuma f.
z. h. oia. Vitetat z viscosa cibaria
oia ut sut pistes mag decocti cutes
veteres collu pedes pancetosas z rluo
sas ptes aium / Sit igit panis ei bez
vel iiij diez ad plus optie fermeta
tus z gventer coctus eq bn si fuit
torefactus stip partes abicat. De car
nibus aut gvenut pullici columbie per
dicu fasianoz aium minutaz z
situz ut capre capolie. Animalis
agni vituline leporie z sites / De
piscibus d boni sut varioli torentine
rubi lucij z gsites facilis digonis
z pauce viscositatis // Deleguminibz pla
cent cicera rubea jursula dordeo
panico farro z sitibus. De oleribz
boni sut caules petro. salvia rosmari
nus feniculus z quoqz bleta petro tii
mixta / De fructibz vo gvenit ficus sicce
ante cibu recetes d racemus sui dem
utiles z sibi sut amigdale z quoqz
dactili z phistici / Pinee vo z pa
sule z sibi sunt / Cibibu vo no pla
cet. Reliq d fructus f. z. h. tpe mag
caloris assiui pnt raro bn // De sapo
ribus d placet in acetosa maxime cu

pet9 meta maiorana z reliqs cadis
olerib9 codita · agresta z salita qmqz
uti pt z sitr limonib9 dracijs aut z
vinu gnatorz nō placet Qua vō oimō
ppacōnis placet lz briga mij gencia
sint Potus aut eius sit vinu albuz
subtile aroticu gene viosu itta aq
cmixtum Si at minus fuosum fuit
cu aq decoctz pauci cinamoi limphai
debet Regim aut mele hy dispōis
mta peiendu esse videt prima qdez
in mei fācetz morbu eradicacōm
2a in acti^m correctōz 3a in stoi gfor-
tacōm ut mas denouo regnet z ve-
tositates acumulet Sitnt gfortandiz
est epar cor z cer^m cu vteqz horum
mebroz videat esse aliqtr lesu sic
gacciu^m euenientib9 appe pt Pexecu-
cōne igit p^mi laudo q fiat euō in
pn^o segtis mesis cu his instis po-
qdem vno mane accipiat 3 · iij · pitta-
rum ime^{te} ssitaz cu modis cibis ta-
ctis gra euois moratiue Segti vō
mae accipiat 3 · v · huiq sy · qnez
ztiet vnj · diebus Rx origani calamti
pulegij ameos assari eupat sticados
betonice an m · i · lignaloes cassie
reupontici gna padisi cardamoi mioz
cubebaz an 3 · i · seis rute siseleos an
3 iij · masticz xilob carpob an 3 · i · s ·
cinamoi elcu 3 · iij · ztudat oia z in
fudat in lb xij · aq fontz pdies vj ·
dem coquat usqz adqsuporz duaz
pciu dein coletu z vehe gpmat
cui colature addant tpe yemis lb
iiij · ij · mellis · tpe vō estatz lb · ij · zuc
dein itm coqitur bene dispumando usqz
adqsuporz medietz z remaneat
sy · longus Si a velis ipm gfuare
sicut soleo face adpdictam colaturam
lb ij s · zuc z coquat usqz ad spis
situdiem zm artem syrupizandu Cu
aut plenarie coctus fuit hic syrups
Exhibeo cxeo 3 · ij · cu 3 iij · aq decoctz
lignal z e magffice opōmis adfrate
huorositate ventositate z rugitz stoi
z gfortat digtiaz stoi Scit cor z ca-
put ut intelligeti pate pt Si d nō
posset tal sy · gposicō fi accipiat de
spēis facilior Rx sy · de calamto 3 · i ·
~~ysemelalbum~~ ysclemabin 3 · s · aq de-
coctz lignal 3 · iij · misce z det in au-
rora calid p z · hos an pndiu ffacta

vō digōne mezz qj cogz gmedio cite
caloris z sbē vrie gcalbedie gmitoe
eqlite z tenite y · infundo residentz
tue purget cum hoc Rx elecz indi de
specie mesi 3 · v · det in aurora ut s
cu 3 · ij · aq decoc lignal Si vō abhor-
reret me^{us} liqdam accipiat istas pillas
Rx pillaz indaz despecie mesi 3 · i ·
pillaz aureaz d specie Nicolai 3 i ·
fiant pille vnj l vnj · z accipiat in
aurora abstinendo acibo ut s Hec eni
pille dolibus stoi z collicz sut valde
gfirme pox9 em collice vincat pillis
aureis 1^{6a} 3 ij · colligendu Tercia q
q correccōne indiget sut do^r stoi ypo-
cudoz z tocius vents inflacōis lippoto-
mia l sincopis · i pon^a admotus cor-
poreos vertigo aut scotomia sub ons
Pro dole igit stoi nausea z abhoia-
cōne ipius fiat hoc vngtm Rx o · de
mastice dmeta depulegio an 3 · s · oli
dcroco 3 · i galiemq storacz liqde
reupontici cinamoi an · 3 · s · pulvis beto-
nice 3 ij · cere q · s · fiat vngtm molle
Loco huiq vngti gfert eplin demel-
liloto cu sappa dissolutu sit pano ex
tenso z calim stō applicatu cu gpie
cia cotidiana me edocuit 3m i me-
diu est hoc eplin Rx absj · betonice ori-
gani recenu an m iij · rute recetz
m ij · buliat in sappa nobili tpe dm
gstant z gceis calis stoi9 epletum Pro
dole ypocudoz gft diste ssti 2o
gfert cuapacio cu furfurib9 bn cale-
fcti z in sacculo positz yponcdrijs
applicato 3o gfert applicacō cuapa^o
cum pulb9 vi · inilij z Arna salis a-
bobus z i sartagie calefcto bn z in
sacculo positz ipponcdrijs applicatum
4o gfert appone vesicas deo olivaz
calo semplenas 5o gfert appliare
ficeptes vetosas sn scarz vmblicu
z ipponcdrijs que e · gferut ad toq
dolis corpis dolem Sincopis vō z s
ceteri casus vtutz remouet pō appo-
nendo hoc epia cordi Rx aq mellisse
ypicone an 3 iiij · aq bugz lb · i · vini
maluatici 3 · ij · specium elecz dege-
mis specium elecz aro^a rosi de specie
Gabriel · lignaloes an 3 s misce
Confert e adhoc sacculus iste Rx specz
letificatz almsi 3 · i specz elecz de-
gemis 3 ij · fiat sacculus de sindona

confortata z si nō habetur fiat de alio sᵗ-
done z addatur musci ʒ. ß. z apponat
cordi / De expertis q̄ est hoc ℞ pul. gar
ʒ. ß. pul. corallorum ru. electorum ʒ. j. mi-
sce z detur in potu instante casu vtu-
tis cū modico vini aroma[tici] ca[li]di / M-
pon[itu]r vō admotu corpores q̄ mouentur
i[n] p[ar]te cordis s[ub]stantiam rectificando ut appuit
z eius vires confortando qđ fit p[ri]mo
cū appositionibus e[pithe]matum z irroratiōibus
faciei factis cū aq̄ rosa[cea] mixta z vino
aromatico z modico ambre commixtis hec
enim vivificant virtutes i[n] febribus z alijs
morbis resolutas 2ᵃ p[ri]mi colli[gitur] / 2ᵒ
vō fit cū potu modici vini exhibiti
cū modico marg[arit]as scilicet admixti / 3ᵒ
fit cū diuisionibus factis cū fricationibus
lenibus e[xtre]morum z pannorum calorum
applicatiōe frequenter facta circa pedes
z reliqua extrema / 4ᵒ fit cū odora-
tionibus confortantibus ut ē talis in experta
nō raro ℞ maci[s] galage cortic[is] cit[ri]
añ ʒ. ß. foliorum optimi sicarum ʒ. j. musci
ambre añ ʒ. ß. et p[ar]tes duas ʒ. vnius
fiat puluis z ligetur in sindone z sepe
odoretur / Eisdem z i[n]strūs q̄ moueri
p[ot]ut rege vtigo z scotoma conte[n]tes / Co[n]-
siliu[m] quiete z sompno confortantibus z cibo-
rum cū cordialibus z cerebral[ibus] me[dicin]is
artificiose co[m]positorum z potum d[e]l[ica]tu[m]
nō ualde fumorum z delectabilium exhibi-
ciōne frequenti / Circa vō confortatiōm
s[upra]d[i]c[t]i licet plurima scribere possem experta
tñ magis tamq̄ valiora tradere uolui
sunt q̄ tñ quorum p[ri]mum est hoc electuarium
℞ specierum electuarii de xiloaloes specierum
electuarii de iacincto aborum de scripcōe q̄
4ᵒ can[onis] añ ʒ. iij. specierum electuarii aromatici
rosati gabrielis ʒ. vj. pul. pelliculorum
s[tomach]i galliarum ʒ. j. fij. de cortabus
citri de meta añ ʒ. v. foliorum auri
nō vi. zuc[cari] al[bi] ʒ. iiij fiat electuarium de
quo oī mane p[ro]mūr hos añ prandium
assūat cocleam j. quare enim nobiles
z iuuati existit hoc electuarium i[n]telligenti
vices simplicium ex quibus co[m]ponitur patet
p[er] / 2ᵐ confortatiuum s[upra]d[i]c[t]i est cerotum
tale ℞ rasure p[ri]mi clarissime ʒ. j. ß.
laudani purissimi ʒ. iij. ambre orientalis
ʒ. ß. storacis ca. ligat[e] muscis mix añ
ʒ. ß. rubre aloes añ ʒ. j. fiat cerotu[m]
cū pauca cera z extendatur sup[er] pano
degna z sup[er] s[toma]c[h]o portetur / 3ᵐ vō

Est ut sup[er] s[toma]c[h]o z ypocondrijs portetur
pellis volturis aut loco eius si haberi
nō poterit pellis volpina / Aut frustum
panni degna[e] maxime estiuo tempore sup[er]
s[toma]c[h]o z toto ventre gestari / Duo aute[m]
co[n]sunt ad hoc p[re]dicte co[n]stituere / De expertis
q̄ 6. fuit portare sup[er] s[toma]c[h]o corallum ru-
beum electissimum / Rasis aut z alij
illustres viri laudaunt smaragdum
auro ~~[illegible]~~ colligatum qđ in manu
portari debet alligat[um] aut alterum eorum
magis gratum libito suo oīa enim sunt
valida / Attendat aut qđ ut[ile] in mense
aprilis purget ut z conferet magis fore
z nō solum bis s[ed] ter l[ibet] ē manu pre-
scriptorum faciet purgationem sic enim sue sa-
nitati restituet quam sibi concedere dig-
netur altissimus / De corruptōe in stomacho visu. De do-
lore extensio et gurtatio i[n] medio thoracis + posterius. De dolore i[n] spatulis et collo. De humoribus i[n] s[toma]c[h]o humidatibus. De co[n]seruacōe caliditatis epatis ne labatur. Et de vigoracōe renum. De variatu sua dispositione

Reuerendus in x[rist]o pat[er] d[omi]n[u]s
petrus de mota sacre sedis aplice
p[ro]tonotarius z collector co[n]dig-
nissimus pluribus dispōnibus indiuiss[is] me[m]-
bris molestatur q̄ licet ip[su]m i[n] veritate
nō reddant in[firm]iu[m] aut nobilite[r] egro-
tantem tñ ei fortassis nociua nō le-
uia p[ro]ducunt ut eorum discursu hic
p[atet] laborat enim oppilationibus ceri que
vicissim augmentate nocumentum diuisum
in operationibus capitis apparatis i[n] cor[pori]bus effici-
unt / 2ᵒ ut[ile] qđa[m] pectoris dispoē mo-
lestat[ur] p[ro]p[ter] quam nō raro p[er]ueniunt ad me[m]bra
in pectore collocatum q̄ si p[er]seuerarent
indubitanter ip[su]m ad etiam p[ro]ducerent
l[ice]t ad oppilatoes l[ice]t ad apata eiusdem / 3ᵐ
z 3ᵒ. nō raro molestat[ur] doloribus quibus-
dam i[n] collo eius spatulis ~~[illegible]~~ dor-
so z p[ar]te paruitorum extensis / 4ᵒ
ut[ile] co[n]tinem habet caliditas epatis nobilis
admittam humi[di]tate s[upra]d[i]c[t]i eius declina-
te q̄ humitas si apposita epatis calitate
nō co[nue]nit corrigendum frequenter ip[su]m ad
varias p[ro]ducant egritudines / 5ᵒ ut[ile]
molestat[ur] qđa[m] sua variali dispoē
licet ipa nunc melius qđ p[re]terito tempore
se habeat hec in summa ē eius dispo-
sitio congregata / Disficatio p[ri]mi accidentis
qđ aut p[ri]mum nocumentum in eius capite co[n]-
sistat l[ice]t z intus demeari possit his
tñ valde facile motiuus apparere p[atet].
quoniam in operibus s[e]n[s]u[u]m exteriorum aliquo
nocumentum appendit ita ut in visu eius
quoniam vehementi intuitu aerem apparentes
quasdam figuras z lineas in aere

Appenon z no conon forme papiat
hec qd corrupco in ffu visus noiat vel
mutaco a cursu nali ut ymaginetur
ho qi non invenitur extius sic fantasie
filesunt z reliqua pa 3i cao 6o tra-
liter colli / Amp z hoc declat ex
nocito dimicos inoporniby auditus
z et ipi cu augmitat oppitoes ci
tm par inorz decientiby acero fi
nocitu dimicois audite pone bite
z spiceb in eo odorabliuz spes no zent
recipiut in caruncl' cer' inqbus po-
olfatua pona vn olfatus dimicoz
nobiliu papit / Sic em sane opoes
ssiu sint cer' salute ita ssiu opo-
nes lese ssint lesione incero pa
3i co 7o. fforaus a cer no tuz
deminuet si notabiles leso pueret
inoporiby auditus z gustus Reliq
aut ssus qn ssus ledat ssatis no
ssant notu inpis calit z sicit no
pveniendu adhoc ut virtute psenat
Auditus a z gustus 2m plim sit
qi illa 3o est incero Vite z vlde
facile vir iste cognosce potit cer no-
cuti mag zclesione opacionu vtutu
intioru sicut em fortitudo medita-
cois z pscrutacois sit fortitudine 3ms
cer' oio ita corp debilitas sit lesioz
fortimo inpis cero pma 3i cao 6o
z 9o de aia co 2o Hac a spez
debilit incero sufficita 6 qi oino
corrupco inoporibus ssim. ta extiorum
qi intioz sit calit augmitu dimu-
ant z ablacio inoporiby corz sit fri-
giditas augmitu / Omno ei vtis in
sufriniby oportu est qi ipaz dimucio
z destruco fuit pp frigus z ssiccre
ssus z humite z no fuit exalite
nisi mansficet z pueiat adhoc ut
deiaat virtutem permutaco a s co-
rupco opatiu z que motu zpant
fuit excalite z fuit exsicite ut
pz pli 3i cao 1o lralit scsit ph-
ceps / Et exhoc fudamto diligens
ztemplator intere potit equales
sint lapsus in hore pueientos de
invandi experibus lesionu q adve-
nuint inoporiby ssiu intioz z extio-
rum / Et 2o itm exhoc fudamto de
ducat modus cogscendi nocitu in-
debilitata capitis pte pueiens cu ei
ioporiby ssus visus pueit nocitu cz

dimucois sufficiat lapsus antioz ptes
cer' asiate z humite z spm instituz
grossitudiez / Cura Eiug qde noti
curaco pendet expleb istois quoz pm
est vt cum illud nocitu psenat euet-
capiut cum istis pillis R p deyera 3ta
p desicola an 3 1 formt p v z
accipiant i aurora z tardet prandiu v-
horis accipiedo inbd ea ciatu brodij
pulli cali cum zuco ta debilitas aut
frigoris aeris idiebq vo caloris accipia
aq ordei ut dctm est / 2m vo instrm
est ut eo tpe fiant fricacoes asspatul
usqz adnates extendo mae z sero p
hom an cibum / 3m instrm e ut digat
ma cum hoc R aque saluie z beto-
nice an 3 1 aq feni 3 ij s misce z
accipiat v l' vi vicibus / 4m istrm est
ut eradicet mae cu pdictis pillis si
addendo eis 3 1 ita ut accipiatur
3 1 zpleta zceis / 5m instrm e ut si
zmissiua capitis eius pq pgacom ci
sero ffogat de hoc pulue zstitas v-
gnoris ordei R lignaloes 3 1 garz ga
lange an 3 s mac 3 ij fiat pulus
sbtilis / 6m istrm e ut ocul' imponat
sepe ad d' aq ista R aq ross 3 s aq
feni eufragie an 3 1 thucie ppate
3 1 salis ge 3 v misce z sepe cu
hoc abluant oculi Et si velis aqua
leniore ista acc lixiuij 3 1 z ponat
in eo 3 vi salis ge z fiat ut dctm
est Caueat a tpe huig noti acoe
stione nitte salsedis araphano cepe
aleo z aliis acutis alacte apastiliby
z arelus viscosis a coitu anchelit
motu z tpe post cibum qr nocitu hoc
inntagentiby esset vlde vendu z eui
tet aqi fram z vina ualde fucosa /
Melior itaqz potus esset vinu al sbtile
boni saporis mediocris virositas accepta
puris Si a vinu esset vlde fucosum
fragat cu aq decoc flore eufragie
Hoc denocito visu zstringere veliud
vtiliora sufficiat / Denocito pectoris
At vo nota qd pton huius veneiadi
puis zt e qr mae nitte accipite ipius
effundut z psc e defluut partias
z venas eius itiores z pfudiores ad
huc z no raro cadit accipite ma p
foram colatorij qi est in ztemo palati
z hc qd ma recepta in spacio siste ptoris
tensioz z gvitate fac i mediastino

panicto pectoris vn in me thorac usqz
ad posteriorem ptem spondilum extensiuus
dolor z gnats pcipitur in ptibus illis
Et si contingat mat illam diffundi in
diafragma no euabit anoto anhelitus
z tussi humida z hoc cu fuit ma flegma
Si a fuit ma colica no euabit astri
i flamacoe z pugitio dole in pectore
pepus z et ut in plibus tussis sicca eo
quia ma sui sbtilitate mebs ptonis
ipsa no facilit pspui edua pt ii
pmima sui in latitudie virtute ad expt
siom vehe in atraret sicut p z i plesi in
aug prio ma euat licet omo indige
sta Exqbus facile appz qr oz in tentu
esse pacietem adfestina haz mat
educem ne in ptore morates apa at
ulcais efficierit in eo eq acia nuc fiat
ut sez Regim plenitis ptonis

Itaqz pacione huius dispois oms hec
intencoes z ista nacia e. Et pa qd
intenco est pabstrasioz maz accipite
adpectus cattaricanan absindutur
a me iste pinsba euacia diutecia di
genaia z psumea suptes cert q oia
secet ca videri pm z pri absidutur
me p g m a istud Rx loch de ssue z
l masticis torosa z i aq decoe capi
ti rosaz ciati i inisce to z tepidu
gargarizet oi mae pduas hos ante
prandiu z sile an cena Et si velis gargarma
forcius pdco adde pdcis rob mari
z i pluis sandace z i z erit efficaci
ssimu ltm itm absindut me accipite
catarizates passuporz istaz pillaz
Rx mce storacis cala te co ct an z i
opij z vnig pt s y cu sij rosis fiant
pille deqbus tres at v accipian p
duas hos p9 cenam z in ablue zfert
in absindedo cattarros n c de opio
dubitadu est meis qm modicu e z
bene correctu Matie ia adptus effu
se educat cu hc mcie Rx oliban z
m mirre z y vrm corti z m mellis
z y coquat sil mel z sapa usqz ad
spissitudiez dm addant pluies pre
dctorz sbtilissim z fiat loch dequo
teneat in os mltro tpe et deipo de
gluciat sepe qtitas qm vnius fabe

Aliud me et leuius pdco est Rx
suci caulum z m mellis z m coqat
sil usqz ad in spissacoz z fiat dco ut
dictu est de pcea Et sit me ambe

Secauissime z vtiles qtitmoe A xa
z m ca de me is ptonis Adhanc z in
tencoz mltm zfert loch depmo d sip a
mesue i anti z loch desqlla z spe
cium ma ipsa fuit i visitata z i mebis
ptonis psundata Consi z adhanc i
tencoz accepco ficuum siccaz an abu
Comestio emule fiequens Its Tiruus
p in abis accepus z vinu al dtee z
sbtile cu aq leuis decoc ysopi Et
abstineat arebus pastilibz pisabus
legumibz elixis arebus ~~pastilibz~~ vel de
salsis z grossis z a vino potico z a
cetbs l bruscto z abaq fra z arebus
oibus supton hmibz hec denoto ptorz
tti sufficiat

Regim doloz spatulaz colli zes
ht a aceis zm facilit remoui possit
qd erat spatulaz colli z pcin adia
cenaiu do pmit d pmo qr varius z
inuadi modus qualietate cerz que
dolore efficiunt pueniens z quia do
in hac pte eueniens ut i plibus fit a
solone zetis que extensiua dr z no
sepatiua ideo huic dolori pvidendu
est cum insitus q huic adusant qualia
si lenitiua l mollitiua cu tpamato ca
litatis que paz abea distana q maz
zent absqz supte resolue possint z
etia aia insitra dicut zms mutatia
z maz resolutiua pque zplet cua
doloz pduas spes sedanciu doles
eos pzas a spem sedanciu doles s
pstupefacica noiqua zsulo in hoc
viro mtmcedum esse qm etia false
o dolem sedancia z no vere eo qr
ssm amebro auferunt z no cam dole
zs effectiuaz z sut simoes pricipis
ea pmi pentao ca do ingt Et ad
sumu id qi doles sedat e a id qd
zonem mutat a qd resoluit maz aut
stupefacit z stupefacies qde i menoz
dolem q destruit ssm mebri Modus
i sedandi qsmiles canoibus depen
det z insitus Et pm qdem est ut si
fuit doloris instacia gradis puis in
cipiendu z asedacione eius aliqr qr
qcenoibus dnitentibus imz id qa
pmi ca po Cuiqz addiuisi ptrahe vo
lus mebri inquo do r qcutit pus doles
seda Est a insitum bonu ad sedad doles
ut mebro fometet cu spongia i fu
sa maq decoc hoz Rx camo mellil

an ʒ iii se aneti ʒ ii. Et si velis
ipsum lenitum facere magis tunc de cotoni
adde seminis lini ʒ iii. Si autem velis istud
magis resolutum facere adde ei succus apii
amigdalarum amararum an ʒ i. Cum ergo me
brum fuit quasi vicibus fomentatum cum
spongia abstrahatur decoctione diligenter expressa
extenditur deinde vngatur hoc linimento Rx o
[illegible] d o de sisamo an ʒ s o de ca
mo ʒ i. coquatur simul cum vno vitello oui
et liniatur ex eis membrum Aliud vnguentum
sedatiuum est hoc Rx o de camo o de aneto
an ʒ i olei liliorum al ʒ vi pinguedinis
anatis ʒ s cum ʒ s cere al q s fiat
vnguentum molle Haec quae immediate dolorem
sedant immutando formam et resoluendo materiam
Si autem propter magis dolorem instantiam oportet
tunc adstupefacientia non administrentur
ponderanda valde vel pura sed predicto vltimo vnguento
addenda esset ʒ s opii et tunc esset
efficax et sine aliquo periculo vel nocumento

Regimen stomaci tendentis humiditatibus

Pro intentione vero immouendi earum actionis ex
stabilius contemplari eo quod ipsum complicatum
comparatione ad memoriam generis Nam enim hic
disputandum est an stomachi eius [illegible] medii [illegible]
declarauit eo quia bonitas colorem faciei
et totius corporis habitudinis dispositio me
diocriter tenentes membrorum agnitione
plasmatio gradis venarum magis et ex
tensio et sanguinis nutrimento sunt [illegible] non
esse magistrice lapsum ad calidi[illegible] quam ad
ipsam stipticum macrefacto sanguinis pau
citate priuatur [illegible] arefactione
prouenientis quod facere calor tarditas in
digestionis stomaci mollitiei adtactum per
cepta nitido saliual humiditatis vetosi
tates insto accumulate supra tamen prime
digestionis mollicies et reliqua signa pa
ria istis que propter breuitatem abscindo
sunt augmentum huius in [illegible] magis quam ex
signis istis deduci possit in [illegible] la
psus ad calorem Nam vtique spectatio
ista impedit medicum a [illegible] curatione
eo quia in istis operationis temporis magna
est habenda cautela et non [illegible] Nam
enim stomaci operis perfici et meliorari
qualitate [illegible] predicta magis quam im
pediri et tamen vtique eorum [illegible] istius
prudenti possit [illegible] cum
lapsus [illegible] adiuuante [illegible]
[illegible] quod [illegible] sit in [illegible]
[illegible] et bibitum at [illegible]

[illegible] adherens vel mixtura at [illegible]
tatem effusa et natus [illegible]
[illegible] post [illegible] isto se habere ut [illegible]
[illegible] 13a [illegible] deeg[illegible] stomaci Cum in [illegible]
[illegible] magis effusa esse ad regionem stomaci infi
orem tunc statim [illegible] euanda est
tamen hoc [illegible] Rx aque decoctionis seminum ane
ti ʒ i s [illegible] simplex ʒ x misce et
totum calide exhibeat in potu Si autem con
[illegible] indigere euacuatione fortiori eo quia
materia maiorem esset resistentie et educen
da esset cum electuario isto Rx electuarii indi ʒ
ʒ ii [illegible] simplex ʒ ii misce et
det in potu cum aqua decoctionis magis calefacta
Et si velis adhuc solutum melioris ex
pedicionis Rx p [illegible] ʒ i re
formentur pillule vii et accipiat ut dictum est in
[illegible] de euacuationibus accipite deinde est Et
si [illegible] propter hoc moratum non totaliter edu
cetur materia quam oportet ipsam adhuc eua
cuari tunc digeratur cum hoc [illegible]
Rx mell rosati [illegible] ʒ i s[illegible] de absinthio ʒ s
aqua eupatorii absinthii et ciceris an ʒ i misce
et tardius detur in potu in aurora et tarde
prandium [illegible] horis Si autem velles dignum le
uius illo tunc accipias istud Rx aque absinthii
betonice et ciceris an ʒ i misce et fiat
in potu Cum autem apparuit materia esse di
gestam tunc eradicetur cum ʒ i pillularum sto
[illegible] de [illegible] a[illegible] [illegible] suma
prima [illegible] lege eas ibi Aut soluat
[illegible] cum his pillulis Rx p de [illegible] de
[illegible] an ʒ ii reformentur p vii et
fiat ex eis ut dictum est Postquam
autem iam materia eradicata fuit tunc attendu
tum ad stomaci confortationem et [illegible] cum confor
tatione ista Rx specierum electuarii [illegible]
[illegible] specierum aromatici rosati an ʒ ii [illegible]
[illegible] cum aqua absinthii fiat confecto in [illegible]
ʒ v et vna ex eis accipiat prima hora
an prandium sine potu aliquo Ad hanc
intentionem confert linimentum isto propositum
[illegible] hunc modum Rx o nardini
ʒ iii cere al ʒ i s [illegible] simul et
[illegible] [illegible] [illegible] cum
[illegible] hoc enim [illegible] supra [illegible] stomaci [illegible]
[illegible] et ipsum defendit acceptoribus
[illegible] et fuit de [illegible] b in [illegible]
tractatum auctorizati ab [illegible] 13a [illegible]
de cura debilitatis stomaci lege ibi quia
domestice [illegible] illam

Regimen [illegible] talis epis

P[illegible] [illegible] [illegible] declinat ad calorem

Licet cum eo sanitas eius ꝯꝑens ꝯsistat
ex primo ꝑmittere q̄ res ꝯꝑentes epi sunt
sicut acacia cum aprutiā cum alieptiā stip^te
sicut mira absinthii eupat in dispositionibus frig
ipius acorus elitropia citonium
et similia in dispositionibus calidis aut debet esse
me^c acetose velud et squinanti ciamomum
et consimiles Aut debet esse absersiue et
indificatiue cum acuto te et leni stip^te
sicut aceti et consimiles Aut debet esse me^c
velocis penetrationis et indificatiōis
acuitate leuites ved^d vinum odoriferum
et passule cum arillis ficus et similia Et
cum in vna et eade re aggregant iste tres
illa est ꝯꝑentior et ꝑpe si non fuit reci
piens putrefactionem facile velud auel
lana torrefacta atarazecon et endiuia
campestris et ortulana Et de rebus ei
dem materie ꝯferentibus per acuitatem suam
et stiptecitatem cum penetratione ꝯfortatiue et
indificatiue vnde sunt physici ut scribit
13^a 3^ii ca^o de rebus ꝯꝑentibus epati
De Rebus ꝯtis ꝯferentibus epi calido
ꝯstituatibus ipm in sanitate sua et plu
tibus lapsum eius itendi sunt electuaria
hec ℞ specierum diarodon ʒ ß sem̄is a
cetose citoree sandalorum al et ru an
ʒ i ß de endiua ʒ iii fiat ꝯfectio
electuarium cum ʒ iii zuc al de quo acci
piat omni mane quando lapsus molestatur
at saltem omni 1na bis vel ter cocleas
i quando lapsus non ita molestat ¶ 2^m
instrumentum huic ꝯꝑens est electuarium de scoria
ferri de quo loco predicto electuarium accipe pe
frequenter ʒ iii in aurora ut predictum est
Domesticum autem remedium et vsus ipsius ꝯfectus
℞ specierum diarodon ʒ i ß spodii sbtilissime
triti ʒ i ß se endiue ʒ ii se acetose et
scariole an ʒ i zuc al ʒ iii fiat
ꝯfectio in rotulis ʒ ß cum aqua ticoree
et ꝯfecta ꝑ an cenam albam accipiat ro
tula vna ¶ Vltimum instrumentum epatis cali
ꝯfuatiuum et vigoratiuum est vnguentum hoc
℞ o de absinthii ʒ ß o de mastice
ʒ i rosarum sandalorum albarum spodii ma
sticis acorce an ʒ ß nuce florum sq
nanti vel ꝯmitabaticos cicorea castellii an
ʒ ii cere q s fiat vnguentum molle cum
quo vngat ypocundrie dextrum ab vm
bilico et ore stomachi transuersaliter usque ad
spinam mane cum surgit a lecto et superponat
pannus bene siccus prius suffumigatus cum
laudano carbonibus ignitis appesso hec

De Cura Recidiui accidentis ꝯplicati ut dictum
est sufficiat ~~te~~
¶ Regimen variicose dispositionis
Plam vero accidentis huius ꝑcaucendi prius est
primum variicose dispositionis deinde quod regi
mine licet alias sermonem ꝯfecto sibi tota
tamen ꝯꝑentem ꝯfecerim nunc autem de nouo
placuit in duo capita medicamina ꝯscri
bere vbi ꝯtigerit varices illas augm
tari et maiores fieri quorum ¶ primum et explim
istud de quo tota pes domestica cru
ris et tibie mane et sero emplanda est
cuius de scriptio ℞ farine lupinorum lb
stercoris ~~calidis igniti quinquies vicibus~~
caprarum ꝯcretati lb iii aceti nigri non
valde acuti in quo extinctum fuit frustum
calibis igniti quinquies vicibus quam .s. adeo
recentem fortiter epti et liniat ꝯcreto mem
brum ut predictum est ¶ 2^m instrumentum est
embroca^o infrascripta de qua mane et
sero mediocriter calida cum spongiis aprica^o
infirmum usque ad cauillam pedis fiat em
broca^o et est eius de scriptio talis ℞
gallarum pforatarum an lb ß scorie ferri
macerate per viii dies in aceto lb i
draganti gum ar torrefictorum an ʒ i ß
bulliat hec omnia simul magis plimali longa
bullitione deinde ꝯfecta fiat ut dictum est
Post hec autem ꝯscribenda sunt remedia
minorum quibus vti non ipm vti debet ptransi
tum sui itineris et item hec etiam reme
dia quo vis tempore erunt vtilia ¶ Et primum
quidem est harum pillarum vsus ex quibus
accipe pe omni 3^a die vel 4^a vna parum
ante cenam et si ꝯtingeret ipm ꝑmeare
regiones epidimico velne infectas
bonum esset ut ex eis omni die acciperet
vnam vel duas mane in ortu solis aut
saltem in sero ante cenam Est autem earum
de scriptio talis ℞ masticis ʒ i cum nuce
an ʒ ß seris cit ʒ ii iacincti smarag
di corallorum ru an ʒ ß infundantur omnia
in ʒ iii succi endiue et disiccet deinde
exponendo ad solem et iterum fiat sua re
nouatio cum eius exsiccatione usque ad 4^or
vices deinde igitur illa fiant pille que
dentur ut dictum est ¶ 2^m instrumentum est huius
ꝯfectionis vsus de qua semper ante cibum
accipiat rotula i vel saltem in sero ante
cenam ℞ specierum electuarium ~~de~~ de ligno aloes
ʒ i specierum diacamoron de rosis de
scriptione maiori an ʒ i zuc al ʒ v
fiat ꝯfectio cum aqua absinthii in rotulis ʒ iii

Q2m instrm est ut si stringet ipm mo-
lestari dole capitis gradi accipiat hary
pillary vna pduas hos post cena q̄x
descripcio est ℞ sperū deyera f ʒ i
pillary aurearȝ ʒ ß formit pille ex
omi ʒ vi cū suco rosi ꝛ fiat ex eis
ut dcm est Q3m instrm est hary sperz
vsus de qbus accipiat i cabis sub qn̄tite
ydonea adlebitu qrx descripcio ℞ cia-
moi ela ʒ i vio flor nemiss rosi
labrusce an ʒ ß croci ʒ iß spodij ʒ
ij fiat ptus om pse sbtilissimus
Het isuma sut q̄ in vtiliora pisa sut
1427 die 1 Junij de pestilentia

Mille qui intedit vti regie phua-
tio ab ipssiōe pestifea vtat
in istasc̄ript remedijs iqbs iueit
vtilitas excellens sic videri pt ex medi
cinis q̄ sut ma xponū istra scriptary et
xfirmai ē pt id auctoritatiby illustrim
medicor ꝛ sunt quinq nūo Q1m qd
est vsus triffe psice descripe mesi
i anti de qua accipi pt om qnq
diez a ʒ vi usq ad viij cū ʒ iij aq
sbliacionis acetose calefite ꝛ zuchate
Q2m remem est vsus pillary istra scriptary
de qbus oi die accipi pt vna l' due
pary an cena l' in aurora si aa non
fuit assupta mea ꝛ est eary descripcio
talis ℞ suci acetose bugs ꝛ cicoree
an ʒ ij boli ar ʒ i tant sit pda
suci in vna die nali cū pdco bolo ar-
dem infūdat̄ in eis spēs iste ℞ aloes
epici ela ʒ iij camphore ʒ ij fragme-
tors zaphiri iacinti ꝛ smaragdi an
ʒ ß margaritary ʒ i sem cit ʒ ij lig
aloes sem basiliconis bcarabe coral-
lor ru zedoarie an ℈ viij rosary
violary se acetose flor bors ꝛ bugs
an ʒ ß spēs iste pse singtariss bte
infūdat̄ in pdcis sucs ꝛ diligent
agitent ꝛ exponat soli usq ad su-
pcom pdcors sucors ꝛ inouet sua
illi tbus vicibus exsiccando se ad so-
lem de ma go illa fiat pille ex cui
ʒ vij cum aq vits ꝛ vtedū est eis
ut ia dcm est Q3m instrm est vsus
hs xfeccionis de qua se post cibū acci
piendū est usq ad qn̄tite ʒ ß cuiq de
scripcio ℞ specs elects de lignoaloes
ʒ i ß sperū diamsci dtos ʒ ß spers
elects de Jacincto ʒ ij zuc al tb i
fiant fiat xfco cū aq ro muscata ꝛ
Cohopiat folijs auri Q4m instrm est
huius pomi l' ptus odorifer qd se ima
nu teneat ℞ laudani eleti ʒ i ptus
cortic cit ꝛ sem eius an ʒ i croci ca-
phe an ʒ ß fiat ptus om pse ꝛ li-
getur in sidone at cū suco basiliconis
fiat pomū qd se odoret Q5m instrm
est vsus hs mixtionis quo soleo vti oi
die ex eo dando ʒ i ℞ metdati ela
ʒ ij triace adromaci huius etate salte
x anors ʒ viij sem cit boli ar an
ʒ ß incorpent sia vltata xtione cū
aq rosi inscata ꝛ vtedū est ut ia dctm
1424 die penultia mesis Junij

3 Dolores huius nobilis viri ancha-
les noiandi itelli do pita mbra
loca xiuncois ossiū natū i sil' ex
spondilibus inferioribus alchatin ꝛ cau-
de ꝛ quia ossa ista i latiby ptibs extio-
ribus xcauata sut inquor xcauitate
solidat sicior ps scialis coxe mediate
ligamto grosso ꝛ breui has ptes xcate-
natis in sil' ꝛ noiat locus ille scia io
pp loci ppinqtate ad mag morbi nāa ē
illius mei pte dinasse ad scia vnde
fcta est spe dolors dulstors s anchalis
ꝛ sciatici ꝑ vent q' hic do amala que
f ꝛ h ꝛ intra ma flica mucilagnosa
ꝛ gssata ibid pdiutinite tpis pti pp
resolom pcau aquz ꝛ acary fcai ama
colica q pdcte mei flice xmixta ē ꝛ
det denoiari fla colica i cui cola
nobilr xmixta est Et sicut ex signis
dignosti pt ma colica pdca no est
pura co ru s ē cola vitellia xmix
tione eius ꝛ grossi flats fca vn ex
pdcis intes pt q dolor iste ē acuss
quq si q magis nascat de colica ma
illi flati se tu dorante flate vn hic
dolor quq pcipit cū vestigijs calits
ꝛ aliqli rubedie loci, aliq tu dolor
iste remissior est ꝛ cū signs flats in
ventis ꝛ spe qn fla nobilit sup ex
cedit mag colicaz vn ex pdcis itm
deduci pt q longior ꝛ forcior ē ht eg
tudo pp maiore pfundacoi ꝛ penetra
com illg flats acuita i eo acqsita
a cola sibi xmixta Sut d hec ma
in iuste vilis iuncors orienciū cauis
spondiliū alchatin ꝛ caude ꝛ mē ē
iste incx mitatiby cordary ꝛ musclors
lubaliū inter ꝛ exterior iniste sunt
ꝛ imptibus ligametaliby que ibid

Incipiunt contenari incturas pdcas q tn
ligamentales ptes no sint va ligameta
s resultacia a ligamentalibz ptibz orien
tibus abossibz pdcis z vilis incorum
stibluz Et ? mixtus sp q etia ligamta
sut mebz smlia Alia vo ligata vere
dcta talia z spe illa q oriut abossibz
non sencut Ligatvr et nervi ssm lepit pla
pi ctio demebris Exhoc go fudamto sal
ui pt qd de acutissio dole inligamto
vtebri eueient/ 1o em no est vm liga
metum Exqbus oibus in vice collectis
vltate appz q sit egritudo qm e mala
?o f z h. pdcoz pcon Appz vltius q
sit ille ptes Appz vim que sit mlis
ca egrino Et lo colle cqsis q z qlia
sint acna est em dolor qnq extensiuus
qnq intelinus punctoi ?mixtu qnq
caliditati an frati associatu ut visu est
vn adeis curom i gdiend est qi isteptis
bus ag Dirigat itaq rens hns vim p
vires no nales ut ipe fugiat hitaces
in ae fro hmdo vetoso Et locq hitacois
eius remotq sit ab a z adecursibz aq
rum z valium z paludu Et sit aspctus
eius oriental z mdional at calefiat
locus eius acri cu fiegnti z mito ig
ne z petibus bene munits ita ut
murorz antiquorz edificia euitebu
z loca pdcta paciencia bn cata ?
nent z caput z ne ?eius frate
augmetet meo ma fra apta descen
dere adpaciend loca Exacon euitau
det z spe instantibz dolibz gesto det
quousqz mebra adolibus puata fue
rint z bn fortificata Demu vo ci
bacois aduttat qi sit i ?medendo py
z si impotu primo eius rens melina
ad i amcom aliqta z no accipiat
cibariu aliqd l potu n ncitate fimis
a potus vrgeat sp qd cu nausea z
fastidiu stoi immnet sp acibo fugiat
z inanicone fna plima masticae utat
?ferda dursa z mio plra dittat z
ita depotu dd Demu vo dormiendi
caueat sbito pq cibacoz dormire z oez
z longa dormacoz effugiat Sopnus
em longus gnat renatisimos lassi
tudiem flatz augtu efficat Elapsa
igit hora cu dimidia dormat z po
si dextro dm si sinistro decubendo
respiracoem a indonetoe effugiat ipa
em mas descende faot adpostiora

Reliqo aut tpe toto vigilad est vltra
spaciu hoz vii l viii. qbus ?oe sopnq
Depelmibz aie si no dubitaret i flamao
z dissolo mez cta phlia mebra ?ret
ei lenis iracudia z acuis aie qlz ?
quo calitas augmetaret icore q esse
ca digonis z resoloms mez pdctaruz
que tn hic no nisi cu difficulte applicari
pnt anncia aie ipa dittant z insistet
bone spei sue curonis z sit letus z a
tristicia elongatu Vltra vo re non
nali s cibo z potu vtat cibarijs oibus
medio calis z parz sicciribz nalit
z acun z io si orrut cibaria taliter
modificata inmisceant sp cu hijs que
eoz calitez z sicitez augent ut sal
piper ciamom mux mq femictm pet ani
sum dauq ysopus mta satuergia z
his silia Panis eius sit coi pane pa
rum plus fimenti hns z salis Ca
ueat apisabus z fariacijs cibis Car
nes eius sint ver pulli colubi spe z
aues oms siluestres Sut ei coit vsitat
pt sn degestes magis z vtat carne vi
tuli capti castrati z gazelli spe Depla
nt a ?unt ei caules fen pet pa
sticata sno te Cucur vo z spinachia
bleta endia lactuca ptul oia dittat
n raro valde z inqtitate pauca acci
piant z spe ?fracta cu plant z re
bus calis sup tactis De legumibz vo
?cedi pnt cicera ru z rizu z lentes
spe cocte cu brodio pigui z far De
fructibz vo ?cedi pnt albi melones bn
dtoes z no inmilta qntite Et ficq re
centes optie sut ei z auellane z
amigdale z nuces Poma vo z pira
z psica z ?stita raro z inpauca qntite
accipiat Vue vo bene mature et
dtoes sibi ?cedut Lac a z lactici
nia cibaria oio dittant Caseus vo
z spe adsalsediem nobilr inclinatu
?cedi det Olm vo oliuaz z nucu z
amigdalaz .d. sibi ?t Butiz a sp
hmectacoes ?tez eius z lassitudiez q
efficit in mus no placet in Aceto itm
paz et raro ineab utat nisi ?mixto
cu sale pipe ciamomo z silibz Agresta
z spe salita ?ens est ei Vsus limonu
z aracior an placet De vino gnato
rum no curet Potus vo melior cet
aliqto te aq mell fcta ex xv ptibus
aq z vna mellis q coqt ad ?supcom

3a ptis vim vo voli sibi conis det esse
sbrubim bn claz no ulde fuosuz ad
saporem potici l brusctu pary declinas
aut salte leui dtcedine pcipias cum
claritate sbe sui z sbtilitate eius //
De melibus vo occurrunt in duo pncilia pm
est vel obsuadu apriti tpe quia asue
mesis Julij usqz ad fine mesi septebs
2m vo esset vel aprio setobs pome tps
obsuad si dehoc vgie 2o printed e nc
fortassi ei ita conit curatq z clemato
eet pvel sat leue ei admistrad esset
aut forcig si qi dissto admelius appebit
pmutata Hito igit illo te no vei
id vel si gaigentez expediret pm aut
pnle vel qd est nuc obsuand vm cple
ri det remedijs ordinate ut nuc sq //
Horu itaqz instroz Pm e ut quietq
erit ab exercitio fiat ei flōa sciatice pe
dis aduse loco dorl mane ho electa
s vacuo conite vente aibis z asup bq
pqua educat sangs ʒ iii z no ples
qm flōa venar inferioz magis debili
tat qi sioz ea pi cao xxo Et 3t ei
elegant ht flōa pp mixtioz mei cade
cum sua gra distatois z pcial eradi
caciois mez q pq alias euones ima
sunt ijo ht flōa itm cret ei i fine
mesi septembs gra psuandi z allevi
andi doles in futura ijeme 2m pnle
instrm est ut pq qm fuit aflōa cuatq
cret allevacio que successit z siqd
manifeste alleviatq z sedatus e
fuit dolor tuc pcinseat cu bomite re
gimis sibi assigti z vsum meay iam
venes lapsum efficacem q stati scriben
tur in hoc cao huig 3e ptiale Si at
dolor remasit nobilit intensq vancha
cha z plius motu pgressium tuc tris
eat ad vel maiors efficatie ut nuc
scbatur // 3m pnle instrm e ut
si doles remaneat z maxie cu sigs
in venenis nausee eructuacois aut
renatisacois mez accipite vl ab
alio sioz mebroz tuc pvocet vo
mitus sm hunc modum Cibetur
em ppe inidiem cu cibis ppe no di
uisi grossi cum sbtilibus quibus cum
lenibus dtibq cu amars acetosi cum
i sipidis sris cu calis seps cu leni
tis z mollificatis Exm pmoz est
ut dat vitellos ouoz cu pane azi
mo at non bene cocto 2m e dat

Cibos pastiles cu ptisana ordeacea Exm
3m ut dare mellita z zuchata cibaria
cu ysopo salvia z absi Exm 4m ut da
re aceti cu raphano z sticbq Exm 5m
est dare croca z vini cu agsta petrille
ptulis z andia Exm 6m ut ut dat gra
ta acria citoma z i nessul adheril
seu ad zeril cu pruinis ficub recetibq
Nccē est em z vole pvocati vomitu per
istoz applicacoz stoq em q applicacoe
rerum tante diusitatis inqlibq pmis et
sris m laboribq z malys q sequit cristi
fastidiu z abhoiacoz incurrit qbus cu
pseuerat necē sbseqtur nauseam z ul
tiate voiti Erit em quoqz motq pter
nat sto supvenietes velud accidia sbi
ppa ut legit 13a 3ij li 20 ipho eius
Cum go pvocatq fuit motq vomitq
quiescat eger z cibet cibis facile
digeribis mgsto z inqle Dm itm 3a
seqti die pvocet voitq z itm 6a die
z 8a usqz quo voitor pcepit nobilem
allevacoz sto z tocius corpis De mo
dis vo z instris efficacia voitum sic
pcedat Cu em fuit cibis tate diusi
tatis cibatus pona hom vl duas pq
illud pmo ponat digitu indicem l
mediu in pala gutturis ibid cmocom
efficiendo aut saltem degluciat fru
stu carte l corrigie at 3o imponat
gutturi penaz ibid titilando aut pe
nam illam in ungat in oleo simplici a
parum salito hij em sut leniores z
securiores moi voitandi Si at pher
non euomuerit tunc inpotu det ei
calidus unus aq cum 8a pte aceti z
modico cuie l mellis tepefcis in slr
Et si no euomuerit pher tuc detur
sij ace 3 i s cu dupla pte aq tepe
fcte Aut 3o dent de cortis radic ra
phani tepefcte ʒ iii cu modico aceti
Aut detur raphanus cu vtute etti
albi sigillate in ipm p plantacoz mo
dic in sba sua qui raphanus p 8
dies fuit intra sepulturis Comestio
em illius arcellat voitu z est de pote
tibus no mitior tn in usu e hendq pp
nocita etti apti facē spasm ut legi 7a
affs m pcordio ab ij z gre ibidem
Eleborus e pictosus est i corpibus
sanis quia spasm faciat Et ego non
dubito q magis pictosus est corpibus
infirmis iqbq est moi vsitea qpete bene

q in sanis tn essent apponede ddnes
obstruade in hore sperando advomitu ut
quia si pile de cotho sr oculis eis li-
garent et levi motu moveret corpus
totum et levis agitacio sr sto applicare-
tur ad varia figuraru corpis situaco
ad diversas dras posicionis et reliq sitia
que pulcra legenda sunt xa p' de speran-
do advomitu Et si velis ample et
solaciose in unu collige lege consiliu
p dno petro donato epo paduano con-
scriptum et ibi videbis iuvata q vomitus
affert in doloribus iuncturaru et lege pa-
gi ca° decima q affert vomitus et 22a
2i ca° de cionibus dolorum iuncturaru
~~et lege prima p ca° decima q affert vo-~~
~~mitus et 22a 2i ca° de cionibus dolorum~~
et sciatice q hermodactilus est mea secu-
rior ut collr 22a 2i pallato ca°. Cu
aut item in anchis l' scia no cio dor q
erit iam oppz applicare Qm instrum
q eis omn sapientum concordia laudati-
ssimu clistere acuti quo no solu alle-
viant et curant doles sciatica nove-
lli veni et cronici et fiat ex admistracione
talium eradicatum complete Quod aut
est q illustres omnes tanto iuvato a-
probant acutorum clistiorum administraciones
in omni ancharum et sciatice frequentibus
aut aliaru iuncturaru no adeo sunt so-
liciti ut de dolibus pedum dorsi spa-
tularum et manuu pt a' hoc contingere sat-
is de causis Pa quia tta distia q
propinquus venit ad paciens porcas s an-
cham et scia Intestinum enim colon et colon
in qbus duobus magis recipit et dimanus
retinet appodiat sup ancham et revo-
luit colon in ptes illius illas Cu
go actio venena fiat p contactu sr ~~cos~~
cos clistia talia venena atrahe pot
appropinqua pte q ad istam si clistia
in pdas intestinis recepta venena et
facilius atrahent ab anchis et scia
q a pedibus genubus et aliis ~~cos~~ ptes
et 3° quia ex coitacio q abacuto clisti
pducit in intestis pdas est ca ut a-
piant vene pdctis intestinis in mixte
et arteris et cum tales vene heant co-
titate cu venis mesentis et iste hnt co-
titate cu venis ancharu et sic cu
propinquitate magis ipaz adinvicem q
propinquitate no hnt cu venis aliaru
iuncturaru sr q va et ead mea regli

tempe venenu et forcius athet aban-
cha et scia q atrahet iuncturas aliorum
et ptes alias rones huic proposito adduce-
potuissem quas obmitto Cont quia
meis solutis inest pona alterie atra-
hendi ma adistantibus ptibus ymo qnz
apoliciabus pedu ut claudi in sima ba-
lij contris 3i tegi 7to 14 totus Antipa
scos ~~cos~~ igit ts mea eq bn educe po-
tit a'rmoti et propinqs nenda est 1a 9a
l3 enim fora mea elecionem heat ad de-
tiacion ma3 illam tn facilius educet
et cicius cu fuit pota in propinqs q
in remotis ptibus Demu itaqz horu
clistiorum tria hic describam q in elega-
cioni vident Et pm est clistere fctm
ex decoce hermod. qd ita de novo ego i
quo est intencio athendi mas fcas
ab anchis et iuvat ad digeom rsidui
mei et ad sedand doles et consumedu
ventositates que no raro sunt cause
dolorum in pdctis ptibus Cuius descri-
ptio Rx rad hermod. no pforatorum 3 1
radic pedis corvini 3 s' herbe artetice
que sula nocat avast 3° abrus stica
dos ypericonis cinn ~~3 s~~ se. rute an
m. 1 s' camo mel liloti se. aucti an
m. 1 croci no conti 3 1 coquat oia sil
in lb x aq usqz ad consupcom me' dim
exprimat et huius colature acc 3 xj
o de castor 3 m sal' indi 3 4 ye-
re cologuiditos 3 s' misceat totum
et medio ca' imponat Inest enim in
hoc clto dnans bis ad hermodla sigilla-
ta q' pducit tn iuvata in educde mas
iuncturas pm est quia statu educat hu-
fim iuncturas Et 2m est quia p9 eorum
educcione sigillat strptes in iuncturs p q
reddunt inepte adrecipiend mas que
tpe agitacionis amea solutiva fctta
dissolute et coligte fuint amotu l
calite mea. tres enim mea unde facile
pstepe recipiunt in iuncturas p9 solom facta
ab aliis sim strpte confortatibus p qd
sr pmo q in omni mea ct3 solutiva a
iuncturas atractiva sigillaria di stip tibus ar-
tificial si in mea no fuit stip tas naled
Ex 22 q frequens usus solutiorum admi-
stratus no si hnt mod dol in iuncturs
magis augmentat q allevient Et 3m in
nanmtu e q i hermodlo e q cu ppetali-
tate suam fstice me q in iuncturs in-
venit et ptibus propinqs ideas stabilent

Matie que subtiliate penetribiliores reddunt ut essent apte celerius mag penetre et profundare iniunctur hoc aut tamen prohibet potentie humor stipte in eis efficienoi quia humor est omnino me solutivar aiuctur elleganter mea et sacuior quod quia illustres viri in scia bene sti plurimi in meis solutis aiuctur in miscuerunt humor ut abominsa scola eorum legi fuit // Secunda despicio distere a noiata decoloquida que fit tamen hunc modum Recipe pulpe colo de ℥ s ebuli cartaci polip an ℥ ii assari artetice sicados peonie piperis albi se rute an ʒ i s coquatur omnia in lb v aque usque ad consumptionem medietatis et colatur huius cum expressione Renti accipe lb xii ℥ s de costo et de castoreo an ℥ i s salis in ℥ iii misce et medio calido ponatur Et si vis ipsum efficere magis secundum adiuvare istam conflate cum cola tunc dederit Si dicte adde crocum unum de scamonea non cotta et erit ~~efficacius~~ efficacius // Tertium vero distere cuius memoria a sapientibus sepissime habet est factum con almuri et hoc pi um tamen impletur salsamentum de in hoc bene posito a sapientibus elligitur aqua salsamenti piscatorum macatiorum at olivarum conditarum de quorum alto accipiat lb i s de castoreo ℥ iii misce et totum calido medio inponatur Cum hoc enim dixi quod plurimos patientes spacio x annorum prohibito amotu peccato sepe sanavi et est eiusdem in hoc secundum / Cum eius quasi istorum distiorum fuerunt patientes ad alterutur tunc in paucis diebus sanatur Est alterutur superficial intestinorum excoriatio ut ibi ʒ ii ca de solone ventris omnino motum // Tertium principale instrumentum per aplicationem illorum generalium at aliquorum et tempore quando eger quod lasativa evitat // flobas et voitus ut a plurimis medicorum visus at effugiunt aplicationis distiorum ut est mos almanorum et ut membra assidue cum localibus Et si quidem est tudo rarius habuit sed quia accidere solet in dolibus incturarum et periodice involuunt de yeme adver et de vere ad autumpnum ut experientia nocuit et primis eiusmodi ubi sed posse magis conte durant fra ut plurimum et ut aplicatur membris medicinarum lenius cali et et sicatis cum stipte forti etc eius pro

Curari debet fluxus mestruorum fratris ad membra Et in hunc modum regi dent apata fra in principio ut applicentur eis predicta signati et blatte bizantie quarta primi capitulo xx et xxii ut alleviatum est Ego autem in hoc tempore sed in principio aliquid duorum soleo applicare quorum primum est hoc Recipe gallarum cipressi ℥ in farine ordei ℥ i s rosarum ℥ i mastices gnorum mirti sicole an ℥ ii s buliat in vino al stiptico non vide fumoso usque ad glutiositatem Bentem et de hoc medio calido coptetur membro // Secundum et efficacius est hoc Recipe sandace ℥ ii camo mell seis aneti an ℥ s farine volatil molendi ℥ iii rosarum ℥ i buliat omnia in vino modo predicto et in fine apponatur tres vitelli ovorum et aplicetur membro et predictum est dum augetur vero vel predictas at alteris ipsorum adiungatur ysopi humide ℥ i s hoc eius tempore mollificativa permisceda sunt et compressio constatum quando fiunt sedativa dolorum potentissime et virtute ad innata ad resolutionem et evaporationem medium quale est hoc Recipe o rosarum de camo ana ℥ iii vitellos ovorum uno vi coquitur sed lento igne et partatuse diligenter incorporando et in fine apponatur tu ℥ i s et apponatur membro /

Aliud in hoc tempore dens et ipse cum signis aliis quale est hoc Recipe lactis vaccini lb i farine ordei ℥ iii mastiois ℥ ii croci ʒ i buliat sed farina et lac usque ad glutiositatem et in fine apponatur alia In declinatione vero vel sunt duo remedia Zenaca sed que sanat in fine si adiungatur eis ea quod magis complete consumere potest Excoriata sunt quod sanat in fine et locorum allegatus et in predictis addere soleo semen novum mirti mastices sicole et thuris peonie humorum artetice an ℥ ii et felicitatur opus Non raro vero a sapientibus inveniuntur novi et inscita applicandi liminta fomentacione et dicitur balnea et infusiones in quorum omnium applicatione quod observari decet cum eligendi varietates medicinarum multiplicibus suis secundum varietatem temporum egenis ut ita debitum est

Tertium vero principale et geminum curatus est ut membra madantur regatur quod regere et lubricationis et augeri mestruorum meis et afficiones eorum ad membra pandeda et quod quod confortat sto cum macie generatur mita

Mastice spica squinato cipo z ligno a-
loes vtendo ais mabis Et de 3bus cu
aioo rosi diamace disalato elect'
thure z sitibus dando pxeis 3.1.s. in
aurora cu aq peonie l' calamti / Ele
confortiu pt cu assaro galaga sticados
ysopo betonica melissa z sitibus rabo
accept' / De 3bus vo cu diambra dia
musco dia elect' de ligno aloes . so
tiua mag' z consitibus accepta in sero
3.1. eorum cu modico aq lambrus-
ce acm z situz phos n. pecenas
assumptorum Renes eius confortari pnt
po abstinendo a longo decubitu s'
ais z afecesa coytu z spe s'abo
Et itm 30 euitando fregidam diure-
ticorum ut seu pet' amsi apij z situz
Et accipiat frequt amigdalas auel-
lanas z pineas in ab suis cu bonite
stoi. Et castei medio' stai z saleti vsq
confert. z frequtat cibaria cocta z fru
ta cu lacte ouio lacti em ouino n^a
me^a cmpar e inconfortado venes ista 3i
cto decura debilitatis eorum posui aut
mod' h' rectificadi mebra ista qm hec
tria iuuant in dando mas anchis z
iuctus huius paciet' ut facile de
duci pt p apparata signa si no timere
longitudinez Rectificac^e aliorum me
brorum no curo quia no est opus //
Am pnle insom est vbiata mem
ptietaim consupio qm remanent in
mebris insuse aliq m^e quantum per
fectum consupcom facere non pnt mebra
pp eorum debilitatem Rxam tuc ita
q 2m illustrium virorum concordia fuit
balnea de quorum meliora sut sul
furea z aneniaa z aluea z atrme
tia z asphaltia talia em velocitate
ta sue penetracionis z ponc^a sue
piracionis educit ad extra m dispositor
consupta m^a que meis lassine effi
ciebant z in hoc pt apparere ea que
mitti ex balneorum applicacoe mag'
notet qm iuuet esto em q m^e ab
applicac^e balneorum totalit' consumatur
a mebris Contingit bi itm mebra
reddari z ledi mag' qm prius z ca
honum est quia mebra ab applicacoe
balnei reddita sunt rara z vie apte
effunde mas mag' qm prius z mebra
madacca no stant suffi' acuata q
m^e fluente noua m^a ibi redimat

fuctures aut alia mebra. Modus aut
applicacionis ~~balnei reddita~~ s. recipi
endi balnea huic viro datus fuit i
2c. sibus obseruandis meis que legi
pnt in singulari tractatulo de balneis
euganeis pme conpilato in anno dni 14
79 in mense maij / De his z q vl
tiate mas consume pnt abs balneis
ita sunt in vtilia inuenta pm hoc
est Rx sandace ypoqstis thuris aca
cie an 3 n aq cineris. q. s. dissoluat
in mortario z fiat linitu coquo in
cture omn limat^e bis in die 2m z
leuius est hoc Rx pul. gallarum appsi
tt. s. farine volatil' molendini 3 n.
tabur cum succo plantam lauri z est
nobile m^e. 3m vo est hoc Rx aq
extinctionis calibis tt. q. pul. rosi 3 n.
mastic' storie ferri ppate an 3 1.
salis torrefacti 3 m. incorporent sil'
in mortario cu succo lige pastoris l'
aq sol' lacionis l' decoct. rad eius z
est optimu / 4m vo pnle ingeniu
z vltim est mebrorum pacientu confor
tatio hoc q si pt alio duorum mag'
l' vtrisque z primus est ut in natu ca
lor mebrorum consuetum in eis ita ut
a forti calitate no resoluat z a sin
te no congelet ca^d in natu qn e spus
aut sanguis arterial' l' venal' sit q
hoc p applicacoem inunctorum rectus
quantitus z qualitas preu' zeno expte re
tum no naturalium qd o debu est Roh
q inueniri ab auctores auctacioni qd
vestire mebra z tege pelle vulpi
na ut duplicatus caliciamet expano
tieto i kasmes z sut quia odorifa
ogenaca panos cu aroma^te. Ecs me
bra confortata redimit a sapientibus per
applicacom quoracom frez in lapsu
z ma totis z catorum in lapsu z ma
fois etv em vigorant mebra quin re
pellut a se stipt' confortata formagis
3o tegn z la hc mebrorum confortaco
in nexa fuit in vno z vno ca^o fre
duo tn hic singularia pona qua co
plementi opis quorum pm in lapsu cato
est hoc Rx o. onsanam 3 n. salis
bene torrefacti 3 n. rosi 3 1 s. mag'
tri an 3 v. tant' sil' in mortario vl
tata stione z limat^e pxo mebra
actu fro / Alm q de ben z de tamo
sut duo singularia i lapsu fro cum

Ex eis actu calis in ungat membra fre-
quenter et cohoperiet rebus ... sic enim
sehatabitur cura huius viri ...

Lxxxo die 2a julij

de elephancia

Non est dubitandum quod ex dictis huius
viri sit elephancia in tertio propter
textus magistri pedris tuorem et exte-
nuationem ... apparitione venarum
et arteriarum et tensionem ipsarum In hoc
enim dicitur elephancia dispositio avariço-
sa Licet enim in elephantia astudie
ma multa ut dicunt ... contineat in venis et
arteriis In varicibus vero non ipse in venis
et arteriis continet ambe Et iudicatur
elefancie in corporis membrorum multitudo et
... membra magnificat et extendit
... ex hoc concludo quod dispositio varicosa
valde facile associat cum elefancia ...
et hic per elefanciam intelligo speciem una
lepre que fit a sanguine infecto cum tua
naturali adusta propter quam illius lepre ex-
tudine capitis magnificatur et corrumpitur
in membris et cum figuris ut ... omnibus
sed hic intelligo per elefanciam rubrorum ex
ostenciam propter nostra presente a sanguine
multitudo quantitate ... multum vel ... quantitate
... status cum sanguine commixti cum anima
quantitate multa ... in venis et arteriis
multa et quantum sunt in membris agentibus ... fun-
duntur in poris membrorum in extensio non
extensionem et magnitudo ... effi-
ciens multum quod membra elongat ... quan-
titate mediocri et ... magnitudo
et extensio ... in duabus ...
... descendentes magnitudine omnibus bru-
torum ... longitudine excedit Ex
quorum fundamenta deducere potest quod in tertio
... illustrium virorum assignari
potest species elefancie et primum quod est
a sanguine naturali excellent multiplicatio in
quantitate cum in aliquo corpore quod consuetus fuit
evacuari sanguis per narres per emoroides per
minutionem ... per flomias et alia similia
et retinet tales evacuationes et ... cum
assumptio ciborum et potuum sanguinis multi
et carnium laudabilium et vini ... re-
cum ... et ... multo ... et
sese multum et si contingat hominem ex-
citari multum et vehementer exercitio perditam
... tunc sanguis ille multis fluxibus
sua ... venas et
arterias implet aquam orificiis vel poris
effusis in membra generat elephanciam Et ...

Signa eius velocis eventus ipsius et
magnificationis suarum specierum Secundum et calis
magis ... putata Tertium est quantitas no-
bilis minor tamen quam malitia Quartum et rubor
manifestus ad purpureum declinans Quintum
est tensio nobilis Sextum est duricies re-
sistens ... minus tamen quam in mutica et
magis quam ... Septimum est quedam pu-
stularum apparitio in superficie cutis que tamen
non multum magne sunt Octavum ... pulsatio
arteriarum maior quam ... aliarum
Cum ... hec ... elephancie evenit quod
tamen raro est tunc ... quod eius ... ap-
... pro eo quod est mul-
tiplicatum sanguinis eius Et per hoc quod ...
basilice educatur ... nobilis sanguis
cum tollantur tamen virtus quod ... in omni me-
se reiterari debet ... et ... hec inte-
tio ... contrarie cum tangente aqua parte con-
tingit sicut est ... menstruorum in
mulieribus ... emorroidarum ...
... et in vino Et ... quo completur
ista intentio est eius ... convicte et
... ad convictam per appli-
cationem sanguisugarum sive domesticarum per
coxarum et ... applicatio ve-
tosarum cum scarificatione ibidem quod est sepe rei-
terande sunt ... cum ... ista
Tertia ... intentio est rasticatio ... hoc
non ... ut quod ... moratur ... in
aere ad ... et ... et dormiat su-
per strato aspero et duro Et ... omni
... sudorem provocatum et vigilet quod
plures dormiet Et applicet ei nova et
historie ipsam tristari et angustiari fa-
cientia Et dimat ... ciborum et potuum
nobilium De qualitate vero ciborum ... huius
que sunt sint et ... multiplicationem sangui-
...baas ... ad usanciam ut sunt
... lentes ... carnes re-
centes et salite et antiqui caseus Et
utatur pane furfuraceo ... de ordeo vel
de spelta ... Et vinum bibat potius
et acre nobiliter Et saporibus acribus et
acetosis ... et ... eius
... cum ... citonijs
nespilis et ... Quarta vero prin-
cipalis intentio est repressio sanguinis ... parte
fienda cum ... admisceatur
sicut sepe lavando membra cum aqua alu-
... et ... et ... sit ex
tinctis ... galle ... lentes bala-
ustie se plantis ... cortices granatorum

Nucis cipssi acacie ypoquistidos et sitia
totta fuerint toti pedem magnum sepe
abluendo hiis aqs fris a' salte tepidis
/ Liminitu bonu adillud ℞ suci solat
lb ii. farie ordi lb i. folior mirte l
sief eius in yeme sandra acacie an ℥
i q boli ar. ℥ ii tunt oia sil dili
gent' et fiat limitu cum quo bis vel
ter in die leuit' confricando vngat' Cu d
ergo in augto compisa fuit tunc pdcts
addant pars resoluta a repussis se
pata ver sint camo mellil' se aneti
dauci amisi sem altee thus masticis
sandaca vocs costus cupat ysopus
et sitia / Instatu vo qn iam res confirma
ta fuit resolutis utend est pp qn sucus
cupat sucus camed sucus camep de
lentibus sucus abrotani rute aristolo
gie utrisque et eorum aq soluta eis l de
coctis decoctes sint / Liminitu bo^m ad
id ℞ nitre sicole an. dann' spice ta
an ℥ ii. succi rute ℥ iiii. succi feni ℥
vii vitellos oui iiii farie fabar
℥ iii farie siliginis ℥ i. tunt sucu
cum farina in mortario longo tpe post
ea incorporent sucis spes ae et fiat
liniti cum ter l quater in die toti membro
applicet' ¶ 2a non pul' spes elepha
cie q cum auctoribus aliis est consiros
ab quoi initio in sane initio q tam
nag adhuc nag vehe inflamatus
est. Si em perueniret adillud tunc a
cute sui compendo cutis mebr pdu
cetur adulcaciom et fiet tunc ale
fancia ulcerosa q ut plim incurabil'
est q non ii magna difficulte curabl'
est eo quia tal' ut plim contit' in
cancr' cl cancrenas l hestiomanu
et asthatilon q sint consiui et scitu
membror corrumpencia de quor mo in
hoc ope inte dd est ut ne si solum
de elefancia pueniente antea in pone
ntia ta absque aliq adhustione Et est
signa eius s mebr frias nobilis sitar tacta
perceptu / 2m e soliditas intensa co
pssioni resistes abte / 3m e grauis
valde magna abeque perceptu / 4m e
possibilis et difficilis difficilis conacio pro
gressiui a' motus mebri / 5m e nigre
mebri vie confitus colori mori proprqui
adpsfectam maturacom / 6m e venar
varicalium ocultacio / 7m e crustular
et sificie meb' frequens apicio / 8m est

Quarunda varicalium liniear insisticie
meb apicio veluti erut ruge solide
intus Cum go apparet hec disso tunc
sua curo eius est pitenes quaque pr
insiciendo et pa quidem est mei vtr reple
tis euo / 2a eor diuisio / 3a mer a
mebro fluenciu repussio / 4a est partis
iam recepte abipso curo / 7a et ulia
regis rasficaco Et collegi prius hec in
tenciones ex tegni cao de cura soli
tariorum apatium et 4a pi cao 22 de
mediacioribus apatiu et 3a 4i. 2 20
eod' cao et 22a 3i. cao de cura ele
phancie et 13a 3tinet pd cao
et 7o almns cao de elephancia et in diui
sionibus 108o / pter itaque in tercio ptibus
7pletiu et 1stinet / pa est vtis curo fca
de basilica sinist' brachii scubito po
sita pquam euacuent sanguis ℥ v. l iiii
oz aim euom proinata esse iplom. si
non est pole has 3cenos si' absque
iplone mag igit oz euom ea nota
bilem pp 7a cu maiori 7o tegi et 4a
pi calis 3o et 4o et mior e nota et
pbata sinus quo aim pauca ma poz
mebr pducere adtanta extensio Si
d no poz hic flob admistrari pp ocul
ta q vene d quia ego no potuerit
ipam tunc puocet sanguis ex naribus
ptem aim loci frequenter educat ma
uitta utz ph 4i cao de cura / At 3o
apiat' insita in initie et amor in
viro et hec est ca qr in viro ista conatus
su apure amor ci liniments pus
applicatis / Aut salte fiat frequens appo
sanguisugar at ventosar si' cruce fco
pnutatur fca de sursum d' deorsum
aut inic in doestica d inpostiore pte
applicando ea Et si prius appliacri
tales curom sit tunc suppleat ci eis
curando initiam sanguini admixta cu
furmacijs apparatis adici et scebaz tria
spalea / pim est hec ℞ catartica im
pial' de scripcone Nicolai tanted ℥
i. lap ar diligent' parati ℥ i aq
decoc' follicor sene ℥ ii q miste
et toti cu' debeu inpotu et donat
postipam p hora i. aii s. dem calefco
sepe venite et sto cu panis tatis de
inde pq 7tas hom accipiat ciatg i
aq ordi zuchare cade et pq ipam
tardet cibus phom integram / 2m
no solutiu ad hoc est ℞o elac soluti

℞ lap lazuli lap ar. an ʒ s. aloes epati ʒ .i. fiant pille cu suco rosi vi ʒ

Admtias de se pe ro de viribus cordis
ppe fine ʒ vi aq bor ʒ iii misce et
detur et fiat ut de eo ut de alio dem
est. Tercium vero est hoc ℞ aq bor bugl
an ʒ .i. s. thi epithi an ʒ .i. s. sal
indi ℥ v. polip folliculor sene lap
lazuli lap armen preparator an ʒ s.
infundat oia magis fortes cada cu
istis rebus ℞ anisi gr. cimini et
an ℥ vi et mane calefiat totum sil et
bene miscendo fortit exprimat et det
in potu cu ʒ ii. elect de sene secum
incorporando. Quarta vero ph' intenco ca
ducar repleta est. Sperie cu eucionu si
tacte sufficiet ut dicte pnt quibus
tamen duo diuterna solepnia ab aucto
ribus pereorribus inventa sunt quorum
Primum est vomitus de quo lege ca primi
ca° deinuat' vomitus q d iferat
no' lege ibid fiat go vomitus isto mo
℞ lap lazuli no preparati polip an ʒ s.
sal indi ℥ vi cimini anisi fenicli an
℥ viii zuc ʒ s. aceti ʒ .i. aq fontis
tepide ʒ iii. detur totum in potu et p
media hora post expellat pena usque
ad primum meri incionem faciendo ibid
cum plus iniecta at incisio fiat ibid
cu digito longiori et facile educet ma
teria electa ab illis membris attracta
Tercium vero insistum est administracio cliste
ri ℞ flor bor bugl rad enule an
m .i. thi epithi folliculor sene an
m ii. polip. m iii. polip. fenus pse
buliat et reliq pg ca buliat et ho
decoc ac tt .i. elect diasene ʒ vi
lap. lazuli et armen preparator an ʒ
.i. sal indi ʒ s. ol de sisamo ʒ iii
misce totum et fiat clistere. Quarta vero in
tenco ph' repletum primsua ta repel
lenda m aptila paciete et primum e
hoc ℞ pul gallar cipsi ʒ ii ma
stic sicole thuris an ʒ s. rosi fenicli
an ʒ .i. acacie ypoq ste thuris se
planis an ʒ vi farine volatilis ʒ
ii. terant oia sil in mortario cu aq
violar et fiat linitu. Repercussio ei
in membris fiend et sicos dr si cu me
calid et stip et quia ine iste pri
pte sunt iuti in duracionem dem con
frangi cu meis hmis et ita ho ptu
vitna' cplet sinas auctors ut ca
pr ca° xx. et in locis attacts. Tercium vero
et ph'le est hoc ℞ sua cupat pts
.ii. sua cinictars pts .i. misce et in fun
dant in ipm pani et sepe applicet toti
pticle paaeti at salce applicet ibus
diebus pani infusi in suco cinictari
et iiii dies infusi in suco cupat et si
fiat involucio de vno ad aliquem permutata
sic em tiant apata fra ut visu est
Tercium ptu q pualet aliis est hoc. ℞
suci ptul pts ii. sua solat pts .i. sicole
ʒ s. thure ʒ v. squassent sil et isfuda
tur in ipm spongie plane et subtiles
et diligent membro et cu in ani hmiq
viri nobil' expe a solepnis. Et habeat
in mcona sua ut sepe accipiat salti
oi ea die vna de pillis eid ordiatis
paru an cena. Et conet athe mas
et diu pemors confirmando cu vngto
q sibi infud applicari faciebat qd
erat ℞ o. de viol' de eo an ʒ iii
yreos pipis long eufor. an ℥ ii cere
q s fiat vngtm et istud vngtm dr ca
purgii qui de eo pars in naribus poni
tes et est optimum et antidotario. Q. b.
sim inforacom eius secreta. Residuum
vo mea q impte collea est premitecone
ea cplebit insium trplex. Primum e vt
bis in die p spacium hore medie euapo
retur membrum totum cu hac decoctione
℞ aristo longe et rotunde cucu. asini
absi an m .i. camo. cumep an m
ii. nitre ʒ s. sandalice ʒ vi buliat
oia in x. stulis aq usque remaneat
vi. dein calefiat iterum pro his et infu
dant in ipas lap albi rotundi inventi
in fluminibus et recipiat fumum ille sup
toto membro bene tecto. Tercium insium e
hoc ℞ colofonie tt. s. farine amili ʒ
ii. litargi sandalice an ʒ ii rad serpen
tarie ʒ ii. terant oia subtilit et
diu agitando incorporent cu suco fo
liors lauri et e meum nole. Tercium vero
ph'le et sim omnium meors sicalet cpti
ptum vtile nole est ut sepe lauet
nim aq decoctionis sti et ppe calida
Et quia estudo hmiq viri e ia q
ctinet in hoc ro ca° lo csulo q adherat
tenori sui ipius cu his que scripta s
in tribus intencionibus predictis. Tercia et
ultima intencio ph' est q vir iste in
regie suo euitet cibaria oia nitica
de quibus scriptum e sup et vtat cibis
calefacientibus remissis gradu et humectacionibus
et vtat summope quiete quantum potest

De doloribus renum a lapill:

Si non necesse est membrum excitari tunc se
liget ante coitum acuculla pedis usque
adinguina et procedat taliter ut inguine
predictorum dictum est

Spectabilis et generosus vir d.
franciscus de balbarico labo-
ravit iam doloribus a lapillo renis
vel in poris ventriculis contentis, et videtur est
ex lap. sit magnus aut quod sint plures
inmo contenti in locis predictis propter quod dolores
augentur aut saltem stant fixi ut in tem-
plis ingenio sibi fore providendum Primum
principale est ut vie transitus lapillorum sic
parate ad exitus eorum et hoc fit per facia-
le pondo in tibiis suis olim augmentando. d-
recens .o. de sisamo aut dando aliquod
istorum ℥ .ii. cum ℥ .i. aq. milii solis
sive extinus partes renum et pororum vri-
tidorum et vesice disponere cum emplastro facto
ex farina sisami et farina siliginis
et oleo de scorpionibus simul incorporatis
2m principale est ut detur ei comminuta
lap. de quorum numero sunt vitrum combustum
lap. spongie et plures cicadarum ante co-
itus ʒ .i. accipiendo et dando sibi cum
℥ .iii. aq. saxifragie calefactis Et
2m speciale adhoc est ut bibat in au-
rora et ante cenam plures vinum tenue
℥ .ii. aq. cicerum levis Et 3m specia-
le adhoc est quod in omni cibo et potu bi-
bat de aq. saxifragie quod est nobilem
tum 3m principale est ut postquam
apparuit lap. comminutos aliquanta et are-
nis minutum in urina in ventrem commove-
at se ab alto ad yma saltando vel des-
cendendo conventum et tunc dent ei co
pellenda et lap. commovenda et de nemo
istorum si non tenet dolor capitis optima
medicina est dare in ℥ .i s. suci apii
Et levius illo est dare sucum milii
sol. et fortius omnibus estis et secundus
est dare ʒ .i. vitr. combusti cum ℥ .ii. aq.
milii sol. Et hec sunt meliora et securi-
ora que in apparent Ad laudem dei omnipotentis

Quamquam sit dispositiones que imaste-
runt in nobili viro Nicolao
trudo sive separas eius sive
actio nominarem vel. cum tamen omnes ille
ab una radice traxisse principium et ab ea
dependere Est enim mala complexio f. et h.
stomaci cordis et cerebri eius non parum et
epatis conmixta propter quod universa eius egritudo
f. et h. ~~stomaci cordis et cerebri eius~~ ratione

De mala complexione f. et h. stomaci cordis et cerebri
et etiam epatis. et per consequens totius corporis. tremore
capitis et brachiorum. de motu tremulo cordis
de incommoditate humorositate stomaci, de diminu-
tione et corruptione in visu: De dolore
spatularum. spine. renum et coxarum

In toto resultat Horum enim membrorum
corporis predictorum lapsus naturalis sive potius naturaliter
toti facilius convenit pro corpori cum aliorum
membrorum lapsi stomaci epatis cordis et cerebri
complexionem evitare possit propter quod facile sal-
vari potest omnia illa accidentia abhac ra-
dice dependentia propter mala cum complexionem con-
generant in eo flata inmalagiosa et aq-
sa que sine sui fluxibilitate sine disso-
lutione a naturali calore in eo fuit propellitur
ad minuos motos et admucham et infu-
duntur in eis Unde propter illorum flatum mol-
lificationem et ponderositatem generat sus-
tentativa potentia ita quod membra sibi congruen-
da. potius ab eo sustentari non potest con-
ter Et ad sublevandum et comprehendum non-
 provenienti abhac mala sue et amplitu-
dine flatum proveniens modo virtus et
defectu morum membrorum addictam potius oppo-
sitam quod ei adquam morum ma ea pre-
dicta propter quod timor est motus offici-
alis. i. mala complexio instrumentalis membrorum
proveniens propter defectum virtutis motive. s.
fortem a mala complexione vel materia predictis et e
defectiones continuandi motum lacertorum compar-
ata equalis vel aliqualiter gravitati s. a materia pro-
venienti / Sit e compar virtuti. i. potentie
virtutis intendenti. i. actualiter moventi
membra sua motione voluntaria que
provenit ab appetitu virtutis membrum anima-
tis movet membra motu contenti Unde
propter hec motus voluntarii. i. a virtute vo-
luntaria moventia provenientes permiscent-
tur motibus involuntariis. s. provenien-
tibus a mala complexione vel materia predictis propter
quod totie infertur quod hec egritudo est actus
proveniens virtuti significativa. s. significativa virtutis et
hec est diffinitio principis 2a. 3ii. cap. de
tremore vero inquit Tremor est motus of-
ficialis eveniens propter defectum virtutis mo-
tive a motu lacertorum sibi ad vitatem
compar gravitati compari intendenti sua
motione motum voluntarium quod commisce-
tur motus voluntarii cum motibus invo-
luntariis et est nocumentum in virtute motiva
sicut stupor est lesio in sensibile Unde
ergo quod nocumentum est tremor capitis bra-
chiorum et aliarum partium hoc enim fit la-
psum motus continentem membris mobilibus
continentem virtutem motivam et quantitatem
ladente lesione corruptionis propter quod est
egritudo satis valde parum bene intellectu et
raro bene curata / Pro complemento

Agitur huius timoris qui non alleviatur e-
ut prius quod tria sunt visa sunt sibi co-
scribenda remedia. Primum horum est ut
iste vir sepe accipiat in mane et in-
l v. actu calide et intem-
nuce nocte utatur et in cibis suis.
Secundum speciale est ut sepe utatur in un-
ctione a collo usque ad finem spatularum
facta ex oleo isto. Rx seminis canapi flo-
rum andacorte ana ʒ. ii. o. confectum
lb. s. ciamomi electissimi ʒ. vi. bulliat
omnia simul usque ad consumptionem medietatis et
ex eo calido inungantur loca predicta actu
calido mediocriter confricando ea. Ciamomum
enim magnam habet proprietatem in timore ut le-
gitur 2º canonis capitulo de eo et olim de semine
canapi et andacroba electissima sunt in
hac dispositione ut legitur ab Avicenna 3º canonis
fen 2ª capitulo de cura timoris ubi inquit
Et inunctio cum oleo canapino et de an-
dachoba mirabilem habet proprietatem. Et
sit captum secundum ea hunc venienti
solummodo. Tertium non principale et compositus est
ut accipiat iste sal in luna in aurora caro
ʒ. s. confectionis anacardie dissoluta
cum modico aque rosmarini tepefacte
et caveat per quatuor horas ad minus in-
et eligat anacardia confecta descripta
in ix. almansoris capitulo primo est enim no-
bilior aliis et non dubites de eius
caliditate cum scribitur quod provocat illico
sudorem et inducit febrem hoc enim in-
tellige in frequentia usus eius et quantitate ma-
gna recepta. Secundum accidens huius viri est

motus tremulus cordis eius que
fuit maxima causa omnium suarum egritudinum Ergo
quidem causa est mala complexio et materia predicta
eo modo vificando ipsum sicut de aliorum
membrorum timore dictum est Et quia hec dis-
positio remota est propter quod totius cordis
fortitudines vires restaurate sunt ideo
in hac dispositione non ponam nisi sin-
gularia duo. Primum autem horum est ad
tollendum egritudinem si recidivaret et pro-
hibendo adventum eius ut iste vir sup-
portet appensum collo suo iacente su-
per corde suo electissimum smaragdum habet enim
proprietates mirabiles in confortando cor et stomachum
et hoc scit omnis fere et sciunt. Secundum non
speciale remedium est ut iste vir super
corde suo semper portet cerotum fortis sim-
plicis modi ex hoc ei dicendo adeo por-
tato motus tremulus cordis omnino

Remotus fuit Cuius descriptio Rx ze-
doarie karabe ossis de corde cervi ben
albi et rubei ana ʒ. i. foliorum et se. basilico-
nis maris doronici ana ʒ. i. croci ʒ. s. ia-
cincti smaragdi et zaphiri ana ʒ. s. mar-
garitarum electarum ʒ. ii. ligni aloes ʒ. i. s. musci
ambre ana ʒ. ii. reste clare dissolu-
te cum modico aceti et bene colate ʒ. ii.
capitum rose ʒ. i. s. cere albe ʒ. ii.
fiat cerotum spissum sicut nebula quod
semper sit corde affixum teneat adhuc per
spacium medietatis anni. Tertium principale accidens
huius viri est humorositas et intemperata
humiditas in stomacho eius genita a mala complexione
f. et h. stomachi sui propter enim innati caloris
stomachi sui debilitatem chilus enim intrinsecus
diminute digestus et aquosus et crudus
non remanet. Unde ex eo mittitur usque ad
epaticam et generatur ex eo sanguis cru-
dus et aquosus qui propterea ad stomachum at-
ctus et aptitudinis gratia sui nutrimenti multi-
plicatur fit in ipso stomacho humiditatis et aquositatis
augmentum et multa ligmosa materia quantitatis multa
que ibidem conveniunt inflata et post descen-
dentia ad stomachum nocumentum augmentat in ipso
maius quam prius erat propter quod efficitur
in cerebro et in stomacho suo caularum tymo-
rem predictarum Cum propter mala conclusionem
cervi essentialem ideo tamen propter nocumentum augmen-
tum predictas stomachi adipem et ego ut legi-
tur 7a ʒ. ii. capitulo de lieiano et 3º de
partibus aliis capitulo de cura cervi Et ex
hoc fundamento materiale concludi causam intem-
perantie in hoc viro Ergo 2º quod im-
possibile est huic viro absolui asputa-
tione illo nisi rectificetur stomachus et cerebrum
Ergo 3º quod cura huius rei est valde diffi-
cilis. Et sequitur 4º quod fortasse nunquam ab
hac sputamine curabitur et maxime dum
intus utetur coytu. propter huius igitur stomachi
rectificationem quinque describam singularia
remedia. Primum quidem de intentionibus est hoc
Rx ciamomi electi mastices ana ʒ. i. gariofilorum
iunci yprogosti spodii coriandri preparati ana
ʒ. iii. fiat omnium pulvis subtilis de quo misceatur
de quo semper ante cibum accipiat ʒ. s. cum
modico vini aromatici. Secundum est quod semper post
cenam utatur hac confectione Rx trociscorum
de rosis descriptione Avicenne ʒ. i trociscorum de
spodio ʒ. iii. cinamomi electi ʒ. i. s. zuc-
cari candi ʒ. iii. cum aqua mente fiat con-
fectio in rotulis iii. ʒ. Tertium est ut aliquando
bis in luna ʒ. ii. aque mente aromatice cum ʒ. ii.

aque rosmarini ut supra dictum est. Consilium est ut exterius applicetur super hoc cerotum. Recipe laudani electi resine clare picis naval. ana ʒ. f. galie musc. ʒ. ij. gariofi. mastic. piretri cinamomi spodij ana ℈ j cere q. s. fiat cerotum bene tenax. Consilium particulare et super generali mundificationis et confortationis stomachi est hoc. Recipe pillularum de speciebus ʒ. j. f. macis galange mastic. coriandri preparati ana ℈. vi. cum succo mete forment pillule de omnibus ℈. vij. vij. de quibus una omni 3a vel 2a die accipiatur post prandium horam ante cenam non pretermittendo reliqua remedia que ante dicta sunt. Consilium circa particulare huius viri mo- ℈. lestas et vitans ad secundam est nocumentum visus quod ante est nocumentum diminutionis eo quod obiecta visibilia usque ad distantiam consuetam non bene percipit ponitur visiua. 2m. calo- res quantitates situs et figuras ipsorum. Accedit ei quoque nocumentum corruptionis visus quia videtur ei percipere medium exterius obiecta que nequaquam ibi sunt propter quod nocumentum hoc corruptionis visionis inducatur ad omnium virginita- tibus et ymaginationibus vaporis frequenter sicut dicit paucus qui false nominatur tracta- racta nisi proprium intelligat pauca per defluxum generis huius et dispositionibus dicti nervi providendo esse decrevi. Et primum horum est ut post cenam sepe accipiat unam de infra scriptis pillulis. Recipe aloes epatici epatici in fusi in succo feniculi per 4 unam ʒ. j. specierum ierare simplicis pillularum lucis de specierum lucis et cetera. ana ʒ. j. f. cum succo feniculi forment pillule de omnibus ʒ. vi. de quibus sumat una per duas horas post cenam. Consilium est aliud hoc de quo singulo die oculi eius 2 vel 3 imponatur gutta 1 ipso sedente vel supino cuius descriptio. Recipe succi feniculi depurati succi celidonie et eufragie ana ʒ. f. thucie preparate ℈ iiij. fellis piscis sabot et cum lucij vel variola ʒ. f. misce et repositum soli te- neatur diu. Consilium particulare circa molestias huius viri est dolor spatularum et spine tergi et cru- rium et coxarum. Et huius quidem doloris non vidi in aliis cum provisione providendum quod cum cau- sa sit ratione stomachi et coxarum de quibus dictum est supra. Et ipsum dolorem removere vidi. Si tamen instaret dolor in spatulis et spina ungatur cum hac unctione. Recipe olei de castoreo de liliis al. ana ʒ j castorei piperis piretri ana ʒ. f. cum ℈ j cere al. q. s. fiat unguentum molle et actu calidum spatulis et toti spine

Applicetur ter in die. Et si quando dolor instaret in cru- ribus tunc eidem provideat cum ablutione aque ca- lide cum herbis speciebus sequentibus. Recipe eupatorii absinthii assari salvie betonice ana M. iiij. radicis peu- cedani M. iiij. conquidatur et coquatur et coquatur in- sufficiente quantitate aque usque ad consumptionem 3e partis. Itaque pro dictorum remediorum felicitabitur auxiliante deo cum applicatione in stomachum. Caveat tamen iste vir a cibis huius sub- tilete stomachique tenui perfundere cibum et similium que magis accipiet in impura quanti- tate et in usu suo. Melones et bene dulces et maturos comedere potest licet non omni die. Ficus et racemos concedunt ei. Et similiter uve bene mature et amigdale dulces et gra- nata dulcia sive musa et persica licet in pro usu. Vitet et multum aceti usu sed loco eius comedere potest agresta recenti et salita et succo arangiorum et limonum con- ditorum. Usus cum butiri dictum est sed oleum olivarum est melius ei. Potus vero eius consistat vinum album vel rubeum vel simul sa- poris mediocris non valde potum nam brusca s[illegible] clarum bonum odoriferum et non valde fumosum. Ego quidem sicut vinum concessi super- acto super ad debilitatem stomachi et epatis tunc vidi certissime nocere vel nimis si ad efficere non tamen. Consilium tamen summa sapientium laudaret ei ydromel et super magis con- quereretur. Deo mortem huius ei certo scio et cor- di solamini fieret. Ad laudem dei omnipotentis.

Pro generosa et honesta domina Io- hana uxore Nicolai predicti predicto vidende
quod dispositio eius valde verenda est et magis solicitudine providenda. Fuit ei hec domina moderata sic super vis complexionis erat. Emisit ei fluxus carnis magni difforme sprogiosi et semiputridi sive mixti dispositionis pessima. Ego enim licet pli- mas pertractaverim mulieres raro vidi aliquam earum bene liberari quin aut ad ruinam magnam cadere aut tibiam in immo- deratum fluxum quod aut supervenerat mari- tibus eorum corruptio sacrosa ad aposte- mata earum matrices. Et 7o ulterius propter debilitatem coniuncta epi sepe et eas tibias in masculitatem et tympanitem et ali- quas malas egritudines. Sed tamen cum solicitu- dine a viro perito et sana et opere continue igitur sanari potest. Itaque domina ista abstineat a cibis inflantibus et humectantibus ingredo se ipse sicut de coniuge suo dictum est. Et propria de melibus hec solempnia residuo

De resistencie mulieris prope emissionem frusti carnis

De dolore spatularum et spine tergi cru- rum et coxarum

Observari debet primo itaque ipsorum est post spacium duorum mensium omni mane accipiat aquam sblicam humen et camatarie ab R ita notata ʒ iii et sit calida in auro ra accepta quam postquam tardet abus horis admisit. IIII est quod omni secunda die hora que accipit predictam aquam accipit pillulas .i. de infra scriptis R galbani mollis et ele ʒ ii pillulas florum arthemisie yperionis et assari ana ʒ i dissolvatur galbanum cum vino arotico et fiat pillule XXX ʒ vi. IIIum speciale est quod hoc mihi omnino sine xv dierum frigetur cum ʒ vi bidelle accepte cum ʒ ii mercurie calefacte et suchate et tardet abus post horas vi. IIIIum proprie est quod hec domina se pte inferiori vento suo incipiendo infra umbilicum ponat digitum et usque ad ferentem tetet ceroticum hoc modo ibi affixum et si cadit iterum renovet. Aqua de scripto R galbani pinguis et ele ʒ i s galie muscate ʒ ii aliptе muscate ʒ i storacis calamite liquide pulvis balsamite et saturegie ana ʒ s cere al ʒ iii dissolvantur que cum vino aroticо aucto et reliqua incorporatur fiat ceroticum bene tenax. VIIIum speciale est autem crisma istud principio hec honesta domina tribus diebus bis in die quolibet colida sedere super R galie muscate ʒ ii colofonie ʒ s florum ypericonis betonice arthemisie mercurie ana M iii herbe sede et est bistorta M v coquat omnia in medio quante aqua quantum sufficit et vini arotica et in hac aqua et vino calidum in vase magno ponat se ita quod usque ad umbilicum pertinget aqua et est potens remedium ad confortandum matricem et omnia membra generationis quorum viscera complectatur concedat deus qui omnes languores sanat ad laude dei omnipotentis Amen

De polipo

Pro egregia et honestissima domina leona vel in te primo dicit secundo quod utatur saculo suo super capite posito sicut modo dixi. IIo utatur aspersione pulveris super posteriori parte capitis sic consuevit. IIIo utatur pillulis, IIIIo ei quas hec secum accipiendo ter in septimana .iii. xcis una medica ante cenam et ipse si percepit quantitate sua et d cat quantum esset tunc accipiat .i. l .ii. xcis per ii horas post cenam. Vo quod nari sue imponat in diebus quatuor bis in die de hoc pulvere cum stilo involuto tota ma defecto cum salvia cum pulvis de scripto est hoc R radicis serpentarie pulveris hinc ana ʒ i floris rubee ʒ s thuris ʒ iii fiat pulvis subtilis omnium predictorum et postea commisceat. VIo quod elapsis iiii diebus predictis madefaciat carne superaddita in naso aqua saponis tria bis vel ter in die ut sibi libet etc.

De scripto Sacculi primi est hic R castorei piretri sticados pulegii calamenti ana ʒ s caulorum cum spodii ana ʒ i fiat pulvis omnium predictorum deinde misce et ponatur in sacculo de grana retorta et applicetur posteriori parti capitis. De scripto vero secundi sacculi est hic R piperis pulveris arotico folii ligfaloes amomi ana ʒ iii fiat pulvis omnium predictorum deinde misce et ponatur in sacculo ut dictum est et applicetur anteriori parti capitis. De scripto pulveris pro aspersione est iste R pulvis subtilis in parte posteriore capitis ʒ s. De scripto pillularum est hoc R pillularum cochiarum ʒ i aloes abluti ʒ ii fiant pillule cum electuario suo rosi vi per ʒ. Ius fiunt ordinatum ei ut odoraret sepe hunc pulverem quem sit ligatus in sindone retorta R cudamomi maioris et minoris galie muscate nucis muscate garofilorum ana ʒ i camphore ʒ i mirrhi ʒ ii sandale ʒ i s fiat pulvis omnium predictorum deinde misce et fiat ut dictum est

Tremor quo molestatur iste nobilis vir est morbus difficilis valde et minatur ei pictum ingens adiectum ad eum ut paralisi et fortasse spasmi et egritudinem cerebrum apparatus ut epilentia et fortassis appoplexia. Eum ei iste tremor sit prem sic ego do capitis sitis et sit est tudo dextri brachii quod quam manu quam hunc timore facile posset esse tum epilentia at appoplexia nimis cum ipsa in multis pluribus certa sit alius de causis multis eius facile possit complete vel incomplete oppilari omnes ventriculos cerebri et tamen fuit iste vir epilepticus at appoplecticus et tamen quod multiplicis eius facile multitudo appropriatur est superfluitas in potu et ipse vini sui si dixit et vinositate huius vel est immoderatus coitus et exitum sui obacom facta et commoram in aere suo et contrarii excessus propter quem cerebrum in cibum tenere. Et vestibus tollum valde stringentibus vesti propter quod cum hoc omnia multiplicaret materia que si fluxibilis et aquosa perseveraret molestado tremore ad appoplexiam

De tremore capitis et brachiorum ex successione ad cephaleam frigidam

Sui ad originem nuche dilata uti pa-
lisim malam me[bi] totius cor[is] opilando
efficeret. Ad uero istum si mag ista contigerit
et adhuc quarte non nitetitra siue i mod
sine gonorrem fi i citate virtute ad illig
expulsionem primos propulsa credendo eos
con latere facile potest esse cum conclu-
motus inorum et lactorum usus ceterum
in curreret spasmum similiter istum oz credere
hanc egritudinem necesse esse vienda cognito
cor[is] et inorum quam ex coitu amborum patri.
Ad istum et 2o oz hanc egritudinem esse sus-
pectam quoniam ipsa est facta successione ad
cephaleam fratrem quod non fuit amotione cu-
rata propter quod conclu. inoreo non solum remana-
sisse reliquas mei huius egritudinis si et de-
bilitate cerebri que est causa xi[a] generationis
harum materiarum propria indigenus. Cum
go in huius egritudinis inveniat partis i veris
et renis et causa generationis ipsius xi[e] fixa per
maneat necesse est credere egritudinem ipsam
ingentium picti esse narratur hic aliter p
videatur ei verum quia res ista longa
et ornata intentionem ingressione indiget
et iam non instat temporis commoditas i
pater describendo velut quod esset cerebris
corpore rerum non nalem et melius ideo
non nulla puncta regiminis eius corpore
regis rerum non nalem et melius sunt ibi
parva restruas intentionem ad supplendum
illa si impostea fuit necessarium congruum
vir iste omnino abstineat ab usu aborum
valde piscium et eorum qui sunt f et h
ut pisces omnes et specialiter elixi cancri
et anguille. Et longe meliores ei sunt
pisces saliti quam recentes. Et evitet
pomachias bletas acon portulacas
et similia. Et caveat summo opere ce-
bus quoniam et viscositate sua oppila-
tiva ut sunt pastille panis azimus
non bene coctus. Effugiat et legumina
omnia similiter bredio acer rubeorum
et alborum furco cum riso amigdalato
uti potest. Et panis ei melior est mo-
dicum furfuratus salis et fermenti
modicum habens quam tritici puris. Comedat
carnes ut pro vitulinas caprinas et
minus frequenter capras. Et caro salita
non pinguis est ei utilis. Et fructus
recentes omnes vitare debet. Licombus
et et crocus et cetera condito cum speciebus
uti potest. Lac vero et lacticinios alios ideo
fugiat ut caseum dicere si caseus salitus

Cretensis omnino melior est ei fermentum vero
et petrosilinum melius rosmarinum salviam spinellum
omnia similia et eorum radices in multo sustine-
heat pastinaca et karoti cappes et co-
similia bene placent. De potu quidem eius dico
omnino ipsum debere bibere vinum si et dele-
ctor sanitatis eius propter quod placeret im-
sime ut utetur isto potu vel quod acci-
piat de aqua bene coctae lb. i. flores
rosmarini siccorum ℥. i. bulliat aqua cum
his floribus usque ad consumptionem 3e partis
eius deinde sic addant ei mell. albi-
ci lb. ii. et iterum in simul bulliat succesive
bene despumando cum coclear usque quousque
quarta pars consumat. demum colet postmodo
bene spissum et conservet hec decoctio i
vasis mundis vitris bene cohoperta de
hac quidem aqua bibat ad libitum suum loco
vini. Si quidem propter aliquam causam recepte non
valet saltem misceat ei 3a l. quarta pars
vini rubei clari non valde grossi neque fio-
si. Ad regimen vero medicinalem incipiendo di-
cam Rona. ex omni vi abeo observari
debere primum est quod ab hac deputi; 7a
marci usque ad xvi. eius uno mane in
ventre eius vacuo fiat flebotomia de basi-
lica dextri brachii sub cubito quidem ramo
sive salvatella eius in manu i venta
me digitum anularem et auricularem
et educat sanguis ℥. iiii vel v. Et non
metuit de flebotomia enim ista mediatorum
accipit a repletione corporis et specialiter epis
anima flaca et colica sunt durante quia
expulsionem eius magno veloci et frequenti
et colore corporis usque ad albitudinem et tin-
ctura urine adigneitate cum gonorrhee i
clinata. Colica igitur materia id flegma dissol-
vens et subtilians facit ipsum velocius
et magis penetrare in plurima inorum et adde-
m nocumentum huius egritudinis magnifice. Secundum
instrumentum est quod sunt flebotomia sequenti mane
solvat ventrem eius cum istius pillulis.
Rx pillularum cochiarum de schola de sepe
mesue ana ℥ s. formentur pille vii cum
succo rosarum et tundet cibum pg horarum vi
putido 7a hora potum vini roms aq
eadem zucharate. Tertium quod die immediate
sequenti post solutionem datum accipiat
contra hunc potum qui contet adminus
pmensem. Rx aque distillationis an-
dechorthe betonice rosmarini ana ℥. i.
sirupi de sticados oximell. simplicis ana
℥. iii. misce et cetera i aurora accipiat

regime quale

floa.

2

pillule

3

potus

Et tardet abū hoꝛ inʳ ꝗ. Q^m ē ut oī
fine xij dierū purget cū his pillīs pꝰ
assupcōm digti precedēt. ℞ pillaꝝ fe
tidaꝝ ʒ ij. pillaꝝ cochiaꝝ ʒ j for
metur pille vj. ⁊ accipiat hō pdcā
⁊ ꝯtrib; obſuatꝭ que in aliis pill
ſcpta ſunt. ꝗ 7^m pīle ē ut vir iste
oīꝫ ſero cū vadit adloꝫ accꝭ corde
acrunū radicū acori ꝯditi ⁊ bibat
post ipm ciatū mediū aq̄ ardacho-
che calefcē ⁊ zuchatē ꝗ 6^m instrm
est ut vir iste oī ſero hō stati dcā
⁊ oī mane an̄q̄ ſurgat alcto applicet
panos calefctos abongrē nuche per
totas ſpatulas usq; adfinē costaꝝ
⁊ cū ~~fenſitte ſſit~~ ſenſerit calīꝭ pe
trasse ī mebra tūc moūgt ea ex
oleo de andachocha bn̄ ca^do dilige-
ter ꝯfricādo hꝫ eīn m ꝯa huius eg^mis
ſpēꝭ matkz ut ꝫa ʒi. ca^o dō ama
tremoꝛ colligit ꝗ 1^m est ut iste
vir oīo proauet vti frequēt pluere
ceꝛ ~~pluꝛis~~ lepoꝝ obusti cuius ʒ. ſ.
cū oīe cibum ꝑ hom vna ſꝑ accꝭ
cum ijdromelle. ſiuo aꝫ cū aq̄ anda-
choche l' mirtarie ꝗ 8^m instrm est
ut iste vir tpe assūpcōmis digti
⁊ ꝑ tpe intcedente int purgānes
saltem oī 3° die pay cū cenaꝝ
accꝭ. j. l'. ij. de istis pillīs q̄ ſbduc-
do vent^s Hmut dō de mā ance^ti
huius eg^mis ℞ aloes elā infuſi ⁊
ꝯſuati ꝑ x dies maqua maio^re ʒ.
ij. agaꝛ elā ʒ. ſ. colode ʒ ſ. ʒʒ.
elā ʒ. ſ. formt pille de oī ʒ vj. cū
aq̄ rosmarini ꝗ 9^m instrm ē ut pꝰq̄
iste vir bis purgatꝰ fuit assuescat
oī die an̄ cenam ꝑ hos. ij. facē ſibi
apponi ventosas ſꝫ ſpatul' usq; nucha
que ſunt vehē ignite absq; ſcaꝭ ⁊
ꝑmutetur duꝫ loās ascendendo ⁊
descendendo ꝗ x^m est ut iste vir
oī ſero cū vadit adloꝫ faciat ſibi ꝑt-
rizari totā posteriorē pte capitꝭ asūte
cuius vſus collum cū ptue isto pus
tꝫ cū digitꝭ leuit madefaciendo cū
abrasam cū aq̄ vitꝭ Est ꝗ dēsp^o ptius
hꝫ ℞ arterice libe palis ligal' ireos
pul' kimo^r. ſtēd. ſticados origan' cala^ti
an̄ ʒ j. foliꝫ gnoꝛ paradiſi folioꝛ rute an̄
ʒ j. pliuzet oīa pſe dēm̄ ꝯmistā hꝫ in
ſuma ſꝫ vmē^a meliaā q̄ ꝗ ſꝫ possit q̄ o^a
ī ſui vtilꝭ ⁊ ſcaꝭ ſumꝰ ſaluator digne
digne adlaudē eius ſempiternā ⁊c

De dolore ylion

Amice meus iohēs frāciſcus
aliq molestat^r doloribꝫ cū stō^m et
ventrē ī valeſcūtibꝫ q̄ aeꝫ bn̄
ꝯtat^r pueīt avetoſitate gn̄ato ī inte-
stio yleon aīa mucalagīoſa flāca et
vitrea ibid' ꝯgregatꝭ Cuꝫ ꝯgg̃at ve-
toſitas illius ī intestio i^o ⁊ ꝯt mono-
culum ītestīn^m esse ꝑpletū fecibꝫ in
duratꝭ tūc vetoſitas illa cū nō hēat
aptā viam descensus ꝑinfiōra māo
intīna ſui lacōne fertur adſūiora
⁊ ꝯpellit^r adstō^m ⁊ ibid' ꝯgg̃at in
eo dolēs tortuoſos ⁊ extenſiōs ⁊
ſi ꝯt vetoſite illam in ſbā ſua ſbti-
lem esse ſatꝭ tūc fracta ipa ab in
pellente vtutꝭ aīm^t ꝑſūiora pene-
etuacōꝭ mod' ⁊ tūc alleuiat ⁊ a-
breuiat dolor. Si ꝗ ꝯtingat vtutē
esse debilem in expellendo ⁊ veto-
ſitatem multam eo ⁊ groſſam ⁊ po-
tentē adresistend' vtuti tūc ibid'
ꝯgg̃ata ⁊ intīta dolēs facit longo
tpē maſimos ⁊ fere ī tollābles pꝰ
hoc ꝗ ſi vetoſitēs in pdcō intestīo
vlcō aggatās ꝯt ꝑinfiōra ꝯpelli ⁊
monoculum ⁊ colon intestīa a fecibꝫ
esse inga ꝗ Intestīo vō l' infiōri ple-
no ꝗnte nāē est vetoſitēs illas
retroducē ⁊ ſtrascendē ⁊ tūc fa-
ciūt dolēs colicos dīu ꝑseuerātes
⁊ magnē molestos ſꝑ qd' aeꝫ q̄ dis-
pō ista est vlde difficil' ita q̄ fre-
quēter ꝯt ipam esse ꝯplicatā cōdolibꝫ
colicꝭ ⁊ stōticꝭ ꝗ Exq^ꝰ tor^e ſeq̄
pmo q̄ hic vir paratꝰ ē adcolicā
paſſiōem ꝗ ſē 2° q̄ inꝯtens pectus
inuatū ei hꝫ dispō de apate ꝑ
drcaꝝ pim ꝗ Saꝫ 3° q̄ nāē est ipꝫ
ꝑuidere huic dispoī q̄ cetius ē
pole dlitꝭ corꝰ eius eīt ſꝑ ventꝭ
decidenoē frequēter molestatu huic
g^o ꝑuidend' est ſi q̄ infra ſequū
ꝑegatur itaq; vīgē ꝯpte ciboꝛ ad
vſante ꝯgg̃acōni ⁊ gnōi flātis
in pdcīs ꝑtibus abſtinēdo abor
cibariō f. ⁊ h. ut endiā lactuca
ſpinacia bleta ptul' ē ſolocāna ⁊ hꝰ
⁊ ſꝑe q̄ cū f. ⁊ h. ſua vetoſa^lia ſꝫ
⁊ doloꝛ in pdcīs mebꝛ gnātā de-
quoꝛ nūō in ſūt ſpālia dolēs in
eis effiōra ut lac melones ⁊c. ⁊
pira ꝫꝭ abſtineat abor cibariō actu
ſrō ꝗꝭ aīabis paſſalibꝫ ⁊ ariſtoſis

Multum ut sunt pisces et specialiter eliri et maxime abanguille et tenores et similiter a cancris et similibus utatur cibus talis et acutis ut spillo petrosillo menta dauco cerfolio salvia rosmarino pastinaca bratrotis et consimilibus Et cappes conditi et carnes salite et caseus salsus non salsedine propterea bona sunt ei Et similiter custodium et ei et vinum album colore potentia bonum fumosum subtile clarum et bene odoriferum et ei et specialiter non limphatum Si quo vis nimium esset limphatum vinum tunc fiat cum aqua decoctionis cinamomi subtile vel modico radicis galange aut granis paradisi et similibus c. et f. subtile sunt bene penetrativis penetrativis et odore participatibus Circa regimen vero corporis merito vi occurrit in nocuo sibi observanda Et primum quidem horum est ut iste vir in cibis suis utatur hoc puluere saltem in vicibus in septimana Cuius descriptio Recipe granorum noviter pulverisati galange subtiliter ana
et piperis albi et longi ana quantum sunt in cinnamomi electi et foliorum sementum vite et in salis indi et bene pulverizentur et misceantur
Tertium punctum est quod ipse sepe post prandium et cena accipiat rotula una huius confectionis Recipe specierum diacimini ana et semen rute et n. zuccari in decoctione et in cum aqua absinthii fiat confectio in rotulis ut est
Tertium punctum est ut ipse faciat sibi fricationem toti spine bis in die cum surgit de lecto et vadit ad dormiendum cum hac unctione Recipe o. de citoniis et olei nardini et s. et s. et vi et planta seminis acetose et succi ana et sandali albi et rubei ana et cere albe q. s. et fiat unguentum molle Quartum punctum est ut iste amicus sepe in mane accipiat istas aquas in aurora tardando cibum post primum horam Recipe aquarum originali aque calamenti et rute ana et aqua consolide minoris et mistic Quintum punctum est ut iste vir omni septimana semel in aurora phora ante diem nove horas post cenam suam accipiat et meshdati cum et aqua betonice et iaceat in lecto per horam vel in horam et tardetur cibum post admissionem horam ut Sextum punctum est ut ipse utatur infra scriptis pillulis de quibus omni die accipiat unam parem ante cenam quarum descriptio Recipe aloes pati et galbani opopanacis armoniaci ana et cinnamomi sementum rute cinamomi ana grana in
fiant pillule cum succo rose de omnibus et vi Ultimum punctum est ut iste vir secundum suo umblicum preter hoc cerotum in quo ibi assistens usque ad nativitatem domini et si cadat ipse faciat ipsum innovari et erit magnum auxilium ad sanitatem sua Recipe apii domestici lagibus et vi apii dyplicis et x. dissolvatur cum modico aceti et fiat cerotum rotundum sicut nebula et ao utatur ut dictum est etc.

Nona die mensis augusti 1280

Regimen quod debet uti vir in artis optissimus scherfendus de seminis opporte cum bipartitu ita ut capiat debilitate eius remansit ei quia post diarria et dissinteria quia passus est et oportet respicere debilitatis que remansit in membris eius cum aliquo dolore et aliquibus ulceribus in tibia eius licet superficialibus que omnia in eius carni consecuta sunt vehementer fratrem ab aquis in passam quia in fuste steterunt tibie sue et fuerunt servitoris civitatis veronensis anno 1279 mense Novembris quo omnibus providendum est ut nunc sunt Et primo quidem abstineat acribus pastilibus lacte et latticiniis et multo usus piscium et specialiter eliporum Et effugiat usum ciborum acutorum et salsorum nobilium ac ceterorum sinapis eruce eruce ficuum siccarum nucum et hiis Eviset et ciborum lenitivos et lubricativos ut sunt spinachia blete malve viole mercurialis et caulium et specialiter non bene coctorum et similiter evitet usum aceti et de aceti In potu vero utatur vino rubeo sanctus saporis sine aqua aut cum pauca aqua limphatum Circa rebus vero medicinalibus post specialiter apta ultima hac confectione de qua omni mane accipiat unam rotulam Recipe specierum diarodon abbatis cuiusdam sine camphora aborum de specie Nicolai ana et zuccari albi et in fiat confectio cum aqua cicoree in rotulis in Secundum in summum est quod utatur istis pillulis de quibus accipiat omni tertia die unam parem ante cenam dittando confectionem tunc et potest eis uti toto presenti anno usque quo bene sentiat se fortissimum et allevatum quarum descriptio Recipe aloes pati cum succo endivie et f. rubei electi et q. gummi arabici et f. spice nardi grana et salis indi grana in forment pillule cum succo rose de omnibus et vi Circa dispositionem vero tibiarum prius intendat pro consolidatione ulcerum pedorum cum cerato isto bis in die premittendo cum modico aliquo panni carpiam eius descriptio

Marginal notes:

De debilitate capitis post dyarriam et dissinteriam. De ulceribus tibiarum. De dolore et tumore tibiarum.

pillule

pillule

De ulceribus tibiarum

Rx apli tetrafarmaco ℥ ii resine pi
stini glutinis piscium an ℥ i dissolua
tur sil' et fiat cerotu̅ 2m quaquecumque lo
ci patientis post quam ꝗ sanata fuerint vl
cera si remoti fuerint dolores et tumor
tibiarum bonum est Si ꝗ non tunc vtatur
ablucione tibiarum cum decoctione infra scripta
actu calida quater aut quinquies phlebotomia ante prandium
et ante cenam aut saltem in die sel' cum de
scripcio Rx gallarum cipressi nuc. 2 2 cipi
calami aromatici balaustiarum an ℥ ii summe
ferri scutellas duas bulliat in scutell
vi aque vsque ad consumpcionem medietatis et post
fiat ut dictum est etc. De apate fiteri

Egritudo dominus luce de medio non
dicitur denominari emoroyis non accipiat
emoroides vnde sit post dispositionem in ano
post quam erat aptus est curare sagittas Si
hec egritudo est apa in fiteri .i. in circulo ani
et est propter degnie condilomatum aut fi
cum ani est dicuntur apa ei cuiuis cont
circulum fiteri magis quam pendens a san
guine flate admixto forum et est res sus
picandi satis Si enim perueniret ad sanie
fortasse esset causa corrumpendi intestinum Si
ꝗ materia a calore quoniam non corrumpet vnde
facile tiaret in cancrena aut estiome
num Et si corrumpere in tunica in intestino
profundatum vnde facile fieret ibi fi
stula dddo. vo quod si fla sagini commix
tum ab quoniam calor agret salsedinem
vnde facile posset esse causa in moderate
apericionis emoroydarum propter quod subsequentum
emorosagia non parum timenda Et hoc
fortassis vltimum est vnde racionale quod in me
bris illis suppurandum est esse debilitate
agnite vel ab hereditate contracta quod causa
adhuc venda sit vel quibus ipsorum propter
permutacionem etatis de consistencia ad prim
senium que natio acuit et debilitate si
bi associat ut legitur pa pi ca° de
etatibus Experiencia et notum est propter quod
huic dispositioni vix ibi esse prouidendum
in remedijs ut hic sequitur Primum igitur istorum
est ut iste generosus vir abstineat a cibis
ordinem maxime cali facientibus inflamacionem et acuitatem
ut sunt cibi salsi multum aromatibus froppter
conditi et hoc Raphanus erucam porrum cepe
alea sinapis et similia Et effugiet in vere
hec fructa in gustata in vistatia in cibaria
ut pistes pastilia cutes et muos alium
Vtatur vino sirubeo vel albo non nimis po
tenti sed ad dulcedinem mediocriter in clinati

In alijs ꝗ regat se ut liber est ¶ 2m principale
est ut vir faciat sibi fieri modicam flo
mia de saphena dextri pedis supra
ppe cauillam posita per quam educatur san
℥ ad minus iii admoracione mensis effici
endam propter quod dum deputfacione illorum
in loco spea qua raro multe materie persistunt
in locis inguibus reperit in nati calori debi
litas cum ipse actificat in putrefacionem qua
non potest zenit digeri in solui vel consumi
sed in ptibus locis me propter quod multipli
cant propter situm corporis et ordine ana po
situm quod rcs ¶ 3m principale est ut iste
vir vtatur scoria ferri preparata quod descri
bit ix° almansorem ꝗ confectio trifera hic
estendi inuenitur plurimus modus Rx scorie
ferri preparate 2m doctrinam in eodem loco
scriptam ca° de confortatiuis stomachi ℥ ii car
mui mirabolani indorum et kebulorum an
℥ i se porri torrefacti ℥ ii cimini ah
drtis an ℥ i bdelij sirubi ℥ ii s
macis ciamomi ana ℥ ini dragag
gum ar torrefacti an ℥ iii cum al
ts p mell' rosati fiat cum ℥ iii insu
datur grossi mirabolani et bdelium in aqua
crisomillorum vel suco eorum per unum dies
dum vltimate confiant et corpent de
num coquantur cum zucaro dissoluto et eo
quod cocto cum aqua rosarum mixta et propter in
fracionem eorum addatur puluis et fiat
electuarium quo vtatur omni fine vi dierum
accipiendo coclear vnum in aurora et
tardet post abmum horas ad minus v Est
enim medicina optima ut videbitur ¶ 4m principale
est ut iste vir vtatur hoc linimento sic huic
modo facto Rx o onfacini ℥ iii bde
lij moll' et sb albidi ℥ s seme
feni propter ℥ i ameos se leuistici et
cimini an ℥ i tenuit ona diu in morta
rio ¶ Vltimum principale est ut vtatur hoc
vnguento secundum hunc modum facto Rx o decri
somill' ℥ iii storacis liquide ℥ ii bde
lij sirubei ℥ iii vitellos oui in igne
assati et in dicem consistencia mixto in scorie
ferri propter thuris sandaloc sto le mitte
an ℥ i s india ela ℥ iii tenuit ona sil'
logo te pus tu subtilissime plumzata iste
dum cu ssuffiti cpite amili d'ordeo
m ppressent et fiat hoc vnguentum in mortario
plumbeo cum suo pistello Et modus appli
cacionis horum localium est ut mane
in die et cum vadit dormitum per unam septi
manam completam vngat sibi paciatem

intus et extra cum linimento an hoc un-
gto scripto dum per duos dies abluat me-
bra 1a cum aq tepida in qua fabri mul-
to tpe extinxerint feramenta post istos
uo duos dies in ungat oia predicta
loca mig et postea cum ungto ultio descrip-
to et sic diligent ~~uncto et scito~~ tueat
loca cum magno frustro coti pdco li-
nimto diligent uncto et scite ex hoc
ungto sic enim canonice pcd est i me-
bus sue gossitie et viscositate diffi ca-
dica ut de mollificate et levit re-
solvete et qratate mas tristitia fiat
de ea q fortionis sit potest i leni-
endo resol do et exsiccando dicit ei me-
at dicut medicos i curabiles ut sunt
emoroides atrite l verucales i pre-
dictis locis sepe itinget vel vero raro
me etes ... p corrupunt et in fistu-
las ulcerosas et cancras pmutat
Hec sunt fmoes colligendi ga pi ca
ii o. dei durationem apatum dictorum
et ia et tt 2o ca de cura zephiros
et iz tapte ca de cura apatis sele-
rotica et iz dines pmagi presseruz
pmo ca ubi dicit Impiendo sclirro-
sis Hec sunt ingenia huic viro ad
eius curam necia q si cum aeo applica-
uit opitulate deo sanitate recupabit

Iste iuvenis onosius i i ca-
lo fiteri hic vero apa extibus pe-
dens ex quie eorum et asperitatibus
nocat sequ et in qd hoc apa deductu
est ad statu in quo accsiunt fixione
cum duo et soliditate eius et adhuc
pp debilitas ptes tristitias fuerit ei apa
advsus simsti lata q sat durum
e et varice sile eo qe fcn e asan-
que multo valde grosso Et si istud apa
tendat ad corruptione sicut iam aliqua
signa prima corruptois eius inducta
et maior incisa psida q nulla cum
pomi pata est quia uultm hinia et
in loco isimo posita et mers fetidarum
ruptione et retentio pp hoc ca aq ipsius
diffi evadere posse fistula i intestino ro
ubi penetrium pp q res eius non sim
magis timore indicanda e prodest ig-
tur a si q mut sit po magis absti-
neat abonbus ab et potibus multu
sanguinem et multum multiplicantibus ut legumina
oia dixa et spe fabe et letes q tang no
det Ciceria vero ut et al et faseolos eligas

Raro tm comede sit ui oleo tm condita
Caveat et amitto usu aceti caulium
carnium et piscium salitorum et antiquorum
carnium et bovin Et fugiat et usum
cepe alei porrorum pastilium cibor et spe
azimorum Potus a eius sit vinum albuz
et mediocre at rubeum valde clar suave
et dtoe Vina vero rubea grossa conturbata
potica et acria olo vittare debet De
rebus vero melibus predicit istoc ultio
die puet februarii faciat sibi fieri
floa de saluatella sinistre manus
posita int anulare et auricularem di-
gitum de qua extrahant ʒ v san et ab
hora xx usque ad xxiii pus i fudendo
manum in aqua calidam Sequenti die in
aurora accipiat hoc elect cum ciato
i aq lactis capne at ultius et teudz
abu horum ad min v Rx elect diasene
ne elect de psilio an ʒ iii misce De
sti uo die in cipiat i ungue i testinum
fiteri intus cum candela l pena et
hoc mi unoq die cum hoc olo cado
Rx acucie aterie sponfie an ʒ
i peucedani silipedule an ʒ iii s albus
ramei ʒ i o de crisolli ʒ iiii cera
q s fiat ungtum bene tunax cum ʒ
i resine Item 2o extendat de hoc ungto
solidiori inmediate asito si pano rotundo
l corio molli ad quam ymis gossi forto
et appot ipm si apate q e impte si
nistra elogatum a culo am l Rx epti
applicaois et p calcati combusti thurzo
losome auri pigmenti an ʒ i i corpe-
tur sil in mortario usque ad visco sitate cum
modico laudani mollis Item 3to ac-
cipiat de alto ungto melior i mediate
cito et cum pena l alio instro et tres
i die linat apeductum apatis q e
in culo et tom stam eius et si exti
in vicatione i 2o at 3o die sic vetat
sibi escara cum dole et mordicat tunc
in ungt ipam cum oleo aug tepido
plies in die Ultio vero vendet oi v
ducorum parum cum cena assume vis scar
tuin de pluibus cum medio scutellino
de brodio l vino calefcto Et cum hec
oia facit pimum usque marij at usque
ad tm eius oppetit q ipse denovo videt
ut cognosceret si apata pmutabunt
ad similitudinem at ad restlom l ipsum
in fistula tunc ei appat eid sollemniorbus
sb remire imediis ad lade di i potest fl

Marginal note: regimen mele

Hic v̄ia Assūpciōis Mar̄e pcede ℞ elect' de epithio de sebesten an̄ ʒ j mis-ce ⁊ fiat an̄ cenā i meᵗᵉ, 2ᵒ ℞ stoic' fri ppati ʒ ß gallar̄ cpssi gallar̄ p fora³ᵉ ematic' karabe ypogst' an̄ ʒ ij o de cresomill ʒ iij cere rubee q s ⁊ fiat vnguētū molle qd' p̄ea buliat in ʒ iij suci citoniorum usq̄ ad ꝯsūpc̄oꝫ suci ⁊ cū eo inungat̄ fēti ad cōfortand' ⁊ stringend' emorr̄ ¶ Digestiū ℞ si-de cortic' citri ʒ j aq̄ bugl' ʒ ij aq̄ acetose ʒ j misce ℞ elect' d'epithio ʒ v fiat cū vino i mane ℞ ꝯfectois kasan' ʒ ij ⁊ de ea fiat an̄ cenā ⁊ ante prandium

¶ Ad katarrū salsū

℞ troc' de viol' ʒ j sem̄ ꝯm̄ frigi' ʒ ß flor' nenuf' sem̄ endiᵉ lact' ptul' scar' an̄ ʒ ij amili ʒ ß penidi arum ʒ ij ꝯfne ros' aliq̄ ʒ iij ꝯfne viol' ʒ ij fiat elect' d'quo iste in-neis oī sero an̄ vadit ad lcm̄ p ij hos pq cenā degluciat ʒ ß ⁊ non bibat pq ipm̄. Si tn̄ necē ꝯstringet ipm̄ ad bibendū tūc bibat cratū vini pui aq̄ decoc' ḡnor' ꝓmis side ℞ aloes ablut' ʒ iij reub' elē ʒ j diagadij ℈ v salis mē ℈ ij viol' flor' nenuf' an̄ ℈ iij mirab' citr' ʒ ij malaxent' mirab' bn̄ pluzati cū oleo amigd' dtc' ⁊ cū sir ros' i corpēt oīa ⁊ fiat pillē nō vj de qbus paciēs oī sero q̄o dū va-dit ad lcm̄ degluciat vnā ⁊ cent ei vtile viles ad ꝯfrangend' ⁊ edu-cendū mā̄ in katarrū salsū ꝯuet-tite. ℞ laudai sicedi' ʒ j san-dare ʒ j ß tigaloes ʒ j corallor' cū spodij capitu rosar̄ ḡnor' citri an̄ ʒ j pluizet oīa p̄se d'm ꝯmi-sceat de hoc pluē paciēs oī sero sp̄gat sr̄ capite suo a fine capillor' usq̄ ad sutūrā capit' p medm̄ eius latitue q̄or digitor' usq̄ ad q̄ntitᵉ vj ḡnor' ordei ⁊ ꝯtiet ptotu mes' marci futur̄. ℞ laudai elā ʒ ij spodij de cāna corallor' rū cara-be sandaloe an̄ ʒ j flor' nenufaris viol' suach an̄ ʒ j ß incorpet sr̄ diligēt' cū suco ros' ⁊ fiat pillē magnis auellane abluat go ca-put sui oī fine xv dier̄ cū lixiuio fco ex pauca qntite ciner' diligēt' ab-stergendo cap̄ cū vna illar̄ pillar̄ in lixiuia madefca d'm qrat ipm̄ cap̄ diligēt' ℞ staphizage ʒ j yreos ʒ ß costi maiorane betonice ℈ an̄ ʒ ij flor' nenuf' sr̄ ptul' an̄ ʒ j ß buliat oīa in lb' iij aq̄ usq̄ ad ꝯsupam ʒ ꝑ p' Accipias go de hac aq̄ oī die ʒ ij p duas hos an̄ cenā ⁊ ꝯmisceat ipis an̄ ʒ j ß oxi g'ᵉ ⁊ calefctis oīb' sr̄ faciat os suū semiplenū ea ⁊ cū eo gargarizet p vj vices spacio media hore ℞ reub' elā ʒ j agar̄ tmor' an̄ ʒ ij diagadij ℈ iij spice nardi viol' ꝫ ꝯquan an̄ ℈ vj misce dat' oīa in ʒ v aq̄ lact' capri ca lefete ꝑtota vna nocte d'm calefi-ant in mane ⁊ colent cū ꝯpssione vehemēti ⁊ bibat totū cad' ⁊ tandet cibus pq ipm̄ ad minꝰ hor̄ iij ℞ sieff marite balaust' suach ḡnor' citri acacie an̄ ʒ ij buliat oīa in lb' v aq̄ pluial' usq̄ ad ꝯsupcōm me' ⁊ sic ꝯmaneat p ij dies de-inn colent ⁊ de hac colatura fiat actu oī mane ⁊ sero phōm d'n cibū fiat ablucō ablucō gingiuar̄ cū leni fricōne ear̄ ¶ Abstineat a cibis oīb' salit' vtde ⁊ acut' ut cepe raphano aleo sinapismo ⁊ a ꝯdibus cū acūitᵉ ut sūt ficus ⁊ passule cū nucib' ⁊ arcb' cor' siuis ⁊ mordicatiis ut sūt porrū acetū acutū vt liones ⁊ ab vsu vini vtde calli ⁊ fumosi Et pq cū trāsi-ierit hora vna pq cenā nōo bibat vinū si aqm̄ cū ꝯuco cocta cū qua si ponet ℈ iij ꝯmis albi vtilet' esset ei. Eligat go vinū colore albū l' ꝯtrubeū clar̄ sapor mediocre nō dteduīe ⁊ acredīe ⁊ bibat pur̄ nisi fuit vtde fuosum lꝫ vīā ꝯdiata ꝯst' ꝯdimib' rarissime reperiant' talia etc'

Venerado in xp̄o p̄r dn̄e ab-bas de Careribus paulo an̄ molestatꝰ fuit dolorib' iuctu-rar̄ ⁊ p̄ñ in genu ⁊ in pede d'x Et mateᵉ inte pt malar̄ cam illo-rum fuisse mar̄ flēā mucilagīosā q ꝯmpta erat colē rubee ꝑ pp ma-gnā actiuitᵉ eius calefaciedo et dissoluedo flā id fecit velor' pene-traciō ⁊ ꝑfudac' i mebr' h' aut

De dolorib' iucturarū

Totum apparuit ex velocitate liquefactionis
mel et resolutionis eius actualis ibidem propter
eius molliciam post finem commotionis et tensionis
magis. Et materia que expulsa fuit arena bile
descendente in gyrante satis ampla. Materia enim
magne quantitatis non potuisset ita cito collecta
et dimissa fuisse ad inventas strictas
per venas angustas. Credendum est enim materiam
illam longo processu sue generationis fuisse
in corpore ab aliquanta et quasi debite calido
cum frigidorum et calidorum assumptione.
Propter quod tamen videtur quod consilium preservationis eius
ab initio ensu predictorum dolorum fundatum acci-
piat a rebus retentionibus et in stercus statim
sub sequentibus. Primum itaque est quod in cibis eius
asuis et humidis mitteris et frequenti usu ve-
sit spinachia bleta lactuca endivia
portulaca cucurbita cucumer et similibus
alacrimis cibis sit et abstinere debet
a multo usu viscosorum ut pastillum pi-
scium et specie aliorum et consimilium. Cibi et
vini acuti et acetosa commixta in proportione
sunt ut frequens usus acrotum sinapis gi-
cepe rafani et consimilium. Sed si mittus
usus apiatum et de cuiusdam est ved-
feni petro amidi. sparagi apii cimini et a-
liorum etc. Leguminum usus dicti debet quoniam
generant ventositates et specie dolores pedum. Ace-
ti et aceti et cuiuscumque rei et de acris
frequens usus non est laudandus ymo in
contrarium et raro de eis accipiendus est.
Vinum vero eligi debet rubeum vel strubeum
et novo acre utendum inter decem sed medium
inter hec odore et colore, substantia clarum
et mediocris fumositatis. Cui tamen si pote-
rimus addere aque commiscendum esset ut salu-
tem preservet. Carnes vero eligende ab eo
sunt mediocriter pingues iuveniles et
mediocris digestionis et meliores eis sunt
carnes alium quam tamen in aquis non sine
multa. Ova vero omnia preparationis modo pla-
cent. Caseo modico molli et leniter
salsedinis uti potest. Fructum vero viscerum et
cuiusdam non placet usus. Potest hec autem
in cibis et potibus utatur aliis modo suo.
Secundum vero instrumentum sue preservationis est ut
post mense inchoatum mensis futuri ieiuno una mane
hora tertia. Fiat sibi flebotomia
de salvatella dextre manus posita
inter digitum auricularem et anularem
per quam educatur sanguis ℥ iii. Dimittens
gesstat a motibus praeservationis saltem per
unam horam. Tertium instrumentum est ut mane

Immediate sequenti post flebotomiam accipiat
hoc digestivum hora xi vel xii calefactum et post
ipsum tardet cibum per iii horas, cuius de forma
℞ syrupi de calamento ℥ ss mellis rosati cum
foliis percolati ℥ i aque betonice coriandri
ana ℥ i s misce. Quartum instrumentum est ut
post quam acceperit syrupum prescriptum per iii dies
tunc die nona immediate sequenti accipiat
hoc leve solutivum ℞ electuarii indi ℥ iiii s
electuarii rosati ℥ i misce et bibatur
cum medio ciato aque ordei percalefacto et
post ipsum per v horas item bibat ciatum alium
aque ordei calefactum cum zuccaro post quam tardet
cibum per unam horam. Quintum instrumentum est ut
post evacuationem prescriptam utatur linimento infra-
scripto ad prohibendum fluxum et receptionem
materiarum in iuncturas in quo sit sermo ementi-
ssima mediocrum. ℞ olei olivarum antiqui
℥ iii aceti albi satis acuti ℥ i salis
communis mediocriter torrefacti ℥ vi vini aco-
tici vetusti ℥ ss terantur omnia simul in mor-
tario longa contritione et cum hoc linimento
inunctionem sit quando effectu cuiuslibet doloris le-
vi confricatione saltem in die semel quando vadit
ad lectum confricari debent et pectus et clavicas
cum ipso medico calefacto attingatur et col-
ligetur locus cum pannis lineis et ligatura
bone adhesionis que tamen concludat omne
dolentem. Sextum instrumentum est hoc ℞ aloes
epatici ℥ iii sarcocolle ℥ i arteterie
yreos arteite ana ℥ i reuba eta ℥
i agarici ℥ ss mastices ʒ ii et dauci
ana ʒ ss pulverizentur omnia per se et infun-
datur in ℥ iiii succi calaminis ad pro-
nule vexis dum hora potest et ponatur
in furno post extractionem panis in cathino
rudi vel non vitreato usque consumatur
succus et vehementer agitando incorporentur
et agitetur et reponatur iterum in furno usque
adsante extractionem et ita fiat tribus
vicibus usque quo materia remanens bene vis-
cosa fiat et tenax. De hac vero materia
formentur pillule pro omni ℥ vi de quibus accipiat
omni tertia vel sexta die unam parum ante cenam.
Et item de eis accipiat homo prescripta omni
tertia die vel quinta quousque sint digestum similiter.
Et potest adhuc de eis accipere ℥ i omni
mense semel observando post eas horas et ordi-
nes declaratos in instrumento quarto pillule. Nec
enim dubito in pillulis istis esse virtutes potentes in
delendo et evacuando materias colericas flegmaticas
melancolicas et aquosas quam ut in pluribus pa-
pitium solet quod materiam est illorum virtutes
compositionem eas etc.

143

pulsacio i fudo stoi

Quatuor annis hic vivi sc̃ qb
cplribeci oz alit est i pole ipz
sanari invenit Primum igitur est vehe
mens pulsacio in fudo stoi ipius quod i du
bitanter puenit amago capite ad salte
opilacione forti cadente in pte mege
tion fudo stoi opposita Cui pridem
est remedio dupliciter Primum est ut ipse omni
mane i aurora accipiat ℥ iii p aq
distillacionis radicis altee calefacte
an ℥ s. zucc et tardet prandium hor
iii Et 2m remedium est ut omni mane per
duas hos an cibum inungat tota
regio stoi cum oleo nardino calefacto
deinde supponat hoc epitima ℞ rosar
iii ℥ v. spice nardi mastic an ℥
iii cipi scenanti calami aro an ℥ ii
violar ℥ x farine fenugr ℥ ii s
flor camo se manamsci farine ordei
an ℥ x fiat epitima cum lb i mucila
gis seis lini et cal supponat innova
do ipm omni die bis diligenter sc̃ ligatum

salt9 cordis

Et 2m vero accidens principale est motus saltu
osus cordis per quod pcuret cum isto epi
thimate ℞ aq buglosse lb i aq farfare

epithima cordiale

et acetose an ℥ iii vini malvatici
citri p. cri ℥ i spodij dorom ossi
de corde cervi se basiliconis ben
al et ru an ℥ i. ligni aloes zedoarie
an ℥ s. sand al ros corallor al
an ℥ ii musci ℥ i huic ligrem cale
fcm intingat pang de qua et bn
expressus tepidus ponat sc̃ mamilla
sinistra an prandium Hoc remedijs et
pq cena duabus et ante prandium et ce
nam vi remedijs Et 3a vero principalis ergo

ffebris p pas ethice

hic est febris coligtiua quod indubi
tanter est ethice speciei prima per qua
iste vir vitat lacte accipiendo de
ipo omni mane ℥ iii cum ℥ ii zuc
al Et comedat sepe in cibis lac
tucas et recotta et capita lactis ab
sque butiro Et vitat in cibis acplice
bleta spinachia porcel et quoque can
cris fluvialibus Et carnes iuvenum
animalium pingues cum ptisana ordei l
de amilo Et fugiat aurariam acuta
salsa et aromata omnia preter crocum Et
bibat vinum album subtile dtre cum
alta media aq buglosse liphati Et et
cura marasmodee dispositionis eius

Nervor extracio

correctiva Et 4m accidens principale est itio
rum prurabat vecacio quod quod certe sic

fiuture ymo fere in ducie suse itm
quod dubitat vide depositione consuetudinis
earum qui ptres ee feras solidas v in du
ratas suspicione hiundi sbitio impossibile est
hrundius fi s. hutte sanatica 2o tag
quod tunc argumentum ad speciem curationis manifesta
tum in hoc viro adduci posset sustenta
ret in duobus modis Primum est quia disposicio
iste non sit ratione fixe longitudine temporis
2m est quod hic vir adhuc est in etate
consistente constitutus vnde si regatur bene
ut poeti cae declaratum pole fortassis cum
sil cum restauratione sica humorum Et cum remo
veri ipso tum estate omnes species curationis
hum sbisica et ipsa consti et facitorum
omnem visum Cum hoc itaque fudamento quod
iuvis eius ia in diclaciem suste pro
videat simplici instro Primum est hoc ℞ o
recettis o. amigd dlcis o de sisamo
an ℥ i. p. cerui vesti et tassi an ℥
s. ptuis artetice ℥ i consilient sil
et quistis actu calidis et inungat tota
spina a principio colli usque ad caudam et in
die nati levit confricando Et 2m vero principale
est ut iuncture eius et pedes sepe
lavent cum aq decoc l brodio dabo
en et est tassus et est de remedijs
A 22a zu Et 3m vero principale si potest
est ad expensam ut sit primo mace
llatoribus aquibus accipiat pelles arie
tis l castrati velocit ab ati excorti
cato et festinat vestiat mbra pre
dicta pellibus illis an quod abeis eva
nescat calor abill animalibus in fusa
finitis ei duobus remedijs latet sanit
eius remedium ad laude dei omnipotentis

Uenerandus in xpo pater dns ar
chidiaconus eclesie maioris
patavine pmgre psuacionem ab
cuentu opilonum et tensionem magne in
sto preuenam an alica remulagio
sa vitrea et aqua quod mee vetose in
sto frequenter doles intensios et exte
sivos ibidem efficiunt mod teneat ista
septum primo quidem accipiat de istis pillulis
usque ad medietatem mensis iunij omni 3a die
una pariter an cena Et si inungat
ipm per ipe se guati in toto corpore
pt exeis accipe vii omni fine mensis iunij
in aurora et tardat assumpcionem cibi
per vi hor Est aut cura despicabilis
℞ aloes epatici ℥ s. agarici electi ℥
iii cum ii cerilli polis colode an ℥ s

De pulsu i fudo stoi propter apa i mezeon
De motu saltuoso cordis
De ethica prime speciei
De extracione nervorum cum ericione inacrarum

De psuacione ab euentu opilonum
et dolore extensivo stoi

ʒʒ ·etā calati· añ ʒ ·vi· sal' idi ꝛ me
ʒ ·ß· cū suco rosi formēt pille ꝯ om̄
ʒ ·vi· ꝛ ꝯseruet in pixide cū pul· cia·
moī Et attēdat qꝫ pt eis uti toto tͤ
vite sue / 2ᵒ vō utat̄ hac ꝯfecōne de
qua ꝑtotū mēsem maij ꝓ accipiat
añ prandiū ꝑ hōm ·1ß· rotulā ·1· et
bibat p9 eam q̄ꝫ ꝑtem ciati opti·
vini albi nō dtag ꝛ bñ fuosi Et ꝯ·
ciūs de sēpāo tal' ℞ sperꝫ de ligelloꝫ
sperꝫ diacalatͤ sperꝫ diacimī añ ·ʒ ·1·
ʒut al· ʒʒ· p· cū aq̄ mēte fiat ꝯfecō
in rotul' magnis ꝛ cohopiat cū folijs
auri Et si vtētur ꝯfecōne ista a·
mete mēs· aprilis usqꝫ admediū maij
ꝓ esset ei ꝯuenis / 3ᵒ vō pñ heat
ꝓpe se clerꝫ hoc de quo ponat co·
cleare vnū cū ciatꝫ uni decoc· clistere
ut sibi dixi i quo clisti ponat de
oleo lilioꝝ al· ꝛ aneti ʒa ps ciati
ꝑ q̄ꝫ Et clerꝫ est hoc ℞ bndcte sim·
plicꝫ clerꝫ debaccꝫ lauri clerꝫ indi
añ ʒ ·1ß· sal' ge· ʒ ·ij· casiefꝫ ʒut
vn· cū ʒ ·ij· ꝯteīt sil' vltrate i mor·
tario ꝛ seruet in vase vito bñ coho·
pto / 4ᵒ pñ attēdat qꝫ si alij sētiet
tensiom ꝛ ḡuitͤ infsō ꝛ rugitū et
motom vētositͣ p9 cenā ꝑuna hōm
ꝓponat stōcho pecia vna hꝫ9 vnguēti
q̄ heat apliͣne vnus ꝓase ꝛ ca duā
siligēt cuq9 de sēpāo ℞ ·o· aūgdalꝫ
amarꝫ ·o· de mītā de origano añ ʒ ·1·
·o· nardi ʒ ·1ß· masticꝫ spīce signati
ʒut rosi· cālai aco a añ ʒ ·ß· corallo·
rum aboꝝ aq̄ ʒ ·ij· resīe elēe ʒ·
m· laudan ʒ ·v· dissoluat̄ gūe cum
modico aceti acuti ꝛ i corpent cū ʒ·
·1· cē diligēti ꝯmixtiōe ꝛ cū fuerit
tepefcā apponat spēs ꝛ diliget in·
corpent cū alijs ꝛ reseruet in vase vi·
trato bñ copertū / 5ᵒ nibacōe vō sua cui·
tet bletas spinachias lactucā endi·
ptulacā ꝛ cucurbitas ꝓpe Et i sūma
dittat oīa fercula libaꝝ l' aliaꝝ ex·
traꝝ ꝛ humaꝝ Si tñ q̄uqꝫ placet
accipe de lactuca l' ptul' rel· ꝯmisceat
eis eq̄lem q̄ntitͤ libaꝝ calidarum
sicut salviā rosmariñ metam ysopū
serpillū fen' pet· Melius tñ salatiam
eꝫ locuste ·1· rampūzeoli sicot tͤ spa·
gi ꝛ cappes / 6ᵒ ꝛ dittat vsū cibo·
rum opilatoꝝ sicut pistū tanꝝ
ꝛ ꝓpe anguillaꝝ ꝛ tecthaꝝ / piscibꝫ

tū salutis uti pt / Lucijs variolis et
toretinis ꝛ alijs laudabilibꝫ huiꝰbꝫ
carnes solidas ꝛ pauca viscositͣ / Oꝑ
tet ꝛ 7ᵒ cibos pastiles ꝛ aliq̄s opi·
latiuos ꝛ viscosos ut ctes ꝛ iuuꝫ
atiuꝫ ꝛ carñ ꝛ caudas eoꝝ ꝛ vebes
in mlto vsu relīquat ꝛ vsū logū ꝛ ma·
gne q̄ntitꝫ cerasoꝝ ꝛ fructuū huiꝰdoꝝ
ꝛ ꝓpe dittat pira in corta cucu· ꝛ an·
gurias / pepones c̄ ꝛ ficus ꝛ vue ꝛ
aūgdale ꝛ auellane sꝫ ei ꝯuenientes
De saporibus c̄ laudat ei ag̃sta ꝛ su·
cus limonū salitoꝝ ꝛ acidoꝝ / vsū
c̄ aceti ꝛ vini ꝯnaꝝ dittat dͤ tecto
deāis accipe / vsus vō sperꝫ ut ʒʒ pi·
pis cū cinamōi galāge nucꝫ mꝰ marꝫ
ꝛ ꝯsituꝫ placet / Potus c̄ eius sit vi·
nū album colot sbā sbtile bñ diaffa·
nū ꝛ clarꝫ odore suaue sapore me·
diū mē dtēe ꝛ pontion qꝫ sit bñ po·
tens ꝛ fuosū plus q̄ mediocrit Et
vtat eo puro / Et si fuit noīm ei aq̄
tūc ꝯmisceat ei 3a l' 4a ps aq̄ cocte
que fuit de cisterna l' laudabli pu·
teo / Hec in sūma sūt i media et
mo9 r̄gimis meliora q̄ fi' possint
pro ad laudē dei oīpotētꝫ / Amen ꝛ

O[Generoso]ſiʒ viri gabel de cadia
na ꝑseruacōe sanitꝫ sue ꝛ
ꝛ ꝑseruacōe abeuētu egrīu q̄
facile ei accidē pnt siue dēt qꝫ tria
mēbra meo videtur lapsa ꝓp cīꝫ diste·
piem freq̄nter in eo accidut egnos c̄
saltem neutītatꝫ debilites ipm / pīm 1ᵐ
qd' hoꝝ mēbroꝝ est sto9 eius qui
ꝓp raritatē textuē sue ꝛ pauca tͤ
carnis ꝯtionis tuioe utde dimbe
digit q̄ ꝛ nō raro in cūt corrupcōm
digois ꝓp affusiom coꝝ coͤ rubee
abepā adipm stom vñ cibus ꝯtulit
ad corrupcōm ꝑqua ardor sitis ꝛ co·
rupta eructuaꝫ papiut / 2ᵐ vō me· 2ᵐ
brū est epar qd' i ꝑfectu modij ḡnā·
lis cad' est mipo ꝛ sicu qꝫ aꝫ ꝯsu·
poōe vniūse hūtudis l' macdine ma·
gna ꝯpaucitͤ velamis carnis i ypo·
cūdrio dext ꝛ tactu i codꝫ calis ꝛ mlta·
plioꝫ co· ru· ꝛ vriaꝫ tictuā accitate
usqꝫ adigāam q̄uqꝫ ascēdēte vñ ꝯa·
plicē caꝫ opilacōm ꝛ i fcdacōm maͣ in
venis eꝫ freq̄nter ebulit ꝛ alij putͤ
ꝓp ꝓhibitā euetacōm ab oppilōnibꝫ
poroꝝ corpis venaꝝ ꝛ epatis eius

De ꝑseruacōe a discrasia epis ꝛ ꝯs·
et stōi sui qui rare textue ē et
carnis diminute· et ꝑtoiꝰ qd' ex·
tenuatū est facile recipiēs alteracōꝫ

· 3m ilo mebroꝝ pdctoꝝ est ſtus eius
co ꝯpo ꝑ eius extenuatoꝝ adquā ſeq̄t
debilit ꝫ ꝑꝑea quia facile recipit al-
tāco̅m abepē effudēte ſibi co· vii· mlt-
tudiem ulde facile aptus est incurre
diffi ltez ı̄ hanelitu ı̄ flāmatoꝫ angu-
stiam ꝫ calit angtū c̄ ptes cordis
ꝑ q̄ ꝫ cu̅m mltido colē cū sanguē
sit effusa adptes ꝑtoris in eo ia pau-
cis diebus fecit pleuresim vām ꝫ acu-
tissimā ꝑ q̄ ꝫ eius actna morti ulde
ꝑpinqs fuit ut vniūsꝫ astati maie ap-
paruit· Adde itaqꝫ q̄ ꝑ dispōnes hoꝝ
mebroꝝ ꝫ mal̄ in eo ꝯgg̃atas nō ra-
ro· vir iste in ı̄cre debet dolēm capi-
tis vigilias oris amarine sitim ı̄muꝫ
dolēs urie tictuam q̄ ſignoletum ꝫ
eius acuitate in visu perptibtem hec
in sita est huiꝫ viri dispo collica ſ-
ꝯplo colica nōli ca· ꝫ sic alpamto
elongata cū discrasia epis stoi ꝫ pe-
ctoꝝ ut pſcptum ē Cui puidēdū eꝫ
in ut nūc ſbſeq̄· Pmo itaqꝫ dd q̄
lapsus huiꝫ viri non aduocat adſe
ingeniū ꝯſuatm ꝫ sui lapsus tate
retensiois ꝑmtus est facile labi eg-
tudina indiget gu regie ꝑſuatio
qd ptim pstia dnanou ꝫ ptī ꝑna
ꝑſci det ut ꝫa pmi deregiē cor-
pm quoꝝ ꝯploes nō sut bone ꝫ ꝯo
teg in illo ca° / Si vō regē ꝫ ꝑſua-
re volue ꝫ vi° colliꝫ ꝫ plies alibi
ꝯtaꝫ iste vir abstinē det apane
azimo pondoso nō bn̄ cocto paꝝ fer-
meti hnte ꝑ qd pastiles ꝫ fariacei
cibi abeo abscindedi sut Cāti ē et
piscu usus nō placet in ı̄ quaꝫ cu
aliqte feri pet° salvie mete rosma-
ri serpilli ꝫ ꝯsiliuꝫ ꝑparent sine
clui sine in oleo assati fuerit Ad-
huc ē dictat muosas ꝫ cutaneas
ptes Et utat laudabiliby carniby ut
pdctis aliis nō bene coctis cū suco
aracioꝝ l limonū ꝫ ꝑpe tenoitri-
no ꝯnatiꝝ / Dictat ē om̄ legum
usum ꝫ ꝑpe q̄ sut cocta ı̄ brodiali-
bus non bn̄ ꝯstrita ꝫ colata Cuitet
ē mltoꝝ cūdi usum lꝫ auarꝫ eoꝝ
usus ꝫ modatus ei sit ulde Zens
adhuc ē cuitet mlti sal ꝫ mltoꝝ
ciboꝝ excellentē usum· Brodialia
ē pinguia mltu ꝫ ꝑpe ꝑ ulde salita
cuitari det Lactis ē usu propter

Corrupcōm eius detestor meo lꝫ phica
ꝯratoē ꝯret ei si bene digēt absqꝫ
corrupte eius ı̄ stōco suo Butiri ꝫ a-
ceti acuti usus nō placet iti / fructum d
usum tenetm ei nō detestor si ꝯgruis
tpibus ꝫ moddto usu· utat eis ꝫ q̄te
nō mlta eoꝝ Potus d eius eē det
vinū al· at ſbrubm sapor mediocre
dtce ꝑ mag q̄ pot̄e ꝑpapas / q̄ si
fuit in ꝑo mediocre puꝝ accipiat Si
aut fuit fumosum ulde misceat cū ꝫa
l ꝫa pte aq̄ pocte tpe yemis ꝫ in esta-
te aut aq̄ simi vi pt si fuit clara
diafana fetot ꝫ limositate ꝑuata ꝫ
si nō coquat semp / De Rebus aut
natlbus quaꝫ vni michi abeo obſo
nari debere Pm est q̄ iste vir adue-
niete mēse septebs ı̄ca mete eius ꝑ-
getur ꝑistū modū ℞ cassief dnouo
ꝑpate cū aq̄ cicoree ʒ· i· reub ela ʒ·
· ß· ſpice nardi ℈· v· accipiat ipm cū aq̄
lactis capni l cū aq̄ ordei eada pre-
dordo post ipam ꝫ tardet cibū horis
adminꝰ quaꝫ Sequti die accipiat aq̄
lactis caly· i· aq̄ absi· ʒ· ii· misceat
totu ꝫ cad bibat ꝑ vi dies ꝯtios /
pma vō sequti die purget ꝑhuc mod
℞ pillaꝝ dereub· ꝑ· dehera a· p·
aureaꝝ an ʒ· i· fiant pille vii· cū
suco rosi· ꝫ recipiet eas hō ia pſcri-
pta obſuado ꝯnes que obſuari dent
pꝰ cassia pdctam / Zm pnle ē ut
iste vir itim purget inve futuo ꝑistū
modū ℞ elec̄ indi elec̄ depsilio
an ʒ· ii· accipiat hō pdcta cū modico
vini calefcti ı̄ca· x· dies mēs marcii
usqꝫ adfine eius ꝫ obſuet ꝯdiones
dctas in aliis solucis Sequti vō die
accipiat hō digtiꝫ hō pdcta ꝫ ꝯtiet
ipm· vi· diebus ℞ ſy· ꝯti· ace· me-
llis· ro· co· an ʒ· i ß· aq̄ absi· lu-
pulorū endie an ʒ· i· misce· l acci-
piat cad / pma vō sequti die pget
cū hoc ℞ ꝑ· ꝑ· deagaꝝ pillaꝝ co-
chiaꝝ an ʒ· ß· format pille vi· cū
suco rosi / l faciat ꝑhac medicas ut
dctm est de aliis / Zm instrm mele
est hō ℞ aloes ꝑpati cū suco ende
ʒ· i· mastic̄· ʒ· ß· ſqnati ſpice aſ-
sari an ℈· vi· reub elci ʒ· i· diag̃-
dii· ʒ· ß· sal ind ℈· v· format pille
cū suco rosi· decoi ʒ· vi· d qbꝫ q̄ iste
vir accipit istos sirupos accipe pt·

dini 3o sero par an cena z toto te
am uti pt eis accipiedo una pdcta
ho om qa die z spe qn vent eius
non est bn lubcus/ Et si pcipit gui
tat in sto sz accipiat ea par an ce
nam ut dctm est Sed qd pcipet g
nitate in cate accipiat ipam p hom
I. s. pq cenam. In ist em pillis cla
usa est vtus pfuacois z ofuacois
sanit eius Qm no in sctm est ut
iste vir utat ofcone ifra scpta .i.
spe indiebus caloz Rc gnoz pme
axum z phisticoz inda an 3. I.
spodij corallioz al. mac an 3. s.
ciamoi san amboz an 3. I. sem
endie cusaute an 3. s. Iuc al. tb
s. Infudant phistici z pmee per
tdum in vio ciomoz pcalefctm dm
ultate ztant coquat cu zuc .ii. l.
incorpent z fiat ofco informulis
magnis Et utat hac ofcone ante
cibum z pq sbito z spe qn eidem
addi puluis margaitaz 3. I. Qm
instm est ho Rc dorom behen al .ii.
vu floz boragi coctum cit sem ba
siliconis an 3. s. iacinti smaragdi
zaphiri margaitaz an g vi folioz
auri mio .ii. maio ne melisse floru
rosmarini an 3 ii et 3 s. fiat oim
pse ptius dm omisceant z suant
in saculo qdrangulato de sindone re
torta z ptet ipm oe super sinist
mailla adhentem z aln qcicetur
ab hu te sibi infusa. hec ei insola
sui saluatoz intuerente gra inte
gre sanitati inducet huc viz q
apebit q medicorit in pignabitur
Ad laudem dei omnipotentis Ao
1440 die xv mss aprilis

Dispositio nobil uiri guidonis
est mala oo. f. z h. ter anna
flca aquosa z viscosa q cu mlta
in capite suo nate est ut descen
dat paliqua viaz expulsioni mebz
alit inminet ei picim aut suffoca
tionis at altius male dispois cer
z cu ma clis in cero z in venis eis
mlta ta est inatat vtute adsui ex
pulsiom et vtus naa ta trusferit ma
ploru no utde suspctm qn desce
dit adpalatu z ad os Inqm vero
h ptm trslata z adptus mt ma
iore dubitaoz ondit si e pmasia

fieret ibid fortassi viz istu pduct
adempia aut ad alia ptoris dispom
no leuit vendaz Et aut sebitum
de causi huius dispois effectus s. de
doriaoe cu vestibus no est inim
credere si longa vigia at in crupo
sopm aut mlta ciboz assupao plus
in cena q in prandio ut oiber fit at
fortes motus z veloces pq cibu .i.
ventris ostipaco seu stiptas z dori
re inlocis huius in mlta ne frondiu
.i. caput indordo decliue z non
bene cohoptum sut ce forcoies ad
intendedu z dispos ofites ei q pa
titur Pma itaq inten est cat rcfi
care ne mas adillas ita siucede
do intricet/ Scda inten est mas
diuccere/ Tercia est ptus indm et
aptum efficere/ Pma q inten ople
tur abscindedo l diminuedo cibu in
sero de q te osueta itaq parum
omedat z oia fercla z brodialia
euitet Et vina ualde fumosa effu
giat/ Et no dorniat post cena nisi
trnsierat ho. I. s. z cat eius i dorni
endo sit bn cohoptu pamis z ullo
mo decliue ymo eleuatu dorien
do teneat Euitet dorncom i vmbis
z frondis arboz z spe inlocis ad
que radius lune pueire possint
Et caueat acribus acutis z salsis
ut cepe alco raphano z ostibus
Euitet lac z oa cibaria lacticina
Et vim q bibit in sero incena oio
limphatu sit Qm pRo oplemeto no
ze intencois mlta mala sut istra
huic magfico viro Et pm qdem hoz
est ut mane hora electa s. ponam
hom post ortum solis flomet eidez
vena cephalica dextre manus int po
licem z indice posita z educatur
san 3 in l v. vent eius ponte fl
mabili z hc est cubus eius pm pn
cipiu oio palijs eligendu z somit
tendu euat em mas z diuitit et
sb trahendo ipam cerm forcius efficit
Qm instm e ut mae sagiti flo
mia in aurora accipiat .vi. d istis
pillis pq quaz assupcom no dorniat
nisi p hom una in me te z tardet
cibum hoz vi z eo mane cibus
ingste sit aliqte minoz qntits q
soluit qu z desepcio Rc pillarum

1
2

Aureară ʒ i aloes abluti ʒ ij yreos
artaite sandace an ℈ vi agarc colo de
an ʒ ß storac calamite ʒ i forment
pille exoi ʒ vij cu mina citomor
Tercium instrm est ut post die enois
in mete dce oi mane abluat os
sum ⁊ gargarizet cu hoc ℞ aq de
coc amisi ciatu i mell ro ro ʒ i
ß misce ⁊ tepidu accipiat in os ⁊
cum eo fiat garma Quartum instrm pri
cipale est ut iste vir ⁊ i manu
sua quo magis pt teneat huc pt
uem ⁊ sindone ligatu ℞ pul in
mete ⁊ fra sipti ʒ ß ingelle torre
fcte ʒ vi missi sil ⁊ odoret Quintum
istrm q omi sero qn pot se adlem
pturizet tota ptem anteriore capitis
impondo ptitis vi gnor frumeti
de pdcto plue ⁊ stet hoc admi
nus xv diebus ⁊ cu pot ʒm pul
uem absrgat pm cu pecte l alit
cuig de sepcio ē hr ℞ sperz capi
talu ʒ i spodij corallor ru ma
stic an ℈ vi sandace laudani simi
an ʒ i pturizent oia pse dim mi
sce Sextum instrm vl salubre ē q
salte oi za nocte qn pot se ad
dormiendu degluciat duo gna ma
stic alti ptis gnor cicer Septimum
⁊ ultimum instrm huius intencois est
q ipse post oem cibu sedat tria l
quatuor frustra huius confectois ℞ dia
citomten cu mastice lb ß Vltiam
vo intencio satis facile cplebit ob
suando ea que induobus pcede
tibus capitulis dcta sut tn ne in
hac inten fiat transitus absq re
medijs duo sut ei obsuada re
media pmu est ut sepe more suo
quq placet ei teneat de hac co
fectione no masticando ipam s per
mitendo ipaq dissoluta in fine de
scendē dilatabit em hanelitu a
periendo ⁊ leniendo vias ⁊ habi
litando meas ad potu ℞ diapei
dionis rotula i in lb ß Secundum istrm
pncipale est ut ipe in meoria heat
accipe omi eo l ⁊ sero qn va
dit addormiendu una de istis pillis
Inbris ei modis fida intentio sue cuois
⁊ reductois sanitatis feliciat q ei sedat
altissi q oa sanat ⁊ bndicit pt ad la
udes eius spectas // Regio mihi Augusti

Desideranti in genere hre abstracto
⁊ maxie circa res difficiles diffi
cilias nc fortia obtulit in spe
culandi ⁊ subtilibus mentis magis ardua ⁊ no
minis difficilioz vir em qd nobis dile
ctione religiois captus ⁊ sacre scte fi
dei cultu zelatissie hanc laus meditu
⁊ nota corr in scribus intlioribus Est
em meo notum in opoinibus fantasie
nostre ei peam apndit veru l obviu
spes nisi sermo corupcois q ei sibi af
fert abastatibus gra placandi ipm ⁊
getandi in opoibus intlioz scrua ⁊
extiorum sub forma dietats recepit aut
doli l fraudis q no est ad q fan
tasie opones esse corupts ⁊ sicut
corupte recepunt meo spes obscurata
corupte deferunt abultia pte anterio
ris ventriculi cer inq locat fatasia
ad pmad ptem ⁊ ventricli cer inqua
locat ytia pona Spes go ills co
rupte ⁊ delate ⁊ recepte ⁊ orga
num ytiue imutat ipm qtr est eis
impona ⁊ spe quia ia debilitu ē
organu id acaus infra videndis ⁊
si spes ille pnt ⁊ mutare organu h
nece est cedē q in mutat instra
que sunt spus ales Cu go illi se
heant pone ad opones educedas
qr se hnt organa ⁊ instra ipaz
ponaz Et illa duo ia certa sunt
ut dctm est agit nam est ipis
ygiatiue pone ygimaco produ
ci coruptas Cum igit alicuis pone
cogitatiue no pducat opones ab
alia nisi mete organo suo q ē za
ps ventricli medij ⁊ meditibus istius
suis que sut spus ales in qbus ia
fca est altacio seu pmutacio l corupcio
nece est cogitatiue pone opones sm
formas corupcos pducia Et hr oia
pnt colligi in exemplis agalo dat
Quidam em erat q omes ipm visita
tes corupte repndebat ⁊ inimicos ei
ee pncipiabat ⁊ inibebat expelli
opo em fantasie meo corupta erat
⁊ certe sp apndens opo tn co
gitatie integra erat quia pcipiebat
expellendos ee eos ut inimicos Alt
a fuit custodiens vasa dni sui vitrea
⁊ stans ad fenestra vocabat transeu
tes an vellet illa vasa hre ⁊ pcia
ebant ea ad viam ⁊ frangebantur

1 amp

Corupta em erat mea opo ystiue po
tere quia no ymaginabat ita uasa vi
trea esse fragilia Alt' aut discolg
adogmte prius fugiebat ipm pt a
insequebat ipm ipe a retrocedes ro
borabat prem pt a aut repudebat
eum et ipe reuolues se ad prem ve
nid petit abeo opo em fantasie et
ystiue corrupta erant quia no respondebat
ipm ea prem s pg apre momitg co
gnouit errorem suu Vnde ag q inte
gra erat opo cogitatiue pone Et multa
exemplaria istis silia adduce potuis
sem Cotte aut huic viro in quo lesa
est opo fantasie et ystiue pone ytur
em demones assistere ei qrens mar
tiru eius et lesiom Vn timore illo
pcitus va tiore psu et mltm sedule
et inseipo coruptos sermoes freqntissi
me psut et timor magz sititudies
exprimit et quaz torte eliat standu et
eundum ee adit lota aqbus fugi
endu est et eg Vn pchis pcludit
q disspo huig viri est valde venda Di
em huic viro succedet notu in opo
nibus meorative pone s. dimutom
tue fortass in grediret tam stolidi
et amentie ad disponis in fantalis tu
iam ingressus sit notu corruptorum tri
um virtutu interiorum s. fantasie ystiue
et cogitatiue ponarum Itaq colacada
est eius disspo sb calo de pmixtione
sermo pa 3a te 2o et sb calo de stoli
ditate et amentia pg tam illud In
qbus ut expedctis aq sbtilisse exe
pland esset si bn sbtilit et acuate
pcent ea que scripta sunt ibi et 3o
de ani et mor in capitulis apparatis
et tu lege ibid Horum aut nocumentorum
licet ca assignet q plres a sapie
tibus in plimo tu pstinge e calitas
et siccitas immodate aucte in cere
bro fuit poncores palis at quia imo
data calitas et siccitas cerebro est dis
posito disspositionali ut ab oibg pced
dut quia intensa calitas nimiu mo
biles reddit spus aiales l' qz ipa
nitem resoluedo spus psumit si ptem
magna atq ipos efficiedo sbtiles
exalacoi disponit dut quia eed
ventriculos cere nimiu excitado in
dispot ad opones dut fortass ad
vehementem calitatem sequitur vehemens

Siccitas ad qua sequitur oppilationes p pta
cere pcidentia siue velig eas attenua
torias siue coartatorias dice oppilatores
dut qz distempies illos humid sb anti
ficu psumit et humid nutrimentale pteritu
in arteriis et venis ebulire facit vl qz
lapsus ille spus et humores cere pvtit
in vapores corrosivos l nimiu altitudine a
trahit vapores ad cerebrum que oia al
tando mediu et altando et pmutado
spus et organa necessario immutat poten
tias in operationibus suis s cerebro maioribus
ut plim fit acuitate et siccitate sic ab
lacio et diminucio a siccitate et humiditate pa
3a ca de signis supius ab operationibus
moralium virtutum ad cuius phiam has
opones inquirit lesio Cpales ce ho
rum lapsum sunt sic immodatu exerci
tiu vehe psuptum sil sunt corle siu
aiale longa et sbtili et acuta pte
placone spectatiue fortes et enoes
cerebro extirantes conterminates Et vsus
ciborum calidorum et siccorum actu et pona
et freqns assuptio ciborum calidorum et
siccorum et immodata vigilia spe Et co
morari in aere c. et s. vehe Et fre
quens balneatio magis termatis ve
sulfureis et alimentis Et retencio
euorum solitorum sicut menstruorum in
mulieres et emorroydarum in viris pqbus aut
ebulicio l' coro in humoribus Et freqns
comestio fugorum et alioru vegeta
bilium mentis sicut dr de iusquiamo et
bengi hec cu oia pnt esse ca vegre
di spem male pxnis c. et s. in cerebro ex
tiantis organa et spus et immuta
tes opones potentiarum interiorum potentias
organorum interiorum ut ca dctm est q
eis oibus ab astantibus pcurrantibg an
aliq ul' plres denuo pdictarum carum in
hoc viro applicate fuerint Ex qbus
apparebit fundamentu in vecomis egritu
eius Cas aut expte alicarum ghita
tum hic pt mto tanq no mltm apparentes
egritudi huig viri et timedo magis
longitudine sermonis q in qsicionis ve
tatis Qui igit vir iste in facie et
latitudine tota extenuatg e et ocli
pcaui et 3o siccatus est et 4o ama
ritudinem ht oris et 5o linguam
adhusta ul' denigratam et 6o co
lor eius pvsus est ad oppacitatem
et 7mo appetite et soliditate principat

Membra sua / 8° multum vigilans est / 9° inquietus / X° rixa saltu et agitationibus corporis molestatus / xi° frequenter et multum ridet loquitur et cantat / xii° eno- mit co. vel videm vel opacitate participatem / xiii° appetit potus et cibos frigidos et humidos nec aquam / xiiii venter eius stipticus est et supra que aven- te suo educunt solida sunt et ad- husta / xv° pulsus eius est velox et frequens ad magnitudinem tendens / xvi° urina eius est in tinctura nobilis elevata ve- norea quasi ignea ad opacitatem aliquantulum tendens velud color rose in prime compa- dadate tamen non remanet aliquid diu quia isti morbi pervenerunt acaliter et sic- citate tempora tamen nobis precedente et multum magis quam in mali ¶ Quibus iam co- prehensis applicent in sua curationis vi in- tencionibus complendam prima itaque est evacuatio colis ita quod huic viro statim flobotomet cephalica dextre manus inter pollicem et indicem posita et extrahant san- guinis ℥ iiii vel v. si quod putabit pulsus ma- gnus vel parvus et fiat hoc mane prope ortum solis ventre iam indigestato et stomacho evacuato a cibis et vocatur hec ho- ra electa licet a primi ca° de flobotomia Si quod appareant signa repletionis colis tunc se- curius esset flobotomare nigram Et si hec dispositio per colligantiam dependet a splene vel epate tunc flobotomet in primo saluatella sinistra secundo in saluatella dextra que inveniunt in dorso manus in- ter digitum medium et anularem ¶ Item per hac intencione altero mane solvat venter eius sepiti mane cum hoc potu ℞ aque lactis caprini ℥ in mane ℥ i dissolvat et colent et co- lature addant epithimi cretensis ʒ i diagridii gr. i misceant omnia et totum accipiat actu calidum et tardet post cibum horas ad minus vi ¶ Tertium instrumentum in hac intencione est ut attendat leni- ficatione ventris cum clistere in quo apponat ℥ i s. cassiefistule aut sal- tem vir iste accipiat ante cenam pillulam unam factam de ʒ s. aloes abluti cum duobus granis lapis lazu- li preparati ¶ 2a vero intencio principalis est regiminis sexte rerum non naturalium rectificatio unde stet in aere h. et f. Et utat lactuca portulaca somachia

bleta et sitibus Et non bibat vinum nisi album et dulce et multa aqua permix- tum. Et evitet cibos omnes melli- tos et multo zucaro conditos Et ponat in pedibus elongando ab ipso lapi- des fustes gladios et omnia cum quibus ledere possit seipsum et alios frequenter enim insaniunt se et astantes quasi acciti ~~preciunt~~ / percuciunt et vulneant Propter quod semper assistent eis viri honesti mora- les et mansueti corrigentes eos et distrahentes a corruptis opinionibus in tem- pore orum cogitantes. istis dispositionibus fre- quenter allapsis et uberibus molestari et percuti ita ut reddeat adiposos racionem et ipse cum virtus fuit fortis et eorum cerebra non fuerint aptata ut pa- tiantur. ta° decurva permixtionis sensus Sitis vir iste abstinendet amo- ribus corporeis ita ut non occurrat ei aliquibus in morosi et sibi in gratis mo- lestans ipsum Et de his cibariis que virtutem sustentare possunt convenius est ut bibat aquam carnis que distillatur ab cassaturis alium unnenum et pinguem Et sitis bona est ei aqua stillata limacorum pulli aqua non consumpcionis carnium quia quamvis universa gens venetorum nominat consuetum non placet mihi et ipse quando cum ea dissolvunt medulle et unio- se partes sed si pura caro excoriare- tur ab ossibus et minuti incisa co- quetur in fiala usque ad consumptionem et dissolutionem carnium tunc illa melior esset Et modus usus eius est ut de ea ponat medius ciatus in oi- ferculo aut bibat de ea cum uno vitello ovi secum dissoluto et ℥ i aque lactuce aut portulace aut bibat ipsam cum modico vini dulcis et aqua viola et dicitur misceat aqua illa cum mente aqua nenufaris et quantitate dupla bro- dii gallice pulli vel caponis aut ca- tur ipsa cum cerebell pullorum quasi testi- culis eorum et detur in potu cum brodio et modico vini dulcis in quibus omnibus semper ponat quod ad deminutissio pulvere foli- orum auri aut limature eius tenu- issime aut cum pulvere margaritarum quas artificium aliquod non mactauerit sed novelle purissime fuerint ¶ 3a iterum est digestio materiarum propter quod ponunt remedia cum omnibus elegidorza quarum unum est hoc

educunt

2a intencio

3a inten...

℞ sy. de corticibus cit. ʒ. i. succi cito-
nior(um) l' vini eor(um) ʒ. ß. aq(ue) bug(lossi) ʒ.
iii. detur i potu. q(ua)rtum et levius e(st) ut
omni mane bibat ʒ. v. aque bug(lossi)
vino de ea et ponat in omni potu et ci-
bo suo. q(ui)ntum est hoc ℞ sy. de bizan-
tiis sy. de corticibus cit. an. ʒ vi. aq(ue)
flor(um) vio(larum) et nenuf(aris) an. ʒ. i. ß misce
et q(ua)lib(et) hora detur in potu in aurora
actu ffm hiis diebus. Tercia intencio e(st)
circa co(n)fortacio(nem) et demum circa m(em)bra q(uod)
et mag(is) vendicatur est in sta(tu) vi(rtu)tis cui
nititur providend(um) est. Et primo q(ui)dem
ut omni mane (con)stante virtute fiat
ei ablucio capit(is) cu(m) hac decoc(tione) ℞
vio(larum) cortic(um) po(m)or(um) se. lactuce
flor(um) nenuf(aris) se. malve et altee
rad. madragore om(n)i(um) an. m. i. camo-
m(ille) p. se. basiliconis m. i. partis i co-
quantur om(n)ia in duab(us) situl(is) aq(ue) usq(ue)
ad (con)sumptio(nem) ze partis et de hac aq(ua)
actu tepida embroce(tur) ca(put) an(te) cena(m)
cibu(m) pona(tur) hom(ini). 2m vero remediu(m) ad
hoc est ut sp(e)r odoret p(u)lverem istu(m)
℞ cortic(um) po(m)or(um) al. ʒ. ii. vio(larum) ne-
nuf(aris) se. p(sy)ll(ii) lactis et ... scar(ole)
an. ʒ. i. ß. cortic(um) madragore l' p(u)lvis
pomor(um) eius. ʒ. ii. ligal. ʒ. ß. cum se-
aceti an. ʒ. v. pulverizent(ur) om(n)ia p(er)se et
ligent(ur) in sindone rara et odorent(ur).
3m est ut in cibis eius coquat(ur) de
de po(m)or(um) al. 4m est q(uod) sp(e)r cu(m) ciba-
riis ... aut cu(m) bulliat folia
lactuce et sedat ea. 5m est ut
madefiat pann(us) in lim(o) ... et fra septo
et ... tepida actu tepido ℞
se. lactuce nenuf(aris) et po(m)or(um) al.
an. ʒ. ß. tant(um) ... cu(m) aq(ua) nenuf(aris)
ita q(uod) ... addant eis
... ʒ. ii lactis ... ʒ. iii. ...
(con)mixtio(n)e hac inungat pannus ut
debitu(m) est. 6m est ut item omni die
an(te) cibu(m) o(mn)em abluant manus et pe-
des eius cu(m) decoc(tione) ... cu(m) qua
ca(put) embrocand(um) est. 7m et ultimu(m)
m(ini)strum est ut (con)stante virtute p(ro)d(uct)us
no(n) valentib(us) detur ei post p(ra)ndiu(m)
et cena(m) p(er) media(m) hora(m) ʒ. ß. antiqui
philonii cu(m) ʒ. ß aq(ue) ... ...
... ... enim huius actus
restaurat virtus n(atur)alis et vitalis et
no(n) solum a(n)i(m)alis cuius resolucionis re-
staurac(i)o(n)em efficit sopnus ut ...

p(ri)ma 3ii ... 2o ca(pitulo) p(ri)mo. 3a vero in-
tenc(io) est ... diversio que 3enter
si pt ... ... quibus ia primiss di-
ligent(er) adhibit(is). Et ... de melioribus
modis ut hunc viro p(ro)vocet emo-
roides et p(ro)p(ri)e cu(m) fricacione fca cu(m)
foliis fici. fell' tauri ... cu(m) modico
euforbii aut cu(m) levi flo(ri)a illar(um) ve-
nar(um) ... appono illis loc(is) sangsu-
gas ... si sunt sapientu(m). Et 2us
divertendi modus e(st) forcis fric(acio) do-
mestice p(ar)t(is) ... Et 3us est ...
sang(uinis) ad varicales venas cu(m) for-
ti attracione fca cu(m) ventosis ignit(is)
abs(que) scar(ificacione) ... et manat(is)
varices in nate bonu(m) effe(ctum). p(ri)ma
huic et intencioni sb(ser)vit pt freque(n)s
ventosacio cu(m) scar(ificacione) fca ... domestica
parte tibiar(um) ... natibus et spatul(is).
6a et ultima intencio est ut vigore(n)tur
virtus vitalis et a(n)i(m)alis q(ue) l(icet) vigorari
pt p(er) p(re)missa tacta i intencione 2a ...
... ... tn solempnia remedia ad
restaurand(um) virtutes p(re)dictas q(uorum) p(r)im(um)
est elect(uarium) elect(um) in fra scriptu(m) de quo
sepe in die det(ur) cocleari i. ß. paci-
enti ad degluciendu(m) cuius d(e)scripcio
℞ (con)serve vio(larum) (con)serve bug(lossi) et bor(aginis)
an. ʒ. ii. fragment(orum) saphiri iaci-
nti smaragdi an. ʒ. i. doronici ossis
de corde cervi spodii zedoarie an.
ʒ. i. musci elect(i) ambre an. g(ra). v. cia-
mo(mi) ... an. g(ra). v. sy. i(n)fusionis
... ʒ. ii. ... al. ʒ.
iii. margaritar(um) purissimar(um) ʒ. ii.
... om(n)ia ... et ... in
eis folia auri no(mer)o x. ... q(uod)
ex hoc habebit iuvame(n)tu(m) p(ro)mptu(m). 2m
vero est ut eidem omni mane i auro-
ra exhibeat(ur) ʒ. i. ß. letificant(is) de-
scripti a rasi ca(pitulo) de m(e)l(anc)olia et ... idem
detur ei ... media nocte cu(m) aq(ua) flo-
rum nenuf(aris) lactuce l' po(m)or(um).
Scio q(uod) ego experiencia notissima q(uod)
pacienti exhibere in die plures ʒ. i. de
diamusco dulci i molli ... ...
... auctor(um) et p(ro)p(ri)e cu(m) ʒ. i. aq(ue) ro-
se ... et cu(m) ʒ. ß. vini ... cla-
ri et bu(n)i ... vitale et na-
lem virtutes vivificat cui sibi (con)cede-
dignet(ur) altissim(us) q(ui) per infinita secla
vivit amen. ... die ... augusti
Ex remediis i hoc (con)silio (con)tent(is) pa-

3ª intencio

3ª intencio

6ª intencio

restauratiuum ...

nota

Conualuit nõ li h pultiõn suplem-
to vure adiuncta fuit hc imete ifra
scripta ppea q2 nõ potuit dorme ad
huc 9 sbits pim R dyappuers ʒ.ij.
ʒ detur in sero pdnas hos post ce-
nam cu ʒ.i ß. aq camomille tepide
Septi sero det sibi hoc ead' ho et
cu ead' aq ℞ auree allexandrie
antiq .s. vnig am ʒ.i. de sipe Nicolai
ʒ ff ut dctm est Et cu 9tet p sex
dies simedo mo de vno mo d'reli-
qo ʒ nõ solu vz ad hoc h ʒ sistut.
catarru qui est ca tussis

Ardlinus de norinberga vir co-
medabilis ʒ pdens neutli dis-
posicõe laboat i duob; mebs
.s. capite ʒ sto suo Est a h neutlitas
decidẽcie p qua facile patus est
labi ad egtudinalem disposm Cerm
em eius lz creda agnõe fuisse cad
ʒ humd' tn ut ex signis aq ad pns
sum est at vero sa utde calitate
catm Excelleti a hm te humd' qd'
aut vestigia talit in eo vmasint.
ondut talitas tactu in capits pte
poepta capillor crispitudo alissi-
ta ʒ nigdo eoru ʒ co cutis ʒ fa-
ciei ad rubicunditate nobilr eleua-
tus ʒ aa signa que dicuntur
cytitam aut eius hm tem ondt
pmo lesiões torius capits mag mi-
titudo effusiois mers a capite fa-
cilitas mobilit in opõmb; sfum i
tior ʒ silia q a cat eius nõ
sit egru ve denoiandu ondut
pmo lenitas noti pter nal' et
pauca eiqd' C ʒ aut lesio sit
pter nalis aq ff mitine vetosi
tati ʒ vehemecia psenerãcois
9ptsiõis eaz p octos nares ʒ
p palatu ʒ aliq capits gntas q
quoq satis nõ blut impedint eu ʒ
cogut ipm laborare i vehema 9pt-
siõis pdcay supta q tn nõ sut
nota egtulia Si em ff cuiq;
noti in core enciens corq egru
denoiari deberet pictm esset se-
pithe pains repri. dogma illo
core hnte optimas opones coris
diuisas ʒo teg' Pari ʒ rõne
deduci pt disposm stoi ipiq labo-

Rare neutli te de cidencie Et pmo
qde arto supto ab opõne eius ppa
.s. appetua appetitus em eius nõ
est remissus Sitr ʒ ab opõne 2i
que est digo cibor qui nõ bene
neq pfite pmutat ymo per via
dimite digõis in flice equore
dcte de flate gnant in eo Ex quo
ʒ aq q vitdeast ipm esse lesum
in alta eius ppa ~~alteracõne~~ opõne
que est foia chili debita ʒ 9e-
nis introducto Cum em cibus nõ
est pfite sbtiliatus calefctus co-
minutq ʒ coligtus nõ pt esse ma
9ens fore chili receptia Et cu
digo 2a que est epats nõ posset
9enter corrige nocutu digõis
pme .s. stoi relinquin q in om-
verso eius core multa gnabit hunt
que pter nali in natu calore a
sua opone dimut licet in sbr ʒ
nõ ualde manifeste Ex qbus aq q
iste vir patus est facile labi in
egtudinem ab 9 cessu hunt in natu
calorem in suis opõmb; impedient
pp q solicitq sit in sui vgie 9eni
ob suando ʒ administrato

Regat itaq iste vir p9entem
meham vi vr nõ nalm 9ta ut
qm pt euitet egtare l 9citari
tpe pluie ʒ mora multam 9here
in locis antiquor edificior q ppm
qua sint fontib; et de cursibus
aquar Et comodius q pt effu-
giat 9morari sb flatu venti se-
ptetlis ʒ cingcuq ualde fri ʒ ve-
stibus 9eni defendetib; ipm ab
applicacõe friats ʒ humits se muniat
ʒ 9fuet ʒ cat sui 9entib; i fu-
lis ʒ birets bene ca lis cohoptuz
teneat ʒ ppe in nocte ʒ oio ca
neat ipm ~~madefcm~~ madefcm hre
post ablucõm ut apt plurimos ger-
mame ʒ colas 9suetu est ʒ ma-
le quia 9cent astupha ʒ cu capi-
te hu do pcui te disturrut at alia
loca In cibis uõ ʒ potibus sic p-
cedat ut euitet abos omis actu
ʒ po a ualde hundos ymo omo sit
eor assupcio pua ʒ ualde rara
velud sut mucilaginose carnes a-
tique ualde ʒ diffical' digõis ʒ

piscium mitrdo saltē elixatorum frigias
aut uti pt cmqz ⁊ ppe apposis cu gis
fert l' arinsi Cancros d' anguill' ⁊ te
nās uti nō det Sitr emtet lac et
lacticinia cibaria oia ⁊ cibos pastiles
ut alaganas ⁊ sibi sites Effugiat ⁊
plātarum fructus vsum ut sut lactuce p
tulis spinachia atplex endia nisi
agsti que ucorea dr bleta d' cmqz
uti pt ⁊ ppe cu fen. pet° Et itm
nc sedere pt in brodio tortas car
niu ⁊ caseo salito ɔfectas peponi
bus d' aliis uti pt Cucu d' ⁊ angu
rias ntllo mō tagat Aceto d' ⁊ agsta
salita ⁊ limonibus uti pt Legum d'
vsum apt se nō heat nisi cicerum ru
beorū Reliq uo nō placet Butiru
⁊ dittere dz lz sit g̃ ɔem fere vsuz
ɔmanorum lz melius ei est olm oli
narū at olm de nucibus Carnib3 aut
salitis ⁊ caseo salito aliis uti pt Po
ma uo ⁊ pira cerasa crisomilla p
sica ⁊ sitia ualde humida facile
putbilia nisi fiunt cocta cu ɔue°
croco ciamomo ⁊ aliis spebus ɔdita
Radice d' raphani uti pt ⁊ ppe pq
cibu Cepas d' ⁊ poros ⁊ aleu et
sitia effugiat pter d' has res que
sibi phibite sut ut in hoc ca° cz uti
pt qbustuqz aliis Carnibus platis
seminb3 spebus ⁊ aicto° radicib3 iaz
vtua tactis Vino aut utat claro
bene fumoso ⁊ aicto albo at saltē
rosei calorum ⁊ nō ualde nig° l' oppaco
Cui si oppetiit aqua adiugē pp ɔ
suetudiem l' alia cam. cio sit pau
ca ⁊ de bono fonte l' cistbia colta
Circa 3am d' rem nō nalem Caueat
mltorum ciborum ⁊ potuu assumē qts
Cum ei ca° in natus amerorum mltti
tudine nocerat in actoribus suis non
est du^m q mltado ciborum est ca
disponēdi ad maiore ipius caloris
nalis suffocatom Itaqz nmqz cōedat
nz bibat usqz ad ampla l' ɔpletam
saturitatem cibis ⁊ potibus lz poqz
comsa surgat cu ɔfuatus adhuc in
sto appetitus ad cibu ⁊ potu reliqus
aliquis PRO 4a nō re nō nali
ut pficiri digone cibi ⁊ potus
⁊ mē fluxe in ipō augmētate di
gānt ɔit ei dormio ɔsueta aliqtr
amplior ut si ɔsueuat dormire

horas vij inter diem ⁊ nocte ɔit ei
dormio viij horarum nz ad dormiendū ig°
diat nisi post cibu trāsiuit vna hō
aut vna cu dimidia Et caueat dor
mitom ɔsupiaom qim pt ⁊ incipiat
dormire pmus in dextro late ppmo sop
no ⁊ reuolucone sinistro pRo dorm
tone 2a ⁊ dormiat capite nobiliter
eleuato Curna° em capitis fluxu
mērum inclinat ad ipm Reliq° a' ppe
vigilandu est Circa 7am rem nō na
lem ɔens est sibi ɔcitiu nō solu
mediocre sed amplius nobile ipso
sine sit ipm exciciu eqstre sine pe
destre que tn iuxe pole fieri nō
debet post cibu im me^te nz cu ma
gno conatu ⁊ ppe eqtando q tn
est con conez almanorum mod pmpti
⁊ fesonat sut ad pperiton eqtaciom
Exciciu, em tlr celebratu ca^r nal'
auget ⁊ pon° fit ad mas digē
ndas ⁊ suptes ɔcuocedas ⁊ ɔsu
mdas De 8a uo re nō nali s.
de accntib3 aie dd est q oia ac
ciña que in pribus ⁊ huoribus
nobilem efficiut motu ɔcn̄cia sut
ei velud cantadi modus mediocri
vociferacone Cn ⁊ oradi psalmi
zandi cu uoc eleuacone nobili Et
panes aie vehemti ymagmac cogitac
⁊ ɔtemplac monet spm ⁊ in natu
calorem adhuc ⁊ aliq panes ut
mediocris ira nō tn ualde preuans
ei ɔre pt in motu em spiu ⁊ huo
rum qui pmo ocursu fit de cucufē
ncia ad centru ⁊ in 2° de cent° ad
circufēncia habilitat me ad resolu
tom ⁊ ɔsupcom Et vtutes nales
ɔpltsime maiore hnt pon° adhu
morales suptes ɔpltcdat sffi l'
in sffi d' supfluo d' coytu q inter
panes aie cmuari solet pp appe^m
yma nem ⁊ delcacom que inipo
ncoe sunt sibi oio caue det ne
mēcum de cursus augmtet aduenes
Cum ⁊ ad dispones ɔnales patus
ɔsistat velud ad gnom lap ⁊ oppilorum
in eis sicut facile videri pt et
cognosci per ɔtenta que in eius
vrinis freqntant velud sut tribi
petala crinoides arene ⁊ sitia
Ita^m 3^m d' regie melui pp̄m ob
fuado p re medicalis ɔenaia

Cum dispo ista ut in pmo tractatu az explicata est neutrali lapsu diu- sorum membrorum s. capitis stoi pectoris et renum ideoq pro regie tali vir in sibi xy. insuis mēbribus esse providend quorum pm est ut oi vere salte istis adannos tres purget 2m ordine infra scriptum Et purget et in autupno scil spero eni qd cu istis purgacionibus et cu obsuatone eorum q derebus no nalibus sunt dca ficus vir iste adbona sanitate sepissime reductus erit Itaqz pro purgacone veris amediete mensis marcij incipiendo a qnta die usqz ad 27 lunarem et usqz admedie tatem mensis aprilis purget 2m hunc modum accipiat i aurora pillas istas post quas dormiat ho. j. et tardet cibum suum hora v. et tunc assumat ciatum vini aq cade cocte cu zuc et ōdeo et post illam aqm ad hunc phoram vnā tardet accipē cibu pille q sunt iste ℞ pillarum cochiarum ʒ j. pillarum aggregatiarum ʒ j. et 3m altius reformit pille v. l vi. cu oximelle 3to post istas q pillas accipiat hoc digestivum qd ptinet saltem viii diebus ℞ sy ace 3ti mell ro. s. sy de sticad an ℥. ß. aq salvie absinthii cicoree an ℥. j ß. misce Sup to digo accipiat hoc me ℞ Recipe elect indi ʒ iij. elect suci rosi ʒ j ß et accipiat cu ciato medio vini albi bene fumosi tali et post ipm observetur totum qd dictum est pg moratum obsuandu Cm no pnle instm est de scptio pgaconis i autupno suffi itaqz adecia die mensis septebris usqz adfinem illig mensis vno mane in aurora accipiat istas pillas ℞ p. cochiarum p. de reub an ʒ ij. reformit pille viii cu electuario suci rosi et accipiat et pg ipas absruet ea que post pscptas purgacones veris dcta sut obsuari debere pg istud q moratim incipiat assume hoc digtm qd ptinet octo diebus et tardet post ipius assuptionem cibum suu hora saltem iiii ℞ sy diarodo sy 3ti acetosi sy de eupatorio an ℥. ß. aq cicoree ℥. ij aq absinthii salvie an ℥. j. misce pg istud

vo digtm sequenti immediate die accipiat hoc eradicatum ℞ p. de yera 3ta l maiori pillarum aurearum cochiarum an ʒ j. bom pondis reformit pille viii l ix. cu elect suci rosi et accipiat cu omnibus et modis post impone pg purgacoibz Cm no pnle instm est ut descripcio harum pillarum deqbus iste vir accipiat pt oi die l altna die vna parum ante cenā tpibus qbus assiut dicta pdcta Si vo uenter eius fuit strictus aut no bn fluxibil Et istis pillis i toto tē sui regis uti pt post pgacones accipiendo de eis vna scil l bis in septimana 2m maiore l minorem fluxibilitatem sui ventris et est de scripcio talis ℞ aloes elci agarici an ʒ j ß et infundant i ℥. ij suci endie cu mastice et ℥ij an ʒ. ß. et reformit pille ꝯcomi ʒ vi. de hac massa post qd fuit desiccatum sicus a sole Cm instm pnle est elect quo uti det iste vir accipiendo de eo oi mane p xv. dies 3tios post purgacones et est in eo intencio mundificandi stomachum pectus et caput a superfluitatibus et tarminat et ꝯsiut ventositates i eis congregatas ℞ sperum elect dyatonpion ℥ ß spezerum elect degemis ʒ. ß. specierum elect d ligno aloes et aromatici rosi de scriptione gab an ʒ vi mell ro. co. lb. ß. aceti scillitici ℥. j. zuc zedoar ℥. iij. coquat scil zuc et mel usqz ad ꝯ̄ueniem glutinositate et tu in frari ceperit addant spes et fiat elect bene ꝯfectum et qntitas que det sui ē ʒ iij. Cm no instm pnle est primus iste de quo p xv dies oi sero aspergē det super capite suo coronal ꝯmissuē usqz ad finem sagital qntitas v. l vi granorum ordei ℞ liqual ʒ j. macis ʒ j ß san dace gros an ʒ ij. cubebarum storacis calamite an ʒ ij. pulverizent oia preter dim in vicem ꝯmisceant pg qd q por xv dies usus fuit pdcto pulvere et pdcto elect cū ambobus uti pt saltem duabus vicibus i septimana horis et modis pdctis Qm instm pnle ē ut pg qm hic vir fuit purgatus et accepit elect tunc oi mane faciat garg̃ma cu hoc ℞ oximell scillitici ℥. ij. aq de coc rad yreos ℥ iij. tale fiat totu et i pleat os et cu fuit i os

Parum fstu eo garma cum mane et
sero an cena salte inabur sex post
q aut pdom garma fecit p sna una
q omni mane pdnas hos an prandium
masticet una de his pilulis Rx dia
masticatorii
gsu gm ar. an ʒ. i s. amuli ʒ. ii pire
ʒ staphizagrie costi aristo(loch)e longe
liquiritie an ʒ. i. ptulizent oia dem i
corporent cum aq in qua dissoluta fu
erit ʒ. i. acromaci ¶ 8m instrm z ph
cipale est ut postq istud gargariza
uit p sna una et sero pdnas hos
an cena faciat cappingium cum hac
caputpurgium
mena Rx suci radic blete ʒ. iiii
mact ʒ. s. pul. ireos ʒ. s aq mell
ʒ. iii. z pleno pus ore cum aq fia
accepto hoc mene i uola manus le
ui attraccio athat pnare dextra
primo z modico tpis intpollacione fia
ubi fiat aq attraccio p sinistra na
rem Et itm procedat reuoluendo
abuna adreliq p q ilz narem ibus
uicibus ¶ 9m uo instrm pale est ut
postq vir iste has solepmitates i me
dicando obsuauit tunc uno mane in
hora electa faciat sibi fi flobotomiam de
basilica dextre ptis in domestica pte
brachij apud cubitum inuent z cum
hant sanguinis ʒ. iiii. at v ¶ 10m instrm
est ut vir iste pp disposicionem suorum re
num pp qua vr in patus esse ade
uentum lap in eis saltem omi mse
or in uicibus in aurora accipiat ʒ. i. hg
ptius cum ʒ. iii. aq calefacte decoccionis
radic staphizagrie z post illum pul
uerem tardet cibum suum hor quatuor
Rx vit combusti ʒ. s. lap spongie lap
iudaici rad staphizagrie an ʒ. i.
plurizent oia pse postea commisce
ant ¶ 11m instrm est ut vir iste
pp disposicionem renum utatur hac co
fectione de qua sepe an cibum acc
ʒ. s. bis l' ter in sna si commodita
tem q hz Rx sperum instimi sper
litotpon an ʒ. ii. zuc z2 decoc
ʒ. iii cum aq saxifragie fiat con
fectio in rotul medie ʒ ¶ Vltim in
strm est ut vir iste temptet inxta
pole apure uenas emoroidales
in ano ponitas dulum ani in tinus
fricado sepe cum panno aspo uel
folijs consolide maioris l' corticibus
radicum serpentarie a cum felle thauri

Si enim apuertio emoroidales vene
nullum in eo i uenire posset simei indi
cium remedium magis pseruatum ipius a
decidendo i testitudies pdictas z ad
cofirmad ymo adreduced ipm ad
sanitatem meliore Sunt itaque hec in
strumenta efficacia que repui potui p
regie huius viri pres no nales z
mnales etc 1436 die 23 mensis Junij

Hec mens mea ociosis fortasse
aut ocio delicijs irretita viles
ceret ne q fructuosa in et
consueta contemplacio in sctibus in mp
ardua contemplacione digna humana spei
pendula fragilitas condonat Et cum no
bilis quidam de visinis z commedatis
simus adolescens varijs disposicionibus
z anxiose satis affligitur Ex quibus
quarum neutra deridetur z 3a. signi
ficati denotari pt. no nullis no cons
tudinaliter laborans dici pt Et cum vir
soda
iste laborat soda prodice afflige
te ipm an. postq 20 dies an no fre
quencius z est cum hoc dolor iste capitis
in anteriori pte eius usque ad oculos e
ueniens z pdnas no raro xv at
xx. diebus q dolor no solum sspu tactus
in tu q si in exteriori i pte capitis
odoratus ablacio
¶ 2o uo pale disposicio ipius z consuetudo
sim sp in eo enus z apta pmane
pp fixiom sua msi alit eidem dina
providencia aut male buscian sone
mat. q quidem est odoratus ablacio p
qua acingeque odorabil pceptor priua
scothomia
tus est ¶ 3m no pale accus est
scothomia disposicio que i coiuncta est
illusionibus z ymaginacionibus q non
ad imptat q coruptam esse opom
visiue poncione ita ut eidem appeat in
aere cum aere cctus pope sensata
l' foraci l' colores qui nequaquam i ae
reperiunt velud sunt nebule caligo l
lapulio z rubeo colore colorat ag
bus cum ct ipm conualescat remaneat ei
diminucio digestionis
dem in toto capite dolor ¶ 4m vero
accus e conplicata disposicio stoi cum di
minucione z corupcione opom di
gestiue ipius Scribit cum q diminute di
gerit z sentit in sto suo ardore q
no ad imptat q corupcionem digestionis
pam obim qz cibus i qd dz opari digestia

Pon^a pmutat^m est ad inflamacoz l' adhustiom Ctm no actus est epar ipius apto tpato pmuta^o ad .c. z .s. noblit intensas pquam z noblit so let z plies colice febritare Cm no actus est do^r in renibz intpolte affliges ipm z no assidue Cm no actus est fort z fica fluxus emo^r rstatio que tri meo no raro fluere solebant z intm Cm no actus est motus tremuly cordis pp que vir iste freqter educit no solu ad de fctm atosit z lipppotoias sz z ad vam sicopim Het in suma e hui^s viri dispo aggata i qua si stem plator qspia sbtilit meditari det az qi diffi^le satis sit in ueni mod saluadi euetum horu actinu dn abvna z eadem ca pueiat dn a plibus z duis Et indubie no mi nus vr esse difficile cuois instra zen^a tpib pp qd cta ca vr michi stemplad' esse ut nuc sequitur

Cm ca^m ivestigt cas pi actu^s s. dolo ris capitis Cm aut nemo itro mitere dz manu sua adme^ag nisi do ceat in pmis ut scpsit .G. z^o creti toz z^o ca^o io anqua enuatez ad de mo cuois haz dispom oppz ut in pmis doctus sim de essencia ipaz Est itaqz dolor huig viri pesse^ale notu^m cer^i ipius z per colligacia ipius capitis adcor stom z epar pn cipali qd qdem facile inte^i pt qm in capite huig viri poia indigenis mitrita sunt flata actu^le grossa magis qz nalitet qm vir iste habz epar z renes noblit ca^da vapor go a sange z cola apdctis mebris eleuaty oacrens fluce mei i vete in cero pmodu ispolonis reddit fla grossius qz n^aliter oastat Et qm vir hz iste ht c nali rpoe cer^i vias angustas ut ossu visus rphndi pt z e hor az qz pnones vias effusi oem inch enatur Aut paz de eo qi moero hndat io m^a h^c flica co mixta cole vlde facile mebz ud vias cer^i n^alit^r strictas oppilae pt cu no deficiat expte mebri l' viaz

vel expte mei Het igit ma inceri^o mt tiplicata z inpacctis eius doles fac ad plim extensioes gnatios expte diu flat Et pugitios expte mixtionis cole vnde extpis rcludit qi hf e soda pueiens aflica m^a grossa z colica inviorem omixtis Et seqtur ex illo qi hic dolor est acola vitellia puerie nes z seq z^o qi hic est dolor an tioris ptis capitis Et seq 4° qi h^c do^r debet noiari monopagia x viri ptis Et seq 7° qi hic do^r non est emicranicy denoiandus qm licet iste do^r sit vnig met^s tn est emicnea eo qz emicnea inptat dolem vnius met capitis sq distincte asinistra l' eg^o ut scpsit cornelius celsus po ptice ca^o de emicnea Et seq 6° qi hic do^r est pnodicy noiandus eo qz reuoluit inolucone affluaos pnum dieru int vna pyodu z altam inter positaru dt ud itm expdctis decla randa sunt ta Et pmu qdem est qz dolor iste magis antiorem ptem occu pat qz alea capitis dd itaqz qi ca est duplex Vna qdem est assigna do ut hic do^r eueiat pti antiori capitis p colligaciaz stoi d miracy het ei duo mebra talem dolem faciut in antiori pte ut p'a zn lt. z^o ca^o 1° du inqt Sed z i^d .i. soda qnz fit expte doloris q ei fit cu gitate stoi plez az incipit iantio ri pte sicapitis Et fortasse declinat admedm sicapitis Et infra parum Et q .s. soda fit ca miracy decli nat adantiora ulde Et ex hoc fuda meto solue potes facile qr dolor iste occupat oem ptem frontis usqz admedie^s rmissue sagital' du rxat d admtiora ulde .i. adtotam antiorem ptem declinat Alis dolor pmi aut pdcte ptes .s. stoi z mi racy dolem rucare magis antioribz ptibus capitis qz alys pp plura pm est qi si talis soda fuit per colligaciaz no ab soluta ab antiori bus ptibus ad antiorem alys ptibz facilius pt eleuari vapor l' m^a ad antiorem ptem capitis qz ad alias Zm motiu est quia vapor l' ma maiori^s ptis z vetitu^dg ht adantiorem ptez du

Elevat asto l' a mirach qm ad posteriore
l' aliam ptem capitis p quia vena
ru et arteriaru pars asto et amirach
bisir pt ad cat vapor l' ma maior
est rectitudo ad anteriorem qm ad alias
pts capitis i tcs 3a pz et ans ab
eo q asupiori pte vene capilis
ascendentis ramificat vene qui
dez q in inguunt in panictos cer in
teriores et exteriores ¶ 3a Racio quia
cum ho qp ht mebra sut rarora et
pingora ad cat vene tn porte et
artie ut lacores et aptiores cont
¶ Et 4a vo eiusdem est eo q cu stos
sit sba apdmo nervosus sicut mina
cu sba panictoz cer ymo in se ma-
iorem sfacom ht qm ad os sum qm
heant panicti ipius cer ¶ Et 5a Ro
est quia alys pibus qui leve fere
nocum illatu ori stoi lede pt cat
l' panictos cer magis qm no tm pans
i apte reimbus nunce sple potencia
¶ Ultra vo et adhuc evidencior est pp
colligacio stoi ad ipm cat et maxie
ad panictos cer esse maiore qm ali-
cuius membroz inferioru ad ipm cerm
eo quia os stoi colligat panictis
cer et cero pmum inversum et vol-
uetem os stoi eo quasi ramificatu
a m pari nervoz a medulla cer desi-
nentu ut pz pma pi doca 7a suma
3a cao 2o phas itaqz rones at ipar
ples eq qm robile est pcolli stoi
et mirach ad ipm cerm no tm in pre
dictis conis facile posse sicare anti-
ori pti capitis magis qm posteriori ¶ Et
si arguetur contra hoc quia saltez no vt
posse dolem in anteriori pte capitis p
venire salte pro tm mirach cu mi-
rach ipz no heat tanta colligacioz ad
cerm et panictos qm stos ¶ Dicit mo-
tis dd est q licet ipm mirach no
heat ad cerm colligacioz tantaz qntaz he-
at stos ad ipm neqz ita imediata
tn quia no tm ipius mirach facile
sicatur sto et cosm facile pvenit
ad cerm. ¶ 2m vo pncipale declarand
in ma hac e qr dolor iste pyodicus
et vi em q det esse maxime ma-
sius eo q in cero invenit mala co
actil .f. et h. amtiane flatu iecta
q fixa est in cero igr ete absa
det pvenire do ¶ Itm ma cmixta

Ex flate et cola sp repit ibidem ut su-
ppom est et panicti sunt mebra sensibilia
et ma est ventr applicata ergo sp det
esse ibi dolor pz qa calcori scia eo q a
ibi est agens passo disposito suffi ap-
plicatu cu tpis ancensia i tcs ¶
Amp ma illa in panictis e cntinue et
pter nalie aucta ergo saltem in panictis
cer det dolore face extensum cois
repugt forali roi doloris pyodici et
expiene igi etc. ¶ Pro solone hoz moti-
oz vificandus est pº modus quo
doles pyodici i cero fiant dem sol-
uende sut rones predcte et alie
cosites ex illo fundamento ¶ Suppo ergo ita
qz pmo qp pyodus accidit i egri-
tudinibus dupl ut pposito pnt spectat
¶ Pro qdem roe ppe ce ppe l' in vente
in sticionibus i humoribus et hac intel-
lexit A. pa 4i tc 4o cao de febribus
apatu du in qt qp v aucz humori in
est pyodus q sibi cot ¶ Suppo 2o
qp itm pyodica membris pvenire pt
repit pp qntte aucta l' diminuta me-
rum et pp modu sbe eaz qntinez
l' sbtili te fluxibilite l' viscosi tez
et sut simoes .6. 2o de diys tntatu
alleto cao de feb ¶ Sextana dum in
qt qp mitia gnat 4na no ppea q p-
ipa est mitia ymo ppea qz e pau-
ca qntitas vide qp volt A. pyodum
4num no solu seq ppe can ppetate
mtie ymo i qntite pauca et qntine
cig et phoc conat pbare aliqz mat
posse face sextana et septana fe-
bres ¶ Si em ma detiate qntis et
qntinms face pt poxim 4rum qp re-
pugnat qz ma minor qntis et ma-
ior grossimus qm pdcta possit face
poxim tardius eueniente s prima
facit poxim 4rum pp aliqta acti-
uitatez ex pte qntitis et modice sbe
ipius ergo 2a faciet poxm tardi-
us eueniente pz 2a q sic comparat
metata ppor oe actuu l' cu alys pi-
bus pvenit velocius effectus ita
ex diminuta pporne seqtur tarditas
effectus istis positis ponit scdoncs
rnsine ad quesitu ¶ Et pma co est
qp dolor capitis hnius viri cnqz e
pyodicus pyodo ppe dcta q cose-
ppeta ppete humoris pz 2o q talis
dolor cseqt tamqz cam agentem

Colām vitellinā go dz pyodicā per
yodo de 3o in 3m revoluta s3 ts est
ordiata alijs pibus igi rc / 2a 9o
q gt hūc dolōm ī hoc vico ēē ɔtim
q 9o q sit acolā vitellīā ɔ vasa
motat ɔneata fit do 3rius ɔta
abeodem ī venis ɔtenta mota l al-
tāta pueiet do ɔtinuus 3a pz eo
quia ma invenis ɔtenta aut simi-
litare aut maiori sua calite vel
actiuite dut q panctis cei ppiqor
est pt ɔtro meis sbita altaōm in
ducē magī q mā fiut ɔvena po-
sita Exhac ɔne pt solue duo pro
bleūata pm q hēt dor qnq3 pom
intedit de 3o in 3m z ia az eius
ca ɔpdetis / 2m pblena q hic
dolor lz sit pyodicq qnq3 durat
tbus l qnq3 dieb3 z no plib3 Cā
em acipit ɔpte obedientie mēi ad
digōm z ī solōm z ɔpte sbtilitas
z paucit eius Et sic ɔhoc solō
pblenas 3m q qnq3 hic dolor
durat pyodice cu revolutq xv l
xx diebus / hoc em acipit ɔpte
multitudinis grossimis ipius mēi z in
obedientie eius advtutē Et solui
itm pt pblenata / 4m q qnq3 hic
do az pugits iflamats z pruri
tiuus tom em hoc puet ɔpte ca
litat intense mei z ɔpte sbtilit
eius / Et ɔvomb3 ad versis solui
tur 7m pblena q hic do qnq3 ē
gnats z ɔtesiuus pm em seqt
admagz ppor flats v tolia colā
/ 2m no sequr aductositas ɔtali
mā gemitas / Et seq ultius 8 clan
posse pblenā / 6m q hic do omi
die affligit egru sicut em ɔdino
potestatiuo tolice mei sup flāte
pyodus pueiebat 3ria ɔta ɔpo
testatio duo flatis sup colā per
yodus pne ɔtidianaia 9a pz quia
no mig ɔpeta ɔpeis flatis fuot p
yodum ɔtidiana q colā 3na //
Solue no pblena de ɔtiate dolo-
ris az facile ɔpdetis Jam itm az
nam esse solue diffite 3am que
est q hic dor qnq3 durat vim qn
q3 xv qnq3 plibus diebus z qnq3
accelerat mg eneatus eius qnq3
no tardat / cd ī pimo q ca maio
ris z mior plixit eius pt esse

Multiplex / pā quia vtus alij invenit
pono super ma in vna pyodo q in
altā eo quia ipa no fiut debilitata
ab ɔcessu ī regie vi venu no nālu
l alioni plim ɔtigeon / 2a vo causa
pauce duāōmis ē mēi paucitas
z sbtilitas Eq no maior duāōs
/ 3a ca pt esse pororu z viaz ɔpl-
siomis maior aptitudo vna vice qua
altā / 4a ca pt esse ppinqtas mēzu
adinas ɔplsiomis pp quā seqt ve
locitas ɔplsiomis eius adqō z mobi
vsolo sicut admēi situ oppositu seqtur
ɔstudis elongatio pp has itaq3 cas
appz q ubi mā fiut pauca z utde
grossa tūc facet pyodu eueiente
de 1o in 1m 8 8o ī 8m zois Et ego
vaiata faciet pyodu velocios eue
tus dz z zo q ubi fiut mā grossa
z multa multo tpe durabit pyodus
z ego zoio coreis q pte ɔluden
da dittendo in ttlndu est Et ɔoib3
istis in vice colat diliges ɔsidator
eluce potit signa ɔpez h9 sede di
stinctiā Cum em ī vitellīā colera
invenitur ɔstitis z acuit eius valde
potens super flāte tūc dolor iste
papit cum iflāmacōe facici pul
satōne venaz capit iflamatōne
puitōne z mordicatione eius cu vigi
lijs siti amaitudie or appetitu ad
iracundiam z rixam ɔtbacōe in
sopno velocitate mobilit ī opoib3
zoys Cu aut 9t flā mltm colē
ɔmiscen tūc facuit opposita signa
/ pm gravitas l pondositas capit
/ 2m sopni pfunditas l plixitas / 3m
corpis agoz ī dorīcōne apico / 4m
oris salsedo l insipiditas / 5m
viscosā mēi in pallato in vacio / 6m
facies paliditas aliqli sl citmte
refracta z in plsu no maga veloci
tas nec freqncia l magitudo sicut
eq dnante colā cu alijs pibus
de causis ɔtentis pulsuum

Cam 2m secōmis 2e de causis ablacōmis odoratus

Licet nocumentum ī olfactu h9 viri ɔple-
tum sit quia ablatu est h9 tame
olfactue pone opones qnq3 dimi
nitur qnq3 corrupitur sicut z om ali
az vtutu opomib3 tplex notu iam
dctm acide pot p venovi itaq3 hoz

Intellectu prntend qz mebror q olfa-
tus opom zplent aq a dcta sut athe-
cia. alij uo defendua dcta rapidoa
l colliga alij uo pficaca. Pm itaqz
mebror ipor est lactus diffusus per
stam pamcli mtior pte nasi velat
qui qd mo paralem spm delatum
sibi abantiori pte cer p pamctos co-
piens ipm z hic qd lactus iuuat
ad olfatu athendo aem ab ex adm-
tiora nasi qui aer natus est ad de
fendu spes odorabiles l fetidi l vapo-
res ab eodem eleuatos qm sm aere
tanqz medio mcb gt olfari z h z-
lactus est ille p qm fit aer z vapo-
ris ab ex adintg i spira z eorũ
ad ex abmitg expira. 2m uo mebr
olfatg pfectm est os zcauu cu ision
cartalagie nasi per que duo dsert
aer l fumg ad cerm 3m uo mebr
colliges illu aem l fum detinens
l zfinans ipm sut cartalagies nasi
suiores noiate vize mltipl bg fora-
mib zcauate m qbus aer l fumg
receptus zfinat m quo aere obi
odorabiles spes rapiut absqz nate
aliciug vapor acorpe ~~vaporabili~~
odorabli l fetido eleuati z ho 2m
opiom q tz qz ad hac ut adoratus
pficiat no est nam ab obo odorabili
eleuari fum mediu organum z pone
olfatiue m mutatoim licet opio plim
sit illam euaparoim uo nraz z ma-
xime illor qui dicut qz odor sit fu-
malis euaparo v qz odoratio fit p
fumale euaparoim Et colligur ht
de spectacoes 2o de aia z 1o de
acri z mor qr 2a 3i cao po Qua-
litas uo odoratg iam dcta est i cao
vtutu Sz odoratg fit m aere v p
aem debitu ad cerm cu pane ipig
s aeris a spebus odorabl m aem i
pssas dut suple odoratg fit pp
vaporem qui resolut v qui eleua-
tur acore odorabli Vide qz has
duas opios mpuo smone i tollõ
d Et declaras d has duas qsti-
ones qm pposito ptinet Inst quod
mediug rapiat qz odoratg z v p
ficit i radice s mpho ssm m
mediato qd est cerm pp zfusioem
aliqm v mpssiom i aem factam sine
a spebus sine auapore acore odo-
rabili eleuato sm uiam d lacoins sq
illius aer ad karunculares maullares
i mutus eas z pona olfatiua q
fundat i eis. 4m uo mebr olfatg
pfectm sut duo ~~[illegible]~~ adita-
meta sita papillis maullar que
noiatur ab auctb karuncle maulla-
res q in rei vitate sut d sba cer m
qbus mediatib poris ear rapitur
aer cu i mixtus est vapor ab odora-
bli corp eleuatg / at quia aer a spe-
bus odorabl alteratus est absqz nati-
tate aliciug vapor m eod aere zmix-
ti hic i aer recepi m poris har carn-
clar trasiens pforam paruli copie
~~[illegible]~~ tis illas carnclas que oportuit
esse pforatu pp hanc cam Et itm
pp alia que est ut supples in duob
antioribus ventriculis cer zgregate uid
facilius aer ppulse ad ex ppelli po-
ssent Cum alteratione igit huig aer
i mutat organa pdcta s karuncle
z spm atem aer ad eas pueniente
i muta po olfatia ibid irradiata
tle qz exit m actu senciedi ssa sq
olfatia noiata Et potes omes istos
smoes plerie collige 2a 3i cao
pmo cuig lraz malio tt d hac ma
pme pti exposita gratia nuc di-
cto Et ex hor fudamto plura po-
tes solue pbleuata Pm pp qd in-
fhi ti at oppilati pdctas uias ne-
quaqm odorat odorabilia Nz pcipiut
fetida d dimute hoc faciut sic em
pna exite oppiloe pam odorant
z dimute ita zpleta exite oppiloe
no odorari put 2m pblea est
qr qd hoim pue alij uo no ita pue
odorant huius em z ipletis m anti-
ori pte cer malg est odoratg z di-
mitus / huiabus illig pts sicitat
melior est odoratus uiz de collacis
zpatis ad flicos z de mticos ad san
gneos. Licet ei m san eo pp augmtu
huitis debet esse impfcto olfatus
in mticos uo pfco eius pp maiore
expurgacoim z exiccacoz organor
que meis est tu quia vtus fortior
est i san eo qz m mticos ipa cu ma-
ior augto huitis pfertig odorat qz
vtus mticor que debilis est cu
minori qte huitis corp Et excolla-
ties m hoc cao diligent elicio qd

Nocumentum in odoratu contingere potest ex parte vi-
nonarum diversas partes concernentium quorum
primum est ex parte virtutis secundum ex parte instru-
menti tertium ex parte organi principalis perficientis olfa-
tum quartum ex parte membri suscipientis et
colligentis aerem inmixtum vel informatum
speciebus vel vaporibus ab odorabili corpore
elevatis quintum est propter nocumentum inventum
in membro attractivo aeris sextum et ultimum
est ex parte membrorum vel viarum per quas perductus
aer defertur ad organum olfatus Et
primum quidem horum declaratur quoniam cum virtus totius
corporis debilis fuerit tunc membra non possunt opera-
tiones producere que necessarie sint ad bene esse
individui Unde et propter hoc in senibus et de-
bilibus agnoscere et resolutis in longis egri-
tudinibus et in fortibus evomibus odora-
tus ut in pluribus aufferri vel saltem
ut in pluribus diminui Secundum vero nocumentum
ex parte instrumenti scilicet spiritus animalis qui defert
acerum ad caruncularum mamillarum declara-
tur quoniam potentia olfativa non exit in operationem
suam durante propter penuriam spiritus predicti
quod contingere potest propter oppilationes cadentes in
parte interiori que oritur ab anteriori parte
cerebri Si igitur in principio eorum ortus acciderit
durante in medio eorum vel in aliqua extremitate (?)
parte ipsorum vicinam in substantiam caruncularum
contingat oppilatio tunc vel erit completa
et negabitur omnino transitus spirituum predictorum
et accidet in ablatione olfatus sicut eodem
in hoc viro contingere Si vero opposito fuerit
completa fuerit tunc accidet diminutio in
operatione sensus olfatus utique mittenti contra
et quoque penuria vel paucitas spirituum propter for-
tes evacuationes a capite distrahentes Similiter
et quoque contingit nocumentum in olfatu ex parte qua-
litatis spiritus vel distemperiei in complexione sua
et non potest esse instrumentum operationis conveniens
quia non bene mobilis neque penetrabilis
in substantiam caruncularum propter spissitate sua eo
quia sine calore sive actuali vel potentiali
spiritum non contingit quod de anima collidit Simili-
ter si quod spiritus in sua complexione videtur distem-
peratus esse in calore tunc dato quod expel-
latur acerum cum debita sua quantitate tamen
non potest esse conveniens instrumentum potentie ol-
factive durante quia in via transitus eius acerum
ad carunculas vel in carunculis iam receptus
spiritus in substantia exalabit quam recipiat cer(?)
runculis temperamentum quo producit olfatia
opera Et item similiter contingit nocumentum in olfatu
propter permutationem spiritus in substantia ut quia nimium

grossus et vaporibus turbulentis commixtus non
potest debite modificari a forma caruncularum
ita ut fiat instrumentum olfatu conveniens Et non
potest hoc contingere propter permutationem spiritus ad
magnam subtilitatem et vaporationem Sed tamen
quod nocumentum in olfatu contingere potest ex parte
instrumenti videtur pauci subtilis et transpirabilis
sit eius quia contingit spiritum esse grossum et fetidum vel
vaporibus commixtum verum quod olfatiam opera-
tionem possit perangustum quantitatibus spirituum
cum debita ipsius complexione et non solum quod est
quod non indiget hic discussione sed credo
ego quod spiritus tempatus spiritus inequalitatibus pri-
mis et secundis et si quantitate augeatur spiritus
non possit tamen operatio olfativa propter nimis an-
gustum ledi aliqua lesionis specie licet ali-
qui crediderunt oppositum esse verum Tertium vero
de premissis declarandum est quod propter nocumentum co-
tingens in principali organo olfatus impedi-
tur operatio ipsius de hoc vero huius olfative
operationis organo varie sunt in vetere o-
piniones Quidam enim crediderunt illa or-
gana esse duos ventriculos anteriores
cerebri ponentes additamenta mamillaria cerebri
non esse principale organum olfatus sed so-
lum receptum aeris vel specierum odorum eo quod
aliquid illa additamenta sint partes cerebri que conveniat
cum eo nomine et diffinitione ergo erunt pro-
ductive operationis cerebri cum sint cerebri partes
Si non dicatur quod iste non sunt de substantia
cerebri tunc oportet collocare eas sub de-
nominatione aliquorum membrorum simplicium durante
corporis et non potest assignari hoc nisi
dicatur quod sit de essentia medulle et hic
nondum disputando probabitur quod erunt de
eadem medullari substantia qua cerebrum est et sta-
bit tunc virtus discursus precedentis quod
hic opera olfative competebant cerebro ut prius
deductum est Si vero dicatur quod respondendum
sunt sub denominatione aliorum membrorum
simplicium tunc hoc videtur impossibile quoniam ca-
runcule mamillares non sunt caro non-
nervus non os nec cartilago ut certum Et
pari ratione non potest dici quod sint me-
brum contentum quia nec brachium nec pes nec
cor non separata ratione contentum Relinquitur igitur
secundum hanc opinionem quod principale organum
olfatus est cerebrum quod erat deducen-
dum Et potest aliquid trahi ex sententia Avicenne
in tertio capitulo quarti canonis praeallegato dum inquit
quod odoratus est in radice scilicet in cerebro quod
est organum manifestum sensuum omnium
Alia autem opinio potest quod principale organum

Olfatus est cerebrum quod erat deducendum Et
pt aliqualiter trahi consimilia A in tertia 3i ca°
pallectus dum inquit quod odoratus est in radice
s. in cerebro quod est organum manifestum sensuum omnium
Alia autem opinio potest quod principale organum olfatus
sunt caruncule mamillares eo quia quod cito
aer cum speciebus odorabilibus vel vaporibus
eius deferatur ad eas tam cito et instanta
nee fit sensatio sed non tam cito vel instanta
nee Videtur autem etiam deferri posse
ad cerebrum quod non potest fieri tam subita vel
instantanea odoratur ubi sensatio contra quod
repugnat experiencie igitur relinquitur
quod in carunculis fundatur virtus vel potentia olfa
tus Et clare tetigit hanc opinionem in
tertia 3i ca° primo ubi inquit Et anathomiam
instrumenti quo fit odoratus suple respondit
anathomia nasi quia nasus includit ca
runculam in sui anathomia Et subiungit illud
quidem s. instrumentum odoratus sunt duo ad
ditamenta mamillaria que fiunt in anteriori
cerebro et contendunt id est continue prominet ad
obviis ventribus anterioribus cerebri tertia vero
opinio posuit quod principale organum olfatus
est cerebrum simul cum predictis carunculis ma
millaribus Credidit enim hec opinio in car
unculis mamillaribus per se non posse pro
duci operationem olfatiuam absque aliis partibus
duorum ventriculorum anteriorum cerebri Et cla
re expressit hanc opinionem d. pallectus
ca° tertia 3i ubi inquit Et continuabitur conti
nuitatibus eius rapiunt cerebrum et duo ad
ditamenta sicut mamillaria nata contendunt s.
cerebro odore ~~vel species~~ odoris id est species odoris
cum attractione aeris Ego autem credo quod in
partibus mamillaribus iam predictis radi
caliter fundetur operatio olfatiua propterea quia
velociter potentia comparatur quod sit in actu olfaci
endi cum debitis circumstanciis ad operandum re
quisitis Item olfatus est potentia excellentior sensi
tiua pre omnibus aliis potentiis sensitiue excellentio
res habent membra adequatum in quo fun
datur in et ista debet habere 3us quia sicut
in dictis quibusdam aliis partibus cerebri esse
cialibus fundantur diverse virtutes diversarum
operationum productive Item non inquit in ca
runculis que sunt eam laterales partes cerebri fundari
potentias olfatiuam Et prima pars antus est
vera eo quia in anteriori ventriculo sensus
communis et fantasia in medio non ventriculo
cerebri virtus ymaginatiua ~~[illegible]~~ et cogitatiua lo
catur In posteriori vero memoria igitur et in
partibus mamillaribus similiter ronne poterit

Olfatiua potentia collocari Item propter consola ca
runcularum mamillarium lesione continuali corporali
et unitatis absque alia parum cerebri lesione le
ditur operatio olfatiua et non est s. quod plerisque
partium aliarum cerebri modo ledatur operatio olfatiua
igitur in carunculis mamillaribus principaliter potentia olfa
tiua collocatur quod erat deducendum Et nota
quod motiua prima satis persuadendo probant.
hoc non ultimum motiuum videtur et a priori et a
posteriori patere satis si bene consideras Et ideo
non omnium similia concludit si ledi operatio olfa
tiua lesione appropriata membro ipsius productio
quod talis lesio consequens qui pt omnem speciem
male complexionis in modo probant cum nimia
caliditas frigiditas siccitas et humiditas et males
sunt causa diminuendi corrumpendi et auffendi
operationes olfatiue potentie que omnes in moda
ta discrasia deicit actum ipse virtutis afficit
contra 3to in morbis minus predictis Et ad
hunc forcius omnes species male complexionis materialis
ho. notum efficere pt ut in telleti aq Et
item quod olfatiue potentie operatio ledatur per
species male compositionis accidentes in superficie
in figura et in poris eius organum vero
cum accidunt oppilationes clarum est videre Et
egritudines communes item ut apostemata in naso vel ca
runculis euenientes ut emoroides polipus
cancer noceat olfatum unusquisque et experientia
concedit Et quod item solucio continuitatis casus per
percussio attricio corrosiuo a fortibus rupture
quibus sicut olfatum noceat ab omnibus ultro con
cessum est Iam autem ex premissis facile conua
nit patere pt quo nocumentum in operatione olfa
tiua contingere possit ex parte membri concurrens
ad hanc opinionem per modum suscipiendi et co
lligendi aerem iam inspiratum quod quidem membrum
est superior ossis nasi partes inter foraminibus
abrupta naturaliter immobilem conuata que foramina
in inter angusta sunt Et fiunt intermedius
horum foraminum causa ut aer iam inspiratus
in intellas diderentur partes si enim intim
ennius aer deferretur ad carunculas ad pa
nictos et cerebrum tunc nobiliter lederet ipsum
per suum fratem autem subitum impetum fiunt vero
angustie horum foraminum causa ut ideo aer in
angustis partibus detineatur ita ut aliqualiter
contineatur in frate sua et substineret si sa
sius perfuisset dum saltem paulatim de
ferret et attrahitur ad cerebrum patet autem quod si
foramina illa pauca et ampla fuissent et
aer omnis magis velocius ad cerebrum per
veniret et non ita continue refrangeret Hec
enim causa multiplicis horum foraminum et situs

Ipsorum cause naturaliter adhoc propositum faciens
Licet ipsorum foramina ae possint assignari cause
propter superfluitatem que in eis detinentur ut non
continue oris et nasi opponens impediat di-
stillando adea. Unde ex omnibus horum funda
mento ac quod lapsus communis sensi diminuunt
et aufferunt operationem olfatiuam ut in infati
cerum antiquis. Et forams huiusmodi lapsus hac
operationem impediunt cum fuerint males. Sunt
est lapsus corporales ut predictorum foramen
coangustatio agnode vel apte premens et
ipsorum ex aspacio et tamquam receptaculorum imple-
cio. Et apta et soluta continuitas eorum in ol-
fatu nocumentum diminutionis aut ablationis aut
corruptionis efficere possunt. Et ex horum sermonum
omnium continuatione in simul ac quod nocumentum in olfatu
contingere potest ex sex causis sensus enarratis.
Prima quidem ex debilitate virtutis in potentis ad
productionem operationis olfative ut in debilitatis
logis vel fortibus egritudinibus. Secunda vero propter
instrumenti quia spiritus in quantitate et qualitate va-
riatur. Tertia vero propter nocumentum primi vel organi quod
est certum a carunculis mamillaribus vel utrique
simul. Quarta vero propter nocumentum advenientis in osse
radiorum nasi rizam nominatum. Quinta vero propter
membri attractionis aeris quod est lacertus
pectoris. Sexta et ultima propter vias que
deferre debent aerem iam attractum ut quia
solute vel clause vel ex aspate sunt. Et ul-
timo ex istis concludit quod ad perfectam curationem
huius dispositionis necessarium est cognoscere partem
vel partes quarum nocumento contingat lesio
in operatione olfatus quarum rectificatio et va-
cuatio est necessaria. etc. ut dictum est.

Capitulum tertium Sexta secundum de causis ymaginationum
vel corrupte visionis theorice vero contentis

Item vero ex predictis videtur esse acceptum fu-
damentum visitatorum harum dispositionum vel
ymaginationum eo quod in cerebro huius viri et
toto capite eius propter debilitatem generantur
et congregantur vapores multi qui commiscent
spiritui animali et deferunt adorganum vi-
sionis quod est cristaloides et si quod contingit
hos vapores turbulentos esse vel oppa-
cos vel colore habentes subcitrinum vel subrubinum
ita contingit potentiam ac visionum corrupte ~~visita-~~
~~tiones~~ indicare de speciebus obiectorum visibilium
ita quod quandoque potentia visiua indicat vel
apprehendit colores illos qui commiscentur
speciebus obiectorum exteriorum esse exterius da
to quod in aere interius sit eo quod existat qualis
representatur organo et potentie visive apre-
dictis vaporibus qui commixti sunt spiritui visibili

Et colorati talibus coloribus Et existit secundario
conclusum quod situ medio potentia visiva corrupte
indicat vel percipit quandoque corpora in aere exterius
moveri circulariter vel lateraliter vel secundum as-
censum et descensum vel perforata vel in modum
retis si quod contingit vapores predictos spiritui vi-
sibili commixtos in spiritu predicto efficere mo-
tum rotationis vel alterum depredictis et secundum
quod contingit ipsos vapores variis sitibus situa-
ri qui commixti sunt spiritui iam predicto pro-
portionem ac quod volenti canonice curare opo-
nes predictas necessarium est huius nocumenti causas
productivas deinde cognoscere et horum summas
colligere potes tertia primi tractatu secundo parti capitulo
de ymaginationibus dum inquit / ymaginationes
sunt colores qui sentiuntur visu coram / Et
si quidem longo tempore iste vapores in cerebro
permaneat tanto tempore ut proxima in fractam
convertat magis que defluens adorga-
num visionis impediat receptionem specierum
ab obiectis tunc patet quod paratus est de ymagi-
nationibus transire ad aquam que kataracta
id est defluxus denominatur et tamen de aqua
ad praxim adaugmentationem confirmationem sequitur cecitas
Et hos sermones est intelligit de palle tertio
tractatu capitulo de aqua dum inquit descensus aque
est egritudo oppilativa stans inter etc.

Capitulum secundum de causis diminutionis
et corruptionis digestionis stomachi

Licet causa diminuentes digestionem stomachi et co-
rumpens illam plurime possit esse sed
ego tamen illas tangam causas que nunc in
adpropositum magis deserviant / Prima in causas
nocumentum diminutionis digestionis in stomacho huius
viri est multitudo humoris partim acidi
partim ab epate collecte stomacho que est sui
frigiditate diminuit calorem naturalem stomachi Secunda
vero causa est paucitas caloris contenti stomacho
a membris circumstantibus quorum innato per
ficitur stomachi digestio / Sunt enim musculi ve-
ntris longitudinales et latitudinales pauce car-
nositatis / et mirach est gracile vel tenue
pauce pinguedinis et epar eius licet sit ad
caliditatis et siccitatis lapsum tamen quia in eo
multi congregantur humores permodum in digestionis
abhoc lapsu proveniens quantum attinet naturale
flatus Ideo propter hec omnia stomachi diminuit di-
gerit De causis vero pessimis nocumentum
stomachi digestionis diminuentibus / prima et precipua
est mala f. et h. ipsius stomachi cum multi-
tudine humiditatum iam dictarum / Secunda vero est
multitudo ventositatum que in eius stomacho generan-
tur que sunt causa diminute digestionis in eque tanto

Et ingerendo cibum qui det in stomacho vomitus et
congregatus permanet si det venti dig. d
cius vero acu dimittebat. digestionem sit multi
tudo potus et cibi / 2a vero est frequens
ciborum assumptio ut in digestionem superveniat
in digesto / 3a causa est motus per exercitium
forte post cibi assumptionem / 4a causa est fre-
quens et multus coytus / 5a causa est fre-
quens evacuatio preter consuetum fluxum sanguinis et
potiones artificiales / 6a causa esse potest
propter ciborum difficilis digestionis de quibus
in posterum videtur. Inter quas omnes
causas quinque possunt in hoc viro diminuta di-
gestionem in venis afficere / scilicet una cerealis
que est diminuta caliditas stomachi / 2a propter
paucorum ciborum caliditatis stomachi a circumstantibus
membris / 3a vero causa et 4a paulo ante
dicte / et 6a et vim in hoc viro digestionis
efficere nocumentum iam predictum. At vero item
causa corruptionis digestionis in eo in vi certitu-
tudo delegationis mei colerice a
chisti fellis ad stomachum ipsius eo quia
in hoc viro non dubito esse amplitudinem
canalis ramificati a chisti fellis per
quem portatur materia colerica ad fundum stomachi
quod persuadere potest consimilis primo propter multi-
tudinem mei colerice in stomacho eius quasi
precipue / 2o propter velocitatem in cursus ar-
doris in stomacho Si enim materia esset pauca
et transiret per angustam viam non ita ci-
to et eque magnum efficere nocumentum possit
Aliter et 3o quia alie vene satis ample
respondent meo et ipse sit ventre / 2a
causa corruptionis digestionis in stomacho ipsius potest esse
mala complexio epatis ipsi stomacho continua-
ta adhuc sine materia colerica sicut enim
ut in pluribus operum diminutio et abla-
tio pervenit a siccitate ita et ipsarum corrup-
pervenit a caliditate ut prima 3a et 2o
testes collidit / 3a et causa corruptionis digestionis
stomachi et ardoris meo potest esse materia sal-
sa a caliditate defluens ad stomachum sic in
eo quasi constat / 4a vero causa potest esse propter
ciborum plurium quam in quorundam hominum stomachis
corrumpi consueverunt ut de ovis et frixi-
onibus et similibus / Et ad hanc causam corrup-
tionis concurrere possunt plurime de causis que
assignate sunt in diminutione digestionis et tu
contra illas Unde necesse est debere et
curari circa acuta cum causa cognoscere causas
illorum productas //

Capitulum 3m sectionis 2e de
causis dolorum renum etc.

Contingunt autem in renibus huius viri dolores
in renibus ab intentione causa propter oppilationes in re-
nibus factas et maxime in principio pororum vriti
dorum Unde quia ab eis acquisitas humora
lis non evacuatur venti et quod cito oppilantur immo
retinetur causa partes renum sibi cum membris
que cum ea consueverunt evacuari accidit in
eis dolor propter subitam alterationem preveniente
a membris factis vel calidis. Adhuc eveniunt in his
dolores propterea quia materia ibidem retente ve-
tosantur et faciunt solutionem continuitatis per modum
extensionis aut unius / 3o dolor in reni-
bus ipsius evenire potest quia materie flice
aut mixte ex colera et flate propter oppila-
tiones in renibus longo tempore consumate ex-
coquuntur a forti caliditate Unde ex eis generan-
tur arene vel lapilli qui retenti in co-
latorio panicleto renum causa sunt doloris
vehementis Natura enim expellit conatu arenu-
las vel lapillos illos et non est ei possibi-
le nisi propter vehementem extensionem vel dilata-
tionem pororum colatorii que non possunt fieri
absque vehementi dolore Unde in viro isto
sepe eveniunt dolores a materia colerica fria
vel calida vel a solutione continuitatis iam predictis
Cognoscuntur autem dolores a materia colerica fria
materiali provocatorum albedinem et colorem
aquosum earum Et cognoscuntur oppilationes
per ipsarum tenuitatem vel subtilitatem quoniam urine
oppilatorum sunt tenues et clare Et co-
gnoscuntur arenarum vel lapillorum diversitates
quoniam arene rubee ad oppositum tendentes
sunt ex sanguine adusto flati commixto
et rubee clare vel citrine sunt ex colerica
materia flebilibus commixta sicut albe sunt
ex flate vehementi decocte in renibus petrifi-
cato Et ex signis que meo respondi-
dolores renum eius sunt ab oppilationibus et a-
renulis et a materia colerica causata provenientes

Capitulum 6m sectionis 2e declarativum com-
plexionis c. et s. epatis ipsius

Complexionem epatis huius viri declinare ad
c. et s. multa motiva declarant / Et primo
quidem caliditatem eius declarant tactus eo
quia tangendo totum corpus et ipse ypo-
condrium dextrum percipit ibidem manifesta
caliditas / 2o vero ad declarandum siccitatem su-
pra ab operationibus eo quia totum corpus
eius calefit caliditate sanguinis et spiritus
naturalis a bepate toti continuata. Adhuc enim in eo
vestigium caliditatis intense provenientis ab
epate magis quam a corde quoniam nec audacitas
vel audacia non furor neque propterea magis

velox & freques nobilit no & pilorum
multitudo s' pectore nec alia sig cordis
calefacta vsicavi meos. Igit calit augmetu in hoc viro tm corp pueit mag
ab epe q accorde dump color rubicu
ditas urine tictura nobilis & sup tu
& digitis attestant calori aucto
epis [struck out] aius / Siccite vo epat
declarat paucitas caxins & venar
magitudo no multa & sitas & oris ama
ritudo & ure tenui acute & tincte
& ulti totius corpis siccitudo gnal l mac
pter nalem vo siccitas epis & cali
tatem arguit frequens cuetu egritu
tudinum & vigiliarum instacia n oppo
stingat pp euaparacom multa asto de
lata capiti pp flata i eo cogregata per
viam i digitis & plura alia signa huic
ppo to zenatus educe possem n timez
longitudine Nz & defiat qm in hoc viro
frequenter multe siccitates in epate ipius
cogregent Na pp lapsu .c. & .f. nobilu
intensu p via debilitatis epatis chilus
in multas ptes agas cuit No em
contemplari ex theoria difficile vi crede
in eod metro duos lapsus gnos vl
unu & eund lapsu duoz l plium co
tu effectum pductim / accalite ei &
siccitate ipius pse pueint maiores &
extermato & pnacio huius & ab eo
parons debili do digitas pueire pt
huius augtu sicut i viro isto dicto
ct Epar em eius est lapsu ad calit &
siccitatis portiaz & nalem ut sup on
sum est & ad hunc multam i fusiaz
per via i digitis & est pmutatu

Cam 7m secuns ze ivestigans
cas retencois fluxus emor

Diract ex hys q exore eius & astacing
sibi familiarum accepi iam alias vir
iste soluit hre apcom emor pyodica
ita q qnque cito peas pdurabat aspa
cio xx. dierum usqz ad vini mesez. d
hoc uo. & l. 6. anoz citra ia e scta
retencio eaz & no dubito q magna
ca gnius capitis & alioz accim est
ipaz retencio. Sic em peaz apcom
educat sangs l alie me cu eo comixte
que put gnare tat debilitate stom
epar & oia alia metra du retinetu
Et pt corp seruari ab euetu pdictoz
accim sine quia massa sanguinea re
teta pmod altacis caledo l i frando

gueit epar venes & stom. sine m strete
pdcte cpmedo mbra noctuerit sine m
pdcte vtente pmod euapacis l vetosa
tos fecerit sodam vetosaz l vaposam l
tremulu cordis & a ia pdcta noctua po
tuit a i eo fi vtenc emor multis ocaus
/ Et pa qd ca pt ee dbli vuti expulsiue
/ za vo ca cepte lapsu pt esse sitas &
siccit cstrictia l clausia venar / zu vo
ca pt ee paucit sangs & gsficios eius
cu vmissa ipg huite / qa vo ca pt ee
duusio ipig sangs ad sriores ptes pp do
lorem / ta & ulta ca pt ee clausio
coemitu ipius venarum q dissemiate
repiunt i infiori pte i testi uti sine
sit clausio afrate & siccite l crebis
stipticatibus l ab euetu apatu in i testio
ca dco vm pp hac clausiom noce esse
mas sriorib ptib nocum affice ut ca
dcm est &c

Cam 8m & ultim secus ze cpla
nans cas tremoris cordis

Cosidanti diligent cpdcts facile vide
bit inuenire cas motus tremuli cordis ipig
pt em mala co huia & remissa calida
cordis ipius esse ca tremoris ipius sine
pria debilitatis vtutis motiue cordis
hoc efficiat Su q multa huitas reddit
cor i cstans & auidu sine pp debilitate
caloris multus vapor l vetosit in corde
gnatur sicut i isto iuuene credo cting
ge cu creda cor eius f. & h. magis
q alia vne cplonatu, pt itz ca huig
tremuli motus assignari cepte colli
gitur e mbroz q i eo lapsa sut ut stoi
epis & venu ipius lig visilius sit q
nocum he cordi advenerit pp reten
cionem sangs q soluit euari pemoroy
dales vias Et eit colligata pzm dnoian
da qm vene colligatas huit ad cor mete
epe aquo oriut. qtrqz tn stigat vbtiu
e cede huic tremulu motu cordis & & p
colligatas pueire q paltitu ipoptu Et
cquis oib cludi q no levi solicitudie
oz attedi huic tremulo motui cordis
cu cemultiplici ca pueiat Et itez q est
agdo l acuis ulde tmedu q ille qui
hz tmore cordis d' cim cauere debet
ne sbita incurapiat morte za pimi
cao dhys q pronosticat egritudies Et hc
sufficiat pro visitacoe pdcoz accim vm
que molestant huic viru &c Secus za

Ca^m pm de rege eius parem

Si diligent consideretur lapsus epatis huius viri et renum ipsius et de cordis puerens accola vitellia ut patet capitulo secundo sermonis visum est quod aer et omnium aliorum non naturalium applicatio sic debet cum infrigidatione et humectatione esse quod et confirmaret consideratione etate eius quia adolescens est et complexione eius que satis macer et hoc maccredo .c. et .s. avit magis quam frigidum et humidum vero quod in eo inveniuntur stomacus siccitas et humidus Et motus tremulus cordis a siccitate et humiditate procedens invenitur et 3° in ipso inclinatur humidum augmentum quod consecutum est remissionem caloris innati que successit iterum.

Cuius consuete ut visum est parte tertio capitulo sermonis secunde ideo propter hac secundam intentionem oportet administrari res non naturales in calore et siccitate elevatas et quia ille augent lapsus epatis et renum et dolorem capitis Et exaltatum frigida et humida augerent lapsus stomaci et cordis ideo naturale est medium tenere ita ut administrent calefacientia et confortantia per gradus et remisse dosis. qualia enim valde calida et sicca epatis et renum que intensa est per paulatinam administrationem erunt remissiva lapsus illorum membrorum Et erunt contra lapsum stomaci et cordis quod vero generat esse igitur aer loci ter et habitationis colligatum ad levem caliditatem elevatus et nobilior siccior quam calidior minime a frigidis et humidis. Domus itaque eius habeat aspectum orientalem vel meridionalem et sit camera tabulis condecenter munita aflatu venti et a rebus aquarum vel approximitate fontium elongata et si non esset aer mea naturali [deleted] tunc sepe in ea accendatur ignis cum lignis olivarum lauri iunipri abietis et similium Et aer ipsius sepe suffumigetur cum sandaca colofonia thure ligno aloe et storace calamita per se vel cum hoc confecto Recipe pulmente storacis ca. lignialoes ana ʒ ii thuris colofonie laudani ana ʒ .iii. fiat pulvis grossus de quo aspergantur carbones igniti et suffumigetur locus saltem tribus vicibus in septimana Cum quo pulvere suffumigetur

Insule vel bireta quod in capite tenet Et attendat quod caput eius generant defendatur a frigore cum biretis de grana suffultis cum pellibus variorum et agnorum aut aliorum aptum reflectentium calorem et [deleted] augmentantium ipsum in capite

Ca^m 2^m particule prime sermonis 2e de administratione sompni et vigilie

Dormicio in viro isto non debet esse brevis immo longior quam consuevit antequam egrotaret predictis dispositionibus Eo quia per talem vigorabitur digestio tam cibi quam humorum in stomaco et in capite propter meliorem applicationem digerentis ad digestibile que fit in sompno quia ipse est causa redditus et congregationis spirituum ad intus. Mensura igitur dormiendi non sit in eo minor quam .x. horarum et esset ei melius declinare ad undecim horas quam ad .ix. Si autem contingeret quod in eo accederet vigilia propter lacrimarum et vaporum calidorum ut visum est tunc provideatur eidem alteri istorum trium remediorum primum quod in cibis eius quinque coquitur semina papaveris albi et similiter cibo comedantur secundum vero est ut quinque comedat lactucas elixas cum aliis cibis tertium est quod ante cenam per unam horam faciat ablucionem pedum et tibiarum usque ad genua et manuum et brachiorum et faciei cum calida aqua huius decoctionis Recipe florum salicis violarum rosarum nenufaris foliorum lactuce et solatri ana manipulum .ii. absinthii manipulum .i. camomille manipulum .ii. coquantur omnia in situla una aque usque ad consumptionem tertie partis Si autem in eo quinque superfluit sompnus tunc provideatur cum hoc triplici remedio primum quod fiat sibi fricationes apparatus usque ad nates et pedes et per brachia usque ad manus cum pannis talibus cutem rubificantibus ad inferiora trahendo Secundum vero est ut abluat caput eius cum lixivio satis acuto et cum sapone albo et diligenter confricet Tertium vero est ut accipiat aliquid in mane ʒ p. tyriace antique cum ʒ .i. aque rosmarini calefacte et tardet cibum horis .7. Dormiat itaque elapsa una hora cum dimidia post cibum capite notabiliter elevato super dextro latere primo in dormicione prima de quo revolvat se ad sinistrum latus in dormicione secunda.

Ca^m 3^m de generanti regimine hora circa administrationem motus et quietis

Nisi esset tremulus motus cordis huius viri videtur quod exercicium paulo fortius mediocri huic viro generans esset cum toto supto ano

Capit' scoi epat' renu z alior oium
acciu z amali ca ipor eo qz pcciu
tale quale est motus pgressiuus z equitatio
s' gradatio equo esset sibi zens qm pt illa
zsueret aut salte minoraret ma illorz
accidiu z dimitetur ad vias expulsiois ve
lud ad poros ad ma urie l' ventos l' spu
ti z situz Iom quia pp motu l' ecitaoi
ma ponit in fluxu z mote zit fluit
l' expellit ad debilia mebra dubitad
est tn pp motu l' exitaoi me pmod
fluxus l' euapaco timore cordis ad
augeat qz gde facile expiri pt h' ado
lescens in seipo eo quia post exitaoi
forte augmetu illa tremor cord' z
fit lesius magis Itaqz diligent atten
dat qz abomi excitaoe forti oio abstine
at z ppe abeqtando eqm i zens in
cessus z vehement agitatis Ite Caue
at ab oi exitaoe z ppe si comestiom
~~est facta~~ fco sicut em motus ante
comestiom est sanitis zsuatis ita pq coe
stiom egru inverit gnatis e° alma
sorie ca° z° Insuma igit zenag est
huic viro ut adplim geste z raro z
paruu exercitari z°

Ca^m q^m d' regimne per
i amoem z repleconem

Cum accn^a vm sup dcta oia pro
ueniunt explenitudie totius cor^is et
mebror que lesa sunt ideo az rplom
omem euitanda esse z qm males re
plones augetur in core pp mltas cibor
z potuu assupcom z inordinatu modu
usus eor io vir iste a cibor z potuu
rplone oino sibi caue det qm^m augz ei
cibi exestit cibales in mlti^do du^c noct
pt dut auget mas qtt^ue l' quia pp
cor mlti^ne ca^u nalis pmod fere suffo
caco mas ad auget pnia in digonie
gratas igit in cibis z potiby sic regte
tales obsuande / p^a qz miqz comedat
n' vere z nalem appetitu euemisse p
cepit / 2^a qz qz cito tal' appetitus eue
nit cibai det / 3^a qz in cibacoe leuiora
pponant grossioriby quo noti^a ultio ca^e
huius ptle hn potit / 4^a 2^a qz mesura
cibor z potuu zens est pqua omis
grauitas z tensio z fluctua° asto exdu
datur / 5^a 2^a qz nuqz accipiat cibu
z potu nisi cu senserit preassuptu cibu
asto descedisse / 6a 2^a qz nuqz cibetur
cu pnia abhominaco fastidij acredis l'
desiue que in sto papiat Cu d' neutz
istor affuit illico cibari debet

Ca^m 7^m d' regie p zentem
administracom passionu aie

Passionu aie zistanou mete z cor^9
angustiare faciecu applicac° euitari dz
qm^m spus d' suffocat detinet z cohartat^u
in ist' d' potim^m z repetim^m motu i solui^t
z zsuit aut quia motu spuu magno
z inordinato ad diuisas dras pois m^e
nc deinitus adex a^n no eq disbahut^u
qr sepe magna corupcoe corrupit Sic
z panes aie pq's in motu vehemecari
ponunt spus z huerales me euitari
dent ve° ira vehemes furor z zsitu
accn^a pp cas allegatas z magie qr
pp tles vehemes fit motus i spiby z
huoriby vn augmitat nediu motus tre
mitus cord z fixus Si em iracudia
mag in hoie sano n^m hnte cord mo
tum pt nam etia euenir pnt ut ssp
o^t qsto forcius tlia zingi pnt i hijs
q iam lesi sut z eqtantes qr oia
euitada sut pp vehe' cor^is agitacoz
qz efficiunt zpa em extrant z mutat
cor9 abea que est ss naz zsistecia ut
3° teg ~~tef~~

Ca^m 6^m z ultim de zenti admini
stracoe cibor z potuu

Conformit pdctis smoem faciedo de
regie hu9 viri p adminstracoz cibor z po
tuu az qz regi^n eius p cibos ppe ciba
les dcos zenter fi debent tles ei cibi
in qm^m opant pcise aia no augent
lapsu tocius nec pt' aliquid vn quia
raro z pauci tles i ueniut cibi z potus
qm^m nutencia qbus huiusg actus vestit
plim sut opan^a aqlite z aia sit
io de talui cibor applicacoe dd qd
oms tales cibi z potus huic viro st
zen^s qui sut aia opan^s z habet
qualita^s remissas ut calit' frate::
humite z sicci te et qz int^e reliqs zen
tores erunt ei oms qui no trascedunt
qlites pmi gdus d' pi masicois z' gdg
z si t tles raro inuenit aut pauci
tut oz altm zfragere cu alto ut frim
cu cado sicut zmisceng coqdo i fuden
do pluizando cu carniby pullor colu
bor l' situz z cianom l' a^d aco zmis
ceng cu aciby l' acetosis abarijs z^e ||
Discurredo d' facile pecces pdctor eli
gat abeo panis dcta simla l' polme

Regte d'abacoe infirmoru

farine factus parz fermenti recipiens am
plius q̄ꝫ cõis panis z parz sal' z z sit
bene coctus nõ azimus nec adustus nec factus
de frumento colore infectus collecto etate
sua duorum dierum ac tum adampliatum
non transcendens z c.

Carnes

De Carnibus que eligantur de quadrupedibus
domesticis vituli lactantes Capri iuuenis
z castrati iuuencule bene pingues z aliorum
iuuenum porcellorum domesticorum carnes.
z presertim partes eorum non valde pingues que inter
alias nutribilissime sunt xi° tercie primi ca°
Carnes z agne z presertim cum fuerint de
anali bene mutto nõ transcendenti / anni z
laudabiles sunt ei Neque tenetur de humidi
tate earum quoniam cum ea sunt boni nutrimenti z ve
locis digestionis De quadrupedibus siluestribus
laudabiles sunt carnes capreolorum ipse enim
inter siluestres carnes meliores existunt
z sanguinem cõis generant paucas habent superfluitates
3° almansoris ca° 2°. Caro de leporum eidem
conueniunt propter angustiam siccitatis quo adiuuat
multiplicacionem flatus z presertim que conditum
cum cinamo croco z similibus z conditur z sen
ter cum pinguedine remouete preparacionem eius
ad generacionem sanguinis multi / Caro de iuuenis
porci siluestris conueniens est ei quoniam angustia
humiditatis eius infrangit ab exercicio vehementi
quo venatur cibum suum quod plurimum est ex gla
dibus nucibus z radicibus olerum calide
participacioni. Cerui eidem conueniunt carnes
nes cornorum propter elongacionem earum ab
excessu humiditatis z presertim cum fuerint aliquantum
iuuenum quorum carnes difficilis digestionis
existunt propter angustiam humiditatis in veritate in eta
te puericie vel prima eorum. Carnes de
cuniculorum z presertim nõ nutritorum in carceribus
sed in iuuribus de generacionem eidem conueniunt. De car
nibus vero volatilium z presertim domesticorum
laudabiles sunt pulli non multum pingues ymmo
bene adulti z capones z z gallie
presertim. Caro namque galliarum omni alia carne
melior est 2 tercii ca° 669° // laudabiles
z sunt vobis carnes columborum iuuenum
completas pennas habencium / pulli
enim columborum dant in cibo illius cuius corpus
euacuatum est a sanie / aut in fratu ex longo
morbo 2° 2 tis palletis ca° / Carnes
z iuuenum pauonum vtiles sunt cum bene
digerunt / anserum vero z anatum vsus nõ
sit vobis nisi valde rarus Caro enim ana
tum multas habet superfluitates z fastidium multum

facit. 3° almansoris ca° 29° Carnibus vero sil
uestrium volatilium ut perdicum fasianorum co
turnicum z francolinorum similiter z carnes
minutarum auium in dumetis degencium ut
fiscedule merule turdi cardelli z frin
guli z similes / volatilium vero siluestrium z presertim
que nutriuntur in stagnis z paludibus nõ
sit eorum vsus De plantis vero vtiles sunt
vobis plante omnes que de coquendo cibaria
cum eis z condiendo z presertim cum exceis par
rum accipitur ut sunt femiculi petrosilium apium
menta saluia rosmarinus serpillum anetum
ruta calamentum z salvia z presertim que coquuntur
cum frus ut infrangunt z infrangunt ab
eis vero sunt spinachia bleta lactuca
portulaca endiua cucurbite z similes / De granis
vero vtile est vobis ordeum z condimenta
exceo facta z rizum cum multo lacte amigdalorum
factum z ~~fru~~ far z similiter preparatum z acer
rubeum z album Et panicum cum lacte
amigdalorum vel aliud / Nobilia fabe fasi
oli sisamus z dorella dittant / De
Radicibus vero laudantur vobis sparagi lo
custe et rapunculi z napi z bancie
z carote Rapis z uti potestis z
presertim in igne coctis vel cum brodijs pin
guibus / Alie que radices velud aleum
cepe porrum z bulbi dittant Rafano
z nõ vtimini nisi raro Lactis vero z presertim co
agulati vsus nõ est vobis laudabilis propter
causam z stomachum prelicti. Cibaria vero cum eo
cocta preparata nõ sunt vituperanda //
Potestis z uti Caseo nõ multum molli
neque tenero sed aliquantulum fragibili / butirum
z in vestro vsu nõ placet mihi Oleum
vero recens oliuarum in cibarijs omnibus conueniens
est vobis licet per aliquantum temporis usque ad
duos vel tres annos in vsu vestro magis pla
cet mihi oleum amigdalorum dulcium / Aromatum
vero vsus ut zinziberis piperis cinamomi
garioffilorum galange z similium multum calidorum
nõ est conueniens sed croci vsus tamen omni cibario
vobis conueniens est. z similiter macis quod temperatum
est capitale cordiale z stomachale // De
salatarijs vero laudantur vobis cappares ex
mitates lupulorum cicorea buglossa endiuia
scariola cresonus fontales z locutes
ut dictum est Portulaca vero z lactuca nõ
comedantur simplicia nisi commista cum herbis
calidis ex tactis. Lactuca enim cum hor
multa sui frigiditate stupefacit z opilat
z visui nocet Continuus enim vsus eius
obtenebrat visum ut 2° canonis ipso ca°.

Eruca em̄ qua corrupit sang̃ dittenda
est ꝛ sit ꝑtulata quia est diffiˡ dige
Desiue vō qbus ɔdiut sapores lauˡ
est suaus aranco ꝛ limonu nō utde
salitor ꝛ g̃natoꝝ ꝛ agsta nō mitem sa:
lita ꝛ acetu medioc̄s acuit ꝛ vinu
coctu ꝛ ꝑpe cu apitis refrigeratibꝫ ipm
ab apti ne oppilomis q̄n habet Sucus
vō cit nō est vobis vtilis nisi tpe mag
estus ꝛ sitis/ Decoditis nō placet m
napi ɔditi ꝛ oliue nō mitem salite ꝛ
citr ɔditu ꝛ cucurbite ꝛ mirabolan
keb ꝛ xilob ɔditu, ꝫ nō ɔdito nō
utami frequt ꝛ pari assumeō ē exo
Citoria ɔdita nō placet m̄ n pꝰ cibu
ꝛ m pauca q̄ntite, Karote ā ꝛ napi con
diti ꝛ pira ɔdita post cibu oia lauˡia
sunt De ɔfectionibꝫ nō placet m̄ pinee
ɔfecte. amigˡe si pinearꝫ vsus dꝫ esse
ut infudat m aq̄ calˡꝫ ubi stet per
vna diem n̄alem renouando eam bis
ꝛ ffistici ā ɔditi magm̄ sit imati ad oms
fere dispōnes vras// Coriadrꝫ ɔditu
post cibum ꝛ ɔret vobis// Auellane
vō ɔdite ꝛ ꝑpe cu fuerit depilate ꝛ
bene confecte mirabil laudis ꝯnt.
vobis eo quia sunt cerᵒ ꝛ tm̄ ut aug
metu efficiat ꝛ eo ꝛ sꝫ stōchales ꝛ
mirāˡⁱ laude dignificat adepar. Cia
momu ɔditu ꝛ zucᵒ ɔfectu Et cu
ɔfecta Et citrꝫ ꝛ ꝑpe cu zucᵒ albo lau
daˡⁱᵃ sit vobis Confectio vō calo l
de olco amigꝫ dtau cu zucᵒ ꝛ am
lo fco q̄d mlti ytalicorꝫ nocant mar
zapan nō ē vobis lauˡⁱˢ eo q̄ imollit
ꝛ nausiat stom licet istauracoꝫ effici
at in corꝫ ꝯtenuatꝫ // De ɔfectionibꝫ
que inuenīc m̄elˡ sꝫ siunt mag
q̄ cibali erit inferius finno ubi cyrurg
pdcoꝫ actm̄ ꝑtue regim ɔscribet hᵉ
de nbis sufficiat. Potus ā eius ɔsistat
vinu albu l' ganꝫ colore cerefolu
nominatu ꝛ noᵒ nigꝫ utde sba vō sit
tenue afuositatibꝫ limosis ꝛ freis
ꝑtibus denudatu // Odore vō suaue
l' bene arōticu sapore leuit dulce
dut ad leue ponticite inclinatu. poꝝa
satꝫ fumosum magꝫ q̄ aq̄sum ꝛ sꝫ:
tale hīi potū bibat purꝫ ꝛ noᵒ aq̄
ɔmixtu Si ā m veniret vinu fumosuꝫ
ꝛ ab his ɔdībus elongatu tuc fran
gatur cu aq̄ lauˡ cisterne aut salte
cu aq̄ puteali l' fluuiali precoctꝫ et

defecatꝫ. ꝛ si cu predcta aq̄ tuc ȳernis
coquet modicu decinamo sbtili ut q̄ntꝫ
duorꝫ g̃norꝫ frumti lauˡᵉ foret. Tpe
vō estiō amedio maij usqꝫ admedm se
ptebꝫ lauˡᵉ foret cu pdctis aqs coq
ue ʒ ſ. de sētibus ciccrce iglꝫ fiala
chellis nō l' ɔut usus m potionibꝫ aq̄rꝫ
potabiluꝫ nō est m dilctus mitem ꝛ ꝑpe
mel licet zucᵐ in cibarijs lauˡᵉ sit
nō i mlto vsu. Mel ā neqꝫ m plāg i eis
hᵉ in suma de potu sufficiat

Cᵐ pm de Cura sode periyode
hunc viru molestantis

Cum igitur pom acciis erat soda piyodice
affliges ipm accola vitellia puciens
ideo capio cucois hꝰ ꝛ alioꝝ actm
sigta est pondus ɔtaꝙ cu acut do
ille cu venarꝫ ꝛ tipoꝝ ꝛ faciei ꝯte
sione ꝛ plenitudie cu rubicudite co
loꝝ adcatuˡᵉ i oculati cu pulsacōe ꝛ
aliqta punctone ꝛ caliˡᵉ ꝑceptis i ca
pite/ pulsus magnꝰ ꝛ plenꝰ apparuit
ꝛ vrina g̃ssa ꝛ i tinctura nobilit ele
uata fuit stati flōmet eid cephalica
dext latis in mau ꝛ educat sang̃ ʒ.
iij aut iiij. pmissa tn̄ venis lemoone
ɔgrua n̄alit ā artificia admistrata
Cᵐ vō remediu est ut pꝰ flōꝝ die
immeˡᵉ seqnti vent eius soluat cu hᵒ
meⁿᵉ ℞ cassief mup decanna ꝯtra
cte cu aq̄ lupuloꝝ ʒ j reub agaꝛ
aloꝝ an ʒ j. spice nardi ʒꝫ an g̃ iiij
sal' ge g̃ j. accipiat cu ʒ. ij. aq̄ lupulo
rum calefacte ꝛ tardet cibus ꝑ hōs vi
ꝑmittendo assupcom brodij pulli mari
oris cu zucᵒ calefacti post hōs iiijᵒʳ Cᵐ
istrm est ut mane seqnti accipiat hoc
digstiu caˡᵈ ꝛ tardet post ipm cibu sal
tem ꝑ hōs iiij. ℞ sy. de nenufare de
endiā an ʒ vi aq̄ saluie aq̄ betoi
ce an ʒ. j aq̄ cuscute ʒ. j. misce et
ɔtiet ipm diebus .x. Cᵐ insom ꝛ
sitlˡᵉ est ut fros ꝛ tipa eius omi
sero ꝛ mane diligent hᵒ linito ꝯpti
ssimo ℞ ol'e sig ʒ. ſ. thure ꝑpate
ʒ ij acacie ʒ. vi. ꝑtulis cortic ꝑpiis
ʒ. v. sumach ʒ. j. sciamo ʒ j. ā ʒ iiij
vitellos ouoꝝ nuō iiij aq̄ rosꝫ ʒ. ij. pt
ui zet oᵃ ꝑfe ꝛ loga ɔtione i spissando
ipa cu ꝑtue amidi ad suffi q̄ꝫ. Cᵐ
imeᵐ sitlˡᵉ ē ut ōi sero q̄n vadit ad

Letm ptiuzeam caput eius pincessu si-
ssime sagital usqz ad sumitate capitis ·
cu hoc pulua int capillos piecto ad
qte m ordei gnor ordei Rx puluis flor
camo ʒ i ß et ʒ ß · ligfaloes ʒ · ij cor-
tic mandragor gr · v · se plant suach
acacie an ʒ · ij · sandace ʒ ß · ptiuzet
oia pse z miscreant Alim reme pparata
est qr pp an cibatoz acos cliste si hac
forma Rx aq decoc · vio · maluar z
siele lb · i · olei vio ʒ · iij · cler depsilio
ʒ · i · sal ge ʒ · i · miste z accipiat ho
lenioris allenia Alim reme est qd
semper an oem cibacom faciat ppita-
tu fricacom extendo usus in fius Cu ei
ibas hutem dolorem capitis frica-
coma pma ʒ ij et pmo in fine Alm
reme est ut pq accepit digitu utri
neutat adacti solutum sbtu mirorado
l sb duplando cassia cu alijs cordibus
ibidem tactis

Cam decima z actus qui est
odoratus ablacio

Mcura d z actus · s · ablacos olfatus
paulo sb lumi9 ostepland est. Si ei no-
cumetu ho puenit pp debilitates vtutis
atis in cer q dcta fuit apiens guonis
l post illam z fuit hoc nocum fixu co-
metu paucitati spum aliq at i dispoe
coz pp cruditates z grossicie eoz Et ad
hue z qr ht duo sincta fuerit cu no
pts organice fruents adhanc opoz q
est cerm z carnucule eius pz qr si ht no
cuta sfmata fuerit no recipiat cuoz
z si recipe possent id si no posset msi
cu magna diffite z plixite tpis quo
eni pnt saluari opam integtates et
reduci qn sil no tu scmit vtute orga-
na z ipsa Et forte qr hoc est qr asa-
pientiby scbit qr odoratus ablaco co-
firmata no recipit cura sfmao aut
nlla pt esse fortor qm expte noti vtuti
i strib z organis pueiens cu tpis pro
lixitate pp qd in teneco mcia cs abla-
comis olfatus esse det pmo ad vigo-
rando vtute 2o ad restaurad spus
z cerm qd est organicu pnm hy opo-
nis Et pm qd spletur cu cibis velo-
cis digonis z bom nutri appatus ca-
piti veluti sut aq carnis vitelli o-
uoz · Cerebella z testiculi pulloz
vinu albu sbtile mediocris firositatis
Carnes pllloz pdicu fasianoz pllloz

Columboz spe lactantes vituli oua sorbi-
lia z spe cu vino albo sbtili cocta z co:
gssata Cibaria oia cocta cu andacho-
ca betoica maiorana saluia rosmario Et
cerm lepors ht in hoc spe te Et auellae
smeste q augtu in cero efficiant Et a
oia sitia istis Ea uo que ventulos ·
cer z poros caratulaz papillaz et
venas z artias eaz spurgatas dtient
sunt pdcta oia · Et de melibus maois
sut ambra floz rosmari ciamom garz
ligm aloes spe z nigella q duo odorata
oms opilacoes cer apiut z ruta z ot
spe sicca z camed z camep · calati
organu Et simta fca cu i spi:
racoe ligfaloes pipis al z staphiza-
grie Et demu pdctoz e garma fem
cu hac decoce apiete opilos cer oms
Rx rad scordeo castorei sapim an ʒ ·
ß · costi dtus staphizagrie ligfaloes
piret origaui an ʒ ij · cortic agar ʒ ·
ij · liqz anisi peucedau colonde an ʒ ·
ij · sal midi ʒ i · coqitur oia medio stusa
in lb · ij · aq usqz ad sumpcom z · pt dm
colent z fortit exprimant Cu hac igi
colatura calefcta fiat oi mac i medijs
ʒijs garma m or vicibus z itm an cena
pona hom stando upm pintegra septia-
nam / Descpcio odoranti bona adio est
hoc Rx nigelle torefcte pue ti i aceto
infuse ʒ · i · castorei nuc mg an ʒ i ß
behen ~~albi~~ al z vu · galage pipis
al origaui calati an ʒ · ij · costi sapi
rute se · basiliconis an ʒ · pul · oia p
fe z ligent in sidone retorta z sepe
odorent Et sferut hec oia ad no tug
odoratus amala sue fra z mali ciz
oppilatoibus l fine eis aueienti / Si a
in odoratu no tu accit expte viaz
pquas fit atrio z delacio spez odo-
rabilis l aeris hntis in po a spem odo-
ralis tuc nae st qr at i pdcas ptiby
sit oppilo at apa aut caro addita a
consta at ulcus aut excoriacio / Si a
in odoratu nocum stingat pp oppilom
tuc at aut ht opilo a at acta a
aduchaia Si a esset pco in ueta sic
pt in ritus aut nilom fius corbus-
tuc ipius auaco pfici pt cu his q
paulo an dcta sut apie a oppilones
cer / Et itm fi pt huius oppilos ca aut
afrate pura l sil cu ma pueientes
curacio cu istis quibz istris quoz pm est

De Scpao hu sy. Rx pulegii cardaci
. a. 7. b. gnor padisi betonice ysopi sticados
ar. an. q. j. flor nenuf 7 vio an.
q. s. maiorane flor rosmarini acori peucedani
calami arotici. an. an. q. j. s. stom peonie
ocortica lig aloes an. ʒ vi. galange
cinamomi nucis m. an. ʒ ii. ambre
musci an. g. ii. hec omnia bulliant in lb. x. aq.
in qbus infusa steterit p ii dies 7 cognitur
usque ad consumptionem me Deinde cum vehementi
expressione coletur. huic itaque colature
addatur aceti scillitici ʒ iiii. mell' dispumati
zuc. al. usque ad 3 ente i pp yssatoz
7 arotizent cum musci ambre an. g. j. de
hoc itaque sy. x diebus contin i aurora expibeantur.
ʒ. ii. cum aq. rosmarini 7 salvie
an. ʒ. j. s. calefactis. Et tardet cibus p ii
ipm horas iii. Undecio septimane solvatur
uet cum hoc compto. Rx. p. cochiaz ʒ
j. p. stomat altrudi ʒ ii. s. informentur
pille viii. cum aq. maiorane aut rosmarini
7 sunt valde solepnes qz pille sto ce altrudi
cum sua evacuatione sensus omnes 7 eorum
organa confortant. Item uero sine i meum
cui nihil i veni par i apicedo oppilitoes
cer antiorum 7 colatorii eius est hoc
Rx migelle tribus diebus in aceto acutissimo
infuse 7 exiccate ʒ. ii. agarici
elect. lig aloes castorei oppo an. ʒ. iii.
laudani purissimi ʒ. ii. pul. omnia 7 infundatur
in ʒ. iii. suci maiorane at salve i aq.
sublimationis eius ita qz subradiis
solis l' ad ignem exiccentur Deinde igitur
massa accipiatur ʒ. j. 7 misceatur cum ʒ. iii.
aq. sb'lca maiorane 7 ore prius repleto
aq. trahatur leniter p nares hec mixtio
calefacta ter l' quater p singulas nares
cum siringa 7 mirabilia alleviata
videbis et mirabile de ipso. Item competens
est ut nares sero 7 mane an limiantur
cum hoc linimento. Rx olei phor ʒ. ss.
ambre g. ii. coniungantur sil' 7 cum pena de
hoc actu tepide nares intus liniantur
Item competens qd' statu uro est mirum efficacie
est hoc Rx rad brionie lig aloes
gnor palisi an. ʒ. j. maiorane garis
an. ʒ. ii. castor' storacis ʒ. j. musci ambre
an. g. j. s. pul. omnia pse 7 post miscean
7 de hoc compto inter capillos a
fine capillorum usque ad sumitatem capitis
aspergatur qz tas iii gnor ordi pmcessum
sagital' dissute primum digitos di
sero qui vadit ad lectum cum pectine expondo

pim ptucm qui volt ponere Et nota qd'
ph' instra cum paulo an tactu sicale curari
pt ois cor' oppito ta atpe qz ana
xeta vri 7 exsistis in sectis az suffi curari
posse novum i olfatu pueriens a debilitate
virtutis rel' 2° ex defectu spus
atis q. ee dg eius instrum 3° ex defectu
lacti ad attrahendum aerem ordinati 7 fuerunt
ʒ. decaus noti olfatus posite
8 sermone 2a. ca° 2° i fine. Cum autem contingit
qz no tu i odoratu accidat pp apa
in concavo narium quibus tunc notum est qz i°
apa aut sit pfudu 7 ppe ciza magis
ssrenz visu effugiens. Aut sit i fine 7
in via manifestiori 7 sensu visus discernibile
7 quoque i° apa contingit eit i°
qz sit morum noiant aut polipum aut
cancrum at emoroides nasi. Si a hoc
apa constat polipus l' emoroides 7
extrinsecus apponentur tunc cura eorum facilior
est pp multa pimo quia in a tunc apatu
ut in pluribus est aqsiti flecio commixti
licet quoque fiat ex flate salsso sani commixto.
ttes a me sunt obedientes ad curam
magis qz intrinsece l' ante 3tis q2 hec apata
no 6 ita pfuditg inbro i infa.
3° item quia facilius 7 zenoq pnt
eisdem applicari localia i mea. 4°
item quia opo manual' ad ea zenoius
pueniere pt. 5° ad huc tria qz apata
sunt elongata magis a sricoribg ptibg
scz vize uetz 7 actuoz eta quas cum
localibg 7 cum opone manuali procedi non
pt sine magno labore 7 tiore 3ta.
qz cum tria apata medico occurrerit cum
replone corporis totius nobti flomet.
basilica lateris oppoti nari patientis at
saltem vena nigra l' media si fuerit
replo maior. Si a no tata fuit replo
sufficiat flomare cephalica adversi lateris
extrahendo san. ʒ. iii l' v. 2m coiectuam
viri in sca in ope pti. Facta
uo floa septimi die digatur iiii as cum hoc
compto Rx oxizache sy. nenuf an ʒ vi.
aq. acetose seu an ʒ j. s. misce 7 exhibeatur
in aurora ut de aliis dcm est
Sumpto a sy. viii l' x. diebus evacuetur
cum hoc medicine Rx suci rosarum ʒ j.
cassiefistule nup bte cum aq. vio. ʒ j. s.
totum hoc cum ʒ. ii aq. ordei parum calide
in potu bibatur 7 fiat p9 ipm observatio
eorum q de aliis evatibg scripta sunt. post
qz a evatg fuit tunc procedat ad curam

Cu tribus localibus q pme. utilius re pta sunt palijs quorum p'm est lim'tu ho de quo totus nasus intus et ptes ad iacent et ps inmedia frotis pqua ex tendit vena recta meo inmediu utrusque supalij q descripsi Rx sua tomitate tomitatum planc burse pastoris an ʒ j. albumi ouorum nuo ij. casfore sublilissime tere ʒ iij. thucie ppe. atacie suachi an ʒ j. corallorum ɔbustorum ta rabe an ʒ ij. amili ʒ j s terat omia sil' ultiata ɔtricione i mortario plubeo cu suo pistello ter l' qter indie renoue eius applicatio. 2m no in som pncle est ut sepe salte m' in die pnares ī bibat sucus foliorum virge pastoris et est cautius maior votaty et aqbyda ppsicens et si times audace ī fracore eius tuc eid ɔmisceat 3a l' 4a ps aq salme l' betomice. 3m ɔtu et horu apatu ɔcut' ɔtrautm est ho cu quo mag'm deus ipliibus aqsiui Rx thucie ppe et spe cu vi'a infantis ʒ ij. ceruse ʒ j s. plubi usti ʒ in litargiri pprusficati ʒ j. caphor ʒ j s. suci pmie ʒ v. tarit ht oia salte tribus diebus longo tpe ī mortario plu beo cu suo pistello et exponat solibus ex cuata fuerit bis l' ter renocet suc Ex quo medicame l ter l' qt indie nali limat apata pdcta et ē me'l tale noblis q cu eo intre'ne horn hnitu cancros et polipu ulcatu bladiedo p duxi usque ad fine vite compres fre qter spentes ppndo et intendo et cu ɔra vim siplicum ɔfmis illustrium virorum accepta et videbis veritate. 4o nu pdcis suaddedu est q si pdcta apata mollia fuerit et no obediunt tnoi p pdctu insba sapietes sepserunt tuam opone manuali tpole fi debe Et ping qd modus est cu acutis for picibus supaddita carnositate anaribus incidedo dm post eius incisionem residuu ɔsumedo cu ungto vidi q sic ɔpo'it Rx mellis ʒ ij. aceti ʒ j s. sal'le armoniaci an ʒ j. bulliat oia lento igne supcarbonibus ignitis absque fla ma usque ad ɔsent' glutiosit' aqsiticorum et de hoc limat' tentu et ī ponat in naso et est efficax lim'tu sz d' scp torum rasi l' alms l' tur. 2m mo dus opoms manual' est ut pdctis No valentibus cautizent apata illa cu cautis ignito plano figue p'tamula er. cam tenfenia madefacta aqua rosa in misso usque ad supcom illorum apatu et plies reiterato dm locus ī longat cu rarati bullio usque ad casu escare psea tur curet cu equali pmistione vngti basilicois et de cerusa l' cu vngto ssito an opom manualem. 3m modus de pondi pdcta apata e pria secta et modus est ths ut accipiat seta de cauda equa cy una qmitas et naso p foram eius intus ī hatur et ex dentes et alia eig qmitas ex nasu sit pedes tale go filu sursu et deorsum qras ex mitates trahado lata pdcti apatus an plectet' et ista ope ɔtinet usque q' per filu illud apa radicatus ɔplete secet Cu go factu fuit ī stringat' sangs cu hoc pul Rx pme. sto le boli ar. san dra an ʒ j. thucie ppe ʒ j s. pluizet sup loco et ī uoluat tenta ī ipm cu albuie oui et imponat cu go strictus fuit sangs curet cu vngto an manu ales opones iam de scripto. Ut vo itm si in pdctis locis scliroticu fuit apa l' sephirotim et ea trisiuit mesam vi mesiu nuq vidi illius pfcitas eporum sed melius est bladiedo cu ipo prodē et de melioribus ī sensu ad id cu restitu tacone regis et digitis et evapatiuis mtie est ut sepe fiat oris coluio cu oleo amig'e dtoris simplia l' ɔmixto cu aq violacea l' nenufaris an. deqe et sepe pnasu intus thucado usque ad riza ita ut ī pos descendat Cu a' ɔtigit in pdctis locis cancrosu apa tunc sine fuit ulcatu sine no nuq ipius curonis vidi nz ab aliquo sapietu fem audiui nz ɔsptum ī ueni / sz oim sapietu tottas ɔcordit ɔcedit q in cura ipius paliado et bladiendo pro cedat cu flomijs melacogis et di gtis apatus q hic ppe breuitate di cto et cu regie in aliis ɔsilijs q d'har ma no raro ɔpilaui dupp in sup ex fudamto pdctorum q nocu'm ablacois odoratus pueniens ppe excotatorum vel mlria l' ulca pdtam pnu nasi eod' fudamto curari pt q'm pissi euorbi ptact' intus in naso apponat vngtum q an manualez opom septu fuit q ora tlia ulai cu restifica' regimus ī bui

tempe cuabit Nunc & tam singularia re
media adnocu[m] odoratus de sibam ut
nunc seq[uitur] p[ri]m[u]m itaq[ue] de exptis in sepe e
cappurgiu hoc q[uod] virtute sui apit & dila
tat vias odoratus abstergit & educit mas
in in eis ptentas resoluit & psumit eas
& pfortat organa oia olfatus & pstatu
ter l' quter in s[epti]ma autectu actu cad[it] vi
viribus vicissim i lectu re[cti]no sto / Cuius
de scptio R[ecipe] suci cucu asim ℥ iii mac[is]
sbti pulu[eriza]ti ℥ s[emis] misceat & claus[o]
orificio ampule sb' fondat usq[ue] ad con
sumpcom me[dieta]t[is] de hac igit[ur] aq[ua] sepe tpia
atur i naxes mo dcto / 2[u]m vo est sucus
origani & pulegij an[a] que exponat & ad
q[uan]taz ℥ eoz addant[ur] musci gr[ana] ii & fiat
ut de alio dctm est / 3[u]m ptu est hoc
R[ecipe] pulegij origani calamti an[a] ℥ i
g[ar]noz padisi ℥ iii fiat ptius & ligetur
in pano & sepissime odoret[ur] Et si bn pues
iam az suffi[cien]t[er] esse poitam curam oim spe
rum no[cumen]ti olfatus que puenire pnt ex
vi caus[is] s[cilicet] expte debili[tat]is virtut[is] olfatiue
aut in stri q[uod] est sp[iritu]s / aut organi q[uod] est
cer[ebru]m l' caruncule maillares at ut[ili]bz
sil' aut expte no[cumen]ti in osse rize ptigent[is]
aut expte latti at[t]henti[s] aem l' spec[ies]
odorabiliuz / Aut ab & ultio expte via
ru ad hoc desinuatiu Et sic az suffi[cien]t[er]
& laboiose satis assignatu fuisse mod[us]
cuomis ? acuti[s] q[ue] erat ablaco odora
tus ut supra visum est & cet[era]

Ca[pitulu]m 3[u]m p[ar]ticule 2e sco[n]de 3e de cura sco
tomie & vertiginis i ho vero venienz

Sicut videri ex hiis q[ue] loquit[ur] 3a 3ii in
ca[pitul]o de v[er]tiginibus & ex hiis q[ue] colligi pnt ex
p[ar]a 3ii ti[tulo] 7o ca[pitul]o de vertigine omnes hee
dispones vz scoto[m]ia vertigo & v[er]tiones
sine defusioes pcurant in hoc q[uod] sunt
nota ssus visus dunt tu patz p vertigo
aduabus pdctis quia dato q[uod] i vertigine
assignet[ur] no[cumen]tu cor[p]o[r]is visus tu in eo ? est
no[cumen]tu cor[p]o[r]is motiue pone quia az i ea
cora gestetia bulavit[ur] moui & est in
ea no[cumen]tu diuncos sustetatiue ~~pone~~ ~~q~~
l' retetatiue pone quia az hoi q[uod] quoq[ue] ca
dat & ad huc quoq[ue] in eo accit nocu[men]ti
sixacomis l' detencos ita q[uod] quoq[ue] cadit
& pho sufficiet[ur] assignat d[ic]ta int[er] vertigi
nem ex una pte & scoto[mia]s & v[er]tiones
ex alia pte tu a sapietibus colligi pt d[ic]ta
eencial' int' pdcta eo quod ca no[cumen]ti i verti
gine ponit[ur] i meri[us] quod motus in spibus aut

fu ventaulis aut in ventosita[ti]bus ceri pteti
rotatis assignatus Causa vo no[cumen]ti scoto[mi]e
po[nitu]r in spibus ptentis in huius obtico[rum] Ca
vo essencial' v[er]tionis po[nitu]r in cristaloide &
in organi acce cer[ebri] / quod tu h[ec] d[ic]ta expte lo
coz assignata leuis est & pua no est ma
g[is] d[ic]ta cuois i interioribus & in stris medi[a]libus
abauc[t]is assignata & maxime quia oia pdca
accid[enti]a sunt in gne eo effici[un]t s[cilicet] in me[dic]ina h[u]moral'
flica l' vapor[um] l' ventosita[te] eius ideo no
video plus occupad' esse i mta[teri]a de istroz
cuomis eaz vi quia quoq[ue] singularia vme
dia pona pmo freq[ue]nter expta / Quoz
p[rimu]m est elect[uariu]m sotira noiatu / 2[u]m vo est
elect[uariu]m de ambra maius dando ex hoc l' illo
℥ vi in mane ho[r]a sy[rup]oz pmesem ptim psis
sufficiet[ur] euoibus / 3[u]m p[ar]ticule & in magis
usitata est pfecto h[ier]mes descripta ab A[vicenna] 22a
7a ca[pitul]o de cautela adoloibus incluctanz
cum mo[do] & dos sit ut dcm est d' pcedentibus
/ 4[u]m p[ar]ticule ut oi fine xv dierum accipiat[ur]
℥ i massa septaz pillaz & tardet post
eas cibu hois vi obsuado vgilas i assu
pcone fartoz ordiatas quaz descptio
R[ecipe] pillaz de sico[tri]na fetidaz an[a] ℥ i
artaute ℥ s[emis] fiant pille cu suco folio
rum brioie / 5[u]m instrui tpe usus pre
dctoz medicaim asuescat salte tbus
vicibus in s[epti]ma in pone oculo ouls gut
tas ii huius colli R[ecipe] suci rosaz ℥ i su
ci artaute ℥ ii fell' pisc[is] saboth & est
lucius fluual' ℥ iii suci vio[laru]m ℥ vi po
natur in apula & exponat[ur] soli salte
p dies xv dum sit exco usus ut dctm est

Ca[pitulu]m 4[u]m 2e p[ar]tis sermonis
3e de cura nocu[men]ti digtonis

Nocura no[cumen]ti huius ex tagit[ur] instra q[uo]z
qlibet ad diminuta & ablata digom cofert
ymo ad corrupta nobiliter iuuat / p[rimu]m est
mecorabile cui logius usus fy[rupi] de absi[n]thi
solenit[er] iuuat & spe si huc usu R[ecipe] sy[rupi]
de absi[nthi] ℥ i aq[ue] decoc g[ar]noz cumi
℥ ii misce / 2[u]m spale sim[pl]ex est fre
quenter deglutire ii l' iii g[ra]na cocubauge
ieiuno sto[macho] / 3[u]m & coe est usus ℥ vidis
saltem ter in s[epti]ma assupti / 4[u]m spale e
ut sepe fiat in vmeo stoi cu olo d'menta
fcto cu mastix gari & mace / 5[u]m spale
est freques usus elect[uariu]m d' lugaloes ///
/ 6[u]m spale est freques calefactio stoi &
euapa[ti]o eid' fcta cu cimino g[ar]nis orobi
menta & labrusca equalibus ptibus cale
fctis i caldariola scita & posit[i]s i sacculo

/ 7m est defende sepe stom cu hoc ceroto portato sr ipso R Resine electe ʒ. i s. masticis ʒ. i. galbani ʒ. ii. dissoluat resina cu bono aceto et fiat ceroto sautale sr panno de grana / 8m speciale remediu et precipue cu signis frigidis et ventositatis est ut post cibu cu modico aceto vini bibat ʒ. i. pul. ameos de quo dixit A. quod erat mirabile et est verum / 9m insignum est usus confectionis diacitoniten cu aceto vel precibus que colliguntur a mesue in antid et ab A. 7o canonis / 10m et ultimum in secreto infallibiliter inveniatur electuarium albana de scriptura A. 7o can et accipiat exeo in aliquo mane in aurora ʒ. i. et tardet cibus saltem horis 7. / 11m autem stom quasi omne obstitutu non vidi passum eius non fuisse sanatum etc.

Cam 7m ptle 2e sectionis 3e de cura dolorum renum huius viri

Iam non sirius apparuit dolores in renibus huius viri consequi oppilatores ventositatum congregantes in eisdem quarta per causas motus corporis primo dicta / primo quod abstinendum est a frequentia et magnitudine in instantia frequenti dolorum / 2o quod caveatur summo ope stipticitas ventris cui si evenerit provideat cu enematibus siruis tacto aut cu pillis positis in cao de olfactu / 3o quod caveatur frequens equitatio et precipue super equos fortis contra dicentis / 4o quod summo ope caveat de cubitu super spina tam vigilando quam dormiendo dum presentes dolibus subveniendum est cu tribus remediis primum quod in instanti tempore dolorum accipiatur olei nardi ʒ. v. paritarie recentis ultiate ꝯtte lb. i. coquat ambo sil in sartagine sr carbonibus ignitis absque flamma et in fine apponat croci ʒ. i. et extensis sup panno calidis actu fiat emplastrum sup renes sedabit enim dolorem fere et in instanti / 2m in secreto est de scriptio huius terre de qua tam tempore paroxismi dolorum quam gratia preservandi accipiat coclear unum ante cibum omni aperit ei oppilationes soluit ventositates provocat urinam medicinis mirabilis R granorum miliisol ʒ. i. granorum pinearum ʒ. ii. seminum ptul lactuce endivie scarum ana ʒ. s. granorum fructus al. ʒ. i s. zuccari albi duplum pondus omnium terantur tenda et incidantur et cededa et misceantur ad invicem / 3m insignum et infallibile est quod sepe pa saltem in 7na ter accipiat ʒ. i. tyriace andromaci cu ʒ. i s. aq sb limacorum miliis solis et est nobile medicamen scripsit ei A. 7o. can quod tyriaca

Andromaci confert doloribus iuncturarum ex pluribus causis etc.

Cam 6m ptle 2e sectionis 3e de cura male complexionis epatis

Si bene et diligenter conveniunt in stra et intenciones curative in parte huius capitulis posita intelligi potest quod plurima illorum malicia complexionis epatis huius viri colligere potest at non necessarium memorandum est verum istorum quorum plurimum a tota substantia plurimum ana coi distemperiem epatis corrigere potest memorandum quo primo quod omnes endivie species conferunt noto epatis sine aliquo pluribus sublimationes decoctiones fiunt et confectiones si exhibeant / 2m speciale est caro limacorum et sunt coclie que inveniuntur in rubis quorum carnes elixe sedant et precipue serum de coctis radicibus scariole vel tiracacon / 3m simplex est ut saltem in 7na ter hic vir accipiat ʒ. i. pulveris epatis lupi abluti cu aq endivie et in furno exiccatis et accipiat cu ʒ. ii. aq endivie Et hoc quidem tria assumi debent tempore apparicionis discoloracionis faciei et extenuacionis eiusdem et cu in statu dolore vel tensione in epate et colligitur hic a principe 18 3a. cl. de iuvantibus et nocentibus epati / 4m aceto famosi contra et approbatum ab omnibus fere est electuarium dialacca magna cu zuccaro reductu in forma solida de quo sumat ante cibum rotula una v. ʒ. ii. et precipue facta cu aqua cicoree / 5m contra est usus pillularum stomaticarum altitudi de scriptura 7o can summa pa tr 9o / 6m mel est confectio de xiloaloes / 7m insignum est suffuf ebe de cuius pulveris detur in 7na bis vel ter ʒ. s. cu ʒ. i s. aq eupatorii cu laudes et descriptionem vide 7o can summa pa tr 9o. / 8m et ultimum et expertum est electuarium positum ab A. 7o can summa pa rubrica illa Confectio Rumia media que facit ad mali causa et apata epatis et soleo uti ea dando ante cibum rotula duarum ʒ.

Cam 7m de istis apiendi emoroyides constrictas

Nam alias viri iste emoroidales venas fluentes et apertas habere soluit non est dubitabile ex retencione cursus earum plura de nocumentis sup positis evenisse aut saltem augmentata fuisse in strictas enim cursus earum est causa plurium nocumentorum quarta 3a. 3a. cao 3o. / Scias quod in sanguine quarit ab emoroydibus et exiano est securitas ab herpete hestiomeno et mtia et epia mtica et herisipila et ex aliis

Que sut sicut miliu et cancr et corrosiu et scabies et galabrie et lepra et plesis et pipliosia et frenesis et cum retinet sangs corruptis consuetus timet aliq harum egritudinum s. predictarum. Et tetanu et ydropis propter illud quod accidit in epe d' apate malo et duro et corruptione male comms et tincet ptisis et doles plomis propter corruptionem sangs mali adipm. Cu go iste vir aliquorum accidentium iam incidit qui certius est pole in sistendu est apcom venarum emoroydalium q vy i fra septis i genyis et mstris apire put alenionby i choando pim itaqz est ut eger sepe cu digito l' cu cadela titulacom faciat in circumferentia in tu ca intestini. 2m uo parum forcius illo est ut confricet loca predcta cu folys fici. 3m et adhuc fortius illis est ut confricet ea cu ptue arcta te. 4m frequens fricao cu felle thaurio. 5m et forcius alys est ut sepe confricet eas cu cepe sqlle ciren i aste. 6m q si predcta no apiret fiat pluz illorum decotio in qua ca da sedeat d'm loco convenient bene ca do actu fiat confricao earum cum aliquo depdctis. Ultim uo est q si predcts in genyis ctes vene apiri no possit q tn apd me nunq contigt tuc fiat i testim confessio ad prcria et cu flomo apiatur 1 vel 2 depredictis vene que grossiores fuerint etc.

Ca m ultim d' cura timoris cordis h9 viri

Regimine tremoris cordis ho in loco i duas divisi intentiones pa qd' est respiciens tpus parox. i augti tremoris illius q tuc maxie debilitat. 2a uo e regere ipm tpe quo no ita frequenter molestatur. Pro expeditione uo pi qnqz ponam i gema et p complemento 2i tria pona in sba pim itaqz i sum pe intencois e ut cu medicus accurrit egro molestato a resolucone nimia consequente velore et forte motu spum et humorum detrusoria adipm cor statim solicitus esse d3 de augto resolonis illius prohibndo q m si perseveraret valde facile posset egrm ad completam extinccom perducere unde smaz sumi 2 asso 2a simone illo Qui resoluunt frequenter et fortiter sin maita ca repente commoriuntur Itaqz pim i sum est ut statim facies et extreme ptes irrorent cu hac mixtura actu fria. Rx aq rosi ℥ iiii aq mte ℥ ii rosi spodij

sandalorum al et ru camphor semis acetose an ʒ i corallorum ru ʒ ii musci ambre orientalis an gr ii aceti ℥ ii vini maluatici ℥ iiii predcarum specierum pulues pste confici cu lucijribus vehementi contricione conquassentur in mortario hec enim irrorao etiam vitale resolutam tam i febr q in alijs disposicionibus restaurare solz et colli confirmationibus principis 2a pi i fine ca i9 Maurena sepeluit etc. 2m vo i sum adhoc est istud Rx vini acotici aq bugl an ℥ i specierum diamargaritonis ʒ s misce et det in potu ca d. 3m vo i sum est hoc Rx foliorum basilicanis florum rosi vio spodij ossi decorde cervi an ʒ i camphor ʒ ii musci abre Electorum an gr iiii sandalorum amborum an ʒ i camphor pluizent pste et commisceantur et ligent i sindone de gna et odoret ipm eger cu ratio. 4m istum est hoc Rx specierum diamargaritonis dtes specierum elect de gemmis specierum letificantium almansoris an ʒ i vini aco ti ℥ iiii aq bugl acetosetiroree et vio an lb i fragmentorum iacincti smaragdi et zaphiri an ʒ s margaritarum ʒ ii conficietur oia i mortario d'm leuit calefiat et intigatur in eis pang qui applicetur su mamilla sinistra frequenter releuabit eu et restaurabit virtutes in bivi tpe. 5m separate i medicu et forcius alijs si frequentaret timor et resolucio virtutis est pulvis iste de quo detur i potu ʒ s cu aq rosi bugl et vini maluatici omnium tuz an ℥ i cy de septio Rx coralorum rubeorum iacincti smaragdi zaphi an gr v limature subtilissime auri gr iii margaritarum ʒ s det in potu supprgendo predcas aceti alcoclear vm Et no i mea talia

Pro 2a uo intencoe s. persuadi in tpe minoris molestie quia vir iste no cuat ab aliqli motu tremulo recitatio cordis ideo no est desistedu ab applicacione remediorum persuacium ipm De mundo go eorum solu est meorad' q i oi cibario suo ponat dd ci q m e genu vm frumenti et i eius cibarys bulat folia bugl recentium et comedat ea aut saltem pluem ipius exiccaty ponat i cibis Est enim preceptu d. xi 3ii ca o de cura curiois timoris cordis du i qt Sup uo bugl sis audax et no timeas maliciam eius et vte ea i oi qd i potu cibumis et in cibo das. 2m

Spale remedium est elect hoc de quo sal-
tem ter in septimana accipiat codear .i. in aurora
et tardet cibum horas saltem iiii. Et si cogi-
tur bibere post ipsum bibat ℥ .s. vini aquo-
si cum aliquali quantitate aque rosarum mixtis ad invicem
Est autem huius elect descriptio hec ℞ specierum
letificantis almansoris specierum ~~diacamb~~ diamisi
diatas specierum elect de gemmis ana ʒ vi. .i.
sandalorum et corallorum amborum ana ʒ i. spodii
ossis de corde cervi ana ℈ ii. ros. rosarum ana ʒ.
ß. sy. rosarum sy. acetosi vel citri sy. acetosi simpl.
ana ℥ v. zuccari al. ℥ iii. coquitur sy. cum
zucc. usque ad spissitudinem et post in fine eam
ponantur species. Quartum spale remedium est sa-
culus iste quem super confinium portet et inmovet
ipsum revolvendo super de latere in latus et
melius esset quod haberentur sacculi duo qui
alternatim innovarentur ℞ se. Basilico-
nis florum bugl. borag. origani capitum
rosarum corallorum et sandalorum amborum ana ʒ.
ß. iacincti smaragdi zaphiri ana ℈ v. ca-
phe ℈ i. labrusce ʒ ii mac. ʒ i ß. tantum
omnia et fiat sacculus in sindone in corto de
grana. Et spero quod remedia hec beneficio
summi et altissimi salvatoris curabunt ipsum
ab instantia predictorum accidentium et preservabunt
eum a transitu in dispositionem deteriorem quod tantum
sibi misericordia sua concedat omnipotens altissimus ad
laudem eius sempiternam, Amen etc.

De dolore ancharum et sciatica

Hec domina egrotavit dolore ancharum
in sciatico in vice implicatis quod a-
quia dolor fixus stat in parte iuncture
ossium nati cum spondilibus que proprie iunctio
ancha nominatur. Scite et dolorem hunc in
loco iuncture ubi est cum pixide vel concavitate
ossis anche que sch[i]a apud grecos vel scia
apud latinos nominatur et est hec dispositio pe-
dens a materia sanguinea et flica in vice mix-
tis. motiva autem huius agnitione fuit et ad-
huc sanguinea est quod apparet ex statura
magna eius. 2° ex grossitie membrorum
que mediocritatem transcendit. 3° ex
pinguedine corporis. 4° ex rubeo colore to-
tius corporis. 5° ex grossitie et plenitudine
venarum totius est autem materia generata mixta
flica et congregata in partibus inferioribus ve-
taliter pampioribus. et affusa est hec
materia in ancha et in minuos ramificatos
a spondilibus renum et caude causa in tales
mixta facit dolores extensivos et predans
locis generativos vel compressivos in predictis locis
scilicet ancha et scia multum eam molestantes

Et ex hoc accidit quod essentia egritudinis est triplex
scilicet mala complexio composita et flatus posita in pre-
dictis partibus et dolor anchalis et dolor
sciaticus usque ad genu et medium cruris per
coxam extensus cum cura sic debet si hunc
modum primo mane evacuetur cum hac medicina assum-
pta in aurora post quam pacem donat et in 2a
hora post assumptionem eius accipiat plenum
ciatum aque ordei calide et prima hora post
ipsam prandeat cuius descriptio est ℞ elect
indi ʒ iii ß. elect rosarum ʒ i ß aque decoctionis
℥ iii. misce. Post assumptionem predicte
medicine sequenti die circa horam 2am fiat
sibi flobotomia de vena sciatica dextri pedis
que reperitur in domestica parte eius inter cal-
caneum et cavillam et educatur sanguis ℥.
v. vel vi. sequenti vero flobotomiam predictam sequenti die
accipiat hoc digestivum quod continuare debet diebus
x in aurora sumptum calidum. Cuius descriptio
℞ sy. communis acetosi sy. de eupatorio mell. rosarum
ana ℥ ß. aque ypericonis ℥ ii. aque acetose
℥ i ß misce. Tempore quo accipit digestivum
si venter esset stipticus omni sero parum an-
tea accipiat unam de istis pillulis vel sal-
tem omni 3o sero. ℞ aloes abluti ʒ ß.
ʒ ß pillularum de fumoterra de sapio ana ℈ i.
diagridii gr. i. misce et fiat pillule cum succo
rosarum. Scite tempore quo accipit digestivum donec
omni die bis ut mane et sero inungat omnem
regionem ancharum et totum spatium quod apple-
ctitur dolor cum hac unctione cuius intentio est
primum repercuti materias ad locum partis
vero sedare dolorem primum consumere partem materi-
am congregatam cuius descriptio ℞ o. rosarum in fan-
tum o. rosarum ana ℥ i o. de aneto o. vulpini
ana ʒ vi. cere gr. vi. sandaraci thuris rosarum ma-
stices ana ʒ ß. tantum simul species bene pulveriza-
te longo tempore cum oleis in mortario et fiat
in unctio ut dictum est cum eo calido locum
colligando cum fascia mediocris adhesionis
decepto digestivo predicto post ipsum die in
mane sequenti purgetur cum istis pillulis quarum
descriptio ℞ p. de sarapio p. aurearum
de sicocola ana ℈ i. reformentur pillule vii.
vel viii. cum elect succi rosarum et uno grano dia-
gridii et in eadem assumptione et operatione ob-
serventur singule et omnes et prima eversione po-
site postquam vero fuit hec domina purgata
si dolor ut tendens ad declinationem mani-
feste tunc non debet ad innovari nisi quod
ipsa utatur unctione posita et assumptione pillularum
quas accipiebat tempore digestivi omni die vel 3a vel
4a secundum maiorem vel minorem ventris fluxibilitatem

digestivum

pillule

Si ꝯ ꝯtigit qꝫ pꝰ pdc̄as euoes ⁊ re
media alia do nō esset maīte alleuiat
tūc sr ancha ⁊ loco icebri apponat ce
rotū vnū oīa illa ꝑpaā diliget ample
ctens cꝫ intēcio est resicādo ⁊ ꝯtup̄y
tute rupedo maꝫ atthē apstudo mēbꝝ
⁊ ꝯsūmē ipaꝫ ⁊ fortificat iūctuas tuꝫ
de sc̄ptio ℞ resie elāe armōci an ʒ .j.
calcati ꝯbusti ʒ .iij. aurīpigti ʒ .ij.
antimonij ʒ j ſ. ptūs artaite peoie
an ʒ ſ. pinet ʒ j ſ. oli de euforbio ʒ
.j. cere q. s. fiat cerotū magᵉ viscosit
qd pꝰ buliat ī ʒ .iij. sūci pedis cor
nini vsqꝫ ad ꝯsupcōm ipius ptet ꝯo hoc
cerotū sr locis illis tpē tāto quo ꝑcipi
at maīfesta sanacōm l' ꝯualescēciaꝫ
dū locū illū ꝯsolidet cū vnācē sca cū
oleo roſ. in ꝑpissato cū pulue gallaꝫ
cipssi ꝯceis leuit ꝯfricādo locū actu te
pidis ⁊ si pluꝛ modꝰ ut spero sanabit
ꝯtebit intētū. sin ꝯ sebatur in ⁊ ꝑuide
bo ei de remedijs melioiꝫ. abstineat
aūtē vsu aceti ⁊ legumī acribꝫ past
libus alacte auītrīne piscū abusu vini
albi potēs vlde ꝯsueŭia corꝑis ꝯ
vehem frigore deꝛ ⁊ ꝯtute eiꝫ ꝯfor
tibus exarꝫ ambulādi l' motꝰ asce
dendi maxᵉ tpē quo soluta est reme
dꝫ ꝯcꝫ ad laude dei oīpotentꝫ. Amē

1428 die 19 mensis Junij

P er qda de celeberima vrbe vi
cetona oībꝫ diuis molestat e
ꝯtutibꝫ qꝫ tūcᵒ sil nō hn pt si
cū remedijs medilibus ꝑpea q tāta
est diuisiō ꝯtudīn ī ꝯdn lesiōibꝫ vaieᵉ
mebrorꝫ ꝯtanāū ⁊ tāta ē diuisiᵒ eꝫ
tumī īꝯdu lesiōis caꝫ ⁊ sue lesioꝫ
qꝫ nlla īueniᵗ simplex meᵃ q oībꝫ
sil iuuātī ꝯens affiē posset iūoꝛ ē
nlla ꝯta meᵃ sē repiri posset q oībꝫ
ꝯderens iuuatū ꝯtebet ꝑ qd in viꝫ
est ꝯenaūs ponē ordiem agāte morꝫ
ꝯm varietatem ⁊ nlanē ꝯtudinū que
in diuꝫ mebris ꝯaꝫ ꝑma igit ꝯtudo
huiꝫ iuueculi est mala ꝯᵒ coꝛ sui f. ⁊
h. nlti flatꝫ mulagiosi ꝯnatia que
cognosci pt ꝑ ꝯusiōm coloꝛ eius ad
albediem maī tēꝫ ⁊ nlanē sputi a
capite descendeꝫ ⁊ ē ꝑ tensiōm cor
daꝛ colli ⁊ mꝯculoꝛ q fit adestōsu
mēꝫ acute adꝑdca loca ⁊ si nō esset
aᵈ sigᵐ sufficē videt puia apaꝫ sero
phulosꝫ ⁊ magꝫ ī ꝯena eius sinist ꝯtꝫ

tuiꝫ mā sit pt ꝯpndi tactu admō moll
est ⁊ si ꝯd duriāci ibid appeat īᵈ ē
ꝑpea quia flā in pdcto apate dutīite
tpīs ꝯgelatū ⁊ ibi ⁊ ꝑ via tꝑtoris aqaꝫ
pciū eius in ꝯssatū est ꝯtaꝫ ꝑ racōne
huiꝫ dipposiōis pīn incedend est adrasiꝫ
caꝫ cū istꝫ quiqꝫ ī medijꝫ infra septis
quoꝫ pīn est hoc ℞ aq melisse beto
ice vnd yreos an ʒ .j. misce ⁊ accipi
ant cadē an diem ꝑhōm diebus xv.
Die nō vi purget cū istis pillis ℞
p. cochiaꝫ de sico la an ʒ .j. fiat v.
cū sy. de calato ⁊ accipiat in aurora ⁊
teudet cibus horꝫ vi acido ꝯd brodij
mat cali ꝑhōm an cibū ꝯm instrm ē
hoc ℞ aloes cpici ʒ j agaꝛꝫ ela oppoꝫ
an ʒ ſ. diagrdij g̃ vi. ptūs colode g̃
xv vioꝫ amisi ʒʒ dragꝫ an g̃ v. sal
indi ʒ ſ. cū sy. de calato reformit pille
ꝯomū ʒ .vi. de qbus accipe pt vnam
oī die l' ꝯa die paꝛ an cenā tpē quo
accipit aqꝫ ⁊ potiē ī vti istis pillis
oībꝫ alijs tpibus gra laxandi ventꝫ
⁊ mūdandi maꝫ ꝯm instrm ē ut iste
puer pꝰ purgatiōm oī mane ī medijꝫ
ꝯus longo tᵉ masticat vnā de istis
pillis athend flā accipite ⁊ diute
dū accusū suo ℞ dragꝫ ʒ .iij. costi
ꝯtās staphisage pipis albi mastiꝫ an
ʒ ſ pireꝫ ʒ .iij. dissoluat mastix cum
aceto acuto dū incorpent cū eo ꝑpes
⁊ fiat pille magne sic auellane ꝯm
instrm ē ut iste puer oim qᵒ sero cū
vadit adlodꝫ accꝫ ʒ j huiꝫ electꝫ cū ciato
.j. aq maiorane calefcte ℞ nuce rute
ꝯnane baccaꝛ lauri folij. liquiris an
ʒ j mell roſ ʒ .iij. coquat mel cū mo
dico ꝯut al. vsqꝫ ad ꝯspissitūꝫ ꝑ ꝯea ī
corpent cū eo ꝑpes diligent ꝯtudo et
si abhorare hᵒ electꝫ ꝑ acuīne eiꝫ tc
ꝯ ꝑpebus eius fiant pille cū suco ma
ioīne ꝯ qbus acꝫ in ut dcm est ꝯ electꝫ
Scꝫᵃ nō ꝯtudo hꝫ pueri ē apaīd
qd est de gnē scrophulaꝛ colligcōu
maꝫ ī sba sui diuisificaᵗ qꝫ aliꝫ copa
cte sūt ꝑ cās in ꝯcadio huiꝫ narratas
aliꝫ nō sūt fluxibliōres ut ī ꝯ q de
nouo aceꝛ ad locū apꝯsū effūdat cꝫ
qd apaꝛꝫ tuom in polem credo esse sin
visicat ceꝫ de q in pcēti caᵒ dōn est ꝯi
ꝯo huic apati post pdcta iūobꝫ ꝯhi
beri dēt mā tūc est adminstrād meᵃ l
ꝯ cū ꝯsolueᵗ duat ⁊ mollificat sub

Duant' qm plus est de ma molli ibid' q
de ma dua stentu Et e quia ni illa q
cpacta est no e adeo solida qr sit ad sol·
uetibus passib' vngat' itaq3 locus apostiic
cu hoc oleo pus Rc o· aug'l dtcu· o· de
euforbio an ʒ· ß· bdelij mollis z sb'albi
di· ʒ· ij· dissoluat' bdeliu cu aceto acuto
dein cmisceat' cu alijs z in vngat' ex·
eo locus / postq pdcta in vnto p vna
vna applicata fuit tuc e admistrata
ipa palia· vna fiat applicat° i fra septi
epti z ita fiat ivolucio de sola vnade
i vna vna fra ad in vnctom cu epto
in a' vna fcam sil' q' id est canoica
in cuoe apatu duoz ut fiat ivolucio
uoms de lenietibus ad resoluenda z eg°
qi pi ca° xxv° z 3a qi it 2° de cura
sephiros / z 3a tapre de cuoe solucio·
tui apat' est a' illius epti descipcio
t' Rs rad altee radic lilioz alboru·
z saponistice plate maioz an lb ß·
farie fenug' se lini z camo· an ʒ· ij·
fec' o· de ireos fec' oli aug'l amaz
an ʒ· ij· armoiaci mollioz ʒ· j· ol· ʒ·
j· ptuis radic' bibe mauie z a scroph·
ularia plata ʒ· ij· Radices coq'e i li·
xiuio capitali z armoiacu dissoluat' cu
aceto al· acuto dem si artem minutissia
ctricone i corpent' h' sil' z tuc additis
reliqs fiat eptm bone tenacitatis / /
Ea pn'lis egrudo huig adolescetuli est
multe do sputamis qd decadit a capite z
si ptem i capi in cauia ptmois z i pcore
peciug sputi incora° z abscisione mac·
z p duas hoas an cena sepe teneat i
os sum ad de loch sano a' salte a' d·
de elec' diayris qd apud me cenaq
est z pmitat ipm dissolui acali' z·
hmi' oris absq3 mastica° / Ea egrdo
huig adolescetuli est corelles motus
ptsus cordis eius q pueue pt pp no'
colligacia capitis ad cor eid coicata p·
colli q no ab tq· s· p descensu mez a ca·
pite ad pectus q ibid naco posuerut··
mala cnem pus f· z h· dm qz m°
ille duitmite cpenit in ptus notabli
ebulicone ibid' ebuliut Essen' i cor
i frauit· aem vo calefa°' ipm pp quas
diusas spes alteracionis magno motu·
mo· cor ad fuga illius not' magfice i
diastoles ut mtby aem athat core·
ctur in cmetu nat' sibi cicate ab·
ebulicone mez cggatur z qz vehe°

Et velox in corde crescit calitas i tpe
quietis eius cadet' mt' sistole z diasto·
lem z tuc e nam ut uide cito moue·
atur cor ad athend' aem go qes inter
illos duos motg erit uide b'uis si ad
id naco se frequcia si bn csidas i motg
ptsus cordis erit magnus velox z fre·
ques / Et exhoc az / ~~huig iuuecli pp q~~
~~no e~~ / declaracio cauz vehes ptsacois
cordis huig iuuecli pp qd no oz negli·
ge disposicio ista qm ctis motus fortis
z pseuerans pducit ad resolucoem q mlto:
cies· facit egru defice z cito ius sinaz
veti simoe illo cemi exsoluit' freq·
ter z fortit' ~~ex~~ / pRo Cura itaq3 hig
ptsus cordis ut m attedes ee cu duobg
in stris quoz pm est epia istud q fre·
quent' eidem admistretur / Rc aq ticoree
acetose bug' an lb ß· aq melisse lb j
spez diamisci dtcs ʒ· j· ß· caphor san'l
ru· spodij rosi ossi de corde cui an ʒ ß·
aceti cocleaia· v· vini maluatici ʒ iij·
in corpent' oia sil' z buliat leui ebu·
licone z in tingat' in eis pang duplica·
tus magnis semissis tictus a Resines
ibus vicibus in mane an prandiu z an
cena z duabus vicibg pg cena actu·
calim / Ea 2m vo remem est elec' istud de
quo accip' dz cocleai j· hoz· ij· an pra·
diu z cocleai ß· p hom an cena z tand'
p hos· ij· pg cena degluciedo ipm sine
mastica° / Rc gsue rosi csue bug' an
ʒ· ij· spez elec' de lignoaloes spez
elec' diamisci dtcs an ʒ ij· troc' de rosi
de spodio an ʒ ß· sij· de corticabg cit' ʒ·
ij· zuc' al· ʒ· j· fiat elec' cu folijs v·
auri / / Ea 3m nocum huig pueri e multi·
tudo ventositu in ypocudrio sinistro q
multi tur ibi pp indigesti z coicacoz eaz
astu ad locu illu / oz go m tende ad·
vigora°q loci z resolucom illaz ventositu
cu hoc vngto toti regioi spleis applica·
to Rc· o· de ruta de castoreo an ʒ ß·
·o· de capparibg ʒ· j· tamarisci scolop
seis aneti cortic capparoz an ʒ ij· cere
citrine· q· s· fiat vngtm molle z i fine
sui i corpetur cu modico aceti z fiat
ut dctm est / Ea 6m notu est te·
sio z duricies i medio stoi z i fudo
eius que fca fuit ab oppitoribg ibide
antiquis ppca quia debilitas innati ca·
loris fuit ca cggacois mez in coru
id intendedu est ad resolucom illig z mol·

lsificacom cu hoc epto Rx absh origani
assari vetean an or m armo z m ma
stic rosi an z j ameos grac an ß v
farie ordi farie orbi farie de sisamo
an z ij oli amig dtes liliorum al an
z j storac lique z x fiat eptz //
2m uo reme est ut frequens est assumat
in mane hunc potu Rx aq sbliacionis
radic altee aq origani z apij an z j
misce z ca assumat in aurora Et
si esset neccm euare vpm euet cu z
j iere s cu z y aq altee pdicte
Alia dispo huius iuuenculi e dolor a toto
uet in fiori pueniens i eo amala di
spone stoi notu in eo efficiete polli
gaia / z ho qdem notu facile vinci
pt cu istis 2os duobus remediis quam
pm est ut frequenter fiat ei ho cliste
Rx brodij pinguis caponis l gallee i
quo bulita fuerunt semia aneti tt j
l tiatos m eleos de bacis lauri z m
zuc mi cassiest an z s sal indi z
j misce z admistret in mane totu
ca medio / 2m uo reme est ut to
tus vent in fiori qter indie nali i vn
gatu cu hoc limto Rx oli de ruta de
aneto de costo an z s vngti marcia
tos z j dissoluat sil z bn ca a
plicet loco sr po do pellem bene cale
fian cu ligatua deceti Ad laudem
dei omnipotentis / 1438 die 19 Junij

Dispo huius nobl due vxoris cele
berimi baptiste devalle marana
si diligent inspiciatur absque dubio
est emigrea qd facile deduci pt ex
actibus mtem accurate notatis scelitus
ac pfudius i vestigatis pclarissios
doctores petrum salmonesem z baptista
victorem qui huius dispoms vitatis accu
rate mtem rimati sunt Est pnl ergo
inca mala 2o f z h sbe ces ymo
totius capitis cu mta flica paruul i
tril in msi adec expulsas tata ei et
tot accna no bn saluari put z pre
cise fiat amala 2ne ces z paruolorum
inuiseros pp quorum colligancia ceteri
paruli pacat z qr ergo loga fuit
lapsus ex magnum ronabli gicata ma
la 2o ptibus exterioribus fuit z po
tuit esse ca gnatis mers flicatas p
via indigestis extiorum 2gestatas / pole z
est plim mei effusu ee aditus adex

Licet no videat neccm pp in epti nc tus
tus mei pias angustias cu sit ipa
gsa z viscosa z turpidi motu ddhuc
estudies z pcolli ex cu pseuant tu
sent meas q pessent noiari qr do
pceptus i mgetis madiblorum z paru
lis pim faaei z i tpibus z pfudis
ptibus amala 2ne pdcta cu pfudata
vetosite in eis i dubie accit / Est a
in supficie cutis facei stupor pp o
pilom cadente i 2o z 8o pari nuorum
orientiu acces pp qd ssus in isl viget
ptibus Stupor a i brachio appus
no pcise noctu i cer fim arguit h
z sicatu pd 2o z 7o paribus nuorum
actibus pis spodilibus veientiu Ex quo
facile deduci pt ca diffitis motus
brachij z manus z tnorum eius a l
z no nuqz notu eius i capiedo z de
mitado pueniens / Et no satis i octo
pnu anocuto paruolorum z cer 3t om
pscauos neruos facile vetositas ad
actiu pellet lz zenotibus no naliter
ces z eius paruolis adueientibus
sales i oculo absque aliquo vapores cor
2tingi possit Et insup hoc vi acciin
dispo fra simpte pti mag qr dextre
Et ita phuc tim z emienea / emienea
pom i ptati ut in diorbus 2o co co
lli z in viatico abte cu 11o logr pt
nna le qd vir qr in operibus ssuu po
tiorum noctu dumetis l cor l abla
tonis quas vti 3t fu ssu qd visus
opone dimitio l cor pturbacom in
pterre Justu auditus corupo ptinitu
z fragorem i bellita, ad hue z so
pnus pfudus no vi pse 2seq dispo
hac cu adipam no fiat neuo i or
gano pmi ssili aut rethe mirderoso
ad hue z qr noctu utiqz octo 3t cit
z auri cu disticte sit ab i vice dex
tra z sinistra pp capitis plinea seca
tem cerem i duas medie tes ventulos
eius ptmens pa nj ca 2o ec in
tiorum / ~~ptem corpis dextra z sinistra~~ /
3o ca 8o detrat a alterutra pte
corpis dextra z sinistra diametr ex
h logi ne ptendit h qr mt ossiu li
nea q mediu cerm diuidit ordinata
est ad qua utiqz pueit distaio in
tiorum duorum ventulorum cer pp qd for
tasse no hac dispom no puna
emigrea credo sed ex emigrea et

Cephalea ppo^ta tineri cum astrepitu et
z actibus forte sonibus. z aliuosibe fe
re eq z abluys dolem excitari. tene
bras z solitudinem dilige z suspiracom
z taciturnite z sitia acrina oia que
patit hc gnosa dua ppe una pte sb
ca^o cefalee collocari q eiusdem appa
ri. Reliq vo eid ppa sut extrauta
hac igit dispom z rato exami
nca gta credo ut de hys legi pt za
pi tt zo penttio z vltio captis z in
theoz 3o ca^o // Nec obstat q omi di
tat quia rpndit tat totu quia de rpn
sione aptitudie z no actu inte ut
seipm d declarat hec pauca scpsi cla
rissimi doctores ut vobiscu d^d theori
ce agerem Et quia vos ipi sbtlimi
vro ingenio ista dispom i vestigado
cognouistis nz i hys minadu ei dispo
nes vide ymo ita simtes videant
ut auctores capitulat ea z q dis
posito hc vide venda vr quia loga z
fortis est z pnli mebro ppa z acqua
mita z suspecta sibi applicat z lap
su nali sua io invegie ipius accelerat
magis q amp theorice i dtgere da
ream Et si vell ipius in duo cula pri
endo sit .s. no nalin pmo dm melui
adminstra cz cegrina / pmi ordis ex
peditum de cura cu sapientibg no sit
opus extende cala Cum itaq dispo
sita sit mala co fra cu ma flica i
toto capite nius z ptibus adiacetibg
ptibus cicata z cicari apta Ideo
aerie tibi z potus calidi z aliaz
vell inclinari dz admodate calefaci
endu z audaog excitandu i tis tn i
sboz no tusenau zm siati gyo z ca
titatis pm z ita aer abg z potus ar
tificia ppareet. Adhuc z tn in hac di
spone mitem in veniat cu vaporibg z ve
tosibg si notu in oibus ctibg extinadi
z carminandi vtus i misceat modato
vsu Et cutis q no sut in gdu alenata
mitem hc em ctia guat cut mitem su
cada sint siue fra ppea quia apprime
via vapoz adcertum 3a pi tt zo ca^o
primo / Hys itaq mestruatis adme
liu vell accedend duxi Cu itaq i pti
cula paciete z in dispoe ipius itaq
mlc tn cz amg ut aliis in siti dispoe
z nobti qda ordinaui dna utinesi q^o
meo ingio satisfaciat e i vom iteroes

diuisu / pma e mez ad gnu diufio / za
est ipaz renouatu eius / 3a eaz digo
/ 4a eradiua eius / 5a actum correctio /
/ 6a residui mez csumptio / 7a
ptcdaz vetifica^o si q sit / 8a capitis z
humoz cforta^o. Pma igit intencio ful
cit pduite^a absq maiori euone l cu
hus q euaando disthnt / pm geng cple
tur pfractones ciemoz an cibu fcas
unc 1^d 3^a pi. tt. p^o ca^o vltio / /
Cu cibus paciens egnes capitis mlos
fra ei clema z i apiat abinferioribg
cu mediocri fracone ascendo q tanto
lenior esse det qnte capiti vicinior
/ 2m est i remo fra / 3m est sola fri
cacio pedu / 4m est effusio aq cade
sr eis hec em assidue fca frequter re
soluit fodetm p^a 3a. tt zo ca^o x^o / 5m
est panoz calidoz sr clema posico / 6m
z fortius est ligatura cremoz si stri
ctura / 7m est ventosaz absq scarif
posito super domestica pte carnosit
tibiaz cruium z spatulaz hc ei oia
maxim afferat iuuamtu cap gnua
tis anna ymo plura eoz cferunt
dolori i mali z in oi fodo cui no cungi
reuma Et si eoz aliq in reumatica
foda vtilia forent q vo cu euoe ma
mita diutut fegsti in tencone ponat
Za vo pnlis in tenc^o remouendi mas
cpletur plibus instris / pma e ut csen
ciete vtute cu lrtudie ceanti fiat
ei flo^a. nc error cccra z si no appa
ant signa dnm sangs manitu qm
quoq hmoz occultat / 2o q alleuiat
plenitudiem / 3o quia diutut si ceent
fiat / 4o eno cis hu eaz ascendere
distictos euatis dnt euoi dispones
vn 3o ptice vltio ca^o Et si aly
ec ducut hu tn abea i capimg qm
flo^a est eno cis hmoz Sut d in
hac flo^a csida^o qm si suppitam
ad de mbs inferioribus sua discrasia
in no^to ciate adhibendo l altando
mas in capite fiat apcio vene illud
mebz aspiciete z no det esse flo^a
mita si lenis qnti i qua z aspicia
tur csue^do euois csuete vin quale
z qm fla si soluit suis tpibg debi
te mestruari z acat varietas in tpe
z in qte euois flomet ppa tpus
csuete mestruatoz de zaphena sim
st z. m. sangs educedo si indiciuz

Clarissio℞ doctor℞ dut plus q̃ ming
siti si epar a͛d ꝯteret ĩ ca / ⁊ itm̃ si
splen apiat saluatella dex̃ q̃ sinist
Si q̃ nᵐ in fio℞ mebro℞ ꝯtoet flo
met decephalica aduse pt⁹ ut ma
ior fiat ĩ sanᵉ motu ⁊ ĩ huoribꝫ di
stīo ⁊ qr debliᵉ tur qr deblio sini
stre pt⁹ in vitat adid / Si aut euitet
flo͛ at sapie͛ bꝫ. no placet q̄bꝫ ĩde
debo tur ad alia devetat diusiois
instrã / ꝓuocet igit. cq. si inuaᵐ ꝑpat
ꝯell' ⁊ ne magᵃ fiat altãᵒ cu meᵉ
lemoibꝫ fiat uastale ꝯ radice ciclã
mis ĩcent⁹ l' yreos l' peucedan aut
fiat ꝯ folijs mcuiat cu mi͛o c͛o ⁊ thra
an ℥. iiij. ⁊ me ponat p⁹ media no
ctem. forte q̃ flo͛ ꝯtusabit ab ist͛
℥ᵐ ĩ stm̃ ẽ. ꝶ. Ꞓ. fca cu fcaᵉ folio
℥ fiens q̃ pano bisello at seta tã
nisij aut aᵃ re appo / aut cu vngue
scalpedo. at cornua l' vetosas appo
nedo si fiteri absq̃ scar / Qᵐ instrm̃
est. ~~tat~~. cu scar posito si doestica
pte carnosa tibiar⁹ l' crurim q̃ sup
nates l' spatulas har l'illa pte l'
ptibus simdicat doctor⁹ ꝑfitor⁹,
/ Tᵐ instrm̃ ẽ clistiuz admstraᵒ ⁊ p
tiz capitalet cuatm̃ q̃ sit ros. sed
tti in hibing vsiom ℞ colo͛ de cicla
mis an ℥ j blete saluie sticados
an. ℥. ß. malue viol' an. ℥. iiij. ex
hac decocᵉ ℞ lb j. yere gali ℥ ß.
yeralogodio ℥ iiij. bnedcte ℥ iij. oli
yrini ℥ j ß. oli lilio℞ al. ℥ iiij. sal
cōis ℥ ß. misce ⁊ fiat clistẽ / Oᵐ
instrm̃ est ꝑ euãnᵃ ebibita ut p. de
yera maiori, sim⁹ em yera h̄ no
ꝯt. ꝯ oleo q̃ hic fuce cu ℈ iiij. p
deſicola at cu pillis luc⁹ ⁊ d'yera
dado an ℈ j. / aut cu infusione
hac. ℞ aq betonice ℥ iij. agar⁹
elci ℥ iij. me ℥ iij. ℥ ℈ j. infusa
maneat ꝑ tres dies dm̃ colent⁹ ⁊ cu
℥ ß. ~~pid~~ peediar⁹ colatura ĩbuã
cu obsuaᵉ ĩ farmacijs ꝯenti. digo
mer⁹ fiat cu julep aliqᵒ l' sij. cat
⁊ orta abeo ⁊ fla ĩpprietibꝫ ut
sij. deiysopo decalamto desticados
cu aq saluie rosmari maioᵣₑ be
tonice ⁊ sitibꝫ ꝯpale tm̃ in hoc est
sij. iste ℞ folio℞ edẽ lauri beto
nice rosmari rute an ℥ j. origani
ysopi pulegij calamti assari an ℥ iiij.

acori sticados artetice ypicomis. palis
an ℥ iij. mac⁹ satuiegie yreos an
℥ j. infudat h' oia ꝑ dies x. ĩ lb x.
aq ⁊ dem coquat usq̃ ad mediu pg
ea fortit' ꝯpmant ⁊ colature adda
ptius zuc lb j ß. aceti sqllic⁹ ℥ ß.
coqut ⁊ arotizent cu galaga ⁊ fiat
sij. longus ꝯquo det ℥ iiij. Si no fuit
plene decoc. dent ꝯ eo ℥ j ß. cu
aq yris saluie betonice digerit ĩ
mas hanc. Cofectiones mage ut dia
mscus dijambra diamac⁹ ⁊ sites
ad huc ĩ no par⁹ iuuat qes ab ex
cellecia motum corpeo℞ atuz / ꝯens
domino ĩ hora ⁊ q̄teᵉ ꝯentibꝫ et
letari ⁊ bona hre de salute spem ⁊
deo placablem esse ⁊ re℞ no nalm
oim̃ admistraᵒ ꝯga / Qᵃ pmissa ĩ tenᵒ
fuerat eradicaᵒ euans maz ante q̃
ꝯpletur pmeᵃˢ ꝑzᵃˢ ⁊ qᵃˢ ĩtuˢ
hoc facienˢ par⁹ no ⁊ raro ꝑpando
q̃ educat maz ꝯiuncta n̄ in longo ⁊
forti vsu. si hic ꝯznag educet ĩ in
teneᵉ vjᵃ. demus q̃ oim̃ ĩ stro℞ st
pille iam dete ⁊ infusio ia deta q̃
ubi pius erat debles ꝯiutant ĩ for
tes ⁊ eqᵒ addicoe doſi. penes ĩtusq̃
tn̄ leuiᵗᵉ ꝯunt ⁊ magẽ. p. deſicola
priose sut hic ut ~~st~~. ĩr sinalit, Si
q̃ ptrias ⁊ ꝯptas ⁊ andeas meᵃˢ
ut yeral'. q̃ mltos rromeop ꝯ otipa
ui. doles capit⁹ ⁊ yerabaudigeo℞
⁊ busiz⁹ ꝯ zᵒ ca̅ bt zᵒ Et do eas
cu decoc. sem peonie Infusio solu
tiã ⁊ domestica sat⁹ ℞ artanite
℥ j. acori peonie nuc⁹ heyl an ℈
j. an ℈ j. agar⁹ ℥ j ß. ptpe. coloᵈᵉ
℥ j. diagdij ℥ j. sbtilit oia tta in
fudant in ℥ iiij. mise ꝑ diem natq̃
dm̃ calefiat ⁊ colet ⁊ ꝯpmat ⁊ ad
dut⁹ zuc al. ℥ x. toᵐ ca̅ ꝯhibeat
in potu leuis est ⁊ ꝯens pille ĩ alle
fagie ꝯunt anetadosi ⁊ relig̃ sitia
dantᵐ q̃ hac dispom ꝯcratu ꝑ ad
instracom̃ ꝑsptur⁹ acquit vm̃ quia
frequter debltas pem n̄lˢ l' acuᵗˡᵉˢ
est ca fixionis ⁊ augtⁱ acuᵐ bo:
nu vnicq̃ suo ꝯenti ꝓuidere auxi
lio decocᵒ maioᵣₑ. como. cu nuce
m⁹. cu spogia optia est dotibꝫ m⁹
culo℞ latto℞ ⁊ paictor⁹ fanci ⁊
tipor⁹ noctᵐ q̃ visionis gᵗ ꝑ pmisti
oem eufragio in oi cibo ⁊ potu. Chade

facere et otm cu mau cu aq cinex z
utile utde Et sitr cu vria ppa. dq vo
decoccos colode andrtu roborat nate an
ribus cala i stillata Et supponere sactris
heyl. z peonie fom cu maiorane Digo
rat aut i tiores sssus tyraca maior pa
zum tri pcea degluciedo Consto z a
nacardia at plurisarcotico optia sunt
dufferut z gueedicem cat sopni psu
di te doloz fixioem locones adorom
ta sacelli z plima in tbus seqtibus
i tendonibg tacta Tinnitu d aurium ze
ntar tollit suoes alti nig mac z sero
tato meisdem in stillatg Saltu vero
octi zent amonet madefcto bis i die
fca cu liquicio i fusionis ligaloes et
caphoi m sb duplo / Difficltati amp
motg bracthij z manq sbueat in vnco
fca si spodilibus mi pmis colli cu
oleo delauro deruta l' deciamomo
Ariclti aut xeptu B otm depice psb
licaom fom. Instacie vo doloz mtem
sbuea xetribe m sero distam arena
saef. 3. i. auree allexandne aut
sotire magne at tyace ne timeat
i istis z lyra fom xdecoc peonie
briore antiqo capit dole auffert
ablucone cu eo fco Ego a in forti
z logo dole capit vltiam i veni li
nicom fcam xdialtea adqitz 3. eig
incorpando duo gna msti. sblisse bti
ico / Sca demiq intenc pmissa eat
residui mexp isupcio qi nitiplinby
adiplebimq i stris / pm est floa vene
fronts q incasu isto pdcta m placet
ipenoete vtute. / 2m e floa vene
simst pts pq aures cu euare z di
strahe intedimq / 3m e seco vena
rit tipozs simste pts que oez an
tiqz soda eradicat. / 4m e posico ve
tosaz sr loco zuncconu colli cu ca
pite z cu sacf / 5m e garma fom
xhac decoce fca mae z sero p. s.
hom Rx artanite colode agucs an
3. i. staphizage puet costi yris pi
pis al an 3. s. galage garf tt an
3. s. mac. 3. i. coqutur i lb. x. aque
usqz ad isupcom mes dm xfoma
do. colent z colatue addat mell
indi lb. i. aceti scillic 3. s. z coqit
usqz adme de hac aq accipiat ps
vna aq decoc. passi. z maione pts
m. z fiat garma / Ad hoc e cofert

Garma fom xmetedato cu aq pdcta
/ 6m est collucio xdecoce yris cu melle
sepe fca z cada / 7m e masticac sepe
fca cu mastice at piretro z tt. sil at
cu galaga at z cu heyl / 8m e capp
urgiu cu modico munine z aq maione
cata at cu suco artute at cu suco
blato z aq maione si pm melius e
/ 9m est linico sr nasu z tipa i sero
fca cu tyaca l metedato / 10m e usug
aletoz magnoz ut tyace z metedati
Ego vo xpiecia magna heo i xfer
cone anacardia 2e despsonis d i
to cay / 2a e ibi posita optia est. De
siplicib adqiaadu mas capits optia
est pilla. i. fca xligo aloes pduas
hos pqcena accepta z i corpetur
cu suco maione / Apoplexia i tenaio
erat verificac mbroz madatoz sc q
sut diffile tm est in coiucs esbg repi
ei aliq mebz qm i cam morbi l in
augto acem no zicet zgitur qg sut
mebz lesum maliaa gnis nalis re
gatur sibi appato regie digeoem z
euacuac ut ptibg locs abaucs colli
gendu pq indificacoz attedat xforta
com ut ptmoi z ptori cu enula
ysopo z croco cu diaysopo diacalam
to diayris / sto cu ameos absi amo
mo mace z mta cu diaciamomo
diamace Cplei e cu scolop taman
sco corticee capozs diamace diacu
diacurcua Epati cu spodio endia
cipo spmato cu diarodo dialacta co
fectone de sctibus cu aq rudic z emo
rusia / Cordi vo cu iaacto smaragdo
osse de corde tui margaits z croco cu
letificate diamscu tcs. de croco elecs
diambre xfco de zacito / Nvci cu
artemisia matcaria betonica cu t
ffa magna. theodorico anacardia
xfecone de sctibus. bndcta electuio
de gallia mscata z sitibus Renibus
a lubis at spine sbueni cu spica
dauco zestione renu atuz lacte o
vino z reliqs cu mace. xdita diama
ce xfecone desctibus bndca sustino
z sitibg cu oleo scorpionu nardino
z sitib / Dolta itaqz i tenc erat co
fortat cat. s. ipiq pts vtut z lz hec
i tenc xsup dctis zanaq adipleat
aliq tm vtilia pter tacta i intencoa
6a ls appone in vtile visu e xfortat

Itaqz cat et virtutes eius scdm melisse capi-
ti si assum co(n)festu et biberi et spica nar-
di confortat cerebrum et plz reumatismos 2o
cam̄ ~~[struck]~~ Jo. Ioan. ut dt. d. et cerebrum
et sensus confortat ut sup dixit ambra
confert cerebro et sensibus. Castoreu(m) et in sero
deglutitu(m) qd est gnm ciceris e mirabile
i cau isto. Cinamomu(m) et in cib est huic
dispoi utile validat eni(m) cerebrum attra-
hendo superfluitates exo et po in me(dicinis) duas
dueos ~~dt~~ duellana torrefacta et cocta
post cibu cat confortat. De Rebus aut
adore appropriatis bonu confortatiuum est suf-
fumigiu fcm ex laudano ligno aloes
storace sicca et ex odorifero ramo. quo
spal est in hoc cu sepe cat sup eius
fumo inclinat. Carnie et confert ca-
piti si pluzacio coptue gtas cmi
si naris coronali et sagitali fca. Ba-
cali et confectibus dramsci diambre
et digexilo aloes miua cat confortat
odoriferus bonu adi(d) R origani
folij ameos an ʒ .i. ligal ʒ .i. s. sto-
racis calamite masticis cipi an ʒ .s. am-
bre ʒ .s. fiat pomu cu ʒ .i. boni
laudani l ligent in pano de sindone
/ Locio bona capitis confortativa R exdixi-
ino fco cu ramo et folijs eode arbore et
exdixiuio cu sapone. Trocisci boni cu
quibus illiniat cat et postea coperet unde
confortat R masticis storacis calamite
gnors cardapucie pir sipsi an ʒ .s. eu-
for ʒ .i. spice gtas laudani flores rosma-
rini cubebarum an ʒ .ij. fiat trocisci cu
suco maiorane pondis ʒ .ij. et eis vng
accipiat. Omnipotens et saluator hic
dignat in salutem aie et corporis huius dne
/ 1429 die 7a mensis februarij

Non est dubitabile apud peritos
i theoria me(dicine) qd tractaturg. no(bi)lis
viri Jo. francisci de crisseno pre-
det adiposione duplicis morbi pri(n)cipalis Et
/ prima qd est dispo cerebri pessen(ti)a / 2a
no est cparatis pcollis Et dispo qde
cerei nali licet apno fuit cada ut ex
signis deduci posset ut ex colore in
toto cate pcepto ex nigredine capillorum
gessine et aliquali crispitudie eorum
Ex colorite oponu inflors Ei ex
alijs signis coniectaris tn dispo prius
cer ipius vir magis esse magis ~~[struck]~~ fca
de notanda et humida qd cada qd ex
ntis cingere potuit ut ex frequenti appli-

catione ad aerem fcm et exusu i frante
aquis qr no nalm pue(nien)te sive ex abis
sive ex potibus sive ex mitto coytu per-
venit. id sive contingit pmutao cer
acausis corporalibus ut pp debilite di-
gestie stoi epis l torius ia maite vi-
deri pt qd in capite eius contigit multa
ma nucilagiosa et aquosa q et si abi
fiorbg mebe adeat tota expulsa fu-
isset ipa tn pp tpis logitue de naite p-
mutauit cerebrum ad f. 7. h. qm omnes eg-
tudines crotce fcm dispom sui fie ut
colli pa 3i cao decima eminoner Ex
quo fudato aa inte posse qr egritudo
istius viri fuit et est forti eo quia e
lapsus ad gnu fmi cei etati et plib
alijs dt no qd hec dispo sit pessen(ti)a
aa pp diutinite tpis / 2o no pp cha-
fere effusiom mers acapite / Si em
egritudo foret pesse pcollis ab epe
impole foret ep ipm tam diu et
tanta mas trasmittere capiti qta
effudit abeo / 3o itm qd hec egritudo
sit pessen(ti)a aa ex dolore cat quantitate
eius et extensioe ipius egritudinis ad fro-
tem tipa et posteriores ptes. opz igi(tur)
dicere qd egdo hec 2m magna ptem
est dispo cerei pessenle notu eius / qd
vo hec egritudo 2m ptem notabilem de-
pendeat ab epe ex multis deduci pt / po
quia mais nocum. qd in capite vidi
fixum aa e in tota mediete dexo ca-
pitis eius si ho po esse signu noti cer
pcolli(ci)a eius adepat ut pa 3i cao
12o / Itm 2o ho deducit ex pte mei q
in sapore suo salsedinez qr pe et a..
amari(tudine) sputat. cauedo q no pt pro-
venire n acola at vapore eius ab epe
eleuato ad cerebrum / 3o itm qr salsedo i
tali ma eiudeaq assigni pt puenire
ex pmixtioe cole cu flate aquoso aug(mentat)o
in cero poria i digeois exsis duoru
commixtioe ad inuicem acquirit salse-
do pa pt cao de humoribus i fco esse et
licet salsedo in ma acqui posset per
modu putrefactois quia tn i viro isto
no aa signa putrilitez calore testifi-
catia et apps pma facia salsedo i ma
io eiudeemus deducit ipam puenire
ex mixtioe pdcta mers qd ex putrefa-
ctione ipaz / Eiu hz flica salsa ma
quiqz more hius viri reputet cu ssa-
cione fuosa ad huitiois deduci posset.

Manifeste qm ex his melez adustio non
fit in ipso cerebro apparet enim in hoc viro
multe vie inquietudo dormicionis cerebri vehe-
mens sitis et oris amaritudo propter aliene
nacionis vel colere et vaporibus ipsum intrancium
quorum neutrum in hoc agro. Ideo subtilius vi-
dere oportet quod in epate eius assignetur ca-
liditas adustiva melez coleriam que coleri-
ca aliquando adusta sine splen transe-
at addatur sine permodum evaporacionis com-
mixta aquosa flauia eg multitudo replet cerebro
sicut meo patet salsedinem et odorem vel sa-
porem sitem et qui prouenit acrioribus
que adurunt que autem in epate huius viri vesti-
gium adustive calidiatis assignari possit
convenientes deduci potest primo quod ex coloratione
eius que ad rubedinem cum obscuritate
eleuatur est sitis conuinens pilorum
in partibus pectoris apparencium et in dorsi parte
3° venarum extensione 4° contiguitate
aviditatis 5° ex tactu ca-
liditatis acute inpressiones 6° constitutis
aliquita soliditatis 7° conuinens gilos
tole rubee 8° quia in hoc viro
apparet signum de ciderio complexionis eius in
adusta quam permutacionem non credo ipsum
euadere posse nisi fiat per operam co-
pte regiminis sibi conuenientis assignandi cum
quibus omnibus diligenter consideratis volo
in satisfactu esse decessencia complexionis
huius viri varietate eius et accidentibus
ipsius. Est enim egritudo eius mala com-
plexio frigida et humida materialis cerebri non declarata vari-
etas autem eius quia mala complexio di-
uersa inueniuntur in cerebro suo primo quidem
diuersa est conuersa confecta que est in cerebro
fixa et fiente que dependet ab epate
Et secundum diuersa quod conclusive melez pro-
veniens ut declaratum est 3° assigna
diuersis conpte acuminis siccacionum materia
que quoque salsa cum adustionis vesti-
gio quoque sine eo replet aliud non cum
aliquali acumine autem sine ipsa reputatur
dauia non complexionis sicut leutaurg equi
quoque et raucis ad partem vite conuertit
quoque ad partes musculorum cordarum ve-
narum et altiarum colli et gule des-
cendit ad spatulas autem non propalatum
et venas descendit ad pectus quod de
riuatur conmoto haneletus tussi et sitibus
et quoque descendit ad stomachum quod accidit con-
diaria vel fluxu ventris periodice a
parte incordiata tamen periodo magis quam
ordinata hec sunt que de dispositionibus huius
viri vere videra contemplari potui et
ex hoc fundamento faciale apparere potest quod
ex his egritudo minatur sibi acciden- asmatis
empiatis ptisis dolorum iuncturarum lesi-
onis stomachi et plurium aliorum nisi omnino quod
hic vir premunitus et solicitus fiat ad
curacionem sui aliter se male habebit. Re-
gatur igitur iste vir conpte ut non naturalem
constructo contrale facientibus et continuantibus
que aduersantur dispositioni cerebri et in frantibus et
humectantibus que dispositionem corporis respiciat
quod si bene curetur causa que de cibariis alta
erunt conpdentis in primo gradu calidis et si-
milis erunt conuenientes lapsui cerebri et est
corrigenda c. et s. epatis que non alienata
est. Et quia c. et s. plus gradus comparata
ad c. et s. autem gradus est sufficiens re-
mittere operam quam inmissum remittit intensum
sicut vlorem materiam vel de aqua remissa
calida que remittit intensam calidam in hoc
vere videtur esse conueniens. Possem quidem ego
dicere diaeus et cum inori commixtione
cibaria calida et sicca commisceatur f. et
h. et ei propterans qui distretia ponenda ad
consuetudinem calidam et siccam transmittat f.
et h. et equo ut scribitur per quid de cura
emittrei que alleandros et 7° eius su-
ma et equo primus in poe medicus con-
gruis dei itaque ipsius ad c. et s. parum
permelinetur Et locus habitacionis consite
Et omnino euitet conversum humidus et in
quibus aquarum et maxime fracte capitis
et commorum papit enim maxime non tu
gallus 2° non euitet cibaria velo-
cit corruptibilia ut lac vnctuosa mul-
tum et condita conditis effugiat vehe-
vaporosa et acuta ut aleum cepe et
similia illis Effugiat et vaporosa ciba-
ria omnia vero legumina fructuum nutritiue
et biodiaka pigmenta Et item euitet
cibaria magne viscositatis veluti pa-
stilia piscium intrine carnium partes cu-
taneas rimosas et pancrates Et
ut reliquis ab omni genere salsorum ciborum
abstineat Et in abus suis valde mo-
dicum salis accipiat et acuti et ace-
ti usum effugiat Et propter eandem causam
caueat a potu aque frigide et usum eius
cum vino non fuit diligenter procta Et
vinum eius sit album non dico nisi illi
vicinum sicut mediocritate saporum leui sub-
pte ptercipias 3° primum a fortibus

Exercicijs abstineat et ipse sit cibo et
in summa quiescere utilius est ei quam vehe-
menter agitari licet motus possibilis mediocris sit
ei conveniens utilis / Quia adhuc in motu sine ci-
bacione cavetur tibi quanto magis immo me-
lius est ei potum comedere quam in cibacione
saturitatem complere Et abstinencia perquam ca-
taros est utilis conveniens / Item non dormiendo
effugiat in meridie per quod abundat frigus et cras
diurna in quantum potest immo non dormiat post
cibum nisi saltem transivit hora completa et
dormiat elevato capite lecto non resupi-
nus sed ad latus declinatus et prius su-
per dextro deinde super sinistro latere Reliquo non
tempore vigilet itaque mensura sompni in die
naturali non sit amplior quam viii horarum Pro-
alta non re non naturali oris effugiat acci-
dencia anime velocem et fortem motum in spiri-
tibus et humoribus in presencia sicut iracun-
dia furor et tristicia immo spem bonam
in sua curacione letanter accipiat in alti-
ssimo deo confidens // Pro regimine me-
dicinali huius viri premittendum primo quod quamvis in
hoc viro diverse sint egritudines et accidentibus
diversis oportet uti intencionibus et in sanitatis cu-
ratione cum qualibet illarum egritudinum et accidencium
vertatur ad se curacionem necessario Sunt autem egritudines
in hoc viro / prima quod est mala complexio cere-
bri frigida et humida cuius accidens est descensus materie ca-
tarrizantis ad pectus / Secundum accidens est asma
/ Tercium est tussis fortis cum mitione sputi
/ Quartum est coro vel impedimentum digestionis / Quintum
est fluxus diarica quandoque eveniens / Sextum
est dolor circa spatulas et colli eveniens
qui quandoque extenditur usque ad genu / Secunda
principaliter egritudo est mala complexio epatis calida et sicca
cuius accidens est quandoque colica febris super-
veniens / Secundum accidens est ardor urine
quandoque superveniens Cum igitur hec accidencia
sint quam plurima ut visum est in cu-
racione illorum per se ordinate procedendum pre-
mittendo primo quod in curacionibus variarum egritudinum
complicatarum assignatum debet ab ea sumi curacionis
racione reliqua curari non possent Et item
ab ea que senior est et suspeccior aliis
Cum igitur disposicio cerebri esset suspeccior
omnibus aliis oportet necessario ab eius curacione in-
cipere et cum ipsa disposicio in se et conservari
dependeat a mala complexione epatis oportet et ei
aliquid prius attendere et quia post ipsas no-
cumentum in hanelitu est inter pectorosus
ideo primo ponam instrumenta rectificacionis cere-
bri epatis tercio pectoris quarto ad aliorum accidencium

Curam pertinentibus Itaque precipue ad cerum
convenienti vomitum infra in naturali visa administra-
bo quorum primum est ut iste mane hora
electa flebotomet de basilica dextri brachij
propterea educat sanguis ℥ v. ad alleviandum
epar et diutedum materias ad eius solitas
effundi / Secundum instrumentum est ut septimi die
vel iste purget cum ℥ i. at ℈ ii. pillularum
cochiarum educunt educunt enim materiam co-
licam et fleumaticam a capite et ab inferioribus
et sunt utiles omnibus in quibus perseve-
rat catarrus in estate et in yeme ut
dicit Avicenna tercio tractatu de Cura catarri valent
colli duo Exhibeantur itaque in aurora et
dormiat ex post earum receptionem per horam unam Et circa
horam ab assumpcione earum accipiat ciatum
aque ordei cum pauco zuccari tale sic te et in
sexta hora prandeat / Tercium instrumentum est ut
vel iste post quam fuerit evacuatus accipiat hoc
digestivum cum hora predicta et continuet ipsum
ad minus diebus x cuius descripcio / Recipe
siruppi de endivia et mellis rosati siruppi de sticados
ana ℥ i aque rosee betonice ana
℥ i s misce / Quartum instrumentum est ut pre
tempore quo assumit hoc digestivum saltem
omni 3o sero prima hora vel due post
cenam accipiat unam pillulam cogeret de-
scripcio quarum patet tercio ut post finali tractatu di-
strahunt enim a capite et reprimunt materias
ad ipsum ascendentes / Quintum instrumentum est ut
tempore digestivi predicti intendat ad diversionem
materie Et deinde corpore quam leviter et se-
cure diuturne est longa et fortis fricacio
membrorum inferiorum cum pannis asperis ab
inguinibus usque ad pedes continuando infusius
et apparatibus usque ad nates et ab
humeris usque ad manus / Motus enim me-
brorum inferiorum est utile inmutans ad ka-
tarum propter attraccionem materiarum ad inferiora //
Sextum diuturnum et forcius est administracio
clisteris huius / Recipe foliorum blitis mer-
curialis malue furfuris ana pugillum i
assari betonice ana pugillum s coquantur
conterantur et extrahat decoccio diligenter co-
lata accipiat libram i olei violacei de croco ana
℥ i s yere . 6 . zuccari vii ana ℥ vi sal-
gemme ℥ s misce et accipiat in mane / Septimum
diuturnum et medium inter ista est fre-
quens appositio ventosarum super nates et spa-
tulas et non scarificentur nisi in loco appositionis
earum vehementer appareat sanguis vesti-
gium / Octavum diuturnum et utile valde cetera cum per
notacionem emoroydarum si ipse senior est magis

post auenes ucatas frene utraq; q'ne
ptes in testi cu folijs fici aut psolide
maior l' cu aliquo rugoso cortice
arboris aut cu pano aspo l' capo
fatione cu felle thauri calefa cu
modico salis l' ptius artante // 6m.
instrm est pri ut p9 assupcom sy i
iste euetur cu pillis cocthijs ia pre
dictis qbus addi pt. 3. j. pillaro de
fico la z obsuet in hac euone q dea
sunt depma attedendo tn q eg no
det esse stentus vna l' duabg euo
mibus sed det eas reitare totties q
tiens digonis vestigia zplete ...
the 2 la in cuone egrm simatas ob
seruanda Et si videatur vro sapienti re
genti huc egro pdco sy. posset fieri
addico sy decala. aut sy. de pssio
gra capitis Et sy. ros. oxizache z s
tuuz q. epis // 1m instrm pri e ut
vir iste p9 pdcta asuescat om die
sel lauare cat sum tu lixiuio acuto
z cu sapona dm bene z diligent
...

Testis rubeis sic spinas z dumeta
i vetas // 3m instrm est ut iste vir q
semp ante se abavum plogu tpus
cas rotula vna zfecs diarodo desc
pcone Nicolai i antht no q sit podis
3. y. // 4m instrm est ut sepe i die
bus calors asuescat epiare apar su
um cu pano lineo logi nis pansile et
latinis 7. digitors i fuso in hac mis
tioem actu tepida Re aq absi. rice
vee ros an lb j. Modij 3. j. croci 3
j. rosars scoi ambors an 3. y. capho
q. vj. aceti codeavia v. misce diligent

De asmate

In regimine no 3i. acntis qi est
asma tbus remedijs in visu e zeni
piude. quors j'm est ut mane z
apt vesspas z viri in sero t' mittat
ad lom vir iste sepe teneat in os suuz
dehor elet Re lac de pione loch
depino an 3. j. incorpent cu bona
zticone. 2m instrm est ut iste vir
cu s' mane acc 3. vj. elet diapss
desipti a Nicolao i antht cu 3. y.
aq decoc rad ligr in data cu pauco
... z calefite mdificat am. z ...
pectus dilatado vias hanelitg. 3m
instrm est ut cu sero cu vadit ad lom
faciat in ungi pectus sum cu hoc lim to
Re o. de caro delilijs al an 3. j.
pul. yreos et aristologie ro de oppor
an 3. j. tanc oia ulta zstrione sit
z ceco cato f ut dcm est.

De nocumeto digestionis

Pro figie
xi acntis. s. noti digonis zsiel pug
gor instruat pm est usus freqitatus
... stips adrubediam tendit
inabis suis acceptus. 2m i strm est
ut ... an ... ciba acc 3. y. trag
zfectois Re spers elect deligat 3 y
specis atoti ros. 3. j. zuc al. 3. m.
cu aq abss f zfet in rotulis. 3m
in strm est qd iste vir cu medio cia
to aq decoc mac calide salte bis
in 1a accipiat 3. j. pul. ameos. 4m
instrm est sepe faciat in ungi sto
sum cu hoc ungto Re o. nardini o.
de mastice an 3. j. mac mete a
meos spice assari an 3. j. gars 3
y. cere q. s. fiat ungtm mediocris
tenacitats.

De dolore mculorum colli z spatularum

Ad cura altius acntis
s. ad dolem mculors colli z spatu
lars zsenit oia modificatia caput
z cuetosars applicat sup poita i re
gne capitis asst em una m nobile

hoc linitu spatul' fortiter applicatu et collo ℞. o. omfacini ʒ. i. o. de euforbio ʒ. ß. sal' sis torrefactu et bn' ... ʒ. ii. conquassentur sil' et cereo actu ... fiat ut dcm est / Regie altius accidens qd est pijodica diaria ... ut m q̄ ... est ipa nc̄ ... dicte q̄ interpe eam nisi superfluedo debilitaret Si a' produceret adhoc provideat ei dua in ... / pm ... p an cibu acc' rotula una hui confectois ℞ gfue citomor' ʒ. iii. mastic'. ʒ. i. mete mac' an ʒ. i. et cu modico vini citonior' diliget incorpentur i mortario et fiat confectio in rotul' ʒ. iii et accipiat una ex eis / 2m inscm est clistere hoc ℞ coriand' prepati gnor' ... capulac' gladini se plant' acacie an ... i. fen ... an an ... ß. gnor' ... cratorz an ... ii. de eac' de coc' accipiat lb. i. olei ros' ʒ. iii mell' ros' ʒ. i. pigmis ... ʒ. ii. dissolvat oia sil' et fiat clistere Si aut superveniret huic viro fe. colica adipinus ... consent digones et enoces sirius dcte attendendo ... q̄ i digentibg et etiam ... me dz eligi adversates tolie ... potens par' at ... dent esse flati ... / Petua no ultimi accides s. ardor' urine q̄ puenit ex acuitate collor' ... et salsi flat' cu illud ... utat ista ... de qua p accipe coclear unu an cibu et mediu pg cibum eq de sepcio ℞ semi endie scariole acetose an ʒ. ii. semi ptul' lactuce an ʒ iii. gnor' ... al. medulle pinearu minuti ... an ʒ. i. sem ... ʒ. i. ß. pul. pul. et ... sceant cu duplo pondis om̄ de zucro albo et accipiat ut dctm e Ego em utiliora et secura remedia ut ... huic viro elige non potui Omnipotens a' et misericors hec oia dignat ad salutem illig ad laude di omnipotentis Amen / 1438 die 2a mens Junii

Accidencia oia huig venerabilis fui dni ... indicatur puenerunt a debilitate et opilatione splenis ipius q no est potens ad expellendus superfluitates ... congestas remanet go ibi et i ... tate ... ascedunt cor et caput vehe ledendo ea Et confidando cod p mala ... ipius splenis ...

... ledit in digone sua hec est suma huig viri disposo Itaqz providendu est ei cu remedijs infra sept' / po ... uno mane hora electa fiat sibi fle' de salvatella posita inter anulare et auricularem digitu sinistre manus de qua ... sangs ʒ. iiii l. v. / Sequti die ... ma cu hac ... ℞ aq scolop ʒ. ii. dyasene elect' hamec an ʒ. iii. calefiat et accipiat in aurora ... dormiendo post ipm et tardz cibu ... hois / 3o plibus diebus in aurora acc' ʒ. v. aq ... scolop calefce et tardet cibu pg eam ... iii / 4o diebus intermedijs et q ... cum utatur pillis infra sept' de qbus acc' i. l' duas an cena ... et potit ... accipe ... fine xv. dierum obsuando pg eas ea q dcta sut de elect' ... de sepcio ℞ aloes prepati cu suco endivie ʒ. i. tamarisci cortic cappor' scolop an ʒ. ß. armoniaci mollior' ʒ. ii. lapis lazuli et armeni prepator' an ʒ iii fiat pille cu suco folior' agnicasti / 5o inungat fortiter regione sb' costis sinistre ... cu hoc linito ℞ olei nardini ... de capparibg an ʒ. i. ß sem agnicasti scolop tamarisci armoniaci cortic cappor' an ʒ. ß. ... ʒ. ii. ... ultra te sil' et cereo fiat in unco / ad ... non no... in corde sequens ... super maculla sinistre huic factu ... iterula ... ℞ spec' elect' ... galoes spec' latificat' ... an ʒ. v. pul et fiat sacul' quadragulatg i sindone de ... / ad ... ad caput et confortadu ... sil' utat hac confectione deq ... post cibu acc' rotula. i. eq de sepcio ℞ mastic' ʒ. i. ros' ... an ʒ. ß. coriand' prepati ʒ. ii. ... citonior' lb. ß. cu vino citonior' calefcto fiat confectio in rotul' ʒ. ß. ... ... sisarnis ... offerat ... altissimo laudes ... et providebit de alijs ...

1438 ut supra

Dolorem i regione sinistre maille huig nobilis ... nate est esse ... ptes ... at mus. culor' ... costas / Aut i ter medior' costis qui ... iatur ... / Aut 3o

Nõe est huc dolẽm esse no bi in pleure
tico pariete / Aut in mediastino pectoris
aut i diafragmate / aut ex oz ipm ee
actis ptmois / Aut 4o erit egtudo cor
dis l capsule eius. in pectore em nõ
repmit alie ptcule qbus accidẽ possit
dolor ee q pmgdo exterior costis / Aut .
tra cor pãris nec i coste dolẽ pnt Et
si qd deta dolor repi possit i artis
z venis pcoris 1o oio reducẽdz est ad
diccõm maioz sup dctoz q nõ a
naciat apntia mltaz venaz z ar
tiaz ut pz de corde ptmone diafra
gte z paniclo iam dctis / Etm aut
cuigcuq dolor i me cta est q solo
pti b at sbita pmuta o mis pt do
lent / nõe est dolẽm istu pucienta
pucire aut asoluta iti te alicuig p
tm pdcaz / Aut apdctu mala mie
caz / Et pmo qd excludendo cas pmi
tivas l actiores si dolet aliq pdcaz
pticlaz osolõe iti b ab imbita ca
puciente nõe eit mãz solucõez ittm
aut sui intrire aut vehẽti i ptsiõe
aut acute sui 1o effiõe / Aut quia
si magna sui ptem ousa est m a va
pores z vetositas itim solues Et
aut ocigat pp mltitudiez mez tunc
si fuit sangs dominu cogit p exuban
ciam ipms coctam magis augmitate
san s pcedẽte z pute ut tibis z po
tibus oio z reten e solute aun sangs
pnasu pamoz z sitia ut diffio flõe
osuete z cog aas sagnis augtu p
mediocritatem carnositz / aut sup illaz
pvenaz z arcaz extẽsiom rubora cuig
corpis z faciei pgute corpis sopmioz
ostedentem si mlãta rez rubeaz m
stacia z alia pia signa q pp buitate
obnito / Et huig qd dolor a mltãe
sangs pucientz / canon tuois pedet
extuor intecobg / Cuma e sangs sub
traio cu flõa basilice dext e q optã
est in euando iplõm sanguẽa ad qm
oz ita festinat nttm aud igim digoos
l alteros flõz pcedẽ deat n sola
ad casu vtus si pus esset tu vinifica
tibus ipam aduten a z sui simoes d
11a 3a cao de canobg tuois cordis isty
phm / In eaõe q pcodit isus flõe ita
festistie festiang ne opteat nos ea
pmisce tu alio tgimie mdificatio ymo
ut plm qi m ipa obsuang est ne sup

fluat p sangs Et suple adeo ut cadat
vtus z ut vinificamq vtutẽ si debli
tet parxp tu rebz vivificaz eam. Cu
aut iam fuit admistta flõ a si nõ fu
erit eger nobli allemaig pea sepli
die soleo admstrare secundarz ipig
inhõ electa q vtuti z medico ctepla
ti cõvenior appeat / K2a vo intencõ
est mlti do sangs dimsio z si pd eger
solverit paliquã iqoem hre sanguis
eroz apiat illa via ut narin l emo
cu zentibz instig qnpmo casu tollid
pã 3a fn 2o 13a 3a de apientbz ve
nas narin z emoroydales / dd itu
z 2o dmsio sangs fi potit cu apli
catione vetosaz sr natibus cu scal
carz q cu p c1 i m / z itu dmsio
mez fi pot psangs acaõe ad m
fiõa s. cu vetoss sm scaz appositz i
domestica pte crurin / Et itu E cu
fricõibz cu pams aspis calis z cu
rubifica bz sub in natibz z pdcis
ptibus / K3a intencõ pnt l mitige do
lorz pucientz antu ne scis q vi
ficato vgimis expte v nõ nalu q
dent tu librari ut calite sua mas
in flaxa nõ ponat aut rarefaciat
aut acuat ipm sanguiã q malu au
gmetat ipm qi admistrant tibi z po
tus m fcius z cibus nalis at arti
ficia pputz ne d si tibaio l potũ co
miscõetur sucus citragtoz citonioz
gnatoz z sitiuz aut coquat mxo
folia solat aut radix acorae z sitiuz
aut fiet qeis ãdimetu cu suach
z gelatina z sulada z hmõ sitia
Et ita psormit dd est de admistra
one aerz z aliaz v nõ naturalibz
K4a intencõ pnt est ut sangs phibeat
i sua tu ingstatibz ipi ita tu ut pia
nõ adueniat inpibz pcorz ostipa o ne d
esset hoc digtum Re fi. de iunibis z.
i.s. aq vio z. 11. aq melisse z. i. mi
sce Et pò aq melisse eo qi i me is
mala mis calẽ cordis mug dat obsi
nari pure sim qi nõ sit zent vsia
ctum cu meis calis appe te cordiali
bus Melissa em e appe te cordial ca
lida utz i 2o car i suo ca o Et sr simo
nes q. pallato ca o ducit / Cu aut
nolug ut pmuteg mem cadtz non
simq dusi ca ctuti i cratis z reddet
cas quas vide ptcenime Ion corie sb

Pungit ibid' d q pp nō i ueniimꝰ sa-
pientes antiqos curasse malicias cōmis
cate que est in corde ⁊ eius q accidit
ei a pmixtiōe mēr fracꝫ cū cordiali
bus catis / Postea subiūgēdo soluit ar-
gumetum qd posset fieri qd me^e ca^de
indifferēsia ca^da debent eē nocīe ⁊
d^t qd non eo quia cōsiderens sūmq qd
nā si fuit fortis distinet int̄ i frātm
⁊ calefīm ⁊ tu vide ibidem quia s^t
sermones gloriosi / De mōd ⁊ mear
huic intentōm' ꝯunctū esset sy. deber-
beris sy. de gnatis ⁊ aq acetose que
spalis in hac dispōne est in refrigēdo
eas cū catis ut dctm est Ctra intētio
spalis in cura huius dispōnis ē ad se
dendū dol' in ptibus iam pdictis Et
si cōtigit qd p̄ im̄ interiores ea pdctas
nō fuit plene sedatꝫ dolor dicitibꝫ
si pꝰ flo^a p instantiā doloris i di-
gest localibꝫ me^is ad refrigedū dol'
ne sit ca attractionis mēr ad ptes
illas tuc sicut ꝯpertus sū h^c sui ⁊
remediū / Rx olei ros ℥ iii cere al
℥ i dissoluat̄ sil' ⁊ in fūdant̄ in
aquam frigidā Cum go ꝯgelatū erit
hoc totum tuc abluat bis i scutella
vitreata ꝯtīe agitādo cū spatula cū
aq ros mistata ⁊ in fine illius pona
tur ℈ ii pul' Rx corallorꝫ ambor santal
ambor ros spodii lambruste an ℥ i
ꝯt ℈ ii ambre gr vi oīa incorporent̄
sil' ⁊ fiat linitū pectori habūdant̄
antias ⁊ postias / Rm est pō huig
ēpti aquo nō solui esse deceptū
Rx vitellos ouorꝫ nūō viii oli ros
℥ iii ꝯt ℥ ß behen al ⁊ ru
an ℥ i capitū ros ℥ ß spodii tres
decaphā an ℥ i ß vio seis acetose
se endiē an ℥ iii se basiliconis ℥
ii farine ordei ℥ ii fiat ēptm in
mortario pꝰea coquat̄ in chaceola cū
aq melisse ℥ ii usqꝫ ad ꝯsentem in
spissacōm / Rm cam spale de cura
dolorꝫ ptorꝫ pueniens a mā vehe i
ptisa ⁊ agitata p pectus d^t nō ꝯt
p sepe do^r ptis ptorꝫ ⁊ nō qd qꝫ ma^e
meo intēe ꝯgeste fuerint s qꝫ vehe^e
in ptē huic in p ptus doles efficiunt
i modatos / Solet a' hoc ꝯtingē inīꝫ
ꝯmodis ved ꝯfortibꝫ vociferacōibꝫ / d^t
pp magnā tuorem dut pp vehēs iracū
diam / d^t pp casū ꝯtusiom ⁊ attricom
abaxtra puenientibꝫ ⁊ sitibus Et horꝫ
om̄ signa ꝯpna cāꝫ pmitarꝫ ce
tanti dꝫ esse nota Et huig gd' curōnis
carnon pēdet ab abscisione pdtarꝫ cāꝫ
Si tn̄ abillis cāis pmitiis tāta fuit
impssio fca ut pꝰ earꝫ cmotoꝫ cmaneāt
accno tuc illius cura pendet ꝯstati
segstibꝫ Igi' quoqꝫ vehemēs mēꝫ i pt.
sio fit a vtute laborat' crētice ad mēꝫ
pmutacōm velud ꝯtingē pt ⁊ trāsmu
tacōne signatꝫ ad pectus ⁊ trāslacōe
mēꝫ a toto capite ad ipm Cum ā h^c
puenerit tuc carnon curōnis vō' inte' pt
penōnes vtes ⁊ pti^res pflo^a ⁊
ventosas / Pro quorꝫ ꝯplemēto lege ca^m
ssitu Et si ꝯtingat ptan^s mās esse
a sane dūisas ⁊ eidem nō suffiaet
ꝯmixtas tuc fcis aliqitis dūisioibꝫ
iam predictis Si pcāns mā fuit
mixta ꝯ colā ⁊ flāte ut sepius
ꝯt dūitat cū hoc suffi^ti clisti / Rx
malua rꝫ vio mourial' om̄ recēcū an
m ii decoqtur in suffi^ti qte aq de
q accꝫ lb i clecꝫ de psilio ℥ i oli vio
dēnemuffꝫ an ℥ i ß sal' ge ℥ i ß
diagdii gr ii misce ⁊ fiat clistē hora
alcta Credo aut ego esse melius ut h^c
mā cuetur p farmacū in potu assuptū
Et melius est int̄ alia hoc Rx medulle
cartcom ℥ ii agaricꝫ elcā ℥ i ß reub'
℈ iii reupōtici ℈ ii spice nardi signati
℈ vio an ℈ ß in fūdat̄ h^c oīa i ℥ iii
aq decocꝫ passurꝫ ⁊ ꝯpssa det cola
tura in potu ⁊ caedet cibus pꝰ saltem
horis vi Et si velis ꝯpeditiorē facē
euacōm pacienti dent elecꝫ indi ℥ iii
dut elecꝫ diafinicōnis ℥ iii cū vino
aīo co sb'tili albo Et attēde qd ad seda
dum laboriosam agitacōm mēꝫ solēp
int' faciut vngtm ⁊ ēptm i pceti ca^o
scripta Et de me^is ad hāc intēcōm op
time facientibꝫ est ēptm araß i diōibꝫ
septū intitu de ptore d' scp^e s^a rubica
illa Confeccō ēpti ad assafati lege
ibid' quia optim̄ est ⁊ spē qd fit ꝯple
tū cū foliis caul' ⁊ adipe / Amp īsup
doles insup eueniēn^s nō raro ꝯtingunt
pp mēꝫ acui^te Et qtrꝫ ꝯtingat sine
mā fuit nalē acuta ut colica siue
accn^s ut adusta putrēs salsa ā vene
nosa fca facile p sua signa cognosci
pt / Pro quia dolor ꝯsequēs ipam mateē
a^t pugitis p̄rite corosiuus i flamans

Et ipe si fuit colica l' flaca salsa. Si
qd et ma acuta fcta pp putedine z
adhustioem nocio z adhustioem cogste
pcas putedinis aut adhustionis esti-
mas q pfuerunt l' assut. Et huis qdez
disposicionis curao cuacionis pcedet exhys
q in 2o ca° dca fuit de euoibus per
floaz fiendis, de uo itm huic disposi
supa l' audax floa virte ssenciete
optim esset auxiliu ut pma aff
gto 22o qm in forti dole z acutissio
apate ista melior est mea qi floa
ymo usqz ad sincopim. Adhanc z in
tencoem spledam faut hc ca sigtaia
remedia. Pm qd est descripcio huius
fomenta. Rx camo. ℥. ii. vio ℥.
iii. sem ande lact ciccree z ace
tose an ℥. s. ca. ve. ℥. i. s. cortic
pomis al. mio mi cogitum hc oia in
lb 20 aq usqz ad ssupcoim 3e ptl z
infrie decoc addat et integri ℥. i.
s. z infudat mag actu cala spogia
z cqssa applicet pti doleti z insta
tiree vidi sedari dolem. 2m vo spa
le remediu huic dispoi sfens est eptm
hoc Rx rosi ℥. ii. spinach coriandri ppati
gnoz iiii an ℥. s. sem sim fioz ℥.
iii. spodij corall. san 2l. amboz an ℥ vi
farine ordei ℥. ii. deroiti behen al z
ru. ossi. decorde cui an ℥ iii. lb. ℥. s.
fiat eptm ex decoce pdcoz cq pgea
buliat in lb. s. aq ca. ve. usqz ad s-
supcoim mel z cud applicet oi pti
dolenti. 3m i strm spale huic dispo
sicoi sfens est euapatorum. hc Rx ca
ve. folioz l' seis basilicois melisse
bugl an. m. iii. camo. m. vi. rosi co
riad. pp. an m. iii. plurzet oia sbtilet
z misceat cu lb in fusus bn crebe
llati z calefiat in caldario ita ut
spes no obruant z cu mags sacul
applicet oibus doletibz ptibz z eas
lateralibus. Ultimo qm adhanc pti
clam 2ent sfert loch istud Rx loch
de spue ℥. ii. et ℥. v. ca ve zedoa
rie ptuis emule an ℥. i. pistent hc
oia z incorpent cu zulep vio, de
hoc no pp teneat i os suu. Credo e°
cq si ma no fuit ia actu vehemes
apans cq oia do iste sedabit p loca
lia q usqz nuc scpta sut. Denique
itm ut tactu ꝫ fcpi 2t dolore ptus
pp vetositas ipsib eius gravitas z rigiditas

dqbus raro 2t aliqi egne ptoz euari
Et si qd 2t ho huic dispoi plura vi
di sferre remedia quoz. pm est e ut
tu aq decoc et detur in potu ℥. i.
tyace recetl aprimo usqz ad 3m. anos
meo em est i'ten° sedadi agitaoes
pueien° abextensioe pcas fca z ho
potuit opii cq est. sedare oem dol
ilem z abea pueientem agitacoz z
est itm tyaca doloz aueto site pro
veienciu ipe cuacia eo quia mo co
sumedo eradicat ex qi vetositas gnai
solent. 2m ingeniu adhoc vales est
freques z loga hanelitus i'ten° qm
pea intendit z vmit inpore calor
3m z singlare psidiu est strutamis
puocacio que adeo potes est i frin
gedis vetositatibz cq ve z instati vidi
ipam esse doloz abeis pueienm se
datiua. 4m reme° est levis tussicta
artificia fcte ipio volutatl. s. deglu
tiendo ad aceti at aptu os iclinado
si vapore aceti ca° 5m istm e fre
ques panoz caloz applicao adptus
z ipe cu suffuga° eoz cu laudano
fca. 6m instrm est euapa° fcte cu ciatua
porri de gna actua calesca z sacul
imposita cu 3a pte cimini seu calesti
7m instrm est applica° vetosaz adpo
steriores ptes spatulaz z mesculoz dor
salis. 8m z ultim instrm e eptm hoc
Rx cum modicu torrefcti lb. s. fermti
quiqz dierum admis ℥. iii. vitellos
ouoz nuo 2 . oti debaal lauri ℥. iii.
ptuis gnoz ordi ℥. i. s. pul. emule
site ℥. iii. ptuis gnoz fiat oim hoz
eptm cu decoc° cumi pdci qd pgea
ulciate stat hoc em eptm omes do
les auetosite pueien° sedare vidi
ita cq eas in iuctas. Ad laudem
dei oipotentis. Dixi et cetera. Et ultra

Licet ulcus sive fistula profunda
satis in coxa huius viri sit ad illius tamen
curationem non est intentio mea principaliter eo quod
non monet me acuitas doloris neque multitudo
virulentie aut corrosionis vel fetoris cum quia illi fi-
stule solum intendam cum in unctione unguenti facta
cum oleo de pice vel de terbentina aut rodon.
mastice ~~sed saniem~~ et primo vel in optu-
mum in tendens ad sciaticam non dolorum vehementia
in pellet ad illud et hoc statum partis in-
tendam ad illa cum spongia sibi applica-
ta et cum in unctione olei sibi ordinati
Igitur principalis intentio mea est ad febrem que in
dubitative ethica est et 2a speciei et utinam
sit non confirmata quoniam si talis esset despera-
tus omnino essem de curatione illius iuxta sermo-
nem Galieni particula 10 et tertia ~~et~~ 7o dicentis Et sermo
ad dubium 2a speciei ethice non recipit
curacionem nisi deus voluerit licet tamen ad spem
curationis huius dispositionis pauca me motiva
inclinant ymo omnium fere de speciei curationis
ipsius aliquando quod est tenor virtutis adhuc
consistentis medio tempore et anni consistentia
eius naturalis complexio et corpo ad caresfactionem
inclinatus longitudo egritudinis multitudo accidentium
et egritudinum et eorum fortitudo me distrahunt
a vera confidencia sperandi de salute et
plura alia motiva propria ipsis adducerentur
Licet enim asperitas in superficie cutis pulverulen-
ta iam apparens concavitas oculorum / confrica-
tio non solum carnis formibus verum etiam
solidis partibus iam incurvata ut speciosus
ostendunt et tactus visus esse signa prime
speciei huius dispositionis ymo 2e et magis finis
eius quam principii vel augmenti ut hic in partes
excavatorum simo emollivi potest / quia complexis
omnibus et sitibus facile consumpta potest
aliquando casus quam recuperande salutis Sed
tamen rationibus et auctoritatibus illustrium au-
ctorum ad desperande salutis fundamentum
aliqui potest ~~et~~ / Ut in huius intencionibus esse
comprensum (Et prima quod est velox et am-
pla humidi nutrimentalis exhibitio velocis
et exuberantis restaurationis effectiva cum
mensa tamen ita discrete applicata ut virtu-
tis fortitudo ipsa est ipsam tollerare po-
ssit Secunda non principalis intentio est extinctio
in defficientis flamme que ipsum resolvit et
consumit et remoto positive sicut ignis que iam
fixa et habituata est et illud quod feri-
oz cum in frantibus et humectatibus corporis
eius non solum secundum an ce sed et qualitate Tertia
vero intencio in hoc necessaria est accidentium correctio

quorum paulo post memoria fiet Prima
autem intencionem complet administratio ciborum
et potuum in pauca quantitate complissime nut-
rientium ut aqua carnis quam nunc intelligo bro-
dium carnium pullorum iuvenum et lactantis
vituli et agni aut castrorum iuvenum similiter
et aqua dissolutionis carnium iuvenctorum
fasianorum perdicum et iuvencule originis
que tamen omnia intelligo alterari debent cum de-
coctione foliorum amplius cum lactuce vel
portulace Preter hec autem inter reliqua melius
institorum complentium hanc intentionem est administra-
tio lactis capri et asinini et similiter loquendo
optimum esset si possit abubere sugere lac humanum
In hiis enim duabus speciebus lactis est complementum
curationis fundamentum si fuerit in eis potentie curatio-
nis in genere Modus autem exhibitionis la-
ctis securior est ut in pluribus exigatur exhibitio-
nes magis quam ampla quantitas eius exhibe-
do scilicet precipuus enim pergere cum debilitate virtutis
est ut patet 2o cum de exhibitione febricitantium
tollendi Mensura itaque ipsius regulariter et
volens potest esse ista ut in aurora exhibe-
atur ei lactis quantitatis naturalis novit accepi et
non dum aliqua acca qualiter vocati incipia
ciati 5 vel 2 m. Sed et de ipso vero aliis
motibus in die naturali exhibeat quantitas ma-
ior predicta ita quod in die naturali quinque vici-
bus accipere potest decoctio ita quod mensa 2a
vice exhibita parum precedat exhibitionem
primam 2 oris in tantum quod singula vice exhibe-
ri potest decoctio usque ad quantitatem unum vel unum 3
et de mensa 2a vel 3e potest libra // Deinde
post exhibitionem eius primum hoc cibetur
cibo parum solidiori ptisana ordeacea
facta in iure carnium aut septo vel iusculo
de amilo vel subtili cibo copianorum pana-
tella noiato quamque tamen predictorum exhibeatur
alterandum est cum predictis et per se cum oleo
iameno inquantum multum confidit sapiens vir 10
buciarii tractatu de cura ethice Cibus autem
fetus ex decoctione generosorum almes dissoluto-
rum in brodialibus pertractis vide genus 3
sunt autem almes noiata pisa in marchia
tarvisana Et scio ego si cogitare ultima-
te in aliquo lacte de predictis vim esse
potentem restaurativa frequens et administratio
cerebellorum et testiculorum pullorum vitu-
lorum et maxillares partes lactantis vi-
tuli magnam habent potentiam restauradi
nutrimentum amplissime / Caseus et recens
potest autem et dici sine etatis multo sale al-
teratus est ei genus. Et lac et cum cibis

Coctum Et recocta cu aq lactis 3ens e
ei z ipe mag est minere stip^te vetis
Potus a 3ens ei est aq ordi a aq
cum peidijs z ordeo cocta z pp sblena
tom virt amplioram adhibeat ei vi^m
albinn i colo sbtile in sba z abon se
cali pte optime depurgatu sapoi d
ce n^oo acre l potica z frugat eius
fuositas cu aq cistne pcocta a sine
coc^e si bn sbtil fuit No laudo tn
ut ei adhibeat in potu vi^m q abu
sed aq ordei cu peidijs tuc e utiliot
ei h^t de intencioe pa z 2^a ypnsa
sufficiat / CAPm Tercia a intene
l3 accid^a nitra macasmodeas disspoes
3comitari solecia in ueiant a sapia
tibus septa solum tn adilla i tenda
q vim huic viro molesta infre z
sut 3a / Pm est vehemes sitis z ex
icatio pcui oris z gutturis // 2^m e
vehemens calitas pcu inum ymo z
totius pme q pueit ex forti ebu
licone i sanguie vene chiles p tota
pma ptense // 3^m est vehe^tia su
doris q fortasse vi ingdi ca^m diafore
sia sudoris / Pmo igit accnti sbue^d
est cu freqnti exhibicone julep sibi or
dinati accepti sirin^ a cu aquali pte
aq cistne sup dcte Et si id no videt
suffi satisfacoe adhibeat ei istud loch
de quo fere pp teneat in ore suo z tns
gluciat Rp mucilagis gnorz psilij
pazo in aq tepida macerati mucila
gis semis citomorz an 3 m vini g
na 3 n zuc cadi 3 i p amili q
s. ad glutinosi^t z fiat loch v lriata
ctricoris i mortario fri Et si velis
mag huig loch reduce ad julep fiat
illud si addendo aq ptul z aq an
gurie an 3 vm z leui coc^e coq
uat z clarificent z sepe exeo in
potu accipiat medium / Freqns e
retenc^o foliorz recetiu lactuce a
ptul in ore potent flama apdctis
ptibus auffe / 2° uo accnti ponde
dum est cu in vnccione sibi ia ordi
nata salte septiaes in die nali sca
freqns e irrorac^o pme sue facte cu
lacte cytruq ipei fec^do remedium est
efficax Sco e ego q si pme eig
applicet recen^a folia nemuf z sepe
renouet oem mala 3 nem cataz
abillis eciat /// 3^m vo premissuz

dandes qd erat sudorz i scam^a z ista
aliorz duorz accid^m inmotia e cura
ri pt Si a eius vehe^a pseuera
ret ita ut extinccio caipo dubitacot^z
sepe irroranda est facies eius ex aq
rosr tliter descripta Rc aq rosr lb i
caphe cloe 3 n sem ptulace san^l
ru an 3 i amili 3 n teret^z oia sil
in mortario forti 3tacoe z exhat ap
gat facies pma z to^m corg, Ditto
hic euetacoes z flabella ^26 cor a
plicatas tanq oibus notas etc
Preter illa q vobis alias septa sut
debe obsuari in cura febs ethice
nobil genitorz vri plura alia michi
occurit q hnt iuuam^m efficax q^m est
po^le excsime sapiencium hic in col
lectis / Et pm est aq ordei cu uitute
carnecorz q cu hoc q e se alteando
corrupcia e est suffi z restauratia
z licet modus xpois eius mltiplex
inueniat ab aucto^bg melior tn xpo
eius est, 2^m hunc modu accipia
cancrorz fluialiu lb s z infudat
in lb iiij^or aq cu uno pugillo cineris
bn cribellati dm cu steterit i fusi
pm^or hos fcerit cu eis fricacone no^li
p^gea quat l quinqs abluat cu aq
munda dein coqntur z cu cocti fuerit
accipiat cauide ille z minuti incise
coqntur in lb vi aq ordei usq ad
bonam dissolucoz carnis eorz dm
coletur aq illa z exhibeat in potu
horz z tpe sed no deficiat ad cibu
Et si velis hanc ~~aquam~~ aqz effi
cere magis altatiua z mig mitna
coquat pdcti cancri in testa absq i
cisione z leniori decoc^e, dd hanc
i ~~decoctum~~ i tencoz aplibus sapi
enciu laudata e caro testudinis
fluialis pparata mo pdcto l i aq co
cta z comesta, Dixerunt z no ultra
q caro xdiarz elixatarz 3ens est
ethicis Sed ego no inveio ho ita
auctetica, 3unt eni mag dissporbg
apatz appia pe utz 12^a 3i ca^o de
rebus xferentibus epi / Consideracione
aut vob videntr ad hoc 3re i q^m
in frane z huattat cu restaurac^e.
aliqli Carnes pisces pui fluiales ut
marsiones lucij z torentine 3en^b
essent quolz mo ppracois eorz ptu
q cu carnibus Non tamen hic dico qd

aqbusdam laudat de carne ranarum hoc
quod non est ita autenticum Probat et disposi
cione prout varii modi preparacionum carnium et pre
desuper carnium edi vel castrati iuvenum vel
vituli lactantis fco carnibus costarum pre
dictorum alium secundum modum positum a serapione
vel bunarii capitulo de cura huius disposicionis
Ego autem in sitis casu uti soleo restaura
tiva confert zm hunc modum fiat R pulpe
carnium galliarum vel caponum iuvenculorum
elixatorum in aqua ordei lb. j. amili ʒ. iii
olei recentis amigdalarum dulcium lb. j. albumina ovorum
recentium numero x. coquantur ergo simul in vase
igne calido cum amilo et albuminibus ovorum
excoctis decoctione adeo levi ut non nimium
durent albumina demum addatur zuccari al-
ʒ. viii. et ita leviter coquit ut aquatur
glutiositas In fine non apponatur pulpe
carnium predictarum minutie contrita donec totum
fiat confectio in frustris longis vel alio tuo
modo fiat Dehac ergo confectione accipiat
an et post cibum et quociens homo placet parum
et sepe excepto continua magis quam raro et
nimium et invenit ipsam efficacem nobiliter
Confert et huic intencioni confectio taloe
aqbusdam norata vel sanonea que communi
apptamine hodie nuncupatur marzapane et
conficit cum oleo amigdalarum dulcium et zuccaro albo
cum amilo Et confert precipue cum febris non est
valde intensa tunc enim conficiunt ipsam cum
oleo nenufaris vel viole vel de floribus cucurbite
Bonum est et adhac intencionem conditum
decucon zm artem suam Et preter ista
si sit solucio in frequenti unctione cum
Cum unguento a[as] septo et cum intersecacione
ipsius et commatis panni et facies cum aqua
alias septa Item aromatum asspsio et aromaticio
reunificat virtutes et in febribus resolutam utique
ab d. 2a primi 1o capitulo Avicenna sepelim
hoc sunt quod fecit a[a] a[as] septa cum illis
adiuncta sufficientia sunt in cura disposicionis
huius viri Ad laude dei omnipotentis Amen

1473. die 18. mensis augusti

Spectabilis et generosus vir dominus rodo-
micus scorlado frequenter et non le-
viter molestatur mala disposicione uvule sue et
est dispositio i[a] extensio vel elongatio uvule
que provenit a materia flecmatica satis aquosa que per
colatorium acero descendens recipitur in uvu-
la venas eius et poros implens propter quod
ipsa magnificatur et cum materia illa sit fluxi-
bilis propter quod ipsius aquositatem tunc propter quod
uvule elongatur et extenditur ab ea Et

Sicut accidit aliis membris dum palliccatur
ita et uvule non minus accidit potest quoniam ipsa est
corpus inmosum vel panniculosum extensioni dis-
positum satis Cum ergo contingit ipsam elongari
ut predictum est tunc cum homo conatur screare
vel excreat ipsa extremitati canne pulmonis et
post aerem debite attrahi et expelli cum screa-
que in tempore screacionis acceptum membris pro
venire debentis Sic frequentius contingit ut
eadem uvula longior facta in extremitate mei
obvians impediat actum deglucionis ubi
et molestat Et aliquando accidit homini hac
disposicione molestato quod sic in fine oris ha-
beat bolum vel frustum ad deglutibile
unde sic conatur deglutire rem impossibilem
deglutibilem Et sequitur iterum adhac disposicionem
zm notum quod est quod dum plena est uvu-
la premodum fluxibilis et distillacionis
ipsa effundit aliquam partem super hunc
quoque postea arteriam et recipit in pulmo
nem et pectus et efficit quoque tussim
asma dolens in pectore aut plesim et sites
egres et precipue cum materia fuit acuta Ad
hunc et materia ab uvula descendens quoque
recipit in stomacho et nocet ori eius appetitum
impediendo et toti stomacho digestionem eius mi-
nuendo vel corrumpendo hunc tractando Exquibus
omnibus maior vitu quod hec disposicio non est
levis ymmo difficilis et non est neglige-
da ymmo eius curacionem studiose nimium in
tendendum est Et scias quod narracione
intelligi potest quod sit egritudo talis ipsa enim
est egritudo compositis proveniens a flecma-
tica implete et opilate ipsam uvulam
et ut in pluribus est egritudo consuetudinalis frigida et
humida nichil apposito flate proveniens Et
potest esse egritudo consuetudinalis calida ut cum uvula
implet sanguine colico quod tamen raro contingit Et
iterum 3o potest esse egritudo consuetudinalis contraria composita
et humida membris in vicem commixtis Que
ubi sit nichil talia quod signa et que et qualia
accidencia adipatur consequatur racio clare patet
expositis Sequitur de curacionis modo quod respondi
in 3 intencionibus et prima quod est earum est
regiminis vivificatio 2a est materie eius
3a est ipsarum diversio 4a est fluen
cium materie repercussio 5a est completa re-
ligarum materie consupo Prima itaque in
tencio dicitur precursione indigens Et prima quod est
administracio regiminis convenientis in tempore prope vel
naturalis stacionis magis 2a vero est illius
administracio que proximo natura magis gravia
prohibitacionis Et primum quod modus regendi in te

pox^i est qui indispoe frā eger masioez
suam eligat loco l' camera nōl' calit
et ego. si lūq viuule dispo cada fuit lo
cum eligat / Primo nō cibacoz vtes vz
gula vtiq dispoi ignile more a sapieb
in neminit posite et prima est ut nullum
cibū accipiat eger in quo necessarius sit la
bor l' conatus deglutiendi magnus / 2a e
ut euitet masticaconi actus omnis / 3a
q seq ad alias e qui ois cibus sit po
tabilis / 4a qui sit actu calidus i frā m
cada nō actu frius / 5a ia qui i vtq
dispone dieta eius det esse te^us liq
in calā dispoe sotilior det esse qui i frā
Itaqz in salu ordei sim bo^s et cibus
in calā dispoe / Ipse nō cū ydromelle
in frā dispoe conueniens est Similiter e vsitum
farre et brodiū caulium carnium nō ualde
pingue et brodiū caulium leuis decocc
et ius cicez et sitia et vitellus oui
et iustum cocco sorti cū pane cōtto 2oro
/ Potus eius sit vinum paucisez potum
l' aqe et nō multo quia l' in frā dispoe
Incada nō melior potus e aq ordi
cū suco granat Similiter e eius dormio non
sit longa neq cōtia ymo frequet i tru
pta quibus plurimus sopnus generat vna
tissios ut 2a pe de his q puenit
ex sopno et dormio eius sit sp cū ca
pite eleuato nō valde nō ad posteriora neq
ad anteriora sed ad latā inclinato ab
stineat e ab omni cōtio ne me poua
tur influxu sī loco cōtrarij vtat frca
omibus ut tanget in fine / Cx nō cibis
l' potibus nō deat facē i plom racim
dum est / Circa e processum i ptibus
extra emitur det ved iram timorē ti
morem et sitis pq vehemēs et velox
motus in ptibus et humoribus iponat hc
i sinua vi esse similiter medicina appli
cationis vi ti nō naturā q licet conueniens
sit in tpe pox nō mi^s e conueniens est
in tpe pseruatos licet nō deat esse
dieta eius ita tenuis ut sanitatis
sicut i tē actual' lesionis / 2a vo
pn' inten^o cōpleatur pauom mezz si
itaqz appruit in hac dispone motus
mezz frā cū sang mixtio conueniens nō
apparente magis tocius cor^is plectoria
statim mitt paucitibus flo^a d' cepha^ca
dext^a ptes sup manū l' sī cubito et ex
trahantur sangs ℥. v" si q puti medico
indicatū fuit cōne etate ingre val
Tenore virtus / 2a nō die sequenti ad
ministret egro mel cendens mag mixtum
cōcola et flate sicut e hoc ℞ elect
indi ℥. q. et det in potu cū aq mell
cada actu dut dent pillite iste ℞. p
de fico^la ʒ. ij. p. cochiar ʒ. i. iformet
p. vi. cū siy de sticados / Si aut appent
signa dominij flat atqz cole tūc detur
ℨ. i. pillarū de agarico et sunt leues Et
si desidares med' fortius tūc dentur
pille de fico^la simplices Prima d ma
gis cada detur pille cochie at aureo
et tu elige sicut t' placet Et si vir
esset qui nō posset deglutire pillas
ut sepe cōt aut abhomiaret elect
tūc detur eidem infusio hc ad cadent
mag apparata magis ℞ reub. elect ℥. i.
s. spice nardi ʒ. i. diagridij gr. ij. suci
rosar ℥. vi aq lactis capm ℥. iiij. i fū
dant oia in pdicta aq cada pcota no
ctem / Mane nō colent et diligent
exprimat et exhibeat in potu actu cada
et nō dormiat sup ea nisi hora leui et
tardet prandiū suū saltem hor. vi
post dō potu aq ordei calē pbom an
cibum / Hec de intentione 2a / Cap 3a
uo intentione plura sunt i sca nanda
/ Et primo quidē conueniens est ut i vino isto
fiat p. E. et spē si sbuit lr̄e ea
rum circon dant. m. i inferiore si co
sue^re et etatem / 2m instrm et le
uissim est vt fiant fricationes et po
quidem a genibus usqz ad pedes deinde
ab iguinibus usqz ad eos et adhuc a spa
tulis usqz ad nates cū panno satis
aspero trahendo infrius usqz ad aliqualem
mebror rubificacom / 3m instrm
duitens est ut fiant ligature aligl
dolose in radicibus coxarum a pigwia et
adiutoriorum spe brachiorum / 4m dui
tens est applicacio vētosarum cū scarifi
sicatis sup carnosis ptibus spatularum
/ 5m duites et fortius e applicacio
medicinarum vesicantium si spatul' acci^do fla
mitam oliandre at alia platarum acu
tam bn cōtitam et locis pdictis appo
sitam et supligata et ibid saltem
p duas horas teneat / Dictum a ve
sicatorum est excatarandibus cū fine
to et aceto cōtius cōpom 2m cōsuetum
/ Cap 3a nō inten^e cōplenda scibā nc
q plurima remedia ab illustribus aucto
ribus hinc in collecta q cadente l' molli

ficata vuula s'b'leuare ɔsueuīt q̊z
pm est ut fiat rasio capitꝭ s' ɔmissuā
sagitali ꝛ applicet ibid' vetosa orifi-
cium satꝭ amplū hn̄s ꝛ oblongū ꝛ te-
neat ibid' salte p hom̄ .j. a' mediam
ter l' q̄ter in die ip̄ondo ip̄am / 2m uō
pn̄le s'b'leuatm cadentꝭ vuule ē hoc
ut si eger longos h̄ūt capillos in
noluat' manibꝫ alicꝫ robusti hoīs dum
egro q̄ante ī supino ponat pedes l'
genua s' h̄ueros eius ꝛ tꝫhent vio-
lent' capilli eius ad sursū ita ut cutꝭ
capitꝭ ꝯsoket acraneo suo ꝑ tale
eni ingeniū stati vuula in ābi' sub
leuat' ꝛ ne mirꝭ h' eni ɔt ꝑcolligāꝝ
ip̄ius vuule adparietos ceī ꝛ ad
cutem capitꝭ ꝛ pt ꝛ hoc ɔtingē ꝑ
velocem diuisioēm mēꝛꝭ deinfioribꝫ
ad s'riora q̄ s' dolēm ī ptibꝫ illes
eueniētem v'm ingeniū hoc fieri nō
det nisi in casu arduo magn̄ suffocaꝭ
at altius acciꝭ ꝑductio ꝛ vidi ipꝫ
fere ī statance ꝑfuisse ꝛ t'hit ꝯ
sina .A. 9a .3a. ca° decām cuoīs pre
focacōnū ꝛ secutꝫ ē ip̄m damasce-
nus ī appatꝭ sũma 9a ca° de
eg'ribꝫ fauc̄i ꝛ gutturꝭ in cura vu-
ule lege ibid' / Cōtiuis aut ꝑcede-
do in dispone hac ꝑm īmediorꝭ est
ꝛ infallibile est ut accipiat rob-
mori ʒ .j ß aq decocꝭ ḡnorꝭ suat
ʒ .iij. misceat' s'l' ꝛ ꝯhoc fr̄o l' sal-
tem actu tepido in die pl'ies fiat gargama
Et leuiꝫ illo ē ut cū aq ordi ꝛ rob
mori fiat ut dcm̄ est Et leuissi'm
ut cū aq ordei ꝛ vino ḡnatꝭ actu
frīs fiat gargma Et si qs desid'aret
fortius gargma ꝛ ꝑ ad cada ꝛ in
ph° ɔens / Rꝫ aq rosi ʒ .ij. aceti
ꝛ ꝑ ingꝭ ʒ .j. balaustiarꝭ s'cis rosi
capulorꝭ gladiū ypoqꝭ agacie
aluīs s'q̄mosi bn̄ torrefci an. ʒ .j. mi-
sce ꝛ ꝯribꝫ illis fiat gargma Ego
vo nō curaui ī admistrādo gargma h'
ꝑceptū ī abimario siapiois in suo ca°
eg desp'io Rꝫ balaustꝭ ʒ .ij. aluīs
iamai ʒ .j. ꝯ capher an. ʒ .j. aq ro.
ʒ .iij. misce ꝛ fiat garma ut ꝑdc̄
est / Demeis ꝛ s'b'leuātibꝫ vuulā
elongatā sūt ptuēs nō utli qui
inal' ꝯcidat ꝛ s'b'leuāt eam / Et
ꝑmꝫ qd in ꝯptissimū ꝛ ī fallibile
est puluis fctus ꝯcorticibꝫ nucum

ꝯtloribus qui ꝯciūtet ꝛ ptūzent et
ponat' pul' ille in ꝑuo coclearī bene
ɔcauo ꝛ ponat s'b vuula s'b'leuādo ꝛ
ɔp̄mēdo ip̄am ad s'riora / 2ꝫ uo et
fortior est pul' aluīs zamai ɔbusti eo
mō positus ut dc̄m est / 3ꝫ uō est
ptuēs salis ar' ɔbusti eod' mō admi-
stratꝫ / Q'm vō ī s'm forꝫ ad ꝯcida-
dum mēꝫ ꝛ ɔniadū vuulā ꝛ ꝑꝑrie
zens in fine statꝫ ꝛ decliā° est h°
Rꝫ rosi balaustꝭ cortic ḡnatorꝭ ypo-
qsꝭ acacie an. ʒ .j. piret' ʒ .ß. ciamoi
piꝑis al' an. ʒ .ß. ante ḡ .v. pul' oīa
pse dū ɔmisceat' ad inuicem ꝯhoc
itaꝫ pulue in coclearī posito s'b'leuet'
vuula ut iam dcm̄ est Et in tette qd
hij oīs ptuēs melius opant' cū ad
mistrā' pꝫ garmata q̄ sin̄ eis licet fia-
nt tp̄e ɔentes ꝯsistat h' de intencōne
ea / Complet' q' vltiā inten° plibꝫ in
s'rīs quorꝭ pm̄ est hoc ptim ꝑea q̄
posita sint ī ꝯor intecioibꝫ ꝑcedētibꝫ
q abscindūt mēꝫ ꝛ diuūt eā apaoc-
te loco ad alias ptes s'd ꝛ vberius
mēꝛꝭ relige ɔsirmāt' ꝛ ꝑꝑ cū hijs
q̄ ɔfortāt cerm̄ ꝛ ꝑhit mēꝛꝭ gnōm
ineo Et cū me's ꝛ que mēꝫ ia effu-
sam ad loca vuule ꝛ adipām ɔsu-
mē pnt ꝑmi aut gn̄is sūt me°
oīs capitales cute ꝛ sicce nō inte-
sū calitꝭ Et si fuerit in calite nōbi-
liter intense tūc diuuat' earꝭ dosi
ꝛ frequēcia vsus ꝛ īmitat' et ī ḡdu
caliditꝭ ꝑsua ɔia ut nūc seqt' / De
mō ignit' harꝭ meꝝ est ɔfcc̄o dia-
~~coon~~ / conpipeon descripta agalo ī se-
cūꝭ ad omothen ꝛ ꝑꝑ illa q̄ scri-
psit regi herodi vide ip̄am ibi ꝛ ute-
~~re~~ ea dada in potu ꝯcipa ʒ .j. cū aq
decocꝭ mastiꝭ at sanꝭ ꝑduas hōs
pꝫ cenam / dut inisceat' cū aq leuit'
cada ꝛ fiat ꝯea gargma an pndiū ꝛ
ante cenā / 2a uō me° ɔens ē elecꝭ
sotiva magna nominatū electū ab A. ꝛ
earꝭ sũma ꝑma / 3m ꝛ fortius
alijs in opando est elecꝭ anacardi'm
collige͞di ubi s' Et eiꝰ dosis sit ʒ .
.ß. aut due ptꝭ ʒ .j ß ꝯea in aurorā
cū aq ꝑdcis / dut fꝭ ꝯeis gargma
eo mō quo dcm̄ est Et h' elec° nō
soluerit me decipe in vti ficāda ceī
dispone f. ꝛ h. ꝛ ɔsimēdū mēꝫ fras
in eo in vetus De corꝫbꝫ q' vsitꝭ adcutibꝫ

Multe z utiles sunt cōpones ut cōfect
diamdr. dtes cōfect° diambre Et forcius
illis est elects metdatū. Ego ꝗ̄ expie
tia cōta scio z roe vallata q̄ si solicq
pati renata adoimulā z scepnaticas
dispones z renata gigmeas z rami-
lam z alias agnes oris fras sepe fa
ciat grauma cū z̄. n. aq̄ decoct̄ ḡnor
niti z z̄. s. elect̄ diapissij z ipe de
scpe Nicolai in antid qd cuabi ap.
dctis disponibꝫ z pserūabi abeorp
euentu Scio z pillam vna desand.
aca p'duas hōs pꝫ cenā sepe accepta
idem opat Et cosmi z expie^a q̄ si as
sumat freqnter apt sopnū pille due
fcē cōpnluē cubebar̄ cū suco rosar̄
mnabi cōfert Et qdā dixunt z pse
creto affirmamit q̄ grauma freqnter
fcm cū mina citomor̄ mꝯcata cū tri
pla pte aq̄ decoct̄ acacie mnabliter
cōfert Abscindit z mas accapite de
fluentes adpts hor̄ freqns usus
pillar̄ assequit de scpe. Auic. 3° can
ca° de canoibus cuatois cupits z ipe
q̄ adest illar̄ pillar̄ adiungit z̄. j.
pulueis mastic̄ z ss̄ pōis pille cū
sij. demto deoi z̄. vj cōqbus accipi
atur vna p'duas hōs aput tpus
dormicionis Hec sunt q̄ in cura huius
disponis meliora elige potui cōsiuis
cui et cōtidiana expie^a cōpbata
Cuiusq ꝗ̄ oipotens ipā cum dignet
in salutem eius ad laudē semp̄ina
ipius dm̄ // 1426 · due 2^a septebris

Dispo spectabl viri z ḡnosi dn̄i
p'doami de veneriis de vij
mūdis est pn̄ immodata ·
seis effusio q̄ atq gomorea vocat
z est nom̄ cōpo^tū a gom̄ grō q̄ sem̄
en impetat l̄ fforma z ren̄ l̄ roijs qd
est fminas l̄ fluere vn̄ Gomorea
trissuptū est abeo q̄ est seis effu
sio ut 60 intior̄ finali ca° l'raliter
tollit est ipa semis effusio nō vo
luntaria fluxus q̄ cōtiā fit sine
pudedi tensione l̄ intensione q̄ pp
virtutē btutis imbecilitas fit ut pau
lus p'mo pctice ca° 172 Nō em̄ vo
luntariū appetitū advenere hanc cōtinget
dispom̄ ymo quiz secalis in descēdit
Sm̄ voluntats imperio z ffacone aliq̄ pre
cedente delicosa l̄ tristi ut freqnter in
dormientibus appꝫ hac dispoē laborati
bus nꝫ itim mebꝫ vilis robur ad semis
effusioem̄ seu emissioē cōtrit ymo n^a
eius erectione pcē^te sem̄ effluit et
itim btutis appetitiē roboi defitiete
hꝫ dispō freqnter invalescit Exquo az
vitas lre pauli dū dixit nō volunta
rius fluxus z sm̄ pudedi tensioē
l̄ intensioē q̄ vi q̄ hec dispō itim
est erecians cā mebra gnōi nāliter
deputata virtū mag^m cōrnō su mi-
ma semis pfluxio sm̄ venē z no
cturnis ymaginacoibus ita pseuerans
ut in pposito spatio tabere hoiem cō
sumat ut cornelius celsus 2° pctice
ca° 27° q̄ pp tabem q̄ huic dis
pom̄ freqnter sbseq̄ lꝫ ipa nō sit
ppe agdo int acutas tn̄ semp et
tempales agnes nūat ut theodorus
psciang 2° pctice ca° xj° Cuius qd
dispomis vitatem sic deligēt in ve
stigare debemꝫ tenes ipam dūsificā
tam cōpndemꝫ q̄ est vitus cāuꝫ
agbus ipa pfitit Sic ꝗ̄ cās ipius
esse pn̄ duas dut cōpte mei secal
p° cōrand aut cōpte mebror̄ q̄ ad
ipam efficiendam cōcrunt Et cause
qdē p'mi gn̄us cōpte semis inare
sūt p'mo cōpte q̄lit quia mtdo eius
cōpte q̄litas p'maꝫ qꝫ acuta cāda
z salsa Sepe nō q̄litū 2°ar̄ qꝫ agsa
z sbtilis Antido aut quia q̄tis ipius
cōgregata nō cōpelle dilone continus
pp carentiam sui cōparis, dut pp de
uocom̄ religionis l̄ situꝫ qui ma re
tenta btutem cōpulsiua ad sui educ
tom̄ incitat / oꝫ em̄ btute se bn̄
hntem cōcent cōpellenda cōpelle ut
vj° intior̄ alle^to ca° colli / dt nō
mei mtdo freqnter in veitum mtta
cōmitto usu abor̄ z potum mta cā
sem̄ z san^es Nam z si pactu coitꝫ
m^a freqnter cōpelle nō minꝫ eas p
ipor̄ usum mtem q̄ mtta btutez
mebror̄ cōtetiā gnuas cōpulsioem̄ a
se vocat vn̄ cōpelle ipa Emanat
em̄ ipō cōseq̄ cōtentiē debilitē intior̄
vj° ut sup̄ Tenuitas vō mtr̄ z sb
tilitas ear̄ est cā dispois eius eo q̄
tenue q̄lꝫ resudat 20^a 31 ca° de
mta^ne polucōnis sic acutas mordicat

Et in citat virtute ad sui expulsionem, ut dicitur ibidem 3° tractatu. Materia est gomorrea causa aut quia
multa aut sensibilis aut acuta aut in expulsione
eius aut extreme vasorum spermaticorum aut re-
num aut principalium membrorum. Extreme quidem
vasorum que sic diversificantur aut enim vasa
sunt dilatata ut emittentia et porositates spermatiti
quorum dixit avicenna de arena de extremo
simplicium ab autem accidenti ut 20° 3° primi
et 21° 3° capitulo primo. Aut sunt vasa seminalia
mei constrictiva sit vena chili in qua vel
viorem via materia seminis que est superius
ubi abinde ultimo recipit 21° 3° primo capitulo
in summa colligendo. Aut vero vasa illa que dicuntur
sunt expulsoria vel sunt vasa et voluta
et via seminis 3a in virga in recta in qua
tres vie sunt scilicet via urine via spermatis
et via alguadi 21° 3° primo capitulo in fine.
Aut vero si contingat hanc dispositionem fieri
propter nocumentum in vasis delatoriis necesse est
assignare ipsum aut propter debilitatem virtutis
retentive ipsorum aut propter motum aliquem qui
concitat ad expellendum materiam vel motus for-
tis spasmosus et epilentias et subi-
sitis qui interiorum vel palleto capitulo cum
fuit ultimo nam contra hec dispositio suple-
fit propter expulsive debilitatis in amico prop-
retentive debilitate ut propter quibus monens
ut expellant retenta sit in vasis
spermaticis sperma emittentes in epilentia et aliis
passionibus que sunt de genere spasmi si for-
tis est. Ex quibus non nisi pollutio solum
prout clare ut propter quod epilentias in vo-
luntate semen emittit. Et tunc contra quod ex
pulsio mei apparet vasis et omnibus aliis
nequaquam fieri potest nisi aptis ipsis et
motis interiorum ubi super quod simul potest
tam ad vasa constrictiva quam ad latoria.
Et expulsiva adaptari prout quod in verum
tollendo hanc dispositionem extreme vasorum contra
quia ipsa sunt nimium apta et laxata
aut quia virtus eorum retentiva debili-
tata est aut propter vehementem motum concussi-
onis eorum materia ab eis expellitur ut predictum
est aut quia vasa illa nimium
mollificata sint et tunc contra. Causa vero
dispositionis huius assumpta extreme renum est
propter eorum mala complexionem calida aut contra li-
que fieri humidum pingue ipsorum et substantifi-
cum quod expellitur ab eis res plurima sit
cum materia seminali in partibus pinguia inventa
que virtutem destruit 20° 3° alleto capitulo.
Aut vero contra hanc dispositionem extreme virium propter forte

imaginationem et appetitum ad coytum et fre-
quenter memoriam actus venerei et eductionis
eius propter quod elongandi sunt pacientes. Hanc dis-
positionem ab aspectu figurarum feminarum et
pluralium puellarum penitus et non tangendi
nec videndi extra eis copia libuant. Theo-
dorus post 2° practice xi° capitulo et in
hac quidem huius causa de ductione in clu-
dit et declaratio causa que extreme in passionibus
factis in membris principalibus et contra quod verificatum
in theorica medicine extrinsecis principiis
facile apparere prout. In summa igitur dis-
positionem huius spectare viri facile in una
veritatem complectendo videtur quod omnes pre-
scripte cause dispositionem eius non leviter effe-
cerunt preter prima que fuit multitudo ex
parte seminis non enim verisimile est magis in
venire multam in corpore eius quando ex eodem
cronica fuit et tot et tantis fuit pol-
lucionibus evacuatus quod usque ad sbanitifica-
tionem consumptionem est deductus. Non enim
est verisimile nisi quod probabiliter defendere
vellet quod materia sucurrens sine ratione multi-
tudinis sufficientia aque carnis et aliorum cibo-
rum non valet restauracionem frequente usu. Aut
vero materia in ipso subtilitate peccat magis
quod denotat eius aquositas mucilagino-
sa parum et acuta et non raro quod oportet
aliquis in viis porcepta et acuitate pertinet
pat aliquantum ex calore putredinali ag-
sita quod declarat morum evacuationis oriduus
fetor. Etiam hec estitudo in hoc viro
in vasis propter contra cum extreme nota in
vasis constrictiva delatoriis assignari. Et
iterum 3a causa concurrit eo quia aliquotiens
emittit urinas pingues cum seminali materia
in fundo vasis et sedimine humeroso sub-
sidentis et pingue in urina sive natantis
que sine calitate non nequaquam fieri potest.
Etiam et contra ad hanc dispositionem assignari
tam ex eo quod ut in pluribus magis in po-
lucione emittit in sopno ymaginacione ad ta-
ctum mulieris vel ad venerem actum aut in-
titulatem ut ipse sibi confirmavit
quod rem. Ex his omnibus infero concludi
quod hec dispositio non levis est sed verenda
multum eo quod adipiscitur perduracionem co-
ncurrit ex causis famosa quia causarum que sunt
tacta sunt. 1° quia hec cronica fuit quod
difficulter removibilis. 2° quia ex-
tudo etati virtuti et sexui satis disponat
quod sit. 4° quia habitudinem corporis satis
extenuat quod virtus pacientis satis debilis est

licet in pcedentibus fuit debilior Ex qbus oibus clare cludi pt q pa iste mltu det esse attentus solicitus z vigil i sui cude q qdem i duo puet tala s. i re gime cpte v no nalu dem cpte co venient applicacos mlu veru est

Cam pm d regie ipius p aerem

Pma igit re no nali i clme vel eius ad aerem cmisse ca d at ad fim le ui frate eo q lapsus iste no eriat acalite mltita in ptibus venn z epis eius ut visum est Caus ut aer scti ctura vrarum z acute z fetore cx ma pcepis Itm inclinet aer eius ad sicit nobli intensioem q sit frutas eius p csuptom q naia est i mltitune mers que sit hudat ng em aer est ei cenor Calidus em vide p dis solucom mers z hudus vide p las situdiem z mollifine vasors timedi sunt z de z ~~inttendedu est~~ i te d est de camera domo loco i qbus mo rari cbit ht de ae dca sufficiant

Cam zm de rgie p motu z qete

Motus ois vr ab hoc pa vitadus esse ne pipm me i fluxu ponat z ca uat dissolnat z agenti opone i mas phibeat Dis em motus fortis mltus pauons z quiete cinustus cant in hoc viro ut calore efficiat forcorez z pi doca za cao 12o si cau forti ficatus athant mas z dissluedo no cet qr ics Insuma si qete oio vita tur z ab sindit a se cxciom mltm est ete zt ei nisi in fine vei co buia vij cao 17o Maxime aut cxcicium effi giat eqtandi z ome id p q fortis est naia i core distesio z maxie i ptibus spme ht d motu z qete suffi aut

Cam zm de sopno z vigilia

Sopno vtat i qnte medioci logimus ths em iuuat ad digendu z mandu mas quas inveit z eas ad sangs nas cutendo z calefacit cent z visit cau poors z calefac ipm calite nali Si aut sopnus inuenit hu acutos coleicos z pduraunt eius tpus cale faciet calorem za pi doca za co 17o Nlla z calitus cnece addico huic cor cens cu iam i ipo inveiat putdialitavis vestigiu ut de ductu est Igitur Sopnus eius det esse mag intceptus q logine ctatus ita ut plibus sopnis satisfaciat digonis nali z vigoracs calors q pona doricom longo tpe cba tam vigiliae aut n fuerit cent rnsa te d mesiam ccedetes fuerit videt ei csie p cxcacom mers z csupcoz earum que sequitur ad eas etc

Cam qm de accitibus aie

Accioa vo aie pquors applicacoz subi tus fiat z fortis motus i spibus z hu ribus cxpdctis pate pt no esse sibi cencia sive cxeis ctingat si sbitum motu in pdctis d cyferen a ad cetra sic fit i forti tiore z sitibus sive fiat motus oppositus pdcto de cet o ad cau ferencia sicut fit i vehe ti yracudia sive fiat aggratus cont spe ut i pnau iracudie z pduracone eius ptles em motus nocent cxellent p debi litatem q seq ad resolcom spum z p inobedienciam mers ad digioz csilam h z motus atis paulatie fit per severanb cunt ei eo qr ptisi z di mu o ne nuq sequant n id q leniter z paulati fit za pi doca cao 12o Igi neq det ipe longo tpe fixis ymagina cionibus affligi z cstari z maxie illis q monet aiaz ad ymgiaez coytus ctes em ymgiaes l affcones ates i pmunt i cors res nales q lad acit motus sangs ei q pratus est ad ipm cu mltm i tentus fuit ad crand res rubeas qr csi crao ad coytu co git istud ad semis effusioem vide fa cile z pmonet z i tedit eius dispo ut ipemet suo smone testificatus est

Cam cm de rplone z i aiacoe

Dis euo nol ab illo eqtate euitari det no ois ts addet eqne ista eo q a mae penoes ponut i motu z ibu q a i natus ca cxeacs freqncia debilitat z si os euoes ho effice pnt oz tu ut phibea ts eqtatus abeuoe p solucoz ne Euo ei psolam athit ad mebra semialia mas p vicimte sic est euo pvrius eade rone nocet eis co buiarij cao 17o Si itaqz p aliq ctingeat aliq foret ei naia euo no vr ei cferre posse nisi voitus sudor at cliste quors qlz oz esse leue ut euitet agitao z fluxus mers z de bilitas inati calors z cnuacoe imbs

Seminalibus demum autem corporis victum
leve et ydoneum posset esse tale. Rx aque
decoct. seminis raphani ℥ iii. syr. ace-
tosi ℥ i s. ter hoc tempore adhibeat
ei cum cibato tibiis et potibus in ipse
spissa et sapore dulcis / conveniens ut magis
fastidiatur stomacho et nauseatur abeus incli-
net ad vomitum et si propter hoc non vomet fa-
cile imponere debet digitum in os suum titilla-
re in faciendo in gingularum et cum mei
lane hoc sudatum et si natus esset hoc
Rx aque ordei ℥ iii vini albi subtil.
fusi auri ℥ ii. zuc. al. ℥ ii totum
hoc tamen adhibeat in potu post mediam
noctem hora quando placet et surge topicum
panis et si donat. Clister vero inter
alia melius posset esse hoc Rx aque
decoct. foliorum blete solat. et urge.
pass. lb i. zuc. ru. ℥ i s. vitellum ovi
i. olei nenuf. rosi. an. ℥ ii. sal. com.
℥ i s. fiat clister et laudare ipsum in
sero magis ante cenam quam in mane assu-
medum esset. Post hoc autem considerandum
quod caveat antea et forti retentione eorum
que evacuari debent sive sit feces sive
urina sive materia seminalis multitudo ut con.
in fine cuionis eciam polucionis etiam / vo-
cat / materia omnium fortis constrictio multum
nocet retentione eorum que evacuari dent per
veniunt egritudines compositionis ut opilacio laxi-
tatis spasmus et sitis. Sed motus
consuetus in spasmo augmentat ista ex-
tendem ut non visum est et cotte 20a.
zii. ca. 20o. Amp. cum excretione in
evacuandorum pueri fregit putredo et ca-
lore innati constrictio et spiritus adigitate
confusio 2a pri. doc. 2a ca. 19o. de re-
tentione eorum que evacuant / si iste sunt
tempore huius egritudinis et augmenti eius utique
visum est. igitur 2o ha. de evacuatione et retentione sufficiant.

Capitulum 9m de cibis et potibus

Premitendo pro quod evacuari dent omnia
nutrientia sive sint cibi abte sive sint
tibi medicines autem medicine cibales quod multum
nutrientia sunt omnia talia mitigans augmenta-
vent et prima causam huius egritudinis sicut
tacta fortiorem efficient / sed cum in
tempore in nisi forte totius corporis debilitas
ad oppositum promovet tunc demum dissa-
egritudine pinti de qua hic agitur ad de-
bilitates principales intedendum erit. Cibi
et evitanda sunt omnia quod in venerem in
ducunt appetitum eius excitando quia sunt

unctuosa pinguia ventosa et sitis
propter causam assignatam quod necessarium est huius
que hinc dispositionem advesent ea aliqui bus
primis pri. 2o quod appetite hoc operando
demum precipue famosa et visitata abaucibus
indispositione tanda sunt ut aque decoctionis len-
tium que polucionem absident. Et nenufar in
tibis et potibus assumptum quod libidinem
comprimit. Et coriandrum sicut omnino acce-
ptu sine preparatum quod melius est sine ipse
adhibeat. Et semen portul. et plantis eius
quod sic plurimum absindit coytum 2o cau-
ca. propter lz me sanguinet credidit quod
ipsa augmentet coytum ~~te cam~~ et illud
vo esse in sine cauda ut dicit ibi Amp.
minime est semen lactuce quod absindit
sperma quam multum vitis ab co ut 3o cau-
suo et sua celitate fuerit eis quod
polucent in dictis pribus propter causam Amp.
usus olei olivarum in cibis Usus enim
olei optimus quia minorat sperma 20a
zii. ca. 2o Ad hunc quod v. solatum quod
polucionem absindit 2o cau. in suo ca.
quod cum istis autem corporum aliquibus sed oc.
omnia cibaria confrageda frixe et pota-
bilia omnia et magis cum illis quod consue-
tudine non multum pessima videntur me
quod meliora sunt lactuca portula-
ca viola et aliqua / ~~alia~~ alea istis
similia / Convenit et ei aqua de aceti ab
acuatiorum et granatorum usus et cibari-
orum confracto cum eis utique magis ab
aliquo corporum secede sicut gelatina
pedibus aliud aliis in aceto ma-
cerates. Convenit et ei usus piscium et
magis fontalium autem ~~fluvialium~~ fluviorum
vel lacuum Zenium vel vallium quod sunt a
fetore vel reliquis abhorribilibus pa. quod e-
logant quod condiant cum oleo vel acetosi
conditi. Piscium vero marinorum usus non
est laudabilis propter causam notam. Lac vero et
caseus recens de mediorum salis est ei
Zens. et aqua lactis acetosi aqua buti-
rum est optimum. De carnibus vero sunt
ei carnes omnium silvium aliud et avium
agrestium et in sua omni aliud carnes ma-
ne ~~viso~~ vitet pingues muscalose et
lactose sunt ei Zentes. Vino autem
utatur rubeo claro aromatico Zentes fu-
situs cum pauco si optimum erit cum
permixtione aque decoctionis granorum coriandri
seminum lactuce autem portul. vini quibus
acido ad libitum. Ego vero soleo eis

Dare aq decoc gum arti z i vem i
ea impssioem mirabilem. Si aq decoc
radic nenufar citrati. Ea vo que
cibaria z medna pbata sut in hac dis
pone acuto puciete st sic ruta et
sem eius. calatn motani sem agni
casti andrachora carui z cimini
z hc duo magne torefca Et meta
que est nobile fartu in vissando pma
z confortado vasa eius adretined ipm
20a zii cao. 21o. // De hijs que pure
medna sut absq calite in dispone ta da
laudata sut sic nenuf sucq cane
hnie. solatr ortulani iusqiam po
mu ustu. thimolea .i. sup tao q est
sub rota fabri Capha spali pcetute
Crne no laudat in hac dispone a
frate pr proveniente ia tacta st plena
Item pter hec 3ta ad hanc egne ab
auctor cpium collaudata z no n a z
scribenda sut q 3tia expia 3tem
platibus ondut ee vtilia de quoz
mo vnu 3tu est sy. iste Rx sem
ptul lact floz nenuf an ʒ. i. co
riand spati radic nenuf radic
arundis radic solat an ʒ. s. caphe
ʒ. s. jiunbar citrataz mo. zz
dactiloz i fusoz i aceto pdies vnj
z minutim incisoz ʒ. ij. sems rute
calamti motani cimini torrefti an
ʒ. i bulliat oia i lb x. aq fontis
usq ad consuptoem medietas dem co
letur cu forti expssione z colatus
addat vini citonioz lb. i. zuc lb.
iij. z clarificet z aromatizet cum
pul. mete Soleo aut ego hnic mee
descriptionis sy. facere longu z cum
facio ipm plene decoc in potu ex
hibeo ʒ. ij. cu ʒ. iij. aq ptul vel
lact z e tale nobilis in operando
qr nuq me decepit in tuoad paupi
bus aut z leuiori expensa mede
dis soleo exhibere hoc, Rx aq lact
nenufar an ʒ. i. s. sy ro. atiqti
sy. demto mene citonior an ʒ. s
misce z det ut Leuiq aut e assu
me aq ptul l lact z tu elige i
libito tuo Si aut oz ali i ctitate nom
tate aliq evacuante evacuatiuo vti pt
ps sy. no eligo ad q cassiaf q
facio cetina sua ppari cu aq lact
l ptulace z exhibeo de ea ʒ. i. s.
aut. ij. ad plus /. Copom 2m famoss

Ab auctoribus positum est vsus confectois dia
cimi ut scribit ab A ut / Spale vero
3tu in hac dispone acalori proueniente
scribit ab. A 20a. zii. cao. de citratibus
fris. Cuiq descriptio z hec Rx sem lact
cucu. endiue psilij no cti coriandri si
cci nenuf iusqiami al. an ʒ. i. tant
oia z fiat cocis suffuf .i. pluus z
detur ex eo ʒ. i. Ego vo quoq ab hac
descripte abscindo iusqiam n in forti ca
uide qr timeo stupefactoem Item qz
no leuior tereor cocalite cetrat psi
lij. abscindo psiliu z loco eius i 3to
pono sem ptul z feliciter opat absq
timore / Copotu vo ad hac dispom
ca da laudatu st scribit ab. A. i cao
de citratibus calis z e hoc Rx ra
dic testiculi canis torefti sems cana
pis campestris an aureos vnj. sems
agreste aur. ij. sems caul agtica aurs
.i. fiat pul. z det ex eo aur. i. //
Copom vo bnis descriptois in expta
est hoc exbiuario hapios i 20. lt
cao 13o cui descriptio est h Rx se
lact ʒ. iij. s. sedenci ʒ. iij. z est
sem canapis ia descriptus se rute
ʒ. i. s. fiat pul. z det ex eo ʒ. i.
cu vino rubeo at aq ptul z est
nobilis inuati Ex hoc itaq 3to at
sibi sitibq fieri pnt elect confectois
z reliq med cpoes et exhibei ut si
/ ita qr eis vtor i tracea cu zuco
candi cocleair. i. pp an cena exhibendo
Confectio bona ad teneor hac sp
m vsitata est h Rx coriad pp ʒ. ij.
rute ʒ. iij. se lact ptul cucu an
ʒ. ij. s. gum ar. cimini amboz tore:
factoz an ʒ. i. dragagati torrefti ʒ.
i. s. floz menuf ʒ. ij. pul. oa sb
tilit z zuco al. z aq ptul fiat
confect solida z in vemt ex ea inna
mira no le, Et q fortiorem ipa effi
cere vellet addat sem agreste z se
m rute an ʒ. i. s. z erit loge effica
cior / Descriptio vngti ad hac dispom
calida efficacissi e hoc Rx o. rosi
antiq ʒ. ij. demto de citonijs an
ʒ. ij. s. plubi usti cerusse emarit
amboz ablutoz cu aq lact an ʒ.
i. aml ʒ. i. s. floz salics z ne
nuf an ʒ. v. caphe ʒ. ij. pp. vngm
i mortario plubeo cu suo pistello cu
suco ploant z n a me ab auctoribus

Descriptam in veies efficaciorem ista et tu-
ra quia hoc facile ?ratre pt ?ditub?
?ponari si bn noscut ad hanc et i ten-
tom ?amie laudat ab auct^bg lamia
plubi q ptet s' loco alchatim vt de-
scribit . 6 . xx . desim^ti me^a auct^te . y .
z . d . auct^te rasi . z vniusu autorum
colegiu ho testatuz / Dehijs a que
abomlta ?pete po^ta sut aqbusdaz
testatibg se fuisse i^d ?ptos est ut
ff ptenur amulg fetus ?feno quo
aligs i tremptg fuit / plura alia ab
istis s' adde potuissem sed logi^ne
effugies hoc solu qd michi roli in-
dicio z ?pie^a ?tidia cu testiomo
autorum ?pbata sut ?scbere volui
1432 die 8 . mesis Marcij

Critudo hig viri pse cogita-
est io no oppz mltm s'tilisado
pcede i theoria i ipa bm oppz i ea ac-
celerari reme^a ?ena q magis e po^le
qm esdo vide sena e . Est ei ?^ta
?spasmo z palisi z est spasmus
ptractarum i m?culis faciei z madi-
bularum ff que ia supuet ei tortura
oris z est vtis palisi dext lateris
Tortura vo oris magis est i sinist
pte ff q ?cludit vlo magna ptem
capitis fuisse vpletam cu abipo capite
ma ?^m ptem ?pulsa fuit ad dextra
?^m vo alia ptem ad sinistra . Est z
hec egritudo difficil' cu ipa sufficeret
ma? incer^o nrta ?gesta eo q ipa
pmodu defluxus t^e q i stutaneo
?pulsa fuit ad pdictas ptes ff qd non
oppz hic tatde mltm blandiri s? oppz
conavi athere ma? z euare pdiversas
ptes / Si em i duria reddet^e dubi^le
esset q mltm de ma mltiplicaret
ad ptes torta z palitica . No ei est
vole credere tota ma? acer^o ad pdictas
ptes fuisse translata ymo vlegas mt-
tas ipa?m me?m adh^c incer^o remna-
sisse ?ra? pncia dubitabile esset
de pmutacoe cpi^e at appo^e que
svenire posset ff q festinat pvi-
deat ei ?^m . xij . mos ime^te ista s?-
ptos ¶ Primus igi? mo? cu?onis co-
itans palisi z torture sustetat in
regimine ptes no nales / Et pmo
qd vtat brodio ciceris z farro z bro-
dio caulium cu petro^s sen . Et se . auct-
at a^co istorum coctorum i brodio gallie

dut caponis aut pdicu at fasianorum
si potes est / qbus z carnibg comede
pt z ?pa assarum z i elixis Ex qbus
z fiant pustula cu farro l' ciceibg
?fractis Et ?finit i vitelli ovorum
in pdicto brodio cocti Et a^d no come-
dat salte p pma s^tia Inpotu vo
omo abstineat a vino Et vtat aq
cocta pistu modu : R flores rosmari-
ni ʒ . 1 . s . mell' elci lb . 1 . aq fontis
lb xv . coquat oia lento igne i vase
lapideo bene despumando flores tn
ligent i panno raro donc bulliat cu
alijs / ¶ 2us modus regimis e ut i se-
?ti nocte i aurora det sibi pille iste
sup quas parum dormiat i me^te z tar-
det abu hor vi . z pmedia hora
an accipiet scutellam vna mac
brodij carniu ?ttarum . R . p . cochiarum
. p . de sieula an . ʒ . s . fiat vi . cu electo
suci rosi / ¶ 3us mo^s est ut die
i me^te seq?ti i aurora acc hui po-
tum que ?stet diebus ad mi? . vi .
R sy . de sticados ʒ . 1 . aq betonice
z rosmari an ʒ . 4 . z accipiatur
calidi z tardi cibu sum hor ?^o
¶ 4us modus e ut die i me^te seq?ti
s^ma acc istas pillas . R . p . feti-
darum ʒ . 1 . fiat vij . cu elect i do z ob
finent p?ceas oia q dcta s' i pmis
¶ 5us modus e ut diebus intermedijs
qbus sunt syr^m . tactu oi die parum
ante cena pter vltia die q accipt
syr^m acc vna pillas de istis R
aloes abluti ʒ . 1 . agarici siapi colo^de
an ʒ . s^o fiant pille por . ʒ . vij . cu
ijera pigra ¶ 6us modus e ut iste
pa . ff in ore suo teneat media in-
cem m?cata z q ?ste ¶ 7us modus
e ut sup ca^te suo apu^o frontis p
medie?ta cap pquinq digitos usqz
ad pu^m spatularum ptingent omis
ille ptes cu isto pul i bona q^te
leniter ?fricando R sticados pulegij
calati betonice an . ʒ . 1 . s . piret co-
sti staphizagrie an ʒ . 1 . pul maio^ne
ʒ . s . ff pul . om pse z pysca co-
misceant ¶ 8us modus e ut tota
spia ipius apu^o spatularum usqz ad
fine ipius tribus vicibg in die naili
in ungat cu hoc oleo calido bn co-
fricando tota spina z p' appogat pul-
?sttus R olei de Castoreo ʒ . 4 . oti

Depipibus ʒ. i. pulvis sticados et foliorum rute an. ʒ. s. confic. sil. Nonus modus ut tota madibula fricetur et typus illius partis omni mane et sero eptat cum hoc medicamine nobili calefacto. Rx beto nice vrentis lb. s. sticados arom. ʒ. ii. calamenti metastri pulegii origani an. ʒ. i. farine orobi ʒ. i. s. farine fabarum ʒ. ii. thuris ʒ. s. coquantur libere vrentes in bono lixivio deinde in torpeni cum alijs et cum istis oleis Rx o. de castoreo olei de pipibus olei de ruta omnium ʒ. ii. Xus modus est ut ipse patiens omni tibi per vna hora accipiat trochiscula i. huius confectionis et post ipsam bibat ciatum vini simplicis potus dei in primo modo vigiiuis eius de septimo est hic / Rx spicarum plurimis asperis eupatorium omnium ʒ. i. zuc. 2e decoctionis ʒ. v. et cum aqua rosmarini fiat confectio in rotulas tum. ʒ. XIus modus est ut iste vir patiens in manu sua teneat magnam quantitatem rute et olfaciet eam. Ultimus modus est ut post 2us potacionem sit cum omni mane hoc syrupi acet. ʒ. ii. electuarij de acthato et bibere post ipsam ciati. s. sui potus cati. hic in summa sunt remedia solemora quam in hac egritudine fieri potuit saltem pro prima et 2a. potuit tamen plura attende possum et scribere de statu suo si fuit optimum fortassis sibi providetur uberius Ad laudem dei omnipotentis Amen

1440 die 21 mensis 8bris

De colica et yliaca contrarietate sed putandam

Necesse est dolorem istum impunitum passionis affligentes nobilem virum Nicolaum de Comitibus vel esse acutus febris contrarie proponit ut de colica quamquam molestat istum virum vel est actus altius egritudinis quam in veniat impte alia distans aminera vel loco febris Et utrumque contidat per quam dolor iste est acutus vel eando in testinis et fioribus omnibus hic videatur molestare magis quantum colica quam ossa intestina Et hoc quod materia est propterea quia ubique dolor fuit ibi egritudine naturam affirmat et primo re acu. Ergo consequens quod materia huius doloris effitia est orta in venis mesericis 2m maioram partem licet ad de illa parte materia convertit possit in vena chili descendente et ramis abea pervenientibus inter ipsam venam chilum et meseraicas contrarias

Non enim ut ipam alibi converti posse per dictis. Si ei tota materia ante et juncta doloris staret in bibita in porus intestinorum non posset assigni causa quare quod non sit effecit mediis dolorem aut remissum aut intensum / quod de hic dolor sit acutus huius febris ad materiae deduci posse eo quia dolor iste non acut nec intendit nisi in tempore principij partis et augmenti febris Et etiam quia conversatio principio et augmento aut remittit aut omnino evanescit dolor ille / Quomodo aut quare acuit dolor iste assigni potest facilius eo quia materia in te(mpore) paroxismi mota producit effectum quem non potuit producere quiescendo Et ad hoc et quia dato quod materia omnium principium paroxismi contigat moveret non tamen movebat ita in petuose nec tanta quantitas eius. propter quod volo est quod dolores isti intendat millis temporibus magis in quibus plus movetur materia quam in principio et augmento maxime tamen et in super propterea dolores quia acutus pungitivus est coguntur propter materia quare in ipso durat partes colice mei apte moveri velociter et profundari in membris parte et propter materia flicam sibi conmixta maior fit eius profundatio et extensio in membris quam si fieret materia colica pura ipsa enim facilius evaluaret / Ex quo et ultimus levis in teri patet quod dolor iste in magna sui parte extensivus est / materia enim flica quam conmiscet colera facile ventosat quam ventosata fuit dolores extensios et in tensios in quibus contractus / Contractis contractus / facile intelligitur patet modus curationis huius doloris qui consuendit in intentionibus et in istis in medicamentis sequentibus

Primum itaque horum est ut cum adveniet paroxismus per in vel in huius intendat attractioni materiarum et diversioni earum in istis insidiis Et primo quidem cum clisteri lenitivo acutiore vel gradus sicut esset cum decoctione malvarum vel hbarum cum coquere ʒ. i. vino p. et tandem agarum de hac igitur decoctionis accipe lb. i. electuarij diacatoreni ʒ. i. s. electuarij de psillio ʒ. s. o. vio. o. yrim an. ʒ. i. s. sal. idi ʒ. iii. misce et in fine mixtionis addere in ʒ. s. et medio tempore in ponatur et omni die applicet hoc iam predicta. 2um in strum et diversum bonum est ut in digestio quod accipit omni mane conmisceat aque apij milisipol an. ʒ. ii. / digestu quod fuit fij. debiriaris quae recipit in quas matris et per vias utiles dividendo matris et maxime datis cum aqua porus et sitibus. 3m istorum ad

hac intētom ē ut fiat conatus ī ponendo
sibi amorf cū fermōne fcā cū foliis ficus
recētibus at cū felle thauri ¶ Alm̄ ystom
pule z diuisum z aptū ē ut ī instantia
doloris applicet vmbilico eius ventosa
magna orificij z sedabit dolēm statim
¶ Alm̄ instrm̄ ē q̄ sup vent sno fiat e-
mplastrō cū clisterio vno spelte vehē
calefcē sup carbōib ignitis absq̄ fla
ma cū ℥. ij. cimi z ℥. j. seīs aneti
¶ Alm̄ instrm̄ est q̄ totus vent ei ab ore
stoī usq̄ ad ylia z ignīā copiose in
vngat cōiungto anodīo p me ī t̄o q̄
nō fallet me ī sedando dolēs ¶ Alm̄
instrm̄ ē ut iij. l' iiij. ī die iponat
sibi suppom̄ fcm hunc modū fcm ℞
mell' cocti ℥. iiij. spēs ijere gali.
polip. tartami an̄ ℥. j. pul. colo de ℥.
. s. fiat suppositoria medio longa
¶ Vltimū instrm̄ ē ad cōfortatōz ptrm z
adegstōm z resolucōz matis ut ī fun-
dat frustū magnū lane sucide in
oleo cado olīmas dcm z bn̄ cōpssa
ipā totus vent. s. ab ore stoī usq̄
ad ignīā z ylia fomētet ¶ Hijs
fcīs plibus diebus dn̄s quieūit ī toto
vria aūt erat adhuc mltm̄ tīcte.
ordīat ut fiet epiā tpatū epati
z renibus tale ℞ aq̄ cusute cico-
ree an̄ lb. j. spēs tasāt' sicum
diarodo an̄ ℥. j. misce q̄ fr ht l' in
hora z cōtinū det plibus diebus
¶ 2° ut in digestio suo ponet ℥. j vini
granatorf ¶ 3° ut sumet pillāz vnā
de aloe abluto an̄ . p ℥. ī mete
an̄ cenā z hoc oī sero l' alto ſim
mans si vent est stipq ¶ 4° ut
vtētur cōfert de phisticis cū spēbus
tasāt' acido de ea morsellū vnū
l' duos an̄ cibū z pg ht em altat
. s. mala cōhem cadā epīs z renuz
z adūsat calori febli z ducit p
vias vrie maas ¶ 5° ordiat hoc
digestīm ℞ aq̄ ricoree z cusute an̄
℥. ij. misce z fiat ī mane plibus
diebus cōtinuando ¶ 6° ordinat ho p-
sitrm̄ z cōfortatē cordis z alteratōm
male qlitis tale ℞ sy. de acetosite
cit. ℥. vj. de quo fiat q̄tes ℥. ij.
cū tpla aq̄ cocta l' cū aq̄ sibi or-
dinata p digestiuo int p̄ndiū z ce-
nam qū sitit ¶ 7° ordinat ut dū nō
ht sedes supponat sibi an̄ p̄ndiū l'

ante cenā suppom̄ vnū de pdtis l' fiat
sibi clistē pdtū vn q̄ l' videt ac nāe
¶ 8° ordinat pillas istas assumendas in
aurora ad euacuād colām q̄ ebulicōz fa-
ciebat in sanē cuius sigm̄ vria erat grossa
turbida in sbā z incolā ctrinitis ī bese
℞ p. aureaz de reub an̄ ℥. s. fiant
pille. vij. cū suco ros q̄s sumat in auro-
ra z sumet ordines z cōduxet obseruā
dos pq solutiā z in sequēti die cars di-
gestm̄ sum pdtū ¶ 9° ordinatū fuit . s
vngtm̄ grossum q̄ applicatū fuit sibi
sr maīlla q̄tesum sr pano de grana
rotūdū sicut hostia qntis vnius stomi-
chi cū descriptio ℞ cortic cit flos bor-
z bugl an̄ ℥. s. melisse ros an̄ ℥.
. j. ben al. z ru. dorōici ossi d' corde
cerui an̄ ℥. j. s. folios basiliconis ℥.
. s. coral al. z ru. spodij tic ligi an̄
℥. iij. ligi aloes cit an̄ ℥. s. amil. ℥.
. ij. labrusce flos salic an̄ ℥. vj. fa
ordei ℥. ij. resine clare ℥. ij. disso-
luat resiā cū suffiti qntte aceti cito-
mors z cū alijs aduncts fr vngtm̄
grossum z si az magis qnti fiarme
dietas incepte & a cōstingit q̄ liq̄ fi-
at ī loco vbi applicatū fuit ft dupla
dsmā l' tplicā ¶ X° ordinatū fuit
ho epia pepe ℞ aq̄ cusute z ci-
coree an̄ lb. j. spēs diarodon. abbatis
sand' ru. an̄ ℥. j. misce ¶ XI° ordiātū
fuit p digestio ut oī mane sumet ℥.
iiij. aq̄ casei p ples dies ¶ XII° q̄z
appebat motus cretiōs p vrias ordiat
ut accipet tres pillas an̄ cenam
ad pnocād vrias ℞ rubee tictors
℥. s fiat pille tres cū suco l' aq̄
fen ¶ XIII° fuit ordinatū ho vngtm̄
p cōfortatē stoī ℞ vngti stomachal
℥. s. sand' ru. lambrusce an̄ ℥. j
olei citomors. q. s. fiat vngtm̄ molle
z in vngat stoq z ypocundriū dextrs
¶ XIIII° q̄z pur. vria erat intesā ī
colore z ī sbā grossa ordiat ut fiet
ei flōmia de saluatella dexs scd
pa. nōo nolebat cōsentire eat ei inne-
mis aldō ¶ Vltio p cōplemto cure huius
viri ordiat aliud cōsiliū ho imediate
infra septum ¶ Cōsm̄ cōsiliis actu
appontiby z p senedantiby ī dispositō-
niby nobilis viri Nicolai d' comitibus
dz cōtie instare pugna bruis ad
morbū z matā eius z cū io nō ē pole

epiā cū spēbus tasāt' etc

vngtm̄

Alit' pestiare de ipo nisi quia et hanc egritudinem certitate crisi pfcta et hoc e qd elige du asti at salte crisi trsmutacois m'n qd no posset esse sine aliqli suspicoe longi'ne egritudinis at maior molestie eius. Nequam istis tribus punctis declarandis spectatione diffusa utde non et contemplavi. Primo enim punctis satis persuaden' hic voces. Est enim fe assidua. Est et qd uniformiter affliges et pura discrete ex ea parte saltem ma' discontinuitate. Ad tactu et calitas extensa suavis respondit et pulsus veloci tas et frequentia et magnitudo vehe'tes et urinas tinctura nobiliter elevata, hic ora solemniter declarant in statu virtutis ad morbum qd nos hijs precedentibus ncce est futura fi' crisim et laudabilem qd ex eo qd cum fscubrica poctorum signorum virtus optinet et no suanbit; secunda in diebus extrabcomis fe nequam inexpollacois eius. et qd sublevat virtus per modes artifi'les. Et 3o quia in cuone spontanea vel in sudore copioso no alleviat virtus et no agravat qd postis cum alijs sunt tactis sperandum est de futura crisi ad bonum et no ad malum. At vero 2o no evitat ab aliqli suspicone trsmutacois materie ad aqua leca febris enim hic laboriosa sunt et acutate nobilit'. affliges si in febr laboriosis timet trsitus materie ad aparandum membra sina sin. y. et contr' eius affo'r et a simone illo / laboriosi in febr z'e' dump omis acute fe. hunc lati'ne tandi ad malum in veloci'te sue afflixois et cum diffi'te accum. Cum igitur hc fe fuit acuta qd colica et stia et omis acute fe salte ste apte sint inifice et afeb'bus inifitietibz raro 3t evade nisi cum statione. v. tuore l apate ali qua pcum prima 2' de signis febrium puedarum. Igitur dubitabile est qd hc fe no faciet crisim trsmutatam p. decem. / Plura alia sperent'lia huic proposito michi ocuut qd pt' isto diligens b'nitutem. Ex hijs itaque oibus 3cludit cano regis huiq viri cum dispositione eti / qm primo ncce est virtutes sustentare et confirmare fortitudinem eius in pugna laborans / 2o necm e administrare digna residuum materie digerentia qd ticius est po'le / 3m no est vias eulois materie aptas 3fnai / 4m est accu'a futura fi' et pincia sectifice gub-

nare. Primo itaque hoc repletur cum his que actu stie ti' admistiut et 3ent cum abis in qsti'te 3enti tntibus q'li'tes refragendi mas colitas et emundandi et clarifidi, similiter abeis qd plibus modis fi' pt p'o tempo in cibis eius rad. /. l. y. acetoe et si tinet eius aarine tuc atque radices endiue. At saltem in cibis suis coquere crassiones. sclones in fotibs nascentes. Et d' eis cum pdictis at sin faciat sallatim et sepe. 2o utat suco aracior in suis cibarijs at suco granator mu zorum at suco lidum no salitor, at fiat d' gelatina cum pauco aceto et absque speciebus. Et comedat semactias et bletas et aliqui rad. rapar cum folijs ear. Et si no ab horruet pretiosum sallacion esset 3ede folia lactum cum aceto et oleo et est epicor fontal' l puteal'. cum q et alijs tacte brodia pullo et lactatis vituli pdici l fasianor et 3situs stie alelta sint. 2a no interiore pu'li 3tuat assupcom sy. viaprimbrn debizacijs 3ti. acetosi q omis at aliq eor 3miscerant cum aq epice tusute fintire acetoe endiue viol'. bor et bugs. et cum eis suci granat' muzorum 3miscendo aq'o non desisterem. Et phac et inten' utat 3fectione diarodon tasani at cum troc deviol' tes' de spodio cum semine acetose 3fractis cum troc de eupat at troc d'berber cum zuc' cocto cum aq tusute et endiue. 3m at iam 2m pte 3plemtu hic repdcs qoth, enim pdcorum vias ductum 3fuat aptas at lavado abstergedo i tedendo et apiendo mas no solum 3es sed et agavat ut antes avens peptital faciens pp qd et aq lactis capini in hoc casu ultima est. Est enim vehemens valnatu ei qd repetat de interiorib pdicta ut pd ei cao de tua fe 2a tollid / Bibat ecf pt ptem materiei dimiendo sbthere cum pillis de aloe abluto. Est enim insim valde 3ens. Et adhuc et omi 3na sel' sbduce ptem materie cum elec diapruis aut cum medlla cassie; at 3o cuz suco rosi et elec de psilio, at cum cassi ass et suco rosi; at cum hoc me'ne sel' in 3na admistrato 3entiss'm est Reptamat alcor 3. i. dissoluat cum aq tincree et epice an 3. y. calesfas et accipia colatura eor cum bona q-

Marginal notes (red): p'a intentio; 2a intentio; 3a intentio; aq lactis capini; p'a; 2a; 3a; 4a

pssione fca z imufceat cu hac mixtioe
Rx medulle cassie fe electe diasenis
ana cu medulla ʒ j z q. reub.
elcti ʒ j. spice nardi gr. v. misce z tom
in potu detur calid' in aurora z tarde
cibu eius p9 admi9 hois vj // Tam vo
cepdctis ac q satis facile actua que
possent hac dispom concitari poterunt
phiberi sive em dolor capitis su' va.
imodata l' dolens ventes at capiti mecz
ad membra inferiora l' cetlona si posset
q sut acuta osites febres concitari.
soleria pz q ipoz qtz ipoz qtz facile
phiberi posse evenire pdigom mecz
z sbtilitorum eoz cstrictarez z maiore
z papcom viaz q oia cu meis p.
dictis i interdoribz sup tactis si pote
rit qm cstbiltione mecz z eoz di
gone vtus vadd potens vn facile
vincere potit reliqm de mebz sua::
mala qlite nocentibz z ipo hec omia
facile agit cservando psevacacon
sudoris z poroz corpis apoz faci
endo z quo ad stom renes z epar cu
epiatibz linimentis z vnctionibz gub'
nando // Deqbz pluies smone colla
tio fca fuit p famosissim doctorem
mgrm laudu dd laude di oipotentis
Amen // 1440 die vltia mēs octobris

Duricies in maillis intca pmta
est sbseq apata i eisd' evenien
z z no raro i eisde fit apata
duz i capiedo z no qd pmutado vt
dcm est vtqm a' hoz cemitus auto
ribus hinc m accepts vificavi pt z
pm qdem est qm i radicibz maillaz
in venit durices qda no nalit ibi
cens pp pnua carnu glandosaz q
ibid' reperit ad hoc ut melior fiat
sanguis cribraco l' mdificaco q. det
in lac cvti sba em glandosa desitate
suoz poroz feculene sanis e magis
retenta q sba rara, vn z hic sangs
ibid' intus qm nobtur intus e effiat
nal' ca duricici i eisdem, 2a vero
ca est pp raritate carnositis maillaz
que est facilit' receptiua z retetiua
intus sangs iam pdcti q ibid' supflue
intus erit ca duricici mpdctis // 3a
ca est pp magna colligatoa q hut
maille ad mitricem p venas amiree
adeos ascedente Cu itaq pleriq
cstingit i mulieribz ceniam mestrua pter

nalit' dut nali retentoe q e int' pgna
tonis me stes dui retete a mirce intu
plicat' ad maillas z pnt esse ce apa
tum duroz Et hec ca concludut evetum
apatu duroz i mailla i capiedo dom. dt
vo ulti vide facile dedua pt q apa duz
i maillis eveniat pria pmutacoz sangs
em at flegma at intus pria ad cmpti
onis l' fortis ebulitionis pt esse malis
ca illaz duriciez. Calor em pter nat
aut ad humores at ebulitiom faciens aut
q sbtilem aerea at aqam at vnctuo
sam ptem sanguis dissolvit at adhuc
at csiut Reliqm mecz cvtit i durici
em l' lapidem i tm q atn i cocavs apatu
in venit lapides cornua pili festuce
z reliq solida cor' ut scripsit. G. in libe
llo de fluxibz pt nam 2o ca° Igr no e
mirale si apa sanguen at flauum
at intus at ceeis mixtu i maillis
frequenter cvtat in lapide q erat dedu
cend' Neqz cohor aliqs mirari det si
posuerim mag duci apatis in mailla
pmutado fa esse sagne at fld at
intus z nich. de cola dixeri qm co
lica ma adusta no est a sapietibz
posita ma apatis dui si cancerosi pp
calitate acute z fervore eius pp
que apta est velocit' mobilitati dila
tari rarefi i tende z ad humore mbra
qte fit extranc° ceea genito Et st' smo
nes pncipis vtua' in clusi i diffloe.
canc 3a ei ca° de canc° du inqt;
Canc est apa intus d'mlia adusta
ama colica z no apma feculenta
Het qde pmissa sut ve'd sufficienti
in veiendi cam z in stra tiones apa
tum duroz in maill' eveniencium quoz
z gra ad tangere de curone eaoz sit
maill' eveniens het de pmo ca°

Cam 2m de cam z istris cuoz
apatu duroz in maillis
Itaq liect in cvone duroz apatu
canoica procedendo ampliari deberet
smo 2m ncatas vtiuq i tenconum
z pticlarum q ncie sut ad coz cu
nem hinc tn loqm pceus pmo
pnua illiq in teccones sucite satis
dem vm. singlaria vme a hijs dis
posicionibz csenaa scbam Itaq in
tencoes vtes in cua sephiotica apatis
l' scliroticam 2m st' vn Ipa qdem
est verifica° vigimus cepte vi u no nalm

Ita ut ome regim[en] indinet ad calefa
ctiva z humectativa ved in cibis z potibus
z aeris mensura z situz eo qr talia
ambabus qualitatibus adiuvant mei facieti
sitia apata z colligunt hij sermones
e[x] pi 2° c° ca° de medicaminibus apatu
z 3a e[x] ti 2° ca° de sephiros Tercia
vo intencio vtis cuo cor[?]is si fuit
pletura aut cacochimia eius q[ui] quo
fi pt cu flobotomia b[?] vide rato 9t hoc
visitari eo quia pp 9ie[tudine]s mez mit
tum ad sanguine i glibus pmis z fis
rato 9t fiei mixtioz eaz cu sanc
suffi flobotomie advocat[?] Rei tu pos
sibilitas no e negada cu ad possibilitate
rato sequat adico ut pa ei totti ti
2° ca° de febre sextana Ideoqz in
in plibus sapientes 9plent vtez eioz
mte cum farmaciis adipas apatis
ved esset ell alexs diasene 3[?] 3
vi on daret cu decoct[ione] epithi Et si
in veniret cu hac ma 9mixtu ad
adhustioes huius tur dari possent
3 ii pillulas de fuotie z totide
de pillulis indis z p[ost] horz qabieoz
obsivent regule in farmacandis ncrde
Quarta pn[cipa]l intencio est mez divisio
sic in vno pro do e i intiere vo
o1 at applicando sanguisugas i dome
sticis tirnosis ptibus tricim at aliaz
prin q no hent ab apate distanciaz
duaz diametroz 9pletaz ymo
vniq 9plete z pts altius Ad 3° fi
prnt divisioes cu vetos[?] applicatis cu
sciis pfunda e9 suplicale ei sciis
ma mlita no suffi dividi posset
Quinta vo pn[cipa]l intencio e mez adequto
l digo q fi pt in paupibus dado in
potu fi aq boris bugs z ca ve an
3 i s p[ro] aliis a pt digi ma cum
ho digo Rx fij de pomis 3 i at
fij decortiabus cit tmdi fij de epithio
3 i s aq bugs aq lupulos an 3 i
q misce Sexta vo pn[cipa]l i tan° mez
eradicatia eius q fi pt cu ho Rx
p de lap lazuli de fuotie an 3 ii
reformi pille vij cu mucilagie psi
lij z dent in potu z p[ost] eas tur
det cibus vj hor Septima intencio loca
liu mer sup apate applicat[io] z hr
qd intencio a sapientibus 9plet p[er] revolu
tom i tancos mollificatos ad resolom
z e9° eo qr ma 9pleta ptis pp[ure]

Resoluencia no posset 9ent curari na p
tua medicacia solitior mez po resolue
ret z apata reddetur apatoi qv oz
ut mollificativa ma disponat ita
ut mez aqa z aea tu tenis ptibus
suffi 9mixta disponat eas adsor
tores vesolom Cu go diebus salte 9
pcessit sapiens tu admistroe molli
ficantiu det se revolue z administra
dum resolucia z itu de resoluentibus
ad mollificativa se dirite dz z eg
Et sut simoes G X cap° ca° de
causis cuionis clinis i divi apatis
Et d e pi z 3a e ti 2° pre
attatis capitis Et magno pcessu cotti
hec sine 13° 9tis po ca° pmagnud
pcessum Insua vo qbus hec intencioes
9pleant stati appebut Prima vo
intencio pn[cipa]l est ultiata mez 9 sup°
tu pmuta 9ms nib adoppositas
qualitates qs cu diligencia medicus in
ducere det p 9pleta hoz apatu cuoe
Instma igr qbus hec i tencoes 9ple
tur senceada sut z primo qd taget
duo mollifica 2° vo duo resoluta
3° vo taget duo q erut Religie mez
9sumptia Q° tagent duo 9plomis
mel rectificatia A 9plemto vero
pmoz pmitedi primo qr b asapiantibus
pota sit intencio mollificatos non
tu det ita sim inte abeis ut sim
humectare velint mebr z lenire ab
sq alti qlis inductoe qm fortass
no e pole nz adme itu puet in
stum qr sim sit adeo mollificatiu
qn sit calefacm at i fratu sz bn
facilius inveniret resolutiu absq
mollificativa eo quia mlta st medicina
c z f i 2° l 3° no tu mollificatia
sz mollificatiu sim apud me no
est in veritum i sim talite at frate
Cum go in venit a sapientibus qd
cura hoz apatu fi det cu in
tencione mollificatos ad resolucios
inte det pi qr resolo det esse
vtde pauca i in fonis lenio vero
mlta Qi i medina resoluta dz
esse durant a mollificativa Et tra
hunt hij simoes ex canto mo logi
di pncipis 3a ei ca° de cura se
phiros cu migt Et oz ut ustis adi
pibus z eaz sitibus de mollificatibus
no sit sal cio qm sal parat z in

durat ymo oz ut sit eas opo sicut
opo solis intra q lenit z lenificat
z no puet adhoc ut desistat De
opis no in qbus adlenificand etia
apata cotidiana opie in in vent
vtilite z eplin hoc Rc pignis anat
gallie z anseris bn pigum an ℥
iiij ~~tere al ℥ ij~~ pignis vrsi ℥
ij oli de sisamo ℥ iij cere al ℥
ij dissoluat pignis omes sil lem
tore z colent z spmat dein in
eis coquat cera z pq hoc sba tota
infudat in suco fen vrenon viol
dein cu ogelata eit hec sba ablua
cu pdcto suco l aqua tbq vicibq vl
timo no cu eisdem i torpent ℥ iij
farine gnorz sisat z ochor tepi
do mebz eplet z no vidi ei me
parem in lemedo Ca vo i gemi
z forcius illo in lemedo etia apata
est hoc Rc aceti al z stil lb i s
aq sbliacoz radic altee ℥ iiij aq
sblia fol viol z maluaz an
lb [illegible] s misceat sil cu aceto dm
calefiat frustz lap marchasite z
sup effudat aceti in pdctis aquis
mixtu Cuig vapor pueiat adme
brum paces supinus z latali bn
coptum z fiat eide suffim salte
phora vna z cu paulatia effusioe
pdcoz Cum go hoc totm fem fuit
[illegible] mebz dent z supponatur
eidem pdctum eptm at saltem hoc
qd itm est forcius illo Rc mucila
gis psily cu cautela fce ita ne ps
[illegible] gnorz psily dissoluat z i
grediat aq lb s mucilags fenu
gri suci maluaz an ℥ iij farine
sisami lb s vitellos ouoz nuo iij
adipis tassi ℥ iij hc oia dilige
ter omchata in vice in corpentum
z de hoc toto medio tado eplet
mebz lenit eu duriae oem ita
q in nodis gladul z strophul apa
dent dem phor inoluco fiat ad
resolue ut nuc sq De nuo
igt meaz resolucum q cottidiana
opie ondit vtiliora e po lini
metum ho Rc pul camo ℥ i s
s. ane ℥ s spice nardi ℥ vi ab
ss. receh z iiij eron ℥ s bdely
farie ordie ℥ iij croci ℥ s bdely
mollificati ℥ iij fiat oim dene mixtio

dein in fine buliat i ℥ iiij suci api
usq ad supcom ipig sua omanete
sba lugda medio dehat igi ma nter
in die limat mebz z e faces dsoloz
dentem Ca ppale dsolutum hc Rc
cameod an i tasp camep an iij rad
peucedani recetu lb s camo ℥ ij
fane fem gri ℥ iij croci ℥ s fiat
oim omixtio dein buliat an lb i
aq sblitaconis vadiu maluausi os
qt ads supcom ipig Et for medicati
est qt pus mebz dent eiapet in
aqua decocs camo i qua i fudat
lap igniti albi rotudi q cont i re
nunt i flumbq l in vivis montu Cu
go fuit mebz ita dent euapora
tum an qt i fudet oicet dente
z eplet ochor eplo dent calido
Et no ita demno meay relequin
mez osumeun potens me est eptz
hoc Rc hapmi oppo an ℥ s ar
moiaci ℥ i pul radic yreos flo
an ℥ ij aristologie rode ℥ vi farie
orobi ℥ iiij oli de eufor ℥ ij ff
eplm gmis pus dissolutz i aceto
al. acuto dein buliat i ℥ iiij lixivij
capitalis no nide acuti usq ad sup
tom ipius z est me potet osuptia
oim mez opactaz pq ipaz mollifica
tom Ca ztm est olm istud Rc oli
olmaz antiq ℥ iij eufor ℥ iij
hapini galbai armoiai bdely an
℥ i cri ℥ s buliat hc oia lento
igne in pdco oleo usq ad osupcom
medet z pdcm olm dsuet cu spebq
illis dequo in vngat loq paciens
Et si timet calitas huig limiti cu re
fragat cu alta medie oli recent
de sisamo z est dent oicitas z dsol
ues absq no acute Ca hijs vo que
mebra paciecia adtepem dent vdn
tur est ut sepe mollificet cu lacte in
quo omixta fuit medietas mucilags
seis lini Ca ztm no z stu hoc Rc ohue
viol z bugz an ℥ iij spez diamarga
riton des spe Nicolai ℥ i s floz
nenuff ℥ ij floz rosmarini seis ba
silicon zedoarie an ℥ iij sy. rosi q
s. fiat elect De quo paces assuat
cocleari vnu in aurora z cocleari p
pq prandiu z cena z eit me salt
hepanis mas [illegible] z ad eglite du
cens hec sut q in meliora visa st

In dispositione hac 1436 mense Marcij xx°
potuij

Ut potui consilio secundum dispositione
domini Germanii istius pueri premit
a mala complexione frigida per tempus illarum pro quod
generat flegma subtile et congregat in eius quod
periodice ventosat ibidem Secundum quod constat ipsum
esse intrinsecum quite tanta quod sentitur vir-
tute adsui expulsionem et propter motum vir-
tutis secundum in flate generat ventositas et co-
adimat in superficie juncta ossis
et concava parietis tegentis ipsum Et potest
esse quod huius ventositatis continet et concavita-
tibus lacertorum vel in cordis quod est idem et
sic quod pars eius continet et ligamentis ita
non est quod faciat dolorem propter quod liga-
mentorum nullus sentit nec pars per causam
de membris Hec igitur ventositas tamen dum
facit dolorem extensionem impte quod dum
calor naturalis non potest ipsam consumere et
rarefacere eam ita quod respiret ad quod
Si enim in loco isto retinetur materia quam non
ventosaret materiale esset quod in loco illo
nunc fieret quod appetet aut apparuisset tumor
Potest igitur in cura huius dispositionis observan-
dum esse ne puer iste comedat cibaria
frigida et ventositatem generativa ut pisces
legumina elixa Cibaria lactitiva
et pastilia et fructus omnes frigidos et
crudos et olera istorum similia Et bibere
vinum generans mixtum cum aqua etc.
De regimine vero eius competente medicinarum as-
sumat omni 3a die parum ante cenam unam
de infra scriptis pillulis dos prandium vero
et ante cenam assumat rotulam unam confectam
infra scripte // Super partem vero paci-
ente fiat evaporatio cum decoctione ru-
te et post evaporationem illam loco gen-
tis quiatato fiat inunctio cum oleo
infra scripto Et post inunctionem predictam
inmediate emplastrum cum emplastro infra scripto
calido cum ligato partibus secundum modum
Padue sibi datum De scriptio pill-
arum predictarum primo ordine est ista Recipe
pillularum alefangiarum ʒ. j. diagridij
℈ .ij. hermodactilorum turbit cologuintide ana ℈
viij. spice ʒj an ℈ .iiij. formentur
pille cum electuario suci rosarum. Confectio
quod supposita 2° ordine est confectio dia-
ciminum // alium quod predictum est alium de
croco ʒ. j. decoctio fiat inunctio ut supra
De scriptio emplastri predicti est ista Recipe cimi-
ʒ. iiij. anisi seminis rute dauci aristo-

an ʒ. iij. farine fabarum ℔ .j. stercoris
vaccini ℔ 1ß stercoris caprarum ʒ .iij.
olei de lauro de ruta an ʒ 1ß et cum
se fiat emplastrum de quo emplastretur locus ut dictum est
1437 mense Novembris die xxvij.

Obtalmia huius generose domine iudi-
cio meo pendet a materia commixta
a sanguine et flate salso nec credo
ipsius materiam esse commixtam cum cola et
sanie et movet me ad id motiva plura
primum est longitudo huius obtalmie que
pluribus temporibus duravit Colericie quod ob-
talmie non essent tante longitudinis propter a-
cuitatem materiei et periodus presse non transit
14 die Secundum motivum est vehemens pru-
ritus cum mordicatione commixtus quod ambo
sunt accidentia materiei salse sic pungitivus
dolor est accidens colice materiei // 3m mo-
tivum est expansio vel dilatatio huius materiei
ad frontem et ad faciem Colice quod materie
vehementer exalat et aciq evane-
scunt quod fixe permaneat membris 4m
motivum est quod pars huius materiei concreata
est p̄tori et fecit ulcerationes in maxill
quod colice prius evaporat quia
in sanie sutant Et plura alia mo-
tiva ad hanc intentionem adducere si non
effugerem longitudinem Nam item credo quod
huius obtalmie longitudo pluries premat
propter retentionem .m. propter in pregnationem quam
frequenter videmus pluries obtalmias
in viris et mulieribus non pregnantibus
Et adhuc item quia menstrualis materia
sic intrita propter longitudinem vel pregnationem //
materiale esset quod ipsa non fecisset in
octo coreis magna in uvea vel cornea
vel coniunctiva aut saltem visui magnum fe-
cisset nocumentum quam videmus obtalmias
a 4ta usque ad 1ma dia quoque au-
ferre visionem quamquam tamen contingat dispositio
providemus ego quoque infra scriptis re-
medijs Regimen quod nunc per administra-
tores vestros non natum dubito a sapienti-
bus quod optime previderunt ipsas Re
vero peiones et digones gentes non
dubito esse generaliter administratum se-
gent si potuit Scio tamen quod ea que
de hoc regimine nota fuisset non po-
tuerunt ei generaliter administrari propter in pre-
gnationem propter quod hac egritudo difficilior est
reddita quod si non fuisset pregnans
licet tamen hac dispositionem magis creda esse
pessima quod per colligationes mutuas prima

vt sup pmissu est Regim vo pilla
quos imedia ita admistrare ego si
essem paciens, pm itaqz hoz imedioz
z ptius iste dequo mac z sero pt
cruzare cut cius apho mmissue coro
nal usqz ad fine sagital pgedo de
eo int capillos usqz ad qr ter vj qua
uny ordi cu setula pp appgendu
pm po positu . s . qn poi dcc 29 / Et
est eius descpcio ts / R flor nenuff
ʒ . j . cortic cit . ʒ . js . vio l ros dy
ʒ . ij . cepha ℥ . iiij . ligmal ʒ . j . fiat
om pse ptius sbtil z post mmisceat
2m uo imem ppale est lmtu hoc
dequo m obtalmijs z fluxibus matz
ad oclos innamtu i vem maius qn
i alijs fere imedijs oiby z limat
exeo frons z tpa bis in die actu
fro l tepido / R anml ʒ . j s tre
sicz ʒ vj thure ppate ʒ . s . siccz
meite ʒ . j rosaz spodij ~~feindaliun~~
san l ru . a carie ypoqss an ʒ . ij .
gui ar . torrefcti ʒ . j . sua plantas suci
zsolide maioz an ʒ iij fiat vngtm
in mortario zplubeo longa zticone cu
suo pistello z pero qd vltm erit
3m imem ppale est colliriu istud
R sieff al ftu cu mucilagine dra
ganti ʒ ij sicole mite ʒ j thucie p
pate ʒ s suci ros ʒ s aq rosa l ʒ .
j . colerzent oia sup cothe z de
hoc saltem vj viaby in die nali coli
zetur / 4m ppale reme m a ho R
aq splat aq ros an tb . s ppius
al ʒ ij . tdut sil vlnata ztione
usqz pponer fere bent in aqu dm p
dctis addat isti ptius / R amili de
ordeo ʒ iij sieff meite ʒ ij sadace
ʒ s zqssant oia sil z in fudat in
eis panus q xpssus supponat o
culo fronti z tpiby / 5m z vltimu re
medium est ptius iste dequo bis
in die nali iponat octo ad qr vnius
gni mlij Et pduas hoz a saltem
p vna in octo oppato teneat oclus
clausus dem octo i ponat gutte
due colij pti z ita zte in ope p
cedat no dubito qn sanabitur
Pro vlcacone vo maculaz nem
pp debilis pts ibid fixa pmaneat
z ad cor pmutet fiat sibi ho
lmtu dequo mbz limat i die n
li salte ter / R plubi usti ʒ . j . litargi

ppurificati 2m doctas sapietu ʒ . j a
mili ʒ . q suci platz z apij an ʒ . j .
buliat oia sil lento igne usqz ad co
veniente i pspissacom dem limat mbz
ut s dctm est Het st q in melioa
visa sut in disspoe huius gnoste dne
1436 . die . 26 . mensis Marcij

Concessa vitate corpis q in oce
benus plata st no qr dozo opi
oem i fragai i tedam st ut m
met zplaceat z spaj mei pauby vtile
satisfacia / vt in dolem huius inueis
sb cao de sciatica collo du pmoment
ei me motia no utta / Et pm qde
apostiovi suptu quia do incepit in
vtebro z in alijs ptiby zirtam est
2o qe do iste no enat aptiby an
chaliby pp molestado eas / 3o quia
qntas do augmtet in toto pede ma
gno adt no enat qn do intesus yo
fixus in anchis z vtebro pmaneat
dmp adhuc me i clinat vo cu ante
zcesso em zdiceti . s . qn do no vasit
m vtebro nios tn negue dol esse sci
aticu eo quia do sciatiq zcedat
qnz adpede ad tibia z adtmis licet
ut plm i sciatico z dole nocium app
eat in pyxide Et sentit ht oia pn
ceps xiija zn tt 2o z cao 3o vbi
mqt Et ma qd scia ce plm est m
inctiua z pcedit pcea in imo lato
Et infra parz Et qnz aut ut non
sit in inctiua si in imo lato Ez n
ims latq ex inctiuq expadit per
coxam usqz pedis qr zt esse sciati
cam absqz dole sine qd declatud
erat / qn a sit huius egritis ma . sil vpaz
acius noiare vel diffile e bn de
mnati posse ex eo qe no vr ma
esse sanguea colica flica at mtica
sim te licet em rubedo calitas i pte
tactu pcepta . puato mordica foz
inflaco plsacio z acuta sitia usz
maz arguat calidam sanguea aut
colicam a vtqz . pluditus tn z dul
ces tesio magna z fritas alij in
pte ssm tactu pcepta z imai a
calis z noce afridis z sitia sig
ists no mig arguat maz esse frias
qn pdcta signa arguat maz esse ca
lidam . qr zcedi esse oid vr ma
hus egritis esse pmixta Hoc a ex
plims de dua pte / Et po qd qzqnqz

iuvat acuitas alis non afris / 2o vehementia doloris et pseuerantia eius in tensione eius / 3o permanentia eius tensionis fortis / 4o permixtione signorum malis in quibus omnibus arguetur quod signa supra tacta sunt / 5o hoc arguitur per theoricam eo quia radicalis dico humiditas viri est admodum colica ut relatum est in tertio non commixtione sanguinis et flegmate cora in suo regimine ut plurimum utitur regie in flatiis et hineratio quia naturalis complexio inclinat ipsa ad hec igitur meis et recipiti malis ipse distinctus et ipse quia flegmata solent uti decretis fi resolutione quia xx xxi 3 1. tertio pallatio inquit Malis a primitas tensio vehemens et paucitas iuvamenti tam curatoribus talis et fortis diversitas horum in quibus iuvat. iuvat enim aliquando medicina una horam et non alia cum ea quod illi iam est. Et plurimum quod accidit hoc accidens huius aceris corporibus eadem omnis autem colice ne quod venit igitur in flatu et inueritate quam tinc flatus et humorum eadem et cetibus et motibus fit replone quod commiscetur duo hu et expelli quod pro grossitie spacia quod submergit subtile sanguineum et cole vicinus admictas quod pro hoc facile apparet malem cum humiditas dispositionis esse colicam et flegma sed quis supius tacta diligenter consideret licet ergo in cura pfate dispositionis mitem subtilitatem et canonice processu sit tum tamen sua ut tibi amico complaceam non quia intelligam me sufficere posse ad sic addere hec quod usque modo fuerint applicata tanto ingenio et acutissimo hec pauca demo modo in posterum ita considerabam igitur acto supra animali omne amittit tincture membrorum animi et calida et mixtione earum quod aqua crinali tectura utrumque cum sedimine mitem diffuso et spisso parasitis viri in corpore floda sit vena basilica dextre partis aut ramus eius saluatella nominatur inter anularem et auricularem digitos eiusdem partis positus et extrahantur sanguinis 3 iiii vel v. secundum indicium illustris doctoris magistri petri pauli veronensis. Effecta flobotomia intendatur ad digestionem in hiis que mag mixtam excipiant colera et flate. Audacior tamen essem ad alterandum cum calidis a dimino et frigidis a subdiminuo. Precisione tamen non enata abeis et subtiliatione pauca postea cuius digestionem summo laudo moratum pro dato eo quod sucus rosarum maius actiones in quibus

durat colam potentem enatam Epygne a intra digestionis clisteria sicut eleganter fiunt est ad diminuendum malis antes valde utile est et sp tamen fuerint 3a remotis respectibus mag mixta terra da et acuta et grossa fina ut sunt burdea yera lunet yera coloquintidos quod rasingi debent cum oleo violarum vel denenuffari vel de floribus cucurbite Ampissido instaret placet in mitem ut dimisiones enim primota loca non sunt sufficiunt per curatione membrorum que primum sunt pacientibus locorum quod uti soleo in casu hoc ventosacione in natibus facta tamen sicut ut videbitur. hec enim optima est in alleviando cruciatus et ischiaticas. Et item soleo in sitibus dispositionibus uti vesicatione facta cum flamula recenti et in inferioribus partibus applicata / et loco eius optimum est apium ranunculum vel silvestre hec enim membra vulta sui malis grossas et aquosas ruit et attrahunt adversicas vel ampullas abeis in predicta paciente fratis qui accupe solempnis solet alleviari dolor. Et quamvis hec fiat sine peritia non soleo esse in memoria quod applicem ombra istud Recipe olei veteris quod mitigabitur 3 magis et antiquius iiio de inge sa lb. v. sepe descisse lb. v. butiri recentis lb. j. gnorum sisami et feniculi ana lb. j. florum camomille melliloti ana 3 ii florum nenuffari et violarum seminis malue et altee ana 3 j. hec omnia bulliat usque ad consupcionem 3o partis et cum hiis fiat embroca cum spongia ab alto cum spissa per tempus longum et tocies renouet quocies dolor prodicerit / molestabit. Et si valles hoc embroca sedatum dolorem magis efficere addatur eidem pul corticis spinis 3 j. Et si item in pecia decoctione in fudantur pannum linei et tepidi tum apponatur omnibus dolentibus partibus magis iuvamentum recipies certis / Et si autem opus fuit ad linimenta transire tunc fiat per hoc quod uti soleo / Recipe olei violarum denenuffari ana 3 j. olei rosarum 3 ii et 3 j. vitellos ovorum num ij et iiii. pulueris opii 3 j. omnia simul diligenter misceantur et fiat ex eis linimentum tempore malis vel maiorum instantiae doloris et uti per in aptum hoc Recipe fo pl mollorum et recentium arborum sepe lb. j. farine ordei 3 iiii florum nenuffari 3 j. pul rosarum 3 iii coquatur folia primo et cum farina predicta et linimento sufficienti fiat aptum et credo quod hoc non decipiet quin dolorem auferat.

dur saltem alleuiat Reliq q pter
hec pauca sbtiliori in genio pquirenda
relinq pet paulo nominato etc

Tanta vrinarum tictura ypodco iuuene ve
ronesi z exacbacoe de z° in zm ffil
3° agnoc colica etus tpus ani z z
sistea aerea hitudo macra sicc i va
lescens z sitia cogit me opinari
virs ybi affligi fe 3tia ppornali
de cola cia qd Et si plura dici pnt
iusso tn regime eius ad alcandi tn
in fradatiby z huectatiby discrete
apximatis vn in ho aplicari Et pn
est dignum hoc Rx syr acetosi vel al
syr de endia oxizache an z s
aq ticorce absii an z i s Aliud
site huic ymo fortius illo est hoc
Rx aq absii z i s aq endie z
ii vini de ribes l' crispini da z
ii misce z exhibeat ut Et 2m istm
admistrad est 3ficio hec Rx troc
deviol troc d'berb troc diarodon
an z s zuc al z iii cu aq ace
tose fiat 3fectio 3solida de q sep
an cibu accipia ab z s usq ad
z vi Et si iteru deipa pg cibu acci
piat sb duplu podere z vtile est
Et 3m ppale instm e initio hec de
q recipe det pt cu instancia ex
acbacois febril z cu imoderata
siti angustia z vigilia degluciedo
exea tocleat s usq ad i Rx 3fiue
rosi viol z bugl an z ii spodij
sbtilissie tri sem endiue secur
acetose lact ptul an z i frag
mtorum iacinti zaphiri z smaragdi
an z s zuc cadi z ii ff elect ai
vino citoniorum at suco eorum Et 4m pu
pile est lim tu hoc qd renib at
epi applicatu solepnit altat Rx
aq rosi suci lact an tb s suci
end z iii spodij troc diarodo an
z ii et ff iii aceti z z i sandali
ligal an z s misce tom z 3ttiteri
in mortario z cu pano applicetur
Et 5m pu le e lim tu hoc exquo pot
ppma t' mdre nali limi Rx oti ci
tomorum z rosi an z s oti viol z ii
rasure corticis suprorum cucur. recentis
z iii buliat dui sil lento igne
usq ad bona in corpacom z ff exeo
lim tu vt don est etc Jhs xpus

Pro deromog

Rx mete mastic coral rubor spo
dij an z i s rosarum sinach gnoorum mi
an z ii ypoqstis se plant aracie
an z i zuc 2e decoc z v fiat
3fectio cu aq 3solide minoris i rotul
magnis De hac 3fectioe pr hom vna
an cena aut ff vnu frustu qti
aloe z sitit an prandiu de q aut
aut in aurora qtis pdcta Rx o
dento o rosi o de mastice an z i
rosi spodij corial pp an z iii i mu
mie sanis dra boli ar an z ii cere
al z s caphe z v ff vngtm
par viscosum de q° pr in sero quado
vadit ad lem in vngat tota ppma
appatul usq ad fine eius Rx pul
gladin ptius mediam castaneaur
scoie fri pp an z i cu suco plant
fiat pille xxi z vij de qbg semp
aut duas phom an prandiu absti
neat aboibus cibis agritis ut cepe
aleo poris feniclo pet° aniso z apio
Et euitet vsum mite qtis arotu z
cu pisium Et dittat vina alba oia
z bibat vim nigrum l' rubeu pr lipha
tum cu 3a l' 4a pte exticacois ca
libis 2m pom vinorum Et caueat
qm pt adueniendo sup ppma etc

Pro oculis obscuratio

Rx aloes ppati z ii s pillarum luc
z i sal indi gr v cu suco fen ff
pille xxi z vi d'qbg aut i om
fine vi dierum pp duas pg cenam
Rx spec diambre z diamusti an
z i fen sem rape an z i s zuc
al tb s fiat 3fectio cu aq fen i ro
tul magnis de qua pr an cibu et
pg cme te aut frustes vnu ad qtite
alee Rx marr z i eufragie z
ii fiat pul de quo aut pr qm co
tinet cortex nuc magne cu modico
vini albi an cibu hoo qm accepit
3fect ssita prona ma tuc aut
de hoc pulue palia ma pr ante
cibu ut dctm est Rx foli ligal gr
padisi an z i marr z ii ff om pse pt
nus sbtilissi dm misceat d'q° plue
oi sero du vadt ad lem ptom mesem
febarij se prona antiorum pts capitis
pegat it capillos z qn p° 2m pul t
cu pectie dpot pm dbstineat amitto vsu
pisium z lacticinorum ciborum pastilu z
avino grosso z turbido etc Ge c

Consideranti diligenter apparet quod egritudines quibus molestatur dominus Andreas Tervisij miles valde ⁊ moleste sunt sive ipsas plures egritudines complicatas in vicem concessim sive unam dicam esse egritudinem que associat sibi aliam ab ea dependentem michi enim defectus in theoria medicine. namque in opere apparebit quod istarum duarum vitarum teneat quod enim dispositionem de quibus paulo post dicetur propter vehementiam lesionis earum per se advocat alteram ita ut remota una non tamen apta est remotioni altera tamen non simul dependeat ab ea | Est autem prima huius viri dispositio mala complexio frigida interior eius que fuit apostema causa producta scilicet a vehementi tristicia anime que consecuta est morte filie eius | Sive igitur propter vehementem resolutionem spirituum sibi cerebri ⁊ membrorum laudabilium meo que fuerunt consecuta omnia | dicit propter vehementissimum motum in spiritibus ⁊ humoribus cerebri agitata fuit in capite eius in flammatione in membris ⁊ actionibus in eis que virtutes expulsiva cerebri irritaverunt ad materiam expellendam unde ex hoc fundamento deducitur patet certum eius egrotum mala complexione frigida primitiva denominanda et eo quod consecuta est actionem ⁊ resolutionem spirituum ⁊ membrorum laudabilium ut ita deducta est | Et quia in humoribus ⁊ spiritibus tamen in substantia cerebri quam in panniculis ⁊ venis ⁊ arterijs eius in vertice remansit motus in flammationis non est mirabile si item inveniret alia species male complexionis calida denominanda dicitur quod videretur innovare innata cerebri complexio quam aggravatione credo fuisse calidam ut maltam egritudine in ipso prime curata ita videtur in veri / ad primam autem egritudinem in vetenda plane motiva persuaderi videtur | Primum quod est subitum apostema causa que fuit passio in anima valde fortis que perduxit virtutes humorum ad panificationem innati caloris | Secundum motivum est vehemens perseverantia in vigilijs que enim finaliter in frigidant | Tertium est gravitas capitis ipsius | Quartum est substantia mei que descendit quod omnino oportet esse subtile arto supposito a velocitate descensus eius | Quintum est quod cathar ⁊ circumadiacentibus partibus tangenti non reputatur tamen caliditate ymo tamen perceptibilis frigiditate non liquidis | Et vero magis illas fluxiones ⁊ fluxibiles caliditate participare plane arteria concludunt | Et primum quod est quod vir iste consuevit cum hiis incomparabilibus agere capite discoperto propter retentionem consuete honestatis occasu filie sue oportuit ipsum capite cohoperto conversari ⁊ maxime cum magis caputeorum vana gloria | secundum quod sit hodie mos et scilicet in ytalia | Secundo vero deducitur hoc ex velocitate membrorum ⁊ resolutionis earum tamen enim descendunt membra per venas posteriores laterales colli ⁊ arterias eius per musculos cordas ⁊ inmoderato acerrimo perdigenitus cito in pervenit operationes constem quod acuit ponderis membrorum in penetrando ⁊ in permedio Cum enim materia frigida ⁊ grossa possit tamen cito dolorem ingentem efficere | Tertium motivum est velox remotio doloris ⁊ absentia postquam evenit Neque enim materia frigida vel grossa quantumcumque multa tam cito descendere potest licet post eius descensum ita cito absolveretur ambito ⁊ cessaret dolor | Et vero item non leniter deducunt acuitate mei hec motiva penultima scilicet quia ita materia que descendit excoriavit linguam eius ⁊ fecit scissuram labiorum grande ⁊ excitavit guttur ⁊ partes oris que omnia a membrorum acuitate ⁊ caliditate provenire concedo ⁊ apud eos qui adeo vitas gustaverunt philosophiam ⁊ medicinam | Apparebit autem item horum vitas ex omni scientia rationis quae scribam infra cum quibus non dubito ipsum sanari sine magna anxietate | Hec de dispositione prima huius viri | Secunda vero dispositio huius viri ⁊ circa stomachum confusa iuncta opinionem patientis est frigiditas inmoderata stomachi quod iam me concedo est vero stomachus eius egrotat mala complexione cum ⁊ scilicet positive proveniente materia calida ⁊ acuta quod concludunt motiva plura | Primum quia dato quod distemperantie egritudinales inveniuntur aquis alijs partibus hoc tamen non ita est verum propter actionem contrariam egritudinis Scribit enim quod cum vir iste deglutit ad actum frigidum sive aqua sit sive vinum vehementissime leditur ⁊ videtur ei propter hoc concludere lapsum frigidum oris stomachi sed in veritate in stomacho eius in vere lapsus calidus qui intenditur per assumptionem ut frigidorum sibi contrariarum sive contingat hoc quia mala complexio calida ⁊ sicca in ore stomachi vigorat in stomacho per antiparistasis sive accidat hoc quia in ore stomachi invenitur materia subtilis ⁊ acuta que vehementius perfunditur a frigiditate quam refugit | sive item contingit id quia materia acuta in ore stomachi ponens ibi fecit excoriationem quidam | Cuius nobilitatem angit res frigide propter quia omne frigidum corporis

Nocet volabus 7 oi stom zti9. 2º
affi sermoe illo / volabus frm morda
ces / hanc q̄ zetoiacom i esse ori
stoi psuadet acnu̇a meo mveta q̄
ī psuadet laps7 7 cum vilez eius
/ pm est sitis / 2m ē aavido oris / 3m
putrio in ore stoi pcepta / 4m zetoia
tio lingue / 5m scissura labioz 7 plā
alia motia ad hanc vitate ondeda
aducem msi logiue timere Exqbus
oibus pzcoim seq̄ qz pole est tenē
vnā fuisse egrne in viro isto .s. ma
la zonem calaz in cerº eius ī vetaz
aqº mª descesu huit ad stom et
ad alias ptes 7 sic egtudo stoi fu
isset pcolligā eius ad cat / Ex 2º
qz egtudo huius viri est zplicata ex
egrne cer 7 stoi q̄m qz em in pñº stō
fuit egdo pcolligā ad cat tn nc
fca est in stō fixa nō remouibl' oio
remotione egne cer / Ex 3º qz hec
egdo est pcolligā 7 essen vtriusqz
mēbroz sil' p zº 7 si qz egdo stoi
fuit pcolligā ad cerm 7 stoq nō minq
ledē poz cerm qz ledi abeo go cas
egtudo cer depedebit ab egrne stoi
Vtrm q̄ hee due egrnes in hijs duo
bus mebris inveniant 7 nō in alijs
credend' est qz nō / Raro em stoi eg
tudies psenerat aliqº tpe qn ledat
epar 7 egº leso epe l' lesum epar
noq stō ut pt colligi 2º tegr 7 3º
can 17ª 7 16ª fen 7 in zra Ex
qbus seq̄ vtiate in Cura haz dis
positionu huius viri nciam esse att
endē ad cat 7 stom ut mur sequi
Nam aut discrend' est p administrac
oms zpte vi w nō nālem huic
viro zcents / zm q̄ mēlm Cuitet
itaqz vir iste masioz in loco 7 ca
mera nche7 calit7 ymo aer in
ea sit ad calite mediocr declinas
7 ad lene sicaitem ymo fere nō ssi
blem / Neqz nimis intese calefaciat
in folas capitis 7 teneat cat me
diocr zrectu / 2º pu̇ q̄tu mag
pt tristitia ab aia sua zcludat pp
qz em nō oz occupat aiaz ex pass
ioem rei amisse cuius recupaco est
ī pol' Est em adde stimlm stimlo
qz est in crere vnu officij pditi
Itaqz meoriaz sua volutate 7 aiaz
oio zformet volutati altissi iudico

Em dei abissus multa fortassi ei vir
iste tristicia maiore valde recepisset q̄
longa vita filie sue q̄ ab huius pi
cul' fore in fumis nō erat tuta 7 ma
xime in hoc tpe nre infelicis etatis
sbiecte tribulaconibz ī sidiaz odij
belli semientis 7 alioz discriminiz
Cquo itaqz aio tollerand' est qz adeo
7 punis 7 sim euest / atr em pictm
sue vite grade valde pparat sibi vir
iste zforti paiē aie tres em zcia
ut 7 mutat corpus ab ea q̄ est sim
nūqz zsisten 2º tegr / Et 7 3º in
ciboz assupc zpte qz mesiaz heat
vt ter at q̄ter paulatie cibet ī die
nāli magis qz sel' q̄ bis Stoq em
pp sui deblite nō multaz tollaret
cibi assupcoz Nā prsus pagē cu de
bilite vtens est securius pª ei caº
de cibac febricitatu pp qz 7 nō mt
tum tpus int vnā cibacoz 7 alia ī
terueiat ne nocumtm inferat zcm
amcone nimia oz em vt neqz vna
die venas ī anni pnitas pp qd
detior est fertilitas in tpe sterili
tatis qz sterilis in tpe fertilitatis ea
pm caº de regie pcibu / 4º pu̇
vir iste summope occupai dz ī dor
endo plixa / pmo ut esset motq aie
atrsticiā ita ut qescat corpus 7 istra
2º ut incipiat fluxus qz sopng
retiet oms euōnes fortes pter
za que psudore zª pi caº d' hijs
que puenit a sopno Sz multi su
doris esset ei zens dimitendo maz
lapsum go cus pp qd vtilim reme
m demet sibi / Et zsulo qz ī oim
cibario suo ponz emtsionis seim
ppius al' scutella .i. l' q. adimis
Ets Cera huius in statibz vigilijs p
hom pq accepta cena aut har
mixtiaz tep. Rx ~~cnlls~~ emtsioem
seim pp al. fete cu aq̄ viol' ℥ .s. m
sy nenufarmi ℥ .i. aut loco sy
dei ponat ℥ .1ſ. sy de pp al et
erit magis sopmfers domesticu
tn lz mīg zticim 7 pm ē ma
gis zticim 7 mīg sopmfers Et
si desidaz sopnu ī ducē absqz re
pocabli cu terat zdesesu ~~sopnu~~
~~inducē~~ cu sit ei abhoiabl' zde
scensu eius ut sepsit. tuc salubre
reme ē ut hora pscripta d'glutiat

z j. ꝑ. alias diaspinis de sipe Nico
lai in anno eit ei iuvamentū patē
llens / Itē nō dormiat longo pre
dictis abstineat a motu corpis
l' exercicio fere omni si tamen motor fit
in core quando agitat pp aere ex
circa tanto maior fit in core agitat
pp motu toraq cortis z pau eiq qui
loco exercitii salubre nimis erit ei
in mane an prandium adhibere fricaciones
acrembus usq ad pedes / 2o ab inguinibus
usq ad pedes / 3o a spatulis usq ad
nates extendendo in fine usq mē
bra parū rubeant z caleant z e co
silium bonum i allemando cat distra
hendo mas / Ex nō pn̄ negligē cibo
rum agendum est ita ut cibaria eiq
leuia sint ta ex parte q̄litatis ut i 2o
cao dictum est q ex parte q̄ntis quia
digest valde facilia sint z bonū chy
mi gñatiua z q̄ie te hñda adde dos
lapsus ut in scriptis excerit appere
pt / fiant eidē insula iaq decoct
z emulsionis sem po ptul 2o sem
in sim flor 3o sem lact / 4o et
ultio semi spinis al / pn̄ enī z duo
ultiā suffi. sūt ad sanādū ipm Et
fiant hec insula cū brodio pullorū
z caponū medio pigui Et meliq
esset ei ut pn̄ dies nō accipet
insectm nisi sem cū ptpa pdictum
cū emulsionibq pdcis / Aut mica
panis macerata in illis emulsioni
bus / Aut cū vitello oui eo
dem preparato Et magnum secretū in
venies si faciat jussctm sibi cū
pdcis emulsionibq z ptpa pdicta
z ptuē de amilo / diligent coctis
Et si bn̄ vres hec oia fiant la
psu te mēi eius z accidentibus
deglutire z vitellū oui i aq nem
foris l' spinis al longo tē in fusum
z q tūc cū pdcis emulsionibq erit
sibi utilis / Et sit jusctm de faria
ordei cū seue spinis / adhuc z et
farcta fca in brodio decoct lact. et
simachiaris sūt ei laudabilia Et aqua
carnis accepta ex ptibus fasianorum
z pdicti ultiāte xtis z violent
expressi / Adhuc z z vitellus oui
cū mica panis macerata ut dictum
est z cocta i aq lact. cyfungz.
usual' lau [illegible] erit Non multum

cump me extendo in cibis quam spero
q cū hijs dictis facile sanatur acci
piat de potu nō eius dd nūc q po
tus eius sit aq cocta cū zuc° multo
absq ordeo cū aliquibus gñis spinis z in
hūc modū Rx aq veri fontis lb. x. zuc.
z decoct lb. ij. quorū pp. z. j. bulliat
pmis i sil' aq z ponē usq ad sup
tom ze pts dem supaddā zuc°
z itm sit ebulliat in vase lapideo cū
cocleari diligent despumando usq ta
dat 2a ps tbus remanetibq psq hoc
aut pmitat in frigi z colet totū
p pannū duplicatū spissū z bibat
hūc potū sim° i cibacōe z p° ipaz
Et si desideret ad exercitium magis
tūc accipe huiq potus ptes. v.
syr l' julep vio' misce pte. vij.
z bibat sil' Si aut pp consuetudinē
at pp etatem nō pt ow dicte vin
at quia expediū potus assūpe de
bilitate vtutis in curet tūc eligat
vinū colore albū sbā diafanū /
odore suaue sapore vo dlce nōlt
ut sūt vina de pholeto z de mon
tello / z misceat pdcta vina cū alta
mediate spti potus z solicitabi
eius vina hēt d'iginē vi ne nō na
lium sufficiant

Iam nō d'ire ex pte i strorū mēliuz
ptrisure neccm est / xij itaq ponā
in sbā mēlia quorū vij. capiti ap
ponā seu applicabo z v. ipi sto /
Itaq si constat vtus huiq viri pn̄m
nōmis eius z stomachus mag opomis
esset ut fiet flōmia vene cephalice
psq educānt san z. m. Aut parū
plus tollerabile vtute Etm̄ reme
est ut pq fcam flōmiam de cq applice
nō dōe oē timor ex pte etatis si
tollat eam vtus Et si nō tollarz
eam vtus adhuc pq flōmia pcedā
cū applicacōe horum clisterorum / Et itm
si nō fiet flō oi die phom vna
pq octum solio applicet sibi vnum
clisterē hoc fom Rx decoct malue
blete mercurial' z viol' lb. j. z ff
hec decoc° ta dui q aq dividis fiat
yere gal. z. ꝑ. yere ruphini z ij.
cassie ff. zuc' rū. an z. m. oli viol'
z. m. buti z. ꝑ sal gē. z. m. ꝑ.
misce z tom accipiat in vna vi
ce saltē tribus diebus Et pq illos.

tres dies suffiriat ei omni vice solum me
dietate predicte quantitatis. Tertium remedium est
ut supra anteriori parte eius omni sero et
capillos eius de hoc pulvere aspergat ad
quantitatem iii granorum ordei & cum pectine de
pondo per pulverem ante post iiii. Quartum
particulare remedium est ut teneat semper hunc
pulverem ligatum in sindone de grana re
torta in manu sua et odoret ipsum. Quintum
speciale remedium est ut per spacium unius
hore vel inde circa per duas horas ante cibum
faciat hoc gargarisma ℞ aq maioranne aq
yreos aq arcetite ana ʒ j yere ru
ffini ʒ ij zuc al. ʒ ß calefiat omnia
simul usque ad dissolutionem deinde cocleare imple
atur os et diu teneat in ore postea
fiat gargarisma. Sextum remedium particulare est
hoc ℞ olei de croco de camo. ana ʒ j
ß olei de mirto de mastice ana ʒ ij gal
lie cuperssi rose spodii granorum iuniperi ana
ʒ ß coriandri preparati sticados ptiluti ʒ ij
farine volatilis moledini quod sufficit ad fa
ciendum linimentum bene viscosum de hoc igitur
calido actu extenso super pano extendat
super spatulas et super partibus omnibus per
quos dolor extendit. Septimum et ultimum
medicamentum est hoc ℞ linimenti immediate scripti
ʒ ij olei de mirto de croco ana ʒ ß
musci ambre ana gr ij pulveris arcetite
vel ciclaminis ʒ j ß tanti simul in morta
rio subtilissime deinde cum hoc unguento
omnes partes capitis omni sero inungat
excepta parte commissure anterioris super
quam pulveris sternutatorium apponebat. Quo
modo vero providendi dispositionibus stomaci sui con
sistit in hiis quinque remediis. Primum
est hec potio ℞ sirupi iuiubini ʒ j
aq farfarelle ʒ ij aq mite ʒ j
misce. Et si abhorreret sirupum tunc ℞
aq farfare et mite ana ʒ j ß vini
citoniorum ʒ j misce et det ei in po
tu actu tepidum per j horam ante diem et
proderit ei solepniter contra ipsum sal
tem per viii vel x dies. Secundum speciale
remedium est hoc ℞ conserve viole ʒ
ij conserve buglosse ʒ j ß trocisci stelle
ʒ ß trocisci de viol ʒ j ß vini grana
torum muzorum et dulcium ana ʒ j zuc
al ʒ ij fiat electuarium de quo prohibitum sit
cum dimidia ante prandium et cena et
in mente post prandium et cena incipiat
de glutire quantitatis unius nucis mediocris
Tertium speciale remedium est hoc ℞ aq lact

Et pulveris ana ʒ j dragaganti gummi arabici ana
ʒ ij pipe sebestem ʒ j ß zuc al. ʒ
j penidiarum ʒ ij in corpore omnia simul
vel triata contritione et fiat looch de quo
quantum semper in ore suo teneat quantitatem unius grani
fabe ita quod dilatat descendere paula
tim ad interiora. Quartum vero est hoc ℞
olei de nenufaris et citoniorum ana ʒ ß
olei de mirta vel de origano ʒ j galie
muscate ʒ j ß violarum florum nenufaris
sandali citrini ana ʒ ß rose spodii mite
mastices corallorum rubeorum folii ana ʒ iii
cere al. quod sufficit fiat unguentum molle de
quo semel in die naturali actu calido liniatur
stomacus ab ore eius usque ad umbilicum et
supponat ei pannus duplicatus et su
stringatur pulvere galie muscate. Quintum et ultimum in
stomacum est hoc ℞ manne electe ʒ j
aq lactis caprini ʒ v dissolvatur
manna in aq lactis calefacta deinde
coletur et bibatur totum calidum hoc enim
erit utile valde multum post assumptionem predicti
digesti per viii vel x dies acceptum ubi
apparet signa digestionis et naturalis evacuationis
materiarum morbum licet ego credam quod non
erit opus evacuare materias alias preter evacuatio
nes quas pervisitavi superius descripta propter
eam per se elatiue attrahendo et diuertendo
materias poterit convenienter evacuare a capite
et stomacho mundificando. Si tamen post hec omnia
tardaret adventus sanitatis in scribatur
de statu suo et providebitur sibi etiam de
remediis fortioribus si erit opus ad
laudem dei omnipotentis. ~~Amen~~

1440 die 29 mensis Novembris

Iste iuvenis firmanus pregine
restauratus motus brachii sui in
diget remediis lenitivis et resolutivis
duriciei que remansit in musculis et cor
dis eorum correctis que tamen remedia oportet
levibus caliditatibus commixta ne substantia membro
rum nimium fiat laxa et in constans propter
quod vel in quantum per viii dies continuos omni
die bis totum brachium usque ad un
gues inungat cum hoc linimento ℞ olei
de sisamo vel amigdalarum dulcium ana ʒ iii ij
castoris moll et bene pinguis ʒ j cum
quassentur simul in mortario et de hoc me
dicamento calido totum inungat brachium ante
prandium et ante cenam ad minus per horam et
claudet magno frustro lane succide
bene pectinate et liget cum una stricta
non multum stricta sed tamen bene adherente

Rm vo remediu est ut p9 q̄ ɔtiauit
pdcas vncōz prom· dies tūc lauet
mebz cu lixiuio cado z ci mac z
om sero ho pdca fometet cu sacu
lis pleis semie lini calefco i calda
riola absq3 a° liqre sup carbonibq
ignitis absq3 flāma z p9 q̄ senfint
calite adpfudite mebri bn pene
trasse tuc tom mebz iungat cu
infrascripto vngto medio cado diu z
leuit ɔfricādo ipm Cuiq descpcio R
feris oli yrini et de croco an ℥ 1 ß·
oli de sisamo ℥· ij· oli deben ℥· j·
cere al· ℥ x· bdelij mollis z sub
albidum ℥ 1 ß pul· lubicoz tre co
bustoz ℥· ß pul· folioz abrotani ℥·
j dissoluat bdeliu cu modico aceti
dem colet z incorpet cu oleis et
cera z in fine ppe infrācom iponat
spes z fiat vngtm molle p9 cuiq
applicacom liget ut dctu est / Ad
vetente d'~~me~~te· medicte nris Mar
ij ɔret ei applica° balnei sci Bar
tholoīi de padua z ppe i fusio in
bn pacientis in luto illq balnei q̄
est medio calefcm mollificatm i
solutm z aplanatu cuncuq ɔce
restaurari po1 Coltio abstineat
acribus utde salsi alegumibq aquosibq
sabicis apastilibq acarnibq antiqs
a vino grosso z aquolz utde fusco
z inte sb'alitatis z penetraces zc

1480 die 9a mes Decebris

Respectabilis z gnosus vir dns
bartholomeus dfamosa pge
nie dnoz d scto senerino
pgenie suo ints indiget i stris pre
fnatibq ipm abapaine lapsu z sim
teenpatibz ai disspom aoz ut supe
nuc / Et po q2 vir iste intu no'lr
ɔtemaq est acrsolone febli licet
nal' disspo i clinet ipm ad ea tn oz
ipm pinde sibi ne peloct z intm
altenu abaere fro licet cm nal'
disspo z acc1 videant ipi isistetes
face adcas calefacien6 tn vtde
intm ppatq est ad facili alcai ab
applicae cgcuq qlits ɔcadentis z
hoc pp rauitate testure nal' z acc1
q fuit adhoc / Itaq tom eius corq
vestibq bn calis bn tneat ta in
itere q̄ p9 getem abes bn cat di
liget copiat z cura eiq dupliatis

Caligs z residuu corpis cu pellibq
bn muniat Et caueat sibi tusslata
ri a mane usq3 ad 16· hom ita qd
ucer eiq si est pole i apeat a 16 ho
z finiret usq ad 23 hom Et ut
reliq qsn pt magis anoctno aere
sibi caueat 2o uo pu q2 huic vi
ro gnoso i masit oppito i epe suo ad
quā itm est patus pp debilis q re
masit in eo ɔdeo vi m q̄ plurimis istrus
abeo vtedum e Canoz pin e q̄ p
totu pntem mesem an pndiu z an
cena comedat vm l' x· nucleos phi
sticoz 2m uo est q̄ an comedat tra
rotas bn coctas an cibu cu aceto
z oleo ɔent' ɔditas 3m uo est
q̄ i vti pt cappibq bn coctis z i
aqs fram in fusis· p9 ea ɔdutis cu oto
z aceto medioc acetositis seu a
cautis 4m vo est qd i in cib' vtatu
capis ɔdutis 2m ɔentem vsu z no
vltde dtaibq 4m pn le est q̄ salte
omi 3a die pars an cena acc ij l'
iii· pittas de istis R spes diala
ce ℥ j· spes diacurcume ℥ ß cu
sij ɔto· ace· formet pille· x· 2m
pn le acois q̄ i masit in hoc dno e
caltitas i mu ɔuncta opptoi in eis fra
amebus mucilagiosis z qsi pmatis
cu acta pte cole vitellie pp q̄ ca
lescut renes abea z ama ebuliete
ibid pp diuturnitate tpis bn dato
q̄ huic i mu dispoi ɔueme possit
eia quaq i mea i mete ɔsepta z
ppe comestio phisticoz pdcoz tn
pnopalissim e ut vtat huiq duobq
remedijs apietibq oppiloes i mu z
mdificabq eos acrubus z mucosi
suptibq z apeculordibq arenis z
lapillis i renibq i vetis 4m pm est
hoc R gnoz phisticoz ℥· ij ɔuc
tabzet ℥· iij· amili de ordeo ℥· j·
ɔfundat phistici pdiem nalez i aq
cata nenufs dm coquat ɔuctn cu
aq vioz z finali sup addat ami
lum cu phisticis vltrate ɔtes z fs
ɔfect in frustas longs forme pine
ate 4m instrm ad disspom i mu3
est hoc limitu R oli denenufs
vioz z nardini an ℥· j· et ℥ j·
cere al· ℥ iij· amili ℥ ij sant ru
rosi spodij floz cupat z mellit
an ℥· ij coquat cera cu oleis z fs·

ungtm qd buliat i ℥ ij succi folior
violar recentium usque ad superto spinus de
hoc igitur unguento ter in die nati tepefacto
renum partes inungatur cum levi fricatione
et superponatur pannus siccus lenis calefactus
Primus actus particularis qui remansit in hoc viro est
tensio et duricies in media parte stomachi
sui, magis tamen versus partem superiorem
quam inferiorem et huic quod accidit subve-
niunt omnia prescripta remedia Et gra-
tia cuius fit hoc unguentum modicum visco-
situm quod extendatur super panno sic sol-
teal et a bore stomachi usque ad umbilicum
ibi iste permaneat cum descriptis Recipe
olei amigdalarum amarum olei nardini ana
℥ i mete absinthii capitis spodii gallie ana
ʒ i bdellii mollis et stiracis albi ʒ vi ma-
stic ʒ i galie mu ʒ unguenti ptis in
tere albe ʒ i resine aloe ʒ ß co-
quatur resina in modico aceti deinde in
corpore cum aliis et fiat unguentum satis
glutinosum et applicetur ut dictum est Ultimus
vero actus qui remansit in hoc generoso
viro est motus palpitationis cordis et satis
violentus qui pervenit primum a mala
complexione cata que remansit ibi et post adeo
habitudine que secuta est longinque febris
Et huic quod nunc vir in ponderis esse
tum in sero tepida quorum primum est hoc Recipe
ben al et rubei rosarum doronici ana ʒ ß
violarum florum nenufaris rosarum buglosse et flo-
rum borraginis ana ʒ ij ossis de
corde cervi rasuri smaragdi zaphiri
ana ʒ ß margaritarum ʒ ij margarita ʒ i
ambre musci ana gr ij fiat sacculus
quadrangularis in sindone retorta qui
ponatur super mamilla sinistra et est sacculus
quem modo habet Secundum remedium particulare est
ut iste vir in cibis eius utatur confectis
de citro quam modo habet secundum consue-
tudinem suam Tertium remedium est hoc
Recipe rosarum de violis specierum diarodon abbatis
cum tripharum ana ʒ ß specierum diamar-
gariton dia ambre et diamoscati
dulcis ana ʒ iij succi de corticibus cit-
rinalis violarum ana lb ß fiat electuarium de
quo si non commovebitur palpitatio cordis
accipiat vir iste cocleare unum in quod
hoc syrupizandi deglutiendo ipsum et
medium cocleare accipiat per ij horas ante
cenam et post undecimam post cenam Et ultimo
abstineat hic vir ab omnibus in frixori
post et post quod a rebus oppilativis velocis

et rosarum et viscosarum qualia sunt pastillia que
legumina recens panis azimus at non bene
coctus Caseus antiquus Caro macra
dura et antiqua piscium usus Et aliud
omnium partes euitet inuosas particulares
et ligamentales Et ea que sunt sic caro
capitis cordis et renum Item Euitet simul
ope carnes salitas et pisces et oua
ouos et multa alia usum in cibis Euitet
et acria omnia sicut fructus et stipite no-
titia vero amarosa granata limones et
multum acetum usum Et sit effugiat usu
una acutarum ut est aleum cepe porrum
raphanum et sitia. Bibat potum cum
cum vini nisi vel rubei pontici vel stiptici
et cum altius vini stbam Huius stu-
batum et grossam et mualagiosa
Eligat itaque vinum album clarum aroma-
ticum sapone ad stoacham in climatu
quale et sibi sita in Marchia Ancho-
nita reperitur in magna copia Et hiis
diligenter obseruatis recuperabit sanitatem
perfectam quam sibi mia sui concedat omni-
potens conditor ad laudem perpetuam eius Amen

Illo die et mensis Decembris

Pro dolore inuicio ab apate et opilatione et ventriculi

Licet dicto huius domine aduocatus
sibi tempus amplius concessum ut di-
ligenter conducetur hec dicto ad unam
tamen egtu lex omni aliorum actum et egtum
effectiua et obseruatiam tamen sit quod melius
potui tamen vim in cura remedia qui nunc
sbam non enim in vacat tempus extendendi
calamum Primum itaque remedium est ut
hic vir multum in ungi fatiet partes stomachi et
et ylia usque ad anchas cum hac unctione
Recipe olei de camamomo de pice ana ʒ i
pul cimini et ameos ana ʒ ß mit gr
v conficient simul in mortario et cum co
cato fiat ut dictum est Secundum particulare re-
medium est hoc Recipe specierum electuarii diamar-
garitonis de speciebus Nicolai ʒ i ß specierum electuarii
de liquiritia de speciebus quam sibi apparat d. v.
tam ʒ ij nec 2e decoctionis lb ß cum
aqua betonice fiat confectio in rotulis de qua-
rum ʒ iii pondus i ß ana pondus et ante
cenam et post ipsam bibat uncias partem ti-
ati vini albi acuti et bene fuosi Tertium
uero in stomacho est hoc decoctio omni mane de glu-
ciat ʒ ß at salte bibat ipsum dissolu-
tum cum ʒ i aque rosmarini et dest
pro Recipe specierum electuarii cordialis de speciebus
arasi quod almis tamen decoctionibus cordis

ʒ. i. spec(ierum) elect(uarii) letitie magne desu-
pte ab .d. 7°. cum simul pa ʒ vi sy-
r(upi) infirmacionis ℥ ʒ 8. zuc(c)ar(i) al(bi) . ʒ . ii . co-
quat(ur) zucc(ar)um cum sy(rupo) z fiat elect(uarium) ///

Hoc apa sm dn° est tanc(um) cu(m)
notas declare p(er)sig(na) superflui
ess(et) cu(m) ia ma(n)ife(s)te oib(us) appeat
tale a apa oio p(er)ni(c)iosu(m) z malu(m) e(st)
p(ro)p(ter) m(u)lta / p(ri)mo q(ui)a ip(su)m est antiq(uu)m / 2°
quia ip(su)m e(st) in cor(por)e m(u)ltico / 3° q(ui)a d(omi)na
ista i(n) etate sua p(ro)p(ri)nq(u)a est p(er)i° de-
crepite etat(is) / 4° q(ui)a hoc apa satis
mag(nu)m ʒ z 2m magna p(ar)s fiat
/ 5° quia ip(su)m est in via vlcera(tionis) i(n)cepit
em(im) in eo app(ar)e(re) a(per)t(ur)a ruptura cu(m) q(uo)ta(m)
virulen(ti)a / vlc(er)a q(ui)d ip(s)o in ve(n)t(re) tal(i)s
acuta z dol(or) in terio v(a)lde p(ro)p(ter) q(uo)d i(n)cura
ip(s)ius p(ro)ced(itur) est cu(m) bla(n)di(mentis) q(uo)(n)i(am) est
p(ro)p(ter) ple / p(ri)mo q(uo)d tangedo ea q(ue) de(n)igre
(pr)aua(n)t z obs(er)uat diet . abstineat ig(itur)
a cibis cal(i)dis v(a)lde z a salsis z acut(is)
ut sut carnes pingues v(a)lde z atq(ue)
salse l(ve)l no(n) salse a raphano cep(is) z
aleo a sinapismo a fructib(us) a nucib(us)
a baco(n)tib(us) a pet° feri apio a caulib(us)
z a berruca p(ro)p(ter)e a vino nigro l(ve)l rubo
z a b omi v(a)lde acuto z fu(m)o sp(er) v(a)lde
ab aceto z a reb(us) v(a)lde acrib(us) salte(m)
in m(u)lto vsu . Caueat de cubitu sup
p(ar)te apata Caueat motu(m) sine p(ro)caciu
s(ed) cibo z effugiat ira(m) furore(m) iram z
(con)tristia Caueat am(p)lia replone(m) cibo-
r(um) . Et p(ro)curet ut vent(er) eius sit largus
z p(ro)p(ter)e cu(m) hijs q(ue) tanget in fine de
alijs aut(em) rebus p(re)ter ista faciat sic
placet ei / ¶ p(ro) Regie vero m(ag)ri utat(ur)
istis iiii(or) remedijs / p(ri)m(u)m est ut om(n)i
mane scil(icet) in aurora accipiat istu(m) potu(m)
z post ip(su)m tardet cibu(m) hor(is) ad
min(us) .7. ℞ seri caprin ʒ . iii . suci
rosi . ʒ . i . epittimi cretensi . ʒ . i . dia-
sen(n)ij ℥ . i . misce z ca(le)f(ac)i leuit(er) bibat(ur)
/ 2m reme(diu)m est ut sup loco apost(ematis)
bis l(ve)l ter in die appo(na)t(ur) hoc me(dicamentu)m ℞
mucilag(inis) sebesten z psilij an(a) ʒ
ii . plumbi usti ʒ . ß cerusse lote litar-
gi(rii) p(ro)p(ri)e fricati an(a) ʒ . vi . amili ʒ . i .
tragac(anthi) ʒ . ß thucie p(re)pate ʒ . iii . f(iat)
vnguentu(m) molle i(n) mortario loga (con)t(ra)c(ti)o(n)e
/ 3m reme(diu)m est ut om(n)i s(epti)ma(n)a bis
ut in fine .7. diera(rum) l(ve)l iiii(or) accip(ia)t vna(m)
de ist(is) pillis parr(um) an(te) cena(m) ℞ aloes ʒ
7e vicib(us) abluti cu(m) suco l(ve)l aq(ua) endiuie ʒ
i . reub(arbari) ele(cti) ʒ . i . ß . diagr(e)dij ℥ . ii . lap-
(idis) ar(meni) p(re)pati ʒ . i . cu(m) suco rosi f(iant) pille q(ui)n(que)
de ʒ . vi . / z (con)tinuet eas fere toto t(em)p(or)e
vite sue accipi(en)do vna(m) ut d(ict)um est //
/ 4m reme(diu)m ut a(n)te d(ict)a mamilla p(er) iiii(or)
l(ve)l v . digitos t(ra)nsue(r)sales om(n)i die fa-
ciat in vnctione(m) cu(m) vngto ℞ suci s(em)pe(r)-
viue maioris ʒ iii . amili ʒ i ß san-
g(uinis) dra(conis) . ʒ . x . boli ar(meni) . ʒ . ii tragac(anthi)
ʒ . i . (con)q(ua)ssent(ur) sil(icet) longo t(em)p(or)e i(n) mor-
tario plumbeo z fiat lim(en)tu(m) q(uod) appli-
cetur cu(m) memb(ri)s actu frigidu(m) sic d(ict)um ʒ

¶ P(ro) sputo saliuali i(n)moderato

℞ g(ra)nor(um) p(ar)adisi galange ligal(oes) cina-
moni ele(cti) nuc(is) m(usca)te zedoarie cubebar(um)
an(a) ʒ . i . an(isi) cimi(ni) carui siseleos li-
q(ui)r(itie) an(a) ʒ ii ß . salis indi l(ve)l mi(nor)is ʒ . ii
mente mastic(is) rosi spodij corall(i) albor(um)
lambrusce an(a) ʒ . ß . cuscute se(minis) endiuie
acetose z scariole an(a) ʒ ii mar(garitarum)
ʒ . v . mine citonior(um) sy(rupi) de eupat(orio) an(a)
ʒ . iii . zuc(cari) al(bi) . ʒ . ii fiat de quo om(n)i
mane p(ro)p(ri)u(m) . post cena(m) accip(ia)t coclear
ß . z p(ost) ip(su)m tardet prandiu(m) ad minus
p(er) hor(as) iiii(or) / ℞ pillar(um) de sp(eci)eb(us) alle-
fang(inis) ʒ i ß . mastic(is) corall(i) an(a) ʒ . ß .
diagr(e)dij ℥ . iii . cu(m) sy(rupo) de absi(nthio) formet
pille de ʒ . vii . De q(ui)b(us) om(n)i s(epti)ma(na) sel(icet)
par(um) an(te) cena(m) accip(ia)t vna(m) / ℞ spec(ierum) dia-
tonpipeon desp(iratur)e . 6 . adomoteuz
ʒ . i ß . troc(iscorum) diarodon ʒ . ß . ligalo(es)
flor(um) rosmarini mente an(a) ʒ . ß . zuc(cari) al(bi)
ʒ . iiii . cu(m) aq(ua) s(ive) licor(e) rosmarini f(iant)
(con)fec(tiones) in rotul(is) pondus cum ʒ(unci)ar(um) de
q(ui)bus ß an(te) prandiu(m) z an(te) cena(m) accip(ia)t
rotula(m) .i. salua q(uod) dittat ip(s)a q(uo)d
accipit pillar(um) / ℞ laudani ele(cti) ʒ .
i ß galie m(osca)te ʒ . iiii . resine clare
mde z aloe ʒ . vi . picis navalis
bn cocte ʒ ii . corall(i) rosi spodij an(a)
ʒ . i . gar(iofilorum) ʒ . ii cere q(uantum) s(ufficit) . f(iat) cerotu(m)
sup(er) panno de g(ra)na satis mag(nu)m q(uod) q(uo)d
p(ro)p(ter) p(re)ter s(tomach)o suo applicatu(m) / Est e(ni)m
dicto huius iuuencul(e) mala (com)p(lexio) f(rigid)a . z h(umid)a
s(tomach)i z ep(at)is p(ro)ueniens a multitu(di)ne fla(tus)
aq(uo)si z mucilaginosi q(ui) se h(ab)et in s(tomach)o
p(ro)p(ri)mod(um) in fusio(n)is p(ro)p(ter) q(uo)d nocu(men)tu(m) efficit
diminucio(n)is in dig(esti)o(n)e p(r)ima z g(e)n(er)at i(n) eo
chilus diminute coctus cui(us) ab(om)i(n)acio(n)is
(con)c(octi)o(n)em suffi(cienter) corrige(re) no(n) p(otes)t ep(at)a cum
toto suo t(em)p(er)amento v(n)de no(n) est mir(um) si
m(u)lti(tu)do saliualis hu(mor)is z spissio(n)is
illa m(u)ltit(udo) (con)tin(u)e f(ac)i(lius) g(e)n(er)at(ur) z (con)g(re)gat(ur)

Gusto et cape ipius dim primod dela
tionis at enapeius ad ca et conglutinatum
in tero non paucas ptitis harum hiis tus
quod ipsum acero ptet spalatum pti pvenas
et alias vias defluunt ad stomachum et
pectus vim acut streatque virtu tussis
et mitido sputamus et tamen quam sit membra
in vice recepte se junat in altando
virtutem religiosa et mitido pdictus hinc
quod nate e virtuti ut se ipsam ex honeste
effudere nunc spalatum nunc pputum aut
non ptussim et sputum ia pdam ale
cum si virtus magis iam nood generata
state illa mala fune euare non poz
pictum ingens et subeat ei ymo puta
et horum omnium sima dividis locus apperu
lantibus mitel pnt ut pa zii et p
de signis malarum dispositionum et tem
et ptiuum et 6a zii de mitione sputi
et xa zii et 3o de tussi et 17a zii co
deno de digonis et 18a zii de egritu
epis et talis de signis malarum siue
malum epis Cum itaque hec disso in
digeat in stris verifica bus mala sinez
pdictorum membrorum et consimilibus mas
in pdictis membris in ventris primod in fusi
omnis id oio optima sit in istra mea
lia sunus posita Sint cum vigorosa
ad obviandum pdictas mas ut clare
colligi pt ptm pa zii et p finali
cao de canonibus cuomis capitis et 17a
zii cao de cum cura of malarum dispositionum
pulmonis stomachi et 18a zii consilium quorum
locorum auctes ptes allegare dimi
si logice effigies pp quod hic punctus
in regione suo evitare det oia vba
ria f et h actu et ponit ut bletes
sinactria lact endi quod cum cum
lactis et pisani vrentum usu et silig
quorum omnium pia ptiua alias distrig
calamo ptivre dum maiorem tem
di tpm in consessit omnipotens deus

Pro complemento cuois mihi pams

Rx foliorum basilicon z i flororum bor
et bugs et melisse et viol ana z
ii florum nenuff z iii ambi z vi
foliorum auri mid v mab amb et
indorum ana z i s ca ve z iii iaci
cti smaragdi zaphiri ana z s co
ralli aborum doronici ossis de corde ceru
ana z iii gnorum pinearum pistaciorum
alorum ana z i s zucari al z iii
mell viol lb s coquit sit sy et zuchum

vsque ad spissatam dum effudat ad mor
tarium lapidum et cum medtis vltiate
mixendo addits spebus pie in fracom
oibus pse ttis et oribellas sunt elect
Rx aloes spati z s lap lazuli et
armeni spatorum ana z i diagdi gr
v agaris ela z iii mab indorum
sene ana s cum suco rosi formit pillu
le coin z vi Rx spez elect regu z
ii ligni ana vio nenuff sp end cu
scute ana z i zuc de decoctis lb s
coctum zuc cum aq bugs l basilico
et sunt conser in rotul podis z s Rx
florum borum et bugs ca ve ana z i
macis z i fiat om pse pul et post
conscreant Rx aq bugs vio nenuf
melisse rosi ana lb s misce Rx assal
ti z ii pul anacardi z iii calam co
busti euforbii ana z s in corpent sil
in mortario cum suco rute et sunt lini
Modus a quo uti de istis remedijs
tal est adveniente octaua die mesis
februarij vno mane pdnas hos ante
diem accp s de pillis sptis in ca
cao et dormiat parum post eas et tarde
tibum vi hois abassimpe earum et ana
pndum phom bibat ciatum s ca de aq
de torum sim zim florum bn zuchate
Die uo ime te segsti ho ssita acc
z v de ags desptis in cao 7o et sit
tepide et tardet abus pp eas hois ad
mis im et stetim earum assump pom
dies gna uo die ime te segsti ibm
acc vm depillis ana sept in cao 2o
et pseas obfuet omnes oms que in eo
dem cao dcta sunt Cum aut fuit
euacuatus die segsti vel sic cum vadit
ad lotum sup pte antoriorum capitis sit aspe
gat de pul desepto in cao 8o adg
vi gnorum frumenti pgendo ipm inte
capillos cum quod legitur pt in aliis psilijs
prime sibi delegatis ad huc ibm post
purgacom vlto stam in cipiet uti co
fectis ssita in cao 3o pecta sunt assumendo
ana pndum et ana cenam sic fuire so
lebat ut ac in psilijs iam ptatis
Vltio uo ead tpe acc salte vel fine
quinque dierum s l ii de pillis ana sept
in cao 2o et hoc poctaua hore ana
cena et in sima otiet eas ptotum
mesem maij Post hoc a meoret
in ca diem x mesis aplis at maij ani
prium milesimi ccce mi et fiat sibi fl

flo az de vena basilica brachij dextro
repta subcubito per quam educat san ℨ.
v. l' vi. // Cruciatum vero adea q̄ extius
applicari dz cū fine l' medietate marrij
si ambabus tibijs i inferiori pte et media
earum carnosa applicet delimito scripto in
trāo ultio pecia una latitudinis medie spa
nse et ligatum teneat id sr̄ mēbro hoīs
admi9 viij. dein removeat ipm et si
fecit vesicā l' crustā in loco appōt sup
ipis pecia una bn̄ linita butiro bn̄
eliqto usq ad trām cruste usq ad consoli
dacom bonam eius. Si aut liniti id
in una die l' duabq appōibq nō fecit
sufficientes vesicacōz tūc tociens 2 appo
nat quociens fecit vesicacōz sr̄ q̄ usq
ad consolidacōz apponat butirū ut dcm
est hoc em est bonum diversium et di
stractum materie a scionibq adm̄ fiora yimo
si tuerent ei vaices optim esset ei
incidere simus y. et consimilium affe ? ha ser
mōe i° Maniarum mulierum vaices in ate
bonum. Dein ordinate fuerit due mēe
in fra scripte quia dixi nō hre innam
ameis sistis pim est hoc. Rx pillularum
indarum aloes abluti an ℨ i. polip.
ʒ i. dragādij ʒ. ß. lap. ar. preparati. ʒ. ij.
cū suco rosarum ff. pille pondere ℨ. vi. et
cinnauret et ipis utatur ut scriptum est
de alijs. ¶ 2m mēe est hoc Rx sandalorum
al. spodij ana ℨ ciamomi electi cusente an
ℨ. ij. rosarum ß. florum ℨ iij. semen acetose
cicoree scarole an ʒ. ij. conserve ananaru
die lb ß. granorum fisticorum ℨ. ij. ß. i fu
dat fistica in vino moltano ~~p duos dies~~
~~dein~~ p duos dies dein confundant et bu
liant in vino moltano renovato et bn̄
coquat et colatē consernis diligēt i cor
pant et ff electuarium cū alijs. q° utatur
summendo pondere in aurora coclear. ß. et
bibedo post ipm boni vini albi q̄ tam
pro ciati et pi 2 sume pondere an pn
hos an prandium et an cenam ter.
¶ Parinceh ilamit setmi
Rx visci quercini glutinis piscium an ℨ ij.
bdelij. rū. ℨ. i. macerent in aceto acuto
per diem unam naturalem dein coqat cū ℨ.
i. cere usq ad spissitudine bona et spe
in fractom addant pul. isti Rx sco
tole armoniaci aloes sandarace tus ℨ.
nucum miti et acacie an ℨ i. gallarum
cipssi ℨ ij pul. mediani corticum casta
nearum ℨ i ß. picis naval ℨ. vi colome
ℨ i. diligēt coqitur insit ut nō combu
ratur et fiat cerotum bene tenax qd ap
licet loco et stet ipm ptet Rx pul.
foliorum viticelle in umbra desiccate ca
ude eque consolide d. et b. an ℨ i. 2uc
2e decoctis lb. ß. cū aq̄ sublatis ga
llarum cipssi fiat confectio in rotul' trium
dragmarum de q̄ accipiat rotula. i. p i hora
et media an prandium oi die Rx consue
rosarum atque ℨ. iiij. trociscorum dearavabe de
spodio an ℨ i ß. pul. foliorum cipssi
ℨ ij. fiat electuarium diligēti cōtere de quo
accipiat omni die in aurora quantitatem unius nuc
mus. et si contigerit ipm hre sitim te
neat i ore 2uce candi Rx aloes ab
luti ℨ i ß. pul. scorie ferri ematitis
trarabe an ℨ vij. antere ℨ. v. cū
suco foliorum consolide medie fiat pill
pondere ℨ. vi. de quibus omni sero ante
cena p media hora aut min9. accipiat unam.
Dispositio huius gnoste dne ?mus
est et venda eo q̄ ipa ē contra
contraruis stoi et ptorum. Et pm
horum az qm in sto eius i venit me
putide cū corrupe ?mb stoi conqua
gnavit vomes l' lubri meo. Et si az con
dotibus pectoris et diffi̅te hanelitus
et sputo materie male qualitatis et male
sbē oppz i ut ipa regat cibis bom
nutri refectis cū agresta et aceto cro
co et pipe et q̄ bibat vim albū et
subtile conmixtū cū aq̄ decoctis. semin a
tplicis qd vim tn̄ nō sit dtee ymo ne
q̄ alia cibaria sua oz esse dtria sed
potius aliqtr acria et cū acrib9 co
veniens condita. De ingenijs vero mēlibq
utat istis mr. Ppm est ut oī mane
accipiat hunc potū p duas horas an diem
cuius Rx aq̄. absinth. ℨ iij. aq̄ ysopi
et ?mus an ℨ. i. calefiat sil' et
accipiat x diebus cōtinuis. ¶ 2m re
medium est q̄ omni die an prandium accipiat
frustulū unū hui9 confectionis Rx specierum dia
ciamomi se atplicis et santi an ʒ
ij. 2uc al. ℨ iiij. fiat confectio cū aq̄
ysopi i rotul' trium dragmarum ¶ 3m re
medium est ut oī sero parum an cenam
accipiat unā de pillulis ifra scriptis Rx aloes
abluti ℨ ij. une se santi se atplicis
et an ʒ ß. fiat pille cū sy. de absinth
pondere ℨ vi ¶ 4m remedium est q̄ omni
sero et mane i ungat stom sum a
furcula anteriori usq ad umblicum et

latales et ptes cum hoc vngto ℞ · o · de
meta de absi nardini an ʒ j resine elec
ʒ · vj · et iure garo spice galienus an
ʒ j · se sandi ʒ · ij · cere q · s · fiat vngtm
et calidum applicetur etc

℞ ¶ ad dolem renum

℞ vngti anodini ʒ · iiij · de quo calido
i vngat renes et tota spina a spatu
lis vsq in fine bis l' ter in die nali et
sup ponat lana sucida bn pectiata
at totu bn calefcm · vngtm ad ano:
dinu sedat doles renu aqq ca co
tigerit ℞ · o · de viol citinis ʒ · iij · oli
de amigdal dtof de sisamo an ʒ j ·
· s · et ʒ · iij · et ʒ j s · cere albe ʒ j s ·
pul se · aneti et camo · an ʒ s · pin
guedinis anatis ʒ · s · fiat vngtm mo
lle lento igne dm in fine apponat
vitelli ouorum nro · iij · in qui ʒ · ij · et
de isto vngat renes et spina ut.

Cratea ad idem ℞ timi an fen an
ʒ · ij · sem acetose lact · et ptu · florum
nenufar an ʒ · iiij · zuc ad podg om
et fiat trea de qua sumat omi die
an cena et prndiu coclear · vnu · Si
aut in dole renu propter calitates ·
no l' et cmtent · vre rosee at crocee
cu aliqli puccone et acute i vri
nado propter tuc sup renibg fiat epia
℞ sem ppius al · ʒ · vj · camo · mellil'
sem aneti an ʒ · s · florum artemisie
et matravie an ʒ j s · et sem lact ·
et ptu · an ʒ · ij · mar spice nardi
an ʒ j · tunc oia et pul · sbtiliter
dein ɔtissent in mortario logo tpe
cu lb · j · s · lact ouini et ifudat
pq panq lineus sbtilis tplicatq
in pdas et bn expssus renibg apli
cat actu tepidus a frigidg si ipm
tollare pt · Est em mel nobile ·
epm lacti ouino na est mea ɔpar
in debilite renu · 18a ʒ ij cu o deeq
tu q renu su ipm applice adiq su
abqe etc

Reuendus in xpo pr dns pto
nets dmote avan et vtriusq
legis doctor idigz dni regie
precupanda ɔsruada et ɔsruada sante
eius ¶ Et pm qd est re? pes res no
nales erigedi qd sforme eit utiq
dispoi qbg an molestat ¶ 2m vero
re? p media erit rectificabm ptiu epa
tis et splets in qbus acute z adhuste

at mlice me gnant q p toto corpus
effuse quoq scabie et cutaneas corru
ptiones cuti in ficiet es pducunt Et
an mag ps hars mezo descedit per
vtq ramu in fioris thilis tedetez ad
coxas Et si qda ɔtigat has mas mti
cas esse fecales na aut leuissia ad
hustioe pticipa tuc me tres · venas
maiorum pedu et vli tota cor sbam
repledo tuorem et extesiom gnant
in eis q tuor si longo te in vtisq pe
dibus magnis psenerauet diffime
ymo fortassis elefacia i po l' morbis
portenderet Est a in theoria me ma
gnus pes tom qm abancha in clusiue
vsq ad platam pedis ɔtint / dt ob
si mas pdras ɔtingat esse acutas
et adhustas tuc qm descedut ad
tibias corrupedo carnosib cor pa
riut vlcera q pdinsas mbrorum ptes
hinc in · sppedo vlcerat / Sm ̷ther
fida to ɔcludit / pmo diffi tas cu
racos horum vlcm q puert adnob
pmo pp acuite mezo pdcta / 2o
quia tales me mlice sut go effitie
te croicar egrin / Se 2o ex hoc
fida to qm in vanu laborat cura b
cu solis localibg si vlcosi ptibg ap
licatis absq rafica e epis et spleis
madacu pdcas mas / Se 3o so
lus p blenis qr est qm pedes hq
Reuendissimi pris quoq tuestut
absq corrup e vlcosa quoq ub cu ea
Ca em pmi effcus est mtido mezo
grossar absq adhustioe et corrupe
ear / 2i vo acutis ca est mezo
mltar fluxus cu adhustioe et
acuite ear Et sic az qm cam ipd
apit fudamtu dispoi qbus an
affligit Reuendissimus pr et doctor
et elicit ex eo mo? vgies ei? yens ut ne se

¶ Primu Regim

Itaq ca mai tu est qm regim expte cibo:
rum et potum et aliorum inclinal dz
ad medio calefacie a et parxp ɔciat
cia pp qm i cibarijs eius cuitae det
oia mitem salsa mitem acuta et ve
he cada ttia em augent calitis
et acuite i landa l' san e · et cuitent
ipm in mticu ɔm horum est vsus ''
arotum et accepco ciborum acutorum vt
sut sinapis raphanq cepe alm et situ
lit Brodia pigma vlde · ptis atuz

pingues mitem ut pectora hubera et consita
2° pri cauare debet ea que sunt sanorum
in flatum et ventositatem ut sunt leguminia
omnia et fructuum multitudo et super crudorum
et lactis crudi frequens usus 3° princi-
paliter cauere debet ea que sanguinem adhurunt et acu-
unt ut sunt salsa cibaria omnia et pre-
carnes salite et anguille et caseus salitus
et oua piscium salita mollia vel dura
que veneti botargas appellant 4° prin-
cipaliter cauere debet cibationem cum viscositate et grossitie
sua efficientem oppilationes ut sunt pa-
stilles tibi omnibus ut alagana trippe-
lle . vestes lunellorum 5° prin cauere debet
potum vini nigri grossi et conturbati et po-
tius vel brusci Unde eligat vinum colore
roseum gauzum nominatum substantia tenue et
diaffanum sapore addulcedinem inclina-
tum odore odore suaue et ponderatione me-
diocre quod bene refrangi debet cum aqua cisterne
simili et cruda in estate tempore sed in hye-
me vero melius est prius aquam coquere
et simplicem cum vino commiscere et quantitas
sit secundum regulam ultra vinum aut maiori mense
vel minori variando si prudenter accipietur
et frigiditas vini assumendi Prudentia enim
mensurat humanos actus proprios quia est recta
ratio agibilium ethicorum VI°. De quantitate vero
discreta et continua cibationis dicendum primo quod
tenore utitur apparente robusto melius
est ipsum comedere semel in die ita quod post
prandium eius prandium hores possit facere cola-
tionem cum aliquo confecto vel frustro panis
supponens tamen quantitas non transcedentes octa-
uam partem eius quod de cibis in prandio sum-
ptum fuit De quantitate vero continua cauendo ob-
seruari debet talis quod accipiatur cibus et
potus in tanta quantitate ne stomachus gravetur ex
eis deterior enim cibationum est que in stomacho
grauiter efficit et tensiones et grauitate
hanelitus sic deterior potus est quam in
stomacho inundat et fluctuat ut colligitur
3a primi capitulo de regimine cibationum et potionum Hec
in summa cauere debet et preter ea que
in hoc capitulo continentur circa cibos et poti-
bus uti potest prout quantitate preceptis quibusque
processibus iam predicta declarat etc.

PRO 2m regimen

PRO expediendo vero regimine huius reuerendissimi
et celeberrimi patris promellia primi dicendum primo
quod securissimum est quod ipse usque ad tres
vel quatuor annos bis in anno purget 2m
modum inferius scriptum primo quod ante februarii

usque ad medium marcii vno mane in auro-
ra accipiat has pillulas Rx. p. indarum 3.
s. p. cochiarum de fumoterre ana 3. i. formentur
p. vii vel viii cum succo rosarum et doriat post
eas prorsum vna et tardet cibum horas 4
et tunc accipiat ciatum vini aque ordei tale-
rem et post ipsum prorsum vna accipiat prandium
suum consumpto hoc manuario die in mane
sequenti accipiat in aurora digestiuum hoc talem
quod continet viii diebus Rx syrupi de epithi-
mo syrupi conditi aceti mell. rosarum ana 3. s. aque
lupulorum fumiterre et melisse ana 3. i.
misce et accipiat ipsum tot diebus quod in
urina appareat ij alba vnita diaffana
equalis in partibus et in fundo sedens
Apparente autem hac ij. die immediate sequenti
purgetur cum istis pillulis Rx. p. indarum
3. i lapidis lazuli et armeni preparatorum.
ana gr. vi. cum succo rosarum formentur pillule
vii vel viii et accipiat obseruando post eas
regulas que in predicto manuario descripta
sunt Secunda vero autem purgatione ante
mensem septembris usque ad medietatem mensis
octobris vno mane hora consueta accipiat hoc
manuarium Rx. p. indarum p. de lapide
lazuli ambarum descriptarum mesue in antido-
tario ana 3. i. p. cochiarum descriptarum rasis ix°
almansoris capitulo primo 3. s. formentur pillule viii.
cum succo rosarum et accipiat omnibus hora et tempore
obseruatis que de aliis supra scripta sunt
Mane vero in mane sequenti accipiat hoc digestiuum
Rx syrupi violarum syrupi s. acetosi ana 3. vi. aque
cicoree lupulorum et fumiterre ana 3. i.
misce et totum accipiat eadem obseruando
quod dictum est in aliis syrupis usque ad apparitionem
ij . de qua dictum est supra Die vero immediate
sequenti purget presenti modo Rx. pillularum
aurearum p. de yera composita p. de fumoterre
ana 3 i lapidis lazuli gr. iii. formentur vii
vel viii. cum succo rosarum et accipiat ut predictum
est de aliis Post hoc autem attendere debet quod si
venerit eius non est constans lubricus hoc autem assumens
syrupi predictos necessarium est ei quod omni die parum
ante prandium vel ante colationem nocturnam accipiat
vna de infra scriptis p. quarum in usu conti-
nuando ei forte protractum tempus vite sue acci-
piendo omnibus vna vel duas parum ante
prandium quantum descripto Rx aloes epati-
ci. 3. iiii. agarici 3. s. reubarbari 3 ii
lapidis lazuli et armeni preparatorum ana 3.
ii s. diagridii 3 i mastices et macis
cinamomi rosarum violarum ana 3 s. salis indi 3.
s. pul. omnia preter diagridium in fundat in 3. iiii.

suci endie ℨ ℨ. ij. sua hutre. ℨ expona soli sepe cu coclear cōmiscēdo usq̄ suq̄ ꝯsuatur tūc go renouet suq̄ ℨ ita fiat t̃bus vicibꝫ ℨ ꝯseruet mō illa ī pixide lignea cerata de qua fiat pille deor ℨ. vj ℨ sit eius usus ut dcm̄ est

Amp ꝑ ꝯsenti ꝯfirmacōne sani^{tis} eius vtat hac ꝯfectōne ℞ nucum fisticoꝝ ℨ. iij. nucum pinear ℨ. ij. ꝯtundat ℨ infūdat in aq̄ tepente ℨ fiat an ℨ. iij. ℨ ibi remaneat. p. tēmꝰ post hoc aūt accipiat zuč al lb j ß. et coquatur cu lb. ß. aq̄ viol usq̄ ad aq̄ ꝯsūpcōm tūc go si addat zuc pul amili ℨ. iij ℨ coquatur sil' cu medull' cum ꝯtusi. ℨ ff ꝯfect in frustul' to gis ℨ sit eius vsus an cibū ℨ p9 ℨ in hō colacōnis dpit em hc ꝯfec oppilōes epis ℨ splenis ℨ adusat gnoi intue ℨ moꝝ aliaꝝ. acutaꝝ

Amp ꝑ ꝑciali ꝑfuacōne afluxu meꝝ ad tibias ℨ diuisiōe ipaꝝ bonum ē qd vtat ungto qd applicabat ītulo fitei eꝰ desepō ℞. o. d'cristo mill' ℨ. j ß. o. nardini ℨ ß radicꝫ filipendle ℨ j sal' gē ℨ. iij. etti al' artanite euforbij an ℨ j. cere q s. fiat vngtm molle ℨ applicet ut ē

Si vis ipm forcius ℞ pul ana cardi ℨ j euforbij ℨ ß ℨ ī corpen' cu pdcō vngto diligēt sil' ꝯtis ī mortario Ad hu itm ꝑ ꝑciali ꝑfuāe afluxu meꝝ ad tibias ℨ crās bonum est qd vtat hac decocōe ℞ gallaꝝ ciprssi nūō xx. gallaꝝ grōꝫ ℨ ꝑte ꝑ fora nūō xxv. scorie ferri lb. ß. sumach se planꝭ an q j. nucum inti q iij. coquātur oīa in situl' duabꝫ aq̄ usq̄ ad ꝯsūpcōz me^{tis} ℨ de hac aq̄ abluat pedes ℨ tibie bis l' ter in sna an colacōz nocturnam Ad hanc ℨ interim mcorand ē qd bonū est ei ꝑtare caligula de corio pell' ca nine saltem sup tibia sinistra ℨ ꝑpe qd necm est ei erectu stare ut ꝯt aput magnos viros ℨ reuerēa sui nūite Ad hoc aūt assidē diu cultu diuino ℨ c̃. Aut saltem tibie ꝑfecte faciat ligaturā cu in stita ℨāt applicata sicut notu est ei Ꝑt hec aūt si ꝯtingēt mās ad uīa desce dere ꝑrodeat ei cu hō defensiuo ℞ amili boli ar. an lb ß. se plant

Acacie ypoqstis rosis sandale sumach an ℨ ß. dragag gūi ar. an ℨ j ß. sua xe mitatū rubi lb ß. f. volatil' molendī ℨ. ij. ꝯquassent oīa in mortario cu pistello suo usq̄ ad glutiositꝭ bona ℨ de hac mā cptent tibie agenu usq̄ ad platas ligado eas cu applicatē ℨenti Si aūt ꝯtigēt qd ī ata tibiaꝝ pte ruptura accidēt ꝑrodeat ei qd nupha īmedio pō applicado ungtm istud ℞. o. de mastice de mirto an ℨ j. o. onfacini ℨ ij. thucie ꝑpate cu aq̄ rosi bresigꝭ an ℨ j. ypoqstis sandale sicale lote an ℨ j. cere al. ℨ. vj. ff vngtm molle ℨ aplicatur ut ꝯsuet Itꝭ sup vlcibus apponat h' pul ℞ pul ypoqstis se planꝭ nucum inti an ℨ j. san dia boli ar. an ℨ j. pul ossiū trium boum ꝯbustoꝝ ℨ. v. ꝑodij ℨ j ß. pul omnia ꝑte postea diligēt ꝯmisceant Optm remediū est hoc cerotum ℞ ceroti rubi de mucilag lb ß. thucie ꝑp ℨ ß lit argi ℨ j. san dia boli ar. an ℨ ij ß. fiat cerotu cu ssti qte cere Expertum remediū ℨ ꝑpe sigilatm seu ꝯsolidatm est hoc ℞ oti de mastice ℨ iij. dragag gūi ar. dissolutoꝝ cu aceto acuto an ℨ j. pul masticꝭ thuꝭ sandale ypoqstꝭ an ℨ j tucie ꝑp ℨ j ß cere q s. fiat vngtm sti viscos ℨ medicetur eo vlcā tm ī stabit necitas ꝯsolidadi ea ℨ est qm appebit. s. ipi meco ꝯcauitaꝭ vlceꝝ esse qm repletas carne Ultimū remediū est pul iste ℞ plūbi ꝯbusti ℨ j tucie ꝑp cu aq̄ rosi ℨ. ij. pul ꝑte dīu sil' misceant ℨ sup loco spergatur ℨc̃.

1441 die 11 mensis februarij

Nuper in difficil' oblata ē di ffinit' ꝑpo q ē alienato ī opibus sstum ℨ tloꝝ ℨ maxīe ymagiatiue pone ꝑpria nobil' iste q est paciēs coꝝ qz habet in opōnibus illius pone eo quia ipe ymāt oms astates mai^{te} cogscē ℨ ꝑcipē ipꝫ molestatū esse afiemti appetitu venerei actus. ℨ licet in rei vitate venerei actꝫ appetitꝫ molestet ipm ꝯcmitaāne ꝑpmaꝭ ꝯggat ꝑp vehemeāā coijtus aūt ꝑp diffiōi eius Aut vehēns in eo fiat ad coijtu appetitus ꝯcmitāne ventositū q ginatur circa genitalia intra faciētes in eo

pm

2 frequenter vinil' meb' ereccoz Et hoz me
broz gnois nocu^m licet freques no tu
mitem postat no tu pp ht tollr qn assig
ni deat nocu^ti ymaco corupte co
mo quo agalio scbit · 3° de aai · z
mor. tt 3° ca^o pmo de viro 1° q coru
pte aphendebat astates mitos i ca
mera sua sedetes l' ereptos tpa
nizates tatates l' citarizates neqq
tu coz ad armonia musica ꝯcebat
aliq Cum go ꝯati ymacoe corupta
nobli ledetu vir ille ppiebat asta
tes illos a camera ꝯpelli Et ꝯ hoc
fudamto ꝯcludi q vpo agitatiue pon^e
vra est erat in viro illo Judiciu em
illius pon^e vm erat eo quia noca
mta in fentes ꝯpelli deut / Sed
corupte ꝯpabat^e ymagiatia pon^a
eo quia ymabat^e esse q neqqua
erat 3^a ista notissi^a e ꝯdescipcoe
corupcomis opomu Itaq licet disso
ista tn^u th sit ut pussitz est oz tn
aliq ꝯteplari ut de veri possmt
in distictu eius cogtoz Est i hec
disso aqbusda in aia mets q mts
v intusece cogtomis ꝯnaia · i pmuta^o
l cor^o. / Et ph^o mte pt mgral' de
scpcio queda ipius dius q ꝯnaia
est infeco mtoz celule cei z co
rup^e in ipaz fca aia mlica Et ro
bte qd mte' det eo quia i pma pte
medij uetriculi cei q localis i an
tiori pte fudat vis ymacois ut
az collegi posse. p^a pi ca^o d'vtu^bg
alibg ꝯpudetiby Et qbcod' d· pma
6i ratim ca^o de vir^bg intiorbg co
gntis z plies alibi Est a' ht disso
infec^o aia mlica pmod' euaparo
spm cei ꝯmixta l' sba in ipm re
tenta reddes in scom qd est spus z
organu q est medulla cei ia dca
ad opones intiores in ꝯga l' i dispo
sita pp qd pma 3ii tt · C^o · di mlia
cor^o estiacoiu v opomi spm itioz
pueniens aia mlica reddete spus
silures in cei^o / Tuc em spus mbs
z coz opomibg diu silures q pp
coz pmucom no sut adtute ad
ppos fines illoz opomi dirigibles
Et ꝯhoc fudamto cor^te ꝯcludi qd
oms ttes agnes mqq euant apri
cia timoz pp fixicem vapoz vel
mei mlice pmutatz cei ꝯnem· ad

Euam sitine sicut em ho i umbra
positus tic cogit^e ut ssus o^t ita z
cei in fec^o aia mlica l' vapor eius
time fit ut · d · stati alle^ta diffi
nicoe in fine eius Et sut simoes
6 · 7to de aai · z mor · ca^o · fiali ·
ubi volt q no est mirad' si ho hns
ꝯnem cei corupta aia mlica ꝯtime
timet eo q sp ht secu timoz cau
Et ꝯhis tadem finali ꝯcludi q no
est mirabile si vir iste timet ne asta
tes p pendat in citacom ipius l' appeti
tum aduenerem actum hoc em fit i
eo ꝯpmutata ꝯne cei admlicam
impssioem facietem ales spus cei
silures ut dctm est pp hoc d itm
ꝯteplandu q egrdo huius viri ptz est
pessen^ta ipius in cei^o q avit logi^do
huius dispois q iam aduobq annis
citra in cepit · oms e egnes croice
fuit aia fca ut p'a 3ii ca^o de em
tranea z no qd a fluia pp absencia
signoz signtcu diuuz flatz i z quia
flati e freqcig ledec diuuedo l' au
ffendo opones q corupedo eas Re
linqt^e i q hec disso fit aia mlica
in cer^o fixa. / pt aut vltius z subti
lit' ꝯtrando ꝯcedi q ht disso liz sit
in cei^o fixa pu' tn se ht z ptim
pcolliga^tq cer ad cor qd az eo quia
ꝯqoz fere motu tmulo l' rogacoma
cordis l' saltu ipius vir iste in ꝯvni
ꝯcatbacom huius dispois mltm q
z ipm mtesiq time facit z tstari
Sme i^e in corde no^tu ꝯcistat pcolli^tq
cei adipm sine aq vsilius z robilig
est ꝯcede in utroq hoz mebroz esse
lapsi mlicu Et ꝯfirmai pt ꝯcolore
fusco in toto core appente ꝯandace
toaus ꝯstra fere cordis iectiga^e z
intpollatu saltu eius z debilite auda
cie l' aiositatz z pusilanmitate fere
ꝯtra z vi^az instacia cu diuoie pt
sus, z instacia freqsti vigiby in vent^e cu
fen siccite z ꝯtiacoe fracomis veto
sitatu i ypocudrio sinist^o q ambo p
venimt aia vetosata in pabg spleis
z minch Vn facile vir iste pducat
admliam noiataz ypocudriale l' mi
rachialem q sut dispones rende q
max^e Et ꝯhis diligent' ꝯranti re
liq^o nota esse egria q est sb mlie
importacz corup^ta in opoe ymaginatiue

Pone Sitr z nota est huius egritudinis ca
nial que est multiplicatio nitee mei.
saltem z pu nicer z inso regione cor
dis Et echot z fudamito az sit pq
cognosci dz disso ista Sitr z az que
z qt duplicia sunt mebra lesa Et tade
colle peisse qm disso ista minat in eo
actua gradiora Raro em maliq hom
pseneat nocum cor ois in opone aliq
pone ffitiue indor tei qm ptinseat
adnocum opoiud aliq otutud pp q
freqiter mame nitee assoaat stolidi
tas z amena salte dum pseneat
disso / Et pomnibus istis tande zclu
di det q vir iste nitem det esse so
licitus in cura hg dissonis z soleria
zeraciois illius ut nuc rposteris se
stagz re ~~cepte om ei ti~~ / phat dis
posicoe noam i duas det diuidi p
Et pa est prucs re cepte om ei
ti no nalin obsruad / Za ud ordiabt
re expte in strois z intecomd me
lia q huic dissoi sut zens pim igr
re ptinsibit de aere eligedo ipm
sive fuit regiois climatis ciuitatis vl
loci ptetaris ut came ita ut sit
mediocriter calidus ad humidite mag
medio inclinatus qua ad sicate pp q
effugiat masiocm i camera valde ca
lida fira l' pcellent humida / z euitz
z staconi sb flatu veti aglonaris a
occidetal Et caueat vestibz nimirz
calefaciētibz uti salte in t vaps esta
tis z pmatori tpe autupni / Et te
neat caput cohoptum bireto tali te
cu leniore humbz sit suffulctis pelle
agnina z dossibz variorz z sciby
De Motu vo l' exercio z qete dd.
q exerciciu in mane an prndiud z p
dnas hos an cenad fim pedestre
l' equstre zens est ei si fiunt me
diocria z no nimis tpe duracia Et
loco exercicij fricaones cruriud z brachi
orz z capitis pectiacōs medio fcte
sunt ei zentes ablucom a capitis
non nitem laudo ei nisi raro fiam t
a R in ano cui stati sucedat ipius
capitis exsiccao / Alio aut tpe vlt pre
dcm zencius est ei qesce ct exercicij
De mo a dormiendi z vigiladi dd.
q sopng loquens est dcrebus magis
zenitis huic dissoi ppea q z cu hac
eta pe z melioris digois z pthbioris

augmti vitis z inflamacois humorz q
posset pduce ad adustroem vapor qr la
udo q si inter diem z nocte dorme pt
usqz adnone l' dece hod eut ei vlde
utile z ppe qm incepit dorme pg cibud
pona hom prma eig dormitoi fcta
de cubendo sup late dext dem reuo
luado se sup sinistr / Vigilias at ystracias
z earl tab olo euitare dz / De acci
dentibus aut l' pasibz aie, na e res q
posset ei esse nociua magis q di
sturbao tristicia z meditabo circa acia
huius egritudinis qm etia excitant z mutat
corp anali zsisteqz ut sebit po..
test. qr paurat olo esse letus z bn
spans delectacoe egritudinis sue ad bonu
Et paueat a veloci z forti ira / et
vti aboitibus acciby q magna z ve
loce motu i spiby z humoribz effice
pnt ut vehemes iracudia furor et
sitia / Circa mod a euitadi replo
nem i modatam acibis ita pcedat
q nunqz cibu accipiat nisi adipm p
cedens fames l' appetitg i cibaria
accipiendu / 2o caueat amedosb appe
titu q freqiter puet ex assupcoe cibo
rum nitte acredis l' acetositatis l'.
salsedis / 3o nunqz cibu accipiat qn
psensit stom eius fastidiosu esse ve
tositatibz z rugitu plenu / 4o q nunqz
accipiat cibum nisi ipm bn masticatu
degluciat / 5o q de cibis no faciat
magna diusitate i multiplicite ferculorz
z prparacoins eorz ymo sufficit ei Cz
conem modiu in mae vti cibis elixis
Insero no assatis quorz tn nullam adiu
sitate saporz accipiat ymo unicus
sufficit ei ~~sapor~~ sapor / 6o caueat
a varietate potum ymo unicus pp vtat
potu de quo in fine dicet / 7o euitet
potg nitte z ppe pducetem ad
fluctuacoz l' regurgitate eius in sto
Sitr z euitat det cibos qntit vlde
exigua ne nimia i flamacoz z ve
naris i amicom incrat. z corp eius
ad forte exiccacoz trasmutet qm de me
lioribz rebus in cura huius dispois
est impiguari pp q malus e ei i an
gusto abacoms parz mag. manum
extendere q ipam in abado auara facere
Potu aut re no nali .s. pelecone ci:
borz z potum zenim parz distre
ndo dd q si ei panis depura simila

vel flore farine fctus dicto no furfu:
raceus bene coctus moll' z no assatus
vnius diei at duorum d tum adplus et
quo recentior sit tanto melius est ei
fermti pars plus qz coīs panis huius z
de sale minus qz ille Et sunt ei cibaria
omnia depasta bn cocta z ppe cu lacte
z de farina site De carnibus eligat
ruptinas vitulinas z anmal agni bene
pingues q sibi optie sunt z auictarum
pullorum fasiani pdicum z columborum inuite
ctorum h carnes vtat sptis qz alys z sunt
z sibi carnes iuuencti castrati 19 anni
Euitet d sumo ope antiqs carnes
bovi vaccarum capolorum aq tui leporis
z ssites mtia sanguis cpositas z in
summa carnes nobi pingues ei sut valde
meliores qz macre De piscibus aut vta
fontalibus z fluuialibus parue ceus z
pm coris z sit recens z no salsi
Piscas aut maritos ned auratas ru
bos merulas raiolas z sibi sites
hri pt in vsu suo Lactis aut vsus qz
mo pparat est sibi valde bens Et
Caseus recens qxeo fctus z no salitus
Et colostra z ~~[illegible]~~ recocta z butirum
oia hc sibi sunt Oua z in vsu in
placet nisi fuerit frixa at pdecocta
valde dura Omnu d alto mo pparat
placat in z ppe cu lacte cocta Et
site recens caseus z no salitus cu eis
sditus e bonus z sim eis De oleribus
d bone sut ei spinachie bleta lactu
ca endiuia viola z ptul ppe z cucu z
citrlli Cucurbite z melones z bo
rago z melisse ppe sil cu bugs hc
em m. s. portulaca borageq bugs
z mellissa z cu heat psuere ut sin
aliquo rpore nitz smedat Saluia
a rosmarini pet o. ruta abrotanu mta
z sipillu z sitia olera ca raro ac
cipiat De gnis d euitet comede oia
intra sanguine gndua ved lentes fa
bas faseolos ciceres z panicu z mi
liu nisi ppatet ista cu brodialibus valde
pinguibus at cu lacte q oia hi raro
accipe det Reliqs d gmis vtat ut
sibi placet De fructibus aut placet
in cerasa dria z no acrba auellane
~~amigdale~~ amigdale pira mcorata ficus
vue recentes Poma bn dtra coria
l granata z oia sitia rena z non
dura l antiq ned castanee auellane

Grace z ssitia q dittant z sorba z
nespilla z alia sitia De saporibus aut
vti pt crbus dtabus cu zuc l melle
fctis at cu sappa l dta vino Dortum
aut z vinu granatorum z arancos valde
acres z limones ditte det De sfec
tionibus no vtat feruptis sditis spinceis
d aq l dephistis ~~[illegible]~~ Sano
nea z sitibus Catis d sfectoribus un
no det ut amis zz. sdito Draçea
spali z sitibus sit z sfectibus coria
dru ditte det De ppamtis cibariorum
iam dctm est q elixa i mac assata
in sero sunt eiden Bena sfrixionibus
d cibariorum raro vtat pp magna eua
pacom corp De potu d vtat vio al
bu leuis pone puro si no fuit valde
fumosu at sue do duces adoppositu
vinis d rubeis z nigris no vtat Et
si fuit ei necm lyphari vinu fiat illud
cum aq sblianois bugs aut salue cu
aq in q i sero i fundat folia bugs re
cencia l picea z cu ea lyphari debet
vinu eius z no seredat arali potu
hc in summa est mesura u no nalius
bent ei obsuada De regie aut melius
u videtur m. q. z e vglas obsuare
det q dispom adeundm at adpocellent
melius ~~[illegible]~~ pmutac poterut cu
in sero pque tte vgle splent Com ut
om instriorum est ut an dic sincoris
lunares pncs l fiat usq ad ie. eius
vent pute leui vno mane pars post
ortum sol' fuciat sibi flobo d basilica
q in ventur st cubito dext brachii pqz
schant sangs z. v. z tardet post eam
cibum salte duabus horis Et tpe quo
facit hac flomia duobus l tbus diebus
an z pq oio dz euitat intiers etactu
z abipo frester caueat in bn qz non
est ei bens poterit vegeren actus
plies qz sel in Aña Cm instrum
ei necm est ut pq illa flomia sepi
ti mane i mete aur hor digtu vni
diebus styis in aurora tardado psipm
pndiu saltem phos m z ho qua sunt
ipm apassupta cena sit distas p ix
horas admin z est hoc Rx sij de cor
ticabus ist z i s aq bugs z y aq
acetose z j s misce z tepidu aur
Cm i sipm e ut si diebus intmedys qbus
accipit digtu fuit vent eius sstipaty aut
vna de isti pillus ca sero pars an cena

Quarum compositio est hec ℞ aloes epatici boni
et electi ʒ. iiii lap. lazuli lap. armeni
preparatorum thimi epithimi an. ʒ. i agarici electi
sal. indi an. ʒ ii sandalorum amborum violarum rosarum
tamarindorum granorum an. ℈. s. per iii dies naturales
hec omnia infundantur in ʒ viii aq. buglosse vel
succi eius qui melior est et sub radiis solis
ponantur ditante de materia illa fiant pillule
numero ʒ vi. et accipiat ut ¶ 2m in-
strumentum est ut post acceptionem predicti syr. ix.
die in mane sequenti accipiat hoc electuarium
et doriat per horam in mane post ipsum et tar-
det cibum 7. horis et tunc accipiat ciatum
i. aq. ordei bene zuchare et calide et
hora sequenti post illam aquam prandeat Est
autem medicina hec ℞ folliculorum sene ʒ i s.
thimi epithimi polip. an. ʒ. i. diagredii
gr. ii. salis indi gr. v. cartami ℈. iii
aq. buglosse ʒ. iii pendiarum ʒ i et deli-
genter pulverizata in fusa remaneat in
dicta aqua per unam diem naturalem deinde in
aurora calefiat et diligenter comprimatur
et colature illi admisceatur electuarii diasene
ne ʒ iii. et totum illud in potu recipiat
et fiat post ipsum ut dictum est ¶ 7m in-
strumentum est ut die sequenti post purgationem
in mane dum mane accipe hoc electuarium
℞ aq. decoctionis violarum malvarum et buglosse
lb. i et sit eorum quantitas an. c. i electuarii
diasene ʒ vi electuarii hamech maioris
ʒ i s. zucc. ro. ʒ s. olei violarum ʒ. iii.
sal. com. ʒ. s. misce et accipiat totum
¶ 8m instrumentum est ut die dicte in mane se-
quente hoc electuarium faciat sibi fieri flebotomiam
de salvatella sinistre manus que inter venit
inter anularem et auricularem digitos
et extrahantur sanguinis ʒ. v ¶ 9m instrumentum
est ut post illam flebotomiam saltem omni die
naturali iiii vicibus epitimet totam regionem
cordis sive mamilla sinistra cum hoc epitimate
in quo infundatur pannus de grana unius se-
missis. et est illius epitimatis descriptio hec
℞ aq. violarum acetose et florum nenufaris
an. ʒ. v. aq. buglosse lb. i. specierum leti-
ficantis alzinzi ʒ. ii trociscorum de viol. ℈. ii.
specierum electuarii de gemmis ʒ i s musci
ambre camphore an. gr. iii vini malva-
tici et crotici lb. s. misce omnia simul et
fiat ut dictum est ¶ 8m instrumentum est ut
post hec omnia utatur hac confectione de quarta
parte ante cibum accipiat frustum unum ℞ pe-
nidiarum ʒ. iii. zucc. al. lb. i. granorum
pisticorum per iii dies infusorum in aqua

violarum lb. s. fiat confectio confectionis cotogna-
ta coquendo zuccarum cum aq. vio. et utatur ea
ut dictum est ¶ 9m instrumentum est ut omni sero quando
vadit ad lectum inungatur spina eius a principio
spatularum usque ad finem caude cum hoc
unguento tepefacto ℞ amili ʒ i s oleum amigdalarum
d. oleum de nenufare an. ʒ i vitellum ovi
unum camphore ℈. i. semen endivie seminis et
lact. an. ʒ. i. fiat unguentum molle in morta-
rio et absque igne et longa contritione in corro-
perat ¶ 10m instrumentum est ut omni septimana saltem
semel abluat sibi pedes cum aq. decoctionis fo-
liorum violarum rosarum salicum nenufaris et psilii
aq. ente paris calida et ante cenam ¶ 11m
instrumentum est ut camera eius sepius suffu-
getur hoc pulvere de quo spargetur aliquid de-
eo super carbonibus ignitis ℞ ligni al. ʒ ii
camphore ʒ. i ambre gr. v. fiat pulvis sub-
tilis ¶ 12m instrumentum est ut cum utitur
cibus in sanitatis sepe odoret hunc pulverem
in sindone ligatum ℞ camphore ʒ. s. cora-
llorum amborum spodii rosarum sandalorum amborum
an. ʒ ligni al. laudani an. ʒ. ii. maiorana
gariophili basiliconis an. ʒ. ii. fiat omnium
preter pulverem dictum misceatur ¶ 13m instrumentum est
ut omni tertia vice post 2am flebotomiam
fuerit iterata per iii septimanas in quo spacio
si fuit stipticus venter eius utatur dictis pillulis
sicut et tunc incipiat accipe hoc digestivum
quod est solepnis quam subsequitur ℞ syr. de
thimo de epithimo de bizanciis an. ʒ s.
aq. violarum aq. sub liacorum basiliconis an. ʒ
i aq. buglosse ʒ. ii misce et coquatur die-
bus xv. ante interim miscendo subsequenter pillulas
si venter eius fuit stipticus ¶ 14m instrumentum
est ut post assumptionem predicti syr. solvatur
venter eius cum istis pillulis ℞. pr. indarum
de lap. lazuli de lap. armeno. an. ℈.
i boni ponderis diagredii gr. s. refor-
mentur pillule viii. cum succo rosarum et acci-
piat in aurora et observent post ipsas
omnia que sunt observari debent post medici-
nam predictam ¶ 15m instrumentum est
ut post predictam solutionem sequenti die accipiat
hoc electuarium ℞ aq. ordei lb. i o. violarum
ʒ. iii. salis ge. ℈. iii. electuarii hamech
ʒ. vi. sal. indi ʒ i misce et accipiat
ut prius dictum est ¶ 16m instrumentum est
ut post dictum electuarium sequenti die pariter
sibi apponi faciat ventosas duas cum scarificatione
in inferiori parte nati et pereas athat de
sanguine usque ad ʒ. ii vel iii. ¶ 17m instrumentum est
ut post predictam scarificationem omni sero cum vadit

Sbá clarꝯ l' diaffanu alimosis suptibꝫ
ꝯpurgatu odore suaue qd' sim̄ bi
batur at alij ꝯmixtu cu ẏdromelle
pauce ꝯmixtiois Vina ualde fumosa
pp suam apcom̄ ⁊ quia dissoluit
mās ⁊ acuit eas ⁊ fluē faciūt
ad vias vitales nō heant in vsu / in
vsu ⁊ In cibo vō eius heatur mēsura
ꝯpte qñtꝯ que nō sit tata ut stom̄
pondosum ⁊ gruem efficiat Et ꝯpte
hore nō accipiat cibum 2m nisi p.
·x· hōs p̄ꝯ pm Et in comededo cibu
nō degluciat sin̄ optia masticacōe
Et in potu mēsuram heat ut sepe bi
bat parꝯ, magꝯ q̄ā mtm ⁊ raro
In mō vō dormiedi caueat qm̄ pt
decubitu v̄ supi'm q̄ faciat suptes ad
postiora declinare Et iti mtm
ꝯuens est ei post cibum qesce magꝯ
q̄ā motu ꝯgrssiuo l' alio ꝯxercicio vti
Et peruet oīa venti q sun here
bn lubricat · Suptas ei ventis in
his dispoicoibꝫ ē ualde vēnda eo qz
pipam sup vehemēs ꝯpssio ⁊ i fla
maco viaꝯ vrē q̄ pueniūt
a rtere fecum ta in ẏlion q̄ā i alijs
ossis intestinis / Caueat qm̄ pt uti
freqūter ira furore l' iracudia ⁊ re
liqs accitibus aīe ꝯpbus i spibꝫ
⁊ humoribꝫ corpis velox ⁊ vehemēs
motꝯ imponit ⁊ fluctuaō hc de
regimine dispois huiꝯ viri ꝑ res
nō nales Modus aut regedi hm
viaꝯ ꝑ applicacōm i sorꝯ mēlinꝫ
q̄ regedus est pītdo p̄mo q̄ā i oi
bus mēstris mēlibꝫ tam altatis q̄ā
euatis apitis mdificatis ⁊ ꝯfortatis
viaꝯ vrē mtm subtilit' in vetendus
z / Oz em oīa mēstra q̄ vias lauatas
in venit esse ipaꝯ ꝯfortatiā ne me
bra illa suptes plimas alude re
cipiat hoc a' feliat' fit plonit' suptas
q̄ ꝯfortat mebra illa ut nō sit
suptu recepta mo simoem autetiā
·6· 3° tectꝯ / ꝑpellit em aſe vasa ꝯ
fortata suptꝯ faraijs / Oz 3° etia
mēstra esse euata abomī gdu acuitꝯ
⁊ mordicacoꝯ ~~[illegible]~~ / Alit' ei dubi
tabla esset depmutacōn viaꝯ ad
magna ꝯcoriacōm ⁊ vlcacom eaꝯ
Saguibꝫ vlciate ꝯcludit' q̄ā oīa me
dicina · Oz esse ꝯtra ꝯomels leuit' api
tis ꝯfractꝯ amodiu suptꝯ ⁊ abomī

Mordicacōn euatis ⁊ tu ꝯrā hoc qz
lauius ē sebē ⁊ adhuc scietifice
dicē q̄ā in stra ꝯnecia repire q̄ā appꝫ
in segstibus ¶ Regime a' horꝯ dispo
num pmctiā ꝯplendu abfuabi moꝯ
iste qm̄ regim̄ ipꝫ gdruption sibi or
dinavi decrevi si ꝯvolucom ꝯoi tpm
ani sic em aliās ⁊ aliās dispōnes
videmꝯ i aere ꝯsistētes ⁊ diusas s
diusitates pegnacoꝯ solis ꝑ diusa
signa celestiā ꝑ diusas i pssioēs i
huīc ~~[illegible]~~ efficacia mōꝫ · ita iōle
est varias dispōnes in huanis corpibꝫ
repiri in hijs · iiij·or · tpibus aī In vere
naqꝫ vigoritā calite ꝯtinetꝯ calite po
posita decentꝯ ad cumferenciā magꝯ q̄ā
erat in tpē yemis dissoluit mē hu
rales ꝑtom coꝝ discurredo ⁊ acu
unt vbi ⁊ yeme ꝯggate ⁊ sepulte
stabant in ꝑfundꝯ ꝑtibus huani cor
pis pp q̄ā medicamīa intiora nō oz
esse ita ꝯcellenē ca da mt e yemis
sit ꝯtiora sit mtē illo / Si qs ei
desidat resolue athere mās hu
rales ab huano corpe i tē yemis
pme as ꝯtius applicatas oz q̄ā ipē
sit potetores ualde pp clausioez po
rorꝯ ꝯtiorꝯ Ille nō q̄ admistrat'
intius in yeme nō dent esse ita ꝯo
cellent' ca de ꝑpea qz calitas vigo
rosior est in tpē yemis i ꝑfundꝯ
ꝑtibus q̄ā ꝯsistat in vere ⁊ i esta
te · Et hō habet vitate magꝯ i
corpibus bn carnoꝯ ⁊ robustꝯ ⁊
non i resolutꝯ ualde ⁊ debilbꝫ Et
sunt simoēs clausi in sina sin ẏ
pia affꝯ · Ventres yeme calissimi
sunt nā Et ꝯtrꝯ eius i eodem
loco Et sic ꝯvando alia ta ani
tpa s ꝯsistecias nales eoꝝ omo
oz in stra mēlia q̄ rete applicatur
esse diusa i naturꝯ · l · ꝯimbꝫ et
gdibus eaꝝ Itaqꝫ ꝑ regie huiꝯ
viri ꝑtotum tpus yemis abfuado
quiqꝫ pona mēstra mēlia Et pim
qd' est electꝯ hoc Rx mucilagꝯ gnorꝯ
mucilage ꝫ · i · cassie imper emīse
atana sua cu aq̄ dissolucois gm
terasorꝯ ꝫ · iij · pul · thimi ⁊ folli
clorꝯ sene ā ꝫ · i · ß · zuc ru · ꝫ · i ·
coquat' zucm lento igne cu aq̄ di
stillacoꝯ iniulal' vsqꝫ ad viscositatem
dm̄ i corpet cu cassia ⁊ mucilagie

fy. viol. fy. de spue. an ʒ. ii. amili ʒ.
ii. aq. stelimacos albus onos ℔. p.
gnos pineas. ʒ. iii. zuc. al. ℔. q. fiat
alcos de quo accipe pt pa. omi mane
i aurora coclear unu et est divinu med.
et tardet p9 ipm cibu horis ad minus quor
Molti med. et in experientia cottidiana co-
phatum est ho ℞ aq. farvarie ℔. i. aq.
distillacos gnatoris dlou cu oibus
corticibus interioribus et exterioribus stustos
℔. i. q. misce et de hiis aqs p. xx dies
et accipiat ʒ. v. i aurora tardan-
do cibu p9 horas iii. ad laude dei
omnipotentis, ~~Amen etc~~

1480 die 21 mesis 8bris

Interrogatio

De clarius in genio meo gravanti sa-
[illegible] tusiat si dispositionibus guosivi
cu dni Angeli fiat in adoria visio
et tunc facilius ei visim suas dispo-
sitiones ostebam // Circa caput primo
an doleat caput et qn est quiens
2o an totum a partem at una magis
alia 3o an dolor sit cu gravedine an
eq. at sopnolencia 4o an dolor sit cu
calite aut frate 5o an aliq. istorum
paciat absqz dolore et que sint illa
6o an pcipit aliqualem salsedinem vel
amaritudinem et qn 7o an sit ho-
initi sputi cu attractione ados asspira-
tionibus pectoribus 8o an stipet et cla-
udatur ei pcm nasi frequenter 9o an
decidat a naribus eius frequenter aquosi
at ma alta 10o an heat tynitus a
sonitus alios in auribus suis

Circa pectus sic dico

Primo an alii i curat diffite ha-
nelitus spe i mutacionibus et a siccite
l' humidite, 2o an pcipiet ventosi-
tatem i concavite pectoris infra costas
3o an i pectore doleat l' an l' p9 et
quo 4o an heat aliqui cordis tremulu
magnum et pum fian l' aliq. recedere
5o an sepe tussim i cunt cu sputo
l' sine salso l' amaro l' alterius sapo-
ris 6o an calite forte i pectoris co-
cavite pcipiat l' frate 7o an ei
qn eveniat gravitas constrictiva i me-
dio thoracis l' in posteriori pte sive de
spatulorum etc.

Circa disposicionem stomachi i vestigandum

Primo an iste vir sit tarde appetitus vel
ego 2o an paciat se no dige. cibu
nisi i tpe longo 3o an hz intrinsece sal-
me l' no 4o an sitim paciat cu oris
amaritudine l' sapore alio, 5o an sepe
ventositatem motus in stomacho pcipiat 6o an
heat eructuacionem et intrinsece ventositatem
pdescensu ad sviora 7o an tangendo
stomachum i dimissis ptibus eius pcipiat
duricie tensionem l' dolore aliquem 8o
an appetat cibaria calida magis vel
frida et quibus delectatur magis 9o
an i curat unquam ab horacione l' fasti-
dium stomachi in cibus ad vomitu aut no
10o an tagendo regionem stomachi in aliq.
pte ipius senciat calitate l' fratem

Circa disposiciones renum in gratia

Primo an aliq. vir iste i curat doles
renu cum menses involutos l' annus l'
anos et quiens, 2o si pcipit ca-
lite in tota spina circa locum renum
l' ylios 3o an est frequens mictus
in die l' nocte 4o an urina emitat
quandoque cu aliquali diffite 5o ut in puatio-
nem aliq. et calite pcipiat i extremi-
tate virge tpe mictus 6o an unquam
emisit lapillos aliquos magnos l'
pvos 7o an sit appetitus cibissimi actus
venerei an eque 8no an seme eius
sit aquosum l' mucilaginosum ut sup-
fluitas nasi an globosum et aliqualiter
bene tenax 9o an seme emitat in
longo tpe l' in brevi 10o et ultro an
conveniencio actu magna i curat debi-
litate et lassitudine an iocundite et delectacione.
Ad hec oia quesita sigillatim videat
et transmittat in visio cu quesitis spero i
tpe brevissimo mad' sue rigimis satis
decent' diffice sibi cu iam in ma
satis habundat sit cu remedys optu-
mis etc.

Visio hito sup hiis petitionibus q. mitim
et armate unde sit attedende con-
feat. M. b. de motuguana vm consilium
i mod q. seqr, Tractatus ad lapsi. f. z hi
ta stones ca la pm cam e dmo i vesti-
gacos splois eius 2m e de vgine eius p-
tes no nales 3m e de vgine eius
p im stra medica // Prologus ~~[illegible]~~
ad virum gudsimm et omi ornatu virtutis
Eruditissimum Angelum Symonetam Magni-
fici et potentis dni et celeberimi co-
mitis francisci fidissimi Capitanei
totius ytalie habenas gubernantis fi-
dissimum secretarium Bartholomeus de

Montagnana conciliis med. doctores
phisicos salutes dat et optat in mortales

Si diligenti consideracione in sublitatibus medicine non mediocriter eruditus considerat complexionem spectabilissimi viri domini Angeli Symonete magnifici ac potentis domini et comitis splendidissimi strenui quam bene meriti Capitanei illustrissime lige totius ytalie gubernatoris fidissimi sacrorum confederatorum facile poterit assistere dicto quod eius complexio tota amedio iusticiali declinat ad frigiditatem et humiditatem. primo nam quia tactu percipitur in membris omnibus eius remissa calitas cum declinacione ad lenitatem et mollicie. 2° quia in habitudine eius est declinacio magis ad remissam carnositatem cum mollicie membrorum quam ad multam carnositatem dicit ulde paucam cum soliditate membrorum. 3° item quia pulsus eius primus et mollis est magis quam durus magnus vel mediocris. Adhuc et 4° quia hanelitus eius adquirit tarditate et raritate cum lenitate suas duas ont magis quam ad magnitudinem velocitatis vel frequenciam. Et sunt 5° a sanis in habentibus et ab operibus assumpta. Adhuc et 6° urina eius citrina at sub citrina est cum pauca ypostasi ymo nephilim vel multam vel eneorima ad albediem in colore et mucilagiositatis in sua notabiliter inclinatas. Ab hac et sine eadem quio et pectus multe ventositatis quasi in stomacho et in inferiori ventre gurgulantes. universa et cutis leni quantitate pilorum et mollium vestita est Sputum et et accidentia reliqua ad mollicie magis quam ad duriciem inclinatum. Et est homo qui in passionibus animi non inclinatur ad velocem yracundiam excellentem nec perdurate ymo mediocriter satis et in illis ad tarditatem magis quam ad velocitatem earum passionum inclinabilis. Adde quod iste quod valde facile patitur ab extrinsecis causis propter quod complexionalis frigida est inclinatur ad lapsum sibi siccitatem convinsio enim in genere proporcionali facilior est quam eius 2a prima de signis complexionum. Et hec frigida complexionalis sit causa facilis passibilitatis a causa sibi similibus adeo tamen alteracione non parem coadiuvat excessum humiditatis huius viri humitas namque magis quam oz reddit corpus frigidius quam oz prima pro causa de complexionibus. Amplius raritas texture que est in habitudine huius viri dispo-

sitionem ad facilem alterari ab excessu cuiuscumque qualitatis. Et ipsa raritas iuncta humiditati et frigiditati facit corpus facilius pati a frigidis et humidis causis quam a calidis et siccis quia hic vir ad frigiditatem et humiditatem cum raritate texture nisi leviter lapsus leviter patitur a frigiditate et humiditate convincentis et aliorum consimilium agencium, propter quod conviene de- duci potest quod iste vir intelligere potest eas per quas facile incurrit frigiditatis capitis stomachi extremitatum et iuncturarum, Nec digne hic molestari debeo quod raritas texture arguit diminucionem caliditatis. id enim negandum est Raritas enim texture quedam consequitur paucitatis carnis unius habitudinis et paucitatibus carnis arguit augmentum frigiditatis que debilitat innatum calorem quod decet esse in stomacho generatio carnis unde non omnis raritas texture consequitur augmentum caliditatis. Ad hanc et veritatem affirmanda convenit corpori stomachi genuum et iuncturarum huius viri frigiditas que nobiliter viget in eis et non calidis. Ex quibus omnibus veluti ex fundamento scientifico concludendum est quod complexio huius viri licet frigida sit et humida tamen universum corpus maior tamen frigiditatibus dominatur in cerebro stomacho et intestinis eius quam in aliis membris. Et si fieret instancia contra quedam predicta quia in urinis huius viri frequenter est tinctura ruffa et subcrocea cum multitudine arenularum ad rubediem inclinatarum et eadem quasi percipitur urina cum prurcione in extremitate prodibendi vel venerii membri sicut hec omnia sunt augmentum caliditatis in complexione huius viri ad caliditatem inclinatur et non ad frigiditatem. huic motivo et consimilibus ei videtur est negando minorem. hec enim generaliter unicuique perficiunt membri per renum namque causis epatis sufficiat adducere potest calitas in toto multa Epar enim est fons humiditatis prius et non potest sicut toto influere calitate superante calitate ab influxu cordis toti conveniatur. Et si epar quod est principale membrum declinans a medio generis per augmentum caliditatis maioris quam sit caliditas renum in medii generis non potest superare toto caliditatis influere ultra caliditatis cordis in reque venes poterunt hoc facere, contra manifesta est cum sue maiori eo quia a corde supposita pietate forcior est virtus membrorum principalium sicut illo unde quibus ipsius in vice colatus sequitur contraria quedam prius quod hic lapsus in hoc viro non leviter vendus est propter quod hic lapsus conveniatur statuis

de cursu / Est enim vir iste in etate consiste
tie alijs etatibus conparata calitas et sicci
tas dnari debent si dnat in eos frigiditas
et humiditas contrarie pedens igitur lapsus est ma
lus a^or et b^or inoluerit in parte^bus et con^a
tenet pelege sui . y . affo^rs 2^a et co^torum
6 . sermone illo / Qui in morbis minus pach
tant egrotantes etc / 2^m cor^m quod huic
lapsui resistendum est quod cicius est possi^le
ne amplius intendatur / 3^m cor^m quod iste
vir in suo regimine magis attentione sollicitus
esse debet ut inter sequitur etc

Itaque regimen huius viri in duo capitula dividendum
esse decrevimus / Et primum horum continet re^n
rebus non naturalibus complendum / 2^m vero
instructorum medicinam congruam applicandum do
cebit administrari / Primum itaque ca^m
sermones continebit sex quorum primum aeris
administratorum regionis civitatis loci vel
camere declarans electionem congruam Eligatur
itaque proposse aer naturalis . c . et . s . vel meridi
onalis vel orientalis vel occidentalis purifi
catus aflatu ventorum pluvias non defe
rentium Et si quod aer ibi naturalis huius non
potest et maxime ratione eius quod in generet ar
morum tumultu in castris constitutis de ma
gnis rebus negociando deficiatur tunc
locus habitationis et proprie ubi dormit
repetatur cum incensione lignorum abietis fi
cuum pomorum ylicis lauri iuniperi et
ceteri omnium plantarum et herbarum acuto odo
re perpetratum Et si contingat elongari
abistis saltem in loco habitationis eius suf
fumigium fiat cum hoc pulvere carbonibus
appositis accensis quantitatis nucis eius descriptio
℞ storacis calamite ʒ . s . sandaraci
mine ana ʒ 1 thuris ʒ vi ligati ʒ in
pulverizentur omnia prius deinde misceatur et
ipsum portet in valesia sua quod semper
et non si aeris rectificatio per hunc modum
provideri non possit saltem frequenter odorem
pulverum descriptorum huius in sindone retor
ta ligati ℞ macis ʒ ii galie mu
storacis ca ligati florum origani et pu
legii ana ʒ 1 folii foliorum basiliconis
florum rosmarini maiorane ana ʒ ii . s . prius
prius deinde misce et fiat ut Et hij pul
veres teneatur in capsis ubi pannis eius
servatur ut suffumiget cum illo consue
tudo odore propter nimia eius evaporatione et
quantum aliquid in ineo nisi vir iste de
lectatorum accipiat ex odore eius . quod non
stringat locus habitationis eius orientali

aspectui et meridionali detectus existat
elongatus adeo suum aquis et proprie limosarum
et fetidarum Et summo opere sibi caveat
~~mu~~ terra proprie quis et si stratum libris re
centibus adiacentes ymo lectum sibi faciat
super culcitra pierta seu corio vel pannis
alta saltem per ii pedes elevatus Et de
hijs que anectuntur aeri vestes habeat
pannis de grana duplicatas vel ornatas
suffultas pellibus vulpinis leniatibus aut
dossibus variorum vel martirorum licet pellis
densa de pignis agno non minus esset
utilis licet non sit adeo nobilis opinione re
putata Hec de sermone primo huius ca^li

Sermo 2us potest regimen per exercitium et quietem
hoc inchoanda primum do pro quod hic vir
non potest equo convenienter regi in hac parte huius
sermonis quantum expediret laboribus enim ar
duis et magnis rebus intentus cogitur
equitare peditari et iter noale agere 2^m
in ytalie casus bellicosi vigentes quod
si posset saltem per quemlibet cibum sum p . ii l
in hos gestare debet dum saltem levi
exercitio exercitari dum si contingat ipsum augete
necessitate festinare exercitari in gradario equo
vel mulo perficiat sicut potest Cum non in
humanarum condicio donabit ei ut se
convenienter regere possit tunc post cibum ges
tat dum saltem passibus mediocribus ~~ta~~
trecentis vel quadringentis exercitetur Et post
assumptionem cibi per vi vel vii horas motum pro
gressivo peditando medio ambulet
montes ascendendo dum equo gradario
suaviter se exercitando Et si adhuc ali
quo augete necessitate dolore vel aliud acci
dentis prohibetur iter agere vel equitare tunc
loco exercitij partibus vero dolentibus omni
die ter ante cibum cum panno lineo aliquantulum
aspro fricationem faciat sibi a genibus
usque ad pedes inferius tenendo cum bona
compressione portanda partium ~~tergere~~ deinde hoc
deinde superascendat frans cum a pedibus
usque ad inguina primo et parum temporis
deinde 2° ubi dimissis pedibus fricationem
faciat apparatum usque ad nates per spa
cium 3° ubi abluerit usque ad manus
inferius tenendo per usque quo calet membra
et rubedini vicina fiant deinde quiescat
Capiti vero faciat fricationem cum pectine
de setis porcinis Aures vero excitentur
ystorias magnas audiendo voces
modulas ascultando et sonis armonicis
strumentorum a[...]em frangentibus in sistendo ve

arpe organa ⁊ ꝯsituꝫ Et pectus
hanelitu eius detinendo ⁊ voces ele
natas pferendo ve^d doctor leges ꝯcri-
tando Et stoi cu panis catis euapa-
tum faciedo ꝯsiocꝫ tueat͞ Epati nõ
pm donet decubitu in dormõe Et ꝯ
zeniby frcoꝫ nõ raro fiat cu fir-
firiby siccꝯ l' ptuẽ farine orbi ꝯinct-
urꝯ nõ in fricibus cu qeti ꝯ cit sal-
tem i 1na bis applicet in mutaꝫ fetꝫ
cohac limi^to actu cato cu vadit ad
lctm Rx. o. oliuarꝯ ℥. ij. salis modi-
cum calefiat ʒ. i ß. sandace ʒ p tant͞
omia in sil' sb'tilissia ꝯtrioẽ ⁊ apli-
centͤ ut dcm est ⁊ hc̄ desinoẽ 2°
ꝯfirmone nõ 7° ia declãdus ẽ moꝯ
cibacꝯ huiq viri ꝯpte q̄i^tꝯ ⁊ hore
ymus ¶ P q° pᵗintende st' regle qda
¶ pima q̄ n^oo acoipiat͞ ciby nisi passia
ptus ciby oio ꝯplete digesty ꝯsistat
Grauaret͞ em ꝯ cillo vtus digtia stoi
⁊ crud' cibariu altu superueniet alto
in ꝯpleto digesto ⁊ vtq ipoꝯ cor
ruptus aut nõ bn digesty i sto no^ta
efficeret gradia ¶ 2^a r^a q̄ nunq̄ cibus
acoipiat͞ nisi appetitu vo ⁊ nõ medoꝯo
adipm accipied' in vitet͞ frequt' em
medosi ⁊ corrupti appe^ty p̄p quas multa
cibaria accipiunt͞ sut ca corrupte digo-
nis ¶ 3^a r^a q̄ nunq̄ deglutiat ciby
nisi prius bene ⁊ ꝯ cenu' pmasticat-
tus fuit q̄ em odit vita sua in
glutinose ꝯmedat ⁊ cibu deglutiat
nõ bene masticatu 3^a pi d'regime
pribum ¶ R^a r^a q̄ in vna ꝯne diuisa
fercla l' cibaria euitent͞ diuisitas
em ciboꝯ in ꝯplexiby coꝯ saporiby
⁊ mõ sb̄e est ca diuisarꝯ egru ut
febium opilonu apatu ⁊ ꝯsituꝫ ¶ 7^a
r^a q̄ itm in aaido cibu nõ i pedat͞
ꝯplixitas tpis ꝯplixitas ei in ꝯmede-
do est ca ut crud' cu semicocto dcut
digesto ꝯmisceat͞ p̄p q̄ acquit͞ in
huoriby etherogeneitas i q̄lit^ty formis
⁊ sediis corruptiua ꝯplexo. stoi epatꝯ
⁊ venaꝯ hn acquit͞ medosa ꝯffici-
es ⁊ ventꝯ abhoianda ꝯ ffi do mi tpis
platus ut plin adaptiua ¶ 6^a r^a q̄
sim in potu nõ acoipiat͞ multa q̄ti^tꝯ
ꝯtra ymo totus potus in multas ptic-
las l' vices diuideδus est ¶ S^a r^a q̄ in
ꝯmestione ita agend' est ut ciby a
mesa recedat vestigijs famis adc i sto

vigetiby magꝯ q̄ usq adplena eius
satietate ¶ Qrta r^a q̄ cibi ⁊ poty in
q̄ti^te mesurent͞ ita q̄ nõ faciat i sto
no^ta detior em cibus ẽ q stoi grauite^z
efficat ⁊ tensioꝫ sit potu detior est
qui in sto natat ⁊ fluctuat ¶ 9^a r^a
sim itm cibandq nõ det multo tpe ab
stinẽ cu famis papiat in plsioꝫ tollã-
re em famez longo tpe stom corruptꝯ
replet huoriby 3^a pi ubi sup ¶ X r^a
ut pq q̄ cibus assuptus fuit pq me-
diam horã amp. nõ bibat usq adpfectã
digoem. licet in hac ꝯtingat error i quo
sepe decipiunt͞ omꝯ ⁊ maxie plati ⁊
armoꝯ negocijs militado ¶ 9 uo sciro
vigiliarꝯ ⁊ sopni mesuaꝫ poit p quo
tm qdam obseruadi sut ¶ pmq ut vir
iste nõ dormiat pq cibum nisi pq spaciu
duarꝯ horarꝯ cibus ꝯmimuty l' elabo-
ratq aliqlr sit at saltem p spaciuꝫ
vniq hore cu em oppo^m fit crudis ⁊
grossis vaporiby ⁊ vētosiby stoꝯ ypo-
cudria i plent͞ ⁊ caput ¶ 2q cam qd
pmq decubitus mo posse sup dext°
fiat late 2q uõ sup sinist° ⁊ 3°
itm reuersio fiat ad ꝯplend' dormicoꝫ sup
late dextro ¶ 3q cauo q̄ si papiat in
digone nocu^m dimute digoms dt sapor
amarq acetosus acris acidus l' salsus
bonu est dormire sup vent͞ capite bn
eleuato. pi^a em accio^a sc̄ nocu^m corꝯ
ciboꝯ in sto q̄ az quia sb'leuat͞ p su-
pina dormicom ¶ 4q cauo est q̄ p̄p sb'le-
uare cat͞ amtine euapacoꝯ adipm
dormio fiat capite sb'leuato ⁊ situ q̄
semisedendo sup strato fiat decubity
¶ 5q cauo ẽ q̄ mesuã sopni in h° mõ
nõ sit minor horꝯ vm. tanta em dor-
micoꝫ stoi digõ vigorat͞ q̄ m eo tar-
da est ⁊ cu hoc melior fit digõ 2^a ⁊
3^a in veis ⁊ mẽbris ¶ 6q cauo ẽ qd
in dormiendo oio custodiat͞ apercussioẽ ra-
dioꝯ lune Ꝺ Cles em auget renatissi-
mos ⁊ faciut posside stricatu sangꝯ
pma ¶ 7mq cauo est q̄ cat͞ ⁊ totu
corpq dor^do sit bn cōpta panis
Melius em est ei ꝯ tertura sudo-
rem iniurere q̄ ꝯneglige^a eq auge
¶ 8q cauo est q̄ in dormiendo euitetur
apertura oris denigrat em ⁊ ꝯ asspat
linguã ⁊ pius in sint ⁊ opilat ⁊
asmatã ⁊ raucedies vocꝯ effic. re-
manete d altã tpis pricta nobiliter

ledit ⁊ hec de sermone 5o. Sermo quintus
pertractat de modo applicationis passionum sine
accidentium anime ⁊ quia earum quedam sunt co
sequentes in passiones spiritus que delectant animam
aliam vero que contristant / Exit in organa ⁊
instrumenta corporis impressiones ab anima fiunt
alie ⁊ alie movetes Sunt que passiones de
lectabiles verbi gratia gaudium benignitas ma
suetudo humilitas ⁊ consimilia / Contra que istis
passionibus sunt sicut furor iracundia tri
sticia angustia sollicitudo vehemens et
anxietas propterea que horum passionum ut in plu
ribus consequuntur impressiones agentes leniter
⁊ moderate in primeriam sicut gaudium ⁊
misericordia Vir enim anima mansuetus humi
lis ⁊ benignus non habet impetum motum
in spiritibus ⁊ humoribus vel in corde neque
in ventriculis cerebri sicut propter quod negociantibus in
talibus passionibus huic viro est valde
utilium Cumque ex ira ⁊ furore vehe
mens ⁊ velox fiat in humoribus spiritibus
⁊ organis corporis impressio / Non est du
bitabile corpus preparari ad egritudinis pericula
scilicet ad febres ebullicionem in humoribus
continentes ad accensionem in spiritibus aut
ad oppilationes aut apostemata consequentia su
bitum decursum humorum adventriculos
cordis ⁊ cerebri aut quamque defectus neces
sitatis ⁊ sincopales alterationes fiunt
in iracundis propter vehementem inflammationem in spiri
tibus ⁊ humoribus laudabilibus factam / Etiam
aliae passiones excitant ⁊ mutant corpus
ab ea que est secundum naturam consistentia 3o terti
um propter quod non est mirabile si furibundi homines
non sunt bene complexionati neque sani ⁊ aliis bene
consulentes in tantum quod quamque fiunt sicut
amentes ⁊ maniaci Et quia ab illustri
bus viris non raro invenitur coitum a
nexum fuisse passionibus anime propter vehe
mentem delectationem ⁊ concupiscentiam ideo
ideo de actu venereo dicendum quod naturalis est
humana consequentia tamen eque cito ⁊ intense no
cet atque coytus frequentatus verbi gratia contra conser
vationem propter quod agendum est parce in ipso
sicut placuit epicuro qui non voluit
actum coytus in conservando sanitate dicendum
efficere quod nocet Mesua in illius non tamen
scendat bona coptacionem in luna ⁊ fiat
in aurora sumptibus prime ⁊ fere digesti
nis iam completis ⁊ tunc suaviter ⁊ de
lectabiliter ⁊ absque motu corporis excellenti
dicitur quod ab eo abstinendum Et hec de sermone 5o.
Sermo vero sermonum qui de cibo ⁊ potu in

veniens in consilio domini petri donati episcopi
paduani ⁊ tu ibi recurre etc.
Iam quod instat tempus declarandi modum
regiminis huius viri preambula per que lapsus
in eo iam productus corrigi ⁊ removeri po
ssit In hoc itaque capitulo hunc modum obser
vabo / primo enim describam ei purgationem
pro sua sanitate recuperanda conveniente 2o
vero primo describam sibi dosin instrumenta me
dicinalia per que applicata sine intentum fe
liciter optinere potuit / pro complemento vero phle
botomie dicte ei describam purgationem Et
prima quod erit in autumpno conveniens / 2a vero
in vere preservativa / prima quod purgatio fiat
in incipiendo imprimis possit sumi a xxa die
mensis septembris usque ad medietatem octo
bris per hunc modum Eligat enim spa
cium temporis .x. dierum in quibus abstineat
a motibus corporis vehementibus aut equi
tandi trussetandi mitigacionibus ascensus
vel descensus montium Tunc itaque mane
uno in aurora ⁊ pro una hora ⁊ me
dia ante diem accipiat hoc mitigativum Recipe
agaricum albi levis ⁊ frangibilis absque
nodis ℥ ii ß rhei barbari electi ℥ ß ℈ ii ℈ ß
spice nardi ℈ .x. salis gemme ℈ i hec
omnia subtiliter pulverizata infundantur in ℥
.ii. aque absinthii ⁊ ℥ .ii. ß aque melisse
calefactis per diem naturalem tunc itaque in
aurora calefiat colentur ⁊ diligenter
exprimatur ⁊ in colatura illa dissolvatur
℥ i electuarii mane ⁊ totum hoc actu ca
lidum bibat ⁊ dormiat super ea in mente per
hora una ⁊ postea surgat ⁊ quiescat a
motibus corporis ⁊ supponendo aliquos
pannos calidos toti ventri involvat
tempus horarum quinque ⁊ postea id bibat
scutellam unam brodii pulli macri
cum ℥ ß zuccari postea quod potum prandeat /
prandeat Mane vero in mente scripti accipiat
huius sirupi actu calidum horam predictam ⁊ continet
usum saltem diebus .4. cuius descriptio
Recipe sirupi de bizanciis ℥ i mellis rosati ℥
ß aque melisse absinthii ⁊ cicoree ana ℥ i
misce Cum ergo assumpserit hoc dictum
tot diebus ut urina appareat citrina aut
subrufa in substantia mediocris ⁊ ipso tempore
in fundo sedentia alba in colore ru
tunda in partibus suis ⁊ equalem in omnibus
⁊ diafana in substantia ⁊ non valde grossam
tunc mane in mente scripti purgetur cum
istis pillulis Recipe pillularum de agarico de scriptione mesue
℈ ii pillularum de reubarbaro ℈ ß cum suco rosarum formentur

pille vii hor et mors cibus obseruandis preces que post inceratum septa sunt obseruari debere hec de purgatione dictum sit.

Purgacio uero que in vere fit debet esse ut a medietate mensis marcii usque ad x diem mensis maii preter plures mod temporis ei seruata ydonea sibi sumetur uno mane accipe istas pillas Rx. p. de yera 3ta. p. de (?) ana ʒ. ß. formentur p. vi. l. vii et accipiat hora et reliquis modis in precedentibus purgacionibus obseruandis. Post inceracionem aut predictam die inmediate septimo accipe hoc digestivum Rx sy. de absinthio mell ros an sy. de ysopo ana ʒ. ß. aq melisse ʒ. ii aq viol ʒ. i misce et calid accipia ut sic de a° dom est et continue per totam illam vicam. Die uero inmediate Rx elect. qui purget cum hoc mane Rx elect. indi ʒ iii aqua elu ʒ xv. ʒʒ xv dissoluatur cum medio ciato dulcis vini albi et calefiat dat medio ciato aq mell et bibat in aurora cum aliis condimentis supradictis in aliis mensibus. Pro expedicione ca(pi)tis huius patris xii inmediate utilia dissentibus diuersorum membrorum huius viri tammen scribam Et primo quidem hora est descripcio harum pillarum Rx reup. agarici elect. ana ʒ ß spice nardi ʒ. ana ʒ. i mac. foli calami aromatici maioris sticados ana ʒ. ii aloes epati ʒ iii sal indi ʒ. ß. infundantur hec omnia in ʒ. iii aq absinthii et totidem cicorae et diligenter misceantur cum cocleari et ponantur sub radiis solis l. sub tegula medio calefacta predictas aquas inuouando viribus libus post cuius aquae consumpcionem fiant pille de omni ʒ. vi. l. vii Confert enim hee pille in indicendo caput et stomachum et dilatant pectus et mundificatum efficiunt aperiunt oppilationes et vias epatis et splenis et distrahunt multis ameritis diuitendo et eas primarium locorum eneruando et necessario defendit astipte que ut plurimum consuetudinaria ast militantibus diuersa loca transeuntibus usus aut earum est quod bis in mense accipiat de eis ʒ i. si uidetur optimum sunt de dubiis in solutione debitis in procedente parte huius capituli feliciorum aut epam in eis in venio si ho omni fine in dierum l. v. precis accipe una inmediate ante cenam Et si caput generatur peperit accipiatur. i. l. ii. hora post cenam et erit ei nobile remedium et utilissimum

Quoniam uero pulueris in stomacum est pulueris iste deglutitus saltem bis in septimana quantitatis vi. granorum frumenti purgat sicut anteriorem partem capitis a pulso frontis usque ad summitatem capitis platitudine iiii digitorum inter capillos precedendo et cum ponet ipsum 2a vice in pectine deponet plures primum appositum et est descripcio Rx florum sticados maioris origani an ʒ. i. macis ʒ. ß. bdellii ʒ. ii. ambre. origetalis ʒ. i misce f. i. fiat omnium pulvis plus et post misceatur. Quoniam uero inmediate capiti cordis et cibus pulveris appetitum est plus iste qui in sindone intorta de qua ligatum habeat et sepe ipsum odoret cuius descripcio Rx foliorum basilicons garioffilati ana ʒ i ß ben al. et ru. lign al. storacis ca. cortici cit. an ʒ. i macis mi galange zedoarie ana ʒ. ii. florum enule ʒ. iii fiat omnium pulvis pul. et post misceatur. Quoniam pulueris inmediate est quod vir iste post purgacionem mensis septembris deam saltem in septimana bis accipe ʒ. i. ß. aloes ty. ace adromati cum etas sit ab anno xx usque ad xxx tussiendo ipsum abstineat potu aliquo et tardet post ipsum cibus horis adminus v. aut vi. Quoniam pulueris remedium est ut hic vir omni medio mense in sero cum vadit ad lectum post cenam degluciat ʒ. ii. metridati fermentati aqua ano usque ad xx. Quoniam inmediate pulueris est ut vir iste a medio mensis septembris usque ad primum mensem marcii bis aut sal. per hos. v. an prudium sedat unum modicum . hab. . conditum et et ei suffragium capiti stomacho et iuctoris Quoniam in stomacum pulueris confortans stomachum et epar rarificando digestionem pruia et stomachum est usus istius confectionis de qua ante cibum accipe tot. i ʒ ii bibendo post capam quantitatem parvam ciati modesti vini ano et fiat si Cuius descripcio Rx specierum diambre despice mensis in anno ʒ i specierum electuarii de lignoaloes descripcione de. et ana suma. p. ʒ. i ß. iui al. tb. p. cum aq betonice fiat confeccio in rotulis magnis et capiatur foliis auri Quoniam in stomacum pulueris est ut iste vir sibi sub suo maiori parte temporis at saltem in nocte teneat plumaceolum magnum quadratum latitudine duarum spansarum accipies in quo condiuntur et calefiat saculus predictus frigidus et suffringe cum pul misce mi cum descripcio Rx foliorum melisse origani pulegii cala ti

betonice an ʒ i. lambruske an ʒ iii. corallorum al. et ru. spodii an ʒ i macis ʒ s. ligal. ʒ i s. laudani galie mus rosarum conpadidarum an ʒ iii pul. om. subtile fiat et post confricet in sacculo facto de fustano bene denso et applicet stomacho

Quartum instrumentum principale est cerotum hoc quod plerique et ipse in die super stomacho applicet ambiens ipsum a pomo granato usque ad umbilicum et ibidem firmum teneat cuius descriptio Rx laudani elect. ʒ i s. ussine ʒ i s. galie mus. ʒ i masticis granatorum an ʒ ii dissolvatur gumme cum aceto citoniorum et cum sufficienti quantitate cere fiat cerotum bene tenax

Quintum instrumentum est ut iste vir non raro faciat sibi in ungi totum spinam a summitate spatularum usque ad finem cum hoc ungento calido aut frigido si tolleraret potest cuius descriptio Rx o. de floribus mirte et nenufaris an ʒ s. o. de mirto ʒ i s. mi pul. acetose et sandalorum an ʒ i spodii coriandri preparati an ʒ s. cere q. s. fiat ungentum viscosius molli et conservetur in vase vitreato

Sextum vero instrumentum est ut iste vir sepe cum fuit sui regiminis propos faciat sibi abluere pedes et crura usque ad genua saltem duabus vicibus in septimana cum hac decoctione calida post somnum ante cenam leviter confricando mediante Rx aq. ferri et est illa in qua cadentes ferri frustra duarum lb quinques extinguantur situlas ii gallarum cupressi mo. ppp. sal. mineral. vel in mollibus in velis lb s. cortices mirti ʒ i macis ʒ ii buliat hec omnia in predicta aq. usque ad consumptionem tertie partis de qua mediocriter calida fit ablucio ut dictum est Est enim nobile remedium ad persuadendum motivas ab acceptione humorum que a superioribus expelluntur ad inferiora

Septimum instrumentum est electuarium istud cuius usus sit accipe ex eo in aurora quantitatem unum dragmarum cum modico aq. mente vel rosmarini calefacte et tardetur post eum cibus horis iiii et erit in eo potentia confortandi calorem innatum et conservandi ipsam in omnibus membris primis secundis et tertiis et est magni auxilii ad confortandum cerebrum cor epar et stomachum cuius descriptio Rx granorum pistaciorum electorum ʒ iii granorum pinearum ʒ i s. specierum diambre diamargariti electarum et electarum deligenter an ʒ s. sir. conservatorum ℔ recentis lb i zuc. al. lb s. infundantur

physticorum et pinee bis bene mundati in aq. mente calefacti per ii dies naturales deinde ultimate terantur et in corporentur cum sir. et zucaro in vase certis usque ad glutinositatem tunc ergo si addatur species alie pulverizate et incorporentur simul et reponatur in vase vitreato bene cooperto et in loco sicco conservetur

Claudit enim meo iudicio in hac materia verbis et potentia respondi et conservandi sanitate huius viri Cui hec omnia concedere dignetur summus ille universe machine conditor qui cuncta donat optima laudat benedicens ea dd laudes eius perpetuas et immortales Amen

Anno legis gratie 1440 mensis septembris

Accipe itaque Eruditissime ac virtutum affluentia ornatissime vir hec pauca que accurate satis et utili stilo tibi conscribit Bartholomeus de montagnana phisicorum minimus Splendor enim tuorum morum et virtutum affectione pyssima me coegit ad speculandum quantum videre potes sperans hec omnia tue sanitatis et prosperitatis esse principia et in sententia et tu ea persepe lege et accurate considera et fructu lectionis singula in veres aptatu

Si virum quempiam summa veneratione dignissimum si sapientem hominem litterarum studiis perfectissimum omnibus laudibus comprobatum debemus censere maxime sapientem tuam vir insignis et celeberrime doctor Raynalde fycule in gentilibus precomiis existimo colendissimam esse debere video enim te non solum in scientiis sapientie meo quam mediocrum conceditum consueta sunt esse versatum sed sublimioribus eiusdem facultatis speculationibus esse intentum Scribis enim in materiam difficilem et non quidem virus aquo sine peritiorum maiorem expectare deceas quam ante ipso iam diu approbatissime studio vediolasti Et tua illa probatissima scientia vite precedit collaudatissimo vitu quo veterum illustrores incedere solebant Neque enim contenti erant propriis in terminis in scientia vediendi sed ad alienam gignasia non raro non solum verbo sed et proprie transferebant. sic plato metificos vates sic pitagoras quem vulgus magnum philosophi non sapientissimum esse dixerunt Invitasinit peritissimi Caucasum monte atque opulentissima in dic regna peritissimi et ad extremum usque orbis latissimo phisicum agnouere miserunt parum ad commo

ubi antiquatam phym in trono sedentem au-
reo et de castali fonte potantem loge-
tem audiret de naturali phia de astrono-
mia de morali atque omni sapia probatissi-
mum. Et neque tu si hic cum sis et p
amplius tibi ipsi pro te ipsum satisfacere possis
si video quod id facis ut experiri posses quam
quod et quale ab aliis zelato quodam animo
acquirere possis Solet enim sapientes in
aliena castra transire non tamquam transfu-
ge sed velud exploratores ut
aeneus luallo scripsit epistola prima Neque
igitur intentum tuum frustraretur adeo quod
te quiore vides ut si quid in Euganeo
studeo vitatis in rebus ardius habere
possis / decipies fortassis tu in multe
magis quod pfunde ad de mea quod optas
Scribis enim virum quadragenarium statudis
laudabilis et senectutis regie vir non naturaliter
vim neque efrenitatem in aliquo eorum
et maxime quia religiosus est abante
fere spacio in magno pede dextro usque
ad crus eius in domestica parte excessivam
passus fuisse caliditatem adeo ut etiam aqua
frigidissima in membro illo effusa oppone
sensus tactus percipiat vero excessivam
caliditatem in prime et in summa non solum
aqua frigidam sed omne ad obviam cum sicitate
in pessimum summe fere adeo percipit Res
quod hec in genere est spectaculo digna et
maxime quod stomachus eius naturali lapsu a
medio genus labitur pfrigidum et humidum et que
flicus et flat id pvia in digitis in eo
congregatum fiat et non pvia de fluxa a
locis aliis Est etiam ep huius viri opila
tionibus agitatum excintesa calide ad
huc est et 3o vi vir iste cibum suum sen
ter dige / Et ultro scribit ut pratticum est
regulatum modum vivendi satis perfuit
usque ad mensem martii imperie prin
cipue quam in valuit pdom membris dolor
magnus absque aliquo timore vel rubedine
sed solum ibidem in tensa calidis cum dolore percipi
Et adhuc etiam eo magis hanc dispositionem
existimus contempladam esse videns esse
sufficientissime promata a viro in speecula
bilebus et operabilibus excellentissime lite
quod ac extris quam in in noverunt cum post ad
ante maxime et mandacia membra in simi
oppone processit et morando diutendo
digerendo et confortando membra et spe solum
et ep / Et quia demum cum secunda uti enoe
ad eradicandum materiam processum est et adpti re

materiam in tandendo cum localibus ut embrocis
in unccionibus fricationibus et sitibus processum
est et michi fere de stringentibus canonica
regimine aplicabilibus pertinuissem fuit Cum
michi tu hora finali secundum optata
consideret ut scribitur quam de re rem
hanc non solum gravem ymo magis spe-
culacione dignissimam existimo fore Vm
principio in questione et tuo est videtur
contemplandum esse quam .n. primum / Et primum est an
hec dispositio sit per cenam paciens membri
vel pcolliga denotanda / Secundum vero est
principale signa denotative morbi responda
sit huius viri dispositio / Tertium vero est que
sit species lesionis vel nocumenti quod abipa pro
ducatur / Quartum vero est cui potentie vel virtuti
hec dispositio attribuenda sit / Quintum est cuius
particule corporis esset vel causa hec di-
spositio attribuatur / Sextum vero est notificare
signa eius / Septimum et ultimum est ponere
causam et in stra regis etc

¶ Circa primum denotanda huius dispositionis an
sit per cenam vel pcolliga denotando
Itaque si diligenter huius dispositionis vita
tem in quem de hoc secundum quod in ingenium ex
hebit inducendum / primo est dispositionem hanc
adnotitiam ipsius distinctam ipsam dif
ficiendo eius exprimendo et rationibus compro
bando et illustrium autorum auctoritatibus
vigando Est autem hec dispositio one et prima
quadam mala con. c. et s. malus quod est eadem
pestilentia pri totius corporis et maxime
parte paciens Non enim hec eadem pcolliga
simul denotari potest eo quia raro contingit
egritudine pcolliga in parte aliqua extendendi
pdies aliquos quod transsicit in egritudine pro
essentia / Adhuc etiam si hec dispositio est
pcolliga huius membri ad sinora atque illa quod
est collica absoluta et quoque non contingit
oportet in veri membris paucis colligatis agi
taret tibia huius viri sed nunc non dicitur assi
gnari posse ut scribitur eo quia in certum
quod non est mensura istarum nec tante calidis
tocitatum neque stomachus pari ratione Etiam
quia ut servimus tactum est stomachus huius
viri lapsus a medio genus ad f. et h.
mea / Neque est hoc id de epe dici pro
eo quia dato quod ep eius in medio
genus sit calidus ut scribit et adhuc non
bilis de natura oportet in nectu fuisse
immanenti excimsoris evanantibus digeren
tibus et confortantibus quod applicata fuit
ut scribitur sed nunc apuit immanentum ex-

horum applicare ad eam. Nec ad aliquam predicta membra. Igitur non potest declinari quod egritudo ista in
sit tibie proprie precise proprie et ab aliqua determinata
parte forte aut consistere potest dici quod hec
dispositio mala hec huic membro precise et ei
ad totum vel aliquam corporis partes producta a
membris dependens secundum naturam horum salua
ri potest. Igitur hec egritudo in membro isto non
est precise propter in veneri translata fuerit
magis adipem tibia secundum naturam possit egri-
tudo ad quam hec vetica transmissio su
cessit. Igitur in hoc membro hec egritudo non
potuit fieri primo modo certior transmissionis nec
neque egritudinem totius. Neque etiam debet crede-
dere potest quod hec egritudo huic membro in
esset per continuam et successivam transmissi-
onem paulatim membrorum / totius a toto (
ad hanc partem oportet enim necessario asse-
re egritudines toti communes et eorum
causas. Sed vero iste non constat mala co. c.
et h. dicitur c. et s. f. et h. aut f. et s.
toti corporis ut nunc scriptum est. Igitur hec
egritudo non est precise totius ad hanc par-
tem. Amplius de invatione ac sit si
in toto corpore in veneret egritudo aliqua de
predictis quo salvaret integritas opera-
tionum stomachi epatis et aliarum partium et robur
virtutis. Dicendum enim forte morbi est
lede sed consistente toto lesio esset
valde magna ergo facile de iuvabilis
et cognoscibilis contra repugnat experientie
ipsius et fundatur id ex quo ipsum steterit
~~potest itaque~~ / potest itaque si bene consideret quod
omnino oportet concedere hanc egritudinem esse principaliter
per accidens notam particulariter patientis. Neque
volo molestari hic an sit possibile vel
de facto contingat hanc egritudinem ~~sec. prim~~
secundum partem aliquam precise dependere
ab aliquo membrorum superiorum debilium contra
facile enim conceditur id quod membra
superiora vel fortiora superfluitates suas
expellunt ad debiliora prima primi canone de
membris. Sed principaliter ad quod intendit
Est principaliter ad quod intenditur concedendum cre-
do esse dispositionem huius partis per essentiam
ut declaratum est. Ad hoc etiam neque
video rationem aliquam nec auctoritatem qui probare
re possit hanc egritudinem esse denomi-
nandam precise absoluta totius corporis
dicitur aliquam particulare essentialiter adipem cuius
mirabile enim videtur quod in dispositione
assignetur nocumentum per simile comparanter vel
condolentiam vel alterationem provenientem ab

aliqua egritudine totius aut alicuius particule ad
hoc membrum quoniam per signa et accidentia cog-
nosceretur egritudines tales toti aut particule cor-
poris apparate vel in eis existentes. Et etiam ho-
minis quoniam si totum aut aliqua particula corporis
constaret oportet necessario assignare in nocumentum speciei
lesionis vel lesionum provenientium ab illis egri-
tudinibus totius aut partium quoniam terminus a
quo terminus sanitatis ab egritudine et sensibilis
operationum lesio. Cum igitur nec totius nec par-
tium appareat sensibilis in operationibus lesio non
non potest dici hanc egritudinem in esse membro
precise eius ad totum aut ad aliquam
partem vel partes ut iam dictum est.

Capitulum secundum principale quod declarat
secundum quod denominatione morbi etc.

Postquam ergo satis aperte visum est quod pre-
dicta dispositio in est crure per se causa. Iam vi-
detur declarandum esse quali hec egritudo de-
nominanda sit. Est enim dispositio per quam
provenit in operationibus immediate nocumentum sensibile
quod ipsa est morbus ut secunda primi capitulo primo
fere exordio. Igitur dicitur cum egritudo ne-
cessario dicitur virtutis aut complexionalis com-
munis est a sufficienti divisione membrorum com-
positorum sub hiis tribus generibus ut secundo
tegni ibi. Communis ac lapsum fit eadem
hiis que virtute eorum complent naturaliter in quantum
naturalis tamquam principiis perficiunt operationes
naturales dispositis in eisdem potest naturaliter va-
riatis in perficiunt operationes ut colliget et
secunda primi secundo capitulo videtur ergo quod hec dispositio
non sit egritudo complexionalis eo quia ibi non
invenitur aliqua de egritudinibus que eadem po-
ssint sortiri generibus egritudinum complexionalium.
Nec enim ibi est egritudo superficiei quia
non asperitas neque nimia lenis pars huius
membri. Neque etiam hoc membrum egrotat
in figura quia hoc membrum non est cur-
vum tortum vel distensum preter naturalem etc.
Adhuc et hic non est egritudo in recep-
taculo proprio quia ibi non est receptaculum
aliud ventriculus vel concavitas manifesta. Et
et nec ibi est egritudo in via cum in loco
illo non sit via manifesta transitus alicuius
corporis de loco ad locum. Quod hec egritudo
non est cadens sub primo genere egritudinum com-
positionalium quod plasma nominatur pariter et
ratione deducitur quod hec egritudo non est com-
positionalis in quantitate diminuta ~~m~~ cum non appa-
at membrum diminutum vel consumptum manifesta.
Nec est egritudo in quantitate aucta quia non
est ibi aliqua res addita particula quantitatis

cu no sit ibi tumor dequo curad' ut iam
sepium est. Sitr z facile iuueit' qd
egdo ista no est sponal' cadeo sb de-
noiacon mui Nz em ibi est aliq pti-
cula l' sba nualit' aucta l' diminuta
igr no est egdo in mo. Postremo z
ht egdo no e in situs ploco capiendo
ipm denoiando nz em ibi est dd-
e locum qle z qm esse no debeat
z itm ht egdo no est de noianda eg-
tudo situs ipm prolla l' societate
accipiendo ut i pcedenti cao plene decla-
tum est qli oppdictis itm satis ez qd
egdo ista non est cades sb denoiacoz
sponal' l' aliq spez .x. q cadit sb
pmis im gnibus sponal' nec qr no
est dispo in supficie fia z via l'
receptaculo cadentibz sb pmo gne
sponali denoiato plasma Nz i qn
tite aucta l' diminuta cadentibz sub
2o gne .s. sbqte Nz in mio aucto l'
diminuto 3q gnis sponal' Nz i loco
l' prollas q cadit sb 4o gne .s. situ
i non est egdo sponal' 3a tz a su-
ffi dione omz egrnu sponaliu q
spedit qc d. 2a pi cao 3o. Pari
i rone 2o pri z deduci pt qd h
egtudo non e cadens sb 2o gne .s.
natue vnit Nz em ibid e solo co-
tit in ppe dca q d' extensio l' dis
tracio prim qzda z 3cio aliaz ut
ez Noz z ibi est solo 3tit ppe dca
qz d. z alij auc noiant solum
in paris Noz em mebz l' aca ptla
in par e fra bipar l' tpar zcys
Adc z noz ibi est solo 3tit i car
ne no in cute nc in imo Nz in ligato
pannicto musculo l' corda vena arti-
riet costa osse l' cartilagie zcys qr
ibid no vl esse solo 3tit. Coz qr
ibi est dolor fortis sz ois ts seq sbita
altacom zplomo at solom 3tit
igr in mebro illo pt esse vie solucio
3tit salte pfunda l' intiica lz no appa-
rens. Dd e nedo 3q qm no sufficit
onde neitate vie solute 3tit p pncaa
vehetis. dolors ipms ei ca pt ae sim
sbita l' fortis 3mis pmutao absqz so-
lone 3tit utpz xolia. 6. 2o tegi lo-
qtis sbnota disunctiue du dut. De
tes vo 2m qtqz i rubut locu at so-
luta 3timite at subita altacoz on-
dunt. Dut z 2o d. pt qr lz scadet

ibi esse solucom 3tit ipa no ez ipe
dca z no ppe intellca vz solo in paris
ut dcm est qr satis claze vr esse dd
impdco mebro no esse solom 3tit ma-
nifesta l' ppe dcaz Cum igr noz hoc
mebrs egrotet aca egrnu sponaliu
l' vnitatis ut pbatu est Relingt qd
mebrs id neco egrotabit gne male
3mis asuffitl dione. Et e pa octo
xepcebz neco deducta Et lz ista 3o
nera sit no tn e suffins adzple-
tam cogcom l' mom huig disposo qr
oz alias pclariores pnite octones
qrs 2a est ht qr iste morz e zplonal'
z mlis pa ps hz octomis xepce ti
discursu satis de ducta est. Et 2a
pbabit qm si tal' dispo esset mala
3o i mal' aut esset neco hura ca da
fra l' sica Sz mala 3o hura sim
pse dolem no efficit 2a pi cao de
causis dolors z pties alibi. Dmp si
esset mala 3o fra dut ca da tn at
sica tm a. c. z. s. dt f. z. s. tunc
neco at ez abintrico 3mo l' abextrico
Et si qd ez abintrico pueniens at ez
paulatie in mebro fra dut sbito eue-
mes sz mala 3o qlz illaz paulatie
in mebro fra dt subito eueniens sz
mala 3o qlz illaz paulatie i mebo
agsita no efficit dolem no qda cada
qua dato illo neco qlz ethica do-
let. no fra qr paro rone paliter a
frate in tns agsita paulatie fra do-
lent Sitr z hc mala 3o sica pau-
latine eueniens dolem efficat utz in
ethica senectutis in plibus dispoibz
marasmodeis asica paulatie facts
qr no potest esse ht dispo pueniens
a mala 3ne i mli sima l' 3ta pau-
latina fra pueniens. Nz z d' pot
qr ht dispo sit mala 3o sim l' 3ta
z malr' subito fcta ttes em spes
male 3mis no possunt ab aucbz qm
no vm hre cas pductas ipaz at
saltem ab adusario assigni dent. Et
si forte cadet hoc i ygma alioug
specularis diffile ez assigre aliq spez
male 3mis i mlis depdctis que
tadem no assbciaret s' mdz z tu-
3na. Ad huc itm ondet 3o qr hec
dispo no e mala 3o i mli abqonis
eueniens pp plua. pmo qr cet diffile
ygiam dcuig pmaie ce 3caz aplicaoez

ad membra per quam ipm ledetur contraria a
plicata ob. adorganum tactus Sed conser
vatur et scpius ac quod quiqz et quocqz orga
no tactus mebri sui applicatur obm sim
sic propter calidum ergo oportet similitudinem
cum contrarie esse conuente contra vel ipsa le
quo ad esse primo et quo ad ymaginacionem que
re dump si mala complexio frigida calida vel sicca
in mebri contrarie esset applicata in confusione
depedens ab actioni cum ut aere et sti
bus oportet necessario quod sic noto huius tales
alteracionis ledetur eger si contrarius repugnat
casui igitur etc. Relinquitur igitur quod hec est
tudo non est species male complexionis in membris
aliqua simplex vel composita ut patet intelligenti
Tertia complexio principalis ponitur quod hic morbus est
mala complexio c. et s. membris contra ista per
primo quoniam ad primam partem respectibus in
probacione procedentis contrarios adducitur et
probatur contra hoc quod per hanc egritudinem nocet
operacio noto corrumpitur ut probabitur in sexti
capitulo sed noto corpori alijs partibus vel in
pluribus et que sic fit aqualitate et siccitate
sicut notum diminucionis et ablacionis opo
rum fit asimile igitur hic morbus non debilitet
poni debet mala complexio c. et s. patet. Contra
quia denominatio morbi ut in pluribus assi
gnatur ab auctoribus penes efficientem con
tinentem, et minor est omnium auctorum vbi pa
tet tertio primo capitulo 6o Judicium autem de
significacionibus harum lesionum est quod
cum procedit in sui principio c. corrupcionis
si plurimum sequitur complexionem c. et s. et quod terci
tum sui diminucionis et debilitatis si plurimum se
quitur quod relinquere virtus contencionis.
Ex aut hec mala complexio sit naturalis calida
et sicca probabitur in fine in vi.o capitulo de
signis significatis / Quarta complexio similiter ad p
dicta et est mala complexio colica sanguinem
acuto preter complexionem probatur contra contra
ducione procedentis quia si est ma
la complexio c. et s. in colica contra si ipsa
commiscetur sanguini ipsa reddit ipsum colicum
dump hec mala complexio calida fortassis non
cognatur ab aliqua qualitate ad lesionis sive
sit ad lesio in eadem materia colica sive
sit in sanie accioni sed / Et 3o item hec
complexio probabitur in fine ubi in 6o capitulo ponen
tur signa huius disposicionis verificantia que
rere Et causis omnibus ac quod hec disposicio re
ducta est ad proprietatem denominacionis s.
quod ipsa est mala complexio colica impressa in partem
fixa partem depedentes accidentia transmissi

one colici sanguinis ab epate et partibus superio
ribus ut achili vena et similibus etc.
Causam tamen declarat quare non sit hec ma
la complexio membrorum istud egritudinem faciat
Iam igitur patet complexio capitulo quod ex declarare
quod species lesionis sit hec quod tactus particule
patientis huius nobilis omne frigidum calidum
percipit Ex quo fundamento apparebit p
cedentis causa et virtutis ipsius in intellectus
amplior et est via ad inveniendum cuius
principium et instrumentum ydonea lesio igitur vel
nocumentum in operibus ab auctoribus assignatum
triplex est s. diminucionis ablacionis muta
cionis vel corrupcionis vel medioris lesio
et istis varijs modis ut apparebit opo
rum lesiones vel nocumentum ab auctoribus assig
nata sunt / Dicitur autem nocumentum in operibus
diminucio mittitur ut quod operacio que gratia
transmutandi sanguinem in alimentum quod est
ipsius conversio et humores duas dimi
nuta ex in digestione vel decoctione vel s.
sanguinis qui debet esse alimentum conformium
partium mutatur in humorem primum de 2a ad
3am vel 4am ita quod in gradu caloris
carnis in variatur humoribus 2a variata in
calore carnis / Dicitur vero 2o diminutio dimi
nuta operacio talis ut si penes effectum in
substancia quod quantum attinet ex diminute in
grossatus sanguis vel humoris 2a ad aliquam
Dicitur 3o diminuta dicitur ut si dignitas
ponatur fortis cuius ad transmutandum sanguinem
in humores 2as in quicumque hominis gratia sis
perfecti non potest bene propter debilitatem illum
sanguinem convertere in .s. vel 8. horis vbi sive
sanguis in humores 2as diminute deco
ctas autem diminute transmutetur re
gradus coctionis Dicitur vero modi sicut ad
in tempus ad hanc transmutacionem ydonea
tota hoc nocumentum sub lesione operacionis no
minata diminuta reponi debet Etiam
item huic tali noto in vestitum aliud
contra nocumentum per viam intensionis nomina
tum Non enim est in convenientia ut sit nocumentum
in operibus assignetur preter diminucionis
et in eisdem operibus assignari possit no
cumentum per intensionem et hoc quod nocu
mentum intelligatur per contrarietatem ad pre
dicta ordo ut si gradus coctionis trans
cenderet convenienciam ad transmutandum sanguinem
in humores 2as proporcionatas membrorum
carniformium Dicitur quia in gradu complona
li concedent et humores 2e convenientes sua
procedent tali te carniformium membrorum

Aut in mo sive grossiores et magis
compacte redderent. Et in tempore mori ut
tum contingerent patet quod in opere transmuta
tia san(guinis) nec humores 2° et carnis fondus
membris convenit etc. notum. Et non quidem per
modum diminucionis ut paulo ante apparuit
quomodo intensionis sit declaratum est
forte autem contradictionis videtur in figere dicto
sed quod non in utroque membri opere notum
stringere possit via intensionis sit patet de
opere visiva fuisse de mente d. 3a
qui. ca° 2° voluit et ibi supte in vi
sione dependere abilitate oculi et tu
via hec quoniam fortassis aptato oculi non
potest provenire excessus in tpata visione
nisi per supte videndi in oculo repato
intelligitur pstior opus quod repiti poss
inlatiue tpameti quod denotaret excessum
sua vel superflua ipso pstionis visionis
quod repiret in oculis in extremis tpancie
posite pstissim enim in tpue superfluum
denotari potest ipsius extremorum tepidi. Sequitur
omnibus in unum collectis videri potest quod
non omnis opus diminuta dicitur esse levis sed
intensum. 6. 2° tegni ubi dixit quod
notatur opus levis sive leviter et diminute ut
omnis exponunt. Opus enim per intensionem
assignata non est levis et diminuta sed est
intensa ut deductum est quod tres. Et
ex hoc fundamento patet in arte quod opus ta
ctia huius nobilis per quam respondit sum
exinpressione talis non et diminuta oportet
enim quod obiectum intensum talis preparatur
remisse tale autem et tense tale que
secundo diminucionis operum et cludium ut
deductum est. Iam autem ut etiam in tegni
oportet qualis sit hic noti in operibus
nec 2 dicitur potest quod sit ablatam quoniam no
cumentum in operibus ablacionis tollit privacionem
actualiter vel certam operis. Cum tamen
hec sit opus privativa patet quia perpetuo
obiectum in partes ergo non est ablata privacio
membro ergo non potest dici operum privacionis ab
lata esse abeo quod tamen notum in opere
huius membri non sit per viam diminucionis aut
intensionis assignabile ut paulo ante
deductum est. Nec 2 per viam ablacionis
privacionis ut nunc probatum est. Relinquitur ergo
quod notum in opere privacionis in membro huius dicitur
et corrupcio denotandum 3a nota 3 a
sufficienti divisione omnium morborum noti vel lesionum
quod assignatur in membris tempore ut 2° tegni
Notetur quod opus triplex aut levis et diminute

aut medio et corrupte ut declarabitur aut
omnis sit et aufferatur. Est autem notum corrupcionis
in operibus omnibus humane speciei convenit per
mutatur itaque ut primo modo a communis membrorum
proveniat ad primum eorum specifice denotan
cionis in operibus et cetera. Sicut si foret
epatis cum tpamento suo transmutavit debet
chilum in massa sanguinea partes chili
sua et cetera huiusmodi mediocri flexibilitate et ae
reitate et unctuositate aptas converti in
sanguinem transmutaverit in fusiditatem vel frigiditatem
fit in tpaute. Aut in acuitate vel in asch
te autem in sanguinem acutum flavor vel ypo
zarcha. Talis enim transmutacio est accio in
est opus et non ablata ut patet nec diminuta
vel intensa ut de dicto potest. Ergo per eas in
denotatur corrupta. Et causa est quia sic
in vera corrupcione fit utique adenota
cione unius speciei ad alteram partes enim in
chilo assignate disposite erat transmu
ri in sanguinem sed fiunt transmute in acuitatem
aut in fumum autem alia contrariam statum ergo
fuit in obiectum id facta transmutacio corrupta
per quam devenitur est ad transmutacionem specifi
ce denotacionis illius. Sequitur quod talis
opus omnis detoto genere potest non
generaliter enim visitatur quod hec est potest nature
toti humane speciei et cuilibet individuo ipsius
sed partes laudabiles debilis debuis
sent converti in sanguinem laudabilem iusse
sunt in fumum autem aliam materiam corruptam.
Et forte ex hoc fundato quis finale dedu
cere potest quod hec opus notatur 2 corrupta
quia tendens in corrupcionem vel spaus adcor
rupcionem membra illius cuius est opus co
rupta. Racio enim cum tale corrupta opere
a partis ygmate post epar diu perdurare
quod corrumpatur ymo et in dimidium totum
quod nimio denotanda est opus corrupta
significatur qua sit membri vel totius cuius est
opus corrupcionis et tamen contra quod huiusmodi videtur esse
vel ideo quia notum corrupcionis in operibus
est. Deterius notum quod diminucionis operum
aliis pluribus. Notum enim diminucionis operum
non ita faciliter et cito tendit vel spat
ad illam. Et ex hoc fundamento ubi in
tellectum potest quod notum corrupcionis in operi
bus tamen variis denotacionibus ab aliis
denotari sit. Notatur enim mutacio vel p
nimio transitum ad alteram specificam
denotacionem ut visum est. Nec enim in
notamento diminucionis fuit transitus iste
Cum ex hoc fundamento videtur esse deducendum

q̄ nocu^m ablac̄ois opon̄ denoiare dz
nocu^m corrupc̄ois p^t 3^a eo quia sic per
nocu^m corrupc̄ois sit tusitus in altam
denoiac̄oz specifica ita p nocu^m ablac̄o
sit tusitus in ead̄ go vnu illor̄ nocu^m
no dr̄ ab alto ne^da est 3^a illa 7 d
est q̄ omē nocu^m corrup^t in opōibꝫ
psupponit entitatē l' pua oponū Ez
nocu^m ablac̄ois excludi oēm opom qr
test 2° q̄ qr agato h^o no^s corrup-
c̄ois denoiari sit medione eo q^a vi
medi tenē int ablatu esse oponu
7 dimitu esse ipar̄ Est ei i corrup^e
pnciali opo int' pp q̄d disting^e ab
ablac̄one vn̄ no est tali no^ti porte
tium nocu^m corrup^s sicut ablac̄o nequ
z ita leue sicut noci dimiuc̄o ymo
est fortius illo ut q̄ expeditis igit^r
cait medioc̄ int' illa dico nocu^m q̄d
q̄ enī nocu^m i opoibus remissis 3
pessimo 7 intensius leuissimo medio
tre denoiari dz · qr bn̄ dixit · G · No
cet opo medio^e 7c Et hec fuit ca
pp qua dn̄ 3° coll̄z ca^o de accn̄ bꝫ
supuenien^b vniti nu^me Nocumen
corrup^s in opoībꝫ om̄ mbro^z noīa
uit pmuc̄om ad malas opones vt
clare colligi pt dn̄ dicens lesio que
supuenit ab̄ acc̄oibꝫ mbro^z 7 pa
ssiōibꝫ eor̄ ē ibus noīs vnq̄ eor̄
est ut opo mbri cessauit a^t sit pri
qua pucto puac̄o 7c 2^a ē ut sit di
minuta asuis opoībꝫ 7c 3^a ē ut sit p
muta ad malas opones vide q^a
corrupc̄om denoia^t mala ve dimic̄ois
Et eund̄ smone ptulit p^o tutior̄ d
tatio 11 7c dn̄ dicat Egressus nal' dis
pōis opōis adispōne sua ē sīplr ipius
debilitas ipius ablac̄o 7 ipius pmuc̄io
Itaq̄ exoibus bn̄ collectis ad i vicez
deducenda est 3° tal' q̄ nocu^m i oppe
ssius tact̄ ptis pacientis in isto nobile
denoiari dēt spēs lesionis corrupte
neq̄ ei dimiuti l' intensi nq̄ ablata
ut iam pbatu est igr̄ nūc est ipaz
esse corrupta 3^a nūc est a suffici-
dione om̄ spēz lesionis inta mbra
iam declata hec q̄d ia facile ex p
detis in te' pnt Sed ia no minor nc
in surgit diffi^tas in assignādo mod'
quo p spēm male 3mo ptic^le illius
3tingat q̄ ob̄m tali^tez i pmēs i me-
brum illud appon^t tactu ppria frn̄

7 3° f. q̄ ob̄m frm̄ ppriat calm̄ Neqꝫ
enī saluari pt exptē ob̄i Omē enī
tale ipmes in mebr̄ ttē ipm̄ altāt
qr in est ei altare in pon^a l' in actu
sed ob̄m est cadu actu go ttē i pmit
in mebr̄ dump h^o no vi posse deffe
di expte mbri qm̄ ipm̄ ia est alcatu
ad calitate go p illa no pt appndere
ob̄m sub spē frigidit̄ Et 3° itm̄ ar^r
qm̄ data q̄d ob̄m sit actua cad' 7
mebr̄ z no in neit^r ibi aqua q̄litas
actual' l' actuale faciēs ad pmutād'
mbr̄ ad frātē pqua ob̄m calm̄ vl
3ḡe z expte actu^l in pssiōis no pt
hoc saluari 4° itm̄ ad i^d ar^r qm̄ ssic
calit̄ impsse ab ob̄to in mebr̄ non
reputat nisi cali^tez 7 mebr̄ suff^e
decipit in pssiones illius go d' nāte
reputabit meo tali^b 7 no frītās
Ad hec oīa videnđ est dando mod'
quo 3tingē possit ad in pssioez ob̄i
calidum rputari sshaloi frām Et
pmo q̄d mo^s est q̄ occurit mebro
ob̄m calitē in pmēs vnr 3ciē due
cause calit̄ 7 7 mebr̄ in pmētes
pma q̄d expte ob̄i quo calefado in
pmit 7c^a no expte male 3mis fe-
ueris qua egrotat mbr̄ pp que duo
q̄ mebr̄ calefit nobilit 7 rarefact
z vn̄ magna pnū q̄tis z pan ca
lidar̄ abeo resoluit 7 euapat ptes
igi ceñ frē presotom ca in mbro si
gnata ad quā sen^s · fritas puatiā pnt
fratem suaz i organū ssuis tact̄ in
pmē eo quia maior vr̄ tuc ppor̄o
ā ēlitat̄ mbr̄ frōz ad in frand q̄
ob̄i 7 male 3mis iam dcē ad cale
faciendum ā p tuc in mbro ppietur
in pssio eor̄ quia appōne maior̄
in ēlitat̄ agit in mbr̄ sed illa
sunt mebra ut ossa cartilagies pa
miti flica 7 mlce ptes i^r i mbro
ppiet frītās tuc igit mbr̄ i pre
ssioem are calefaciente ppiet sub
zone frit̄ Cū quia data ista
vusione seqū q̄ hec opo no dēt de
noiari corrupta p^t q^a ttē mbr̄ per
cipit q̄te ab agente in ipm̄ i pmitur
l' ab agentibꝫ sed agēcia i pmit i
frando ut ia dcm̄ ē go pon^a tata
tur no apndit corrupte ymo psete
7 3eut q̄m apphendē corrupte ē apn
dē aliq̄ 3mz l' q̄ no ē de essencia

in p[ro]mets ut p[re]cedentibus ~~[struck]~~ pot[est] app[are]
pot[est] ad hoc motiuu[m] & sibi sitia dd.
est q[uod] o[mn]s mebri in cau assignato &
mo dato pt d' zens & bona. & pt
d' corupta re' dursos Est eni[m] zens i
q[uan]t[u]m frude ptes mebri in organum ta-
ctus frute i p[ro]medo apon[itur] tactiua
papiu[n]t[ur] fie sed est corupta i q[uan]t[u]m
in p[ro]ssio in mbris/ osecuta est ad obi[ectu]m
i p[ro]mets calefaciedo pon[itur] qo tactia
calitas ab obo in p[ro]ssam papit s[e]c[un]d[u]m
fratis patius qu[am] multo corupta. Alter
modus solueudi adp[re]dcta mota q[uae] no
veniu[n]t in id est q[uod] cu fit ab obo cale
facete i p[ro]sso in mebris p[ro]p[ter] magnam
raritate in mbro asita & resolucion[em]
& debilitate aer crudis mbris ~~[struck]~~
~~[struck]~~ frigidis qois impme pt i mbro
mo sius assigto q[uod] pon[itur] tactia per
cipit in p[ro]ssione fratis aeris q[uia] cu
fuit calid[us] iam in p[ro]ssa ab alto obo &
a mala zue sib[i] het tu[m] soto fimil[er]
videt[ur] tende in p[ro]ma & hec fra quia
satis difficile est redde cau[sam] q[uod] obi[ectu]m
calid[um] in p[ro]mets papiat[ur] frm q[uam] q[uod] frm
papiat[ur] calid[um] Nam facile ad hoc
z[m] videri pt capiedo pri[mu]m p[ro] anti
pastasim & q[uod] sequit[ur] ad illa Et sic
facile soluet[ur] p[ro]blema. s. q[ui] viri iste
q[uan]t[u]m ad sensum tactus ex approximatione obi
frm calit[ur] papit mala eni[m] s[ecundu]m ca[usa]
asuo zrio q[uod] effugit p[er] actus & viole
nt fortificata l' auta reputat orga
no tactus p[ro]ptes calit[ur] subito & s[u]bito
& vehem[en]t[er] i p[ro]mets p[ro]p[ter] q[uod] frm obi[ectu]m
papit[ur] calidum & tu zra Exqbus
omnibus q[uod] iam satis medio[cr]e satisfactum
esse admiq ra. z[m] i. s. q[uod] sit nocu[mentu]m
p[ro]ptes in mebris huius nobilis viri ca
in p[ro]ssa & que sunt eius ce & form[a]
& modus assignandi hanc spem coru
pte s[e]c[un]d[u]m ationis organi tactus / Adde et
alit[er] tu si tibi placet etc.

Circa z[m] declat cui pon[itur] ul
ratui ht disp[ositi]o atribuenda sit
Et d' clarius & pau[c]is s[e]c[un]d[u]m lius hui[us]
disp[osi]tionis ma[teri]a apriat iam o[mn]s i querere
cui[us] virt[uti]s het s[e]c[un]d[u]m atio trist[is] sit p[ro]p[ri]o
app[ro]p[ri]ata l' deno[m]inanda ca ei p[ro]ssleta
tiones in hac ma[teri]a due eudetes opi[ni]
ones & una q[ui]de[m] ponit q[uod] tristis s[e]c[un]d[u]m a[ti]o
in mebris in p[ro]ssa ab obo est passio
virt[uti]s appe[titi]ue mbri paient[is]. Cum

mebro s[e]c[un]d[u]m ationis debite disp[osi]to occ-
rat obi[ectu]m potes ad p[ro]med subito &
si zrietatem & malit[iam] ult[ra] i p[ro]ssio[n]em
hanc ab orgiano ap[ri]usam rat l' p[ro]du-
cit in mbro s[e]c[un]d[u]m atio q[ui]d[a]m p[ro]qua ap[re]n-
dit illa i p[ro]ssio s[e]c[un]d[u]m tristis & disp[er]-
mens & adista seq[ui]tur tristicia illa q[uia]
q[ui]d no[n] e[st] aliud forale q[uam] appetit[us]
mbri ad effugiend[um] hanc disp[ositi]o[n]em et
no[n] p[er]sistend[um] in illa. q[uia] tristicia iam
dca forlit est. do[lor] in mebro pacie[n]t[is]
& ipse q[ui]d' eius no[n] vir[tus] a[nim]e q[uod] actus
s[e]c[un]d[u]m ationi tactie sup[er]additus Ex q[ui]bus
ap[par]et q[uod] z[m] mod[um] isti[us] o[mn]is trist[is] s[e]c[un]d[u]m ac[ti]o
dolosa in mebris in p[ro]ssa e[st] actus ta-
ctiui sup[er] additus pon[itur] appe[titi]ue me-
bri ad effugiendu[m] nom Et ex hac
q[ui]de[m] p[ro]p[ositi]o[n]e pone multa p[ro]nt[ur] sequi
corelaria. p[ri]m[u]m q[uod] ma cuiusq[ue] do-
loris cua[usa] esset illiq appetit[us] mbri
ad effugiend[um] tale nocu[mentu]m l' p[er]mutacio
z[m] q[uod] in cura cuiusq[ue] doloris p[ri]a et
p[ri]n[cipa]l[is] intencio det esse ad virtute[m] mbri
in quo & appetit[us] eius & no[n] ad mbra
tactus l' s[e]c[un]d[u]m actionis. Et z[m] cor[ollarium] est
q[uod] vera & p[ro]p[ri]a curatio cuiusq[ue] dolos p[ro]-
cise est delicose s[e]c[un]d[u]m actionis in p[ro]ssio &
no[n] aliq[ua] q[ua]litatis deprimis l' desc[ri]ptis
in dua[bus] l' p[er] dua i mbro/ Et z[o] q[uod]
hoc hoc i testi pt q[uod] delatacio in
aiam in p[ro]ssa uti cu in sonis musicalibus
& amenis vocibus & delectabilibus ut
cum amene ap[er]ce & reliqua eius
de sunt dolore sedativa eo q[uod] delic-
am deducunt i s[e]c[un]d[u]m ationi in mbris ipsse
remotam. Et legi p[ro]nt hui[us] s[er]mones
s[e]c[un]d[u]m a[ctiones] p[ri]ma ca[usa] penthio in fine dud[um] ingt
d. et Atens tablene & p[ro]p[ter] cu exca
pucat s[o]p[o]r[e]m & occupari in eo q[uo]d
gaudiu[m] effiat dolois vehemena se-
dat Et z[o] ideo ad hanc posicionem sic
q[uod] ultim[u]m i s[e]c[un]d[u]m calid[um] i q[uan]t[u]m altatum l'
fridu[m] i q[uan]t[u]m repulsiuum l' i p[ro]ssatum
dicit sicu[t] in q[uan]t[u]m osuptum l' humid[um] leni-
tum l' mollificatum dt z[m] op[er]is ut
anodinum nominatum me[dicine] dolis absci-
sum in zreto l' p[ro]tracto intelligi[tur] p[ro]p[ter]e
& vere d[icitu]r no[n] inari dolores curatum
p[ro]p[ri]am zrietate Nam eni[m] appetitum me-
bri de s[e]c[un]d[u]m dati effuge[re] nocu[mentu]m & no[n] p[er]-
siste[re] s[e]c[un]d[u]m illo mire zriat[ur] ad l' frm
nam aliq[uid] eius frm l' z[m] p[er] p[ro]p[ri]am
zrietate q[uod] ht ad mbri virtute[m]/ Dicam

em et propter tam contrarietatem ad caliditatem temperatam delicat. Et plura contra istos addeda sunt. Et secundum item ultimo confundatur ista opinio quod nimia melancolia narcotica item ne est dolor curatiua ymo forte eius in ducendo per actus eo quia sensationem ambro aufert aut notabiliter diminuit, quia tamen positio ista valde intenta est appetenda et media elongata non intentum videtur utilius conferre in scientia medicine quod potius ab eo resecandum est nec ordo physica et in mea libri de anima usus fine amplianda. Ideo sequendo communem medicorum opinionem dicendum est quod dolor et qualitates tangibiles sensatio et principaliter virtutis sensatiue sensitiue tactus appropriata. Hec quod duo intendo per auctoritates declarare et rationibus quod pluribus affirmare. Et prima quidem est auctoritas d. secunda 6 naturalium capitulo 3 ubi describendo tactum inquit Tactus est virtus in potentia ordinata in neruis totius corporis et eius carnibus ad apprehendendum id quod tangit id est secundum corpus et afficit contrarietate permutatem complexionem et affectionem compositionis. Unde quod potest tactui esse potentia in membris sensus. Et patet quod locus ubi de sensu exteriori contra appetitus et respondendi subiectioni sensu quod tactus. 2o item ad hoc idem esse videtur communis auctoritas ibidem dicentis inquit quia tactus est primus sensuum omnium animalium. Et in homine actus in vero tactus et non in verme potentia in tactu appetitiua talis quod bene determinari possit ut in embone fortassis declararetur dicitur in apparentia dicitur melius in via frenesi vel in sibare patientibus enim operationes sensuum in tactorum impedite sed et in pluribus casibus tactus vel eius opus non est impedita igitur tactus videtur potentie tactiue membri perceptiue sensus exteriorum appropriandus. Et hoc item potest declarari a beo d. ibidem apprehensibus tactus dicunt in quo quod de proprietatibus tactus est quod tota cutis que circumdat totum corpus est sentiens per tactum et non una sola eius pars. Si igitur tota cutis sentit per tactum videtur irrationabile quod tactus appropriari debet potentie appetitiue que non videtur esse concernens toti corpori. 4o contra predictam positionem arguit consimiliter 2o de anima quod patet quod tactus consistit in debita proportione qualitatum primarum propter quod oportet refractam esse contra membri vel organi

tactus ita ut quoddam modo medium existat inter excellentias predictarum qualitatum ut patet 2o de anima capitulo ~~de tactu~~ de tactu ubi inquit tangibilium sensus immediate quoddam contrarie in sensibus contrarietatibus propter hoc enim discernit sensibilia. Medium enim discretivum fit ad utrumque extremorum alterum contrariorum sed tale medium vel tepiens non videtur attribui posse appetitiui quia dolor non videtur esse passio appetitus tactus tamen possibile videtur non secundum quod adiungitur sed quo adesse membrorum servari appetitui quod potest predicta potentia. Et impossibile est aliter viuens esse sine sensu tactus in sensus tactus videtur rationabilius poni debere perceptiuus talium excellentiarum propter quod membrum effugiat illas contraria videtur esse nota et communis, 3o de anima versus fine ubi volunt philosophus datum esse sensum tactus animalibus ad fugiendum nociua et persequendum conuenientia et maior communis abeo 2o de anima ultimo capitulo ubi inquit sine sensu enim tactus inanimatum est quando impossibile est esse aliud, 3o item ad idem arguitur quod si propter sensationem sensus tactus saluari potest quod membrum inclinet ad euitandum in passionem rei contrarie subito et vehementer imprimentis non videtur necessarium ponere contrariam illam que est appetitus non prestandi sub dispositione illa quoniam frustra videtur intenta appetitiua illa per quam saluari potest per sensum tactus ut dictum est igitur non videtur ponendus esse appetitus in vel contraria ratio predicta. 4o item arguitur quod sensus tactus intelligitur multiplicatur obiectorum in primo eum excellencias qualitatum sensibilium per aliis sensibus, tactus sed vis contraria vel appetitus non intelligitur multiplicatur talium obiectorum maior patet 2o de anima capitulo de tactu. Et quidem sunt qualitates quas tangimus prout dicuntur corporis secundum quod est corporis, dicto a differentias que elementa determinant eatum formam sicut humidum etc. Et minor patet quia potentia appetitiua predicta non intelligitur multiplicate obiectorum contrariorum fortium et situm, 5o item confirmatur quod alii sensus sentiunt passionem solus autem sensus tactus sentit per se ipsum sed appetitus sentit et non est tactus ergo passionem et non nisi per tactum ergo sensus tactus non est sentiens per se absque appetitu illo, maior communis 2o de anima capitulo ultimo. Et minor patet quia tactus appetitus quod potest illa potentia est sensus sentiens et non per se nisi in quantum per potentiam sensitiuam sensu tactus apprehendit in passionem igitur etc. Dum si sensus tactus

patitur ab obiecto vehementer et subito in permanentem sed continue ergo vel quod percipit vel non. Si non percipit ~~hanc impressionem ergo dolet~~ ergo sequitur quod membrum non debet dolere. Si non percipit hanc impressionem ergo dolet patet consequentia cum talis impressio sit contraria subito et vehementer in permanens et non videtur necessarium ponere illum appetitum quod tactus. Quare concordibus istis aggregando vel conformius loquendo mentibus auctorum ponendum quod et tenendum quod dolor est sensatio istius rei contrarie subito et vehementer impermanentis appropriata potentie membri in quo est dolor si membrum id sensibile fuerit tactus.

Capitulum quartum cui particule corporis convenienter hec diffinitio attribuitur

Iam nunc videtur necessarium esse predeclaratione tertii capituli declarare cui particule hec sensatio tactus attribuenda sit. Iam enim circa hoc plures quod circa organum tactus se habere secundum mediocritatem in temperamento qualitatum sensibilium. Tunc non videtur quod membrum hanc sensationem habere debens debeat esse os cartilago vel nervus. Patet consequentia quia talia membra sunt frigida et sicca elongata a temperie inter excellencias qualitatum tangibilium iam dictorum igitur tactus. Et propter hanc rationem arguerunt quod caro non debet esse organum tactus eo quia vero medium est scilicet cutis post capitulum communis et humide quod tactus. Propter hanc autem materiam varie sunt in vetere sapientium discordie. Quidam enim posuerunt organum tactus esse carnem ut Avicenna dicens 2o de partibus animalium capitulo 2o de tactu in translatione arabica dum inquit Instrumentum ergo sensus istorum videlicet qualitatum tangibilium est caro carne que non est aliis similis membris. Vide quod clare vult carnem esse organum tactus. Secundo vero hoc videtur esse de intentione ipsius eodem capitulo ubi inquit Et iste scilicet sensus tactus de eo singulariter quod sentit mitius mores duri et contrarii ut calidum et frigidum et humidum et siccum. Instrumentum ergo sensus istorum est caro magis quam quodlibet aliud. Tertio vero idem est auctoritas eius in 2o de partibus 10o capitulo dum inquit Et instrumentum sensus tactus est hoc membrum scilicet caro. Et membrum hoc iacens est illi ut aliis animalibus. Consequens ergo membrum habet sensum tactus et est principium istius sensus sicut dicimus quod pupilla oculi est principium sensus visus scilicet organum primum operationis vel depuratio visus et cetera. Quarto idem dicit auctoritas primo de historiis animalium 6o capitulo dum inquit enim ibi Sensus ergo tactus est in membro cuius partes sunt similes scilicet in carne vel in aliquo sibi simili. Quarta vero auctoritas eius est historiarum 3o capitulo de cute ubi inquit Corium id est cutis caret sensu cum abscinditur et precise corium capitis quoniam in illo loco minus carnis. Et os non est cum caro. Unde quam clare philosophus vult non fuisse vel poni sensum tactus in aliquo membro quod consistat sine carne plerumque auctoritates. Hanc opinionem philosophi sonantes colligere potuissem permagnum processum 19 librorum de animalibus sed iste ad presens sufficiant.

Hanc eciam opinionem ponentem carnem esse organum tactus secuti fuerunt Alexander et Themistius ut in post eius commentator 2o de anima commento 19 et 116 et lege ibi fuerunt quidam que induxerunt hos illustres ad affirmandum opinionem hanc motiva plura. Primum quia si caro non est organum tactus tactive ponendo forma carnis non esset virtus organica corporis vel organici corporis quod est contra diffinitionem anime que est actus corporis organici physici et cetera. Et patet consequentia quia secundum adversarii caro non est organum tactus in forma carnis non est potentia organica carnis. Secundum vero eorum motivum fuit quod sequitur quod organum tactus et gustus erant distincta contra sententiam philosophi 2o de anima textu commenti 112 ibi lingua enim omnia que tangi possunt sentit secundum eandem partem et humorem. Et patet consequentia quia lingua non est organum tactus sed est organum alterius sensus ut patet capitulo et non nisi gustus igitur organum tactus et gustus sunt distincta. Tertium motivum est quia sequeretur quod in lingua non immutatio a qualitatibus tangibilibus ut quia calida frigida et aliis. Et arguitur consequentia quia lingua secundum adversarios non est organum tactus igitur non potest immutari a qualitatibus tangibilibus predictis et consequens falsum contra experimenta. Videmus enim linguam actualiter frigidam et singulis qualitatibus immutari. Quartum motivum est quia si caro non est organum tactus ergo vel est os vel nervus ligamentum panniculus vel aliquod tale. Consequentia a sufficienti divisione omnium medicorum tenet. Sed antecedens arguitur esse falsum eo quia membra iam dicta frigida et sicca in tantum non possunt poni esse organa tactus propter quod ut argutum est organum tactus esse debet medium inter excellencias qualitatum tangibilium ut 2o de anima textu commenti 112 ibi tangit sensum id est organo sensus immediate quedam existente in sensibilibus contrarietatibus et propter hoc discernit sensibilia. Hec et plura alia motiva videntur fuisse causa asserendi

carne esse organum tactus ut posuerit al-
lex. et themistius loco preallegato. dicit nam 2o
de anima ca° de tactu et textu co. ubi ibi
s. ore aut vi caro et lingua sunt posuit
quod caro et lingua sunt intrinseca media sensus
tactus et non organa illius propter quod opinionem
declarandam erit discurrenda quedam quoniam ad sensum
tactus spectat in preterito. primum declarari oportet quod
caro est medium sensus tactus. 2m quod ipsa
est medium intrinsecum ad operationem sensus tactus
necessarium. Ex quibus duobus iam clare videbitur
quod ipsa caro non est organum tactus Et
primum quidem horum declarat co. co. in sup-
ponendo quedam quorum primum est quod excellen-
tie sensibilium implicate organis sensuum tum
circumstantiis necessariis corrumpunt sensum. 2m
non quod suppositum est quod tales excellentie non
solum corrumpunt sensum ymo et totum ali quod
eius suppositum est quod sensus tactus in animali
qualiter eius sensibili parte anima datus est ut
effugiat nociva et prosequatur innatia sc.
enim ita non esset tunc potest anima per corpus
combustionem ipsa non effugiendo combustionem in pre-
sentiam tamquam nocivam ut patuit in domino
Ledovico Syculo panormita cuius pe-
dibus propter singularem sensationis privationem secta
fuit digitorum combustio absque noticia sensa-
tione et si tamen sensus tactus non esset animalibus
anima datus propter fugam vel nocivorum tunc
fuisset ... fuisset natura defectuosa in alis
productione precipue quod est contra suum dicit 3o
de anima volens quod natura in operibus eius
nichil fiat ociosa. Quibus sic suppositis
bus co. tor intendit quod caro est me-
dium in sensu tactus et non organum illius
Ad hoc enim ut excellentie sensibilium vehe-
mentes in preterito non attingat in medio organum
sensus tactus necessarium fuit medium per quod
prohibetur actio in materia obiectorum vehe-
mentium in organum tactus et cetera ad de-
claracionem primi. 2m non declarandum est quod
caro sit medium intrinsecum quod quod ad hoc
nature quia ad hoc ut animal per sensum
tactus conveniens et proveniens possit effu-
gere nociva necesse fuit medium aqueo im
mutetur tactus quod quod medium conveniens
fuit ad hoc si fuit coniunctum et per con-
tinuum animali. tale enim medium potuit esse
conveniens aer vel aqua propter corporis fluxibili-
tatem nec ignis propter vehementem eius acui-
tatem levitatem mobilitatem et raritate
nec terra propter eius continue et frate que
habet in pediri sensationem oportet igitur quod tale

medium esset per animalis continuum coniuncta corpo-
ralis coniuncta et in intrinseca dicta. tamen aut non
videtur esse aliud quam caro ut ait commentator dicit
ibidem. in caro est medium in intrinsecum vel per continuum
animalis quod declarandum erat nec enim medium tale potuit
esse os aut cartilago propter eorum resistentiam
ut dicit est nec etiam nervus vel per unum proportionalem
quod tamen posset esse organum sensus tactus a sufficienti
divisione deducendo Et ex hoc concluditur contra
primum intenta et visa ad quecumque sc. quod caro
non est organum sensus tactus sed medium
illius de carne saltem pura intelligendo sed
Si quis igitur desiderat hanc positionem dicit et
contra defendere quamvis videtur hoc sunt curvis p-
vincialem scolam potius facilius unde ad
rationes inductas pallensem et themistium
Ad primam in istorum rationum et cum dicit quia
si caro non est organum tactus ponere tunc
forma carnis non est virtus organica corporis
dicendum quod per animam organica dicitur dupliciter uno modo
potest organicum in structurale vel officiale distin-
guitur contra simplex similes et hoc accipiendo or-
ganicum quoniam per carnosam musculi est orga-
nica Est enim contra extra carne nervo et liga-
mento et sic animalis est forma et necessarium forma
enim carnis esset forma organica proprie. 2o
non modo anima proprieta dicitur organica dilatatione
vel in mutatione et tunc si in ante intelligatur
quod forma carnis sc. simplex non est vis orga-
nica illius necessarium est et dicendum quod forma carnis
est forma partis organice dilatatione aut in mutatione
intellectiva. Caro enim sensum ab obiecto in prime
te in eo recepta defert potentie tactive
et per eandem speciem immutat ipsam quod erat
Ad 2m non cum arguebatur quod ex parte ad
ipsa sequitur quod organum tactus et gustus
erunt distincta dicendum est quod lingua in quantum
ad partem eius carnosam non est organum tactus
sed medium eius sed in lingua vel superficiali eius
panniculo invenitur disseminatus nervus qui
est organum gustus et tactus sed etiam unum et
delicatum separatum nervi eius tamen nervus dicitur
esse tactivus et non gustativus. 2m non
separatum a parte distinctum tamen nervus vel pan-
niculus dicitur esse gustativus et non tactivus nec ad
inconveniens est apud phisicos vel medicos verum et
idem organum nervus sed diversa separata ad diver-
sas contra operationes activas sc. et gustativas
sc. ut ait. Ad 3m non cum arguitur quod se-
quitur quod in lingua nostra fiet mutatio a qualitatibus
tangibilibus necessario in aqua Et ad probacionem ipsius
dicitur quod qualitatum tangibilium excessu fit in mutacio quantum
ad partem nervosam eius per non carnosam ipsius

est mediu susceptm illiq passiois z in
mutatm pone gustatie / Ad xm vo d
q ps organica si sima dcs. z contra i q
fundat tactus e nuus i alibus brutabus
sanis l pars O pporcional q bi nc amp
declari oz Est igr in assignado organu
tactus opio za in vocata q pot q nuus
l sibi pporcionale est organu tacty Et hc
qd fuit opio dcs. ze de aia cao d tactu
ubi iqt Relinqr aut mixtu esse .s. or
ganu tactus ex hac z alijs .s. elements
nuus caro z silia Hanc e opiom h
contra zo de aia stis 180 z 116 i fine
ubi inqt q i aialibus e cor a qdam
q dus vivi z hnt intrius i stm z mo
tum Et id eas abeo colle zo collz co
de iuuamts muor inquit et Et hoc
adit specta z confirma . 6 . q sensus z mo
tus st animis eo q remoto mo mo
sensus Eande e opiom i sit . 6 . gro
deiuuamts zo co inqt em ibeqa n
nus est instrm .s. sensus tactus / Et ibi
id xo de aia . z mor . ca co d acum
tactus Et id e zo tegs. Nervi vo z
tenatos .i. cordas pductia pp ptem sensus
eos tcs. Et sunt simoes . d . pa pmi
to demebris Et eigd ibid doc a q a
sima za . ca o d simone vti Demus
Et xa xi tt xo i exordio. Nuuis pp
vehetes sensus eos, z ples alias ymo
ducetas potuissem adducere auctes ex
voluibus illustriu medicos que oms
pp breuitate obmissi ¶ Pus hc aut vi
detur adhuc in ueni opiom zam in
assignado organu tactus q qde opio
/ suppot po q organu tactus q ad
eius onem z pporone det esse me m
int excellecias qlitu tagi lu dut
saltem ppinqm medio iusticiali / Sup
pot zo q hc opio q nuus pp tue
stuitate sua hnt medio int excelle
tias qlitu pse no est zent ppinq
/ Suppot zo q si nuus hnt medio
appiquac dz oz q recipiat acules re
fractom abaliq sibi tristate l cuista
tibus ptical / Suppot xo hc opio
q ulla vide esse nuu corpis pticta
tum suo tepamto qlitu nui ita zent
r fracta ut ducat ipz nuu admediu
l appiquas medio n sola cao p qz cao
sua cplone pcalet z hnt adinsa nuo
qz frus e z sicus. Iod ex mutua copan a
vmis adilugm q ui nui z carnis ducut

admediu zsts poits hc posico vudet ad
qsitu pons hac sola rtom . q instrm
sensus tactus est caro nuea l nuus car
neus qo ai ista p c tte dz ee istm ta
ctus q heat zent refractom i suis
qlibus ppqua d ducat admediu it excel
lecias eas sed tte vr esse mbs agg
gatu ex carne z nuo z ago i e zens
organu sensus tactus / maior e suppus
alleta ex acs z mor patuit exsuppoe
xa i zo va ¶ zo az zto sic qa caro
pissima pura no e organu sensus tacty
ymo mediu ig ut pbat dcs. cao de
tactu i aliud assignad z orga m z no
qde est nuus pp . f . z . s . eig i oz q
sit nuus refracty a carne ut ia dcz est
/ zo itm ai qo sic qz si ad mbs sib
debat poni zens organu sensus tacty
magis debet poni caro q nuus eo
quia caro i sue sua ppinqor z eleva
ti iusticiali l meo grus q nuus eid
Sed organu tacty dt det esse mediu
aut sibi ppiqm i caro zenoq det poni
organu tacty q nuus pz ca cu mio
ri exsuprioribus allegats Et p maior
quia nuus in gne frozs ve ens po
octauo ordine ut pz pa pt cao de
simbus mbros i nuus magis elogat
aiustiale tpato l medio grus q elogetur
abeis caro Et hc opio fuit d . za
b i ulm zo co d tactu ubi iqt Et exspe
tatibus tacty z q i stm ule eig e vio imo
sa dt caro z nuus exo q sehit . sentit
extactu qms no heat mem aliqo Et i fua
pars / Nz dz putu q serens e nuus tm
si nuus rtus reddt sensm tactibilez alio
mbro qd est caro Ctre q clare volunt
carne nuo cmixta rfragente nuu z
abeo rfracta ee zens organu tacty
Et vide opio medicos viti sats ppiqua
ponetu dem carne lactosam esse sensi
btem / pura vo carnem no apte ponut
sensibilem esse / Con tn hanc opiom duo
in surgut motiva / pm e qz dns pmo
ystorias 60 co pount sensm tactu in
mbris sitibus dum inqt Sensus gro
tactus est i mbro q ptes [illegible] sites
.s. in carne l ao sibi siti Sz caro nuo
sa aut nuus carneus no vm esse mba
csitia igr illa opio oio fa pz ca . pp
quia illa opio vr pond sensm tacty in
mbro dissiti pau q est officiale Et
mor pz qodesope mbri csitis q est

qr omne compositum est id cuius quantum sensibile parte
assumpserit alii toti conveniens nomine et diffinitione
patet primo celi et mundi et de metauris preter primum. Sed non quamlibet
pars unius carnei aut carnis unee conveniat
toti nomine et diffinitione. Ergo illa non est pars com-
positus. Ad hoc motum dicendum potest videri
mo. Et primus quidem modus dicendi est quod in
principio non acceptatur opinio dicentis de assigna-
do organum sensus tactus esse carnem cum oppo-
ne oppositi supius adducta apparet de
claratum esse quod caro est medium sensus
tactus et non organum. Amplius eandem ponunt
dicentes non videtur asserere secundum 2° de anima. u6
ymo noles excusare dicens quod potuit
dicere quod quando dicens posuit carnem esse
organum tactus in auctoribus g. allatis quod
eo non dum erat ei perfecte cognita scientia nervo-
rum paucorum. Secundus modus dicendi ad hoc
motum est quia aliquid membrum dicitur esse compositum
primum in quo maior pars ipsius videtur esse huius
nam compositus quo ad sensum visus dato quod
illa particula inveniri veritate non omnis sit compositus
capiendo composite ut primum condiffinitione sua
Cum igitur in carne unea quo ad sensus
exteriores appareat dumtaxat nobile carnis
super uno cum prima pars secundum hanc appendicem
dicitur esse compositus et tale phisicus primo hysto-
riarum allegato circa dicens sensum tactus esse
in parte compositi secundum appendicem. Et videtur hic
visio confirmari posse eo quia sensus ta-
ctus in ventre in omni lactosa carne. Nec
in ventre ipse in carnibus glandosis dicitur
conversio. 2m vero motum contra predictam opinionem
dicendum est hoc quia si caro predicta ponitur
esse organum tactus scilicet unea caro dicitur
unus carneus non videtur assignari posse medium
in opere sensus tactus. Et cum excellentie
sensibilium intimum noceant primo organis sensuum
ut declaratum est et propter illa causam oportuit
assignari medium in quo impressio agentis fie-
ret prius quam reciperetur in organo tactus. Igitur
oportet quod tenentes illam opinionem assignent
medium illud. Hoc autem non videtur esse
possibile discurrendo per omnia membra. Primo
quia neque nervus neque caro esset medium
aliquod de sensibus exterioribus neque me-
dium illius. Nec est tale medium potest dici
esse panniculus eo quod ipse est proportionalis
uno et mediante parte unea sponte ipsius
organum tactus. Neque est tale medium
potest poni cartilago aut os eo quia talia
propter eorum terrestreitate non sunt convenienter
receptiva impressionum agentis. Nec est declarata

illius impressionis ad organum tactus immutando
ipsum sicut oportet. Quia ergo tenentes quod cum opinio ista
non assignet medium in opinione sensus tactus
omnis ipsa dimittenda est. Ad hoc motum quod
videtur esse difficile satis apud sequaces positionem
perypateticorum. Ad primum quod in opinione sensus
tactus ad hoc ut convenienter perficiatur ipsa
necesse est assignare medium in quo recipiatur
agentis impressio prius quam ipsa recipiat in
organo tactus. Ad 2° quod neque os neque car-
tilago neque pinguedo sunt sufficientia media in oppo-
ne sensus tactus. Ad 3° quod in quolibet membro
in quo caro unea aut nervus carneus ponitur
esse organum sensus tactus. Duas car-
nis partes ymaginari possumus. Unam quidem
partem in qua facta est vilior minor tamen
commixtio ut qualibet pars quantitative carnis vel
sensibilibus partibus minorum sensibilibus sit
commixta et equaliter. Hec quidem caro talis aut
talis nervus propter refractionem qualitatum ad in-
vicem deductum est id unum temperatum tale quod
omnis qualibet pars talis carnis vel talis nervi est ita
organum sensus quod nullo potest medium esse
illius eo quod idem respectu eiusdem non potest organum
et medium alicuius sensuum exteriorum et inten-
dit opinio dicentis ponens carnem uneam aut
nervum carneum esse organum tactus. Et con-
firmatur arguto evidenti satis eo quia organum
tactus debet esse medium inter excellentias
qualitatum sensibilium ut sepe allatum est. Sed
in tali nervo aut carne in veniunt refracto
qualitatum sensibilium propter quam organum tale du-
ctum est admodum inter predictas excelle-
ntias tale et conveniens sensus tactus organum.
Et attende quod hoc argumentum videtur satis evidenter
procedere apud concedentes mutuam repan-
qualitatum membrorum ad invicem quam concedunt
perhaps medici fere omnes. 2° in membro
quod est organum tactus ymaginari aliam
partem carneam que non est vilius ita
sufficienter commixta sicut prima. Et item
dato quod ipsa esset commixta vilius minorum
quod plerisque tamen quia in ipsa non re-
peritur temperatum id est refractionem et mutua
repugnantia qualitatum ad invicem resultans
ideo hic talis caro unea aut nervus
carneus non poterat poni sufficiens orga-
num sensus tactus et cum talis caro non suf-
ficienter commixta nervis aut non habens tale
temperatum medium inter excellentias qualitatum
tangibilium sit natura posita in membro non frustra
ymo propter aliquem finem; talis predicta non videtur esse
ad aliquem finem quia non est posita nisi ut sit

medium in opone sensus tactus Ex quibus omnibus
in unum redactis videtur admodum supius
adductum. Cum enim avit adversarius quod in signa
quod sensum extiorum atque in pluribus eorum assigna-
dum sed medium intrinsecum dicitur concedendo istud
et cum sic stringitur quod aliqui tenentes opinionem quod non
potest assignari medium id necessarium est illa medio
et dicitur quod tale medium et caro non sufficienter
nervosa atque non reducta ad temperamentum medium
inter excellencias qualitatum Ex quibus omnibus tamen
apparet quod hec opinio quod vel veritati et pluribus
medicorum conformior quam altera potest Et tu
elige illam que tibi placet magis Credo tamen
ego quod diligens intellectus probabiliter defen-
dere potest opinionem allegatam et themistii po-
nentem carnem esse organum tactus Sibi
in opinione dicens et commentatoris eius posita in 2a
de anima quod tamen contraria est sibi ipsi ystoriarum
et de partibus animalium capitulo unde facile
defendi potest et est opinio in nostra etate
in scolasticis artibus communiter approbata Ex
quibus omnibus in fero consideratione intenta scire
huius capituli complectatur scilicet quod organum sensus
tactus in membro huius viri egro dicitur de carne
caro nervosa atque nervus carnea principaliter pacien-
tis Et cordibus in vice usque ad hunc
locum per disputacionem in unum redactis totius
huius egritudinis summa complectitur in hiis con-
clusionibus prima quod egritudo huius viri est mala
complexio sine materia principaliter passiva vel potencialiter
nocumentum illius membri principaliter pollicitis depen-
dens a mala complexione calida et sicca per primum tempus assu-
dens sanguinis satis colericum ad predictum me-
mbrum 2a conclusio quod hec egritudo est mala
complexio calida et sicca partis in quantum declaracio
sumatur ex 2o capitulo principaliter 3a conclusio quod hec
egritudo debet denominari ymo de facto est ma-
la complexio calida et sicca predicte partis nocumentum corporis
in operacione sensus tactus efficiens 4a conclusio
quod hoc tale nocumentum corporis apparatui est
tactus ponendo paciens 5a conclusio est quod
hoc tale nocumentum est primum carni nervose pa-
cientis principaliter Et collige totum in unam
conclusionem et dicens illam dispositionem esse
nocumentum corporis in operacione sensus tactus
proveniens a mala complexione calida et sicca principaliter pre-
cedente principaliter pollicitis illi membro ad-
veniens propter quam tamen membrum sensibile illius quod
tactum ponendo illius nocent ut pre-
dictum est Vide quanta laborum et ingenii
hic oportet adhiberi et convenit theorice in
tantis dispositionibus humani corporis earum causis
et differentias Non mireris si investigare

opus fuit disputacionis sermone et plures
est enim hec dispositio una de illis de quibus aut
nunquam aut raro ad dictum est ab aliquibus me-
dicorum quantumcumque illustribus Ego enim plura ta-
men volumina diversa vel fere vel unde parum
ab eisdem inveniere potui Nam enim primo con-
tinentis per totum possum Nam 3o atque 6o the-
orice Nam 4o de accidenti et morbo atque 3o per
totum possum in quibus locis uberius et profun-
dius pertractatur egritudines morborum ad aliquis
potui colligere quod unde conferret huic casu
et tu perlege loca illa Et tamen principis
2a primi 2a 3i et 22a eiusdem metaphysice aut
parum dicitur. in materia ista tamen quod erit opinio
tua de scientia aliorum medicorum quia atque nostro
atque unde leviter gustare potui fructum
scientie horum iiii virorum illustrium de quibus
dictum est Et tu in aliis voluminibus venare
hos sapores etc.

Capitulum 6m de Signis

Dixit vero quoniam humani corporis dispositiones non
sufficit aliquo via in vestigare cognoscere
ymo adhuc necessarium est magis presentia
signa dispositionis humani corporis in vice per-
cernere. idcirco in hoc capitulo signa ponam
per quod huius dispositionis cognicio haberi possit ne propter
carenciam cognicionis contingat errorem fieri
in curationibus earum fallitur enim medicus non
nisi in curationibus egritudinum quod in denominatio-
nibus earum ut G. ad glauconem primo
2o capitulo scripsit Et licet in hoc capitulo satis
videtur sufficere ut ponerem signa cognic-
ionis huius egritudinis capitulo et finire materiam tamen
ad complementum operis et ut pronosticatur a-
liarum specierum male complexionis nullius potest confir-
mare lapsi colericum esse specialis capitulo collo-
candum ideo omnium specierum male complexionis manualiter
conabor hic ponere signa incipiendo ab
hiis que notificant malam complexionem vel egritudinem
colericam Ad primum itaque egritudinis colerice signa
haberi possunt a sensibus partis scilicet primo accepte tactus
que tangenti medico dextra dispositio per-
percipiet in eo caliditas cum acuitate ipsius ac
si parum mordicativa perciperetur ut denomi-
nari possimus in passionem ab aqua fluenti
in organum tactus vel in passionibus quod facit
remissa caliditas aut tepido corpore proveni-
ens 2o vero sensibus per tactum sentitur con-
tinue colericus percipitur cum quadam fere so-
liditate siccitatis reputatur veluti si tange-
tur pergamenum sicco sic tum molli perga-
meno comparatum et hoc quidem contra propter siccitatem per-
se colericam materiam in membro productam et paciens

z ptim pp resolutom hui corpis fcez aca
litate colé z ꝯsupcom illius asua siti
tate fcam vn hic diliges ꝯrator pt
ygrari sitate tpli acolá pueire. s. po
situam l puatas posita asicate puemi
ente pmo pse z pacand mass qcitat
hud dato q uttm gdum sicut l i mbrs
impressit z zam sicute acolica mā p
venictem tone sue calits resolucdo ꝯ
icatus Et ꝯhoc cotie ꝯcludi q no est
mirabile si vehers sicus in lapsu colico
reputat psepe. Nulla em mā tm pot
mbrs qcitare qm colá pp midrem a
cutate aliaꝝ mēꝝ ad colám ꝯpatiꝝ
cu ptate Zo uim colicꝰ lapsus cogfa
pt pcolozé pts eo quia ibid rubicu
ditas visicatu eo q no ē ꝯfusa alijs
ppebus coloꝝ ut naꝝ rubedini ꝯmixte
oppacati l liuiditi s; est rubicudis in
mebro appus cu in climacoe refracces
ipius appcbus citnitas Ita em at
minus lz in sepabile accnd colé sicut
rubedo sani ~~sic~~ albedo flāi z nigdo
mlie sit panes in sepables ut pma
pt cao de huorbg in seo esse Et agato
colꝯ in libello de colá nigra zo cao Et
hoc qde est sigm supbum accisibus
Color em cadit amebus mbroꝝ invni
vsa ꝯgerie ꝯnantibg at in aca pte
corpis Qo uim colici lapsus cogno
sci pit psigna supta ab hitudine
totius sa pcam in ttligo mebis pro
nete madiem dt diffam mime
diam z quia hitudinis asba pts no
pt separi aca etuꝫ hitudini ideo
qda volunt signu suptu abhitudi
ne ee asba in hentibg acceptu lz
aliqui crede volunt hoc signu asse
denoiand accisibus Cadit ei adis
pone gduali mēꝝ hitudinud ꝯuisis
aliq de pdetis / vior cum est sma pa
s q signa supta ab hitudine z a
sbaliter in hentibus denoianda sut
igr pp laps colicu adq de necessite
sep hitudis ꝯtenuaco mebꝝ illo
lapsu egrotus ꝯtenuatud et z mac
scm To uim ptcta egrotas lapsu co
lico cogi palid signu suptu aca
sibus q est mtado pilor z lentotaꝝ
l maculaꝝ citnaꝝ apico in sfice
mebri Calis em pati uabli colica
adhune pt hu utde potent qpoꝝ
adhustione vapor i poris renoatg apt
supfioe cutꝯ afrate cutꝯ ꝯdensat et
paulatiē abꝯptissima vtute adq dept
sus est mlio piloꝝ ca. mā z colica n
liter fere citria ꝯnis aliq ptem sangs
sbāu trāsmutati in hutes zas. tingit co
lore citrio qu sangs ille in supfice me
bri maclas relinqt citrio colore colora
tas q amtieribg lentigies noiant citre
Adde Go colici lapsus accipunt signa
ꝯponibg mbroꝝ qm mbra apant in
sangs catibm in ꝯnacdo intensa. vn
freqter reputat in mbro prurig pucas
cutico pustule ꝯcoriacones z alie pa
ssiones sites ist Sitr z sigā colici la
psus no vuo assumunt abopone vital
quia gnat ppm acutu z intense cali
tas pontem mbu nates utde eleua
tam pp qd ptsus in colic no vtde ma
gnifice lapss sunt magni Et q nais
est utde aucta in eis ves aliaꝝ ꝯmi
z organa ~~pl~~ ptsantia no sut bn
obediena pp sictem in ꝯponetez cad
admotu co ncaā est uelocis ita ut
in bui tpe artia ꝯpleat motu atmo
aqo ad bmi ad quē z ē co fordal ue
locitus Et uim quiá in tpe quo me
colici corpis inueniut i diastolato ce
aer ille qui pus atitus fueat in
brem tpe effiat vilis z in ꝯens ad
refgerand calitem q q pmi tpus
intponat in sistole l ꝯstcoe artie ita
ut utde cito succedat ei diastoles
sepuus cu pmo corpis cu sua quiete
inpoto qu necessitabz artia ad cito
diastoladu sed hc est co foralis fre
qncie igr in ptsu colericoꝝ inuenitur
magtudo velocitas z freqncia z ppe
qm lapsus no est magfice debilitans
Et hoc qdem est de signis pduratibg
z no fallentibg ita noiatꝯ ab d. za
pi de signis ꝯmu eo quiá signu su
ptum abopoe vtutꝯ vital Amp. z
No. signa coliꝯoꝝ lapsum assumunt
ꝯponibg vtutꝯ atis motie eo quiá
talia cora agilia z velocia sut in
motu pp leuitate colē z mebroꝝ
hilitate ad id lz caꝯ anehea motꝰ
z ꝯtracōne ipius sut velo resolu
Amp. z 8uo assumunt signa colicoꝝ
lapsum ꝯopone ꝯitiue pone ssu
ꝯtiori Et pmo qd tactu eo quia hia
cora ssum tactus hut pmptu z utde
passilem abobiectꝯ in pmētibg z hoc

pp spum disposicione et membrorum tactus quia
cutis aut cuius debita superfluitatibus expur
gacionem et 2 quantum ad sensum visus quia talis
habent visionem acutam et forte licet non
ita perfectam ut yspana et sanguinea corpora cum
alijs pluribus. et hoc contra pp velocem reso
lucionem in febribus et humoribus colerorum in
tali complexione dicendum quantum ad sensum gustus eo quod
gustabile omne lingue istorum applica
tum percipit sub specie impressionis alicuius
acuitatis et amaritudinis et hoc cum lapsus
fuit intensus / Similiter et ex parte sensus ol
fatus eorum quia olfactus in colericis est
diminutus pp organum ipsius nobis decli
nare ad siccitatem a colerico lapsu explicat
precientes ut visum est / Similiter vero ad
auditum eo quia talia corpora coherenti
separacione organorum auditus pp indisposicionem
eorum unde facilius paciuntur et nobiliter
fere aquosi matum vel congestatione in me
dium preceptacionis (C) item distemperantie co
lice cognoscuntur ex parte operacionum virtutum
aliarum interiorum tales namque quantum ad operaciones
primo ventriculo cerebri attributas sunt vigila
tum et paucam soporem quoniam vapor intrebris
qui est causa sopori inducendo soporem in or
gano sensus communis in talibus corporibus pa
rvus est et facile resolubilis et consump
tibilis / tibilis quantum vero ad operacionem fantasie
posteriori parti primi ventriculi attributam Et
quantum ad operacionem ymaginative permutabiles sunt
tales in ymaginacionibus eorum multum et
frequenter Cum enim species obiectorum assu
ociate delate ad organum fantasie et in
ad organum ymaginacionis multum et unde ve
locitate permutetur et alterantur racione ope
nes illius sensibus attributas multum et
frequenter permutari Adhuc et quantum ad
operacionem cogitative potentie leduntur isti et unde
facile corrumpunt in eliciendo iudicium
pp quia unde et frequenter iudicant con
equi debere ea que venerari debent
et ergo (C) ultimo et hoc vidi pt ex parte
operacionum memorative potentie licet enim ex
parte organi illius debent et bene
memorari tamen pp permutabilitatem specierum eorum
ad spotum in memorativa frequenter leditur
magis quam perficiuntur (C) colerici item signa
distemperancie colericorum assumuntur ab ex
euntibus mutatis // primo quod ab exeunte
propria in superfluitatis quo ad nos impulse
addo eo quia talia corpora multiplicant
sudorem ut 2o causa in diffinicione eg

dum inquit quod sudor est aquositas sanguis
cui prius colericum est admixtum Et 3 et
eorum sudor cum activitate sue in passiones
apparentes preceptus et fortassis non est p
generacionis multum pp consumpcionem et resolucionem
materie illius acualiter colore preueniente
(C) dump. precedens 2m de superfluitatibus (C) quantum quod
est urina tempus notificari pt colericus
lapsus ex colore. f substancia eius et con
tentis / Substancia enim vel aquositas tenuis et
diaffana pp indigestionem eius a superfluitatibus
que convenienter fit actualiter et siccitate cole
Et est color ipsius elevatus in actualiter si tamen
grandus lapsus ita ut quinque fiat color
eius aureus quinque non raro sub croceus
usque ad igneum inclusive licet aliquis colorem
igneum excludat a latitudine colerici re
ponentis ipsum sub latitudine sanguineitatis. Sed
facile tollitur contradiccio hic eo quia sicut
igneus intensus cum grossitie sub re
ponitur in latitudine sanguineitatis ita igneus
remissus cum diaffaneitate et tenuitate
sub aquositatis reponitur in latitudine signorum
colleratis Et tu spectare in istis 2a
primi in tractatu de signis colorum et sub urina
rum Et primo de est 2o ca°. pt hec
et colerici lapsus cognoscuntur ex parte contentorum
que in aquositate urinali inveniuntur / primo
quod colores sedimentum inveniuntur consistens
colericis aquositatibus ut predictum est / 2o vero
quia sedimen in talibus aut contentum quando
est paucum / 3o quia est diaffanum
satis et hoc pp siccitatem acolera preve
niente / 4o quia primus talis contentum
leviget ad regionem aeream urine que est
pars describens superficiem intermedia inter
centrum et circumferenciam eius per digitum al
titudinis Et est quod hoc racione quoniam con
tentum omne colericum aut activitate humus a
colera fertur ad superiora pp caliditatem sub
tilitatem et levitatem illius et si quod contra
contentum id moveri prohibeat levitate
cum refraccione gravitatis alicuius tamen non pt
ascendere ad fundum superante gravitatem
ipsius nec ascendere pot hoc contentum
ad superiorem regionem aeream vel perforatam
eo quia fit ei comparatio ex parte gravitatis
quo deinde tamen tale contentum reponi
in medietate urinalis aquositatis in nubes et hoc est
illud quod antiqui sapientes nominant nu
bem et hoc cum fuit nobilis quantitatis aut
nubeculam et hoc cum fuit quantitatis minoris
quam predicta et inde quod sit eius nubes //

pedent in regione media vel in spacio in
feriori illius Et ideo hoc contentum pendet in
medio vasis compositum gravitatis et levitatis spa
tiis adinvicem Et ex hoc sermone concluditur
quod hoc sedimen altius locatum in superbam aquositatis
in mediam vel superiorem et vel mediam
per distanciam ab extremis Et hoc est quia
maior activitas propter levitatem est quam resistentia
propter gravitatis Et hoc est primum sedimentum sedim
quod antiqui illustres enorima vocaverunt ele
vatum enim super nubem et continetur infra
regionem aeream iam predictam Et vult quod ene
orima tale collocari possit in regione pre
forata vero alio declarabitur loco cum hu
ius non spectet si omnino tactum est sed Haec
sunt famosiora contenta quibus in intuitum
medici Aliud autem contentum in urinis co
lericorum corporum interdum frequenter reperitur quod
vocant athomum vel athomos et sunt corpora
minuta parva illis que in radiis sol
aribus tamen vel rubicundo colore colorata et
per superbam aquositatis natantia veluti si ymaginatis
cupri vel auri in minutissimas partes contritum
in visu quod sublevatur acetositate vel
alcumitate in tinctura illius mixti Et cum corpora
talia vocentur athomi ut dictum est de veli
quo non curante sed fecale non intra in sisto
eo quia substantia parum est colore intimum
vel igneum et siccum vel densum cum mordicatione
vel punctione in hiis sunt contentus preceptum Spu
mum vero colerici parum est remisse album
substantia et figura spumosum sapore citrinum
et acutum et pungentem quidem hec omnia propter
magnam activitatem colore adalescunt
et concitando Deinde dicit quod est summa signorum
per notitiam in cognitionem colericorum lapsum
Reliqua vero signa pretactaria ut no
minibus colericis vero acuitas premat pri
gnosa stitacio et oris ariditas omnia quidem
talia confundanto predictorum haberi possunt Et
tamen contra quoniam omnia talia partita in dividu
ans diversificantur contra diversitatem vero propter
lapsum secundum habitudinis sexus et regiminis
penes applicationem vero in non ualeam fere
in comprehensibile variatur Patet vero super fun
damento prenotata via generis signorum ea
predictorum potest quis pervenire in cognitionem
sanguinei lapsus flegmatici atque melancolici secundum
contractionem affectum et parietem quo pervenire
possunt in magnis corporibus propter diversum materi
hidrualium tamen iam dictorum Et hec quidem
omnia tecte curate si de superbam fortasse pro
lixum et legentibus quod solum hic sumatur

superbam signa quidam tamen sanguineus quam flegmaticus et
interdum lapsus cognosci possunt. Signa itaque
diurnationis in toto sanguine ita accipiatur quod
color corporis rubicundus est ad aliquam fusti tes
tedens ne deputatur color in panno purpu
reo. et est corpus transcendens mediocritate car
nositatis non fluxibilis sed mediocriter solide et
vene eius sunt magne extensione sua
propter intrinsece meatus corporis que grate sunt et quo
sunt extense vel eminentes propter intrinsecum
meatus quod continet Et 5° percipit corpus ta
ctu calidum Et 6° caliditas illa percipitur cum
quadam intebritate vel suavitate quando propter ra
litas absque cum aliquali pungitive commixta
partis plusque mediocriter calefacta Et 7° to
habitudo declinat ad augmentum magis quam in
altum cunctione Et 8° corpus eius ad actiones
vel motus exteriores non est ita promptum vel
velox ut de predictis corporibus dictum est licet
velocius et promptius quam in sequentibus corporibus
Et 9° pulsus eius est magnus velox et
frequens et sistoles eius maior esse ve
locior et frequencior si comprehendi potest quam sisto
les in aliis complexionibus cum aliis paribus. et est
pulsus ille cum levitate reputatus vel mol
licie Et idem de hanelitu performitur dictum
est quod corpora talia ad longitudinem et profunditatem
sompni sunt inclinata. et in operationibus suum
interiorum perfectius se habent quam alie complexiones se
habeant cum paritate cum lapsus intendo Et
in summa operationes suum exteriorum magis per
ficiuntur in eis quam in aliis. aliis paribus propter
xi° talia corpora sunt nobiliter sudore habundantia
magis fleumatica et intrinseca 12° vero corpus colo
re. ad rubicunditatem tendunt cum substantie grossitie
cum intrinsece contentorum colore substantia unione
residentia in fundo cum parum diafaneitate me
diocris satis et intrinsece habent sputi et corpus
feces colore ad intensa satis rubedinem incli
nat substantia molles vel mediocres et in quantitate non
emittunt Et flegmatica vero corpora istius cognosci possunt
signis primo quia color nobilis albedinis in eis
percipitur et corpora corpus quantum ad habitudinem magis
extensa quam colerica et minus quam sanguinea et tactu
remissa cum quadam percipitur cum mollicie vel humiditate
inbibens et substantia carnis corpus fluxibilitati attinet
magis quam aliorum corporum omnium. caro et sompni sunt
profundi valde et frequentibus et difficile ab eo ex
citabiles sunt et corpus corpora ad operaciones exterio
res motivas lassa et pigra sunt vero predictorum
et valde facile debilitatur et ex quo fere fatis
applicatione facile leduntur In quibus dicitur ex
terioribus inperfecta sunt magis quam alia corpora

Et situs in corporibus sensuum interiorum quod totum
pervenit est propter quia sensus qui est in situ
corporum sensuum exteriorum et interiorum pauca sunt
aut grossi aut difficulter mobiles ad diversas
partes corporis oportunas / Decimo vero quoniam sunt vapori
bus et humiditatibus alienis valde commixti
btes spiritus / Aut X° quia organa quibus per
ficiuntur operationes sensuum exteriorum et interiorum in
posita sunt propter frigiditatem non bene mundifica
ta vel expurgata propter multitudinem vaporum et
aquositatem flegmatis. Undecimo vero talia corpora multum
humidant spiritu sive sit propter indigestionem ge
nita sive propter multitudinem humoris in talibus
corporibus inventam / XI° vero flegmatica corpora
humidat vere multitudine quia in substantia est tenu
is colore vero alba et contenta in eis satis
grossa reperitur non diaffana et in pro
fundo sedentia sive quantitate magis quam propter
perfectionem discretive virtutis operationem Et in ve
niuntur in urinis eorum multa granula vel
spume eo quia frigidius in urinis earum
in lapsus detinetur aer propter viscositatem que
reperitur in eis aflante pruriente magis
quam in aliis omnibus reperiantur in pitate
propter regionem ani posita / Xt vero XII talia
corpora supertes fecales quantitate multiplicant
quia substantia molles sunt et adalbedinem vel
lividitatem declines cum acta compositione
in eis immissa vel aquositate et pauci sunt
fetoris comparatione ad predicta corpora //

¶ Lapsus vero melancolicos sequentibus ystis dis
cernere poteris signis / Primo quia eorum color
fuscitati inclinatur quam latini vocant
colorem brunum / Et in membris substantia 2° in
eis reperitur solida / Et 3° sunt in habitu
dine macri vel excarnati / X° vero tactu
hec corpora reputantur frigida cum comparacione et
duricie magis quam alia corpora. Hec vero tamen
frigida sunt quam flegmatica / Et 3 7° in corpi
bus talibus pilorum paucitas magis quam
in predictis cum comparacione fere ipsorum ad
flegmatica sicut colericorum ad sanguinea.
Sicut enim frequenter in colericis pilorum
paucitas grossicies et soliditas reperitur
magis propter vehementiam combustionis acolera
que non in sanguineis Ita in melancolicis
corporibus propter augmentum siccitatis et defectu
vaporum qui est materia pilorum paucificantur
pili soli tamen sunt et grossi magis quam in flegmaticis
corporibus in quibus propter humiditatem pili gra
ciles tamen et molles sunt in eis / 8° item
talia corpora ad actiones exteriores prin
cipia est quam flegmatica peiora tamen quam sanguinea

et colerica eo quia mobile omne bene certum et
equaliter cum aliis partibus / 9m vero ad operationes
exteriorum sensuum imperficiuntur talia corpora nam et in
tactus auditus visus gustus et odoratus
in hiis corporibus est perfectus nedum in sangui
neis et colericis Comparando vero talia corpora
ad flegmatica operationes sensuum exteriorum ut in
pluribus perfectiores sunt in eis quam in illis
licet forte primo dubitationem habeat de
operatione visiva que perficitur in organo quod est
de natura aque ut 7a tertii primo capitulo et a philosopho
primo de sensu et sensato / fortassis autem
in comparatione melancolica imperficiatur visio magis quam
in flegmatica propter augmentum frigiditatis et siccitatis
quam in ea est quam frigiditatis et humiditatis in flegmatica
Adhuc item melancolica corpora in operationibus sensuum
interiorum non videntur esse eque perfecta tamen propter in
dispositionem spirituum que ab augmento siccitatis
et humiditatis provenit tamen propter indispositionem orga
norum ab eadem causa que est spirituum
paucificativa licet enim in corporibus istis
puerorum pueriles [illegible] sensus sunt perfecti
ut 6. 2° tertii capitulo de signis corporum melancolici
ei fortassis latitudo perfectionis eius attenditur
solum penes depuracionem organorum que
melior videtur esse in tali etate quam in flegmaticis
si adveniente etate augmentum imperficiuntur ma
gis in eis organa sensuum interiorum propter au
gmentum siccitatis que acquiritur concreto de
cursu quare non videntur saltem perfectionem in opo
ribus interiorum sensuum habere corpora melancolica
in etate perfectionis que est cum augmentum provenit
ad finem primi capitulo de etatibus / Post
hec quia melancolica corpora nullo sudore labo
rant propter nisi paucum propter augmentum frigiditatis
et siccitatis resistencium ad sudorem effi
ciendum / Et pari ratione XI° item talia
corpora sunt in paucitate urine laborantia et
est earum substantia tenuis valde vel limpida co
lore alba ad opacitatem tendens diafa
na satis quantitate pauca cum contentum de
aliis partibus modicum est in eis magis
quam in aliis et est in fundo sedens grossum
inequale propter terrestreitatem parum aquositati com
mixtarum / Et sunt hutes fecum paucitate
quia tamen solide sunt ad obscuritatem propinque
et raro ab eis educibiles Et sunt corpora
talia ultimo difficulter sompnum incidencia
atque tamen cum intrat in difficulter excitatur et sic
eorum sompnia conturbata interrupta illusionibus et
fantasticis apparicionibus multis coaptata Tu autem adde
et vide signum si placet quia in eis stat rei fundamentum
et in hoc complexionem 6m capitulum denotificatione signorum

Ca^m 1^m z vltim de regime
p instrumenta medicinalia

Nunc igit dicto prefati viri satis vide
esse venda ne de corpore in opere ssig
tactus pduat ad ablacoz illius pseue
rante adhuc necio sequet ptesl pau no
strenui more qm hoc solo sfu sz
tactus puatu at nite est mori 3°
de cia penultio ca° ideo suma ccionis
illius in hac 2ª pte hinc sts diuidu
i ptes duas pma qd et ie^rl sex re
no nalin s 3enaa admistros eaz
2ª no tuget inter^es meles 3en^e
ad ccom ipius in mstas z optimis
ad splemetum illaz z tenendu Et
pma qda ps stinebit ca^la ri re
nalin q neca sit in ca augeaz
estimo 2^m 3entem admistrom ipazl

Pm itaqz ca^m et d 3enti usa aeris
z loci hitabilis

Cum igit aer inter res no nles e deal
teratibz vehe z frequter corz inquo
ipm oz ss esse sstitutu qm velimg
sui nolimg vmeaz cor^m aem 3cedimg
vs tapere finali ca° co oz aerem
in suis qlibz adusari lapsui ca pre
dcto z 3ent fiat ipius abscisio qm
cio vnu ht modu x regtam vltem.
alias precedente f q fiat pgia ut
3° tes ibi fna no ht med z i dp
gra co oz aem in suis qlibz inclinatu
esse adfratem z huc^te Amp ty oz
ipm esse hud q sim eo quia lap
sus iste mags ago tpa^te elongat
pangtu sicci q hu q oz 3ve
hemti hudis externa^e deducd esse
z ers quia mors est timor huectado
cor^a q in frando ea ut 3ª pi ca°.
2° co hnc vio eligat ciui l locz hi
tacois hud aem nobli remiss i calite
z eleuatu in hute Et si qd aer nali
ets hu possit 3ncor esset ea a non
in ueitu oz ipm artificia puar Et pmg
qd modus z cu susceptione vents ssi
rants frates z hut qui esset locz
ab orietali z septetonali plaga liber
sit z aptus Tectus d a meridionali
z occidetali plaga z 2us mod i frandi
z huectandi aem est puroruom pau
came cu asspsione aq fontal Et si
poncor asspgatur camea cu aqs vio^l
nenuss endie lact z situz floz et
huoz 3^s qd mos est cu asspsionibz

floz l folioz plantaz f z h. z foleo
cu vitis lactuce Jumbaz z situ X
mo^s 3 pi ceoom decoccoum pdcaz pla
taz z floz c^s mos 3 psussinga
tom hitabl loci cu pluribus nenufonf
sem lact ptu vio^l z platanz fotu
liuz ut lenticule aq sencioum z eaz
eis situ Copo^m bonu ad c^d Rx floz
vio^l nenuss se lactuce z ptu ccz
l. pul fol senacoum 3 n. effidant
ad carbones ignitos at veis fiat de
coccones ut pdctum est Der i ts cure
ri det ne sit mfectius hute altius
qus esset hutas edificioz aliquoz
Ane nebulosa caligie in loci came
dinons pmares Mensa tu in his si
det ut in forti huecta^e nz ultm fre
qti z stito fcu psistat medias ez
om q pu^a vetis 2ª asso^l simone
illo Scdm ultm z repente cuare
reple calefacte aut in frace q ss
itaqz z situ veitet in admistrade ve
stiuz z aliaz situz q ss ultaz coz
reuberacom d^t pondg at atr qtug
talitem totius corpis z nayae epis
non ad augeat Hec in suma z ia
facilior z brenior in admistacone aeris

Ca^m 2^m de mo eligedi cibos
et potus conuenientes

In cibis at z potibus sstitus dz electo
fi ut in qli coz inclinet ad f. z h. ad
in fracom z huectacom. at salte ad
remisse calefacti z huectaci ne^d essi
admistraco ciboz huau cali tez pmi
gdus hy em 3uent saltem 2^m pu^a
ppectacois me^e Cum em lapsus iste
sit nobile intensus z remiss additu in
tenso remitu intens. z si viciam opioz
phanan z medicoz assinat pz q ibi
z potus pmi gdus calit 3entes ez te
ei ss qd corie scludit q si poz hu
qstib ciboz penitq ama opai^m z no
eqlitate illi poribz eligendi essent
quia no naz cibus naz potz fere ad
inveitur q z si opetim am^a dnan
te ulte in corpe tn vestigiu aliquid ql
no velmgt Ideo cano admistronis
coz si eleuati essent i gdu calits z
siccitatz est ut refrangat cu cibis l
me^te f z h ve^d si cu carnibz pu
lloz colaboz coquentur lact vio. plu
tuau at boz q tpata zl bugs zinaz
z ssalis descedendo eligat panis no

mltm recipiens frumenti et pars sal' me
dio coctus no' combustus l' indurat' et
pbatt' ien'cor esset si fieret cum regno i loc's
hmo hnte aeris l' aquas fontalium psio
ne n' debent esse contra ppe maritimas
regiones i nata ob virtute terreos i
medium recepte aduste aq salse Et sic
qd' panis de mittidissimo no' furfures ppe
sicitate furfuris si simulagine' v' de
puriori pte farine no' qd' antiq' si vni'
l' adplus duoz diez etatem hns
Ex quo tn' n' mltm dz repleri frei / De
Carnibus q' convent ei carnes oms hnt
di'te sua et altan' et stitica hnt'tes
rep'on' qles de qdrupedibz sc' vitu
lorum et agnorum lactantu' carnes et casti
ti iuvenes et edi mltm sue nativi'
ppinqui et cuniculi i ulde convent ei et i
iuvencli gazelli Caro vo' que om
qdruped' silvestriu carne laudabilior co
nsit Caro i porci domestici iuvencli
con'ens e ei qm hucetata z et nutrita
mltm om' ei que s' nutribilissim' z
porcina caro n' tap'te ca' de cura
discrasie sicce sto' De volatilibz vero
carnibz convent pulli' oms domestici et
anatuli domestici et silvestres Et caro
ortigiminis v' qtule q' antes modis
vituperata est eo qa no' cognoscunt eaz
de quorum mo' sunt gulelmus placetinus
het tn no' est volatile al' ortigo vl'
qtula noiatum de quo simo ad q'tq
hetur q' de regime sanitatis ca'
Caro i pulli anseruli saltem raro
accepta no' esset in con'ens Ceterum om
silvestrium minutarum carnes lau'tes sunt
et ppe cum ceteris alia pinguia sunt ut fi
cedule firni turdi filomene cordelli
et sites Caro no' starna i b' et po
n' ei laudabi'or mlt' cetaris silvestres
atuz carnes ao alims ca' 27' Et
harum qd' avim ubertima copia hetur
apud syculos n' ei in patria i'a in
veniuntur pdices ita q' mlti eorum cre
dunt starnas esse pdices lz tn h'
alia ppe diffarut Cotrnices i et fa
colini lau'tes sunt ppte nutrimentum earum
conclusa enim alia qualitate mala ts
Et fasianorum i carnes ei convent Et
si timet q' horum atuz carnes ad ali
quitem declinat siccitate tunc fragatum
cu his quorum mentio supius aducta
fuit / Cm i pp leos reuen'ts no' pp

lz comedere carnes ia qui et qles convent ei
pisces p' curad' est, pmittendo p' q' om
piscium carnes q' nut'm grossum z mlt
tum oppilatm et viscosum meliores qd' sc'
impla at sibi ppinqua etate q' qm vetu
sta sint Ego aut carnes piscium q' noia
sunt q' cessi hntatm earum nut'm eligibi
lius z cum fuerit in etate consistere dt
saltem ppe illam i me'te Et sic simo
nes b' alimetorum 3' ca' 2' Et ut ai
q' colliget 2 t' cometes ca' de regime p
cibum Et origine consumunt q'3a p' ca'
de regime pcibu et potu Meliores iqz
pisces in regione nra sunt lucy noiati
fluviales pisces arridioj v' petse vai
oli drentie orade temali Capadani
Capiones storiones Rumbi Memule
et sibi sites dt alij i'm regionis et
cum'tes eorum experientia pbati et usiti
Et hij qd' oms convent elixi et assati et
recen' n' no' saliti, piscis i regina
noiat' ez ei con'ens Angwille vo' tinche
cephali et sibi sites no' in mlto usu hn
dent Sicut enim om' piscium usus e lau
dabl' Cancrorum vo' usus omis fere mo
placet tn' ppt i vir iste quos uti in
abavis suis cu lacte crudo et cocto et
ptibus eius cu colostra et recocta dicto
enim supto alapsu h' convent Et sites
caseus mollis et recens pauci salis
et lacticinia et caseata cibaria oua et
maxime ppe eorum hntes te'perante co
ressum cali'es dt vo' in sup oua con'en
cia sunt ei qa ad eqlitatem tendunt
et maxime sto ente acola nido et corru
ptis humoribus et dent esse mollia
velud tremencia dca q' d' noiavit
descendencia ab assatis et ascendentia ab
elixis. iba z' de aliis eorum fluxus
om' modorum Arriza vo' at alit per
decoctioz in durata nequaq placet pp
diffi'tem digonis eorum De legumibz no'
si q' convent ei sunt pisa recen'a et cius
ciceris alborum et rubeorum et ppe cu in
fravibz et hucetanibz correctu / Et susceta
de ordeo et panicu l' milio cu lacte
ppatum / Condrus i l' conderusium et e
far et ppe de ordeo placet in cu bro
dio carnium lauda'llu / Cetu z lau'le
vizu et ppe hnd confractu ali' ei fortassis
noceret pp sicci'te Est ei c' ip' et s' 12' 21'
cometes ca' 126 et qa ht aliqs sip'te ut
gnaus simi' me'a ca' suo ia noceret et tn

salvia

corrigit per humiditatem ut dictum est De oleribus
non sunt ei in frantes et hucetum de
quibus superius tactum est / Si que non sunt
ei plante c. et s. videtur olilefagus
s. salvia propter mitiam ... eius ad
imos et corporis egreus ut famatur pre-
dicos etatis ... licet ex auctoribus aliquis
nichil ad partem de ea dictum fuit Sed ei
de ea specialem sermonem fecit. A. 2o cum
Et passim de ea dixit dia. in capitulo suo
Sed aggregator saporis addit de ea fere
dixit usque in finem. Ubi posuit eam
calidam et siccam in 2o propter quod refragi debet
in f. et h. ut Comment. est ei ferri. et
propter humidum usus et hoc maxime propter divisi-
onem mentis quod precipitat prave vias
eo quia diureticum et magis tamen simul ac-
cipi debet propter vehementem caliditatem eius Est
enim c. in 3o et siccum in primo 8o de simplici
medicina et capitulo Sed ei pet. apium mita ser-
pillum de drolibanum non ... propter vehe-
mentem caliditatem eorum ... refrangit
ut dictum est Et propter eandem ... vitupe-
ratione usum eo quia c. et s. in 3o.
8o de simplici medicina / ... quia fortissime ali-
quid ... debilitas capitis ... et pre-
terea augmentum facit ... in estate ista ...
vituperare eo quia apit oppilationes cerebri
et confert dolori capitis ... et ... et aucto-
ritate proveniente ut 2o cum ... ...
in ameola membrorum capitis eligendi ...
non placet in ozimum et propter dome-
sticum quod c et s est in primo 2o ut Go
de simplici medicina suo capitulo colligitur Et hoc
quod ... / ... ...
... eo quia maturatum sedatum et
carminatum est ut 2o cum in suo capitulo le-
gendum De plantis et eius ... e-
lectas sunt blete portulace endivia
lactuca promachia ... ... senationes
... et ... Et spargi ... ei sunt
que tempati sunt ut in aggregatore ...
capitulo de halion Cerfolium ... aliquid ...
ferat ... tamen usu cum non sit nimie
caliditatis neque siccitatis Et ... borf et bugs
Caules ... de eis ubi fere est
usus frequens sunt ... ei eo quia ma-
turati lenitivi et ... sunt ... enim
... sunt in primo et sicci in 2o ...
tamen ... debens ab eis unde fa-
cile corrigit ... quod ... spoliat
ab eis caliditatem sudatam in corpore superfice
quod missa est ut ... ... et unde

facile corrigitur eorum siccitas ab aquositate ...
coquitur propter quod ... ab eis absconditur nocu-
mentum ... et ... odoris que imponunt in
... ut ... 23o ... capitulo ...
... G. et ... De radi-
cibus non in suo usu placet in rappe propter
augmentum humiditatis earum et omnes species eius ut
napi nominantur ... et licet aliquid ... cali-
ditatis tamen ipsa est nobis obtusa ab humiditate eorum
... quia unde facile evaporat cum humi-
ditate ... non nocere non potest ymo prodesse propter humi-
ditatem ... Nec obstat quod democritus vitupera-
vit eas tamquam nocivas ... et ... flati-
nas ... quam multi alij collaudaverunt eas
ut diocles et dionisius ut colligitur per
alimentorum 2o in capitulo ... Eadem ... fere non
sunt ei radices ... loco nominate ...
... sunt ei ... dentes et lenis calitate
... et ... ... a
... Radices non superflua humiditate ...
... cum ... caliditate nobis eleva-
ta non placet ymo vituperande sunt ... et
cepe quod habet caliditatem ... et superflu-
am humiditatem et porrum ... c. et s. in
3o et nocivum ... et visui Et bulbus quod
nominatur cepe ... quod ... et ...
... nomine ... et vituperandum est
Et aleum ... radices ... in
... ... habeat ... ... per
... vitam ut colligitur per 2o cum et
... in ... de
aleo tamen ... vituperandum est
propter vehementem eius caliditatem ...
quod inflamat epar et agitat ... ...
... epar sit ... ...
... dispositionis ... ut ... est
capitulo 3o ... De radi-
ce non ... quod raphanus nominatur ...
... eius ... eo quod raphanus ... dige-
re ... cibos et ... in
... licet ipse non digeratur et dissolvit
... ... Sed non ... cali-
... est in ... propter quod est ... humiditati
nimie est enim raphanus c. in primo et h. in
2o Et ... sapientes quod melius est ...
mede ... quod ... et quod folia eius ra-
dice meliora sunt De plantis ... plantas
superioribus quod nominantur spargi ... pla-
ta illa quod spargus nominatur licet non sit
proprium nomen eius quod ... non proprium est ha-
lion ut colligitur in aggregatore saporis
in primo capitulo ubi halion nominatur inter vegeta-
bilia ... Spargus ... generaliter in plat

cuiusque plante saporem parte ipse ego propagari sic habeo dens est et tempore suo extremitates lupulorum propter suam puritatem et divisionem materias annuatim adversas vitae earum extremitates vitis capoli notate sunt quovis spacio nostro Et in summa omnium vegetabilium extremitates cum esu accipi solite sunt ieiunis et hinc sunt propter societatem ad morbum et cum eius // De conditis vero laudata sunt condita omnia declinatura ad aliditatem ieiunis dicitur non transcendentia aliditate per gradus seu qualitatem quorum est partile nisi resistat cum f. et h. Igitur conditum de napis vel de rapis vel de origo vel de citoniis et cetera omnia propter refrangant in spatio sua cum floribus salviae violarum nenufaris et seminibus f et h cum bis maioribus dicitur cum minimis vel moribus sitibus lact. partium stomachi et sitim propter quod olive condite vituperande sunt propter vehementer earum salsedinem parte et cappares non placent nisi prius coniti fuerint in aqua sic longo tempore consuetum demum cum aceto condiuntur de conditis non expedita atque laudatos sunt fructus omnis f. et h. ut cerasa quoniam in speciebus eorum legimus diversitate habent notabilem dum sunt ei data et adiunct melius dicitur dum remissa humiditas propter ramissa eorum finiter et aptiorem quam habent Et de vento asset fluxibilibus ulde dur magis quam ne dat et sicut placitate nobilis tradiret laudaret et ei magis cerasa acria vel pontica ut d. scripsit in primo canone aute. 6. Et nota hoc quod liber ille qui false apud plurimos notat dya. que elegam sicut non est liber de translationibus diascorides cum enim per multos annos etate diascorides precessit 6. quam potuisset elegare. 6. quod non dubitum fuerat Est ei liber ille que simplicibus continet reg per alfabeti ordinem sic propositi titulo eius Est enim liber ille unius memoria sepissime venenter hec sapio in aggratore suo ubi notat nomen ignotum et lege hec possit mediam allegationum sapionis cum predicto compositore et diverdis // Adde in hinc vero dentia sunt persica sunt et sua in primo et h. in 2o sicut dentia albi appetitum conturbant et cum ca. de persico pavi et vere dici prout eius fructus notati

crisomilla quia aurea prima mala quam avellinas apud plurimas regiones notanum. f. enim sunt et h. in 2o adversant autem et cum nisi eius nos sit tamen eorum frequens et in tenis usus quoniam generant se putrefacies ultro ut 2o can. c. de crisomill Sic in suo quoniam quoniam laudatos sunt ei sic enim fere in primo et tepiem habent in humte et sicut propter quod eius dentes sunt et non transcuncte. 6. quod duo quod non habent quibus in conservanda sanitate et commoda cumque ad consum et sunt difficilis digestionis et pauci nutrimenti et mala sicut pauca sunt eorum usus et varius // Mora vero celsi bonam materiam ad coalitatem et humte declinat aliquotiens et gratia hoc quorum et quod lenius vero tamen quod habent humte valde facile patiam compositionem et mane in stomacho ~~paucis igitur sit eorum usus~~ debili ideo non sit eorum usus multus propter quod dentia et duo reducuntur elige illa que sunt non replete materiam et sapore suo leviter probitatem hntia Et ex hoc coriz concluditur quod mora ei dentia sunt rubi nam enim tantam habent humtibus quantam habent mora celsi nam habent humte ita superius et vehementi potionis simultam quantam habent mora bati et sunt illa que oriuntur in agris sterilibus sic planta rubi in suis tubitalem fere non concedentia // De granatis vero extrema dentia sunt ei data eo quod sunt f et h. in primo gradu propter quod optimum esset ei in omni fere cibario de eorum sucis prout an conservato assumere Eustotica enim sunt granata etiam nutrimentum dens cohibentia calidi potentiam ualem nobiliter extinguere et dubium magis per vite mea sua denti provocare propter quod usus suci eorum in domino cardinali bononiensi mirabile fere inimici adhibuit ut assumptis omnibus in notum dada vero vel pontica granata vero excellentia fructus eorum dicunt ei sic quod f. sunt et s. in 2o ideo sunt eorum vendere et non nisi eorum pontica et magis cum penetratione sua eo quod os ethis potibus cum subtilitate prius nocet unis et in infusionibus cibus // hmza non granata sapore suo mediocritatem hntia inter alias duas species et quasi in ore sua medium tenet et eas vir esse dentia et ipse sicut et nocere non soluerunt earum quod in incedendo leviter. Et prudentia sepa in superius diversitate indicium recipiunt si

diu'sitate sp'ez eoz eo fere mo quo
mu[c] don est degnatz illa ei q nobilit'
dta sit ad aliqlem i clinat calite que
v'o pontica z acria sut raro bn matu-
rabilia si sui totum l3 maturet' si q'mi
tatem altam diu'sa e apdcis i arbg
em vinat. fratas z versa e in eis
hu'itas in dlorbus no eq l3 p'na oia
nobilit' hu'ia sint z leuia z ei 3-
encia z ip'e si 3edunt cu cibu z
abicat eoz cortex / Sicut z z poma
eandem recipiut diu'sitate ex suis
sp'ebus z i suma oia sut hu'ia pon'a
p'ticipancia tu calite maiori z mio-
ri diu'sitate eoz / Poma ei
apia plana rotunda ameno odore
aromatizancia p'ut ei 3re / Meliora
tn sunt oio ei cocta q' cruda licet
tpe calit' 3tinet z sto z 3venit
cena no cocta / De piris z ea q
vnu hre debita pepasim dcedie
nobili p'ticipancia 3en'a sut Nam
p' 3fractione p'tu bene tu aquis
z eq vnu ad aliqitan calite satis
vicia ut. 6. 3o de sim'ti me'd ca'o
suo / Ansimia tn vte ea c'ducando
pom. f. in p'o z. s. in 2o ut 27o 3ti'
sim'ti 62o auct'e ~~bimf~~ bimasin
Conueint a' ei quoq3 cruda no freq'
ter tn sed meliora sut cocta sb' p'ru
mis Auellane aut vte 3uis eaz
no vnu g'ne 3re eo quia c. z. s.
i p'o z hu't z q'da hu'itez vetosa
tma que ht euerte stom z sint
tarde digonis vone tn opoz 3e
vnu sibi 3re posse z ip'e assate
ul' torrefacte in cineribg calide eo
quia tlr stom 3fortat lea 3ii //
Amigdale vo z sibi 3re p'ut oi
applicacoz mo eo quia in calore
vnu eqlitati vicine satz pom ab
auc'bg l3 recessus eoz a medio sit
meior p'hu'ite eas oi p caliditate
sit tn ei 3en's eo q' sut boni nut'ti
z medio' abstersiue z apitie sed
laudes sut ei recen's mag' a' fre
molles p'm fusioem i aqua q' q'm'st
siue Deficibg vo dd q' q' cali
de sint in p'mo z sicce in p'o z
p' ho vnu aligte supperete / tn vo i ve'nit'
al' z icine z mag' nobil' matue vnu
3re posse eo qa nutritu eaz maig3
q' i aliis fructibg z viles sit in apiendo
abstergendo z mdifi'do Est ei i eis le-
nifica'c ultia z nutrac'o maior q' i alys
fructibg z catri c'o d' ficu Eaz q' cu cibu
assupte no multaz 3tinuit i vet'e mora
p' sotom sua p' q' z laudabilioes ei
sut hu'ie q' sicce / Adhuc z vue bn
mature seu digestes z dlces z re-
cen's 3uint ei / pesiles vo z recentes
3suate adhuc meliores esset ei sicc
z z q'cuate passe nocate p' q' passu
le coi smone pue uue minute i cel
lete meliores sunt ei z ip'e nigre
quas actoi vocat. d. ix'a 3ii z ip'e
cum fuerint comeste mastica'e bona
3tente avillos eoz tlr em vnu assu-
me 3fortacom q'om p'ssioe abaxillis
fca in carnosa eaz p'tem p' q' qui
optaret q'ceis lenicom absq3 stipte
aliq' eligat q'ceis que sut p'uate a-
villis / tles ei aq' plibus emant' it'
equalia Et eandem sna3 dico de
peregrinis vuis deponto nauigat'z
q's ribibu nocant / Nuci vo vsus
vobis no est 3ens eo q' nuan' mt'
~~eqlia~~ me'ab. c. z. s. z sut digoi g'-
ues p'tori z capiti noce z z epi
p' acuitate eaz / Castanee i sup q'a
sut. f. z. s. i p'o z paz nutriu' z eaz
nut'm grossum est z gnam z q'citat
potent' vetosita'e no placet m l3. 6.
nut'm eaz dicat fore eqle esse //
nut'to frumto / Hec qd de fructuu
vsu sicitate dcta p'tiseat De hys
vo qbus 3dunt' fercula prutred z
p'mo de oleo / Oleu em oliuaz bene
maturaz oim alio liquore pigui
3enan est ei eo quia caliditas eius
est in p'ma masione p'mi z est hu'id'
i p'o sibi 3t z z p' lemoam sua3
z vnctuosi'tez p'gua 3ent' fragit
audacia cole z io laudo ipm magz
q' butiz qd qd' sto e nociuu z infla-
mabilig q' oleu oliuaz / Oleu vo de
nucibg no placeat vob eo qa c. i 2o
l3 sit hu'id' in p'mo icc' ht acu'te vo-
bis nociua que no refrangit 3ent'
asini hu'ite q' de missa est i'n calit'z
eius Amp' z Amelle dd liq' ei mel
3ens q'stat i p augmastica etate
positz eo qa adusat flatibz p etatem
decursum i quoq3 fere sene genit'z
p'ua i digoz / ut lapsu tn ca'do z sicco p't'
sili i n'a etate 3eo 3 Est ei c. z s. in 2o

7 exacuit 7 excitat colam qui i vob
ois vituperand existimo. pp qd 2 et usu
ydromell no vi vobis 3ens nisi assz
ydromel pauce immixcois scz mell
ex pte quit 7 cocciois frequet enim i
coccione aque mell longo tpe fcta
3enales mell ptes maiore in pssiom
faciut qd si multa ps mell cu pauca
vel maiori qte aque leuit coquet Si
aut gra apcioris indificacois 7 digest
aliquarum merz placet vob ydromell
usus no fiat alit nisi qd accipiat aq
fontal lb xxv. mell etia 3. v. coq
nant ad invicem usqz ad osupcom. vi
ptis 3enti despumado ipm 7 pstrictu
panu colando Cui usus 2 3ens est
vobis est cu c in fie pi 7 . s . meo qr
nequaqz multaqz qtitem in cibarijs vris
appone debetis pp aptitudines iussiois
eius ad colam leg 2 inficacoem atti
neat ut pma q' mea de vti cuoe
febium effimerarum / pq hc aut qa in
oleuit mos ugros hom ut odiat corpus
esibilia cu spebus Cuitade sit spes
oms calitates eleuata hnt cu sicci
tate ut pip zz. cinamo'm gariof mux
mg galaga cardamomu ut qr feri
pet' apm Dauid amisu siapisimu
7 sibi sitia Maci vo usus vobis
landat est eo quia po mea ipa ut
in aggratore sapiois suo ca plegend
insuma igit si placet aromatu usq
at acguto supto a osuetudie dut
gra osuandi mebra mutacois vel
osuandi intaxe flatum que i eis
in veniet oz ut acota oia diligent
ofrangat cum dtaby 7 nuclus hnt
ve' sappa at vino gnat dtanz
ut supius tactum l' cum suco cito
morz viber berberis cum vio pnorz
7 agresta no salita at aceto no vlde
audaci 2 3ent aq refracto at cu
odimtis eius i pondo ulete platarz
f 7 . h . qrz aria sims posita sut
satis 3enei haec in suma vii michi
volus va regedi ipm p alteriz cibaiorz
De potu a' ipig pazp dd vi'm eaqz 3e
ns vob ee dz colore albu l' sbrubin
jacinti coloris sed vo diffanu abor
supte demidatu Vinosi te no multu
eleuatu sed mediocre dut 2 missime
illo sapore nullam hnt dtoedies ygo
cad pnatu at saltz i dtoedie vlde

remissi odore acotoi adqd 2 inclina
ri osueuit stoi appetitus 7 3ens tol
lancia 7 ipm qd tale 3enaqz 3 purz
magis qua aliquis pegno lige imi
xtum Si aut tale vinu hri no po
terit sicut 3 mos aput siculos hnt
vina actileida tuc frangat cu aq fra
no cocta electa e fonte abarenosis
motibus scaturiete q celo 7 aeri lib
existat 7 denudatus antii'ne plata
2s origenatu in eo 7 ppe hnatu ho
rriblem fetorem nz sit aq fontis in
qua sit nitido raritas dut aliorz
atuz inveiat a supficie sui usqz ad
fundu in sua diaffaneite ctr dispo
sita ut visus in ea penetras disc
nere alveum arenu l' petrosu sr q' labi
aq tis eligeda int alias Et si dili
getis eius coctoem sentre at cum paucis
zuc ofectaz 7 leuit cocta predatis
ut placet Et hc vini suffice sati de
regie pabois 7 potus ita suaite p
tractata

Ca'm 3'm de exercicio 7 qete

De regie aut penes 3'aq rem no na
lem q oplet p exacia 7 qete dd qr
exciciu oret vobis si absqz nocu'to pro
gressiui motus fi pez / Usus em l' exci
cium potentat / Dum no lig fraat ut
. G . in libello de assuetudibus in ultio ca
qa tu no video qd sine nocu'to motu
pgressiuo excitari possetis exaca per
quem supiores ptis moueat ut ma
nibus lingua i eade otere sebe 7 sita
sunt vobis 3encia vim qr motus illius
prui no euanit acalite in fiori vii sa
lubris exacai vobis esse parcius fiend
qd peorz Multa em homi psepe po
aie exacia aforibus assuetudibus auati
fiunt no mis qd p exaca corpis ut . G .
ad epigem 2o ca' ppe p'm Dut at
aie exacia sicut frequeter psalmos
cantare oribus placet 7 otemplaconi
bus ystoriarum moralium l' theologica
rum etia em aram homi pascencia
sut ea delocandi ipam ita ut virtutes
ministrantes vegetatiue potne fortes
reddant ad adiusandu lapsibus at
mebris earum Reliq' at tpe 3enois
est vobis qesce qd a' exciciis moueri

Ca'm 4'm d' i amicie 7 iplone

De 4a aut re no nali pauca tegenda
sit 7 ppe eu fmo e ad sapientes. nz em

ī modāta ciborꝫ ⁊ potuū repleō aᵗ ꝑpe ipaꝫ 3ens est sic nꝫ vehemēs a cibis abstinē-
cia/ Immensie enim ī cibos ⁊ potꝫ suptos ⁊ defectus ad easde ducūt raō. s. ꝗ tere faciens pā qd ꝑmod suffocacōis
ināti caloris 2o vo ꝑmod resolōis illius/ Assuma itaqꝫ ciborꝫ mēsura limitet penes intia pⁱmo qd penes
qetacōm illius appetitꝫ. illius et ciborꝫ mēsura ꝓporcōat appetitui qꝫ cibus assūptis vinoꝫ appetiti q ī intēbat ad
illos/ 2 3ens ciborꝫ mēsua roḡ pꝰs ꝓparacōm stoi Conueniens enim cibacō ī sui mēsa est que concludit stoi qualitate
⁊ tensiōm sicut 3ens potus est q sto nō natat ⁊ fluat 2a pi cao de regime cibū ⁊ potu tollid nꝫ 2 cibum aliqꝫ assume debet nisi 3ent
ꝑmasticatu/ Qui enim odit vita sua cibū sīn 3enti masticacōe ꝯgluciat 2a pi ubi stati/ Sitis ⁊ q potꝫ qꝫ
totare cū voraci effusione recipit ⁊ repetitā sue sanitⁱ inimicꝫ Et hec qde oia limitai dent penes ꝯsuetudīeꝫ
⁊ appetitu naturalem ⁊ stoi delicia cū cibatꝫ ꝯtiterit

Caᵐ 7ᵐ de sōpno ⁊ vigilia

Regime aut altius vel nō natl s. sopm ⁊ vigl mēsa 3ens accida est ex parte hore ⁊ ex parte de cubitus plixitatis ⁊ breuitatis eius/ Ex parte qd hore
ut hō dormiat hora q nā sopm natl in eliciare solet 3ent cibatū ⁊ 2cibatum Est est tēpꝰ assignatū tꝑs
dormiendi ꝯcedend ꝑhorā post cibū aut ꝑhorā cū dimidia nisi hō fuit debilis vehē resolutꝫ aut hūs alia malam
vel l' stoi disposiciōm nccitatē ad citius dormiend ꝑ digestiōm ciborꝫ ⁊ mēꝫ melius celebrand/ Ex parte vo sic de
cubitus 3entia estei in dormiendo ut caueat hō adormicōne resupina eo q sup'os ad posteriora declinare facit
sicut dormiēs supina stōm eniti ⁊ mās ad oculos ⁊ anteriores pꝰs flue rogit qr 3enius est/ pmo dormire
sup dextꝰ/ 2o sr sinistꝰ latē Et vt 3ent eleuatū teneat Ers relique pꝰs ⁊ maxe oīne in fiores ꝑ elongacōꝫ
eorꝫ a fontibꝫ caloris Et 2 q si e in ꝯtinuis in valescet acuital fritas facile corrupcō ista in oppōne sp̄us tactus
ꝑmutaret ad ablacōꝫ illius ut sicut pulsꝰ cao deductū est Tempꝰ vo dormiendi eius 3ens 2 attendi debet
luq enim in collectis sompnus breuior existat q in flatis ⁊ sanguineis ⁊ adhuc 2 vitetis/ Vt tu ibi no solū ꝑ hoc
2m vitatē cedi debē sibi sopnū parꝫ ꝯsueto plixiorem timeo enim ego ꝑ excessum in vigiliā proueniat ad
augūtu debilitatis oīm qd ex ea intendi fluatꝰ suptes p̄ueꝫ in digestiōis Et fortassis facile de nouo corrupcōis iam
ꝑdete ꝑduceret ad nouū ablacōs oppōe sp̄us tactus ⁊ sic facile corrupentium mēbra eo q hēt solo sp̄u tactꝫ pua-
tum aut necē est mori 2o de aīā aeꝰ pendens/ Adhuc 2 ⁊ forcius ex compoō ⁊ ablacō opponū sp̄us tactꝫ vide
facile appareret ad ablacōm motꝫ tue ī cumberet sibi prectus aꝫ in paralisim de qua nō vide patris dubito eorūm ipiꝫ
⁊ ex eorūm vide delius q possit Assuma igr anali sibi ⁊ ꝯsueta dormire cedere magis pauguntu dormicōis eōueniēmq est ei q in vigiliis excedē

Caᵐ 8ᵐ de accitibꝫ aīe

Illo expedicōne vitae vo vel nō natl ad in cao de excitacō aīam tactu e ubi ~~addand q motꝫ oīs~~/ De excitacō aīe
dicebat sic a si addad qꝫ motꝫ oīs aiales qbꝫ vehemēs sit in humoribꝫ ⁊ sp̄ibꝫ agitaō oīm eiutari det sit ira-
cundia furor ī petus ⁊ sitia Sitis 2 ⁊ alie pānes ꝑquas sꝫ retracto sp̄uuꝫ ad centris ⁊ eorꝫ ibi fixio euitari
dent ꝑ suffocacōm q in sp̄ibꝫ sequi in tali retencōe aut resolōne q in eis accit ꝑ vehementem eorꝫ motū etes ēm oēs
aīe pānes excitant ⁊ mutat eorꝫ ab ea q est sīm nām ꝯsisteā 3o tei Et ideo gra sꝫ pdi ea q sicut pānes
aiales de coytu dd qꝫ oīo euitari di nꝫ in eo qa est motꝫ vehemēs in eius expedicōne natus in sp̄ibus ⁊ humoribus vi esse sibi 3ens Nꝫ 2 illa sp̄acō
delicosa q in eo papi vi ꝯferre tm qꝫ magis nocet sp̄um ipsō ⁊ laudabilitū humorꝫ pꝰs ꝯsūpno qꝫ oīo dittat Hec
in sūma est vi non natl regim

Caᵐ 2a ps 2 pꝰs hꝰ bꝰ de in sēs melibꝫ applicādis

Illo 2a vo pte pⁿl ixꝰs dispōis hꝰ quosi viri pmelia tusamdo vi in tale rē ī vi ī tenedes esse ꝑcendū

Prima itaque intencio est accidentis illius corrocio quod est corrupcio i opere ssiq tactu
2a uero est materiarum ad paracterem pertractam descendencium diuisio 3a uero e in nova
tiua ipsarum materiarum eius 4a eius earum di
gestio 5a eius earum ex... 6a intencio
conabitur applicare rame^a vigorati sseu
tactus cum multo labore eo quod mia hic
abomni veterum autorum stilo pegrina
est. Non e has intenciones et ita ordinate
conscripsi quia videam opus esse. cum non
dubitem neque credam te ad obmisse
tamquam si de .y. et .6. non didicisses sed
hoc factum est ad complementum operis et gra
cia iuniorum qui in eodem desiderant
Prima itaque intencio corrigendi accidentis
humoris in sinis primo completur et primum quod
in statum frangit maliciam humoris in membro
in vente 2m uero attrahit materiam ipsi fun
do peris in uetum 3m in statum spe
sedacionis hac vel illa tercium sseu materiam abi
ciat a membro 4m uero in statum resolvet
materiam quam in membro fixam nacio et concludere
sunt ab hic intencio prima in ordine po
sita precedens alias intenciones. 7. primo
ut perturbatum e iam non dubito recta i
tyemque egrimonia natura sua solepnius con
posita fuisse 2a uero causa est quia
iam huius egrimonis cura administrari debet
fixioni egrimonis vel statui eius 3a et
poterit causa quia qua ex deinde immaneat in
membro fixum et confirmatum ipsi e ca
athendi novas primam debitis membri
4a causa est quia licet accidens id pro
maiori parte sit fixum adhuc non tolli
quin aliqualem habeat crescentiam et di
mucionem 2m magis et minus tempus ef
fundit materiam huius egrimonis ut sicut de
claratum fuit in 2o capitulo primi libri Et 7a
causa est quia stante fixione accidentis
quam conabitur medicus abscindere de ma
teria et maiori parte aut saltem e... p
monebit aliarum materiarum fluxum admem
brum eo quia ordine naturali accidentis me
brorum forcia membra superfluitates suas expe
llunt ad debilia ut patet primo capitulo de me
bris. Propterea igitur primam intencionem volui esse
accidentis sedacionem Ergo in statum primum quo
removetur accidens debet esse ex ipsius
productiva apparatum Cum ergo causa illius
sit ipsa egritudo que est mala complexio calida
et sicca vel ut in 3o primi libri capitulo visum est
Ergo oportet quod in statu accidentis removeantur suas

tam a membro abscindat et egritudinem
ipsam penitus quidem in statum complendo plura
perticularia simplicia et composita medicinalia ab auctori
bus approbata sunt De simplicibus quod corrupte
tibus malam complexionem calidam est caulip
2m est portulaca 3m e cardus ma
ior ssosinens novata planta 4m est
viola 7m e ssoma 6m et de compositis
ame e aptare membrum cum foliis nenu
farum minutissime contrita 7m est aptare
membrum cum foliis memite et est pla
ta folio ssonerum in figura fere et in
colore simana alenata atria parbitu
tum dimidio in cuius extremitate usque principium
autumpni flos de coruus unde color ...
pinis mactis apud ... apedictum ti
tuus odore suavis unde qui odori me
dio me violarum et novi sodarum odo
rem 8m est ssoma minor vmicta
vis apud auc. novata vel yrigeron et
padue dicitur pincolla planta et crescat
eius copia magna super muros et edi
ficijs antiquis 9m item de compositis meis
est aptare membrum cum foliis lactuce quod
ita novat .G. vijo de simplicibus medicina i ppo
ca^o et est planta in umbrosis fontibus
et rivis corter nascens frigida et humida
in 2o gradu apadnams corter aptica
novata xm et ultimum simplex est succus
lactuce coquus exprimet membrum Et uero
quod ultra quinque simplicia sunt de compositis
in in corrumpendo malam complexionem c. et s.
licet ad archemici fusositate me
pendente Decompositis vero
singulis laudatur ab auctoribus et cont... consita
tum cerotum de sandalis G. a mesue
collidit distinctione x^a de scriptura 22a 2m
uero compositum item est unguentum rosatum nota
tum ibidem collectum de scriptione xvi 3us
unguentum violatum predictum scriptum et unguentum
allec ibidem de scriptione 19a ultima ad se
dandum in flammaciones et apata calida
colligere illa ibidem 7m uero compositum de com
positis meis e unguentum illud quod numquam fa
llit me in frigerando accidente fumose
me et abradendo ipsam a membro cuius
descripcio talis est Recipe olei rosarum et I olei
vio. et de nenufare ana ʒ I. cere al
ʒ vi plumbi usti ʒ ii ceruse litar
giri sstumficati tricor maite ana et I S
fiat unguentum molle 6m compositum de compositis
meis et forcius predicto est hoc Recipe succi
ssoma succi foliorum nenufaris succi portulace

an ʒ I ß violarum recentium ana ʒ sucii folio-
rum eorum ʒ I albumina ovorum numero ii
farine ordei ʒ iii lactis vaccini q. s. fiat
unguentum molle in mortario ¶ Aliud contra ul-
ceratam complexionem quod numquam fallit est hoc Rx
olei de floribus ciceris o nenufaris ana ʒ
ii amili de ordeo ʒ iiii sucii lactuce ʒ iii
ceruse ʒ ii caphore ʒ I ß fiat mixtio
ʒ ii albumina ovorum numero ii tantum ordinata
ulcerata complexione et longa in mortario
plumbeo et administretur. Hec vel quodcumque a-
liorum ut tibi placet super subtilissimo panno
primitus in die naturali quater. Scio
quod hoc ultimum non fallet ymmo sedat et
dolores pungitivos et mordicativos. Sed
volumus remedium cito expediens panne
expanse et dentis opponis tantum annulum
cum lacte vaccino et emplastretur vel linatur
circa membrum et placebit. Si autem post opere
predictorum non appareat materia aliqua in me-
bro remansisse aut quia materia certa in
frigidando in componit et eorum aliqua ale-
ni stiptica non evacuent dicit quia dato quod
corrupta esset mala conditio post paciens
adhuc remanet virtutis debilitatis non
potentis expellere residuum materie. Itaque
restat intentionem nostram intendere ad sub-
tractionem illius de profundo membri evel-
lendo ipsum / et ad hoc quod complementum
plurima fuerunt per istam rationes. ¶ Primum
quidem est membri carassacio vel scalpellacio
secundum hodiernam stolam et est scissio sup-
ficiei cutis in partes plurimas eo modo quo
ventosatum cutis superficie traditur ¶ Secundum
vero in strictum est sanguisugarum applicatio ¶ Tertium
vero in strictum est ventosacio pertinente pacienti
administrata in augmento luminis lune igitur
administranda licet primo circa ei ¶ Quartum vero est
membri rubificatio et proprie cum emplastro compla-
ta flamite confecto et vocant aliqui pla-
tam illam morem persicaria. Ego autem
credo quod sit planta communi ydiomate pes
corvinus nominata quod non fallit me in
rubificando si tempore parvo super membro appli-
cetur ¶ Quintum vero in strictum est pustularum
cum succo predicte plante si moram
aliquantam contraxerit super membro ¶ Sextum vero
est coris excitacio cum emplastro de cantaridibus
secundum descriptionem istam Rx cantaridarum sine
capitibus et alis ʒ ii fermenti salte et
dierum ʒ I tantum cantarides subtilissime
et cum aceto et fermento predicto sed in
corporentur et linatur circa membrum. Et non

dubitet super eum ulcerationem eo quia tunc
sanguinem educunt porias cum vehementi ar-
dore et quandoque cum excoriatione vesice ¶ Septimum
vero materiam a profundo sui extractum est emplastrum de
calamento super membro applicatum ¶ Octavum vero et
levius omnium aliorum est emplastrum de recentibus
foliis apii racemi cum quo sepe membrum
emplastret et residuum materie dentis in superficie
resolvere solet ¶ Nonum vero et ultimum est
emplastrum istud Rx absinthii recentis ʒ iiii ci-
mini dauci ana ʒ I fermenti ʒ ii fa-
rine fabarum ʒ I ß cum duobus vitellis
ovorum fiat emplastrum ultimate contrationis. Ego
non expertus ita cognosco quod si emplastret me-
brum cum navali pice bene cocta potenter
materiam a profundo attrahit et consumit absque
nocumento. Et si quis dubitaret ad mini-
stracionem horum predictorum eo quia calida et sicca sunt
nobilium omnia tunc potest ipsorum audaciam
refrangere cum oleis frigidis ut violaceo nenu-
faris de sere lactis et de floribus cucurbite
dicit potest eadem frangere cum aquis predictorum
ut tibi placet. Ego non nullum predictorum ti-
meo quam parvam moram contrahere facio per
dicta super membro et tunc non nocet //

¶ Finem vero secundum primum que corruptio sensus ta-
ctus aufferre et presedationem doloris
invenimus ab auctoribus sedancia do-
lorem triplicia quorum / primum et anodinum
tantum quod habent medicamenta certa similiter certa
secundum vero est pura quia tamen effectionem
doloris a membro abscindunt ¶ Tertium est per
medicamenta que narcotica vocant a narcon
planta vel a narcisso derivata eo quod
stupefaciendo membrum affectione prohibere
et talia quod non sit vere dolorem se-
dancia quoniam talia primi autem generis sunt
plurime medicine et omnes ille quae cum temperata
eorum caliditate membrum reducunt ad temperiem
communis necessario camomilla mellilotum vitelli
ovi marcis et vite omnes medicine de quo
dum posite dicit omnes quae habent calide
primi gradus cum temperie in passis aut
saltem quae calide et sicce sunt in primo
gradu et ipsum non transcendentes de quarum
materiarum numero sunt certa collaudate plurime
sicut ut primum tactum est camomilla mel-
lilotum anetum absinthium crocus pinguedo anatis
et anseris oleum de sisamo et pig[nolis]
omnes iste compositas in gradu / De compositis
non pauca ab auctoribus scripta invenimus
sed eorum opere reservata et coniecture
vivi scientifici et bene exercitati in opere

De hiis ergo que cadunt sub nostro iudicio et
sunt in longa experientia verificata. Primum
consimile est illud Rx. o. de aneto et camo-
milla pigmenta anacardi ana ℥. i. cere ʒ. i. consisse-
ret omnia simul in mortario et cum eis limature
tribus. Secundum consimile est alius et melius pro
predicto est istud Rx vitello ovi numero .vj.
oli viol. et rosarum ana ℥. iiij. cere ℥. i. s.
in frixorio buliat oleum cum quo cum ad
tepiditatem inclinat in corporentur vitelli
et finaliter croci usque quo reducatur ad
spissitudinem congruam et est medicina cum qua
vehementissimos dolores frequenter ~~sedavi~~
sedavi. Aliud consimile est hoc Rx. o.
amigdal. d. et de sisamo ana ℥. iiij. lau-
dani ℥. i. croci ʒ. i. s. mucilaginis seminis
lini et altee ana ℥. iiij. cere al. ʒ. iij.
seminis ~~papav.~~ et apij ana ʒ. i. s. ysopi humide
℥. iiij. dissolvantur omnia simul cum ysopo
humida et leni ebulitione coquatur deinde
coquatur cum eis mucilagines et ultra-
te plures usque ad convenientem spissitudinem
deinde tota hec materia buliat in ℥. iij.
succi caulium usque ad expirationem succi consumptionem
et est medicina nobilis efficacie. Compositio-
nes vero ab auctoribus probata famose possunt esse
sicut unguentum rosatum et violatum de quibus
est. Item Cerotum allexandrinum et ce-
rotum diapente in antidotario mesue
distinctione xi^a. de sirupis 22. et 36.
Et cerotum filij zacharie ibidem de sirupis
eodem. 76^a. Et si timet quamquam horum
~~horum~~ caliditas elevata frangatur cum
oleo viol. vel de sisamo aut alio apparato
secundum libitum operantis. Medicine vero do-
loris sedative sub 2° genere propter omnes que
sua caliditate et siccitate in tensionibus materiam
resolvendo possunt abicere aptius et talia
medicina esse possunt omnia speciata quibus ad-
dantur olea maioris caliditatis et resolu-
tionis velud oleum de lilio de croco de
cinamomo de pulegio et similia ista propter
alevationibus in gradu in incipiendo ne propter ma-
gnam resolutionem materia producatur ad lapi-
dositatem. De medicinis vero earum que expiri-
soles sunt sic oleum de croco cum pluribus
absinthii et laudani quorum sit pars x^a olei
et cum quo maiori resolutione materiam a
membro abscindere cum confortatione potest solo
administrare post oli de lilio cum 3^a parte oli
de pice. Tertium vero expertum et solempnis
operis est hoc Rx. o. de flore yris
℥. iiij. oli de croco ℥. i. pigmenti versi et

anisis ana ʒ. vj. dissolvantur omnia simul et
in corporentur et fiat linimentum. Collirio vero
cum quo convenit soleo dolorem sedare
et materiam preresolutam ambos abscindere est
hoc Rx opti de mucilaginibus et de dya-
glon novatum ℥. iiij. oli de croco ℥. i.
laudani absinthii origani ana ʒ. ij. cere q.
s. fiat unguentum molle et calide applicetur
parti. Instrumenta vero dolorum sedativa sub
3° genere contenta sunt sicut narcotica omnia
in quorum administratione subtiliter contem-
plandum est ne propter vehementiam eorum oppor-
tet membrorum ad extinctionem producatur itaque si
propter vehementiam doloris in cubitu naturalis
stupefaciendi, post eligantur stupefactiones
leniora aque primitus non debet fieri
ad fortiora nisi cum magna necessitate in
stantia ut si timor in cubet spasmi
aut resolutionis virtutis vel consimilium. atamen
primus Canon observandus in eis est ut
numquam administrantur membro vehementis
debilitatis et extenuationis nisi cum protesta-
tione premissa. Secundus canon quod narcotica
propter applicentur actu calida quia nimis no-
cere possunt quam que sunt frigida. Tertius canon
nunquam narcoticum forte administret simul
si conveniens est consimile cum hiis que admi-
sceant nocumento narcoticorum. Quartus canon quod opera-
tor non debet administrare narcotica nisi co-
gnoscat ea que admisceant nocumento eorum que
a sapientibus comprobata esse. .I. famosa a-
probata, primum est vinum, secundum est crocus, tertium
est camomilla, quartum est castoreum, quintum
est spica nardus. Sextus canon quod in impo-
sitione proportionis frangentium nocumenta nar-
coticorum debet esse equalis proportionis narcoti-
corum. Septimus canon quod narcotica non per-
mittantur super membro longo tempore sedativa
sed sepe permutetur evaporando membra
cum pannis calefactis vel sacculis de ca-
momilla. Octavus canon quod meliora narco-
tica sunt fermentata quam non fermentata.
Nonus canon securius est ea exhibere hore
cibatu quam ieiunio. Decimus canon quod ~~talia~~
~~administrari debent prope~~ melius est ad-
ministrari cadem extimis quam intrinsecus. Undecimus canon
quia talia administrari debent prope in sero apud
horam naturalem dormiendi. Duodecimus canon quod in quantum
possibile de narcoticis caveatur opium et propter
id semen iusquiami. Tertiusdecimus canon quod stupefactio
cum radice vel planta madragore minus
suspecta est quam cum predictis. Quartusdecimus canon ~~quod~~
cum compositum narcotica melius est quam simplicia

grosse q̄ī minu trē ¶ Vo9 tanō q̄ an
tiq̄ta stupefactiua cū minori noto op
antur q̄ nō antiq̄ta l; vtqȝ eoꝝ fiūt
frīentatū Istis an mīsī cōībꝫ que
meliores sūt stupefactiuū leuissimū
sim̄ē ē eptīū fcm̄ de ytis folijs p̄p
uis albi / 2m nō ē fortius illo ȝ
eptīū fcm̄ de folijs madragore l de
ptnē eius īmixto cū aq̄ solatratis
folioꝝ troci / 3m est appō eptū fcm̄
de folijs iusq̄ al cū ptnē tanto
/ 4m stupefctiuū eptīum p̄ me solepm̄
ē secundus ȝ linire mēbrꝫ cū elecꝫ
philonio psico de scp̄e d. 4o tract
simna pa tt 3o Soltm̄ vō mē alca
oia stupefatiea secuuiq est mbrꝫ
eptare cū tyriaca recēti ē pp̄e ad
mīstraē ante eius ȝpleta frīcta
tom / Rec in suma sūt q̄bus
ȝpleri pt intencō pa p 3m in stm̄
īmodi ēstem ssia ez ambis ut ia
appnit ¶ Pro 2o nō in stis ȝsol
uendi ine grossiorem ptem mbro ma
gis in firmam oz admīstraē in stra
q̄ heant residuū mel ia pdce to
sime poia ȝsolōis ē xiatioꝝ / ȝ cū
ma ia ia fta sit grossior at q̄ sbtilior
ps eius resoluta ē acōne caloris nāl
agētꝫ ī ipaȝ at cū applicāt me q̄
ī in stis 3o pce po sūnt ȝdco oz
mām iis pus asua ȝpacite remo
uē mollificado ipaȝ q̄ in siste cū po
uatibꝫ ȝnatꝫ alē ei ipa ȝtinue ma
gis trestrior reddetur / ȝdco q̄ peius
ȝplemto due sūt in vente opiones
vna q̄da q̄ vult q̄ ma ȝparta
pus mollifida sit q̄ ȝsolueda ita
q̄ in l v dieb9 loco pacienti
admīstrent mollifia / alijs vō vj die
bus admīstret ȝsoluea ita q̄ q̄m
pona ¶ pma ad mollidū tm̄ pona
2a sit ad ȝsoluad ¶ 2a nō opio phl
ult q̄ sl mbro admīstrada mollifiua
ē ȝsoluea in eod ȝto ȝtua in ueta
ē vtqȝ harꝫ opiom ȝ. va ē a sapi
entibꝫ approbata l; pa opio sit comu
nis 4o tapte cao de cura selirose
ē 4a pe cao 27 ē 3a 4i tt 2o
cao de cura zephiros vn scp̄do pma
ī stm̄ ȝenē admollid ez istud .s. de
simbꝫ mucilago seis psilij seis lini
titomoꝝ radicū malnauisci ē folio
rū malue l; mucilago psilij malue

ē se. citomoꝝ ȝentores sit cū sigis
caliditatꝫ sic mucilago seis lini altee
fenugꝫ ē seis dorelle cū signis fri:
tis Compositū vō cōtēr vsitatū est
eptīū d'mucilagibꝫ diaylon deni sim̄
admīstratū ¶ 2m nō ȝtu ualde efficax
ē hoc Rx medulle cruris bouis ȝ
.ij. pingnis anatꝫ amuci oli oliuaꝝ
an ȝ j dissoluāt sl ē applicet pti
¶ 3m uō mollificatiuū potenq 1o est hec
Rx butiri dissoluti ē loti ī aq̄ fra
ȝ .iij. p. anatis ē ansis an ȝ j oli
de sisamo ȝ .ij. dissoluāt sl ē ad
mīstrent pti ¶ Cum g° admīstrata
fuerit stia leuitia et ma vna tuc
admīstret a°d de stptibꝫ ȝsolutis
q̄ꝫ / pm sim̄ est olm̄ de camoilla
q̄d resoluit sm̄ auctore / 2m uō est
olm̄ de mellib / 3m ē olm̄ de amigdal'
dtibus / 4m ē olm̄ de cro / 5m ē olm̄
de aneto ē pp̄e cū signis vetositatū
in fixe pti / De ȝpositis uō ȝsolue
tia plima sūt autetica ut ysopi ce
rotum de scp̄e democriti ē de scp̄e
pauli ē vnguētū de bdelio Et ȝtuȝ
istud nobil' efficatie eq de scp̄to sūt
3a 4i tt 2o cao de cura zephiros
Rx galbani armoniaci bdelij an ȝ .s.
tāvt oia ē ȝqssent cū fece oli lili
oꝝ alboꝝ dein sl addant mucilagis
fenugꝫ ȝ. iij. farine ordei ē fabaꝝ
an ȝ. j. fiat eptīū ē calid' applicet
pti ē cū mediq pp̄endit phorꝫ appli
catiom ia pueniū ē ad aliq̄lem so
lidatem ptis tuc pmutet se d' istis
resolutiuibꝫ ad mollificatiua pdca ē
eq / Singꝫ tū om̄ in tota pa inten
ia dctoꝝ admīstraōe obseruētur re
gule due q̄ pp̄e dent esse puttes ī
mete opantꝫ / Et pma ȝ q̄ pp̄e appli
cent leuia q̄ fortia de pdctꝫ / 2a
va ȝ q̄ in eqꝫiūqȝ horꝫ applicat pp̄e
ȝret signa calitꝫ pcedea applicat
eoꝝ ē sop̄ia ipaȝ ¶ Si ei uidebt me
brꝫ associatū cū sigis calitꝫ tc fragat
oia me na sua cū fris d'q9 ē tactu ȝ
ē eq° cū calis ē c feliciātabi opo tua
ȝenit hc q̄d oa suffice pnt p ȝplemto
d'clāoꝝ oi in ī stroꝝ q̄ ȝplet pa cua
intenō q̄ fuit de mō ab scindendi no
cū m torup of apticula paciente zcꝫ

¶ Intencō 2a diuertēdi
mās ē ē cam 2m

Pro expeditione vero 2e partis in tenacionis que fuit membrorum divisio primo dico primo quod licet dispositio ista 2m magna parte sit in membro in fixa ut plurimum tamen quando materia ab epate effunditur ad particulam paticientem rone cuius competit divertencia themata materia continuo fluentis gratia eius in fixe membri non est u[...] nova divisio nisi parva quam assumendo attrahunt ut in precedenti intencione declaratum quoniam materias ab una particula vel pluribus ad aliam fluentes in istis valde divisis distinguimus et in membro pluribus. Et primum quidem de lenioribus est panorum calidorum actu applicatio ad superiores partes si materia fluet in finis dicitur ad dextra si fluet ad sinistram dicitur ad anteriorem si fluet ad posteriore at eius. 2m vero in fortum et debilius est panorum vel spongie embrocatio cum aqua calida partibus iam predictis apposita. 3m vero est parum predictarum fricatio non fortis. 4m est earundem partium ligatura. 5m est de fortibus est fortis parum fricatio. 6m est ventosarum applicatio. 7m est membrorum rubificatio. Et hec quidem omnia divertencia sunt cum eisdem a sapientibus in consilii nominata diverten[ci]a aut cum eisdem consilii plurima sunt. Et primum quidem est membrorum ia dectorum per contrarias locorum contrarias vensicatio. 2m vero est flebotomia partes predictas respiciens ut si materia flueret a superiori ad curva diverten[ci]a eius per flebotomiam venarum superiorum. Et si flueret ad dextram in sinistra tunc flebotomet vena que est media in parato membrorum infra partes ypocundriarum in ventrum. Si vero fluet materia ab epate ad sinistrum tunc flebotomet ramus appellatus vene basilica nominatus infra cubitum positus. Si vero fluet materia a superiori dextra particula ad sinistram tunc flebotomet cephalica vena posita super silvam parte superiori curvature cubiti. 3m vero divertens cum eisdem est administratio ventosarum cum scarificacione. 4m vero est administratio scalpellacionis partis deinde est dorsi 3 et dicitur scarificatio illius. 5m vero est appositio laquei vel setonis supra dictis partibus. 6m est ultimum est administratio cauterii potentialis specialiter parum conservans 2m diversitatem personis ut ia dictum est comparatorum tamen complemento incarnando quod de rubificantibus vesicantibus et scarpellacione secundo preterit in intencione precedente ystoriam quid sit flebotomandi et ventosandi modus et primum hic iam apparuit. Quinque vero sunt cauteria potentialia de simplicibus plura. Est sic arsenicum rubeum et citrinum quod nominatur auripigmentum quod est levius aliis et arsenicum partes suspectas. 2m est vitriolum rubeum quod pacientibus periculosum administratur incipit. 3m est cepe squille membro superligatum. 4m est mel anacardinum excoriando partes. 5m est sapo saracenicus et est mollis et niger. 6m est applicatio calcis cum primum a fornace accipitur. 7m est administratio trocisci de celidonia quod ego composui sic istum modum. Recipe calcis non extincte ℥ i arsenici citrini ℥ iii calcanti combusti ℥ ii mellis anacardi ℥ i saponis saracenici ℥ ii in terpentina solve et fiat magdaleones ex quibus cum opus fuerit formentur pille ad quantitatem nucis minus magne vel parve. 2m quantitate cauteriorum quam intendis et dicitur per hominem unam aut duas. 7m vero cauterium potentiale quo totaliter utuntur medicantes omnes fere in Marchia Taruisina et fui ego illius verificator. Per hunc modum Recipe aque prime distillacionis saponis ℔ i calcis non extincte ℥ i opii ℥ x bulliant simul lento igne calido et donec usque ad tiracionem ad viscositatem et tunc ipsa natura operum fiat pluralizatum et compleatur corpus de tocius usque ad lapideitatem et applicetur ut depictum dictum est. Hec sunt per que principaliter in intencione complevi. Ut autem ad 3m in intencionem sit ordinem pervenire postquam prima dictus primo oportet ~~minuere~~ minorare materiam 2m quod ipsa est cum pietate. Si enim in toto peccaret corpore oportet minorativas eius a toto educere. Et si quod in parte membrorum particulare peccatum in veniretur site opteret eas particularibus apparatus evacuationibus educere. Igitur si materia fuit in toto peccans et in venis contenta statim fiat flebotomia de matre vena per purpurea nigra vel communi nominata et sanguis extrahatur copia. 2m quantitatis pacientis materiam et virtutis tollerancia quod quidem totum cadit sub prudencia operantis artificis et non sub quantitate geometrica vel arismetrica limitata ut medici aliquando aut duarum ℥ et 2 dispositionis ceteres in sua multitudine variande sunt sic sapientes coniectura. Si autem quis etiam ad minuere quam materias alias potest in miscere

m. puocare i etate 9gta 7 i viro. Et
apue 7 sangui anaribus educe. hui
eni vene om̄s in vice 9iuctez pquas
pnt a toto euacuare licz pticularit 7 inmedia
cius a determinata ptīcla educat Cū aut
9tigeret mat i venis totiq3 abūdare i 7
ee sanguini suffic̄ 9mixta i fleuma ad
voitatem huc oz q̄ eueret moratiue
pfurmata a toto athec pona dequorz
nūo bonū ee hō ℞. p. cochiarz 7
aggatiarz an̄ ʒ. ß. formet. p. cū elect
modo 7 hc q̄d rfficiunt mat mixta
ex colā 7 flāte dnante 7 p. coch
ie trahunt a supioribg 7 aggarice ab
in ferioribg C2m vo 9tu ad hat iteri
coz ē elect̄m indu deq° det ʒ. ß.
yom q̄d educ. supius a toto C3m ad
eandez inteciom in podetis forcius 3 hō
℞. p. fetidarz de sico la an̄ ʒ. ß. infor-
metur pille de yera 9ta 7 exhibe-
ant educunt ut pme C4m 3 hō ℞
p. cochiarz fetidarz 7 de yera 9ta
an̄ ℈. j. diagdij g̃. ij. cū suco iosi
reformet pille vij Et hc q̄d ulne
attrahunt a supioribg in ferioribg 7 itme
dijs pabg virtute yere q educat a
sto 7 abepe C5m 9tu 3 hō ℞
yeralogarz ʒ ij yerepige maiorz ʒ.
iij. 7 detur in potu cū decoctione
follicularz sene cū gūmis iūbg diag-
dij fcta C6m 3 hoc ℞ electrarz succi
rosarz ʒ ij ß electrarz indi ʒ ij detur
cū aq decocti viorz cada Et hc
3a ultra educe pot mat colicam i
toto dnante magis q̄ alias C7m.
9tu 7 pp̄e pn̄ euacuans supius a ca-
pite 7 pp̄e colicas 3 hō ℞ pillarz
cochiarz ℈ ij diagdij g̃. ij. refor-
ment pille v cū suco vio 7 exhibe-
ant Cl aliud vo euacuans mas mixtas
ex flāte 7 colā 7 pp̄e acapite ē hec
℞ pillarz i mete pillarz pillarz de
sico la an̄ ʒ. ß. reformet ut pnt C8d
7 euacuans mas acapite mixtas ex
flāte colā 7 mlea ℞ pillarz co
chiarz de lap lazuli ℈. j. pillarz
de sico la. ℈. ß. reformet pille vij l'
viij. cū yeralogarz 7 dent ut prius
Et q̄s at desidaret morado euacuare
mas a pectore 7 pp̄e flatas exhibeat
has pillas ℞ pillarz de agaricarz ʒ ß
pillarz de sico la ℈ j fiat pille vij cū
suco ~~[illegible]~~ ysopi 7 detur i potu.

Educentia vo meterz colicarz admo 7 pp̄e
a pectore est hoc ℞. p. dereub. ℈. ij.
pillarz aggatiarz ℈. j. reformet pille
vij cū suco viorz Et si q̄d 9tigat mas
colicas euoc moratiua educendas esse
abepe tūc mea 9ens esset hc ℞
reubi ela ʒ j spice nardi g̃ vj aq
fructum desipe mesi ianud ʒ. iij.
peridiarz ʒ. ß in corpent om̄a sit
7 exhibeant in potu Si ā abepe ut
leuiq educe flātas admo tūc detur
in potu agarici in fusio hc ℞ aq lu-
pulorz 7 apij an̄ ʒ j ß agarici ela
ʒ ij ß spice nardi g̃. iij. ʒʒ g̃. v. ff
in fusio 7 eam forti expssione exhibe
atur Cite 7 du volus colica mat
dnante ab epe euacuare 9ens i stm
eīt hoc ℞ aq lupulorz aq cicore
an̄ ʒ. j ß. thim epithi follicularz
sene 7 polip an̄. ℈. ij. salis indi
g̃. v. peridiarz 3ue al. an̄ ʒ ß ff
om̄ horz i fusio 7 cū nobili expssio
ne exhibeat in potu Etiā aq q̄ hoc
me⁹ ē asset 9ens ad educendum
mat apple 7 pp̄e cū aq scolop Et
scite sup dcta mas simplices admō
educentia si frangat adin vice scdz
mixtioem mas pp̄e diuersas erut mas
in vicem 9mixtas educentie Et si q̄
9tinget mat in mixtioe dnante
pp̄e gra mixtaz mat flegmatica l' colica
aut vtrasq3 sit 9tra optet in mixti
one mearz solutiuarz ad i vice dnari
simplices at 9tas me maiori ppor-
ne apperitu hn̄s admoctez mat 7
eq Cexquo cortie 9cludit q̄ scdm
pari mearz in vice 9mixtioe optet
pares ē vtus mearz electiue edu-
centem mas has l' illas Et hc q̄d
talia no cadunt in opone viri nisi i
scia optie tri 7 i opone no raro et
leuit excitavi psupponunt hec om̄a
sciam cognitionis modi mixtionis mearz
adin vice 7 exigunt 7 sciaz q̄ cog-
nitos gradum mediarz 7 opoonu eaz
ta puenienciam apis q̄ a scdis 3ijs
7 4tis vtu bg Et adc psupponit hc
etia scire viz esse etiā i cognitioe
mois 9ponendi mearz .f. quātum re
fractom i mixtio l' 9to finetato hre
debeat mea cada 7 sciat pi gdg at
3i at 3ij 7 4ti gdus Scite 7 qtra
in opoe refractoz suscipiat adi vice

me^e^. in sba mire 9pate adeas q st
dense sbe Et q^m exigat ^a^ vbiq^u^cq^z^
me^a^ 9ta de tpe in sui finetaoe
9anti Et q sit om me^ar^ simplicum
dosi. agg^a^ata. et ita de 9^tis^ est dd
ff que oia optet viuere adme^e^
p^ri^a ta theorica q^m^ pticalia sm
quor cogitaoe vana et casual' est
om mediorum opo in qua effugere
deret viui sacietas. et istoles sapie
ti erudit Et gchorp om ti vice
collaoe 9clu^e^ corie volt^m^ q^d^ si de
sdaret ab educe ma^m^ annice re
sice alutri anesiarcf l' ab intestis
plimas l' aliqs me^ar^ siplicit et
9tarp q ia scpte sunt i vice pt
9stringe et 9pone me^is^ hntibq electue
educe ab hoc l' ab alto metro sic
admixtiem appetum ht vmen l' mi
rania artemisia ruta betonia do-
roni et sitia Ad vesica vo apptu
ht daucq gma milij solis sem.
apij gma pini et 9sitia Ad itestia
vo alcorum ht olin de terna et et
petadactulq maior et camomilla co-
tus sem aneti pulegiu origanu
et sitea Et tu discurre p singa
autorf oia eni ht respiciunt pdcta
mebra p 3as et x^a^ pte eorf opq
ut 2° eius ptotu pcessu et agalo
de simplicia me^a^ usq adnomu in
clusia et in aggatoie sapiens p
magn pcessum colligi pt et plies
alibi. et tu lege qa i vaies ht oia ce
Jam qde oz pueure ad xe^ti^ i ten^s^
sup pmissa pqua sent fi posset
mar pcam digo p^q^ fiat eradica^ue^
euoi magf pate/ Et pm^o^ d^i^ q^d^ me^e^
aus ea q^s^ ut i plibq admistrada
3 digo ee pnt in aled tum loco
2° pri^e^ 9tente/ et pd qde i vemis
epis et sibi ppiqs pquas ma
mada^e^ adptictary paratem ut
sepe declatum fuit. 6. 2° ued
hec m^e^ in uetri pnt in vemis de
~~fo maxf~~ seimarf et ptietaz pa
actem ut tibiarf et coxarf 3° uo
fortassi ad de ma effudit acca
pite q inua^tri^ no leue fac in
aug tedo maz antez ^q^pt^ue^ ut dcto
q^d^ ma big aginis st. c. et. s. ut sup
visum fuit no in 9t ti aed esse.
9mixta pte magna aqsi flarf qd

fortassi z ta augti ^q^pti^ue^ marf fluxu
adptictaz parietez ff q^d^ in digtis ad
mystidio lpue ordiez obseruabo/ pmo
tugaz digtia merp calarf et sicarp
magf alcata et isspicata et epar
et admeates p^s^ ei / 2° uo loco
pona digtia marf mixtarf 9ccutis
et sicas dnant et frie et hius sb
dnant/ 3° p 9plemto opis a^ta^
pona digtia admas flicas/ 4°.
admas inticas ta adhustas q^d^
no adhustas aggata magf Et s^a^
tis gchoc fudamto potit iudi i^ten^
digendi mas et in sba 9en^a^ adid
9tagq marf c. et. s. 9ens et leue di
gtiuq Cpm 3 hoc Rx aq vio. at
endie ortulae an 3. 4 l' 3. i s.
aq lupulorf 3. i. misce 2^m^ uo
digtiu fortius illo est hoc Rx aq
nenuf solatri et acorce an 3. 4
l' 3. i. s. misce 3^m^ uo digtiu et
adhuc fortius pdcis 3 hec Rx sy.
denenuf de endiuia an 3. i aq
vio. et acoree an 3. i s. misce
4^m^ digtiu marf pdctarf adhuc i
9ssatu magf est hoc Rx sy fumbi
ni 3. i s. aq solat. camomille an 3.
i aq fum 3. i s. et h^o^ qd respit
mas ad adhustioms hntes 5^m^
digtiu et adhustas mas aggatu
magf esset hoc Rx sy. ace. citri.
de endia an 3 vi aq acetose lu
pulorf et fumte an 3. i misce
Et pz q^d^ ht oia pp^a^m opom re
spiciut epar et cu hoc i q^d^ calis
et sicis et parp adustf adisat
mebris digtia uo marf pdctarf
et pne ca p^s^ mctuales dnanau
et sibi ppinqs pnt esse pdca oia
et inqde cu miscent aqs hntibq
appetum ad i^m^matas p^s^ uel esset
cuitetice plate q 2^m^ vitute nou
tur si illa ab aut bq at aq ace
tose ia pdca et aq solat et aq
viol' et aq rosi. et aq virge pasto
ris Et de calis magf sicut esset
aq yris origan calamt eupat et
sticas q misa dent cu digtis
s noiaif du^o^ ti i mixtioe vincit
cata a frie magf ti et mis 2^m^ et
mmorez nra^te^ apticta pariete et
ama ibid i uetis i dicatra Ea uo
q digere^u^ pnt mas ia pdcas cu

qbus aq de flate aq de a capite di
stillate cumiscetur sic sit digesta
pdcta & pre infracta cu sirups et
aqs hmib; ipp cu ad oia ve esset
syr de ysopo de achoro de stica
dos & ofites confragedo cti eas i
mixtioe R sy de endiua ℥ i sy
de sticados ℥ s aq ysopi ℥ i aq
viol ℥ ii misce dui accipiat sy
de calat deneruphar an ℥ i aq
cicoree ℥ iii misce dui ut ex
exhibe ℥ ii sy hi descripti q
alias xposui & iffrat mas poculu
& flate consyta in toto & in capi
te pu in uetam & exhibes xpm cu
℥ iii aq lupulor R vestiona
& senacom fontalin an iii i viol
flor nenuf rosar q sut 3o me
fre capitales an iii is sticados
pulegii betonice maiorane calat
an iii i maas iii iii galange cnamoi
gar an ℥ s spodii ℥ ii sem en
dic lact tusute & stans ch ℥
iii i fudat hc oia ptres dies in
lb xev aq pus bn cotusa dem co
quant lento igne usq ad osuppo
nem medie tur fiat colatura
cu expssioe forti & illi colature
addent zut al lb iii aceti lb s
& lento igne coqt usq adspissitu
osueta & est potes me ad di
gerendu mas admo colicas flicr
& adhust mebus aligte suitas
& mirabili inua exptusu i soda
cata pedetes amebq cti mix
tione ofusis Si quis a desid
zat mas adustom hutes & in
capite dnan dige potit h cor
ter face cu duobq digtes stiptibq
quor pm est hoc R sy de berbis
deribes de fudie an ℥ s aq lu
pulor & fuitre an ℥ s misce 2m
uo ℥ hoc R sy jucubini d suco
limonu an ℥ i aq bugl & bor
℥ ii aq fuitre ℥ i misce Et hc
qde digta oia exhibe dent i au
rora cu ea reept modicq cibu pa
digere fuisse in sto usuitati go i
tpe hilq & pe digunis suptus
ascd ad in testoria yplsa fuerit & est
hs ab artifice soli stor assignata
ab assupcoe cibi p xe hos distus
i maior genom coitute Si qs aut

cogetur mas pdctas cu digtio altius
spei ea qua ager rlo vas potes as
sume pp lassitua at i suetudiez tu
pt digere mas cu infra septs quor
pm esset hoc R troc de spodio de
viol an ℥ ii aq endiuie l decoc
sem com ℥ iii misce 2m uo ex
hoc R troc de berbis ℥ is aq de
coc cusute ℥ iii misce Et ista pce
zat hec mas aligte adustas 3m
digens poz esse hoc R osue viol
& flor nenuf an ℥ ii tef d violis
& de rosis an ℥ i vini gnat, mulsor
mugoz ℥ i fiat elec de quo
in aurora exhibeatur ℥ i q delu
cuat panes Et de eo itu an cena
exhibeat bind p hora cu dimidia
2m uo digtiu admas adustas
& mixtus aptati eg hoc R sy de
berbis l de ribes sy acc cavi sy
de liombus an ℥ i spez caspal
xplatar ℥ ii osue rosar nenuf
& bugl an ℥ i misce & detur
in potu ut ea pdctu ℥ de procedit
l de glucrat cu cocleari hec qd
paryp esse vini pmtere qua xplenda
Cum a itendat exequi i tenor &ta
pq me eradicade sut ea qd pi sut
facile h si posse pmioritas me
hui l illi aptatus de qbus nobilis
iti & ofupta est Recorando tam
uita eluz me vnq exhiben q
nisi p q p pq adinstraoz digtioz p
cedenon appuit in digtiis in pssio
manifista q cogi po qa mors &ani
eiq aligte remissa fuit 1 2o pa
com we in colore eius & sta que
dent ce admedu deducta l sibi p
pinq 3o p appiom sedimis in ma
sb sidens q det esse albu exile co
nictu figure puramdal & sta dia
ffanu ista an apputibus ea uo re
manebit du q ma zent sit di
gesta qm digsta eiite ma non vniuit
mors q de pendet abea qm digsto
z fumes cessare puidiez & z vnit
excessu qlitu in pas q sedas p q
me amedio i cedebat pp qd oz q ure
sba cogta sit in suo colore i Cum
go ista apparent me exhiberi dent
ita q in q eas doss pmpp augeat
n appet q ultus ea in expss mas
acom face tur ea zenq ez nullam

me^a^ solutiuz exhibe^e^ at salte^m^ igdu
si opois (v)missa ne opus artifices co
incides cu ope ne ex ea effrem
tates fluxus et adhuc itm na i cepi
sset (l)opom face^re^ qua p^p^ aliqd accus
zplere no potuisset qm si na mox
et no zplete mone tu ho motu illi^s^
Et adhuc si na no mox ma^z^ ho mo
tus illius q est pq mezs digestum tc
mone tu ho motu eius .s. que na
fecit et m zplete si. zponez pma
dt mone tu ho motu eius .s. expectati
et que na face debet lz pigritando
na no faciat illu motu ut sepe gt
Ex quo az du medicis euare vult maz
eradicatiue cu vna me^a^ et ead spe
pqua euacuat inmora^me^ melius z q
in additione gdus pars et leuit q
cedat et paus zsistat q in dosi et
gdu sit inten audax ne p^p^ audacia .
~~melius z maz euare vellis q~~ . sua
zingat excessus i euando q^m^ melius
z maz euare vellis q zquisitisse
educe^re^ ga pi ca^o^ 7° colli q Euat
aute mas catas et euando aremoty
pribus accs suci rosi z. m cu aq
lupulory et viols imps id metricu
dretetica colez pgat suca ye rosays
Man no collica et adhusta euare
potes dando in potu ut dctm z elect
hameth de spine maiori z m elect
suci rosi. z. ii. b z i s cu de coc^e^ vmi
folliculi sene Et si maz flica cole
zmixta euare velles Re elect suci
rosi z i s elect indi z ii misce et
da in potu ut prius Et de domesticis
me^is^ et servus z elec^m^ de dactil
q a sapiectibus vocat diaffinicos deq^o^
exhibeant z m l m s cu aq feri
apy l pet^o^ Het de euoibus era
dicatiue zcrit posita / Nemod tn q
n^m^ hor euanim det exhiberi nisi
z^m^ zdiuces sup tactas hore .s. elec
et si apicom digonis etc
Post pdcta no iam tps ydoneu ee
vt ut zfhacom ptcte pacient vigore
mus cu his que optime admistran
dent pque hebuit zplemtu itan^o^
euatiue / Et pmo qd p sbitom cates
facientu no^ta^ ut p^p^ers male zomis
mal et male zpois et solomu con
tates et aliors quors in supioribus satis
zent doc^a^ assignata z / 2° no pri

vigoretiu inbrs pon^e^ prestauracoz in
sicors zqbus in humido coc^e^ zsistit vi
gor et sic spus vitales aiales et
nales q sunt in sba vitutu quors
zstitas det esse zens et melior est
ipors zsti^s^ aucta q diminuta Et det
i eors spiu sba sbtil esse ut fa
cile et m bruissio tpe moui possint
ad ocem dram pomis Et itm debent
dente m sba clari diaffani abomi
vapore et supte supra zpgati etc
cm in suo pri^o^ mali attestat magis
q z vapor sicors hepatus g^o^ deinna
mes inbrors / Et quia i etc limitati
spus sue essen^e^ attestat magis ppea
q spus z sba ignea et aea i naz
corpis celestim vergens et zsbili
ori et laudabtiori humors pte gnata
/ pmo de vi(r)ibus cordis 2° ca^o^ / Ad
hec i et 3° restaurat inbrors pon^e^
pmut^m^ zstitatiue in qlibus suis bn
limi^tu^ ut sit aptum zenis tns
mutari in corpis ptcas Ex quia tns
mucione vigorose reddit qm vg
non zsistit nisi in nut^o^ ga pi ca^o^
2 2° .s. de medicacoibus apatu / Et
ist ibus in genys sbuciend vtuti l
pon^e^ pacient ptcte hys vim volo
esse satisfactu / Et po qd ad pim
pacsicom eius q nuc aptu est i i
in teneribus imediate pcede^bus^ pqras
cutet admistratas ab sendi pot eis
ca noces et egrotare facies Rede
vo ce pri^li^ aq debilitang ois inbrors
pon^a^ itm in vi sats zent esse pro
bisum pea q e dcta sut de zenti
admistrac^e^ spe vi no nalia ut lege
potes si placet p^p^ q no vr in aliud
esse hic supaddedu nisi q describa
me^as^ zsta ta sim^ces^ q z^tas^ p
quas pon^a^ zstra inbrors vigoret
Cum igi vtus ois ptcde pacients
zfm tactu zentem heat p ztiam
iuradiatom amicha l' imis eig i
me^te^ pzdientes et acer^o^ mediabe
Ideo de sbtom medicaia qda / pmo
appata ad zfortad cor^m^ et spus eig
sustetad / 2° uo no n^a^ tanga que
magis inus tocius corpis et nuche
appata pnt / Et ordie 3° aliud tan
gam de his q dctate ptcte zfm
tactus vigorata pnt et motu eius
Et phr qd sats facile potit satisfi

ad 3m. s. ad restauratio spiritus animales q
sunt sensum et motum oportet instrumenta ad co
servandum eos et tuendum ab eis quae tam intrinse
cus quam extrinsecus possunt reddere spiritus in co
nvenientes ad operationes et eos consumere in
multa legem potens in sequentibus Primus
tamen praemittenda sunt quaedam quae videntur
nocumentum efficere cerebro et nervis Cerebro quidem
nocumentum efficiunt quaecumque rei non naturales for
tes et subita applicata cum ponantur sine
mediocritatibus activitate excedentem sicut
aeris in omni qualitate tam prima tam secunda
ordinatus ad causas ut dictum est Et ita
in summa de cuiuscumque rei non naturalis ex
cessu dicendum. Nocumentum enim ab aliquo agente
in membro quod est principium virtutis apponis vel
de legatione in istis est potissima causa ut
nocumentum appareat in membro quod habet de
pendentiam ab alio Cum ergo nervi de
pendentiam habeant a cerebro in hoc quod
spiritus animalis et virtus motiva et sensus effi
ditur a cerebro ad ipsos nervos et ut quantum ex
tat nocumentum cum in cerebro ipso tamen ymo
magis manifestet in nervis et corpore ex
virtus et operatio proveniunt ab eis tamquam de
bitoribus quam sit cerebrum Itaque de modo
corporis quae nocet nervis aliqua sunt velud
de rebus non naturalibus in ueta ut aer
excellentis humiditatis et remollitionis qui
est secundum nervorum nimis molle et flu
xibile reddere Item est et administratio
ciborum inter remollitionis et frationis et
lubricationis Item est et de potibus
et potatio aque frigide propter quia debilitat
digestiam virtutem nervorum et specialiter cum
fuit aqua plus congelata vide 2a 3i
capitulo po. in fine. Scias quod aqua frigida no
cet nervis propter quod faciat eos deficere a
digestione humiditatum quae sunt in eis que in
humorem in digestum permutantur Et ideo
supius dixerat quod potus aque frigide conge
late est nocet nervis Item est nocet
multitudo potus vini et ebrietas sunt causa
debilitandi digestivam virtutem adeo quod vi
num non bene permutat unde debilitate ca
loris agentis in ipsum convertitur in chilum
vel in sanguinem acetosum quae est causa nocumenti
in nervis propter mordicationem et puntiones quae
sequuntur ab illo vino 2a 3i ubi supra Et
nocet nervis multa ebrietas et vinum plus
propter vehementiam mordicationis vini et
per ideo et propter conversionem et permutationem eius
ad acetositatem et in frationem ut hoc quod humor

ille qui ad acetositatem conversus est non solum
nocet nervis pungendo eos sed etiam infrigidan
do propter quod omne acetosum tam ex cibis quam
ex potibus est ledit nervos et ideo cibaria
cum acribus ponticis et acetosis saporibus
condita nocent nervis et specialiter in frequenti usu
Ad huc item de 7a re non naturali s. motu
et superfluum exercitium et motus omnis tam dist
ensionis quam extensionis et attractionis nocet eis propter
nimium nervorum distensionem a remolitione
ipsos extendere elongatur et forte 2m
latitudinem eorum diminuit propter quod non recapi
unt debitam quantitatem spirituum per quos fiat
motus in istis consequentia Et similiter de dis
tractione horum dicendum et postquam intelligitur principium
eius et de cerebro ad circumferentiam elon
gatio Item est res nimium athenentes
sunt causa nocumenti nervorum at quod monet eos
motu in contrarium ad aliquem directam prominentiam
forarius quod oportet dicit quia patractionem
forte moventur a deos in eius sua multa
tudine vel quantitate ledentur eos quae 2a prima
ubi est specialiter primum capitulum Motus vero la
boriosi in faciendo exercitiones nervorum in
troitum habent magnum super id quod talis
est s. membrorum Ipsa namque sunt instrumenta
motus Laboriosi vero motus sunt sicut
extensio cum fune et agitatio rei
gravis et omne in quo et extensio com
pressio et contractio ad improportionata omnis po
tum et ciborum repletio non solum cerebro sed
nervis est nocet at quia in natum ipsorum
calorem suffocando extinguit at quia
replentur in eis plurimi spiritu et multi
contentum tristitiam animos dicit quia propter
multitudinem superfluitatis et in nervis materias cum
stantes aperire expectant dicit in eis so
lutionem ~~[illegible]~~ continuationis efficere 2m
speciem membrorum quae variant in quantitatibus et quali
tatibus eorum Et sic de immoderata repleti
one ciborum et potus dicendum et non minus
et consequendum in immoderatam repletionem
eidem esse nocivam propter quod superfluitates et
defectus adequate dicuntur causa Item de
7a re non naturali id est esse inducum
s. sompno et vigilia plurimus enim sompnus
remolliendo propter augmentum humiditatis nocet
nervis et specialiter si repletionem et capitis et
non minus efficit nocumentum quod 2a prima doctrina
2o capitulo 13o. Sompnus multus virtutem
atque obtusionem operatur et capitis gravi
dinem et egritudines frigidas et hoc propter id quod
ipse egestione plus Et propter adversitatem

facile de duci p̄t q̄ vi^e imodatē non
modatē nō mīs resoluēdo z ꝯiūcido
capiti z iuuīs nocē p̄nt q̄ sop̄nus h̄ue
ctādo Et nō ſpēte rei nō n̄ali vn̄s
applicaᵒ z ter^m z īmos debilitare
possit p̄z intelliḡti veloce frequētes et
fortem moti in sp̄ibus z hūoribȝ qui
nātūs est in ira furore cū z^c de
alijs sic z vehemēs z longa cōtractio
sp̄ium z hūoꝝ in p̄fūdo rei cū sepellit
z exhaurit cōtrariē mēꝝ z cū nocuit
rei z īmoꝝ p̄riā in nāli caloꝝ in
eisd̄ q̄ z^a p̄i doc^a z^a ca^o ix^o ubi
sine est de emp̄s̄ionibȝ pānni atq̄
Motus nō admiratiōa at ē additiōa
at ē sbito sic cū timor adest dt
est paulatim z lenit' sic cū adest
istria z suffacaᵒ q̄dā z resp̄to p̄re
dēte nō ꝯseq̄r n̄ id q̄d subito eueīt
dimiuēs nō z p̄tis n̄ū nūq̄ seq̄t
nisi q̄ lenit' eueīt Cū dico dimi
tōm intelligo suffocatōē q̄ ordinati
z paulatī acct z nō subito Et
cū dico p̄tsim intelligo ꝯslōm q̄ fit
lenit' z paulatī z nō subito lege
ibi qa pulcꝝ est De rebus d̄ alijs
p̄ter n̄ales dc̄ās z īmis nocu^m esse
cōn̄ q̄dā sūt veluti cibi nō n^a nō
me^e cibales Alia nō cibi meles Et
n̄ q̄d cibus absolute eid̄ nocet n̄
p̄ ratiō ꝯp̄te q̄t̄it's aucte z dimīte
p̄ȝ eīn q̄ in hūano corpe opoꝛt esse
ut aq̄litate s̄ aīa p̄ise rep̄on
do p̄tes corpis s̄tales absq̄ ꝯcessu
q̄litatꝯ aliaq̄ de p̄mis l' s̄cd̄is
Demū mēꝝ cibalīū q̄ plime p̄
dc̄is nocet z in sūma om̄e illē q̄
nimiū calefaciēdo hūectando l' p̄cī
tando opant' in eis Et p̄p̄ē q̄ al
teꝝ hoꝝ l' om̄e tale fuit vehē
z sbito applicatū z nīto vsu n̄z
eīn n̄a patit' repētīas mutatōe
noꝝ altationes z^m recessi q̄lit̄ u
cāndit in sīnā vetīs z cōm̄e^s in
s̄mone illo z^m mutm z repēte ca
lefacīt in frāce Ꝯ̄. De rebus aūt
que sūt cibi meles id est assiend'
medicīu in q̄b^m opant' aq̄libȝ p̄ q̄ quas
assen^a nocet vlt nocu^m accītale q̄d
inducit rōne sup aucte ꝯplōnis
ut cā dcm̄ est Et ponē q̄d hoꝝ
om̄ ḡl' diffil^m eq̄ vīn qa p̄ciale ho
ꝝ ꝯexplar positū fuit in s̄mone de

rebus nō n̄alibȝ ꝯcomplant' p̄tēra lo
q̄edo q̄dā cāgendi sūt sī cā ea ī s̄cd̄i
bibus ig' capiti iuuīs z īmt's nocet
ꝯᵒ tasee x feralē fri ꝯpane cum
brodio p̄gui Cum eīn sua ꝯplōne et
aūe viscosite adq̄ p̄z oppito op̄ilom
fāc ī mēcta z iuuīs z id eit īndicau
de pane cū p̄gu^{ie} z siliḡie p̄pato
l' alie frixionis n̄o Carnes nō iuuīs
nocē^s sūt om̄s h̄utes p̄gu^{ie} mix
tam aq̄sitati z viscositatibȝ mīts ve
sūt carnes fere om̄s sue natiuit^e p̄r̄i
q̄ z caro camelī z anatꝯ domestica
z iuuīcule z caro recens p̄ porci z
p̄p̄ē in domo nutrī Caro agni sūe
natiuit^e p̄p̄iq̄ Et̄ z z de p̄scibȝ
id ē dc̄ z om̄s eīn p̄sces recētes
mollescunt īmos Et̄ z om̄s qui
sūt in aq̄s lacunalibȝ z in oibȝ sta
gnis l' paludibȝ nuetr in q̄bȝ sunt
hēe paludestres fetentes z corrupte
z nīt^do ranaꝝ z aliq̄ alioꝝ que
gnant' z viuūt ꝯputredine cōitude
sūt sic z carnē in eisd̄ aq̄s nuetī
nimia sua hūi^{te} remollīut z rela
xant īmos z īmtūās z caput im
plent sic ad ꝯp̄tēn p̄z ꝯtestiōm
cancroꝝ p̄ripinq' De plantis nō z
vegetabilibus mīte sūt capiti nocē
veluti caules q̄ nīta sua euapa^e
capiti nocet z visum obtenebrāt
Et bleta z sua hūi^{te} sup^a īmol
liendo at vetositates mītas in capi
te z iuuīs mīt^do nocet eisd̄ p̄tulaca
z sua nimia hūi^{te} z nutrīti z
paucit^e z p̄uit^e nocet iūctuꝝ oi
bus z capiti saltem ī frequēti vsu lig
aduseter colē potent' Eandē sim
rōnē dēmg̃ de vegetabilibȝ z plantꝯ
q̄ nocet iuuīs ca^{tt} mēche z mebris
oibus que sūt in sūa s̄sius z motꝯ
q̄ nocē p̄nt a^t rōe q̄lit^u p̄maꝝ ni
miū cale^do ī frīndo hūectando z
ꝯiūdo dūt rōe q̄lit^u s̄daꝝ nimiū
inspissando oppilādo indurādo stip̄do
z ꝯsi de alijs dt qa hē sūt pa
nes p̄as z s̄das q̄lita^s cū īmato
op̄ōnis p̄ueniēs aq̄^a hūte q̄ est
p̄petas qua aliq' ꝯsp̄mit' mēbꝝ
mēcha z īmos z nocet eis z sp̄ibȝ
interioribȝ z exterioribȝ quoꝝ p̄dcta
mēbra sūt īnstra z p̄z q̄ hēc oīa nō
nocē n̄ p̄ ꝯsulta p̄p̄ē tē seu q̄litate

cum his vel illis qualitatibus prius vel 2e noci
tiua de modo quo etiam actiua inveniuntur
toti corpori certo nervis et lattis nocitiua
vero hec que hic tanguntur [illegible] / primum est lens
que mala est nervis licet sit aplibus graduati
bus posita [illegible] tamen declinat ad c. et
s. / 2m vero nervis nocivum est citonium
quod est f. in primo et s. in principio cuius virtu
tudo destionis generat dolorem in nervis
quod in [illegible] huius viri [illegible] et nec iste
stiracem [illegible] adiungat / 3m
vero est lac quod sua stipticitate et humiditate
remolliendo nervos malum est nervis
et extremitatibus corporis et ipse frigidus / 4m est
fungus quod gradus est frigidus in fine 3i
et humidus in primo eiusdem et usus eius
generat epilepsiam et stuporem / 5m vero est
emula que licet sit c. et s. in primo tamen
quia [illegible] humiditati superflue porquam
et capitis et humorum repletiua ideo facit
soda et magnum dolorem capitis / 6m
vero simplex est calamentum quod licet sit c. et s.
in 3o sua tamen vehementi evaporatione et
dissolutione quod facit in humoribus virtute
habet faciendi sodam / 7m simplex
est nux cipressi que licet calida sit
in primo et sicca in 2o et confortet nervos
ratione stipticitatis eius tamen [illegible] proprietate hic
adveniendi [illegible] timet augmentum
corruptionis futurum fit ab eadem / 8m sim
plex est lattuca que f. et h. est in 2o
que licet generat sanguinem laudabilem tamen
stupefaciendo nocet nervis et ipse lact
uca ad [illegible] tendens et silvis
est cuius virtus assimilatur virtuti [illegible]
nigri quod stupefactum [illegible] succo
fit opium / 9m simplex est [illegible] et
est vitis alba que licet c. sit et s. in 3o
[illegible] tamen hec [illegible] accidere [illegible]
[illegible] in ratione / 10m simplex est [illegible]
et est c. in 2o s. in primo facit soda
et nocet capiti et obtenebrat spiritus
/ 11m simplex fenugrecum c. in fine primi
et s. in eo et si excedit generat ex eo
humorem malum et facit soda et ipse no
cet cum [illegible] salsamentis / 12m est
coriandrum quod est f. in fine primi et s. in eo
et [illegible] eius [illegible] et sicci [illegible]
spiritum et facit sompnia et [illegible] succi
eius vel aqua est [illegible]
/ 13m simplex est fabe que in [illegible]
clinat ad frigidum et siccitatem cum humiditate
superflua et faciunt eadem sompnia mala

cum alienatione perturbata / 14m simplex
est cepe quod c. est in 3o cum humiditate superflua
et facit soda et [illegible] et nocet intel
lectui / 15m simplex est amomum quod est c.
et s. in 2o et generat [illegible] et facit soda
et est de inebriantibus et dormire facien
tibus / 16m simplex est solatrum frigidum in primo
s. in 2o quod stupefacit et facit sodam
/ 17m simplex [illegible] que frigida est
et sicca in 3o et nociva nervis / 18m
simplex castoreum in cuius medio [illegible]
[illegible] que nervis est mala et vehe
menter mordicat eos licet c. sit in 2o et s.
in 2o / 19m simplex est [illegible] quod ratione
evaporationis et fumositatis inter nervos in
plet et calefacit et facit sodam licet sit
c. et s. in 3o / 20m simplex est [illegible]
[illegible] cuius coctione timet [illegible]
sinus et tetanus [illegible] corporis vel
carnis eius est hec virtus / 21m
simplex est [illegible] et est [illegible] edere
que licet calida sit et sicca nocet
tamen nervis / 22m simplex est faseoli quorum
3o declinat ad caliditatem cum humiditate
superflua licet [illegible] sit sicca [illegible] corporis
penes passiones declinat ad siccitatem
[illegible] et generat humorem [illegible]
inter humidus faciunt videre sompnia
mala et implent cerebrum et nervos / Hec
quod omnia simplicia posita sunt hic ut in
regimine huius viri et [illegible]
[illegible] cibales [illegible] omnium horum
evitet usus et maxime [illegible]
cum his que certo toti capiti nuche nervis
[illegible]
[illegible] de quibus statim alias [illegible]
[illegible]
[illegible]
in [illegible] tactus [illegible] est et maxime
[illegible] membris [illegible] eius
tamen quia [illegible]
[illegible]
[illegible]
membris [illegible] ortum et dependen
tiam [illegible] et nucha mediantibus
[illegible] et virtute [illegible] et
motiva [illegible] et nucha in
membris illis [illegible]
eadem [illegible] nobile certo et
nuche [illegible] et nervis [illegible] et mo
tus in toto [illegible]
hec tacta sunt [illegible] et non [illegible] cum
[illegible] in collecta

dd quorum pdcorum nocum euitand sebantur hic no na tom mito qlitu pore z fiazp qi opois pueientes avbitra za pnt cero toti capiti spmali medulle z mmis esse vtilia / Cruorum prim z xiloal qi e c. z s. i 2o z confortat mmos ut pz qod. m 2o suo co i anreola metuarp z cfert cero utde z confortat sbq ut pz ibid i aureola mbrorum capitis / 2m sim z yreos qd c. z s. est i fine 3i cuius olim bibitu remouet laxitudinem ut pz qod i aureola metuarp z decoc eius remouet tremorem i aureola capitis / 3m sim z ... qd c. est in fine 3i z s. in 2o et cfert capiti eo qa augtu effic in sua e a i memoria ua pon a / 4m sim est gumi pini maiorum qd i actiuis fe tpam existit cu augto tpris z cfert mollificaom z debilti corporis comestu z poti excitat humiditatem corruptam / 5m sim z andacocha que ca e z sic i mo z mmis cfert spa z obitum eius ut 2a 3i po co colli / 6m sim est caro gallie cuius vsq i intellectu effici augmentu / 7m sim est ouo eriy tiem z ppe salita que cfert spasmo palisi estubq mmorum z elefancie / 8m sim z cetaurea z ppe maior q. c. z s. e in 3o z cfert acum z sanei lactorum z dotibq z contusionibus mmorum / 9m sim e cordumenum z e carui agsta c. z s. in 3o z cfert egibq mmorum cfusion lactorum / 10m sim z piretrum qi est c. z s. in 3o z pliibz mollificaom z stupore mmorum z aleuaret / 11m sim est ambra q cfert cero z spiritibus oibus z e c. z s. i 2o / 12m sim est rosa q f est in po z s. in pluo 2o z in toto eius est confortao mebrorum mmosorum / 13m sim e aloes qd acuit zom z est c. in 3o z s. in po / 14m sim e rubea tinctorum q cfert noto in utisq latibq z in spu z e ca z sic i 3o / 14m sim e scariole qi e c z s in 2o z remouet laxitudinem / 16m sim e storax utrsq qi e c. in po. s. i 3o z promiscet cu meis laxitudis / 17m sim est suach cuius decoct ambranu mmi contorsionem humtes licq sit fim i 2o z sicca in 3o / 18m e vsnean qi e fim

declinans ad aliqlem siccitate z tradit i meis laxitudis / 19m sim e sticados qd e c. i po. s. in 3o decq dr qd oz qi assidue utatur eo hns egnes mmorum z ppe fras / 20m sim est ueuen q e ca a i 3o z sicca i 2o Cuius decoc cfert contorsioi ymo in palesi et aliis optia z / 21m sim e sisamu qi e ca in medio po z humidi i fine eius qi e bonu mmis calefactis z fit opton gfficiei mmorum / 22m e visums q c. e in po cu hmite supa z est lenitius metuarp / 23m sim e camo q confortat mebra oia mmosa z cfert lassitudi plus qi aa qa calio eius e sitis calati aial lz sit ca z sic in po suple no mitem eleuata / 24m sim est vra cuius 2o uaia assigni dz 2m uaietatem cplonu z regionu / Insima tn ve alicuius aqsitatu c e z s. z cfert dolibus mmosi z spasmo mmorum z torsioni eorum / 25m sim est bitume iudaicu c. z s. i 3 z bn confortat mbra / 26m sim e tappus q c. est z s. in 2o cuius decoc l suco cliste fim cfert palisi stupori z atraccoi mmorum cstingeti in capitibq lactorum z in meo eorum / Et diligenter est hic attendendu qi me iste cferentes mmis h plim cade z cplois sut z sicce / Quartu z excepte huic esserit notare in cura hmg dispois q debet fi papplicaom f. z h. eo quia ergdo ista z mala co mlis c. z s. / Dm me iste cade z sicce mmose hic posite fuit ptibus excaus Et pmo qm elegi mebri egrotantis cura fieri det p indicacis suptas a cne z sba ptrale paroris / Cum go in sba sfum oim in sua cne declinet adfratem io indicado a sba pts cnunt c. z s. cada qd non sipliaa ut pona sed bn corigeda cum meis q prom ppete confortat mmos z sut fre z sicce at fre z humide quarum a ce statu an pote fuerint Et iam hee me cade mmose vnr cueme pp lapsus mmorum adfratem magis qi ad calitem ut pz docetribq mmis eueientibq Conuenit a me mmose sicite humtes z no mtde eleuata adhoc ut cfuet sba mmorum q siccite viget qi

fit per applicationem siccorum qm calido scilicet
membro valde calido valde confert in siccum et
sicco valde · sicut valde et 3o tertio et proprie
quoniam intentio est ad confirmationem particule pa-
cientis vel sanative ¶ 4a non tamen propter quam
hec medicine t. et s. posite sunt fuit ·
quoniam estimat de eis quod magis conferat
per 3am proprietatem quam producit effectus
per qualitates primas et 2as et per quali-
tatem occultam provenientibus magis quam
ipse conferat per qualitates primas per quas
acto supposito a lapsu in membris inuncto
essent notiue magis certes medicine t. et
s. ¶ Et 4a causa fuit quia raro inveni-
untur medicine f. et h. ab auctoribus assignate
nisi pauce de quibus visum est Et ideo
ut tamen ad intentionem possit fieri commixtio
medicinarum calidorum et siccorum ad frigidas et
humidas vel fiet composite doses pertico ut
refrigerent in vice in quibus sunt et
refricande fuerunt contrarium in toto contra
frigidatem et humiditatem ad frigidatem et siccitatem
cum desiderium vim bonam caliditati et tu-
contra ¶ Cum istis omnibus iam in virtute de-
ductis ita non videtur michi aliquid addendum
esse nisi quod describam contra quedam iterum
administranda que cor epar et membrorum
interiorum vigorativa sunt in eis non generet
nec congregari possit in membris huius lapsus
augmentativa ¶ 2o non describentur loca-
lia quedam plurima membrorum fluxum recep-
tionem in membris que pertinent confirmativalibus
particule patientis applicanda sunt ¶ 3o
describentur contra quedam huius tristis assuationis
a membris remotiva ¶ Pro complemento
itaque primi sermonis de medicinis istorum de-
scribantur contra ea cor vigorantia et plurimi-
tia congestionem membrorum cataricantia in eo
et proprie si contra eas alterius membris ad in-
feriora membra descendendo et magis erunt
apparata membrorum mixtionem humoribus ex
colera et flate propter quod mixtiones redd-
untur false ¶ Primum itaque contra est istud
Recipe semen coriandri mundi florum ℥ i. seminis
endivie cuscute ciceree acetose et
scariole ana ℥ ii rosarum ℥ iii spodii ℥
i ß macis ℥ v zucari albi ℥ v mune
citoniorum et syrupi de vino ana ℥ iii
syrupi in vice cum zucaro coquantur usque ad
aliquantam spissitudinem deinde cum
refrigidata fuerint super addantur species
dulcissime terendo in mortario usque
ad bonam glutinositatem et in fine addatur
ligni aloes ℥ i ambre electe ℥ ii
et fiat electuarium vide quoniam diligenter ipsum
adversant membris et proprie in calida dua-
nibus ¶ 2m vero contra parum fortius
illo est hoc Recipe mastice electe ℥ iii
vio florum nenufaris rosarum ana ℥ i
ß sandali albi ℥ ii macis ℥ iii ligni aloes
℥ ii florum ypericonis sticados acori
ana ℥ i ß syrupi rosarum ℥ iii syrupi acetosi
contra ℥ ii zucari albi ℥ v fiat electuarium
ut prius zucarumque fine secum incorpo-
retur mixti grana v. Et hoc quod magis
respicit cor et magis cetera ipsum sicut
¶ Primum vero magis respicit epar ut ex
virtute simplicium hinc in legendo col-
ligere potes ¶ 3m contra quod membris
in capite et in epate scilicet possent nobiles
habet aspectum est hoc Recipe speciarum electuarii
de ligno aloes de sipe d. t°. cum sima
pa Recipe iam electuarium de ligno aloes
vivum ℥ s specierum ardenti rosarum ℥ v. ma-
stices tipi ana ℥ i macis ℥ ii ligni aloes
℥ s. mune citoniorum sine speciebus tt. s
zucari albi fiat electuarium ¶ Modus autem
usus horum et ut quoniam in sero per duas
horas post cibum ex eisdem accipiat usque
ad quantitatem ℥ iii deglutiendo absque
alio potu et si potus magis necessarius
in stare bibat medius ciatus vini
cuius altam medietatem sit aqua cum modi-
co zucari ¶ Composita vero ab auctoribus ad
hanc dispositionem apparata pauca aut
nulla inveniuntur fore abeis penitus propter
quod habet dispositio abeuntem cognitionem conve-
tatem et peregrina intentionem ut visum est
¶ Ad hunc et quoniam cognitionem quas repe-
ri contra nocumentum corruptionum efficientes in
venis ut plurimum sunt eadem durant
¶ Medicine autem certum in modos media et summus
confortantes ut plurimum et sunt cetera et que
in casu isto magis firmiter notorio applicari
possent Si quod tamen ab auctoribus posite
ad hoc causam conferre posset esset sicut
rosata novella et proprie descripta a
Nicolao in antidotario dando ipsam cum aqua
ordei vel decoctione mastices ¶ 2m et forte
tamen in fratrum conferens est sandalorum de-
scripta et proprie data cum decoctione macis
¶ 3m esset trociscorum de rosis. At de spodio
aut de berberis at de ribes cum aliquibus
prodictorum decoctionum data huic passioni
valet aut satisfiat ¶ In sermo iam proposito
describam huic tamen contra ad quaque membri

fluen⁹ repelle sufficie ¶ pin etiaz
ved epia est hoc ℞ suci gnaų su-
ci agste sive ttas sint vren⁹ sive
din ɔsuati om ʒ iiii. tresigs ʒ i
boli ar. ʒ ii. acacie ypoqstis an ʒ
iii. farie volatil moledini ⁊ ppe q
fit de milio ʒ iiii l' iii. terant oia
sil' vltiata ɔtrione ⁊ i tingat i
eis duplicatq pan̄q ⁊ in voluat
in eo coxa agenti ɔclusie usq ppe
iguia p tres digitos trasusales ¶
¶ 2m uo ɔtu ad hanc i tencoz appa
tum e istud ℞ suci solatri suci
platagis suci vrge pastoris an ʒ.
ii. san dra sandice thuris colofonie
an ʒ i terant sil' diu in mortario
plubeo cu suo pistello ⁊ i tingat
in eo pan̄q plus in aceto in fusus
⁊ ɔpssus ⁊ applicet ut pdictu est
¶ 3m ɔtu ⁊ est limitr glutiosu
forcius pdctis est hoc, ℞ glutis
pisciu l' carte dissolute cu aceto
ʒ ii. dibich gladiu ⁊ e visciq qr-
cinq ʒ i s. colofonie ʒ ii mastic
ʒ s corallor ru. ossiu dactil ɔbu
stor an ʒ i. o. rosi. lb. s. cere ʒ.
ii. coqtur cera cu olo suffi^ti coctoe
⁊ incorporet in vicem cu glutie ⁊
cu in frigidari in ceperit adiugat
alia ⁊ fi vngtm q ɔtendat sr
aluta, i corio ⁊ sup ponat pdctis
ptibus ¶ 4m ɔtu est vngtm hoc ℞
olei deminto de mastice oli rosi an
ʒ i mumie ematitis san dra a
cacie corallor ɔbustor spodij an ʒ.
iii. boli ar. ʒ i, cere q. s. fi vngtm
molle demu buliat cu lb. s. sua
plaatis usq ad ɔsupcom ipius suci
¶ Dolem ɔtu ad hanc i tencom e cero
tum istud ℞ resine aloe ʒ iii.
coriand pp. cu aceto, ʒ ii. utusq
ɔsolide an ʒ s ptulis fuliginis fu
ʒ ii colofonie ʒ iii olei onfacini
lb. s. cere ʒ iii. fiat cerotu demu
buliat in ʒ iiii. aceti vini fortissi
usq adipmis aceti ɔsupcom / ad h⁹
vacq ceroto ɔtendat sr corio ⁊ in
voluat vndiq cuis sui in locis iam
pdctis ⁊ pp ibid ad hbus pmaneat
Et attende q vltiq in remediorz q
posita sut an istud pot esse sico
ri pticule pacati ɔri ⁊ ppe cu sigis
maxie tali t ¶ Et hoc e vltim ibid

vtilimu esset ⁊ ppe q̄ abeo ɔcluder
tur acetu ⁊ cu ɔra 7 am d restare
vnu ut descibam ɔta qda q pacie
te pticula dolem auferre pnt ⁊ h
no vtta ad hac intencoz supius po
sita sunt i scda i intenc⁹ acionis pd
in i scdo 3⁹ eiqd tn pter illa de
scibam hic in sca. ⁊. qbus aliaz do
lorem oem ymo q̄ qz acutissim apte
om imone soleo Et hoc quoq ca
sunt dolem sedaoa pria ɔsoldnis
ap anodinitatis Duo uo sut absu
denca dolem ɔpis s. resolue et
anodinitate cu aliqli stupefaccone
q oio tn secura ʒ cu sit ɔueni re
fracta. Detribus d illeo ¶ pm ʒ hoc
℞. o. de aneto de camo. an ʒ. i.
feris oli liliorz al. ʒ. ii. pinguedis
anatis ʒ i ct. ʒ s. amili de ordeo
ʒ x. vitellos ouo. ii. terat oia in mor-
tario longa ⁊ subtili ɔtrione ⁊ de
hoc me^re intbz cu pano linito h⁹
medicine ¶ 2m uo pn^le in quo cum
resoldne inten⁹ lenicdi ⁊ auferendi
dureciem ⁊ asperitate ambo est hoc ℞
farie siliginis an ʒ. ii. vitellos ouorz
ouo iii ct ʒ ii terat sil' in mortario
diutissime dem buliat lento igne i
ʒ v. lactis vacini usq ad ɔsupcom
ipius lactis ¶ 3m ɔtu est hoc ℞
sappe lb. i medlle cruris bouis ʒ ii
s. sepi castrati maris. ʒ. iii. ct ʒ i s
farie amili ʒ i mellil camo. se aneti
an ʒ i s flor ypicois ⁊ bugl an ʒ ii tan
tu oia diutissie in mortario ⁊ cu hoc
eptet locq bn calefco ¶ 4m ɔtu e h⁹ ℞
pul ypicois floz vio. citnaz camo.
an ʒ. ii. absi ʒ iii oli de camo ʒ i oli
de camo ʒ ii s cere al ʒ vi resine pi
ni dissolute cu modico ʒ i i corpent
oia in sil' dm insie buliat i ʒ iiii sa
ppe usq ad ɔsupcom ipius ⁊ tuc sup
addat eis pul. cortic madragoi ʒ x
⁊ d h⁹ intbz medio calefco eptet ¶ Dolim
uo ⁊ forciq ill' ʒ h⁹ ℞ ceroti sic d mu
cilagibz ʒ i s vngti dialtee ʒ iii. ÿ.
sopi hume ʒ ii. olei de sisamo d aigl
. d. d camo. an ʒ i sappe ʒ ii medlle
vitulorz ʒ ii. s. opij ʒ i fi vngtz ⁊
administret calid sup pte ⁊ auffet po
tent istem sfacom ¶ Hec sut q in
in suma ad hac istez sfacom auffe
rendam michi visa fuert vtilora

Ad laudem dei omnipotentis Amen
1424 die .21. mesis nouembris

Iste nobilis ragusinus egrotat apate
duro i superiori pte nasi qlatere
sinistro nasi apt orbita oculi 7 do
mestici latrnale sinistr pp qd
idiot supra apticula parete oz qte
plari i hac dispoe ut zens m ueni
possit curonis modq Est igr hoc apa
frigid ma 7 no qde flu eo qa no
est apa fluxu apud ytalicos noiatu
l molle nz zima qd id inptat apt
arabicos sir vndimia apt grecos nz est
apa gladosi qflate m durato pue
mes su illius dutiei fuit fritus
qgelans l calib m spissus igr hoc
apa no pt reponi sb aliquo gne fli
cor apatu a suffi dicione cor in
duas spes pdictas Relinqr i nccio
qcedendu esse hoc apa ee mticu 7
ipm qd no e cane nz nodus nz scro
phula i nccio optebit ipm noiare
apa apt ytalicos at schirotica apt
grecos l zephiros apud arabicos Et
capiunt hij sincoes fudantu 2a pi
ca 7o 7 12a tract ca 3o penes
finem Et ne passupta videant gtr
dcta oppz ead rone qfirmari qz igr
ho apa no sit fluxu flu az eo
quia apate flico in ventu leniacs
7 ssim tartus cor albedo anli pou
colore parz elongata nz est id apa
eleuatu amebro ulde pp qz id apa
agbusda noiatu fuit estuacio l qca
tacio v pua sub in tuorem eleuacio
ut 3a qi tt 2o colled ca de zima
l vndimia dump in tli apate qco
pssione fca vmeq i mebro fouea
Inapate huj viri nm pdcto signor
est visicabile igr tale apa ullo
dcnoiari pt fluxu Siti 2 hoc
apa noo dici pt gladula eo qa gla
dula z apa i mbro collon 7 nobilr
eleuatu cu duicie mata ut i plibz
7 sepale l mobile in mbro cui adhet
sed istius vi apa nequaqz ht ista
signa qr no q ipm gladula noiand
dump tu oia mtica suffi sb vna
tnels dicione qpndant qm cor ata
st dura alij uo cane 7 alia gladle
sub qbus reponut scrophule 7 nodi
ut colled 2a pi tralt ab A 7 tle
istius viri apa noo di pt cane h em

zephiros 7 cancer zant sbali imma eo
quia vtraqz cor fit ama mtica / tn int
hec duo assignat dva no passe sipenos
accna m sepabilia q pfluunt ab eis qr
2a pi pattato ca sta mtem distat
quiz da int cancz 7 durez qcistat
pp accna i sepabilia canci sut ei ht
s qr cane est apa mobile / 2o qr e
addens v velocit augmentu accipiens
/ 3o qr e ledens ssacte tristi / 4o qa
no est destruens ssim nisi pp longitne
tpis corrupat 7 mortificet mbrz / 7o
qa ht radices mtas mbro i nexas q
vndiqz appuit sir brace cane 7 2 qa
az in eo do acutq cu rubore 7 maxie
m augmento eius Et ht sut eid accna
m sepabilia no visicabilia de zephi
ros igr tale apa huj viri noo pt di
cane Et claudut hij m diffioe canc
collcta 3a qi ca de canco du ingt
Cane e apa mticu ama mtica qo
ad huistioe cole qcita at in qua co
busta z ma colica 7 no apma fe
culenta Et qra qa ht est fezalior
cane de scpnio q davi possit Et co
firmat itm qz hoc apa no sit cane
p 7 accna m sepa zephiros att
buta et pm est qz hoc apa ineq z qetu
suple ambro no sepabile et 2m est
quia est sedatu v velocitate qcludes
et 3m z qa ipm augt ssitz 7 ppe cu
fuit purz et 4m z qa longo tpe in
vna 7 ead qctensioe sin aliq addi
cone eius m mebro pmanet Sed hec
accna ne sut ppa cane sit igr huj
viri apa magr zephiros qz cancer
denoiand est At no itm ne legetibz
qcnenni videat hoc apa no est vere
purz zephiros noiand est pmo qd
quia puri zephiros ad cinereitet l
sb plubeum colore vergit qnihor aut
apate no e nobil variacio color pter
dump m eo qmasit cyrump obi tangi
ssacio sine calefacdo aut alit altrando
m pmetr qr itm no erit hoc apa pu
ru zephiros noiand vn 3a qi tt 2o
ca de sephiros / Si remaz ei eo ssiq
7 dolor pmus tt no est id zephiros
purz Et qchoc fudatco corue qcludi
pnt duo coria appncia 3dctoria pm
z qa hoc apa inmat suspicom diffi
cilis curonis et 2m uo qa ipm qcen
dit ssem facilis curonis Et pm qdem

declat² eo q² ome pur⁹ apa qsto fiut
mag⁹ nat apte face corupcom q̄quj
tato ipm z difficilioris cuois s; i cti
apate i uesti permixtis acute nat cu
ntica igr vr ipm hic i clina ad
corup... Et p² minor du motiuo Et
pm est quia q̄q̄ loco apato sentit
dolor aliqtam hūd acute Et 2m mo
tiui z eo q² lacrima q̄ ab angulo
huit apati q̄q̄ emaciat acuta z ut
pariet papit. s; hc ma nitim facile
tusit in iunctu apatis p̄dcti i tc Et
2m no pri le core m deducat eo q²
hoc apa qsto purius est z mat apte
face corupcom mi⁹ permixtu z pim
vetesie z pauci tpis z i mēbo sat⁹
raro positu tato cuoni patu z mag⁹
sed apa istius vin omi hc p̄dctas
rōnes qr faciliores vr esse cuoīs
Tu aut int hc q̄a appent tēre
des vitate z dicē q² id apa si no
fuit pur⁹ faciliois erit cuois alijs
pibus de qtitate logi tpis z alijs
sitibus Et ad ar tu q² p² ipm esse
difficilis cuois eo q² pendet aniā
corupcoi disposita ne da z 3a z dd
q² ingeniu cuatn pt admistri per
instru zent corruptiblitate nat vri
ficantia Et 4m q² difficilis est
dinicie aliquā ambro nio z ca
abscondē q̄ acutate repmē eo q²
dinicies in cti loco est morbi dispo
cionalis z qbus tali alijs pibus diffi
cilors cuois q̄ p̄porcnal qr tc Et
totti mior sinoe vetis z come s
eius asso 2a i morbo mu⁹ pielt
aut cōtan⁹ tc Et dehoc itm fu
damto aput in tellutes scludi p²
q² hc dispo itm est diffil cuois
q̄q̄ fit dur⁹ apa z nō pur⁹ p²
quia est ptim disporcnal Et amp
z 2o p² quia si hoc apa magsicai
utde facile esset cu corrupcōis
ossis orbite infioris oculi Et 3o
itm hō demirat eo q² ctia apa
ta raro pseuerat q² pducat egro
ad apa garab. c angulu lacrimal
p² viam te coo⁹ ad id Et de tali
apate q² ff pueit adfistula i lacrima
li utz 3a q 3i tt 3o de apate alga
rab. qr tc Et adhuc z 2o forciq de
mirat hiq apatis piculosis eo q² ipm
z in osse sinistre pt zponis nasi z

iux collateales cartilagies cuiq de
nnō ei ossiu. tc. zponon capt hu a
nnz duo s; ossa nas z supiore hua
ni nasi pte zponacia quorz ambor⁹
ossiu signu est ut ygmet⁹ duos tan
gulos hūd duos angulos par ele
uatores altis q duo anguli iungut
adaliu puctu g° erut 2or anguli
cu duo pucta zuncti z pter hoc
duo erut alij anguli abeis sepati
igr de nuitate fiet huani nasi zpo
sicius piramidal z infius lata bas
mi hūd 3a de mirabl est Et amp z
7° intmedium amborz ossiu poīt
cartilago q̄da tenuis z aquolz la
tarz dextr l' sinistr pomir alie
due cartilagies tot nasi zpo in
tegrat² ex duob; ossibus z tbus car
tilagibus s; q̄lz illorz ossiu z car
tilaginu rarite z tenuite sbē st
satis facile corruptibilia g° apa in
eisdem aucieus nobilem cuois su
spicom 3t argut supra aptib; zpon
tibus ut deductu est Et 6o itm
ae huiq dispois piculosis eo q²
pseuerās apta est nocē tribus opo
nibus l' iuvamt⁹ q̄ faciunt huane
nares Et pm qde est q² sit via z
locus p quē ad caruculas mallazes
odorabiliuz spēs deferut² tōn homo
discnit int odorabilia arōtica z fe
tida s; p² apa esse in loco illo utde
facile claudi pnt vie ille mirabl
z iuosē zpois pforate huani na
si. Igr utde facile potit ho nocā m
diminc⁹ at ablacois odoradi in
currere Et 2m no nasi iuva m ē ut
in illo iuosē pforac⁹ osse retine
at aer qui atr z ali modulatus
z fractus faciat ad bonitatē placō⁹
sinonis z secūm vrar⁹ z silabar⁹
z formacōm vocr⁹ sed stante clausi
one at oppilacoe pdcar⁹ poru aer
no potit ibi detineri colligi z modi
ficari p² q² no zent potit sinio
pferri vn expimeto videmq q² hnt
clausioem nasales Et 3m no spale
iuvamtu z opar⁹ nariu ut plora
illa emugut² supfles in duob; ven
trial' cat anterioribz in hudan⁹ expr⁹
zpleta retencone hoies non raro
suffocati sbita morte m'cuit s; per
clausioem pdcar⁹ viar⁹ hec omia

facile constringere possunt quia facile confrixione
talis compactis in predictis locis tam predicta na-
rium vena constriberi possunt Et sunt simo-
nes prohibitus pars pri dat a 3a summa pa-
cta 3o ubi nasi vel iuncamta
Collige itaque hec omnia in una collido similiter
quod effido huius viri non tamen est difficile
quoniam si contenderetur magis preciositatis ad
cor etc. Et existis ulcio corrie sed quod me-
lius est ei alia humana negocia pacis
post seponere et sue cuori diligenter in sistere
quam talibus pericul constringit attendere potenti-
bus scilicet Igitur ad huius dispositionem cu-
randam eius regimine in duo circa primo
cendum decrevi Primum quidem et simonem per
crisive in vel ut ii non nalium et zentis
applicationes earum Circa 2m vero in administratione
in strorum melius zent applicabiliuz
Itaque locum habitationis eius oportet sit elon-
gatus a convallibus et locis ubi humus
et novo humus apertum meridionale quilibet
hz ragusica Civitas propter quod massiceam
suam corrigat incipiendo et faciendo
aerem tamen esse orientalem at salte
aquilonare Et de anexis aeri eius
suffumigia cameram corebus catis
aromaticis fera vero una sandaca
et similibus Evitet etiam huius capitis
tectura nimium calefacientis propter quod
oportet deponere debet biretum quod nec prius
apri apliis usque prope mensem Sibus
Religio aut tempore calidioribus capitis or-
namentis uti potest Effugiat etiam vestes
caput eius et ylia noblis stringens
De motu vero et quiete eius oportet me-
lius et ei nescit quam fortibus excitari
exerciciis Caveat etiam ab omni exercicio quo
nocivum sit caput cercuciatu [illegible]
[illegible] tenere et usus facere in c-
natum ipso erectum quoniam est pole dicitur esse
ta eius Et si aliquam positionem dram
in clinacione debet melius est ut ad po-
stius vel sinistrum latus in clinet quam ad
alia De mensura vero cibi et potus
accidi caveat ab omni fastidiete replere
propter quia omnes hec mas eruapantes multi-
plicat et caput in replentes vin
nalis cae apatis ea augeret et in
summa melius est ei salvato appe-
titu adhuc amensa recedere quam ciborum
quantitate nimium accipere De accidentibus anime
amp. grand est similius eum cum
apa id ut dominatum est in primo ca°.

pungat anima nimia oportet solicitudines
nimias nimias constans et spiritum in profundo
sepeliens evitare debet Et item quia cete-
ra non cuat amixtione mei
pauli propter ea de io effugere debet omnia ac-
cidentia quibus vehementer timoribus et
spiritibus agitatio sequitur deterufencia
advenienti aut eius vero furor ira in-
sania iracundia et similia Et si non alia
de ea evitare debet etiam saltem propter hec
quod consumit et mutat corpus ab ea quia
2m nature consistentia 3o tegni De anexis
animalibus anime quod solet esse coitus
io attrituus in eo esse debet quia rarius esse debet
in eo usus ita quod non fiat plus quam semel
in [illegible] et evitet eius actus super pa-
cibum et violenter et impetuose sed tamen
ymo morose et placide nimium in talibus actu
negociandum est De sompno et vigilia dicendum
quod sompnus ei vel dormicio amplior consue-
ta laudabilis est ei ita quod melius
est ipsum una vel duabus horis amplius
consueto dormire quam in vigilando nimium
solita excedere et forma dormicionis eius esse
debet elevato capite plus quam mediocriter
resupine aut super dextro latere ut iam
dictum est De cibo autem eius et potu
dicendum quod oportet evitet cibos omnes nimia
sanguinis generativos vero sunt carnes grosse
quibus ragusini dominum ut in pluribus utun-
tur Legumina omnia et super lentes fabe
et rizum Item Caulium usus ab horan-
dus et et caro salita omnis et caseus
omnis antiquus sine recens sicut sive
salitus et panis antiquus non bene ferme-
tatus Et quia in ma 1a est addende-
cado ut predictum et io evitet nimium
acidorum usum et salitos cibos et fri-
xos et acutos cibos vel sapores vero
sinapissimum zapharam cepe aleum et
similia In summa itaque utatur pane re-
centi duorum vel trium dierum ad plus
bene fermentato et precoctum non ad
husto Carnibus vitulinis edinis
castratis et pullinis pinguibus et [illegible]
de animali et de carnibus minutarum
avium quia non sunt sicut carnes leporum bo-
vum et silvestri porci dittende sunt
Conveniunt etiam eidem cibi cum lacte preparati
et colostra et recocta et caseus recens
absque sale De feraul bleta spina-
chia petrosillum lact. endivia et similia olera
f et b De fructibus bona sunt cerasa

pira dtaia amigdale i cerus peppones
cucu. z sitia. Aceti no usus dittat
nisi utde raro z loco eius utatur
agresta no saluta. sucq citriguloz z
huiq Vini i usus modesta q̄ntite
eius noit Et oleum olivaz dtou
no utde salutu z de alijs fructibq
vue dtaes z ficq recentes z poma
dtaa Castaneas z sorba z nespila
z citoiria ola dittat. Vim no quo
uti det n° sit nigz si sit albu sb
tile aut tn mediocris q̄ntite fuositatis. Et
si ete no possit hui misceat cum
q̄ntite zenti aq cisterne Et caueat
abaqs q̄ssis Et zens esset ei i dieby
caloris bibe aq cistne cu mlto zuc
mistu. Mellis aut z sitiuz usus
calidoz no placet hoc i summa z
rgim ei zens q̄pte vi v no natlim
limitatu. Pro regie no pim stra
melia vi in ipm debe hre i stra
xxi. i quoz administrāe nō eiq co
pleri det. Primi gd z ut an oia p
curet si est pole face apoom ve
naz emoroidalin fricando eas cu
pano bisello bn aspero at cu radi
ce sipetarie l cu folijs ficq l cu
frusto cepe scille at cu folijs co
solide miers descendedo usqz ad
fel thaum Inhaz em venaz apo
ne maior eet in ueoid fiducia q
in alto fere instro. Neqz em flo a
aut vetosaco aque zent euarent
z diutent mas velud emos fluxq
ut claudit i sina ztors zto illius
asso. In mtuis z variibq emoroi
des i nate bonu. Zm no istum z
ut adveniente fine. i brs aas ho eu
euans imoratm. Rx p. de lap la
zuli pillaz indaz an z. s. i for
mt pille vi. cum suco ros z aas
eas in aurora doriendo ps ipas p
hom vna z ps quinqz hos accipiat
ciati vnu aq ordi zuchata cale
z post ipam prona hom aas pndiu
sui. Zm in stum z ut ps moratm
dem aas ho digstu q̄ ztet & die
bus Rx mellis vio. z. s. sy de e
pithio z. i. aq bors z vio an z
i. s. misce z cald accipiat. Qm
istum e ut ps digstm aas. hoc
euans idie sesti ime te Rx elecs ha
mech desipe maiori elecs diasene

an z. m. aq scliacos l decocs lupulos
z n q misce z to m sl calefiat z accipi
at ho pdca z ps ipm obsruet oia q
ps imoratm ssitu septa s obsruai debe
Tm in stum z ut ps euom pdcaz vtat
pill ysp d qbq aas vna l n bis l sl
i sna paz an cena q̄z de septo //
Rx aloes epan z n thimi epithimi
follicloz sene an z i s vub cta z n
diagdy z xij infudat oia pdum i
decoc follicloz dem qponat sli
usqz ad qsuacom eoz z ita ff teu
eaz decocs inonado ff z dsiccado
hunc usqz qponi adda lap ar. pp.
z. m z oia sl diliget ztant z ff
qceis pille cu suco ros q̄ oi z vi. //
De illis go aas ut dem z. Qm i stum
z ut vu iste sepe in os sim maore
aas q̄im vnu masticis ipm dentibq
ztendo z masticado salte p q̄a pte
hore z qspuendo totu id de aquosite
l alta ma q pipm aeer educitur
Qm in stum z ut postq purgatus
fuit p vi dies ps oi sero phorq
an cena faciat hoc caputpurgiuz
Rx aq decocs maiorane z. m. oxi
mell sim s sy vio. an z. n. totum
calefiat sil z tuc i pleat os suuz
aq fontal l puteali z aas i pal
ma manq decocs pdcam z thriat
qcea lem tractu pnare dextra dm
pnitat exire emugedo anaso id q
gabit ps eam. dem itm qcea thi
riat p sinistra nare pintuallum
tpis q° dicet pi ni / post id itm de
ead decoc thriat pdcta nare
ita q theue vicibq p utraqz nare thi
riat hoc caputpurgiu oi die p integra
i anam ho pdcta. 2a no i na suf
ficiat ei solu face caputpurgiu id oi
za die l qa ztando ipm ptotum
mesem iunij pximi futuri. Qm 8m
i stum est ut ps pgacom sua omi
za nocte qn vadit adletm st asspgt
proram sui capitis oi hoc pul per
mediu capitis latine tum digitoz
Et z ps illa q medici uocat zmis
suraz sagitale de q° pul oi vice po
nat q̄ntite m l v granoz ordi z in
mgat capillis suis z cu pot pul
im za vice cu ptine l cu setula ab
stgendo pturas poc ti die suppom z hic
z mod ztet mesem Junij est d eiq

de scriptio ℞ foly ʒ i. ligat ʒ s viol
flor nenuff an ʒ i pul. maiorane ʒ
ii. oia pse scilicet ptinzent dem mis
ceant ¶ 9m i scrm ʒ ut vir iste asue
scat salte qter i sna mane pdnas
hos l tres an cibu facere sibi fricoes
cu panno aspo in tepiedo apio colli
usq admediu q spine insuus the
ndo usq quo cutis eius rubicunda fiat
¶ xm i scrm ē ut vir iste salte i sna
bis abluat mbra sua abingunibz us
q adplātas pedis cu hac decoctē ca
lida phom an cena ℞ assari pule
gij foliorz lauri an M. i. flor sa
lics foliorz viol. an M. ii. fiat in
corz aq decoto usq quo itus hbarz
sufficiet accipiat in aq ʒ fiat cera
ut dcm est ¶ xim in scrm dr esse
locale pti pacienti appxiand est q
cura apatu durorz psica det co
inten molli di adintencom resol
uendi 2ta ita ut p spaciu unq
sne applicetur in sba lenifica Se
qnti vo sna tota applicetur resol
ucoa modate neqq ei m in dua
ta posset 3ent resolui h mollifica
ret ymo papplicatoz pue resol
ueriu ma 3re succeßie mags pet
ficiet ʒ sut simoes G. lea cap
ca 3o. Et colli abd. ea pi ca
21. ʒ 3a. e1. tt 2o legut clauis
ca decima sefiros 3qi canonice p
cedendo ad cura applicada sut re
media has intencões 3plena Et ego
qd scbam i scrm vnu agent acce
pta pattato ca inquo inveit. ex
cellencia inat ʒ est 3tu ex radi
ce altee qua vocat arborificata cu
piguedine anseis l gallie dt cu
recenti pigne porci Est at altea
arborificata planta qda radicem
hns magna alba colore sapore
dlcem simia radicibz malnauisc
aq elevat stipes altimus hois et
folia eius penes radice i meint
elevata ʒ site p stipite tota pro
tensa apendicula hnca longus q
una spansa grossu quorem mita
planu q mucilagiosus ʒ tactu ʒ
sapore dlcs ʒ colore viridis ʒ sut
eius folia plima i sigma rotunda in
sta rugosa satis ʒ tactu aspa ʒ flo
res p ducit q ptota stipite sua

colore rubicundos ad purpureos sitem i
clinatos i sca campanelle siles i cauis
flor medio appedicula i veit co
lore albu ʒ molle site tintinabulo
campane Et hc qd est illa planta q
mltr vocat ~~ipam roseam~~ malua or
tulana Paduane vo mlieres vo
cant rosam malua q pp decore sui
flor anponut spectacul ʒ fenestris
suis Et mltr vocaunt ipaz malua
alteam pp elevacom eiq in altu ʒ
pp eand cam. G. attato loco vocauit
ipam altea arborificata eo qa velud
arbor in altu crescit ʒ ramos p du
cit q plimos ʒ semina oio semibz
malnauisci sitia sz illa sut miora
qua qd pp excellencia inati eiq
ita describere volui lq eius nota
non sim labore magno variis volu
mbus hinc in colligat Soleo at ego
hanc meam ofudato G. ita descri
bere ℞ radicu altee lb. i. adipis
anseris ʒ gallie an ʒ iiij. farine
ordei ʒ i. olei sabini l olei aloco
penes roma in vento ita noiati ʒ.
ii. ʒ ego loco olei sabini accipio
oleum de gmis sisami Mudent ita
q ʒ abluant radices pdcte dili
gent dem scilem 3can ʒ final
additis piguedibz ʒ farina i corpe
retur sil in forma bone tenacitatis
dehat i ma loco eptem p sna
unam ut ca dcm ʒ Aud at 3tu huic
in cerotu simes. at 3a e1. tt 2e pre
attato ca ʒ ego soleo ipm 3pone
etc ℞ bdelij mollioris dissoluti cu
modico aceti ʒ i. ysopi hume ʒ s.
cere al. ʒ ii. i corpent oia sil ʒ fiat
cerota 3ents 3glutiositis q qd paci
enti pti applicetur eo mo quo pad
ne cerotu eid applicaui vm optet
cerotu id esse lacius ut maiore pta
amplectatur pacients mltri Et eliat
hoc 3tu pdca. at. ibi. Et de lenifica
tibus mqbus est isoliu isoluco est
bdeliu sicilense ʒ olim antiqm ʒ
ysopus huda vm hoc vmem facie
potes mags mollificatm ʒ mig re
solutiu mltdo ysopu humida at ego
si bdeliu in 3pone dnabit st oleo
¶ 12m in scrm est ut pq q p sna vna
3tata fuit mollificatis in teno pro
veiat adresolutm applicatom Et de

mus qd resolucōm plima 9ta a sa
pientibȝ hinc īn collegi possint/ Ego
tn̄ solum illa scribam q̄ m̄. auctās
vō ⁊ cotidiana expienā nocōra fe
cit Et est mo9 q̄ sapientes hoīes
tenā dent ⁊ pceptum . 6 pallato
caº posit̄ dn̄ inquit / Rogan9 me
dicū q̄ q̄ expiētia inventa sit ⁊
q̄q̄ erroe sola ⁊ donū cū his q̄q̄
9sēnabus utsq̄ adīn vice ōibȝ cū his
rete vtetur solus q̄ ōtinȝ ȝ ī hac
methodo Et pm̄ qdē 9tū ȝ ab d·
accepti caº de cura zephiros qd·
soleo ego tali describere Rx galbai
armoraci bdelij dissolutorꝫ cū mo·
dico aceti ⁊ bn̄ colatorꝫ an̄ ȝ . j . fe
cis oli liliorꝫ al ȝ ij· mucilagis
fenugꝫ ⁊ se· lini an̄ ȝ j ß· cere al·
ȝ . ß· bulliat sil9 ⁊ incorpent oleū
⁊ cera dein̄ si addant gume dis·
soluta ut dcm̄ ȝ ⁊ sil9 cū mucila·
ginibus ī corpent̄ oīa ⁊ fiat mag·
daleones Et si bn̄ 9res hec ȝ illa
descrpaō q̄ sapien9 ytalici medici
vocāt diaquilone cū gumis ⁊ pa
rū abea differens si bn̄ aspicꝫ vo
lum̄ sapientum ¶ 2m̄ uō 9tū ⁊ oōē
satꝫ ad hac intencōm ȝ diaqlon
sim9 albū ex quo fiat ceratoriuȝ
ut iā pdcm̄ ȝ / Ego uō pt̄ pdcta
alias 9scpsi 9tū hoc ī quo ī veni
excellencia inna ti Rx mucilagis
fenugꝫ ⁊ se· lini ⁊ sisami pnorꝫ
an̄ ȝ j ß· bdelij sbalbidi ⁊ moll
ȝ ij· litargi ȝ j· radicū genestre
foliorꝫ cupssi radicū ypicomis ra
dic̄ scrophulane sicca ꝫ an̄ ȝ j ß·
cere al· ȝ j olei de sisamo oli vul·
pini an̄ ȝ . ij· ī corpent̄ oīa sil· 9m̄
artem ⁊ fiat cerota 9tenꝫ glutosit̄
intc do cerā ⁊ bdeliū si optuit hoc
igr̄ ȝ in stm̄ magne efficacie· si bn̄
ppendꝫ de 9pone ymus qd applicari
dēt ut dcm̄ est ¶ 12m̄ ī stm̄ ȝ ut si
9tingit q̄ ma hc̄ vsolci nō 9tenr̄ obe
diret p9 resolucōm pdcorꝫ admi·
stracōm ut fomētet loco cū lana
sucida bn̄ perinata in fusa ī olm̄
catm̄ degmis pineacꝫ scm̄ ⁊ fiat
eius applicaº in die ter mane me·
die ⁊ an̄ cenā ⁊ p9 illȝ applica
tōm̄ administret̄ ad de lenificatibȝ
scptis sup an̄ administracōȝ ī solue·

cū applicadꝫ ¶ 13m̄ ī stm̄ ȝ ut si dis·
posicō nō 9tenr̄ obediret cucōm post
pdcta euaporet̄ loco cū aceto ⁊
marchasita ī qua qdē euapacōe est
inna ti sblimitas ut abomnibȝ auto·
ribus hinc in colli Et forū qd app
licacōnis eius ȝ in hūc mod ut ac·
cipiat̄ lapis marchasite ⁊ ȝ lapis
molarꝫ rubei colorꝫ q ignitat̄ et
habeat in vas ad positȝ lapis ⁊ sr·
ipm̄ effundat̄ acetū al· nobile acu
tum cuȝ vapor rcipiat̄ pcanulam
vitream sitem tube cuȝ vª extremitas
sit tante amplitudis ut totū loci
parietez apprēdat ⁊ aliq̄ pte loci
sani· ⁊ altā eius extremitas sit lata
in q̄ rcipiat̄ fumus q̄ p 9cauitate
illam pueniat adpticulam paciente ⁊
euapetur saltez p ꝯ partem hore /
Si aut huius euapacōnis applicacō
nō pt̄ 9tenr̄ si tūc accipiat̄ moll
spongia ⁊ infūdatur in pdcm̄ ace
tum cū decocc pul· marchasite
fon ⁊ applicet̄ illa spongia actu ca·
lida sup pariete pticula vī l' vm·
vicibȝ usq̄ in pfundo loci egtantꝫ p
cipiat̄ penetrasse caliteȝ ¶ 14m̄ in
stm̄ est ut p9 euapacōm cū aceto
pdcto fco ff administret̄ hoc olm̄ Rx
oli degmis pineacꝫ ȝ ß· oli de fi
sticꝫ ȝ ij· mucilagꝫ radicū altee ȝ·
iij· misceant̄ oīa ⁊ bn̄ 9q̄ssentur
⁊ calefiant ⁊ infūdat̄ in eis frustꝫ
lane rotūde ⁊ calid applicet̄ parie·
ti pticule Et 9tietur ymus appli
cacō cum euapacōe pdcta aceti p
quiq̄ dies dein infūcatur adresol·
uencia icōm pdcta ¶ 16m̄ ī stm̄ et
ultm̄ ȝ ut si pcipiet q̄ hc̄ dur̄·
cies paulo magꝫ intimo cortetur ff
liminatū navim intimo cū hoc 9tō
Rx olei amigdꝫ . d· fenis oli liliorꝫ
alborꝫ· o· d' sisamo an̄ ȝ ß medulle r·
im bonis ȝ j ß dissoluat̄ oīa sil· cū ȝ·
ß· cere al· ut 9tenr̄ īcorpent hō igr̄
tom 9tū buliat in· ȝ· iij· mucilagis
radic̄ altee usq̄ ad 9sūpcōȝ pdce mu·
cilagis / Desto igr̄ intimis naves tepi·
do 9tenr̄ duobȝ l' ȝbȝ vicibȝ ī longā 9tꝫ
cūm administrāe ītabit ad sanitē ītegrā q̄
9cedit ī e q̄ solȝ languores oēs pt̄ alti·
ssim9 9cessit mīa ⁊ oīpoten dd cuȝ
laude hc̄ ⁊ oīa scpta sit / Amen

Sed quia ferm fuit hoc consilium usus fuit ipse remedijs paduensis. primo hoc. Recepti demialagi ʒ. i. bdelij armoniaci dissolutorum cum aceto scillitico ana ʒ. i. incorporentur simul et fiat ceroticum et ponatur super locum. Secundo pendere inmora tiua. Recipe electuarii hamec. ʒ. iii. electuarii indi ʒ. i ß. electuarii succi rosarum ʒ. i. misce et sumatur in mane cum vino calido dispe patis. Tertio pdigtio. Recipe sirupi de biza ntijs sirupi de cibo ana ʒ. vi. aque lupulo cum ca. ve. cicoree ana ʒ. i ß. vini granatorum ʒ. ß. misce et sumatur in mane pluribus diebus. Quarto Recipe pillularum assegeret nro ii. qui accipe per ii hoc post cena. Quinto pendere eradicativa Recipe psiochiarum ℈ ii pillularum ameazarum ℈. i. reformentur pille vi cum electuarii de psilio et sumat in mane. &c.

De ulceribus virge et vesice

181

Regimen quo uti debet dominus iste primo in cibis evitet omnia salsa amara acuta ut cepe et sitia et sicut usum aurum et aceto aceri et lde odita et dicta acuta sicut mel et vinum et lde dicte. Item fugiat usum intem apium et maxime forum cator ut amisuz fen. pet°. apium russanum et sitia. Item evitet mansiones et loca magne caliditatis. Etiam caveat dormire diu super spina et illico super cibo. Item evitet exercicia et omnes motus fortes et precipue post cibum ymo et ambulare fugiat quantum potest et equitare. Item omnino caveat a reptoe ciborum et potum et potius famelicus a mensura mitta ciborum fugiat. Item in potu vero bibat vinum rubrum vel album aliquantulum brusum non dicte et bibat ipsum purum aquam et non ʒ. ʒens propter provocationem urine quod facit et mich ʒ hunc morbo dixeneius quod frequens mictus. Madio aut tum bibat quia abstineat a potu ultra ʒ ei. Inter ceteri observanda sit memoria evitare plurimas meas et maxime cole et humorum adhustorum eductivas sunt enim causa magnificationis ulcerum non transeat Item mana cassie et sitia. Et si opus esset evitare accipiat hoc meam solepnis. Recipe prima bn matura nro. xv. sebeste nro xxv coquat in lb. i aque usque ad medium deinde colentur et exprimat et colature addat oli violarum

amigdalarum dulcium ʒ. ß. et sumat totum in aurora calide et tardet cibus horis v. Ad ardorem tamen magnum si evitandi. necessitas est utatur bis vel semel in mense vomitu et ipse post prandium per spacium horarum sex. Multi enim curati fuerunt ab hoc morbo per vomitum quia divertit et prohibet transitum materie ad loca ulcerum. Provocatio vero vomitus lenimenta deinde esse in hoc morbo quod in alijs ut sepe cum pena oleo de sesamo vel amigdalarum dulcium intincta per guttur titillare ad digitum guttum in sege. Item accipiat hic potus post prandium tepidus. Recipe aque decoctionis melonum ʒ. v. simul ace ʒ. ii. fiat ut decem ʒ. Intencio vero curacionis ulcerum tres intentiones primo attendende sunt. Prima ʒ sedans dolorem mordicatem. Secunda ʒ ulcerum a sanie et a virulentia mundificacio. Tertia ʒ cori in caverna et consolidacio. Ex primo procedendum ʒ cum iii remedijs in septies. Secundo vero provideat cum in positis medicis. Tertio vero cum et. prodei dz in consideracio. Circa vero dolorem sedi secundum maiorem acuitatem materie ad ulcera fluentem et propter malaconem acuitatibus et sanie et hic in rectam et propter extensionem a sanie retentione sepe fiam. Ideo sedativa dolorem debet esse anodina caliditate et acuitate lenitiva prohibitiva et cum frigis refracta. Quorum primum ʒ optimum bonum sedativum appondatur super tota spina a loco renum usque ad finem spine et bursam genitalem. Recipe foliorum viole camomille melliloti ana m. i. mfoliorum psilli al vrenum ana m. i. foliorum lact. ana ii. ana ʒ. ß. farine ordei ʒ. ß cum decoctione specierum predictarum fiat emplastrum et apponatur tepidum. Secundum adiaceat extinus. Recipe fa. ordei miliy et siliginis ana ʒ iii et ʒ. i butiri recentis adipis anatis ana ʒ. i. coquantur in lacte omnes usque ad spissitudinem et fiat emplastrum et ponatur super spina ubi supra et teneatur die ac nocte. Tercium sedativum dolorum actualis est hoc Recipe succi camomille ʒ. ii olei amigdalarum dulcium ʒ. i. misce et accipiat in aurora calide. Quartum est hoc Recipe aque altee ʒ iii et ℈ ß. seminis iusquiami g. viii. fiat pul. et detur simul totum. Quintum ʒ hoc Recipe semine ptul. cucu. lact. ana ℈. i. et g. v. cortic. madragore

ʒ .ß. fe detur tom̄ ī potu cū aq̄ de
coc. se ꝑmīs vel fiat cū suco cicono-
recentis ⁊ dent ʒ .ij. cū aq̄ decoc.
ꝑmīe et ē de meis expt. ¶ Pro medi
ficatē nō vlcīs ne magificatiu mag
solicīne ꝓindend ʒ hᵗ igl̄ .x. mēna
solepma notent ⁊ excipio vno addād
tīseat ʒm maiorē nātes l̄ minorē
¶ pīm bom̄ mdificatiuū ⁊ leue est ho
℞ aq̄ lact vaccīn ʒ .iiij. aq̄ mell
ʒ .ij. misce ⁊ accipiat in aurod ca-
lida l̄ tepida ¶ 2m ʒ ho ℞ mu-
cilagīs se altee ʒ .iiij. brodij pul-
li ʒ .ij. oī mae cad accipiat ¶ 3m
ʒ hoc ℞ ydromell aq̄ sblimat
altee ai ʒ .ij. ß. ī aurora ut ¶ 6m
ʒ hoc ℞ aq̄ psyl ʒ .ß. bdelij ʒ
.j. accipiat ut ¶ 7m ʒ hoc ℞ dia
dragāt frī ʒ .j. se pet apij aī ʒ
.ß. ī corpen cum ydromell ⁊ acci-
piant ut ¶ 8m forcius ℞ pul. yre-
os ʒ .j. detur cū ʒ .ß. aq̄ altee
¶ 9m ʒ hoc ℞ gnor alkekengi ʒ
.j. liqr ʒ .ij. ß. ca ve ʒ .ij. ß. cā ʒ
.j. fiat troc durar ʒ cū suco
apij ⁊ detur oxeis ʒ .ß. cū aq̄
lact vaccīn ¶ 10m ⁊ vltm̄ mdi-
ficatiuū ʒ hoc ℞ sem̄ altee liqr
ʒ .ij. yreos orobi seis apij
⁊ pastīace aī ʒ .ß. sem̄ altee mal-
ue gnor coti aiꝑ rie aī ʒ .j. fiat
troc cū suco carno ⁊ dent oxeis
ʒ .ij. cū aq̄ lactis capini ¶ Hec oīa
mdifiīna dent ꝑvn hōs ꝑg cibū
⁊ tardet cibus m̄ oᵛ ¶ Pro ʒa vō ī
tenē ꝯsolidaīna expta sunt hec
¶ pīm ℞ ꝯsolide bri pilosele pilo
r leporis corall ru aī ʒ .j. karabe
ʒ .ß. fiat pul. sbtilis de quo ī po-
tu detur oī mae ʒ .j. cū lacte ca-
prio ī quo extinctū sit frustr ca-
libis ¶ 2m forcius ℞ trasigr boli
ar. karabe aī ʒ .j. se rosar ypo-
qst thur aī ʒ .j. ß. fl pul. ⁊ det
oxeo ʒ .j. cū ʒ .ij. aq̄ plant ¶ 3m
℞ thur mastic boli ar. san. dra-
cō. ypoqst sandare cetinnee
mior melle aī ʒ .ß. fiant pille
cū suco arnoglosse detē oxeis ʒ .j.
¶ 4m forcius ℞ rasur corallor ru-
offum dactilor aim ꝯbustor aī ʒ
.j. pul. millefolij ʒ .ß. fiat pul. l̄
pille ⁊ detē oxeis ʒ .ß. cū aq̄ calibs

¶ 5m ℞ agrimonie millefolij se arno-
glosse pilor lepor vesice apri hor
duor ꝯbustor oim aī ʒ .ß. opij ser-
ic fem ʒ .ß. thur olibani sandare
karabe aī ʒ .j. liqr dragāt. gu-
ar. torrefactor pilosele caude
eque aī ʒ .iiij. detē de eis oī mane
coclear .ß. ¶ Preter hᵗ oīa se meor
sedere oī die lac caprinū ⁊ mltz
vti eo ꝯtr vtat frequenter gmīs pine-
arū cū zucō ꝯtr dittat coytū ꝯtr
vtat ista trea ℞ pinear lotar
ʒ .iiij. fisticor ʒ .ß. se ptu ʒ .j. ß.
ꝑmīs al. ʒ .iij. liqr ʒ .ß. zuc albis-
simi dupli ponderis oim accipiat co-
ea an cenam ⁊ ꝑndiū coclear .j.
¶ Hec sunt q̄ m̄ vtiliora vidi ī disp-
osicione hac ⁊c.

Ambiguum maxīe vr̄ reduc
disposicōm hᵘ nobl̄ adveᵃᵃ cogēcōz
⁊ adequīm eiū eo quia apa-
tum ⁊ ī legāar̄ cīnnenar coctiones
oxfribus plim cognosci debē vt vi-
su tactu abillustrium viror sermōib
ꝯsteē vim gsto clarius ītellectū ex
auditu accepīt hᵘ dispōne vitatez
annūciare potē vult ⁊ auc bg co-
nabi enarrare varie dē q̄ mās in
apātibg oim parū sorte ꝯtinē et
maxīe in apātibg locor q̄ emuto-
ria notanē clare scripsit .G. ad
glauconē 2° cāū .ix. ⁊ ide ī libe-
llo de tumoribg ꝑt nām ꝯº caº ita
ut quīz in apātibz erupit inventa
fuīt coruū sic fumus l̄ vapor nuncq
gipsum lapides ligua arene pili
⁊ vngues qr̄ ne mir si apa hᵘ nobl̄
vt ee site carnositati ut despō vide-
atur dici posse traditū esse sermo-
nem ab .a. za ꝯe caº de excituris
in fine dū inqt ¶ Et de excitur qd
qt spēs q̄ nocatē carnusceos ⁊ est
excitura q̄ cū erupit qz sbea ⁊ site au-
m bonine ⁊ ʒ oxibura vasal rotunda
rubā ¶ Ergᵘ liqde patē pt dispoz hᵘ no-
bilis adid cām eē ī dnoeda dᵗ q̄ ino-
par difficultat ī his vr̄ icludi nā si
ho apa videat tactui facile cedē for-
tassis eig mā exit cosanē agso gsso
flāti ꝯmixto ꝯgenita qr̄ virtute ipig
epis digitā debili ⁊ expotīa forti
ꝑpulsa eit adiguez ibid apa facies
qr̄ eī epis sue corrupta ī minusō

corpis frequenter carnositas siue augetur ut in yposarca yposarca sicut percipit
tur in delicata pticta corpis tales ex
crescencias si zenous zoe esse ul qr
si extiti ma ho apa videat esse >ge
nitu reducend esse ul pole ad cam &
more de quo scripsit princeps 3a xi
ultio ca° sunt hec tn duo vir pitus
quibusdam sigs discone potit na si
fuit extima carnosa l vasal rotunda
tue plim etia fuit exprimitione apa
tum calorem / 2° qa loca tactu cutis
repit / 3° qa tangenti z comprimenti
vel digitu ved in fouea cade / 4° qa
ptsacio >ominitat istas ut i plibz
/ 5° qa in eisd repit resistencia cu
aliqu soliditate maxie si fuit car
nosa z e si fuit rotunda vasalis
carnositate plena / 6° qr hntes ex
turam raro euant afe / 7° ex
corpis dispoe z hitudie z reliqs
gnalibz >pnde put In moro vo
tactus in veit mollicie excellente
magis z leuis >pmendo cedit / 3°
qa locus no ita calidus pcipit pp
fla qd sanguini >mixtu restitit ipz
/ 4° qa locus no tanta rubedie vi
ficata collocat y° magis albedine
rubori >mixta / 5° qa >pmeti p
cipit in vndaco sicut in core aliqu
viscosi / 6° qa ma mori sua vi
scositate vi in vno loco magis >ggra
ta psiste / Na vo extimacis pp calo
rem nlem eius l extreum ut in
plibus ad aliqulem piramidale a
fias eleuat post hc a ut dubita
com oem >cludes in qua mes mea
no pax in volut ut tato viro re
cius >sule possim vl in hesitaco
esse an ma huius apatis sit aliqua
qua venenositas i cludat / Et pu qd
anc bz ptaltaris >fmari pt Si ei
fuit extima carnosa ai ut epis
digom in digerendo qi pim euomis
in pede Si fuit extima alba no
minata adue illa e mala male me
Si vo fuit mora etiam z malignu
frequenter z doloris ut d scripsit ubi s
adhuc z roribus dedica pt In omi
ei apate cronico malignat ma pp
longa stacom i loco longa em fixio
me in loco associat de natura psis
illius debilitate maxime pp qd de

bilitato i nato calore corrupit me
diu stantes i locis >quis plus lanoes
fuissent / 2a vo qa plim i ma apa
tum cronicorum i vetitu acta inties pps
/ 3° qa z lig in pho illorum apatum
no fuit intia alijs humoribus >mixta
gradatu tn ibi pp caloris debilitatez
/ 4a vo qa in hoc apate vl esse >mixtu
ad de ma intica pad hustios san
at colla gesta qr declarant etas >
hitudo / Est em ho i q° san hndat
qa bn carnosus z rubicundz Et co
firmat qa deloc° >vorescere apatu
sit habilitate me admotu z hc qd
aut pp caliditate me utpz i apatibz
colicorum z sangneis dut pp malig
tatem aqdam veneositate in pte reli
ctam sic az in scroful z reliquis
alijs cu euant Hec igit vo vr in
hoc nobili maxime difficultate parere.
Cum em ut audiui fuisset hoc apa
l' cu ponili cautio bn curatu iteru
recidiuauit z ad id qr plus z forte
detius Hoc qs oibus ut premisi maxe
i meta mea viget anxie / hesito
em i hoc apate i veire maliciis ve
nenositas pp q oz ipm reduce ad
spem apatu intricorum z maxe ad
prim canc qr male liberent dico sed
oz >suletem oia vca fronte >scibere
q d lime sae z ope i notuerunt
Si igit i huius apatis tyfena appeat
intitudo venarum sane nigo >bustaro
ad aliqulez tedetez rubediez / 2° si i
eius pno fuit hoc apa pum rotundz
cu colore fusco cu callitate >fata
/ 3° si cu eo fuit dolor / 4° si ma
gfice fuit augmetatu / 5° si do
q in ipo pcipit i flamatis mordi
catis extitit hc vmi signa malicias
i cludencia diuisitate seu difficultate Cuie
oia >fmari poterunt ex sceptibus Na
si fuit homo cali epatis vtens vigie
intie excitatiis ut cibarijs valde sa
lituris carnibz grossis ut bouinis vac
cinis intestinis legumibz z maxe fabis
caseo antiquo z duro vinis fuscis
at rubeis at grossis caulibz crucia z
similibz Si a i eo solita ee fuit vtenta
euo ut emorrf narium at flominijs z
pt ho intz i ira z negocijs intus z
sepe pfsiste Hec om pdcorum testimoniu
afferre put i qbz diliget pdiacone

cōpeta ul' ꝯsiliū racōnis ꝫens & posse
q̄d nūc scīꝫ Expedito ca° i ꝯsicōnis
cōmis huiꝫ viri adreⁿ tractatū electe
dum ꝯdescendo ꝙ in 2°r ca^la diui
dam ¶ p̄m igr̄ caᵐ docebit cāꝫ cuō
nis ꝯtinuāꝫ sigⁱnaliū ¶ 2ᵐ moꝛi ¶ 3ᵐ
caᵐ pot' cūꝫ cant' aq° bndctꝰ deg
absolnat ipm̄ ¶ 4ᵐ caᵐ docebit recti
ficare accnᵃ tam i p̄mis apatibꝫ ꝙ
in cauc° eucīenᵃ ¶ 5ᵐ caᵐ explicabᵗ
reⁿ p̄ sigs res nō nales / Oꝫ igr̄ ut
cūꝫ istos p̄sn racōne diliget' attēdat
¶ p̄mo q̄d in lunar mēse Marcij p̄ximi
futi i pⁿᵃ usq̄ ad 28ᵘᵐ diem lune
eligat sibi diem ꝯgruū ꝫ faciat fi'
flo̅bꝫ de vena basilica dext' latis
subtubito ꝯente ꝫ ꝯtrahant' sangs
ab ℥. v. usq̄ ad viij. Transactꝫ uo/
diebus xij. faciat flo̅mia de vena
ꝫaphena pedis dext' i domestica
p̄te cruꝛꝫ sꝫ cauilla ꝯente ꝫ ꝯ
hant' san. ℥. v. fflomia fcā scp̄
ti mae solnat' vene' eius cū hac
cuōne moratā ℞ medulle ~~cassiꝫ~~
cassieꝫ nouit' acana ꝯtte cū aq̄
lactꝫ ℥. j. thi epithi cta ān ʒ. j.
reub ageriꝫ elecͤꝫ ān ʒ. ß. ℥ꝫ ꝯice
ciamoī ān ꝯ. v. sal' ge. ꝯ. j. misce
ꝫ a cibo ꝫ potu p̄ v hos abstineat
ꝫ bibat' totū in aurora cū aq̄ lactꝫ
capꝫni cta pq̄ q̄s. v. hos accꝫ ciatū
. j. aq̄ cōdi calide pq̄ cuiꝫ aq̄ potū
p̄ hoīs vnā p̄deat Sumpto moꝛa
tiuo scp̄ti mae incipiat assume ℥.
iij. hiꝫ syr'. cū aq̄ bugꝫ ꝫ scabiose
ān ℥. j ß. accꝫ ipm i aurora cal' ꝫ
non ꝯmedat nꝫ bibat pq̄ ipm nisi
iiij^or horꝫ elapsis ℞ floꝫ borꝫ bugꝫ
ypicōnis valeriane thi epithi ān
M. j. rad' cicoree ꝫ endiē caledule
dauci feniculi ān M. j ß p̄ᵇ. ij. rad'.
brusci. M. ij. sem̄ cōm̄ frigꝫ ꝯuorꝫ
peonie ꝫ lupinorꝫ ān M ß absi.
assari eupat camed' camep. ān M
. j. ß. bulliat oīa in lb. x. aq̄ usq̄ ad
ꝯsumpcōm mediet̄ꝫ dein colent' ꝫ ꝯ
p̄mat' ꝫ p̄dcꝫ addat' aceti al' lb. j.
zuc' al' lb. j. ß. ꝫ coqꝫt usq̄ ad spissi
tudiem syr' / Sumpto sy. purget cum
hac meᵃ / ℞ electꝫ ī di de sip^e messꝫ
ʒ j ß cassie nouit' acana ꝯtte ut
ʒ. vj. misce ꝫ bibat' i aurora ꝫ
fiat custodia ut' ¶ 2ᵃ ʒᵃ obsuada

est ut pq̄ p̄gacōm accꝫ oī mae corde
ar. j. huiꝫ mixtionꝫ ℞ trocꝫ de vio
de rosꝫ cū spē acetose ān ℥ ij specꝫ
casiam' siū caphora ℥. ß. ꝯsue vio ℥
. j. ß. ꝯsue rosꝫ ꝫ bugꝫ ān ℥. ij. specij
sbalysse cti ℥ j fiat elec' ꝫ nō ꝯedat
pq̄ ipm nisi trāseant hore tres ¶ 3ᵃ ʒᵃ
obsuada ꝫ ut vene eius fluxibiles
ꝯstat ꝫ si q̄d ꝓ. nō videt accꝫ oī 3ᵃ
die ān cena ij. dosꝫ pill. ℞ Aloes epi
ci boni ℥. j. reub cta ℥. ß. ꝯice ma
sticꝫ specij rosꝫ ān. ʒ. j. salis ge ꝯ.
vnī. i fudant' i aq̄ cicoree l' endiuie
usq̄ ad ruptuᵃ ipoꝫ p̄ v. dies dein
ꝯceis fiat pille q̄s accꝫ ut ¶ 4ᵃ reᵃ
obsuanda ꝫ ut si q̄ eude ab eod'
soluta fuisset ~~retenta~~ illius p̄uocat'
(Si ein̄ anaribꝫ fluē solebat san
gꝫ fiat ipius p̄uocā° titilado i narꝫ
cū ꝯmitate pene l' altius festuce
ut cū setis porcinis ꝯi uō retēte
fuissent emoroides ff ceꝫ fricō
cū lacte fici l' felle thaui d' cum
aq̄ in fusiōꝫ pisciū salitoꝫ q̄ oīa
in expta sunt ¶ 5ᵃ reᵃ ē ut omnino
caueat ab applicaᵉ me^as acutaꝫ sꝫ
loco apost nisi inquā p̄cedente de
libacōne ꝫ cautela ut in silio tanget'
¶ 6ᵃ ʒᵃ ꝫ ut dū hᵗ fint in die nali
q̄ter vngat' locus cū hac mixtua ℞
olei de vitell' ouoꝫ i sartagīe fri
cti ℥. ß olei de sisamo de camo ān
℥. ß. medulle cruꝛū vitule lactātꝫ
℥. x. dissoluat' oīa ꝫ admisceant'
medio' caleda ꝫ sꝫ ponat' lana ¶ 7ᵃ
ʒᵃ ꝫ ut pq̄ cuōm oī mane ān p̄n
dū ꝫ in sero p̄ hos. ij. applicet' vna
vētosā mag' siū scarꝫ in p̄te dome
stica tibie in medio eiꝫ magꝫ carno
sꝫ ꝫ ita fiat vi diebus alijs uō i
me^ta septibus diebꝫ scꝫ apponat'
vētosa p̄dcta i domestica p̄te cruꝛꝫ
distant' agenu p̄ digitos iiij^or ꝫ vlcā
die scarificet' ista scarificaᵉ decēti
ꝯtrahendo sangꝫ usq̄ ad ℥. v ¶ 8ᵃ ʒᵃ
ut si p̄ hoc ingenia ul' apa dimi
ꝫ ꝯualescē locū p̄dcꝫ intendat' rei
terando frequētata cū p̄dcꝫ pillis cuō
nes vētosacōnes cruꝛꝫ siū scarificaᵉ
ꝫ i cumdē p̄dcta ¶ 9ᵃ ʒᵃ est ut si
p̄ p̄dcta nō videat' apa de tūescē
sꝫ ponat' hoc eptm mihi sepe ꝯptū
i resoluendo supbꝫ ꝯfundo musculoꝫ

⁊ aliaꝝ pin̄ ⁊ ꝫent ↄsimt hn̄ tes
℞ lap. archasite ʒ. i. vitoli viridis
ʒ. iii. resine pin̄ elc̄e ʒ. i ſ. med
ulle cruriu̅ vituli ʒ. ii. ptizentur
oīa ⁊ dissolutis dissoluēdis fꝫ eptm̄
exquo cū ᵒ bis in die uiᵃ eptet̄ loc̄
Si at phᶜ ꝑdcā nō cuāret nō lau
do me ͭᵉꝛ caustioꝝ applicatoꝝ ne
ꝑꝑ sui acuitatē maꝫ fūo faciat ⁊
fluxū ad locu̅ aliūde ꝓuecat / 3ᵒ
qa nō euanē agēdu venenositᵉˢ qꝫ ī
hoc cau̅ dubito Si aut̄ cura fuit
hem eminēciaꝫ auffēre ↄsiliu̅ optiᵐ
est admīstret cautiuꝫ actuale cuiꝫ
figura scⁱbet̄ in fine ⁊ cuꝫ ī admīstra
cōe ipius ē ut fiat in hᵒ vissima
vetris ꝑmissa medicīa ⁊ ī hora
diei abortu sol' usqꝫ ad tēciās / fiant
aᵗ defēdēᵃ mēꝫ fluxū cīa loca
ita qꝫ cohopiat̄ pannis ī fusis ī aq̄
ros. ⁊ vino ꝗnat̄ cu̅ tīa scⁱꝫ bolo
ar ⁊ acacia ↄmixtis operator aut̄
cautiuꝫ ↄdere faciat usqꝫ ad rubi
cuditatē cu̅ cīa ꝗꝫ locu̅ apaꝛu̅ sꝫ
aliqⁿ ꝓfūdacōne usqꝫ ad totalē //
eminēcie abscisiōem cautizando ꝓ
cedat Loci at timorē ꝓ sermonibꝫ
anothomie cogitere ꝓxitaᵗᵉ vena
rum artiaꝛ īmorꝫ ꝓxitatibꝫ latto
ru̅ ⁊ parietoꝝ q̄ oīa attēte ↄret
⁊ cu̅ ꝑicia illustrīu physicoꝝ, ttꝫ
opām fᵉ ↄsulo cio at ꝑtᵉ mīte ttꝫ
opom securius esse diiudico Si aut̄
tale cautiuꝫ fiēt sꝑponat̄ ↄbusto
hoc ungtm̄ usqꝫ ad casu̅ ~~escare~~ eschare ℞
o. vio. butiri an̄ ʒ. i cere albe ʒ. ii.
dissoluat̄ ⁊ in corpent̄ / post casu̅ aut̄
escare opām esset ꝑꝑ ↄsupōm v̄ lige
mēꝫ ⁊ ꝓcitacōꝫ ⁊ loci ↄfortacōm
qbusdā diebus ꝓcedē cu̅ ungto //
aptoꝝ ꝓ 2ᵈ aut̄ cu̅ regnatis et
sigillatis nō acutis medicādo ꝓce
dē hᶜ d̄ pō cāᵒ / ¶ Si aut̄ ꝓ sicᵗᵒ
pissis appet̄ maꝫ h9 apatꝫ maliꝑ
nam ita ut ad curā ꝑꝑes redua poꝫ
aquo glosius deus huc vizꝫ tueat̄
sapientissime ⁊ mltm̄ blande in eiꝫ
regīe ꝓcedi oꝫ ¶ ꝑmo qd' cu̅ veri
caᵉ v̄gis ꝓcepte ut nō nalm̄ ut cᵒ
caᵒ videbit̄ ¶ 2ᵒ cu̅ eucōibꝫ freqꝫ
tatꝫ deqꝫ mīo elegācior ꝫ ⁊ tuaꝛ
ut accipiat̄ aq̄ mell aq̄ lactꝫ caprī
an̄ ʒ. ii. epitti ʒ. ii. misceat̄ ⁊ det̄

ī potu diebꝫ at in īmedys gra digo
riis dent̄ syꝛ. ace. s. ʒ. ii. aq̄ stile
macōꝫ rosmari foliorꝫ eīdē an̄ ʒ. i.
Inest eī rosmarino ꝓꝑeᵗ maxia medi
artias ⁊ venas totiꝫ corpis amala
mā ꝑꝑ maxīaꝫ vim ↄsupōꝫ sic ut
dyā de eo scⁱpsit ī ꝑo caᵒ ī reā tiptla
cōne illius qⁱ mltm̄ appbo usum ipiꝫ
om̄ mō supōꝫ / 3ᵒ vo cu̅ localibus
appatꝫ nō mltm̄ fortibꝫ in cura eiꝫ
ꝓcedēdu̅ est ⁊ liq plima auctoꝝ
illustrīu̅ suꝑs scⁱbere possem solu̅ tn̄
illa q̄ cottidiana ꝓꝑiāᵃ utiliora
me docuit ↄscⁱbere utilius duxi ¶ ꝑᵒ
igr̄ maxīe utilitꝫ ꝫ ut accipiat̄ plan
te folia undegan qꝫ sic vōt sapio
de q̄ fiat eptm̄ cu̅ aq̄ ⁊ sꝑponat̄
.G. a. viᵒ de simᵃ meᵃ dixit qꝫ ꝓ
ea fiat eptm̄ cu̅ aq̄ ⁊ melle. D. a
hāc plātam scⁱbit erismo ⁊ cu̅ bn̄
diligent̄ attēdat̄ ꝫ planta qꝫ ytā
lia vocat erucam silueꝛem de q̄. si
.D. fiat eptm̄ cu̅ mlsa. i. aq̄ mellis
¶ 2ᵐ mage utilᵉˢ ꝫ ut accipiat̄ ꝗna
raffani ⁊ bn̄ ↄtant̄ cu̅ aceto leuis
acredinis ꝓ eo sepe locus eptetu̅
cucerosus ¶ 3ᵐ ꝓꝑiale est ℞ passeꝛ
pigum tt. s. foliorꝫ rute foliorꝫ eīdē
v̄ cetu̅ an̄ ʒ. iii. ↄtant̄ sil' diu ⁊ ꝓ
eis eptetur locus ¶ Post hoc aut̄
qa ꝑsepe ꝫᵗ locu̅ apo sum ulcari
si ita ↄtingēt placuit ad ↄsilij ↄple
metum qdā maxīe utilitatꝫ ꝓꝑim
ta ↄscⁱbere ¶ ꝑᵐ ꝫ ℞ pulius can
croꝝ fluuialiu̅ ↄbustoꝝ ʒ. iii. thu
cie ꝑgesies ablute cu̅ aq̄ mell' ut
fiat liniītu̅ ¶ 2ᵐ ℞ litargi diu
ↄtti in mortario plubeo ʒ. i succi so
lat. q. s. ī corpent̄ sil' ⁊ liniat̄ lo
cus potent̄ eīm auffert putrēdom mor
dicacōm ⁊ mala ↄnem catarꝫ ¶ 3ᵐ
℞ thucie ꝓꝑate ut ꝑus ʒ. ii. li
targi ʒ. i. ꝑtulis rosmari ʒ. s. ol'
de borna ʒ. iii. tant̄ oīa sil' longo
tpe ī mortario plubeo ⁊ medicet̄
ꝓ eo locus Est eīm potētius ad ex
iccād' maꝫ ⁊ virulēciaꝫ ꝓꝑm ¶ 4ᵐ
singlare ad oīa ꝑdcā ē ut ꝓ suco
plante quā qd' vocat hᵉrbam de
monis sepe liniat̄ loc̄ hāc aut̄
hᵉrbam ytalicoꝝ plimi alberga alij
vō ungana vocat ⁊ ē maxīe utilᵉˢ
ī sedando ī flamacōes ī ꝓhibendo

de moro

volucrum ambulare ut experientia vidi
et forte ista est planta que in arabico
dicitur Erismon vocatur de qua dictum
est nam odor eius odori eruce silvestris
est similis et sapor ventositas magna
habet et similiter calefaciat ut experientia patet
Hec de secundo capitulo dicta sufficiant
Pro expeditione vero capituli tertii quod pertinet quod
et de accidentibus que morborum et alias consuetudines
emunctoriales contrarii potest plurima esse
possint contraria tamen sunt mala causa curata cum
in flamatione et in ordine ibi precepta dili-
gentes et et congestiones humorum et cordarum et
paralysis ibi contra capitulo tertium et stupor vel
diminuta sensationis ibidem remanens ad quod
plurimum prodest ambulandi exercitiis ex premissis
remotione fiat unguentum tale de quo
sepe locus ungatur frigido et levissime calide
Recipe olei violati ℥ ii armillari ʒ vi cerusse
litargiri ana ʒ ß pulveris melliloti camo-
mille ana ʒ ii et ℈ vi cere alba quantum sufficit fiat
unguentum quod prius buliat in ʒ iiii succi
lactuce usque ad consumptionem illius succi
Pro remotione vero secundi accidentis Recipe mu-
cilaginis fenugreci et seminis lini ana ℥ i bdellii
mollis et albi dissoluti cum modi-
co aceti albi ℥ i ß medulle cruris
vituli ℥ i cere albe ℥ i ß et ʒ i fiat
unguentum tertium autem Pro stupore vero remo-
vendo in parte auferendo confert et hoc
unguentum immediate scriptum De contractis
quod est ut inungatur sepe locus cum pin-
guedine tassi capitulo tertium et pinguedine ursi capitulo tertium
aliis forcius est ut ungatur locus cum
pinguedine leonis hec de tertio capitulo
In regimine vero tam in actu curativo hujus
dispositionis quam preservativo diligenter et specie-
dum est Et primo cum omni vi sua ad
ministrationem cum varietate applicavi Cum
igitur predicte dispositiones consistat apata co-
mam sanguinea cum et fortasse non parum
flatus admisceret salsi ideo oportet virginum in
cibis ad infrigidandum et consumendum in clima-
ti vere tamen aliquantum adhesionis convertat ad
ministrare f. et h. Et propter in aqua ve-
ctis eius canicies esse ut et f et s. postea et me-
dio humus conterat Sit in panis eius
aliquid furfuris quantitas medius de decoctis paretur
salis accipiens et habeat duplum fermenti
quam communis panis optimum quod est ut paratur
comede panem parasse excorticatum levem
salitum et fermentatum ut ponis et sit or-
deum composse depilatum De Carnibus
aut utatur pullinis anatinis perdicum et
fasianorum Columbos quod omnino fugiat similiter
vitulinas lactatas vituli agninus castra-
tinus De silvestribus ut leporinis cunicu-
linis gazelinis et similibus cibus levis et
facilis digestionis levitibus pinguibus Carnes
quod porcine et consimiles multum humide multum
viscose et pingues non placet Cum pre-
dictis aut carnibus prius bulire faciat
res aliquid in frigidates cum convenientia
aut temperata levi ut sunt borago lactuca
acetosa endivia portulaca atriplex spinachia
bleta folia viol. seca omnia communes
suis temporibus recentibus et aliis temporibus conser-
vata et fructus portulaca sicca De speciebus
quod cum calide non transcendat quale est
fen. petrosilium aut daucus apio et forcioribus
bus in pauca quantitate et raro sinat Jusscela
de faria ordei summe placet Similiter
esse et panicum et far conditum nominatum Cau-
les aut et reliqua cibaria multum potentia
concidentia in claudentia omnia distant desicti-
bus quod raro et in pauca quantitate utatur et
non transcendat consilia sunt crocus macis
nucis mug. et consimile levius curata De
saporibus quod et levis pia fruenta liq-
na videtur esse conveniens aceti propter qua-
ntitas excitat quia tamen si quis multum
in hac materia conveniat id est propter adhe-
sionem gravium ideo non vero in conveniens aceti
usus et maxime medio acetosi et fiat
cum et cenanti in indiget et apponit Similiter
et agresta sine sale dut levissime salse-
dinis succus granatorum et citrangulorum
conveniunt De fructibus aut caveat sic
pira castaneas nuces avellanas
ficus siccas fisticos pineas et reliquos
fructus difficilis digestionis oppilationis consti-
tuenti et ad ventositatem habentes ut
sunt nuces ficus pinea et sicca Po-
mis quod dulcibus peponibus fructibus ra-
cemibus vinis et consimilibus lenientibus aperi-
entibus facile digestionis et boni nutri-
menti potest Vino quod utatur albo aquoso sub-
tili aliquid pontico vel in sapore me-
diocri dulce quod vinum omnino fugiat Simile
et ruseum et omne potus suadente dic
vel sba hu cursibiliti et ebulitioni di-
spositiones effugiat Optimum quod ut po-
tui suo tempore veris et estatis et autum-
ni prius commisceat tertia vel quarta parte aqua
sublimationis boris Yemali vero tempe
conteratur vinum cum aqua commixta quo

sublimacõe borr. duarum partium et 3a cum
aq sublimacõis rosmarini in panno de
sindone rara et tali vtatur Deprissis
autem qualiter aer camera et locus in quibus habi-
tat debet esse ad f. et s. in climata, de
anexis que aeri cumbetur vestes Renes
et epar ymo et totum corpus mitem cale-
facientes ut pelles vulpinas et sites
~~subfultas~~ / sulfultuas loga in statu
in stuphis sit et ch prie consuetudo nō
in placet ymo si pt oīo dittat, de
motu que et qete dd qm et liq exercicium
gra consumpcionis superfluitatum ire vel qa tum
corpus vi esse nō mitem et exercicium sub
fluitas agitando fluere fit et consuetudo
membrorum et qa forcia superfluitates suas
expellunt addebilia partem pi cao dem-
bris in fine ad qd et adiuuat podagrosis
et fluxibilis membrorum in climans eas ad
inferius qd longo melius ut qesciat hic
exercitetur Loco que exercicii vti pt frica-
cionibus pedum et manuum usque adgenu
cum panno aspero factis Sitis et capitis
et spatularum ieiuno stomacho ut matas dul-
cant et euapare faciat / Oia que aie
accidencia hu. et spus calefaciencia ebu-
lire faciencia et in flamacio corpus ut fu-
ror ira et sitia Sitis et et pmonen-
ciam et corpus adminima consumpcionem et
extenuacionem dittant Tristari que et fre-
quenter solicitari de in possibilitate moris
valde nocet confortet igitur et speret sani-
tatem qm sibi ex hoc vigere deus oips
prestabit ut spero / Circa regimen aut
iam factum qualiter procedendum sit in pro cao
regis cenati patet pt penses vtes
et pectares in positas cum Receptum
cuitandam has regulas obsuet Prima
ut numquam cibum accipiat nisi cognoscit passu
ptum cibum fuisse complete digestum in
quo non parum plurimi almanorum peccat
multo longo tempore et sepe credentes co-
ttidie hic sina 3a pi de regimine eius qd
coeditum 2a 2a ut numquam cibum accipiat
nisi fames ipm inuitet nec tardet
accipe qm famescit cotte ibid ut
3a rea ut semper passuat cibaria le-
uia lubricancia de quibus in primo huius
libri cotte ibid ut 4a rea ut numquam
cibum usque ad completam sacietatem et
stomachi grauitatem effer sit detior po-
tum q in stomacho natat et fluctuat cotte
ibid ut 5a rea ut numquam cibum

comedat nisi ipm perfecte masticet qui
enim odit vitam suam cibum suum optima ma-
sticacione degluciat ubi 3 6a 7a est
ut numquam in vna cestione diuersa et
plurima cibaria assumat et potus in
diuersos contra com almanorum et ytalicorum
modum multum enim detius qm diuersa ciba-
ria sil' iungere et cum hoc in sedendo
tempus prolongare De Sopno que et vi-
gilia precedat numquam enim dormire incipiat
nisi per duas horas post cibum sed ei dor-
mire incipiat sit dextro prius latere
deinde post primum sopnum sit sinistro se vtat
dormicio et resupina in cauta isto pt ad
vtilitatem afferre qa superfluitates adposteriora
declinare facit Mensa que dormicio
nō transeat vij l' adplus viij horas
Si aut contingeret excessum in sopno et
vigilia sit melius et in vigilia mitem ex-
cedere qm in dormicione Plura enim vigilia
superfluitates diuertendo euaparare faciendo
et consumendo corpus extenuat Sopnus
vero superfluus corpora replet humectat re-
natismos generat et matas adloca de-
bilia fluere facit Hec sunt que vigere
huius viri vtiliora scribere potui / figura
aut cutellaris cauterii de quo tacti est ista
et fiat de ferro

Dispositio dm roberti de bedario est
dolor renum procedens aboppilacione
ex arenulis et lapillis ut plurimum
facta, et quandoque procedit dolor etiam ex oppilacionibus
factis cum fluxa que descendit a stomacho ad
renes et iste dolor est ut rarius eue-
niens et minus molestus / Accidencia vero sunt
suam dispositionem concomitancia sunt nausea
cum vomitu quandoque et dolor aucetositate per
colli arenibus et in testibus eueniens
Causa autem est dolor extensiuus et constrictiuus
in partibus superme et frigus renum eueniens
Multi que flatus gnis in stomacho suo prima
in digestionis et huius flatus per nō modica
accidentis cattarrizando congerit in stomacho
Eius igitur liquide ex cuiusdam eius sit triplici
accione fundari / prima est prohibicio generacionis
et congestionis flatis in stomacho suo / 2a est
huius flatus diuisio a renibus procedat / 3a est
flatus et arenularum et lapillorum confra-
ctio et educcio cum aperitiis correctis et ab
stersiuis prima in tencionem complet vsus
ciborum melius at mea cum abis commis-
cendarum in quibus existunt virtutes vigurandi digestum
consumendi flatum et precipitandi ipm per vias
De dolore renum a lapillis et ab oppilacione

intestinorum de quorum modo sunt semen petro-
sagnus apium spillum sisimbrium ciceria
daucus pastinaca etc. De olimis et
rapis et sibi similia in cibis assumpta Item
ciamomi usitatum anisum ℥ galanga spi-
ca eupatorium Et de plandatis ℥ confecto dia
ciamomi diacotia rosarum et sauca de seminibus
et speciale electuarium de seminibus A
... cum summa prima ... de floribus
magnis. Ad hanc et in tenesmo optime
sunt pillule allefangie Item pillule de
yera simplici de yera ... de simplici d
galli ... de cura plenitu-
dine humorum stomachi ... et in tenasmo
proficiunt pillule etc. et electua pdicta Item
usus oximelli ... cum aqua cocta Item usus
℥ conditi et dauci conditi. et ligna
balsami condita optima sunt Et usus yera
ce diateseron sumendo cocta om-
nia ... ℥ 1 cum aqua decoctionis galange
l ℥ l spice nardi. Mixtio bona ad
id Rx specierum de seminibus specierum de
baccis lauri ana ℥ ii. spetum sotire
maioris de scripto A ... cum ubi ℥
℥ iii oximelli ... cum decoctione le-
uistici ℥ ii s. fiat electuarium de quo in
aurora sumat ℥ iii cum aqua decoctionis
radicis yris cum melle Completur aut
in tenasmo ... cum aperientibus oppilationes
intestinorum mesaraicarum et renum et gibbi
epatis et renum quales in cibis sunt hy-
paleses primo comedendo ante cibum para-
rapham recentem in fusi in oximelle
similiter prodiuas hos Item confert si-
sire cum granis feniculi ante cibum Item
speciale ad omnia predicta confert ... sextio
physicorum ante cibum quaest enim eis
virtus quae cum lapis ℥ in renibus expelli-
tur ... de cura lapidis renum
Item speciale ℥ sextio poly montani
et betonice ut ... de similiter media
ad huc et usus ciamomi et spice nar-
di ante in cibis et reliqua sibi similia Item speciale
ad adhoc ℥ ... electuarium usus Rx trociscos
de eupatorio de spica nardi ana ℥ iii
specierum confectorum de seminibus ℥ vi ...
al ... fiat confectio solida cum aqua
eupatorii ... et melior est ...
fiat cum pluribus predictis electuarium cum ℥
iii ... et longe melius de
quo accipiat ℥ s. in aurora cum ℥ ii
aqua ... in vice calefactis et tarde
post ea cibus horis vi. Capitulum ... capitulum

educens flatus lapillos et arenulas a re-
nibus et vesica educens et minuens et
oppilationes aperiens Rx lapis spongie iu-
daici et lapis de renibus leporis ana ℥
i. sanguis yrci preparati ℥ vi. spice nardi
... orobi eupatorii seminis radic
apii ... petroselini et brusci ana ℥ i. be-
tonice poly montani vitis ... ana ℥
iii fundatur omnia in succo limonum re-
centi ... dies deinde cum lb. s. oxime-
lli ... et lb. s. ... fiat electuarium de quo
... dies omni mane assumat ℥ s. cum
aqua decoctionis ... fistiorum et tarde
cibus horis vi. Clistere bonum carminans
ventositates sedans dolores in testiorum edu-
cens scibalas et flatus Rx radicum
yris recentis radicis blete ana ℥ ii
malvarum viorum maiorum ana ... i. po-
lip. cartami ana ... s. semen altee et
malve fenugreci ana ... ii decoquantur in
lb. v. aqua usque ad consumptionem medie
... lb. i. accipiat olei violarum olei nar-
dini olei liliorum al. ana ℥ i. olei de
baccis lauri ℥ i s. cassiefistule ℥ s. al-
ge ℥ i. ... ℥ i. misce Unguentum
bonum sedativum dolorem renum et spine
et confractionis remotivum Rx olei de ...
℥ iii v. de camo et viorum ana ℥ i.
a ℥ s. vitellos ovi numero ii. pinguis
gallice ℥ ii cere al. q. s. fiat unguentum
molle et lavet duabus vicibus cum aqua
... Haec sunt que com-
muniter ... in tria predicta

De lapide renum cum dolore

Iste sunt dicti laborat egritudine renum
primo quod ... de lapide ibidem generato
ex abanijs ... superius in
renibus ... valde ... rupta
... in arenulas quae in vice ... soluti
nate ante ... flatus in vena in ren-
bus sunt in lapis et iuvat ad id ca-
mitas ... corporis ipsius primo quide
est debilitas ipsius stomachi in digerendo
ex qua multiplicantur flata in ipso quae
sunt ... sanguis grossi et vi-
scosi quae flata debilitat ipsum epar
... visione ... in massas sangui-
neam ... cum ... corporis innas
adhuc ... flatus accipite
de ... quae flata stomachi debilitat
et epar et vias renum clauditur ut
predictum ... cum ... corporis
et vias ... strictura ... satis aquose

nobilis ꝯcta est ut appꝫ pt apporie
ti venas eius ⁊ mbrorꝫ ſtam. ¶ Scd'a ca
ꝫ densitas ſbe eiꝯ ⁊ ꝓpe pameti
colatorij corꝫ adqua ſtꝗ retenco/
mēbꝫ iam ꝑditaꝫ d' saltē i debita
eius corꝫ arenibꝫ vn̄ si bn̄ ꝯpendat
adista dispom ꝯſequit᷑ acci'a multa
q̄ sunt signa dispōnis huiꝰ ¶ Et pͥm
qd' est nausea in ſto frequēs molestās
ipm cu eim ꝯt inās arenibꝫ ꝑvie
vias no ꝯentes eidavi nccē est eas
multi'vi ꝑvia regurgitaco͡ꝫ adepar ⁊
ad ſtom/ qr ſut ca nausee ꝑmod'
alteraconis ſtoi amala ꝯue q̄ abuis
i ſto ꝑcollicꝫ ⁊ ꝑcand' caꝫ ¶ Scdet
appꝫ pt qr quoꝫ debilitat' epar eiꝰ
in digerendo ita q ꝑꝑ in debita comꝫ
tuli in epē no ꝯuāt sangꝫ ꝯtitas
ꝯens toti corpi ⁊ accit i toto de
bilis ⁊ lassi'do ⁊ ſb yponcdrio dext'o
tensio rugitꝰ ⁊ ſilia ¶ 3m accus
est do' ꝯuats ⁊ extensiuꝰ in tota spi
na ⁊ maxie in loco r'ui ꝑꝑ retencoꝫ re
mēꝫ i locis illis ⁊ ꝑꝑ mala ꝯuemꝫ ⁊
multi'ne ventosit'ti q ibid' ꝯstanteꝫ ¶ 4m
accus est diffi'tas emittendi vriaꝫ cu
ꝯpssione in pte femorꝫ ⁊ alcatiū
quoꝫ appnte in locꝫ illis ⁊ to'm ꝯt ꝑꝑ
mēꝫ i digitorꝫ multi'ne in locꝫ ill' in
venta ⁊ ꝑꝑ mala ꝯplom q̄ ſtꝗ ad
illas ¶ Ex quo i fudamto facile est
vidē qd' vrie quoꝫ in vino isto tenu
es ⁊ aq̄ſe appeant ⁊ ꝑseueret ⁊
ſitr reddi pt qr quoꝫ abeo ⁊ ꝯſſe
⁊ ꝯturbate emittant vre ¶ Cu em
me educat' repente q̄ in vijs vre
diu fuerāt ſtates tūc vrial' aq̄ſi
tas ꝯſſa ⁊ ꝯturbata emitt' ſic erg'o
clausis vijs nobilit' necē est eas
tenues ⁊ aquosas educi at si aq̄
sitas ꝑgrossi corꝰ expelletur colata
ut ꝑꝫ in aq̄ cinis ¶ Et existo itm fu
damto appꝫ pt ca 5'ti ⁊ 6'ti accusꝫ
.s. qr est q quoꝫ educat' abeo ma
tam ꝑnacone ⁊ accu'te i collo ve
sice ⁊ in capite ꝑudibudi ꝑcepitꝰ ¶ 7m
i ꝑꝑ retencom ⁊ angu'tu mēꝫ ꝑdctaꝫ
i quas agit calor nalis eas eua
pare faciendo ꝯt in capite ꝯui's et
ꝑpes alte ſede. i. doloꝫ capitꝫ per
to'm extensi ¶ Ex quo i mēꝫ frosi'te
multa ꝑribus in ventoꝯlis vel ſtantibꝫ
ꝯmixta accit i eo q̄da ꝟtigis ꝑpes

ut appeat sibi no ſolu cat' eiꝰ ꝯcul
ꝟuolui ſꝫ i aꝫ ei abeu ⁊ circa i eo in
venta rotati volu Hec i ſuma est
eius dispo ꝯgestata ꝯcacionibꝫ adeaꝫ
ꝯsequentibus ut dctm ꝫ ¶ Pro cura q̄ nos
huiꝰ dispois ꝑmittend' q rir iste ab
stined' dꝫ abomnibus cibarijs ꝯſſi ⁊ vi
scositem hntibus ut multi'ne piscium
⁊ ꝑpe magꝫ viscositꝫ ⁊ magnorꝫ cor
pm Et a lacte ⁊ ꝑpe crudo d' caseo
viscoso humido ymo ~~~~ melior
caseus ꝫ salitꝰ ¶ Et euitet carnes ꝯ
ſſas ⁊ ꝑpe antiquas ¶ Euitet i abos
frixione ꝑparatos inq'o multm ꝑcauit so
cij sue religionis Cu em no cedat
carnes utūt' ouis frixis caseo ⁊ fru
ctibus grossis opilatis ut castaneis
cibiko ⁊ ſilibus q̄ ſunt ei multm diso
veniena' ꝑꝑ reꝫ abeo obſuanda ꝫ
ut cu talibus ꝑꝑ comedat ad ſbti
liatm ꝯitans ingrossanti sic pulueꝫ
cimini ciamoi pipis ꝫꝫ ⁊ de folijs
⁊ de plantꝫ sic ſiſimbrim betonica
⁊ ſilibus ¶ Et itm cu cibarijs suis
ꝯmisceat apiea q adꝫſantur opila
tibus sic feni pet'o daucꝰ an pa
ſtica silvestris ⁊ domestica ⁊ ſilia
vtatur i ꝯdimētis adꝫſantibꝫ ciba
rijs huiꝰ ut ꝫ rosmari'm salvia ser
pillu, menta ⁊ ſilia Et hr' eit cau
tela bona in ꝑſnando ipm ymo ⁊
curando ipm ¶ Euitet panem
azimum no bn̄ coctu nꝫ fermētatū
vtatur aut in suma cibarijs istꝫ
ut pane multi fermēti no ultde per
decoccōm torrefcta ꝯtatur in ferul
suis caulibꝫ rapis bletis ꝑpinachijs
petr'o lact' end domestica ⁊ silua
spargijs aleo ad ⁊ cepis rarius utat'
Raphani vero usus ꝯens est ei cum
pdcta De fructibꝫ vero bona sut ei
amigdale auellane nuces ficus ſice
passule ⁊ pistacia ¶ Est em i eis ꝟtꝰ
ꝯminuendi lap. 19a 3m Conueniunt
i ei optie rape ⁊ oliue ꝯdite Ca
stanee vero ⁊ carubie no placet in
ꝑſicis vero ꝑmi no multm viscosi boni
sut ei ⁊ ꝑpe veronenses ca elipsi,
q assati l' recentes l' saliti Et ciba
ria oia cu oleo ⁊ aceto ꝯdita sut
ei bona ¶ Vinu vr' ꝯens ei albu no
ultde ꝯtoe nꝫ ultde brusco l' ponticu
⁊ si expedit ipm ꝯmisti cu aqua no

coquat ipsam et ipse in civi^te^ veronesi in
qua omnes aque grosse sunt et crude et diffi
cilis transitus dicit saltem utatur aqua cruda
de zenti cisterne hec ut intenc̄o quod in
suis cibariis observare debet Post vigine
premedicina instrumenta xvi. iii. viii. sibi
utilia quibus uti debet saltem pannum
unum permutando nunc de uno ad religionem
suam quod in scribit et spero quod mediante isto omnino
sanatus erit Primum itaque instrumentum est quod
omni mense scilicet circa hanc potionem in
aurora calidam et tardet post ipsam cibum
sumere vi. horis et ante cibum in quinta hora bibe
ciatum .i. aque decoctionis ordei et zucare et e
medietatis ciatis Recipe electuarii indi benedicte simul
ana. ℥. iii. Secundum instrumentum est quod aliquibus vi
cibus adminus in septimana circa istas aquas
Recipe aque sparagi et ca. ve. ana ℥. i. aque
saxifrage ℥. iii. zucare 2^e^ decoctionis ℥. s.
misce et totum calidum bibat Tertium instrumentum
est quod omni septimana adminus duabus vicibus
vel tribus circa unam de istis pillulis quas
alias conposuit immediate ante cenam
Recipe aloes in fusi in suco endivie et quer.
catis ℥. i. reup. ℥. s. reub. electi ℥. iii.
spice nardi succi eupatorii ana gr. vi. salis
indi gr. iii. reformentur pillule cum electuario su
ci ros. de omni ℥. vi. Quartum instrumentum est quod
diebus intermediis quibus accipit pillulas
immediate sumptas saltem ter in septimana immediate
ante cenam vel prandium circa coclear unum huius
mixtionis Recipe seminum endivie scariole portu
lace et acetose ana ℥. ii. liquiritie ℥. viii. se
apii feni petrosilini sparagi ana ℥. i. s. cimini
℥. ii. fiat omnium pulvis subtilis et postea incorporet
cum triplo zucare 2^e^ decoctionis penizati //
Quintum instrumentum est ut aliquando ungat renes
suos cum hoc linimento Recipe pulveris cicadarum sic
carum que cantant in arboribus ℥. ii.
vitri combusti pulveris radicis saxifragie ana ℥.
s. olei olivarum antiqui lb. s. ponat
omnia in vase et obtineatur orificium et
totum vas diligenter copiat cum pasta
depressa ex qua fit panis et ponatur
in furno post extractionem panis ubi stet per
totam noctem deinde leviter abscindat
pasta et utatur oleo predicto calido unge
do spinam totam a medietate spatula
usque ad finem spine Sextum instrumentum est
ut omni mense scilicet die 3^a^ post assumptionem
pillularum mediante cum aqua sparagi calefacta circa ℥.
ii. huius pulveris et est mirabile servetur
Recipe vitri combusti lapidis spongie lapidis iudaici

et egipciaci ana ℥. i. sanguinis yrci preparati ℥.
ii. pulveris omnia subtilissime et fiat ut dictum est Septimum
instrumentum est ut sepe ante cenam immediate co
medat recentem radicem unam petrosilini Octavum
instrumentum est ut aliquando immediate ante cenam de
gluciat a .iv. usque ad .x. decemgranis edere
et ipse arboree Nonum instrumentum est ut
quinque in cibariis suis coquendo faciat radicem
unam recentem saxifragie et ipse mo
tane et si concederet illa bona esset
ei Decimum instrumentum est ut saltem in septimana
semel in aqua calida decoctionis lauri edere
radicum saxifragie et est nobile et le
ne auxilium Undecimum instrumentum est ut de
cibus vel quatuor vicibus in mense in aurora
circa ℥. i. s. optime tiriace tyriace andro
machi cum ciato .9. aque decoctionis polii mo
tani calefacte et tardet post ipsam ci
bum horis vi Ultimum instrumentum est ut aliquando
si potest immediate ante cibum utatur confectione
diambre calido circa rotulam idest ℥.
s. Hec sunt que in utiliora visa sunt
in dispositione huius religiosi etc.

Iste venerandus in christo pater sine dubio
egrotat egritudine complicata ex ulceribus
quibusdam in collo vesice quibus continuat
aliquando ulcera renibus eius Et si quando
propter retentionem materiarum a viscositate mei et
calore in tensitate renum contingat generari are
nulas in renibus eius idest sanctus volo
quod loca ulcerata non evanuit appropriata me:
tum viscositatem et caliditate intensa quod vero
lapis in vesica eius consistat rationes non videntur
verisimiles concludere quod imponitur illa e
missionis urine verisimilius provenit ab residentia
et fixione materiarum in mensarum collo vesice
et ibidem in viscositate quod a lapide provenia
licet in hoc tamen non sit neganda pos
sibilitas si quis contradiceret putaverit contrarium pro
non apparent in casu isto signa propria la
pidis in collo vesice eius vel in ea aliquando
contingat utique potest ista curationis remediis
quorum cura potest esse mundificatio renum
et vesice prohibitionem amplitionis ulcerum
et sedatio accidentium quam ritu isto molestia
Primum itaque est descriptio ista Recipe sebeste
num .xv. mirobalanorum seminum portulace generis albatani
gi foliorum capilli ana ℥. ii. gummi ar. ℥. s.
generis pineacearum ℥. s. liquiritie ℥. ii. s. seminum
endivie acetose scariole ana ℥. i. seminum com
frorum ℥. ii. fiat horum decoctio in lb. iii
aqua usque ad consumptionem 3^e^ partis / de hac quidem

decoc^e singto mane ac͡s ʒ. v. calidas
⁊ tardet cibū saltē hor͡s iiii^or. Et si t^e in
stāie sit͡s a^n decad' accipet bis l' ter i
die cū ead' q͡tte aq ordei bonū esset ei
C 2^a me^a ʒ pulmo͡s iste R͡o se. ptu. ʒ.
.ii. gnor͡s ppius al. ʒ. iii se endie ʒ. i.
se lact. ʒ. vi. flor͡s nenuff͡s. ʒ. v. fiat
pul. dequo ac͡s p͡9 media nocte om
nocte l' altīa nocte ʒ. i cū aq decoc͡s
gnor͡s pinear͡s C 3^a me^a ʒ elon istud
R͡x muciag͡s sebesten ℥ ʒ. iii mu
cilag͡s se lini fenugri ⁊ gnor͡s sisa
mi aā ʒ. ii. pinear͡s. ʒ. iii. ct. ʒ. ß.
cortic̄ madragore ʒ. i. gnor͡s albaken
gi nūo xx. flor͡s nenuff͡s. ʒ. iii. fiat
elm dequo oī mane ī auroa p͡9 q͡i
dimisit decoctoz p͡dctan͡ ꝯtīata dece
diebus alijs x diebȝ seq͡tibus acci
piat cocleai ⁊ tardet cibum ut dctm̄
est C 4^a me^a sūt pitte iste R͡o cetau
ree mior͡s ʒ. ii gnor͡s albatugi nūo
x. cortic̄ pp al. folior͡s nenuff͡s aā
ʒ. ii. se plant͡s acacie dragg͡ gu ar.
aā ʒ. ii. medulle gnor͡s cerasor͡s vl'
gu ip͡ar͡s arborū ʒ. ii ß ligr͡s aū g̃
nor͡s pini aā ʒ. ii dissoluat^e gue
cum modico suci vio͡s ⁊ in corpenē
alīa oīa cum eis ⁊ fiat pitte d' q͡9
oī mane ī aurora ac͡s ʒ. ii cū me
dio ciato aq decoc͡s ligr͡s ⁊ ꝯtinet
eas x. diebus p͡9 elm p͡dctm̄ Deinde
reuoluat intencoȝ trīone de ist͡s pctl'
ad decoctoȝ ⁊ de coc^e ad elm ⁊ de
elec^o ad pittas alt͡nati pmutando Et
h^c iiii^or sunt in q͡ securiora ⁊ utiliora
apparuit in p̄nti dispone obs͡uanda
Si em̄ ad efficaciora ⁊ fortior͡s opor͡s
debēt fieri tristitus no vi i^d bene
vole pp absenciā infirmi ⁊ certiam
signor͡s p̄ntem disposi͡m de invaniēu
ꝯniquor͡s cogitne negociād esset co
visu mag͡s q͡i ꝯ auditu Hec ad lau
dem dei omnipotentis / Amen

Pro regine brig pueri fiant sibi
iiii^or ī fra scripta r̄me^a q͡ȝ p^m est
ut caput eius abluat^e om̄ die sel'
in mae aā cibū cū lixiuio h͡9 decoc͡s
R͡x fenugri gnor͡s sisami aā m. i. ß. m
dian altee minuti ī cisar͡s sēis lini aā
m. ii. mite ʒ. i coquat^e oīa ī lb̄ 3o aq
usq͡ ad ꝯsumptoȝ 3^e pt͡s deinde p͡dct͡s
addat^e ciner͡s c͡ebellati lb̄. ß. ⁊ iterū buli
ant sil' modic p͡9ea clarificet^a p saccu

⁊ cū isto lixiuio ꝯent^e calido fiat ablu
tio C 2^m reme^m ʒ ung^m istud dequo
oī sero ca^t ip̄ius iungat^e medio ca^do
⁊ copiat^e insula leui R͡x olei d' sisamo
ʒ. i ß. olei de costo ʒ. i oli de Junipo
ʒ. x. pic͡s nauale ʒ. ii vesic̄ eloē lau
dani aā ʒ vi spi^ole nucte ʒ. iii. li
targ^e spumificati mire aā ʒ. i ß. pul.
rad. sp͡etarie mior͡s q͡ vocat^e yarus ʒ
.iii. thur͡s mastic͡s aā. ʒ. ß. cere al. q.
s. fiat ungtm molle C Cotinu^e usq͡
hec duo reme^a p xii dies om̄ die sel'
abluedo ⁊ in ungēdo caput ut dcm̄ est
C Post q͡i aut p xii dies sic p͡ress͡ fuit
tur de nouo abluat^e ca^t ei͡9 cū h^o lixi
uio R͡o rad bone assari rad saponarie
mior͡s aā m. i ß. eli ing͡ rad sp͡eta
rie sic sc̄pte radic̄. lapacij acuti aā ʒ. i.
buliat in mesura aā s͡fte ⁊ p͡ modum
decoc͡s s͡fta cū addicōne q͡t͡s ciner͡s
s͡fte ⁊ fiat ꝯca ablucio p x dies h^o
que de alta ablucōne s͡fta dctm̄ ʒ p^9
2^am ā p͡sc̄ptam ablucōm oī sero in
ungant^e ca^t eius cū hoc ungto 2° //
R͡x olei onfancini ʒ. iii rad saponarie
alb̄ ing͡ costi greciane aā. ʒ. ß. thuris
mastic͡s acacie sandace aā ʒ. ii. cen
tauree mior͡s ʒ i ß. dragg͡ gu ar.
torrefactor͡s aā. ʒ. i. resine ʒ. i. cere
q. s. fiat ungtm molle ꝯquo oī sero
ca^t ī ungat^e diliget^e ⁊ post i^d sic app
gatur toti capiti plue sotilissimg ga
llar͡s c̄pssi / Cum g^o h^c ꝯtīata fue
rint tp͡ibus s͡t͡s tūc abluat^e ca^t cū
lixiuio dta et cum modico sapōis
albi ⁊ spero q͡i sanus erit ꝯbsti
neat in sup puer iste a ꝯne rer͡s
acutar͡s ut cepe aleo rafano eruca
⁊ sitibȝ Itē a ꝯestione rer͡s mite sal
sedis ⁊ ab vsu rer͡s ualde ꝯtou sū oī
zuc^o sū cum melle p͡pate sūt ꝯtab
vsu w. ualde viscolar͡s ut sūt cubeb͡x
ꝯmum. Sum pedes atuȝ ⁊ ventres et
tibi pastules ⁊ sibi ꝯsītes / Itē apotu
vini ꝯtes ⁊ ꝯgmq͡ ualde fuosi ⁊c͡s

Propter ea q͡ nobis alias scripta
sunt debē obs͡uari ī cura
febris ethice nobl' generatos vri
plurā alia ni occurit q͡ hnt in
uaniēti efficay q͡r^m est po^le ꝯsiys
sapietu hnc in collectoe C Et p^m ʒ aq
ordei cū vtute ꝯanēȝ͡s q͡ cū hoc q^d
est febris alterando corrupta ⁊ a suff^i

elon.

pitte

z restauratia / Et lig mo9 ppois eig
mta y m reiat abane b9 melior tn
ppo eius est 2m hunc mod accipiat
cancros fluvialium lb. s. z infudant
in lb. iiii. aq cu uno pugillo cineris
bn cribellati dem cu steterint i fu
si p'mi hos fricent cu eis fricatoe
nobili p9 qter l' quinqes abluant
cu aq munda dem decoquat z cum
cotti fuerit accipiat caule ie et
minute incise coquat in lb vi. aque
ordei usq ad bona dissolucom carnis
eoz dem colet aqua illa z exhibe
atur in potu hor z tpe sed no defi
ciat cu cibum z si velis hanc aq
efficere magis altatiaz z mi9 mut.
tam coquat carne pdcti in tegt ab
sq incisioe z lenior decoc Adhac
z intencom aptibus sapientu lau
data est caro testudis fluvial ppata
mo pdcto l' in aq cocta z sesta di
xunt z no nlli q caro codicaz eli
xatus 3ens est ethicus Et ego no
inveni hoc ita autetice 3unt ei
magis dispoibg aptatus appa spe uti
ix 34 cao de rebus 3feribg epi
Consideratoe d vobli viri adhoc 3re
i q'm i frant z hiectat cu restaura
cone aliqli Etca pisces pmi flui
ales ut marsiones luci z toretme
3entes essent qlz mo ppatus eos
pter q cu arotibus Non enco hic
dicd q aqbusda laudat de carne ^
ho qd no est ita autetico l'^ ranaz

Phac z dispoe 3re pnt vary mo
di ppacoium carniu z spe de 3ure
carniu edi l' castrati Juvenu l' vi
tuli lactantis fco pectoribus costaz
pdcto atinz 2m modu positu a
ysapioe in binariy cao de cura huig
dispos Ego aut in siti cau uti so
leo restauratia 3feccone si hunc mod
fca Rx pulpe carniu galinaz l' ca
ponu Juvenculoz elixatoz i aq
ordei lb. i. amili 3. iii. oli aiz
d. recentis lb. i. albumina ovoz re
cenau mio. x. coqt sl' lento igne
olm aig cu amilo z cu albumibg
ovoz coccone adeo levi ut no in
duretur albua dem addat 3ucl
al. 3 viii. z ita levit coquat ut
acqrant glutiositate Infine ub appo
natur pulpe carniu pdcoz minutisse

3tute dem toti fiat in frustes longis
l' alio tuo mo Dehac g9 3feccone ac
cipiat eger an z p9 cibu z an ma
sioem z aqz ho placet ei pars z sepe
exhibitio coca magis q raro z nitty
in vei ipam efficace nobli 3ft z huic
i tencoi 3fecto valoe aqbusdam no
iata l' saponea q cor appllatoe ho
nccupat marzapa z 3ficit c9 oleo
amigd dlau z zuc albo cu amilo
z 3fert ppe cu febe no z vlde i tesa
tur em 3ficiut ipam cu oleo nenu
fario l' viol' l' de floribus cucurbite
Bonu est z adhac intencoz 3diti
de cucurbita 2m arte fcm Et pter
ista ff sit solicado in freqti unctoe
spine cu ungto alias scpto z cu irro
racoe ipius z 3ximaz pau z fa
ciei cum aq alias scpta / ts em appli
sio z irroraco vivificat vtute in fe
bz resoluta ut p3 ab A. 2a pmi
io cao Inacena sepelim Hec sut
que pter alia alias 3scpta cum
illis adiucta suffica sut in cura
huig^ dispois vini zc

De debito aborsus

R margaritaz pforataz 3 iii. piret
thuris masticis costi rosaz an 3 i
macis 3 ii zuc 2e decoc 3. v. cum
aq mete fiat 3fco in rotul' magis
deq 3fccoe hc uti oi mane p. iii
hos an pdcm actis 3. s. z p9 ipm
bibat ciatu. s. vini nigri l' rubei. d.
z grossi z de ipa pdcm an cena ac
cipe pt 3. i. s. bibendo p9 ipam
parz vini ssti Rx thuris gross 3
i. karabe scorie ferri acetoe an 3
s. pulnizent oia pse dem pondata
3ntant in pillas cu mina citrinoz
deq hec uti acts oi mane p xv
dies an z post tpus quo abortire
solebat Rx pulvis glandiu bn sicca
tis 3. s. ptius cortic mimediorum
castanearum 3. vi. ypoqstis thuris ma
stici acacie armoniaci sicaris an 3
i. karabe ematitis coralloz ru an
3. iii. avilloz uvaz z spe siliquiz
3. v. scorie fri diu fricate cu aceto
nigro 3. s. farie frumti volatilis
molendini farie fabaz an 3. i. s.
sui planis 3. viii. tadit farie cu
suco diu i mortario dem si addant
ptues longa z forti 3ficcone z fiat

liniment[um] de quo mit[ti]t[ur] o[mn]i sero cu[m] vadit
ad lectu[m] et mane cu[m] surgit vngat to-
tam spina[m] a cingulo inferius usq[ue] ad fine[m]
eius. fi[ere]t sat[is] copiose de ipso suppondo
hec ta[men] p[re]cepta i[n]m[edi]a s[un]t i[n]ualid[a] i[n]iuat[iua]
ad co[n]firmandu[m] et fertilit[atem] felicitat[em] fetu[m]
i[n] ute[ro] et p[ro]hibendo ip[su]m ab aborsu p[ro]me
vide frequ[en]ter expta / Abstineat t[ame]n h[ec]
m[u]l[ie]r o[mn]i ac[c]essu in mense illo quo abor
tire solebat et a descensu scalar[um] vel
mont[is] Et caveat s[ibi] ab i[n]fracc[i]o[n]e ca-
pitis et p[e]ctor[is] p[ro]pt[er] q[uod] p[ro]ducat[ur] p[ro]ducat[ur]
ad sternutac[i]o[n]e[m] et tussim Et evitet i[n]
cibis suis esum brodior[um] legu[minu]m om[nium]
p[re]ter q[uam] lent[ium] panici et risi q[ui]a ta[lia] sunt
o[mn]i[b]us s[ed] valde utilia e[ius] Effugiat usu[m]
o[mn]i[u]m a[romaticorum] cam[i]noi piperis et ardoru[m] om[n]i u[su]
et sitim ut sunt pet[rosilinum] feni[culum] apiu[m] ruta
pastinaca silvestris et domestica aqua[s]
et sibi sitibus tamq[uam] ab igne s[e] p[re]-
cavere d[e]b[e]t Caveat h[ec] de cursu sal-
tu percussione et accidentibus ira[cundi]e
et simil[ibus] q[ue] o[mn]i[n]o effuge[re] d[e]b[e]t ut apud
om[ne]s manifestum est et c[etera] De i[n]t[er]c[e]pc[i]o[n]e

De interc[epcione] mestrorum et extra mensem fl[uxus] alba[rum]

Honesta d[omi]na Elizabet de Ro-
vereto d[omi]n[i] ci[vis] laborat disposic[i]o[n]e
mulier[is] et p[ro]pria [cui]us p[ri]ma q[uod] est i[n] c[or]p[o]r[e]
i[n]ordinatus q[ui] sanguis adeo q[uod] i[n]corp[or]is eius
ut[r]a t[em]p[or]is natale retinet ut quasi n[on]
fiat corp[or]is eius h[...] p[re]g[nan]t[is] et menses a[li]q[ua]n[do] vi
vel vii et adhuc i[n]ualid[a] hor[um] t[em]p[or]um m[u]l[ie]r
evacuat[ur] p[ar]tis q[uam] consuevit et volo sit eo
quia m[u]l[ie]r sanea et consistens et bene
carnosa et i[d]eo q[uod] de suis mestis i[n]
evacuatu[r] cu[m] doloribus et angustia di-
ff[icilit]er educit[ur] ¶ Secunda vero possibilis eius
dispo[sicio] est habundancia menstr[u]orum albar[um]
fluxar[um] que raro absoluu[n]t[ur] ab eo i[n]t[er]
vnu[m] et aliud t[em]pus n[atur]al[is] mestruac[i]o[n]is
vel non n[atur]al[is] et licet iste due disposic[i]o[n]es
p[ri]ma facie videntur esse sibi i[n]vicem
contrarie q[uia] p[ri]m[a] habundan[ci]a mestr[u]or[um] fluxar[um] que
mucilaginose sunt p[ro]pt[er] ip[s]ar[um] humiditate mol-
lificando corp[us] mulier[is] et venas eius de-
bilitando d[e]b[e]t virtute retentiva[m] ip[s]ar[um]
venar[um] debet m[u]l[ie]r[is] sanguis educac[i]o[n]e[m] / 2[o]
ita q[uia] fl[uxus] illud i[n]venimus sil[ice] cum
sanguine i[n] tenuitate sanguin[is] fluxibile magis
reddere debet et sic non videt[ur] ca[usa]
sufficiens retenc[i]o[n]is menstrual[is] cursus
et eq[ue] / Ad hoc hec disposic[i]o[n]es appare[n]t
contrarie videt[ur] q[ui]a sanguis retent[us] et

m[u]l[ie]ris calid[i]tate sua remittet fl[uxus] re-
solvendo ip[su]m et digerendo sua caliditate
ita q[uod] non videt[ur] cu[m] p[ro]p[ri]a m[u]l[ie]ra sanguis
in invice[m] retenti m[u]l[ie]ris posse fl[uxus] illud
in invice[m] q[uo]d p[ro]sistit i[n] illis cu[m] lubricitat[is]
i[n] ea i[de]o d[icen]d[u]m p[ro]pt[er] hoc q[uod] h[ec] disposic[i]o[n]es i[n]
vicem i[n] invice[m] sunt co[m]possibiles / fl[uxus] ei[us]
mucilaginosu[m] p[ro]cedit dupl[ex] et se[cundu]m
p[ar]tem aq[uo]sam sub duabus evacuat[ur] ad
invicem a[p]o[stem]o et ep[at]e h[uius] m[u]l[ie]r[is] q[uod]
q[uod] a[p]o[stem]o ma[xim]e deducat[ur] eo q[uod] d[omi]na
ista stom[achum] eius h[abe]t q[uod] p[ro]pt[er] nauseatio[n]e[m]
a[n]i[m]o flate a[q]uoso et mucilaginoso
p[ro]veniam in digestionis in eo genito q[uod] a[d]
a posteriori q[ui]a sepe evomit flata p[ro]-
dicta que et non raro a[p]o[stem]o ei[us] edu-
cunt[ur] ab ip[s]o vomitu ut in dixi / Hec
ig[itur] flata i[n] sto[machum] eius p[ro]pt[er] assistit ut
a[d] p[ro]c[ur]and[u]m lesionem sto[machi] ab eis et quo
esset possibile q[uod] magis p[ro]c[edunt] corp[us] transmis-
i[n]tu[m] chilo q[uod] generatur ex cibis ex quo
chilo i[n]mittitur vena[m] ep[at]is et generatur
ex eo sanguis aquosus et mucilaginosus
q[uia] digestio 2[a] q[ue] est ep[at]is non p[otes]t suffi[cienter]
corrigere errore[m] digestionis p[ri]me q[uia] 3 sto[machi]
ut 17[a] 3[ii] ca[pitulo] de g[...] E[x] h[...] sto[machi] et
ibid[em] et ca[pitulo] de no[cumen]to digestionis adhuc
e[st] dato q[uod] a[p]o[stem]o nulla qualibet flat[us] ad
epar deferret ut si p[ro]p[ter] pole[...] fl[uxus] to[tu]m
p[ro]vectum fuisset expulsum t[ame]n adhuc
saluat[ur] valde facile modo generate fl[e]-
m[a]ti sanguis i[n] ep[at]e q[ui]a sto[machi] lapsus f[uit] et
h[uius] p[ro]colligantia ledit epar ven[tri]culo ca-
liditate eius q[uod] adhuc in ep[at]e s[an]g[uinem] fla-
tum g[...] multiplicabit Et ex his p[at]ere
inde potes duplice[m] cau[sa]m multiplicac[i]o[n]is
aq[uo]si flat[us] et mucilaginosi in ep[at]e
¶ P[ri]ma est flat[us] de lac[...] a[p]o[stem]o ad epar
¶ 2[a] est corp[us] flatu[m] in ep[at]e g[ene]r[a]n[d]o ca-
l[idi]t[at]e eius debili fr[igidit]a[tis] a[n]i[m]ate et humi[di]te
sto[machi] Et attende q[uod] isti duo mo[d]i mul-
tiplicac[i]o[n]is flat[us] a calido sunt sibi in-
vicem coniunctales q[uod] raro vnq[uam] absol-
vunt[ur] ab alt[er]o et ergo Hec igi[tur] flata vel
aq[uo]sus san[guis] vel mucilaginosi i[n] epate
generata p[ro]ficilium vena[m] descendentem
et ramos eius ad matricem t[ra]nseuntes p[er]
p[er]mutant [...] eius i[n] f[r]igido / 2[o] sua
viscositate oppilando / 3[o] i[n]vescando et qua[n]-
titas et viscositas potenciores sunt ad
oppilandu[m] et claudendu[m] vias exitus sanguis
q[uod] sit humectas sanguis et fla[tus] ad leme-
du[m] in se q[uod] tardat ~~[...]~~ / n[atur]al[is] m[en]stru[acio]

hunc intueris Et tu adde 3am cam qa
flata etia debilitat expulsiua q si
adhuc remaneret fortis no tn expellere
posset pp vias ita clausas z pp quia
ille san menstruus frate sua repletus
est admotu z viscositate sui in eptus
est ad flumabilitate Cu a 3t q eptis
eius nobiler intia est tn vtus :
magno conatu incitat ad expulsioes eptis
sui sit qa san ille in venis coharctatus
acquirit spem male coplexionis ca de pp eptis
com euacuacois l spem male coplexionis
fre pp prohibicoes transitus debite eptis
spum nalium z vitaliu admiticem Et
qlz istarum est sufficies ca mouendi :
vtutem i petuose ad sui fuga Et tu
sup adde alia cam q est qd san ille
sui qte l' quado l' extendendo corpus
muris z ita violeti motus muris ad
expulsioem eius Et petis tam confirmandi
damento pulce solui pnt z reddi re
ptinz actum alior mebror asto d q
squitur primo detensioe z ventositate
in ambobus ypocudrys z maxe idem
hoc ei 3t pp san flatu in chili de
scedente interplicatu z p ramos eius
descendens ad ypocudra z id ventosi tn
2o ex ca conuitatis z rugitus i ptibus
summis secunde fundamento 3o vo ex
qr mtr ista dolem sentit i ptibus
vento tiatu ad ossa anchar z maxe
dextre ptis Sanguis em pdictus mtre
i plens extendit usq ad cornua eius
z ptes ligamentales cu qbus suspe
ditur ad anchas pp qd mulieres ple
rique dnt se hre mrices i anchis fi
xas, et est 3sonu sime summi ypocrates
vbi dixit Si mtrix i cerebro posita
fuit cefal 4o vo ex hoc fundamento ex
ca dolis i altatm Et vltio mite re
potes cam q mtr os exitus flatu
mnalagiosor l' aqueor Hec em
flata in veis muris mtitia poros
z orificia ear secuda recipiut in
3tinue muris z ita successiue co
pellitur sic successiue i ea interplica
tur Et porribus hys fidelis specu
lanti valde facilia appe pt qr mtr
ista iam diu est effecta z sterilis
vbi solebat esse fecunda qa mala.
3o f z h in mtre intenta debilitat
digestu ponens ibi acqsitam adgudem
z san es mestruu reddit in epta mag

ad plasmacom mebror z spem gignitum
fac instrm in 3ens ad formand lineand
z figurand z tande imoliendo corpus mu
tis fac ipam inepta ad detindu vile
seme z mestruu san q tato tpe qm
esset necm ad plendu mbra embrionis
xx. at. 40 dier Von porrib in vicie
3trar ex qr hec disposes in hac mt
iere corrigi no puterut n cu magna
solercia z 3gra remedior applica
ut mic seqr Rectificat itaq re
eius excepte vr. no nalia ut euitet
masioem in aere loco z camea frio
z hum z ventosa mtem. s hitet i locis
tatis nobiliter ita q z panis bn ca
lefacientibus vestita sit z maxime
circa spina ventre z pedes ab applica
frigoris se custodire det Et no qd
si sup infiori mete spine salte p
tom mesem februarii ptaret pelles
vna vulturis at vulpis at dabaonis
bn daborat esset valde vtilis qr hra
por est a dabaon aial maig vulpe
in motibus in ventu q a vulgaribus
tassus vocat Inabis aut z potibus
os mtrem ista magna cautela se
rege ita ut euitet oia i frigidaa
z humectana z ad heat calefacietibus
in 2o gdu dut pazz amp. eo qa
lapsus eius est mtm intensus qa
mtr est sanguinea agnone adoles
cens z in 3pone carnosa mtm
lapsus go stoi z epis eius z mtm
3ueis 3ni etati z hitudi z io ver
sui tpati mtm elenatus z opp igr
corrigatur p calefacoea z exicanca
nobiliter elenata ut in 2o gdu z 3a
masione 3a Ita qr i cibis suis eui
tet bletam spinachia lact. ptu end
acetosam cucubis cucumeres cressones
lat z oia in frigida z humectana Et
vtat eorp loco femeto pat apio ane
to menta ysopo salvia rosemario z
3stibus Dittat Butirs z casen utd
mollem z dtem z vtat caseo me
dio salito z carnibus salitis cu ticore
rubeo Vim bibat al subtile z potes
Et oio abstineat ab aqua sim vl
cu vio mixta Sili abstineat a
fructibus infrutibus z humectatibus z
in suma nullus fructus est ei melior
qr ficus z nuces Potion l' motus
cor 3ens z ei z ppe i ie no fetus z

in suma abstineat agete corporis ymo
ut in pluribus montes ascendendo et des-
cendendo exercitium det. Dormicio diurna
ab hac muliere euitanda est ymo et dor-
mire ei in mete post cibum et sibi disco-
periens ita quod missa sompni eius non
det transire spacium vii vel viii horarum et a° (?)
tempore semper vigilare det. Conueniens et in
tempore mulier a° parum wasti et aliquibus
angustie aliquantulum molestari. Et de istis
que anexa sunt istis coptam cum viro cui-
tare det post cibum nisi transeat hore
adminus iiii vel vi. Sitis hec mulier euitet
semper in omni cibacione comedere usque ad sa-
turitatem ymo abstinencia aquae ... est
valde utilis usque quo fuit bene curata.

Regimen mele (margin)

In regimine autem medicinali hec mulier obseruet
xii modos et ista sue curacionis in fra-
scripta. Quorum primus est ut in omni cibacione
suo vtatur hoc pulvere de ipso acidum ʒ i
cum brodialibus aut quem tenet. ß. cortex

pulvis (margin)

primus (margin) nucis mediocris. Cuius descripcio. ℞
folij lignialoes lingue auis granorum pa-
radisi ana ʒ i siseleos ʒ ß florum ros-
marini ʒ iii cimini ana ana ʒ i florum
matricarie piperis al. artemisie ana ʒ ii
ciamomi electi et subtilis adpondus omnium
pulverizentur omnia per se et deinde commisceantur.

2^m (margin) Secundum remedium principale ut post ... diem se-
cundis lunaris hec mulier hora xx^a vel xxi^a
faciat sibi fieri flebotomiam de basilica dextri
brachij subtributo pocius per quam exhaurit san-
guinem ʒ v vel iiii.

3^m (margin) Tercium remedium ut nocte sequenti
in mete post flebotomiam accipiat hanc pocionem x
vel xi hora noctis cum medio ciato aque
calide decoctionis abel i samue et dormiat
post ipsum per unam horam tamen et post iiii horas
accipiat scutellam unam aque decoctionis cimi-
num zucaro calefacte et sic sequenti hora
prandeat. ℞

4^m (margin) Quartum remedium est
ut die in mete sequenti pocionem medicinam accipiat
hoc digestiuum in aurora circa quod post quod dormiat
usque ad diem et stet per diebus quibus
non commisceat se viro nisi sed tamen. Cuius
descripcio. ℞ syrupi de calamento syrupi oxi-
acetosi mellis rosati ana ʒ ß aque beton-
ice artemisie et matricarie ana ʒ i mi-

v^m (margin) sce. Quintum remedium est ut tempore quo accipit
digestiuum prescriptum omni 3^a die post cenam
ante cenam accipiat unam de pillulis infra scriptis.
℞ pillularum alleffagiarum ʒ i specierum benedicte
completas ʒ i formentur pillule de omni ʒ
vi cum succo radicis panis porcini.

pillule (margin)

Sextum remedium ut postquam accepit pocionem dige-
stiuum diebus x purgetur cum hoc electuario in quo
obseruent hore et condiciones omnes que scripte
sunt superius in inovatio post flebotomiam. Cuius
descripcio. ℞ electuarii indi benedicte simul
ana ʒ ii ß agarici electi pulveris hermodactilorum ana
ʒ i spice nardi ... anisi ana ℈ v sal
gemme ℈ i aque matricarie ʒ iii misceantur
diligenter aqua prius calefacta et electuarium et
bibat totum. Septimum instrumentum est ut postquam
hec due fuerit purgata per spacium vi
dierum omni mane sedeat in aqua decoctionis
infra scripte calida que attingat usque ad
umblicum eius saltem per 3^am partem hore.
Cuius descripcio. ℞ calamenti pulegij as-
sari camedreos polij montani rute ana m
iii betonice saluie matricarie ana m v
insimul in aqua buliat usque ad consumpcionem
3^e partis. Octauum instrumentum est ut istis vi die-
bus quibus facit sessionem in aqua omni
die per horam et mediam ante cenam appo-
nat sibi ventosam unam sine aliqua inci-
sione in inferiori parte coxe distantem a
genu per v digitos transuersales et ibi
teneat ipsam per horam unam aut saltem
per mediam. Nonum remedium est ut post
vi dies predictos si non supervenisset
ei menstrualis fluxus in modicus
accipiat medicinam statim scribendam. Si autem flu-
xus magnus prius esset menstrualis
tardet assumpcionem ipsius usque quo flu-
xus ille notabiliter minoratus fuit et
tunc potum istum accipiat ex qua ob-
seruent ea que alijs duobus purgationibus
scripta sunt. ... medicine descripcio talis
est. ℞ syrupi de calamento ʒ i ß agarici
electi ʒ i pulveris hermodactilorum ʒ i salis indi
℈ ii diagridij ℈ ß aque artemisie vel
decoctionis florum eius calefacte ʒ iii
misce et totum accipiat. Decimum instrumentum
est ut hec mulier postquam hec omnia perfecerit
omni mane ante prandium et sero ante
cenam balneet totum corpus in aqua huius
decoctionis. ℞ spice nardi folij camedreos
camepitheos ana m ii artemisie matricarie
betonice ana lb i ligni aloes ʒ iii
cassie lignee rasure eboris ana ʒ ii
ciamomi electi minutissime incisi ʒ i
ca ve ... ana ʒ i buliat omnia in magna
quantitate aque usque ad consumpcionem in qua po-
ssit se totam infundere et genitales
partes cum manu huius decoctionis diligenter ab-
stergere tunc egrediatur a balneo et diligenter

exiret cor9 eius z inq̄diat lan. Quartu

istum p̄ile z ut p9 q̄ hec mlr lectum i
gressa fuit sbiciat muri sive tolinz
qd teneat saltem p unī hōs dein viro
copulet moralit tn est d coly d stp
ctio ℞ siseleos croci ligne amis ra
sure ebor flor artemisie spice na
rdi an ʒ. i. musci ambre an ℈ iii
sy decalameto ℥ i. s. sete s ygine z
est illa q adhet folliculis suis q
suffic fiat formule sites zacauos
z infudat in pdctm sy cu pluribus ill
diligent commixt z cu expssione co
decenti intimitat mrici ut dctm Et
attendat hec mlr cu fac balneū p
dctm cu pessario ut gestat amoti
bus corpis abira z tristicia z antea
ceptione ebor z copulet viro no
effeminado ut dctm est ¶ Xm istum
p̄ile est ut hec mlr tempe balnei z pe
ssarij pdctor ci mane i aurora acc
ʒ. i. huius mixtionis ℞ musci ambre
ct. an ℈ iii rasure ebor ligne amis
flor artemisie z yporionis an ʒ. i.
tyriace andromaci ℥ i. i corpent simul
diligenter cu modico sy de calamento
z ff ut dctm est ¶ Postmo d super
spigine q̄ hec apponat hoc lini te
ter l' qter in die fricando locu paciētes
exeo ℞ succi artemisie ℥ i. succi
radicu scordeon ℥ s. pluris jari an
monij plubi vsti tpuris nuce arcie
an ʒ i terant simul in mortario plubeo
ulcate ~ z limat locus paciens
qui sanabit indubitant Amen suffumigiu

¶ ℞ laudani ℥ s storac calamite ʒ ii
pluizent gsto mo z in fine appona
musci ℈ ii bn pluizati de hoc plue
accipiat qntitas tum gnor ciceris
z supponat carbonibus ignitis z ci
sero mlr cu vadit ad lectm suffunget
se p infuis vestita panis longis tene
do crura bn abinvicē elongata z
cooperiant cincta ita q vapor non
ascendat supius ¶ ℞ aloes elect ʒ
ii. oppo ʒ i. s. ct castorei masticis
mne an ℈ viii sal indi ℈ vi ff pitte
de qbus hec mlr ci l° sero acc vna
pars an cenam ¶ ℞ pul siseleos ℥ i.
ct ʒ s. rasure ebor ʒ iii ff pul
de quo hec mlr omi mane acc ʒ i.
cu ℥ i. aq betonice calesacte z tande
abinij adminus hor iiii ¶ ℞ mircarie

tanaceti betonice radix enule an
m i. coquat diu in aq deq mlr la
vet se a pedibus usq ad scm ci za
die p hom una an cenā z sit aqua
calida q tolldre pt Contiat hoc vel
p unu mensem deinde gestat p xv dies
z si no apparent signa i pgnacois ut
fluxus magni ventris at instal ibm
reitat aduteris regie pdcto ptinue
ado ipm ut dctm est ¶ Caveat sibi
abusu rr acetosar z acium acriu
z apasalibus cibis z caseo z cibis la
cticinijs z abusu legium sine brodio
Et evitet salavaus oms pt petro
sinca apium salviā z betonicā Hec
enim quoq spalia sut sibi mltm uti
lia quis effugiat usum aq fre omi
no assumpcionis ꝛ ¶ de mictu saniei

Vir nobil z potes petrus de Cri
sano celeberie urbis vicentine ho
noratissimus Cuius labodat imictu
saniei q qde origine pu huit arenibus
z nunc i 2m magna pte decidiunt
abeis ¶ Et pm qd hor sats facile
declarari pt eo quia pelapsa tpa no
tabiles doles in suis renibus ppessus ē
z q diu pseveravunt doles illm
huit saniei imictu ymo eius urie
tennes erat z clare eo qa ma re
tinebat in eis sic oppilatom facies sic
apa qd hec no est disucienda tn
no mltm ꝯfat ad ppositu Materia
igit retenta erat ca albedis urie
at quia claudebat vias colatorij
ur phibebat exitu mar grossar at
quia in eod loco retēta putbant
Unde sive fuit pp fortitudinē vtutis
expellentis mag oppilante sic fuit
pp quia ma iam digta pata erat
ad exitum expulsa tn ma a vtute
successit imictus saniei ad eq evetu
non solum dolor renu allevatus fuit
z est ymo oio fere evanuit z hoc
qde est signu demonstrativu q pncipium
huius egritudinis incepit arenibus ¶ 2m
no tam declarari q imictus huius sani
ei 2m magna ptem pueniat are
nibus pnt do q no pueniat abexpa
nt apple ia atoto corde go modo p
venit l' abulcibus i poris urinalibus l'
in collo vesice existibus q d tres imictus
no pueniat abulcibus porox uri
nalium satis clare vidi pt oz enim q

pitte

pulu[er]

de mictu saniei

sanies illa ex parte qualiter subtilis
paulatim exiens cum dolore percepto et la-
tales spondilium partes et repentavent cum
punctione et acuitate ac si descenderet per
virgam vel canalem ibi partium quorum sig-
norum nullum aq. in viro isto / quod non ita
hic mictus saniei non pendeat a ve-
sica propter primo quia sanies ista
privatur fetore / sanies que a vesica que
eius non euitat fetore. Item quia si esset
hic mictus saniei a vesica procedens et
longo tempore perseverauit et fuit in quantitate
notabili multo. prout in vesica grauiter ab-
sque vlceribus in ea existentibus ita ut materia
ibidem per paulatim indigerit generata aut
aliunde ad ipsam defluxa in contrario
eius generatur Neque etiam hic mictus purus
procedit propter excoriacione vel vlceribus
in collo vesice existentibus. oportet enim non
quod tunc cum saniei illius appareret partes
corticales aut vilose aut panniculares a
corpore vesice separate Cum que panicula-
res et vilose partes in tali saniei mi-
ctu non appareant et quamquam in talibus vri-
nis appareant minuti cortices ex non
concedendo quod in corpore vesice ipsius in collo
facta est excoriatio superficialis et non
profunda Ex quo concludit quod dispositio
ista et exmictu saniei procedens
primo a renibus et a vesica secundario Et ex
hoc fundamento concludunt certe quod vir
iste patiens est in terere excoriacionem
et vlcera profunda colli vesice in regimen
regimine sequenti ut nunc sequitur

Cuius quidem recto regimine primo abscindendi
debet asse vel visum cibalium omnium vel potu-
lum habentium caliditatem et acuitatem multum
velud sunt cibi salsi acuti omnes vt
cepe allium porrum raphanum et similia
ut ficus nuces Item euitare debet ciba-
rium omne amarum vel acritudinem participans
propter quia in talibus ut in pluribus in vertatis
cum acuitate Item Euitet visum opilatiuum
et in viscarum velud sunt pastiles ci-
bi et lactucinij Item effugiat omnes ci-
bos inflatiuos vel ventosos ut le-
gumina omnia et etiam elixa et fructus cru-
dos addatur et euitet mansionem in aere
ventoso et humido et maxime domorum in
camerarum humidibus aerem etiam Et effu-
giat dormire super spinam prolixo tempore
Euitet etiam exercicia omnia velud pedestre
vel equestre ipse aquo caue debet et non multum

debet tristicia et yracundia hoc dispositionem torqu-
ri ymo bonam spem et leticiam mutatis habere
in aliis autem parte ciborum et potuum et
similium faciat ut libet ei preter quod in coy-
tu omnino parcus esse debet et raro vti eo
Hoc vero non natum vel ita sicute possi-
bilis sibi exhibeat remedia quibus vti debet si-
cut ex hac medicinale vel extendendi cum in-
tencionibus optimus eo quia tale regimen ab
quamquam doctoribus eius consentisse fuit
administratum et quia quando ista iam
transiuit ad statum vltimum in eo tempore curationem
bone illa .R. fortissima iam remedia non
sufficiens ut nunc sequitur Primum itaque horum
est electuarium quod secundum partem in quo compliat:
nem in tencionibus leuandi ventositates mundi-
ficandi vias vrine et sedandi acuitatem..
materiarum quod quidem est electuarium de micala-
gidis sebesten prime compositum et valde vtile
in renum Et modus vsus eius est ut
de ipso accipiatur ante cenam a et iiij usque
ad vj. degluciendo ipsum post quod in me-
sum cibum accipiat et potest eo vti omni die vel
alterna die vel de quinto in quintum Cuius
descriptio Rx micalagidis sebesten de
corte cum ℥ iij. zuc. rubi lb. s.
pul. semino ℈. ℥ i violarum ℥ ij. diagadij
ʒ s. ana fen. liquiricie ana ʒ i. in corpore
sit Secundum instrumentum medicinale est vnctio hoc
in qua est intencio sedandi acuitatem me-
rum et leniendi extensiones dolores prope
torius et lumborum vel renum et debet cum
eo in vngi spina tota et iuncta spa-
tularum vsque ad eandem bis in die leniter
confricando cum ipso calido cuius descriptio Rx. o.
de nenufare violarum ana ℥. i s. amili ʒ
ij. se. cerd. pulu. lact. ana ʒ. i. gummi
prunis al. liquiricie ana ʒ. ij. fiat vnguentum in
mortario cum vitello vnius oui diu
terendo Tercium remedium speciale est pillularum
et suppositorium vsus in quibus est intencio se-
dandi potentem acuitatem materiarum et re-
mouendi dolores vlcerum et mundificandi sanie
et priuate consolidandi vlcera Et modus
vsus earum est in statu vehementi punctione
et dolore accipiat de eis omni nocte iiij
vel v. pillulas vel vj. vel vij post cibi assumpcionem
quarum descriptio Rx pul. cauda equina
pul. foliorum cipressi ana ʒ. i. se. endiuie
lact. pulu. gummi prunis al. ana ʒ ij cor-
tic. mandragore ℈ iiij. et ʒ vj. radic.
nenufare ʒ x. fiat pillule cum micala-
gidis sebesten Quartum instrumentum speciale et pul.

q̃ sceptus cuꝫ usus est ut cū instaret vehemẽ vr̃ et frequēcia mictꝫ pfedo lociꝫ ascoloe et ab vlcibus pueni entem vtat eo acido despio ipo ʒ j ut ʒ s. cū q. crato tute aq decoct gnoꝝ p al duabꝫ horꝫ cū dimidia ptenam cuꝫ despio ℞ suci liquiꝫ ʒ j s. troꝝ alkekēgi ʒ j. se. ptu lact. floꝝ nenufaꝝ aā ʒ ij sucsꝑ al cortic. madragor aā ʒ j. fiat pul subtilis oīa pse tendo ¶ cīm vmẽ spale est etīm hoc cuꝫ iter̃ ē mdis cure lenis abstegere sanie ꝯsolidare et dolem sedare Et huiꝫ q̃d elect̃ usus est ut ꝯtco acc pphora vncꝫ an cibū qũt vnīꝫ micsm l' ʒ j s. usqꝫ ad ʒ ij degluciedo ipm̃ ¶ cuiꝫ despio ℞ ꝯfue rosaꝝ ʒ iij cor tic madragore ʒ j dragag ʒ j pul taude eque ʒ ij gnoꝝ p al pei diaꝝ an ʒ s. se ptu lact et ace tose aā ʒ vj fiat elect cū sy. dene nufar q. s. ¶ cīm spale reme et co festo j. sceptꝫ qua vti det an cibū imete acc ꝯtea frustis vini in qua ʒ intencio mdĩ renes et vias vre oms et sedandi dol et educat arenulas et lapillos q freqter in renibꝫ eius ĩ venit et est ꝯfecio cū gnīs phisticoꝝ qm̃ fisticos mest ubis que ꝯminuit lapis q est in renibus ita ʒ ij cū despio ℞ gnoꝝ phisticoꝝ ʒ iij ꝯtrit al ʒ v. amili ʒ j infundant̃ phistici per diem unū naleꝫ ĩ aq decoct gnoꝝ ꝯsinis al dein coqꝫ ꝯtm cū p dcta ꝯtusione ꝯsinis et alyꝫ additꝫ fiat ꝯfecio in porcionibꝫ longꝫ sic pme ata ¶ cīm et vltīm reme et usus decoct de sebesten q potens ʒ et ꝯens ĩ mdido et ꝯsolidado vlcꝫ et sedando doles et frangit et nobilit acuite mĩꝝ et usus eius est ut deca acc in aurora ab ʒ iij usqꝫ ad v. tepefcta cū sentit acuitē mĩꝝ et doloꝝ in stanā cū despio ℞ gnoꝝ sebesten ʒ j pineaꝝ ʒ vj suci liquiꝫ floꝝ nenufꝫ violꝫ aā ʒ s. se p al ʒ v. se ptu ca ude eque se lact aā ʒ iij dragag gum ar. aā ʒ j s rad nenufꝫ ꝯsoli de moꝝ aā ʒ j gnoꝝ alkekēgi mio poi. coqꝫ oīa mlb. v. aq usqꝫ ad ꝯsupeam mediet̃ dem coleꝫ et co lature ꝯmisceat̃ peniđaꝝ ʒ ij et iteꝝ coquat usqꝫ ad ꝯsupcom q̃ ptꝫ in suma ĩ obfuet ista mod qa si ardor ardor esset, et puto nō fuerit valde vehemẽcia acc de elect̃ 2o loco po sito p an cibū ut dcm est et decoc̃ vltio loco posita acc in aurora ¶ Si at doloꝝ in staña et vrĩ magis ꝑse neraret tuc vtat pillis elect̃ 2o loco posito m vnaoe et pluribꝫ ꝯsitꝫ ꝯsitꝫ si esset vente stiptas vtat̃ elect̃ po loco posito ita q̃ in instāā neat attended mir addolis vehe mẽcia mir advigiliaꝫ et stāāꝫ p mutet se d' vno remedioꝝ ad ad sm q̃ ei at alys eximijs doctoribꝫ re gentibus ipm videbit̃ optm.

1477 die 29 mensis octobris

Inpedimentum debiti motꝫ manꝫ huꝫ nobilis viri mai et qm̃ digitos manꝫ saltem inī ꝯtrere nō pt ad capiend et tend ea q desidaret cape et tene̅ sitꝫ et nō ꝯent adeo pt extende̅ manū salte̅ digitū anu larem et auricularem ¶ cuiꝫ q̃de ipedi menti motꝫ cā est dnies ĩ cordis musculoꝝ et unis totius manꝫ q̃nꝫ digitoꝝ ¶ huiꝫ at dniei cā et mĩꝝ ꝯgelaco l' in duracio in pdctꝫ mbriꝫ q potuit asciate si ꝯtinet l' mẽ q̃ apposite sunt Et potuit et hec mĩꝝ in ꝯfrao ꝯtinge̅ ab immẽ ca litate mẽ et siccitate q resolue runt et eduxerunt subtiliores p̃ mĩꝝ et remanserunt g̃sse et induvate ¶ Et si nō iste fixe remanebūt ĩ ptibꝫ dubitabile est q̃ iste vir nunqꝫ potit ꝯponeꝫ motꝫ digitoꝝ suoꝝ ꝯenter hre Est ĩ in cura eius accelerandū cum regime mĩr sbsequete ¶ Primo q̃d iste vir caueat habitacom ĩmiꝫ et cameraꝫ fraꝫ et habitacula ventosa et maxe apciali frate manꝫ sibi pcauere det ymo ipam cirotecam bn calefaciete tueri det ¶ Cibis vō caueat oīa q̃ sunt viscosa g̃ssa oppi lacia et infrata ved sut carnes g̃sse tutes hini et pellicte atqꝫ et cibos pastiles et vitaꝫ pisciū g̃ssitē et maxie viscosoꝝ ut anguille tinche et cancri euitare det et caueat ĩ a nimio lacte et casei usu, a pane atqꝫ

obusto et azimo et abrusu fabarum et fa
seolorum et afructibus et libis in frang.
ut sunt pira citonia lact. bleta. ptu
et osites. Effugiat vinum grossum nigrum
et ulde stoe ymo omne vinum sim. si
potens est dicit dee nisi cum aqua re
fractum Et caueat arcubus que sua grauitate
tate vel compressione manum applicare po
ssent. Caueat et aplura dicoe et
marie dimna que est cum mitt. flat
tum q reddent san. gross oppilatum
et resolucione indispositum. fugiat amt
ta aborum gustate et potum inaqua ciba
tone acceptorum dereliqs dectionibus
esset frequens usus aceti et acrumi
ma ac citoniorum finalis que regat se
ut sibi placet. Pro regimine vero me
li manus hijs xx. diei quinque dum michi
nota obseruari debe salte usque ad
x. dies fini mensis marcij. Item et ho
Rx aloes infusi primum dies in aqua
solutionis vel yreos ʒ. ij. agarici
turbit electorum an ʒ i ß. lmo ʒ ij
mastice ʒ i ʒʒ an. camom. mat
an. ʒ. ß. diagrid. ʒ. ij. misceant oia
pulve. pse ita subtiliter cum predicto aloe
et fiant pille pondere ʒ. vj. deglutiri
ea vel terca die aut viua potcuma
ptem hore ante cenam incipiat et inmos
stem cum aflate apto distur ve ad
imos et cordas et plore eas
Item remedium et hoc Rx olei de mirto
de mastice an ʒ. i. ß. crodij barabe
corallorum rubeorum sandace an ʒ. ß. glu
tinis carte ʒ vj diagr. gum ar. an
ʒ ß. dissoluat gluten cum aceto ni
gro acerrimo et incorporent cum ʒ. ß.
cere et usus temporis in fractis addantur
alie speties et fiat vnguentum bene tenax
de quo super corium extense involuat
ʒa ps in fior brachij usque adrasce
tam acclusione. Item pulue acripiatur
frustum lapis molaris nobilis et carbo
nibus ignitis calefactum et positum in
vas ad et super fundat ei paulatim
distillado quartum lib. ß. vini al
bene potentis et altam mediam libram
aceti albi acuti mixti in vice. Cu
go eleuat fumus alapide ignito
cumque manus eius in eo suffunge
usque quo nobiliter sudauit tunc go dili
gent. exiatur et ita fiat et mane
sel. et tunc involuat manum pelle lbs

viebus nobiliter calefacta. Item reme. ʒ ho
Rx oli desisamo amigd. an ʒ. ij. me
dulle cruris vituli p. bassi et anat.
an ʒ. j. bdelij mell. ʒ. ß. galbani
ʒ. x. et ʒ. ß. dissoluat gumme cum a
ceto al. et cum tenti quite cere al. ff
vnguentum molle dissoluat itaque predicta
istius vngenti fit quam mediare suff
ties et post copiose vngat vndique
manus acereto in supposito in fius
Et attende quod hoc fuga predicta deat
fi solum sel in die vnum tamen cum
vngto pdeto et in sero fi deb. Vlti
mum remedium et hoc Rx gum cerasorum
ʒ. i. castorei bene pinguis galbani
ʒ. ij. olei oliuarum antiquorum quantum hui
possit lb. ß. medulle cruris vituli
p. anseris et gallice an ʒ. i. cere al.
ʒ. j ß et ʒ ij ligat ʒ. ß. musci ʒ
ij. dissoluat gumme cum aceto al.
deinde corpent cum pinguedinibus et
in fine ponat pulues et ff vnguentum
molle. Cum go xij. diebus stauit
fugacionem et vngtum ut prius 3o et 4o
die tunc appliceat istud vltimum vngtum
usque adfinem temporis mesis marcij in
supra dicti. Hijs at expedit optat
scire de statu eius. Si enim non esset
bene curatus iuxta vota sua
tunc prouidet et dhis quod melioratur curaret
Tr gdam cariades obtulit in
manum eius estdo primum est abla
flexionis et extensionis tocius rasc
cete manus sicut et cum in duobus digitis
manus eiusdem scilicet anulari et auriculari
est priuatio motus extensiui et dilatati
et longituacionis eorum. Et reliquis de du
obus digitis scilicet medio et indice non
totalis priuatio motus sed diminucio.
ita quod aliquantulum licet parum et debi
liter pariuntur scilicet prolligauerunt corda
cum et musculorum vicinorum que in du
rati sunt Et est quod dispo ista et que
cadunt speculaciones ardue. Ymo
enim omnes solue difficultas. quam scilicet quod
maliquo membro auffert motum et non
sensum in aqua et pte eius manus sol
uat sensacio prima dicunt inter oia
obiecta tangibilia occulte vel perceptibiliter ap
plicata omne enim obiectum sensibile calidum
durum molle leue graue et alt orgu
sensus tactus mutatur vir iste bene
percipit. Motus at impedimentis partibus aufferri

z no nisi qa. pp. potom ztit q tus
usatu sentit secuu musculu maiore
infiori ptis vasceate phibet tusitus
spus motiui actes ad imos musculos
manq. Si go peand via l imos d
ferem sil spus sesbiles z mots go
fra phibicone tusitus moti spus
go de necite sit phibetur tusitus
spus sesbiles cum sit vna z ead nuo
ut suppo. Ius aut repugnat exp
pientie in hoc viro quia sentit ma
nus z no mo ut dem est. Si d
dicatur qz nui pquos defert mots
spus no sunt idem pas tusit sesbiles
spus zforte d adhuc tendo pma opi
oem. s. qz peand via ad mbra tusitat
vtersq spus. s. sesbil ~~ad mani~~ z mots
dd ez qz licet spus sesbiles ad manq
deferat pmos ramificatos a 6o s
z 8o pari nucor orientu a nucha
necz in pmo alios ta Zo z pa pmi
doc ~~pmo~~ zta ca o denus orienti
bus a nucha tu quia ult spuiz
sesbilem ad motu requir in sorem vo
luntarij motus qz est in musculus dd
qz musculus no potuit recipe spus
moti qtitem sufficientem ad dand
sibi ssm motu sicut ztinge potuit
in corpu penetre sez datem ssm
quia spus sesbiles motiuo spu est
subtilior z quia maior est ntas
sesus in mebro qz motq in quo ad
saluandum vita qm al est al per
ssm dcu d z subtilius ad qom
vndendo dd qz z lz peannd nucq
zcedat tusite spm atem sesbiles
z motq z secto tusitsalit illo
imo debet aufferri sesus z motq
aimo dd qz hoc aerm zcludit de
ptrii sesu zicabili mebris pmuz
vte neda z illa zna p. a. nucq
tusent sil spus atis sesbiles z
mots go negato illo tusitu mbrz
puabit ssu oi z motu fallet zna
eo quia ad manu no posse defer
tur spus sesbil pmos z musculos
sed saluat in manu sesus p ssm
atem dessim in sba cutis que
est organu tactus Pret hc at
optebit intellige qz motq a manu
huq viri no aufferet posse per
negcone tusitus moti spus ad
musctos manq. Non em semper

phibet motus a mebro p ablacom tu
situs spus sed mltos zt manq non
posse explere opaq motq qa organa
motq q sut musculi corde z nui q
secpter sut indurata go flexioni
indisposita go reddunt i mobilia qa
licet tuseat alq pticla motiui spus
ad mbrz tu quia ille spus mots
recipi i mebro i epto motui pp du
riciem sua z ts ppe z manq huq
viri disspo est em zplicata qci
pq litate motq prouenies ex priuacoe
tusitus motiui spus ad ipam z ex
magna duricie i mebris motq p
dctis pueniente qz duricie sesus tactq
tangenti vnde pot. Et sot 2o op
dctis qz cano ciomis huq disspois
sustentat in ibus intencoibq. Et pa
gd intenco est pis l pam q indu
rate sut rectificao. 2a e apaio vi
azq pquas ates spus ta sesbilis
qz motos penetre det. 3a z elecco
regimis expte vi w. no naturalem huic
disspoi zientes ut nuc sequitur. Vt
igr intencoz pma curacoe zplere
possimq pmido po qz intenco i cuo
ne cuiqz dicioi l nodositatis in
musculis imus cordis l nectuus in
vente psiat duci intene. s. appli
cac mollificate z inolucoe de
mollificate ad respsiones sca z eq
nequ em z vole alqz duri seitum
ptem zienter resolui posse nisi
pus indificet. Corda em zpacta
non sut indisposita euapacoi go
no sut resolubilia, zpsto em est
humors asso z ra zto. eg o ztaqz i
cuone huq disspois ita pcedes
z qz pticla vna zna applicentur
aliq de mollificatibq q dicetur
z sequenti zna applicent aliq de
resolucatibq q tangent z ita per
mutao fiat de resolucatibq ad mo
llificatiua quousqz fuerit intenta
tuo. Pmo itaqz dicsa de scbo
mollificatiua z pq illa no nulla
descbam i resolucatia. Mollificatiua go
de miod debiliuz ez ut accipent
foliorz rosarum foliorz malue maioris
qz ar. noiat cubeze z volgus
noiat ipam rosam malua dr
a. in. p. anats z. i cogi i ll
to act vsqz ad supocom ze ptis

¶ 3m mollificativum potencius illo et hoc ℞ se lini fenugreci an lb. j. foliorum saponarie maioris lb. s. coquitur in aqua ut prius dictum est. ¶ 3m mollificativum et melius predictis est hoc ℞ radicis altee lb. ij. rad. enule lb. j. amborum recentium coquitur in quarte aque prescripta cum lb. iiij. sappe ¶ 2m mollificativum et omnibus predictis potencius et hoc ℞ granorum sisami lb. ij. medulle cervi bovini atque orum ℥. iiij. bdelij mollis et subalbidi ℥. ij. coquitur in lb. xl aq. vel xx vini dicti usque ad consumpcionem 3e partis ¶ 7m mollificativum est emplastrum de mucilaginibus maioris descripcionis et ipse inventum a mesue in antidot. distin. penultima ¶ 6m mollificativum et potencius omnibus predictis est positum ab albucasi 2o practice ca. penultimo sic hunc modum ℞ se sisami et lini an lb. j. helbehe et est fenugreci lb. s. tantum omnia et coquatur cum una pingui cauda arietis minuti incisa et in hac decoccione sepe in die infundat manus pacientis intellecto autem per caudam arietis ipse de roma etiam cum alia habent caudam valde magnam et pinguem cuius pinguedo gradum quasi supremum obtinet in mollificando et necessaria quasi hoc ultimum mollificativum cum 2o precedente mitis excellenter conferre vidi in disposicione consimili. quandocumque ergo horum eligatur iporum decoctio mediocriter calida accipiatur et in ipsa quater vel quinquies in die manus usque ad medium brachium infusa teneat plana sive appodiata super fundo conche linee et intellectio pendens ad infra. Post quam ergo manus fuit ab infusione extracta et decenter exsiccata inungatur aliquo tum unctorum supradictorum mediocri caliditate calefactorum et postquam puncta fuit manus tunc vestiatur lana sucida bene carpiata calefacta dum salte cooperiat leni pelle vulturis decenter elaborata ¶ Sunt autem predicta mollificativa tam quam per se in fumosum et anteriori aboribus pinguedo separata ab integra vulpe per decoccionem in aqua. ¶ 2m mollificativum est potens pinguedo dabaon dequa hebem 22a 3i in cura dolorum iuncturarum duricieque. Est autem

dabaon vulpis silvestris quam ytalici tassum vocant cuius pinguedo magnifice lenitiva est ¶ 3m mollificativum potens est ut accipiatur butiri recentis ℥. j. pinguis anatis et ipse fore ℥. iij. coquatur et dissolvatur in lb. iij. lactis caprini usque ad consumpcionem 3e partis ~~infundat~~ hac ergo in mediocri caliditate calida infundat lana sucida que totum membrum cooperiat et liget. post quam autem predictorum mollificativorum applicacio fuit condecenter facta tunc consequendum est ad resolutiva sic et predicta mollificativa non evitant a resolucione desa mosis ergo resolutivis auctoritas et optimum est cerotum diapente quod lenit duricie et nodositate humorum et articulorum ¶ 2m resolutivum forcius predicto est cerotum allexandrinum descripte 2a quam ambo legantur ameso distin. penultima ¶ 3m resolvens predictis forcius est emplastrum de mucilaginibus diaglon notabile descripte in mori sua ut et ipse confortatum cum subscripta preparacione armoniaca mollior ¶ 4m resolutivum in gecose invenitum est suffumigatio cum lapide marchasite pro hunc modum fienda accipiatur cum frustis magnum lapis molaris rubeus cum quo ferramenta acuuntur. Calefiat ergo vehementer in igne et tunc membrum nudum sic lapide illo situetur adeo distans quod non ledantur ab igne accipiat ergo vini albi vetustissimi lb. j. aceti acuti lb. s. et lenta distillacione et paulatim super ignitum lapidem effundatur ita ut vapor inde elevatus in manum recipiat tunc quamque involuta et coopertam panno grosso per pedalem mensuram a manu distabit Sed bene consolabile fuit hoc ingenium sapientum accidentis cum caliditate et actuali et potenciali actu caliditatis et per ... aceti vehementes fit impressio caliditatis in membris induratis et acetum inter reliquos liquores preter oppositum est subtile lentumque ... penetrare magis quam potentum agit in membris rarefaciendo ipsum leniendo madefacit et resolvendo adque excellenter adiuvat vigoracio calidis in vapore illo quam fit per reflexionem vaporis a panno superveniente Et non quasi hoc ingenium in apate ze phiretico et nodositatibus iuncturarum solemniter meminit ¶ 2m resolutivum et ipse de simplicibus et prime optimum ut

accipiat saponistria maior l' sapona
ria dca z est plãta arñ elevata
p mesuram fere brachij cui9 stipes
nodosa est z ꝯcaua folia huis soli
da z densa viridia ab albedine refra
cta z florem pducit arcuatu in supio
ri pte colore rubo claro ab albedie
refracto z suauit aromatici Cui9 folia
si ꝯfricet pigui huite lenit mbra
lenitõe ꝯsili sapom Et pp hoc sapo-
stica planta dca est z credidit fa
mosus pegnorp nominu ꝯpositor
mẽlu symõ ianuēsis ipaz esse spez
arcanite lz ego inveias discordia itr
inter ipm z diya que sepe allegat z
tu lege ibid qtraz igr intelligas ꝯpie
cia longa inotuit in qst si ꝯtāter hc
planta z ꝯpmat sucq inque actu
calid infundat lana z applicet
mebris induratis mltm mirifice
mollifido auffert z resolucdo
Cum resolutiu z potens ꝫ succq ma
relle l' mitarie maioris eod' mo
applicatq z est planta qⁱ d. zo.
cam notat vaien hec in vni suff
icere satis ꝯplemeto intencois
pme Iam d oz puetre adintenoz
2q inqua ꝯsistit cura huq dispos
igenter. s adapcom viarz pquas
spus motiq ꝫent penetre possit
admebris Sili z adapcom poroz
hnoz z mbroz motq non z ad
apcom viaz pquas nut'm penetre
possit admebra qr oz eligē i sba
apitiua originis hnoz z cordaz
z lactoz Sili oz apire arbas p
quas vitalis spus ꝫent mbri ca
lefacta penetre possit sic z oz ap
tas efficere venas ita ut mña nu
tricomis inꝫenti qte recipiat in
mebro Demũs pp eorz q apiut
opitones hnoz Deinus ꝯpitis
z simplicibq Opim ꝫ ticlame z e
malum tre abitalis notatq pa
mis porang aug ag sublicaomis
oms oppitones ta artiaz qⁱ ve
naz z cor z colatorij eius z n
noz apit z fricaõ cu pul eius fca
cu fece olei liliorz alborz omes
nodosites z durioes anbiz aufft
Ca mea decoptis adhac intenoz
est frequs reiuta in vntos mbroz
ꝯpactoz z oppilatoz cu pul piret

bulito cu oleo dequo dix hapio
in aggatore cao de machitera i de
piretº ꝯfert amissioi spus z motq
z ponit hoc vbu auc. de simpli
ci mea diya vb za de simcu d'ipo
dixit qⁱ iuvamtu eig in hº maxim
z est planta. c z. s. in zº lz qda
audacis no bn intuentes credide
rut ipam esse fram z addit eis
hic error qm ipa est stupefactia
vn d. 2º can cao 2º de taran qd
est dyamie qⁱ e piretis z ipm est
stupefactiu Deoleo d accipe oli oliu
arp antiq lb. s. pul. piret ꝫ. i. tan
tu diu in mortario dim lento igne
buliat usqz ad ꝯsupcom ze ptis
Alm med vtilissimu adlemed hnos
induratos adapiend eos z galba
num qⁱ e gm catm 12º z gall' ꝯ
icta tm in zº Cuiq vtus est lenitia
z resolutia cariatiua vetositatum
ut zº cam i auriola oponu z spẽ
z ꝯfert lassitudi z alonget z spas
mo z lactoz Dissolud d agp ꝫ.
s. galbani cu oleo antigº ia dcto
oleum ei antiqm e ita dissblubliq
sicut vetens est doloris mitigatiu
bo de inge. sa caº 3º si vna ꝯpu
tacom Ca mea adhanc itenoz e
dibich gladiu z est viscus quing
q zm. d. cutes est infime zi et
sicut i pmo licet hapio posuit ipz
passe in zº Et dix. d. deco qⁱ dis
soluat cu aqli pcee sui resina et
tere ꝯga om an ꝫ. i z ꝯfcent
ꝯco. mebra egrotatia resoluit ei z
lenit oem duricie in mebris z ꝯbit
hnites apfundo cu violencia non
tm grossas sed z subtiles Cm me
optime lenicois z resolucois e bde
lium qⁱ est gm palmaz sluviu hdep
muetu ab auctbq. s. mechu pudaici
z siculi Mechu vo ponit omb
fere fre ꝯmb z sitte no ꝯpmites
cu gdum Iudaici vo posuit. d. c.
infime pⁱ z degdu siccitatis eius
tacuit Siculi vo bdeliu posuit sic
tius oibus alijs Serapio vo auda
cter posuit ipm c. z. s. in zº qꝫ qⁱ cu
sit ipm ꝯfert spasmo z durioei hno
rum z ꝯgelacoi z ꝯpe coctu cu oleo
ut prius dcm est Attendat cu opator
qⁱ vo acrs bdeliu antiqm qm ipm pnat

lemtione dn 2o cam i qt. d. qm tu
ipm atiqua egdit delemficae ad
qcuraom qm tps qcurat ipm. Ipt
hoc q fere simea mena tu qposita
magfice vtilitatis adhac intencoz sb
iugo. ¶ 2uorz pm z qpositu Ras. mea
cottidiana qpiencia mltoz visitatu
positu abeo mdicomibz. Qo cao ppe fine
eiug desepcio pme rasicata z plur
mod Rx femugs amigdl. a armoria
ci bdely olei liliorz al. lento igne
buliat oia usqz ad forma vngti de
ducta i telligo q ego aigdalas ama
ras olim ipasz z alii loco olei po
sui gm ipasz ¶ 2m 3tu eod loco ac
ceptum pentteo cao Rx cere citrie o
delibo adipis anatz z gallie me
dulle crurus vacce an ℥. i mucila
gis se. lini ℥. ii. leto igne coqst
z dissoluat sil z fiat vngm Et
no qn posui cera cibicon qm ipa z
maiorz lenicois z resolonis qm ce
ra alba q gpoleos noiat ¶ Vltim
3tu est de meis z meo iudico pre
dctis efficacius e hoc Rx armoria
ci galbai bdely pinguiorz an ℥. i.
oppoz ℥. s. fetis olei yrini fers
olei liliorz al. p. tassi anatis
medlle cruris bou an ℥. s. resi
ne elee ℥. vi. croci ℥ i cere citrine
℥. i. s. dissoluat gne cu aceto
forti dem coqstu sil lento igne
pter croci q poni det i fine cocs
Cu go oia cocta fuerit leto igne
buliat in lb. i. suci l mucilagz fe
nugz l in lb. s. suci l mucilagz gnorz
sisami usqz adipmis qsupcom Ex
cellent em lenicdo resoluit oem
mat qpacta i incturs z vbiqz i
coris. Cum go ht fuerit 2a. sna
appriatu si mebro tuc fiat ruo
luco de his resolucetibz adlenicoia
de scpta ut iam dcm est. At vo itm
si volus apire oppilones arteriarz z
venarz ut recipiat liberius i mbro
sps vitalis z sangs qgrua pro
nutricoe meb Tria sut solepnia
apiencia quorz ¶ pm est ut accipiat
nobilis qstitas sica ypposelini et
est apiu silure licet eqz bn vale
at ut apiu domesticu ¶ 2m pme
qptum est freqz mediorz cu in
vnctione oli nardini cuig laudes

igentes qre abaucbz hic pp bnitate
no positas ¶ 3m apiens z poten
athens nutm adome mbra marasz
mati z qsupti est eptao mbri cu
pice medior bulita cuig laudes a
gato qre 3o de sima mea i cao de
in pignadis mbris qsuptis z vti
oms aut. in hoc st qcordes Ego a
dtans pcedens soleo freqnter faci
invngi mebrz cu oleo cato sblia
cmis picis z i vem i ao inua. qo
celles ut paulo an appui in cora
dino cuig tom crus agenu infius
usqz adplanta pedis qsuptu erat
z in duratu z fuit reductu adno
bilem qualescencia itaqz fuit z e
potens ad pssium motu ut mati
est i aco hic fracones panorz calor
applicaes enaparosz cu aq cata me
bris applicata vetosarz sim scorz
medio athenau applicacoz z alia
his sila q sut oibus nota Supz
aut nuc tisive adrem pres nona
les aligend Itaqz mebrz suu custo
dire det abaere fro abor hute
essentiaa z supa ab aq effusione
l qtactu z ipm circterz bn calefaci
entibz coptum tend ¶ De 2a re no
nali auitet cibaria z potus omes
huis nocuos de quorz caueat ore
dere bleta q oio om inost mbro
nocua est, z effugiat vsum agimi
panis z ulde cocti z cibos omes
pastiles z pisces viscosos z abau
oia vehe qcurcaria ut salsa l cum
mltorz arotibus qdita Et spati di
ttat om legum vsum Et vinu eig
sit. s. album coloi sba subtile z bn
clarificatu pona vo mis qn medio
cre dt si fuosum fuit frangat cu
aq pcocta z ppe de cistua Ceciam
non z qcens z ppe magm z longu
ne ponat mas in fluxu admebrz
lenis tu frao ab hueo usqz adra
setam infius Phendo qcens est Si
vo qcuraui toti corpi admisbet ulm
est ei qcenaus qn motz pssimus
satis lonte fetus Et de his q mo
tu attinet auitet oem stricturaz
l qpssioem l qtuitate sup mebro
cadente ut no fiat phibicio trsitus
mcibi z spus admebrz Si vi i mo
cibacoms sue caueat aipletone ciborz

magna ne calorem n̄lem pmod' aliq
suffocaret debilitet si ȝenaq ē ei
pius cedere q̄n appetit expeteret
Paroxismib9 v'o ave caveat oīa q̄ vehe-
meti agitac̄e pnt facē fluxu humoꝝ
admembra. Devitia v'o re no n̄ali oīo
recedat adoricōne mediocri ad aug'm
ciuis ȝenaq est ei q̄n in vigilijs aug'm
efficiē q̄m in sōpno melior fit digō
vitis ꝛ ꝑtectario ꝛ nutrītiu amplius
q̄n ꝑtes admembra macerata effudi pt ꝑte
Doricaōis q̄n vigiliaꝝ. sic em̄ ꝑ ꝑp-
mi applicacōē fit innati caloris recip-
racio de extus adint ita eq fit
corp deintq ad ext. ꝑ vigilias expan-
sio. no go eq bn̄ nutriet mēbꝝ defi-
ciente caloris n̄al' ȝenti applicacōē
addelegad' appōndu ꝯmendu et
asstandum mebro nutrimēti ꝛc.

D isp̄o huig nobilis mitis ex q̄bus
ꝛ acci'b9 ꝯplicata ē cuꝰ qoliz
maxia ꝯracōne indiget. P'm ꝫ ē
stupor ꝛ ꝯcemita'b9 digitoꝝ manq dext
. 2m est tremor eiq ꝛ totius brachij
usq ad cub'. 3m est spasmosus mo-
tus totius brachij ꝛ dext'e ꝑtis capitis
. 4m ē ablacō sinmomis voce tn̄ adhuc
remanēte. 5m ē ablaci oponi ꝑfēm
mēbroꝝ om̄ ꝑ illu motu spasmosi
eueti. 6m est tussis molesta cu multi'tē
sputi gssi viscosi mali cu labore ex
ptisi. 7m est do'r circa regiom vmbli-
ci sepe eueniens usq adiguina ex
tensus ꝛ superioib9 ē ptibus usq
pectq ꝯcaus. Alia v'o itm acci'a
qdam eueniut deqbus no det esse mag
solicitudo. Et q̄a oīa ꝑfata acci'a diffi-
cilia sūt ē suffīta nō est po'le bn̄
ꝯsule nisi ipsoꝝ aliq'd fundamētu
theorice investiget ex quo mo' cuois
clarius elicie ꝛ salubius. vir aut
ꝯnarratis om̄ hoꝝ acci'm causam ꝑn'le
esse mala ꝯnem cer. f. ꝛ h. cu ma
fl'ca lubrica satis ꝛ aquosa desce-
dens acero ꝑtinca q opilat vias
noui paris neruoꝝ anucha orienciu
ꝑquos dat ꝯfūs maibus mid's cu
opitone in ꝯpleta vias illas clau-
dat adhuc aliq ps spūi transit q̄r
saluat ꝯfacio aliquta Si en̄ ma ꝯ-
plete opilaret amaibus ꝯfacio tolle'
auffetur Adhuc ē h'c m'a vias 8'
paris neruoꝝ anucha orienciu ꝯmico-
plete claudit q̄r adhuc saluat mot
licet exiguus. peos em̄ neruos motus
maibus dat sicut ꝑ ꝑdictos ꝯfūs vt
ꝑa p' doc'a p'a suma 3a ca'o 3o. Et
ꝑo alm̄s 9o ca'o colli'd. hoc igi' acci'us
no paris suspectu est q̄a ca est
in cer'o q̄a adipm sē tremor ꝛ spas-
mus q̄r n̄citat epilieꝫ a't appo a'ꝫ
ut 2a ȝi ca'o 6o colli'd. Tremor a'
q est s' acci'us acc'it ꝑ debilite v'tus
sustetatiue neruoꝝ ꝛ mlti'ne mēꝝ.
ꝯgruitatu. Vn ꝑtim vincit n'a aīa
ꝑtim a' ma actute. Vn acc'it pali-
tas q̄i pugne int' sustetate v'tute
ꝛ ꝯgruitate3 mat lic3 ī pugna fialit'
usq nūc obtinuerit v'tus 2m nar-
rata. no em̄ ꝑseueravit tremor ymo
alioꝝ acci'm remocior ꝑ euanuit
deipo tn̄ no leuit' dubitad' est n'a
si fixus fiet ꝯret magna frutate
in neruis ꝛ ꝯpibus ꝛ tal' in senib9
medicīe no remo 2a ȝi 7to ca'o
colli'd. Catarru huig viri calidu et
acutu ee mitis roribus facile ꝑsua-
dere pot sed ipe eger tactu mai'te
ꝑcipit sassediem cali'te ꝛ mordi-
cacōm ꝛ nocu'm ē exursu caloꝝ
cuig qdem re'n rm'g difficile foret
nisi tpis longi'do ꝛ mala disp'o ꝯplo-
nalis y'o ꝛ ꝯp'olis pectoris q̄r ex
descensu m'e adipm aggsita est ob-
uiarent. Na' go 1a subtilis lubri-
catia q fluxit adpectq ibide fi-
xa mollificat' paries ꝛ ligamta
pectoris ꝛ ꝯm mltas ꝑtes ī ven-
tosis ꝯusa ca fuit avenacois co-
statis ꝛ gibbositatis eaꝝ. ꝑ'pa eas
ma ibid' tpis diuturnitate ꝯpissi-
or fca ꝑlmoni diafragmati ꝯmsa
nocu'm in hanelitu ꝯti'm ꝛ mai'm
fac. Ex q̄bus clare satis re'n huius
nobilis elici pot q̄ duas ꝑn'c in-
tencōnes includit ꝑma qd' est mat
acer'o ꝯtrē fluente ab scindē. Et
2a no nocumeto hanelitq ꝛ ꝑtoi
ꝑuidē. Et vtrq qd' intencō duplici
regie ꝯpleri debet .s. no n'aliuz
ꝛ me'aliu. Regi' a' non n'aliu ꝑnus
rectificand' est Caueat itaq stacom
in aere frō mltm nebuloso vetoso
ꝛ humido Caueat stacones ꝛ cam-
ras loci huius fotib9 ꝛ fluijs ꝑxias

sito i septemtoni z meridiei detectas
effugiat i aem gaensie ca · z sic · Et
in summa aer z domg tpe qm z pole
in qlitab eligant hre licet em vnli
indicio gcean · ciois eius z psinacos
ad fratem iclinatq eligi debet An
tiq tn deblitas cei z ptors dispon
adpati atangl3 qlitats gcessu Si
tn ad ad gmitatu in clari oz se
cuius z ad t z s · aliqite tusire
qp ad oppoitas / De anexis vo aeri
caput sum medio i filis z biretis
in nocte custodiat · pelles i de
vaio int alias melioes erut bire:
ta / i lenia pano gigna tecto fiei
dent // Vestes a oms tollu z ptus
stringens ne hanelitu noceat i suo
tpe frigore diligent z hutate tu
eant suspno a noctrno tpus nob:
ile ponat plus em digo in cero
melior efficit z huecta aliqita
acquit / vi licet gxicado 3vent
quia tn deblitate auget ppm co:
sumut z ates vtutes gciant no
3unt // Sopnu a diurnu qm z pole
cuitare oz / qrz tn pp vi as noct
nas z gra restauradi vtutes co
cedi pt z tuc fit apndio distant
pdnas hos z doriens sedeat sup
litedra elenato capite z recto
no flexo sr antiori l postori pte
sed sr latibus z nz spacu hore
medie l duas pan hore a ad
plus vnig hore de aliq oo ptiseat
Excitm a ad mezs dsupcom ihoc
casu 3ens ez tn pp vtuts debili:
tate gciria forcia eutada sut
z tpatu itaqz fi oz gcoan · ipm
em calorem i natu excitat vtutes
roborat suptes adregones 3ens
impellit z ad dsupcom fat · vsidu
· tn igi gxcitet lenit abulado ut
eques l pedester ne mebra gquiet
ita ut qi sudor puocet dem ge
stat hora gcano 3enoor e cum
cibu asto descendisse cogruit Re
liqm aut ingete tpus gcedat · lo
co tn gciacj du si no poz fricaces
vlde 3unt fiat an cibu pdnas
horas cu mantus l panis catis
medio frando z in apicedo agem
usqz adcauillos pedu dem aradi
ce coxaz usqz adgenua z alocco

cingli usqz adnates et abhuers usqz
adcanda fricaconibus mensura fit usqz
admebrors rubificacom maifesta fri
cacom a stoi mittaz z longa euita
re oz ne epat z sto9 i flamata
nomtez addat incorde z hanelitus
angusta faciat mca mimu euapa:
ndo vplent z i flamet · ts ei ab
stinecia i fra ca 3vet magis non
pp hoc tn magis restone stoi z to
cius credat esse pficua coedat igi
qm sibi satisface advita z robur:
vtuts pcipit Si tn adexcessu in
clinare det mi9 malu esset modi
cum i cibis morado pcede qm augere
Si tn qriqz stoi replom z tocius
ventts pcipet adillius euem pude:
at cu hoc clisti Rx foliors malue
moniat z viol an · an · i · fenugri
se · sisami rad altee dei · an s · oa
cocqt iuxta dsuetudiem z huj9 de
cocs Rx ciatos · m · i estate olei vio ·
z · m · zut ru · z · s cassiefs z · i ·
sal · z · m · vitellu · i · oui z ff clisti
In yeme vo Rx oli aigl · d · z · m ·
bene dce yere an · z · ij · cassiefs z ·
s misce Ad medif et vo frior
ventts in diuisione accapite i yeme
3unt pitte deyera · 6 · sueado gx
eis · ij · l · m · bis in sna l sel / vel
accipiedo pittazs istazs qzs magis
placet vna p s hora an cena
i sna bis Rx aloes sucotri z · i ·
i fudat pdies octo i aq vio dm
soli qciat z addat sandals ru ·
z · i · masticis · z · s · z fiat pitte · vj
pq3 · z · De accntibg aie eutadi
sunt gcessus oms · oms i q spus
medio moz z dilatat z attetat
3ens est / Tue vo spus z calo:
rem repete mouet thimt z se
pultos tenet dis3unt · qr supa
letaa visus hstiaa solicado z ira
dolor z sitia fugiat Coytus a
vsus hmc disponi magsice ~~mag~~
nocz Coedit go rarisse z ad
plus i sna sel z mane cu sto9
iam digessit z corg pg sopnuz
robustu sats pcipiet ho tn qua
ma gxhuberat fluit z asmatis
insta vehemetisse molesta oio
acoytu desistedu est sinabis aut
diliget attede oz q em fortasse

R aq ordei ℥ ii succi ros ℥ i athā
ne i c ℥m est hoc R reub ela ℥ s
diagrid ʒ i buliat in lb s aq vio us
q ad consupcōm medietatis et colet per
pānū spissū et si c ℥m est hō ut pro
suo fuerit id fiat Administraº aut
corp̄ tc est hō qua stoms est vacuus
ipleat ob aq decen aliqd hor in ma
ne calid pruates athar leni et pa
ulatio tractu et fiat qter l' quinques
in mane l' sero postea diliget de
mutato sīn violeta atracone fiat
Colutones admistrat phici quoque
ad athendu accipite mās Bo igit
coluco flat salsi accipite attēuca
℥ hc R aq ordi ℥ iiii piperis albi
℥ agaric an ℥ vi reub ℥ s succi
ros ℥ s zuc ℥ i tom sil' misceat
et ca more totū hec in voluat dm
cuitat Coluco confortatiā et reuts
phitia pq gnalia cōpetes ē hc R
ros gnoz miti suach acacie an
℥ i s ~~...~~ l tresigr spodij an ℥ i
mastic ℥ ii coqt in lb iiii aq usq
ad consupcoz duaz poci et cū zuc
cadi dtooret et fiat coluco ut Ma
sticatones cōia sūt mastix thus et
yreos Pirets a' hec no placet
Ego vo sepe athend fla salsuz
et acutu inveni hoc vltm R yreos
℥ s reub ela ℥ i diagrid ʒ s
mast ℥ i amili ℥ s rosar viol
an ℥ i mucilagis dragg ℥ i fiat
pille deqbus vna cōssa masticet
in mane Masticaº vo confortatiā et
stipca ℥ ex thure fita et delectablior
est q̄ fit ex acacia l' masticado ga
lla qrona Pulues sr prora ca
pitis admistrat sapiens ad conforta
cōm mētz et phicōm fluxus eaz
Optims igr pul est iste aggās omes
in tenaces pdctas R ros flor sa
licis intillorz an ℥ i thurs mastic
laudan sandarace an ʒ i galle mq
ʒ s mac ℥ i fiat pul ex quo
sup prora capitis cū sō ponat cū
vadit dormitu et in mane cū sitic
abstergat Tepe vo in modati flu
xus pul iste ponat ad exiccand
et cōstringend R sandarace ℥ i lau
dan ℥ i mac ℥ i s fiat pul et
apponat ut aliq Confint certm
odores no parz qm in hoc casu fit

istud R tamarisci ℥ i rosaz siccaz
℥ ii cū phore camphore ℥ vi sādace
℥ i s mac ʒ i fiat pul et ligetur
in sindone et ptet in manu sepe odo
rando seu olfaciedo Eis vtut meca
ad incipied fluxu et confortad certm
De suffugacōibg vo sias melior est
fca ex sandaca prunis apposita sup
cuius napore cat inclinet Et nota
q vz ad calid et fm fluxu sil' de
suffugacōibg vo huius lenior est hc
R ordei m i foliorz salic tamari
sci lambrusce an m i s camphore ʒ
s mac ℥ s carno m i coqt in
aq sup cuius vapore cat et facies
inclinet Hic grave diligent
oz in hac cm dispoc ablucō capitis
esse det ex actu calis pona vo sed
q̄ cū pp cer debilite dz esse versa
fra pona l' tpiei vicina Et hoc
inter qm ablucōm qmus altacōm ut
exccōm mei in cate et tūc potent
esse ablucō tc R viol se pp̄mis
al flor p nenuff se altee floz
salic an m i coqt in aq et ad
dito cinē fiat lixiviu vbi vo p
ablucōm quis meis adcute dimi
sioem et cōsupcōm pdcte decoctōi
addant salue maiorne an m s
galle ℥ i et fiat lixiviu ut ex quo
cat abluat cū sapone et pp sicet
cū panis lenit catis Sulfurea
vl' alumosa at intsa balnea non
cōsunt insi in ma et caus frigidis pp
cas notas vbi cū vtus ez fortis et
si in casu ma illa sit acuta qa cū
est intro flati mixta et adconsupcoz
salse et acute no ez in cōens ad
ministrare sulfureu at salsu Ego
et experiena ita scio q balneuz
petrioli magnifice iuvit ptes in siti
dispone in pns at acci id balneu
est in mese septebis pq purgānes
De balneis a' altatis et dulcis
optim est omi mane igredi bal
aq dtos modio cade et inuabile
est q d cū alijs cedat admi
stracōm fortis in fratiua actu sr
cat quia cū modmi facie abhorret
id a in maxia flāma et forti vtu
te et etate cōsenectibg ad hec
Circa pitus du pondend pd qd
ut mā effusa et status exponatur

2º ut hanelitum abreviat^z lz ma 2^a
dependeat acuta pmi ad finalem ergo
spiritum optimum est sy. deliquiris et vio^l
Cationes uero et forciones sunt sy. de y
sopo de passio / M^a mitem ex parte visto.
sa pectis addant ʒ iii l' vi oximell'
simpl' / et oms isti accipiat^z cum aq
ordei ca^da / Unguitare et bonum spu:
tum provocat ʒ aq uingte caballie
ps aq emule ps mana i ore retenta
ps perdic, Confectio bona ℞ amili
ʒ. i. se citri melonis mundati. et an
gurie an ʒ iii. dragag gum ar. an ʒ.
vi. liquiris ʒ ii perdiaris ʒ ii. ct g
iii. zuc candi ʒ. iiii. viol' ʒ ii. gnorum
sisan ʒ. s. fiat confectio i rotul' cum sy
vio et de hac sepe teneat i ore et
labendo descendat / Unguentum bonum pecto
ri ℞. p. anatis ʒ. i. buti ʒ. s. olei
de sisamo olei viol' an ʒ. i s ct ʒ
i. p. tassi ʒ. vi cere al. ʒ vi fiat unguentum
molle et lanet bis cum aq ordei in
qua coqtur ingredien et / Crocus enim est
de summa medicinarum confencium malicie ha
nelitus et diffic^ti eius conforat enim in
semeta et facile efficit hanelitum x^a
ʒ i quod vocat co in abis medio. Si aut
hoc unguentum magis mollificatiz facere
vis adde muscilagi se sisami et fenu
gr. an ʒ. i. et adde i cera Non parum
in unctis summis cum testicorum et pecti
eis adiacentium confert in abtle i catuto
acuto et site big po 8^a ʒ ii. de cura
scissure labiorum et tu solue pblena
℞ p de yera. s. ʒ s pillarum d' sticto
la ʒ i fiat p. v cum sy. vio. et acci
piant die lune septi ad conplet pur
gacionem quam incepisti hec sunt in utili
ora i cau vio visa ad laude di oipotentis

Disto honorand' viri leonardi de
Trideto ʒ mitr et mits egritu
dibus et accn^tbus conplicata prima
est mala cº cordis f et h. lz aphor
mea appeat hui^s qui frac / Ad hanc
enim seqr vtis corporis debilis plus
tardis et varis ptsas cum lemiore no
tabili ita ut tempore plibus diebus i ne
u^o bracchiorum ipsius invenir posset i
maiori vero cuetus ulde plus repit
et perseuerat licet nunc tante puritatis
non existat sicut soluit Est i ad
hanc consecuta tor^is consup^o l' extema.

Mala enim cº cordis ta cada quam fia z
fortis l' longa xi^a ʒ ii ca^o gº / Ad hac z
consecuta est mag in isto debilitas i appe
tendo propter mitem hnite in ore stoi fraon
quam appetitum mitem ad i^esat^z et qa hui^s
hec nil est propter ipas sepe stoi diarria
flica et lientia in oit 2^a pui^l dis
posicio est mala copto renum c. et. s. q
si nlis su acutal excemto coytu
sapte netris longo decubitu si prima
~~cofus est~~ / l' propter congetaria cata quibus si
prima vsq est accidit i epati et cita
ta ʒ sine abepe advenes mitita na
mitem adopari repugt in ppo^to / ʒ^a pri
cipali disposito est vtis om menbrorum motus
debilis et max^e anchas genu et pe
dum propter quam pgssiuus motus et sustetacio
mollis corpis impeditur licet alia q
a^n appeant acnd^a hec tamen sunt pri^ka z
aliorum cum quibus cmots alia facile
curabunt Ponet i sucate mo^9 re
gis copie ut no nalin / 2º melin or
do de vtiliorum ponet / Camia i qua
hitat det esse aeris cali nobilis i qua
tum sicais sit nobilior et heat aspectum
origentale absq vento limosi sup^tibus
humitate edificiorum l' murorum prata
inq sepe fiat ignis exligmis lauri
iunipi abietis lari rosmari cipssi
et sitibus / Sepe z suffumget cum pi
ce gca corticibus abietis laudano et
ligal' si igne complesie / Mane an
prandium et parum an cena conet et ex
piat excitari eundo pcamera cum baclo
securatus l' brachiis alicuius appodia
nus et faciat hoc quantum sine no^to to
llare pot Post cibum vero et alio toto
tpe quiescat Et si excitari non pt
ut dem est mane an prandium faciat
fricari anchas genua et pedes cum
panis lenit^z calis pro ʒ^a^m ptes hore et
pqea fricent cum sotilissio pulue ligni
cipssi cum modico vini conmixti calo dm
ligent et sunt calige exsp. volpinis
calaent / Dormiat non subito si pdras
capite bn copto et elenato plus si
dextro dein si sinist^o late revolutus
De Cubitu vero sup prima ved abig
ne fugiat pt dormire hore vii l' vin
d^o vero tpe toto vigilet / Diurnas
vero dormicionem omnino fugiat salte pter
mesem Marcii ni propter qd acms sop
nu nocturnum interrupisset Non sit

angustiosus et desperatus de impossibilitate curationis eius nec in aliis accidentibus animam multum contristantibus in voluntate permaneat sed bene et audacter in potentia salvatoris ihesu christi confidat et speret quod sua remedia vigorabit in posterum ut vidimus sepe in desperatorum positum ut nec bene convalescere restitutum. De coitu in quantum possibile dicere vel scribere caveat usque quo perfecte virtuti integritati vel fortitudini restitutus erit propter ipsum enim in ethicorum perfectionem irremediabile perducitur valde cito. Ciborum assumptionem multam omnino fugiat cum ei sepe propter stomachi debilitatem agitationem a lapsu cordis quamquam se bene vagat in cibis adhuc sepe vomitum incurrat ut sciat quanto magis si stomachum superfluis honeraret cibis. Accipiat et potum et ciborum tantam quantitatem ut ad stomachi quantitatem conclusione ducatur. Melior enim abacorum est quam non efficiat stomachi quantitatem et extensiones sic melior potum quam in stomacho non fluctuat et natat contra propterea. Evacuationes ... multas et frequentes effugiat quia propagine sui corporis debilem cito finiret. Maniorum et exercitia abstinentia acibis et potibus fugiat corpus enim eius aridum in siccitate confirmaret incurabilem bis et in die nati sedat ... qui sibi datus est ordo. Si quis propter debilitatem subventione indiget accipiat mane in aurora et hora ante cenam ciatum unum brodii pulli vel caponis cum zuccaro calido. Utatur pane recenti duorum dierum bene praesalato fermentato cocto non assato ex puriori parte farine facto. Utatur carnibus vitellinis agnis captinis castrati porci domestica et silvis teneribus non valde pinguibus elixis et assatis et non valde tostis caponum pullorum perdicum fasianorum turdorum columborum passerum sturnarum fraculiarum leporum cuniculorum gazellorum et capolomum aliis dictat. Utatur piscibus fontalibus parvis luceis temalis et sitibus. Carnes salitas et pisces fugiat. Utatur ovis recentibus omni modo preparationis nisi frixis. Uti potest non multum sepe caseo recenti non valde viscoso et lactis usus frequenti placet. Utatur oleo bono ciciis quamquam

butirio licet quamquam butirum accipe possit si non frixum. Abstineat a lacticis spinachiis endivia potest ... bleta utatur caulibus bragiis mensa petrosilii boragine quantum potest faciendo et aliis herbis tales. Utatur multum furfuro ordei panico cicerbis rubeis et albis. Caveat abusum pomorum pirorum et uti omnium fructuum frondorum et humorum et crudorum. De piris autem coctis quamquam datur licentia. De fructibus siccis placet amygdale in cibis et pistacia et prunee licet in frequenti usu non placent quia nocent stomacho. Avellanas assatas autem accipe potest. Castaneae fugiat. Passule placet omni modo et uve nigrorum in conscite. Mel non placet sed zuccaro utatur libito decenti usus quamquam utile est. Quinque granatorum acariorum et agreste placet et in cena limonibus utatur sepe ut mortificet in eo eius pipe et aliis speciebus tales utatur cum temperato ne multum inflamaret et corrumpent ipsum. Citre abamisio et timo caveat. Cappe condite zucaro sume placet. Olive in si non sint multum salite sunt bone sibi de confectionibus uti potest confectione de anguilis de pineis de pistiis et de avellanis. Citri citro confecto cum zuccaro et corticibus acariorum de aliis non valde curet. De pastilibus cibis caveat omnino et valde salsis. Potus eius sit vinum album clarum subtile odoriferum boni saporis ad dulce leniter inclinatum non brusum vel potentum vel acre nec debet esse nigrum obscurum grossum autem turbidum. Et si licet vinum valde fusum liphetum cum aqua decoctum milysol. Aqua pane vero tanto cum aqua sola frequenta. Margarie vero medium intendat propter confortationem cordis cum cibis et potibus qui utatur aliqua quantitate aqua buglossi. Hic fuit aqua quam ipsum qui mortuum suscitavit ex aqua in vino cibis et ovibus ipsum uti fumebam cogit quo excea vel eius radice ff ad in cibis vel aqua sublimationis eius ponatur in potu vel loco eius accipiat borago vel de vino ad dulce principio fiat. Rum est quod in ferculo ponatur de ptiche ligaloes quantum est granum cicerum rubei. Rum et pulvis smaragdi sit acceptus. Rum et vasa emule in cibis

6m est usus margaritarum in cibis 6m et
usus confectionis istius quam inferius de qua
potestis uti semper ante cibum et post ut
placet 7m est portare anulum cum
rubino electo 8m est portare corallum
ad collum et uti eo in cibis 9m est confectio
cordium atque 10m est odorare infusum
frequenter et crocum et basiliconem. Con
fortatur enim cor portando sacculum de sin
done de grana in quo contineantur iste species
quas portatis et est accido ad unam
de istis pillulis quas portatis qui venit ex
stipticus 1 2us vero providendum renibus eius
quia cum multa caliditate admodo re
~~nibus eius quia cum multa caliditate~~
sunt congregant in se ipsis multitudinem are
nullarum grossarum et mearum minutarum cum
quarum longa statione in eis et conca
tione in eis fiunt primos orientes a
spondilibus renum et alteratim tota fit
est debilitas in anchis genibus et pe
dibus quantum post ille in suo motu et cursu
vigeat per spondiles sibi delatos
primos apodectis locorum anucha ori
entes leguntur prima primi doctrina 7a et post
alium. Renibus igitur providendum ut dixi
primo cum hac unctione quam portatis
ex qua a me ante spina inferius renes
et tota spina ungatur usque ad fiteri
semel in die leniter calida 2m adeandem
intentionem premibus est ut utarim isto
electuario quod solepnitur mondificat renes
et vesicam et educit turbos lutum
et saniem de quo accipiatur omni die
quantum est nux nux per mensem hos ante prandium
et si tedet vos accipe coco omni die
accipiatur in altera et alter coco coclear
vel porrice 3m adeandem intentionem est
ut omni sero pondus duas aqua tenam
accipiatur coclear scilicet horum seminum co
riandrorum masticando sic coriandrum et
deglutiendo ea 4m est recordarim
comedere sepe de lacte ovis cum
aliis cibariis cocto Attendendum in
super sto magna diligentia appetitui
itaque et digestioni eius confortat cum quo
confectio cordialis sepius notatum in
confortatione cordis 2m est usus mente
cocte et crude in cibis 3m est
deglutire frequenter unum granum mastices
ante cibum vigorat ei digestionem Si
non accipiat post cibum confortat appe
titum magis 4m est accipe ad ciatum

scilicet aqua de cortice ligni aloes bene zuchariate
5m est uti sic cibariis suis more avo
tum per tuum subtilissimo ameos 6m est
portare sic sto pluaceolum factum de
pilis leporis cum sua lana tota vel
de pluma vulturis factum 7m est unctio
ista ex qua stomachus mane et sero ante
cibum ungatur et supponat ei pannus
suffumigatus thure. Rx. olei de menta
de pulegio ana ℥ j olei de mastice
de nucis ana ℥ s galieni storacis
calamite ligni aloes laudani ana ʒ j abre
ʒ iiij cere q. s. fiat unguentum leve
8m est cerotum istud Rx resine cla
re ℥ j laudani storacis liquide ana
ʒ iiij ligni aloes ameos absinthii ana ʒ s
foliorum et seminum basiliconis cardamomi
maioris ana ʒ ij cere q. s.
fiat cerotum sic panno de grana bene
glutinosum in forma scuti et semper assi
stat sto. Balnea et lotiones totius
corporis et capitis primum non placet hec
sunt que in utiliora visa sunt pro dispositi
onibus vestris Si de receptis predictis dat
mecum indigebitis scribetis et mittam
non enim eas cum aliis scribere quia me
habebatis Deus autem omnipotens et sal
vator Jhesus Christus hec omnia cito deducat

Quidam in mal unus patens in
dilectissimus epulari dispositione generatur
Cuius et proprietatem animus meus
non patitur moleste gerit Et prima quidem
est debilitas visus ymaginationibus complicata
2a est mala dispositio stomachi ipsius
per quam digestio nocet notorie diminuitur
et corruptetur quoque et cum suo sociata
3a vero est hernie species non levis sed
continua actualiter futura primarias eius. Et
prima quidem dispositio dicta est mala quo sufficit
cet fuit et sicca mal durante licet
sit infracta ab humiditate flatus Cet a di
spositione tum cor excellentie capitis eius sufficiente
in partibus eius percepta cum excitatione et
pauca carnositate earum et modica
effusione per aures nares et aliquas
vias eius et fortiora fiunt hec omnia
accidentia nisi quia flatus cum tali materia in venis
coniunctum sua humiditate refrangendo comparat
accidentia predicta sunt id flatus propter debilitate
digestionis in carne generetur sive id sit unum
flatus in corpore genitum at non unum in stomacho con
gregatum quod capiti fumando vel fluendo

ꝯtrat ꝑ fratē meer⁹ eius ꝯualescēte
ꝑ angustiā viarꝫ eius · morat
refrigeriu spūs atis meer⁹ phibē tūs
ire i q̄tte debita pimos obtitos ad
organa visiois q ꝑ aꝫ i eo no^tu dim
tomis visiue opois z ā ꝑs mala quā
zoar noiaīnt debilitatē visus ꝯpemu
ria visibil spūs ꝓveniente adh^c ā qa
ca^r i natq cer t^s debilis est flāta in
eo i mltos ꝯuīunt vapores quorꝫ
vaporꝫ ꝑticla nō retta ab iferioribus
mēbris cer⁹ ꝯicat ꝑ vapor iste spūi
visibli ꝯmixtus cu t^s spūs defert
ad cristaloidem reputat in ipm spēs
colorꝫ motq z figurarꝫ sibi ꝓpoꝛtiu
vn recept spēbus visibliuꝫ i cristalo.
ide iam tk ꝓmuta pon^a visiua ꝑ
cipit z iudicat i mediū ꝯtinē figu
ras foras colores z motq esse que
nequaqm ẽ ꝑ qd ab illustribꝫ atqꝫ
disp̄o t^s noiata fuit delusio visus
intū q pacies quoqꝫ cu manu tepat
rapē instātiis musicas l' calices quas
i aere ēdebat esse deludē go qa mt
venat z h^c dispo iētu solent noiari
yma⁹ ut z^a z^y tt x⁹ du igt · A
yma^es sut coloēs q secūt coṙa visu
Ex quo coltr q si h^c dispo ꝑseuera
bit z augebit inimat sibi pāniꝫ
vapores em flīa i ca^te mltā^ti tūdē
ꝯuīunt i aqi z aq defluēs ad
ocłm ibid ꝯgelata ꝯuīt pānū ut
legēd est ꝑ allato loco ab A. c⁹ de
aq du mqt Descēsus aq z eꝫ^do
oppilatia Eꝫ aq ꝯgelata ꝯuīt in
pānū z facit cecitatē q h^c dispo
inimat ei ablacōm visus hec de di
spone huius viri prima zꝫ
At vo iētu i vestigaīe eꝫ z^e dispōis
cāu^a varietates z acn^a eiq Est em
ipa stoi sui mala ꝯ f. z h. cu m^a
flīa mucilagīosa z aq̄sa q ḡnatu
in ipo ꝑvia indigestiōis ꝑdca frate
ꝓueniente z est ei eꝫ^do pacn^a q
z epi suo ꝑcolli^a cotrata z cum
non z pote a^t saltē difficili^m ca
li^ter epis ꝯplete posse corrigē fra
tem stoi z maxīe cu fuit diuturna
z inuasiua ꝑ hac igi^r rōm ꝑ eius
debili^tm sanꝫ in eo ḡnat remissiꝫ ca
lid z aq̄sum magꝫ q fecisset agnōe
sua aqua epar eius vt ꝯuisse cali
tatem satꝫ aucta z^o medij ḡnis
ꝑ has i duas dispōes malas epatꝫ
z stoi nō est mirabile si mltā i in
testinis eiq flāta mucilagīosa z aq̄sa
q in vapores mltos ꝯusa ē vet^e z eiq
nō raro ꝯtensu rugitu z ꝯgulānibꝫ
plenu efficiūt hec de dispone z^a z
acn^tibꝫ eam ꝯseqntibus zꝫ
z^a p^tl^is hq viri dispo ē hīna in
iguine sinist⁹ q cu bn ꝯrat nō z re
laxacō l' dilata⁹ ꝑite sed ē ruptura
va i pte siphac supposita foramī ossis
femorꝫ Cu i i vent^e hq viri gnent
z ꝯgent ventosi^tes q plime q pti
bus inferioribus ꝓpulse z^m ptem nag
nam recipiūt i didimu nō z mia^le
si tales ventosi^tes ꝑdidimū descen
den^s ꝑforamē ia dcm recipiat in
osseu z faciat in eo tumorē z ꝯtē
siom cu dolē quoqꝫ Vn aꝫ q h^c ē
spēs hīne ꝯ^ta ꝯcruptura z ꝯuētosa
sicut ia declatu est ꝑ q mlto hic
vir in sui gubna^e solicitꝫ esse det
ne ꝑs didimi i ꝯcam^te ossei tuoro
sa fi tandē ꝯuitat i apa qd ꝑi
ctosꝫ eꝫ Ex qbus oibꝫ i tlligetibus
aq q qlꝫ harꝫ dispōnu i hoc viro
nō leuit est suspēta z ꝑe metate
sua Vn add de regiē suo q melius
est z ab eo obseruadu sibi de scbē de
tiam ꝑmodꝫ q mc sed Cu aut
eqnes huiq viri tres pn^les dissinit
in vice vel pareciu locorꝫ z ꝯa dvt
ab alijs ꝑe qa ipa est sola ꝯtꝫ ꝯtiꝫ
siphac in pte iguinis coptente i testia
videt harꝫ eꝫ^m cuōnes debē ēē
diuisas qd qd ꝯcedi · s ꝑtem vnj tu
quia oms ille dispōnes ꝯuīt in
vicē i ea mali z sibi ꝓpoꝛta quia
vtriꝫ illarꝫ ml' ca est flīa ꝑuā
z vapores l' ventosita^s ab ea eleuati
Adeo in cām · cuōꝫ vnj hiē ꝯentia
satis tā ꝑes reꝫ nō nalm q melu
Ei gd ā diusitas i cuōne harꝫ sit
nāy videbit in fine in regiīe hīne
sue Dd itaqꝫ q reꝫ huiq viri per
debita mēsam vꝫ iꝫ · nō nalm fun
dari det ita q omēs res nō nales
dꝫ esse tale^ue ꝯcitatīe apitē z
ꝯsuptiē ventositu Eligat itaqꝫ ab
eo locus hitacōis nobilis calitꝫ z
siccitatꝫ z sit camera i qua posset
ignis elongata ab aere aglomari z
ab eo hinte supa Caput suū ꝯenꝫ

tecturis pelle sufful(tus) tueat(ur) Et vent(rem)
i(n) eius (et) pectus diploide b(e)n(e) cal(id)a cus-
todiat(ur) De cibis (secun)do effugiat (pri)mo lac
(et) lacticinia o(mn)ia (secundo) (omne)s cibos pastiles sal-
tem elixa(tos) fr(igi)dos (3º) vitat cibaria
o(mn)ia vetositatu(m) g(e)n(er)ativa (et) (con)stitutiva (et) v(er)e
sunt legu(m)i(n)a o(mn)ia ut cepe aleu(m) por-
ru(m) bulbus rafanu(m) (et) s(imi)lia (4º) vitat
fruct(us) o(mn)es fr(igi)dos (et) crudos (5º) vitat
valde pinguia cibaria
gnativa
o(mn)ia (quia) pinguia (con)dita pt(er) ol(eu)m oliva-
ru(m) q(uo)d no(n) est sibi (re)pbandu(m) Butir(um)
v(er)o (et) adeps porci (et) s(imi)lia no(n) placet
in Sit(u) (et) evitet (con)macria bletas
tucu(m) pt(er) anguria cucu(m)bulos et
s(imi)lia (et) cetera (quae) cu(m) aliis (con)dito agresta
succo li(m)o(n)u(m) (et) aracior(um) uti p(otes)t Et caseo
(et) vi p(otes)t (et) salito no(n) inter ta(m)
molli (et) viscoso (pre)pis (qu)a (et) (omn)i (et)c.
cia(n)mo(n)u(m) usus est sibi utilis (Vin)um aut(em)
eligat sbt(i)le tenue (et) b(e)n(e) potes sapo(r)e
medioc(ri)e i(n)t(er) dto(r)e (et) acre (Ci)rca aut(em)
(quae) ventosa (et) oppilativa sunt (et) disco(n)-
venie(nti)a sunt acria (et) acerba (pr)ivate (et)
oppitone sua sunt ei (re)pbanda (Coi)t(us) aut(em)
o(mn)i(n)o vitat (cum) (in)festate Supfluu(m) mot(us)
huic viro no(n) (con)ven(iu)nt (et) maxi(m)e p(ost) cibu(m)
q(uonia)m agitac(i)o sua mat(eria)s po(n)it i(n) fluxu(m)
ad debilia me(m)bra Sopnus huic viro
longus (con)venit (et) (propter) vigorare digem(tiva)
eius (et) amala (con)fe(ctione) (storacis) f (et) h de
bilitat(ur) Si tu(n)c ca(us)a eius venatib(us) (et)
cattar(r)is molestaret(ur) vigilar(e) sibi (con)ve-
nie(n)s esset (quam) (pro)lixe dormire
Cu(m) (qu)a vir iste sum(er)e cibu(m) accipit ab
(con)glutinosa (con)cestione se abstineat
ita ut cu(m) aliq(ua)li appe(ti)tu sicut mensa
mag(is) (quam) cum satietate (re)pleta Et
caveat deglutire cibu(m) nisi bene (et)
sole(m)nit(er) (pri)us masticet Et ita potu(m)
suu(m) accipiat par(um) (et) sepe mag(is) (quam)
mu(l)tu(m) (et) raro bibendo Passiones aie
(et) i(n) (con)stan(ti)b(us) inter afflict(io)nes angu-
stiose (et) furor (vel) iracu(n)dia ab eo evi-
tari d(ebe)t (propter) (con)tra(ria) magna (et) motu(m)
(que) ponit i(n) (h)umorib(us) h(oc) de regi(min)e (con)-
non natu(ralium) Modus (ver)o cu(rati)o(n)is (p)(ar)ticula-
dolor(is) t(em)p(or)u(m) dispo(niti)o(n)u(m) (pre)fe(c)t(ae) (in) tr(ibus) ca(noni)bus
(Ca)no(n) (pri)m(us) e(ri)t (re)ctificatio dispoi(tionu)m
eius (Ca)no(n) (secundu)s (cura) no(ta) sui capit(is) (pro)-
curabit (re)more (Ca)no(n) (tertiu)s (cura)(tio) ponet (in)
(con)tra ad (re)ma(n)ia sua (con)ptata (Ca)no(n) igi(tur)

dispo(siti)o sui sto(machi) (et) mala (complexio) f (et) h cu(m) (pro)ducu(n)-
ntur flat(us) mucilaginosi (et) acc(id)i(t) (in) eo cu(m)
(pro)priam (in) digem(tiva) (con)gr(e)gati (cum) tr(a)nsmissio(ne)
eoru(m) ab epate (et) h(oc) (pri)us (pro)g(re)ssio(ne) (con)t(ra)-
lemis tali(bu)s at(que) (con)suetas i(n) regio(n)e (pre)cepta
sto(machi) (et) (con)fu(si)o(nem) tactus (coa)gulat(i)o (et) ventositas
meo (pro)sev(er)as lenities (prop)t(er) eius
tarditas (et) debilitas digem(tiva) sup(er)ve-
ve(n)ientes mollities (et) lenities Eructa(tion)es
acide (vel) insipide intendo (con)putatas ab-
s(que) tussi pala(m) (con)fit (pro)pt(er) sto(machi) f (et) h
(Pro) q(ui)b(us) dispo(niti)o(n)u(m) regi(min)e laudo (quod) iste
vir salte(m) p(er) tres an(n)os o(mn)i mense Ma-
ij (et) Septe(m)b(ri)s (pur)getur (Ca)no(n) (quod) i(n) fine
(con)scebam (Ver)u(m) v(er)o (pur)gacione utat(ur) isti(s)
iiij (re)medijs i(n) sept(imo) (Pri)m(um) (et) hoc R(ecipe) p-
allefagiar(um) (vel) de sp(eci)ebus (drachmas) ij sp(eci)er(um)
dyacalamti de (con)p(ositi)o(n)e (Nicolai) (drachmas) j sal
indi (grana) iiij cu(m) sy(rupo) (con)t(r)o acre fiat pille
de o(mn)i(bus) (drachmas) vj De q(ui)b(us) iste vir (pro) toto
mesem aplus o(mn)i 7a die acci(pia)t una(m)
p(er) 8(tav)a(m) p(ar)te(m) hore a(n)te cena(m) (Ca)no(n) (secundu)s istu(m)
est hoc R(ecipe) sp(eci)er(um) elect(uarii) de ligu(aloes) dy-
ambre a(na) (drachmas) vj sp(eci)er(um) dyacala(minti) (drachmas)
iij (nucum) fisticor(um) (drachmas) iij (zuccari) al(bi) (drachmas)
iiij mell(is) (drachmas) v ligal(oes) ele(cti) (drachma) j i(n)fu-
dantur p(er) (...) i(n) bono vino mota(na)
calefacto p(er) iij dies dem(um) ultimate (con)ta(n)-
tur (et) i(n)corporent(ur) cu(m) melle (et) zuc(caro)
bene cocto usq(ue) ad viscosi(tatem) (con)tendo i(n)
mortario Dem(um) additis sp(eci)ebus fiat
elect(uarium) (et) accipiat de eo p(ost)q(uam) fuit
(pur)gatus ter in (septima)na i(n) aurora (quantitatem)
medie nuc(is) (et) p(ost) ip(su)m tardet cibu(m)
(per) horas (Ca)no(n) (3u)m (re)me(diu)m est ut iste
vir diebus intermedijs ellectu(arium) salte(m)
bis in (septima)na degluciat ho(c) (pre)dicta (con)-
iij mastic(e) (Ca)no(n) (4um) (re)me(diu)m (et) ho(c) R(ecipe)
laudat elect(uarium) galienus storac(is) ca(lamite)
a(na) (drachmas) ij resine elect(e) (drachma) j s(emis) gal(bani) (drachmas)
ij dissolvat(ur) (gumme) cum vino fuso
(et) fiant cerotu(m) v(ince)m fi(at) s(cu)tul(um) q(uo)d
(pone)t(ur) in plib(us) (pre)t(er) sup(er) sto(machum) suo
(Ca)no(n) (5um) (con)tate (re)me(diu)m (et) hoc R(ecipe) cina-
mo(m)i ele(cti) (drachma) j (ciperi) piperis a(na) (drachmas) iij
galage ligal(oes) (nucum) (para)disi (et)c a(na)
(drachmas) ij pul(verizentur) o(mn)ia utat(ur) (pro) i(n) cibarijs suis
ad (quan)titatem (que) (com)pleat cortice (com)plet or-
bo(rum) avellane Et h(oc) (re)me(diu)m (secundu)m i(n)-
namentu(m) no(n) leve (con)ferabit capiti
Pro dispo(siti)one capitis eius quo(que)
no(cu)ti corruptio(n)e (et) diminuto(ne) visus (et)
ei adminstrat (re)me(diu)m (Pri)m(um) (est) h(oc) R(ecipe) flor(um)

rosmarini calamenti origani pulegii an ʒ . i .
ligni aloes ʒ . ii . pul . maiorane mac[is] an
ʒ . iii . ambre nigri an ʒ . ii . fiat omnium
per se pul . et commisceat et ligat in sin-
done retorta sepissime ¶ Secundum est hoc
℞ garof[ilorum] ʒ ii ligni aloes betonice sandalorum
spodii storacis calamite an ʒ . ß . ℞
pul . de quo sepe aspergat super prora
sui capitis a fine capillorum usque ad
summitatem per quatuor digitos per medietatem ca-
pitis et postea cum apponit pul . diligenter
fricet caput ¶ Tertium est hoc ut iste
vir duobus mensibus in mense quando vadit
ad lectum accipiat ʒ i ß confectionis diambre
de speciebus mesue et teneat in ore
suo usque ad dissolutionem de-
glutiendo eam ¶ Quartum est ut omni sine
x . dierum duobus diebus continuis mane et
sero per horam ante cibum faciat hoc gar[garis]ma
℞ aq[ue] decoctionis maiorane et ligni aloes
. i . yere simplicis ʒ ii calefiat aqua et
incorporetur cum ea yera et cum hoc caudo
fiat garisma circa 8 vices in spacio unius
hore ¶ Quintum speciale remedium est ut cum
ipse attendat ad caput propter molestiam
quam infert ei magna post cibum accipiat ex
rotula huius confectionis ℞ specierum diam-
bre ʒ . i . ß . eufragie celidonie feni
berbene an ʒ . ß . se . rute siseleos
an ʒ . ß . zuc[ari] al[bi] ʒ . v . cum aq[ua] eufra-
gie fiat confectio in rotulis cum dragag[anto]
¶ Sextum et ultimum remedium est hoc ℞ aq[ue]
rute celidonie et eufragie an ʒ ii
succi feni succi berbene an ʒ . i . fell[is]
lucii ʒ . iii . ligni aloes sublilissime triti ʒ . ß .
se . rute celidonie maiorane an ʒ . i .
ponantur omnia simul bene pulverizata cum
predictis scilicet aq[ua] et felle in vase vitreo quod
diligenter copiatur et obturetur cum
pasta molli Deinde ponatur in furno
post extractionem panis bene calido Sequenti vero
die extrahatur de furno et mundificetur a
pasta circumquaque et orificio bene clauso ex-
ponatur soli per x dies vel xii post id a
preparatum expositum coletur sine expressione et
reponatur in vase vitreo bene obturato
De hoc ergo tollis omni sero cum vadit ad
lectum et mane cum surgit et ponat gut-
tam unam in quolibet oculo et quiescat resupinus
videbit enim utilitatem admirabilem sue
visionis notabilem ¶ Pro dispositione vero
stomaci iiii^or sunt in natura remedia cum
enim vir iste molestatur a descensu mag[n]e

quantitatis ventositatis implentium osseum tunc sta-
tim intendat ad eius restrictionem cum hoc e-
vaporatorio tota bursa testiculorum non
aliter conpiente ℞ furfuris frumenti
bene cribellati scutellas ii . cimini da-
uci an ʒ . i . an[isi] feni carvi siseleos
an ʒ . ß . bulliat furfures in duabus
fialis vini nigri bene potentis et in fi-
ne in perfusationis eorum sic addatur farine
ordei ʒ i ß et deinde finaliter aliarum
specierum pul . imponatur et fiat aptum quod
calide applicetur sicut dictum est ¶ Secundum
remedium est hoc ℞ pellis arietis que
minute incisa et depilata in acetum
nigrum stetit infusa per x . dies lb . ii
armoniaci sarapini oppopenacis an ʒ . ß . picis
navalis colofonie an ʒ . i . ß . gallarum
cipressi ʒ . i . thuris sandaracis ypoquistidos
acacie corallorum amborum spodii an
ʒ . ii . mumie ʒ v . resine bene albe
ʒ . i . ß . glutinis piscium et carte an ʒ .
ß . gummi dissolvatur in aceto nigro deinde
incorporentur cum glutine et tandem cum
pelle arietina et additis aliis speciebus
fiat cerotum fortis tenacitatis extendatur
ergo de eo super corio figure scutali cum
parte lata superius et piramide inferius
inguinibus lateralibus applicetur et super eo
preterea ligatura contentis compressionis hoc
enim remedium est de valentibus in hac dispositione
¶ Tertium pulcre remedium est hoc ℞ gummi ar[abici]
dragag[anti] terre sigillate glutinis carte an
ʒ i gallarum cipressi mumie spodii se-
rosarum an ʒ . ii . fiant pillule cum succo pl-
antaginis plantaginis confectionis ʒ . viii de quibus
vir iste assuescat assumere saltem omni
septimana bis vel ter tres per vicem hoc post
cibum ¶ Quartum speciale remedium est hoc
℞ pul . viticelle pilosselle an ʒ . iii .
rosarum spodii utriusque coriandri preparati se-
plantaginis an ʒ i ß . scole sine preparate ʒ
iii . zuc[ari] al[bi] ʒ . iii . mell[is] ros[arum] colati lb
ß . coquatur mel et zucarum simul usque ad
bonam spissitudinem et additis speciebus fiat
electuarium de quo vir iste a medio mensis
aprilis usque per totum mensem septembris
duabus vicibus omni septimana in aurora accipiat
coclear . i . et post ipsum tardet cibum
iiii^or horis Hec in summa sunt remedia
meliora que prefatis dispositionibus mihi apparuerunt etc.

Licet in dictata cohortem dispositionis
huius adolescentule dicam nec febrem
preterire nec possit ~~possit~~ in ea supponere ex-

certioribus signis quibus medicus certam de
terminatam et distinctam cognitionem adipiscitur
scilicet per sensum visus et per sensum tactus. Ad tamen et
superficialiter satis in hac materia enunciari potest
per sensum auditus. Ex hiis que accepi a cla
rissimis doctoribus diversimode huius dispositionis
profundissime sapientibus petro scilicet de sal
monensi et baptista vicentino nostre etatis
clarissimis doctoribus. Nam tamen propositionem per sensum
auditus hoc intelligi potest et in imaginatione co
gnitionis adiungatur proponens ymaginatione ponere
ad quas affirmando et negando quod po
test in veritate huius dispositionis affirmari.
Notandum est itaque huius infirmitatis dispositionis
veritatem et primariam causam esse intentionem
eius quod evacuari cepit. Nam si enim cum
actuali evacuatione sanguinis per fossas et nares per
nares et virga cum ex causa et materia
suffocationis signa non apparebant et tamen
post retentionem ipsius subsecuta est hanelitus
difficultas cum strangulatione et dolore circa
tracheam arteriam et gulam. Postquam hora accidentalis
cum circa fuit materia predictarum que evacuabatur
retenta. Et hoc quod veritate constat con
cludendo primitias causas scilicet per scissionis com
pressionis strictum partium colli et materia
profundum assumptionem. Concludendo et non
membrorum que per colli spacia habent strangulationem
efficere potest. Itaque cum iam appareat notum
hoc fuisse consecutum propter retentionem materiarum
notandum est concludendo quod hoc contingit aut propter
primam predictarum materiarum oppilando coar
tando vias hanelitus sive oppilet
oppilatione coarctatoria seu attenuato
ria sive carnosa. Exemplum primi ut si materia
retenta fuerit in musculis gule et quod tenta
sua comprimat tracheam arteriam. Exemplum secundi ut
si materia sicut tenta sua carnali vel attenuali sit
causa coangustationis viarum hanelitus.
Exemplum tertii ut si materiarum post aliquod retenta
fuit in epigloto aut in spaciosis te tra
chee arterie dicitur in canali pulmonis potest
et materia aspirando in sua hanelitus
comprimendo. Et si quod adipimus cognitionem per
veritate potest sensus visus et tactus.
Similiter si fuit apostema in partibus exterioribus
colli. Si autem apostema tale fuit in musculis
intermediis meri et trachee arterie aut in
profundis valde propinquis predictorum membris
et non fuit quantitatis valde notabilis tunc
difficile per sensum visus hominis potest huius cogni
tio. Sensus tactus maxime tabet id cum do
lore in partibus profundis gule propter

et cum notabili spacio in organo deglutitionis
aut trachee arterie aut in utroque simul. Sed propter
dicitur de apostemate in particulo canne pulmonis
concatenante anulos cartilaginosos eius
in completos versus posteriorem partem colli
super quo loco incumbit meri. Substentari
a trachea arteria sicut patet. Quia eadem ameri sus
tentatur. Et credo quod ista vere sit dispositio
huius adolescentis. Aut vero item hic dispositio
provenire potest propter in potentiam virtutis vitalis et
illius complentis opus hanelitus et hoc non
videtur ita probabile credere in dispositione ista cum
nulla materia causa debilitatis velocis in hiis
virtutibus videatur assignari. Nam enim fortis
erit aliquis processit et abstinentia fortis
vel materie male qualitatis assumptio nisi for
te hec dispositio signa pestilencialis de
notanda. Item cum huius nocumenti hanelitus
potest contingere propter nocumentum male compositionis
oppilatione vel apostemate que evenerit in lacerto
vel in lacertis epiglotis complentibus hanelitum
ad quem lacertum adveniunt nervi a sexto 4o
et 6o. pars nervorum nuche que oriuntur a
spondilibus colli propter causas nervorum oppilatione
aut apostemata aut malam complexionem accidere potest
nocumentum ablationis in hanelitu quod spiritus
animales accessu non delegantur ad epi
glotum dicitur potest fieri nocumentum diminuens
quod spiritui aliunde consequenter pauca defert
ad predicta loca. Dicitur nocumentum corruptionis
quod aliis spiritus in substantia et complexione corruptus
et modo sue delationis cum tristitia moda
te quam oportet. Et credo ego quod in hac di
fficultate hanelitus vel strangulatione signis de
predictis causis in hac materia assignari potest dicit
et oppilatio vel apostema in profundo musculi
gule intermediis meri et canne pulmonis
dicit in ligamentali particulo canne pulmonis
iam predicto dicitur et nocumentum proveniens a
parte lacertorum epiglotis dicitur esse in omnibus
predictis membris. Aut in pluribus eorum forsan
ex quibus omnibus facile intelligi potest quod hic
res verenda est valde et festine mor
tis prenunciativa. Unde adipimus cognitionem
festinandum esse celius quod est possibile curationem
cum in istam que nunc in sua sunt contrahentur.
Primum itaque predictorum est ut consequenter virtute
sic se habente statim fiat ei flebotomia de cephalica
dextre partis educendo sanguinis 3 vel
5. Secundum tollantur venis et dicit hic flebotomia
primitus propter necessitatem spiritui inmanere com
secutum adipiscam. Aut secundum in istum est ut fiat
flebotomia predicta statim administretur sibi hoc clistere

℞ decoct̄ ꝯis tb. i. olei de aneto de co
am ℥. i. olei de castoreo ℥. i. ß. yeral
℥. i. ⁊ si nō heat yera illa acipiat
yere pigre ℥. i. arthētice ʒ. i. diagdȳ
ʒ. ß. sal ꝯis ℥. ß. misce ⁊ iponat
hō mior affliccois / 3ᵐ pile i ꝯᵐ
ꝫ ut in spatul ꝑpe collū latalit se
qn̄ sero in die vētosacōnis ponat
due ventose magne ignite cū scarf
/ ꝗᵐ inꝯᵐ ꝫ ut tpibus in medyo ha
rū euōm ⁊ diuisionū qr̄ ꝑ fiant
ei fricciones agembus usqꝫ ad pedes
⁊ abiginbꝫ usqꝫ ad cos ⁊ a spatulis
usqꝫ ad nates ⁊ ab humeris usqꝫ ad
manus cū pānis asꝑis insimꝰ tra
hendo dut salte fiat ligaturē ad
ꝑdictas ptes dolose / 4ᵐ i ꝯᵐ ꝫ
ut hᵉ mīte sepe gargarizet cū hō
gargarisimate · actū tꝰ apliᵒ sue
egrīs usqꝫ ad meᵐ augti · vtis ℞
aq decoct̄ balaustiarū sumach tb. ß.
rob · mūc ℥. ii. Et si nō hēīr rob
mūc recipiat diamoronis ℥. iii.
/ 5ᵐ i ꝯᵐ est ut statī timore for
tis suffocatōnis tūc ⁊ radd at cīt
in sinᵗᵉ cum ⁊ applicet ei ventosā
sine scarf que pluries applicet reitā
tim / 6ᵐ pilᵉ i ꝯᵐ est ut sepe
eidem applicent suppoᵃ fcā cum
sapone al · ⁊ longa sic indigs
/ 8ᵐ ⁊ vltim i ꝯᵐ est ut pᵃ euōes
ꝑflōmia ⁊ vētosas ꝑdictas soluat
eius venī cū ℥. i. pillarū cochiarū
at cū ʒ. ii. ꝯeis 2ᵐ tenore vī
tuꝰ / ℞ · Hec quidem sīra posita sūt
ꝑ neītate subiti inuaᵗⁱ qꝫ ē nūc
in dispoē tali q rī vgli ꝯe autorꝫ
variis volūbꝫ colligi pōt · Demo ā
ꝯcepte vi nō nālm obsuādo dicto
clarissīs doctoribus ꝑfatis electōm
fiendam esse · Si ā res dabit in
duas inposōn potit dilatari sīmo
in localibꝫ ⁊ alys ꝑticlarbꝫ rmedys
Diuterbꝫ māꝫ sīm opꝰuᵗᵉ Rapti
ssime ꝑ festinaciā rmāꝫ optiūt
rem ita ꝯpediui ⁊c.

De i pōn ad motū progressiuum

Nobilis vir dn̄s lodomcꝰ de
Garcenibꝫ laborat dispoē q
est i pōnᵃ ad motū ꝑgssiū q
nꝫ palis vel dᵉ pt dis ei palis vid
anssit ꝯᵐ ⁊ motū ⁊ maxᵉ cū ipsa
fuit stis · i · aliꝗ medieᵗᵉ coris dextra

at sinistra i vadens nꝫ ē hᵗ dispō pt
dī palisi i ꝯnu cū ꝯpidēcia sit inoppoᵐ
eo quia vir iste i ꝯnu tactus ꝯradictar
dextre q paleticata fuit ut dī ꝯᵐ
hᵗ ꝯentem omī obdor tactus ꝑceptiū
Sit nꝫ dᵉ pt palisi i motu eo quia
mēbra mōꝫ ut ꝯnus ondit / oꝫ i de
mūᵗᵉ ꝯcedē qꝫ hec dispō est inpoⁿᵃ
ad ꝑgssiūm motū ⁊ ꝯtensiū ⁊ ꝯtiū
q est actus palisim ꝯsecutū / pt at
hꝗ actūs visitaᵒ hui ut de massit
aliꝗ oppilō i iuūs orientibꝫ aspo
dilibus colli ⁊ dorsi ꝑqᵒ ꝯriᵇ spūs
⁊ motꝰ ad brachia defēri solet · Sit
i potuit ꝯmanē aᶜᵃ opilō in iuūs
orientibꝫ aspondilibꝫ venī alothaby
⁊ tande ꝑqᵒ spūs motꝰ defri det
ad pedes magnos / 2ᵃ cā pt cā de
bilitas q ꝯmasit in iuūs ꝯnus ⁊ motꝫ
totius dextre ptis ꝑpā enī debilitas il
larū ꝑtiū absqꝫ aliꝗ oppilōne cade
te i nucha ⁊ i iuūs abea orientibꝫ
pt esse cā debilitarꝫ ⁊ i pōnᵉ ad
motum ꝑgssiū l' alīū / Credo ā ego
qꝫ vtrāqꝫ istarū cāꝫ i hoc viro ꝯcurat
ad i pediendū motū brachy ⁊ ꝑ
gssiūm ē / qd satis ꝯfirmat pt ꝑ
lonᵍᵉ tpis qm a sex anis cit mo
lestat hāc egrᵉ / 2ᵒ ē hoc ꝯfirmat
pt ap̄stioī qā rmedia q fuit eidē
applicata apliᵒ colli usqꝫ ad ciudaꝫ
nobiᶜ ꝑfuit ei lōꝫ in motu brachy
dextō ⁊ ꝑgssiuo 2ᵐ pede toᵐ mani
festā hūt alleuiacōꝫ ꝑ qꝫ bene spe
rand ꝫ · qꝫ si ꝑcedat in cura sua ꝯeni
⁊ districte notabilē hēbit ꝯualescen
ciā ut mīc spēꝫ / Modus itaqꝫ
regīs eius pendet ꝯ debita electōne
vi non nālm / ꝑᵒ / 2ᵒ ꝯ debita ad
ministraᶜ i ꝯborꝫ mēliū eligat ꝑ
eidem ꝯeus ⁊c. / Regim vō mēle
huic viro ꝯeus xii · remedys in vi
ꝯplend' esse · quorꝫ / pim est ut iste vir
ꝑgetur omī vere apliᵒ mēsꝫ marcy
usqꝫ ad medieᵗᵉ eius ⁊ a xvᵃ die
septēbis usqꝫ ad pēlᵐ 8bris ꝑ hunc
modū / pim itaqꝫ remeᵐ est hᵘ mī
ratū · qꝫ in mēse marcy accipiat i au
rora cū ℥. iii. aq mell calefcte et
tardet cibum pᵃ assūpcōm ipius ꝑ hōs
xi · vi acaᵈᵒ i ꝯᵗᵃ hō ciatū vīni
aq ordei ꝯuchāte calide ⁊ pᵃ xii
hōs prādeat ℞ elect̄ mdi ℥. ii. agarꝫ

ela ʒ ß· reup ℈ i ʒʒ spice nardi an ʒ
.v. salis ge ʒ· i· misce cu aq pdca z ff
ut dcm est ¶ 2m remedm ʒ ut supto
inciratio iam pdcto accipiat i aurora
hoc digtm calid z ꝯtrict ipm to una
hora z tardet cibu q'or hor ℞ sy de
calamito de sticados oxi ꝯti an ʒ ß· ·
aq acori betonice z yreos an ʒ i misce
¶ 3m instrm ʒ qr pq digtm pscptu gua
sexti i mae purget cu istis pillis ℞
pillaꝝ s de scola z fetidaꝝ an ʒ ß
resormet pille vij cu melle ros z acci-
piant ut dctm est ¶ 4m reme est ut
i fine hꝰ acc hoc inciratum z post
ipm obsuet ꝯdies ut depd inciratio
scptu ʒ ℞ pillaꝝ d' agaric desticad
d' hrmo an ʒ ß sformit· p vij cum
elec· suci ros ¶ 5m i strm est ut pq
assupcom pscpti inciratu acc hoc di-
gtm qd ꝯtrict hora una ho z nio
obsuadis in sy pscpto i purga veris
℞ aq betonice salvie yue an ʒ i ß·
sy· decupat ʒ i misce ¶ 6m instrm
est ut pq qm accepit digtm pdcm gua
scpti die in mae purget cu istis pill
℞· p· de hrmo ℈ ij pillaꝝ fetidaꝝ
℈ i resormet pille vij cu suco ros·
z accipiat ho z ꝯdmby scptis z ob-
servadis in pgacionibz ¶ 7m i strm
est ut te quo assuit digtm pp to-
spina eius inungat bis i die sq
mane qndo surgit z sero qn vadit
ad lctm cu hoc ungto in apiedo apice
colli usq ad fine spine leuit ꝯficien-
do ℞ olei yrini de coste an ʒ i·
o· de pipibus ʒ ß misce ¶ 8m re-
mem est ut tpe quo assuit digtm
pdctm si vent eius foret stipqs utat
hoc ~~..~~ pul de quo d' oi 3o sero panz
an cena acc ℈ i· cu medio ciato·
brodij aut aq ordei zuchdre aug
de scpcio ℞ turbit ela ʒ i hrmo ℈·
ij polip· ʒ ß· foliculoꝝ sene ʒ ij·
cinamoi ela ℈ ij· mac ʒʒ viol gar
an ℈ i· tartari ℈ ij· sal indi ʒ i pt·
ungent oia psse demu misceat di-
ligent ¶ 9m instrm est ut pq qr iste
nobil purgatq fuit vtat ꝯfectione
diacitri at elec de dctoro d' quo
oi mae pm hor an cibu acc coclear
i· degluciedo ipm sic padue
facere solebat ¶ 10m i strm ʒ ut post
pdctas pgaciones salte ter i hora acc

oi sero cu vadit ad lctm ʒ i· hig micti-
onis ℞ speci diambre speci pliris
arcotico an ʒ ß· oxil' ꝯt ʒ iij sy de
calato ʒ iiij zuc al ʒ iij ff coquat
ꝯnem cu sy z cu in spissatu fuit si
addat spes pdcte cu ca depesat te-
pesat ¶ 11m i strm ē ut diebus istis
intpollatis at bis in hora i aurora de
gluciat at cu aq salvie calefce bi-
bat ʒ i· ꝯfectionis hrmec pq qr tardz
cibum hor ad minq iiij ¶ 12m i strm
est ut i hora vicibus salte iiij col
licom oris sui faciat cu ʒ iiij aq mell
z ʒ i ß ꝯfec anacardie in vice mixt
z calefctis hoc em erit sibi singlare re-
medm ad i pedimtu smonis sic ad im-
pedimtu motq digitoꝝ in scribendo po-
citoꝝ singlai remem at feqns abluco
fca cu lb· x· aq ciner z lb ß· sulfur
vini de coctis usq ad ꝯsupcoz 3e ptis
Spero em p hoc tle remem maniq eig
ad lau te dispom deduci debe sicut
z tom corq eum alijs remedijs spis
ad bona ꝯualescenā restitui debe no
dubito qd tom altissq mia sui ꝯcede
dignet ad laudes eius ppetuas ~~..~~

De artetica

Hec honestissia dna laborat arte-
tica q pedet ama nitta i fu-
sa i iuus z neqal mae z est
pcolli cer ad eos ad qs effusa ē si
magna ptem lz pp plenitudinez cer
q remansit cerm ꝯtē effudit mas ad
iuos pmucha ¶ Nō eno d' hic distintio
an hoc nocm sit i pueniat pcollis
iuncs ad cerm Est em ipa inux cer
z iuus collia tata colligata q si
amplq ipa fit colligata vehemenq se
tiret ia· 3ij· cao po Et est illius
smois interpretao q tata est iuncs
ad pdcta collia q fere no pot esse
amphor ꝯiq tn sit de hac iuncs col
lia vitas ʒ q egtudo ipa pendet
ama vide nitta q at ꝯvelocitate
cuctus eius z ꝯfortine z forne
ipius / Et 3o itm eo qa occupat ma-
iorem ptem articloꝝ corpis / Et 9o
itm z fortius qa cu hos q egdo ei-
to cueit ei deiciat i vtute in brevi
te que nitam forts eat pp qr oz eā
veloci z forti auxilio succurre ꝯven-
ter ut nuc sc Abstineat itaqz po
hc dna a cibarijs catis z acut cum

ciotibus et multa salsedine confectis Et caueat ab aspectis acrarijs et vnctuosis ut sunt pet. et cetera Et dietat cibo vinum si loco eius bibat aquam zucc. coctam cum succo granatorum si inuictum quod ei gratior videat Et alienet omne actionem et coytum et gaudia. ¶ De rebus non medicinalibus vtatur istis remedijs quorum primum est hoc Rx pillarum de scola fetidarum et cochiarum ana ʒ. i. reformentur pille. vij. cum elec. sucis rosarum et accipiat in aurora et non se dat usque ad vi horas in quibus et accipiat iam i. aquam zucchi calidam et bona hora prandeat ¶ 2m remedium est ut die sequenti post solucionem hora xi. uel xii. fiat flebotomia de vena sciatica que est posita in interiori parte calcanei sub cauilla et extrahatur sanguinis ʒ. v. uel vi. tollantur virtus Et si propter aliquam causam non potest aperiri vena illa tunc ramus eius aperiatur qui reperitur in exteriori parte cauille versus calcaneum Et tunc si propter aliquam aliquam exigentiam non potest primo uel 2a aperiri vena tunc aperiatur saphena 2m doctrines iam predictas ¶ 3m remedium est ut omni 3o die nocte ungat inunctam sibi spinam totam usque ad finem eius incipiendo ab occipicio descendendo inferius leni fricatione cum hoc vnguento bene calido Rx vnguenti arogon ʒ. i. s. olei de yreos ʒ. i. olei de sisamo ʒ. i. s. pinguedinis tassi et vrsi ana ʒ. s. cere ʒ. v. fiat vnguentum molle ¶ 4m speciale remedium est ut omni sero post hora .ij. post cenam cum modico aquae decoctionis uel foliorum timi maiorane eadem accipiat ʒ. ij. huius elec. Rx auree alexandrine ʒ. iij. yere hermetis ʒ. i. s. incorporentur sic. Vltimum et vltimum remedium est ut post die sequens hora ista omni sero post ante cenam cum brodio carnium media scutella eadem accipiat ʒ. i. pul. de polip. et cetera De dispositione vlcerosa ca.

Ex hiis que in principio narrata sunt de dispositione generosi adolescentis spectabilis domini pretoris vincentini filij dicitur quod est dispositio ista non leuis et verenda est enim aspera vlcerosa in summa sui capitis parte. quod ei sit aspera patet quia est eminentia magna in predicto loco. Vlcera autem illius demonstrat solo accidens iam vetusta cum contra virulente materiei effusione et multa dicit ad ipsius essencie tiore et propter diuices cum situ verucae quod nescio alii est apparitio pt quod materiei intrice enim sane duruntur huius omnium quod talis aspera et maxime vlceri fructum patet est ut facile permutetur in cancrum Neque tamen tollatur hic timor eo quia in aspera tali quamquam appareat mollicies quod enim id quamquam propter retardationem virulente huius prouenientem ex debilitate virtutis digestiue et expulsiue partis Cum ergo fortificatur virtus et expellitur ab vlcerata parte materia virulenta tunc primo mollicies et ymaginatio asperitatis sibi solida et compacta Et hoc est formaliter ipsius essendo non leuiter constituenda Ex premissis autem quibus debet huius egritudinis curationis modus et cetera enim pacientem huic euitari cibos grossi sanguinis et multi generatiuos vero et legumina omnium usus multum et panis non bene coctus et carnes antiquae et caseus antiquus Euitare et debet res acutas vero sunt salsa omnia nuces cepe alea raffanum et similia Similiter effugere debet omnia cibaria multum cruda vero species omnis brodialia pinguia et reliqua corruptibilia vero eruca et effugiat effugiat et fusa et ponatur vina mista cum magna aqua quantitate ¶ De regimine autem medicinali tamen primo venit in sibi applicanda esse quorum ¶ primum est ut omni 3o sero pedibus [1m] hos post cenam accipiat vnam dosim similiter pillularum quarum descriptio Rx lap. ar. propter ʒ. s. epithimi ʒ. i. aloes propter ʒ. i. s. efformentur pille de omni ʒ. vi. cum succo rosarum ¶ 2m [2m] speciale remedium est ut super loco pacientis omni die ter apponat de hoc vnguento leuiter tangendo primum et non exprimendo cum violentia ymo cum toto uel subtilissimo panno abstergat ab eo virulentiam totam et sic ponatur vnguentum cum fillis subtilibus et est eius descriptio hec Rx mell. ʒ. s. floris heris ʒ. s. vitrioli combusti ʒ. ij. aceti ʒ. iij. ʒ. ij. thucie propter ʒ. i. litargirii ʒ. x. cerusae ʒ. i. s. coquatur sic lento igne mel et acetum usque ad ardentem glutiositatem deinde primitus in mortario in frigido et tunc super ponantur ac mel et pulueres spargantur et ligentur stone in corpore et eo vtatur ut iam dictum est ¶ 3m [3m] remedium deinde est ut in eo locum apponi incipiendo apud radicem eius sic inunctos per quamquam digitos cum quaque hoc vnguento Rx boli ar. ʒ. ij. san. dra. cerusae ana ʒ. s. sandalorum rubeorum ypoquistidos gallarum cupressi ana ʒ. i. s. amili ʒ. i. albumina duorum ouorum et fiat omnium sic longa et subtilissima

cotidie donec fuerint viscositate bona

dehoc ergo fiat omni die ter linitum ut

dictum est. Opportet itaque per quasdam dies con-

suetudine ista diligenter perseverari ut pre-

scriptum est et habitis adfinem laudabiliter

tunc iam habebitis intentum. Si autem pro-

cedere videtur tunc consulo quod mittatur et tunc

adveneat eximius doctor petrus firmo-

mensis qui sepe dispositionem vidit et sua

providentissima sua curavit ipsam. Et

premet ut si non fuissem amicus isto

ignaro satis bene informatus potuit per-

fatus doctor huius etiam signa et

accidentia phisicum scientificum cogita consilium

fortasse cum tunc alius providere et

iam fecit et ad laudem dei omnipotentis Amen.

De viscositatibus istomachi et iventris inferioris intestinis

Reverendus in christo pater et sacre pagine

doctor dominus frater philippus ordinis

heremitarum sancti augustini mutat

hac confectione accidentis ... de ipsa rotula

una in mane ante cibum et cum mea in

tanto frigidi viscositates que generantur

in stomacho eius et in inferiori ventre et consimi-

li flata meis inventa et rasificandi

stomacum et epar indigestis corpore. Recipe specierum

diacinamomi et diambre et dialage

ana ℥ .i. cum al. lb. .s. fiat confectio in

rotulis magnis cum aqua scolicariis

talati vel ysopi. Unguentum ad eandem

intentionem quo uti debet in sero quando va-

dit ad lectum inungendo a scuto cordis stomachi

usque ad femur et contra ylia. Recipe olei

de aneto olei liliorum al. olei nardi-

ni ana ℥ .i. croci de rosis ℥ .i. s. cina-

momi galange masticis cum absin-

thii spinati talati croci ameos ana ℥ .s.

piperis al. gariofilorum paradisi talati ana

℥ .i. garyophili ℥ .ii. resine laudani ana

℥ .vi. cere .q. s. dissolvatur que cum

aceti modico deinde coquatur cum oleis

et cum in fine incorporentur addatur species

ad et fiat unguentum bene tenax seu bo-

ne tenacitatis. Pillule ad eandem in-

tentionem. Recipe aloes abluti ℥ .ii. specierum

electuarii de baccis lauri ℥ .i. reformentur

pillule .xxx. cum electuario sucei rosarum et ex

eis accipiat una bis vel ter in septimana

in mane ante cenam vel collationem de sero.

Et de eis cibum sed in mane accipiat .v. vel

.vii. in aurora et tardis cibum post ipsas

horis .vi. Abstineat a leguminibus et viis

ab omni cibo acuto frigido et pastilibus et

lacticiniis ab aleo cepe porris rapha-

no et ab omnibus mellitis cibariis et potu

aqua et vini pauca fieri. Et De scabie

Reverendus in christo pater et sacre pagine

doctor dominus frater iohannes de ...

ordinis heremitarum sancti augustini in cura

scabiei sue que pedet ex materia genita ex

adustione sanguinis et colere cum immixti-

one cum flatus non adiusti si videtur

totum materia acuta vel salsedinis Item

modum observavit debet. Primo quod adveni-

ente luna in suis aspectibus a tercia die illius

usque ad vii fiat sibi flobotomia

de vena sellari dextri brachii que in-

venitur sub cubito eiusdem et extrahat sibi

de sanguine usque ad ℥ .v. Quarto accipiat hoc

moratum die in mane sequenti flores. Recipe

cassie fistule mundate cum aqua lupulorum

℥ .i. electuarii hamech de succo rosarum mundi

℥ .ii. s. aqua lactis caprini ℥ .iii. cale-

fiant omnia simul et assumat in aurora

et donat post ipsam per horam et post hoc

hoc accipiat aquam ordei tale cum pauco

zucaro tantum vini et post illa ante post

.i. horam prandeat. Tercio loco in mane se-

quenti die post moratum accipiat hoc digestivum

calidum et tenet ipsum .viii. diebus in au-

rora et post ipsum tardet cibum horis .iii.

Recipe syrupi de borraginis ℥ .i. syrupi de fumo

℥ .s. aqua lupulorum acetose cicoree

ana ℥ .i. misce. Quarto loco post syrupum in mane

sequenti die accipiat hoc digestivum. Recipe electuarii

hamech ℥ .iii. electuarii suci rosarum ℥ .i.

aqua lactis caprini ℥ .iii. calefiat aqua

lactis et misceatur cum predictis et obser-

ventur omnia sicut de morato dictum est.

Si autem venter eius esset stipticus diebus

quibus accipit digestivum tunc accipiat omni sero

in mane ante cenam vel hora collationis unam

de istis pillulis. Recipe pillularum de fumo terre

aloes abluti ana ℥ .i. lapis ar. ...

℥ .ii. diagridii .gr. .i. reformentur pillule

omni ℥ .vi. cum electuario suca rosarum. Et post

cum istis pillulis uti post purgationem per

partes dies ad complementum mundificationis

sanguinis et clarificationis a mensibus cum

dictis accipiendo cum eis ter in septimana una

in mane ante cenam. Si autem post omnia

non videtur sufficienter curata esse

materia scabiei tunc fiat balneum istud

quod mundificat omnem materiam ex partibus corporibus

superfluis et diligenter abstergat se-

cum eo cum de speciis. Recipe radicis enule radicis

lapacij recentis an̄ lb. i. rad ebuli mit.
m. i. ß. foliorum finitis foliorum lapacij
foliorum malue an̄ lb. i. ß. furfuris
bene cribellati lb. iii. bulliant oīa in
xij. situlis aque usque ad consumptionem 3e
partis deinde balneet se ut dictum est
Et si tunc non videtur post applica-
tionem predicti balnei corpus esse plene
mundificatum tunc cum sero 7 mane in-
ungat se cum hoc unguento totum corpus
diligenter confricando iuxta ignem 7 cō-
tinuando ipsum in tegmine p̄ma deinde bis
vel ter lauet se cum predicto balneo 7 ab-
sque aqua ablutione remanebit mundus
eque de scabie ℞ butiri lb. i. buti-
recentis 3. viij. vitellos oui numero
iiij. mīe litargiri fiole. pul. rad.
lapacij acuti an̄ 3. ij. sal' modicum
torefacti 7 pluizati 3. ij. picis na-
ualis lb. ß. dissoluatur ter butirum
picis 7 butirum lento igne coquit dum
dittant modicum tepefieri 7 tunc
eis incorporentur vitelli ouorum et
post infrictionem ipsorum addantur plures
Cum ista fuerint oīa diligenter in-
corporata tunc totum id unguentum bulliat
in lb. ß. succi fumi' 7 3. iij. succi la-
pacij usque ad consumptionem ipsorum 7 est
mēa quod numquam fallit de scabie antiqua

Ad scabiem antiquam 7 fixam pro
magistro jacobo de cipro ℞ peu-
cedani 3. iij. rad yreos 7 urti-
ce an̄ 3 i. rad lapacij lb. ß. foliorum et
radicis malue an̄ 3. ij. ebuli mit. 3.
i. furfuris bene cribellati lb. i. in ca-
da in cadant 7 bulliant in vi. situl'
aque usque ad consumptionem 3e partis 7 in
hanc decoctionem calidam infundat manus
usque ad cubitum in mane pro media hora
7 cum pedes bene confricentur. Insero
vero an̄ cenam eisdem calide infundant
pedes 7 diligenter fricent 7 abluant
usque ad inguina. Item ℞ seri caprini
3. iij. olei recentis de sisamo 3. ij.
misce 7 totum tam accipiat in aurora
7 tardet cibus horis v. 7 est mundi-
ficatiuum sanguinis 7 rasticatiuum materiarum corru-
ptarum 7 salsarum. Item ℞ aloes
abluti 3 ij. ebuli mit. 3. ß. mire 3.
vi. reforment pillule cum succo lapa-
cij ex qui. 3. vi. 7 accipiat ex eis
in alterius sero una in mane an̄ cenam
7 dittat omnia ad solutum Item

℞ o. de pice 3. iij. olei de iunipero 3.
i. olei de sisamo lb. ß. vitellos ouorum
numero iiij. terebentine lote iiij. vicibus cum
aqua solutarum lapacij acuti lb. ß.
vine laudani sicorum fiole an̄ 3. iij.
ebuli mit. 3. i. ebuli al. 3. ß. amili
de ordeo 3. ij. terebentine rad celidonie
yreos mit' an̄ 3. iij. spatule tre
tameli an̄ 3 i ß. asphalti 3 i ß. tant
oīa sil' ultimate contere in mortario 7
fiat linimentum absque igne 7 si non redderet
bene glutinosum apponat in eis glutinis
tante dissolute cum aceto 3 i ß. De
hoc ergo linimento totum corpus prope ignem in-
ungat cum 3enti frictione bis in die vi.
diebus continuis prima die sequenti die
balneet in decoctione predicta confricando corpus
totum cum furfuribus in predicta decoctione
madefactis quiescat in post predictum bal-
neum diebus continuis deinde reuertatur ad
intentionem predictorum iij aliis diebus
continuis 7 post tunc reuertatur ad bal. 3ez
enim antiqui scabiei 7 fixa hoc in genio
nuam erudicate completa deo gratias

De febre colica cum asmate 7 dolore 7 merit
tatarrizantium ad pectus

Si bene 7 diligenter consideret dispo-
sicionem venerandi in xpo patris domini abbatis
sancte marie in organis videtur quod ipsa
est complicata ex varijs egritudinibus 7 mor-
bis pluribus acutis. febris enim febre aliqua
que periodica solebat licet eius distin-
ctiones non assignet quod de febris videtur suc-
cessisse causonidi at eidem complicata
7 possibilis videtur posse tollerari. Et non
eundo est plenius quod iam predicto causo-
di successit ut solebat vel eidem saltem con-
comitata est Et 3m est actus scilicet meri
defluxus catarralis a capite ad pectus
pectoris quod quid materia flaca est grossa 7 vi-
scosa cum 7 meri successit actus Et
3m quod est hanelitus difficultas que
propter asmaticis estimatur. Hec sunt iiij
principalia quibus videtur ad hendum esse ut sa-
nitati restitutum predictus possit reuerē-
dus pater Et licet in dispositione putri pro-
lixe satis speculandum esset si temporis
consuetus elargitur tamen ut sermo utilitatis
adhereat 7 facilis tangendum est de primo
difficultas difficultas hanelitus ista in ma-
sit cum complicata cum doloribus pectoris
dicit ergo scilicet quod hanelitus generat absque
dolore quod videtur aliquid suspicandum esse eo
quia solebat hac dispositionem esse in dedicatione

quo ad actu̅alia / Si igi' actus p'm .s. do'
q' fuit 2' accid̅s .s. asmat' ca̅ morat
z a' ccto remotus z asma id se he:
bat ad dole̅m p'mod' depede'e ne̅ce z
ccludi alth duo$ l' q' o'ia actu̅alia
sut i declina̅coe ut sebit' l' salte̅ q' al-
teru̅ actu̅m decrescit .s. do' imanete
asmate Et p' / p'm ho$ duo$ q'm si
asma fuit actus dolis i ccuai de-
pendes abeo ne̅ce est q' remoto dole̅
imoneat' actus eius q'd erat asma
g° p'm cclusu̅ oio ve'm est / Si aut
asma ca̅t actus n°° pendes abipo
dole̅ tu̅c potest ut de facile ccedi q'd
remoto ip̅o dole̅ adhuc imaneret
asma io co'u'm 2'm ve'm / Cu̅ igi' hic
inveniant' duo actu̅alia .s. do' z asma
si neutr' illo$ h't ab alt° depen-
dencia̅ tu̅c erut actu̅a fixa h'ncia
tu̅m eo$ cc'uatio'm / Si a' st actu̅a
revolubilia p' i tensio'm z remissio'm
ut ca̅ sebitur na̅ si essent actu̅a
nz cremetu̅ nz decremetu̅ h'ncia tu̅c
io'm essent fixa Et ve' h° ccexere
diffi'tes magna salte de dole̅ na̅ do'
ille a' p'ueniret amala c̅ne fixa:
tala̅ l' fra̅ z h° p' no̅ pot ccedi eo
q'a mala c° fixa no̅ efficit dole̅m
ut 2a p' ca° de cu̅is dolis tu̅c em
op'bet ccede̅ in ethica z i disp'oibus
marasmodeis i esse dole̅m q' negatu̅
est ab Gal. ibid' / Amp' do' no̅ e nisi
ccie rei sbito i p'muta̅c̅ ccetate sentire
sed ulla disp'o fixa subito i p'mut
q' no̅ est p'ole ccede̅ dole̅m p'uenire
ab aliq̅ fixa male c̅nis sp'e Cu̅
a' dolor p'maneat z fixus ut ca̅
sebit' l3 remiss' eg ca̅ no̅ p't assig:
ri aliq̅ sp'es male c̅nis fixe ut ar-
gutu̅ est g° ip̅ius dolis ca̅ no̅ est
soto ccit' q'a na̅ta est eo q'a dole$
si sp̅q lo'ci incubuit a' sbita alt'a
ondnit aut soluta ccit'e Et forte
q' h't soluta ccitas in tota z i sermoe
eo q'a sebit q' h't est sp'es dolis ex-
tensivi Cu̅q' pl'im p'uenit a vetosi-
tate extendente particlas z ch'ente
ip'os a suis ccmitab' ad alias duas
po̅ris ut 2a p' ca° de cu̅a sp'e$
dolo$ Extensivi dolo$ ca̅ z veto-
sitas a' hu̅or q' vim a' nullu̅ ex-
tendit a' l3 ip̅m ad suas c'hat ex-
mita° Cu̅m g° vetosi' sit i me'ta

ca̅ extensiois cu̅s z p'servat extesio
ne̅ce e in ma̅ vetositat' ex q̅ ex multa
i p'tore cgestam z t' no̅ p't esse nisi
flica ma̅ eo q'a signa colice n'e excl-
dunt h'uic a'ito supto appe dolis nz
em z pugits nz mordicats p'forats
l' pruritis c'tis / Sed extensivus p'm
ut dctu̅ est q' c' Et ex hoc q'dem
fu̅damto volo i vestigatu̅ esse cau̅ ,
accid̅s q' est do' q' e mala c°. fixa
p'cu̅ p'tor' cu̅ ma̅ flica parca'l pec-
tor' z i eius ccavo ccreta ex q̅ gn̅at'
vetositas q' e i p'ncta ca̅ extensiois
q' extensio foralit ip'e do' extensiuu̅
Ex quo fu̅damto credo facile i vesti-
gari posse alios accid̅s .s. asmatis
ca̅ efficientes vna em mo̅ ca̅ p't esse
vario$ actu̅m p'ducta s' varietatem
mebro$ ad q̅ extendit z eo$ q' scou̅t'
adipam / Mala em c°. f. z h'. p'cu̅
p'tor' sive p'p'em debilitat' q' efficit
sive q'a reddit mebra p'tor' diffi'le
mobilia sive q'a ip̅a e ca̅ cg'ua̅cis
multo$ mo̅e$ i p'tore p'oia i digo̅is
p't esse asmat' ca̅ / Et s. p'm modu̅
efficeret asma p'ueniens adebilitate v'tut'
q'a fortass' i plurimis senu̅ a' c̅nale
scd̅m sepe p'uenit asma / P' 2m aut
modu̅ .s. in mobili' di' mebra hanelitu̅
potit' esse ca̅ asmat' q'a p'sepe me-
dici i fran° velame efficiant asma
iuxta id x'a c̅'i / Cu̅ ep'tas p'tus
caue ne in fretur velame / q'a c̅
itineratib' pac̅m v'de fim p' sepe
acc̅it asma ut notat expie'a / P' 3m
a' mod' .s. gn̅a̅nis multa$ ma̅e$ z co̅-
gestiois ea$ in p'tore p'oia i digo̅is
p'uenit sp'es asmat' expletu̅dine
pau̅ p'tmois eo q'a eger no̅ recipit
aer' q'f ccentem ad eue̅tad' p'tes p'tor'
q' no̅ excusat' ab hanelitu̅ frequ'ti q'a
se habet hanelitu̅ diffi'tas asma noi-
nata potit' esse ex̅do p'tmoi app'ata
x'a c̅i l3 p° ca° de asmate / In Cu̅i
de sp'e p° hic tu̅q' cpletus ex̅do p't
mori tenes loci g'ius ut ibi apte
colli' ve' az hic sp'eculati q' ab vna
z ead' ca̅ vaia z mo̅ pla̅ penetre
pu̅t actu̅a ut iam deductu̅ est Et tu̅
c̅ra q'a locus iste amplissie meditaco̅$
exsistit Taceo hic de mebr' q' i p'tore
cg'uate sut siphi'ate l' cmixtioe / Na̅
sat' visite est flice n̅ei ca̅ p'dcte

ꝯmixta esse ptem mei mtice reddet
mat flica maioris extensionis. ad qd
psuadedu plus mouia vm octe p[m]
qd qa hic vir agitone mtice ꝯsus
ꝯsistit ut facile demvari poz ꝯpri
cipijs / 2o qa hic vir e ho ama mite
ta vetositu mtrno ꝯgeres i pole z
toto late smst / 3o qa ia alias
nocumts abipssionibq mtice pueien
tibus longo tpe molestatq fuit / 4o
itm qa vetositas l vapor eleuatq
a ma flica sim ci no tm magfice
extendit qm si idē vapor ꝯmisce
atur vetositati ama mtica pueien
ti / vapor em amis vmissior z lenis at
amplior sicce maiore pt extensiom
face z velocius qm ille q sim est
ut iam appz assignri posse adeqtam
tam l cas hoz duoz accntu s. doloris
z asmatis q ia paulo an psa st
Et pari rone itm deduci pt qm asma
tis ca efficacs et illa mala ꝯo iaq
psa z mal ca ia assignata que
ptmor z alijs ptibq ptoris i misa pt
effice asma qm erit pse acns non
pueiens vl dependes adolē pdcto
Et ht de duobq accntibq viris istum
molestatibq suffice put dt vm itm
paulo magis ꝯteplandu est dt igit
ht duo acca vmassimt ntti gm vl
speci febris ꝯplicata at ꝯgo Si i
erut ꝯplicata feb at erut effime
z hoc noo cu ipa no reuolutr p
yodice ut ia scbitu Et pari rone
neqz ethice cq est excludē typu et
pyodu reliq igr esse noon ꝯcludere
se ipam esse mlez z no qd sm pu
tredine cu nz hic ebu ebuliat san
gs ntta rone l signu de nirabl Nz
i est se deputrdie sangs hat vl
alijs ronibq facile demvabile et
maxie qa ivoluit pyodice Sangui
d putredi assignat vniformitas ꝯtie
afflicionis apno usqz adfine z ntta
eid oppo pyodica reuolo qi tcs
Non z vr esse febris mtica cu no
assignetur aliq pyodus mtice neqz
sebatur Igit vmaz dubitale an sit
febs colica l flica. qm aut no sit
colica puta ꝯta az qa no vi hic
pyodicao distincta assignai possit
vd scbitur. qm itm no sit pyodus
pueiens acolica ma pura motu

terciano reuoluta. az eo qa vigiat in
stancia no sitis no ardo pectoris non
vete stiptas no dolor capitis acutq
pcciati ꝯcoitant eam. Ideo fortassis oz
ꝯclude qm eit 2na nota at igr ma
ioris l frone l mioris Si pma aut
erit 2na no pura pueiens ꝯmix
tione rubee cole cu flate grosso z de
noiabit vitellia aut cu flate tenui
z denoiabit citina go et fe l acola
vitellia l citina pueiens l abutqz
sil z eq passus ardue ꝯteplacoīs
an sit pole eand febre sil acola
vitellia z citina Intreantibq pueire
Et z depucts aqbus illustrau autoris
specta desierit Adhuc itm fortasse
ꝯcludi poz ꝯcsdam sup assupto fu
dameto qd febris ista esset colica
pueiens acola no mioris fame q sit
ꝯmixtioe ipius cu mtca nali in
tuiq notcia pueire opptet ppanes
z acca ambabq mebq ꝯmixtis
attestada qm passu hic declard ze
ligo simans tecu imposteris ad con
ferre psptua, An no vltio fe hs
sit flica pura nitpollata an ꝯtia
latica noiata que raro i veitur pra
cticantes z maxie pura z an sit
flaca de flate dta salso l potius
mucilagioso aqso l vitro tibi ꝯsidan
dum relique ꝯcistimas qm si roli iu
dicio z ꝯcibus q m scpta sut hec
fe repoi possit sub aca denoiacone
specifica ꝯcenois Dd est ipam esse
2nam no puram acola pmyxta
mtice pueientez dt saltem acola cu
aqso flate pmixta ut ia debn z
dt em curade sut dispones z acca
febq ꝯplicata qm abeis demodata
na z si acca no dependent a
febre i esse z i ꝯsuari tm acca
ia pdcta ut do z asma augtu
non leue recipe put cu ꝯplicant
eid hec st que mo in ꝯrauti cuz
magna tm i comodite ocaue potu
erut q abalijs amplicai ꝯracone co
pleant z modificet Nunc ad ad
z facile demo cucois hauis dispom
pcured z Et pmo qd vr esse pre
mitend mitencoes nocads i cura hq
dispois Et az pa vltio meis cuid a
toto qm hic ꝯcludo cu no videat
magna esse i toto replonem z itm

qz vn ste 3enre fuit hac spe cuoris
moratia acceleberimo pstico cuatas z
ama z ut de vom sebit / 2a no i ten°
esset peccars mea3 disvato / z hac qd
z volo amco simone reserare pp du-
plicem floma z aa faraca 3ent ad-
ministrata / 3a no pt.s i tenco est
mea3 digo z hanc z volo opleta ea
eo qa sebit qn eqtendo est in statu digos
licet hic aliqt ptbari poz mes orantes
cu esset status digemo mea3 aium
z mictas febs dy ez status digoe
mea3 faceantu acu ut asma z dore
dt esset status digoie utzaq mea3
sil Et hoc qd fuale avio i eaz. z
ope pito cogsa pt eo qma tti digoi
de nitate sub sequi remissio febs me
illud antetam 3ii tertz digo est faci-
ens cessare putredies manebat sba
adhuc z h fuile cognosa pt eo
qa si nil ca asmat3 z dolis erat
fla dt simp at alteri mea cmictu
qd crudu faciebat doles aliqste in
censioe naa est qn si erit digon de
loco abeo pueriant nobile inmissi qi
remissio fe z acum 3 ita de mitatu
signu remissione egnu z acum / ~~de mitatu~~ ut app / Qa inten° pt
est mea3 eradi.ca eno z hinc qd
ate oplace no possu insi qa d scbaz
aliqua faraca duise intencoz sedz
diursitatem suppoite mei pacient3
Ipm itaq faraciu eradicalm dnant3
flice mei esset hoc Rx aq ysopi z
gallaz an 3 i s agar3 ela 3 ii
turbit 3 ii mane ela 3 ii 3 ii
floz ysopi an g v et g ii fiat
om hoz infusio z exhibeat cum
expssione z colatura diligeti Q 2m
farmacu mei flice cu cold dnante
eid oinicta eductm cuiq de sepao
Rx reub ela 3 i s [illegible] agaria 3
i aq viol3 z lupuloz an 3 ii
muscilag3 sps psili 3 i spice nar
3 s 3 3 g iiii fiat om i fusio et
exhibeat ut pius cu 3 i mane in
corpare secu post expssiom Q 3m far-
maci eductm mea3 ex cola z mitia
oinictaz est hoc Rx mab idoz3
3 ii s mane 3 i s elecz diapnis
3 i reub ela 3 iiii spice nar g
v aq lupuloz z bugs an 3 i aq
fini 3 ii fiat om infusio z cum
expssione exhibeat ut prius / 4a i tenc°
pnl 3 acum corrato Et qd pcorrecte
acut3 ad qd pnu insistend est s asmat3
qn suppeatq est liq pdcte intencionis
oferat In osueui ego uti loch isto
qd vobis trsmito dequo imac z cu aq
lact3 3 iii i qua i fundat 3 s et per
una nocte osueui mac exhibe 3 vi so-
lepnis ofert z deipo itim ego ipe ma-
iori pte tpis in os sim tene det vel
loch fiat d mea ista Rx loch de pine
3 iiii Ad hanc i intencoz z mea3
Catarizacu ad eqcom z abscissiom uti
soleo hoc ao elec° qn nuc mito d quo
exhibe soleo ptres hos pqcena a 3 iii
nsqz ad vi cu aq publacoinis viol z
carne an 3 i z est solepnis mea
pluia vel no scbo poaucq collar z co-
pta pp tpis penuria fiat d elec3 hoc
Rx elec3 de sebesten 3 ii elec3 ptoral
al 3 iiii misce Q Ultiam vo intencoz
s deregime exptte vi iv no natu 3en-
ter admistradi peritissimi phici eius sa-
pie reliq° ad laude di oipotent3 Am

Cta ena geia

Exhic que in i notuerit p i fora-
com seriosissie data az qn vir
iste laborat fe otia pporli de
intia h coem eius denoiacoz ena
otia denoiata Est am oi die febens
ut pq diem pox in mai fiut co
veloci.te z freqncia ptsus mitem ele-
nat3 z erat i me magistu.ne z pui-
tate medioc3 Velocitas em z freq-
cia ptsus drie sut no 3en.s etati
decrepite viri sarrgnei z adhuc col-
ci nale se hnan eo qa pq etate
osistenoie calis incipit nobile dimi
z aug augent i in hnano cor.e flice
me venitens ma tez euetadi ut pz
pda pi ca° de etatibq Cu igr i etate
pi senij q i me.te osta osistenciaz
calitas z dimita adqua sta turitas
z tarditas in ptsu az qn lege fortiq
ocedi det qn in etate decrepita no
saluabit dre tales s veloci.s et
freqncia z vtus satl eqtr ostat ve°
decrepiti z organa motq sut obedie-
cia i si in veniunt i tali etate velo-
citas z freqncia az qn atbuant alie
ce z no lapsui nali ut ia aq go-
lapsui pt natin h nq lapsus alt in
eo az qn fe i exveloci.te i freqncia

ptsus q͂ oi die in eo q͂ ar ipm esse fe bientem dump si in tali etate ptsus na liter se hnt det esse puus i 7 eod febente pp debilitate virtut det esse mior sed ia ptsus in eo magis medio critati atinet q͂ puuti Et fortassis sitat magni go hij magnus assigñ da est cu 3 nulla alia vr posse ad duci q͂ novitas aucta ex tpate fun Et hec qdem novitas no est naliter se hns igr pueniat a febrili caliditate Et i pcoribus istis pponat vna vo s. q͂ ptsus eius at est magnus at sal tem mediocris int magnu 7 puu 7 nate pter nam addita sup tpamto hij hois aquit mag do velocitas 7 freqncia ut pz 2a pt cu decausis co tentis ptsum i pmediocritate 7 ma gnitudie 7 freqncia ptsus huig nobil oz pcedi ipm esse febente 7 ctes p ptsu omi die repmt i oi die febt q͂ fuit pu declaraui hec 7 pue pbat signa plura ¶ pm qa pctactu ca lis nobilis aucta in mebris fe re putat ¶ 2m qa affuit vigiliaru multi tudo … oi fe tpe pt nam in pn tpi ¶ 3o in statia sui ad siccitate 7 claritudiez tendents ¶ 4o i getn do q͂ sepe in nocte passus est ¶ 5o urinis tictura nobilis elevata re spe etatis ¶ 6o fluxibilis ventris cu qdam puatione cu intestim pcepto que oia caliditate i tensa vin argu ere 7 no nisi febilem ur esse Restat d declare q͂ ht fe admiscas Hec a pcludato theorice satis faciliter vinci pt ¶ pmo qm pcabat de pe in qm die q͂ est ppm intre 7 no alti 2o qa adhuc vinu pcre anua tij 3o porus q͂ fuit satis longa 3o qa visi regis ad adhustiom tendets vr ho psuade qm pcepte tibi 7 potus vi in eo posse intelli aptitudo pndois mei pndis ine adhuste ¶ 4o pfracto l lassi do q͂ in pfundo oim fere mebrorz ipntat ¶ Et pta alia ad duce possem pp longine dissa qm in pcedetis oz hec fe a stia pe pmo discursu 7 no vi alta qm intice pc 2o discursu i est stinna qua Qui oz igr hui ipam ad sua reduce Is em vr qua stia a intia nali pueiens pmo pp tictura

vrie q͂ intensior est citria ita ut sit subrussa l russa Its debite duraccis acci pui pcadbationis Its Ex lenite corps l facilitate abucte corps ¶ Si ei ma intica esset nal no esset acci tiporis ita levia nc paris duracia pp pfissiore 7 tiestritate mei 7 aliq signa que essent mei intice nal ppa Et pari rone declari poz q͂ ma ans huis hig febris no intia genita pc adhustione sar nz intice pt naz pp qa no in venimi siga l fuosite meis nobilem ondentia Nz 2 vedi pt naz hig fe esse intias genitaz pcadhustione flats s. solius pp qa hic no appnt signa talis pter naz ulde intese pnoa Nz ptita Nz passus 7 forcia pticia Cibaria nobilius cata l febies precedetes qi pcepetis a sufficti dione vr de duced esse q͂ ma ans hig febris est intia genita pc adhustione co le vitellie at salte cu nobili fla le mixte Qui pcpetis facile mite pt regim cuois eius gd gra bitatis reduco ad xij pucta in eo pranda l mesurada ¶ pm itaq hors est ut ret eius pcepte vi in no nali in clinet adi fracom 7 hnectatoz cu aliqli sbtiliae 7 apione mixta sicut oia cibaria eius optet toq cu radice ticorie 7 alta radice feni 7 cet vel refractu pc c. 7 s. cu apione vi bleta spinachia ptu lact cu folijs pet 7 bors i aliis posita esset ei Zenia ¶ 2m pu le in eo obsuad est ventis lenitas quelz fi por cu pdctis ribanjs 7 cu infsioe sem tom cu meo indico Zenamo fict dando ei i mediis tijs i potu ʒ. iii. aq decocts folli clors sene cu folijs maual volubil l blete at saltem cu folijs viols 7 bors ¶ 3m pu le 7 q͂ ma dight 7 ulta in ipso vr in me Zenoir q͂ aq lactis capni das in potu i au rora dent ʒ. iiij. oi mane in digeu do mag iuuabit ad 3m pu le pusu ¶ 4m ad hanc i tenom Zene 7 ad pfortad vtute 7 visus hg mixtiois Rx psue bugs 7 bors aa ʒ. i s. pul margaritarz ʒ. i. vio. flors bors ta. ve. da ʒ i fragmtors zaphin 7

smaragdi an ʒ. i. ff elin cu sy. d' cor ticibus cit' aut salte cu violato / iiiim pile est q stom eius oi mane ungat cum hoc ungto ℞ olei citoniorum de mastice an ʒ ß. olei liliorum al ʒ. i. mastice cipi spicati labrusce corallorum albor an ʒ. i. gallie musc ʒ. i. cere q. s. ff ungtm molle / vm pile e q spinia eius oi die ter extra hom pulv' praebatonis inungat cu isto lini ℞ o. aq' d. ʒ i. olei de nenuff de floribus ewbite an ʒ. vi. amili ʒ. iß se lact. ptn an ʒ i cere q. s. ff ungtm molle / vim pile est si vets stiptas aq ut clistizetur cu hoc clisti bz in placeat mag' lenico cu pdcis ℞ vio' flor' bor' ca. ve folli cior' sene an m i maluar' olete an m ß o. viol' de sisamo an ʒ. i. ß. pul. zuc ʒ. i. vitelli om nu. i. sal' ʒß ʒ. n. fiat clistē / viim pile est ut si appent signa uuls eradicadi mag det' ei h' me' ℞ aq decoct' sucor' 7 sebesten ʒ. iii mane eleu ʒ. i. i. fudat in sero 7 i mane colent' 7 colatuā exhibeat / viiim pile 3 ut exibeat ei p' cibum h' ofic pp inuā' nota ℞ trasee cum gemis ʒ. iii. troc' de viol' spec' tisanc' absq camphā an ʒ. n. incorpe ntur sped iste cu pdca coctione 7 i fine coctionis zuc' illius / ixm spale 3 ut pp defensionem cordis alacre fucor' male alterat' adipm fiat et ei sacculus iste qz maiori pte bris co situm ptet i veste sua si smist ma milla ℞ spec' elec' de gēmis ʒ. n. spec' letificat' alm ʒ. iii. troc' de viol' de spodio cu se acetose an ʒ. i ß. fiat saculus qdratq si psuetu dinem / xim 3 q si sepe i die exhibeā ei h' inicio ℞ aq ordei sil' cocte cu floribus bor' vecetibus ciatū. ß sy de ribes l' deberbis ʒ. ß misceat' 7 ex hibeat' ei ut dcm est Et si viderett in stare signa maior' fervor' put ei exhibi cu aq ordei ʒ. iii. l' iiii. sy acetosit' cit' l' delimonibus 7 situm / xiim 7 optim est ut inmāe aliq dē ei hec potus no solum gra digons si lectois 7 zietatis admixt' exhilib pis 2 ib 7 bois ℞ suci gnat' d. ʒ. n. aq ca. ve ʒ i ß misce hec i sue

q in seariora 7 saluiora mag' i hac dispone videnr' // sequit' actum

Ex his que in oretenus plata sunt 7 q 2 a signis urinar' 7 aliis colligit' potui vi q fluxus huius viri cplicatus 3 ex debilitate epis 7 stoi pp q epar eius adlaps' situ p nam i anionis resolore 3 deducti pp cuius epis debilitate 2 i sto eius nobilit' vis digtia p strata est adeo ut no cumtu coruptor' assupsit qm obuiat cibum 7 potū si magnas ptes tūs. mutat in vetositat' Magā igr' har' vetositatu ps sicat' insidi vent' 7 in mag' pte mirach fixa otinet in ter supficiē zuexa intestior' 7 zcuuā syphac copacia illa q viri iste ow vi esse patus ad ydropem tympanitem adquam 2 nāl' 3o colica oi aliquali adhsione l' pmutae intior' vi red dere ipm promptu / q a tlis flu xus ex debilite pueiat l' pueint epis 7 stoi declari pt pdicis signis 7 auctes sed hec suffic solum adduc testimoniu A. 16a 3i ca° de signis fluxuum om' mor' infine dū mgr Et sciat q in illo q assellat i die plus q in notte accit ei ut assellet qaeius supsit appetitus eius i die cu 3 de bilitas stoi Et cu i notte 3 plus t' cu est debilitas eius epis 7 q retinet alm. s. chilum q pp sui debilitates tusmire no pt Et a adhuc sti gde vcifioni epar ipius 7 remanet vetositatu ultido i intestis tur her dispo no levit' minat ei 7 pnosti catur collica qr attatis loco i gt. d. Et sciat q intior' succedit assella cōm pp hoc q ipa exit subtile 7 ducit spsu collica vehemes / Ex qbus diligent' i tellectis a. 2cludi esse q vir iste i diget p cura' festia ne fiat tipaicus at i curat colli cam mala pting qd' disposis cide put d' q vir iste abom' cibo 7 potu solucois 7 lubricitas inductio xem pl ut spinachie blete malue mauāl' caules no bn cocti 7 stes eo. Itē 2' ut unu nouu 7 ypō dlce 7 no bene digestu Caueat ab acutis et salsi 7 ab acutissimo aceto raphano cepis aleo 7 sitibz pp dum' croia cōmis Caueat 2 acibus diffi' digons

ut pane azimo z no bn cocto pastil-
bus legumibus z sibi paribus Ca-
veat z afructibus z spe lentis z
solutis ut ficubq pomis uvis z alys
sitibq pter hos a vtat cibis oibus
z spe laudabilibq i qlito z i quali, Ca-
veat anito z forti exercicio z spe pq
cibum Evitet coytum z spe freqptem
vehemetem vigilia z ira z magna
sed reptom amtiue cibi z potus istis
positis utat istis xii. remedys q ut scito
pm z q oia cibaria sua sficiat z co-
diant cu pigre vero yrici sive sit
frixa sive elixa sive assata 2m est
q evitet uti mue fercolos z spe i no-
cte 3m est q sp an cibu z potum
oem accipiat aliqd de istis ut citonia
assatum nespillos l' sorbas iiii or ul' v.
4m est q sepe vtat lentibq coctis
i aceto pq pima elixacom eaz ita
q dum coquit 2a coccoe i duabq
ptibus aq z 3a pte aceti z spe-
nis. 5m est ut vn iste oi sero an
cenam accs.iii. de istis pillis Rx dra-
gg. gm ar. torrefcoz an z i Seat
gnoz iuti capulaz gladiu spodij
sqnati rosaz cipi an z ii reformt
pille cu suco ssolide mioris 6m z
ut oi mane an prdiu accs uni
l' ii. frustra hig sfecois Rx diaci-
tonite sm spebus.z.iii. coriandi
pp. masticis an z i cu vino citonioz
fiat sfcco inrotul iiii or z. az et utat
ut dcm est 7m z ut oi mane p
x. dies accs.z.iii. decohat mixtioe
Rx aq arnoglosse aq ssolide mioris
sublicacois gallaz cupssi an. z. ii.
misce z accs eas tatas cu z. s.
zuc cadi 8m est ut oi fine vm-
diez post pdctas aqs i accipiat
z.ii. ista pillaz Rx troc desspo-
dio cu semie acetose z.ii. reub.
sbusti z.s. spodij dragg torefci an
z.i. coaguli lepors l' capri z.i s
formt pille z accipiat ut prius
9m est ut ptet st umblico suo. xm
hig de scpecois Rx resine clare
z elcc z.ii. gallaz cipssi z.i.s.
se. planes acacie spodij rosaz sco-
rie sri spate an z i macis z.ii.
coquat resina cu aceto nigro z ad-
ditis spebus fiat ceroti spicu am-
plius spase unig z apponat a

fine ventis usq ad umblicu ita q sp
ibi adheat 10m est ut qciens assel-
lat suffuiget vent^rs p infus cu pluid
tali Rx colofonie galie mq. storacs
calamito an z. s ligal z.i. corallos
ru. spodij. sandace an z.ii. ff pul-
z sup aspgat pnis no nitte i fla-
macoiis ita q fumq p i fus ven-
vet^rs ingdiat 11m e ut i cibarys
suis faciat bului radice una ssolide
maioris q^ts digiti medici 12m est ut
sup sto suo in nocte sp teneat sactu
plenu pluid hig de scpecois z bo^m eet
q istum sacculi z ptaret inde Rx g-
noz iuti coriandi ppati origai calam-
ti an. M. i. macs z. s. masticis galie
mq storacs ca. corallos ru. sandace
an z.ii. ligal z i s cimi torrefti. z.ii.
fiat saculus z portet ut dcm z het
sunt que i hac disspoe valida appa-
ruerut z c.

De Reumate fluete ad genā dextrā z ad ocl'm

Reuma qd nup viri istu hono-
randi p sdcamu detrusio vehe-
meter infestat Est em a mse
februarij usq ad hoc pns tpus
ad tota gena dextra z oclm evatissa-
uit ma que oms pdctas ptes in
tumesce fecit sm duricie z absq ma-
gno rubore z pcu pdcaz pm flacioe
z hr pseverauit insibus tbus ut sci-
bitur Cui si reme^m ad caroice ex
hiberi det oz q hec disspo ad cognom
ad eqtam pducat cu notica cois qrs
steplacio optima est Opz itaq mat
hanc l' in pdctis ptibus esse sgesta
sp debilitate ipaz pse caruz sge-
stionis illq, z et eqdo pessen^az in
pdctis ptibus, dt nec est hac maz
ad pdcas pd ptes aliude defluxisse
z tuc et eqtudo prin pdcaz pcolle^az
denoianda Nonq em invenitur aliq
eqdo q sub hac dione no cadat Si
itaq hec disspo est prin pdcaz p
essenciā at mest eis mala co. f. z h.
z tuc locus visu pcipit cu palore cu
mollicie cu frute tactu pcepta z
cu digitus pti imprimit remanebit
inea depssios z erut signa dm
flacs mpte q srant sacacute q
denouo supuent Si p descensu a
quoscte hicis p labia distillacs actu
alit' vy gsoibus nece est scludē
hoc mebrs pati vndimia. z apa flui

aflata dici malagiosa l' aquosa pue
mes Et ex his 2o concludit q si ma ca
in pdictis ptibus multiplicaret et pfu
daret i lacertis et in eis sbterioribus
parietum asset eventus torture oris
in viro isto Et diligent inspiciat qa
fortasse signa pncipij torture illius
3o item concludit q si ma ista multu
descendet ad ptem capitis posteriorem
fortasse minaret ei palis Si no ve
ctum hret pdcta ma raptu ad i fe
riores ptes minaret ei empia l' alias
egnes ptorales no modici verendas
Si a pdca mbra egtaret mala
cone mali c et h. tuc signa eius sunt
signa flegmonis s. tuor impte nobl
talitas intensa cu mollicie i pte p
cepta loci rubor et pulsacio nobil cu
pou tensione gravitatis pcepta Et
si pdcta mebra lapsu mli c et s.
egtaret tu pou tuore tuc ibi pci
peretur caliditas cu punctione acuitate
et pruritu magna i flamaco et pu
stularum colleccio apcione/ Et vo item
si impdeis ptibus ex egdo mli f
et s. cu essencia aut i tuore illarum
pou nullo pcipet situas pou so
lidis l' durices resistenciam ad tactum
digiti colorum pou opacus l' ~~liuidus~~
liuido et fuptu exitus aloco pua
et hec sunt signa sephirotice di
spois l' sclirotice/ que om pdcorum
sua colligunt agalo i libello de
tuoribus pt nam et 3o tripte pre
talis et 3a et po et 2o et i talis
flegmonis herisipile undimie et
sclirotis Et tu collige smones in si
placet/ Vor a in expdcis oio conclude
dum esse q ho apa sbca de undimia
colo d est ut ex signis impo loco ta
ctis manifeste de duci pt/ Cum qa
in loco tuoris pcipit aliqlis rubedo
pd ipa tu subsedie vcissa sit san
guis diminz. tu clarite vo toleranz
ont igr tuor ille no et undimicus
qa. et eo qa apa undimicu colludit
colore rubeu et pticipat colori albo
essenti Et ad az ssu visus et bor
d' p panes l' spe eius san. et cole
qm ~~pi~~ pa et rubedo purpurea
et no pa et rubedo clara/ Ad
huius moti sbtom dd q motiui illud
virtutem concludit de signis ...
apata simplica. h qa varia in natur
apata uno plura cor sut cta in
3a et po ca tollid ideo dd q dato
cu flita ma flita aliq pua qtas
sangs no tolli tu qn id apa undi
mi denoiari det qn tuore qte et
vtute pdnanti det fieri denoiao
3a pi ca 4o. dec gra rposits q
sustentat pmissa 2o. s. q pticule p
cedetes egtant apata undimico ut
dctm est/ Post hoc item pcas probe
rimo pecciad ure si mebris passi
pte dicions Si em ptes pdce eg
tant egtudibus pcolli ex pncipatus pou
ad invicem a distacie ipaz Et si
pou tuc ibi et egdo pcolli et acur
pveiens et hoc videbis vole sr plura
Como qa i eo cogruant fluce in poia
in digois ex fusione vapors flucors i
eas q elenat atoto core/ et 3a ca 3
qa ipm multu san flico/ et 3a ca 3
sp aptitudine et sus mers ligdas ad in
fiora/ 4a ca est sp qa vene et via
effusionis mers acupite ad maxillas
plures sut et ample sat q oio vi
assend ee q egdo pou pdcaz sedm
magna se et pdepctia acolli a ipaz
ad eam Ex qbus diliges cvator in
unam smas redacs facile concludet
egnem in pdcis ptibus i esse pcolliga
cionem sil et pessenias pmancia ei et
fixio tuors longi tpis arguit egne
pou pessenias/ Velox vo addicio tuors
cu deflucu alunde pveniente ro
dgr egtudo haz pou sil pcolli et
et essenca censenda Et ex his vrie
concludit q hec egtudo est diffil mltu
q sat facile pz qa est diuturna igit
pendes aia fra que difficult mom
recipit Omes em cronice egnes ama
fra dependet asserz 2o cto illig assi
Senes Iuuenibus plerazz egrotat ec
Et est sina pncipis 3a 3i et 2o
ca de egnea/ Pres no item hec
egtudo ptigerit a esse possit pcolli
gacia in fiors pou denoianda sed
pcoris pleis epats et aliors mebrors
no curo hic qm satis facile nia a
supioribus ad infiora declinare put q
in fiora ad supiora licet visicatori virtus
mebri repugnat Ex qbus nec lib pass
uberius mvestigari potit vera no aiois
modu ut nuc sequitur etc

Ca^m 2^m

Cum ex precedenti co^o liquido sit materiam huius tenacitatem fluentem et effusam esse flegma ac quod ratione ipsius per administrationem operis non naturaliter inclinari debet ad calefaciendum et consumendum et ad madendum flegma id quod proportionem aliquam non est dum esse satis consonam in locus et mansio habitacionis eiusdem sit camera calefacta et consumptiva aut saltem artificialiter cum accensione ignis in camera et suffumigationes illius cum sandalis ligni aloe thure colofonia et similibus. Has enim suffumigationes in hac dispositione conferre vidi multum. Et ita de dentibus quos oportet esse calidos et siccos naturaliter aut artificialiter cum decoctionibus salvie mente serpilli et similium catorum. Et potus eius sit ydromel factum cum decoctione rosmarini aut anacardi thorte vel mastici quod bibat purum. Aut si propter etatem accipit aquam misceat huic ydromelli 2^a pars vini rubei clari non multe fumositatis. Exercitium in pedibus ambulando longo tempore cum suavibus passibus tempore ieiunii sibi conveniens est. Sompno non utatur multum a quo melius est ipsum sepe excitari quod usus proficuus esse. Stet et alleviacionem faciat cum paucitate cibi quam hec tam famose auctoribus approbata sunt scilicet quod patiens hanc dispositionem esuriat sitiat et vigilet quod reumata curat. Et sunt sermones ... 4^a 3^e ca^o de cura catarri usus primum ubi et quomodo. Et vigilent et sitient et famem patiantur que sunt initium cure. De accidentibus animae ac quod multum eorum est conveniens ei et maxime propter motus vehementis in spiritibus et humoribus acquirat. Hec de 2° ca^o etc.

Ca^m 3^m de cura prime alia

Et licet credam ego secundum experientiam aliquam quod iam diu ea que optime huic dispositioni debebant solempniter administrata fuerunt ut cum legentibus satisfaciam secundum brevitatem materie huius dispositionis reddam. Complentur intentionibus curationis ca^a earum et ratione presentem infirmam operis non naturalium quod sumatur perfectum est eo quia non dubito perfectoribus apparatus in eisdem rebus huic dispositioni fuisse provisum. Et quia generalis intentio scilicet calefaciendi perfectiores intentiones in curat

apte. 2^a non primum intentio est mortis eius morata. Et licet ego non dubitem hanc intentionem fuisse sufficienter administratam verumtamen aliquid de ea tangere visum est michi utile. Et primo quod puto quod conveniens esset ei flebotomia cephalice adiuste post eo quia credo non totam materiam effluxisse sed partem eius aliquam adhuc fluere. Et si astantibus ac quod hoc dispositio augmentum recipiet a plenitudine capitis eo quia virtute secundum habundat sanguine colerico mixto satis ideo magis conveniens esset prius administrare flebotomiam basilice dextre deinde interpolatis quibusdam diebus et procurare adcephalice flebotomiam iam practicam. Et quantitas fiat quantitas sanguinis extrahendi limitet sed sapiat astantibus usque ad quinque 3 secundum iudicium melioris venae fundam. Sed non miraci debet si flebotomia tuto tempore laudem in hac dispositione licet flatus diminuat conquantitatem sed et qualitatem in minima huius agmus posuerim quia materiam hanc presupposui esse sanguinis sufficientem satis esse mixtam quod ac ex lavi rubore apposam partem scilicet etate

Et 2^a ca^a quod me movit ad flebotomiam et quia unus ex actoribus concedentibus flebotomiam in reumatibus et catarris est quod minima tenat ad fauces ad pulmonem vel costas ut 7^a 3^i secundum attacto ca^o colligitur. Et amesue in apparatu ca^o de cura catarri et plures alibi colliguntur quod ad flebotomiam in hac dispositione vi in natura fore. Si ad ista esitaret de flebotomia loco illius laudarem applicationem ventosarum in supremo spatularum cum scarificatione continua de istis tribus promissis scilicet die post flebotomiam vel ventosas bonum esset minorare materiam cum his pillulis Re pillularum de sarpino 3 1 pillularum de sarcocolla 3 1 reformentur pillule 7 cum succo de calamento et exhibeant cum conditionibus post assumptionem faciendis observandis. 3^a non principalis intentio materiam apparate predicta et a tresmittente dissolutio quod plurimus in genere complexionis perficitur primum quod est purgatio. Et quas alias in hoc vino cognum esse fluentes quod conveniens conferre puto in hac dispositione legatur 2^a 3^i ca^o 2° usque fine.

2^m in genere esse vi post flebotomiam et ventosas iam practicas. 3^m in genere et fortis posterius primum fiat anatibus incipiendo usque ad spatulas ascendendo cum operatione ad inferius fit. 4^m in genere

ʒ apposito medicamentis rubificati vino
et vesicati in supma spatularum carno
sitate ut cum flamula cetera vel pe
de corvino aut cum cantaridibus fermto
et aceto vel cum ep(i)to vecti · vecti plata
oliandi fca bn cetera et no dubito quod
in hoc sustentat bona ps curatois huius
disposicois ¶ 2a pnl intento et meaz ad
equatio q plibus cpletur instis quarum
¶ pm et leue ʒ hoc ℞ aq betonice aq
sublicacois calamenti an ʒ · ii · s · misce
¶ 2m et melius est ut paciens assu
mat cum mare aq sublicacois vadit
yris digit enim potenter mas flicas
et acapite distrahit eas pro(p)r(i)e vias
reducendo et spero quod hoc solum ime
dium suffit in cura huius si quis d de
sidaret digtum ferveus isto tunc accip(e)
syr(upu)m de cala(men)to de sticados an ʒ ·
vi · aq rosmari ʒ ~~iiij~~ iii · misce · De
drolibanum est me(dicin)a potens ad adu
sandum cum flice me(dicin)e ad eq(ui)ndo et consu
mendo eam dd equat et fras mas in
capite latentes usus solive magne
collid ?o enim sunt pima / Adhuc et
usus tyriace hmetes / Et item administra
durea allexandrine ex quibus omnibus in
sero apud sopnum de ʒ s usque ad · i
cum aq decocis maris tulesta Et pari
roe admeraz flicarum digom in capite
cfe mltz retiere in os frustis nucis m(uscat)e
Et fortius ia est lignum al in ore retentum
et dentibus zenz ettum vtuales omi
harum me(dicin)arum ptes faciale pcolatoria
adcer sbam et uentriculos pueire pnt
/ Demp ? mas in capite latentes digere
pnt satuli aut pticizacones capno
coronal cnmissure usque adfine eius
sagittal fore ve(d) huius desep(r)os ℞ mast
ʒ ii ligal ʒ i g(ra)nos padisi cubebarum
nucis m(uscat)e · an ʒ s musti ambre an
ǝ · i · fiat pul · de quo in g(ra)nos ordi
qntitas applicet p(re)dicto loco prius ma
defco duabus vel tribus guttis aq vite et e
potens reme(diu)m in abscidendo cursu
meaz pmod csupcomis eaz ¶ 4a
pnl in teneo et meaz eius eradicatia
et ita qd intento hic cpleri pt p ad
ministracoz pdcaz pillaz quarum dosis au
geri pt s · delibacom sapientum asta
cum Et si quis desidaret exhibi fu
maci eradicatiu et magis appatu exhi
beat ʒ i pillaz ~~fedi~~ fetidaz desupe

raf ? almsi ca(pitul)o de Cura palisi ~~comm~~
cunitat enim huius exis mea cum ea palisi
~~Comit~~ valde magfice ved expisi appuit
/ Adhuc et eradicari pt ma pfrequte
administracoz vnius magne pille date
pduas hoc pq cena ved cde scpcone
hac ℞ pillaz assegeti agarici electi
an ʒ s · turbit colocde an ǝ · s · masti
cis ʒʒ anisi an ǝ · iii · forme pille de
omi ʒ · iii · Et collige hac simaz pa
ʒii · tt pa in fine ca(pitul)o de cura dispos
capitis ubi voluit exhibere debe apt
sopnum pillag vna magna ut prim
pondus opom efficiat sufficiete co
mota fit hic item cplete exciare pur
mas et csuere coluecoes cum garga
rismata et masticacones Coluecoes
bona ad eand intencoz ℞ yreos ʒʒ
electi mastics pipis al · staphizagrie
costi dto an ʒ s · coquat mlt in aq
usque ad csupcom me(dieta)tis et huius colatue
℞ ʒ v oximell sallis ʒ · i · s · mis
ceant oia et excis actu calis i ple
atur os et retineat ibid cum in ionda
cone eorum ptotum os fca et exeat ma
adiungendo eid ʒ · i · agarici et fi garma
Scio que ego quod gar(gari)ma fcm cum ʒ iii ·
aq yris et ʒ · s · vereluf potent mas
omis in capite latetes csuere pot
Scio et quod mastica(ci)o costi aut straphi
zagre id efficit Et de sicconibus que
cogni est frequens mastica(ci)o in ieiuno fca
cum granis cubebarum Magna enim i est ei
iuest vtus attrahendi mas acapite et
confortandi cere(bru)m ut 2o com(men)to ca(pitul)o colli
pt Cappurgiorum que administracoz detestor
eo quia ipa mas in clinat ad anteriora et
adptes parasti pericule p(ro)pinquis ¶ Vltima
vo intencio ex rectifica(ci)o pectaz mandaciu
et qa intencio hec satis vi esse cpleta p
ea que in 2a et 7a in terminis cscripta sunt
ideo finiendo hic firmo vniuer som tan
gens remedium quod est ℞ flor rosmari
se · rute granorum padisi gallie m(uscat)e an ʒ i ·
ligal ʒ i s mastic ʒ ii ambre m(uscat)e
an ǝ · ii · fiat om pse pul · dem cmi
sceant ad invicem dem ligent in si
done retorta de g(ra)na Hec igitur pi
la in p manu teneatur et sepe odo
retur Hec sunt que michi me
liora in hac disposicione visa sunt
Amen

Egritudo huius viri quantum ad cognitionem
eius non est facile videre unde dubi-
tationem Est enim complicata confe-
cta ex mala complexione et solutione continuitatis
in membris pectoris primum quod ad complexionem
fixa in corde et toto corpore et complexionem
fiente Caliditas et fixa deducitur ex
magna totius corporis consumptione que
non fuisset totaliter consecuta ad caliditatem
fientem saltem in tam brevi tempore fiens autem
calitas eius cognoscitur ex revolucione paroxi-
smali et ex accidentibus concitantibus paroxismum
paroxismorum nullum febrium impollatarum eve-
niunt enim huic viro frigus rigor et ho-
ripilatio diversis temporibus et horis diei
naturalis ut quandoque in die quandoque in nocte ita ubi
paroxismus affligat in ordinate bis pro
diebus quod contingere potest propter diversitatem
materiarum in quibus et spebus earum vel propter
debilitatem virtutis et omnis Et cohortis fundato
conclusum quod hic fit et complicata ex ethica
ex discursu, pro et ex putrida ex discrasia
2º, quod vero in membris pectoris eius sit egritudo
complexionis deducitur quia vie pectoris et ca-
nales pulmonis plenum sint materia catar-
rali vel ibidem congenita mucilaginosa et
acuta ergo et ibi egritudo in via et quod pe-
ctus eius habeat solutionem continuitatis manifestum
et quoniam ibi est saniei collectio que extit
sicut cum sputo sanieo quod diu satis perdu-
ravit sed non bene mente locus generationis
et erupcionis saniei et san. sin solutione
continuitatis aliquarum partium pectoris ibi assignare oportet
solutionem continuitatis Si enim sputum non sangui-
num et famosum effunderetur acerrime ad
pectus non oportet posse ipsum esse ita continuum
sic fuit et est Nec et si sanguis ille
arteris exiret ab extremis orificiis earum
et aperiis paruetu ipsarum omnino poterit esse
tantum Nec ita continuus Et eius fundamento
deducitur quod sanguis iste exit a partibus
pulmonis vel iste vir iam defectu in adu
ptisim vel passus est eadem in ea Si ergo
ille sanguis sputo famoso commixtus
sit spetiales clara rubedine rubicundus
sit spumosus paucus et saniei aliquantulum
commixtus et ei bene adherens omnino arguit
ulcerationem in carnositate pulmonis elongatam
a venis magnis et ergo Si autem sanguis
ille qui cum sputo sic emittitur niger esset
grossus coagulatus partium sputo commixtus
et non educatur nisi per magnum conatum vi-
tutis multa tussi laborantis et tactu pari-
dolor in thorace vel in alia parte pectoris pro
fundius appensus et cum difficultate aliquanta ha-
neletus tunc iste sanguis cum illo sputo
a ramo pectoris educeretur et ex empiema
denominanda egritudo talis que consimilibus
collibus dicta egritudo huius viri est complicata
ex ethica cum putrida et empiemate cum
ptisi aut saltem cum apparata ad eam Ex
quibus ultimate concluditur quod cura huius egritudinis
ut est omnino impossibilis aut valde difficilis et
non nisi in longo tempore ad sanitatem tractabilis
quare regi debet ut nunc semper abstineat
itaque vir iste in suo regimine amasione
in camera vel aere frigido et humido et
nebulosis ventosis ut in habitatione non effugiat
salsamenta omnia, et generaliter omnia acutorum
vel sinapis raphanus cepe alleum
et similia ventosa in cibaria evitare
debet ut lac crudum legumina cibaria
omnia actu frigida Effugiat in cibaria di-
fficilis digestionis panem grossum et azimum
et male coctum lagana et similia dittat
in acetosa cibaria et acria et specialiter salsa
ut agreste et limones Pro potu vero suo
eligat vinum subrubeum vel cerosolem ad-
dere parum in climatu nostro acre vel pon-
ticum aut sit album clarum propter sanguinem Et
si molestaret a potu vini summopere se
caveat a potu aque frigide et crude si vitat
aqua ordei cum zucaro cocta et ex sibi po-
tus bonus De Carnibus vero utatur euplo-
limis si eas habere potest et porcinis iu-
venculis et caro castrati animalis et
vituli lactantis et sibi convenit et caro
alaude et passeris et avium minutarum
et perdicis et fasiani et leporis De
piscibus conveniunt ei cancri fluviales et
specialiter cocti cum aqua ordei vel cum lacte vel
cum utroque simul De ferculis vero conveniunt ei
caules bene cocti et ptisana de ordeo
et specialiter cum amilo bene cocto et tri, et cibus
omnis de pasta sicca et fermentata et
pedes vitulorum in aceto cocti et etiam
omnium pulmones et specialiter vulpis et porci et
similia et ova elixa et in mabis cocta
absque frixione Et butiri mediocri
usu conveniens est ei et recocta semper a
lacte accepta Et casiole recentes
absque sale et lac coctum cum codro vel
amilo vel farina ordei convenientia sunt ei
De fructibus bona sunt ei ficus sicce
ante cibum accepte due vel tres si non
haberet fluxum ventris et generaliter generatores

Cerotu capitale

dtau cocta sb cineribus l' cruda, et ali
comedere pt .iiii. l' v. avellanas torre
fitas et excorticatas et ppe ps cibu
Crocus e in parvo usu i cibis ei 3
3ens Et sic cianoz panu usus fe
de cibarijs ¶ Pillo Regine meli
bruig viii. xii. occurrunt in i stra p sua
cura nova ¶ Pm itaqz i strm est cu 2o
et 3o admistrad capi eius aqo pu
brum egrius vi esse deducto Incipit
em magnus a suo capite defluxus ad
inferiores ptes et anita ma pueriens
fuit em tatqz occupavit loca gule
et peru pectoris et spatule nz loca ista
tate mei capacia fuit qn inita
ps esset eius fluet adpectus qd
appuit ecdiffite hanelitus dole illiz
ptes et tussi magna ñz i ptes pdce
maz tota receperunt qn inita ps eis
advenas pfsa fuit et ibi putres
qd appuit ecatito defluxu et ita i
petrosso nece est ecludere i cero fuisse
magna debilitate et mus e imasisse
aq me inita incero gemite plea pe
ctori coitanz faretes mag addi
tamentu puli egrm pp qd ipi cero i
tendedo et cu in istris xii. q ne stat
¶ Pm itaqz corp et ut raso prius capite
i tota calvicie applicet ibi ho cero
tum qd pp ibid affixum maneat h
huc descripcom fcm Rx laudan pissi
mi 3 i s. resine clare et aloe 3 ii.
storacis calamite 3 ii mastic rosarum
corallorum amborum an 3 s. sandarace
3 i s. macis 3 ii. garis 3 i. dissol
vant gume in aceto mediocris acredis
et cu spebus pdcis et cu medios qte
cere fiant cerota duo spicia mag
nebule zucchate ¶ 3m puls e ut
iste vir saltem indie sel' ieno sto
masticet unu puni masticis exprimedo
pp qm abeo educit Et si masticare no
pot ipm pp debilitate madibularum
saltem omi 3o sero co gmu de
gluciat prima hom pgrena ¶ 3m i
strm puls capiti ad hanc i tencom
admistrad est ut [illegible] ipe oi qnto
sero cu vadit ad lcm degluciat 3 i s.
hs elec Rx diappinis descripe frico.
3 i thuris sandarace an 3 ii. i corpe
ne sel' et ff ut don 3 ¶ 2m i strm gra
indificatom fpris afamosa ma ad
inistrad est h. huc mod Rx ho de

pmo loch de pprud an 3 i. plmonis
vulpis ppati h arte 3 ii. yreos sicci
3 i. ectamee muor 3 s. fiat elec
cu suffti qte sappe de hoc igr elec
omi mane i aurora degluciat 3 ii. l'
iii. et tot vd iii sero pgrena pduas
hors at saltem bibat ipm cu aq ordi
aut modico vini dtcs tepidorum Et
attendat qm maiori pte tpis ad de
ho elec teneat i ore suo et pmittat
ipm dissolui et paulatim descendere
¶ 4m instrm adeand intencom 3 mix
tio ista Rx passular m. 3 ii. liquir
rasi. 3 i s. foliorum ysopi et pissy an
3 i. sc. rosarum ecciati sup sua pla
ta. 3 ii. plmonis vulpis ppati 3 i s.
R dragg gum ar. dissolutorum in
sappa an 3 i. et. 3 s. pipis in 9
ro. zuc al. triplu pondis omi fiat
tocea dequa ff i fine prandij et cene
atque cocleare unu ¶ 5m puls reme
3 ut pq ei ow iste usus fuit tribus
i mete ptes ibus i medijs p x. dies tu
u̇m ptotid dies vtat ist duobus se
qntibus Rx aq solucionis caulium 3.
ii. aq yreos et pissy an 3 s. pul
emule sicce foliorum pilosselle motane
an 3 i. det tepidu i aurora et tar
det cibu iiii or hors ¶ Am i strm qm det
esse strm pdco 3 hor Rx pul. com
giole pilosselle rosi an 3 i. corallorum
ru. ematites trarabe an 3 i. dragg
3 s. mall' ves. peniciarum an 3 i s.
coquat mel et penidie usqz ad i spis
sacom et additis spebus fiat elm de
quo phom an Cena atque cocleare. s.
et tucd i mea nocte degluciedo ipm
¶ 8m i strm 3 qm ps qm involuta fuit cuo
p xx dies pceden s' eqdo salubs e
sat 3 vole magna pte mei indisi tu et
aptora educta fuisse pp qm sr uciet
nocas admistrad remea psce indisica
comis epleta et pini solutarum in
carnata et ecsolidata ita tu qd
pacorum admistracoz stipt et ecicaicois
no noceat hanelitg de quo mod est
elm hoc qm 3 ma l' vitutis i hac ma
Rx rad i cenau yreos 3 i. radic i cenu
emule 3 s. ecsolide ma. et mi. acacie
dragg gm ar. pars torefcorum an 3 i.
thuris mastic sicole inutte i lacte si
actem an 3 s. ematites trarabe sang
dra. an 3 ii. plmo volpis ppati cen

tamce ma. z mi. g̃nor̃ viti corigiole
pilolesse folior̃ viticelle an̄ ʒ ii ſ
gue os in fudat in mucilagĩe sebe
sten fcam cu aq̃ mell' bn̄ catam et
ibi pmaneat pduos dies deĩn coq̃t
cu ipa aq̃ mell' oia copiant me p
iiii digitos z lento igne auffendo
spumã cu euersa craciola. cu g° tota
ma iducta fuit adglutinositate zen
tem tuc R sappe dtassie ʒ ii pas
sul nigr̃ mdisl ʒ i ſ. dactillor̃
pigium nuo. x. tadit sil cu sappa
vlnata stone deĩn cu eis icorpe
ntur gue iam an stuse usq̃ adim
minutissimã stõm pº hc d si addat
alie spes optie stendo z in fine let
ie addant et ʒ ſ. sbtilissi puluer̃
ca. ve ʒ i ſ z fl elec̃ de quo pa. i
aurora acc̃ coclear. i. degluciendo z p
hom vna an cenã z pndiu de eo ac̃
coclear. ſ. singula vice z q̃ maiori pte
tpis teneat exeo parl in ore suo et
dissolutu pmittat adinfiora descende
ho em elec̃m egg̃at vtutes me
zenter abstgientib' abstgenan ptoralep
ptes z regnat carne z icarnat et
sigillat nz hi hanelitu nocet si bene
strab C gᵐ instrm z 2ᵐ q̃ᵐ ad hanc
intencõm inpoeti caº inclusu est hoc
R foliorz pulmonaie corigiole ssolide
vtrusq̃ an ʒ i et ligr̃ ca. ve an ʒ.
i. amili tre sigil thurie spate dragg
mollior̃ an ʒ ii formt pille cocptu
bus hor̃ cu suco maior̃ ssolide de
om z vin. Cum g° paceo pmiõr dies
usus elcio poeti tuc ac̃ q̃asl pillis
oi mane in aurora. vi. z poeis ac̃
.iii. phom an pndiu z totid an cena
z ita stiet eas pmiõr dies deĩn
abeis reuoluat se adusu elec̃ paliõs
iiiiõr dies z eu hunc mod' strando
p x. dies C ᵐ istrm e cordi applica
dum gra sfortacõis eius z corup
male sus. c. z. s. in ipo q̃nan R
zuc. rosl recent ʒ ii. ssiue bugl
ʒ i. vio. spody rosl se. cordie ptu
lact. an ʒ i ſ. sem. iiii. frig fror̃
an ʒ v. penidiar̃ ʒ ii. amili ʒ i.
carnui q̃nitam cacror̃ ʒ iiii. lauet
diligent cane cu aq̃ ciner̃ duabus
vicib' deĩn coquat in aq̃ ordei usq̃
q̃ ad dissolucõm corticu a carnib' deĩn
vltiate tant z cu pdcis incorpentur

z fiat elecᵐ z deeo vtit p⁹ secundos
xx. dies accido de eo i aurora coclear
magnu z mediu coclear q̃ peo phom
z media an pndiu z cena (Et vbi q̃o
eo ac̃ coclear. ſ. in fine pndij z cene
Cum g° ca pdca admistrauit gra resu
pcois z splete cuois vti potit hic
instro. xiº. lenis applicacõr accido q̃o
eo a iiiiõr usq̃ ad. vi ʒ. i aurora tepido
z. iiii l' iii. ʒ. q̃ceo phom z media
an cena R lactis asini pt. i. aq̃ sb'
liacõis ssolide mior ʒ ſ. misce z
stetur p xv l' xx. dies C olim vd istrm
est sacculus iste q̃ sr supr sinist ma
milla applicatu tene dec post q̃ ad
ministrauit mdificacõm i xx. pmis dieb'
R viol' flor̃ nenuff spody rosl ambor̃
ossi de corde cui doronici an ʒ i ſ. iaci
nti smaragdi zaphiri an ʒ ſ. margari
tar̃ ʒ i ſ folior̃ auri nuo mac
ʒ i ſ et ʒ i galange q̃ padisi an ʒ
v. pluzeni oia psse deĩn icorpentu
z fiat sacculus q̃dratus i sindone re
torta. Haec in suma z via cuois elec̃i
qua hec potuit Amen z zel

De ardore vrie cu excoriacõn z vlcĩ
cione vesice

192

Licet i egrinbus asiua ca poden
tibus i fi z insuaui sferat et
nocia sit medico speculati z cu
rati egros i uicio corr̃ sine pmitie
sit l' fuerit antes zn sfirat̃ bi egnib'
l' tiatl ad statu sim no est mag̃ cura
ssideracõis l' in uacõnis corr̃ L a' ex i
clude sdicõm egre a sua ca fieri et
isuaui z icon fcam esse C od egnos
q̃ tiauit ad statu z maxie admodu
eius vltiom hnt cam pductiuz g° no
staret i in egne. hinc viri insius de
clauda no vi in nez esse investigaõ
an fuit a veneno l' me a venosa p
ducta V i cu sequela egrim advene
na medico sferet adcogicom egnis z
vltom eius hoc videt stingere p altei
tum effectum, at aliorz idubitbuz ad
istos q̃s C pimus z qa me a venosa l
venenu i corz relinqt vestigiu q̃litm
com pmar z hanc. s. aut cat tem
at fortez hn tez z siccitate sim ces
l' stas aut strictia ad istas ut apoz
i modeatez ssipacõm oppilones excõ
riacões vlca putacõnes z sitea C z9
vo effectus z ut a veneno l' me a ve
nenosa remansisset i corz in pressio

qlitati occulte per quas venena dicta prius interimunt substantiam nostram nunc calefaciendo nunc infrigidando aut alijs manifestis qualitatibus corporis sed solum venenositate sua spiritui et cordi hoc faciunt contrariando. Aut uero et 3º quia medicine venenose sua occulta qualitate et materia alterando corrumpunt humanum corpus ut fungi et tuba mala scorpionis et inscriptus infrigidando occidunt / Napellus uero et mezereon magnum et arsenicum calefaciendo et excoriando Lapis uero adamas fluxum excoriatiuum inducendo et omnis Catarides uero vrinales vias vlcerando Mirabile quod uidetur quod asperitate tante plexitatis usque nunc remansisset in presso per qualitates primas aut 2as dependentes a medicina venenosa per qualitates hoc efficere / quam medicina illa venenosa si fuisset passupta non potuisset in humano corpore continuari quia passa actualitate ipsius corporis corrupta fuisset ergo qualitates eius que sunt actiua non potuissent continuari in corpore sine subiecto quam accidentis esse est inesse subiecto sed subiecto corrupto in qualitas vel qualitates que erant eius accidentia corrupte sunt forte contra hanc positionem diceret aduersarius quod medicine venenose produxerunt calitate aut frigiditate fluxum et excoriationem que prius in membris impresse remanserunt continuate usque ad hec tempora quod nisi quod cognitio causarum que produxerunt effectus oportet necessaria est ad cognitionem et sanationem et curationem egritudinum talium / Amplius in hoc viro contendit esse fortis excoriatio ut ulcus in collo vesice in testiculis et talia prouenire possunt ex potu cantaridarum salis et cetera ergo necessarium est cognoscere etiam / Ad primum motiuum dicitur negando primam consequentiam maiorem et cetera quia illa vel ulcus vel excoriatio sunt effectus in membris inducti qui licet prouenerint a medicina venenosa non prouenerunt a prima in quantum venenosa sed in quantum calida aut frigida quia effectus ut iam sunt facti vel taliter in esse producti non communi habent continuatiua. sed quod sunt ipsorum productiua / Ad formam igitur argumenti distinguendo de maiori ut dictum est quia ille medicine ut tales produxerunt effectum et non ut venenose Et ad minorem dicitur quod dispositiones tales cum sunt fixe communi in membris continuari habeant formalitate cum sint iam fixe forma in membrorum nec tempora ipsorum contrariatur ad continuationem illarum dispositionum preter natum ymmo contrariorum resistit eis quia non est necessarium investigare causas earum

primitiuas varietate et ponamus sint fuerint venena sint medicine venenose Et sunt sermones qui clauduntur in speculationibus Secundum de ignorantia scientia sicut ubi dicitur Dico ergo nihil primitiuum signes quo unde

Sed quantum ad egritudines futuras licet prius ab agente primitiuo producte fuerint Dico fundamento contrarie conclusionis quod vana est opinio credentium curare hanc egritudinem et procurare in sciam ipsius per curationem venenorum et sibi similium Et cum contra quoniam quia huiusmodi sermones sunt physici et volentes contraque in curatione dispositionis huius viri sufficit cognoscere potationem illam vel illa precessisse accidentione sue caliditatis acuitatis et corrosionis illorum effectiua quod quidem concedens fundamento declaratum patet ex sermonibus in prescriptis collatis Primo quia vir iste tale continue est agone eius Secundo quia ad augmentum caliditatis et acuitatis in humoribus ipsius multum et potenter fecerunt ignis calefactiui usus in quo quando vir fuit multe tribaciorum et in equali etiam quia vinis fortis et forte cum cibis unctuosis et aromatibus utebatur Tertio etiam hoc deducitur quia solitus est pati egritudines a materia calida et acuta prouenientes sicut colicas continuas et impostumas Adhuc etiam et quarto quia iste vir passus est dolores in nucha et collo et in ventre sed omnes tales frequenter consueuerunt cum inuitatione cretica ad vias vrinales effundi ut de febribus legi potest 2a et in tractatu de signis primitiuorum incensiuis per vias ventris et vrine Et de doloribus incensiuis colligi potest 22a et Et etiam de dispositionibus ardoris vrine legi potest 18a et 19a Dicendum De doloribus uero ventris et eorum terminatione 16a 3a parte et 7to terminantibus quod non est mirabile si vir iste incidit in ardore vrine et excoriationem vesice et vlcerationem eius Non existis concluditur quod hec dispositio in eo facta est permutando ex alijs egritudinibus in ipsa et non incipiendo in ea De quo fundamento etiam ultimate concluditur quod hec egritudo in sui principio leuior erat et facilius curata fuisset quod si in incipiendo curasset ei / quod quod tamen ex hoc concedi debeat sufficit cognoscere tamen quod hec dispositio indiget curatione magis solerte et quam citius fieri potest ut ne sequatur / Regimen itaque ipsius pendet ex debita electione dieti … non naturalium primo 2º uero ex congruenti administratione instrumentorum medicinalium

Pro declaratione itaqz 2ᵉ cᵃ i eligendo
n no naltu mixtam zentem z qlitate
mita z sat ptcta declanda ecim
sed qa 9fido de auote sapitu viroꝝ
quoꝝ scia pitissie vetus fuit Etꝝ
quia vir iste scietificꝰ est z moralis
no a n no naltu ptctam z diffusa
narraco calamu no onda sz solu
qda ptctaria leuit ptunseundo dica
Emitet itaqz vir iste ciuitate carne
ram l' bitacꝰ locu hmdu actu z
ponᵃ vemitti aeꝝ z ppigm puteis
lacus z defluxibꝰ aquaꝝ, Et caue
at a septetonali flatu pcuacte ipꝰ
cuiq est fact stugviam ut pꝫ 3ᵃ.
assoꝝ z 18ᵃ 3ii· z sit vestibꝰ cᵃ
pprima z ylia z extemas ptes zent
muniꝰ Demotu vo z 9ᵗᵃᵗᶦᵒ eiꝰ
omo euitet ipm ne ma influxu
penatu admebra vⁱlia z debilitet
ea ymo oio qescendu 3, z loco re
solomis supthi fiende ppram utat
mediocribus fricacoibꝰ abiguibꝰ usqꝫ
adpedes z ab hueꝝ usqꝫ admanus
z ablucoibus exᵗmoꝝ cu aqs decoc
tonis platoꝝ lenis vesolomis z atro
mis Dorico vo eius sit 9sueta pa
rum p longior pp naltate resolone
z digtionis meꝝ, 3ᵒ itm dorien
te hore qeta remanet mebra z me
bri meles ᵛtutes mꝰ distrahut
z zenaus in ptctas panent opau
put. z sit plim doricoms eiꝰ sup
latibus z mior sit decubitꝰ sup
pprima neqꝫ q' sup fam z natura
iacere det, / Pro 4ᵒ vo Regine
p i amcom declmate admiracom
cibi aligtiom nam est z n°° satu
vari 9plete satisface oꝫ Cibus
z muqꝫ deglucat u solepni ma
stica⁹ pcedente Neqꝫ umqꝫ assuat
cibus u pcessit zens appetitꝰ ad
ipm Si em stoꝰ cibo z potu fa
stiditꝰ fuit supuenens cibꝰ z potꝰ
corupit ⁱⁿ eo z no raro acuitatem
z malas qltes 9tiecas aquit p
quas augmitat m uⁿ olm z dolor.
z punco z soto 9tits in vesica
seu collo vesice , 4ᵒ vo vir iste ab
stineat abira finia z tⁱstica ma
gnis z maxie apsencra m istꝰ
pp vehemetes motu aduenientᵉ in
cordibꝰ z humoribus pp panes tales

Dare no vlaa no nalr. s cibis z po
tibus ponda sut ea q ultoᵒ tange
det cibaria z potabilia ultra q i aliis
potib aple hoza 9adi Itaqz vir
iste in cibariis suis summa attecone
euitari det salsa Itꝫ docta velud
cepe aleu cepe porru raphanꝰ sina
pisinu oliuas 9ditas z silia Item
Dittere det nimiu apienca z ppe eius
acuitate velud ficus petᵒ· apiu ruta
Itꝫ Effuge det nimiu c· z s velud
pip 33· galaga ciamom, Macꝫ vo
z nux mq· salma rosmarinꝰ z fe
niculus no sut ei mala Itꝫ euitare
det cibaria inite opilacomis velud
cibos pastiles pedes atuz z uetos
coꝝ cutaneas z neruosas atqꝫ pᵗ
Itꝫ effugiat caseu antiqm Recens
vo butiosus no multu salis aⁿ 9t
ei addhuc i effuge vsim. u· 9stri
gunam ved sut sorbe nespila agᵉ
sta nuces z 9silia Itꝫ euitare dꝫ
uetosa cibaria inim ut legua z
ppe elixa· z multoꝝ fructuu vsum
Lac vo z ppe in cibariis coctu butiꝫ
z oleu dlce z zucharꝫ cituguli
z suaus 9natoꝝ muzoꝝ z dlcia
bene 9uenit, Vltio vo euitet car
nes atuz antiquꝫ z diffiał digd
nis z qssi multi ved boum antiqꝫ
thauroꝝ z castratoꝝ atiqꝫ Et co
siliter effugiat pisces antiqs z magᵒ
corpis Pisces vo pui z no viscosi
z lenis digenis apbati 2ᵐ diata
regiones z cimites aligant abeo
z no eciut ei nociui alixi l' frixi cu
oleo zenti z maxie in diebꝰ veniene
legꝫ a carnibꝰ 9natibꝰ Potus aut
eius sit vinᵐ al· colore z sba tenue
z diaffanu sapore addlcedine i
clinatu z no acᵉ ut ponticu tale
em et toti cor z uabus zens z
dolibus z ppe si fuit z artifi
ciati fcu dlce vinu sappa qd paꝫ
bibatur acto supto abetate z co
suetuⁿᵉ z ppe si no fuit dlce fies
sim Et si fuit tale frangat cu
aq mell paua mell z pauce de
coccionis dut cu aq decoctꝫ· rad
pauaꝫ radic· cetaurec muꝫ cu
3ucᵒ leuit dlcorats z e vineᵐ sectum

Medicina 2ᵐ derigue pmeᵃᵇ

In hoc caᵒ dilatiudꝰ eꝫ sermo si haꝫ

distonem eius ordinaria doctrina et accurate describi debent. Alias enim harum egritudinum de sciphi et splenis permutaciones .viii. Et prima est vtilis tocius corporis et membrorum omnium superfluitatum eius morativa. 2a est regiminis diversificacio. 3a membrorum predictorum adequacio et digestio. 4a est ipsarum amplior et plus eius. 5a ipsarum membrorum divisio. 6a vlcerum et viarum vrine mundificacio. 7a capitis et renum rectificacio. 8a et vltima est acuitas que sequitur correccionem quia de intencione 2a sermo tactus est in precedenti capitulo ipsa ad primus dictum. Adhuc autem circa primam intencionem et 3a et 4a et 5a in meo iudicio administrata sunt ut confido consufficienter clarissimorum doctorum a quibus gubernatus fuit iste vir. Et quia tales intenciones ut plurimum in principio et augmento vtibus morborum administrari debent ut convenit ideo de his non multum me occupabo. Primo

applicacione ad aliarum tum et aliquorum de predictis .x. instrumenta que magnum iuvamentum genti qui plurime constitubus egritudinibus laborant feliciter attulerunt ut in sequentibus. Primum itaque ipsorum est clistere hoc in quo est intencio frangendi acuitatem membrorum leniendi ventris educendi ventositates et mundificandi vrinales et vlcerosas partes oportet ponenti. Recipe medulle cassieffistule medulle sebesten et primorum omnium cetorum cum aqua lupulorum ana ℥ iii. pulveris folliculorum sene ℥ i. polipodii tartarini gnorum cit ana ℥ ss. malvarum ℥ ii. viol. ℥ vi. granorum murorum mg ana ℥ i. ciamomi ℥ ss. confice viol. et al. ana ℥ ii ff. clistere doses omni 3a vel 4a die degluciat cocleare vnum in mane ante cenam at post ipsum accipe cum aqua decoccionis passulatorum nigrarum in aurora medio certa tardando cibum horis quibusque. 2m instrumentum est linimentum

hoc de quo renales ~~et supponatur~~ partes et lumbares vngantur usque ad caudam et suppona partes tepidus. Cuius descripcio. Recipe nenufaris succi violarum re. succi virge pastoris ana ℥ ii. amili ℥ v. sanguis vii. violarum ana ℥ ss. seminum endivie lactuce scariole portulace ana ℥ ii. et malvarum sperme narum ana ℥ ss. albumina ovorum duorum terantur simul vltimata contricione cum aceto in mortario plumbeo cum suo pistello et aliis

superadditis fiat linimentum molle. 3m instrumentum est mundificativum prium egrotantis sufficienter abstergens eas et addit in regionum mei in partibus corrosie et lene et nobile valde est hoc. Recipe aque solucionis radicis altee lb. i. aque solucionis radicis centauree minoris lb. ss. misce simul et de hac mixtura in septimana bis accipiat ℥ v. tepefacte cum modico penidiarum in aurora. 4m instrumentum membrorum digestivum magis et predictorum viarum confortativum est hoc. Recipe aque solucionis ypostete aque lupulorum aque altabingi ana p. e. misce et accipiat seris ℥ iii. in aurora tepefacte per completionem septimana continuando. 5m instrumentum est linimentum hoc de quo bis in die inungantur partes intermedie genitalium et fiteri et est in meo intencione sedativa mordicacionis et prohibitiva consumptionis membrorum. Cuius descripcio. Recipe vitellos ovorum numero iii. o. ro. onfacini ana ℥ i ss. amili ℥ i. et ℥ ss. coriandri preparati litargiri purificati seminis [illegible] ℥ ss. norum ana ℥ i. terantur omnia simul in mortario plumbeo cum suo pistello et fiat linimentum et applicetur ut dictum est. 6m instrumentum est ut vir iste sepe assuescat pedes et manus eius ante cenam ablure cum aqua decoccionis foliorum adde camomille salvie et sticados gracia diversionis membrorum. 7m instrumentum est decoccio ista que assumpcioni oportebit ipsum esse solutum et solertem eo cuitat mundificatura per sirygam immittenda quod quod constat ei ut credo pro lesione consecuta commitconimissione syringe et imprudencia medicorum qui ipsam applicare nescierint. Si enim congrue applicaret syriga cum medicinis optimis nobile pro iuvamentum efficax est. Cuius descripcio de ordo hec. Recipe sebesten numero xx. violarum se. pulveris gnorum altabingi foliorum cupressi ana ℥ ii. gummi ar. ℥ ss. gnorum pinearum ℥ ss. liquiricie ℥ ii ss. seminum acetose endivie scariole ana ℥ i. seminum communium frigidorum ℥ ii. fiat omnium decoccio lento igne in lb. iii. aque usque ad consumpcionem 3e partis deinde colentur cum expressione levi. De ipsa in accipiat ℥ v. in aurora et tardet cibum horis ad minus iii or. Et si vehemens ei instaret sitis potum eius de ea bibere frequenter cum equali parte aque ordei. Cum ergo continuaverit hac decoccione tribus septimanis die in mane accipiat

dosim vna alij p̄mo loco de s̄epti ⁊ p̄q
ipam tūseat admdificat^a ⁊ mcarnatā
albicatem assupta. ita q̄ ex intencōne
digerens procedat ad lenitiā ⁊ delenitiis
pmutet se admdifi^ua ⁊ abstersiua su
p̄mis tacta ⁊ amdificatis reuoluat se
admcarnat^a ⁊ ɔsolidat^a ⁊ ita fiat re
uolucō circularis ab vno ad reliq̄m canōice
procedendo. nec eēm erit alijs diligent
obsuatis laudabilem effem subsq̄ ¶ S^m
i s̄cdm est ut p̄q q̄ p̄mesem. ij. p̄dcorum
instrorum reuolubilem ordiem ɔstcutus
fuit tūc in aurora assuat ℥. ß. ī fra
s̄epti p̄tuis in quo est intencō fragili
tatilitatem aucta amotu mēris ⁊ ab
applicacōne mdificacōn ⁊ abstergencōnis
ɔsecutam ⁊ p̄ȳe cū ciato. ß. aq̄ decocti
gnorum pmearum ¶ Cuius descripcio R̄ foliorum
capilli ℥ ij florum altee. ℥. ij. ß. s̄e ptis.
℥. ij. gnorum p̄p̄ al. ℥. iij. s̄e endīe ℥.
j. ß. s̄e lact. ℥ vj florum nenuff. ℥. v.
fiat om̄ p̄s̄e pilulis dem ɔmisceat^r
Die uo s̄eq̄nti aurorum mer^o nō s̄eq̄nte
¶ qm instrm ī alīu hoc R̄ mucilagīs
mucilete ℥. iij mucilagīs s̄e lini
fenugri ⁊ gnorum psiliii an̄ ℥. ij. pe
mdiarum ℥. iij. ā ℥ ß. corticū ma
dragore ℥ j gnorum alkakengi mūd
xv florum nenuff ℥ iij ff elīu cū
lb. ß. que dissoluti ⁊ cocti cū aq̄ ce
tauree mioris de quo s̄eq̄nti mane ī
aurora assuat ℥. v. cū ℥. ij. aq̄ s̄o
limacōnis burse pastoris tepefacte ⁊
tardet ab vnu horis iiij^or ¶ X^m ɔs̄cm
⁊ vltīm ℥ ut ℥^a s̄eq̄nti die uiuiste
aurorum. v. de infra s̄eptis pillis q̄rum de
s̄cripcio R̄ centauree mioris ℥ ij gnorum
alkakengi mūd. xo. cortic. p̄p̄ al. florum
nenuff an̄ ℥. ij. s̄e plantis acacie
gūi ar. dragāti an̄ ℥ ij medulle gnorum
cucurbite l' gūi arboris ypori an̄. ℥. iij.
liqris an̄ gnorum pini an̄. ℥. ij. dissoluat^r
gūe cū suco viol^r ⁊ bn̄ mcorpent cū
alijs p̄dcis ⁊ ff pille xxxi ℥ xm; ¶ Cū
ergo suppfit eas reuoluat se ad p̄tuā in
octauo ī s̄cdo s̄eptimū ⁊ deptue ad
alīu ⁊ de clarif ad pillas vltas s̄ep
tas ⁊ ita circulariter procedat p̄ spacium //
duorum mēsium mcorando p̄p̄ de lenicōe
cū p̄mo instro fienda q̄bus diligent
fcūs spero ɔualescenciā obtinebit q̄
ɔcedat ille qui solus sanat ⁊ bndicit
per q̄ viuit ⁊ r̄gt in. s. s. Amen

Egritudo nobilis viri dn̄i Ja
cobi de diocesi forowliesi ℥
cacesia .i. corrupcō cōmis epatis
⁊ euersio ipius ad f. ⁊. h. et
sūt eius signa corrupcō caloris cū albe
dine dn̄ante citrim^ti. Vnde color eius
az sic cadaueris color Est ī inflacō in
toto corpe ama flūa tenui ī rube
ī infa pueniens ¶ 3° itm̄ vent^r eius
est inflatus ⁊ mltis ventositat^s plenus
ita q̄ in eo quasi az sic ~~maltis ... ~~
uacitas .x. disposo sitis vtri pleno vēto
⁊ aere / Et 4° itm̄ to^m eius corpus gue
est ⁊ pōe in sitite mltā vehementer
nocitū / Et 5to itm̄ extreme ptes vt
pedes ⁊ manus nō euant^r ab ali
quali inflacōe apdctā flūa m̄a et
eius vapore pueniente / Et itm̄ 6to
solent hanc dispoem quasi ɔcomitari
solo vento diarria at^t lienteria aut
vtrasq̄ s̄l que puenit p̄p̄ augmentum
humiditatū q̄ in core^e mltitu^te sūt p̄p̄ aug
mentum / debilitate vtrius digestiue epatis
p̄p̄ quas ī digestiua vtius ⁊ retētiua
intestinorum debilitata est / 7° itm̄
hanc dispoem ɔcomitatur longitudo in
sopno p̄p̄ mltitu^ne euapacōnm adcat^t
Et ad hue / 8° debilitas appetitus ℥
actus hanc dispoem ut pl^m ɔcomitans
/ 9° itm̄ tremor cordis ad hanc dispoem
ɔcomitatur p̄p̄ mala dispoem cordis ab
epe ɔcitata p̄colligitur nō absoluta
ymo vaporem ⁊ mlez Et pūt hij
om̄s colligi s̄mones Ra^a ℥ij. lt 9°
ca^o de cacesia ⁊ de ascite ⁊ 9°
breuiarij ca^o 60 ⁊ plures alibi ¶ Et
licet huius dispoems ⁊ suorum accn̄m
q̄ plime cē assignari possint vē
oē genus ēg^nm ɔptonalm ɔpositm
⁊ vnitas in epate ɔcocōn ⁊ mlti
tudo cibacōnm ī natū suffocacōn et
usus ciborum sua gssi^ne ⁊ viscositate
epar opilacōn ⁊ fortis motus super
cibum in ɔsuetus / Et mltitudo coitus
⁊ vētris fluxus ī moderatus ⁊ pluye fe
⁊ a^e membrorum epati colligatorum eg̃
tudines nō uideo tn̄ euidētiorem cām
q̄ huc virorum ad hanc dispoem pduxit
q̄ ī moderatus emor^t fluxus ¶ Ipse
enī nō s̄om ēē ad hanc dispoem .ij^o.
addeterorem pducere pōt corpus p̄p̄ debi
litatem euorum ɔmtem pn̄^r lz ī oīs alia
ī moderata euo ad hanc egritudine perducere

possit magis tamen sanitatis exitus intelligo. Dico
enim quod sano forti perseverans cordis debilitat
maxime vero illa quae est sanguis, 13a 3a p.
allata causa. Ex quibus omnibus apparet quod huius
viri dispositio perse est venenda satis. Quanto magis
quod difficilior estimari potest cum ipsa sit
coniuncta pluribus predictorum accidentium et maxime
tremori cordis et preparationi ad ydropisim
aut asclitem aut yposarcam. Non solicite
tamen intendendum est ad totalem ipsius
eradicationem ut nunc sumus. Prima itaque
huius dispositionis pedum rectificatio corporis
est prima. 2o vero ad remotionem tremoris
cordis. 3o vero ad rectificationem virtutis totius.
Prima tamen utriusque ipsorum sustentatur super
conveniens electione sex rerum non naturalium et de-
bita administratione rerum medicinalium. Et
Pro declaratione utriusque regiminis rerum non
naturalium eligatur aer iusto Civitas
vel locus habitationis ad caliditatem et siccitatem
nobis inclinatus habet itaque camera
tam aera nobiliter elevata et elonga-
ta ad terrestribus aquis vel vallium minime
sit humida vetustate edificii ymo satis
noviter constructa aspectum habens orientalem
vel meridionalem in qua et frequenter nobiliter
accendatur ignis et sepe in ea fiat suf-
fumigium ex sandalis thorace cum lau-
dano colofonia thure ligno aloes et similibus
suplicibus quod convenit. De anexo vero aer
totum corpus eius et precipue capud vestibus
vel infulis vel biretis de pannis degnis
constructis decenter muniat. Exercitium vero
conveniens est ei et precipue nunc quia fuit vestigium
regie dignitatis et convenientis eminentie meas
consulo et quod mane post horam post ortum
solis surgat et exercitet pedester motus
ascendendo et descendendo aut gradus
scalas quod plurimos aut pedester
involutione plurima usque quo corpus eius
calefiat et ad sudorem mediocrem per-
ducatur et si debilitas obstaret sal-
tem equum gradarium vel succussarium per tria
miliaria vel quatuor equitet, et si adhuc
maior debilitas prohibet exercitium,
saltem beneficio ventris precedente fricetur
eius extrema incipiendo a genibus usque
ad pedes et ab inguinibus usque ad eos
et a patellis usque ad nates et ab humeris
vero usque ad manus inferius tenendo cum
fricatione usque ad rubedinem producatur;
te reliquo quod toto tempore quiescat. De
somno vero sompni et vigilie caveat a dormitione
prolixa propter quia ipsa humectat corpus et generat
reumatismos. Mensura itaque sompni sibi
convenientis non excedat .7. horas in nocte et
unam in die. Et nisi debilitas repugnaret
minor adhuc dormiendi mensura conveniret ei.
reliquo tempore vigilandum est ut consumet
superfluitates meatuum congeste. In ratione quantitatis
assumptionis cibi et potus attentus debet
esse ut non accipiat cibum vel potum usque ad
completam satietatem ymo cibet se
reliquiis famis adhuc in se remanen-
tibus. Caveat etiam inquam cibum sumere accipere
convenienter appetitus incitaverit ad ipsum. Neque
etiam emitet diversitatem ciborum neque accipe
ymo uno vel duobus ferculis contentus esse
debet. Caveat etiam ne cibum suum de-
gluciat absque masticatione condecenti ne ci-
bus remanens indigestus sit materia con-
gestionis neque superius. Caveat etiam po-
tum accipere in quantitate contra pauca ymo
melius est ei sepe et parum quam raro
et multum bibere. De passionibus vero anime
evitet solicitudines et angustias stranguantes
spiritum vel innatum calorem suffocantes et
animam suam dilatet in gaudio et spe sue
sanitatis. Nam inconveniret ei ut alii licet
raro aliquam iracundiam vel angustiam levem
incurrerent. De ultima vero re .s. cibo et po-
tu dico primo generaliter quod omne cibarium
eius eligi debet ad .c. et .s. naturaliter vel
accidentaliter inclinatum. Particulariter vero descen-
dendo in cibis eligat panem modicum
furfuris habens bene coctus et fermentatus
duorum aut trium dierum ad plus. Et
Caveat a pane azimo vel non bene
fermentato parum cocto. Et evitet omnes
cibos pastiles vel de farina factos. De
Carnibus vero conveniunt ei carnes capo-
line domestice et meliores sunt silvestres
vituline castrine et de mense unius
anni. Item Carnes arietum silvestrium ut
leporum apri cervi et similium conveniunt laudo
in quinque carnium salitarum usum. Car-
nes vero pullorum gallinarum et caponis
et anatulorum item bene sunt. Et inter
reliquas meliores carnes sunt columbarum
et precipue silvestrium. Item Minutarum avium
degentium in nemoribus et dumetis
carnes sunt utiles. Carnes vero arietum
in aquis viventium et similiter pisces vitu-
pandi sunt nisi fuerint sic capedium
variolis coretine trute et sibi similes.
Alii vero non placent in primis pisces et marsi

omes et sites i fluviis et petrosi locis in
venti. Cancros vero vsus reprehendus esse ad
Sit lac et lactucina cibaria omnia fugi
ant. Caseus vero aliquis solidus medio
cris salsedinis et non valde mollis laudabilis est
licet in multo vsu non sit. Genus olei vero
vsus bonus est siue fiat de oliua siue de
nucibus siue de amigdal dulcibus. Butirum
vero dictatur et sint brodialia omnia preter que
porci mitorum artificiata. Cicera et legumina
dictant preter cicera rubea. Ordeum
vel panicum et similia vitium fugiat. Lact. vero et
pen. spinachie cicer. omnia dictant //
Endiviam que domestica et silvestris quisque
vti potest cum oleo et aceto. Pepones que
laudo. si dulces et bene maturos et ante
cibum acceptos. Citrulos vero et angu
rias dictat. De fructibus que potest vti quisque
piris muscatis et auellanis et amigdal.
Sed mitius reliquos ni9 et melior fructus
quam ficus recentes et sicce. Pomis et
et vuis albis bene maturis suo tempore vti
potest. Citonia vero et nespula et sorbas
dictat et sint granata acria in tempore ma
gnum estum. Dulcia vero et mediocria grana
ta sint sibi valida. Prunibus autem raro
sit vsus. De plantis que conueniunt sibi cau
les feni petrosilli. saluia rosmarinus menta
serpillum ysopus et reliqua plante calide
cum quibus cibi omnes conditi dent. De
aromatibus placet in cocina piper .m. amsi
ligal. cinamomum cimini macis galanga
et minus morus. placet in cappes conditi
et yngi conditi. Et oliue condite. Et spa
gi suo tempore. Aceti et vsus et potestate cum
aliis cibariis placet et quanto fuit ~~acetum~~
acuior tanto melius erit. Citri et agresta
cum sale condita. Et limones et placet
diracia et vinum granatorum dictat. De
potu que eius dico. primo quod omnia dictat
omnis aque vsus siue simplicis siue cocte
cum ordeo vel similibus. Dico 2° quod lau
dandum est sibi ydromel. fiat secundum decoctio
nem .lb. aque et .3. .i. puluis eupatorii
et lb. .i. mellis que despumentur et coquatur
vsque ad consumptionem 3e partis. Duabus ra
tionibus. Vinum vero conueniens ei est album
subtile clarum bene odoriferum non dulce
sed abeo elongatum et mediocriter conuenientes
nec et acredinem. Et si non potest habere al
bum accipiat terosolum vel leuiter rubeum
et si fuit necessarium refrigerare ipsum fiat cum
aqua melisse. melior enim est ei aqua cisterne

plus tamen cocta apponendo de ea ad vinum 3am
vel 4am partem 2m discretionem volentis. Et
De regimine vero premedicina scilicet preseruatiua pona
am. primo vinomedicinam contra adtremorem cordis
appropriata. 2° ponam 7. remedia malorum
conuenientia apud verificacia. 3° ponam tria
remedia coloratam fetidam corruptiuam. 4°
loco subiungam tamen contra debilitatem re
spiracia. Et primum in remediorum cordialium
confortatiuum ipsum cum instat tremulus motus
cordis magnus est syrupus iste de quo accipiat
omni mane .3. ii. cum aqua acetose .3. iii.
et est conueniens cum apponia vel signis caliditas
Recipe. seminis citri scariole cuscute seminum iiii
communium frigidorum ana .3. i. florum borraginis et
buglosse corticis seminis acetose et basilicon
ana .3. i. s. coriandri preparati .3. ii. florum ne
nufaris sandali. al. et ru. spodii behen al.
et ru. ana .3. i. s. cinamomi ligni aloes garyofilorum
ana .3. i. coquantur omnia in lb. x aque vsque
consumptionem medietatis et colentur cum forti
expressione. Deinde addatur zuccari lb. ii. et
coquantur vsque ad inspissationem. Et si apparent
signa frigiditatis cum tremore cordis tunc
exhibeatur iste syrupus cum .3. iii. aque mel
lisse. Et 2m remedium cordiale est hoc
et proprie conueniens quando impectore et circa cor
conuenerit ventositates multe vel vapores
Recipe. syrupi de corticibus citri .3. s. syrupi de
calamento .3. i. aque anule .3. iii. misce
et exhibeatur hoc totum calidum pluribus
mane. Et 3m instrumentum conueniens omni
tremori cordis et proprie frigido magis est tria
sabe. de cuius pulueris inpotum dentur .3. ii.
cum aqua melisse et si vales ipsum approbare
magis lapsum calidum detur cum aqua acetose.
Et 4m instrumentum est hoc electuarium de quo omni mane
et in vesperis accipiat quantitatem mediam co
clearis et post ipsum bibatur 3a pars
ciati vini albi et bene fumosi ad la
psum fiunt cum aqua acetose ad lapsum calidum
cuius descriptio Recipe specierum letificantium .3.
ii. specierum electuarii de ligno aloes .3. i. foliorum
auri numero vi iacincti smaragdi zafiri
ossis de corde cerui ana .3. i. margaritarum .3.
iii. conserue rosarum et violarum ana .3. i. s.
ambre musci ana .g. ii. fiat electuarium cum .3. i. s.
zuccari candi et .3. i. syrupi de corticibus citri
et post hoc electuarium bibat in lb. s. succi ma
cianorum et sunt poma ~~pa~~ siluestria parua
in nemoribus inventa. Et 5m instrumentum speciale
et ~~bug~~ buglosse de cuius pulueris cum sero eger
quando vadit ad lectum accipiat pondus medii aurei

zedoarie
et cad...

et est pondus ʒ. ii. et gr. iii. qr. xiª. ʒii.
ca° decam vtibus tremore cordis. Et quod
hic ostendit innatum magnificat in tremore
est potare medii aurei de bugl. tempore
soporis noctibus contra. Ipsa et vetere
vel sicca in omni cibo et potu accepta
aut eius aqua sublata conveniens est quarta xiª
ʒii ca° decima tremore cordis calidi in qua
Super buglossa vero sis audax et non ti-
meas malicia eius ymo utere ea in
omni quod potu quod tibi bibis et in cibo das
Et enim ita contra consuetudo ut impotu
bibatur et sitis aqua eius distillata //
¶ 6ᵐ istorum speciale est vnguentum hoc deque
apponatur pannus rotundus latitudinis semi-
sis sitis super regione cordis ℞ florum borr.
et bugl. ana ʒ i. mellisse recentis vel
sicce ʒ ii. florum rosarum nodi complete apte
sunt ʒ ii ß florum salicis labrusce foli-
orum basilicaris sicce vel recentis ana ʒ i
ℨ ʒ i. behen al. et ru. zedoarie tra-
rabe ana ʒ ii. iacincti smaragdi mar-
garitarum zaphiri ana ʒ i. corallorum ru.
ʒ ß amili farine ordei ana ʒ ii. ace-
ti ʒ i ß. buliat farina ordei et alii
simul lento igne cum vino acto. deinde
in mortario ponatur et cum inceperint te-
pescere addantur alie medicinales pulveres di-
ligenter contundendo et apponatur tepidum
¶ 7ᵐ istorum est sacculus iste qui semper
portetur super corde et est facilius applica-
bilis quam vnguentum predictum ℞ specierum
letificantis almansoris specierum electuarii de gemmis
et de ligno aloes ana ʒ ii florum rosma-
rini rosarum nenuf. ana ʒ i ß pulverizentur
omnia per se et commisceantur et ponatur
in sacculo de sindone de grana intorta
facto et applicetur ¶ 8ᵐ et ultimum istorum
est hoc ℞ specierum electuarii in quo est remedio
scripti ʒ ii zucc. al. ʒ iii. cum aqua bugl.
fiat confectio in rotul. ʒ iii et circa
aurum ana cibum rotula ß. et tunde post cibum
Cum vero quis mala disposicionem epatis co-
rigere presumit et ipse quis lapsus ʒ. f. et. h.
sic est in vino isto sicut hic ¶ Et primum est
sy. iste de quo accipiat ʒ ii cum ʒ iii
aqua eupatorii ~~foliorum apii absinthii~~ / citrorum
actu ℞ cuscute eupatorii foliorum apii
absinthii florum rosmarini gariofilorum cinamomi ana ʒ
i. spodii scolopendrie spice sandalorum albi sic citro-
rine ana ʒ ii. corallorum ru. andaoche
radicis feni petr° lambrusce ana ʒ ß.
coquantur omnia in libris x. aqua usque ad consumpcionem
medietatis deinde colatis addatur vini cito-
niorum ʒ ii. zuchari al. lb. i ß et leto
igne coquantur usque ad spissitudinem et aro-
tizetur cum cinamomo gariofilorum et spodio de-
cocta / cetera ¶ 2ᵐ istorum speciale et confectio
hec de qua sumat eger ante rotula i. ante
cibum et post ℞ specierum dialacce et
diacurcume ana ʒ i ß. se taraxaci ʒ
ii. ligni al. gariof. ana ʒ ß zucc. albi
ʒ v. cum aqua eupatorii fiat confectio in rotulis
ʒ i ß. ¶ 3ᵐ istorum speciale est ut eger
pluribus diebus accipiat ʒ i aut ß de pul-
vere epatis lupi in furno exsiccati et ipse
cum ʒ i. aqua eupatorii et det cibum sum-
saltem horis iiii post ¶ 4ᵐ istorum in
simplicibus vasitatibus epatis et ut eger
assuescat comedere carnes codiarum et sic
limacie in dumetis invente que serpunt
super spinas vel rubos et ipse hic testes
testes prestant ad albidinem vel rubedinem
tendentes ¶ 5ᵐ istorum est conveniens et
ipse ad magnificandum ipsum et emendandum ab
eo materias densas et corruptas et hoc ℞
succi eupatorii ʒ i ß. reubarbari electi ʒ i.
epithimi cuscute spice nardi gr. vi salis
gemme gr. i. exhibeatur hic totum in potu et
tardetur cibus saltem horis v. post assum-
pcionem ipsius / De hiis vero istis que eius
fluxum sorbere presumit ¶ primum et expertum
est hoc ℞ scorie ferri pulverizate et fri-
xe in aceto rubeo ʒ i mirabolanorum
mirabolanorum combustorum ossium dactilorum
corallorum rubeorum cortice ovorum omnium in
combustorum ana ʒ i pul. gipsi ʒ ii. al-
bumina ovorum numero v vel vi confficiantur omnia
in simul et stringantur in ipsis stupe postea
infusi in acetum extinctionis calibis et
bene compresse liniatur predictis medicinis et
apponatur stercori ventre prius mundi-
ficato assumptibus ¶ 2ᵐ speciale istorum et
descripcio pillularum de bdelio ¶ 3ᵐ in
fine est descripcio pillularum de sandaraca
que ambo duo collige ℞. N.ª ʒii c°
s°. de medicinis liquidis et ebrios emoroi-
darum Et est modus administrandi has pillulas
ut omni mane accipiat exeis ʒ i. et tardet
cibum suum horis ad minus iiii / De hiis vero
istis que fedum colorem abscondere presumit
iam patet quod omnia predicta ad hoc tamen ser-
viunt et ipse illa que cor et epar confor-
tant sanguinem pacificando ab acuitate //
flicta et ab acuitatibus colericis et aliis
corruptis ¶ primum et hoc ℞ aqua lact. caprini.

ʒ iiii succi cucurbite ʒ i misce et accipiat in potu diebus xv. ¶ Secundum est hoc. Rx succi fumi terre et absinthii ana ʒ i misce et accipiat ut ¶ Tertium est hoc. Rx aque scoliaceis radicis acori aque scoliacorum majorum ana ʒ ii s. misce et totum accipiat in potu per xv dies clarificat sanguinem diversimode fluctuando inter corruptorum scilicet comixtorum et est demeis acceptis xv a. lº lb. et calidis sedis. ¶ Specialia vero remedia, contra debilitatem virtutis subvenientia sunt ista. ¶ Primum Rx granorum fisticorum lb. s. seminum communium frigidorum ʒ i s. violarum seminis endivie scariole lactuce ana ʒ ii cinamomi electi ʒ i s. corallorum rubeorum spodii ana ʒ ii margaritarum ʒ iii cornu predicti de aliis acceptorum ʒ v. conterantur scilicet carnes et fistici cocti in vino albo usque ad vltimatam consumptionem deinde incorporentur cum lb. i zuccari albi cocti cum aqua buglosse et in fine apponantur species et fiat confectio infusorum ʒ i s. de hac itaque confectione in omni cibario accipiat usque ad ʒ ii. ¶ Secundum speciale remedium est ut vir iste assuescat in cibis suis ponere aquam scoliacorum predictam vel caponum propter distillatam cum foliis basiliconis recentibus. ¶ Tertium remedium ut vir iste gratia confortandi innatum calorem saltem in septimana ter accipiat singula vice ʒ i electe tyriace andromaci et post eam tardet cibum ad minus horas vi. ¶ Si autem temporibus quibus utitur prefatis remediis venter eius stipticus reddetur tunc accipiat ante cibum per toclear unum huius electuarii. Rx medulle sebesten pulpe tamarindorum cassie fistule ana ʒ iii seminis endivie acetose seminis communium frigidorum omnium ana ʒ i cinamomi electi ʒ i s. zuccari albi cocti cum ʒ iiii aque scoliacorum foliorum volubilis minoris lb. s. incorporentur scilicet et fiat electuarium quo utatur ut dictum est. Hec sunt que meliora eligere potui in dispositionibus huius viri. Summus autem opifex omnia ista in salutem eius dirigat. Amen.

[P]odomia dei cunctis flore intra sui subtilitate facile penetrando in corpora altera ea si fuit in diebus frigidis vel caloris occurrens corporibus facile alterabilibus ad ratione raritatis corporis aut ratione debilitatis totius corporis que dispositiones corporea adinvicem facile alterant vel ratione debilitatis quidam precipue debilitates cordis. Et quia vir egregius dominus baptista a

lignarme unde patens a ledi secundum totum corpus per debilitatem que est in eo et in propter texture raritatem. ¶ Et tertio etiam per quia caput eius et pectus frequenter lapsu frigido laborat. Ex una superiori adpectus ipsum catarrizante. ¶ Et quia stomachus eius non valet et in digestione debilitatus ideo oportet eis aliquid preservativum reperiri si possit preservari. Videtur itaque michi quod utatur IIIIor in septem remediis quorum usus sit a principio mensis marcii per totum mensem septembris deinde aliis quinque remediis utatur a principio mensis octobris per totum mensem februarii. ¶ Primum itaque remedium quo uti potest secundum primum ordinem iam dictum est hoc. Rx aloes infusi in succo endivie per x dies ʒ i masticis thuris corallorum amborum cubebarum ana ʒ s. conteratur aloes a succo illo in sole vel super tegulam deinde superaddatur pulvis aliorum predictorum cum ʒ i electuarii rubei et fiat pillule xxxi. ʒ vi de quibus in septimana ter post cenam accipere potest unam. ¶ Et si caput eius nobiliter grave percipiet accipiat eandem per duas horas post cenam quemadmodum est. ¶ Secundum remedium est confectio ista de qua sepe accipiat saltem in septimana quater post cenam ante cenam aut ante prandium rotulam unam ponderis ʒ iii. ¶ Cuius descriptio. Rx specierum electuarii de ligno aloes specierum diambre ana ʒ ii ligni aloes anisi viol ana ʒ i zuccari albi lb. s. fiat confectio cum aqua mente in rotulis. ¶ Tertium remedium pulvis est hic pulvis de quo saltem in septimana bis hora dormitionis super apponat commissure sagitali capitis qui est. Rx granorum ordei. Rx ligni aloes ʒ i garyofilorum ʒ s. sandali rosei ana ʒ ii viol ʒ i fiat pulvis subtilis. ¶ Quartum instrumentum est ysopi confortativum de quo accipiat tribus vel IIIIor diebus continuis cuius descriptio. Rx aque mente absinthii et rose ana ʒ i s. misce. ¶ Primum remediorum quibus uti debet a principio mensis octobris usque per totum mensem februarii sunt pillule iste de quibus accipere potest sicut de predictis dictum est. Rx specierum yere absque aloe ʒ i aloes infusi in succo vel aqua maiorane per xiiii dies ʒ ii s. salis indi gr. vi reubarbari electi ʒ ii formentur pillule cum sirupo de sticados xxxiii ʒ vii. ¶ Secundum remedium est de scriptio pulveris capitalis supra positi et addantur folii anisos amomi ana gr. v ambre gr. ii et fiat pulvis cuius usus sit ut de predicto dictum est. ¶ Tertium remedium est electuarium hoc de quo accipiat omni tempore dicto saltem

ebus vicibus in 1ª in aurora et tarde
post ipm cibus horis quinque aut saltem iiii
℞ specierum pluris arcoticon ʒ iii specierum
diatonpipeon ʒ ii cera ve. ligni vio.
labrusce fol. nenuf. an. ʒ i. seminis an-
dive acetose scariole an ʒ ii. sy. ꝯstivacis
ʒʒ lb. i. penidiarum ʒ i s. ff. elec.
Quartum fomentum et pul. iste que ligatus in sindo-
ne frequenter odoret ℞ ligni al. ʒ ii.
galle musc. ʒ i storacis calamite behen
al. et ru. zedoarie cubebarum an ʒ
ii corallorum ru. sandali al. coriandri
pr. ros. labrusce an ʒ i s. se. basi-
liconis macis an ʒ iii ff. pul. vel ꝯfice
cum electo laudano ff pomum et odo-
ratur. Quintum remedium quo uti debet
est ut sepe in diebus yemis faciat
gargarisma ꝯchat mixtione bis vel ter in
1ª prima hora ante cenam cum despumatione
℞ aq. sublimationis maiorane ʒ iii
sy. decalato ʒ i. oximell. squillitici
ʒ s. misce et cal. in os gargarizando
teneat et sufficit quantitas ista pro duobus
aut tribus diebus. De regimine autem per
cibos et potus observando et per appli-
cationem aliarum rerum non naturalium teneat
ordinem quem alias simone meo de-
clarui sibi et in scripturam redegi ad
laudem dei omnipotentis Amen

Post illa que alias conscripta sunt super
dispositionibus domini angeli symoneta
quia nunc occurrit tempus veris in quo
providendum est dispositionibus istis que moveri et
incedi solent quia humorales in
corpore dissolvunt et fluunt magis
quod ad membra debilia rapti here
solent et non adfortia inter lig. d.
pa. pi. ca. de membris infine, idcirco
occurrit mihi providendum esse dispositionibus
istis ut nunc sunt. Primum in doloribus
qui sunt [illegible] levibus et non magne moleste
providendum est accido de pillulis quas eidem
in alio ꝯsilio ꝯscripsi omni 2ª vel 3ª
die unam parum ante cenam. Secundo quod
eidem administretur unguentum anodinum ad
renes super desciptum propterea modum
mane antequam surgat alecto evaporent
renes cum applicatione pannorum calefactorum
super tota spina a spatula in fine
deinde cum illo unguento actu calido diligenter
fiat illorum per unctio cum leni frica
saltem per 2ª partem hore ꝯtinua et cum

tris duobus prosit abs que maiori mu-
tatione. Tertium principale quod fiendum est ut
si dolores intensi fuerint et molesti et per
durantes tunc quacumque hora ꝯtingat deglu-
tiat iii de pillulis istis et spero quod exill'
habebit iuvamentum maximum Et si dolores
remittunt et non complete removentur ꝯ-
tinuare potest eas per spacium x dierum sive
post cibum accipiat eas quod melius et sive ante
cibum quod et utile est quorum describo ℞
trociscorum stelle ʒ ii specierum budete ʒ
s. fiant pillule ꝯ oi. ʒ viii cum sy. decalato
Quarto de timore cordis et mala ꝯne stoi
℞ unguenti cordialis complete cum cesta lb
i. de hoc unguento medio ꝯtinue extendat
super pano degna que sit circularis et lati-
tudinis unius semissis ponat super mamilla
sinistra in mane quando surgit de lecto et
in sero quando vadit ad lectum actu tepido
℞ pul. odoriferi ʒ i. quem ligatum
habeat in pano de sindone degna re-
torta in forma pili super quo maiori parte
temporis odoret ℞ aq. bugl. lb i aq.
cusente ciciree an ʒ iiii misce de
istis aquis medio calefactis cum pauco
ꝯtinuo accipiat omni mane in aurora ciatum
unum parvum et hoc distent per unam horam
post cenam et post ipsas tardet cibum horis
iiii // ℞ ꝯfect. de fisticis cum speciebus
tasant. ʒ iiii de hac ꝯfect. accipiat i
vel duo frustra omni die ante cenam et post
et ante prandium // ℞ pul. de polip.
pul. sparati an ʒ i et partient in x
partes equales de quibus sumat omni sero
in mente ante cenam cum modico brodii vel
vini et quando accipit de istis pluribus tunc
dittat assumptionem ꝯfect. supradicte ante cenam
℞ pillulam unam de aloe abluto in
mente ante cenam postquam assumpti sunt plures
℞ elect. de epitthio ʒ v s. et dissolve
patur cum vino in mane et sumat
calide. ℞ ꝯtinue al. lb s. turbit bene
mundati humorum an ʒ i s. pulvis ad
dictis ʒ i et ʒ ii succi rute et fiat
ꝯfect. in rotul. magnis et copiat foliis
auri de qua accipiat quantum ʒ ii vel ʒ i.
℞ an. sarcocolle macis seminis leusbia rute
an ʒ i cimini ʒ ii pul. sene ʒ i.
tartari ʒ ii mell. ros. co. lb s. ꝯtinue
ꝯfecti ʒ ii cogitur sil. ꝯtinuum et mel
et fiat elect. de quo accipiat omni sero ante
cenam per i vel s ʒ ii vel iii. ℞ diamdi
dictis ʒ ii et accipiat de ea ante cibum

z pq q̄ʳ ʒ ii z eā ɔtet p ptes ʳᵃᵖ
℞ ɔfect de phisticis sim̄ ℔ i z
ea utat ut ℞ elect de epithimis
z xxxiii de quo sumat añ cenā in
mete q̄ntitatem nucis mg ℞ vngti glu
tiosi ʒ ii qd applicet stō etc

Ista venerabilis dnā ~~reg~~ religiosa
sic appet agitat dua egne pn̄ sp̄la
ē mala ɔ sīa sp̄lenis ipius nobi
z diligite sicca lz nō tm̄ sicca q̄ʳᵗ
sīa z adipata secūt oppitulnes ī ipso
splene pueneⁿ amā mixta ɔ̄ flāte
z intia Et qñ dñat mā intica sī
flīca tūc inueñt tesio cū dioe z
rugitu in sple suo Si ʼd dñat flā
sup humore intico tūc ī venit ī sple
amo tuefacō sm duricie z vetosi
tatē mltūdo in sple suo pp q oia ɔp
mit diafragma z alia mebra hane
litus vnde nāē est sī tussim mo
lestam z fortem Et hᶜ dispo pt
coicari capiti z ledet cez ᵐ pcolliᵃⁿ
splenis adiptū z quia dnā ista
medioʳ carnosa est ut scibit cole ī
ipa ī venīri colām q ɔmixta cū flā
te reddit ipm salsū z est eā effici
ens z mal' sputi pdcī salsi //
pro regime eius .4. vnr in pn̄ ob
sruanda z nāīa cᵃpīm ʒ q̄ hᶜ dnā
abstineat acibis f. z. h. z ventosabli
bus sic alegumibꝫ oībus alacte z la
cticinijs cibis amitto vsu blete spa
ne lact. pru. cucu. tuc. z ɔsitibus
actu z potēᵃ f. z. h. // Abstineat a
vino dtū augoriꝫ coloris z ɔdīms
exīstat z amitto vsu ciborū ɔditorū
cū zucᵒ z melle licet mellita ciba
ria z spē qñ ɔdiūt cū aceto ei
ɔūnt z oīo euitet vsum aq frē
sīmᵉ l cū alijs ɔmixte ᶜ2ᵐ pn̄ᶜˡᵉ
obsruadū in ipa est ut hᶜ dnā in
pn̄ti mese aut salte x die futuri
mīs faciet flōᵃⁿ de saluatella sini
stre manꝰ in uena inť anulare digi
tū z auricularem q̄ educat sangs
ʒ v l iiii ᶜ3ᵐ pn̄le est ut hᶜ dnā
pxīmū mensem Junij fut accipiat in
fra septas aquas in amora calefcās
absqꝫ aliq aliā mixtione zuc vl'
altius vei ℞ aq tamarisci z scolop
añ ʒ i s aq melisse ʒ i misce //
ᶜ4ᵐ pn̄le est ut cū accepit pdcās
aquas p vi dies ɔtīos tūc ʳᵃ ī meᵗᵉ
stīpti die ɔfata pdcta hō accs x de
infra sept pillus pꝰ quas nō ɔedat ñ
trāseat hore q̄ngꝫ ℞ epithi polip fo
lliculorū sene añ ʒ i lap lazuli pp
ʒ iii aloes abluti ʒ ~~s~~ ii diagrediī
ʒ iiii agarici elā ʒ ii formiť pille
cū suco salvie de om ʒ iii ᶜ5ᵐ pn̄le
est ut hec dnā utat īfra septo pluē
de quo ɔ̄ prova capitis tota ubi homo
efficit calvus oī 2ᵃ die spgat ad
q̄ntitate iiii ᵒʳ granorum frumti ipm spge
do int capillos Et attedat insr q
omni tpe vite sue de hoc puluē pot
uti cū desicpcō ℞ ros spodij coral
lorū al z ru añ ʒ i mac ʒ iii
garis ʒ s pul oia sbtilit pse dm
ɔmisceat sr addedo ligat sbtilit
pulurizati ʒ ii in fine Et meprat in
sup q̄ sstes pillus in 2ᵗᵒ caᵒ pt
uti toto tpe vite sue accipiēdo ɔo
eis vna oī 4ᵃ die pecc añ cenā
si pcipiet grauitatē stoi dᵗ vna ɔ eis
p duas hōs pꝰ cena dū pcipiet grau
tate capitis Et ultīm dūᵐ z q̄ si hec
dnā utet regime tali q̄ ɔsruabit ab
incursu detioris noti z sanitᵗᵉ sua
recuperabit ad melius valde etc

.1881. mens. May

Illa venerabil' religiosa qut hre
noticiā sputi sangs qᵒ molestat
z hec qdā dispō oīo piculosa
ʒ utde Si em hoc sputu abī
fioribꝫ pueñt pmodu ī cleaciōis ad
vomedū Notāē est at q veñe ~~pectoris~~
paiectorū stoi dilatate l' apte vel
rupte sint aut q aliunde ad stom
effudat sangs Si itaqꝫ sangs effu
datur a sple erit niger oppacꝰ z fa
cile ɔgelabilis cū grauitate ī sinistro
ypocondrio pcepta Si ʼd hic sangs
pueñt ab epe et rubeus obscu
rus cū grauitate z tesione ī ypocōdrio
dextᵒ pceptis z erit mitius z fleue
rans magis Si ʼd effudit iste sangs
amvice ad stom tūc pcedent signa
retētiōis q̄ q facile ɔtingē pt
in ea eo quia q̄dragenaria ē ut in
scibit z tūc erit grauitas z tensio
ī inferiori pte spine z latalibꝫ ptibꝫ
ossium ancharū cū rugitu l' tensione
ī pfundis locis infra umbilicū z sigs
coangustatiōis hanelitꝫ at impolato

euētu speꝝ ꝑforacōis miricalim. dt
vō itm̄ si sangs̄ iste emitat̄ a ꝑtore
⁊ effudat̄ a ꝯcauitate eius neccē
est illū san. esse coagulatū ⁊ nigꝛꝫ
⁊ inꝑpollatē ꝯ ꝑmictōis emissū ⁊ cū
tussi molesta ⁊ loga ꝑcedēte emissi.
oem̄ ꝑdctī sputi // Si ā effudat̄ hic
sangs̄ a ꝑmatal ꝑtoris erit paucus
cum molesta tussi rubedine adclaritē
tedente cū forti mixtiōe cū alta
sputali mā cū dolē ī ꝑtibꝫ ꝑtorꝫ
ꝑcepto Si ā effudit̄ hic sangs̄ a
ꝑlmoē neccē est ipm̄ esse mltm̄ rubꝫ
claꝝ ⁊ spūosum cū molesta tussi
emissū ⁊ ꝑpē qi ꝓuenit aberupcōe
magnaꝝ venaꝝ ꝑlmois Vbi si
vene erupte ꝑue fuerit sangs̄ erit
paucꝫ ⁊ cū ꝑdctis accntibꝫ emissꝫ
Si ā educetur abartys erupt̄ tc̄
sangs̄ ille mltꝫ ez rubens vehēti
rubedinē spūosus actu mltm̄ calidus
cū ꝑlsu cordꝭ ⁊ in sepabili fe. emi
ssus / Cū nō educit sangs̄ ꝑ sputū
aregiōe aīatoꝝ mēbroꝝ tūc si erit
paucꝫ leui rubore colātus ꝑmodū
ꝯcreacōis acapite atractꝫ ꝓuenit
a ꝑmictis ceī amala ꝯne. f. per
modū ꝯpssiōis faciēte ipm̄ effūdi
dūt amala ꝯne. h. ꝑdctaꝝ ꝑtiū
debilitate ꝯtētiaꝫ venaꝝ ꝑmodū
mollificacōis ⁊ acīt plm̄ in nocte
ꝗuāte caput mltm̄ dorientibꝫ ⁊
capite inclinato ī dorīendo tentibꝫ
Exqbus oībus ꝯcludit̄ qꝫ qtūꝫ ⁊
vnqꝫ ꝑdcīs modꝭ ꝯꝑmit̄ iste sangs̄
oīo suspecta ē eius curacio magnī
ꝑiclm̄ sup vetuꝭ ꝓuenīat ei / hec
sūt que ꝯvari oꝫ ī dispoībꝫ hꝫ dnē
mo. ⁊ die ꝑsto

Venerabilis ī xpō pr̄ ⁊ sacre
theologie doctor mgr̄ Jeoīmꝰ
de ordine scti augusti labo
rat dudū dispōne oīo verendū mltū
/ Est em̄ ꝑpā mala ꝯo ceī f. ⁊ h mlt
antiq flāte aquosꝫ ⁊ mnālagio
sꝫ ꝓuenientes sū īd flā in capite //
eius mltitudꝫ. fuit amala ꝯne ꝑ.
cedente qꝫ rōbilius est sine flāta
illa aliude adcat̄ ꝑpulsa grauauerit
ibodem mala ꝯnem f. ⁊ h. ꝑ mltā
morā ꝑ ꝑdctā flāta ī capite
suo / et qtūꝫ ꝯcedat neccē ē qꝫ cū
egdo eius longa fuit qꝫ ambe ille

cause repiant̄ ibi quaꝝ vna est effectꝫ
alterius ⁊ ego ita qꝫ recipce se ī vicē
efficiant̄ ⁊ augmētat̄ ꝑꝑ qꝫ nō ē mira
bile si vir iste yeme mp̄ ꝑlita pa
ssus est tortura oīs ꝑꝑ eīn flā aqosū
infusū ī mdoul ⁊ nīis suspedētibꝫ
⁊ sustētātibꝫ ossa maxillaꝝ ad ossa
tiporꝭ fuit fcā mollificaō ⁊ cū ꝑs
mēi in altā ꝯiā ꝑte grossa mota fuit
in ꝑdctꝭ mdoulis ⁊ nīis ī genaꝝ
⁊ faciei ꝑs illa ꝯtta fuit / ⁊ forta
ssis qꝫ tūc laborauit dudū egne sꝫ
spasmosā ī vna ꝑte ⁊ paralitica ī aa
ꝑte qꝫ tn̄ nō credo qm̄ egdo illa nō
ita facile curata fuisset nisi cura
illius egrīs cū fuit subtil' ꝓuide
cia sapientum doctoꝝ q ꝑtrtauit
ipm̄ / Vere / . versitus ā est certo
sumpto abetate ⁊ aꝯne eius qꝫ ma
illa flāta fuit grossa ⁊ effusa ad
mdoules ⁊ nīos faciei ⁊ genaꝝ
⁊ tiporꝭ ī eisd' inbibita ꝯtraxit ꝑdcaꝫ
ꝑtes ꝑ. longine abīnado ⁊ zm latine
ꝯtedendo ita qꝫ spasmꝫ accidit q
foralit' nō est aā qꝫ actualis ꝯaio
ꝑtiū mobilīꝫ vsꝫ ꝑim sūm cū in
ꝑona dilatacoꝭ l' expandidacoꝭ ꝑ
detraꝝ ꝑtiū / De spasmo ī fieri ītel
ligēdo tn̄ hanc descripcōm / Vn hec
tortura fuit egdo solū spasmosa
ita qꝫ ꝑ ꝯtrcōm ꝑtiū vbi erat spas
mus in altā ꝯiā ꝑte de nāltate
qꝫ tractꝫ ⁊ ꝯtensio adi fīns ꝑꝑ qꝫ
ꝑs illa eꝫ magꝭ mollificata et
magꝭ egra ⁊ tꝫ nō est Cuiꝫ appon:
cia mollificacoꝭ effinces ea fuit
actīo torti ut lītalit' colli za. ꝯiī
caō de tortura sbtilit' ī tetltdo ꝯ.
oppiōm allegāi ypapatetici que ā.
ibid' allegat si bene intē. ꝑꝑ. qd ꝑo
ꝑdcīs nō utdē angustiosū est ītē
rius euētus scrude male dispōis
huiꝫ viri que ꝫ sonitꝫ in auribus
repūtās ei audītū aq descēdētꝭ
⁊ impetuose fluentꝭ dut collisiōeꝫ
ventoꝝ reuerbatoꝝ adpictas motiū
l' siluaꝝ / Est ī za dispō huiꝫ
viri verēda mltm̄ est ei corō ī oppōē
sensus auditꝫ vitio cū obd ul' cā ī
medio ꝯctiōri ꝯente tal' sonitus esse
etiā ꝑapit ꝯctiuus sonatim esse qꝫ
nō sonat qꝫ ē forale ī corrupcōe opa
cōnis auditiē ꝑonē Est ā hꝫ dispō

ī mediata ca mala ꝯ° in toto cer° ⁊
miringa audita / Ca nō mal' l' eidē
ꝑornata est vapor l' ventositas grossa
in miringa ꝑdca ⁊ nuis veientibꝫ a
quīto pari ineorꝫ adipaz auditus
cū fūdat in. 7ᵒ pari ineorꝫ sicut
gustus fūdat in 8° ut p̄ꝫ ꝑ colli
⁊ ī ca° de anotomia neorꝫ / Et a
medullam sbā cei oriencū Cū g°
ꝯt qꝫ vapor ille mollis est ⁊ fluens
tūc reputat' sonitꝫ ꝯsilis ī petro-
so decursu aqꝫ / Cū g° ꝯt ventosi
tatem illā grossiorem esse ⁊ vehemē
ad pdca organa colisa esse tūc accit
sonitꝫ agitacōe ventoꝝ ꝯsilis Ex
qbus oibus corl'e ꝯcludit' qꝫ h' disso
huic viro minat' ingentia pericla
multa cū ma illoꝝ vaporꝫ ⁊ ve-
tositatū ⁊ ca gēīs ī venis ⁊ vimo
sitatibꝫ cei minat' Sibi appo^ct si
fecit oppilacōm ꝯpletam Et epi^ct si
fecit ī ꝯpleta / Multa nō illa ma
in organis pi sensitorij futurꝫ subz
ꝑmictiat ei / Inpostiori nō pte multa
illa ma litargica ꝑtendit ei suppe-
cōm / sic si ma aquosa fuit ⁊ sbtilis
⁊ apostiōn cei deflueꝫ pmuchā sus-
picādam palisim portendit ei Et cū
fixa fuit ma illa ī organis auditꝫ
ꝯpletam ibi efficacꝫ oppilacōm. nāc ꝑ-
mictiat ei sditate fortassꝫ ī curabi-
lem ⁊ ꝑpe qꝫ fuit ꝯfirmata ut colli
est 8a 3ij · in ꝑpo ca° lvalii / Pro
Regime a curacō pdcarꝫ dispōnū
multa qd ⁊ accurato sermone utend
ez Et pō qd' oppet digere re^m
distincte ⁊ ꝯent electū penes oēs
vires nō valeo vtr ⁊ pt grandas
2° nō id' modus de electione īstorꝫ
⁊ intencōnū curatārꝫ ꝯtendedꝫ esse
bīn qa vir iste religiosus ꝫ ⁊ offo
dīno instant' obligatꝫ ⁊ adhuc ē qz
disspō eius admelius pmuta ē ymo
vere ad ꝑfecāz curam ꝯpte torture
oris licet remāsit sibi nocūm corꝫ
in oponibꝫ auditus ut declātū est
īā vt m ut mīc suffīci sans de-
scbere ragim ī cm. ꝑticul' dimisuz
ut mīc stꝫ / Primo qd vir iste effu-
giat vsum aborꝫ om calite ⁊ huīte
sua nimiū euaporacōrꝫ cam horꝫ ē
sicut aleū cepe bulbus · legūa oīa ⁊
ꝑpe elixa · ⁊ pigmia oīa brodialia ⁊ ꝯᵗ

Itꝫ Effugiat vsū vī acuitatꝫ nimia
sua euaporacōne ꝑmouerūt mads ad
caput ⁊ faciēcū eas accipite coli.
qui ved raphang sinapismg ⁊ alia
silia Euitet ē cibaria oīa fra actu
⁊ poti^a ut bleta spinachia ptu lact.
endi^cg. scia cota fra ⁊ ꝯsilia. Effu-
giat ē viscosa ⁊ opilatia sua eua
pacōne capitꝫ ḡuatia ved lac. ⁊ la-
cticinia ⁊ ꝑpe pisces elixos Et pasti-
lia oīa ⁊ silia digori difficilia ⁊
inecꝫ fluctꝫ ⁊ fridarꝫ ḡuatia ut
antiq carnes oīs panis azimus
at nō bn coctus ⁊ silia / 2^m nō
pile ineo obfuadū est ut caueat.
q^m pt amiti^ne potus ⁊ ꝑpe vini
dulcꝫ grossi ⁊ ꝯturbati ymo rēc lo.
qndo bonū esset ei ut oīo vi^m dimitteret
salte ꝑ tota yeme futura s' utet'
aq mell infra scpta / Si ā az^ti ad
inclinet ypm ad potum vini ved etas
ꝯsue^do debilis stoī ⁊ nō bona coll
vatia aq mell' tūc salte eligat
vi^m colore sbrubim aut albū ꝯtre
dine oīo ꝑuatū ⁊ ꝯmixtū cū ure
dietate sui de aq mellis fca 2^m
hunc modū Rx aq fontꝫ l' flumīs
elcī at saltem aq vsine q melior
est ꝑꝑ sbtilitate lb .xx. florꝫ rosma
ri 3 .ij. bulliat sil' lento igne usqꝫ q°
aq illa odorem florꝫ ꝯtent' ꝑticipabit
tūc g° addat' pdcis mellis elcī lb.
j. s. mediocter coquēdo ⁊ ꝯtīe cum
corlear dispuāndo usqꝫ quo cadat
3a pe duabus remanetibꝫ ⁊ tūc
coletur ꝑpanū spissū bis aut sel'
⁊ reponat' in vasis vitieis bn inclis ⁊
vtatur ea / 3^m nō pile ꝯsbm est
ut utat' me^is ꝑꝫ^cōn opom earꝫ
nedificatis ⁊ ꝯfortatis orgaon au-
ditus q earꝫ pmuz ⁊ ꝑ ꝑpurgatū
ꝯfuct spm atem q est instm au-
dicōnis cū hoc qꝫ illa me^e debent
esse calefactiue sbtiliatiue velocit' pe-
netratiue abstersiue ⁊ ꝯducatiue marꝫ
pdcarꝫ / De nūo ā harꝫ simplicon
sut sic assarꝫ ciamomū leginal.
amomū ameos sticados pulegium ca-
lamētū amaracꝫ ⁊ dedrolibanū
De ꝯ^tis elcīs ad id sut potiva de
scpta 4°. cān sua ꝑma Et ꝯfcio
altzetegi magna tyaca. metdatū
Et ine relīq elec^a ꝫ elec^m esdra ī

titulatu descripti a Nicolao in antid
Eniq 7 sitiuz pdcorz vsus esse de
aceto xceis oi .iiii. sel' l' bis .ʒ.
.j. cu ʒ .j. aq salvie l' rosmari ca
lefca pdnas hos pycena hoc ei
electm ʒ aud sotira dcm gentes
q plimas ab antiq surditate sa
nauit plongu usu eius lz hoc ad
uset sine d . qa .ʒi . in ca° pio
vbi dic q antiqta surditas cuq
no recipit Et ego intelligo lram
illam . s no nisi cu mag diffite z
tpis plixitate xpimentu em est
qdictoriu lre . d . ut pz in frat to
ma anglico i qventu hemitarz s
ordis sti augusti de padua qui
sanatq est de surditate vii . anorz
Xm istorum pile est q iste vir se
pe asuescat supponere auri lesam
l' ambas si ambe nobilit lese sit
sup tabula de ligno cipssi vehe
calefcta in fero qn vadit ad lectu
Et si vellet vmeu ho elegancius
esse tuc illi tabule calefcte s
ponat bona qtitate pul . foliorz ori
gani / hoc em est vmedm sblime
pcetis z est id q illustres viri
noiarunt fauterigi ignorntes aqs
pul / plibus z fere abomibq Xim
ud pile instrm z ppe ad sonitos
pdcos in auribz zeputates xfricatio
ne l' colisione medij intrici z ut
applicet auribq suis i mane ab au
rora usq distante p hora una apri
dio t' l' qtec sacculu infra scriptum
Et eud sponat pt pdnas hos
an cena cuiq descriptio Rx assari
calati pulegij sticados an . oz . iii
spice nardi z romane florz ros
mari foliorz basilicone an . oz .i . s
ligni aloes / ligal z ii macis ʒ .i . ori
gani ʒ .ii pul . oia subtilit pse
dem misceant z fiat sacculi qtitatis
fere pedalis, z calefiat sr tabula
i ca° .7° scpta z sr ponat toti
medietati dexte l' sinistre pti capitis
aut utriq si ambe aures egtabu
Gm istorum pile est q iste vir as
nescat mane an prandiu z an cena
z infudere auribq eius aut alteri tm
vna l' duas guttas de oleo ifra
scpto obseruatis .4. regul' mediandi
aures q sit infra scpto / pa q nm
me^n auri iponat nisi vti corpis euoe
pyssa z pti capitis / 2a va nuq
auri iponat aliqd nisi vetre zente
xpurgato afecibus / 3a ia q auri
nichi iponat n pissa indificac et
abstersione forams auris z ppe iphi
do eius afractuoso z tortuoso mltu
/ 4a ia q nichi auri iponat actua
libus qli bq vehe opatm qr / ~~liqor~~
liqr auri iponedq omis dz esse no
vehe calidq actu nz frius / Et sciu
xcillo q det esse actu tepidq licet
tal' liqr ois possit esse vehe xcica
to z sit fimones .6. 3° dcn tra
ctatum z 12° cap^te organu em
auditq vehe passibile a nui^te temi^te
z sensibilite sius z vehe sicu est
nali siccitate / vn xsuada z per
sita ut deducat ibi .6. / 7a regula
me^n q iponit auri no sit nimie
qtitatis pp em impletom forams au
ditus phibet xpulsio fuositatu ab
intus adqs z adhuc recepcas ppe
m audibiliu ab qs adinueq descri
pco a pdca olei e tal' Rx .o . nar
dini fcu zm artem z no p infusiom
ʒ .iii . olei de origano ʒ .v . ptpe
coloquintide sbtilit pulnizate ʒ
.x . origani ligal' an ʒ .iii . oia ina
se vito diligent' iuncta bulliat leto
igne usq ad xsupcom ze ptis dem
tu xpssione xdeceti colet' bis ppa
nnm spissu z reponat in vase vitro
exposito radijs solis hoc em me^n
est sblime valde / Incolo^da ei zue
nerut oms illustres viri q ipa z
de melioibq me^is ad oms egrues
frac males l' i nrales organorz au
ditus Xim istorum pile ʒ q iste vir
asuescat accipe oi mese scl' .3 .y
pillarz de scocola i aurora z fardet
ab unu horz ad min' vi cu xdmibq .i.
in assupcoe farmacorz obseruadiz qs
dicto logi^me effugiec Si a vir
iste hret vetre no bn fluxibilez me
pp i^d inclinaret ad caput tuc pt
uti pillis allefangijs descriptis a
mes . i antid . distin . qua pd ca°
stom ei z caput z i istra sstuu mndi
ficat ut ibi scbit mes z oms alij
cu eo sut xcordes deqbus oi pce
pta qnitate stoi aaf .j . l' .y . pacs
an cena Cu istate vo capitis qnitate

Cam [illegible]
auriu

aur eas p̄ticula p̄duas hōs Collatū
m[...]stum est qm iste vir afuesceat sup
asspgē prore capitis p totū spaciū
extensionis comissure sue sagitalis
inferio qui vadit ad lactu cu infra sc̄
pto puluē ad q̄ntitate vi. ḡnorum frume
ti bis l' ter i septimana cuius descriptio Rx
flor rosmarini sticados maiorane
an ʒ .i. garyofilorum ʒ .iij. pulverizentur omnes
p se & subtiliter deinde commisceantur i mor
tario. Aspersio enim talis sup prora
capitis omnes mala complexionis frigide male
vel i malicie emendat ut scripsit zoar i
suo theizir. Ho & anno d̄ni &c 1421
die 14ª mensis May **De Emorroidibus**

Ex hijs que m[...] conscriptiam i notu
erunt ac disponem huius viri complexi
onati ex pluribus ocurribus & acci[den]
tibus que i siteri eius apparuerunt
Et primo quidem fuit fortis & persevera
ntibus fluxus sanguinis a venis emorr[oidis]
i primis etatibus a puericia usque ad
augmentum adolescentie & fuit fluxus
a sanguine multo commixto materia
aquose perseverans quod quidem demonstratur
ex eo quia dolor i partibus illis erat satis
mediocris. Et uerum quia puericie eta
te eius a xviij usque ad xxij annum
qualiter adolescentie nunc adolescentie cum
esse fuit mordicans rei fre & aquose
que p augmentum caloris etatis acqui
situm consumptum fuit. propter illius consumpcionem
s aquositas materia prohibebat in siteri
et hoc propter maiorem fixionem materie
nature in loco illo. Cum enim erat materia
illa quanta aquositate lubricitatem magis
& mobilior efficiebatur. Sed & dolor
ille i posterum renascitur fortem a
materia multa pueriens facile demitte
ri potest eo quia augmentabatur tempore abla
tionis virtute eum volutatione ex
pulsiua tentatione nature e intesti
recti inferiorem parte dilatari & ex
tendi. sed materia multa ibi retenta ex
tensionem illam prohibet & sua ponderositate
noceret. igitur tempore emissionis expulsionis
supplicium nature e dolorem intendi
quia & bene videtur hec materia veritatem
Et qualiter tam ac quod dispositio illius fuit dx
Et prima quidem emorroysa venarum
emoroidarum 2ª vero doloris mistra
i inferiori parte intestini recti & colo
illius 3ª vero prima colera eodem ipsius erat

multitudo pustularum i intestino recto & coli
ipsius. & quidem postule omnino erant formice
miliares quod quidem ondit exhibetur in
flamacionem & puracione i partibus porpora
dimp. oceare albedine concludit prima
flice materie que commixta cum colica materia
salsedinem acquirit aquibus facile predicta
signa testificari possunt. puritio & mor
dicatia & inflamacio attestantur materie
colice & albedo attestatur flice materie
Salsedo autem potest i materia esse & puritionis
& periciens &c Et colligere potest eorum
summa 11ª 3ª celi 2º & 9º Et item
1º almansoris & plures alibi Et consimiliter
quia etiam apostemata erunt sine mobil
eminencia imo non viuus ut scribitur
sed hoc est signum materie calidas et
acuitas igitur &c | 2ª vero ipsius
dispositio ut scribitur erat eminencia //
apostemata cum dolore aut pendens quod quidem
est dispositio ab antiquis illustribus ficus
nominata quod fuit eo quia magna eminen
ciam habet cum ficus scilicet i materia quo ad
soliditatem eius item i figura eo quod
tenui apendiculo anectitur siteri //
velud ficus arbori & quia a parte
inferiori parte que sustentatur a siteri fi
gura rotunda in latum figuratur velud
ficus. Est autem huius apostematis materia causa
sanguis interius commixtus aliter flam
faciens fluere magis interius quam sui cōsti
ctione constans & fixa difficulter mo
bilis existit sed flam facit ipsum liquidum
& viscositas ipsius facit ipsam esse
glutinosam quod non est mirabile sicut
apostemata tali figura figuratur. Erat
in summa videtur esse dispositio 4ª huius
nobilis viri. scilicet fluxus amoroidalis
licet imposibilis dolor perseveras i eisdem
partibus & miliares formice i locis
eisdem & 4ª 3 amoroidis que ficus di
cuntur quibus omnibus cum diligenter consider
atis videri potest quod dispositio ista est
multum verenda primo quidem quia ipsa 3
complicibus egritudinibus complicata | 2º quia
arguit diminucionem materie generationis & spe //
dispositas in partibus illis dominari | 3º
quia iam facta est diuturna & bituna
ta | 5º quia primum inuamentum ex appli
cationem medicamentorum inuentum est | 4º quia i
generaliter applicaciones medicinarum quam optime
essent & nature ad dispositiones fixat
| 6º & ultimo quia raro rapitur viri in

Regimen p[ro] vi res innates

apere manuali bn pnt q zent cu sua z vone opari debent qu iste locus e petet vn qd est pole ope ad hui monn succurend est Et itaq prouo ha rum dispom recurred est ad regim epte vi w no nalu Et p[ro]ueniete mensa ciborz z potuu z eleuacoe qualitat eorz dd p[ri]mo qz difficile z mensare z elige cibos z potus vtiq harz disposm zens na ibi meles q imaret ad digerend sang ssum in modatum ut stipti glutosi f z f no cent dolori z apati lig sit zentes forice miliari ia sdcte medu i oz tene int excellencias glutatu cibo rum declinas mags ad aliqle re missa cutitez refsacta tn cu tpatis l frig mags qz declinare ad f z h aut siccitez in tesas licet igit cibi z potus omo debent esse aliqli tadi adlene excessuz meliari dent tn esse zent mittiui ut fiat re stauraco sang i eius quoe depditi ctes erut i omo cibi cibales no minati quorz z i torz opari bnam amd z no abaliq qlite ut sunt omd exclusi ab altutiq. eorz zdum in meis assigtorz ut sut lau les carnes pullorz zuuenu vituli ac castri z agnorz zuuencilorz z om aliorz atiuz volatilu natatilu q carnes hnt odoriferas zent molles viscositate z melleitate pnatas Et ps pdices fasiani auicule mi nute capolie z porcie tn doe sticorz qz siluaticz atiuz Conueniunt z oua Caseus mollis recens et no antiqs Itz butirz z relique pigues tpate no excellent calide

legumina

De leguminibus no pnt ei zre raro tn usu cicera alba z rubea pisa dorella z pusula deordeo lentes d z fabas z fasiolos panicu z milen euitare debet

panis

Panis no eius sit recens nobilit fermetatus bene custoditus duorz at trium dierz etate hns adplus Pasti les d cibos omo fugiat

pisces

De piscibus d placet carne maiores z miores varioli toretine lucei tapedani temali z omo alij fl uuiales pisces pt tenchas z an

olera

guillas De oleribus d sunt bleta

p[er]macchia borse pet aipla ptu cuar z sibi silia cotiras d plantas cu tet ut caules z acute calidos z ruta abrotanu apiu pet z sibi si les Effugiat z acrumia oia ut ca pe aleu porru sinapiz raphanu z s silia Olei d oliuaz dlcis recens no ualde salita usus zens est ei De fructibus d placet in vue z ficus re centes poma dlcia augle passule psica zuiube castanee vo z acora z poma no bn dlcia sorbas z nespi la euitet De saporibus d utatu sappa agresta no ualde salita suco arancorz z limonu recetu z vino atoniorz simplicibus l in vicez zfractis Dosus d lactis zens z z ppe corti Colostra aut z recocta bn placet Cibis vo aromaticis uti no z sibi zens ttors z his q imituti sue co apitis z ppe cutis qui apeniut ori ficia venarz in nocuis mags eo ga iam i modate apti sut Itez ei est pole ut accidat emoroide i apri ant orificia venarz q sut iecitio ut scribitur in z cao z ancte 6

vinu

Eade d rone dd qz no zpetit ei usus vini valde vinosi sbtilis z penetriui Tale em vinu mags co liquado i climaret adptes inferiores z i flamado loca pdca auget do lorez z apata ibid zeua Eligat i vinu colore mediu int rubeum z nigrz odore zent arotici sba mediu int sbtile z grossum sapore no suo admediocre dlcedinez i clinatu mags qz adacredinez pontitatez l dlcedinez excellentez Sed melius z sibi ut refragat cu aliqli por cone aq mags tn z min s s sue situte eius z zsuetudine parentis hec de regie cibos z potus

de motu

De motu d l exercicio dd qz qes zens est ei i maiori pte suarz occupacionu eo quia potentior est vtus ad digerend z resolued mags istarz assumi tpe quietis qz ei excercitii d z ppe eqitandi d sup ettine uehedi at sessio diutina z ppe sup sedilibus duris z aetu frig est sibi nociua Ista em duo mags flu ere faciut ad loca zm d est cu fricionis z i nuncias meas expdas

Exercitium vero et navigatio, fricatio et motus possibilis mediocres convenientes sunt ei. Spatularum et natium brachiorum crurium et pedum fricationes sunt ei convenientes et locum contrarii tenentes. Debet vero uti loco vel camera quas incolit iam expressis, atque non oportet commorari in locis valde calidis neque frigidis. Et propter hoc tamen apud meridionales multiplicantur enervati? emorum propter caliditatem in cenemati(?) et contra apud septentrionales propter maiorem compressionem aeris contenti in eisdem locis frigidis. Quod sibi conveniens est ad qualiter mediocrem in climatibus et siccitate nobilem elevatum. Et si non poterit talis qualitas inveniri naturaliter rectificetur cum suffumigiis in camera factis ex rebus que potentia sua aerem contrariatum reddet sicut cum thure mastice thymiamate laudano ligno aloes et ambra pro odoribus et cum igne facto ex incensione lignorum aromaticorum ut lauri iuniperi abietis pini et similibus.

De sompno vero et vigilia et tangendo addendum ut aliorum ymaginatio pro parte conveniens est ei parum excedere et ampliori mensura sompni quam vigilie. Sic ei sompnus amplior naturali et meliorem facit membrorum digestionem et ciborum et virtutis aliis restaurationem. Ita vigilie distinctio nobilis impedivit membrorum et ciborum et aliarum virtutum ut alias et alias resolvunt et debilitant. Et licet sompnus amplior debito corporis humiditates adaugeant tamen harum dispositionum conveniens est excessus ad humiditatem aliquantum quam ad siccitatem. Amplior enim humiditas pronas et habiliores facit membras in eis operationem membrorum omnium quam faciat siccitatem augmentum. Est quidem mensura sompni conveniens tamen a saporibus ab horis usque ad novem. Si tamen diversitate repletionum et etatum sit etiam in coloribus et iuvenes minor sompni mensura compleat ita frigido et sompnum amplior dormiendi mensura concedat. Figura vero dormitionis caveat omnino decubitum resupinum eo quia materias ad posteriora declinare facit et maior pars sui decubitus fiat super dextrum latus quam sinistrum et super ventre magis quam supina iacendo plurima horarum colligere secunda primi.

Capitulo de his que proveniunt ex sompno et vigilia.

De inanitione et repletione que fiunt ex parte alimentorum intelligenda caveat abstinentiam multam et ieiunia longa propter eius nocumentum scilicet debilitatem et inflammationem. Nec in multa repletione ciborum utatur propter suffocationem innati caloris et augmentum sumptum que duo sunt effectus immoderate mensure ciborum et potuum. Melius itaque est ei ad hoc parum vigente appetitu a cibatione recedere quam usque ad complementum se replere. Mensura itaque cibi sibi conveniens est que in stomacho nullam tensionem faciat et omnem gravitatem excludit. Sit potus conveniens mensura est ut in stomacho non fluctuet et ad eius superiora regurgitet. Qualitates vero in cibis et potibus competentes videantur supra in regimine particulari et potuum.

De ultimo vero videlicet non naturalium a medicis vocatum scilicet accidentibus anime omnino caveat debet attamen proprie vehementes fiant in spiritibus et humoribus agitationes tales ei patientes verecundia furor promptitudo ad velocem iram et fortem inflammando adurendo materias producunt ad melancoliam adustionem et fortassis ad permutationem de forma ad maniam vel ascharialos(?) et vehementiam dolorum efficiunt. Accidentia vero patientes angustiose et tristantes pro paucas innata caloris suffocant facile producunt ad augmentum sanguinis melancholici et possunt esse cum suffusionis emoroidarum ad accidentes et ad scephiraticas dispositiones quarum curatio frequentius est impossibilis aut valde difficilis. Hec itaque de regimine per res non naturales sufficienter sunt posita.

Regimen quidem harum dispositionum per intentionem medicinales duo procedendo est. Primo quod in vita regimini corporis. Secundo vero in parte ipsarum. Primum quidem regimen vite in complicatum intentionibus. Prima quod est vitis corporis evacuatio. Secunda materiarum diversio. Tertia particularis materiarum stabilitatio. Quarta fluxus materiarum ad predicta loca interceptio. Et primam quidem intentionem complet evacuando corpus cum flebotomia et proprie de vena saphena si fuerit magna corporis repletio quia cum hoc quod a toto corpore evacuat materias vel in membris materias a superioribus ad inferiora divertit. Si autem fuerit repletio minor quam predicta fiat flebotomia de basilica dextre partis in apparatibus sinisteri quia sunt in dextra parte eius et salvatelle eius in his que sunt in sinistra et pro qualibet harum collige una ... cum ... in concordio dum in quantitate oportebit ut in hac intentione reficiet corpus et ...

d'accidentibus anime

Regimine medicale

p^a

flo

sangs malus ita ut flomet saphena 7 vena q est impsion pte caltanei 7 est illa q sciatica nominatur de cuius situ lege xa pi ca° 2° Et si velis maiore 7 meliorem diu'sionem 7 euom apte patiente flomet vena almihid 7 est vena q recipit ppe calcaneu in domestica pte cuiusd' raro tn in venies viros q hos venas oñsequi possit qz fortassis gt pp i 9suetudinem aut quia raro i viri sca 7 ope tti q' oportet 2a vo floa de pdctis totti. ia. zij. ca° x° vbi d' flomad esse basilica 7 ppe cu retinet sangs q pemoroidas fluere solebat licet basilice floma e melius 7 ciciius atoto corpe euet qz floma saphene q vt pphus euare apte simmis ut xa prim 20me ia allegato ca°. colliged Caveo hic floma vene nigre l' cois quia fortassis· inuanitu eius in euone mezs atoto 7 a paciete ptla no est eq' 9ens sit flo'a tum venaz ia pdctaz hec a oia intellige vbi sangs in toto oxubat at alie me sangni suffi' 9mixte vnr qd cogit colore sangs rubicundo claro 7 sbe eius sbtilitate si fuit sibi 9mixta ma colica Signes uo apatz ut q'ssitudie eius turbulencia 7 oparite si fuit secum 9mixta mlia Reissa vd sui rubedine fluxibilite et aquositate si fuit ca fla 9mixtu pter eam asapictibz dri hu' na di sangs esse vnaos Cu aut contigit hu' esse sani 9mixtos p co tactum noo in ctibus disposibus floa 9cededa est ez ei ca mage pichtacos 2uenit uti de vys euouum mois duante iqz collca ma nali l adhusta aut utiqz sil' euet' coz9 imoratiue cu hoc faria co Ro elecc diasene z m elec hameth desepe mess i antid z. u. s. aq decoct' mirab' indoz z. m det hoc totu calm in potu i aurora 7 si dormiat hora vna 7 expectet eius opoz absqz cibo 7 potu p v horas Et si velis bre euatm familiaris isto Ro reub·

elta z s elec de psilio desepe mess i antid z. iij. misce 7 tom det in potu cu aq cusente l' ca ve ¶ Si a fecalis ma mixta sangi 9miscet euet' cu hoc solutiuo mlte securitz Rc thimi epithi follicloz sene mirab indoz an z. j. clti na z. iiij. lap. lazuli loti 2m arte z. iiij. et spice nardi vio· san' rubeoz an g. vj. fiat pilla cu suco boz. dcoi z vj. 7 det dosis z j aut z. iiij. potus 2 hat mag euare familiaris dado in potu z. iiij. katartici ipial' cu aq ca ve at lupuloz ¶ Si a sagni 9miscet' fleca ma' soluat ho solutio; Rc turbit elec agaric an z. j. pulpe colo de z. iiij. ti amsi da uci an g. viij. lap. ar. z. s. folij g. vj. diagdij g. v. fiat pille cu suco boz. 7 datur dosis a z. j usqz ad z. iiij. ¶ Et si appent cibi me ples 7 diu'sas 9fusa mixtioe cu san' duante 9pone adi vice hec farmaca alta duante alteri h. qz. soli iudicio medi' ppicit diuim mess i mixtoe tali demixtione no mez eqli cu san' hic tacco qm illa e magis fantasiabil qz apostioni visiabil' Hec d' intene pma supius pissa ¶ Posterucione 2e intentois q erat mez diu'sio si qd' atoto aut apte ad venas emoroidales defluat ma q sit fluxus eaz aut doloz at forica ibid oxitz l' fiens efficia l' aug metatia ca, hc qd plibus igenijs dimi pt ¶ Pm qd' est pfloma vene nige aut basilice dextre at simste prim s. qz. pcipit me dicq abepe l' apple mag ad emoroidas effluere pt. 2 in hoc cau no stante magna plectoria fieri floa vene saphene at aliaz de qbus i pcedeti smoe pcessit, ¶ hc diu'sio haz prim no e in adeo gta ao qa cu diu'sioe eti e me adinfidra tgunt asvionibus 7 cu in eis fuit vplo nobilis ¶ 2m no igenim diutendi e vetosao in spatul' 7 natibz fca liq pima sit melior capdeo Gutti 7 appo eaz sup carnosite dostioe ptis tibiaz ¶ 3m genus e puoca° sangs

narium et ipse in corporibus consuetis et
inferioribus in quibus subtilis atque mobilis ad
superiora materia sanguini commisceat. Et
fiat provocatio cum titilatione in profundo
nasi facta cum frustro carte pergameni
atque cum alio nervulo sicco aut cum
setis porcinis vel radicis herbe sanguina-
rie quam poligemma vocat et est in veri-
tate corrigiola. Quarto iterum dulcificent
materia inconsuetis et in his ad quorum
sedes repit materia provocando sibi viam
ʒ. ii. sy. ace. s. vel composita et ʒ.
iii. aqua ordei tepefactis post quorum assu-
ptionem prohibeatur una atque media commo-
tio fiat in principio gutturis cum digito
aut penna inuncta oleo aut fru-
stro carte papiree retorte. Quarto
iterum potest dulcificari materia ipsam educendo
per ventrem et precipue cum inclinat ad ipsum
propter complemento quo apponitur intendere
aliquo firmata solent naturalia atque ad
huiusmodi sanguine commixte educta et
scito lege et vide quod educere potest
fleuma aut coleram que commisceatur san-
guini clarificando ipsum. Taceo hic de
divisione in nucha facta per ... cum
cogitans adque primo dirigere scit. viii
et non minus. Sed si in interiore
contingeret hec different hic per ... et
conveniunt materia dulcificari potest dando in
potu ʒ. ii. antidoti emagogi cum
ʒ. ii. decoctionis radicis rubee tinctorum
aut dando in potu ʒ. i. pillularum que
fiunt ex decoctione de mirra cum aqua decoctionis
pulegii aut cassie ligne. Hiis et huiusmodi
in tangere ... modum divisionis materie
per sudorem eo quia raro totas materias
pellat ... propter grossitiem vel
viscositatem aut quia materie tales multum
remote sunt a vijs pectoris. Si
vero contingeret has materias a virtute po-
tenti ad sudorales vias dulcificari et
materie ita complete vel convenienter inclinarent
tunc provocari debet sudor eo quia
medicus debet sequi opus nature
naturaliter operantis iuxta preceptum
veteris ypo. affor. prima. Que
educere oportet unumquodque materia repit. Igitur
accipiat aque scabiosis seu ʒ.
iii. vini ... et ... subtilis
albi ʒ. i. misce et calidum det in
potu et eger pannis calidis involvatur
et bene cooperiatur. Hec de interiore.

2a. Tertia vero intentio fuit particularis in ...
scilicet ... et hec quod magis dicitur in-
telligere possum. Primo quidem quia materia
ante parata de proprinquo fluere ad
loca paciencia. Et ad hec quod ...
non intendo cum hac intentione tertia
eo quia satis sufficienter huic materie
provisum est in intentione prima. Secunda vero par-
ticularis materia est illa que in paciente pa-
tienti ... et constant
adipam que ... effusa est
et impossibile ... contenta. Et
ad hanc quod ... partem subtrahendo
ab emoroidibus aperte dolente et
ab illa que egrotat ... fortiora
vel si ... attendere in-
tenis. Et primum quod illorum est appli-
cando sanguisugas partibus iam perdas
secundum canonem collorum ... 2o
eligendo sanguisuga non valde magis.
nam que sit collecta in aqua non
valde fetida et careat maculis vel
lineis viridibus et sit magis diu con-
servata in vase vitreo ubi ...
positi fuerit paucis panni. Madef-
fiat igitur locus cum aqua frigida ...
dem famelica supponatur sanguisuga
et facile adherebit. Cum vero plena
fuerit per se cadet. Et si non potuerit
ipsam cum virgula lignea aut cum
accensa candela tange ipsam et cadet.
Et si post eius casum emorosagia
magis contingeret suppone ei hoc medicamen.
Recipe amili farine volatilis molendini
ana ʒ. i. boli armeni sanguinis draconis aloes
ficocole thuris ana ʒ. s. confessent
cum albumine ovi et coto vel stupa in
eis infusis locus apertum. Secundum vero
ingenium subtrahendi particularem materiam
est hoc per appositionem cornium atque vento-
sarum habentium stricta capita que cum
scarificationem applicentur partibus pacientibus.
Tertium ingenium est scarificando partes
illas cum subtili rasorio atque cum flo-
mo ... continuatas ... ibidem
efficaciter. Quartum in siccum est applicatio
emplastrorum que sua virtute materias a partibus
attrahant et consumant sicut est emplastrum
hoc. Recipe armoniaci et ... galbani
ʒ. iii. radicis yreos aristologie ro-
tunde piretri ameos ana ʒ. i. farine
orobi ʒ. ii. ... ʒ. iii.
fiat emplastrum secundum tenorem et administretur.

3a intentio

primum

emplastrum

2m

3m

4m

medio calid Mam z priale zenz
sbtrahit pluzaco sz perientaiby
loco fca cu pulue sandace / z for
tor illo est pul. fenu gestore co
lubino medin vo int illas z phu
zaco fca cu pul. cortic radici ca
ppor Exiccat z ptre maz illas
egmu suffimgaco fca cu pulue
yreos z anacardi an gmiscedo
alia addiut z reiat eas en
catisma fca i aq sulfurea pu
dem inea sedeat z z i almosa
hec de inten 3a / Ro intsecat
l'intcipit mez fluxus adptilas
parietes igemys intq ¶ pm est
applica me sup ptetas passi
biles distant abeis p duas vncias
q me sut fce z stipe gclusio
ne qda membroz poros z vias
alias ostetas reddeat ita ut
me peraspd adloca pu lia flue
no possit de quoz mo esse pt
hot vngetu ℞ boli ar. san dra
tresigs sandace an ʒ. iii. thurs
ypoqst an ʒ. ii. farie volatil
molendini ʒ. i. suci plats q. s.
i corpent sil i mortaio plubeo
usq ad geute glutinositate ¶ 2m
instrm est cerotum istud ℞ pics
naual bene cocte ʒ. iii. colofonie
ʒ. i. glutis piscu ʒ. i. dragagr
gm ar. thurs sicole an ʒ. i. ß
scorie ferri ʒ iiii cu aceto nigro
fiat cerotu bn tenax z e de
meis fere potetiby q in uenri
pnt ¶ 3m instrm est applica can
tioz actualiu q applicat int
ptes madates z vapicetes ¶ 4m
istrm esse pt applica cautioz
potencialiu sic q fiut cu spebs
intoli cu melle anacardi cu au
ripigto z siliby ¶ 5m istrm e appli
ca ligature int remedys ptiby
adhent fce ¶ 6m instrm est
applica fomentacom l balneoz
gsiccatiu ptibus intmedys apa
toz sic cu aq almosa l'ferrea
nale stiby ut cu decoce mill
fca ¶ Vltim istrm restrictm gsue
mez i terceptm z gtribico triffe
fce cu scoria ferri 2m itencoz
dmos. 13a. 37 in fine cali de gstrice
emoroidaz de qua soleo date ci

mane ʒ ii cu aq decoct l' gficacos
scoria ferri cu ea hec qd sufficiat
de intencoe 2a / Regie vo pti
haz dispom z spe fluxus emo
roidalis q tn intpollatq est in
appuit q pntend po qz fluxq
nuq cohiberi det nisi qn pimo
datq qntez aius reducat ad de
bilitate modica q cogit cau ptq
deficiens sb cutaneis ptiby corpis
Demu de euacone ad infiora
appute scoto l' vtigine defectu
aiosits at lippo e l' sincopis hic
aut gsaliqbus apputiby z spe cu
pseuerat stat oz no solu intcipi
vm z omis retineri fluxus Si
a fluxus nobilis qnts pntat cu
debilitate no ut de nobili actuate
appute sz cu grandi suspicone ne
amplius augtn debilits i cesat
tal fluxus intcapi det z hc est
dra int intcipiadi z restingedi
fluxu q claudit i sma viroz
illustrim Cu a pi fluxq itceptoz
fuit fortificata vtus oz reddire
ad eius pnocacom z ita sapiut
intencoz intcipiedi fluxu renol
ue ad intencoz pnodi ipm z eq
cali em procedendo gsuat vtus
z mei reliqa gplete curat ¶ nor
qd gra ¶ pm qd qbus z qlibus
instris i modatis fluxus resti
gi debeat dd est dem q sit au
xilia restingendi fluxu aut int
ceptum pnocatia sb sequet ordi
nate tangeda sut ¶ Prm qd imo
dati cursus restrim sim z ho
f. pul. carabe ¶ It lapis ematits
It pul. corallos gbustos ddho
z tresigs l' sangs dra at boli ar.
seu piloz lepors minuti i cisos
pul. stercs asini gbusti pul. fo
lioz basiliconis sici q cu gpate
magis qn aqlitate coriby ho opant
De qbs no firmosis sut tros de
carabe de corallis de bolo ar. de
spodio z siles Copositu bom ad
eand itencoz z hot ℞ pul. ossiu
cruoz bouis gbustoz coralloz ru
z al. ossiu ossiu dactiloz z ossa
cerasoz om an ʒ. ii. atmeh vidis
ʒ. i. ß. spodij carabe ematits an
ʒ. iii. san dra acacie pul. avillaz

ginatoris acetosorum dragaganti an. ʒ. ii ℥. pul. oia pste sbtilit et sup appgnt loous qo ais diligent et supponã cotu infusu i aceto rubo et expssi sup ligetur pti stricte et adhent btr qd pul. pontes stringit sanguis vnq̃ manetes cu quo qd restrinxi emoroidales fluxu q dnãuerat dmo go a i spectabili milite dnõ Nicolao de senat Cive neapolitano cu quo et plura sil cu farina volatil molendini et suco plantag aut consolide maiorum aut suco burse pastoris soleo epta facere et parietibus ptibus adhent collig(ar)e Et si volueris remedium leuius ille ℞ pul. a. iia ʒ ii. e go. cuig de sepio ℞ aloes turis sanguis dra balaustiar sief. meite an. p. e. Ego itm cu mlo pampibus compesam evitado facile sbvenire i fallibili expiencia scio q pul. gipsi cqssatus cu albumie ovi mirabilit restringit sanguis vnq̃ manetem ita q menstrual et emoroidal fluxus detineri vidi mte binori qi ea pe hore Ei nd fluxu istu cu ebibitis no fallentibus retine velis memora qd sup dcm est de trissa cu storia fri et hes de tarabe et emabte dump lege q sbunt remedia i go alms. et pillas de bdelio et pillas fras cu mumia et sitibus Cu qbus qd meminit simplicibus et compositis // diuiso md procede pos i restringendo fluxu istum nc qd fometado nunc vo suffumigando a ii faciendo encatismata balneatues evapacoes // linita epithiata et reliq ltra tuo indio ronali applicado / Hec de itencoe prali restringedi fluxum quq dicta sufficiat // Prialis vo itencio curativa doloris modici ad se advocat pdente sua et expiencia vo medios erudita i remediis asapinibus mos sedadi dolem fiteri dulis remediis sbcoulta satis docti tradity Et aut in facile magis satisface potui tollegi c̃sinis autorum itencoem sedadi dolem sub istis itencoibus ee cpnsa

/Et pa qd est cuo cu diuisione mezs sil /2a vo e ifrenaco mezs adloca pdcta fluacu /3a et dolis sedacio cu me is anodinis tpate calidis /4a et cu dsolutuis et consuptis mezs /5a et cu applicaoe narcoticorum Et pp hac cas et naicetatem no et leue collige virtute et sente oppom meorum q ab autibus i hot ca lo colaudat Sed cu hc pissa distincone facile i tera potis totu qd tunc in plegit /pe igr et 2e in tencoi sedandi dolem esse satis fori cchris q scripta sut s i gnalibus duabus i tencoibus euacuandi mas et duitedi eas /2e vo itencoi ifrenadi eas puisu est p itencoi 3a s pyssam /3a vo itenco mitigadi dolem cuplet admistrado ea q sut calidis pi gdus ut camo. mellil et reliq flores radices et folia plantag gsitum Et de ptibus aium sic vitellus ovi p. anat gallie castrati et dabaon et reliqrum situm Et de mucilagibus sic mucilago semis citomorum seis malue et psilij i dispone calida et mucilago radic altee fenugi se lini et sitibus / et vim dtce et sappa et cetera q i gdit i sedacoine doloris 3a e. ca o de Cura flegmonis et oleum vio et de floribus camom. nenufarinu in dispone cata et olm de cuns de mellil de t folio de enula d oo i dispone fria et reliq quorum meo. viam tibi dicto plixitate effugies Et gtu hot ℞ p. anat gallie et dabaon an ʒ. ℥. olei rosi ʒ. in vitellos ovorum mo. v. a ʒ. i farie ordi ʒ. i ℥ i corpenti sil i morta rio ultiata cticone absqz tactu ab igne et cata applicet pti hec duo solemia i neies et sut /Adhuc i sedatiu dolor cu me is copantibus resolvedo et excitado mas et e me mirabile i hot de sepit ab. a. iia ʒ ii. ca o. 8o. qd recipe sapini bdelij an ʒ ii. storacis ʒ i. c pone storacis calamite olei de nucleis cristimillorum ʒ. i ℥ olei olimas ʒ. ℥. dissolvat gue i oleis tunde in fine s i addat ʒ ℥ pul. castorei et fiat vngtm molle q calid sponat ptibus / Ad hac e i tencom

rmabilit̃ ↄfert eptz de sip̃tu ab A. ȝ^a
ȝi ca^o de opo̾ibus fiti q̃d qd̃ cu
calitate sua gente habet ↄictatoꝝ
ꝫ arefactoꝝ in calido Et est eiꝰ de
sipcio ℞ merdasegni ȝ. v. ematitis
cerusse an̄ ȝ. ij. inne ȝ. iij. sumach
ȝ. ij. pulpe colo^de ȝ. j. olei de si-
samo ꝫ cere q. s. ꝫ fiat vngtm
molle licet melius ↄsistat si fiat
ↄ eis eptm cu ȝ. ij. farine orobi
ꝫ tplicite vini tu lege ibid ꝫ in
tellige Insup itm quia ꝑ dolis
instantiaꝫ adeo debilitant̃ mebra ut
no possint gent̃ actuari me^e seda
tiue doloꝝ ia ꝑdcte ideo nãe ꝫ
ꝑtusiue ad ad mistratoꝫ narcoticoꝝ
q̃ sut seda^a dolem patius ꝫ no
qdem qa delica in mebꝝ i ducat
que est opposita tstico sacoi ꝑ qua
ꝫ ꝑe sedat doles sꝫ ꝫ narcotica
dolem ~~aufferat~~ aufferat maq atoto
l' apte sbtrahendo cu etia sit fra
quoꝝ ꝫ i mebꝝ ↄstrige nãq ꝫ no
educe ipam abeis sꝫ ꝫ etia do
lem absindut ꝑsoluedo at ↄcacado
maq sed dolem amebꝝ aufferunt
patius eo quia ꝑuat ↄsacom a
mebꝝ itaq nãq delicosa sꝫ tristi
ↄsacone senaut mebra Et ꝑꝑ in
stacam vehemẽce dolis opator
cogit̃ eadem admistrare sꝫ ꝑter
licet admistra^o ipa vehe noceat
~~etibils~~ eligibiliꝫ ea est aliqu no
cendo dolem amebꝝ aufferre q̃
ꝑ vehe^s eius ꝑcute egꝝ ꝑsolui
aut ad spasmu ꝑduca Cu i coacte
optebit te admistrare narcotica me
moria has reglas i admistra^e eiꝰ
ꝑma q̃ narcotica ↄbibeant̃ q^ta
no sim^a ymo suis correctorijs
diligent̃ ↄfracta que lꝫ plura ee
ꝑut famosa cu ↄeis ab autoribꝫ
inueta sut quinqꝫ s. camomilla aq
vinu castoreu ꝫ ꝑip Et itm oia
arotica cata Ꝯ 2^a regla e ut etia
q^ta nuq̃ admistret̃ nisi fuerint
bene fermetata cuiq qd̃ ꝑ e nisi
tacom memora ↄꝑncipijs theo
rice Ꝯ 3^a r^a ut talia narcotica
actu cata applicent̃ ꝫ no fra
Ꝯ 4^a r^a ut eed' admistret̃ i pau
ca q̃tate ꝫ no i magna Ꝯ 5^a r^a
ut no ꝑutant̃ diu mebꝫ applica

ta Ꝯ 6^a r^a ut eed' octius magꝰ q̃
intius applicent̃ Ꝯ 7^a r^a ut si ad
mistret̃ magꝰ hore ia abato q̃
ie no ante Ꝯ 8^a r^a lemiora ↄeis
applicent̃ q̃ forcora q̃ i fra dicetur
Nona r^a q̃ ipa heniaus e applica
i sero ꝫ apud horam sopni nal' dãe
em narcotica i sero ꝫ an̄ sopni e
melior horꝰ q̃m i ducut sopni Et
tu scimisti q̃ sopni agitacones sedat
ut mesue de cosolacone me^al ca^o
de retencone fluxus atratarbio sup
fluitat Ꝯ x^a r^a ut parꝰ ↄeis det̃
magꝰ q̃ mitm ꝑstꝰ igit̃ pattentꝰ
ↄbibeat̃ secuius narcotica dome
stica sit est ꝑpuer albu x^a pi ca^o
pentiso ꝫ post ipm cortices madra
gore ꝫ 3° semi jusqumi al' q̃ est
forcius oibus ꝑdcis Et vltate ↄ
bibeat̃ opm q̃ est suc ꝑpuis nig
ꝫ ꝑe cu cautela ꝫ timore ꝑpdes
amda Ego no talea narcotica ↄmi
sceo anodimis ↄstis ꝫ opom i be
nio felicem ↄeis ꝫ liberius admistro
eam cu decoccionibꝫ fometado loca
q̃ eptando gent̃ tum eptis fas ↄ
ill' ꝫ tu elige modu q t' 3enior
videt̃ Cura no ꝑcial' pustulaꝝ
niltaꝝ que cta fiteri appnt fieri
det ↄcam cuois formice miliarꝰ
licet em formica abte plata ꝑtet
apa ꝑim i cute abulatm ama
colica san' ↄmixta sim ut pꝫ ↄ
sima d. 2^a p' ca^o 7° tu freqt̃
q^t tales pustulas fieri ↄola alic
fla'ti gmixta Et cu ita q^t tales
em pustule sicut gnu mily colore
ad albedinem citrin^te refracta sic
in cortice mily azꝫ ꝫ puncones ꝫ
mordicacones i mebꝝ efficiunt eo
quia fla' id gmixtu cole salsedi
ne aquit abea q in mebꝫ ꝑucom
effic̃ sitem ꝑuctiue fce aformica
statiue saltem nobil' ꝑp'ꝫ e sina
lege 3^a q'. tr ꝑmo ca^o 7° ꝑgit̃
cmet̃ forica tal' ꝑitto euoes mei
colice ↄmixte fla'ti deqbus s̃
dcim est in pa i tencoe vli hq dispo
ꝑssie a' euoibus i p'ri^o admistrida
esset repcussia pa in augto ead'
gmixta cu lenitis deqbus duobꝫ
mich adpns qm hec ead^o iam
tusiunt ad statu ꝫ supficiali' ulcat

mebra Cum q(uo)d cura p(er)fici det cu(m)
(con)ciatiois acuitate (con)trahib(us) (et) q(ui)b(us)
fiat mei (con)posito (et) ultimata (con)sumptio
Et demu(m) in(strumen)tor(um) melior(um) q(uo)ru(m)q(ue)
(con)tra abant(iqu)ib(us) (con)cernie (con)laudata Q(uorum)
p(ri)mu(m) est eptim fom cu(m) ruta recati
(et) mit(tit)o cu(m) lugunia i(n) corpor(e) Sc(dm)
forcius illo est epia fom cu(m) pipe
(et) mit(tit)o (con)sp(er)sat(ur) cu(m) v(ri)a puer(i) T(er)c(iu)m
est sucq(ue) ~~mau~~ cucu asinini cu(m) sa
le Q(ua)r(tu)m (et) forcius o(mn)ibus est fel
yvi (con)quo sepe ep(ro)t(ur) locu(m) cum
pano in ipo infuso Q(uin)t(u)m (et) ulti(mu)m
(et) admistra(t)o troc(is) ~~(con)sp(er)sat(is)~~ an
daron l(ue)l andaro l(ue)l andromor(um) (con)sp(er)
sator(um) cu(m) vino rubeo (et) stip(ti)co Et
su(n)t flores me(dicinar)u(m) quas collegit
d(e) a. G. (et) ab alijs Ego d(e) (ex)p(er)ie
cia scio q(uo)d no(n) fallet ymitatores
h(ec) (com)po(siti)o R(ecipe) fell yra 3. i. suci ru
te 3. iii. plubi usti litargiri (con)mu
ficati an(a) 3. ii. i(n) corpen(t)e s(cilicet) l(ue)l in
mortario an(a) 3. i. amili usq(ue) q(uo)d h(abe)
ant (con)ueni(en)te(m) glutiositate(m) (et) infunde
go in ipo totum l(ue)l panos (et) pali
loco suppone (con)t(er) in die (et) videb(is)
effectu(m) bonu(m) (et) si velis h(ec) (con)tu(m) ef
fice forcius adde ei pul. (con)gi
3. ii. (et) placebit t(ibi) (con)tra q(ui)a in hoc
vlus videt esse h(ec) (con)ue(n)s pondi
cura addicio(n)is ap(osteme) carnose q(uo)d
no(n) dubito esse f(a)c(tu)m ut deduc(tum)
est Cum q(uo)d cura p(er)ficit cu(m) eius
abscissio(n)e (et) (pro)p(ri)e q(uo)d magnificata
est Et (pro)p(ri)us modus abscissionis
eius est ut cu(m) rasorio deponat(ur) l(ue)l
flomo (?) vlti(mu)m quia ad (com)po(siti)o(ne)m tale se
pe solet succede(re) emorosagia for
tis soleo h(ic) f(a)c(er)e ip(s)am deponi
cu(m) cautio novaculari ignito (et) (et)
cura melior (et) securior Q(uan)tu(m) apu(d)
p(ri)mos depo(n)i h(ec) eminencia cu(m) cau
tio po(n)i(tu)r q(uo)d si pot (con)ptu(m) (et) a
nacardi auripigm(en)to arsenico citrino (et)
tolatur (con)busto (et) similib(us) p(ost) quor(um)
administracio(n)em attendat mitigacio(n)i
dolo(ri)s cu(m) h(i)is q(ue) posita su(n)t sup(er)i(us)
i(n) intencione sua (et) attendat situ
addepo(n)e(n)d(um) escara cu(m) butiro (et)
alijs pig(ue)dib(us) no(n) salit(is) p(ro)pter (con)bu
stion(em) putrefacientib(us) (et) cade(re) facie(n)
tibus T(er)ci(us) u(er)o modus depo(n)endi
hanc sup(er)fluitate(m) (et) (con)tra (et) (con)tra (?) securi(us)

sum (et) e(st) ut cu(m) filo serico (con)stete lige(tur)
apt(e) p(ri)m(u)m (et) i(m)pedictu(m) ei(us) (et) ~~q(uer)e(n)s~~
q(uer)e(n)s ligatura(m) (com)mona(m) ut nut(rimentu)m
careat (et) (e)n(im) ali(men)t(o) (et) corrupit et
cadit p(ost)q(uam) (rem)u(m) ca(de)t usq(ue) ad p(er)fectam
indurationem (et) (con)itracio(n)em administra
facio unguentu(m) ap(ro)p(ri)ator(um) (et) p(ost)q(uam) ult
mate apparu(er)it (con)solidatu(m) hoc R(ecipe)
plubi usti gallar(um) cupri usti litargi(ri)
(con)mu(n)ificati an(a) 3. i. resine clare (et)
aloe 3. i. olei de mastice 3. i. s(emis)
cere 3. vi. dissoluat(ur) cera cu(m) (ol)e(u)ma
s(i)l (et) cu(m) tepefacta fuerit o(mn)ia (et)
bene colata dilige(n)t(er) incorpata ad
dant ei p(u)lu(e)r(e)s p(re)d(i)c(t)i (et) fiat unguentu(m)
bn glutiosu(m) (et) est (con)ue(n)s (et) utile
applicet(ur) igi(tur) loco ulcato cu(m) modico
pulue(re) rasure corrigie (et) p(er)mutet(ur)
(con)tra (?) optimitate (et) ut oportebit dis
creto curugico usq(ue) ad (con)ue(n)te(m) eius
(con)solidacio(n)em q(ui)a no(n) solu(m) huic ulceri
sed (et) o(mn)ibus alijs (con)tra ce(te)r(is) egritudinib(us)
(et) languorib(us) altissimu(s) om(n)i(um) (con)ditor
sua magnifica pietate (con)cedere di
gnetur. Ad laude(m) eius sempiterna(m) h(oc) (?)

De Emorroidib(us) restrictis cu(m) apa coru(m) et ragadijs ani De Emorroidibus fluentibus De Stipticitate ventris

Vir egregius d(omi)n(u)s vicecius
de Nobili p(ro)genie (con)soledo
de urbe celeberrima viceie o
riundus mil(it)is (et) q(ui)b(us) a(n)n(is) h(ui)us
molestat(ur) i(n)gent(er) Q(uorum) p(ri)mu(m) (et) debilis
stoi (?) amala q(uam) f. (et) h. ip(s)iu(s) p(er)ue
niat (pro)pt(er) qua(m) digestio ip(s)ius mult(u)m a
(pro)p(ri)o (pro)p(ri)a remota est (pro)pt(er) i(d) est (et) mit
tar(um) ventositatu(m) i(n) sto (et) i(n) uetre in
flori (con)tra fit q(uo)d (et) multiplica(tur) S(ecund)m
accus est corrup(ti)o fore ip(s)ius q(uo)d
pueit a co(m)p(ar)e q(uo)n(iam) epat(is) f. (et) h.
(con)q(ue) fordositas cor(por)is (et) pulcitudo co
loris i(n) palidites (et) albedine(m) p(er)mu
tata su(n)t Et (con)cead(it) ca (et) q(uonia)m abu
ineo sanguis aquosus satis q(uod) o(mn)ia
asclitem sibi minari vi(de)tur si p(er)
seuerabu(n)t T(er)ci(u)m accus est ulte
cor(por)is debilitas (et) lassatudo ip(s)ius
ap(ro)das caus p(er)uenire facile (con)side
ranti videri p(otes)t Q(ua)r(tu)m accus e(st) ven
tris stipticitas sup(er) h(abun)das q(ue) li(cet) a ma
la q(ua)n(titate) f. (et) h. nul l(ue)l (par)uuli stoi (et)
ep(at)is p(ro)ce(de)re p(er)uenire no(n) dicat p(ar)tis

168

tu pp debilitate aduenientem exptsie
intestiorum q̄t ulta solent detineri fe
ces et inās omēs q̄ euaci debent p
intestina. Ois em imodata discrasia
debilitat actu ppe virtus 2a affo q̄to
Adhuc ē pdca vetes sciptas alia
habet cām sui ipius effectiua et
dolorem q̄ est emor tuescēcia nobl
i intestio recto inter et q̄o exnon que
qti scripte ventes effectiue sit cause
paulo inferius aperiet magis ht ē
emoroides pcollīgacias ipas ad
stom et epar ec sūt et fiunt accām
pscptorum pmarie licet ē pp logne
eximis ea insto q̄ in epē mala q̄o
f et h nihs aquisita sit Eo nēs
em pcollicas nō psenerat t̄e mito
qn associet eis eg̃nes pesseras De
bilitas em ptie depēdēs abaliqua
cā pmutat i illam q̄ est essencias
ut ex theorica me facile d̄nuari
pt, qr ex oībus his p̄gregatis morum
ocludi pot etiā cām nō bene re
moveri posse et eradicari sm vēa
tracōe pdctas emor Et ex oībus ei
eximi cauone Spns et vna q̄tas
tam auffe dm adillā q̄ fca est
pueniue 3o tegin colli est lvalit
q̄r ex his liqde as paulisp illarum
emor i vestigacom esse pintēdā
Sunt igit emoroides vene i inte
stio recto insēe apud cauli am iuete
anā adexpellēd sangne intiorum
et superfes cu ipo pmixtas in core
multiplicatus ut colligi pt ex sma
A. 11. 3a. pa 2o et 3o catis et 6a
affo q̄to 2o et plies alibi q
Spes a emor multe sūt s. veruca
les q̄ sba duriae et q̄tite verucas
l porris sitime sūt et earum mal
tā est sangs intiorum Alie vō na
iant / vuee q̄ in colore quo vue
nige sitant et in emis fra sitant
nitum Et pedes am sanea cu
intra aliqli pmixta 3o uō ab
aucibus morales sūt noiate eo q̄
i sba aliq̄li pparte i colore ex ru
beo et nigdo apparentes et infra mo
re semi matiue pp̄ngs sūt et est
earum mal ēā sangs intee dnans
nobilis 4a uō spes sūt emoroi
des vesicales noiate i quarum co
cauite aquositas flica pimet et

vueales

pp id flati tangs illi ec ppouñant
Harum q̄ om alie pfunde sūt i in
testio intus exntes et noo maifeste
visu nisi cu nobili expssioe et exsi
one intesti recti Alie uō sūt i fi
teri s in circulo ani infus intus exntes
q̄ tn visu nō effugiunt i coctu 3e
uō sūt ex tūs eminetes tactu et vi
sui oīo maite Et q̄l3 earum tā in
tior q̄ extior l media int illas pt
esse moral vueal vesical et veru
calis licet ut i plibus vesicales et
verucales accidat in circulo ani sicut
morales et vueales plim intus et
raro extius exuenientes 3a vero
pūl diuisio emoroidarum ē q̄ earum
aliq sūt aposte siplices et alie apo
ste et ulcerose sil Alie vō i fistulas
sq. pūse sūt No utte vō freqnter
i cancrenas estiomenum et aschachi
lum pūtuntur ut nō mitum longe
ab hac scriptura i Euganea ciuitate
inuenimus et i mano sarcore inquo
emoroides ex cancria et estiomenum et
finali i aschachilu pūse fiunt a
deo q̄ nō solum i testim ymo nates
et usque ad ossa corruebat et magna
angustia paulo pq̄ expirauit Alia
dio et vltia emor aliq sūt flue
tes l apte noiate Alie uō st stricte
cece l sinde noiate eo quia nichil
emittunt Ex qbus emor diomibus in
solenit i tellas ppendi pot adquā
spem emoroides hnius viri i duci dq
Sunt ei meo aliq morales alique
vernicales. nō utte vō vueales et
pauce et raro usque nunc fiunt vesi
tales et earum aliq intus et ex sunt
Aliq uō st aposte siplr talia non
utte vō sūt emoroides vlcose
Neut tn illarum adhuc i fistulā pūsa
est ut videri tagenti et bn i telli
genti apte patē pt Cete d exemo
roidibus istis tangs pmarijs cāis
saluari possint oia acca in pn̄o
enumata redib ex pplando videri pt
Cu ē in viro isto sit emor surde
et nō apte q̄ mēs at parum vlde
et raro sanguinis emitentes et g̃tō sit
tumetes q̄s tuor ē freqnter et
nobi magnifica qd ait mittine mei
et nō emet ma illa nāe ē ipam
mittitur redundat pphilim venam

cretes

ascendentem adepar 7 ibid tali ma-
nitia nāe est extingui calorē in
natu epat qui gnat ineo aqsus
sangs hos ar° mit ͻmitor bo.
affors gmito tz°. Si em sangs
nal' fit acalore nali eo extincto.
nāe est sangs no gnati suple nā-
lem i qsito 7 i qle s aquosi 7 pau-
cum sed id' ca° nal' epis nāo ex-
tingui l suffocat amā ibid mita
qt ref. Et ex hoc fuda° en possi
facile ocludi pt ͻmam qd' cor
afftur ex apcione venas emoroi-
das no i modate fluencu si medio
Dom em abauc bg noiati 7 mian
.ıı. spes egrni aqbg corg ͻna
seruat p tsum padon emoroida-
lem sic ipe ead egnes eas plime
at alig pemoroidas v stcom gnati
7 mititi solent qre. ıı°. 3ª. ca°
2°. Ex sang° tiente ex ano e secu-
ritas abegrimbg istis .s. ypostome-
no mania 7 mlia 7 eptia mitia
7 herisipila 7 alys q sūt sic mi-
lia cancer excoriaco scabies tinea
lepra plesis pipluma 7 frenesi
Et insia pars. Et qnq retinetur
sangs ex eis ͻsuetus timet d°
egrm 7 timet z ydropisi ex apate
nulo 7 corup° ͻptoe epis 7 pti-
sis 7 dolē ptmois. lege ibi
itaq i sima ex oibus supioibg col-
ligedo sinaq vi oio assend esse q
re? sanitates recupati in hoc no-
bili viro pendz ab apcione emo-
roidas p qua eneat sangs mitiq
7 corruptus p egmixtiom flatum
q ͻggant in ipso pcorm i digois
premetes a suffocatme i nati ca-
loris. Item z regim eius pendet
ex ͻsupcoe qzda emoroidas q
dolose sūt 7 pp eas magtudie
ͻstipacom ͻtraem 7 valida in eo
efficiunt adeo q nunq vent eius
fluxibilitate habz nali nisi cu me-
dicinis l' extinis applicatis puocat
nets fluxibiles pp qd' zons i or-
dinado re? eius ponet ingenia
apiendi emoroides in uno ca° ca-
pisa. Il 2° vo ca° ponet modi 7
instra ͻsimecia 7 exciacan° emo-
roides 7 tuescetes. In 3° ca° po-
netur istra sedadi dolem emoroi-
dalem. In 4° vo ca° ponet modi 7
instra lemedi vent°. In 5m vo et
vlam ca° stringit in quo re? huius
viri padmistracom. v. ii vo naliuz
sucate narabit. Et si aq q tetatulq
iste in v. tmabitur capitulis rest.

Primu itaq ponis ca° utilit apie-
da pitted. pd q si fuerit emoroides
fluent° medio sm dolē salte nobli
7 absq pvicu 7 apate magis no dz
medicq eas cura intēdere ymo
ipas nē ctu opanti ditte qt ıı°
3ª. ca° 3°. Si no fuit dolor nāq
apata nq iflamao no erit tuc plā-
ma nitas euois eas na cuo
eas qnq pducit ad fistulas 7 ra-
gadias. 7 votum dispo° ctes disrup°
venas ani i dionibg alqui in ca°
.ıg°. Cum d gt venas i intestino
rco 7 culo ani ex ortes i tuesce cu
dolē gnatio pleī i testim mag
7 phibicoe debite dilataos eius
ad officiu egeredi 7 ca acot i spra-
pondositas 7 i ypocūdrys ntsq
7 in capite gnitas 7 i visu noci
ved scotomiu 7 in ssu tactq 7 sl'
visus aq vtiginosq motq tuc ctes
sūt emoroides adse noculas medici
eas apciom i strucii. Ille a sūt
ingenia 7 istra qbus ab aucbg hic
in legedo apiri pūt emoroides.
quos om sinaq in una colledo q
i genio meo 7 vsu longo ͻpndere
potui octo modis tectas emoroides
apire solui ad quos mos lz omia
nolua me° pleges no i venes
modu pter istos aut vedaiabilez
adaliqs. Il pmt i pmo cu instris
orbq q moti i vndaos 7 fluctuaos
i san° efficē pūt 7 maxie in
san°. venas q sūt iuxta anu ut
cū fricacoibg fortibus coxas
nati 7 iuxta genitales ptes. I 2°
z apiut cu vetosacoibg fcis i do-
mestica pte coxas appositis i loco it'
ani 7 radice genitaliu mebros. 7 sit
vetose ex orit° cormbg l' ere nobli igni-
ta. Delicatis a' 7 noblibg appone
soleo eas no appondo ignē i ͻcauitate
vetose si ͻdecent applicado vetose
orifico sup cute 7 extiq cum ista

candela tā diu calefaciēdo vētose fu
dum qȝ applicabiʳ pti ꝯdecent ⁊ po
tīs eius attrom ſſ volūtate tua
magꝭ modāre ⁊ minꝰ calefaciēdo
ventosam pꝰqȝ fuīt applicata 2m
qȝ magꝭ ātmiꝰ attrē cuprs / Tertiꝰ moꝰ
apiendi emoroides ē flomādo za
phenā ipā em̄ quoqȝ apit eas ob
~~tiȝtōs viacōmes~~ viacōe ſuiipiūs x
in tpe actualis exitus sangꝭ. l. 1ª. ȝª
caº. 2º. infine / Itē floª q est ī po
steriori pte calcanei ⁊ est sciatica
ꝯfert adhoc addhuc ē floª vene
almahit ⁊ fortior ustꝭ ī apiendo
eas Et crediderūt qd̄ eadem venā
eē illā que invenit sup calcaneū
q est ramꝰ zaphene Ego aūt cedo
eadem esse venā curuatīe poplitꝭ
deqā 2ª pi. 20ca. scbit ita / Et
exeis ē vena ēnatiue poplitꝭ q
tm efficit qm ⁊ zaphena ſſ ē fortior
zaphena ī prouocatōe. m. ⁊ dolibꝫ
ani ⁊ emoroidibꝫ / Rº pñ ītū apit̄
emoroides vene flomādo ipsas
Et modus qdē est faciēdo eas
eminē ⁊ ſſm visus ⁊ tactꝫ mani
festas fi. Primo qd̄ ī ungēdo egrotāti
ut forti ꝯpssione ꝯprimat fiteri
adeē at si vehe egere vellet / ⁊
si hº nō suffic. apponat ventosā fi
teri magꝭ orificij ꝯvenit ignita et
melius est cū igne exbus qȝ ītius
apposita ne flāma ignis ledat. fi
teri qȝ sepe ꝯt ⁊ plꝫ opom tua qȝ
intendꝭ eo qȝ locus apat / Cū g°
p ꝯpssionē at ventosam exsus fuīt
ani cīculus apprie ipm ⁊ nō vētri
dexꝭ. Aut saltē doce flomatorē
ut appiciat ⁊ tāgat venas illas
q magꝭ tumētes fore sunt ⁊ sanie
purpureo plene ⁊ nō sūt abite
l' dure sed ſſmus tactꝫ p̄pit in
eis īfluctuaº saniꝭ Igit floª de
mō illaꝝ que maior est ⁊ prīte
saneꝫ exire usqȝ quo col̄ eius mīg
p̄mutet ī splēdidū ⁊ usqȝ adde
bilitatē vtutꝭ exclusiē Si aūt
vena nō appāt ꝯ nōbil' vna po
qua flomata spare possis san
suffi. evaari tūc due l' tres ſſ. qȝ
t' decent ꝯtrāti apparebit Ingeniū
em̄ nate adiuuat arte ⁊ nāā re
gentem gtā ut dicit damascenꝰ in

affonis. Cū igi' vna l' ples fuerit
flomate si pseuerat eaꝝ apcio tot
diebus qbꝫ suffic corꝰ euacuati nō
est aliqu ī ope pcedend. Si aūt
vene iā flomate claudāt ut se
pe solet fi. pp viscositate sangꝭ ul
pigriedis at alijs ocōnis tūc secūdi
die fiat īfloª secūdario tot diebꝫ
ꝯtinuata qbus suffic euacī corꝰ Ad
huc ē si euerso ani circulo pigmenta
pdcta latēt ſſmus tuos venaꝝ apiō
ut sepe ꝯt in mulieꝝ ⁊ iudeꝝ timidꝭ
⁊ silibꝫ tūc euerso ī testiō capiatur
cū tenacul' pe ipius q t' videtur
colore oppaco coloratu magꝭ ⁊ pars
per exitus suauit ꝯtrahendo ligetur
cum cordula ꝯdecent si qȝ ī alijs
flomijs fieri solet Et pꝰqȝ pliga
tura cogita fuit t' vena q pus fu
erat occulta ⁊ tūc flomet ⁊ in
oībus pcedet ut dictū est / 4ꝰ moꝰ
apiendi venas emoroidales ē pū
gendo eas cū acubus aureis aut
argēteis at alijs / ⁊ solet hꝰ moꝰ
aqbusdā obſuari in mulierbꝫ de
licatꝭ ⁊ timidꝭ ⁊ ihis iqꝰ sangꝭ
valde subtilis invenitur / 5ꝰ modus
apiendi eas est supponēdo eis rubi
ficatiīs acutꝭ nō tū excoriatīs sicut
cū pluie calat origanī psicarie api
ramin cū ciclamīe ⁊ nitº ⁊ pipe
Et fortiora sīt ill' fella oīm aīaꝫ ⁊
pp̄e rapacū ⁊ peditiōn lꝫ coīus
sit fel thauri apud auc / 6ꝰ
moꝰ apiendi emoroides ē fricādo
cū mēbꝭ excoriatīs. ⁊ de oībus
est fricaº eaꝝ cū folijs ficus q
sine asptitate sua ac siccīte sine
acuitate sua lacticinia hº efficiat
solepniꝰ ⁊ in breui tpe apit eas
Apit ē eas fricaº cū cepe nava
sci ⁊ cū flamula ⁊ ē pes coruinꝰ
Itē puluizatō stillis fcā cū pul.
cantaridaꝝ. Itē linimō eaꝝ cū
lacte titimalli ⁊ folioꝝ ficus
l' aq cū capitelli / 7ꝰ moꝰ ⁊ vltiꝰ
apiendi emoroides ē ut cū cautijs
⁊ lꝫ adhac mtēom fiiūe posset
actualia cautia nō est tū eoꝝ
usus accōit' operantibꝫ exitatꝫ nꝫ
ab auctoribꝫ plūm inventꝫ / Vtitur igi'
in apicōne eaꝝ potētibꝫ cautijs me
dici plūmi q ordinē apt vsū meū

dictis fuerint. Primo quod applicando lenioribus quia sint suc(c)is acetositatis, citoniis sumac acetosis platani. Sapo mollis sit liniendo cum eis emoroidales partes. Aliquando super pulverizando eis omnes partes atramenti vel vitrioli ut viride album et rubeum. Et primo quod crudum. Et fortius illo est sicut anacardus solus sed super pulverizatus vel cum illigis medicinis ut cum arsenico proprie vel auripigmento. Et vertimen et solum et sulfur et lacca. Ana ℥ ij. 4 or. calcis viue colli(gi)da. Reliqua vero cautia fortiora seorsum non tractavi propter suspectionem loci et passibilitatem eius et aptitudinem eius ad corruptionem et propter in experimento applicationis eorum. Haec enim sunt satis efficacia immo leniora demum ipsorum propter applicare conveniens fortiora evitando propter predicta. Cum autem applicatur horum cauteriorum quod fulciat intestinum per omnes cum linimentis f. 3. s. vel h. actu et ponatur quod viscositatem habeant propter quam ita adhereant in testiculi partibus ut prohibeatur penetratio et transitus cauterii ad partes laterales. Et stat ergo elevatis postibus et coxis apertis usque quo a cautio facta fuit escara. Cum igitur facta fuit ipsa supponatur butirum at alia pinguedo mollis absque sale et acuitate oris et premisceatur cum suco solatri lactu vel vino vel cum oleis predictorum usque quo ceciderit escara ita quod sanguis exire possit cum igitur exiverit usque quo eius exitum constringendum allemanus nobilis ita procedatur deinde tractetur locus cum medicinis mundificativis regenerativis carnis et incarnativis et sanativis cum consolidativis usque ad perfectam sanationem. De quarum medicinarum modo melior prime inventa est ista. Recipe unguenti basilicon maioris ℥ ij. olei de risomill(e) terebentine lote cum aqua rosacea tribus vicibus ana ℥ i s. cere al(be) ℥ iij camphore ℨ s. fiat unguentum et apponatur

Capitulum 2m de excitatione et consumptione emoroidarum et restrictione immoderati fluxus earum

Videtur igitur in hoc capitulo 3 primi duo pertractanda esse. Primo quod aperire ingenia et instrumenta concitandi et consumandi emoroidas apertas. 2o vero comprimere modum et immoderatum fluxum earum auferendum. Et primum quod completur diversis operandi modis ut cum incisione ipsarum emoroidarum totaliter facta. Et modus est ut ligentur apud radicem earum cum serico filo et tortes dicti constringant usque quo propter subtractionem deficiente materia nutritione earum per se cadant et est operandi modus secundus ut de alio prime excitatus licet opus tamen fieri non possit nisi in tempore prolixo. 2us modus est cautizandi eas cum actuali cauterio dividente in longitudine quod continuum sepe et superficialiter debet apponi postquam prevenitur casus escare cum suppositione v. pinguium non salitarum et totiens fiat talis applicatio cauterii et escare casusque quousque tollentur et aperta sua consumatur. 3us modus est item et per applicationem cauterii potentialis de quorum numero secundiora ab antiquis inventa sunt omnes atramenti combusti et arsenicum citrinum et sitrea. Et hii duo ulti modi non debent fieri nisi a viro in scientia et experientia bene trito et in egrotante moraliter obediente medico. Et demum horum trium ingeniorum nentes (?) fieri potest nisi cum eversione intestini de qua descriptum est in precedenti capitulo. Inferioribus autem et emoroidibus existentibus hii tres modi faciliter satis ad optatam sanitatis finem producunt. 2o primi fieri potest consumptione et casus emoroidarum cum medicinis propter suppositis que sint diversarum specierum. Aliqua enim sunt plures. Aliqua enim linitiones vel unguenta aliae vero emplastra non ulterius ut lotiones decoctiones vel suffumigationes. Aliquae vero suppositoriorum appositiones in que partem dilatando partim consumendo finientes demum harum medicinarum. Quaedam sunt leves aliae fortes. Aliae simplices aliae composite quaedam ulti emoroidibus cecis apparentes non ulterius vero detractas emoroidibus proprie magis et quaedam earum exterius et quaedam interius applicande secundum ordinem in sermonibus secundum consuetudinem meam. Primo ponam communes leniores similiter. 2o contra cecas ulti emoroidibus apparentes. 3o non composita aliquas cum quibusdam emoroidibus magis apparentibus. Plures itaque leves simplices in dicuntur cecis emoroidibus approbati seu apparenti sunt sicut liciam de plures florum radices. Cuius si detur in potum ℨ s. cum vino stiptico pluribus diebus confert utique et est medicina ab antiquis feliciter probata nominata lege de hoc 2o capitulo propter capitulo in Cameola [?] ubi consumptionis

vbi d^t q ꝯfert fixuis vlcib^9 et emoro-
idib^9 ani. Const. e ad hac itemcom
pul. radic. petrasilo de quo plibus
diebus det^r ʒ s. cu aq fria i estate
calida in yeme. It^m trud pulvis flo-
ru l' extremitatu seminati siti ꝯfert. De
empl^s no potatilib^9 e ut fumiat gal-
bani ʒ ii cu aq de quo dix A. in 4^a
3^a ca° 6° q ipm e mirab^l expim^a et
aperit emoroidas et si det impotu-
entibus viribus no reddibunt. Ad hac ead'
i tercio laudat pul. folior et granor
initi h^t de simplicib^9. Alia gl^te va-
lentibus meliora sut ut expiencia ꝯte-
statur et cti autor sma p^u pt de
his nd que abocculta ꝯpbatu est
duo pulchra et solepnia scripsit A.
in 4^a 3^a fractato ca° p^m e ut acci-
piat pul. capitis piscis saliti ad
igne exicati et pul. casei atiq eod'
mo pati et et misceat^r ad i vicem
equat. 2^m est q accipiat cinis cau-
de saliti pisc' et supponat^r et i tello
ego q talis pul. sit de spina pede
caude. De ꝯposit^s nd ad emoroidas
expte ꝯsumentib^9 eas et nitra in-
nanita fricetib^9 duo meliora ab
autorib^9 et ab experiencia ꝯpbata sut.
P^m e elect^m de scoria ferri cui^9
descripcio et meliore i veies q° alma^r
ca° ~~~~ 80. 2^m e pillule de bde-
lio q^r descripcio i veies ibid' ca°
80. de cura ragadiorum ani has duas
descripciones int' alias q ab autorib^9 in-
ueniu^r eor pace salua meliores
inueni int' alias delinimen^s vo pro
pdicta cura approbatu ʒ olm de cris-
mill et sut fructus pomi psici agre-
stes colore auteri maturescut et
ideo vocant^r crisomilla a crisi gre-
ce q est malu q^i aurea mala ex
quor nucleis tale pficit^r olm le-
ge ab aut^ribus. 2^m ferraq ille olm
de granis lauri. 3^m ferraus i° e olm
de pice. 4^m et oibus ferraq ʒ olm
de euforbio. Et si velis h° vltim^m
vehementioris exicacionis effice ei suad-
de subtilissimi pondis pulvis dnacar-
dini et mirabile in venies. Vnguentu
bonum exiccatiuis emoroides oms est
℞ mell' ʒ iiii. aceti ʒ ii. vitioli
viridis flos eris an ʒ i. cerusse vrte
litargi plumbi usti an ʒ i s. mel et

acetu lento igne buliat usque ad coa-
gulacionem decentem et cu ceperit tepesci i-
fundet^r mortario et si vis adde plures alias
et diu agitet^r et utere eo ʒ est efficacis-
sim^m. De emplastris nd has egnes ꝯsu-
mentib^9 e h^t de scripcio q exci. pessim ex
suys autor. ℞ radic yari a torticie
indator ʒ iiii. rad. liliorum alborum
ʒ iii. pul. panis porcini panis apini
l' furfuracei an ʒ iii. pul. gallarum
cipssi ʒ iii. granorum initi se plante
tute sandalis an ʒ i. farine fabarum
ʒ iii. olei de lauro et de crisomillis
an ʒ i s. cere ʒ s. fiat eptm et loco
prius fomentato cu spongia madefacta
i vino rubeo calido et expssa supponat^r
h° eptm medioc^r calid'. Est en effi-
cax eo quia repellit mater dolor se-
dat resoluit et exsiccat ~~~~ d' liquidis
nd meli^s qd usus est ad emoro-
idas sut balnea quorum aliq sunt nat-
ralia i venta et aliq artificialia. Naturalia
de naturalib^9 nd talibus sut sicut sul-
furea qda alumosa q tm melior est
ad repellendu et ꝯstringend fluxu liq
et ꝯsuptiua sit. Item et aq ferrea
i mineral' q aq cinerac calcea
mnales q tarde mag^s sut ꝯsuptie
q repercussiue. et demu mineralium
melior e aq atrametina i exiccado
et ꝯsumendo et ptes firmiter vigorado.
De his e aliq sut artificialia talia
ut aq cinis l' lixiuiu aq decocc'
radic. filipendule granorum initi et mie
sim^r l' ꝯiuncti accepte. Et forcior ill'
est aq decocc' radicu yari h^c oia
ad resoluend' et ꝯsumendu mas sit
aq decoc' gallarum cipssi ꝯfert ad
pdicta licet mag^s ad repellend' q
ad resoluend' ~~et ꝯsumend'~~ de forciorib^9
nd est aq capitelli ex qua fit sapo
et spe illa q 3° distillat^r est en
lenior int' alias duas. Et aq vit'.
Et put oms hij liquores applicari
faciendo encatismata l' sessiones
in eis l' applicado eas cu coto spo-
gia lana l' similibus si pcia exitati
vini de his vo q ptim dimitedo pti
ꝯsuendo mas supposita iuuat plura
solepnia i ueniunt reme^a. P^m et le-
uius est suppo^m fcm ex radice pe-
noedani recentis. 2^m et ex radice
genciane. 3^m est ex radice yreos

Item ex radice iari l' serpentarie minoris
qd id est Est enim nobil' experientia in a
lia inuenta cum qua sepe consimiliter
nobilit' emoroys ut ex radice serpentarie
suppositoria fiat parua obloga et in
fundat in vino per diem naturalem et in
ponat ano et teneat ibid' q'm est
pole lege ubi sup 6o ca. Expedans
quod fere mel' oibus sunt put suffumigia
que sunt in ista utilia. et si fuerit
emoroides atrite l' verrucales dure
fiant ex eis decoctiones in aqua et su
ffumiget' patiens cum eisd' in ingedo
in predas lapides ignitos Et si e
moroides extrius eminentes sunt fa
cilius conferunt suffumigationes tales. Si
quod intus fuerit suffumigent' cum
emboto ano intromisso pauiq concaui
tate fumus intus recipiat' aut
saltem consimili modo intestinum cauitatum
extius. De suffumigiis quod laudat'
lenior et bona est facta cum foliis
ulti piretri ad carbones ignitos
Et fortior est suffumigatio facta cum
stercore vaccarum sicco Compositum
bonum ad suffumigand' et hoc Rx ana
cardi ʒ. ss. stercoris columbi et
vaccarum pulverizatorum ana ʒ. ij fiat
pul. et aspgat' carbonibus ignitis ut
De suffumigationibus ad abocculta proprie
tate valentibus laudat' illa que fit
cum polio serpentis et tu elige //
Medicine vero composite approbate et a
quibus auctoribus emoroidibus approbate
sunt iste / Unguentum bonum ad emoro
ides verrucales duras et attritas
Rx. o. amigd'. a. ʒ. ij. vitellos
ouorum assorum. ij. cere ℈. i. ceruse ʒ. ij.
fiat unguentum molle in mortario De
scriptio 2a efficacior. Prima Rx. o.
vulpini ʒ. i. ss. bdelii dissoluti cum
modico aceti ʒ. vj. p. renum ʒ. ij.
cere ℈. i. fiat unguentum molle / Descriptio
3a fortior predictis Rx. o. amigd'
amararum et sisamini ana ʒ. i. ss. p.
anatis et galline butiri recentis //
medulle cruris bouis ana ʒ. i.
vitellos ouorum assorum. ij. cere ʒ. ss. gal
bani dissoluti cum modico vini albi
ʒ. i. fiat unguentum molle. Et in nota
quod hec unguenta omnia et infra scripta
efficatius operant' si conficiant' cum
pistello et mortario plumbeis quod in

aliis vasis. Hec unguenta efficacia sunt
in cura emoroydarum predictarum quam in diget
lenificatione digente materias et se
datione doloris et mediante diuinatione
et separatione a membro auffeventibus/ In
emoroidibus vero moralibus et virualibus
non sunt medicine leni caliditate dissolutive
ne inflamet materia earum quod satis ad
hoc patet et et / non sunt in eis
medicine fortis corrosive. Et si medicine
iste quoque confingant' cum succis repe
llentibus in toto principio uti et medicinarum an
gusti vtis bonum erit. tunc enim non
sunt repercussio materie prima resolucio
et maior corrosio eius. Compositum
bonum ad hanc intentionem est hoc
Rx foliorum solatri recentium. m. iij.
rosi foliorum plantaginis ana. m. ij. pul
coriand' preparati cum aceto ʒ. ss. in ca
mo mellil' se. aneti ana. ʒ. iij. cere
℈. ss. fiat emplastrum cum ʒ. i. ss. farine
ordei aut fiat ex eo unguentum cum
pauco olei rosarum et tunc erit conueniens
in principio / Et post id unguentum bonum et
fortius predicto est hoc Rx absinthii re
centis foliorum apii ana. m. iij. camo
mellil' ana. m. ij. se. aneti quorum
inti ana. m. i. yreos ʒ. iij. rad serpe
tarie ʒ. i. olei amigd'. a. ʒ. iij. fiat
unguentum molle l' emplastrum incorporata farina
ordei ut h' descriptionis predictis
/ Unguentum 3m fortius et efficacius
predictis et unguentum septimum sup de
scriptione illa Rx radicis iari ad emo
roidas ad vesicales ut tamen confert
linimento facta cum metridato aut tyriaca
/ Alia descriptio illa Rx ceruse plumbi
litargiri thucie crude ana ʒ. i. ss.
antimonii ʒ. ss. o. decocto. o. lili
orum alborum ana ʒ. i. cere ℈. vj. cere
q. s. fiat unguentum molle Et si ma
iorem quis excitationem fortius illo
erit hoc Rx scorie ferri frixe
aceto usque quo conueniunt pulverizari po
ssit ʒ. iij. seminis anacardi ʒ. ss. rad
serpentarie gentiane piret' ana ℈.
vj. o. de crispamill' ʒ. i. olei violarum
purpurearum ʒ. i. ss. cere q. s. fiat
unguentum molle / Ad Ragadias que
que sunt emoroides siue emo
roidales fissure in circulo ani et in
intestino recto ret. conueniens est ut fiat
flominia basilicon que confert omnibus speciebus

De Ragadiis

emoroidas et ipse quando adest febris.
deinde eptet cum vitellis ouorum et oleo
de camomilla et croco cum modico bdelii
per sinam rasi in diorbus ca. 19o. In Ra-
gadiis ad cum quibus non est febris con-
ferunt pulueres linimenta et reliqua
superius tacta; linimentum bonum ad
hoc s. adragadias ani et ipse quando cum
eis est vehemens inflamatio et prurit(us)
R. o. nenufaris ℥ .i. pul. coriandri non
preparati ℥ .ii. amili ℥ .i. ce. ʒ. s. fiat
vnguentum molle in mortario et sedat
dolores et inflamationes. Et fortius
illo est hoc R. succi iusquiami ℥ .i.
succi nenufaris ℥ .ii. ceruse ℥ .i. litar-
giri ℥ .iii. camphore ʒ .i. vitellos
ouorum numero duo fiat vnguentum molle
in mortario. Et si velis vnguentum hoc
fortius facere in sedando dolores et in-
flamationes et punctiones adde sibi
opii et ana ʒ .i. et postquam totum con-
fectum fuit bulliat in ℥ .iii. succi
vioRe usque ad consumptionem illius. Et quod
inuenta hec cum inuento adra-
gadias omnibus et profectibus aliis emo-
roidarum non est sufficiens dees operis que
narcotica recipiant sunt enim confracta
considerent. Sed est narcoticorum nocumen-
tum in aliquo membro corporis fere nisi
quod in ano et cum consida(ndum). Et hec
de prima parte principali huius capituli &c.

Pro 2a vero parte principali huius meoradi
quod singulariter posita in principio precedentis
capituli quod cursum emoroidarum ente-
modatum in quanto quali et in tempore restringi
non debet. Sicut theorica habeat prima ypo-
vi(ti)a afforismorum q. 12o. Et si partes fu-
erint emoroides excessiue euocate seruen-
ti inuentum nobile tunc restringitur
non dent totaliter curari. Nam restringi
quod vna earum apta remaneat propter
nocumenta ibi numerata. Cum vero
sanguis ab eo emanat distillando
vel exuberando aliquid adeo quod virtus
cadat sine quod fuit fluxus aut
impollatus constante virtute fiat
flebotomia de basilica dextra vel sinistra
si quod cadet in coniectura tua super
signis debite stabilita quod nimia sit
sanguis colitus vel nitrosus extra vero

flobotomia sequenti nocte in aurora detur po-
tu ℥ .i. s. trociscorum de karabe karabe cum
aqua decoctionis sumach. dut det in potu in
aurora ʒ .i. pillularum de bdelio quod septe
sunt ℥ cum aqua decoctionis quorum rami dent
dent in potu ʒ .ii. plus minime et
ʒ .i. pul. emathitis in vice mixta cum
aqua plantaginis. Super loco vero extius
supponat albumina oui cum pilis le-
poris et tele aranee minute incisi
confflate, aut fiat plus iste et con-
flaty cum albumine oui si ponat nati-
bus fiten et concomitanti femine R. tur-
iure fito(n)le aloes ana ʒ .i. dragag.
gumi arabici torrefactorum corallorum.
ossium dattilorum amborum combustorum
ana ʒ .i. s. vitoli combusti ʒ .i. plus
fuliginis in veti ana facere fumi ℥.
.i. et fiat ut dictum est Et hec de 3o ca.
dicta sufficiant

Capitulum 8m principale de curis sedandi do-
lorem in emorroidibus

Colliget frequenter propter emorroides in frequenti
dolor intensus. aut propter nimietatem materie aut
propter subitum motum ipsarum soluendo. 3m
aut propter multam quantitatem materie quod dolor fre-
quenter ad maiora nocumenta perducit quoniam
ipsa est dolor cuius ipsa est acuta. Ideo
oportet medicum promptum et solicitum esse
in sedatione doloris illius ne perdu-
cat ad spasmum prolligam prout illa
cum adiuncta et ad certum; et ne
in ipsa caliditate materie et mala qualitate
ipsarum excitata vel corrupta caliditate naturali
producat adragena estiomenum can-
cer vel asphacelos ut sepe quod me
vidisse viros tali martirio extin-
ctos fuisse. Igitur pro sedatione doloris
talis licet nulla eorum que tacta sunt
medicamina conferre possint ut illa que
in ragadiis tacta sunt seriosius
in plurima sedatiua dolorem medici-
mina in hoc viro colliget alemo-
roidibus in choando fi ut mei moris
est. Igitur dolorem talem sedat em-
brocatio vel fomentatio vel sessio facta in
aqua decocta cum croco 2m et for-
tius illo est emplastrum factum cum sappa
vitello oui croco camomilla plure
aneti in vice confflati 3m et in-
ratibus pedes ℥ .iii. recipiat vitel-
li ouorum numero oleo rosarum ℥ .iii. croci ℥.
.i. et applicetur loco. 4m et fortius

oibus z hoc ℞. o. neunuf de aneto z de camo an ʒ. j. oua ʒ. j. vitellos ouorum nūo iij. furie ordei ʒ. j. 9ssent in sil' demum buliat in ʒ. iiij. suci lactuce usq ad g supcorpus z sepe applicet. Et si volueris hoc vltimum sic z oia pcedentia dolis sedatiua velotius effice addat ei opij 9ustraui l' madragore ʒ. j. l' ß. h. 9iectura tua. Ego aut in statē nutatē mag^a tales dolēs sepe sedaui eptando locum philonio tursensi tepido despirone. A. 7°. can ... pa lege ipm ibi. Vnguetum bonum narcotici ad hac intencom ℞. o. de nenufare deflo ribus lactuce an ʒ. j. o. de madragora ʒ. j. ß. cr ʒ. j. cerusse litargi turie ... an ʒ. ß. amili trigi ... an ʒ. iiij. opij ʒ. j. ß. vitellos ouorum nūo iij. fiat vngtm molle in mortario plūbeo z ē effica at de. Eptum bonum ad hac i tencom ℞. rad altee diligent' tortary lb. j. rad liliorum al. ʒ. iij. foliorum maluarum z jusqrami recenti an m. iij. camo. ʒ. iiij mellit sems aneti an ʒ. ß. fa. fenugr sems lini z ordei an ʒ. j. ß. o. de sisamo recētis ʒ. iij. opij ʒ. j. ß. ff eptm cu decoc^e foliorum ... z sm dubio est efficax ualde. Doles ē istos no raro sedaui acao^do mtas huius epti z p^g q costa fuit in sappa i pleatur pea sanilg magnus z supeo calido diu sedeat pacies z est me^s nobile ualde. Solent ē dolem illu alii sedare fricacōnes z ligatura fre in adiuto vijs bracchijs z pedibus. Et uetosacōnes spatularum z supiorum pomnatum z flomia basilice q oia tacta sūt s^a. z vsus clistiorum plurium quorum meoria stetit ca^o plegatur. Et de ȝ^o ca^o

C^a^m 7^m de clistris lenientibus ventrem z educentibus vetositē in emoroidibus

Considerand p^g h^t q^l regibus talibus tamq acris i separabile ... explicat ventris stiptico z raro g^t oppo^m f^t. q. qd multi decaust' 9contari pt dispom illā aut quia p tale asstudine q tota z debilitat expulsia

iuius intestinorum. dūt qz m^e fre i nocis hudates 9ssitudie sua. i mitudie pfunt intestini dilatatom debitam dūt qz infuse aui caulo antitutu^ie meas no pt meo fieri dilatatos debita q ad exitu feculencia est dūt qz p mala 9ne calida d sica 9sumete humite feculencia 9tinuit in syballas at p motum 9ctm tlm prom usq pl^m sim dūt p tūs alias adhas reducibiles. Et 9ciq 9tigat stiptticus tlec no passe 9tuat intestinum paries y^o z toti corpi valde nociua z pcing 9stipatos amoueat clisteriorum vsus ano ultus autoribg vitupat no qd pse g^t clistizatem i potum cu in positione camule dolem maxi^m facere d^t putez augmentare. Igitur s supposita pcian opant' clistia no ulta de sebent q inuamtu mag^m conat oibus aut pluribus tacs stip^t q supius enunate sūt. Clistere bonum ad hoc ℞. foliorum malue. ... m. foliorum blete maual' an m. iiij. ff hor decoc z p^g expsso cem acopia lb. j. ei vitellos ouorum nūo iij. oli de sisamo recētis ʒ. iij. sal' gē ʒ. ß. misce z in ponat totum. Et fortius illo z amodum mags z hoc ℞. brodij pinguis carnium castrati pulli l' vituli lb. j. buti recētis pig^is anatis an ʒ. j. d ʒ. ß. olei de aneto et liliorum al. an ʒ. j. ß. sal' indi ʒ. j. misce z i ponat' to^m tepid' actu. Et si volueris h^o l' p^m fortius facere adde eis 9uc re. mellis rio an ʒ. iiij. h^t em clistia leniedo resoluēdo dolem sedādo 9uenia sūt. Et voluis ipa mags dolis esse sedatiua adde dephilonio z oleo de madragora parum h. 9iectura tua. Solco d ego sepe in his casibus lenicom ventris effice cum oleo oliuarum dissoluta ʒ. j. bdelij cu lb. j. pda olei. Et sū suppositoia fca cu pigue gallie l' anatis l' butiro z modico pluis scamonie 9uffca solent' i h^o cau ventris mollificari. Ad hoc ē folia caulium elixata z 9tia cu butiro recēti cu modico pul' scamonie exterius.

eptata ɔfert supponendo caudam. Gessio z fca i aq decoct' caulium cu concor
tionis seminibus petadactili mirabilit'
iuvat. ¶ Pillule bone ad hac intencoz
℞ bdelij al' mollis z bn pinguis ℥
j. aloes infusi p tres dies in lacte
asino ʒ ij i corpent' s'l' z fiat
pillule z det' a. ʒ ß usq ad ℈ j an
cenam z valde ɔfert. Deliciat' a
z timētibus ɔsueui dare ℥ iij. aq
longe decoct' malvaz cu ℥ j.
zucc' ros' l' mell' violati z bn ɔfert
Elcm bonum ad hac intencoz esse p'
elcm de psilio de cassiafist' de sebe-
sten de pruis z diacatholicon q oia
abatv hic m legat' z ppe qui
ɔcludunt' ascamo a' mels ponat
parum de ea. no eni curavi talia
scribe ne fastidiu inferam audie'bus
Nobilibus q egritudinibus soleo uti ɔpone sic
℞ polip' recentis abluti z bene
minuti incisi lb j. mirab' indoz
mu vj. prunorum sebesten an' nu' x.
sem malve z altee an' ʒ iij. i
fundat' oia i lb x. aq fontis p ca
lefce p iiij dies z diligent' singulo
die manibus ɔfricetur i eadem
IIIIa vo die calefiat oia s'l' z bene
coquatur z exprimat' p'sea accipiat'
colatura illa z si addant' eidem
mirobalanis psilij sapiat' ɔtrite lb
j ß zuc' m lb j. pul' scamonee
i sindone ligati ʒ j. coquat' oia
s'l' lento igne usq admedietate
tunc auferat' a decoct'e sindo. cu
scamonea z sup addant' zuc-
candi lb ij ß z tunc coquatur usq
ad eleīj spissitudine z det' coclear
unu an' cibacom z q'uis ho
est eni delectabile medicamentu su-
ave z secur' z valde bn lenitivum
De quo z meis ad hac intencoz
ɔfert pul' iste ℞ mol' ℥ ß folli
culor' sene ʒ ij medulle tartari
polip' tartar' an' ʒ j ß. cimini da-
uci amisi maris an' ʒ ß sal' indi
ʒ j z det' a. ʒ j usq ad ℈ j. cu
modico brodij l' aq l' vini parum
ante cibum. Hec de ca'lo quinto

Ca'm 6m de regie laboracōe i
emoroidibus p'ui res no naturales

Si diligent' ɔsiderent' mites ce-
emor' q rarissime sit flue ut i

vesicalibus fi' qr frequter ma' corp' s'
sangu' dñans intus ɔmixtus ut qr
in libro q sint morales z vuales fre-
quencius q eaz ma' sit intus dñans
ut qr in vernalibus z activis ra-
rissime q in vetum e eaz ma' ce
colicas illi'tes l3 i veni possint
~~colicas~~ intus ma' ɔad huius ce cole-
genite q frequencius efficiunt cancros
carnerias estiomenu z ascha chilu
Videbit' itaq sic ɔvanti vincz.
talum pprecr p'om re' p'ui res no
naturales esse nobilit' z diffent' si'
diligent' erigendu. Primu quia i hor
ɔveant omnes ma' emoroid'. s q sunt
intus ɔmixte ɔ sanc z intus the
orice grando vincit re' eius oibus
p'ui res no naturales administrari p' ɔgr
omni pdicoz re' ad qualites z effectus
inclinari p' ad calitate lena z sic-
citatem minorem p' q due pdce ma'
dent incidrari possint z ɔent di-
geri / z phe phibet augtu gene
racoz talis ma' in corpe pacient'
Ergo eligat' aer climat' Civitatis
camere z omnes habitacoli parum ad
calitates elevatus z siccitate mediocre
ut habitando cameras hns apperitu
orientale meridionale l3 et occide
tal' appertus no sit in hoc ca'o valde
malignus / z si no possit aer v'lit'
tal' hri pparet' ad qualites tales
artificial' ut sit camere bene
munite z igne ɔveni' calefce z
ppe qui meis terme sicce fuerint
artificial' fce. Contra z talia ve-
stibus ɔveni' calefacientibus dent
esse munita ut sunt te' pellibus
agninis vulpinis z similibus bn tecta
capita eor' z ɔmnis a frigore bn
defensis Et si qui i eor' camer'
fiant suffumiga'es a'tc dt sint mo-
dice at no tusseant ma' ab q sint
p'mi grdus aut 2i ut Thus lign'
aloes storax calamita z silia
ut laudanum Cibi q z potus
eor' ɔsits eligi dent i iisius qualitibus
grduati ut sit panis recens etatis
unius dierum ad plus. Carnes agno-
ru z vitulor' annalium Caporum
porcellor' iuvenum z castrate Co-
site z carnes pullor' galliar' p
dicu fasianor' z columbor' aliqu

adultorum non in multo tamen usu et aium
minutarum et omnium avium carnes in
aquis degencium sive sint de pe-
ditatibus domesticis vel silvestribus vo-
lantibus dummodo eorum nutrimentum non sit
multa sanguinis augmentatum ut sunt car-
nes porcorum silvestrium atque agnorum vac-
carum et similium. Idem intelligendum est
de oleribus que dictantur caules, fab-
ae, lentes, caseus, casitus carnes
salite legumina. Et in summa quod consu-
et multum exprimit sunt generativa. Et omnia
in que sanguis adheret sit cepe
aleum piper et similia. Sunt illo enim in nig-
sane et acutas emoroides non
generant. Molentibus vero sanguine dt-
cem et carnes teneras et humidas
non generant emoroides ut rasis in
divisionibus. Nigro colore multibus tamen propter das
tas emoroides generari possunt propter aie
panes nitidos et similia. Vino vero
utatur albo diaffano subtili claro
aromatico et nobiliter dicta. Vino vero
grosso turbido nigro potico vel acerbo
omnino dictatur et melius esset ei
uti aqua cum zucaro cocta quam tangere
vina talia. De saporibus fructibus
et alimentis omnibus aliis dictantur
omnia acerba pontica et acetosa salte
in multo usu. Lactis quoque usus in tocte
et colostre et recentis casei leniter
salitis conveniens est ei. De motu quoque et
quiete congruit ei exercitium peditatum quo
togatus uti solet. Citra et exercitium
manufactum et manibus mediocriter
absque reliqui corporis agitacione. Eque-
stre quoque exercitium et sessiones sive reduria
omnino dictatur. In summa itaque quies
longa conveniencior est quam prima et exerci-
cium breve et parvum magis quam lon-
gum et magnum. Sompno uti debet
magis prolixo quam brevi ut corpus convenit
humectetur. Vigilias vero effugere
debet multas ne propter siccitatem quam
faciunt ad eas corpus in melancholiam di-
sponatur inclinetur et dormiat super latere
dextro magis quam super sinistro primo raro
super sinistro decubat et rarius super
supina quoniam superfluitates ad posteriora de-
clinare facit 2a primi tractatu de eo quod
convenit de sompno et vigilia. Ciborum quoque
et potuum receptionem omnino dictatur debet
ne calor naturalis eorum quantitate suffocetur

et in summa tamen comedere et bibere debet
ut concoquatur ubi stomachus non gravetur et hane-
litus comprimatur. Nec corporis quantitate flu-
ctuacio rugitus et similia in stomacho percipiat-
tur. Cum quoque plenitudine cibis et po-
tibus factam esse contingit provocet vo-
mitum cum ℥. i. s. syrupi aceti et porcione
dupla aque quam ambo bibant tepida
et per s. hora post imponat digitus
in ore agitacionem faciendo circa guttur
ut evomat vel salte has repletiones
cum clistibus et tactis 4o canone pon-
ret educere. f. canone de lenicione ventris
Accidencia vero anime multas impressionibus a-
ssiduam tristiciam solicitudinem iram contri-
stanciam omnino fugiat et omnia accidencia
que fortibus motibus suspensis fortis
calorem in corpore accedere possunt aquo-
sitate in ad combustione evitantur. Nam
omnis tales in passiones terrestres prime-
tant corpus ab ea quod est secundum naturam consi-
stencia. 3o tegni. Hec in summa vide-
tur regula esse et preciputis rege-
re corpora in emoroidibus laborancia. Si
vero oportet rei preservatum administrari
potest videtur esse preficiendum cum predictis omnibus
in quibus ipsum in clusterem 3 et 2 cum enoribus
vocibus vere et autumpno fortis corpus
convenienter medificacionibus que nunc sequntur
Descripcio purgacionis vernalis
Igitur a medio mensis febrarii usque
ad medium marcii habet corpora talia
medificari poterunt accipiendo primo mo-
ratum hoc Rx mirab. idorum inno
vi inabol. kebul. ana ii. prunorum
sebesten ana numero iiii. infundantur per
diem naturalem in lb. s. aque deinde confri-
centur cum ea et bulliat usque ad me-
dietatem et illiquatur colature cum debi-
ta expressione Rx ℥ iii. pul. fol-
liculorum sene epithimi ana ʒ. s.
cinamomi ana ana ℈ iii. salis indi ℈. i.
misce et totum calide in aurora acci-
piat calidum et tardet post id cibum vi
horis in quarum 4a accipiat ciatum i. aque
cum zucaro cocte et calide in 6a hora se-
quenti prandeat. Sequenti mane accipiat
digestivum hoc et continuet ipsum viii diebus
Et si in hoc intervallo stipticus esset
venter utatur sparsim pillis que tacta
sunt supra 4o canone de lenicione ventris
digestivum est hoc Rx syrupi violarum de epithimo
de bizanciis ana ℥ i s aque buglosse

ʒ. ij. aq cuscute et scolop an ʒ. i. misce. Sumpto digestio ut purget̃ cum his pillis fiat pillarum de lapide lazuli pillarum idarum an ʒ ij et forment pille xiij. cum sy. vio. et accipiant et obseruetur post cas totum quod dictum est de morativo septimum est. In estate et autumpno morativum potest esse tale Rx electuarium de ṗmis ʒ. i. epithi folliculorum sene an ʒ i macis cinamomi an ℈ iij accipiat totum cum decoctione passularum calida digestiuum bonum quod accipi potest a mediete septembris usque ad mediete octobris est hoc Rx sy. ros ʒ. i. sy. de epithimo ʒ. ß aq ciccree ʒ. ij aq bugl ʒ i. ß misce. Eradicatiuum post digestionem ʒ hoc Rx catarticia imperiales ʒ. ß. lap armeni ʒ ß. accipiat cum ß ciato decoctionis folliculorum sene Et in corpus istorum tam morativo quam digestiuo et quam eradicatiuo obseruet omnia que in prima parte veris parte scripta sunt. Deo gratias

169

Ex his que in perscriptura innotuerunt maxime dubitandum quod iuvenis iste incidat ptisim et eo fortius si corpore naturali compositione videtur esse insignitus priuilegijs ptisim futuram vel putem arguentibus que pulchre assumpsit Gal. x. 3ª ca° de iuuamentis ad ptisim et sunt nouem hec. Primum quod est scriptum a compositione capitis ut nares habeat acutas. 2m ut vide sit cum strictura magna. 3m ut habeat sub frontem concauatam et strictam tipa. 4m et ut maxime ledatur stillicidijs acute defluentibus non per nasum ut faciat corizam nec non ad fauces ut faciat brancos. alium non ad pectus ut sit catarizans Et verificantur hec signa pre cum descendens non fuit acuta tamen sensu tactus quam gustus perceptam tale ut salte sit per quas descendit excoriatiua. 5m et signum ut collum eius sit longum et gracile 6m ut pectus in naturali sua compositione sit angustum penes dorsam pondis ab ante adretro ac breue sit eius spatium a fine gule usque ados stomachi. 7m et ut sepe molestiis consueuit adolibus pectoris siue in mediastino parietum siue pleuretide vel diafragmate contingat

illos adesse. 8m et tussis continuitas aut saltem iteratio cum emissione sputi et propter pergillus doricam. 9m et sputi saguinis emissio alternata vel vicissitudinaria. 10m et hanelitus eius ab aliquo propter nocumenti dimensionem vel compositionem non euenit. 11m et ipsius venis yo. bitudis concauatio. 12m et tum longitudo et corporis gracilis cum concarnatione hec quod omnia potentur ondunt hominem ad ptisim paratum esse. et propter illa que capitis et pectoris nocumentum portendunt Et ad hunc confirmatur hic apparatus fortique propter quam fuit homo in etate positus a 2x. usque ad 3x. vel 2m alias licet a 3x. usque ad 4x anos. eo quia in talibus etatibus materiarum acutarum dominium reperitur magis quam in alijs Et adhuc et 3° tal preparatio ad ptisim eiusdem affirmari potest et propter cum homo fuit 2m conem totius. 8° unum quod certum eius fuit a medio quibus elogatum parum metum calidum et siccum. 9o ad hunc fortius demonstratur id quod homo malam dispositionem contraxit ex principijs generationis ab hereditate maculatum, dum et 10 Et hoc cum hominem contingit esse in applicatione vel non naturalium non bene regimine ita quod regatur cibis et potibus repletis capitis et generatis materiarum acutarum et nitrarum. Prohec quod omnia prius contemplator demonstrare potest corporis apparatum ad ptisim. Cum ergo in iuvene isto plurima talium signorum haberi posset eo quia materia est catarizans acutas materias ad pectus et tussi molestatur et sputo acuto et hanelitus difficile non leuiter Et aliorum predictorum plurima igitur non leuiter essitandum est de ptisis euenimento et fuit propter primus in pissa Et licet hic ad ptisim apparatus sit vendus in eo in tamen videtur esse timendum magis quod iam ipsam ptisim incidit et monet me ad hec rationes non leues Prima et quia essendo ista diu perseverauit dubitatione et de impressione in plone ab ea facta. 2° quia materia acuitate eius et eius efficacia. 3° quia plimo videtur esse susceptibilis propter eius mollicie et foraminum multitudine. 4° propter continuum vel continuatum descensum materiarum. 5° propter continuationem tussis et sputi sil. 6° propter fixionem nocumenti in hanelitu

pter oia sat assistand 7 de ptisi que
iam incepit aut ia adaugmentu per
venit Con quia si ia esset ptisis i
pu° a^t in augto eius 3tie esset nocu
mentum fixu i 3tie esset tussis sputi
7 nocu haneliti pmanoa tamq
arguit pdurato affectu huic mo
tio dd est q state ptisi ppe acce
pta q no 3 aud qd corpis colliqaco
pueiens pculcibus i plmone ppe
remanebit nocu^m fixum q tu qu
q itesius appet quaz amplior est
meat 3gestio. mior vo qu ia me
paucificate sit. Cu go qt mas
i multa qd destende accipite i
pectus 7 ibi 3geri tur ncce est
pstqui maiorem 7 forciorem tussi
i petu gra expulsionis mat illax
q educti vi tussi cessare at lenit
ppi Et hc ta q altnat appli
cationibz 7 apputi 3ualescenca re
volunt ptisti Adforma igr arti
quia stati ptisi stat fixi noti ta
3cedit 7 d q qu qt vlca adpe
ctus esse indisita nobi tur az
allema maita licet realit 7 de
facto nocu^m heat fixu 7 lz veisu
Et pchis oibus volo m satisfactu
esse de suffitti enuatoe tal ptisi
tam qpte pmitiat tamq q corpa
lim assignda Et sq 2° 3fuda
mto illo posse videri facile inles
tam ptisi effectiua Exq° fudato.
3cludit 3° declarao tamq acci
q ptisim 3comitat Et 2° itm 3
hoc fudato elia pnt sig^a pno
stica futura ptisim 7 demracia
illius actualit De q's sig's mo
ppe pam demanatu sig'm euides
est flegma samosi sputi rotudi
l globosi tenacitate huius 7 colo
rati colore citrino l simbeo tu it
pollata aliquus paticule sanguis
admixtoe 4° adhuc 3 hoc fu
dato elia pt ingenui tuois huius
dispois ut in istitibz appere pot

Ca9 ii9 de Regie 3portatoris ad ptisim pres no males etc

Re itaqz dispois istius sustentatiu
i duobz pmo administracoe q ir
no nalim 2° vd pin^r i applica^e
debita ir me'hu 7 ca h° 2^m ordi
nem qui nuc sequitur

Ca^m pm de regime eius paem

Itaq et hay ir. admistratoz sinone
plus nd utar 1d qa ia dui h° re
3ent administratu fuit pximios
pticos 7 sbuli admetaca vexerit
ypm si ut ad alios 2 simo uti pos
sit Eligat iste vir regioni Civita
tem 7 pticulare locu inquo mora
ri debet Cuius aer ad frates ele
mentu 7 aliqlt ad siccitate lz ferv
gat ei aer q sicq Et evitet locu
hitacioz edificioz antiquoz 7
ppe tinam lapideas involucones 7
sit locus adecursibus aquaz 7 ppe
aq salse ppiqtate elongatus Et
sit 2 camera eius oientali aspe
ctu 7 septetonali detectus m
dionali a 7 occidetali aspectui
no sit patus Et camera sua in
pfessioem ir. acutey i adm facta
ved a vaporibus aliqnbz salsis
7 acetosis elevatu inq 2 cam
era nuqs 3sistat fumq nz plus
puaa het em ppe nocet hnibz
pectus tali nocito lesum Et cave
at 2 abhis q anectur aeri cum
nocito ved sit vestes gula plus
7 vent^ez 3stigentes Evitet 2 e
vitet tenere caput discopertu ab
aere frido ledi pati q caput
eius bireto pellibz agninis aut
dossibus varioz l sitm 3decent
suffulto, 2^m mesam talit qua
caput eius tollare pt absq no
cumto appute

Ca^m 2^m de regie eius pexcicium

De excitio vo vi m illm q° totum
corpus moveat sive faret 3eus
sive 3ticum equitandi sive naviga
di fuit vtiq eorz nociti 7 eo qa
mas in motu magis por 2 quia
talitas pmoti flem i tenditur
in ma magis q ez optumi Et
itm quia ptales motus me de
inferioribus adsupiora movet ma
gis 7 adhuc 2° qa pp exciciuz
ptes ptoris distedunt 7 si stigat
eas esse vlcitus pessie disponit
magis Si aut ptes ptoris no fu
erint vlcate adhuc qforti distra
ctione ipaz amp patur adnocu^m
7 mat receptoem Si q igi tociq
corpis ei videtur esse 3ens illud

esset motus postremus mane vel sero ante cibum factus passibus lente procedens et suaviter corpore affricationibus convenienter emendato et in loco temperati aeris fiat post corpus perducat ad caliditatem aliquantulum elevatam secundum aliquod nocumentum et contrarium tale non producat ad ad in anhelitum nocumentum Et quia applicare contrarium cum stibus (?) conditionibus non est nimium valde difficile ideo loco exercitii convenius videtur et securius esse applicare quamque fricationes incipientes a genu usque ad pedes deinde ab anchis usque ad posteriores partes inferius trahendo · postremus a ab adiutoriis usque ad manus inferius mediocriter confricando Regiminis vero eidem conveniens est fricatio partium administrata propter tractum et motum materiei in ipso Capiti non condecens est lenis pannorum mediocrium calorum applicatio et pectinatio illius scilicet ipso fricata · loco vero capitis ordo ab eo dictatur propterea quod suspectionem portendit collectionis caloris et motus materiei si loco eius denotatur et pectinatio ea producat

Capitulum tertium de regimine eius post sompnum

Circa vero id quod de sompno vel dormire conveniens est ei diligenter gravandum quoniam gravia digestionis materiei dicet ei dormiendo nobis plurima cum quia materie in capite eius dominantes multe sunt ideo plurimus sompnus evitandus et quoniam renatissimos generat ut legendum est · 2a patet capitulo de eo quod convenit ex sompno et vigilia Circa quod materie in capite eius existentes plurimum sunt ea de prolonga dormitione nocumentum in eis intendentem quoniam in sompno fit in tensio caloris in profundis corporis partibus propter revolutionem caloris in centro corporis quoniam dormitio eius debet esse consueta et nichil sibi dormitione non elongata quoniam per talem fit dens innovatio · et primo ad materias digerendas primo non dormiens prius super dextro decumbet latere in 2a vero dormitione scilicet sinistro involuat se capiti eius convenienter elevato Et ordo fugiat dormitionem in supina quoniam nocumentum efficit in anhelitum in declinando materias ad partes posteriores, Et caveat in adoratione in supina propter nimia in passiones amole plurimorum fortiter scilicet et cor nocumentum in tuat in anhelitum vel et sitim propter in consueta effugiat in vigiliis plurimitate propter repletionem et debilitatem materiei in digestionem

vel corruptionem quae sequitur ad vigilias

Capitulum quartum de regimine eius per administrationem in ciborum et repletionis

Et si vir iste indigeat regimine · w · non naturam eorum temperatissime infirmando fortassis tum multa vel esse res non naturales cuius quare cessus fortius nocere possit quam pereunt ista eo quod augmentum repletionis multum nocere potest, Et post quod multitudo materias huius effectus at quia materie cibales sunt materias acutas generative at quia propter debilitatem innati caloris super acquitur calor extraneus materiae per acuitas · aut quia propter multitudinem cum capacitate a repletione materia proveniente repletur totum quam est valde timendum in eo ne producat ad vasculorum ipsius oppilationes Caveat ne materia multa a capite decidat in pectus aut subito casu ita quod producat aut ad suffocationem aut ad apoplexiam vel aliud nocumentum in genus Consequenter in mensa sue cibationis cautius esse debet ita quod numquam accipiat cibum conveniens a suppositione in sto quantitate aut tensiones sentiat · 2o advertat quod cibi qualitates tales existant ut ipsas stomachus tollerare possit ita quod calor eius sit cibi temperat digestivus saltem in tempore ne quando naturalis digerere consuevit · 3o quod fugiat accipere cibum nisi prius quam presenserit precedentem esse digestum Et in summa melius est consueta cibatione recedere propter substantiam cibi quam per augmentum eius Et item diligenter attendere quod quando si presensit ciborum corruptionem aliquam in stomacho fuisse secutam propter repletionem magnam tunc statim ad evacuandum festinet eos Et modus quod evacuando 2m plurimos post prandium liquor vomitus in hac dispositione non sit nimis vobis approbus eo quia cum eius agitatione repletum totum dump · quia propter motum in vomendo forti huius a capite materias ponit in fluxum · ad pectus quamplurimus erat · 4o quia vomitus saltem horribus cum difficultate facientibus ipsum parat ad multam dissensiones et aliquam adeo ruptionem venarum et membrorum partes consequenter venius in vir talem corruptionem rectificare cum istis in sto dicto · 1o cum diaetationem cum speciebus cum cibum assumpto · 2o diacimino eo modo · 3o cum assumptione ʒ j · sy · de absinthio cum aqua mente vel eupatorio · 4o cum depositione corrupti cibi facta cum pillulis · 4 · vel · m · de aloe

abluto añ cibũ accepto. Aut si itedet' adolerã accipiat infusio reub' ĩ aq̃ absĩi. 7 endiẽ cũ pendyo fcã si hũt mod' R pendiaz ʒ. 1. reub elã 7. 1. s. diagidij ɜ. 1. spice nardi ɜ s. ĩfundat' in ʒ. 1. aq̃ absĩi. deĩn colent' 7 exp'mat' 7 in potu detur Et spondet medicus corupci cibũ ascto advent' deptsum esse t' edu cat ipm cũ hoc clisti' R foliorz maluarũ blete 7 mercurial añ. m. j. s. furfuris m. j. yere s. cassief añ ʒ s. oli' vio. 7 de aneto añ ʒ. 1. s. salis ge. ɜ. m. misce has medi cinas cũ lb. 1. decoctionis pdictis plan tarũ Et si velis clisteẽ maiores cu litates 7 ventositati ppm magis pdicte decoctioni adde assari 7 anisi m. j. s. Et si velis cũ eo ab itestinis abs here 7 areibus 7 abeape diutere cũ pdicta decoce ponat' budeẽ 7 elij diafinicois añ ʒ m. Sic' itus sit de emẽdada reptone ciborz pdca est idem 7 de nimia ĩanicone in tellnd' 7 ppẽ magis cũ ĩmodata in amicõ v'tutis ad debilitatẽ maiorẽ sibi associat qñ repto sibi ɜsitis

Cam 9m de regis eius paciõa aĩe

Cum adoiã acciõa aĩe sequit' motus in gens ĩ spiritibus 7 hu. maior tñ ĩ ira furore 7 timore magnis qñ fiat ĩ angustia ĩ tristia. 7 ĩ meditacõne. Monetur em̃ ĩ magno tiore spus 7 hu. celerit' accñfencia ad cetrz Et sit ĩ ira postius q 7 in ipa monetur detent' violent' ad cñ fenciã ppo qñ ĩflamat' spus 7 hu. nõ solũ in ptore. Vn̄ ẽ ĩ parietis cer' 7 toto capite ppo qñ auget in laps 7 in gdum malitie ĩ mebus subsequẽte ɜpdad motibus. ido ttes omes nõ abscĩdede sũt. Intristicia vo 7 meditacõnibus cũ hoc qñ monetur spus 7 hu. motu leni 7 paulatiõ ppo tñ accubacoim eorz ĩ pfũdo cor pis q longo tpe pmanet nõ evanit tora abalteracõne vlde nocima q'r ĩtm 7 motus ttes abscĩdedi sũt. Igit' qm 7 pole ab hijs pcaueat 7 maxĩe ab ĩflamatibus spus 7 hu. nllo em̃ mõ ɜvent' mẽ humorales di gi 7 auitute regi possẽt pmanetibus ĩpssionibus ill' q'r ab egrotante hoc

agendũ ʒ met' leticia ɜfortacõe et spe bona curõnis eius. Et qm̃ aplibus sapientibus de coytu tractari soluit vbi de accñtibus aĩe dicant qm̃ ĩ coytu ʒ aĩe affectio ad ipm ɜsiderãdũ 7 ɜ plend' 7 itm̃ ppo magnã delcõã q̃ in ipa appendit' io ne ppo coytũ mltz fiat ĩ humoribus 7 spibus agitacõ fort' 7 aĩe distraccõ adebita mẽz di gõne a coytu secedẽdũ est ut p ipm euetur nõ solũ mã vtilis licet sup flua Sed ẽ mltz spus in eo fit cõ sumpcio ad quã seq' ĩ nãi calori de bilitas q est gent' regis humorz tã. Si igr' in coytu licẽcia rõbi' con cedi possit et ut raro vlde fiat ad plus ĩ sna sel' magis tñ nisi ad ipm gent' p appetitũ ĩcitata nã 7 tũc digone iam pma celebra ta l' ɜpleta cũ suam agitacõne ĩ eo pt ɜcedi luna ut predcõ est aliter aut non.

Cam 6m de electione cibũ 7 potũ

Iam d nũc oz re' eius ptctare p cibos 7 potus pinted pmo qñ cibi omes 7 potus eius ĩ dinari dent ad frates lapsus p ĩfrãcõm 7 hu ettacõz aut saltem piñmissã eorz calitatẽ ppo qd a' oz abos esse. f. 7. h. ĩ pmo a' in 2° gdu aut saltẽ esse leni calite calidos aut apa masione pi gdus usq ad 2a eius sit f 7. h. Et pm̃ qd' v'sficat' si lapsus est nõbilit' ĩtensus ut puenens ad c. 7. f. 2' gdus 2m vo mite ut qa lapsus fuit tal' reisse in calida ve' lapsus ĩ calite nõbi' intense essent illius corupciã tendo illaz viam qñ gm̃ remiss' appriatũ gia intenso remittit' id si tñ eligi po ssent cibaria panis amalicia apa naia mltũ gdu qlitatũ ĩ ducẽtia tlia esset eligẽda magis illoz qa raro a' magis repit' aliqd cibale qñ ẽ cũ hoc qñ opat' aĩa sit aliqs gdus qlitati induct' ideo oz pissu nõle graue ut dcm est Itaq p regime eius cibaria eligẽda sũt dict' f a'. h. a' leni calite calã cũ temptis ĩ passimus nalit' calia aut artificia' elaborata Itaq eligatur panis de puriori pte farie fcũs et vocat' simila. tal' em̃ videt' magis

elogatus a siccitate 7 tresticitate pp
quia p' terram q' sudat i furfuribus
7 p' aquam q' sudat in parte glutinosa
farine ut esse a tali pane esse di-
minuta / sit 7 venit fermentatus bene
laboratus mediocriter coctus duorum dierum
aut trium ad plus etatem hns pp q'd
panis azimus ois 7 alius humidus nimis
sicut mitta aquis vaporees 7 mittunt fur-
furaceus de panico l' de milio fens
ois euitandus 3 Et eligantur ab eo car-
nes optime sua temperamento vicine et
parum elogate ab eo humide humiditate
sobria . humiditate q' tresti pte genito
Carnes nunquam eligantur ver' antique q'
vincunque stringat eas esse atum // De
domesticis itaque sunt ei ut gallinarum
7 similium spe iuuenes grantes , ibi
anatuli 7 anseruli iuuenculi suo
tempore / De siluestribus q' sunt minute
aues omnes ut starno perdices fasia
ni 7 consimiles Et de quadrupedibus do
mesticis sunt ei annales agni ca-
strati 7 pulli capri 7 iuuencorum
uitulorum carnes 7 spe lactantium 7
recentes 7 porcelli 7 sibi consimiles
De siluestribus vero usuales omnes sibi
sunt 7 spe iuuencorum atque Cu-
niculorum leporum gazelli siluestres por-
celli iuuenes 7 sibi consimiles alie
vero dittantur dispositionis sue // De piscibus vero
sunt sibi appatibiles nominati pisces
fontales petrosi . prim viscositate priua-
ti 7 nutrimenti spissitudine quorum omnium
notitia distincta est s' regionum et
Ciuitatum fontes 7 flumina 7 s' con-
suetudines 7 tamen sibi sunt primi et
spe cum fuerint fluuiales ipi cum et
reliqui pisces ex aquis salsis accepti
ab eo dittendi sunt ne intingere in
humoribus ex eo genitis agrauatur omnis
acuitatis ex salsedine q' ois capiti
7 pectori eius essent valde nociua
De saporibus vero quibus conduntur car-
nes ois euitare debet acetum 7 spe
acutum 7 acria 7 pontica omnia cum quibus
i venit acuitas ver' sunt limones
7 citrorum magne acetositatis vel succus
eius non est sibi genus nec agresta 7
spe salita decrea vero quibus uti potest
regulariter sunt sic succus granatorum //
nucum 7 succus cerasi pontici et
citomorum 7 agresta sine sale 7 herbis

7 ribes succus 7 prunorum acrium 7 succus
sorbe l' nespillorum 7 similia magis sicut
magis corrigant eos q' in succo eorum re-
pitur / De conditis aut uti potest citoniis
rapa pinis conditis zuccaro rosis 7 vio-
laceo 7 omnibus similibus a quibus acuitas
elogata sit pp q' oliue 7 reliqua con-
dita acuta cum speciebus calidis euitanda
sunt . De confectionibus q' sunt ei confectio-
nes de pineis de amigdalis conditum 7
anisis 7 coriandrum 7 spe post cibum
7 trea maior 7 minor propter calidam
mixtionem hns 7 confectio facta cum
zuccaro 7 oleo amigdalarum agbydam
nominata confectio granorum sisami 7 est
ei utilis 7 est sisanus granum apud
siculos zurzulena nominatum // De
ferculis vero genera sunt omnia ex bleta
spinachia boragine viola malua //
endiuia cicorea i eruca 7 spersa scilicet
scariola petru-cinum . cum similibus q' tm
7 frigida 7 humida nimis securum est
parum confrange cum calidis i decoctione
sua l' cum feniculo petrosilio 7 spe cum
sunt intentio ad apiendum 7 ysopum
melissam 7 pressium Cum sunt itenctio
ad confortandum / 7 mentam 7 sisimbrium
calamentum 7 origanum cum sunt itenctio
ad stomachum 7 folia viol' solatri nenufaris
7 crescium 7 rosarum recentium cum itenctio
sunt ad caput Reliqua vero vaporosa
ver' caules 7 humida viscosa velud
canabum 7 e caules rotundi dictus
capuntius apud lubardes talia in
quam euitanda sunt / De leguminibus aut
sunt ei panicii rizum cicera rubea
7 cadariusin de frumento 7 de ordeo
q' e sim nominatum hodierno sermone
Et ptisana ordeacea cum amilo 7
sine amilo Reliqua vero leguminum ut fa-
be lentes fasioli dittantur Ciceribus
q' alb' quadragularis 7 rotundis nominatis
doriochis agusto p' alimentorum sunt
pisa apud lumbardos dicta uti potest //
De fructibus aut sunt ei cerasa omnia
auellane amigdale recentes . pepones
melones magnis viridis 7 rotundis q' est
anguria dictus poma 7 pira bene
matura 7 persica consimilia suis temporibus
recentia l' ex citata . passule omnes //
albe prime 7 nigre quas A . ixa . 3y .
denominat aromata 7 magis passe q'
denominantur cibibu N; i genere est ei

uti quoque castanea in igne assata et precipue post cibum. Et placet etiam in post cibum xilocaracte usus et cornus vel corna bia nominatus. Et citonium confectum ei. Et aga rur. et sorba et nespille et precipue post cibum omnia hec et similia sunt ei generaliter. Et ficus sicce dentes sunt ei ante cibum accidit ex eis multum vel v. De his autem que cum cibariis admiscentur lenificativa generans et ei oleum olivarum et est oleum inungens et ei oleum olivarum et est oleum inungens et melius esset ei propter calorem et pectus oleum de amigdalis et precipue recens. Oleum vero de pistacis et pineis non placet michi propter caliditatem intensam eius. Secundum vero propter minimam invisationem quam facit in stomacho cum nocivum 13a 3a. capitulo de nocentibus stomacho. Butirum autem usque moderatum concedi potest ei licet mittere implere at caput mittitur ventositatem eius. Lac vero et lacticinia cibaria omnia abeo dicta debet licet mitte partes lactis concocta generatum sit ei quod lac et colostra. Caseo uti non debet antiquo et salito nobilius licet usus casei mollis et recentis parum salis habentis ei concedi potest ut colligitur ab A. 4a 3a. capitulo de cura cataracti et est 13a 3a. Salis autem usus parvus sit ei propter causas superius assignatas. De potu autem eius grande est vinum enim ipsius debet esse pauce fumositatis in sua moderatione ventositatis elevationem quoniam omnia que sunt ei maxime capitis repletiva. Et quia potuit magis influxum propter collectionem vini quod faceret vini fumositas in humoribus cerebri. Si autem substantia subtile tenue et diaffanum colore album sapore mediocre et moderate est sua tale est quod non est eligendum autem si haberi potest tale. Si vero non infrigetur ut reducatur ad medium vel remissum in ponatur cum aqua clara subtili abelto fonte colata que denudatus sit a mixtione herbarum in eo nascentium et precipue fetidarum inquo et non in vetatum mixtiendo ranarum vermium anguillarum et fetentium piscium. Si autem ydoneo tempore et precipue periculosa anno soleat affligi revolutione paroxismali utetur ydromelle facto sic. descriptionem statim ponam ut in mense augusti et mense februarii et marcii esset ei utile ciens et precipue dittendo unigentum vini potum et accipiendo in cibatione sua et potum cibationem potum istum. Recipe aque fontis electe ut dictum est libras 60. mellis albi mundi et electi libras 1. coriandri preparati unciam 1. mite origani ana unciam 1 s rosarum florum lambrusce ana unciam 4 conquassentur omnia simul cum pluribus predictarum specierum et postquam aliquamdiu bulliverint despumentur et fiat coctio usque ad consumptionem 3e partis ita tamen quod predictarum specierum plus medietas liget in sindone rara et lassa. Reliqua autem medietas proiciatur ad aquam deinde coletur hec decolato vino bene spississimum et conservetur in vase bene mundo et cohoperto. Hec videntur esse in summa circa cibationem et potum sibi convenientia.

ydromel

Prima itaque intentio erit materie que generate sunt ante quam paroxismet eius ulterius. Secunda erit materie diversio. Tertia et eiusdem digestio. Quarta erit eiusdem eradicatio. Quinta erit regionis rectificatio. Sexta erit prohibitio generationis materie et accumulationis earum in capite. Septima et ultima erit capitis et pectoris confortatio ne magis quam adeo fluere solet facilius recipiat et iam receptas generaliter expurgare possit. Prima itaque intentionem complere vim in istam mihi pro primo est flebotomia. Secundum est ventosatio. Tertium est urine provocatio. Quartum est fluxus sanguinis a naribus provocatio seu applicatio. De vomitu autem nichil dico cum habeam ipsum suspectum ut visum fuit tamen procedens causa de regione huius dispositionis primarie et reptionem. Primum itaque in speciem quod est flebotomia prinitendum est et eligendum quod sicut consuetudo ista bis in anno periodice affligit virum istum ut circa principium veris et autumpni ita suppono et magis hic est causa congeneri in toto corpore licet principaliter eius molestia in capite percipiatur licet enim credendum est magis tale quantitas precise in capite eius congregari. Mirabile enim esset quod materia illa non faceret coalterationem. Secundum quantitates primas ut calefaciendo quoniam acuta percipit aut in frigidando quod aqua excessive actuali frigida quam ab ore eius exivit. Amplius etiam hec materia in quantitate nocumentum efficit per hoc quantitatem eius aut oppilando aut dolorem gravativum efficiendo duit saltem 3o quia per eius in vapore et ventositatem conuertitur

dolēs ↄxtensiōes ī capite 7 paicul'
tex' efficiēt Cū ꝗ nꝫ istoꝝ acciūs
ꝗd mat^te appeat oꝫ de necitate
ↄcedē q lꝫ h^t mā paulatie sit ↄ^m
ptem ī capite ↄgesta tn̄ tpe sue p
oximacōis atoto cor^e adcapud ppel
litur sīmtho^ce Cū g^o ipa sit ītoto
ↄgregata 7 ↄgesta ut pbatū est
nō possit alibi ↄtieri ↄobilig quā
īveīs ideo neciā ꝫ euō vtis eius
7 ista fit pflōmiā ut ꝗ^a pī ca^o
2° dū īgt. flō^a 7 euō vtis ꝗ mlta
tudieꝫ educat Vena ꝗ' doꝫ pdcā
flō^a fienda est aptibus ponit
esse saphena dicentibus ipaꝫ euac̄
atoto eo quia asupiori ad inferiorem
ptictam maꝫ attrhit 7 educit Ego
nō credo q huiꝰ vene flōmiā nō
det dici euō vtis pp̄ qꝫ nō pt a
capite euacare q^m oꝫ pp̄ ipaꝫ esse
abeo ī mota 7 remēs capitꝭ ꝫ
melius igr̄ est flōmare venaꝫ
mediā q euat atoto pp̄ qa at
hit acapite 7 sriovibus pcepha
licam aꝗ ↄit l' ↄtiat 7 euat
ab inferioribus pte pbasilicā cum
ipa sit media int' duas illas igr̄
ī mediacīg euat asupiori 7 ab
inferiori q facīat saphena cū nō
mediet int' duos ramos sites
neqꝫ sit caꝫ ps Euacuāt igr̄ ptale
flōmiā sanguis ꝫ. v l' vi simi-
tude tn̄ sc̄. etate ↄnem hitudieꝫ ^
l' eg^o. Et fcta hac flō^a si suffi-
cienter Cautitas san' fuit educta
ↄcusat Si nō ꝗ tuc ī die eod'
l' sc̄ti l' 3°. adilla fiat secundacō
euīgdē ptis amp̄ ↄsolidet^e Et si
ↄtinget q de tali vena flōmia nō
poꝫ fi' aut quia mlta carnositē
copta eꝫ ꝗ^t pp̄ cicatrcem l' alias
cās 7 tuc mor. iudico ad huc ↄuer
eꝫ flōmiā basilice q saphene q
vl' euacare asupioribus usqꝫ adigina
ↄenaꝫ 7 ī mediacius q saphena
Et lꝫ saphena ī mediacꝫ euet
amagno pede ubi fuit inter^do re-
plōmis dehac nō est curād' eo quia
euāꝰ amebꝰ oculꝭ supiorbꝫ magꝭ
ht respicē totū q pēs magnꝫ ſꝫ^m
nō istrm ↄplens euom stam erit
psolutia me^na 7 dato q nō sit bn̄
abaucbꝫ apte collem q me^a simꝭ

[margin: ^ 7 parati fortu^ale]

euet atoto id tn̄ Zeucius fi' pt per
ↄpōsita medi^na quoꝝ a c^a ressiciūt
cat aliꝗ pertus āqua ventē 7 āꝗ
ptes inferiores / Aut vo dicet me^a
vti euā quia ipā respicit oem maꝗ
euāndam ut colera flā mlteꝫ aqsi-
tates 7 netositates educedo Et de
mō haꝝ me^ꝭ plime ↄ^te īueniūtur
int' quas ꝫ elec^m indū ꝗd sīfluitat^e
edu^t atoto cor^e 7 p aggatē de
sc̄p^e maior. 7 pille sibi sites l'.
ille que ī neim^e aggatē ↄeis de
scbendo sic Rx. p. fetidarꝭ cochiaꝝ
añ ʒ ſ. format^e sil' cū melle roſ.
vl' Rx. p. aureaꝝ. p. dercub. p de
oppo^co añ ℈ . i . reformat^e pille vt
pius Aut Rx pillarꝭ de yera ↄ-
posita de sīcoarla dehermodactil añ
℈ i reformat ut pius Aut Rx elȳ
indi ꝫ iii elȳ sucō roſ ꝫ . i misce
Aut Rx bndcē yere gali añ ꝫ . iii.
misce / Aut Rx elecꝭ elescof. desc̄
ptione mesue ꝫ iii. Aut Rx hanc
infusioem oibus ptibus 7 mebris
corpis appata 7 opa^e secura . s . aga
rici ela reub añ ꝫ . i . mirab indoꝝ
polip añ ꝫ i ſ añ vio . dauā sp̄i
cē ꝫi . añ ℈ ſ salis indi ꝫ. iii
peīndiaꝝ ꝫ . vi . Zuc̄ 2^e decoctōis
ꝫ . i . ſ . aꝗ lupuloꝝ violaꝝ añ ꝫ
ii . fiat om̄ ī fusio 7 det^e in potu
Et si velis hac infusioem appatā
magꝭ adcolerā nigrā adde ī eam
pꝰ colaturā lap . armeī a^t lazuli
ppatoꝝ ℈ i l' ſ tuo libito Et si
velis ↄhē magꝭ ipam adcoleram
ru . adde diagrdȳ ꝫ . i . Si velis
ipam facē afficacetem flā adiūge
turbit ℈ i . l' ſ . mō tuo Ego nō ī
lapsibus collās dñant pcedē so-
leo cū hoc Rx suci roſ ꝫ . x . pul
hmoꝭ ꝫ . ſ . lapis ar . ppati ℈ . ſ .
peīndiaꝝ ꝫ . i . aque lupuloꝝ
ꝫ . ii . misce Et qd cuqꝫ hoꝝ solu-
tioꝝ placeat ↄcedunt 7 ī amod
calid' actu sī quo doriat hora vna
dem absqꝫ cibacōne quiescat aut
lenibus passibus qbusdā moueat^e
dem pam nō mltꝫ calidi venti
applicentur 7 tardet opom . v . horꝭ
7 tuc bibat cālē vnā aꝗ ordei ca
lide tpe caloꝝ aut brodȳ macri
cū Zuc^o calioꝝ tpe frigoꝝ Et post

hos potus tardet cibu prouo hom
zm m[ea]m oplonii hac intenco
z pdiuretica q mas colicas l alias
duite z crure put prouoe vias z
mlta sut vrie prouotiua ve feri
pet apiu dauq gna milij sol abss
enpat pssm aristologia longa z
gsitia prutis Et retenit adiantu
fera im maiora fra sem ticoree
endiuie scariole irfus Et ca ve z
spagus i tpat cu detris i cposito
no facit estimacom magna nisi ge
nter applicat mas q laudat icorpe
z ipam eurare possit prouoe vias
sp q ps pdcto decocti l ab arti
ficiat addi por aliqd debbit t
simo de agari de sspentaria ad
mas flicam Cordis vo gmiscei
pt aliqd de digidio de genciana
de reupotico l reub adma colica
Cpatis ub diureticis addi put os
medicie ethuq mei elegedo cita
tine ve polip sene thimi z mi
abolang indus sit me flegma
gogo ponent ad fla z colam edu
cendas Copositu bonu diureticu
adomis mas appatu z hot Rx aq
cuscute ca ve z gnor milijsolis
an z i s misce Et fortius illo e
hot Rx aq eupat valeriane z
meu an z i s pul cortici auel
lanas z s misce Aliud gtu Rx
pero budicta simplicis z s ppas
litotripo z y aq ca ve z m
misce Si qs vo desidaret vrinaq
prouocare clentius l ciuius ha por
tum cibis decoquedo comisce ut
ea ptiizata eisd suppone aut
gferl julep elya sirupos z de
coccones artificialit ppate Qm i
scdm d pessim fuit sangs educio
pnares q gd vtem euom includi
pot aut pp quia educit mas co
tinetibus cuiq pte magna cita
re put dt quia ctis euo a supio
ribus i mediate educit z ab in
feriorib pp quia vene adnares
tiate gtineter huit sal ppiqua
cu ramo vene ethilis ascedentis ut
pz pa pi dor ga de vena bilis
asbendetis zgit si sangs anaribg
educio fiet sponte l nali i a essi
clama magis Si a no tuc pouori

det l pot mitus i genijs pm e ut
nasus aliqto tpe costrictus teneatur
dein vehementi z frequti gsuflacoe
ppm fiat motus ad x Zo uo pro
cat sangs anaribus p sternutacom
prouocata adeqcom narm ad radios
solis aut p m suflacom pul. etti al
sapini l alius acuti medicinis at
petilacom in naso fcam cu setis por
tinis paleis l ramis h'barz pungitiis
l cu titillacone fca cu ramis sang
narie q centinodia aut ptes in
tiores nasi vngi ofricando at alie tuo
mo opando Et qtuq gtingat p
seuare det prius sangs quousq
pcolore z stam mea ipas esse
illaudabiles Aut salte usq qz piz
fiat absq debilitate virtutisque
fugieda est Et fiat hc prouocacio
sangs sel l bis in die z mane
ppe ortu solis qm illa z hora
motus sangs aut ali fiat zm
gectura sapiets sua scia hc limitas

Cam zm pile de instru
mitis aptum fluere adpectus

Licet oia i stra in q in precedenti
intencoe inata sut sufficient
possint duite mas Et ppe tum
itatu cors applica pter illa tn
diutenda huic loco applicari put
z sut mo m q in utiliora uni
Et pm qd z mea diuisium atoto
zm e diusm cors aptibus ptors
velud fricacones zm ud e diusm
cors p vias sputi Qm vo z cars
apsiundo vei adextiores ptes pm
itaq hois oplet preithcom veto
sars z applicacom mie qd adptpas
inferiores tibiaz mo vo coxaru
alii no adnates z quq ad spa
tulas Et sup collo por put
ventose cu scarificacoe z sni sca
rificacoe zm gsiliu sapientis
Itm hoc ppleri pt pligaturas pre
dcis ptibus fcas Zo no pfricaco
nes Qo rubificaciones Qo pcau
cia vicate tn applicada ad hoc e
hot pmo opleri pt duitedo atoto
p prouocacom sangs cu i mliere z
emoi in viro si appencia mutatis
in hora elia adquam vocat reple
mta at i mnet l expectas amu
timor Diuten vo pti apertore

maq educencia sunt fricaciones 7 uetose
ptibus spatularum administrate dimp.
uetose sepe sb'mallis apposite sin sca
visitat l' cu ea Et adhuc ī flomia
magni vami vene q suppo tovari a
ppavens asine eius l' pomo gnatu ex
clusiue usqz ad sitz guietoz ossiu torac
hic eni flata apfundo ptors freq
ter diuitit / Diuitencia apectore et
acapite pmod expuicos sut elya
ona elmifera l' elna l' emula re
cipienda l' ely dyayris 7 foraus i°
est dyacalamitu 7 adhuc foraus
2° est dyapssm 7 equal sut pe
indie 7 gfitone caloe marzapan
dota que atpamito pars elogant
pglitates actias 7 gfrones sisare
7 k loc sibi gpoilia ut loch de pi
no loch de augdal 7 sibi gsita et
tyaca fermitata cu mitto melle l'
cu ydromelle gmixta ī aurora in
potu data 7 1 s 7 exea cu duplo
mellis 7 aq decoccios l' sb'liacionis
prassy yreos l' aristologie rotunde
7 est in secretu magnu dt ud itm
loch de pino loch de sylla loch de
luf 7 loch diapenidion oia het
gencia sut freqter maiore retenta ut
acalore dissoluta l' resideat p tra
cheam artiam adptmone 7 mas
athmut tam acapite q apectore di
uitut a pncipaliud mas acapite
masticacoes ved puet uine pipis
albi radices genciane 7 masticac°
agarici 7 scordeon 7 artanite pre
7 e in secretum magnu Et ab
ambabus ptibus istis potent diuite
pt laqus l' seton ptibus colli appli
catis Et si velis magis abm fiori
diuitare q supiori pone ipm ī loco
vbi collum gungit' siori pti spatu
larum Si uo asupiori magis pone
ipm vbi prim colli gungit cu fra
capitis 7 est locus q̃a pt ca° 21° a
pncipe nominatus nocari vm nucha
acapite gdt in collu descendens
Forni a applicacois illius e q hea
tur tenacule ī gmitatibus plane
7 in medio sui pforate 7 capiatur
tum eis cutis absqz musculis 7 ex
tendatur adextra 7 gpressa teneatur
7 tunc heatur radius ignitus quo utri
q pforetur cutis cui forami ī ponatur

seto decauda equa sitis aut pro
bilibus de serico alys ud defilo lineo
ligetur go ibid 7 quoqz sit dittatum
multis diebus illud pmanens gtia
educcione meris fit gens diuisio ut
non dou est ptictana a apfundo
capitis diuitencia iam plima sut ta
cta ita ud vi aud fere supadded
nisi q freques lacrimas educto mas
apfundo cer diuitet 7 ppe abanti
ori pte sine fiat oculos diu gfri
cando sui eos adaem catim velocit
7 freqter applicando sine ī eis ipo
natiu atm aut a°d acutu velud
pulius etti sine artanite l' sucus
apy abrotani aut oculi limant in
tus 7 extius cu felle thauri ul
alto sibi siti Adhuc 2 apfundo
capitis mas diuiti pnt atrahendo
eas adaunctas ut scalpellando
7 rubificando pedentes ipas ptes
dut ī pondo eis oliu deruta fre
qter dut oliu musselinu l' de ca
storeo dt sucu pssy l' cepe l' arta
nice q oia sut calida Cite 2
diuiti pt ma cu fricacoibus rubifi
cacoibus vesicacoibus scalpellacoibus
supficiei cutis Ego a psepe mas
plima ī capite piodice ggestas
potens diuiti ingenio 6 pulcra
est abeod scpto 4° de igesa ca°
13° in ystoria q narrat de qda
nobili romana cui accit spntu san
pp mas caturizatem a cate adptus
Et inde ystoria q 2m huc mod
abeo sinatiz colli Vocatus em ad
eam ī media nocte pp debilitate
vtutis que erat in ea quia diebus
antecedetibus de cibo no acceperat ī
modicu no fuit ausus flomare
eam sed in ead die administrauit
sibi remedia noue pm fuit qd
clisterizauit ipam ītellige lenificatiuo
clisti pp debilitate 2m quia fet
fricari gmitates ut pedes 7 manus
magnas 3m qa fecit ligaturas
in pedes locis 4m apposuit sup ca
pite eius med acuta rubificato
ria 7 vesicatoria facta cu stercore
colubi siluestris ut infra scbetur l.
5° pq vesicacoem pdcam intromisit
eam balneo aq dtos cate gra dul
cionis 7 sedacionis dolis 6° in

balneo et post bal. mediocri tectura
caput eius custodiuit / 11° uero cibauit
eam iuribus carnium hedi mutuinis
et post ipsos dedit ei fructus stipticos
frigidos / 8° in sero illius diei dedit ei
tyriacam nouam gratia prouocationis sompni et
restrictionis cursus materie et exitacionis
eius / 9° uero in mane huius diei dedit
sibi mellicratum additamentum mundificationis
pulmonis / 2a sexti die iterauit in
ea fricationes et ligaturas inferiorum uero
illius 2e diei dedit sibi de tyria
ca noua quantitatem maiorem quam in precedenti
die / 3a uero die dedit mellicratum
pro mundificare pulmone et in eodem die
dedit ei ptisanam ordeaceam / 8° uero
septi die gratia mundificationis pulmonis
dedit ei tyriacam fermentatam vel anti
quam cum multo melle / Et in eadem 8a
die etiam apposuit sibi vesicatorium cum
cerato de affodillis frigido / 3° in eodem
die administrauit sibi balneum / 2°
uero cibauit ipsum / 4a uero die ob
tulit sibi fortiora mundificatiua pulmo
nis sicut esset tyriace noue addendo
partem equalem dyaireos / 2° etiam
in eodem die et deinceps rexit ipsam
regimine conualescentium Vide quod cura h.
completacionem istorum ex. in genus tota su
stentatur super iiii intencionibus principaliter
Prima est materiam a capite apta fluere
dimittere quam totum faciunt fricationes
ligature vesicatoria et balnea / 2a
uero intencio fundatur in incipiendo flu
xum quam fit per prouocationem sompni et
in consumptionem materie quod facit tyriaca
noua / 3a intencio fuit in mundificando
pectus et compleuit hoc cum tyriaca
fermentata cum melle et aliis ex
crementibus / 4a intencio fuit in con
fortando virtute et viuificando ipsam
et prohibendo eleuationem fumorum ad
caput et hoc compleuit h. admi
nistrando iura regimine [struck] conua
lescentium et fructus stipticos Et
intellexit h. hoc nocumentum prouenire
in pectore propter [illegible] precolligatam eius
ad caput licet aliquis crediderit no
cuum esse pectus cum curationem ad
hibebat pro fluxum prouocatiua Et
sitem fere similiter colligere ab eo in
proemio capitulo in ystoria de alto iuuen
culo romano qui passus est nocumentum.

essentiale pectori quo debat materie parti
tas efficere ipsum ptisicum et tu gratia
quia modus cure eius est sublimis
curationis Ego uero scio gentem multam
hoc regimine curari et in sanitatem
perduci et propter tum ista dispositio fuit in
cipiens et non aucta vel confirmata
Modus uero istorum quam ego administra
ui fuit quia sepe accepi stercora
columborum siluestrium et ea cum liquido
in mortario terens in liminiti foraui
2m uero quia frequenter liniui caput
cum suco rute siluestris quam oritur super
montibus paduanis / 3m fuit quod
sepe pacientis caput fricare feci
cum cepe squille in mortario contrito
/ 8m quia sepe administraui ceratum
capiti factum ex ℥ iiii picis naua
lis et ℥ i ʒ pul. radicum affodil
lorum / 4m quia ubi volui cum vesi
catione mitius agere administraui
linimentum factum ex suco flammule vel
pedis corui / 6m et ultimum et
leuius omnibus est quia sepe feci
liniri caput cum sapone simplici
nigro cum aliis cum fortius volui ipsum
efficere commiscui de puluere cantaride
aut affodillorum aut de puluere fo
liorum pedis corui predicti et tu
elige quod tibi placet

Capitulum 3m de regimine preseruationis digestionis materie

Iam satis expeditis apparet per quam ex
medicina intendere ad digestionem materie Cum
eum in verbo isto mediante periodice congregentur
in capite dispositionale et ymaginari quam
ista ibidem concreatum quam aliquid eorum
particula ad pectus uero decidat vel in
ipsum iam defluxerit et gratia quod hic
in sequitur necessitas cum digerentibus applicare
caput et pectus et aliquando totum corpus
cum istis in scriptis Et primum et digestiuum materie
in capite et pectore leue satis ℞ aque
violarum aque nenufaris ana ℥ i ʒ aque
ca. ve. ℥ ii misce. Duo enim prima
prius caput respiciunt 3m uero pectus
Aliud digestiuum sit huius et fortius
predicto et hoc ℞ sy. vio. ℥ i sy.
de liquiricia ℥ ʒ aque floris salicis bu
gl. et nenufaris ana ℥ i [struck] misce
3m digestiuum et fortius predictis ad materiam
frigidiore est hoc ℞ sy. ace. s. sy. de
nenufaris ana ℥ q aque ca. ve. borr. et

vio an ʒ i misce C Cᵐ digm mas flicas ubiqz locorum ʒ hoc ℞ sy de sticados sy ace gᵗⁱ an ʒ vi aq be tonice melisse an ʒ i s misce C Cᵐ digens mas flicas fortorum ꝯsistere est hoc ℞ oximell squillitici sy de ꝑssio an ʒ vi aq ysopi ʒ iii misce C Cᵐ digens mas adhuc magis co pactas ꝯ hoc ℞ sy de ꝑssio sy de calamento oximell squillitici an ʒ i aq yris ꝛ pssy an ʒ i s misce// Et si velis digere mas gmietas ꝯcolā ꝛ flāte aggra het digtia ꝛᵃ cū pmis ꝯfragēdo ea ꝯ meᵃ admō respiciētibus colam aut egᵒ aᵗ eqlitate utraqz sᵐ novitate mixtionis mearum ꝛ si velis cū istis addē digenᵃ mat mlica respiceᵃ descbe sic ℞ sy de epithio ʒ i s aq lupulorum violarum an ʒ ii misce Et si est tua itentō admat ad bustione hute ℞ sy de fuorie de thimo oximell de beisin an ʒ i Aq bugl ~~bors~~ borr ꝛ nenuff an ʒ i misce Et si velis adhuc di gtm lenius desfbē sic ℞ aq borr ꝛ bugl an ʒ i s aq ca ve ʒ ii misce Descrpcio digti cpti admas ꝑte dulsas in capite ptore ꝛ toto in ventas ꝯ hᵉ ℞ vio florum borr bugl se endivie cicoree sem iiii frigorum gim an ꝫ i ca ve ꝫ ii ass ari origani pulegii calaᵗⁱ sticados betonice an ꝫ i s follicorum sene ꝫ i fu men cipi sqnati carbob xilob spice nardi an ꝫ ii coriadⁱ ꝑpati suach gnorum mⁱⁱ an ꝫ i ciamoi garl ʒʒ behen al ꝛ ru an ꝫ i s ʒᵃˢ cogisim oia mtt x aq usqz ad ꝯsupcōm medietatis dem colent ꝛ fortie ꝯpmat ꝛ colature ille addant ʒuc ꝛᵉ decoc lb i mellis lb s aceti ʒ iiii ad i ra: cem coquat dispumādo usqz qᵒ glutiositate accipiat dem accipi ant huius ʒ iii aq cicoree aq eupat an ʒ i s misce ꝛ hᵒ ꝯ bibeat actu calid in aurora dist: ant ꝑ assumpta cena p horas ix ꝛ tardet pg ipm cibus horis iiiiᵒʳ C Cᵐ ꝛ dige poz ad mas i caᵗᵉ stātes dādo in mane ʒ i metda ti cū ʒ iii aque sthacoris ypicoris

calefce Et si vellet digere mas in pectore stātes dare poz ead hᵒ ʒ i ely dyapssy aᵗ diayris l' dia calamti cū ʒ iii aq decoctorum pas sularum l' ligrorum quoqz q desidaret digere mas ctra epar splene et inferiora mebra stātes dare posses ʒ i electi dialacce aᵗ dia curcume cū ʒ iii aq scolop eupat l' cico ree ꝛ hoc in mebus fuis Mcatis q mebus digere poz dando ʒ i ʒuc viol in dispoibus ~~capitis~~ ptoris aᵗ ʒucᵐ nenuff i dispoiby capitis aᵗ ʒuc ros i dispoiby stoi ꝛ epatis miscēdo ead cū melle violato l' ro sato l' julep ꝯpdas fco aᵗ das mixtiones ꝯstis suo libito ꝯfice pt ꝛ similibus

C Caᵐ xᵐ xᵃ itercorum euandi mas

Videt in robilit hunc intecōm satisffien posse admistrādo meᵃˢ ꝯmoratiue ꝛ vti euantes deqbus ꝑstū fuit i intencōne pᵃ Si em fiat i aliq meᵃʳᵘᵐ hac l' illā ptez l' mas dulsas ꝯsprietim augmtu i dosi earum unde facile mā ꝑcans ꝯqqz fuit illa gent euān potit qi no vi opus alias desbere meᵃˢ ꝯmietes ad intencōz ista n aliquorum q ꝑpetate hnt admas ꝑpe cifice distictas in diuss ptibus i ventas descrpcōm ponē ꝯaz igi colicam i supioriby dnante euan potit feliciᵗ het i fusio ℞ pul mirabolanorum citnorum renb elci reup an ʒ i duagdy g i sine ros ʒ vi peidiarum ʒ i aq vio nenuff an ʒ ii fiat om i fusio ꝑ die nalem dem coletur ꝛ ꝯpmat ꝛ colature addant spice nar g v ꝛ det in potu calid Fla vel i capite ꝛ i ptore prccans euare pt het i fusio ℞ agarici elci ʒ i s turbit ʒ i pul. lmo ꝫ iiii amisi ʒʒ ciamoi an ꝫ i spice nardi g v aq meli sse ꝛ ysopi an ʒ ii ʒuc al ʒ i s salis ge g i s calefiat aq ꝛ infudat i eis pulues p vna diem nalem dem diligent ꝯp mādo colent ꝛ colatura det in potu ut ꝑius dctm est Mas uo mticas a capite a pectore ꝛ a toto ꝯ ꝯgenter euacuat het in fusio

R. ebuli epithi folliculorum sene an. ʒ i ss. polip. ʒ in aq. bugl. ʒ card. an. ʒ ii. tiamoi liquir. an. ʒ ss. garof. an. ʒ iii. zuc. albi ʒ i ss. salis ge. ʒ i ss. calefiat aq. et fiat i eis infusio per diem naturalem deinde colentur et exprimatur et detur in potu per hos duas an. die et non dormiat sed ea et nec sit pedetus nisi hora una. et tardetur cibus .4. horis post assumptionem earum et tunc bibat vitellum unius mat. brodii pulli calidi et post ipsum per 1 horam accipiat prandium

Capitulum 7m huius dispositionis pro administratione ciborum

Non videtur in necessarium esse ut iterum tempus expandam in hac intentione, quoniam superius satis plura precepta et utilia de hac forma prosequuntur in 2o libro regis pro vi res non naturales quas pro supplemento huius intencionis recurrat illuc

Capitulum 8m de regie pro administratione istorum que per tunc mas huius egritudinis gravari et producere affli[cti]o involui

Nam superius in libro primo visum est multas hac egritudine efficientes simul in capite gravari et cogeri ibidem propter diminutam digestionem, et adhuc est apponit ibi quod huius egritudinis principalis materia generat in stomaco in epate et in pectore et in eisdem congregatur. ideo ex hoc fundamento materiale colligi potest hic narrare medicinas digestioni capitis vigorantes et mas in ipso congregatas consumentes Et ita est de membris in inferioribus partibus generis et congregatis ... est. quare in hoc ordine, primo tangam quedam intra virtute in natura capitis confortativa et consumptiva mas in eo inventas. 2o vero ordine id tangam de his que pectus purificant respirationi 3o de virtutibus affectu ad stomacum 4o vero ad epar fiet discursus quidam

Primum itaque simplicium caput calefaciendum est lignum aloes ipsum ei et quelibet medicina in gradu caliditatis et siccitatis elevata quemcumque ... et odoris ab eo non quod gratia conservationis ipsius quoniam medicine tali operantes deberent esse forte et humide Nam est tales medicine conferunt capiti simul preservando ipsum a fumo vel detridi lapsu quoniam ... actus preservatis complevi

debet partem posita parti per gratia ut 3o tegni ut post colligendum est Sed medicine predicte operantur in tercium abscindendo lapsum iam meo inventum Cum igitur talis lapsus sit preciens anima sua diva ut revaticate ad infinitus oportet omnia talia intra esse c et s. Et quoniam est lapsus ... materialis est nobilius elevatus ultra gradum 2m frater et humidus oportet omnia intra esse sibi ... per augmentum caliditatis et siccitatis. oportet ei medicinas contrariam tamen per proprietatem suam distat anima temperata quoniam lapsus in temperamento proprio in gradu fuit elevatus; Quarta primi cano primo 2m parte et apertius ibidem cano 2o et 3o tegni ubi est allegatum est. Et hoc quidem totum veritatem capit solum ab intencione et regula curationis absolute propter cum vera curatione intelligendam de qualitate preservacionis modus tunc oportet intra omnia esse infracta contrariis que sunt cero sicut efficiunt ... propter gratia ut iam dictum est. quare cum materia huius lapsus non raro et ut contra sit commixta complica et acuta conveniens est aliquando omnia talia infrangere cocturis et frigidis ut iam dictum est propter quod ponentur hic intra quedam frigida et sicca. frigida et humida capitalia et c et s est capiti innatia, et tu potis potius eligere modum confractionis confundato dato. Itaque xiloaloes iam preservium c et s i 2o et acuitate habet cero conveniente et confortat est spiritus. 2a vero capitalis medicina sicut c et s i 2o acuitate sua cum levi stiptico cerebrum confortat et spiritus. 3a vero medicina est sticados quod c est in primo et s i 3o continuo usu huius egritudine in morbis magnum i venit iuvamentum. 4a medicina huius conditis est camomilla que confortat caput et omnia interiora membra plus quam alia medicina quoniam caliditas eius est fere conditus caliditati ... 5a medicina est coriandrum quod quidem est c et s in 3o conferens egritudinibus cerebri et vaporis 6a medicina est betonica maior que est c et s i 3o et magnam habet efficaciam in confortando cerebrum interiores et omnia spiritum instrumenta 7a medicina de f et h est viola que sua conveniente aditate ... lapsum ... et siccum ...

emedare pt 7 ppe qm qt cezm amita
situtate vehe esse lesum / 8a mea
itm de me9 f 7 h z nemufar qd
habet fratez i fine 2a 7 humitate
i pmo 3m 7 pit' 9fert ut de viola
dctm est / 9a mea adhuc f 7 h
litem i epica 7 ppe tu fuit a
fontibus accepta remot' ab om
i pssione putredinali 7 opat' fere
pit' ut de duabus pdctm z / Xa
mea capitalis f 7 s est rosa q
qt frate eius i po 7 sicite eius
in pmo 2o in qua 7 iqlibet eius
pte est qfortatio cer' 7 mebror'
imo sor' om Et hec qd oia ut
cuiq3 vitate accipiunt i aggatore
sapiencis lt 2o 7 captis ppys 7
i mis volubus vere translatonis
dras 7 6o de simplici p pcessu
totu / 7 2o cam i ppys captis 7
tu plege ibi pp vero de core o
per' 7 qplemetu qm psepe oz
medicu athere mas 7 euare
eas a capite ppe scbam h' simctia
qda q olim a vetibus apostlati
sinata noiabat 7 sut flatu
a capite educta quor' ino
om fere elegancius z yreos qd
c est 7 s in fine 7m Et cuius su
co mirabilem feci qm ptibus ho
minibus opacom in atrahendo a
capite si mod' admistracos tale
Rx suci yreos z s mellis vio
lati z n aq ordei z n misce
totum 7 ia pus pone aq ple
no hac mixtione actu calida thi
ciatur pnarem hac l' illa suaui'
7 no repente 7 vi res valde uti
lis Sitr 2 ad hanc i tencoz 9ft
tarcon 7 z pinetr' qm z c 7 s i
7 zo 7 poleo ipm applicau eo mo
qpondo ut ia dctm est de yreos
nisi quia ad qpom illa supaddo
cion z s ad adusandu stupefa
ccom qua solet face pinetr' dt
addo ad scte velud camo casto
reum vini 7 spica nardi / Hec
em sut quasi medicina om nar
coticor' audacia ifrange pona
ut colli'd est Xa pi cao 2o et
ptm pa 7m lt po 7 cao ultio Et
aliqti rxa 3m de cam cuois cord'
7 3a ad' mea a capite educta est

aq sbliacoms l' expssionis vocer 7
est nitiviam ca 7 sit i 3o q opat
ut pdcte / Xa mea e aloes cuius
caliditas z in 3o 7 siccitas in po 7 z
tante noblitat' i medicido cat' qd
usus eius acuit vom cam i adeqto
cale / 4a mea z maiorana q c z
s in 3o cuius laude taqi oibus no
tissima dicto Coposita vo tom cat
hnam cezm 7 orta abeo 7 ssius
oms 9fortaria qm plima ab illu
stribus olim qta plege potes i
varijs volubus / Et pm qd ab
universa scola laudatissim z medicam
pthor' ita i titulatu 4o cam sua
pma cuius laudes vide adom ssimi
in cior' recupacom 7 ppe adme
moria ut ibid' leged / 2m qtu
famosu est mcdatu cuius laudes
7 modu admistracos collige
ibid' 7 1o breviarij i de scpcoe
sua 7 i antid mesue distm pa
/ 3m qpositu z tyraca de vipis
7 ppe de scpcone Andromaci cu
laudes 7 opones acuvato stilo
agato in libello de comoditatibus
tyrace 7 adhuc extensius i libe
llo de tyraco ad cesare ab eode
qpilato 7 vide ibid' mirabilia de
ea / Xa mea qta z elcu de xilo
aloes de scpcoe a 4 cam sua
pma cuius ipe fuit qpositor 7 z
valde elegas / Ya mea qta est
elcu fere divinu sc sotira magnum
noiatu 7tu cam ubi e Et vide
qm pp magsficu opone eius ad cerm
7 ssius 7 adimos 7 qm plima a
no tunita / 6a mea adhuc no mio
ris efficacio qm alicu istar' z elcm
diambra noiatum Cuius vtutes et
laudes collige ubi e / 1a mea z
qfecto l' elcu diamuscu noiatu cuius
laudes 7 opones e collige ubi e
/ 8a mea z elcm plures arcotico ab
mcbus apellatu i plimu innamtor'
pductivum adnota cer' imor' et
ssimi om / 9a mea est elcm diaton
pipeon noiatu cuius hoc i veriant
ab aucbus de scpcones 7 laudes
maius tn in vei innamtu de scpcoe
p Galien fcta in libello ad emoteu
7 rubica illa 9fecto i a diatonpipeon
qua scpsit ad herode rege 7 tu lege ibi

Ultimū ꝯtuz adpꝺcā elegātissime
ꝯfens est elm̄ de arōtibus ⁊ ꝑpe
i° q̄ scrpsit dictm̄ pa ⁊ co° pᵒ et
tu lege ibid Si q's aūt cū bris l
elys desideret athere ma's ꝑtīcla
riter a capite ⁊ aīmus poz ꝯ eis
ꝯpmḡia facē miscendo ea cū de
coctoibus aliquo quiq3 sim'tm̄ a ca
pite arthenpū q̄ supius posita st
aut sibi sitūs ⁊ elige nō tuo
dt ueio itu oz nō ulla simplicia
eligē que pectus ꝯfortaē possit
abeo ab sondedo ma's ibi ꝯgestas
ꝑm ⁊ famosū est ysopus ortula
na q̄ est c. ⁊ s usq3 adpmu ʒ ij.
2ª uo itm famosa ⁊ prassiū
marubiū ab A. ⁊ ab ytalic noiatū
cuiꝰ potēª est ad aprendū ꝑtors
oppitōnes omēs ⁊ mūdificād ⁊ ab
stergēd abeo flāta ⁊ sibi sita
3ª meª itm cer noie dotata est
elna l' enula q̄ e c ⁊ s i pmo
licet i ea sit hm' superflua 4ª
meª ⁊ adhuc eleganior pdcis
ʒ calamītū cū sui calit'e ⁊ sicc'ite
⁊ nobili penetratiōe athere ap
ꝑimdo pectors ꝑ ma's 5ª meª
⁊ urtica cuiꝰ caliditas pueit usq3
adpmu ꝯ aut saltē ad finem
ʒ ij. ⁊ potissiā ʒ in abstergedo
ma's a pectore ⁊ ducēdo eas ad
i fiora ꝑ uīe ma's 6ª meª oi
laude famata ⁊ cuiꝰ q̄ ʒ c ⁊ s
in 2° cui nlla meª sibi tū esse
par i ꝯfortando pt'us ⁊ hanelitū
inꝰ illud anetētē xª ʒ ij. Et
sicut q̄ cuius est de sūma me
diā ꝯfentibus dilatatōi hane
litus ⁊ asmati ꝑ qua ꝯfortat
ipsm̄ hanelitū ⁊ facilē efficit
ipmē 7ª meª ʒ assarus baccara
noiata apud ytalicos cuiꝰ calit'
⁊ siccitas ʒ in 3° ⁊ ꝑ sue apo
elegātia ma's flicas ⁊ supfes
colicas ducit apitibus pectors
ad uias urīe 8ª meª est yreos
de q̄ e supius ʒ dem i meis ca
pitalibus calitis 9ª meª de calit
⁊ hūīs ʒ tisanū q̄ sui calite cū
tparato sibi dato a uehemētā ꝯm
ducts leniedo digit ⁊ educit ma's
a pectore 10ª meª ⁊ ultīa ꝑtoral
⁊ de tepat ʒ farfara ⁊ eplata
ungla caballīa noiata q̄ uīat īnt
meªs tpatas ⁊ leniedo ma's ꝑtors
digit ⁊ sputū ⁊ uias urīe educit
De meis uo ꝯpositis abstergedo le
niedo ⁊ mūdificādo ma's a pectore
⁊ ꝑpe q̄ sūt intoē resistenē optīz
1ª utile est elm̄ diaysopū ꝯ q° cū
aq̄ decoctois croci nō bti soleo da
re ʒ i s i aurora ⁊ ꝯeo soleo
dare ꝑs cenā ꝑ iij horas ʒ s. cū
modico uini dtēs albi 2ª uo meª
e elm̄ diayris 3ª ⁊ elm̄ diacā
lamī 4ª ⁊ elm̄ loch de pino de
scriptum aūt sue i antid 5ª elm̄
hoc ꝯptissim̄ ⁊ aūt de scriptū s
hanc formā ℞ enule sicce ʒ s.
yreos ysopi ꝑsij aristologie rt
usq3 an ʒ i. liqris amsi ca ue an
ʒ s. pipis albi c āa ʒ i s fo
liors ungule caballine ʒ iij
plimos nulpis ꝑpati ʒ iij cinamoi
ʒ ij ligal' paēe nar ꝑ pipis
nig an ʒ s. penidias ʒ iij
ꝑue al mell dissputi an ʒ iij
coctum sit ꝯue ⁊ mel ⁊ pa
penidie usq3 adglutiositate dem
cū tepesfīta fuerit i corpent' sēn
pdce spēs ⁊ fiat elm̄ cū usus
est seu esse debet sicut de ꝯsito
pmo dom est Medicoe uo sim'ces
stoles q̄ appetitū ⁊ digstiuā eiꝰ
uigorare pūt ⁊ apure oppitōnes
eius absterge ⁊ ꝯcitare ma's in
eo in uentas ꝑma ⁊ famosa ʒ
absī ⁊ ꝑpe sicut ⁊ omēs ab sinti
ales meē siue julab siue ꝯfec
nes l' elya fuerint 2ª e origa
nū q̄ ʒ c ⁊ s i fine 2° 3ª ʒ
cinamom ꝯens oibus ⁊ ꝑpe reti
ficatiū meꝯ putidaꝯ ⁊ q̄ apti
ficant adputredem insto 4ª est
gaꝯ ⁊ ꝑpe ad lenitatē ⁊ molli
ciem stōi 5ª ʒ spica nardi et
ꝑpe ad oppitōnez eius 6ª ʒ gala
ga ⁊ ꝑpe aduētositat' stōi 7ª
est calamus ar. aduti illaꝯ 8ª
est cardamom̄ maius ⁊ mins Et
maiꝰ s. plimos ʒ sem̄ rubm̄ ta
ngulatū ab. A. heilbage noiatū
⁊ ab apotecariys mikkzeta noiatū
Et cardamom̄ minꝰ ⁊ notū 9ª ʒ
ꝯfnatū ⁊ ꝑpe adde hidrositatem
eius 10ª ʒ ligi aloes addª pdcta

valens Et i suma oiu mea simplex q
arothica est 7.c. 7.s. apitiva 7 stiptice
hns 3 9plectes ?tute stolem Et
ita de 9positis dcm est ¶ Pmi uo co
positu oem secuntate i cludens
septe 9duct 7 opoiis eius 3 yera
simplex. 6. qua de scripsit 1o tyapice
7 educit mas flicas dnanter
colices 9mixtas cuius dosis est a 3.
vi. usq ad x. 7 ppe cu aq hnte
?tute sbtiliativa velut 3 aqua
sbleacoms radic yreos ¶ 2a mea
9ta ad eadem intencom 3 yera pre
dcta addedo ei agaricu 7 eit
forcior adpdca 7 ppe ad educaom
flatis ¶ 3a mea 9ta ad id esse
pt yera arothigenis 7 ppe qua
a scripsit. 4o cau suma pa i ru
brica illa vide ipam ibi ¶ 4a et
9ens 3 elm de dactil 4a 3 elm
indu Et 2 pilte oms ad hanc
i tencom 9pilate hnt pti ad a
ptande sut ¶ Medicine uo siplices
epati 9fentes 7 splem 2 sut
sicut getiana q c. 3 7 s. i 3o 7
apit oppitones epis 7 spleis 7
ppe 9fe doli epatis ¶ 2a mea 3
fu. q ca. 3 7 sic. i po aroate
sua 9ens est epi eo quia oe
pile diligit ad ea ¶ pi cao
pmo 7 apit opitones eius per
vrias ppitado mas ¶ 3a mea 3
meu q 3 c. 7.s. i 2o 9ens ad
pdca 7 eod mo nisi q 3 forcior
in opando ¶ 4a mea 3 assarq c. 7
s. in 3o apiens oppitones epis 7
spleis 7 mdificat ea a mebus
flicis 7 mixtis 7 sotoe 2 educit
ea ab eis ¶ 4a mea 2 samina c.
7 s. i 3o 7 opat sic pcedens
in apiendo oppitones pt q nu 3
solutia sic pcedens 7 2 forcior
in apiendo q ipa ¶ 6a mea est
spica nardi q c. 3 7 s. i po 7
est 9ens epati mdificado ipm
¶ 7a mea est rubaticicors c. 7 s
in pmo cuius ?tus est 9fortare q
7 mdificare ipm ¶ 8a mea est
ciorea 7 endia 7 qlibz spes
eius de fris 7 hns q oms p
3m opom respiciunt epar ab ster
gendo 7 mdido ipm 7 alterando
oem calitate meos pp q securos

est semp uti ea ad 9fragend calitate
om mearis epaticorus ¶ 9a mea e
spodiu qd est f. 7 s. in 3o 7 ppe
id q est de cana q sui frate 7
stiptice 9fortat epar 7 9sut mas
i eo 9ggatas ¶ Medicine uo 9te q
mas abepe pticipant put solue
do 7 pvrina educedo eas et
ppe q securie sut iste quas pma
colla arasi i antid diomu ca. 19o.
7 de scripcoe ixa ibid ¶ Confectio pi
llaris de qbus dat ydropicis omi
nocte vide ipas ibi quia ele
gates sut 7 solucione educut
mas mixtas 9 cola 7 flate con
fortado epar ¶ 2a mea 9ta 3
elm depsilio cuius de scripcio a
mesi i antid distincoe 3a ru
illa Modus elm de psilio solcoe e
ducentis colam ¶ 3a mea 9ta
educes mas 7 ppe mixtas et
ad lyxstom hntes e 9fectio hamer
de scripcone maiori colla ubi sta
tim rubca illa Cofectio medicinis
q scripsit hamer ¶ 2a mea 9ta ppe
i frando 9fens epi 7 auferens ab
eo dolem acilite fim trois de
azerech i de acetosa colla arasi
i antid diomu cao 19o 7 de scripe
penultia vide ipam ibi ¶ 3a mea
i fratia epatis 3 fiio tes dspodio
colla amesue i antid distinc 3a
de scripcoe ixa het qd oia medica
mia exhiberi sunt cu aq cicoree
l decoce radic eius i dispoibz
calis aut cu aq abss l eupat 7
similiz i dispoibus fris ¶ Medicine
uo pmisse supius ad dispone
spleis 7 ppe siplices sut iste
f. scolop. q est. c. 7 s. in 2o api
tiua oppitonu eius 7 ppitatiua
mesis p ipam 7 attenuat eius
9fricem potent ¶ 2a mea. est
tamariscus q. c. est 7 s. i po oibz
dispoibus spleis 9ens q docuit
antiq spleticos oia cibaria 7 po
tabilia debe recipi i vasis ex ea
factis ¶ 3a uo mea splem 9fens
ex oparte 2e ?tutis 3 armoni
acum q qd 3 c. i 3o. 7 s. in po
cuius qd 3 q oi die data 9fert
oi oppitoi 7 duricei spleis api
ens meos oppitones et educens

abeo mās grossas 7 ꝓpē cū bibit
cū aceto decoc̄ꝫ scolop̄ cū dupla
q̄te aq̄ ¶ xᵃ meᵃ ꝫ abulsē 7 ē
lactuca asini plāta q̄dā ī q̄ plimi
decepti sūt assignātes plantā
romā que h̄t folia longa nigra 7
augsta opaca 7 nō ē vim q̄m a
bulse ꝫ plāta plima folia edu
cens aradice sua q̄ sup t̄ra expāse
sūt 7 sūt ī colore nigro sūt aspe
ra 7 spūosa 7 ꝫ. c. 7 s in fine
p̄mi tr̄ aq̄ decoc̄ꝫ potata vꝫ
ad dolem spleīs ¶ yᵃ meᵃ est
cappar̄ 7 ꝓpē cortex radic̄ꝫ eiꝰ
cuiꝰ q̄d̄ vsus tale ꝯponit ꝫ ad
dispōnes spleīs q̄ ꝯfert ei magꝫ
q̄ alia medicina 7 resoluit du
riciem eiꝰ 7 vltrā abeo euāt
mās grossā 7 vltīā tūc succedit
sanitas ¶ ꝫᵃ meᵃ de ꝯferētibꝫ
splen ē aleū siluē 7 ꝫ c 7 s pueri
eiꝰ usqꝫ ad xᵐ cū ꝑ vehementiā re
solutōꝫ abstersiōis 7 apiōis eiꝰ
euiāt mī meᵃᵇ splēticas ut
testat. 17ᵃ ꝫ. caᵒ de qualit̄ ciboꝝ oīs
splenis ¶ 1ᵃ meᵃ est ebentā cuiꝰ
q̄dū nō vidēꝰ ꝯiter agnato ex
ꝑsium 7 hoc q̄d̄ q̄t ꝑ dulsitatē
platarꝫ aquibus liquor iste distil
latur. ¶ In agutore sitapros euiā
tur mī meᵃᵇ c. 7 s. ī ꝫᵒ et rpa
q̄d̄ est inatiā splenī 7 indificat
ī epar 7 ambo asiptibꝫ in eo re
tentꝫ soluēdo 7 vias ꝑcurādo
¶ 8ᵃ meᵃ ꝫ suath q̄ est f 7 s. ī
2ᵒ q̄d̄ q̄d̄ ī asione sua cū leui
apione abstergit 7 educit mās
in splene ī uetas apiēdo oppilacōes
eiꝰ ¶ gᵃ meᵃ de f'is 7 sicīs
est platugo q̄ ascendit usqꝫ ad
ꝫᵐ q̄dū 7 ab siccatōe 7 ab
stersione sua ꝯfert dispōibus sp̄l
enis ¶ xᵃ meᵃ de f'is 7 hūis le
medo apiētibus ꝫ viola purpu
rea q̄ ~~me~~ mās ꝑpitat asplene
7 lenit sbām eiꝰ 7 ꝓpē cū in eo
accidit durities. ¶ Medicīe vō q̄ᵗᵉ
splenī ꝯferētes frate sua cū ali
q̄li apiōne 7 apiōe plime in
vente sūt, due. ꝯ famose st̄ due
¶ Et pīna q̄d̄ sūt troc̄ꝫ de agno ca
sto descipti arasi q̄ⁿᵒ almāꝫ caᵒ de
egritudībꝫ splenis deqꝰbus si det̄ ꝫ. ȷ.

cū aq̄ sbliacōnis l' decoc̄ꝫ lupuloꝝ
plies īmīāe ꝯfert ¶ ꝫᵃ nō est
descipcio troc̄ꝫ adeande ītencōꝫ cō
fencīū spleī q̄ scibūt̄ arasi ī an
tid. dicitū tr̄ 20. descipcōe ꝫᵃ
vnde ibid' sūt eūj utiles ultē 7
ꝓpē cū ꝯhibent cū ꝫ. y. aq̄ ci
coree 7 ꝫ ȷ sy. ace simꝫ ¶ ꝫᵃ
meᵃ q̄ᵗᵃ valet ad spleīs dispōes
ꝫ ꝯfectō alkekingi descipta ab A
ꝫᵒ caᵒ suma pā lege ibid' ¶ ꝫᵃ
meᵃ ꝫ alīn diacurcuma descipta
amesue ī antid. descipcōe pā lege
ibid' ¶ yᵃ meᵃ 7 vltā q̄ᵗᵃ ad
dolē dispōes optimū 7 ꝓpē qūi
q̄ᵗ splem egrotare amebꝫ ꝓpē dur̄
sīs in eo ꝯtentꝫ 7 fiunt in eo ex
tudies male ꝯplexis pmixte ex
calida 7 f'ra ꝫ olīn hoc in cuiꝰ
vsu maxīᵐ inveni iuuamētū ¶ Rᵖ
ca. ve. scolop. aā ꝫ. s armoniaci
ꝫ ȷ tamarisci 7 vm se agnica
sti 7 plantꝫ aristoᵉ lo. 7 ro ra
dic. eupatorij absīj sq̄nāti aā ꝫ.
ȷ. s. laudāi ꝫ ȷ se. ptū acetose
scariole 7 endīᵉ campestꝫ 7 or
tulane aā ꝫ ȷ s. oxiˡ sqlliꝫ tt.
s. floꝝ nenufarꝫ 7 vio. se. mal
ue aā ꝫ y. pue al. ꝫ vm. co
quat̄ pueᵐ cū oximelle usqꝫ ad
conuenientē spissitūe 7 cū tepefca
fuerit incorpent̄ cū eis ꝑes ꝯste
7 oīa buliāt ī ꝫ. in. aq̄ ca. re.
usqꝫ adiūgūs aq̄ ꝯsupōne 7 ex
hibeāt ex eo cū mane ꝫ. in. cū
sbliacōnis l' decoc̄ꝫ acetoselle 7
est meᵃ expta. hec q̄d̄ satꝫ me
dicꝰ sufficē vm ad intencōꝫ secūdā
sup̄ pmissam etc̄

¶ Caᵐ 1ᵐ ꝯplis inten̄ꝫ magis
dispōem capitꝫ curādi 7 pectoꝫ

Extūs q̄ ī intencōe predeti ī meᵗᵉ
7 ī alia ubi de dulsiōibꝫ capitꝫ
ꝑtractū est satꝫ ꝯtent̄ appē pt
q̄ cat̄ ꝯfortat̄ ꝯpectis capiedo co
fortacōꝫ poī opacōe q̄ morbum
7 eiꝰ cāꝫ amebio auffere pot
¶ Si vō capat̄ ꝯfortacōꝫ ꝑq̄dam
opacōe asuptē 7 siccitē pueni
ente l' ī ducta ī rez̄ᵐ 7 pectus
q̄ vt ꝓpē agnato ī teˡ ꝫᵒ teꝫ du
iugt. ¶ Expellūt asē vasa supꝫ
famicis ꝯfortata sūt pꝫ q̄d̄ oīs

meᵃ q̃ cũ ɔgenti sui caliditate subtilia
tone et excitacõe mebrorum sbãm la
ssatam et extẽsam vnire pt et hoc
ppe ɔfortatiuã noiata deqbus non
ulla expulsiua tã capiti q̃ pectori l'
sto applicanda ĩ hoc ordine ĩ finis
tãgunt ¶ Et pᵐ qd' hoc ʒ freq̃ns
masticacõ mastic' q̃ mãz accipi·
te educẽs sigillat ĩ ipo scripte
et sitite ¶ 2ᵃ meᵃ ʒ sandaca leg
sit fortior q̃ pdcã in opone sua
¶ 3ᵃ est masticaº cubebe ¶ 4ᵃ et
adhuc melior est masticaº nuc'
muscate ¶ 5ᵃ ẽ masticaº cortic' eius
et est mac' ¶ 6ᵃ ẽ freq̃ns odo
racõ pul· maione ĩ pãno ligato
¶ 7ᵃ ʒ freq̃ns odoraº pomi si· huc
mod' descripti ℞ ligal' ʒ 1 ſ ro
sarum spody tarabe corallorum ãborum
ãn ʒ 1 florum lambrusce ʒ 11 lau·
dani electi ʒ ſ· violarum florum ne
nuf' ãn ʒ 11 ſ· caphẽ ʒ 1 pul·
uia pse subtilit' et dissoluto lau·
dano cũ aq̃ ros' mixta ĩcorpent
secũ spẽs et fiat pomũ qd' ĩ manu
retentũ sepissĩe odoret ¶ 8ᵃ et
ultiã meᵃ est ut sepe prora ca·
pit' si· pcessum commissue sagital'
ãplitudiẽ iiiior digitorum ptinzetur
apuᵒ front' usq ad sũitatẽ capi
tis hoc pul· ℞ laudãi siccor' ʒ
1· storac' tra· ligal' ãn ʒ ſ· ros'
ʒ 11· caphẽ ʒ 1 ſ spody sanda·
lorum amborum ãn ʒ 11 ſ pul· uiã
pse et fiat ptius subtilis q̃ agg·
gatur loco dicto et ʒ efficax ¶ Et
exhat ibi massa quãz cũ intẽple
cata dosi laudani facẽ potes re
rotum et ipm pdicti pti appli·
care ¶ Et hetur ĩ hoc utilitas
nobilis et excellẽs

¶ Pro confor' uo pectus 2ᵐ mod' dcã
ta plures fiunt meᵉ simplices et ɔpte
noiate ɔ· qr ibid' ĩgrat' sz de
applicand' extius pectori ɔferunt so
lẽpnit' hᵉ tãc ¶ pᵐ ʒ limtu hoc
℞· o· de cõo ʒ 1 ſ olei liliorum
al· ʒ· 1· storac' lique spody ãn
ʒ 1 dragg' gũ ar· ãn ʒ 1 ſ·
cẽ ʒ 11 ɔtãnt sil' ĩ mortario et f
lim tu ¶ ungtm pectori ɔfens medioc'
calefctm et mẽtz ɔsuptm ĩ eo ʒ
hoc ℞· o· de tamo· ʒ 11· o· d' cõo
ʒ 1 sandal' amborum dragg' gũ ar·
sem ptu endie et acetose ãn ʒ
1 ſ· tere al· q· ɔ· adglutiõsitatez
fiat ungtm mediocr' sbe et appliceẽ
medioc' ca ¶ 3ᵐ meᵐ adhuc ibe̅n·
cõm ɔfẽns est de scripcio huius epiãt'
℞ aq̃ bugl' ʒ 1 ſ· bor' et cor·
ce ãn ʒ ſ· spẽrum tasan' ʒ 1 ſ ca·
phore ɔ ſ ros' coral' amborum ãn
ʒ 1 margal' fragmtorum iacincti sma·
ragdi ãn ɔ ſ vini maluatici ʒ· m·
misce oiã et ĩ mortario ɔtĩ̃mentur
bn̄ ɔtẽndo ptitigat' go ĩ eo pang
q̃tt' uiuq sẽmiss tectuãz hnis de
gna et expssi' applicet' sup maiella
sinistᵃ ab aurora usq ad pñdiũ ex
clusiẽ et ab una hõ p9 pnduũ ĩ
l' ~~...~~ ui· viaby et ʒ ɔfẽns meᵃ
¶ Et si velis exeo facẽ applicacõm
sin liquore tur ex pluribus eius ĩ
sindone degna ɔsut' fiat sacul9
sperici et ptibus pdcti' applicetur
¶ Ultᵐ uo q̃ apponẽ est q̃ demẽt
cãt pectus et stoᵐ vigorãtibus et
ppe in hominibus debilibus ʒ ɔfcõ dia
margaiton q̃ scripsit Nicolaus ĩ antid
suo cuius vtus tñscedit oĩs meᵃs
pme hic ĩ collctõ pt' descripcõ
elect' dyamuci que posita ẽ a·
rasi nono almã' cãº de sicopi q̃
tñscendit oĩs alias meᵃs pme
exptas subliim'te opõnis ipius ¶ Et
ita nõ dubito has dispõẽs et re
liq̃ q̃ supius scripta sũt cũ optu·
nitate sui tpis applicata huic viro
reddẽ posse sanitatem pristinaz
aut saltẽ ipm a deteriori lapsu et
piculis ĩ cubere potẽntibus secura
reddẽ q̃ omnipotens saluator mi·
sericordia sua tradere dignet' ~~Am~~

Vir qdã examinc' iuvis et bn̄
dilectis inlris retroact' tpibus
laborat' mala ɔplẽe epis c·
et f· mali pp qua ĩ eius cpe au·
gmẽtabat' cola ɔlite excessiua
mittẽ qd' apparebat exstuite ɔtiã
ĩ gnuctiã oculorum eius et in tota
facie ¶ 2º ex siti et amaritudine oris
¶ 3º ex ptisus velocite et freqncia ¶ 4º
pcalitatẽ ĩ tensa sph· tacty in
ypocondrio dextº preptum et ĩ ptibus
postioribus eid' corespodẽtibus ¶ 5º
ex ɔtia uriarum effusione sb' ruffie

zuffas 7 igneat q arguit mlte
colē rubee cū sangē gmixtioem
Res ā hui9 viri pta succedeīa
pmutata fuit adoppitones epis
7 dolēs eius sine gtigit ho pp
qa ~~7 dolēs eius~~ / fr anco calore
in epē pp oppitones athebantu
flata aste 7 cūstatibus pabus
adipm epar ita qj oppitones erat
cā tetus meēs adepar pacidens
Sme gtigit illud quia pp mala
gnem .c. epis psueratez sta epis
7 pand eius resoluebatz · pp quaz
resolonem debilitato epē gna·
bant meo flāta pma in digōnis
Cum ī hc debilitas epis ē cū
opitoibus meo mlto tpē psenā·
uit sup agsita fuit debilitus
digtiē gius in sto pp qd ggars
ī eo sup hbz sto9 eius logo tᵉ
fuit 7 mūc ē est molestatz ab
horiacone fastidio nausea sbuer·
sione 7 voitu freqter q sūt motz
quiqz pt nāz appan sto colli di
ȝa 7ᵘ bt 7ᵘ caᵒ pō Unde vir
iste nō raro admagnas resotoes
dolēs fortes 7 acciᵃ qj plima
mala molestatz ē 7 adhuc
hodierno tᵉ molestuē 7 pp dispoz
sōn eius pp colligāaz capiti eiz
coitatez mlta euapacone delatu
adcerᵐ acolita ma 7 flēa mixt9
acumulata ī capite eius flā sal
ſ sine illud ī epē pmo genitum
euapando tūsmutatz adcerᵐ sū
pmodʾ gmixtiōis ī panicul cer
ulʾ alys loc9 fld iᵈ salsedinem
agrat sbsecutz est sibi acuti ka
turri descensus quiqz adpalatiz
faciens ibi pustulas 7 corupcoes
sicitez magnā cū sapore · cū sa
pore magno pceptum / quiqz mē
sad in panicul remanes cephalica
sibi facit fortē aliqn tūsmiss va
poribus adorgana auditz corupitz
opaᵒ auditūē ponᵉ psonitus et·
sibillos / Alīi ad oculos delata
coturbacom ī eis efficit Et nō raro
ī muscul colli recepta dolēs gtē·
sios ibi facit / Aliqn nō ī ptibus
gule retenta sqnātias efficit ei
molestas freqter ā adpectus de
lata tusses magnas efficit ei //

Et in plmonē ī misa pduat ipm ad
asma gequo iā alias fuit ī discri·
mīe mort9 Uñ vi qj vir iste labo·
rat dispoībz nō leuīʾ suspect9 C
pona itaqz reᵉ eius p mistra appata
ſ· modʾ infra scriptum apet expedit9
qj iste vir ~~apet~~ dz euitare applica
com om ī stoz ī frauau 7 hue·
ctancū peque ē opilari pnt vie
stoi 7 epat9 / ē effugē debet oīa
illa q nālīē l efficient mltz
possunt vaporacom capiti coitare
C Et pp pm hoz effugiat hitacoz
loci camē .f. 7 h. pp qd rpbanda
est camera sua q exposita 7 as·
pectui aglonari 7 sita ppe tā
flumīs ī deficients // Effugiat ē
cibos omīs ī fratnos 7 huectatios
ut pomachia bleta lactucā ptu
lacam endiam · cucu · cucu · cungu·
rias ī cibis acceptas C pp 2ᵐ euitz
usum pastaliū ciboz eyouqz artificiz
fieri possent Et dittat pisces
nisi in usu pauco Sitr dittat ..
aliuz ptes sua gssiᵉ 7 viscositate
mēbroz oppilatiās velud st ī te·
stina pedes cutes panicli et
reliqne sites ist9 C pp 3ᵐ effugi
at oīa euapatia 7 mayie calā
nālīē 7 efficieē velud sūt aleū
cepe porz bulbus 7 sitra / Apienᵃ
ā sīn calite at cum calite reissa
sūt eīn gnaᵃ velud acetū ī pmo
gnē Raphang spagus cappes sa
lui ī 2ᵒ gnē Sitr ē gra huj
euitare det cibos lacticinios omīs
7 alegumībz 7 mayie elyxis 7 //
pricipaᵗ asplici spē legumᵐ sbi·
cauere det q mtʾ reliq gnā pma
patiuī ī euapando ut sūt pisa
faseoli 7 fabe C potus uō eius
esse det vinū plus qj medioᶜ ..
vinosum 7 potens odore suaue
sbd diaffanū abomi vaposo et
limoso coreᵉ expurgatū sapore
stoedim vinum remisse tū dq
ā usus meo nō placet in nisi tᵉ
magne caitatis tūc eīn pars aq
cistne vino miscē pt dūt saltē
aq distillate parenā ſ· modū
faraviensiū 7 si in illa aq ē per
aranā purificata coqretur cibaria
sua salubius esset C Agste ā 7 aceti

vsus in cibariis sunt et limones et
arancii placent in magis quam communiter
Cinamomum vero piper gariofili galanga
anisi ciminum feniculus et reliqua ca-
lida odorifera ei sunt bona genera
Butiri quoque usus non sit ei in usu nisi
valde raro ymo melius est ei oleum
olivarum Napi insuper et rape condite
et oliue condite et cappares sunt ei congrue

Capitulum 3m de regimine eius permelia

Nam res huius viri permelia fundata
accipe debet abeuntibus et casu mihi circa
et iam apparet quod egritudines eius sunt f et
h et sunt essentialiter in mali circa quam est
flava licet aliquantum differat per sal-
sedinem in vena in flante in stomacho et ca-
pite eius multiplices ideo curatione pro-
cedendo cum remediis sibi providendum
esse apparuit in quorum primo erunt ca-
piti applicanda preservatiue cerebri eius
Secunda vero eligentur stomacho apparata corrigere
causam lapsus eius consuetudinem et evacuantia
flammam ab eo predictam et phlegma quoniam
eius Reliqua vero duo epithimata eius appa-
bunt ipsum rectificationem et abstentionem o-
pilationum in eo perseverancia Primum itaque
de medio primorum est hoc cerotum quod
feratur contra super caluariem rotunde super
pano de grana fini et renouetur omni
mense scilicet cuius de scriptio est hec Recipe
rasine electe ʒ i. laudani ʒ ii ligni aloes
℈ ii foliorum ℈ s corticis citri ℈ ii di-
ssolvantur gumme cum aceto et fiat
cerotum bene viscosum Secundum remedium
ad caput est hoc Recipe pulveris aurearum ʒ i
pulveris assagreti ʒ s informentur pillule xxi et
vii cum syrupo composito acetoso deglutiat iste vir ac-
cipiat 3am sero vna per duas horas post cenam
item quod in salsa mixta aceto tartar
rizato aliquo non potest de cibis assume-
re una hora predicta solum in fine x dierum
Tertium remedium est quod iste vir sepe faciat
gargarisma per vna horam ante cenam cum
aqua calida huius decoctionis Recipe yreos ʒ
i. nucis muscate ℈ ii cubebarum numero xiii
lignorum aloes ana ʒ i s mellis ros-
celli cochlearia iii aque fluminis fi-
alas duas coquatur omnia usque ad con-
sumptionem medietatis aque deinde colentur
et reseruentur in vase bene obturato Quartum
remedium quod est bene conferat ad dispositionem
stomachi cum hoc quod est capitulo est hoc Recipe
mericani ℈ ii aque melisse et maiorane

ana ʒ i misce et calefiat et assumatur
in aurora per vnam horam post cenam et per-
maneat in lecto quiescens bene coho-
pertus per tres horas

Pro dispositione vero stomachi primum est hoc Recipe
aque absinthii melisse cusscute ana ʒ i s mi-
sce et utatur istis aquis pluribus diebus
in aurora acceptis calidis postquam ... tendet
prandium ad minus per iii horas Cum vero ac-
ceperit per vii vel x dies predictas aquas
tunc vtatur hoc remedio mediocriter capitis
et stomachi Recipe turbith electi ʒ i pulveris fol-
liculorum sene ʒ ii pulveris fumiterre ℈ ii
ciminum ani feniculi ana ℈ s tartari
℈ v masticis ʒ s misce de hoc pulvere
accipiat ʒ i vel ℈ ii cum ʒ ii aque corte-
cum ... calefacte in aurora Et si
desideraret vti predicto pulvere aliquociens
quo accepit aquas tunc de ipso accipiat ℈
i cum modico brodii vel vini calidi pa-
rum ante cenam Tertium remedium ad hanc
intencionem quod est contra innatum epithima
hoc confectio Recipe cinamomi, phistiorum ʒ ii
... fundatur in aqua eupatorii calidam
per duas noctes deinde coquatur et lb. s
... et ʒ ii aque eupatorii usque ad bo-
nam glutinositatem et cum eo incorpo-
rentur phistici ... ʒ i
electi cinamomi et fiat confectio in frustis
ʒ s quorum unum accipiat ante
cibum semel in mane et in sero ad salte
semel in die Si quis contingeret quod iste vir
sentiret puritum et caliditatem in ypo-
condrio dextro et urine eius apparent ru-
bee et inflammata tunc vtatur hac de-
coctione de qua pluribus diebus calefacta in
aurora accipiat ʒ v aut ... vnciis
partes duas Recipe radicis feniculi petrosilini ana
numero v radicis cicoree numero v adia-
nti politrici cusscute ana ... ana m s
rasure eboris spodii masticis ana ʒ s
florum eupatorii ℈ ii ligni in aceto minuti
ʒ i omnia coquantur in duabus fialis aque
usque ad consumptionem medietatis et usus
medium decoctionis addatur aceti albi
ʒ ii deinde compleatur decoctio quod colet
et de ea accipiat ut dictum est Et si velis
lenius illo Recipe aque cusscute absinthii eu-
patorii ana ʒ i s et accipiat ut predictum
est In diebus vero calorum addatur pre-
dictis aquis vini granatorum ʒ s Quartum
remedium epithima apparatum est ut totum ypo-
condrium dextrum bis vel ter in die vngatur

cu(m) unctione ista cu(m) supponat(ur) panu(m) de
lino pa(r)u(m) calefactus ℞. o. citonior(um) ℥.
i.s. olei nardini ℥ i olei de mastice
℥ s. spodii rosi seminu(m) cuscute cina-
mo(m)i specie .ii. an(a) ʒ s. et ʒ .v. cere
q.s. fiat unguentum no(n) valde tenax et
in fine sue incorporatio(n)is aspergat(ur) cu(m)
modico aceti et applicet(ur) loco p(re)dicto
Si a(utem) p(ro)pt(er) oppilationes stoi vel epatis re-
tent(is) in eis (h)umoribus corrupt(is) in p(re)dictis mebris
sup(er)veniret sibi dolens immediati sic
(con)suevit tunc p(ro)videat(ur) illis (con)tribus cu(m)
istis (con)iunct(is) evaporatis dui(s) sic(ut) p(ri)m(u)m est
i(n) fundo lebetis sup(er) cineribus calefi
aut furfures a(n)s(e)ra bu(llien)t(e) (con)iungat(ur)
et posit(is) in sacculis fomentet(ur) loca
dolen(ti)a (Secundu)m est ut si do(lor) no(n) bu(llien)t(e)
allemaret(ur) tunc p(re)dict(is) furfuribus ad
datur milium p(ar)u(m) calefactum et modicu(m) sa-
lis s(cilicet) h(oc) modo ℞ milii bene cri-
bellati scutellas duas furfur(is) scu-
tellas .iii. salis scutella(m) una(m) et
o(mn)ibus bene calefactis fiat fomentatio
ut (Terci)u(m) est ut p(re)dict(is) loc(is) suppo-
nat(ur) mag(na) ventosa absq(ue) scarificat(ione)
(Quar)tu(m) est hoc ℞ camo(milla) melil(oti) semi(nis)
aneti an(a) m. iii. marr(ubii) m. i. ari(sti)s
feni s(e)c(undu)m malve et altee an(a) m. i.
cortic(um) p(o)puli(s) ...m. iii. coquat(ur) o(mn)ia
i(n) situla mag(na) aq(ue) usq(ue) ad (con)sumpt(ionem)
3e p(ar)t(is) et (ex) illa decoctione i(m)pleant(ur)
vesice magne q(ue) p(er)mutatim appli-
cent(ur) p(ar)tibus bene ligate (Quin)t(u)m spa-
le ad mitigandu(m) dolor(em) est hoc ℞
furfur(is) scutellas .ii. ca(momille) ro(se) s(em)e(nis)
aneti et leuistici cimi an(a) ʒ .ii.
camo(mille) melil(oti) an(a) m. iii. bulliant
in vino albo dulci a(u)t saltem ameno
et no(n) potico dein(de) pistent(ur) i(n) mor-
tario et addat(ur) farine ordei ℥ i.s.
olei de camo(milla) ℥ ii. fiat emplastrum de
quo bene calido emplastrent(ur) dolentia loca
et est me(lius) anodinum satis ad lau-
dem dei omnipotentis Amen

Veneradus frat(er) symo(n) de
ordine b(ea)ti francisci cui(us) corp(us)
e(st) i(n) gen(er)e neutr(um) neutralitate
decidente p(ro)p(ter) (quod) sepe laborat
egr(itudinibus) diu(er)s(is) et variis acci(dentibus) (con)plicat(is)
Et a(utem) mala (com)pl(exio) tot(ius) corp(or)is a (n)atiu(ita)te f(uit)
et h(abet) ...illes et maxi(m)e nobilit(er) i(n) tersia
i(n) sto(maco) eius p(ro)p(ter) q(uo)d (con)dimuta dig(es)tione

ciborum e(st) i(n) eo multitudo fl(egm)atis plurimum
innalagiosi et q(uan)q(ue) vitrei in eo co(n)-
gregati q(uo)d q(uo)d fl(egm)a sepe i(n) eo est ca(usa)
p(er)iodice f(ebris) (quotidia)ne q(uam) nisi satis festine
diligente(m) curam accipiat in eo p(ro)-
longabit(ur) hoc (autem) fl(egm)a ca(usa) m(u)ltor(um) in
eo (con)gestum cogitatum item ep(at)i ipsius
in quo sunt multa(e) frate viscosite
opilos fac(it) q(ui) sunt ca(usa) ut colica
ma(teri)a i(n) cysti fell(is) et in venis ep(at)is
retenta p(ro)p(ter) p(ro)hibitam transpiracio(n)em pu-
trefiat sil(iter) cu(m) ma(teri)a f(ebris) et fiat i(n)
eo vix emittenm ut bis accide(re) vidi
Cu(m) a(utem) g(rossi)t(er) has ma(teri)as in vice (con)mis-
ceri (con)mixtione reducete ma(teri)as ad
una(m) forma(m) tunc dna(n)te p(ro)latione
cola(m) i(n) q(uan)to fit in eo (secu)nda nota
maior(is) fame q(ue) fit (ex) mixtione
cole(re) cu(m) fl(egm)ate grosso et vocat(ur) hoc
totum colera vitellina Si a(utem) in
mixtione illa q(ua)lit(at)es fl(egm)at(is) et vi-
geant et putret i(ll)a ma(teri)a t(un)c g(e)n(er)a(n)t(ur)
in eo fe(bres) f(ebris) (quotidia)ne no(n) pure de q(ui)bus
lege p(ri)ma q(uod)l(ibet) et 2o de diu(er)sis febri(bus)
ca(pitu)lis p(ro)p(ri)is Ex hoc itaq(ue) fundame(n)to
fu(n)dale inte(llig)i p(otes)t q(uare) q(uan)q(ue) febricitat
feb(ri)bus satis intens(is) i(n) calore q(uan)q(ue)
v(er)o remiss(is) et ali(i)s febres h(ab)ent re-
nolutas p(er)t(ur)b(a)tum Non raro no(n) i(n) eod(em)
die n(atur)ali duplici febre fuit mo-
lestatus s(cilicet) emitteo ut ca(usa) dom(inans) est
(secu)nda no(n) que (con)comitari solet est
tudines h(uius) viri plurima in eo fuit
p(ri)me visa (Sextu)m p(ri)m(u)m eq(ui)dem fuit ca(usa)
sus vir(tu)t(is) vital(is) in (con)stantee fit(i)
et p(ro)senera(ba)t adeo ut de vita eius
no(n) leuit(er) dubitaret(ur) Et fuit q(uo)d
p(ro)uenens a(m)b(us)ti(o)ne cole(re) vitellie i(n)
sto(maco) et p(ar)tibus adiacentibus cordi mult(u)m
q(uo)d q(uo)d p(ro)colligaria p(ri)m(um) p(re)dictar(um)
ad cor sincopales mot(us) no(n) raro
i(m)mo freq(uen)ter efficiebat in eo a
p(ri)n(cipi)o p(ar)tu(s) p(ro)x(im)i usq(ue) ad mediu(m)
augmenti p(ar)tu(s) s(icut) hoc efficit p(ro)-
de(n)s ma(teri)a p(er) simplice(m) alt(er)acio(n)em et s(e)c(un)d(u)m
va(ri)a ad ephesteos Cum q(ue) a m(ateri)a i(ll)a
p(ro)uenas ferebat(ur) (con)baliu(m) ardor et
efficiebat in eo sincopes p(re)dictas
ut p(otes)t p(ro)bab(ilite)r legi x(i)a (secund)i i(n) descr(ipti)o(n)e
sincop(is) Quare a(utem) ma(teri)a i(ll)a i(n) ulti(m)a
aug(menti) p(ar)te no(n) faciebat illos mot(us) co(n)-
templad(us) (est) p(ro)pt(er) ca(usa) q(uod) forn(is) i(d) effice-
deat eo q(uod) ma(teri)a (con)tra putridior (est).

tato cordi nociuior sed ipa est put-
dior 7 vltra pte augti qm in pncti
igr 2a / 3o item qa ma 3 mobilior
quia calior 7 sbtiliata magis et
vie sut laxiores igr facilius ma ia
ad cor penetre potuit 7 qnt effice
sincopas iam pdcas / adhuc 7 4to
quia in pte illa tpis virtus est de-
bilior pp viam resolucionis igr minus re-
sistens actiuitati cole illius igitur
cicius euenire debebat 7 eo sincopes
in vltra pte augti pfectas qm in
pma pte eius 7 in tota latitudine
pncipii pfectas fforte qm hc mota
inuenitur intellcm molestare Viri
Viri em satis appnt concludere natura
euentus sincopis in febris magis in vltra
pte augti 7 pma 7 2a pte status
pfectarum salubrium qm in tpibus p-
cedentibus 7 pbus eorum que dre
pugnat xpne apud diligent-
practicantes 7 e similiter pncipis pma
ei cao de febre sincopali huidro-
sa / sed itaqz conformiter xpiencie
7 motibus autorum ut hec sincopes
magis concitant pcum particulare
7 pma pte augti harum febium 7
frequencius qm alia tpa 7 eorum ptes
Et hoc qd qt pp multa pd pp qd
ex pte qualitatis pmarum ipius mei
Est em frigidior pdcis tpibus
qm in alijs Cum igo cordi contra-
maiori frigiditate poterit i tpibus
dcis qm in alijs sed qm potit ea
tpe forcius 7 velocius 7 maiore
facere sincopim qm alijs tpibus Et
sentit hoc A pallegato loco di-
cit qm in pncipio sincopis huidrose f-
gidius humor occupat ptes cordis
Et illius sincopis euentus item
2o deduci pt ex pte qualitatis secdarum
mei ipius Est em rudior 7 co-
pacior magis 7 vnita his ~~pcibus~~
tpibus qm in alijs / 3o item quia
ma mi9 paucificata est quantitate
in his tpibus qm in alijs Si em
maior mei quantitas tusimerit i pu-
tredine in vltra pte augti 7 in
statu tm quia ma fm plimas ptes
e resoluta fuit ideo no e ita
potens ad agendum / 4o item qa ma
illa subtilior existens fm plimas ptes
transpirat in sensibilit / 5o adhuc

fortasse quia ma illa i his tpibus
ab in spirato aere euetatur qa aer in
spiratus in pncipio 7 in pma pte augmenti
fortasse addit aliquid frigus in ma
minuatis ipam ad actionem / Vltimo item
est ro euidencior quia i vltra pte
augti 7 tota latitudine status sa-
lubrium necce est mag esse digestionem
manifesta digone qm i pcedentibus
tpibus no fuit possibile ipam digen
sine teneat qm digito 7 putrefacto
sil intendunt i ma sive opposito Ex
quibus etc qm admota ia pinducta
facile videri pt Et tu elige me-
lius vt tibi videtur ¶ 2m vo pnle
accns quo fuit iste vir molestatus
fuit dolor capitis pcolligata ad
inferiores ptes 7 no absoluta ys
pdelegacionem mei at vapori ad
ipm anima putrete qui inco effi-
ciebant eiusqz dolorem extensiuum
7 hoc erat qm ventosebatur ma
l euaporabat quando ub loci doles
erant grossissimi quantitatiui 7 fragiliui
7 xpre qm ma nobiliter grossa et
fria eleuabatur adcatur ¶ 3m pnle
accns fuit vigilia i moderata ut qm
contingebat anima l anaporibus nobi-
ligiuis fi consumpcione mei mulcebis
in cer l in organo pi sensiterij
¶ 4m accns erat in getudo pueniens
ex elacione mei ignite l fumorum ad
musculos qui sunt infra voluta-
rij motus ¶ 5m accns fuit vortus
mei mucosarum 7 spumosarum cuius
ca nota est ex pmissis ¶ 6m accns
fuit ppeo stragrie capiendo ipas
p i potencia euitandi aquositate
vrialem 7 hoc quidem in dubie pro-
ueniebat pp lucionez 7 multiplicacionem
inmalagiosi flatus in renibus 7 istis
vrine ¶ 7m accns fuit alienacio cum
placione sermonum arguencium corrupcionem
i oponibus interiorum sensuum 7 xpre
ymaginatiue potencie ita ut astantes be-
niuolos 7 dilectos crederet eiusqz esse
inimicos qd qd no est aliud arguens
nisi corrupcionem i opone ymaginatiue
potencie pp qd eciam iudicium cogitatiue
potencie corruptum erat indicabat em
illos esse expellendos quorum affectum
debat 7 st sermoces A pa 3a ti po cao de
signis suptis ab opibus moralium virtutum ibi

has operaciones in greditur lesio Et clauditur totum hoc in summa Galieni 3o in tiorum in talo huic correspondenti 7 in ystoria de Theofilo medico / Licet igitur in summa fuit huius viri disposicio cum variis egritudinibus 7 accidentibus complicata Ex quorum cum diligenti cognicione satis facile concludi potest non esse mirabile si in eo remanserunt species male complexionis in isto capite 7 epate eius Et item ex hiis secundario concludi potest quod in viro isto appareat nobilis lesio in operacione motiue potencie Et ex hiis item 3o leuius videri potest quod vir iste frequenter egrotat egritudinibus 7 accidentibus tamquam capiti quam stomacho 7 aliquando epati appareat Et sequitur ultimo ex fundamento isto quod hoc corpus in complexione 3 neutrum neutralitate decidencie 3y. sufficienti 7 tu gracia ex sermonibus Galieni primo tegni

Capitulum 2a pars principalis huius cuius de regimine huius viri per res non naturales

Licet egritudo que virum istum multociens molestat sit cura difficilis 7 molesta. tamen racione curacionis ipsius in presenti non exponam cum a tali egritudine iam curatus existat sufficienter 7 similiter ab accidentibus consequentibus ipsam que superius enarrata sunt / Ideo videtur michi utilius esse ponere regimen preservatiuum quo tales egritudines 7 accidencia euitare possit quod quidem distinguam in regimine complete in non naturalium obseruacione prius deinde tangam ea que de melioribus obseruanda veniunt / Primo itaque aerem locum 7 mansionem frigidos 7 humidos 7 sit locus habitacionis eius in aere calido nobiliter 7 sicco quod moretur in cameris a terra nobiliter eleuatis aeri orientali 7 meridionali expositis Et effugiat cameram flatus venti receptiuam Et consequenter omnem locum euitet adiacentem sibi aquas nobis propinquum Et similiter effugiat loca antiquorum edificiorum 7 hyemantem reuoluciones lapideas Et de hiis que annexa sunt aeri Unde conseruare debet caput eius cohopimentis pelleis nobiliter munitum vel sit vulpina agnina de dossibus variorum 7 consimiles Et preuet stomachum suum defendere cum cohoptura duplicata panni tincti in granis bessines Et totum corpus eius saltem in yeme suffultum pelleis munire debet Et summo opere extremitatum 7 maxime pedum 7 crurium euitare debet frigiditatem Conueniens est ei exercicium maxime ieiuno stomacho ante quam cibum assumpsit 7 post In hoc post cibum id non competit ei exercicium sed valde leuissimum tardis passibus 7 raris ambulare post cibum / Quiete autem melius est ipsum uti in maiori parte occupacionis eius usque quo vires corporis eius nobiliter restaurate fuerint / In mensura autem dormiendi talem ordinem obseruare debet non enim immediate post cibum assumptum dormire debet ymo tardet dormicionem usque quo comprehendat cibum in fundo stomachi generaliter congregatum esse 7 non limitat hoc tempus a sapientibus mensura unius hore cum dimidia vel duarum in debilibus ac unius in fortibus Cum igitur dormire incipiat capite eius satis eleuato primus sit dextro latere spacio quinque horarum vel circa si autem potest Deinde autem in 2a dormicione inuoluat se ad decumbendum super sinistro latere 7 ibidem prolonget dormicionem usque ad horam a naturali appetitu requisita que clauditur in spacio duarum horarum aut tamen ad plus Reliquo autem tempore vigilandum est 7 quiescendum saltem exercicijs exercitando magis animalibus ut legendo studendo meditando orando vel contemplando magis quam se corporalibus motibus agitando Et quoniam principalis causa omnium egritudinum 7 accidencium que virum istum iam diu molestauerunt fuit mala ... malis f. 7 d. stomachi ipsius ideo omnino euitare debet nimiam repleccionem stomachi cibis 7 potibus ne prima in digestionibus generentur ne que sit causa lapsus eius in egritudines iam predictas 7 accidencia Melius itaque est in cibacione sua recedere a saturitate completa ymo a comestione cesset reliquiis famis seu appetitus remanentibus in stomacho adhuc Et in summa longe melius est adherere continue abstinencie cibi complete quam in ... consolacionis eius / Deinde postquam tamen perceperit se ab assumpcione nimie quantitatis festinet ad exercicium illius prouocando

vomitu at deponedo ipm pi fiorez re
gionem. Vomitiu aut queiens i tali
casu et leue est hoc accipiat ℥ iij
aq decoctis sem raphani cu ℥ s
aceti et tnd mell et hoc totu tepidu
bibat py nobile oplones ciborum et
potuu sapore odore et aliis qlibus
diuersorum Si a vomitiu dcm forcius
effice velis adde ℥ i suci rafan et ex
hibe ut prius dictus est quod superfluitate
ciborum pi fiorez regione de ponit et
decocto ista qlibus bibant ℥ v ante
post cibu Cuius descripcio est hec Rx
foliorum malue m i s mercurial m
ij granorum cartami contritorum numero xx
bulliat in lb i aq usque ad consumpcionem
3e ptis aq dcm colet et sudatum
ut supra dcm est Et si pdcm velis
effice forcius adde follicorum sene
numero x Et si itu desidas ipm for
cius supadde decoccioni pdcte po
lipodii recentis m i et da ut prius
Amplius quod vir iste quibusdam periodicis
afflictionibus accidentaliter a mente tristacium
molestatur quod omnio a solicitudine an
gustia animi et aliis passionibus
recedere debet ne propter perseverare longo
tempore in talibus occupacionibus aie angu
stiosi motus sunt cum debilitatis vir
tutum s animalis vitalis et natural et ca
det hoc in sinaz sermonum veteris
ypo vbi dixit Si timor et pusi
lanimitas longu tempus hnt pfinit
mitcu De cibis a et potibus pa
uper magis sermo extendendus est
primo enim generaliter ordinando regimine
istius viri abstineat ab omni cibali et
potabili materia que humida sit actu et
potencia reposita sanguinis humidio
ris nobile temperato Nam lapsus eius
est mala complexio frigida et humida no
bilis intensa que non debet in eod
conseruari ymo ad melius reduci parti
per contraria et per ipm opposita ut clamdit
in summa tery tegni tt 3o illo ca
Si non prauitate et regere volumus
oportet oia eius nutencia cum hoc quod
aliqualiter dent esse humida potencia gra
conseruacionis naturalis complexionis que sue
sit conseruat ut pallato [illegible] loco
Et 2a pi ca po colli est Et re
tule debet esse potencia siccum ut sit
lapsus ia prefati corectiuum Non solu

a hoc est facile ad intelligendu tes
tite bm et difficilimu est ad inve
niendu in sciencia talia ymo aput
virorum quoruncumque in sciencia et experiencia bn
tenuim Raro enim in codicibus medicorum in
venies aliquid nutrens medicinale vel
potabile simul potencia humectiuum et
et excitatiuum propter inpossibilitate qua
litatum contrariorum in eod subiecto propter quod ubi
natura deficit oportet ingeniosum virorum cum
sciencia facere suplementu Taliter in su
per exit necessitas confectionis et composicionis
medicinarum ceptibus spe et mo diu
sarum Vbi enim in vno simplici inve
niantur plures et diuerse virtutes
quibus necio in curacione medicus in
diget oportet plura taliter proporcionata
diuersa simul in vnum compositum re
ducendo miscere et est sermo principis
4o canonis summa prima tu 2o et
aliabas xo petice po ca et sapio
1o breuiary ca de complexionibus medicinarum
et 7to colli d ead via lege ibi
Igitur ad specialia descendendo eligat
vir iste primum nutrimento panem aliquantulum
fursuracem olim ab antiquis opirus
nominatum Est enim talis notabilis ca
litate et nutrimenti laudabilis repositus
saltem in complexionibus nobiliter humidis et
flegmaticis propter quod tortelli de sem
vel panis biscoctus laudabilior est ei
unde panis ubi mollis azimus
aut pauco fermento artificiatus et
pastilles omnes cibi et de farina non
cocta compositi sibi reprobandi sunt
ut alagana et sitia De carnibus
a eligat omnes que sunt faciliter di
gestibiles nutrimenti laudabilis regnatiue
omni opilacione denudate propter visco
sitatem eorum et sunt caliditate naturali
aut saltem artificialiter facta coctione in
eis radicis vel semini calidorum et diure
ticorum ut dauci feniculi petrosilini
apii spargi brusci saluie mente
serpilli rosmarini calamenti sisimbrij
et similium Aut condiantur cibaria eius
si fuerint humida et viscosa cum
speciebus allefagiis vel odoriferis ut
cinamomo mace nuce muscata aniso
cimino granis paradisi et utroque pipere
et similium Primo aut carnes auium
in qualibus et locis humidis degencium
euitari debent ut anseres et anates

paludestres 7 silua, quor gra ose
quecia simois ē pisces oms re
centes molles 7 viscosos emtare
det. Si ā gra obsuacois legs opta
bit pisces comedere eligat illi qui
nati 7 adulti fuerit ī aqs salsi
7 locs marinis nobis a ciuitatibg
distantibg multo eni limosis et
aliar ferum ī reta ī aquis spin
quis locs ubi hoim multo degit
inficit multimetu q sut causa
corrupcois huane re 7 gnacois
egritudinu multa 7 occultar medi
cis pp varias qlitates corrupcois
Si ā adhuc fortius naturas vr
gat ad usum pisciu recentiu tuc
cfrangat cocciones eor pfricioes
in oleo nucu qui laudabilig est at
in oleo oliuar nobilit salito 7
codiant cu spebus ssit aceto 7
reliqs sm usum hoim 7 ciuitatu
obsuando tn regulam q scbit 3a pi
tio de rgine potibos qi oms pisces
actua comedi dent cocti. De ole
ribus ā 7 reliqs vegetabilibg eli
gat ora q ad sanitate nobiliter
ī clmata sut seu natlt seu ar
tificiali. ut his cibarijs q pom
abolita masione pmu gdus usq
ad penitcias 3a. deqbus acta sunt
ccrit posita sut pp qi emtare
debet adhuc suis tepibus usum
cerasor peponu cucr. endie la
ctuce ptu blete spinachie criso
locane 7 similiu f. 7 h. nisi qent
refrangantur cum podes. De fructibg
emtet psita poma crisomilla a
uellanas molles sorba nespila
citonia 7 qsitia Raro ā piris 7
pomis nobilit huis 7 bonam
popasim no hutibg ē vti. De his
aut qbus qdiut cibaria qt ei
aceti usus 7 maxie cu calis ar
tificiali refracti Vinu ā l' suor
gnator no est ei laudale Nec
ē aqsta nisi fuerit nobilit sal
sa pp qi qens ē ei suois limo
nu 7 maxie ī aq salsa qsua
tor. Vio ā ī omi cibario suo
vti debet spebus aios ut pi
pe ci ciamomo croco amiso semto
pet. sene api carui ppe. Et lau
dabilius 7 ei. Amicos pp magnas

qrietate ad nocumositate stoi 7 liqua
mit reliq siplicia mori qdimto est
ei laudabilissim 7 sppllu 3 eni mea
qens Et ī suma mea ois q aiot
ca est ca da subtilis pim penetta
qcitatia cu stipte aliqsta est sibi
qens eo quia ī gne ciuz qlitatu
ad in vicem sustentat virtus mectal
stochalui ut plane lege potes 13a
3a. de canoribus cuois disponi
non nalin stoi simone plijs.

Ca pe li9 iti9 de regie h9 vm
pistra metla gtines 3o. disti
cces 7 pa qd distincco con
tinet capitula quinqz 7c.
Ca m primu

Vt ā hui9 iti9 decor 7 utilitas heat
re n melius mtes distinctones ptin
ni placuit. Et pima qd distinctio
gtinebit carn. 7 in stra qbg pfuari
debet eos q pati sut ad males
lapsus frides 7 hundos. 2a vo
distincco pcurret instra accitibg
vm. sumus noiat sbueiencia si
opus esset eor. 3a vo distincco
cxplicabit simplicia qda 7 gposi
ta rectificacoi male qplonis fride
7 hunde nal' cer 7 debilit me
morie sb remedia. sctr ē narra
bit plima simplicia 7 gpositor
vti tocius corpis debilitati qfencia
7 casui virtutis eius 7 ctiu istra
non nlla ta siplicia qi gposita
digtias stoi rectificacia 7 flatum
multitudine iusto gcum qsumpcia
Et pa qd distincco gtiet capitula
quinqz. Et erit ca m pm de admi
stracone euacionu regtan sm tpa
veris 7 autupni qenciu 2m
vo ca m cxplicabit igema diute
di mas accipite 7 aste. ad loca
qencia gcptsionu melmado eas
3m ca m cxplicabit no nlla istra
varitati stoi qencia de qua ma
no leuis ē specula o. apud illust.
res viros 7 forte aliqd teorice
tractabit. 4m ca m docebit istra
no nlla appetitiq poteciq stoi
qcitatia 7 acrecia. 5m ca m
remedia no nlla demostrabit
digtioni cibor 7 potum asto ce
lebrade queqnecia. Itaqz p cx
pedicone ca li pl plura sut igeia

diutendi mat acapite ptes aliqua remota sunt abauctoribus nominata quedam nec propinque non ulla nec meo se hina Et horum omnium ad st mas diutercia cum sensibiliter earum euone sensibili de his 3o q mas acapite adremotas partes distrahunt sm euide manifesta et de lenioribus primo sunt sicut lenes fricationes ¶ primum qd pedibus deinde cruribus 3o coxis usque adnates ad ministrate ¶ 2m i strum esse pt cum paro sicca fca cum panis calidis predictis ptibus applicata ¶ 3m istrum sunt eumpaciones hinc actu et potentia actiue stiliatione et calefactione quoniam sicut decoctio ex absinthio abrotano yrita stricados edera betonica et similibus Et lenior illa 3 decoctio camo. mellilloti semine aneti et omnium aliorum q ponuntur in primo gradu caliditatis et siccitatis debent a administrari omia hec in decoctionibus illarum i fundat igitur lapides quorum vapor predictis membris accipiatur usque ad sensationem caliditatis elevate et rubedinis euenientis ab administratione predictorum ¶ 4m i strum pt esse infusio predictarum ... in decoctionibus predictis membrorum et retentio eorum in eis usque ad ... euentum caliditatis et rubedinis iam predicte Et si bene gras ht omnia diutencia ita se hnt ad invicem gparata quod unum eorum est alio lenius Si tamen fuerint acute in scia et ope bene ... administrata / De fortioribus q diutentibus adpredicta loca et cum euide sensibile plurima i veniuntur a sapientibus hic in gscripta. de quorum numero ¶ primum et familiarius est flo a et ... zaphene i hora electa generaliter administrata q 3 aptius administretur i diebus calorum in hora recentiori diei In diebus uero frigoris eq Et q fiat hec flebotomie absque magna repletione stomachi et cum generali etatis et virtutis gsensu tali euacuationi harum hora electa eligitur ab Al. ca pi 2o ca o de flo a ¶ 2m instrum distrahens mas acapite adremota loca faciliare i est administratio ventosarum i domestica parte carnosa tibiarum applicatarum cum scarificatione quarum electa hora dz ee i ascensu lune prime ut scribit ca pi 21o ca o ¶ 3m diuisum acapite

adhas ptes est administratio potentiales cauterij facti in carnosa parte tibiarum l' supcutanea parte inferiori genu ¶ 4m et ultimum diuisum potentiale est administratio cauterij actualis fco in tibiarum parte i a dca cum ignito cauterio cutellari ad tripuncti tali quorum omnium doctrinam et formam applicationis lege apertissimo diascoride i 3o. li operis eius decauterijs et h ptem ca pi ca o an penultimo / Et nota q cum ista cauteriorum utrumque applicetur et magis et eruditas egroti ca molestates propterea ad felicem exitum perducat et claudi infra veteris et gnutatoris afforum vi a. 1o. sermone Multis manat lemorroides inate bonum Ex horum insuper fundamento vir i scia bene exercitatus facile deducere potest q sunt ista mas acapite diutencia mediocriter inter ea q distrahunt cum euide sensibili et absque ea i tria et sunt sic applicatio ventosarum absque scarificatione fortis fricatio et ligatura ¶ 2m predictorum membrorum aliquem sibi associans sit et 3o rubificatio predictorum membrorum cum flamula i pede alocoen. i pes coniunus l' cum pastinaca l' oliandro l' calamento ad aliquam acuta planta bene gtrita et ptibus iam dcis applicata absque manifesta prius vesicatione tunc omnia reponenda essent inter diutencia cum euide ut tactum est De his a q cum euide sensibili distrahunt ad intermedias ptes non ualde remotas nec propinquas sunt sicut provocatio m. m. in muliere i etate generali gstituta et puo. E. in eadem quam gsueta erat. tunc elongaret abetate in q non solent naturaliter accidere instra d t puo. E. i uomitu l' fluxu sanguinis narium in eadem administratio / Hec de euacuationibus acapite adremotas ptes mas distrahentibus sufficiant / Diuitatur a acapite mas et iclinat diuersas ptes i ista multa quorum ¶ primum pt esse masticatio ¶ 2m oris collucio ¶ 3m gar ... ¶ 4m retentio gfectionis i ore et sibi similium ¶ 5m ... intrarum lacrimarum provocatio ¶ 6m ... sternutium per nares ¶ 7m in iectiones medicinarum in auribus ¶ 8m sinapisma l' ptuis si brevitate administratio

In admistratoe vo me^r q masticat
mas acapite diuitur dux vl a sa
pientibus eligi dnt Et pmo qdez
est quia me^e iste masticate p
actiue mas acapite diuitut non
qd palesq qlitate l qlitates quas
heant me^e tales ut calefa^do a
trahendo colliqndo aut pse sbtili
ando sed solum hoc efficiunt pp ve
hementem motu 7 qctum qui ama
sticate pficit tales me^as int utsqz
maxillas dni 7 vehe qtendo
Exm hoc est sicut esset m ma
stica^o corigie aut altius dure
rei forti mastica^e gtte Alie
vo me^e masticatorie abstes dnt
eo quia mas acapite athunt
no solu pactiue ut dctm est sed
eas inata talite aut alta de
qlitatibus mani^f At salte eloue
mas acapite athunt has uel
illas si spem ppetas eas Exm
pmeas sic esset oms me^e cale
sbtiliatiue 7 apitiue colatorij
ut daucq galanga 7 sitia Exm
2as sic eent me^e no solu sna
talite l alea maifesta qlitate
hoc facienta sed occulta ppe^te
educetes fla acapite a^t altaz
mas acapite calam Exm pars
sic bucor marien colo^da cuci
asiming nigella yreos mastix
xiloal piper logu cimed camep
stem siapis calamenti staphiza
gria pulegiu calamq anotiq
radix le usticu gria padisi ame
os ruta 7 sem eius assaus et
sitia qlq em eas educte fluas
mas acapite deponit Que
vo haz me^as a^t aas ppetates
heant ad educed fla ctre pon
ticu l acetosum a^t aliqi spem fla
tes distincti cpte sbe ut aiqsi
mucilagiosum l vituz ita psse
educen^t aliqi hi flat spez ita
discrete 7 no altaz a nllo illust
um autoz l doctoz usqz ad hec
tpa inuenies i nllo loco finisse p
te^r narratu l discussu Si quid
tn pti^c hinc in varijs uolumbus
vide sepate collectz hui pt le
ge id in longa pctica mea pti^la
pa ca^o de vaietate i strcos qfenciu

adonis ppets sede Et id oio indi
cau esse det de collucionibus garga
rismatibus capponisijs 7 spebus loch
sic nuc de masticatorijs dcm est
7 tu gna hoc qctum qz pulas 3
Masticat igit^r qda lig^m omo 7
pte facile qteribile ue^d 3 lignu
abietis frustes ligni salicis Cori
gia qssam Nerui qcicatu Cadela
Cera dut a^d situz ist Masticat
a qda pinten^e z^i gnu mastics
aliq sem cubube 7 3 utile Alij vo
radice vna behen albi Alij vo acuo
ra eligetes masticat radice urtice l
yreos Et de forcoribus 3 radix yam
7 castoreu 7 oppaponacu 7 siapi^m
de medijs it illa 3 radix sticados si
tidis assari bancet siluris 7 radix
oliadri Nigella i aq infusa et
sitia hec qd oia in lapsu 7 ma
fris Et de qpositis electis st pi
tte masticatorie qs 6 scripsit ad
omotea desip^e 6^a lege ipas
ibi Masticatoriu vo i lapsu 7
ma calis qeius a sic radix vio
radix gnus radix spiactrie 7 de
melioribus 3 radix nenufaris et
flos 7 sem eius 7 utrsqz pdcos
Et qpones hos qsucis eos cu
draqq 7 gm ar qfecte ve^d est
qpositu istud quo sepe i sfeda
cata 7 alijs lapsibus qsilibus
uti soles Rx flos nenufaris vio
las epice puteal sem ptu lact
7 ciorree an 3 j draqq gm ar
dissolutos cu modico aceti an
3 ß se urtice 7 ß radic acori
3 ij in corpont oia sil 7 fiant
formule stas auelanis 7 qcitec
tur sbradis solis cu go opus
fuit vna qcis masticari det
mane 7 sero p hora vna an abu
net^e pcnato in aere 7 loco qen
tis tepiei Et qd de diuitetibus
acapite pmod administratis ma
sticatorij dcm sufficiat Jam aut
az qpdas sites posse i te^i sinaz
de colucionibus acapite distinatibus
mas hos em aliq mas mouet
solum actuali calite Alia vo poti^li
calite eos no ulla vo utsqz pre
dictis qlibus s actuali 7 pontli
mas acapite distihut Alta vo

sut q̄ fr̄a actu acapite athnt m̄as v̄-
tute eor eletiue educēte ut de ma-
sticatorijs dcm̄ est 7 tu qd om̄ hor
exm̄ h̄re potes ī m̄a masticatorior q̄
pcessit. Collucio itaq3 m̄as catas acate
distrahens est tal' ℞ liqr' indi te
ʒ. iij. radic̄ violar 7 nenuf se lact.
se q̄m̄ fror an̄ ʒ. i. fiat ʒ. i. fiat de
cocō ī lb. i. aq̄ usq3 ad ɔsupcōm ʒe ptes
in cuiq3 coccōis fine ponat zuc candi
ʒ. vi. dein̄ colent' exp̄mat 7 admistre-
tur in ore retenta actu fr̄a l' tepida
hora iam passignata. Colluco vo frās
m̄as a capite distrahēs 7 eletiue con-
ferns debilti m̄eorie est hec ℞ cu-
bebar ameos assari an̄ ʒ. i. se cora
cordi ʒ. ß. ligaloes ʒ. iß. storac ca-
ʒ. iiij. ambre ʒ. iij. coquitur in lb. i.
aq̄ usq3 ad ɔsupcōm medietatis ita qd
in fine decoccōis apponat ambra de
m̄ colent' 7 exp̄mat 7 admixta ʒ.
i. zuc'r calefiat actu 7 teneat in
os ho iam pdcā. Collucōes vo inter
catas 7 frās tpiem h̄ntes fiant ex
his q̄ posui ex ɔdum sic est3 ex ma-
ce radice q̄nus spagi 7 bugl' 7 sticas
cu radice liqr. Deq̄ no lenis est du-
bitacō apud sapietes, qda cu pont
ipas 7 enumant int' frās meas ut
A. 2a 3a ca°. de palisi. Aly vo mutat
ipas int' meas fore tpatas ut 6 vs
de simt' mea ca° de gliquicia. Aly
vo crediderut ipas catas ut 2° can
7 v° colli3 vr colligi posse 7 tu gra
qa os h9 viri h̄uerut pbabile funda
mentu s' diusite rgionu climatu si-
tuum 7 aspectum planetar q̄ exthe-
o'ta me' itae facile ite' pnt. C
Pritencōe vo 3a istri m̄as acapite
disthentibus prū dr'. p'o qd gargarismata
ī n'a passiōe capitis admistrai dz nisi
p9 vtes capitis euoes 7 toeq corpis
2° no q̄nt tussiculosi dolore l' apa
ī ptore h̄ntibq nec ptisici nec q̄nt cu
vere stipte. Ites. Gargarizas caue
dz ctiuz meas cussim ad ptus 7 spēe
cu fuerit acuta 7 colli. hor sima
fere oia p'a 3a. et po ulto ca° de
cauōibus cucōis capitis. Dicut' a'
garismata eo qa eor admistro fit
apud gargaleon 7 est locus q̄nuac
capitis meri 7 tracee artie 7 uula
7 augdal' circuna latus. Et sic fiunt es
gati in libello .x. tractatu de gargali-
onis. Dicit dcā fuit ctia pp sanitatz
pucientez ex fracōne meas talia ab
aere spiritus fumis 7 vaporibq pp ex-
piracōm ex ptore ad sriora q̄ motus
est effectus sem psens multiplicacōs
l'ra g. cu a. 7 r. De m'o garmati
catoz solemores 7 elce mee sim-
plices sut nigella ligal' radix cucum'
cucu' asinini yreos aristologia ro-
sem staphisagrie Castoreu q̄na si-
napi sem vrtice q̄nor nasturcij Ass
arq maiorna calatu pulegiu acorg
de forciorib3 aut acuitate h̄ntibq sut
sic cuff. qd vendu 7 7 raro admi-
strandu nisi a viro in sciā 7 opere
bene exto. De his go q̄ q̄nter ad
institutum 7 lenia sut. pt esse de
cocō t. ℞ q̄nor nasturcij yreos
calati se rute an̄ ʒ. ij. coquitur oia
in lb. i. aq̄ usq3 ad ɔsupcōm ʒe ptes
7 h9 decocōis accipiat ʒ. iij. oxi-
mell' q'ti ʒ. ij. 7 totum illud actu ca-
lid' ptes admistre pleno ore ex
ipo 7 gargarizetur ut p'us dcm̄ ʒ.
Et si velis hoc ɔpositu effice for-
cius adde ei radices yris radice apij
aristologie 7 sticas. Si a' velis
ipm effice maiori acōne aducn
absq3 vehemti catte 7 magfice in
cisiua adde ei oximell' sqllic ʒ. i.
ß. cortice agarici ʒ. ij. ī decocte
pdca 7 calid' actu admistret ut
dcm̄ ʒ. Et si velis expediens garma
fiere mitte catil 7 secunt admi-
stret aq̄ ordei ʒ. iij. tyrace atq
ʒ. i. Et si volius tyracez leniorez
pdca accipe tyracez de mocriti l'
yera eius. Ego vo aucte numinis
7 experiencia scio q3 de lenioribq
gargarismatibq ad athend' m̄as a
capite 7 spēe cu fuerit mtis 7 siste-
tes frate 7 ɔsistitudine 7 visco-
sitate sua 7 magna fixacōm in
pfundiores ptes cer' 7 sumo iuuamto
ɔferut eptice vtigiosi subeatic litar-
gici 7 ɔgelat ʒ sic cu decoccōne
auricule muris fiat garma cu yera
ruffi. At cu yera luf. at cu yera
costi de scripe pauli. Et elegantissim
no fallans oibus alys nobilibus
ʒ garma fem ~~ffcā~~ cu aq̄ maiorne 7
yeral' ut ℞ aq̄ maiorne ʒ. iij. yeral'

3. i. totu calefiat et administret ut dicitur
est horum aut compositorum descriptiones co-
llige 7o. canonis fumia pa. et amesue in
antid. et in 7o. continentis primagrum pressu
et s. diuisa tracta habet de gargarismata
cibus sufficient. Confectiones q in ore re-
tente materias a capite distrahentes qua-
plurime a sapientibus inueniuntur et elegantes
maxime 7 demum ipsarum prima et subli-
mior est confectio diambre 2a vero est
confectio diamusci 3a esse potest etiam vel
confectio de galanga 4a est confectio de xiloal
7a et adhuc fortior predictis est confectio
facta de speciebus sotire magne 6a est
confectio patrum anacardis nominata Et quelibet
istarum vel alia ipsarum paciens frustum
unum in ore retineat ut calore nostro
partes eius dissolute virtualiter sua
dissoluendi attrahendi et confortandi cerebrum
generet Et si velis confectiones grossiores
illas accipe confectionis pliris arcoticon
aut confectionem diacinamomi aut sibi similes
Non raro etiam materias a capite diuitiunt
lacrime mitiate et proprie cum secretum
actiuis anime positum materiarum influxu et
ebulitione vel motu sit applicatio his-
torie vel sermonis hominem ad subitam et
fortem iram promouentis adeo ut generata
capiti caliditas vehemens dissoluat
materias in cerebrum profundatas ita ut in
climatis hoc ad lacrimandum tales materias
petiuis eueniet propter quod fortassis lacrimarum
prouocatio quibus anime passionem contristantem
non est ita conueniens eo quod propter motum ca-
loris innati et materiarum suffocatiuum in
anime passione contristanti non fiet eque bona
materiarum dissolutio propter quod calor non est
debite et bene applicatus materiis non enim
omnis fortis caloris innati retractio est
cum fortitudinis virtutis ad agendum in materias
virtus enim non agit in eas nisi cum isto
comparato ad agendum sed modus suffo-
cationis caloris non est istum fore bene
compositum ad actiones naturales in hiis sunt
sermones sapientum qui volunt quod quicumque egrotus
in dura debere eas prandere pudorem
et similia et tu considera Aliter etiam et
ingeniose fit materiarum per lacrimas a ca-
pite deductio cuius effectus causa non
est aliqua de passionibus anime tamen predictam
primo soluit applicantur agentia in oculis
lacrimas prouocantia Exemplum sic mora
in camera fumo plena lacrimas pro-

uocat vel sic limus oculorum cum oleo com. et
proprie salito Vel sic immissio lixiuij
modicum saliti in oculum Vel sic immissio
aceti Vel sic linire oculum et palpebras
cum oleo re ad acuitatem perducte ut cum me-
dicato thyriaca suco apij Et fuerunt aliqui
virorum ita audaces quod administrauerunt
linicionem factam cum suco cepe squillis
Ego quoque ab horreo ipsum propter virtutem cau-
sticam quam habet Experiendo ergo et secundum
lacrimare facio homines propinquando oculis
eorum lacrimas cepe vel bulbi nominatum in
cisorum absque aliquo contactu oculi et
statim lacrimare facio Dolet etiam
sapientes materias a capite distrahere per
medias caputpurgia nominatas sed hic mo-
lestum nolo quod sciatur caputpurgiorum
duas esse distinctorum species quedam enim
horum altaria vel digna sunt materiarum pri-
pue absque extractione earum aut confortatiua
cerebri Alia non sunt ipsarum materiarum protibus
virtutibus educta Exemplum primorum in talia
materia caputpurgium factum ex suco sublimatione
vel decoctione violarum nenufaris florum sa-
licis portulace et similium Exemplum in secunda materia
sicut caputpurgium factum ex aqua decoctionis
maiorane mellis et similium Ergo quoniam
quod tales materiae solum dicuntur caputpur-
gia cum non materias a capite euentant fuit
quoque auctorum intentus nominare eas capp-
urgia eo quia administrantur per modum
atractionis vel iniectionis earum per nares
usque ad caruncolas mamillares ubi ac-
cione caloris innati earum in transitum
propriumque virtuale ducat in actu et altitudinem
materie tales secundum speciem virtualiter earum
sicut ante enarrantes eodem modo administ-
rare proprie et vere caputpurgia nominari debent
Et cohors fundamento concludere quod non
est nature ipsius materias transmutari subitanee
a forma sua vel alterius membri Et va-
ria in hac parte esset opinio dicenda 7e
7o colliget quod volunt materias a calore
naturali transmutari in chilum Sed in-
tellexit de illis que ~~prius~~ possunt recipi
in stomacho de quibus id non est sit propter vinum et
proprie de mineralibus et tu considera forma
igitur Vel modus applicationis caputpurgi-
orum a pictoribus in notum est Recipi-
antur liquores et infundantur in nares
usque ad finem nasi cum instrumento nominato
caputpurgio quod est factum secundum azaravie-
tum quod compositionem lege ab albucasi de medicinis

capitis et in stris ad illud facientibus. Et hec
in stri sicut et aliorum plurium in nostra etate
evanuit usus ab opere medicorum quorum
omnium fere in sciencia medicandi magis adu
lacionibus et laxativis et in fumos et cetera
est quod circa compositum operandi modum circa
plurimas egritudines. Est igitur nostre etatis
modus administracionis cappiungiorum ut
liquores recipiantur in concavitate manus
aut tepidi vel calidi et leni attractione
attrahantur usque ad caruncolas mamilla
res et nisi vir sint ut de consuetus
et peritus etiam cappiungia bene raro in
conduntur nisi cum difficultate magna
sed modus facilitatis operationem etiam est
ut prius implectatur os aqua cum aqua
ordei secundum diversitatem primum cum et complexionem
membrorum et lapsum deinde attrahat ca
ppiungium preparatum ut dictum est. De
niis itaque cappiungiorum que in frigidando
et humectando alterant absque evacuatione
electiva sunt sicut sucus vel resolutio
lactuce endivie portulace cucumeris anguris
florum vel foliorum nenufaris umbilicaris
et consimilium. Et compositum istud bonum quod
recipit trociscorum de viola ʒ i trociscorum de herbis
℈ i aque portulace et lactuce ana ℥ i s. pul
verizentur ad invicem cum aquis frigidis et
fiat eorum attractio ut predictum est. Ca
ppiungia vero alterantia in frigidando et con
strictando sunt sicut decoctio vel resolu
tio rosarum foliorum prunis nigre sor
borum et nespilorum sumach, extremitatum
rubi et quatuor et similia. Et compositum bo
num ℥ hoc Rx suci tenerissimarum et
rubi ℥ iii portulace reside et eidem
commisceantur trociscorum de camphora de spodio
maiori ʒ i et pulverizati subtilissime
commisceantur ad invicem et fiat eorum
attractio ut prius. Ego autem experiencia scio
quod de melioribus curationibus et in frigidan
tibus prohibentibus acuitate membrorum et
confortantibus tali autoritate sua ℥ sucus
carnositatis citranguli quod in huiusmodi
ut dictum est. De niis vero cappiungiorum
que in frigidant et humectando materias a
capite evacuant cum est sucus blete que
flegma potenter a capite distrahit non
quidam prohibentes primas ~~fuit~~ si caliditate
et siccitatem que dominatur in colera ut quidam
crediderunt de aliqua specie blete et licet
hoc fieri possit a suco radicum eius per
aliquam partem acutam propter quam attrahit fleuma a

capite sic dicitur de suco rosarum quam attrahit
totam partem acutam ipsius secundum quod notus
est dicere quod talis aqua fit ratione elect
quod hoc suco bleta magis quam ratione caliditatis
et siccitatis et tu elige horum quod tibi pla
cet magis. Aliud infrigidans et humectans
et a capite evacuans materias ℥ sucus extremi
tatum foliorum prune damascene. Sit
in decoctione sebesten et similium. Et hoc
compositum quod materias evacuat fleumaticas generi
attractione. Rx suci foliorum viole ℥ ii a
garici albi ℈ s. dissolvantur in invicem
in mortario et super addita ℥ i aque ne
nufaris trahatur per nasum ut dictum est.
De Cappiungiis vero simplicibus materias
frigidas a capite distrahentibus certa et
famosa sunt sicut sucus cucumeris asinini
et auricule et ipsum in ethlegedo ciclamen
sucus vel resolucio nigelle. Et de forcio
ribus est sucus yreos et lapacii acuti
et corticum radicis sambuci. Et ad forti
ssima perveniendo cum diligenti gradacione
transire potest usque ad piper castoreum eufor
bium sal armoniacum et fel omne atque
et specie vaccinum. Compositum quod non mitem
audeo ℥ hoc Rx suci maioranne vel
resolucionis eius ℥ iii piperis nigri
nigelle in fusorum in acetum mediocre
prima nocte ana ℈ iii piperis nigri
terantur simul subtilissime et fiat inde
cappiungium. Fortius vero illo ℥ hoc Rx
suci cucumeris asinini ℥ iii castorei
℈ ii piperis yreos ana ℈ iii fiat ut
dictum est. De fortioribus quidem ℥ hoc Rx
scilicet suci cucumeris asinini ℥ iii eufor
bii piperis castorei nigelle ana ℈
iii terantur simul et fiat ut dictum est. Ego
vero absque ambiguitate multa in fallibili
experiencia scio quod si accipiatur ℥ ii
aque maioranne et misceatur cum ea su
btilissime pulverisati piretri et tepide trahatur
ut prius abortum potest certe mentem vel immente
fleuma deponit a capite. Et si velis
hoc cappiungium efficere potentie addere
bilitate medicine adde ambre nuce
anacardi pulverizatorum ana ℈ iii et ad
ministrandum et scio quod pater meus fere
non in veteres in voluminibus sapientum hec
de cappiungiis ita pertransierunt. Alium vero
in stomachum quo materias a capite deponere po
tes et consuevere per ea que in aures im
mittuntur. Jam vero satis facile studenti
accepisse expedias in mente. Nunc autem

qda pcta ˀ gferetta ⁊ toti capiti et
ẽ organo auditꝰ leniꝰ pcussire po
tuit ¶ pm eqde altatum infrano ⁊
hmectano ĩ auribus ĩiciend ȝ succꝰ
virge pastoris ¶ ꝯs succus ptul ȝꝯs
olm lactuce violarꝰ nenufaris, De
expetis vo m est succus spume maioris
in cuiꝰ ℥ ij · gtant ʒ · viij · aloe
caphe ⁊ diu ĩ mã agitatis qcius
ĩiciatur ĩ aures, Dehis vo q mãd
colicas paures eudũt tanqꝫ pnas
p quas nal̃t colice supius edurit
qr aq pcemmie abeis eruatũ qr sapo
re ⁊ colore ulde vicinũ est colice
mei ȝ qtũ hoc ℞ suci vioꝛ ℥ j ·
aloe scamonee ʒ · ij · gqssent sil ⁊
admistret ut, De altantibꝫ vo ca
lefado ⁊ qcitãdo mãd fras ĩ cate
famosũ ⁊ coe ȝ olm de nuxo ⁊
ulde elegãs ¶ 2m ẽ olm l succꝰ
aigdalarꝰ aaꝛ ¶ 3m ȝ succꝰ maiorãe
¶ 2m ȝ aq sblãtoꝛ folioꝛ yris, De
his uo que calefado ⁊ qcitãdo sld
⁊ aqsitab acapite paures educẽ
solent mr ĩ ɋuenit famosiora ab
autẽticis septã ¶ pm ȝ olm de coctuꝫ
ĩ pomo coloquintide maioris aloẽ
¶ 2m est succꝰ artamite ⁊ ȝ meliꝰ
pmo ¶ 3m ȝ succꝰ yreos cu modico
mͦci at ambre ¶ 2m ẽ ut auri in
iciat hoc qtũ ℞ suci maiorãe
℥ · ß yeral · ʒ · j · ß misce ⁊ ĩponatˀ
in auribꝫ cu regul obsuãds ĩme:
dicãdo aures qꝫ ¶ pma ȝ qr mꝯ
meis ĩiciantˀ me actu fre pp ·
magnã passibilitatẽ ĩstri auditꝰ
igit in dispõibꝫ fris pp me nobi
actu cate sit ¶ Mõalis vo dispoibus
tepide actu ĩ ponatˀ me ¶ 2a ja
qr ĩ aures mꝯ ĩtuitur me mite
qtis, ¶ 3a ja est ut cu mponitˀ 2a
mea pp fiat abstersio pme et s
fluitatũ ¶ 4a ja ut cu ĩhꝫ mea
ĩ po auri dqtˀ aliquãto tpe fiat
decubitꝰ sr sinistra ⁊ eqo ¶ 5a ja
est ut cu sr ligent auri me nõ
fiat aligatur fortꝰ gpssio sup
aures Taceo hic meas psapo:
res ĩ aures ĩ ptsas opantes pmod
sacellaciõis fomẽtacoꝛ ⁊ ẽbrocacoꝛ
Dehis em satꝰ diffuse in loco alto
gscpsi / ptuizant q freqt sapientes
meas plimas sup cute capitis p

quas altare intendut ⁊ mãs ĩ capi
te digere l gsuẽte · ⁊ ttes mediãdi
mos olim abꝫ vocabat sinapismata
¶ Nos q plimũ appsoes noiãmꝰ ⁊
olim qd sepe m soda ⁊ eqbus catis
utebantˀ ttebus meis ȝ ppẽ de
teparꝰ sua nitcebri acõcitate con
fortãtibꝫ · famosũ ȝ pmo ptius
maꝛs q aplimis sapiẽtũ poˀ qctra
gdũ ut pꝫ in aqgatore sapiõnis in
ca ĩ mitacõne meas tpataꝛ, De
qbus ẽ ⁊ m placet magꝛ ȝ ptuis
tortioꝛ cit cuiꝰ applicacoꝫ debiti
memorie no parꝰ gferre cognom
¶ 3m est ca ve · ptius quoꝛ qplebꝫ
admistratˀ ut parꝰ infra videbitur
De altãntibꝫ q in frigidãdo ⁊ hue
ctando sut sem endiẽ lact · ptu
si no cures de ystꝛ sed hec duo co
pcssiã ĩ infrãndo gent ⁊ huectã
do cat quoꝛ ¶ pm ȝ pul · folioꝛ l
floꝛ nipheeꝰ Alm vo est pul ·
viole purpuree, De altãnabꝫ vo ĩ
frãndo ⁊ qcitãdo cat famosior meaꝛ
est rosa ¶ 2a est pul · lambrusce ¶ 3a
ẽ sem niti ⁊ allegãcius pdce ¶ 4a
est pul · caphore, Dehis uo q cale
faciũt ⁊ qciãt plaudata magꝛ
sut xiloal galaga nux mꝰ maiorãna
pulegiũ assarꝰ betonica sticados
⁊ amoos cu qtitate sui inuatꝰ ulꝯ
ad pulegiũ calamẽ omꝰ spẽs pipis
¶ puretꝛꝰ ⁊ castoreũ ascendẽdo ⁊ no
tãro sapietes vtuntˀ in istꝰ dispoi
bus ⁊ maxie cromẽs meis rubi
ficatibus ⁊ vesicãtibꝫ ¶ qm parꝰ
sic frica cu pulegio calamto ce
taurea maiori radice cucu · asini
ni · ⁊ artemite ¶ 2m 2arꝰ sic frica
l cataplasma fiat ex qtꝛs folys o
liandˀ flamle l pscarie maiorꝛ
pedis corvini dut cu fimeto cãta
ridibus ⁊ aceto fiat eptm qr ca
piti apponatˀ 2m hos cãn · quoꝛ
¶ pmꝰ ȝ qr pp ante posicõm haꝛ
meaꝛ vasũ ⁊ radi tu sit caput
a sordibꝫ ⁊ alys ¶ 2a est ut me
nõ apponatur cuti capiti ĩ ptibus
eius oppositꝛ ad qmissuas coronalẽ
sagitalẽ ⁊ laudã ⁊ ẽ ca in hoc
qm me ttes faculus ⁊ cu maiori
noto opari put ĩ capite p easdem
vias qr p alias eo qa ĩnen hoĩs

i talibus comissuris separatu est et no co
tinuu ymo cotiguu ptibus ligamentalibus
et vilosis inter quas comisceret ve
ne et artie que oia ramificant apparētes
in fibribus capitis .s. aduanarie i me
diate ~~magis~~ et apta nature mediate ·
magis Et cū cedi debeat qr ē me
ptibus alijs abistis superposite capiti
in ipm operari possint no fit id ame
pavi et in tpe plixo unde aut oz
esse me^as fortes unde cotinus ap
plicatōe frequenter no euadit ceteris
ymo nz ter^m anotumt multis Et eius
cā est qr intēdētes operari iptes
pfundas cer administret me^as super
coronali comissura superiori pte
sup lauda In intimedijs vo super
sagittali comissura administrari dz
Quarta cā ē qr me^e tles et tpe cū
fuerit acute no dui teneāt sed cat
imo secundus ē bis vl ter et plus.
es eas repone cū iuuato qz multo tpe
retine eas cū nocito Eius cā ē
vt cū una me^na apposita fuit ab
stergi et remoui dz antequā applicet^r
2^a. et hc tpe vermus ē ī me^is acutis
Sexta cā ē ut cū tles me^e apponūr
et tpe cale caput vche^r a fore cu
stodiar Eius cā qz ut sime^e excō
riacōm l' vlcus i cute fecerit non
debent cito consolidari ymo lōgo tpe
facē vigilare eas hec de me^is
pluizandis sed caput tale sficiam
Et phorum om · iom istrorum applica
cōm diliges curator prope potit
qr hc no solū sūt puenire lapsum
capitis cuatiā ymo ē abeorum e
uetu preseruatiā qd sup pssi fuit
indistinccōe pā Jam qz ut sup est
tusive adcuōnes q mās a toto et
pticta^e asto et a capite euāre Et
qā cauoiar est an oem iglāre ad
ministrare digtā io abeis doc^a
vetis icapiens est ubi dix digita
medi^ci. Itaqz digtum bonū a
pri^o. mesis marcij usqz pto^m mesis
maij cōens potit esse hoc et lene
unde Rx aq saluie absī · an ℥ 1 s
aq betonice ℥ ij misce 1^m qd pōt
p capite 2^m psto 3^m rspicit
to^m 2^m pdco fortius Rx aq absī
et betonice sy · qti ace · an ℥ 1 s mi
sce 3^m fortius admās difficiliores

eradicatōis est hoc Rx oximell q^ti ℥
1 s · aq absī · betonice et lauri an ℥
1 misce Et si velis ipm ulm fortius
efficere admās cōpactas magis velud
vitās loco oximell q^ti acet^s oximel
squillitici Tercium fere mediū fe' int pdcā
et hoc Rx sy · de sticados ℥ 1 mell'
rosī · colati ℥ s · aq origani et saluie
an ℥ 1 s · misce Digtum cōens apri^o
mesi septebris ptotū mesem octo
bris et satis lene et hoc Rx mell'
rosī · ℥ 1 · sy · de epithimo ℥ s · aq feni
et saluie an ℥ 1 s misce digtum
fortius illo et tpe cū agitat^r de
adhustione cole ez hoc Rx sy · rosī
℥ 1 sy · acetositatis cit^i aq cicoree et
eupat an ℥ 1 s misce Si ā timet
aliqs de adhustione flāt tūc Rx
sy · debizantijs sy · de fuōtre an
℥ vi aq lupulorum cicoree et betoni
ce an ℥ 1 · misce Digtum cōens
ad vestigia iuxta illis et gemta
p adhustionem colore etiam esset hoc
Rx sy · dethimo de fuōtre sy · rosī
an ℥ s · aq lupulorum et borag an
℥ 1 s · misce Dicit ā te i no
ticiā horum lapsum signa multa pmū
qd est corp^is lassi^do l' pigricia to
tius a^t capitis multi^do saluie po
dositas ca^e · vehemēs dormiendi appe
titus et in sopno pfunditas oris i
sipitudo · faciei albedo · frigitas toti
corpi a^t cufen^a capitis pcepta
limositas i cute capitis hudacia
muccositatū cū fecibus educto vrie
inlbe lipide l' aqe psceneracia sō
pniai pluias a aqīs exubera^a et
i mesioez meis · plsus pmus moll
et rarus magis tardi^s qr velori^s
ppinq^s Hec oia puls^e tibi ondere
pnt flāts dormiu i toto et i ca^te
At vo corporis agilitas et eius macies
pugitie tales sicatō in cutis sitis
Oris acari^do vigilia a^t sopni pa
ua^s et facilis abeo excitari ig
nem flāma stellas caden^s et co
metas i sopno prope viā et co
tinueliā facilis diligē et adeas
i clinari vetrez stipticū esse et
modice opatum vrias bre pau
cas igneas croceas et citrīgulaces
plsum esse i forti^ne cutis veloce
et frequentem et sicci^s vinum · hc oia

z sibi sitia sing dim merz roticarz
i fallibilit' ondunt Qui ud in toto
corpe suo gniutate z lassitudiez i
moti possimo cu venaz extensione
magna z nobili supficei cor'6 ru
biundi'te papiut ad fuscedine iclina
ta z sopimat sangz effusioez at in
ipo natare magna more dtoedinem
papiut prim papeut in locz quadã
flomatz at scarificatz l' i naribg pru
ritum z rubeem hut z in decore facei
in qbus plsus magnus repit aug i
tenes est qi z latus logus z altus
i clinatoe eius ad mollioe i putata
extensione z e in eis ur'a rubea ob
scuritati vicina i his i fallibile sagz
hudancia deducẽ potes. At uero
tristes z soliciitos i intiez z psti
omibg esse hoies sopnia corupta
hrẽ z bina visiones demu z in
oppacite sua time facerem solita
rios esse cuulem hoim gusacom
fugietes i latebras z sepultuas
adentes querent latibula monacorz
z abadiorz sapore acru l' potioi
more prope nigdine z oppacitate
in toto corpe hrẽ z huudine ex
tenuata z esse hoies mlti appe
titg z pauce digomis z plsus
tardu pmu z razz pondẽ possidẽ
at durz. vrias paucas valde te
nues z trasparent elemto aq
in sba z colore fere sitimas pt
qi i regione oculari z aerea colo
res eaz vigut ad aliqlr oppacum
tactu pcipi fratem ved in organo
scto fudataz. hec oia tibi plane
aperiunt ul' al' mtie diuuz. Et si ve
lis hrẽ signa mixtionis merz
declaña gfrage i tua gracie sig'a
dominy cole cu signis mtie, at eq
z videb varios speculadi mos al
to quorz gnã signorz dnat alt'
z eq at utsq in vice equatz equi
potent'. Et si in aliq° corporz in
venient signa gfuse om hnorz
aiusioem ondencia illa est g° raro
inventa z hus oem anomaliaz
zta soluit eaz vocare .6. z tu
gra qa talia no cadut ti i meti
bus virorz sapntu z logo tepe
excitatorz. Tu itaqz hr ia pdcta
cognicionis admisca ad d' digitis

tibi gniombus qi scims scpta sunt
Iam igit celebrata digee ad euacz
uaciones pveni det. Et leue qd'
nicaz fliacz asto z accipite edu
com pt esse hoc Rx agaricz elta z
.ij. reub' z .ij. ʒ. z .i. spice nardi
z as ptem z .i°. sy. ydiomell' z in
peidiaz z .s. i fudat oia sil' p
diem nalem dut salte pnocte
dem calefiat z bn exprimat et
colatura in potu det his gdmibg
obsimatz quasi ipa z qi ia passupta
cibus fuit asto depositus qi pt
esse pg spacium horz vij l' viij. Et z
ca qu in aurora exhut l' exhibei
solent farmaca z tu no z vte
vin. Cl 2a gdico est qi farcu omẽ
exhibitu saltẽ potabile sit actu
calidu z no tepidu qm resoluit
l' debilitat robur orz. stoi tepida
oia. A° tyaptce z pa. q'. decima
effimecaz ht tu gdico in stacia
hret ubi sto9 ex mita calida
repletg. Cl 3a gdico z qi pg assnptu
faracuz dorend' z saltẽ p unam
hora io ut melius gpndat z actu
etur in sto me'a. Cl 4a gdico z ut cu
farmacatg me° moti l' fluctua
com in sto pcipit qbusda passibus
pcamera mom det. Cl 5a gdico z
ut pam cali no nlli sto in toto
vent' sepe applicent ut fragat ve
tositates dolem sedant z me'az bn
mobilem faciat. Cl 6a gdico est ut
tittto° cibu nc potu assumat nisi
me'a sua opom gplevit. Cl 7a gdo
est ut pg qi pcepit m'az sua opoz
psetisse aut saltẽ asto fuisse de
posita tuc assuat aliqz potum
q abluendo z abstergedo depo
nẽ possit i'liqas merz q in rugis
stoi l' intestiorz sua fuerit vis
cositate i'tente. Et tle qd lana
tm cu debilite i'tutz z in diebg
frigorz est sicut brodiu mai pul
li catu vini exco acido bn calid'
zuc° gmixto. In diebg uo calorz
z sic aq ordei cu zuc° at aq zuc
abstz ordeo calefca. Ultiã gdico
z ut pg qi abstersiu assupsit itu
cibum tardet phom unã vole ei est
ut i tato tpe stoq abstersio illo
gent emundari possit. horz fere

cum sma colli da e [pt] xa pi cao
deregie illius q in potu supsit fa
vinatri. Si quis a desideret fara
on andaciius eductm flats gpone
pdcaz de siptom print agariun
i duas ptes diuidedo 7 dimissa
vna pte illius si addat de ebu
elo qn est illa ps 7 fiat de
eo ut sup. Et si itm vellet as
fla asto 7 ab intestis educere
cu mea scomoni h gustui parg
ab horabilior sit tuc assuat ʒ
iii aq de croco infra siste cum
gdimbg ia pdcas 7 e hc R centaure
minor ʒ s. aq lb s. assar
ʒ i s coqsm oia sil usq ad co
supcom met Et si velis itm fla
forcon mea educe tuc detur
ʒ i. pillas de scolu 7 obsma
gdiies ut Si qs a mas xflate
7 cola mixta educe teptuit de
coribus electuariis 7 xhibe ʒ s.
ely indi at ʒ iii. ely de dactil
at ʒ i. pillas aggatiuas maio
v du atoto athe intendit at
ʒ i pillas de yera g'a du ad
cat 7 stom i tenco digit at ʒ i
pillas fetidas cu remote magis
ptes asprint Et si vltra pdca
i teno vtet admas adhustas t
educat cu pillis aureis at cu
pillis de lapide armeno admas
adhustas xsane 7 cola magis
at ad mas adhustam xmtia cu
pillis de lapide lazuli xhndo
xqlz de siptone ʒ i. Aut xhibe
ant de forcoriby ʒ iii yere. ruffi
ni at ʒ v. katarctici i pial Et si
intendit admodificad magis sanes
aq fluitatiby t xhibeat ʒ iii
aq. fructum de sipe mesue Et
si velis ipam acucciem tuc ad
misce eid ʒ i. sini rosas Et
het qd oia solutia hig l illius
mei forcoria xhibe dem i fine
yemis 7 pno veris. Que vo
xcis sut leniora hentuis dari
pnt in pn autupni 7 in fine
estatis het qd de euoibg curor
ce admistidis ita pnseat. Si
3o cao no dui mora ampliado
ysbi dent qda debiliti stoi ge
noii mena 7 cu maifestum sit

stom ama i eo fuoete replom qo
ad uasa debiliteri hnig qd debi
litatis instra cuatia q mas ab
eo dedncit ia i pre ti cuo plegi
pnt Instra em illa cuare pri
mas asto in eo ptam pmodu
infusionis l i bibicoinis in ipm at
pmod adhesionis l in visticois
eas adgeana supfiue stoi. Aut
7 3o mas insto ptam pmod
effusiois l natacois in eo educe
pnt pqs 7 pq e instra pz mod
cuois opilacoiu insto sine fue
rint carnose opitones pnecens
acan aliq rei more stoi ut cuius
portanario i vente sine fuerit
oppitocs cohartatoe in eo pue
niens amita ma in ipm in fixa
l ipm apante q cohartet vias
trsitus chili asto admesaraicas
7 intestia l ad alias ptes sive
fuerit ime tate insto situate
ut vias stoi pquas abipo ad
assuit l athitu at abeo aliq
xpellit angustiores fce fuerit
7 erit 3a spes oppitoim attem
atoria noiata 7 e mala spes
opitois qua ut in ptibus fieri
crediderim imta xsola stoi xte
innacoe l xsupcoe sp aliq cau
te stoi noiauit. Alij vo ipam stez
eius esse dixerunt. Est d hc raritas
stoi hinc in asapitiby h raio
dux assignata. Et pa qd e stoi
raritas agnoe xta. 2a vo at
xpanea noiata. pa qd disso ʒ
in neta i qbusda corpiby agnoe
gtentiby mala gptonez stoi f
7 s positias. sp q stoq incit de
bilitate trsmutadi alimtu su
ciens i chilum 7 e assitandi
sibi. l vmedi sangas pems sba
sfiactez Et sigde pma fuit
in neta disso hc tabes at marcor
l marasmus q est tocius corpis
gsupcio 7 in siccitate euersio sp
no tu tale in toto pueniens x
iam assignata mala gptoe stoi
7 noiat ethica stolis q apud
speculates no vidi aliq habere
draim abethica senectutis nisi q
ista senectutis ethica pir pueit
a mala gne stoi tu l fra tm

dut f. z. s. stom pp quam fit in toto
gsupao z no vr assignari altam vo-
lis cum pp quam princeps z alij autores
i textu de febribus posuerunt spectatorem de
ethica senectutis in se qz vtiqz ipazs
est disposito cordi pri appata licet pa
sit. dispo no febrilis altam no febri-
lis. dispo Et phi si bn gvas i te
potes z solue ardua spectabilia
in hac mia diffusius ptractanda.
Inhoc tn vr stare sina vitatis tua-
lis aut varitate stom assigni fieri
posse amala stom gne poitia fra
tm aut sica tm a f z. s. a c.
z. s. i malibus. addmo potes hac
stom dispom si posse amal gnibus
q dur pmatie tales q gseqnt
i imoditates endes at longo te
pdmates siue fuerit artificiali
siue abministera cu pueniens Eius
ve dixfudamto i te potes vai
etate varitas stom pueniens a
tpe ve sut eqnes males l ima
les longo tpe pseueras in sto q
pducit ipm adraritate eius ut
colli dr est 13a. 3a. tr. 2o ca. Hec
qd stom debilis difficilis est no
solu in cude eius vim z in cogtone
ipius. pp qi fortassis plum vivi
illustres de hac mia pazs l mihi
in suis smonibus locuti sut. Alta
no spe debilis stom ad quam in-
tendit est mala ipius dispo a
frate z tpm te ipis pueiens q est
ca ggestiois mez fhaz in eo q
plim inueniut mixo id antetioi. d
plim q in sto i veit infudo eius z
fla 13a. 3a. ca. decegmbus stom. Hec
igr mala go z pn le admitteded
qsueuqz em me q abipa ve a ca
essena gnant pme as enantes ia
pdetas aduent mag tn ad vce
ntionis fine puemiet ac quia tn
cu me abscindes gm z fortasse
mags ab hac mala gne regna
retur de ma z esset pueue ad
ystoria de abscisione capitis ydre
qr oz tusire aderadicacoz hu ma
le gnis in sto ia gfirmate mxo
preptum canonici ex 3o teg colla
pus vnaqiqz cam abscinde dm
adeam q fca est egtudo pueue
Pcedendo i alij tagat instra utiqz

eazs dispom apte gferre dca a
sapientibus. Et aceis qde vm e i cra
pallicta stom galletzs gent plies
abluta cu vino avoto z i clibano
pz gtom panis abeo posita et ex
icata dr z coralli ru. 3a e lap.
smaragdus potatus z extius sup.
stom spasus Et hc qd pre gfert
oculis ghbus. Crue no gfunt ei
cu mai ghtatibus z oculis sunt
sic meta absh. mastix ligal ame
os mac galaga mix mi z fere
arotica oia cata in dispone fra ipius
q no gfunt in dispoe cata stom sica
sunt sic rosa balaustia labrusca
sem plante z acetose gna inti
capule gladiu nuces cipssi. De
hijs no q lassitati stom gfunt a
mala gne hmna sban stom i la-
xante sut sic tiperz acacia thus
ficola spodiu rasura eboris corteces
radic mori z reliq stip te hmia
z ppe cu arota te ryda. De gpoitis
a mita i ueniut asapientibus ve
sy. de mita de mito de mace de
lilio z mina cu arotibus z mma
mcata z sy. de sucis z aqs
fructuum frorz in dispone cata z
sy. rosatus sy. de corticibus cit sy.
de gnatis oxizacha z oms sy. ar-
tificiati gs cu assa vino gnatozs
z vino citoiozs ppe z sy. de ber-
bis deribes z sites ipsis. De cofe-
ctionibus l elijs mnabiles inueniut
me gte mag scia z arte a
sapientibus gsepte sicut gfectio de
xiloal. Arotici rosati gfco de ci-
namomo de zz. z ipm zz gditu
de citonijs de pinis z sibi sila
z potiua magna. z sectire mags
in disponibus fris z ppe qn talia
gta sut cu arotibus catis in dispo-
ne fra stom z cu fris in dispone
cata z alie qs ples gzs qhs ex-
piena satis mag gpbata vidi
Mirabiles a z electas gfectiones
accipe potes agato nono decim
tetatum ca. 60. Et pa qd m de
bli te z subtusioe stom amala go
ne cata pueientibus plura gta sc-
psit auc te asclepiadis sed int
illa elige illam quam sepe elegi
cuius lra est hec Rx radic arboris

mali citonij lb i vini intum xest.
es iii coq usque ad 3as dein exprime
liquorem et adde mell lb i s et ru-
rsus coq movendo frequenter et da-
xeo cum cibum coclear. i. l. ii. Est autem
xestes sextarius qui est pondus lb ii.
s. qui xestes tres faciunt lb vii. s.
ut planum est. Et si velis confectionem
longe meliorem ista fac illa que in
mete ser in lra cuius series est ista
Alia confectio que dicitur diacopon ad subver-
sionem stomachi ad ciliacos et dissintericos.
Accipe poma mali granati nu. x
sorba nespilla cum nu. xo. rubea
tinctorum sextarium unum aque cohas vi
fructus quassa et pone in aqua et coq
diligenter et cum dissoluta fuerint
exprime liquorem et iterum coque eli-
ciendo id quod est vel pallee fructum
et quod remansit 3a pars liquoris pone
mollis atici lb iiii. et coq super
carbones movens frequenter cum go
remansit 3a pars tolle et repone
et utere ut predictum est. Diacopon i.
de fructibus yliaci vel Ciliaci. i. labo-
rantes notorum ventris inferioris quia
alia greca latina uti vel. Cohas est
pondus lb ii. / per mel athicum in-
tellige mel colore citrinum sba-
viscosum satis odore suave dtec-
die acutum satis et tale est mel
quod de athica regione exportari
solet. Et propter hoc antiqui olim mel
athicum tamquam illud condimentis condico-
natum in suis sermonibus conscripserunt.
Sicut est ad dispositiones stomachi sanis
describit. 6. pattato tertio duo
genera nobilia invata auctore Ascle-
piades que magna laude comprobavit
adducendo et rationes innata ipsarum
virtutes quarum prima describitur
ibidem ad yliosos stomachi subversiones
Trociscus amarorum conferens ve-
tositatibus extortionibus et vomiti-
bus cibum et ad dispositiones interiores
Recipe se. apii cum aq 3 ii absinthii 3.
iiii. piperis ime aq 3. ii. ciamomi
3 iii opii castorei aq 3 ii in fora
cum aq et fac trociscos et da ma-
iorem dosim 3. i. Stomachus contempo-
ris spatas circas tibus coleriis
et vomitibus cibum cum aqua frigida.
dissintericis et yliacis cum decoctione

intellorum / splenaticis cum teris circas tibus
Et 3 aut tres. 6. intelligi in chare de-
beat mediante / dosis tu liquoris cum
hac mixti sub lege sua apud
modicos 3 intelligi gradus ita quod ra-
ro etate nostra pertissimus dosim ciati
s. aut unius completi / Magister vero visicas
industria visicat 6. compositum predictam
dicit cum magistro illo Rufus amisit et re-
liquit autem ea tamquam sto gemma odore
suo 2o quia horum plurima sunt
vi bibia igitur altanacia cum aliqua
genera operandi amara et non sunt a-
qlite dimp. quare etiam magis educit
aste et apertiore salte ubi stomachus eg-
ret possibilia adpertus. Recipit in
hoc genere absinthii eo quia absterssivum
lavativum et subtiliativum humorum qui re-
pirit iniste primi et per aliquam stiptici-
tatem eius est natura colligere et constringere
portionem et vigorem ei imponere s.
vomendo per stomachi / Ciamomum vero recipi-
tur de se super hac eo quia ipsum et uni-
versis humoribus scindis et yravis
vel aquosis eorum altatum sub virtute quali-
tatis eius et quia diaforeticum est et non
primum prebet aurilium vomitus malis
dispositionibus stomachi / Opium autem recipitur
in hoc genere propter obtundere vehementiam stomachi
sthacom. propter quam est tam recibens
opium non nimio in collica et rhacta
pane. vel vehementi doli ventris Opium
enim est caviden. vel sopium inductiva
Et quia opposuit hoc farmacum eo quia
timuit opium propter vehementem fratem et
stupefactionem eius immiscuit ei ca-
storeum opponitur enim frati et stupe-
factioni virtute sua / propter quam ratione est
in eadem de se super positum est piper
Mirra autem recipitur in ipso eo quia
dignum est scire de ipsa quod quantum virtus
eius et dignitas eorum quod prebet natura
ac humorum humorum et corrumpe privata
est ita magnitudini pure melius non
corrumpe ponitur in genere Ponitur autem
corrumpe eo quia paucam est et tamen
quia eius parva qualitas et corrumptibi-
odoris generatur corrumpitur parva in
hac de se super recepta, et propter hac causa
s. ab horis in mirra in ista scripsit
6. quod solent componere hanc medicinam
abscindendo ab ea mirram et tu quia
quia fortissime securius est componere

hanc me^{ri} cu mira rca desc(ri)pta/ Zm
lra asclepiad(is) q(ui) si aut^{tes}. 6. q for
tissi vificat in pancoribus. i. (con)creato
sto mtem passibili aq(ui)litate odor(is) de
scripto no asclepiad(is) robilit vificatiu
m i plibus q(ui) p vior videt(ur) q(ua)m olm
i tellon adhibetes mag(is) apbandi st
q(ui) pti doctinates p^{a} pt la asso(rum) (con)to
(con)t/ Vide q(ui)^{m} (chri)sti speculado. 6. ap
bauit (com)po(siti)om istam. l(icet) litte serie non
ita ptitarit scripseri sit iacet Et
hoc est illius sima 7 fere lra, Di(cit)
2 vificauit sedat (com)po(siti)om ibide i(n)uet(ur)
aut^{te} asclepiadis ibi q(uo)d farmacu
scripsit q(uod)ut asclepiades no sola adi
liosas stoi (com)pones (et)c(etera) lege ibid/
Aptitas 2 alias de scr(i)p(ti)ones ab ar
chigene 7 andro(ma)co (con)scriptas collige
in eod(em) et ta (con)tinus (quam) intinus apph
cadas q(ua)s de scr(i)p(ti)ones pone no
volui ne audie(n)tibus fastidiu i(m)po
nam Et sut o(mn)es me^{e} i antid(otario) me
sue 7. T^{o} a(n)t(idotario) 7 nono almas(oris) 7 i di
omib(us) eius(dem) posite 7 A^{c} bi(n)nii
et pmo 7. T^{o} (con)tinet(is). p^{o} ca^{o} 7 i an
tidotario galieni 7 plies alibi Om(n)es
e(ni)m accipiunt ab hoc fonte. x. tam(en)
sit ipe avet(is)horibus me^{e} funda
toribus accepit velud ab archige
ne asclepiade andromaco clicone
(et) ra 7 tu lege ibid plima q(ue) in
stoi pt(ur) h(ec) asapnutib(us) (con)scripta in
venit(ur) debilitati stoi sbvenientia
de q(ui)b(us) mo(do) sat(is) ab ommissa scola
de scriptu 7 pulius intior(is) pellicte
stoi galliar(um) ablute cu vino acoti
co plies 7 in furno (con)citate q(uo)d (con)fre
dur solu abo(n)culta gen^{a} i(n)ueta it
ipas pellictas 7 stom (con)fractam
Illud 7 sepe su(m) mido sto i frunte
aplexari 7 (com)pe carnosi 7 sagneu
sua intrebri caliditate stoi vigora
tur Alii vo precipiunt portari (super) stom
pellem volp(is) abaliena (com)mutabe
modificata 7 ge(ne)r(aliter) elaborata No
nulli vo precipiunt portari tonsura
p(ri)m 7 (con)tinus trasmes bn in tincti
Alii vo sbtile pluma anat(is) v(e)l ansis
portari precipiunt Et plim vngta 7
cerotaria ad hac i ten(us) (com)pomit (et) (com)pe
appatu 7 cerotu attatu ab asclepia
de attatu x^{o}. x. t(er)tium s(upra) i^{o} Debit
ata asclepiades i X^{o}. de (con)ctionibus

adsb u(er)sioe(m) stoi 7 doles 7 eas q(ue).
si pte flegmones ita R(ecipe) ynatis 7.
vnum 7 2 flos vitis silvis que mo
dni lambruscam vocat Et. co(n)ti rosi.
sicc(orum) mellilot(i) mastic(is) karabe
an 7. iii. carnis dactilor(um). 7. iii.
vini nitum. q. s. que sut te(n)da
tere 7 cribella sbtilit(er) 7 dissolue
cu vino mitio ut ceroti assistencia
h(ab)eat dem(um) carnes dactilor(um) 7 p(ro)
misces agg(reg)a cu ceroto rosato 7 (con)
tende sup pano 7 appone ori ve
tris, Alia 2 (con)f(ec)ta ta inueni(tur) ibid
de scripta aut^{te} p(re)dicti Et si velt
me^{ri} leniorem 7 mior(is) impense
accipe cerotu ibid de scriptu aut^{te}
andromaci in fine ca^{li} eq(ui) lre sries
incipit/ Diamellilotu malagma
andromaci R(ecipe) nardi 3. i. aperi yre
os nive an 3. viii. a. 3. iiii. melli
loti 3. xxx. armoiaci terbetine an
3. xxxxx. cere 3. 100. olei de al
cana 7 aceti an. q. s. fiat cerotu
Est q(uo)d malagma (com)po(siti)o vltimate ma
nibus malaxado fcta 7 in magda
leones (con)uersa Ego q(ui) obseruera o
de altana admiscea ei oleu de lilys
albis 7 felicitata 7 (com)po(siti)o nobiliter
(con)trio q(uo)d ego q(ui) (con)ficio de physice(is) fca
cu (con)ut^{u} taberzet 7 aq(ua) rosi i dispo
nib(us) calis 7 aq(ua) mete i frid(is) nobi
est lassitat(is) stoi 7 debilit(is) vesica
tiua 7 (con)sui gustus ualde delta
bilis hec q(uo)d sut instra (con)tra de
bilitati stoi ta(m) in appetendo q(uam) in
digerendo 7 necositates (con)cludendo
7 tu elige illas si q(ui) aduisant la
psui 7 ca eius quia si(mpli)co iste no
p(re)cise dirigit(ur) ad introducedos sed
ad viros in scia. 7 adopones no
leuit(er) (con)stitutos Si q(ui)s q(uo)d mira
ret q(uo)d no particular(is) (con)scripsi instra
stoi raritati gen^{a} i(n)tellige potit
(con)pedus q(ui) raritas stoi p(ro)ueniens de
fectu determinate mitticatoms ipi(us)
p(ro)ueit at q(uo)d a mut(er)m no apto quia
no debite 7 ci de lcatoe assuit(ur)
7 tu(n)c cura illius 3 pea q(uo)d (con)citat
po(st)ea appetitu(m) eius/ Q(uo)d vo (con)tigit
hoc quia mut(er)m no debite trusmu
tat(ur) l(icet) passiupu sit Et ~~b~~ Cura
illi(us) est pea q(uo)d supius (con)tigit di
gestia stoi po(st)ea/ Cit(ur) 2 raritas

stoi gt qa nutm no venit sto licet
apponat et transmutet ab eo, et cum
illius est per ea que oppilationes atte-
nuatorias aut alias in sto existentes
corrigunt velud sunt dauci, amisum, menta,
mastix, absinthium, aneos, lignum aloes et
similia. Et item ex hoc variatas gt qa
nutum finaliter non bene assistatum in-
tro et provenit hoc propter non contingens
in particulari stoi mutacione. Et hinc
quod oppositum est cum hiis que in natura
stoi caliditatem excitat et auget que
[illegible] de operibus accidentibus qualitatibus
inveniuntur cata aurea subtilium partium
et levem stipticitatem tenuia. Et de operanti-
bus ad hoc proprie specie specifica in-
veniuntur sic pellicule stoi galliarum
simus de septe et corallus ru. sto-
[illegible] appositus et lapis smaragdus
et plurima similia quibus non convenit
magnam fidem apponere et tu elige
modo tuo de hiis non que in hac parte de-
serviunt [illegible] manifestas qualitatum et
occultas spectans sunt sic menta ma-
stix absinthium lignum aloes et similia sicut tacta.
Et pro complemento in necessariis canonum
[illegible] varietatis vel extenuacionis stoi
lege sermones .6. capitulo .6o. ca
et videbis ibi que solvimus in vir
speculatione fuit in illo capitulo in 1o ca
quod scire non curam ut in tendencibus
ad studendum erigat et tu vide si
placet et sermones si quod in hoc
capitulo contentos volo satisfactum esse
ad ea que nunc declari debebant
de distinctione prima iam sumus prosecuta.

Complendo nunc id quod necessarium est de
distinctione 2a opus summopere soli-
citum esse medicum ad removendum ca-
sus vitalis virtutis. Est ergo hic casus
a sapientibus duplex inventus. Et
primus quod est ille qui subito invadit
hominem que ferialiter non et alius a sa-
pientibus inventus quem sincopis nominatur
[illegible] id 2a capitulo. Sincopis est
subita [illegible] vel virtutis casus. Et
colligit hoc de [illegible] primus magnam
de sincopi [illegible] ab A. positam
2a 3a dum inquit. Sincopis est casus
plurimum virtutum [illegible] et motive [illegible]
alia [illegible] dicitur casus maioris
partis ac plurimum virtutis [illegible] et motive.
Et de tali quod virtutis casu que est

prima cordi appropriata ut clauditur in pre-
dispositione non est primus speculacionis
nisi dum talis dispositio vel accidens preveniat
propter [illegible] stoi ad cor. Et signa illius
sunt ut [illegible] accidit hic casus virtutis
subito sine primis in sto apparuerit signa
nota prevenientis a discrasia stoi ma-
li que ut in pluribus accidit ac in mali
quam raro quod sine tamen maior sit [illegible]
opilans ac oppilando aggravans aut
sui qualitate mala vel qualitate stoi
qualitate solvat et ad volumen vel [illegible]
producit sine insto inveniat acuta
[illegible] que ad cor delata faciat in
eo nocumentum [illegible] non absolutam
sine hoc contingit propter mala qualitate
insto inventa que absque aliquo corpo-
reo delato ad cor nocumentum in eo fa-
ciat [illegible] absoluta ut spe-
culatores dicunt. quod tamen [illegible] con-
tinge vidi [illegible] in pestilencialibus dis-
posicionibus. Cum quod in modo et [illegible]
[illegible] contingat hoc subitus
virtutis casus. primo modo colligatur iam
[illegible] vel alius talis quod de
dispositio [illegible] dispositione sincopis iam
assignata et hoc quod eo de fere
modo curari debet sic casus virtutis pau-
latine fere de quo [illegible] dic-
tum est. Est ergo hic virtutis casus pau-
latine eveniens quod .6. nominat atho-
mia stoi et [illegible] in eo 2a 3a
capitulo pentuo. Modus ergo quo hic
virtutis casus evenit est ut propter aliquam spe-
male complexionis [illegible] ut in illius opila-
tione vel apostema fiat paulatim in [illegible]
[illegible] cordis [illegible] ita ut [illegible]
[illegible] ad fugam illius propter quod sit pau-
latim sit [illegible] cordis [illegible]
ita paulatim moveat virtus ad
illius fugam [illegible] cor-
dis [illegible] adeo
ut cor [illegible] deserat nobiles
et magis [illegible] quod tali motu re-
solvatur. Et intellexit id A. dum
dixit: propter aggregationem cordis in seipsum. Et
hic quod ille casus virtutis ita ab
auctoribus nominatus absque determinatione [illegible]
cum tamen ad [illegible] que est subito. Et propter
hoc [illegible] dicitur casu
virtutis sincopale nominatur et illum
que dicitur casus ab [illegible] absque alia determinatione
dum [illegible] et ex quibus lippotomia dicatur

a sincopa et casu virtutis videbitur in alia
dispositione et in gra. qa sermones isti
non solum ex probabilibus sed ex sensus
auctoris veritatem capiunt Et si bene
gras plures sermones satis clare ac-
cepi per signa distinguenda et sincopi
et casus virtutis evenientia possessiam
ad percollicas notitiam in corde sit. Ex
quibus facile intelligitur patet quod sicut materia
intelligendo hanc materiam necessaria est spe-
culatio non minor ymo maior in ratione
eius dispositionem et necessaria gratia adquam
non accedo. Itaque in ratione casus virtutis
paulatim fiunt quamquam unum esse inten-
tiones curative a sincopantibus posite.
Prima itaque intentio curativa pertinenda in
omnia casus virtutis paulatim evenientes
et sermone omnes faciendum id quod contra ea
malas compositiones males et in males
et sibi proportionatas stomachi aut aliorum
membrorum quae colligantiam habent ad ipsum cor
mediatam vel immediatam quorum omnium
membrorum colligantia non bene intelligitur patet a
viro in opere anathomie diligenter perito
qui bene cognoverit qualiter stomachus vel aliud
membrum cordi colligetur colligatura
que ipse est partias qualiter spen cordi
colligetur in tantum quod denominant ipsum
latus arteriosum. Avicenna 12ª 3ª cap. primo
Cum autem vir sciat epar cordi colli-
gatum fore colligantia immediata per
venas secundum sententiam peripateticorum qui
volunt omnes venas oriri a corde
ut colligitur a philosopho 3º de partibus animalium
cap. de vena cordis. Dicunt vero ipsum epar
colligantiam habere ad cor mediatam secundum
sententiam medicorum qui volunt omnium ve-
narum radicale principium esse epar. Et
satis est per anathomiam stomachum dici
colligatum cordi colligatum esse scilicet situaliter
propter magnam propinquitatem oris stomachi ad
basim cordis. Et stomachus ipse colligatur
cordi aliam colligantiam que est per ligamen-
tales partes et nervosas inter stomachum et
epar mediantes. Et pari ratione dico
esset de colligantiis omnium aliorum
membrorum ad ipsum cor. 2ª vero in-
tentio principalis est per substantiam membrorum di-
versionem facere membrorum que ad cor fluere
solebant et stomachum si fuerit membrum sim-
plices vel gravitate vel ventositates. 3ª
intentio principalis est prohibere consumptionem membrorum
que in corde et stomacho reperiri solebant

cum humoribus que rarificant partes madare so-
litas. 4ª intentio est confortare membra
que recipere solebant cum medicinis suis stiptice
membra confortantibus eo quia repellunt
a se vasa stiptica farmacie confortata
3º tertia. 5ª et ultima intentio est
spirituosam substantiam amissam restaurare. Tene-
ri ex quorum omnium administratione recta
potius facile intelligere non solum cor et
stomachum sed totum corpus confortari posse.
Pro complemento autem intentionis prime oportet materiam
subtiliter cum evacuationibus subtilibus scilicet florida
vel farina complendis. Sed cum pectoralibus
evacuationibus non stomachum alii pluribus et quamquam
alias partes respiratoriis debitatas
velud cum ventosis medicinis stomachum possem
mundificatibus aut aliam partem. Et item
cum ventosis amorum provocatum in
viro et etiam in muliere et contraria sunt sup-
posite ideo illuc requirat. Pro cuius
complemento ea que de divisionibus supra
narrata sunt adhuc locum adduci
dent. Nec tamen hec predicta ab inten-
tione predictam et remedio apparato pro-
venitur aliqua predicta stomachum mundifica-
tiva tangenda sunt. Et primum quidem eva-
cuans stomachum appetitum principaliter est yera
G. descripta secundo tegni eo quia ap-
aut ea ad evacuationem membrorum repletionum
tumores stomachi lege ibidem. Aliud huius
site sunt pillule amodinus nominate
de speciebus que dedignat appetitu
eas. Mesue quod fuit primus inventor
earum in antidotario distinctione de pillulis
descriptione prima et nominat eas pillulas
allofangias vel odoriferas fangos
cum odoriferis imponit vel odorem. Et
silaba 1ª al. el. et sites non addunt
in significatum terminum nec diminuit ei.
Tertium vero principale stomachum mundans est electu-
arium laxativum descriptione Nicolai in dispositione
sua sic dicto potentia materiam multa
evacuando a pedibus flegma educit. Et
3 confectio oxifernia et est confectio
de dactilis acetosis. Est 1ª que 3 de
dactilis non acetosis et ipse descripta
ab A. 7º canonis summa ibi confectio
de dactilis et est ~~diaf~~ diafinicon.
Pillulas alias medicinas proprias huius pre-
dicto pluribus effugiens. Evacuant vero
materias apte pectoris et cordis et propria
tatas et acutas medicine omnes non labo-
riose solventes ut dicitur de renibus et

reup· de lapide armeno 7 de aloe 7
spe qn me^e iste ꝯsolant cu his q
sut cordialia frida ved rosa viola
nenufar endia ticorea sposa solis
vl cu his q sut tpata ved mar
bugs bor alion 7 ca· ve vl cum
his que sut cordialia cata ved ꝯ
behen albu· 7 ru· ligal cubebe m9
cis 7 silia / dut cu his q magis
appetate respiraedo cor digut me
ꝯtutes ad invicem ved iacitus mar
garita smaragdus os de corde cu
dorotu 7 silia Et si velis me a
ptibꝫ ptor 7 cords mers duisars
feliit eductiu cu mag cords con
fortacone elige hoc ℞ mirab ceio
ꝝ· 7 mdorꝝ z emblicorꝝ an mo
vj· tamarindorꝝ ʒ· j· pnorꝝ sebe
sten viol flors bors 7 bugs se
basilicomis 7 ticorce an m j· fol
liculorꝝ sene sene polip· reub
elcorꝝ an ʒ vj diagrdij ʒ j omia
hec lento igne buliat ī lb· x· aq
usqꝫ ad ꝯsūpcom duarꝝ pcin dim
colent 7 diligent exp̄miat 7 huic
colature addant medulle cassie
mualacꝝ sebesten penidiarꝝ an
lb· s· zuc al· ʒ· iij· 7 oia lento·
igne coquat usqꝫ ad gente ī spissi
tom 7 usus fine in spissacoꝝ ad
iugat iste ℞ mar ʒ j s se
lact ʒ ij mirab citriorꝝ 7 kebu
lorꝝ an ʒ j turbit elti ʒ j s ʒ
ʒ· j· 7 diligent incorpent de hac
go ꝯpoc bis l sel in stna da a
ʒ· v· usqꝫ ad vij· cu aq ordei cata
7 bn zuchata 7 ē nobile me
illaz facies agitacom / Hec de
mdificatibꝫ stom 7 ps no ulde
distans ꝯplemto pe itenorꝝ pa
uca sufficiat ·

Ex his q sᵃ nis scipta sunt pᵒ ca
de regione pdiusioes diffuse satꝝ
apparent ingenia diuitedi mās
vndiqꝫ / At qa de his q mās diu
tunt 7 spe in venis totius ambi
tus corpis inuetas lau le duism
vi esse diuretica omē eo qa vie
pqs pucat vria ꝯtitate huius
ad venas corpis sic spu· visue
panothomia appet de emtgetibꝫ
ad venes· io hinc quorūda diure
ticorꝝ meoriaz tangē placuit / Et

pim qde 7 famosu est apozima di
ureticu in ca calida sim ex decoctōibꝫ
platarꝝ frarꝝ ved endie ticorce
sponse solis 7 situs describendo sic
℞ rad ticorce m· ij· rad endie
spinachie ptulace nenuf an m·
j· mdisicent 7 minuti īcidant
7 coquat in lb· ij· aq usqꝫ ad ꝯsup
com medietꝝ 7 de hoc apoziate ī
aurora dent ʒ· v· cu ʒ· j· zuchi
albi / De coco uo calefctiua ī dispo
ne fra 7 apozia de radicibꝫ calis
colliged iiiᵃ ʒ ij· 7 plies alibi ved
hoc ℞ radicu feniculi pet 7 apy
an m j· rad· spagi 7 brusci an
m s· coquat ut pus de alia dcm
est 7 eode mo admistret // De
simplicibꝫ fortibꝫ ad fram ē de
coco eupat· aᵗ fu· aᵗ meu / Et de
fortoribꝫ z decoc rubee tictorꝝ spi
ce 7 orobi / De ꝯtᵗ a famosis ē
ꝯfco de semibꝫ ī antid· mesue
distinccoe pa 7 c can suᵃ pa
colligeda Ego a cu volo leuit
7 ultus vriaz pucare sin magᵃ
angustia exhibeo hoc ℞ aq stilla
toris milysolis ʒ iiij· pul· cortici
iriorꝝ auellanarꝝ ʒ j misce et
calid exhibe in aurora 7 tardet
post ipm cibus horꝝ quiqꝫ / Amp·
de diuteticibus mās po esse su
dorꝝ pucatᵒ 7 qa hec uo vi in
ultum ad ꝓpositu pp fratem 7 vis
cositate merꝝ q in hoc viro duant
id ptuseo hit / Qᵃ uteuᵒ sup
pissa 7 inoe obstruacoꝝ pp quia
in viro isto ultociens inveniꝫ me
rium ultᵒ ꝯtenta ī ꝯcauite ptorꝝ
7 in ptibus cordi adiacētibꝫ // Et
harꝝ qd merꝝ ꝯsupio licet frēt
possit peuoes 7 diusiones no
raro tactas Tn ad illaz merꝝ
euom pacialem ini om ingenia
vtilia pim est pucare sputu cu
his q mās ptim digert 7 dige
stam excitando expellit 7 de
mo harꝝ meatꝝ ʒ sy· ꝯtꝰ ace
Itꝝ oximel· sylliꝝ 7 spe cu de
coc seim caliorꝝ frm Itꝝ sy· de
ysopo q est excitator bonus xᵃ ʒ
de mia noctᵘ torꝝ anhelitꝫ Et ad
huc ē sy· de pssio 7 sy· de liqꝝ
Itꝝ loch· sanu in dispoē fra· et

diadragagātū fīm in dispone tala
Et de fortioribus mās gsumētibȝ
cū excitatione sua sut sic gfecto
diayris diacalamītī · diaysopū ʒ
diapssīuz. hec em oīa cū decoc^e
liqricie solepnit pectus expurgat
ut ℞ diacalamīti diayris aā ʒ j
decoco liqr ℥ j s miste ʒ totū
calid' exhibe ī potu ī aurora Et
soleo ego ī sepe exhibē ʒ j illor
cū decoc^e pdcā p duas hos p^s cenā
Et^m ī medm in emdado pectus ē
frica^o ptibus ptor admistrata ʒ
gpe cū faria orobi aut cū furfu-
bus lenit ʒ diu gfricādo ptus us-
q quo cutis rubeat Et^m igenīū est
freques applica^o vetosar sin sca-
rifica^e sb' alis spatular. q^m igenīū
est admistra^o elrior l' gfectionum
q cor ʒ p^tus gfortare hnt velud
est letificans almsr. abeo de septu
ca^o demūa. Its gfecto delignoal'
Et de magis gfortatibȝ ʒ gfecto diā-
m^ri dtas ʒ fortior i^a z^m me ē
gfecto diambre Et utilis ī ē gfec^o
de iacincto ab et· septu ʒ^o ca^o //
De ystis gō exhibeat in aurora et
ptiom una cū dimidia aā cenaz
℥ · s · licet ego in veneri ī inua^tu
cor mains ī exhudo exeis a ʒ j
usq ad ij · aā cibū ✠ ʒ p^s ipm
Pro ea d' inten^e videndū ʒ an-
debti^s utis corporis gtingat ppē di-
scrasia fcam incer^o at in corde sto-
epē l' inmicch · puenīente ex defflu-
xu mecr ab una hac prim ad
alia l' aplebus Et itaq ab in-
fidribus ptibus mā elenet ad ca-
put gfortat ipm p libus mois
pmo p longa retencōm gnor cu-
bebar in ore fcam. ad i^d ī gft
retenco nucr mq mastricte / Et
forcius ad i^d gsūnt gna iūti in
ore retenta Its freqs frica^o l'
pectiuacio capitis Its demucaco p-
tm nasi Its freqter odorare h^o
gpoitu ℞ ligal' ʒ j · gnor nigel-
le torrefcor ℥ j laudam modi-
cū torrefci ℥ · s · oīa in sil' ptiū-
zata ligent^r ī sindone // Amp· ad
gfortad' caput ʒ adhudu raptu
mecr ad ipm intriu gfert gmestio
diacitoniten zucharim siplics et

gpe in dispone cada. Aut diacitonitē
cū aromatibȝ in dispone fca. Et de
melioribus est freqs usus coriad'.
pparati ʒ cū zuē gdīti no inito. Et
demūo ī gpositor ad hac itecoz
valeāu ʒ usus metrdati deq^o accipi-
atur ʒ j cū decoc^e gnor mastic
et est me^u elegās ʒ plura alia
dittant^r qm ista sunt meliora et
utiliora // Ut a' ulta gpleat ī ten^o
si spuosar sbam cōtingēt resolui a
inīta calitate mecr l' ebulicōne
eaz tuc ipor resstom pt^rnt oīa
fragencia l' gtingencia lapsū Elem
deqbus inīta s'mūs fūnt tacta ubi
de digitis mecr catar. hmo ptra-
sunt // Si d' gtingēt sbam spuosam
ledi a suffocacōne fca a nebȝ fuis ʒ
grossis tuc gnaā sit oīa q mās
illas digerūt ʒ gsumūt ve^d sūt
elrīa impcedeti inten^e ia tacta //
De his d' q spuosar sbam a sui re-
solōe defendūt aq'li^te occulta sunt
sic iacinctȝ smaragdȝ corallȝ utiq
margarita spodiū limatura auri
scm basiliconis behen al' ʒ ru' ʒ sitia
Et de gpoitis sut elrīa cordialia
ptacta impcedeti inten^e ʒ maliȝs
ʒ arōtica odoranda quor de septio
pterijt. de quor inīo ī est semen
basiliconis ʒ maio^na cū sepe odorē
Nam d' videt h^o sb veiendi doli ca^s
fco p colle^ra ipi^g adi sfiora metra ʒ
gpe ad stom Et h^s gd' dolis cura p
fiat cū sbtraccōne mecr q in sto in
uete dolem effīciūt in capite per
modū euaparacōis at defluxus
ear in capite Et h^t gd' ī ten^o ex-
pedita ē ubi ē de digerentibȝ mās
in sto ʒ euantibȝ eas ut dcm est
Et itm elis do^r curat p z^a ī ten-
cōm d' mitendi mās dequa ī diffu-
se septū ʒ j / Et z^o itm curat per
poalem digōm mecr in capite pe-
cacōn de inīo qr sut euaparacōes
calide in mā fca ut ℞ camomille
an · m · maiorane sticados pulegij
calamīti folior lauri aā an · s · coq-
uat in nota^li qt^ite aq cuiq fumȝ
ad caput recipiat cū euapa^e a
tali decoc^e fca / has ī mās poa-
liter in capite pcan^s adequat cō-
sumūt ʒ euant odorifera electuaria

ofacones & plura alia p'ius tacta
i distin. p'a ¶ Dolorem q' a ma fcda
fem sepe curavi cu linimto fronti et
tpibus fca cu de scptone hac Rx aq
maiorane ℥ iii aq foliorum lauri ut
fuci eorum ℥ i s croci ʒ s camomille
℥ i s maiorane legal scicados an ℥
i s stramonee ʒ iii vitoli viridis
ʒ ii fiat linimentum in mortario ex quo
acti tandem limat frons i tpa usque
ad bregma ¶ Si a dolor iste fiat
a ma cada ut solent curat per
appositum imediate scptum cui addant
hij pul. Rx florum nenufaris vio. ro
taperi an ℥ iii coriandrorum ppatorum ℥
iii & sup addat descptone illi
de qua fiat ut dictum est //

De Cura vigiliarum

¶ Tollit q' vigilias supfluas a ma calida
fons siplicia quam de qua nuo est
aq sblutas nenufaris cuius ℥ iii
exhibeant p. m. hoc p9 cenam tepide
Et lenior in a est sblutao vio pumpu
rearum eodmo fca. Itm emtsio semi pa
paueris cu aq vio fca eodmo exhibita
linimentum bonum ad vigilias acuite ʒ hoc
Rx succi lactucarum & vio an ℥ i s
capitis ʒ i et ʒ s amuli ℥ s i cor
pent sil i mortario & fiat linimentum li
nitur ptibus ia pdictis Si q' i staret
vi. in fca ma velud frequenter q' a
flate salsa tunc facile curat dando
in potu apud sompnum ℥ iii aq buglossi
l' borraginis cu zuc bene calefacte. Itm ad
id gft aq sblutaos aneti. Itm orbis
melior ʒ aq sblutaois florum croci
dando ex eis apud sompnum ℥ ii l' iii
calefcas cu zucc. Et hec due ulte
sut de expts meis & no fallentibus
Eoia aut i nobra a' stupefacitiua
sompnifera hic dicta ht de acute
ʒ ° c. Cum q' q' hoies i quietos
fi infebs & alijs dispoibus capiti
nocetibus tunc quietem acquirit per
puocata sompnu i anti cu° iam
scpta. Itm q' ad hoc offerunt digen
nia ta mezf calefacit q' frat q'
phrit eorum delacoez admusculos
& alia mebra & ponunt in eis ffta
com tristem & frequenter pmutatoz
decubitus in itantez talia i digen
nia refrangunt fumos & vapores
mezf i qlitatibus primis & scdis. ppt
qd no inducit tristes ffacis ia pdca

Si q' contingit mias illas l' fumos
ia fuisse ptisos ad pdca mebra
tunc ts angustia i monedeta e cu le
nibus fricatoibus apedibus usque
ad spatulas applicatis de quibus s
Item cu vetosis cu cnapacibus et
sudorem puocantibus quorum om diffu
se meoria ia ptyt & cu vetre ad ia
Sico ego q' i quetudine in febus sepe
remoni dando bis l' ter in die aq
sblutaois peru tepidam & ppe in
dispone calida // Vomitum autem
supfluentez oio curavi oz ne faciat
stom esse lacunas supius. Si aut
fuit crecius & no ualde supfluus l'
non oz q' restringat. De instris q'
retinentibus vomitum qda sut facienda
id cu offortacone stoi & cu lege
ea q' p'ius posita sut & multa i
elixa & ofacones stom vigorantes
calite fricte & stiptie sunt. Ubi
videb Ego q' frequentissie supflu
entem vomitum i mouit cu hoc leni
gto Rx resine clare & aloe ℥ ii
mastices grec an ℥ i. dissoluat
resina cu vio citoniorum & cu fuit
cum eo cocta ipsius eius i fracom
addant pul. & fiat cerotum mag
tom stom abore eius usque ad fudum
amplectens. Et si velis q' tu forcius
illo Rx mastices thuris sandalorum
ypoqstidos acacie capillorum gladiu
coriand' ppati an ʒ i mete sicce
ʒ ii resine aloe ℥ i s laudani ℥
i pul. cruste panis qt gbuste ℥
iii dissoluat oia & incorpent cu
aceto citoniorum & fiat eptim qd ca
lid sto supponat ut de alio dcm est
Strangriaz q' pueniente ab opilatoe
carnosa fca ppt casu mezf humora
lium q' viscose sut at grosse in vijs
vrie tollit pd lenienta clistia et
dissolutiua de quibus lege p'ius //
Item illa indubitate tollit duretice
p'ius de scptu meo ~~capi~~ i capiebatur
pul. cortic. auellanarum. Itm d' coco rad
valeriane decoq' dec ℥ iii calide Et scio
i q' decoc rad meu datorum ℥ iii
cu ʒ i pul. milij solis tollit illa. Et illa
expiencia nobil e ut accipiat tt i ie
cur pulinis & cont i frixorio cu tt s
o liliorum al i ʒ ℥ iii o nar & vt stragrias
sere oem i ipo diu vriandi auffert //

Alienacōm ī feb9 puenientez gemula
gne in flamatiā ceri que faciat spūs
fluves .i. ingentes ad pducendas sspa
cōnes sspum intiorz aufferre pnt oia
q mas corigit 7 refragnt scil' euapa
tōnes limita 7 odorifera q̄ siruus
de confortatibus cerebri scripta sunt Ego
aut in gsili dispone soleo uti g^to ch.
Rx sy. de prunis ℥ j sy. acetosi t'.
ist. ℥. s. hoc totum det in potu tepid.
aput sopnuz cu ℥. iii. aq̄ neniufar
7 est mea solepnis Ad hoc ē mag.
fice cfert si impotu. gs. dent ℥. ij.
sui foliorz ppnuer Et vidi ē fre
qnter experiencia verificatū q̄ ℥. iii. aq̄
lactr vaccini acetosi aput sopnuz
date tales alienacōnes ī duabz
niabus remouerint Frequēs ē usus
sy. vio. cu aq̄ endivie in sero
frorz pdcā hōr. fca has alienacōes
solepnit' tollit. 7 in sūma om̄ in
strorz usus q̄ infrando 7 huectado
cu a^ta capit' confortaē sopnud pno
care pnt istes alienacōnes feliat
ab scindit h' de Cura illorz accidentium
d q9 ī p^u t°. h9. ℞9. meoria porta fuit
ita pertranseant/

Vt a' distincō ℥^a cōplementū heat
cu fudamtu sufficio ex q° tandez
cānonū cōis male cōplōis cer' eli
ciat 7 qnt ingenia essencia debiliti
meorie Cōm qd supponit est qd
licet cerm debilitari possit si sui
totum abom spē male gnis sim'
l' g^te malis l' ī malis specialit' cu
h9 distiuccōis pōs respicit debilita
tez cer'. Est pa qd est mala g°
f. 7 h. cer' pueniens accidētalite flatr
sua frate 7 huite cerebrum mag̃fice
ledentz Ca vo 3 mala cōpo ipi9
que est oppito s. plm ī veis et
actys 7 porositatibz cer' 7 quiqz
g^t in tribz nētrul' eiq pma cu est
in ill' oppito 7 n°° cōpleta ī vent'
tulis cer'. 7 pseuerās inde foret
hic virz fore epilēticū Si aut
ts oppito om̄ pnu cōpleta ez tuc
de nīte applicez ez collige hos
sermones pa ℥y. ct ℥°. ca° de epia
7 appoa Ro em formal' epie su
stentat' sup īcōpleta oppitōe ut
pz ex dispōibz ambarz ibid ab d.
posit' qz declāoni ned pplexitate

effugies hic dicto cu alias diffu
se sit' hanc mat' in alto gsilio
tuida nobili mediolanensi cōpila
to Ex qbus tandem corie gcludi
pt gsto cont' sbiectus sit homo
gsuetus hre oppitōnes cer' nam
amnon oppitoe fiale pveniri pt
ad maiore Ex his uitimo corie sbunge
q oppilōnes cer' sunt dispōnes
in qz cuone utta 3 expectanda
mora Suppo d' a 2° pu° q licet
nocumentum in meoria gtingens ex om
spē male gnis accide possit pluz
tu accidit asfrate 7 huitate frate
7 siccitate Oblinio em 7 corupcō
si pluz fit asfrate 7 humte frate
7 siccitate Ratius cu g^t exapate
pa ℥y. ct ℥° ca° de corupcōe meorie
Sut duas cu pmas aliq cu dra
assigni pt Si em g^t nocumentum meo
rie asfrate 7 sicite tuc tal' ho
erit meorans pltaz 7 no mome
tanea .i. pnaa Si vo gtingat a
f. 7 h. tuc meorat pnaa 7 non
pltita pa ℥y ubi stati allatum 3
Et gra horz sermoni cas cpz qui
hz lapsu cer' f. 7 s. difficult' re
cipe pt spes licet facilit' eas p
seruare Siccu em lz formas .i. spēs
7 figuras durit' recipiat durit'
cu .i. vehe° eas retinet pa pi ca°
de elemēt' sic leue 7 molle fac
le impssione recipit 7 diffi' eas
detinet ut allato loco tollid 7 s
ptem pa ℥y. ct po ca° 2°. leue ee
facile recipit impssione hy cu sermo
nes amplion ex cussione ī digent
licet eorz vitius sustetet in ysts
Ex his itaqz suppōibz ambabz fa
cile elici pot ingemu cuois debi
litati cer' 7 noto meorie pueientibz
abyst' lapsibz 7 qa istes lapsy ī ppo
sito sunt a f. 7 h. flica pueien^b to
corz cuā° sup corupcōe corz fudari
det 7 cōpleri vi. intēcōnibz Ca pa
ē cōis 7 utis merz acapite cuo q
qd sirurus hri pt ex his q īntou d'clato
porta sunt ubi de cuōnibz ca p
flōmia q pfarmacia 7 alia ī sbu
detiatū est C2a uo inten° phl' e
taliu merz acapite distracōe cu
gentibus in sbis de q ius sirmo di
ffusy ī suo ca° posity 3 C3a 7 merz

digo de q itm suo loco generibus in
stris tractatu fuit / 2a inten° e mez
eradica° q eaz sius instris 7 gene-
bus in suo loco posita fuit / 4a itero
3 rorero mbz mas ad ea effudenda
dequa e stimus loco suo legendu
est / 6a 7 ultia i tenco e aggata ex
his q mas fias in toto capite co-
tentas qsume pnt / Et ex instris
ill' e q ca qfortat ne mas ali-
unde recipiat 7 eas de novo qnet
pvam in digonis in ipo / Et ultimo
huic intenoi sbiugent remedia
no ulla debilitati memorie qfenia
De med ca qfortatiby 7 pfitiby
gnom mez in eo sut oia simplicia
q arotica sut 7 ppe cala no vehe-
ment 7 sbe sbtiles i penetrado 7
sicitate sua mas qsumedo cum
aliqua 7 leui stipte. 7 hec 3 oia
dur cere gen a pqlites tones Et
aliq dur eid qfena ab occulta ppe-
tate Exm coz que sut siplicia
aqlib9 toibus qfenia st sic pip
utiq costus calamq arotica folm
mx mq maz galaga cubebe
ciamomu xiloal 7 ppe crudu a-
momu aneos sticados betonica
pulegiu assarq gariofily thus
laudamu 7 sitia plia biute dissa
De qposits no sut sic elm d'ligal'
Sarranea magna Cotra maca
olm diambra diamu dtee 7
amaz l 3 amaz sit forcq alto
7 magne qfecones ved tyaca an-
dromaci l' 6 Metdatu diaton-
pipeon. elm opiri 7 sitia qz
om meoriam collige t° cay suma
pa 7 in antid mesue distin. pa
Et aliqz e de sipcones i antid
Nicolai vide potes / Modus aut
opandi cu ist ca pt ut frequt pul-
uizet caput ex eis st bregte as-
ps aut ex hoz pulue fiat sac-
culi 7 applicent qmissure apno
coronal' usq ad pn sagital' aut
fiat ex eis capitis ablucio 7 ppe cum
aq coniz dt ex eis fi pt euapacio
sicca cu hoz pluies fudut super
carbones ignitos / dt huda ve cu
talia coquit i aq exqua ca eua-
poret Et itm ex eis desidantes id
fi pnt linita vngta 7 epta licet
no mltu in placet Et vo itm omia
talia l' ipoz plura applicari pnt p
mod odoramti p iniecones in aures
quas mltu pficuas expertus sui 7 ppe
qn aliq hoz coqut at logo te ifudut
i olm d' iniqs l' de lilio l' de costo ul
de behen l' de croco / Ad huc e ex
his fi pnt cappuria coz decoco-
nes l' sblimaces ethendo pnares
ut stimus apponit / No raro e eta
libus fuit sternutaciones 7 ppe ci
ad pipis ethiop pnares aut ca-
storei 7 sitiuz Et ex his itm quoq
fiut collucones masticaciones gar-
gata 7 fricacones in palato 7 coz
retencones in ore pcipiut 7 ppe fre-
qter frustz mucz mq at cortez
eius q macz est aut cubeba sta-
phizagria pulegium et similia
retinent in os hij quide sut mo-
di qbus illustres viri vetustissi-
mi 7 madm ingeniati fuerunt
sbvenire capiti i dispone ea dcta
et ppe qn pcialit coz intenco
vertit ad caput / Cu a intendut
caput qfortare meo mas inuetas
excitare tuc adminstrat frequt tya-
cam andromaci l' hmetz at esdre
l' sotiram magna dando ex eis 3 i
in aurora cu aliq aq decocz l' sblia-
conis aliq pdicz capitalm me
Et no q ad hanc intenoz ca de
pdcis pncipat fu expertus qnoz
pm est plus arotico / 2m 3 qfecco
diatonpipeon 7 ppe qn scpsit. 6.
adomotcum desipcone 3a illus
ibi de tribus pipibus poit de sc-
pcom cplicem ut vide potes 7 tu
accipe ultiam / 3a vo pht est co-
fecco diambra 7 ppe qn scpsit
mes attato loco stam st p. m. hodis
p9 cena cunti dorim sepe dedez
3 i ssicoz 7 ppe qn fuit ex eis
elya cu sy 3 qdiri solemt opari
Hec qdem satz subtilia videnti
in satisface ad intenoz corrigedi
malam qplonem fram 7 huida ce-
malem 7 in qfortado ipm 7 pfido
mez gnom in ipo pvia in di-
gtionis / De his uo q debilitati me-
morie qfene pnt dco q ma ht sa-
tis difficilis est eo quia i ipa pli-
mi illustres satz defecert ut colligi

potest i tiiors 3º in tra.º 2º de hac matia. G. app. apparenter devidet archigenem in tra.º isto i qo vi ipm diminute processisse et lege ibi ystoriam. In natitate q de igi positus perdita cuiusda repare memoriaz etc. Igitur pmissis intencionibus vi que paulo an innotuerunt qda ponenda sunt medicamina huic nocumento confe rentia Et ego pmu ponaz illa que sepissime approximaui hijs qui fuerunt in hac pte lesi Et primu qdem est frequens usus mirabo. kebuli ut oms pdicunt et maifestiq iuvamentu inveni eo in aceto condito Et forcius ipso illo est piper longu conditum eo modo quo ff in etate mea con ditur. Hec omnia exhibeo ma ne hora syruporum et ff ad oreis post prandium et audacius exhibeo ea apud sompnum et solempnissime conferunt. Et sunt simones A tra.º de cura corruptionis memorie De composit ad hanc intencionem sinentibus famosi et ab oibus viris illustribus approbatum est elm de anacardo cuius descripciones qm plimas licet hinc inde colligere possis ulta tn in visa est conve niencior qua illa quaz scripsit rasi nono almsi tra.º de cura palisis et tu lege ibi et compone illa vl alia mo tuo. Modus a administra tionis est ut detur exea 3 i pq cuiones apud sompnu cu 3 i s aq de coctionis pipis al. calefacta qliter pma 3 ij. Et xº pallato tra.lo. Si csidis qd non malia qplonis calide da cfectionem ana cardi qm forcior est in cfortatione sensus faciens aquine sinuacionem iuvatissima Et si velis uti composit minoris impense et leuio ribus productu describam tibi x.or que habent ab A. pallato loco et accepta sunt ex re. rasi pro cinentes et pcium a ga lieno in libro decem tractatuz Quorum pmu est hoc Rx olibani ciperi pipis albi et nuce an 3 i det ex pulue oim istorum 3 s i hora pdca

Secundum compositum est hoc Rx piperis ciminis an 3 i zuc 3 iii. misce antur simul Tercium est hoc Rx olibani acori an 3 i pipis 3 i pul. sb. tilit et misceant. Quartum est hoc et melius alijs Rx olibani cimi ni an 3 v. pipis 3 i acori 3 iiij capi mirab. indorum an 3 iiij mell anacardi 3 i mell citri bene dispumati et cocti dupplu ponderis oim coquat mel cu alto melle a nacardino usque ad inspissacionem deinde addantur pulues et fiat co. ... elm. Et ipm qde magnifice confert debilitati memorie et pre cipue frequenter utit eo ds cum decoctionis radicum acori q... quando accipit apud sompnum ut pdictum est. Hec in summa sunt in stra que velud elegancior va rijs volumibus eligere potui et tu si ingenium tuu supadde me liora si potes. Pro hijs aut que narra forent ad cpledum sup ptem distraccionis 3e s. ad remo ... tem debilitate tocius corpis Dico qm si debilitas illis puenit defectu vital virtutis cuius phia ... pin est cor facile intelligi pt can tionis illius ex hijs que supius tacta sunt ubi de debilitate virtutis tam subite eueniente qm sincopis erat qua tande eue niente supius diffuse satis p tractatum 3 et tu recurre illuc Si a hac vtis corpis debilit sit mag separata deiectio l motui pgressiuo l omi alto motui nbris tuc cu tal debilitas contingit ex nocumento ter qde ois motus pn'm organicus si medicos aut saltem pn'm manifestatum scdm pipatheticos tuc quoque contingit p cuo ... vtis debilitatis me brorum amotu i tendend est ad pcuracionem cor velud visum est qm G. devidet Aristotilem ponitem oim opionum pn'm pm ee cor. Cu em credo opteret remedia omnia applico epthico subetico le targico cgelato applicaw cordi Cuius contrarium facit tota cocatacio phicorum practicantium ab hac igit

discolia retedendo dd qp oia rme
dia motus pgssiui z altius pcud
tiua dent capiti pn' ad mistri
dem toti spme z mebris mqbus
nocum manifestat Et si itm tu
tu velis alq remedia cordi ad
mistrare ipm gfortatia nd mc
ries errores magnos Que aut
z qualia sint i stra ista tam p
mtius qz extius applicanda ca
piti inhat distinctione patuit
et in precedentibus qts ff cala
alterutriz perlegenda sit
Pro tria aut pte distinctionis
huius tie z gplemto totius lly
varia mistra tangeda stom sut
gfortatia Et pla qd sut que
stom gfortant phndo ne me ad
ipm aliude effluat Et de sim
plicibus ad hoc gfentibz elega
ciora sunt in dispone cida red
rosa mity capha zafra ebor
nity sandaly seme lactuce p
tulace endie cicoree acacia
lac acetosu z spe iuniuu
pisces recentes oua z spe i aq
sta l' in aceto cocta z pulus la
mbruse // Composita ad id valen
cia sut spiner z sy eius qui
est vehemet iuua adeffusio
nes mter calidas adstom ab
alys mebrs z3a zy tt pd zts
sy rosatus sy demto cu aqsta
z vino gnat fcus sy deberbes
deribes de acetosite cit delimo
ibus tts de rose de spodio de
berbers z de capha / Medicine
vero simplices q stom digtas
gfortant z mas inco gsumut z
eas itm gnom plpt Com
posite qd famose sunt sicut
in disspositione fcida acetioz
rosatuz diacimiu diacalamtu
diamuscum diamars dianthos
z diaolibam spe z gfecto de
citonys omns q fcta est cum
spebus arothes talis veluti hoc
gpositu Rx gfue citomors et
spe pulis tt 1 mars mete oli
bani amees amom an z 1 cipi z
y galage Mars cinamoi cla a
chori camed camep calami aro a
an z q zz rute sicce z 1 sy

in fusiois zz tt q l q s z ff elm
z vsus eius est ut omi mane
in aurora accipiat gzeo z in et
tnd itm gzeo accipi debet post
prdm z cenam Simplicia vero
gfenia nocuto stoi tam i appedo
qz indigendo plima sicpius ta
cta sunt // De his vero que ptmy
aqlite cu ptiny appeoficia vir
tute gferunt sut meta abss
mastix mity coralls calamus aroty
operus amees amomu lauda
nu ambra zedoaria cubebe mars
calamtuz pulegiu origanu ma
iorana et mamiron qz serpillus
est z betonica q mirabilit stom
in appetendo z digendo rctificat
quocuqz ipius Et si gtingat hc
nocuta pueire scl amala gne
pdca cu pncia vetositatu inttas
cibum insto scl'enacu ita ut no
gdenter amplexari possit ipsum
stomachy tunc tria gposita si
gularia ad illud nocuti inuen
ta sunt Et pm qde est gfcto
diacimini z spe carmei l ab
altera regione nobilit sicta
reportati cuius de scptom accipe
ab antid Nicolai z scribe ipsa
semp ante cibu z post ipm
Zm gpositu z elm de baccis
lauri qd est fortius pdcto lics
paulisp sit ab hominabiliqs eo
tuius vsus esse debet in au
rora z spe cum decoce amees
Zm gpositu est gfecto de ruta
de scpta adyas in ca lo de ipsa
z tu lege ipam ibi quia inx
cludendo ventositates z gsuendo
eas parem no inveni me az et
spe qndo p ea dant z y cum
de coctione baccaz lauri l' ame
os qd delectabilius est z tu eli
ge ex his que tibi videtur uti
lius / 1428 die quinta mensis
decembris perfamosum artiu
et medicine doctorem dominum
Magistrum b de montagnana
Esculapium alterum Anno
legis gracie ~~z c et~~

Super dispositione gnosi viri magnifici domini domini galassy de pys ac conlegys que scribunt bene spandu eo quia in dolibus allemanorum perpit et non aualibus nisi genter educat et quia regimen eius congruo obediens est quod prophalisticum in curia cuiusdam laprsus sfirenda que vero de meceps fienda occurrunt nonda sunt ut severemente yeme dispositio non augeatur. Igitur si non abhorret in principio mensis septembris placet in quod fiet ei flobotomia de saluatella dextra sanguinis ℥ iii educendo postquam flomia incepta diebus x quibus aliquis de suis pillulis in 2a parte sui consilii 8o ca positis acciperet Item flomia saluatelle sinistre maxime commedaverim sic ei pa flobotomia reptom humorosam et sanguineam minorat ita et 2a flobotomia vaposam reptom educat ipsa ℥ y cas de rancoribus morbis cordis huius administratio flomys sive ipsarum alter quis licet in magno 2a placeret sequenti mane vel 3o ad illud offerat ei hoc minoratum ℞ renti electa ℥ ii a garif boi ℥ i ss ʒ i spice nardi ʒ i sal gem ʒ ii in duabus quantitatibus aque salvie cum ℥ i ss zuc al stent per diem naturalem deinde in curiora calefiant et diligenter expressa tribuantur post quam pars doviat in 3a sequenti hora aqua ordei calidam cum zucaro cas cibum quod per horam assumat recepto minoratiuo sequenti mane cas digestiuum hoc leve ℞ sy de sticados de calato oxal gri ana ℥ ii aque salvie ypicomp ana ℥ y aliud levius ℞ aque rosmarini et betonice ana ℥ ii et si timetur calor frangantur cum aqua bugl que parata est et cum aqua fracta Cum vero in hiis dispositionibus apud potentes magis digerere solent cum hoc sy meo licet levi industria quanto ℞ libe paliss ℔ ii virte betonice assari salvie rosmari ana ℥ iii pivetri acori cubebarum ligali galange ʒ nucis m. ana ℥ i ss ameos ana feniculi amomi ana ℥ i yprconis saturegie serpilli ana ℥ iii bugl ʒ i semi lact endivie scarl ana ℥ i omnia predicta idem in fundatur in ℔ xx aque dum coquantur usque ad medium et forti expressione facta colentur cum colature addantur aceti sillitici ℥ vi zuc al ℔ ii mellis ℔ ss et fiat sy. 2m autem clarificatus de quo si fuit longus exhibeantur ℥ v et si fuit complete decoctus accipiant ℥ y aque ana feniculi et salvie ad moderandum calorem refrigerantem cum parata vel fracta aqua si timetur de eo et gemet sy diebus x usque ad apparentem melioris mutationis urine in colore et facta cum ypostasi conuecta est alba levi et in fundo sedente Et postquam iam euomis hora prependitur nocturne offeratur hoc ℞ p. de sticola ℥ i pillarum de yera quanta ℥ p. fiant v cum suco salvie vel alio. Vel accipiat pillulas quas habuit padue scriptas ante consilium de scriptione vta // Vel accipiat hoc forans ℞ p. fetidarum de thimo libus ana ℥ i incorporentur cum suco salvie vel altius // facta purgatione utatur aliquis diebus a thore candeto ut soluat Item utatur electuario suo scripto in secunda parte consilii de scripta de scriptione 1a // Item utatur aliquando p. ibidem positis de scriptione 8ma Item utatur sacculo ibidem posito de scriptione 7a Item utatur odorifero suo post consilium posito de scriptione ultima Item utatur pul. posito ante consilium de scriptione prima in abis // Cas utatur confectione in legenda de scriptione 2a Item utatur unguento cappurgio posito in 2a parte consilii de scriptione 3a et utatur eo sepius quam solebat. Circa fine vero mensis septembris placeret michi valde ut aliquibus diebus saltem x ante sero in loco bene calido intret balneum artificiale ita confectum ℞ cineris de lignis salicum subtiliter cribellati ℔ vi sulfuris ℔ iii bulliat in situl xvi

ca usque ad consumptionem 3e partis
In qua aqua bene calida se bal-
neat et collum spinam et brachia
bene confricent stet autem ibi usque
ad debilitatis exclusionem postea lec-
tum intrat et quiescat Item in sero quando
vadit ad lectum faciat diligenter
vngi spinam et collum et brachia
oleo in consilio de scorpionibus de scorpione
3a Item dictum tue capparigo vn-
gento Item sepe in die abluat
manus decoctione decoctionis sulfuris
huius de scorpionibus Rx sandarace
ʒ ij sulfuris vivi ʒ iij laudani
ʒ i s coquantur in lb j aque us-
que ad consumptionem 3e partis Et
cum hac aqua calida sepe manus
et brachia abluant et diligenter
a frigore custodiant Quibus
peractis omnipotens salvator
spero sui nutu sanitatem prestabit

Hic nobilis adolescens egro-
tat febre et dolore capitis ma-
gno quem apud grecos cepha-
lea nominant et est dolor medietatis an-
terioris capitis pertingens usque ad
frontem Provenit autem dolor
iste propter colleram ab epate ad caput
propter passionem ... nominatim ter i
quo invaluit mala complexio calida cum
dominio colere citrine siue complexione
flatus aquei cum colera rubea que
in sui mixtura eius generata per
viam mixtionis colere delegitur
ab epate ad caput et flatus aquei
in venis parietum ter tendunt
sine hic in spiris in epate generatur
complexione duarum mixtarum predictarum
ad invicem non tollitur ... tamen quod egritudo sit propter colleram et
per essentiam denominanda quia 2a ag-
gravari posse quod est discrasia
epatis propter cibos vel alias causas
notabiliter intenditur dolor in
capite Et ergo dum bene dispo-
nitur epar manifeste remittitur
dolor capitis propter quod ad quod cura
huius dispositionis dependet ex
rectificatione epatis et mundificatione ter
et confortatione eorum amborum simul
Cognita ad ulteriora hanc dispositionem
notificanda non est necessarium

hic adducere quod res est per se nota
si diligenter perquirantur signa a
tactu capitis et epatis accepta et
a pulsu magno veloci et frequenti
2 in temporibus percepto Et ad
hoc accingitur siti amaritudine oris et
sputo aliquando ad salsedinem licet le-
vem aliquando ad amaritudinem tendente
etc. propter quod regendus est iste vir
regimine competenti ut in sequentibus nunc
apparebit Evitet igitur statim in locis
calidis et vehementis siccitatis sed aer
eius declinet ad levem calitatem
et bene euentatus existat Et elon-
gatus a balneis aquis et quali-
um et aloas venaticis tiranceis et
antiquorum edificiorum Et caput eius
in nocte saltem levi coptura tue-
atur Et caveat a statione aglo-
naris venti propter quam recludit po-
ros et magis intercipit confirmat Effugiat
2 hic vir cibaria rebus acutis
condita velud rapham cepe ale-
um et sitia Et dictat omnia que
sunt corporis exacuunt et inflamant
velud crocus piper et reliqua aromata
calida Et caveat abusu venis
sua multa crapulatione implenda
cor velud sunt legumina lac-
brodia pinguia et fructuum multi-
tudo Dictat 2 viscosa et o-
pilancia epar et renes propter que
intenditur calitas in membris propter
prohibitam euentacionem Salsa carnis
cibaria multum non sint ei convenientia
In Reliquis habeat licenciam suo
modo Dictat 2 corporis potentiam exercicia
et fortes motus tam altos quam
corporales et precipue super cibo immo
conveniens est ei quiescere sal-
tem usque quo erit sanitati resti-
tutus quod cito erit ei Item modo
a sue cibacionis morose comedat
et non impetuose degluciat ci-
bos et potus absque longa masti-
catione Et quia colericus est non
convenit ei abstinencia longa
ne inflamaretur epar sed con-
veniens est ei ter in die co-
medere scilicet inter cenam et pran-
dium aliquid accipiendo circa horam
xx quam abstinere superflue atque
quam bis ad stomachum multo cibo

replere et potu ¶ In dormiendo tempus
expediat continens ne per multas vi
gilias aliis rebus debilitetur et cor
eius ad contrarium producatur quod sit causa
attractionis materie ab inferioribus membris
ad superiora Et quod in temporibus contentis lau
do sibi dormitionem post meridiem hoc in natu
rali die fienda magis quam pauciori tempore
laboret dormire ¶ De passionibus vero anime
quoniam iste vir corpore colericus est et habet magis
humorales fumale accessibiles ideo
evitet anime accidentia quibus velox et vehe
mens motus fit in spiritibus velocitate et
fortitudine turbationis timoris et in simul cum
hoc accidentium evitet intemperiem per
que cor et pectus vehementer inflametur
et producatur ad anhelitum magis velo
cem et frequentem ¶ Et quod corde concludit
quod iste vir penitus vastat in assumptione
potus vini saltem fumosi et ultra po
tentis Et adhuc temperiem ponat
in mixtura et frequentia comedendi Hec
enim fortassis producent ipsum ad antiquam
sodam vel cephaleam maiorem ¶ Ponat
itaque remedium huius cephalee per viam re
media congruis temporibus administranda
ut nunc scribitur ¶ Primum itaque horum
est quod iste vir adveniente mense
Aprilis purgetur pluries modum ℞
sy. rosati ʒ i. sy. de acetositate ʒ s.
aq. acetose cicoree et absinthii ana ʒ
i misce et accipiat ipsum calidum in aurora
viii diebus continuis et tardet cibum
horis iiii ¶ Post ℞ p. cochiarum et
de reubarbaro ana ʒ s cum elixir rosarum re
formentur pillule vii et accipiant in
aurora dormiendo post eas per horam unam
et post v horas ab assumptione earum
bibat ciatum i aque ordei zuccharatum
tatem et post per i horam post istam accipiat
post istud immoratum accipiat digestivum superius
tactum eadem hora viii diebus continuis et post
ipsum tardet cibum horis iiii ¶ Assump
to isto digestivo 8a die sequenti pur
getur pluries modum ℞ cassie inp
parate cum aq. endivie ʒ vi reubarbari
electi ʒ i spice n. gr. v sal gem
gr. i aque lactis ʒ iiii misce et
parum calefactum accipiat observando
post ipsum conditiones que scripte sunt post
pillulas precedentes ¶ 2m prin
cipale remedium est quod adveniente
te vero circa finem februarii vel

principium marcii purgetur pluries modum
℞ oleorum rosarum ʒ i olei iri ʒ iii mi
sce et bibatur cum tertia parte ciati
vini albi boni et calefacti et post ipsum
observentur conditiones que superius dicta
sunt observare debere post pillulas
Die vero sequenti accipiat hoc digestivum
hora et modo dicto de digestivo antece
denti ℞ mell rosarum sy. de acetositate
sy. de absinthii ana ʒ s aq. betonice
ʒ i s aq. cicoree ʒ ii misce et
fiat ut ¶ Post istud vero digestivum
mane immediate sequenti purgetur cum
istis pillulis ℞ p. de yera magna ℈
ii p. cochiarum ℈ i fiant pillule
vii cum sy. de acetositate et accipiant
ut observando post eas conditiones in
aliis pillulis notatas ¶ 3m principale
remedium est hoc ℞ aloes epa
tice lote ʒ iii reubarbari electi agarici ana ʒ
i diagridii ℈ s masticis rosarum se
acetose endivie cicoree ana spice
ana ℈ s solis indi ℈ i pulverizentur
postea deinde commisceantur et infundantur
in ʒ iii succi endivie et ʒ i succi
maiorane et commisceantur et ponatur
sub radiis solis usque quo exsiccen
tur deinde iterum superaddantur succi et pe
nitantur exsiccari ut dictum est tri
bus vicibus renovando ¶ De hac
igitur materia fiant pillule de omni
℈ vi vel vii de quibus tempore quo
assumit digestivum et aliis temporibus
communibus bis vel ter in septimana accipere
potest unam parum ante cenam et
sedam post ii horas post cenam continuan
do eas sicut quod videt necessitatem ma
iorem vel minorem cum allevatione
capitis ac gravitate eius Et non
dubito quod hee pillule sint potentes
ad eradicandum dolorem suum et pre
servando ipsum ab incursu in ipsum et
sunt solepnes ad mundificandum stomachum
epar et cerebrum eius mundificatione parata
¶ 4m principale istorum est hoc ℞ trociscorum
de violis de spodio ana ʒ i trociscorum
diarodon ℈ ii zuccari albi tt. s cum aq.
cicoree fiat confectio in rotulis magis
dosis per totum mensem Julii accipiat ʒ s
ante prandium et tantundem ante cenam immediate
Et si non timeret expensam laudarem
quod uteretur ea per totum mensem Aprilis
saltem ter vel quater in septimana accipiendo

de ea qualitatem predictam hora ia sc-
ptis ¶ Tertium particulare remedium est hoc ℞
spodii corallorum in lambrusce cori-
andri preparati ana ʒ ß mast ʒ i ß rosarum
ʒ ii gariof ʒ i pul. omnia pisse dem co
misceant. Et de hoc pulvere saltem
bis in septimana cum vadit ad lectum ponatur
prora capitis immediate aequa platitudine
iiii digitorum a superiori parte
frontis usque ad summitatem capitis //
¶ Quartum particulare remedium est hoc ℞ succi
morsus gallinae hortensis flores rube-
os ℥ i succi radicis blete ℥ ß aque
mell ℥ iii misce et calefiat
et impleto ore aqua frigida levi tepida
trahat pugnis narem dextram et si-
nistram valde suaviter semel in septimana
ante prandium per duas horas per
totum mensem septembris ¶ Quintum
particulare remedium est postquam iste vir
fuit purgatus vere et autumpno
ut predictum est si renanet ventus
in capite fronte et circa oculos tunc
in naribus eius ante prandium per horas
duas bis in septimana inter dies competen-
tes insufflet in sufflatione in nares cum
una pena de hoc pulvere qui tertium unum
grani frumenti provocabit enim ster-
nutationem dilatando et mundificando
meatus cerebri ℞ pul. nigelle ʒ
i. flores rosmarini ʒ i. pul. elle-
bori albi ʒ ß pul. subtiliter et post
commisceantur ¶ Ultimum particulare iterum
est hoc ℞ conserve rosarum ℥ ii
conserve borraginis et violarum ana ℥ i
seminum acetose citrorum endivie et
scariole ana ʒ i. ß flores nenufaris
ana ʒ i ß coriandri preparati ʒ ii vini
granatorum ℥ i ß zuccari albi ℥ iii ff
f. elim. Cuius dosis est cocleari
i. l. ß diebus et horis quibus hic
vir sentit acuitatem habet os et
sentit caliditatem ypocondriorum et
stomaci et pulsationem et saltem in tempo-
ribus de eo post sumere ter vel quater
in die ad libitum suum bibendo post
ipsum cyatum i. aque ordei cum zucha-
re si desiderat bibere Et hiis reme-
diis ita observatis non dubito quin
prospere obtinebit et confirmabit in
eo sanitas quam sibi concedat alti-
ssimus perfecta laudem ad laudes eius pre-
mias ... 1421 die ultima mensis Junii

Adolescens iste agitat difficile
anhelitu quae passio dispna deno-
minari debet seu ipsam ortomiam
appellare volo. Nocumentum enim ineo est
et in spirando magis quam in expirando
do constringens et est nocumentum pessimum
cum tendens pectoris quod est mala con-
fusa et humida cum materia fleumatica et mu-
cilaginosa quae perfundat in panniculis pec-
toris in sua penetratione vigorata
aquadam particula colere rubee disso-
lvente coliquante et faciendo pene-
trare fleuma in predictas partes in quas
penetrare non posset propter viscositatem
tem suam. Est causa constitudo huius
viri non parva pro lligancia capitis
adpertus de quo defluit aquosa
et mucilaginosa materia fleumatica que
in ingiuua in pulmonem in canalis
eius et carnosa parte ipsius bene non
est mirabile si nocumentum est magnificum
et excellens licet enim communes pec-
toris expurgative facile athant
et expellant materiam in pulmone conten-
tam difficile tamen est materias in panni-
culis pectoris inviscatas cum corrosivis
medicinis educere et expellere propter quod at quod
hoc non fiet nisi in notabili tempore
continuando remedia // Et sequitur tertio quod hoc
fundamento cum nisi assidue et sollici-
te vitat remediis exsiccatis et fortificantibus
ficantibus caput ipse paratus est ad
empima vel ad apa pectoris et ulceram
paucam predictarum et finaliter ad ptisis.
Itaque regatur ratione quo nunc sequentur
et putaverunt curia sequentia quorum
primum fuerit dicursus per ea aquibus
sibi providere debet ¶ Tamen non curat
dissimulet premeditata sibi convenien-
quorum tamen cum si laudabilem optabit
effectum necessarium erit quod saltem semel
in mense faciat sibi notitiam de
statu suo usque ad verum finem de regimine
¶ Pro expeditione itaque primi iste vir
preparare sibi debet assuetudine vel mo-
ra sub flatu venti septentrionalis et
habitaculo cameras bonas et purgas
de cursibus aquarum et habitet in locis
celatis ad nobilem siccitate declina-
tibus ¶ Caveat accessibus pectus
constringentibus et acceptionis capitis
valde frigidibus imo caput suum me-
diocriter muniatur cum birreto efficaci

Nobis no teneat istu mod quia
effugiat oia acria et acetosa sal-
sem in multo usu Similiter dittat ci-
baria acuta l cu eis gra ut sunt
cepe aleu et qsitia Similiter effu-
giat res acutas cu salsedine mit-
ta Qo itm caueat sibi ardebus
.f et h. ut sut lactuca ptulaca
spmathia bleta et sitia Ite dilt
at viscosa olde et netosabilia ut
sunt lac pisces elixi Item dittat
ea que sunt pectoris constrictia
ut pira et spe acria et in multa
qte nespilas sorbas gnata nucas
castaneas et sites Item dittat
pastilos cibos oms Itm oio fugi-
at multi olei usum sed loco eius
utatur oleo amigdalaz dtoru aut
butiri recentes Item Effugiat usu
om leguminu et spe elixoz et usu
lactis crudi Coctu aut cu oms et
alijs rebus no vitupo // utatur pa-
ne recenti bene fermitato non mit-
tum robusto et taurinbq castratis
vitellinis agninis captinis lepori-
nis decuniclo de pullis de gallinis
de anatibq Juuenibq . et magnus
usus eius debet esse in cuestione
volubroz elixoz l assatoz et aui-
um minutaz Turdoz merulos
pdicu fasianoz et situz Dan
quas aut carnes et pilitus ob
effugiat Analijs at cibarijs b
licencia qs pter insup dctis //

Potus a eius sit vim albu sub-
tile dulce magis qs brusiu l pon-
ticu . et sit bu claz et tiusparens
qs tu in estate gmisceat cu 3a l
4a pte aq decocti radicu liqui-
rase et in diebus frigoz gmisce-
at ipm cum aq mell qte sup
dca // Effugiat aut salte promi
anu qaicia fercia oni tpe et
spe post cibum Itm Caueat exa-
tari aliquo exercicio in cuatio ptors
et capitis Et caueat avehementia
et frequentia coytq usq quo erit sa-
tati restitutq Itm non comedat vi-
qs nisi qn nal appetitq assicit
Itm caueat comede nisi cu optima
masticacoe pissa Et itm no iple-
at stom abo nq potu tate qte
qs senciat gmutate et fluctuacom

ineo Doriat a acibo distant ps p
duas horas capite elenato Et ca-
ueat qtm pt ne doriat sup sspia
ipmo pmo iacedo sup dext latē dm
revoluedo se sup sinist et itm
dittat doricom diurna si bn et glen-
ter dorinerit i nocte ita tn qs doricō
sua sit p spaciu vm hoz at vn admit

Pro supplemto vo cali 39. pes regim
pmo alia hunc mod obseruet pmo
qd in sero qn vadit ad lem faciet
sibi inungi totum ptem ptoris et co-
starz antius et postius cu hoc li-
nimento pectorali calefco salte
portana hore pectq medio qsti-
tuendo et supponat pannu de lino
ul subtili binda lenit i uoluedo
Scdo uo pu vtat hac qfecoone de
qua ps au cibu distant p horas
duas aut vnu frustus l .ij. et
bibat pq ipam ciatu . s. vini al . sub-
til dtos et auri Tercio piat aut
omi die . 4a . 3 . j . specs lenitiaz
cu medio scutellio brodij piguis
et post assupcom eaz immediate
cenet Qo i capiat accipe de elko
omi mane i aurora qte vinus
nucs mq cum dimidia degluciendo
ipm sn potu si tn sitis infestauit
eu bibat post ipm ciatu mediu
aq mell Et de hac electo itm paz
ante cena aut qtitate medie
nucs mq. Et de eod pho cum
didia pq cenaz degluciat qtitate
vnq nucs mq . et gtinet ipm x .
diebus gtiq Tm pule est ipq pq
x . dies pdcos aut omi 3o die
in aurora comedat . j . elij nuces et
ita faciat x . diebus accdo de
ipso ci 3a die ut dcm est et
tendet cibu hors iiijor Sextm et ultm
remedium est qi pq qs gtiauit eliu
nuq p . x . dies tuc in capiat acci-
pere eliu 3m palios . x . dies lbq
vicibus i die acdo ipm ho et
qte qua accipiebat eliu maig //
linimentum a est hec Rx o amigda-
laz dtau et amaz ana 3 j cu
3 j pulnis yreos aristoe rotunde
aut 3 j pulnis enule 3 ij misce
et gyssent sil et fiat ut dcm
est / Confectio est hec Rx qfect
de fistic fra 3uc 2e de coccis

lt ς 7 ea utat ut despirao sperz
lenitiaz est hec Rx ysmo elcorz
℥ 1 pul follicloz sene 7 x ce
amsi cu ℥ 1 pipis al ℥ ς salis
mdi ℥ ς fiat om pse pul 7 p9
gmiscreant desipos ely maiorz e
hc Rx custorei ariste zo armo ti
an ℥ 1 ς pipis ℥ v pssy costi sto
racz ligde an ℥ 1 gnorz pini ℥
ij poly motum pipis al suti cu
cu asmin an ℥ iii et ℥ 1 ς zue
al ℥ iij ozimell sqllicz ℥ v
Infundant pince in sappa p vi
hos 7 coqtur zur cu melle dm
i corpent cu pineis minutissime
tritz 7 cu ℥ 1 usqz 7 i fie po
nat spos 7 ff eln q utu ut dat
est / De sip elecz moiz e hc
Rx terbentie clare 7 eloe ℥ iij
ce ℥ 1 pul radic enule ℥ 1 ς sa
ppe ℥ iij lento igne bulliat sappa
cu terbetia 7 ppe i fracom addat
alia 7 ff eln quo utat ut
Teraz d ely desip ℥ hc Rx simi
squille ℥ ij sappe ℥ iij et ℥ ij
nasturcy toresti modicu 7 ex
tortionc ℥ ij pul yris gna v
coquat sil sappa 7 sucy usq
ad coagulacoz 7 qn i frari i ce
pint ponat in mortario 7 tant
ultra gtricone cu gnis iii opy 7
p9 i corpent cu alys spetg in
fine ponat ℥ 1 ς pimois vul
pis ppati 7 fiat eln q utat
ut Hec qde oma sunt ad ex
purgatonez mez que in in
pectore coll'ae sut ne ibi put
sccnt pp pcta supius scpsi ad
laude dei oipotetz ~~Amen~~

1441 die 22 mensis Junij

Viro acutissio 7 clarissie sci
ono mgro Jeremie de pria
forouiliensi clarissio amicz
7 me ~~dictori~~ doctori bartolomeus
demotugnana salutes optat in
getes / Gaudeo celeberie doctor qp
video te no in ercte studio si mag
gteplaco assiduu 7 spectatore in
cogtaoe districta cqm cxiuiq neg
ligencia no e pole aliq gstudiez
bn cuari qm fallut no mi9 mea
i cuorbg gstu mi qq m digno corbg
eoz pmi ad glaucone ca secundo

Auge itaq redde gteplacoz spectacoz
7 felicitabut opa tua. Qqbg eni
dispoim cqdam nobilis de celebi
ma stirpe baldanoz ex celebima
patria veronensi iq° imasum debilis
stoi epis cords ac / 7 itestioz ex
qbus pducitq ℥ ad accna varia qrz
pim est somitg 7 tmitg aurm gtis
2m e pulsg cords / 3m ℥ eructua
fortz 7 gtua / 4m ℥ vetoz tuor 7 te
sio / 5m ℥ somitg i pte sumis ti
pam sono solis / 6m ℥ tuor pedz
7m e debilis magna qp demat
plsus velocitas frequoia durices
7 longido Viti i vria aqsa sba
7 colore cu ypostasi l nebula di
uulsa q oia portedut suspicom
i gentez sute tipanites at iam
incepit / Appent a hc oia accna for
ciora fieri pp apaom venaz emo
rroidalm 7 maxie in eminectori pte
loguonis ppe i sima i testini ~~colo~~
~~nis~~ colonis q i role q prede pp
eversiom i testim nam in tpe as
sellacois ita q videat tuc in sba
itestini qp frustz carnis qp no pt
bn cognosci an sit emoroia an co
diloma l aud ad q scq accns ultim
qp e vehemes do in tpe assella
tois pp veusiom intestini podici
hec sut in suma q tua clarissima
gra emittat de hoc viro sttoz
qd utile gteplacoz lz multa exte
dendo calamu gscbe possez / selu
ea pucta ponere q in pposito ma
gis ptinentia cu utilite vident
placet igr in ymo mom est corede
ad se flicaz subscq ymo assocta
vi deblite stoi ta in appetedo qp
in digendo ymo hoc ℥ ei pim sigm
pa q° ca de se flica 7 co desi
gnis diffencia ponabg int se yno
vales / Et voe declari pt si em i
sto i sibi sano pvia idigtios ut
plim repit sla q ℥y co desertibg
stoi celerius ideo adueiat debi
litas qn iam se adest Ergo° fuda
meto i nam ℥ gcede debilitate gi
cani intestinis Viti stat nao pp
se psuerat nocum 7 magm stoi
debilitate sucede epi ny em epar
corrigit pot nocum i digois stoi
ita ut pficiat chilu insto ia gtuti

pervia in digestis qr e accidat nocu
cordi anocu stoi cq pollicat eius et
maxe cu sto nocet e ipe i febente
ad e nocu aflica febre torret
cerebro pz qa tuor fuaci caceriq ce
ntas capitis e gofundi sopni acci
sit i separalia febri fluce si hc no fuit
absq nocu cei Tou ff ho cei nocu
e pr vapors qrenaz abi fiorib ad
siora accide timitu e sonitu i auri
bus z nem Et qr cu istis dispoib p
ducts fuit addebilitate cordis cum
ptsu veloci e frequti duro e longo
licet gestiari possit tn no credo has
pdictas mebrs disponeo l acci esse
in mediatus cao e sufficetes ptsu
velocs freqts duri e longi cu em
etia acci oia deducat pcede co
dimita digoe q acit remissa cali
tatem iole est cu puite ptsu tu
ditate e varitate fi qr velocitate
e frequa sli e duricies sequebu
ad lapsu fim e ipe cucatioi iobli
Credo itaq i corio tali remasisse
adhuc fe licet forte remissa / aut
salte spem male gme cale i corde
suo hy ity no pt natum satisfacere
cu puite qre vetat aduelocitates
Et qa cu puite diastoladi no tm
athit de acre qm ez neciij adeue
tacom oz qr recurrat aduelocite e
cu inbn ipe qplcat motu artie
velox ita qr no sit cupax e re
ceptiuus tata aers qtiq ez natus
tuc nate est qr veloca recopesset
pfreqeciam Het igi vi in ca fre
qnac velocitatis e puits ptsus si
ca gastat relige fe sme mala
go calida At no duricies ipsius
cu gastit sf sbatifica gsupao ar
tiaz cu augmto tpuis aduen
ae e qlitiue stat sicci posita q
potuit fuisse i mebris adepta a
precedetibz febrib e abcurribz ptoe
de sipes Conat i ity moue artias
magna extensione p longitudine
Corpq cu situ no e aptu eas ele
nari e dilatari latitudiali sic
vibrali e longi l In suma i ro
pdctis goludo qr vna de dispoibz
huius viri e mala qo certa at fe
q remasit meo Concludo 2o qr acci
pdca remasunt pus fe e eis logas

quas p pesss est Concedo 3o qd hc
acci i cendit e quicta fuit sp
nocu qr remasit i intestio vo sinus
pnciatam Nonq qd in testi dispois
i uestigac no cer in mag multas
ampliadi calamu Est em hc dispo
alta duas nao l ipa z i modata
plenitudo venas mitteras q i in
testio vo ssu visu appit i anoto:
mys e sut vene qfs qme ps in
fiores emeroides nocunt asapie
tibus q2 sangs eductio mitia at
in nete adeducedu ipm Cu sags
ic fius e gross gastat tucre fa
cit venas e porositas intestini
qs in gdit Et si qd remaneat ma
isto tc et opitat i intestino illo
ama gtedere ipz e cor venas
tn i pte illa nao stetit pods e q
ntus e plis cu fra assbacta e
cu conat vtq educe mas si ipsa
fuit grossa at fex addit qnu i dolor
quato doli quatio qnata em
i testim ad expellend e fugied
res nocua si cu no posset suffic
applicari adexpellibile qm tumes
e quatu est io no bene exte
sibile e tn pscendit naturas i pt
siomo virtus optineti expelli i testim
e aduit cu nocu magno e quia
explsa fuit fex p9 eversioez in
testini e remasit eius tuor e ex
tensio io e cu quite fe no moti
remitrituit qr fuit explsa At vb
calor e sba carnositati fore cu
situs gsequit pnaa mitei sugis
ibid qmf Nz ei ibi est sf fruste
carnis i sitendiarie mo dco
Si ci me pdce in itestis stetit
apartes ipiq corpulentias l sban
tie si ibi essi ma cetta sagnea
sentiret qnu psfacio tensio mag
colors oppacitas e venas pote
sie e artiaz Si ci ma ez ex
cola e sauc mixts pdcis sigs
qplicaret pucio mordicac i fla
mac e corosio Si vo sangs ex
flan ~~[illegible]~~ / quietq mollia
es ipse pcipet cu colore sub
albido fruite pcepta absq puc
tione e mordicac e locus qr sp
humidite roida madefctq pcepetu
plenu tn apata i hos locs fuit solida

fatis a sane cu intia pmixto pue
meria q̄ aflate et etia apata
tuta aptu samari qdilomata no
minata lz mala sit et tenda ta
suspectiva sit magis apata i ill'
locis evenient a sane intico acuto
apta magis corrupi q̄ samari et
ista sit vehementissi timoris apta
enim sit transire i cavernas hestio
menti et astrachilu et magis
vicor in hoc vino has dispones
vel ipaz aliqua consecutas et psse
si tumor iste vel apa i intestino diu
pseverabit absque sanatione ipius
post hoc quod pdictis sup addend' est
q̄ ne diu attem omnia pdicta apta
sit augmentari abulteo acute q̄
pvenit conuento intesti huius q̄ est
i moderata emoroisoya sanguis puri
et clari q indubitant emanat ab
artiis pponis enim color saguinis venas
et rubeus in oppacitate consistune sbe et
remissio in calitate ipius Sicut
ppa signa sanguis artiales sit cla
ritas eius sba tenuis et spuosis
tum intesta taliter ipius conventus
Cum ergo i testum nato magistre de
bibret pp exitu sanguis nato conggat
ibid supertes et ipm et pati re
ape eas quia i fimu est et ad
huc qa ipm est via expulsio sup'te
sti et 3o qa est via receptionis ipaz
a toto core pp venas emoroidales
4o qa intus est intite sensibiles / 5o qa
me in ipso recepte diffi sit
curabiles qa frede et consse intitum
ideo no est mirabile si sba huius
intestini remanz pp tumes sive
tumor sit oppilatus sive apostus
ut est vesilius q̄ d' asupra sangs
emoe debilitate totum corpus condit
psus go longe magis debilitabit
cor epar et reliq pncipalia ab exitu
sanguis artialis q̄ venal' hec i
summa vel in sima q vel cogsuit
egines huius viri / Ceterum oribus con
cluditur pro q̄ prius vel egido vel acuus
adque itendendum est i cura huius viri est
fluxus i moderatus ca pessis sim cuis
tione i possibile est vix istum omnis
reduci ad sanitatem ymo neato peti
tabi sit pistolm i moderatas sit
pp sequela tipanites et asclites ad

pdom fluxu / Seq 2o q̄ oio optu
mu est i tende ad mom tumoris vel
apacom intestini sic quos tuone si
ustra laborabit i dustria phisical'
Sec 3o q̄ nam est vasicae stom eius
et epar pncipalius tm i tendendo
sto q̄ epi lz ei epis disso picto
sior sit q̄ stom quia tum ipa depe
det amula dispoe stom et no eo
ro i tendendum est prius ad stom q̄ ad
epar / Sec 4o q̄ est cordi summope
i tendendum est ad removendum malaz
qptom facendo i ipo plisaciones forte
Sec 5to q̄ vasicae fra pdictis inferi
fiale vasicabit nocumentum et co
rupco in sensu auditus q̄ sonitus vel ti
nitus est Coquoris enim fundato nam
est gelude q̄ vir iste attentus et so
licitus esse det in sua cude ut infi
gemet / Item pro curacione pdictis
dispone sucaute poterit regime
qreda. W. no naturam tu enim sine
mens dirigit ad viz sapientum
i contemplacione naturam et melum W.
no est in opus dilatare i secunda
Item cibaria et sitw ois ies non
naturalis applicent ei in tenore et
effectu i frandi et medio securandi
Sicut est cum his q inpura que nitz
de multo colunt pp q̄ iuscula ora
et brodialia cum laudabilibus carnibus
lenis digonis et intra nutriti exposita
sint et qfragant pp cum decoc
burse pastoris i eis posita si pastor
omni mena inde est pendula aq̄ cibaria
sua pro eo cavent ymo pp reis cogit
Et si eum sublicacionis peculare i potu
suo pp miscetur optimum est Conci
vet est aq̄ rosis burse pastoris et cus
cute sit placent in cibaria ora a
ceto vel agresta vel suco avanciorum qdi
ta Et si fient ei sapores et qdi
menta cum vino de ribes vel crissimo de
lectabili sco cum zucaro bonum opus est
Et q̄ utatur rizo et cicere fracto et
cocto cum brodialibus et aliquibus gmis
spinach aut salte sit cibis eius
apponatur pul quorum inti at pul
coriad' ppati simul et vnemm in
hat cura / Memorando q̄ nz cibaria
eius um cavent acor gm. av. vel
dragmas ipis degluciendo an oe cibari
um Note est vnum conglutinacionis

in grossacionis i viscacionis sanguis et membrorum sigillaui siue sigillacione i absencius et grauabitur creceris sanguis et generatur frumentum esurimentum et lassitudinem membrorum et virtutis potencior est. et ad regulandum ista lateciun i cibarijs meliora sunt sine ex habite. Et id dico de potu suo quod esse debet vinum sua aliquantum arbnes grossi sapore dulce aut sibi vicinum odore suaue. Cui vino sit commiscenda est aqua melle sit aqua pluuia aut aqua florum salicis aut aqua distillacionis ecsimillorum quia tali i hac dispositione mirabilia efficiunt innata. Et si abhorreret etiam cum fragrant vinum cum aqua inquam decoctis sit calibs bis vel ter Et sinnope laudarem cibarum eius coquendum esse cum tali aqua calibeata et ipsam potui eius commiscenda est. De mensa uero aeris aer qui inclinari debet ad infrigidacionem et desiccacionem aliquantum. Vite et qui omnis amotum omnium corporis et anime gescere debet propter quod accidentia anime perque velocius et nimium mouet spiritum et humectari debent Vite et cum etiam ciborum assumpcionem nimiam immo longe melius est ei quotiens in die cibari abo medioali i quantitate pauca nimis habite quali tantus vel multiplicius quam i quantitate nimia et raro abundanter accipere precipue cum frequenter dimiditer cibum i plures cibaciones cum debilitate virtutis melius est pro quarta de cibacione febricitancium Et alia est cum frequens et nimia in eo fit re sorto i digerit frequenti cibacione ut predictum est. De modo uero dormiendi planum est quia ly tactica dispositio i vitaret ad non graues tum quia ipsa depedit ab i moderata emorroisagia i fit et conseruari uero si sompnus appetit adhuc amplior et pluribus horis quam propter sanitatis propter necessitatem melioris restauracionis et digestionis hic de rebus non naturalibus ita sufficiat prosequitur

De regimine quod huius viri precipua huc ordinem obseruabo primo enim describam ea quae in videbuntur valiora i cura fluxus i moderati sanguinis ab intestino prouenientis secundo principaliter tangam ea quae videntur in cura adiuuare illius apparatus vel tumoris et doloris eius tertio principaliter describam ea quae veniunt in necessaria pro stomachi dispositionibus eius et epatis sui quarto principaliter describam ea quae pertinent ad confortacionem generaciam virtutum quinto. autem pariam remedia aerum confortatiua secundo et ultimo tantum offera remedia quedam

pro ex secundo principali describam remedia quorum primum et hoc Recipe de bdelio despecione rasi nano alumine et tragacante spodij emathites ... vna aquam partem formant pillule cum succo bursae pastoris de omni et in de quibus aut phlom cum pundum et cum cena sit duas et post hoc pro cena aut confectionis in ... et tertium pulu remedium ad hoc est Recipe sumach semen plantaginis semen porri torrefacti acacie coriandri ana drachma j tragacante emathites ana drachma j pulverizentur omnia pro se subtilissime deinde commisceantur et incorporentur cum ... albi usque ad glutinositatem decoctionum aqua pluuie et fiat confectio i rotulorum draggmarum de quibus sit ana aliquid accipiat quartum pulu le est hoc Recipe ... de mirto et de masticis ana drachma j tele de tragacante glutinis tragacante puluis ossium dactilorum combustorum spodij san. dra. emathites ana drachma j cere quantum sufficit fiat unguentum molle et decoquatur accetum frigido vel tepido inungatur tota spina alchatim et circulus ani quartum speciale remedium ad hoc est pul iste Recipe gallarum apsi gallarum quibus perforatarum ana drachma j san. dra. mumie draggmarum gummi arabici torrefactorum ana drachma j pul. gipsi ad pondus omnium pulurizentur omnia et diligenter commisceantur et de hoc pul. totum intestinum sic pulurizetur quod in assellando exitur et cum remedium quod magis me decepit i incipiendo fluxum san. i moderatum quod non compella in diebus omnis bis aliquid

Quintum remedium et hoc i hoc principale pul. Recipe de cresmillis drachma in oleo de masticis drachma j olei omfacinum libra j acacie gummi arabici draggmarum glutinis piscium longo tempore dissolutorum et contritorum cum predictis oleis ana drachma j quo infundantur in predictis frustis cotti quod quod sit super fitem teneat accetum frigidum vel tepidum spero quod propter hoc fluxus quod probatur uero que optima sunt secundo principali. scilicet cura apparatus ita procedatur si enim per applicacionem predictorum videbitur apparatus morari et

ad fluxum

ad apium

resolui quia talia reme^a absum
dun nimis aliude fluebes z no
euanit arestone subtali to tum
ipus aliquo tpe pcedend esset. Si
a pripet^e predictas inuta^m leue at
fere u^m tuc pcedat in isto instro l
plici pm est hoc Rx. o. de crisbillis
ʒ y bdely mollis z sbalbidi ʒ. j.
storacis liqdi ʒ. ß. butiri recent
absq sale. p. anatis an ʒ. j. amili
z vini cerufe ʒ. j ß pul. oia pse
z mlto tpe in mortario gtinetur z
fiat linimtu z poco actu tepido
cu cutit^e intestinu diligent i ong
gat quones assellat z videbitur
inuta^m bo^m. C 2^m no hnit appatu
est ho^c Rx maluarum recetu semi
gs gnorum sisami se lini an lb. ß.
buliat oia usq adeorum fere dissi
lucom i aq dem colent abea z i
corpent cu lb. ß. farie siligis z
ʒ. j. croci z cu oleo de crisbill'
onfancini z amig^e dtorum an ʒ. j.
opij cortitu madragor an ʒ ß.
fiat emptru sup quo actu cado se
deat paciens cu siteri z de eo i
eplat siteri z ptes nati z al
chatim z erit reme^m excellens
Si a p pdcta no gueni resolued^e
apa neq sedaret^e do^r tuc fiat
euatisima tale Rx. o. oluarum rece
tis vimq ami qd z magis mitiga
tu qs antiq^s licet sit magis re
solubile qs ipm bo de i gesa. lb.
x. sappe at salte vini ulde dtorum
z pde mis lb. xxv. tri ʒ. j ß bde
ly moll z sibalbidi ʒ. j. buliat
oia sil' usq ad dissolucoz z se
deat paciens i ea infusis usq
ad iguina ptet mdie tepesta dut
leuit' calida z spero qs diuino st
sidio sedabit do^r z euabit apa.
Vt a sbsidiu afferat sto qs fuit
ʒ^m pncip^le aud' tous instris vide
in sbremed esset. Pm itaq ipsorum
e ho^c Rx niue atomorum in scatte l
aromce ʒ. j mell rosi z pe fri cu
folijs ʒ. j aq eupat z absi an
ʒ. j ß misce. Et si abhorreretur
sti. tuc Rx aq eupat absi. an ʒ.
y vini atomorum ʒ. j misce et
stante fluxu sangs absondat^e
aq eupat. z loco eius ponat

ad stom

aq pte l' cisonte z qd mis corp
assimat tepidu l lenit calidu
in aurora z tardet cibus hors ad
mis m. Cu g° accepit digtu to
tiens qp appebit vra in sba alnei
gssim in colore obca z subside g
gtentu colore albu sba ele om
tum z diaffanu tuc si erit opus
euandi aq eadue sumpe dia
pe abstinendu esse. tuc no sece
dem a mana l cassia cu emisioe
tamarindorum aut salte gotibert de
beret de elect de psilio cu me^a
gressa l' getria deta gtis ez de
cotto balaustiarum cu radiaby nolu
bil minorum ut Rx aq pdicte ʒ y ß
medulle cassief z tamarindorum
an ʒ. y mane ʒ. v. misce z det
in aurora. C 2^m no hnit i tenpam
sb sniens est hoc Rx zuc albissi
lb. ß. pul cortitu cit mete lam
brusce an ʒ. j. spodij gm. ar. dragg
acatie mastici an ʒ y macis ci
namoi et an ʒ ß coqtur zuc^m.
cu aq mete et fiat gfecto de
qua pa an pndiu z ante cena
et post ipa i mete aut qs tres duarum
l tum dragmarum. Cum moru no
anxietate dd qs ca bene gret ei
carnositas cit cu zuc^e solida co
dita z no syrupizata. C 3^m ptale
adhec Rx laudani purissimi ʒ ß.
resine clare ʒ. j. storacis cala ʒ.
vj corallorum ru spodij suach gnorum
niti an ʒ. ß. macis ʒ. j ß coloso
nie pirs nauālis an ʒ. j. coqua^e
cu ʒ m. cere z fiat cerotum
scutale bene glutiosu qd lenit
gsperat^e pul mete z calid appli
cetur sto si bene gres h^c vme^a
efficacia sut ad sbueniend sto
z epi z nocuis corum z tu dis
curre p eorum virtutes. Pro q°
vm pncipali tria vim in suffi^e
pulsm cordis z eius male gui
gniarí posse. Aquorum pm est hoc
Rx macis foliorum basiliconis florum
borum z bugs an ʒ. j et ʒ ß spo
dij ossis de corde tui corallorum
amborum rosi an ʒ. ß. y. jacinti
smaragdi zaphiri an ʒ. j. mar
garitarum ʒ. j pul. oia pse sbtilit'
dem suant^e in sacculo quadrato z

applicet in aure simplex et ipse ibi
assistet ¶ 2m particulare remedium est hoc
Rx aque bugl. ℥ ii pul. karabe ʒ
i pul. smaragdi foliorum auri co
minutorum ana ℈ viii vini aromatici ℥ ss
commisceantur omnia et tepidum bibatur in
aurora et videbit mirabile ¶ 3m
particulare ad hoc quod est certo confert Rx
lignum aloes storacis calamite zedoarie ka
rabe ana ʒ i ambre ℈ i musci eta
℈ viii rosarum constrictarum ʒ i corallorum
ss basiliconis maiorane ana ʒ
ii macis ʒ iii pul. omnia subtiliter postea
deinde simul commisceantur et ligentur in
sindone retorta et quod ipse odorent
post 3m ad particulariter duo remedia co
servant debilitati cerebri subvenientia po
tentia ¶ primum itaque eorum est hoc Rx
medulli ellebori auree alleluie ana
℈ i ambre oriental ℈ ss bibat
in aurora bis per horas post cenam
vini ʒ i vini antiqui subtilis et
aromatici ¶ 2m non fruiens huic di
spositioni est hoc Rx florum rosmarini
assari ana ℈ i lign. al. ʒ i ambre
ʒ ss garyof. ʒ ii fiat omnium ipsorum pul.
subtilis deinde diligenter commisceatur
de hoc in pul. quod vadit ad lon
prora capitis eius pulverizetur acoro
nali commissura per spacium iiii digi
torum palpando ascendendo ad sum
mitatem capitis et est remedium utile
multum in relevando cerebrum a debilitate
proveniente a mala complexione frigida et humida eius
et consuetudine vaporum in eo congrega
torum In sublevatione vero corruptionis
auditus quod erat secundum particulare duo
solempnia remedia pono ¶ primum est
hoc ut accipiatur tabula cipressi et
calefiat solempniter et sic ea ante
cibacionem mane et sero apponatur
auris et tamen tempus per plures parietes
et si ambe aures molestant am
babus partibus tabula illa appli
catur usque quo ad tepiditatem per
veniat et ita fiat continuis diebus
usque ad consumptionem vetustatis que
sompniorum efficit. ¶ Ego autem scio quod
succus origani tepidus instillatus
auribus pluribus vicibus in die tol
let omnem sonitum a vento sta
te et a mala complexione frigida et humida
multum proveniente que solet egros ex

inquietare et a mali dormitione prohi
bere Aliquo tamen et reliquis acci
dentibus virorum istorum sui magna tueatur al
tissimus Amen In vigilia corporis christi
Anno domini 1381o

Vir honorabilis ser Anthonius
de Spelmbergo laborat egritudine
que complicata et ex genere egri
tudinum laborat enim egritudine compli
cata est in mundata venarum coxe et
tibiarum extensio ¶ enim ac totum crus
ambitu venis multa materia plenis
fere eque quod votum asaputiby
vites ad similitudinem vitis arborum
serpendo scandant plantas quibus
ad herent per quod et a eo varices dicun
variatur enim in eas natura corpore et
formositas membri per quod non raro tuetur
crus et a mali colore permutat in
colorem apparet et mixtum ex eo
et rubeo ¶ Cura in membro tali fre
quenter est mala quoniam cum remissior
in quantum illa quod putrefaciat humores
et non raro agit in eis mala quoniam
frigida cum quantum magis extendentes pre
dictas venas consequenter fluant a materia
vel ex eis mixtam ¶ Sepe enim quantum
in predictis membris apparent per materiam
continentem aliquibus receptis in porum
membrorum scilicet que materia si fuit
quantitatis valde magne expansa per
totum crus plurimum per ducat membrum
illud ad magnitudinem que transcendit na
turalem quantitatem humani corporis cruris
¶ et vero ab illustribus viris ele
phantica nominatur dispositio sicut enim ele
fas est aliis mole sua transcendens
omnium brutorum magnitudinem ita et hec ele
fantica dispositio omnium membrorum na
turalem magnitudinem et proportionem naturalem ex
¶ Cum a huius materia congregata in unum vel
plura distincta congregantur loca par
ticularia faciat in predictis membris appa
rentia que nominantur nodi et ipse cum
materia fuit mixta et si predicte materie
ad subtile commisceatur apte nebulire et
cancerari producit apparentia etiam adul
cera difficiliter sanabiles collige hos
sermones 22a 3a ca. 8o et in dic
tionibus aliquibus in appropriata loca et plures
alibi ¶ Ex quibus omnibus concluditur hanc
dispositionem huius viri difficiliter esse curabilem
quoniam ipsa comprehendit omnia genera egritudinum

ut probatu est / Et sc̃o 2o q istе
vir det esse intem attentus 7 soli
ate pseveras i ordine tal' dispo
nis 2m q est pole 7 maxie ut
infra sẽt /

Regime itaq eius penes res non
nales sucinte ptrãsiendu est Et po
qd' eligat aerm locu 7 camera sun
dam 7 ualde siccam adeo u sibq aquar
ppinq 7 flatui veti septetrional 7
occidental opposita 7 melius e
aerm eius i climati adeaciter medio'
eleuatu 7 siccitate intensa, In
cibis ud eius eligat ota sangn
intus augmetativa ued' sut ubaiã
excellent salsa intus acut spe
bus 7 acetos cdita ued' pip ra
phanu cepe aleu 7 acetu acutu
Similiter eligat pane asimu 7 co
ctõe ualde cbustum Et carnes an
tiquor aniu oms ut bou vac
car recentiu l' salitar 7 carnes
capror 7 yrcor 7 dittant Et le
gumia ued' lentes fabas faseo
los rizum absq amigdal coctu.
Item effugiat caules solatr ota
olera f. 7 s. Eligat fructq inti
cos ut castaneas messillas cito
nia cornua 7 sitia Effugiat 7
pastellos cibos 7 spe casima pa
sta fetos Et intu lact usu 7
lacticinior 7 caseum 7 spe dur
antiqm, Caseus ud mollis no e
ei vituperandq nisi insipte intu
sit 7 lat crudu cu aliquo vini
l' 2ne acceptu melius 7 ei quã
coctu, De vino ud omi abstineat
a vino nigro l' rubeo dari pontico
sive ligue pugitiõ at brusco q
stipticu est, Talia em gne sua
ppinqua sut cõfusioni i ntias 7
augmetacõi eius Insuma igit
theo ce loquido potus 7 cibus eiq
cali dent esse 7 humidi decedie
aut mediocritat sapor ptiapa
cia magis q acredine acute sic
citate l' stipte magnis, 3o vero
vir iste si salut spe curiosus
est eligat debet motq corpeos
7 spe peditado erecto core stado
Sub eligat pondus sr ota corpa
magis Et freqntem descensu scalar
l' montiu, Het em duo assistentibq

cora duos reges portantibq honera g
uia cursoribus 7 velocit peditanti
bq accide csueuit 2a 3y pattato
ca collid' tales em corpis figuracõe
motq 7 ponda ponut mas i fluxu
7 mt sut gnes i inferiora petetes
7 inferiora sut i firma i apta recipe
7 ead' sut in calore nali debilia
i no tm digere 7 csume pnt
de supte qm eis effudit Et iste
spe sut ce diffites curonis har
~~[illegible]~~ egrim 7 longitudis ear
ut notu est, Adhuc vir iste prius
esse det in assumpcõne cibor ita ut
abstinetia utat. no tm cedendo
qm appetitus vigorat in eo plim
em in istis invalescit appetitq na
litatez freqnter tuscendes p aug
metu me intice i eis, Cu i appe
titus intensio supet poncias digois
eor no e mirabile si plimi eor
sut cteste res mag 7 e eis pe
ssime ualde, Abstineat itaq ante
cibor scedens amesia cu appeti
tu ad comestioni magis q ad satu
ritate intedat, pp q i mo cibacõis
eius vera est q nuq cibu
deglutiat nisi bene 7 sufficient ma
sticatu Cuiq mesia cveniens est ut
stoq neq gmis ne inflatus. pri
piat sic potus cveniens mesia est
ut no regurgitet Neq instu flu
ctuet ymo oem grauitate 7 motu
pt'nalem excludat potq in stõcho
De mo ud dormiendi amplior cce
di det in eo sopnus q csueuit
hre in sanitate sua ut melior i
eo celebret digo 7 humana vtus
cfientei restaurec q intus in eo debi
litata fuit 7 spe p longã istan
ciam vigiar quas ppessus est de
qbus vigilys infius tractabit, De
vltia ud re no nali cautq esse dz
ut no cito incidat iracudia furia
7 pmptitudiez Adpañes aie qm
velocit 7 pmpte inclinat anali
eius cplõe 7 dominio colericar
incit Simil in accitibq aie tsun
tibus incidat pcedat sic ei pma
actiua veloci 7 forti motu ebuli
cõm 7 i flamacõm in spiribq 7 hmo
ribus sut ponda Itm 7 ht vltia
actiua augti intucar incer sr ca

pondi suffocacionem spiritum et humorum circa cor et cerebrum et interiora membra forte oc-
habet in summa est mensura regiminis eius
pro quibus res non valebis. Cura autem huius
egritudinis premissis bufionum quintuplex ab auc-
toribus tradita reperitur. Primus quidem modus
frequentas et reiteratas corporis evacuationes.
Secundus vero modus est preparatas resolu-
ciones materiarum que cruribus infuse sunt et
confortificationem membrorum illorum et de-
fensione a recepcione contra materiarum. Tercius
modus est preparatam evacuationem materiarum ad
sanguinem compositam in venis trasfertis. Quartus modus
est per derivacionem cursus materiarum ad con-
trarium cautio fienda. Quintus et ultimus modus
est per elevacionem et scissuram transfusa-
lem vene magne que fundit sanguinem ad
illas partes et est modus quem hodie cyru-
gici vocant ligacionem vene quam quam-
vilis et suspecta sit videbitur in posterum.
Pro expedicione primi pretendo primo quod
in ista egritudine fiat aliqua flebotomia earum
quia eo oportet in ea procedere cum reitera-
tis evacuationibus et frequentibus. Neque
enim una evacuatio vel due aut tres suf-
ficient multum educere. Item propter quod
multa est. Secundo quia grossa est satis. Tercio
quia inepta est motui secundum illa-
mina huius egritudinis antequam sit quieta
intelligatur propter quod multo decet et fre-
quentandas et reiterandas esse evacuationes.
Igitur vobis procedendo fiat hunc modo
quod quietus erit flebotomia de vena si-
nistre manus posita inter auricularem
et anularem digitum aut saltem in
venam in inferiori parte cubiti per quam
extrahantur ℥ v vel vi sanguinis. Et atten-
de quod si habet venam ter in anno a-
periret aut bis ulterius geneus esset.
Die vero sequenti evacuet cum hoc
moratino ℞ electuarii rosarum ℥ i cas-
sie preparate cum aqua fumiterre ℥ i epi-
thimi pulverisati ana ʒ ß aniseos ci-
mini ana ℈ iii. misce et totum in po-
tu accipiat per ix horas post cenam
et dormiat post ipsum hora una cum
dimidia. et post quintam horam bibat
ciatum i aque cocte cum seminibus
coctionibus calidis cum zuccaro aliquando et
per horam post prandium suum accipiat.
Die vero in mane sequenti digeratur
materia cum hoc digestivo ℞ aque lupulorum
et borraginis ana ℥ i ß sirupi violati et de

fumoterre ana ʒ vi misce et assumat
ipsum calidum in aurora et tardet
cibum adminus horis iiii conservando ipsum
et vel 8 diebus. Decimo vero sequenti
die vel nona purget cum istis pillulis
℞ pillularum indarum ʒ ii aloes ab-
luti cum aqua cicoree ʒ ß formentur
pillule cum succo rosarum vii vel viii et re-
cipiantur ut et hec est purgacio que
optima est ei in vere et multum laudo
quod faciat eam tribus annis successi-
ve. Ceterum laudo quod alteram
purgacionem faciat in autumpno secundum
istum modum ℞ electuarii diaprunis
soluti ℥ i lapidis lazuli et armeni
preparatorum sene autem ana ʒ i misce et
recipiatur cum aqua lactis caprini tale
facta et tardet accipere cibum et alia
fiunt que posita sunt in moratino
verum precedentis. Primo moratio
in mane sequenti accipiat hoc digestivum ℞
sirupi de bizanciis ℥ i sirupi de nenufare
℥ ß aque violarum et nenufaris ana ℥ i ß
misce et tepidum accipiat hora consueta
de alto et tardet cibus horis adminus
iiii. Postquam ergo accepit hoc digestivum
diebus viii soluatur cum hoc medi-
camine ℞ epithimi sene polipodii a-
garici sticados ana ℈ xii cassie non
preparate ℥ ß accipiat cum aqua lactis
ut dictum est. Observetur in omnibus
et aliis in evacuationibus supra positis.
Et vero purgacione facta post x dies
ordinate laudo quod faciat sibi fieri flebo-
tomiam vene predicte et adutere quam ipsa
[illegible] debet sub sequens evacuationem per
farmaciam complenda quam in autumpno
tendant in eo [illegible] et propter esti-
tem procedentem vel vel in consilio [illegible]
fuerint propter siccitatem et resolutionem
estimatam propter quam in eam digeratur
et reliqua in instra et f. et h. aut
saltem adveniussa [illegible] in hoc
tempore inclusive decet. Considerandum
est quod temporibus intermediis iste vir
vi det particularibus evacuationibus appropriatis
contra est hoc ℞ aloes epatici ℥
iii polipodii recentis ℥ ii fructus fol-
liculorum sene thimi epithimi ana
℥ i salis indi ʒ i cimini an-
ciamoi ℈ ana ℈ iiii infundantur
omnia in succo lupulorum et andie
diligenter commiscendo cum coclear in

vase vitreato et exponatur radijs solis
usque quo qui[e]verint tunc ergo iterum re-
noventur sucus et ita fiat ter de
hac igitur massa fiat pille de omni
ʒ vi. de quibus accipiat j. de 2° in 2°
immediate ante cenam vel saltem de
eis accipiat iii l' v. in aurora et continet
eas protinus ante varios tamen accipiat de
eis a secunda parte estatis usque ad primum
[mensem] brumalis conclusive et spero quod in virtu-
te harum pillarum magis includatur
inviamenti sue curationis Hec de in-
tentione prima et modo curationis eius sit
prescripta Postquam vero etiam curationes
modificatione corporis premisse fuerint
et iam membrorum mundatione dispo-
sicione verificata tunc oportet procedere
particule 3ie unde (?) propter quod materiam iam
membris infusam et effusam ab-
scindere oportet deinde corroborandi sunt
membra ne materiam aliam recipere parata
sint / Et primum quidem horum est .s.
materiarum effusarum abscisio complebitur
per ea que dicentur in secunda huius capitulo ibi
enim habebunt instrumenta abscindendi
materiam que alibi effusa est et
in venis totius cruris reposita et
et contenta solum vero in hac parte po-
nuntur instrumenta abscindendi materiam in
poris membrorum infusam sicut in mu-
sculis panniculis nervis et ligamentis
totius cruris Sunt vero hec instrumenta
huiusmodi proposito generalia unde quinque Et
primum quod est hoc Rx scorie ferri
longo tempore confricate in mortario
cum aceto fortissimo lb j gallarum
cipressi nucum ana. balaustiarum lb s.
consolide maioris et minoris bursse pastoris
foliorum plantaginis ana m v. gallarum
grecarum maturarum et perforatarum
lb j coquantur omnia in situla cum aqua
et postea de curvetis per loca gipsea vel
lapidea usque ad consumptionem 3e partis
et de tali decoctione embrocetur totum
crus effundendo aquam super ipsum paulo
calidiorem tepida effusa ab alto
loco distanti a crure per tres pe-
des ita quod aqua vehatur compressione
et velocitate comprimatur ex spongia tunc
enim velocius et congregatius imprimitur
in membris propter impetum acquisitum et propter
velocitatem compressionis spongie quod
fac per hunc si impotu maioris

in pressionis in membra fiat ergo hec
embrocatio per spacium medie hore mane
et sero ante cibationem et tunc ducatur
membris diligenter et perungatur cum ho-
c 2° instrumento quod sequitur Rx olei de
mastice et de mirto ana ʒ j. olei on-
fancini ʒ ij. plumbi usti ʒ j s.
pulveris ossium dactillorum combustorum ypo-
cistidis acacie glutinis piscium ana ʒ s.
ossium cruris bovis combustorum pulveris
testarum ostrearum combustorum ana ʒ ij.
terantur omnia longo tempore in mortario plum-
beo cum tribus albuminibus ovorum et
cum glutine piscium dissoluto cum
aceto fortissimo deinde incorporentur se-
cum plures cum sufficienti quantitate cere
ita ut reducantur ad mediocritatem vi-
scositatis tunc ergo ex hoc unguento li-
niatur totum crus ab inguinibus usque
ad plantas pedum exceptis partibus
ulceratis quibus superponatur 3um instrumentum
quod sequitur Rx olei rosarum ʒ iiij ce-
ruse acacie antimonij litargiri
purificati gallarum cipressi balausti-
arum semen plantaginis ana ʒ j vitellos
ovi numero iii. colofonie dissolute
cum aceto fortissimo et cocte ʒ ij.
incorporentur omnia simul in mortario
plumbeo de quo medicentur ulcera post-
ea per aspergendo eis 4um instrumentum quod
est pulveris talis Rx thucie preparate
ʒ j. alumen ramei combusti ʒ j.
gallarum grecarum gallarum perforatarum
scorie ferri preparate ana ʒ ij sanda-
ce ʒ iii. pulveris omnia per se deinde com-
misceantur diu in mortario conquassando
Cum ergo medicata fuerint ulcera
et crus secundum hunc modum tunc suppo-
natur toti coxe in domestica parte
eius vel interiori agendo usque ad inguina
instrumentum quintum quod est ceratum secundum
presentem modum Rx resine rubee lb s.
serapini ʒ j terbentine ʒ ij. sanguinis dra-
conis ar. terre sigillate ana ʒ j acacie
amili gummi ar. draganti torrefactorum
ana ʒ x v. cere ʒ ij. dissolvantur
gumme et coquantur cum aceto nigro
deinde incorporentur cum alijs speciebus
usque ad formam glutinositatis et ex-
tendatur super aluta vel corio subtili
vestiente membrum quod totum undique
siluit in tria parte coxe rema-
nere de tecta / hec de intentione 2a

Vel de 2o mo curatois ca p̄missō. Et tam q̄ p̄ventiue oz admod̄ 3m l 3m internorum curatiorum horum membrorum s. ad eundem mem̄ que in venis continent, fit q̄ harum mem̄ cum du-p̄lo cu evacuatione et diuisione scil. 2o mo cu evacuat eradicatiua mem̄ in tantu retentarum et in venis eius. Et q̄ p̄mus mod̄ intendendi pt esse cu evacuatione p̄ vena basilica ut tactum est s̄mus in intencione et mo p̄mo curationis q̄ 2m mo mod̄ intendendi et cu ventosa solemne uetusta fienda cu pittis septis in eod cao q̄ 3m mo intendendi mod̄ pt esse cu frequenti applicatione ventosarum cu scari sup natas quas et ventosas illustres viri laudaunt appone debe frequenter sub domesticis ptibus tibiarum cu scaris q̄ 4m mo mod̄ intendendi pt esse p̄frequentem vrine p̄uocati fienda cum hoc g̃to ℞ aq̃ sublimationis fu. men. milij sol. p̄pagi apij rubee tetoris an ℔. s. misceant scil omnes iste aq̃ p̄se tn̄ distillare et de eis bis l ter in septimana accipiat̃ cucq. i. et tandem a bus p horas mo. Adhuc in intencione confert sepe p̄ tres hos cu cibu masticare xv. l. xx. g̃na milij sol. et ea deglutire q̄ 5m mo mod̄ intendendi et p̄curare curas fricando inferiores ptes fiteri cum folijs fici at q̄solide mior l cu boz l cu felle tauri aut purge-do eas cu setis p̄cine porci at sub pondo fiteri uetusta magni orificij sm̄ scarificaris q̄ 6o um fieri pt harum mem̄ diuisio tendo ulcera cruum apta cu aliquo acuto me ut limendo ea cu suco flamite l pede coruini Repeto et q̄ frequens usus med. potoe educentium uetusta que s septa sunt in p̄o curatione mo summi reme est in cura harum dispositionum adeo q̄ omnes illustres viri p̄cipiunt tales evacuaciones sepe et sepe fiendas et reiterandas esse ut pz xxij a 3a cao 8o et nono almansoris cao de varicibus Et in diccionibus eorundem et plures alibi. Tamen hij mo intendendi mag̃ p̄lepennissimi q̄ Harum uo que in venis actu contenta sunt

cum p̄ficit p̄ercam̄ sanguis a beis et p̄mo q̄ flomado eas ut apud cognia inter in medio coxe, Alij aput genu s̄mus et quaque in medio domestice ptis cruris et quaque apiendo saphena interim q̄ sapiens dicit q̄ dilatatur ipse sanguis a beis in magna quantitate q̄ 2o mo mod̄ in curatio evacuat p̄frequentata appositionem sanguisugarum mens sub locis p̄dictis 3o mo evacuat cu frequenti appositione ventosarum p̄ui orificij sup p̄dictis venis appositarum 4o evacuat via cu potenti cauterio l actuali p̄dictarum venarum locis applicato ita ut venarum orificijs aptis paulatim exeat sanguis a beis, hec de intencione et mo curationis 3o q̄ 2m mo curationis modus s. p̄hibitiue eiusdem mem̄ tam pt iuuari in evacuationibus et diuisionibus antedictis 2o vero cu repercussiuis dictis in intencione nl mo 2o curationis p̄embrocationes et reliqua ibi posita. Et gra hijs intendens est q̄ iste viri ptes ligatura ex subtili fascia tranabina latitudinis duorum digitorum que fiat in crepiende a caulicula pedum usque ad genua inferius deinde a superiori pte genu usque ad ignam. Credo tn̄ utilius esse sm̄ q̄ alias in cudione unde bene fuce pp̄t ut fiat caligule a caulicula pedis usque ad umblicum ad tela terlisia bene densa in bibita in cera dissoluta cu bolo armeno et san. dra sm̄ hunc modum, ℞ cere ℔. i. boli ar. ʒ. ss. m. sanguis dra ʒ i s dissoluat cera et q̄n reducta fuit ad tepiditate apponatur in ea pul. et p̄ in bibantur in ea caligule membro ad herentes genti ad hesione Solent eius membra defendi a receptione mem̄ p applicationem cauteriorum actualium l potentium quorum mod̄ est ut habeant cauteria figure circularis et plane debere at de calibe ferri et supponant̄ cruribus distant ab inguinibus p̄m digitos duos in medio domestice ptis cruris at in domestica pte tibie infra genu p̄ iiij digitos at in eadem pte tibie parum infra medietatem supponat̄ go

cautia hec cu in pssione pueniente usqz
usqz ad pictus venarum exclusive cu
vt i flama aut coctura vene fiat
absqz cobustione illius. phat enim
coctura cora venarum contumt et fiut
earum meatus constricti no receptiui
norum effusioni materiarum tante quantitatis ut
prius Et sitie e pdcta membris.
ptibus et eod mo applicaui prius
cautia postea licet eorum applicaco
et opo no sit ita regulabilis opacoe
manuali sic actualium cautiorum ap
plicacio si tn medicus expertus i cano
nibus et ope applicaret ea et cotinue
asistet egro ut pueniret eorum opo
ad corpa venarum absqz cobustione earum
tunc eorum ponlum cautinum applicacio
nimis magis placeret quam ipa no sunt
ita horeda aput astantes et quam
eorum opo cu vlceribus que sequntur
ad ea et consolidacionibus forciores
nodositatum / Diucius e i membro
cotinue vigilando magis euanit ab eis
quam cautiorum actualium vlcera facia
lius consolidabilia sunt / hec demo
et intencione secunda conis harum extu
dinu ¶ Tercius et vltimus modus pficitur
cu sectione vene duobus modis
¶ Primus modus est sr loco venarum dome
stice pts cruris aut tibie scissiorum
facere cu rasorio et leniter deto
gere ea apinguedie ita ut earum
tunice appeant et c. prius fora
minibus easd venas pforare cu
flomo ita ut ad cotinue exeat ab
eis quam pmod resudacoe pp quam
oz quam forama illa sunt angustissi
ma interim et talis euandi modus
vr esse melior securus quam ppau
latinam euacoem no ita debilitat
virtus et pcad in longo tpe conven
nor fit euo et securior quam per
magnam apturam i bun tpe eua
cuatem ¶ 2us uo modus secandi venas
est ut i pdcto loco s. i dome
stica pte crurum distantes agenu
p quinqz digitos scindatur cutis lon
gitudinaliter duarum l' triu z cruris sup
corpe vene deinde excoriet ipsa
apinguedine supius et infius et
lateraliter ita ut cu vncinis eide
vene suppositis eleuetur duobus
vno ab altero distante p vnu digi

tum tunc go vena illa cu vncis e
leuetur et supe vncos ligetur forti li
gatura deinde i medio secetur transu
saliter et ptibus applicetur cautinum
actuale deinde remoueantur vnci di
missa ligatura et pcedatur i cura
solonis continuitatis cu i carnatiuis
consolidatiuis atque mdificatiuis quam cotinue
applicari solent i cura vulnerum et
vlcerum ¶ No tn quam hec secto vene
nunquam fieri debet nisi prius pmissa
flobomia et vti mdificatione corpis Et
adhuc e pus quam pmissa fuit par
ticularum euacoe materiarum quam in venis con
tinetur ut patuit in ca° i mete posti
Et ancora itm quam hic modus la
cuandi venas pdictus cu hoc quam
est horredus no minus e vendus
e primo quod pp sectoem quam alii per
venit usqz ad concauitates lacertorum
prium coxe exquorum vulnere l' punc
tione no raro accit spasmus qui
i qualz solucoe cotinuitatis dr esse mo
rtalis iuxta. simonem summi y In
vulnere spasmus mortalis / licet in
sectione huius vene videri illu spa
smu epystomu l' ad posteriora firm
sanatu fuisse padue i henrico
zeri floretino hitante tn padue
tunc i cotra sci vrbani / Est e hec
sectio venda pp quia ad retencoem
sanguis regurgitantis ad stiora ti
metur egnes plime dereplecne
et corrupe membrorum sic ydrops
apa splenis frenesis spers.
nitie diusarum ut colligi pt. ix
17. et pa 37. et plures alibi dq
bus nos tueatur altissimus sui mia
qui sit bndictus in secula //
1421° die ix mensis Junij

Prohuectae no supra vmule et
aliquali i laxacoe huius viri lig
firmo distincte declarate earum eius
asset ncanus. duo tn eid' imedia
scibaz suffica supe huius illius
excitatiua / Et primu quod horum e ho
Rx sal' indi vehe~ towesta z i
pul' corticu durorum auellanarum
z. m. pul' ora pse deinde cmisce
aut ¶ Rm uo exptu met est hoc
Rx pul' cortic. nucu recentu et pus
excitatorum z. s. consolide minoris

guor suach torcfor an ʒ j fiat
om pse pul ⁊ post gunsocatur
cum hoc go pulue i puo ccclean
poito sepe tegat ⁊ cu lineat co-
unla ⁊ teneat os aptu dumane q
est pq le ⁊ videbit hoc ime uti
lim Et ad d admustre pimq pulueis
Sputu hq guose puncule q
pmistu ʒ ex sangue ⁊ sanie
cui fetor as associat q ad
sputu emitit cu tussi molesta Co
metu e cu descensu fere gte
mior acu te ptropacu sulsedie
⁊ acute Et febs e gtio afflig-
ens ipam cu extenuatioe totius
corpis cu i modata vigilia Et
quia hec egritudo successit ex pte
retencoi at indebite euoi mest
alui mea Et ita quia sm ma-
gna pte egitas ʒ gdnata dena
qdam ptum ppaucom ipas adptisiz
faciunt hec oia me par hesitare
ymo asserte crede q hec mti ia
est effecta ptisica ⁊ forte tisimt
pmm ⁊ est i augto ptisis si vd
sut ea q m narrata sunt Et ido
pdcor fuda to ne du q de sani te
eius futura gfeda ymo i dubitat
de morte eius no mlt distante spa-
no est mgr q de cura pp q mlt te
simor i describendo plima ime a q
sibi optima eent visu ʒ ea m-
supflum e qa ipa ptitur ado
ctoibq gnissis ot diligeri optima
gubnanby ea Tu rogamie mo-
tus ro rememorabo ime a q oibus
disposicoibus ⁊ accntibq eg st
den a pm ʒ zuc m rosacea
recens cuq usus vlceri ⁊ tussi feb
⁊ reliqs gens ʒ accntibq e 2m ⁊
spate est loch de canois flma
liby diligent ppar ymo insula-
fra ex eis eent sibi gen a 3m pm le
ʒ admistra lacts asini ⁊ ppie
accepti abati multi plat appat
ut corrigiola bursa folys pomor
piror rubi ⁊ sitibus e 4m spate
e admistra sy ros sy de ppuere
recetu cu aq lact acetosi et
zuc albo e 5m est admistra dia
ppuiis p n hos py cerua cu aq
distillacor passular nigrar bn
ablutar p Incipit eni fluxu pnot

sopnu ⁊ efficiat sputu facile ⁊ ex
Sexq ⁊ 2o fluxus iste q supuet
huic guose puncule suspectq ʒ at
ab omibq auc bq conit et gcordet cu
p sendunt lz adhuc no sit mde mt-
tas poit tu ee mortal Et ro itenu
i ipo ez vigorat bruitem naleni
cuiq defetus tu m digendo q in
detinedo ʒ cu lenis fluxq Et de
melioibq remedys ad hoc est dia
citoniten cu melle ⁊ mastice Et
zuc m rosaceu antiqm est ea bona
sic pm lig pm sit magr absterr-
sium ⁊ sifluitatu aplinoia mdi-
ficatim ⁊ exctm // De ptmone ad
uulpis no expedit dubitare cu
iam famosiz sit apud oms au-
ctores q ptmo vulpis exccatus
cu aq mell datus gens est Sic
e laudat ptmo lepor et gaze-
lli ⁊ cor eius Sic e ⁊ ptmo
ericj silurus x a ʒ j finali ca
est mea mtm colaudata ymo gt
qtvmqz assuptq sit cu cib sil cum
mediis De mo no sistendi mat
a capite imodate catarrizantez
credo utilim esse me n oma de
ppuere sine diacon l diacode no-
minare velis De his a q extins
applicare solet est pulius sandace
storac cu rosar ⁊ galie mq
cu sip ppogant prore capit Et
ad id gt e hoc cerotu Rx resine
eloe ʒ s landam sicissimi storacis
ca galie mq ros ypoqsb an ʒ
j sandace ʒ j incorpent sil
dissoluta resina ⁊ cocta cu vino
citoior ⁊ fiant cerota qst hostie
et applicent bregmati

Fetor in naso e dispo misera-
bil ⁊ horeda mltuz ipa eni
frequter i ficit ptus ⁊ in
fiora mebra pp mat accipi-
te ad i fibra descendete q putrida
est Sic e facit hoiem p sepe
a simili gnsione esse subterfugium
Et no raro e cu magna abhoia
coe adastutes ⁊ ppe adeos q
gnsant dormientes i leo cu his
egrotatibus Et hec qd accns ac
ncno pnet ex dispoibus proll as
caput ledetibus q lz plinz me-
bror inferior pnt esse egitudies

famose tn tres spec huius egritudinis et
frequenter eueniantes ab auctoribus expresse
sunt. Et prima quod est que prouenit
ex colligantia inferiorum ad ipsum caput.
matrix enim multum vehementer colligatur
cum cerebro mediantibus neruis ut .21.a. 34.
tractatu primo supra fine collectum est. reperit
enim quandoque materia putrens in matrice aggregata
et accidit hoc in retentionibus menstrualibus
at in fetu mortuo in ipsa et in
ulceribus et excoriationibus in ipsa contingentibus
et fistula et cancro eius. vapor
enim putridus a predictis eleuari potest
per poros et concaua venarum et arteriarum
ad cerebrum propter quod unum de signis quibus
fetum mortuum est fetor hanelitus
et fetida ex sufflatione a naso procedentes.
Secundum vero membrum quod per colligantiam
cum capite fetorem a naso prouenientem causat
et hoc quando contingit in ipso ciborum materia
putrescit et huiusmodi in eo corrumpi et ulcerari
in eo reperiri quod vapore putridum cerebro
communicando sunt causa predicti fetoris. Tertium
vero membrum est pectus. Cum enim contingit
in spaciositate eius aggregari saniem vel
in empimate at reperiri ulcera ex
ruptione apostematis in panniculo pleure
tide mediastino et diafragmate. Similiter
et in ulceribus pulmonis fetidam reperiri
saniem non est mirabile si fetor
in naso reperiatur potest. Et similiter causas
hoc nocumentum cerebro communicari a causis
egritudinibus aliorum membrorum et fetorum
facile deduci potest veluti in ulceribus
splenis epatis renum et in
dissinteria contingere potest. Cum vero
contingit hec egritudo pestilentialis nocumentum
in cerebro nato et aut materia saniari in
spaciositatibus inter cranium et duram
matrem et inter duos panniculos at
inter subtilissimum panniculum et medullarem
substantiam cerebri. aut inter anfractuositates
cerebri. Vel in loco spetiosis
magne in anteriori parte cerebri ubi in
eo collocantur papillares caruncule
et non raro contingit fortassis in omnibus
predictis partibus materia inueniri. Similiter
causas hec famosa materia reperitur in
osse trayson quod est in infima parte
et anteriori cranei multis et mirabilibus
foraminibus perforatum illud
os quod est principium ossis nasi et
via per quam superfluitates a cerebro
emungi possunt et in talibus rimositatibus
detineri ut paulatim effluat et
ne subito descendens homines in sermone
in digestione et in aliis operibus
humane vite necessariis impediant. potest
fieri quod materia ibi aut propter oppilationes
prohibentes debitam euacuationem cerebri.
vnde non attrahitur aer refrigerationis
cerebri neque expellitur fumositas in cerebro
congregata actu vel potentia calida. propter quod
retentionem in tempore in toto corpore calitus
non naturalis que putrefacit materias
ibidem inuentas. Similiter et ulcera
inueniri possunt in predictis locis sucedentia
apostematibus predictarum partium ut sepe
contingit in excoriationibus panniculorum predicte
partis in emoroidibus et polipo
putrefacto et cancro predictis
partium. Verumtamen aut hic an hic
fetor in naso contingere possit ex
putredine in gingiuis in ranula putrefacta
in ulceribus amigdalarum
vue et palati lingue et aliarum partium
oris de quibus non est dubium quod
possunt facere predictum fetorem. Sed quia
talia membra cadunt sub sensu visus
de his ad propositum nichil. Cum neutrum
talium appareat nocumentum propter quod
infertur primo quod aut egritudo ista
est per se per colligantiam partium in fetorum
ad caput aut ad essentiale nocumentum
partium capitis predictarum aut ab
utroque prouenientes. Sed quia autem satis
facile declarari posse quod hoc
nocumentum non prouenit a membris inferioribus
predictis quando operationes
illorum membrorum vere omnino videntur
non manifeste lese et maxime
pectoris stomachi splenis epatis in quibus
nullum sensibile nocumentum. Et quia ex
istis non videtur hoc nocumentum
per colligantiam cerebro communicari quando tamen
discretis horum est sensibilis lesio in
operationibus secundo tertio et hec lesio
non est quarto tertius. fortassis ad huc
nocumento cerebri generare videtur nocumentum
in stomacho et intestinis propter quod quia operationes
expulsiue virtutis nobilis lesa est
quia ex conuentu superfluitatem quam maxima
necessitate. Cum enim superfluitates aborum
et humorum diu detinentur in eis non
est mirabile si corrumpitur et putridos
vapores cerebro communicant ut plica per os

et nasum expellunt fetore eorum
representantes. Videtur autem 2° primo quod
hoc nocumentum misto viro contingit propter
materias in spaciositate anteriori cerebri et
in loco begeson putrefactas non enim vo
le videtur quod materie ille putrefiant in
vinositatibus cerebri neque inter omnem pani
ctos et cerebrum difficile enim est quod materia
ne dum quod defectu eveniat quod materie pu
trefiant ibidem absque calliditate preter
naturam. Cum ergo talis mala qualitas sit po
tens ad subito alterandum cerebrum oporteret
ibi esse dolorem fortem et fortem to
tum. Fortis enim est fetor et continuus
ergo causa illius putrefactionis effectiva
fuit fortis et assidua sed ipsa ea
dem subito alterando dolorem efficere
potuit ergo cum ex ante fetore continuus esset
dolor qui est quod experiencia in eo Non
enim iste unquam raro dolet. Et si iam
materia congregaretur inter panictos et
cerebrum cum ipsa sit nobilis complexionis
efficeret in eis dolorem agravatiuum si
materia esset grossa et frigida, pungitivum
mordicativum et inflammativum si materia
calida esset et cetera. Sed isti dolores
non sunt in predictis locis ergo vide
tur quod materia non putrescit in eis.
Propter quod videtur michi concludendum
quod materia huius fetoris secundum magnam
partem contineatur in anteriori parte capitis
iam declarata. Et sequitur ex illo quod
hec dispositio est verenda multum mi
natur enim huic viro nocumentum ab
extranea calliditate. necessarium autem
oppilationem magnam vel apostema vel ulcera
vel corrosiones in predictis partibus
que omnia multum suspecta sunt.
Ex quibus tandem ultimo concluditur
quod oportet huiusmodi virum magna soler
cia et maiori sollicitudine pro
curacione sui esse intentum

Capitulum 2m de medicinis regimine et
instrumentis curandi predictas dispositiones

De melioribus intencionibus ad
curam dispositionis huius viri
est ut provideatur primo stomacho
suo vigorando digestivam eius
et removendo siccitatem substan
tificam eius propter quam stipti
citas ventris invallet ei contra
quod providendum est ei quadrupliciter
(Primum est hoc Recipe laudani

ela ʒ ii storacis ca. mastic spodii
gariofili nucis muscate ana ʒ s. resine clare
ʒ. i. galie muscate ʒ i s. cere q. s.
fiat cerotum unum quod semper portet
super stomacho suo cum parte acuta
in furcula pectoris et cum parte lata
usque ad umbilicum pertingentem (2m. 2m
remedium est hoc Recipe granorum phi
sticorum ʒ. ii. pinearum electarum ʒ. i.
cinamomi pul. mente macis gariofili
ana ʒ s. zuccari secundum de cucumis
ʒ. v. cum aqua mente fiat confectio
in rotulis magnis de qua ante cibum
et post ipsum accipiat usque ad quantitatem
medie ʒ. (3m remedium ad hac 3m
intencionem est ut vir iste in cibis
suis utatur istis speciebus Recipe trium
piperum ana ʒ i cinamomi electi ʒ. vi
zinziberis electi ameos ana ʒ ii granorum
paradisi ʒ. i. pul. omnia preter debent
commisceri et est de melioribus rebus
quibus uti potest (4m principale est hoc 4m
Recipe electi de sebesten de epithimo
ana ʒ. ii. medulle tamarindi ʒ. s.
pul. lemonis ʒ i s. conquassentur simul
et de eo accipiat omni secunda vel 3a die
ʒ. vi. in mediate ante cenam
est enim ventris lenitivum et dist
ractivum fumositatum a capite et evacuativum
materierum diversarum que in stomacho
suo generantur per viam indigestionis
Deinde autem attendat capitis
dispositioni et cerebri cum medi
ficantibus ipsius et rectificantibus
malam complexionem frigidam et hu
midam in eo propter quam congregantur
et generantur materie in ipso ex ca
usa indigestionis que eas materie
habeant expurgare materias
ab interiori et medio ventriculi
cerebri propter que inviamentum acquiret
in visione sua. Agitur huic
dispositioni providendum esse de
terminari cum viii remediis
Quorum primum est hoc Recipe aloes p(ri)m(u)m
ʒ. i pulpe coloquintide ʒ. iii. a
garici hermodactili ana ʒ ii diagr
idii ʒ s anisi cimini feniculi eu
frasie ana ʒ. vi. salis indi ʒ
vi. pulverizentur omnia preter debent
conquassentur et infundantur in ʒ.
ii. succi feniculi et ʒ. iii. succi cucumeris
asinini et diligenter conquassentur dum ex

pille

famose tamen tres partes huius egritudinis et
frequenter encientes ab auctoribus expresse
sunt. Et prima quod est que provenit
ex colligantia meri ad ipsum caput.
meri enim multum vehementer colligatum est
cum cerebro mediantibus nervis ut 21a 34.
cerebro primo per se fine collidit et reperit
enim quoque materia putrefacte in meri aggregata
ta et accidit hoc in retentionibus mestrua-
libus aut in fetu mortuo in ipsa et in
ulceribus et excoriationibus in ipsa contin-
gentibus et fistula et cancro eius. Va-
por enim putridus a predictis elevari potest
per poros et gemina venarum et arteriarum
adcerebrum propter quod unum de signis significantibus
fetum mortuum est fetor hanelitus
ex fetida ex sufflatione anasi pro-
veniens. Secundum vero membrum quod percolligatur
cum eo fetorem anasi provenientem est stomachum
et hoc quando contingit in ipso cibalem materiam
putrefieri et humorem in eo corrumpi et ulcera
in eo reperiri quia vaporem putridum cerebro
comunicando sunt causa predicti fetoris. Tertium
quod membrum est pectus. Cum enim contingit
in spaciositate eius congregari saniem vel
in empimate aut reperiri ulcera ex cor-
ruptione apostematis in paniculo pleure-
tide mediastino et diafragmate. Sic
et in ulceribus pulmonis fetidam reperiri
saniem non est mirabile si fetor
in naso reperiri potest. Et sic etiam
hoc nocumentum cerebro comunicari a consimilibus
egritudinibus aliorum membrorum in facie
facile deduci potest velud in ul-
ceribus splenis epatis renum et in
dissinteria contingere potest. Cum vero
contingit hec egritudo pestilentie nocumentum
in cerebro naso et aut materiam saniari in
spaciositatibus inter craneum et duram
matrem et inter duos paniculos. aut
inter subtilissimum panictum et medulla-
rem substantiam cerebri. aut inter anfrac-
tuositates cerebri. Vel in loco spetiositatis
magne in anteriori parte cerebri ubi in
cuneo collocantur papillares caru-
cule. et non raro contingit fortassis in omnibus
predictis partibus materiam in veniri. Sic
etiam hec famosa materia reperitur in
osse trayson quod est in infima parte
et anteriori cranei mirus et mira-
bilibus foraminibus perforatum illud
os quod est principium ossis nasi et
via per quam superfluitates acerebro

emungi possunt et in talibus vinositatibus
detineri ut paulatim effluat et
ne subito descendens homines in sermo-
ne in digestione et in aliis operibus
humane vite necessariis impediant. Potest
fieri quod materia ibi aut propter oppilationes
prohibentes debitam evacuationem cerebri.
Unde non attritum aer refrigerantque
cerebrum neque expellit fumositas in cerebro
congregata actu vel potentia calida propter cuius
retentionem in cerebro in toto corpore calidus
non naturalis que putrefacit materias
ibidem in necessitas. Sic et ulcera
inveniri possunt in predictis locis sicut
denaria a partibus predictarum partium ut sepe
pe contingit in excoriationibus paniculorum pre-
dicte partis in emoroidibus et poli-
po putrefacto et cancro predictarum
partium. Verumtamen aut hic an hic
fetor in naso contingere possit ex
putredine in gingivis in ranula pu-
trefacta in ulceribus amigdalarum
uve et palati lingue et aliarum parti-
um oris de quibus non est dubium quod
possunt facere predictum fetorem. Sed quia
talia membra cadunt sub sensu visus
de hiis ad propositum nichil. Cum neu-
trum talium appareat nocumentum propter quod
infertur primo quod aut egritudo ista
est precise percolligantiam partium in fluxus
adcaput aut ad essentiale nocumentum
partium capitis predictarum dut ab
utroque proveniens. Sed quia aut satis
facile declarari posse quod hoc
nocumentum non provenit a membris in-
ferioribus predictis quoniam operationes
illorum membrorum vere omnino videntur
non manifeste lese et maxime
pectoris stomachi splenis epatis in quibus
nullum sensibile nocumentum. atque quare ex
istis non videtur hoc nocumentum
percolligantiam cerebro comunicari quoniam tamen
discretis horum est sensibilis lesio in
operationibus secundo tertio et hec lesio
non atque quoniam est. fortassis autem hunc
notabile cerebro comune videtur nocumentum
in stomacho et intestinis propter quia opera-
tio expulsiva utriusque nobilius lesa est
quam atque convenientis supple que maxima
in eis existente. Cum enim superfluitates ciborum
et humorum diu detinentur in eis non
est mirabile si corrumpuntur et putridos
vapores cerebro comunicant ut plerumque per os

et nasum expellunt fetorem eorum
impinguantes. Videt dicto 2o pri quod
hoc nocumentum misto viro contingit propter
mansionem in spaciositate anteriori ventris et
in loco bregeson putrefactas non enim vo
le videt quod materia ille putrefiant in
ventrositatibus ventris neque inter ventrem panni-
culos et certum difficile enim est quod ymi-
ne dum quod deforis eueniat quod materie pu-
trefiant ibidem absque caliditate exter
nam. Cum ergo tamen mala quod sit po-
tens ad subito aliquid certum oppereret
ibi esse dolorem fortem et fetorem to-
tum. ffortis enim est fetor et quantus
ergo cum illius putrefactionis effectum
fuit fortis et assidua sed ipsa ea-
dem subito altando dolorem efficere
potest ergo quantus ex parte fetore quantus ex
dolor quod est quod experiencia in eo Non
enim fit ymo raro dolet. Et si ita
materia congregaretur inter panniculos et
certum cum ipsa sit nobilis qualitatis
efficit in eis dolorem acquiratum si
materia esset grossa et frigida, pungitivum
mordicativum et inflamativum si materia
calida esset et cetera. Sed isti dolores
non aliqui in predictis locis ergo vide-
tur quod materia non putrefit in eis.
Propter quod videtur in cortice concludendum
quod materia huius fetoris secundum magnam
partem continetur in anteriori parte capitis
iam declarata. Et sequitur ex illo quod
hec dispositio est venda inter mi-
nat enim huic viro nocumentum ab
extranea caliditate naturali aut
oppositum magnam vel apostema vel ulcera
vel excoriaciones in predictis partibus
que omnia inter suspecta sunt
Ex quibus tandem ultimo concluditur
quod oportet huic virum magna soler-
cia et maiori sollicitudine pro
curacione sui esse intentum

Capitulum 2m de melioribus regimine et
instrumentis curandi predictam dispositionem

De melioribus intencionibus ad
curam dispositionis huius viri
est ut provideatur primo stomacho
suo vigorando digestionem eius
et removendo siccitatem subsan-
tificam eius propter quam stipti-
citas ventris invallet ei et ita
quod providendum est ei quadruplici
instrumento. Primum est hoc Recipe laudani

ela. ʒ ii storacis ca. mastici spodii
gariofilorum nucis muscate ana ʒ ii resine clare
ʒ i galie muscate ʒ i ss cere q. s.
fiat cerotum unum quod semper portet
super stomacho suo cum parte acuta
in furcula pectoris et cum parte lata
usque ad umbilicum pertingentem. Secundum
remedium est hoc Recipe granorum phi-
sticorum ʒ ii pinearum elatarum ʒ i
cinamomi pulverizati mete macis gario-
filorum ana ʒ ii zucari secunde decoccionis
ʒ v cum aqua mente fiat confectio
in rotulis magnis de qua cum cibum
et post ipsum accipiat usque ad quantitatem
medie ʒ. Tercium remedium ad hac
intencionem est ut vir iste in abis
suis utatur istis speciebus Recipe trium
piperum ana ʒ i cinamomi ela. ʒ vi
zinziberis ela. ameos ana ʒ ii granorum
paradisi ʒ i pulverizentur omnia per se deinde
commisceantur et est de melioribus rebus
quibus uti potest. Quartum principale est hoc
Recipe electuarii de sebesten de epithimo
ana ʒ ii medulle cartami ʒ ss
pulverizati turbith ʒ i ss conquassentur simul
et de eo accipiat omni 3a vel 3a die
ʒ vii in meditate ante cenam
est enim ventris lenitivum et dist-
rarativum fumositatum a capite et evacua-
tivum materiarum diversarum que in stomacho
suo generavit per viam indigestionis.
Deinde autem attendat capitis
dispositioni et cerebri cum modi-
ficantibus ipsum et rectificantibus
malam complexionem frigidam et humi-
dam in eo propter quam congregantur
et generantur materie in ipso ex cau-
sa indigestionis que cum materie
habeant expurgare materias
abinitiari et media ventricula
certum propter que inuantur aquiret
in visione sua. Agitur huic
dispositioni providendum esse de
tinniam cum viii remediis.
Quorum primum est hoc Recipe aloes
ʒ i pulpe coloquintide ʒ iii a-
garici hermodactilorum ana ʒ ii diagre-
dii ʒ ss anisi cimini feni eu-
fragie ana ʒ vii salis indi ʒ
vii pulverizentur omnia per se deinde
conquassentur et infundantur in ʒ
ii succi feni et ʒ iii succi cucumeris
asinini et diligenter conquassentur deinde ex

Margin: 2m, 3m, 4m, pm, pille

xitent subradijs solis aut subte-
gula mediocri tela et extrahat materia fi-
ant pillule ex omni 3 ij. de quibus accipiat
omni quarta die vna per duas horas
post cenam. Aperiunt enim et indi-
ficant vias cerebri et organa sensuum
expurgant et visum acuunt. 2m
est hoc. Rx ligni aloes granorum paradisi
ameos amomi maiorane florum
rosmarini sticados galange ana 3
i. gariofilorum ad pondus omnium pul-
uerisa perfecte dum bene commisce-
antur in mortario et de hoc pul.
duobus diebus intermedijs quibus
non accipit pillulas sternutatus pulverizet
super priora capitis incipiendo
a fine capillorum usque ad summitatem
capitis per medium eius ad lati-
tudinem iiij digitorum. 3m instru-
mentum est ut diebus intermedijs
quibus non assumit pillulas hora
eadem deglutiat granum unum
nuce electe quantitatis ciceris ru-
bei. 4m instrumentum et so-
lempne est hoc Rx succi cucu-
asinini succi mente arotice huius
folia magna que inveniuntur in ripis
fluuiorum et a quibusdam dicitur
vas balsamita ana 3 ij aque
mellis 3 i s misce et de hoc
tepido leniter trahiciat per nares
alternatim a dextra ad sinistram
omni mane in medijs tertijs et
omni sero per duas horas ante ce-
nam prius tamen impleat os
suum aqua frigida. 5m reme-
dium et solenne est ut saltem
tribus vicibus in septimana in se-
ro cum vadit ad lectum inungat
partes narium cum hoc vnguento in-
ponendo de eo quantitatem grani
sinapi Rx olei de piperibus de
yreos ana 3 i. agarici electi co-
loquintide ligni aloes maiorane garof
ana 3 s masticis 3 i cere q. s. fiat
vnguentum molle. 6m medium valde
conferens est hoc Rx pul. maiorane
3 s. sticados origani abrotani
rute castorei peucedani ana 3 i s
ligni aloes 3 ij pul. omnia perfecte et
ligentur in sindone retorta de qua
et sepissime odorent. 7m medium
est omni septimana bis super carnosis

partibus spatularum faciat apponi in
medijs tertijs aut saltem per horam
vnam ante cenam ventosas duas
magnas orificiorum sine scarificatione et teneat
eas super utramque spatulam per horam
vnam aut saltem per mediam. Vltimum
instrumentum ad hoc et conferentissimum
est hoc. Rx gluttinis piscium vel car-
te 3 i acori sticados andachoche
agarici electi ana 3 i s piretri 3 ij
dissoluatur glutem cum aceto acuto
et incorporentur secum species vltima-
te contrita in mortario fiant ex
hac materia pille grosse sicut auella-
ne et masticetur ex eis vna per
duas horas ante prandium vel ante
cenam longo tempore expuendo id
quod dissoluitur per eas indificat enim
cerebrum et distrahunt materias et vapo-
res ad caput ascendentes. Et
istis ita obseruatis terminabit
ad sanitatem quam sibi concedat
altissimus qui in manu sua sanat
languores omnes per infinita secula
De Regimine vero in cibis obseruandum
et potibus teneat modum sibi ordinatum
narratum etc.

De impotentia motus digitorum manus

250

Nisi sectio totalis facta fuit
in nervis vel cordis per quas
motu voluntario mouentur
membra supposito quod facta fuerit
sectio partialis eorum aut quorundam
et non omnium adhuc potest haberi spes
de restauratione motus partialis mem-
brorum que mouebant. Primo
Et quia non est vtile omnem nervum
vel lacertum et eius ramos esse
totaliter abscissos. Ideo non sum de-
speratus de possibilitate cure dato saltem
de magna convalescencia huius
viri. Itaque procedat in ea 2m
modum infra septimum. Primo quod
abstineat abusu pastillum et la-
cticiniorum ciborum leguminum piscium
et omnium valde salsorum ciborum.
Sitque et aceto vsum potentis a-
ceti et vini fumosi et sumpe albi et
subtilis. Et a frequentia coitus
a forti manus exercitio a frigiditate
aeris et neque tangat aquam frigidam
cum manu illa. His premissis
vtatur hac euaporatione nam
accendatur lapis marchasite vel

molaris et super ponatur manus distans per duos pedes et cooperto membro cum lodice vel sclavina aberea remota per unum pedem et super fundatur paulatim distillando vinum album subtile et fuosum mixtum cum 3a parte aceti albi et utde nisi quo cosnatur metreta vna vel fiala volvendo alia manu nunc de domestica ad silvestrem et econverso. Post quam ergo hoc factum fuit membrum removeatur et diligenter pannis exiccetur calidis. et parum post diligenter inungatur cum hoc linimento actu calido et post cooperiatur cum lana suarda bene pectinata Et super ponatur palma manus corio grosso sustentante ambos digitos lesos et leniter cum binda ligetur. et a frigore cum genti tirotheca defendatur, et ita fiat omni die bis scilicet in mane et sero per dies viii cotinuos cuius descriptio.

vngtm

℞ olei de ben ʒ ii. olei de costo ʒ i. pinguedinis leonis ʒ ß castorei pinguedinis ʒ iii. et ʒ ii medulle cruris bovis antiqui ʒ ß. pulvis thimi peonie sticados et abrotani ana ʒ ß cere q. s. fiat vnguentum mediocris viscositatis / Cum autem per dies viii applicata fuerint remedia iam predicta tunc applicetur hoc vnguentum absque fomentatione quod generis est ad apiendum vias transitus spiritus atque ad membra et confortat substantiam corporis cuius descriptio

vngtm

℞ olei nardini ʒ i ß olei de euforbio ʒ i olei de croco et de piperibus ana ʒ ß sticados arcantice piperis al. thimi peonie origani abrotani ana ʒ i galbani bene pinguis serapini armoniaci ana ʒ ii olei de terbintina ʒ ii. cere al. thimi ʒ i ß coquatur simul gumme cum oleis leni et longa coctione et prope infrigidationem addatur pulvis et fiat vnguentum de quo inungatur totum manus actu bene calido bis in die post cooperiatur lana bene molli et ligetur ut dictum est Si igitur res bene succedat tunc ita procedat per duas alias

De sputo sanguinis a pectore proveniente propter rupturam venarum] .12.

alias Si autem non rescebat et aliter providebitur

Egritudo huius generis domine sicut per collegi ex literis que in per scriptura plene satis oblata fuerunt est multiplicibus et variis egritudinibus vel accidentibus complicata que tamen et si propter earum magnam pluralitatem aduocaveret ad se curiosum, unum tamen ab una egritudine velud radice omnium aliarum principium tamen curationis assumam, Est autem dispositio hec sputum sanguinis emissum a pectore cum tussi et vastatione corporis quod licet plurime possint assignari cause ab auctoribus antiquitate et valetudine eius ut tamen in omnibus assendam esse quod sputum sanguinis istius domine est propter rupturam parvarum venarum in substantia pulmonis ipsius, apparet autem hanc rem multis argumentis posse probari / Primo quia hoc sputum non videtur in ea provenire propter resudationem sanguinis aporis et orificiis venarum / Secundo quod quia sanguis qui ita spuitur non est subtilis subtilitate colicitudinis aquositate eius / Tertium quia non videtur ita esse propter etatem quoniam decrepita est mulier licet non foret impossibile in mulieribus decrepita sanguinem et ut de colicis reperiri omnes astitudines omnibus etatibus omnibus regionibus et temporibus autem accidere potest licet quedam sint quedam maxime fuit et accidit autem secundum 3a Cum non videtur hunc sanguinem volo esse subtilem subtilitate causa propter etatem et propter viscositatem in aquositate sanguinis decrepitorum in vetatis secundo etas reddit sanguinem sum igitur non bene mobilem et viscositas eius prohibet penetrationem igitur et residationem / Ad hunc casum non videtur hoc sputum sanguinis exire a ruptura magnarum venarum propter plura motiva / Primum quia si exiret a ruptura magnarum venarum tunc emitteretur in maiori quantitate / Secundum quia emitteretur frequentius / Tertium quia maior esset hanelitus constrictio / Quartum quia tussis esset fortior / Quintum quia magis calitus in pectore perciperetur / Sextum quia fortius in pectore perciperetur ebulitio / Septimum quia pondus notabile perciperetur in parte collectionis sanguinis effusi, Cum igitur ista accidentia fortia non appareant videtur notabiliter esse concludendum hoc sputum sanguinis provenire

acceptiva venarum putans in plimone
quantum quod multis declarari potest argumentis
Primo quia apertis venis parum effudit de
mina et quantum ipsa non multum constringit hane
limi/ 2º non vehemente efficit tussiz/ 3º non
magna percipit caliditas et ebulicio
in loco collectionis/ 4º non multus
neque frequenter emittitur sanguis
Et tamen non cruciatur paciens accidentali
ebulicione et aliquali quantitate
in pectore perceptis Sequitur quod mina
non valde multa non cito nec frequenter
in loco congregatur ergo rara
et pauca fit per sputum sanguinis
emissio et cum levi tussi/ Et non
dolor agravatus et prima extensivus
in fine costarum sinistris perceptus sed
materiam ad diafragma derivasse que
ibi conservans et in vapores et ventositates
commissa cum spiritu et alteracione
facta in parte illa anomala et
parte calida in sanie effuso aggregata
dolorem efficit in diafragmate
qui iterum valde verendus est
propterea quia ibi perseverans attrahet
apostema quod in hac etate et
tante debilitate periciosum est Reliqua
accidencia que ex defluxu materiarum a
capite accidunt et in stomacho et precipue
et in ventre in fiori et febris
et consilia ab hac radice et fundamento
dependunt si quis instructus
diligenter consideret/ Attento igitur
hoc fundamento ut ad instanter rogatam
descendam // Michi visa
sunt quosdam domine providendum esse
remedys/ Et primum quidem horum
est presupponendo debitum regimen per
celeberimos doctores administratum
quod hec mulier utatur hoc
digestivo omni mane in aurora
accepto ℞ aque plantaginis ʒ ii
aque rosarum ʒ i mine citoniorum
ʒ i misce et tepidum accipiatur
pluribus diebus/ 2m
est hoc ℞ margaritarum perforatarum
corallorum rubeorum ematites
seminis portulace glutinis piscium vel
carte ana ʒ i trociscorum de karabe
ʒ i ß cum melle violarum fiant
pille xxiiii et viii de quibus hec domina
accipiat tres per duas horas post assumptionem
potus prandii/ 3m instrumentum est hoc

℞ zuccari rosarum antiqui ʒ ii looch de
pino ʒ i corallorum rubeorum subtilissime
tritorum ʒ i ß foliorum auri numero iii
cum modico sirupi de berberis fiat
electuarium de quo domina ista post cibum
suum deglutiat quantitatem unius
nucis Et de ipso frequenter teneat
in ore suo sine masticatione permittendo
descendere/ 4m istorum
est hoc ℞ emplastri de mucilaginibus
ʒ i sanguinis draconis acacie corallorum
rubeorum seminis portulace
ana ʒ ß dragaganti dissoluti cum vino
subtili albo ʒ i mucilaginis
sebesten ʒ ii fiat linimentum
tenue quod extensum super panno
leniter superponatur costis dolentibus
de quibus supra/ 5m
instrumentum est hoc ℞ storacis
calamite ligni aloes gariofili ana ʒ ß
sandriace corallorum rubeorum
spodij rosarum ana ʒ i fiat pulvis
subtilis qui super pulvizetur capiti
a principio capillorum in tempore
do usque ad sumitatem ipsius per
amplitudinem iiii digitorum inter
capillos/ Melius tamen esset
quod abrasis capillis superponeretur
cuti/ 6m instrumentum
est hoc ℞ spodij rosarum karabe
sandriace corallorum rubeorum
acacie ana ʒ ß dragaganti dissoluti
cum sirupo de mirto ʒ i ß coquentur
simul et fiant pille de quibus
hec domina accipiat duas vel tres
per duas horas post cenam //
7m et ultimum instrumentum
est ut utatur electuario de sebesten
de quo accipiat saltem sex vel
septem ʒ in aurora cum decoctione
passularum vel liquiricie
Et tardet comedere post ipsum
per quinque horas/ hoc
enim etiam alienabit fe lenien
do ventrem et mollificando pectus etc.

Nobilis vir omber de balandis
curat' tbg remedijs i fra scriptis
Rpm est ho R aloes mitti i su
co radici yreos p m oz digitos ʒ. i. sal
indi mastic an ʒ. s. diagridij ʒ.
i. agarici ela ʒ. ij. ss ʒ s sandale
rubee et lenis ʒ i tunc oia sil
et infundant' i ʒ iij. succi rosi dein
su' cinibus calis coquit' usqz ad con
sumpcom succi de ma q remanente
fiat pille ex ʒ vj. de qbg ci. c°.
die accip una in aurora. et acce
dente tpe undo pot de eis accipe
omi mense sil ʒ i i aurora et p9
eas tudet cibu hora vj. Rm
reme ʒ ho R armo ci oppo sa
pi an ʒ s vsme electe eloe ʒ x
pul yreos peonie costi hmo a
an ʒ i eufi ʒ i s salfine vini
ʒ s cere ʒ s. dissoluat' gue cu
aceto acuto et coquit usqz ad bona
glutiositate et in fine decocois ca
ru cu tepescut addat' pulues
et fiant cerota duo rotunda latitudis
vnig spanse quorz vnu pp affi
xum teneat sup loco anche ita
ut vtebre semp sit in me° ce
roti eq distant' acturferencia //
Rm rme est ho R o lateri ʒ
i. oli de eufi ʒ s oli de pice ʒ.
ij. misce oia sil' et de ho cato
actu inungat tota coxa acerato
i fine usqz ad genu l' canilla si do'
extendit usqz ad loca illa et locg
bene munitg pellibg defendatur
a frigore etc

118

Dixi ho venerabilis pris dni
N. de confessioe sci georgij a
lecis e difficil eo qz ipa mi
nat' egre at logo te duratur am
at saltee verende tiaccois Est em
mala g° dulsa dulsite ptim me
bro plurz q abea egtur pti vo qa
i qbusda eorz e mala g° fixa
i qbusda a eorz e frens et fra
Et licet hic simo plene nams
esset tn puctualit' discurendo
id qz hunc rei noon no oz ptm
tere Egrotat e meo cor cuig sig
nu e motg eius tmulg et qugz
saltuosus eo mag verendus qa p
seueras est .i. e. inquo pseuerat
tremulg motus cordis caueat ne

subita accipiat' morte et lz motg sal
tuosg l ptsato cordis minor male
existut qz motg tremulg Neut tn illoz
no euat' a suspitoe et ipe cu e ma
gug ut pz ij° ʒij ca° de cura tmo
ris cordis, dt ud itm ho ot aphetus
eius difficultas et dunsitas i ptsu
percepta expuite veloci et frequita
q qugz ipm itrumput pruitate tar
ditate et raritte acc Est i mala
g° in sple hg vini no ptise siplex yo
g ta ꝯplicata cu egre ꝯplonali eig
que facile nuat' ex nobili tensioe
sb' ypocundrio sinist° q ptis ab hidora
li ma et pti auctosi illic i clusi
pueit tng regioe cu fit ꝯpssio per
cipit notum exdole at tensio at
ꝯpssione ibid apparente At ud itm
hot id aq ex vrie ꝯtent q non
euant' assistu ne opaite et feni
lencia multa Adhuc itm et r° co
sitis egtudo ꝯplonal' et ꝯponat' i
eiq epe pcipit p° pp tensioez eig
q arguit oppitom et ipe in gcauo
epis adqua mang tactu pueire
pot Cadit i no ulla oppilo i cana
li fell. descedete ad i testia pp qz
cum feces eig ut i plibg sut re
misse tincte vn et pp. caud cum
ma colica i'ggitate de gcauo epis
i gibbo et i'ceptu i chiliz vena ascē
dete sm sbtilite calite et leui te fert'
ad facie et ad oclos i sepa les i eis
citrinte oudes vn pp hac malam
ꝯplom et ꝯpom epis dubi le z i'ncotu to
i stute trasmittia ipius futura si
Et si qd ht mala g°. c. nobi inte
det' minat' eid' suffocam typanit
et asclit Si em calitas no nal'
mtem exhuberaret fiet trasmutacio
magne ptis chili in ventosi tes q
sent nil' cu tipanit Et siti ex sup a
itm ex coc e chili si posset i assi
ta° ꝯfusio pp debilit trasmutabe //
pon e epis ab i modata calite po
sitie fctam cui sucedet fritas p
natia Et eod' mo si lapsu fridg epis
i valesceret pp diminuta digtoz ipig si
chili trasmutco i aqsi te quo mi cet
nil' cu asclit qz vetosi tipait et
colligunt hij sermoes ij° ʒij ca° de cu
ra asclit Amp itm qz i renibg eig
assignet eg do facile generet i renu

qd sp vre tictura q mltm psenerat 2o
sp sedim in ea appns qd arenosu e 7
q̄tꝭ mlte uim trubosim 3 trubis eiꝰ
ꝯgetibus ad colorem rubin cu oppacite
et sut hc significata disponi vrin ut pꝫ
xa affꝭ ibi Et san 7 trubos mingit Et
itm paꝭ distant ibi qbuscumqꝫ i vris
arenose sbstan supstes ꝫcꝭ Et sut
simones cointacoꝭ i altaꝭ gnitꝭ.
Et hc oia ptr lege 18 3y ca° de cau
sis gnois lap. in renibus. 7 in fine
illius fen ca° de mictu puris 7 san
guis vn diliget granti no dꝫ appe
inabile si hec cōdo suspicoꝫ ptedit
no leue ut d pissu est qꝫ nō hc sse
male q̄nis dnisa fit ꝯfiente 7 fca
gta facile ꝯcmltꝭ renibus deduci
posset si mala gnem fcam satꝭ
pbat tpis logi° fiente vo sue dmiat
varietas affluxois eiꝰ ꝯcimesa 7 vni
ssa dnisi hoꝭ appute qꝫ e ꝯfimat va
ietas accim q nuc mtesiora nuc
remissiora appnt granti diliget
Hiis itaqꝫ pissis regi eius ꝯcepte ir
no nalm paulisp discvend 3 prius dm
7 melm rei ꝯscribend est Et pimi
itaqꝫ ꝯpediēde hr venerabil pat
euitare det masioem 7 locu mlte
calitꝭ 7 hudꝭ mlte Exicatus ad aerꝭ
aliqtu ꝯgens e ei vn effugiat dori
tom i cella vel mltm huma 7 vapo
ribus aqis refecta Caueat e a
strictura vestiu si ptore ypocondrio
7 sup renibꝰ fca Caueat e ab ei
ꝯcitoe l motu i modato 7 sue si
cbo fco 7 oem modu ꝯcitandi q
solet cat 7 pty i curuari effugi
endu est abeo 7 i summa qm pt
qescere melius est ei usqꝫ quo et
plene indiscitaꝰ qm motꝰ mais i
fluxu pot ut pꝫ affꝭ 3a. qm
a motꝰ cora ptbat declat naviga°
7 qa itm in ipo vtus digstia tug
stoi qꝫ epis noto dimicois digendi
lesa est ideo caueat mlta qte ci
boꝭ 7 potui replere stom Non em
sp qm p appetitu ꝯcposit tm acci
piedu est 7 sue qm i neti plenido
magꝭ cachochi mica. v mala qꝫ en
chimica. v bona ymo ꝯgenius e ei
amesa discedere adhuc cu fame
remanete qꝫ satme si nuo id cano
nice 3a. pe. qm amsa discededu est

reliquiis famis adhuc in sto remane
tibꝰ. Idem e de potu dd 3 qm ꝯgen
tius est ei paꝭ potus qꝫ mltm as
sumē 7 et laudabil potus mensa li
nitada ete nt stom replendo no ꝯ
tedat 7 i eo fluctuet 7 adgat ad
sinistra at ad alia dꝰ positionis re
ꝯgitādo rugitu faciat. pꝰ hc e dori
endi mnsa cogitada est lꝫ em nal
gº eius i clinet ipm ad logu doricom
qa corꝰ eiꝰ ob 7 sue cat hud est
ta hute stantifica qꝫ i fusa nichꝭ
ominꝰ amesa ꝯsuete ꝯsuete dori
tois paꝭp recedēd 3 aliqtulu
minꝰ doriendo qꝫ solebat 7 i suma
meliꝰ est ei a ꝯsueta dispoē recedē
paꝭ mags p augmitu i vrgia qꝫ et
doricoe ꝯplixa sit em via ꝯsueta
logior corꝰ ꝯcitat. ita dorico con
sueta plixior corꝰ hnectat. si hoc
corꝰ lapsu est ad augtu humitati
mltaꝭ igt curad 3 p ꝯcitacia 7
no p hnectatiā Insitu ad doricois
euitet decubitu resupinu ne me
ꝯgregent i renibꝰ eo qa tlis decubitꝰ
mltm est ca gnois lapid i renibꝰ
7 augmetacoꝭ sed meo no raro
gnati sut 7 itm gnant lapides
qꝫ talem decubitu euitare dꝫ dmp
itm no est ꝯcedēdus de cubitus
si sinistro late pp nocutu cordꝭ e
assigtu ne me illuc fluendo
ꝯgregent ibid 7 esset timor no leuis
Et quia itm ut deductu e et p
batu nocotu no leue i epe ipius
assignat pari roe decubē non de
beret sup dextro latē Ex quo ꝯg
qꝫ no est leue ꝯsiliu i mea faci
hoi ꝯstanti tata mebroꝭ varietate
Non ei vn iste iacē pt si spina
ut ꝯ pmo discursu pbatu e Neqꝫ
sup sinistro latē ut ꝯc 2o ordine de
ductu est Nꝫ si dexto ut paꝭ an
pbatu est. quo igt qescē debet
no em ꝯgenus est 7 logo te fieri
pt dorioa sup facie 7 vet. igit
difficile vr in tata ꝯdicōnu varie
tate posse ꝯgent varietate eligere
Et sut simoes q 7 coꝭ sites no
raro faciut mediciu anxiari 7 su
dare no leuit. dd itaqꝫ ad hac ꝯdi
tionem pd qꝫ ꝯgenius est huic vio de
cubē si pte sit eiꝰ decubitu minus

in venit nocu^tu at ultm dd 2° q
generans e decubē sup pte q mori
egue ledit 7 egtat Et ho i dubi-
tant si bn̄ gpndit est epar eius
Exquo aq q ei generans 7 iacē sup
dext° latē q sup aliis Et hic no
me pcedo amp. lz eet locq specta-
tōis ingentes Amp. itm vir iste re-
gat se regime acūn^m aie oiō soli-
citudiem tristicia iracundia 7 furore
psponendo qm ht extimant 7 mu-
tat corp abea q est 2^m nat co-
sistencia 3° test qr spei optie ad
herē det oem sue salutis viam
altissio gmedare vltio vō lz de re
alia no nali fiendq essz simo pro-
lixus eligendo ea q gendo cordi no
noceat epi Et ea q epi foret vti
lia no eent vnibq nocie 7 eg° michi
minq logi^m ptens distira p ea
que in qcessione dina meliora.
visa sut Emtet itaq cibaria oia
viscositate purcia mitas 7 in sba g
ssa vd sut pisces. oms pastiles
cibi legmia oia 7 spe elixa et
vin mt alia 7 castaneas 7 xilo-
caratas 7 cibibu Auellane vero
7 passule 7 ficq sicce 7 amgdale
dlces 7 phistica 7 vue motane si
cce 7 poma arotica 7 citrugula 7
limones gcedūt ei Citr 7 de ole
ribus vtiles sut ei oms mag ad
frate 7 humi m cliate q ad cali
tatem sp q de droliba^m salviaq
mitaq spillu ruta 7 sites platup
oio effugē det bleta vō 7 spina
chia lactuca ptulaca endia doe
stica 7 cicorea l sposa solis 7 re
liq fre 7 hmc plante vide vti
les sut ei 7 cruce et cocte et
oi spatōis mō pt qua p frixoem
bn z 7 ova frixa emtare det
lz aput religiosos sue pfessiois
in marō vsu heant De plats a
qbus i vere vesci^t hoies 7 spe
religiosi vtiles sut ei sic spagi
7 gemites lupulos 7 radices lo
tuste .i. rapunculi 7 sibi sites Si
a gnanitate reuen^e logs 7 i ptsio
ne pfessiois opptet accipe pisces
de fluialibq eligat sic lucei to
rētē squali 7 sibi sites De mari
timis vō sunt ei sic rubi orade.

merule aqtice 7 i sima oms pisces
puors corpm cuiati agssine 7 viscosite
ut paulo an tactu est De arotibus
vō emtet pip. zz 7 oia aro^m cuta pt
ciamō^m 7 croci q ambobq mebrs vti
lis est 7 lemte sua talite arot^te 7
stipte De his vō qbus gdmt^r simo
ope vtat aceto in oi abacoe sua
Citi 7 agsta no mite salsedis Et
limoes itm gentes sut ei Et oibq
melior est sucq citrigli Ptes vsus
olei 7 gpe dlcs 7 arotica vtil est
ei 7 si hn posset olm de mcibus
i ho tan esset ei elegacius Cu a
m pfessione sua mitz heat i vsu ca-
seus no video bn motm psuadens
in vsum eiq. gs^m a vōli indicio de
duci pt cu setariys veters vti pt
caseo etat vmq am abor putdie
indifi^to q ad salsediem mag qua
ad dlcediez i clinet 7 sit fragibil
omi viscositate denudatq talē in
qua laudarē possu 7 no album
de potu a eiq eligat vi^m colore al
bum sba tenue odore arotici dlce
dine puatu si i clinet ad potici^tez
aliqualitaq 7 si qd fuit nōbi fuosu
fragat cu 3a pte aq de bona ci
stna Si aut possit hn puis no
vlde fuosu eligibiliq eet ei het
in suma de cib 7 potibus 7 per
qus de regie p q res no nales s
q gpfessione sua obsuada sibi
debet vbi a pp nistricia debilitatis
vtute coactq esset hic parces assu
mē carnes z pp ampliacoz operis
laudabile foret ei vti carnibq pu
llos vtriusq sexus Its carnes ana
tulos iuuenu pdic fasianos an
etaz puars lauda^l castrati capti
7 vituli Religs a carnes dimit
Et lauda^bilius z et assume tales
elixas q assatas gditas cu suco
arancioz 7 sitiuz sup dictoz C
Regim vō ipiq pmelia pmitta in
sba gpleri det quors omm^ptm est
ut cu medin hq msis faciat sibi
fi flōaz de basilica dext brachy po
sita sb cubito pqua gthant sangs
z v. 7 sit phom spiss ortm sol
vna C 2^m vō istm z ut fca flōa
iam pdca die i me^te sepsti sol
uat vent eiq cu hat me^a quaz

assumat i aurora & doriat p9 ipam
p una hora i me te & ho 3a ab assu-
pcone eius bibat ciatu vnu aq or-
dei zucurate cale & p9 ipaz ponaz
hom pudeat & e eius de scpcio tlis ℞
cassie nup cte de cama de cana cu
aq ciccoree ℥ i reub eta ʒ ij sal
ge 3 ij spice nardi 3 v misce et
totu assuat cu ℥ ij aq de cocto pa
ici tamarindi ¶ 3m instrm est ut die
i me te sexti p9 assupcom pdictaz
accipiat ho digtm & gtiet ipm usqz
quo videat vriaz in colore & in sba
aqle tinte ~~fedim~~ sedim i fudo
vasis l diaffanu gnctu aqle lene
& albu & illius digti de scpcio est
tal ℞ sy de bizancijs ℥ i sy de
eupat ℥ ß aq scolop aq ciccoree
& acetose an ℥ i misce & totuz
sumat calid in aurora ¶ 5m istrm est
euatm hoc q recipiat die i me te se-
qnti p9 digtm & est eius de scpcio
tal ℞ p de reub ʒ ij p turbiaz
ʒ i iformet p vm cu eleos succi
ros & accipiat in aurora & oia p9
ipius acceptom obsuat q dca sut
in assupcone morati pcti post
flo ¶ 4m vo instrm e ut te quo
assuit digtm pdctm omi 3o sero
i me te an cena assuat vna de
istis pillis qbus e vti pt p9 pur-
gacom oem in toto tpe sue rgiminis
assimiedo de eis vna l duas oi
sero l altno sero 2m maiorez
l miorem uetris stiptez q apparebit
est a corp de scpcio tal ℞ aloes
epa ℥ ij reub ela ʒ iij agaris
ʒ ij sal indi ʒ ß mastice et ab-
si scolop an ʒ ß i fudat oia in
suco endiie p duos dies dem ex-
ciccent ad solem l ad igne lene &
ita renouet eas infusiones tbq
tbq vicibq ad illa go massa ifor-
met pille vm p ʒ ¶ 6m instrm
est ut p9 euom i me te predetez
pcinet apire venas emoris frica-
do fiteri eius cu folijs ficus ul
gsolide maiors aut cu aspo pano
l pungedo eas cu setis porcinis
& essent ei inata elegris i eua-
ndo eradicatie omnez maz eorum
suaz ¶ 7m istrm est ut si no possit
fieri pucacio emoris mods ia dcis

que excusaret ab alijs tun apponat
ei vetose i medio natu cu scaris per
quas exchant san ℥ iij l iiij ¶ 8m
instrm est ut tota fgma eius post
purgacom saq oi die bis vngat ma-
ne & sero cu ho vngto ℞ amili ℥
i ß tre sigil ʒ i ß caphe ʒ i ce 3
iij olei ros ℥ iij oia sit i mor-
tario diligent tant & ff linimtu
¶ 9m instrm est ut cca rgione epis i
ypocondrio dextro mane & sero faciat
sibi inunctom tlem ℞ olei de ma-
stice ℥ ij sandal ambors spodij ro-
sars ce an ʒ i tris de spodio tum
semine acetose ʒ i ß cere al modi-
cu & fiat vngtm molle & i fine i
corporacois eius apponat cu aceti
modico albi ¶ 10m instrm e ut p9q
hec oia per pl'es dies adminstuerit
veniat ad faciedu alia euom & p9
qd leue cu mea tli ℞ aq ciccoree
tamarisci & scolop an ℥ i mane
eloe ℥ i ß ~~sal indi~~ ~~3~~ suci rosars
℥ i reub eta ʒ i ß sal indi 3 iij
i fudant oia i pdcis aqs dem se-
qnti mane colent & fortit exprimat
& pdce colature addat sy vio ℥ i
& tom i potu accipiat ho pdca et
obsuet tm q dca sut de alijs
euoibus ¶ 11m instrm e ut p9 id
euatm itm incipiat assume digtm
hoc q gtinet vm diebus ut de
pmo dcm est & e eius de scpcio h
℞ sy gpoti ace sy de eupat
de bizancijs an ℥ ß aq scolop ciccoree
an ℥ i ß misse & eadi accipiat ut
¶ 12m instrm est ut p9 digtm illud
acci mane i me te sexti hoc solu-
tm ℞ pillars de reub pillars
aggatiars de scpcione maiori an
ʒ ij reformet pille vm cu suco
ros & accipiat ho pdca obsuan-
do p9 eas oia q dca sut de alijs
pillis & um meor sit q si i tpe
huius digonis & an & p9 veniet
eius esset stipq veut pillis sup-
dctis nisi quo ibi dctm est ¶ 13m
instrm e ut assuescat saltem omi
altna die face ablucom extinors
infiors apedibq usqz ad ignua cum
aq decocois folior salic violars
camomille & folior pomis albi ud
niete veterm phom an cena & sit

aq̃ hc̃ conteri cata ¶ 18m mstrm ē
ut si venit' eng l' sto9 remanet la
ssue, tūc fiat in vntio ei cū hec
vngito ℞ gallie m9 ℥ 1 ß mastic
corallorum ambor9 rosi spodij grā
an̄ ℥ 1 resie elce ℥ ß ·o· citonior9
de mastice an̄ ℥ 1 ß cere · q · s · ff
vngm̄ bn̄ viscosū ⁊ applicet ut
dcm̄ est ¶ 17m mstrm est ut p9 2ā
euom̄ iam dcm̄ vtat̃ hac mixtione
de qua ō mane ptes hōs an̄ cibū
acc9 coclear · 1 · de glicoedo ipm ⁊ ℥
hc̃ ℞ gsue rosi ⁊ bugl9 an̄ ℥ 4
oxizachie ℥ 1 ß tro9 de spodio cum
sēie acetose ℥ 4 spodij rosi san9 ru
an̄ ℥ 1 folior9 auri nūo · v · ff elect9
vtaate gtromis ¶ 16m istrm ē ut
sepe p9 2ā euom̄ omi mane qter
an̄ pndm̄ ⁊ tocies an̄ cenā epi
thimet cor suu cū pano dagina qi
tatis semiss. duplicato ī isuso ī li
qre isto tepido l' paz calo cuj descp̃o
℞ aq acetose aq melisse an̄ lb · ß ·
aq bugl9 lb · 4 · croci ℈ ß spe9 elect9
de gemis ℥ 1 ß ~~vini malvatici~~ ℥
troc9 d' camphā ℥ ß aceti albi ℥ 1 vini
malvatici ℥ iiij misceat̃ oīa sil'
⁊ leuit' bulliat ⁊ fiat epia ut
dcm̄ est ¶ vltim̄ mstrm̄ ē ut tē q°
fac epia pdcm̄ ⁊ p9 q̃ 1d ē vtatur
hac gfectōne de quo sumat parum
ante cibū frustr9 · 1 · cuj descp̃o est
℞ gnor9 phisticor9 ℥ iiij · pinear9
℥ 4 · spe9 tā san9 absq3 camphora
tro9 de spodio an̄ ℥ 1 · folior9 auri
nō · v · zuc' albi lb · ß · fiat gfec°
cū aq absi · ⁊ admistre ut dcm̄
est hec sūt q̃ m̄ meliora visa sūt
q mitjciente diuina grā eū ad
sanit' pducunt 1437 die x aprilis

In xpi noīe amen franciscus
vricting civis arotarius ho
norādi uxore hs q̄ laborat di
spone pūa q̄ a sapientibus cace
sia nuncupat̃ ⁊ ē totiq corpis tuor
pucions amā flicā temu ē co
mixto sūt vetosita⁶ ⁊ vapores
plimi quor9 grād acut amala co
ploe epis f ⁊ h · ut nūc cū ex
tris q̃ infra dicemus ¶ Et hc̃ ma
la q° f ⁊ h diffō epis nō qd p
essetiaz ī eo · s epe si pcolliga
agsita eo qa sucessit ī modato

mestruor9 fluxui pp̃ q̃ epis cū quo
corupta est ⁊ in natq calor eius
debilitatq adeo ut ubi chilu in
sanā ⁊ alias mas humorales gene
trāsmutare deret maiore ipiq pte
ī agsitū flā ⁊ vapores gnāt, ad
gnām em̄ flat9 ⁊ vapor9 gerit
ī nati calor9 debilitas, ad pfectōm
vō san · ⁊ aliar9 mar9 nāe ē in
strale tpatū epis cū forti^ue calor9
nāl' resultas sz tū oz hic me
dique respūdi posse si fortassi ipūo
hq agimus mala q° cata ī epe ⁊ ī
toto sūt ad ī venta, qq3 em̄ har9
duar9 data de mirabile est cace
siā posse ad illas sucede sic em̄
mala q° fra in nati calore epis
corrūpēdo erit cā efficiēs agsi flat9
⁊ vapor9 ita ⁊ mala q° cata hoc
efficiē pt licet nō ita freqnt, hoc
qd' facile est vide cū sermoibus prin
cipis 1ā 34 · tt 2° ca° 2° vbi
enarrādo causas ydropisi gplona
les ita scbit ¶ Et gnales suple cā
sūt ī flāmates ⁊ faciunt ydropisis
plus illis · s · apātibus cū gdacone
resolōnis in nati calor9 ac extincōis
eius subito ī recto ā presolom̄ id
q̃ sciut medici q̃ ca^vi inato
acut resolto paulati aut extinctio
sū sit ex cato sū ex fro sic ex po
tu aq̃ fre ī ieiuno ⁊ reliqua
lege ibi quā sūt smones ptoi
¶ Et ex hō fūdato facile de duci
pt qlr pp̃ euōnes oms q̃ sr flu
unt p viam resolōnis ī nati ca
lor9 sucede pnt cacesiā ⁊ pp̃
ydropisi oms ¶ Et hc̃ qd' forcius
gferunt ad euom̄ san · q̃ alior9
humor9 nobilior em̄ euacōnis est
eua° sangui9 · 1ā 34 · ca° strui allato
qlr · 21ā · 34 · tt 3° ca° · 2° · ¶ Cum
supfluit fluxus san9 sequit̃ aut
debilitas appetitus ⁊ digōnis · aut
ī flacio gmitatū ⁊ corpis et
mali coloris ⁊ quq3 pducit ad
ydropisim ¶ Rursus ā ab ymagina
cōne deduci possit nō plus habet
gclude nisi q̄ lz fortassi in pmis
mala q° calā diffōm q̃ nūc pnd
est sucede potuerit diffō tū actu
alit' pnd est cacesiā pucieus a
mala gne fra epis sucesse agsita

ut iam deductum est. Et signa illius
sunt ista. primum est corporis tumescentia pro-
veniens a materia flegmatica et ventositatibus simul
mixtis in substantiam membri immissis ut scribitur
2a primi capitulo 7o. Declaratio enim huius est
quod ventus incarcerati in substantia membri et ad
mixtus. 2m signum est mollicies
totius corporis. 3m est albedo illius quod
duo provenit a tenui flate re-
dderte membrorum substantiam mollem et sua
albedine tali membra colloratur. 4m
signum est lenitas resistentie ad impressio-
nem tangentis sit enim vapor ille compri-
menti facile cedit ita est et id aquosum
flegma pauca resistentia resistit comprimenti.
5m signum est remanentia gravitatis
in loco depresso et hoc quod accidit quia
licet id flegma comprimenti facile cedat immo-
to tamen comprimente non ita facile influit
ad locum a quo expulsum fuit et hoc quod
accidit propter ipsius ventositatem que est una de
partibus ipsius flatus. Accidit tamen flegma id
quoque imbibi et retrocedere paciens eo quod
motu ventositatis vel vaporis in pelle
cum ipsum cum sint simul in membris cum flate
permixti ut iam allegatum quod Expositus correctie con-
cludit quod recessus flatus et accessus eius
ad membra est tardus et velox secundum maiorem
et minorem commixtionem flatus cum vaporibus
multo enim parte vapore flati commixto ve-
lox fit flatus et eius ptisio ad membra et econ-
verso. Exquibus in 2o correctie concluditur quod si equalis
fuit commixtio flatum et vaporum simul influ-
xus flatus ad membra medius erit inter
tarde et velociter retrocedere. 6m signum
est tumescentia faciei et precipue palpebrarum
et parum subsistentium oculis et hoc quod provenit
propter flegma quod evaporavit ad partes illas satis
raras et detentum fuit in eis ventositate
sui. 7m signum est eversio coloris corporis
ad subalbitatem. Quidam quod gignere potest autem
quod difficile est ymaginari flegma quod frigidum est
et viscosum a debili calore in vaporem
conversum est ad dealbandum quod sua calitate
raritate et subtilitate evaporabilior est a de-
bili calore in aqua vaporem parte transmutetur
quod vapori flatus iam predicto com-
misceatur sic ex commixtione vaporis aquei
et albi cum aliquo natura permutabiliter corporis
forosius ad colorem mixtum ex albedine et
citrinitate in extremis. 2a causa huius coloris as-
signari potest ymaginando quod aqua post flatus
a calore extraneo sive putrefacte sibi non

nobilis excoquitur ita ut vapor ille nobilis in
flammatus colorem corporis ad citrinitatem quibusdam co-
modo quo in pluribus vigilantibus hoc sepe contingit
et in hiis que a calore extraneo ad mortem per
ducuntur et hec quod causa licet sit subtilior et phi-
sica magis valde tamen facile comprehendunt
medici de dua potest. 8m signum est permutatio
habitudinis membrorum ad corruptionem fortem corporis
vel plasmatis in carnositate enim vapor et flegma simul
commixtio perguntur in totum corpus ita ut fiat sic
massa, secunda 3e et 8o capitulo 2o. 9m signum
est in ponderositate et lassitudo ad exercitia et progressiones
motus, et causa eius potest esse duplex, prima quod est
multitudo flatus per totum corpus augmentati
quod sua frigiditate et qualitate gravitado membra red-
dit in disposita ad exercitates motus. 2a
causa est multa immollicio iuncturarum et aliorum
membrorum motus et musculorum cordarum et nervo-
rum. 10m signum est minoratio urine et sudoris
et causa in primo est transmutatio aquositatibus a renibus
versus ad extrema corporis. Causa non paucitatis su-
doris est in dispositione membrorum ad exitum per vias pororum
que fit autem propter frigiditatem flatus aut propter visco-
sitatis eius aut propter debilitatem virtutis expe-
llentis aut propter defectum illi flati coadiunctam
causam sudoris que est vapor colerici aut ipsa materia
colerica subtilior quod in sudore vel esse naturam
quoniam sudor est aquositatibus sanguinis et ipsius colerici
est admixtum 2o eiusdem capitulo predicto. 11m signum
est multiplicatio ventositatis et rugitus in ventre
et causa huius est non commixtione ventositatum et va-
porum que tractando inveniuntur in hiis corporibus
tamen excepte esse efficientes quod est debilitas in
nati caloris quod excepte esse nisi quod est flegma
satis aquosum. 12m signum est tensio mi-
rach et hoc quod accidere potest a flate
et a vapore generatis inter sifac et zirbum
in testiculis et gravata siphac multis enim
vaporibus et ventositatibus replentis locis continen-
tibus naturam est extendi totum mirach et ad
extra expelli. 2a vero causa huius esse potest multi-
tudo flatus et vaporum in substantia mirach ut
inter sifac et zirbum siphac et gravaturam
musculorum ventris et aliarum partium ex quibus
aggregatur mirach. 13m signum est tumor testi-
culorum cum transluciditate eorum et causa primi est
quia cum multum flegma descendit per habilem in
fluxum ad testiculos et ibi receptum de-
tinetur ita quod quoniam non solum offensum et in vo-
luta nasa in pleuritico flate et tumescunt
ymo est substantia testiculorum potest naturaliter magnificatur.
Ad non transluciditas in eis accidit eo quia per
aquam flatus ibi genita diaffana est

¶ 15m signum est difficultas consolidacionis ulcerum que in talibus corporibus accidit et hoc totum accidit propter corruptionem complexionis et ebullicionem eius ad frigiditatem et multitudinem materie frigide

¶ 17m sig. est pruritus in osseo et inguinibus et in partibus intermediis coxarum et femorum et inguinum et hic quod accidit propter licorem vaporosum et materiam corruptam ad predictas partes ut voluit hoc subtiliter dispectatum causa ... quia ... et cum accidit in ... inguinis et in viis intermediis ... in predictis ... in ... et inguinibus ... in vigiis que in ... et inguinibus calitas et pruritus propter vaporem ascendentem ¶ 16m sig. est corporis ... sui ... et ... dimensionem ... ablacionem ... frigiditate ... sui ... et ... notum ... frigiditatem ... multitudo facile perveniunt et ... fundato ... facile saluari ... sig.

¶ 17m quod est fortitudo appetitus in tacesia eveniens ... in appetitu canino ... frequenter est appetitus caninus ... a sapientibus assignatur frigiditas ... frigiditatem ... non esse minorem immo maiorem que ... appetitum caninum ... ¶ 18m signum ... et est ... in ... in ventre ... fluxibilis et stipticus ... et vigiliis ita ut ... fluxibilis ... stipticus et ... hoc sit vigilans ... et in eidem eveniunt sincopales motus et ... non habet illos / Et cum quod ... assignari potest ex varietate motus flatus 2m ... a virtute ... diversis temporibus sithomatice ... mota ... flatus et ventositates ab ipsa motus ... propellit. ¶ Cum enim ... esse flatum cum vaporibus in fundo stomachi et in intestinis virtute ... accidit fluxus flatus ... aut contingat / flatum illa ... membrorum esse notabiliter impressa et viscositate et frigidi ... notabiliter ... ille retinet in ventre et ... ille ... calore ... naturali ... subtiliorem et acuciorem ... flatus erit cum ... ventus ¶ Et ex hoc fundamento deduci potest causa

vigiliarum. Cum enim flatus aliquantulum supercalefactum est a calore coquente ... ipsum non naturali ... aliquam acquisivit erit vigiliarum causa. Cum autem flatus contingit cum aquis ... et evaporabilem ... multitudinem vaporum in frigidi sua erit causa soporolencie. ¶ Et ... potest quare ... adueniat sincopis ... veloci impulsione a virtute ... vapor ... flatus ... expellitur ad cor propter oppilationem ... et ... a ... flatum et extensionem vaporum in corde ... accidit ... corde ... notum ... sincopis ... et totum hoc ... est sincopis ... 34 ... causa secunda. Si ... contingat ... notum ... corde ... alleviabit cor a sincopi vel ... potomia et sitibus ¶ Et hoc quod ... tollerit ... sepe attacto causa ... quia ... Et ... in sua ... et ... ordines et ... et disposicio sincopis eius ... et vigiliarum et elongacionis eius ... declaratum est ... oculta ut ... videre potes / Iam ... signis ... cacesie ... perveniunt ... eius que ... sustentatur ... intencionibus que ... ab autoribus colligi / et prima quod ... est ... 2a ... materie ... eius ... et ... 3a est ... divisio / 4a ... digestio / 5a est ... materie ... / 6a est membrorum confortacio ... ¶ P.a quod intencio ... debet et ... argumento ... materie ... sit ... regimen attenuante ... et calefaciente et ... eo quod morbus ... et ... non esse ... et ... sue sanitatis ut ... debilitet virtus et ... ad ... statum ¶ Et cum 2a ... non ... esse tenue et debilis virtus que accidit ... alimentum non ... digestum propter ... in quo virtus ... sustentatur ... esse ... nobilis ... et ... sua ... nobilis ... et virtutem confortat ... sua sic est ... canino ...

fasiani 7 auiu minutaru 7 vitulorum
lactancium 7 pullorum non multum excellenter
pinguium in quibus omnibus cibariis ponantur
species aromatice calefacientes 7 exiccantes
7 confortantes membra principalia 7 humorem ven-
tositatis incisiua 7 acuitatis Et reseru-
hic omnia subtiliter precepta 1a 3a tractatus 3i
capitulo de cura tartesie dum mitigatur Cibus
quo humorem tartesia sit ex hiis in quibus est
suauitas 7 confortatione sicut aduragi
vel agabregi vel fasiani vel algobogi
vel perdices 7 sint pura corum acabien
vel fercula condita cum croco 7 aceto odo-
rificata valde cum eis que sunt sicut gariofili
cinamomum 7 similia almolosath vel gela-
tina 7 misceantur cum cibis ea que
sunt sicut sinapis 7 porrum 7 alea et
que sunt in esu eorum absque multitudine mi-
nima s. quantitate Ex quibus omnibus iam ad que
panis eorum debet esse panis furfuraceus
7 bene coctus 7 quod est euitare debent
omnia cibaria in francia 7 humecta opi-
latiua 7 in viscositatem Sunt primorum sunt
sicut lactuca endiuia spinachia bleta
atriplex portulaca cucurbita citruli melones
7 anguria Post persica 7 consimilia
Olera vero 7 fructus declinantia ad cali-
ditatem 7 siccitatem aut saltem ad leuem
frigiditatem cum aptacione prebeantur ei quare et
pro in pauco usu ut in quantitate quia quod ex
fructibus conditi coria 7 de citoniis
parum non nocet Item 2orum sicut sunt
cibi pastiles omnes 7 viscose 7 inuo-
se aliumque pisces 7 cutes 7 lac et
cibaria ex eo condita Item aliorum est
sicut piscium omnium usus 7 leguminum eli-
xorum 7 carnes antique 7 caseus an-
tiquus 7 similia Saluia vero 7 ruta be-
tonica menta absinthium de drolibanum si-
pullum caules pastica 7 reliqua talia
omnes habentes sunt et de fructibus
amigdale phistica auellane nuces
7 omnes fructus ca 7 sic. cum aptacione
conueniunt ei Depotibus vero que ei inter
omnes potus ydromel 7 precipue quod cum
eo coquitur mastix Si quis propter virtutis
debilitatem non posset ei negari vinum
tunc exhibeatur ei vinum album aromaticum
non valde acquiru ydromelo medio infusum
7 post iterum ei conueniens vinum subrubeum sub-
tile 7 aromaticum 7 si in ipso infuse ste-
terint radices eupatorii aut spice nardi
aut cinamomum vel cassia lignea vel radix camepitheos

vel vetice erit in vino tali iterum omnino co-
uenientes 7 necessaria Similiter 2 omne regimen
complete aeris 7 loci habitabilis debet in relacione
ad calefaciendum 7 exiccandum Et similiter exercicium
mediocre calefactiuum 7 exiccatiuum conueniens
est ei 7 precipue post euacuationes Remedia vero
de regimine palias res non nalles debet
sit ex predictis atque hoc de intencione prima
2a intencio completur cum administracione medicinarum
que educunt materias colericas diuersas specie-
rum velud 3 colam rubeam vitellinam et
citrina Et de appratis ad hoc est exhi-
bicio yerepigra G. ipsa enim educit super-
fluitatis predictas absque humorem in natis
1a 3a allato canone et exhibeatur ex ea
℥ 3 x vel xij cum aqua absinthii vel eupatorii ca-
lefacitis Et grana hiis 2 conueniret medicina talis
Recipe electuarii dyasimconis ℥ ij diagridii
℥ j reubarbari electi ℥ j spice nardi ℥ ij
misce 7 exhibeantur ut premius Et conuenit
2 ei non minus exhibere pillulas istas Recipe
p. de reubarbaro ℥ ij. p. de yera G. ℥ 3 ß
salis gemme ℥ ij reformentur pillule cum succo
rosarum 7 exhibeatur Si quis contingat re-
perire materias viscosiores predictis 7 grossio-
res tunc quod ei exhibere ℥ ß electuarii in-
di aut ℥ iij electuarii dyasimconis aut ℥
iij yere diacoloquintides qua melior
est predictis debet dare in potum pillularum
de agarico ℥ j cum ℥ ij dyagridii debet
dare infusionem istam Recipe agarici electi
℥ j ß polipodii ℥ j diagridii ℥ iij aque
eupatorii aque absinthii ana ℥ ij aque cinamomi
ana ℥ iij salis gemme ℥ ij pulueris zinziberis ℥ j
fiat infusio predicta valet dum calefiat
7 diligenter expressa exhibeatur ut dictum
est Si quis contingeret reperire materias cum
multa grossicie exhibeatur medicina talis
Recipe agarici electi ℥ j thimi folliculorum
sene polipodii ana ℥ ß elle mag. ℥ vi ℥
℥ ß ana spice se. feni. dauci ana ℥
ij infundantur omnia in aqua buglosse 7 me-
lisse ana ℥ ij deinde colentur 7 exprimantur
7 exhibeantur ut Si quis materias maio-
ris subtilitatis exitantes 7 precipue respi-
cientes materias adhustas tunc exhibe
℥ iij yeralogodio de sepcium ab quia 40
cum summa parum tunc 2o de sepcie 3a
Et melior illa 2m in tenencium medium
℥ yeraruffi 7 yera archigenis de specie
vinicisti Et optima * 2 est yera quod
in 1o tractatu collecta de specie vltra quas
omnium dosi exhibeatur cum aquis sublacionum

pdictis aut aliis q tibi placebit. Minio mo nõ cum flõa i hac dispõe fien da raro vl bñe locum ppea qa mã nõ pmisceret san aut pp debilitet q iam inveniet in epe getam deinq addicõe mag fi devemocõe timet p flo, pnt adhuc in mãi morari. pelistia que hñt pon atteindi mag sic e clisté istud R radic aq decoctio malvar radic altee et urtice et foliorum blite lb. i. yere siplecs et budete añ ʒ. s. cassies ʒ vi olei de absi olei lilio rū añ ʒ i s sal ge ʒ iii misce et totū exibeat Si á desidabis edu cere mag fluxum mã et qd gssa tue pdicto clisteri apponat dyacastorei ʒ iii. aut yeralis ʒ iiii. aut yera dyacoloquintidos. Et si psenseris ad tipstrom i mã tue ponam melissi ʒ iiii yere ruffi et abeo removeat budeta et yera simplex. Et si itm prpies in mã intias esse qmixtam tue potis provocare emorr frondo eas cū folijs ficus l' felle thauri Et si mãs eisdem cognouis eñ miniciam esse duantes tue R aq exhibendo ʒ. i. lbs demia cū decoce treci ter integ Reliqua á pque eñ mio rata si posset tanq nõ ita utilia dittant Et 2a intenco que digtiom mez efficat nõ nis gienter gpicie da est oz eñ digtia glbs pmis ad usum mebus calefado et excitando et potutes 2ª inoide subtiliare et apire Et potutes alias 3ª epi co ferre ipm sfortando et virtute eius sustentando Denuo quas mez intie asapretibus scipte repuite sic sy de absi. sy. de eupat sy de bizancijs sy. dyarodon oximel gtus oximel de lenistico sy. gtus acetosus et sy. sillitic in mã forti resistenoe Ex gbus pt fieri qmixtio tlis R sy de eupat sy. simplecs acetosi añ ʒ. i. aq absi ticoree añ ʒ. i s misce et tlis qfert ad mã non sidefiam Si á qtingat cū mebus in venis adimixtiom colicaz mez exhibeat tue sy R sy. de bizancijs ʒ i sy. de endia ʒ. s aq absi ʒ. i. aq ticoree ʒ. ii. misce Cum nõ volus mã appicere maiors stats viscositt et grossicies tc. R oximell sylliticū

ʒ. i sy. de absi. ʒ vi. aque eupat ʒ iii. misce. Et si velis hoc di gestiui efficere magis aperitiui tue R secamabin de lenistico ʒ. i. sy. qpo ti acetosi ʒ s aque eupat aque yris añ ʒ i s misce Cum vero contingit in mebus in venis mix tiom intie tue qpet hic sy R sy de epithio de ysopo añ ʒ. i aque melisse aque ca ve añ ʒ i s misce Et si ~~per educere tunc poteris exhibere hec qposita R~~ Si prepis i mebus esse mixtū intias colicam tue exhibe digtiui tale R sy. de fumte de endia añ ʒ vi. aq bors aq endie añ ʒ. i. s. misce Et cū velis digere mã fluxum cū e qmisceret intia fluxa tue R sy de thimo ʒ. i sy qpo ti acetosi ʒ s. aque melisse ca ve añ ʒ i s. misce Et licet ears raro conti gat mebus qmisceri intias adhu stam ex naturali intia fitam q tū aliquo in invenibus aq et pre vehement excitat et regime sup calefectivo vtentibus tue R sy. de epithio ʒ. i sy. violar ʒ vi aque nenuf endie et bors añ ʒ. i mis ce et hec quide digtiua utrisq cõi bus i. vere mebus sunt appriata nisi quia si in veniret mã esse comixtus cum sane Exquo eius aliqua ptcula ad tipsta foret tue convenit exhibere aq fructum q sangs et colere fervorem extinguit ʒ. v. Aut exhibeant sy. debizan cijs ʒ ii cū ʒ. ii. decoctonis pnors et thamarindoru Et si quis ul terius lenioria moiora digestiua vincitiq mez iam dictaz appla ta desidaret tue accipat aquas sublicationum ~~pdictas~~ pdictas syrups qmixtas distendo sy. illos et dan do aquas illas augmitado dosim ear usq ad ʒ. v. Et adde itm simonibg isti q nõ solum fit mez digo p syrupos pdcos sed etiam digdem mã si pe admistracoe ears aliqua depredicti plant ul' radi cibus coquat l' qmisceat in cibis et potibus eor ut e pparte sime tactū est i intencone pima et tu reverre adeam // Pro tuo nõ pli

inten^e. s. mežꝫ diuisioē gteplanꝰ p̄o
q̄ due sūt spēs diuisionū p̄ncipales
que magꝰ in hac dispoē a sapiētibꝫ
collaudate sūt / p̄ma q̄d est mežꝫ di-
uersio p̄ vomitū / 2^a vero ꝫ p̄ administraꝫ
clistium mā abepe ꝛ avenis educē-
cū ꝛ inclinacū eas p̄ inferiores vias
ꝛ aperienciū oppilones sbtiliādo et
resoluēdo mās / qbusdā em̄ sapiētibꝫ
placuit magꝰ diuisio p̄ma eo quia
ipā fortius distrahit mās ab epe p̄
supius educēdo eas. a.^or em̄ vōituꝰ
forti^do r̄quitur ad faciēdū ascendē
mās sua gui^te intēn resistētes //
Cum g̊o ita dicitū^r vī mās fortiq
a suo loco eradicari / 2^a r̄o q̄ vōitꝫ
vī ḡent posse ~~fug~~ sugere mās l̄
atrahē eas ab epe p̄ mesaraicas que
sūt in fundo stoi / ꝛ 3° q̄a vōitus
vī esse bonus eradicator mežꝫ q̄
in i fimo loco posite sūt / 4° itm̄
quia p̄ vōitū nō solū mē ꝫhunt
abepe sed ꝫ eradicant mā que
sunt in stomacho ꝛ adiacentibꝫ ptibꝫ
posite que facile p̄nt tūsire in
concitas Et traxit ista opiō funda
mētū q̄. 12^a. 3ij. p̄attato sepe ca^o
vbi inquit / Et ut vtant ante cibū
vōitum est em̄ bonuꝫ regim̄ eiꝰ et
oꝫ ut sit in p̄ncipio rei cū rafano
infuso in sy. acetosū et in fine eiꝫ
cum ello / sed eleborus nō educit maꝰ
nisi violento tractu igit̄ ꝛc / Alij
vero placuit magis / 2^a diuersio
p̄ clisteria fienda ꝛ moti fuerut /
r̄onibus plibus ꝛ / p̄ma q̄d est q̄m
matiā huiꝰ dispositōꝰ 2^m magnā
ptem continet in gibbo epis sed
cōcaui epatis ad intestina maior ē
p̄pinquitas quā eiusdem ad fundū stoi
igit̄ matie in eo stantes poterūt p̄
clistiā melius ꝛ facilius trahi q̄
per vomitū / 2^a q̄dem racō est q̄a
matiē facilius inclinaꝰ descen-
sui quā ascensui / 3^a r̄o est quia
educaō per vent^es est eōs magꝰ p̄ꝰ
naturalitatꝰ i cludes quā vomitꝫ //
4^a Racio est quia in clistibus p̄nt
melius p̄fici sbtiliaō resolucō et
cōsupcō mežꝫ ꝛ apcio oppilonū
cū me^is in eis positꝰ quā p̄ vōi-
tum Et videt^r hec oppiō traxisse //
fiuaꝫ suam q̄serie p̄attato ca^li du-
inqt Et in plibus dispōnibꝫ q̄s hūr
necesse est cures cū eis que educat
hū. solōe ventrꝰ ꝛ aperiūt opilones
et clistiā subtiliatiua et resolutiua hūi-
tates solōe educētia eas cōsumūt in
ea ulōe. p̄p q̄d tale p̄t descibi. clistē
℞ foliorꝰ blete mercurial' an̄ m. i. s.
furfurꝫ. m. i. radic̄ vrtice ꝛ yreos.
an̄ m. i. s. se. feni an̄ leuistici an̄ m.
iij. ḡnorꝰ cartami gltorꝰ m. s. coquātur
oīa in tt iij. aq usqꝫ ad csupcōm 3e
ptis aq / Deīn / ℞ huiꝰ de coctionis tt.
i. yere siplicꝰ ʒ. i. olei vio de sisa-
mo an̄ ʒ. i. s. sal' ge. ʒ i. misce
ꝛ iniponat / Si ā voluis flātꝰ ēē
mag. attm loco yere ponat^r bndcē
Et si adhuc nolis ipm̄ solepnius
eradicare mās appone in ipo. ʒ. iij.
electꝰ diacartorei ꝛ erit clibi / eligi-
bilius / Si ā desidās eligē q̄ duarꝰ
opionū melior existat et soluē q̄om
illam facile dicē potes q̄ si ꝯtigat
in hac dispōne mās tales declina-
re mag. ad stom̄ quā ad inferiora
q̄d cognoscetur p̄ nauseā ab hoiacōꝫ
ꝛ subversiōm̄ stoi et per rugituꝫ
ꝛ tensioneꝫ ꝛ motū mežꝰ in ipo
tūc in hac dispōne ḡencior erit //
vomitꝫ. Si aūt p̄cipis mās mag
ad inferiora rape q̄ ad supiora
tūc ḡencius erit clistere predictū
aut a^d sibi silē Et sustentatur
hec visio sup̄ sermōibus veterꝰ affꝰ
p̄ma Cure educē oꝫ vnqꝫ natura
repit / Tercium q̄d ingeniū diutēti
matias est cū p̄uocatibꝫ vriaꝫ et
p̄pe q̄n contigit mās mag esse p̄pi-
quas in gibbo epis Et facile q̄d
hoc fieri p̄t coquēdi i cibarijs sim-
plicia q̄dam sicut radix feni. pet^o.
dauci ꝛ brusci aut eorꝰ semīa. aut
an̄ cibum exhibendo ꝯfacōm factam de
speciebus electꝰ de seminbꝫ / aut dādo
pillas aliquas factas extrorꝰ de eupat
de capparibus l' rubeatictorꝰ at spica
nardi / 4^m q̄d ingeniū diutēdi mās
est p̄ea que athimt maꝫ a p̄fundo
corpis ꝛ vniūꝰ ptibus eius ꝛ p̄pe
cū applicacōe balnei sulfurei l' aliud:
si aūt salsi cali actu aut salsi fri
actu velud est aqua maris hec ei
mās athendo r̄soluūt. que si non
fuerit p̄ncia natur' ꝯtia t^c artificialꝰ

fieri pōt in dulci aqua coq̄do alum sulfur sal et alia sicca ¶ 2m istum diuertendi mās est per applicatoꝝ euapatoriū que applicent stō et epi et ppe cū meis sua taliter athenbus sbiliantibus et ↄsuentibus mās velud esset euapatoriū hoc ℞ radicum peucedani funicu rubeecitoru calaū aiōcū squati cipi añ ℥. i. ſ. cassiel galie mg storacis calamite añ ʒ ii. absinthij origani dauci timi añ ℥. i. ſ terantur omia sunt forti contritiōne et calefiat in sartagine sicca deinde ponant sacul qui actu calidi applicēt stō. Diuersio autem cū ventosis ab sque scarificatione eas que pt. Mās aut diuertente ~~pemor~~ pemoꝝ apponē et apponi ventosas cū scar et papplicatōm rubificatiū mēis et vesicati nō videntur habere locum in hac dispositione quia mē nō sūt sanguinee neque eidē sufficeret quiete. Nꝝ eas adeo sūt subtiles ut prubificaria et vesicatia generter educi possint hec de intentiōne 3a ¶ Licet plura pro cōplemento intentionis 4e supra pmisse s. complete eradicationis meꝝ supra tacta fuerit ubi de modo et instrumentis mūdandi meꝝ dictum fuit, 4a tn̄ sunt in abancibus inventa et magna experientia coprobata ad hunc locum conueniens est ¶ Cuius primum est de sirupis pillulis et stoiris altiudi quaꝝ de sirupis redunf. collige 7o. tam suma pa ll. 9o. et vide ibi eas laudes et ↄpōm. Et dt eaꝝ dosim esse aut n. licet nunquam de derim de eis nisi ʒ. i et solempnit conferunt amplius eod tt vide tres de sirpiones successiue positas abeo quaꝝ pma incipit ibi pilla alie ↄferentes ad se cuitas et ad debilitates splenis et epis et in incepcōm aque ictē. Et vim de sirpcōm sibi subinctas cuius pricipiū ad febrem cronicā ex humoribus commixtis et ad dolēm epis et ad incepcōm ydropisi. Et omni eaꝝ dosis perme data est a ʒ. ii usque ad iii. Licet de sirpcōm 3as expeditis magis consentenes videri. Si aut desideras hre 9ta lenio ra ad hac intentionem et ppe respiracia

supi(er)es colicas flicas et urticas ex adustione genitā et fecalem tunc ℞ hoc 9tū. s. ℞ mirab indoꝝ citrinorum et tebuloꝝ añ ʒ. i. reupōtica garis eleoꝝ añ ʒ. iii. masticis spice nardi anisi squati floꝝ eupat añ ℥. vi. et ℥. iii. spodij sal indi añ ℥ v. aque eupat aque ca. ve. aque sublimatoid indicis yris añ ʒ i zucari rubei ʒ. x. fiat omium hoꝝ infusio per diem integrum deinde in aurora coletur et diligent exprimatur et colā detur in potu obseruādo post ipsam et post oīa solutiā tam qui s. posti fuerit in exhibicione iuuatiuoꝝ. Et si quis desideraret meas diuisos hn. educere tunc poterit exhibē hoc 9tū ℞ yere archigenis supra nominate ʒ. ii. yere ℥. ʒ. v. aque decoctionis follicloꝝ sene ʒ. ii. misce de domesticis aut solutis et usitatis et ppe ad mās mixta exflāte et colā est exhibere ʒ. ſ elect indi cū ʒ. ii. aque eupat. Et si velis sperā mixtionē notabilē colē adiuge predicto elect ʒ. i elect suci rosi et subtrahe de predicto ʒ. i. et si intendis cū hoc educē mās melācolicā non hentez adustionem de qua timadum tunc exhibeant ʒ. v. de elect diasene cū decoctione predicta. Si aut desidas mās educē nobil adustionis tunc exhibe ʒ. v. l. vi. elect hamec cū decoctione predicta dnt ʒ. i. pillaꝝ de lapide lazuli l. de lapide armeno ubi fuerit adustionis vestigia notabiliter apparencia. Hec de intentione 7a. ¶ Que vero epar et stōm cōfortant cū iam nobilit nocita sūt a mala que frā et humiditatē cum intentione meas firas et humidas plura sūt a sapientibus scripta quoꝝ unum et laudatū est ut exhibeat in aurora mordati ʒ i cū decoc floꝝ eupat l. spodij. Si d magis excitare vel tunc 2m mea et tyaca andromaci que exhibeat ut supra 3m est elect de amb faciendo ex frebus eius cū zucco et aq eupat ↄfectōm 4m est ↄfectio dyacimini et ppe qui cū mala que fuit ventosi cū ↄstitutus nobil 5m et famosus est confectio dialacta 6m 3 ↄfectio dia

curouma / Am est tyraca binerl. trl
oim descptom collige abaurl 7 exhibe
ut dctm est / De usitatl colby est tri
ffa maior 7 triffl de scoria ferri tri
ffera sarracenica / Decocl vo famosi
oribus sut trocl de absi de eupat
de lacca de reub in dispoibus frid
trocl de rosi de berberl i disposicoiby
calis oim fere de sciptom trl de spo
dio simplicl aut cu sere acetose
trl de camphora 2e 7 3e de sciptorl
legendorl ab aurl. C. can suma.
pma tc 8o lege ibidez et trocl de
spodio cu teremabin qui oms con
ferut in dispone calida exhiberi debet
cum aque endie l' ciccree l' altius
sitis / De his e que cofortat appe
ticia pprie te epar est gestio carni
um codiarl elyxatarl 7 caro epa
tl adip gmesta l' ercitata 7 in
pulvem redacta ex quo fiat pille
l' cofectiones l' elect 7 sit usus
eorl frequens i aurora 7 an cibu
Oms earl endie spes appete cofortat
epar in cibis 7 potibus accepte et
spe illa que amara est ad rube
dinez declinas 7 est illa spe qua
hodie ciccorea noiamq dut earl en
die spes que dicat armata eo q
flor habet in suis extremis 7 in tri
fenctys mltm spinosa 7 emittit lac
7 pducit florem qui cu na sitat
pilis leporis colore earl pluma sua
De Cofectoiby famosi 7 usitatl
in dispone calida est gfcio diarodon
7 gfecco trisandalorl de scptone Ni
colai in antid 7 diacitonten 6.
in ventu assapioe A. burary 7
electl de psilio aloco de scptu abd.
c. can suma pa / Et alie mlte
sites que pte abaucby collige
het ad laudem dei sut que in
hac dispoe melora ff appuert 7cl
1432 die Nona mensi Junij

Veneradus in xpo pater et
sacre theologie doctor pro
fundys sac ordinis bti fran
cisci dignissig gnal 7 katholice fi
dei xpiane eximin decus 7 gstan
ssimq atleta varys heu molestur
accidentibus quorl qd est / pm 7 so
litum 7 vetustu est inetuara dolor
et maxime in fiorl ut pedu 7 aliy
licet lenior genibus cotirat Non raro
earl in musculis tibiarl infusus et
si quq ad supiores ptes ancharl et
musculorl extendat spime idq in spe
7 abcad radice oino pcede videtur
ut in fine declaud reliqo / 2m vo
pmle eius actus est dolor renal p
veniens poxismalr nobilit intensus
licet ut in plibus i eisd maneat
fixus cu mltre avenarl 7 lapillo
rum i renibus lindatin / 3m actus
pncipale est soda noca l' tpanea
que tn p ycdicl intensioiby non
raro exacerbat / 4m actus est scoto
mica dispposico ymaginacoiby non
lenit sociata / 5m actus est subver
sio cu magno stoi dole 7 vomitu
7 eructuacone fortiby maxima cai
in hanelitu angustia facietiby
/ Ultimu actus est vehemes corpis
stipticus cum magna vetositatu i in
stoi vente gggracone Ex qbus oiby
no solum i felicem vita dt s3 ma
gnis 7 piculis pmptu pata / Et
si qdem oibus his salubernmu co
siliu ordinari debet oz pmity i ve
stigari an oms tales dispones sint
pse eqnos an probligata divsorl
mebrorl in vicem colligate an oim
istorl eqm una 7 ead tanq radi
calis causa assignari possit videt
aut ex mltis posse deduci q oim
harl disponu ca est mala qo f
7 h pu stoi toti tn concata cor
cu mlta ma flica que nalem
calorem debilitavit 7 pu ipius
stoi adeo q magna ciborl 7 potui
pa nuq i vetositas gnint et
vapores q in bonu chilu unde
sangl gnat in eo f 7 h i effectu
sppi tpamen qui est ca gtre sode
que iam pssa est / Ista est causa
gnonis vaporl mltorl q gmixti vi
sibili spm sut causa scotomie et
ymaginacoum 7 gnt alias disponu
de qbus dctm est / Ut aut clarius
appeat oim actum ptirl ca paulo sb
limius gteplandu est / Ex cum i eo
notum notabile in digoe contigat
mlta declavi pnt signa / Et pmu
qd est logitudo imanene cibi i sto
eius que pbat apostravi eo qa quq

euomit cibū quē ante p xij . vsq̄ ad
xv . fuit assumptus / 2° declat idem
ptarditate euatus appetitus nāl'
tardus em̄ ꝫ appetitꝰ eius nec excita
tur in eo nisi cū iā passumptꝰ cibus
digestus fuit et em̄ nō esuriendi al'
est copiositas Esce q̄ est in ventre
vltra nālm̄ 3° penitumo cā / 3° itm̄
at in eo debilitas digonis ex hoc qd
remanet semp in stocho eius q̄ntitas
dē passumptꝰ cibus i inferiorem ven
trem deponat / 4° itm̄ declat ex
eructuacōnibꝰ reputantibus odorem
ꝛ saporem cibi preassumpti que quidē
pseuerat in eo amplius q̄ p . x . l'
xij . horas Si igit in eo ut in plibꝰ
ꝛ q̄ t' transmutādi q̄ulꝫ cibū in
ventre stoi ipius debilitas . tūc que
erit opīo tua si cibaret cibis digōi
nobilit' resistentibus et ineptis Ne
quaq̄ em̄ diget eos ymo ut plim
corrumpet in eo / At vō dolēs in sto eiꝰ
sepe eueniens cā est mala q° f ꝛ
. h . vētosans ꝛ / euaporās euapare
faceš intrin^ne flatus in eo in venti
Cum em̄ in eo intra q̄ggut q̄titas
vētositatū ꝛ vapoꝝ nāe est cst suc
dere dolēm / successiuū / extensiuū
magna fit diaflagmatꝭ cōpressio
q̄liter nō tanta in eo alū fit anhe
litus cōstrico ut oīo p̄focari videat
aer quo euentuō fi' debet nō pt in
gredi 2^m q̄stitatē dentem eo quia
via intitus eius cōstriget a cōpssiōe
iam dcā ꝛ nisi bñfiāo virtutꝭ finā
liter resoluetꝭ aut carminatꝭ vētosi
tates p̄dictas ꝛ vapores / erupcō
fiet p superiorem stoī via i / erupcione
q̄sa oino morti subite videt esse
patus Et ex hoc cor^ie concluđe alle
uiacōm i hanelitu nō fi' precise p
educōem vētositatū per superiorem pte
ymo eaꝝ p inferiorem vent^ꝫ vētosi^tes
cum fecibus expellū ꝛ chilo pp q̄
velocius alleuiat expulsione taliū
p vtruq̄ viam quā p altam ipaꝝ /
tū Et ex hoc fundamēto ē pulcre
concludē potes que sit cā p̄dictꝭ
extenuacōnis eius Nōꝝ em̄ bene
intelligi pt q̄ per talem expulsioem
p inferius educat precise feces et
vapores q̄ eaꝝ expellat chilus q̄
debet esse mā sangꝭ ꝛ hoc id fa

cile videri pt per sbām eius qd ex
pellit chilosam que est sbā alba
subtilis ptisane in spissitue silis pā
pi cā° degnōe hūoꝝ Post hc aut
itm̄ diligens q̄rator facile videre
pt duos esse cām doloꝝ in vrinbꝰ
eius eueniet / Et pima qd' cā est /
multitudo vētositatū que q̄ricant
renibꝰ extensioem faciētū in panicło
colatoꝝ euestiente ipos / 2ª vō cā
illius doloꝝ est mltīdo arenulaꝝ
ymo lapilloꝝ in eis q̄ntiū ex q̄ꝝ
eaꝝ coloribus cām nālem eoꝝ fa
cile deriuare potes Erāt em̄ are
nule ut plim̄ sb rubee ad sb albe
dinē declinātes q̄ arguunt nālem
eoꝝ cām fuisse flā alic' porcōi co
lere q̄mixta ꝛ longa residencia
eius pp viscositātꝫ sua in renibus
fuisse excoctū / pp que ē satis fa
cile deducē potes cū incturaꝝ
dolor in eo q̄uenit at intensior cō
factꝰ fuit ꝛ sitis in tibijs Et tādē
ē inuenire pt cā sode illius q̄ dcā
est eo quia flā illud vaporabilit'
ad caput delatū est causa doloris i
frāndo, dūt dolēm extensiū ꝛ q̄ua
tiū in panicłis ceī efficiēdo Erit
ē ac causa ymaginacōnū que in
ipo satis p seuerat eo quia vapo
res illi sine delati ab inferiori pte
ad caput sine q̄niti in cer° poriam
in digonis q̄miscent spūi visibli
reputātes in cristaloide sitū^nes sini
motus / Omē em̄ ssiatum efficit in
instro ssibili formā que est sibi
silis sed hic vapor spūi visibili cō
mixtus pōne ssitiuē visibili reput
at sitīnē linealis aut circularis at
altius figure int' ymaginacōnes
tales in eo q̄uenit ex mixtione vē
tositatū ꝛ vapoꝝ que q̄miscentur
spūi visibili Hec in summa vī esse
dispō huiꝰ reuerēdissimi pris cum
causis suis ꝛ signis declārātibus
ipā ita deducta Unde q̄cludi pt
q̄ oꝫ ipm̄ sedulū esse vehement
ad cauā haꝝ dispōni pp pīcula
grandia ꝛ vite eius ꝛ opcibus
p̄dictoꝝ mēbroꝝ in cubēcia Cuiꝰ
qdē respctu ptū volui in administra
cōne cognita vj . iv . nō naliū dīu
in expssiōm i tencōm melīn et

eructuacō ...

:/ ymagines

instrumentorum ei convenit. Perficit discu
rrendo prius conveniens conpetentem ciborum et po
tuum pertinentium. Primo quod oportet hunc venera
bilem in Christo patrem evitare omne illud
ex quo potest generari ventositatis et superflui
tas vaporum in stomacho et toto ventre. Est
autem hic intendendum duas conpetentes causas. Quarum
prima est materialis causa generacionis va
porum et ventositatum. Secunda vero est effici
ens earum. Potest enim in stomacho hominis in
sensibiliter transpirato generari multitudo
vaporum et ventositatum ex parte ciborum
que materialiter multum humida sunt et eva
porabilia velud lac fructus omnes
multum molles pastilles cibi pisces
molles et similia quorum aliqui sunt
ventositatum causa humiditatis ex parte multe
~~sol~~ soline velud porreta aliqua vel sunt
causa ventositatum ex parte multe humiditatis eorum
coniuncte alicui caliditati acute sicut
est aleum cepe bulbus porrus ra
fanus mel et sibi similia. Iuvenes enim
inveniunt multa humiditas forti caliditati
coniuncta quia ventosabilia sunt materialiter
et effective. Renes vero sola ventosi
tatum et vaporum generativa causa et
efficiens est stomachi caliditatis innata
debilitas. Si enim occurrant ei ob
iecta at quantitate sua dant aptitudine
evaporacionis resistencia tunc 2m
magnam eorum partem convertunt in ven
tositates et vapores ubi si fortis
esset caliditas utique oblatorum fieret
digestio conveniens in nutritionem. Ex quorum
earum fundamento tandem videri potest
quod aliqui in homine temperamentum sani stomachi
generant ventositates et vapores ex
parte obiecti in convenientium et non ex parte ca
loris naturalis eius propter quod oportet ipsum ad
vertere ne calor in natura debilitetur
dum eidem offerantur cibi et potus
habentes magis multe evaporacionis et
ventositatis dum caliditatis eidem coniuncte
Ex quibus tandem 3o corrie concludit
quod oportet ipsum evitare panem azimum
humidum et non bene coctum sed pa
nem eligat de puriori parte farine
bene coctum et multum fermenti recipien
tem et salis parum plus consueto
Et si sepe utetur pane biscocto
multum esset ei conveniens, non multum
tamen de eo accipiendo. Talis panis o
pinus vel parum furfuris recipiens esset

sibi conveniens talis panis non est multum nut
rimenti. Nec viscosi et est facilis descen
sus. 21° continetis / 21° ca° Convenit / 21°
enim gratia generacionis humoris condimenta ci
bi cum pasta ut alaganas et similia.
Carnibus autem utatur laudabilibus velud
sunt carnes castrone vitulie leporine
et gazelli et porci silvestris. Et de
volatilibus sunt velud carnes galli
narum caponum et pullorum iuvenum
quorum etiam carnes meliores sunt
aliorum aliarum carnibus. 29° continetis
ca° / 669° Carnes autem starne et co / 69
turnicum earum sunt sibi convenientes quoniam
inter reliquas volatilium silvestrium car
nes ponuntur laudabiliores 3° almansoris
ca° / 23° Utiles enim sunt ei carnes / 23°
perdicis que declinat ad c et s et sunt
valde convenientes ei cum corpus in statu
est et sanguis est paucus. 29 con
tinetis attato ca° Talis caro fasi
ani est sibi conveniens quoniam est melior
carne pullorum 2° tamen ca° de durac
vel de fasiano. Columbi iuvenculi com
plete pennati priusquam volatum earum
convenientes sunt et precipue silvestres si in
eius stomacho sunt soliti bene digeri ubi
autem aliquis esset non laudarem eos eo
quia sunt tarde digestionis et longe
more in stomacho 13a 3ij. tt. et ca° ubi
tamen bene digerantur sunt convenientes propter
proprietatem quod inposuit eis zoar ad
debilitatem visus provenientem ex penu
ria spiritus visibilis. Caro vero anatum
non placet mihi quia multas generat
superfluitates et fastidium 3o almansoris ca°
79°. Conveniunt enim ei aves minute
multo labore cibum acquirentes que in
nemoribus et dumetis degunt velud
sunt fringi filomene alaude carde
lli meruli ficedule cauda tremula
et similes. Reliqui vero non placet. Si autem
uti vellet carnibus anatulorum et
agnorum at raro utatur eis aut assa
te meliores sunt ei quam elixe. Car
nibus vero salitis et precipue maris aliquando
uti potest et precipue cum fuerint elixe rarius
vero assate accipi debent. Pisces autem
recentes omnes in nobili iudicio vim ei dis
gere propter multam humiditatem eorum vim que
propter reverenciam legis catholice et hominum
modestiam et devocionem oportet uti in magna
parte anni cibis concludentibus carnes

ideo oz eligi pisces quorum carnositas
sit assumpta humiditate elongata quam melius
fieri pot Eligant igitur excels saliti
qui videntur esse generosiores in cognita
qualitate Et ex recentibus boni sunt sicut
torrentine variole marsiones temali
et lucij Et de maritimis velud ru-
bi orade et sibi sites Verumtamen obser-
vando circa in assumpcione eorum quod
omnes pisces semper actu calidi condian-
tur et cum aromatibus conditi Et si
accipient elixi elixentur cum sale et
aliqua quantitate vini // lactis non
usus non placet propter predicta eorum que
obtenebrat visum 2o can in propo cao
Nocet enim humidibus exstudiens imorum
et precipue flicus ut est colliget ibid
in auriola incturarum facit eneri-
re inflacionem et dolorem in stomacho et precipue
colostra vel jucata que ambo co-
mo gignunt et eructuacionem fumosa
et precipue lac ibid in auriola imbrorum
minimi propter quod non laudo eius
usum casei et precipue mollis et pau-
ci salis Secundum genus est eis caseus
modice durus et nobiliter salsus
De condimentis autem et saporibus placet
in ora acetosa et cum succo limonum
condita et cum agresta generis salsedi-
nis Granata non et eorum sucus et
citrungula non placet michi nisi conmi-
sceantur cum speciebus eorum fratez et
actualem humiditatem corrigentibus sic-
cum cinamomo galanga et similibus
Igitur species que pro condimento sibi
gentes essent sunt sic piper et precipue
album galanga nux muscata grana pa-
radisi macis lignum aloes spica nardi
folium ameos cardamomum crocus flo-
res rosmarini menta serpillum et similia
Et de hiis que conferunt visui sunt
sic eufragia maiorana lignum aloes
et feniculus que maior confortat cerebrum
et spiritum visibilem subtiliat et vias
mundificat visionis et crocus est qui
abstergit visum et prohibet fluxum
ad ipsum De condimentis autem melleis
placet michi ora cum eo confecta et
precipue cum coctum est nisi sit homo
solitus vehementer noceri ab eo // Oleo
autem uti potest et precipue oleo de nucibus
quod est calidum in 2o licet sit humidum
in primo nisi timere quod generet

caput eius eligibilius est autem oleum
de olivis et precipue bene maturum Et
generis ei dicto esse anticus quam recens
Et olim de physicus placet michi
si malit uti eis Butiri autem usus
non placet michi et precipue si comedatur
crudum quia fastidium facit et fumus
adeos stomachi ascendit 3o almansoris cao
19o licet sit .c. et .h. in primo Nap
in coctum laudo quia enim in digestione
utitur eo fluxus paciet agnes 3o
alfir almansoris cao 96o Sut vero u-
sus in cibis et potibus placet mi-
chi eo quod ipsum est .c. in fine primi et
aequale post in passis et si debeat
ad aliquid eorum magis adsiccat quam
ad humiditatem inclinat propter quod usus sut
2e decoctionis michi magis placet
quam complete coctionis ipsum est ca-
lidum et abstersivum magis et stomacho et
pectori generius Jam autem tiscendum
est ad edilia de genus frumentum pretermitten-
do primo quod omnium leguminum usum
evitare debet et precipue elixatorum
Si qua tamen leguminum competunt sunt
cicera rubea que calida sunt et sicca
in principio quorum decoccio competit et
precipue cum radicibus et aromatibus sup-
tactis faba non fasceoli lentes
et cicera alba non placet michi Placet
autem michi usus panicii licet enim sit
frigidum in primo et siccum in 2o 2i o
continetur cao 199o tamen quia lenitum
est et excaritum est et provocat
urinam laudatur nobis Placet etiam
michi risum quod est calidum in primo et siccum
in 2o 2i o continetur cao 126o est
quia est aliquantum stipticum Et ideo
stomachi confortativum 8o de simplici medicina
in proprio cao colliget // farris autem usus
est michi placet De oleribus autem vide-
tur est omnibus que sunt facile di-
gestionis calida et sicca et vetustatum
corruptum et prohibita generationis eorum
de quorum numero est salvia cuius laudes
multi modernorum predicant licet mi-
de ea scriptum inveniatur quam narravit
dicens enim 2o can et rasis 6o 2i o
continetur usque ad 20m michi de ea
scripserunt // Dyascorides autem in 3o
libro de ea fecit capitulum intitulatum
de elilisfago Serapio vero in aggrega-
tore cao 129 enumeravit eam inter

De vino

panicum

Risum

Salvia

meatus cacatas et siccas propter quod videtur
eis esse genus magis stomacho eo quod est
nobiliter stiptica ut elicatur confirmo-
nibus dictis . practicato capitulo // Feniculus

feniculus

est placet eo quia calidus est in 3°
et siccus in 2° . Secundum de simplici
medicina et placet in propter divisiones
quas facit urinas provocando Citius pla-
cet michi petrosilinum quod calidum est et siccum in 2°

petrosilinum

serpillum

Et multa sibi similes et precipue quod stochas
les et serpillum est calidus et siccus
in 2° et precipue quia capitale est //
Rosmarinus calidus et siccus in 3°

Rosmarinus

convenit capiti stomacho oculis et renibus
Maiorana calida et sicca in 3° causa placet

maiorana

quia est dissolutiva et attenuativa
et quia aperit oppilationes capitis et
contra doloribus frigidis aflatu et ventosi-
tate 2° capitulum in proposito capitulo Ocimum vero

basilicon

basilicons non laudo nisi in pauca
quantitate et magis quia nocet visui //
propter quod et anetum et porrum evita-

// 3a 3i capitulo de nocentibus visui

ri debent licet parva aneti usus
non sit sibi dissentiens Caules etiam
placent michi et precipue bene cocti lactu-
ce vero et blete propter stomachie
cuique et omnes plante frigide et humide
dictantur Et similiter borago et intubus
eructuare faciunt Cerfolium non
placet michi et levisticum et similes api-
tine plante de radicibus autem utimur
post pastinacas domesticas et silvestres
et napis in igne coctis dantur in
pingui brodio cum aromatibus predictis
Carote est usus placet michi Sparagi
et cappares et lupulorum summitates probo
et sibi similes placet michi Fructus non
omnes et precipue frigidi et humidi dictantur propter
quod multorum cerasorum usus et preci-
pue stipticorum ventris non placent
michi Aceria vero minus mala sunt et
proprie cum incisione sua Uve vero
excelsis sunt humida carnes duras
et precipue pauce humiditatis quietas vota
amabilia sunt // Psicorum vero
usus quoque genus est mea quia
bona sunt stomacho et iudicio racionali
accipi deberent ante cibum // Pira

pira

vero ovaria et primis temporibus appon-
cia et non conservabilia non sunt
valde utilia nisi fuerit matura-
ta et valde dura Avellane vero

Avellane

recentes non multum sunt utiles sed
senectores sunt sicce ex eis Amigdale
vero comestio est utilis in omni mo-
do precipue quia abstergunt vias et aperi-
unt et sunt boni nutrimenti Ficus

ficus

vero recentes et sunt in proposito et sunt in 2°
ante cibum assumpte placet eo
quia conferunt stomacho epati et renibus
et leniunt et abstergunt et in eis
est beneficium ultra 2° capitulum in capitulo
proposito licet recentes magis sunt nu-
tritive quam exsiccative Passule

passule

bone sunt quia bonum nutrimentum dat
stomacho pectori et epati aperiendo aliqualiter
ponitur enim equales fere in omnibus
qualitatibus Nuces vero non placet

nuces

licet sunt nominate inter fructus calidi
et sicci eo quia gravat stomachum in digeren-
do et capiti et pectori nociva sunt
Castanee similiter quia ventose sunt

Castanee

et grossi nutrimenti et generaliter frigide et sicce
dictantur Crisomilla est dicti dentur

Crisomilla

eo quia frigida et humida sunt in 2° et cito
generat et fumositatibus implent Pine-
arum vero usus non placet michi licet po-
natur in passionis temperate ad aliquales
calorem declinantes Si tamen accipi-
antur confecte cum zuccaro vel infuse per diem
in aqua calida gravem prout aliter autem stomacho
nocet 13a 3i . Deinde et noce-
tibus stomacho Pistacei quia calidi sunt

pistacei

in fine 2i et habent humiditatem non limi-
tatam utiles sunt eo quia aperiunt
meatus nutrimenti expurgant canales
epatis et pulmonis Secundum de simplici
medicina suo capitulo collecto Dactili bene

dactili

dicantur calidi sunt in primo licet in passis
discordet dicunt de eis . quod namque
generat eorum calidi et sicci . // vero de palma
dicit quod propter eorum sermo ego autem
in libro meo non invenio tamen de
eis Sed vero secundum de simplici medicina
scribitur quod tendant nutrimentum ventris
stipticant putrefactionem in ore stomachi et
dolorem in capite faciunt et oppilationes
in splene et epate ideo dictantur Jujube
frigide sunt et humide sed quod de eis .6. in
quod in persuada sanitate et removenda
egritudine non invenit eas utiles
immo difficilis digestionis ideo dictantur
~~Jujube~~ Mora quia frigida sunt et humida
et nocent stomacho et faciliter in eo corrum-
puntur ideo non sunt laudabilia //
Granata dicantur licet sint frigida et humida

in primo tamen quia sto sunt alii acci-
pi prius / Atriplex vero quia f z s sunt
in 2° non placet michi / Auriga autem
que prius / De conditis placet michi
zinziberi conditi z napi z rape con-
dite z citonia post cibum cum avoti-
bus condita z amigdale pistacia z
avellane condite cum zucc° z anisi
z ciamomum z zz z semitutes xi-
lobalsami et zz conditum tamen omnia haec cum
zucc° vel melle z avotibus consuetis
utilia sunt z confectio de mace et
confectio de nuce muscata z de garofilo z
reliqua talia utilia sunt ei / De partibus
autem animalium parum z discernendum eo quia
alimentum corporis non parva recipit di-
versitatis distantiam igitur omnium animalium
partes quorum nutrimentum est grossum viscosum
z difficilis digestionis ut cor pulmo
stomachus z renes z quorum est nau-
seativum z ventosum ut pinguedo z ma-
mille / Alium autem anteriora ad digestionem
sunt facilia posteriora vero econtra / De
melioribus autem animalium partibus sunt
carnes rubee musculose pauce pin-
guedinis non multum vicine partibus
carnis z locis expulsionum talis
namque caro melius omnibus aliis con-
tinet nutrimentum z ipse cum sunt con-
alis z coxis accepta convenior in
mane si fuit elixa in sero vero
assata / Frixa vero non placet propter
fastidium z nauseam z difficultatem di-
gestionis quam facit z gravitatem capitis
igitur melior preparatio carnium est dum
in veru assatur vel in craticula
coquitur / Salsedo vero in cibariis
nimia non placet omnia enim salsa
acuta vaporosa sunt z os stomachi le-
dentia z malum nutrimentum exhibentia ut
[illegible] pattato ca° collatum est / Haec in
summa de cibis dicta sufficiant / De
potu autem leviter transeundum primo do quod
quod ei potus vini albi vel subrubei cla-
ri vel diaffani avotici et boni sapo-
ris ad fructus inclinati magis quam
ad acetositatem z in summa omne vinum
quanto aquosius z grossius recipit tanto
ei debetur z propter quod non laudo aque
dominium / Si autem contingeret estus aut nau-
tam oportere ipsum uti aqua eligatur cla-
ra z bona ~~[illegible]~~ munda a fonte vel pu-
teo vel fluvio accepta corruptis platis

et limositatibus alienata que nullo odo-
re extraneo vel sapore sit particeps le-
vis existat et dentibus tractatu multum ama-
ppe sum actu potum quanto est sim-
talis / In yeme autem simplex cum post et
ipse cum fuit lutosa vel arenosa / Et
porao eius quod vino commisceri debet
limitetur penes fructus vini et
discretionem viri moralis phisice tuti et
bene edocti / Si autem naturalis ca-dunt
dolores muturarum vel renum z ipsi nit-
tatur sto frater uti vellet alio po-
tu composito placet michi z valde utile
esset ei ydromel huius descriptionis
Recipe aque electe ut 3 lb z 1 mellis
electi crudi et mundi lb j florum rosma-
rini florum andachoche ana z j ma-
cis z j s z garofili ana 3 j. cinamomi
electi z ij coquantur omnia simul lento i-
gne usque ad consumptionem 3ª partis du-
abus remanentibus z coletur bis per
pannum lineum bene densum et con-
servetur hic potus quo utatur simplici
vel commixto cum vino secundum libitum suum
erit singulare presidium haec de potu-
tatu sufficiant / Exercitium omne me-
dio° sum est laudabile sive pede-
stre fuit sive equestre et ipse qui
non instat acuta vehementia tamen ex
tunc quiescere / Si autem aliis temporibus re-
maneret in membris lassitudo notabilis
quod non possit sufficienter exercitium imo-
veri bonum est applicare fricationes
membris nisi dolentia fuerit et
primo quod fricatio fiat a genu usque
ad pedes deinde a genu usque ad na-
tes et a naribus usque ad spatu-
las in fine tendendo / Si autem preterea
divisionem volueris facere a capite
fiat eius fricatio cum pannis medi-
ocris talis ad pectinem tamen sepe
ante cenam z prandium hec enim fricatio
capitis sit omni die matutine est in-
natina quam attrahit vapores ad fro-
ntem z umorem eos aperte oculi 3ª 3ª
ta° de debilitate visus / Ablutionem
vero capitis non multum laudo in ipso
et maxime frequentem / Si autem lava-
re desideravit sufficit hoc bis in
mense facere cum aqua cinis x lixi-
vio simplici sive fricatione cum sapone
albo z statim post ablutionem eius ca-
put cooperiatur / Regimen ut quo uti debet

ydromel compositum

xpte aeris z loci hitabil nō vr in
possibile ordinari eo qa officiū eius
cogit ipm nō solū ciuitates z rgiões
sed magnā ptem orbis pmeare q
a' melius fieri pot est ut eligat hi-
tacoem suā in loco nobil' calit' ab
oīursibus aqz hūite mltā z fla-
tu venti hueetuti elogato. z sit
camera hitacoīs eius bn clausa
atra eleuata. aspectū hns adori-
etales ptem ad calit' z sicitates
nobilit' inclinata nalit' at arti-
ficiali cū i tensione ignis ex ligis
iunipi lauri tamarisci abietis pi-
ni z alioz sitūz si est pole n°°
aspctum hns ad occidetez sit locus
eius inquo tn aē diu gusari po-
sset laudare fieri suffocacoz cum
hoc pulue carbonibus ignitis sup
aspsō ℞ sandarace colofonie ga-
lie ml' thuris gnosi an ʒ ii sto-
racis calamite ʒ ß fiat puluis
De anexis d aeri qm ad vestes
corꝰ sut ~~depe~~ det esse munitū
pellibꝰ caput z totm corꝰ eius
afrigore nobilit' tuetibꝰ z mltū
diligere ut portaret coptura ca-
pitis cū bireto suffulto ex dorsi-
bus variorz at saltem ex pellibꝰ
agnius l' vulpinis nobilit' calidis
Abstinēcia acibo mltū aregione sue
sanitatis elongata nō laudo. ppa
enī isto nō bn mdo fac mltū
corruptas mas inq famosū illud
sptum ʒa pi cao de vgine pabu
Tollare famē stom putidis ipleat
humoribus Ad hec z nō placet
m abstinēa mltā acibis sb tra-
cta eorz quite ut mediete. v q-
dut nichil comedendo ptotū diem
aut cetēe parz pp debilitatē que
veniet acit tocius z stoi cuiꝰ no-
cum est maiꝰ mltiplicado supflu-
tes
p viam in digtōis qm innanitu
fem p assūpcom mēz ab abstine-
cia gseqnete. Vitu z detestan-
da est ei cibox replo nobilis eo
quia dol' gnatm in sto efficit et
calorē nalem egtegendo suffocat
qlit' non video mod in abstinēdo
mag eligibilem qn illu quo fit
subtraco. qte ptz ciboz z potu
um i quo tn diu pseuerad' esse

nō laudo, Observet z in ordine sue
cibacōis hos canōes pmꝰ q nusq
accipiat cibū l' potū nisi i vitetur
anali appetu z nō medos. 2ꝰ q
cū incurrit vim appetitu illico cibuz
assumat nō tradādo pp autes sūus
allegata. 3ꝰ q cū diu abstinuit
sit parcus in accipiēdo cibū sb tra-
hendo ipm mag. qm satisfaciēdo
appetitui nobilit' intersit qm detiār
est fertilitas tēa sterilitat' qn egº.
4ꝰ caued q omnez cibū quē accipt
pus qm degluciat sine masticae
gtrua. 5ꝰ q in vna cibacōne ef-
fus fugiat varietatē dusox eddi-
lium z dustas pparacōni ipox qu-
enī se hz ciboz z potui dulsitas
in gplōc qualite sba odore colore
z sapore. tatt se hnt humores ex
eis genitū qr corꝰ ex eis exhoneratū
z abeoz digtione debita nobilit'
elongaui. 6ꝰ z ultimꝰ caued est
q nusq accipiat cibū l' potū cum
psensit in sto abhominacoz fastidiū
nauseaz z subūsioem hec enī oīa
pueniūt aīma supfluita in sto aut
i quali l' in vtisq sct. qr oz dare
tpus vtuti ad conuercioz z digestioz hox
Si a' virtus nō posset sufficienter
attingē nocua pdcta turc si ppiat
mag moni psupnus cuetur statim
vomituz puocādo. Cognit' a' hi p
signa pmo pgruitate pcepta in
ore stoi ~~2° perueituacoz frequens~~
~~q~~ 2° pascensū cibi l' potus ad
ipm 3° peruetuacoz frequētem 4°
p subuersioez que est motor pre-
cedens vomitū 5° p quasda muc-
laginosas supfluitās sepe p vomitū
emissas Vomitū igit' leuissimū
potit esse hoc ℞ sy. ace. siplici
ʒ ß aque puteal ʒ iii misce et
detur tepid totū Vitur pt fieri
accipiedo ciatū vnū aq inquo
ponat' 4a ps aceti z ʒ i zuc-
ri z tepid detur. Aliud vomitū
paulisp fortius illo est hoc ℞ radi-
ces rafani z gtude z exprime ab
eis succū cuiꝰ accipe 4a ptem ciati
et aq ciatū medium pulvis zuc ʒ
i. misce et da totm tepidū in potu
Et si post assūpcoz alicꝰ istox usq
ad vnam horā euomet bonum est

Cani i
cōe abi
nandi

Si q non tunc imponat digitus in
radice lingue aut pennam i unctam
oleo illic agitando faciendo usque quo
vomitus provocetur Et si forte contin-
gat predictas non habere vapor per
superius sed ad inferiora declinabunt
magis tunc educende sunt cum hoc
clistere quod est conveniens in estate et
medietate prime veris Recipe foliorum
malvarum violarum blete ana manipulum j
coquantur in convenienti quantitate usque ad consump-
tionem 3e partis cuius decoctionis acci-
piantur lb. j. olei viol. olei liliorum
al. ana ℥ j. salis gemme ʒ j ß vel sal
com ℥ ß zuccari rubei cassiefistule bene-
dicte yere ß ana ℥ ß misce et in-
pone totum / Si quis clistere istud volu-
eris efficacius et precipue in yeme tunc
predicte decoctioni adiunge semen aneti
cimini levistici et anisi ana ʒ ß et
predictis oleis adiunge o. yrini ℥ j.
et predictis medicinis appone dyacastorei
oleum de baccis lauri ana ʒ j Ether
de regimine in amoris et replecionis.
Circa sompnum quod et dormiendi modus
habeo magnam increpandi aliquos fratres
tanti viri eo quia non solum excedit
metam in dormiendo amplius quam oporteat
ymo in vigilando plus quam debeat
mensuram sibi convenientem et naturalem no-
biliter transgrediendo et ista est una de
causis facientibus in eo regnari
superfluitates multas et accumulari Si ei
convenienter dormiret in tempore quo naturale est
dormire scilicet in nocte tunc melior fieret
in eo digestio et virtutum aliarum restau-
ratio et canalium vel viarum preparatio
ad expellendas superfluitates eo quia ca-
lorem naturalem intus invocat et con-
tinet et facit meliorem nutrimenti di-
stribucionem et preparat ad expulsionem super-
fluitatum sanguinearum quod cum ex
sudore qui in sompno fit Cum ergo
non dormiat quantum oportet ymo vltra minus
illo et mensuram excedat in vigilan-
do necesse est ipsum in currere diminucionem
digestionis et debilitatem virtutis que
omnia facile legi possunt 2a fen 1 doctrina
2a summa prima capitulo 13o Igitur postquam
cenam accepit et iam hora una cum
dimidia vel due transmerint dictum quod
fermocinacium consuetudines et exponendi
se ad dormiendum capite paulisper partibus

notabiliter alleviato et primo quidem super
dextro latere recumbendo deinde super
sinistro se revolvendo Et si deberet
a talibus sitibus dormiendi declina-
re melius est ut dormiat super ventre
suo quam super supina decumbendo laudo
tamen quod in tempore sue dormicionis teneat
super stomacho suo applicatum pluvmaceolum
de minuta et molli penna plenum
aut de plumis volturis aut de tonsura
panni tincta in grana sufficienter et cum
plumaceolum sepe calefieri aut saltem
duplicatum habere ne humiditas sudoralis
et aliud in ipsum infusa infrigidando vel
poros oppilando noceat / Sit quod mensura
sompni conveniens 8 horarum aut ad minus
7 et si contingat ipsum non posse
tamen in dormiendo tempus expendere de-
fectum dormicionis nocturne supleat
tamen ~~dies~~ dormicione diurna ut tota
dormicio diei naturalis non sit minor
vii horarum ut iam dictum est et est 3a
naturalis diei pars In dormiendo et mem-
bra eius convenienter cohoperta teneri
debent seu conservari et precipue in tempore
anni frigido et humido et in locis frigidis et
humidis in quibus frequenter dormire necesse
est Religiosus autem tempore vigilare oportet
et expendere tempus eius in exerciciis
alibus dato quod post assumptionem ci-
bi ab exerciciis corporalibus abstinendum
saltem per duas horas minus sa-
lutiferum foret / De accidentibus anime
que sunt passiones contristantes et
animam in angustia occupantes primum
oportet facere sermonem religiosam vitam
agentibus plurimum enim tales de deo
contemplantes et de bonis que fu-
erunt in vita terrestri humana amar-
ioribus et semis dei negotiantur in
attricione anime et eius tristicia /
propter quod si talibus assueti sunt diffi-
cile foret eos ab hac disposicione per-
mutare et minus ab ea leduntur
quam alii insueti secundum verbis auctoris
2a sermone illo / Assueti assuetos
ferre labores et si i debiles fu-
erint insuetis minus molestare /
illud tamen quod ex contemplacione plurima si-
bi debet quod non est bonum animam
occupari in talibus accidentibus affixus
tamen et nullum perdurantibus quando hoc tibi
determinat corpus ab ea que est 2am

nam ꝯsistenᵃ ʒº teg. Si tn̄ non ē
ipm̄ occupari paribꝫ aie saltem
non sit eius meditatio cir̄a ꝯstriā
ꝯnocuᵗᵒ egritu pueniente ita ut
despereret de salute sui cū oᵃ ꝯtra
acuᵃ ⁊ egrites sint sanabiles ut
inter in posterum videri pot // licet
uerᵘ me'le disposibus in primo caᵒ
in exordio notatis quibus reuerendissima
puritas dn̄i gnal' molestatur ꝑti
vnicuiqꝫ illarum appatus ꝯm interdes
ꝯentes posset sibi quia tn̄ ꝯtra
ꝯtaverit magis applicat ī curis ꝯe
tudinū districtis expte ~~reuolucōs~~
reuolucōs tpance ipazz Et hec
egrites iā ꝯsumierunt pn̄ᵐ ⁊ augᵗᵘ
vlia ⁊ sunt in statu vlī iā ꝯfir
mate ideo vī m̄ ꝯcencius ꝯscribere
remedia q̄ eius vm̄ esse ī hoc tpe
magis appata Incipiā igr̄ a stoi di
sponē que senior ⁊ ꝑtosior
est ⁊ om̄ aliaꝝ radical ca ut si
ius huiꝯ ꝯtꝯ caᵒ pᵒ deductū est
Placet igr̄ m̄ qꝫ venerandꝯ pater
ꝑdictus singulo anno vlī euoe dua
bus uicibus pꝰgetur .s. in mense ap
lis et in fine septebꝛ qꝫ qꝫ scibaꝝ
hic inferā tribꝫ purgationibꝫ desi
meria. / Pᵒ itaqꝫ in mense aplis a
quīta usqꝫ ad ꝯx. diē lunaꝝ illius
purgetur hoc m̄o ꝯa uno mane
in aurora accipiat hoc iuveratū
caᵐ cū ʒ ij aq̄ decoctionꝯ semī rute
l' folioꝝ eius ⁊ ʒ j ꝯuc et tardē
post ipm̄ tribus ꝯ. horis et tūc
accipiat ciatū vnū aq̄ cū ꝯuc
cocte calē ⁊ post ipam tardet ci
bum ꝑuā hom̄ iuveratū ē hoc
℞ electꝯ de psilio ʒ iij elect indi
ʒ ij misce // Post iuveratū ꝑdcm̄
accipiat digtm̄ sequenti die ho ꝑdca
cātꝫ qd̄ cōtinet vm̄ l' x diebus
usqꝫ quo ī fundo vrᵉ sue appue
rit sedim̄ albū ꝯnctū equale
⁊ diaffanū // Post illud digtm̄
assumat solitū sequens ⁊ pꝰ
ipm̄ obseruet oīa que pꝰ iuvera
tm̄ iam de sirupum scripta sut obse
ruari debere Est aūt illius digti
/ flor — de scriptio talis ℞ / folioꝝ sticados
thi epitħ calatᵢ pulegij herbe
palis spice nenden floꝝ buglꝯ et
boꝝ radic. ꝯringi iuiabol' treb'

. emule seu eufragie maiorane rute
nigelle an̄ ʒ ij. se. peonie ⁊ radic.
eius folij ameos cardamoī maioꝝ
⁊ mīoꝝ athos an̄ ʒ j. radic yris
acori cimini se. leuistici carui an̄
ʒ iij. ī fūdat oīa in lb xij. aque
fontꝯ ꝑ ꝯ. dies deīn ꝯchant et
distant paꝝ euapari pꝯea cum
ꝑdcā aq̄ coquat usqꝫ ad ꝯsumptōm
medietatꝯ deīn uehē expmant
⁊ colent ⁊ huic colature super
addat aceti scillicꝯ lb .s. ꝯuc ꝯᵉ
coctonis lb ij mell' ela lb j ⁊ oīa
coquat usqꝫ ad sufficietez spissitūe
/ De hoc go sij. accipiat ʒ ij cū ʒ
.iij. aq̄ decoc. cimi ⁊ se. rute
an̄ / dū aūt coquitur ꝑdctus sij. aroti
ꝯetur cū his spebus ī pano liga
tis ℞ macꝯ nucꝯ musꝯ an̄ ʒ .s.
galage ꝯnoꝝ paradisi cubebaꝝ eu
fragie seu an̄ ʒ j ambre musci
an̄ ꝯ. iij fiat ut dcm̄ est / Si aūt
velis digtiā contra illo ⁊ facile
ꝯpibilia ⁊ minorez expensā facere
accipe potes qꝫ plurima talium ex
suijs autoꝝ huic in collecta vt
sij. scillitici omīs ⁊ pase sij. scilli
ticus de scipcōne democriti sij. de
calamito sij de sticados sij. de tey
sim et stecamabin sij. de lilio. sij.
de ysopo sij. de absi ⁊ ꝯsites qꝫ
om̄ de scipcōm lege ꝯᵒ can̄ suᵃ
pā lꝯ .6º. ⁊ amesi ī antid. suo
distinctione 6ª / Et si velis digtm̄
leue oībus disponibꝫ ꝑdcās cōe
℞ sij. de absi. sij. de calatᵒ sij.
ace. qᵗᵃ an̄ ʒ s aque radic y
ris aq̄ melysse aq̄ seu an̄ ʒ j.
misce ⁊ da ut dcm̄ est
Accepto aūt digtō hoc l' illo euadi
cet m̄a cū hoc electꝯ ℞ electꝯ
indi ʒ ij electꝯ de baccꝯ lauri ʒ j
bndcte .s. ʒ iij misce ⁊ accipiat
totū cū aq̄ absi. seu l' apij // Si
aūt cōtingēt in vere calitē ꝯstinctꝯ
in valescē tūc ꝑdctis digtis ad
miscē potes aqꝫ aliqū que refra
gat eoꝝ audaciā et calitē sic
aq̄ endiē l' acetose l' viol' q̄ frie
sut aᵗ aqꝫs tpanitu tutes q̄ respectu
calitꝯ inesse ī frātē dūi veᵈ aq̄
ylion l' spagij lupuli. ca ve ꝯmis
⁊ siliꝯ Sete ī ꝯfragē potes alterᵃ

pdicta refrigedo ea cu sit vio rosi
z de nenufare z cu qua exegibus
tude goluda pos qz istis talibus
uti potes tu i vere et i autupno
refrigendo ipa sicut ia dcm est ex
fidamto qteplacionis teorice de
gpoe me z refirmade ipars in
gdibus z alit pranoia ponda que
no cadut sb qteplacoe vivi nisi in
sapia me bene sti z edati // facts
d purgacoribz iam pdctis optumi
est ut utat meis phlebotibus grum
vetosi z meras flicars in sto suo
carminantes ra gentias z sedatibus
dolem extesium z pugitum q fregit
accit ei ivolucomibus porismalibus
Opm go me est usus qfectois dia
ciamoi de sepe A. z. cum at mes
i antid. distic. pma c2m me
est motif rosatu de sepcoe gabelis
ames collegeda ut ia dctu est
C3m me est cofeco diacanu de sepe
Nicolai i antid. amid. lz in melior
videat de sepcio eius q colligit a
siap. 1o binarij autte. 6. c. Vm me
est cofeco de xiloaloes de sepcoe
A. z. cum sua pa. c. 7m me est
qfeco diam ici dctus de sepe mes
distincione ia dcta Et oia hc sue
efficacia lz in mag placet qfeco
diacimi 6. 6. allata, Et om hor
accipi pnt z ij usqz ad iii. semp
an cibum at post cibu venencia
leges z obseruacoe diuini culty in
celebrado c6m me et spate est usus
eleti metdati qequo accipiat z i
bis i mane in aurora z tardetur
cibus pq iii hos c. 1m me z spa
le est elect de sepcium ab A. z.
cum sua pa qd notat sotira a
salutis cq elect accipiat z i cu
vino aromatico z potetur c8m me e
z spale usus hz vncoonis quqz
applicate salte ter i mane cq de sep
pcio z hc Rx. o. micelini o. de
yreos o. de mta an z i sem rute
cum leuistica carui ameos folij an
z i ambre mosci an gr ij cere q. s.
et fiat vngtm molle z applicet
sto re calefcm, Ego d tu volo
me leuis illo accipio o. de abssi o
de mta o de ruta an z s.
ligal pul origani z mta an z i misce

et yreo vngm stoq ut pdctm est
C9m me z spate est cerotu hoc qz
sto applicatu logo tpe portet. Rx
laudani elet z s resine elete
z i mastices garf spodij mete tpi
abssi gnoz padisi an z i ambre
mosci an gr ij cere q. s. fiat cerotu
sentale z applicet sto suo c. Xm
me z spale qens sto vetosita
carmians ramos vncturs capiti et
oni sue disposi util e est usus pz
qditi de quo z in vine pcibos ad
dcm est z accipiat qeo salte tbz
vicibus in mane radice una c. Xim me
z spale z ut accipiat salte ter
in mane mirabolanu keb unu co
ditu z tardet post ipm cibu p. z.
horas c. Xijm me spate z spe ad
instadu tpe instacie dolors isto
z qstricionis anhelitus eius est ut
sto suo fiat euapora cu hoc qto
calefco in tegula l in caldari sicco
z posito i sacculo de pano lineo z
calidus sepe sto supponat z pmute
tnus de sepcio z hc. Rx origani ca
lamti pulegij mte abssi an m. ij
cimini z i s anisi m. ij ameos se
rute carui z leuistici an m. i co
tudat grosso mo z fiat qeois ut
dctm est, Si d pq dolis remocom
remanet eid pssius cordis debilitas
ipm tuc applicet ei saculus iste
qsindone de gna ictus cu his spebus
Rx spez elect de gemis spez elect
de lignoal spez diambre an z ij
fiat sacculus ut dctm est, Et si
remanet post pdctu coartacio
i hanelitu tuc accipiat pduas
hos pq cenam ho medicam in sp
etum qz est mirale Rx elect dya
yris de sepe Nicolai z i s pul al
z iii an de coe cum calefce z i
s misce, z potes ipm accipi cu
vino dto calefcto, het de his q
sto qferunt z dissite anhelitus tunc
qz meliora sufficiat // Et cothoie
vo z ymagiacionibus eius qferut
elect z qfectiones sfite qz plume
ut metdati mirabol keb usus
de qbus dctm est, Spalia vero
hunt dispai no ulla qepta vpint
quoz pmu est hoc Rx mars z s
pul eufragie z ij fiat pul sbtiles

Cerotu

euapora

q pssiu cordis

saculus

q hanelitu coartatu

q [illegible]

ungtm

[illegible]

et misceant ad in vice Et de ho pul-
accipiat cu modico vini l brodij ʒ j
an cibu sepe Cu ipo em gereo mit-
tas a scoto a z ygiacoiby sepe sa-
nam p9 eudnes 12m me z spale
est masticao ortis radicis yreos aliq-
to ieiuo sto fca 13m me e aspe-
sio biegmatis cu plud gars sepe
fca qu item ad letm 14m me est
masticao cubebaz 15m me est
odorao maione sepe fca 16m est
masticao folior eius ymo z coe-
stio eius sepe accepta Stiptic

ad stiptic ventris

vo ventris lz cu mlts remedijs curare
solea som tn ca hic qscriba q m-
utiliora remediorum pm est pul iste
R vio se endie scatole an ʒ j
thi epithi an ʒ j follicolor sene
ʒ iij cartami ʒ j s ciamomi ela ʒ s
matis an an ʒ j fiat pul sbtil
de quo an cibu accipiat a ʒ j usq
ad ij 2m reme ʒ usus h9 elect
de quo an cibu i mete accipiatur
coclear s usq ad degluciedo ips
R mirrilagis sebesten ʒ iij per-
diaz ʒ j cimini an vio an ʒ j
follicolor sene tmot epithi an
ʒ ij s fiat elec cu sufficieti qte
mell viol z accipiat ut 3m reme
est usus haz p q sup fluas
feces z vetositates educunt qz
de septio est R aloes ela ʒ ij
s e rute mastic cimini ameos an
ʒ j agaric ela ʒ iij salis indi ʒ
s i fundant oia in ʒ v suci en-
diuie pmo dies dem exponatur
soli usq ad exsiccacoez ipor z item
imponet sup eis suc bn qmisce-
do z fiat hoc iiij vicibz d' ma-
ituq illa fiat pille de qbus
vna accipiat i mete an cena et
sut valde utiles Dolorem vero

ad dol' capitis

dolem capitis remoue pmu euces
elcia z costrines [illegible] Si a
ptermior esset do ille aduocans
ad se mea maiores efficacie te
applicet altm istor iiij [illegible] pm
est ut oi altio sero pduas hos
p9 cena accipiat ʒ s auree alle-
xandrine cu ʒ j aq maiorane
2m z gargarie fom mane i medijs
tijs z an cena cu hac decoc
R assari arcuite sticados pulegij
epithi yreos an ʒ j suci liquir ʒ ij ci-
mi an seni an ʒ j coquatur oia i lb
iij aq usq ad qsupcoz 3a pts et
usus fine decoccionis adiungat mell
ʒ iij dem bulliat ut dctm e de-
hac igr decoc colata z cala acci-
piat in os gargarizado ut dctm est
3m reme z spale caputpurgium fctm
cu hac qmixtioe R aq sbliacoz
radic yris z maione an ʒ j s ʒ me-
al ʒ j ambre sbtilissie tte ʒ ij
misce z calefiat z fiat hui mix-
tionis ictus pnares leuissie ore
pus denter i pleto aq 4m reme
spale lz aliqbz videat honedu
est odoriferu hoc R castorei ela ʒ
j s rute cubebaz m9 ligal
an ʒ j fiat pul z liget i sidone
z sepe odoret Si a' qtigit mag-
nitudine inclinari adeo q [illegible]
[illegible] dolem efficiat i eis tuc dato
q eis qferre possint plura eor q
scpta sut tria tn spalia remedia
qscribam quoz pm est hoc locale
ad pedibus z genibz freqe appli-
cet R o onfacim ʒ ij pul san-
dace ʒ ij tanc diu sil i mortario
z exeis actu calis vngat mebra
2m remediu spale est freqs fri-
cacio inctura fca cu oleo qto cum
sale qd actu calo i vngat mebra
ver accipiedo oli vmg ani lb s
salis ʒ j fiat ut dctm est 3m
reme spale est freques ablucio
cu aqua cala i qua artifices ex-
tingunt ferrameta fabrilia ex qua
inctue lauet z bn p9 extentur
Dolori vo reum eis qferunt iiij in
spalia i usta [illegible] utilia pmu
est usus hui qfecois de qua ff
an cibu accipiat rotula j trium
at iiij dragmaz R se apij me-
dulle gnor peome an ʒ ij sper
elect litotripon ʒ j s ʒ mt al ʒ iij
fiat qfco solida cu aq eupat
2m reme spale est usus haz p de-
qbus plibus dieby qtiis cu insta-
cia dolors reum accipiat j i amo-
ra R lap egiptiaci lap iudaici
lap spogie an ʒ j suci liqris se-
spagij cassiel an ʒ j vitri qbusti
ʒ j s fiat p cu suco apij et acci-
piat ut 3m reme spale est usus

istarum aquarum R aque yris eupat. et acori an. p. e. misce et accipiat ex eis ℥ vi l v in aurora ut dictum est

Quartum in[ter]ne[m] sp[ec]iale e[st] vnctio h[ec] n[a]ribus applicanda R o. de neriden. o. de yris an ℥ .i5 g[rano]rum iuli[b] solis sem[in]is apii et rute an ℥ i g[rano]rum albrechi ngi ℥ i tam[en] ora sil' longa cot. tone in mortario dein[de] ex eis sepe ff. ylys et n[a]ribus et toti sp[er]ime in vnctio cu[m] eo calefacto et sedat dolores expellit vetositat[es] educit arenas et lapillos ex quorum educ[ti]one tandem felicitabit[ur] eius vita ad laudem et gl[ori]am summi conditoris Amen

1432 die 16 mensis Junii

Si qua diuisitus ma[teri]a in dispone h[uius] g[e]n[er]o se due cadit istis oppinionem qua ego in aliud scriptura credidi esse veram. s. in illa q[uam] in capit[ulo] licet mitius ex causis et pluribus etc. et nunc affirmo ipsam et inter altam opinionem qua ego nunc in scriptis redactam curate et seriose mitius accepi vt in q[ui]b[us] ipa cadat inter duo puncta sp[ec]ialia in reliquis aut nullam video dissonanciam in ex[tr]e[m]e ab auctoribus Nam in ipsorum causis Primus itaque punctus est q[uod] h[ec] op[ini]o ponit hanc dispositionem esse naso appropriata. Causa vero eius pot[est] esse dispositionem ceterorum et maiorum ab ipso proptera q[uod] ambe autem cause ponunt h[uius] dispositionis. Secundus vero punctus sp[ec]ialis est de loco ad mentem autem q[uod] ponit esse cerebrum et non patet eius Circa q[uod] duo puncta oportet parum per theorice agere ut videatur si p[ro]bas appentes discolutas in curatione actu aliquantum posset eadem diuisitas ipsius impeditiua

Circa cuius primum dico primo q[uod] non est dubitabile in partibus nasi esse egritudines in vice applicatas diuersorum generum quorum primum est solum quantum que est vlcus l' vlcerad seu trubus ibidem ma[teri]a. Et facile demonstrationibus elicienda eo quod in virulenta emanet amplius quam in cadit trubus ex fl-te et colam ppositus et in me[dio] eius pforatus propter naturam in clusionis aeris at vaporis in q[ua]cauis eius ab ipsius trubi viscositate inclusorum. Secundum genus egritudinis ibi existentis est mala q[ui]o partis illius q[uod] demonstrat[ur] ex pluribus. Primo

ex cerciuitate ipsius m[ateri]ei. Secundo ex viditate ipsius q[uod] ambo testat[ur] excessum caliditatis. Tertio ex corrosione impte illa successiue genitis amala que cita mag in duratione et in crustas qualitate s. punctam per resolutionem ab illa caliditate prouenientem. Quarto item hoc ondit ex fetore tam in ma[teri]a q[uam] in aere l' fumo ex pulsis exeunte. Tertium genus egritudinis est mala q[uo]d q[ui] est in membro nitri l' in tellunda forma in superficie. Secunda in via quia via exitus aeris et vaporum et attractionis naturalis opilat[ur]. Tertio item credo ibi esse quartum egritudinem quantum s. apa l' pustula in superiori parte nasi existentem ad plures successiue genita. Secundum q[uod] successiue et paulatim ma[teri]a ex gerit[ur] impte que est illius trubi mal[e] causa. Nam est enim illum trubum dicit esse genitum in superioribus concauitatibus nasi. s. ossis quod vicia nominat[ur] et ex parte locorum ab aradicibus trayason appellatur at illius trubi ma[teri]am in pelibus sub illas esse congesta et sunt loca ceterum et panictorum vbi sunt caruncle maillares in principio nasi naturaliter posite. Dicit vero 3o illius trubi generationem fit in pelibus infra traiason l' viza et quelibet constringat in aliquo horum locorum l' mixtis si illius trubi generationem oportebit denaturaliter concedere q[uod] illius trubi generatio fit in poris panictorum superficie in tersecta nasi volutum aut in poris panictorum ceterum quorum vtrumque penitus est impossibile propter magnitudinem trubi et perforationem eius. Dicit vero 2o huius trubi generatio fiet in foraminibus vize dicit in concauitate mi[nus] superficie connexam caruncularum ceterum et hoc non videtur esse possibile. Si enim fieret huius generatio in foraminibus vize quo posset esse hic trubus ita magnus quam locatum debet adequari loco si locus quia foramina illa sunt valde angusta ergo non sunt capacia trubi tante extensionis. Si vero crederet trubum in generari pre carunctas vbi est spacositas satis ampla quo trubus vnitus et conglobatus tante quantitatis expelli posset necesse esset preciam illius trubi esse tam eius tactum ceterum prohibitiuam et ipsius assumptibus fusis indificatiuam impeditiuam et ita oporteret mala que in calidam naturam in ter[ti]o assigni. Si enim hic trubus credetur expelli a virtute vehementi conatu hoc

faciente optet denatitate qr tr trubg
no vnitg sed inptes diuisq extra
pellerentur cu truseat paugustas vias
ut ia onsu est. Et si itm hmg tru
bi gnaro fiet i loco i fra viza tunc
optebit ymaginari illig gnom fieri
in poris mebrorum et ct nimi qcede ibi
ee at qrtuite vlcosam dut i poris
mebrorum eade solom gtu cu tuore
prim pdetatis et erit ibi naso apa.
Erit em ibi solo gtu 7 mala gpo
q est tuor illig ptis 7 mala qo co
cedit ibi esse Et gnuit pp gnom
virulente i pte illa Et oia hec ta
sut in tricez i eod gnucta go ibi erit
naso apa pz qa exdescripcoe illius
za pi to. tao collida pp que nuc
vltio tacta si bn qret papietur
qr inpte carnosa nasi pre rizam
vmanebit gtie aliq solucio gtu at
etiua mez que noua pustula ibi
efficiunt cu ma cu i virulecia gutit
erupit sbam mebri et erit vnolucio
de vlce ad apa 7 ego. ita qr erunt
ibi due egrtudines quaz alz ynqz erit
altius ea 7 no effectus ptur et
ego. Oz ibi repit effecty pueniens
abalta egne cuiq ipe fuit ca ut
colli prit hn. simocs za pi ta po
do a nuc zo pon qr disspo hn gnose
dne a me no credit esse pnse ego
duisoris gin assignata i pcedetibg
sed credo ego esse hn dispoe gplica
tam exduabg egritudinibg qrz vna expdetis
ptibus nasi ppa alta vo est item per
~~effectiva~~ essetia cero appata 7 hac
pono esse mala gnem cutaz 7 sitati
in cero pueniente exsanie cui fla et
cola in vice gmixte repiut Si em
hc virulencia ppe gsequet ptite es
tudiez q est solo gtu l pustula
tuc optet qr pp ipa emanaret a
naso at qr gtio ssit caret eo qd
ipa gnat in vlcibus illig ptis Sed
aquosa vlce pp vsudat hnitas ut
colli ga de i ge sa 7 za pi de
spebg soluois gtu 7 ga gi tt zo.
cao de vlcibus. Amp. si hc virule
cia sosa gnat in naso go l ex ma
laudab que fudat adilla loca l
exma illaudab si no pt poi pm eo
qa in cero ponit nobil calis 7 sici
tas go ma abipo fusa no erit landa

Nec pt poni zm qa tuc heret apposita
Si hec ma ga hec virulecia gnatur
est illaudab cu effudit 7 est acero
effusa go ibi fuit gnea go oz in cero
assign spem male gnis. Et ipa qde
no dependet adiscrasia aoz mebroz
colligatoz cero go erit ead appata
qd erat de duceda, 7 si dicet qr hc
calitas 7 sicitas cer no est lapsus
pter nag ymo est lapsus nal cer q
qm in cero assignat debilitas digtie
7 expulsiue eig i no vr qr ipa co
sequat nalem lapsu eius. Amp. hec
calitis 7 sicitas cer qcedi esse i me
diata cu gnois acuitatis i mebris
Sed hee me in cero sut pt nag
Amp. hee me sut gnate amala go.
ne ipius cer 7 no vr ipas posse
recipe fetore que hnt i ptibg nasi
ppe go ipm raperit aliunde sed no
nisi in cero si gcedit illa ma go. e.
7. s. pbatur bor qm illa mala go
que in venit in vlce prim nasi no
est adeo i tensa ut illas mas ta
cito putfacere possit 7 tata putredine
ut adipas gsequat fetor nobil ab
astatibus pceptibil licet no semp
abegro tute pcipiat. Et gfirmat
quia dato qr hc mala go appata
naso esset illig fetoris ca tuc optet
illu fetorez pp esse putez eo quia
illig ca est gtia pus 7 ma est
disposita cu applicacoe ce efficietis
ad ipaz 7 tpis gnenia igit zc. Et
si gcedet totu ad qd raro deducit
s. qr pp reputaret ille fetor go oz i
naso naso assignari vlca no solu
supficialia ~~vlca no posset gnari ma~~
sed pfundis za qa ti eo qa in
supficiali vlce no posset gnari ma
tato fetori associata solet cu fetor
taty gseq gnoracionis mez qr pcedit
phibita tuspiraco pueniens amagis
opilacionibg q no pnt in supficiali
vlce sufficient assignari Et si bn
grabit disspo papiet qr in eig cero
qnqz pcipiet calitas intensa. 2o
qr ma pcolatoriu pueniens qnqz aaripo
pticipabit in salsedie. 3o qr ci ptes
capitis 7 tpoz papiet pulsacio. 2m
i tensu ti 7 vimissu variata 4o qr
ptes capitis tactu cale pcipient ~~pt~~
~~facio~~ 5o qr i vigilijs qnqz occupabitur

/6o q acorrupt(is) doloribus capitis ve-
xabit' 7 alia plura sig(na) istis consilia
pone potuissem s(cilicet) que supta esset
anocu(men)to diminucionis at corupcionis l' ab-
lacionis i operonib(us) i(nte)rior(um) 7 exterior(um)
sensuum contingente / Satis acasibus supta
signa pone potuissem q(uam) aliis quan-
da dimitto / etiam consiliis ipsis in
unum redactis finali itenc(io) mea collecte
in hac questione q(uod) dispositio capitis nobilis
d(omi)ne est complicata diversis generibus
egritudinum pessenciam i naso quamvis
7 male gn(er)is respectu ipius cer(ebri) pesse-
ciam q(uam) in respectu disposicionis nasi p(er)
colligancia denotari p(otes)t / Et tu elige
ut libet q(ue)m apostiori videbitur q(uod) et
impol' cuo disposicionem nasi s(ecundu)m verificat(ur)
cer(ebri) q(uod) est illar(um) p(ar)tium consuetam ca-
hec deprimo p(ri)ncipali sicut premisso ita
sufficiat p(ro)p(ter) declaracionem z(uo) p(ri)ncipal(is) supius
an missi ubi vir d(icitur) q(uod) males ca(usa) aius
h(uius) disposicionis verisimilius contineat' i cer(ebro)
q(uam) int(er) gnexam sificiem eius 7 con-
cava(m) cranei d(icen)d(um) p(ri)mo q(uod) racionibus
in opp(osit)o adductis no(n) convincit' q(uod) ma(teria)
aius p(re)dicta c(ontinea)t' continueat int' cer(ebru)m pa-
nictos 7 craneu(m) / ymo nam 7 negat
illud licet credatur verisimilius q(uo)d
ma(teria) contineat in cer(ebr)o q(uam) int' ip(su)m
7 craneu(m) ubi paulisp(er) d(ic)t(u)m q(uod) in hoc
ego robilius esse existimed / Et p(ri)mo
q(uo)de si ma(teria) illa contineret in cer(ebr)o
n(ecess)e est q(uod) ipa contineat i ventriclis
l' poris ei(us) l' i amfractuosi(tati)b(us) ei(us)
aut i venis l' artiis ip(s)ius at i(n)cor(porum)
s(cilicet) parum minor(um) abeo orientium a
sufficienti d(icci)one emanante om(n)is illar(um)
p(ar)tes ex q(ui)bus cer(ebru)m reintegrat(ur) / q(uo)d
at hec ma(teria) no(n) contineat' i ventriclis
cer(ebri) r(aci)onale ex eo quia cu(m) sit multa
oppilado illos ventriculos at eor(um) p(ar)te
n(ecess)ario impediret' operaciones interior(um) //
sensuum que p(er)ficiant' in illis ventricul'
ut sensus co(mmun)is at fantasie q(ua)m adve-
rticim p(ri)m(am) / ymaginative at cogitative
pone' q(ua)m ad z(ecundu)m 7 memorative q(ua)m
ad z(eciu)m / s(ed) no(n) ex ad(ve)rso nocu(mentu)m dimi-
cionis ablacionis at corupcionis in
operacionibus illor(um) sensuum igit' no(n) vi-
d(etu)r q(uod) mat(er)ia in illis ventricul' conti-
neat' / p(ate)t a(nteceden)s quia mat(er)ia illa
multitudine sui nocumentu(m) efficeret
ibi at gravando at oppilando ventri-
culos z(ecundu)m p(ar)te(m) 7 ita p(r)iale nocum(en)tu(m)
efficeret in eis 7 q(uonia)m p(ro)bat(ur) q(uonia)m sicut
ex absencia m(ateri)ei a ventricul' absolut(e)
ipi anocu(men)to ita ex p(rese)ncia m(ater)ie i ill'
accidet nocu(mentu)m / 2o itu(m) si hec ma(teria)
est in q(ua)litatib(us) suis discreta cu(m) ei(us) di-
scrasia resultat ex mixtione colice
7 flice m(ateri)e ergo salte(m) noce(re)t no(tabili)to
p(er)mutac(i)on(e) male gn(er)is ig(itu)r apparent
signa nocu(men)ti in operib(us) p(re)dictor(um) sensuu(m)
salte(m) corupcionis at diminucionis z(ecundu)m sp(eci)e(m)
alteracionis / Amp(lius) si hec ma(teria) multa
esset p(ar)ata i q(ua)n(ti)t(at)e 7 q(ua)l(ita)te ip(s)a mo-
veret ex p(u)lsiva(m) cer(ebri) ad sui ex p(u)lsione(m)
/ 2o ad id' q(uo)d m cer(ebr)o assignat debil(ita)s
g(ra)o p(ro)veniens ab hac ma(teria) l' ab alta(ra)-
ca(usa) / Si p(ri)mu(m) h(abe)tur intentu(m) s(cilicet) q(uod)
hec mat(er)ia est discreta g(ra)o no(n) re-
cipit alt(er)acionem in p(ar)tibus nasi q(uo)d
erat deducend(um) / Si d(icitu)r z(ecundu)m s(cilicet) q(uo)d
in cer(ebr)o in venit' debilitas ab aliena
ca(usa) p(ro)veniens 7 no(n) a discrasia capitis
m(ateri)ei q(uia) quia in cer(ebr)o est debilitas
ipe est ca(usa) congestionis h(uius) m(ateri)ei in
eo g(ra)o hec mat(er)ia est superfluitas ex
cui(us) p(rese)ncia no(n) fortificat cer(ebru)m y(m)o
n(ecess)ario debilitat' / Cum g(ra)o debile sit
cer(ebru)m i digestia g(ra)o mat(er)ia generabitur
ibid(em) no(n) b(e)n(e) digesta igit' n(ecess)ario in
q(ua)litatib(us) suis erit distemp(er)ata q(uo)d
erat intentu(m) / Ex q(ui)bus cor(olari)e concludi(tur)
q(uod) si hec ma(teria) superflua congregaretur
paulatim i ventriculis cereb(ri) potest
hanc d(omi)nam adgradia(m) disposicionem pe-
ricula 7 nocu(men)ta p(er)ducere a(b) aliis
r(aci)onibus videt' esse d(icen)d(um) q(uod) mat(er)ia
capitis egritudinis no(n) continet' in poris
cer(ebri) eo quia nu(n)q(uam) evadet hec d(omi)na a
nocum(en)tis oppilacionis s(ubstanti)e medullaris
cer(ebri) in hac l' in illa p(ar)te contus / Et
itu(m) 3o si locaret' h(ec) ma(teria) int' cer(ebri)
amfractuositates q(ua)s voco p(ar)tes int(er)-
medias int' porciones medulle ca-
dentes n(ecess)ario oport(er)et assignari oppilaciones
cohartatorias ad quas sequitur no(cumen)ta
p(re)dicta / 2o itu(m) si locaret' hec ma(teria)
in venis 7 arteriis dissemnat(is) p(er) s(ubstanti)am
cer(ebri) no(n) p(otes)t b(e)n(e) intelligi q(uod) ibi fa-
ceret oppilaciones associates sibi p(ro)-
hibita(m) transpiracionem ad qua(m) sequit'
lapsus operac(i)onal' in cer(ebr)o / p(ate)t q(uonia)m q(uonia)m m(ateri)a
illa notabilit' est viscosa 7 vie s(un)t
anguste ig(itu)r oppilabit / 7o p(ri)n(cipaliter) quia

si mā locaret in iuvis orientibꝫ acer
tur ipa poneret i originibꝫ eorum vel
i porꝫ l' in extremis ptibus ipaꝝ tran
tibus ad organa sensuū interiorꝫ l' ex
teriorꝫ / Cum ergo mā ibi posita opila
ret eos oportet necessario assignari nocu
ad defectus in operibꝫ amborum sensuū
eis oppositorum eq. qui videtur expedictus colli
esse quod hec mā potius ·2m maiorem
sui ptem elongat a sbā cerebri quod ponatur
in ea, vel i verisimilius esse quod ponatur
inter cerum z cnev · eo quia ibi
posita non pt nocumenta facere i operibꝫ
predictorꝫ sensuū quanta z qualia faceret
si locaretur in cerebro / Modus vero quo
ipa expellit est aut quia preveniens
cerebri continuatus usqꝫ ad auriculas ma
millares effudit in primum vice vel
nasi exiens ab extremitatibꝫ illaꝝ ve
naꝝ l' aporis iporꝫ / Si e mā
ista inbibetur i medulla cerebri non
video quod de necessitate producet adali
qua denocumentis predictis / Adhuc item
dicendum quod licet hec mā propter debilitatem
cerebri amala gne ipius quod credo esse
discrepancia pt'nam mag quod naturales
gnetur ipa mā tamen ppororos z ve
nas ipius cerebri effudit ad loca et
~~panictos~~ media inter ipsum z cnevꝫ
ut sup positum est / Ad motiua vero
.s. quod si mā gtinet inter panictos
tunc oportet quod faceret ibi aliquam
speciem doloris pungitini gnatiui l' ex
tensiui nedū est illa 9a non enim
quilibꝫ discrasia amā pueniens est
sufficiens cā doloris sicut illa que
paulatine fit oz enim discrasiam
doloris effectivam esse subito altan
te ut 2a pi tertio de causis dolorꝫ
Amplius mā posita inter superficiem
panictorꝫ z cranei non pt facere do
lorem proveniente ab extensione quod
est species solutionis gtinuitatis eo quia
mā in superficiebus posita non exte
dit sed illa que est in bibita / 3
item quia non quilibet mā panicti
super posita pot gnatiuum efficere do
lorem sed quod est pauca aut nobilet
lenis at pauce actiuitatis / Ultimo
ad concediatur quod aliqua mei ps et
aqua tamen potest poni in medulari
sbā cerebri / Hec quidem ita solaciose
collacionis gra ~~et mā colligerent~~ //

Si quid vero oberius in istius cuonis
scribendum remansisset offero me ad
libitum cum auxilio prefati doctorꝫ patu

scpsi

224

Ex hijs que michi imp
scripta fuerunt de di
sposicione huius honestis
sime due mate az
q ipa patit apq ma
in matrice sua aut ple
nitudinem ventris ipius matrice a ma
sanca qmpta flatib9 corruptis
Et hanc qdez cor nez inte d est pue
nire a calore extraneo mas in matri
ce putrefaciente sive ipse qtineatur
i ea apantes ipam sive ipse ine
inveniatur in ea oppilaces frica
tes absq ~~matrice~~ apqmate In
qby duobg pucis stat necitatis spe
clacionis adinvendu radicalit eg
tudinez qe est ca tantore accidi et
tot qt in ipa psendaunt a multo
tpe citra ut iam michi nunciatu e
Si qs h desideraret se cire inter
apqma matrice q est ca illorum
accidi at oppilatoz in sba eius absq
apqte ex quibusdam signis facile po
terit pvenire in noticiaz huius et
pro qd ex vehe a dolore m e ei
apantes cu aliore pitate maiorez
efficiunt dolorez q pase opilantes
eo q fortor est solo qtitl et ma
ifestior in apqte q in opiloibg
2m signum est qr dor pveniens ab
apqte ut plurim est applicatus cu
vehe ti pulsacione eo q ma apans
artias maiores et minores p mod
qenteacois incitat ad maiorez pul
sacoz ma aut opilans h magna
sin ptem qtinet in venis no pul
satilibg qo pulsaco est apqte inse
pabilis signum q opilacionis 3m
signum est sumptu ex pte calit per
cepte in loco apaso cu ois ma in
apqate p mod suffocacoe retineatur
magis q in oppilatoe et ad phibitaz
suffocacoz seqt inati caloris extinc
acio qo in tali loco ad pripiet
sensu tacta calitl itensio 4m
signum sumptu est alongi nc tpis
eqtu nis eius Est cu diffle i ri
mag lago te in aqo medico mag
qhe n locu illu h ptez aliq

apet qo longitudo tpis egrituris eius
qo signum fixionis et ebibicionis me
in membro h ad h cia fiale seq apqte
evenit ut tel 5m signum est exitus
me corrupte vestigia hencia aie
ci flite muncose albe qe sit cu san
gue descendit no videntur pvenire
posse nisi ab apore apeme apqte
a saltez ex apore venarent arti
are in qby h ma a valde extraneo
corrupta fuit 6m signum et sate
demiratum e q me iste no exire
ut h magna dolore cu i dolor
iste no passit pvenire n a a
mala qoy mcb subito pmta
ut ronabliq dolorez istu pvenire
a calite intesa q a fra te eo q
calitas e fortioris activitl ad su
bito altandum q fritas cum sic
dolor tante itensiois pveniat a so
luta qtite prim matrice et ad effi
ciendum iaz pmcor et forcor fit cali
tas q frigitas alijs pibg seqtur necio
q hic dolor tate itesiois a saloy
qtitl et a ca 2e itensio fetg pveni
at q p h i signa sbti concludo
dedua potest q hy dolores cu desce
su ttum me a matrice in ea
pveniant a subita alteracione qdmis
matrice et salone qtitl prim eius
magis q a simplici oppilacione vel
oppilaciony Et si velis h cia a
pqri qfirmare magis qra q
fetor pveniens a mcb pdett
a matrice expulsis erit signum
demiratum putrefactione in ipa
existente quy fetor sit qseqns
putrefactioz me cor l humani
p o pueste q to vltio cump hc
qfirma ferciq quy si cu sanie
iaz pdicto pveniente a matrice
fit evanitur pus sanies et viru
lecia necte e qcludere caz putre
factione in ea Samies e in humano gra
cor re ex humore inacsion sicut
viuis ex liquore qbusciony ut
qtar 6o aff. qto 6 e. Ex qby
oibg claussit az q disposicio huius
duce valde venda est eo q hac

facile aer ex parte contin[ui] que sunt vl-
tra et iterum ex parte mineri que corru-
pte sunt quia famose vel viruleute et
ad hoc 3° ex parte situs nebuloso quod
maxime est in partibus satis infirmis po-
sita et ad hoc 4° quia ipsa est me-
bru in quo et ad hoc in saniem facile-
le advenit putrefactio Aequali quod
fetor eundem est ex hoc in sentina corre-
mino posita vel sentina in navi
inferiori vij ca° 4° sed in sentina
navis plurimum inveniunt putrescens
et ad ipsam facile decurrunt superfluitates
i[n]terius quia iuvat ex hoc in inferiori loco
gravius regimini administrat Quarta,
quod regimen eius ex parte rerum non
naturalium convenit inconsuandum est ita ut
omnium illarum non appo in corpus sit no-
tabili exercitando exercitatum provoni-
ente usque ad ultimum 2i gradus Et si
virtus constans tolleraret audacius
exercitantia conveniunt ei ut ea que inve-
niuntur in prima marsilium gradus 3i In
quantitate vero actus venerei non valens
non debent esse multum elevate ut in
gradu calido. ne putredo augmentetur
Et forte quod securius est regere ipsam
regimine sexto rerum non naturalium transeun-
tium in primo gradu et hoc veritatem conti-
net magis vero hi dispositio cum sit complexi-
one sua sicut illius dispositionis accidens
sunt non Et ex quo hora omnium applica-
tionum patet ex providentia medici in
theorica et practica non mediocriter erudi-
ti Aer in et cibus et potus ciba-
les debent esse ei convenientes et si ad
aliquam qualitatem inclinari debet admini-
stretur largius in quo sit aer remisse
calidus et nobilis frigidus Cibi autem
medici aut medicinales apponi
in ea leniter calefaciendo et nobiliter
exercitando vero tertia in 1° et secunda
in 2° Et vitium corporis quod consequitur
per exercitium debet esse tale licet quiescere
omnino sit ei melius quam motu cum
exercitio Et ita de aliis rebus
non naturalibus Quod est frigida et humi-
da sicut cibaria vel piscis carnis
lactucae et lactuciniae sicut blete spinacia,

cucurbite lactuce endivie portulaca et
raparum usus et brodialia multa
et pinguia sicut eius sunt nociva et
aliorum ista contra collige per contrarium eorum
Potus autem eius conveniens debet esse
vinum remisse potentie pontitum
ut bruscum. minus excitatum quod
sua nimia caliditate non habeat ponde-
ribus in fluxu eliquando eas sed
potius excitando et consumendo eas
quale est vinum colore subrubeum
vel aurum permixtum cum decoctione
quarum mirti Et melius id est
mastic aut cum decoctione radicis
superioris consolide maioris vel
minoris Et si posset tollerare factum
vini fortem cum decoctione humiem
longe melius esset ut potest videri
2° tantum ipso calo et est humen-
mativa ut a sapientibus colligi potest
Et Propter regimen autem huius dispositionis ex parte me-
dicinalium instrumentorum currunt in viij
que videntur in fore vana in ma-
xima huius dispositionis quarum iiij ar requirunt
regimen tertium 4° vero appli-
matur medico pariter Et primum 1° horum
est ut constante virtute cum omnium
aliarum operationum tempore ulteriori stati
fiat flebotomia saphene de parte
in longum pertensa sed facile si rimus
tibie et prius in aqua calida infun-
datur vena illa hora vesperarum aperiatur
et educatur sanguis 2° iij aut iiij ad
plus constante virtute et non maior
in exspectando quantitas ne debilitetur
virtus eo quod flebotomia venarum inferio-
rum magis debilitent quam superiorum
vel ascendit 21 Et effecta autem flebotomia
tali accedit 2m instrumentum quod est
leniter credere rerum minerarum evacuan-
do inmoratione Et id quod fiat sed huc
maturum Et trahendo superfluitates deorsum
Nicolai 2° sed agaricus electi 1 3
vel iiij aque fluidalis humen
2° ij sed hoc totum calidum exhibeatur
in potu in aurora et fluxerit tamen
per solum medicos celebrandi opere
medicinarum vide 4° post de co
apparere dicitur quod superfuit in potu.

Cura prime

primum

2m

Solutio

firmaciam quia propter plurities obmitto p[ro]p[ter]
hoc autem levitur accidit. instrumentum 3m
quod est mere adeq[ua]tio quod fiat de tan
m[ateri]is tam respiracibus et p[ri]ncipiis
inviceque et de adversari quibus primis
et sedis mere putridum quod dz ee
frigide et corre qompositum dz ee sb
tiliatio et separat visiosite mere
quia quod dz ee mixte qualis erit potus
iste Recipe opimell sqilliti 3 ij sirupi de
bizanciis sirupi acet[osi] simplicis ana 3 vj
aqua lencstica aqua cuscute ana 3 j aq[ue]
endivie 3 ij misce et tamen exibeatur
in potu in aurora et dorat sirupus
et tardet assumpto abi salte usque
ad horas iiij et quiet diebus aqua bis
usque quia aspiracionis viciam propinet
ipsam in sba mediocrem ee et valde
attinam a strictiam habere i fundo
sedimen quinque privilegiis dotatum
primo quod sit album 2o quod in fundo se
deat 3o quod sit continuum 4o quod habeat
partium equalitatem invicem comparare
5o quod sit diaffanum et adde 6o
si vel quod eius forma sit piramidalis
et conclude potes ex iste equalitatem
digestionis utz 2a post fumma ultima vel
partibus de caldibus stra et glorte
vere lege pote ibi completure digestionis
sufficiat ex pelicie denumata stati
solvatur hoc modo solucio mias pre
dictas educete vero erit hoc Recipe
pulvis de turbetta 3 iiij at 3 j reffor
metur p[ulvis] cum succo artemisie et detur
in potu et si vel solutem maiorem
audaciae attende p[ulvis] de esula 3 p[ulvis] de
yera gera ut detur ana 3 ij reffor
metur p[ulvis] ut dz e et si adhuc vel
te audaciam ad solvendum fac Recipe
p[ulvis] fetidarum descriptione maioris collecta
a mesue in suo antidotario et
at ab a 3o cap[itulum] summa p[rima] et
de pillis et de qz istarum descriptione
exibere potes a 3 j cum debilite virtu
tis usque ad 3 j si cum constancia eius et
attendatur quia post horam stercorum exi
bitum reiste observare post fermatam
quod si post mirabilem tale fuerint
per hoc et ex quadam toti tencij mundi

ficatum fuit administra[ti]o instra me
brum patens pluria aspirare et primum
quod dz ee sedatum dolor antequam in
stra mias diuturna ut alii redunda
presumentur in suo sinam et capitulo
primo ibi duos adversum Et hoc volumus me
brum in quo dolor extitit post dol'
sedatur ligare contra intencione hoc multa
scribant a sapientibus instra meli
tum et quecumque instra erit cliste
rium ex decoc. radic. artemisi
e cum mundificantibus et abstergentibus
vero hoc quia Recipe aqua decoc. artemi
sie sg. si. yerep simplicis el gallici descriptione
1o lap[idis] ee 3 vj misce et tamen ipo
ne. Si aut velis cliste[re] equale illi
Recipe sape 3 iiij aqua cinerum medio
cris decoc 3 iij misce et si iterum
velles reme[di]um longius iste Recipe ydro
mell sg. si. succi apii 3 ij mirt
filipendule tale 3 ij impone tamen et
est remedium quod des invices mea
ipse mundificatum et ulla evasit insa
nata ut fecerit eius ulceram rancio
sa ut hestiomenata et quod difficile
est mihi temporibus quibus meae flores
expandi ut multum evanuerunt ee
instrum cum quo tales liquores inium
reperire te describam ipsum ut immodi
bus facilius innotescat est instrumenta
cesti vel qponenda longius maiore
quod sit perausa et grassi dea parte
sit aer quod polliet et habet in extremitate
figuram latam et planam fatte ami
gdale cum suo cortice similimam
que in sua extremitate ab uno latere
ad alterum sit incisa vero videbis
figuram oris pisce tete perforateque
et quod ut i pluribus mulieres in nostra
etate timor instrumenta applicacionum
effugiunt et adhuc propter propter rationem
mediocrem ipsam defecit ab hac
opere qui eunt secunda et ipsum mulie
res non repiuntur in hoc ope saga
ces et quieste to paucas invenies
nec tamen quod etate nostra ticia admi
straverit instra et ad a mundifica
di ingenia ut scribere sit quorum
aqua sit unguenta ut liniamenta vero

p^m

2^m

vngt^m

3^m scicupin

cet linito facta femori et pq2i pti
spodiliu noiate alchatin i qbz no/
bile medici di mriceq inna tez repit
nō fregns appliccata pauoz qui
infūdunt in succo apij artemisie
a matricie uobtr opat. 2^m vō
instm et melg ioz licinu satis
longu unlut ipoitu qt pessariu
antiqui noiant et ipe qn linit
cu ijcā sim ti et iiij^or ut quiqes
punita in die Et forag i^o est
vngm hc Re o. de floibg matrac
o. de raco an z ß o. de keyri
.i. de viola citrina et ipe cu dolor
est forte z ij mirre sicole appo^r
an z i t^ebintie clite z vj unisa
q̄ .i. cere al. q. s. fiat vngm molle
qd pq^ea bulliat in z iiij suci apij
usq; ad qsuptoz iq suci itigat
qd i ipz pessariu et ipona mri
te et sepe pmuttet ut dcz z est.
cu mei nobile ut p expugena
az rug coquoni sepe et romib q.
poss valdr facile deuitari et si
posses hic vngm clistizado mri
ti ipoue valde melg oparet
3m vō instm pua le a scaputibg
porti est enctastua ut sciupin
noiatu et sfilliacoes ut dcoe
meatz i qbz scado mtiez pudi
buda stent infusa ad umbilicu
ved cet decocto de coc tal' mag
fiet expta Re radic peucedai
rad' fu meu et apij an z iiij
mirre appo^r elcte an z ij rad'
millefolij z iiij coquan^r oia in
8 7o aq usq; ad qsuptoz medie
tatis deiu colent^r forti exp'ssioi
et colature addā mellis z iiij
et tu^m eo lento igne coquat
usq; ad qsuptoz z e ptis nobilit
despnando ipz. In hunc qd liqo
rez sedeat mlr cuius latitudo
eig descripcoz tuo mō et e reme3
qcutis opatoes si grās virtutez
sciu cui expe qbg qpo. Scio etis equ
expugen cta qi sessio sepe fcta
i decoc. rad' et foliorz cum.
asini. melilot apōis c q^i acq

pdctorz Ce^m. et pua le instm et ipe
qfens pq medici oz mrice et abstsioz
eig a sup tibg iaz pdictt et qferens
ad incarnacoz et qsolidaoz ptm eig
z ist^d Re centin. mi 8 ß radic
yreos utrisq; qsolide foliorz agnu/
nie an az. in sicole gu ar. dragā
gti mmie thuris ypocistis an z i.
toquat in 8 pp aq usq; ad
qsuptoz medietē et pq medietez
decoctois addā^r scorie ferri ipate
z p et copleta decoc. iaz dcta sede
at in ea mlr ut tactu z et est
efficax vald' Et si exp hc qto fieret
hunitta pessaria uel emplā optie
qret et no dubito Et si uel' rem
faciliorz expugere saltez vi inuei
accipias aquaz balbalnei aliō/
si et applicetis eaz cu sua pori
et actuali calite et est reme3 ex/
ptu et omi autore sima applica
tu h sut q^e in hac ma vir suf/
ficere Ca^m pdicto auo leg
gre .i. f. ez .8. dic ip nouicb

Noulone ymoque sen dif/
ficiliu expstio ptche pos/
se itei ghuiq hanistysse domi
dispoz q^e z q^i ipa pati^r fluxu
mestrorz albarz a mrice desce
deciu et hc qō acci^t ei in tpe ut
parz an tpg q o solent mlres ua/
lit mestruare et no tn tollit exp
hac dispoi qn hec mlr impignet
et accidit ei ut cu appigt ptm du/
rgiuct^r iste fluxg mestrorz p/
deutrz cu gui te cali te in coi
bg pacpte. et succdt iste tortu in
ventre et algiciarz cattido et
tandē i fine remanet et cra illd
patit mlr ptu no fortez ymo
valde debilez qd cuidt breuitas
priodi eius eo q^i raro extendi^r
vita eig ult^a actoiut x dies
ut m scribi Et diligēs specta
toris qteplacō in talibg accitibg
diligent' attendat. est cu ecus
mestruarz albarz a mrice dispo
sitō de qua raro ab autoribg sima
mltz exqsita colligi^r Et in able

De fluxu mestruo albo
a matrice

aliud

De fluxu mēstruo albo a matrice

n

214

qdez est eius ut alias in qodaz diffuso
sate qsilio declaui tn egtudo intestinoz
est qssima no solu in climatibz et
ciuitatibz ijo pluribz intestinis et sepisse
aduenies itu ut etate mea su ausus
dice q plibz q medici intestinoz hac
egtudo queuit Et e qd tn dispositio
uetatia a p colligantiam in urine
zepta a p essentiaz i ipa Si itaqz
et p colligantiaz aut ueniat a to
to a a deriuata pte p ueniens Si ueit
a toto tc appebit assignai hac dispo
euenit p augtaz malicie q peculis
f. et hu i toto duantes p qua p ui
az idugois filice ut gnatu et si
st ut in locis aliis qua in epate
gnate tc zzlict causa naiare flitas
equact p de flate ittdo Et has
qd mas tales in toto gnari quet
a mala qxioy f. et hu q e est
ipaze gnatas iuncta ca qs qd
mas a ututc aquat dignitas quet
expelli a iutute etie tn iuutate
illas p qiua magnaze ueuaze
ad iugres usqz q ad urinaz ex
pellant et ibis ab ea pfluunt Et
haze urize p istaz tam expulsaze
signa st qiuinata urize expulsio
[2]m signu e plongato desceso caze
[3]m sign est albedo in colore [4]m
sign est viscositas caze in sba [5]m
sign est putato fetor [6]m sign e
issil quez caze exitus fitat lacti
dis caze manifestato [7]m signu
e issil quez caze exitus [8]m
sign est qtia fere infidze caris
urice huectato [9]m signu e qui
tas i spondilibz alterati ppetua [10]m
signu est pigricies et lassitudo in mo
tu coz [11]m [12]m sign est nucessare
ut viscositatze sup tn i aqositaton
vrinalez i ursio et psonezetia Si
aut quet tpis mas in toz tc intes
tinis a mala qay diuisa gnari vel
c f. et tn ia predicta et a mala
qoy tala q e sit putrefactoes illaze
urize effectiva ta ut sepe q t fiat
tuc cag iste pazep difficilior eit
q pus et ht qd peuces mouent

magis q peues zei eagineoz facile
cu h intestinoze potat has mas a
putrefactione iutti tas zoputati ut
in plibz cu signis tali tc in toto
duantes q facile p pulsu et
varietates vzie qprudi pt velocita
te et frequentia i pulsu cu eius mag
tudit qstrictie dtute a cu puitate
eius cu ibecillitate dtutes excludendo
tas puuitas aio fiut augmeuta
tali tc in toze puitas aut et tar
ditas et raritas sut signa frate
intense et vrina alba subtilis ipo
stasi priuata aut uube signa st
frate intense sic zuffedo eius aut
zubedo cu uube ut ypostasi zube
a uel citria tali tc augmeutu sut
at vo fetor in expute ina zqui
tatis p iuitis et mazdicatios urice
zubedo eius et pustulaze iugrio
i ptibz eius tali tc augmtu sut qd
apd leuiter expitu in sca et expe
plam est [C]ast tn hq zei ino diffi
cilior cazitu eo qz in tali dispoy
oz medicu uti infrantibz et putre
factoz pphibentibz q e fza dz ee
et sicca a salter fza tn oz zuti
corrigentibz malaz qoñez f. et tn
q e e gnaof hetze urize ta et
id qd cu c et f q oio difficilius
vr q m ad qfractoz me caze et
et q m ad mas applicatis caze
Si cu tales meut applicet p ursi
ue tc augi pueiat ad pticulaz
paciutez in intimedijs mebzis ezut
ipius dtutes expellent refracte et si
augmetet caze dosi tuc fortasse
nocebut ptibz intimedijs et ca
zone dct si me e fuerit in dosi me
diocris q e oio difficile vr mo caze
rytas fienda tn qd videu qtzanda
ee hanc dispoz si sut in urice
inuenta p colligantiaz a toto depen
deus [C]at vo si tlud urize desce
sus a urice pueint p colligantiaz
deriate ptis due vn ee corpis
pticte ad qnony eius pli m qzen
tes fet pa qd est scoi dispo fza
et huida p quez duinta sit i abo

De pulsu

De vrina

p colliganciam deriate partis

stochs

i epar

digo ita ut remaneat chilus in ptibus
suis actualibus et potentialibus aquositate
multa quantitatis et participans qui est
una quantitatis flatiua sanguis quod non pot
esse virtuti nutritiue quod eius obiectum ad-
quidam laudabil' sanguis per qua causa
augmentabitur in venis fla quod est
causa nutritionis epatis per inuicem Secunda
vero causa est participata huius dispositionis quantitatiua
et epar et inmetra causa magis quam
pdeca si eum infidet epar ita ut
non possit ex chilo quam imquam in sto
quod eius genito laudabilem quantitatem san-
guinis per viam diuinitatis coctionis chili in
epate generetur et multi cetera fla ve'
et non equatur dicimus de flate tunc ma-
la dispositio epatis predicta est causa multi-
plicationis et consumptionis harum materiarum et inmetra
magis quam mala dispositioni ; hec
quidem sto spectacoram facile cadunt sed
ergo causam et exigentem qui probant
eum non diu in sto perdurare ma-
lam quantitatem f et h. ~~et ergo~~ quippa
permittet quantitatem epatis ad f et h.
et ergo quia raro potius intelligere hanc
quantitatem nutrientibus euenisse que non requi-
ritur cum signis distemperancie f et h.
sit in sto et in epate reperte et hec
in summa quantum ad omnia quare de non
euentu huius fluxus materie albare
a inuicem sine prouocat prolliga-
ciam totius aut partium in ipa Alio
item cum raro sit inuenire dispo-
sitionem consuetudinalem in aliquo membro per
colliquationem que non possit et ei acci-
dere per causam id considerandum est eius
euacuandi huius dispositionis non tamen esse in
inuicem notam tamen totale supposita
in iuuenali tempore in toto in sto et
epate de quibus dicimus quod intelligere ma-
teriam distemperari a frate et humi te
notabiliter ita ut san ad eam trans-
missa quia nutritiue eius et qua
finis .s. quantitatem dicimus refrigerari tunc
quam proprie ut fiat plus eius sicca causa
et altera plus refrigeratur quia nutriti-
cum frigoris est quando quod hec san
in inuicem inuentus non potest bene
rectificari et digeri quia in ipsa

multiplicabitur hinc tes flutt per viam in-
digestionis ut dicimus quod que fumar virtutem ex-
pulsiuam inuicem incitabunt ad eam
expulsionem quam quantitatem et sufficientiam pro
uenientem ita ut quibusdam intestinis quod et
quam per ab eare inuicibus ad descende-
re quibusdam aut quod has materias die alt-
era aut per reuolutionem quantitatem eua-
cuari esse difficile causa facile ex theo-
rica mee assignari potest quibus cum
intestinalibus alterna die descendit hi ma
in eis inuenitur mira quantitas ex-
tualibus ptibus calore aut ex a tra
parte corpulenta ipsius sed una tota mu-
tatur modo per 3 in 2o de diuisis se cao
penultio in recoloratur quo sit sed est
de fluxu isto in intestinis reuoluto
per nimis quantitatem quam in eo inueniret
actu una multa quantitas aut sal-
tem virtuali parum ad subtilitatem pertin-
tati vero esse difficile assignare causam
quare harum materiarum fluxus quietat tan-
dem usque ad predictam mensuram aliis
euacuationis reuolutionem hec cum euacu-
ando non vero consequitur necessitatem atque sed
humore necessitate est flatus tunc motus est
diurnus necessitate calore et motus eius est
3 ugnz unde quare reuolui per nimis
quantitatem necessitate sanguinis cuius motus est
quantitatiuus seu quantitate affluentis
necessitate in duobus humoribus sit quantitatibus
vero esse sed euacuatio mensuraliter assigna-
ta quam dicto vero esse necessarium alteram
assignari causam ut causa sed itaque
propter solam dubitationem hanc quam dicimus primo
saluare reuerentiam auctorum 2o quia
quantum esse iussionem esse conformem huius que
experto talium qui probant 3o quam in
responsionem ad hanc difficultatem non dicimus
a veritate recedere Propter declarationem itaque
prius horum dicimus quod ex sermonibus illu-
strium auctorum plurium colligitur fluxum
materie a inuicem descendentem naturaliter
apparere ab eis quod non videtur bene predicari
declaratiue cum hic fluxus quasi sit quantitatiuus
ut predicatur sed ex ipsorum sermonibus faci-
le accipi potest veritas vero ut sit cum
de aliis fluxibus intestinorum alibi autem dicimus
septimo ita et de tali fluxu a inuicem

Tussis

tia. Quare mulierum albarum fluxus tardat usque ad periodicam menstrualis evacuationis revolutionem.

consimiliter contingit in aliis a fluxibus
videmus quod quandoque evacuatio superflua vel in flu-
xibus spontaneis facta a fortitudine
virtutis irritate per materiam penetrantem contem-
tare aliquotiens vel utrumque sit causa eius
virtus tales materias per fluxum evacuat orare
eius usque videtur esse quoniam ut in pluribus et
raro impedita tamen eam presentare
dicitur eius harum mulierum quamdiu durat
irritatio virtutis a membris facta secundum sta-
te purgari mulierem et stat irritatio ad
earum expulsionem. Ideo tales fluxus erit
continuus. Et ex hoc manifeste videtur declarari
posse quare in quibusdam mulieribus crassis
et inglutinose se replentibus sepe
contingit ut bis aut ter in anno talium
mulierum eius perdurans per x aut xv
dies, et cum hoc tales sane decipiunt
et etiam a conceptione non frustrantur immo
et fetus earum plurimum sunt indurati.
Nota ratio est quia fluxus tales in
mulieribus contingit fere presentare et hoc
est propter malam qualitatem seu formam et humi-
dam corporis et venarum propter quam quando
in mulieribus menstrua fluere superfluitates
ut declaratum est. Et patet causa quare
menstrua fluere albi qua in corpore per vias
indigentia ut factum est et quia in materia
la quo in utroque hore est fixa multo
tempore ideo quando tales menstrua quasi continue
virtutem incitat ad sui expulsionem
ideo in talibus talis fluxus erit continuus
quia causa continua eo quod assignata causa
cum effectu producta necesse est assi-
gnari effectum. Et ex hoc fundamento
potest responderi ad aliud problema propter quod
in mulieribus quibusdam continue est fluxus
harum mulierum albarum et si concipiunt
mulieres tales concipiunt fetum non sa-
num et talem pariunt ... et claudi-
cat in sua virtute. 7o Aphorismorum quinte
ideo mulieri in utero habenti si menstrua
fluxerit impossibile est fetum esse sanum
ampliando aphorismum ... de menstruali
materia sanguinea quod de aliis et ergo in
fundamento 3m ... concludere potest
quare quedam mulieres abortum pariunt
in pluribus mensibus et non in primis
talis e effectu causa est ... talium

mulierum imbecillitate quare quantitas
maior accumulata est in postremis
quam in primis mensibus et cum uterum sua
veteris ... super ... quod corru-
pit suus fetus huius colliquationes ...
... plene sit et legitur quinta
ibidem et ... talia ... contem-
plando pateris respondere ad questionem ... propor-
tionem ... magis ... aliis contemplando
concedendo sit ... Prima questio
aquis fluxus mulierum albarum et tar-
dare ... continuus est per
questio quia tales fluxus ... mulierum san-
guinare aut humorum ... sanguinis ... fluxus continuus
per questio quia sicut aliis humoribus ...
... materia periodicus et ita et san-
guini contingit ut patet colligi 2o de ...
... periodicis. 2a questio est quare
aquis fluxus harum mulierum a ...
... est cottidianus per questio quia ...
est ... a flecta ... ab alia ...
... de flate ... virtualem ...
... flate et ... talis est cottidianus
quare ... et ... eo quod talibus
membris ... quintum ... a
fluere mulieres ut ... virtus fla-
tis et ... est non eo quod fluere mulieres
... periodicandi cottidianale et
sanguini contingit ut est dictum. 3a questio quare
aquis ... fluxum frequentius est
... quia ... humor
a est in sanguine vel alia ...
colere ... 4ta questio
... fluxus a ... est
... fundato ...
Alia quod aquis fluxus a ... qu-
... est periodicus revolutionem ...
... de mense in mensem per quod quia
talis fluxus provenit a ... ex-
... a ... materia ...
... est ... et ...
... fluxus non videtur ... evenientibus
aut ... in fine unius mensis
lunaris ut in aliis ... maior
... ad primam partem quia ... materia
illa ... magnam partem fuit ...
gata ... finem mensis lunaris
non ... appelli ... quia

prima q°
2a q°
3a q°
4a q°
5a q°

ad expellendum materiam talem cum fuerit ut post finem mensis non possit sufficit potentia virtutis sed oportet virtutem ipsam iuvamentum accipere a celesti causa. Secundo quod est luna que movet dicitur apud quendam propter quod hic fluxus menstrualis dicitur cum in aggregatum ex potentia virtutis et iuvamento celesti potentia sit ad tales materias expellendas, quod si possit contingit virtutis robur absque tali influxu, sed quod possit in fine mensis lunaris fiet harum materiarum expulsio. ¶ Contra quia in quibusdam mulieribus videtur fieri expulsio harum materiarum non postquam in fine mensis lunaris, immo quandoque in fine primi aut secundi aut tertii quadrature eius. ¶ Dicendum non videtur hoc posse contingere in fine mensis lunaris eo quod tunc luna magis videtur immediate tunc prestare in nobis quam debilis est eius lumen, sed debilis est ipsum in fine mensis quia in coniunctione, et ipse illam quam cum in secundo [illegible]. ¶ Ad hoc dico dicendum est primo ad primum quod licet ita sit quod in quibusdam mulieribus talis fluxus accidit in fine primi aut secundi aut tertii quadrature unius lunaris, tamen tunc causa quadraturarum comparatarum ad quadraturas precedentis lunationis videtur et finis unius mensis sit primo quadrature comparate ad tres quadraturas precedentis lunationis et finis mensis lunaris sic lune quartas. ¶ Ex quibus si lune quartas invicem intelligis probabiliter defendere poterit quod omnis fluxus menstrualis qui fit in fine mensis lunaris facta est computatione finis unius quadrature ad precedentes ipsam. ¶ Contra item quia si accidat fluxus in medio unius quadrature et non in fine non videtur posse salvari quod tales fluxus fiant in fine mensis lunaris. ¶ Huic motivo satis facile respondendum est quod medietas unius quadrature lunaris sapit naturam finis eius eo quod sicut extrema tempora mutuo comparata sapiunt naturam alterius invicem ita et media respectu extremorum et ipse talia cum parum distant ab extremis. Aliter oportet adversarium aliam assignare causam quia non videtur posse dari. ¶ Ad secundum motivum superius tactum dico quod licet lumen lune in coniunctione eius

et ipse ipsam sit debilius quam in augmento et plenilunio sibi vicinis tamen quantum in quibusdam mulieribus que debiles sunt aut in quibus congregata est materia multum remollitiva innatura [illegible] a primo lumine lune providens potentia est ad mutandam materiam virtutem debilem propter minorem resistentiam eius quam virtutem retentivam que poterat esse ad resistendum influxui lune qui fortis est. ¶ Ex hoc fundato potest itaque salvari plura problemata. ¶ Primum quia in quibusdam mulieribus flaticis et ut debilibus accidit frequentius menstrualis fluxus tempore coniunctionis lune quam in [illegible]. ¶ Dicitur in corpore in mulieribus robustis frequentius accidit fluxus in fine secunde quadrature lunaris quam autem tempore ipsius quam aliis temporibus quia virtus illarum retentiva potentior est ad retinendum materias ad resistendum fluxui ratione causarum expulsivam nature ab astrali appetitu sed talis est fortior in quadratura secunda aut post illam vel lumen lune iam pervenit ad complementum augmenti in secundo respectu. ¶ Ex plura dico spectabilia [illegible] secunda ex hoc fundato concludi potest si libet. ¶ Ex predictis rationibus facile posset tertia [illegible] multa adducere ad probandum [illegible] sed de mense medii intendo ex[illegible] in medio medietatem me[illegible] sed totum spatium illud quo luna nostrum orizontem illuminat suo lumine quod est spatium xxvij dierum et cum dimidio ut [illegible] illud ut colligi potest a [illegible] tertio [illegible]. ¶ [illegible] spectabiles enim medici qui [illegible] suam [illegible] fuerunt rationalibus et experimentis non [illegible] suo lumine in [illegible] infuse influxu perceptibili de quo [illegible] sit [illegible] viderunt [illegible] ipsius [illegible] fieri in [illegible] tempore quo [illegible] in emisperio nostro et est spatium dierum [illegible] predictorum ut ex suis iam predictis accipere potest. ¶ [illegible] hic autem in hac materia videtur remansisse due difficultates solum expetentes

obiectum

responsio

obiectum

nota

Prima qo est an mulieres cum mala comp
f. et h. matrix complicata et lapsum f.
et h. concipere impregnari possint et videtur quod
sic eo quod multi ista cum tali lapsa et
multi ne inter flaccaram in matrice
sua impregnata fuit. Contra in motiu quod est
ar eo quod ad manifestacionem suam tales
me in matrice invenitur. In oppositum arguitur
eo quod si in matrice recipiatur vile semen
corrupit a libus incubus in matrice in
ventis. Item quod tales mulieres partum an
ptu expelluntur at in vica fuerunt
generate ad impregnacionem a principio
Si ad impregnacionem non videtur ronale
ipsam potuisse impregnari eo quod tales
mulieres sunt frate pruina plificam corrum
punt. Item quod tales mulieres sanguinem menstruum
non inficiunt ita ut non sit materia apta
apta generacioni embrionis neque nu
tricatum eius. Et item quod tales matrice
leniendo et mollificando matricem
liberam redduntur ita ut fetum detinere non
possit. Et plura alia motiva facta iste
adinvenire ut sit eis in terram multam humidi
tatem humidam pietatum seminis corrupi ita
ut non generat ita et de vili semine in
matricem vide humidam pietatum generandi hic
et sic ponentes in. et qualiter affirmat in I. a Si
mili aut et in maribus. Ad solucionem huius
difficultatis addo ponendo conclusiones in
prima quod non qualis lapsus matricis f. et h.
~~matricis~~ mal' prohibet impregnacionem mulieris
Secunda quo quod talis impregnacio non prohibetur
a tali lapsu debitas cum fetus nutri
cacio et ipsius fortitudo impedimentum. Tercia
quod quod qualitas debilis virtute lapse qui
ex in toto quasi in declinata patet. Quarta
quo multis modis persuadere patet et probatur
quod quia actor esse potest virtute resisteri
ad lapsum recto deinde actitas ad
ipsam in vitis semen in vica receptum
ibi regitare potest ad retencionem ipsius
et generacionem. Ans patet arguitur quod non quod
lapsus virtutem adeo debilitare posset
ut generacionem impediat in fuit vide ma
gis. Secunda item patet quo quam et licet
in matrice f. et h. in via quamvis non
sit in matrice in vicem magnitate qua
litatis ut sunt f. et h. pruinosas partes

spermatis corrumpere possit et liberam red
dere matricem adeo ut non detineat semen.
Tercia ad idem arguitur quamvis est mulierem fuisse
naturaliter menstruatam et in tercia cum eius
sanguis fuit expulsa materia f. et h. et
sanguis laudabilis ad ipsam fuit attracta
ex quo vigorosior reddatur matrix
in istis casu concipere posset patet quo
quod nulle virtutes impedientes causae
generacionis quam et vicinitas virtus attractiva
et retentiva matricis fortis est cum
magna delectacione ad id generante
et sperma matricis generatur solidatam
et a superfluitatibus remollitiis mundi
ficata et semen in ea pietatum pli
ficari fuit. Quarta quo declarat patet ea
quod generacionem, satam patet regnari ma
nifestum f. et h. quod non est sanguis
disposita ad debitam nutricacionem ipsius
in impeditiva ipsa embrionis undelibus
debilitabilis patet quarta quod materia infrando
calorem naturalem necessario debilitat. Item
sunt f. et h. sanguinem reddit in quantum
ad nutricacionem debitam ipsa embrio
remanebit debilis et extenuatus
patet quarta et prima aut hic dicere arguitur
quamvis remanente lapsu fixo ut
frequenter tam in matrice quam in corpore et
sto medie quiabunt f. et h. pro vitam
indigere. Secunda arguitur quo quod sanguis quam
quod sanguis in tamen attractio ab corpore
et a venis propter lapsum sanguinis et humi
dum in matrice inventum potest remitti
in calidum suam et tendit in humiditatem
quam reddatur materia in eius nutricacionem
quare materia est debilem et extenuan
dum fieri fetum. Et ex istis modo
collate patet potest tercia quo. Et pro
quarta ad partem partem eius que est.
quod in toto fetus corruptionem remane
bit debilitas eo quod quamdiu pruina
virtus fortis est et permanet corpus
carencia debilitatis sed pruina sanguis
et spermi tamen continuat vitam gen
eracionis in matrice debilitatis quod pa
tet generacionem. Quarta vero patet eius arguitur
ea quod qualis lapsus unius partis matricis
et quod fetus inveniri maiorem
sed hic posito post illa debilior erit

ir et eius operatio debilior. Ex quo contingit
concludi posse quod raro apparent vitales.
Quarta quod in quibusdam infantium apparent cere-
bri debilitates ita ut multi contineantur in capite
et in membris eorum ab eo superfluita-
tes scilicet per nasum per palatum et cetera. Quarto ro-
da vero accidit rarefactio vacillatio propter frigiditatem
et humiditatem materie in membris vocalibus con-
veniuntur quedam autem eorum vix vagi-
re et vociferare possunt propter causam pre-
dictam et propter debilitatem virtutis instinctive
prius predictis visibilem non ulterius vero
vocantur sed debilitas rationis ..., quare
et cetera. Ex hoc fundamento assignari potest
et vide quod in fetu huius mulieris
hec talia accidunt secundum partem et causas
eorum ex hiis intelligere. Quarta vero
difficultas est quare hec materia muci-
laginosa alba in hac muliere
reservatur usque ad tempus partus
causa est assignabilis ex parte finis
eo quod sicut materie menstruales non
et vide corrupte usque ad finem
partus naturaliter reservantur ita et de
istis mucilaginibus superfluitatibus dicendum est. Causa
vero propter quam hec materie aliquando expelluntur
ante partum per ... ut per duos dies aut
tres et cetera potest aut quia materie tales
in tanta multitudine sunt quod non expectant
terminum a natura illarum materiarum ex-
pulsioni factum in tempore partus sed anticipant
expulsionem ... aliquando ante
partum. Quarta causa potest esse quia tales mate-
rie habent talem resolutionem facere
possunt in matrice in ultimo mense
partus quam in precedentibus propter multam
resolutionem eius que lubricando de-
scendunt. Item ex fundamento cuiusdam
horum fundamentorum videtur esse dispositio
huius ... ad debilitatem ...
adducta. Est autem item ex hoc funda-
mento reddi posse causam cuiusdam effectu-
um ut accidunt in ipsa apparentia.
Et 3° item ex hoc fundamento videri
potest causa mortis fetus per nativitatem
eius quoniam cum propter constrictionem in matrice
...tatem ... non tamen non ... tol-
lerat fetus per nativitatem sic tol-
lerabat in matrice causa quia potest

est aer cum aliis rebus non naturalibus
ad alterandum fetum parare per nativitatem
eius ex utero quam in utero. Ultimo
ex hoc fundamento facile concludi potest quod ...
tudo istius mulieris est difficilis. Communis
saltem propter longitudinem eius ... et cetera
...ant ad eius puritatem. Et conclu-
ditur ex hiis ultimo necessarium esse festinam curam
ipsius et valde sollicitam quod liter ut in
sequentibus sufficienter declarabitur. Ex parte re-
gimini disposuimus huius mulieris per o
discernendum est per debitam administrationem
sex rerum non naturalium. Quarto vero prerequisitum est
...tia aer loci et ... eius
huius mulieris eligatur ad caliditatem et sic-
citatem notabiliter meliorata ita quod habitet
cameram a terra et a terris aquarum
elongatam et non sit ... edi-
ficia antiqua multum ...ata et sit
habens appetitum ... ut medio-
criter qui melior est in equa si non
fuerint tales qualitates naturaliter artificiali-
ter ... in eam vero cum notabili mansi-
one ignis et cum suffumigationibus sepe
factis ex thure sandaraca colofonia
storace calamita laudano ligno aloes
et similibus et cum combustione lignorum
pomorum pirorum juniperi lauri
abietis et similium ... in ca-
mera. De ... operis
acri vestibus munitus ... calefa-
cientibus ut pellibus agninis vulpinis
et similibus ... in locum suum flatus
venti ... et ... sit quod loco
... aer a nebula ut caligine
... Corpus exerceri et si multum ex-
ercitari ... sepe exercitio satis longo
et forti quod mediocriter sit. Ad ...
raro si potest exercitio equestri exercitio
aut ... cum ... satis
notabiliter ... Et si ... hiis
exercitare ... uti non potest propter impedi-
menta ... debilitatem progressivi motus
eius istis exercitiis suppleatur cum fric-
cationibus super ... alchatim
cum ... pannis facta mane et ...
ante cibum usque quod cutis eius notabiliter
caleat et rubeat. ... a corpore
effugiat et ... multam et longam

cum lentis passibus moveri et ambula-
re melius est ei quam quiescere. De modo autem
administrandi sompnum et vigilias dico quod
consideratis virtute et expulsa debilitate
multa que solet consequi vigilias lon-
ge melius est ei vigilare multum quam
dormire ut consumatur superfluitates in nocte
et si non possit propter aliquam causam diu et
longo tempore vigilare saltem debeat
longare dormitionem vigiliis interpone(re)
ita quod profundare in vehementem et longam
dormitionem repugnet ei propter vehemen-
tem humectationem que consequitur plurimum
sompnum. hec omnia colligi possunt ex 2a primi
canonis de hiis que proveniunt ex sompno
et vigilia. Et procedendum in equalem mensu-
ram vigilando quemadmodum est ei quod dor-
miendo. De mensura autem ciborum
et potuum assumenda caveat ne
multa ipsorum quantitate saturetur. saturitas
namque naturalem suffocando calorem per ni-
miam quantitatem ciborum ad extinctionem perducit
et multiplicando humores pravos indigestos
et ita mediante lapsus tam in stomaco quam
in corpore et [illegible] febris et huiusmodi immo
mensa recedere cum reliquiis famis ad-
huc in stomaco residuis ei est quod omnibus quam
appetitum saturando complacere cuiusdam
or est fertilitas tenere sterilitatis quam sterili-
tas fertilitatis 3a primi canonis de re-
gimine eius quod comeditur et bibitur. Si autem
contingeret ciborum repletionem incurrere ali-
quando de causis tunc melius est ut ad evacu-
andum cibos vomitum provocet et
propter hoc cum hoc vomitivo. Recipe aque decoctionis fe-
rasceni 3 iii mellis 3 ss aceti 3 i
dissolve insimul et bibat tepidum et
post id per horam unam ut mediam digito
fiat agitatio in principio meri apud ra-
dicem lingue et si per talem agitationem
ibi factam non provocabitur vomitus tunc
in pulvere inter intromittatur penna oleo
olivarum uncta et cum ea fiat agi-
tatio iam dicta et provocabitur vomitus.
Si autem [illegible] vomitum abhorret aut
ex [illegible] non est vomitum apta
[illegible] callida et [illegible] pilule que
apte sunt ad vomitum evacuandum superfluitatibus cibariorum super-
fluitas provocandum cum dixi isto

Recipe foliorum [illegible] blete mercurialis
ana M. i foliorum cathapucie [illegible]
numero iiii coquantur in 3 v aque usque ad
medietatem et huius decoctionis facta expressio-
ne. Recipe 3 i [illegible] gallie 3 ss [illegible]
cassiefistule ana 3 vi salis indi 3 i ss olei o-
livarum 3 iii misce et tot fiat immitta-
bis [illegible] usque ad quartam stomachi ex-
honerationem. Et si [illegible] talis cliste-
ri abhorrere propter [illegible] aliquam
causam tunc conveniens est ei ut accipiat
3 v aut iiii decoctionis [illegible] seu e-
[illegible] cum 3 i [illegible] aceti et [illegible]
[illegible] superius. Et [illegible]
si [illegible] utrumque horum abhorret
[illegible] alterum est ingenium [illegible]
quod dicitur [illegible] per unam diem
cum dieta facta aut saltem dicte [illegible]
in quantitate et qualitate in cibo dando pau-
cum et paucos [illegible] sunt spi-
nachie blete mercurialis viola mal-
va et reliqua [illegible] in brodio non valde
pingui [illegible] et tunc [illegible] de
[illegible] Quarto ad rem non naturalem
administranda scilicet accidentia anime dico quod
si accidentia anime per que in spiritibus et humo-
ribus ipsorum motus ad que sequitur calidi-
tas [illegible] mediocres [illegible] limites sa-
nitatis per que caliditas resolvatur [illegible]
et [illegible] [illegible] non
[illegible] habent duo afferri [illegible]
[illegible] et caliditatis in [illegible] et
[illegible] vere [illegible] motus cum superflui-
et [illegible] [illegible] [illegible]
quod medium tenere debet ita ut leta de-
mandat [illegible] et [illegible] et
ne moleste [illegible] astantibus
et [illegible] frequenti meditatione et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse non [illegible] [illegible]
[illegible] que facile complicaretur istis.
Quinto autem ad rem non naturalem scilicet cibo
et potu primo evitare debet cibaria omnia
[illegible] et [illegible] viscosa et oppi-
lativa calorem naturalem suffocantia ut
evitare debet omnia grossa [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] difficilis
digestionis ut cibaria ventosa [illegible]
[illegible] velud olera omnia ut blete

portulaca lactuca endivia cucurbita
et eius similia. Ex eorum
sunt pastilles ciborum et catanee
partes animalium et pisces omnes et specialiter
magnorum corporum et sunt anguille tin-
ce et consimiles. Ex eorum sunt caro
salita et specialiter antiquorum animalium et res
tarde collecte in sto dies vero sunt
raphanus castanea et capitales anima-
lium dure carnes et consimiles. Ex eorum
sunt carnes vaccine et anti-
que omnes et panis cactor combusti
a panis non bene cocti et panis
panici fermenti et legumina castanea
nespule et similia. Ex eorum
sunt lacticinia omnia et alea cruda
et legumina et specialiter cepa et cibaria
mellita et reliqua similia velud
alcu cepe porre bulbus et pira et
fructus omnes et alea. Item
utraque pane pere furfuraceo ma-
gis quam ex melissa farina facto
bene fermentato et bene cocto tum
dierum quam. Ad plus. Carnes
ei laudabiles sunt sicut pullorum columbo-
rum et specialiter silvestrium perdicum fasiano-
rum turturum et turdorum et omnes
minute aves in nemoribus et du-
metis invente. Competunt ei. Mattes
vero et anseres et in summa omnes
aves in aquis degentibus evita-
de sunt. De quadrupedibus competunt ei
carnes vitulorum et castratorum
et silvestris porci magis quam dome-
stici et carnes leporine capriolie
et aves que naliter sicut augmentant
in corpus cum facilitate digesti-
onem et placent in carnes tales
frequenter assate quam elixe et possunt
comedi cum aceto aut cum agresta
salsa licet non videtur frequenter. De fer-
culis vero de granis placet in rizum
panicum ciceris rubea et alba. Item
tante salvia serpillum menta
ros marinus in cibis separata et
ruta et similia aleza et sic in
pane. Si autem vellet accipere cibaria
f. et h. velud lactucam endiviam
et acetosam portulacam nunquam accipiat

simplices eadem. 2º super cum aliis commixtas
scilicet cum feniculo petroselino et etiam dictorum. De aro-
matibus quibus calidum competunt pluries omnia
et specialiter c. et s. appetitiva et hec appetitate
ad cor et invenies vero cinamomum spica
nardi zz mastix galanga nux muscata
lignum aloes ut. Item piper et specialiter album
cubebe amicas amomum anisum fe-
niculi petroselini et apii carvi cuminum mais
et nigella quam quidem credideruent
et cardamomum et falsa quia car-
damomum est granum parvum oblon-
gum spectatum satis colore pulverule-
tum substantia solidum odore et sapore acutum
sapit. Cardamomum vero maius illud
quod dicitur vacca heylbange et est
granum paradisi vocatum sinapis et
vulgo dicitur meligethe quod est granum
parvum triangulatum substantia rubeum solidum
acute aromaticitatis et acuti saporis
et hec de necessitate. Et invenies potest
reppercutibus et restrictivis sunt si
accipiantur contra. De fructibus
competunt ei ayle fistici et passule
cum arillis bene masticatis. Contra vero
primum propter suam ventuositatem non placent
ut confirmat 3º capitulo de rebus
in quarum usum venerit. Ficus sicce
avellane apte sunt et specialiter torre-
facte. 3ª de rebus corporis consistentibus
pomis vero et piris bene aromaticis et
maturis quamquam uti potest et non frequenter
et talia sunt meliora cocta quam cruda
et in summa fructus omnes calide
et sicce et aromatice et appetitiva vir-
tute participantes. De salsis autem et cu-
co condite competunt caro salita non pin-
guis. Caseus salitus etiam condite
pisces cum salsedine diu conservati. De
aliis condite utilia sunt ei zz condita
zinziberi conditi tribuli conditi rape et
napi conditi et similia omnia conducta
calefaciant cum exsiccatione et mundi-
ficatione. Competunt autem
huic decet quod sit vinum colore album
substantia subtile aromaticum nobilis calide
et sicce. Et caveat superhabundantiam usum
ac salterum longum nisi longa consuetu-
do perduxit ipsam ad usum vini debilis

et paniculi hic in summa virtus et regula
administrationis b(ene) videtur non valere continentis
in regimine huius honestissime dicitur ¶ pro tanto
itaque modus huius dispositionis coadunationis
fracture videtur prima in iunctura quorum
primum est correctio lapsus f(acti) et huius incli-
nationis dicitur secundum est fortificatio fetus
in iunctura post compositionem ita ut vinci
possit et prohibeat ei quod non fiat iterum bis
necessitatem ex predictis apparet quia secunda pertina-
tio dependentiam ex regimine primi non est
quod vir fetu in iunctura huius dicitur compo-
situ et bis predicti in hoc dispositionem con-
tinualem in iunctura contractam ¶ sic etiam hoc
secundum possit aliquid contra assignari non est
inconveniens contrariam conformem instructionem quo-
rum fetu in iunctura continuare et robustum
reddere potest quod alia virtus magis ab
occulta proprietate hec operatur que a corpori-
bus qualibus debilitatum fetus in iunctura huius
dicitur compositi aliter non assignatur tamen
quod inde mala quod fit eius inclinationis ipsius
¶ igitur quoque instrumenta erunt huius lapsus conti-
nuatione scilicet erunt debilitatis fetus
remedia ¶ sed omnia talia instrumenta erunt
sua caliditate et siccitate de lapsu cor-
rectiva in secundo et in debilitate huius ultima q(uia)
et eo quod quodque est tam correctiva vel
abscisa causarum effectus necessario est illius
effectus correctiva in eadem quantitate utrum
iterum vel ¶ igitur pro curatione de lapsus
quod scilicet inclinatione ad statum et corpus et
iuncturam et erunt iterato ¶ de la-
psus pro curatione ¶ prima quod est in corpore adc-
quato ¶ secunda a parte divisionis ¶ tertia a cradica-
tione parte curationis ¶ quarta a mandatione me-
brorum et receptione particularior p-
uiaco ¶ quinta a vero evacuatione consideratur me-
dicinas suis et quantitas lapsum fit
hic sic in iuncture et corpus consuetudinem tam
conformem quam qui alia accidentia proprie ¶ in quantum
in ultimitate fringen(?) a qua fetu in
iunctura vigorandam eius in principio nati-
tatem consequentia ex variis voluntatibus ad
hunc locum adducta et non in eo quod
labat ¶ primo a intentio multis instrumentis co-
plexi potest quia primum est secundum completio b(ene)
vir non valere quemcumque administrationem
aliorum et partibus a medicalibus qui sunt

qualibus adiuvant in lapsum et de mali
lapsus et horum aliquid fine potest in proprie-
tate de parte ¶ secundum instrumentum ad equalita-
tem virtutis potest et administratio consequentium
et electio eorum sua caliditate et stipticitate lini-
mentum consolidativum et mollificativum et incisiva-
lia vero sunt diaquilon diaculun(?) dicte
diafragmon... pluribus aromaticis medica-
menti ... diacalamentum diamaciel et similia
iste quorum aliquid usus sit in manu
propter horas vel quarum aliquid accidit
de quibus secundum quod accidit potest aliquid remanere
¶ tertium instrumentum fit aqua consolidativa
in vero aque mellisse absinthii origani
polegii bethonice salvie rute feni-
culi apii petrosilini genestre et similium ¶ quartum
instrumentum sunt sicut iste medicinis appropriati-
ve sicut de calamento de ysopo de absinthio
de cupressi de menta confortatis actuosis
zuccarum et mellis commisceatur salvie
sicut de lilio de quibus caput fiant 10 bre-
viarium sic de cimla(?) de artificia quod
ambo sunt salone(?) modificati iuncture
et absinthium ¶ compositum sanum et leve
aggravans mittatur ad indicatis ¶ Recipe
florum artificie matricarie mellisse
bethonice salvie origani cupressi aqua-
rum ana in uno commisce dicte
ossis scilicet rute tamen ana aliquid camele
sicce ana iii collari croco a zedoarie
galange ana ana silvestre,
gallitrici diacrosmi molarum citri
ana z(?) i liquoris z iiii bullat
cum i libra et aqua usque ad consump-
tionem medietatis dentur tertii ce-
ssium colentur et colature addatur
acceti libra ii sic secundo decoctio libra i
reinquatur usque ad certam spissitudinem
de hoc ¶ Recipe aqua absinthii betonice
et mellisse ana z ii misce et tamen
calida in pecia dentur in iunctura et tam
detur absque pressura hoc modo ¶ Et longa
ista est hoc ¶ Recipe sicut aceti quinque z i sicut aqua
matricarie z i aqua absinthii z i misce
et detur ut supra ¶ Et non valde longa
ista est hoc ¶ Recipe aque matricarie betonice
sic betonice ana z i sic misce cum z sic
zucara al. et detur in pecia ut prius
¶ possent etiam hic adduce digestiva

De diuisione

i sera decoctione paliure et psillare et fa inttege illa eo pdictis ℞ pra interiorem quplanda que e diuisio vii mas a pfudo corporis ad circumferen ciam diuitentia sit q̄ plima / primum et le, ut est fricatio extremis in ptibus na, tium et spatulare administrata cum panno aspero fricante coitez calefacere et rube / 2ᵐ diuites est applicatio ventosare spatulis applicata ut na, tibus / et primum hore diuitit mag. a sto et que / 2ᵐ vo diuitit mag ab eque et uirice et de hijs diuitetibus mas a uirice et fpius sit ventose sup natibus administratiue et vtᵐ qz hore pt administrari cum scare ubi appunt sanguis a mas scom unijotas dicari magis / 3ᵐ diuisum sit ablu, cōes pedum et cruzim administrate cum decoctionibus plantare que simus pitijt ari / 4ᵐ diuisum et vltimus aibus est flora zaphone magis dyspnicam uirice et eius et flora basilice uel saluatelle que incaden, rim ab eque diuitit quorum vltimum qz fi dz cum virtute gestari et aprioram diui sanguis a mere sibi quinqtare ut detur est / 7ᵐ diuites pt cum prouo cacionem 2ᵉ cum sequitis iuz pdictis et vrinare ınestvalim apco si aptum vedee vii de hac uo magnaz tra aduttentiaz ca qr oi mese naliter mestrum dei salz et ets quitimco ne pro lapsu pdectum sanguis expositi sit cabedientis et requinquas ℞ de bo, nis diuites vi vltium cet puo. vre et ipse cum frequenti usu consultel salio, ru et semim peto apii anisi et sili, uz ℞ pater prouocatis madiorum et vtilis est hic ℞ aque ouipt aque ipe paragei am 2ᵉ accipiat i andra, ut pdictum 3 calid' et cum madico zuc ℞ serapium pater est hic ℞ aque sileta, rois melis sal' et genest am 3 ii simisce et detur ut pdictum ℞ pro 3a

De euacuatione

iterum si euandi mas vii euacu ationem esse et valde vtile e hic ℞ te buduete simul 3 iij hore gali sil 3 v aque seu' 3 i inisce et calid' i potu detur ℞ leuiq i a e exibe 3 x ii hore gali si sit i potu et hi duo pnt exoticen ad euacuandum mas mmora, tiue et ipse si uincret ipore doss ℞ si velis euare cum mea sexoari pdais hic ℞ cleet mdi 3 ss et cum aq de pdictis . aque aqs exibear hora p, dicta ℞ si desiderabis euacare cum pill ℞ p de budeta. de ijera gta ai 3 ss et cum clet suci ros reformetur p. vi ut vii et exibeant hora pdicta ℞ si vel' euare fortius pdectis auribus coicamus inttetoz ad mas unijotas ℞ p stridere 3 ss p deijerad gta de sticalla an 3 i reformetur p et dentur hora pdicta ℞ cum ad hac interiorem ssimit plima gta hic in a sigrutibus i vetera ved clete diasinico ytra zuffi, ni et ipe ad mas adustas elete de psilio ad mas unijotas et ipe tali, das diuantes que ty psc ni lapsu tali no multiplicat ℞ huic gd iaz que f grator appz et detur i potu i aurora ab sinado qdicies / pma q̄ salutem accipiat cum aque ligare actu calido / 2a q̄ pus assumptoz illius dezi, at si dormire pt hora una / 3a qdi cio q̄ pus assumptoz no fiat magna exercitacio / 4a qdicio q̄ no comedat nisi p vi horas pus 7a qdicio q̄ 7a hora pus inte az recipiat et lauatum seu dqratum sup cum vedz cyatus vnus brodii pulli mac iii diebus fri, gaie et ciatus vnus aque ordei calide cum zucara in diebus calide ℞ si aut intr hi abhorreret euacs p far, macia sumis assumpta hic poterunt eradicari incte euari cum matera, riis elisteribus vedz cum isto ℞ decoc. herbare louicum ved malua mercu, al' bleta parietaria brsindina et fitum 3 i alei lilium albore 3 ii alei de viol' cassie 3 i ss brudicte sit 3 vi zuc rasisee am 3 iij sal' ge 3 iiij inisce et exhibeatur hic elistere oi die usque ad pdicis et hic de intenam 3a ℞ aut inte to e ta fine sim attigere possit q̄ cum supponendum q̄ mebiᵘ que

mirtez ledē put cffūdēdo ad ipam
mās ueñ tū ipius augētes tā uir
tē pūat q²ℨ ꝯplm̄ qt capt/2m ꝯtog
ℨm cpar ꝗtz c hoꝝ mēboꝝ ꝑp
lapsū qᵒualez ꝯꝛꝫ et hūidā ꝯffūdē
pt mās ad matrez lapsus ipiq au
guētatur Rectificatur go ter di
ꝓpu ultᵘ ca qt de ꝗitalibꝫ cūtibꝫ
et digōībꝫ dcā sūt cū mēis capita
libꝫ ꝯplexībꝫ ꝗles sūt sticadas pu
legiū calamtū maiorana saluia
ysapus laurꝫ amomū amitas ga
langa cāmaꝫ matl̄ cubebe myro
mꝫ spicū ruta bethonica et sica
q²ꝛe usus ē pt assumēdo ad dc
plūbꝫ hoꝝ in cibis potibꝫ et ꝯfec
tibꝫ a' ꝯpcis ꝯparādo elect^a appa
ta ca mō ēt de ꝯpatte famasoribꝫ
ad hāc intēcōz laudatē sūt sīt dyan
tōs ꝯfectus Nicolai in qᵒ maior ē
utilitꝫ hīc expibēdo de ipō ℨ iiij
ꝑ duas hōās pꝫ cenāz cū ℨ ʃ aqᵉ
ꝗticat ꝓ sanctuā Sītū ad hᵉ ꝯferunt
ꝯfectio diambre diamusci dulcis
diaolibanū diamarl̄ diacalatū et
reliq' ꝗꝛꝫ ꝑcādus medica ꝯfusus ui
denda ēt hēt ead' ca tāz simplicia
q̄ ꝗta ꝯferre uidēr ad dispōnz sīo ꝯsile
huic ēt magsit ad hāc intēcōz ꝯfert
ꝯfectio de cruca descr^e ꝯfiasoride aut
ꝯfectio de galanga et elect^u de semibꝫ
et oīa ꝗa alteratē ēt rēa ꝯgilt ꝗa
mdisicatē ēt ꝑ de ꝯpebꝫ h' mēs
supiꝫ allegatē de rēbꝫ uō qᵉ rectifi
caut ꝯpatē lapsu s. et h' sūt sicut
elect^u dialacca diacurcua diacimini
diacostu diaolibanū et sīlia et ꝯpr^s
de absinthii ꝯpr^s de ꝯssio ꝯpatz atē de
quīqꝫ radicibꝫ et de quīqꝫ seībꝫ
ꝯpr^s dicārāda et ꝯpe sebꝫ cū radice ga
lange et sīlia ꝯpl̄ supli^a uō ꝯpatē
ꝯferentia ꝗlitē ꝗi et ꝯpa cū calite
sūt sīt absinthiū ꝯpptū ꝯupt' calatū
rubearbōrꝫ radix geniste' su
meū et in sūma oīa siue ca cali
dē ūc et ꝯpatz ꝑcipalē et ꝯpe
cupt et sibi sīlia De ꝯpībꝫ ꝗ uō qᵉ
ꝯpi ꝯferūt abaculta qlitē magis
sūt sīt cādeliaciāꝫ ꝯpe reponēt

sup ꝯpmias et ꝯpe ꝯp adip' et aūs
ꝯpes cudi c quāz admistratiōe mō
ꝑpa ℨ ij' ꝗ fine cali de rēbꝫ ꝯpi ꝯferen
tibꝫ Supli^a uō medicina qᵉ lapsū
mirtē corrigūt ꝑti a ꝗlitē ꝗui et
ꝑti abaculta ꝯpete ꝓt sīt cāthesia
melissa ꝗua uiti mp̄t mattaria su
radix et flōs meū nepita que
ꝯt ꝯpes calati quāz admistrata
mastix rosa rasura ebory balau
stīa coriandꝛ sīcu amtas amo
mū cipius dauꝯꝫ bistorta cubebe
maci et in sūma oīa cōita ca
lide ꝯdnis et siue mediōr apte^a
cū ꝯpptite quadaz et de his sūnt
uel laudanū storax calamita ꝯ
colofonia thus mirra acetū appsa
hēt cū oīa sui calite et ꝯpptite
sicite ꝑ quādaz tenēz ꝯpptītez
mirtē impartia poterūt ꝯpaz co
fortare put ꝯpl̄ ꝯpus ꝯp ꝯpimus
suffumigādo et curatiſsima sc̄ado
de eis admistratiōe sal' ꝯcōde
qᵉ ℓ uō uiget saū reddētibꝫ mirt
tez sūt trisera arr et bordiol
baum elect^u de mirto ꝯfectio de
storace ꝯpꝫ apio et reliq' De mō
talium ꝗ oīa admistrē ꝯfeni a^d
ꝯpcis offēndo maue ꝗ aurora cū aq
ꝯpticatiōis anthose et mirtale ꝯpo
situ bonū qᵒ sepe uti solco a dn̄i
ꝯpandez mirtez et ꝯpe qᵉ debilitata
ēt ab humorositate mitta ēt hᵉ ꝯp
ꝯpositē aromatice quāz quatuoꝫ
ꝯpecorꝫ mastic ꝯcallorꝫ al et ru.
aꝫ ℨ ʃ rasure eboris ℨ ij coridi
dn̄ ꝯpatē ℨ ꝯp' ꝯpodij de caña ℨ
ij ꝗue cē' dragaꝯ tortelorꝫ aꝫ ℨ
ʃ ꝯp̄ melisse athere anthose ma
ꝯptarie camed' camed' nepite aꝫ
ℨ ij dorsiē ℨ ʃ marē mict mā
galange aꝫ ℨ iiij pul' cū ꝯpse
et cū ꝯp ʃ ruc' ꝯp decoc' et ꝯp
ꝯp mell' fiat elect^u cuiꝫ dosis sit exi
bendo de eo ℨ iij ꝗ aurora et ℨ
ij ꝯp aꝫ pūdiū et aꝫ cenāz et
ꝗꝫ uadit ad lectū cybus ꝯ mirtes
humorosas exhᵉ elect^o usū uidi
rectificatas et tu ꝗꝛa sipa ipꝫ

De rasitatione cerebri

rectificatiua mirtez

electum

de rasitatione cpar

conveniencia eorum cum sint apta hec de inte-
riore. Et tanta ¶ Pro complemento intencionis
et ultime huius operis quinque vero expedi-
enda / primum videtur esse cuius modi intencionibus
tam simplicium quibus contra quas magis exposite
sunt conferre lapsui f. et h. epatis
2o vero lapsui dicto stomachi / 3a que conferunt
lapsui f. et h. intestinorum / Quarta que rectifi-
cant intestinorum f. et h. et ipse purgative
et quibus intencionibus et instrumentis hoc
compleri possit / Quinta et ultima explica-
de sunt intencionis et medicine tertie simplices
que quarte conservative sanitatis seu proprietati-
tatem eius aut saltem vigorantes ipsum
et tandem rectificative malarum dispositionum
ipsius in intestinis a qualitate ¶ Pro declaracione
itaque prime hore quinque dictarum invenitur
medicine simplices conferentes lapsui
f. et h. stomachi et dictarum quarte et totius
corporis conferentes et adhuc totius intesti-
norum rectificantes et in summa erunt
lx medicine ¶ Medicine corporis inflato
conferentes simplices sunt ¶ Prima absinthium est
calidum in primo siccum in 2o quod est eius subtiliativum
et incisivum valde et abstersivum suis
acetositate et sua calididitate (?) media. Confert
doloribus et apostematibus epatis et confortat
ipsum cum herba et succo. Et confert ma-
licie febris et accidentibus ydropisis ut
colligitur 2a tractatus in succi tercio et saltem
ipsius exhibeat recentes cum mastice cum
pauco aceto ante cibum et adhuc
decoctionem eius usque ad ℥ ij et forcior
omnibus est succus eius cum pro inmaz sep-
timaz assumatur in aurora ut fyrg
i ponderis ʒ i ß item pulvis eius in
potu datus a ʒ ß usque ad ʒ i cum
decoctione radicis ipsius invalidior est apat
¶ 2a vero medicina simplex est assare c.
et s. in 3o gradu licet dicatur quod sicci-
tas eius sit intensior sua caliditate et
est aperitivus subtiliativus et resolutivus
et calefaciens mediocriter et ab-
stergens et est conferens ad dolores
epatis et appetitibus eius et ad ydro-
pisim et ictericiam / est magis admistra-
tae eius esse ... ut de eupatorio . dosis
licet eius dosis ex eo data debeat esse
minor quam eupatorii ut sub dupla aut
sub tripla rei eius / 3a medicina simplex no-
bilis colligenda est agrimonia (?) et est c. in po
s. in 2o et est resolutiva subtiliativa et ven-
tositatum disgregativa et huius aperiens cum a-
quita stiptica aperit oppilaciones epatis
potenter et ipse eum ex eo confici da-
re ʒ i cum ℥ i oximellis et ℥ i ß aque
decoctionis eupatorii / Quarta medicina simplex quae
vero collandada est aperiens est in po s. in
2o est resolutiva inflacionum et apilanu
et confert oppilatione et infrigidato et ipse usus
eius in cibis et vinum infusionis eius in
usu acceptum / 7a medicina simplex electa
est salvia quod in figura sit cum foliis lan-
ge licet in quantitate sit minor illius et acu-
titatem habeat cum maiori acuitate et est
c. et s. in 2o conferens epati magis quam
uiridem humorem et stomacho / 6a medicina
simplex est anisum quod quidam ponunt esse
calidum in 2o siccum in 3o licet diversas
posuerunt ipsum in utroque c. et s. et est
aperitivum cum levi stipticitate sedativum doloris
et carminativum ventositatum. Confert oppi-
lacionibus epatis et splenis quantum ex
humiditate / 7a medicina simplex est ... sistum
et est fructus cuiusdam arbusti in in
siliquis instabilis dumeci clausus
colore subrubeo vel purpureo .
aut strictivo ad viriditatem tendens colo-
ratus sapore ad dulcedinem tendens et
est c. in fine 2i gradus et s. in po licet
habeat humiditatem superfluam aperit oppila-
ciones et ipse epatis per suam virtutem
acuitatem et potestate sua et acu-
tivitatem eius mundificat potenter epar
et aperit meatus unde ... / 8a medicina
simplex est sticados scilicet quod quidam dicunt
hunc ... recentes potius habent calidae
operationis ad siccitas . et sicce calide
sunt in po. s. in fine eius ponit ipse
caliditatem subtilem et sunt aperitive re-
solutive et mundifica ... quare confert oppi-
lacionibus epatis et splenis vide historiam
... de eis a galieno 3o alimentorum
ipsa cum / 9a medicina est spicanardus
quae quod est c. in po s. in 2o resolutiva
et apertiva conferens ad apertionem epatis
et stomachi et fortificativa eius quare inter
/ ¶ et ultima medicina simplex est fu-

aput expositores dicta valeriana q
quod eiusdem ponitur cum teritur sicut spica
de qua dictum est et eiusdem fere vir
tutes operetur quas habet spica
ut colligitur per hoc quod ponitur in abanc et
ipse ab auic. 2° can. vij plurimalitatis
quod dicit sunt fundatum acceperunt et tu dis
res / opponitur vero medicina ad inmas humidas
et grossas eius disseccatis sunt iste / prima
est apozema de radicibus / 2a sunt trocisci
de lacca quorum utrumque aput appellantur
eius mundificando ipsum a superfluitatibus
aquosis et viscosis et confortando ipsum
et excitando eius intus fricationem eo
rum quam autem descripciones melio
res ut cattidie expergerunt in ma
teria colligatur quod alius capitulo 6°
/ 3a medicina gta ad dispensationem epatis
exposita sunt trocisci de reubarbaro collecti in
diobus iterum 9° descripcione 3a / 4ta
est electuarium diacurcume eodem iterum colle
ctum capitulo 1° ibi confectio diacurcuma ad
eius nos terciaus quisas ex acutis
terciarias eius itervenit dictum / 5a
medicina gta gnerus ad epar appetitus
eius appellantur et confortatus ipsum conferto
fectio tract azerespsi ultima descripcione p
dei tertie / 6a medicina gta est antidotum
polidorij confortans epar et mundificans
ipsum collecta 1° viatici capitulo 6° / 1a medicina
gta est antidotum damasceni eodem
alia descriptum et alio sunt solomonis
inmatis recipientes medicinas nobiles
apomis ad epar / 8a medicina gta
sunt trocisci de eupatorio absinthii / 9a medicina
gta sunt trocisci de eupatorio quae autem
colligitur 7a viatici capitulo 1° et hoc
duc descriptiones ultime ubi autorem
fama approbate sunt / 10a et ultima
medicina gta ad lapsum f. et h. epatis
et ad dolorem et appellationem ipsius exposita
est confectio alkekengi collecta a mesue
distinctione 3a descripcione 27a cuius laudes
et comparatione ibi colligere eo quod inna
litus est et ipse ad dispositiones frigidas
epatis in mundificando ipsum ab eius et
satoe quae inveniti educandi eas / De
medicinis vero ad lapsum frigidum et humidum
stomachi per expediendum 2m / prima quod

de simplicibus et cum fama laudata est
menta quae c. et s. est in 2° confortat
stomachum et calefacit ipsum sedat singul
tum et digerit et prohibet vomitum fla
tum / 2a vero est mirra quae c. et s.
est in 2° et confert mollificationi stomachi
et aque atue et inflationi / 3a medicina
micronia quae c. et s. est in 2° stomacho
valde confert / 4ta est mastix c. et
s. in 2° quae stomachum efficit bonum mo
net eructuationem et liquefacit flammam in
eo / 6a est marrubium c. et s. in
2° resolvens flammam in stomacho et confortans
ipsum et conferens dolori eius / 1a medicina
est melissa c. et s. in 2° iuvans di
gestionem et conferens singultui ut a.
2° can. de bedezeugium / 8a medicina est
calamus aromaticus tu calite sua
pertinens usque ad 2m conferens dolo
ribus et apostematibus stomachi a mala fra
/ 9a est galanga c. et s. in 2° bo
stomacho et digestiva miore in eo / 10a
et ultima medicina si est spica
c. et s. in 2° confortat stomachum remo
vens ab eo humiditatem putribilem
et ipse si bibatur de pulvere eius usque
ad ℥ 1 si ut 2° can. capitulo de spica
colligendum est. Medicine vero gte stomacho
infrigidato et humectato quae autem nunc
explicande sunt duo tamen utilia pertin
tendo / primum quod quoque stomachum egrotat
a mala c. f. et h. mali et
ipsa sunt inegritat tunc illa nunc
media inmatior et securius appli
cabitis magis quam yrea sunt per gat
eo quod ipsa non sit potens sibi in con
fortando stomachum et adiuvandi ipsum
ad complendum operationes eius quae autem
2m premittendum est quod de lumus medicinis
quae autem ad egritudinem usus a ma
grassa procietes 3 sunt scillitici this
descripsit / Re squille mundate et in la
minas tenues incisa ℔ iij aceti
al. ℔ iiij aque fontis ℔ p infu
dat squilla in predictis in vase vitreo
stricti orificij et bene clauso et ita
infuse distillat vij mensibus deinde
coquitur cum predictis leni decoctione ex
cludente dissolutionem eius et tunc absque

expressione aqua coletur et colature
addatur zuccari [illegible] decoctionis ℥ vi
et lento igne fiat decoctio usque ad
spissitudinem et ex isto assecas ℥ i ß
cum ℥ ii aque precocte et calefacte super
hec aut medela [illegible] pro incarna-
tione que inter alias ab auctore plan-
date sunt ¶ prima quidem est confectio de
atomis que describitur ab A(vicenna) 7° can(onis)
summa prima tractatu 1° describitur 7a et confi-
ce ipsam cum cardamomo et gariofilis et
croco absque aliis speciebus ut colligitur
in fine descriptionis illius et exhibe ipsam
ante cibum si non fuerit forte stipticitas
ventris et si fuerit et venter magis
continue lubricetur ¶ 2a medicina que etiam ex o-
posita inter est confectio diatrion rosa-
ti describitur [illegible] in antidotario mesue
distinctione [illegible] ¶ 3a medicina que est confectio
de ciamomo ibidem inventa ¶ 4ta medicina
que est confectio de calamento describitur
Nicolai in antidotario que non videtur
domestica magis quam alibi reperta ¶
7° vero canonis et summa prima sexto inveni-
tur expositiva que ad dispositionem
[illegible] ¶ Et prima quidem est confectio [illegible]
/ 2a est confectio algerie / 3a est
ethiopum magnum / 4a est tiriaca
[illegible] / 7a est sacrenca magna / 6ta
et ultima est electuarium de lignis aloes lege
omnes istas alleato loco et non inve-
nies inter eas pares eis in rectifica-
do stomacum in corrigendo sudationem [illegible]
[illegible] flatus in eo ¶ expediamus
[illegible] tali [illegible] scilicet vigoran-
di virtutem actum prohibentem / ab pro
prime regulas [illegible] deinde
ponentur medicine [illegible] et que iuvare
et vigorare videntur aut in hoc casu
observanda [illegible] regulas ¶ prima
quidem est ut cum [illegible] est [illegible] et
stringitur [illegible] adeo ut retine-
antur superfluitates in ea et tota corpore
[illegible] ad mollificandum corpus
cum lenientibus [illegible] cum brodialibus
pinguibus et [illegible] cum cassiafi-
stula [illegible] prunis et violis
vel cum descriptione ista ¶ Re(cipe) cassiefi-
stule [illegible] de canna sua cum aqua

cum aqua cocta ℥ [illegible] detur in potu cum
media [illegible] brodii pulli vel alterius
carnis [illegible] et tardetur post assumptionem
absque saltu hominis [illegible] ¶ 2a [illegible] est ut
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] temperato exercicio et [illegible]
[illegible] ambulatione absque superflua [illegible]
[illegible] super [illegible] deambulatio a[illegible]
[illegible] facit [illegible] ipsam [illegible]
que agitantur [illegible] ¶
[illegible] 2a [illegible] [illegible] prognantes
prohibeantur ab introitu balnei [illegible]
[illegible] in eis multiplicetur super [illegible] balneum
cum [illegible] agitat [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] fetum debitum
fieri [illegible] et adhuc [illegible].
[illegible] fetus est maior [illegible]
[illegible] et maledictum vel male
dicendum [illegible] ¶ 4a
[illegible] capitis [illegible]
aquis ventuosis [illegible] et [illegible]
adhuc in eis [illegible] vel
[illegible] et [illegible] si [illegible]
fuerit [illegible]
[illegible] defluxus [illegible] ad pe-
ctus [illegible] tussis [illegible]
[illegible] ¶ Si aut [illegible] capiti
applicate fuerint calide [illegible]
[illegible] calefaciendo [illegible] ad
pectus [illegible] et [illegible] est
¶ 5a [illegible] ut [illegible] in administratione aliarum
rerum non naturalium caveatur excessus
[illegible] evitet [illegible] motum superfluum
ut saltum [illegible] casum [illegible]
[illegible] et [illegible] ipsas [illegible]
[illegible] et [illegible] ¶ evitet [illegible]
[illegible] alias res non naturales [illegible]
[illegible] ex parte [illegible]
[illegible] ventrem [illegible] ex [illegible]
[illegible] capita [illegible] et [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible]
[illegible] tali clausione [illegible] ut [illegible]
in [illegible] stilus penetrare possit 21a
[illegible] calido [illegible] quod [illegible]
[illegible] ad fluxum [illegible] que
retinetur in ea [illegible] fetus et
[illegible] ad facile pati ab [illegible]
alterationibus [illegible] ut calefaciendo.

Et fortassis ex corruptione seminis in matri-
ce recepti propter ad corruptionem sanguinis men-
strui in ea retenti propter immaturitatem seminis
lacta / aliquando ex vehementi percussione
in coitu facta debilitantur cotiledones
et corpus dispositum et fetus ex ta-
li percussione [illegible] postea quod [illegible]
[illegible] est dimittendus. Quarta regula in
qua pregnante toto pregnationis tempore licet
omnes abortus cause evitari debeant
maxime tamen cavende sunt in prima sep-
timana et secunda in tribus diebus primis
dies cum tunc abortus [illegible]
hec tunc evitari debet eo quod embrio-
nis complexio est et una generans
que constans et parum resistens
invenitur in hoc tempore. Quinta regula in
omni pregnante partes ypocondriales
conservari debent in naturali sua caliditate et
dispositione tegendo eas cum lana
leni aut frustro panni mollis et
lenissimi. Causa cum in omni pregnante propter
clausionem viarum inferiorum multiplicentur
in ypocondriis ventositates et vapores
multi ponit debent in eis illa que in
resolvendo vapores illos consumere possit
possit nam propter ipsorum retentionem
possit fieri compressio spiritualibus producens
ad tussim et nocumenta anhelitus que
omnia sunt abortus. Iterum ex multi-
plicatione ventositatum in ypocondriis potest
accidere compressio in intestinis et similiter
in matrice quare [illegible] fetus ad mor-
tem vel ad abortum. Sexta regula pa-
nis gratia cibi quam eius pregnantibus dari
debet [illegible] de simila [illegible]
seu [illegible] cum [illegible]
pregnantibus patet quia talis est cibus facile
digestibilis et bene nutritivus et non ven-
tosus [illegible]. Septima regula est
quod pregnantes in cibis suis debent evi-
tare omnia amara et acuta ~~exemplum~~
primi sicut [illegible] tanacetum [illegible]
et sibi similes ~~exemplum~~ 2i sicut capparis sa-
liti alive salite sinapis et similia
Octava regula est quod pregnantes in regimine
suo debent evitare omnia [illegible]
sive fuerint cibaria [illegible] sive
[illegible] cibales sive [illegible] exempli

primi sicut sunt edulia omnia magis in-
tensa quam [illegible] et similia
exemplum 2i sicut eruca [illegible] petroselinum et
similia ~~[illegible]~~ tertii sicut cinamomum croccus
et reliqua istis similia patet hoc de se. Nona
regula est quod in die [illegible]
est [illegible] abstinere a cibo quam cibari
patet quia si cibus fuerit cibalis sit calo-
ris [illegible] a matrice distractus ad loca
digestionis quod non esset tam facilitas re-
cepto et si gratia magis appetitus
[illegible] dari debet cibus debet
sanitati credi. 2m propter [illegible]
talis cum cibus [illegible] sit [illegible] infla-
tus est tamen velociter [illegible] et propter cum
in aqua coquitur. Decima regula est quod
vinum quod eius pregnantibus debet esse clari-
tatis subtile antiquum. [illegible] propter ipso
quod sit [illegible] et valuit [illegible] subti-
le [illegible] propter fortitudinem [illegible]
[illegible] et non propter [illegible] quod in eo [illegible]
dat [illegible]. Undecima regula est quod si
[illegible] in 2is [illegible] appetat fru-
ctus [illegible] meliores eis
sunt passule cum avellanis et citonia
dulcia et pira confortantia eorum
appetitum et poma saporis medii
[illegible] dulcedinem et acredinem et granata
[illegible] et sibi similia patet hoc quia talia
cum hoc quod confortant et conservant eorum
appetitum [illegible]
[illegible] et ventrem mollem facere
Duodecima regula est quod in quacumque pregnante
vehementius studium [illegible] ad confor-
tandas [illegible] cum his que [illegible]
[illegible] et [illegible] et stiptice
confortant de quorum uno est exhibere
in potu ʒ i de gelemabin decocti
cum ligno aloes et mastice [illegible]
dare aqua decoctionis ligni aloes et
mastice cum gelemabin [illegible] simplici
est etiam confortandus stomachus eorum cum
cerato facto cum ʒ i rosine et ma-
stice [illegible] ʒ i dissolvatur cum vi-
no [illegible] et fiat ceratum quod
stomacho applicatum [illegible]. Tertiadecima regula
et ultima est quod remedia localia
applicata [illegible] gratia confortationis
eius et [illegible]

ceratum

deut cu meis calefan et stiptics
no yntibq expacimez aliq fi aro atez
no vlde intensaz ti ca pi et zi qt
qz calitas et ppe no intensa vlde
stipti ci quieta q'uter e stoi et mri
et vigorana et p hilz fluxon mc
zu adi a melin mag eq si erit
talia medicina vehemet l calida
tc ey nocebit mag l althcando qi
aliter operando / ca vo z q e qui
oia apitia no sa si sto diu qtra
ta nocet fi vehemes inria no ta
inducere p'nt / et ex eado ca az
qi aro ca no sut q'cuda inria
pgnati eo qi sut attibrim edu
cta zm smaz vetis affl q a fi.
moy i o quolibet educ et aroti
bq calefesta et h c vq qt de
aro bq calis liq, cel de sis aroti
bq expbalitr ufican passit se
teria yppo et tu q za amissa
i z h c vti zegie pgnate p cuq
obsuacoz no som mrto ipa
~~affirm~~ qforti et robusta sit y o
cel fetus a nocu tez extiens
qi intq qtinge ~~potent~~ potetiby
defendi et saniq et forciq effici
Vzut poncade sut me ut ipuq inri
cis taz a qlite qa qi ab edta ppe
tate qfortatie de q oz p und aqe
cibarm attinet et pa qd isteze
est lous qe in cilis assupta stip
ti te sua inrictz et omia mebra
vzie vigorat et mestra detinet
et oriaz et si vrins derac cu
aqua pudibunda laueut quoz
aut ex pulue ipius cu aloe
de mirto lacq alchatiz et infra
sinu quoz inuuga et eiq qd
q a ss 6 vi a de santi mena vrtte
media int caliter et fritez et si
declinet ad leuez calitez et siccitez
ut pz z a ca i ppd cala et dme na
sin p inrici qferens est mirtq
cuq qd q a e f ij po. s ij teo z i
et si vicez expponez dz intrei
in fine zi gdus et ipuq qd de
rat qfert expitui aui et inricl
et in sinua sui arditate et stiptte

intrq e inrici q'cus ita qi pulis
eiq a' decoc ipuq intus bibat intre
res ex minia hmidi te inricl abor
tire qsuetas / q a puci lis mena sip
est olibanu qi e c. i z o. s. inppo q
qd cu leni stipti te sua et glutida ste
vehemet psinat abl aborsu deglu
ciedo exoco quu a. sic pillz et
linicudo achati et lota simus ve
hem l qfert inrici lz siuuq eiq in
hc sit forcar et generat / q a mena
sin p et cibo et attinens e ptulata
siue in cilis assupta siue siue sblia
~~eius~~ cia eius accipia et e f. in
z o et h. i fine pi qe vr pgnanti
qferre intir p o qz vehemet adu
sat rcitui z a qz vehemet arcet
mezp cuq fluxon z a qz retinet
qj et eiq qd decocco p fusionez
/ q a mena sin p et cuntiq pdcis
elegatior est pgnatu qi qd e
et f. qt in z o sedans dolores
intusecus et ppe inricl et absci
du fluxon san eiq sua stiptite
qsinans a fluxonb / q a mena sip
~~et~~ et eex cibo attinens e rizu et
ppz qd e. e et f. et siccitas eius
forcoz e sua calite et calitas eiq
vincit calitz frumeti et lz stiptite
quedaz ppr qi resistit fluxon mezp
et qfortat mebra a intra hite
layrata / q a mena sin p ~~est~~
et ppe lactalis e qui tezabe no
iatu qd qd e calid p'np ut in
p aut z a masicq z i et e sicca
i z o et e restictiq san vintz
fluentl et ppe ex inrice et aus
et ppe sua glutidsite et sicite
inrictz q'cuter qfortat / q a mena
de sauos et ppe valens ad expi
taud lpu tes inricis quiptas
alie serositati calite e rosa qe
zm vrqi qz admistratr mod
administrari pt / q a mena sip
est storax et ppe i a qe cz cala
ita qe qd sua calite et stiptite
cu aro te inrcaz nobilr qfortat
et corrigit acuq eiq hmiditatez
dol' eiq aufendo / q o d et ultima

premi

metra simplex est degestissime ab
omnibus approbata et secundum antiquum modum
administrationis ipsius laudabilis approbata
et antidota ex eis confecta et magnifice
laudis existunt est ferrum et scoria eius
quod existens in vino intestina omnia
et matricem munificat confortat ex potu eius
et sessio in aqua existentis eius ut
decoctio scorie ipsius curat siccitate
matricem humorosam et laxam sine
impregnantis sine qui solent confortat
et hoc quod inest ei propter virtutem stipticam non
bilis eius et que continue stiptica nec eius
est in natura applicatio eius rome
calida tantum fervet adhuc quod
expressum sit ab auctoritate aut ferrum existat
calidum ut frigidum licet quod auctoritas in hoc
quoniam est siccum et stipticum per hoc
de metis simplicibus matricem impregnates
confortabiles quod ut plurimum conveniunt
lapsum eius frigide et humide. Et si que videntur
de eis ab auctoritate ponente frigide non sunt
nocive lapsui frigido et humido aut quia caliditas
sua levis est et plus quam ad matri/
cem perveniat in intimis viis intrin/
secis vel exterioribus notabiliter confringitur
ad secundum genere patet primum ex eis exhiben/
do dosim drachme 3 quod et quomodo qui hoc
taliter frequentetur in matricibus impregna/
tionum elevatur que pervenit ex re/
tentione menstruorum que secundum pretermittitur
supponuntur tales sed ut eiusdem impregnan/
tibus non multum nocere patet hic de sim/
plicibus medicinis conferentibus matrici
impregnantium. Composita vero medicina
matricem impregnantium confortantium magis
multa ab auctoritate approbata inveniuntur
et non in tantum laborare quando. Est prima
quod metra confortare pro impregnantibus
laudata est tyriaca maior hic fermen/
tata de qua 3 si ad 3 i detur bis at
ter in mense cum aqua decoctionis
nuce 3 i et tardetur cibus post assump/
tionem eius ad vi horis. Secunda metra
confecta est electuarium de scoria ferri collectum
septimo capitulo sua parte tertia 30 descriptum
in antidotario rubrica. Ars scorie ferri de/
cocte que confert ad fugam et dolorem
dorsi renum vide laudes et descriptionem

cuiusque attende quod non exhibeas dosim
ita elevatam ut ibi scribitur sed 3 i eo
cum magis solum exhibere decet nisi
3 i at 3 i si et tardetur cibus post eam
vi horis et comedant post ipsam ciba/
ria pinguia. Ut scribitur ibidem quod ille
qui accipit eam in potu bibat de vino
puro una vel duabus vicibus. Est tertia
metra confecta approbata est electuarium de
thure descriptum ut patet predicte partis
et de ista quoque detur per dies quibus
3 i tantum detur. Quare mastice et faciat
antidotis abstineat a cibis post eam horis
v. Est quarta metra confecta et approbata et
proprie ad impregnates que abortire so/
lent propter multam ventositatem in matrice
generatam est electuarium diamenthe datum
cum 3 i vel in mane exhiberi potest
tum decoctione cimini torrefacti et confirmat
tales potest in utero fetum. Est quin/
ta metra confecta est aloen desiccante quod te/
sua actione te et calefaciendo et stipti/
cando matrici confert expellendo
humiditates preparantes ad lubricitatem
fetus. Sexta metra confecta est diaspi/
ris quod est elegans predicto et
confert impregnatibus quarum matrix infri/
gidata est et humectata et ventosi/
tatibus repleta et que per hoc quasi non
geruntur fecundaliter patet et summis
et alchati cum iste calefactivis
et collige hoc ante descriptionem
a medico in antidotario distinctionem ultima
Septima metra confecta est suffuf olibane
collectum septimo capitulo sua parte tertia quinto
descriptum et quia vide ibidem
et confert ad expellendum humiditates
matricis et frangendum ventositates
et sedandum dolores et confortat stomachum
et ex caliditate. Dosis eius est a 3 si
usque ad 3 i in mane cum decocto
cimini vini mastic. Est octava metra
confecta est tyriaca maior ex fatilez
et secundum descriptionem collige septimo capitulo
sua parte tertia 20 de electuariis ru/
brica. Diaserta maior est de qua
detur in potu 3 i si et proprie cum decoctione
thimi et tardetur post eam cibus
horis v. Est nona metra composita

agregans fere omnia innata predicta et
sedans dolores et punctiones in matrice
evenientes sunt trociscus de seminibus collecti
7° capitulo summa prima tractatus primi et rubrica
i a trociscus de seminibus quorum dosis sunt
ʒ s[emis] cum aqua decoctionis cimini ter
refecti et tardetur cibus per horas v.
et sunt elegantes multum et ultra
medicina confortante est electuarium de margaritis
positum 3° capitulo tractatus et est secundi
21 sermonis avicenne quod solemnia innata
describit ibidem avicenna dicens quod ipsum
rectificat dispositionem matricis et
et dispositionem stomachi et est eius
descriptio talis. Recipe margaritarum et suo
perforatarum pirethri ana ʒ i ʒ 33 ma/
stic ana ʒ iiij zeduarie doronici
scilicet croci cassie cardamomi macis
mel ingeniani ana ʒ ij bdellii al/
et rubei piperis macropiperis ana ʒ iij
cinamomi ʒ v. mell soluti quantum omnia
et plus et sit dosis eius ut dicatur
vini et ipse commodo sto super quod ter/
detur cibus saltem horis iij utrumque a
hoc electuarium magis videtur conferre propria quali/
tatibus ut predictum est iij° i cum tempore ut
facile ex virtutibus simplicium multi
apparet potest patere cum margarite
parte volatile eo quod ipsam gaudet ut
sic sunt in 2° et sic amplius ut potest
colligi ab aggregatore simplicium 3°
in ea de [illegible] habent aut excitare
stiptici tamen primo quia reddunt stomachum non
paratum ad recipiendum superfluitates
ad ipsum effluentes ex regurgita/
tione mestrue a matrice que in
ei propinquitate retenta sunt unde id
attentitur 3° tegumi repellunt
a se vasa confortata stiptica vel frigi/
dis aliqua sua fortitudine restringunt
fluctuationem matricis in stomacho et red/
dunt ipsum vomitum magis aut ad matri/
cem fluctuationem non lasset. Et 3°
itaque quod constringunt ventrum predictis
quibus quia quemque impugnativus sudat
vehementia quam apprehensio et cum tertio
quod hoc electuarium eo quod margarita facit
substantiam spiritus a frequenti et multa
resolutione que quemque est propter malas

interius qualites et acutas et vehementi
ipsorum matricis et 7° tertio quia margari/
te multum cordiales et medicina sunt hec
faciunt qualibus et operibus non dicte sunt
Hec cum sporci tamen ipsorum ut gradu al/
mansor allegato sapientum res 2a vero
pertinet hoc electuarium ingreditur pirethrum
de quo non loquitur est dicendum aliqui illustres
viros quedam cum crediderunt ipsum esse
f. et s. quorum tamen sua non acceptatur et
hiis viri potuerunt iste fundabimus al/
terum cum eo quia stupefactivum est et sane/
rit quia stupefactio ipsa provenit a
frigiditate ut colligitur 2° capitulo tertio de
de operibus medicinarum singularium in de/
scriptione medicine stupefactive dicendum igitur quod
medicina stupefactiva est medicina frigida ex
cuius infrigidatione qua facit in membro
est ut prohibeat substantiam spiritus descendere
ad ipsum virtutem motus et sensus frigida
in quantum sua et grossa in substantia sua
tamen aut vinum simplex scala post ipsum
talia et sic licet dimissa de ea in 2°
capitulo tertio de pirethro post certa et sic
in 3° gradu calidum vero loco tertio de tertium
quod quod dixerunt et pirethrum per esse
ca. et sic in 2° contra tamen sit conferre
potest propinquantibus eo quia adversa flati
et ad frigiditati consumendo causas vij in
tertio ut allegato dicitur quia est desiccativum
humiditatum et excitativum causarum et in
eo est excitativo quedam quod inde pi/
rethro colligitur et quia adversatur flati
in capite et ubique cum habendo ipsum
propter virtutem excitandi impignativus conferre
potest. Et a medicina hoc quam ingreditur
est zinziber et ipsum quod quamvis sua
etc. est in fine 3 et sic in 2° licet
in eo sit humiditas actualis superflua
ipsum quod est resolutum lenitum i.
mutatum in flationis que multum
sudat in stomachis propinquam et conve/
niens est eo quod digerit efficit. et
quia facti ex qua et stomachi et humidi/
tatibus generatis in ea per viam indigestionis
et ipse ex consumptione fructuum
ad quam propinquantes multis ut in plu/
ribus lassone sunt. Et a medicina est ma/
stix que quod quamvis sua c. etc. s.

i cassie
cinami

in 2° confortat stomachum et efficit ipsum bonum
stimulat appetitum et movet urinam
cum liquefacit fleuma stomachi et capitis stati(m)
¶ tertia medicina est zedoaria cuius quidem gradus est
consultus quoniam aristoteles rotunde [illegible] ma/
ioris [illegible] et est in 3° simplex in prima ma/
nerie eius et fit in fine 2 et ideo rarie
harum convenit quia curare pigmentibus
calefaciendo resolvendo et frangendo ventosi/
tates licet pluribus ea propter quod recipitur in hoc
quoniam fit eo quod ipsa excellenter adversatur
venenis animalium et plantarum immo quod
ipsa resistit veneno napelli et additur
cum dicitur ipse ipsum diminuit maliciam eius
unde 2 dicam [illegible] ¶ quinta in pigmenti/
bus scripsisse [illegible] partes dum recte
[illegible] ventositates [illegible] re/
dunda in hoc quoniam ingreditur propter hac
causas ¶ sexta medicina est darsenum et sunt ra/
dices plante cuius sua longitudo non
excedit mensuram pollicis a summo no/
do usque ad unguem et est quidem in
gradu c. et s. in 3° recipitur autem in
hoc antidoto propter multas operaciones
singulares eius quia confortat cor et est
valde conveniens materie tremulo eius et
frangit ventositates totius corporis licet
insit ei pruritur dissolvere ventositates
inutiles multas a pigmentibus eveniunt
cordis debilitas et tremor et multi/
plicitur in toto eius corpore ventositates
et ipse in [illegible] propter rectorum quod in
eis quia convenit recipi in hac
confectione ¶ septima medicina est [illegible] quod est
c. in p° et s. in 2° frangit ventositates
[illegible] spatio stomachi et splenis
et licet poeta [illegible] pigmentibus
id [illegible] intelligitur in multa quantitate ipsius
assumptum corrigit [illegible] ipsius
ipsius partem [illegible] ¶ octava
medicina est tapsia et est quasi [illegible]
et ipse agrestis et est [illegible]
et sit [illegible] usque ad [illegible]
hoc in [illegible] sua [illegible] aliter hoc
humiditates ex profundo [illegible] et pro/
pter ventositates et consumit eas propter
quod confert difficultati anhelitus et ventosi/
tatibus [illegible] quoniam hinc propter
videtur et conveniens ¶ nona medicina est
cardamomum et est semen calore suo sti/
[illegible] solidum [illegible] et acu/
tum c. et s. in 3° quod sua convenientia et proprie/
tate adversatur nausee et vomitui confor/
tando stomachum ¶ decima medicina est [illegible]
cata quidem quod in [illegible] sua c. et s.
in 2° confortans [illegible] stomachum et sple/
nem et prohibet vomitum et aperit urine
vias convenit cum levi stipticitate que est
in ea et confortando et cordi sua [illegible]
[illegible] convenit ¶ undecima medicina est macis quod
quidem in convenientia sua inter temperatas
enumeratur medicinas in aggregatoribus scriptura
proferens li a 2° [illegible] p° et [illegible] apa/
rentes sunt facte quasi et [illegible]
[illegible] ipsa est cortex ¶ duodecima medicina
est cinamomum quod quidem 2 viderem similiter
est cortex arbusti apparentis de [illegible]
talibus partibus et credunt plurimi quod
arbusta [illegible] cortices sunt exteriorem
grossitudinem ad rubedinem declinatam
et inferius inveniuntur alia cortex
tenuis valde [illegible] ligne/
am [illegible] et 2 hoc denarium [illegible]
[illegible] ita quod 2 [illegible] viam aliis
sunt partes eiusdem plante licet 2 [illegible]
opinionem a plante diversis colligantur
hii cortices et sunt [illegible] hoc adversas
in 3° sanctum in calo [illegible] ubi de hac
planta ponit [illegible] species et tu di/
ge ut placet quia [illegible] intelligere
[illegible] medicina in gradu sua est c. et s. in
3° [illegible] et est magis [illegible] loco [illegible]
[illegible] quod est [illegible] aperitiva
rectificans aerem putredinem et aerem
[illegible] corruptam et [illegible] siccitatem
humorum corruptorum confert doloribus
[illegible] et licet ipsum existat pro/
[illegible] sumitur [illegible] et [illegible]
[illegible] quando tu [illegible] cum aliis
hoc efficere non potest et magis cum
[illegible] mastice que ponuntur
in hoc ¶ [illegible] medicina est behen
quod duplex est scilicet album et rubeum et est
[illegible] medicina [illegible] duplex est cum
[illegible] et [illegible]
[illegible] radices [illegible]
solide quod quidem gradus est c. et s. in 2°
et est medicina in hoc antidoto conveniens

eo q̃ confortat cor et removet tremo-
rem cius licz behen ru. nihil q̃ cuius
sit q̃ album corpus clare cz q̃ cz dili-
genter adiute antidota contra et si contra
apponenda eius ut non intelligantur pit
pretes libras septu bey. p sanctu e
septu qd qd e fetus sonne et nay
radix qd i meua vtun et radre-
pit et [illegible] e c. et s. nij 3 q [illegible] ma
meua e pip p qd abte plata in-
telligat pip nigru cui qd palmites
puin elonati ay semis apiceus
demoia macropip .i. langu pip
et scd a meua qt. hc antidotu in-
gredieus e macropip r. et s. nij
ultra masiay 3ij q aut i p'ma-
siay oti q. tij langu pip e hu-
dis nigro .i. cuius sicut ut nq3 a
humelocus cons e cui q̃ in eo est
resaluco et abstersio. sedat dolores
eradicat fla rectificat stomach et
facit appetere cibu et langu pip.
patenaq et ad sanad cibu a sto
descendere q̃ nigru et adusat ut m-
q3 corruptiuibus venenis q e facile
consequuntur largas mestruare retentas
Vltra meua hc antidoti ingredi-
ens est zuccary et pro salmacimi
.i. a ptibus salumctanus appetatu
q2 a ptibus yerosolimitanus que
ciuitas quas salume nominat
et i antiqs cadul eucheolis frale
requir et ipsy qd eu sua calte
i za masioy pi et eu sicci lem
q sit cius calitas eu hc q attinet
virtuti confortando ipsy constantiny
abstersum lauatz et pro salume-
im et confert sto et pro in q no
hudat calora et lz ppr has condi-
tiones ipz possit conferre in hc q to
[illegible] ty ea ppr q perim [illegible] ma
antidatorz demonatus est qr ipz
dulcedie sua q [illegible] anniet. me-
dicacez horribiles sapores abstra-
tez frangit et vincit et reddit
eas [illegible] inte appetibiles. et
magis in sto conferibles sit et
melle vetustiori tpe vtebantur
illustres viri in confecta contra me

dicamia aiqi homi lascinia zuccr
usu ita multiplicatu et elaboratu
humane condicione natu facile et callige
pt ex scrips suum vetustissi ypo
et aliorz precedentiu ipz [illegible] quibus
cunctis simplicibus integrantibus hc qtu
ita declatu qs facilez racion comparare
pt hc uno cus meua q sius vtuti-
bus confortat corin et rectificat ipz
et phlebens lacons merz et vapo-
rei ad ipz q ece dilatat vias an-
helitus et pectoris confert. et itm que
confortat cor tremorez ipius auferendo
et merz corruptione mali a qlitu
pruacre et venenosare phibz contra
tany ad ipny cor et adhc ois meua
que stomu confortat rectificando disposi
cius consumendo ventositates et facit
sentidas appetitu et digestione adhuc
est et i to ois talis q rectificat
epar i digest sua et aperit opila-
cones q enter. et pripitaci facit
alios meas [illegible] et [illegible] to ois meua
que confortat splem et renibus apri-
endo corpz opilacis et consumendo
superfluos et adhuc ois meua contra
ut sine que matrem rectificat
fetu a corruptione defendit pp multi-
plicorz superfluitu. et q ec coitu
abscendit et spma conseruat [illegible] et
vincere materie pugnanti q cuius
sz hc eleim aco tales operationes
conuenit pduct. qo ipny est omnibus
pugnantibus q entyssimi qatz eo-
q2 no ppr [illegible] meua dz conse
materie pugnanti q cuis [illegible] quia
ipa e ipius maturus et fetus
i ea contenti et totius corz [illegible]
uatia et ad [illegible] eo qz
ppr retentione eius et corruptionem
ipsorz q e accidit ppr longas ipsorz
retentiones [illegible] contra
q pnt ut calli 21 a 3ij. ltr 2a
ca de retentione et paucitate men-
struorz et hor cz p minatas vti-
tes et operationes et ptates suu-
plicium corpus quibus hc compositum integratur
qr me inducere non pt q cuius
inuenire meua q2 largo amore

spatio experiencia comprobatam vidi in magno
interne conceptu ubi in superiori loco ad com-
plendum quod hic relictum est si tempus concederet op-
portet plenius declarare varietatem ponde-
rum ut quantitatem medicinarum que ingrediuntur.
Quarta quoque cum doses applicatur aquarum me-
dicinarum actio in quarto propter pluralitatem operum
provenientem ab occulta proprietate quam apud
quintam in quarto quod in corde smaragdus
[illegible] [illegible] et margarita pondere
suo alias medicinas superant in quarto in quo
quando cordis confortationem et conservationem
cum sic cum galanga macis [illegible]
et peonia in quarto cerebralibus superant
alias et ysopus [illegible] et cinnama in
medicinis pectoralibus alias excedunt et
feniculus ruta ligni aloes et succus
rosarum durant in quarto oculis appropriata et
mastix macis galanga et [illegible]
in stomachalibus durant medicinis et
tamariscus scolopendria cortex capparis in
splenéticis et semen endivie cuscute et
spodium in epaticis et semen apii [illegible]
[illegible] silis in renalibus durant [illegible]
et melissa doronici [illegible] artemisia
in matricalibus medicinis sua ponderatione durant
aliis. 2o item propter aliquam medicinam in
quarto superant alias propter tollendam fe-
brem [illegible] sicut [illegible] et
succus [illegible] mel et zuccarum que reliqua
superant. 3o propter unam medicinam quam-
que in quarto superat aliam ut sua substantie
subtilitate ut [illegible] grossitie prohibeat
alterare resolutionem [illegible] sicut cortex
capparis et mastix frequenter accipiuntur
in [illegible] adhuc et [illegible] una ut
plures medicine superant alias propter quantitatem
[illegible] in quarto sicut piper gala-
ga [illegible] aristologia et [illegible] durant in quarto
comparatione ad [illegible] 4to item in quarto
medicine frequenter alias superant in pondere
ut frangunt non tamen in aliis [illegible]
sicut medicina alia ventositatis gratia ut
[illegible] comiscere medicine ventositatis [illegible]
et [illegible] ligni aloes galange et reliquie
[illegible] medicine. 6o [illegible] aliquas medicinas
quantitate sua excedere alias ut adiu-
vent [illegible] et [illegible]
apte sit a medicina minimum [illegible] et sic

medicinas [illegible] quinisetum in [illegible] digestio
[illegible] ut prohibeant [illegible]
apta prout [illegible] quod ut plu-
rimum calidum est [illegible] aliis

10

[illegible] in quarto durant adhuc ut prohibeant
medicinarum velocem [illegible] sic
cum [illegible] in [illegible] quarto [illegible]
[illegible] [illegible] medicinas in
[illegible] inclinet [illegible] ad [illegible]
latorum sic in eisdem [illegible] quinisetum semen
[illegible] quod medicinas ad [illegible] gli-
ta [illegible] inclinat. 5a item in quarto durant
[illegible] aliquas medicinas ut [illegible] alias
penetrare ad membra in quibus operationem
intendimus [illegible] quinisetum in [illegible]
de [illegible] in [illegible] cordis [illegible]
[illegible] quia adhuc et [illegible] in
membris [illegible] non [illegible] aliis ponderare
durant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] prima-
rum et secundarum sicut semen petro apii
et aristologia in [illegible] [illegible]
[illegible] frequenter [illegible] semen
[illegible] et sic [illegible] durant [illegible]
[illegible] in medicinis [illegible] debentibus
[illegible] et [illegible] ultra

coraxso

[illegible] 6a item in
medicinis quarto durant [illegible] aquas me-
dicinas super alias cum medicinas [illegible]
[illegible] [illegible] resolu-
bilem [illegible] opponimus cum
prohibentibus eius resolutionem cum
rosa cum mastice vel corallo et
[illegible] cum [illegible]
te sic cum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] dyapo-
nis [illegible] sim [illegible] in quarto
que frangunt [illegible] alterare ma-
[illegible] cum butiro in quarto infunde
[illegible] ut alia [illegible]
sedata [illegible] sunt plurima quibus illu-
stres sapientes summa speculatione
[illegible] fuerunt antidota magne
speculationis componere [illegible]
[illegible] fun-
damentum [illegible] medicinarum cum
in quarto [illegible] solutione
dicit. Et item 2o ex hoc fundamento
[illegible] diligentem [illegible]

potest intelligere et ad virtutes reducere
omnia que in antidotarijs a sapientibus inseq[ui]/
ta. Et ex hoc etiam 3° sequitur quod vir in specula/
tione medicine tritus cuiusmodi medicine que po/
terit diligenter considerando invenire vir/
tutes primas secundas tertias et quartas. Et se/
cundum ex hoc fundamento bene intel/
lecto quod potterint intelligere quibus medicis
et egritudinibus que apparent. Et etiam 7°
sequitur ex isto quod diligens considerator
accidentes potest dicere doses. cuiuslibet medicine
que alterative vel solutive. Et quod in
modo inveniendi doses in medicis compositis
simplicitate vel mixtis mixtione pota/
cum et non ad unam formam reductis
Scilicet 2° de modo et fundamento premisse
dicitur medicinas 2° earum mixturam et
ponderata. Et confirmando eas coquendo
abluendo terendo assando infundendo
vel mittendo. et similibus alijs ingenijs
ex arte componendo altero i laco q[ue] ra/
tione per physicam stilo reformari volui
et tunc quia compositum aut ad ultimum
devertendo etiam qui tamen ipsius est
valde difficilis adeo quod parte in ea inve/
niatur potius declaratum scilicet de causis mor/
tis festine nonnullis nate advenientes
quare per fundata premittendum. Primo quod ca
morte festine in infantibus est propter 2^m
similiter aquarum eo. quia item principaliter eius
mixto a stirpe a primo non sunt generata
et a nativitate sunt genita brevis. At
vero 2a causa festine mortis earum est propter
distemperantias complexionales quod materia humorum
est vite quod sanguinem et alij ut colera
et et fleuma. Et visum est hanc fuisse se/
tentiam eius a primo principio de etatibus
inquit. Et tamen est mors naturalis eorum individui
duo desiccata 2^m suam partem quomodo
usque ad tempus quod in sua parte est
ad hereditatem consuadetis unusquisque enim
esse tamen est sinopum et individuis
diversificatur propter quod diversitatem et
hij quos sunt tunc naturales Sunt vero et
alij tunc abreviati tempus terminus divino
provenit precepto. Si ergo tunc vite infan/
tum essent abreviati secundum primum modum iam
premissum tunc ingenium tardandi istius
mortis evenit non verum in alijs

ipse ingressum. Si autem tunc vite secundum diste/
peram complexionalem abreviarentur in infanti/
bus tunc esset id considerandum speculatione medicalis
est ex parte cuius ingenium tunc potest tar/
dandi mortem ut infans appareat. 2°
vero principaliter primum est quod infantes quorum vite
periodus abreviatur a repente moriuntur
propter dispositionem in utero generationem aut propter dispositionem
que acquiritur in tempore ortus eorum. aut propter
dispositionem acquisitam post quam sani exiverunt
in lucem. Si in 2^m mors accideret in infan/
tibus propter contrariam acquisitam in utero aut
in ortu complexionalem aut compositionalem aut unitatem
Si itaque egritudo eius complexionalis fuerit
scilicet putrida colica sanguinea fleumatica vel
melancolica sive ut que scilicet tamen eius
eius que convenit ei ex parte digestionis in terra
et omnis earum neccessariis convenientibus eligi
potest in eo propter inconveniens applicationis
instrumentorum atque propter impassibilitatem ex parte
infantis atque propter magnam passibilitatem
eorum ex parte mollicie et vaporabilitatis
earum parte esse tempus esse ex quo fuerunt
spermata et spiritus vaporalis et sanguinis
sunt in dampnificabile est eius ut prius a primo
premissa allegavit talo colliget est. Si tamen regulari
regere in eius febricantibus infantibus
administrari possit tamen id quod convenit admini/
strari potest non regendo partem eius predictis
et ipse tunc quod aliquas inducias ante
mortem infantis intueri. Et si etiam
aliqua regimen convenientis infanti administrari
potest vero magis regula illa assumi
posse ex parte instrumentorum quo contrarium
eius applicari potest ut si infans feb/
ricitaret colica scilicet lavandus esset in
aere frigido et humido et inungendus esset
per totam speciem. o. violaceo ut de floribus
eius habetur. Et si venter eius esset stipticus
ei que convenit administrari possent suppositoria
ex una stirpe minus facta a ex
procidijs aut ex stabili radice petra
infusa in melle cum pauci valde
salis admixtione. Si autem infans
febricitet sanguinea scilicet regendus esset
per aeris instrumenta dicta nisi quod opor/
teret aerem magis siccati esse ut remissa
humiditate complexionatum applicatum debe/
ret. Et eodem modo si febricitaret fleumatica

fluxa q̄ ulcerata sit. Jn fluxa e ferendo dz-
cer et mitte sic tl. sz maiorē quādo sit
in ulceratiō sit. cap° Si aut̄ cor aut̄
epar ad rennes egrotauerit mala q°/
ue cald unicuique puidendum est cum sua
q̄ cuti ueniat epiti d° cor hic cum te
Rx aq̄ buglosse aque rosace aq̄ violis
an ℥ iiij et ʒ ss misce et infundat
pannus quāntitate ypostre ex et expressus
applicetur mamille sinistre tepidus Epi
aut̄ quantum hic epia Rx spodii ℥ j ss ace/
tose endiuie an ʒ j aque endiuie ℥
viii aque acetose aque absinthii an ℥
ij misce et pannus lineus infusus sub
coste dextre cutis administretur Reni/
bus uero q̄ret hic epia Rx aq̄ cucumere
ʒ j aque plantaginis ℥ p iiij et ʒ ss
aceti cortetaria v applicetur cum panno
lineo utrisque renibus Si aut̄ stomachus eius
egrotauerit mala gaudeat calida qd̄ audit
difficultas auditus uelocitatis et sic/
quia eius siccitas labiorum lingue
additur et maxima lactandi aviditas
cum uehementi alteratione tc qt ei hoc
linimentum Rx o. citoniorum ℥ j o de
mastice ℥ ss corallorum spodii lamb[u]/
sie mente an ʒ j conficiantur admini
et i co lo tepido pannus infusus et ex/
pressus stomacho applicetur Si aut̄ uidetur
ex magna urine tinctura et fetu re/
bedine aut̄ intensa citrini te malaz
i aliq intestis gaudentis calaz adq̄se
te fiant a' quita a' linimenta q̄
scripta sunt epi et stomacho q̄re et applica/
tur toti uentri linimento ut epiando
ut dictum est Si uero esse sigius intelli/
gitur vir pitus malaz cum qplanez
f. in ter° eius ut sepe q̄t te q̄ eius
est bregmati sr̄ apponere in medietā de
pulue ligni aloes et maiorane cum/
liter quinquiforum a' salte cap. eius
enapetur cum pannis calefactis leni/
ter Si aut̄ qphendet cor ipius
egrotare mala qdunt firmatur admini/
stretur eidem hoc epia Rx aq̄ melis/
se buglosse ysopi an ℥ v et ʒ ss misce
stomacho uel infrā sit hic lini te
Rx o. de menta de mastice an
℥ j corallorum mastice spice gariofil

an ʒ j conficiantur sil et inungatur ex
co stomachus et uentres totus Et q̄t est hic
epiati infra et ppe s. superaddetur
eidem aq̄ in eius epitia ut seminatum spi/
ca nardi et calamus aromaticus et absinthium
Si aut̄ an naturitatem infantis in u/
tero q̄ dixisset appa acc in locis
emunctoriis tunc cureatur cum lenitis et
resolutis et sedatis dolorem prima ut
tepide eius resold q̄ui te pqle et si.
no puit apostema in eadem appon[a]
resolutiui tunc procedetur ad maturandum
cum butiro pi anatis et gallina et vi/
tello oui et madiis et q̄fractis ex.
eius emplastrum cum d' de ramo uel sibi
site Finaliter aut̄ tepide i or apostema
apertum uero eidem cum fio sz fariendo em/
plastrum cum fermento vi uel viij dierum
cum fronibus siccis et butiro et supponatur
usque ad apostemata aperiatur / pq̄ eius
aut̄ mundificetur cum uitello oui fricto
apii et farina ordei in vi quingotis
Finaliter aut̄ curetur cum unguento
resumit uel sibi sitibus Si aut̄ esset
apostema in aliis locis q̄ i emunctoriis
tunc cauendum est ab applicatione rep/
cussiuorum salti fortium q̄ui hi no puit
administrari eidem utes uel pti res
sil' neque dissolutiua quatum apparet
Est quoque queuit nasci naturaliter ab
utero secum adducere apostemata corrup/
tum sicut ut sepe uidi iguez psicu
p[r]unaz et carbunculum et ppe i regi/
one et te pestiferi aeris et itaque
sudaque intendendum est epithima bis
sic scripte et uero apostemata tria neque
i ystle neque in aliis etatibus reperitur
Quaecumque ij° suffciat i eis administrari
scabiosam recentem cum assungia re/
centi q̄tritam sic ponere dom psecare
apostematum procedatur ut supra dictum est Amp.
si q̄tigerit infanti ab utero secum
adducere apulos et diacez in eque
uel stomacho procedatur in curatione cum lini/
mentis supra positis sic addendo eis
i dissipatione epatis tractum diarrodon cum
oleo de nardo Jn desperatione uero stomachi
tractum de rosis maioris de spicis cum
cum oleo de pulegio Jn dissipatione aut̄

pleniis si addantur karabe de carpibus cum
c. de aliis vel de aucto vel de carpibus
Quinto si in divisione secundinus assignatur
ineorado quia non rado quod infantem
priorum post ipsius nativitatem mori propter
malum regimen in tempore nativitatis obstetrica/
tu quod licet mater [illegible] contingere possit eorum
tamen pluralia sunt in quo [illegible] primum quod est
quoniam in tempore partus non situatur [illegible] figura
naturali partus debita. Secundo quia obstetrix
non est bene perita regendo infantem
regere revolutione distensione stric/
ture et tergiversatione capitis. Tertio quia
mortis in nativitate natis propter ea quia exspi/
ravit in lucem cum figuris preter naturalis
suorum membrorum. Quarto quod hoc propter inquie/
tudinem regiminis infanti applicatum
post eius nativitatem aut ex parte aeris
frigidioris debito circumdantis ipsum
aut ex parte indebite fasciationis eius
quia membra eius ut pectus comprimuntur
et venter quamquam forti compressione ligatur
aut manibus comprimuntur vel distenduntur
ab ideata obstetrice quales ut in pluribus
est. Quarto quod dicit est mulierem parere debentem
iacere super cathedram pannis mollibus
bene munita et sit quod eius inclinata
super spinam suam vel collo figura me/
dia inter iacendi figuram et erecti/
onis corporis sit et caput eius versus
posteriora situetur magis quam versus anteriora
vel dextram vel sinistram partem teneat
ad eius mentum aptum propter necessitatem
continue inspirationis et expirationis et di/
latentur crura eius tempore ad dextram et
sinistram genibus tamen paruper sursum
elevatis. Et tali est figura conveniens ap/
tam partui ut melius mulier [illegible]
tunc ipsa excepta [illegible] levetur valde com/
mendo inspirandam et ab umbilico usque
super pectus levissime [illegible] procedat
usque ad violenter agere in distendendo
corporis necnon ventrem comprimendo nec
ad dextram vel sinistram violenter
et impetuose mulierem inclinando nec in
tempore quo infans movetur motu [illegible]
fiat eidem compressio pectoris vel inspira/
[illegible] ventris aut gule [illegible] quia
[illegible] quod [illegible] facile

magistra propter fricationes convenientes ad [illegible]/
rit. Et propter applicationem aque nimium ca/
lide in qua sequitur balneatur. Et ex hoc
facile intelligere potes tamen [illegible] mor/
tes in pluribus infantium propter indebitum
separationem parturientium. Secundo non ut dictum est
[illegible] quod infantem leviter mori propter
ea quia obstetrix non est perita ut [illegible]/
ta in iuvando infantem tunc est quod re/
volvitur ut caput eius expediat [illegible]/
ab [illegible] quamquam non sint [illegible]
ob [illegible] apertum [illegible] ma/
nibus suis cum [illegible] infantem reval.
in parte [illegible] iuvat ipsum. Et cum
revolutiones [illegible] proponunt se
tactu manuum earum debent appodi/
are super regionem umbilici et inferiore
longissime versus posteriora comprimendo
et aquam versus inferius comprimendo ex tali
cum apparatu fetus in suo motu faci/
libus revolvetur et descendet. Et si
contigerit eius caput [illegible]
[illegible]
[illegible] oportet [illegible] motum infantis
et in tempore illo cum oleo [illegible] et
[illegible] matrem [illegible] dissolute cum duo/
bus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] extensibilius est. Et fa/
ciens [illegible]
[illegible] modico pulveris elebori na/
ribus insufflati [illegible]
[illegible] et facile pariet et felici/
ter. Et per declarationem [illegible] intendendum
quod [illegible] nascendi figura [illegible] et
melior est [illegible] fetus cum suo
capite revolvitur ad inferius et est
primum membrorum quod ex vulva educitur
et [illegible] cum brachia et [illegible]/
[illegible] extenditur cum [illegible]/
[illegible] versus [illegible] ita quod
ultimum membrorum quod in nativitate
egreditur sunt pedes et [illegible]
Et ex [illegible] facile intelligi potest
quod [illegible]
[illegible] naturalis est et mor/
tem ut in pluribus [illegible] vel saltem
excellentem [illegible] et debilitatem in

infante longo tempore perseverante ita quod plurimum provenit periculum nascentis propter eius nativitatem et transitionem per vias preternaturales nascendi figuras. Et quamquam contingit infantem spatulas ad vulvam presentare aut ventrem aut latus et fit impletatem eius revolutam quod provenit per debilitatem ipsius aut malam figuram pariendi aut per impotentiam obstetricis ut iam dictum est. Si igitur primo apud orificium vulve apparuerit manus aut pes aut genu aut cubitus vel ventrem tunc oportet obstetricem peritam esse ita ut membra ista intus impellet et figuret figura naturalis modi pariendi quemadmodum dictum est et congregat quod in tempore partus manus que dextra est in infante matri propriori te situatur que est manui obstetricis et ita de pedibus dictum est quod oportet intrinsecus iterum dextram partem infantis fieri sinistram respectu ipsius obstetricis quare oportet quod membra illa ad sua loca reducat manibus lenissime percutiendo iniunctis ut iam dictum est. Et si quod manus in vulvam intromitti non posset propter eius angustiam aut mulier recusaret tunc fiat instrumentum ligneum sindone aut lineis pannis involutum et unctum ut superius tactum est in vulvam impositum impellendo fetum aut partes eius ad loca sua sicut oportet donec exitus malis locis vel vi veritatis acuitatis fetus ad appetitum suavissime conetando impellatur ut naturali figura pariendi situetur. Aliter cum oportet ut mater moriatur aut saltem periculum in eo dyspo agitatur nisi cum suaviter movendo et operante festina accelleretur eius nativitas vel exitus. Ex quo valde faciale intelligitur concluditur quod maximum sit discrimen infelicitando nativitatem hominis per impotentiam obstetricum et astancium. Ac vero [struck: ...] ulterius ne relinquendo plurimi ti [illegible] licet multa hic ~~expediret~~ expediret dicere postquam infans exivit in lucem considerandum cum contumeliam complexionalem accepit in tempore sui exitus propter districtiorem et agitationem naturam in nascendo ut ab imperitis intelligitur administratum. Si itaque in eo appareant tales lapsus qualis figura [illegible] regenda est mater

[illegible] sanguinis eius et lac dispensantibus ad alterationem ut utatur lactuca portulaca bleta spinachia mespilis acidi et similibus cum confusionem seminum quattuor frigidorum. Et ponatur eius ventris lenitivo cum decoctione ut confusionem florum violarum tamarindorum sebesten cassiafistule. Infanti vero administretur epithima lapsus tali corrupta que superius scripta fuerit. Si vero ~~lapsus~~ lapsus fuerit in infante correspondens eius multis conveniens prima ta est demum cum lenitivis calefacientibus et sanctificantibus et lac rectificantibus. De quare unio sit frictus petroselini [illegible] cum menta serpillum braciam caulis et bradiaka laudanum cerarum et vinum al. subtile atque cum medicinis mundificantibus. Et ventrem ipsius mundificare cum infusionem aquarum in aqua feniculi facta cum pulvere liquiritie et cum coctione ut dentur castanei [illegible] et lenissime conteritur turbatur. Infanti vero administretur linita et epiata cum [illegible] iam superius descripta. Nocumenta insuper infantibus per agitationem in tempore nativitatis acquisitam frequenter accidunt eis nervos corporales ut applicaciones aut morbi quartam vel apostema que si curari contingit curari debent eo modo quo tales dispositiones in utero aut nativitatem acquisite curabantur de quo lege superius. Insuper accidentibus infantibus non raro contingunt [illegible] quanti tunc quod per dolorem que consequuntur ad eas frequenter sunt causa mortis eorum ut per fractionem eorum districtionem quamquam sit in spondilibus eius dislocatio que si fuerit completa omnino mortalis est. Si autem fuerit incompleta non extenditur vite periodus eorum fere ultra viij vel x dies. Quamquam etiam quandoque ex forti compressione frangi contingit aut brachium ut ossa corporis aut in vertebris fieri dislocationem quorum quedam cum non pendet ex ulla natura fracturarum que comprimuntur ex recepitatione assium inclusione que fracta fuerint. Et si fuerit dislocata eo concluditur ex fracture membris et ipsa gravitate flexibilis eius et quod ipsum

in una parte ingrossetur in altera diminuitur
et quandoque elongatur et quandoque abbreviatur
secundum varietatem dislocationis membrorum
ad varias partes ponitis et horum quidem
cum non possit ex debita membrorum
na ad naturalia loca reductio plas-
mate figuratione et convenienti ipsorum
ligatione cum instit[is] et astellis
expertis quorum cum doctrina applica-
tiva legatur a principe 4a 5 tertii
tractatus de fractura et dislocatione
et albucasis in cirurgia sua quae
circa prolixitatem effugiens hic di-
misi. et tu gratia hoc etc.

De sterilitate seu impregnatione

Rationabiliter contemplati ea
quae de dispositionibus magistri
domini comitis scripta sunt
satis facile potest apparere ea sterili-
tatis et ipsorum conceptionis curam ei
nabili inferre cum deficiunt generatio-
nem non possent ex hiis quae superius
scripta sunt ergo in quantum assignare
vero cum capiatur et a quo recipi-
tur est mirabile hic ipso ideo valde
verisimile videtur. Ad generationem in exigitur
debita virge erectio et erectionis
permanentia ad hoc ut virga convenien-
ter uncionis ingrediatur et illud
confricationem faciens delectationem
faciat et eadem ab ea recipiat
et per debitam erectionem convenienter
ingressa virga in cunnis generaliter
sperma convenienter effundat. Cum in virga
non bene erigitur et erecta non bene
perduratur tales effectus dei non conse-
quuntur qui ad generationem necessarii sunt. Sim-
pliciter et si sperma in vasis spermatis
in quibus generatur non est ... convenienter
expeditum non potest esse apta
generatio cum ipsa impedita magis.
Cum in istis rebus et in magistro domino
comite inveniantur nullus in ea lo-
cus sterilis est et non secundus inde-
bite in erectione virge cum in eo
accipere non possit ex sterilitate langu-
ente cum lumbis valde natura et eta-
tive sit magna et spermatum ac pa-
lisi membrorum genitalium non cum
hoc assunt appropriatis non medium

cordis ac renibus existentes cum deficiant
signa tamen oppilationum arguentia et si
in pluribus ... possit istas partes esse calidas et
calidus et generationem impedientes et erectione
minor ut a forti virtute esse spissior et efficatior
tamen mala quia materia humida longa et
maior in renibus et membris genitali-
bus augmentata cum nocte pluries in no-
ctu quae ... valorem calorum suffocando ex-
tinguunt ut debilitatem adducunt ven-
tositatem ad generationem necessaria generare pos-
set quare deficiat erectio non ...
potentes est ad debite calidum naturam ... pr-
mitte quare sperma generatur aquosum et fluid-
um quod ut generatione nocet delectatione eius
quae consequuntur in ... uncto strictendo
et si longo ... nostris quod modis
uti passionibus leniis fieri et utilioribus
remediis providendum esse in visu est.
Primo ut regimen semper ... non valeant
adde et si inclinationem ... cum inedia
rore ... fundum ... non preda-
dministrando calorem et locum habita-
tionis ... et ... humidite vento
et remote a maceriis antiquis eleva-
ta stationem et clarationem in loco terra
non evitet ... Cum cibis utatur
panibus recenti diurne ut ad plus
trium dierum confecto cum sole ... papi pre-
parato ita quod in una pane sit ...
pulvis ... Carnibus utatur pinguibus
iuvenibus et laudabilibus non valde sal-
sis cum sapore ex ... pipere ...
et pulvere cum de ... confectis
Macaronis et ... et pastilla
et viscosa evitet quamuncta. Proce-
dant mane et ad cenam mediocriter
utatur et ... per cibum evitet. Dor-
mitionem longam et maiorem sub cibum
... fugiat longa et ... coitum
impedit sic multa ciborum et potus
repletio. Effugiat sollicitudes angusti-
as iram et furias et mala cogi-
tamina et ... meditetur de coitu
et mulieres ... modis insistere
fieri et honestate remota morari
sperata. Audiat in lectionibus historie
de ... et coitu ... de
mulieribus et viris in coitu ...

et aspiciat sepe taurorum equorum pecu-
dum et aliorum brutorum varios coeundi mo-
dos. Replecio ex cibis et potibus multam
eam decimit hec enim maxime generant et
coitum incitat verum ab eorum replecione propter
... in ... melius est qui cum me...

De coitu in alia [illegible] sententia collaudo.
quibus uti debet et i ... questi ... Primum
... est usus eruce in cibis seu electuariis
excitat enim libidinem ut scripsit ...
psit. Secundum est porrum non suffocatum in
aqua coctum et comestum. Tertium est pulvis
seminis eruce ex quo bibatur ʒ ii cum vino
dulci ante cibum. Quartum est pluris virge
tauri exsiccate de quo ʒ i bibat ante
cibum cum vino dulci. Quintum est comestio
[illegible] ante cibum et post. Sextum
est comestio [illegible] cum [illegible]
ante cibum et pulveris [illegible] cum decoctione
eruce. Septimum est ... subtile quod co-
mestum ante cibum facit erectionem virge.
Octavum est positum grana ... testiculi
vulpis cum suo ... alligari coitum
et erectionem facit. Nonum est ... i pastinace
pulverizata et cum vino bibita. Decimum ...
radices yringi sepe comeste cum mel-
le [illegible]. Undecimum est ... condita cum melle
sepe ante cibum acceptum. Duodecimum est pluris
[illegible] et ipse eandem ... bibitus
cum vino dulci et sit dosis ʒ ii. Tertium decimum est
frequens comestio passerum in cibis.
Quartum decimum est fel apri ex quo si inungatur
virga erectionem et magnam delectationem
in coitu facit. Quintum decimum est pluris seminis lini
cum [illegible] in cibis ... quod
... cum hec qui provocat ... augmen-
[illegible] ad faciendum virge erectionem
et confortandum coitum ... confor-
tacionis. Vnde de ... Primum in-
[illegible] ... seminis lini ʒ ii pipers al-
ʒ ii mellis ... fiat electuarium et ante
cibum comedatur. Secundum ... sal
[illegible] vel carnium ... pastinace sup-
... ʒ i ... eruce ʒ ii ... et
accipiatur cum ovis sorbilibus et bibatur
vinum dulce post. Tertium ... hec
semen napi eruce pastinace ligne
[illegible] ʒ iii [illegible]
... cum oleo de ... et post

triduum fiat electuarium ʒ iiii ...
et ... mellis et ... et acci-
piatur mane et sero cum vino albo. Quartum
... seminis eruce ʒ viii ...
ʒ iiii piperis ʒ ii ... ʒ i mellis
despumati ʒ v fiat electuarium et ...
accipiatur sicut predictum. Quintum ...
... ʒ ii [illegible] cum aqua
decoctionis seminis napi et superaddatur
... pastinace ʒ v [illegible]
ʒ iii ... seminis eruce pastinace ana
ʒ ii ... radicis yringi ʒ iiii piperis
albi et lan... ana ʒ i fiat confectio et pi-
[illegible] et accipiatur ex ea ante cibum
et post cum potu vini albi [illegible] et ...
Sextum ... hec ... ʒ ii dis-
[illegible] cum balsamo et ex ea vingatur
[illegible] virge et [illegible] ad faciendum
erectionem et ...
... de secretis ... Septimum et ultimum
... hec ...
... ʒ iii olei de sisamo et ...
ana ʒ i infundatur ... in oleis et
per vi dies soli exponatur deinde colentur
et colature addantur ... euforbii
ʒ i piperis ... ana ʒ i sinapis ʒ ii
et iterum soli exponatur per dies viii
de hoc virga et testiculi et inguina
inungantur et est optimum. Hec sunt flores
omnium ... sapientum digestorum ...
ea altissimus omnium cognitor et conditor
in salutem ... et
... de [illegible] sua
... et pietate.

[Marginal note:] De lepra

P[illegible] veteres medicine principes
et [illegible] ...
... humani dispone-
... longissimum ... ingenij
... edocuerunt ut tabi-
... reducerent ... dispo-
... in scriptis
accepi et ... informatam
declaracionem assumpsi altissima multum
consideracione meditando ...
... ambigua ... inge-
... que ut eam est
... defedatio grandis cum multitudine
pustularum ~~[struck through]~~ magnam partem

corporis occupatam et formositatem corporis
et habitudinis pluries particulari nutrimento
longo tempore consumpserunt. Cuius quidem sunt
tamen partes et maiores sibi [illegible]
possunt et species infectionis ut scabies
serpigo impetigo morphea nigra et al-
ba zerna morbilli variola lepra
excoriationes ulcera cancrene et reliqua
huiusmodi. Rectorem huic nobili viro
salubre consilium ad huiusmodi non posse in-
veniri harum infectionum varie species
ad sua cognomina deducantur. Nequaquam
video posse fieri nisi prius predictarum
dispositionum nature premittantur quibus
cuius declarentur quod de uno predictarum
sit huiusmodi nobilis viri dispositio. Theorica
speculationis probabiliter in sequentibus est igitur
scabies cutis infectio proveniens a
materia acuta nobili subtili que a natu-
ra propellitur ad superficiem cutis et huius
principalis partes cum excoriatione aut
cum multis ut pustulis et pruritu
magno et angustia proveniens.
Est enim scabiei materia quandoque acuta
propter coleram que sanguini commiscetur
aut flegmati reddens ipsum salsum alii
vero [illegible] in ipsa acuitas a materia melan-
colica ex adustione generata propter quod triplici-
tem speciem scabierum auctores fere posuerunt.
Prima cum provenit ex sanguine infecto a
materia colerica. Secunda provenit ex flegmate sal-
so plurimum ex admixtione colere cum
ipso ut exprimit dictum eius proveniens.
Tertia vero ex melancolia que ex quacumque materia
per adustionem generatur. Verum quas species
dicunt deterior est illa que provenit ex adu-
stione utriusque melancolie ut talis malis est
fortasse hec due species melancolie ut ultimo
dicte non parum conveniunt in causis et cu-
ris huiusmodi nobilis viri. Serpigo est cutis
defedatio cum excoriatione ipsius et
crustis eius proveniens ex humore
adusto per melancoliam superficie cum figura
rotunda cum asperitate et ingenti
pruritu et tam certum cutis [illegible]
tata et est dispositio illa quam carissimus
filius [illegible] impetiginem vocavit
greci vero lichenas vocant latini vero
zerna. Itali vero volaticam nominant

ipsam quia de membro ad membrum volantem
et ad varia loca serpentem. Impetigo
vero quidem sit ex dissipatione serpiginis iam
dicta apparet propter quod quidam a sapientibus dis-
ponuntur una ulcerosa et non est [illegible]
quam zerna ut supra nominavi [illegible] vero est in
superficie vel excoriatio et levis ulcera-
tio cum aspera figura et sequitur apparens
assimilata volatica ut dicta ex quo
patet propter quod impetigo est genus zerne et
serpigo est species ut ex dictis colligi potest.
Est autem morphea mala coloris corporis
corruptio ut permutata ad albedinem
aut nigredinem proveniens ex corruptione
sanguinis a materia [illegible] ad partes subcutane-
as ut sibi [illegible] qui quidem sanguis si
cum subtili parte [illegible] fuerit
ad superficiem cutis delatus morpheam
facit colore nigro [illegible]. Si vero
materia parum grossior fuerit et flegma
profundiorem aliquis partem [illegible] occupat
[illegible] subcutanea et facit mor-
pheam albam ut albarras nominant que
ambo proveniunt ex defectu virtutis
nutritive non potentis nutrimentum assimila-
re [illegible] ut patet [illegible] et post virtu-
tem [illegible] colligendum. Nonnullas tamen
istarum existimo convenire in dispositione
huius egregii ut inferius apparebit.
Secundo autem sit zerna ex predictis in
[illegible] descriptione serpiginis patere ante
colligere. Morbilli vero est pustula
proveniens ex sanguine colerico infectionem
habente a [illegible] ut ante
[illegible] propter colere corruptum virtutem
expulsivam incitantem ad [illegible]
[illegible] et [illegible] efficiendo.
Est autem variola pustula consimilis
proveniens ex corruptione sanguinis facta
a [illegible] materia ut ex infectione
ipsius [illegible] ad [illegible]
rationem sanguinis virtutem expulsivam excitan-
te incitantem. Est quidem autem differentes
istas a dispositione huius nobilis viri nata-
lis esse diversas et [illegible] totum fere
corpus occupat et a materia adusta
raro proveniunt ut [illegible]
de hoc nobilis viri dispositione videbitur.
Excoriationes vero sunt cutis superficies

partis abrasio et eam puncturam aut ab humo-
re subtili acuto vel salso proveniens
et propter hoc nullus dicit ad dispositionem hanc viam
ad quam intendimus. Ulcera vero sunt solutiones
continuitatis provenientes ex corruptionibus apostema-
tum et succedentes ad vulnera medi-
cinae curata antiquitus cum multitudine
viris et saniei et propter corruptionem
et defectum plurimum incurrentes. Cancer
est dispositio corrosiva sive carnis cum
pustulis acutis associata provenientibus
ex melancholia [illegible] cum putrefactione et sic co-
rruptionem [illegible] a materia valde mala
et venenosa provenientes quarum omnium
dispositionum hic [illegible] satis [illegible] videtur et ut
ex sequentibus apparebit. Sit autem utilius
ad inveniendum hanc dispositionem huius vitae passionem
[illegible] ad [illegible] investigationem leprae
veniendum est ut ex ipsa investigata
et cognita aliquid utile consulendum sit.

lepra

Est igitur lepra aegritudo mala prove-
niens ex [illegible] cholerae nigrae in tota
corpore quae corrumpit [illegible] membrorum et
formam et figuram ipsorum et fortasse co-
rrumpit [illegible] continuitatem ipsorum ita ut
cadat membrum et corrodat [illegible]
ei qui sit ab ulceratione et est sic cum
[illegible] totius corporis. Est autem aegritudo ma-
la quia [illegible] aegritudinum completionis ut
malam [illegible] malam [illegible] et salutem
[illegible] est [illegible] mala mali [illegible]
[illegible] non [illegible] quod est mala [illegible] ma-
[illegible] contrahendi [illegible] saepe [illegible]
ex corruptione ~~[illegible]~~ complantata
a principiis [illegible] similiter [illegible]
[illegible] quae est [illegible] [illegible]
[illegible] et male [illegible] fieri non potest. Secundo est
mala [illegible] effectum defoedationis de-
coris humani corporis et similiter sani-
tatem [illegible] adeo ut ex lege prohi-
bitum sit [illegible] cum sanis
[illegible] fieri propter verecundiam venenositatis
[illegible] aliis non [illegible] quae [illegible]
ex [illegible] [illegible] a principio data
[illegible] colligi potest. Sunt autem
leprae [illegible] a sapientibus [illegible] assignatae
varietates aut species [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] ex adu-
stione [illegible] humorum [illegible]
[illegible] ex [illegible] non adustis lepram
[illegible] a sapientibus non est inventum propter
quod fortasse aqua plurimus dispositio.
[illegible] [illegible] lepra dicitur
[illegible] est [illegible] [illegible] ut plurimum
non sit [illegible] adustae saltem [illegible]
et [illegible] sit de lepra a veteribus [illegible]
[illegible] est quadrupliciter distincta [illegible]
[illegible] ali-
[illegible] illius [illegible] lepra [illegible]
ut allopicia vulpina nominata eo
quod species talis corporis humani cui accidit
depilatione fit sicut vulpibus in magna parte
sui corporis saepe [illegible]. Tyria vero quae
est [illegible] species nominatur sic eo quod sicut tyrus
[illegible] est et venenositate tanta
participans ita ut [illegible] et [illegible]
[illegible] excoriatum [illegible] participat [illegible]
[illegible] leprae hoc species corporis humani cui
accidit quae propter excoriationem fit. Altera
vero species leonina dicta humanum corpus
horrendum nimis et faciendum velud
leonum facies horrenda [illegible] et aspe-
ctum participantem. Ultima vero eius species
elefancia ab auctoribus nominata est
eo quod corpus humanum elefantina ma-
gnitudine et pigritia et feritate parti-
cipare facit. Et [illegible] quod [illegible] species
a quatuor [illegible] adustorum [illegible]
proveniunt. Allopicia cum provenit ex [illegible]
genita ex adustione sanguinis. Tyria
vero ex [illegible] [illegible] leonina ex [illegible]
[illegible] sicut elephancia ex [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur. [illegible] hae [illegible] species
leprae et si ita [illegible] possent [illegible]
[illegible] utili et necessaria
[illegible] sunt signa [illegible]
[illegible] species leprae de-
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] signa [illegible] [illegible]
[illegible] species eius dispositi-
onis [illegible] passit et an-
[illegible] species et [illegible]
[illegible] species leprae [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut alia [illegible]
[illegible] sit [illegible] ita [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et non aliter [illegible] quae [illegible]
[illegible] non [illegible] potest nisi per

nosticam causarum lepre in determinatis eius ·
particulis considerandum est quomodo omnium specierum
lepre causa ad unum genus reduci potest
scilicet ad sanguinis infectionem a materia melica adusta
scilicet cum quinquota reddentem ratione primi obiec-
ctum inquietans virtuti nutritive et opa-
cantibus eius operationem cum huiusmodi sanguis tali infec-
cione infectus virtutem expulsivam ex-
citat et abicitur a nobilibus membris
pellitur ad ignobilia si quando materia scilicet
quinquota subtilis fuit ad cutem propterea
morfeam facit Si vero materia melica fuerit
morpheam nigram si fleumatica albam
sive albaras Si vero aqui acuitate
et adustione habuit materia talis facit serpigi-
nem Si vero materia illa contingit fuerit
grossa durum apostema scrofulas nomina-
tum efficit Et si eidem aliquid acuitatis
quisierit sephiras non parum continebit
ad unum expulsa latam Si vero materia
talis coniuncta fuit ex adustione et
propterea cum materia colerica tunc in uno loco
continua cancrum efficit Constat enim
cancer apostema de melica adusta
quod a materia colerica quando materia coll-
ecta cum quantum combusta est non apud fer-
mentata ... 3a quam tertio 2o capitulo propterea
Si autem materia talis per venas cum per ve-
nas et arterias expanditur a virtu-
te propterea exteriorem efficit lepram notatam
que sui maligne per membra serpendo
pustulis corruptis ipsa inficit et
corrodit quare lepra est ita cancer
generis tali corporis sicut cancer est egritu-
do particularis determinati membri Cause
autem predicte infectionis sanguinis multi-
plices a sapientibus assignantur quarum
prima est infectio in conceptione in
matrice generata ex corrupcione sanguinis
menstrui et secundum parentum ex quibus
in embrione malicia talis iradicatur
2a est infectio seminis facta ex co-
tactu infecti corporis ut sit si vir sanus
leprose mulieri copulatur a menstruo eius
prima quare quamvis semen hac pessima
contagione inficitur aut econverso si cum
contingit mulierem sanam copulari viro
leproso a cuius semine sanguis menstruus
et semen eius inficitur admirandum

quod quare mulier a lepra non capitur dum viro
leproso copulatur aut eius quare vir sanus
a muliere leprosa non inficitur cum eidem copulatur
Cuius quandoque dicendum est quod tanta possit esse
et tam fortis in viro et muliere infectio
quod unico coitu utrumque inficeret alterum
Ad 2o quod infectionem utriusque compte
remissa ex frequenti tamen copula alter
alterum inficere posset Ad 3o quod
mulieris iam facta dura et solida
infectioni tali potencius resistere potest
quam seminalis materia viro menstruosus leprose
mulieris et sanguis menstruus consumati le-
prosi viri resistere possit quare tamen scilicet
ut materia unius ab altero facilius paciatur
quod cum mulier ... in sequentibus quod mulier
ex contactu leprosi viri et econverso non ita
inficiuntur sicut nunc generaliter inficiuntur potest
quare diligenter intuendum est quare et
quando et cui mulieri copulatur vir et quo
talis est prope a veteribus lepre morbus
hereditarius ... nuncupatur 3a causa le-
pre productiva potest esse frequens cohabi-
tacio vel collocucio cum leprosis ubi
ab infecto aere a leprosi expiratio
roris sanguinis spiritus et humores et me-
mbra inficiuntur posse facile videri potest
Adhuc etiam ex contactu leprosorum aut
pannorum quibus vestiuntur aut decubi-
tu in cubiculis eorum corpora sana
inficiuntur potest Sicut enim ex contactu leviter
scabiantis alter scabiosus efficitur quod
etiam ita est verum de eo tactu leprosi
4a causa specialis lepre potest esse cibaria
et potum que nutrice ipsam efficere
potest aut corrumpitur et adurit
in corpore humano a mala complexione
calida et sicca epatis et cordis ex
quibus melice materie per modum adustionis
in corpore multiplicitur lepram efficiunt
ut supra tactum est 5ta causa que est lepre
generativa potest esse aggregata ex omnibus
aut ex pluribus predictorum causarum minar
6a causa est theologica et quod dicitur esse
divine providentie iudicium humano
intellectum non comprehensibile ut in antiqua
lege de Aaron et aliis videre potest quod
tamen non est speculacionis presentis Ex
quo tamen causarum facile deduci ·

ponuntur signa confirmationis lepre si bene con-
templando meditentur quod quidem signa
et si a diversis auctoribus sint in scriptis ponantur
in ipsorum tamen congregatione doctrinam ab A[vicenna] posi-
tam propono 3a capituli ut supra. Sunt autem
signa ~~...~~ universaliter lepre communia quorum primum
[Primum] autem est permutatio coloris faciei
ad rubedinem et nigredinem. Rubedo autem
arguit potentiam ignei caloris adustionem aut
humoris colerice et maxime si fuerit rubedo
cum citrinitate coniuncta. Nigredo autem cum
opacitate nimie arguit dominium
quod si fuerit ex adustione generata nigre-
do erit cum quadam refulgentia copula-
ta. 2m signum est obfuscatio in oculis
ad rubedinem declinans et non aliud
significat nisi coniunctionem cum nigre-
dine aut fuscedine cum quadam rubica-
dine coniunctam quod quidem arguunt adustionem
caloris dominium et materie in qua agit
denigrationem sicut in ardenti car-
bone quoque apparet coloris rubei et
nigri contractus. Et hec ex alterius doctrina
contra in de ... 3m signum est in anhe-
litu strictura quod quidem nichil aliud est
nisi quod fit propter maiorem caliditatem et siccitatem
ex quibus necessitas anhelandi intendi-
tur et membrorum seu organorum anhelitus
invaletudinem consequitur. Sicut patet in anhe-
litu strictura propter membrorum interiorum ne-
cessitate in pectore que fuerit facta in membris
anhelitus apparitionem coarctationem. 4m
signum est raucedo vocis quod quidem convenit
generaliter in eis propter infusionem membrorum vocis
a materia nimia propter quam talia organa
redduntur magis fumosa debite aut
propter debilitatem virtutis aerem vocis formantem
non debite frangere et reverberare pote-
stis ad organum vocale ut et tracheam
arteriam aut fit in voce raucedo propter
nocumentum pulmonis et cause eius quod
idem est. 5m signum est sternutatio assidua
cuius quidem causa est caliditas nimia in cere-
bro inventa propter colligentiam tamen ad ipsum
et attractio ventosi humoris in ventriculis
cerebri contenta que expulsionem rei excitat
ad sui mundificationem et adiuvat de spiritibus
male conversis expulsionem cerebri incita-
tionibus tales enim vim et sufficientes esse

stimulationis ut colligitur ex 7a 3i libri
2o c[apitulo] 4o et 1o afforismorum et 8o
et quanto eodem. 6m signum est constrictio
commicti quia idem est quod patet nasi fo-
ramen naris constrictio est propter hoc lo-
quitur et quod per nasum vox eius perficitur.
Hoc autem totum fit propter multitudinem vapo-
rum qui a toto ad cerebrum elevantur et
replent cavernulas eius et et naribus
et quasi partes adiacentes et hic quod
vero signa vi in principio universaliter
lepre communia. 1m signum proprie est
casus capillorum quod quidem est facile videre
patet licet cum malum capillis sit vapor
adustus et fumosus qui a corpore ad
extremitates partes per poros expulsis
coagulatur intonsis sicut quando contigit
calidum est et ingenti combustionem prohi-
betur talium fumosorum vaporum quo
et augmentum et que pilorum continua
quo et augmentum abscinditur. Quod
in causa ad adustionem quantita-
tate fit parum ut pilorum fumosum
et humorem prohibere possit et consume-
mentum necesse est cadere pilos. Ergo
facile concludi potest quod si aqua in leprosi
generantur pili subtiles producuntur
propter paucitatem materie sicut et pauci
vero fuerit. Est ista quidem signa a pri-
mis supra nullum in principio fuit
enim in cognitione lepre. 8m signum
est apparitio venarum in pectore
et parte faciei quod quidem vene multe
ex causis apparere possunt licet in principio
fuerint latentes ad quod quia materia
fit augmenta quia primus ad hoc
multiplicatum fuerit quantitatem que in
venis et arteriis contenti sunt partes
partes interiores et maxime in parte
capitis ad quod lacum ipsa fumositates
inclinatur et sicut in parte pectoris
propter fortem adustionem illud a corde
fetam. Est item vene apparentes sunt
quia sanguis ex adustione in nigredinem
quasi venas apparere facit tales co-
lorationes colore quo carebat prius
et hoc quod signum ad cognitionem per
me visum est et inventum omnibus.
Nonum signum est a dar cor. Propter quem

intelligo fetorem licet a. inicialiter lacrim
fuit etiam cum in corporibus leprosorum putrefi/
ant humores. et ~~passio~~ fetor sit pas/
sio putrefactionis quibus ut calli contractale
etiam et passio prostitucionis quod alterius sequitur
quod in leprosis fetor apparet dicitur et proprie cum
sudore quia sudor non est aliud quam
superfluitas humorum et prius calorem est
admixtum ut tamen 2° capitulo probatum est colli/
gendum ¶ 10m signum est ardor anhelitus
declinans ad fetorem si est in se pu/
trida ut acuta quando anhelitum fieri
fetidum sentitur vel hoc signum invenitur
eundem et in leprosis propter magnam putre/
factionem in pectoralibus corporis in ventrem
¶ 11m signum est mores inkiti mali
et dolosi inkiti quod propter corruptionem
complexionis cordis et cerebri a natura adu/
sta que est mala et colerica ut est visum
est et mali quod malicia intensionis
et extensionis Dolosi vero sunt propter
corruptam diversitatem in instrumentis et or/
ganis sensuum interiorum facta a va/
rietate materie inkite ex diversis humo/
ribus generate quare quod materia inkita vel
vapor eius reddit spiritum et organa
sensuum intellectualium silvestria atque incon/
venientia ad dispositiones corporis debite
proficiendas ¶ 12m signum est saporatio
seu inkitio saporum interiorum quod
accidit propter perditam eius et diversa est
11m diversitatem materie inicia inkite per a/
dustionem generate que faciliter debitum
velociter atque tarde immaginatur pre/
minitione putridam ¶ 13m signum est sensa/
cio formicationis incipiens super corpus
suum et hic quod accidit propter lacionem
materie inkitatis que in membris sensi/
tivis spiritus sive genitalibus in pinnis post
cetere contingere propter fortem quod attractivum
spiritum sensibilium aut propter apiorum (?) cade/
tem in meatibus corporis facta a materia inki/
ta ut vapore eius Et ista quod vero
et signa lepre sex augeto et cum
propria et propria magis ¶ 14m signum
est inicia capillorum proprio et casu
quod quod quoque in pilis leprosorum consump/
tum materie consumationem pilum ca/
mo quia sic videtur in fine mensis

arbores folia vegetabilium quidem super
et cadere tamen a multis accidit autem
hoc magis in pilis faciei et capitibus
quare capitis et cuius sunt adusto/
rum receptum magis quod de partes
23 item apparet dilatatio pilorum in poris
absque sustentatione materie consumationis
corporis fetere ¶ 15m signum est fissio
unguium a materia adustiva et siccitate ex/
tenuantibus materiam consumationis corporis fetida
¶ 16m signum est quod facies incipit fieri
feda sive propter fetorem intelligatis co/
rruptum colore a malis quam pro veni/
entem sive propter corruptionem intelligatis lim/
timenis (?) vel ut carnosi sunt augmentationem
corruptam sicut lividus sit corruptum
tamen nasum aclas et totam faciem
leprosi magis faciei cuius tortuosa fiet
fedam ¶ 17m signum est quod facies sit
terribilis et hoc quod accidit propter magna
corruptione in instrumentis et organis fa/
ciei permutatibusque ipsarum ut ad aspe/
ctum terribiles sint vero tyri et aliorum
ut supra de sanguis proprietatis visum est ¶ 18m
signum de nigro coloris decoloratio quando
satis in pro signum visum est quod quod
denigreto coloris maior tunc apparet
ut in hoc statu et in gradu que facile
est ¶ 19m signum est quod sanguis incipit
congelari et putrescat congelatur
a propter extinctionem naturalis caloris per
viam mortificationis fetam ab vere
tenebris et forte quod hic signum
verum est in fine status ultimi fetas
sunt autem magis tangitur sanguis ab
intensa calidate in principio ultimi status
et in gradu quod autem sanguis putre/
fiat in statu et propter quod vide ma
est difficile ¶ 20m signum est quod additur
constrictio anhelitus donec perveniat
ad difficultatem vehementem et dis/
ma magnam Cuius quod et leviores
sunt propter necessitatem auctam et debili/
tatem virtutis talis tunc augmentatas
¶ 21m signum est quod vox pervenit in
fine rauce dis a. quod raucedo
magis efficitur quia unquam fuit ut
non possit Cuius quod causa inficientur
ex his que sunt dicta sunt in declaratione

cti signi. 22m signum est quod ingrossantur
labia et denigrantur quod quidem accidit propter
materiam delatam ad ea tamquam ad raras
partes in quas facile penetrare potest cum gros/
sa sit materia adeo quod non parum adiuvat multi/
tudo venarum et arteriarum componentium labiorum
ingredientium et situm talium. Et quo ad decla/
rare patet quod labia denigrantur vel propter
fortem mortificationem vel adustionem in
sanguine a materia melancolica provenientem. 23m
signum est quod caro sub cute addita glan/
dosa sit animali dicto caphas et est ac
annulosum compactum et solidum in superficie
inventum ac si vertices ex [illegible]
inventum annulosum et durum satis sic
est in leprosis accidit apparitio multarum pu/
stularum que rotunde sunt et dure provi/
nientes a materia melancolica dispersa per corpus
et congelata ibidem male a complexione et qua/
litate sue virtutem superantes ne consumi et
expelli possit. Est ista quidem videntur esse
signa statim vite lepre apparata magis.
24m signum est quod caro incipit ulcerari
quia lepra est non quaedam ulceratur aut propter
malignitatem augmentatam in materia per
adustionem in qua lepra conficitur aut etiam
cum ulcerantur membra in leonina deinde
in elephantia. 3o quod in tyria, ultimo
vero in allopicia que inter reliquas species
est magis quieta propter qualitates flatis
adustioni contrarias. 27m signum est
quod corroditur cartilago nasi propter defec/
tum materie aduste que sic acutificate
consumunt cartilaginem nasi aut membra
carnosa vel cutanea cum quibus carti/
lagines continuantur. Ex quibus etiam quando cadit
nasus et excavitas circa. 28m signum
est quod exit virus fetens et hoc quidem
intelligi potest a naso provenire et ab
aliis partibus ulceratis et corruptis. 29m
signum est raucitas vocis et hoc quidem est
propter debilitatem virtutis et corruptionem
organorum vocalium confirmatam ut dictum
in sexto signo visum est. 30m signum
est quod tunc non remanent pili et hoc quidem
est propter ultimatem consumptionem membrorum
in quibus generantur pili ut dictum in primo signo
visum est. 31m signum est quod color
corporis tandem denigratur valde quod quidem

quae etiam contingit propter ultimatem adustionem ut patet
ex his que dicta sunt in primo signo visa sunt.
32m signum et ultimum est quod pulsus
leprosi est debilis propter debilitatem virtu/
tis et parvitatem necessitatis eo quod egri/
tudo est frigida secundum multos ac est frigi/
da privatione innati caloris. Est etiam
tardus non velox tardus quidem propter frigiditatem
predictam augmentum necessitatis est valde tardus
eo quod materia per adustionem generatur. Est
autem pulsus corporis compressus cum eius non
sit necessitas valde aucta non est
oppositum pulsui et magnum et velo/
citas. Sed sufficit necessitati constituta quieta
inveniuntur in leprosis confirmatis satis
facere compressus. Est in 2 leprosorum
pulsus in declinatione parvus et frequens
et remissus tardus propter hoc predictas
licet recedant contrarias raritatem tarditatem
parvitatem et frequentiam in pulsu prove/
nire magis propter debilitatem virtutis
factam a materia sui malicia venenosa
debilitate magis quod caloris tali parte fa/
cta et tamen quartana comparata est. Al/
aliquis vero autem [illegible] non [illegible] quamquam signa
addiciantur istis scilicet diminui sensum
in membris sensus tactus et ma/
xime in pedibus et augmento autem to/
taliter auferre sensationem et confirmato
lepro ita quod si tum acubus punge/
rentur extreme partes inferiores non
sentirent. hoc tamen signum sic et alia
alia sunt in variis voluminibus inven/
ta ad 30 signa iam predicta et de/
clarata reduci possunt si bene consideres.
Illa autem signa ponere non volui quia
superficiosa sunt et etiam quia longitudinem
timeo. Hec autem 30 signa predicta
facile reduci ad contemplationem teo/
rum signorum ut ad signa sumpta
a substantialibus inherentibus ab apparentibus et
a casibus ac ad signa sumpta ab ac/
tione lesa et a qualitate mutata et
ab excrementis a corpore. Quod sic est et tu
contemplare si placet. Quia tamen aut
ut tamen tractatus [illegible] dili/
gens lector videtur in oppositum esse
unicuique speciei lepre supradicte po/
nere signa distincta diversis voluminibus

hinc cum collecta et scrutinio rationis
confirmata de eo tanquam specierum earum tractus
exponemus. Ante ista in particulari communis
designata cum lepra ponamus in quo recte
generis videlicet specierum lepre que antea ex-
posuimus. Signa ergo propria signa 20 communia
lepre generalia si plurima signa particularia
apparentia sunt, et post signa allopi-
cie propria. Signum primum hec est quia su-
percilia ex toto depilantur. 2um est quia
tument supercilia. 3um est quia inflantur
oculi et rubei fiunt. 4um quia pustu-
le rubee in facie et in toto corpore alternatim
ex quibus emanat sanies. 5um est
quia nares ingrossantur. 6um est diffi-
cultas anhelitus. 7um est quia corporis anheli-
tus fetet. 8um est quod gingive tumet
et rubescunt rubedine fusca. 9um est
quia sanies frequenter effluit a gingivis.
10um est quia sanies frequenter cum urina emit-
titur corrupta et quandoque cum egestione. 11um
est calor extrinsecus tactu pruritus et punctio
in vicinis. Vultus vero et pellis cum tactu
et mordicatio in cute frequenter appa-
rent. Et hoc quod species lepre non ponam
sit vitalitatem in eam huius nobilis vini sic
in septis de quibus dixi per eam et quandoque et
aliis accepi. Signa vero alterius speciei
lepre que leonina vocatur sunt ista. Primum
a sapientibus positum est quia oculi rubescunt
rotundi fiunt in quibus est eminentia ve-
narum sanguineo colore rubedinem qui
rubedinem et citrinitatem in ardoribus ipsorum
sunt autem oculi corporis mobiles valde.
2um est gracilitas narium cum vehe-
menti aere acuitate contracta. 3um est
quia gingive corrugantur a quibus effluit
sanies citrina multa et acuitate partium
paucis. 4um est quia maior fit corrup-
tio in eis sive gingivis. 5um est quia urina
emittitur ignea cum acuitate et fetu-
ra colerica. 6um est emissio cum inquieti
sanie per varias horas. 7um est ma-
xima raucedo vocis. 8um est asperitas
siccitatis et compressio cutis cum acuitate
percepta. 9um est equalis superciliorum
depilatio hoc tumor quia in pedes apparet.
10um est frequens eventus impetiginis
et serpiginis per membra. 11um est corruptio
pectori in aliquibus impetigines sunt cum emissio-
ne humiditatis acute et virulente. 12um est
aranosum superius inventio in sanie hominum
leoninam lepram quia quod apparet in corpore
leonis est inventum. 13um est appetitus
debilis et similiter facies paucorum habet
leoninam et in summa morte mores corpo-
rum similes sunt qui in hoc physico
plurales fieri non possunt vero leonis.
14um est velocitas augmenti corruptio-
nis et ulcerationes pellium cum ea corrupti
incipit et hoc quod ea ultima signa
pre inevitabilissima sepe inventa fuerunt
ut non multum ante quam in quandam
hebdomadam vidi Toleto de nostro
publico novato. Tyrie vero lepre que
fit ex adustione flatus signa propria
sunt apparitio plurimarum glandularum que
molles sunt et subalbide et per ma-
gnam corporis partem invente. 2um
est subalbedo et mollities corporis cutis.
3um est inflatio cutis corporis et ma-
xime faciei cum claritate quadam aque
colori vicina. 4um est constrictio narium
cum defluxu madefactione humiditatis
aquatice. 5um est vocis raucedo cum de-
bilitate sanguinis cutis. 6um est inventio
morfearum albarum per universum fere
corpus. 7um est experimentale a sapien-
tibus positum quia si tales comperguntur
aqua non adheret super eos et hoc quod
videtur esse propter ea quod cutis talium passi-
ta in siccitate et pinguedine facta fuit
sic alie species lepre et hoc quod humi-
dali sua dispositione huiusmodi nobilis vini non videtur
esse propinqua. Elephantie vero universe
lepre signa cognovi non ulla po-
nuntur a sapientibus ratio hec a me tibi
non video partibus inventa sunt. Sunt autem
signa talia ut hunc modo variis
valui hoc colligere particula. Primum quod
est scissura diminuta at pruritus
in pluribus partibus corporis ita quod est in
inventione. 2um est ingrossatio et tu-
mor unguium cum quadam corporis inequa-
litate et lividitate et prime corporis asperi-
tate. 3um est inventio plurimarum pu-
stularum in universo fere corpore cum
multa duritie et colore morali

~~sunt signa [illegible] lepre [illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ¶ 4m est tarditas
carnis nigredo quedam rubicunditate levissima
confracta. ¶ 5m est grossitudo spatium nimis
unumque cum non sit soliditate copulata
¶ 6m est quod oculi sunt rotundi solidi et non
mobiles apparent. ¶ 7m est corrugatio pal-
pebrarum. ¶ 8m est ingrossatio cum ruga-
rum in carne apparentia et magis in parte
faciei et expectatur alia res. ¶ 9m est vocis
raucedo cum gravitate et difficultate pronun-
ciandi. ¶ 10m est quod hec species lepre
in pluribus ex nimis incipit apparere magis
quam alie species. ¶ Intellige tamen quod signa
huius speciei tanto magis erunt clariora sunt
quanto magis melancolia per adustionem a sanguine
provenit clarius magis et citius et hec
quidem de omnibus aliis speciebus lepre similiter
intelligi debent. ¶ Signa vero lepre facte
ex dominio melancolie naturalis ex predictis
signis denotari possunt sicut tamen species
lepre a melancolia naturali facta ratione evacue-
rando. ¶ Postquam hec autem nomino inveniri debent
et si vicinitatem predicti lepre signa
non sunt verificata tunc declinativa
facile est hoc apparere potest ex verificatione
3o signorum que predicta sunt similiter
omnium specierum lepre sicut et tamen quarta ex
illorum fundamento. ¶ Investigabilitatemque
quam assumunt infectionibus cutis super-
cor vel fere aliquo usque ad lepre species
provenit est regimen. 1o quo supra inventa corporis
a tanta miserabilitate et verecunda con-
tagione tueri possit quod quidem regimen
in duabus partibus percipitur et determinatur.
¶ Et prima quidem pars continet unumquodque
speciei lepre quod curas provenit rectificationem
rerum non naturalium. 2a vero pars rerum
specierum lepre per interiores medicales
explicabit. ¶ Igitur per expeditione huius
verecunde dispositionis aer rerum per sex res
non naturales in consuando inclinari debet
ad frigidum et humidum eo quod species lepre
plurimum evenientes sunt a malicia con-
plexionum humorum calidorum intensiva
et in speciebus melancolie aduste quasi sua
¶ Radix est quantum fieri lepram a melancolia
non adusta maiore autem in predicto

ipsarum pretatem autem et melius exo rete-
rum sanie divarum et colera stillantem
te genita quod quidem facile denotari
potest. Primo propter quod cum eius malitiam fuisse
coleram et sanguineam sicut in scri-
bitur. 2o per rubedinem pustularum
que in corpore eius apparuerunt. 3o
per velocitatem saniatorum carnis. ¶ 4o propter
fortitudinem pruritus ibi existentis. ¶ 5o
propter malitiam virulentiam quam in corpore
dicitur que supra ti sanie et calide attestantur.
¶ 6o propter velocitatem consolidationis carnis
sane quemadmodum facte et hoc quidem
signa taliter non valorem et anima-
talem sunt. ¶ Divicies vero et necessi-
tatis et quantitatis pustularum
cum obtusa sensatione pruritus eque
aparatere sunt fuit materiam in melius
quesitam fuisse a caliditate adventam
que obtusionem in sensatione facit
aut propter corruptionem organi sensationis
vel vitium eius aut propter oppilationem
a materia factam que prohibet susceptum
spiritus sensibilis ad membrum. ¶ Sic
igitur hec omnia sunt sine precedentia ipsorum
aer aquoso in 10 et tamen lepre in medi-
natura ad se et hic eligatur in civi-
tatis et domus vel locus aeri aq
lunari et accidentali detectus. cuius
ratione sit propter decessum aquarum
dulcium aut in qua tunc caliditate esse
sed frequenter fiat cum aqua dulci
aut sternatur in camera folia vitis
salicis nenufaris lactuce violis
et silvestris et in summa omnium vege-
tabilium frigidorum et humidorum. ¶ Quia
autem in vestibus non valde calidis
propter quod contentum vulpine pelles
et sibi similes et sunt vestes de
sindone simul tempore aut de
subtilissimo panno suffulte aut pelli
huius levissimis suo tempore suffulte.
¶ Et si potens est sepe aer ca-
mere sue renovetur cum effusi-
one aque florum violarum nenufaris
rosarum endivie lactuce languine
et silvestris cum sandalis et madidos
raphanos quassatorum talis omnium
aer potentius rectificat membris spiritus

et huius corporis. Vestes autem eius et capitis
tegumenta portet non valde stringentes
ne calliditatem naturalem per vias transpirationis
a debita transpiratione prohibeant. Exerci-
tium autem moderatum adquirat quo corpus
notabiliter agitetur nullum in hoc
exercitium videtur esse quam cum eo compe(n)sa-
tur et ita ad augmentum intensionis
humorum disponat. Exercitium quia humidita-
tes in fluxum ad convenientem debita
disponat. Et 3o quia spiritus ad debita
applicantur et melius distinguit. Exerci-
tium autem quod cum viro est in navi-
gando per dulces aquas aut am-
bulando contrariis equis incessu le-
nissimo aut levibus passibus an-
imorum assumptorum. Similiter inunc-
tio et lenes fricationes renum
[illegible] a genibus usque ad cavillas
pedum facere. Deinde casus fricationes
ab adiutoriis usque ad manus
et 3o a scapulis seu spatulis usque
ad nates quam cum applicatione loco
[illegible] non minus iuvat frequenter
infundere corpus in balneo aque dulcis
tepide calidis vel facte fuerint
plante f. et hoc a [illegible] sicut buglo-
sse, capilli veneris, viola, nenufar,
vite, salicis et reliqua his similia
in quo quidem balneo ieiunus immediate
et mane ibi commoretur usque ad sua-
rum [illegible] absque calore excessi-
vo. Exeuntem autem balneo unguat
corpus eius oleo lactuce sive cu-
curbite aut oleo de nenufar aut
oleo de [illegible] ramarum pluvia-
lium. Item cum duo sunt [illegible] at [illegible]
[illegible] fuisse compellen-
[illegible] at ultra plurimum
[illegible] Sompnus autem omnis
in dispositione tali [illegible]
et sit [illegible] in quantitate [illegible]
[illegible] in
his corporibus calliditatem naturalem conserva-
re facit et augmentum humectationis
efficere in aliis autem [illegible]
fit cum sompnum [illegible]
naturales e [illegible]
et melior celebratur digestio

et spirituum resolutio prohibetur et naturales opera-
tiones vigorantur aut melior aut sop-
num est et quod fit post cibum etiam in sompno
composito capite mediocriter elevato
et de cubitu fiat prius super latere dextro.
Deinde vero dormiatur super sinistro et
2a vice iterum super dextro latere retorquendo
fiat revolutio. Per primam ergo est cibus
in fundo stomachi melius venit caliditates
naturalis [illegible] et
ab ea adiacentibus partibus stomachi melius
influitur. Per 2am vero revolutionem melius
stomachi fundus [illegible] stomacho am-
plexatur et digestio melius celebratur.
Per 3am vero revolutionem digestio com-
pleta melius attrahitur et penetrare
post [illegible] ad partes [illegible]. De forma
vero iacendi super ventrem [illegible]
[illegible]. Constat vero quod decubitu
super spina [illegible]
est in dorsum [illegible] fieri debet
revolutio de latere in latus taliter
cum corrumpitur digestio [illegible]
unde fluctuante digestionem effugien-
te [illegible]. Sompni vero mensura debet
esse non nimis [illegible] alio vero te
vigilandum est [illegible] quia vigilie
immoderate [illegible] et complexionem
hominis [illegible] corroborant
et calefaciunt virtutes animales ex-
citant et immoderati sompni [illegible]
[illegible] spiritus et [illegible] ad [illegible] ne-
cessario [illegible] ut
colligi potest [illegible]
3o. Consideratione [illegible] repletionem potum
et ciborum taliter [illegible] magis
[illegible]
exercitio sufficientiam sit nulla ciba-
rum acceptio [illegible] digestione di-
minutionem et corrumpitur et [illegible] an-
[illegible]
[illegible] et ponderosum
[illegible]
fluctuet [illegible]
tingere repletionem [illegible]
[illegible]
[illegible] medicina
[illegible]
[illegible] digiti.

a pectore in principio mei titillacione facta
ibidem et stomacum incitet ad expulsionem
eius per quem in ea repitur aut provocet
vomitum cum decoctione seminum et radi-
cum rafani cum modico mellis et
aceti acetosi et non fiat violentia cum vo-
mitus fortibus. Si vero homo esset fortis stoma-
chi et non paratus ad vomitum sicut habentes stri-
cturam pectoris et difficultatem anhelitus
et pacientes sanguinis et pati. ad ptisim
vel ad apostema sequatica vel per silices
qui vomitui indispositi sunt ut est collidi
per ... calidus ... tunc in talibus deponan-
tibus et ... corrupte in stomacho per
vias indigeret gravitate cum hoc lenimine me-
dicine solutivis iuvatur in hac egritudine
Recipe ... epithimi folliculorum sene polip-
odii ana ʒ ii viol. ... ... ve-
florum borraginis ana ... i coquantur in lb. i
aque usque ad consumptionem iii partes de-
inde colentur et exprimantur et de ista
colatura dentur ʒ iiii et ʒ i medul-
le cassiefistule ... ... ex-
ite cum decoctione dicta que colata sumat
et tarde ... per horas vi. Si vero
homo esset ... effugiens ab ab-
horrens at stomachum debilem habens
... ad infrigidationem ... ple-
nitudo cum hoc clisteri. Recipe foliorum
viol. ... ... borraginis folliculorum
sene ana ... ii coquantur in lb. ii
aque usque ad consumptionem medietatis
deinde colentur et fortiter exprimantur
et illi colature addantur infra scripta
... dissoluta Recipe cassiefistule ...
... ana ʒ iii olei viol. ʒ iiii sal.
... ʒ iii fiat clistere in mane
... estatis ... ... si placet
... ieiunus et ... multum hunc
clisterem et consilium in hac egritudine
usum ... clisteria ... a membris
principalibus ... capitis ...
aut in hac egritudine membra principalia
cum infectionem ... ... Item a
aut que ... ... et ... cum
... ... movet contentum
cum exponit ... ... et ...
corporis ... que sunt ... ...
... ... si ... ab-

hac horrenda egritudine exponit satis
sunt intenta est ad equandum dis-
... ... sumitur
... ... et ... applicari
debet quia ea que movent ... ex
parte caloris delectabilis ... debent sicut
aspectus colorum albi et florum ...
... et reliquorum sequuntur ab extra
medicamentibus ... et ... dele-
ctantibus et ... ad auditum ar-
monia ... ... et so-
norum applicari debent ... ...
... ab ... ... de
quibus ... ... Adhuc ...
que per ... olfactum sumitur movet
... et ... ...
debent ut odores viol. rosarum
... et foliorum liliorum aliorum
aut odorabilium ... ... delectatur
... Recipe florum rosarum que nondum
expanse fuerint florum ...
viol. et salice ana ʒ ii camphare
ʒ ii ... ʒ i ... ʒ ii
... ... aque viol. et rosarum et
fiat ... ... aut ... pulveriza-
ta ligentur in panno de sindone
qui ... in manibus teneant. Adhuc
... que ... tactus suavis
sic movet applicari debent ut le-
nes fricationes de quibus supra in
de motu et quiete dictum est ...
... et coitus ... ... est
... ... et ... ...
movet ... ad exteriora corporis
et excitat vaporem calidum ...
... ad partem superficiei
cum ... que in lepra ad ma-
... ... dispositum ...
... ... de scabie ... si
... ...
fieri non conveniunt que patent esse
contraria ... de motibus facte in
... et ... ...
... debent ... et ...
... et ... de salute
sua ... ...
... ... autem in hac di-
... ... et
potum ... ...

ł contentur

mag. propter quod des quia totaliter complementa permitte/
dum speciem quam creantur cibi et maxime ex
que lepram inducere possunt sicut scribitur. De
carnibus asininis et vaccinis item de
lentibus et de cibis ceteris acutis que
sanguinem adurere et in melancoliam convertere possunt
in corpore assumpto contra medicationem inten/
tionis quemadmodum fiat ut scribitur ab Avicenna
3a primi 3o ubi dicitur de regimine. Et modo
etiam ut negligatur administrare incisiva
et proprie cum medicinis etiam sicut capparis, feni/
culi et porri. Ista enim incisiva et cibos
corporis a sumptibus et preparant superfluitates
ad expulsionem. Sed in administratione
mentis laudabiles tunc administra/
... et pisces saliti in hoc casu sunt
valde boni. Et nas... putredines sumunt
sicut ista cum valent ut faciant eas
venire ad ventrem corpore salvo ex/
quo etiam qui talia acuta cum magis con/
tra administrari dicit. Dicit in libro
lepre ad humiditatem nobilem mella/
ti remissi ad ... speciem
adusti et gradus adustionis ...
da sunt. Sitibus enim et potibus maiores
...tiones et ... in allopicia
et leonia de speciebus lepre administ/
... in tisica et elefancia
ut ex predictis apparere potest. ... eli/
gatur enim panis rectus ...
... levis et ...
cum aqua ... et ... ut ... ne ...
ut cum aqua ... ... adu/
... sit cum aqua ... ... que
... sua ... 3a ... ubi super
De carnibus autem eligantur omnes
faciles digestionis ... ...
... ... malicie
... ut sunt ... ut pisces
... et mollis carnis. Et lac quod
est ... in ... cutem
ut ... 2a ... in ...
decorationem. Sed ... carnes vi/
tulinae agninae ... et edorum
... et ... ... et avium
volatilium quorum ... facilis
et degentium in aqua ut sunt anates
et ... carnes. De fructibus autem
utantur ... ut sunt ...

... sunt temporibus lactuca ... ipse
cum ... ... et aliis ... et
... diversitatem regionum inveniuntur ut ...
... ... viola ... spi/
ca et silia. De ferculis uti potest ...
cibo ... mediocriter cum rebus humidis
... confecta cum ... minutis ...
... artificiatur confecto cum aceto ...
... ut aceto ... ...
... sale confecto. Et ... uti potest rebus
acribus et ponticis cum levi quantitate
... confectis. Dulcia autem in multa
quantitate et frequenti usu evitanda
nisi dulcedo inveniatur excellenter
refracta ab acuto sicut multa ... in
... in ... ...
... et ... Sed ...
... ... quia talis
et ... cum rebus acutis excellen/
ter confecta ut sinapis ... aliis
... et ... De potu vero uta/
tur vino ... calor et ...
aquoso cum aqua ... ...
... viol ... ...
... ... vinum ...
... ...
... ibi ... ... ut ... in
... ... et ...
... ...
... ...
... ...
... ...
de quo bibat ... ... bibat ... aqua
... ...
perfectissimum ... ... bibat aqua ...
... ... ut ...
... ... a sapientibus mag/
na laude probata sunt. Et ... in
potu uti ... ... ex ...
qui ... ... medificet ... ...
aqua ... et ... ... cum levi
quantitate ... ... vina
... fumosa et calida ... ...
et maxime turbida et valde ...
... et ponticia ... ...
... ... talis ... et de regi/
mine ... ... expedita sunt. ...
... ... clementie ad ...
... ... lepre ... ...

veniendum est quod quamquam ex illustrium auctorum
scriptis magno cum labore sumptum col-
lectum in presenti tractatu in parte habuit.
que fundantur super fundamentis c. 3a parti
ut supra et in textu v. consilio ... et
plures alibi et ab illustribus expositiones.
[Q]uorum prima intentio est meorum meo iudicio
tiva. 2a est iuvamentum evacuandi difficultatibus
quantitates regiones. 3a est rectificandi
regimini per sex res non naturales de
quibus 3a ut plurimum expediti sumus
sive ex ante dicto. 4ta est meorum di-
gestionis. 5a est iuvare excrescentiam eius
6a est male complexionis rectificatio a me-
dicis in quibus magis fixa sunt. 7a est phi-
sica compositio medicorum auctoritate
in eis. 8a est curatio earum in quibus
pluribus medicorum maxime. 9a est compositio
eorum meorum a pluribus partibus cum canteriis
secunda. 10a et ultima est medicina me-
dicorum ab antiqua proprietate in eius lepre
valencium que a sapientibus nobilibus et
a modernis doctoribus magis probata
et meliora tradita sunt. [Q]uoniam autem
iterum de predictis multis instrumentis complendi
potest [q]uomodo iustum est flobotomie et evacuationis
cum farmacia [q]uomodo evacuationem vetustis
[q]uomodo cum sanguisugis [q]uomodo cum purgationibus
... [q]uomodo cum purgatione sanie a
naribus [q]uod aut iustum quidem est flobotomia
sicut plurimum vetustis est in eius ... extremis
eo quod in eius tali magis est abolitio
in minus sanie in venis et arteriis
contentis et maxime in pluribus ... flobotomia
a cum evacuatione ... que ... humorum
evacuatur ... pr. ... adhuc
est quod flobotomia est cum ... et facilis
applicanda et facile medicabilis ne
erit superflue lepsi aut indiget pun-
cto et cito remedio non multum debi-
litatis. Item quia flobotomia cum maiori nocumento
plures secundata et replicata fieri
potest quam farmacia. Item quia flobotomia quamvis
fiat magis evacuando eorum infrigidat
farmacia non eius fit ... quia omnis
farmacia et ipse in lepra ... non
a vetustate quidam quod lepre vetustatem
contingere augmentare possit cum ipsis
venositate plures amicos medica

/ venerositatem

/ venerositates

in magistri sunt ad flobotomiam ... non est sim-
plex procedendo igitur etatem et
situm corporis et virtute conservantibus
si apparet in corpore plectura et pre-
sentes magnus et plenus et vene corporis
tumentes et extense vrina rubea
et ut plurimum cum sine grossitudine
apparuerit statim assumenda est vena
purpurea ... ut ... no-
tata in curvatura domestice partis
cubiti brachii dextri et extracta per
eam sanguis 2 v. vel vi ad plus at magis
si indicium periti viri quod flobotomia
iterum remanente parte plecturae non sit
3o ut 6o sequenti die secunda et
tertia potest 2a indicium corporis
[V]ero si apparuerit plectura nobilis
evidenter apparet sapientibus quod ad
meorum maiorum plecturam levanda
re magis quam aliud necessarium flobotomia
debet fieri de vena illarum partium corporis
cicte ut si capitis magis lesi fuerint fi-
at flobotomia de cephalica super manum
dextram inter pollicem et indicem situ-
ata aut sub curvatura brachii cubiti
in eminenti parte satis porta ut situa-
ta. [S]i autem laboraverit pectus cum ple-
nitudine dolore et anhelitu diffi-
cultate flobotomia confert venarum predictarum
licet audeant illustres auctores flo-
bare venas guidem in lateribus gule
posite ... ex capitulo et 3a parte ubi
supra [dic]o non venas tales non fuit
flobotomare ausus propter timorem quod scri-
bitur ab auctore. Nec vidi aliquem insignem
virum mea etate tales venas
audere flobotomasse. [S]i interius maior
apparuerit in epate aut splene propter plectora
flobotomie basilica dextra vel sinistra
utriusque brachii aut super manum flobotomie
salvatella que est illa inter anularem
digitum et auricularem posita que est
ramus basilice ex capitulo primo ubi supra.
[S]i vero maior apparuerit in inferiori parte
corporis plectura flobotomia fiat de safena
dextra aut sinistra sive cavillas pedis
posita et appropriata quod vel in aliqua ple-
nitudine ... dextra parte magis
complexionem quam sinistram aut eius. et

colligantur sanguisuge quantitas cum superioribus
conditionibus limitata et contraria que hec
sunt de glosa. ¶ Instrumentum vero secundum quo
completur evacuatio est scarificatio
lepre que sunt ex tale. Recipe mirabolanorum citrinorum
indorum et emblicorum ana unciam unam vel pas-
sularum enucleatarum ana ʒ i sebesten numero vi po-
lipodii quercini sene thimi epithimi ana ʒ
i violarum florum buglosse et borraginis ana
tamarindorum ana ʒ i ss coquantur omnia in libra
i ss aque usque ad consumptionem medietatis
deinde colentur et exprimantur et de
hac colatura patienti detur in potu ab
ʒ iiii usque ad libram ss cum ʒ i preciatur
accipiat autem ipsam in aurora calidam
et parum dormiat super eam et tardet
cibum per horas vi vel quatuor. Tertia acci-
piat ciatum vini aque ardentis calide
cum pauco zuccaro et sequenti hora sudet.
Pillule valentes ad eundem intentionem. Recipe mira-
bolanorum indorum et citrinorum potius agarici
epithimi ana ʒ i diagridii ʒ ss anisi tama-
rindorum mastices ana ʒ ss fiant pillule cum
succo borraginis et detur ex eis ʒ i et
sumuntur omnia que de precedenti materia
sunt dicta sunt et sunt leves satis.
¶ Post hec autem materiam que eventa sunt
dicta quam plurima et electuaria leviter
malis et nigris rosarum russi rosarum calle
quatidie et silos de quibus gratia medicine
dari debet in stercubla dasi et sextupla
la hanc contemplatam sapiunt. ¶ Tertium instru-
mentum incidendi materiam est cum ventosa
sine que applicari debent in angusto
loco lune loco apti casu corporis et sit
ventose magne natibus et spatu-
lis atque applicande frequenter vero
pulpis tibiarum et corporum applica-
te supplent flebotomie vicem ubi ex
flebotomiam effugiunt licet ipsa longe
melior sit quam ventose. ¶ Quartum instrumentum
sanguisuge sunt evacuatio cum san-
guisugis que que eius melior est
quam profunditas ~~dicunt~~ evacuant magis
quam ventose et debent eligi sanguisu-
ge habentes ventres rubeas et dor-
sa viride in fontibus et fluminibus aqua-
rum dulcium ubi copia ranarum inve-
niuntur et ponantur in tibiis et in capitis

et in natibus et in spatulis. Et quando-
que possunt appositi fieri sub mento et super que
lepram faciunt habentes expellunt infecti
loco aut prius quam apponantur mittuntur ma-
defi debet aqua et limari lutis aut
sanie. Et hec est magis adherent et dimit-
tantur sanguisuge tanto tempore ut satientur
et sanie repleantur ut per se cadant et
ut sanie effluere dimittentur donec per se
retineri et non debilitet et si superflue
retineri debet cum albumine ovi conquassato
cum terra sigillata thure per se ala bala ca-
sar draganti et aliis retentivis que
fama cognita. ¶ Ultimum instrumentum fuit evacuatio
per emorroides que quod evacuatio non magnifice
confert omnibus egritudinibus de melancolia et scabi-
ei et lepre et reliquis corruptionibus quod
utitur ... capitulo 30 et 6to aff...
aff... primo et 4to aq... Si igitur
emorroides per se fluentes fuerint ulte-
rius stringi debent nisi superfluant.
Si autem surde fuerint aperiantur ca-
fricando eas cum foliis ficus confrica-
de maioris ut eiusque alterius rei aspe-
re at ungendo eas cum felle tauri
aut cum flammo lenit tangendo eas
et estima vero in utere debite cau-
te si rotate fuerint provocari debent
et cura non evacuatio est cum consumatione
sani te intiere et unificativis
ta? ... albi... nascuto in quantitate
et qualitate 21 ... capitulo 30 capitulo primo
Si autem menstrua a superfluis vitiis non
exeant provocari potest flebotomando
saphenam. Item cum appositione ven-
tosarum ~~magnarum~~ ascitiarum magna-
rum in domestica parte coxarum.
Item cum ligatura super genua satis
mediocri vel stringentibus. Adhibetur
dando in potu ʒ i de pulvere opopanacis vel de
medio et ... adiecto. Recipe decoctionis
ani ʒ iiii et ʒ i ... ʒ ss detur
tota calida in aurora et tardet
cibum per horas sex et custodiat
se diligenter a frigore. ¶ Ultimum in-
strumentum fuit sanguis provocatio a
naribus que supplet vices flebotomie
ubi fieri non possit licet ipsa per eli-
gi debeat nisi passe et quando

evacuatio per nares fieri potest titillatione
facta in naso cum aliquibus rebus acutis
vel pungitivis ut cum paleis vel pali/
te scilicet graminis quod quando a parte recedit
sanguis a naribus educitur ut fiat id
cum stipite poligonis vel cum setis por/
cinis quibus potest sic fieri et punctura rec
sanguis ad minus tenuem veniret. Et hec
de prima intentione. Secunda autem intentio
particularis que est motus diversio per con/
gruas regiones iam si plurimum ex/
presse deducta est sanie cum et reli/
que inde per ima sex instrumenta conveniunt a
quibus fere melius diverti potest. Potest autem
diverti versus ea dicta inclinari potest quan/
tum inde ad vias ventris ex ~~[struck]~~
inferiorum iam dicta quamque ad vias sudo/
ris quamque vero sputum per nares et per pa/
latum educi potest quamque non per vicem
non numquam convenienter evacuari potest. Ad da/
tum bonum in quantitate est hic. Recipe electuarii
anacardi drachma ii aque decoctionis ann. ʒ iij dentur
in potu calido in aurora et tempore propria pa/
ucis conveniunt. Aliud fortius simile et longum
Recipe aque decoctionis ann. ʒ iij pulveris scilicet apii
ʒ i dentur in potu calido ut supra. Aliud
fortius simile Recipe scilicet aneti scilicet petroselini et
ana ℈ i mirre albi seminis ameos et bi/
sunsi ʒ i ss aque feniculi ʒ ii dentur in potu
calido ut supra. Sputum autem provocat et
divertit a capite quod convenit masticando quod/
non masticet. Item masticando radicem
actiose at ʒʒ. Item masticanda palip
cum mellicio sal indi et rebus talibus
que sed icinua potest fieri debet inclina/
ri via ad nares addendo pulveres
aut pannum de quibus supra de regione acri/
dum aut deum est. Item tangendo na/
res cum medicis unguenti facto ex oleo de
castoreo cum cera et paucis pulvere
euforbij. Item attrahendo per nares aque
maioranne calidum cum zucaro commixta.
Aliud fortius isto est hoc Recipe ysopi mell
ʒ ii succi radicis blete ʒ i zucari modi/
cum misce et calidum per nares leniter
attrahatur. Si ex pus plena aqua frigi/
da vel calida tua lubito ipsa ʒ per
palatum vero attrahitur via gargarisma/
te facto ex oximelle squilliticum vel
sirupus de calido cum aqua salvie maio/
rane vel betonice calide. Gargarisma
bonum ad hanc intentionem Recipe polip

tenentis agere meliloti vel melissa stapsi/
zagie piretri ʒʒ ana ʒ i coquantur in
lb i aque usque ad consumptionem medietatis
deinde dulcorentur cum melle et fiat cum
eo gargarisma. Ultimo autem diverti potest
via per urinam. Et que dicta sunt multe sunt
invente a scriptoribus medicine sic sunt
tractate de eis excepto tracte de diversis
et multe alij sileo. Vel aqua stillata
apij petroselini feniculi portulace milij solis
et silium. Provocatur bene ad hanc
intentionem. Recipe quatuor seminum frigidorum cortici
infusi anetu lare ana ʒ i ss feniculi melis scilicet
scilicet apij levistici et feniculi rave ana
ʒ i ss spice nardi scilicet ozabi ana ʒ ij
bulliant omnia in lb iiij aque usque ad
consumptionem medietatis deinde coletur et
exprimatur et de hac colatura in
aurora detur in potu ʒ iiij vel v
cum zucaro dulcorate et calefacte. Et
post tardetur cibus hora vi adinvicem
si sufficiat de intentione. Tertia autem
ut clementia pria non tantum ceteris plus
appetitum extendi sunt. Et si satis cum
diffuse in regione per eos non valeo
anticipata expulsati sunt. Quarta
itemque fuit motus adequata sine
dubio si quod cum pluribus instrumentis complexi/
onis potest vel cum sirupo julep dictis cum plu/
ribus tractis electis consumptibilibus et similibus.
Medicina autem digestiva tanta etiam
cum spici huius disp[illegible] ~~[struck]~~ instrumentum
potest esse hec tenue. Recipe sirupus de fumo terre
ʒ i aque stillatis radicis endivie ʒ
iiij misce. Aliud et longius est hec.
Recipe sirupi capilli aque fumi terre ana ʒ iij
misce. Aliud fortius. Recipe oximelle
squillitici ʒ i sirupus de bizantijs ʒ ss aque
fumi terre ʒ iij misce. Et tamen longius
est hec. Recipe aque fumi terre borraginis endivie
et scabiose ana ʒ i ss misce. Aliud
julep ad has intentiones sit. Recipe
lupulorum cuscute florum borraginis et
buglosse ana ℈ v. violarum ana ʒ iij ra/
dicis feniculi sparagi brusci et apij ana
ʒ i ss yreos affadillorum anneos
scilicet agni casti serpentarie utriusque
radicis bauche radicis caulis ana ʒ
ij ss omnia infundantur per duos dies
naturales in lb j. aque sufficienter inci/
deinde coquantur cum ea usque ad consump/
tionem medietatis deinde exprimantur

sufficienter et coleretur et sumit colature ad
dant. Item recipe [illegible] sellule ℥ iiii tereat de
tyro ℥ i ß radicis yreos acori ariste
re. radicis brionie ana ℥ ß pulmonis rube
et mellis despumati ana ℔ i ß coquatur
usque ad consumptionem syrupi de quo in pactu
detur ℥ ii cum ℥ iiii aque fumi terre atque
maneat sic longius de quo detur in pactu
ali ℥ iiii usque ad ℔ ß. Et sic patet qualiter
de syrupis julep. aquis et decoctionibus
digerentibus materiam expeditum sit et item
quod julep. invenitur efficacia solennis
Sunt vero appropriati venientes species lepre q
et qualiter existat videlicet in sic scilicet
confectiones vero electuaria tiriace et pulveres
ex quibus salutare medicinarum mixtiones
fieri possunt et maxime omnes ille que
sicut rectificando maleris quandoque corrup
ta contestam et equale et aliarum
partium interiorum de quibus multa sumit in
venire possunt. Ergo autem in quandam lep
sa de pruina virgine conferri hic electe
et inveni ipsam mirati solennis. Recipe
conserve rosarum ℔ i conserve violarum ℔ ß
tiriace de tyro ℥ ii sandali rubei. vio
larum spodii ~~[illegible]~~ tre sicut ana ℥ i florum
nenufaris ℥ v ~~[illegible]~~ fragmentorum sma
ragdi iacincti zaphiri coralliorum rub
ri margaritarum ℥ i ß foliorum auri numero
xii sucri finissime rosati et despumati ℔ iii
rubee al. ℔ i hec quidem electuaria conferunt in uterum
cordi et aliis principali et nobili membro
clarificat et rectificat sanguinem et cum fran
gentes caliditatem possunt mittere. Dabam etiam ali
ex eo in mane ℥ i et sero [illegible]
tibi. Item pulvis est quem ex pluribus eius
dari possunt ℥ v cum aqua scabiose tale
dule aliquando vero ex pluribus eius possunt
fieri confectiones cum rubee albe et aquarum
fumi terre quam vero ex eo faciebam
tiriace de quibus dabam in pactu ℥ i cum
℥ iiii aque lactis caprini et solenniter
iuvabant et tunc quia virtutem comperi in
ta intenta fuit secundum premissa scilicet curatio
mere eradicativa per cuius quidem completo
plures et solennes medicine que ab
ante sunt inde concepte inveniuntur. aliquando
tamen aqua ipsarum exhiberi supportata
virtute constantium etate et reliquis quamque
puri vero dominio et permittam per quod non
excipietur vel non possit eius eradi
cativa mere [illegible] in vera vel

duabus evacuationibus vel tribus. est enim hoc
materia pondere a manu tractari et cetera etiam
quando processus longa est cum pondebat a ma
la quam in male venenosum latibulum in
membris sumit et etiam difficulter attra
et plurium membrorum concomitantem unde con
siderandum quod unusquisque exhibita medicina eva
di ne evacuans nisi appareat digestio in
urina solenne vestigium quod comprehenditur ex
remissione accidentium pruritum [illegible]
ad liquorem remissio coloris rubei. Ergo
ne sive eius ypostasis sollempnis egressus alba
urina in profundo posita. manifestam
talis egredi in urina [illegible] permittendum
quod non fiat evacuatio cum medicina effrom
laboratione salvati necessarium in dosi eius aut
tamen audacter donata. talia est ferria
seu fetida virtus debilis non bene regula
re possit [illegible] si plurimum sit causa
calida malicia [illegible]
seu [illegible] Ergo quod etiam quod evacuan
dum est in gradu solutivum non [illegible]
dans 2m gradum quod est etiam in calde
permittendo. Ergo sic sequitur ut tamen quod medicina
solutiva non debet esse aliquam lenitivis
et [illegible] quod tamen cum [illegible]
gnitatibus refracta [illegible] Ergo
quibus [illegible] quod se medicinis debeat
fieri in administratione medicinarum solutiva
rum que ab illis illustribus [illegible] po
sita sunt que ut plurimum sunt fortes ab
eis descripte. Et hec etiam colligi potest
a principe 2a [illegible] ubi supra. Medicine
in [illegible] et ab aliis ponitur [illegible]
[illegible] capitulo. [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt inde colli
guntur [illegible] aut administrandi talia
cum videres lepram a natura plurime co
[illegible] et procedere ut ipse medicine
[illegible] admixti ut [illegible]
ad [illegible] evacuandas sicut et
hec [illegible] cum magis difficilem et non nisi
[illegible] quilibet potest. Ergo vero lepra
considerans in natura lepra in quibus
corrupta est [illegible] ideoque duarum in eis
medicinarum diversarum specierum ex adiusti
one [illegible] in [illegible] quod
[illegible] unius scilicet alterius cum
venire potest quod altera natura scilicet aliis
[illegible] ut melancolica [illegible]
sanguinee at [illegible] de [illegible]
[illegible] de equali

pparatum melior dentur licentia pabaladi
hec cum non inveniuntur in re sit in ymagina-
tione et male smaragdino pingatur. Si vero
ad evacuandam materiam putridam Rx yezel
magis quam simul. melior est medicina que
invenitur in hac disparum z vj diagridii g iij
dentur totum cum z iij serum caprinum. Quando
vero flate sunt alias dentur hec Rx yezel z v
agaric electi z ß z z g vj dentur hec totum
cum aqua decoc. mirabolanorum vel violarum
Quando vero melancolia sanguinea dentur hec
Rx thecadaid magni z iiij aq decoct.
prunorum violarum tamarindi et sebesten z
iiij Quando vero melancolia ex adustione
melancolie sit genita dentur hec Rx yezel z ß
decoc. mirabolanorum et idarum polipodii. fallicularum
sene z iiij dentur totum in potu. et ab-
sinthium condimentis per feriem que scripta
fuerunt super in cura cuiuslibet melancolie
hec cum sunt principiis z a pro de
cura lepre dicitur. Est non materia si con-
miscetur cum eis pulpa colo^de et sca-
monea rec et quam ipse ille cum calida
et reliqua videlicet. Decoctum cum melancolie
ex aeque saluti potest ei dari hec Rx po-
lip. fallicularum sene thi epithimi
cartami cuscute violarum florum borag
et bugl. an z ß se. endivie lactuce
scariole et acetose an z iij mirabol
indorum z j. sem fenic. lb. ß. sem
violarum mucillaginis psilii discrete
facte an lb j. fiat decoctio diminutio
per tertiam sed. decoque colletur et ex-
primatur et huius colature addantur z
penidiarum zucc. al. an lb j mellis
rosati colati lb ß coquatur leviter usque
ad spissitudinem deinde cum fuerit infrigidata
sit adda lap. armeni lap. lazuli p-
paratorum simul tritorum an z j ß et dili-
genter incorporentur in mortario et di-
mittatur fermentari per sex menses deinde
in recepto a z vj usque ad viij cum
z iij aq lactis et plus et minus secundum tolera-
tionem virtutis et est pura et delectabilis
et est de genere secretorum meorum. Corpus
hec autem ad vi dicitur intentam perfusum
est que fuerit rectificatio gravius male
in membris in quibus recepta est ut
vix quod nullum inveniatur melius ab autem
desiccate male quantum cordis epatis
stomachi et aliorum rectificationum ille sunt
que in hac dispositione conveniunt. Unde sunt

sit omnes que cum virtute z a reperiunt
tar ecc et epar sit sy infirmantes
et hereditates sit Et sy. violarum sy. de ne-
nuf. sy. de corticibus cit. sy. de succo
limonum sy. de ribes sy. de berber.
sy. de bizanciis sy. de granat. sy. de pir.
sy. de pomis de persic. de quinbus
sy. de succo et aqua fructuum et
reliqua talia ut confectiones et electua-
ria pluribus et tragee ex libris feste
Opportet vero ad rectificandum mali-
ciam quantum cale et removendum ips-
sum melancolie in corde in epate et pre-
cordiis quicquid Rx rasis violarum florum ne-
nuf. florum salicis an z j ß. sem ce-
bor. bugl. florum et salicum cap. ve-
cuscute calendule se. endivie et ace-
tose an z ij polip. fallicularum sene
an z j sy. ros. lb j zucc. al. z
viij fiat electuarium de quo cum mane dentur
cochlear j et cum sero mediam unciam
dicitur et si in die plures libras
acipiet et epata deglutiendo radeat
Si non est error. Si vero intendis
cum hac rectificationem male quantum cordis
magis quam epatis huic electuario addi
potest ea que cordialia sunt et preparata
ut parum calida sit margarit. cap. ve.
florum bugl. dorion ast de corde
cervi rasura smaragdi margarita
et reliqua talia et fiat de eis ut S
de alio dictum est. Si vero cum hec intendis
magis rectificationem male quantum epatis huic
electuario addi potest tres de berberis
de granat. de spodio cum sem. acetose
sit z spodii sandal. rub. et al. se.
endivie rasur. acetose scariole et alie
plures species me fecit Here cum felici-
tati intentio tua. Ergo etiam in ai mea
quomodo quam a via que generatur lapis ipsis
deus melius in mundum per tres de-
tyro et in mo per lepram parantibus
ut sua per se comedendo carnes ovium
tenuium que quod conferunt lepre propter ve-
nenum et resolutione et apoplexia
ut cap. 2o ubi de cura colligendo
silv. z dorem per quam illos ex comede-
re et carnes ranarum et marine cum
sale et alios decoctas sunt in bezaar
lepre utpote 2o cap. ubi de rana
Quarta autem fuit quam phebe corrupto
melior a mere mala qualitate per

mcuas q aqlite qui recisionis me p(ro)hibi/
te sut et cu h(ec) g(ra)uat vaccositi suc(ce)ssit
aut me(n)t ulc(er)es fr(e)sce mediocri / intestinis
aut h(um)ide et cu h(ec) h(abe)ntes (con)stitut(ion)e(m) bora/
ciat ut sut p(re)dicte fere omnes ut vio/
la nenufar et silia at me(n)t c. et si pa/
tentes (con)stiliant(ur) et abst(er)siua ut sulfur
bacce lauri glutinu(m) exp(e)ctant(ur) sina/
pis ciguenu(m) pip(er) nigru(m) pip(er) piretru(m) sta/
phizagria alacs calabantu(m) et silia q(ue) gio
(con)frangi d(eb)ent f. et h. Et p(re)mit(tit) exp(er)iens
castori vngeta ep(ith)ima linime(n)ta plu(r)izaro/
nes car(ci)nos euaporac(i)o(n)es ep(ith)ata bal/
nea et silia. De balneis at(que) naturalib(us)
balnea s(un)t sic ticzicen sulfurez cu(m) cu(m)
aspaltum sup(er) ci (con)stute uel (con)stiptici/
para ut balneu(m) paduanu(m) menti(s)
grati q(uo)d quinqu(e)pu(m) est ex calce et ci/
ne(re) duantib(us) et sulfure s(u)bduante Et
balneu(m) de abano cu(m) dua(bus) sulfur(is)
sup(er) calce Et balneu(m) s(an)c(t)i petri (et) in
quo utr(u)q(ue) dua(s) h(ab)et sic a(lia) Et bal. s(an)c(t)e
helene i(n) q(uo) (con)stat cinere calcis et
sulfuris existit satis rectificate sit
(et) bal. bonu(m) et artificiale ad id fi(er)i
p(otes)t ex aq(ua) decoct(ionis) camille. Ite(m) ex aq(ua)
decoct(ionis) radicu(m) jari Ergo ad tali
bal. s(unt) (con)sueti m(od)i iste Rx viol mal/
uarum camille s(...) doc(...) lapacii cu(m)
istarum radic(ibus) et foliis an(a) ʒ i camille
capillarii et siluris scordeon aristo/
loc. caledule (...) an(a) ʒ s(emis) flor(um)
viol(arum) radicu(m) altee (...) radicu(m)
bardane an(a) ℥ iiij o(mn)ia (...) et
ablua(n)t(ur) et incida(n)t(ur) in aq(ua) mag(na)
qu(ant)it(a)te i(n) qua suffic(ienter) corp(us) ablui et
abst(er)gi possit Deinde p(er) exitu(m) a bal/
leo ingrediat(ur) ubi sedet (con)uenit (pro)p(ter)isto
aut i(n)ungat(ur) isto ex(...) corp(us)
suffic(ienter) a corrupcion(e) p(ro)hibente Rx litar/
giri subtilissime triti ʒ ij o(mn)i rasi ℥
iij agitetur sit in mortario deinde
supponat(ur) (...) aceti albi satis acuti
℥ iij. et (...) sit (...) in
mortario plumbeo cu(m) pistello plumbeo
(...) spadda (...) qu(an)titas olei
(...) (con)f(...)do deinde spadda
(...) et sic fiat (...) usq(ue) q(uo) (con)iunc/
fiet et augmentet(ur) (...) us/
q(ue) ad qu(an)tit(a)te(m) (...) i(n) spacio duor(um)
dier(um) et (...) ex eo et (...) /
(...) effect(us) Aliud (...) et efficacius

Rx sucri rute sucri (...) et (...)
an(a) ʒ i litargiri cerus(e) de plumbo an(a)
an(a) ℥ viij o(mn)i rasi ʒ iij cere al. ℥
iiij (...) sit oleu(m) et cera et i(n) (...)
cu(m) co(n)fecta sut totu(m) supponat(ur) p(ost)
(...) p(re)dicti diligent(er) cu(m) spatula agi/
tando. Ultimo supponat(ur) sucri p(re)dicti
et lenta calore bulliat h(ec) totu(m) super
ci(n)eribus calidis usq(ue) ad (con)sumpt(ionem) suc/
coru(m) (con)tinue cu(m) spatula diligent(er) agita/
do. Ultimo su(p)pona(tur) caphura subtilis/
sime puluerisate. et diligent(er) incorpo/
rent(ur) et h(oc) q(uo)d e(st) me(lius) (...) et (...)
(...) (...) Aitta at (...)
(...) ab auc(...) vng(uen)ta et lini(men)ta s(cri)
bit(ur) ut a. de serpente nig(r)o ab a.
descriptu(m) ʒ a (...) ubi (...) Dix a. de
ranis a. de juniperis a. de tertaro
a. de lapidib(us) a. de lauro et reli/
qua talia. et tu lege ex ei(s). q(uia)
nolui scribe(re) nisi (...) (...) aut
exp(er)ig(...) a vera q(uo)d a. d(...). (...)
(...) mag(is) a p(ro)fundo corporis
patent (...) hic suffici(e)nt(er) ru/
bificet et expedit (...) octaua
intentio corrigenda sut a(...) q(ue)
i(n) melis deliqui solent sut aut
(...) hec (...) plura (...) q(uo)d est
asp(er)itas et duricies in cute deleta
(...) est s(an)c(t)i (...) calor (...) in
est (...) (...) d(...) varies
(...) est (...)
(...) est (...) et (...)
(...) est (...) in ulc(er)ib(us) (con)tagio
(...) est malicia (...) in (...)
(...) (...) / (...) e (...)
pustular(um) in facie (...)
absc(...) (...) aut (...) q(uo)d
est asp(er)itas et duricies cutis (con)uenit
(...) p(er) balneu(m) et lini(men)ta p(re)dicta
Saltem aut abano. app(ro)pata sut
a. (...) cu(m) lacte (...) Ite(m)
a. de sisamo oleu(m) de (...) pince
Ite(m) (...)llago altee cu(m) oleo viol(arum)
et cera inspissata Ite(m) a. de vitell(is)
ouoru(m) s(uper)li(ni)tu(m) (...) calor uo (...)
(...) (...) p(otes)t (...) h(ec) lini(men)to
Rx sucri acetositatis (...) sucri (...)
sucri (...) an(a) ℥ iiij albu(m) (...)
(...) ℥ iiij ar(...) caphore (...) subtilissime
trite ʒ i (...) lag(...) (...)
℥ iiij (...) ℥ ij (...) subtilissime

in mortario et bene terrantur et fiat ex
eis linimentum faciei. Aliud secretum experimentum in isto.
Recipe aque pluvialis lb. i, aceti ℥ ii, farine fa-
barum ℥ iiii, olibani ʒ iii, aluminis iameni
ʒ ss, camphore ʒ i, ~~[illegible]~~ masticis ʒ ii. Te-
rantur simul in mortario forti et longa quan-
titate debent exponi ad solem et de hac
lavetur sepe facies. Hoc est in experimentum
bonum mulierum valde citrinarum ad eandem et verum
aqua stillata generatur. Item aqua yreos.
Item aqua radicis sericis marine et sigilli salo-
monis. Item aqua saponarie plante que
a[lio nomine] arthanita vocatur. Et scio ego quod fa-
ciem ... eius de pulvere et sali expositum
faciem potenter illuminat seu illuminat et 3m
accidens fuit specialiter casus et hoc
quidem accidit licet multa alia ... scripta
inveniantur contra ... medicis ...
hoc unguentum de quo specialiter inungantur ...
... debent cum pulpa recenti limo-
nis. Est autem unguentum hoc: Recipe cortic-
um ʒ ii, corticis ... citri glorie mundi
subtilissime tritis ana ʒ ss, saponis teneri
ʒ ii, p[iperi]s ʒ i ss, misceantur simul in mor-
tario diligenter usque ad formam unguenti. Ad
hac inter ... unguentum de ...
alume scissa et olea ... a dya. ...
de ... et tu vide ibi. Et de experimentis
alia autem laudatur et faciem decorat. Rami
... vidi ex quo aqua fit ...
... cum ... pinguedo
... collige ... et ... lavetur
caput et specialiter a quibus ceciderunt pili de-
... cum ... fuerit inungatur cum
hac predicta pinguedine et ... et
renovare facit pilos in capite ...
Ad rancedinem vocis multa sunt inventa
medicamenta ab auctoribus conscripta sicut electuarium
de yreos cum aqua ysopi in sero et mane
datum et electuarium de calamento et de dya-
ysopo et similia. Ego autem pro rancedine
vocis adhuc antiquus ... ...
... cum ... ʒ i in potu cum aqua decoc-
tionis ... in sero ... et in ma-
ne in aurora et ...
... Appilam ... apparent capparis
... que scripta sunt supra in 2a particula ...
ne de ... Item hoc pomum quod se-
quitur adoratum ... ...
et calatorii. Recipe ligni aloes, de olibani flo-
rum ... ... paradisi ana ʒ ss, vio-
larum florum ... ana ʒ ii, zedoarie

ʒ i, pulegii et cum modico laudani et
aque ... fiat pomum. Et ...
... de ... maioranae
... et ... et ...
... unguentum de ... et apposita
... Item ... in ... cum ...
... vigilantum cum ... et
... Item resina cum medulla cruris
bovinis. Item pinguedo anseris cum vitello
ovi. Item pinguedo eius ... limita
ulceribus ... unguentum de cerusa
... ... unguentum vero
... et utile ... in isto:
Recipe litargiri, ceruse ana ʒ iiii, ...
ʒ i, ... ana ʒ i, co-
lofonie ʒ iii, ...
... ʒ v ... ʒ ss ...
fit in mortario plumbeo cum pistello suo
... donec ... liniatur et de
hac ... ulcerata et appareat
... Et ... alia que
in ... de qua ... vide
in dicto ~~[illegible]~~ in ...
vi particule ... et tu vide ibi al-
...
pustularum in facie. ... tolli potest
cum ... litargiri ... in ...
1a particula. Similiter ... cum ...
cum unguento decocto in pannis ... quod
vide in antidotario Nicolai ...
dicit unguentum ... quod ...
in pannis ... decoquitur. Adhuc est
... gummi ar[abicum] cum albumine ovi
... in mortario ... Et ...
... declarata ...
... cauteria ... in ...
... recte ...
... et ...
... superfluas in ... et ...
... et augmentam
... in ... ...
... laudata cauteria ... in ...
... Et ... cauterium appli-
... loca ...
... in ... capilla-
... vel ...
... in ...
... Similiter ...
... cauteria ... Item cauteria
facta super ... et an-
... et in ... aliis locis et tu ...
... quia non est consuetudo

i ait. Distilla vero in ictus iam aquam pissa erat, oculi inest ab acuta pertate valentes ad leprozos de quo inde plane poterunt a sapientibus. Item pro quod cum dicta parata est hyacinthi deum in medicatum et medicina quarta ab A. 3a parte ubi supra vide ibi et hyera aurea cum mati et hyera preparatis et carnes vipperarum qui testimonio ab omnibus approbate quorum laudes forma modus compositionis vide 7o cap summa prima in arte confectis karoli de tyro et 3a parte late sequitur allegato et 7to alimento calidis 37o et 36o clara fere quam alibi et 27o consilio et 27o

Altera medicina est colloquintida de qua historiaz et mirabilia scribit serapio cap. de tumi scilicet et tu lege ibi. Alia medicina est lapis smaragdinus expertus pulvere 31 dari dz cum aqua aqua mag. et cum frigida si lapis iterum et reversus. Alia medicina est tarso cruci et ranarum de quibus dictum est in antidotario 6a alcabas vero de ex. assa lumis combusta et pulverizata et data in potu conferunt lepre cum aqua calida. aliqui lepre lapsum propria astra aut pro hoc inveniunt ab auc. quorum medicamina fatere non credam itaque quod scripsit. 6 xio de siplica in ea. Et rasis scripsit de auro talis combusto cum albume ovi sublimite. Item A. dicit quia cedrea est medicina elefantie. Item alibas dicit de felle elefantis in potu dato. Item serapio scripsit quod lumeos facta cum felle cap. sitiris confert lepre elefantie et reliqua talia que habentur in vasis latent colligantur. Hec sunt que in utilia visa sunt colligi dere in cura dispositionibus huius nobile vire. Salvator autem opifex que in omnis salute una digere dignetur ad laudem et gloriam eius in sempiterna secula amen. Actu padue in anno augusti etc. | R 3 | De fistula in oculo

Fistula in oculo.

G enerosa dua bryachya materiam spectro expertus ostendere in angulo domestico adi... finistri quia generabatur ab A. 3a 3is et est fistula in lacrimali illa. Cura quod vulta et perfecta cum fi dz mag. pro cante rium ex aurum ut ferro vel calide vix vix tamen ex fistula in a... non vincere anti qua in tum sicut per expirtaturam sua cis satis visus. Et quia in esse non sit

corruptio eius apparentia tendo esse vix at si qua a in ibi corruptio non e epsida ipsius lenis et superficialis ultra. Et eo in primis cura vir incipiendo est alempicatis per quos ad cauterium transeam sed quod lenis et tepitatis curis adstrictiva rectificetur regu ex parte cibarum et potum post deinde purgetur corpus et capitis eius 2a procedat est cum localibus parieti pertice applicare desiccant vim attrahendi materiam ex prefundo et consolidandi earum et cum sua stip tica confortandi locum ne sit recipiens materie in posterum quod quidem reum vir in debere esse in superficie septima. Item pro in abstineat ab una a rebus valde evaporantibus et cibis pinguibus lacticiniis et leguminibus et fructibus humidis. Similiter abstineat a rebus acutis ut sunt cepe et alium bulbi sinapis eruca et valde salsis et vinis aliquibus. Ad hoc etiam abstineat ab omnibus que sua caliditate et vaporositate caput replent. Consueverunt ut sunt aromatica omnia fumosa vina et cito post cibum dormire et facti excitatio et reliqua de inde talia. Item 2a non purgetur corpus pilulis et argumento sup'to a quarte et vesicule plus est corrigendum quam vel dictum cap. per deo transcender et ad principalem capitis cum vix ex bota da sancti facilius calamus et via co mundari potest quia ipsi loca in cap capitalibus et repetitis evacuis facile suppleri possunt ubi enarrabuntur igitur plus earum in narratur evacuetur cum his. Recipe pilulas de yera arrei sine quarta 31 resolutam per vij cum siropo de calato ut a'o eius stercora lu et expellatur cum vij q.d. nibus quam siri ei facto expilato de cur... sperasi colligetur. Recipe pilule cum 3o et secunda pars ablata et abl'u... quibus aperitivum. Recipe cum medicina pissa digerat cum his digesta et satis leni. Recipe aque betonice 3 iii aque rosmarini 3 ii misce. Diyaclilia est medicina potest in epidendo malis et ipse capite et humore. Digestum efficacius prodest post esse hoc. Recipe siropi de calato 3 i oxill' 3 ii si aque decocte materie 3 iii. Item si timeas quatre calitas fragare bis digesta cum aquo remittente reit fere cuique calidis ut aque acedere et silatis et accipiant hic digestum per ...

smaragdus

de fistula in oculo

61

capletur et si te q° assunt digitus eet
stipticus accipiatur cum sero at abvaltuca
he pcta una allefigiaz at de alac
ablutio paruum ay teneatur. digae iucar
appute cuet uta cum his pitlis R
p. de scul ana ʒ ij cathiaris ʒ i refar
inet p. vij cum elect° fuat ras et capi
bea ut terti effect euailis iar pdcis
ai mane bis colizet actus cum his t cali
ra i mete infra septo ducis ut tres
guttas iponendo q i° aut ipanat
una pecia hig sequitur cappainis sic au
gulo domestico acti et liget firmit
et adheret cum una plumaccolo lacrimali
angulo suppo to cum debita adhearet
Defesso colirio pudanti c hic R anti
mai tucie ppate ay ʒ i sicole i lacte
mitte 2m doctum ʒ ij liij sau· dra
gody dragagati tarzefeti scoie ferri ppa
te 2m dietez ay ʒ iij aque mite sala
ti et calidaie ay ʒ i eo plumbii sic ser
tare rore fiat sief cum succo rute et
epicteont decem cum pdcis
aquis fiat colirium frcando sic cote de
sepra cumpti supponendi lato e talis
R imminie hakim. aceite sau. dra
ligui ij pro qstidas mastic ay ʒ iij
capullarum gladii mite cipssi galla
re pforatare ay ʒ i glutinis pe
sau dragati qui ar. ay ʒ i dissal
uat glutiez cum aceto nigro fortissio
et ceteris additis fiat cumplum solide
sic hec in visa meliora pmit fue
rut

De ptisi.

Dispans magni tueris et p
more accumus nup in ab
tulit labilis humane ne
gdico et cum nolitis et honestissia
dua labaat dispanre ppante ipaz ad
ptisim q) diffi le ect ipaz euade et
fortassi rema hig e ipaz icidisse ut
pamlqpp declabit Et cum nite ii
i etate gsistente e pnilegiata gdo
nibus ipaz ad ptisiz magis c incliau
tibus Cum etate cum ea pdcta inter
materia et matie ei angtu cale
que mag eij siccitez a ubia uel ab
d'a cum pueritez 2oud i facie sua
color est ad sighi tez ep citrini te albedie
et remissa rubedie quinotis 3° no
puat aclos sit gamos no q d a
gae sz deferu mit ti orbitare

et sic acti quis 4 te typoa eius depasta
sut i. multo pnata pp q° gsupta
sut 5 te cutis fronti eius tensa e cum
asperitate i cuit supficie pcepta 6°
collum eius longum et gale 7° tota
capitis pars circuite colli tl tala pepi
notabile 8 mu a eius capite eius mte
defluunt acute mordicatiue et cor
rumte cum sigu d cius siccitatis. cum
eius asperitate. frequens pcim ad mor
dicatio et corrosione que ora alte
stant indsite indicio mcor mti acute
9 no sitis i moderata 10 anhelitus
difficultas et gsticia 11° salsedo in
eius sputo pcepta 12° cessio sputi pti
bus sanguinis gbus aqui gquinotis 13
pectoris angustia a dra poriciis ay
et retro pcepta 14° cum pcim pe
ctoris extenuata et marasmata
dispo 15 ppatulare eminetia ad
exteriora 16° eius crura sut longa
et gracilia 17° actonie ppes indefi
cientes 18° catarizatio dispanis
augmentum et ipse pg sopni fetus 19
strictura rize indefinitas li et plura
gsilia signa q° eis addiri passent
videntur audere dispone qe aino
ppat ad ptisiz at ita efficerunt
eam q°re plima colligam e° ʒ ij
de ppate ad ptisim et 3° q ti tl
p petisu magnum et ptiz interiorum
q° sumat plus Et circa ad i° eam
paret q) cum ia signa sufficiunt
ppariaz ad ptisiz demrare put q°
sz ut apparatu corpore et pte hetur ius
q dius dumi mtore et gtinui deflu
xus eius ad ptes pulmonis que
ppter sui mollicitez ulcerationi valde
disparite sunt Sz oia pdcta sig eius
demrant ysta quaz qd seq q) de
mrat ptisim at putez at p ueti
aut futez q a uerita e eius qr ad
eas effecta uenero pduetas uenero
sequitur effectus et aor e no grauti
et hoc deducit pt inductio ex sin
gulis ptibus eius q) fuere uo curam
breuiter deligens Et si hic q° eas de
uno hore tamen qdaz satis sufficier
pbat et ipse qz hec mutr gstituta
est i pte etatis ppantis ad ptisiz
int alias ptes s. mt xxv. et
xxxv. sue etatis anas et sunt

i intrasmerita

symoneos mag ypocras afft vi a ptisis
fit maxie i annis a xx v usqz ad
xxxv eo qz in tali etate pte mani
festi et multido mebrorum aiutarum nar
ut acuit ut adhuc altera qm ceri oppo
hic dne no solum a tpe viii a gnatione ad
eo mala q̄ta ē qr erit pnaria gnatur
[illegible] ad id secz zanale ē id ubi
pnaa a gnatis fit mala ubi multa assi
gnari debe debiliter dtutes [illegible]
[illegible] mebrorum qui est pte quartus et vita
lis hec multu ad ptisim aut dispostta ē
at molestata Est aut ea malis cu
tarri sui acuta qr salsa at licz sal
sedis ē 3 co pnarius a capitibus assi
gnaut ratio qi salsi pt fieri fla ppr
putredinem seu putrefactionem i ipso acciden
s secz 2o ppr adustionem eius 3o ppr pmix
tionem pori eius cū pli cū ea ma cali
ca [illegible] forte salsedo in hac
dua assignari pt a duplici pcesse
ca s a putrefactione et pmixtione
ipius cū colera Et pnt hic symoneos
colligi s. ptez pa pe cao de quibus
i fieri ibi omnes sed salsedines et ql no
salsedo in flate ista adqsita fit ex pu
trefactione ipius ex ppr se q nunq defit
in ea deniter at eius audit unusq o
et similitudo calida et exar magsit ea
et fit et oit amaritudo cū sicci et
sit multido et relique passioes a colera
pcedentes q ē omnes in ea inueniunt
At uo itz qminitez se one declat
pnaria multi mebrorum qe qgeste sunt
i pectore eius sunt faciat ibi apgia
ut fecerit sive apllanda [illegible] sit sic
q ē quantitate a calore pt mag sui
multiue et frigitate adeo qui cz
faciat se exacerbantem ty de 3o in
3m magis et hec ē ppm signum ad
intelligendum fla ista fuisse factu cū
sua magis ex pmixtione calore
cū flate q ppr solam putrefactionem ipius
flegmatis tales enim a capitibus
pcedunt se qlis ē cotidiana
to paroxismatica uel exacerbatia
h hec se exacerbat de 3o in 3m
i assignanda qt materi cale [illegible]
corde geludi qi hec dua qtinue
febris febri febris ppr de colera dum
qi fe hic due sunt et qt plica
satis h repugnet zeni fezali

cali acut febrim ex qz ipsa exoistat ypas
et pluras i se i hac dua no pt ē
qtinue colica pt qa est qtia colerica oms
breuiat ē qz ipsa ea colerice pnudg
tiat in se diebus i qtinua colerica
habt saltem i fine pe pmam hor primus
assumpta legi a galo affe 2a qta eg
2ua via in vii pnadis vel [illegible] eius
qtar usq finez qti qi qm fat intpo
lata colica i vii pnadis uel se diebus
tm fat qtia colica i una pna qrz
huic modo et aliis qstitibus dd ē ex
simacs [illegible] pdetis de pnadis illarum
febrium uisitare de illis febribus similibus
defitiente qtu qparitas et qplicatas dī
cai i qi se in hac materia qtie est
colerica q ē plica adeo fit in ea tm
q sm successim mebrorum deriuat et co
gregatur i tor excepit Sicut i aquita
mei porro i pectore agggata est et
putret tm fat unaz qti ex calidaz uno
paroxismo pler exacerbationes habet
secz tpe putredinis eius alia ma paulati
defluens a quo ipsa ea putret tunc
faciet alteram se succedentem pcedenti
qr qtie febrilat febre eiusdem spei
ppr qz aplpsta dicat qi h mt febrit
pluribus febribus qtins colerice et no mutas
passes aut dicere si velles defendere pha
vm qp febre possit vna febre qtinua
colica durante amo uel duobus uel
pluribus mensibus dur vagando primo qz
assigta una porcione mei in una
deriuata minera qt attendere unaz ptez
q ē faciet unaz exacerbationem qtie et
ppr ethogeneitatem mei hanc unaz
no passe sufire i qtinua i vii ex
acerbationibus et i plibus 2m maiorem
et minorem poni mei dimsitas i modo
sic [illegible] qtitali ymaginari potes
qi in deriuata minera repiu una
qtitas cale eg una ps putres fui
modt i tmentu qi no ē amp vel
etiam se 2ie 2a ps et 3a ps et qsequit
de aliis At qi iterz ad pdictam mi
nerz noua aliunde defluat ma at
a mala q ome delicta in pte ubi pu
tret pa ma acthar 2a ma ex qz
sine defluens sine a recta altera ex
acerbatione sit effectiua ea pz qi h se
no solum mensibus et annis sz tota te
vite hois durare potest et tu q ra

uo cuj so^m uincliis fiscul intellectus
talia quede dict Ad gal' a' et alias
aut. Id q^t ca assignauit tum dolore
gti^c cc sicut dupla ut uiiatz tria in sipal
late intellexerunt de febrilibus et eius nocu
li et viscaralibus et p^r^te Sicut hic tu stat
et q^e dea se ueri dixit at vir ep
si dua pauca aut fere uita tussi mo
lestia a in expulsione et lenis satis Si
ia questio est quia uicidisse ptisiz at
ad tamen ptatta ex p^r quidem de sinu
mere a capite sz stante quaestione
mere i pectore signu et qui cat
nocu tu quo necessum est ipaz debere lyre
tussis quod quia az pz quia que stante pu
tia cause uel cause producte effectus
et suffecit uenit est assignare effectum
Cu quod ta est signa tussis debebit ee
signa pz quia que aliu mad expellet
di uiis i pectore aggrauatas ut iuge
uia. uo hic aliq nisi tussis eo que tussis
est matz pectoris et penes eis ad ex
pellendam etiz uel nocu tu i pectore
uitia c. 23 tertia 3o ppay p^a a hac
mater siti vir satis vir vir infestare
Et ita ad ipz dicit est ad sexti qui dicit
qu siente ptisi at alia sicut igitur dispo
ue quae signu e nocu tu i pectore
et uegnauda e qa io que pisse non
suffecit gaudet / qui e nocu tu i pectore
signu ee pauca et tam malez ipius
productam itere ee pauciz prop qu ad
appar hic tussi ad expulsionem illius
ue e pauce at a deute recificatur
at insensibiliter expellitur at a pectore
p uias i sterces ducitur uti 2o 3i
ca de trisibus pleris que 2o ia que ut
tu forte applicabat uelsi quidem dixit
aut quod salute potest prioditz rene
liuiz lenis tussis ad magna e quia sit
priodice at alterati uic mauis ut ma
re quitis a capite effunditur ad pectus
et quae deciare quitis ita priodice re
uoluitur tussis de intesa ad remissaz
et eq^d De quorum sudato plurimum
pbleu ta solui putatur q' qd e qu
ptisici quaz e at ut 6 diebus aut
tussiunt id e est qui hic quiet aliquam in
pectore paucam ualde repiri uiaz at
que resoluti fuit at que i pectore tus
posita p alias uias at ex p predictis
tussis suffecit expurgata fuit tunc quod desi

cit et inotata tussis Superficie vero
uoue uia desluon aut uoua uia
ad pectus a tota at ubi agesta prope
debilitatem eorum de uomitu uoua sub sicut
tussis sed m pbleu a que e eius ebydez
ptisicis quaz vir descresse se. saluit et
predictis sed m pbleu a que e qui ptisici ualla
at leuisse anhelitus debilitate male
stant Salut quod que caudale pulmonis
et creatura eius sufficit expurgata fuerunt
sicut sequitur sit ab electuariis et lacti in
ore retentis tunc liquido aer inspirari possit
et sui putridi at altati expirari fuit
si ex sufficienti inspiracione et respiratione
complete anhelitus eo que e materia ex dia
stole et sistole pectoris tunc reparatur et
Et tu pbleu a que ptisici quaz ultra
dolorem quarum uel pugitum i pectore
sentiunt solent qui quod hic prop undificacionem
mere quod faciebat dolorem pugitum ex te
su mordicatiuam et etiam que mundificatis
membris remittitur spes male quod quis
que e i pectore intesa erat ic i ptisicis
quaz uel pericli dolor pz quia que ibi
remittitur mala quod et sola quitis que
sunt due prise ee effectae dolor ut colligitur
2o sequitur ubi Dolores 2m qui quaz tamen
tenebat at salutem quitis et subitatem
alteram dicitur Et plurimum de pbleu ta
ex hic sudatis solui putatur i hac uia que
prope beuitatem distat Est aut alterius i hac
uia explanandum sibilus qui uia catarizans
a capite ad pectus quaz descendit p ar
tas uias et paulatim ita qui i eius ca
ptate apparere p ueniendi difficulter e ut si
uia descendet a ceibo p poros aquoce
de vir paribus mere dicitur ab ea
at 2o se eadem descendet p poros uiolen
lare gule tuplata a deute ad alias
uiscolas p quemitts uenare pumare
que rarificatur a uenis p audore et
medullare sue rec 3o ita si quiget ca
de uiaz descende p uenas et arterias
maiores pz que cuiquam uia easdem hore
tum madore catarizandi mere ad
inferiora tangeo ualde difficulter et uel si
i fera defectus appareri posset de qui
assumit i tangam hore tum madore
~~catarizandi mere ad inferiora tangeo~~ ca
tarri preuire pod quia sequitur supra alio
sion apparuim que perducuntur at producui
dent a uiis ita pdictis eo que tuna

^[?] appareri

descensionis ex quarum cum consideratis apostemati
lesio 2o tegni quod autem quando si materia descen-
dat per primas virtutes a 7o et 6o predi-
camentorum nocumentis evenit nocumentis in operacionem gu-
stativa et auditiva eo quod gustus cum primo
auditus non in 7o predicamento fundatur prima
primi doctrina 4a a summa et talis 3a 6e
¶ Cognoscit dum est quod per lesionem provenientem
in operationem motiva arteriarum quoniam materiam acutam
descendere per pressionem partem cibi aliquando plurimi
grunt nervi materia sit ab anteriori parte
plures currunt nimis tamen sed quoniam materia prima
per calorem de nervis colligendus ¶ Ad hoc 2
2a species catarri que provenit per acutam
descensum materie per musculos colli et
gule faciliter cognoscitur sicut quod si materia
descendens implendo parotides aut faciunt illi-
co apilationem aut tumorem aut dolorem ¶ Et ex-
hoc carere est specialiter nisi 4 superedicti plurium
[illegible] quod persepe [illegible] et adhuc faucis fri-
[illegible] tussis et dolor in partibus gule et col-
li et aut [illegible] sepius et incordatos
[illegible] in quarto [illegible] expressi ¶ Adhuc et 3a species
3a catarri perfecti cognoscitur sicut quod si
materia per venas descendat [illegible]
extensiones rubicundites aut alta colore
coloratas magis efficitur 2m [illegible] materie
quod per [illegible] venas descendit ¶ Si autem
materia descendat per arterias adhuc faciliter
cognoscitur quod si materia fuit calida de necessi-
tate in pulsu arteriarum additur magnitudo
aut velocitas aut frequentia aut omnia
talia ¶ Et [illegible] si autem per arterias de-
scendens fuit frigida accidet in pulsu
[illegible] quod ad [illegible] frigidam sequitur
apilatio sed ad oppilationem [illegible]
caliditas propter prohibitionem [illegible] ergo
colligendo [illegible] quod [illegible] species materie acute
catarrizacionem ad pectus cognoscitur sicut
Si autem [illegible] non paulatim sed impetuose
defluat ad pectus tunc est species 2a catar-
ri per defluxum nominata ubi prima species
[illegible] vel stillicidium denominatur
[illegible] quod in istis catarrum est facile preve-
nire eo quod materia et subito deflu-
ens [illegible] facile [illegible] aut propter
dolorem [illegible] mordicati-
vum [illegible] aut [illegible] quod [illegible]
ad [illegible] aut propter [illegible] aut per
[illegible] quod efficitur in loco ¶ [illegible]
[illegible] quod in catarrum catarri
[illegible] per [illegible] ut dicta

et per [illegible] 19 [illegible] que [illegible]
tam ad pectus sit iam ab ea captam
facile preveniri [illegible] expressi
quod [illegible] festinat [illegible] ad 2m [illegible]
[illegible] fuit [illegible] fuit [illegible] sui p-
[illegible] sit 2m [illegible] ordinando ut sequitur
¶ Capitulum 1m de [illegible] ingenii curativi
[illegible] ¶ [illegible] autem [illegible]
[illegible] 2m [illegible] adiunctam mul-
tam [illegible] ordinando
regi[illegible] ex parte [illegible] non valent quod
[illegible] in persuadendo [illegible] a decte
[illegible] lapsu quod [illegible] lapsu quoniam
accidit 2o non [illegible] est magis
[illegible] ¶ [illegible] autem 2m [illegible]
[illegible] partes [illegible] non valent
2m [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ab [illegible] ¶ [illegible] pa-
de regimine [illegible] per [illegible]
et [illegible] ¶ Considerando [illegible]
[illegible] fundato materie
efficientem [illegible] que calide sunt
[illegible] acute contemplando quod 2 ex parte se-
[illegible] ex parte [illegible]
[illegible] non valent [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] aer [illegible] ut
[illegible] in quibus [illegible] sit
frigus et humidus [illegible]
ut [illegible] et [illegible]
et [illegible] sit [illegible] ut
salterum in camera eius sepe fiat [illegible]
ut irroratio ex aqua frigida aut ex aqua
viol' nenufaris lactuce [illegible]
[illegible] et [illegible] si non timet ex-
[illegible] aut salterum in camera ipsius sepe
[illegible] folia viol' nenufaris [illegible] quod
ex pomorum et plantarum frigidarum ¶ Et
[illegible] domus ad [illegible]
ut [illegible] aut suffumigetur domus cum
[illegible] de viol' aut [illegible] nenufaris
[illegible] lactuce et [illegible] ¶ De [illegible]
aut aeri [illegible] ut non tenetur [illegible]
[illegible] panis aut pellicibus valde
[illegible] et [illegible] in capite
[illegible] ut [illegible] magis fiat
materie [illegible] quod [illegible] vel reso-
lutio ¶ Capitulum 2m de regimine cuius per
adminiculum [illegible] et [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] quod [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] plenitudine

tarn et capitis. Et adhuc quia per evacuationem
e bonum ipsam repletionem eamque in tali
hiis corporibus membrorum eradicationes totalis
et ipsi est dissi. mina propter debilitatem vir
tutis. Dum in multis membris pat in fluxu
et membra multa facilius transeant ad debi
litatem ad forciora membra. in membra e oi
gescere quia movere que eum efficit ut ca
lor naturalis meliori applicationem ad membra
digerendas applicetur quare in plurimo sunt
regimis adhere dicenti et non maxime
at vide prevenisse. Capitulum 3m de
regimine eius per inanitatem et repletionem
Quoniam eum saepe caveat sibi a multa
ciborum assumptione in quantitate quia si mul
tum per singula cibationem accidit ut multa
in quantitate distracta eque saepe ut pluries
in die comedendo. Mensura ciborum a. tal
constat quia ultra in sto quantitatem ut tensi
onem efficiat sic mensura pate quod cutis
est ut in sto non fluctuet et sicut stre
dat. Ventur e ciborum et si sto quantitate
efficiat sic detiar patet e ille qui in
sto fluctuat et mutat. 3a pars in modo de
regimine per cibum et potum. Caveat
enim assumere cibum nisi primus fuit bene
digestus et numquam comedat nisi cum puria
vori et non tumefacti appetitus ut et cum
quod cibum deglutiat sine masticatione co
ntra quod enim ad vitam suam cibum degluti
ciat absque masticatione ut intinet 3a pars in
super. Cum percipit et intendat ad expulsionem
superfluum quidam in intestinis in veteri ut
in sto. Si cum repletionem in sto percipit ita
largo te a cibis abstineat ut per ipsam
abstinentiam post opus replo digeratur
et corrigatur. Nec cum in hac desceptatur
dispositionem quod cuius e ventris propria ex propter
sui agitationem ~~suspe~~ suspectus e ad
ruptum venarum in pectore propter ma
gnam debilitatem in eo iam factam a membris
ibi retentis. Et colliguntur huiusmodi simulantes
ex a parte calo ⅡⅡa de ventre. Si at non
suffi per abstinentiam corrigi posset materia
superflue in sto retente tunc intendatur
ad eductionem earum accidio. 9 l pulvis
sollicitudine seu cum viol et mac aut
9 iiij. et saltem accidio semissis ~~vin~~
vinum cassie fistule quantite cum splendide tabe
do deglutiat abiectis corticibus et
seminibus. Et si remedia dua efficacia
si vis forciles membras educatas in

intestinis educi oportet tunc post duo re
media iam dicta administretur eum clistere
hoc per decoctionem malvarum, violarum,
volubilis, mercurii, cum ana manipulum cum decoctione
8 l olei de sisamo 3 l fi butiri 3 vi
sal gemme 3 iiij et sal dictis 3 l fi zucari
rubei cassie fistule ana 3 l fi misce et ad
ministretur in mane hora electa.
Capitulum 4m de electione sompni et vigi
lie sibi quod tamen. Non est leve scri
bere nec difficilium e administrare huic
domino ut alii consilii paraverit modum re
giminis per vigilias et sompni cum di
spositione capitis indigeret regere sublevat
tis doriciones ut per ipsum consumeretur
materia que in capite aggregate sunt et eo
tamen grauatur. Et ex alio indiget
sompno ad digestionem materie tam capitis
quam aliarum partium et etiam conditionibus vi
tam interronibus sequitur unus quod est ut
in multi dorniat in die nisi hora ad
numquam vel d cum ista regulis. Secunda
quod non ingrediatur lectum nisi post assup
tionem cibi saltem per horam unam. 3a quod
si potest quod cum dormire nactus sompnus
evitet dimersum sompnum. 4a quod dor
miat capite nobiliter elevato ac si esset
semisedens. 5a quod evitet dormitionem
resupinam. 6a quod caveat dormicionem
cum capite declivi et multa revolu
tionem super latere. 6ta quod cum fugiat
dormicionem super faciem suam ne propter ipsam
materie catarrizantes a capite inclinentur
ad actus pallatus et reliquas partes.
Alio vel tempore post mensuram assignationem
convenientius est ei vigilare quam magnum
tempus in dormiendo accupare. Capitulum 5
tum de regimine eius per accidentia anime
Maxime interdictum est hic multum accu
pari in accidentibus anime propter quod membra inflamme
tur mollificentur et acuuntur propter hoc enim
augetur materiarum fluxus et membra eorum
multiplicantur propter debilitatem. Quod sequitur ad
resolutionem quam iracundia facit et silens
anime passiones ~~quae semper in profunda~~
~~tor~~ cuiuscumque dicit. Vim eis accipere
in his anime passionibus quae semper in profu
dum cor trahunt tenere detinent ut est
tristitia vehemens et sicca ab
ea ibi sperandum est et letandum et
de suo sanitate ad socium propter contem
plandum. Capitulum 6tum et ultimum

y decaquitur in
eius cuius decoctionem
hoc per 8 l

de electione ciborum et potuum convenientium
hec casis diligencius et sollemnius contemplandus
est quia in eo sustentatio reliqui corporis vitu-
ti et in calibus interioribus necessaria. Igitur
de omnibus ciborum eligendis ab eo panis de
simila purissima quem florem farine laici
nominant et si panis ille compositus
cum aqua [illegible] at consali-
de modice valde aptissimus erit ei sit igitur
bene fermentatus bene coctione absque
combustione [illegible] aut valde parum
salis recipiens et non sit antiquior duo-
rum dierum. Carnes non eius laudabiles
eligat sicut pullorum pinguium iuvenculi
vituli castrati et agni et anatuli
[illegible] et minute aves perdices fasia-
ni [illegible] lepusculi silvestres et dome-
stici porci iuvenes que sunt ei carnes
non sanguinem inflammatum reponentes distant
sicut sunt columbi domestici et silvestres
passeres et anseres et aves palu-
stres ut aquatice difficilis sunt et mate-
rie longi et forte existunt sicut quam [illegible]
[illegible] omnis que invenitur in me-
dicinis [illegible] que avis convenientes est ei
et est avis nigra maior milvo habens
rostrum forte et dentes in palatum [illegible]
[illegible] reputantur [illegible] partes omnes
De piscibus conveniunt ei fontales omnes flu-
viales nec vituperatur [illegible]
onem anguillarum et techarum propter
inflationem et humectationem et viscositatem
corporis in parva [illegible] quantitate eo quod cibus
[illegible] et [illegible] debet esse [illegible]
[illegible] ut sit infra
[illegible] humectationem [illegible] quod sit facilis
digestionis [illegible] quod sit sine viscositate ca-
lori resolventi et expirati resistitis
quod facit in eo viscositas et glutinositas
[illegible] quod non [illegible] a penetracione [illegible]
quod [illegible] non tollit [illegible] viscositas [illegible]
[illegible] que non [illegible] multa [illegible] quod tam
[illegible] quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] in medijs [illegible] et [illegible]
[illegible] ut assuatur [illegible] at saltem
[illegible] calidis propter quod conveniunt ei mar-
[illegible] [illegible] [illegible] et
cancri fluviales [illegible]
[illegible] debitum eius est valde convenientes
De ferculis conveniunt ei plante aves
que sunt infrigidative et humectative [illegible]
[illegible] cibarium eius absque [illegible]

fieri debet que sunt sicut lactuca [illegible] spina-
chia [illegible] et [illegible] iame-
num quod [illegible] et alijs
[illegible] et [illegible] et [illegible] pa-
stare que singulariter [illegible] in istis
[illegible] infrigidationem et humectationem
cum [illegible] sunt alie non plante [illegible]
aut [illegible] aut [illegible]
[illegible] velut sunt caules
napi et rappe [illegible] et [illegible] De
leguminibus uti potest rizo et [illegible]
cum aqua in qua [illegible] steterit
[illegible] accipit [illegible]
[illegible] et infrigidationem per quam corrigitur eius
calidetas et [illegible] et ab-
[illegible] que omnis [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] convenit ei usus cicerum
alliorum et nigrorum [illegible] ei [illegible] et
[illegible] in [illegible] convenit
corrigi [illegible] ab aqua et [illegible]
[illegible] pulmoni quod [illegible]
quod [illegible] magis quod [illegible]
et nigrorum in [illegible] quod [illegible] convenientes
est ei [illegible] usus [illegible] et sunt
legumina in [illegible]
[illegible] est ei panicum ordeum
pultes ex eo facte et cum lacte ca-
nio ubi lapides albi [illegible] fuerint
[illegible] at saltem in lacte asinino quod
convenit est [illegible] finali
[illegible] colligendis. De fructibus laudantur
ei avellane recentes et sicce propter
[illegible] que si [illegible] cum aqua mellis et
cum zucaro [illegible] conveniunt antique tussi
et adiuvant [illegible]
[illegible] pectoris [illegible] uti-
lis sunt ei [illegible] et [illegible]
non [illegible] cerasa [illegible]
et [illegible] et [illegible] et [illegible]
et [illegible] et ficus recentes et [illegible]
[illegible] non [illegible] in multa quantitate [illegible] convenientes est
ei caseus absque sale antiquus non
[illegible] cum lacte [illegible] conveniunt
ei [illegible] ad [illegible]
[illegible] alea de
[illegible] at [illegible]
non [illegible] non [illegible] placet propter [illegible]
inflammative corporis et quia caput [illegible]
replent. De [illegible] non et [illegible] fu-
giat [illegible] et [illegible] valde
[illegible] et salite et si uti [illegible] sit absque
sale et zucaro convenit refectus [illegible]

~~vel quia non conveniunt multum fructus salsi frixi~~
amarore non gravantur et dulcis usus autem
vini eorum carere quantum est ei et fructuum stringentium
cum multo zuccaro et almonis vero quia non conveniunt
multum salsi frixi zuccaro placent in
gellis vel usu et mellitorum ciborum
non laudo propter rationem talis tepidi. Ristrettum
pauca quantitate zinziberis preparatis cibaria
eius valde utile foret ei eo quia est medicina
tamen bona animam movere in pectore et potentius
defert ad cor et penetrare facit. Salsa
vel cibaria eius et naturalia et artificiata
non devitet. Et pastilles in cibis convenit
dicitur sicut in cerebris in prima comedere potest
fieri et est cibus de pasta fermentata
et expirata quam sic Siculi minuelli
vocant. Et cibus eius vermicelli de pasta
facti quem male vocant arctus bo-
nus est ei. De erratibus non eviteret omnia
et maxime calida et frixe. Premitto multum
usum carere in speciebus dulcibus et acutas
commisceat cum multo pulvere violarum autem
sic portulaca endivie lactuce atque citrine cucu-
mis in quanto propter quia et cetera similiter refrigerant
et frequentia eius usus est ei laudabilis
quia est medicina cordi confortativa et medi-
ficando quantum. De potu autem eius eli-
gat vinum colore album substantia tenue dia-
fanum ut superatas ab eo vaporosa et
fecali parte quantum conveniens emendatum alfactum
sua atque antique amenum sapore dulce non
paticum ut bruscum quia si non fuerit sanus
valde bibatur sanum sic autem valde frigidum
fuerit tunc refragatur cum aqua levis decoct.
liquiritie atque cum aqua usque pastore bugl-
osse ut scabiose aut cum aqua cisterne
decocta ut quod potu utatur in cibis. Et si
non potest habere vinum album tunc conveniens
eligat subrubeum valde citrinum vul-
garium nominatum. Reliquum autem tunc extra cibos
utatur aqua cordiali cum zuccaro cocta colata
et defecata. ~~Circa tamen puerile de re-~~
~~gimine eius dispositionis per medicinas~~ Circa prima
dispositionis complicata est ex disposita cerebri ad
calliditatem et siccitatem elevata et ex dispositione
pectoris similiter et ex 3a quae est preparatio
ad ptisim atque in principio eius tempus iam
[illegible] quia omnia infra medicinalia conservari debent
ex his quae videtur carere sunt capiti pe-
ctori convenientia quae sunt refrigerantia
taliter febris indifferenter aqua indigestarum
Potaque rerum huius dispositionis non in magno

rationis scrutinio et diligenti studio scri-
bi potest. Et adhuc cum maiori solertia ap-
plicari propter quia [illegible] visus est in collige
in unius itineratos quae prima erit de modo
evacuandi materias peccantibus evacuabilis 2a cona-
bitur divertere materias ad meliora loca 3a a
rerum dignis evacuabit 4a conabitur cum
apparente rectificare malam complexionem capitis
et confortare ipsum 5ta docebit materiam medi-
ficare pertinentem et pectoris a membris ibi
contentis 6a cavet et instruet in principiis
fluxum a capite decidentis 7a cona-
bitur evacuare materias pectoris confor-
tantis 8a inde describet instrui quantum conve-
niens et restaurantia et pinguedinem aq-
[illegible] quia a sapientibus accep-
tum invenitur et non mirere si non
[illegible] ad [illegible] eradica-
[illegible] ipsius [illegible]
[illegible] et [illegible] quoque et
ratio administratas ut nunc [illegible] declaran-
do. Itaque itineras prima multis instans
compleri potest [illegible] non multum [illegible]
[illegible] permitti sol-
vent ut solent in principio vite mag-
[illegible] quia in angustia carere quod [illegible]
iam [illegible] aquas carere in [illegible] statu
[illegible] in capite iam [illegible]
se [illegible] aut [illegible] materias [illegible]
[illegible] facta in itinerariis re-
[illegible] de [illegible] et replan [illegible]
[illegible] quod [illegible] in prima [illegible] potest
[illegible] de cava cum aqua [illegible]
[illegible] atque [illegible]
[illegible] v. [illegible]
et [illegible] est [illegible] ablut-
et [illegible] in succo endivie [illegible]
[illegible] flore [illegible]
in [illegible] et fiat pillule de aliquo aquo
accipiat duas in aurora [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] vi [illegible] pillule cum
succo rosarum de [illegible] vi et accipiat
ex eis una [illegible] in prima per duas horas
[illegible] Et non mireris quia [illegible]
[illegible] et
[illegible] est [illegible]
in [illegible] et instruens evacuande materias
[illegible] a capite [illegible] quia
[illegible] tales [illegible] sunt et in [illegible]
da tarde [illegible]. [illegible] multam
materiam vehementer calefacere [illegible]

hude scamonea eius addita velocitatis
operat(ionem) corporum pharmacorum calidiorum et siccior(um)
diagridium / et additur mediis et sic semotis
principiis 3a 2i et calidis ultimis dicit
dicit forstasse usi scamonee cum aloe et rheu(barbaro)
administrat(ione) propter purgationem ipsius coleris et fla-
se ergo dosis est cum caliditate pharmacorum
calefacientium super ea / supple preveniente propter
superfluitatem materie et capitalis eius
et abreviamus a complemento purgationis
ea que inimicat ad purgandum dicit noluit di-
cere id quod pessimum est scilicet quod sicat eius velocitas
operari et aufert ab eius caliditatem quod colera
acquirit propter longitudinem moram earum dicit hic
eius pessime sunt solutivum facile et securum
ut prealleguto calido calli 2 ibi salu-
tiva non faciliter ad purgandum capitis sunt
per asseget et / sicut habet medicus
non ille 2 inimicatis non minuens a sapu-
tibus preparate sunt in dispositionibus capitis appli-
catis cum se et sic se quod omnis securi-
ssime sunt ut colligitur ex principio
prealleguta loco ubi dixit decoctio non
purgatorum et nutritivorum scilicet citrinorum et sui
tis et sic de fructibus et sic viol(arum) et
decoct(io) cassie fistule et quod sic illis solida fa-
cta 2 fortior cum scamonea et reliquis
scilicet medicinis eductivis colere scilicet cum reub(arbaro)
vel sicut dispositione corporis et etatis virtutis
et 2 nocivitatem ipsius a fele et 2m
contrarium a pueritia se et 2m dispositionem
virtutis et harum solum supple particularium
convenientia supple predicta medicinarum que
sunt laxativis colere et stiticis / sed ma
si dispositionis est calida valde est cum et
acuit quod illa medicina sicut eius quod contra
rei i interiori habet de curae mundifica-
tiva per plantam vi in 3d esse tangendo
quam marzasandea dispositione colere et
virtutis debilitatis habent cum in auffe-
rat / Si autem quamvis sui virtute at eius
provocant lenem sanguinis capitum a na-
ribus virum laudandum quod erit bis in
mense applicando ipsum lenis quanti
at adhuc in una sunt si sunt de iterum
pro caput declarationem non interior 2e parte
sed quod divisiones a sapientibus divise
posite sunt quod est duarum divisiones sunt
eorum que non due divisiones cum eorum
dicit iterum de una divisionum cum eorum
a quo due divisiones cum eorum ipsi li
et ad duarum eorum ipsi li facte

Quod interterminus sic pone questionis si sophiste
cavillare vellent dicendo quod ulla potest esse divisio
sunt evacuandum omnis cum divisio sit opera
respondendum unam que fuit apte a qua
movetur ad aliam partem vel partes quo sequitur
quod ei parte profecta sunt evacuantes cum
ergo intellectus sapientum sunt per divisionem cum
evacuationem ipsius li dicit intellige unam eductionem
ad eorum materie per viam nobis cognitam ad
ergo una ipsi li a colere 2e alia videmus
in quidem quod atque sunt divisiones sic
eorum ipsi li dicit quod az quod per divisionem cum
eorum ipsi li intelligendi sit communis est omnes
unei totum ad partem est ad quam fluebat
esse divisionem quod non ulla antiquis antiquis
nominaverunt / de quorum divisionum una scilicet
prima orbis aliis prima et levior est
/ per paucorum calidorum applicationem facta
/ 2a non in 1a eius sit per fricationes membro-
rum factas ad partes contrarias ut si materia flu-
bat ad dexteram fricationes fiant
versus sinistram et eis 2e / 3a non illis
divisio cum eorum ipsi li sit per ligaturas
partium contrariarum ut prius dictum est / 4ta non
sit per applicationem ventosarum sine sca-
rificatione / 5ta non sit per applicationem medicinarum
rubificantium sed per ultimam ei harum
divisionum una ipsi li quod ad unus a colere 2e
educuntur / Sunt hac autem alie due divi-
siones cum eorum ipsi li que pluribus fiunt
mades / prima est per applicationem medicinarum
desiccantium super partibus / 2a est per applicationem
ventosarum cum scarificatione / 3a est per scalpel-
lationem venarum / 4ta est per administrationem
flebotomie contrarie partis / 5ta est per administra-
tionem clisteriorum a superioribus partibus ad
inferiora trahentibus / 6ta est per applica-
tionem collusiorum oris in canino / 7a
est per masticationem medicinarum ut masti-
ce stafizagre costi agarici piretri
et similium / 8a est per applicationem gargarismi
/ 9a est per applicationem capitis purgatorium
/ 10a est per applicationem ~~medicinarum in naribus~~
~~11a est per insufflationem~~ sternutatorium
/ 11a sit per insufflationem medicinarum in nares
/ 12a est per applicationem cauterii pravilis
in partibus collis / 13a est per applicationem
setonis vel lagi in posterius colli / 14a
est per applicationem actualem ut pravilis
cautery sive quantum in superiore partibus co-
missure sagittalis ut coronalis dicit non
quod de uno istorum divisionum collusio

oris et masticatio et gargarizatio et sternutatio sunt suspecta valde in dispositione huius cataractae quia eo quod maiori impetu moventur materias ad pectus quam actualiter descendunt.
...

[illegible]

Dementia

ut expansa plus eius detur ʒ i. at si
sequatur magis in sero dum vadit ad lectum
cum ʒ i aque solutiue actu frigide. Secundum vero signum
capitis confortatum est frequens commestio
auellanarum torrefactarum et ipse post
cibum cum steterit in fuste in agresta pro di-
cum et butirum et usus augmentum efficit
in tercio. Tercium signum est nocumentum quod sentit
te et humiditatis sui capitis cerebri destillanti
ceri ca et fit. et ipse si aliquid eius exhibeat
sepe in sero aput sompnum paruo cum sap-
num digitorum ipsius tetrolisamt. Quartum signum
commestio acetositatis eius et ipse post elu-
uiones cum fit et frangens calam
ni. ʒ sui stiptice. 2o cum in ipso causa. Quintum
sit et eius efficacius ad reuma capitis
et philisim suscipiendi vaporem et inere
cum et ipse calidarum est qui in sero habet
cudi dorsum pluribus diebus quantitatis detur
ʒ i si vini granatorum cum ʒ i pro aque plu-
uialis et ʒ i si zucari hoc cum medicis
ui efficacius invenii vim si timeo
dispositionem petitis solis premolaro zucari
perdias et efficacius apatur. De quo
vero primum est ut patiens sepe cum vadit
ad lectum sale at cito sero comedat
micabam in hebes ad cibum et bibat post
ipsum 2us potem ciati aque fontis uel
fluuii cum modico zucari. Secundum quantum est hoc
hec tract stelle ʒ i vinat se endiuie et
citorce cum ʒ vi refrigerantes pillule
per ʒ viij et degluciat ex eis una
altero sero cum vadit ad lectum. Tercium
quartum est hec hec san. al. et ru. ros.
spodii se. citrulle cum ʒ ii se comun frigide
ʒ i si semen portulace et lactuce cum ʒ ij
conserue viol. ʒ iiij conserue ros. ʒ i si.
penidii zucari al. cum ʒ i fiat electuarium de
quo in aurora accipiat cocleare si et
tunc post horam cum cenam hoc est rectifi-
cando instructiones predictis. pluribus nata calidis
et sicci lte in cibo post quam confirmatum
~~humefactum~~ humectatum et reptum flu-
xus incere ad caput est hec hec conserue
citoniorum ʒ iij violis florum nenufaris
se. endiuie lactuce portulace cum ʒ i si ros.
ru. ozalli al. spodii cum ʒ i si se comun
frigide ʒ i amili mastice cum ʒ i si
lapis succini ʒ ij micae citoniorum ʒ si
zucari al. ʒ iij de aqua zucarum cum
mina citoniorum usque ad perfectionem
decem superaddantur pulueres et fiat electuarium

de quo patiens mane cum cibum pro maior
hora accipiat coclear et in sero cum
vadit ad lectum pro duas horas accipiat coclea-
re si. sero et quod remanet est efficacius ut
de 7um quartum est lacte de frumine de quo
inter sumi et ipse aliquid teneat de eo in
ore suo et permittat ipsum dissolui
absque mastigatione et descendere infusus
Ergo cum absque aliquo vocem pergemuit
alia instructa antiquus reuertismos ad
a capite ad infra cum quia quod sepe
euenire potest aut epistile quia sufficit
altari post male dispositiones capitis cali-
de et sicce et phileri catarri. et
reumata et rectificat terram et tunc grauia
corpus cere. Septima autem cum nixus
mentis modificabis pulmonem. Sicut
in primo caelo est visum non est dubitabile
mas si rupitur in pectore inter et colletis
et ideo ne aliquid in ipso permaneat et
ibi putrescat ulcerat pulmonem at ulcera
si quia ita sit augmentet quod aucus est prolie
extenderet est ad terram reducatur et quia
inter in pectore quanto sunt acute per
calidas humiditatem et salsedinem in eis exi-
stentem ideo oportet quod sunt ei quilibet et virtute
precipiet merito omnis primo quod ut infri-
gidet et humectet 2o ut abstergendo
leniat vias a pectore percipitent. 3o
ut quedam expectatam solutis quilibet in
partibus pluribus rectificatiua sit. De uero
quod hora et medicamine difficile est aquarum
simi eius ivenire omnibus quamplurimus partecipa-
tes. Sed aut aquarum de simplicibus sa-
pientes expresserunt non alios eius apparata
magis vir quod portulaca ipsa est in cibis
et potibus stimata preparata quia
modo administrata virtute est quia eius. 2a
vero mensura sumi est virga pastoris
quilibet modo administrata. 3a medicina
sumi est plantaginis farfara nominata
et a laicis vngula caballina dicta
que preparata ponuntur pro et pectore mundi-
ficatiua et confortatiua quia stipato sus
lapsui valde calido confert rectitudo
ipsum tenendo quamadmodum viaz philoso-
femum quod recompense addita interfe
remittit ipsum. De quo quarta plurima et
deglutina a sapientibus scripta reperi-
ut 2 uelud sunt. clara ut lach dia-
cum nominata. ali dicit est quia ʒ ij
calo de me is pectoralibus et sicut

pulverate confectiones fiunt et medicine nervi/
fortis d[icu]ntur. Amplius et electuaria velut dia/
peridion, diacerasus, diadragant ad fricatur tactus
et consimiliter sunt preparata contra utilia vere
quia non est adeptus inventionem medicine
plectiones s[ed] ex adherere ei et quoque expti/
ta est utrumlibet quoniam summa prima calore
dicitur quia expta melior est quam non expta
in tali confecta preparata perfectionis convenit medi/
cina ut describent. Cap[itulum] primum de lacte de
primo 2a descriptione mesue in antid[otario] dystri/
cum 7a / et ibi lacte aliud descriptum
ibidem reperitur cum lacte confectus
et ergo et simplex. Et non quod ut scripta/
re duarum expresse solet ita quod ut eger
deglutiat ex eis iiij or vitellos in die
et iij simul in mane in aurora et post
prandium post horam et aliquando tertiam post horam
et post tertiam post duas horas et post assump/
tionem ipsarum bibat vinum sive ardenti aque.
Cap[itulum] est speciale quod est confectio sibi valde
diaireos simul cum zuccaro iij in lecto. Vial'
ij diapenidion simul ij contra tuscim
maiorem ij iiij pulmonis vulpis preparati
sive aliter ij sive peridion zucc. al. an. ij sive
fiat electuarium et est commune indifferenter
et calore tussis. Cap[itulum] quod fit per me
sepissime expertum in eo in ptisicis visita/
tum est hoc. Recipe radicis filiorum saxifra/
ge an. ij quatuor partium ij iiij
quatuor seminum ij flore liquiricie buglo/
ssi ana sive ptisanae an. ij iij pulmonis/
ut vulpis preparati ij cardii ij masticis
ij sive consolide al. et cum an. ij et
ij sive piperis al. ij infundantur simul
cum fistici in aqua rosacea per duas dies
calida ipsis cum minuti decoctis decem
ultimo reiterandum et coquatur cum mell'
rosaceo zucc. al. peridion an. ij iiij usque
quo ad spissitudinem devenerit deinde
cum eis misceantur pineae et fistici
post aliquid aliarum specierum plures addan/
tur et fiat electuarium in eo sive appona/
tur ij iij pulveris radicis liquiricie et ij iiij
pulveris consolide maioris dulcitatem
electuarii ut de petit dictum est. Cap[itulum]
hoc de citrinum et tale cap[itulum]
de ingeniis et instrumentis incipiendi
fluxum medicine. Incipiendi
fluxum cum quorum preparata ad quatuor suspec/
tum sic capitis ad pectus et intesti/
nali fluxum a membris aliis ad quos

capitis magis sunt utilibus expellit. Prima
qui dicitur est per viam ducens aqueum
primo et quia medicine ad quid fluit maxima
magis debilitatur quam sit palliam quia sive ipse
sit qualitas 2a non quia ad hoc medicine a/
liquando fluxum magis debilitant sive flu/
xus incipiunt. 3a quia sive sit qualis eo quia ad
qualitatem fluxum sive qualitatem maiorum et flu/
tuatio in membris et spiritibus et membris
in aere resolutio et quod debilitatur
in 2 est et Cap[itulum] ingenia incipiendi
magis non ultra dicta fuit ubi de evacua/
tionibus et divisionibus medicine actum fuit ut/
quod quamvis incipiendi magis instrumenta
ab auctoribus inventa sunt de quo non dicitur
sunt opiata maxima ut narcotica
medicina non ulla non sit varia per que
medicine solent fluere constipare. Altera non
sunt opiata ut ad aliam ipsis potentia
in exsiccandum et ingrossandum ipsarum
medicine. Et adhuc tria quae reduci possunt
dicta ingenia incipiendi medicine fluxum.
Cap[itulum] primum in 2 historie est narcoticum
quod pluribus modis confert primo quia maius
in materia expellit ingrossando tum co/
gitando et in mobilitatem reddendo. 2o non
quia membris per quae sit medicine fluxus
constipat sive sensitive ingrossando et ex/
tando. 3o quia sensum sedare aufert
membris per quod aliis non tota sit
agitatio ut medicine expulsio. Cap[itulum] quia
talia ut plurimum inducunt soporem sed
soporis rei et partes evidens sit
et quod per sudorem 2a post eo delens
que proveniunt ex sopore quae talia convenit
a superfluitatibus fuerint electa propter super
preparata innatam via in corpore expelli
tam quam observandi sunt. Cap[itulum] post tamen est
quod multo expellitur narcotica a
cum alia medicina alterata ut evacuata
non inveniunt. Cap[itulum] tamen est quod non expel/
lendum ultra debitum expultiva virtute eo
quod talia guar[dan]t rei vite et a 3a et
de tua assumatur tamen quod non ex/
ibeant cum medicine non constrictiva
adhibeant per viam. Cap[itulum] post tamen quod si
expelle applicantur exoticis magis quod
primis magis non preveniunt corpus quod
ad pervia non convenit refractari. Cap[itulum]
non est quod magis expellitur simplicia
sive composita possunt composita tamen talia
est quibus quia magis refracta in magis

narcotica. 6 cautio est quod si exhibeantur
quanta saltem per intervallum unius exhibitionem a prius
sumptam saltem per vi menses. 7 cautio
est quod corpore dosis sit dia anacardi et phi-
lonii reiterata magis quam semel applicata.
8 cautio est quod post administrationem de-
mum corpore et quod leniora sunt sicut papa-
ver album et mandragora in comparatione
corpore ad inferiorem et capitum. 9 cautio
quod in administrando talia quanta eligantur descrip-
tiones a illustribus viris approbata magis
ut philonium tarsense potius alia
quanto tamen ad philonium persicum descriptione
nuno aliquas tamen de cura calida et
a mesue in antidotario descripte sua. 10 cau-
tio est quod si securius est dare ea post cibum
quam ante sto icuo. 11 cautio quod detur in
hora sompni naturalis quando cutis electa. 12 et
ultima cautio est quod detur post cum vino calido
quod est bonum correctivum nocumenti narco-
ticorum. ex istis propositis cautelis eligantur
approbata de quorum numero famosum est mesue
pillule de storace colligende 6 3 i per aliam
quanto cura de quibus post cenam exhibeantur
solas unam vel duas et raro ut nunquam
exhibeantur ex eis tres sit raro dosis
corporis 3 ss plures solas. 2 alia quam
est philonium ex avicenna allegatum
quod dupliciter scribitur scilicet a casibus
medici. 3 alia quam et sanctum est anacardi
allegandum descripte nicolai in antidotario.
4 ultima de approbata quanta vero solita
fit una magna colligenda ab avicenna
1 canonis fen 2 et ab aliis et appelle-
ma pesta et requies colligenda ab alia-
bate de petrus tela d electuaris. et
antidotarius magnis hec in summa cibis
aliis expositoria exposita. secundum
est ut leviter ut ter in sero apud
sompnum detur 3 i s. de pinee cum 3 i
aque lactuce et est stupefactivum doc-
trinam non turosum. 2 alia instrumentum
in tempore de fluxu more quod pletur per
administrationem ut corpore sua strictura cum
fricatione claudentium vias fluxus de quo
non offert est ut fiat gargarisma cum
pulvere sandarace quinque cum 3 i
cum ciato uno aque ordei et fiat col-
lusio cuius ante gargarisma cum eo frigido ut
tepido. 2 alia quanta est hec. Recipe trarum de
balaustiis de rasi de spodio ana 3 i
ana plantaginis 3 iiij misce et fiat

ex eo ut post dictum est 3 alia et est de ex-
pertis meis et est ut sepe in die et post
post cibum fiat collusio ex hoc quanto frigidius ut
tepido. Recipe aqua decoctionis corticum
granatorum 3 iij rob. mirti 3 i ss misce.
et fiat collusio ut gargarisma. dicitur 2
ego quod si egeri in ore suum tenuis
masticando ea rentiza-
tes fluxus qui consuetum refertur solet. De
his cutibus macis cum exsiccativis frustratia
divisa sunt instrata post applicando laquar
ut sedentem per eam in medio colli cum
semper ignitio ipsa cutis apparet aliquantulum
sanguinem mutilatione colli. 2 alia et longa
est applicanda sinapi vel vesicare
in lata quantitate colli cum spatula late-
raliter. 3 alia est compressio ex re pro-
dens ipsi facta. De hiis vero quae
maxis ingrossat cum suis exsiccativis
retinendo sunt vesicatoria tali cuti ea
partis applicate et post quod sete cum fa-
ciat sepius semel incise. 2 alia est
apparatur flammule ut predictis cornium
granati. 3 alia et fortius prius in apparati-
to calefacere cum fomento et acto
gratare de quo leniter linia cute ca-
pitis. postea est de meis gallis medicatis
alias 7 de unge sa. eadem quod est ut
tota cutis capitis liniatur cum storace
calamita dissoluto cum modico aceti
isto modo. Recipe storacis calamite fusci 2
et quorum sinapis 3 iiij post hec sequil
le minutissime contrita 3 i terantur et ad sit
ultra quantum in mortario et glutinosa
fiat cum 3 iij fermenti ius vel dicere
de hoc est medicine liniatur tota cutis
capitis ubi nascuntur capilli dictarum
at ibi usque quo fiunt tota cutis vesi-
cata et in cum hoc removit ampule
rumpantur et liniatur cutis cum oleo violarum
et cum p. anetti usque quo hoc modo
fiet. hic est ingenium est de meli-
dubus rectificatibus terrae sit proxime ex
probatarum prius a galeo in preallegatis
locis de in analisi romana et de in
inventione ex alias in quanto casu
est hoc quod si hec remedium saltem in primo
autumpni reiteraret bis ut ter in
spacio unius mensis non esset in valde
quantum eius. si at fieret anniter me-
dicina in passes confringe eadem aut
minores compositi vesicationem appone

at salte menori tt applicatur cst sic qz
gee qz vesiccatiis entiz vlceraret psa
ditez qz enterz eius sunt superficiem
hic indifferent cu mugta applicez at
alio gsili ita ut melius sit eadem lago te
vigilare facere qz gsalidare hec decetera
vj / 1 a ceteo de menus pectis gfacta
tibus. aliqz supius de menus pectoralibus
no alte eminate fuerit i predictis talis
ubi de digtis et indefectatis pletatue
aque tu simpliciter mente et gte lenitas
eminari pentz De mo i corpe e et ve.
q' pani cerquita et gfert pectori et pt
mani medeo ipsis ut 2a emanatis in
2a calo suo i anecola melior ppetrais
et i eo est stip talis phibens esu more
ibidem i anecola apta ues et ppetes 2a m
simplex e alius iamenum qd e facth
i 3o gsi tussi sedando eam et ppe cu
aleo amigd 2a sem semp e quatu
dulce eq sitem et masticata pt tus
mel lenit ser simplex e sed lathe
te qtu est lenis cur eminet vel
melicte ge tiast f. et p. pectis
lenitta indifferam et male qeinis
valide alterat De gte aut ad ead
iteram sua mentia e gparo zucc
viol' et ros sil ag sem gtu his est
ht R medulle sebeste z iij alci al
gtee dulc z j sj amili de ordeo z j
tar zeuc simul i mortario cu z iij
sem gtu et nobilius pdicte e huic
R mucilagis et radice z iij pendite
z j sj sui gnatore dte z iij bulliat
sil lento igne usqz ad aq spissitudinem alia
viscosit zuc i pdicte adda zuc
al. z iij et bulliat usqz ad aq sicciam
fere electi viscosi sem gtu et
nobilius pdicte e hic R seminum quatuor
frig fro z j sj se portul z j
amili de ordeo z iij gnatore pincarez
z ij sj zucc al. z z j lacte de pme
z ij sj. holiar z j fiat elect et est
in terra i eo alterandi indifferendi spu
tu cu gstrictoriis sani et gsolidatiuis
prim Quatuor i et qdez yoru
medicamin digest accipia ex eo
aq cilium ptees hoas tardeat j et
tpus intuendis ex cis retineat
i as qntitates auellane pmt tedis
ipm descende alsqz masticationem
aqua cst in qz pauce i vomit

mente simplices et gte pectorales
infrmites et magis q sil pectori
et capiti sit q' enteb De mo tu
dtre psaipte sut electuaries que
dari pnt - Sna et vltra interio
de electione aq' re menarl fe. eon
cin et depditarz sbaz meliore reptan
racin - Non e esitand qz plui
me me ari degenerum alterantium
isfando pectis et capt felz sit qa
tes Si qs tu gparet gplicade iute
cones ad pdeat dia gfentes feb'
tu appata melius admistret alterp
ytore tam sem R sy. viol' z j
aq sthatoe ptul' z iij misce z m
est eq sil mag sistit fluctez et pec
ctori gfert indi do silent R sy.
jinibini z j sj aque decoc liqrz
z iij misce z m et valde utile e
hic R vini granati dulc z ij aqe
sthatoe viol' z iij misce De mo
menarl restrictu slauitis hui
si depditu sut emeto tibi laudabis
de qbz i 2o calo visu est sem cas
uz ad oia pdcta e R aq lact acet
tas z iij pendis z sj bolia sept in
mora sem gtu est admistratio
caruin cemerez qre emde
et pedu carnositates gponat en zuc
taberzed suffici decoctis cu aq viol'
et reducat i formas gferens sunt
pincata et uta hac gferetur pp
ay ribu comedede fuisti vini z j g
cu sj sem gtu est gferens de aleo
digidar et zucco cu amilo qua
maduli vocat saniricaz ut mar
sapa eq visus sit ut scribis deus est
sem et vltimus gtu e hic R raziun
inuenit eaptant g j semi maior
frig qui m z j sj. guarz pinca
re ifusarz p vnam diez vdez in
aqua vio. z iij zucc al. g j seb
ondi e siug et lactuc ay z j ami
li de ordeo z iij zuccum lenit citeo
ne caquet cu g sj aq vis. deinde
icorporent scen qua pincare cu ia
ifsatu sunt te i pancat ad morta
riu et sradda cerco sbtilissie gtusa
et gtant ultima gtureti et i fine
addat spes in pdice et fiat gfectio
solida in fuste z j ut sj de hac
i gfectio assuat pp ay et pp tibu

sextum unum ut duo et in vesperis tertium quod
alteratum est et restaurat unde patentes
sunt et penitus iam sepitum et credo
quod in restaurando procedens a bubus non inve-
niatur materia meliorem electam et tamen
quia sunt in quarto sunt quae in dispositionibus huius
nobilis domini electiora secundum potionem

Vii

Dominus de Saloreto vir no-
bilis diversis accidentibus laborat
ingentibus sed una existentes
sub accidentia a natura valde. Primum itaque
illorum est ~~multiplex~~ mala complexio frigida et hu-
mida cerebri ipsius sub quadam aggravatione
at ex tempore consueta inferre volumus. Secundum
non ipsius dispositio est cerebri sub mala
complexione capitis scilicet in via cadens vel
in paresis et est apoplexia [illegible]
ut epilepticam procedens est [illegible]
a multis non [illegible] flegmatis
in predictis locis. Tertium accidens principale
est vertiginosa dispositio alterans vicibus
eius eveniens. Quartum nocumentum principale est
debilitas in quantitate vel retentione urine
quae [illegible] includit [illegible] corruptionis
in [illegible] substantia ita quod ei ap-
paret quod inclinare ad eam licet non ca-
dat quod tamen evenit [illegible] ablatione
in [illegible] substantie partis et ita ut [illegible]
inclinet remedio eadem sed de facto ca-
dit et est [illegible] iste puncta altissime
spectationis ut videbitur. Quintum accidens
principale est [illegible] dispositio propria ei
apparet quod volantes [illegible] et [illegible]
[illegible] in medium propter [illegible] vel
[illegible] variis diversis [illegible] quod tamen
necesse [illegible] in medium. Sextum nocumentum
principale est impressa ad [illegible] exteriores
in brachiis eius [illegible] et in [illegible]
[illegible] eveniens. Septimum accidens principale
est dolor intensus et [illegible] in sinistra
parte eveniens magis tamen in [illegible]
apparens tibie. Octava dispositio principalis est
[illegible] pustularum cum rubore et [illegible]
[illegible] tibiarum et [illegible] apparens
[illegible] tamen [illegible] et non [illegible] sic
accidit [illegible] in vere et in autumpno
tamen in summa est ipsa dispositio ex tam
variis accidentibus complicata difficilibus.
Non ulla tamen [illegible] accidentia frequentius in me-
dicis aliis apparet ut [illegible] levis tussis
cum facili anhelitu [illegible] et quod
[illegible] distrasia cum [illegible] digestio et

non rado lubare et dolor dolores [illegible]
sunt ad quod quod hic leviter [illegible] differt
[illegible] [illegible] [illegible] ultra maior accidentia
et quod lenia sunt et quod [illegible] radice
procedentia in [illegible] et in [illegible] a quo pendet
premissa [illegible] accidentia ideo non est multum ne-
cesse [illegible] [illegible] ut medica-
[illegible] Curam [illegible] principale declaratum et veri-
ficatum procedere dispositionem [illegible] causas
et signa. Primum [illegible] [illegible] [illegible] dispo-
[illegible] unde [illegible] sunt ipsius distri-
ta [illegible] quod [illegible] [illegible] ex causis
dispositionibus [illegible] productis. Secundo [illegible] ex signis
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
secundo [illegible] ex accidentibus [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Tertio in [illegible] dispositionibus de-
clarandis [illegible] est [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] Et quod
in [illegible] [illegible] alius [illegible] sunt [illegible]
[illegible] aliter [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] dispositio [illegible] mala complexio frigida et humida cerebri
quod [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] non sit distrasia
[illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] declarare [illegible] [illegible]
[illegible] et tota [illegible] capitis ipsius
[illegible] [illegible] coloratur. Secundo capilli
capitis plurimi sunt et satis grossi licet
ad mollitiem tendentes et [illegible] sunt
[illegible] albedine colorati. Tertio [illegible]
eius [illegible] [illegible] [illegible] tactu
[illegible] [illegible] [illegible] et levis. [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] digestio [illegible]
[illegible] mediocriter sunt digestio in
[illegible] satis [illegible] in calore [illegible] albe-
[illegible] participantes et ut in pluribus actu
[illegible] licet [illegible] in actu [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] declarari
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dispositio
in [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] et in sua calore alba ut
rubea in sua quantitate ut magna ut parva
in sua figura ut larga ut [illegible] in corpore
situ ut [illegible] ut superius situata in corpore
[illegible] ut [illegible] [illegible] vel separata
solida vel perforata in corpore [illegible]

Demala complexio frigida et
humida cerebri et [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible] dolore
in tibia sinistra et cum
[illegible] [illegible] cum ru-
bore et pustulis in
tibiis et [illegible] pro-
ducit

mo ut mollia ut acuta rerum que omnia
arguunt habitum et perfectorem visum po-
tere. Adhuc cum gustativa pars anime est in
actu quando cum percipiendo dulce amarum
ponticum et acutum rerum et distinguendi
inter illa. Et item in olfactiva parte ab
iectum quando debito aut potenter sub
mo delicie ut tristicie in pinnes applicant
ut percipit et inter illa distinguit. Item
in operationes motus diversos persuadendi motus
sibi [illegible] [illegible] quaelibet ut toni-
tum magis rerum quando cum percipit [illegible]
ar q. in operationibus exteriorem sensuum et sito
et quando cum rerum ipsum est bene dispositum.
Amplius item dispositio calidi in cerebro signum
assumi potest ex parte operationum interiorum sensuum
sensus est quando [illegible] et [illegible]
in discernendo vel distinguendo comparantes
exteriorem sensuum. Item et fantasia que potest
in pars eius interiori parte anterioris ventriculi
cerebri et facile species assumit quibus dela-
tas recipit et modificat et item in [illegible]
pars a velociter est in actu apprehenden-
di quando dicitur et diiudicandi. Item in alteris
parte que cogitativa [illegible] et [illegible] et
quando est in eligendo et prosequendo hoc
in evitando et fugiendo illud. Item et
facile memorativa pars a recipit et deti-
net species eius delatas et quod primum est
[illegible] reminisci de preteritis [illegible]
[illegible] que iam [illegible] in cella sua reserva-
ta fuerunt. [illegible] aut vult attestari
indicia domini calidi et humidi in cerebro
suo ut 2o tegni passu [illegible] et 2o [illegible]
et [illegible] 3 [illegible] colligi potest in radicibus
theorice medicine que satis notanda sunt. Ex
quibus omnibus [illegible] cerebri [illegible]
devere [illegible] sic [illegible] sit [illegible]
[illegible] sunt [illegible] cum aliis modis demum
di [illegible] [illegible] [illegible]
rando [illegible] ex signis ab operibus a
[illegible] assumptis et a casibus
et tu iam vidisti ista omnia quare [illegible] Item
aut [illegible] assume [illegible] ad declarandi
lapsum cerebri [illegible] ad frigiditatem et humidi-
tatem [illegible] infrigidantes et humectantes
[illegible] sua [illegible] applicata [illegible]
[illegible] applicatorum corpore et [illegible]
[illegible] ad pati ab eis dene-
cessitate inducunt infrigidationem et humectationem
sed cerebro [illegible] patuit applicatum vehemens
humiditas ab aere ut aqua cum

frigidi agens in ipsum. Item et multitudo
ciborum talium et potuum et maxime cum infrigidan-
tium et humectantium fortis et diuturna ap-
plicatio et passionum animalium multitudo
et impressio fortis ut tristicia vehemens
cogitatio et timor magnus et item longi-
tudo et perseverantia in dormiendo ut est
consuetudo nobilium quorum super [illegible] sapiunt
infrigidat et humectat sic vigilie multe cale-
faciunt et exsiccant ut 2a primi ca. de
hiis que proveniunt ex sompno et vigilia.
Amplius item excessus in [illegible] [illegible] non [illegible]
s. in multa repletione quorum quando ingluviose
comedunt et cibum suum [illegible] masti-
catione deglutiunt et potum vorassime
hauriunt cum eius calorem stomachi debilem pro-
ducunt ad augmentum [illegible] humiditatem fla-
tuosorum que propter [illegible] remanentes
[illegible] sunt [illegible] aquosi sanguinis [illegible]
[illegible] in cerebro frigidi et humidi augmentum
generant. Et item et [illegible] f. et h. [illegible] isto
genere per modum evaporationis delate ad ca-
put et ibidem retente propter frigiditatem cerebri
ingrossantur et in aquositatem convertuntur que per-
[illegible] cerebri [illegible] et [illegible] malam [illegible]
f. et h. efficiunt in eo. Item et excessus
in superfluitatem motus et exercicii propter [illegible] reso-
lutionis est causa ut in cerebro acquirat mala
qualitas f. et h. [illegible] propter quorum [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] propter [illegible]
remanentem efficitur f. et s. sed propter [illegible]
[illegible] multorum et sanguinis in cerebro ipsum
redditur calidum et propter [illegible] remanentem
efficitur [illegible] sed superfluum exercicium est
[illegible] consumptivum spirituum humorum et innati
caloris. Item ad hoc causa [illegible] adde
[illegible] de causis cerebri [illegible] infrigidantibus
est multitudo et superfluitas coitus in eo
cum multiplicatus provenit ad infrigidationem
[illegible] cerebri [illegible] ad debilitatem caloris inna-
ti ad mortificationem virtutis ad debili-
tatem sensuum ad [illegible] ad
calvicium et [illegible] que
omnia proveniunt a frigiditate et humiditate cerebri
[illegible] quare ex hoc [illegible] quod [illegible]
[illegible] ut [illegible] 3a
primi ca. de [illegible] ex coitu quare [illegible]
[illegible] plurimo [illegible] patebunt in hac
vita augmentum f. et h. [illegible] et [illegible]
det [illegible] consideratur [illegible] causas et
[illegible] veritatem [illegible] ex [illegible] re-
gimine suo deducendam. Ex quibus omnibus

sanguis leviter colericus quod mala quo fit et hu-
moralis in cerebro ista accidentalis est et a tempore
preteriti quievit cerebri proprie et male ob-
servata et ex hoc ultra iam declaratam pre-
dispositionem eius scilicet quod iste vir exercitat mala
generatione fit et sic mali cerebri et accidit in
eo acquisita. Ex quorum fundamento
consideratus intelligere potest quod sit mala
qualitas in cerebro est frigida magis quam sicut ex
arguit longitudo temporis ipsius licet etiam in eo
possit assignari aliqua species male complexionis
sentientis per colligantiam in sicca et continuacionem
dependentes a membris inferioribus ut stomacho epate
vel aliis ut in processu videri poterit.
Hec est in summa est presens dispositio ipsius aperta
declarata. Capitulum 2m declarans mala compli-
cis cerebri ipsius. Sunt autem declaranda
in hoc capitulo 2o nocumenta cerebri huius viri preve-
nientes ex quarum non male sui cerebri. Est
autem mala quod eius appellacio contrari-
ria quod prevenitur a multis ut viorum
contrarium vias cerebri per quas vias
intelligo arterias et venas in panniculis
eius et medullari substantia disseminatas in
quibus et circa quas nimia malagrossa materia multi-
plicata per indigationem contrariorum facit
ad sui quod sequitur incorporationem et angustio
que est aggravatio in capitis eius dolore quan-
tum molesta magis at nunc 2m angu-
stia nunc incorporatione proprie et quia materie
tales non solum in venis et arteriis ex-
tendendo eas sed etiam inter panniculos cerebri
et in substantia cerebri detinentur [illegible] 2a species
doloris efficere potest extensivum vocati
Et si contingat sanguinem mei adminus fieri
fieri mei acute et falsi tunc cum pre-
dictis doloribus complicatus potest dolores
pungitivi et mordicativi 2m species
mei que generantur flati melancolico
solo. Et iterum si magis potest dominari contine-
in gravitate arteriarum ad ipsas sequitur
pulsativus dolor ratione 2m incorporationis diversi-
tatem. Ex quo fundamento valde facile intel-
ligi potest quod vir iste conqueritur propter cum
gravitatem capitis extensionem at si ma-
gnificavit caput eius at punctivum et si
pungentur panniculi cum forma ut acu
et pulsationem magnam in temporibus et to-
to capite. Et iterum ex hoc fundamento
concluditur quod si materia ista non solum in venis
et arteriis at poris cerebri partibus continea-
tur sed etiam in angulis ventriculorum de septem

partibus que oriuntur a cerebro tunc motivus contin-
gunt nocumenta diminuta in operationibus
illorum nervorum si oppilatio illa semiplena
fuerit aut nocumenta ablationis operationum in
predictis membris si oppilatio completa fuerit.
Ex quo fundamento iterum subtiliter et pulchre poterit
clarius deduci potest nocumenta operationum sensus
tactus si est semiplena fuerit oppilatio in ner-
vis qui expanduntur per cutem capitis
tunc nocumentum diminutum in sensu tactus
sentitur in tota cute capitis exterius et
iste est ille stupor qui in capite suo
percipit. Et si contingat iterum quod hec oppilatio
seu accidat in nervis dispersis per cutem
tamquam corporis tunc in toto percipietur stupor
sicut patet in tota persona ipsius. Et ratio at sanguinis
mei quiescente aut ventositate flat vapo-
re petentis exitum adeo tunc patet quod
cum stupore seu cum diminuta sensatione
in cute ipsius percipietur motus inconsuetus
et iste vero est ille motus ut patet quo
potest notari quod hic vir frequenter variat
in sua persona preseverantem non tamen hic
extendere que et quanta nocumenta contingat
in operationibus aliorum sensuum quia hic facile
intelligi potest ex hoc fundamento et magis
a me presto in notitia originis septem
parium nervorum a cerebro orientium et
tunc potest concedi quod tota non sunt multum
de proposito isto et a me sepe in aliis
consiliis declarata fuerunt hic de accidente
2a posito simul preter sentiat Capitulum 3m contin-
uationem vertiginis huius viri. Sunt iterum note
et declarari magis eventus vertiginis in
hoc viro. Est autem vertigo ista per quam hic
homini cerebrum aut medium et res alte-
res sibi apparent expositores volvuntur in gyrum
ita ut appareat ex quo cerebrum ipsius
revolui adeo ut se actum continere
non possit in qua ad cadit. Provenit autem
hec dispositio a multis ut vapore et ventosi-
tate que in anteriori parte cerebri quiescentes
spiritum animalem et revolutionem giratam mo-
vet spiritum ex cuius motu partium et sensus
sensus tactus iam quod cerebrum et omnes partes
capitis rotari moventur. Nam est aliter
partium a sensitiva sentitur potest quod sibi affertur
ab obiecto ut speciebus eius. Tale autem
obiectum est vapor vel ventositas
circulariter mota. Quia que spiritum eadem
specie motu circulari movet. Ex quo

motu in spiritu tali facto in mutatu organa-
na motiva unius partis et substantia in mutata
¶ Per motum enim obiectorum movetur instrumenta
quorum motu movetur organa ex quibus
in mutatur partis etc. Unum hoc obiectum et spiritus
in mutatio sit idem unius partis alterius substantia
indicat motum in extremitatibus et ideo etiam
quod in hac est corrupto in substantia tactus
percipiuntur moveri extremitates quod nunquam
movetur. Unum exemplum sedato etiam quod ubi-
que est dispositio perfecte sensum tactus appa-
ta / etiam 2° quod patet etiam talis dispositio intima
substantia in 2 apparata scilicet non tamen. Sed est hic
motum et sua est tamen antiquat parti
ventriculi ipsius cerebri sedati te patet quod motu
accidit non tamen utique dictum est / Et
sequitur exemplum sedato itaque quod declarari patet
quod vertigo est motus corporis circu-
laris visive partis etc. Sed in vertiginosis
intuitive apparet medium propter motum
a ventositatibus factum in spiritibus ut de-
claratum est percipiet visiva pars cerebri
in medio partis circularis moveri eo quod
spiritus visibilis tali motu peralteratus
qui refertur ad cristallinum circu-
labit in eo motu circulari. Et ...
in pars visiva percipiet moveri
in extremitatibus cerebri quae quiescunt utique
dictum est / Et ideo itaque exemplum sedato ap-
te ... quod dispositio sena et venda
est eo quod ut in pluribus accidit eius
in visiva parte tactiva et in alia ...
... / Et adhuc ... exemplum similiter etiam
quod dispositio cum perseverat patet ...
... ut apparet ... ipsius
ita ut non ... comprehendo moveat
sed incomplete ... aut complete
ventriculos cerebri ut intelligenti apparet
propter hoc autem itaque ... quod hoc
dispositio a pueris ... non ... procedit
sic etiam in pueris at aliis ... caput
girative revolutis / et sic etiam ...
qui distenditur a ... circulari motu / et sic
contingit et quod ... girative ...
revolvit ... quod ... a motu tali cessat
ad terram cadit. Et sic etiam in ... ...
... distentum aque ...
in ... at in ... ut navi-
gati contingit. Species enim ab obiectis deci-
se et recepte et reservate in organis
substantiam reputatur in ... imagines ...
quae si longe ... ipse detinentur

fuerunt apparere ... Et sic hoc
dispositio contingere patet per ... corporum
quae rotati moventur sicut rota ... et
molendini perspicue patet. Et in ... perspicue
sensit pueri ... ... dum ...
Et in quod vertigo quoque accidit ... propter
quod non revolvit ... in ... partes
elevando et caput deponendo girative
et circulatur ... quod motu revolvuntur spiritus
et vapores in ... ... sic revol-
vitur vas plenum aqua ... quod conductum
fuerit et ab ... ... vas cum
movetur ... supple ... et quod
revolvuntur spiritus scilicet a vaporibus ... eo
... ... quod res revolvatur
scilicet extrinsecus. Et propter hoc ... dixi quod
motum istud ... quod ... ... patet
Et ... ... dominabitur.
... non ... sit est sive ... divisi-
ficatur ... ... adpartes medii
... ... quae in medio ... vel
ad partes medii id est ad partes ... ...
... sive ... ... motum
illud contingat ... medii id est ... ...
quae extrinsecus in medio movetur. Cum
... quod sunt ... ... scilicet partes medii
id est res ... ... sunt ...
... id est ... et ... supple ... revol-
... quae ... apparent ... ...
quod sentiens movetur et movet organa
et ... ... vel ...
... percipiuntur obiecta ... sic
... per quod sensatum ... id est quod obiectum
... in instrumenta et organa ... moven-
do ... Et subdit et in quod vertigo
quoque sit propter ... ad res que
revolvuntur scilicet ... et ... ita
ut ... ... forma ... sen-
sati in ... id est ... ab obiecto ...
instrumento et organo moveat ... etiam
ut utique dictum est / hec ... est
... in ... non ... ...
... quod ab ... obiectorum ...
in modo girati revolutorum in ...
et in organis patet ... et ...
... ...
... sicut ... ...
in ... ab ... ventositatibus et
vaporibus ... in ... organa et
... ut ... est ... ...
... ... quod ... ...
... ... ex ... corporeis

paucis quorum primum et dignius est spiritus
sensibilis et remanet ipso ab eis separato.
secunda videlicet ipsius motus per quem sunt abiecti separa-
tores cum per quem separati vel abiectum fuit factum
vel potentis ad movendum actu est separatum non
efficit in instrumento sensibili nisi sensationem vel speciem
vel actionem que est sibi similis deinde
consequitur forma in anima in anima propter quod consequuntur
dispositionem propter ipsius in organo consimiles et
retentus et evanescit. vel dato quod re-
maneret abiectum vel eius impressio in qua-
litate vel cum vehementia ut disparem recep-
tabilis instrumenti scilicet spiritus et facti ne separati
scilicet abiecti vehementer in principium hoc addit
sincera sensibilis consideratione propter quod sensibiliter
huius vel scilicet spectatoris expressio contingit in
sensu naturali vide quod multum subtiliter contemplando
[illegible] advertendo disparens humani corporis
esse medium speculatorem Et ex hoc simi-
liter naturaliter quod licet dispositio in hac
vita a principio cum sensi patuit ipsa tamen
adhuc propter quod sunt cause efficientes remanentes
reservata et semper remansit. Fiunt autem
cum vehementes et subtiles materie in spiri-
tibus animalibus et in cerebro suo facte a subi-
to et vehementissimo tonitruo propter quod
ad terram prostrati prostratus nolite tempore per-
mansit Et maiore vi ferri hic ex
excellentie sensibilium corrumpit sensus
2o de anima ¶ Causa vero tamen de debilitate
retentive partis est facta in musculis et
membris molem corporis sustentantibus

Si diligenter que recte predicta localiter sunt a
apprehendit satis leviter posse deduci.
debilitatis sustentative partis cum tamen cerebro
quod est organum principalium materie et contra
effectum in spiritibus et organis motum
in parando contrarium. impletum sunt etiam vel
vaporem et ventositatem quod in musculis
et lunis tamen corporis infunditur si contin-
gat ab illis ventositatibus moveri secundum gi-
ratum ut inclinatum ad dexteram tunc
partem a contraria parti casus proptima
tenetur erigere et figurare corpus ad
dexteram primus apparentem Et si quod pars
ut activitas ventositatum presenceret
et contendo resistat ita ut vincat sus-
tentative partis activitatem tunc patet quod
virtute victa necesse est eum cadere
Et si quod virtutis activitas ut resistentia
tanta fuit ut casum prohibeat saltem
ex activitate ut presentia motus

facti a ventositatibus sit inclinatio corporis ut mo-
veatur ad dexteram ad quam inclinat ventositas
Et oppositus sequitur causas / et est ablatio apparens
sustentative potentie et ex 2a sequitur dum-
eo operans ~~illius~~ illius Si autem contingat quod ma-
teria in spiritibus facta a ventositatibus non sit ut
de excellentis naturaliter inclinatus corporis
ad aliquam dexteram partem sed per modum impressionis
et eius natum tamen perficiat sensitiva parte
ut si inclinare ad casum tunc natum tamen
corpus [illegible] donationem debet ¶ pars [illegible]
sensitivam perficit quia non est et quale tamen non
efficit hic est [illegible] corporis in apparibus
sensus potentie sine ipsa sunt ymaginativa
vel tactiva vel Et ex hoc fundatum est
quod dispositio [illegible] verenda est tempus ex
valde facile producitur ad quiescendum ta-
lem propter quod [illegible] calor deci-
le [illegible] principalis / aut simplex sit eius
propter ventum grossum retentum in [illegible]
spiritus scilicet quia visus est [illegible] magis [illegible].
et videt [illegible] esse vna corpus [illegible]
non [illegible] timendum est ne tales
incidat [illegible] ¶ Cam
[illegible] scothomie [illegible] vero
apparentes ¶ Scothomiam appellaverunt
[illegible] antiqui [illegible] in apparentie
visive partis est [illegible] vel
vaporem qui [illegible] visibilem [illegible]
sit et hii vapores [illegible] et
[illegible] materi in anteriori cerebro [illegible]
[illegible] abiectis [illegible] fuerunt. ita et
hii vapores [illegible] visibili [illegible]
[illegible] nervorum abiectorum et [illegible]
lati materi / at propter [illegible] at propter
subtilitatem eorum in organo visionis
[illegible] materi [illegible] motum.
[illegible] volitantium ut pulicum
partis a [illegible] visiva propter [illegible]
[illegible] abiecta [illegible]
materia que [illegible] ut movetur
[illegible] hoc [illegible] corrupto in apparens
ymaginative partis ¶ Cam [illegible] de-
monstratur [illegible] ut [illegible]
motus brachiorum et crurium Si recte
contemplando [illegible] causas assignare
velimus [illegible] quod hic [illegible]
[illegible] ut ex parte debilitatis virtutis
~~[illegible]~~ motive [illegible] / et ex
parte instrumentorum que sunt spiritus animales
at ex parte organorum que sunt nervi
vel sibi [illegible] partes ut musculorum

qui sunt voluntarii motus instrumenta / aut saltem quasi sunt ex parte eorum predictorum na- turaliter animalis virtutis sunt deduci posse ex parte debilitatis continentis eo quod vir iste in etate consistens et pauper est et complexione a [illegible] sanguinea ut quia fortes debilitate virtutis ipsi applicate fuerunt velud resolventes ex multo exercitio pedestri et calefacientes cum et sui [illegible] spiritus et [illegible] [illegible] consumentium [illegible] ab- [illegible] precipue ut sudor fluxus sanguinis emorroides dyarria et con- similes. Et [illegible] non vir assendo et [illegible] tamen istud contingere ex parte par- [illegible] per consimilem [illegible] subsequitur. Vir igitur qui cum debilitate sustentandi molem [illegible] contingit ex parte applicatis eadem [illegible] in animis septimi paris de his qui nascuntur a cerebro. Sed fit ex parte applicationis eveniet in animis a [illegible] dilis colli et [illegible] et sede de spondilibus dorsi a quorum ramulis ad brachia et ad spatulas [illegible] spiritus et motus [illegible] applicatione in [illegible] predictorum animorum a cerebro et a nucha venientium [illegible] [illegible] [illegible] instrumentorum motus debiliter [illegible]. Et si contingit [illegible] talem [illegible] [illegible] sensibilem quod motus [illegible] assignare dumtaxat palisim [illegible]. Et si [illegible] magnificare et completa fiet sequitur completa palisis particularis in bra- chiis et pedibus. Et si [illegible] fieret in altera [illegible] fiet ulis palisis [illegible] medietatis corporis ut [illegible] [illegible] de palisi colligendum est. **Capitulum 8m de assignatione cause doloris in fini- stro latere [illegible]** [illegible] dolor [illegible] a ma- la [illegible] illius [illegible] est [illegible] a [illegible] exclusa que [illegible] que [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] fit a mala [illegible] et [illegible] [illegible]. Et si mala ista [illegible] et acti- tate sua multiplicatur ita [illegible] ut [illegible] [illegible] et cerebro [illegible] quod vir iste facile [illegible] posset. Et si mala illa ad [illegible] multiplicata

defendebatur in ipsis infundendo ligamenta [illegible] valde [illegible] effecerunt do- lores [illegible] molestantes. **Capitulum ultimum de assignatione defedationis [illegible] cutis in [illegible] et maxime eius evenientis** Nota tamen defedationis cutis quod maxime huius viri [illegible] in pedibus [illegible] et fine [illegible] accidere solet in [illegible] predictorum [illegible] quod a mala salsa [illegible] aquosa multo in [illegible] [illegible] quamvis [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] istarum [illegible] adeo [illegible] sui [illegible] ad [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] quod in [illegible] [illegible] facta est a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] de [illegible] ad [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] frigiditas [illegible] hec [illegible] multiplicatur est quod [illegible] partes aque subtiliores et acuitores [illegible] [illegible] a [illegible] expellatur de [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] po- ros [illegible] tales in partibus [illegible] deti- nentur et ingrossantur ita quod [illegible] [illegible] [illegible] adeo [illegible] [illegible] ex parte [illegible] [illegible] dolorem et ruborem efficiunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predictorum [illegible] declarato ex suis causis et signis et [illegible] assignata. Reliquum [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] declarare predictorum [illegible] et [illegible] est ex [illegible] predictorum [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut augeantur et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. **Capitulum [illegible] de modo [illegible] regis [illegible] di [illegible] predictis [illegible] huius viri** Et in regimine huius viri [illegible] in duo primo [illegible] in electione [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] in electione [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est de electione aeris et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aer et [illegible] [illegible] [illegible] ita ut sit [illegible] et [illegible] [illegible] amplius

450

debet esse epithimatio quod calefaciat lapsos
cum hoc viri licet sit ad frigiditatem et humiditatem
tamen inclinatio est maior ad humiditatem quam ad
frigiditatem quod autem ex siccitate in 2o puerilis calor per
partes superius praeditus ceteris contrarium hectice di
xit aer et reliquae res non valentes debent
administrari ita ut inducant infusionem pri
mi gradus caliditatis per talem cum infusione valet
quia ratio eius quae est calida continuabitur et per
frequentem administrationem talium corrigetur
et delebitur frigiditas eius inducta est contra
quam res non valentes ita infusionem ut
in corpus inducant frigiditatem 2i gradus aut
paulo minorem in 1o ut frequens earum appli
catio corrigat lapsum ad humidum quod tamen
dicitur gradum 2um et fortasse complete attingit
ad finem 3ii quod autem ex custodia cerebri
eius ad vehementem humiditatem lesionem opera
tionum maxime patitur quod non accidit nisi
propter remollitionem vittarum organorum
motivorum et propter oppilationem viarum quibus motivi
spiritus ad membra penetrare debent in quantitate
eius et qualitate conventibus hec tamen longe fa
cilius fumose perveniunt quam opposite quam complean
tur et indigent vero in senectute et apparente
causa est non mediocriter cavendum est clau
ditur hiis fumositatibus in summa 3o tegni ubi Si
vero regere et praeservare volueris rem
est itaque in alio loco est si quis unus est
iste in senectute magis cum ratione vero unus licet
magis est sustentatur in frigidioribus partibus pri
ma 2a f. 1a quoniam si sanativa quo est pli
cis alibi Itaque eligatur aer et
locus habitationis eius ubi est ut praecitatum
ut camera eius habeat aspectum orientalem
aut meridionalem et sit a terra elevata
valiter elongata a decursibus aquarum
vallium et stagnorum nec habeat aspicientem
parietes antiquitate scipulatas et cor
ruptas et tabulis de abiete aut lari
cinis contecta suffulta est si non potest
inveniri vero talis artificiale fiat
accendendo ignes magnos et frequenter
in camera quae relinquat vestigium et
porum caliditatis cum calefactam et exsic
catam conforta ... amorum vel ... igne
facta ex ... abiete larice lau
ro ... ciparissis amellanis et filiis
aut saltem suffumigetur suffumigetur eius camera
frequenter fumo thuris laudani storace ca
lamite calofania mirra ligno aloes resina
resina secta cedria et filiis Capitulum

> eligatur in aere et locus
> ubi tectus fuit ut camera ca
> lida et sicca continet
> loca ... aquosa
> a ... aquarum elongata

suffumigium

boum ad i^d Restaurat scilicet ligni aloes
ana ʒ i laudani thuris sandaraca ana
ʒ ii calofanie ... cum terebentina fia
mus magdaleones et excipiuntur et cum
opus fuerit producuntur ex eis unum et car
bonibus apponetur igniti De hiis autem
quae circa sunt hiis est ut utatur ve
stibus suffultis pellibus agninis ut vul
pinis et caput eius tectum habeat cale
factivis minimum et a frigore suo ope
custodiatur et praecipue in nocte est adhuc
attendat quod non rem aliam sibi necessariam ap
tum esse ut maiorem partem sui temporis in
habitaculo contineat in stupa secta dili
genter et saepe suffumigata ut praedictum est
Capitulum 2um in 2o parte de regimine circa
somnum et quietem Primus lan
guentibus vero ... evitanda est ne
propter ipsum fiat augmentum in membris quae
evaporando capiti et remolliendo ner
vos et iunctas magis frigiditas nocent sicut
cum excitatum et praecipue per ... ulcera
earum sibi applicitatas convenit in ad con
ventionem superius ... digestionum et
... solent ita dimissio quiescendi
est ei augmentum superius illarum non quod ...
autem et ... partes habeant sed ... ad
corporis langorem applicatur ... reso
lutio et consumptio carne ... debet
per exercitium quod ... ductum ... et
... incipit q. Primum
est non ... est infrans propter ... praecatur
vivificantis calorem et propter ... consternationem
quae est suffocans et ... tepor
defectus resolutionis super ... cum
attendat quod exercitium ... exercitia
debet excludat ... parum ... spectandi
sit cum exercitium piscandi et terra ...
negociandi ut navigandi sed utatur
exercitio equitandi et per montes ascende
do et descendendo saepe peditando usque
quo corpus eius perducatur ad augmentum ru
bicundi coloris et caliditatis perducetur ad
anhelitum magnum aliquantulum et leviter
et velociter et ... Capitulum 3um
de administratione sompni et vigilie que
circa hunc vero Confortamur languidis
... langor sapiens ... vero fu
giendum est et adhibendus est excessui
vigiliarum ... quod sompni si appro
fuerit illud efficere sit cum ... superius
... ita et ... sapiens languinis

et sic per experientiam cognoscitur mensuram naturalis caloris vigorari et superfluitates consumi. Ita et per vigilias. Et in hoc videtur hic [illegible] quia secunda primi summa prima capitulo 3o dicit Avicenna: Sompnus quieti vehementi vicinior [illegible] simpliciter effective et vigilie valde sunt multum similes. Mensura itaque sompni naturalis est ut unusquisque dormiat saltem horis ad minus 7 usque ad 8 [illegible] hoc licet dormiendi mensuram ampliare conveniat in hieme quam in estate et in vere quam in autumpno [illegible] pro tanto dormiendi mensuram naturalis calor vigoratur et eius operationes fortificantur eo quod non tantum fit caloris exalatio in sompno quam in vigilia. Mensura autem vigilandi amplior esse potest quam dormiendi propter rationem contrariam, quia per resolutionem naturalis caloris in vigilando innati fit maior quam esset consumendo superfluitates quam in resolvendo naturalem calorem paucificando.

Capitulum 8 de consideratione repletionis et inanitionis.

Hic in capitulo non intendo aliquid dicere de repletione [illegible] humorali [illegible] de [illegible] quam hoc id pertinet ad alium [illegible] quam non naturalium rerum. Sed de repletione per cibos et potus que [illegible] est. Unusquisque ideo fugiat statum eius repletionis cibus et potibus [illegible] remanente appetitu [illegible] se [illegible] adhuc [illegible] cibi et potus assumere debet quam ad eius comedendo vel bibendo plene satisfaciat quia 3a primi dicit Avicenna: Castigatur [illegible] cum desiderio ut appetitui tuo comedendi et bibendi det ut reliquie famis et sitis adhuc in stomaco remaneant. Sed in [illegible] cibi et potus assumendi mensura talis existat ut [illegible] gravitatem et fluctuationem a stomaco excludat [illegible] cibus et potibus applicatur stomaco calefaciendo [illegible] resolvendo digerendo et vincendo ut [illegible] cibi et potus [illegible] grossas cum subtilibus calidas cum frigidis siccas cum humidis ut ptisana [illegible] massa que [illegible] est [illegible] et [illegible] velud una [illegible] in sua specie [illegible] generantur et a superfluis [illegible] separantur et in illa superfluitates [illegible] calor ad [illegible] expellit [illegible] inclinet et aliis [illegible] que [illegible] ducit quam [illegible]

effici passe. Si non assumantur mensura cibi et potus amplior quam oportet et [illegible] quam [illegible] iste a [illegible] infecta sed et [illegible] effectus per cibationem consecutus.

Capitulum 9 de consideratione mensure passionum animalium.

Omnes motus et alterationes [illegible] tam inducta a passionibus aliis [illegible] sufficiant [illegible] et [illegible] que inducunt ad excitationem innati caloris [illegible] quas omnes passiones [illegible] que leniter et paulatim producunt ad excitationem innati caloris [illegible] sunt [illegible] quia 2a primi [illegible] dicit Avicenna: Est motus [illegible] ad extra [illegible] fit subito sicut fit cum ira simpliciter magna [illegible] fit leniter et paulatim sicut [illegible] cum advenit [illegible] Est sufficientia [illegible] et resolutio [illegible] subito [illegible] et [illegible] quod leniter et paulatim et non subito sic fit. Et [illegible] 3o [illegible] quam [illegible] naturales [illegible] innatum caloris resolvendo et sufficiendo [illegible] a [illegible] de salute sua a suo [illegible] da [illegible] ad recuperandam [illegible] ipso [illegible] illo [illegible] confortari [illegible]

Capitulum 6 de administratione ciborum et potuum in qualibus [illegible]

[illegible] que [illegible] de [illegible] quam cibi [illegible] sunt [illegible] et cibi medicinales [illegible] cibi [illegible] in eo non est adeo debilitata ut [illegible] attendere [illegible] ad restaurationem cum cibis [illegible] Sed [illegible] in ipso cum cibis [illegible] sunt [illegible] reliquatur [illegible] et [illegible] sicci [illegible] in cibis [illegible] cum sit [illegible] sed hic est [illegible] in cibis [illegible] aut in medicinis [illegible] de quibus in [illegible] Eligatur [illegible] panis qui de fermento et sale [illegible] ad magis [illegible] quam [illegible] panis et si [illegible] medicum [illegible] furfura [illegible] sibi [illegible] quam panis de

pura simila quam est maioris excitationis
nec effectus sit et que sunt tacta non adu-
sta vel torrefacta. Panis autem azimus
et non bene coctus et omnes farinacei
ut pastilles cibi omnino dimittantur. De
carnibus autem eligantur que sunt levis dige-
stionis et boni nutrimenti et vitalem
excitationem recipiant cum apponitur
nature ... sibi data ex decoctione
feni et petra salvie rosmarini serpilli
et similium in eis facta. De quibus que meliores
sunt ei de volatilibus domesticis car-
nes pullorum gallinarum fasianorum
et meliores sunt carnes ... et
precipue in terris degentium quibus meli-
ores sunt sturnorum columbarum carnes
passerculorum ... carnes et
ultra omnium avium carnes in aquis
degentium non sunt laudande. De sil-
vestribus autem sunt ei et fere omnes car-
nes volatilium usui ... convenientes
vero perdicum fasianorum avium minu-
tarum et similium. De domesticis non qua-
drupedibus laudabiles sunt ei carnes vi-
tulorum usque ad unum annum vel duos
et castrati et bone sunt et me-
liores illis non que sunt carnes cap-
rine et carnes agnine et precipue assate
et cum excitantibus saporibus condite sunt
ei convenientes. Carnes non porcorum dome-
sticorum et precipue valde pingues non
comedantur nisi raro et parvo usu. Car-
nes quadrupedum silvestrium sicut
gazelli lepores et apri sunt ei uti-
les cum omnium talium animalium car-
nes cum sua convenienti nutritione salida
et excitationem ... nutrimentum. De
carnibus autem salitis datur ei licentia
amplissima sive fuerint assate sive eli-
xe. Piscium autem usus recentium cum
usus ... raro valde recipiantur
et non nisi conditi fuerint pipere cinamomo
macis anisi petroselino et similibus. Salitorum
autem piscium usus laudabilis est contra
... non propter ... excitationem
et nutrimenti parvi exhibitionem. Lactis
vero et lacticiniorum ciborum usus omnino
fugiendus est propter amplissimam infrigidationem
et humectationem in renibus. ... quia lac
nocet ... et ...
et ... ut patet 2o capitulo ...
... propter quod ... qui caseus recens

et mollis omnino dimittendus est. De salito autem
caseo et precipue salsedo frangibili uti potest. O-
lei autem usus sicut olivarum vel ... co-
veniens est et similiter oleum de amigdalis dulcibus
expressum ... autem usus non amplius
propter ... et remollitivam quam
facit in renibus et in totali corpore. Aqua
autem aut non ... convenit ei ...
frigida ... talia propter nimiam
evaporationem suam ... nocet et
... Mellis
vero et mellitorum ciborum usus omnino
sibi utilis est propter calidatem et excitationem
suam ... corporibus am-
plissime humectationem ... usque ...
laudabilis existit. De condimentis vero et
precipue calidis ... et convenientia
vero piper ... cinamomum galanga macis
... ciminum ...
... et similia. De oleribus vero ...
... et humectativa ... et
... et ... remollitiva vero
... bleta spinachia lactuca endi-
via et similia. De ... fructibus
effugiat ceresa recentes avellanas
... mollia ...
et similes ... aut ... uti potest
propter ... et nutrimentum quod ...
est ... De fru-
ctibus non dictat pira et poma mollia
et ... ut psi-
... et ... dulcia ...
... Reliqua ... olera
... fructus videntur ...
ista propter ... menta sisimbrium ser-
pillum petroselinum ruta ... et similia
placent. Et de fructibus ficus et ami-
gdale recentes et sicci et ... nu-
ces ... sunt. De radicibus
autem laudantur ei ... carote ...
... bulbi rapi et precipue napi sive eli-
xi sive in ... cocti si consuetudinem.
Allium autem non placet propter ...
quam in ... facit. Cepis autem ...
uti potest et precipue conditis cum melle et ace-
to et similibus. Sparagi autem et cappares
... sunt ... suis temporibus et si
consuetudinem assumendi habeat. De extremis
autem animalium ... pingues ...
dulla et cauda ... et ventres ...
in raro usu. Cerebrum vituperandum
est ... et cum multis aromatibus

conditum secundum exigentiam temporis cum proprietate
qualiter ad caput et umas est sed valde
laudabile sicut simplex et zoaceb et uino
se valde aicium partes non placet separ
at et musclose partes pueris eligende sunt
Acetum non usus proprie nocentum quod efficit
in uinis non placet in sedlace eiq utendum
est agresta et ipse salita et succo citra
citrorum et ipse limonum addito sale Vinum
aut quatuor in primo ipsa et secundum sicut
in summa de cibis observandis dentur potus
aut aqua detur et uinum rubicundum dyafa
nam tertiis partibus et vaporosis bene purificatum
citro cum sapore laudabili non valde dulce sed
ponticitatis quadam ac leni ... periti
pars dicitur si quis saltem a principio mensis octo
bris usque ad finem februarii quinisteria
aqua ydromel tamen est ei valde ... Jans
fuosa aut uina cum cautela et ipse
ieiuno stomacho ac in principio aliorum ne pererat
... mitta et veloci accedunt in uinis
aliquid aut est ei ut frangentur aliquantulum
vina cum aqua permixta si non placet ei
ydromel ydromel secundum ... detur
quod parabolis ydromelli excellentior est ei
quam uinum et ipse sic fit hoc modo
Recipe aque electissime fontis ... v.
mellis clarificati ... i si mat ... quo
... paradise ... ay z ii sicut
... pulveris et liget in
... rara fiat in decoctio usque
ad consumptionem tertie partis despumando
et bulliant cum eo predicte species deinde
colentur per pannum spissum ut saculum
sit in quo potus hic apparatus sit ...
aut saltem fiat ... cum rosi
quod potibus ... ut ... hec
in summa est ... non ...
non ualeas Completa tria et ...
... de electione materiarum medicinarum

Iam quidem restat procedere dispositionem
assignare ... per iustitiam medicinalia
sunt in ... medicina purificatur talia
procedendum est Primo per ... purificatur iusta
... in deficiat ... vere
et autumpno ... Primo 2o vero calo
purificatur ... iusta ... quorum
... corrige a utilitatem
eius et ... et ... confortaria
Primo 3o calo purificatur tria iusta appi
... primum ... et ...
... et ... a predictis

medicis educitur Primo ... calo ...
... eligere medicinam ... rigiosis
a ... laxativis simplicia
uel composita Primo ... calo eligatur medicina
non ... relaxativis et mollificatius
... simplicia ac composita que ad pa
lisiz a sapientibus sunt approbata et ...
... ... infectata ... to
tota tria singularia composita describatur que
ad ... et electuaria
sunt ut apparebit Primo primo calo debili
tati ... brachiorum et ...
morum ... cum ... singularibus
et ... Primo octavo
calo ... ad dolores
... a sapientibus sunt ... collecta
Primo ... et ultimo calo purificatur ...
et iusta ... defecacione ...
ac ... disponi in ...
et ... producit ... et
hic ... ... finis ...
... primum ... ad
veniente fine mensis februarii vel ...
in aurora ... pillulas Recipe
p. de ... maioris ... e
mensis ... pillule ...
... fiant pille viii cum ... galieni
et post assumptionem ... donat paci
... media
deinde surgat et paulum et leniter
passibus ... deambulando ...
usque ad ... accipiat
... vini aque ordei ...
... et ... accipiat
prandium suum Sequenti vero mane ...
accipiat hic ... calidum et ...
... diebus Recipe ... de calamento
... de ... ay z ii
aque salvie ... ay z i aque
... z i ... misce Nona vero sequenti
die ... Recipe p.
... z ii ...
pille viii cum ... de ...
et ... et quod ...
... deinde
... diebus ... assumit ...
... pillulis ...
... accipe una
de infra ... pillulis Recipe p. ...
... mensis ... fiat ...
Adveniente aut fine mensis septe
bris vir iste purgetur per hunc modum

clerl diacastorei de sq(ui)ll(a) c(um) nicolai ʒ ij
yere gali ʒ vi accipia(tur) cu(m) ʒ ij aq(ue)
salvie b(e)n(e)d(icte) et q(ui)d(am) olisinandi qe
de nutrzatio s(upr)a dicta sunt. Sequi/
tur mane acti at hic digitus calidu(m)
q(uo)d continet viij dieb(us). R(ecipe) sy(rupi) ace(tosi) q(uanti)t(ate) ʒ
i sy(rupi) de cuspit ʒ ß aque fen(iculi) ʒ ij
aq(ue) cicoree ʒ i ß misce et accipiat(ur)
sit q(uod) de predicti digitis deinde est. Sup/
ta hic digitus mane cum ... sequitur tunc
cu(m) hic R(ecipe) p(ilule) cachiare defsicc la ay
ʒ ß reformant p(ilule) vij cu(m) yera simu(l)
et alisinent p(ro)q(ue) cas hec et cau(sa) de
aliis salutib(us) dictis. Et medicina sit
item q(uod) si t(em)p(o)re q(uo) assunt digitus ...
cuius est stipticus p(ro)vid(e)ntur cui(us) ca. p(ro)
sumus partis et eadem no(n) assumendi
~~De ... regit male ... f(l)ores~~
~~et s(ecundu)m ... p(er)instrua ...~~ ... ch(olera) hic
cali(dita)s p(ro)auda sunt viij sim(plicia) et par
q(uan)ta que sunt caliter et siccit(er) malez
quez p(ro)dictz corrigunt et ... papony
vel vtutez ... i ... efficiant hic
p(ri)m(u)m q(uo)d est pilaalocs q(uod) e(st) c(alidum) et s(iccum)
i(n) 2o 2m A. lig aliq audacia dixerit
yrinq ... et s(iccum) i(n) 3o. Est aut(em) pilo/
aloes radix arboris q(ue) recentis ab/
eo colligi(tur) et sepellit(ur) in terra usq(ue)
q(uo) cortex exterior putrefiat et ab/
eo excorie(tur) et tunc ab ipsa ita ut
excoriet(ur) et lig(num) plurimas h(abe)at ...
si diuisitez ... aq(ui)l(a) colligi(tur) me/
lius tu est pilaaloes indu(m) q(uod) ponde/
rosum est valde colore colatum ... /
tinus refracto. ab apparet q(uo)d pie/
ctu ad aq(ua)m statim submergit(ur) in fu/
du(m) cuius visus ap(er)t(ur) inc(ipi)t c(u)m fado fil/
lulas ex pulu(er)e ipsius cu(m) aq(ua) ...
ue de q(ui)b(us) tres suffocant(ur) yera
intrzitus lecti aut saltez ex pulu(er)e
ipsius suffumige(tur) eod(em) et infule q(ue) por/
tan(tur) i(n) capite. 2m simplex e(st) ... /
dey ita ueniata alacto ... calli(dum) et e
c(alidum) i(n) p(rim)o s(iccum) i(n) 2o apitiva resolutiva
et ... continuas et c(on)fortat
... 2m ut 2o ... suo eo colliged
3m simplex p(ro)ncale correctiuu(m) ...
lapsi et ... p(ur)gando caput et ...
attrahendo ab eo malas est stapisiza
gra et e s(e)c(und)u(m) plante meu(m) e ...
pinua ... et s(iccum) i(n) 3o cuius se(mi)n(is) si mast(i)/
cet(ur) attrahit a cer(ebro) malos p(er) collatarin

et mac(er) ... 4m simplex e(st) sticados planta
q(ue) c(alida) i(n) p(rim)o s(icca) i(n) 2o q(ue) resoluit et subtiliat
... suo et apit oppilac(i)o(n)es et
abstergit vias et ... e(st) ... mag(is) in/
nata ... in ... q(uod) ...
ut assidue ... eo q(uod) i(n) ipsa pati(tur) ut
2o ... ca(usa) colliged i(n) ... in/
ciuare 5m simplex est ruta et itelligo
de domestica q(ue) c(alida) est et s(icca) i(n) 2o si sunt
excoriatel et e incisiva resolutiva cor/
...uita valde et indificativa ...
et confert paralisi tortue sciatice et
doloribus ... et mac ... si/
p(ro)uita. et cu(m) melle c(on)dita. 6m simplex
e(st) ... et e(st) planta gladioli uocata
cuius radix utim(ur) ... q(uo)d e(st) c(alida) et sicca
i(n) 2o usq(ue) ad ... cuius apitiua ...
sima ... et inflatorum resolu/
tiua ... et ... c(on)fortatiua
q(ue) tante excellentie ... p(ro)ba(tur)
q(uod) radix eius c(on)dita et electuario
de ipsa excoriata sto c(on)fidunt ...
de correctione ... male dispositis
sic ... et ... et ipse si sic
quis sunt eius usus. 7m simplex est
ambra de qua no(n) ... fabule
i(n) ... dicunt(ur) q(ui)dam eni(m) dicunt q(uod)
ipsa est spuma maris coloe salis et
astrore ... no(n) ulli no(n) dixerunt
q(uod) e(st) spuma ... et e(st) piscis maior
q(uod) ... p(ro)dunt effundi(tur) i(n) ab/
... illa ... q(uod) i(n) aqua ca/
gelata ... calite c(on)tinere
induat(ur). Alij aut(em) dixerunt q(uod) ambra
est stercus animalis marini ... tu
... ab illustribus de ea refert(ur)
est q(uod) ambra est humiditas grossa
pinguis et viscosa a fontibus in
mari ... q(ue) ...
caliter c(on)tinere et caliter salsedinis
maris ... i(n) ... undas
maris agitatibus p(ro)pelli(tur) ad ripas
... colligunt ... densa
... colore ... odore
... delectabili sapore ...
ta ... et s(icca) i(n) 2o si ...
simul q(ue) cor ... c(on)fortat et sensus
... interiores et exteriores et ipse
q(ue) ... aq(ua) ...
... frequens sunt ... collusio ...
at i(n) ... sapori degly/
... duas ut ... et est

medicina illa de qua auctores diversa con-
scripserunt tandem vigilantia ut in [illegible]
debi 2ª [illegible] sim [illegible] castoreum quod in rari-
tate non est [illegible] quod testificatur binazi ma-
rini et gerzolli marini quod quidem ~~mirabiliter~~
~~confert nervis calefaciendo eos~~ est in fine
3ª usque ad primam et sicut [illegible] 2º
quod quidem mirabiliter confert nervis calefaciendo eos
et confert tremori et spasmo humido et
alcuzoz humido et stupori et paralisi et
oblivioni et litargie et est subtiliativum
et fortificativum [illegible] que calefacit
et excitat lege 2º canonis in antidotis
de ira et de naturis et de morbis ca-
pitis et videbis eius laudes quare de co
taliter egrotantes sepe consula degluti-
re pillulam unam hora dormiendi et est
mirabilis iuvamenti. De quo Aut Rasis
invenitur inter reliqua probatissime lau-
data quorum primum est electuarium diambre de-
scriptum ab Avicenna in 5º canonis summa prima ut videbis
accipe illud quod Mesue scribit in antidotario di-
stinctione [illegible] 2ª [illegible] est electuarium de mu-
sco dulce quod [illegible] ut predictum 3ª est electua-
rium [illegible] in particulari est electuarium metrida-
tum [illegible] dicit [illegible] accipiendo ex eo aureum [illegible] cum
2 ii aque rosmarini calefacte. Aliorum pro
predictorum medicinarum usque est [illegible]
ad [illegible] solidas confectionis et electuaria
cum melle despumato et assumi potest ex
eis a 3 ii usque ad iii in aurora et per
duas horas ante cenam et post dormi-
tionem et alia talia medicinaliter iuvativa in
[illegible] sigillant et [illegible] Decimum
de regimine medie confricationis vel appositionis
[illegible] per medicinam ipsius ex apilatam
Alia [illegible] que apposita est ut
in [illegible] 3º [illegible] particula visum fuit rema-
neri patet [illegible] que exapilat [illegible]
et vias [illegible] attrahendo materias ab eis
que cum securius administrari possunt
[illegible] de quibus in [illegible] tandem
3ª particula visum est [illegible] itaque [illegible]
[illegible] complemento [illegible] que
aperiunt [illegible] appositiones [illegible] primum quod
[illegible] et securius [illegible] masticatio
agatur in mane [illegible] que patet est
in attrahendo materias [illegible] et [illegible]
a capite et [illegible] pluribus diebus fiat
2ª [illegible] est [illegible]
cum [illegible] et [illegible]

[illegible] alumen [illegible] pro [illegible]
[illegible] altenari [illegible] inspissatam
aquam [illegible] aque calide [illegible] plenus
aque calide 2ª in particulari est gar-
garisma cum aqua calida decoctionis maioranne
que [illegible] ut [illegible] est [illegible] de quo
est electuarium quod [illegible] Avicenna in [illegible]
canonis summa prima [illegible] electuarium [illegible]
[illegible] 2ª [illegible]
[illegible] electuarium [illegible] quod [illegible]
salvatico [illegible] et multis [illegible] sanat [illegible]
fere [illegible] malis [illegible]
electuarium [illegible] et precedentibus [illegible] ut
sero hora [illegible] lecti accipiat ex
eis 3 i deglutita cum 2 ii aque [illegible]
[illegible] maioranne calefacta [illegible] de
[illegible] accipi debet mane in aurora ut [illegible]
est et [illegible] excellentis virtutis quod
[illegible] omnes [illegible] di-
[illegible] apilatas
Decimum [illegible] de [illegible] vertiginis
In hac [illegible] magna [illegible] me-
dicina [illegible] ad vertiginem [illegible] et
[illegible] et ventosam vel vaporosam
[illegible] quasdam [illegible] di-
[illegible] est quod [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] omnes [illegible] cum est apta
in [illegible] vertiginis [illegible]
3ª [illegible] quod [illegible]
quibus [illegible] ventosa [illegible]
capitis [illegible] apta est [illegible]
[illegible] vertiginis et [illegible] ventosa
magis ut vaporosa [illegible] quod [illegible] diu-
turna vertigine [illegible] est ap-
plicatio cauterii [illegible] loco [illegible]
[illegible] sagittalis cum [illegible]
[illegible] cauterium [illegible]
vigilans [illegible] omnes in [illegible]
[illegible] et de [illegible] advenientes [illegible]
non permittit fieri [illegible] et vapores
et ventositates [illegible] resolvitur
[illegible] permissis [illegible] sunt tria
Primum est [illegible] balsami [illegible] est
in hac dispositione si de eo sepe accipiat
eger [illegible] deglutiendo [illegible] mane
et sero et [illegible] per [illegible]
horas [illegible] 2ª [illegible] ad eandem [illegible]
est [illegible] cum apta ma-
sticatione deglutiendo ut melius [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] assumi debet
3ª [illegible] est quod frequens fiat [illegible]

scim mixti calefactoris et evaporativi facta
cum oris calefactis i tegula eq applicata
capiti i fatuulis i pdca vtigie mia r
qfert evaporat et cig et odor ipius
maiori atractus sedat sodaz et vtigiez
s frigs cum cig c et s i 3o tegni galieni
et diverss. / f tu sic qt q in talibus spebus
vtigiis qfert usq totaliter pq albu assump
ti cu zucco qdita et ppe cu fuit grata
et ifusa i lacte detur. maioraue doi
psit e d'co d. 2o tam i antela mrtia
zp capite q qfert vtigi facta a vapo
re flito ut calido et epi c facta eoyr
et cu pprietas qt phlebe vapores ad
caput / fy tu sic ^ qt ad pgrin fcm ex
succo mor asiui eq e solco ipiu ad
imistie cu aq mellita detur. maiori ue
qt aia mixta wi. athau p uares
are pius plenus aq cala ut G. etype
defecit do sic / R succi mor asini z j
ydromell fcti cu detur. minori e z ij
mirre et athaz ut G 7 / 6m melius
et pim de q e qferit maracdia
de q z ss plibus diebus qtinuatis assumat
... i ambra cu z j ss aq e siluaco
ms maiori c et tarde pq caz albus
hab iiij or r / 1m mel et 2m de q e
est ised hmeti et ppe q e po ali d.
22a 3ij ca o de eud scatice 2m hic
mod R cambd geta c ay z viiij are
fte c zo de z ij sc. zute 8 j teim
aia ppe et cabellent cu p 8 mell
despumati et q'cut ... fiat electuarium
hic e electuariu mittu imitatum a p(o)teca meat
i aliis dispositionibus frigid stai ceri et u
rore qu expco cu cucleari deglutito
z ij i mane pq q d tarde cibus horis
iiij an / 3m me de qpo e qt electuariu
de ambra magistri eq usq aez malaz
ceri i dispone fcam et apilatas ab
scindit et ppe si expco cuti ad lay
de z j deglutiendo assumpta et tatud
de ea i mane ai altera ut tradic
Et no q i qpone ipius solat qqz ss
duplac qsen subduplicat quqz ss
plicat de siz ms qui et apis i vetaz
i qpam sua tico c illoz stupefactuz
andactz et ppe i lioibus ter ma grant
ut he delita / hentibus / Adhuc attende
q ppr ~~pcnia~~ pcunia alei de bal
sami qtent i descr c ... i a lato mag
doss balsai aaye z j balsami cu

z iiij tebentine sit e a sapientibus pcipit
i pcuntualibus mentale obsuari qsi
clupl... mitrid c q electu istud
et relq antidata magnaz descript
ui no dzt exibiri uec i usu habeci
u pq ipaz fluctuat Et hic e q valut
tat intez sapientes plerique de q sitibus
bq mensis scilicet no det nisi pq
vi menses / Cam 7 tu de elect inst
metore q'enim mollificatf et palifi
et mebrs / Ista hunt in a sapientibus
iuenit' ms scripta mena q e rela
pata et mollificata mebra corporis
restaurare dur Ego no solu mo
tangez viij remedia in cottidiana
experiga a utilia et vera et qpbata
Et pm q d expertis e q freqns ume
to mebroz enervatoz et cosi
catorz cu calefactu oleo de piretro
facto zm artez calleticis a mensi in
sua aucto i calo de clais mebi illa
fortificat et sanat a relaxatione
et adhuc mabi fpa et calli ex
sua qiali 8o de simpli' medina in
ppo calo du inest q oleu de piretro
torpidas et palitudines inuat et p
trepidas intelige stupores hentes
ea q stupar et torpar nota synoni
ma sunt / 2m no qtu elj Re piperis
castu sandatec bacar lauri ay z j
olei aigdat zc. dt. z iiij coquat
in sit usqz ad qsumptionem medicin et
de hic calido unga pma tata / 3m
qtu et adhuc efficaciuis e hic Re
vngti marciatonis descri c Nicolai
z iiij olei de casto. z j ss olei de cato
mo fci zm artez z j incorporetur sit
et expco fiat vnctio caris spnie et
mebroz relaxatoz / 4 tu qtu de
expertis meis est ut longo tpe qtinet
saltez diebus xv assumptio z j q metida
ti electi cu z j aq zorismarini hoc eni
electuarium relevavit multas iaz paliticas
ut patuit in honorabili viro petro bur
gesio notario palatii padue / 5 tum
instans et pm de simplicibus est q aq
~~timare~~ timare hoies relaxatos ad
sanitez reduxit et ppe pq eiusdem et pq
administrationem q autez p s eo res no
ualens intellige tu p deq timare aqui
ualiu balneorz actu et patn calore
q e sut aq e sulfurice euce cineritie

calore acuuntur et consideres alii et mu-
te ex istis / Regimen de frontibus medule et
cibale sit est frequens comestio coloquintide
facerum confortat et relaxatio nucharum
et tremori tarris carne et et frontibus
ysis secura et pedes et frontibus puluerizantur
sensus et mater et ad sessione loquele
sepsit ~~mag~~ auezoar in suo libro et
talis primus / Regimen secundum est quod patiens
sepe accipiat 3 ss. pulueris alzotani
cum 3 ij mirobalani calefactis in fit in
aurea et bibat cibum post 3 boras
ad minus et est de experimentis scrap. in agger
tore calo de abrotanis / Tertium secundum est
quod patientes sepe fricent cum oleo expo
nigella et stetit in fisa in aceto per du-
as boras insufflet pluries in naribus medi-
ficat cum cerebro et pluribus capitis mu-
re ad unius / Capitulum 6um de instruis
ad sciatricam / Ex istis que in tribus
predictis capitulis scripta sunt apparet quod
ad removendum humores a capite et a capite
mas eruat et expirat eas et assumunt
ventositates et vapores in cerebro Quan-
tas utilia sunt in ista ex cuius scarlatinie
tria frigida et calida quam ponentur quod supra patet
et una to medicinis applicata / Primum est
hora adiungens et ipso illa que scri-
bit ab et primo cap summa pars tertia 20
et ad incipiam ego in visu cum et
ipse si expe ex septiana fit expiravit
cum in ad 3 iiij ss cum certo quorum
scit / Regimen quartum et solummodo post in theodo-
ricum magister .l. v. adeo datum collectum
ibidem desipe nona et datum ss. endromodum
/ Regimen quartum laxale est hoc Reliquor. lequi
emanuit ab ope yrei dum assaf in
vero 3 1 tercie quarte 3 1 lini sicole
multe in aqua fen ay 3 1 misceam
inunt stradus solis et dehinc callio
gutta l. in gloriaeto iniar at in nici
bus actu sed ipsimat et quiescat eger
sic pura de cedulbus i lato tene
braso et actis clausis ex termamentis ptez
hore / Capitulum 7um de instruis appare
ad debilitatem brachiorum et pedum
Primum utile visum est calo quod scri-
bit in cuiusque qualiter quod utilia sunt ad debili-
tatem in brachiis et pedibus magnus
remanentem sunt plura ad utilia et
ipsa ea que scripta sunt ad debilitatem
predictam / Et primum quod de experimentis est

quod accipias succus summi et quod infundant
pani et lauanda de spongiis et cum medicis
et cali actu quanti adiscetiam et ligentur
paleis in medicis / Est enim planta in zo
... in 2o et sic bis plegerit est in 1a planta
quam in talicoris mussuli vocatur malfra
vel alii cui morsellam et maulli mater
calet dicit de quo lege hystoriam cum medic
re arabica habitaret a principe in afrisca
talis in ... sicut in ... Ianuensi
Regimen quartum sicut adhuc utile est ut sepe
medicine predicta lauet et deinde fricentur
cum calida aqua cineris et bis accentuata
ipsum in italici vocatur / Regimen tertium et
perpetuum ad ista est ut eadem acti
quo alium ex sepe medicine fricentur actu
calido et quanti vetustius est tanto est me-
lius / Regimen tertium sicut de experimentis est ut
patientes deglutient sepissime pillulas
sumere sedet ex castoreo pigni et ipse
hora antequam lecti fiendo ex una 3
castorei pillulas vii / Quartum instruis et aliis
confortis / Et primum de aliis est ut medicinam debi-
litata sepe emulsiones ex ipsa decoctione
/ Recipe radix artafite hermne penicidal sis-
terte filipendule gentiane sticados
ana ana iij coquantur in magna quantitate lixi-
vii capitalis cum quo calido totum tarpis
ad saltem brachia et pedes sepe infu-
dant at expost sinfuso clarent / Regimen
quartum est ut medicine sepe lauant et fricen-
tur ex ... Recipe castor 3 ij gallarum cipressi
... ss bean sit ultima quantitate cum ...
... ultime aqua capitelli et cum eo sepe
fricentur medicine ut dom est / Regimen quartum
quod est expiratum et confortatum unor
est hoc Recipe sucri ... in iii stica-
dos romani ... unc ay
3 l ss. pluis pernie et ... ay
3 iij bean in mortario lago quantitas
et expost actu calido medicine sepe fricentur
/ Capitulum 8um de instruis confortiliis ad
dolores taurum / Ex hoc talibus ite
do ad dolores taurum ... hoc apple
xo tres in quedunt dolores in instruis
capare vel pedum secundum intendo hic ad
dolores in tamussi et ingestis pluribus
taurum ut tibiarum curientes quod pre-
niunt a mala quam fecerit in predictis pti-
bus quod patet ibi consumpti pro ...
quod in vomis manibus et manibus ...
re primum inusse et carbate remanet

Et post hec nec ppe cali vel exponce al/
tari sunt putredie at cu putredie et
erunt dolores effectua cam pdeis lacr
altrando et si at qnti vl nobiliter an/
ete te pz q exptededo faciunt apez sa/
lute qtil ete erunt duces ee dolores
si vehement altando et qti m saluato
the qlig az q az itende ad alteratione
ut corrumpitur illiq male qplanus et qsup/
tam mez illius imerssare H qlibe
panet tua instra exonis ppnita/
ez istorz qt ut si ma appet nobiles
quti vel et sbentanea magis ps pus/
sas euadet i doestiel at pq euibq pti/
liq tamsita liq tiliarz ut coparz
appareat vetase cu scarl ptees septi/
mamels p qtz iparz set in lio dugti
luis lune talv e pai dz t vetose
e a pi calo pxi o 2m instum e ut
si appareat signa cali t i mebro
te eplet ipz eulz qto Re suti
unidarz ma et mi . ay 8 ss et
ipa qd e ppma dux fenic ordei
z ii fenic fabarz z iii albumia auorz
into ii gallarz cipssi gallarz ppso/
zatarz ay z i mente recet sut
pulace lata iq z iii sradij zasi gu/
miar: drag g torrefetorz iipogsti/
das ay z i ss fiat eptz sr emelig
calidis usqz ad lianam spissitu nem
ps agitado cu spatula . itz vehem/
ti qtriam qtra i mortario De eo
i 2 eplet liis i die mebrz et est
efficax multum 3m qtu adhc utile
et ppe cu signis fixis e lic Re alssi.
eupit. ay az iiij zate reentis aiij
cama. camo . mellil' ay z i ss. eimi
z ii farie ordei z iii vitellos ovi
inio ii et z i fiat eum emptum cu
detac. plantarz minutissic qtricorz
et ex eo eupleot mebrz Ram
ulti m de remocam defedacioe cutis
i manibq et pedibq pijadice eueniete
pmittend p° p intellectu liig cali/
tm si hec cutis infectia dispa pvet
p mag eius atto talsibonda est ijo
madacia meli' uigo auda sut et vic
prande ad expulsione talium mez
Cu aut qtigeit meb' p mudificatu
fuisse te pcedat ad resolucoz et
qsumpcam talium mez et qz me
tales no eueniut ab acute p mod

salsedis at p mod adustenis at p mod
qumpcionis calidarz mez cu aquo/
sa ma Rz reme a localia deut ee qta
ex hiis q e qfragut acuitez resol/
uut et qsumut meles tali acuite as/
sariet p qbq dua ponet qta psum,
e lic . et ppe adustud cu signis calitis
intense Re suti falcorz eunle ut za/
dicis eis z iiij sati zasi . z vi amili
z iiij vitellos auorz nuo ij ptutie.
usti z iij cerase litargi ay z i tlimie
seole ay z i olei ausaciuni z ij tram/
aia fit . i martario plubeo sitilissima
qtam et fiat linitu qo te m mebrz
diligeu vl eculiget eptege 2m qtu
et ppe cu signis fixarz e lic Re ci . de
genis sarum frumeti p . de jumipeio
ay z ij tlimie sarcole sandate sicapi
ay z i ss . plubi usti z iiij albumia auo/
rz no ij et z i tram aia fit i mor/
tario pq aia tim pistata usqz qu agrat
q eutez glutinasitz te ex eo linias
mebro tepido uel calido actu . et sa/
nali 2 intuscieute q aipostez ma
deo dz gras . resp tertia pa . du
stepus suis p . infra sept vl qt hut
curare suptoti pe et 2e digos p vi/
az idugferl geite Re reupotici clei
z i agarl e ij salindi z ss e ss spi/
ce nardi g . xi zz g . iiij aloes ab/
luti z iij ss . cu sugo rosi . formet/
pille p ai z vi deqbq viaz at duas
ay teuez ai teo ut e to sed aui at

vm A Dreuendissim in xo pzez
et dum dum ablate camai,
~~ra fete~~ rasetesen de puicia
anglie eusiliu p tusfictado in tran/
sitaz ierosolomitaz ad sepulcz sal/
uatoris dui nri iesu x vi deuo/
tissie atz beigeissie psr acu a que
tussictatibq acide pot plime st no
scim qd est fertz nausea g tlaco sibi
et inudeaite ventris 2m e flurq
ventris ut plum m diarica 3m est
dolor capitis ex agitaciam mez
aduenieus ut i pluibq 4tu e va/
lida sitis 5tu e vigilia imadeatu
6 tu e debilitas otutu cum pdita
actu a uectio quintas 7m e ablio/
macio ciliarz cum at appetitu ab/
laco at corrupto 8m et ultim est
maceefacco ut imodeata ex temaco

p e... p mene

Et primum quod accidit sive contingit propter agitacionem in navibus provenientibus ab inundacionibus et fluctibus aquarum sive provenit ab accidente anni quod est timor magnus anima difficile est et magis nocenti indigeret cura et contra potest provideri. Quidem aut itaque primo huic accidenti ... comedat post cibum coriandri conditi cum bono zucaro ... aut et melius accipiantur post cibum frusta duo vel tria diacitoniton sive speciebus. Ego vero vidi gallicos qui visitaverunt terram sanctam salvi facere confici confectionem hanc Recipe confectionis citoniorum absque speciebus ℥ ii masti-ce ℥ i ... coriandri preparati ... ana ℥ ii incorporentur cum minima citoniorum et fiat confectio solida et est multum efficax cuius usus possit ... accidencium predictorum ... evenerit. Si vero accidentia predicta invaluerint ad ... tunc primo ligentur brachia et genua sicut in ... digitos ligaturis dolorosis ... et si contulerit bonum est. Et si non contulerit tunc bonum est quod ponatur ventosa magna in medio stomaci absque scarificatione. Item fiat ei suppositorium si non fuerit fluxus ... cum melle aut cum candela de pinguedine involuta cum modico pulvere ... supponatur radix ... aloe involuta cum modico pulvere scamonee. Et si non fuerit sedata accidencia infundantur subito pedes in aquam frigidam ... ungatur stomachus hoc unguento Recipe aloe de mastice ... ana ℥ ii ... citoniorum ℥ i ambre ... ana ... laudani purissimi gallici ligni aloes ana ℥ i rasure ... ℥ i rosarum coriandri preparati spodii spice nardi ana ℥ ii gariofilorum macis ana ℥ ii cere quantum sufficit fiat unguentum ... et applicetur stomacho pluries in die. Et si fortius desideraveris fiat ceratum tale Recipe rosarum rasure ℥ vi pulveris ... ℥ ii laudani gallici ana ℥ ii colofonie ℥ i ... acacie ypoquistidos ... sandali ana ℥ i cere quantum sufficit fiat ceratum stomachale et est elegans ... Item si non quieta fuerit accidencia ... ℥ i syrupi de ... aut de ribes aut de granatis aut oxizaccara aut syrupi de menta aut ... citoniorum aut syrupi de succis fructuum cum aqua decoctionis coriandri preparati aut ...

aut mastices aut ... ribes aut cum ... et ... ita quod portio sit dupla aut tripla ad syrupos predictorum de quibus ... mane et pluries in die accipere potest. Et comedat cibaria ... ut pullos ... vitulorum castratorum ... cum aceto et melius cum succo ... aut agresta vel vino ... Confectiones vero in ... coriandri ... avellane assate citonia condita ... condita ... et sunt ... predicti potest. Et ... vero si fluxus ventris ... predicta ... aliud ... confert ... Recipe ... mirti ... glandium acacie ypoquistidos ... sandali balaustie ana ℥ i ... ana ... ad consumptionem medietatis et exprimatur ... et de hac ... Recipe ℥ i ... citoniorum syrupi de mirto ana ℥ ii ... ℥ i ... citoniorum aloe de mirto ana ℥ i ... fiat clistere. ... confert ungere ventrem inferiorem cum unguento hoc Recipe olei rosarum olei de mirto ana ℥ i ... de spodio de ... de balaustiis ana ℥ ii cere quantum sufficit fiat unguentum molle quod ... ℥ iii ... usque ad consumptionem ... Item ... confert ... magna inter umbilicum et pectinem sive ... Suffumigium bonum ad fluxum ventris Recipe ... balaustie colofonie ana ℥ i ... gallie ... acacie ... mirti coriandri preparati ypoquistidos ana ℥ ii bolo armeno ... ana ℥ i fiat pulvis ... carbones ignitos suffumigetur ... Item confert ... Recipe ... ℥ iii ... coriandri preparati ℥ ii et detur in potu ... tepida.

Item accidit dolor capitis ... ab agitacione ... Recipe syrupi de ... ℥ i oxizaccare ℥ iii aque decoctionis coriandri preparati ℥ ii detur in potu ... ad dolorem capitis est hoc Recipe olei ...

De dolore capitis

o. rosarum ana ʒ 1 s. semen lactuce seminis citrulli albi
ana ʒ 1 s. anisi feni ana ℈ 1 rosarum siccarum
menthe ana ʒ 1 s. thuris acacie hypoquistidos
ana ℈ 1 cere q. s. fiat unguentum molle quod
ponatur in ʒ ij emplastri stomachalis continuetur usque
ad consumptionem eius et est medicina conveniens
Curatur etiam per contrarium. scilicet cum sirupo
sumptus parvo in sedando fluxum et agi/
tationem eius. Apparatus potus bonus ad idem est
℞ sirupi de nenufare ʒ j s. sirupi acetositatis citri
ʒ 1 aque decoctionis malvarum et psilicariis
earum ut aque ordei duplum et bibatur de
hoc sepe in potu. Melior autem est hic ℞
sirupi de limonibus ʒ ij aque fontis cum est va/
lida sitis bibendum. Clarior autem et melior
est julep violarum et rosaceum sit et dimi/
sit acetoso ʒ ij cum equali pondere aque
ordei. Ad hanc etiam iterum ut retine/
at sacculos parvos rotundos fiat ex
predictis mucilago cui addantur pul/
veres isti ℞ seminum lactuce seminis albi sum/
lis(?) scilicet sandali et acetose ana ʒ s. co/
ficiantur et impleantur ex eis sacculi
qui tenerantur in julep rosarum. et unus
corum in ore teneatur permutando ipsum sepe
Curatur etiam aliud accidens. scilicet instar vigili/
arum prout cum sirupo dicto de prunis. Item
cum linimento super fronte super septo. Item
cum potu isto accepto in sero per duas
horas post cibum ℞ sirupi vio. sirupi de nenu/
faris sirupi de prunis ana ʒ j s. aque decoctionis
seminis albi ʒ iiij et aceti ʒ ij. Confert
ad idem abluere pedes in sero cum hac
decoctione ℞ florum nenufaris violarum
lactucarum salicis foliorum vitis et sa/
licis florum camille ana m. j. coquantur omnia
in aqua ex qua mediocriter calida
abluantur pedes usque ad cavillas et
manus et brachia per horam ante cenam.
Confert etiam ad hanc intentionem odorare
sepe poma mandragore et flores viola/
rum aque nenufaris, extremitates vitis et sa/
licis salicis et silva(?) frigida et humida. Ex
uberatione. Si fit accidens scilicet debilitas virtutis
confert brodia pullorum galli decocta/
rum cum aqua buglossi et modico vini aro/
matici citrini et suavis sepe bibita. Item aqua
stillaticia caponum vel gallinarum. Item
usus electuarii regis ex quo in mane
an(te) cibum assumat ... et in die
plures. Item apta est confectio de ga/
ricto descripta ... ante cenam ...

Item confectio diamargariton descripta Nico.
in antidotario et hec omnia conferunt maxime
quando debilitas est cum signis frigidis. Frigidis
Cum vero debilitas complicatur calidis confert
pro condito de rosis. de floribus buglosse ac
borraginis ac de violis, que sepe in potu
accipiantur cum aqua stillaticia pulli ac aqua
buglossi. ac aqua rectificata et modico vini
malvatici vel alterius electi aromatici et
suavis. Confert etiam ad intentionem istam
sepe odorare pomum hoc ℞ vio. ro. flo/
rum nenufaris sandalorum aliorum boli ar.
ana ʒ j camphore ℈ j semen basiliconis
gumma
... adiciendo
... rosarum muscata et ʒ s.
laudani purissimi fiant poma que sepe
odorata potenter vivificant virtutem vita/
lem et animalem et in cordibus et in aliis
... Item ad hanc intentionem
accipe pulverem descriptum ... ʒ ij
aqua buglossi aque rosarum ana ʒ 1 s. musci
ambre ana ℈ j camphore ℈ iij aceti
vini malvatici ana ʒ j pistentur omnia
in mortario et ex eo sepe madefiat
... facies et nares vale ... et
... brachiorum camille et plante
pedum et est utile valde. Restat penultimum
vero accidens quod est ablatio appetitus et
abhominatio ciborum ... confidentur
... et quod sedat
... super his fiant cum
... vini citrinorum et aqua
rosata muscata vini malvatici et
modico aceti bonum est ad ... excitat
appetitum ... et ipse cum ... tem/
... colligendum. ... vero
ad idem est hic ℞ mice panis assate
et infuse per iiij or horas in vino citri/
norum et aceto ana ʒ ij ... terantur
in mortario ultra ... et recipe
cum isto ℞ rasure dissolute cum vino
malvatico ʒ 1 sumat ... mi/
ti ... ana ʒ 1 s.
... ana ʒ s. incorporentur
sit in mortario usque ad bonam ...
... et ... super ...
Cura ultimi accidentis scilicet matie/
... et resolutionis ...
omnia que dicta sunt in regimine vj accidentis
scilicet debilitatis cum ... non dus
... scribenda sunt ...

c. lx. Rx albumina ovorum recentium no. x
zuchari albi ℥ j. aque [illegible] ℈ iij commiscean-
tur omnia in caccola diligenter donec [illegible]
[illegible] calidis absque flamma cum spatula agi-
tando coagulentur et in fine superaspergatur
modicum vini citrini. Alia [illegible] ad
hoc Rx pulpe pulli pinguis et [illegible]
[illegible] cocti ℥ j specierum electuarii regis ℥ j ß
tragacanthi dyadrialis ℥ ß amidi ℥ ß zuccari al-
bi ℥ j granorum pinearum infusorum in aqua
calida per iij horas ℥ iiij incorporentur simul
et fiat electuarium de quo [illegible] accipiat
[illegible] bibendo post id vinum album
dulce et [illegible] [illegible] quantitate
aque fontis electi etc.

Ille paduanus qui indicatus fuerat ab
aliis medicis [illegible] fore sit non [illegible]
[illegible] in ignorantia quantum ad necessitatem
[illegible] Rx [illegible] ex venetiis cum [illegible]
qui pluribus diebus angustiatus ex afflic-
tione dolorum et quietate remediorum
ductus erat ad dispositionem marasmaticam
[illegible] magister [illegible]
[illegible] patronum Rx electuarii sebe-
sten ℥ iij electuarii de psilio ℥ ij misce
sumat ante prandium [illegible] ante cenam [illegible]
in mane sumat istud Rx aque paritarie
aque eupatorii ana ℥ j ß syrupi acetosi [illegible]
℥ j misce et sumat tepidum in aurora etc.

ix [margin: de difficultate anhelitus et strangulatione]

Licet identitatem cagionis dispositionis
huius adolescentule de qua nunc scri-
bitur percipere non sit possibile ex
exterioribus signis quibus medicus [illegible]
[illegible] et [illegible] cagionis [illegible]
[illegible] ex [illegible] visus et ex [illegible]
[illegible] et sufficientiam [illegible]
[illegible] per [illegible] auditus [illegible]
[illegible] que accepi a clarissimis doctoribus
[illegible] huius dispositionis [illegible] a [illegible]
[illegible] petro sulmonensi et abbati [illegible]
[illegible] etate clarissimis doctoribus [illegible]
[illegible] quorum auditus [illegible] intelligi
[illegible] cagionis [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] potest in vita
[illegible] dispositionis [illegible] etiam [illegible]
[illegible] dispositionis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] sufficiente
signa non [illegible] et [illegible]

ipsius [illegible] est anhelitus difficultas
cum strangulatione et dolore circa tracheam
arteriam [illegible] et gulam [illegible]
[illegible] retenta [illegible]
[illegible] et hec quod [illegible]
[illegible] compressionis
strictura [illegible] colli et [illegible]
cum [illegible] et [illegible]
[illegible] strangu-
lationem efficere possent [illegible]
[illegible] appareat [illegible] fuisse con-
sequutum [illegible] retentionem [illegible]
[illegible] at [illegible]
[illegible] appilando [illegible]
[illegible] anhelitus [illegible]
arterialia [illegible]
[illegible] retente fuerit
in musculis gule et [illegible] sua [illegible]
[illegible] tracheam arteriam [illegible] ut
si nimia [illegible] sua [illegible]
[illegible] anhe-
litus [illegible] ut si [illegible]
retenta fuit in [illegible] at in [illegible]
[illegible] trachee arterie at in [illegible]
[illegible] et [illegible] instrumenta
anhelitus [illegible] fuit
in [illegible] gule ad [illegible]
pervenire potest [illegible] et [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] colli [illegible] fuit in
musculis [illegible] et [illegible]
arterie at in [illegible]
[illegible] et non fuit [illegible]
[illegible] difficulter [illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] manifestabit id [illegible]
[illegible] gule [illegible] et cum no-
[illegible]
in trachea arteria at in [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] colli [illegible]
[illegible] loco [illegible] sustentari
a trachea arteria [illegible] su-
stentatur. [illegible] credo quod ista sit [illegible]
[illegible] huius adolescentule [illegible]
[illegible] virtute
[illegible] et [illegible] anhe-
litus et [illegible] credere
in dispositione ista [illegible]
debilitate [illegible] videatur [illegible]
[illegible] fortis [illegible] aqua

precessit vel abstinentia fortis ut mec. male qualiter assumpta. nisi fecerit hic disposicionem squinancie pestilencialis determinanda. Quoniam tamen hic nocumenti anhelitus posset contingere propter nocumentum male composicionis atque male preparacionis appellate ut apostema quod evenit sive in lacerto aut in lacertis epiglotis quo pleni tubis anhelitum ad que lacertum adve niunt nervi a. 8° 7° et 6° paribus nervorum vocis necesse quod accidunt a spondilibus colli propter quorum nervorum oppilacionem atque apostema atque malam complexionem accidere potest vacuitas dilatacionis in anhelitu quoniam spiritus animales a cerebro non delegantur ad epiglotum aut passet fieri vacuitatem diminucionis quoniam spiritum animalium quantitas pauca deferret ad predicta loca aut vacuitatem compararet quoniam animalis spiritus in se et complexione est corruptus et non sufficit delacione cum sufficit modera te quoniam primum oppilatur et credo quod in hac dif ficultate anhelitus ut strangulacionis scilicet variacia de predictis causis in hac mulier consignare potest atque etiam oppilacio atque apostema in fundis mequalibus gule intermedijs meri et tunc plurimis in predictis aut etiam vacuitatem precedens ex parte lacertorum epiglotis atque etiam in aliis predictis morbis atque in pluribus eorum factum est quibus aliis facile iterum potest quoniam hic res velocia est valde et festine mortis pervenitur in ad propterea curam festinandum est celeriusque primum est quod potest si vim instrua quod hic michi cotidi nec Primum itaque predictorum est ut conferre virtute sic scribitur statim fiat ei flebotomia de cephalica dextre partis educendo san guinem ut v. scilicet tollerancie virtutis et deinde flebotomia primitti propter vacuitatem subiti innatam consecuturi ad ipsam Secundum instrumentum est ut facta flebotomia predicta statim administre sibi cliste hic Recipe decoctionis seminum cuminj ℥ i. aneti de aneto aneti de carui aut ʒ i ana de castoreo ʒ i. salis nitri ʒ i et si non habetur nitrum accipiatur vero ʒ i artemisie ℈ i. diagridij ℈ semis salis communis ʒ semis misce et ponatur hora minoris afflic cionis Tercium instrumentum principale est in operacio libus propter tollendum latus lateralem sequenti sero in die ventosacionum paratur ventose due magne ignite cum scarificacione Quartum instrumentum est ut fricciones intermedijs horarum eadem et diversorum quibus fiant ei fricaciones de genibus usque ad pedes et a lingulis

usque ad corpus et a spatulis usque ad nates et a humeris usque ad manus cum panis asperis infusis trahendo aut sal tem fiant ei ligature ad predictas partes dolorosas. Quintum instrumentum est ut hic multum sepe gargarizet cum hoc gargarismate actu frigido a principio sue eius mensis usque ad me dium augmenti utilis Recipe aque decoctionis balau stiarum et sumac ℥ ii rob mori ʒ i semis et si non habetur rob mori accipiatur diamo ron ʒ iii. Sextum instrumentum est ut stante tunc fortis suffocacione radatur caput in summitate eius et applicetur eidem ventosa sine scarificacione quoque pluries applicetur reiterata. Septimum instrumentum principale est ut sepe eidem ap plicetur suppositorium facta cum sapone albo et longum sit digitus medius. Octavum et ultimum instrumentum est ut per gutturis par flonem et ventosas pedetis saluatur eius venter cum ʒ i pillularum cochiarum at cum ℈ semis ex eis si teneret virtutem Haec quod instrua parata sunt propter vacuitatem subiti innatam quod est necessarium in disposicione tali que hic racione excercet ut variis vo lubus colligi potest. Reliquum autem ex parte rerum non naturalium absumando dicto clarissimis doctoribus perfectis electarum fienda est. Si autem res dabit inducias in progressu patebit dilatari sermo in lara libus et aliis particularibus remedijs diu turnis et consumetibus materiam singulatim oppor tunitatem requirit.

de mala complexione frigida et sicca renum ac neruorum qui alium vocatur et corpus eius largum fuit

Domino [illegible] D[d]isposicio huius nobilis domine vxoris domini Danthoni astrapha vt perceperit ex dictis est ut predicta dico in disposicione mixtis secunda non est renum opilacio et apostema sinistri renis que multum patet in affligere apostema in eo Prima in disposicio est egritudo nervis proveniens a mala complexione frigida et humida nervis Causa quod tamen magis assignari potest pervenitur. que inceptum licet non sit frigida per tenuitatem et frigida. Secunda non pervenitur fuit alteracio in 6 to mense facta vel circa ipsam ex quo multitudo san ciata fuit per vias resolucionis et penetra cionis spirituum fuit cum debilitate eius sic enim propter retencionem atque imidicatam contingit in nervis vacuitas debilitatis et suffocacionis innati caloris in eo circa eius augmentum fluxus sanguinis menstrualis cum superfluit nervis ad nervos et difficiles egritu dines perducit ut fuit sima a. 21a

2i et 3o capitulo primo dum inquit. Et ex nocumento
alterationis id est putrefactionis menstruorum
simplex ad defectum vel augmentum pariter
ad adiectionem debilitatis virtutis et alteratio-
nem formae eius et pariter corruptionem
eius et virtutis membrorum aborsus eius et ipsius
partus et debiliter fetus cum nascitur. Di-
xi autem primitus causam eo quod illius aborsus
causam existimo fuisse universaliter medica-
tum corporis tacitus aut prius aquarum
et propter urinam quod videtur frequenter quod in
frequenti coitu et valde corporis debilitatis
ex evacuationibus non sunt secuto quod il-
lius aborsus causa multis evacuationibus potuerit
esse vel multum sit angustum flatus vel
aquositatis quae frequenter multiplicantur
in calefactionibus ista et in totalem urinam et
reliquae aliae causae partes istae. Ex quibus
facile concludi potest quare mulier ista post ipsius
aborsus fuit sterilis et non fecunda. Et
ex his etiam facile deduci potest quare in
eam urinam albam et viscosam cursu
longo tempore perseverantem a urinae propter
eam debiliter causam assignatam una quae per multo
eius tacitus delegavi ad ipsam debilitatem
caloris naturalis ipsius in simplicibus fluxus
privam indigestibilem quae fuit ipsius debili-
tas talis non solum eadem propria est secundum fuit
etiam causa eius causata ita ut indicavi prius
[illegible] in flegmatica [illegible] eo quod fleg est
san. [illegible] primo capitulo [illegible]
in secundo Et fuit 2 [illegible] in summa sua
4a 9 3ii [illegible] 3a ubi igitur [illegible] multi-
plicantur [illegible] in urina debilitatem [illegible]
et propter [illegible] ut [illegible] alii [illegible]
Et ex his [illegible] concludi potest quare [illegible]
[illegible] sit [illegible] situm
qualis sanguis et fluxus in [illegible] multiplicatur
non cum una [illegible] eius quod [illegible] 12
non [illegible] dispositio [illegible] et mala
quod [illegible] multa una [illegible]
in [illegible] et propter in [illegible]
[illegible] in quo [illegible] et [illegible]
propter maiorem debilitatem ipsius [illegible]
[illegible] quia [illegible]
debilior est [illegible]
[illegible] propter alias causas [illegible]
[illegible] Et si [illegible] quod mala quod
[illegible] est [illegible] magis quia [illegible] eo quod
calidus in loco [illegible]
[illegible] est ex [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] eo [illegible]

propter oppilationes una multa [illegible] in
parte et [illegible] propter [illegible] suffocationem
[illegible] efficaciter. [illegible] quod fuit et [illegible]
[illegible] est [illegible] mala [illegible]
[illegible] sunt flegmatica multa est potest ex [illegible]
ne [illegible] quia [illegible] mala quod est
[illegible] facta per [illegible] et [illegible]
et [illegible] ipsa mala quod diversa co-
plicata et [illegible] et [illegible] est
quia aut [illegible] urina ipsius [illegible] grossa
ad [illegible] in [illegible] sedimina et ne-
bule et [illegible] et [illegible]
quod quam propter [illegible] cum [illegible]
[illegible] vel [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] di-
versas [illegible] in [illegible] et
[illegible] urinae [illegible] diversitatem
accidit [illegible] urinam eius albam [illegible] et
[illegible] sicut [illegible] aque [illegible]
ad propter [illegible] ad propter [illegible]
[illegible] velut [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
urinas aquosas [illegible] Et fortasse [illegible]
propter hac causa quod in hac dua urinas
aquosas [illegible] propter [illegible] calidam
in [illegible] eius [illegible] aquositatem ut supra
deductum est. Et ex his omnibus facile
potest deduci [illegible] plurium diversitatum
[illegible] in hac dua [illegible] primo
[illegible] videri potest quare duo ista aliquan-
to [illegible] 12a quare in
ea [illegible] urinam albam et
[illegible] 13a item
quare fuit [illegible] post abor-
sus [illegible] in hac die 14to quare [illegible]
non [illegible] 15to propter quod [illegible] ex-
[illegible] 16to propter quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] 10 propter quod urinae ipsius quasi
quaedam [illegible] in [illegible]
18 propter quod appareant subtiles albae et
aquosae 19a propter quod quasi grossae fiant
in [illegible] urinae eius et in [illegible] frequenter
[illegible] et [illegible] sedimina ut [illegible]
plurimas recipiunt varietates et aliqu[illegible]
videantur in eis crinoydes petala [illegible]
[illegible] resolutiones vel furfures
et sibi similes 20 [illegible] ex [illegible]
quare [illegible] in [illegible] eius et [illegible]
frequenter [illegible] et [illegible]
ista [illegible] facile [illegible]
[illegible] in summa [illegible] nobilis
et

dicte dispositioni convenientie collecta. Prima tamen
harum dispositionum licet regimen multo accurato
et pinguissimo indigeat tamen ex parte vestri
non minus quam mee alium convenientie tamen regi-
minis perfusius et ipse ex parte vestri non valui
nisi satis ample a viro nec etatis vestre
sacra et ope peritissima doctore precipue Pe-
tro Salmonense hec expedita fuerunt.
Quidquid tamen longius in mea scientia fuit et utilius
prosequendum est. Atque locum habitationis eius
eligat ad caliditatem et siccitatem magis
quam ad alias qualitates inclinatum sicut ita
ut evitet moram continue in locis humidis ut
cavis vicinis et propinquis decursibus aqua-
rum et antiquis edificiis et ex parte sitis
flatum venti meridionalis aut excellen-
ter caliginosis. De cibis autem et potibus
eligat eos qui sunt inclinati ad calidita-
tem primi gradus ita quod cibus absolute di-
ctus refrangatur a dominio tamen aliarum
primi gradus aut secundi. Et alia ex apparando
appareant opilationes in renibus et splene,
vel eorum augmentum et in eis in cibis
aggravata sufficienter conveniunt. Convenit igitur
ei panis levis bene fermentatus de simila
quem caveat non valde durus adiunctis granis
feniculi artificiose compositus. Carnes pul-
lorum gallinarum perdicum animalium minutorum
anatularum et similia sileo. De volatilibus
et de quadrupedibus carnes edi vituli ga-
zelli et agni equinis capiantur radices
feniculi aut petrosilini aut dauci. Et de plan-
tis eligantur caules feniculi petrosilini
dauci ysopus menta sigillum salvia
et similia. Semper macra vel et bleta et borra-
go et endivia et lactuca et portulaca autem
cucumeres et similia et similia silentio non mi-
placent propter eorum humiditatem magnam in
cum predictis calidis et aperitivis quoniam re-
primuntur ab eis dicti nocumenti et aliorum
incidentium absque stiptice plurimum et ipse
eorum in quibus cum incisivum requiritur apta
sicut invenitur in vino citriorum et
succo citrangulorum et limonum et cetera. De
fructibus autem evitet omnes in quibus
invenitur stipticitas cum opilatione a superflua
humiditate et fructibus pinguibus cum fructu
horum sicut pinea castanea sorba citania
et similibus. Quibus autem cibariis preparentur cum spe-
ciebus et ipse cum croco cinamomo
galanga zinzibere anisum cardamomum
ciminum et ... spica nardi et similibus

placet hic de cibis. Potus autem eius sit vinum
album et subtile mediocriter fumosum et
dulce aromaticum et suo statu quantum si eius co-
sueverunt quod si requiri poterit quantum sit eius
consuevit parum humectans quod a debilitatum me-
lius est quam si fuerit album liquorem complexionatum
vel aque. De exercitio autem hoc melius
dicendum est quod non competit ei exercitium et
licet corpus eius sit maioris tamen naturaliter
sequitur ex dissolutionem et motum materie ad
inferiora quam innatum ex resolutione quite
exercitium. Et item nichil hic sumat post
refectionem ut caveatur descendere ante
tamen quam moveri poterit fecit materia ad
inferiora sicut est corpus usque balnei
et exercitium et diureticorum utilitate
quoniam scilicet 3 capitulo primo sic inquit. Et physi-
cus quod corpus delatationis est dimis-
sio motus et corporis et adiuvans balnea-
tionem plurimam et declinare ad quietem
et tranquillitatem plurimam et ad quietem et
absorpcionem sibi fortia et frequenti usu. Ci-
borum autem repletionem magnam evitet
ne superfluitates augeantur propterea indigens
et nec multiplicet in potibus et licet
corpus indigeret cibis nobilis quantitatis
non tamen est ei quoniam cum ratione superfluitatibus
naturalibus sit repleta hec nihil dicta
inquit in veris ipso. Afforismorum 2a dicitur.
Prima corpora quanto magis nutries tanto
tanto magis ledes. Cibi in tempore et potus
de cetera ut parce quantitatis et multe nu-
tritionis ut lauda les carnes vitelli
avium brodia mediocriter pinguia
et similia silentio acri aut aut eorum quod
qua sunt in suo aqua resiccant ut qui-
tate tollerare possit. Et de potu sibi
est caventum dictum. De sapore autem eius
premittendum est mensura eius et debet post
a mali mensura sapientie sue sanitatis
convenienti. Dieta autem mali ad quam non
malus non studiose invitatur. Dormiat autem
consuetus semper horis ut in mane et post
prandium tamen in die quoniam limitata in
mensibus in quibus oportet non dormire. Quandi-
que autem longa dormitio ut nec super-
flue quoniam enim digerantur et expulsiani
preparentur vigilias autem ultra laudo
in ea. Caveat dormire resupine et
ipse cum vestibus strictis et lacia ronum
strictuum finalibus nulla eorum facit
accidere caliditatem et dolorem in renibus

f. 9.

[illegible] tractatu secundo in fine ... [illegible]

... et e contra ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

abstulit ex eorum quibus suffumigationes
conferentia fieri possunt per tractorium vel
simile illo et tunc quia oriuntur non magis a
renibus et matrice eradicando educunt de
fortioribus sunt sicut pillule fetide pillule de asafetida
et sibi similes. De lenioribus vero sunt sicut pillule
de yera gera pillule de bdellio. De electuariis
sunt sicut electuarium indum et de aspere est
benedicta que renes et matricem mundi-
ficat. Et salsa ega describitur. Recipe
benedicte ʒ ii. agarici electi ʒ i. diagridii
ʒ i. exhibeatur tamen in potu cum ʒ iii aque
[illegible] vel artemisie. Si non evacuet pa-
tientem liquidum exhibeatur ei medicina in stupha
calida ut hec Recipe pillularum de asafetida ʒ i.
pillularum de bdellio pillularum de yera gera an. ʒ i. et
formentur pillule vii cum elleboro nigro et ex-
hibeantur in aurora et absumentur sirupis
earum et condiciones in salutis expetentes
ut superius dictum est. Si autem diligenter
agnitis aliquis magis prestat a matrice edu-
cere quod eius esset pessario facta in aqua calida
decoctionem sabine assari artemisie rute et
silium. Et si fortiori a matrice educendum
opus esset administretur hoc pessarium qua-
ti et figure digiti minoris cum filo
pendente quod fit. Recipe et cathapucie an.
ʒ i. asafetide ʒ i. fellis tauri aut vitu-
li quod hoc incorporetur sit et fiat masta-
lia ut hoc applicetur in [illegible]
cum intinctum oleo cum oleo de castoreo in
quo conterentur ʒ i. mirre et tenenda per
mediam noctem et est de mediocribus medi-
cinis et secundum quas in tota medicina sta-
te reperire potueri. De hiis vero que
matricem excellenter confortant sicut
sunt sicut nigella et ambra doronici me-
lissa [illegible] cardamomum et cassia ligna
ex quibus fiant suffumigationes pessaria
et unctiones et sibi similia. De hiis vero
que confortant renes sunt sicut dactili ci-
trina bulgar. mastix et [illegible]
ptica calida in dispositionibus renum frigidis
et frigida in dispositionibus calidis et preterea
sic est casium camellinum et ~~[illegible]~~
[illegible]
inquit Et ministretur eis lac camelinum
et asininum. [illegible] vero etiam de
hiis que confortant matricem per [illegible]
assumptis [illegible] de quibus
uno de [illegible] cum pulvis matricarie
[illegible] mastice bethonice artemisie cast-

pessarium

cassie lignee mirra daucus balsamita
et semen eius et planta que dicta est [illegible]
de quarum aliquo potest dari ʒ i. cum aqua
decoctionis matricarie artemisie rute et bethonice
[illegible] cum his expurgant
superfluitates humiditates matricis et confortant
eam. De quibus vero sunt sicut tyriaca magna
metridatum theodoricon [illegible]
et anacardinum et confectio althakengi
[illegible] excellentius est laudata non
solum ad expurgandum matricem superfluitates et con-
fortandum eam sed et adipiscendum fecunditatem fa-
ciendum et facile impregnandum et propterea si de-
ex altero illorum ʒ i. pluribus mane cum aqua
decoctionis rasine [illegible] et cum quibus adim-
[illegible]
de regione impregnantur. De hiis que ex-
[illegible] adhibita matricem confortant sunt vero
[illegible] suffumigationes [illegible]
pessaria et sibi similia [illegible] suffumigium
[illegible] ad humores [illegible] matricis et ventu-
sitates eius et sterilitatem et difficultatem in-
pregnationis [illegible] et tale. Recipe [illegible]
ʒ i. storacis calamite gallie [illegible]
[illegible] assari [illegible] ligni aloes an. ʒ iii
gallarum [illegible] ʒ i. fiat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et fumus eius recipiatur
per [illegible]
[illegible] matricis
reliqua [illegible]
[illegible] a pulmonibus
elevato. Ex quibus [illegible] tale [illegible]
[illegible] dictibus fieri potest decoctionis quarum
vapor intus in matricem recipiatur per
[illegible] Recipe [illegible]
at in decoctionem [illegible]
[illegible] ad umbilicum et est
[illegible] talis
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] spica nardi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et planta [illegible]
[illegible]. De hiis autem que in
unctionibus sunt laudata [illegible] sunt sicut
oleum de [illegible] oleum de [illegible]
de [illegible] oleum de liliis oleum
de [illegible] oleum de castoreo. Reliqua
non [illegible] collige si poteris. De hiis vero
que renes confortant [illegible] sunt sicut confec-
tio [illegible] et confectio althakengi

De mala complexione frigida et humida cerebri et accidentibus eius scilicet cum dolore capitis et perturbatione in sompno et corruptione in auditu, cum defluxu catarri ad fauces quandoque ad renes, cum corruptione sensuum interiorum et cum debilitate articulorum pedum, et de preservatione a peste. f. 10.

speciebus tussis cum eis excludendo agrum ab
eis. Quam precedenti et calo aque elegancia
de confortantibus renes tacta sunt et
ipse species lactis tres de quibus scribit Al-
bucasis. Quarta [illegible] dixit: lac administratum
eis lac camelinum et asininum nam ipsa
confortant renes et abstergunt eas et con-
solidant eas. Lac vero quod asinino [illegible]
est par simpliciter medicina in egritudinibus renum
propter debilitatem et ipse cum in eo admi-
nistretur quod est sicut voluerit. Item carne
de renibus aliorum animalium cum aliis
cibis et provisione cum eis. Plura autem contra
morbos ad renes est utile [illegible].
Hec ad laudem dei.

Maioria clementia amplissima
pietatis venerande matris
excelsa benignitatis et quo-
rum vetustiorum illustrissimorum patrum
progenies serenissimi ac illustrissimi
principis domini ducis Ladowici comitis
palatini Reni etc. gratia et una
plura accidentia que in ipsius illustrissima
dominatione videntur michi compleverunt quam in
ex ingenio meo. Quare petivi ut
regimen debite conservationis in [illegible]
[illegible] et michi aliis sibi consimilibus quo
divina intercedente gratia tantis et tot
alleviari possit accidentibus. Videntur
enim mihi in accidentia plurima ipsius male
[illegible] quorum primum est dolor capitis, secundum
est conturbatio vel corruptio in sompno, tercium
est corruptio in partibus auricularum. Quartum
est nocumentum diminutivum scilicet corruptionis
in sensu auditus vel eius apparatibus. Quintum
est defluxus flegmatis a capite quan-
doque faucibus quandoque renes quandoque pectori
[illegible]. Sextum est debilitas fere
in articulis omnibus maxime tamen in infe-
rioribus articulis ab anchis usque ad
pedes. Sunt quam alia his intervenientia
complicata ut vocis raucitas, appe-
titus diminutio, digestionis debilitas et ven-
tositatum in omnibus visceribus magis quan-
titatis. Sed ea hec videntur ab eadem pende-
re radice et eisdem ingeniis curari posse.
[illegible] aut accidentium omnium et singularum particula-
rium cause aliquantulum diverse assignari pos-
sunt ab una tamen generali omnium ipsorum
effectiva causa [illegible] procedere videntur ut
a mala complexione cerebri frigida et humida que sive a
principio generationis sive [illegible] talis existat

unde facile pluribus ex signis declarari
potest. Primum quidem tactu in partibus capitis
et anterioribus frigidus cum mollicie nota-
biliter percipitur. Secundo ex his que a capite
decidunt superfluitatibus [illegible] plura
que aquose et viscose sunt et qu-
andoque grossiores continue a capite suo
fore defluxus. Tertium ex colore faciei
et capillorum et ipsorum tenuitate pau-
citate et reliquis ut videri potest. Quartum ex
[illegible] caloris [illegible] et caloris. Quintum
ex paucitate carnis et cutis raritate
et subtilitate cranei maxime in calvarie
[illegible] potest. Sextum ex nauseatione
[illegible] vel [illegible]. Septimum ex capitis gravi-
tate [illegible] et pluribus aliis ex quo-
rum [illegible] signorum assumpte probatum potest
[illegible]. Tertium [illegible] a mala
quod [illegible] omnium [illegible] accidentium ef-
fectiva causa ex debilitate in cerebro
[illegible] ut ex mala complexione frigida et
humida vel [illegible] ut ventositatibus
et vaporibus in medulla cerebri et in ventri-
culis [illegible] et [illegible] a cerebro [illegible]
[illegible] capud eius in diversis doloris partibus
dolere [illegible] in aqua [illegible].
[illegible] a cerebro [illegible] ut vapor
[illegible] dolor in profundo cerebri
ad [illegible] et [illegible]
cerebri vel materia vel vapor impellitur dolor
in [illegible] magis percipitur [illegible] si-
[illegible] coronalem vel sagit-
talem appellitur [illegible]. Si
vero in magna [illegible] parte et
omni corporis extensione materia appellatur
dolorem capitis [illegible]
[illegible] facit. Si vero per suspensoria
[illegible] intermedias cerebri et [illegible]
[illegible] ad ex-
[illegible] appellantur dolorem in [illegible] ca-
pite et [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] sentit [illegible]
[illegible] quibus [illegible] clare potest quod dolor in ca-
pite [illegible] serenissimi principis quandoque profun-
dius quandoque [illegible] quandoque in partibus
intermediis percipiatur [illegible]
[illegible] dolor [illegible] et extensive
magis in omnibus partibus percipitur materia
et ad [illegible] talem effi-
cit dolorem quem veteres [illegible] vocabant
[illegible] mala quod [illegible] in sompno

evenientes effectiva causa assignavimus dum fumo-
sitates cum hoc sapori intimis coniuncte et re-
missione caloris nostri igniti spiritibus
commiscentur et talem in organis sensuum
impressionem faciunt qualem in se ipsis dolo-
re habuerunt. Privata in 2a parte sententie
aliter curatione tristi virtus imperans
potentibus mobilibus cerebri ipsum a sapore ex-
cutit quemadmodum clamasti quemadmodum videmus in
bello et iterum vi per fugientem quemadmodum stu-
pidum et impressionibus fere multis agita-
tum adhuc, et non parum conferre potest ipsis
sensibus multe. Item causa alia est ut
tristitia animalis pervenientis contingentia
ut amissionem cuiusque affinium amicorum
vel filiorum. Hec etiam anima perseverans
sensum principem madefacere dicitur cum simi-
litate et patientia consolo expectante est
hec et mutat cerebri aliter quam 2um non
consistentiam 3o sequi. Ex his 1o elicitur
patet causa 2i accidentis scilicet corruptio in sapore
est item 3us scilicet corrumpetur in sensibus interi-
oribus. Ex his 2 diligens speculator seu
considerator facile deducere posset quomodo
et qualiter variatur quemadmodum contingat in apari-
bus sensus quibus autem fantasie quemadmodum ymagi-
nativa quemadmodum cogitative et quemadmodum
memorative parte... quam quo... sensuum
interiorum operationes ordinantur ad cogitationem
velud ad finem ex corruptione... in opera-
tione cogitative parte accidit ut egritu-
do desipientia nominata. Ex eius non di-
minutio stultitia, ex eius ablatione amen-
tia facile sequi posset ut 3o de acci-
dentibus et morbis. Ratio 2a colligi potest. Verumque quod
et causa effugiende dispositiones hec quamvis sa-
pientum ad corporis remotorum prenominare
dent accidentis a... loco... stratti
facile causa patet. Potest melius quomodo cerebri
scilicet ... et scilicet ... facile videns
pone potest organum auditus ad debite
operandum eum ipsa sunt possidentes partem
anteriorem cerebri in duobus eius lateribus
et in loco contiguis continui partis inmorum
in quo prima pars ... auditive parte ut
prima ... sumitur 3a ratio 2o
colligendum. Unde auditus in 7to
particula. Inmorum et parum Constantinus. Ex quo
quod origo est a duobus cerebri lateribus.
Sive in alio... mala complexio indispo-
natur primi ... partis ut organum
auditus ex parte qualitatum pervertit

quia nimia supercitet ut calefaciat vel
infrigidat ut excitentur. Sive ex parte
2arum qualiter ut quia inducatur expa-
nsione et aliter indisponitur. Sive
per paucitatem spiritus sensitivi ad organum
auditus transire debentis. Sive per
dispositionem eius sive per oppilationem ut aliquid
ad efficientem causam hic contingat facile
in operationibus auditive parte est ... tota
species diverse deveniunt potest. Cum enim per
supersitientem pervitatem vel paucitatem organum
auditus redditur magis senior debitis
levius tenuibus et subtilibus adhuc sequi dedu-
ci potest. Cum autem mala complexio fiant
ab humiditate ut pervenit defectum altitudine red-
ditur organum in sensu auditus diminutionem
evenire oportet. Cum autem ... ut hominum
plures multum augmentare contingunt ab-
latione auditus ex facile abundanter
quibus est in moderata distractione deficit a-
ctu opere virtutis afferente ...
virtus accidentis sive ipsum talis sive organum
variare velis quam cerebri ad sentiendum sunt
et de aliis multa potest non magis laude
assignari potest esse. Si est mala complexio ... et
hic antiquam cerebri partem indigestam
sive debilitando precedat leviter remota
talis a saporibus terrea natura dedu-
cetur ex ... non hec mala complexio anticam
in sui sive et meatum partem cerebri passi-
onem cataracte efficiet. Secundum vero natu-
ram si accidit in sanitate consideret non
et asimata et variat difficultates
anhelitus in pectore deridendus generabit.
Est autem maiori suspicandum non in-
ad posteriorem partem cerebri compulse illinc
commoventur et ad nucham descendunt
et paralisim et similem ei ut efficientes
esse fiant. Sunt ibi status ad abli-
vionem ut forte ad litargiam dispo-
nat. Preparatio est cerebri in ventriculis meatuum
non hic singularem sit antidor adoss et
nares. Et medicis palatum et aures
ut patet 3ii ratio 2a colligendum. Secundum exposi-
tionem autem accidentis expressio fundata leviter
et elicitur potest quod est ... mala complexio
frigide et humide generat inclusive unde
in virtute systematica motiva et aquar
operativa inmorum omnium aliquorum deveniunt
debilitatis generaliter quia est a cerebro influ-
xum recipit talis omnibus mebris sensum
et motum inferioribus delegat. Est enim

michi a vicinio terre in esu dorsi p. z. a. d. Sine in distracti sunt apti a mala q. terra facile in aliis in tris ad que p̄pi sunt delega et matis nam tu c̄tinge pt in p̄dictis Ex quibus omnibus clare deduci pt debilitatem om̄ pedum magnorum q in serenissimo principe et illustrissimo domino meo domino [illegible] venetiarum affuit originem sumpsisse a mala terre q̄ [illegible] q̄ a apparet pt apparet nam ex calefactis leniter et epatitibus capitibus [illegible] [illegible] pluribus simplicibus et dissolubilibus [illegible] habuit [illegible] [illegible] sint [illegible] et [illegible] que in prefato principe longe in investigatione apparuerunt et [illegible] platonem [illegible] difficilem facere et [illegible] difficilius existat [illegible] pandere pt leniter et [illegible] et claro sermone ordinatum duxi [illegible] in duos [illegible] [illegible] [illegible] de regimine [illegible] administratum [illegible] [illegible] ordinem institutorum [illegible] apte [illegible] in in diuidi [illegible] de regimine absumendo p administrationem aere et [illegible] in corporibus parum abuti [illegible] lapsu aere et [illegible] omnibus administre [illegible] ad frigitatem et humiditatem notabiliter deducta est igitur aere [illegible] in [illegible] sicum [illegible] in eius appetitu [illegible] adminstrare talis [illegible] ad debitam sanitatem reduci pt magis aut aere moderandum Si [illegible] pedum [illegible] a [illegible] ut [illegible] [illegible] colligendum [illegible] magis in dispositionem [illegible] principis [illegible] et variis applicata [illegible] aere ad calidam et siccitatem notabiliter inclinata [illegible] [illegible] domus locus et camera [illegible] [illegible] sit aere in [illegible] variis dispositionibus artificialiter disponat magis igne in camera accenso et [illegible] [illegible] et aliis ingeniis modificato aere [illegible] stupe [illegible] et [illegible] [illegible] aere [illegible] [illegible] [illegible] habentem ut [illegible] aere [illegible] [illegible] nebulosum caliginosum [illegible] ventorum [illegible] variatum

fugiet. tales enim in aere impressiones [illegible] magis [illegible] alias molestatus fuit [illegible] [illegible] facit Adhuc in aere igne calefiat accenso in [illegible] lignis [illegible] [illegible] et [illegible] lauri abietis tamarisci et sibi similium Si aut ligna talia non sint parata adde in aere camere ex suffumigationibus ex [illegible] [illegible] Suffumigium bonum in [illegible] [illegible] [illegible] aere frigidum uel [illegible] [illegible] aptet in aere quarrari ℞ storacis [illegible] galliciam ʒ s. camphore ʒ ij [illegible] et fiant [illegible] cum aqua rosarum pondere ʒ j et [illegible] in umbra [illegible] [illegible] [illegible] radio[illegible] et a fumo [illegible] [illegible] ex quo diligenter camera uel stuba suffumiget Suffumigium bonum in autumpno ℞ storacis liquide ʒ j s. sand. al. [illegible] [illegible] ʒ j thuris storacis calamite [illegible] ʒ v fiant [illegible] cum aqua mellisse et fiat ex eis suffumigatio ut [illegible] Suffumigium bonum in yeme ℞ thuris laudani galliciam storacis calamite [illegible] ʒ s. [illegible] [illegible] ʒ ij fiant [illegible] ut sup cum vino malvatico ut sibi sit et administretur ut prius Suffumigium bonum in vere ℞ violarum florum [illegible] camphore [illegible] ʒ j ligni aloes ʒ j s. laudani storacis [illegible] ʒ ij fiant [illegible] cum aqua viol. et administretur ut [illegible] [illegible] [illegible] parum aer camere et altera [illegible] [illegible] [illegible] variationes [illegible] [illegible] [illegible] variatione aspectus ad diuersas mundi plagas [illegible] eligatur locus aspectus [illegible] orientalem et aquilonarem [illegible] a [illegible] aquarum fluminum et palud. [illegible] elongata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] constructas [illegible] ex lapidibus antiquissimo magisterio [illegible] edificiis [illegible] aere applicato ad corporis [illegible] [illegible] vestes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principis cum [illegible]

pulsibus

stuba

at meridiem propinquos aquilonem

custodiam et sit infule humidi appendicia
usque ad allelil i. latus et collum cum spa/
tulis quingentur. Per hyemem autem muniantur in/
fule ex pellibus marturum in yeme non
ex pellibus agnorum lanatis cum pin/
guibus. Et si estate contingit preservare puerum
per infule sint ex pellibus vulpinis
cum munite et capello de lana bene
cooperte. In autumpno non eligentur pel/
les renissi calefacientes ut de medi/
cinalibus agnis marduribus et aliis nec
placet qui infra pelles tales ponatur infu/
la de panno de qua fecta sed media est
pelles illas cuti capitis immediate appli/
care. Quando vero contingat infule autem debent
sepe permutari et calefieri ut desic/
cetur unctuositas eius adherens. Similiter
in reliquis partibus corporis quod circa vestibus
utatur talis suis temporibus muniri debent
factis ex panno tincto in teresines i.
in grana ut decet principem et aromatizatis
in sua capsa cum musco ambra ligno
aloes ut reponantur in capsis plures
desiccatores pannorum que sibi conservant que
in hoc tales infra plegantur. Partes autem
inferiores ut circa tempore hyemali caligis
ex pelle vulpina facte sunt muniantur
autem ex pelle leporina et cum uncorum confor/
tativa ut aurizaar pro thesoro nec
placet ut sotulares portentur ita stringe/
tes tibias et pedes ut venerit
vidi similiter merces caligas tantum applica/
tas stringentes parati debent hec cum
prohibent sanguinem et spiritum ad partes medici
indebitam quantitate diffundi. Tertia vero
causa defectus corporum celestium et pla/
netarum influxus et quantum ueris
temporibus pestilentie multe multiplicantur
sunt propter hoc sunt que sumus appositi ho/
minum contagiosas lesiones ulcerum proueniat
talis non a d ut preservationem altissimi/
ue epidimica nomine autem apparens
hic contemplandi ponam tamen preservandi
ab epidimia estiua distinctus ab epi/
dimia vernali hyemali et autumpnali
ut alias sermonum expletum satis in
hac materia conscripsi. Primitus autem ex cor/
pus contra curam pestilentiam valentibus
ex suis illustrium auctorum hic scripsit.
est ut ad multum in usu corporum quod nunc
scilicet reductum cum magna
repletione sanguinis et aliorum humorum na/

simma preservationis et curationis ab epidimia
est evacuatio corporum per apostemata et
et alias tamen eo XXXV. colligendo Cor/
pora in robusta grassa et sanguinea no/
tabiliter repleta quod caute curati debent
per flobotomiam vene purpureae ut salua/
tella. Si non fuerit aliis repleta humo/
ribus demum quod circa farmaciis purgentur.
Hec cum farmacia quod in quantum pestile/
tiis usus sum in civitate Genuensi quod erat
simplices calere flatus et nihil adustas
et non adustas et sanguinis clarificat cor/
et pueri bo confortat. Recipe succi
fumi terre succi borraginis vel buglosse, vini aromati
albi subtilis ana ℥ iij, reubarbari electi ℥ iiij,
agarici ℥ ij, aloes succotrini electi ℥ ij,
euphorbii boliarmeni margaritarum ligni
aloes smaragdi iacincti ana ana
℥ i sem. cinamomi ℥ ii, spicenardi masti/
ce rei mirti ana ℈ ij. Pulverizentur omnia
et infundantur in predictis et exprimatur
colli et sic fiat. Pro cena fiant magda/
leones et reseruentur. Cum autem opus fuerit
Recipe predicte confectionis ℥ i diagridii gr. i.
et formetur pillule et exhibeantur in mane
et tardet per cibus ad minus v. horas
permittendo haustum aque ordei calide
cum zuccaro per horam una ana pondus
In cibariis non utatur. Usus ad acetosa
et acria et ad carnes laudabiles
non valde pingues et ad pisces assatas
usus in borraginis buglosse serpilli mente
saluie et aliorum aromaticorum alerum quod omnis
est vino in utendum est albo aromatico sub/
tili claro aquam paucitas minime datum
cum est aptum est ut confectum fieri vinum
hispanum ex aqua solidantis buglosse
borraginis vel acetoselle que proprie haberent
in hoc. Sparata non incalida quorum usus
abilleratibus aut bos applicatum sit fit
pillule facte de aloe mirra et croco
que ponuntur pro a eti et fuerunt pillule
russi ex quorum usu dixit rassis omnia
cura a pestilentia preseruari et cum
convenientibus eo tempore colligendis. Similiter est
metridati usus quod omnis est accipiendo
ex eo omni mane in aurora ℈ i vel ℥ sem.
cum modico vini subtilis et tardet cibus
v. horas. Adhuc et tyriaca assumendo
ex ea hora eadem omni mane ℥ i vel
℥ sem. cum vino eadem optima est. Qui cum
utitur ea securus est ab extrinsecis pestilentie

ut tamen 7° tractatu primo et capitulo primo colliget.
De simplicibus vero scilicet pulvis margarita-
rum dandus ex eis in potu et in cibis quolibet
die. Item lignum aloes. Item secundum Avicennam contra
Item secundum eum quod contra venena curat ut
6a canonis tractatu 2° capitulo ij^a colliget dicit
aut cum ipsorum semen singula die
exhiberi ʒ j ut ʒ ß cum vino decoctio
subtili. Variantur autem doses secundum etates
complexiones et virtutes et alia debito modo
considerata. Armenum dandus ex eo omni die
℈ j cum vino perfecto aptum est auxilium
Similiter de simili mena et jovis contrarium
[illegible] laca et tamen 2° canonis [illegible] xij semper
secundum [illegible] 6a [illegible] datur
ex eo in potu cum vino subtilissimo medi-
ocriter lymphato confert febribus pestilen-
cialibus valde. Item qui assuescat potu
eius in tempore pestilencie preservatur a nocumento
pestilencie. Item fiunt suffumigaciones
in camera forte cum carbonibus similibus
ut thure storace calamita laudano ca-
losandra mirra et ligno aloes. Suffumi-
gacio bona. Recipe colofonie [illegible]
mirra storacis calamite ana ʒ j cam-
phore [illegible] ana ℈ ij colofonie lau-
dani ana ʒ ß pulverizentur et fiant trocisci
ponderis ʒ ß ʒ ß cum vino puro et ex-
[illegible] et cum [illegible] fiunt [illegible]
pulverizentur et [illegible]
[illegible] Item confert odorare sepe [illegible]
[illegible] ut [illegible] camforam
[illegible] et similia. Item [illegible]
[illegible] sorum [illegible]
sicut [illegible] descripta talis est. Recipe storacis cala-
mite [illegible] lauri sandali [illegible]
et [illegible] ana ʒ ß ligni aloes cam-
fore [illegible] pini [illegible] ana
ʒ ß laudani ʒ iiij semen basilicones ʒ ij
musci ʒ ij ß ambre ʒ ß pulverizentur
et fiat poma cum vino malvatico ut
cum succo basilicomis vel aqua rosarum
de damasco [illegible] vel ysopo [illegible]
[illegible] et sepe adorentur. Recipe [illegible] pulvere
fiant suffumigia ut [illegible] est [illegible]
a [illegible] et [illegible] in aere
pestilencie fugiendus est [illegible] calo-
rem debilitat [illegible] ultimi alimenti et
[illegible] Item [illegible] forte
cavendum est propter [illegible]
[illegible] et frequenciam fit [illegible]
tum et sepe aer [illegible] infectus. Item

[illegible] et pisces cavendi sunt qui non coquuntur
[illegible] fuerint assati super carbones ut [illegible]
[illegible] calli [illegible] Item [illegible]
cibaria ad [illegible] corrupcionem [illegible]
[illegible] in aere epidimiato cavere debent.
[illegible] de regula [illegible] in cibis et
potibus. [illegible] quod [illegible] in regimine
dispositi [illegible] principales [illegible]
[illegible] regulas [illegible]
[illegible] Prima quod numquam est comedendum
[illegible] vera et [illegible] fames assunt [illegible]
quia si sit assumptus cibus sine [illegible] appeti-
tu [illegible] cibum [illegible] non digestum
[illegible] plenum [illegible] indigestibus. 2a regula quod non tardetur co-
mestio dum verus appetitus advenit [illegible]
quia [illegible] fames stomachum putridis re-
plet [illegible]. 3a regula [illegible]
actu [illegible] vel [illegible] sit [illegible] in [illegible]
[illegible] indicium [illegible] ab humiditate
et [illegible] debilitate stomachi [illegible]. 4a regula
dum appetitus fuerit intensus numquam est [illegible]
ad saturitatem completam comedendum [illegible] quia
stomachus non est tante potencie ad digerendum quan-
to frequens est ad appetendum. 5a regula
numquam comedendum est nisi percipiatur [illegible]
tum cibum a stomacho ad intestina descendisse
et [illegible] tempus quantitas et qualitas
[illegible] cibi [illegible] est ut inter
unum et alium cibum [illegible] hore viij
et adminus vij. 6a regula numquam comedendum
dum est dum sentitur in stomacho fastidium
[illegible] morbus [illegible] et [illegible]
[illegible]. 7a regula quod subtilia cibaria grossis
[illegible] dentur quod [illegible]. 8a
regula quod [illegible] in cibis et po-
tibus talis et tanta sit ut ex eis non
[illegible] stomachus [illegible] comestio [illegible]
stomachi [illegible] sit [illegible]
qui [illegible] egreditur et in stomacho
[illegible]. 9a regula quod [illegible] ex assumptis
[illegible] cibis et potibus sentitur in stomacho
debilitas [illegible] alia est abstinendum
[illegible] frequencia [illegible] quia adiungitur
debilitas debilitati. 10a regula quod dum
percipitur in stomacho debilitas a comestionibus
abstinendum est [illegible]
cibus [illegible] ut predictum. 11a regula [illegible]
te [illegible] cibacionis cum debilitate
stomachi cibus et potus in plures [illegible]
partes [illegible] dividendum cibum in
partes plures cum debilitate [illegible]

· defectu

· 2i a

Xiiii a 2a quia flante debilitate stomaci cum necesse
sit cibandi cibus et potus debent esse me-
lius in vt sunt quibus griuat debilitati
stomaci et sine ea hec auicenna legi putz 3a primi
de regie eius qui convalescit et hic et
ita almansor 4o et in 5a pertice
et xiii et lib et xxii a quarti 2a pa
Eligatur itaque panis de frumento bene
mundo quod citi messe collectus sit quam sale
inter alla et de frumenti quanti-
tate fermentatus mediocriter coctus
non assatus colore candidus pondere le-
vis stomacho non quassatus mediocriter salitus
duorum aut trium dierum etatem non trans-
cendens / et si quis accipit panis
leviter aspersus i furfuribus quod eius
esset talis cum non est multum nutritivus et vi-
scosus et est facilius descensus / xi a quinte
tertia cela 2ij o / De carnibus autem videns
primo quorum aia animalium carnes que-
nunt / 2o quorum membrorum / 3a quibus prepa-
rationibus vel carnis modus / In primis
aut primo de domesticis / 2a de silvest-
ribus carnibus dicendum. Generaliter autem
evitentur carnes omnes difficilis digestionis
grossi et viscosi nutrimenti et multum
superflui ut bovine vaccine equine
saltem antique ovine anserine et aq-
uatice fere omnes et animalium partes visco-
sitatem habentes ut capita collum et cutes
Ex animalibus autem domesticis quadrupedibus
quorum carnes sunt edules vituline non multum
nativitati propinque sed a diebus 15 70a usque
ad 100 limitate Sic carnes edine
non transcendentes dies 30 quia sunt et agnorum
et castratorum carnes sunt temporibus carnes
non porcine salite macre cum aliquo
quod ut. De silvestribus autem bene sunt capo-
line ipse cum inter silvestres carnes melio-
res exsunt et sani. exceptis genitis pau-
cas hec superfluitates ut 3a almansor ca 2o
secundo. Caro et leporum laudat quia
utique qualitate adversat frigiti et humiditi
capitis posui est et si cum 2o to de
carnibus Caro autem visi cuniculi et
ericij et similes dittant / De volatilibus
aut domesticis sunt pulli non valde
parvi capones et gallice. Caro autem
gallinarum est animali aa carne melior
2 Ro quinte ca 66 9o Eligantur et
carnes sturne et quarrune que inter
reliquas volatilium silvestrium carnes

ponuntur laudabiles 3o almansor ca 9 R 3o
laudantur et carnes innovatorum colum-
borum complete pennatorum volare incipien-
tium pulli et columborum dantur in cibis quia
caro eorum calida est de sanis et infirmatum
est ex longo morbo 2 Ro quinte in 6a
Caro autem anatis non placet quia multas
superfluitates et fastidium multum generat 3o al-
mansor ca 39o. Sic caro ansere propter
difficultatem digestionis eius dittatur. De vola-
tilibus autem silvestribus magis laudantur perdi-
ces quia ad caliditates et siccitates decli-
nat et quod ut qualescumque eius caro sint
infirmatum et sanum convenit 2 R quinte
alle ca 10 et fine aptissime sunt fasiani
corum carnis est melior carne altius
volatilis excepto alentibus. l perdice cum
2a ca de dietis / Aves et minute
in silvis et dumetis degentes bone
sunt ut turdi meruli fruti cardeli
filomene ficedule alaude cauderinte
et quoque passeres. Aves autem superfluitatibus sup-
flui ut exoptatum et expectatum reddunt
Caro non contiguis vel quacumque vi-
te quod eius cum sit resumptiva et ad calitatem
et siccitatem inclinata ut calli vij a
de regie sani te ca appositio pre-
lige non aves ut pice pironi graculi
ace et storneli dittantur / Quia non
propter sacrilegii reverentiam non licet pro
carnibus carnes ita de piscibus premittendum
quia quoniam earum usus non est volens quod eius
Si quod non modo sit possit eligantur pi-
sces stomachi mediocriter solidi humiditate
superflua et viscositate privati ut sunt
torrentini aurati ut vacioli mar-
sanes petrini lucij stelliones cape-
dani carpiones crezie rubi mendi
et sibi similes. Melior autem eorum preparatio
est ut coquantur cum oleo alimenta cum
petroselino millefolio menta anisi feniculo
et similibus / Anguille non et tinte regine
cefale geones et omnes grossitie
et mollitiem carnium dittantur. Historum
salitorum usus est melior quam recentium
Sauctorum in usus non est vilde quod eius
nisi coquatur in vino aut leymonis aut
in aqua mediocriter salita cum menta
petroselino et reliquis herbis ca et c. etc.
Decoctus autem quo animalium partes quod ut
est dicendum premittendo primo quod omnium me-
brorum carnes sicut grossi et viscosi

et oppilatus intinctu eis ex sibi eunte diffunditur.
2o qui sic tales animalium partes accipe quoque
placent melius est quia additas est cum sapore
aquo intrinsecus subtilatis acetositatis et ace-
to quattuor quamvis simpliciter acceptas est. 3o
quia cum animalium anteriora calidiora sunt
et digestionem meliora propterea non est
calli hoc est dicta vilibus et alimentorum
3o ordo. 4o Cerebrum est animalium non sit vo-
lutis in usu multum quia stomacum nocitivus sicut
grossi et viscosi multum tamen quidem 3o ani-
malium est aliud viiio melius tamen est silvanum
quam domesticorum et magis cerebrum leporis
quam maioris et nulliter laudatur ad animas
et ad sensus volatilium cerebrum est superius
magis quam pedicaneum et vinum quoque tamen
melius est cum aromaticis calidis additum quam
sine. Medulle vero utriusque tempore quia
stomacum constrictum et mollificat et appetitum
tollunt difficiliter et digeri possunt propter vi-
scositatem quam ipsas lenigare facit magis tamen
mala est medulla spinalis quam alia cum
assum. Omnes tamen cum calidis aromaticis as-
sumi debent. Melius tamen est eas dicte. Uber
sunt panis et siccum quo tamen quoque uti po-
testis ut calli tamen quemadmodum acceptum ex
animali pingui lac habente et cum aromaticis
additis et pulmo sunt et hoc et non boni
multum ideo dicuntur. Cor autem calidum est et
siccum difficilis digere parvi et grossi
multi ideo dicuntur. Epar licet calidum
sit et humidum tarde tamen digeritur et gros-
sum exhibet multum tamen tarde penetrans
ideo non placet. Melius tamen est aliud est epar
galline et anatis porcelli et edi.
Splen frigidus est et siccus mali nutri-
menti et grossi tarde digeritur melior
tamen inter alios panis splen porci edi
est quare sto parvitate et stipticitate sua.
Renes autem in calidite licet optes existat
in siccitate tamen excedunt et multum tamen exhi-
bent propterea et grossum et sunt diffi-
cilis digestionis meliores tamen sunt porcini et
edini ex quibus potestis accipe licet non
multo usu. Stomachus et intestina animalium
sicut quidem et siccitate sicut ideo parvi multi
flegma et grossi sunt autem accipiantur cum aroma-
tibus addita debent ventres tamen animalium
magis laudantur quam quodammodo ventre
ventres gallorum et gallinarum si tamen
digerantur sto conferunt maiorem integer
propter pellicula stomachi in vino aromatico plicitis
abluta et in furno siccata et postea pulve-
rizata magis stomacho probet iuvamentum. Animalium
cauda calida parum et colerica quare
et fastidium stomacho facit ideo dicta. Animalium
pedes non multum a sapientibus vitupe-
rantur quia multum excellunt pannarum sup-
fluitatem et humor ex eis genitus est laudabilis
et sunt boni chimi et non multi nocivi
ideo eis uti potestis sine et quoque in
acuto materiali. Testiculi animalium ca-
lidi sunt et humidi quorum non animalia grossi-
ora sunt et maiora tantum eorum testiculi
digerunt difficiliores existunt plurimum tamen nu-
triunt si tamen digerantur et meliores testiculi
est iuvenis animalis et inter testiculos vo-
latilium meliores sunt gallorum perdicum et fa-
sianorum quam quodammodo non animalium testiculi
meliores sunt agnorum vitulorum et edorum
animalis animalium meliores tamen
sunt eligere quia multum probent laudabilis
quam alia partes non. Primum vero animalium
alte et notabile existunt exercitati partes
et debitum influxum habentes sanguinis ab
epate et spinis de inde laudabiliores multum
aliis partes existunt. Caro est musculosa
tuberosa aliis melior existit eo quod
sit et ipse cum non sit multa pinguedine
grossa aut absque diminuta pinguedine
excellentiores carnes multum tamen exhibent
humidi et minus tamen tamen sup tamen vero non nigu-
lis pinguibus abundantibus et carnosis
abundantibus grossa multum tamen exhibet et ipse
sale et quoque aliud vero assilibus et prima
tuis partibus pinguia grassa et viscosam
multum tamen exhibet licet saporosa magis.
Hec de animalium partibus sufficit tacta sunt
de vino non carnibus et partibus parte
prius dicendum est pro sufficiendo quam prius
cum animalium habentium carnem grossa sali-
da mutata carnes eligere meliores
sunt quam aliter propterea 2m quod volati-
lium pingues carnes habentium assate sunt
meliores quam elixe magis autem quo
3m quod carnes omnes cum cibis grossis
viscosis sunt et corruptibilibus caute ad
vitari debent. Primum primum ut carnes ro-
ste cum corpore legum ut fabe pisum
et similia. 2m ut carnes caute
cum multis vinis et pastilibus. Tertium
tamen ut carnes caute cum lentibus
et quando tum de pomis vituperabile
quod utuntur animalium et similium frigidorum.

exrum eti albi ouics cu lacte ppati cu
dulcibus uel acetosis ut acribus et ponticis
rebus. Tamen quam supficies assatorum ciborum
cu fuit torrefaccione ullo modo comedatur
Sed tamen quam ulla comedant carnes assa/
te prius quam fiunt in vase pmodum suffo/
cacionis assuete tales cum pannis
in ipse ventosorum sed a eti collid / Quis
relinquis in carnium preparaciones eliga
suffi vel cocta palijs eligi debet Caro
aut in veru assata quamvis est si bene
digeratur est tamen tarde digeritur non debet cui/
ta exo ea si replo Caro autem cu pau/
ca decoc fugat fastidium generat stomacum man/
ficat caput generat et nervos emollit et
digestioni generat cum quam assata sit tamen digeritur
melius tamen et corpus robustum reddit
quam tamen a sapientibus adeo difficil digeri
et pani quam numquam tota digeritur in sine
alijs cibis assumi debet ut stomacus potencior
reddatur ad tamen digerendum ipsam Carnes
vero in fornace assate vel sub craticulis
preparate licet digesti graves existat tamen quam
nutrimentum dant solidum non vaporosum licet
paucum si tamen digerantur laudabiles sunt
Carnes assuete in morteriol cum fei/
cia et alijs spebus condite farciminia
ut laudabili nominate bonum laudabile
et excitantem exhibent alimentum / Re/
lique vero carnes cum canalbe i. can/
libus nominate capunie et cum reliquis
cibarijs ut laganell de pasta similia /
bus et recencius commutes dictarum Car/
nes in aceto condite alimosas in tra/
bico et gelatina in ytalico ydiomate
nominate quamvis cutes sunt calcas reprimunt
et par confortat appetitum incitat et bo/
num exigunt nutrimentum quamvis accepte
Sulsida non ut salsa nominatus sapor.
acetosgans augdat pipe et petros quam
quamvis est Citro r cu omnibus spebus q
mica panis et caseo condita quamvis est
si caseus non fuit exoredes in quo
almanorum usus petrae solz et ma/
dic cu fuit pinguior caseus quam via
nutrimenti detestabilior est licet delectabilior
Carnes a quinjate cu condimenti exo
aleo mealibus et mica panis confecto
quamquam laudari possit si generales capitis
ut vetustatem molestia non prohibeant
alleum cum sesami fit i. vetustatem eto.
re. dicu. De ouis ut paulo ante binis

oua cum licet ad equalitatem tendat copti/
bus tamen corpus distictas sicut apponitis vi/
tellus namque in calitate temperatus est nutrimentum tamen
facilis penetracionis quamvis cutis equalitatem delectabile
et melius affere Albumen non frigidum est
dum difficil digeritur nutrimentum exilem visco/
sum et sanguis ex eo generatus non e bonus
3o alimentorum ca 8o Oua non inter reli/
qua meliora sunt ex animalibus gallinarum
et fasianorum et deinde anatum peiora
vero sunt anserum Esti r preparatione mo/
modum diuersificantur Sorbilia e atte/
nuositate remota nunq nutriunt et ven/
trem mag lubricant et asperitatem vo/
cis et canne pulmonis leniunt Tremula
non i. p decoctionem aquis inspissata mag
ut in manu teneri recepture suo forma/
eta tremere videantur meliora sunt
omnibus alijs Oua vero p coctionem facta
ad digerendum sunt difficilia et nutrimentum
exhibent grossum et tarde penetratum
adhuc cum fuerit in aqua durificata
et frixa cum fuerit sub cineribus cocta
omnium enim aut possita sunt frixa pes/
sima cum generant alimentum Eligantur
in tremula et sorbilia relicta aut
corpus preparacionis dictarum lege de hijs
alimentorum 3o ca 21o De lacte non
paul paulisper ante quam melius lactis usus
valens quamvis est quam per declinacionem
sunt ad frigus nocet fletus quam
calitas corpus non generat ipsum ad san/
guinem bonum et utrique cuius e ci q
indiget reguminis subtiliatio Camp/
no est quamvis cuius fientibus sodas stringent
tamen tamen et caput debile ut tamen 2o
apo calo Si aut quamvis plactat usus
eligatur caprinum a femina iuvene
p e ar saltem menses a suo ptu
distante et sit ex capra rubea
vel sanitam lapsu sue spei corrige/
te in motitatem pascuis et in siccis
non pradu paludosis nutrita necesse sit
lac a tpe sue multiforme melius elo/
gatum et cactum mag quam tamen eligi
debet Butir et caseus eligi debet etate
non melius gravis nec iuventute mol/
lis et viscosus melius tamen in partes leni/
ter separabilis non multum viscosus et
comparate resistens forte aut eligi/
bilior est caseus quam est 3o alimen/
torum ca 16o unicum oxigalarium

.x. ex lacte vaccino factum et butirum
aut caseus est qui de lacte buffa/
lorum fit quo romani divites in
suis delicijs utebantur lege ... ubi ...
et butiri non usque volo non est quod eius proprietat/
tem eius [illegible]. et quia stomachum debilitat
et qui utitur eo in comestione frequentes
frequens patietur ex quo renes relaxat cum
humores et caput evaporatione replet
Recocta aut post cibum accepta potest
uti quia ad equalitatem tendit Calistra
vero quia tarde digeritur est et grossi nu/
triti non multum habetur in usu. in cum 33
fenicula petro. anisi et [illegible] qu/
litate [illegible] Caseus ad falsedinem
[illegible] non excellens elevatur [illegible]
[illegible] usus [illegible] maturata,
[illegible] est [illegible] calidus sit in primo [illegible]
et [illegible] in [illegible] forte aut [illegible]
de [illegible] calidum in 2o et humid'
in [illegible] caput [illegible]
[illegible] aut [illegible]
quia calidum est et siccum in 2o et [illegible]
[illegible] ut vi
de re. [illegible] Si tamen dixerit calere
[illegible] in sto. siti mag [illegible]
aut alijs [illegible] eius [illegible]
usus [illegible] non ex eo [illegible] et [illegible]
[illegible] capitalium et [illegible]
[illegible] reliqua in fine placet [illegible]
[illegible] utilius [illegible] assignari
[illegible] albi et [illegible] medio [illegible]
boni odoris et non [illegible] antiqui 8
[illegible] flores rosmarini galange
[illegible] palis an [illegible] 33
[illegible] ana 3 iij quorum [illegible]
3 I aque fontis 8 7o [illegible] usque
ad consumptionem 3e partis [illegible] de/
[illegible] colentur per colatorium [illegible]
vice et post [illegible] ea. [illegible] usus [illegible]
[illegible] eius est quia calid' in fine [illegible] et
[illegible] in [illegible] in 2o [illegible]
et confert sto. et [illegible]
[illegible] colligitur De condimentis aut et
saporibus [illegible] ex speciebus [illegible]
[illegible] ut [illegible] cinamomum
grossum et subtile [illegible] 33
[illegible] galange [illegible]
[illegible] nucis [illegible]
in [illegible] et [illegible] cum
aceto cum agresta cum [illegible] cum melle
[illegible] [illegible]

et mica panis in diversos sapores a [illegible]
to [illegible] que condiantur Sapores cum
talibus saporibus [illegible] eius est [illegible]
[illegible] [illegible] citoniorum
et limonum. De conditis aut placet
p(ri)mo 33 conditum ex quo [illegible]
radices [illegible] potest et confert
capiti sto. et renibus Et quod [illegible] est
eius usus a [illegible] autumni usque
veris Cauent [illegible] conditi
in estate mag. et [illegible] et [illegible]
[illegible] conditi in altera parte veris
et autumni [illegible] aut condite aptime
sunt capiti et sto. [illegible] condite
placent et [illegible] conditi Cappes et
[illegible] condite [illegible] sunt [illegible] exigen/
tiis et tempus. [illegible] aut ad legu/
mina [illegible] est non [illegible] de eis [illegible]
[illegible] est. cum non sit apud principes
[illegible] apud germanos [illegible] usus
[illegible] de [illegible] [illegible]
legumina [illegible] et infla/
mativa sunt [illegible] 2o
[illegible] fabe et [illegible]
alba [illegible] et humores [illegible]
debilitant [illegible] Ciceris non [illegible]/
bis et [illegible] eius [illegible] uti potest
quia [illegible] est et [illegible] in primo 2o [illegible]
et [illegible] ad urine vias et non
[illegible] in primo neque in fine cibi.
[illegible] in medio 2a [illegible] colligitur
Et [illegible] est si [illegible] cum radicibus
[illegible] et [illegible] estatis
[illegible] usus placet in [illegible] cum
sit [illegible] in 2o 2 [illegible]
[illegible] 149o [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] Risum [illegible]
est in [illegible] 2o. [illegible]
126o [illegible] aquam [illegible]
8o de simplici [illegible] non
[illegible] ventris constipatione
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] placet [illegible] albo vel nigro
[illegible] stupefactum [illegible] et [illegible]/
[illegible] et [illegible]
[illegible] usus eius [illegible]
[illegible] et aliorum [illegible]/
[illegible] et [illegible] sisami [illegible]
et [illegible] aut [illegible]
[illegible] et [illegible] taliter
[illegible] [illegible] non [illegible]

quez ex eis accipe potestis. De oleibus
uo pmittendis primo q oleum sclarum uo
tm cagitore usus eius faciendus est et debet
apud principes tm cautela cum sepe contigit
casus diuersi per quinque climata cum experientiis
et sentibus i 2a q multi et quidam usi alere
frore et humidore cauitari debet 3o q
potes amicis olere antiqore in paludis,
si et vinlia sis latet aucuum et in cum,
niis mocum dicti debet 1o q cum alere
c. et s. et acotiarum usus que eius c valet.

Salvia i2 olus est val' q eius de quali,
tz apt modicas mag. apio nimati eius
ad cerum et amos tm ab auc biq autetica.
tu at parte septa de ea est qz calida
est et sicca ut sapiens simplicium l 4o du
inqb q c calida calite maita et parte
stipica. Item diias. scripsit cao de lilisago
ia placet eius usus. Amicus uo 2o tay.
et rasi. 21o q tinctus usque ad 2 l.
ichesie uit de ea scripserunt. Feniculus
c. i 3o. s. i 2o. primo lauda val' qz qst
capiti et uisui et mas ad urie vias
diuitit et aquasitates a sto deduit et
vetasitates eo placet. Petro. c. c et s.
i 2o. 8o de simplici medicina i suo cao
lig a. pot ipm calid' i pro sic. i 2o
ppl' tm suaz prouocatam et expitatoz
et qz sto et capiti qst q eius c val'
Aliquiz rufus de eo scripsit q nocet
sto attendo mas ad ipm alude uo
ye de petro selio sz de apio intellexit
sitz q teet. lia tay 2o cao de apio.
lia petrosilium est frat apii ut de
eo fit sit medio tu cala de apio ut
2o tay et 8uo de simpli medicina alle
gate laris. Et i aggregatus sapiencis
cao 21 8o et 23 q tinctus i 6 8 q
menta et ais spes eius core usus
quotusseq est uabis qz stom cor et
uiscera fere omnia confortat et c c et
s. i 2a 23o q tinctus cao 13 2o et 2o
tay. cao ipo. Serpilla qz c et s. i 2o
ut 2a tay cao de nomen lig i aggrega,
tore nocet uit' medicinas c et s. i 3o
qz tm sua aroma et prudcanie cordi
et sto et capiti qcom q eius est valde
placet zlando vol' 2 rosmarinum qz
ta. et sic. i 3o ut aggregator cao de
zagerafmarina et qz capiti cordi
pectori et sto est q eius et ad qfor,
tand uias magfitez lit ppetitum

Maiorana c et est vol' utilia c et s. i 3o
et lit uirtutz attenuatiuaz dissolutiuaz ut
8uo de simpli medicina sua cala collige da
apit appetitus cezi et qfert dolorib capi,
tis a flate et a vetositate venientibus ut
2o tay in auctola medicore capitis collige,
du sepe i2 spiaz cibis i miscendo ipam
macerando. pulueum eius sagitari quis,
sime sirpando vestes ex ea aroma tiza,
do amo uti debetis. Ozimum gariofi,
loum laudo qz capitale cordiale c.
et s. i 2o ut aggregator cao de berage,
missi frequens tm eius usus uo tm pla,
cet qz comestum nocet uisui ut z az y
stu 7 d cao de nocetibus visui. Anetum
qz ca. i g 2o lagd at i 3o breui et
siccum i 2o sz m puni eius ut 6o de si,
plici medicina et qz maturatiuum est humore
fedore sedatiuum et carminatiuum in lit placet
nisi qz assiduacio comestionis eius nocz
visui nocet nocet 2 sto semen eius
qz vomic facit ut 2o tay suo cao colli,
gend' Blitete quare sut i tutu ille
noqz que colore existut appari ma,
culis rubeis colorate ad calitat sicci
declinat albe uo ad frateum et humidi,
tatez qz tm in ambus est aquitas cum
quadaz med uiscositate et lenitie sut
et apitiue appillacium operis vnde de
corte placent et ipe cum pet. Caules
qz c. sut i pri s. i 2o et qz maturant
et lenitiuit desiccant et prouocant que re
videntur lig 23o q tinctus cao 6 4 l o
anete. 6. et bimasini scriba q sanguis
ex eo genitus est malus et horribilis
adare. Cerfolium qz stamacale api,
tum et subtiliatiuum placet z bragine
z uti potestis qz tpata penitus est
e ipse lunge de ipa tm parte autentum
hoz z et singlare cam ab auct btq tra,
ditum. zlactucez endiuiz portulacam
ptulatam crisanes. 8 endiues tribu,
lu. quercam et reliquas s et h. plantas
i fontibus vallibus vel stagnis qmo,
rari solentes a qtinuo usu vestro
elongari debet. Rado itaque accipiens
ex eis est ut ipe mag cauatela
etuitez ptulacez. at qua sublevandi
appetitum. sicarduces et crisanes at
qua qfortadi epar endiuiz et cicoreaz
at altiquinterams medicinalis qua accipi
put. Rocum tm est eas cum menta.

Salvia

Feniculus

Petrosilium

Serpillum

pet's feni quinq(ue) q(uod) si in(ven)tis accipe p(ro)p(ter)
h(oc) q(uod) n(on) paru(m) dictandi usus eo
sicut in aliis accepit utendi radi
aliq(ue) ex plantis accepit paru(m) de eis
iudico ro li q(uod) q(uo)mq(ue) q(uia) discu(r)rend(um)
est raphanu(m) i(n) auibus fere q(uam)vis
i(n) edulis edulib(us) de domestico mit
liquido e i(n) p(ri)mo i(n) 2o et eo p(ri)mo sicut q(ui)
apitis dysalis et flatis p(er) urina(m)
educit et melius ipsu(m) comede(re) p(ost)
cibu(m) q(uam) an(te) ei(us) usu(m) et folia eius valde
meliora s(un)t q(uam) radix d(e)d(it) illius t(em)p(o)re
pu(n)i scalicea variatu(m) apud italicos
q(uia) s(e)c(un)do q(ue) c(ausa) e(s)t et fa(cit) digestiu(m) in
p(ro)p(ri)o ty usu q(ui) nocet oculis alm
ud l(ice)t calid(us) sit et sicc(us) i(n) 3o no(n) e
valde laudandus l(ice)t q(ui)et(us) flegm(atic)i et
mag(is) q(uia) g(ra)vat capud et visu(m) debili
tat. etc. et in(de) freneticis implet
dicitur fetore(m) ei(us) p(ro)pt(er) l(ice)t n(on) (con)petere(m)
tepe(re) e calid(us) i(n) 3o l(ice)t h(ab)eat h(umi)di
tate(m) su(per)flua(m) ty q(uia) ap(er)itiv(us) incisi
vu(s) et subtiliativ(us) est q(uia) p(er) melius
ty est ipse coctu(m) (con)ditu(m) cu(m) melle aut
zucc(ar)o et aceto q(uod) si in(venis) accipi d(ebe)t
e et porru(m) l(ice)t sit c. et s. i(n) 3o q(uia) ty
ca(pu)d g(ra)vat et facit videri mala sop
nia et in(de) mal(is) freneticis ipse do
relaxat et visui nocet i(n) dittat(i)s
si ty liberat exco(c)to q(ui) (con)medit(ur) acti
pia cu(m) melle. Capp(ar)e q(uia) su(per)flua(m)
h(umi)ditate(m) h(abe)nt et difficil(is) dig(esti)o(n)is s(un)t n(on)
laudant(ur) Domesticu(m) aut(em) dapnificat
cas tamen est (vir)t(us) nat(ur)a(lis) et i(n)flamati
vu(m) i(n) s(e)c(un)do excitatius i(n) dittam q(ui)vis
ducet et diuersa appetitu(m) excitant
Si ty (con)dite fuerit cu(m) aceto et melle
et sp(eci)eb(us) (con)venit n(on) vivu(m) (con)paliles
ce Cerotis aut(em) q(uia) calide s(un)t i(n) p(ri)mo et
ap(er)itive et (con)ducentes s(e)c(un)do et p(ro)p(ri)etates
f(a)c(i)l(is) co(n)iti potest q(uia) Alanicia v(e)l pasti
nata q(uia) c(alid)a et excitativa s(un)t p(ro)pe
s(un)t pastus diu(re)t(ic)a et in(de) fitatica
a s(e)c(un)do (con)ducentes est napi et i(n) iudicatu(m)
v(ir)t(us) (est) q(uo)d de raphis dictu(m) est p(ro)pt(er)
ty eo(rum) su(per)flua(m) h(umi)ditate(m) n(on) est
eis utiliu(m) utend(um) q(uia) frequens aliq(ue)
eo(rum) et modo p(ro)p(ter)ea etc. in brodio
carnu(m) apud alamanos (con)s(ue)tus
l(ice)t sit v(ir)t(us) malu(m) n(on) ty laudatur
De aliis aut(em) p(ar)tib(us) plantarum et (con)di
mentalib(us) su(per)ioribus sp(ec)ialis ultra q(ua)li

eis nominat ro alime(n)taru(m) etc. i(n) p(ri)mo
uti potestis si fuerit sp(ar)agi ut p(ar)a
gi a. ex s(ummi)tatib(us) a plantis (con)fectis
calidis ap(er)itivis a s(e)c(un)do (con)pate et n(on) vis
in(de) frigida(rum) abacatis ut sp(ar)agi ipse
accepti lupulo(rum) et sp(ar)agi ipso accep
ti qui p(ro)veniu(n)t t(em)p(er)ate ab agg(re)gatore
tad de halicis sicut cappe(re) (con)diti q(uia)
tadi s(un)t et sicci i(n) 2o diuretici et ab(ste)rs
quo s(e)c(un)do (con)ducentes sunt h(ab)et n(on) ex(tra)q(ue) (con)
s(un)t folia cu(m) radicib(us) (con)medu(n)t sit
sic. lanyste a. rapunculi q(uia) caldi
apiti et ty mutati sunt i(n) placentis
De fructib(us) n(on) g(e)n(er)aliter (con)veniens
q(uod) fructus q(uia) vaporosi ventosi h(umi)di
et (con)pl(e)les ut i(n) plurib(us) dittandi s(un)t
2o q(uod) fructus an(te) cibu(m) debe(n)t
s(un)t q(uod) ip(s)i sicci 3o q(uod) fructus leniti
ventris (con)venientes sunt aliis cibis
(con)stipati e(st) 4o q(uod) ut plurimu(m) fru
ctus q(ui) p(ost) cibu(m) (con)medunt(ur) cocti me
liores sunt q(uam) crudi Ab horariis igit(ur)
fructib(us) incipiendo q(uia) cerasa q(uan)
to mag(is) dulcia tanto v(ir)t(us) mut
tia mag(is) mi(n)i(m)a ty mollificativa
et relaxativa s(e)c(un)do nocet alia
n(on) cerasa amarilla variata apud
italicos l(ice)t sunt minima et alia
litt(er) ap(er)itiva et s(e)c(un)do a(qu)ar utilia
q(uia) ty ventre(m) (con)stipant i(n) m(er)e(n)t(es)
p(ri)ma n(on) 2o i(n) usu placent (con)fecta
f. s(un)t i(n) p(ri)mo et h. in 2o dittanda sunt
q(uia) ty s(e)c(un)do videnti(ur) (con)ducia et appe
titu(m) incitativa i(n) eis uti potestis
et melius cu(m) an(te) cibu(m) q(uam) p(ost) assume(re)
Poma q(uan)to mag(is) matura fuerint
et solida ad cali(dita)t(em) declinant v(ir)t(us)
Acria n(on) et pontica q(uia) ad frigiditate(m)
inclinata sunt dixi q(uod) rro n(on) p(ro)p(ter)
i(n) dittam assiduato (con)mestionis
eo(rum) fa(cit) evenire doloris n(er)voru(m)
2o ca(pitu)lo p(ri)mo ca(usa)li p(ro)p(ter) pira q(uia) f. i(n) p(ri)mo
et s. i(n) 2o p(ro)p(ter) r(ati)o(n)e(m) stipticitate(m) p(ro)pt(er)
aqua(m) n(on) dulcore(m) ad eq(ua)litate(m)
inclinant(ur) et ipso dulcia ut 8o de
sunt(ur) ad modu(m) i(n) eis cocta cu(m) au
feni et zucc(ar)o uti potestis et ita
meliora s(un)t dispare(m) cruda Avel
lana l(ice)t ex p(ar)te q(ua)litatu(m) p(ri)ma(rum)
(con)ueni(e)n(ter) nuda(n)t(ur) q(uia) c. et s. i(n) p(ri)mo n(on)
ty sit utilis usq(ue) eis et frequens q(uia)
cu(m) st(omach)o et est tarde digestiv(us)

torrefacta in prunis et cum crusta nam

infra vituperabilis est estimant enim ipso quod

ipsa efficit angustiam in tertio. Amigdale quia

in calore equalitati vicine sunt et humi-

ditati mediocri et aperiunt et abstergunt quoniam dulces

sunt si tamen digerunt melius cum eis cer-

tas vel candidas cum zuccaro comedere

non conveniunt stomacho et ipsum impediant

constrictionem faciunt secundum Galienum in primo et secundum Avicennam in primo secundi

et ideo albe et amare et bene mature

ex eis collaudantur quia conferunt stomacho

aperiunt oppilationes epatis renum et

splenis et est in eis lenificatio ultra

et mundificatio maior quam in aliis fructi-

bus ut secundo capitulo colliget. ideo placent. Amigdale

vero vel recentes sicut magis humective sunt

quam sicce licet stomacho non sunt ita quod dulces

potest tamen accipi secundum Galienum assumptio fruc-

tus vini post eas propter aptitudinem corrup-

tionis earum. Passule placent quia

epati stomacho et pectori laudantur et sunt

bone nutrimenti quoque sicut et licet

uvarum sit magis comparabilia tamen ad caliditatem

et siccitatem aliqualiter inclinare quam placent.

Nuces licet numerantur inter fructus

et secundum tamen quia stomacho conveniunt ad digerendum

et nocive pectori et capiti narcotice

dissolvende sunt et ideo magis quia impediunt

tussim et linguam paralisim faciunt.

Castanee secundum Galienum et secundum Avicennam in primo quarti. et sicca

parata dulcedine parum nutriunt condi-

potest ut cum zuccaro et magis quia earum

nutrimentum durum licet digerantur satis cor-

ruptum est. et alia membra confortant si

sumantur. licet in multo Constantinus quam qui

paciuntur frumenta dicendo alimentorum

secundo capitulo 36 quod tamen intellige est compa-

rando eas ad alias silvestres fructus quia tamen

earum nutrimentum grossum est et ventositatem co-

partum et viscositatem ideo dictum. Ceraso-

rum que sunt pluribus speciebus secundum Galienum et Avicennam

in secundo quia tamen sunt velociter corruptibiles

non licentur in usu. si tamen quoque accipi-

antur sit ante cibum et prius quam accipi-

antur seu comedantur acri aut amisu

condita et bibatur vinum bonum post. Cerasa

non nimium parata sunt in passionibus de-

clinantia ad puritatem caliditatis et ideo melius

sua unctuositate remollitiva et stomacho

nociva ut secundo 34 capitulo de nocentibus

stomacho quia dilatantur in aqua calida et sunt

condita cum melle ad humores frigidos

cum zuccaro vino albo. ad humores calidos conveniens

secundo capitulo suo capitulo colliget. Fistici. secundum

Avicennam in secundo et habent humiditatem non grava-

tam sunt propter quod dulces quia aperiunt meatus

nutrimenti expurgant canales epatis et

pulmonis secundum vero de simplici medicina et

adhibent magis. 22 quarti et capitulo 73 ante

Bimasii ponuntur. Et secundum Avicennam in secundo Dactili

tamen maturati seu maturi et dulces cali-

de sunt in primo. licet de secundo quidam dicunt eorum dissolu-

tiva sunt ut sapientes nec aggravant ventositatem

Et quomodo nocuit eas autem non debet et sic

in primo dimittamus non tale de palma dicitur parare

et quod preterivit de dactilis simul licet in

hoc non invenio ab eo capitulum nec

de dactilis nec de semina neque de ro-

tab seu rotaff secundum 23 capitulo de palma

ante Bimasii dactili maturi recen-

tes calidi ponuntur in secundo humidi in primo. quia non

tamen hoc quod humidant nutriunt ventositatem con-

stringunt et inferunt putredinem in ore stomachi

et dolorem in capite faciunt et oppilationes

in epate et splene nimis accipiantur nisi

ratio et post cibum. Cumbe secundum Galienum in primo

temperate in humiditate et siccitate et quia

male sunt stomacho et pauci nutrimenti ut Constantinus semi-

perficit de eis quod non invenit eas utiles

in conservanda sanitate nec conveniunt rema-

nendi ideo dictatur. Morocelsi quia secundum Galienum

et hic dicunt sunt tamen mature quoque acci-

pi potest ante cibum ad confortationem quam in

stomacho faciunt non sit tamen frequens earum

usus propter humiditatem pravam eas ad

corruptionem valde facile. Granata

dulcia ponuntur secundum Galienum et hic in primo et stomacho

quod cum accipi potest acetosa non ponun-

tur et secundum Avicennam in secundo non placent nisi eius

succus in ferculis condiatur cum aliis aqu-

sa ne vel medii saporis quare potest in

pluribus cibis. Pruna non secundum Galienum hic quoque

uti poterit eis tamen maturatis gratia le-

niendi stomachum et incidendi et aquam

provocandi et sunt citrina vel rubea a

suo cortice depurata. Citonia licet

secundum Galienum quoniam et secundum Avicennam ponantur tamen quia potest

post cibum accepta cocta et cum zuccaro

vel melle condita non tamen in magis usu

in illis cum consuetudinis earum laedit mictuum

ut secundo capitulo colliget ante cibum non accipi-

antur non debet nisi gratia confortandi ventrem

ad removendum lenitatem et lubricitatem

stomachi. Haec de cibis sufficiant. Post haec

aut de potibus convenientibus illud est quod vinum
volumus quod eligatur et debet colore album sive clarum
ut diafanum parva subtilitate et spiritualitate
et aptum sapore dulce non tamen multum et
circa vinum non odore abhominabile gros-
sum turbidum non bene defecatum circa vini-
tatem debet vinum comparari non parvam diuturnitatem
accipit a latere unde certum sunt quod eligi-
tur est vinum ex montibus vel planis
acceptum a paludibus et umbrosis
locis elongatum et si dicat quis vinum
cum ... calide siccitate et aperiat va-
sis fibus artificiaret verum est efficiat
igitur vinum tale cuius usus in estate merito
indicatur quod eius dicitur Recipe uvarum ℥ 100
florum rosmarini florum salvie ana ʒ ii
semen feniculi et iii passularum nigrarum ʒ i
seminis acetose seminis citrulli ana ʒ ii mellis
clari ʒ v ponantur simul ad bulliendum
sed non ... in yeme non placet in vinum
hoc non confectum Recipe florum sticados florum
rosmarini florum salvie ana ʒ i gala-
ge ℥ ... zinziberis ... ana ʒ ii passu-
larum ʒ ii fiat ut supra ... ydromel
... in yeme quod eius Recipe
... aque fontis clare
ʒ ... mellis clari ʒ ... coquatur
... ad consumptionem ...
partis deinde per filtrum ... cole-
tur ... et ... in estate ...
duplicato ... aqua ... remanentibus.
... his potibus ut vino uti libet
aqui ... abstinet ... quod si ... estu
vel ex ... invalesceret sitis et multa
quantitas potus sit necessaria tunc parum de
cibo assumendum est ... quod si vinum
... fiat per ... horas
ante ... quod vinum ... lim-
phetur cum aqua decocta ... anisi ut
feniculi ut ... in yeme in estate non
cum aqua ... vel cum decocto
passularum vel seminum citrulli ... ta-
men quod non debet bibi vinum ...
ut ... fundum ... continue ...
... hore ac media hora ad plus
quia non est laudandum usus eorum qui
... sapientum bibunt tales enim potus
digestionem stomachi impediunt ... ruditus
... vaporibus caput et ventriculos
cerebri et ... vaporibus et super-
fluitatibus implet et lassitudinem in arti-
culis et dolores inducunt ... faciunt

... tamen ... bibe vinum in eodem
stomacho cum de rebus ... ad
... et ... non ...
vinum nisi ... de cibo aliquid notabiliter
sit assumptum ... similiter ad re-
... digeratur et in
... et ad plurima nocumenta
pervenit ... quod potus vini non
est ... fructum ...
... et ... aquo-
sis ... in venas ... penetratur
est ... quod tunc quo caput
ledatur ex assumptione vini ...
... ut ... nocu-
menta ... ad ... nocumenta
talia ... quod si adhuc nobile
nocumentum ex assumpto vino ...
... provocandus
est vomitus ut sequitur ... est colligendum
de aqua non sunt ... regulas non ...
quia ... non laudo ... de potu
sufficiant. Capitulum 3m de mensura
repletionis et inanitionis. Summa itaque
est diligentia ... plenitudinem
ciborum et potuum ... et ... aliorum
humorum ... est enim ... plenitudinem
... malum ... in repletione
ex cibis omnibus et maxime malas
qualitates habentibus de quibus satis visum est
... est ... reliquias
... sit thezaurus ... tunc
enim potentior est stomachi calor ad bene
digerendum ... ut reple-
... calor suffocatus retinetur
... comedendo ... potum accipere
et parum melius est quam raro et multum
bibere ... ventres constipatur
et ... solite ... retentum
non est comedendum ...
... ventris
... et ... indigesta
cum ...
... comedendum ita ut nulla
ex potu et cibo ... fluctua-
tio in stomacho percipiatur ut ...
Si autem ... in stomacho ex cibis et po-
tibus ut nauseam vel aliam dolorem
... contingit illico vomitus
provocandus est ... confert ...
...
tum dicit ... ex digestivis medicinis ...
dis ... est vomitus

sic sunt ydropisis epilencia ulcia lepra po-
dagra sciatica Quorum z scribit 2a z ii
et 22 z ii Amplius laudat vab' vo-
tum qui semper utitur aut magnum precipitis
in stomacho quantitatem quorum quarto vera est de illis
qui non sunt suspecte ad vomitum vii ca-
pitulo de modis vomitus Sit ergo quod tamen
modum communitatem asseruit est quod quod
post cibum et cum Si autem debet
provocare vomitum magis est ut accipiat sa-
stum cati et supponatur acus et ligetur
adherenter cum vecta post illud aut digi-
tum in ore ponatur et titillatione facta
cum eo in radice lingue vel cum penna
oleo prius iuncta sicut ut sunt oleo pro-
vocat vomitum melius ei est talis quam cum me-
dicinis provocare Sunt autem canones in his ha-
bendi Primus quod quando est vomitus in
fine veris vel in estate quam aliis temporibus
2us canon quod numquam fiat vomitus stante
constipatione ventris ymo sit ante lenia-
tur venter 3us canon quod si vomitum provocare
est in ieiunio eligatur hora vi diei vel
calidior 4us canon quod si nocturnus sit
est cum vices provocare vomitum longius
pro multitudine sunt 5tus canon quod ante vomitum
repleatur stomachus cibis multis cum contra-
riis et saporis diversi ut grassis et
talibus ventosis unctuosis dulcibus acetosis
sicut mellitis et acerbis talibus cum
fastidium stomachi ad vomitum facilius incli-
natur Sit in tali fastidito et stomacho
excitari debet cum cibus cum
conveniet magis cum fit magis vomitus
et quietis magis Ca pitulo de vomitu
6tus canon quod post vomitum laventur fa-
cies cum aqua rosacea 7mus canon
quod post vomitum non fiat repletio ex cibis
neque ex potibus et maxime conveniens
est aqua frigida 8us canon quod post vo-
mitum quiescendum est per duas horas antequam
cibus accipiatur 9us canon quod post
vomitum comedantur assata leuis
decoctionis digestionis ut sunt perdices
aves minute et similia 10 canon
quod si post vomitum remanserit in stomacho
mordicatio comedantur fercula pin-
guia vel si stomacho ponatur lana infusa
in oleo calido 11us canon quod si post
vomitum remanserit singultus bibatur
aqua calida sepe et paulatim et provo-
cetur sternutatio cum tractu pulveris

piperis per nares Domesticis non vomentibus
sermo est hic et fiendum est usitatum Recipe
sirupi simplicis acetosi z ii aque fontis z iii
zuccari al. z i decoquantur hic totum in patella te-
pidum et non calidum exhibeatur ei aqua
tepida robur ventris stomachi yeltra-
pe et Sit accipiat post accipe z i aque
z ii sirupi zuccari z et tepide bibatur Si
autem cum istis lenibus non provocatur vomitus
accipiat expressa sepe melius Recipe
succi radicis liliorum alborum olei communis
ana z i sirupi sal' gemme vi aque fontis z i
bibatur tepidum vel sumatur succi radicis
radicis z i sirupi et tepidum bibatur
Vomitu vero cum ceteris fienda et reliquis
ferculis cibaria convenientia dentur Si autem
contingit repletionem ex seminibus ut aliis
superfluis fetentibus providendum est ut in 2o
capitulo videbitur Quod repletiones non ex
fecibus nimiis superfluis et aquositati-
bus in stomacho et in intestinis et vicinis
partibus tollendas laudo primus clisteria
adhibere quod utilia Clistere vero in estate
fiendum Recipe foliorum violarum ana ii foliorum
blete et mercurialis ana m. i zuccari zu. z
i sirupi sal' communis z iii olei viol. z ii olei
de castella z i misce cum 8 i decoctionis
predictorum foliorum aliud temperatum
Recipe brodii pulli 8 i zuccari zu. z
ii vitellum ovi i sal' z ii misce et fi-
at ut supra Clistere in autumpno fiendo
Recipe foliorum blete ana ii viol. mercurialis
ana m. i. zuccari zu. z i benedicte simplicis
z ii sal' gemme z iii olei olivarum z ii
fiet clistere Aliud quod est magis
cum assunt ventositates et eodem tempore
Recipe florum camomille ana m. i. sirupi foliorum
malve foliorum blete ana m. i sirupi
decoctionis de bacc lauri z i olei viol.
zuccari zu. ana z i sirupi sal' gemme z i et
cum 8 i predicte decoctionis fiat cli-
stere Clistere hiemale Recipe foliorum
malvarum foliorum blete foliorum camomille
ana m. i. quatuor seminum frigidorum ana m.
sirupi olei de sisamo olei amigdalarum d.
ana z i sirupi sal' gemme z i sirupi misce Ali-
ud per eodem tempore cum assunt ventositates
et gravitas capitis Recipe anisi feniculi
ameos seminis aneti ana m. i. brodii
pulli vel caponis aut galli anti-
qui quod melius est 8 i sal' nit'
z ii olei olivarum z ii olei de aneto

ʒ i fiat electuarium. Electuarium bonum pro eis
Recipe cerebri pulli ℈ i olei de camomil-
la olei liliorum alborum ana ʒ i ß zucca-
ri ʒ i vitellos ovorum ij butiri ʒ i
salis gemme ʒ iij fiat ut supra. Aliud e-
lectuarium sumit secundum magis calidum. Recipe olei sisa-
mi olei amigdalarum dulcium ana ʒ ij vitel-
los ovorum ij butiri ʒ i ß et ʒ ß
cerebri pulli vel decoctionis malvarum
vel violarum ℈ i fiat ut supra. Conve-
niunt etiam ad mundandas repletiones
membrorum nutritivorum et capitis et
aliorum pectoris electuaria que plura ab
auctoribus sunt tradita ut electuarium
de ligno aloes descriptum capitulo 7o cuius forma
supra electuarium de speciebus acceptum aqua
lib. in secreto ad amotionem descriptum
2a quarta palbutasa religiosa vide
ibi magnas laudes eius et est in
domestica mea. Item confectio diaci-
mini descriptum capitulo 7o cuius forma prima
ut mesue ibidem in antidotario distinctione 1a
Item confectio cerasi zasati descriptum
galiene gebelis a mesue ibidem. Item
descriptio tyriace sanitati vere tusimus
sed quia talis est Recipe lignum aloes ʒ ij ligni
et succi eius ana ʒ X ʒ i ß viola-
rum rosarum sandalorum et ambrarum ana
ʒ ij macis galange mellinum foliorum
anetas garofolorum paradisi ana ʒ ß cina-
momi electi ʒ ij seminis basiliconis
ʒ i ß margaritarum citrinarum sicut
alcohol ʒ i ß falcarum ... pro
zuccari albi duplum ponderis omnium de quibus
accipi potest ana albi ʒ i ß et pa
albi ʒ i. Ad hanc autem intentionem
confert electuarium sanitati vere tusimus et
accipiatur de eo cocleari i post horas ij ante
dierum ad septimana ter. et durat su-
per eam descriptio quia talis Recipe florum se-
minis portulace amcalis galange cinamo-
mi ana ʒ ij ß mastices feniculi antipi-
pis nigri et longi citta ti ana ʒ v.
foliorum capi et assari cassie lignee sc. api-
garofilorum cardamomi maioris et minoris
cubebarum mellinum macis carpobalsami
xilobalsami piretri ana ʒ i ß mellis despu-
mati quantum sufficit fiat electuarium ita quod pro ℈ i
mellis ponatur specierum ʒ ij ß. Item ad
eandem intentionem confert elegantius confec-
tio tusimus sanitati vere cuius descrip-
tio est talis Recipe galange cassie lignee cala-
mi aromatici capi et spice nardi garofilorum car-
damomi maioris casti electi cinnamomi
carpobalsami anetas assari amomi se-
minis ci cinami tura piperis ana ʒ i ma-
stices ʒ ij piretri seminis rute ana ʒ ß flo-
rum ... florum salvie et rosmari-
ni ana ʒ i ß zuccari albi quantum sufficit cum aqua
betonice fiat confectio solida in rotulis
magnis. Confert ad hoc confectiones
tres ... magistri ... de
ma fra consumendo eas et digerendo
rarificant ventositates capitis pectoris
stomaci et aliorum membrorum nutritivorum
digestionem ... et ... penetrare
faciunt spiritus clarificat visus confortat
et appetitum ... ut examina-
ti descriptiones earum ex theorica me-
dicina potest Sed alet cum regibus ducibus
et magnis prelatis ad hoc et filia qua
adiungi mineralia ut iacincti sma-
ragdi saphiri limatura auri et si-
milia quae quis et quantum sit materia vo-
... nec talia mitte ... et
credo. Ad mundandas autem repletiones
plurima requiruntur instrumenta ... epitti-
cia ... quibus sunt in col-
lecta ut p. de yera simpli descripte
a galieno 1o terapeutice capitulo 10o ex
qua ... in 1a potest accipi ʒ ß pa-
rum ana ... ut ʒ i ß ... ut fiat
in mese in aurora tardando cibum per vi
horas premittendo per unam horam ante
prandium lavativum alsifum ex vino
... aque ordei cum ʒ i ß zucca-
ri calidi acceptum vel aut pillis
modicum omnes ... addat aga-
ricum ... eius ... quadruplum cum
eis conponendo ut Recipe p. de yera sim-
plici ʒ i agarici electi ʒ i ß ... in
... ut ... ma ... modum
... ʒ ʒ ... v. reformentur pille cum
melle rosarum et accipiantur ut prius
Confert autem ad hanc intentionem pille
allefangine descriptione mesue. Ego vero se-
nitati vere tusimus pillas in hunc
modum descriptas quae eandem ... et omnium
... organa et membra nutritiva
... confortat ut magis custo-
dia indiget Recipe aloes epatici electi
ʒ ij agarici electi ʒ ß salis gemme ʒ ij
infundatur in succo maiorane ut
ab eo sit ... et exponatur soli

n° 33

et continet in loco bn calido usque ad eo/
superius suci tota vice facte. pq hic
Re aniceti florum rosmarini stichadis
cassie ana fengrecum galange an ʒ ss. nucis
gauma vi mastic et an gna viii rc./
formetur pillule cum aq maiorane. et
de eis pnt accipi omni die tres an
cibum vel pq cenam p duas horas ad
libitum. Ad hoc 2 intentum conferet pul/
ius iste de quo accipi pt ʒ i at ʒ ss.
paratum an cenam Re turbith electi
ʒ ii galange ʒ i ss. fallitorum semen ʒ
ii ss. cinnamomi semen aniceti an ʒ i. an
ligni an ʒ ss. tartari ʒ i ss. fiat pul/
uis subtilis. Ad inducendum uo propria
bonum replecionum capitis confert p. asse/
geret ab aliis de ssp c p a ʒ ii cao
de carnibus tenens capitis et accipi.
punt due vel tres ex eis pendas ho/
ras pq cenam. Quamvis non imo/
derate ex longa a cibus abstinencia
sit a nob' evitanda consulo vnum longa
iein a at forcia vide ut prime et an
celebrata. et si ppt raciones legis
et deuocionum cuplecti deberet ipa
tm loquendo phisice omnia vali cp ba/
ri deut pduceret cum vol ad debili/
tatem uo facile recuperabilem quidit/
tant. Sibi inanitionis p dia lata
inmoderate fetas evitate oz ut p ma/
res p vomitum p vrinam p sudorem
p ventrem p emorr. et sibi lata.

Capitulum ... de mensura administrande
exercicii et quietem. Quamvis in pre/
natamine adhibendus sit sepe et occa/
sione completa exercitium uo madium
videt aff re inmaturum. Pro paulisper de
eo dd permittendo pro qui stante nobile
dolore capitis aut metuatur exercicii/
um exaltandi vel peditandi no c constat

cum de expira

pz qz pauenda mas in fluxum ad
maiorem nocumenta inducet qui utilitatem
afferat. 2° qz stante nobili plenitu/
dine cl ab exercitio itum abstinendum.
est ii a consistendum pz ut sit 3° quamvis/
sua exercicii tanta det ce ut huiusmodi
pducat ad lassitudinem exclusiue.
Quarto qui eumque contingit ppter exercicium las/
situdo ab eo abstinendum est ampius id
famosum. In omni motum corporis
vel 4to qui consueta exercicia convenie/
ra sit et uniquem nocumenta adducunt

cum maiori 2 facilite tollerandi iiiio et
apt debiles ampius id famosum dictum ii.
assueti assuetis sunt labores rc. 60
qz 2m diuisilis prima diuisificantur
exercicia vite aut exercicium cum alio
melius est iein° cor re longo tempore facto
ut mediocriter peditare at gestare
equum mediocriter equitare sunt frica/
ciones tali corpori applicare incipiendo
a pedibus usque ad genua a genibus
usque ad radices coxarum. a manibus
usque ad humeros. a natibus usque ad
collum cum sicco panno at manibus infe/
rendo. et mediocriter inchoando
do usque quo notabiliter rubedinem percipiet
tales cum fricaciones menas que enter
ab superioribus ad inferiora a profundo
corporis ad exteriora deducunt
De particularibus aut exercicus dd est. dd
a ianue i 2 expulsi quibus superfluitatis
urina sputo et fecibus fieri pot. Fiunt et
confricationes pq pars aut capud pannis
calidis mediocriter fricand oz. et cum
pectine pectinare si no fuit in eo do/
lor stante cum dolore capitis eius fri/
caciones no competunt sed prime quo onero/
ses sunt. In tali tm capitis pectinacionem
ne no dz capud multum discoopertum
detineri i quo no parum errat semi/
tas vera ut ventosis vidi in o frequen/
ti pannorum calidorum cooperatura nim/
miri dat et adhuc tempore calidis quo in
i nocte capud sunt. quo enter insulis
bin calefetum ex cum discoopertura
a matutinali vel nocturna frigiditate
facile pcutti quia ad nocumenta multa
pdducat. Post de exercicium que eius actus
applicari inchoates legendo literas a
remote no vide directa respicere
a flamma ignis et candelas elongare et
reliquum silum fare. Voces aut aliquis
alte sublevando ympnas dea et psal/
mas cantando pq expectat conueniente
aut exercicio sibi quod enti fatigentur
ut no superfluet quin exercicium superflu/
um expectat podagram et dolores
metuatur 22a ʒ ii. Item laudan/
dum est ut calige multum corpus et
crura et inferius strictum stringant
ut est multorum alamanorum vsus sibi
2 et inferius genuum et pedum
ut antiquorum longo tempore curvatas

detineri noceret propter hoc ei sic innati calore
sani et spiritus debilitatem quantitatem ad inetu/
ras influere quare quo corpore debilitatur
et ad dolores et reliqua nocumenta preparat
unde licet apud devotos frequens consuetu/
do sit longo tempore genibus flexis orare
quod apud theologos approbandum est. Ex
scholis tamen physicorum non videtur approban/
dum immo fugiendum forte est verius
theologi non approbarent ea que pro sa/
lute anime detrimentum corporis inducunt
si evitari possunt et tamen contra locus autem
contrarii metuere consueverunt fricationes
precepte [illegible] et cum [illegible] et
fricationes cum aqua et sale aut cum aceto
et sale quamprimo. sed [illegible] facta
[illegible] contra [illegible] sepsit. Et
eis qui custodiunt hanc ne accidat
ei podagra est [illegible] cum aqua
salsa quam funditur super duas pedes
[illegible] et sal tritum cum aggregatur cum aceto
et sit ex eo emplastrum in pedibus vel
superficie. Quiete autem utendum est
maxime post cibum et tempore lassitudinis vel
debilitatis vel necessitatis dormiendi etc.

Capitulum nonum de conventi mensura sompni
et vigilie. Circa sompnum et vigiliam

c de sop / p[illegible]

[illegible] primo quod conveniens hora dor/
miendi est nox quia dies talis cum
dormienti et [illegible] est sinistre facta est
quia nocte non effugit et diem non
impedit. 2a nota quod non est dormiendum
inmediate post cibi assumptionem immo distantia
ab eo. saltem per spatium duarum horarum
vel unius. 3o quod circa tempore dormiendum
est capite discooperto excepto. 4o
quod quantum fieri potest evitari debet sompnum di/
urnum immo dicit ei dormire malum et
ad malas preparans egritudines inflam/
tes et reumaticas corrumpit colorem
et generat splenem laxat membra et efficit
pigritiam. [illegible] 5o
nota quod elevato capite dormiendum
est taliter cum situs capitis magis ad re/
pletionem vaporum disponit. 6a quod non
est resupine dormiendum cum [illegible] ad
[illegible] ut ad incubum et ad mala
declinare facit. 7a quod naturalis sompnus
mensura horarum viij vel viij vel vij non
transcat. 8a quod dormire super ventrem
digestionem roborat sed oculis nocet. Sit
item cavendum taliter quod assumpta cena ut plu/
dies accipiet tempus in hiemalibus scilicet/
in patria narrationibus historiarum pre/
teritorum negotiorum quam durat quasi
usque ad spatium duarum horarum. Deinde
saluto expoliato corpore lecto disponatur/
[illegible] cum laudando et discalciando pedes
discooperiendo caput detegendo pectus
et corpus reliquum introitum lecti tardet
ut venereis vidi tamen et magis corpus unum
ad malas egritudines preparat subito in ut
[illegible] est lectum ingredi debet. cum
capud altum decenter decumbendo tenere pos
super dextro latere primum sompnum occupare
deinde in sinistro latere revolvendo demum
Postea sit autem iterum super dextro revertende/
dum est si opus fuit. Hec enim dormiendi
figura digestionis ad hoc digerendum
aptius disponit. necesse sit stratus
ex rebus actu vel parum frigidis arti/
ficiatus immo de molli pluma vel de
[illegible] consuetus linteolis
sericis vel mollibus [illegible] principaliter unum
detentur [illegible] musco [illegible]
[illegible] galgana [illegible] foliis
lauri [illegible] [illegible] detentur
[illegible] que anima ipsorum plura
in loco consuetionis linteolorum et [illegible]/
quorum pannorum reponi debent et [illegible]/
[illegible] plures vel minus pannorum [illegible]/
in super [illegible] de mensura [illegible]. Vigilia
autem et si [illegible] [illegible] quia [illegible]/
[illegible] et [illegible] nimium resol/
vendo spiritus et [illegible] laudabiles [illegible].
[illegible] evitanda est [illegible]
ut [illegible] horarum spatium in die naturali ex/
peditum fuit reliqua tempore vigiliarum lau/
dabilius applicatur.

Capitulum 6 [illegible] de conventi
mensura [illegible] [illegible]. Vellem in tan/
tum modicum posse ei passiones
[illegible] quod diligentius aptarem quibus cum
est physica [illegible] qui [illegible] [illegible]/
ne [illegible] diloc [illegible]
[illegible] metiri passis [illegible] et [illegible]/
quibus [illegible] tristitia et frequentius quam [illegible]
quod delectabilia [illegible] fragilis
mundi casibus [illegible] et [illegible]
[illegible] at quia [illegible] potius physicorum
industria diligenter inspice [illegible] pas/
sionibus anime quedam [illegible] sunt [illegible]/
[illegible] et [illegible] de contra
ad [illegible] forti risu vel
gaudio tales vitari debent 2o quod.

mota et apparati repentine forti ut in tertio et forti verecundia et similibus evitari debent. 3° quia aeris contra accidentia talis convenire oportet cum sentimus et animus et corporis excellentie multum dictas prohibere possunt neque in consiliantes neque secretando similiares historias aut nova magna et hystorie inducta principibus explicari debent. nisi cum prepetunt causa mediocri multum. quia ligon accidentia dissipantes quod mente experimentalis expergescenda et doctrina et corporis animandarum auctoritas et eruditas et maxime cum contingit casus ex quibus dolorosus et similibus contra afflictibus impeditas. et licet pluriorum illustrium fama de coitu sermonem faciat sub ea de experto propter agitationem cordis et motu quo expectant contraria humana cum sua causa inusitata delicias in ea affectiva sibi et alii sub celo iam conveniens ipsum repascunt propter eorum laudabile ornatum in coitu ut tamen ut placuit ipsam sub actibus aeris collocare propter affectum et propter delicias magnas quas sequuntur ad ipsum. nam in natura affectus est coitus cuius ut communis est effectus et cum superfluis coitu usus et examinat corpus et vim est quia vi.[illegible] annihilare debiles et inutiles ex tamen membris humano corpori inducit quia coitus nunquam in ad coitum est accedendum nisi vi- tamen a natura intrinseca absque extrinseca invitamen producta corpus tunc cum sic fuit prandium digestio completa cum 2a quia vir cum tempus amore in diebus hiemis et quasi ut hoc in tempore estatis ad ipsum cum irrita- te natura expectandum tempore plus in ebdomada atque ter ad plus eius actu expediendo non magis quantitas ipsum elaborando sed fruam motu contrariis eius delicias acquirendo et post eius actum tem- pus in dormiendum est et post id ab experto saltem forti abstinere et aliis quam cum tibi cum mensura rationis accep- tis ac nutri corpus hoc de sexta parte.

Sexta parte in regimine pectoris propter ea ta- les ex corporum male complexionis frigide et humide cerebri et accidentium sequentium ad abis- quam ad suadendum prius illustrissimum prefatum prin- cipem tamquam prius in evacuatione in terra accidenti- tium. Iam restat pauca tantum eucomis corporis et cum iam in phlegmatica cerebro prece- dente totaliter deductum fuit. Cum

predictorum accidentium causa precipuus sit ma- lam complexionem frigidam et humidam cerebri ut videtur capitis re- perit ad ipsum digestionis proprius hec si quis hec prius re- ne accidentibus prefatis apparata in ordinate scribenda sunt et quatuor ob- servanda deinde particular declarando pre- ceteris istud in duo capitula ut in sequentibus nunc legendum est.

Capitulum primum de regimine male complexionis frigide et humide cerebri

Quamquam in regimine male complexionis cerebri prefate per quod convenienter curari possit absque prefatis serenissimus princeps et ab accidentibus ipsum consequentibus semper vim principaliter intentionis observari debet. Prima intentio est cum mutata morbi phleg- maticarum in cerebro humidorum et multis membris congestarum. 2a est digestio materie. 3a est eius eradicatio ipsarum evacuando. 4a est membrorum mandatorum rectificatio. 5a est cerebri tamquam suscipientis membri con- fortatio. 6a et ultima est morbi in cerebro superiorum et in aliis membris expectatio.

Prima intentio completur per hec, instrumenta magis a capite universaliter pectore et membris nutritivis evacuanda. Complet autem et instra hec membra fortes debiles, at debiles fortes occupate. Prima in medicina fortis debilis et a[illegible] magis universaliter grossitiem et multe resistentie in cerebro expo- tentem de cavis usualibus .R. p. de yera simplici gali agarici electi an. ℈ i ℥ ℥ f. v. reformentur pillule vi cum succo ma- iorane et exhibeantur. Quod ipso aut accipiendo et quod alud fermenta et regule observari debent. Prima quia acci- piat in aurora et post assumpta cena distantie per sex horas aut saltem 8. 2a quia fiat eius durante permanentia horarum super fermento non forti completa hora dormiendum est. 3a quia expectatio per dormi- tem predictarum dies et leve et non presu- mens ut levius annullatur. 4a ut ap- plicentur pani frequenter medicamina cali- sup tota ventre inferiori. 5a est quod non sit fiende fricationes aque saltem for- tes. 6a est quia per 8 horas ab assump- tione pillularum in vi aque cordis calide cum ℥ i ℥ iii in estate in hieme non accipiantur et ℥ i brodii pulli macri cum [illegible]. 7a est quod post assump- tionem predicti brodii vel aque non accipiat cibus nisi transeat una hora. 2m

incarcerationem que potest esse hec ℞ agarici electi
ʒ ij aque salvie ʒ i s. aque maiorane
vel lauri ʒ i ʒʒ ʒ i infundantur agaricus
in predictis aquis per diem naturalem deinde
in aurora calefiat tepide et coletur et ex-
primatur et colatura in aurora calida detur in
potu ut supra 3a medicina fortis debilis.
de in expertis que ut detur in potu ʒ i
aut ʒ s. pillularum de serapino maiore descripte
descriptionis mesue. Si autem vel incarce-
ratur debilem fortem et apparatum ad
educendum flegma liquidum et inviscatum
patris describe taliter ℞ sticados ʒ ij
sapi aureum ʒ s. pulveris hermodactilorum ʒ iiij ma-
stice ʒʒ florum rosmarini aureum g. vi aga-
rici ʒ ij turbith ʒ i aque salvie aque
ysopi aureum ʒ i s. pulverisentur omnia et infundantur
in aquis predictis naturalem per hec aut calefiat
tepide et coletur et exprimatur et eius ʒ i
mittatur ras. cum aqua in potu exhibeatur
calida. Alia medicina huic similis potest esse
talis ℞ yere simplicis ʒ s. agarici electi
ʒ i ʒʒ g. iiij aque salvie aque betonice
aque maiorane aque lauri aureum ʒ i
exhibeatur ut supra. Ad hanc 2 intencionem
conveniunt omnes diversiones materie a
capite ut lavacrum pedum cum aqua
decoctionis maiorane salvie salvie melisse
pulegii sticados calamenti foliorum lauri
origani anthos et silium. Sitie et
ligature in extremis partibus applicate
ut sunt cauteria gemituum tibiis tibi-
tis et adiutoriis. Ad hec 2 fricationes
super eisdem partibus. Item 2 spatularum frica-
tiones cum fusibus pulveris sticados
maiorane pulegii et silium. Item ven-
tosationes sine scarificatione facte et similia
ingenia gratia brevitatis dimissa. Hec
de intencione prima breviter tractata sunt
intencio 2a que est digestio materie Sed
...cepti non dicit per primum curatum di-
geratur materia assumendo di mane in ie-
iunio septem vel quarto aut hora mane per
cibum et dormiendo post cibum hore duabus
et tardando cibum hora v. saltem et
evitando forte exercicium ut currendi
equitandi clamandi rixandi et ira-
scendi. Et ista condicio in digestivis
est observanda ut tociens assuma-
tur appareat rectificatio urine urine
in colore sua cum nube alba equali
quieta in fundo sedente. Sirupus igitur
digestionis proprie potest esse talis descriptione quantitate
℞ sirupi de sticados ʒ i s. aque salvie be-
tonice aureum ʒ i aque melisse ʒ i s. misce
et calidus exhibeatur in potu. Sed cum inviscatum
et subtilitatem magis potest esse talis ℞ oxi-
melli quarti ʒ i sirupi de sticados ʒ s. aque
eius ut supra. Sed cum potest esse hec subtiliatum
magis et abstersivum et materie difficilis
eradicationis experti patris ℞ oxi-
melli squillitici ʒ i sirupi de ysopo ʒ s. aque
lauri ʒ ij aque maiorane ʒ i misce.
Electuarium et melius est hec materie fleumatice
viscosatis et grossiorem et ventositatem
in capite rectificatum ℞ sirupi de calamento
ʒ i oximelli squillitici ʒ s. aque decoctionis ma-
ioris ʒ iij misce. Melius cum potest esse omnia
et magis expertum est digestivum hec conpo-
sitionis mee ℞ florum rosmarini florum
salvie melisse pulegii bethonice aureum
an. ij herbe paralisis ponderate anacos
assari sticados eupat. aureum an. i galan-
ge nucleum gariofilorum paradisi baccarum
lauri gariofilorum peonie aureum an. i s. in-
fundantur omnia in lb. viij aque pluvialis
diebus decem coquantur lento igne usque
ad consumpcionem medietatis deinde colentur
colentur cum forti expressione et cola-
ture addantur zuccari albi lb. i aceti
squillitici ʒ iiij et leni ebullicione coquantur
et in hac decoctione bulliant hec species in
sindone rare ligate ℞ cubebarum nucis muscate
aureum g. iij. cinamomi gariofilorum paradisi radi-
cum peonie acori calami galange aureum
ʒ s. omnia subtilissime pulverizentur et
incorporata cum predictis fiat sirupus longus de
quo assumatur ʒ v. ut supra. Sirupus iste pla-
cebit et unicuique certa rectificatione et corrum-
pit digestive materias in eo spirandum salvium.
ventositates confortat organa sensuum
tam interiorum et exteriorum et precipue
cum ipso sepe auditum recuperavi. Termini
hec de intencione 2a. Tertium autem intencionis
gratia eradicatione materias iam digestas
de quo sunt multi degeneraciones sunt pillule
de serapino iam predicte danda ex eis
a ʒ s. usque ad ʒ ij et non tussiculas
dasium quod fortes sunt. Item pillule de
yera que describuntur capitulo 7 cum ?
2 salutem et securum inveni hec ℞
pulveris pulpe coloquintide hermodactilorum agarici an.
ʒ s. turbith electi duabus ʒ i g. ʒʒ an.
mastice dauci anacos aureum g. ij fiant

pille cum succo maioranae et saluie et
totum exsiccatum in potu. Aliud eradica
ti sum bene serratum et liquidum potest esse hoc
Recipe ireos sinapis ʒ ʒ agarici electi ʒ i
ʒʒ quae in misce et dentur in potu cum
aqua decoctionis maioranae calamenti vel aliarum
capitalium confectionum aut scribere non cu
raui cum multa sint sed secundo ita secundum
Ex his aut intentionem complent omnia
iusta rectificatiua cum quod sequitur
in scriptis principe ledit venam auen
tasite inuestigatam in ipso fracto Sitis
rectificatiua statim secundum uel utraque ve
risitatum et tarde digestionis in prescripto
principe exponentem Simplicia et confor
tatiua eorum in quo facile corrumpit chi
lus ex indigestione in ipso propter siccitatem
cum propter caliditatem adustiuam in ipso
a siccatiuis exercitiis et praecauendis calidis
assistam Conuenientia in inmundatis cibis
praedictis membris potuerint esse plura
ut tractatus de euphrasia descriptae nono al
masi cum aqua citrini ad caliditatem epa
tis uel acetose ad caliditatem stomachi et cordis
vel cum aqua absinthii ad frigiditatem omnium predi
ctorum Item electuarium diamusci in nono
almansoris ad eandem frigiditatem cum aqua decoctionis
ligni aloes aut similium Item electuarium de ligno a
loes in primo electuarium 23o calidum descriptum Item
si iste ualuerit inmanente ad dispositionem
pectoris stomachi epatis pulmonis splenis
et similium Recipe aquae stillatae minuti iacie
ʒ i feni pulvis auri piretri ysopi seminis
ozimi garioph. casti assari an. ʒ ss seminis
apii piperis cimini an. ʒ vi dauci a
meos leuistici venustarii carduni an.
ʒ ij foliorum ozimi garioph. ʒ vi aceti
ʒ iij si melle ʒ iij sapie ʒ iij sf te
rantur omnes modice et infundantur in ace
to predicto per dies iij deinde coquatur cum
predicto aceto usque ad consumptionem et tunc
si effundatur sapa et iterum coquatur usque
ad consumptionem medietatis tertiae deinde
colentur et fortiter exprimantur et cum su
ccum infusatum totum si addatur mel et sic
coquatur usque ad spissitudinem delectari
recipiant in potu ʒ ij ss cum ʒ iij
aquae buglossae Rectificatiua uel lapsum
calidum melius predictorum esse possunt sic
tractatus de capillaria descriptae mesue et
a. 7o cap. Item trocisci de viola descripti
nicolai Item syrupus rosarum Item syrupus acetosus et
aliis syrupis de berberis et de ribes Item quantum
bonum est hoc Recipe violarum rosarum seminis endiuie
lactucae sandalorum al. et ru. spodii sumach
berberis seminis acetose scariole an. de corde
cerui an. ʒ ss aquae buglossae citrine muite
an. ʒ ij et anthos maioranae se. basilico
nis an. ʒ ss infundantur tamen sit per tres
dies in predictis aquis deinde coquantur usque
ad consumptionem duarum partium aquarum post
colentur et colaturae addantur uiij qua
tarum syrupi acetosi et citrini an. ʒ ss zuccari
al. ʒ ij deinde coquantur et aromatizentur
cum ʒ i pul. spodii et ʒ ss camphore et
dentur ex eo in potu ʒ ij cum ʒ ij aquae
buglossae Ad hoc et intentionem conferunt vuet
tances sarcellationes liuicaneis eru
brare cepta epatica et reliqua similia
de quibus non curaui propter fastidium appli
cationis eorum et quod ex placere apponi
possunt et tu quare Item intentio secundum praefata
compleri potest per ea quae tacta sunt in inten
tione praecedente Item et melius pariter
que tacta sunt super ttu pro eius 3o de
electuariis confortantibus tragiis pluribus et
reliquis ibi videndis Ad quam et inten
tionem magnifice confert usus tiriace ma
ioris in metridati vel domestica aut
magis sunt electuarium diantos et leti
ficans almesi et multa talium quae
scribere non vidi apud eum sufficiunt ea
quae secundum tacta sunt Vltra intentionem
complent facilitatem omnia specialiter tacta
cala 3o p. i. ltg. Item gargarismata collutio
nes masticationes caputpurgia et
intellectuales ablutiones et plures ca
piti si appositi Gargarisma bonum per pre
missas euacuationes potest esse tale Recipe
aque decoctionis maioranae et ʒʒ ʒ iij
oximellis scilicet ʒ i ss misce et ex
ipso calido fiat gargarisma Aliud potest
esse ex decoctione vite sticados pulegii ca
lamenti betonice et arthemisie ʒ iij et melius
predicto est hoc Recipe radicis arthemisie ysopi
calamenti amomi pulegii sticados an.
ʒ ss piretri ʒ i yreos ʒ iiij aque
fontis ʒ iij mellis depurati ʒ i
coquatur quod sit et dabit calido ieiuno
stomacho mane et vespere fiat gargarisma
Recipe hoc et potest fieri collusio collutio
absque expressione gargarizationis Masticatio
rum quae potest esse masticando cera
frustum ligni vel cerei glutinis et

gar
aliud
aliud
mastic

mastic Melior aut masticatoria licet non ita delectabilia sint ut masticatorium ... cortic agaric galange ... paradisi et talium plurima. Capit ... aqua medicamine calida ... dissolutis ... mane et vespere ... plenus aqua ... Item ... aque melis cum ... piperis et pulvere agarici ... facta. Sternutatoria ... insufflando pulverem piperis vel ... cum ... vel per ... ad ... facta ut insufflatio pulveris ... et ... grana paradisi ut evaporatio facta ... aceto calido ... fuerunt ... galange grana paradisi et ... ita quod vapor per nares ... De ablutionibus vero. Prima ablutio est cum ... facta ... aqua decoctionis ... sticados pulegii calamenti ... lauri et similium. Item ablutio facta aqua cum vino ... Item ablutio in diebus frigidis ... cum aqua vitis calida ... in aqua ... calida et ... lavari caput cum sapone albo in quo ... et ambre ... Capiti ... sup dicte ... pulveris ... Item pulvis ... maiorane ... sticados ... rosmarini ... capiti ... et ... de ... dicta sufficiant.

Secundum ... descriptiones ... singulari ... in qua ... expressio facta fuit ... de ... capite duo ponentur ... et ... aloes infunde ... et ita fiat bis ... capitis ...

I vel duo ... duas ... cum ... immaturo ... et ... est localis ... applicandum sic Recipe ... rute ... salat ... betonice ... et ... sit et cum albumine ... et ... capite linatur et ... dolores ... ex ... immaturo ... Item ... corrupta que amplius ... De ... a sapientibus ... adamantem lapidem annulo ligatum vel collo ... suppe ... et super capite ... Capitis ... et ... in aqua ... et ... per quatuor dies ... aqua usque ad consumptionem medietatis ... Recipe ambre ... et paradisi ... rosmarini ... violarum ... usque ad consumptionem medietatis deinde cum ... de quo ... aque ... coquatur ... in ... et ... ex ... Recipe agaric ... sem ... ana ... infunde ... in aqua ... radices ... usque ad ... aque deinde ... et fiat ut ... in ... ana ... mane

Alie Recipe ... salat ... ana ... albumina ovi ... et fiat emplastrum et ... in aceto et calido applicetur capiti sedat dolorem eius ... capite ... et ... sedare ... emplastrum applicetur ... sedatum ... infra ...

Contra dolorem capitis

z si cum madico vini aro(matici) malvatici
calidi et quiescat per ea(m) ... hanc recipe
z adhuc diamargariton diambra confecto de
racidis satira ingua et filia ab ambus
hinc cum collecta. Contra actus cat(arrus)
cu(m) tu(ssi) diminucionis aut corrupcionis in or-
gano auditus exveniens ex causa restricto
hiis duobus complexis sunt instus. Contra ... est
hic Rx aloe amigdalarum amarum ...
iii· succi radicis rafani quo commiscentur
z vi pulveris nigri z si bullant omnia
sit in fistula ... abstuata suppensa in
aqua bulliente usque ad evanescenciam
sui et de remanente oleo distillentur
in quolibet aure gutte due hora eundi ad
lectum et est mensura potus. Contra ... quantum
est hoc Rx foliorum edere recentis
et muralis an· ii cepe quod conteratur
z si coquatur in ydromelle sufficienti
deinde teratur ultimate in mortario et
de hoc calida bis vel ter in die pro
premissas et gargarismos exponentes auras
... plus cum sandame calapa-
ta aut fiat aurum evaporando cum aqua
decocc· z si euforbii et z iii marci
zanc. Contra actus qui defluxu ma-
terie a capite ad pectus ex reumate
provenientum. que superius in hac 2a
lecta in prima intencione sunt tacta et
2a sunt per conferencia et experiencia. Contra
parti ... ad id est hic Rx sandali
rubei z i nigelle z i si ambre
... cum gra... in tarrefiat omnia
super pala ferrea et ligentur in sin-
done et super adorent. Contra ... ad
id et quod ... est hic Rx thure z si
sandaraca z si mace z i pulverizentur
omnia subtiliter et de pulvere hic si-
... apponatur prope capite hora dormiendi
et optime confert. Contra ... ad id est
quantum hic Rx sandaraca z si thure gra...
si mastic(is) rasure eboris ... ana
un(c)e flore rosarum cubebarum baccarum
lauri an(a) z i aloes ... an(a)
z i sapais aloes palidi z ii fiat trociscus
ponderis z ii cum quo et spiritus ca-
lido fiat a capite ablucio semel in
una et ames catarrizantes malas
et flegmata in capite existencia
consumit. Contra actus et debilitas
in articulis fere ambus et maiore
in inferioribus quod remanent per regimen

prescripta per evacuationes consistencias et expir-
aciones et suspensive providendum est ut post
evacuacionem ... vim exponat
se balneis ... in quibus moram
saltem viii dierum vel plus continuat corpus
... a die ab ... usque ad plan-
tas pedis in tales aquas infunde-
do et cum corpore luto arciculos ... eius
diligenter confricando. Contra ... ter to-
... in eis infundendo quod ter ... die
z a ... sunt et sic in membris forti-
tudo ... concedenda aquiescit
et soliditas ...

De sc(iencia) et mala complexione epatis cum tensi-
one spiritus et debilitate digestive et
retentive spiritus et cum tremore cordis

12 Tripley est disposicio qua notabilis
adolescentulus spectabilis et
strenui militis domini Jaco-
bi de ... dilectus genitus molestatur
prima quidem est ... nata que non
... est ... ex duabus ... notatis
notatis pendentibus ... calita vi-
tellina ... que fit ex ...
... colore. cum flegmate notabili
... sicut clare per celebe-
rimas physicas ... conscriptum est
z a ... disposicio est debilitas in natura
virtuti membrorum notabilis et aequat
in digestia epatis et notabilius
in retencia spiritus proveniens a mala
... spiritus epatis ut consciatur
que ... et ... calidi et non
frigi ... signa que manifestata
sunt quod ... epatis discrasia que
ta est disposicio ... intensiam qua-
tum in regione epatis sub dextro
ipocondrio perceptam. z a ... disposicio
que ... contingit ei est ... ca-
talis cum ... notabiliter
... cum ...
re mai ti appetitus hec in summa sunt
disposiciones puerilis quibus molestatur
Et itaque diligenter contemplando harum
disposicionum causas ... debet
... et id perpere sine errore fieri
nisi prius harum disposicionum noticia
distincta apprendatur ... fallunt
in causis medici ... in doctrina
ubique est ... ad ...
z° itaque si ista est ...
... ut ...

Quarum continuarum a colera vitellina pendencium alia 2° est composita duarum interpollatarum eiusdem speciei. Alia 3° est composita ex una nota vitellina interpollata cum una sibi continua. Alia 4ta est composita ex unaque continue vitelline composita cum una interpollata eiusdem speciei. Talis enim divisio a Galieno data 2° de crisi capitulo vi°. Si itaque est composita prima duarum continuarum notarum de colera vitellina, licet ipsarum cognitio difficilia videatur, non tamen est ipsi viro exercitato in sciencia et experimento pervenire ad illarum cognicionem. Similiter est duarum interpollatarum composita clarior haberi potest, et adhuc 2a vero que continue cum interpollata. Et eius cognicio a sapiente viro non cum magna amplicitate conceditur saltem cum hoc quali noticia deducitur non est difficile. Si .n. sint due continue et paroxismi sint concurrentes ut [illegible] vel concurrat principio augmenti status vel declinacioni. Si principio [illegible] ipsarum cognitio [illegible] potest per noticiam accessionis inseparabilem principii paroxismi haberi et ita de augmento statu et declinacione concludendum est. Dum n. perficitur levis tepor. anhelitus coartatio. pulsus contractio. parvitas tarditas et raritas extremorum circum infrigidatio [illegible] sentitur corporis gravitas. sompnolentia que et reliqua accidentia premonstrata principio paroxismi. Deinde supervenit extra se caliditas, principio levis inquietudo oris amaritudo sitis aquata. oculorum punctio. calore motus apparens et manifestus in stomacho vel extra ut vincatur febris quamvis sub illa [illegible] et post talia signa pervenerint accessiones principii paroxismi [illegible] absoluta dominari potest hic se augmento [illegible] acervationem supervenisse et cognosci posse has die 2a 3a aut 4a [illegible] 2° de crisi capitulo 1° [illegible] harum febrium augmentum in 2a aut 3a die aut magis ultimum in 4° cognitum esse. Et non est aliquid genus extremum in aqua [illegible] [illegible] dierum [illegible] qui cognoscere certe cuius [illegible] sit [illegible] quod turpe est medico [illegible] pregnoscere et accidentia [illegible] febrium ut non cognoscat compositionem a die prima paroxismi capitulo de febribus compositis verum

ad harum febrium cognicionem non pervenit qui debilis est in sciencia 2° de crisi [illegible] legato [illegible]. Harum autem febrium [illegible] et [illegible] signa conscribere non credit communis brevitas sed legatur [illegible] 2° de crisi ubi [illegible] et 2° de differenciis febrium capitulo 1° et [illegible] et [illegible] breviatur et [illegible] et in dictis eiusdem et ipso [illegible] et in [illegible] ad glauconem omnia sunt lacius prosequenda sunt stabiliendo [illegible] cognicionem [illegible] per signis [illegible] [illegible] et [illegible] sunt [illegible] quibus. Et non [illegible] sedendum est in paroxismorum revolucionibus vel exacerbacionibus [illegible] febrium [illegible] [illegible] et paroxismos cognoscere non ex [illegible] analogia [illegible] febrium 2a capitulo 1° [illegible] quoniam tamen [illegible] dubitacio vel distincte cognoscere hec febris vel [illegible] corrupcionis [illegible] et male [illegible] eius a quo dependet ipsa febris continuacione sunt et [illegible] ipsius [illegible] vel ipsa eadem febris sunt [illegible] [illegible] etiam debilitacio stomachi. Deinde exacerbacionis [illegible] [illegible]. Et harum enim dispositionem [illegible] [illegible] [illegible] posse assignacio [illegible] [illegible] ut in sequentibus [illegible]. Hec pauca [illegible] [illegible] dispositionum tactarum oportuit ita breviter [illegible] ut esset [illegible] delectacio et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] vero dispositio iam [illegible] non minus difficilis sed magis [illegible] [illegible] ipsa sit aggregata ex [illegible] [illegible] [illegible] aut forte [illegible] composita ex pluribus. Et itaque associat sibi [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] pluribus que [illegible] [illegible] sunt [illegible] non [illegible] opus est [illegible] cum [illegible] quidam [illegible] ad [illegible] [illegible] quod videtur [illegible] [illegible] febris [illegible] sicut iam visum est. Et deduci [illegible] potest ex signis a pulsu et urina [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pluribus aliis. Et licet ista videantur [illegible] vera non tamen ita leviter assumenda sunt [illegible] [illegible] et maxime [illegible] [illegible] sibi associat [illegible] cum [illegible] [illegible] debet

reddit corpus frigidius quam ante. Si-
cut mala quod lienteria in ... id efficere
potest cum fortis fuit. quod autem epatis tua
de mala quam lienteria ... omnis
mala quod super notabiliter alterata est
ita deiciat, id est diminuit vel aufert actu
id est operationem proprie virtutis membri ita et ita
deiciet operationem digestivam epatis. Similiter
cuius egritudo cronica est de materia frigida
ut a 3 ii capitulo de crisi et afforismo
2a ... ita est cronica id est ... per ... motum
quam non est acuta absolute neque peracuta
cum suis propriis neque consequentia id est cronica
ca quia est notatio ex tunc membri. Rur-
sus et 2o mutatio ... ex proposito deferentem
proprius totius corporis et non indigestum
in epate ut supponi id est defectus consum-
pcionis epatis in membris nutritis est propter
defectum nutrimenti ipsorum membrorum igitur
mutatio id neque unice neque assimilabi-
tur et ulterius id est nutrire est membrum rarefieri
et marasmari quod contradicit premissis. quam
dicit quod membra non fiunt resoluta neque
macie facta. Similiter et in 4to quod cum in
epate cuius est tensio et durities id est ipsa
est vel egritudo apostemalis sicut quod est
opilatio vel est contra ut apoplexia secundum vua
... talem debilitat membra ad totum
potest aut aufert digestionem epatis 2o in
epate nutritio ponenda est digestiones non
cutanea. Adhuc 2 et 6 ... si epar
opilatum est hoc nocere est aut unam
partem eius opilatam et aut totum
id est aut gibbosam aut concavam aut utram-
que sit. Si prima opilata est quod non
melior est pars ipsius epatis id est deutericite
deficiet virtus a debita sanguificatione id est
relinquitur tamen in epate quam in nutritione
tali materia defectus. Si autem concava
eius pars opilata est aut est opilatio ca-
dens in ramis venarum partium et
tunc non poterit in epar per mesenteraicas
recipi chilus quod retrocedet ad inte-
stina et fiet fluxus chilosus chi-
lo in stomacho autem colore et reliquis passi-
onibus eius ... aut lenissima pruri-
tato. Si autem cadet opilatio predicta
in finibus venarum mesaraicarum et
ramis carum disseminatis per concava
epatis tunc cum tunc chilus in epatis
concavitatem sit partem recipiatur et ad
gibbum eius deferri non possit accidit

in ipsum sicut chilum pruritatis et alteratio
per quam fiet rebellis epati et insurget
expulsiva ipsum repellens per mesarai-
cas ad intestina et fiet fluxus lo-
tinus id est lotture carnis similis et ma-
xime si cum illo permisceatur aquositates
a quibus epatis substantia rarissime evacuatur.
Similiter et ultimo si tensio est in epate cum
dolore aggravativo ut ex tactu fieri potest
patet et concedit id est talis dolor resolutivus
est in eadem sui productionem secundum mala quod
lienteria doloris non est productiva 2a parti-
cula de causis doloris id est ex hoc quibus
omnibus in ita leviter contemplati vide-
dicitur concedendum est in epate huius adolescen-
tis non solum esse productiva malarum quemque
secundum ipsam notabilem fuisse ipsius associatam
esse et propter quod princeps 13e 3ii componit
eam speciem male complexionis calide fere
et sicce epatis non est visus tangere
eam rationis male complexionis huius sibi est
nisi in libro meo defectus existat.
Et non dubito eam esse ex distrasiarum
humorum epatis intellexit propter ex quantitatem
caliditatis aut siccitatis excessivi et tamen contra
Ex quibus omnibus iam patet nunc
nullus intellectus probabiliter defendere
poterit in tali epate id est distrasiam
caliditatem et humiditatem paritur in frigidam
prurative quibus datur facile saluari
potest causa quod de magnitudine velocitate
et frequencia pulsus quam apparuit. Et
ea que de variis urine coloribus
perpenuntur ut ... ... mu-
tacione cingulariter et igneis vrinis
sepe videri potest. febre ei in fine
augmenti et statu existente tercianis
notatio emittuntur urine in principio
aut et declinacionis remissiones
in tercianis apparent ~~decent~~ decent remis-
sione caloris Et ita pariter ex hac
fundatio de substantia et continentibus urina-
rum arguendum est et quamvis et circa
de varietate aliorum exponentium et
sic ... a qualitate tangibili et visi-
bili facile speculanti. Ex huius per-
cipiis deduci potest. que per fastidium
tingendi caritatem dimissa sint. Cum
vero 3a dicitur de tussi caterrali que
nuper apparuit hac vel declaratum
in assumptio vero aliquatenus in
lenem dubitandi ambiguitatem sit

hec tussis. Sed nunc in puero tussis aliquis
appareat catarralis descensus non propter
hoc tamen soleo ipsam propter catarrales estima
re quoniam quamvis cerebrum ad quandam humiditatem
repletum esse in eo propter indigeriem congregata
vel propter nimias evaporationes ab inferiori
bus corporis partibus in ipsum cum tripli ca
infusione aeris humiditate et augmentata
que con infrigidato capite ex consistentia ha
reali vel alterata tamen facile a cerebro per mo
dum expressionis contingit velud aquam
per expressionem spongia infusa ab ea depri
mitur. et ita in casu isto aut aliter ca
tarralis defluxionis potuit fieri a tussi
que est pectoris egritudo per concussionem
per quam quassatione et agitatione membrorum
predictorum in capite eorumdem defluxio
reumatizans apparebit qui est accidens
tussis. unde est ipse defluxionis causalis
tussis quod contemplandum est in hoc videtur
aut in hoc aduc posse fundatum dominum
tum satis. Sed nunc in iuvenculo isto
afficiebat motus tremulus cordis continuus
ipsius maior qui saltuosus vocatur. Ad
hunc et 2o in eo propter afficiebat motus tremu
lus cordis capistrum vocatus ab ari
stotile per colligantiam quam habet cordi quod esti
mare potest ad quod hanc debilitatem
huius tussis sufficientem esse causam nam
et si pluribus ante diebus hec tussis non
apparuit. at saltem precedens fuit cau
tinge potuit pluribus ex causis sunt
quia mens ad alia lata diu celebatur
at quia insensibiliter maior pars eius afficie
batur. at quia virtus ad alia intenta
apta motum hunc quem principium molesta
bat agendi non temptabat. et plura
alia preter istis addi possunt. Sed hec
quod mala cordis dispositio fortassis potuit
esse causa non tamen in eo. et in tali et vi
situs est quod quamvis ille tremor ab eis
vocatus precedat. Si enim tremor cordis
quamvis suppleat primitatem ad sincopim
et hanc quamvis magis suppleat primitate
ad mortem ut patet 4a 3a tractatu 2 capitulo
2o. sed tunc ad cordis potest quod possit
esse et alia membra debilitare tre
mor cordis, quamvis est ad magis non
motum perducere ut hominem illud et ad
cuius ... et quod cordi potest accidere
tremulus motus per colligantiam partem
aut totius ad ipsum propter quam debilitatur

virtus cordis ad quod debilitatem sequitur
motus tremulus cordis quod patet 4a 3a
tractatu 2o capitulo propter quod virtus debilitatis efficit
in corde dum presentat in ipsum residuum
virtutis agitationem quandam que ipsum
expellat a seipso a quo nocitum. que
vero et quod sunt partes que cordi nocitum
efficere possunt ad quod sequatur motus
tremulus et ad non ti ipsius partes lege
4a 3a tractatu 1o capitulo dum inquit Et quoniam
accidit cordi egrotans propter egritatem
panniculi sui. et cerebri et lateris et
pulmonis et epatis et intestinorum
et reliquorum viscerum. et propter stomachi
Et quoniam est propter totalitatem corporis
tamen vel totius sicut fit in febribus
ita ut vincitur per paroxismos suos et
crises suas Sed nunc in 2a dicta nunc
contemplando diligenter quod in regimine
prefati adolescentuli attendendum est
dispositioni cordis principaliter. deinde capitis
3o cerebri Sed quamvis cerebri non negli
gendo sit. et attendendi potest quoniam
eum instruit appetitus unde timendum
est quod scribitur 2a primi tractatu 1o principio de
mus membrorum principalium id cui di
gnius attendi debet est cor. deinde
cerebrum propter quod ea epar. Sed nunc ad hec
quod id sunt ~~virtutes~~ virtutes considerando
principatum et dignitatem membrorum
principalium si fortior egritudo que appa
ret in epate huius adolescentuli vocatur
cogit ut primum epati attendatur quod cere
bro propter quod cor. Ex quibus facile concludi
potest ordinatum regimen quod procedendum
est in regimine predictorum dispositionum
quamvis vocatur complectitur intentiones quas
quarum prima quidem est regimen dispositionum
cordis et epatis. Secunda est expli
cans regimen inacciones dispositionis epa
tis et rectificationis eius. 3a est regimen
sicut sufficit. prima est quod cor debilitatur
rectificat eorum et cura causis ab
sumendo. 2a vero est regimen ex parte rerum
non naturalium sufficiente metrorum unde
nunc in hoc conveniat calamum egritudine
eum et ... doctorum secundum eius et
maioribus ... ~~puit~~ possit aptius
conveniunt intentio prima dispositionibus cordis
attendentis pluribus complectitur instructionibus.
Primum est semper dignitatis vias.
emendationes malam complexionem cordis

confortantes spiritum et motum tremulum abicientes / Secundum est electuarium vel confectiones consimiles virtutes habentia / Tercium est linimenta vel epithimata vel sacculi circa cor applicanda / Quartum vero est species cuiuslibet horum neque habent proporcionis pluribus cum / Et primo in nostro licet plures dicti et cordis confortativi inveniantur scilicet in voluminibus sapientum ut ut collidiam excogitare docuit tamen magis placuit scilicet quas Avicenna scripsit demonstrari nobili racione in secretis ad amotheum describendo capitulo secundo. Apcr. n. tamen excellentis est virtutis quam alias medicinas cordialium virtutes et operaciones complete complectitur cuius quidem descripcionem ibi lege. quam propter scripture fastidium ponere non curavi et eius quamvis sublimitates valde facile deduci potest per auctoritatem Avicenne. Dicitur enim medicina cordialis est aut quia cor et spiritum nutrit et substentat ut vinum et aqua carnis aut preciosa substancia illuminando velud margarita corallus / Aut substanciam cordis muniendo velut serum combustum aut spiritum congregando et a resolucione prohibendo velut emblicus et bazarbe / Aut 7º sua levi caliditate cor et spiritum contemperando velut doronicum et macis / Aut 6to sua frigiditate caliditatem excessivam frangendo velut camphora et attractiter delectando velut crocus cta dia / Aut octavo a corde et spiritu materiam et fumum melancolicum expellendo velut buglossa et lapis lazuli / At 9º appetitum confundendo velut iacinctus et smaragdus 10º et ultimo venenosis adversando ut tyriaca et cortex citri que omnia continentur verius Avicenne 6º de theriaca 3º capitulo 2º Secundum vero scilicet medicinas ambas vires predictas cordiales habens includit vel sibi similes item est ambra cordialissima que ait intelligenti et maior clara est quia ulteriores alie inveniri possunt cordiales medicine aliis viribus dicte tales quam predicte et ad eas reducibiles et hoc manifesta est ex serie littere. 6. quarum lege ibidem quam recte breviter placet passionum propter causam illorum simplicium vires discriendo nisi longitudo tre facta esset Secundum placet ex hoc scilicet confici possunt confectiones et electuaria vel tria vel zuccarina tuo modo / De famosis quidem in nostra etate propter eorum proxima continentibus est electuarium de gemmis electuarium de iacincto electuarium de ligno aloes et confectio diamargariti et confectio letificans que omnia sunt sirupi et cordiacie passioni ut patet de viribus cordis penultimo capitulo. Et si timeres caliditatem excessivam ex istis medicinis fiunt scilicet sunt confectiones trociscorum vel electuarium pulveres vel decoctiones fiat ex eis tractura frangatur cum succo borraginis buglosse acetose acetositate vel malorum medicorum ut apiorum pomorum succo vel aquis sticiarum horum vel sirupum medicinarum proporcionatorum syrupum simplicium vel elige de sirupum salomonis quem ipse in placuit et scribitur ab Avicenna 2º de viribus cordis penultimo capitulo ipse faciens ibi compositionem propter hoc quia propter malam complexionem calidam laborantur in cordiaca et cordis debilitate est ista Recipe seminis lactuce melonis cucumeris et citrulli cetera lege ibi / Tercium vero tria scilicet linimenta epithimata et sacculi istis licet plura hic inde colligi possunt ab antiquis et modernis doctoribus placet tamen mihi aut omnia alia linimentum describitur a gat. ad amotheum describere ex eius sublimitate in unum ex simplicibus suis facile percipere potes et fieri potest magis ad caliditatem inclinatum si timeres lapsum cordis frigidum scilicet cum mace ligno aloes. musco. ambra. et similibus. Et similiter ipsum ad frigiditatem inclinare potes si perciperes lapsum ex calido scilicet cum margaritis rosis. sandalis et similibus / Addere in ipsum temperiei vicinum satis facere potes magis et minus suorum simplicium refrangendo quantum vel equaliter ut tibi libet Si vero aucoles in hac disponere fieri optet ad maiorem caliditatem intendentes magis cum eligi meo iudicio aqua mentha super istam eius descripcio Recipe aque citoree ℥ iii macis electe ℥ i. zeduarie electi ʒ iiii spice ligni aloes ana ℈ iii salgeme ℈ i. infundantur et fiat eorum expressio. Et si ad maiorem excoleand et flegmaticam intendis sub exempla

reubarbare et sup(er) adde bis de aque
an(isi) ʒ iiij ℥ʒ Si aut(em) cole et melie.
mixtionem porpuring laco aque ponat
thimi et epithimi ana ʒ ij aut laco
istorum potius ʒ iiij et fiat ut dictum est De
lapis vero que innatum omnibus fere talibus
competit est confectio pillare de reub(arbaro).
de lapide lazuli de lapide armeno
et de aque altera diuantie altera vel
sibi equata ʒ m(odicum) tamen confectum do-
minij melie sup(er) flate colata aut
cum Dz a vero intento q(uod) ep(a)tis disp(ositio)
cum dict multe impeticis qplenda est
primo qd cum adequatibus maz / secundo
cum evacuantibus tamen tertio cum resalmenti-
bus humidum ep(a)tis / quarto cum qfortati-
bus ipsum Iusta aut(em) cum hora
qplencia et potest aqua sibilatum
endiuie acetose lupulorum cusiute-
ra. ve. absi scolop. et emptum pmar
vinum in mixtionibus eorum duari debet
caliditas frigidi tamen cum ego credam la-
psium istum magis sum quam calidum
et pauca sunt ad posse a tali lapi-
su medicando nam credo qre frigida
duantur. n. ppter feltrem prior qe ullo
negligenda est Aliter ʒ id in sp(eci)e qu(a)
lis. terrocaminibus tract qfortatiibus et
electe illud id tenendum et credo Ego
vero lig multa in hoc experta qposita
duo tamen castris qua que me non
fallunt in rectificatione ep(a)tis lapsi ex
cognitione qplexionali et qpronali vel d
appilorbus et apatibus quorum descriptiones
habui. Dicas tractatum galo doij aut
andromaci in libro de eius passionum
intrinsecarum. et est series littere ibi R(ecipe)
aceti qfecto epita p(re)tandata. R(ecipe) ci-
namomi cassie lignee ana ʒ iiij rasi
nardi costi carpobalsami spicanardi ligne
ana ʒ viiij mell despumati q(uantum) s(ufficit) et
si times mell calidum fiat qpo cum sy-
ruplici acetoso. et dicitur expo quorum
est auellana mat hora digesti. cum
aqua expeditiue aquis Alia medicina
eiusdem sed andromaci potabilis ad qui-
tos plenectivos nefrentivos ydro-
picos uinat qz scotticos et eos qui
ex ptu molestantur intitos et eos
qui ab infirmitatibus resumuntur et
ictericos. et tussiculosos et plectivos
et ad farmaca mortifera et morsu
serpentum et descriptio R(ecipe) nardi indiane
ʒ viij costi ʒ iij cassie ligneae rasi ana
ʒ i piperis albi obulos v. uel ij ut
habet alia littera seminis apij petrosilini
ana ʒ ij acori apali ana ʒ i seminis apij
mastici ʒ iiij passulatie ʒ vi mell
despumati q(uantum) s(ufficit) fiat electuarium mirandum
aut non est intra de mobili innamento
istarum intrare cum hec medicine ab
andromaco descripte fuerint. a galieno
adeo excellenter collaudate et
in paterre z a successoribus uti z to
tam post petrus et breviarij in
antidotario galafrij et pluribus alibi
et tu lege ibi Ergo quibus qparilis
ualo in satisfacere et ad p(ri)m(u)m ʒ iij
et ipsum instruere in hoc ca(pitu)lo fuit(ur)a se
Ad 2m vero instrum de euantibus sufficit
illud quod dictum est in fine ca(pitu)li precedentis
Demum 2 locale quorum ep(a)tis sirupand
dum auctor archigenes in eius ca(pitu)lo
conscribat placuit eo quod hoc series
talis est malagma ad dispanctes
ep(a)tis valde comitaus. quod confert
2 plenectivis et hijs qui sunt pallidi
et febriunt et habent tensionem ypocon-
driorum R(ecipe) ficuum pinguium sublato uit
tum de semine earum et umbilico et
albe ana ʒ p. malva et intelligo
ego terebidore s i. nitri marini
s f. aluis sissi ʒ pij bdellij ar-
moniaci seminis cardami nasturcij
aigenni sesphorij ambo aloi yrum
q. s. terant fortii qtriturz. ficus
in mortario et interpendantur sem(en)
que dissolute cum vino subtili et
reliquis addite simul qtritum fiat
emplastrum mirabilis effectus per enorum
maxime et si hec ceras perscripta instra
qplicant in se virtutes digoris et
euacuantis dequite resolutionis ...
et confortationis virtutum apud que ali-
qua non utiliter a qui experientia
qprobata incidere potes sic electuarium
diacurcuma et dialacca melius
descriptiones inspice in antidotario descriptum
p(ro)p(ri)a et electuarium amarusia vocatum
descriptiones A. 7a tamen. summa tt et ttu
primis et item electuarium ab eo descri-
ptum. fe. 34. ttu 3o de cura appetitus
ut qualiter quod maxime laude qprobatur
ab A. auctore. 6. cum tamen assumpsit

nono. pro sanitatum predicto allegato capitulo de
medicinis antidotarii cum quarta et sexta
hec ita. Recipe passulaium ℥ xxv. et reli-
qua vide predictis locis. Item arguo
menter digitus ℥ ℥ electe ex singulis
componentibus inductis demandando sic
6. idem fiat similiter. Ad hoc idem inter
cum patens est hoc electuarium brevis
descriptionis et fiunt de medicinis sanati-
vis pessi quod confortat ex stomacum et in-
teriora omnia mirabiliter ex descriptione. Recipe
ligni aloes aristologie rotunde de latre
spice rosarum foliorum ana ℥ x. reubarbari
electi ℥ xx mellis despumati et in hoc
casu placet ita plus gelemabin. et
fiat electuarium ~~de zaf~~ dosis eius est
℥ i. cum ℥ i. aque decoctionis corticis
exteriores pistacii quae decoctio inter
reliquas placitissima est ad aperien-
das extremitates oppilationes epatis et te-
stificatur. 6. dicit se a quodam egiptio
medico. Hec de cura 2e dispositionis sufficiunt

Pro 3a intentione scilicet pro regimine
febris 8m cum misso volo in satisfa-
ctum esse per se et electuaria digerentia
confortantia ex quorum medicinis sunt
fiant potabilia vel deglutibilia
interius assumenda sive decoctiones
aut huiusmodi sacculi cerebrum complata
aut cuiuslibet varietatis optentur. medici-
na propter causam febris competentia regula-
ri eadem supposita a modo dependente
sic quod sint a mea ut predicta est
causa ~~de pinguitudine ...~~ de eadem puta
datum in generali et xxi a capitulo col-
ligendum est modo si talia ad spi-
ritus membra frangantur et remittant
2m modus superius patitur in regimine
dispositionis cerebri et si contingit opus
esse aliquibus durantibus infirmitatis uti
ferendum est illud mirabiliter donata con-
plationis a vide lenibus ad seccandum
sufficiendo gradus 2m doctrinam vetu-
stissimi id est 2a affo. Et 3m mirabiliter
aut repente calefacere res et con-
fortare ibidem. Hec de 3a intentione
sufficiant. Recta vero intentio quae
est rectificativa dispositionis cerebri et
cum predictis medicinis ut confortanti
patere potest facile complebitur. Adhuc
et ideo cum fricationibus ligaturis
extremis partibus applicatis et 3o item

cum ventosis. si res est grandior magis
et cito cum ablutionibus extremorum cum
camomilla mellit. et similibus in aqua
decoctis. et 7to cum callimentis et
gargarismatibus compositis de sinapis cum
camomille simplici. et 8to aut cum sy-
de aceto et de siccandis cum decoctione
asari usque ad decoctionem agrimi
sufficiendo sive suffumigationem et qui
ipsa est secunda et efficax mirabiliter. Ideo
cum odoribus rerum cerebrum confortantium
ut ligni aloes florum de castilia ad-
huc siccandis mace et similibus. Cum cau-
tione ad retinendum catarrales
fluxus et confortandum cerebrum et confor-
tandum mane eundas et frigidas in
eo congelatas per viam indigestionis
et corrupto exitus ad ipsum. Recipe lau-
dani electi ℥ ii ligalo ℥ i sanda-
li ebenini tirarabe ana ℥ ii. colo-
fanie ℥ i. maceris garioffili ana ℥
ii. resolvantur omnia cum vino decocto
et fiat ex eis cerotum ita quod de-
scribat gissuram sagittalem a suprema
capitis parte usque ad coronalem com-
suram. Et fiat ex eis sacculus
consimilis et supponatur predicto loco. Et
de intentionibus quarta sufficiant. Pro
7a intentione scilicet de regimine
per 6 res non naturales prout convenit consi-
derandi quantum procedendum sit dicen-
dum regi et per omnia illorum generali-
ter inclinari ad lenem calidita-
tem cum subtiliantibus incidentibus et
aperientibus generaliter confortantem.
Propter quorum omnium discursum mihi
nunc silentium impono propter causam
superius tractatam hec sunt quae utili-
ora colligere potui pro regimine
dispositionis generalis adolescentuli
Johannis Petri de Tornis. 1432
die xiiii februarii

13

135

Vir egregius et in predicta ca-
nonica licenciatus abbatis
sumus dominus Johannes de Imo-
la dispositiones hec tres quibus pro-
videtur intendenda est prima est debili-
tas stomachi proveniens a mala complexione
f. et h. cum pronitate multi flegmatis
infusi in tunicis eius et confundo
eius natante vel contenti et hec
est consolidanti fieri potest. vel

De mala complexione f. et h. stomachi et cerebri

purit eo quod dignitas eius notabiliter
debilitata est et appetitiva et ex ne-
gatione sitis et multe ne salivalis
humiditatis et ventositatum continue nota-
bili in stomacho quietis commoventium et ul-
timo quod expositum ad cibarium f. et li-
quefiant dyscrasia eius notabiliter
intendit et pluribus aliis signis que
gratia brevitatis obmittuntur. Et tercia princi-
palis dispositio est mala qualitas cerebri f. et h-
umidis propter quam debilitatem cerebri
notabiliorem hec qualitas cerebri in posteriorem
intensior fieri parata est. que eadem
licet pluribus ex signis declarari possit
ex duobus tamen notabiliter principalibus que in
ortis a cerebro accidunt sufficienter mani-
festatur cum dolore quidem notabiliter
Et primum est in organo auditus nocumentum est
quod est diminutio et corruptio in ~~auditu~~
operatione auditiva notabiliter manifestata
propter quod ad nocumenti plenum intellectum pre-
intendendum quod nocumenta auditionis sunt tria
scilicet ablatio eius que destructio nominatur
et diminutio propter quod auditus non subtiliter
percipit nec audiat nisi ex longin-
quo. Et est nocumentum auditus corrup-
tio quod est ut sit in eo eius sonus au-
ditur i. audire videatur quod non auditur
i. quod audire non potest sicut est illud quod accidit
in aure ex sonitu tinnitu et sibillo
3° [illegible] 3° de quibus nocumentis duo
pacienter hic vir egregius molestatur
scilicet nocumentum et corruptionis in sensu audi-
tus. Ex quibus facile concluditur quod ad tertium
specierum nocumenti leviter paratus est sicut
cum ex aqua et ymaginationibus ex
quibus accidit corruptio in sensu visus
facile pervenitur ad ablationem eius. ita
ex diminutione et corruptione in operationibus
in sensu auditus pervenit nocumentum abla-
tionis eius. Quorum autem predictorum nocumentorum
duorum aut est radicale aut accidentale
Est radicale quod est surditas aut
taraxon aut gravitas. inter que
tria ab auctoribus dicta colligi potest Sur-
ditas magis est auditionis ablatio
perveniens ex privatione foraminis
ossis auditus a genitura eo quod ad est
obstaculum contractum seu corruptibile
aeris in ipso foramini. Ex quo facile
concludi potest soluta pluralitate vulgari
et ab antiquis collecti et exquisiti

exsiccatio. scilicet propter quod surditas a genitura
incurabilis est dicitur. cum eius causa sit privatio
gravatis vel defectus in plasma-
tione foraminis in quo predictum ullum
ingenium artis vel conatu illius
foraminis effectum. ex quo clarissi-
ma differentia inter surditatem et alia
duo nocumenta predicta. Taraxon vero
et gravitas important nocumentum diminu-
tionis et corruptionis in auditu eveni-
ens. a causa diversa a privatione
foraminis iam predicti. Et sic ut inde hec
duo differunt quod taraxon importat nocumentum
diminutionis auditus et non ablationis
in primo sensu. Gravitas importat nocumentum
corruptionis auditus aut ablationis
perveniens ex negatione [illegible] spiritus
animalis a cerebro causa quo perveniens
[illegible] ab eo [illegible] pervenire deben-
tes ad nervum vel panniculum ex-
pansum in superficie concava ossis audi-
tus iam predicti licet ipse accipiendo
terminos scilicet taraxon et gravitas quasi
eadem interpretatione videantur. aut [illegible]
pro taraxon quasi nocumentum ablationis
pro gravitas vero nocumentum ablationis
aut diminutionis auditus. hec omnia
quilibet qui legere potest [illegible] 3° capitulo primo et
3° eiusdem clarius dicit magister Serapion
quod nocumentum auditus aut est ab ori-
gine et est surditas aut taraxon
aut gravitas naturalis aut superveniens. nocu-
mentum auditus est accidentale i. a tempore
Et intentio quod surditatem est preter
intentionem taraxon. Surditas
magis est propter intentionem [illegible]
i. ossis auditus creata sit surda in qua
non existat concavitas intenta quam
predictum. scilicet primo huius quod scilicet concavitas
ossis est comprehendens et recipiens
et continens aerem quietum et impressum
i. inmersum et tamen contentum [illegible]
sicut aer auditus i. audire facit voces
sua undositate i. motu sicut [illegible]
oculi est comprehendens species obiecto-
rum visibilium per quas deferuntur
ad cristallinam. Taraxon vero et
gravitas sunt ut non ~~[illegible]~~ [illegible]
species auditus consequuntur diminutionem
scilicet diminutionem aut corruptionem Et
subdit. Et non elonga [illegible] gra-
vitas sit sicut destructio vel ablatio

auditus quircans solidtati ossi. ita
q no sit illic in osse gravitas. sz
supple quarti z accidt qz inus no
affert vtis vtuteni sensus licz ibi sit
gravitas. et tarxo qt sit diminuto
absqz destrone .i. impetat diminucionem
et no ablacom auditq uel auditois
aut q aut sz sz hec ambo in sz can
secdm qustonm .s. q illoze qlz impeta
re pt nocu dimitoe. at ablacois
in opacone auditq lege hec oia ibi qz
pultea sut ct colligi z put hom
aqua pto de acci. et mor ca° 2°
de caus. acontm auditq. hec autez
dua nocu ta i auditu hq cqtu
egrgi viri exoncia. aut fuerut in
ea aquae qtta et no hut cuonez
qpletaz. aut sut a tpe qtta et tuc
aut no sut notabilr ossi cafirmata
at cronica. aut eqt si p°° tunc
exout cuonis difficilis. Si 2°° tunc
sut cuonis facilioris ut scabi 2 e 3
v. 6u. et 2° bremitaij ca° 12°. et pli
es alibi. Item tam dimico q coz
rupco in auditu exous. at est per
colliquam cz. at p ccom setaz. Si
p colli cz at p colli cz tanq ad ca
put. aut sequitur qt nocu dimi
nucois at corupcois auditq a mala
q anc. f. et h. atato capiti qerata
at c. et s ut qt i febribq mais
at vistasitos qucuntibq ad aures
At sic 3° qt in fluxoibq ventris
emorroidalibq aut vomitibq. aut
fluxou sangs a naribq. aut aliis
cuoibq nalibq. at artificalibq. et
silibq pte qsideandq. aut qtigut
nocu ta pdcta p colli cz membrou
psioze ut coz i sicut qti i vtigie
mla. et silibq. at ppr nocu ta eve
nicia inis venientibq a quito
pari neruoze coz i defectibq spm
aialem ad orgamu auditq qui e
panicq 6u declaty ct hec qs
his inis evacuacia nocu ta fieri
put ppr salom qtiat in pdctis
neruis facte ut in facibq perussio
nibq. et qussacoibq capit ct h
z spes ulbq het cuonis ingeni
aut pvenie pt ppr appilacom coaz
tatoiam in pdctis neruis setaz
a mia generali quaqz. at aqosa

aut ventosa. et sut spes ille quaru
cuonet dinsi voluibq facile ab auctq
legi pt. at pvenie put pdcta nocu ta
ppr oppilacom ventosam at aneuraca
at ab eqs apate duro setam qc ity
difficilime sut cuonis. at ab apate
molli flico uel sanguco uel colerico
que tria lemoras cuonis exsistut
aut qtige put pdicta nocu ta ppr
oppilacom atenuatoraz sic qtit in ethi
ca. utqz sz febrili et senili. et in
colliqutis febribq et marasmodis
dispoibq. et utqz horu dispoun spe
cu valde difficil cuonis exout et za
ro pficit nisi a sapientissio et expti
tato vio et tu q za hec qz difficilia
sut. Adhc. et 2° pdcta nocu ta au
ditus exonaa uel opacone eius
pvenie put a spebus male qonis
simpl qtc inlis et imal. et queh
horu spes cuari pt nisi valde cro
nica et qfirmata fuit ut ss tactu e
et febi 2 e 3 ca° 3° 3° hec nocu ta
pdcta qtinge put ppr oppilacom eve
nietez in foramie ossi petrosi et est
os vasilare a q° incipt os afratus
sinn 6u declatu ct his qs foramis
oppilo. et ca est eiq difficultas et faci
litas cuois eatze eodq intelligat.
sic de oppilacom pdicti inut inmediate
dctm est. Nocu ta vo p ccmaz eveni
enca i apacom auditq sut. a fiut
at in panicto sup faci ossi expan
so ut iam declatu est. at qtigut
in osse assamat. in pdcto aut
qtigut in foramie p q° sonorum
spes in orgamu zecipi deant ct
sicas qtigut nocu ta pdcta ex pte
panicli iam pdcti tuc id fit. aut
ppr salom qtit totalez zphibete
zeceptom spcem obiectoze et spus
aialis sensibilis. et hec est e a spes
que ulloo cuom hz. at pvet ity
ppr magnaz. et solidam cicatricem
q c remasit p ulcra paniculi p
dicti et hec ity spes ulloo cucipt
du fuit cicatrix grassa et fixa q c
q cater zemaneo no pt ppr diffict
tatom applicacos meucaze. que
ipm lomendo abstergedo. at subti
liando curari dzt. Si vo z s qtin
git nocu ta auditq p ccmaz in

aliis organis ut in osse iam dicto dif-
ficiliter curari possunt cum fuerit forcia
et confirmata et maxime propter impossibilitatem
applicationis medicine quemadmodum ut tac-
tum est. Licet in sinthomate sive vita-
tionem nocumenti auditus que sunt dimicto
ad ablacionem operationis eius declarata.
De reliquo nocumento auditui contin-
genti nominato corrupcio operacionis
scilicet de tinnitu sonitu et sibillo pauca
dicenda sunt premittendo primo quod ut
in illorum [illegible] est nocumentum cor-
rupcionis auditui eveniens propter causam
quia audientibus videtur percipere voces et so-
nitus in aere exteriori existentes a quibus
tamen causatur aer qui motus cum in
aere proprio et non ab extrinseco ut
supponitur necesse est enim quod talis motus
sit a re intrinseca que est vapor effu-
sus in concavitate ossis iam predicti ut
libro 24 capitulo de sonitu et sibillo colli-
gendum est. Sit autem corrupcio in operacione
auditus propter causam quia si vapor vel ven-
tositas in anfractuositate ossis iam
predicti contenta et spiritum qui est in-
strumentum sensacionis quiete detinet
necesse mota et agitata silentium
organo sensacionis [illegible] sentiendi
reputat qualis est modus motus et
inundacionis eius qui sunt in spiritu
et organis predictis propter quod ex hiis
concludi possit causa varietatis diversarum
specierum corrupcionis in operacione auditus
evenientium. Aliis enim videtur percipere vo-
ces sibilancium tympanizancium
tubas et alia instrumenta musicalia
armonizancium. Aliis videtur percipere
sonitus decurrentis aque concussio-
nes arborum a vento collisarum.
Aliis autem plurime preter has autem
species diversas alias percipere videtur et
tamen differentie per causas quarum diversa varie-
tatem [illegible] cause ex predicto fundamento
colligi possunt. Licet enim in spiritu sensibili
qui est instrumentum audicionis inunda-
cio aut est occulta id est a causa non ma-
nifesta producta et fixa que difficilis
lis est curationis. Aut cum hoc nocu-
mentum [illegible] a sua causa de-
pendet et si sunt causa eius incognita
difficulter curari poterit quia licet eo
quod effectus continue a causa dependens

absolvi non potest a stricto sive remocione
cause [illegible]. Aut vero hoc nocu-
mentum [illegible] est in causa producentem id est fixum
id est difficilis curationis [illegible] ad
ex theorica. Aut vero causa talium nocumentorum
corrupcionis existunt materie et caliditatis
provenientium eius quod movet vapo-
rem inundantem super motum et inun-
dacionem consuetam et hec iterum non leviter
curacionem recipit. Potest autem utrum quod hec
nocumentorum fieri a multiplici causa.
Et prima est acuitas et fortitudo sensa-
cionis proveniens ex parte organorum
et subtilitate spiritus sensibilis per quam patiuntur
organa a quolibet levissima causa secundo provenie-
re potest hoc nocumentum a debilitate virtu-
tis que facile patitur a quolibet agen-
te contra leviter imminente aut
propter species male complexionis secundum caliditatem humi-
de vel siccitatem simpliciter vel composite que
ut plurimum accidit ad [illegible]
lis et iste [illegible] sunt cause intrinsece quibus
est superaddi possunt alie cause multe
reducende ut ventositas vapor
et aquositas. Contingit hoc nocumentum
persepe per colligationem vaporis ad caput
ut in infantibus post paroxismorum
in crisibus febrium sepe contingit. Contingit
per colligationem vaporis ad caput et or-
ganum auditus sicut in motibus [illegible]
et [illegible] que moventur visus caput
et surditatem et [illegible] quamvis [illegible]
ad illas sicut est sepe contingit in motibus
mare a [illegible] agitatorum. Aliquando
est et in forti fame hoc sepe contingit.
Reliqua vero exempla aliarum con-
suetudinum talia generaliter vel aliis [illegible]
bris precedentibus intelligi possunt ex istis
tamquam exemplare posite. Quia dimittit
tamen causa [illegible] hoc et nocumentum
et eorum species eodem modo intelligi possunt
et ab eisdem provenire causis a quibus
declaratum est provenire posse surditatem
[illegible] et [illegible] sicut in precedenti
tractatu est visum. Ex quibus aliquis faci-
le inferre potest difficultatem curationis ho-
rum accidencium quod est expertum probabi-
liter. Ratio eius principaliter [illegible] que enim cura-
ri et perfecte quod nocumentum istis ledatur
et tamen percipies si consideraveris causam in
nocumentum quo molestatur predictus
dominus. Hoc est nocumentum corrupcionis

auditus visionis licet sit valde levissima
eo quod non representat vel quia per colligantiam
a mala dispositione stomachi dependet eo quod
nocumentum corruptivum est ipsis vapores leves
provenientes a vapore a stomacho et ab inferioribus
partibus elevato qui conjunguntur spiritui visi-
bili ex qua conjunctione sequitur illusio
in apparitione visus ita ut imaginetur vi-
dere in medium obiecta et signa a qui-
bus medium denudatum est sicut culices
aut muscas volantes ante faciem
apparentes quas venationi frequenter intenditur
manus sine effectu capiendi. Et [cancelled] etiam
in opere videndi nocumentum diminutionis in
eo eo quod obiecta visus non potest a communibus
distantiis conspecta percipere neque figuris
neque subtilibus quantitatibus aut aliis diffe-
rentiis visionis obiectorum qualia de-
berent percipere. Ex quorum omnium causis ex
predictorum nocumentorum causis in primo et secun-
do colligi potest quod contra brevitatem ob-
mittitur ad regimen cuius per partes non valentes
et necessarias sufficiendo quod est tale. Re-
gitur igitur aere climatis civitatis do-
mus vel camere ad caliditatem et siccita-
tem naturaliter inclinato ita quod habitatio
eius remota sit a terra propinquitate
aquarum vallium [cancelled] testitudinum
et antiquorum edificiorum multarum humi-
ditatem habentium et si aer locali eius
naturaliter talis haberi non potest fiat arti-
ficialiter talis cum igne multo et suf-
fumigationibus rerum calidarum ut thuris
laudani nucis moschate calamite et similium
existentium in camera carbonibus
ignitis suppositis. Et idem dico de ve-
stibus et tegumentis omnibus tam stomacho
quam capiti convenientibus. Victus etiam cibus et
potus omnis ad caliditatem et siccitatem
vergere debet ut utatur pane de si-
mila purissima bene fermentato et
cocto. Utatur etiam carnibus artificiatis
conditis cum cinamomo zinzibere croco pipere
et similibus. Et sint laudabiles car-
nes ut pullorum fasianorum galli-
narum et similium in aqua nullo degen-
tium et similiter etiam carnes vitulinas
lactantes et annalis et carnes
castratine gazeli et leporis et
apri et similium. Pisces autem non sint
in usu eius nisi raro et comedat
eos siccos. Vitet cancros omitet

lac etiam et lacticinia cibaria omnia omit-
tet et caseum mollem et viscosum
et butiri usum dimittere debet. Regimina
etiam omnia preter circa rerum omittenda sunt
potest autem panicos siccos raro et similibus
uti. Confectis aut recentibus et humidis
ut cerasa pruna sicut pepones avel-
lane molles et similes alii raro come-
dantur. Quamvis enim fructus sicci confecti
meliores sint ei quam recentes nichil-
ominus etiam ita vaporosum sicut fructus ut
calleri [illegible] et plures alibi. Sapo-
res autem acetosi conditi boni sunt non
tamen in multo usu. [cancelled] agresta
succus citoniorum et granatorum boni
sunt ei. De oleribus autem bona sunt ei
omnia calida et sicca ut salvia ros-
marinus serpillum menta melissa
origanum et alia caules napi et ra-
pe optime sunt ei. Raphanus cepe
alium et bulbus raro comedantur
vel porrum. Confectiones de amigdalis
de avellanis de fisticis aniso zinzibere
cinamomo omnis placent. Coriandrum
conditum dyacitoniton cum speciebus et aliis
quia illis bona sunt ei. Confectio de pine-
is omnino dimittenda est quia nocumenti
natura stomacho. Sed vinum convenientius ei
debet esse album subtile citrinum sapore
et odore bonum. Aque vero usus omnino
dimittatur. Vitet etiam fugienda est cer-
visia quia ventosa est et caput
replet. Ydromel autem bene confectum
conveniens est ei dum non generentur in eo
ventositates. Exercitium autem conveniens
est ei palestre et equestre factum
suaviter tamen et semper post cibum quiescere
vero stomacho fortius exercitari potest. Consulta
aut quies et ocium non placent
michi immo dimitti debent. Dormire
vero debet convenienter in die naturali spacio
vel octo horarum ad celebrandam
digestionem cum licet hec dormicio noc-
turna sit ei convenientior quam diurna.
Si autem dormire libeat in die propter
carentiam quantitatis nocturni sompni
attamen consequenter dormiat distans
a cibo per horam unam cum dimidia
vel duas. Et omnis dormicio eius debet
esse capite convenienter elevato et de-
cubitus eius factus primum super dextro
postea super sinistro latere. De partibus

aut anime tristantibus et tres...ricantibus
animo det et somnus eo quod debilitatem
inducit resolucionem in ... per agitacionem
et evaporacionem in humoribus corporis effi-
ciat propter quod nociva tam auditus
quam visus deteriora deteriora fieri possunt
De reliqua vero re non valet scilicet quantitate
replecionis dicendum est animo non tamen
dat nisi fames qualis proxima vel
approximata sit naturale. Cum autem su-
pervenit fames accipiendus est cibus
ne natura a quibus stomachus eius non evacuatur
in ipso corrumpantur. Secundo attendat
ne quantitatem cibi aut potus egredi-
entem naturalem mensuram attendat de-
bere cum cibus est qui stomachi gravitatem
efficit sicut dictum est potum est qui
in stomacho natat et fluctuat ita quod me-
lius est ei a mensa surgere cum ali-
quali reliquia appetitus quam
completa satietate. Cum autem contigerit
ex causa aliqua quod fuit cibi et potus
quantitatem multam fuisse assumptam
intendat animo evacuacioni illius et
melior modus in hoc est persequentem
abstinenciam longe corrigere reple-
cionem quam uti evacuacionibus aliis nec
cum eo per vomitum est ei contra eius
eo quod stomachus et caput debilia sunt
quarum debilitas intenditur a nocitiva
Duo autem per clisteria non multum grata
est ultramontanis que sunt optima et
securior est aliis et consulo ut hec
utatur ea et maxime clisteri tali Recipe
foliorum violarum mercurialis blete volu-
bilis ana manipulum unum furfuris a faria
... ... manipulum unum ... manipulum unum semis coquantur
omnia in libris vi aque usque ad con-
sumpcionem medietatis. Deinde colentur
et fortiter exprimantur de qua cola-
tura Recipe libram unam ... simplicis gali
ℨ I zuchari rubei cassiefistule benedicte ana
ℨ iii olei violarum ℨ iiii salis gemme ℨ v misce
fiat et fiat clistere. Si autem velit
ipsum calidius facere ut yemali tempore
loco olei violarum ponat olei aneti olei li-
liorum alborum ana ℨ ii et addantur
decoccioni camomille semen aneti ana
manipulum semis et erit optimum. Si autem animo
abhorreret clistere utatur pillulis alle-
faginis de quibus post mensam accipiantur se-
quenter ab una usque ad tres semis.

mediocrem et intencionem propter tenerum ventris
parum ana ... aut ex eis accipi
potest in aurora quociens bis in mense
placet aut in ... suo pillule de
yera simplici galieni excellenter. Recipe
quantum vero per me alias res comparatas
omnibus pillulis dispensabus et ... eius
ad totius corporis mundificacionem et ...
in duo causa ... principaliter prima est
desuper ... quandam purgacionem que bis
in anno fieri debet scilicet in mense aprilis
vel maii et a medietate septembris
usque ad medietatem octobris per tales
aut purgaciones mundificantur super-
fluitates in toto corpore congeste vel aggre-
gate et in stomacho et in capite et in or-
ganis sensuum specialiter contente. Ideo
vero ... bonum premittendum est hac
Reg. p. de agarico ℨ semis pulveris turbit de reu-
barbaro ℨ I fiant pillule v cum yera sim-
plici. Secundum medicamen longe perfectius
est hoc Recipe cassiefistule de canna ex-
tracte cum aqua feniculi ℨ I agarici
electi ℨ I ... accipiatur cum
aqua feniculi calida. Tercium medicamen
forcius perfectius est hoc Recipe de
yera quantum ℨ I reformentur pillule vii
cum yera simplici. Et quelibet harum
medicinarum accipi debet in aurora
et post ipsam dormire per horam unam
et post tardetur cibus horis v et tunc
accipiatur ciphus unus brodii pulli
mari cum zuccaro et bibatur postquam
potum tardetur cibus post horam unam
Digestum forcius perfectius tempore leve
est hoc Recipe aque absinthii aque feniculi
ana ℨ ii aque rosarum ℨ I zuccari albi
ℨ I accipiatur totum calidum in aurora
Digestum forcius perfectius est hoc Recipe aque
... aque feniculi ana ℨ ii syrupi de
... ℨ I misce. Digestum forcius
perfectius Recipe oximell squillitici ℨ I syrupi
de sticados ℨ semis aque bethonice aque
betonice aque feniculi ana ℨ I aque
... ℨ ii misce. Premissa di-
gestione ... cum hoc
Recipe yere ... ℨ I ... diacar-
tami de quibus ... ℨ I misce et
totum accipiatur calidum cum aqua
decoccionis gallange. Cum hec ...
gentem multam ab ... tini-
tu sibillo et ... auditus ...

bonam dispositionem sepe reduxi et
etiam de ipsa sua testificat id in ple
risque locis. Eradicatur fortius pre
dicto et in sepe expertum. Recipe pillularum aure
arum ℈ i. pillularum de serapino de sepe ma
iori ℈ ii fiant pillule vii cum sirupo de
sticados. Si adhuc fortius eradi
catur, quis. Recipe pillularum de serapino pillularum
cochiarum ana ʒ ß vel ℈ ii reforman
tur pillule cum sirupo de sticados et accipiantur
ante horam que in universalibus assignata
est et dissolvuntur per eas quidem ibi
tatte evacuationa que euacuatio autem p
ne prudentia iam levioribus debere
esse predictis eo quod ut plurimum virtus est
magis debilitata tunc quam in fine ipse
mis prius resolutionem et consumptionem
et aliis excessus in estate factos
in regimine rerum non naturalium et eo
modo autem quod est hoc. Recipe aque cucu
rbite aque violarum ana ʒ i. cassie
fistule cum aqua lupulorum ʒ i ß
misce. Aliud modicum quod eius p
dicto et per nobilibus. Recipe aque endivie
aque lupulorum aque violarum ana ʒ i ma
ne dicte ʒ ii reubarbari electi ℈ ii spice
nardi ℥ v infundantur sit per unam di
em naturalem deinde exprimatur et
colentur et colatura calida bibatur.
Et si queris modicum fortius paru
lo et non magis quod eius accipiat ʒ i ele
ctuarii de psilio cum aqua decoctionis her
modactilorum et mastice hec cum
medicina educit magis fluxus et co
leras et aliquando adustas a to
to et a capite ut patet experientia sim
plicium. Dignum per hiis tribus quod eius
potest esse hoc. Recipe mellis rosarum colati ʒ i sirupi
rosarum ʒ ß aque frigide absinthii acetose ana
ʒ i misce. Aliud dignum fortius pre
dicto ad magis accedentes. Recipe sirupi violarum
ʒ i sirupi nenufarini ʒ ß aque violarum
aque acetose ana ʒ i ß misce. Aliud
dignum quod omnibus membris facit. Recipe sirupi
? ʒ i sirupi diarodon ʒ ß aque
lupulorum ʒ i aque melisse aque betho
nice ana ʒ i ß misce. Evacuationes vero
~~cura~~ eradicative hic tempore convenire
esse post ex predictis in curationibus facte
augmentando dosim earum. Aliud er
radicatum bonum ad hanc inten
tionem. Recipe electuarii diafiniconis ʒ i ß

electuarii de psilio ʒ ii misce. Aliud cura
tum fortius predicto. Recipe pillularum de ipsa quarta
℈ ii pillularum cochiarum ℈ ß fiant pil
lule vi et dentur ut supra. Secundum in curatione
et fortius predictis ad multas materias
valens et diversas est hic. Recipe pilla
rum de serapino pillularum aurearum pillularum cochi
arum ana ℈ i fiant pillule vii cum
ipsa simplici et dentur ante ut supra
de curationibus scriptum est. Secundo
ex[?] sunt necessaria scribende quarum
una tamen est que ad nota sensus visus
et auditus est propterea quod scribentur contra
concurrentia materias inventas in capite
et sto et organis sensuum et plus
bonaria quedam reparatio et confortativa
virtutes et organa sensuum de quibus
modo primum est hoc. Recipe electuarii medi
dati de quo in mane hora supra scripta
accipiat ʒ i vel i ß cum ʒ i aque
maioranne betonice salvie vel lavi
dule. Secundum est ipsa hermetis que accipiatur ut
supra. Tertium est tyriaca andromachi que
accipiatur ut aqua frigida at lauri aut
ipsa. Quartum est diambra. Quintum est dia
muscus dulcis. Sextum est confectio anacar
dina de qua omni tempore accipi potest sed
in quantitate ʒ i in aurora cum decoc
tione mastice post quam in diebus caloris
et hoc quod nunc multum efficax est
si bene fuit contra compositum aut bonum
quo uti soleo ego in similibus dispositioni
bus et invenio iuvamentum maximum
est hoc. Recipe cubebarum foliorum anetos
nucis galange gariofilorum electi gariofili ana ʒ i
mastice ʒ ß ligni aloes piperis longi ze
doarie anisi cinamomi quatuor parti
si ana ʒ i ß rosarum violarum florum nenufa
seminum endivie scariole ana ʒ i florum
buglose ʒ iii florum rosmarini quo
rum frigidorum quatuor physicorum infusorum
in aquis callarum per unum diem naturalem
ʒ iiii sirupi de calamento ʒ iiii epimeti
sallice ʒ ii sirupi rosarum ℥ viii ß ambre
musci ana ℈ ß fiat electuarium cum ℥ viii
ß zucari albi ad quod postquam completum
eius iterum bulliat in succo salvie be
tonice frigide ana ℥ viii ß usque ad con
sumptionem succorum et reservetur usui
accipiendo ex eo omni mane et se
ro a ʒ iii usque ad vi ultra[?] mane
in mensem pro eum sibi ad organorum

sensus / ad hanc autem intencionem confert
mirabolani mirabiliter trebuli conditi ex
quibus frequenter accipiatur unus post tribus ho-
ris post cenam et in aurora etc. et
item ad hanc intencionem confert 33 quod di-
ctum de quo in aurora ante radix
[illegible] sepe innovantur visus
et auditus confici fecit cum zucaro semen
rapparum ℥ ii raphani ℥ i eo modo
quo conditur coriandrum et faciebam
comedentes uti i° post prandium et post cenam
quoniam cum semina rapparum conferant
in acuendo et confortando visum
et semina etc. quemadmodum posuit rafani in con-
fortando auditum. Huius voluminis
medicine summas satis legere potestis.

De rhermia

Vir iste laborat egritudine que
ab auctoritate grecorum hernia no-
minari consuevit et non nulli
ramicem nominaverunt. Alii vero ru-
pturam ipsam vocaverunt ut 22a
34 in suo capitulo colligendum est et alibi
et pluribus variis nominibus denominari
consuevit quod quidem dispositio cum suis diversita-
tibus et signis et curationis modis ex
pluribus auctoribus diversificata sit ut ali-
qua sit umbilicalis hernia nominata
2a vero inchalis / 3a inguinalis / 4a
ossealis. Et item quemadmodum herniam diversita-
tem specificam denominationem recepit ex
parte cause materialis vel sibi vicine / ut
quedam humoralis nominata sit que
fit ab humore in loco rupture / vel
relaxationis congregato et dicitur hernia
humoralis non nulla vero intestinalis no-
minata fuit / et est cum contingit propter ruptu-
ram sifac intestina ad locum cirp-
conis descendere et ibidem congregari 3a
est ventosa nominata ut cum contingit
in locum cirpconis ventositatem colligi
4a est aquosa nominata et est cum
in locum cirpconis aquositas conge-
gatur / Et altera est inproprie varico-
sa nominata proveniens ex plenitu-
dine [illegible] venarum que disse-
minantur per ossem et vicinas partes
quas multa sanguine et repletas
Alia species est carnosa nominata ut
cum contingit [illegible] ossea intu-
mescere adeo quod quantum innabilem et
extensibilem videatur sicut instantia

ut non nulli sapientum hanc dispositionem
elefanciam ossei nominaverunt ut hec
omnia pulcre legi possunt 22a 34 al-
legato capitulo et in libello albucasis de
manuali opere et alias hec omnia in
alia littera diffuse conscripsimus et propterea si
quis unquam predictam perdiscere opere
rem declaraverim gratia tamen utilitatis unde
magis ex opere quod simonem hunc viri
ramicem assaltum patet et provenientem
ex ruptura sifac in loco inguinis in
sinistra parte per quod quidem rupturam
descendere videtur in qua particula girbi
adipini quod alii [illegible] nominatur beri-
tonem allegato capitulo per quem rupture
locum ventositas ab intestinis expulsa
recipitur in osseum quare est hec ra-
mex quarta ex ventosa et ea que
adipina nominatur ut ante pertinet
declaratum est et quia egritudo illa adhuc
satis levis est eo quod non multum anti-
quata est et foramen in loco ruptu-
re satis parvum est eo hec hernia vel
ramex nondum intestinalis nominari
ita ut intestina descendat licet sit ad
illam via si horsum dilataretur magis
nisi diligenter provideatur ei [illegible] quibus
in opere potest quibus sit curationis modus quare
intendere ad prohibicionem dilatationis
foraminis ne maius fiat quod non est
2° ad prohibendum quorundam ventositatum mit-
tentem que sit prima causa dila-
tandi foramen illud. Et hec due
intentiones in hunc curae sufficiant
Et prima quidem intentio adimpleri
solet tribus modis curationis inventis
a sapientibus Et primus quidem modus
est fortificando partem inguinis cum
ligaturis cum pannis multiplicatis
et plumaceolis de coto vel [illegible]
lem que super inguina comprimendo cal-
catori debent et constringi adeo ut
prohibeant ad inferius descendere Et
hic quidem modus ligature communiter
fit cum ligatura qui lumbari
nominata vel brachali secundum tamen est
et romi magis conveniens ut prius ab-
rasis pilis inguinis superponatur cerota
sigillum sentalis ante illam partem
admiscentia que constricta sunt ex me-
dicinis exsiccantibus glutinosis consolida-
tivis et stipticis nobilem habentibus

cale inter cetera medicamenta in expertissimum
medicamentum est corium factum de pelle arietina
et modus compositionis eius est. Recipe pellem
vervecum antiqui arietis depilatam secundum
usum et incidatur minutissime et mit-
tatur per viii dies in aceto mirum et ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ vel ac acuto. Deinde recipe gu-
me dragaganti mumie sanguinis draconis acacie
ypoquistidos thuris gummi sarcocolle aluminis
iamenei vel scissi aluminis zuccarini vitrioli
viridis ana ʒ i. gallarum cipressi ʒ iii can-
dele eque pilorum leporis minutim in-
cisorum pilosselle utriusque plantaginis
acacie ana ʒ ii. seminis plantaginis coriandri
infusi in aceto gallarum perforata
et storace seminis portulace ana ʒ ii. resine
pini opopanacis bdellii galbani ana ʒ vi
glutinis piscium ℔ ii. Fiat decoctio compo-
sitionis sed prius recipe aque pluvialis
℔ xv. et misceatur cum pelle infusa
ut dictum est cum aceto suo. et cum gummis disso-
lubilibus et coquatur simul lento igne
usque ad spissitudinem glutinosam. et cum
cocta fuerit ut sit et infrigidari cepe-
rint superaddantur alia medicinarum
pulveres minutissimi et cum sufficienti quan-
titate cere fiant magdaliones. De
quibus cum opus fuerit fiant cerota ut
superius dictum est. Ad hoc pro complemento huius
intentionis utatur hac confectione de qua
recipe per horas iii ante cibum accipiat.
rotulam unam 1. ʒ ii. aut saltem
per unam horam ante cibum. Recipe specierum
diacimini ʒ ii specierum diagalange ʒ i.
seminis plantaginis acacie ypoquistidos masticis ana
ʒ i. pulveris zuccari ℔ ii. cum aqua plantaginis
fiat confectio solida. Abstineat patiens
a lacte et lacticiniis cibis a legumi-
nibus a fructibus humidis a cibis valde
pinguibus et aliis omnibus que ventositates
in intestinis generare possunt a potibus
et cibis mellitis et valde dulcibus
et similibus. Secundus particularis curationis modus
est per incisionem in inguine factam que
non placet in pluribus magnum periculum
eius et etiam magis horrendus et magis
ille eo quod a quibusdam et non bene
peritis hec incisio fit castrando homines
qui non sciverunt superficialiter ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ didimum inferiorem preter eius
cum testiculo sibi appenso expellunt
ex qua apparet plurimi periclitantur magis

quam sanantur quare hic modus omnino fugiendus
est. Et si contigerit ad illum velle descen-
dere ullatenus fiat sine consilio viri sapientis sci-
entia et opere longo tempore exercitati cum consilio
prius adhibendo est. Tertius vero modus specialis cu-
randi dispositionem istam cauterio perficitur
et hic duplex quidam cum festinatione
diligenti actuale cauterium speciale
vel oblongum in lato igneus appositum
retificiatur vel inveniatur didimum appa-
ret usque quo ad didimum superficialiter
comburat. Deinde unctionibus doloris sedativis
et escaram cadere facientibus procedatur
post quas subsequenter administrant medicinas
mundificativas regenerativas incarna-
tivas et ad consolidativas sanatur superius-
do. Et hic modus apud me non eva-
ditur a timore majoris eo quod propter dolo-
ris vehementiam frequenter accidit spa-
smus ad talem operationem quod est deterius quam
principalis egritudo. Et etiam quia si contigerit
in sua anatomia non fuit bene peritus
frequenter ex contactu nervorum cardiacorum
et precipue si fiat prope venam ad concavitatem spa-
smosam que valde venenosa est in apostema
fistularum accidit sanguinem vel fluxum spasmum
mortale. Quartus vero hic modus curandi per-
ficitur cum cauterio potentiali partibus iam
predictis applicando. et hic quidam curan-
di modus omnino securus est. et propterea cum
fuerit a viro scientifico aut bene experi-
mento observatus fiat aut premissis vti-
bus et particularibus curationibus applicando
primo cauterium quod est ex capitello
factum partibus predictis non una tamen sed
pluribus reiteratis applicationibus remo-
vendo tantum ut perveniatur ad sectionem
superficialem didimi. Deinde fiat remo-
tio ad curandum ulcus cum hiis que
faciunt escaram cadere mundificant
regenerant incarnant et consolidant
hec in summa sunt utiliora que fieri
possunt etc. **De katarro**

14

Descensus materei catarrizantis
a capite humoris nobilis dicitur
catarrus quamvis sit effecti-
vus ipsius autem infra fuerit
ipsius exhibeant. Secundo oportet invenire
re causam corrumpentis vel putrefacientis
ipsius. Tertio oportet etiam loca ubi ipsa
materia generetur congregetur et putrefiat
Premittendum est prius pro declaratione

De katarro

istorum quod licet apud nos hominis nati generatur
vel congregationis ca efficientis potuisset
esse mala qualitas inferiorum membrorum ut pectoris
et stomachi et corporis renum et matricis non
tamen particulariter praedictorum membrorum discrasiis
addendum est licet inveniatur in eis quia
contingentes que sunt in eis per colligantiam
communicantur ad alia membra naturalia
proveniant quam fiat in membris ~~capitis~~
Et aetate itaque causale est quod causa
generativa harum materiarum in capite est
mala qualitas sive cerebri et totius capitis
frigida et humida propter quam generantur in cerebro
materie flegmatice per viam indigestionis que non
sunt vero flegmatica eo quod nullus humor
extra potest dici talis nisi fuerit in corpore generatus
tamen in pueris generatur organa
membra pueris Et item hec mala qualitas
esse causa ut sanguinis qui debet esse materia nutri-
cationis quasi potius flegmati et remisse
calidus propter digestionem debilitatem in
cerebro non bene regatur et generatur guttae
in humiditates cerebri remanebit igitur
magis excessus superfluitas in venis congre-
gata Et ex quo declaratio causae effi-
cientis et malis efficientis causa
est mala qualitas frigida et humida cerebri et totius
capitis malis vero causa est materia flegmatica
superfluitas indigesti sanguinis ut declaratum est
et tamen declaratio primi quod primissime
fuit Et in secundo particule visitandum quod
fuit liquidum causa expulsivas debita
quia non procedere superfluitas propter debitam
digestionem congregantur tunc delicte a ca-
lore naturali qui est debilis expulsivus Et
potest ad hanc expulsionem coniungere oppilatio
in venis vel punctorum corporis interiorum
et exteriorum et esse pororum cutis et cu-
tis aurium narium et aliarum via-
rum quarum oppilatio eius notabilis et per-
nicians est causa prohibendi evacuationem
in cerebro quae prohibita evacuatione eius in-
tenditur caliditas et putrefactionis efficitur et
igitur agit in materias praedictas expulsivam
dolentes Ratio item ad hanc expulsionem
coniungere potest multitudo caloris aggregati ex
vaporibus actu calidis ut flegmaticis
vel actu et potentia calidis ut colericis
et sanguineis fumi cum et vapores
sicut caliditate materias praedictas facile exo-
nerare potest et ita declaratio rei
particularis primissime causis vero sunt locus

vel causa congregationis talium materiarum potest
ex praedictis quod locus principium in quo materie
praedicte vel generatur vel nutritur per-
tinet sive substantia eius scilicet cerebri aut vene per
eius effectuositates inesse et sive arterie
aut est in ventriculis cerebri aut in panni-
culis eius aut inter panniculos cranei et
cerebri contenta Et propter autem horum declaratur
per substantiam cerebri intendo medullarem
eius et subtilissimos villos membrorum qui
oriuntur ab eo quae sunt pars ... vel-
le in quorum poris contineri potest materia
nutrimenti unicuique et potest materia ibi contenta
esse minus et conexa huius dispositionis ante
nisi si in venis reperiatur hec materia abs-
que putredine eius deinde putrefiat
ex nimia Et tamen potest esse talis materia
ut si putrefiat in venis et ita pu-
trens expellatur ad extra per vias neces-
sitatis aut aurium ut saepe contingit sunt
vero hec materia in ventriculis contineatur ibi
putrens intus et non possit quin cum
sit substantia aut oppilaret complete tunc necessario
sequeretur apoplexia aut incomplete et tamen quia
aut si pauca esset et putreceret tunc ibi
necessario esset lesio operationes sensuum interiorum
quo eius salvatur integritas operationum
insanie et cogitative partium Sed si in
mediis ventriculis ipsius cerebri invenie-
retur materia sive putredine expulsivas
organa et spiritus ibi inventas aut
sive quantitate oppilans vel aperiens opera-
tiones cum virtute procedunt instru-
mentis et organis per que ille operationes produci
debent in contrario temporum eorum qui inter
producuntur operationes quod esset deducendum
Ubi autem exitus deducendus quod materia
huius dispositionis aliquando continetur in aliquo
ventriculorum cerebri intelligo autem hic
ventriculos gravitates maiores ipsius
dolo cerebri inventas in quibus continentur
spiritus quasi cavernose venis adiacen-
tes cerebro in quibus producuntur opera-
tiones sensuum interiorum ut patet 3° galieno
quod est colligendum Et ideo vero hec materia in
ventriculis cerebri contineri possit satis
facile est videre eo quod hec materia recipi-
tur in poris et illud a naturali calore dere-
licta putrefiat Et quo fundamento
a declaratione certi primissime sed quod tamen materia
contineri potest in diversis locis nam si tunc
materia effunditur a panniculis pie matris

usus cerebri tunc recipitur inter superficiem
cerebri prime matris et quedam cerebelli.
et si expellitur predicta materia a prima uentri-
culus duram matrem et ad duram ma-
trem usus primam [illegible] tunc uentriculo ipsa
aggregabitur inter duas superficies prime
matris et dure matris. Si uero ma-
teria dicta a uirtute expellatur a prima ma-
tre usus tertium uel a tertio usus
ipsam tunc ipsa materia aggregabitur inter
superficiem cerebri et quedam dure
matris. et tertium et alterum contingit
talis materia in omnibus predictis locis pu-
trere potest. et a uirtute expelli usus
inferiorem partem cerebri usque ad carun-
culas mamillares que uestiuntur panni-
culo cerebri in cerebri inferiori parte perfora-
to per foramen defluens uel expul-
sa materia recipitur in [illegible] et in
[illegible] nasi et de ea per porositatem
nasi ad exterius mittitur. Adhuc in summa
est spectatum inueniendi situm materie
inter [illegible] inuentare et locus ex-
pulsionis rare et uia. et modus
quum ad exteriorem partem cerebri. Si
aut materia in media parte cerebri inueni-
retur magis et a uirtute ad exterius expelle-
retur tunc necesse esset ut emanaret
per aures aut per pallatum ut sepe contingit sa-
niem [illegible] per aures. et per palatum
longo tempore emanare. Et quia materia super-
fluens in omnibus predictis possit inueni-
ri locis lege [illegible]
[illegible] textus [illegible] hic perfusio Et
ex hoc cum fundato satis clare
[illegible] nobilissime due partes
te et contra administrationem subsidia [illegible]
liter [illegible] in bene et facile reducitur
ad dispositionem et contra a multa re-
gimini aut sibi administrandi ut ita
subsequitur. Capitulum 2m de cura
huius dispositionis regie eius per res non na-
turales

Regimen itaque eius per res non naturales
perficiat hic uir et suppletur ad [illegible]
cum omnia clarissimus uir et doctor
[illegible] sermonem magis-
tri supplebit primo abstinendo
ab aere [illegible] magne
caliditatem et siccitatem qua ad alias qualitates
euitabit ab aere autem nubiloso uento-
sum et vaporosum. In cibis conuenit ei me-
diocriter calefacere subtiliare [illegible] et
exsiccatiui neque conuenit ei cibaria grossa
ut legumina antique carnes et silia. ne-
que uiscosa ut pisces et [illegible]
malum neque opilatiua ut caseus et
silia neque conuenit ei cibaria calida et
[illegible] que nocent sunt capiti quan-
tum ut [illegible] ibi [illegible] et aro-
[illegible] calefacere [illegible] Conuenit ei cibaria
multa pinguedine [illegible] que [illegible]
tum capitis repletiua sunt. Effugiat
uina fumosa ualde et acuta et
utatur uino albo et subtili aromatico
pauce [illegible] aqua aut sua [illegible]
[illegible] non [illegible] quinta aut uino
[illegible] et [illegible] si uinum sunt ualde fu-
mosum. Adhuc conuenit multam quantitatem
ciborum et potum quantitatem [illegible] et flu-
ctuationem in eo [illegible] dormiat capi-
te aliquantulum eleuato super dextra
uel sinistra parte. Effugiat diurnum
sompnum si dormierit in nocte conuenienter
Exercitium aut esset eius conueniens [illegible]
[illegible] passim ambulando [illegible] me-
diam in manibus [illegible] uel [illegible]
exercitium [illegible]
capite descendere faciat sicut esset gladio
aliquid incidere uel in manibus [illegible]
aliqua ponderosa portare [illegible]
[illegible] que uelociter et uehemen-
tem motum in [illegible] et [illegible]
efficiunt sunt euitanda ut ira furor
tristitia [illegible] Capitulum 3m
de regimine huius dispositionis per medicinas

Sexto uirum intentiones in cura huius
dispositionis esse sufficientes 1 prima est euacuatio
materie 12a est digestio rare
13a eradicatio [illegible] 10a [illegible]
[illegible] 17a [illegible] completa [illegible]
16a et ultima capitis confortatio. Prima
itaque intentionem complent duo instru-
menta [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

meram p. de yera galieni ʒ ij vel
ʒ ß. et accipiat et tardet cibum sero
hora prius accipiat aquod lunatum
passionem ante prandium ‖ 2ª vero principalis
intentio completur per instrumenta tria primum
et leve est hoc ℞ aque salvie aq
bettonice ana ℥ j ß. aq urtice ℥ j
misce cum modico zuc. et totum calidum
in mane recipiatur et tardet post et cibus
saltem horis iiij or ‖ 2um digestum fortius
illo ℞ mell ros. ℥ j. syr. de ysopo
ʒ ß. aq bettonice aque salvie ana ℥ j ß
misce ‖ 3um digestum fortius predictis ℞
syr. de calamento syr. de sticados ana ʒ vj
aq petrosilini aque urtice aq bettonice
ana ℥ j. misce et omnia dentur ut prius
‖ 3ª principalis intentio per duo instrumenta
primum est hoc ℞ yere galieni ℥ j agarici
electi ʒ ß. zuc. al. ℥ ß misce et totum
hoc bibatur cum aqua salvie calefacta ‖ 2um
instrumentum est ut si non possit sumere predictam
medicinam propter eius amaritudinem tunc ac-
cipiat has pillulas ℞ pillularum cochia-
rum et auree ana ʒ ß. reformentur
pillule vij cum syr. de sticados et exhibe-
antur in aurora et post eas observentur
omnes conditiones que post ipsam medicinam
dicte sunt ‖ Quarta principalis intentio est
materie diversio saltem partialis que fieri
potest pluribus instrumentis primo diverten-
do abs-
que evacuatione sensibili ut per fricationes
a pedibus usque ad spatulas administratas
2o per ligaturas supra genua et cavillas
manuum et pedum factas ‖ 3o per ven-
tosas cum scarificatione appositas supra spatu-
las et nates ‖ Potest iterum 2o premitti
diversio materie ad remotas partes cum evacuatione
sensibili ut cum provocando vel cruorem admini-
strando clisteria cum yera simplici vel
yera a capite distrahentia ‖ Et ad hoc
diversiones fieri potest sensibiliter et partialiter
a capite evacuantes et primo ad flamando
cephalicam aut ventosando partes colli
cum scarificatione 3o purgando sanguinem a nari-
bus ‖ Si hec tria aut ipsorum alterum
videlicet aptum cum apertione vel
emptionibus sanguinis cum aliis ‖ Quintum diverte-
ns
partialiter est masticatio facta cum pirethro
et aquarum masticae et staphisagrie et sic
‖ Quintum de uno horum divertentium est collu-
sio facta cum aqua decoctionis ruthe stica-
dos pulegii calamenti lique et ysopi cum

quorum decoctione calida sepe fiat oris
collusio ‖ Sextum divertens est gargarisma factum
cum hac decoctione ℞ costi staphisagrie
piretri arbuti rute sticados ana ʒ ß
liquiritie ana ʒ j. incidantur et contundantur
et cum lb ij aq et ʒ iiij mell usque ad
consumptionem medietatis coquantur de hac vj
vel viij vicibus fiat gargarisma ante prandium
et ante cenam ‖ Septimum divertens est caputpurgium
hoc ℞ aq. mell ʒ iij succi radi-
cum bete ʒ j ß. calefiat totum et ple-
no prius ore aqua tepida per na-
sum mane et sero ante prandium et ante
cenam ‖ Quinta principalis intentio completur
per unum instrumentum et est ut per unam horam
quartam omni sero quando vadit ad lectum
accipiat ʒ ß. nuce alexandrine
cum ʒ j ß. aq maiorane calefacte
et post quamvis unam horam sufficiat ei accipe-
re bis vel ter in horam ‖ Ultima inten-
tio que est confortandi caput per tria
instrumenta completur quorum primum est ut
omni sero quando vadit ad lectum saltem
per dies 40 accipiat rotulam unam
vel ʒ ij confectionis diadragaganti dulcis
et bibat post illud parum aque vini
albi cum altera sui medietate aq commix-
te ‖ 2um instrumentum est ut omni sero cum
vult ingredi lectum a parte quavis capillo-
rum usque ad summitatem capitis per commis-
suram sagittalem per tres digitos
latitudinem deli et pulverizet
usque ad quantitatem quinque granorum et sic
dei inter capillos spargendo ipsum ℞
mac. ʒ ij. gariofilorum ʒ j. ligalaces ℈ ij
omnia pulverizentur subtilissime pulverizentur
deinde misceantur et fiat ut dictum est
‖ 3um instrumentum est odoriferum hoc quod sem-
per in manu teneat odorando ipsum ℞
gallie muscate storacis calamite calami
aromatici ana ʒ ß. ligalo. ʒ j. gariofilorum
nucis muscate ana ʒ j ß. ungui ambre
ana ℈ j. pul. maiorane ʒ ß. fiat
cum pulvere pul. et ligentur in sindone
de grana retorta **De dolore ventris**

10 Vir commendissime fuit Bar-
tholomeus de ferro qui quondam
sua dissinteria dolore passus
est cum tumore et rugitu satis grandi
ab iguine sinistro usque ad medium
sinus et ventris et etiam usque ad re-
gionem splenis ascendentem ‖ Et hic eius

Quod de dolore ventris a ventositate

callissimus motus (marginal note)

tior et dolor non erat in eo premieus ab aparte quum sensus tactus cum ma v. comprimendo ventrem versus profundi ultius ~~calidissimus motus~~ in aqua ppericula caller caminis modus neque cum soliditas neque tensio maiora ibidem appareebat ab umbilico versus os anche descendendo versus inguinem sed rugitus qui notabilis percipiebatur qui proveniebat ex fricatione ventositatis a compressione cum manu facta quare declaratur eo quod ventositatis exitus ad exteriora percipiebatur et 3o quia in tali compressione dolor alleviabatur quia ventositas que ibi congregata erat minorem extensionem faciebat propter sui compressionem et strangebatur quam ante compressionem que ventosa permanebat Corpora autem generaliter huius dispositionis sex pertinet investigare et indagare primum que sit causa efficiens 2um que sit illius malis causa 3um ubi talis ventositas congregetur 4um que causa passionem hanc dispositionem adducere 5um que sit eius regimen per res non naturales observandum 6 cum quibus per instrumenta medicinalia sit curationis modus

Circa primum quod causa declarando est quod mala qualitas fecalis illius partis est causa generatrix ventositatis in intestinis et in venis meseraicis et in toto mesenterio intestina suspendente ad dorsum vel ad pariete partis nam quum superfluitates post digestionibus 2a 3a deponuntur et recipiuntur in intestinis tunc calor naturalis colon et mirach quia debilis est nam potest quod enter surgere neque rectificare humiditates in illa superfluitate inventas agendum in debiliter in eas elevat fumum vel ventositates ab illis superfluitatibus quo continue et successive congregantur aut in gravis intestinorum vel meseraicarum aut in venis illarum partium Patet quod talis fumus vadit per poros intestinorum ad gremiam sifac vel zirbi Et autem fiet si calor debilis quantum quod equali in quantitate et in qualitate generat ventositates si calori debiles exhiberentur cibus actu et potentia ventosabilis sic lac alium cepe et similia Ex quibus ergo quod causa efficiens istarum dispositionum est debilitas naturalis caloris patientis partium Declaro 2o Ex predictis ergo quod malis causa remota

hec cum non tam propter est cibus et potus qui quoniam equalis existat non potest quod enter dicitur substantia cum maior pars eius substantie in ventositates vel vapores Et potest ita cibus est causa malis hujus morbi dicitur qui in specie valde humidus est licet potentia sit siccus ut alium cepe et similia ac cibus omnis quod in specie et potentia et non siccus ut de ventosabilis est ut lac vitulli melones et vinum omnis fructus recentes actu et potentia humide debilem quam potius humiditates percipiunt insensibiliter Propinqua causa malis hujus egritudinis est ventositas in concavo intestinorum vel inter ea et mirach retenta que extendendo dolorem facit in eis Declaro 3m Dam ex predictis ergo quod ventositas illa que est immediata causa malis huius egritudinis aut stat in gravitate venarum meseraicarum que disseminantur per substantiam intestinorum ut colon et recti et etiam in gravitate meseraicarum plures et maiores in mesenterio reperiuntur 3o loco potest hec ventositas stare in gravitate monoculi et recti intestini 4to inter gravitatem eorum et superficiem et gravitatem mirach Et autem hec ventositas in globum colligitur magis apud inguinem sinistrum causa est quod ille locus spaciosus est et amplior et tanta fit ibi ab intestinis compressio eo quod intestina declinant magis ad anteriora et non ita apodiantur ex igitur per os femoris et propter superficiem eorum nempe ossi femoris quod sustentat intestina superius et propter musculos ventris transversales et ligamenta eorum ad os anchearum Declaro 5m Dam facile videtur intelligere ad que actionem vel effectum hec dispositio hunc virum perducere possit ventositas enim in venis meseraicis multiplicata extendendo illas perducere possit ad dyaretiam sanguineam a ruptura vel debilitate venarum meseraicarum provenientem et si multa in eis contenta est hec que ventositas erat antequam intestina delata perduceret ad dissinteriam eorum et talem credo fuisse dissinteriam quam paulo ante passus est hic vir Si dispositio ventris iam predicta predictis ante precessit dissinteriam efficiendam contingit ut peculiaria ventris et mirach eius offensi aut quod casus aut compressio ab equo facta aut aliis ut iam testificatum est 3o ita loco hec ventositas inter intestina et mirach

complexionata humidus vel retenta in infe-
rioribus apud inguina et vigetur possit in
didimum qui est in inferiori sua sifac
et per ipsum pelli ad osseum et facere ei
ramicem ventosam vel humoralem fixi-
onem in loco illo fiat rumpit sifac
et ex ruptura illa exiens ventosi-
tas colligitur in inguine et faciet rupturam
vel herniam inguinalem sicut si ventosi-
tas in aqua anfractuosa parte prope
umbilicum diu fixa permanet faciet
rupturam sifac in illa parte et liga-
mentorum umbilici et erit hernia um-
bilicalis Similiter et quando eadem ventosi-
tas in aqua intermedia parte ventris
retenta et multa fiat rumpere
potest sifac per cuius rupturam intestinum
ylion vel zirbus egredi potest usque
mirach et erit ruptura intestinalis Ni-
mio si hec ventositas in generatur calor
quantitate modum excedit sine suspiracionem
natura conducit ad colicam ventosam et
tunc quia cura ista dominabilia sunt
verificanda ex 6 a et 7 2 3 in ca-
pitulo apparet quorum medicam et hec
scribere non curavi ne legentes afficiam
tedio sicut est fere communis modernorum
usus allegacionibus suas et hec repe-
titionem veterum allegari Declaro
quod vir in sua [illegible] medio iter
credit [illegible] intelligere potest quibus sit
modus regiminis huius viri pro administra-
cionem sex rerum non naturalium necesse tamen
conveniens est ei locus habitationis aer sic-
cus et humidi ventosi caliginosi et proprie
ex [illegible] decursu aquarum et caveat
autem vehementer a frigore capitis et
pedum et etiam ventris prohibetur ideo
laudo quod tota [illegible] scapulam
usque ad medium [illegible] pelli
cum agninis [illegible] De motu
[illegible] vel exercitio et prohibetur de [illegible]
[illegible] sibi caveat [illegible]
[illegible] sate longe
mane et sero ante [illegible] facti
et [illegible] sint [illegible] Laudo
[illegible] usque ad [illegible] dies [illegible] ei
fricacio ab inguinibus incepta ad pedes
trahendo inferius et post illam medio-
cris fricatio super ventrem facta [illegible]
[illegible] sacculo pleno furfuribus
[illegible] calido Dormitio

quod cavendum est ei ad melius efficiendam
digestionem ciborum et humorum et etiam quia
viget naturalem calorem continendo magis
cibalem in stomacho et humores convertens
et magis erit sanguis laudabilis cuius
vapor laudabilis spiritus erit materia spiritus
[illegible] et quod [illegible] melio-
rem [illegible] et longa vigilia debilitan-
do naturalem calorem erit causa augmenti ven-
tositatum [illegible] et [illegible]
calorem [illegible] faciem evitanda
sunt quia [illegible] extinguitur et sepelitur
spiritus et [illegible] in profundo [illegible]
tacione [illegible] ad pulsionem
ad membra que indigent illo quare a
talibus anime sollicitudinibus recedendum
est et adherendum delectacionibus et bene
[illegible] Cibi autem et potus
sibi [illegible] sint superius
[illegible] efficientes et [illegible] ventu-
sitatis [illegible] qui [illegible] evitandi
sunt sicut pisces lac pastilles cibos
[illegible] f. et h. et maxime carne
[illegible] rape porrum bulbus
mel et legumina [illegible] et [illegible]
vinum dulce et in summa [illegible]
lactuca spinachia bleta [illegible]
que [illegible] evitari Et propter hec
in omnibus aliis cibariis [illegible]
[illegible] calor naturalis [illegible]
et suffocaretur [illegible] indigam cibus
et potus in [illegible] stomacho et in toto corpore
in ventositatem [illegible] Declaro b [illegible]
[illegible] declarando [illegible] re-
gimine [illegible] vir in ista
[illegible] huius dispositionis [illegible] et
[illegible] quorum applicatio est [illegible]
ut [illegible] scribere [illegible] itaque
[illegible] et clistere istud quod
[illegible] in mane in
medius [illegible] Recipe folia
rute [illegible] bethonice [illegible] ana m.
[illegible] sal [illegible]
totum [illegible] diligenter et [illegible]
[illegible] et ut intendat
[illegible] et de [illegible]
[illegible] sufficienter
[illegible] ad
inferius [illegible] et ut
[illegible] mane et sero [illegible] per
horam [illegible] usque ad [illegible] et ab inguinibus usque

ad eandem inferius trahendo facti fricatione
per quam melius rubescat. Tertium iuvativum
est ut in inferiori parte natum frequenter
applicentur ventose sine scarificatione. Quartum iuvativum
etiam omni alio melius materiam sensibiliter
educens est ut intendatur pro ventre
evacuando fricando eius cum panno aspero
vel cum foliis ficus vel consolide maioris
aut cum alteris et aspere. Quintum instrumentum est
ventositates consumens et educens ad
inferiora est suppositorium hoc. Recipe cicute
feniculi rute baccarum lauri castorei
galange stafisagrie yreos pireti ana
℥ ij sal indi ℥ iij salis gemme pariter
resecti et pulverizati ℥ ß mellis bene
cocti ℥ iiij fiant suppositoria ad mensuram
quam digiti in ventre et de eis semel
in die aut bis ante cibum per horam acci-
piat unum et supponat. Sextum instrumentum
particulare est hoc electuarium de quo ter in septimana
accipiat et cadat ante cibum per quatuor
horas deglutiendo ipsum. Recipe specierum
diamargariton dulcis ℥ ß specierum diacimini
℥ 1 ß specierum de calamento ʒ ß rute ℥ iij
corticum pistaciarum ℥ ij infundantur pistaciae
in aquam lauri per tres dies deinde
conterantur et cocto zuccaro fiat
electuarium cum zucchero. Septimum instrumentum quod
est hoc confectio de qua accipiat coclearia
una ad horam unam cum dimidia
ante prandium et ante cenam et bibatur
post ipsam potum boni vini ardenti et
sumat. Recipe specierum diagalange
specierum diacimini ana ℥ 1 rute ℥ v
cum aqua laudani fiat confectio in ro-
tulis ℥ ij. Octavum instrumentum sunt pillule de
quibus in fine 6 dierum accipiat unam
et unam mane ante cenam. Recipe aloes per
tridium infusum in aqua lauri ℥ 1
cinamomi seminis rute baccarum lauri
seminis aneti ameos salis indi ana ʒ
ß formentur pillule cum sirupo de calamento
ex ʒ vi. Nonum instrumentum est ut in
sero per horam ante cenam et in mane
cum surgit a lecto accipiant pulveres
infrascripti et calefiat in caldaria super
prunas calidis absque flamma et
ponatur in sacculo qui sacculus applic-
etur calidus super locum patientem
tribus vel quatuor vicibus. Recipe seminis
aneti ameos ana ℥ ii ß seminis
rute baccarum lauri galange ana ℥ 1 ß

furfuris bene cribrati seu cribellati ℥ 1.
misceantur simul et diligenter compescuntur.
Decimum instrumentum est ut si ventositas adhuc
fixa permaneat loco patienti applicetur
mane per duas horas ante cibum vel ventosam
magnam cum igne absque aqua
scarificatione et ibi permaneat per spatium
unius hore vel ß. Undecimum instrumentum est ut
semel in septimana semel in aurora accipiat
℥ ij tyriace recente vel sine fermentatione cum
℥ ij aque stillatitie foliorum lauri
vel calefacti et tardet cibum per horas
.v. Ultimum instrumentum est quod si rectus
est per instrumenta suprascripta per mensem 1 ß
fiat sibi ceroticum quod continue applicatum
teneat super loco patiente quod completa
cura et partes consensuales per eas di-
gitos cuius descriptio est hec. Recipe ra-
sure electe ℥ 1 opoponacis ℥ ß ammoniaci
baccarum lauri stiracis ana
℥ ij calami aromatici ana ℥ 1 ß picis
navalis ℥ ij cere ℥ 1 dissolvantur sic
gummi cum aceto et pice et diligenter
coquantur cum cera et cum incipiunt tepe-
scere addantur species et fiat ceratum
super eo vel alterius figure. Hec in summa
sunt meliora que elige potius.

Consilium ad corruptionem coloris et cu-
tis eius ad rubedinem et ad pustulas
quasdam in digitis manuum et pedum
et ad cataram salsam et ad dolorem
quorundam stomachi et ancharum.

Quam primum investigat causas huius corrup-
tionis coloris.

11. Rubedo vel scarificata scilicet coloris
rosacei rubeam ruminans
reque ut ceteri in isto viro bona
specierum dispositionis fuit dispositionis que primo
in eo apparuit consideranti videlicet aufer-
re est cum hec dispositio procedat a san-
guine inflammato vel acute colerice
quam ista que postea taliter accidit
subtilior aut solidior effectus est vel
aperit orificia venarum capillarium
et recipitur in pore meliore cum
in ibi receptus est ligatus ex membro.
venia tamen que consolidata vel consumpta
tamen debilis est non potest ipsum complete
consolidare membrum remanet in
tro vestigium alterationis sue et
coloris postea ad modum calidi et infla-
mata et rubicunda remanent

sit scis quidem dicit. Sit n. utq transmuta
ta fortis existens san. vel obiectu
in qd agit licz aquar sit inquo cutis
pfecte altare et transmutare pot ita
q. virtus transmutatiua nobilis debilis
existens obiectum licz sit bn dispositum
no tn ipm pt qnt transmutare qnto
i2 fortius cu virtus transmutatiua debi
lis fuit et obiectu igitur eius ipz recipi
re no patet licz ultra conatu in
ipm agit. et sicut planta bona q e
de laudabili loco transfert in locu vel
regionem illam lorum pduc fructus mi'sto
no qualites ita et san. licz laudab'
existat receptus in poros membro
rum quorum qplexio corrupta e et
altata no pt mi' tn efficere qualis
sicut erat dr. q planta male qlitatis
in una regione qn transmuta ad
regionem aliam p experientiam qriaz in
qlitatibus suis pducit fructus qualites
ubi prius venenosi erant et sit simoes
6 vi° de acci. et mor. de planta
transmutata de psia in egiptu que
prius venenosa erat fuit facta qualis
mitis. Et colligunt a simones hij
verba qz vi° eti tt'. 2° cu° 2° de
virtutibus qbq mistaz ubi est sermo
de atrofea et morfea et albaras
lege ibi. Atrofea de a b a q e sine
et trofes qursio reuersio q sine reuer
sione. In summa i2 ex his simone
colligendum est q rubedo q e in hac
viro cz potuit ee pp latonez san.
male qlitatis i poros qui no po
tuit assimilari membris. 2a no ta po
tuit ee ex dato q sanguis i qon
et sbia laudab' fuit ad membra effu
sus tn qtige potuit q i membris
inventa fuit pp' pp' male qualitatis
qtrar q tamq instrum inquo eius v
tus no potuit opaciones suas i san
guinem pficere ita ut ipm qualiter
transmutaret et altaret qd e vtc
instrum virtutis ad omnes opaciones
efficiendas. Cu i2 debilitaz vel
corrupit ipa necce est in opibus
accidere pmutacionem et totum hc val
de facile qfirmari pt cu locu acto
licz demonstratio. Videmus n. i homi
nibus a frigore qgelatis membra pale
scere. q2 tamqz sanguis laudabilis

ad ipa deferat. et itm videmus in
superflue calefactis et estuantibus co
lorem membrorum uti ad inflamacionem et
rubedinem valde magna q2 tz san.
fluxus ad illa membra deferat. Az i2 3°
i qtrarie flagellatis et ventosatis
varios colores pp' acquiri dato q
sanguis qui ad illa membra deferat
in sui qualitate et sba sit laudabilis
2a no ta que totu qplet est q ru
bedo vel alter color corruptus in
membris acquirit pp' has duas cas
minui qqgitates vz pp' pectus san. ex
pte. qualitatis sbe et qnius membru
ad que san. ille deferat. Cu i2 in
isto viro san. i sba et qualitate pmuta
tus fuit debilis apparuit necce hic
hnt sanes in sbam membrorum no
fuisse debite qusum et assimilatum i2
in eo apparuit et appareret corpore
in colore q erat declarandum. Sp de
claracione autem pc pte suppiones
pt qd alias declaratu fuit. q hic
vir dispositus fuit ad spem lepre
pcedentis ex mala genita ex a
dustione colere apparuit in eo vin
p ulcas tas et signa alias de
dispone sua qscripta. Appuit. 2a ho
ru vitas p instra mois q e omnia
infirando hnectando tamqz sbantifi
ce qua qlitatiue qtrarie epatis et
totius pmutanerunt adeo ut ubi
pp' vehementem inflamacionem epatis
et venarum san. et colera adhuc
baut remissa ia flama ab instis
iam pdictis no pt sanguis amplius
aduri vel colera ita ut qtinuatz
in ulcam si in epe et san. rema
net adhuc fervida caliditas maior
qua adustiua. Ex quo fundamento
facile appet causa rubaris membro
ru qui rubor remansit in isto viro
efficiens n. ca instrumental' est ma
la qd qius calida et sicca mal' a
colerica ma pmutata. Qualis no
ta est san. ille colericus qui est ab
iecctu virtuti transmutatiue ipsius ad
assimilacionem membrorum. Capti 2 vo ca
efficiens e pdcta mala qd i det
minatis membris vel quibusdam sba
et fervor quia in aliis. Ex quo quibus
declarare solum pt qo q hic sit rubor

in partibus inferioribus intermediis et superio-
ribus inveniuntur et non in omnibus membris
corporis totius etc. Hoc saluti proprie causa ex
querendum primum quod corruptela est et
non omnibus. Ex quibus aliquis universi colle-
ctis ex quibus debet esse modus et quot
causis instituta que duo sunt scilicet sex re-
rum non naturalium convenientis approximatio et
per medicinalium. De sex rebus est primo
ut primus rerum sex rerum non naturalium
Pro regimine itaque huius ex parte sex
rerum non naturalium committendum primo quod
evitare debet omnium rerum non naturalium ad-
ministrationem que possunt sua caliditate et sic-
citate magis corpus inflammare et exsic-
care. Primo quod aer et locus habitatio-
nis eius debet esse ad frigiditatem et humidi-
tatem naturaliter inclinatus et presertim in tempore
caloris. In tempore vero frigoris sit locus
eius remisse caliditatis et siccitatis. De ci-
bis autem evitare debet quantum quasi sunt
caliditate et siccitate sanguinem inflammabili-
ti et adustioni disponunt veluti sunt
carnes omnia pinguia cibaria et salsa
et acuta et ventosa. Semina et radi-
ces ut feniculi petrosilli cimini anisi
carui dauci macis spicanardi rosma-
rini ruta et similia. Preterea omnia acuta
cibaria et fortia evitare debet velut
alium cepe porrum raphanum sinapisium
et similia. Et in summa conveniens est ei cibaria
sua cibaria conficere in coctionibus suis
cum plantis et radicibus frigidis
et humidis ut sunt lactuca endivia
spinachia bleta portulaca cucurbita viola
malva citrulus (?) et similia. Et usus
lactis etiam et casei recentis non saliti
et etiam panis salis et coleste et re-
cente. Et omnes lacticinia cibi sunt ei
convenientes et olei amigdalarum usus non
tamen saliti et sine sale facti conveniens
est ei. Et conveniens erit ei oleum aniso-
rum et melius esse quam butirum. Agre-
sta et sine sale succus granatorum vinum
citoniorum. Preterea convenit ei conveniens acce-
tum vero non plus in usu sunt acre et
non acutum. Carnes autem omnes in
genere animalium mediocriter pinguium sint
eius convenientes salitas autem acres effugiat.
Pisces autem et omnes cancri hiis sunt
ei elixi vel frixi cum pauco sale

et absque acribus. Vinum autem eidem
conveniens debet esse album et subrubeum cla-
rum et citrinum lenis substantie et si non
possit habere tale velud et quietudo aquatus (?)
in medicamentis habentes vina valde fortia
tunc debet ipsum fortem frangere cum aqua
cruda electi frigida et si non timeret
expensam melius esset limphare cum aqua
stillatitiis acetose vel portulace quod prima
est melior. Et si non vult uti ea semper
et qualiter saltem diebus calidis in una
vice eam. Postea vero iste omnis for-
tes motus et exercitia corporalia evi-
tare debet quantum valet quiete in quietu-
dine in diebus caloris et per cibum per qua-
tuor horas. Aliis autem temporibus et horis
mediocre potest sibi concedi exercitium. In
summa autem exercitium convenientius esset
quam navigatione fertur. At equo gradua-
rio valde suaviter incedendi. De passi-
onibus vero anime sciendum de motibus animalium
idem intelligo quod animo evitet passio-
nes omnes sanguinis inflammantes et ipsum
in motu ponentes velud iracundia fu-
ror et similia. Dormitum vero utatur pli-
cata satis ut melior fiat mentium et
ciborum digestio et omnino fugiat vigila-
diti excessum qui totius corporis inflamma-
tionem disponit. De ultima re non
naturali scilicet in ciborum inaniore sit quam
quod cibis vel potibus usque ad satieta-
tem se repleat adeo ut propter stoma-
chi gravitas et fluctuatio subsequatur. Similiter
oportet caveat ne ventris stipticitatem
in eo multum persereret quod multum est
contrarium ei. Appenat in exsiccando
in cibis bletas malvas violas spina-
chias et similia recentes liquefacte (?) et
mercurialem et volubilem mectum et
consilia. Aut saltem consuefeat comestioni
cassiefistule ante cibum extracta re-
centi tabendo ipsam et si propter
nauseam stomachi ex usu cassiefistule me-
lius erit ei ut saltem in 3o die recipi-
at scutellam unam decoctionis foliorum
sene cum ʒ i recte rum. Sunt tamen
ultime res preter eorum que consequuntur
ad metrum reducendum est. De coytu
vero sequens secundi usus omnino
fugiendus est et non est ad ipsum inho-
nitendum nisi cum ad ipsum naturaliter invitatus

fuit nec plus ab hic vio secundum quod
bis in 1ma aut ter quod credit ei eo quod
inuenis et sanguine repletus notabiliter
Ca. 3m de regimine post aliud
Ex predictis in cap. 1o primo prelecti appare
ut quod corruptio coloris que in melius huius
viri precipitur est signum bone spei preservatio
nis huius viri a malis lepre cuius pri
cipij iam apparuerunt impressiones ut in
alia scriptura declaui eidem neque mirandum
est si uni prime dispositioni succedat di
spositio leuior ut ei primi amittens abs
que aquo exclusio auxiliis uirtus prime eius
tu nis et mortales ipse rectificatione quum
forti virtute melius resiste ut in expelle
dis 1o afflictionis 4to et 7o illius temporibusque
inter febres et ampliusque ipse quod in
secundis dispositionibus virtutem auxiliorem
sine vigoratam primas eius uires absumpserit
atque in pestilentibus lepris et cancerosis di
spositionibus et similibus quod in hoc vio virtus
fuit fortificata cum bono regimine me
lius mutans autem et quietatus leonine
lepre que in eo apparuit digessit et recti
ficat adeo quod dominus videtur meliorum
cum obseruatis regimine quod inde remedia
sit in et predictum est in primo corpo
re eius et ipse in quo mala quod c. et
. si que est seruosis sanguis effectiva re
et compositor coloris in eo. Quod quod gene.
quod superius assumptum fuit quod dispositio que
in eo remansit valde leuior est quod ipse
deus quod fuit superius declarari premisi
Quibus itaque dispositionibus et aliorum accidentium
que in hoc vio remanserunt atque in primi
dendum ec xvi remedijs medicinalibus ut
nunc sequitur. Primum itaque horum instrorum
est ut ai vere usque ad tres annos vir
iste purget per hunc modum. Accipiat
in a prima mensis marcij usque ad xxm
diem eius eligendo ut sibi placet, hic iste
quem continet diebus x. Recipe syrupi de bizancijs
syrupi rosati. syrupi de fumo terre an. ℥ ss. aque
lactis excocto butiro et colaste facta
℥ iiij misce et totum tepidum accipiat.
Capto vero digesto appetite in predicta sedi
mine albo equali vnito et infundo.
sedente purget cum hac medicina. Recipe de
electuario lenitiuo de succo rosarum maiori
℥ v. electuarij succi rosati ℥ i ss. cassie fistule
mundate cum aqua ricocte ℥ vi misce et to
tum calidum bibat cum ℥ iiij aque lactis
Et tenedetur post cibum pillulas hore vi acci
piendo per unam horam ante cibum catapotium viam
aque ordei calide. Post purgationem vero autem
tumpno fienda sit predat a medicinis eius
mensis septembris usque ad octobrem. hic digestiuum quod
continet diebus xv. Recipe syrupi rosati. syrupi de fumo
terre an. ℥ i ss. aque acetose aque endiuie
aque fumiterre an. ℥ i misce. Accepto
fit et apparentibus signis digestionis iam pre
dictis purgetur cum hac. Recipe cassie fistule mun
date cum aqua lacte succi rosati an.
℥ i. reubarbari electi ℥ ss. epithimi polipodij
an. ℥ i. violarum. aque. hoc an. ℥ v. mi
sce et totum calidum accipiatur cum aqua
lactis ut supra obseruando regulas que
pro salutem vere scripta sunt. Ca. 3m
vero principale instrum est ut vir iste
temporibus intermedijs post purgationem utatur
istis pillulis de quibus ante accipiat
unam vel duas paruam ante cenam
ad tenendum stipticitatem ventris que est
sibi multum assidua. Recipe aloes epatici
℥ i. agarici polipodij. Summi psillicolore
sene an. ℥ ss. salis indi ℥ iiij infu
dantur omnia hec ipse prius puluerizata
in succo rosarum et ibi permaneant
per triduum deinde exponantur soli ut
excicentur et ita talibus vicibus repetantur
sicut sepe agitando cum quo ita massa
exsiccata fuit de ipsa fiat pille
pro ℥ i ℥ iij et fiat cerum usus
ut dictum est. Ca. 3m principale instrum est
dicte deest cuius usus debet esse inter
unam purgationem et aliam accipiendo
de eo in mane ante cenam unum coclear
et est confectio ad stipticitatem suam quam
multum horum pillularum et ipse aloetica
usus inducit et augs stipticitatem mi
nuit siccando et ipse in eis cuique
quod eius e t. et s. hac in electuarium
in talibus mollificando quod eius remo
uet stipticitatem eius. Confectio Recipe me
dulle pulparum tamarindorum et sebesten
an. ℥ ss. cassie fistule mundate cum aqua violarum
℥ iiij violarum ana fen. an. ℥ i.
polipodij ℥ i ss. succi rosati ℥ iiij diag
dij ℥ ij interponatur ana fit cum ℥
ij zucc. rec. et fiat electuarium. Capitulum
instrum principale est quod vir iste diebus
intermedijs purgationum in aurora

primo hora qua prandium assuescat accipere saltem tibi in prima cocleari l. huius electuarii quod recipe violarum sc. endivie lactuce portulace ana ʒ ß. adiante polítrici capilli veneris epatice lingue avis ceterarum epaticarum ana ʒ i. corticis seminis citruli quatuor seminum frigidorum seminis endivie ana ʒ i ß. medulle prunorum acetosorum succi maioranorum succi rosarum ana ʒ ii succi liquiricie ʒ i ß. incorporentur succi limonis decoctis cum lb ii zucari albi decocti additis speciebus fiat electuarium et ex electuario accipiat in medio noctis. Septimum speciale regimentum est quod iste vir quater in anno semper secundum necessitatem apponi sibi faciat pro vice ventosas duas cum scarificacione in fine mensis martii. alias vero duas ventosas in medio natum in fine septembris et cum scarificatione ad quod tempus ventosandi eligat spatium inter medium seu modo. Octavum instrumentum principale est ut post purgationes veris et autumpni sequenti mense omni prima vel secunda die mane et sero faciat gargarismum infrascriptum quod recipe succi artanite succi corticis radicis sambuci ana ʒ ß. aque mellis ʒ ii impleat os suum aqua frigida deinde impleatur manus hoc gargarismo calefacto et attrahat per nares leniter bis vel ter et contra emungat a naso id quod a capite distillabit absque deglutione ipsius. Nonum instrumentum principale est ut vir iste assuescat in vere et autumpno linire et confricare corpus suum cum oleo de vitellis ovorum et de granis feniculi ana quantum est et si valet istis uti non indiget aquo medicamine cum modificatione. Decimum instrumentum est ut si non poterit habere olea predicta utatur linimento quod componi debet in apoteca vel describendo est recipe litargiri pulverisati ʒ iiii cerusse ʒ ii scarolle nutrite in lacte vaccino per diem et noctem ʒ iii et fiat unguentum liquidum et post aquas dies erat consolidativum petrolii succum celidonie et quassatum in mortario. Undecimum instrumentum principale est ut vir iste post purgationes predictas toti corpus abluat ex aqua decoctionis radicis cucule saponarie et lapparis acuti. Duodecimum instrumentum est ut hic vir post easdem purgationes suo studio recipiet aperire venas emorroidales

cum foliis ficu confricando eas aut cum foliis consolide maioris vel borraginis vel buglosse aut cum rizaguali corticibus alicuius plante aut cum ventosa trahendo eas ad extra et cum plumbo pungendo eas aut cum alkare acuta. Christo duce non est instrumentum dispositioni vel compositioni talarum videntur apparata. Recipe autem duo remedia contra sanitatem et falso catarro eius apparata sunt. Primum itaque horum est gargarisma istud de quo accipit post purgationes sive septimanas per unam primam omni die ʒ v. in actu gargarizationis recipe draganti ss. ʒ i. mellis dati ʒ ß. aque decoctionis rizetti vel artanite ʒ iii zucari albi ʒ i. misce et accepta una parte eius in ore calida teneat deinde cum ea fiat gargarisma. Secundum remedium ad hunc catarrum dentium generans est recipe niviberum uno. ~~Sandali lignum~~ xxv. dactilorum pinguium uno pro pinorum dulcium uno. Sandali lignum rasi sc. portulace et acetose ana ana ʒ i. sebesten uno recipe ca. ve. marcellane ana ʒ i ß. omnia coquantur in iii vini incisa et contusa in lb iiii aque usque ad consumptionem tertiam partem. Deinde colentur sine expressione et de aqua ista per duas horas post cenam accipiat ʒ iiii et in aurora ʒ v. et prius calida sit. Tertium remedium quod in manibus huius viri remansit est circa digitos manuum et pedum in duobus remediis vir in eis providendum et conservandum. Primum est ut assuescat abluere eas sepe mane et sero cum hac decoctione calida. Recipe absinthii marrubii serapini ana ʒ ß. sulfuris vivi lb ß. artanite radicis pentadactili bistorte aristologie rotunde gentiane ana ʒ ii. salis sardelle ʒ v. coquantur omnia in lb 100 aque usque ad consumptionem medietatis et fiat ex ea ut dictum est. Secundum remedium est linimentum hoc recipe olei de camomilla ʒ i. olei de euforbio ʒ ii. olei de castoreo ʒ i ß. misce omnia et sepe predictis partes ex hac calido liniantur et supponatur eis pellis vulpis aut dabaoy calefacta. Est autem dabaoy animal in montibus degens vulpis quasi equalis consistens apud anglicos montium tassus nominatum. Quarto vero eius in quo accidit sepe equalis confectionis martis

ab extendente ventositate facta. Primum
dandum est cum hoc remedio. Recipe specierum
diacimini descripte in Nicolai ʒ ii aque
decoctionis carvi ℥ i ß et calidum to-
tum in aurora sumatur in potu et
tardetur prandium ab hiis horis quatuor.
Ultra vero curandum dolori de pyncham(?)
et compunctionem eius quam sustinens providen-
dum est latera predicta fomentando cum
furfuribus cum libellatis calefactis et posi-
tis in sacculis lineis. qui sepe appli-
centur partibus dolentibus. et post hec partes pre-
dicte perfricentur lini(a)ntur cum oleo vulpino
et cum oleo de roso equaliter mixtis
et calefactis. et pannis calidis contenti
involvantur. Et omnipotens salvator pro
clementia a predictis dispositionibus senem
integre sanabit.

De tremore cordis et mala complexione frigida et humida cum asmate et via(?) supra abhominationem cibi et arefactione corporis.

120

18 Egritudines honorabilis viri Jo-
hannis de sancto aponutrio(?)
[illegible] sunt et diverse que tamen
michi ad summas unitates apparent re-
ducendas et primum modum egro-
tat in motu tremulo cordis proveni-
ente a mala complexione frigida et humida cordis
que nutrit vapores grossos et ven-
tositates in tota regione cordis ad
quem sequitur ubi [illegible] constitutum eius
propter spiritus resolutionem et extinctionem
que proveniunt ex suffocatione ipsorum
a multitudine materie in predictis locis. Secunda
vero principalis eius egritudo est mala complexio
stomachi frigida et humida nutritiva ventositatum
in eo que adeo extendunt stomachum eius
ut propter compressionem ab eo
factam in diafragmate et pulmone
sequitur dispositio denominationis que est
asma denominanda. et ipsa quidem est
egritudo pulmonis cum qua laborat
patiens similis labori quo laborat
precursatus aut festinatus ut ceteris(?)
ut dicit Rasis(?) [illegible] capitulo de asmate in extra-
dictis colligendo. et hoc quidem asma est
primus actus qui hanc dispositionem concomitatur.
Secundus vero actus est marasmus et est
utilis corporis consumptio et humiditatis substantie
resolutio et in siccitate tendens ut Galienus
dicit in libello de marasmo.

in principio quoniam cum non erit prope ut corpus
non consumeretur eo quod tam afflictum quia
digestiva nociva sunt nocumenta animi corporis
maioris. et item digestiva nociva est no-
cumento corporis quantitatem cibus et potus
in ventositates mutans [illegible] decet quante
ipsos in exemplis laudabilem quare nocive
est macrescere corpus. et quamvis non memo
hic disputare que de hiis duabus
egritudinibus scilicet cordis et stomachi sint prius
et alterius causa quia ambe ipse potue-
runt existere ex prima dato quod nulla
earum dependeat ab alia. Credo
tamen ego quod alias in hac materia
grana(?) quod egritudo stomachi fuit egritudinibus
cordis causa licet etiam e converso contingere potuit
scilicet tremor cordis cum sua mala complexione
sint nocumentorum causa efficientis stomachi. quarta vero
tamen fuit vitalis quibus hec dispositiones iam
facte ut sint propter connexionem in predictis
membris licet et propter colligantiam ipsorum ab
invicem una sit causa augmentandi nocumentum
alterius et egritudinem. Tertia principale accidens
est excessus in vigilando et post pro-
veniret extra causa principalis et prima
causa est consumptio vaporum dulcium qui
sunt causa efficientis sompni oppilando
vias proprium sensitivum vel rethe mira-
bile. at etiam substantiarum ex quarum
opilatione est sompnus. Secunda hanc vigilie
causa potest esse asmatis augmentum quod
vigiliare cogit. non enim ut prope sta-
re vehementi motu diastoles et sisto-
les. pectoris expansioni et elongationi sompnum
fieri sit quod necessaria pectoris compatitur
cerebrum fieri sit quod motus pectoris
est causa magni motus in toto cerebro
et stante magno motu resolvuntur
vapores qui sunt causa sompni opila-
do ut dictum est. Tertia causa vigilandi
est ipsa egritudo cordis cum suo tremori
sanctificii consumptione humiditatem quod
ipsorum ponatur principium omnis sensus
et motus interiorum et exteriorum
et propter nocumentum eius impeditur opus
dormiendi. et est visio facilis apud
tenentes [illegible] et sequentium
eius. Quartus actus ad hanc dispositionem
sequens est abhominatio cibi per quod
adeo stomachus abhominis respuit quod vero
solo [illegible] satur est [illegible] quod in

q. sit una de ca. vi.

assumptione cibi plangentem facere magna cum tyriaca cum metrida quia arida cibo indigent multe quantitatis et hec est ratio fortalis bolismi qui est vehemens appetitus cum membrorum cum sanitate stomachi ut colligitur 3a 3i capitulo de fame vaccina. Ultimum autem est vehemens caloris stipticitas que consequitur consumptionem humiditatis que debet intestinorum substantiam irrorare et flexibilitatem facere vel efficere. et sequitur ex immoderatis siccitatem totius caloris que expellit actum ipsius lenditi quod omnis immoderata discessia prout actum .i. appetitum prope virtute effe
ra. hec in summa est dispositio humidi viri ad vilitatem reducta que adeo difficilis exit nisi cum potentie auxilium interveniat proprius morte. magis quia vite superaminatur in proprio. Videtur autem in hac dispositione quia cuius est propter le pui deus per hunc modum primo quod quam remotio ab eo ventris stipticitas 2a quod attendatur restauratione virtutis festinanter 3a quod provideatur migrato cordis tremori 4ta quod alleviet anhelitus eius difficultas 5ta quod intendatur ad provocationem sompni in eo 6ta et ultimo quod provideatur ut tanta multitudo ventositatis in stomacho ipsius generetur et aggregetur contra primum sicut cognovi recipientibus sanat eum. 1a vero de inanitione sanat restaurato affe
2a nutriens omni mane apponatur sibi clistere hoc. et si intus tollere non est igneus eius clistere et in sero applicetur cum ipsum cum lenitione sua restauratum est eius desiccatio. Recipe foliorum malvarum viola. se. bini femigle an m .i. s. coquatur omnia in situla una aque cum uno capite castrati vel edi vel agni pinguis minutim incisi et liquor ibi recipiatur et xii oleum violarum oleum sisami oleum amigdalarum dulcium an ℥ i. medulle ossium vituli pinguis anate et gallice butiri recentis an ℥ iii sal gemme ℥ iii si. zucari rubei ℥ i. misce et fiat clistere
ad idem. et inunctionem ut inungantur venter ab umbilico usque ad femur cum hoc linimento. Recipe o. amigdalarum dulcium pinguedinis anate butiri recentis an ℥ i. liquefiant omnia insimul in ℥ iiii

succi mercurialis usque ad consumptionem ipsius et ad misceatur ut decet est tepidum ablutione ri tenere modus iste in cibatione eius 1o quod ultimum cibum masticaliter recipiat. Immo cibus eius sint vitella ovi in aqua liquefacta. et mete partibus equalibus cocti et degluciat. 2a vero detur ei aqua stillaticia capponis vel gallie pinguis ita quod in stillatione unius pulli apponatur m .i. mete et paruis liquefacta de aqua stillatione x vel xii in die detur eius cum alteram partem bone malvasie dulcis. 3a vero contra cibationis detur sibi brodium decoctionis pullorum gallinarum vel columborum bene complete penetratorum ita quod de carne complete dissolvatur. brodium cum x foliis mente et per foliis liquefacte et tribus granis cimini. Ebrietas vero i detur sibi succus expressionis carnium predictarum que prius asse fuerunt cum predictis foliis. et granis in eorum ventre posite 4to fiat ei insula de cerebellis et testiculis pullorum vel columborum in predictis brodiis conditorum 5to potest exhibere sibi tersum pulli decocte cum predictis foliis. Et quotiens hora ciborum sibi data est eius superasperge eius aliquas guttas malvasie et vini citonioram. 6a s. potus vero eius sit vinum album subtile dulce et boni saporis. et si apparuerit eius adiunge aqua sit aqua decoctionis ordei gariofili. et in fiala vini usque ad consumptionem et postea bibat cum vel zibalus. Tremori vero cordis subveniatur per hunc modum. Recipe florum roris marini rosmarini ℥ iii florum salvie liquefacte et borre. an ℥ i. s. rori ℈ i. coquantur predicti flores in sufficienti quantitate malvasie et quantitate fiat emplastrum quod calidum superponatur toti regioni cordis. Alleviari autem potest anhelitus ut primus predictum emplastrum confortando cor et facilitando organa anhelitus. Et conferunt eidem ut contra hodiernam 3am noctis et in aurora detur eidem hic potus. Recipe aque buglosse ℥ i. s. iacincti smaragdi saphiri margaritarum ossis de corde cervi dorcaini an ℈ vi vini malvatici rolletaci duo pulverizentur omnia post deinde misceantur et calida ut tepida dentur sibi predicte horis

provenit aut saporum hec instrat primum et ut plures exeunt spinis ut pedes et crura et manus et brachia cum faciebus balneentur cum hac Recipe florum nenufaris saluarum viol. et spinis albi recentium ana m. iii canomille recentis m. ii. misceantur sufficient in aqua ex qua calida fiat ut dictum est. Confertur similiter intemorari ut planete pedum manuum frontis et tympora et brachiorum pulsus ungantur hoc linimento Recipe se. papaueris al. 3 ß. seminum lactuce psill. violarum ana 3 ii cerati 3 i olei nenufaris olei de semine lactuce vel de floribus eius ana 3 i cere al. q. s. fiat unguentum molle et ipsum pro qua bullat in 3 iii succi spinis recentis lustres ad assumptionem ipsius. Coniugatur aut ventositatum i stomachum aliqualiter videtur et pruritum qui in decoctionibus cum lig assumpta sunt velud cum anisi menta galanga et crocus / At non item medicamentum ultimum est hoc Recipe pul. cum le. sicut 3 i pul. cum g. iii misce et cominuo stomacho in potu detur cum modico seu vini. Secundo defecti Hec in summa est regula regiminis eius melior et securior et facilior auxilii signum a dispones in sui salutem dirigat ea.

De mala gene f. et h. stomachi de catarro de ingiramento de grossedine lingue de asmate de ructu et eructuatione et de lassitudine ad motum progressivum

147

19 Vir nobilis dominus de foro Iulii diocesis aquilegensis diversis egritudinibus et accidentibus molestari invenitur. Est primum quod eorum est mala qualitas stomachi ipsius f. et h. quia credo eum magis ego provenisse propter excessum regiminis sex rerum non naturalium qui a prima generationis complexionalis quod eius recedit a mediate per augmentum caliditatis et humiditatis magis tamen per augmentum humiditatis quam caliditatis. Naturalis uero quod eius vir est sanie et ... lesionem sufficienter eo quod rubedo in toto reputatur et carnositas augmentum hic notabiliter et membra eius grassa sunt et solida satis et capillorum cum maxima est rubedo et clarigi saporum et multi nec sputi et alia in super tamen hic cum reliquis signis augmentum sanguinis protendentibus complicata. Rubedo melium quod vir scilicet taliter qui stomachus eius humidantis similiter labeat quod arguit multitudo saliue humiditate tardus appetitus paucitas sitis vetositatum multitudo cum eructuationibus cum sonis et plurima et gurgulationibus in stomacho. Sepe propter velud cum aqua aer venenum pulsus includitur. Complexio epatis ad caliditatem notabiliter declinat et humiditatem licet intensius calidum sit quamuis humidum quod faciliter declinatur eo quod urina eius in tinctura notabiliter eleuatur a complexione caliditatis intense usque ad rufedinem maiorem et in ipsorum radiis eius dexteris spinis caliditatis maior percipitur factum et eius essentia in tinctura notabiliter sunt eleuata et frequens sitis cum oris amaritudine depurata reputatur et est ut eo puls pulsus magnus velox non tamen frequens propter nisi cum molestatur asmate ut infra dicetur et reputatur pulsus velox cum inclinatione ad remissam intensionem et duritiem. Capitis natura non eius quod ad caliditatem et humiditatem declinat intense quam aliter exceditur ipsius ex tactu prima eius caliditas cum mollicie reputatur / 2o quia multitudo effusionis superflue per nares per palatum particulas et aures humidat absque fugitate cum predictis superfluitatibus percepta quam tamen humiditates in saporae suo ultimo et in pluribus excellenter saporis sicut hic quidem sapor salsus in predictis effusionibus percipitur et propter eum quam est colorem intense notabiliter compositi sanguinis quamuis ex quibus salsedo in predicta quinque percipitur. Neque uero hec salsedo in predictis provenire potest ex putredine predictarum materiarum neque uero ex adustione earum cum non ideo videre signum putredinis uel adustionis sufficienter demonstratum. Vir Sed quod bene grauat quod predicta salsedo provenit ex mixtione parum caloris uel vaporis cum multitudine compositi sanguinis et flegmatis humores calidi sint per accidens calo de humoribus i fetido et ibi Humiditas uero salsedinis cum ... Multa aut signa humiditatis rei et caliditatis eius excessiua hic adducere potuissem sed hec unum sufficere

Tertio quia in capite eius multitudo capil
lorum rufforum qui etiam sunt grossi et soli
di satis reperitur. Sed hec arguunt cerebrum
calidum et siccum etc. quia multitudo capil
lorum arguit multitudinem vaporum qui
sunt materia ipsorum et generantur per adustionem
ut 1a parte in exordiis. Capilli enim
nascuntur ex vapore fumoso vel terrestri
materialiter, dico, est quod licet materialis causa existat
pilorum vapor predictus ipsa tamen pluri|bus
elevatur a calore cerebri inficitur et recipitur
in capite tamquam in caminum fortius. Et
propter hoc quia cerebrum est amplius humidum
quam calidum ideo refrangitur predicti vapo
res propter ea quod. Et si capilli sunt multi
quia vapor est multus et sunt rubi
cundi quia minera eius et similiter parcialiter
cerebri quia est calida et vapor sublimatur
non sanguis. Subducuntur in eo ideo tanta
in capillis tinctura consistit. Et quia va
por ille notabiliter humidus est ideo refra
git siccitatem et soliditatem et grossitudinis
capillorum existet causa propterea. Unde et
plani sunt in eo capilli propter humiditatem
augmentum sicut solidi fiunt et crispi
propter augmentum siccitatis. Amplius caliditatis
et humiditatis cerebri arguit facilitas
et promptitudo in operibus interioribus
cerebri eo quod vir iste bene mobilis est in
operibus et in ymaginationibus et memoria
tiua similiter est extensum nimis operatur
eius caliditas et humiditas sanduntur vel humo
rositas accelerare. Et auditum paru
diminuit preciens ex infusione nimia
que auditum ab humiditate multa facta
et gustus est acuta diminuit propter
predictam causam et actualiter remissio. Et
organum tactus mollities actualis
que ex augmento humiditatis provenit
ut dictum est. Item ex eisdem fere signis
est apparere potest quod cerebrum quantum ad malis
ad caliditatem et humiditatem declinat. Non
enim vir iste est iracundus vel furibun
dus multum et pulsum habet magnum
et velocem cum organi mollitie re
pertum et pectus eius tactu humidum
et nudum pilis percipitur ut tangenti
patere potest. Ex quibus omnibus in una
conspiracionem reductis arguitur quod quod eius
humida est et calidum in maiori tamen
humiditas quam caliditas augmento. Ex
his itaque tamen causis facile inveniri

potest. Causa autem accidentium que in ipso
apparent eorum ut in pluribus molestat
catarrus per palatum. Et naris expul
sus. Secundum vero accidens est multitudo
mentium flatuum que multum falsificat(?)
Tertium accidens est frequens appetitus in gra
tiam que nominantur ei conceptus visus
Quartum accidens est lingue grossitudo ad se
mouendum cum aqualitate dolore in ra
dice eius appetitus. Quintum accidens est asma
tis periodica non debilis eventus quin(?)
molesti. Sextum accidens est multitudo ructuum
et rugitus in stomacho et in ventre inferiori. Septimum
accidens est descensus ventositatum ad
membra genitalia que nominatur eius
sufficientiam humiditatis. Octavum accidens est me
brorum motus lassitudo vel ignavia
ac debilitas ad motus exteriores et
exercicia. Quorum autem accidentium
facile assignari potest causa ut ut (sic) si
ngula enim. Quod enim malis et excellentis humida
causa est multitudo fluida in cerebro quam humiditas
maior quam causa et propterea cum sint excellen
ter aucta. Hinc enim augmentantur
humiditates in cerebro per viam indigentiis
sive etiam a residuo causa per mediam
evaporationem vel defluxus in cerebro
multiplicantur cum virtute expulsiva
ad sui exoneracionem excitetur necesse est
predictas materias aut expelli per palatum
et esse catarrum aut expelli per
nasum stilicidios humiditatem patet et
esse coriza satis acuta propter falsi
tatem materiam vel per harum materiam ad
organum auditus expulsa obtusum
reddit auditum propter infusionem organi
predicti aut nervos per interiores partes materie
et exteriores per aqua ad aures pro
pulsa faciet mollificacionem adiuvare quan
tum ualet in eo involvet adeo quod
palpebrare exeuntes ab eo calido
patet. Secundum magna parte. Quartum autem
harum materiarum vapores proni visibili
commiscentur per eius visum reputantur co
lores et motus secundum dispositionem vapo
rum ita ut idem quoties in se generentur va
rietates colorum figurare et mo
tum in aere apparentium que tamen ne
quaquam in aere inveniuntur. Unde visus
corrupta redditur ut clare colligi
potest 3a 3i tractatu capitulo de ymagina
cionibus dum inquit. Ymaginaciones sunt.

colatos qui sentiuntur quorum usu. Et si
cut immixti aeri tunc in eis existentes
rei non prave inter glandulas et inter ea
que videntur longe ibi. Et quoniam subtilis est
unde ex hiis facile salvatur per eventus
catarrorum et multiplicatio in eorum predicta
rum et corruptionis visibus que sunt tam
per accessum a superius tactum. Pro hoc autem
considerandum est quod si humor per palatum
et vias alias defertur ad linguam
et musculos moventes ipsam tunc prohi
betur eius communis motus. Quam necessarius est
ad loquendum ut colligi potest [illegible]
3ⁱ capitulo primo. Ceterum si non tales infunduntur
musculis et sub lingue tunc possunt
dictum dolorem efficere per modum solutionis
continuitatis extensive nocive aut per modum
subite alterationis. Ceterum ex hiis eciam visi
causa etiam accidentis predicti pari racione
verificatur accessus 7ᵘˢ quod est anheli
tus nocumentum proveniens aut a descensu
predictorum humorum ad pectus aut quod pre
dicte non compleant vias sensitivas spiritus
animalis quo moveri debent organa
anhelitus sicut ad motus pectoris spiri
tualis facti a spiritu motivo a cerebro
ad pectus delegato. Potest vero sicut et naturalis
deviatus eo modo quo motus cordis et
arteriarum naturalis deviat a sapientibus
ut potest colligi ex dictis 2ⁱ capitulo de anhelitu
et 3ᵒ colliget capitulo [illegible]. Ceterum item nocumentum
in anhelitu in hac via per colligantiam
provenire potest a stomacho et cerebro ipsorum ubi
pluribus hic non provenire superfluitas vel
ventositates in stomacho congregate que comprimunt
diafragma et membra et alia organa
anhelitus spiritualis et membri magis. Ceterum
vero accessus 8 scilicet multiplicationis ructuum
et morbi in stomacho causa est mala complexio
humida iam predicta per viam indigestionis le
dens stomachum et est talis humiditas sub
iecta causa generationis vaporum et ven
tositatum ex quibus a virtute expulsiva hec
inde accidunt ructus et torciones
in stomacho iam predicti. Aut non insuper
ex predicto fundamento deducuntur ven
tositates in inferiori ventre causa multipli
cationis et descensus earum ad inferiores
partes violente facte in eis ab expel
lente virtute congregate in inguinibus
apte fiunt [illegible] ex isto patet quod ad
hernias i. rupturam [illegible]

aut iam fortassis incidit in ea lassi
tudinis et inertiarum et impeditum in
motu vel exercitio provenit ex humiditatibus
iam predictis mollificantibus et relaxan
tibus lacertos et cordas in ceterum et
ligamenta per que motus in eis comple
tur. Ceterum quibus liquidum est quod sit prin
cipalis huius virtutis exitudo. Ceterum ma
la quo calida et humida quod si amplius
ledit corpus per augmentum humiditatis quam caliditatis
ut superius declaratum. Que ergo mala
quoniam associat sibi accessus a superius
declarata et vitanda satis patet quod
ultimo concluditur quod ista virtus istum militem
esse solicitum in regimine sue dispositionis
aliter non solum periculo sed in gentibus
periculis omnino paratus est. Capitulum 2ᵘᵐ
de regimine huius dispositionis pro tempore ex
terum non naturalium sufficiente tractandum
Conveniente omnino caveat civitatem et lo
cum habitationis que sunt humida valde
et aquarum decursibus propinqua vel
aerem humida antiquorum edificiorum ut
testudinalibus et vestimentis quam et lo
cus habitationis ad caliditatem et siccitatem
nobilem elevetur excellentiorem tunc debet
esse ad siccitatem quam ad caliditatem inclina
tus et si locus naturaliter sicci non potest
rectificetur ad exsiccandum cum lignis
lauri cedri iuniperi abietis et co
stum. Ceterum aut suffumigetur eius camera
cum thure sandalum colofonia lan
dano storace ligno aloe et consimilibus at
cum hoc quanto quod est solempne. Ceterum ma
stice laudani appalti thure ligni
aloes terebentine rasine citrearum
et sic storace calamite et c. puluerizentur
et inde camera eius
suffumigetur. Ceterum pro regimine vero motus
et quietis effugiat otium quoniam ipse
omnino prodest exercitium communis stomacho fa
ctum sibi valde conveniens est ut frequens
ascensus et descensus per vias montu
osas et exercitium et cetera equo
factum et longum longum sibi valde
conveniens est. Ceterum equestre vero exercitium
sinistro equo factum et super assumpto
cibo non est eidem conveniens. Ceterum de 3ᵃ re
non naturali diligenter attendat quod re
pletionem a cibo et potu effugiat
ideo nunquam comedere debet ad saturitatem
completam sed relinquat aliquantulum famis

uel appetitus in stomacho remanentibus cibus
et sumo cape caueat quod cibum optima
masticatione contritum antequam degluciat
non addit vitam suam qui cibum sine
optima masticatione deglutit 3a ii
cap de regimine sanitatis per cibum scilicet
et potum mensurate et bene praeparatum acci
piat non sit in multa quantitate et impe
tuose degluciens sed paruum et paruum
discrete ita quod in stomacho non defluctuet
deliciorum cibaria est quae stomachi quietem
et tensionem efficit sicut deliciosus potum
est qui in stomacho fluctuat et distat
3a ii ubi supra Finis vero mensure
dormicionis debet esse ut non dormiat
immediate post cibum immo tempore permit
tat horas duas ut cibus et potus
in stomacho congregati a calore naturali concoqui
elaborentur Nam si cibus in stomacho reperitur
in mane et dormiat multum grossas et
quam plurimas ventositates in capite multi
plicat mensura 2a sapiens in eo est per quan
titas vini uel vini horum neque permittet
in die dormire si potest aut valde parum
et ~~..~~ qualiter contingat post dormiat
capite notabiliter eleuato et non resu
pinam faciat dormicionem quam resu
pine dormire prestat ad apoplexiam et reumatismum
et membrum et sic in hominibus caput re
pletum habentibus sicut in ipso visum est
melius autem ei esset super ventrem dormi
re quam supra spinam et sic in dormicione
2a quam prima dormicio ipsum magis
prestat ad cursum humorum ad oculos
quae ideo in eo euitari debet Regimen vero
per accidentia ita intelligendum est quod ideo
vitet passiones animi aut propter se vehe
mentes et velocissimas motus in humoribus et
spiritibus accidere possit et in summa
mansuetus esse debet in aliis passionibus
animae leues et extenuat et mutat
corpus ad ea quae rerum naturam consisten
cia 3o tegni cap primo colligendum In qua
litate vero ciborum et potuum ita proce
dat euitet cum cibaria omnia et po
tus valde ventosos velut lac et
fructus omnes arrarius et paruum du
rantes propter excessiuam eorum humidi
tatem et quia multum euaporant ad
caput nichil enim magis vaporosum est
quam fructus ut patet 3a 3i cap de cataro
colligendum Debet euitet mollia cibaria

cibaria et condita cum sapa effugiat
et vini dulcis usum et specialiter quod est re
cens et non bene defecatum euitet
3o pastilles cibos ut laganas et si
milia uel dimosque cultellos panicellos
et veteres sales mollium propter oppilationem
efficiendas Item effugiat acuta
cibaria omnia et ventosa sit velud
alia cepe raphanum eruca bulbus
et ~~...~~ salsamenta omnia et specialiter
multo usu licet salsa in quantitate parua
sint ei iuuamenta propter reliquias aut
ciborum et potuum speciebus licet autem
tempore pro suo non et specialiter utendo cum cibariis
speciebus quae digestionem eius adiuuat et co
roborant et qualitates frangunt et humores
consumunt et humiditatibus contrarie aduersantur
velud cinamomum cuminum anisum dauc
menta serpillum saluia seu petrosilium apium
spicaque cappares licet specierum piper 33
cinamomum garyophyllum maciis nux muscata ultra
cibarium debet esse de mundatum ab aquo
corum et specialiter mace garyophylli cinamomo piper
feniculo serpillo menta et rosmarino
potus vero eius sit vinum colore album
quod mentem .1. ca vir tum corporis
debes non permittit quod ~~...~~ 2a via utrumque
2o regis antorum quod primo et debet esse
in substantia subtile eo quod diuretica et penetra
bile existit et debet esse odore contrarius
cum quia est melius confortatiuum prin
cipalium membrorum ut sit esse vina prima
meliorum utrumque reponi calo. debet esse
vinum eius parum et esse sussum sit propter
necessitatem expectacionem iniectam aque
vero usus omnis in eo euitandus est
cum augeat humiditatem in eo superflua
existat ut in precedenti capitulo visum est
Hec in summa est regimen eius per anterius
sex rerum non naturalium administrationum

Capitulum 3um de regimine hiis dispositionis
et contrariis quoniam per administra
cionem instrumentorum medicine alium

Regimen vero humidi viri per medicinas alia multa
et curatiua potestatem indiget satis
quia in ea quae quantitate administranda debent
contraria adhibita fuerunt ei incidendo
do materias digerendo eas eradicando
et diuertendo eo ab istis videor satis
excusatus quare describam solum
purgacionem quam credo ei conueniere debere
in autumpno et vere satis. Primo

vero ad humiditates et ventositates capitis
consumendas et evacuandas quedam descri
bam contra convenientia. 13o vero ad [illegible] generantes
apparata describam. 14to de speciebus lin
gue aliqua tangere utile. 15to [illegible]
na tamen [illegible] ipsius prouidebo. 16to
[illegible] tagarum [illegible] rectificatiua et
confortatiua. 17o ventositates a ventre ex
cludentia remouentia tagarum. 18o vero
ad humiditatem ventositatem et intestinalem [illegible]
que utilia [illegible] 19o [illegible] que
ad lassitudinem [illegible] et [illegible]
[illegible] Itaque [illegible]
huius [illegible] a [illegible] mensis septembris
usque ad finem eius accipiat hanc [illegible]
[illegible] Recipe pillularum [illegible]
[illegible] pillularum de [illegible] ana ʒ ß
reformentur pillule vii cum electuario de psi
lio et exhibeantur de mane et postquam
dormiat horam unam et hora [illegible] post as
sellationes accipiat [illegible] vini aque
calide decoctionis [illegible] et vi hora
sequenti cibum accipiat. Sequenti
vero mane immediate accipiat in aurora di
gestiuum hoc calidum et ipsum continet viii
diebus. Recipe ~~[illegible]~~ [illegible] quanti sirupi de
sticados sirupi de calamento ana ʒ ß aque
feniculi [illegible] ana ʒ ß misce
Nono vero die sequenti accipiat hoc electuarium
cum vino actu calido dissolutum. Recipe
electuarii indi ʒ vi et bibatur ut [illegible] et
postquam ipsum fecit omnia que post [illegible] scrip
ta sunt debere fieri. Si vero diebus
quibus assumit digestiuum venter eius est
stipticus tunc omni die [illegible]
vel saltem omni altera die accipi
at unam de pillulis infra dicendis.
Et si quis propter reliquam estiue ca
liditatis timeret caliditatem predicti digesti
tunc [illegible] aque [illegible] et sit earum
una medietas ex aqua endiuie
vel cicoree. Capitulum. Purgatione vero
in vere administranda accipiat [illegible] mino
ratiuum hoc. Recipe [illegible] de [illegible] ʒ ii
[illegible] fetidarum ʒ i. reformentur pillule
viii cum sirupo de calamento et exhibeantur
hora et ordine in [illegible] superius
obseruatis. Sequenti autem die sumat
digestiuum hoc. Recipe sirupi quanti acetosi mell
rosi sirupi de calamento ana ʒ ß aque
[illegible] et [illegible] ana ʒ i ß misce
[illegible] et fiat ordine assignato et hora

supinus in [illegible]. Et si stipticus est
diebus illis accipiat de pillulis [illegible]
post vii vel viii dies assumptionis predicti
digestiui purgetur cum istis pillulis. Recipe pillularum
de agarico de [illegible] et [illegible] ana
ʒ i. reformentur pillule vii et accipiantur
hora et modo in superiori purgatione obser
uandis. Capitulum. [illegible] huius cali
[illegible] catarri. et [illegible]
[illegible] administrandum.
12o vero [illegible] tempore quo [illegible]
defluit et iam defluxit. [illegible]
[illegible] complet [illegible] et sep
[illegible] de quibus dictum est
in precedenti capitulo. [illegible] vero [illegible] complet
[illegible] istis. [illegible] est [illegible]
[illegible] de qua dictum est. [illegible] est [illegible]
a capite [illegible] cum istis pillulis de quibus
accipi debet una [illegible]
una accipiat [illegible] secunda
vero [illegible] horas post cenam que de
[illegible] est. Recipe aloes [illegible] ʒ i.
agarici [illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible] ʒ i. [illegible] catati
[illegible] ana [illegible] vi sal [illegible] ʒ ii [illegible]
[illegible] omnia et infundantur in [illegible]
maiorane et [illegible] ana ʒ i. aque
[illegible] ʒ i ß deinde bis [illegible]
et exponantur soli usque ad [illegible]
[illegible] deinde iterum [illegible]
[illegible] et [illegible] et iterum 3o [illegible]
tur. De massa autem illa fiat pillule
[illegible] ʒ vi [illegible] usus sit ut dictum est
Et [illegible] hec pillule in [illegible]
a [illegible] catarrizantes [illegible]
[illegible] catarri. et est
[illegible] iste de quo [illegible] caput
[illegible] usque ad fi
nem sagittalis. Recipe [illegible] ʒ i.
sandali [illegible] mastic [illegible]
[illegible] ana ʒ i. rasi [illegible]
[illegible] ana ʒ ii pulverizentur omnia
[illegible] et [illegible] Capitulum. [illegible]
est diuisio [illegible] et fieri debet cum
ligaturis super [illegible] pedum et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] adiutoriis [illegible]
ligaturis constrictis usque ad [illegible]
[illegible] Similiter [illegible]
[illegible] predictarum
[illegible] 3o cum rubificatiuis [illegible]
et vesicatiuis [illegible]

[C]ristas cum ventosis ~~[deleted]~~ nationibus et sca-
rificationibus administratis. Item cum purgatione
cerebri et est facilius, feliciter dimitti-
di modus. Sexto cum flebotomia cephalice dex-
tre manus cum extractione sanguinis iii vel
iiii ℥. Septimo cum gargarismate facto cum
℥ i oximellis squillitici et ℥ i ʒ aque rosarum
et ℥ i aque maiorane invicem calefacto
cum Octavo rubi pillule instrumentum est cum
expulsione [illegible] potus in sero dati
cum ℥ i aque maiorane. Recipe diamargariton
℥ i electuarii de gemmis ʒ ii misceantur. Nonum
instrumentum est ut a prima die per duas
horas post cenam detur patienti ℥ ii
aurei alexandrini cum modico aque
maiorane calefacte. Decimum instrumentum
catarrorum absorptivum et rectificativum
regiminis sex rerum non naturalium inclina-
tarum ad exsiccationem et de hiis quod
primus modus expeditus est. Undecimum per
[illegible] tali iam visum sufficienter expedi-
tum per ea que in regimine absorbentis
catarri scripta sunt et similiter ab
eo ut in precedentibus duabus partibus videri
potest. Ut autem [illegible] tali [illegible] prima
[illegible] expediat retinendum est
ad ea que de absorptione catarri
scripta sunt. [C]olliria congruencia [illegible]
ut removeatur est hic exemplum
Recipe fellis piscis [illegible] fellis
piscis [illegible] et sturionis [illegible]
et [illegible] in fluminibus inventis ana ℥ ʒ
aque eufragie maiorane [illegible] et
celidonie ana ℥ i. antimonii subtilis-
sime pulverizati ʒ i. ligni aloes [illegible]
[illegible] margaritarum subtilissime [illegible]
ana ʒ ʒ vini [illegible] ℥ i. [illegible] subtilis-
sime pulverizata misceantur cum liquo-
ribus in vase vitreo bene obturato
cum argilla et postquam steterit ad so-
lem ~~[deleted]~~ xx dies tunc ex eis bis aut
ter [illegible] oculo gutte ii mane
et sero ante cenam et teneat oculos
per [illegible] horae clausos [illegible]
[illegible] aut et extensionem cutis
palpebrarum confert frequens usus huius
collirii de quo predicta cutis sepe leni-
tur sine [illegible] in actione. Recipe co-
riandri [illegible] et [illegible]
rosarum [illegible] ana ℥ i. [illegible]
[illegible] in [illegible] aque usque ad [illegible] superiorem

duarum partium [illegible] in liquorum colato
misceantur [illegible] ℥ i [illegible] sandalorum
[illegible] sicut [illegible] ana ℥ vi [illegible]
[illegible] ℥ i ʒ [illegible] ut [illegible] Duodecimum
[illegible] fiat lingue [illegible] et [illegible]
quod [illegible] subvenire debet hiis tribus
remediis quorum primum est ut post [illegible]
[illegible] et [illegible] per [illegible]
dies fiat eidem flebotomia vene dextre
que sub lingua reperitur et extrahatur san-
guinis ℥ ii usque ad iii post aliam per [illegible]
flebotometur alia sinistra vena cum eis-
dem modis ut in dextra dictum est. Secundum
remedium est ut post consolidationem predicta-
rum sepe fiat fricatio sub lingua cum
[illegible] a tertio die de mane per
xx dies. Tertium instrumentum est ut sepe
fiat masticatio [illegible] cubebarum
per horam ante cenam. Quartum [illegible] vel
[illegible] instar [illegible] prandeant
cum [illegible] et [illegible]
[illegible] optimum remedium est ad
[illegible] per duas horas post cenam
[illegible] Recipe electuarii diamargariton ℥ i.
et ℥ vi [illegible] sex [illegible]
ʒ ʒ exsiccati [illegible] ℥ i ʒ
aque ysopi calefacte. Secundum remedium
est ut [illegible] mane [illegible] patiens hic
potum calidum. Recipe aque [illegible] radi-
cum [illegible] ℥ v [illegible] ℥ i ʒ exhi-
beantur in [illegible]. Attende autem quod
in [illegible] a [illegible]
[illegible] est ut in cibis [illegible] deco-
cta [illegible] ysopo
et [illegible] regimen [illegible] accentis
[illegible] et [illegible] conferunt infra
iiii [illegible] est pulvis quem
[illegible] fiat quo ter in [illegible] per du-
as horas ante [illegible] assumat ℥ ʒ
cum [illegible] ʒ vini [illegible] mediocri
[illegible] et [illegible] frigidi. Recipe [illegible]
℥ ii [illegible] stafisagre ~~[deleted]~~ ʒ [illegible] rute
saxifragie ana ℥ ʒ liquiritie ℥ i.
fiat pulvis subtilis. Secundum instrumentum
ad hoc est usus pillularum quas [illegible]
[illegible] de quibus accipere debet patiens
ante cenam et cum [illegible] fuerint
iste [illegible] que [illegible] scripta sunt
in absorptione catarri. Recipe pillularum
[illegible] ℥ iii diagridii [illegible] vi
~~[deleted]~~ [illegible] ℥ ʒ.

ʒ ij quibus sit fractus pistus ex omni ʒ vi cum succo rosarum. Secundum instrumentum est ut post assumptam cibi potionem comedat ʒ ij aut ʒ i confectionis dia cimini descripte Nicolai in antidotario. Tertium vero pro ultimo autem tertium sit sequente futuro fieri et cuiusquam idem principium unaquaque tercium est sic. Non debet illius instrumenti primum est per assumptionem pulveris qui regetu tallit ut in regie meta pretti unctis. Secundum instrumentum est ut continue super igne portet reto tum unum de hiis que scitur portat seu habet cum ligatura quodam de qua informatum est. Tertium instrumentum est ut saepe utatur assumptione in vel iiij or ʒ aque stillatitie gallarum tempore seu retentum in amara per quam debet tardari cibus hora saltem j. Circa vero ultimum autem tertium sit laxativum dimisso melancholicum prescripti potest cum quibus in strumentis. Primo per repletionem saepius. Secundo per frequentem usum pillularum que sunt scripta. Tertio per administrationem sanguisugarum per emorroidas ut supra visum est. Quarto per frequentem abluitionem membrorum cum aqua exsiccativa sed actu calida ad minus saltem. Quinto cum fricatione genuum cavillarum pedis et anchiarum facta fricatione cum ʒ v olei olivarum et ʒ i salis subtilissime triti. Haec itaque omnia videntur sufficere pro isto ad curam dispositionis et accidentium predictorum. Neque ex hiis mirandum est si sermone prolixum in regimine ipsius impenderi quia dispositio cum suis accidentibus adeo grandis est quod indiget adhuc similibus et productione perfectionibus. Haec tamen videntur sufficere etc.

De mala complexione frigida et sicca cerebri et de desiccatione cutis faciei et de discrasia et de corruptione per signis cum mala complexione et sic consilium

.20. Illustri viro Paulo quedam sunt fere de diversis dispositionibus et accidentibus quae data sit providentie et non medicatio. Pro iure simili pitius vir Baptista firmamus. Primo quod accidit in ipsius est multa morte fluxione quae ut plurimum falsae sunt congregatio et corrumpitur precipitans vel descensus ad non ullas capitis partes et ad inferiores etc. Secundum accidit est corruptio coloris et cutis faciei infecta a mala sanguine rubeo colore

[illegible] commixta cum aquosa fleumatica. Tertium accidens est nocumentum auditus si quis distinctionem vel aliqua asina noviter velit. Quartum accidens est diminutio vel corruptio digestionis sive plurimum sit. Quintum nocumentum est mala quod certum ad talem et similiter notabiliter inclinata sunt magis ad talem quam ad siccitatem proximitate sit. Primum autem volenti scientifice consulare notare est invenire principium et effectum eorum horum accidentium ita supponendum primo quod quia congregationis intemperie in calidum et alteratione causa duo convenit primo quidem per necessitatem caule cerebri. Secundo per colligantiam eius ad partes scilicet pectoris et capitis. Est autem nocumentum caule proveniens a mala complexione frigida et sicca cerebri cum cuius siccitas particularia consonat et primum quidem horum duorum ex multis declaratur. Primo ex tactu quia tangentibus caput ut in pluribus eius partibus siccitas magis quam calitas percipitur. Secundo quia molle percipitur et leve magis quam asperum et siccum. Tertio vero ex sensu visus eo quia in maiori parte capitis albedo magis quam alter color putatur. Quarto quia visu percipitur carnositas mediocritas quae tamen ad mollitiem declarare percipitur per tactum. Quinto vero per alia signa quae capilli in isto viro plani sunt et molles et item quia iam capitis in eo calvicient aliquae pessime quam modo sit unum quod in viro isto provenit propter ea quia vapor adustus qui est materia pili non reperitur in parte anteriori capitis nisi pauce quantitatis et non bene congelabilis in poris. Adhuc calvities in viro isto proveniunt ex particularia siccitate etc. et actualem in cerebro eo quia in ipso inveniuntur sanguis delegatus aliquae notabilis caliditas sit talis pro viam resolutionis consumit partem magis vel vapores radicis capillorum et inde eius quantitatem unde calvities in eo a duplici virtute provenit. Primo propter augmentum humiditatis multe. Secundo propter siccitatem particularem exsiccantem materiam ex qua deberent capilli generari. Quod autem quia caput huius viri est lapsum ad malam complexionem siccam et humidam malam in capite eius debent multi plicari capilli per quam quia congestis

causis sufficientibus effectus productivis
produci debet effectus. Sed siccitas est potens
ad congelandum vaporem qui est capillorum
materia et multitudo meatuum in eorum ibidem
eo quod lapsus est humidus materialis ut
supponitur. Igitur est de necessitate ibi capillorum
multitudo consequitur motus et sibi similes
reducendum est negando quamquam multitudinem
non eorum causatur sufficienter eo quod meatus
non consistunt conveniente licet enim in cerebro ipsius
requiratur multitudo meatuum humidorum tamen
ipse non sufficienter congelantur eo quod nimium
nimium aquosus sit vapor aut ex quo
pueri generari ~~...~~ debet et adustus et sic
non potestatis non aptus congelari facile
vapor aut aqueus nimis / Ad 2o
quod licet mala complexio frigida et humida capitis sit
productiva calvitiei et adhuc si concedatur
quod in capite ipsius inveniantur vapo-
res multi adusti et terrei dispositi ad
congelationem tamen in cerebro isto invenitur
contraria non solum prohibentia congelatio-
nis predictorum vaporum immo corpore ro-
sumptiva causa scilicet mala complexio calida cerebri
ipsius per colliquationem corporis sibi coniuncta.
Ex quibus patet quod bene negabam minorem
cum dicebatur sed in cerebro huius viri invenitur
mala complexio frigida et humida et adhuc sufficiens
humorum congelatio. Igitur negabam quan-
illa adhuc est eorum ut concedenda foret illa
quia oportebat in minori subiungere in cere-
brali invenitur siccitas et humiditas materialis
per se sufficienter vaporum congelativa et
in eo non invenitur aliqua causa prohibitiva
congelationis patet igitur quod ibi invenitur causa
talis causa ipsius congelationis prohibitiva
scilicet mala complexio calida alterius corporis coniuncta
cerebro que per viam resolutionis materiam
capillorum generativam consumit consequitur
cerebri lapsum adhuc significare potest ca-
pillorum paucitas et tarditas ortus
eorum / Secundo illud probatur cognosci potest per
augmentum humiditatis in capite et per deflu-
xum ipsorum per diversas vias. Et adhuc
immo per signa sumpta ab operationibus virtutum
interiorum non sentientes hanc cerebri complexionem
faciles sunt apprehensionis et difficiles
conservationis quantum ad operationem memora-
tive patet ergo non ita bene memora-
tur sicut apprehendit et imaginatur licet
non in conceptionibus et iudiciis cognitive
potentie sunt facile permutabiles.

adhuc ad materias et exercitia satis
tardi sunt et facile lapsabiles vel
per exercitium debilitabiles. Amplius sunt ho-
mines perplexi et profundi sapientie et pul-
sus habent ad parvitatem et tarditatem
et raritatem cum mollitie declinans
magis quam ad contrarias oppositas. Et com-
urine sunt in substantia tenues et colori
remisse citrine et sedimentum humorosum
satis / hec quidem omnia vestigia sunt
et a mala complexione frigida et humida provenientia
nisi predicte male complexionis contrarie opponit exper-
sum caliditate et humiditate quam facile per has
qualitates cerebrum contrarium apparere potest et
siccitate contrarie quando cerebrum contrarium apparere potest
per caliditatem et siccitatem eius ... hec igitur
omnia leviter cognosci potest cerebrum huius
viri. Ostendunt mala complexione frigida et humida sed
per contra calidi inherente et calida et sicca
penetrantibus eidem ab epate ...
per dilatationem sanguinis colerici satis per-
pattellectu accutum ... sed corruptionis
coloris et sic pomorum maxillarum
cum declinatione eius ad rubedinem interioris
sanguinem permittebant primo quod licet defecta
coloris faciei a causa in rei veritate non
sunt extraneus sed consuetum est nobis sapien-
tes communiter inter extraneos necnon
non corruptio colore ac eius permutatio
est extitudo complexionalis generalis vel uni-
tatis quo res. De uno licet dispo-
sitio prime sunt velud permutatio coloris
facta a statione longa sub radiis so-
lis et a compari artibus fabrilibus vel
igneis et similibus contrariis ac frigore multo
et flatu venti frigidi quod demigrati
faciem in hominibus ac palescere et de-
mum talium sunt vestigia levia per
motionem ulterior subsequentia et ipse quando
faciunt valde calosa ac diu ant
generationis cutis producta. De uno vo
licet dispositum est sanguinis mortuus
et lentigines magne et parve ad
eque sub cute sanguinis mortuum reduci
potest huius viri dispositio pluribus non modis
quia sanguis sub cute ~~...~~ mortificari
potest quod quando sanguis multus et impetuose
fertur ad cutem velut accidit in contusi-
one et in plenitudine indiscrete fortis
et in dilatatione meatuum male qualitatis
ad membra propter quod sanguis mortificatur
ibidem ac quod est obiectum virtuti

fusumitate ipius i q̄ ut qr a virtute
delictus corrupitur evidem ex eiusdem corrup-
cione secuntur colores si n. sanguis fuerit
calefactus quinquis relinquet in membro
rubedo cum claritate q̄ desiccata deno-
minat c. 3ᵒ cti ca. lo de erisipila.
Si vero san[guis] plus fuerit non relinquitur
i cute rubedo remissa q. l' reputatur
in loco latura citrinu. Et si aut san-
guis quinquis fuit melius appetit in cute
color rubeus a fuscedine quadam resi-
dens qualem colorem contemplator pt in ma-
ciei membris inter colorem a sanguine
calidis et melius procreatum et pus
inter[?] fumoret a galieno in libello
de colera nigra ca. 3ᵒ in declaratione
mea. Attende qd si san ille calidi
quinquis in paruas particulas colligatur
disposicionem efficit que lentigo nomi-
natur aut p. amplam membri exprimitur
ptem nominatur pannus ut 6 ca cti
tr. 2ᵒ ca. viᵒ colligendum et vltimus
q ho alius ca. 16 in rubrica ipius
et sut simaneus b. vital. b. tractatu
n ca. 8 colligi 2 pit flore
sunt ex xxv. continentur caᵒ.
Et taliter constituti ea qd viri leprosi
dispositio sub corruptione coloris que
non est certitudo callorum pt. At vero
itm subtilius contemplandum hec dispo
ad eorum reducenda est et magis
ad genus eorum contra et palans contra
neg in pte cutis faciei qe est infec-
ta ex paruo adz non rared pustule.
nec que carpte acquisitez omittut
tumez vel virulentaz i2 ille locus
egrotat apatiis que nominatur emine-
n. bothor [illegible] et non [illegible] Emi-
nentie n. sut apata [illegible] sic apata
sut eminentie magne 2ᵃ pi cito
[illegible] et non pt ab ape emanare
virus nisi fuerit saluta [illegible]
itas i2 in membro tali sut eminentie
qe sut apata [illegible] et [illegible] contra
qd sut [illegible] ad qd vero
de [illegible] defedacionem faciei q a sapu
tibus nominatur reducenda sit hec dispo
sale difficile vir. quadam n. tenc pt hec
dispam in facie appetitez denominanda
ee saphatem i ipa sit calor corrup-
cio et pustularum [illegible] appetit
Ergo aut [illegible] non adhereo

qui in loco isto non inveniuntur ulcera
crustosa et [illegible] pustule ille non sunt
fixe i imo. accedentes et recedentes lig-
n. q de dispositionibus saphati inveniuntur in
facie leprosi viri non [illegible] in diffi-
nicione saphati denotate in hac di-
spositione inveniuntur Saphati aut
nichil aliud est qz multitudo ulcerum
et [illegible] pustularum qe fixe sunt
[illegible] melior [illegible] diuise [illegible]
locorum v. in pluribus membris [illegible] absque
[illegible] ea adinuicem Deinde sucre-
dit eis ulcera crustosa cum [illegible]
cione membri ad rubedinem colligi-
tur [illegible] cti [illegible] 2ᵒ [illegible]
[illegible] qd hec dispo impetigo
denominari possit sz non vir hic [illegible]
liter [illegible] ee eo qz impetigo
[illegible] in [illegible] et in [illegible] q t.
cum saphati [illegible] pt hec impetigo
denominari saphati qz [illegible] qe
nominatur [illegible] qe pue-
nit a mala [illegible] multa
[illegible] ad cutem cum corruptione
et corrosione [illegible] nominari pt
[illegible] [illegible] que [illegible] est
[illegible] saphati [illegible] 2 est saphati
[illegible] eo qz cum ipa sut ulcera
multa apparentia in cute [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
qr non videtur hanc dispositionem non pos-
se denominari impetiginem de genere
saphati ut deductum est nisi quis
[illegible] vellet et concedere hanc ee
[illegible] impetiginis [illegible] qe puet
ex subtiliari pte sanguis emana-
te a loco [illegible] cum [illegible]
ali corruptionem cutis et [illegible] et ta-
liter [illegible] dispo leprosi viri [illegible]
de impetigine [illegible] pt [illegible] 6 a
cti tr. 3ᵒ caᵒ 2ᵒ Ego aut [illegible]
disponeret hanc ee denominandam bo-
thor [illegible] que sut apparentia in [illegible]
ee nasi et sup pomo maxillarum
et [illegible] a materia male quali-
tatis eleuata a toto corpore vel ab
[illegible] vel altero membro magne [illegible]
a quo si eleuetur vapor [illegible]
[illegible] vel passionibus eius sicut
bothor in [illegible] [illegible] [illegible]
et alba Si aut vapor ille a materia
eleuetur quinquis ex san. et colera.

— qr ē saphati

fiat bothor alia colore rubicundo colo
rata magna parte que occupant
necnon cum morem apparere hic videtur
interire colores colici vaporis et sangui
nei quod plenius si et elevantur vapores
plures fiunt pustule albe in predicto
loco lactee coloris facie inficientes id est
et vapore colerico et sanguine elevata
cone ad faciem color citrine complexio ap
parebit in ea et post omnium horum sine
speculando summi 6ta quarti tractatu 3o c. 2o
dum inest quibus contingunt super nasum et super
pomo maxillarum bothor albe quasi
ut sunt puncte lactee id est parve pustule
puncte ampliate et alacteo colore co
late et alia lucida sunt que sunt puncte rubee
id est pustule ita parve que puncte rubee
ampliate provenientes propter magnam virule
tam expulsam ad superficiem cutis de pro
vapore corporis vero recolligendo et hic
apparere sunt quod hec dispositio vero euadtum
de re pustulis albis et corruptum co
loris apparatum et tamen quoniam iam vero nocumenti
anhelitum quod fuit in anno quarto
est assignare et hoc asmatis cause omnino
sunt reducende ad nocumentum ingenioris
anhelitus sive cum lesio eorum dispnea
vel asma. vel orthomia fieri non potest
tamen hic dicendum quod hoc asmatis causa est melan
cholico pectoris per collectionem quantitatem magis
quam in eo existit nocumentum per causam sicut
cum provenerit ex anhelitu difficultas
propter nocumentum contrariorum pectoris oppi
late generaliter propter aliquam eorum molestiam
et anhelitum cutesa et inmissa earum
intensio et immissarum eorum contraria
pectoris et generalis eidem ut oportet
Adhuc etiam sunt nocumenta in pectore fixa
est non ita facile commoventur alii eo
dispnee itaque et hic concluditur quod hec
nocumenta anhelitus quod secundo asma de
notare debere provenient publicus ~~idem~~
recollecciones ad caput et ad pectus | Est
omne asma egestio pectoris tamen quod pa
tiens non venit ex infectione anhe
litum sequente sicut est anhelitus quo
laborant phtisici febricitantes ut dicit
Avicenna 3a in exordio capituli de asmate
Modus autem causari hec anhelitus difficul
tas huiusmodi vero accidit est quod tamen non
in capite in nocumento efficiuntur a virtute
expulsa ad partes pectoris vaporum in co
nalibus nervorum et uvulis pectoris

a virtute forti et per motum pectoris fluxi
bilis quod est inventum in quodam corpore flu
xibili. Omne enim tale ratione talis conclusi
onem parte 2o celi et mundi | Cum in materia
in predictis locis est recepta sive visitati
lium adheret. quare pectus fieri debitum
partem pectoris evacuatorum et frequentatorum
pectoris adest expulsionem id est non utique ad
magnam velocitatem necessaria et frequentem propter
parvum pectoris diastole propter quam multis
et cito et frequenter aer evacuatur cordis
attrahat et totius corporis attrahat. igitur
non est in motu anhelitus esse magnum.
velocem et frequentem contra virtute
in paritate aliarum causarum dictarum contraria
pulsus. | Cum igitur aer attractus non sic suf
ficiat ad evacuationem necessario crescit
per cordis caloris igitur multiplicabitur in po
tentie sive caput si vel alii necessita
tes virtute ad expulsionem et fieri debet
per sistolen parvum pectoris. quare erit nocumentum
in attrahendo aerem et in expellendo fumos
iam predictos igitur diastoles et sistoles
ipsius pectoris erunt magis veloces et
frequentes in statu virtute et paritate
aliarum causarum ut dictum est. Cum autem contra vir
tutem debilitatem remanente aliarum causarum
dictarum anhelitus paritate tunc erit necessario
anhelitus parvus et frequens. Si autem contra debilitate
augmentetur per causam necessitas tunc oportebit
de necessitate anhelitum esse parvum et maxime
velocitatis velocem et per additionem maiorem aug
mento crescit per causam tunc anhelitus ul
timate fiet parvus velox et frequens. qualis
est anhelitus in febriente ex fectione sicut patet
Et per hoc quantum hec difficultas anhelitus
in hac vita sive hoc non potest vide in magna
minueretur in postero periculum ingens
dependente et in te vivens quod cum in fine scilicet
consumetur valde raro. vel fortissime magis
sicut dicit Avicenna 3a pallet in ea. Hec ergo non
accidit decrepitis non fortium naturaliter
magis prevenientur que etiam non cum ipsa est
iuvenibus sunt difficilius et plurimum. Post
hec autem est dicendum quod hoc nocumentum anhe
litus non fit per se per collectionem cerebri
ad pectus. si fieri potest per collectionem de
cerebro et post per collectionem capitis et
stomachi. Cum in stomacho et ore multiplicatur
non opilates ac aperientes quantitate sive
comprimit diafragma cum compressione
comprimitur pulmo ac etiam necessario anheli
tus. quare necesse est in anhelitu nocumentum.

accidere ut secundum visum est et propter istum
non tales corporis et stomachi ab eisdem defluxe
ad organa anhelitus ipsius ipse
dicit. Et adhuc et per spem nostram male
complexionis pectoris generatam a membris illis
pectoris in anhelitu nocumentum accidere et propter
aliqua eorum que dicta sunt complexionis
pectoris quod hic nocumentum anhelitus provenit
hec causis ipsius non sunt aliter ille qui
negare velit hic assignare et posse quod
generare per spem male complexionis facte
in pectore per certum quod provenit hec
consuetudo provenit per colligationem ma
teriei quod per consequens nocumentum pectoris
Item accidit fit diminuta vel corrupta
debilitas digerendi digerendi licet pos
sit fieri a mala complexione frigida in ma
li in viso tamen isto provenit a mala com
plexione. Et hinc multa signa sunt pau
citas sitis inflatio ventris multitudo
vel habundantia saliue in ore multitudo
eius putridi et salive. secundum malitiam complexionis
frigide et humide stomachi secundum 3m capitulo tertio. Item de tu
signum est nausea quae ei inest est
viscosa et ebullita secundum 3m de malis
complexione dispositionibus stomachi xi. que signa
sunt. Item tu signum est velocitas descen
sus cibi non bene elaborati a stomacho cum
ea nata est. Item hec signum est eructu
atio multa que consequitur debilitatem
caloris stomachi propter quod multiplicantur
in eo frigiditates. Item hec signum est ten
sio aut gravido in stomacho recepta post a
dolor extensiuus in stomacho provenire
a multitudine ventositatum que in stomacho
humido congregantur et generantur que non
istorum sui quantitate et corpulentia dolorem
faciunt extensivum. Dolor enim extensi
vus fit ventositates sic frigidas reple
cum secundum 3m capitulo xi. Item hec signum
est horum accidentium multiplicatio et mo
lestatio maior in nocte quam in die
facta quia hic est maioris temporis fluxus
flegmatis videlicet durat ~~secundum a hora vesperis~~
a 3a hora noctis usque usque ad vi dies
vel 6 ad meridiem quod eo loco sepsit
Item. Item ipsius caliditas cognoscitur per a
plicationem et repletionem venarum et rube
dinem corporis et multitudinem generationis
colere in iuventute et velocitatem sitis
et bonitatem appetitus et digestionis
et multitudinem carnositatis et pulsus.

horum est plenius et magnus et strictitas
ventris ut in pluribus et urina tincta
a magna citrinitate usque ad rubicunditatem
hic totum provenire debet ab eo quod pre nimia
multitudo flegmatis per viam indigestionis
congregati in stomacho et corpore toto quod ante apud
Item. Item ad caliditatem nobiliter intensam sit
lapsus non est mirabile si in sanguine tamen
corporis frequenter percipitur ebullitio ex qua
fumositates ascensus ad caput ex quo saliua
eructus rubedinis faciei ut supra visum est
Ex omnibus itaque in unum simul collectis
videtur quod regis huius viri debet esse corre
ctiuum caliditatis intense corporis et male complexionis
frigide et humide cerebri et stomachi et isti sunt lapsus
quos. Item debet esse remotiuus et appatu
ad clarum tamen accidentium predictorum scilicet co
mpotatis coloris faciei defectus anhe
litus et debilitatis digestionis per quod et re
gimen potest rectificari corruptio digestionis
quod tamen rarius quam est causa ut in pluribus
fiat ab invicem caliditate sic debilitatis dige
stionis fit ex augmentata frigiditate cuius quod
regimen provenit est in contentum applica
tum secundum rerum non naturalium et in medicinarum
delectarum intentionum et instrumenta me
dicinalium ut mox sequitur. Item Capitulum primum
huius 2e partis regimen harum dispositionum de con
venienti administratione et de electione
aeris.

Itaque diligenter considerando ea que in prece
denti particula deducta sunt apparet ae
rem et alias res non naturales melius
ad ipsarum et huiusmodi contrario supposito
a distemperantia corporis et cerebri ipsius ... ae
rem esse calefactivum et infrigidativum et exsic
cativum medicationem supposita a mala complexione
frigida et humida stomachi et cerebri quod tamen fortius
est nocumentum quod reperitur in cerebro et in stomacho
quod autem ex accidentibus supra tactis. Item corporis
ipsius aeris inclinetur ad caliditatem et sic
est tamen equaliter. Quia ea que in proposito calidi
ditatem et siccitatem approximant rerum distem
perantie corporis non sunt eidem nociua
eo quod lapsus talis non est notabilis
intensus licet eidem contrarie sit lapsus a cali
ditate notabiliter magis quam ad siccitatem quod tamen
lapsus non est a medio notabiliter elon
gatus eo per remisse calidum et siccum
rerum illius non potest notabiliter intendi et
per consequens potest convenienter adhiberi la
psui frigide et humide cerebri et stomachi eo et ...

regendi modus eligatur in aer elevatus in calidis
non valide alterante velut esset caliditas
vernalis aeris et sit ista siccitas propter
intensiorem caliditatem eius velud esset siccitas pro-
veniens a calore aeris in fine veris. Hec
tamen facilius [illegible] prestantur magis quam
actu reperiri possint. Verum quia sit in pluribus
defectus circa aerem in talibus civitatibus non reperi-
ri valeat se habentem inclinetur ad tales qualitates
artificialiter velut esset aerem habitatio-
nis et camere et domus dirigere elonga-
tum a decursibus aquarum vel a nimia humi-
ditate ex lacunis aut puteis aut edi-
ficiorum antiquitate provenientibus ut aer
talis inclinetur ad predicta cum igne accen-
so in camere habitationis facto ex lignis
habientibus lauri [illegible] ac suffumigando came-
ram cum pulvere thuris masticis laudani
terebentine resine calofonie et similibus
pulveribus quorum tamen quantitas pauca ap-
ponatur ut a 2is usque ad iiij [illegible]
et vestes eius et capitis tectura suffu-
migentur cum predictis. Et sit tectura capitis
eius ex pannis siccis de [illegible] vel [illegible]
quod idem est. Suffumigium [illegible] ad
hoc: Recipe storacis calamite laudani thu-
ris ana [illegible] ligalo [illegible] iiij pulverizentur
omnia simul et utatur eis ut dictum est.

Capitulum 2m 2e partis de exercitio et quiete

Exercitium fiat tempore ieiunii pedestri
motu aut equitatione quieti equi aut
descensu moncium velocius facto aut
ascensu eorundem suavius et tardius
celebrato. Conveniens est [illegible] et exercitium
interiorum virtutum cognitivarum ut specula-
tio in lectione de rebus difficilis comprehensio-
nis et intelligentie et laboriosum remini-
scendo eorum que a memoria iam deciderunt.
Est conveniens tales ei motiones non possunt
fieri nisi per validum motum in spiriti-
bus servientibus virtutibus sensitivis interio-
ribus et hoc quod adiuvat ad exspiran-
dum cerebrum et confortandum ipsum et ad
consumendum et expellendum superfluitates
in ipso congestas [illegible] dumtaxat dicamus
ac ad ipsum aliunde transmissas. Sum-
ma itaque quodcumque fiat perducat ad sensa-
tionem caliditatis in corpore toto notabiliter
intense usque ad eventum debilitatis
exclusive.

Capitulum 3m de regimine sompni et vigilie

Indicatione supposita ab hiis que predicta
sunt accipitur quod exercitatio ad vigiliam conveniens
sunt vivo conveniens est eo quod vigilie sunt
cerebri excitative. Et de amplius sunt
sunt per hiis sompnus et est [illegible]
cerebri et ideo dormiendi mensura sit
[illegible] ut pro natura calidis ad impu-
[illegible] fiat conveniens mensura digestionis et reso-
lutio et virtutis animalis refocillatio. Hoc
autem fieri potest si dormitio sit [illegible]
a medio veris usque ad medium septembris
ad horas viij ad plus. Reliqua vero parte
temporis mensura sompni sit octo horarum et
medietas alterius reliquo vero tempore vigi-
landum est. Et attendat quod dormitio
diurna cariteri debet si per nocturnam
predictam quantitatem fuit a dormitione diur-
na excusatus nam dormire in die ma-
lum est et ad malas preparans egritu-
dines generat enim egritudines humectan-
tes et rematisationes generat et corrum-
pit splenem et laxat nervos et efficit
pigritiam et debilitat desiderium in appe-
titu et generat apostemata et febres 3a
primi doctrina prima capitulo 2o. Item 2 quantum
potest caveat dormitionem resupinam eo quod
propriam prohibet superfluitatum eductio
per convenientes vias et ad spinam et ad
nucham et dorsum declinare facit
[illegible] xiij 3a primi quoniam dormire resu-
pine est malum et ad malas preparans
egritudines sicut apoplexiam frenesim et incubum
quod superfluitates ad posteriores declinare facit
partes et retinentur et per canales suos
non incidunt canales qui sunt ab anteri-
oribus sicut nares et palatum. Figura
itaque dormiendi et decubitus debet esse
ut primo ceteris paribus scilicet revolvat
se super dextro latere capite notabiliter
elevato et conveniente tecto bireto de
dorsibus [illegible] et triplicato ex pan-
no de [illegible] facto et melius nichil esset
ex pelle agnina capud similibus mu-
niret. Deinde post sompno completo
revolvat se super latere sinistro. Hoc
facto iterum revolvat se super latere
dextro per expulsione eorum que sunt
in stomacho.

Capitulum [illegible] de quantitate limitacione et mensura manducandi et replecionis ciborum et potuum

In quantitate vero cibationis considerando quod
caveat stomachi replecionem a cibis et poti-
bus quantitatem dolorem et nigritum [illegible]

morbus. unde iste provenit a repletione humo-
rali magis quam stomachus debilitatur. Si igitur
superveniat debilitas ex ciborum quantitate
confortante calorem innatum stomachi patet quod
augmentabuntur super tres predictas indigentias
ciborum et potuum. Propter hoc in parte regule
quedam observande sunt. Prima quod nunquam as-
sumatur cibus nisi ad ipsum assumendum
vera et naturalis fames invitet patet hoc
quia si accipiatur cibus sine aliquo appetitu
patet quod tunc presumptus cibus non fit bene
digestus et stomachus non fuit ab eo inanitus
Si enim fuisset bene digestus et ab eo mundi-
ficatus consumpto humido substantifico fieret
ab ore stomachi que est causa vere famis cum
igitur non sit primus secundus quia cibus adhuc erit
in stomacho non bene digestus sed parum indigestum
super indigesto est causa corruptionis utriusque
quare. Si autem accipiatur cibus cum men-
daso appetitu patet quod tunc sit propter malam
qualitatem stomachi et tunc necesse meatum et ma-
le qualitate igitur ex superassumpto cibo cre-
scet eius repletio et nocumentum valde notabiliter
2a regula est quod non tardetur comestio dum
vere appetitus venit propter hoc quia tardare
cibum in illo tempore saltem in causa reple-
to replet stomachum putridis humoribus
3a regula est quod cibaria accipi fiet
et notabilis fiat tunc parvulis ab isto viro
non sint accipienda propter hoc quod ab ore stomachi supposito
a lapsu et membris in stomacho invectivis. 4a
regula est quod stante appetitu notabilis
intensionis non debet accipi cibus usque
ad satietatem completam immo recedendum
est reliquiis famis aliquantulum adhuc
in stomacho manentibus propter hoc quia appetitus
est intensior naturali et consueto. Et si
accipiatur cibus eiusdem satiatis tunc talis
cibatio non erit naturalis propter hoc quia natura non
concedit appetitui et appetitus cum na-
turali intensior et superfluus igitur cibatio erit
amplior quam sit. Quinta regula quod non
est accipiendus cibus nisi post descen-
sum sumpti a stomacho propter hoc quia si accipiatur cibus
adhuc precepta sumpta tali in stomacho ab eo
quinque elevantur nisi quare fiat
cacochimia. 6a regula quod nunquam co-
medendum est dum adhuc sentitur in
stomacho fastidium patet quia ex tali comesti-
one cotidie facta generantur diversi corporis
et pleres et morbi multi et fluxi
propter quod bonum est quod inter cibum et alium

introveniat spatium unius hore ad minus
7a regula est quod cibaria subtilia ante
grossa accipienda sunt patet quia talia prius
digeruntur igitur prius per venas mesaraicas
ad epar attrahuntur. Si autem prius accipe-
rentur grossa cibaria tunc subtilia corru-
perentur et non haberent convenientem penetrationem
[?]. 8a regula est quod in mensura cibi
et potus tanta debet esse quod stomachus in quanti-
tando fluctuando extendendo non aggra-
vetur dictior comestio est que stomachi
quantitatem efficit sic dictior potatio est que
temperamentum excedit et in stomacho natat. 9a
regula est quod cum sentitur gravitas in stomacho aliqua
tunc a cibariis abstinendum est donec alle-
vietur stomachus ab ea patet quia dato cibo ad-
detur gravitas gravitati. 10a regula est
quod stante debilitate in stomacho cum appetitus
aliquantulum parva cibus assumendus debet
esse quantitatis parve et in quantitate lauda-
bilis patet quia stante debilitate stomachi cibus
parve quantitatis corpulentia sua non
gravabit ipsum et qualitate sua contrarie re-
staurabit in regimine. Hec omnia satis a te
legi possunt 3a primi capitulo de regimine per cibum
et potum et 3o aliorum capitulo 2o et
xxv quinti contentis capitulis [illegible]. Et ut de cibo
dictum est sic et predicte regule de
potu intelligi debent. Sic vero vehe-
mens abstinentia a cibis evitanda est
ut preparans proveniat ad debilitatem
que multum suspecta esset saltem cum
plenum ut magis quam ubi in hoc viro inve-
nitur. Decimum capitulum de conveniente mode-
ramine accidentium anime

Motum autem anime dico quod aliquantum fiunt
motu in spiritibus et humoribus absque
debilitate ipsius viri convenientia sunt sicut
est lectionum et studiis applicandum ut
sunt dicta et motus in spiritibus
et humoribus orando vel contemplando
fienti. Reliquas vero passiones anime que ve-
hementi et veloci motu spiritum de
centro ad superficiem movent et sub
passiones propter quas spiritus et humores
aggregati remanent in interioribus et oppres-
si a multitudine suppositum et humorum et
superfluitatem evitari debent sic tristicia
multe impressiones angustia et similia
extimat et hec talia et mutat
corporis a naturali consistentia 3o tegni
[?] itaque unde age et bene

separare de recuperanda sanitate optimum
erit auxilium. De coitu autem qui
propter delectationem et affectionem [illegible]
inter [illegible] animales [illegible] cavendum ab
excessu eius in quantitate discreta et
in hora convenienti aliter vero dissolvuntur
virtutes et corporis ipsius vehementer
exeunt. Tamen ad ipsius actum nunquam per-
venire debet quis nisi naturali desiderio
ad ipsum invitante et hora qua cibus
iam complete in stomacho digestus est. et
cum senserit homo se potentem ad ipsum
expellendum, post cuius expeditionem hyla-
ris factus fuerit corpus et non si fes-
sus vel debilitatus fuerit ab eo effu-
giat. Capitulum 6m de quantitate electionis
ciborum et potuum ad eorum secundum [illegible]
dispositionem sufficientiam

Jam vero satis patet ciborum et potuum elec-
tionem fieri debere secundum quantitatem ad dis-
positiones [illegible] et corporis [illegible] videlicet
quod dispositio corporis notabiliter ad caliditatem
elevata est et siccitatem remissam
quia [illegible] magis passivus remissa est
quam activus. quia licet aquatica [illegible]
[illegible] humidi vero et [illegible] et sic [illegible]
est in eo magis sequela caliditatis quam
siccitatis [illegible] siccitas corporis
magis remittetur a multa [illegible]
[illegible] quia caliditas [illegible] adhuc
quia caliditas intensa corporis [illegible]
debilitat digestionem eius [illegible] discreta
sit inmoderata ledit actum [illegible]
[illegible] et ideo in corpore augmentatur humi-
ditates [illegible] indigorum quae decent in
corpore calido et sicco [illegible] et
[illegible] Si naturalis [illegible] non est
impedita [illegible] eligantur cibi me-
dicinales in caliditate et siccitate [illegible]
[illegible] lapsibus cerebri et stomachi [illegible]
magis sunt indicato quia faciliores
sunt et quia difficile est cibos [illegible]
qualitatibus ita contrariis posse admini-
strari cum [illegible] sua ad corporis et
stomachi [illegible] ipse aliquantulum [illegible]
[illegible] calefaciendo ipsum [illegible] refrigerandi
[illegible] calidi [illegible] ita ut
eligat [illegible] quod sibi conveniens est et
[illegible] ipsum et [illegible] inter
calidos et siccos ut delegando eos
ad lapsus [illegible] et [illegible] virtus [illegible] discreta
meliorum in lapsibus [illegible] separat

inter medicinas [illegible] contrariarum qualitatum [illegible]
delegando ad medicinas eas [illegible] oper-
tunitates ut patet [illegible] tamen suma [illegible]
2º et [illegible] de via [illegible]
Igitur poterit fortius separare inter cibos
contrariarum qualitatum per [illegible] quia maior
est fortitudo virtutis ad cibos medicinales
quam ad [illegible] medicinas et cum hic cibi
medicinales et medicine cibales sunt pati
faciliusque pati a virtute et eis minus
resistere. In rebus Eligatur itaque panis
ex meliori parte farine debite factus
sal [illegible] bene fermentatus et coctus
absque [illegible] qua uti debet a medie-
tate veris usque ad medietatem septem-
bris. Reliqua vero [illegible] debet
uti pane [illegible] aliquantulum furfu-
raceo. [illegible] vero ex [illegible]
facta [illegible] vocata [illegible] dimitti
debent. De carnibus vero eligende sunt
carnes que ad caliditatem elevantur velut
sunt carnes columborum et [illegible] et
tales [illegible] non possunt ut in pluribus
non requiruntur quia magis [illegible] a [illegible]
qua [illegible] elevari debent ad cali-
ditatem [illegible] decoctionem radicum
plantarum et foliorum earum et cum
seminibus aromaticis sicut sunt radices
feniculi petrosilini. et semina earum [illegible]
[illegible] et pulveres earum [illegible]
vel [illegible] Carnes quas de domesticis [illegible]
pedibus eligantur vituli lactantes
at paulo maiores eis [illegible] carnes
[illegible] que [illegible] ad remis-
sam caliditatem et siccitatem et propter [illegible]
fuerit etatis duorum mensium vel
circa. Post carnes [illegible] castro-
rum [illegible] excellencius [illegible] col-
laudari 3º [illegible] carnes
vitulinas et propter carnes castratorum
in regione sua [illegible] excellenti-
ssime laude dignificat. Carnes
aut porcellorum domesticorum [illegible]
[illegible] dimittantur propter excel-
lentem humiditatem carnium. [illegible]
[illegible] de silvestribus carnes gazeli
[illegible] gazeli que melior est omni
silvestri carne ut 3º [illegible]
3º [illegible] placuit [illegible] collauda-
re magis carnes apri silvestris inter
alias [illegible] ca-
lo [illegible] in ordine per alfabetum

Dani vero ~~dicunt~~ non dicunt et qui eos
imitantur quod melior caro silvestris est
porci silvestris et probat illud ratione cum
magis una cum hoc quod levior carnibus
silvestribus est et fortis et plurimi nutrimenti
et est velocis digestionis et est melior
quam eorum potest. Nasi vero quidam dando carnes
gazeli sic in alia ratione ponere inter silvestres
carnes meliores existunt et sanguinem
ex ea generatum paucas habet superfluitates.
Carnes comestorum que propter lasciviam
ad eas a multis collaudantur. Car-
nes pullorum a sua nativitate saltem
per tres menses elongatorum. Simile eum
fuerit de adultis avibus simpliciter meli-
ores sunt ~~quam~~ per doctissimis qui confirman-
tur servitiis agitione generata. Car-
nes etiam caponum et gallinarum optime
sunt. Caro autem gallinarum est omni alia
carne melior et est continentis in oleo,
et alterius a frangolinorum. Carnes
autem magnarum volucrum et specialiter in
aquis degentium et animalium habentium
collum longum et rostra magis vitu-
peranda sunt preter pavones quorum
nutrimentum est laudabile satis. Cum autem
incline ad nobilem civilitatem et re-
missam sicci tertio. Caro paluborum de
silvestribus simpliciter volantibus et non pedi-
tantibus convenientior est et laudabilior usus
eius. Caro anatis et specialiter volantis
convenientior est ei quam 2° tamen pallet oculo.
Caro quidem anati est multum continenti
non tamen in bonitate sui cum carnibus
gallinarum neque concedendum est de
domesticis volantibus fere meliores
carnes columbarum cum dantur in cibo
illius cuius corpus evacuatum fuit de san-
guine aut infirmatum cum longo morbo
valde convenientes sunt. Caro anseris
et anatule anatis dittenda est
eo quod multas superfluitates et fasti-
dium generat 3° alimentis tertio 3° g°. De
silvestribus volantibus carnes sturnie
que specialiter dicit a perdice et eadem conti-
nens convenientior ei eo quod sunt fere landa-
biliores inter volatilium silvestrium 3° al-
imentis, et 3° omnium minimarum carnes
in domesticis multitudine et magis labo-
re victum sunt venantes bone sunt
ut meruli finci cardelli filomene
alaude fisedule caudetremule

passeres vero et sturnelli et hirundines
et pice neque sunt in usu neque laudabiles.
Caro vero cerigonis vel fasiani quam
ytalici quatulam vocant est laudabilis
est. Et nescio propter quam causam a quibusdam
modernis vituperata sit nisi esset propter
pinguedinem eius. Et porci ratione omnes alie
carnes notabiliter pingues vituperande
fiunt. Quam autem propter legis reverentiam
ad cuius observationem non solum katholi-
ci et omnes legis cultores intenti
sunt quod non licet comedere carnes. De
de piscibus aquaticis dicendum est. Premittendo
quod omnes pisces magnorum corporum
et antiquorum et viventium in lutositatibus
aquarum et in aquis fetidis stanti-
bus et corruptis plantis viciatis dimit-
tendi sunt. Dicimus quod a piscibus videntur pi-
sces ~~[illegible]~~ continere eligendi sunt ro-
tentur vaide marsiones scilicet lucies
tencali carpiones lucii orade capi-
dani rubi et merule. Et in summa
omnium piscium quorum caro solida est
et limositate privata et viscositate multa
convenientior est et melior frixa quam elixa
absque tamen ipsorum piscium involutione in fa-
rina ut taliter in ytalia fit et ma-
le augetur viscositas viscositati.
Propter quod et laudabiliter superaspergitur dicunt
pisces amisso fumoso cinnamo et agresto
et sillaby et pisces vero qui sunt ut anguille,
guille tenche chefali rege et ro-
sples dittantur. Et pari ratione cancri
in multo usu dittantur in valde raro acci-
piantur. Lactis vero usus omnino fugiendus
est. Similiter et caseus recens pinguis
et mollis valde et omnia alia cibaria
lacticinia dittantur. Lac vero propter declina-
tionem ad frigus etiam naturam flegmaticis
quia caliditas eorum non patitur ipsum ad
sanum sit ex 2° tamen ca° de latte. Similiter
quam ceteri lactis ~~[illegible]~~ plus quam quae pos-
sit est illa quam recoctam vocant. Ova
vero quia facile digestibilia et ad equalitatem
tendentia laudari possunt et specialiter quando
cocta sunt scilicet cineribus aut in aqua que
tamen effundantur ab eis effusa vero et ali-
ter in oleo cocta remollitur stomachum
et replent caput grossis fumositatibus
dittantur. De leguminibus vero raro sit
usus eorum et paucus. Ciceribus tamen
rubeis quibus uti potest licet rubeum

acer sit inflatus tu quod confert mitit
apit et lauat et propter contrariacionem
inflationis ab ea proueniens in tum pcessit
antiqui quod voluit ipsum non debere comedi
in principio neque in fine cibi sed in medio
ut in 2o can ca 17o Brucus d. i. pani
cum quod sit in po et sicca in 2o sed fratres
non vero est quod contra quod tu ipsum panem mi
tit et propter suam leuitatem et siccitatem
et quia 2 provocat vrinam ut 21 quinti
ca 126 utile est confert n. mitit
et exiccat et sit aquarum stipticitas 1o
de simplici medicina ca po alia aut le
gumina ut fabe faseoli lentes cicera
alba pisa etc difficilia digeri et oppi
latiua et ventosa dixerunt Herbe de ole
ribus eligenda sunt omnia que calida
sunt et sicca ita tamen quod sint confert me
dicata ut in quibusdam sit caliditas
intensa velud in petrosilinum rosmarinus
origanus serpillo et similibus sunt sequius
tis et refectis cum herbis que sunt frigida
ut atriplex bleta portulaca aut saltem
cum temperate calidis sicut cum enpet menta
et similibus De herbis vero que sibi conueniunt est
saluia de qua licet non scripsit A. 2o can
calida tamen est temperata et sicca ut ex diuersis
ca de lilifago licet aggregator sapiens pot
can c et s in 2o ut simplici le q
dit n. quod c calida caliditate multa et pa
rum stiptica Laurentius confert ei senectus propter
provocationem et quia diuidit aqosi l. a sto
non sit tamen usus eius multus propter inflama
cionem quod fit nam c ca in 2o s in primo
Serapio de simplici medicina colli d. Petrosi
linum propter caliditatem eius et siccitatem et vrine
provocationem competit pro ei ca et sic in assa
cia 2i gradus Serapio de simplici medicina ca
ipso licet antiqui posuerit ipsum in po g
calidum et in 2o siccum tamen quod tamen confert
est capiti et sto ideo bonum est valde
licet ruffus dixit quod ipsum nocet sto
atthendo ad ipsum multas acutas aliquos
de Si tamen hoc quod ruffus intellexit
de apio quod est species petro at ergo petro
pam est capto de apio ut 2o can
ca 76 et Serapio de simplici medicina
pallegato loco et 3o quinti fen
2 ee Menta in dicitur cibus confert
est Est n. c et s in 2o calefacit stomachum
et confortat ipsum et digerere facit et sin
gultum remouet 22o quinti ca 132o

Serpillum est valens quod confert valde propter ca
quod e c et s in 2o ut in can 2o ca de
nem licet sapiens conumerat ipsum inter medicinas
calidas et siccas in 3o quamquam tamen sit utile et
valde ei eo quod provocat vrinam et confortat
cerebrum et stomachum calidum et stipticum et arotem
Ledrolibanum a grecis sic nominatus a
rosmarinus utile est valens capiti et sto
confert et nervis et est c et s in 3o g ut
a sapiente ca de rosmarino ma
iorana habet vim valde est confert est eum
calefaciens et exiccans in 3o et habet vim atte
nuatiuam et dissolutiuam ut Serapio de si
plici medicina in ipso ca apit n. oppila
ciones cerebri et confert doloribus capitis a fla
te et a ventosi hoc provenientibus ut calli
2o can in anicola medicorum capitis febra
silicon et ipse garyofilatum in cibis co
mixtum est confert cerebro et sua et quod
calidus est et siccum in 2o ut a sapiens
ca de selengemisch planta vero na
et actu f et h et sanctum quod sicco non
conuenit ei unus sit eorum usus rarus
et paucus velut sunt lactuca portul
endiuia spinacia atriplex cucumeres
Vrtica aut confert 2e virtutum calide et
sicce et provocatiue vrine est n. cali
dum in 2o longo l in fine eius et
siccum in 3o breui l in principio mansionis
eius licet alia littera requirat quod dicit quod est
calidum in 2o longo at in 3o breui
l in fine 2i et in principio eius ut Geraldus de
sin ci medicinam suo calo legitur quod tamen est
ipsum est maturatiuum humorum frigidorum
sedatiuum dolorum et consumptiuum ventositatis
sicut ut in suo calo et 2o can ideo confert
est valens Blete non sicut diuersitatem colo
ris participat qualitatibus quod enim colore
colore sunt albus calidiores sunt cum quibus
maculis rubeis in foliis earum
appetitibus declinat ad caliditatem et sic
citatem ille vero que sunt ad aquaticitatem
tendentes declinant ad frigiditatem et
humiditatem Vna l. in terra aquositate
nutritas inueniri per quod lenes leni
tiue sunt et solutiue et appetitum confert
apperitiue conferentes sunt et ipse quod sunt
gantur in cibis salsa petrosilinum et sal et ero
situm Caules quod calidi sunt et sicci
calidi in po sicci in 2o utiles sunt valde
et ipsi quod maturant leniunt et desic
cant et provocant 2o can in suo calo

licet 23° continentie cap^lo 6 et 1° scribitur
autem galienus et bumasari quod sanguinem comesto
est malus et horribilis odoris. Herbarum [illegible]
mum est valde utile quia ... et ...
in principio ... stipticale ... stipticatur
et apetitum ... plantas quia plan
ta multum ventositatis quod audiunt propter
multitudinem eructuationum ... efficit et
licet ponatur ... eo quod est sub bu
glosse quia ... est de ea ... parum
ab auctoribus scribitur et plura de ea
... et auctoritate ...
... nichil dixit.
De radicibus autem quibus vescimur omnia
acuta ut alea cepe bulbos porri
rafanus et similia ... et siler ra
pe et napi ... uti ...
... si ... modum ...
... aut plantarum potestis uti
ut sparagos capparos ... intro
... non sunt utiles vobis ...
longo tempore ... in aqua aufen
te salsedinem. De fructibus vero vitupe
rabiles sunt vobis ... actu et
potentia frigidi et humidi saltem intensa
nisi raro et in valde pauca ...
velut sunt ceresa persica ...
... mora et huius similia
... vero que declinant ad caliditatem et
siccitatem uti potestis velud sunt ...
vellane amigdale sicut ... pistaci
ci et ... Declinantibus vero ad fri
giditatem siccitatis et stipticitatem usus sit
valde rarus et paucus velut sunt
pira et poma castanee glandes
... vero declinant ad humiditatem
... sunt passule recentes
mora dulcia et bene matura
et ... dulcia ... uti
potestis. De condimentis vero illa sunt vobis valde
utilia que declinant ad aciditatem ...
... velud sunt ... crues
facta cum ... ut sinapis ... cina
momo ... anisi dauco pipe ...
... et ...
aceto non valde acuto et ...
et succo ... et similia et melle
et zucaro cum oleo. ... sandali
... non placet propter nimiam
vinctuositatem et quia nauseat stoma
chum ... et laxat villos.
Vinum autem quo in usu debet esse sit calide

album et similia tenue et diafanum satis
fumosum elevatum remisse dulcedinis
et acetositatis suavis. Et si loco vini ute
mini aqua mellis facta ex 8 xxxv
aque et 8 1 mellis usque ad consumptionem
3e partis bene despumando ipsam esset quem
... saltem a medio mensis
septembris usque ad finem februarii. Sive
propter consuetudinem aut aliam causam desidera
... vinum tunc eligatur aqua
ex fonte celo libero ... detecto in qua
aqua non invenitur ... ranarum
vel sanguisugarum vel testitudinum neque
... sit multitudo herbarum fetida
rum et sit ... aqua similia subtilis ...
fana et a fecibus expurgata et ab
omni horribili fetore denudata.

Capitulum 3m de regimine huius disposi
tionis ... et ... medicina

Si diligenter quis considerare velit
complicatam ... que
... viro ... causatur
... subtiliter et acute distingui in
plures intentiones. Quarum prima est
... in ipso ...
2a est ... ad ...
illis ad quas ... tertia est
regiminis ... ministra
... quarta est ... di
gestio ... 5a
est ... rectificata
6a est ... confortato
... et ultima est completa ...
to vel ... quia ... iam
... intentionum ...
et ... iam et expeditis per
clarissimos doctores qui subtili ...
ingenio et acute ... ipsam
... xxxv. ...
... aliqua sunt ... epi
... capiti alia vero
defedationi ... et reliqua ...
... Capitulum
... instrumentum ...
ut ... in principio mensis februarii
... accipiat in
... mane ... dracmas ...
... per ... horas ... assumptionem
... in medio ciato aqua ...
... dracmas ... de psilio
... dracmas ... de succo
rosarum ... Capitulo autem ...

p dies vij uel octo tunc die octaua aut
ix^a purget^r cum istis pillulis Rc p. de
fumo terre ʒ i. reformen^r pillule vij cum
sirupo acetoso et dormiat post eas p horam
mediam et cum euigilauerit bibat iii. vnciam ac
citum vini aque ordei calefacte et post
vj^a hora prandeat . Decoctio d(ic)ti sirupi est
hec Rc sirupi acetosi sirupi de absinthio sirupi de
eupatorio an ʒ i ß aque absinthii aque iarosis
an ʒ i ß aque cicoree ʒ i misce . Secundum
principale est ut in principio autumpni et
x. diebus primis septembris incipiat p^r
gari p hunc modum Rc p. de reub
ʒ ij pillularum auream ʒ i. pillularum co
chiarum ʒ ß. reformen^r pillule viij
cum succo rosarum et accipiantur et fiant^r
post eas que dicta sunt post purgacionem veris
Die aut immediate sequenti incipiat as
sumere hoc digestivum quod continet .x. die
bus Rc sirupi diarodon ʒ ß sirupi de eu
patorio mell' ro. co. an ʒ vi aque de
cicoree fumiterre an ʒ i aque feni
ʒ i ß misce . post digestivum purget^r cum
istis pillulis quas accipiat ix. die sequen
ti cum quibus in purgacione veris iam
descriptis . Rc p. auream de iera
quantum uel maiori an ʒ ij reformen^r
pillule cum succo rosarum viij et exhibeantur
ut dictum est . Tertium instrumentum est ut si
venter eius est stipticus tunc quo assu
mit digestiua predicta vere et autump
no accipiat ut cui die aut saltem altera
die vnam pillulam de aloes et agarico
an ʒ i ß . et infundentur in ʒ ij succi
endiuie . mastice ʒʒ an ʒ ß . et for
mentur pillule p ci ʒ vi debeat massa
postquam exsiccata est fiat a pale . Quartum
instrumentum est ut postquam fuit purgatus
tunc incipiat assumere in mane
p preparationem ij horarum ʒ iij huius electuarii
cuius intencio est conseruare sanitatem
in statu iuuentutis et prohibere generationem
ipsius Rc specierum aromatici rosati descripte
gabrielis specierum electuarii de ligno aloes
descripte d. 7° cum an ʒ ß . trag(acanthe)
diarodon ʒ ij mell' ro. co. ʒ iiij
coquit^r lente igne uel coquatur^r
mel usque ad bonam viscositatem
post ea incorporentur^r cum eo species et
post eius assumpcionem tardet^r cibus horis
iiij or . Quintum instrumentum est ut p p horam
ante cenam et ante prandium viriste

accipiat rotulam vnam confectionis post eius
assumpcionem non bibat aut saltem bibat
ciatum s. aque decoctionis zuccari cuius
descriptio Rc specierum cinnamomi ʒ i. spe
cierum diarodon ʒ ß . se. acetose se. endiuie
seminis an ʒ i . ~~se. acetose se. endiuie~~
zucc albi ʒ iiij fiat confectio in rotulis
uel electuario . Sextum instrumentum est ut postquam
fuit vsus predictis instrumentis p xv. dies
assumendis que habent primam operationem
efficere ad operam et statim tunc p xv
dies sequentes incipiat accipere hoc iiij^or
instrumenta que sequuntur^r in quibus est intencio
principalis ad mundificationem pectoris et or
ganorum anhelitus quia ipsa conferunt
sto et cerebro . sed non ita conuenit quorum
primum est hoc Rc aq(ue) solutionis emule
campane an ʒ i ß aque fun(?) fenicelle ʒ i
misce et cum ʒ i zucc accipiat totum
calidum actum et tardet^r cibus post
horis iiij or . Secundum instrumentum est ut cum
altera die post cenam p duas horas
accipiat hanc confectionem Rc aq. decoct^ie
passularum nigrarum ʒ i ß electuarii diacis
ʒ i. oximelli squillitici ʒ ij misce . Tertium
instrumentum est ut in mane iiij or vicibus
ab hora nona usque ad horam tercie
exclusiue teneat in ore ʒ i. lac
de vredonia descripta a mesue in antid
distinctione vj^a descripcio . Sextum quartum
instrumentum est ut hiis diebus post cenam
cibaria ponat et pulverizati in quibus
vinum gumi ordei . Quintum instrumentum est ut
ab hora assumptionis prandij usque ad
vj horam post in dum die aut cenam
iiij or uel v. vicibus deglutiat medi
um hui(us) electuarii ad quantitatem medietatis
auellane Rc specierum diacalamenti ʒ
i ß . radicis emule liquiricie vngule ca
balline an ʒ ß . iareos ʒ i. viola
rum passularum an ʒ iiij oximelli
q(uan)tum sufficit . aceti q(uan)tum . an ʒ i ß coquat^r
in sit sirupi usque ad aliquantam viscositatem
post illud incorporentur^r cum eo pulueres
. et fiat electuarium et det assumi hoc electuarium
p totum vnam semanam post xv. dies
2° lateris immediate dictus et quantum acci
pit debet electuarii in die aut cenam
tunc accipiat de mane ab hora re
surrectionis sue usque ad prandium cum
d^i ia manu sue intentus . Septimo dicitur
post reumaticum regis stat et cerebri

Nota compone Rc

et tercio pectoris mundificatum ut predictum est satis. Secundo licet est pectus et stomachum contenta parata et rectificata fuisse. et ideo iam vir stare tempus prudenciam capiti cum pluribus instrumentis epicoreticum est et xi^m in ordine est ut vir iste faciat sibi fieri flomiam cephalice in cavatura cubiti in domestica parte et superiori et cephalica et exhauriatur sanguis ab ℥ iiij usque ad v vel vi. Duodecimum instrumentum est ut post flomiam illam sequenti mane in mediis horis fiat sibi hoc gargarisma. Recipe oximell. squillitici ℥ ij seminis urtice piretri cubebarum stafizagre ana ℥ j et ℥ ß ysopi ℥ j q. parte ij misce omnia simul et fiat electuarium de isto capiat electuarium ʒ j aque decoctionis radicum beete ℥ iiij misce et actu calidum ex eo capiat ℥ ij vel iij pro et teneat in ore aliquanto tempore postea illud gargarizet et sic viij vicibus faciat omni mane. Tredecimum instrumentum est ut postquam gargarizavit per v dies ut per vi tunc faciat sibi apponi duas ventosas cum scarificacione inter alas humerorum et capiat circa per quatuor ℥ ij vel iij sanguinis. Quartumdecimum instrumentum est ut postquam ventosas illas omni mane masticet de radice piretri et ℥ ʒ ij capitulis duorum quorum feniculi et completa masticacione cibum sumat et deinde hora. Quintumdecimum instrumentum est ut postquam masticaverit diebus vi vel viij tunc omni sero primum nucam faciat hoc sibi capitegium. Recipe oximell. ℥ j aceti maiorane ℥ ß succi radicis ebuli ℥ vi misceantur omnia simul et calefiat et incorporetur cum aqua. deinde hac mixtione in manu retenta fricet leniter per nucam desuper semel et alteram vicem per nucam sinistram per intervallum temporis aliquantum ita quod per totam nucam fricet tribus vicibus. Sedecimum instrumentum est ut postquam hac perfecerit removeat se ab opere et saltem per mensem unum si nititur eius remanere stipem faciat omni die ut alia die minuatur de istis pillulis de quibus composuit capiat at in ore tempore sue mendicacionis vel postquam ipsam saltem capiat pitanciam nucis ex eis. Recipe alaes epatici ℥ ij reubarbari electi ℥ vi agarici ℥ iij turbit electi ℥ j ß mastic ℥ j ʒ ʒ sene marubiu lignaloe.

aloes ℥ ij vi succi maiorane succi endivie succi absinthii ana ℥ ij omnia prius pulverizata infundantur in predictis succis diligenter commiscendo et exponantur radiis solis usque ad succi consumptionem. deinde iterum super addantur succi et iterum exsiccentur et hoc fiat tribus vicibus. de hac massa fiant pillule per dies ℥ vi ut vij de quibus una capiatur ut sub pondere ut ter in ebdomada. Septimumdecimum instrumentum est ut postquam quieverit ab opere ut dicitur prius dictum est si remanserit aliquid accidens notabilis in facie et catarrizantis mei descensus ponet quartum post prandium. Sibi emorosagia cum fricatione estate cum fetil foliis recentibus vel fricatione at bare at fertis consolide maioris aut cum panno vitelli valde asperso at cum fricatione ex felle thauri et permittat sanguinem exire nisi immoderata fuerit eva. Octavumdecimum si quod superfluit emorosagia tunc compleat. Accidens cum hoc Recipe album tum amarum seminis volatilis molendini ℥ j dragaganti gummi arabici sandaraca boli armeni thure mirre lana ℥ j conficiantur et compleatur. Nonumdecimum instrumentum est ut si post predicta instrumenta non potuit asperi emoroidis ut sepe contingit fiat tunc vesicatorium in domestica parte carnosi tibiarum inter dies carere cum hoc. Recipe pedes cornicis recentis ℥ ij fermenti antiqui ℥ j tenantur ultimate misceantur cum ℥ j aceti sollicite et applicentur parti vir. ab hac insuper post fiet excusatio per emoroidis aperiendum. Vicesimum instrumentum est ut postquam hec omnia perfecerit per tres menses distanter a fletu in cadentia veris et autumpni tunc intendendum est ad preservandum accidens quod descendat et calore faciat quod faciat sibi fieri flomiam de vena de una venarum maiorum que reperitur in tempporibus que ut plurimum est superior et cephalica porcionem sanguinis ab ℥ ij usque ad iiij. Vicesimum primum instrumentum est ut pretermittat facere flomiam legere et capiti calefacto fiat ante horam qua legere in et cum in mane expulsis causis superfluis et digerit prima contemplacione. Vicesimum secundum instrumentum est ut postquam pitem infecit sanguinem cum sero lavetur totam faciem eius cum litargio pulverizato vel albificato malligini facto cum succo foliorum sempervive sequenti

Galbana

uero mane abluat faciem suam cum aqua
infusionis furfuris que fuit posita sero
scilicet per totam noctem. Quartum instrumentum
est ut postquam hec omnia assequatur fuerit
per spatium xxxv dierum fiat scilicet eidem
altera flobotomia de uena timporum ab aduersis
partibus cum quibus de quantitate sanguinis modo
et uia predicta declaratis. Quintum instrumentum
est et proprie facit elegantissimum quod ut post
flobotomiam istam sequenti sero liniat faci-
em suam cum hoc linimento ad hoc disposi-
to sepe experto quod teneat super faciem
suam per totam noctem. Sequenti uero
mane abluat faciem suam cum aqua
stillationis radicis ciclaminis cum linimenti
describendo hoc est. Recipe seminum recentium
maluauisci ʒ i que terantur ultimata
contritione deinde superaddantur eis gumi
alicare dissoluti cum mucilagine citri
citrinis ʒ vi storacis liquide ʒ iiii olei
de fumeto seu sufficiente ʒ iii doctrinam
saponata ʒ i pulueris exsiccate cocti
cum medicami olei ʒ ii terantur omnia
in simul ultimata contritione et fiat linimentum
ut dictum est. Sextum instrumentum est ad
eandem intentionem ut postquam insistit
linimento iuncte septo per x dies bis
die saltem v vicibus madefiat et
leni fricatione fricet faciem suam
cum succo radicis ciclaminis et cum magis
potentie ad idem scabies sinistri et et
aucte b. curat cum alapicias impetigi-
nes et lentigines et equales alias
sicces ista et presissime melle curat
humores qui sunt in cortice et mundifi-
cat faciem et aufert lichones. Septimum
ultimum instrumentum describendo hic electe
quod confert asmati mundificando pectus
et abstergendo humores attrahendo
arterias et a palato et confert ad
consumendum superflues in corpore contentas
Recipe exeminitatem ysopi prassii radicis
enule ana ʒ ss. yreos ʒ i ... ʒ i
ad ciamini liquiricie rase et minute
incise ana ʒ vi trium piperum ana ʒ i
passularum nigrarum pinguium ʒ ii cinquum
omnia sunt in ℔ iiii aque usque
ad consumptionem duarum partium deinde
predictis addantur mellis ʒ vi zuccari
al. ʒ iiii et omnia coquantur cum predicta
decoctione collata et expressa usque ad
consistentiam coagulatam tunc in predictis

superaddantur succi liquiricie apii seu ana ʒ iiii
ciridadi ʒ i piperis nigri et albi ana ʒ
ʒ ii incorporentur omnia sit et fiat electuarium
Octauum instrumentum paxisuus asmatis proprie de-
co et sepe degluciat usque ad quantitatem
ciceris et de eo item sine deglutiendo
tempore sepe teneat in ore in forma lach-
apiet in appilonis relatorij et mundi
ficas pulmonis et alleuiabit anhelitus
difficultatem. Ultimum instrumentum est ad no-
cumentum faciei persissimum ex eo liniendo
cum leuissima fricatione faciei mundificantur
facies et redditur decora a maculis
et a pannis et similibus defedationibus. Recipe
puluis radicis serpentarie ʒ ii incorporentur
cum aqua rosacea addere inmisci leuiter et fiat
ex eis pastelli parui sicut auellane et
exponantur soli usque ad exsiccationem
earum postea item terantur et ex eis super
addantur ... ʒ ss. deinde
incorporentur cum aqua rosa. sic pulvis et
exsiccentur sub radiis solis post ʒ aut
exsiccationem pulueriçatis addantur pul-
ueris ossis sepie ʒ i ss. et item cum aqua
rosa incorporentur et ad solem exsiccentur
cum igitur opus fuerit dissolue ex istis
trociscis ʒ ss. cum ʒ ss. aque stillationis radi-
cis ciclaminis et liniatur in sero et mane
ne et in mane facies efficiet operem
predictum hec itaque sunt instrumenta magis
electa et utiliora que in hac di-
spositione occurrunt.

De tumore digitorum manuum et pedum

Quoniamque sepe quam ... euenire tumo-
rem in digitis manuum et pe-
dum aut in aliis extremitatibus uenie
et gelidine ipsum euenire ad ethicam
tumefactionem in eius que uirtutem sti-
mulat ad agendum contra causas proprie earum
maliciam quantitatis et qualitatis et tunc
causa quia de necessitate intellige hec causa
et in aliquo loco corporis uel in ma-
iori parte collectas utraque in ma sin-
pauca quantitate et malicia qualitatis
exiguam mouere possit uel irritare
uirtutem sed in ma propter quantitatem eius mul-
tam aut maliciam quantitatis intensam
uirtutem contra se passet uehementer irri-
tare ad sui expulsionem que non est
aliud quam crisis eo quod crisis est uelox
et uehementes motus morbi quo infirmus
ducitur ad mortem uel ad uitam.

Aliquando pueri in digitis et in aliis mem-
bris accidit quod humor a materia ibidem
per viam paulatine congestionis generatur
in eis propter debilitatem virtutis consumpti-
tivam membrorum provenientem ab aqua
potu male congruis vel compotus vel so-
lucionis continuitatis membrorum pluries tamen quia quando
dolores in membris predictis inveniuntur propter
utramque harum duarum causarum fit scilicet propter
naturam tamen propter compositionem illorum membrorum et
propter colligantiam ad alia membra tamen veri si-
militus est in casu narrato quod tales hu-
mores in uno isto proveniunt per defluxum
ab aliis membris ad ipsa membra set in predictis
membris reperitur vel lapsus complexionalis aut
composicionalis non possem bene assignari causa
que non possunt invenitur in membris fuer-
it qualitas magna vel parvus propter quod contra
congruitatem membrorum in eis ex predicta causa
provenientem aliqualiter tamen procedat providendo
vero in hunc dispositioni tamen sex remediis
Quorum primum est ut utatur istis pillulis de qui-
bus bis in mense assumat ℥ i. aut ℈ ij
in fine dierum xv. quarum descriptio ℞ p.
de scoralla maiorum p. fetidarum an.
ʒ ß cum succo rosarum reformentur pillule vij
et accipiantur in aurora et per eas
tardet alvus horis vi preambulo per
spacium unius ciatum vini aque calide co-
cte rendsate Secundum remedium est ut ante
tempus predictarum saltem talibus vicibus
parvis an [illegible] aut una de istis
pillulis ad durandum et minorandum materias
℞ aloes abluti ʒ ij turbit calode
an ℈ i. sal indi gr. vi. fiant pillule p
de ʒ vi Tertium remedium est ut membrum
vel membra sepe valneentur cum aqua
decoctionis sulfuris bene calida et diligenter
exiccentur Quartum remedium est ut post
balneum predicta membra inungantur
hoc linimento ℞ o. rosarum o. sanguinis
an ʒ ß sandali plus rosarum an
℈ ij terantur simul et in fine addita
sit ʒ i. sapini et [illegible] tepido [illegible]
contra membrorum Quintum remedium est fortis
predicta ad exiccandum materias est hoc ℞
pulveris rosarum ʒ iij [illegible] ʒ i. san-
dali ʒ ß mastic ʒ i ß croci ℈ i.
bulliant omnia simul in vino albo non
valde [illegible] usque ad bonam [illegible]
et in fine addantur ʒ ß sal [illegible]
Sextum et ultimum est ut sepe membra

evaporentur cum hoc evaporatione ℞ salis
modicum [illegible] ʒ iiii ß. sulfuris
[illegible] ʒ iij mil ʒ vi [illegible]
fiant omnia [illegible] et sal. et in fine
apponatur sulfur et calefiant omnia simul
super cineribus sine flamma et impleantur
ex eis sacculi quibus sepe evaporentur
membra a cubito usque ad totam manum
[illegible] et est remedium potens in ma-
terie dispositionis Consequenter itaque sum-
mariendo predictis pro quo vidi adolescentem
istum ex cognitione complexionis eius totius
que calida est et humida sicut sanguinea et
fundamento aliquo accepto ex cognitione
[illegible] cognicionis capitis eius quod
declinat ad augmentum multe humidi-
tatis [illegible] medii [illegible] Et itaque
[illegible] accepto a regimine per res
non naturales vir omnia [illegible] quod
indicium in predicti consilio tactum fuit
[illegible] quod membra istius iuvenculi tument
et dolent propter dispositionem [illegible]
et propter colligantiam illorum membrorum
ad caput a quo materie fluxit sanguinis
[illegible] per venas [illegible] et
acceperunt viam defluxus ad digi-
tos propter eorum debilitatem quam mem-
bra fortia super [illegible] expellunt ad
debilia [illegible] de membris in fine
Ex quibus [illegible] quod cum hic di-
spositionis per rem in partibus digitorum [illegible]
sic apparatum [illegible] vana et frustra-
toria quoniam [illegible] remedia ma-
nibus et digitis applicata abscinderetur
de materia [illegible] fortasse amplius
[illegible] materia a capite defluet ad
predicta membra et [illegible] revolutio [illegible]
[illegible] membrorum et repletionis corporis
et Consequenter unde ex predictis infertur
[illegible] quod intentio curationis debet esse
[illegible] ex regimine [illegible] capitis et pre-
dictorum membrorum ut [illegible] apparere
potest per [illegible] declaratum distinctus est
per regimen sex rerum non naturalium et sit
[illegible] itaque et aer sit
[illegible] declinet ad caliditatem et
non valde intensam et debet esse in
[illegible] donatque et caveat
[illegible] nebulosum caliginosum et fla-
tum venti meridionalis et accidenta-
lem effugiat dormire in camera
[illegible] humida [illegible]

Item evitare debet exercicia fortia usque quo
erit non solum evacuatus bene sed multum tardus
vel exercicium quoniam sibi iniquum esset
eo quia superfluitates sunt corporis eius existente
repleto et deffectu magis noceret ei exerci-
cium colliquando vel dissolvendo humores et
ponendo eos in cursu. Item evitet post
dormicionem diurnam et plurimam eo quod
est causa dissolucionis humorum et infusionis
eorum in membris patientis. Item evitet
inquantum potest decubitum super spinam quia
ipsa est causa impletionis nuche et ner-
vorum et decubitum super faciem quia pro-
ducit ipsum ad caliditatem et in summa
declinare ad angustum. Item vigiliis
[illegible] est sibi [illegible] principaliter
caveat se replere cibis et potibus
usque ad saturitatem ymo convenit ei a
mensa surgere cum appetitu ulterius come-
dendi quam cum comestione ad saturitatem
completam perduceret. Item abstineat
ab accidentibus anime fortibus motivis humorum
[illegible] agitativis velut ira furor
et similia et cetera. Item caveat ab aliis
passionibus vehementer contristantibus
propter quas [illegible] calor debilitatur et diu-
[illegible] a debita [illegible] ut [illegible]
Item quantum ad istam materiam debet evitare
omnia cibaria frigida et humida [illegible]
velut sunt lac pisces [illegible]
blete [illegible] lactuca [illegible] et similia.
Item evitet cibaria multum viscosa velut
sunt cibi pastilles [illegible] et
[illegible] Item evitet omnia
genera leguminum [illegible] quod
ambo sunt sibi [illegible] Item effugiat
usum casei mollis et viscosi. Item re-
liquis vero cibis procedat ut placet ei dum-
modo evitet [illegible] predicta [illegible] carnes
[illegible] et recentes [illegible]
et salsas et [illegible] rubea [illegible] et
[illegible] sunt sibi [illegible] et usus [illegible]
[illegible] est sibi [illegible] et agresta et
sucus [illegible] et limonum [illegible]
sit ei rarus et modicus. Carnes [illegible]
elixe et assate sunt [illegible] convenientes. Ra-
ro vero utatur eis in frixuris. Item ova [illegible]
[illegible] sunt sibi utilia [illegible] sorbilia
[illegible] utilis esset ut abstineret a
vino ad saltem primos menses et
biberet aquam [illegible] Recipe
aque fontis vel cisterne lb xxv. mel-

lis lb i coquatur sit mediocri igne usque
ad consumpcionem [illegible] despumando. et
[illegible] medium decoctionis ponatur rami
duo rosmarini [illegible] per parvum spacium
coletur bis in fine. De hac [illegible] aqua
in cibis et extra cibum absque vino et si propter
consuetudinem aquam non possit ipsam accipere
simpliciter apponatur in ea [illegible]
[illegible] aliquid vini rubei clari et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
addendis cum aliis remediis de
quibus [illegible] sibi consultum est
[illegible] die [illegible] usque ad
xv. [illegible] fiat flebotomia de ba-
silica dextri brachii [illegible] cubitum posita
in domestica parte ipsius et extrahatur
sanguis [illegible] usque ad vii et fiat hec
in aurora vel [illegible] ortum solis [illegible]
[illegible] vero [illegible]
[illegible] venter [illegible]
et est hec Recipe [illegible] vel
[illegible]
[illegible] aque calide [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] aque [illegible] calide [illegible]
[illegible]
qui surgit et in sero [illegible] ad
lectum fiat sibi [illegible]
eo incipiendo a fine capillorum usque
ad medium spatularum diligenter
[illegible] partes illas usque quo aliquantulum
rubefiant cum unguento [illegible] descripto
Recipe [illegible] de ruta olei de piperibus olei de
castoreo ana [illegible] calamenti [illegible] folia
[illegible] abrotani
ana [illegible] castorei [illegible]
[illegible] albe
[illegible] fiat unguentum molle et applicetur
ut [illegible] predictis
in aurora incipiat assumere [illegible]
[illegible] accipe diebus x.
Recipe [illegible] de [illegible] de calamento ana
[illegible] aque [illegible] aque [illegible]
[illegible] et calidum accipiatur [illegible] fuerit
[illegible] aque [illegible]
[illegible] aque [illegible]
[illegible] dic [illegible]
[illegible] cum his pillulis
Recipe [illegible]

ʒ ss. refrigerent p. vij cum succo rosarum et ac
cipiantur ut 6a. Dicebus vero infantibus
quibus assunt digestiones et cetera temporibus aliis.
grande fluxibilitate ventris accipe pt omni
et te [scro] parum aq[ue] [...] de istis
pillulis. Recipe aloes [...] cum succo [...]
ʒ i. p. de [...] ʒ ss. reformentur pillule
cum ro succo rosarum. p. ai ʒ vi. Ultimo
hec [...] vir iste quod omne redire [...]
ad illa sex remedia que in alterius consiliis
sibi scripta fuerunt et preceptis quod feliciter [...]
supueniente [...] Et precipio quod per [...] deo
in auxilio supueniente faciliter in [...]
in auxilio [...] sua [...] delibes
sui ut salus [...] et [...] remediis
et conseruet [...] remediis
predictis et [...] de bonis [...]
[...] in vna manum [...]
aliquantulum [...] ista [...] remedia
alia et cum hoc quod [...]
et potibus et aliis [...]
[...] Recipe [...]
[...] lauri [...] i. [...] i situla
vna [...] usque ad [...] partis
et i ipsa [...] calida [...] manus
infusa [...] et [...] hore et post [...]
[...] diligenter [...] Recipe [...]
[...] calido Recipe [...]
et [...] ʒ i. olei de
euforbio ʒ i. [...] ʒ ss.
[...] sunt in mortario [...]
[...] et cum eo calido faciat [...]
et tota manus et medietas brachii
[...] tegatur. 3o quod adolescens
iste omni mane [...] horas [...]
cibum degluciat ʒ iij [...]
[...] per totum mensem
marcij. Ultimo hec sit [...] ut manus
et alias extremas partes teneat [...] cali
das uel cum pellibus uel cum aliis et [...]
[...] manum [...] etc.

22 Pelubam ad [...] naturam [...]
dixisti cuiusdam nobilis viri [...]
[...] relatam [...] intelli
[...] satis quod [...] in punctis iste
quorum primum est quod vir iste cum sit eta
tis [...] et [...] in tempore fuit
[...] annis pluribus [...] pas
sus est dolores in partibus [...] et [...]
in [...] quod [...] usque
[...] et [...] quod est quod
dolores isti in [...] ista [...]
[...] usque ad iiij uel maior

Capitulum de mala [...] renum cala [...]
[...] ab arenis et lapillis
[...] cum [...] vrine [...]
sanguis commixtus est. et cum impotencia
detinendi vrinam cum ulceracione i collo
; vesice

uel v. dies. 3m est quod [...] absconditis [...]
[...] emittebat vrinas quandoque grossas
quandoque arenosas cum quibus [...]
lapilli non valde magni colore rubeo
colorati. 4m est quod [...] dolores
remanebant [...] alienatus
[...] quandoque [...] annis
[...] anni [...]
dolores non maiores [...] mai
res qui tunc remanebant per successionem
exitus vrinarum et arenarum et lapil
lorum ut predictum est. et quod hec [...]
dixisti taliter [...] in eo [...]
uel x annis. 5m punctus est quod [...]
iste dolores frequencius adueniunt ei et
forcius molestantes [...] 6s punctus
est ut [...] quod dolores [...] frequentati
fuerunt supueniunt ei [...] exitum
suum pedestre sicut siue equestre. quod
mingit vrinas sanguineas uel nigras
que tunc non [...] in eo [...]
quiescit redeunt vrine eius ad [...]
et [...] colorem similes illis quas emitte
bat ante exitum. 7m punctus est quod
in eo [...] frequencia [...] ita
quod vrinam pluribus vicibus emittit in
die et in nocte ita quod quandoque [...]
[...] emittere vrinam xes uel xij
quod [...] desiderium [...] voluntate deti
nere non possit. 8us punctus quod ipse
emittit vrinam cum magno ardore
uel [...] in [...] membri
pudibundi in quo [...] pudibundo
non [...] aqua [...]
[...] alia [...]
salutis. 9us punctus est quod i fundo
[...] vrinarum colligitur sedimen et
album grossum et viscosum. 10us punctus
est quod [...] dolores
[...] in partibus [...] et partibus [...]
[...] et extendunt usque ad fi
nem [...] Ultimo vero additur quod vir iste
in [...] est carnosus plus quam
mediocriter colore rubicundus et [...]
[...] et [...]
[...] in summa [...] dixisti [...]
rabilis viri i [...]
[...] a [...] mai te
[...] Circa [...]
[...] predicta et [...]
et suas causas
[...] regulam [...]

dependet a corporum specierum compositionibus et
situm earum. Ideo quia prius quam ad renum
earum dispositionem perveniat declarandum est
quod predicta arenula significent et cuius sit
morbus propria. Dico tamen nec omnibus sine
hesitatione inveniri poterit conveniens
primo quod predicti longius dum dispositio fuit et
est egritudo renum que dura et necesse
declarari debet. Dico propria quod fuit et est eg-
ritudo comunalis colon quia oppilato panniculi
colatorii in cavitate renum inventi et secundum
secundum materiam a via flita grossa sa-
nis et viscosa multum arenulis et lapil-
lis immixta que illud a calide vincente
generatur sit cum dispositione materie inclinante
ut fiestificaretur propter viscositatem et grossi-
ciem suam quam quidem in qua apparentia
bili est facilior quam in qua dispo-
natur secundum partem tertio de signis quoniam.
in vi^o que signore calli. Dico primo materia
hec sit grossa et paria a calore assan-
te ipsam vide facile fiestificari poterit
ad quod 2 multum iuvat viscositas faci-
ens ipsam adherere et in viis modum
contrahere. Dico collum longissimus pulcere
primo 3° de causis generationis lapillum
in renibus. Secundo vero egritudo in renibus exi-
stens est mala quod quia quare aliquando
calidum, aliquando vero frigidum et mala quod
quod cala per viam expiratur seu ex
corrore superflue et debilitado renes.
poterit esse egritudo secunda in eis licet quando
contigerit arenas et lapillos in renibus
generari a frigido congelati et propter simpli-
citer generationem vim dispositio longiori fuit
mala quod cala quia multum pronunciari potest
primo certo suspecto a tota generatur eis que
est cala et leuia propter rubicundi colo-
ris et propter multitudinem rarositatis.
Dico item hic apparet potest ex signis sup-
tis a calore arenarum et lapillorum
qui sunt rubicunde et nobilis compacte
chala a quo fit cum magis eorum malicies
cum albedine eius et lapillorum
et arenarum propterea cum in unum redu-
cendo quod renes eius generabant egritudinem
complexionalem que est c. c. et s. et comparationalem
que est oppilatio et forte quod exortabile
est quod non superveniret in renibus apa-
lis prius non fuerit ut in presenti declaratur
dicetur quod arenula in primo motu
premissa ... hac esse egritudinem

in renibus multum pronunciari potest. Primo quod dolor
ille in latere renum et ... sub ubi
est dolor illi egritudinem narrat ergo appa-
rere et quieto. Secundo idem patet quia et si do-
lor perambulet partes ... sensibiliter ma-
net in partibus renum et maxime dextre
partis. Tertio patet idem apparenti quia in renibus
ut renes ... acutus vel acuta eius
prima febat ... arenula secundum multarum
arenarum et lapillorum exitum renum
et dolores et arenula que erant in
renibus quod tantum patientia arguebat eg-
ritudinem in eis. Dico collum tertium sermones
ab ipso. Apparet ex illo sermone quibusque
in vriis arenose ypostases sunt ... re-
quia secunda parte de signis ... ypo-
stasis arenosa ypostasis ... lapides
qui consolida aut consolidando perdit
aut quia resolvit. Secundo item prima ...
intenta quod quoniam in renibus longius
nobilis est egritudo propter causas quod sunt
s. quod dolores isti cito renovebant
postquam quando cessante illorum dolorum gravi-
talia primi veniebat in quoque proximo
illorum dolorum gravitabat et equale
una tamen ex patientia veniebat percipiebat
eger ex eo. Hoc autem signum propter eo
sequitur dolores renum a lapillis pre-
uenientes ut vi^a tertii ... secundo collis capitulo
de differentia inter dolorem renum lapido-
sum et collicum. Secundo vero illud idem ostendi
potest ea quia dolores isti prejudicabant
intervallationem durare inter unum proxi-
mum et alium incidentem. Dico autem
non fit ... magis lapis et lapillo-
rum generatio ex ea fieri nisi in tempore
prolixo et non accidat ex generatione
arenarum et lapillorum proximum
nisi ... sunt arene et lapis
magnus non aptus percipitari sunt
cum vena per poros panniculi colatorii
longe ... quod inter unum paroxismum et al-
terum interveniunt tempus multum et tan-
tum quod esse tempus prolixum ... quanto
partes colatorii sunt largiores magis
et ergo ... velocitas renovationis
doloris a patiente percepta idem probare
utrumque dolores renum ab arenis
et a lapillis provenientes sunt adeo
... velut dolores collici quia
ad horam velociter renovantur plus
quam ... efficacia magis

in hac egritudine quam in colica [illegible] est
vrinam aquositas que lavit et sua la-
pillos destruendo facit et (2) abstersionem
sua illos a locis in quibus educit remo-
uet. Et adhuc quia vrina sui punctione
vehementer incitat renum expulsionem.
Quintum adiuuatiuum principale est quia cum fortior
visus sit cum vrina vehementius operatur in
viis vrinalibus quam in colica. Secundum nunc
motiuum principale est quia tam apice comi-
nuentia lapillos et abstergentia perpla-
biliter et defecto melius attinguntur in re-
nibus propter propinquitatem ipsorum ad quandam
eorum a predictis membris et debilitatem
digestiue intestinorum renum cum aliis
partibus ex quibus satis apparet verificatio
2i articuli et probatio conclusionis. Sed quod eg-
tudo sit in renibus cum vo iterum egritudo
huius viri sit in renibus iam apparet per
ratiocinationes adductas in verificationem primi
puncti huius tractatus. Et etiam iterum per signa que hic
actus in primo puncto descripta sunt. Sed quod egritu-
do sit in renibus quia vrine ipsius eriunt
tur arenose et lapidose. Et sunt ipsum
signum distinguendi inter colicam et
dolorem renum a lapillis proueniente
ut [illegible] 3ii [illegible] calculo in fine. Et potest
confirmari hoc ratione quoniam statim post princi-
pia dolorum si administratio diureti-
corum et comminuentium lapidem confert
et dolorem alleuiat et abreuiat
tunc signum est quod egritudo fuit in
renibus propter 3am quia talis alleuiatio non
posset consequi in colica a qua non
fit exitus per vrinam. Quinto principaliter ex
hiis que apparuerunt in quinto puncto
verificatum est quod hec dispositio sit in reni-
bus ex hiis que superius adducta
sunt ad verificandum 2um punctum et
ad probandum ipsum signare egritudinem
huius viri esse in renibus ante et in
quibus quidem hominem quantumcumque plerumque habuit [illegible]
tus in solummodo renes et ante [illegible]
adhuc quintum punctum adducere possum
ultra ea que 2o puncto [illegible] declarata fu-
erunt nisi prolixitatem timerem. Sed solum
hic intendo quod cum aliter in ven-
tre inferiori et in latere alterutri et
in collo vesice percipitur dolor pre-
sentans qui cogit hominem et incitat
ad mictum et sepe mingendum tunc fa-
cile concludi potest illam egritudinem esse in renibus

et sunt simul principales [illegible] 3ii calculo
3o [illegible]. Et ille qui mingit vrinam
propter quam mittatur ad mingendum et [illegible]
tum surgit in renibus est eius egritudo. Ad
hoc quod iterum vehementius percipit propter alle-
uiationem in doloribus consequitur ad emis-
sionem vrine ut superius tactum est patet 2a
ex quinto puncto apte declarari posse eg-
tudinem huius viri in renibus esse cum eam
presentant egritudines et accidentia vini me-
bra propria velut renibus et vesice nam
metus retentionis aut frequentis emis-
sionis vrine que distillatio nominatur aut
ardoris eius hoc [illegible] patet quod accidentia esse ve-
sice et renibus appropriata et nulli alteri
membro corporis. At vero propter quod acci-
dentia a duabus aut a tribus annis citra
frequentauerunt et fortiora facta sunt
facile assequi potest quanto egritudo
amplius perdurat in membris tanto ma-
gis intendit eorum debilitates et operationes
eorum impedit. Et 2 renum et vesice
dictus cum hac quod est nobilis debilis propter
decursum humorum per ea 2 frequentiter
debilitate magis possunt alterari et
morbo aptiorum in omnia talium di-
spositionum cum per vnam egritudinem et accidens
remissionis grauius et peius vehemen-
tius nocet membris debilibus quam eg-
tudo multum forte nocere possit me-
bris fortibus. Quare non est mirum si
egritudines et accidentia perseuerata mo-
lestiam sunt et frequentior quam plus
patet hic 2 accidens quod in 6to puncto huius
viro erunt. Et eius egritudinem et in renibus
eius constitutam non quam facit rubedinem
est per sanguinis quantitatem cum aquositate
vrinali. Et hec quod quantitas sanguinis eue-
nire potest aut ab epate et tunc est
cum signis significantibus debilitatis epatis
et erit color rubeus cum absentia ma-
teria. Et iterum forti quantitatem quantitatem
cum sanguine et non facile separabilis
ab ea [illegible] non mictus iste sanguineus
procedat a renibus quantum cum patet hoc propter
debilitatem digestiue eorum et sequestra-
tiue virtutis quare non possunt renes
grossam partem sanguinis aquositati
quantitatem depurare. Vnum non veniet
eorum non sunt incolumes non distinguunt
inter [illegible] separationem ab aquositate ad de
sanguine si complete ipsius remanet

sed simplex totalis aquositatis cum dissipatione
sua .i. cum sua sanguinis incessante causa propter
debilitatem digestionis sed 18a 3i tr(actatus) capitulo 7o. 2a
vero causa scilicet minus mictus potest esse motus corporalis
vel exercitium sive pedestre sive equestre
quoniam ... cum excitatum exercitatione
facta in sanguine contento in venis cum et
fluctuositate aquositatis urinalis in sit
delatatur et a motu venire contingen-
tes et sic renum et partium collateralium
cum vero mictus descendit sanguineus
ex predictis omnibus et potest discerni a predicto
eo quia sanguis iste rubicundior vel
... erit qua proveniens ab epate
Simpliciter vero erit aquositas urinalis tunc
forti commixtione. commixtus ... citius
ab aquositate sequestrata ut sed 4a 3i tr capitulo
ultimo ubi inquit Et item scilicet tamen aquositatis
mictus sanguinis ex vena commixtionis et
quanto plus est inferior tanto minus est
vehementioris separationis illo Ex quo
fundamento deducitur potest quod mictus san-
proveniunt a renibus facilius ab aquositate
sequestratur sanguis et citius deponitur et rema-
net aquositas a sanguine depurata
eo quod tenera aquoso permixtum levi
commixtione facilius ab eo separatur quam si
fuit ei forti commixtione commixtum
Et vero 3a causa propter quam venit in dispositionibus
renum quando migrant sanguinem potest esse
... cibi ad renes ... delatum
sanguinis cum aquositate mixtum delatum
ad renes ... corporis quod
prius non appetebat tempore quo ... in stomacho
... digestio perficiebatur tamen propter retractionem
innati caloris a renibus ad stomachum tunc
propter negationem tensitatis eius quod in stomacho
et in epate detinetur Et intellexit hanc
sententiam A(vicenna) 18a 3i tr 7 ubi inquit
Et est venia cum digestionem et cum adven-
tu eius ad venas 2a ... aquosi-
tas aut cibus provenit ad venas tunc
si ... fit exitus sanguinis et lavandi
tatum ... cum ... et ...
una cum ... lotura carnis ...
... ex ea quod ad
... erit et non discernitur ... arena
grossa a subtili et accidit ... ut
subsideat sanguinitas Sed vero in
1mo puncto superius facto dictum fuit
quod accidit ei frequentia mictus contin-
gere potest propter debilitatem retentive virtutis

vesice Et adhuc 2a propter vehemen-
tiam incitationis expulsive virtutis ad
emittendum urinam propter acuitatem ipsius
3a propter ... arenarum que mixte sunt
aquositati a quibus fit abrasio et abs-
cisio facta in collo vesice scilicet ab are-
nis et a lapillis sua asperitate et pun-
ctione excoriantibus quod licet ... mictum
cum vesicis propter signum quod in fundo uri-
nalis ab ... recipitur quod in fun-
do urinalis eius subsidet superfluitas
viscosa grossa et alba que ...
dicitur esse sanies ... facile ... potest
... in urina perceptum Ex hoc
in 8vo puncto narratis indicium quod
... est excoriatio vel vesicatio
propter dolorem vel ardorem ...
in capite ... a quo excluditur ...
... talis non ardor provenit in
ipso propter colligationem colli vesice adhuc
in quo excoriatio cum ... licet ...
... quod vere sit in collo vesice esse ...
... maiora et ... quod superficia-
lia actu a ... gravitant excoriationem
leviorem sint valde leviora intensive
et extensive quam illa que gravitantur
ulceratio profundiora Et confirmat autem
indicium non tactum ... in
urina quod in 2uo puncto superius narra-
to confirmatur ... Et vero que
ex decimo puncto et in 11o sunt nar-
rata et dispositiones ... ex ...
et ... accepte in 1o et 2o puncto
declarari ... que ... ne ...
gat legentes replicare fastidio
In summa quod dispositio huius viri assu-
mendo ex hiis que ... sunt in
... viri ... mala ...
calida renum et ... corporis ab
arenis et lapillis provenientibus et
... mictus
... cum sanguine commixtus ... 2a
... est in ... detinendi urinam
et frequens ipsius emissio 3a ...
est excoriatio et ulceratio sit in collo
vesice Ex quibus ... quod disposi-
tio ... valde ...
de ... et pluribus ... et
... complicata et tamen ex hiis
deducitur quod ...
dispositio esse valde intenta et ...
te ... et ... aliter ...

cuius periculis ingentibus est preparata eius rerum
ut in sequentibus taliter ordinandus est.

Capitulum 2m de regimine dolorum renum provenientium ab oppilatione arenarum et lapillorum, scita cum regione et aere super patitore et quiete calida sexe.

Capitulum primum de regimine huius dispositionis per administrationem sex rerum non naturalium. Et primo aeris.

Quoniam maxima pars curationis dependet ex aeris electione quod evenit in cura eorum, ideo expresse est quod est aerem eligi qui huic dispositioni in suis qualitatibus contrarius existat, propter quod considerando quod dispositio talibus calida et maxime renum huiusmodi viri declinat a medio per angustiam fiet. Ideo est aerem climatis et regionis et tamen et fiunt. Item considerato quod omnis aer frigidus fiat ad vitam clausiorum vel constrictionem et iam membra huius viri non curantur ab oppilationibus ut in praedicta procedente patet est. Ideo difficile est quod administratum possit aerem vini praedictarum dispositioni innatum per unum qualiter quoniam nocerat alteri per causam et eius. Ideo omnibus his istis consideratis eligere huius talis aer qualiter huius equalem, adsita tamen non nobiliter inclinatum, et omnis aer frigidus et humidus et ventosus valde et vaporosus et caliginosus et mora vel decubitus in camera frigidis et humidis fiat procedente ex antiquitate edificiorum vel testitudinum testudinalibus rimosis vel decursibus aquarum fontalium et aliarum. Debet parare tamen civitatem debet nobilem vestium tectura infrancam ac ipsum calefaciam, et propter eam causam ut est mos Tolosanorum Germaniam quam capita sua male custodire consueverunt inopia tegumentorum eius et ultime balneationis capitis et capillorum propter lavationem capitis et exitum a balneis procedentium. Si autem contigerit aerem in praedictis qualitatibus non invenire contemperatum potest fieri artificialiter preparari. Primo quidem eligendo vel faciendo cameram ligneis edificiis constructam. Secundo non attendendo in ea ignem nobilem calidum aut stupha eligendo. Huic cameram preparatam aut sepe suffumigando ipsam fumus ex combustione medicinarum calidarum elevatis et odoriferis

velut thuris sandalorum ligni aloes calofonia, aut rebus artificialiter factis ex his velut aliptamuscata vel confectione nere vel composita ex musco ambra laudano et garofilis et similibus quas componentes aliquando gerunt sapida thymiamata vocabant ex quorum compositione eligi potest domesticum et pauca impensa. Recipe calofonie ℥ i, thuris laudani, apparasti storacis calamite ana ℥ i, sandali ℥ vi, mirre ℥ iii, legalo ℥ ii, galieni terebentine ana ℥ vi, nigri ambre ana ℥ ii; pulverizentur omnia et fiant ex eo magdaliones cum aqua rosarum muscata et ponantur super carbones ignitos cum volueris suffumigare. Et hoc quidem quantum debite factum sufficeret pro imperatoribus et regibus et magnis prelatis. Cum pro pauperibus vero absconditur a compositione nigrum et ambra et lignum aloes et storax calamita. Debet si consideraveris in ambientis calefacientia suffumigia facta ex lenioribus ut mirra et similibus.

Capitulum 2m de regimine huius dispositionis per administrationem manducationis.

Item dispositiones renum sunt et aliorum membrorum ut ad plurimum a repletione dependent, scilicet membra generaliter quoniam repletio acquiritur per multitudinem ciborum propter quam indigestio sequitur. Ideo in regimine huius dispositionis abstinendum est a completa vel magna repletione stomachi a cibis vel potibus de rebus in stomacho magis innimicum est repletio. Item quod corpus gulosi non bene augetur propter ea quia gulosus plus de cibo accipit quam digerere posset, ut in 3a 4 fen primo capitulo ultimo. Ideo securum et utile est a cibatione removeri prius quam repletio stomachi usque ad satietatem omnis generis cibationis vel potus ad quem sequitur stomachi gravitas et extensio vel cum qua fluctuatio potabilium vel cum gurgulatione percipitur est reprobanda, quia melius est huic viro comedere reliquiis famis in stomacho adhuc eius remanentibus quam usque ad satietatem completam cibationem facere.

Capitulum 3m de regimine huius dispositionis per motum et quietem.

Nullum autem pro dicta dispositione conveniens remedium ipsa causa exercitium ut

motum corporis vomitus ad se vocat. Ipsa
enim dispositio que est mala quo materialis renum
negat exercitium eo quod magis materiam
ex ipso fiet agitando materias coniunctas
et antecedentes attrahendo eas ad locum
et coniungendo eas praeter etiam quod tempore actu
alis doloris non competit exercitium neque et ipsi
renes et ad frequentem mictum neque ad
ulcera in collo vesice existentia nec ad
excedentem in exercitio genitalis membri
propterea quod cum ab exercicio corporis quodlibet
vel motu abstinet egrotante quiescere
dum est itaque quod neque motus per coitum
factus est sibi nocivus quanto fortius coitus
est nocivus cum ipse omnibus suis dispo
sitionibus adversatur inquietando enim materias
sabulosas corporis licet superflue sunt quidam
tamen doctor dicit coitus usum modera
te factus et ipse in coitu confert vias
mundificando per moderatum aut vel ...
dinatum vel nocet materias attrahendo et
membra debilitando et ipse renes
et eorum contra. locus in exercitii huius
virus conveniunt fricationes a genibus usque
ad talos et a natibus usque usque [illegible]
loca inferiora [illegible] et [illegible]
superius equalis administrari et brachiis
caveant aut fricationes super spinam ne
inclinent materias ad renes. Capitulum
xiiii de regimine huius dispositionis per somnum
et vigiliam. Dicta ... [illegible]
dere ... huius vigilandum est super
[illegible] dormiendum est plurimus quam
solebat tempore sanitatis eius tamen quod
[illegible] digestionem agit calor in eas na
lis quod melius unitus est tamen et quod
retinet frequentem urine emissionem que
quanto est magis debilitat eo quod conferre
cogit collum vesice constringi vel eo
plurimum eo quod constrictio est valde nociva
ampliando ea et dolorem in eo augmen
tando [illegible] accidentis tamen fortassis
frequens mictus huius dispositionis conveniens
est eo quod per ipsum frequenter educitur
aquositas urinalis in collo vesice
contenta que cum acuta sit naturaliter [illegible]
ex salsedine eius nocere possit ulce
ribus augmentando in eis dolorem pun
gitivum vel mordicativum secundum maiorem
naturam constrictionem vel compressionem ex
frequenti mictu ut secundum tactum est [illegible]
nociva tamen ex [illegible] dolorem pungitivum

ab acuitate urine provenientem huius est
quod virium [illegible] et in corpore principaliter appro
[illegible] urine acuitatem sedando cum
infrigidativis et humectativis lenis per gratiam
[illegible] velud sunt [illegible]
[illegible] vleta malva et semi
nibus et semina quia [illegible] et
[illegible] vel cum [illegible]
[illegible] dolare [illegible] dormiendum est
et caveat decubitum resupinum aut
saltem faciat cum inclinatione lateris
alicuius super quem decubitus dolor et
[illegible] augeat [illegible]

Capitulum xv de regimine huius dispositionis
per accidentia anime

Patet ex premissis utrum accidentia anime
[illegible] que vehementes et frequentes in [illegible]
et spiritibus [illegible] motus insimul cum
est eis [illegible] quod nocent agitando
materias [illegible] eas in fluxum ad de
biliores partes eo quod membra fortia
superfluitates earum expellunt ad debilia
[illegible] calo de membris in fine et quod
[illegible] in tali agitatione inflamantur et
acuuntur et quoque in ventositates convertuntur
facientes dolores extensivos et
augmentantes eas si [illegible] in membris
[illegible] fuerit quod cum ab ira furore
vehementi angustia et similibus passio
nibus abstinendum est et [illegible]
[illegible] cogitationibus delectabilibus [illegible]
[illegible] et consolantem [illegible] possibile

Capitulum xvi de regimine huius disposi
tionis per [illegible] administrationem
ciborum et potuum

Subtilius autem primum [illegible] contemplandum est
cum [illegible] ciborum et potuum electio
fortassis [illegible] et defecto [illegible] aqua
[illegible] dispositionum [illegible]
que non erant utilia [illegible]
[illegible] in absumendis [illegible]
malam [illegible] renum super declaratam
[illegible] et ciborum et potuum infrigidantes
et humectantes [illegible] aut lapis
in renibus frangendo ipsum et [illegible]
[illegible] et per [illegible]
[illegible] fierent illi et [illegible]
tivi et abstersivi et mundificativi [illegible]
[illegible] et [illegible] illi
qui [illegible] non [illegible]
[illegible] et maior [illegible] ex [illegible]
[illegible]

4a 3o cano qd in omni lz modu
et illud adez p qua et hoc e nota
intelligeti firiter zoni quorum al-
letam in pte. qm quia sunt qe in
eadez que exoneia muni maxime
distant et unu est corruptiuum alterius
et eq. Et patet zane declaretur de
alijs attri bus cibaria et mistica omnia
q q zet frequenti nuctu dent esse
gstringe a collu vesice hz illa que
amitti ulcribus dent ee apriencia ab-
stiuua seu abstergencia et mdificatiua
i zel qr ez intenta qeto. si q dif-
ficile est eligere cibas et pota gen
tes ptr ad pa dd q cibi qentes de
bent ee cibales dicti quorum e apar
a una prise et no ab alia qlitate
excellenti vel maita vel d sunt
carnes pullie et omnes alie lau-
dales tagede et vi in sit albu pa-
zu frasum et potu aqua zuit ut
ydromell hent panem quinxtios
mell. dd. 2a q si no hent cibaria
zia qm qentia dissipam et cibus acu
dentibus hn tacte uar qentia et
simplicia artificiali pparanda sint et
qnam ex eis faciendo. hz aptuni tes
Cualiter itaqz eligenda sint cibaria
f. et h lenem apteam hentia gen
indifi na dolorum sedatia in quibus
recipit ibus qmmiscendi lapides
educendi vias abstergendo saniez ab ul-
ceribus in quibus qmiscentur ime qfecta-
tiue vel retentiue velut sunt dactili
et citonia ppes lactis et ppe ain
et camelina in quibus panis habens
ce infusus ppadum vel qui est cdza
gg ut fetua ardei et qstia et fusten
ta hou sunt in hmoibus piucipus
18 3a 4a pa cao e to usus funez du
nrlt de abadaz hoim Et administre
in eis lac camelinum et qumma a
ipa qfortant renes et aggraunt eas
et qsolidant z Et lacti qda aine
ovio no est compar in eg mibus re-
nu pp delitates qm cu eo qmisceter
res sic bolg ar. Itaqz digam ab ho
vivo cibi hm hec modu sit n pais
enib de pura pte facta qe sinta
nania. et sit recens duorum dierum
aut trium bene fermetatus qentes
certus absqz qlustioy paze salis

habens Conmitet cibas omnes de farina
factas velut lagnuas pastilles tri
et sita. De carnibus vo cumtet omnes
salsas viscosas sic cultes ventres
pedes et paidos Eligat carnes
iuuencos ut pullorum pdicum fasianorum
qtulaze anatuloze et silm de a
drupedibus sic sunt vituli lactantes agni
iuuenes porcelli domestici et siluze
leporum capoloze et cuniclozum eis qbus
eaqut Nota mfeius dicenda. De qmiis
vo qmmt ci bzodiu cicerum zubeorum
et allorum paicu zizu decoctio aig re
tiy cactt. De oleibus qmmt ei bleta
spinachia ptul meum bzodiu caulium
cu carnibus pinguibus cactt. De ptibus
autem qmt ei qua lactt et ppe que
cacta sit et zecocta et colustra liz
raro ea utendu sit qua zecocter et
casens recens no exsiccatus et absqz
sale vel pauci salis et insulsi ame
in lacte cactu. De seminibus qmt ci sera
qmia mijor sic in cibis et potibus
accepta et sem minutum cibum dozel
la moiatu i cibis acceptu et insilm
de qmis sisamii decoctio quorum semiqz
cu cibo assumpta. De radicibus cum
tet alen cepe bulbu porru et rafa
nus vel videa radicem aqi sibi
qentes sunt dissipam nisi liquiritia
qe in qotz potu accepta est omnibus
pdictis qens. De arotibus qmt ci
pluris ciamai in paucos ey usu. et qm
tit pauca masc z bom est ei qr
tpatum est renibus et vesice et omnibus
pdictis qens zinzib aut et galan
ga no placent m aceto pipis usus
nisi valde pauci det ee sibi De sa
poribus vo cumtet omnes acetosos et
acros cu amite accult sic est in
limone agresta salita. succus vo aca
ciorum et ui mgranatorum no aio nocet
ci yo gfic pnt et ppe q fragam
cu zucco vel panco mell. et fiant
ex eis sapores cu medulla fisticorum
vel aug re et modico ee sappa z in
saporibus qens est. Succus berberi zi
bes et citoniorum z qt ei. et ppe qm
qt ptem diureticum itm q mdifi
cat p vias uias utz lea 3a ca
de cua. De fructibus vo recentes
qmmt ci cerasa melones citrulli

amigdale avellane recentes
et ficus recentes et poma dulcia pira
vero et nespila et sorbe et granata acria
et nuces non sunt convenientes. De siccis vero
competunt ei passule amigdale castanee et
ipse caste et avellane tamen in parvo usu
ficus vero sicce propter plurimum acuitatem et
lactucinum et vinee alie vero non sunt conven-
ientes ei. Olei vero recentis usus parum sali-
ti de olivis bene maturis facti bonus
est ei conveniens quia ei est usus recentis
olei de granis sisami vel de amigdalis dulci-
bus recens aut uti potest butiro parum et in parva
quantitate. De potibus vero convenit ei vinum
album subtile non valde potens et suavis
dulce aut parum dulcedinis et si tale
reperire non poterit quodcumque vinum habeatur
misceatur cum 3a vel 4a parte aque decoctionis
passularum nigrarum vel cum ydromelle
sine tacto et melior eius esset aqua de-
coctionis liquiricie predicto vino commixta. Hec
de cibis et potibus taliter sufficiant.

Particula 3a de regimine huius dispositionis
et actuum eius per administracionem medicinarum
convenientium et continet capitula duo. Capitulum
primum describit medicinas convenientes pro curacione
optimus ad curationem eius. Primum autem huius
dispositionis quantum ad curacionem est ut curationibus materiam
abscindentibus vim tamen quia medicine quibus
curationem fieri debet existant levitate leniendo
vel lubrificando materiam educentes. Quia
et omnes calide sunt ab hac contemptu acuitatis
per eas ut augetur morbus et acuitas
eius assaticata et lenis quam calida curatio
adiuvari clisteria videantur et ab-
ud clisteria laudata magis quam medicine assump-
te per os ut libro 3o capitulo finali vbi
quod clisteria non est facta ad administrandum
evacuationem nisi sint acute et ma-
gis per id quod ascendere facit ipse est clisteria
quo ad vias renum et vrine tamen solu-
tiva lenienda et lubricando materias
intestinorum sunt utilia quando in lenificacionem
materiae cum alleviatione plurima et sedatione
doloris ut predictis locis fuit collectum et
omnia quecumque renibus a fecibus molificant
sunt necessaria quoniam si feces continentur in
ulceram comprimere possunt renes et vreteres
poros si vero continentur in monoculo
maculo et colon comprimere possunt vesice
corpus. Si vero inveniuntur in intestino
recto comprimere possunt vesice collum. Ad eo

ad educendum materias fecales et ventositates
describam quedam quorum quibus uti poterit quod
anno et tempore per superius exhibita. Primum de
scribam clisteria quedam eidem convenientia et
simul suppositoria ad eandem intencionem re-
ferenda, postea cum desideravit et appa-
ruerit necessitas eius curationis in tempore veris
curari poterit per simplicem modum primo quod gra-
nis acarnis in mane accipiat ʒ 1 ß. Medu-
lle cassiefistule extracte de canna sua
cum aqua mellis et quinque ʒ vel ʒ iij
aque lactis et communicatam inter reliquas
medicinas est laudata in dispositionibus renum
ut colliget libro 4 3a tractatu 2o capitulo de cura
apparatu quibus dixi magis. Et illud quod melius
solvit est aqua casei et cassiafistula et in
aqua eadem casei est declinatio materiae ad
intestina et ablutio et abstersio et
infrigidatio et maturatio et rectificatio
in ulceribus et in cassiafistula est solucio
et maturatio cum facilitate. Post autem ma-
iorem partem digestionis materiae cum convenienti
digestivo tempore veris quale est hoc. Recipe aque
endivie ʒ ij aque lactis ʒ iij misceantur
si tempus magis calidum instaret pre-
dicta aque lactis administrari ʒ ij
aque violarum. Tempore autem autumpni
eidem aque lactis misceantur ʒ ij aque
sparagi aut lupulorum aut capilli veneris.
Si quis autem desideraret accipere digestivum
aliquod in tempore veris tunc accipiat hoc. Recipe sirupi
de liquiricia ʒ 1. sirupi de eupatorio ʒ ß. aque
eupatorii ʒ 1 ß aque lupulorum ʒ ij misce.
Tempore vero estatis digestivum conveniens est hoc.
Recipe sirupi de endivia acetosa ʒ 1
sirupi de nenufare ʒ ß aque violarum aque
endivie ana ʒ 1 ß. In tempore autumpni
Recipe sirupi de bizanciis ʒ 1 aque acetose
aque scariole liquiricie vel decocti
eius ana ʒ 1 ß misce. Solutivum conveniens
est materia predicta in autumpno vero in tempore veris
eidem soluto addendo sirupum rosarum ʒ 1 ß
et absque alio. In tempore estatis eidem
addendo soluto ʒ 1 mucilaginis psilii extracte
aut ʒ 1 sirupi violarum et solutivum
illius appareat. Conveniens in diebus vero
autumpni predicto solutivo de cassia
soluto super addendo sirupi rosati ʒ ij
cum ʒ ij electuarii diasene describetur in
antidotario. In tempore vero yemis predicto
solutivo soluto addendo ʒ ij electuarii de
psilio subtiliando ʒ ij partem cassiefistule

supinus in desperatione ponite. quia igitur
horum sive saluberrimum sive digitum sit
accipi debet in mensura et dormiat super
eis per spacium 1 horam et tardet cibus
per digitum horis saltem iiij or per quos
saluberrimum horis vi in quarum ista bi-
bat ciatum 1 aque cicerum calide rut-
chate et per spacium tardet cibus horis
horam 1. Nunc in predicta saluberrima acci-
piantur sive non secundum est tu bis
vel ter in 1 ma ventrem a superfluitatibus
prius digestionis mundificare et illud quidem
fieri potest cum clisteribus et suppositoriis
et quorum gratia expellendi feces planare
ut dicit suppositoria magis quam cliste-
ria saltem facta cum multa quantitate
liquoris quorum multa quantitas liquoris
extendendo et comprimendo dolorem augme-
ntat ut 18 3 a particula capitulo de iliaca
Et si fuerit constrictio a longa mora de
melancolicis et extollente feces cum suppo-
sitoriis at clisterium non magnum quod non
haberet et dolorem faciet ideo suppositorium
est melius in quo clistere albam 10 primo
describam collirium quoddam 2a non cliste-
ria sive dispositioni apparata fiat itaque
hec collirium quod sumitur cum cibum primam
horam spacium deinde ideo quoque ego soleo
ponere ipsas bis in prandium et tacies
autem ceteraque primum collirium et tale Recipe
mell cocti 8 scilicet medulle cartami
z 1 scilicet semine 3 1 spume iere sup...
cum aloe z iiij salis indi z vi incor-
porentur simul et malaxentur cum butiro
et fiant forme silices digitorum auricula-
ri Describo 2a collirium attrahendi ven-
tositates et educendi feces et hoc
Recipe mell cocti 8 1 succi lobbob et
est volubilis capistras succi ruthe
ana 8 scilicet diagridii z 1 scilicet colloquintide
3 ij aloes agarici ana 3 iiij salis
gemme z 1 pulverizentur omnia et post quam mel
bullierit cum succis predictis usque ad corpus
consumptionem et glutinosum factum fuit mel
superaddantur species predicte et mala-
xentur cum oleo de ruta et fiat ma-
gne efficacie sicut experiri potes
Describo clisterium intestina mundifica-
re a fecibus et educentes ventositates
Recipe foliorum bliete malvarum et vi-
olaris ana m. 1 foliorum sene m.
ij bulliant omnia in aqua usque ad co-

sumptionem medietatis deinde colentur et ex-
primantur et huius expressionis Recipe z x
olei de ruta olei de sisamo olei de
aneto ana z 1 scilicet electuarii de bacca lauri
3 1 scilicet misceantur omnia simul et administretur
Describo 2a clisteris fortiorem et ipse
ad attrahendum materias vitreas ut muci-
laginosas in intestinis inventas
Recipe centauree minoris m. ij calamenti
rute pulegii ana m. scilicet foliorum mal-
ve mercurialis ana m. 1 scilicet feniculi gr...
sisami ana z vi coquantur ut prius dictum
est et accipiantur huius decoctionis z x ele-
ctuarii de bacca lauri z 1 benedicte laxative
ana z vi salis gemme z 1 misceantur et
imponatur leniter impellendo ne vento-
sitates in intestino remaneant et congregentur
Capitulum 2um particule 3e de remediis
et instrumentis ad eandem dispositionem predictam et
curacioni filii quartorum
Si bene et diligenter consideretur totum quod
dictum est in precedenti capitulo prius dicto intelligi
potest quod mala que in renibus et in ven-
tre et fere in omnibus partibus predictis
inveniri poterit eo quod cum illa mala que
sit malis curationes moratores digestionis
eradicationes meruit prius dicto capitulo compleri
poterunt et malis dispositioni cum absci-
sione earum scilicet interiorum ancium et eo-
metarum a quibus ipsa dependent. verum
in hac parte describam instrumenta plura
sicut illarum malarum quarum cum arteriis
que supervenerunt abscindendo primum
itaque instrumentum electum hac cum quodam
apparatum est ad removendum malam quarum
in omnibus predictis partibus et aperien-
dum apprehensiones renum et educendum
flata proper debiti sibi congregatam et
minuit lapillos et educit sicut cum
arenis et turbis cum describo Recipe
aque magistri aque ca. vc. ana z vi
sebesten iuiube unus xslv. infundantur
in predictis aquis calidis et cum fue-
rit mollificata satis diligenter ex-
primatur deinde colentur ut mucilago
separetur ab aqua per quam Recipe huius mu-
cilaginis 8 scilicet penidiarum z ij anisi
ca. vc. seminum quatuor frigidorum ana 3 1 scilicet
cassiefistule recentis accetose adiunti
politrici ana z 1 vitri combusti scilicet cerez
z 1. lapis magnetis lapis iudaici sanguis
...iri magnati ana z v. camep. poliy

scolop. sisebeos radicum tribuli marini
ana ʒ i. cinamomi electi liquiricie ana ʒ ii.
zucc. albi trita cum residuo aqua rema
nente a mucilagine sebesten ℔ ß.
et fiat electuarium de quo paciens mane acci
piat ʒ ß cum ʒ ii aque saxifragie a
ctu calide et tardet cibum sumere per ho
ras iiii or et de eodem electuario soleo dare
℞ ʒ ii ante prandium et ante cenam deglu
tiendo eas et si intendo cum eis
sedare ardorem et acuitatem urine
lavo aqua saxifragie soleo tamen exhibere
cum ʒ iii aque decoctionis seminis et est
medicamen valde efficax ¶ Secundum instrumentum
faciens ad sedationem doloris et provo
cans urinam est hoc ℞ aqua decoctio
nis seminum ʒ iii succi liquiricie ʒ ß an
se ptul lactuce et endivie ana ℈ i.
ca. ve. cortic. mandragore trite ana
ʒ ß misce et huius medietas in potu
detur per duas horas post assumptum ci
bum vel saltem per unam horam ¶ Descriptio
3i instrumenti valentis ad sedationem doloris
ventris et est lenitivum linimentum quod to
ti pectini et ventri applicari debet ℞
olei e violarum olei de floribus cucur
biti neniuss ana ʒ i. amili ʒ i. ß.
vitellorum ovorum numero ii et ʒ ß cam
phore ℈ i. p. anatis et galline ana
ʒ vi terantur omnia simul in mortario
ultimata contricione et in fine ex corp
caguntur cum ʒ iiii or aque decoc. cortic.
mandragore usque ad consumptionem illius
aque ¶ Descriptio electuarii medicaminis edu
centis arenas et mundificantis renes
ab eis et melius viscosis quod invenitur
ab A. S. ℞ ʒ ii calo de quinimete
lap. et ego ex lra eius quam mi me
dicamen sic ℞ feniugr. ʒ ii damasce
nen. fu. h. kreyssy ana ʒ i ß ame
os assari sisebeos se. agni casti.
ana ʒ ß. fiant ex his pille omnibus
hoc pulverizatis cum succo saxifra
gie vel apii et ex eo quoque omni
sero soleo quinscere ʒ i ß cum ʒ ii
medulle cassiefistule extracte de canna
cum aq. ca. ve. et cum melle ventris
lenitivum ¶ Quartum instrumentum quomodo contra
potest prohiberi ab eventu doloris re
num faciendo ipsam rem hoc electuarium quod
nunc describitur et accipiat de eo per
horas iiii or ante cenam calefactam rumi

℞ eximetell sullitt ʒ ii oximell qui
ʒ iiii or specierum licotricum specierum insti
ni aborum descriptio Nicolai in antid.
ana ʒ i. vitri combusti lapidis iudaici pul
veris ciceris combusti ʒ iii cardamom
ana ʒ iii mucilaginis nucliette ℔ ß
penidiarum ʒ iii zucc. tabarzet ʒ v.
coquatur zucarum cum predictis sirupis et postea
cum infrigidata fuerit impanantur species
predicte et fiat ultima commixtione electuarium
et eo utatur ut dictum est de electuario
¶ Sed tu confortans renes usque adeo
si immigerit et prohibiter ebullitionem sanguinis
in eis ita quod rectificat eas ne propter eam
fiant urine sicut lavature carnium
recentium ut superius dictum est. ... descriptio
℞ c. cinfantum ʒ i. ... de
cardo c. de citoniis ana ʒ i ß. caphu
re ʒ i. boli ar. ʒ iiii granorum mirti
corticum intermediorum castanearum
ana ʒ ii ca. ve. an. liquirit. ana ℈ i.
et ℈ ß amili ʒ vi terantur omnia simul
ultima contricione in mortario et ipsis
sernatur cum pulvere arabico et utatur eo pa
ciens ut predictum est ¶ Quartum instrumentum con
ferens ad frequentem mictum et invo
luntarium et detinet urinam et ab
scindit dolorem et provocat sompnum
℞ succi lactucarum succi ptul ana ʒ i.
amili rosarum acacie succi liquir.
ana ℈ ii opii gr. i. sy. de papavere q. s.
incorporentur simul conficti incorporantur
in mortario de hoc reliqua paciens accipiat
ante cibum cenae. ß. et degluciat
ipsum et postea accipe de eo per duas
horas post cibum ß. modum dictum ¶ Sextum
instrumentum conferens ad ardorem urine est
descriptio trociscorum quos A. ponit hoc ʒ ii
caldo de causa ardoris secundum istum modum
℞ seminum melonis mun. et cucurbitarum
excorticatarum ab exteriori cortice
ana ʒ xx. liquiricie qui ar. san. cit.
ana ʒ x. opii ʒ iii seminis apii ʒ i
inficiuntur ex eis trocisci cum sy. de
papavere de quibus exhibeatur ʒ i ß cum ʒ ii
decoctionis seminum et ʒ ß penidiarum
et detur ante mane in aurora et
postea assumatur per duas horas post pran
dium et cenam et sunt valde efficaces
¶ Septimum instrumentum est unguentum hoc de quo propter
mitigandum dolorem et ardorem facio
inungi renes et collum vesice et confert

quantitatem Recipe aque camomille et stecados et de sisamus ana ℥ i. florum nenufaris violarum seminis altee malue ana ℥ i. et ʒ semis. opii ʒ i. cere albe quantum sufficit. et fiat unguentum molle et applicetur ut dictum est. Quartum instrumentum est ut eger sepe distringatur cum ʒ semis olei nenufaris calidi frictione ergo quod valde confert ad instantiam doloris. Quintum instrumentum quod est ad mundificandum ulcera vesice et ad educendum saniem est quod ab auctoribus conscriptum Recipe trociscos de papavere trociscos alkekengi ana ʒ ii teratur et exhibeantur in potu cum aqua decoctionis semis et seminum portulace et cetera de medicinis mundificantibus saniem cum inflatione. Quartum instrumentum est composito trociscorum quam accepti ab auctoribus. Secundum calo de cura ulcerum renum usus fuerunt. et eius est virtus mundificandi ulcera et abstergendi saniem et preparandi viam cum virtute consolidationis et quantum ipse quam ad sanationem mundato in via. Deinde fit ergo ex ciceribus ʒ i semis. ana ʒ i. cum ʒ ii aque stillationis apii vel decoctionis ciceris nigri quod de despumatione. Recipe seminum melonum citrullorum expurgatorum ana ʒ i. amili ʒ iiii succi liquiritie ʒ viii se portulace ʒ iii dragaganti amigdalarum avellanarum assata cum aliorum expurgatorum ana ʒ iii quorum primi ʒ iii semis. seminum apii dauci et cucumeris medulle quorum recentis cum ana ʒ iii dragaganti gummi arabici amigdalarum seminis apii iusquiami albi ana ʒ iii acetum ingrossetur ʒ x. et ʒ v. pulverizentur omnia postea deinde confi ciantur cum sirupo de papavere et administretur ut predictum est. Sed autem quando dolor et frequentia mictus et ipsa destine di viam per sex instrumenta predicta non remittat tunc non est ingeniosum quod inspecta aditionem intentionem in vesica cum katatori vel cum siringa. Primo quod imponendo ab hiis que sunt leniter mundificantia et abstergentia et viam educentia. Quinto Recipe aque mellis fecte cum decoctione radicum apii ʒ semis calefiat et iniciatur cum siringa discrete in pauca ipsam quam minuta eius qui est inferior aliis quam vero ab tribus hoc meatum. Semis meatum quam perilla melle cum aqua vite et alguadi. Secunda capitulo quarto

in fine. Despumato ʒ iii collirii in vesicam iniectandi et hoc Recipe recentis cum pluribus usi sunt ana ʒ i. amili ʒ iii misceantur trociscos cum succo apii et expulverice teratur ana ʒ i. et iniciatur cum ʒ iiii aque mellis vel zuccari. Si vero est intentio tua ad faciendum maiorem mundificationem sanici cum consortatione colli vesice et incarnationem et consolidationem quam tunc administretur hiis trociscos semis modo. Deinde in ponderibus et sunt valde convenientes si quem capitulo despumato Recipe portulace usi medulle seminum citrulli et melonis ana ʒ v. spodii ʒ ii gummi arabici seminis albi corum coriandri ad usti ana ʒ iii apii ʒ semis. iusquiami albi ʒ i. murre ʒ ii. teratur omnia postea et fiant trocisci cum succo endivie de hiis ergo pulverizatis ana ʒ i. et iniciatur cum aqua mellis cum intendis magis abstergere. aut cum aqua zuccari cum intendis magis abstergere. aut cum aqua ramis vel seminibus cum volueris dolorem sedare magis. aut cum aqua portulace quod ad consolidandum magis cum intendis incarnare et consolidare patientium. et sunt hii trocisci de inventione. A. ego tamen summa perfecta quod capitulo finale quorum iterum ut vidi magnum in apo mibus meis. Hoc itaque sunt que ad laudem omnipotentis dei variis volu minibus et cottidiana experientia in apparuerunt et meliora.

De asmate post pleuresim et mirrarum pectoris

23 Strenuus et spectabilis miles de Thienis de urbe vincen tina laborat pleuresi in pectoris a materia fluida semis prope a capite effu sa ad pectus et semis magna portionem genita in ipso preparans indigestis quod aliter attingat in pectore ipsius et maiori portionem ipsius saniata est et si longo tempore decidens fixa prima mente metes producit ipsum ad ethicam at ptisim at ad utrumque. Sed primo hoc quam producat ad dispositiones istas futura in eo est asmata at iam esset in principio. Hoc has dispositiones con tandas at alleviandas providendum est ei pluribus modis primo quod conveniet hoc factum cameret tenere ad locum.

frigidi et humidi et ventosi. Secundo caveat omnes
cibos grossos viscosos et oppilativos ut
legumina caseum antiquum pisces immensos pa-
ludosos et glutinosos. Effugiat etiam
acuta omnia velut cepe rafanum.
allium porrum et similia hiis. Effugiat
et cibos acres vel acribus conditos
ut sunt comestio agresta citrangulum limo-
nes et similia. Citranatorum vero usus
dulcium sibi utilis quoniam est aceto a
uti potest ter vel quater in septimana. Effugi-
et et cibos viscosos et oppilativos ut
anguille tenche et similia. Caveat etiam
aut a usu aque non intemperatos sibi con-
mittat et omnia cibaria condita vehe-
menter excitationis vero sint salsa
omnia vinis aut utatur albo subtili
acuto vel dulci et ultimo acri et si non
potest hoc album accipiat subrubeum
et ultimo nigrum. Et si propter fumositatem
vini vel propter dolorem in cibariis oportet
limphare vinum tunc limphetur cum
aqua decoctionis unius radicis liquiritie
quantitatis digiti minimi mundificate
et in frusta incise et imponatur
in lb xii aque et coquatur usque ad
consumptionem tertie partis. De exercitio vero
non est in eo fieri sermonem nisi quod gravia
exercicia contrariantur. Fiant fricationes a spa-
tulis usque ad nates applicate semel
in die et potissime in mane antequam sur-
gat a lecto. Et saltem bis in septimana
applicentur sibi ventose due inter spa-
tulas sine scarificatione. Contemperet
animi accidentia tamen suo posse et potissime
tristitiam et iracundiam [illegible]
quod [illegible] non [illegible] propter accidentia
[illegible] habens [illegible] alternativa con-
sidet et in assumptione ciborum [illegible]
[illegible] quarum stomacho ultimo [illegible]
et tantum [illegible] quod [illegible]
ipsius fluctuat. Propter regimine vero me-
dicinali [illegible] conveniencia
sufficit medicina quam [illegible] re-
hec de qua cum mane [illegible] coclear
unum et per horam ante cenam coclear
medium deglutiendo ipsum absque ma-
sticatione aqua [illegible] descripcio. Recipe liq-
uiritie [illegible] ana ʒ i, seminis piperis
albi et nigri [illegible] [illegible]
[illegible] ana ʒ ii, [illegible] ʒ i
[illegible] [illegible]
cum [illegible] ʒ i [illegible] ʒ ii
[illegible] pulmonis [illegible]
[illegible] ana ʒ i, [illegible] fiat [illegible]
[illegible] et ultimum remedium est ut
pectus eius cum [illegible] qui vadit ad le-
ctum ante et retro ungatur hoc unguento
[illegible] ambitum costarum. Recipe
olei violarum olei [illegible]
ana ʒ i, pinguedinis anatis butiri
recentis ana ʒ i, cere albe
quod sufficit fiat unguentum. Hec sunt remedia
que michi in melioratione [illegible] usus
sit saltem usque ad xii dies [illegible]
res cum bone [illegible] refert
deo gratias [illegible] quia
[illegible] defectu [illegible]
[illegible] expedire non potui quod [illegible]
[illegible] maximus quod melius
[illegible] habere [illegible]
Sequens fuit die 12a febr. pro eo
qui erat in extremitate

Premissis intentionibus regis
[illegible] non valent [illegible]
in [illegible] dispositionis strenui
militis domini Jacobi de [illegible]
que dispositio est repletio [illegible]
pectoris [illegible] in [illegible]
[illegible] sine [illegible] sine
sit [illegible] in pectore [illegible] sine
utraque [illegible] intende [illegible]
[illegible] est [illegible] ad [illegible]

De asmate propter plenitudinem
pectoris:

talem nocumentum ne ipse longo tempore ibi stan/
tes repleant canales maiores et
cratula pulmonis et perducat virum istum
ad suffocationem subitam aut saltem non
bene pronsam etc. ex his aperte sequitur
litus difficultas iam videtur et spirit
dispnoica maxime. De regimine aut
preces non valeas non expedit extende
sermonem cum iam illud clarissimus doctor
peres sermonensis amplissime fit admi
strati vim pro ρ[…] administrationem medicine
pectoris expurgantium a b omni ca
tarrali aut altera materia in pectore fi
xa vel inviscata vel saniata. quamquam
michi principaliter occurrit dissuadenda
primum quidem est qui sigillat utrumque aliqui
mollis et potibus frequenter quo interius
pectus expurgari possit et confortari scilicet
quod in omni cibario suo apponat aliquid
et quod organa anhelitus iuvat confortare
et mundificare, licet et colligendum debet
et in omni cibario ponatur canella contra
in cautelone modicum pectori tali et cor
di maxime gente existente Item existente
est potum sit imaginalibus carnes et cum mel
le comestum. Item ex cibis est passum
quamque non assumatur Item est fructus
fructibus in est yssopus. cum cum hec
sine ceterima in cibis carnes fuerit sit
mixta in confectionibus vel in sublima
tamen quisque melius sit ab aut bis
approbata et expurgatio assumata Item
principale remedium est decoctum hec que
agitur a rasi electuaria continentur que aptit
sepium mane et ante vesperas ex ca
lida dando 3 iiij vel v. mixti de
syrupo Recipe fenugreci liquiricie ysopi sicce ana
3 x. radicis 3 vj ceterum yreos. se
vatice et fen. piperis nigri aristologie
rotunde ana 3 v. salis inde 3 l· ma
stici 3 iiij coquantur omnia in lb x.
aque usque ad consumptionem medietatis
deinde cum vehementi expressione et
colature addat melle eletti 3 viij
et post leni carbone coquantur et spumetur
usque quo consumptus fuerint partes due
et remanente Item principale remedium
est electuarium pectorale ipsius mundificativum
et nocumenti difficilis exadiatronis edu
ctionem supra a rasi prolato loco et
fuit de melius a galienus probatis
dicto tetatum auctore andracti quod.

electuarium confectum mitto quod si prius moram
compositionis contigit post
in hoc vis accidere. debet iterum electus i ma
ne deglutiat quantitatem avellane bis aut
ter et totiens per duas horas ante cena
Item principale remedium lochs istud quod nota
bilis est innatum ad expurgandum pectus
et facilitandum organa anhelitus. Recipe
fenugreci liquiricie violarum dragagati quasi a
nisi sicce altee ana 3 l· fen. ana ysso
pi liquiricie pulegii ana 3 l si prassi ari
stologie ro de penidiis ceterum ana 3
in sinapis quam minor coquatur omnia
in sit in lb iiij aque usque ad consumptionem
duarum partium deinde coletur cum lon
gina expressione et colature superad
datur penidiarum 3 iiij zuccare al. 3 v.
et post leni carbone coquantur usque ad
spissitudinem deinde superaddatur eis
mucilaginis seminis lini et altee ana
3 ij et coquantur usque ad consumptionem glu
tinosam debet iterum lochs sepe teneat hic
vir in ore suo ymo quasi continuo teneat ipsum
in ore Item est et ultimum unctum est
hoc Recipe gallitrici 3 ij murre 3 l· et 3
l si fen. ana 3 ij pulverizent omnia
post deinde cum butiro recenti absque ipse
diligenter incorporentur et fiant formule
siccas avellanis de istis vir mane
ante cenam albatum ventris sumane
primissa una supposita carbonibus ignitis
et ex eo per traiectorium sit tubo
in ore apto recentum pectorum fiat
suffumigatio et est remedium efficax et
de hec sit quibus melius vix eligi
posset vos vero medico et sapientia vestra
ministrando procedatis et sapienter
facere salustis — de mala complexione

Iohannes de Venetiis virgo
medabilis secundum hec que qui
bus cerebri et nunc pectoris mo
lestus est iam diu prima ab re et cerebri
de ipso frigida quasi quasi previam indigo
mus in ipso quam mea fluxit aquosa
multa adest que a deo intense fructus
exit quod cum decidit per palatorum in os
eiusque sensum tactus reputatur valde gla
cies Et hec quidem mea ratio decidit
per viam nasi nisi post quam bursito me
dicinam vicerat apte fuerit Et
quod est distrimi iam primis illius
digestionibus et euacuationibus tria proloquia

Margin: loch

Margin: 27 / 26

Margin (red): fenugrecum ... in desce / su mei flatire / adese in os de de / mate de debilitate / digestionis cum ex / tenuatione totius / corporis de timore / cordis. de paucitate / tate menstruorum

adhibui me^ua que magnificat. contulerunt
rectificando digestionem et prohibendo tanti
materie generationem et expectorando eam. Quartum
remedium est pulvis iste de quo omni sero a
principio capillorum usque ad finitatem per
in longitudinem quinque sagittalis per quatuor
digitos latitudinis per capillos spargi debet
usque ad quantitatem unius grani ciceris cuius
descriptio: Recipe foliorum inde rubei stecados
calamenti bacharum lauri ana ʒ i. liquiritie
gariofilorum ana ʒ iiii or fiat omnium pulvis
et postea ea ministrantur. Quintum principale reme-
dium est hoc quantum de quo actu calido impleatur
manus et iam prius ore suo pleno aqua
leniter ipse trahat per narem dextram
deinde per sinistram aliquo temporis intervallo
facto et ita per alteram narem vicibus
trahat derivando materiam que de capi-
te descendit et hoc fiat saltem quatuor
vicibus in prima per duas horas post exi-
tum a lecto cuius descriptio: Recipe aque stilla-
ticiis radicum yreos aque maio-
rane ana ʒ i. aque mell. ʒ i ss. misce.
Sextum remedium principale est hoc clisterium cuius
usus debet esse saltem duabus vicibus in
prima per ii vel tres horas post cenam
de eo accipiendo ʒ i. cum ciato i. et
parte ciati vini albi calefacti cuius de-
scriptio: Recipe aure alexandrine metrida-
ti ana ʒ ss. sy. de calamento ʒ iiii or
liquiritie ʒ i. incorporatum sit. Septimum principale
accidens huius infirmi est anhelitus
difficultas que propter asma nominatur
et causa eius hoc accidens ex oppilatione pulmo-
nis facta a predicta aquositate que distil-
lat a capite suo et maxime dormien-
do que aquositas est in corpore causa
precipue male complexionis sue et hanc ad
quam sequitur vicarum anhelitus angu-
stia angustatur et hanc ad dispositionem du-
plicem providendum est remedium conveniens
est hoc. Recipe loch de pino ʒ ss. loch
de squilla ʒ ii incorporatum sit et de
hoc mane et sero quantitatem unius grani
fabe in ore suo teneat ita ut distil-
lando per canales pulmonis recipiatur
in concavitate pectoris. Secundum remedium
est cum molestia hoc accidente ut tribus
vel quatuor mane in aurora accipiat
hunc sy. calidum actu. Recipe sy. de hyssopo
ʒ i. aque ungule caballine ana ʒ ss. capi-
lli ana ʒ i ss. misce et postea cum tardet

alius saltem horis quatuor. Octavum principale
accidens est stomachi debilitas in digerendo
que quidem causa a mala complexione frigida et humida
stomachi propter continue dispositionibus capitis et pe-
ctoris iam predictis propter quod est dispositionibus
omnes hec inter marasmodea facta
est adeo ut a pluribus dubitatum fuit
ipsum laborare ethicam. Sed certe nunc
tamen non apparuerunt signa. Et hunc quod
dispositionem dicti pronunciatum est iustum et in
utilem inventum ipsum itaque instru-
mentum administrato hoc electuarium de quo sumen-
da accipi debet quantitatem nucis unius de-
glutiendo ipsum et tardet cibum post ho-
ras quatuor cuius descriptio: Recipe mirra ʒ i.
spice inde cassie ligne foliorum lacte
ablute rosarum ana ʒ ii et ameos
se. apii mastices ana ʒ iiii genciane
ʒ ii ciamomi piperis croci eraticie
ana ʒ iii liquiritie gariofilorum ana ʒ i ss. te-
rantur omnia simul et diligenter cribrentur
et fiat electuarium cum melle despumato
cuius quantitas sit lb. iii salvo equali
electuarium meditatem consistere propter vitare
expensam et quia invalentis aperimus ad
omnia predicta sit gratum et simplicem virtu-
tes et est de descriptionibus Damieli quinto
summa prima descriptio capitulo secundo confectionis de
unguento. lege illi. Secundum remedium ad stomachi
dispositionem est hoc ceratum quod super ponatur
de quo fecerim hic tenax super stomachi suo
quod firmum sustentetur cuius descriptio: Recipe lau-
danum rosarum electarum ana ʒ ss. mirre
mastices ligni aloes foliorum gariofilorum ameos
aliis cubebarum mente ana ʒ i. mel-
lis ʒ i ss. seminis ruthe cimini piperis albi
ana ʒ i. stacte calamite ʒ vi piretri na-
valis tacte cum vino suo fo. et cro-
tonis ʒ i colofonie ʒ i ss. cere quod sufficit.
fiat ceratum spetale magnum et stomacho
applicetur cum piramide eius sub panno
grato parita. Nonum accidens principale in
hac dicitur inventum est motus tremulus
cordis qui valde rarus est in eo
et maxime quanto est quem ille qui hec
tremorem cordis sibi assiduum cavet
at ut subito incipiat mortem. Tercio
causa ... de his que conmasticat egre
tunes. Et hunc quidem dispositionem
duo conferunt solennia remedia
primum quod est confectio de ungento iam
facte ante predicta. Secundum remedium est

sacculus sed cum desipiendo hec pone electuarium de ligaloes descriptione capitulo quinto tractatu summa primi rubrica illa electuarium de lign aloes et in pone electuarium de gemmis capitulo iii sed in summa greca capitulo iii saliorum et aceteri crudo in ca. cap. 3 et misce et in fundum de qua retarta fiat sacculus qui tibis semisstis et ponet sup corde eius appensus tenea. Ultra vero dispositio sen actus huius nimium est paucitas menstruorum que indubitantur proveniunt ex paucitate san. in eo invento Ultra hoc autem mulier iam macrosinodra est ut superius expositum est et pt. et provenire per debilitatem expulsive pasione cum grossitudine sanguis et aliarum morum phi quinxtarum Et huius quidem dispositio providendum est dicti in stoelem est semicupium hoc in quo sedeat sepe infusa usque ad umbilicum et sit talidum recipe malvarum ana in creticum as. ii. se mite recticis an. i. coque in aqua din et fiat ex eo ut dictum est Et secundo mistum est ut si huic mulieri contigat menstruorum rectuos sortis acti at ipa propinquos emptioni tribus diebus in auca in ut. v. de pillis infra scripte Hec apport pinguinarum cap. i. sed serapini mali cap. i. cas sicel cum rubee tetorum an. 3 ii. cum succo ruthe reformentur pille ex dies 3 vii et administratur ut secundo dictum est Abstineat autem hic mulier ab omnibus cibariis oppilativis viscosis frigidis et grossis quorum exemplum est lac et cibi amicos lattitium pastilles et partes inose et panicose ciatum et legunta elixa et panis azimus vel male cocta autem glutinus pira citonia nespila et talia stiptica Assugerat potum vini nigri grossi contrus vati stiptici et ponticii vel brusci et aqua fre potum sumat ante fugiat hoc sunt meliora que accipi sunt ex se terris illustrium vicem hectum collecte

De cancro in mamilla 124

.26. Cum iste egrotat apate vaia to cancro quod modum provenit ad ulteratem sed per velocitatem augmenti eius quod est ipsetas hic apati ut calli dictum est et a primi in prima cancro hic cancer principius est tempus emptionis et si compelliter valde dubitandus est de emptione magna futura fieri

De cancro ulcerato in mamilla

principium eo quod tale apa magnum est et in membro apto putrefieri quod in mamilla et magis principuis est multa et nobilitatem acuta vero sensus tactus unicumque tangenti testificantur patet principium circa itaque istius dispositionis vi in ad tria puncti attendenum Et primum quidem est corpus mundificatio a nudia coleira saltem tribus viabus in mense sicut in administrationem reginus gentilium cibis et potibus in his que haut inflare remisse venter et spectare potest abstinendo ab acutis a salsis a talis ab inflamatis ab vinctuosis et corrup. his magis aptas quare tale ran et mulier in tali cor. et secundum punctum aut quo mulier in eadem generatione cadat pt est tale Hec epithima cap. i. polip. thimi sallialorum sene an. cap. i. semen com fiorum violarum an. cap. i. sed seni damasci an. 3 ii. coquantur omnia hec in 3 vi aque lupulorum lentis igne usque ad consumptionem duarum partium deinde colentur et fortiter exprimantur et cola tur. e addatur aque lacte 3 iii et totum tepidum bibatur in aurora et tardet per aliquas horas vi. Secundum punctum ad quod Tertium attendendum est ut sup loco apato ap ponatur emptis tale Hec farine semi grece farine ordei an. 3 ii. soliorum malvarum cum iii. ponit cum vii. tibe vinctatis cum ii. olei ros. confricentur simul Sed sed caquam hore in aqua lacte et postea ultra terant et incorporentur cum predictis medicinis et tam illud emptum pungat bulliat in Sed sed aque plantaginis usque ad consumptionem dicte aque et itaque patiente prius inunga cum oleo ros. consficiatis cum pulvis diem sup emplecter hoc emptum cum completur aut tale fiet hoc modo Recipe tercie mortarum pulveris et pulveris stella pulveris et pona in eo olei ros. Sed sed et oleo predictum confricte in vel in hore cum tali pistello hoc cum emptum sit remittit fervorem mori et sedare dolorem a tali materia procedentem et remittit augmentum apatis et cum ea ut prohibeat magis putrefat eo futura fieri in tali apate et corrosio in eo at saltem remittat Tertium punctum quod est absquendum est ut si contingat quod illud apa rumpatur aut

corrodat ptes tunc ei medicad' c. cum
duobus unctis quorum unum sit ulcerato
loco alterum in circuitu ponendum est
primum itaque est tale Rx amili de ordeo
ʒ iiij olei violati olei nenufaris olei ro.
ana ʒ i. predicto modo facti ana ʒ iij albumina
ovorum numero iiij or thucie preparate ʒ ij
lapis ematites (?) alb abluti cum aqua
nenufaris et confricati cum pistello plumbeo
ʒ i. terantur in. 2. diu simul albumina ovorum
cum oleis deinde spargantur amilum
multa contritum (?) incorporando cum
eis facta addantur thucia et lap.
ematites usque ad eorum incorporacionem
optimam et deinde cum unguento medicetur
locus tenuissimis filis de panno lineo
tali unguento imbibitis 2m unctum
est tale Rx olei rosarum confectionis
pluribus ʒ iiij succi solatri ʒ iiij amili
ʒ ij baliar. ʒ iiij terre sigillate ʒ iiij terantur
omnia sit in mortario pulveris subtilis-
sima contritum et cum bene incorpo-
rata fuerint linia ex eis locum
circumstantes contentas. Ad laudem dei aqua

21

Cam de dolore
renum ylion et colli
ce cum vomitu feci
et descensu yly
ad osseum cum macie
factione corporis

De macrefactione corporis

Dispositio istius paduani est
macrasmodea non ex calo-
re febrili. sed ex defectu nu-
trimenti non directi ad membra totius
corporis. et hoc ex causis consuetudinali-
bus et accidentibus ipsarum consuetudinum co-
plicatarum scilicet a recentia passione
cum assiciata cum yliaca et collica
cum hiis accidentibus. scilicet vomitu simplici fecu-
lentum et descensu ylei ad osseum in inguine
vomitu ac ille fit per colligationem me-
brorum intestinorum cum ascessu secundum auctores
quod yliacus dislacatus est et ad infe-
riora pulsus quod non comprehendit ut feces
educantur per inferiora Regimen dicte
sumat vinum album bonum adaque
limphatum cum aqua decoctionis
sene feni Item sumat plures brodia pul-
lorum caponum et gallinarum et colu-
barum iuvenum et paucum carnium
minuti quaisorum aut piscium Rx
gi 1 intale capiat spongiam mag-
nam que comprehendat latera genitalia inguinum
et femoralium qui et fiat fomentatio
subsequens una vel una cum dimidia
hora continue Ceratum Rx laudani rose
electe ana ʒ vi storacis liquide gallicum

ana ʒ ij spermatis unguenti glutinosi ʒ i cere
q. s. dissolvantur que cum modico aceti. et
fiat ceratum secundum artem post fomentationem Rx. fe-
nugreci grani sisami ana ʒ viij semen
malve altee ana ʒ iiij bdellii mell.
et stalbide ʒ i. ss. cimini ʒ i ss. citrini
seminis aneti amidi et feni ana ʒ i ss.
ijue centaurie minoris ana ʒ iij mi-
denda incidantur reliqua contundantur
Item post clistere factum ana terat deinde
pulvis calidus perunguatur Item fiebat
sibi clistere ex decoctione ex pingue-
dine renum castrati de qua decoctione
Rx ciati iiij or olei ʒ ij butiri ʒ ij
mellis g. vi salis ... . 1. ʒ ... ʒ ...
ʒ 1 ss. ... De tremore cordis

28

Hic maty tremulus cordis huius
religiosi provenit a multitudine
sanguinis ... colici vaporosi et ve-
tosi circa partes cordis cum vapor vel
ventositas cum multiplicaverit in predictis
lacis extendendo et comprimendo quan-
tum partes cordis et sequitur hic nacatur
in anhelitu propter necessitatem in corde au-
ctam que cogit ipsum attrahere aerem
velociter et multe quantitatis et quia est
multitudo illorum vaporum et ventosi-
tatum in partibus pectoris et cordis
congregata necesse est cordi inniti ad ex-
pulsionem eorum velocem et vehemen-
tem aliter facile videtur iste incidet
dispnea asma vel orthomiam non
propter predictas causas quia non solum in
arteriis non ʒ in corde est sit neces-
tas eventandi et mdificandi propter quod
diastoles et sistoles cordis et generaliter
partium spirituum anhelitum necesse
sit magna velox et frequens Et
ex hoc fundamento intelligenti apparet
pt. que sit hora ea efficiens quia
virtus necessaria vehementer agit Et
causa que sit huius nacionis malis
causa vel sibi proportionata que est
vapor vel ventositas Et sequitur
cogendo finalis causa. et formalis facile
intelligenda ex fundato causa quia causa
vivum istum policitum ut ut cito eventus
ut perducatur ad sibitum statum casu
aut saltem ad aequalem propter nacioni
anhelitus de predictis Vinum abstineat
primo a vino albo. et potum ut
tine Caveat maxime in ac ...

vaporosa et nebulosa. Item effugiat cene
cibarium ventositatis sicut lac legumina mel
fructus omnes et maxime humidos. Caveat
et grossa cibaria et viscosa vel pa
stilia pisces magnorum corporum panis
azimus caseus antiquus castanee
et similia. Effugiat etiam acuta et vapo
rosa sicut velut cepe alium rafa
nus porrum nuces et salsamenta omnia.
Effugiat etiam usum vini grossi rubei po
tici et acris. Conveniet omnino comeste aque
patum in sub pracia. Et pura radice
liquiritie bene mundate. Ex regimine
aut medicinali sexo (?) in remedia
presenti observanda. Quoniam quidem importanti
est ut ventre existente mediocriter flu
xibili hec que dicimus. Est primo mane
in medijs tercijs flebotometur basilica
dextri lateris sub cubito et extrahatur
sanguis in maior ad educendum superflui
tates contentas in vaporibus et vento
sitatibus. Item non flebotomia cum optima
est in allemanico cum a repletione mali
tiei a ... calore de carnibus cum oribus cor
dis. Post istam aut flebotomiam mane in
mente sequenti soluto ventre eius cum
hac infusione. Recipe aque buglosse ℥ 1 ß
aque citree ℥ ij rosarum electe ℥ 1 ß
agarici ℥ 1 sucorosi ℥ ß spicenardi ℈ ß
... fiat cum infusio per diem naturalem
aut calefiat et coletur cum expressione
forti et colatura bibatur calida et tar
detur cibus post per v horas. Et tunc bibat
ciatum unum aque cordei rectificate calide
et post ipsam per unam horam prandeat.
Post mundationem aut predictam mane in mente
sequenti in aurora accipiat hec digestiva
calefacta. Recipe sirupi de pomis ℥ ij decocti
cibus citri et oxizacara ana ℥ ß aque
buglosse melisse ana ℥ 1 aque citree
℥ ß misce et tamen accipiantur diebus iiij
continuis. Ex tunc remedium est ut si virtute
tempore assumpcionis digestiui post ipsi non
fuerit ventrem bene fluxibilem tunc ei
sero aut saltem cum alterius sero acci
piat ana eundem unam de istis pillulis.
Recipe aloes albi ... ℥ ß rosarum electi
℈ 1 salis indi ... fiat pillule cum succo
rosarum ex omni ℥ vi. Tunc remedium
est ut post digestiva predicta novum die
sequenti solutum cum perassumpto mundatio
ita tamen quod si venter esset multum fluxibilis

subtrahatur ab ipso cortex et obsignetur
postea ipsum omnia que de mundatione dicta
sunt. Ultimum remedium est ut post omnia
predicta fiat sibi hoc epithima. Recipe aque
buglosse ℥ ß aque citree ℥ ß aque
melisse ℥ iiij specierum electuarii de gemmis
specierum letificantis alumsi ana ℈ 1 specie
rum trisandalorum ℥ 1 ß coralli albi
℥ ß ... cinamomi unum bulliant
simul modicum et infundatur in eis pa
nus de grana magis lineus semissi qui
bene expressus superponatur maille sini
stre quousque vicibus ana prandium sexo vici
bus ana cenam et post cenam duabus
vicibus apud soporem. Et ita ad lau
dem salvatoris pertinebit sanitati ut
spero. Si aut non manetur bene sanguis
restituat. De augmento humiditatum omnium membrorum cum multitudine spu

tamus multe salivalis et frequentia sudoris cum multitudine eius. Urinalis aqosi tas multa impotentia ad motum pessimus. Descensus menstruorum cataroralium ... propter debilitatem digestive debilitas digestive et appetitive stomaci cum privatione ad cacesiam. De apostemate ulcerato ani. De corruptione organorum visus et auditus et in operibus intellectivis ...

329 Venerandus in Christo pater dominus Anto
nius Chadianus Vincentinus
quibus et non pluribus molesta
tur ab una radice dependen
tibus et consuntis quorum est ... membro
rum cum ut ... lapsus a temperamento
per augmentum humiditatis. Et multum expressi
ve que tamen quingi augmento caliditatis
et propter utrumque a quarum quantitatis corpus
corporis hic est sanitas. Aquae sit cu
dut tamen ... propinqua
melius extremositas et extensio ve
narum ample dominus et plenitudo et pulsus
eius fortis et magnus ut in pluribus
ad velocitatem et frequentiam declinans
... obmissis. Item est
quidem cum caliditate eius existente humiditatis
augmentum per viam indigentis quie
tamen ea potuit esse aut multarum egritu
dinum adventus vel enormi multitudo
et per plurima lata facta at excessus
in cibis vel potibus vel in aliqua
de rebus non naturalibus propter quas contingerit
pluritas multas humiditates per viam indigen
cius in eo fuisse congregatus sunt contin
geret hoc propter retentionem evacuationis a
natura intente et sibi consuete velut fieri
solet per emoroidas per fluxum sanguinis a
naribus per flebotomiam. A qualibet igitur
de modo harum causarum contigerit iste
sunt in eo et augmentum humiditatis non
solum a sanguine sed a plurima ma
teria aquosa et sibi coniuncta mul
titudo non sputamus et renatum

salinalium et catarrhalium a capite descen-
dentium et frequentia sudoris et multitudo
eius et aqueositatis urinalis et torporis et las-
situdo quorum ad motus exteriores que demon-
strant plenitudinem humiditatis augmentatam in
ipso unde ex hiis facile videri potest ea
catarrizantem esse a capite ad os et
ad pectus propter multitudinem evaporationis
ab inferioribus ad ipsum caput provenientem
et adhuc etiam propter obtusionem innati calo-
ris a vaporibus et multitudine humiditatis propter
quod et in regione talium membrorum nobilium
est debilitatum et nisi vir iste in flore
senectutis quia in consistentia potius esset
valde facile paratus est ad contingentes
membrorum et capitis ut apoplexiam artheti-
cam reumaticam et similia. At vero ex predicto
fundamento facile intelligi potest debilitas
appetitus et digestionis in eo ea propter dimi-
nutionem caloris et privationem sufficientie
a multitudine membrorum provenientem unde vir
iste nisi regimine discretionis conveniente cu-
retur cum paucitate et subtilitate ciborum
et potuum ut ita incipit sanitatis eius
consistentia istum et ita frequenter esset
paratus quod melius venter deciden-
tie [illegible] 3 signi denotati dicet propter
quod idem non est admirari si frequen-
ter alteratur a sanitate in corpore vel
[illegible] ut iam predictum est. Ex
quibus etiam 3o corr. concluditur quod vir iste
valde paratus est ad cachexiam et spe-
ciem ydropisis et precipue aquose et citius se
nisi diligenti regimine se gubernet
ut post ea dicetur. Preter hoc etiam vir iste
[illegible] in extremitate intestini
recti scilicet apud [illegible] anella-
ne vel papille mamillare quod quidem
productum est ad ulcerationem unde continue
ab eo manat virulentia subtilis
et acuta a quibus recipit molestiam
non leviorem ita quod in sedendo am-
bulando et equitando propter confricationem
apparet ulcerosi ad certa quibus ap-
plicatur magnum inducit dolorem et
ex contracto descensu virulente [illegible]
[illegible] et pruritatione non levibus mo-
lestatur. Et ex hoc fundato facile in-
telligi potest quod si illud ulcus extenderetur
ad partem intestini [illegible] esset ad
cancrenam vel hestiomenum vel as-
chatilon et precipue [illegible] in suis qualibus

malignitate magis facta per modum adustionis
et combustionis eius ad putredinem venen-
osam. Et non item ex hoc fundato [illegible]
natura ex suis operationibus [illegible]
[illegible] quorum ad visum quia visui eius aer apparet
[illegible] species figuras lineales [illegible]
gulares et [illegible] albas vel aqua-
ticas vel apparentias. Et quorum ad auditum
sibillum vel sonitum cursus aque vel
ventorum agitantium silvas a mul-
titudine vaporum et ventositatum altan-
tium organum auditus leniter [illegible] intel-
ligere. Preterea ad hoc quod nocuit quoque
percipiat in operationibus interioribus [illegible]
[illegible] cogitationis et meditative
potentie et in frequentia mobilitate
ad varias operationes ex augmento plenitudinis
humiditatis [illegible] quia
multitudo vaporum [illegible] sensibilium co-
mixtorum [illegible] efficiat [illegible] organa
[illegible] in suis complexionibus vel naturis
[illegible] ut ventriculi [illegible] in quibus
talium virtutum operationes velut in propriis
sedibus sunt a sapientibus collocate. Hec
itaque in summa est huius [illegible]
[illegible] dispositio et proprietates dedu-
cta. Capitulum de intentionibus. Est
non progressus in regimine huius viri pro
administrationem [illegible] et co-
[illegible] primo [illegible] dirigit
[illegible] mensuram aeris et [illegible]
[illegible] vis et corpore que
[illegible] sunt

Quoniam igitur ut in precedenti capitulo visum
est quod quoad huius viri [illegible] a medio
[illegible] augmentum caliditatis et humiditatis
et notabiliter elevatum oportet in eis
convenienti regimine administrari [illegible]
que reducent ipsum usque medium
corrigendo excessus [illegible] in eo exi-
stentium. Unde [illegible] aerem [illegible] cali-
dum et humidum [illegible] eidem applicari
non aerem [illegible] caliditate applicatus
lapsum [illegible] in suis
[illegible] Si vero est [illegible]
[illegible] additum [illegible]
[illegible] et [illegible] aeris
[illegible] sufficiens corrigere
humiditatem [illegible] elevatam [illegible]
talis aer [illegible] caliditatis [illegible]
[illegible] quia [illegible] calor [illegible]
lapsum ad [illegible] et [illegible]

ampliorem quam ad caliditatem in eo Itaque
si aer admistret calidus in primo et conve-
ret lapsus calidi in 2° idem aer sit
contrarius in 3° reu lapsus humidi in 2° esset con-
veniens verum quod ista facilius dicuntur et scri-
buntur quam ita perficiantur et 2 quia in practica
et scientia et ope nostris non est ita grossum
sed moderari aerem sub debitate men-
suris quod non est facile illud similiter pro-
ferre predicto descendam per modos ad-
ministrationis convenientes quam si convenientiam
artificialiter fieri potest aerem et alicuius
res non naturales ad rectificantem deducendo
cum lapsis que qualitates aptatas in corpus
mutant ut viae sequitur Itaque aer regionis
sua et cavere esse debet ad caliditatem me-
diocrem inclinatum et naturaliter siccam
velud esset eligere camenam apertam orien-
talem vel meridionalem respicientem in qua
et radij solis ingredi possunt et possint
tamen usque ad naturalem caliditatem eleva-
tionem in ea et sit camera edificiorum
non vetere antiquorum non cum solis aquis
cum vel putteis valde propinqua aut
artificiatur caliditas et siccitas apponitur
in ea primo cum accensione ignis ex
lignis lauri abiectis sarmentorum vitis
iuniperi pini et similium arborum calido-
rum in qua 2 non raro comburrantur
stipites calami pulegij origani sal-
vie rosmarini et similium et sepe suf-
fumiget cum fumo sandali et colofonie
thuris laudani resine pini et similium
simplicium. De quibus autem elegantissimum
est illud rx storacis calamite galange
ana 3 i. mastic 3 iij ambre si duncis
est 3 i. pulverizentur post et reformentur
tracis cum 2 si terbentine sicce et mo-
dico vini cum ci. De amictis vero aeri
corporis sui muniat teneat vestibus suf-
fultis pellibus agninis vel vulpinis
et caput suum infulis de pano degra-
na fatis dosibus vaiore vulpis aut
agninis. Caveat ab accensione car-
bonum in camera nisi primo fuerint extra
camenam bene igniti et ab acre excocta-
ti. Circa particula de administratione cibo-
rum et potuum convenientium. Sibi igitur vide-
tur esse ex carnibus laudabilibus accep-
ti ad siccitatem declinantibus magis quam ad
humiditatem ut sunt carnes pullorum bene
adultorum galinarum caponum perdicum
fasianorum sturne francolini et caro
pavonis que est avis in montibus vi-
centis inventa statue minoris qua
anas colore nigro et habens dentes
in palato et est avis notabilis fortitu-
dinis et strenuitatis mira raro me induce
valde laudabilis est quam alij tamen capo-
nes pectorum carnis vituli saporis pretiosi
pat et tota cum certo conveniens est Similiter
laudabiles sunt carnes avium minu-
tarum in montibus degentium. Caro edi
avibus alijs domesticis laudabilior
existit sunt carnes gazelli non similiter
maiorem laudem obtinet. Caro cuni-
leporis apri 2 sunt convenientes. Caro ca-
strati valde pinguis et aquosum cu-
nictorum ansorum anatum et ultimum
animalium in aquis degentium. Carnes
humide vero non sunt convenientes nec est
laudo carnes cetiginis seu qualis
Caro vero pavonis innoculi non est vitu-
panda Columbarum carnes et precipue
pennatorum silvarum 2 utiles sunt ei
De piscibus non non curet accipere et precipue
ipsis elixis fontalibus aut piscibus
et marinis frixione preparate uti potest
et precipue quorum usus fame quietas
~~approbat~~ approbatur velud sunt lucij tor-
rentes vaioli marsiones carpio-
nes ~~nob~~ rubei merule orate ~~frat~~
sablones et similes. Usus autem contra-
rium non placet nisi valde raro. Alij autem
pisces sunt tenche regie cefali goti
et similes distant ne multa humiditate
remolliendo et calorem tegendo pro-
perent ad putrefactionem. De plantis
vero uti potest omnibus calidis sicut petro-
silini salvia rosmarini menta aniga
no hisopillo ruta nasturcio caulibus
De radicibus quidem sunt rape nape ra-
dice rafanus et consimiles plante vero
frigide sicut bleta portulaca porulaca
cucumer lactuca endivia ciceorea et
consimiles non placent. De fructibus vero
placent in vinum ficus amigdale avel-
lane poma citria et pira electa et
precipue cocta. Item potest uti castaneis et
precipue cocte licet raro. Prunelle mixte
et cerasa in multo usu et cucumeres
non placent. Inter eos tamen pepones
bene electi et solidi laudantur ei alij
autem fructus non placent. Consequenter

appetitus

suffumigium

pavonis

aut usus non in minus placet de landa
bilioribus tamen inter ea sunt ciceris pani
cum et far et usus ptisane ordeacee
cum zucaro reliqua vero que sunt sicut fabe
faseoli sisamum et similia dittantur de condi
mentis aut placet in oleum olivarum et
precipue quod magis antiquum est usque ad .x.
annos et oleum oleum de nucibus etiam
conveniens est oleum de amigdalis dulcibus et de
amidalis butiri vero et pinguedinis porci
mattis et ansereis abhorrendus est Ca
seus vero quoniam etatem habens ad sal
sedinem elevatus bonus est ei mollis
recens et valde pinguis et butirosus ca
seus vitetur Sitis lacte recente non
tacti usus et colastre dittatur Reco
cta non est sibi collaudanda acetum usque
agreste salite limonum et citrorum et
granatorum quorumque sibi conveniens De
aromatibus vero conveniunt ei species ex piamento
piper et multo maximo sicut cum modi
co zinziber galanga gariofili macis et nuces
muscate et ligni aloes Zucarus autem in
ei cibariis suis laudabilis est De parti
bus animalium non vitari ad plurimum vel fre
quenter capite vel cerebro ut cauda
ventris neque renibus aliis autem partibus
uti potest et precipue non valde pinguibus pa
nis autem eius sit de pura simila factus
licet azimo sumpto ab excessu humiditatis
conveniencior ei foret panis modicum fer
mentatus aut saltem factus ex farina
cum ordeo et spelte farina conparatus vi
num eidem conveniens est et est debet medi
ocris fortitudinis et non valde parvum
et recens et colore debet esse album vel
aureum vel rubicundum et odorem suavem
habens sive ante aque commix
tione sive sub pracata sive ... et
mellis vel zucaro quintosta dul
cia calida sit mel cum ei ita
nocuum sit zucarum est eidem imma
tum non tamen in multo usu Conveniente
adminiscerare motus vel exercici
ipsa percussis ex quo exercicium ei conveniens est
non ... illud quod calefacit cum me
diocritate et non violenter magis cum
sit ex vehementi exercicio natum tam
periculum ebullicionis et dispersionis ad
putredinem qua inmaterialiter prius eo
superius ante per exercicium aquisite ita
quod per estimationem vel plixiter exercicii

medicoris aquiret consumpcio materialis superflu
itatum que habent vero necessaria est ut ei
debitum aut superveniat in membris putrefac
tio ex agitacione spacium quod sit per exer
cicium species autem exercicii sibi convenientes sunt
velut motus per progressionis progressiones
cum alium longa tempore factus aut equitatio cum
gelatum usque ad talem et augmentum et levis
provocatione sudoris aut sanies destru
dendo autem est velut est ludus aliquis
quo in membris agitacio notabilis acquirit
sicut est ludus cum spera vel cum parva pila
cuius inmatis excellentis exhibet galienus
in toto processu libelli quem fecit ad epi
genem eo quod partes omnes corporis equaliter
exercitantur interiores licet tam exercicio ine
quali et per inmatum talem convenientior sit
destructio materialis de centro ad circumfe
renciam et consumatur ...que multe et expel
luntur sensibiliter et insensibiliter expulsione at
vero item et solide et consumpte sunt partes
membrorum ex consumptione poterie sup
fluitatum sit eodem lapsa redduntur per illa
enim ~~superfluitas~~ humiditas priciam raldu...
adhuc et ... non ... exercicium de
vertigacione nanus sive tamen distinguite
pioclitatis submissionis est cum quem
quod per accumulaciones horum habent ex
ercicii species non ita habiliter adminis
trari possunt eo loco illarum conveniens erit ad
ministrare fricationem que prius adminis
tretur a genibus usque ad pedes inferius ...
do cum compressione quadam et a ligui
bus usque ad genua et a spatulis
usque ad natas et ab humeris usque ad
manus motus mas a prefatis partibus
diminuendo superficiales usque ad nota
bilis rubedinis aquisicionem quam
post talia exercicia et item post cuius
cibum assumpcionem per est ei necessaria
et non motus neque exercicium aliquod
in tali hora fieri debet Capitulum
de sompno et vigilia

Sompnus magis diugerit meliori
frat vincendo calorem conveniens est ei
diu in mensuram non excedat horam
viii tam in die quam in nocte completa
amplior vero sompnus quod hoc creat
abscidendo calorem ... concitato
nis ... a multa ... non est
laudabilis et eo magis quam vir iste
molestatur catarris et reumatismis

prolixa dormitio augmentat eos ut 2a primi capitulo de lepris que experiuntur ex sopno in prolixum sapimus est ei conveniens contrarium ad dormitionem est ei post cibum per unam horam vel duas et dormiat capite notabiliter elevato et effugiat dormitionem supinam et maxime cum ipsa inclinat materias ad posteriora que erunt causa augmenti apostematis ulcerati in futuro extra de quo supra visum est in sectione prima. Vigilia autem ultra mensuram sapi- enti despicitur omni alio tempore est eius contrarium attendatur. Qui si dormiret convenienter de nocte tunc omnino evitanda est dormitio diurna ut 2a primi palleto capitulo.

Capitulum 7m de mensura repletionis et inanitionis

Cibum autem et potum mensuram excessivam ab hoc viro evitandam esse patet ex predictis eo quod in ipso augmentum humorum videtur superfluum. Est itaque substrahat eo cibi ab excessivo consumptionem dictandum qui est latus sanorum substrahendo usus medium per eque distantiam est bene conveniens eo quod in viro isto nocturna est excitatio in aliqua quantitate famescere et cibi quantitatem notabiliter substrahere est eius perfectum iustum eo quod corporibus humidos habentibus humoribus famem adhibere convenit famis namque exiccat corpora tamen per viam resolutionis convertens humores in vaporem quam per viam subtractionis ut 1a conclusione quarto 49.

Capitulum 16m de accidentibus anime

Accidentia anime que etiam sunt causa distradi caliditatem naturalem a membris in quibus debet fieri digestio per interiora que tendat in hoc viro per quem accidentia tamen multum quod est spiritus coartatum vel per modum cuiusdam suffocationis suffocatum detinetur in profundo cordis. Hec contrariat deo per virtutem perditam et quod motu caloris de circumferentia ad centrum interiora membra les erit intuitu inpedant et adhuc 3a quam per intensionem et factionem caliditatis in profundo cordis inter per modum ebullitionis disponunt ad putredinem sic ipse idem experiri poterit cum angustia vel tristitia notabiliter affligit ipsum et forte quod de causis que perduxerunt hunc virum ad multi nomine humidi tamen multum per viam indigentis sunt instans passionum anime tristitiam et angustiare fatigantur viri ex hiis duobus penitus debet mensuram moderamine cavere cum letitia et bona spe et quiete anime fortassis cum si vir iste sui regiminis esset liberator bonum aqueduc- tus esset ei locus mansionis et aqua tamen duraret. De anexis que actubus anime est ut vir iste caveat ne excedat in coitu et precipue super repletionem aliquam facto et augmento supposito ab etate quam et excessionem legis non esset ei iuvamentum in venereum actum bis in mensa explere.

de Et hoc sufficiat hec de sextam 2a

Sectio 2a duo continebit capitula. Capitulum primum de iustis proficuis augmentum supra in hoc viro et absumendis materias causa inter inventas. Ergo post convenienti regimine humi veri per me alia iuxta signatis remediis visum est in eidem providere. Primum itaque est ut in anno a principio mensis martii usque ad xxxm diem eius intendat evacuare corpus suum isto modo primo quod flebotometur de vena basilica brachii dextri sub cubito posita in hora electa sive mane per unam horam post ortum solis digone prima et 2a iam celebrata et ventre eius a fecibus iam evacuato ut capitulo primo tractatu xxxo calligendi et exhaurire sanguis ab unciis v usque ad vi.

Capitulum 2m. Secundum est ut pissa floruia(?) eius in minorativa evacuetur venter eius cum hac medicina. Recipe cassie fistule paulatim de canna extracte cum aqua lupulorum unciam 1, agarici trochiscati electorum drachmam 1, ℥℥ specierum ieralogodii drachmas v, salis gemme drachmam 1, misce et cum unciis iii aque ordei prius calefacte accipiatur horis duabus ante diem et teneatur cibus post horas sex post quam tantum accipiat ciatum unum aque ordei calide cum modico zucari.

Capitulum 3m. Tertium est ut post medicationem predictam sequenti mane hora predicta incipiat accipere digestivum hoc calefactum et continuat ipsum diebus octo. Recipe syrupi de bizanciis unciam 1, syrupi de absinthio unciam ½, aque cicorie lupulorum infusione unciam 1, misce.

Capitulum 4m. Quartum est ut dicte nono mane sequenti purgetur cum hac medicina. Recipe seminum rosarum unciam 1, electuarii hamech de succo maiori unciam iii, electuarii de psillio unciam iii, misce et accipiat colatum et omnibus

fluxus que fuerunt de emoroidibus dentur sub scrip-
ta sanitate. ¶ 4m instrumentum est ut si vir iste
tunc assumptionis dignum esset stipticus uen-
tre ut non haberet largus actum ut omni sero
uel saltem alternis sero una de infrascrip-
tis pillulis uel duabus ad plus peteret ante
cenam. et suppleantur assumptionem clistere
et utilius apparet in eo a sirioribus circa
attendendo quod fiat clistere quibus in pil-
lulis uti poterit in reliquo usu consima-
tiua sue sanitatis. et preparatio eius ad la-
psum cuius descriptio Recipe: reupontici electi
ʒ iij reubarbari agarici lib. mo. ana ʒ j ss.
epitimi ʒ ij pulpe coloquintide ℈ ij an-
ʒʒ dama siseleos ana gr. v. violarum rosa-
rum mastice ana ℈ ss. aloes abluti
ʒ iij puluerizentur omnia preter et infun-
dantur in ʒ iiij succi rosarum deinde expo-
nantur soli uel igni non violento us-
que ad exiccationem deinde iterum suppo-
nantur dicto succo 2a et 3a vice semper
exiccando. de hac in massa fiat pille
ex omni ʒ vj ut vij. et una eius ut di-
ctum est neque hic mirandum est si in
hoc quod predicta accepi aloes quod licet eo
quod cum vir iste sit emoroidibus preparatus
et aloes aperit orificia venarum aut
dubitabilibus esset in eo usus aloes et
maxime in die sigare Iuxta id quod dicitur capitulo
calido de aloe. Dare autem aloe in diebus
sigare periculosum est quia educit san-
guinem. ¶ 6m instrumentum preseruatiue est ut vir iste
post preparationem preceptam usque ad medium
septembris utatur hic electuario. de quo accipiat
ʒ ss. tertia in mane et tarde et
post ipsum aliquas horas minor. Recipe seminum
cucurbite citrulli cucumeris atriplicis
et portulace ana ʒ ij rosarum violarum
sandalorum rubeorum calamenti preparati camphore ana ʒ
iij corticum capparum ʒ j ss. tamarisci
scolopendie se plantag. ana ʒ ij ss.
se. agnicasti ʒ ss. an. succi liquiritie
ana ʒ j. garioffili cinamomi electi piperis al-
ana ℈ iiij ligaloes ʒ j. zucari candi
ʒ ij mellis rosacei ʒ vj. coquantur
cum suo lento igne et fiat electuarium cuius
usus sit ut predictum est. ¶ 7m instrumentum
preseruatiue est ut vir iste assuescat sepe
abluere pedes usque ad ignem cum de-
coctione ista Recipe vio. rosarum florum nenu-
faris ana extremitatum ana m. iij fo-
liorum saluie ana m. ij coquantur in

aqua pluuiali quantitate aque usque ad consumptionem
3e partis et cum ea calida fiat ablutio
predicta paulo ante cenam et post fiat conve-
niens exiccatio. ¶ 8m instrumentum est ut vir iste
post dictam preparationem saltem semel in die
inungat emoroidas eminentes cum hoc
linimento antequam perveniat ad ulterius cor-
uerum eius que esset peior peioratio eorum
infra dicendarum descriptio linimenti est hec
Recipe olei de camomillis ʒ j ss. pul. sili-
pendule ʒ j ss. litargiri preparati
ʒ ss. et g. iij terantur simul longo tempore
in mortario plumbeo cum suo pistello
et de hoc tepido vngantur loca ut dictum
est. ¶ 9m instrumentum est cum insistendum cum
magna attentione est ut omni sero su-
perius capite anteriori a fine capillo-
rum usque ad confinium capitis per latitudinem
quinque per quatuor digitos inter capil-
los de hoc puluere ad quantitatem quinque grano-
rum ordinate super aspergatur et fiat eius reno-
uatio omni sero per duas horas post cenam
decenti capiti pectinatione premissa
cuius descriptio Recipe folii ʒ j. ligaloes
℈ iiij amomi calami origani pulegii
sticados ana ʒ j ss. rosarum florum nenu-
faris ana ℈ j. puluerizentur omnia prout
et decet uiscientur et conseruentur
in mortario. ¶ 10m instrumentum est in quo ma-
gna est spes fiducia ut vir iste omni
mane incipiendo a medio mensis mar-
cii usque ad medietatem mensis junii aut
saltem omni alterno mane masticet una
de infrascriptis pillulis incipiendo de-
glutiendo de eo quod dissolvitur ab ore
sed totum expuendo quarum descriptio Recipe
cubebarum calami aromatici piretri ana
ʒ j. ligni aloes sticados. costi
stafisagrie ana ℈ iiij mastice dis-
soluti cum modico aceti ʒ j. puluerizentur
omnia et incorporentur cum predicto masti-
ce et fiant formule pilles auella-
nis que primus sit sale uel ad ignem
exiccatur deinde accipiantur ut
dictum est. ¶ 11m remedium est ut vir iste
caput suum omni septimana semel ad prandium
abluat cum infrascripto lixiuio deinde
caput diligenter tergatur cuius descriptio
Recipe foliorum edere muralis mano-
rum sticados ar. folii medii ana
m. j. rosarum cubebarum ana m. ss. ireos
ос arcteloie longe penthedani

loco pedum

aceti an m. 1 q̄ ptes ij coquantur in lb
xxx aque usque ad consumpcionem 3e partis
deinde superaddantur lb j. cineris sarmentorum
vitis et iterum modicum bulliant sic dum
agitentur et ab igne deponantur et per-
mittantur residere et fiat cum eo ablucio
Si autem in apparicione sua hic lixivium videatur
forte seu acutum nimis in eius
decoctione ciceris mensura subduplicetur
et erit leue valde ‖ 2m remedium
est ut caput istius viri et infula eius
cum sero et mane suffumigetur cum hoc
puluere proiecto ad carbones ardentes
usque quo bene calefiat et eadem circumquaque
undique eodem puluere diligenter suffumi-
getur cuius descripcio Recipe storacis calamite
ʒ j. laudani ʒ ss. ambre musci an
℈ ss. ligni aloes ℈ iiij thuris mirre
corticis appoponac an ʒ j. puluerizentur
omnia que sunt deinde committantur et fiat
ex eo ut dictum est ‖ 3m instrumentum est ut
vir iste persepe teneat in manibus primo
puluerem in sindone retorta bene ligatum
sepissime odorando ipsum cuius descripcio Recipe
garioffilorum galange piperis albi cinamomi c
loti moschum an ʒ ss. origani folij
assari sticados an ʒ ij pul. omnia que sunt
et misceantur ‖ 4m instrumentum est ut vir
iste post quam fuerit cenatus et masticatam
super septam terciam partem grani mirtim
post ipsam saltem in septimana semel vel bis vel ter
diebus tribus impleat os eius cum aqua
ipsius decoctionis calida et faciat
cum eo gargarismata saltem quinque vi-
cibus et mane cuius descripcio Recipe
Recipe stafisagre corticum anguine piper
calamite an ʒ ss. an ʒ j ss cinamomi
electi scilicet. seu cubebe et fenicule.
an ℈ j. sucri liquiricie ʒ ij costi radicis
citrulli an ℈ ij aque fontis lb v.
coquantur omnia lento igne usque ad
consumpcionem 3e partis deinde colentur sine
expressione et colature addantur mellis
ʒ iiij post coquantur lento igne usque ad
consumpcionem 3e partis et reponantur in va-
se obstructo cum ceris et fiat ex eo ut
iam dictum est ‖ 5m remedium et singu-
lare est ut vir iste sepe assuescat
facere fricaciones incipiendo a genibus
trahendo usque ad cauillas deinde
ab inguinibus usque ad ij as. cum panis
asperis fricando mollius usque ad corre

rubificacionem aliqualem deinde incipiat
a spatulis usque ad nates similiter frican-
do deinde ab humeris usque ad manus
fricando ut iam dictum est ‖ 6m in-
strumentum est ut vir iste post purgaciones
iam dictas saltem in septimana semel vel bis tetam
spinam suam inungi faciat mane
quando surgit et in sero quando se ponit
ad lectum cum hac unctione quam utatur
a principio mensis marcij cuius descripcio Recipe
olei viol. olei de nenufare an ʒ ss. olei
de costo ʒ j ss. spodij se. plantaginis ros.
sandali citrini an ʒ ss. pulueris mel-
lil. florum altee maluis origani ~~calati~~
calati croci an ℈ ij cere q. s. fiat un-
guentum molle ‖ 7m remedium est ut
alia parte aliquando utatur hoc 2o unguento
spine applicato ut de precedenti dictum
est cuius descripcio Recipe amili ʒ ij muci-
laginis seminis altee et seminis malue
an ʒ j ss. olei ros. olei nenufare. an
ʒ vi camphore ʒ j. incorporentur omnia
simul longa contricione in mortario cum
duabus vitellis ouorum et fiat de eo
ut dictum est ‖ 8m instrumentum est ut iste
vir saltem in anno semel et precipue in mense
septembris faciat sibi apponi vento-
sas post purgacionem sequentem et cum scarificacione
a sexta die ~~mensis~~
in usque ad lunam eius ‖ 9m remedium
est ut post medietatem mensis septembris
accipiat digitum quod continet x. mo et hoc
prescripte in digestiuo accipiendo in tercia vice
cuius descripcio Recipe sir. de endivia ʒ j. sir.
de epithimo ʒ ss. aquarum endiuie cicorie
et absinthij an. ʒ ij misce ‖ 10m ~~instrumentum~~
et ultimum remedium est ut post digestiuum
predictum euacuetur cum hac euacuacione ad con-
trarium intencionem confectionis recipe Recipe yere gali
sipharis sucri rosati an ʒ j cassiafistule ex-
tracte de canna cum aqua violarum ʒ ss
misce et accipiatur cum ciato ss. aque
ordei calefacte et tardetur post ipsum
cibus horis vj. permittendo aliquantum
abstineat post istam horam et man-
ducet jus pulli cum zucaro et aquam
ordei calidam hic de calapinis secretis
3e ‖ Tantum 3m principale de causa apparencie
in futuri extrinsece

Nunc autem redeundum est ad causam
apparencie iam dicte quod fuit sit condiciona
uariandi sive sit sicut appellandum

sunt sicut omnes emoroidales apostema
sunt vitalis est quod est apostema in cu
rietate ani ex pondere genitum a
sanguine melancolico in carnositatem quorundam
eo modo quo sepe videmus contingere scrofosis et
scleroticis aut consimilibus apostematibus et non est
inconveniens vereri quod extremitas emoro
idalis venae apostemata melancolico sanguine
extra promineat et hoc quidem con
specta[illegible] indiget curae caute Si
enim tale apostema ulceratum vel ulcus
apostematis velis removere existente sua
carnosa melancolica tunc valde facile curare
poterit depascendo ignem ut infra dicetur
Si autem tale apostema sine exitu per venae
concisionem ad apostema pervenit et ulcus fuit
patet quod est curatio longe magis debili
tatis difficilioris propter plura tempora quia si
apertiones emoroidarum pectore effusiones
corpus emundant a superfluitatibus curare
eas completa cura est quod preceptum antiqu
orum prius vero dictum est ut affert Emoroidas
sanari antiquas non unica apta re dici
ta preceptum est periculum fieri maniacum
aut melancolicum vel amplius si cura huius comple
te fieri debet post quam retineatur quod curari sole
bat tunc patet quod multiplicabuntur repletiones
oppilationes et apostemata interiora vel exteriora
et alia nocumenta quae colliguntur ex capitulo pri
mo de retentione emoroidarum et clarius
sunt 3° capitulo de retentione cursus emoroi
dalis quorum sic conjugat huius dispositionis
a capitulis quorum cura in modo assignata est
quod grecis arabice quod latine et prima
quidem via est ut premundificato corpore
sicut apparuit in precedenti sectione pre
dicte exsiccando predictas eminentias
cum aliquibus infusis predictis Item medicina per cum est
electuarium hoc recipe mirabolanorum indorum et belli
ricorum ana ℥ 1 ss radicum filipendule ℨ
v cum cimino lacte preparate polipodii thimi
ana ℥ 1 ss maceris florum rosmarini ana
ℨ ii sene de corticibus citri mellis rosacei co
lati ℔ ss zuccari albi ℥ iiii coquantur
zuccarum cum predictis speciebus et fiat electuarium
de quo comedat mane per 4 horas ante
prandium acri ℥ iiii Item ℨ 2° vero in istis
est ut locus fetidus sepe abluatur cum
hac decoctione aut sedeat in ea
recipe gallarum cipressi nucum xx coriandri
preparati capularum glandium ana aquae ii
scorie ferri ℥ iiii radicis filipendule

℥ ii coquantur in ℔ ss aquae usque ad
consumptionem medietatis et ex ea calida
fiat ut dictum est Item 3° remedium signatum
est ut sepe fetidi suffumigentur cum hoc pulvere
carbonibus ignitis super appositis Recipe thu
ris laudani ana ℥ ss galliemi ℨ ii
scorie ferri ℨ iii fiat pulvis Item 4m re
medium est ut locus ille bis in ungatur cum
hoc linimento ter vel quater in die Recipe
olei de tersamillis olei de costo ana
ℨ ii laudani storacis calamite calafo
nie ana ℥ 1 ss thuris preparate ℨ v sco
rie ferri pulverizate ℨ xv cere albe
albe quantum sufficit fiat unguentum Item 2a via princi
palis curationis huius dispositionis est ut
apostema illud cum forcipibus ignitis sit
abscindetur et cauterizetur et post curetur
locus cum unguento basilicon descripto
maiori usque ad completam curam Item 3a
via curationis est ut apostema illud cum poten
tiali cauterio depascatur et hoc a
pud illos qui ferri cadentis admini
strationem timent Sed non quod simoniam
extensa contra istas duas vias pa
tere non curari propter horribilitatem com
et 2 quia raro hos duos modos curas
vidi feliciter curari Item ultima vero via
quae mihi dilecta magis est et securior
est ut apostema illud eminens cum serico
filo duplicato prope cutem colligetur
stringendo quantum decet deinde omni 3a
die ligatura renovetur parum plus
stringendo quam prius et sic tandem
sepe religando apostema mortificabitur
propter consolidationem subsectus in eo
nascentis ipsum cum vegetatur recidet apostema
usque ad tres dies superficialiter ulcere
et leniter madefiat cum aqua salis
armoniaci deinde post illud curetur
cum unguento basilicon iam predicto
usque ad consumptionem completam Et istis
factis burbis[illegible] oportet dei ab
undantibus istis dispositionibus predictis com
pletis evaluntur

De pustulis rubeis in facie

30 Iste habetur dispositionem hec
formositatem humani corporis dehones
tatem quae si in eo an
gendo perseverat a simili humani
conversatione privat ipsum et eo ma
xime quod hec dispositio pulcritudinem
precipuam humani corporis inficiendo.

Capitulum De pustulis rubeis in facie

sepere solet. Est autem licet dispositio pustularum multitudo in facie eius leuium dispersa et sunt colore ad rubeunditatem tenden- tes tenuem humiditatem uel uirulentiam quandam effundentes. et est harum pustularum materia humiditas acuta corrosiua sanguini commixta que egritudo proprie saphati humida secundum doctrinam auicenne denominanda est. et si perueniunt ad plurimam corrosionem serpigo ab eisdem dicta est et est altera eius species a materia grossa mala perueniens faciens apa- ta paruum grossiora et solida magis cui miscetur uterque humor eueniet ex illa species saphati sicca uariata que quandam partem faciei uestiendo uehementer occupat et si ultimus maior in materia adustio uel malicia aquiratur proueniat ex ea species 3a saphati uel [...] uariata et est altera eius species etiam uariata alimati proue- niens a materia melita hamorgenia in- uaricata. et non interiorem partem aliquam ulcerum interiorum in facie hominis euentus unde ex eis collige iuxta has species saphati de uno quorum species qua constat iste. est prima et omnibus aliis leuior. Et sequitur ex eodem fundamento quod tunc speramdum est de cura eius si soliciter eius eger circa ipsam. Et 3o item ex fundamento predicto colligitur quod si materia harum pustularum amarior fiat et adusta magis et quantitate multiplicata quod ex ea que leuis est proueniet ad species alias que fortiores sunt et pure ma- gis tunc quod faciem hominis ad similitudinem lepre non raro permutant. Et collige fundamentum horum omnium 1a 2a et 3a capitulo primo. Et ut eciam hiis similes colligi potest a galieno primo x o tractatum auctoritate asclepiadis diconis appollinii et aliorum quod plurimorum illustrium autorum qui perfecerunt ipsum.

Capitulum 2m de inuencione causis huius dispensis

Ipsius autem ~~dispensis~~ causa fuit humidis causa puti- par sustentatur in rectificatam sex rerum non naturalium. Primo uero in aliquid ergo regimen eius per aerem uir iste habitare debet in ciuitatibus calidis et locis in quibus sit aer ad frigiditatem declinans et ad siccitatem mediocriter inclinatus ut per aerem frigiditatem acute materiae et corrosiue porum refrigerantur et ducantur ad medium inflammacionis et ebullicionis per talem aerem retentio materie

fluentium ad faciem uel ad cutem uerum- tamen ut aer iste sit ad siccitatem uehementer inclinatus sed mediocriter siccitate ut materia harum pustularum consumatur et prosumitur de adinuentionem aliorum et potus et aliarum rerum non naturalium intelligendum est propter quod eui- tet status in cameris clausis et suffo- cati aeris. Et sepe aer camere eius refrigeretur cum aspersione aque rosarum plantaginis. unge pastelli uel cum decoctione sandalorum sandarum albi et rubei. quodam [...] cum mirti coriandri seminis plante et similium. Et caueat tunc caput suum uelde calidum. et simul fugiat uestes pectoris et colli efficientes strictas.

Capitulum 3m de regimine eius per cibos et potus

In cibis uero eius attendat quod effugiat cibarium omne habens dulcedinem naturaliter uelut mel et zuccarum ac artifi- cialem sit cibaria omnia ex hiis confecta et proprie quod naturaliter fuerit dulcorata. eo quod facile conuertitur ad sanguinem et adustio- ni sunt ualde parata. Caueat etiam omne cibarium salsum naturaliter uel artificialiter et omne acutum uelut rafanum sinapis cepe alium et similia. Cibaria itaque eius debent inclinari ad frigiditatem et humiditatem ac ad frigiditatem cum temperamento in pas- siuis uelut sunt portulaca lactuca cu- curbita bleta spinachia et similia. et similia item quod eius cibaria semper debent refrian- gi cum aqua predictorum. Caueat etiam iste cibos grossos appilatiuos et uentosos uelud sunt omnium leguminum species et proprie eorum similia. et de uno eorum sunt cibi pasti- les et limose et pannicatores partes ua- lium et panis azimus ac non bene coctus uel non bene fermentatus. Effugiat etiam cibaria corruptibilia et magis conuertibilia ad acuitatem uelut sunt omnia mellita ciba- ria ex dulcibus et acetosis composita et lac- ticie uel acetosum factum. Et communicatores ei uidi qui reprobauerunt quinquerorum la- ctis et similium corrumpitur cum aceto ut 3a primi capitulo de regimine per cibos et potus. Atque omne cibarium ex acutis et eua- porabilibus compositum et ex hiis que sanguinem inflamant et acuunt euitandum est ut sinapismum. et proprie melle confectum et porrum alium cepe bulbus raphanus et similia et pi- sces saliti et caseus antiquus. et saliti

effugiat et calidorum acutorum usum velut
sunt mellite confectiones et electuaria et confectio-
nes zucharine et species cum calidis speciebus
condita sunt et eorum modi lassivia magis
quam utilitate sequuntur ad talia inclinati. De
fructibus autem competunt ei cerasa pepones
avellane recentes et species cum [illegible] bi-
bit aquam. Citonia vero et mespila et sor-
be et [illegible] granata acria castanee
nuces et ficus sicce caveantur omnes.
Confectiones autem quibus uti potest sunt sicut
confectio de cucurbita de citoniis et citrum
conditum absque speciebus et pira condita et corian-
drum preparatum et avellane confecte pinee bene
torrefacte et amigdale et absque speciebus
ei convenientes sunt. Vino autem utatur colore
albo scilicet diafano sapore mediocri ad ali-
quantam ponticitatem tendente et ultimus ad
dulcedinem et si tale habere potest purum bibatur.
Si autem potentius esset confrangatur cum aqua
cisterne vel distillata per arenam et si non
timet expensam melius esset ut predictum
vinum limpharet cum aqua buglosse et fu-
miterre sed prima melior est aliis. Capitulum 3um
de regimine eius per exercitium
Exercitium sibi conveniens debet esse leve sic motus
passibus circa centum levibus mediocriter. Compe-
tit autem exercitium vel ascensus vel descen-
sus montium et pedestre longum et for-
te vitetur. Et scilicet ante exercitium propter quod
caput infirmum et inclinatum tenere et
maxime quando contingat fieri exercitium sub
radiis solis et loco multum calido cavendum
est. In summa igitur quies omnis convenien-
tior est ei quam exercitium. Capitulum 4um de re-
gimine per inanitionem et repletionem
In assumptione autem cibi sollicitus esse debet
ut non cum appetitu vel ultra comedendi
surgat a mensa magis quam cum saturitate
completa et caveat summopere diversorum
ciborum assumptionem et maxime qui diver-
sis modis preparantur artificiata sunt ciba-
ria velut frixiones et assature acres
cum aceto vel speciebus et calidis composite. Item
et plus recedendum est quam multum a cibo absti-
nere sit ei conveniens immo nocivum est eo
quod inflammat spiritus et exacuit [illegible] et ca-
ut cerebri vehementes fiunt sunt ad caput
evaporationes. Medium igitur inter hec observet
ut non multum repleat se cibis [illegible]
quantitatem. Item et scilicet cibo [illegible] debet
[illegible] inanitione ad debilitatem

producte et inflammationes. Capitulum 5um de som-
no et vigilia. Vigilare vero multum huic
viro valde nocivum est eo quod per multas
et longas vigilias spiritus inflammantur et ran-
cores fiunt et huius complexionis materia mali-
gnior redditur. Neque vero dormire [illegible] vij
vel viij horarum mensuram ad plus exce-
dere debet quamvis [illegible] prolixiorem [illegible] multi-
plicatur in capite [illegible] attractionis
ad caput et indigestionis unde naturalis calor
[illegible] redditur non potens ad regendum materias
in eo inventas que corrumpuntur et fiunt
[illegible] morbi et [illegible] huius
Capitulum 6um de regimine per accidentia anime
[illegible] anime passiones et accidentia per que
in [illegible] huius [illegible] velox et for-
tis [illegible] motus et in spiritibus cavenda
sunt propter maiorem maliciam que acquiri-
tur in materia et propter debilitatem que consequitur
ad resolutionem in fortibus motibus consequentem
[illegible] relique anime passiones propter
quas [illegible] in profundo detinetur
calor et spiritus qui suffocatus [illegible]
[illegible] propter quod longa assiduitas in studen-
do vel contemplando circa res difficilis
inquisitionis et intellectus non competit ei.
Melius est itaque ut dimisso studio et scrip-
tura attendat circa [illegible] dispositionis
qua [illegible] Capitulum 7um de regimine per
res medicinales
Per curam huius dispositionis [illegible] regula [illegible]
dere ad administrandum intentiones
et instrumenta sibi convenientia est licet ego non
dubitem [illegible] dispositionem [illegible] curam
nequaquam obmissam fuisse immo a claris-
simis doctoribus qui eam pertractaverint
fuisset diligenter observata. Tamen propter
complementum operis visum est michi hoc capitulum
partiri in sex partes [illegible] quod sex intentio-
nibus [illegible] complent
eas [illegible] huius dispositionis quemadmo-
dum [illegible] Prima itaque inten-
tio est [illegible] 2a est
[illegible] et capite eius. 3a est
[illegible] completa digestio. 4a est [illegible]
[illegible] eradicatio. 5ta est [illegible] ad
faciendum fluentum [illegible] repercussio
6ta est [illegible] defedationis faciei
[illegible] et [illegible] melior acqui-
sitio. Primam itaque intentionem complent
instrumenta [illegible] a toto corpore [illegible] modi-
cia [illegible] est usui [illegible] electa.

que est in mane expulsis superflui
tatibus quibus que eveniunt a stomacho ut
quarta pueri calo de flamma fiat ei flobotomia
de vena nigra vel purpurea sinistri bra
chij vel mediana dicta. et exhaurientur
sanguinis ℥ iii vel iiii or secundum competentiam
sapientis. ℞ 2m iuvamentum est ut sequenti
die pa. iste assumat hic medicamen cum
℥ ii aque fumi terre calefacte et zucca
re. et dormiat post assumptionem illius
medicine circa horam unam deinde tardet
cibum suum horis v. et postea accipiat plenum
ciatum aque ordei calide et post
eam per unam horam comedat ℞ co
fectionis hameth descriptionis maioris
℥ iii electuarii de succo psilio ℥ ii misce
et totum sumatur ut dictum est. ℞ 3m iuvamentum
est ut teptetur in hoc inventulo apro
amore fricando tamen sepe cum salijs
fieri. at consolide maiore. aut cum panno
bene apposito. at cum seta bis apposita
infusa in felle thauri. et permittatur
leniter exire sanguis per spacium unius
hore. et si post restringere bonum est
sim de completur cum hoc emplastro ℞
acatie thure. sanguis draconis ana ℥ ii terra
rabie ℥ iiii gipsi ℥ i ß. pul. omnia
deinde quassentur cum albo ovo. et cum
coto pius infuso in aceto; et bis exprs
so cum hic medicatur completur latus ℞ a
principalis intentio iiii or complet instrumentis
quorum duo cum magis alia duo capi
ti appropriata sunt ℞ primum quidem est ut
si pacienti ultra administrata fuerunt
apparuerit adhuc signa repletionis
epatis ex pondere vel tensione in
ypocundrio dextro et apparentie urina
re. que sit rubicunde deinde ad consistentiam
dunem tendentes et dextri brachij
vene grosse. et tense appareant tunc
flobotometur salvatella dextre manus
posita inter digitum anularem et auri
cularem. et exhauriantur sanguinis ℥ ii vel ii ß.
℞ 2m iuvamentum huius intentionis consistit
eius appiciendo epar est electuarium quod
mirabiliter rectificat complexionem epatis cuius
descriptio ℞ cinamomi electi cassie fistule.
cassie ligne ana ℥ iii corticum vel florum
granati silvestris ℥ vi ~~...~~ ℥ ii ro
sarum ℈ v. mine citoniorum mellis
depurati ana ℥ i ß. passulatum cum
acinis ℥ ii passule ultrata contere

terantur deinde leniter ratique cum minima
melle addite alijs speciebus post tritte
de quo pa. omni mane accipiat at coclear
unum in aurora hec enim patent confortat
epar et ipsum mundificat a superfluitatibus
et prohibet casum quorumdam in ipso et calli
gi pot clare eorum sima ℞ a ℥ ii item
3o. calo primo ubi aut tertio b. laudat ut me
dicinas temperate stipticas. et maturativas
et exsiccantes et mundificativas virtus
mali et rectificantes et contrariantur complexionem
epatis resistendo putrefactioni velut
sunt species aromatice sicut cinamomum et cassia lignea
ipsa enim ambo sunt contra putrefactionem
~~velut sunt species aromatice~~. et rectificant
complexionem et expellunt causam corrumpen
tem. et mundificant virtus malum
et expellunt ipsum et resistunt medi
cinis mortifere et veneno licet cina
momum sit fortius cassia. et iste due
medicine sunt fortiores omnibus medicinis
alijs aromaticis sicut spica et alie in
hoc calo. secundum ad arsenicalium. et cum flos
granati silvestris et terram aggregant ad
stipticitatem. et maturationem. et rectificationem
putrefactionis. et reliqua lege ibi
et pulcrum est. ℞ de duabus vero medi
camentis consentibus prima est ut hinc vero
sepe in sero quando vadit ad lectum det
coclear medium huius electuarii ℞ trociscorum
de viol ℥ ii tracte de rosis ℥ i. flo
rum ipericonis et rosmarini ana ℥
i ß. florum nenufaris ℥ ii zucari albi ℥
ii ß. ros. ℥ iii fiat electuarium. et admini
stretur ut predictum est. ℞ 2m vero remedium
ad hanc intentionem est ut saltem bis
in una hora medicine dicta accipiat
unam de pillulis istis ℞ pillularum asa
gereth descriptione d. pa ℥ ii calo ultio
℥ i. pillularum de fumoterre ℈ ii refor
mentur pillule cum succo intimal' poi
℥ vi. ℞ 3a intentio principalis completur
tripliciter instrumento quorum primum est lavacrum
alijs cuius descriptio ℞ aque acetose
aque fumi terre ana ℥ i ß. aq. radicum
enule ℥ i. misce: et calidum in
aurora assumatur vi vel viii vicibus
usque quo in fundo urinalis appareat
ut sedimen album. et equale. et
quietum. et diafanum ℞ 2m dignius
fortius sillo est hoc ℞ aq fumi
terre aq radicum ireos et lapparium

vel de cinamo et cassia ligna

aceti an. ʒ i ℥ ss misce et detur ut supra
2m digitum adhuc forcius predictis est
hoc Rx syr. diamori ʒ ss syr. de fumo-
terre ʒ i aque lactis capri ʒ iii misce
et detur in potu ut supra consequenter co-
purga fient digeste. Ca intencio principalis
quadruplici complebitur instrumento. primum quorum
est hoc Rx pillularum de fumoterre pilla-
rum indarum ana ʒ ss reformentur pille
vii cum aqua aq. vel succo fumiterre
et exhibeantur. 2m instrumentum est hoc Rx
electuarii hamech ʒ iii electuarii succi ros.
ʒ i detur in potu cum ʒ iii aq. lactis
capri. 3m instrumentum et longe predictis
est hoc Rx succi fumiterre ʒ iii succi ro-
sarum ʒ ii misce. 4m instrumentum et
omnibus aliis efficacius est hoc Rx aq.
lactis capri ʒ iii epithimi electi ʒ
iiii camomille parte una ana ʒ iiii
succi ros. ʒ ss misceantur omnia in sero
et ita permaneant per noctem totam
deinde exhibeantur in aurora sic ol-
lentes salutis observando prius modos
qui scripti sunt supra per exhibitionem me-
dicinarum. Tercia intencio complebitur
seu compleri poterit pluribus instrumentis. cum
a regressio fiat per tractum impulsus per
pulsionem et per fusionem vena iste que sunt
instrumenta minucionis humoralis sunt a
partibus ad quas fluunt diversis ingeniis
distinguentibus velut cum flo(?) predictis
ut si materia ex splene fluebat ad
caput tunc flebotomia vene nigre vel
salvatelle sinistre manus et quicumque
et sic si ab epate fluebat ad caput
eadem vene manus dextre que sunt
flebotomate. Si ab inferioribus magis materia
fluit ad caput tunc provocata emorroidarum
conferit et ita procedit. Cf. 1a et 2a
3o canone de cura sapphati qui voluit ve-
nam omnes detractam proprietas repe-
ricionibus eciam flebotomiam dicit aut
aliam partem ventosari fieri ac
ruborificari cum vesicantibus vel cau-
teriis prouocari et tu lege ibi quod omnia
ista tradunt ex puri ys. Ce pi cano
de flebotomia de ventosis de cauteriis
et aliis. et colliguntur in generalibus ss
maioribus 3o tegni in textu. quia
Hoc quibus cordiale gelidi? qui...
dicit. cognitiones et venerea reperi-
entur corporis totum et deficitas partes

quod totum acquiritur posteriam anathomie
sensu visus hoc deminutum. at non
item repercutiendi modus complebitur per ea
que terre fecerunt in eas qualia sunt
sandalorum clarderia vias cursu et item
per ea que membrorum situm fortificant
uniendo ipsam velut sunt stiptica que
repellunt ad se vasa stiptica confor-
tata fermentis 3o tegni de quorum
numero plura sunt. Primum est frequens li-
nita facies cum succo spinne. 2m est
et forcius illo succus burse pastoris.
3m et adhuc forcius est succus ex...
tatum rubi mitis. 4m item forcius
illis est succus psilatii. 5m et melius
et aliis et experta in eo quo ut hoc Rx
succi psilii salatri et virge pastoris
ana ℥ ss pluvi gbrisci et pul. ʒ i.
thurie xxx. candentis et extincte
ʒ ii ceruse late. amili ana ʒ iii
terantur omnia diutissime in mor-
tario plumbeo cum suo pistello deinde
conservetur in vase vitreato lapideo.
de hoc ut linjatur facies et abluatur
x. vel xii in die naturali. Ultimum re-
pressivum et potens est hoc Rx fere
aceti nigri et potentis ʒ ii tartari
ʒ iii rosarum florum salicis seu plantaginis
araricis ematitis ana ʒ x. pul. omnia
prius et misceantur et longo tempore terantur
cum succo salatri et albuminibus ovorum
duorum usque contrahunt glutiositatem de
hoc itaque saltem vi vicibus in die natu-
rali liniatur facies et cum ... dimi(?) ultimo
te iurabitur apatum. Ca 6ta et ul-
tima intencione principalis pericula sint
tria quia quorum contrariis iniuletis(?) maxime
apatum et pustularum conferunt et exco-
riat. et faciem mea formositatem reddit
expellendo ab ea infectiones lepro-
sas et alias corporis humanum deco-
lorantes quorum primum est hoc Rx. ovorum
cancellorum fluvialium combustorum ℥
ss ceruse ablute cum aqua scrip-
ture ʒ iii ʒ iii succi cucumeris asini
vel aq. solatri eius quantum sufficit ad
incorporandum fiat ex eis linimentum
2m et eleganciis ipso est hoc Rx
sterolle albe ceruse amili ac...
torum in aq. ovorum per iiii vel v dies
ana ʒ iii incorporentur omnia cum al-
bumine ovorum ita ut glutinose fiant

Consilium de oppilatione epatis et canalis fellis descendentis cum stiptica ventris et dolore capitis de mala complexione frigida et humida stomachi

et in fine addam musci grana ii. canfore
candidissime ʒ i ß fiat linimentum de
quo facies ut bene sepe liniatur et est
quecumque forte in talibus exornationibus se-
dilecta magnifice. Recipe et ultimum compositum
ab amicis illustribus viris magnifice pro-
batum est litargirum purificatum cum ace-
to et oleo rosarum. Deinde ergo datur
illius ab ante bis quere ne longum et
fastidium scripture inducatur ergo ex eo in
sero tota facies hominis liniatur mane
vero abluatur cum aqua distillationis lupi-
norum. Et summa divina virtute sanguis effi-
ciatur etc. ¶ De oppilatione canalis
fellis continue ad intestina et stipticitate complexionis
de mala complexione frigida et humida stomachi

Samuellus adolescens honora-
bilis annis viginti unum laborat
dispositione duplici scilicet corporali et
spirituali. Corporalis vero eius egritudo
est oppilatio granitatis epatis propter quam oc-
cupatur collo canalis fellis descenden-
tis debentis ad intestina propter quam causam
iste vir sepe incurrit stipticitatem ventris
eo quod cum colerica materia que solet descen-
dere ad intestina et virtutem expulsivam
eorum irrigare ad superfluitatum educ-
tionem non fuerit ad intestina tunc decres-
cit paratura virtutis expulsive ad ex-
pellendum ea qua fortitudine virtutis
expulsive intestinorum resultat ex
potentia virtutis expellentis et ex
irritamento quod recipit ipsa expulsiva
virtus propria calore effusione ad inte-
stina quia colerica materia sua caliditate acui-
tate et amaritudine intestinorum ex-
pulsivam vigorat. Et ex hoc fun-
damento intellectu concluditur causa propter
quam fit sicca alvi oppilatione predicta fetores
sunt sicci aut valde citrinitate colora-
te vel minus exigua. Secundo cognoscimus
quare iste vir frequenter dolet caput
cum instantia vigiliarum cum enim colerica
materia sua citrinitate et gravitate intestino-
rum recipiatur in ore cadit fetores
ab ea tingi. Et hec ratio prima correxit.
Et cum illa colerica materia non effunditur ad
intestina propter illa in cistifellis multi-
plicata expanditur per gibbum eius et
multiplicatur in chili vena et alias
reliquas venas toti generatur et
maxime superioribus partibus ad quas

colerica materia sua subtilitate et acuitate le-
vitate valde facile fertur illuc et cerebrum
rursus calor. Et pari ratione multiplicata colera
in partibus capitis facile est intelligere cause-
tur dolorem capitis in eo et vigiliarum. Et hec est
prima eius dispositio in summa collecta. Secundo
principalis ~~interna~~ dispositio est mala complexio frigida
et humida stomachi propter quam generatur et multiplicatur
in hoc ventriculo flegma propter modum indigestionis
in stomacho et etiam in venis eius. Et hec quidem
materia flegmatica multum iuvat ad oppilationem
predictam efficiendam in collo canalis descen-
dentis ad intestina. Nam ad hanc effi-
ciendam oppilationem duo videntur efficientes con-
currere. Prima est siccitas a stomacho causata
vel epate et coangustat predictos canales.
Secunda vero est materialis causa efficiens scilicet flegma pre-
dictum in epate illius viri multiplicatum
quod sua frigiditate grossitie et viscositate pre-
dictam efficit oppilationem. Et quia colerica
materia in sui caliditate subtilitate et caliditate
refrangitur a flegmate sibi commixto ideo
in eo non color naturalis citrinus
sed est citrinitas eius ad albedinem refra-
cta eo quod coleram in isto viro habundans
magis cum vitellina quam naturalis. Et ex
hoc ex hoc fundamento quare dolor capitis
eius est cum gravitate quod non est proprium
dolori capitis a sumi colera provenien-
ti. Et plura alia ex hiis concludi
possunt circa de accidentibus in hoc viro
provenientibus que sunt dicta. Ex predictis
itaque facile est invenire causas rerum huic
viro convenientes et cum ut hic vir abstiu-
neat a frequenti usu rerum actu frigi-
darum et potentia sicut a potu vini valde
infrigidati actu et debilis in potentia
sua ab usu rerum que grosse sunt et
viscose et fiunt sicut multitudo pi-
scium pastilles cibi et lacticinii et
pedes et innate partes animalium et pa-
nictose et ventres et caput. Abstinea-
neat etiam a fructibus oppilativis ut sunt
castanea nespile et sorbe et ab aliis
que sunt facile corruptibilia velut
sunt cusailla citrulli pira valde dulcia
cerasa et persica. Caveat etiam ab acutis
inflammabilibus ut aceto allio cepe
porro bulbo. Dicta de vino est ut
grossum valde et conturbati calore nigri
saporis pontici vel stiptici nec tamen ei
competit vinum valde dulce et propter cum

ipsius eius fuit valde grossa. Deinde tale
oppilatum est epatis ut 2º aliud capitulo primo
et 2º capitulo de vino calligendo. Pro regi-
mine vero medicinali quamquam sit multum habet vir necessaria
et primum quidem est ut hic vir a principio
mensis marcii per totum mensem aprilis
assuescat accipere semel vel bis in septimana
hunc potum: Recipe aque eupatorii, aque absinthii ana
℥ I, aque rose, aque cicoree ana ℥ I ß,
misce et absque decoctione totum in aurora
recipiatur. Si tamen actu cum pruritu sitis et
amaritudine oris calidum vero actu sumatur
illis et postquam tardet cibum horis maior.
Reliquo vero anni tempore assuescat anni
per hunc alium potum, scilicet a principio octo-
bris per totum mensem februarii eo modo
quo de predicto potu dictum est: Recipe aque
eupatorii, aque feniculi ana ℥ I ß, aque apii
ʒ ii, misce. Secundum remedium pillule hunc virum
convenit est usus istarum pillularum ex quibus
accipere vi vel vii vicibus in septimana in autumpno
et similiter in vere in sparso unius mensis
et tardet postquam cibum horis 7 parum
dormiendo post earum assumptionem quarum
descriptio: Recipe reubarbari ʒ ß, agarici electi
ʒ I, reubarbari ʒ ii, spice nardi ℈ I, ʒ electi
ʒ ß, viol. se. acetose cicoree ana ℈ salis
indi ʒ I ß, pulverisentur omnia. Postea deinde suis
ponderibus misceantur et infundantur in ʒ v
succi cicoree et quiescant et exponantur
soli usque ad sui consumptionem. Deinde iterum
renovetur succus in 2º et 3º. De hac in
massa reformetur pillule pro dosi ʒ vi et
postea omni tempore anni ex quibus accipere poterit
ante cenam unam vel duas. Si maiorem
vel minorem stipticitatem ventris sentiendo
eas et sit solutivis apparatus et in appe-
tendo et malum vitellinarum educendo et
adiuvant potenter stomachi in predictis late.
Tertium in istis hunc viro convenit est usus
huius confectionis de quo accipere potest rotu-
lum unum ante prandium et post cenam scu
sentit tensionem vel gravitatem in ypocon-
driis dextro et paulum in spina et
ultimum erectionis spine et ultra
distensiones in tota spina et in interius
percipit. Recipe trociscorum de eupatorio ʒ I, trociscorum
de spodio cum sem. acetose ʒ ß, sem. endi-
vie, cassie ligne, cinamomi, spice nardi ana
ana ℈ I, sem. leuistici ℈ iiii, reubarbari
electi ʒ I, zuccari albi ℥ ß, cum aqua absin-
thii. Fiat confectio in rotulis ʒ iii et sit usus

ut dictum est. Et ut non insuper remaneat
hunc virum convenientissimum et aptum est quod
a principio mensis februarii usque ad finem
maii et ita a principio octobris usque ad
finem decembris sumat in mane ante
diem anni ad ʒ ii electuarii dialacce descriptio
dicta 7º capitulo summa prima quae fuit exposita
a galieno decem titulum et conclusiones
omnibus aliis et tardet postquam eam cibum
horis maior. Quintum in istis convenit et uti-
le est ut bis vel ter in vere et ta-
ceat in autumpno per duas horas ante
diem anni ad ʒ I electuarii de succo rosarum
scripte nec fuit in antidotario distinctione prima
que utilior est aliis et misceatur cum
ʒ I ß aque eupatorii et tardetur cibus
postquam per horas quatuor. Hec in summa de re-
gimine ei convenienti quod eligere poterit hunc
inde etc.

Et quia honestissima eius uxor paciens
laborat dispositionibus ut de viro suo dictum
est ideo quia ei aliquid remedium convenit apparare
verum quia dispositiones ille earum vel conti-
nue sunt fuit eadem eo quia utrisque di-
sposito cum mala dispositione fuit et in malis stomachi
et epatis continuis quia opilationis
quam epatis et disposicionis(?) dicit hic quia
uxoris dispositio est intensior dispositione
viri sui et extensior quia lateris(?) in
ea est prolixior. Ideo quia quae remedia
ei convenit parumper sunt audaciora in
gradu et in dosi ut nec sequitur. Primum igitur
eius ex parte ciborum et potuum debet
esse consimile regimini viri sui in quantum ci-
bariis suis utatur debeat potius feniculi
leuistici petroselini et similium. Aut saltem
pulvis in cibariis utatur pulvere simplici ex
maiorana in cibis suis non masticatione
ipsius in mane et tamen sola
est medicina ipsam et pulveres amicos
et semen eius utile utile erit ei ad
eandem eius. Et semen feniculi agrestis
semper ieiunus comestum ad decoctionem dierum
decem est ei convenientissimum et simplex in eius
magna copia reperitur apud civitatem
feltrinam et super monte suam suavis.
Dilatur quantum ei pillule pro suo viro iam
descripte sed quia quae ad earum descriptionem
addantur pulvis colaquintide ʒ I et apponantur
℈ iiii et utatur eis ut predictum est sed
hunc in pillule iste valde bonum erit ei
utatur eas ante cenam parum anni de eo

℈ i vel ʒ ß bis i qua cu modico bro
dij vel aque ciceris ℞ tartari albi
pti ex vino albo ʒ ij ß sal indi
polip follicularum sene lignod[?] an
ʒ ij ß sal indi ʒ iij pul[?] ana perse
deni miscean[tur] et usus eorum sit ut p[re]
dictu est [Capitulum] vltimum remedium huic infirmit[a]
ti q[uo]d eius est ℞ laudani resine pissio
rum an[a] ʒ ß galiegm[?] ʒ iij storace
calamite ʒ ij folij auree ligaloes
nucis an ʒ ß sc abs[inthii] ciperi mastic[e]
sc. rute an ℈ i olei de citonijs olei
de mastice an ʒ vi olei de abs[inthii] ʒ
i ß cere q[uantum] s[ufficit] fiat vnguentum tenax
et de eo extendatur super panno figure
scutalis magne et apponatur super stoma
sum in parte piramidali applicata super
panno pomo exuato et dei gratia sana
bitur

De tractero salso descen
dente ad pectus et ad nasum cum ex
coriatione et pustulis in parte exteriori

31 Nobilis vir et reverendus in
xpo pater dominus prior sancti
anthonij de viena dispositionem
capitis h[abe]t per quam in eo coniun[gitur] ma[teri]a
acuitatem habens adiunctalem eo quod ma[teri]a
talis est flegma subtile satis
cum colica ma[teri]a quando ex[?] reddens ip
salsum vel acutum et sepe contingit quod hec
ma[teri]a decadit in pectus eius et efficit
in eo tusses et sputa acuta et su
specta satis et quando ma[teri]a predicta
stillat per nasum et facit ei corisam
satis mordicatiuam et quando exco
riationem per[?] interiorum nasi et 2° iterum
hec ma[teri]a quandoque effunditur per exteriores
partes et recipitur in lepore[?] nasi faci
ens sibi pustulas vel bothor p[ro]pria
colore roseo colorata et acuitate
sua corrupta vt[?] sine sanie tum
eo quod ma[teri]a sua subtilitate citius euapo
ret qua in saniem conuertatur huius itaque
dispositionibus prouidendum est existiman
ius r[emediis] remedijs [Capitulum] primum itaque e lact
infra scriptum cuius usus det cum mane
ne et per horas tres post prandium usque
ad horam cene teneat de ipso in ore
suo quantitatem grani fabe et permittat
ipsum a calore dissolui et in pectus
per trachearum arteriam recipi absque ma
sticatione aqua ℞ lact. de pino
ʒ i pillarum bidichiarum descriptio ras[is]

nouo almus[?] tal[?] de tyss[?] ʒ ij facili
que ʒ i oximell compositi ʒ i zucari can
di ʒ x. terantur omnia subtilissime in mor
tario. et fiat electuarium bene vniforme eius
usus sit ut supra [Capitulum] 2m remedium ei q[uo]d eius
est h[oc] ℞ quatuor seminum frigidorum maior
quatuor psilliorum[?] ʒ ij aque viglis[?]
aq[ue] ca. ve. an ʒ iij quatuor predicta infu
dantur in predictis aquis et infundantur
in eis tribus diebus naturalibus deinde cum
zucaro al. dissoluto et cocto cum aqua
ca. ve. incorporentur predicta quia inde
fit vel confusio[?] suo modo et utatur ea an
tibium vel post suis libitum est ei cum vt
de q[uo]d eius ad confortandum cor et vnti
ficandum corpus et aperiendum oppilationes
et est restauratiua mirabilis et ideo ei
q[uo]d eius est quod macer et extenuatus e
mobilis [Capitulum] 3m remedium sibi q[uo]d eius est
usus harum pillularum de quibus accipiat
bis in septimana parum ante cenam cum
signis quinque et plenius satis at
accipiat casus per duas horas post cenam
cum signis quinque et distillationibus a
capite quarum descriptio ℞ magdaleo
nis pillularum allefangine aloes
abluti an ʒ ij reubarbari ℈ ij agarici
electi ʒ ß spicae quinque ℈ ß
iij cum succo rasi fiant pillule pro ei
ʒ vij [Capitulum] 4m remedium particulariter et proprie
ad defendendum nasi est hoc ℞ auri
li de ordea ʒ ij litargiri purificati
ʒ vi olei de vitellis ouorum ʒ ß
thucie preparate ceruse an ʒ i ß in
corporentur fiat subtilissima contritionem in
mortario plumbeo cum suo pistello de
hoc i[n]l[ini]antur amice partes nasi in
cte in sero quod i[n]dantur in mane vero
abluantur cum coto madefacto in aqua
decoct. seminum melonum non excorti
catorum et reddentur partes ille
formose ad laudem dei

De dolore arthetico

32 Commendatissima domina vxor honorabilis
viri melchisedech labo
rat doloribus iuncturarum qui proprie ar
tetici denominari debent et perambu
lant per diuersas iuncturas et magis
inferiores ut nunc per pedes per genua
ut in pluribus aliquando vero superiores in
cturas inuadunt licet raro et sicut

247

apparet ex dictis quod ex naturali complexione eius hii dolores proveniunt a flegmate mucilaginoso et aquoso qui mobilitatem et fluxibilitates sunt acquisitas meatibus coliter particula que quiescit eis et post hic satis infrigidari quod hii dolores satis cito paroxismat et cucunt et cito resolvunt neque tumores fiunt vehementes si enim materia grossior esset non ita cito flueret et diu fluxa non esset cito a membro removeret sicut magnam eorum partem et quia materia satis subtilis et penetrabilis est et naturaliter et aerem per suam caliditatem quantitatem super ea aqua cuius particula remanet in membris profundata propter quod in predictis membris diu remanet lassitudo et doloris species acuta de hoc quibus omnibus quam quarum eius substantiam dicet super certamine cibarum et potum qui materiales generant plurimum quia eam mentem fluere et consumere et expirare. fluitas materias ea generatas et aperiendo vitales vias et poros materiam diuturno ne fluat ad iuncturas iam de regimine curativis dolorum iuncturarum solemne est intendi ad preservandum viam qui per ipsam educere materiam que est ea efficiens dolore talium quam materia est supertas secunde digestionis que in corpore est vii 22a 3ii item 2d ca° de cavitis dolorum iuncturarum possunt administrationes solutive medicine proscript. administrandas et preservativa vite neque preservatio vitie desistat materiam dolore iuncturarum qui ipsi sicut sis est i. fit ex superfluitate digestionis secunde que est epatis et venarum et ipse in podagra calida. que a et qualia dicit hic ex pragmatica sunt radix feniculi petrosillum, dauci et apii. item ea frigida seu endivie cicoree scariole et nigrosellum scilicet quia in ea calida doctoribus clarissimis de regentibus tam particularia dispensando relinquo. cheede a rethe venial due iuncturarum particularum dispensandum est utique quod nunc instat dicere varietatem temporis et estas est ferventis seu frontis calide et siccitate absque intermissione pluviarum et humida re aque temporis et aeris consistentia

inter superfluitatem tertia resolvunt et debilitant. id vero in huius medici provido et cum 3e intentionibus propria quod ut abstinente regere sexo verum non tamen semper sufficere facite. hoc inter utatur infrascripte pillulis que materiam minorent et consument et membra confortant dolorosa ab eis diuturno materiam cum descriptio hec sarcocolle in latte nutrite per unum diem innalem ℥ i. aloes epatice ℥ vi turbit ℥ iii hermodactyli ℈ ℥ i ß. seu pct. mastici cinamomi ana ℈ vi infundatur omnia in succo yreos deinde pistentur adinvicem et fiat eorum massa de qua fiant pillule pondere aurei ℥ vi accipiat ex eis di mane in aurora et continuet ipsas usque ad x dies. inest pillulis deinde incipiat assumere scilicet istis caliditate in aurora et continet ipsis diebus x. item si in istis diebus quibus assumit istas scilicet venter eius est stipticus tunc die sexto vel altero sexto accipiat unam de infrascripte pillulis parum ante cenam. descriptio scilicet hec conmutat scilicet de cata ed mell rosarum ana ℥ ß aque absinthii aque eupatorii ana ℥ i ß. aque acetose ℥ i musce. 2m remedium pillule est ut pessime accipit licet scilicet solum venter eius cum istis pillulis hec pillule de hermoda his pillule de sarcocolla pillularum fetidarum ana ℈ i. reformentur pillule vii cum electo succi rosarum et accipiat eas in aurora et dormiat post eas et non comedat neque bibat nisi post 4 horas. accipiat etiam tria vini aque calide anderi et post unam horam prandeat. 3m remedium pillule est ut hic dua post ante aliam parum accipiat unam rotulam confectionis plures aromaticum que non transcendat mensuram ℥ i ß. 4m remedium est ut in tempore quo assumit predicta medicina die sexto ante cenam abluat sibi pedes cum aqua in qua fabri extinguunt sua ferramenta leniter calefacta. 5m et ultimum remedium est ut postquam hec duo omnia predicta complevit exponat se ad balnea paduana sancte helene vel in villa albani posita et non exeat balneum cum fuerit in sedendo in aqua illa ab umbilico infra

et i t[em] intinc[tio] quo accipit balnea
s[ecundu]m mane et sero teneat p[ro]p[ter] im[pressionem]
passe gemma et petras i[n] pelvi ma
gna plena luto ad repi[endum] i[n] alve
is p[ro]pterea balnearum q[uia] p[ro]pter eam
b[ri]nna sit sepulta s[eu] dicto luto
accepto ex digitali sancte v[e]r[onic]e primi
tus natis illa statuerit aqua et
taliter fortificabunt membra ipsius et
defendent a corruptione interiore. De
sopito aut pillarum q[uas] debet accipi
tempore assumptionis sue. R[ecipe] agarici lunus
electe an[a] ʒ iiij aloes abluti ʒ j
mastic rasi. spice ℥ ℥ an[a] g[ranum] vj in
fundantur p[er] duos dies p[lu]ries isti i[n] ℥ iij
aque ,,, vel suci radicis eius
et q[ue]niscant et expandantur ad radios
solis usq[ue] ad exsiccatione[m] aque ut su
a de[m] itu[m] renovet[ur] suc[c]us vel
aqua et sic fiat ter de hac igitur
massa fiant pille ex ai ʒ vj et dent[ur]
ut sup[ra]. De dolore capitis

Honorabilis vir Anthonius de s[anc]to
[.]elsano laborat dolore capitis
a m[ateri]a colica p[er] mod[um] evapora
tionis ad caput delata et p[ro]pter per
colligantiam epatis et renum ad ipsum
caput q[uia] m[ateri]a colica p[ro]pter vitellina
est et non facit hunc dolorem solum i[n] ca
pite suo p[er] mod[um] evaporationis s[ed] p[er]
mod[um] et[iam] dilationis eius ad caput
p[ro]p[ter] ... cadentem a gibbo epatis q[uia]
epar eius nobiliter calidum est ideo hic
dolor diuturnus est et cum ceteri sign[is]
suam vergat ad ... c[um] mala de
si dolor capitis eius quaqu[e] cum acui
tate nobili ledit cum q[ui] regimine
i[n] ... cuncta dicenda et de
clanda ... ut melius videt[ur]
in q[uo]s ... est ... primus modus
est ut i[n] cibariis suis evitet calida
et sicca et acuta et evaporabilia
i[n] ipsis velut sunt vinctuosa cibaria
... salsa omnia ... salsedi
nis et acuta ... alea ... por
ri ... olive ... rafanus
et similia istis. Effugiat usum vinorum
v[e]l de potentium et adhibeat usum vi
ni magis ad debilitatem q[uam] ad fortitudinem
tendentis. Secundus modus est ut utat[ur]
istis pillulis facientibus lubricum ven
trem suum et distrahentibus materias ne

rapiant ad caput. R[ecipe] aloes abluti
cum succo endivie ʒ j reupontici rubi
electi an[a] ʒ iij diagridij ʒ j violarum
spice mastices rosarum se[minis] endivie an[a]
g[rana] viij sandali ʒ s[emis] cum succo rosarum
fiant pille ex ai ʒ vi. Tertius modus
est ut iste vir saltem ter calorem tri
bus vicibus in septimana lavet se ab inqui
bus usq[ue] ad pedes cum aqua decoctionis
solatri rosarum foliorum salicis in
una situla seu situla aqua ponendo
de predictis herbis plenas manus
et bene ,,, et sit hora ablutionis
una an[te] cenam et sit aqua calida.
Quartus modus est ut vir iste assuefat
sibi facere fricationes frequentes cum
panno asperiori incipiendo a parte ,,,
tulatum usq[ue] ad collum trahendo ipsum
usq[ue] ad finem natium. Quintus modus
est ut ipse assuefaciat sepe pectinare
caput suum cum spatula et fricare caput
suum cum pannis mane ieiunus. Sextus
modus est ut ipse saltem bis in septimana
quando vadit ad lectum ponat super an
teriori parte capitis sui a summitate eius
usq[ue] ad frontem de hoc pulvere quanti
tatem unius ,,, frumenti ,,,
do ipsas inter capillos per latitudinem
unius digiti et ... ad sum
mum eius descripto. R[ecipe] macis ʒ j s[emis]
garioffilorum ʒ j rosarum florum nenufaris
an[a] ʒ ij ligni aloes ʒ s[emis] fiat pulvis.
Septimus et ultimus modus est ut ipse ponat
ret sibi aperire venas fricando
ipsas cum recentibus foliis fici aut
consolide maioris vel medie et
si non posset provocare venas hemor
roydales fricando eas saltem in mense
marcij et septembris duobus annis
successivis faciat sibi apponi vento
sas super natibus cum lana scarificatione
attendat autem q[uod] predictis pillulis uti
potest semel in mense accipiendo sal
tem ,,, in aurora et dormien
do post eas et post tardando
cibum horis vi quibus pillulis uti
potest accipiendo de eis ter in septimana
unam quamqu[e] in nocte an[te] cenam.
quamqu[e] duas post cenam.
De catarro et difficultate an
helitus et de nocumento appetitus
et de oppilatione in renibus

30

Spectabilis et generosus vir dominus
Melchiores Gradamico variis
laborat accidentibus ipsum nimium
molestantibus quorum primum est catarrus
a capite fluens super magnam partem
eius ad pectus licet super aquam particulam
declinat ad fauces et guttur et non
raro aliqua eius particula declinat
ad rimam nobilis et huius modi particu
la declinat ad palatum quod non est
quantitate maior quam sit una que dirigitur
ad pectus | 2um vero accidens est difficul
tas anhelitus multum acriter ipsum
quandoque infestans | 3um nocumentum est
in appetitu stomachi contingens licet magis
existat digestio quam appetitus stomachi
| 4um accidens est dolor dispositio que fre
quenter est appetito magis quam egritudo
alia | 5um accidens minutorum dolor
quandoque in pedibus et quandoque in genibus
adveniens. | 6um et ultimum accidens
est immoderatus emorroidarum fluxus
qui inter alia accidentia magis
est vexativus et suspirativus. Et horum
quidem omnium accidentium duo viri fuis
se producunt et prius et prima
quidem est mala qualitas frigida et humida cerebri
in comparatione a generatione quanta que non
parum incrementum habuit ab excessu
in sex rebus non naturalibus in comparatione
applicatio. | Primam autem dispositionem ex
suis signis declarare satis videtur
facile. et | primo quidem quod partes capitis
eius tactum percipiuntur frigide | 2o per ipsa
rum mollitiem | 3o per capillorum leni
tatem et velocitatem canitiei | 4o
per colorem predictum primum qui sub
albidus est aut diversis cum variis tamen ceta
tus valde remissam que quantum propter
multiplicitatem vaporum collecti cum una
flecta et 2 propter speciem corruptionis
sanguinis a mala qualitate frigida et humida infectis
| 5um signum est venarum gracilitas
et occulte apparentia | 6um signum
est velocitas procreationis ab infan
tibus canis | 7um signum est longi
tudo sompni et eius profunditas propter
a tali dispositione proveniens nisi fi
eret ~~a procurantibus~~ propter parvos
aut excitantes aut propter accidentia cor
poris vero dolor et similia | 8um signum
est multitudo effusionis mucorum

fluentium per palatum per nares partis
que signum est ex parte ventris mea
lium vero repletis in pluribus adiram
et frigiditatem inducentibus quem hec omnia
remittuntur per augmentum frigiditatis et humi
ditatis in cerebro sit ca. intendunt propter
causas adversas et alia quamplura
signa huius operatio adduci possent
hec intelligenti sufficiunt satis. Hec ibi
mala qualitas ab exteriori non parum
recepit augmentum cum ei contingentes
diversas unde plagas circuire et
maxime suspectando noctem cum ipsum
diversis qualitatibus aeris applicari subiec
tum et diversis temporibus magnam ei accide
re. Secundum ex parte complexionis corporis
ex parte quantitatis nocte vel diurne
operationis ex parte ordinis est enim
difficile multum quod tam magna dignitatem
regiminis huius ex parte pollicium suorum
applicare cibos in qualitate quantitate hora
ordine et proportione sibi convenientibus
re comperi valde difficile viro homini
suspectanti et varias urbes pere
granti tale regimen applicare | Ad
de regimen motum et quietem quam conci
tato ad irascendo quam mansueto
ad calefacto quam infrigidato ad vel vi
gilanti quam dormienti regimen valde di
versum et dicit propter quod valde difficillimum
hec omnia discrete moderari propter
repugnantiam occupationis humane
vite per diversa ministeria que regime sa
nitatis per sex res non naturales conveni
liter mensuratum non est possibile applica
re homini nisi qui fuerit liber ma
gis prudentia curialitate et obedientia
ad medicinale regimen custodiendum tam
conservativum quam preservativum vel aliarum
dispositionum adducitur propter ea igitur cum hic
vir longam continuationem multam pere
grinavit non dubito quod tam in cibo
quam in potu ac exercitio quiete
sompno vigilia excrescit et accidentibus
anime multum fecerit excessum in dis
crasia cerebri frigida et humida quam corrigen
di ipsum quirere dicit ut superata sit
hiis lapsibus re primisse Hec itaque ma
la qualitas cerebri frigida et humida non solum videtur
eius apparata sed in suma diversa virtus
quod resultatis ex coalitatione primi

membrorum et aliorum ut dicit f. et h.
licet prima vel secunda excessum in cerebro
et stomacho eius requiretur magis quam in aliis
membris. Quarto vero quod non est inhabilis sive in
eius congregata multa flegmatica materia tam
quod est prima qua generare consueverat
dicta flegmata. Et ex hoc sequitur valde
facile deduci per ea que dicunt auc-
tores practicatores. Preterea quod ultimum quod est
emorroidalis fluxus quod alia multa mala
generare fecit et humida pervenire potue-
rit eo quod humiditates excessiva debi-
litas generativa ventriculi et etiam me-
brorum cum quod excessus frigiditatis
generet ad id quod autem inmoderata dis-
crasia aufert appetitum consequenter
Ergo tamen existimus aliter tamen fluxus
emorroidalis cum ei vir iste habuit
a generare operari sive nobiliter tali
dicitur in eo fuit per adustionem in tempore
existentie generata multa materia mela-
colica que in eius pulmone congregata fu-
it causa emorroidalis fluxus cum non
habuit tamen sive regiminis aliter quam
ut operatus. Sunt enim emorroide vene
que in extremitate intestini recti a natura
ordinate ad recipiendum et evacuandum
sanguinem melancolicum qui in humano corpore
habundat et in hoc officio vene tales
in viro isto fuit vicarie vene mestru-
alibus in muliere ut colligitur ex
3° et 2° cuius quod hic fluxus
emorroidalis a predicta mala generare
f et h augeri potuisse planum est
intelligenti. Et adhuc etiam quod tale
fluxus excrementas male generationis f
et h sit augmentativa causa atque
3° quod de causis assiduitate autem inter eum
inmoderata cum pervenit ad exteriora
innati caloris et materie cum sanguine
qui legit ibi. Amp. itaque cum predicta
dispositio totius corporis multas materias
augmentari faciat flegmatis et propter
causa quare et renes humiditates non
est inhabilis si mala dispositio et huius
innati multiplicato fit causa dolore in intestino
eius acteriti et dolores pluries perve-
niunt a superfluitatibus digestivis 3°
non tamen celebrate ut colligitur 22 et 23
causa de causis dolore intestinorum. Et
iam expeditis causis quibus hoc membrorum

disponentis recipere semen innate in produ-
cendo actualiter predicta et augmentando
eius debilitas et innati calore quando
pervenit ab inmoderato emorroidali flu-
xu est causa ut in capite secundo quarte et re-
nibus huius viri generantur ut f et h
que indigent et mala quidem tamen fere cor-
poris f et h est causa quod multiplicentur
in eis flegmata que reddunt sanguinem aquosum
et reddunt ventrem dissita lassa et
non constrictiva nec apta generaliter detine-
re sanguinem quam et quoniam appetit quare ad ista
succedit debilitas in aliis membris genera-
ta quia circulare est effectus a sua causa
dependenter et cum in divisione dependentie
dentie effectus a sua causa nunc ei effectus
non unus et est causa alterius effectus in
generare cum dicitur. Circa regimen de
modo regiminis huius dispositionis
Primo vero habitationem necesse est virum habere ma-
gna salubritudine quamvis hec in
dispositione sua quod tot causa a precedentia
est. Itaque licet in hac re sanus sit
prolixus necessarium est ergo tamen superflua
resecabo meliora pro eis quod mutato-
rius ad que attendere debet. Et primo
quidem circa aerem non valeat adminis-
trantes sufficiente pervenire. Deinde
vero inter alium instrorum et intrinsecum
que sibi necesse sit excedens et predicta
bis h. convenitur. Itaque locus et ha-
bitatio viri istius naturaliter sit calidus
magis tamen siccus ad corrigendum ex-
cessum humiditatis in eo inventum
propter quod habitatio urbis venetiarum
et aliarum maritimarum fluminis et sta-
gnis propinquarum civitatum cum est
sibi dissonans. Caveat itaque cameras
habitet introitum aere nubiloso seu
nebuloso ventoso et aquoso et as-
suescat in camera sua attendere
grandem ignem et etiam cameram
sepe suffumigare cum storace calami-
ta colofonia thure sandala mir-
ra ligno aloe et similibus. Et assuescat
caput suum bene tenere cooperto
et propter birreto bene calidis de pel-
libus agninis vel dossibus valore
aut aliis bene calidis et similiter pe-
ctus eius et stomacum pannis et pelli-
bus tamen minutum obfuscare debet et
similiter stomacho suo et pectore et ventre

toto portaret fustum magnum duplica-
tum vel conduplicatum panni de grana
sibi valde utilissimum esset. Primo cibis vero
caveat abstineat ab omnibus frigidis et
humidis cibariis sicut portulaca bleta per-
sulata cucumer. lactuca endivia et simili-
bus et caveat a viscosis velud est
multitudo piscium elixatorum ut ten-
ce anguille et pastilles ubi dis-
solventes sunt. 3o abstineat ab omni
acuto cibario sive salsedine multa
a carnibus cepis aleo porro rafano
sinapismo eruca et similibus. 4to
effugiat ventosa cibaria omnia re-
pleti pectori et stomacho nociva ut sunt
lacticinia cibi legumina omnia. et mel-
lita cibaria. et fructus sicci recentes
et crudi. 5to abstineat a potu
aque simpliciter vel cum vino quinque
re. et si non posset aliud facere propter co-
suetudinem quam cum vino suo consuevisset
aquam eligat aquam mellis a principio
mensis octobris per totum mensem fe-
bruarii que sit facta ex 8 partibus aque
cisterne et 8 mellis ita quod perdere
cadat guttam per talibus conducentibus
a principio vero mensis maii usque in finem
septembris utatur aqua cocta cum zucaro
miscendo 3am aut quartam partem aque
cum ponderatam cum vino et non plus
Vinum aut eius melius est album clare
odoriferum et bene paratus et non o-
gravatum mediocris dulcedinis
aut remisse magis quam intense acu-
tum vero et ponticum est ei dissolvens
Carnes vero ei laudabiles sunt carnes
pullorum vitulorum castrati capiti
capreolorum leporum silvestris perdi-
ces et omnium silvestrium avium preter in
aquis degentium. Salse vero
carnes et in mortariolis contrite
et confecte in pauco usu accipiant
ab eo licet parum ex eis assumere
non sit ei valde nocivum. Fructus
vero convenientes ei sunt sicut avellane
ceresa pira muscata melones
persica ficus recentes et uve quia
quod sibi conveniunt. Fructus vero sicci conve-
nientes ei sunt ut amigdale fisticii a-
vellane pinee. Fructus vero propter ni-
miam aptitudinem quam habent non sunt
ei valde laudabiles. Et meliores

sunt ei post cibum quam ante cibum passule
et zibibum et consimiles uve sunt sibi
bone. De saporibus conveniunt ei limones
citracii vel in conditure et agresta parum
cum salis. Acetum non sit in pauco usu
apud ipsum et sit mediocris [illegible]
Species vero convenientes ei sunt cinamomum
gariophili macis muscata et crocus. Piper
vero et zinziber et galanga et alie species
acute sunt pauci usus apud ipsum
et in parva quantitate accipiantur. Exerci-
tium [illegible] conveniens est ei tale propter agita-
tionem quam facit in humoribus et spiritibus
quam non distrahit ad extra
membra quam propter eam disponit
venas emoroidales ad apertionem
et ad sanguinis fluxibilitatem. Exerci-
tium vero navigandi minus malum est ei
quam equitandi vel peditandi. In
mensa vero ciborum caveat ab ex-
cessu vehementi ieiunii eo quod ma-
nifestis in eo inventis disponit ad
putredinem. Effugiat cibi et potus
assumere quantitatem que ducat ad gra-
vitatem et fluctuationem in stomacho. Tempus
vero dormiendi conveniens ei est
et longitudo viii horarum aut sal-
tem vii. Et in dormitione sua summo-
pere caveat dormire super pectus et
capite declivi et curvato. In
dormiendo itaque caput suum teneat
elevatum et decubitum faciat super
dextro latere primo deinde super sini-
stro. In accidentibus anime conveniet
eum quod vehementer et multum mo-
tum faciunt in spiritibus et humoribus
ut furor iracundia et [illegible]
cia per que suffocatur tenetur spiritus
et naturalis calor. [illegible] melius est
contemplationi et meditationi letitie
et bone spei se occupare magis
quam adversis insistere. Hec de rebus non
naturalibus sufficere videntur. Pro re-
gimine a parte intra necessarium [illegible]
rationale iudicium procedendo primo
purganda sunt remote [illegible]
illorum accidentium obviantia et
postea quando catarro cum providendum
est in virtute quo predicte male
stat quantum remediis omnino necessariis
Et primo quod horum est ut statim a
dispositionibus incipiat per eam mag-

a capite distillantibus et propter quod
divisim ut vir iste innuit
aqua cum aceto et plurimum iste cum me
dio ciato aque decoc. radic. apii
et calefacte et zuccharo. ℞ reubarbari
turbit electi ana ℈ i quartam partem i dragm.
gummi ʒ ss fiat gumme ʒ i zuccari du
plum pondere omnium ... intra
isto tempore exhibe pillulas alocticas
cum quibus depositionis existat eo quia
... quod dubito in eo est vehementia
fluxus emoroidarum cum ... aloes
aperiat ... venarum ... vena
et de eo ... timeo ego distere
administratorem propter timorem frequenter
... ex consuetudine cum vena distere
magnificatur fluxus et dolor timor
et ... fit ad ulcera lati
illius et si predictus pulvis non contentar
... videtur ... illius exhibe
et alter pulvis iste ℞ ... fallicularum
sene polip. ... ana ʒ i. thimi
epithimi ana ℈ ii ... sem.
... spice nardi tartari ana gr. vi
diagridii ... gr. iii fiat omnium subtilis pul
vis deinde ... et exhibe quod
pulveris cum ʒ i vel ii aque maiora
ne accipiat ante cibum ut dictum est
... divisim evacuando ... hoc
℞ agarici electi ʒ i. polip. turbit
tartari ana ℈ ii diagridii gr. ss sene
... ʒ vii et exhibe
... per duas horas ... diu
sim ... est ... gaz ...
hic ℞ assari sticados foliorum ...
ne polip. ana ʒ i. anisi stafisa
... ana ʒ ss coquantur omnia in
lb. i aque usque ad consumptionem ...
deinde colentur et exprimantur et ...
... ℞ ʒ iiii ... scilicet
ʒ i et ... calidum mixtum pluribus
vicibus per ii horas ante prandium et ante
... gargarizet ... instrumentum est
... hoc ℞ nigelle torrefacte
laudani ana ʒ i ss sticados ...
assari ciperi foliorum ana ʒ i. storacis
calamite ligni aloes ... ana ʒ iii ro
sarum ʒ i ss pul. omnia ... et ligetur
in sindone retorta et ... sepe odo
retur ... instrumentum ... ...
... et consumptum est hoc
℞ storacis calamite laudani ana ʒ ss

sticados ana pulegii ciperi florum
rosmarini ana ʒ i ss. ligni aloes ℈ ii san
dali ... ana ℈ iiii fiat pul. de
quo ... super ... prore capitis
usque ad suturam per latitudinem iiii^or di
gitorum ... actus est natura anhe
litus quod provenit ex de fluxu ...
a capite ad pectus et propter ventositates
in ypocondriis generatas ex indigestione
provenientes a debilitate caloris naturalis
et huic ... obviandum est
cum hoc loch. de quo sepe teneat in ore
suo per os ... ita quod inferius
descendat absque masticatione vel
deglutitione ... valde
velox ... ℞ mucilaginis
sebesten ʒ iiii ... ʒ ii ...
aristo. longe florum ysopi radicis
enule seminis malve altee ana ʒ i.
liquiritie ʒ ii ss. anisi ʒ i ss piperis al.
et nigri ana ʒ ss coquantur omnia in lb.
ii aque usque ad consumptionem ... per
... deinde ... addatur
zucari ... ʒ ss et co
quatur ... usque ad ...
... in mortario sint
... et mucilagine sebesten
et in fine ... et ʒ ss et fiat
loch. ... ut ... instrumentum
ad anhelitus difficultatem ... est
hoc ℞ ... ʒ ii ysopi ciperi
ana ʒ i. cimini ʒ iii feni. anisi ana
ʒ i. ... ʒ ss pulverizentur omnia
et fiat ex eis sacculus magnus vel
duo sacculi qui ... calefiant
super tabula de ligno ... bene
calefacto et applicentur pectori et ii
... instrumentum ad ...
... molestatur difficultate
anhelitus sepe in mane ...
... quod mirabiliter
... confert ℞ radicis ...
... ana ... radicis enule ana ii
liquiritie rase ana quartam partem ii ...
minuti et coquantur in lb. ii aque
usque ad consumptionem medietatis deinde
colentur et exprimantur et huius decoctionis
... quantitas predicta cum ʒ i zucari
et ℈ ss ... totum calidum
et bibatur ... horis iiii^or
... actus est ... ex ...
digestive et appetitive ... et ...

quidem horum procedit ex fluxu materie ad
stomachum et a debilitate eius propter colligantiam
eius ad caput provenit et propter debilitatem
que sequitur eandem immoderatam iam predictam
et huic quidem accidenti licet [illegible] scripta
fiant iuxta eos maxime plures supra
scriptis utique [illegible] magis que est huius
morbi effectiva causa tamen specialiter re-
medium in [illegible]
primum est potus iste quem sepe sal-
tem alternis diebus in aurora accipiat
calidum sub hoc modo Recipe aque men-
te aque absinthii ana ℥ i electuarii diadra-
ganti ℥ i ß misce et tempera accidenti a-
Secundum remedium speciale est usus huius confec-
tionis Recipe philisticorum mundatorum a
testa sua ℥ iiii cinamomi electi ℥ i
nuces muscate galange piperis longi
ana ʒ i pulveris anisi ℥ i ß infundantur
grana philisticorum in vino malvatico
calido per duos dies [illegible] de-
inde ultra [illegible] et coque
[illegible] ℔ i zuccari albi ℥ iii
aque rosarum [illegible] postremo autem
[illegible] cum eis species et fiant
frusta sic [illegible] et cooperiantur
foliis auri de hac itaque confectione
sumat ante cibum [illegible] accidenti a fru-
stu i usque ad duo et quando intendit
ad stomachum cum hac confectione dimittat
alias. Tercium remedium huic disposi-
tioni est [illegible] huius sacculi tante
amplitudinis est ut cooperiat stomachum
et utique ypocondria Recipe [illegible]
[illegible] menthe absinthii foliorum rosa-
rum [illegible] ana [illegible] rosarum [illegible]
[illegible] ana [illegible] ii macis ℥ i
pulveris [illegible] et fiant in saccu-
lo cum testura [illegible] et calefiat
sacculus et [illegible] cum [illegible] ca-
lide. et in mane ante cibum per ii
horas vel per iii et per unam horam
ante cenam [illegible] fomentetur [illegible] sto-
machum [illegible] potest [illegible]
de qua de quo sit in regione predictum
dictum est / Quartum accidens fuit dispo-
sitio que fuit mala [illegible] calida
[illegible] magis propter debi-
litatem [illegible] que consequitur
[illegible] corporis ab [illegible]
[illegible] in eo factis et de la-
psu materie [illegible] ad eos unde

/ cooperiat

valde facile notum tamen ab eisdem et
una per colligantiam vene chilis effun-
ditur ad intestina. et hec est causa propter
dolorem intestinorum prodiit in eadem
[illegible] licet huius dolorem [illegible]
[illegible] causa. et valde potens possit
esse excessu in coitu precedentibus
temporibus et [illegible] factis. et huic
quidem accidenti provident omnia supra scripta
remedia. et ipse confectio de philisticis
descripta superius [illegible] [illegible]
[illegible] aperiendo [illegible] arenulas
et lapillos et [illegible] a renibus
expellunt Rasis [illegible] de cura lapi-
dis huic [illegible] nobile reme-
dium est hoc et infallibile Recipe aque
[illegible] foliis [illegible]
ana ℥ i ß aque tamarisci ℥ i misce
et tempera calidum cum ℥ i zuccari [illegible] po-
tu [illegible] in aurora iiii or ut v vi-
cibus et si timetur [illegible] propter dolo-
rem capitis [illegible] ipsius [illegible]
aqua [illegible] non est [illegible] aqua [illegible]
ledat caput sic herba [illegible]
[illegible] vel ponet [illegible]
[illegible] ut non possit [illegible] sic herba
Secundum remedium et utile est quod in auro-
ra accipiatur ℥ v aque [illegible]
capilli veneris [illegible] capillus veneris sit me-
dicina [illegible] partem [illegible]
eius [illegible] ʒ [illegible] est [illegible]
[illegible] de [illegible] Quartum
instrumentum huic [illegible] est
[illegible] Recipe [illegible] lapidis iudaici
℥ i ß lapidis spongie ʒ i [illegible]
spice nardi [illegible] ana ʒ i ß olei
olivarum antiqui ℥ iiii [illegible]
[illegible] deo donum [illegible]
aut [illegible] usque ad [illegible]
et si quis huius olei [illegible] timeret
addatur [illegible]
[illegible] ʒ ii et [illegible]
fiat [illegible] spatulare
[illegible] usque ad caudam / Quintum accidens
fuit inclinare dolorem quidem [illegible]
[illegible] assignate sunt [illegible] et eius
providendum est cum istis [illegible] reme-
diis licet [illegible]
pectori sunt assignata remedia huic
conferant / horum itaque instrumentorum primum
est hoc Recipe olei [illegible] ℥ iii
sandalorum ℥ i ß et rosarum ana ʒ ß

cophagi subtilissime trite ℥ ij lactis vaccini ℥ iij sceff meite ℥ ij teran(tur) cum sit ultimata contricione et ex ea tepida liniant(ur) intime omnes et in funda(ntur) ℥ i predicti limi cum panno ex quo tepido intime liniantur 2m instrumentis doloribus mitigandis conferens ad alleviandum dolores ipsius 2 qui molestissimi sunt est hoc Recipe farine ordei ʒ ß amili ℥ ij rosarum ℥ iiij mastici ℥ i ß sandalorum ℥ ij bulliant omnia in ʒ i vini plantaginis usque ad consumptionem tercie partis deinde ultimata contricione conterantur in mortario cum duobus vitellis ovorum et totum hoc tepidum applicatur intrinsece dolentibus 3m remedium speciale est decoctio herbe de qua postea abluantur intime dolentes calida existente et diligenter exiccentur Recipe gallarum cipressi ʒ ß scorie ferri sive incude ... ʒ ß rosarum capulatarum glandium an ℥ i semen... ℥ iiij bulliant omnia simul in aqua ... ferri ut caliditas quiete ʒ ß usque ad consumptionem 3e partis de hac decoctione ... intime dolentes et ... in ea infuse et simplex et efficax remedium apparent sicut in ... qui ultimum ... quod molestatur hic ... est immo dentis emoroidalis fluxus qui satis ... est a ... contingat ipsum fieri sive a debilitate virtutis retentive aut digestive sive propter nimiam resolutionem spiritus et sanguinis ... et hic ... est quod minatur hunc ... futuram per debilitatem quis ad ... consequen... ut hic laudo hunc fluxus sanguinis ... retentionem ipsius si contigerit ... fieri ... et sanguis in anno non sit ... ... et laudabilis et ... ... contingit ... hunc fluxum totaliter constringi ... signis ... cum ... illius que signa plurima sunt de quibus unum primum est gravitas totius corporis et membrorum 2m est lassitudo et ipsius ad ... 3m est gravitas

vel ponderositas in latere sinistro 4m est extensiones dorsi ... ... homo a ... surgit itaque ... in ... et ... dolor et pigricia magis in motu corporis 5m est ... et fervor in ... sinistri et in gravitate intestini 6m est gravitas ~~...~~ propter ... resolutionem vene ... descendentis 7m est gravitas ... ascendens quasi usque ad furcalam spatularum 8m est ... difficultas ... ex ... diafragmatis a ... replente facta 9m est ventositas ... ... itaque homini ... ... et ... que in ... ... velud ... ... et ... signa ... aut ... plura ... apparent tunc facile ... ... emoroidalium venarum retentio facta est maior quam ... usque ad ... ... est ... quorum primum est ventosa absque ... do... ... ... et ... facta 2a est ... ... 3a est ... ... 4a est ... ... 5a est ... ... cum felle ... vel aliis ... 6m est ... cum foliis ... ... cum foliis ... ... 7m est ... ... 8m est ... ... emoroidalium ... ... exire sanguis ... usque ad viij dies ... ad illius ... ... debilitas ... ... contingeret ... ... magna debilitas et per plures dies ... fluxus sanguinis ... ...

prouidendum est ut ligentur manus super
cauillis carum cum corrigiis bene strin-
gentibus. 2m vero est ut ventosa ma-
gna appanatur pluries in die sine sca-
ri. sub ypocondrio dextro ubi est larga
epatis. 3m est ut vir iste in bal-
neo aque tepide bis vel quater in die
R. dragag. ʒ ß. gumi ar. ʒ ij. glutis
piscium ʒ i. storacis ferri preparate vel
scrobe in aceto ʒ ß. sumach. quatuor
mirti cortice granatorum capulorum
gallarum glandium an. ʒ iiij. confundantur
omnia et bulliant in lb. x. aque
usque ad consumptionem 3e partis et fiat
ut dictum est 6m. 5m remedium est
ut si fieri et constatibus pectoribus
sit per mensem unum applicetur hic emplastrum
calefactum R. mumie emathite san-
dragon. boli ar. acacie an. ʒ iij.
gipsi pulverizati ʒ i ß. confecta cum
albumine ovi et infundantur in predictis
faldella stuppe prius infuse in ace-
to nigro. et bene expresse et cum
bona adherentia applicetur pectoribus
dictis. Si autem propter ea ingentia non
restringeretur fluxus emoroidalis
tunc cum mane in aurora patiens acci-
piat ʒ iij. electuarii de berberis cum ʒ ij.
aque decoctionis seminis plantaginis
calefacte quod illud electuarium nanum al-
mosi in casu de fluxu ventris.
Si autem adhuc fluxus ille non re-
stringeretur tunc cum mane in aurora
patiens accipiat sex vel octo de pilulis
septis de quibus ʒ caleo pp. an. re-
...et pudium pilularum exibere
iij vel iiij or. et est carum descriptio
talis. R. ossium dattillarum combustorum
ʒ i. coralli rubei al. et rubei. sandali
rubei quasi ypoquistidos acacie g.
...mirti an. ʒ ij. terrabe. ema-
tite an. ʒ i ß. fe. porci torrefacti
et nast... torrefacti an. ʒ iiij. bde-
lii moll' et storacis ʒ v. trahantur
omnia preter deinde fit incorporantur
in mortario cum pistello sepius ca-
lefacto. et fiant pillule per ʒ vij.
quarum usus exigitur ut scriptum est
6m. et sunt non fallentes ubi in casu
isto qui quidem perduxit hominem ad
pulsum vermicularem ad quod tamen divina
gratia revocati fuerunt plurimi sic

34

preceptum hunc gaudeat vitam et liberati
debitum quod sua immensa gratia dignetur
altissimus ad laudem eius sempiternam
amen

Pro dolore capitis et de debilitate dige-
stive stomachi et de debilitate cordis. et
de lassitudine renum et mirrice

Pro nobili et generosa domina
consorte prefati spectabilis viri
prouidendum utile michi cum quoque
remediis quibus curatione quoque a quibus
molestata quatuor videtur retineri. primum
itaque est capitis dolor inordinato
periodo affligens ipsam. 2m est
stomachi debilitas in digerendo cibum
per quem magna abi quantitas in ven-
tositates prumta et flegmata. 3m
est cordis et tamen corporis debili-
tas. 4m est renum et tamen corporis
lassitudo dolorosa. 5m est mala
dispositio mirrice cum prurientibus a
multitudine incerti que congeruntur
in ea. primum quidem accidens contingit
in capite per recolligentiam eius ad
stomachum 2do ad mirricem a quibus pti-
... et vapor multus cavitatem
cerebri et pannicelis eius repletis in
toto capite generatur et exten-
siones accidit dolor. Et huic quidem
accidenti prouidendum animo credo tum
istis tribus remediis quorum primum est
hic R. electuarii inde ʒ iij. ß an. sub
limaconis in aurora ut antidoti
sit ʒ ij ß. misce et tamen calidum
in potu detur in aurora. et tarde
cibus per horas v. adminus. 2m
instrumentum est sacculus iste qui calidus sepe
teneat in stomacho suo applicatum. R.
rute cameos. camepp. mente absin-
thii an. m. i. ligami cumini maratri an.
ʒ i. galbanum ʒ ß. pulverizentur
omnia preter et fiat sacculus ma-
gnus amplectens stomachum totum et
partem ypocondriorum. 3m instrumentum
est quod utatur pillulis istis de quibus
accipiat 6. ex prima sera. ac 6 in una
mane an. ceterum quarum descripta
R. p. allefragiere ʒ i ß. agarici
colaquintide an. ʒ ß. sal indi g. v.
reformentur pillule cum vino cito
mirre acetozata. Accidenti 2do scilicet
stomachi debilitati iam ... et sufficienter

pensum est per remedia supra scripta quibus
tamen addendum nisi quod assuescat sepe in mane accipe rotu
lam unam speciei confectionis Recipe specierum
electuarii de ligno aloes ℥ i ß specierum
electuarii de gemmis ℥ ii zucari al. ℥ iiii
et cum aqua absinthii fiat confectio in ro
tulis ℥ iii et utatur ut dictum est / 3m
accidens fuit cordis debilitas et ta
cius cordis percucientis per quam dicitur no
absolutam cordis ipsius ad stomachum re
ues et mirarem et huic eidem accidenti
est providendum per remedia duo quorum
primum est hic Recipe dozanti behen al. et
ru. ossis de corde cervi ana ℥ ii seminis
basiliconis ℥ i ß iacincti smara
gdi zaphiri ʒ i maioranae foliorum ba
siliconis ana ℥ ß ligni aloes garioffilorum
macis ana ʒ iii margaritarum electa
rum ℥ iii pulverizentur simul per se et con
tra in sindone retorta et fiat sac
culus ampli[tudi]nis sufficientis et portet
super mamillam sinistram continue ad hoc / 2m
instrumentum huius proposito sumens electuarii
hic Recipe specierum electuarii de ligno aloes
℥ ii specierum electuarii cordialis descripti
a rasi nono almansoris capitulo de fortitu
dinibus cordis ℥ vi pulveris zaphiri
iacincti smaragdi ana ʒ ß margaritarum 3m
electarum ℥ ii sp. de corallo ℥ v zucari
al. ℥ iiii coquatur et sp. usque
ad bonam glutinositatem deinde pana
speciebus et totum diligenter incorporetur
cum x foliis auri et utatur eo
mane ana pondus per horas iiii vel 3
ß deglutiendo ipsum et bibat post
ipsum ℥ i vini malvatici electi / 2e
rum vero dispositionum confert hic unguentum
de quo prima eius tota a furcula
pectoralium usque ad cavillam inungi
calido mediante confricando et post
spongia parum calefacta et sic suffu
gatum cum plures stomacalis calide et
est eius descriptio hic Recipe o. de viol.
ceracis ℥ iiii musci ambre ana ʒ
ii rosarum spodii se. plantaginis ana ℥ i
spice nardi costi xiloal. ana ʒ i cere
q. s. et fiat unguentum mediocriter
glutinosum et cum modico rasine clare
et applicetur ut supra Dispositioni vero
mortis eius que provenit ab oppilationibus
venarum emoroidalium a membris confessis

et viscosis in eadem multi calefacientes providendum
est dum in instru quorum primum est hic Recipe
fu. men. assari cassie l. aristolo[chie]
ro. de calamenti agrimonie ana ℥ ß spice
nardi ℥ i. urine ℥ vi bulliant simul
in situlis duabus aque usque ad con
sumptionem 3e partis et huic decoctioni
actu calide infundatur lapis albus rotu
dus in fluminis inventus calidus et
ex fumo illius suffumiget hec dicta
tali situacione ut matricem ingredi pos
sit / 2m remedium speciale huius dicte
confectio est hic Recipe rubee tinctorum
siseleos cimule assari pulegii ori
gani ana ℥ ß seminis apii et petrosilini
amisi ana ʒ ii spice nardi ℥ ii et
℥ i musci ʒ i aloes infunde per iiii or
dies in succo matricarie vel artimi
sie ℥ ii cum aqua aloes lento igne us
que ad consumptionem predicti succi et ter
percutiatur cum eo predicte species per se pul
verizate et fiant pillule per a. ℥ vi et
utatur ad ex eis omni mense his ʒ
iiii in aurora et tardetur cibus per q.
ea horis vi et hiis observatis feli
citatem sine beatitudinis habebit ad lau
dem dei / De epilencia

Pampergebat dulo ana ad me vero
dispositio in puero uno etatis
annorum v. a quidem dispositio
ad tua causa reduci potest / Est per quidem
est hec dispositio mater puerorum nomina
ri potest / 2m est quod dici potest quod sit una
speciebus epilencie / 3m est quod ipa
est species epilencie que proprio nomine causa
tosia nominari debet / Est primus quidem
declarari oportet cum aliis ut disputata
ta disputa ad quod de uno barum
dispositionum reduci debet illa de qua nunc
tractandum est est in re. Hoc alepon
tum mater puerorum huius enim ab auc
ditoribus recepta ~~est~~ et quidam eum
propterea puerorum remedium notitiam
tunc intelligere dispositionem istam que
est species epilencie currens puerorum per
quod et ipse eadem infantil. morbus nomina
tur est ut ab ypocrate 16 epidimiarum
capitulo 7o dum dicit epilencia est specie
morbus puerorum est specie nominatur
morbus infantilis et mater puerorum
et eodem Item textus hic capitulo prolo[go] quinto
nocte cum ypo quidem rasi per allegato

ca° sic inqt inveni in q°da libo q̄ morbq qui apptlat̄ mir pucore est spasmus. et dt eiud' ē eiqdem sma i libello de egtu bq puerore ca° 8° du i rubrica inqt de ad egtane que di mir pucrū hec egtudo accidt pueris in pa eorū etate sequitur et hanc h smaz ē collige possum 1° bc maij ca° 8° du inqt epilenā est fac eg do q̄e accit pueris et ifantibq unde hec smany ē desperanc medicie q̄e nominat̄ telisgeni. et ē gsetus psi ca viij pa 3ij ttu 1° ca° de causis epi ē. et iā q̄e apt q̄sdam ypo noie dr mir pucore inficit mltq ex q̄bus a sua gravitate eq q̄ h' tunq mir pucore nel morbq et ifantilis ipitat spem epi ē accidtz pueris no mltq a nativite distantibq in eo vo q̄ ipitat̄ p tunq mag ē discordia aput sapientes q̄dam n' vnis inter p murem pucore spasmum pvenientz a ma calida adusta et sicca fau ceatz sc. acutaz cū qua inveni vei na alba et q̄ ex hac egne libe rant̄ pueri ppr mltaz hudnitate existentez in corpe inuis et i n hec dispo accidat pueris q̄re etas est aug(ment) ut mq i eis morbq difficilis et no libant̄. et sūt smoes rasi p° gtinente ca° 7° inqt n' rasi. ex plicando hac dispoy clarius inveni in q°dm libo q̄ morbus qui apptlat̄ mir pucore est spasmq qui supve nicis ex siccite et no liberant̄ ex eo ā pueri et paucis ipsy placat mut tu. et cit cū hc morbq sc. acuta et siccitas cutis et nigredo lingue. ho rū aut smonū gdictore fere ibi dem repit̄ a rasi allegate ypo. i libo de morbo dei que nodu vidi du inqt q̄ hic morbq accidt ex hu dite madefacte cerebri et manifesta p paudes cū ei accidt eis hic mor bus si apirent̄ eorū cerebrm inveniret̄ plenū hudite mlta ex q̄bus aut palleto ca° q 7 ti gtinente collige p titi smonis gsmaz aucte ypo. i libo° quadi cr. s 6° inca° 7° du inqt hic morbq ut plies accidit pueris ex hudite tnj. et no aine ex calore et q̄ hic morbq est dif

ficilis. si pueros inteneant et accid a mlti pueri moriunt̄ ex eo et fugit morte mlq stringedo dus ex eo q̄ eorū vene sūt arte et no pnt recipe mltq fla currens et cu in in cere° puerore mlti ca fla ma et a vtute impellente vel conante transitu mit a cere° p venas no pt ma te. et tanta i venis recipi ppr augusta gptoy corpe q̄r acumta ta remanet i cere° et suffocat ma tu calorē vide q̄ in appute gdicto accipi pt ex aucb p̄allegate vt aut hec appus gdicto no remaneat ambiguitez sciatur collige ex si moilq p̄dictis q̄ dixo est ps q̄ē vocatr mir pucore vel morbq ifan tilis v° q°dam ps est q̄e ē spasmq ex mamone pveniens a ma cala et sicca et adusta gsumente hud' strantifice humore cerei ppr quaz gtrahut̄ desus partes sūt et h° q̄dem gungit̄ cū sc. acuta q̄r ma cala. est et i metb° pua li inventa et accidit in ea nigi ē ppr siccitatez et plattez mltq ppr non tu in cere° p cepta ps n tactus et lacmarum mltitudo advenit eis ppr eliquatiōn hudi tu inventore i cere°. accidit siccitas et nigredo lingue ab adu strane forti et hec ē illa ps ma la p̄mus allegata aucte georgij p q̄ spasmat̄ maxille pucore ita ut dilatari et claudi no pnt et fame cruciati moriunt̄ ut accu lus meq vidit plies q̄ qd gentes virilq. et no ē mirabile si morbq iste cū est intensq ut pliq est mortalis eo q̄r est morbq valde disppormal etati puerili. que hudissima est inter alias. alia vo est ps q̄ ē dca morbq ifan tilis que pvenit a ma frigida et hmida replente ventriculos cerei seuni gplente et oppilante transitq spum sensibilium et motore ad organa sensq. et motq ppr q̄d sit gtrca hom desus paa in et hec est illa q̄ ~~affirmat ypo~~ affirmat ypo. in libello de mor bo dei et 6 to gnduniaze palle te calis et d mat hanc ppez puerps

prima 3ii tractatu 5to capitulo de allecto dum inquit
Epilepsia vero plurimum accidit infantibus
propter humiditatem cerebri eorum. et plerumque etiam
in eis propter hoc quod nascitur et quandoque est pro-
pter humiditatem cerebri 3a item invenitur epilepsie
species que dicitur morbus infantilis proveniens
ex corruptione lactis in stomacho propter quod
per colligantiam eius ad cerebrum sive propter
fumum etiam adolescentie sive propter consuetudinem
non absolutam contingit concluditur unum ad
pueri in .i. cerebrum vasis [illegible] ipsius
ita quod accidat spasmus. et hec quidem
talem speciem confirmat Rasis in
libro de egritudinibus puerorum de allecto
capitulo dum inquit hec egritudo accidit pueris
et in prima etate frequenter. et signum
huius est ploratus multus timor in somp-
no vigilia. augetur calor et ab ore
eorum egreditur calor fetidus. et causa
huius est acceptio lactis. plus quam
digerere potest quod corrumpitur et facit
spasmum etiam predictum. Ex quibus in una
colligendo summatim quod morbus infantilis
est triplex primus est spasmus de inani-
tione proveniens ut ibi declaratur 2us
est spasmus de repletione ibi declaratus
3us est spasmus per colligantiam capitis
ad stomachum proveniens ex corruptione la-
ctis in eo et hec quidem species magis
proprie analempsia vocatur debet ut ipse
declarandum est. Ex [illegible] in [illegible]
quod morbus infantilis dicitur epilepsia
simpliciter propter quod quidem non potest [illegible]
nisi aut quod est species epilepsie [illegible]
efficiente sit proveniunt epilepsia et sincope
~~[illegible] sequitur~~ aut 3o quod [illegible]
est una species sincopis ad quam sequi-
tur epilepsia et sentit hic primus de allecto
capitulo dum inquit Et est quidem epilepsie compo-
sita cum sincopi quam forsitan medici ex-
ponunt de causa epilepsie [illegible] in ipso est
et est species eius [illegible] aut quod
salvari potest quod si quidem epilepsia [illegible] contin-
git sincopis non [illegible] proveniens ab
ea. est ut si existit epilepsia per con-
[illegible] cerebri ipsius aut per colliga-
tionem ad aliud membrum in [illegible] illa
que mota facit epilepsiam primus hec
mota ad cor [illegible] facit sincopi
[illegible] hic quod hic est complicatio sincopis
cum epilepsia [illegible] altius
ea 12o non facile intelligi potest quod hec

[illegible] accidit epilepsia in [illegible] agitatur
magis antequam confirmetur [illegible]
[illegible] propinquis vel elongatis ad
[illegible] verum [illegible] accidens
epilepsie [illegible] propter debilitatem cor-
dis aut propter [illegible] ad mo-
[illegible] 2us modus intelligendi
epilepsiam simpliciter est facilis ymaginan-
ti quod [illegible] in aliquo membro [illegible]
[illegible] elevantur ad cerebrum et ad cor
et faciunt [illegible] adeo intensa
quod ex primo fiat epilepsia et ex 2o sinco-
pis Et [illegible] ex hoc quod sit et semel
hee due egritudines vel [illegible] fieri
potest at quod epilepsia precedat sincopim
sic quod [illegible] et fortius [illegible] movetur
ad cerebrum quam ad stomachum [illegible] 3us
modus intelligendi sincopis complicationem
cum epilepsia est quod fiat sincopis per [illegible]
[illegible] cordis vel per colligan-
tiam ad aliud membrum [illegible] propter [illegible]
[illegible] cordis [illegible] ledi potest cerebrum
ita ut fiat in eo epilepsia et [illegible] ipsa
[illegible] ad sincopim sequens ut intel-
ligenti patet. Et etiam quod hec species epilepsie
et sincopis valde facile salvari
potest multis modis [illegible] sequitur
modus [illegible] sit per colli-
gantiam stomachi ad cerebrum ex [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible] et propter ma-
gis quod corrupti sunt [illegible] frequenter
valde [illegible] hic dicto propter ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] corruptionem in materia
et aliis locis [illegible] ubi [illegible]
hic autem causa est epilepsie que accidit propter
[illegible] et ascarides et [illegible]
aut propter [illegible] et ultra
hic nominatur [illegible] et est
quod [illegible] accidit ut eius [illegible]
retinentur non in loco sua. aut
[illegible] retinentur ab ea propter
[illegible] id [illegible]
[illegible] suam [illegible]
et [illegible] et [illegible]
aut [illegible] aut sine [illegible]
[illegible] quidem [illegible]
[illegible] caliditate [illegible]
[illegible] declaratione eius quod 3a [illegible]
[illegible] est [illegible] quod triplex invenitur [illegible]
dispositio [illegible] quidem [illegible]
epilepsia 2a analempsia 3a cathalempsia
appellatur. Est autem epilepsia [illegible]

ia spe que fit per uacuitatem ventriculorum cerebri
contingit ut in pluribus a mala complexione
frigida et humida cum ultimate inanitur siccitate complete
oppilante ventriculos cerebri et originem
nervorum ab eo oriencium licet secundum ipsa que
fieri possit a ultimate sicca. in cerebro
contenti modo predicto / Et secundum 3o fieri possit
a vento uel vapore grosso clauso in
viis sensitivis ut visum est magnus philosophus
arestotiles ut patet 3o de causis et accidentibus de epilencia seri
possit dicemus / Prima uero species eius potest esse
a materia melancolica in faciebus predictis contenta
facientes oppilationem eo modo quo
de aliis dictum est / Iste quidem sunt
iiij or famose species epilencie per certam
ex uacuitate cerebri provenientes et
omnes tales multo dependent epilencia.
dicta ab epi quod est super et lesis quod est
lesio quasi superiorum partium lesio quod est cerebrum
inter alias partes uacuitate laborans
2a species est analempsia nominata que sa
pientes dicunt provenire propter malam complexionem
aut materiam in stomacho contentam que uacuitati
eius cerebro communicatur et efficit similem spa
smum qui dictus est / 3a species eius no
minata est catalempsia que provenit ex
uacuitate cerebri in eo recepto per collegatio
nem corporis ad ipsum cerebrum aut dicta
te partes ad ipsum sicut minrachi uirici
es pelanis epatis renis / Et modum
quidem intendi immediate spasmi
aut de inanitione et de repletione
facientes epi quidem velut est quidem spa
smus ex defectu humiditatis uel eius habunda
ncia proveniens uel spasmus ultimate inanitionis
corporatus necnon est a veneno inferi
ente aerem intus inspirato uel dato a
potu aliquo nec non spasmum efficie
tibus sicut sunt ellebori uel a medicis venenos
sis sicut napello in quantum et similibus
uel a venenis sit ab te dictis sicut
accidit ex punctura ab animali venenoso
facta rabiosi quamquam uel hanc efficien
tem causam applicatam sunt uacuitati
cerebro ipsius a parte a principio eius parte
partium materiam expulsivam vtrumque ad figu
ram illius uacuitati contrahitur cerebrum
i propter eius secundum contractionem inanitionis contrahitur
versus ipsum / Et si quidem itur materia
uel fumus grossus dilatet cerebrum et
inanitiones sunt quo elongato et dilata
to nervorum a cerebro / Et cum itur

materia claudit vias virtutis animalis ut contentis se
veniat tunc succedit dilatationi nervorum contentorum
eorum retractio et hoc est causa assignandi for
tem agitationem in pedibus et brachiis
fictionem et torsionem mandibularum oculo
rum colli capitis et aliarum partium que
omnia tamen diu perdurant quamdiu epilencia
est spasmus i fieri / Cum autem ipsa ian
tensiones fuerint augmentum et perducta fuit
ad statum tunc ipsa est spasmus i fixo
esse et tunc membra omnia privantur motu
non integre i complete aut privantur
sensu non integre i non complete cum in
aliqua particula corporis remaneat quamquam
sensus tactus aut membra omnia privantur
actione non quidem integre i tota sic
patet in epilencia insolubili per plures paroxi
smos a quibus eger erigitur et elevatur
Et potest secundum totum corpus privari complete
uel completa oracione uti in epilencia
mortali qua eger deficit in ultimo
paroxismo / Et probatur omnes isti spa
smantes clauduntur in diffinitione eius
data a principe predicto cum de
in qua epilencia est eius de superius quoniamis
quia mala quo ipsi membra uel epitomia
lis componalis quia oppilatam pluribus
membra animata superius quo sunt instra
sensus et motus ab operationibus sensus
et motus eo quod iste leduntur lesio
ne diminutionis aut corruptionis a par
tio inclusiuo usque per totum augmentum
eius et pluribus membra ab e
recedunt superius cum est in statu non
integre i non complete quamquam possit eger
itum relevari et id quidem tamen quod
propter oppilationem contingentem scilicet in ventri
culis cerebri et in particulis eius
et in originibus nervorum oriencium
ab eo / Et legi potest hic tamen infra
parum dum in quantum / Et cum fuit similiter
oppilans aut scilicet ventus grossus
tunc cerebrum cum hoc esse contrahitur
ut expellat id quod impedit sicut accidit
stomacho ex singultu nausea et similia
accidit ex tremore cum per quamquam est
contracto et compressio partium scilicet effectum
i expulsione membrorum eius quod ipsa
expellunt superflue uim uel uacuitatem
Et cum cerebrum contrahitur motus eius diu
ficitur et sic contrario nervorum in facie
et in aliis et diuisionem motus

ipsorum. Est hec quidem totum integi-
tur tam de epi[illegible] per concava que per
colligantiam facta. Ex quibus omnibus
pulcre intellectus potest comprehendi si-
quidem epilepsie in fieri et in facto, quare
etiam existens potest reddi racio quare accidit
in epilentico spasmus in omnibus fine eius
propter eius clausionem porum colatoriis reple-
tam a materia flegmatica fetam incitatam
virtute ad ipsius expulsionem fortiter agi-
tatam in medio illam fetam comprimit
sed cum ipsa aer vel vapor ut ventus
atque spiritus et cum membrum sit notabiliter
viscosa inclusit tenet aerem vel
vaporem et necessario efficitur ampulla
et multe ampulle inveniuntur in visitate
fiunt spasmum quare. Et ex hiis
omnibus ultimate concluditur difficultas
huius dispasionis eo quod si compleretur
completa tunc ex epilensia fit transi-
tus in apoplexiam que magis periculosa
et si multi cum quantitate et activitate
ita ut frequentarent paroxismi usque
est mortalis in paroxismo [illegible] dicte
est quam continuam proximum epi-
leptico ipsa inficit. Ex quibus omnibus
iam concluditur festina necessitas
curandi hanc dispositionem ut nunc sequitur.
Itaque pro regimine huius tremende
dispasionis pertinet primo quod regimen
ordinari sit contrarietatem ad causam
ipsius morbi quod sit proprietatem
rectificandi particulas lesas. Cum igitur
morbus ipse qui est mala complexio frigida et
humida cerebri licet aliquando sit humida quia
frigida utrique convenienter licet cum malicie
que est fluxus humorum in cerebro multiplica-
tus et per colligantiam eius ad cerebrum
delatus patet quod omne regimen eius conveni-
ens debet esse ad calidum et siccum in-
clinatum magis tamen ad siccum quam ad
calidum. Est cum membrum habet consonancia
sunt stomachi et cerebrum quod magis per colli-
gantiam ipsius ad stomachum leditur quam per proprium
nocumentum ab ipso cerebro et patet quod omnia
medicinalia instrumenta stomachi et cerebri
pertinent confortant tam per appositionem eorum
convenientem a 3a virtute medicine quam
[illegible] quod prius distinctum est per regimen
ex parte rerum non naturalium et secundo medi-
cinalium et ut nunc sequitur. Tunc
ad id habet puerum in camera bene

calida vento vaporibus et nebulis
et humidi bene clausa et aer sit
siccus per carbones magis ignis in camera
facti et sepe suffumigetur cum ligno aloes
storace calamita et colofonia et similiter
pellibus vulpinis et de vassibus variorum
stomachum calefacientibus aut saltem super
stomacho suo teneat duplicatum pannum
in aptum quia in tactu per stomachum sive
in laterales partes diligenter applicetur
qui pannus sepe calefiat et suf-
fumigetur cum pulvere [illegible] ligni aloes
et galieme. De modo vero exercitandi
ipsum bonum est quod mane ante assump-
cionem cibi motu possibili exercitetur
saltem per horam mediam et caveatur
a regentibus ipsum ut non permittat
ipsum equitare vel navigare vel in
curru vehi saltem usque ad spacium unius
anni quousque fuerit sanitati plene resti-
tutus. Si autem propter aliquam contingenciam
non posset ambulare ut decet est
tunc sepe fiant eidem fricaciones
a radicibus capillorum usque ad plan-
tas pedum ascendendo et usque ad
nates eius interim quod per fricacionem
membra ipsius rubescant. Reliquo
autem tempore sedeat et quiescat et
saltem ab eo motu prohibeatur post ci-
bum. Et fiet et ante exercicium per quod
caput eius munitum detineatur et
si propter exercicium calefiet puer ita
ut sudaret et ex illo sudare humi-
dus fiet pannus quem super stomacho portat
tunc et calefiat ille pannus et exsic-
cetur et reponatur stomacho et melius esset
quod haberentur duo panni tales ita quod
de uno fiet permutatio ad alium
et cetera. Et ut hunc puero adhibe-
atur regimen contra eius ex parte quantitatis
ciborum et potuum ita quod non permit-
tatur comedere usque ad plenam sa-
tietatem immo blandiciis agendum
est ut a mensa recedat cum volun-
tate amplius comedendi quam cum plena
satietate stomachi sui. Et similiter et po-
tus eius in pauca quantitate assumatur
et sepe magis quam multum ex eo et
raro. De modo dormiendi non per-
mittatur quod puer dormiat nisi post
quam tussivit [illegible] sed ab assumpto
cibo et dormiat capite bene elevato

sup dextro aut sinistro latere decumbe(n)
do. Conveniens autem dormire sup faciem
suam imo conveniens est ei dormire su
per pronam quia est consuetudo. Vero dormitio
cuius non transcendat periodum horarum vij
et melius est quod dormiat tantum minori
horarum vij quam amplius causa excedere
In summa itaque melius est ei declina
re ad excessum in vigilia quam in longitu
dine sompni. quia sompnus multum eliquat
et infundit in organa spiritum et calorem
a tota corpore ad caput confluere facit
cum sint plixus. Sexta res non
naturalis scilicet passiones anime. de quibus ei con
conveniens est levis ira et conturbatio
quia fortis tristitia et timor propter ea
quod in ira calor excitatur et intenditur
calor ad quem sequitur humorum resolutio
et aptitudo ad insensibilitatem et
et insensibilium evaporationem. Paucos
vero dicit existentes propter quod sit caloris
naturalis retractio de centro ad circumferen
tiam magis sunt sufficientis in ratione ca
loris deinde sequitur humorum intemperantia
et augmentatio. De modo vero regendi
cum pueris ibidem et potus parabiliter
magis circa dilatare sermonem pretendo
primo quod quia omnia cibaria frigida et humectativa
et pingui(a) eidem sunt valde nociva
propter rationem superius tactam. 2º quia omnia
pinguia et unctuosa cibaria et co
rruptibilia velud lac omnino evitanda
sunt. 3º quia omnia vaporosa cibaria et
ventosa ab eodem elongari debent ve
lud sunt legumina omnia et precipue elixa
et maxime faba cum omnibus fructibus
recentibus humidis. 4º quia omnia cibaria
difficilis digestionis evitari debent ab
eo velud sunt carnes grosse panis
azimus vinum grossum et conturbatum
et similia et causa est quia licet dispositio est
materia puerorum malenconia dicta
procedens a colligantia stomaci ad caput
ut superius deductum est. Itaque pueritiam
descendendo evitet carnes omnes
nimium humidas humiditate innaturali velud
sunt anatuli auseruli et omnes in
aquis viventes et generaliter carnes
et 2 carnes humidas humiditate extranea
velud sunt omnes naturaliter pinguia ut
tu et 2 decrepitorum animalium carnes
evitari debent in quorum utraque exit sup
flua humiditas propter indigestam congregationem. 5º
2 evitari debet omnium animalium partes
consistentes humidas velud butirum lac et
pinguedines omnes vaporosa et omnia
multum effugere debet velud legumina fru
ctus recentes. Iura pinguia et precipue
pinguedine rancida ut quae antiqua
fuerint. Et sibi apta cibaria omnia
acetosa vero aquis ut terra in tua
accepta et precipue confecta cum calidis
sicut macis muscata cinamomum galanga
et pauco piper. Sunt ei innaturalia ex
oleribus effugiat caules porri. et
bletas portulacas lactucas endivi
am portulacas circa centum cerasa
et maxime valde mollia. Solidis
vero cerasis et peponibus uti potest parata
te eidem convenientes a quibus cibaria sua
non debent elongari sunt menta
serpillum origanum ysopus maiora
na bethonica thimus anetum petro
silium et ruta et ulterius plante omnes
c. et s. stomachum et caput apte confor
tare et calefacere. Apere cibaria ei
convenientia quibus cibaria sua condiri possunt
sunt macis (muscata) muscata cinamomum
zinziber galanga piper album grana paradi
si garofili et precipue acetosa et consimilia
fructus vero qui possunt eidem convenire sunt
amigdale et avellane quae augmen
tum in cerebro efficiunt et confortant
ipsum. et precipue torrefacte post cibum
sumpte. De rebus cum quibus conduntur
fercula placet in oleo olivarum
antiquum magis quam recens et convenit
2 ei melius oleum amigdalarum dulcium et
pinguedo porci masculi castrati
alie vero pinguedines dimittantur. De mo
dis preparationis ciborum evitet ciba
ria omnia multe humiditatis et eva
porationis et precipue sit frixa quae sunt
capiti valde nocentia propter quod assa
ta et precipue in ferro meliora sunt ei
quam elixa. effugiat omnino cibaria
omnia que cocta et parata sunt in
vasis ereis immo talia parentur
in vasis lapideis et non aliis. De
conditis vero aptius est sibi sinapismi
usus et oliue condite et rape con
dite et napi conditi et citonia
post cibum et pira condita et diacito
niton sive preeclius apta sunt ei

Panis vero eius sit bene fermentatus
et parum salis habens ... quod
communis panis et multum placet michi
quod panis quo utitur seu uti debet esse
factus cum aqua stillatitia radicis
peonie recentis. Cibaria mellita
atque sibi concedi potest licet zuccarum sit
ei melius quam mel. Augusto superiora
omnia et ab estate sit. Potus quo uti
debet sit vinum album colore citrinum
vel rubicundum non spissum neque grossum
et multum placet michi quod vinum illud
cum fiat (?) cum 3a parte aque stillatitie
radicis peonie aut saltem aque decoctionis
pulveris corallorum rubeorum laudatur. 2
magis quod electuarium iste a fine men-
sis februarii usque per totum mensem
aprilis utetur hoc ydromelle quod in-
sequitur quod accipiet parum aut saltem
cum certa parte vini seu ... quod
est autem illius descriptio talis. Recipe ra-
dicis peonie minute incise ʒ ii,
corallorum rubeorum grosso modo contuso-
rum ʒ ii bulliant in lb 8 aque
fontis aut fluminis bene clare et
ab omni fetore mundate usque ad con-
sumptionem 3e partis deinde eidem super-
addantur mellis electi ʒ xii et coqu-
antur in sit lento igne cum despuma-
tione continua usque ad consumptionem 3e partis
deinde coletur per pannum bene spissum
et utetur eo ut dictum est. De pillulis vero
que in optima (?) de regimine
medicine xviii in quibus describuntur (?) a
remedia. Consilium 4m itaque hore est ut pu-
er iste per totum mensem maii omni
2a die purgetur cum certa quantitate de
pillulis infra scriptis. Consilium 5m remedium est
ut gratia lubricationis ventris qualibet
septimana saltem tribus vicibus in mane
certam quantitatem de istis 2bus pillulis
et si contingeret quod venter eius esset ma-
gis strictus posset de eis accipere
frequentius ut omni die aut saltem omni
altera die. Si autem venter eius ni-
mium fluxibilis redderetur tunc ca-
... aut raro de eis accipiat. Quarum
descriptio. Recipe aque maioranae aque stillati-
tie peonie aque mente ana ʒ ii
aloes epatici electi ʒ iii, assari peo-
nie, sticados, foliorum maioranae ana ʒ
ss, lignialoes ʒ ss, mastic ... xv, ...

omnia parte pulverizata in predictis aquis
per unam diem naturalem deinde exsiccentur
sub tegula mediocriter calida sepe agi-
tando et miscendo postea iterum renovetur
infusio predictarum aquarum et iterum
exsiccetur et sic fiat iiij or vicibus
de illa itaque massa fiant pillule de omni
ʒ xi et assumatur ut dictum est. Consilium vero quod
quando hec pillule sic exibentur ei tunc
pillulas ... assumere debet predictas
habeas post ... Consilium 7m remedium est
pulvis iste de quo sit commissura
sagittalis a principio frontis usque ad
summitatem capitis omni sero quando vadit
ad lectum ponatur quantitas ... ut
v. frumenti et quando 2a vice superponi-
tur fiat ei prius fricatio bona
ut depannatur (?) pulvis primo suppositus
cuius descriptio. Recipe lignialoes ʒ i, sta-
cis calamite, galliciam ana ʒ ss, foliorum
ʒ i maioranae, bethonice, peonie
ana ʒ ii, ambre electe ʒ i pulverizentur omnia
parte et utetur eis ut dictum est. Consilium 8m
remedium est adaiferum (?) habere quod continue
portet ligatum in pila de sindone
retorta de ... cuius descriptio. Recipe ru-
te ʒ iii, mastic ʒ iiii, foliorum florum
basiliconis, origani, anetos (?), mente
ana ʒ ii ss pulverizentur omnia parte
deinde misceantur. Consilium 9m remedium est
ut in ... eius bulliant ... mior-
um (?) ... peonie ab exteriori cortice
purgata. Consilium 10m remedium est ut
in vino quod datur ei in potu semper infuse
teneantur radices peonie super lb
xxv vini ponatur peonie minu-
te incise ʒ i. Consilium 11m remedium est ut
collo eius teneatur appensa radix
una peonie cum frusto uno corall-
orum electi. Consilium 12m remedium est ut sal-
tem tertia septimana quando vadit ad lectum
inungantur sibi interius extremitates nasi
cum guttis (?) ... huius ungenti Recipe oppoponacis
ʒ v., staphisagrie, costi, peonie, foliorum
... ana ʒ i, fellis thauri ʒ i ss
succi maioranae vel foliorum lauri
vel bethonice ʒ ii incorporentur simul
in mortario minutissima contritione et
fiat ex eo ut dictum est. Consilium 13m remedium
speciale est ut ingenium fiat circa ipsum
ita ut omni mane masticet a tribus
usque ad v. de seminibus siseleos. Consilium 14m

remedium et ultimum est ut saltem tribus
vicibus in septimana accipiat pulverem per tres ho-
ras fricetur ~~p. p.~~ palatum eius cum electua-
rio ℞ melandati electi ʒ ß liquiritie
ad pondus ana ℈ ß gariofili peonie pire-
tri castorei ana ℈ i incorporentur sint
in mortario ultimata contritione cum syrupo de
dei calamento et cum quo unus tertius
rubei fiat fricatio ut est dictum ¶ 2m
remedium est gargarisma hoc de quo
per tres horas ana pondus ... et tandem
gargarizet calide cum desiccato ℞ ceta-
rie pipis al. radice peonie piretri
costi ana ʒ i stafisagrie aceti ...
penthedani ana ʒ i ß coquantur omnia in lb
ii aque usque ad consumptionem medietatis
deinde colentur et colature superaddatur
oximellis squillitici ʒ ii coquantur usque ad
consumptionem 3e partis de hac in dictat aceti
... ʒ iiii aceti squillitici ʒ ß calefi-
at totum et fiat ex eo gargarisma ho-
ra predicta ¶ 3m remedium est ut ipse
bis in septimana masticet unam de istis
pillulis ℞ dragaganti gumi arabici ana ʒ i ipsi
dautur in ʒ i aque lauri deinde remo-
veatur ab eis aqua et incorporentur ~~fiant~~
~~et fiant pille~~ cum his speciebus ℞ stafi-
sagrie costi dulcis ana ʒ ß piretri ʒ i
sisileos se. radice asari gariofili paradisi
ana ʒ ß incorporentur sic et fiant pille
per ana ʒ iii et masticet unam per singula
vice ... exspuenda totum ad aliquam
a capite per masticationem illam ¶ 4m re-
medium est ut iste patiens decoctionem vini
vini in septimana accipiat tenuem per hanc unam
fiat ablutio pedum cum hac decoctione
℞ se. sisileos ypericonis radice siste
... vaccinie lauri ana ana i
radice peonie ana ii coquantur in situla
una aque magna usque ad consumptionem me-
dietatis de qua illa aqua calida fiat ab-
lutio pedum ut dictum est ¶ 5m remedium
est ut puer iste gestet super maxilla si-
nistra ipsius pectus sacculum hic descriptum
℞ doronici foliorum basiliconis
florum borraginis et buglosse ana ʒ ii
iacincti smaragdi granati ana ... de cor-
de cervi ana ʒ ß foliorum auri unum
vj margaritarum ʒ iiii rosarum gariof-
ilatorum ligni aloes camfore ... et al.
ana ʒ ß macis ʒ i ß pulverizentur omnia
et fiat sacculus quadratus vel rotun-
dus sicut hostia et ponatur super maxilla

sinistram consutus vel appensus ¶ 6m remedium
est ut hic puer sit sub pede suo portet super istum
sacculum ℞ algarici mente aliis folij
betonice amearos ana ana i ß galange
gariofilorum paradisi cinamomi sisileos seminis
rute ciminiani apij ana ʒ iiii macis ʒ i ß
fiat omnium pulvis grossus et consuatur in saccu-
lo quantitate competenti de quo
fiat ut dictum est ¶ 7m remedium est ut
isti pueri detur sepe ana tenuem huius
pulveris quantitate competente quoque cordi vel
feniculi cum ʒ ß aque mente ut stilla-
tionis radicis gariofilorum ℞ se. atriplicis
cimini torrefacti seminis sancti ana ʒ i
unguenti gariofilorum v fiat omnium pulvis grossus et
utatur ut dictum est ¶ 8m remedium est usus
huius confectionis de qua accipiat puer ana
album et post album usque ad quantitatem ʒ i ß
℞ gariofilorum physicorum minuti incisi
cum ʒ iii zuccari al. 8 ß cinamomi electi
ʒ i ß se. atriplicis ʒ iii unguenti gariofilorum vi pu-
sillanimi physicam predictam valeat in aqua
decoctionis radicis peonie deinde conteratur
ultimata contritione et coquatur zuccarum per
dictum cum aqua mente et fiat tan-
dem sic pinocata et exhibeatur ut
dictum est ¶ 9m remedium est ut videtur
iste usque ad duos annos purget semper
in principio veris et fine estatis sub mo-
do infrascripto qui talis est primo vere
itaque in mane unus ex septimana dieb.
... usque ad 22 annos eius accipiat has
pillulas contra morbos inundatione ℞ pil-
lularum de yera contra ʒ ß reformentur
pille iii cum succo vel aqua maiorane
et accipiat eas et postquam tardet
cibum horis v et postea accipiat has
scutellas ß brodij mane calidi cum
zuccaro ¶ sequenti vero mane incipiat
assumere hoc electuarium et continet ipsum
viii diebus ℞ aque ... aqua maiora-
ne aque ... radicum peonie
ana ʒ vi misce cum modico zuccari detur
in potu et tardet cibum horis saltem
tribus ¶ assumpto sequenti mane accipiat
pillulas istas ℞ pillularum ... pil-
lularum de ... ana ℈ ß reforme-
tur pille iii cum aqua maiorane
et dentur sic de primis dictum est et
observetur de eis sic de illis ¶ fine vero
... ei in fine mensis septembris sit
iste ℞ p. de ... p. ...

tum 3 si reformentur pillule iii cum elect[illegible]
diacastoreo vel modo et dentur sibi
hora [illegible] Sequenti die accipiat
hic [illegible] digestum et conficiet ipsum aliquibus
mane. Recipe aque [illegible] aque betoni-
ce ana ʒ i. aque peonie ʒ s. misce
et accipiat eas calidas cum zucaro.
Sequenti die accipiat ℈ i. pillularum de
quibus fiant iii cum sir. viol. et paucas
tardetur cibus et fiant omnia que de-
primis dictum est. Post hec autem attendat
ut paciens iste elonget se ab omnibus
infrascriptis. Primo ab exercitio vel cursu
super equo. 2° a statione vel mansione
in aere vaporoso et nebuloso. 3° ab
aspectu inundationis aque saltem a
vento [illegible] agitato. 4to ab aspectu
ab alto ad declivem locum. 5° ab a-
spiciendo radium solis et corpora vide
lucida sicut specula vel alia ad que
fiat radiorum solis reflexio fortis.
6to caveat ab incessu odoris rerum
a proprietate agitarum [illegible] in cerebro
sicut apii [illegible] galbani castorei asse
fetide et similium. 7mo effugiat fumo
[illegible] ne comedat cepas [illegible] et
in summa melius est ipsum abstinere
a comestione [illegible] 8vo vo-
[illegible] edilia caveat carnes len-
tes fabas et fasiolos. 9no et ultimo
caveat ne puer aliquis faciat [illegible]
circum revolutionis corporis ipsius super
capite suo. Hec sunt in summa utilio-
ra que nunc inde [illegible] volentibus
reducere potui.

De debilitate digestive stomachi et de catarro

31 Nobilis vir petrus de ~~valma~~ in valmarana spectabilis et strenui militis domini baptiste de valmarana filius diebus istis laboravit quadam dispositione [illegible] et pro certo fuit levis febricula que [illegible] et p[illegible] visa fuit una [illegible] qua tribus vel iiii or diebus passus est et dato quod [illegible] sit [illegible] aqua [illegible] velut fuit ista [illegible] potuit vel quia [illegible] fuit pauca subtilis et [illegible] at quia virtus fuit potens

[illegible] ad [illegible] ad ipsam digerendam et [illegible] ut [illegible] quia [illegible] fuisse poten- tem in expulsionem ipsius cum obedientia [illegible] et [illegible] vel quia mediante hic [illegible] a principio [illegible] [illegible] reddidit [illegible] potentem ad residuum [illegible] digerendi et expellendi [illegible] aliquo vel pluries [illegible] [illegible] 2a [illegible] dispositio [illegible] quedam vel lassitudo [illegible] cum [illegible] et [illegible] quidem lassitudinis [illegible] non [illegible] [illegible] excitationis [illegible] corporis ipsius [illegible] et [illegible] sit [illegible] [illegible] vigilatis [illegible] [illegible] que [illegible] non apparent [illegible] lassitudo hec [illegible] vel ulcerosa quod planum est. [illegible] hec lassitudo extensiva [illegible] et [illegible] potuit [illegible] in ambitu [illegible] et [illegible] fecalis [illegible] per applicationem aeris calefacientis et [illegible] et balneorum [illegible] sudorem et [illegible] per applicationem [illegible] [illegible] que calefaciendo [illegible] et subtiliando [illegible] in musculis [illegible] et [illegible] hanc lassitudinem [illegible] Si autem hec lassitudo [illegible] febris [illegible] Si [illegible] febrim [illegible] expulsa foret tota aut quod tota ad [illegible] [illegible] statim [illegible] hec [illegible] sunt [illegible] non [illegible] lassitudinem [illegible] in hoc [illegible] per hanc expulsionem que non potuit esse [illegible] quia non fuit in die [illegible] facta [illegible] et [illegible] non fuit [illegible] [illegible] clausit [illegible] medicine [illegible] sit in [illegible] sit [illegible] et sit [illegible] possit [illegible] [illegible] fuit in [illegible] morbi- [illegible] hic non [illegible] [illegible] quia [illegible] que.

sinthomatis monet virtutes ad agen
dum in tales sint acute. hec autem materia ab
omni acuitate denudata est et fuit
[illegible] materia fuit mitta quapropter
hec stimularet virtutem quia fecisset acuta
mitta et paucitura. Secundo quia non appare
erunt ut quasi magnifice [illegible] signa
nec [illegible] materia [illegible] ma
las incitavit virtutes ad eius expul
sionem cum ipsa materia ab omni parte mala
qualitates acute videatur predicta fortas[se]
si autem hec species lassitudinis in hoc
viro contigit quia materia [illegible]
qua fuit et in fluxu ad musculos
Aut quia huius lassitudinis malis cum
fuit inventio mentem fluctuum in ve
nis exterioris ambitus corporis quia quidem
[illegible] super [illegible] calore
de [illegible] ad centrum in principio pro
ximi predicte sunt. Sic fit in [illegible]
[illegible] febris malis habuerunt [illegible]
infrandi et extendendi conferentia
les partes corporis magis quam iam retr
tam predictam vel sine ea et hec
quidem et [illegible] possit quia ces
sante predicta calore retentione mo
rate fuerunt [illegible] predicte
humo et omnino ablate fuerunt. Tertio in
particularis actus in viro isto inventum
est stomachi sui debilitas in digerendo
cibaria. Secundum [illegible] eius [illegible]
flatum sit lesus ut postea apparebit non
est possibile quin eius digestiva debilita
ta sit et non quidem [illegible] ablato
nis digerentis quod non quasi eo digestibilia
[illegible] in eo. Si enim non
[illegible] ut
incitarent virtutem ad sui expulsionem
per inferius et esset licentia dispositio que
non quasi nec apparuit nec apparet li
enterie facere [illegible] signa. at non
talia cibaria in stomacho non elaborata in
pellerent virtutem ad sui expulsionem
per superius quia quasi esse flux quia non hec
neque habent vomitum et [illegible] illi qui
[illegible] per [illegible] digerendis in hoc
viro non [illegible] digerendis de
mandi et quia [illegible] in digerendo
in stomacho ipsius inventum est corruptio
digerentis [illegible] quod quasi esse [illegible]
quia [illegible] stomachi agens in [illegible] scilicet
cibaria [illegible] in ventositates

que in stomacho [illegible] incitat virtutem
ad sui expulsionem [illegible] ventositates
a virtute expulsiva impulse franguntur
ad partes stomachi et oris eius et eructa
tio cum sonitu ad extra propellitur. at quasi
ad inferius per intestina expellitur cum
rugitu et sine. Quarto [illegible] contingat
quia hec ventositates sublevent materias
ad os stomachi tunc faciunt in eo fluctua
tionem et nauseam vel inclinationem ad
vomitum ut ipse ex ore suo testifica
tus est. Quinto in particulari actus huius viri
est [illegible] flatum in capite suo non
solum nunc sed etiam per alia tempora sibi consue
ta quia quasi catarrizat ad [illegible]
[illegible] illud aliquando [illegible]
latere descendit ad os et pectus
et hec sunt nunc flegma [illegible]
grosse et quasi salse quod apparet per
ex [illegible] ex salsedine in ore
eius percepta hec in summa sunt acci
dentia de quibus hic nobilis adolescens
questus est. Nunc ex premissis intelligi
potest quod si iam predicta curam non
adveniat ad se cum vita sit resolu
ta ut apparuit [illegible] ex predictis
lassitudinem predictam ad se non cura
[illegible] Sequitur [illegible] ex predictis
quod salus [illegible] solicitudinem ad re
gimen stomachi rectificando digestionem
eius et ad curam dispositionis eius
[illegible] rectificando [illegible] catarra
les nunc in se multiplicent. Sed quia
absconde [illegible] descensum ad inferio
ra. quia [illegible] predicte dispositionis [illegible]
in mali [illegible] quia est flegma [illegible]
[illegible] est mala quod [illegible] et [illegible] predictorum
[illegible] et [illegible]
[illegible] rectificat per qua rectificatione
[illegible] predictorum [illegible] prohibetur
et descensus. Contrarium huius viri
[illegible] per administrationem [illegible]
non [illegible] calefaciat et subtilian
dum et aperiendum vias et consume
cum [illegible] ex cibis quam ex poti
bus et ex aliis [illegible]
quod omnia specialiter intelligi potest per [illegible]
[illegible] qui [illegible] dilige
ter [illegible] vini [illegible]
[illegible] utile esse
[illegible] a potu vini sic in [illegible]
[illegible] est [illegible] quam ex potu aque augebitur

lapsus cum fit et hec tamen sunt quae capite
et multiplicabuntur invalescere et plures suas
(?) lapsum recipere augmentatione ¶ Et
si precepit aut percepisset vomitum ~~adducer~~
catarri fieri propter potum vini tunc inde
(?) potest quod vomitum ~~adducens catarri~~
facile mundificari potest confringendo vinum
si fuerit fumosum cum aqua convenienti aut
eligendo vinum colore album substantia sub-
tile et sapore mediocre quo uti potest
in omni suo regimine hoc convenit ¶ Ex
dispositionibus vero stomachi et capitis vir
quod vir iste uti debet remediis mane
quorum tertia sunt stomacho convenientia et non
capiti appropriata duo vero ultimum convenientia
¶ Primum igitur remedium stomacho conveniens est usus
electuarii de succo aloes descripti ab A.
7° tamen summa prima ex intentione ipsius
auctoris et accipiat ex eo pro quo fuit
mane pondus duas drachmas iii vel mane
per unam horam post cenam deglutiendo
de ipso et tardando cibum et potum horis
saltem tribus ¶ Secundum remedium stomacho conveniens est
confectio infra scripta de qua hic vir accipiat
rotulam unam ante cibum et ro-
tulam meliorem post cibum bibendo post
ipsam medium ciatum vini predicti et
confectio ipsam duabus vicibus post ipsas
ei sufficiat ei x accipe ~~unam~~ de ipsa
libus vel tertiam in mane ante prandium et ita
debet esse precedentem electuarium usus post duas
vicibus est autem descriptio confectionis talis
Recipe specierum aromatici rosati descripti a galieno
ʒ i ß specierum electuarii diacimini descripti a
Nicolao ʒ ß zinziberis conditi ʒ ii zuccari albi
℥ ß cum aqua menthe fiat confectio in
rotulis ʒ ii ¶ Tertium instrumentum stomacho conveniens
est ut portet super stomachum suum fumitum panem
electi de grana duplicatum quantitatem ma-
ioris quam pedalis ipsum supponendo
interius sive autem infra ipsam et si
haberet duas tales panes et permuta-
ret sepe eas exsiccando in sole vel
ad ignem ut superfluitates consumentur
esset melius ei ¶ Quartum remedium in ordine
et primum de instrumentis capiti convenientibus
est ut vir iste assuescat in mane
sepe ante cibum saltem per ii horas facere gar-
garismata tale Recipe aque maiorane aque
assari aque ireos ana ℥ i ii ligaloes
costi staphisagrie ana ℈ vi misceantur
omnia et calefiant et impleat os eis

os de gargarismato expellatur ¶ Quintum instrumentum
capiti conveniens est ut vir iste in sero quando
vadit ad lectum saltem tribus vicibus
in mane pluries et super prora sive capi-
tis per commissuram sagittalem usque ad co-
ronalem a summitate capitis quantitatem
quamquam continet orda latitudine quatuor
digitorum cum descripto Recipe ligaloes
ʒ i rosarum laudani storacis calamite
maiorane assari lucerne ana ʒ i
gariofili ʒ ß misce ¶ Sextum remedium ca-
piti conveniens est hoc Recipe aque maiorane
ciatum ß pulveris ligni violarum ligni
aloes maiorane ana ℈ v zuccari al-
bi ʒ ß bulliant omnia hec et sit medium
deinde colentur et parum calefiant
et ore prius impleto aqua leniter at-
tamen per nares inspirando trahiciantur
et erit capitis mundificativum et appetitus
nis irae apertivum ¶ Septimum et ultimum
instrumentum pro capite est hoc ut vir iste
semel in ebdomada quando vadit ad lectum
accipiat pillulam unam assaieret descripte
a Rasi 9° ad Almansorem et sit hora acci-
piendi eam 2ª hora post assumptam
cenam quantitas pille est ut ex ʒ i
fiant vi cum aqua maiorane ¶ De re-
mediis que utrique horum membrorum
iuvativum conveniunt ¶ Primum quod inter medi-
co videtur utile est ut vir iste in ebdomada
semel per 7 horas post cenam accipiat ʒ i
electuarii et tunc firmitate tyriace an-
dromachi et quiescat in lecto post eam
horis saltem tribus et non accipiat cibum
nisi transiverint hore 7 post eius
assumptionem neque fortibus exercitiis
utatur ¶ Secundum instrumentum utrique predictorum
conveniens est ut vir iste utatur infrascriptis
pillulis de quibus accipiat in ebdomada semel
at libus unam parum ante cenam cuius
descriptio Recipe aloes electi ʒ i agarici
ʒ ii turbith ʒ i mastices maiora-
ne et ligni aloes maceris gariofili ana
℈ vi pulverizentur et infundantur
omnia in succo endivie et aque maiorane
ana ℥ i et diligenter
quiescant deinde exponantur ad so-
lem sepe agitando donec consu-
mantur liquores cum in consumpti fuerint
iterum superaddantur et iterum soli exponan-
tur ita faciendo ex massa illa
fiant pille pro ʒ vii et utatur

cis ut dictum est. Hec itaque visa sunt in meliora et seniora quibus iste vir. uti potest ad laudem dei omnipotentis.

De febre calida de appilacione stomachi et de tremore cordis

Iste iuvenculus Ephiri laborat dispositione conformatione satis timorosa est. Et prima quidem dispositio est febris continua de calida nata maiore parte et post mediata citrina que provenit ex putredine colere hinc quinque tertiana vel aquosa et flati et hec quidem omnia per ea putent ex eo suppositum a tactu qui videtur reputare proprii tactus mollitiem intensam et acutam caliditatem informatam. Vel si proprii tactus reputantur aqua intense calide tepi fervens. Secundum quia pulsus eius est velox et frequens cum mollitie quadam organi materialis s. arthane quod quidem non est proprium in ... quia a vitellina colera provenit ... qui est ... vel densior quam citrina ... est proprium flate hec ... quia licet ... tamen ... quia intersellata tactu reputetur mollis ... vel ... ei suppositum vel ... illa mollities non reputatur cum tanta caloris acuitate quanta reperitur in colere. Tertio et hoc ... est ... febris quod ... augmentatur ... rigu... sed potest hoc. ... signa supposita ab exterioribus ... est citrina colera ... terminis ... ad ... et est ... tale se dimensum ... regionem ... ad ... et ... calide et ... ad supposita ... et est in tali ... regio ... et ... appetit in superficie ... flatis aquositatis ... calore subtilem partem ... et extendendo in amplas ... et multa alia signa ... ad ... adducere ... diligo brevitatem.

Secunda dispositio huius iuvenculi stomachi oppilata cum tensione notabili in ore stomachi usque ad fundum eius notabiliter ... cum dolore notabili ... quod ... gradere ... est ... oppilatio ... quanta licet ... notitiam oppilationem consequentem extensionem dolor ut videri potest ... et ...

de cui et ... dolor tante intensionis non solet ... appetitiones ... sicut consequi solet. ... in ... appilatione solet tanta appetitia ... duritiei et tensio ... in stomacho huius adolescentis ut ... tactus declarat. Tertia dispositio ... est motus cordis ... tremulus est et non saltuosus et hic quidem ... indicio ... de nominandi magis quam ... egritudo ... quia successit predicte disposition stomachi et febris ... et ... motus tremulus intenditur et remittitur secundum intensionem et remissionem febris et dispositionis stomachi. ... quod ... applicatam ... stomacho et febri ... dicitur ... egritudo ... quod hic motus tremulus cordis provenit a mala qualitate calida et sicca cordis que ... eius notabiliter ... si ... quod hic ... in hoc iuvenculo non ... notabilis ... suppositio ymo quedam ... saltem in partibus ... que non est ... gradu est ... et ... adhuc magis et in fine ... existens ... inflatio ... et ... vel ... stomachi ... mala dispositio ... vel ... indigamus ... cum sanguine ... ad membra aliqualiter inflamavit ... quia hic ... et ... ideo itaque ... salvari potest ... dispositio ... stomachi ... ab appilatione et ab ... in eo ... indigamus ... flegma tenue ex quo sit predicta ... dispositio ... in providendo ... quia stomachi dispositio predicta ... ex ... tenue ... mixtum in venis est mala causa ... et ... predictis ... motus tremulus cordis ... malam ... ad ... stomachi et ... impellunt ad diastolandum et sistolandum frequenter et velociter ... tremulo motu cor ... videtur ... mala ... colera citrina que facit febrem

et tremores cordis sit cum oppilationis vel apertis in stomacho iam predictorum aqua in aqua gaudendum est per dulcedinem et tensionem cum quibus sit caliditas intensa et cum a cute reputatur et palia signa aliqua supius declarabitur quod febris eius erit nota gradu a calore citra preciosus usque ex omnibus inveniam colliget unum est col ligendum quod dispositio huius adolescentis est mala quod stomachi eius est et mala quo ipsius oppilata vel aperta prelium eius a cura fluxa per victum indigentis in stomacho genita cum quinque scilicet calida et tertia predicta. Regimen in hanc dispositionem fiat dicit sicut administrare regi mo valenti et male valenti et postquam quidem hora ita mensuratur ut digerantur res omnes infrascriptas et ... non tussis eundo mensuram 2a gradus aliquando a sole est ... aliquis leviter calefactum subtiliatum capitis et fluxe medicinaliter genite prima indigentis quamplurimum et peripita tum per vias vesicales vel diureticas libus eius ... ut pectus ... capillis vero cocto quantitatis ad dulce mus ... vel ... pauca. Eligatur vinum colore albi vel glauci ... subtilis et medicinalis ... et ... utile ut tale vinum ... cum aqua buglosse et borage ... vini partes ii et ... aque partes 3a. De regimine ... vide ... cetera. Sed cum quoque remediis que et ... in ... febri et tremori cordis ... mitigatur hora itaque electuarium istud de quo accipiat ad mane ... acquirit ... in fine scribenda per ... horas ante prandium quantitatis 3 iii deglutiendo ipsum cum cocleari. Recipe seminis ... violarum seminis endivie ... et lactuce ana 3 ii ... ana 3 i ... endivie 3 i ... mentis ana 3 i ... endivie ... 3 ... cum ... et cum inspissari incipiunt incorporetur cum ... que per unam noctem infusa steterit in aqua violarum et ... addite aliis speciebus ... electuarium. Recipe ... remedium est ut ... cibo aut saltem 3o die accipiat

parum aquam ... unam de istis pillulis. Recipe ... electi 3 i agarici aloes abluti cum succo endivie ana 3 ss mastice 33 ... cum ... formentur pillule cum succo rose cum ... et sunt tales ... ~~pillulas~~ pillule ... et ... sed et ... et alterabunt ... sed ... in ... usto ... modo ... Recipe remedium est ut iste ... cibo ante prandium et ... ad ... unam huius confectionis. Recipe ... 3 ss ... dyarum ... 3 ii cum aqua violarum fiat confectio in rotulis parvis et ... Remedium est ut ... ... mane per duas horas ante prandium ... cum panis ... confectis deinde ... et ... et ita ... usque ad horam unam post ... inungat stomachum cum ... et ... et ... de ... et ... calidis et ... Recipe ... remedium ... et febris et cordis est hoc. Recipe aque ... aque rosate aque ... ana 3 i ... de ... de ... de ... ana 3 ss ... et ... ante ... mane per horas ... et per ... horas ... ad ... deinde inungat stomachum ... et per duas horas ... ad prandium ... Sic ... inunctionem et ... stomachum applicari ... ante prandium ... intelligo quod si ... ante ... cordis vero ... ... fieri ... et ... vini ... est hoc. Recipe ... 3 ss ... et ... ana 3 ii et 3 i ... de corde ... 3 i ... 3 vi foliorum maiorane ... cum foliorum basiliconis florum ... ana 3 i ... 3 i ... 3 iii ... et margaritarum ana 3 ss aque buglosse ... aqua buglosse cum predicta ... usque ad ... inspissatam deinde addantur species ... et fiat unguentum

gesta de eo itaque extendatur super panno ro-
tundo qualiter nebule rubificate et
tepidus ponatur super sinistram maxilla anterius
et posterius et est medicina infallibilis approbata
amicis. Secundum remedium est ut iuvenis
iste quando fuerit in aspero tempore teneat frustum
unum zedoarie in ore quod consuetum confortat tremorem
cordis. lege 20 cap. 10 de ea et vi-
debis. Recipe una vice fiet in tali electuario quod di-
gestiva et potentia confortativa et descripta
sunt omnia simul consequenter pariter merito eius
digestiva consumendo et per vias adultas
et maiores precipitando quod secundum hoc
remedium merito consuetum scribo valui
ad morbos antiquos et quietas post cetera
digestiones generaliter confortativa potentis eius
descriptio. Recipe rosis electi 3 ij agarici
3 j. sene rosi. 3 ij sirupi violati 3 j. 33 spi-
ce nardi an. 3 iij sal gemme 3 j.
misceantur omnia cum 3 iiij aqua lactis et
totum calidi in aurora exhibeatur
et dormiat super ipso una hora et tunc
det cibum horis vj aut saltem v. Ni-
chil melius eligere potui adolescen-
tulo huic generaliter etc.

De tremore cordis de vertigine et de debilitate digestive stomaci

Libet expectet anima ac remanse-
runt huic viro Simoni dei fratri
Marco de ordine sancti georgij
de alega sit uno plura fatis periculosa
sunt quibus adhibenda est cura completa.
Primum quidem est motus tremulus cordis
quod conveniens remissior tamen quod esse solebat. Secundum
autem est capitis dispositio a materia flegmatica
in eo contenta que ventosa et inter
panniculos cerebri contenta vertiginosas
motus cum quibus doloribus extensivis
in eo efficit. Tertium autem est debilitas di-
gestionis in stomacho que provenit a materia flegmatica
in eo congesta et etiam per partem a capi-
te defluente. Et ex hijs tribus considerata
colligi potest quod non est mirabile si aliqua
in hoc viro est lassitudo vel debilitas
et multi eius spiritu et quasi rugitus in
stomacho et in ventre. Ideo si quis in eo
est scotthomie et ventositates in auri-
bus etc. Nunc hec omnia a tribus predictis
ideo agatur illorum pro se provenire possit quod
necessarium est ei festinanter intendere ad
eorum remotionem ut nunc sequitur. attento
in regime prerequisito non valens generaliter quod

hoc vir evitet lacticinia et pastillos
cibos humidos et ventosos et quando
cibaretur prout magis quam usque ad sacie-
tatem recedat. et bibat vinum album
vel rubeum mediocris substantie absque
aqua aut cum pauca aqua quinta parte
et caveat a superfluo motu et post
cibum et a longa et subita dormi-
tione post ipsum cum regimine medicinali
se regat cum quibusdam remedijs infra scriptis.
Primum itaque illorum est ut utatur iste pillulis
de quibus accipiat 3 j. cum fine xv. die-
rum usque ad medietatem mensis junij et
aut in intermedio accipiat vinum ter in sep-
timana ac cenam et ita per medietatem
junij conficiat assumptam tamen ter in
septimana vinum accipiat de ut dictum est. Deinde
incipiat uti eas cum fine xv. dierum
incipiendo a principio septembris usque ad
festum ver inclusive nisi fuerit nimis
dedita fortis cum nive et glacie vehe-
mentissimis. Recipe magdaleones alle-
fangine 3 ß. ligaloes. spice nar. poly-
podii an. 3 v. zedoarie 3 ß. forme-
tur pillule cum succo rosarum per accipere 3 vj. Secundum
remedium est ut iste vir utatur hac confec-
tione exceptam post cibum accipiat dosis ro-
tulam unam. Recipe specierum diamargariti dulcis
3 j. doronici assi de corde cervi seminis basili-
conis iacincti smaragdi an. 3 ß.
zucari al. 3 v. cum aqua buglosse fiat confec-
tio in rotulis 3 iij et cum spica foliis
auri. Tertium remedium est electuarium de quo
hic Simonis dei 30 mane in aurora
per iiij or horas ante cibum accipiat ad quan-
titatem 3 iij deglutiendo ipsum eius
descriptio. Recipe triasandali de musco triasandali
de trita descripcionem a mesue in an-
tidotario an. 3 j. iacincti 3 ß. margarita-
rum 3 j. seminum de corticibus citri 3 iiij zuccari
candi 3 iiij cum quibus sit simul et zuccaro
et addito speciebus fiat electuarium. Quartum re-
medium est ut iste vir super corde suo
continue portet istum sacculum quasi tamen calefacto
et extinguendo ipsum. Recipe specierum electuarii
de ligno aloes specierum diamargariti specierum electuarii
de iacincto descriptarum ab a. 4o canonis an.
3 iij fiat sacculus in sindone retorta
quadrangulatus. Ultimum remedium est ut die-
bus intermedijs in aurora persepe accipiat
mixturam istarum aquarum. Recipe aque
buglosse aqua melisse an. 3 ß aqua rosarum

rini ℥ i. misce et calefiat et cum pauco zuccaro bibatur. Hec ad laudem dei 27

De Soda pro altero servo dei 27

Soda longa viri ipse de denariis cephalargia secundum formam veterum, eo quod dolor eius ramis (?) forte et magis tenet totum caput quam (?) prendens et quia non solum longi morbi materia continetur in cerebro et in panniculis eius vero et multi tamen provenit interiorem partem solutam per quam sutu-ras effunditur et in partem ad panniculum cranei exteriorem involventem. Est autem longi morbi materia sanguis melancolicus et multum flatus admixtus quia causa ex colore mixto ex albo et fusco plumbeo variato. Causa 2a ex magis caliditate quam in tempore. Causa 3a ex diuturnitate eius et fixione. Causa 4a ex dolore qui non solum intus sed etiam exterius cutem capitis tangendo percipitur et est maior longius dolor prius in sinistra parte fixus appertus. quod contigit propter colligationem pulmonis ad illam partem in loco sanguinis effundente vel causante at saltem quod pulmonem partem male componens augmentat in cerebro per caritatem partium non absolutum licet probabiliter defendi possit ipsum pulmonem nocumentum in eadem parte capitis augmentari per progressionem absolutam sed hic radix. Saltem in cranio et extra. Et ex istis facile concludi potest quod hec egritudo difficilis et parata ut ex ea apoplexia in capite generetur. Et sequitur 2o quod ad ipsius curam festinandum est ante deus ut ut sequitur. Abstineat itaque vir iste primo a cibis inflantibus oppilantibus et magis in capite vaporosis multiplicantibus velut sunt cibi pastilles caseus multitudo lactis eius usus legumina carnes salite animalium partes unose et pandaces panis fursuracei vinum rubeum grossum. Acetum omnino usus aceti tamen vero quidem sequitur uti potest. Caveat a motu et exercitio superfluo et ipse post cibum sompnus plurimum continetur et etiam quod vigilia Caveat et replere se cibis multe quantitatis vero potius comedere et sibi utile magis quod usque ad satietatem comedere et unum cibum deglutire. Et nisi optima masticatione contritum. Et effugiat stratum sub radiis solis morari tum in aere calida absque flamma solis vel ignis pertigente ipsum est

Valde utile sunt quod eius et effugiat ventris stipticitatem illius fluxibilis fiat per ea que infra ponentur. Caveat etiam et reliquas animi passiones item inflamationes et colligationes. De regimine vero medicinali primum in instrumentum necessarium quantum est ut circa septimanam dierum mensis maii fiat flaida de salvatella sinistre partis inter anularem et auricularem digitas facta et extrahatur sanguinis ℥ iiij. Secundum instrumentum est ut post istam flaidam acti at licet incidamentum tum circa vinum aque calide detur. Bendigionibus in aurora et alterum sumptum tardet et horis saltem vj eius desuper et recipe electuarii de psilio diasene ana ℥ iij et totum acti ut detur est. Tertium instrumentum est ut post medicationem predictum sequenti die hora prescripta accipiat hic digestiones et continet ipsum viij diebus acti do ipsum calidum eius desuper Recipe syrupi quantum acetosi ℥ i. syrupi de epithimo ℥ ss aque buglosse mellisse betonice ana ℥ i. misce. Quartum instrumentum est ut post digestiones nona sequenti in die in hora prescripta acti at hic cracturam. Recipe pillarum indarum de lapide lazuli ana ʒ i. pillarum de sereno calla ʒ i. reformentur pille vij cum electuario et post ipsum absumentur quantum in medicatio prescripta dicta. Quintum instrumentum est ut accepto evacuatione per tres dies post fiat fleubotomia de cephalica dextre partis et extrahatur sanguinis ℥ iiij ut in secundo. Sextum instrumentum est ut tempore quo assuefit digestionem et post quod fuit purgatus utatur iste pilles de quibus acti at ai tertium cum tempore sero vadat post cenam et alia vice 2a post duas horas post cenam et ita continuando procedat ad usum earum ab ea que est ante cenam ad eam que est post cenam et continet eas toto tempore usque ad medietatem junij deinde eius vero usque ad primum septembris. Utatur eis Et tunc potest eis uti toto tempore secundum hunc ordinem descriptum cum descripto Recipe aloes pirati ℥ ss. Alii nigri granorum viij thimi epithimi salis indi ana ʒ i. diagridii granorum x. Reformentur pille de ai ʒ vij cum succo rosarum. Septimum instrumentum est ut post quod

fuit purgatus sequenti die in sero qui va
dit ad lectum et die tertia caput suum post
abrasum ab omnibus superius linitur hoc
linimento. Recipe radicis brionie asari sti
cados betonice calamenti pulegii ana ʒ
i. anisi ʒ ii semis et ʒ i semis masticis ʒ iii
galange nucis muscate gariofili ana ʒ i semis
sandali ʒ i sal subtilissime triti ʒ v
succi salatri q. s. fiat linimentum et ad
ministrentur dies et ultimum instrumentum est
ut post quod utitur predicto linimento omni
mane tercio vel post duos dies aut post alla
tos item utrumque masticet unam de i
stis pillulis in mane nichil degluti
endo de eis neque de eo quod dissol
vitur ab eis immo exscreando expuendo
Quarum descriptio. Recipe masticis ʒ i semis piretri
ʒ iii draganti gumme arabici glutinis
piscis ana ʒ ii semis masticis galange ʒ
doronici ligni aloes ana ʒ ii dissol
vantur gumme et gluten cum aceto acu
to et cum infrigidari ceperint forment
pillule grosse sicut avellana quarum usus
sit ut dictum est. Et pacientes si sanus
erit laude altissimum si autem scri
bat de statu suo et providebitur.

De mala complexione cerebri calida et sicca. De in
clinatione cordis a statu de mala com
plexione et sicca in toto.

Triplex est dispositio que hic invenitur
in hiis verbis rimantibus honorandus
[...]ratis dominus labiorum. Et prima
quidem est mala quod ipsum ad calidum
inclinata et siccum licet maior sit
ad calidum quam ad siccum lapsus in eo
quia tam calidum et actualem credo magis
esse provenientem a calido cordis quam
eo inflammata est ut pauloque dicetur
per quod tractantur cerebrum a corde vapo
res igniti male qualitatis et maxime ste
inflammates cerebrum quod facile deduci
potest ex quantitate timoris in sompno
eo quod sompniat terribilia sompnia et
furiosa vel de rixis et contumelia
ipsum impetuose excitantia et ma
gnifice timore ferventiam / et hoc
patet posse ex parte tarnen corporis ~~et mal~~
~~[...] [...]~~ in qua calor et in illo
aduste sufficiens. Secundo item hic deduci
potest per maciem et extenuationem totius
corporis et maxime faciei. Tertio patet
cum generis et saliva maiorem. Quarta

consequuta est consumpcionem pinguedinis et hu
mi quarum per curam animes reddi
lus et magnus. Secunda dispositio est malus
cordis particularis qui non est inclinatus
eo quod ipse est motus valitus pinnis
in motu tremulo propter candorem
et quare quod tremulus motus aio frequens
quis est. Sed iste cordis motus est per
saltus inmatus eo quod iste motus vires
sibi revolutione sua valitis magnis
et propter quod elongatur a inclinatione et
cum sua magnitudine valitum et tanta
tem propter quod secedit a tremulo motu
Est autem hic motus proprie vocatus proprie
tassatim eo quod est motus cordis per
colligantiam cuius status ad ipsum ut colli
gendum est xi° a 2° capitulo de tremore cor
dis et patet secunda 2° capitulo de contu[...] status
Et ex hoc fundato corporis qualitatis 3a di
spositio que in hic viro est que est mala co
e et sicca in toto durantis perveniens a pro
lapsu cordis proveniens. Iterum non est
mirabile concludere quod hic vir existat
debilis in operibus omnium virtutum eo quod
complexio in eo est vilis toti et est appropria
ta cordi tamquam primo principio omnium vir
tutum et operum. Et ex hoc fundato
concluditur 2° hanc dispositionem esse servandam
et vendandam. Et sequitur 3° ad ipsum
renovationem intendentem esse quamvis est
perplexa. Aliter ac vir est parata hec
dispositio ad consummationem ipsius in ethi
cam aut saltem in marasmum et
tamen quidem est huius viri dispositio taliter
complicata suis causis et signis aperte
manifesta. Pro huius itaque dispositionis
curatione cavenda et si formant plures
operis esset duo tamen principia lumen hic
in sufficientia expedire pervenire. Primum
est aliquam dispositionem propriorum rerum non
naturalium. Secundum est quoque utilium medicinarum
administrationem pone. Circa primum expedi
ente prius eligat hic vir mansionem
in camera terrena loco vel camera fenestrata et
antiquorum edificiorum aut habentem testu
dinales revolutiones vel propinquam cur
sibus aquarum sitis hic invenire evitet
omne exercitium forte et precipue post
cibum sumptum / effugiat maxime omnem
clamandi vociferandi ut ridendi
vel vehementius ire et tristicie aut furo
ris et precipue effugiat multitudinem ciborum

assumptionem in aqua sui albarane quod con-
veniens est ei prius accipere cibum tunc con-
pleti saturitate cibetur sic. Et dicta
de potu dixi et prout effugiat omnino
notabiliter vigilandi ymo vigilia sunt
et valde vendicanda quia debilitat ali-
qualiter per augmentum dormiendi cum ei conve-
niens sit per multum vigilandi. Tunc cibus
vero itaque se discrete regat ut caveat cibos
grossos appetitativos viscosos et difficilis
digestionis. Sit itaque eius cibus panis
recens unius vel duorum dierum purissi-
mus et candidissimus. Et carnes eius sint
velud pullorum agnine edine vitu-
line et capolorum iuvenum reliquas
autem dittat. Piscium petrosorum recentium
usus et cancrorum fluvialium laudo ei
lacticinia cibaria ex lacte caprino vel
de vitulorum iuvene accepto. Caseus
recens sine sale est ei optimus et melior
eo est ei recocta. Calastra non que est
lac congelatum non est ita conveniens ei. Fer-
cula ex bleta spinachiis malvis la-
ctucis portulace [illegible]
et similibus suis temporibus sint convenientia. Pti-
sana ordeacea et cicer rubeum contri-
tum et panicum cum lacte est sibi conveniens.
Salsa autem cibaria nolumus sibi [illegible]
et acetosis dittanter. Cerasa fructus
sint ei convenientia avellane amigdale et
pira muscata et melones dulces
et similia talia collaudanda sunt ei. Vino
utatur albo subtili non valde fumoso ad
mediocritatem dulcedinis inclinato quod
lymphandum sit cum tertia aut secunda sui
parte aque buglosse vel borraginis. Hec de cibis
et potibus. De reliquo medicamine [illegible]
est quod usque ad duas vel tres dies
in aurora accipiat hoc medicamen cum ℥
iii aque lactis calefacte et teneat
post ipsum aliis horis vi et post [illegible]
dictarum horarum accipiat ciatum aque ordei
cale. et secunda sequenti hora prandeat cuius
descriptio R cassiefistule de sua canna ex-
tracte cum aqua buglosse ℥ x reub. electi
ʒ iiii seminum quatuor frigidarum ana ℈ v. sal
gem. ℈ i. misceantur [illegible] instrumentum
est hic sic. que incipiat assumere
die immediate sequenti post medicamen et
continuet ipsum x diebus continuis in aurora
calidum accipiendo cuius descriptio R sy. de
corticibus [illegible] sy. de bizantiis sy. de-

endi ana ℥ i ß. aque buglosse ℥ i ß. aque
cicoree [illegible] ana ℥ i misceantur
instrumentum [illegible] Sint pillule iste de quibus
tempore quo assuetus dignum accipere [illegible]
in alterius sero [illegible] ana [illegible]
[illegible] non accipiat
in sero ante [illegible] assumptio-
nis sequentis purgationis de quibus pillulis
accipiat [illegible] per purgationem [illegible] vel
quarto sero [illegible] con-
sumptum residui [illegible] descriptio
talis R succi endivie succi buglosse succi
fumiterre ana ℥ i ß. reubarbari electi ʒ i ß.
aloes epatici ℥ ii agarici thimi epithi-
mi ana ʒ i. lapis armeni lapis lazuli
preparatis ana ℈ iiii spice nardi capitum
rosarum rub. seminis citri foliorum auri
ana ℈ i. pulverizentur et infundantur in pre-
dictis succis et [illegible] diligenter
et exponantur soli usque ad consumptionem
succorum et iterum fiat renovatio et
exsiccatio et de hac massa fiant pillule
pondere ʒ vii et accipiat ut supra. [illegible]
particula instrumentum est salutis hic quod acci-
piat [illegible] in aurora ante [illegible] die sequenti assumptionis
sy. in aurora calidum [illegible] ab-
stinentiis que de precedenti medicatione scripta
fuerunt [illegible] et est cuius descriptio talis
R trifere persice ℥ i ß. reubarbari electi ʒ ß
cassiefistule extracte cum aqua [illegible] ʒ vi
seminum quatuor frigidarum [illegible] ana [illegible] fiat
[illegible] et accipiat ut supra
[illegible] instrumentum et speciale est ut facta
purgatione [illegible]
[illegible] accipiat omni mane ho-
ra sy. ℥ iiii deglutiendo ipsum et bi-
bat post ipsum ℥ i. aque buglosse cum [illegible]
[illegible] vino malvasie vel alterius vini
boni [illegible] cuius descriptio R lima-
ture auri et foliorum eius ana ℈ i.
ossis de corde cervi [illegible]
smaragdi zaphiri ana ʒ ß coralli
rubri [illegible] ʒ ii seminis basiliconis gariofila-
ti ʒ iii florum ~~bugl~~ borraginis buglosse vel-
lisse rosarum violarum ana ʒ i. pul.
interiorum vel exteriorum corticum fisticorum
[illegible] ʒ i ß. corticum [illegible] ʒ i. mirabolanorum
indorum ʒ x. [illegible] ʒ v. specierum
letificantis [illegible] ʒ i ß. [illegible] ʒ iiii [illegible] ʒ iiii [illegible]
folii [illegible] behen al. et rubri ana
℈ i. [illegible] et omnia alia.

precedenti

ipse et infundantur physice per duas dies. naleus in ℥ iiij succi buglosse et ℥ ij vini albi dulcis et decoctionis dicte. deinde exprimatur et ultimata colatione teneri et coquatur cum zuccaro candi cum ℔ j. zuccara tenet cum aqua buglosse. cum in preparatione recipiunt mediocritatem consistentie mis fuerit appareat aliarum rerum species diligenter commixti et coletur lanugantia tanto usque ad debitam electuarii formam. Item quia sic in confidet in se aggregat principaliter omnium medicinarum cordialium et capitalium sit in eis usque hic forma et modum preparatum. Et istis artis scibat dispositionem sui status et providebit ulterius de localibus et aliis optimis si quis melius convenire videbitur.

De mala complexione frigida et humida cerebri stomachi capitis et renum cum motu cordis

Vir nobilis Vagnolus de monte secco de marchia anconitata patria celeberrima variis et multis accidentibus et coitibus infestatur. Et primo quidem horum est discrasia cerebri sui ad humiditatem notabiliter elevati et ad frigiditatem estimandum. Tamen est cerebrum eius a complexione rerum mediocri semper fuisse calidum magis quam frigidum. Secundum quod in eo est mala complexio frigida propter multitudinem vaporum flatorum ab inferiori cerebro et propter a sede elevatorum quam quod augmentum humiditatis existat in eo ex multis declaratur. Primo per sapor et frigitate remisse (?) quod quia tangenti requiritur cutis capitis et partes eidem adiectas remisse caliditatis et nobilis mollicies. Secundo vero quia ex parte visus color eius declinat ad aliquantam palliditatem remisse valde rubedini contractam. Tertio ex operationibus animalium virtutum cerebri hoc est quia diminute digerit et superfluitates pigritantur expellit. Quarto ex operationibus sensuum exteriorum eo quod visus eius aliquando imaginationibus quibusdam corrupte operatur et item in sensu tactus quamquam diminute percipit obiectorum impressiones. Quinto quia ex hoc quod haleta eius diminuta est clausione viarum per quas vapor ab adorabilibus vel fetidis elevatus dirigitur ad cerebrum vel ad carunculas mamillares deferri debet et ad hoc quia in sensu gustus in operatione cadit diminuto propter ea quia paucis in super

ficie lingue contentus multis humidibus infusus et liosis super eius est velatus. Sexto super hoc in sensu auditus quamquam in eo est corruptio in operationibus et diminuto percipit ut non raro diminute sanos et strepitus in aere existentes et quamquam eius est sonitus et motus ventositatum vel agitationis aliquod quod est in sensu auditus corruptio nominatur. Septimo principaliter cerebri ipsius lapsus ad amplissimam humiditatem et ad remissiorem frigiditatem intelligi potest siquis superius ab operationibus virtutis cogitative interiorum que principales animales appellantur. Est enim in operationibus sensus communis ytice (?) posterioris et fantasie et cogitationis quamquam naturaliter diminutionis quemquam compertis ut inducere ex singulis facile deducere possem. Sensus enim communis diminute apprehendit et similiter fantasie species a sensu communi decelatas non convenienter detinet et maxime propter quod ymaginationis eius diminuta est in componendo et dividendo propter quod cogitativa postea non convenienter eligit ex sensatis. Unde nec mirum est si in operatione memorative naturaliter afficitur. Species enim obiectorum ut convenienter in organo memorative recipiuntur nec retinentur. Horum autem omnium causa est multitudo flatuum in cerebro eius quae cum hoc quod infundit cerebri compagina vel ventriculos cerebri et distemperant in (?) spiritum animalem ipsum permutando in complexione ad frigiditatem et humiditatem et in mo se ipsum confusum et non bene mobilem et penetrabilem reddendo quod et quare unde et posterius inferiores propter indispositionem instrumentorum quibus operantur et organorum in quibus locantur ... convenienter operari possunt. Et ... colligi possunt horum simmaniam (?) sine per ... doctrina ... de virtutibus animalium ... et 3a de accidenti et morbo et ... collectum et ... ex ipso quod a ... cum eius sepita sit ... 16 to ... lapsus ad humiditatem et frigiditatem in cerebro ... per ... sanguinis ... a ... et per applicationem calidorum et siccorum ... et item a ... cerebrum eius per accessum ad ... et ...

maxime lenitur lapsus .n. non valet innatur a contrariis. valet vero notabiliter elevati facile mouentur. Consimiliter eo quod confusio in qua operationum est facilior 2a particula canone de signis complexionum. Primo prouincie igitur hic ut appareat patet per signa sumpta ab expellentibus si enim contrariis caliditas [illegible] naturalis ad sensus et ad expellendum aliud per congruas regiones nam que expellitur ab eo per palatum per nares patulos superfluitas et calore est fluxa aquosa vel mucilaginosa et alba. Contrarium igitur .2. non hic apparere potest eo quod impeditur aliquid in lingua ipsius assignatur indebite mouendo ipsam et frustrando non n. aer ab ea contra frangi potest ad varios de articulandis propter ea quod virtus pigratur est ab angustia humiditatis et musculi lingue infusi sunt ab ea unde ita quod non possunt contra moueri quando et qualiter oportet. et confirmatur hic signum tertium vitta lenitas seu lenicies in superficie lingue per tactum percepta et tertium albedine et nimia colorationis similitudine eius adiuvante .3o. igitur predicta certi dispositio intelligi potest per signum sumptum a sompno qui inter animales operationes euenire solet propterea quod virtus animalis inmota retinetur hic spiritus et innatum calorem de circumferentia ad centrum et ideo quod virtutum sensitiuarum exteriorum et interiorum operationes detinentur et ligantur in sompno sicut plurimum tamen sunt n. in hac vero sompnus prolixus et profundus a quo non facile excitari potest et fit an gustum humiditatem propter quod vapores ab eisdem eleuati sunt multi et superfluitates ipsius fit ipsius nimium effundere in vapores grossos qui non nisi longo tempore a virtute resolui possunt. At vero ultimo mala quod humida malis a multa flate pendens deduci potest ex lassitudinis motus virtutis et ipsorum a membris [illegible] ad incipiendum fit .2. ad grauandum motus pergrossimas et alios indignatus similiter et in musculis colli et spatularum putantur in eo dolores extensiui ex multa materia ab eisdem infusa prouenientes. Ex hiis facile percipi potest eius certi mala complexio iam predicta quod videtur et magis ea sanum dispositum et clarius apparet inferius. .2a. dispositio prouincie huius vizi est mala complexio stomachi ipsius frigida et humida propter quod flatum multum preuiam indigentibus in eo

congregatur hic .n. ut plurimum in fundo stomachi reperta fluxa ut patet 2a 3a canone de cura eius stomachi. Contrarium hic tamen vero ampliori de flatu generatur propter predictum lapsum quia in concauitate humorum reperiatur hec tamen flegmatica sunt materia que non talia in quibus non sunt vere dicta flegmatica. ut est vix flatu deuorandus nisi illud quod 2a digestione generatur in qua alia vero flegmatica equare talia dicta sunt. Contrarium hic aut flegmate quod intendi predictam malam complexionem et confirmari in stomacho et ipsam causam et generationis ipsius causam unde effectus est sue et augmentatus et econuerso. Hec aut sunt stomachi mala quod a me creditur et radicaliter causam malarum dispositionum aliorum membrorum de quibus paulo post dicetur hac in malam complexionem fit debilitas appetitus et digestionis ipsius propter augmentum humiditatis predictarum. 2o non fit ipsam presentare stomachi lenicies ad tactum perceptibilis. 3o fit ipsam facultas lesionis ab assumptione humectantium. 4to demonstrat causam innatum consequens ex assumptione calefacientium et exsiccantium satis notabiliter. 5a cogitatur ipsa per inuentionem ructus gurgulationis vel fractionis ventositatum in stomacho. 6to fit ipsam multitudo ructuum. 7o fit salinalis mollitatis multitudo quod tamen in eo non multum presentat propter ea quod calidus quis minorat humiditatem et exsiccat eam. 8uo fit ipsam ventris lenicies aut saltem frequens superfluitatem superfluitatibus .n. per digestionis multa humiditate quippe leniorius ventris et frequens superfluitatibus sunt causa. Reliqua signa dimitto aliis quia hec melius sunt.

2a dispositio huius vizi est motus parte vero cordis qui non potest ex iecoris ipsius propter sui magnitudinem que requirit iecori gandi. Non est hic motus tremulus quod non est paruus neque multum compressus neque est hic motus saltuosus ab antiquis nominatus quia iste est minor illo neque hec augmentum diastolis magnum notabiliter interuallati succedentibus predictis quieti aut sistoli. Est igitur hic motus cordis nominatus sincopalis quod auicenna .xi. 3a canone capitulo de scientia nominavit patet quia in hoc vero tremor prouenit propter malam complexionem stomachi et colligantiam absolutam

melius corporeum cordi concordantis secundum contra-
rio humiditatis motus particularis fuit in eo evidentius
credo quod provenit a sua praecolligatione
non absoluta. Contingentes vero membrorum
praecolligantiam dicte absolutam et si que
fiant ratio tamen perseverant quare cessant in
colligantiam non absolutam ut colligi potest
2a parte ratio de conplendis dispositionibus. Et ar-
guere potest quia omnis egritudo praecolligan-
tiam absolutam dicta debilitat naturalem
complexionem membri in quo ipsa est. Amplius et
fortius videtur debilitare naturalem complexionem
membri a quo ipsa causatur alteri. Secundum ad
debilitatem membri generantis scilicet quod membrum
per viam indigentis et multiplicationis
[illegible] in eo [illegible] ab illo membro hec [illegible] ut
cuius vapor ad cor delegetur ut patet. Tertia
est ratio formalis colligantie non absolute p...
3a tamen 2o ratio pro colligantia. Igitur intenta
questio via scilicet quod egritudines que per colligan-
tiam non absolutam proveniunt in aliquo
membro ratio perseverant quare cessant
in egritudines per colligantiam non absolu-
tam quod fuit questio demonstranda. Non [illegible]
est autem hec cordis dispositio leviter curanda
propter plura. Primo quia nocumentum cordis omnibus
aliis membris corporis causatur. 2o quia spiritus
vitalis qui est generale instrumentum omnium opera-
tionum [illegible] et in [illegible] et modo
sue [illegible] efficitur. 3o quia hic motus
et precipue cum perseverat a peritioribus medi-
cis suspectus est [illegible] et precipue cum est [illegible]
multis ille [illegible] qui [illegible] tremorem cordis
assiduum causat ut subita [illegible]
morte 3a parte de signis pronosticanti-
bus egritudines. Quarto item quia motus [illegible]
cordis frequenter solet associare sibi
lipotomiam et sincopim secundum omnes causas
plurimum [illegible] aut maioris partis corpo-
ris est [illegible] in 4o [illegible]. Quarta
[illegible] dispositio eius est mala quia [illegible] et
scilicet corporis [illegible] ego credam quod dispositio
corporis eius a generante [illegible] fuerit [illegible]
et si [illegible] causa est in humiditatem
materiam [illegible] potuit [illegible] contingere
in hoc viro pluribus ex causis. Primo ex p[illegible]
[illegible] quia hic vir habuit [illegible] nota-
bilem [illegible] pectore et ypocondriis
secundum [illegible] debilitatem per viam indigen-
tis multa fuerunt [illegible] que ma-
lum [illegible] ad humiditates
2a vero humiditas permutationis causa potuit esse

mala quarto f et h. [illegible] que per colligan-
tiam absolutam vel non absolutam vel per
utramque sit permutata [illegible] corporis. 3a causa
esse potuit usus verum infrigidativorum et hu-
mectativorum longus. 4ta causa de remotis
tamen esse potuit multitudo destillationis vel flu-
xus a capite ipsius quod receptum in stomacho
permixtum fuit chilo reddendo ipsum f et
h. [illegible] quia cum non potuit rectificare
diminutam digestionem stomachi permutatum fuit
ab illa et in humiditatem conversum. 7a causa
potuit esse perseverantia [illegible] ap-
portantium in corpore [illegible] a membris cum predictis
humoralibus [illegible] et fortius
permutant membrorum [illegible] que in eis
[illegible] permanet secundum apparentes sunt cau-
[illegible] in corpore suo. Et si bene
[illegible] et causa invicem [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] ad quos
in humiditatis lapsus [illegible] devenire
[illegible]. Primo quia tangens ypocondrium ut
plurimum reperit in eo [illegible] ad [illegible]
sam [illegible] molliciem. 2o
quia in eo [illegible] sanguis [illegible] aquosus.
3a quia calor in eo [illegible] ab aquo-
so sanguine cum [illegible] ad pal-
liditatem tendit vel [illegible]. 4o
quia totum corpus molle et lapsum est. 5o
quia in eo [illegible] multitudo urine ut plurimum
[illegible] et aquose aut saltem [illegible]
ra [illegible] et [illegible] in ea nubes
pendula in medio et supino vasis
[illegible] ad [illegible] aqueum tendens.
6to quia [illegible] intestinales [illegible] et
aquose ut plurimum expelluntur. 7o ypo-
condrium dextrum pilis [illegible] est denuda-
tum propter augmentum humiditatis. 8o quia [illegible]
colore rubeo [illegible] in ea [illegible]
[illegible] et [illegible]. 9no
et ultimo quia in toto fere corpore [illegible]
dispositio que [illegible] aut assignari
non potest precipue dicta fuit [illegible] qua-
tis plurimum contingere ab augmento humidi-
tatis in corpore. Et ex omnibus istis invi-
cem [illegible] et precipue ex virtute ultimi sig-
[illegible] quod iste vir facile paratus est
ad ydropisim ascitem nisi sibi discrete
provideat ut infra tangetur. Hec de cau-
sis ipsius dispositionis. Quarta dispositio
[illegible] est mala quod in renibus
eius que est f et h. Sine [illegible] per-
[illegible] in renibus incipiens sine ipsa

fiebat per colligantiam 2m partem. ab
que et a sede eius dicitur conciata est. veri
similius est quod hec dispositio in renibus
eius sit magis accidentalis et temporanea
quam naturalis et iterum per colligantiam deno
minanda, licet quod per continuam quasi ex hiis
contingentibus videtur quod hec dispositio fuerit sit
et hic in renibus presentaneus quod per
multa declarari potest. primo per signum sumptum
ab operacionibus virtutis naturalis digestive eo quod
ipse digestiva operum multas superfluitates congregat
in renibus propter debilitatem que superfluitates congre
gantur quia in aquositate urinali sedimen
atque et nubes grossa quemadmodum capillare nam
ratio arenosidalis vel furfurea et aque
superficies. sed hec contenta sunt renum debi
litatis. secundo 3m ca. 3o parte urina emungitur
ut plurimum multa in quantitate grossa et dis
creta ut palleo colore colligendo. est ille
qui mingit urinam propter quod multitudinem ad uni
genitum surgit in renibus eius et egritudo
est fortis qui habet urinam in qua est sedimen
carneum capillosum et furfureum. 2o illud
idem declarari potest ex substancia urinarum que
ut in pluribus aquosa est et presentat
frequenter in ea remissa tinctura palle
ale vel subcitrina quamvis aliquando gradus colore
qui sunt infra citrinum sunt secundum augu
mentum 2a parte ca. de signis coloris urine
quia quod urine huiusmodi viri notabiliter
tincturam notabiliter elevatam ita ut quasi
intense citrine rufe aut subrufe vide
antur. sed omnes hii colores caliditatem augmentum
sunt 2a parte ubi supra. patet urine ille fit
quemadmodum sunt grosse nubem grossam in medio
vasis pendentem et colore citrino colorata
sed multitudo nubis exit per calidi
separate et grossitudo arguit materiam cali
dam et ipse complicatam cum colore citrino
in renibus cum calitate dominium signa
et non frigiditate. 3o ad idem in renibus
eius. quam generari non ratio multitudo are
narum ut ab effectu in urina apparet
sed ipse sunt caliditate augmentum. 2a 3m
ca. de lapide renum. et a. m. vincitur
in generatione lapidis et arenarum est caliditas
egressa ab equalitate. est per casus rationes
et similes patet probari possent quod in corpore
eius vincit caliditas et non frigiditas
quod aperte apparuit posse colligi ex
predictis. Ad hec omnia respondetur. et
primo ad ultimum dicitur quod ex signis predicti

calidis tactis omnibus vel ipsorum aliquo non
bene concluditur in corpore huiusmodi viri dominari frigidita
tem ymo potius quod investigata in predicti
calidis fuit quod caput eius erat lapsum. ad
quod et hic vinum caliditas in eo est ita notabi
liter ab humiditate ipsius superata quod
quam maius est omnia humiditate eius signis
occulte vero caliditate, et illa signa percipi
untur. licet ac in aquis corrupte caliditas
vincatur. frigiditatem ipsa remissa et
humiditate est cum generatione et multiplicati
one ~~multa~~ plurimum flegmatis. hec igitur
flegmata caliditate naturalis actus sua humi
ditate apparuit. iterum quod non quam maior
caliditate operaciones propter quod ad materia pre
dicta faciliter solvi potest. est primo ad primum
dicitur quod non est ex tinctura urinarum neces
se arguere caliditatem corporis aut renum
quia non manus que sunt tincture urinarum
efficientes erant aliunde accidi et ad
urinam effundi licet in meatibus urinalibus
non caliditate augmentum percipiatur. Ad secundam
in 2a parte cum dubitatur quod urine huius viri
sunt notabiliter tincte concedi videtur et simili
concedatur quod tinctura illa sit augmentum caliditate
in aliquo loco ubi ipsa accidit primum esse
citrinum. et male sed negatur quod quasi neque
in maiori neque in minori quantitate distempera
mentum erat in corpore nec in renibus erat
sed est quia colerica materia multa quemadmodum deti
netur in cistifellea et in venis corporis
et renum constatibus propter aliquas oppilationes
cum quo apparuit ille effundi materia cali
da ad vias urinales et tingit aquosi
tatem est simile est de hac materia accur
rente urinas sicut accidit in ictericis
tusiuntaconibus completis vel incompletis
est simile ad materiam 2m solvendum est
quod dato quod multitudo et grossicies urina
rum cum tinctura attestatur caliditati non tamen
concluditur calitatem illam invaluisse in re
nibus neque in corpore. Ad 3m autem licet
videatur difficilius dicitur quod arenarum
et lapidis generatio fiunt a caliditate egressa
temperamentum ut pulcre arguebatur
non tamen concluditur in renibus esse auctorem cali
ditate arenarum et lapidis generationem quia
non ad operatum generationem faciunt quecumque calitatem
constantium membrorum et calitatem accuunt
in renibus generationem quod caliditate operans
operatum renum ... primi fit caliditas
multa ab corpore a sanguine in creatoria corti

descendentis et in vena chili sequitur inte-
sa caliditas in renibus producitur. Exemplum
sicut cum presentant oppilationes et multi-
plicantur circa renes intenditur caliditas et
multiplicatur in eis. Et ideo frangitur contingit
a renibus expelli lapilli et arene
qui generantur a caliditate excessiva temperamenti
quo illa caliditas. Et necessaria a renibus
quod quia fallit ex predictis 2° principaliter hec
renum dispositio patet primo ex nono (?) in apparen-
tia coitus contingente debilitatem propter frigiditatem
et humiditatem in renibus venereus actus
ita quod quasi non solum diminuitur sed etiam au-
fertur libro 3° capitulo pallet (?) de coitu re-
num inquit pueris. Et convenit quidem de-
bilitatem renum. Quoniam defectus in coitu
est aut subtiliter grandium propter quod renum
debilitas sit causa defectus coitus. dd.
itaque quia coitus actus venereus a
virtute generativa perficitur multiplici primo
ex parte materie seminalis in quanto
et in quali debite disposite. 2° ex de-
bita dispositione organorum in quibus virtu-
te perficitur semen. 3° ex debita dispositio-
ne spirituum qui necessarii sunt ad illius emis-
sionem. 4ta ex debita dispositione viarum
per quas effunditur materia seminis
5ta ex debita dispositione membrorum in quibus
seminalis materia generatur. Exemplum primi sicut
materia seminalis mediocris quantitatis et generaliter
complexionata effusa ad testiculos recipit
ab eis temperamentum quod ad delectationem
et generationis aptitudinem recipit sic quod
de aliqua materia per canale 2um in membro
virili spermaticum nominatum effusa delecta-
tionem in coitu et fecunditatem nisi tempera-
mentum predictum a testiculis accipiat propter
quod contingit [illegible] quod multotiens exit
aliqua spermatica materia aut sola solis (?)
a membro genitali sine aliqua penitus
delectatione ut in multis generaliter eis
Et hoc quidem est propter longius viri dispositionem qui
habent longe tempore spermatica emissione educ-
tionem ut in pluribus absque aliqua delecta-
tione aut cum ea [illegible] valde. Exemplum
2i multiplicatur hec ~~[illegible]~~ dubitatio
2um multiplicatur membrorum quidem non pro-
fuerunt spermaticam materiam generari in vena
chili et sibi propinquis temperato corporis et
renum ad illius generationem convenientibus ut col-
ligendum est 20 a 3ii capitulo ~~[illegible]~~ de causis
spermatis et aliquantum 21 a 3ii capitulo pro.

dum ptrem

Et causa materiam per predictas venas effundi
per vasa spermatica quorum alterum
dextrum dicitur ab anathomicis (?) sinistrum
vero ab aliis [illegible] hec in materia predicta
vasa effunditur ad testiculos. Alii autem
voluerunt hanc seminalem materiam generari
in vasis involutis circa testiculos a quibus
temperata sanguinis effusus dealbatur et in sperma
materia convertitur. Et est opinio ipsorum dicentium
quod animalium causa de spermate. Nonnulli autem
voluerunt materiam illam perfici in testiculis
generari ut ratione visum est. Et si hec contrarias
facile inter istas apparent dissonas
opiniones concordari potest. Sperma enim
completive generatur in testiculis. Materia vero
illius aliquam remotam temperamentum
recipit in vasis involutis. Materia vero
remotam magis necesse est predictam a
membris [illegible] in quibus digestiva virtus
potentior est. Sicut in corpore et in renibus prop-
ter quod impossibile est sperma verum generari nisi
organa vel membra predicta sint debi-
te complexionata et organizata in compositione
et unitate eorum. 3um predictorum itaque
necessarium est nisi [illegible] debitis quantitas
spirituum vitalium animalium et naturalium concurrat
et eorum graduale temperamentum quo possit
talis materia generari. Exemplum quarti est ut si
vene vasa spermatica et vie ea parte
per quas seminalis materia effunditur et recipi-
tur non erunt bene disposite nequaquam pos-
set sperma generari. Exemplum quinti ratione appa-
rent declaratum habuisse in declarando mem-
bra ad generationem spermatis necessaria concurren-
tia. Et ex hiis omnibus diligenter consi-
deratis apparet patet causa propter quam hec virtus
ad copulam venerei actus comparatur (?)
3° principaliter hec renum debilitas apparet
patet ex debilitate motus progressivi et su-
stentatione totius corporis super
renibus. Renum non debilitas multotiens
producit ad coitum [illegible]. Et
hoc quidem est satis rationale. quoniam superius
ab corpore ad renes valde facile delega-
ri possunt per venam renibus ab corpore ad
[illegible] ut libro 3° capitulo [illegible]
[illegible] a renibus ad inferio-
res valde facile declinare propter eorum
[illegible] et [illegible] eorum et itaque
per ramum vene chilis descendentem
in duas partes ramificatam et descenden-
tes per coxas et adhuc [illegible] colligantias

situalem ad mediam et ad sexo ponam ner-
norum descendentium ad alchatim qui ori-
untur a nucha valde leviter ime a re-
nibus ad predicta membra delegatam prout
vi et sentes debilitatem in renibus in mo-
tu pessimo sunt lesi. Item pili in aquam
spem dalarum inetuarum inferiorum inci-
dunt et plura alia signa debilitatem re-
num demonstrantia adducere potuissemus sed haec
cum hiis que superius dicta sunt de nativi-
tate urina contingentibus sufficere possunt. Item
ex omnibus in hoc capitulo et in precedentibus
declaratis summarie colligi potest huius vi-
dispositam quod complexio eius ex dictis augmentata
particulis declinat scilicet ad siccitatem et similiter
magis ad humiditatem quam ad frigiditatem
temperatam in male eius non sufficienter
potest comparari similiter status capitis et alio-
rum et cum humiditate intensa stat augmen-
tatione siccitate ut patet primo canonis de genera-
bus humiditas in minore quam debet reddit
corpus frigidius quam est. Secundo ex pre-
dictis corporis complexionem quam est hunc virum convenit
et celeriter providere eo quod ratione complexionis
cum agnatione contracte et ratione etatis hic
lapsus est sibi ad complexionem et omnis talis
ut in pluribus est ventosus et male sa-
nus nisi humorum fumi vetus affert
ra in morbis unus predicantur egrotatio
tertiana cum aut cum in duas dimidia
partes et propter quem rectificabit rerum
non naturalium admixtionem rationem et medicatum
exhibitam. Prima quidem horum sex rerum sex
continebit brevia capitula quorum primum erit
de loci habitabilis electione. Eligatur itaque
ei elima regio civitas domus vel ca-
mera ad calidum et siccum tendentia
magis ad siccitatem quam ad caliditatem
et sit locus eius principalis orientali et
meridionali aeri detectus a ventis
humidis borealibus et occidentalibus
elongatus et a decursibus aquarum
vel vallium remotus in qua frequenter
ignis accendatur ex lignis lauri abi-
etis pampinorum iuniperi pini et fro-
dibus sibrum qui est valde calidum in quo
rarissime suffumigium fiat ex colofonia
storace calamita resina pini san-
dalo thure laudano et consimilibus. Item
contra interiorem aeri vestes eius sint
bene calefacientes et membris adhe-
rentes convenienter stricte. Item in yeme

ex convenientibus pellibus duplicem diploidem vestia-
tur. Item caput eius bireto agninis pelli-
bus suffulto in yeme et levioribus in esta-
te regendum est scilicet caput. Capitulum 22m

de regimine post repleciones et invitationes

Cum hunc virum disparatio a mensa replecio-
ne dependet in ciborum quantitatem me-
diocrem accipere debet et melius est ei a
dictaminis medio equidistanti declinare
ad latus subtilitatis quam ei quod ciborum
et potuum quantitatem acceperit et ultra appe-
titum excluderetur immo decens est ei
a mensa surgere reliquiis famis
et sitis in stomacho remanentibus ut condecen-
tius amplectere stomachus cibos et potus digerere
possit et laudabiliorem. Si autem contin-
gisset ciborum replectionem fuisse acceptam
ad certam educationem primum conveniunt
provocando et vomitu a superiori subductionem
per inferius. Item primum aliter horum proficit
provocando digitum aut pennas oleo in-
unctos usque ad partem meri titilando
et si non vomeret per hoc faciliter tunc
accipiat ciatus aque decoctionis radicis
rafani et eidem addantur ʒ ii aceti et
totum hoc bibatur tepidum postquam plenius
fuit stomachus cibis in subtilitate et grossitie
dulcedine et acritudine acredine et
aciditate variatus. Si autem per hoc convenit
evacuatio bonum est. Si autem non tunc
fiat ei clistere conveniens abstersivus ad
inferiora. Recipe decoctionis plantaginis fr.
malve mercurialis blete violarum lb i
olei violarum ʒ iiii salis communis ʒ vi bu-
tire recentis ʒ ii mellis ʒ iii cassiefistu-
le ʒ ii misce et totum hoc accipiat hora
conveniente ut apparebit. Capitulum 23m de

regimine post quietem et exercitium

Exercitium expediens a mediocri huic
viro convenit esse pro remotione superfluita-
tum que in ipso sudant vel
quod in ipso lassitudo notabilis appareat
et exercitium pro hoc non videtur esse conveniens
leviter gradiendo aut equitando
eque equitando stomacho existente a cibis
vacuo expediret aut montis distantiam
aliquantum ascendendo vel descendendo
ita ut cadat in eo actu aliter et in
membris calor auctus proprius. Si autem
ex hoc tali exercitio lassitudinem incurrat
desistat ab eo sermone veteris qui ait
motum corruptione tenet. Item locus exercitii

fricationibus corporis hac arte a genibus us-
que ad pedes deinde ab inguinibus usque
ad talos et a spatulis usque ad nates
et ab humeris usque ad manus inferius
tamen hendo cum fricationibus … rubedinem
et quam in membris inductibus. Hora
… quia capitulo completa est digestio et ve-
ter a superfluitate mundificatus fuit. Religio
aut tempore conveniens est ei quiescere quia
exercitium eo quod motum membrorum digestionem
impedit 22a 3e canonis de doloribus in
… Capitulum … de regimine
per soporem et vigiliam. Ex hiis que
in precedentibus declarata sunt patet huic
viro necessarium esse et secundo magis ab-
… parum per augmentum dormiendi quam
vigilandi ut melior in eo fiat digestio
utrisque mei et insensibilis earum expressio
et … in ipso … membrorum augmentum
existat quam exercitatione indiget et pervi-
gilatione. excitatur magis tum quia per
ipsam maior fiet in hoc viro laudabilium
membrorum resolutio quod apparet … propter hoc
amplior sopor ei convenit quam …
Sopor itaque vel dormitio competit ei
distanter a cibo per horam unam vel duas super
dextro prius deinde super sinistro late-
re figura corporis mediocriter erecta. Et
decubitu supino omnino caveat ymo
conveniens est ei super ventre quam supi-
na dormire. Caveat dormire in ca-
mera antique constructionis habente testi-
tudinales … in qua etiam
radius lune … penetrat. Caveat
ei vehementer capiti eius et …
… faciendo sanguinem ut alte-
rum 2e 3e … calidi.

Capitulum 7m de accidentibus anime

Passiones animales et maxime contristan-
tes omnino evitari debent fortassis enim
et ita credo in hoc viro historia mag-
na fuit temporis … sanguinis et alia-
rum … in eo aut … congela-
tionis que … suffocationem in-
nati caloris a membris …
aut … adustionis membrorum illarum
… a principio videri vi-
… iste vir expulit
… sanguinis …
cum signis … testificantibus mag-
na … et
obscura … absque aliqua lucididate

2o fuit 2m partes omnes compacta mixtu-
3o urina fuit assariata fetori horribili
4o vero habuit secessum quinquies …
partes aquas nec colore citrino colo-
ratas et omnia ista signa ex …
caliditatis demonstrativa sunt sic iste appositi
caliditatis augmentum fuit seu audivi. Quia
omne actus anime per quod moventur membra
et spiritus ab extra ad intus erunt cause
predicte suffocationis innati caloris
sicut fuerunt iracundia et ea infla-
mationis et adustionis causa propter
velocitatem et fortem motum in spiritibus
et humoribus contingentem iracundiis et simi-
libus. Et forte si tum quantas innati calo-
ris diminuto quoque per modum suffocationis
quod patuit et una de causis que fecit
hunc virum ad venereos actus impoten-
tem. Ex qua causa quamlibet satis
unus causarum diminutionem in coytu
efficientem. Itaque necessarium est huic
viro has passiones a se ipso salvet et
in hilaritate et iocunditate existat ut eo
fortiata anima potentior sit ad salu-
tem inducendam bene regendi …
et membra corporis … Capitulum 8m de
electione ciborum et potuum convenien-

Licet autem in hoc viro capitulo paulisper
subtilius procedendum est. Videtur diffi-
cile satis posse eligi cibaria sive
qualitatibus et tempore nec alibi …
melius lapso conveniencia propter quantitatem
lapsum in diversis membris … Ymo …
… investigatam. Attamen ut
… modus dictandi in
cibis eligatur. Permittendum est primo quod ciba-
ria penitus cibaria dicta saltem …
quantitate non conveniunt huic viro convenientia
eo quod augmentum efficiunt in membris et item
quia non convenienter adversarentur lapsibus
predictis. Sibi … tales et potus peni-
tus a … et non a qualitate.
Permittendum 2o quia tales cibi debent esse
medicinales aut medicinalibus permix-
ti si cibales fuerint. Permittendum
3o quia tales cibi debent esse leviter calidi
non … aut …
… quia … ad … in
hoc viro est peccatum … Permitten-
dum … quia tales cibi debent esse in su-
bstantiate notabiliter … ut in 2o
… et adhuc in … 3m

propter collapsus ad humidum [illegible] est
amplior in duplo maior et amplius
quam ad finem [illegible] huius premissi fiat.
Huic vero panis modicum subtilis fur-
furis habens de fermento et sale ma-
gis recipiens quam ceteris panis et si ca-
ruerit aliquanto temperamenti ex fortiori
[illegible] esset ei utile magis aut
saltem in quaque [illegible] propter comedat
ante cibum et post tortellos de semine et
est huius coctus panis sit autem bene co-
ctus panis et aliter habens duorum vel
trium dierum ad plus. De carnibus
autem eligantur capti bene adulti quorum
carnes excitantes sint magis quam
eorum quorum etas mensium transcendit
sit ut vituli adulti et carnes gazeli
et silvestri porci et leporis et eorum a-
gni autem castrati et domestici porci
dictantur. De volatilibus autem utatur avibus
domesticis et silvestribus preterquam in aquis
degentibus ut pulli perdices fasiani co-
turnices et minute aves [illegible]
De modis autem quibus uti potest sint co-
tule [illegible] eorum vero carnes conveniunt
ei [illegible] infectum est et sanguinem [illegible] pan-
[illegible] calidis [illegible]
pulli columborum dantur in cibo illi [illegible]
[illegible] fuit de sanguine autem infectum
ex longo morbo [illegible] et capolum [illegible]
[illegible] De quadrupedibus aptior sit ei
[illegible] silvestres carnes meliores
existunt et sanguis ex eo genitus
[illegible] Almansor 3o ca.
32o. Carnes vero animalium multe humiditatis
velut sunt agni castrati et recentes
porci de quadrupedibus et anates et
anseres et [illegible] de vo-
latilibus non conveniunt nisi coquantur cum plan-
tis calidis et excitativis non multe
caliditatis velut salvia [illegible] aut cum
[illegible] notabilis excitationis de
quibus hic pauca quantitas apponatur nec
propter caliditatem laudantur propter quod [illegible]
[illegible] carnes huic vero sunt convenientes
et silvestres carnes in mortariolo condite et
in ventribus consuate. De plantis conveniunt
ei salvia menta ruta serpillum et presertim ma-
iorana [illegible] daucus i. [illegible]
silvestris et domestica. Caules
conveniunt ei et in summa omne vegeta-
bile cuius caliditas non est excedens multum

et siccitas est notabilis laudandus est ei
propter quod lactuca portulaca bleta [illegible]
[illegible] viola malva cucumeres cucurbita et
citrulli et anguria omnino dictantur nisi
in pauca valde quantitate et raro usu.
De fructibus vero [illegible] et cerasa di-
mittantur et avellane recentes. Fi-
cus vero [illegible] et amigdale re-
centes et poma ad mollitiem dulcedinis
inclinata et pepones bene decocti
conveniunt ei. De siccis fructibus conveniunt
ei ficus sicce pistacii xilocaracta
carube avellane castanee [illegible]
et presertim propter renes et amigdale sicce
et [illegible] et uve recentes hic ma-
turate utiles sunt ei nisi quod non
sit usus earum frequens et multe quanti-
tate. De radicibus conveniunt ei rape et
napi precocti quia mundificant renes et
excitant coitum [illegible] et presertim [illegible]
[illegible] competit ei et presertim bulbus [illegible]
[illegible] Galen vero et por-
ri dictantur. [illegible] autem [illegible]
[illegible] uti potest et [illegible]
sparagus et lupuli et cappares [illegible]
mundificatione et excitatione sua
sunt laudabiles. De conditis placet
michi olive et [illegible] et napi condi-
te et presertim [illegible] conditus
propter renes et [illegible] condita [illegible]
cibum sunt ei bona. De peregrinis
conditis conveniunt inter reliqua [illegible]
tates balsami conditi et [illegible]
[illegible] balsamum conditum [illegible] et conditum quod
videtur hec duo sunt in quibus magis
[illegible] consistit [illegible]
conditus laudo. Et erit [illegible] istorum [illegible]
[illegible] administrationis in regimine medi-
[illegible] De hiis vero quibus [illegible]
[illegible] placet usus aceti
[illegible] et [illegible] salse
et limonum [illegible] usus [illegible]
sione et excitatione sua conveniens est.
[illegible] usus non est ei conveniens [illegible]
[illegible] et dulce [illegible] admini-
strationis placet. Galen [illegible] hic
maturatorum non multum placet eo quod
humidum est in fine [illegible] calidum vero
calidum est in [illegible]
et in suo [illegible] salitum convenit
ei [illegible] usus [illegible] dimittatur

fabariane

propter ampliorem et in eo humiditatem que i dicto
olivarum. Si autem hic vir vellet uti
oleo convenienti non eligat oleum preter factum
de nucibus ipsum .n. cum excitatione calefactionis
et aperitione suis stomacho ei et omnibus
urinalibus viis conveniens est quam
predicta oleum 2 amigdalarum dulcium et de
fisticis sume convenit ei Oleum de pineis
et de sisamo omnis dilatantur. Mel
vero et condita cum eo cum zibeba laudabilia
sunt cum .n. calidum sit et siccum
in 2o et potenter adurit flatim ubique
reperiatur consumendo ipsum et precipitando
per ventrem et per vias non curatur abe
non convenienti et ipse i vigilando et mundificando
propter quod apparebit quod vir iste uti
non debeo ydromelle eo de septo et magis
usus est i sequenti capitulo declarabitur. De
potu autem eius convenit ei vinum subtile
purum vel diafanum colore album vel
citrinum de odore suave parum acuta in
degree suavitatem habens quod tamen si fuerit
fuit acutum aqua confrangendum est si 3o vel
et tam potens eius quinta que mensura
potentis si discretionem patientis et vini
fortitudinem et sit aqua ab electo fonte
collecta qui sit celo et aeri discoopertus
a vallibus et limosis suppositus et corruptibilibus
plantis in eo natis denudatis
in quo neque ranarum neque sanguisugarum
vel piscium nutritio reperiatur
Convenientior autem aqua eidem est aqua cisterne
que cum velocitate sue penetrationis
et subtilitate penetrabilior est et
ipse si cum zuccaro comisceatur et equatur
Zuccarum ei ipse 3o declinationis talierzet
nominatum a medicis quod ei cum eo quod
convenit calefaciendo et exsiccando est ei calidum
in fine primi et siccum in eo et confert
stomacho abstergendo ab eo flegma et a
membris nutritionis et cetera. Capitulum 3m
de regimine huius dispositionis per instrumenta
medicina alia.

In electione autem medicinarum dispositionibus
huius viri convenientium attendendum primo quod difficile
est eligere instrumenta aliis dispositionibus
sit conveniens propter varietatem ipsarum quod enim
est consonum dispositioni renum et epatis eius
non videtur utile ad dispositiones stomachi capitis
et humorum ipsius ideo sciendum est intendere
ad rectificationem alicuius de
uno harum dispositionum et maxime ei quod

suppositum est deinde permutari convenire
ad regimen alterius. Si quod magis videtur
infestare necessitas attendendum est 2o
quod renum huius viri per medicinam permutandum
est. Si renovationem primam aut harum
.ix. dispositionum quedam magis infestare solent
in vere quam in estate renes attendendum
est 3o quod renes eius in principio
re fiat i eductione materie et quibus
hec dispositiones fieri et augeri solent
ut ut sequitur renes tribus pectoribus in
principio mensis martii circa sextum usque
ad .x. dies tunc eius administretur
primo vero hic primum mundatum. Recipe agarici
electi humoris ana 3 1 s. 33 ana vero
latum ana 3 s. salis indi quantum iii aque
eupatorii aque violarum ana 3 1 aquae
absinthii 3 1 s. praedictarum 3 vi infundantur
species pulverizate in predictis aquis per
unam diem naturalem deinde calefiant
omnia et bene misceantur et colentur et
colatura illa administretur electuarii indi 3 1 s.
et totum calidum in potu exhibeatur et
post ipsum dormiat per horam unam et
transactis horis tribus atti et coatum vinum
aque calide crudi cum zuccaro et post
quartum tardet et cibum per horam unam
decoquatur i. hec mundationis die in mane
sequenti atti at hec 2m digestivum. Recipe
syr. quod accetosi 3 1 s. syr. de eupatorio 3 1
aque menthe aque absinthii ana 3 1
aque cicoree 3 1 s. misceatur et atti at
ipsum usque quo appareat in eius urina
ypostasis alba equalis cuncta et i fundo
sedens 3m instrumentum est ut dicit i
mane sequenti fingetur cum hoc medicamine
Recipe ierae galieni 3 1 s. cassie fistule paulo
de canna extracte cum aqua eupatorii
3 1 agarici electi 3 1 33 quantum iii misce
et dissolvantur per quartam horam et conditis
omnibus que de mandatis superius posite
sunt Quartum instrumentum est ut postquam iste vir
predicto modo purgatus fuerit intendatur
ad mundificationem capitis eius cum hoc
gargarismo Recipe corticis agarici coloquintide
ana 3 s. casti piretri staphisagrie
33 cinamomi ana 3 1 pulverizentur omnia
et bulliant in 8 iii aque usque ad consumptionem
medietatis deinde i. cum colata atti at 8 s. et superaddatur
ei oximellis squillitici 3 1 s. electuarii
diamargariton de sequente Nicolai 3 iii

musce et cum hoc actu calido paciens paulatim
lippus fuit in ore retentum fiat gargarisma
mane et sero per horam ʒ ß. ante cibum
diebus vi vel viii. consilium. Nonum instrumentum
est ut post illud gargarisma gargarisma confortati
di cerebrum et cor. Utatur omnibus istis confectionibus
iustis simplicibus. et quod ... memorum primum
est species inda que sunt ... pul
verizata confortat cor. ... magistra
tore Johannis ... in suo canone species
ca inda excitat ... in capite congre
gatos confortat cor et pluribus ... rema
tismas Item ad hanc intentionem confert
excellenter ambra pulverizata supra brec
gmate ... ambre. ...
... capiti confert cor. et
corroborat ipsum et spiritus eius et can
Item ad eandem intentionem confert avella
narum comestio ... augmentum effi
ciunt ... ante ... de
de avellanis. ... instrumentum est ut vir
iste paciens usus fuit predictis per aliquot
dies per unam completam septimanam
omni mane ore eius pleno aquam
... per nares eius debeat mixtam
Recipe aque stillaticie maioranne ʒ iii
musci electi g. v. tepefiat totum. et
administretur ut ... in tota etate
mea ... invenio ... melius
... et efficacius cerebri et ... memorum
confortativum ... instrumentum est ut vir
iste assuescat sepe comedere mirobalanos
... conditos ... qui fit
ex recentibus ... balsami
cum zuccaro conditis. et ... mane
completa ... digestione ... ex
ex eo. et tardet ... saltem ...
... instrumentum quod curat ... memo
rie ... magnum omnibus fere ...
bus eius. est usus ... magne
parte ... canon. ...
que ... salvatis ... inscriptus
... petite ... vi ... hoc
... maioranne ... et accipiantur
ex eo ʒ ß in aurora cum aqua maio
rana ... cerebri et cum aqua rosmarini
... et cum aqua ... vel ...
... et mag
... confortans membris sicut pecto
pectori et ... eius et cum ... in
predictis vel ... aqua ... ma
... incipiat ... providere et ...

hipothimiis et debilitatibus cordis et
defectui ... ... cum hoc ... Recipe
aque stillaticie melisse. et buglosse
ana ʒ ß. ... de corticibus ... ʒ i. ...
de ... ʒ ß. detur hoc actu cali
dum in aurora per viii vel x. dies con
tinuos. ... instrumentum est ut ...
... hoc ... sequenti
Recipe stillaticie foliorum basiliconis
aqua radicum ... ana ʒ ß ...
... electorum ana ʒ ß. ...
nardi ana ʒ ß. salis gemme g. iii
infundantur ... predictis ... in pre
dictis aquis. deinde calefiant et
... et exprimantur. et colature
addantur ʒ ii ... ad ... saluti
... de viribus cordis ...
... et ... per istud totum
quod per alia salutaria scriptum est. ...
attende. quod ... digestum ... et
hoc solutum ... intentiones suas
membris a ... calidis et ...
unde si tua intentio inclinaretur ma
gis ... colere quam flati
... multiplicetur dosis ... et ...
ad ... intendendo ... addatur
in ... agarici ... instrumentum
... et utilissimum est hic ...
Recipe aque melisse ʒ ii ... zedo
arie ʒ i. vini ... ʒ ii musce
et ... vel ... diebus calidum exhi
beatur in potu et fuit de expertis
vetustissimi auctoris albucasis ...
... ita ... simplicium zedoa
rii confortat cor letificat ipsum et
... et tremori cordis
et ... corroborat ipsum et ...
Ego vero doctus ... et ex
... feci quod si ...
diebus omni mane in potu dentur
g. iiii. electi musci cum ʒ ii aqua stil
lationis foliorum aut florum ...
... reddat ... et re
solutos omnes a quacumque ... contigit
ipsos defecisse sive calida sive fri
gida ... in suo canone ... musci
potatus confortat cor et ... membra
... sive suppositis ... est dans
vigorem omnibus membris vel solatium
ut ... fortitudinem eius ...
... instrumentum de hiis que cordi
... et omnibus principalibus utilitatem

... medicus

afferet e decl de yconis descriptu a me
sive i antid suo distit c parao 3o
et fuit de mentis 6 collectis ab eo in
libo x tractatu de quo exibeatur siue
mane ʒ iii et si volueris ipsum cereb
appare mag. det ei cum ʒ ii aq scolumba
rums bettonice ut salvie in sca ca-
pi cald cum aqua rosatum vel violarum
et cum intendis ad lapsum frig cordis
cum eo det ei aqua cinnle vel mel
lisse, ad calid cordis lapsum det cum aq
acetose vel florum salicis vel buglos.
qe temperata est et revo lapsus calidi
ifrata est eo qz remissum addita
intenso remittit ipsum ut ex principiis
theorice deductum est Iterum si hoc
elec volueris uti ad stomach calefactum
det cum aqua labrusce vel decoctione
eius vel citonie vel florum salicis
et ad frigdum eius cum aq absinthii mente
vel bettonice Et qn volueris cum eo
vigorare epar calefactum det cum aq
endivie epatice vel citonie sic ad ipsum
infrigidatum confert aqua eupatorii capillorum veneris
et similium 13m instrum est rectificans
stom in quo p ramplaz humiditatem
eius per viam indigestionis vel frigide
generantur et aggregantur eius defectio. Re
pulveris ciminum ʒ ss masticis ʒ ss det
in potu cum ʒ i aque decoct. cimini
que piperis longi est in instrum ma-
gne efficacie qd in quam pluribus homi
et i meipso vidi ut ex contingentibus
videri ptest In dictis cao de mastice
masticis custodita est. epar et ven
trem defectus corroborat et in actio
nes eorum iuvat absque molestia de
cimini vo i aggregatore hippocraticus ita
scribit scripsit Cimini licum confort ca
lefacit et corroborat ipsum et facit di-
geri cibum et intrat i confectionibus
venenarum facientibus descendere cibum
piperis langi usus ad stomach infrigdum
in cibis eius est aptimum 14m instrum
est ad stomach calefactum experimentum hoc
Re pul. labrusce ʒ i. det in potu
cum ʒ i ss aque acetose actu frigi-
de Ergo experien a ctas scio q si
ʒ ii rosate novelle descr c nicolai
detur in potu cum ʒ iiii aq acetose
mirabiliter confert 15m instrum est
et presertim de hiis que cerebro cordi sto.

et epi mirabile affert iuvamentum ut
vir iste frequenti usu cum et in aurora
calidam vero fisticorum conditorum si modum
de eis ab ante bq inventu Ergo nos sine
multa anxietate soleo exibere medica
tes ut cum sicdupla quantitate zuccari albi 16m
instrum et presertim de hiis que appareant epi
in quo multum ex ponere attentio eo qz
forma hominis viri sine dubio corrupta
est sine per foram caloris aut humiditatem
intelligere volumus Est in calor extrinsecus
ex citrino et albo compositum forma eius est
excessiva ut videnti apparere ptest In talia
et presertim si presentarent ventum ictuque
humore viro pronunciant Contra i ad epar
eius calefactum intendes administret ei
hoc dignum ad confect per plures dies Re
aq epatice aq cusaute an ʒ i ss.
sy. de bizantiis sy. de eupat. an ʒ vi
misce et totum det in potu potum cali
dum 17m instrum est educens materias ca-
lidas et corruptas ab epate. Re trife
persice descr c mesue in antid. ʒ ii reub.
electi ʒ i squinanti g vi det i potu cum
medio ciato aq lactis caprini et fiat
pq ipsum omnia qe de pro innatis scripta
sunt 18m instrum est ut intendatur
ad epatis confortationem pq ipsum evacuationem cum hoc
g to Re sr. cusute citonie scandole pro
dy an ʒ i. elec dialacce descriptione
avicen 7o can. ʒ ii vini granatorum
ʒ i ss zuccari candi ʒ ii fiat elec de
quo omni mane in aurora accipiat
ʒ v cum aqua citonie et confert val
de et tardet cibus pq ipsum hora maior
Et si volueris epar cum hiis qe appetite
conferunt rectificare agere da ei i po
tu ... q bysdatz dicitur ʒ ss. epatis lupi
exsiccati cum ʒ i. aq citonie in mane
calida. cum aq eupat. in mane fca Et
par. n. adip. cumulantur inter res epar
confortant proprietate sua qe sunt tres descrip
te Iea ʒ ii cala de confortatiba epar
i fine et sunt omnes proprietates eundem Ca
ra limariarum et scrodie qe reperiuntur
in diuretis et epar adip. lege ibi.
19m instrum ad frig lapsum epatis
intende cum hoc digesto Re aq. eupat. aq
absinth. an ʒ i ss. sy. diarodon descriptione
mesue i antid ʒ i sy. de eupat. ʒ ss.
misce et det in potu pluribus diebus
cum apiciare impositis super. humitate

potus

20m iuvamentum et proprie in disficultate urine
fractum aliquotiens est hoc Recipe electuarii iudi
ʒ ij agarici electi ℈ ij ʒʒ ℥ vi sirupi de capit
ʒ j detur totum in potu cum decoctione ex radice
corticum fisticorum cum quibusdam solutis
observandis ut dictum est et si volueris admi
nistrare pillulas tunc Recipe pillularum agregativarum
descriptione maiori ʒ j pillularum de reubarbaro ʒ
j cum succo eudivie reformentur pillule viii
et dentur in potu 21m iuvamentum et post
predicta rectificatus epatis est hoc Recipe elec
tuarii diacurcume descriptione auicenne quod
ʒ iij florum et capit ʒ j sirupi prassii
viridi squinanti xilobalsami ana ℈ ij
sirupi de capit zuccari albi ana ʒ ij fiat
electuarium de quo omni mane assumat ʒ ij
in aurora et tardet post ipsum cibum hominis
iunior Si autem in hoc uero appetitus reinsa
ro in uinis vel in cibis sicut satis
in eo supponitur et appetitus potius per
impedita in motu proximo congregata
tunc utatur his remediis simplicibus a
sapientibus collaudatis 22m proprie
et 22m est frequens usus comestio
nis pullorum calidorum auenzoar etiam
in alia dixit de eis contra quod comestio
pullorum calidorum et proprie silumin eo
fert relaxationibus membrorum omnium et
tremori totius corporis et tamen habentibus
post se curam et pedes et paralysim propter
et mutus et interfectum loquele Item
gratia huius a predicto auctore collaudatur
aqua tuuarum .i. balneorum naturalium et
proprie sulfureorum et hunc uero
his diebus libenter balneum congessissem
in uacca de hunc die tamen in eo de quartanam
putrefactam dubitaui et melius
principalium debilitas obstitisset quod
cum per regimen predictum sufficienter rectificatus
erit in medio autumpni sumo imma
nente recedo sibi balneum calaturum
23m iuvamentum est expertum nobile uni
dispositus ...m et a uinis maius ipsa
sas absens eo descriptio Recipe pulveris nigel
le quod per iunior dies naturales infusa
steterit in aceto acuto ʒ j succi ra
dicis sicle ʒ j ydromellis ʒ iij mi
sce et tepefiat et de eo fiat caputpurgium
quod fit de aqua supius scriptum est debere
fieri 24m iuvamentum de apparatu est
usus confecti electuarii de acharo a sal
tem conditum de acoro et cum radicibus eius

viride uel tenera cum melle condita ut
per variam volumina habent in colligi post quod
cum alterum vel utrumque accipiat in aurora
usque ad quantitatem ʒ ß tardando post ea
cibum hominis iunior 25m iuvamentum est
ut qui habent lassitudinem uel in uinis et
in cibis assuescat iniungere propriam
suorum sequentem ex oleo de piretro
actu calido quod et secundo de simplicibus in ca
olenum de piretro torpidos et pali
ticos iuuat 26m iuvamentum prouide
et reliquum quamque sequentia sunt de appa
ratibus ad disparandum renum huius uiri et
hoc quidem confert ad gomorream que
tantum molestat ipsum etiam tantum quod per
duxit ipsum ad ipsum uenereum actum
uti assuescat in aurora accipe ʒ j
pulveris florum nenufaris cum ʒ ij vi
ni nigri stiptici Ego uero maiorem
immo tamen expertus sum in radice ne
nufaris quam in flore eius et tu elige
sit placet tibi 27m iuvamentum est hoc
Recipe seminum portulace et lactuce ana ʒ
ß succi ex... cum tamen came humide et
recentis ʒ ij misce et tepidum in
potu detur in aurora tardando
cibum hominis iunior et dormiat post
ipsum ad libitum et hec duo ligna a
aspectu conferunt in omni gomorrea ex
calore que tamen iuuat in calido 28m
iuvamentum et proprie ad gomorream fractam
est hoc Recipe se. agni casti ℈ ij aque
menthe ʒ ij detur in potu totum ut dictum
dictum est 29m iuvamentum et proprie ad re
strictum gomorree confectus est hoc Recipe
se rasatum coriandri ... masticis ana
cie spinach? ... capulare
glandium ... de ... ana ʒ
j ß seminum ructhe et agni casti torre
factorum et confectorum cum aceto menta
mac piretri ana ℈ ij coallorum ru.
ʒ iij mirre citrinorum zuccari ana ʒ iij
fiat electuarium et accipiat ex eo xxx
diebus omni die in aurora ʒ ß cum aqua
stillationis gallarum cipressi uel de
coctio earum ʒ ij et tardet cibum
post ad minus hominis iunior 30m iuvamentum
est de hiis que apparata sunt viris
effeminatis qui coire non possunt et
ad ... ... sunt Recipe
radicis iringi condite ... ʒ j
seminum porri bancie domestice et

siluris sc. recipe an. ℥ iiij radic satio
nis rotunde ℥ viij macis beheny al.
et ru. radic liquiricie mit. an. ℥ j ss can
dorum citrinorum ℥ ij cerebrorum passerum
assatorum ℥ j ss zuccari al. ʒ j ss. coquantur
prius radices omnes in ʒ iij aque fon
tis usque ad consumptionem medietatis cum
lento igne factum deinde superaddatur
ʒ j. vini dulcis tribiani de monte
sancto coquatur in quo omnia sunt minu
ti incisa usque quo diligenter cocta fuis
sent tunc addatur ei zuccarum dissolu
tum et coctum cum aqua commune deinde
addantur alie species subtilissime pulveri
zate hoc est electuarium mirabile confert ad
coitum rectificando renes et omnia mem
bra ad semina generandum generativa ℥ j. m
instrumentum est hoc et berninis et maxime
~~...~~ efficacie ad hoc ut omni mane
tres vitelli ovorum coquantur lento igne
cum ʒ ss. vini dulcissimi predicti. In fine
autem coctionis addantur pendiatum ℥
vi pulveris satirionis ʒ j. macis ʒ ss
misce et hoc totum bibatur in aurora et
dormiat postea ad libitum est ei coitum bo
num cum quo gentes multas ad venere
rum actum impotentes sepe deduxi. ℥ ij m
instrumentum et ultimum sunt pillule quarum
usus confert cerebro cordi capiti et
membris generationis et visualibus indisposita
do flecta et malas omnes mixtas. et
expellendo ventositates ab eis et appe
tit. Recipe ~~...~~ coram que descripto
fiunt ab ℥ iiij fiunt ordinem fiunt
rosarum an. ℥ iij ss. aloes epatici electi
ʒ ss agarici albi levis super nodis ℥
iij hermodactulorum an. ℥ j. mastic
ʒ j ss. ℥ danti anisi cimini an. ʒ j.
sc. basilitanis preparatis. xilobalsami sc.
apii an. ʒ ss. sal indi ℥ ss. pulveria
fiant et in diebus caniculariis infundantur
in predictis succis et expanantur soli se
per agitando usque ad consumptionem suc
corum et fiat ter prunitando succos
deinde tota massa exsiccata sub
pulverizetur et ex ea fiant pillule per
℥ vi vel vij et de eis accipiat qui vel
ij post cenam et post ℥ excipiat
mense accipi ʒ j usque ad iiij
abstinendo ea que de nocentis superius
dicta sunt. Et si hanc gratias magnas compatris
certum vide bis in eis melius invenies ta

mittere plura ad has vel alias dispones
plurimas ad laudem dei omnipotentis etc.

Item pro uno almano qui fuit sc. lamenta
bat de dolore capitis Gentilis dixit an. b.
ut sumeret pillulas unam de aloe ab
lutis preparatas per duas horas quia hoc
prohibet ascensum vaporum a stomacho ad ca
put etc.

Item pro uno almano qui ascendendo equum
cecidit super pectus super sellam primo
tunc equi K. unguento pectoralis et cum
modico croci incorporetur et inungatur.
Item in ore suo teneat predias. Item
in cibis suis utatur crocus. Item vitet
acetosa omnia et acuta et salsa et
pontica etc.

Viro precipuo generosissimo atque reverendis
simo in xpo patri donato summi ponti
ficis prothonotario. De conservatione sanitatis

Cupiens carum observandi sanitatem
atque evitandi accidentium varieta
tem itinerandi vel commorandi domine
petre donato prefato summi pontificis
prothonotario condignissimo diligenti conservatione
digestionis composito necesse et ad certum me
bi conservationem intendere vel magis ad.
ea que sub tuo gubernaculo magis
lapsa videntur cum in ipsius capite et
stomacho ab equali declinet ad intensam
humiditatem saltem certa semper et constitue
rem et si maiorum membrorum conserva
tionem intendat cum per excessus horum
duorum membrorum corrigatur huius autem
fundamentum stabilitum mox sex. ita
fere quorum applicationem corpus humanum
nunc cum nunc persiste pro quod res non
naturales a medicis et animo sex. nomi
nantur et sunt aer. cibus et potus
sompnus et vigilia exercitium et quies
inanitio et repletio. et animi accidentia.
Nunc ℥ itinerandi validis hoc rem sanitatis
persistenti vero ℥ ipsi diligenter afferre ac
tenendum. ~~...~~ primum autem in vij scrit p
tes habet primam que consulendi fu
datur est venetia. ℥ m tamen ponit
ratum observandi sanitatem per rem aeris
℥ m per rem cibi et potus ℥ m per rem
motus et quietis ℥ m per re inani
tionis et replationis ℥ m per rem sompni
et vigilie ℥ m per rem accidenti
um animi cum attentis facilius regimen
gubernare potest. ℥ m per de conservationem

pro electione et rectificatione aeris

Tercia [illegible] capitulo [?] nono aerem velimus fare [?] volumus vivente quidem in medio ab ipso inchoandum. Eligatur igitur aer civitatis loci vel camere hyemali tempore ad caliditatem notabiliter vergens, reliquis autem temporibus in calore sit temperatus, quibus autem anni tempore proprie ad notabilem siccitatem declinare debet. Conveniunt in camera vel loca antiquis muris condita testudiales et talia opertura terra [?] aut habentes muros cum crebris voltis amorore [?] et remote pluvia aquis et propinqua sale luce stellis et aeris serenitate purata. Vera [struck] fenestrula vento et occidentali apperiri vel aquilonari aut boreali septentrionali exposita repleatur. Habeat autem camera appertum orientalem et meridionalem licet non totaliter meridionali exposita esse debeat. De vestibus et quod aliter et aliter aerem modificantes et contrarie prohibentes aeri annectuntur. Ideo prius quasi capite varii tectura sunt ex birretis vel infulis scarleticis colore [illegible] diligenter et cum calor qui hodie recenter sic vocant aut pilei petri [illegible] et pro maxime hyemali tempore birretum fulciri debet variorum dorsibus nec non vel in solida capitis tectura leviori persistendo quoniam nimis in consumptione humiditatis que contingit propter augere vigilando. Cum ea ipsa nutricionis capitis [illegible] et reliquorum consilium talium in capite cohopimenta sed decenter applicata etiam ipsorum attactum constringunt nec non [struck] reliquique vestes et calidi et prout [illegible] stringere debent. Contra aerem et ventum decernens atque quod constringendo captate fuerint. Item vestibus et vestis coronis lignum aloes et ambra ferventur et ut odor horum certo vigorem reddens [struck] compositum aut vel [illegible] sui evaporatione non laudo. Continuanti autem vel diligentibus in nocte nimia est ea ut simplici scarlatico birreto superaddatur ad prefato modo sufficit. In die vero caput birretico capello extante tegatur qui sui amplitudine non solum caput sed et collum et humeros habundanter cohoperiat aliter vel de [illegible] nuche et filiorum [illegible] que ab ea oriuntur

propter humiditates et frigiditates excessum timentur maxime et conservationem optima captura providere oportet. Item [illegible] et non excedat defensionem attendere pedum ipsos caligis cum [illegible] vel [illegible] vel ex filtro factis ambire. Et quod inter agentes oportet frequenter loca fetida aeris nebulosa pestifera vel caliginosa transire ideo ad horum preservationem [illegible] pomum hic adorare frequenter. Recipe laudani electi [illegible] ligalo [?] [illegible] galiengi [?] storacis calamite [illegible] et pomum cum aqua rosarum [illegible]. Et si habuit de [illegible] adda capitulo hoc [illegible] melius esset in [struck] propter hunc pestiferi aeris impressionem loco et pomi huius quod recipe odor maiorane serpilli rosmarini salvie et similium. Stantes autem sentes aerem male qualitatis ipsum corrigere poterit. Recipe storacis calamite laudani ana [illegible] thuris [illegible] ligalo [illegible] fiat pulvis de quo modicum carbonibus prunis ignitis superaspergatur. Talis vero fumus maliciam aeris reprimit optime et est accendere ignem magnum in camera cum lignis iuniperi lauri cipressi et similium rectificat enim ignis talem aerem et regalia membra confortat. Et hec prescripta necessaria sunt inter agentibus et pestifera loca [illegible] vel colentibus vel ea in quibus de pestilencia dubitatur eventum ut constantie civitatis in qua [illegible] sit [illegible] qua deus influat unione anno gratie christi 1418 celebratur ubi nunc [illegible] ac pacem de pestilencie [illegible] fuerunt dum [illegible] et deinceps [illegible]. Similiter quoque et prefate suffumigationes utiles valde existunt. [illegible] et habitantibus hospicia ut munda loca aut ea in quibus pro hospitalitati fuerunt pestifera vel munda loca colentes. Capitulum 3m de conservacione sanitatis pro electione et rectificacione cibi et potus

Ciborum autem et potus recte exequendo aliquos sicut et in sequentibus capitulis [illegible] de regulis observandis indicta. Primum quod nunquam comedendum est nisi fames naturalis insurgat et cum affuit illico comedendum quod tollere famem stomacum

pomum

putridis replet spiritibus 3a primi canone 10
et instante intensa fame non est come-
dendum usque ad saturitatem immo cibus
cum a fame reliquiis adhuc in sto-
macho remanentibus. C 39 canon est quod non est
comedendum nisi dum perceptum fuit primum
cibum a stomacho ad intestina descendisse
et nisi limitato tempore seruatur
ut inter primum et secundum cibum horae interueniant
saltem 7 vel 8. C 40 canon est quod non
est comedendum dum in stomacho fastidium sen-
titur, comedere cum super fastidium et maxime
ex consuetis speciebus hereditarie facit dolores
inveteratum renum, dissinteriam, podagram,
diariam splenis et epatis et morbos
malitiosos et fluxus 3a primi ut habetur C 41
canon est cibi subtiles prosternantur
consuetis qui aut sunt leues infra uidelicet
C 42 canon mensura cibi talis existat
ut stomachum [illegible] grauitet et potus eius
ne in stomacho fluctuet. deterior est comme-
stio quam stomachum grauiter faciat sed deterior po-
tus est quam temperamentum egredi et in stomacho
natat ubi habetur C 43 canon propter
stomachi debilitatem petatur cibus rerum sali-
ti ita quod potest quae in prima vice ante ca-
pi solent in duas partes sit et digeritur
melius. Primo cibus in panem exordium
capiamus et merito cum sit fere ciborum
fundamentum ut habetur alimentorum primo. Cau-
tet igitur panis communis factus ex frumen-
to male messo aut in pestifera regi-
one collecto corrumpit in mortalitas
vegetabilia et plantas et corrumpuntur
alia ex eis nascentia. Continetur etiam
panis non bene coctus humidus et fer-
menti et salis parum recipiens. Sit
igitur panis de meliori parte farine quam
similam vocamus factus cum modico
salitior et eo fermenti amplius
recipiens non ~~[illegible]~~ per detractionem
denigratus sed candidus permanens
et partibus grossis si contigat vel cum
stomachi abiectis tercium vel quartum ad plus
dierum habens etatem laudo et volus
panem bis coctum simplex cum [illegible]
ex eo aliquid ante cibum sumendo in ven-
tris constipatione prohibeat. De carnibus
autem videndum primo quorum animalium car-
nes competant secundo quae de membris prenomi-
animalium laudabiliores existant tertio
quid coctionis et preparationis modus

in animalibus in primo de domesticis secundo de sil-
uestribus est dicendum. adhuc ex domesticis
primo de quadrupedibus secundo de volatili-
bus [illegible]. Ex animalibus autem quadrupe-
dibus domesticis sunt carnes vituli
lactantis a natiuitate non valde pingui
per duos menses ab ea distantis et anni-
culi non valde pinguescentis sunt et capre
per 30 dies adminus a sua natiuitate
distantes. Castrati tamen et iuuenes et
non matre. sunt porcorum autem car-
nium usus elongetur nisi porci matura-
ti ut longe vel [illegible]
tectum suo tempore et assate porcus
elixe probantur Agnine et carnes [illegible]
valis non sunt [illegible] et flegma-
dant [illegible] agnus
digeri a iuuentute distans et cum suo
grege exercitatus degens multi aut
in stabulis agni et ferina [illegible] studio
./ ~~[illegible]~~ nutriuntur. Ex quadrupedibus
siluestribus eligantur capreoline caprine
et ceruine cetera sunt [illegible] aut
eo non sunt in usu et [illegible] quantum
nec animalia [illegible] ut cuni-
culi aut [illegible] et
similium reptilium carnes. De volatilibus
domesticis sunt pulli non tamen valde
pingues qui soli [illegible] ab-
sentibus assati quam elixi meliores erunt
laudantur galline capones pauones
iuuenes et coturni saltem per 30 di-
es a natiuitate distantes et nondum
perfecte pennate horum tamen [illegible] solide
et antique carnes vitantur. anates
[illegible] si fuerint iuuenes non valde pin-
gues laudantur raro tamen usu et [illegible]
anseres. anates autem assate melio-
res sunt. anseres vero elixe. De vola-
tilibus siluestribus laudantur starne perdi-
ces fasiani grues parue aues in
dumetis et nemoribus degentes ut
turdi meruli [illegible] cardelli [illegible]
sterdelli [illegible] philomene ficedule
alaude [illegible] turtures et
reliqua similia. aliae vero difficiles sunt di-
gestionis et nauseatiue stomachi [illegible] et
reliquorum non usualium carnes similiter
passeres a iuuenibus vitantur. Animalium
a volatilium in aqua degentium [illegible]
in usu non existant et si quandoque car-
[illegible] fiant cum aquo sapore [illegible]

septorum condimenta laudo et colubus
silvestres minores sunt ex eis qui i va
lus in usu accipe salitarum carnium
ad digestam in cibis que mat fuit
et stomachum confortant De ptibus animalium
pmittendo pro quod quum animalium quorum
mst tu grossum firm viscosum appellatz
vaporosum e carnes dictam s 2 9 ca
man animalium cum antiora sit cali
diora et digestionis leviores pgredo
ra eq q3. 9 camay qui cad stomachum col
lu et alias vi' grossi et viscosi mst ti
ptes assume libz inftucane ze unit
tedi caloris et excitati appetitu me
lius est ptictu acito pmaceata fuis
se a capite i2 inicians i q3 cez enez
ceri q3 francum ce et humidaz et
est mali et viscosi mst ti guatum
co cu spebg et sale bene condiri det
zao tu tangatur indunt n stomachum
tarde digestur appetitu deicit lau
dabilius tu ceteris est cerebrum edi vitu
li et pullorum et in summa cum vo
latilium cerebri et maxime manta
more cerebri de quadrupedibus cerebri
laudabilius existit Capite a et a
ptes dictantur pter oculum maille
a sitte gonis exeunt et si iuvenis
fuit animalis collaudatur Medulla
lz calida sit et humida deintetur
stomachum ei conturbat mollificat et appe
titu delet Pulmo animalis quoniam
frigidus est et humidus qz fluxus quoniam
vo uali seu radicali calidus et sit
cus et non est malus Cor lz cali
de gonis sit et sitte tu qz difficil
digestionis nisi fuit innuenis et molt
animalis no valde frequenter Epar ca
lidum est et humidum tarde digestur
sau pbet grossum et in venis tarde
penetrat De volatilibus tu melius
est epar galline et anate De
quadrupedibus epar edi porci et vi
tuli Splen fere gonis c et sitte
mali nisi ti tarde digestionis melius
tu in cauda gue est splen porci lau
da n sto sua stipti te confert Re
nes in calite no multum elevantur
fz in sicci te valde ra qz mst tu pau
cu exibent et grossum meliores tu
reni sunt porci et edi et no sit mul
tus usus Ventres fere gonis sunt

et sitte mst tu paucum et grassum
dantes laudabiliores sunt ventres a
nim qua quadrupedum camedam tu cu
cto ub. Galline aut stom et mas
cig intior pellicula sto confert si bis
digest Cauda calida est et colerz
guat et lauda qz tu fastiditum
reddit stomachum no sit in multo usu ma
xime si fuit valde pinguis Pedes
lz viscosi dent mst tu no tu valde
vituperari. com no mst tu e pau
cum sup tu sit e bani chimi et
sui ventrez leniunt vm mst to Ca
nend tu ne camedam cu din in
acito maccati fuerint Testiculi
cali sunt et humide laudale mst tu
exibent qui tamen iuvenum sunt animalium
eo meliores sunt. Ex quadrupedi
bus aut meliores sunt edorum vi
tulorum et yrcorum De volatilibus
vo pullorum pavonum fasianorum
pdicum et similiz eligi meliores
sunt qui alii sparatus ino. Ale ania
lium iuvenum cum laudales sunt
Grado aut rubea et sine pigmene
ut musculi et pulpe animalium lau
dabilis est guat cum bonum san pau
cum superflui tu et melius nutrit
qui ipse pigues animalium ptes pin
gvedines nascz mst tu vaporosum est
et ~~ventositate~~ ventosum et multarum
superflui tu Sero aut sibi quis
ta ycens pinguedo qua regula
tam vocant satis est laudabilis
nisi salita sit et rancida Cutis
vo mst tu firm est et sitte viscosum
et appilatum io dictatur De spa
camis aut ino. nunc dd pmittendo
tamen primo quod cum animalium hervica
grassa et mat cor2a carnes me
liores sunt elixe quam ~~assate~~ assa
te et in sapidibus maccerate qui sin
C 2 9 camay qui carnes virtutem acquirunt
corum ex quibus coquuntur et stauntur
ut si cu fabis vel fasiolis et in
summa cu leguminibus omnibus ventose
et grosse fuit Si vero cu omnis rizo
herbis et folijs calidis odoriferis
eq q3 9 qui assatorum superficies
indurata no camedatur Et tu camo
simus apte comendum est strando ut
itincando maxime comede carnes

·in ma̅pia

assatas quam per coctionem calefactae sufficienter
fuerint ut inde elevatus vapor superfi-
cies reflectatur. Interna enim ventositate
participant ut vix contingit calefaciendum. Ca-
ro animalis laudabilis elixata sufficienter
cocta prae aliis valde eligenda. Comi-
tantes aut carnes consuetae grossiores
in mane magis elixas. Pro sero vero
assata est cum difficilius digeritur quam in
sero laudabilis cum melior in nocte
digestio celebretur. Caro suppositionibus cocta
difficilius digeramus exit ita quod minus bene
tota digeritur et sola comedi debet alio
cibo praecedente vel subsequenti cibo.
et post eam parum bibatur si tamen bene dige-
ratur multum nutrit et corpus robustum red-
dit. Caro cum pinguedine frixa fastidium
et nauseam generat et gravior est quam cocta
suppositionibus. Frixa vero cum aceto ~~mos~~ inde
separationem vel diligentiam aceti melior
et levior et ~~[illegible]~~ dicitur. Caro in furno co-
cta ceteris est laudabilior et multum et
bene nutrit ~~[illegible]~~ non tamen ex ea magis fiat
repletio. Caro in veru assata laudabilis
est supra dicta minus. Caro omnis conserva-
ta et salsa ut sunt cervinorum vel lan-
dunculorum et aliorum non valde pinguium
est laudabilis excitat enim et consumit
superfluitates. Caro cocta cum laganellis
et pastillis aliis cum frumento cum
valdanatis et similibus grossis mala est.
Carnes cum aceto conditae saltem in aestate
laudantur. Similiter cum agresta succo citra-
riorum et succo limonum. Nunc tamen his
omnibus refractis utuntur praeparatores
tales suorum et coquorum in nonne aut
istis addantur aromata. Carnes vero
cum gelatina salsicia sofrictae carnium
et similibus per maxime valde utiles sunt.
Carnes cum ovis crudis et aromatibus
laudabiliter praeparatae sunt utiles. Similiter cum
plantis et foliis odoriferis de quibus
infra. Quia vero fidelibus legem colen-
tibus non solum in temporibus lectionis dona-
tur ut in quadragesima. Ideo post carnes
ad pisces sermo perficiatur. Capitulum. In
piscibus autem quique sunt mollium
carnium ut tenche cefali anguille
et similes quanto maiorum corporum fa-
cto meliores. In senibus vero soli-
das carnes quam virtus quod enim excessus
aetate corrigit. Capitulum contra pisces

acuatur vel delicati comedant. Capitulum. Contrarium est
ex multo piscium quae fiat repletio ita quod
minus ex eis sumi debet quam ex carnibus.
Capitulum. Contra non multum insistat usui piscium
Contra tamen quo nocumenta eorum ex his
~~usum~~ exhibet usum comedant cum aroma-
tibus anisi seu et saporibus infra scriptis.
Eligantur igitur ex eis fluviales fontales
aut lacunales non stagnantium aqua
cum ymo decurrentium. Si vero marini so-
lidae carnis ut orade varoli mag-
siones scorpiones rubei merule stu-
riones et sibi similes quos diu consuetudo
probat. Similiter ex aliis torrentinae carpio-
nes lucii carpedani et alii sibi simi-
les aut lacunales in lutosis et
stantibus aquis caveantur et ma-
ritimi cum molles et ample carnis
evitentur ut regine tenche anguille
scardule. In salsis autem eligantur stu-
riones carpiones lucii et regie
acefalis vero et muzone salsis non
utendum est. Cancres non fluviales raro
tamen ex eis moderatam assumptam lau-
do. Ova vero quorumvis sunt. Quae me-
liora tamen sunt ova in aqua cocta sale
et aromatibus condita et agresta succo citri
frixis aut raro utendum est et simpla
cetera praeparentur cum petrosillo seu menta
et similibus. Sunt quidem ova galline et
non anete non anseris vel alia. La-
cticiniis vero usum non valde repellebo et
similiter lacticiniorum ut calast et ca-
sei recentis et mollis. Caseum vero
intermedium et antiquum laudo sit quod
solidus non viscosus et salsedine
magis quam dulcedine participans. Le-
guminibus autem usus ut fabarum faseo-
lorum cicerum albarum evitetur. Citri-
nus aut rubeis seu et petrosillo condite
uti potestis. Similiter rizo et panico
et farro seu tritico aut cocto et orzel-
la ~~[illegible]~~ necnon quam. De oleribus quam lau-
do seu petrosillum spinachium salviam mentam
rosmarinum petrosilum betas bo-
raginem maioranam et reliquas calidas
plantas. Caules in raro comedi in medio
in brodio pingui carnis uti potestis.
Cucumer anguria et citrum reprobantur.
Melones aut uti potestis sed non cum
cibo quare ut mos est hodie plurimum
et melius est comedere ipsum his conditat

i. cum bladonettis

consuetudo post cibum scilicet a. preceptum 2º cam
sumuntur. Melo. autem est tarde digestionis
nisi quis comedit cum eo quod est interius et
eius semen melior est ut post cibum se-
quatur aliud. qui autem acceperunt
ipsum ante cibum non querunt ex ipso nu-
trimentum eius et timent langorem no-
rem eius in stomacho si dest post cibum propter qua
putrefactionem ex ipso fieri suspicantur.
Olera autem sicut lactuca endivia por-
tulaca bletones rasantes asplices
et similia valde non conveniunt. Magni
ter estus tempore et in ferculo vel sala-
tio cum aceto vel agresta accipi possunt
et melius cibus est quamquam calida ut
mentam et petrosilinum. De radi-
cibus autem laudabilibus est borracia
cum acetositate maior. Alium
autem et cepe porrum et bulbus licet
ex parte quorundam calefaciant. Hec tamen
omnia quia inflamativa stomacho sunt nociva
et mali sunt humoris generativa dictantur. Ra-
pe autem et napi quia frigide sunt et humide
non conveniunt quia tamen provocative sunt su-
perfluitates aquosas a corpore educunt. Lau-
dantur cum pinguibus carnibus et igne
cocte sale et feniculo quamquam cum ipse
Campanie vero non valde acetose suf-
ficienter melle et bonis speciebus condi-
te sunt utiles. Radicis autem quae come-
ditur cum rafanella quoque vulgus conte-
di possit maxime post cibum et licet infla-
mativa sit tamen in natura eius est multitudo
quia appetit subtiliat resolvit et excitat
cat sit tamen eius non multus usus quia
accidentibus nocet laudatur autem a. rapu-
zoli valde laudantur calide .n. sunt
resolutive appetitive et boni humoris
generative. De ferculis autem laudantur
panata ... cibus brodum lau-
dabilium carnium cum succo citri et cum
liquore folia bletarum et radices petro-
ferula condita cum granis et aliis
similibus super congestis. Sparagi etiam et
brusc[an]duli sunt tempore quo conveniunt condi-
ti sicut conveniunt. De fructibus autem
primo cerasorum quia fructus omnes aquosi
viscosi humidi evitandi sunt nihil
cum ita vaporosum sit quia fructus
3º 13ª cap. de egritudinibus stomachi . 29
cerasorum generaliter omnes fructus re-
centes deteriores sunt siccis. Cerasorum

fructus levitati ventris prae aliis cibis
omnibus permittantur. constipati vero cerasis ... Cerasorum
fructus post cibum sumpti plurimum
meliores sunt cocti quam crudi. Poma
et cetera et maxime eorum usus me-
liora tamen sunt cocta. et zucaro conspersa
meliorat in ipsa zucarum et descendere
facit. Eligantur etiam ex eis apiola da-
tiliora calimana granola et in summa
citrina vel rubea boni odoris et dulce-
dinis principaliter maxima. Similiter pira ut
ea que sancti Nicolai cognominantur
et reliqua dulcia non valde solida et
sunt post cibum cocta cum sapa condita con-
sueta. cibum enim in stomacho premunt et melius
digestionem preparant et cum a vapore stoma-
chi ... ut anno et vino efficaces
ab ebrietate defendunt. Reliqua vero
fere pira calculosas passiones in stoma-
cho generare dictantur. Sorba sua tempore lauda-
bilia ingerata humida glaciola et
similia ... non quia frigida et humida et cetera
commendanda forent. Uve quia sunt cucur-
matica et diuretica eligantur ex eis
citrina permaturatione non valde mollia
et si a. preceptum in cibum post ipsum
cum propter eorum humiditatem multa pura
sunt corrumpuntur quod quanta et reliquis
inclinant alvum. Uva tamen hec studium
est consuetudini et quantitati assumptionis
eorum ... ex eis non tantum
minuatur quia cibus est alius ... parcipitur
laudabilis eorum nocumenta castigat.
Pruna quoque quia frigida et humida non placent generatione
tamen mollificationis stomachi et ventris et
estus tempore laudantur et cetera vel ... et sunt
citrina magna recentia. et bene matu-
ra et ante cibum capiantur a suo cor-
tice denudata. sicca vero nisi in mora gra-
vi carent effectibus ... uti potestis
et meliores sunt albe citrine et ma-
gne recentes et bene mature et come-
dantur ante cibum. est .n. in eis lenifica-
tio ultima cum 2º calo ... propter quod
pectus conceditur aquis ut lenificationem
augeant. Meliores tamen valide existunt
stant sicce appetitum in ...
... et ... et ventriculum invitant.
Nuces quia huiusmodi ... acutum ... non
... laudaverunt sapientes ut cum
amigdalis dulcibus ... comedantur ...
git ... ista acuta colere. ru-

accipi

granatum et cum ante cibum sumere
melius est. Dactili autem quia calidi
generant vobis ac. quia san. generant oppi
lationes, ideo non multum usus sit circa
precium. Corylana que sunt calida et bona
certe, usus non laudabilis sit cum de rebus
sto minima ventositate nocentibus. 3° parte
capitulo de nocentibus et iuuantibus. Pistacii
calidi sunt et sicci, confortant stomachum et epar, va
lent appetitum et nauseam prohibent, et
post cibum capiantur. Amigdale dulces licet
temperate paruam cum zuccaro comedantur, et
cum longum autem tamen conferunt laudabiliter
magis in sola coquuntur facta ytalicorum
more. Auellane c. et s. sunt, tarde di
gestionis, vomitum excitant, caput gra
uant, ideo dicuntur. Torrefacte vero et zuc
carate confortare dicuntur. 3°. parte de
his que epar conferunt laudauit autem
eas peritissimus ypo. quia in cetero aug[...]
faciunt. Citrorum vero usus licet non sit
etiam dicitur. quia valde frigida in uesica citri
tus te sunt in pulpa in centro calidus col
lere est potenter rem[...]a et frigida et
sicca. Citrorum vero cortex calidus et humidus
valde cordialis et capitalis. Semine autem
c. et s. et sunt antidotum lenientes cor
rigendi pestiferum aerem eius grana acu
ta castigando maliciam. Mellie vero ipsa
condita vel confecta. Quare tangi possunt
et sic. propter ipsa nichil comme
dat. post eas Cerasa autem non est utenr
dum quia f. et h. et putrescibilia, grata
valde ori, quia tria fere dic in eis
predominari putrefactionis timeres recessit
Eligenda autem ex eis rubedinis ferme
grana alba. rubicunda solida compacta
et parum humiditatis recenter ab ar
bore collecta, et post cibum licet pauca
capiantur. Crisomilla frigida sunt et hu
mida, febribus homines inclinantia, quia
humorum velociter putrefactionis generant
ante cibum acciprantur et post vinum ma
gnifici potus addantur. quaestio autem
conditi et rectificat ea. Castanee
f. sunt et s. generatiue ventose et dif
ficilis digestionis et nimium, quia species
glandium sunt. Est ex eis que digi
guntur que dicuntur que si ignis tempe
stigat comedantur, et post eas am
sic Pruneas vasa que rectio sit
cum f. in p°. in humiditate et siccitate medie

de quibus G. inquit non reperi nimbas
in conseruanda sanitate. et eque comme
menda ad operantes sed difficilis diges
tionis et parum nutritiue. Mora si bene
matura fuerint ad calidi declinat
et ante cibum sumpta ventrem leniunt
non perfecte matura stipticitatem habent, ideo fluxu
ventris humorum ad stomachum prohibent, et post
cibum conveniunt. Granata tum sunt species
s. dulcia que frigida sunt et humida et
acetosa que f. sunt et s. et mediocria
que nec complexionem mediocrem obtinent.
Dulcia tibi quod cibi aliquis hec videntur
non est tantum eorum usus utilis. Acetosa
vero gratia persuasionis apud te dic ma
gis quam cibationis via probantur. Granata
vero utriusque eorum commixtionem utilibus op
bant. Et si i. granata omnia sunt v
rine prouocatiue magis tamen acetosa fo
re talia comprobantur mirabiliter valent
pectoris comprobatum alii in secundo ut pro
calle quod sane intelligi debet comprobatum
a calore prohibibili. Citonia f. sunt
et s. cum ante cibum quandoque modo preparato
nis assumpta ventrem stringunt, post
cibum vero laxant sic comedenda. Autem
in species tamen dulces que acri. Hec
videntur stomachum confortant, appetitum
excitant, et urinam prouocant. Nu
ces quia calide sunt et sicce ex hoc que
debent sed quia stomachi digesti diffi
ciles et vertiue sunt capiti et pecto
ri nociue ideo dicuntur. Corrigi tamen
eorum malitia cum premissis (?) frondibus
impediunt autem simonem et quia lingue
paralisim faciunt detestentur. Mespila
et sorbe f. sunt et s. ante cibum ventrem
stringunt digesti sunt difficiles et quia
excitant appetitum ideo quare post cibum
tangi possunt. Vue autem pensiles et
albe magis nigris accipi possunt et
post cibum nisi ventris constipatio ad
contrarium inuitaret. et si recentes autem
recente vacuo to preipiuntur dicuntur
sua una acus nocet renibus et vesi
ce ro... Reliqua vero tecnas[...]
ut fungi boleti spraguli quia vento
sa sunt et apata hec dicuntur ideo
fugiantur. Sunt ipatum est pro queda
tartufole uocantur minorem habent
maliciam licet et ab.ea non cureantur
De saporibus autem uti potestis. Sapientissimo

ad acutu quaz ad dulce vergentez. q contar
ty est eis comestio cu q'ssis qua cu leui
bus cauilg. Alcatez z quez lando.
sit ty alcu pcactu et cu gnis feci. pi
pe et sale qdiat. Salsa ex vtendu
cu salis salue feci petro menta ma
iorana spilla et gare. Sapor z amo
gdam q' camelinj vgrant vol. lau
dat. Et itez ex aigdal zuco p p psi
stile agsta et ciato. passul. vitellis
ouoru sit sapor bong cauilg appgen
dus. Cadimetu fitu cu acto z acto
passul. pipe ciato collo pedily sto. cpe
galliaru est landal. Et in suma sa
pores quis in quibg dulcia spiduau a
cetosi. cu pipe zz galange et reli
quis ciotic collaudant. Pe qditis
qpetut oluie calefando ei excitaut
appetut ventrez leuiut et ob stai vitia
te virile sciunt. Napi qditi cu bonis
spebg ut sr laudant. cepe qdite et
cibi melliti quis uo ty lando. q vc
tositez adaugent. Cappes si cancy
spacanj laudant. Salsamentoru aut
gencq aiic collando pt' anguilleis et
nisi requguat. a d ut scabies pritg
calor qatis et sitia. Zuchatos at
cibos accipe bonu. Sappa z et qdi
menta ex ea factis uti potestis
vinu vel succu gnatoru no comeda
volis ventosu ei est et scy et stipti
cu. Oleu oliuaru dulce et no amo
su. volis eliga. Spetes aut quibus
in cibis uti qfert sut ames calide
et sicce ut cinamomy cinami gariga
langa. zz mac cardamomy feni
amsi petro ciacy ligmalo. pip. tria
genera s. albu longu et nigru ei
minj cami leuisticu aiganu spillu
menta et z vsualia ciotica fercora
in yeme dulcia vo in estate. Et qo
aut perv vro habordino p yeme
spes. Re cinamai pipis al. ct zu. an
z l. zz cleti gnoru padisi et garf
an z ss. foliori aigani calati an.
z ij fiat puluis p cibis appgendus
P estate qunt hec. Re pipis al. z
i. ss cinamai z ss. cancud pimpor di
es i acto infusi deinde exsiccati
z iij fiat puluis tenuissimus. Confec
cioes aut i estate lau les. et ciba
les mag sut iste pinacca pistachora

anguillas

aigdale condite que st cale no vlde
frero som magis ceus te capiendi
sut. Citru qditu et zuchatu pama
arancia cata qfecta. citonia mang.
xopi cu plis et reliquis cidoniis e cata
dru qfectu cordiales aut magis
et i estate qcutes sut hec. s. qfecta
diarodon valens cpi et sto. sr cale
facte qfecto causa. Cofectiones at
cibales mag in yeme sut h ancie
qdite zinzigi qditi tg ga maior et
minor. cordiales aut p yeme mag st
zz qditu qd vide dr cinamomi anisi
et sut cordiales et stomachales diacimi
nu. Electu de gemis letificans
alumsi ciotitu rosatu desqie gabel'
lando q3 magis nnab' teci qditus
et acti a ex eis unq p 7 l. hoas an
cibu siue potu et maxie qfert sto.
cpi et capiti exsiccat u flegma et
digestion qfortat. et cerebr vigorat
et memoriaz acuit. Confecto ad hec
omia p me plures expta nobiles
valde. Re galange cassiel' calami
aro ci et ciperi pticencadi garf cia
mami casti cardamoi cinami cor
pob' pipis a s. iii. et langi asari
zz sc. in ti an z l. mastic z v. fiat
qfecto solida et pana z l. istaru
spoiu p 8 l. zuca dissoluti cu
aqua mente et fiat in rotulis
tuz z. et acti a ex eis vna p hoas
iiii an cibu siue potu. Cofecto da
ad ea que dicta sut sitis qferes
p estate mag et c acti da ut alia
Re zuca al. mane an z l. fucili
quix dragg. scoptulate sandal
cit' gummi ay ar an. z ss. amili z
ii pradij rosi an. z iii semi meroi
anguria cucu. an. z ij mastic lig
aloes an z ss. et cardamoi an z
i. fiat cofecto solida cu 8 l. ss
zuca albi dissoluti cu aqua rosi p
regimie aut potus. Circa pimu
potus cuiqcuqz vini maxie sus
si cuiter ieiu no sto. vino puro
cibi notabilis qntitas pmittatz
Et q cauoy si in pudio vel cena ex
citij ea sit sitis plus de vino sumat
q qsueuerat cibus notabiliter minua
Et q cauo potus vini suasi pag co
mestioni sinctum humidare i qens

est saltem si nimia fructuum quantitas prius
assumpta fuerit tunc enim eorum aquositatem
in venis penetrare facit et sanguinem putre-
fieri preparat ¶ Et tamen eadem dum ex fru-
ctibus medicum carueritis vinum aptum
post eos bibere magis competit corrigit enim
et rectificat eorum maliciam ¶ Item
bibentibus vinum limphatum quod eius est
autem libatur per duas horas limpha-
re quam in mensa ¶ Ita tamen si ex po-
tu vini malicia artificii vel quantitate
caput ledetur quemadmodum post cenam vinum
vini quam mixti et si propter hoc caput
non alleviaretur precaveat vinum cum his
que in toto calido videbuntur ¶ In mensa tamen si
post cibum valida sitis infestet vinum dit-
tere melius est libatur aut cum zuccaro rosarum
sed cum ciato vino aquo cocte in ysone
aut sit zuccarum album cum predicta aqua
¶ Vinum autem vobis potabilis sit eligendum
album vel colore rubicundum in substantia sub-
tile clarum aromaticum stipticum minus quam
dulcedine participans ¶ Dulcia enim quia
corporis oppilativa et ventosa sunt et quia
impinguat non laudo vobis fumosa
enim et estuosa vina vitanda sunt gratia
tamen experimentis humiditatum et assumptionis
ventositatem laudo parum vini vernacie
cum cibum sumpti ut sclavonici grecici vel
malvatici hec enim vobis propter suspectam
hec malvasiam propter gipsum cum quo ar-
tificiatur quod est stomacho et capiti valde no-
civum ¶ Aqua vero qua utimini cum
vino et reliquis sit liberi fontis celo
et aeri detecta non stantis immo flu-
entis odore vel fetore horribilis de-
nudata in qua alumosa corpuscu-
la non natat et si non talis ymo ca
habeatur tamen decoctio eius maliciam cor-
rigit et castigat propter quod ad cautelam
itinerandi competens melius est aqua vesi-
ccatam fuisse et post eius residenciam
denso panno colatam ¶ Aqua vero que
ferculo conditur a suo fonte vel pu-
teo per duas horas prius hauriri debet
et in vase ligneo quiescere permittatur
post hoc leniter accipiatur ne superiores que
iam fundum petierunt sint iterum sursum
excitande quiescant. ¶ Capitulum
de regimine sanitatis per mensuram
motus et quietis

¶ Pro regimine per motum et quietem dominus

quies et ocium vobis maxime nociva fo-
re quia tamen post cibi assumptionem quiescere
per horas tres magis quam excitari saltem
exercitio forti ¶ Exercitium autem vobis proxima
prime collaudatur est. Excutit enim fere
cum digestiones superfluitates calorem naturalem
corroborat virtutes omnes reficit et
corpus agile et robustum reddit unde
2o de re. sa. cap. 2o. ¶ Exercitium est motus
vehemens ita ut alterat in magis et
in minus velocius et spissius. Adipi-
scuntur enim ex exercitio ea que dicta sunt
nam et quia solidant membra propter quod a la-
boribus impassibilia fiunt nam calor redditur
augmentatur calor naturalis melioratur
nutrimentum nutricatur que digestionem cum
perfectam presupponunt. aperiuntur corporis
pori depurantur quia fumosi evaporant
cum his spiritus qui cum sunt intra
virtutem ¶ Species autem exercitii et hic
sunt multe laudabiliores tamen vobis erunt
ut exercitium equestre ac peditando
aliquantulum per solum festine procedere
aut alio veloci cursu ludere aut
lapidem vel ferrum vel ligneum
iaculum agitare aut ludo pile quem
hodie tolli et madia vocant inter
alios et vobis ydoneos solaciose lu-
dere ¶ Est enim hec exercitii species in qua
membra omnia sufficienter et equali fere
motu et non superfluo fatigantur ca-
put vero et inferiora et intermedie par-
tes omnes si diligenter attenditis
hac exercitii ~~species~~ species maneri quia
propter tantam huius exercitii grandis utili-
tatem Galienus librum edidit quendam de exer-
citio parve spere vel pile intitulatum
¶ Circa exercitium capitis eius fricationes
et pectinationes laudo pedum autem
et aliarum partium fricationes et ab-
luciones que locum exercitii tenent
collaudantur ¶ Circa tamen talia nunc
utilis est vigilie studio et occupa-
tionibus ardentibus aliis non distracta mor-
bis et quod hec lassitudines provocant cau-
dunt non nimium instare debet. mane
quoque altis verbis moderato tamen sono
nec loqui ut lectiones ~~species fieri quod~~
et psalmos elevata voce cantare
bonum exercitium est. Has autem cum ex
~~exer~~citium species fieri quod prima iam
et 2a digestione completa. et cetera tanta.

exercitandum tempore quo totum corpus naturaliter
caleat et usque ad quandam lassitudinem, scilicet ita
tamen quod propter illius ab exercitio desiste-
dum et si in exercitium tunc sudare contingat
pannis iam lineis calefactis abstergatur membris
corporis sufficienter exercitatis a quibus induen-
dus pannis prius depositis omnis et capitulum 7um
de regimine sanitatis per mensuram inani-
tionis et repletionis etc.

Capitulum 2: res non naturales in ordine super prefixa
sunt inanitio et repletio. de quo primum
cavendum repletio omnis vitanda est et ma-
xime ciborum humidorum et vaporosorum
unde actu et potentia de quibus 3o capitulo
superius visum est. Capitulum 2um canon: ex cibo non tan-
tum ad repletionem perveniatur ut penitus sa-
tur fiat immo tamen comedendum est re-
linquis appetitu adhuc in stomacho manenti-
bus ut supra. Capitulum 3um canon: cibus am-
plior debet esse in prandio quam in cena
cum aliorum pietate. Capitulum 4um canon: in sa-
nitate vera melius est ad latum inani-
tionis aliqualis id est abstinentie quam repleto-
nis declinare. Absolvetur in cibis or-
do. tales qui post quam mane surrexerit in-
gendat et in ventificatum ventris et urine
deinde ad motum deambulatoriam et ex-
ercitium parvum post quod hoc si habeat cibi assu-
mendi consueta preceptum in stomacho vel in capi-
te gravitate a prandio abstinendum est. Si
autem non permissum ut sunt mille fecerit pos-
sum per solum exercitio prandendum est. Si
autem post cibi assumptionem gravitatis et
nauseam percipiatur in stomacho aut propter cibi
multi assumptionem vel propter malitiam cibi
qualitatem illico provocandus est vomitus
illi modi solitum est mensura xiiij di-
eta primus capitulo 30. Et vomitus quidem
evacuat coleram et flegma et mundifi-
cat stomachum et removet gravitatem que
accidit capiti clarificat visum et au-
fert fastidium et confert lassitudinem. et
est medicamentum malitie colorum et
servat ab eventu egritudinem cronica-
rum quamquam evacuat, cavendum ea ut accu-
derit adhuc iterum ulla precepta in
stomacho gravitate queritur quoniam est vomitu
facere ipso ei precepit ypocrates
dum esse singulo mense in duabus die-
bus continuis ut in 2a die educat quod in
die prima per vomitum agitatum et non edu-
ctum fuit laudo. Et nisi ad repugnet

per singulos saltem vere, vomitum provocetis.
Si in vomere temptaveris et ad id debili-
tatis inducet. pretendus per hec aliquos
canones primus quod si vomitus sine medicinis
admissum cavere fieri potest melius est quam
per eas et medicinis invitare. 2us canon:
quod si cum medicinis fiat a lenioribus
inchoandum de quibus statim. 3us canon:
quod tempus post vomitum competens est estas de-
inde ver. 4us canon: si si expediat
aliis vomere temporibus anni eligatur hora
diei calidior. 5us canon: quod numquam fiat
vomitus stante ventris constipatione
sed prius venter leniatur ut infra dicetur.
6us canon: si libet vomitum provocare
capiantur in prandio cibi multi et diver-
si in substantia grossi et subtiles in adeo feti-
di et leves et circa hec in sapore dulces
acres acetosi salsi insipidi unctuo-
si et oleaginosi et calidi et frigi-
di sicut ut carnes et pisces ex tan-
ta enim ciborum diversitate statim fastidi-
tur vomitum parior fit. 7us canon:
tempore ~~vomendi movendi et exercitetur~~
provandi vomitum cibus non bene ma-
sticari debet. 8us canon: tempore vomendi
moveatur et exercitetur corpus motu
magnifico motus. id est magis facit vo-
mere ex capitulo 11o. 9us canon: hora
vomendi ligandi sunt oculi ne ra-
piant fumos et humores. 10us canon:
post vomitum laventur facies aqua ros-
acea. 11us canon: post vomitum est leniter came-
dendum et stomachus ex illo motu et agita-
tione debilior factus est. 12us canon:
cibi electiores post vomitum sit leves
et digestivi et assati melius quam eli-
xi. Adhuc si post vomitum sentiatur in
stomacho mordicatio superponatur lana oleo
mastichino infusa. Item si post vomi-
tum provenit singultus bibatur sepe
aque calide parum et si non confert
provocetur sternutatio cum insufflatione
pulveris elli albi naribus insufflatus
vel cum penna imponatur ~~sepe~~ aut
vel in scientia vomendi sunt ut post pre-
dictorum ciborum assumptionem postea
digitus imponatur in ori usque ad radi-
cem lingue et ibi fiat titillatio cum
ipso et provocabitur quod si non invomitatur
penna anseris longa bene infusa aut
ipsa tingatur oleo cui sinapi et oleo.

Capitulum de vomitu observandum

et aceto quinque aut sinu a ciatum unum aque et contra pus aceti fortis et mixtum et totum tepidum bibatur quod solvit id est aqua tepida rubor ventris. in statim x°. Theorice huius vomendi modi leves sunt et securi. Si aut per hos vomitus non purgaret fiat cum hac michi experta medicina sepe. Recipe succi radicis liliorum alborum ʒ i. puluis sal. gemme ʒ vi et bibat totum tepidum cum aqua. Aliud. Recipe succi corticis radicis sambuci ʒ i. misceatur cum ciato semis aque et totum bibatur tepidum. Hec vomitiua purius aliquantum fortiora sunt licet et secure fieri possunt complura aut in experta fortiora dicto. Ad intentionem item minorandi materiam seu plenitudinem his clisteribus est utendum. Clistere pro estate Recipe malue mercurialis foliorum viola rum ana manipulum i. foliorum blete manipulum semis coquantur in scutella una aque usque ad tertiam partem mediate. Deinde colentur et exprimantur et ex hac colatura accipiantur ciati iii in quibus admisceatur olei communis ciatus medius in vere et tempore violarum in estate cocleare i. cassiefistule recentis ana ʒ i. fiat clistere in mane. Et si quis tamen propter in capite adiungatur hiere pigre ʒ i. Si in intestinis ventositatem copia sentietur cuius signum est rugitus et gurgulatio in eis tunc predicte decoctioni addatur anisi cimini feni ana ʒ i. et fiat ut supra. Clistere pro yeme Recipe foliorum blete manipulum ii furfurum malue ana manipulum i. coquantur ut supra et colature addatur hec mixtio Recipe yerepigre benedicte cassiefistule recentis ana ʒ semis olei de camomilla de aneto ana ʒ i semis salis cocleare i. fiat clistere in sero si frigus intensum fuit. Et adhuc si ventositates affuerint melius est loco olei communis ponere tantundem olei de ruta et loco sal. communis ponere sal gemme ʒ i. et fiat ut dictum est. Laudo etiam pro cura longissima ut utamini a mense novembris inclusive usque ad mensem Iunii exclusive accipere unam pillulam allefangiam ante cenam per horam unam et in ebdomada semel vel bis si dolor capitis instaret. Laudamus per horas duas post cenam at sua tamen pillula una arcegeret desuper a pasis

hora iam dicta medificant. vel pillule tales stomachum caput et instrumenta spiritualia quod ad ambiguitatem includitur. De inanitione quod supra dixi quia stante sanitate ad latus causationis mediatur quoniam est vobis quod ad repletionem pertinendo tum sit et in replendo vitentur excessus in extremis superfluitas vel et defectus ad causas dicuntur ducentur causas 2ª regimini. Cap. 6m de regimine sanitatis per mensuram sompni et vigilie et. Ad causandum vigiliam et sompnum pertinet tamen causa quoniam tamen quod sit mediocritas sompnus scilicet non profundus et non prolixus virtutes fortes efficit ita ut quo quantum calor eius innititur et totum corpus et renovationes facit. 2º tamen quod dormitio diurna vitanda est nisi repugnet vigilie prolixitas in nocte precedente. item dicitur vel dormire malum et ad malas passiones egritudines generat vel morbos inducentes et reumatismos corrumpit colorem generat splenem laxat neruos et efficit pigritiam. 3ª primi canonis X° melior a sompnus est nocturnus ipse vel virtutes fortificat nisi superfluat. 3º tamen quod non est dormiendum post cibum nisi saltem per duas horas. 4º tamen canonis est dormire melius aqua discoopertos. 5º tamen quod non est dormiendum in semipleno stomacho vel corpore ad difficiles contentiones et materie ducentium quod superius ad precandam declarare facit. 6º quod tamen naturalis sompnus in estate non transit plus 8 horas inter nocturnum et diurnum et non excedat diurnum horam unam quod in yeme sufficit dormire quot horis sit item talis ordo vigilare per duas horas ante cibum post cibum deinde vos lecto exponatis primus super latere dextro ubi primum sompnus est dormiendus. 7º quod super sinistro post quod item super dextrum est revoluendus 8º quod in dormitione caput sufficienter elevatum fuerit. dormire vel super ventrem digestionem iuvat si oculis nocet dum pro non est dormiendum sed vacuus post vigilias aut reliquum temporis expendatur et ab excessu in eis fugiendum superflue ~~...~~ namque vigilie valde debilitat et spiritus resoluit post aut excitationem a sompno intendendum

et expulsioni superflua ut causa precedenti
visum est propter quod anima fiat occupata
in sermonibus rerum aliarum delectantium
et confabulatione prudentium aut lectione
aut narratione historiarum et mirorum
delectabilium et tamen que spiritus dilatant
leni et moderato motu dictum ad suffi-
cientiam specularis procedendum est. Capitulum
primum de regimine sanitatis per mensuram
accidentium anime etc.

Ultimum autem supradictorum expediens iam
est ad anime mensurandum accidentia a fuscen-
dum. Dicendum ergo talia fore ut letitiam tristi-
ciam iram sollicitudinem angustiam meli-
am et similia et quia in omnibus hiis passi-
onibus motus fiunt in spiritibus cordiali-
aut subito de centro corporis ad circumfe-
rentiam aut econverso quibus violenter et ipsi tunc
mollis causant et in virtutibus magnam inn-
tato cum spiritus ipsarum sunt instrumenta. Ideo
talia omnia evitari debent. Primum ergo
causa accidentia omnia in quibus subito et
fortis fit motus de centro ad extra summo-
opere fugiantur maxime in brevi tempore ut fre-
quenter excitationi spirituum superant regalia
membra hec autem sunt letitia maxima
que gaudium precursum a medicis nun-
cupatur vehementes risus ira et an-
gustia fortissime. Secundo evitari debent ea in quibus
fit motus maximus de circumferentia ad cen-
trum evitari debent. excessus tamen in illis
cum aliquorum equalitate minus malus est quam
in aliis preparantur. Item omnia ista nam
ut galieno placuit exsiccant et mun-
dant hec omnia corpus ab ea que
secundum naturam consistentiam. Tertio tegni. Demum
vero quia apud hec omnia tristitia accidi
solet item eius excessum in qua tamquam
venenum pestiferum fugiendum ita ...
quod nunquam ad ipsum studiose ...
... ymo ... effeminat ... et exsiccat
et extenuat corpus superfluis eius usque
... item vas eius ad ... et non
aliter fiat in prima ... ut ter ...
... in estate et fit in mane ...
et secunda digestione completa ... et ...
et fiat suavis seu suaviter non cum
impetu et post ipsum modicum est dor-
miendum nec tamen eadem die exercitandum
valde nec minuendum ex hiis que de co-
itu dixi ... excessus ultimos
medullis inmittit ... ut accide-

re senio incurabiles et efficientes
passiones quibus mors preeligenda
foret adducat. Capitulum secundum ab eius sicut
et altius cum neque sunt dictorum excessum
fugiendum et expulsis hiis ficticio-
sa ebrietatis et reliquis anime accidenti-
bus intellectus libera ratione pensatis
feliciter iocundam et sapiente vitam
agetis quam valeus animat cunctipo-
tens idest deus qui cuncta regit et
movet alieno minime motu ut
regimine vectus. Amen etc.

Capitulum De pulsu mirach in parte dextra
cum eructuatione multa et saltu cor-
dis et pulsatione timporum etc.

Oblata est michi dispositio que mul-
tum diligenti animo curatione
indiget quia rarus satis et
peregrinus est eventus eius. Secundo quia
dispositio multarum partium lesionem inducens.
Tertio quia non valde frequenter hec dispositio
videtur ab auctoribus pertinenter capitulata.
Capitulum Est autem dispositio hec motus pulsionis
elevationis et depressionis partium mi-
rach in dextra parte inferioris ventris
inter umbilicum medie et femur
eveniens. Sunt eadem pulsationi est ven-
tositas non levis invenitur quieta
rugitum notabilem faciens in toto
inferiori ventre que est multa et
superficialiter tensitus usque ad regio-
nem splenis et basim cordis fortem
efficit cordis pulsationem que non debet
denominari tremor cordis sed proprie saltus
est cordis valde et proprie debilitatem ma-
gnam in toto silui causat cum est ven-
tositas plus non levis ad caput dela-
ta extensionem in eo facit et timporum
pulsationem magnam et tamdiu perse-
verat cum hiis accidentibus hec dispositio
quousque ventositas illa a virtute que
ipsam irritata propellitur ad stomachum et
in eius gravitate hec ventositas contem-
pta a virtute constringitur et collidatur
donec per eructuationes a stomacho extra
cum rugitibus magnis et multis
expellatur ad extra. Ex cuius expulsione
nec tamen non cum omnia prefata faci-
le removentur et sanitati fere pristi-
ne reducitur eger. Hec in summa est
dispositio breviter collecta in qua eadem
contemplatam ut salubris eidem provide-

possit parumper theorizandum est. Est igitur
hec dispositio naturalis non [illegible] assignari pro causa
tanti motus et ventositatum ex parte
male complexionis innaturalis quo ei generari
posset ventositas in qua cum motus maxime
percipitur et cum eductione eorum allevi-
atur merito est ei assignare similiter causam
ventositatis. Videtur itaque quod hec dispositio sit
a mala complexione calida et sicca pendens
a materia melancolica per adustionem genita super
magnam partem cuius causa non multa pars
est fecalis melancolia in eodem multiplicata et a
splene per venas in mirach et in me-
seraicas compulsa et hec concordancia
videntur eo quod vir iste multo sanguine sa-
tis habundare videtur et est cum corporis complexio
naturaliter calida a qua cum sanguis
naturaliter aduritur in melancoliam convertitur.
Ita quod in summa recolligendo hec
dispositio est mala complexio calida et sicca pendens a
materia melancolica genita ex adustione san-
guinis et materia melancolica fecali in venis predi-
ctis contenta et multiplicata que a calore
debilitata in ventositates convertitur multi-
plicatas in arteriis ex quarum motu necesse
est fieri pulsationes iam predictas. Et
hec materia ventosa per arterias et venas
pellitur ad loca predicta scilicet ad ypocundria
splenem stomachum et caput et basim cordis
efficiendo sicut dictum est. Ex quibus omni-
bus corroboratione gaudii patet quod hic vir
paratus est ad melancoliam mirachialem et
ypocundriacalem a quadam materia que
provenit a materia melancolica in locis predictis
multiplicata quod per Avicennam prima tercii tractatu quarto capitulo
de melancolia in ypocondriis mirach causa in ipso adu-
natur superfluitates multe et vapores intestino-
rum et adherent humores ipsius et com-
buruntur in eius melancoliam et faciunt eve-
nire accidentia aut si non faciunt saltem
evenire accidentia a quibus elevantur vapores
tenebrosi ex eis ad caput et nominatur
hec inflatio mirachia ~~[struck through]~~
~~[struck through]~~ et melancolia mirachia
lege ibi. Reliqua quoque de elevatione huius
morbi apostematis scilicet stomachi recidit 6 et
quod de causa huius scripsit theofilus et omnia
que ibi scribuntur exhibent testimonium
veritatis eorum que dicta sunt. Patet
ex hiis inferri quod hec dispositio minatur
apostema predictarum partium ut dictum est
supra et dolores mordicativos et

concavitatis et extensiones in partibus predictis
et intestinis ut colicam yliacam et coli-
cam passionem si illud multiplicatur materia iam
predicta a virtute compulsa et sensit hec
omnia pulcre Avicenna tercia 3 fen capitulo
adequate hec materia continetur clausa quam ubi
legere posset et vide breviter ibi quoniam quod
in istis partibus scilicet mirach et ypocundriis
tremor propter materias existentes in eis et quoniam
male sunt scilicet malicia accidentibus et ventu-
sitate et provenit non tamen causa ad cerebrum
et facit accidere in ipso melancoliam sicut dixi
mihi scilicet prima tercii loco preallegato et quoniam est
de hoc tremore qui fit propter os stomachi aut
in ipso motu scilicet stomacho patiente per colligantiam
propter tremorem cordis et quoniam fit acci-
dere scilicet hec materia inflationem inseparabilem et
continuitatem et quoniam fit apostemata inflata quod
si sentitur attractio mirach et ypocun-
driorum ad superiora scilicet facta a ventositate
sublevante tunc quoniam fit vomitum et
inferius et quoniam contra scilicet partium mirach
attracto et ad inferiora et partes simul
et fit punctura scilicet nervorum ad inferiora
et solum ventus scilicet fetidum quod tamen
sermat parum quod pungit tamquam dolor
in intestinis et subdit et quoniam accidit
in iste melancolia scilicet in ypocundriis et
mirach dolores mordicativi et exten-
sivi propter eximentes corporis et splenis. Est
igitur in summa videtur et huius nobilis
dispositio que non leviter suppositurus
tussitus in mala causa a principio
vero ut diligenter procedetur. Itaque
habent dispositionem curare intendentes re-
quirunt periciam in debitam administra-
tionem sex rerum non naturalium secundo vero
in mensuram instructam et alium re-
gulariter eligenda. Regimen itaque
presentis rerum sex non naturalium speciali discur-
su extendere videtur superfluum cum eo
quod hec omnia per clarissimum doctorem
baptistam Vincentinum ac curatissime
utiliter et profunda sapientia administrata
fuerunt. Aer videlicet cibus et potus et
reliqua omnia fuerunt et continuent
ut fiet tempus perum convenientibus corrigere possit
malam complexionem calidam et siccam corporis
et partium dicta sunt. Sitis exercitium et
motus animales et reliqua ita moven-
surare debent ut non excitent caliditatem
neque intendat ymo eandem remittere

Si aut leniora desideras et puriori aere aquam stillationis apii aut feniculi agri brusci petra. aut sitim aperit et in membrorum oppilationes educendo inas et adustas aque endivie et aqua scolopendrie et aqua stillationis litospermate et est nimium solis et est de experimentis meis. Et in ingenium disfrangendi et alleviandi venas clara predicta est ficatio sicca a spatulis descendendo usque ad pedes secta in hoc potu. Recipe aque decoctionis anisi cum tictorum an. ℥ ii vini albi subtilis ℥ i zinziberis saliti ℥ ii detur totum in potu in aurora calidum et recipiat panis et bene sudabit. Cum aut iam securi fuerimus de alleviatione post prius predictam per has res prius rursum curationum confortentur. Ista predicta cum distribus factis cum medicis lenitivis in quibus ponantur aqua cum levi frigiditate stiptici tem ordenacia melora varia non apta terri. Et superfluitates et prohibentia in eis. Avam fieri meum quoniam ut consistere hoc. Recipe decoctionis plantaginis super tam. s. blete malve mercurialis et violarum ℥ i. olei de citoniis et sarcium an. ℥ ii p. rerum capre ℥ i. Nat. ℥ i ß. zucc. rub. ℥ i. misce et totum sint. Conferunt et ad hanc intentionem quarta quae plurima sicut ea tertio diarodon confectio tasam. de desp. nicolai confectio diacitoniton non saliti aiti ab A. 7o can. summa prima tertii de despe 33a et 37a et 36a et conferunt ad hanc intentionem trociscus de rosis desp. maiori mesue. Cerebra que recipiunt inas a pluribus predictis causas fuit sic splen, stomachus cor et vene commadiacentes ei et caput cum membrorum confortationi necessitatis infirmitudi est. Confortantur aut membra predicta cum ungentis resolutis et confortantibus cum stiptici aquta. Recipe primo splen confortatur splen per usum trociscorum de capparibus desp. A. 7o can. summa prima tertii 8o ca. 21. Item cum trociscis de eufrasia clidem paite desp. ... dosis sit ℥ ß in mane cum aqua scolop. vel arcotose. Item ego quod si mane eger i aurora degluti

at unam pillulam factam ex simplici acuominato citro cum sis. arctos. inaudi vero debilem splenem restaurat. et non dubito ymo firmissime sum expertus quod usus herbe splenonis quam ita vocat dias. in cibariis cocta pulverizata et cum quovis modo assumpta inaudi splenem confortat de qua lege historiam circa translationem dias. lib. 2o. Stomachus vero confortatur cum usu diacitoniton superdicti. Item cum usu coniuncti ... rosi. Et melior illis est usus triffe de scoria ferri maioris in 7a can. summa prima tertii 3o desp. 23a. Ratio et ego quod si sepe deglutiatur granum unum mastice defendit stomachum a receptione quarumcumque materiarum ad ipsum defluere solentium. Item vigoratur stomachus ex usu huius mictionis. Recipe o. de citoniis o. de mastice an. ℥ i. trociscorum gallie ℥ i. conficiantur sit et ex ea calido sepe linia ... stomachus. Confortatur et cor solempniter hiis duobus remediis quorum primum est usus electuarii desp. ti a rasi nono almesori tract. de melia de quo cum mane in aurora detur ℥ i ß. et patiens ex ea accipiatur ante cibum. Secundum remedium est desp. ... sacculi facti in syndone de grana qui semper portetur super regione cordis. Recipe ... diambre specierum diamargariti dulcis ambrarum desp. mesue an. ℥ iii trociscorum de rosis de camfore desp. maioris an. ℥ i. fiat ex eis sacculus ut dictum est. Caput confortatur post alleviationem prius predictam iam factam. et si velis eidem digerere remedium fiat hec pulvis. Recipe specierum diambre ℥ i ß. specierum electuarii de xilo aloes ℥ ii zucc. al. 8 ß. cum aqua rosarum infusata fiat confectio in rotulis ponderis trium dragmarum de quibus cum die post prandium et post cenam assumatur una et erit ex ea toti corpori communis confortatio magna. hec sunt que michi meliora videntur.

De ymaginationibus.

[44] Iste nobilis vir in oculis suis regritat diffusione multum venda quidem sunt sinaz sapientum vocata ymaginationes. et sunt apparere quorum dam figurarum. que quandoque in aere apparent linee vel vili. aut sunt culices vel musce volantes que sunt in aere

inveniuntur nequaquam [?] a sapientibus pluribus tales apparere illusiones demoniales sunt. eo quod pacientes ab eis saepe illuduntur ita ut percipiat maiam tempestatem caput quod accidit videre. et tamen non videbat quia claritas illa in medio non cadit. Quarta autem haec dispositio ab humiditate multa cerebri. quae convertitur in vapores qui commiscentur spiritui visibili et imprimunt in ipsum figuras iam praedictas et species colorum variorum secundum varietatem humorum in cerebro superfluitatum. et haec quidem dispositio sicut iam dictum est. tenebrosa est. quia ipsa procedit sine situ eius in aquam descendentem cum vapori in cerebro. et organo visionis ducitur. et praesentat illudentem fumositate cerebri ingrossata. et congelatur quoniam in aquis que a cerebro descendens per vias nervorum obstructorum ac per vias venarum vel arteriarum in oculo recte parata recipitur inter superficies granam panniculi corneae et quasdam uveae. et specialiter ante latum pertransiens eius quod vocatur pupilla. Quinta itaque haec dispositio minuit claritatem eo quod haec humiditas congelata quamquam ita ingrossatur ut fiat quasi panniculus cum in veritate non sit panniculus sed est aqua congelata et ingrossata in figuram panniculi sitam quandam ex nimietate continentis eo quod ipsa congregatur inter duas superficies planas corneae et uveae iam praedictas. Sexta ex hac sudato mane [?] quia haec dispositio non recte nominatur panniculus neque cataracta cum non sit panniculus ut praedictum est. sed dicitur superfluitas talis cataracta eo quod per defluxum a cerebro ad oculum generata est quae nominatur cataracta. Cataracta enim in graeco defluxum importat in latino. et ex hac ultio [?] generatur quod necesse est pacientem multum esse solicitum et sapientem intendendo ad sui curationem ut nunc sequitur. Primo enim autem huius dispositionis praecavendum [?] compendiose per sex res non naturales. Primo quidem per convenientem mensuram ex parte aeris. Unde evitare debet aerem climatis regionis … vel camerae frigidum et humidum et totum corpus eius vestibus bene calidis … tenendum. et specialiter caput cum birretis pellibus vulpinis vel aliis bene calidis diligenter muniri debet. et a flatu … venti nebulas et caligines defendere [?] evitare debet et frequenter

aspectum aquarum et specialiter quae violentis impetus se agitantur. praeterea autem haec solicitus sit ne post cibum exercitetur motu ergo quantum est possibile et specialiter fortis negotiationis per aquas per terras per equos. Immo omnino tunc quiescere debet in tantum quod si possibile foret et abstinendum esset ab exercitio scribendi usque ad iii horas post assumptum cibum. si autem id non est possibile figurare debet et melius quidem esset ut scribendo se volvet super alterum laterum dextro et sinistro quam ad suum faciem inclinatam se inclinet. Tertia res non naturalis. Sit enim mensuratus cibo et potus ita se habeat quod saturitatem completam evitet quantum est possibile. Immo melius est sibi a mensa surgere relinquendo appetitum adhuc in stomacho. assuescat magis quam ad multitudinem ipsius sepulturae [?]. Si tamen contingat quandoque in cibis quantitatem … excedendo delinquet quantum citius est possibile provocet eorum a stomacho depositionem accipiendo pulveris istius sequentis … folliculorum sene ana ʒ i. anisi seu … ana ℈ i. fiat pulvis de quo cum modico aquae detur unius folliculi sene … in potu detur ʒ ss aut ℈ ii. Ad … emundandi stomachum a superfluitate ciborum omnino evitet vomitum quia ipse nocet oculis ut … de nocivis vomitus et 3a … de rebus nocentibus oculis. Si autem abhorreret pulveris assumptionem tunc conetur … statim alteratum ut … decoctionem … adiungendo eidem ʒ i … saltem ad corrigendum superfluitatem ciborum in stomacho abstineat a cibo una die naturali completa et sit adhuc solicitus. Quarta res non naturalis. … effugere debet omnia quae vehementer motu agitatum et colliquantur in toto corpore et specialiter in capite … possint velud essent ira vehementes et … impetus et fortis animae constantia passio et longus fletus. immo quia talis … motum superaugent maiorem lesionem. Quinta vero res non naturalis est sompnus et vigilia. Unde omnino ab excessiva vigilia discedere debet … ad ipsum sequitur … superfluitatem in toto corpore fortius tamen nocent vigiliae nimium debilitando calidum et resolvendo animalem

pitu(m) q(ui) exiccando mag(is) c(on)t(ra)r(iu)m accep-
to cibo p(ost)q(uam) vnaz h(oram) vel horaz incipiat
dormire capite ipsius decenter eleua-
to sup(er) spina decubendo ad sinistru(m) se
reuoluendo et caueat [illegible] si fieri
poterit dormire et spaciu(m) dormiendi
in eo racionabiliter q(uan)titati p(otes)t n(on) min(us) vi
horis et n(on) plus horis viiij. De mo-
tu aut(em) regiminis c(ir)ca h(ec) tam rex n(on) valet
hic inde discurrendo s(ed) p(er) [illegible] arborum
[illegible] et electam. Post q(uam) eq(ui)tare
d(e)b(et) [illegible] mittaz [illegible] et
hystoriam recipientez [illegible] suaz et di-
uinaz ab ea. et sit panis eius de pu-
rissima farina frumenti fermenti et sal-
[illegible] panis q(uia) [illegible] panis i(n)
quo [illegible] feniculi [illegible] quiescan-
du(m) causat(ur). et melius quidez e(ss)et si
plus [illegible] feniculi [illegible] co-
incorpor(ate). De carnibus vero [illegible] ob
qui boni sunt [illegible] et leuis dig(esti)o(n)is
sic carnes pullorum columborum qui in
[illegible] sine [illegible]
[illegible] c(on)ueniunt ei carnes anatilorum
n(on) [illegible] in aquis degencium. De qua-
drupedibus bone sunt ei carnes edi lacta-
ntis vituli castrati. De [illegible] vero
volatilibus c(on)ueniunt ei auicule minute
fasiani p(er)dices [illegible] turtures
[illegible] carnes lepor(is) gazelli [illegible] capoli-
[illegible] et omnes in [illegible] qui san-
[illegible] pauce [illegible] viscositate
vaporositate et ventositate [illegible]. De
ferculis vtilis est vsus raparum et
naporum. et ova in brodijs istis [illegible]
cu(m) mica panis. et petro(sillo) feniclo men-
ta ruta salvia origanum rosmarini
[illegible] et in summa plante odorif(ere) et
[illegible] vaporose. Vegetabilia itaque [illegible]
[illegible] vel [illegible] bleta spinachia borago endiua
[illegible] omnio. et p(ro)p(ter) lactuca [illegible] vsus
obtenebrat visum [illegible]
et [illegible] caules sunt nociui [illegible]
corum vaporositate. De radic(ibus) fugiat
rafanum porrum aleum cepas bulbum
et similia [illegible] vsus est de [illegible]
est. Caseus vero frangibilis sapore
suo ad salsedinem inclinatus c(on)uenit ei
[illegible] oliue capparis napi et rape c(on)di-
te. et oua [illegible]
[illegible] et [illegible] omnia [illegible]
[illegible] olium oliuarum ut de [illegible]

vel de amigdal(is) dulcibus et assata
omnia cibaria et elixa c(on)ueniunt [illegible]
aut frixa. De leguminibus aut(em) c(on)ueniunt ei
risum ordeum panicum [illegible] lentes
i(n) brodio pingui [illegible]. Alia vero legumina
[illegible]. De fructibus c(on)cedi p(ossu)nt ei
castanee p(ost) cibum [illegible] sicce p(ost) ci-
bum auellane torrefacte amigdale p(er)si-
[illegible] Nuces vero [illegible] an(te) cibum c(on)-
ueniunt ei passule et p(ro)p(ter) [illegible] et [illegible]
vue sicce. Piris vero et pomis raro
vtatur et [illegible] coctis p(ost) cibum cu(m) zucc(aro)
conditis. De saporibus c(on)ueniunt ei acetu(m)
et agresta salita et limones [illegible]
v(er)o granatorum et [illegible] [illegible]
De c(on)fectionibus optime sunt ei auel-
lane condite cu(m) zucc(aro) [illegible] torre-
facte et confecto de amigdal(is) et de
fisticis facta et anisu(m) c(on)ditu(m) et [illegible]
[illegible] cu(m) speciebus [illegible]. Confecto vero
de [illegible] pini omnino [illegible] d(e)b(et) et de
[illegible] c(on)fectionibus sunt [illegible] c(on)fe-
cta sic anisu(m) et [illegible]
[illegible] i(n) c(on)fectionem facta de seminibus [illegible]
[illegible] c(on)ditis sit anisu(m). De potu v(er)o [illegible]
[illegible] q(uod) vinum ei c(on)ueniens d(e)b(et) e(ss)e album
colore [illegible] subtile. et [illegible]
[illegible] sua [illegible] mag(is) [illegible]
aquosi [illegible] plaz sunt aque
[illegible] aut i(n) potu se regere
d(e)b(et) est ut obseruet reglas [illegible]
ut caueat omnis vini potu(m) t(em)p(o)re quo
ieiunus est stomachus. 2a regula q(uod) i(n) ciba-
cione sua frequenter bibe d(e)b(et) mag(is)
q(uam) raro et in q(uan)titate [illegible]
[illegible] talem modu(m) c(on)uenit quiescant
cibi et potus admixti [illegible]
[illegible] et fluctuacio ciborum in
[illegible] quez ea [illegible] vaporositate re-
plent(ur). 3a regula q(uod) cu(m) accepit cibu(m)
caueat a bibicione p(re)cedente ipsum
[illegible] aliq(ui)d cibi [illegible] comedat
quaz bibe incipiat. 4a regula q(uod) vinu(m)
sibi c(on)ueniens melius est purum quaz
aque mixtum. 5a regula q(uod) si [illegible]
[illegible] a [illegible] astam [illegible]
n(on) possit bibe vinu(m) purum melius
est commiscere ipsum cu(m) [illegible] aque
[illegible] vel [illegible] horas [illegible] bibat(ur)
[illegible] t(em)p(o)re potus ipsum [illegible].
Si a necessitas vrget ad bibendu(m)
aquaz et p(ro)p(ter) sicut i(n) diebus [illegible]

tur sit aqua illa ex cisterna vel laudabili
fonte vel flumine accepta. et cum zuccaro
cocta vel quinxata sit et a medietate
primi usque ad medietatem octobris. aliis
aut temporibus ultra hec si desideraret aquam
bibere ut cogeretur. tunc melior est potus
aque istius decoct. Recipe marrubii ℥ i. seminis feni-
culi ciceris tunsi eufragie ana ℥ i ß aque cisterne
℔ xxv mellis electi ℔ i. coquantur
in fit ora pulvere [illegible] feniculi et eufragie
in subtilissimo sindone ligato lassa liga-
tura deinde coquantur in vase pro abi-
endo spumam mellis et coquantur usque quousque
remaneant partes iii deinde per spissum
pannum colentur et reservetur ad usum et bibat
ex eo simpliciter vel quinxato vino ad-
placitum suum. est in medicina que gentes
multas liberavit a cecitate cum propinque
erant quod hec habeat in memoria hec
de regimine pro rebus non naturalibus dicta
sufficiant. Et pro regie aut medicinali
intencionis et instrumentorum in cura huius
disposicionis ordinate assignanda sunt satis
prolixius assignandum esset cum quod dispo-
sicio iam in statu est et fixa vel con-
firmata. Ideo generales intenciones quibus
intendi debet ad ipsam auferendam in mora-
tive curando ipsam diuturno et era-
dicando licet non vincat et magnam ne-
cessitatem. Videtur aut michi quod sufficit huic
disposicioni attendere solum cum x regulis
de xv instrumentis medicinalibus curae huius
disposicionis complentibus. Prima itaque regula
est ut iste vir bis in anno purget se
cum respicientibus totum et precipue caput
et eligat tempus purgacionis a medi-
etate mensis marcii usque ad medietatem
maii. Secunde vero purgacionis consimiliter eli-
gat per totum mensem octobris ita quod com-
plendo primam purgacionem post decem dies
[illegible] renovati usque ad xx [illegible]
uno mane in aurora distanter a
cena per viii horas cum conveniens mo-
racione accipiat istas v pillulas. Recipe
pulveris de sarcocolla ℥ ß pulveris turbith ʒ ß
reformentur pillule v vel vi cum sirupo de
sticados et post accepit eas [illegible]
dormiat per mediam horam deinde acci-
piat ciatum unum aque calide cum
zuccaro aut totidem brodii maturi
pulli et post illud per unam horam pran-
dium accipiat. Accepta itaque medicacio

sequenti mane in eadem hora designata acci-
piat hoc digestivum. Recipe aque [illegible] feni.
eufragie et rosmarini ana ℥ i. oximellis
compositi ℥ ß sirupi de sticados ℥ i misce et
calefactum accipiat et tardet cibum saltem
horis iiii or et continuet ipsum pluribus diebus
quousque apparuerit urina vel ypostasis in
fundo sedens continua equalis et alba. tunc
in sequenti mane solvatur eventualiter
cum istis pillulis. Recipe pillularum lucis de yera
quantum de sarcocolla ana ʒ i reformentur
pillule vii cum sirupo de sticados et accipiantur
observando post eas eadem sicut de medicina
dictum est. et hec eadem purgacio est quam tunc
pro tempore veris in purgatur aut quam tunc eadem
pro principio autumpni attendendum quod non
debet uti medicinis tam audacis caliditatis ratione
suspecto a caliditate timentes que posset
et tunc adesset et complexiona mea quantitate
parator est. etiam in moles resistencie
ut eveniet a virtute. Secunda regula est quod fla
in terciis aut est magis dignus vel ad
dignum magis preparatum. et sic ad eundem
quod tunc digesta et [illegible] poterunt esse
leniora. verbi gratia Recipe aque salvie feni. et
ana ℥ ii oximellis [illegible] ℥ i misce et
accipiantur tociens quociens de predicto
dictum est. Confortatum hoc tunc quam tunc est
hec. Recipe pulveris de yera ʒ ii pillularum de
[illegible] ʒ i cum [illegible] reformentur
pillule vii et dentur hora predicta et obser-
ventur post eas que de aliis dictum est et
radicatum hoc tunc quam tunc est hec. Recipe pulveris
de yera [illegible] ʒ ii pillularum cochiarum
ʒ i fiant pillule vii ut dictum est et at-
tendatur de eis omnia que in superioribus
Tercia regula observanda est ut omni mane vel
saltem omni altera die per totum tempus
estatis ut masticet unum granum ma-
stices vel saltem masticet unum frustum
unum [illegible] vel masticet saltem cube-
bas unam. post purgacionem vero autumpni
masticet quinque unum frustum calami
aromatici. aliquando vero frustum unum nucis muscate
quinque vero medium galange. et quando
de agrestis masticet quantitatem unius
grani fabe per horas omnes masticeris
nec eadem per [illegible] totum quod
eliquabitur et ultimo deglutiendo in
Quarta regula observanda est ut imitatur
sequentibus appetibus precedendum et fine
[illegible] vitandum notabilis [illegible]

Quarta regula est ut ieiunio stomacho assuescat le-
nibus pectinationibus capitis et fricationibus
eius. Quinta regula est ut assuescat frequenter
ante cenam pedes suos lavare cum aqua
calida decoctionis foliorum lauri salvie be-
tonice sticados pulegii origani et reli-
quorum cephalicorum preterquam aneti et apii
que ambo vitari debent. Sexta regula est
ut tempore omni vere et autumno venas
emorroydes aperire per purgationes sedes pun-
gendo eas cum porrinis setis aut frican-
do eas cum foliis rubee tinctorum aut bore-
ae conpalide maioris et similium. Septima regula est
ut contra divisionis fumositatum et vaporum
sepe assuescat siccis ventosis seu malis
ventosatis in nucha cavi. Octava regula est
ut frequenter fricationem faciat a principio
colli usque in finem spatularum inferius
trahendo cum panno asperso actu calido.
Nona regula est ut per purgationes capitis
in appendiciis aurium in parte concava versus
collum applicet fricationem cum flammula
vel persicaria ut vesicationem incipiet fieri
in parte illa que per incisionem exiret aqua
ibidem contenta effluere possit. Ultima
regula est ut studeat vitare omnia provo-
cativa tussis sive ascensum ad pulmonem
ad latum suo mittendum plenum aut ad flatum
venti mittendum sive est septentrionalis et eadem
ratione pariter vitare debet pressuram torum
que frequenter et mittendum sternutare faci-
unt velud est subitus accessus fumi ad
splendorem solis et subitanea inspiratio
aeris infortii aqua conlite acuta vel
odor piperis gingiberum paradisi sinapis et
similium. Verum autem pro complemento operis po-
nenda sunt xv medicina quo si cottidia-
nem operum non solum in utilia ymo et ex-
perta visa sunt. Primum itaque horum est
pulvis iste. Recipe ligni aloes gariofilorum
paradisi ana ʒ ss ambre ℈ i eufragie
seu florum celidonie capitis rosarum non
expandidarum ana ℈ i maratri ʒ i fiat
pulvis subtilis de hoc itaque pulvere fre-
quenter pulverizet caput eius a principio co-
ronalis commissure usque ad finem sagit-
talis per latitudinem trium digitorum et fi-
at quando vadit ad lectum ponendo de eo
quantum vi grana ordei et cum pet rarum pul-
merum per cum pecia abstergat. Secundum
remedium est frequens odoratus pulveris
maioris in panno sendonis ligati. Tertium

remedium est frequens suffumigatio pannorum
sive tegumentorum capitis facta cum pluri-
bus lignis sive carbonibus appositis. Quartum remedium
est frequens comestio recentis feniculi eu-
fragie et luminelle id est centifilago et
Quintum remedium nobile est hoc ex cuius
usu dumtaxat magnifice visionem re-
staurari vidi et ipse eius de ipso accipi-
ebat ℈ i cum cibo. Recipe eufragie ʒ ss maratri
ʒ ii fiat inde pulvis subtilis et misce.
Sextum remedium est ut ante confirmationem eius
et gustum cibus in prandium bibat in una ac-
cipiatur ʒ i yere archigenis in auroram
cum ʒ i aque decoctionis gingiberum seu eadem
et tardetur post ipsam cibus saltem horis
iiii or. Septimum remedium laudatum est fre-
quens comestio raparum et naporum
in cibis et semper eorum usus ut dictum ta-
ctum est. Octavum remedium sunt pillule iste
de quibus omni septimana semel accipiat unam
post cenam per duas horas. Recipe specierum yere
re simplicis ℈ i aloes infusi per tres dies
in succo feniculi ʒ i incorporentur simul et
fiant pillule ex omnibus ʒ vii de quibus ter
in mense accipiatur ʒ i in auroram ie-
iunando cum super pocione de solutivis.
Nonum remedium est usus yere simplicis de qua
saltem omni mense cum aqua feniculi ʒ xiiii
observando tamen ut dictum scriptum est et non
timeas illam dosim quia debilis est
valde. Decimum remedium est frequens
usus centaurie minoris de qua in
potu cum aqua feniculi omni septimana semel potest
accipi ʒ ss usque ad ℈ ii et tardetur
post eam cibus horis vi. Ista locis sunt autem
iiii or medicine locales quarum aqua ap-
plicari non debet nisi per oculos ulceribus
in oculis scindas que posite fuerunt
superius. Et per oculos pertrahendo que fie-
ri debent ut inmediate ante scriptum est. Prima
itaque medicina localis a sapientibus lau-
data est ut aquosiens in oculo po-
natur gutta una pinguedinis vel liquoris
qui dissolvitur seu stillatur ab epate
yrci assato, remedium dactilum quia talis est
quod sani yrci accipiatur epar recens
et postquam ablutum fuerit conventer undique
pluribus perforationibus et impleatur gari-
ofilis piperis et feniculi et eufragie fo-
liis et ponatur in verum ad assandum
lento igne quousque convenienter tactum
sit cum in reliquo substernatur odorem cauda

cura ut colligatur in ipsa humiditas que
distillat seu cadit ab ipsa et deinde ocu-
lus colliret ut est dictum / 2a medicina lo-
calis est ut sepe in olla ponatur lixivium
factum cum cineribus stipitum fabe / 3a medi-
localis est ut cum vrina pueri non pollu-
ti sepe colliret oculus / 4a medicina et
specialis est ut accipiantur succus fenu[g]li in
fine mensis aprilis et ponatur in vase vi-
treo longo et stricti orificij et ponatur
sub radijs solis xv diebus ut bene dese-
cetur et tunc accipiatur leniter ita quod a
fece non conturbetur ponatur itaque in altero
vase et ad quamque libram eius ponatur ʒ i
subtilissimi pulueris ligaloes et iterum alijs
xv diebus sub sole dimittatur in eodem
ipsum et coletur bis per pannum spissum et
reponatur in vas vitreum bene obtu-
ratum et colliret oculus ex eo / vltimum
medicamentum quod exceptum est ab autoribus est istud
Recipe cinere capitis irundinis combusti ʒ ij
mellis electi ℥ iij succi feniculi ʒ i misce-
antur et ponatur in ampulla vitrea
et claudatur orificium eius deinde coquatur
in caldario pleno aqua bene bullientis
quousque vna medietas cadat et altera
remaneat itaque colliret oculus in mane
tepescente et parum ante cenam et quando
transitur ad lectum ex eo guttam vnam
in oculos ponendo / Hoc quod et in alijs la-
borioꝛa inter alia visa sunt proximi-
sa voluntas colleccionis sui omnipotentis sal-
uatoris clementia adaptatum perducat
amen

De 2a nota cum vai-
tu et dyuria

26. Febris quoque passus est iste no-
bilis adolescens de ciuitate
brixie. fuit enim 2a nota
a colera vitellina genita ex mixtio-
ne flegmatis cum colera et fuerunt
paroxismi eius soli cum 3a die affligentes
sicut est proprium talibus febribus et erat
paroxismus longitudo 16 horarum ad plus
vel xviij / 2a nota volunt se conuin-
cuntia fuerunt tria puerique interuenienda
magis / primum autem fuit vomitus
in paroxismo qui hic laudabilis
existat tum vomitus erat quod superfluus
et virtutem debilitans / 2m fuit dia-
rria valde fortis ex emeticis ipse dicti
ctis aliquibus pariter fraugere qui et non pa-
rum timendus erat eo quod inducebat in

tanonem vetere affere 2a Econtra diuerso-
rum colorum pariter facte malum / 3m
accidens et fortius predictis fuit tenesmus
cum dolore plenius ex corrup-
tione materiarum colitarum que aduste fe-
bant in febre talem cum magis contingebat
quinteri mulier secali et alteri ad pe-
nem tamen ad receptaculum earum ex
quibus opposito plenius corrupta erat et ad
hoc est adeo quondam de quasione dispo-
sicionis eius in hyppaniter et fortasse ca-
tarus multam innachiaz quod ambo sunt
quedis operationis et huiusmodi tamen proper
quod ex predictis infertur oportere rem cum
diligenti speculatione insequendi et cu-
rando administrationem ciborum omnium et po-
tum omnium dulcium et viscosabilium et
eorum qui sunt apti confortare et viscosi-
tate sua oppilationes facere et inuentas
confirmare. De regimine ad ceptre
medicina inuenimus observanda
salte per totum paroxismum mensez primum est
confectio de qua sumat ante cenam et ante pran-
dium ad quantitatem coclearis vnam ʒ iij cuius
descriptio Recipe tragacanthe diarodon tragacanthe de
capillis tragacanthe de capitibus an. ʒ i pulueris
zuccare ʒ v fiat confectio solida cum aqua
solidantis apij / 2m puluis quo vti-
dicit est digestiui hic de quo ante at salte
cum altera dieque in aurora et tardi albi
sum salte horis maiores Recipe aquam solidantis
lingue ceruine ʒ iiij aque fenifacie
ʒ i misce et tantum sit dosis vna et
calefiat / 3m puluis est vsus harum
pillarum de quibus die intrinseca assu-
mentis digesti ante at duas at vnam si
interea quod apparuis illarum cuius
descriptio Recipe armoniaci mollis et
electi ʒ i si alces infusum in aqua cito-
rum per noctem vnam ʒ i mastice ʒ i si
cum vino incorporetur eam in fit et si
aut pille ex eo ʒ vij et accipiantur
vt dicitur / 4m remedium est speciale in quo
valde est confidendum et vsus erat cum
ma rotunda foramis facta si fiat
lumbum et applicetur yposondis sini-
stri si necessarium costarum frontis cum reus
lutea pertingat in vmbilicum vsque ad
os ancharum et fiat per i codoque lato
remaneat cum descriptio Recipe bdellij mol-
lis et stalbidi armoniaci ut dicitur an.
ʒ i Recipe agnicasti tamarisci

scolopendrie corticis radicis capparum ana ʒ i.
seminis plante arteto[illegible] rotunde appo[illegible] vel sipi[illegible]
ana ʒ i. dissolvantur gummi et coquantur predicta
cum aceto squillitico et fiant cerota ut supra
et si ex predicta dicte compositionis optaveris fa-
cere unguentum molle omnia predicta preter
acetum squilliticum incorporentur cum oleo de cap-
paribus et de citoniis ana et cum sufficienti
quantitate cere reducantur ad glutinositatem
convenientem et fiat ex eo inunctio predicti
ypocondrii ter in die vel bis. Si autem res
videretur prolongari ad lavacrum vel bo-
nam rationem oportet predictas dispositiones
et accidentia que remansissent et tunc
consilium considerando uberius provideri pos-
set ad laudem dei amen.

Tractatus de soda proveniente propter contentivum vo-
mitum in ventre et propter colligantiam stomachi ad ca-
put cum applicatione diversorum accidentium scilicet
[illegible] lacrimarum difficultate mastica-
tionis cum nocumento dentium aliis nocumentis
tuste[illegible] spasmis in partibus exterioribus et inte-
rioribus capitis accidentibus et continet sectio-
nes tres. Sectio prima et secunda [illegible]
[illegible] causas dispositionis et ordines
[illegible] sequele accidentium a diversitate et va-
rietates ipsorum

Diligenter examinatis omnibus que
per informationem ex sermone et scrip-
tura comprehensa sunt dispositio huius nobi-
lis viri domini andree bernardo de ve-
neciis est soda propter contentivum vomitum in ventre
et partibus inferioribus et exteriori [illegible] pa-
riculo [illegible] quidem dispositio non ita
[illegible] est propter contentum [illegible] est propter colligan-
tiam stomachi ad caput intendatur magis fere
et fomenta eo quod stomachus evaporat multitudinem
fumorum ad caput a capite ut paulatim
[illegible] videbitur. Est autem materialis causa
huius sode materia flegmatica predictis locis infusa
cum parva [illegible] fumorum qui sunt huius
superior [illegible] elevantur a materia in capi-
te contenta [illegible] maiorem partem evaporant
a flatibus in stomacho contentis quorum quidem
vaporum pars maior expirat et insensibi-
liter per poros cutis et quamvis sagit
tales [illegible] calide valentes resolventes
et expellentes ipsos et [illegible]
[illegible] in loco flegmatico ad hanc ex-
pulsionem [illegible] que quidem omnia
facile videri possunt si diligenter ad
consulta et informata inspiciantur. Dispositio

[illegible] ista magis noceret tempore quietis et in-
[illegible] ab ea et nocetur ab exercitio eo quod
[illegible] corporis vaporationem ab inferioribus
ad caput excitat et materias que in capite
contentas evaporare facit. Cum in exercitium
exercitium incipit nocere tamen augeri adeo
quod caput captum detineri plus [illegible] nocere
et ipsum distempiri ut melius temperare
possit quod evaporat quod materia in capite
detinetur denotatur nocumentum per [illegible]
tia et quod est propter colligantiam se habet hec
dispositio a stomacho ad caput atque eo quod tempore
quo stomachus non bene digerit et quod ventosi-
tates in eo et intestinis congregantur per
maior efficitur lesio morbus adhuc quod
post assumptionem cibi alterantur licet in parvo
aliqualiter inflametur quod tamen inflamma-
tio cito removetur. Item quod materia huius mor-
bi flegmatica existat atque propter [illegible]
[illegible] sitis et [illegible] [illegible] vel
dulcedinis vel alterius saporum calidas
materias [illegible] et item propter flegma salsum
frequenter existens propter [illegible] huius quidem
salsedo provenit ex [illegible] a materia calida
elevata vel admixtione modice quan-
titatis colere cum predicto flegmate. Adhuc
est quod materia flegmatica sit ex [illegible] quante
et [illegible] ad oculos dentes et maxil-
las sinistras [illegible] quod autem [illegible]
perpetuat quamvis licet nobilis ex mora
[illegible] [illegible] et tempore [illegible] facile declarari
potest. Licet vero morbus iste [illegible] sit frigidus
cum actuali tamen calidite sanatur quod provenit
a multitudine vaporum qui generantur in
cerebro et qui sunt confunduntur ab inferiori-
bus partibus ad cerebrum. Cum ergo vapores
tales existant actualiter calidi [illegible]
[illegible] inflammationes et caliditatem
augmentantes. Cum ergo illi resoluti
sunt cessat predicte caliditas sensus et
remanet effectus a materia flegmatica proveni-
ens [illegible] et [illegible] ipsius ad te-
[illegible] capitis [illegible] et [illegible] ex quibus
facile declarari potest qualiter immaterialiter
[illegible] ex mediocribus calefacientibus [illegible]
et nocetur a vehementibus inflammanti-
bus et calefacientibus medicinis cum
caliditas a virtute digestiva melius ad
materie digestionem et expulsionem [illegible]
vero caliditas nocet magis vapores
quantitatem augendo quam consumendo. Ex
quibus item facile concludi potest dispositionem

ꝛ in et tempore per modificationem sapientum medi
corum usus. oliue et condite rape aut
condite convenientes sunt et maxime aceto
sumpto a principio cibi. Cortex aut
arantie erit quod Cum vero confecta dic
tenda est Cibaria lactiuina omnia
fugiat omnis. Caseus autem dicitur an
tiquus conveniens est ei et tempore per ... in
principio cibi assumptus et si declinauerit
ad equalem salsedinem melior erit quam
si fuerit dulcis vel salsedine priuatus
Confectiones autem convenientes sunt sicut confec
tio de fisticis siue pineis eo quod contra
primi noceat stomacho. secundum ... de ima ...
et naturalibus stomachi. Confectio auellane condi
te et amigdale placent mihi et confec
tio de aniso de ciminis cum zz et
galanga et terra ... et impia
lis ... ei Coriandri vero usus non
placet mihi propter frigiditatem eius et propter no
cumentum quod infert stupendo nisi bene
corrigatur sed difficile est ipsum bene cor
rigi ab apothecariis. Xilobalsamum
conditum zz conditum et sicut in platea et
tempore ~~[illegible]~~
~~cuitari debet et si confecte~~ dolonga du
~~ret ad appetitum~~ usum laudarem acci
piendo vinum et tardando cibum per ipsum
per horas 7. De potu autem aque usus
multum euitari debet et si confecte dolonga
durauerit ad appetitum melius erit aquam
[illegible] et paulatim quantitatem eius
minorare unde aquis ... ei potus
qui infrando et ... [illegible]
et ventositates generando nocent stomacho.
Igitur potus eius sit vinum album colo
re ... siue ... non videre
nigrum ... subtile ... medioere
sapore leuiter dulce non ponticum t
acre. Quantitas aut aque quinque
de sibi sit ... a 3a ... sequitur regimen
a discretia ... precipiens. De
regimine vero ... que per ...
fieri ... sit ... ce pro
... vere et autumpno ... per
... et stomachi ...
... magis. Et modus purgationis
utilis dicitur ... in mense aprilis vel
maii a sexta die usque ad ... iiii
... accipiat hec ...
Recipe agarici electi ʒ ii ... ʒ I aque
saluie aque menthe ana ʒ ii ...

ʒ ß. ... ana ʒ vi infundantur omnia
simul per unam diem naturalem deinde calefi
ant in aurora et ... continuentur exprimantur
et colentur et colatura illa interponatur
cum ʒ v yere ... 1° ... cum
de ... plenitudinis ... stomachi et ...
dicitur cibum per assumptionem huius per vi horas
... per 7 horas assumptionem vini
... brodii ... de pullo cum zucca
calefacti ... debilitatem propter
... aut fortitudinem stomachi lauo
... aqua ordei cum zucca ...
... et sic ... accipiat
hoc digestum in aurora calidum et per ipsum
tardet cibum horis ... aut 7 et
... ipsum viii diebus ... aut
quo assumit digestum si erit ... ve
... accipiat parum ... pil
lularum ... aut lauo eius acci
piat hoc clistere. Recipe decocti malue ble
te mercurialis ... ß. olei ... ʒ iiii
salis ʒ ß. zucca ... ʒ
v yere ... ʒ ii misce et si vellet uti
hoc clisteri ... lauo olei ...
... et ... violatum et lauo
yere ... ʒ ß. ... de psilio t
... Receptandi itaque
... est ... Recipe ...
ʒ I ... de calamento ʒ ß aque betonice
saluie ana ʒ I misce et calidum acci
piatur. Sumpto itaque ... predicto
... cum istis pillulis. Recipe pillularum de
yera maiori ʒ ii ... ʒ I
... pillule vii cum aqua vel
... de ysopo et dentur in aurora ob
... per ... omnia ... assum
... deta sunt. Cum
... ipso accipiat hoc
digestum. Recipe ... ʒ I ... de sticha
dos ʒ ß aque ... betonice ...
ana ʒ I misce et accipiat calidum
et ... per ipsum ... que supra
in alio ... dicta sunt. Verum si tempore
autumpni ... plenitudinem stomachi ...
... aut ... sunt vel ...
bonum erit ante digestum predictum ...
... talem. Recipe ... dia
... ʒ ß. ... indi ʒ I ß acci
piatur cum aqua saluie ... calefactis
et ... per ipsum ... que dicta sunt
... in alio. Et si velis ...
... de yera ...

/ garon

/ rad

℈ s. pillularum ... accepto itaque
digito predicto acu et sic eradicatur
virtutem. Recipe de sarcocolla ℈ 1 p. de ire
zaquta ℈ ii referuntur pillule vii cum suc-
co de sticados et per eas absumuntur omnia
que superius dicta sunt in 2°. Celebra-
tis itaque his omnibus temporantibus
procedat cum his et primo utatur hac confec-
tione accipiendo de ipsa ʒ s. parum ante
cenam ter in septimana. Recipe specierum diamargariton
dulcis vel specierum diambre ana ʒ 1 spe-
cierum diacalamenti ʒ ℈ 1 zuccari ʒ lib. v fiat
confectio solida cum aqua mente. Item
utatur hoc pulvere ex quo saltem bis in
septimana pulverizet super plantam ... quando
vadit ad lectum ponendo de eo quantitatem
minorem ... Recipe ligni aloes
ʒ 1 ambre ... v. sticados calamenti san-
dali rosei ... ana ʒ s. florum ros-
marini ℈ ii fiat pulvis subtilis. Item
odoret sepe hanc pallulam quam in sindo-
ne ligatam habeat. Recipe ...
et ... ʒ 1 s. maiorane
sicce ... ana ʒ ii ligni aloes folii
sticados calamenti ana ʒ s. fiat pulvis ...
Item si aliquid voluit caput quod detur ...
... fiat lixivium cuius ex aqua in
qua prius bullita fuerint ista ante
... cinere. Recipe ... calamenti ...
... maiorane ana ʒ s. et postea fiat
eius ablutio cum sapone aromatico
et post ablutionem exsiccetur ... cum
eius. Item ad confortationem capitis eius et
... utatur sepe electuario de ... et ac-
cipiat ex eo in aurora ʒ s. ...
... habeas ... ad hanc
intentionem optimus esset usus ...
... ʒ 1 ...
et ... laudata ponitur a galieno in
libello ad ... et est confectio de tri-
bus piperibus descripta ... qua videlicet
... et ligature inferiorum
... et brachiorum ...
... et ablutiones
extremitatum inferiorum facte cum frondibus
salvie betonice rosmarini calamenti
pulegii et similium ... Adhuc
... faciat ...
aque maiorane in qua prius decocta fu-
erit aqua de ligno aloes calefacta per
nares eius ... erit ei utile
... bona per maxilla et ambo

sinus ... a quo reuma descendit ad
partes illas ... Recipe calamenti pulegii sticados
... betonice ysopi ... ana
... ii ... et omnia
... et calefiant super
tegula leni igne et impleantur saccu-
li cum eis et super iaceat ipsis. Capar-
... ad oculos et clari-
ficandum ... de olibano
ʒ ii ligni aloes rosarum ana ℈ 1 aque celido-
nie aque ... aque ruthe ana
ʒ s. fiat collirium de quo in oculis eius
... ponatur gutta 1 ut ii ter aut
... Item propter reumate vero ad
dentes eius fluente fiat hec decoctio
que reuma prohibebit et collectum resol-
vet et dentes confirmabit. Recipe corticum
... corticum ...
... balaustie ana ʒ ii radicum ...
... pentafilon ...
ana ʒ 1 ... albi mandragore
ana ℈ 1 florum rosmarini ℈ iii coquantur
omnia in vino rubeo mediocriter stip-
tico usque ad consumptionem medietatis vini
et de hac detur ... sepe in ore
teneat ... facta et erit
... sublime ad predicta ...
... dicit actuarius ...

De catarro salso

Non leviter grandis est cura dis-
positionis huius viri quem datissi-
... urbis ... civis. Est enim
dispositio ipsa ... acuti catarri collo-
canda que cum incipit ... sit ...
magis ... ad ... quam
infirmus ... aut
salsi flatus ... ab
antiquis colligi ... triplicem
... ... una de
causis salsi flatus est caliditas putre-
factiva ipsius ... partes eius aquo-
se ... quemadmodum in salse-
dinem ... 2a est aducta
caliditas que ... partes flegmatis
in ... et ipse cum aquosis partibus
flatus ... salsedinem efficiunt
eo modo quo ... de ... quibus
... de cineribus cum aqua
... facientibus salsedinem in aqua
... 3a causa salsi flatus est ... ma-
... ab antiquis ... magis ...
quia ... in ... requiritur

et cum ut multis potibus aqueis insipidi
flegmatis quiescant colorem mut
tu acre quia aduste quinxtionem equali
non integro aut ergo equaliter quinxtio
nis ponderalis ut vina de flatu vini
de colere quiescant sed integro equaliter
actiuitatis colere in flatu et passibilitatis fla
tis ab illa Si proportio est equalis asy
metrica non dubito quia in toto quanto re
manet acuitudo forte propter maiorem
actiuitatem acuitiuis in colera quam insi
piditatis in flatu Et potest colligi ser
mones isti per ... primi pallete ... et 2o
... Et ex hoc fundato vise
cum famosa et per scolas ventilata
dico tamen speciem salsi flatus quam
quod fit tale per modum putrefactionis
aliquando per viam adustionis et aliquando per viam
quinxtionis Vtrum autem omnes tres
predicti flatus salsi species in quantum parte
corporis fieri possunt dico quod non sed
ut in pluribus hoc flatus salsum efficitur
aut in corpore aut in venis magnis
aut in concauitate membrorum magne
grauitatis et extensionis velud sunt
applicationes cordis inter quem et cir..
et grauem pisce matris et inter
particulas pectoris aut inter ipsos et
...ci grauiter sita in grauitate pe
ctoris stomachi vesice et similia Credo
autem ergo ut plurimum hoc flatus fieri sal
sum in venis magnis a quaque de uno
illorum tamen cetera fieri quam salsi Et
ex hoc fundato contemplator facile pote
rit inferre causas omnes salsi flatus
efficiens Sicut tales et prouincie fue
runt patet quod aer calidus iter in diebus
caniculis et sub radiis solis multum
morari et frequens usus ablutionis
capitis absque conveniente exsiccatione fre
quenter causari in tectis et in stu
bis in cibis et potibus epulando ex
cedere et multa luxuria et precipue cum
repletione agree et vini fumosi et
acuti multitudo et vinum pigmentum cum
aromatibus frequens usus et
frequenter confectiones calefacientes cum
cibis sicut 33 confectio diacamo de mi
nera de galanga et similibus ut est
modus prelatorum nostris temporibus et divi
tum et potentum Et consistit multa stomachi
repletio et acuitas ... aic sumptus etiam

./ semine

cerebrum in dure salientibus et vehemens
sive alteratione motus seu exercitium et festi
na et prolixa post cibum dormitio hec
namque omnia cum cetera prouiciantur quod
salsum flegma possunt efficere per se vel reducunt
tunc completumtur animam et de istis grauiter
ti facile apparere potest sufficienter causam
corporalium vel augmentum flatus iam
predicti Et ex istis ultimate concluditur quod
sit quarta causa catarri salsi et cum
ipsa materia que a vehementi grauitate
effusa et in poris recepta per vias
expulsionis educitur Ergo quo item ergo
facile inferre potes varietatem catarro
rum a via effusionis acceptam Si enim
materia in capite collecta descendat ad
pectus tunc catarri est proprie denominationem
accipit in sensus suos veteris et quarta
tole affectio prima simone illo catar
ri in superiori ventre in fauces contu
tur in et ea diebus Si autem materia de
scendat ad fauces et circa colli bra
ci nam sibi sortitur cum autem materia tunc
et precipue acuta descendat ad nasum
per nares tunc denominationem coriza et patet
ex hoc quod si materia descendat ad partes
colli per quandas fuo... et dolor efficit
in eis propter quod vulgus dicit collum esse
incordatum Et ad hoc attende quod quando
de uno catarrorum predictorum potest fieri
per viam defluxionis et ita ut in plu
ribus quod quando materia in multa quantitate et in
tempore breui per predictas vias a capite de
scendit autem fieri potest per modum ...
in parte aut paulatim per predictas
vias et hec est ... quod non multi sapien
tes et vulgus dicit reuma vel stilli
cidium Vnde ex omnibus istis inuicem bene
collectis diligens curator poterit inferre
signa catarrorum De uno signo
cum aqua a sapientibus dicitur preposterum
fictum catarri que fit per ... quod
patiens cum descensum materie longo
tempore sentit caput eius grauatum etc ut
in pluribus patet a prudentia multe flatus
posse prevenire Et 2m signum est quod
isti quasi capita sua sentiunt leuia
hoc est propter ebullitionem colere uel ui
centis flatus a qua eleuantur vapores
subtiles multe mobilitatis qui spiritus sensibi
li quinxtum et particulas alterant
alteratione leuitatis cum mobilitate et patet

quod hoc signum apparatum est post tactum
Si autem spiritus ipsi talibus vaporibus com-
mixti alterant organum virtutis tunc post
tunc patet quod corpus operatio eius ita ut
imaginentur aliqui quod volare velint
formica vel impingunt fortes spiritus in spiritus
et organa virtutis imaginative et sen-
sitive. Sed formica est vapor subtilis
et ad superiora mobilis quia vero et
quod hii sermones colligi 2o de accidenti
circa finem et prima 3i tractatu 7o
capitulo 4o. 3m signum primarium est quod pati-
entes quoque sentiunt caliditatem vaporose
quoque subitam impressionem quoque in
cerebro suo sentientes invalescentem
ac si piper et pulveres fluentes aqua
actu fervida moventur ad diversas corporis
partes. Et primum quidem sustentatur
eo quod dum ebullit colera materia magis per-
cipitur alteratio calitas et quod vapor qui
a tali materia elevatur resolubilis ideo cito
evanescit illa caliditas et remanent
partes flegmatis mobiles et fluide in
venis humiditate distrahentes et quod re-
mota fuit ea actu notabiliter calefa-
ciens ideo tunc flebota habent postea infan-
di qua primo non habebant. Et ex hoc
signo colligitur infirmitatis eius appetitus. Post
in humanis eius quantitatis molestiis aut
tegendi aut detegendi et aut sen-
tiendi sudorem calidum aut frigidum.
4m signum est frequens expulsio [illegible] quod
quoque et adiacentes partes quoque
calide quoque actu fere percipiuntur a tan-
gente. 5m signum est quod color capi-
tis et faciei aut declinat ad albedinem
pallidum quinque. 6tum signum est
varietas in dormiendo et vigilando qui-
a cum vigilati sunt quoque dormitati.
7m signum est quod talis dispositio [illegible]
in hepatibus inferiora membra calida su-
periora vero frigida. 8m signum est quod ple-
rumque est generatio aliorum partium ut
quod hoc aut natura regimine calefactivo
ut exercitio et aliis calefacientibus aliquando
infrigidativo ut [illegible] lattuca et similibus
et precipue fructibus horarijs michi cum
ita [illegible] est velud fructus 7 4 3i
capitulo 7o. Reliqua vero huius dispositionis
signa determinata dicuntur a sapientibus.
9m ipsorum est actualis [illegible] descen-
dentis [illegible] a paciente per aquam

predictarum. 2m signum est punctio me-
diacio vel excoriacio in vijs descen-
sus notabiliter percepta. 3m signum est
frequens sternutacio eo quod hic est materia
humectans et multa ventositate replens
cerebrum calefaciendo ipsum propter quod incitatur vir-
tus expulsiva ad vehementer et cito
agitandum materiam ut expellat ipsam
in quo motu accidit sonitus sternuta-
cionis nuncupatus. 4m signum est oris
et totius palati siccitas cum repu-
tata salsedine notabili. 5m signum
est sitis in ore percepta et cum potu
non sedatur. 6tum signum est nocumentum
notabile a superveniente febre perceptum.
7m signum est faciei in rubicundi-
tas sine magna venarum extensione.
8m signum est nasitus intelligendo
per eam pluralitatem humanis in naso
reumaticis alia a vera dicta solet
nausitas et est ut quoque multiplicata
materia secundum partem ad stomachum descendens in-
clinat ipsum ad evomendum et est nau-
see inceptivo. 9m signum est ab exe-
unte urina quod quoque exiens est
materia subtilis calida et acuta secundum
tactum et gustum percipitur et salsa
et non amara. aliquando vero materia est sub-
tilis et aquosa licet salsa percipitur.
Et hec sunt precipue augmenti huius dispositionis
signa. aliquando exiens est materia grossa
in sua equalis vehementer calida
percipitur et salsa et hoc precipue accidit
in statu in quo vehementer est in-
salubri colerica putrefacto et digo
incremento. 10m signum est pulsus varie-
tas in suis diversis. est enim pulsus
magnus et velox quoque durus quan-
doque lenis [illegible] sed varietatem
in dispositionibus arteriarum aliquando et calida
aliquando a flegmate [illegible] non raro
hic pulsus magnus velox est. et
precipue in augmento et statu aliquando vero
parvus et velox et frequens ut in
principio et in declinatione. 11m signum
est quod urine istorum in colore suo in-
vicem principio in [illegible] notabiliter
sunt elevate. 12m augmento vero et sta-
tu ad ignei [illegible] tendunt notabiliter
sed quantum ipsarum consistencia magis afficit
quam subtiliti eo quod plus de flegmate
recipitur quam de colera quia evaporat

et non propter venas tenues effici cum non
remaneat circulare aut regio in hac
dispositione id est contentum tale in calore suo
ad cibum terram tendit notabiliter cum quan-
titas per eius corpulentiam undique
disseminatur propter vapores colericos in sub-
stantia materia sua viscosita inclusos unde
illud autenticum Egidii in tractatu suo
ure si quando fixa tenentur in cerebro
secreta latent confusio et in regio-
ne vero anteriori videatur id est in ea que
per digitalem mensuram ante visum est
plurima sunt granula in eius superficie
ipsa que demum emerguntur et ante
in preposito inspicit Granula remanen-
tia [illegible] sunt multa cause Et non quia
hec signa potissima sunt eo quod sufficien-
ter complectitur explicite vel implicite omnia
genera signorum que in medicina scripserunt quo-
circa volumine accuratissime ad hoc
bene [illegible] Ubi ex omnibus predictis
circa dispositionem istam et valde difficiliter
ipsa id est mediocris omnibus quotquot circa illustris-
simos in sua compositione vehementer
fatigavit ut ab toto [illegible]
potest Est in hec dispositio valde ve-
nenosa [illegible] materia in cerebro immissa et to-
to capite aut ibi fixa remanebit
et successiva sui lesione et dilata-
tione potest incomplete opilare omnes
ventriculos cerebri et facere epilepsiam aut
complete et facere apoplexiam aut collecta
in anteriori parte organica sensus communis
facit subeth que in posteriori parte cerebri
immissa magis et per adustionem [illegible]
in [illegible] potest facere congelationem
vel ipsa eadem adusta in dicta parte
cerebri collecta [illegible] in ipso poterit
efficere zibare vel demoniam mania-
cam et si ista materia sine adustione
ebulliens tamen in cerebri panniculis
collecta fuerit aut in medullari sub-
stantia efficere potest [illegible] carabitum no-
minatum parte 2a [illegible] 3o Si autem hec
dispositio materia efficiens non fuit in
cerebro quieta sed [illegible] stimulans per-
pellatur ab ea ad aures pulsa per
ventriculum medium in eis [illegible]
efficere potest ad oculos vero obtal-
miam aut [illegible] subitam ad
collatorium non subito [illegible] suf-
focationem efficere posset Si vero per

venas interiores talis expellatur materia squi-
nantiam efficere posset [illegible] Si vero
ad pectus facile ptisim et peripleumoniam
[illegible] potest Si vero ad ventriculum gravia at-
venas deferatur ad stomachum nauseam ab-
hominationem fastidium subversionem et vomitum
et ventositatem digestionis inducere potest et si
per [illegible] partem [illegible] expulsa fuerit ad
inguinem ~~[illegible]~~
ibi alterius medietatis [illegible] completam
faciens oppilationem ad alteram paralisim
producere potest Vide quantum verenda sit
hec dispositio propter quod ad ipsam [illegible] fe-
stinandum est Ego itaque laudantes hac
dispositione [illegible] non males
[illegible] inclinatos ad infirmitatem [illegible]
cum levi [illegible] que tamen non [illegible]
a refectione [illegible] cum excitantibus Et
[illegible] quidem [illegible] probatum quod in mixtione
talium [illegible] solidam
que indiget [illegible] remittente
caliditate et [illegible] et ipsa [illegible]
siccitate sua partes flegmaticas adustas
vel ingrossatas efficit unde indiget
[illegible] sibi [illegible] tamen
[illegible] Si vero cum in tota molle
[illegible] quantitate at saltem equalitate
inveniatur flegma circa quod corrigatur
augmentum humiditatis eius per commixtionem
[illegible] sibi contrarium et ista est
una et precipua de causis propter quas
ego gravi [illegible] et difficultatem
catarrorum curatorum Difficile non
est administrare [illegible] ita moderate
refectionis ut ipsa [illegible] excessui
unius vel duorum non [illegible] alteri
de predictis et ego et tu [illegible] quod fa-
[illegible] presumuntur quod [illegible] complecantur
propter quod [illegible] in [illegible]
vel cameras in estate frigidas in yeme
vero remisse calidas Ungatur aer
in siccitate non [illegible]
vestes eius que [illegible] mediocriter
calefaciant et propter [illegible] eius suffu-
[illegible] calefiunt custo-
diatur ut ab aere frigido et [illegible]
vaporum eius [illegible] ledatur ut sunt
[illegible] marisiorum [illegible] et
fontibus vel aquarum [illegible]
propter quod utile foret ei in cameram [illegible]
[illegible] tabulis suffulta [illegible] morari
in qua tamen ignis [illegible] flame et

fortis non attendatur et inter reliqua
summo opere studeat ut exponat se fla-
tui venti vide frigidi mitigantis humiditatem
superantem in aere et precipue per flatum
meridionalis venti etc. Capitulum 3m de
regimine per cibos et potus

Difficilimum est reperire aliquem cibum
vel medicinam cibalem que sit adinveniri
possit tribus praedictis et de primo non est
dubium cum in corpore humano oportet aliqua
fieri. 2m etiam est difficile quia in eodem
cibo medicinali vel medicina cibali non inve-
nitur sit infrigidans et humectans et
exsiccans nisi fuerit medicina composita
primum cum humiditate superflua actuali
ut potest inveniri in coriandro humido
in radice altee et brancia et similibus
et propter hanc causam necessitate fuit specta-
re medicorum adinveniendi quantum ut omnes
preparationes que necessarie forent per plura
simplicia in compositum redacta que in
eodem simplici medicinali invenire
non potuerunt ut 7o capitulo summa prima
canonis 2o et 10o petitur canonis primo et primo
breviarii canonis 7o vel in composito si bro-
dialia et reliqua cibaria omnia coquantur
cum radicibus petrosilini exsiccantibus et radici-
bus endivie durantibus aut saltem papaveris
cum radice feniculi et emulsione seminum
citrulli et similium possent sic regi horis
curationis modus utique predictorum compe-
tentis. In summo igitur cavendum ab in-
frigidantibus et humectantibus nisi existenti
potest a principio mensis maii usque ad
finem 1 bris reliquo vero tempore fiat
cadit refractum magis cum calefacientibus
et exsiccantibus vincente tamen frigiditate
in tota mole. Sit igitur panis eius pertinens
pro similaginem bene fermentatus et
coctus absque testura de carnibus lau-
dabilibus et piscibus congruentibus utatur cum deco-
tibus aut panatis sed bene coctis coquatis
pastilla et condimenta meliora non con-
veniunt etc. Vitet fructus specialiter recentes
Potus sit vini subrubei coloris dilutus
sufficiens. Commestio plixa non multum placet ut
forte exercitium quia potest sompnus et humores
in motu sed sternutationes excitatum quod
caveat a mensa et plixa vigilia de-
nique est a mensa recedere appetitu re-
manente quia venter saturatus etc. Aliqua
alia vitet nimia. Capitulum de regimine per medicinam

Qua huius dispositionis complebitur per 6 intentiones
prima itaque harum intentionum est ubi ero
materiam 2a diversio materiam 3a digestio 4a eius
eradicatio 5a est purgatio materiam a capite
eius 6ta et ultima est capitis rectificatio.
Prima itaque intentio competenti instrumento comple-
ri potest quorum primum est hora electa fiat ei
flebotomia de cephalica vena posita inter pollicem
et indicem per quam sanguis educatur in
quantitate ℥ iij vel v. 2m instrumentum est
ut die sequenti post flebotomiam solvatur vent-
er eius cum his pillulis in aurora sumptis post
quas dormiat per unam horam tamen nec
comedat usque ad horam v et tunc
accipiat ciatum aque ordei cum zuccaro
et post ipsum prandeat vel habeat unam prandeat. 3m
instrumentum est ut si natura invitaret ipsum
apponatur ei cristere fricando extremitates
intestini cum foliis sicut recen-
tibus vel siccis aut assidue maioris at
exprimat intestinum et fiat cum panno
asperso cortice contus cum aceto aut cum
flamma quemcumque educatur quantitas sa-
nguinis debilitate tamen excludetur. 4m instrumentum
instrumentum est ad hanc intentionem ut post
flebotomiam vel etiam iam dictam provoce-
tur vomitus imponendo digitum vel pennam
vel ad instrumentum agitatum ysophagi
aut detur ei in potu ℥ i sij seminis ro-
atriplicis cum ℥ iij aque decoctionis radicum
vel seminum raphani vel oxyme comestibilis

2a intentio particularis multis completur in-
strumentis primo cum fricationibus de quibus iam
dictum est. 2o cum frequenti applicatione
pannorum multum calidorum ad extremas
partes. 3o cum applicatione rubificativa
medicina sive intus vel carnosis partibus costa-
rum et tibiarum et natibus cum intento
est distrahere ad remota at sive spatulis
brachiis et collo cum intento sit distrahere
ad propinqua. 4o sit materiam distrahendo per
ventosarum applicationem in locis iam
dictis et precipue sine scarificatione. 5o cum appo-
ne causa ut iam dicta 6o cum diure-
ticis urinam provocantibus vel est de-
cocto 4 seminum maiorum calorum seminum feniculi
petroselini magis brusci et apii. 7o diutur-
nitatem per frequentem pedum ablutionem
cum decoctionibus calefacientibus aut tamen
satis plixo spatio applicatur velud
sint calamentum melissa sisimbrium
folia maiorane betonice stecados

pulegii assati et gsitur. 8us fuit diui
siones in applicatione vesicatorium me
dicinarum que applicantur exterius perhigios
predictos in lris que sunt sic folia planie.
psinie maiore apii rannini et epto
cabidarum et fuerint facta in radice
squille 13a principalis intencio mollius
compleatur instrumentis magis digerentibus primum
et leue est hic Res aq endic 3 ii aq
quite vel absinthii 3 i s. misce et detur
in andra tepidum et tardet ibi per
aduentum horis iiii or 2um digestum et ipse
ad magis vide acutam et subtilem est
hic Re seminum iiii or calidorum seminum fenouli ana. dr.
i. se. lactuce quonum papauis florum
nenufaris violarum ana. dr. ii. seminum endiuie
scariole acetose simul fiat adiati polli
triti ca. ve. ana. dr. i. s. rasure eboris
3 ii se. psilii 3 i s. rasure spodii ana
dr. i. sandali ana. marc ana. 3 ii rad
feni pet. ana. uno ii. coquantur in 8 x.
aque usque ad consumptionem medietatis
aq lento igne deinde colentur cum expres
sione forti et colature addatur zuc. 2e
deceo: # 3 x viii quatuorum acetum
8 s. et coquantur lento igne et dehat
s. clarificata et longa deur 3 v. si
vo placet coquantur usque ad eius viscosita
tem ex eo dentur 3 ii cum aq nenufa
ris vio et absinthii. dr. 3 i. hic tepidum
in andra sumptum continuetur diebus x. dt
tende itum per hanc intentionem melius co
plenda quod si morbi perseueraret acuitas
inflamacio puero et mordicatio per lo
zas in peyorationem apud sapium predetur
ci 3 i s. de ppi. al. cum 3 iiii aqe ordei
fiet cum emulsione seminum semi maiorum
et tandem hic tepidum vel firmum accipiatur
in potu. s. maiorem vel minorem inci
flamacionem et hec ambo ultima sunt de
secretis meis ultra appatia 4e ta
intencio principalis complebitur per traditionem
meum per eorum mollis instrus complen
dam 1um itaque instrum est ut dic
ineete sequitur per digestum curetur ma
cum # 3 i. pittaciorum augere est .a. in
cis usus educendi magis ex fca et
calida causa 2um instrum et melius
predicto est hic Re per cocliarium p. de ye
ra maiori ana 3 ii reformentur p. viii
~~et exhibeantur et pus ... cost~~
... cum s. nenufaris et exhibeantur

3um instrum fortius predictis et ipse cum ma de
clinat ad frigidum et hic Re. p. de scco
colla 3 ipse mechi t. anti dist 8 3 s.
p. cochiarum 3 ii cum elect. succi rosi for
ment. p. viii et exhibeantur ut prius
4um curatum et ipse cum ma sunt acuta
multum Re. p. cochiarum 3 ii diagdii grana v.
strodos fuit. salis indi ana gr. ii cum
succo rosi reformentur p. viii 5um in
strum et ipse cum eger non potuit aut
voluit accipere p. est hic Re elect. succi
rosi 3 ii s. elect. indi 3 i s. misce et
tandem acci a. in potu. cum aq decoc. se
minum semper dicta 6tum instrum et
ipse quando ma tendit ad frigiditatem cum ali
qua adustione est hic Re yera de
ris diacastorei ana 3 i. elect. succi ro
s. 3 ii misce et totum in potu detur
hora et conditionibus ut supra in medicatio
4a intencio principalis est debita admi
nistratio in rem non valet. 6 est autem
intentionem complere per instrumentum. omnia
que magis a calide educere possunt et non
quod difficile ... alio... eorum perficiendum
administrare capiti absque diuisione sed
cum applicata sit discurrere potest per
modos et vias eueniendi a capite 1um
itaque horum est per fumum capitis. in
panis calidis 2um est administratio in
visicatorium super locis consuetarum 3um
est per vesicatorio sub brachio facta 4um
principale est cauterium super loco coniuncto
nis sagitalis cum recititudinar
radentis sic commissura sagittali et
est locus qui expertus in quo homo
male visitatus est et non fallit ita
quod exornite quasi posita super linea
que transuersaliter inuenitur in rare
ta i. in loco ubi finis brachii iun
gitur cum manu et extensio rectitudinat
medite per medium frontis et rilitala
ta vel rotundata eius extremitate usus
superius mirabili propter diuinitus data
inuentum est quod ille est verus locus
coniunctionis mirabilium consuetarum ad
quod primi nodi digiti finis attingit
ibi .n. applicari debent cauteria siue
actualia fuerint siue potentialia. Circa
2 applicanti apiis. cauterium siquidem actu
lacrimis existat in medium sit tunc
infrecata eius ... extensio vnguis
pollicis cum quantitate non transcendat figuram

cauterium ferreum vel calibeum predicto
loco applicetur usque ad cartilaginem ossis
exclusive melius tamen et securius et dul-
cius cauterium est ex auro factum ut certa-
tum est ab pluribus / quartum notandum item particulare
a capite mittentur evacuatio cum hiis que
in naribus inmittuntur de quorum numero est
oleum de castoreo oleum de lauro et
de semine melonis est oleum de penta-
dactilo de quo lege doctrinam 2a 3i
4ti capitulo de eius dando in potu oleum
de tremia et est pentadactilus vel
cathapucia / 6o item particulariter
evacuatur per nares a capite per tractum
mittentur a capite lavandus madicando
confricatione oculorum cum pipere casto-
reo vel inungendo eos cum aloe / 7o
item evacuatur particulariter a capite flo-
mando venas post aures in catarro
antiquo vel coriza et venam frontis
in media palatum catarizante et ad
partes pectoris diuturne / 8o item fiat
flo ventosarum [illegible] ad / 9o per gar-
garismum applicatum vel est hec Recipe
seminis staphisagrie casti casti piperis
cinnamomi castorei ireos ana ʒ ß anisi
feniculi liquiricie ana ʒ i cortice agarici pi-
pe colloquintide ana ℈ ij mastic ʒ ij
coquantur in lb ij aque fontis usque
ad consumptionem medietatis deinde huius
colature accipiantur ʒ v oximellis
squillitici ʒ i et calidum in ore accipia-
tur fiat eius agitatio in superiori parte
gargarationis et est locus ubi fiunt
iunguntur extremitates laringe et fa-
ringe i. via aeris et cibi item
per masticatoria radicis gentiane
10m et fortius est radix gentiane
11m est radix ireos et ipse cum pe-
[illegible] alii expurgant omnes partes oris
12m est masticando semen staphisagrie
13m et levius est ~~[illegible]~~ masticando
granorum cubebarum / Item ad hoc levius
est masticando granorum ~~cubebarum~~
mastic / Item caput [illegible] per nasum att-
[illegible] aqua plena de aq. ma-
iorane / 14m et fortius illo est succus
blete cum ydromelle / Item quod tamen bonum
ad liniendum partes nasi interiores us-
que ad radicem exclusive Recipe castorei
ʒ i pulveris euforbii g. v. incorpo-
rentur sunt ultimata [illegible] / Ultimum

alia rasorio capite toto cathaplasmetur linimen-
to facto ex stercore colubino cum aceto
et addo ego ʒ iij piretri de fermento recipe
ista omnia predicta materiam patenter de
capite eradicant et consumunt / Pro
complemento 1e intentionis huius secti-
onis [illegible] que caput confortare confor-
tare solent et maxime in tali la-
psu quod sit ex causis calidis et maxime
si ex colera et flegmate / Primum itaque
illorum instrumentorum est pulvis iste de quo
vir iste hic ex [illegible] usque ad totum
mensem februarii omni sero cum vadit
ad lectum super commissuram capitis sagitta-
lis superappositum usque ad quantitatem grano-
rum v vel vi ordei est descriptio / Recipe
mace sandali ana ʒ i rosarum [illegible]
corticis citri coriandri preparati ana ℈ ij
pulverizentur omnia simul et misceantur
2m particulare instrumentum est hoc electuarium de
quo vir iste ter in ebdomada [illegible]
septimana deglutiat quantitatem ʒ i ß aut
saltem bibat ipsum cum ʒ i aque [illegible]
de [illegible] Recipe lach. de [illegible]
ʒ i [illegible] coralorum al. et ~~ru~~ ru-
beorum mastice ana ℈ ß incorporentur omnia
simul cum sirupo ro. usque ad convenientem spissi-
tudinem / 3m instrumentum est usus istarum
pillularum de quibus diebus intermediis
quibus accipit electuarium saltem bis in una
hora introitus lecti accipiat 1 vel
ij et est in eis intentio attrahendi
materias a capite attrahere leviter et
prohibendi ascensum fumositatum ad ca-
put et consumendi materias et vapores
in capite congregatos quarum descriptio
Recipe aloes preparati in succo endivie ʒ i
[illegible] ʒ ij [illegible] ʒ i salis
indi ℈ ß sandali coralorum ru. ana
ʒ v cum succo ro. fiant pillule ex ʒ i
ʒ vi / Quartum instrumentum est confectio ista
cuius usus notabiliter confortat cerebrum
et sensus interiores Recipe spe-
cierum electuarii de ambra ʒ ij [illegible] de
rosis maioris descriptionis ʒ i [illegible]
[illegible] preparati [illegible] ℈ ij cum aq. [illegible]
se fiat confectio in rotulis magnis
cuius usus est post omne cibarium [illegible]
[illegible] accipiens rotulam unam dra-
gmare [illegible] et si ex eadem [illegible] in-
trat lectum accipiat quantitatem grani fabe
et teneat in ore usque ad sui dissolutionem

optimum erit ei auxilium ad predicta aub[?]
est menta inter alias capitis excelle-
tissima confortativa. Ultimum vero est pomus
iste quem semper in sindone ligatum
teneat et odoret in die pro quo recipe fe-
rasi ℥ i ß camphore ʒ i sandali ℥ i
tabrusee ʒ ii sandarum al. et ru. ana
ʒ v macis ℥ i pulverizentur omnia simul
et ligentur in sindone aut saltem
ex pulvere istorum cum laudano et
vino aromatico fiat pomum quod odoret
ut dictum est etc.

29

Consilium de debilitate digestionis et appetitus stomaci et de mala complexione eius et hepatis cum ... dicti vetustis ... congregatis et in ventre inferiori / de stipticitate ventris / de mala complexione capitis et renum de catarro salso / de ... corporis tabescentia

Et michi consuetum et laudabile exercitium non deficiat et nec ingenii mea velior quam consueverit efficiatur. Nam paulo ante labilis spiritu cor ... et constans quam arazorum arduitatem pluribus egritudinibus et accidentibus meditatam obtulit. Est enim insignis vir franciscus de gradisca progenie de marsilengo dictus iam diu ingentibus pluribus nocumentis molestatus existit. Primum itaque ipsorum fuit stomaci distemperantia grandis cum qua digestiva ipsius nobilitas et appetitiva debilitate fuerunt. Secundum nocumentum fuit multitudo grossis et congregationis ventositatum in stomaco et in toto ventre inferiori. Tertium nocumentum principale fuit et est ventris stipticitas maior quam prius que nunc existat. Quartum est distemperantia in epate eius per quam colere multitudo in eo amplior generatur quam consueverat. Quintum est renum dissensia et satis intensa. Sextum est multitudo congregationis flatus salsi in capite ipsius quod nunc catarrizat ad pectus aliquando vero faciem quasi corizam in eo efficit molestantiam. Septimum et ultimum et magis molestius est universi corporis ingens tabescentia seu macredo que cum iam initium marasmi denegatam accepit magis quam disponere alterius hec in summa est dispositio huius viri tam diversis accidentibus et egritudinibus complicata. Licet de uno predictorum accidentium a qua notabiliter correcta sunt sicut debilitas digestive et mala complexio epatis et renum aqua vero in totum remota sicut debilitas appetitive omnino ablatum est nichilominus ad precedentium dispositionum et accidentium que in hoc viro remanserunt correctionem

contemplationem investigationem causarum et dispositionum predictorum ut facilius et salubrius remedia convenientia earum et preservationis a deteriori lapsu inveniri possunt. Videtur autem dicendum quod omnium predictorum accidentium prima vel et efficiens causa fuit debilitas stomaci ipsius. Primo quod ipsa tempore precessit alias. Secundo quod dato quod alia sibi pervenerunt accidentia est tamen stomaci debilitas et nocumentum fixa permanserunt et intensa. Tertio quia non videtur vero rationabiliter nec hoc defendi posse quod ex fortitudine aliorum accidentium et ipsorum permanentia fuisset vir iste perductus ad extenuationem tantam quanta in eo adhuc est licet iam maior extiterit quam nunc est. Stomacus sit velud lebes in tota familia cuius apparatu in digestione cibus toti corpori utiliter efficitur. Necesse est quod ex debilitate digestionis eius vel corrupte digestus vel diminute fuit ab eo cibus in chilum ingressum consequens necessario fuit corpus arefieri et extenuari. Cum secunda digestio que est epatis nocumentum quod contingit in prima digestione non potest convenienter corrigere ut tollitur tertia tractatu 2o capitulo primo ubi inquit quod quecumque debilitas epatis cum stomacus mandat ad ipsum chilum non bene digestum digestum aut corruptum. Si vero secunda digestio que est epatis prime digestionis que est stomaci nocumentum corrigere posset tunc non debilitaretur epar propter chilum indigestum mandatum sibi a stomaco ut tollitur hec eadem sententia ab ysaac viaticum post penultima columpna primi capituli. Videtur autem michi ex predictis et informatione dicta etc. quod stomaci dispositio mala longum principium et inchoata fuit distemperantia frigida et sicca ipsius. Secunda vero dispositio et adveniencia fuit et ibi remansit mala complexio frigida et humida stomaci ipsius et fleumatica hoc multis signis et rationibus declaratur. Primo quidem a casibus eo quod colore haberi hanc dispositionem et quanto plus ex albo et cinerositate quam non oculis experimenti ut tollitur tertia 3o capitulo 10o de significationibus male complexionis frigide stomaci. Secundo quia ad hanc dispositionem consequitur velox et magna extenuatio et corporis arefactio a frigiditate non ...

consequitur diminuta digestio vel corrupta
et a siccitate stomachi consequitur consumptio hominum
stultificati et ethici si in eo inveniuntur. Quartum
ergo talia nocumenta propter eam digestionem corrigi non
possunt ut supra deductum est, scilicet corporis
exsiccatio. Tertium signum sumptum a tangibilibus
est quod stomachi regio tota invenitur denu-
data pilis et si hoc contingit a quantum sen-
ectute idem verificatur saltem de raritate
pilorum. Secundo illud declarari potest per signa sensibi-
liter in hepatica. Primo quia stomachus et tota eius
regio tactu percipitur frigidus. Secundo quia in
eo percipitur [illegible] ad soliditatem vel ad
[illegible] notabilem quia et in [illegible]
[illegible] suis aequaliter [illegible] ipse cum
frigiditas et siccitas [illegible] et [illegible]
[illegible] fuerint. Tertio probatur [illegible] frigiditas et
siccitas eius et ipse cum [illegible] fuit a
densitate pororum eius et [illegible]
in ipso [illegible]. Quarto probatur talis ma-
la dispositio stomachi [illegible] per signa ab opera-
tionibus [illegible] ab appetitu in talibus non
appetitus [illegible] est intensus quoniam stomachus
frigidus appetit [illegible] secundo [illegible] et
hoc [illegible] non est nisi frigiditas stomachi et
siccitas fuerint adeo intense ut
[illegible] omnis immoderata
discrasia destruit actum [illegible] secundo
[illegible] tertio [illegible] appetitiva virtus
saltem [illegible] est [illegible] stomachi [illegible]. Secundo
probatur [illegible] eo quod [illegible] discrasia fit
in appetitu [illegible] eo quod est [illegible]
[illegible] non [illegible] distemperantia stomachi
[illegible] appetit quia [illegible] mala eius
distemperantia stomachi [illegible] appetit
[illegible] secundo [illegible] et tertio [illegible]
eo quod [illegible] discrasia frequenter est causa
corrupti appetitus ut [illegible] et
[illegible] sitis [illegible]. Sexto itaque hic declara-
tur ex debilitate vel privatione diges-
tionis [illegible] in stomacho [illegible] et
siccitas [illegible] assunt ibi due cause debili-
tatis aut ablationis digestionis una
que [illegible] efficientes impedientes
ut [illegible]. Reliqua vero mala ut siti-
tas [illegible] in stomacho [illegible]
[illegible] in digestio [illegible] et
[illegible] est [illegible]
[illegible] ut frigiditas vel siccitas in [illegible]
[illegible] ad digestionem. Septimo itaque hic [illegible]
ex longi [illegible] temporis ad [illegible]
digestibilia [illegible] in hoc non stomacho [illegible]

ad hoc quod [illegible] facilis digestionis non nisi
in longo [illegible] tempore ita quod quoque
non [illegible] aut parum [illegible]
a stomacho [illegible]. Sexto itaque hic declaratur
ex digestione alimenti quod frequenter ita
corrumpitur quod declarat [illegible] eructua-
tionum et rugitus in stomacho et in toto
ventre inferiore propter [illegible] ventosi-
tatum que multiplicantur in stomacho et ab eo
inferius [illegible] et ista fuit causa
[illegible] doloris in ventre
eius qui in [illegible] fuit [illegible]
[illegible] sensit hic [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] mala [illegible] ad ydropi-
sim et [illegible] in [illegible] ven-
trem inferiorem. Undecimo itaque declaratur hoc
ex eodem fundamento propter corruptionem
eius digestionis in stomacho a [illegible] eius cor-
rumpitur quoque cibaria in ipso ex quo [illegible]
vapores et ventositates eructuando
expulse fetorem in ore eius reputantes
et si contingit [illegible] corruptione [illegible] di-
gestionis [illegible] propter illud [illegible] vento-
sitates eructuationes acidas reputantes.
[illegible] probatur predicta stomachi dispositio declaratur
per signum sumptum a [illegible] et [illegible]
tibus et quod iste [illegible] per assumptionem
[illegible] et [illegible] calidorum et [illegible]
et [illegible] velocius [illegible] ipse [illegible]
a [illegible] tarde [illegible] actu
et [illegible] et hic [illegible] satis
[illegible] in [illegible] ista [illegible]
[illegible] per signa sumpta a velocitate
patiendi ab [illegible] alterantibus
discrasia [illegible] et [illegible]
a [illegible] sit [illegible] a [illegible]. Ultimo hic
totum declarari potest per ea que sequuntur
ad predicta [illegible] in dispositione co-
[illegible] quoque [illegible] vaporosa
quoque [illegible] cerebri [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] corruptionem et agitationem
in [illegible] et vigilare [illegible]
et reliqua talia que [illegible] legenda
dimittuntur [illegible] de [illegible]
stomachi et [illegible] ibi quod [illegible]
dimitto [illegible] fugiens que [illegible]
[illegible] forent. [illegible] vero itaque declarari
[illegible] quod in stomacho huius [illegible] sit mala di-
[illegible] et [illegible] mala ut [illegible] que
[illegible] fuit [illegible] hic [illegible]

dictum quam iam probatum est stomachum vi
lapsum esse ad frigidum et siccum quo in eo potest
inveniri humiditas intrinseca de qua est le-
nitas quia dato quod in stomacho eius sit mala
qualitas frigida et sicca propter talis propter indigeriem
tamen quae in eo est inseparabilis generantur
et congregantur flata multa quae stomachum
humectant et remolliunt. Unde talia
sunt materie confusionis eorum in vapores
multas et oppilationes partium stomachi et
iterum rote frigiditates eorum debilitat dige-
stionem et multa remollicione ab eis
facta in ore stomachi sunt causa ut non
tantum fuit appetitus in eo quantum rationaliter
consequens fuisset ad frigidum et siccum stomachi absque
hic flate. Et iterum hic flegma fuit
materialis causa ponendi nocumentum in inte-
stino ylion tum propter frigiditatem augmenta-
tam in eo tum etiam propter ventositates
et vapores in intestinis inferioribus
a flate tamquam a materia causa ibidem
generatos. Unde ex hoc fundamento
materiale deducitur complicatio nocumenti intestino-
rum a nocumento stomachi dependentis et cetera.
~~Et ex hoc fundamento materiale deducitur~~
~~complicatio nocumenti intestinorum a nocumento stomachi~~
et declaratio primi accidentis scilicet male digestionis
dispositionis stomachi et iterum secundi scilicet generationis
et congregationis ventositatum in eo. Circa
tertium de causis stipticitatis ventris et dura
sitatis earum. Circa accidens tertium scilicet stipticitatis
[illegible] est stipticitas ventris in hoc
viro nota est ut eius diversitates intelli-
gantur distincte et per certam categoriam
salubria remedia competentius administra-
ri possint possit. Pro hac [illegible] stipticitatis ven-
tris quod plures assignantur causae. Prima
est ex causis primitivis eveniens
sic ex laborioso exercicio [illegible] intense
intensive et extensive forti per quod
[illegible] consumuntur et resolvuntur superfluitates
et humiditates quae sunt ventris humec-
tative. Secunda causa potest esse vehemens reso-
lutio a caliditate contingens in aere forte
velud exercitari in diebus magni estus
aut occupari circa negocia ignea
ut fornaces et similia et propter cum caliditate
aeris cum multa siccitate contingit. Tertio
contingere potest a multa comestione arti-
ficiali cum [illegible] flo[illegible] vel a vul-
nere facta. Quarto contingere potest a pa[illegible]
[illegible] animalibus per quas fit fortis spu-
[illegible] et motum distractio a ventre

ad extrema corporis ut contingit in militibus fre-
quentibus et in zibare. Quinto accidere potest ex
parte interiorum stipticitatem ventris efficie-
ntium. Sexto principaliter stipticitas ventris
assignari potest ex parte obiecti quae ali-
mentum sit contingit hominibus utentibus
cibariis frigidis et siccis et stipticis ut sunt casta-
nee granata citonia nespila sorbe [illegible]
[illegible] mirti et similia. Aut quae cibaria
cum sua frigiditate sunt viscosa multum velud
ventres pedes animalium simmose et
[illegible] partes eorum aut iterum quia
cibi cum sua viscositate sunt grossi multum
velud pisces antiqui cibi pastiles
[illegible] aut quae cibus inde alis est aut [illegible]
cibalis excellenter calida ut caro
animalium antiquorum magis macre
dinis aut artificialiter cottam cum
speciebus multe resolutionis et exic-
cationis velut piper zinziber galanga
et similia et propter cum eorum usus est
multus et frequens. Ad hoc et tertio
[illegible] evenire potest stipticitas ventris
ex parte dispositionis [illegible] [illegible] corporis
velut quod [illegible] qui ventrem habent ex-
carnatum et parum paucissima musculosa
musculosa carne velatum et maxime
cum in illis vehementes inveniuntur excre-
menta sic est in viro isto. Nam mu-
sculi laterales ventris in eo fere to-
taliter excitati sunt. Cum ergo ex-
pulsio a ventre perficiatur per lacertos
laterales vilos [illegible] carnose partes
versus ventrem contracte expellunt
feces patet quod eorum consumptione non potest
debita ventris compressio unde contigit
in nostro accidit ventris stipticitatis
ex eorum consumptione et sunt simores
inclusi in [illegible] 26 2o [illegible]
[illegible] simone. In omnibus morbis ea
quae circa umbilicum et precipue
[illegible] bonum est. Secundo iterum
potest ventris stipticitas a ~~[illegible]~~
[illegible] et [illegible] frigiditate provenire. Tertio iterum
a vehementi [illegible] ventris appetitum
propter quia in profundo ventris augmen-
tatur caliditas resoluendo et exiccan-
do stipticitatem faciens. Et adverte quod de
[illegible] [illegible] plurime generat ad
inveniendum stipticitatem in [illegible]. Quinto
[illegible] adhuc contingit stipticitas ex parte
[illegible] expellentis que debilis est.

que non potest mouere lacertos uentris con-
stringendo eos ut decet, est quod uirtus
expulsiua uigoratur taliter ad mobi-
litatem frequenter et pauca similiter ad
constitutionem [illegible] necnon indiget fecale
tanta que faciat fixionem et quietem
uentris in recto. 2o contingere potest
uentris stipticitas ex debilitate uirtutis
sensibilis que est debilis [illegible] debiliter
percipit impressionem ductorum ledentium
mouetur motu pigro ad imperandum
motum expulsiue uirtutis ut habetur 3o
tertii capitulo penultimo. Nam uirtus sensibilis
intestinorum si est fortis mouet assel-
lationem et si non est fortis non mouet.
Nam autem motum sensibilis uirtutis quod eli-
gendo fugam rei nocentis uirtuti expul-
siue imperat motum ut nociua expellat.
3o contingere potest ex parte debilitatis
omnium uirtutum scilicet uitalis naturalis et ani-
malis sicut contingit in senectute ultima
et in hiis qui longo tempore in febribus
et aliis prolixis egritudinibus laborauerunt
in quibus deficit motus qui ne-
cessarius est ad omnem uirtutem operantem quod
[illegible] per motum [illegible] doctrina 6a capitulo
de uirtutibus naturalibus ministrantibus. 4o item
accidere potest stipticitas uentris propter carentiam
[illegible] de quorum uno [illegible] in intestinis
euenientibus qualitatem et ubique contingit
propter eius [illegible] comprimendo et eius [illegible]
infrando uel nimium exsiccando uel
resoluendo consequitur appetitum [illegible]
uel uirtutis debilitatem in expellendo.
2um accidens stipticitatis et effectum potest esse oppilatio
pori fellei deferentis coleram ad inte-
stina gratia expulsionis que fuit una
de causis stipticitatis in hoc uiro quod apparebat
quia feces eius erant solide nulla tinctione
colorate et color eius uergebat ad yctericum.
3um accidens esse potest multitudo mi-
ctus et frequentia eius que non apparuit
in hoc uiro. 4um accidens potest esse multitudo
sudoris [illegible] et si hec [illegible]
ea que in hoc uiro manifesta fuerunt [illegible]
quia stipticitas uentris eius fuit et est propter
debilitatem uirtutis sensibilis et motiue propter
[illegible] exsiccationis [illegible] uentris
et [illegible]. 3o propter oppilationem fellei
[illegible] ut non est inualescente. si
frequenter et fortes inferebat uentris
dolores. Capitulum [illegible] de inuestigatione
male complexionis epatis 24

Iam uero superest declarare dispositionem malam
epatis eius que est mala complexio calida et sicca epa-
tis ipsius et hec quidem ualde manifesta est
primo per signa a causis superius. color eius
[illegible] ad citrinitatem et subcitrinitatem quod [illegible]
est quasi subcitrinus [illegible] cuius latitudo ex-
tenuata est quia propter nimiam caliditatem in
qua eius grauitas sanguinis redditur uirtuti
consumptiue absumabilis et ingens.
3o quia tactu ypocondriorum partes senciun-
tur calide cum caliditate notabili. 4o quia
[illegible] eius urina ut ad plurimum presentabatur
aut cum tinctura ignea in diu fuerunt
[illegible] remediorum rectificate. 5o
adhuc quia hic propter [illegible] ut
ad plurimum in eo [illegible] habuit
mala complexione nimia calida fuit in eo
genita et non potuit [illegible] complete
digesta et curata oportuit ipsam cum sanie
per totum corpus effusam notabilem exte-
nuationem effecisse in uiro isto. Capitulum
[illegible] de inuestigatione male complexionis
renum calide et sicce 25. Complexio autem
[illegible] renum [illegible] fuit mala complexio
calida et sicca in renibus huius uiri que multum
declarari potest primo quia per tactum caliditas in
locis renum notabilis percipitur cum ca-
liditate et acuitate. 2o propter nimiam
urinam in quantitate continua non raro
et in quantitate discreta multum tenuem.
3o propter frequentem [illegible] multitudinis
arenarum in urinis eius. 4o quia urin-
[illegible] ut in pluribus mordicationem
efficiunt in canale [illegible] eius. 5to
quia urina eius in tinctura igneitate
plurimum est eleuata et similiter arene
in ea apparentes. 6to quia in lateribus
non raro [illegible] dolores pungitiui
et mordicatiui non tamen presentantes
multum propter subtilitatem et paucitatem
materie. 7o declarari potest per signum superius
a [illegible] et nocentibus nam uirtute
multum a quibus [illegible] ex applicatione
[illegible] que infrant et [illegible]
[illegible] et similium. hec autem
in renibus mala complexio et si est in eis
[illegible]
et mala complexio epatis dependens
licet ipsa inchoatiue facta fuit a
mala complexione predicta [illegible] facile
declarari possit. hec tamen dicte dispositiones
due ita se habent quod una alteram intendit

et ab eo recipit intendi[2]. Capitulum 6m tractatus
investigationis salsi fleumatis a capite catarrizantis ad pectus.

Fuit autem actus 6 tractatus supra positi multitudo catarri salsi in corpore eius congregati. Et quidem et licet multe possint assignari cause efficientes et materiales eiusdem. Tamen quia hoc flegma salsum in corpore generatur ex commixtione colere rubee cum flegmate aquoso tenui quod genitum est in epate et deinde per venas defertur ad cerebrum aut saltem evaporando multiplicatur in eo. Et patet quod hec materia in cerebro congregari ex delatione seu evaporatione colice materie ad cerebrum que in venis pancreatum cerebri[1] quin sit et flati ibidem genito privationem indigentibus et quibus contingit necesse est credere hunc modum generationis flatis salsi cum non videatur alia assignare posse causam neque in corpore vel capite invenitur calor adustionis neque putrefactiones. Dicendum ergo iste sint tres cause sufficientes generandi flegma salsi. Et due ultime excludantur necesse est quia hoc flegma sit genitum per modum commixtionis colere cum flegmate ut dictum est. Dicendum ergo hoc flegma multitudine erit in capite propter fluxibilitatem et quia sua descendit per palatum aut ad nasum faciendo corizam. Postea vero alterando eius per colatorium aut venas descendit ad stomachum et patet ex eo diminute digestionis. At corruptio quia generatur ex multitudine salive viscose et salse et per ventositates et rugitus in stomacho generatis et per nauseam et abhominationem que sequitur in ore stomachi eius invenitur et hec materia itaque capiti effumatur receptum in cerebrum et debilitatem ipsum quia hec duo nocumenta sese invicem recipere intendunt et hec est dispositio huius viri complicata ad quam principaliter intendendum est. Capitulum 7m
de assignatione resolutionis membrorum et extenuationis eorum in viro isto.

Propter autem ultimus invenit causam ultimi accidentis et senioris quod predicta fuerunt quod quidem est tabes vel consumptio specialis humiditatis membrorum totius corporis. Et licet ex pluribus causis talis consumptio non raro contingat quam illius causa est ptisis quemque et que supra que impetrat consumptionem specialis humiditatis corporis consequentem ulcera pulmonis sive ulcera hoc efficiunt exsiccando sive corpora generum membrorum dissoluendo a putrefactiones in ulcere proveniens necessario que effumando cordi facit ipsum febricitare. Sive quia calor proveniens fixus in solidis partibus et maxime in corde febrilem ethicam in toto efficiat quid contingat propter hoc quod non potest ab ulceribus pulmonis assignari ptisim que in hoc viro non est neque hic signa eventus fuerunt eius patet itaque 2o consumptio humiditatis in toto corpore fieri a sumenti ethica febrili aut incipiendo aut permutando facta at ab ethica cum non quae febrium complicata de raro cum febrili ethice est ipsam esse consumptionem humiditatum a fixam necessario ethimo a impetrat sua. Et hec itaque causa consumptionis corporum non videtur in hoc viro adhuc itaque et 3o provenire solet in humano corpore consumptio a calore malum febrium equales antiqui colliquativas vocabant per quantum acutum et intensum calorem pinguedo et membrorum humiditas consumitur aliis hoc quia iste febrium calor in membris existat fixus et per hoc differt ab ethica in qua calor fixus in membris requiritur et a cetero dependens calor autem malum febrium est fixus quare etc. Et hec eadem consumptio videtur vitari in quibusdam febribus coleris contingit et interpolatur at a materia generali ad hunc corpus sunt et hec itaque causa 3a in hoc viro vitari non potest propter exclusionem predictarum febrium at non itaque alia consumptionis causa assignari solet in toto corpore et hec necessaria est in quibus hominum deficiente morte naturali que accidit in decrepita etate propter indigentiam pabuli et ipsam calore naturalis ad ipsum. Calor naturalis incessanter exsiccat corpora naturaliter donec tamen finiat 3a principium causa propter quam cum hic vir iuvenis existat morbus eius est valde necessarius propter quem ad etatem ut calidi in humane veteres affecti 2a illi in morbis inequales inclinant equaliter. Alia vero et ultima consumptio assignatur

que prout ex siccitate in membris fixa. At
proprium fuit quod a dispositione principalis membri toti
generatur et frequenter quod ab epate vel a ma-
la complexione et si stomachi epatis vel alterius
membri nobilis faciente hic vel corrum-
pendo alimentum ut fiat alimentum incongruens
appetitui et consumptioni membrorum vel
excitando consumendo ipsum et tales di-
spositiones illustres antiqui vocare solue-
runt marasmodeas ab effectu eo quia
marasmus est vincentis caloris in siccitate
vel consumptione quousque ut G. in libello
de ipso dixit. Ymmo ipsa est non quia in hac
parte vere et continue includitur huius viri
dispositio. Ymmo aut quia id affirmari
potest illud quod est dictum, nam per dispositionem stomachi
frigidam et siccam continuam et perpetuam. et
per malam complexionem eius frigidam et humi-
dam accidit diminuta et corrupta
digestio assumptorum in stomacho. tunc si digestio
fuerit notabiliter diminuta nunquam nocumentum
emendare non potest secunda digestio que est
epatis ut probatum fuit in primo canone.
huius sequitur quod ex melancolico diminute digestio
sanguinis in quantitate paucus et diminute
digestus generabitur inde non erit materia sui
quantitate sufficiens ad complete nutriendum
universa membra inde remanebunt extre-
nuata et quantum causam in prima assumptione
ciborum contingit hoc. eadem ratione sic
eveniet in 2a et in 3a cibationibus
et deinceps. ideo continue corpus arescet
magis dum per et 2o si cibus quantitas in
chilum adgustum accidunt aut aliter
male confactum tunc appetitus mem-
brorum non inclinabitur ad abiectum
delectabile. ideo si generabitur quos chili
corrupti nocumentum erit sicut de consump-
tionem universi corporis. quod arguendum cum
Et si bene consideras hoc est vera causa
consumptionis corporis huius viri assigna-
ta ex parte stomachi quid ideo dico. Et si appetit
distemperantiam stomachi predictam adiungitur
epatis discrasia seu distemperancia
sicut in capitulo calo declarata cum iam predictam
chili diminute aut corrupte consum-
ptionem in sanguinem. et adhuc si talis
discrasia epatis esset simplex. et non com-
plicata discrasia stomachi hic accideret
eo fortius. id concedi debet quod digestio prima
et 2a notabiliter lese sunt ratione di-
minutionis aut corruptionis ciborum

ad que est stringere notatum. a capite
et a renibus illis duobus membris que
causam huius non inmito coniecturari. concludere
hanc dispositionem complicatam notabilis
et vendam. epatem propter eam ledi principale
membrum ut epar. et sicut ex sini-
tate preparatoria vel stomachi et virtute de-
lativa vel renes. Secundo hic est quia
dispositio sua fixior est tamen ex quo sunt
ex longinquo tempore inde arguit difficultatem
sue remotionis generatam ante vetera
assecuta illi atque in multa tempore exste-
nuatur etc. lege quantitatem illi et
sequitur ultimo quod ad huius dispositionis
curationem omnino festinandum est ut
inde sequitur. Capitulum 2a principalis de
regimine huius viri dispositionem inveniendo
et quod causa vis [illegible] causam inquirit
fundatum adinveniendus modus regimi-
nis. Cum dispositio huius viri pluribus complicibus. et
causis sit complicata est quarum aliqua versatur
habent contrarietatem adinvicem ut dispositio stomachi
ad eam que est epatis et renum quia
ut fuit ut in precedenti particula visum est
ideo difficile eligi videtur passio regiminis quod
omnibus videatur et convenit. Et cum
stomachi lapsus sit quoad frigiditatem et
siccitatem principalis et humiditatem accidentalem
a multa fluxa materia in stomacho. prout iam iudi-
gemus aggregata. Est item ex alia parte
lapsus epatis et renum etc. et si ali-
quando [illegible] generantur patet quod in istis ex-
cessibus non realibus et in aliis. que sunt
distemperancie stomachi calido [illegible] intenden-
dum dispositionem epatis et renum. ideo quod
[illegible] in hac parte diligenter [illegible]
ad lapsus predictos [illegible] ad actus
quod est corporis consumptio [illegible] in predicti
calo declarata. In hac in quantitate
[illegible] collige modus procedendi ex
veterum auctoritate collectus prius modus
est quod primo intendendum est ad illam
dispositionem que fuit cum [illegible] causa
[illegible] vel [illegible] stomachi dispositio est i a
[illegible] ad quam primo est intendendum
[illegible] accidentia sua pen-
dentibus non potest inveniri modus re-
mocationis nisi per sue cause vel cause
remotionem [illegible] illud 3o tegni [illegible] Prius
[illegible] abscindere et maior
[illegible] calido finali. et prima
[illegible] mala dispositio

stomachi fuit continue cum congregationibus flegma-
tis et ventositatum in stomacho que fuerunt
cum dolore colici et iliaci in hoc viro.
Ex quo tamen quamvis non patuit san-
guinem in quantitate et qualitate convenientibus membris ad hem
nutriendum. Quia vero contrarium consuetum corpus confluxit
in stomachi dispositione predicta caliditas cum ex-
inanitione repletionis corporis cum non in ipso
et in renibus fuit multi defectus fuit
in ipsis calor ~~~~ particularis intensus
factus eo modo quo sepe contrarium corpora
et adhuc quoniam sana inflammari
rarefieri ex vehementia et pluralitate
sanguinis aut alterius materiei quare
vero predicta secundo vero scilicet quoniam in regimine ha-
rum dispositionum predictarum erat attendendum
distemperantie stomachi tamquam ei que fuit dum
iliacam causa esse vel principalis ut dedu-
ctum est. Ex quo fundamento certe con-
cludi debet quoniam regimen harum dispositionum
predictarum in conservando erat penes distempera-
tiam stomachi penes res non naturales et
medicales cum contrarie impressionum ad terram. Et
ex hoc ultimo concluditur quoniam omnia ta-
lia debent eligi et et hoc plus ut habeant
virtutem contrarie temperatura ad distemperantiam stomachi que
frigida est et sicca. Et sequitur item tertio
quoniam contra omnia talia iam habeo virtutem
calefaciendi et exsiccandi per quam congre-
gati multi in stomacho et intestinis et
sequitur ultimo quoniam omnia talia instrumenta de-
berent eligi magis elevate in gradu
caloris quam siccitatis eo quod talia
cum sui siccitate remissa et cum caliditati
sicci te stomachi et naturali ipsius stomachi siccitate
conferunt ad consumptionem flatus et consump-
tionem humiditatis eius convenientis quoniam si talia
instrumenta notabiliter siccativa forent. Ne-
timeo molestiam hic quod dixi quoniam siccita-
tas stomachi particularis confert ad exsiccationem
et consumptionem flatus quod id est mani-
festum quia febrilis est materia causa exce-
dendi corporis nostri quod videtur quoniam virtus
corporis deget illam siccitatem tamquam in
stomachum particularem ad apponendum scilicet quando contra pro-
nuntiatum effectus quando causa sua vero
est effectus agentis ad applicationem
passi. Et quo modo procedendi in quiete
lapsum per viam eligendi instrumenta
apparata lapsibus complicate stomachi scilicet quoniam
principaliori intendendum est pro divinatione intem-
perantie aliis vero subsequentibus et iterum

sancte tamen intelligenda quod si una dispositio
sit plurium accidentium productiva que tamen non
sit valde intensa et que in fieri et in
conservari dependeant ab illa tunc quod solum
attendere ad removeam consequenter non intendo
ad predicta accidentia. Si autem accidentia accidentia
vel egritudines cum hoc quod scilicet plures causas
dependent et scilicet facte sunt sit est de-
cente forali egritudini sicut ita se
habeant quod ad removeam sue cause non
totaliter removeri possunt tunc postea hec
quoniam quod in regimine talium dispositionum
utique attendendum est. Scilicet cause absolvende
do eam et effectui qui remansit abin-
cedentibus aliter res non esset sufficiens
nec bene recta. Et hic exposuit scilicet prefatus
allectus locus dum dixit utrique attendendum
est. Adhuc et si effectus quod egritudo vel
accidens in fieri et conservari totaliter depen-
deret a sua causa et accidens tamen vel egri-
tudo quas maioris lesionis foret quam
sua causa tunc ponitur tertia quoniam quod quedam
intentione ad accidens debet intendere
medicus et hoc quod si vehementissimus
dolor capitis et colica fortissima
complicarentur cum febre. Scilicet in ta-
libus casibus intentio totalis et regimen
applicaretur scilicet dimissis accidentibus illis
prius tunc fortassis eger extinguetur quam
scilicet complete curaretur. Et hic modus proce-
dendi si hic gravis ~~vel~~ vero scilicet potest tamen
cidere cum primo licet aqua debet ab
eo. Et quo modo procedendi in regimine
accidentium et egritudinum complicatarum
a superioribus ponitur pluries modum
quod fortiori et principaliori dispositioni
intendendum est cum instrumentis intuitu et alte-
rantibus vel evacuantibus accidentibus vero
subsequentibus minus molestis attendi
debet cum hiis que extrinsecus applicata
digerunt et evacuant ex principio ut si colli-
ca non valde molesta congruet febri co-
lerice cum digestivis et evacuativis colere
in potu datis attendetur febri. Cum
hiis vero que alterant et evacuant colli-
ce attendendum esset distemperando lini-
endo et aliis scilicet quando esset iste ...
modus videtur esse magne utilitatis
in procedendo in cura talium complicatio-
num et tu lege modum qui tibi magis
placet. Ergo aut in cura dispositionum

huius viri cum hijs grani elegi modum
procedendi includentur omnes tres mu-
tates pissas videtur .n. in satis ex p(ro)p(ri)e
eligere rer(um) compt(ibus) male generis f.
et s. stoi qui ... modus est app(ar)atus
metrasmo predicti viri cala .n. et hu-
da utrum horum lapsum contenter erunt
contra gline et mar(e) repodo partes
deperditas restauratoz contentez dump-
het eadem notabiliter habent contra
ad malam complexionem adventitiam proci-
entem a flate adustando ea calide
sua adhuc ... talia vigorabunt
virtutem a humiditate flate ... di-
gerendo et rectificando ipsum. Et iuxta
hec item dico quod cum predictis mistis tam
medicinalibus quam cibalibus ... potu-
erunt aliqua leviter exsiccantia
que corrigunt humiditatem flegmatis
sicut est parum ciamomi iusculis
eiq adiunctum redditum cum eisdem
mistis adiungi potest leviter ipsam a
et hurtanea et diuretica ut scia-
gma maiora ... quorum omissio ma-
xime fecit ei incautum in rectificando
malam complexionem et s. epatis et re-
num ut apparuit. Attende hic quod ta-
le regimen quantum ad tres et operantes
in mistis includendis non est bene
possibile acquiri nisi a viro p(er) cottidi-
anam experientiam docto et in cognosci-
bilibus in cognoscendo gradus et vir-
tutes simplicium medicinarum non mediocriter
erudito. ... ex hijs omnibus continui
ingeniis ... fieri potuit
rectius ... p(er) applicationem rerum non
naturalium et mistorum medicinalium elegi
ut nunc sequitur. **Capitulum iij de e-
lectione aeris et mansionum convenien-**
tium sicut ex predictis iam aer iste p(ro)-
tore debet ... cameras vel loca
magis calida que hic non sunt ex-
cellenter ... sicca ... et elige-
atur calefacta in ... et cetera
in passionibus vel saltem ... in p(re)da
mansione ... si res ... contentes
inveniri posset et limitate sunt
ut ... de eis. **In summa**
hic cum hoc quod aer est calidus excelle-
ter calide vel maxima elongati debet
ut non sit propinquus decursibus aqua-
rum fontalium vel silvium et non sunt

loca habitationis antiquorum edificiorum
necnon ruinatorum velud sunt revoluto-
nes testudinales murorum exposite ven-
to ... boreali necnon accidentali. **De**
annexis eligantur ... vestes pellibus
mollibus et hijs reflectentibus taliter
suffulte velut sunt pelles agnorum
vulpium leviter et de dossibus variorum
et consimilium suffultis et pedes et ma-
nus diligenter calefacte teneantur et
inter cetera capiti suo summum adhi-
bendum est studium ut bene calidum
teneatur et cum adiutorijs exsiccativis
et confortativis diligenter regatur
de quibus inferius rerum medicinalium particulis
pertractabitur. **Et** huius gratia ... plag-
... ut sepe camere sue aer suffu-
getur suffumigio facto ex thure san-
dalis stadace calamita et laudano. Et
cum hoc quarto **Recipe** ligni aloes ʒ ij cubeba-
rum maris calami aromatici folij ana ʒ j.
thuris sandali ana ʒ ij storacis calamite
ʒ iij laudani galienum ana ʒ j s. pul-
verizentur omnia p(er) se et cum vino ...
incorporentur et fiant trocisci ponderis
ʒ ij ... cum exsiccati fuerint ... ex
eis pulverizet et carbonibus ignitis
superaspergi et in camera hic reclusa
fumus teneri est laudabile et horum
gratia ut sepe et gratie si possibile foret
in camera sua comburentur ligna a-
lictis iuniperi lauri amygdale
et aliarum plantarum. ~~calida~~ calida
sunt ... **Capitulum iiij de e-
lectione generis ciborum et potuum**
Cibi vero in quibus suis eligantur tales
facti usque ad ... gradum et hu-
... aut levissime exsiccativi co-
facti velud est panis de vera
simila .i. de puriori parte farine
factus cum paucissimo sale medio-
criter coctus et ... si die
aut saltem ... 3a die ... et si
delectationem haberet non est malum post
aliquos dies predicto pani miscere ... tam
partem siliginis aut ... panis
de ordeo ... fermento hoc facere
ipsum apparatum lapsum operis et ...
... et ... ex frumento
ordei et ... in bradio
laudabilium ... utilia
sunt ei cibaria ex amigdalis facta at

ex citreo m. confracta aut cum latte in
uenis vitule. Et optima etiam est cibaria
generaliter facta cum granis sisami aut
cum granis dorelle que est granum minimum
in circuitu parum oblongum sua caliditate
et humiditate vehementer restaurativa.
Et si desiderat cum predictis cibariis
acquirere virtutem excitandi fleuma
in stomacho inventum tunc eis addi possunt
parum cinamomi aut macis aut ciminum
aut piretrum aut pulueris
dauci vel feniculi vel anisi. De
carnibus vero quadrupedum conveniunt ei magis
inter ceteras carnes iuvenculorum
edorum. Postea caro agnina duorum
mensium vel trium. Postea caro lactentis
vituli. Postea caro gazelli iuvenculi que
est minutissima nutribilissima. Cum carnium
quas sermo 1o capitulo tractatu
de cura discrasie stomachi frigide et sicce
adhuc in carne huius usum confert ei caro
caprioli iuvenculi et bene pin-
guis. Caro vero volatilium domesti-
corum laudabiles sunt galline capones
et meliores eis sunt pulli bene pin-
gues iuniores. Cum horum enim caro
melior est quia digestibilior et nutri-
tiva humectativa reparativa. Aliquando eodem
modo potest. Carnes columborum
bene pingues et precipue cum cum eis
coquitur aliquid de foliis lactuce
violarum vel malvaviscus ut refran-
gatur eorum caliditas et acquiratur ali-
qualis uentris mollicies. Tales cum
non poterunt nocere sua caliditate
et generaliter restaurabunt pulli m.
columbarum dantur in cibo illi cuius
corpus evacuatum fuit de sanguine aut in-
firmatum ex longo morbo 23o confine
tis cap. 66 9o. Etiam concedi potest ei
caro anatulorum iuvenum et bene
pinguium et precipue elixorum et non
in multo usu. Carnem namque anatum
superflue nutrias et fastidium generat
3o almansoris cap. 29o. Caro vero an-
serulorum licet adhuc iuvenum et
pinguium non placet quia eorum digestio
est difficilis. De volatilibus vero sil-
vestribus carnes perdicum fasianorum
iuvenum sturne et coturnices parum
laudabiliores inter ceteras volati-
lium silvestrium carnes 3o almansoris cap.

– starne

23o necnon timendus est quod autem. Iur
generaliter omnibus qui sanguinem ex eis generant
tendens ad siccitatem et salsitudinem tendit
quoniam talis dispositio tollitur ab eis per prepa-
rationem decoctionem cum aqua fetam aut
cum additione pinguedinis non sali-
torum in eorum preparatione facta. De car-
ne huius perdicum scribitur 23o continentis
cap. pallete quod caro eius auget
sanguinem et valde convenit est si convaluerit
convalescens cuius corpus fuit infrigidatum
et sanguis diminutus. Caro autem adu-
rac vel fasiani competit ei propter non
est melior carne pullorum 2o canonis
cap. proprio. Carnes silvestrium avicu-
larum in rubis degentium velud sunt
phisedula philomene cordelli
fitici et alaude omnes placent et
meruli bene pingues. Caro et qua-
tale vel coturnices aquaticarum competere
potest et precipue pinguis et si stomachus ab ea
nauseatur non ledatur. Et quia propter
reverenciam legis Romane non licet per
comedere carnes et iam corpus
istius viri restauratum est et fortius
est factum usque ad tempus quadragesima-
rum ieiunii quadragesimalis eo nunc
est dicendum primo quod non laudo eum in
cuius die factum. 2o ad solum magis
in eo aquiescendum. Dico quod propter istos
annos non competit ei totalis a carni-
bus abstinentia dico 3o quod quibusdam
diebus uti potest carnibus iam predictis
in aliis diebus convoluere se ad pisces
et ova. 1o dico quod in indicio horum
stans est experiencie si in quantum iste
percipiet se magis vigorari fieri aut
contrarium ita permutatio fieri debet in varia-
tione dierum dicte a carnibus ad pisces
et e converso. 1o dico quod si cuius est cum pisci-
bus coquere vel condire metas alia
les aliquantulum calefacientes in medio-
cri quantitate videlicet sal petrocilinum men-
ta serpillum salvia rosmarinus et similia
aut cum mediocri aceto 33 vel cina-
momo confrangere frigiditatem eorum et
humiditatem. Si autem sit de piscibus
eorum laudabiliores sunt fluviales
ut varioli torrentis currentes car-
piones temali sterliones capeda
in lucii rubi merule et gisiles
cum cancri iuvenum et solidarum

carnium et de similibus opti sunt
ci marsiones lapide et quelibet an
guille verum tenche et cephali re
gine rotuli pisces et reliqui pi
sces quelibet molles viscosi et valde
frigidi dittantur Cancri vero et precipue
fluuiales placent in et precipue si predi
cum viuos mictantur in lacte vacce
te vel capre vivencium deinde eli
xi comedantur aut quelibet eius fiat
infusula que sorbeatur cum emulsio
ne amigdalarum cum amilo zuccaro et quelibet
bus tunc erunt cibus notabilis restau
rativus De lacte vero dico quod non
ci quare arto supto a facte sua quare
tum ipsum est vehementer nutrimentum
diu digeritur in breui et si multas
partes consumitur in sanguinem ideo si ex
eo sepe fiat infusula cum simula
frumenti vel ordeum cum amilo et
farina cerrum et aliis super tactis
erunt sibi valde congrua et inter
partes eius vehementer laudarem
ci recoctam Galactu vero que ju
cata dicitur in eo non placet cum meliar
aut pars eius est lac coagulatum
cum butirosa parte parte in eo reseruata
ta quod apud vulgum capud lactis
nominatur est non vehementissime nutri
tionis quod acrit eius dulcedo vehe
mens et equalitas mixti sbe ipsius cum
punta passibili ipsius et calide natura
Alia vero mense alias intemtionis congruit
ci exibere lactis ʒ iij post cenam
per vi vel viij horas calidi sit enim
quare ab animali quod altera adventicia
caliditate non erit calefectum et post illud
expectare horas iiij or et tunc in
tromitte ipsum in aqua calidam
caliditate aliquantulum maiori quam sit tepi
da ubi moram contrahet certe partis
hore et non amplius postea intromittetur
lecto ubi dormiet et gesset quando
calitas reducta foret ad dispositionem
pristinam et tunc exibeat ci predictum
vel alius sequenti vero die possit ci exi
bere lactis ʒ iiij et successiue
predicte dosis lactis augmentando
usque ad vi vel viij ʒ et non amplius
et iste est secundus modus restaura
di ipsum lac vero eligibilius ci erit
lac asine inventum propter maiorem

eius subtilitatem et post illud lac capre
vini si lacti addetur ʒ si vel vel aut
amplius in conuenies erit cum intencio in
modo isto sit calefadi et humectandi
simul De caseo vero dico quod competit
ci caseus aliquantulum magis salidus
quam frangibilis aut caseus mollis
non multum salis sine in cibariis rarius
et post cibum comestus Oua autem vi
dentur huic modo laudabilia et precipue
cum sto ipsius inveniatur non sitibundus
multum nec maritumes omnis requitas
tunc non cum separationis non placent in
potest quod faba cum sunt in plurimas super
fluitates conuertibilia quam talis quando
separantur ceteri aut plura non
placent et precipue fabe quia sint diffi
cilis digestionis et multum nutrimenti
et iterum si centices caquantur non
cuquntur a vento tunc et propter eandem
causam non placent in faseoli satis
neque pisa que sunt dolita nominavit
alimentorum primo Cicera vero rubea
que mittit tunc satis laudabile prebent
et multum si bene digerantur placent
michi non tum comedantur ante ut post
alia cibaria sed in medio horum 20
cap in primo capitulo De herbis vero que inter
legumina nominantur est paucum et mi
lium que non placent nisi diu et
cum multo et laudabili lacte coquuntur
et cum multo zuccaro comedantur et
raro ꝛ inter cetera laudabilius est
ci rizum cum ipsum conuenienter nutriat et
exitat est non calidum in primo et sic
cum in 2o 2j o continentur capitulo 12o
sed tollit siccitas eius per bradia at
lac in quibus coqui debet De oleribus
dico est quod conueniunt ci omnia que ca
lida sunt usque ad 2m gradum et sic
ca in primo cum scilicet siccitas quare conuenit
sa nocere non potest et quia frangunt
cum bradiis in quibus coquuntur de quibus
non placet in salvia de qua licet
non posuit dicitur capitulo 2o cum tollit
tum de ea quod est c et sic in 2o gradu
in aggregatore de ea capitulo de melissa
ea et est stomachi confortatiua cum exerca
cione et leui stiptiticitate sua laudo
ꝛ ci semi et precipue quia siccitas
est in primo licet sit calidus in 3o ut
tollitur de semine in medio in suo

ꝛ de scalma
rina et absija
3o sim cum cao

[illegible] caliditas eius refrangitur cum aceto ex eo reitatus aut per confractionem ab aquositate in qua reducitur fit. Et quia est precipitando flata per vias abstergendo stomachum incitando appetitum et confirmando digestionem. Siler laudo potest licet sit calidum et siccum ut asserit Avicenna 3o gradus 5o de simplici medicina. Avicenna tamen 2o canonis posuit ipsum calidum in primo et siccum in 2o. Iste tamen videtur confirmavit ipsum mollem. Sed vero sicuti est custodiendum ut in primo de ammidiore capitulo de istis et excitatum et precipitatum flate a stomacho et incitatum appetitus. Quod quia Rasis de petroselino dicit quod nocet stomacho attrahendo ad ipsum aliunde materias calidas et acutas quod non videtur cum [illegible] eius. Dicendum est quod duplex est petroselinum scilicet maior quod dicitur apium et alia vero minor quod proprie dicitur petrosilinum. Prima est illa que nocet stomacho, secunda vero non, propter hoc in eodem capitulo simul fit de apio et petroselino determinatur 2o canonis et 8 vero de simplici medicina in alio latere et 23a continetur capitulo 6 et 9o et in aggregatore 2a simplici 2 1 [illegible]. Maiorana vero pauce quantitatis et multi usus ipsum placet licet valde licet calida sit et sicca in 3o gradu tamen paucitas eius et raritas usus non perdurat ad hoc et est capiti aperiendo oppilationes eius et sedando dolores a flate et ventositate factis in eo. Satureie et basiliconis usum non laudo multum propter vehementem caliditatem eius in 3o. Menta vero et omnes eius species michi placent in cibis suis eo quod confortat stomachum et calefacit ipsum et sedat singultum et digerit et prohibet vomitum flegmaticum 2o canonis in suo capitulo colligendo et 23a continetur capitulo 1 32o. Rosmarinum similiter in usu multo et frequenti non valde laudo quia calidum est et siccum in 3o ut Avicenna capitulo de ipso Zanzalmarina laudo sibi [illegible] quod dicitur post capitulum in 2o capitulo de nervis, credo tamen sua quod eius est capiti et stomacho excitando superfluitates et precipitando eas per vias. De aliis vero oleribus non adiscerem et proprie frigidis et humidis usus non placet michi talium qualis est lactuca spinachia et bleta olera et alie

semitales scilicet herbe et olera et huiusmodi [illegible] cucumeris anguria et huiusmodi familia velud citrulata pepones nisi in raro usu aut si rectificari [illegible] cum calidis ut feniculo petroselino et similibus et propter eandem causam non placet usus blete quoniam in ea est humiditas aquosa superflua nauseativa et in stomacho ventositatibus. Sanbucum aut ferula deinde laudo. Sunt enim calida in primo et sicca in 2o et sunt maturativi lenitivi et exiccativi et purgativi 2o canonis in proprio capitulo et non est timendum quod scribitur a Rasi 23o continetur capitulo 6 1o. Anetum vero et bisnaga bismalva quod sanguis eorum est malus et horrendi odoris intelligendum est per frequentem usum eius hoc et cum et cum violentia eo quod sicut faciunt aliudmodi herbe. Glasse vero usus potest esse nobis utilis et proprie cum aliis calidis posse cum non videtur et eius complexionis temperata est quia infrigidaret stomachum et idem est iudicium de borragine que est species eius licet parum aut [illegible] faciunt de borragine et Avicenna 2o canonis nichil de ea dicit. Cerfolium insuper placet michi propter levem caliditatem eius quia est subtiliativa et mediocriter diuretica. De radicibus vero planta non non placet michi rafanus propter ventositates quas in stomacho efficit licet sit calidus in primo et humidus in secundo. Siler vero placet michi alleum licet ut adversetur flati quia calidum et siccum est in 3o tamen quia multum ventosum et capiti nocivum non laudo ipsum. Similiter nec cepe propter vehementem humiditatem eius et acuitatem suam quia mordicat stomachum quia calidus est in 3o. Bulbus vero et est parum cepe bonus est stomacho et facit bene digeri vinum et raro comedi potest nec et collaudo porrum eo quod stomacho nocet et est minime calidus et siccus quia in 3o tale. Usus vero rapparum non sit nobis multum quoniam rerum quem democritus vituperavit eas tamen inflativas stomachi difficilis digestionis et superflue humiditatis licet diacles et dionisius cum de[s]cripserunt de eis. Napi vero que sunt species rapparum laudabiliores existunt quoniam.

sunt calidiores quod accipit eorum ali-
quota acritudo et non sunt ita super-
fluis et conveniunt appetitui. Rubea
vero citrinas vel rubeas vel nigras
laudo quia sunt calide appetitive et stomacho
convenientes. Similiter tempore in febribus col-
laudo comedere quae caliditatem habent in
3o lib. sit superflua humiditate
tamen eius propter diuturnitatem suam non diu
moratur et dixit Galienus de ea
quod ipsa fortificat os stomachi et mundifi-
cat pectus et praeparando educit
superfluitates quae sunt de venis per
urinam et aufert nauseam et ventositatem
propter quod Avicenna 3o enumerat inter medicinas
cordiales. De fructibus vero plantarum
exterminis platanum in principio quamvis licet
ab aliquibus ponuntur temperati ut patet
in aggregatore Serapionis capitulo de ali-
quorum ponuntur tamen ad caliditatem declinare
2o canonis capitulo 787o et quamvis quod
contingat in eis est virtus abstersiva
sive apertiva appetitum in futurum
et renum non placent in complexione
calide propter convenientiam eorum ad stomachum
in calefaciendo et excitando quod ac-
quisierat ab his cum quibus condien-
tur. Aqua accipi potest non tamen fre-
quenter et multo usu sed propter caliditatem
et aperitivam quam faciunt. Capparis propter
eandem causam placent in capparibus
et praecipue quae procedat ablata est ab
eis nobiliter salsando salsedo sunt nec
excitativa appetitum incisiva per natura-
les vias diuresim [illegible] et sicut in 2o
canonis. De fructibus autem ut pauliser
dictum est primo quod omnes fructus actu et po-
tentia frigidi et humidi vitandi sunt in vi-
ro isto quamvis sint ad sanitatem
reducti tales enim omnes sua frigiditate
augmentarent in eo lapsum et li-
cet per humiditatem eorum dicerentur quia
re siccati in eo tamen quia eorum humiditas
est corruptibili et ventositati
et indigestioni parata propter superfluam
humiditatem eius non placent
nisi recentissime et valde pauca de
eis accipiantur velud sunt cerasa quae
frigida sunt et humida in 2o nisi fuerint valde
dulcia quorum frigiditas est minor
aut valde acria quorum humiditas
remissior est. Citri dicuntur per sicca

quae frigida sunt in primo et humida in 2o. Poma
dura et silvestria quia ad frigiditatem et
siccitatem declinant vitantur. Ficus vero
quae sunt notabilis dulcedinis et
mollitiei et ad caliditatem declinant
S. de simplici medicina in suo capitulo. Cum
tamen eorum usus multum non placeat in primo
[illegible] et frigida in primo sicca in 2o. 23o canonis
[illegible] capitulo 620o [illegible]
et inter de his super talibus. Si
vero coquuntur cum vino acro aut cum a-
niso et similibus condiuntur non adeo vitu-
peranda sunt. Poma matiana placent
medii propter superfluam eorum humiditatem nisi
cocta et usus valde modici. Citri
[illegible] dicuntur quia sunt frigida et humida in
2o [illegible] lib. [illegible] temperata in
humiditate et siccitate [illegible] tamen quia sunt frigida
in primo dicuntur. Dixit Avicenna [illegible] de eis
quod non recipit [illegible] in conservanda
sanitatem nec removendo egritudinem
[illegible] stomacho nocivos propter eandem
causam etc. mora dicuntur. Granata
acria valde frigida sunt et sicca in
2o dulcia vero frigida et humida in primo. Cum usa
vero medicinam sunt quaedam medium acci-
piunt. Ultra omnia tamen dulcia sunt vo-
bis utilia et praecipue cum multa [illegible]
et caliditate in tempore quod in sanie [illegible]
Avellane non placent eo quia c. sunt
et s. in primo [illegible] coniungantur ven-
tositatis dixi volens quod vesicam seu
uterum eis torrefactis [illegible]
non stomacho et capiti [illegible] ipsos quia
[illegible] efficiunt in cerebro. Amig-
dale autem placent nec quae sunt ligi-
[illegible] et abstergunt vias laudabi-
liter et ponuntur fore [illegible] ad ali-
quotam tamen caliditatem declinantes. Pi-
nee vero sicce [illegible] et pingues [illegible]
[illegible] placent [illegible] et praecipue cum zuccaro
accepte sunt enim calide in primo et sicce
in principio 2i convenientes [illegible] vehementer
[illegible] ipsum et [illegible] stomacho et appe-
titui. Appetitum [illegible] et renum
et est in eis lenificatio ultra et [illegible]
[illegible] maior quam in aliis fructibus
2o canonis in suo capitulo calidi [illegible]
recentes propter eandem causam pla-
cent. Pistacee [illegible] potestis
sunt nec stomacho et [illegible] convenientes et
ponuntur a quamplurimis inter medicinas

equales licet ad calidit[atem] parum declinant
et propter hoc nigre. Nuces non placent quia
sunt difficilis digestionis pectori et capi-
ti nocive licet pauca[m] inferant noc[umentum] ca-
et siccas tamen earum vetustas est sto-
macho inimica et valde ventosabilis. Item
castanee dictantur quia sunt difficilis
digestionis pauce et grossi nutrimenti et sunt
f[rigide] et s[icce] in primo inflative et ventosa
tive multum propter quod et sorbe et mes-
pile propter frigiditatem et siccitatem earum dic-
tantur et quia sunt difficilis digestionis oppi-
lative et ventris constipative. Hec
autem nunc vix aliud faciendum est. De
saporibus itaque placet in sinapismo
in morali usu non sapere. Item et
omnes sapores cum aceto non valde
acuto et cum agresta conditi et propter hoc
cum cinamomo crocus ... nec
piper ... cum ... cum a-
vellanis et pistaciis ... excessus
non faciat in mensura calefactivum et
exsiccativum et melius esset si semina
parantur cum sappa. De pinguibus vero
condimentis placet in oleo olivarum quod
est calidum licet existat humidum in primo
et calidum in principio ... quod plus in
poni cum aliis cibariis corrigentibus
humiditatem eius et leniorem caliditatem sicut
apposito de aceto ... et s[al] et sal quod
calidus est et siccus ... est
ipsum oleum conditum lacte oliva ...
pro potestis propter ea quod calidum est
et humidum in primo et cum predictis
commisceri debet. Sed usus olei de
nucibus magis esset contra nobis et
... in 2° et h[umidum] in primo propter quod
et oleum de avellanis nobis esset
contrarium quod est remissius humidum
quam predicta. De zuccaro itaque placet
michi usus eius cum hoc cum quod medi-
... attractio ca-
liditatem et siccitatem in membris inducta
comparando aut remittendo. Usus
autem comedendi cibaria cum melle
confectae esset nobis calidum ... est
et siccum in 2° ... appetitum
et ... excitatione
sua propter quod laudarem nobis aqua
mellis non appetite ... mem-
brorum calidi ... appetat aqua
... confortat ... et facit

appetere cibum 2° ... ... aut
... et talis. Recipe aque fontis
℥ 8 ... mellis ... et ...
℥ 1 ... decoquantur
in lebete lapideo continue despumando
usque quo consumatur ex eo pars 3ª deinde
coletur per pannum spissum et reponatur
usui de qua 3ª vel 4ª pars cum vino
eius poni potest. De partibus vero animalium
licet vinde dictantur partes cuta-
nee venter ... et cauda ... et
nervose partes earum et item interiores
partes animalium quia ... sunt et leviora
digestionis et melius nutritive. De
modis vero parandi elixe carnes
sunt meliores quam assate in hoc
vivo et per ipsas assate que tamen non
sunt nimium induratae nec pingue ...
valde salsa et multa condite ... carnes
non ... in craticulis ... maiorem
est ... quam alterum et propter hoc
si bene digeratur. Carnes vero frixe
propter ventositatem et evaporationem ma-
lam que in capite et in membris ...
sunt dictenda est. Item et carnes
in ventribus animalium consumate et concavi-
tate sunt et propter hoc cum aromatibus et speciebus
calidis et multum salite dictantur vero
sunt laudabiles et sibi similes. Nunc
autem ... de potu eius est tangen-
dum. Itaque vinum ... sit istis
circumstanciis quod ... in primo quod non
sit valde potens vel fumosum. Secundo
quod sit colore album. 3° substantia subtile.
4to quod eligatur dulce ... 5to quod
sit ... 6° quod sit ... purgata
... et vaporibus et ...
caliditatibus ... et si vinum non ...
nisi valde fumosum fuerit ...
... vel ... partes aque ...
... bona discretione ...
aut saltem predictum vinum ...
cum aqua mellis parum ... despu-
ta ... de re-
gimine per ... et repletionem.
Circa modum accipiendi cibaria
regule alique ... sunt ...
quod unquam cibum ... accipere debetis
nisi prius senciatis ... cibo quod
descenderit ... quod ...
in spatio ... cibarum
... quod unquam accipiatis cibum.

preter nauseam vel fastidio in stomacho. 13a
regula quod ad assumendum alimenta prius
invitet appetitus vel famis pruria. 14a
regula quod quantitas ciborum et potuum propter
excludat gravitatem stomachi et tensionem et
fluctuationem assumptorum in eo. 15a regula
quod postquam naturalis appetitus advenerit non
quod tardetur hora comedendi ne ad
stomachum aliunde trahantur superfluitates ma-
le. 16a regula quod cibus levis prius in as-
sumptione precedat grossum. 17a regula
quod in assumptione ciborum et non detur
et recessus a medio per quantitatem di-
midiam ita quod membra non habeant
quod tempus alimenti sue consumptionis co-
venienter reumaticus. 18a regula quod
si post assumptionem ciborum in stomacho per-
ceperit indigestionem fuisse consecutus et cor-
ruptionem ipsorum caveatur statim eos
a stomacho deponere cum vomitu leni si
perceperit ascensum ad os stomachi et nau-
seam aut fastidium est aut vomitus
hic Recipe aque decoctionis rafani ℥ iii
[illegible] aceti simul et ℥ i mellis et totum
tepidum detur in potu et post mediam
horam imponatur digitus in ore et fi-
at agitatio in capite uvee cum ipso
vel cum penna intincta oleo vel cum
cordula aliqua per deglutitionem attracta
Si autem fuerit ei vomere difficile et
perceperit gravitatem circa umbilicum ubi
est stomachi fundus tunc solicitet depo-
nere cibum per inferiora [illegible] cocle-
ar unum [illegible] deglutite ante
cibum aut [illegible] ciatum unum
[illegible] detur calide Recipe foliorum
violarum recentium malvarum folli-
culorum sene ana [illegible] bulliant in
[illegible] aque usque ad consumptionem 3e
partis et detur ex colatura eius in potu
quantitas predicta cum ℥ i zuccari ro-
sarum leniter ut [illegible] Recipe pulpe
tamarindorum ana [illegible] liquiricie
ana [illegible] folliculorum sene ana [illegible] coque
[illegible] et fiat ut in precedenti dictum
est statim.

Capitulum 2m de regimine per exercitium

Non est dubitandum motum pessimum
aut equitando aut cum curru ex-
citando opera [illegible] non [illegible] et
quod non possit et quod manus est [illegible]
quod si aliquae superfluitates in eo aggregentur

experiende sunt per ingenium quod locum
sit exercitii et sunt fricationes que ci-
dem omni mane per horam vel dimidiam
ante cibum administrari debent a pedi-
bus usque ad genua a genibus usque ad
inguina a manibus usque ad adiutoria
a spatulis usque ad nates cum pannis
leniter calefactis a superioribus ad
inferiora trahendo leniter usque quo
membra aliquantulum calescunt et ad ve-
stigium rubedinis deducta fuerint
et cum iterum fricationes saltem in extre-
mis inferioribus et in crura administ-
rari potest reliquo autem tempore quiescat.

Capitulum 6m de mensuratione convenienti sompni et vigilie

Cum iste vir maximus est valde multum
non indiget vigiliis que sunt cau-
sa maioris consumptionis in eo sed indi-
get sompno prolixo satis per quem melius
melius digeratur et multum fiat ad suf-
ficientiam restaurationis consumptorum eius
Igitur dormitio sua non sit minor quam
spacium vii vel viii horarum celebrata
et dormiat primus super latere dextro
in 2a vero dormitione revolvat se su-
per sinistro et iterum 3o super latere dextro
reddendus est. Ideo effugiat dormi-
tionem super spina et inter cetera caveat
revolutionem super faciem suam ne materia
corrumpatur in stomacho et fiat compressio dya-
fragmatis in tali modo decubitu non
potest fieri bona digestio quia stomachus removetur
a suo naturali situ et non potest fieri collectio
stomacho applicato membrorum continentium
que sua calore adiuvant stomachum ad
melius digerendum et sit in eius dormitione
capite notabiliter elevato et alto re-
no vel recinato maxime propter multum
flegma quod invenitur et cottidie
congregatur in eo.

Capitulum 7m de regimine per accidentia anime

Omnis accidentia per quam spiritus et
humores attrahuntur et suffocati re-
tinentur evitanda ut tristitia ti-
mor magnus solitudo angustia
et cogitatio. Similiter passiones anime per quas
vehemens et velox motus precipue in
spiritibus et humoribus omnes evitande
sunt ut ira furor iracundia et co-
rilos in talibus modi motibus vehementer
inflatur inflamatur corpus et ut calor

exacuunt. que sunt circa meatus epatica
venis in eo et valde facile est mare posset
ipsum ad transitum in etheram febrilem
et in putridas fit si invenerit ma
ad corruptionem disposita et quantitate et
qualitate sui. Et quia eciam aliquibus
reponi solet secundum auctoribus dicere propter ap
petitum et secundum actionem delectosam ex eo
non dat parva. si quis vir iste cibo carne
et a cibum per totum mensem maij
necnon in eo invenitur virtutis passiva
ad ipsum nec et propria ex qua sequitur
Et queritur dicit quod est superfluitas ultimi
alimenti utilis. Secundo 3us quoniam non est
in eo debiti alimenti quantitas quoniam
et necessaria quoniam et maxime fere ea
rerum habet de rebus sex non naturalibus
dicta sufficiant. et si particula 3a
de regimine sanguinis per instrumenta me
dicinalia convenientes regula 1. 2a 3a 4a
cum vel contrarium. que in phlegmatici
regula determinate sunt et sanguinem
de ratione male complexionis stomachi frigide et si
ccalis et frigide animalis
Sicut in 2a regula et 3o quoniam partis
apparuit mala dispositio stomachi hic applica
plicata est ex frigiditate et siccitate confortet
in stomacho suo per defectum nutrimenti et hu
miditatis propter quam eam in ipso per viam
indigestionis multiplicata et generat plus
melancholiam et ideo non minus est difficile
applicare instrumenta medicalia que cum
ubus conferant et alteri contra nocumentum
nocent. quare difficile fuit elige
et applicare instrumenta verum non na
turam iam probatur viam sequendo victo
riorem. Dico est quod instrumenta in hac
dispositione convenientia debent esse calefactiva
et humectativa per aliquid aut saltem
lenissime siccitatis inductiva ut qui
cunque flatu iam predicto contraria non
calefaciendo corrumpendo facultatem adm
ministrativam virtutem ad bene digerendum ab
lata aut nutrimento in debita quantitate
digestiva passiva patiebatur alimentum
in statum nutritum humiditatem vel
ex hic removebitur melius et sicci
tas partium et punctum nec illa le
nis siccitas que in nec aliquibus
immiscetur tantum patiens excitatum
augere propter ea quod non habet debi
tam passivam ad id ideo non excitabit

saltem subtiliter propter ea quod acto maxima et
sufficiens non provenit a proportione unius
etc. inequalitate in hiis que digeruntur a
forma perfectissima qualis est hominis
cum suo spatio et instrumentis corporis hoc de
premittendum 2o quod intentiones procede
di in cura huius primo accidentis videntur
esse major prima est dictus digestivi
stomachi confortatio. 2a dispositio primi eius
ad distribuendum convenienter ex illa ad
mesaraicas et ad epar. 3a est consump
tio superflui flatus in stomacho eius inven
ti vel eius precipitatio. 4a est defen
sio stomachi a receptione superfluitatum a capi
te catarrizantium ad ipsum. Et ex
hiis duobus tres quartas videlicet quod confortifi
cata erit stomachi virtus propter alimenti
in sui statum et humiditatem conservam
per intentionem complent instrumenta 1a quare
duo ab extrinsecis tria vero per interiora ap
plicari debent. De hiis vero que interius
applicantur primum est electuarium de ligno
aloes descriptum ab. A. 7o canonis summa
prima quod in sibi dispositione ne redda
adeo calidum refrangere soleo cum spe
ciebus tasamnis sine camphora addere descri
bendo sic Recipe specierum electuarii de ligno
aloes 3 ii specierum diatrasantis 3 i
semis rosarum 3 iii zucari albi 3 i. dissol
ue zuccarum cum sirupo et fiat electuarium
de quo parum comedat mane in aurora
cum et 3 i semis et teneat ab omnibus per
horas iiij aut admodum iij 3a
ad idem est diambra descripta mesue
in antidotario et prima quod ita capiunt
soleo. Recipe specierum diambre 3 iij pul
veris 3 ij. 3 albi 3 iiij coquatur coquatur
zuccarum cum modico aque rosarum et
fiat confectio in rotulis tam dragis
et ama lata. predicto si magis
placuerit sibi 3 iij quantum est confectio
diacimini et ipse descripta a Serapione
1o breviarii facta cum zuccaro. Sumatur
tocti cum modica aqua vini ut re
frangatur eius calidatas describendo
sic Recipe zuccari al. 3 iiij specierum dia
cimini 3 ij fiat confectio solida in
rotulis in 3 et ama ex ea
omni altera die hora predicta et sol
vendo modo de ista ad electuarium vel
ad confectionem superius tantum quod melius
appetit et delectabilius sit. quoniam ex ea

singultum facere debet delectabile stomacho quoniam est parte saluata tamen virtute ipsius secundo de re. sa. c° 7°. Et quantum ad hanc conferunt cum predictis emplastris sentiat stomachum tamen fortificatum de medicinis vero exterius applicandis optima est hec. Recipe olei de nucibus [illegible] ℥ v. olei de rosis ℥ ij. misce et calefiant et in eis infundatur fustum lane lote et bene pectinate et expresse actu calidum superponatur stomacho. ipsius secundum et aromatum hoc quod in figura scutali factum stomacho applicetur cum piramidali parte superposita ori stomachi et altera parte pertingenti usque ad umbilicum cuius descriptio est. Recipe rasine clare et munde ℥ j ℈ laudani purissimi ℥ ℈ gallicum ℥ j ℈ dissoluatur resina et laudanum cum modico aceto et incorporatur cum modico cere et cum incorporaverint insimul superaddatur pulvis gallicum. Tertia intentio ex hiis que in cibali regimine dicta fuerunt compleri potest et maxime tenendo memoriam quod dictum fuit de cibis siccis faciunt non est difficile quantum ad quartam peruenire propter necessitatem. Ad hanc intentionem confert tamen accipiendo de ea quantum v. vel vi dragmas bonum stomacho calefacit et corroborat ipsum et facit digerere cibum et incidit deglutiendo ipsum per horas iij ante cibum et intrat in confectionibus medicinarum facientium dé secundo cibum bene digestum. Ad hanc intentionem conferunt phisistici conditi et rendi ante cibum comesti et ipse cum steterint infusi per dies naturales in aqua rosarum. Ultimo vero memorandum quod si apparent signa oppilationis in epate ita ut colera nigra non conueniens descenderet ad intestina propter ipsam aut propter clausionem pori felli descendentis ad iciunium intestinum de medicinis expertis est ut dissoluatur confectionibus et electuariis preuenientibus vel de dictis in antidotario accipiatur hic potest. Recipe aque solitariis radicis rubee tinctorum ℥ ij ℈ aque endiuie ℥ j ℈ misce et detur calidum cum modico zucare. Ex sudato inferiore predictorum manet et quod per talia in istis consumi potest sufficientia felici in stomacho inuenta. Et notandum de rebus expertis ad idem est ut assuescat in cibis accipere modicum de pulvere

mente et ipse que habet radices suaues et folia parum rotunda et mollia et stipites rubicundum ad apparentiam tendentes. Et item melius bonum ad idem est ut accipiatur saltem bis in septimana deglutiatur de terebintina clara a superfluitatibus bene munda ad quantitatem duorum granorum fabe et post eam tardetur cibus per horas iiij°r vini ℥ albi mediocris substantie. Et secretum bonum in talibus cautum ad depauandum flatulentiam a stomacho si in antidotario exposito bibatur calide ℥ iij et tardetur post cibus horis iiij°r. Adeo ut dictum est. Quarta intentio compleri potest per ista que vigorant stomachum ex siccitate et stipticitate leuibusque prohibentibus sufficit. Dicam ad stomachum de quorum una tua pueritia magistro ea fecit vidi quartum primum est ut recipiantur grana mastice clara rotunda et per triduum infundantur in vino citoniorum deinde siccentur sub radiis solis et de eis .ix. post cibum deglutiantur unum vel duo grana. Secundum est hoc. Recipe conserue citoniorum ℥ iij pulveris maticis ℥ j. mastice ℥ ℈ incorporentur simul cum modico vini citoniorum et fiant formule ponderis duorum vel trium ℥ de eis .ix. una. Et in fine prandii et cene assumatur. Et si fierent pillule .x. ex ℥ j pulveris corallorum rubeorum cum succo mente. superponere et deglutiatur una ex eis post cibum mirabile iuuamentum inuenies. Et hec de mala stomachi dispositione mirabile sufficere videtur et nemo miretur si in hac parte nichil posui de curatione mere a stomacho per solutiva corrupto cum sit ipso a marasmodea dispositione tamen sic demonstrata. Vir iste indiget regere re... et non maniteuius.

Capitulum 2m de regimine dispositionis stomachi carminatiue et consumptiue ventositatum ab eo et a ventre inferiori.

Considerandum diligenter apparere potest quod ex regimine imperfecti calidi assignato per ista illa fere omnia sufficienter frangi et expelli potest a stomacho ventositates et ab intestinis necnon eorum generatio prohiberi. At vero ut felicius et commodius earum expulsio perficiatur tria sunt tria ad hoc

confortatiua incorabo et iiij or quarta de simplicibus in prima et puluis eius cum cibis assumptus confert madefactioni stomachi et sedat nauseam et confert ventositatibus et doloribus ventris pungitiuis et licet calidum sit et siccum in 3o tamen paruitas eius est tanta ut non sequatur ab ipso nocumentum caliditatis neque siccitatis et collige summam horum 3a 3i tractatus primo capitulo de signis male complexionis frigide stomachi et 2o cap. in suo capitulo. 2m simplex est cinamomum quod calidum est et siccum in 3o et confert eadem modo quo dictum est et propter quod ipsum est subtiliatiuum aperitiuum et rectificatiuum putrefactionis et corruptionis omnium humorum. 3m medicamen appropriatum ad hanc intentionem est semen rute cuius grana ix uel xiij in mane deglutita conferunt stomachi dolentibus inflationem faciunt operationem nec extenditur sermo in eis quia est medicina famosa apud omnes. primum medicamen de quo est electuarium dialanga descriptum ab auicenna 5to can. summa 2a tractatus 6o et non timeatur eius caliditas si ex eo detur 3 i saltem bis in septimana in aurora et bibatur post ipsum 3 i aque mellis. 2m medicamen de quo est mixtio ista. Recipe diacon piperion descriptum a mesue 3 i rosarum conditarum 3 i puluis nucis muscate 3 i fiant pillule cum vino odorato de quibus post cibum accipiat duas omni altera die et tempore in sero. 3m de quo est ut eger assuescat accipere saltem omni 3a die pillulas duas factas cum modico vini odoriferi de teriaca alkandi descriptae ab auicenna 7o can. sua prima tractatus 8o. 4m de quo est et non est negligendum inter cetera ad expellendum ventositates et consumendum flegma et ad uigorandum digestionem est confectio de aloe ab auicenna descripta 7o can. sua prima tractatus primo in rubrica sua et vide confectionem istam cum diligentia et memoria propter quod ea remedia que hic posita sunt conferunt frigiditati stomachi et debilitati digestiue sicut illa que posita sunt in precedenti capitulo que conferunt in omnia huius capituli alterati permutando ipsa ut scriptum est multiplicitas autem remediorum posita est propter ea quod propter diuersitatem dispositionum corporis

et stomachi aliter inclinatur ad unam magis quam aliud magis aut assumptionis est quod de electuario et ultimo scripto ante cibum propter accidentalem quantitatem unius mensuratum

Capitulum 3m de curatione stipticitatis ventris in hac vita in valescentis

Appropriatis ex fundamento eorum que premissa sunt circa constipationem ventris huius viri remouenda est propter ea que tacta sunt in regimine per cibum et potum. Dum enim ventris constipatio in ipso procuratur partim propter debilitatem virtutis expulsiue partim propter indispositionem instrumentorum que exiccata sunt et precipue humiditate substantifica notabiliter et aquositate consumpta que in glandosis carnibus mesenterii posita est a natura ad humectandum intestina videtur sequi quod ea que restaurant humidum fortificant virtutem et disponunt membra ad expellendum propter humectationem substantificam que fit a nutrientibus et propter madefactionem que fit ab aquositate multiplicata est enim decimabile quod ad colligendum humidi in functalis primi et secundi scilicet chilosi et sanguinei multiplicet aquositas in corpore. 2o vero agitatio ventositatis facta ab his que tacta sunt a medicinis posita in duobus capitulis immediate precedentibus potest accuminare ad expulsionem fecum ventositatis enim iuuat ad expulsionem rarificando in fecibus partibus et fa[illegible] li calore potest haec autem ponam simplicia quorum usus ventrem sufficienter et sine molestia lenit et sunt .x. composita de quorum uno primum est semen [illegible] de cuius mucilagine si accipiatur 3 iiij et coquatur lento igne cum 3 ij mellis electi usque ad spissitudinem et deglutiatur ex eo coclear immediate ante cibum. 2m simplex est cubebe et in veritate est mala et propter ea silicis cuius cortex de cassia fistula et radix in potu accepta calida per [illegible] horas ante cibum cum zuccaro albo lenit ventrem et quia inflationem mouere solet si in [illegible] et humectando eo consuetus sum dare ipsam cum 3a parte aque mellis calefacte. 3m simplex est sebesten cuius retento in ore ieiuno stomacho facta mollificat ventrem.

qui deglutitur humiditas illa que dissol-
uitur a naturali calore / 5us simplex est
viola utrumque tam celestis quam citrina
seu purpurea sed maior lenitiua inuenitur
in purpurea que frigida est et humida in primo
gradu et ideo saltem coquere radices
eius in aqua usque ad consumptionem
3e partis et de ea exibere ℥ iiii i ra-
dice ii eius est minor infrigidatiua et hume-
ctatiua / 6us simplex est volubilis et precipue
minor composites que oritur in campis
et in dumetis que declinat ad ali-
quitatem siccitatem aut utroque remissam ca-
lidum cum decoct. in aqua facta usque ad consump-
tionem cum cum zuccaro data calefacta
quantitate ℥ v in mane ventrem leni-
endo educit feces exspurgando et
ventositates / 6us simplex leniens ven-
trem est decoctio fructus facta usque
ad medietatem cuius ℥ iiii dentur in
potu ut predictum est de aliis et precipue
cum apparuerint signa caliditatis aut co-
lere / 7us simplex est psilium de cuius
mucilagine dentur ℥ iii cum ℥ ii mel-
lis aque calefacte et tradatur post
eam cibus horis maior / 8us simplex
est semen de cuius pul. his nectar
in 1a vel detur ʒ l cum ʒ ß pul. lique-
ritie et ℥ ii aque ordei parum ante cenam
/ 9us simplex est ut vir iste ante cibum
bis in die comedat medullam
unius semissis cassie fistule in sero ante
cenam / 10us simplex est ut vir iste
aliquando comedat ante prandium vel ante
cenam prunas vi recentes et saltem
accipiat eas in aqua ordei calida
infusas prius usque quo inflentur deinde
comedantur / 11us simplex est ut iste
vir assuescat comestioni fructuum sic-
carum ex eis accipiendo usque ad
sex vel 8 pinguies bene / 12us simplex
est ut vir iste semper assumat scutel-
lam unam brodii carnium in quo
bulliverint radices 7 polip. longitudinis
digiti minoris per talem cum modica
portione remouerit alteri aptido vehe-
mentis exinanitiue quia hec de se sunt
ca. et calidum in 2o et siccum in 3o 2o
cum in ipso calo / De compositis autem eu-
senitate aptiores est electuarium diaprunis
simplex collectum a nicolao et antido-
/ 2us ex eis est electuarium de psilio descriptum

a mesue in antido de distin pia / 3us est
electuarium de sebesten cuius hanc descriptionem
/ Recipe mucilaginis sebesten ℥ i zucc-
cari ℥ x medulle cartami polip. vio-
lis folliculorum sene ana ℥ i ma-
stic ʒ i ʒʒ mucilaginis ana ʒ i tamar.
ʒ ß coquuntur omnia preter zuccarum et mu-
cilaginem in lb iiii aque usque ad
consumptionem duarum partium deinde colentur
et exprimantur et lento igne bulliat
colatura cum zuccaro usque ad inspissa-
tionem vltimo post superaddita mucilagine
sebesten et iterum modicum bulliant
deinde diligenter incorporentur
in mortario ultima agitatione de hoc
quo ante cenam vel ante prandium acci-
piatur ℥ v usque ad viii et opera
lenitiuam absque molestia / 4us quartum
est pul. iste de quo vir iste acci-
piat ad libitum ʒ ß ante cenam ma-
dium cum panis brodio pingui. Recipe
foliorum agrimonie et malue siccarum
ana ʒ i violarum ʒ ii folliculorum sene
ʒ vi tartari ʒ ii mast. ʒ i ß sal
indi ʒ i ß fiat omnium pulvis
et pro quinque. et hec de isto
attenti sufficiant / Capitulum 2m
de remediis spiritualibus distemperantie
epatis calide et sicce

Medicine que remouere debent la-
psum epatis etc. et sic administrari
possunt per unctionem eius quinque cum
calidis que nocive sunt ad diste-
perantiam stati cum parum quinque sti-
ante vel per se sui fuerit inten-
dant lapsum stati sed ex eo in gradu
humili et magis eleuantes ipsi siccitatem
stati et epatis / De eius igitur cure
in viro isto meliores / 1us quartum
est hec de dispositionibus ante predictorum
melicorum appetitur eorum descriptio. Recipe
aque absinthii ℥ ii aque eruce ʒ i ß
aque eupatorii ʒ ß misce / 2us quartum
est hec Recipe syrupi de eupatorio ʒ ß syrupi de
endiuia ʒ i aque absinthii ʒ i ß aque endiuie
ʒ i misce / 3us quartum est hec Recipe syrupi
rosarum ʒ i ß aque absinthii et eupatorii ana
ʒ vi misce / 4us quartum hic est loco
syrupi Recipe trociscos de absinthio trociscos de rosis
ana ʒ i pul. et cum succo absinthii fi-
ant pilule per ʒ viii de quibus
patiens in aurora accipiat potest

descripcio electuarii de mucilagine sebesten

pulvis

atibus usque ad 7. et post quartam assump-
tam eorum continue rectificabunt stomachum
et epar. /4 m quem est hic ℞ conserve
citoniorum ʒ ij specierum diarodon ʒ 1.
macis ʒ ß incorporentur simul cum
mica citoniorum et fiant rotule
tum drag. 2 de quibus comedat post
prandium et cenam aceti at vice(?) /6 m
quem et nobilis operationis et contra
est hic. ℞ rosarum sand. rubeorum spodii
se. endivie et scariole ana ʒ 1 ß. pul-
pellictorum stai galliarum preparatum
cum vino decoctis ʒ ij pul. epatis lu-
pi exiccati ʒ iij mac ʒ 1 ß ciamo-
mi ʒ 1 amidos se. leuistici semini ana
℈ 1 zucc. al. lb ß de dissolvantur
et capiat zuccarum cum ʒ iiij ... ace-
tosi ... et fiat electuarium de quo vir
iste ... mane in aurora accipiat
ʒ iij vel iiij or in dispositionibus ei ma-
... epatis et stomachi magnum
... in eo inveni /1 m quem
est hic ℞ ... ʒ 1 sandal.
al. et ru. rosarum spodii corallorum ru.
ana ℈ ij cere al. q. s. et fiat ungu-
molle et in fine sue incorporationis
... cum modico aceti et exten-
datur super pannum ... scarlati et
applicetur ypocondrio dextro vel est
regio epatis. Et ad hanc intencionem
solempniter confert hic epithima ℞ succi
rosarum et endivie ana ʒ iij succi absinthii
lb ß. ... de rosarum de spodio de
absinthii ana ʒ 1 et ℈ ij aceti ...
... iij ... et ... in ...
... et intingatur in eis pannus
latitudinis ... et longitudinis
maioris quam ... et ...-et
tepida ... ante prandium
applicetur ypocondrio dextro saltem
vi vicibus cum expressione ... de
... ℞ ... de ma-
distrasie renum c. et f.

Apparet intelligenti predicta quod ...
que posita sunt in ... in ... pre-
cedenti sufficiunt abicere ... malam
... renum calidam et siccam ...
quod non oportet multum extendere sermonem
... de ... causis ad malam
dispositionem renum predictam de melio-
ribus est ... hic de quo ... et
... et ... usque ad cauda

salte c v in die continue inungantur
et ... si patiens tollerabit ...
... saltem ... tepido cum descripto
℞ succi ... succi ... ana
ʒ iij olei rosarum ʒ iij ... ʒ v. et
ʒ 1 vitellorum ovorum ... ij ...
in mortario plumbeo cum suo pistello
ultima ... et ... in eo ...
nobile /2 m ... et simplex
est succus ... cum modico
... in quo si pannus intingatur et re-
... applicetur notabiliter confert ...
... succus lactuce /3 m quem ...
et est ... sandalinum ...
... in suo ... et est
... predictis /5 m ... et simplex
ad predictam dispositionem est aqua planta-
ginis /7 m ... et simplex et mag-
... et aqua ... cum
... et est ... ʒ iij.
in potu date frequenter notabiliter
corrumpunt malam ... renum c. et
s. /6 m ... et quem est ... de ...
... de quo datur pluribus diebus ʒ ...
... ʒ 1 ß cum ʒ ij aque ...
... est aut ...
descripto talis ℞ sebesten ʒ 1 ...
... ʒ ß ... liquiricie
se. lactuce semen ... melonis
et malve ana ʒ ij ... ʒ vi
... ana ʒ iij se.
semen apii ... radicum ...
... ana ʒ ij. ... radicum
... lapis ... lapis iudaici
... ana ʒ v ...
... in lb. xij aque usque
ad consumptionem medietatis. Deinde coletur
et fortiter exprimatur et addatur
predicte decoctioni aceti ...
ʒ ij cum zucc. 2e ... lb ij. ...
... et fiat sirupus. /sol
... quem ad has dispositiones renum
est hic ℞ semen ...
ana ʒ 1 spodii rosarum sandal. ru.
ana ʒ 1 ... se. plantaginis ʒ 1 ß semen
endivie ... pul. et lactuce ana
ʒ iij semen apii anisi fen. ana ʒ
ß. liquiricie ... ʒ vi anisi
ʒ 1 ß macis ʒ ß ...
ʒ ij zucc. al. lb ß dissolvatur zuccarum

cum aqua existente in qua prius calefacta in
fusi steterint pinee per duos dies deinde
cum ea incorporentur pinee et alie species
et fiat electuarium cum lento igne coctum
et si hyems est erit hic medicina nobilis ai
bus dispositionibus eius. Consideratio 6a de
regimine catarri huius viri. Ideo ei hic
sciendum quod specialis cura generationis et
generationis mali salsi in capite huius
viri catarrizantis eius ad pectus et
ad renes ex predictis colligi potest quoniam
illa que rectificant stomachum in digestione
sua et que refrangunt maliciam di
gestionis eius etc. et si conferret plhebi
tomia multis aliis catarri salsi in suo
capite multiplicati quoniam malicia eius
erat flegma quinetiam calore Secun
dum ea que consumunt flegma in stomacho et
leniendo precipitant ipsum ab eo et
ab capite erit cum plhebitome generalis
ipsius corporis de hiis que inferiora
membra velud madancia rectificat
non est opus multum extendere sermonem
solum autem pro remedio ponam quod huic
dispositioni valiamus conferre potest. Primum
itaque horum est hec confectio et ipsa ad
corizam appropriata Recipe laudani puri
et storacis ana ʒ ij nigelle torrefacte
ʒ i. s. seminis rosarum spodii ana ʒ i. torrefiat
nigella super ferro calefacto. et alia re
pulverisentur cum ea et ligentur in pan
no et odorentur sepissime. Secundum odo
riferum et ipsum conferens ad mitigandum ca
tarrizantem per alias vias quam per nares
est hec Recipe storacis calamite ʒ ss. spo
dii sandali rubei ana ʒ i. ligalo
es ʒ vi ambre gr. iiij musci gr. ij
ligentur in panno et fiat ut supra
de aliis. Tertium confectio est et ipsa adiu
stans dispositionibus frictionibus appropriatis
lis usque ad nates et ab adiutoriis
usque ad manus est hec Recipe aque ma
iorane ʒ ij aque stillatitionis mirte
ʒ ij rosarum ʒ iiij rob mirte ʒ ij
ss. calefiat totum simul. et de eo sepe
teneantur in ore et etiam ex eo tepido
fiat gargarisma. Quarta confectio est decoctio
ista in qua bene calida diu pedes
et manus infuse teneantur et fiat
cum ea fricatio ab genibus infra de
scendendo usque ad manus Recipe foliorum
edere terrestris. agrimonie sticados pu

legii calamenti nasturcii serpilli ana
m. ij coquantur in ʒ lb sextulis aque usque
ad consumptionem ʒ e partis. Quintum medicamentum et
simplex ad hanc intentionem est ut
sepe masticet frustum caricae. Sextum
medicamentum et simplex attrahens et exsic
cans est masticatio cubebarum. Septimum
medicamentum et confectio est ut aliquotiens hora
qua vadit ad lectum deglutiat unam
de istis pillulis Recipe storacis calamite
spodii sandali rubei masticis cara
bae ana ʒ i. mirabolanorum citrinorum bene torre
factorum mirabolanorum ana ʒ i. formentur
pille cum sirupo rosarum. pondus ʒ vij. et due
de eis deglutiantur vel vel una ut
dictum est. Octavum confectio quae attrahendo
diuertit et minorat repletionem maxime
est hec Recipe aloes epatici ʒ. i. rosarum ʒ i
specierum ierre absque aloe. mirabo
lanorum citrinorum ʒ ss. cum succo rosarum formentur
pille pondus ʒ. vj omnibus speciebus pulveriza
tis de quibus saltem bis in ebdomada
unica accipiatur est hora introitus
lecti in sero. Nonum confectio est cerotum
hoc quod superius fiat et apponatur in
loco bregmatis. et est largius quam
in nominatur natura infantibus ubi
cranei impletum est. cuius descriptio
Recipe laudani resine ana ʒ ss. storacis
calamite ʒ vi. spodii rosarum corallorum
rubeorum ana ʒ i. sandali masticis ana ʒ
ij fiat cerotum dissolutum gummis cum
modico vini antiqui sint acuti
valde acuti et si velis facere ipsum
latitudinis trium digitorum et longi
tudinis quantum sufficit sagittalis elige
tuo libito. Ultimum confectio ad hanc in
tentionem est pulvis iste de quo potest asper
gere totam superficiem capitis a medio
a principio frontis usque ad extremum
capitis per latitudinem trium digitorum per
gendo de ea inter capillos quam inferius fit
generaliter in ordine eius descriptio Recipe spodii
corallorum . . . ana ʒ i.
masticis ʒ i ss. sandali ʒ i. gariofili
ʒ i. pulverizentur omnia predicta deinde
ligentur et incorporentur et fiat
ut supra dictum est. Consideratio 7a et
ultima de modo curationis marasmodes
dispositionis etc.
Postremo tandem de cura alterius
et ultimi accidentis huius viri aliquid

- bregmatis

medicine quedam et absque prolixitate
sermonum. Satis enim talis liquor videtur
accepisse fundamentum sue curationis ex
aliis libris que in 2a particula in capitulo
de regimine patribus et potibus dicta fu-
erunt. et ipse ubi narrata fuit summa exi-
bitionis lactis et butiri administra-
di in ipso. Adhuc et ibi multa medicamen-
ta particulariter appropriata fuerunt expressa. Et
item in ipso capitulo particule 3e ubi solia
medicina particulariter tacta fuerunt. Et in 2 in
capitulo isto ubi electuaria de quibus primi po-
situm fuit. quare non est necesse nisi quod c[apitulum]
aqua appropriata describatur quorum primum
est aqua carnis pro stillatorum facta per
hunc modum. accipiantur carnes minutis
caponis minuti incise et made
fiant vino vinacio dulci clareto subtili
et non austero. deinde superaspergantur
eis pulveris margaritarum ʒ i. pul-
buglosse ʒ i ß. et ponatur in alembicum
et ipse intrent et stillimentur. de hac
ergo stillationis aqua capiantur omni mane
in aurora ʒ iii vel iiii et tardius ei
bene per saltem horas iii aut iiii. 2o vero
fiat eidem alia carnis aqua per hunc
modum. Recipe carnes caponum galliarum
pinguium et iuvenum minuti inciso-
rum et coquantur in tanta quantitate aque
ut non sit opus eidem alia aqua adiun-
gere. coquantur despumando. carnes et cum car-
nes optime cocte fuerint conterantur dilige-
ter in mortario. et item reponantur
in vase et coquantur quousque dissolute
fuerint et postea per stamine spisso colentur
et exprimantur. et aqua illa sit in qua
fiant ei sorbitiuncula de amido. de pani-
ere parte farine ordei et ciceribus con-
fractis. et coquantur in ea que. sisa-
mi et fiat ptisana cum amigdalis d[ulcibus].
et quibus pineatum cum zuccaro candidi-
s. aut aliter. ·/ 3o. fiat ei aqua
carnis. arietis pinguis capitis absque
pedibus et capite. et assetur in veru.
deinde conterantur teratur et exprimatur
eius humiditas que colligatur. et detur
ei in potu omni mane sicut de prima aqua
carnis dictum est. ·/ 4ta item fuit fieri
ei fieri stillationes ex ante dictis. ouorum
et aqua in potu exhiberi ut dictum
est. aut saltem in cibariis et fercu-
lis eius quinisterium. ·/ 5o item fiat ei

confectio de qua habeatur. recipe avenarum et panicum
aut saltem alterum ipsorum et purgatur
recipiatur quantitas ʒ ß. cuius descriptio. Recipe
seminum sisami ʒ iii quin ar. dragaganti
ana ʒ ii infundantur hec omnia in vino
albo dulci per noctem unam et vino
pius calefacto. Deinde Recipe zuccari al-
bi cum aqua carnis lb ß. et incorpo-
rentur cum ipso que et qua confecta cum
tribus ~~albuminibus~~ albuminibus ouorum recen-
tium super cineribus calidis vehementer
agitando cum rotundo ligno grasso.
·/ Ultimo vero infrigidentur. et imponatur iste
species. Recipe mastic ʒ i ß. vio. se. endi-
e acetose. seminis maior. florum a[nthos] ʒ ij
ʒ i. cinamomi ana ʒ ß. ligni aloes ʒ i ß.
pectoris caponis minuti incise et ulti-
mata conterantur contrite lb i. fiat
confectio. sit est pineata. ·/ Ultimo vero
ad maiorem restaurationem fiat ei decoctum
hec de quo omni mane per viii horas
per quartam. aut vii. accipiat et caveat
scilicet deglutiendo ipsum et post ipsum bibat
ʒ ii lactis asine inuencule. aut sal-
tem capre iuvenis et rubee. aut
aqua lactis. post ipsum bibat ʒ iii aqua
non sit extracta butirum. ·/ Cuius electuarii
descriptio est hec. Recipe alci rotunti
amigdalarum dulcium lb ß. zuccari albi lb ß
i. seminum quatuor frigidorum ʒ ii. pineatarum
et fisticorum. per noctem infusorum
in calida aqua carnis ana ʒ i.
amili ʒ ij ß. mastic ʒ i. pino. spodij.
sandali albi. coralli albi. tota
cum suo altahal. ana ʒ ß pulpe ca-
ponis minuti incise. et ultimata
conterantur contrite. lb ß. coquantur sint
lento igne zuccarum et alia usque ad
ba... spissitudinem seu inspissationem
deinde ultimate conterantur sint ime-
tus marmoreo. et addantur eis
ista cara cum aliis iam predictis et fi-
at electuarium reservatum in lapideo. quod
aromatizetur in fine cum ℈ ij musci.
et vi foliis auri. ·/ Cum his ita dili-
genter administratis non est dubita-
bile quod quin vir iste sanitatem feliciter
optinebit quod ei concedere dignetur
qui vivit in secula seculorum.
1438 die 2a februarij

·/ Consilium ad ardorem urine conti-
nens duas febratas ... quatuor continet

·/ variatio

tia ca.la. Capitulum primum est narratio dis-
positionis super qua fundatur narratio sine
premittit.

Vestrum celeberrime doctor
et in alta infirma caritate
frater Gerardus veronensis
ut rerum in facilem et sciri et ad
aparti factorem obtulisses eo quod
illa que tuorum amicorum presentes sunt
non levem in angustiam exhibit et
digne quem cum ego increbuisse ita tri-
stantibus tu dein et par sic et in se-
cundis feliciter terra age deum. Cla-
rissimus doctor que tu tibi alterum
scribis dominum anthonium de scutis
legum doctorem eximium virum affligi dis-
positione et que triplici et seno accidenti
complicata est. Est primum quidem est ar-
dor urine secundum vero est stranguiria
dispositio tertium est impotentia detinendi
urinam quod plurimi antiquorum nominaverunt
dissuriam. alii vero urine fluxum
dixerunt. Ut autem et in iis accepti
est precedentibus in primis quod quo hec
dispositio subsequuta fuit excreatio fonti-
cum siccassit inicium sanguinis et stra-
bis lig ego non recolam cum quorum
in pectore subsecuta fuit emissio urine
nigre. quam adhuc tam recederunt
aliqui et huius quidem aliquam propter
cum ducatum habitum postquam subsecuta fuit
emissio urine albe. aut fetidis in colo-
re et in istis laudabilis post quod iterum
eo alio excreatio subsecuta fuit urina
sanguinolenta fere equaliter ut prius
et iterum ... mensis vel circa
supervenit impotentia emittendi urinam
que expelli non poterat fuit magno
dolore quo hic medicus nadu enata
servavit contra febris propter quod maiorem re-
mansit plures famulis ut scribitur
et tandem in sequenti tempore post usum ...
quadragesimalem ut creditur iterum supervenit
impotentia emittendi urinam que fuit cum-
cata ardori notabili in capite virge
propterea qui quod fuerat remansit cum emis-
sione urinarum arenosarum et pucturi
fuerit et adhuc quod urina detineri non
potest ultra ii vel iii horas unio. quandoque
neque per dimidiam horam. et tempore cum co-
tidie revoluitur poxi finaliter. et du-
rat per 8 vel 10 dies et propterea iterum

ad naturam sibi sopiam tantam reducta est
ita quod neque mordendus neque quiescen-
do. cum ardor in palato locus p
recepta licet quandoque intensiva quandoque remissiva.
Hec igitur est dispositio sua aggregata ex
hiis que mihi conscripta fuerunt quod est bis
gravetur non est alia dispositio quam tracta-
tur. se complicata ex ardore urine
cum fluxu et forti accidente secundo vero ex
impotentia emittendi urinam. et est acci-
dens secundum strangurria nominatum et
tertium est impotentia detinendi urinam
que dissuria nuncupatur vel urine
fluxus eorum igitur paulisper investigare
harum dispositionum causas et accidentia secundum
diversitatem signorum. et propterea hec disposi-
tiones perficiantur intendimus. Capitulum
secundum quod tollitur causam urine ardoris
in duabus partibus in quibus causa secretas
et post intentionem in una per precipuam
necessitas.

Nunc igitur ardor in urina fit dolor pun-
gitivus et mordicativus tempore emissionis
urine. aut propterea quod vel post in extre-
mitate pudibundi propter notabilis
ut apposibilis et quandoque fit tristis sensare
in parte femoris et in peritoneum peritoneum
ut quandoque in ultra sunt. eveniens
nocivo c ... ardorem et equaliter
per causam interiorem interiorum in quibus pri-
mitur aut per colligantiam in eis. Sed
... est estimo propter quod extremitate
pudibundi tunc facile patet hec materia
expeditur. ... hic ardor in pudi-
bundo proveniat a mala compositione pu-
dibundi ... aut a solutione continuitatis
eiusdem. Si primo. aut est mala quo
calida malis vel in malis quoniam cognoscitur
propter loci rubedinem cum apparicione vel
claritate secundum dominum calore suo
sanat ... et tunc cura eorum fa-
cile perficietur cum alterantibus. aut cum
tibus si fuit ad pudibunda materia alia
de provenit. et de hac materia infra
aquam distinguetur. Si autem hic ar-
dor in pudibundo proveniet a solutione
continuitatis ut ulceribus vel excoriatione
que in canali virge sepe proveniunt
tunc cura huius dispositionis per curato-
rem ... si fuit mandans materias
triplici potest intentione compleri
prima quidem est repulsio materie

que ad hoc membrum inclinari solent propter
dignitatem eius. | 2a intencio est mundifica
tio mixti emanantis a canali 3o inten
tio erit incarnacio et consolidacio post
ulceracionem. Et prima quidem intencio com
pletur per lini[men]ta unctiones et emplastra fo
mentationes partibus et peritoneum applica
da. Quale est in hoc expertissimum mel et
ipse in aqua et illa calidis. | Recipe succi virge
pastoris et est in rei veritate cardus
maior succi plantaginis succi psillii et
est consolida minor ana ʒ ii cum
farre subtilissime tritate ʒ iii albumina ovo
rum unius iii amili ʒ ii cerusse de
pulvis ʒ i. litargiri ʒ si. Tunc
ipsa cum aquarosa ʒ vi fiat unguentum
molle in mortario plumbeo cum suo
pistello ultima continuatione et est tante
excellentie quod sepissime amicis 3es
intentiones perfectas cum illo solo perfeci
scilicet repellendi et alterandi dum appli
catur partibus genitalibus | Item mundifi
candi et abstergendi et ipse cum isto
intingitur pecia et imponitur canali
virge et dum revolvitur in eo tenellis
et canali virge immittitur et portatur
per tempus competens permutatis dum ari
ficatur volo cum eo consolidacionem perfice
tenellum in predicto unguento inficitum re
solvas in pulvere tucie preparate sicut
n. aloes et optima medicamentum in re
centibus ulceribus virge ita tucia in
antiquis ulceribus est melior ut
ca. 3o. capitulo de cura ulcerum virge colli
qui punt hec sufficiant de cura creda
ris in urina provenientis propter eg
tudinem apparatam pruditudine et alia
alia experta inventiones curativa
mata et emplastra scribere potuissem
sed non omnia quia via illa aqua est
per quam preparata principali et tu ex alii
de collige ut tibi libet | Si autem dolor
vel ardor iste in pruditudinis et u
ge capite propter provenia per colli
gationem ab aliis membris tunc aut propter
ulcera in collo vesice existentia ut
in pluribus licet contingere possit propter
ulcera porrorum veritidorum | et 3o item
propter ulcera renum et | 4to propter lapi
dem vel arenulas in vesica vel in
renibus existentes | 7o propter ulcera vel
saniem in corpore existentia vel generata

ideo propter saniem a parte dimanatam ad
vesicam 1o propter colligentias totius ad
vesicam ut in casibus expulsionis
menstrum ut scabiei lepre impetiginis
et sitim | exsiccabile aut ur. et ad hoc
theatre contemplanti quod ulceribus exi
tibus aut sanie aut arenulis aut
lapide in collo vesice in eo fere u
aut ulcere obtusus percipitur dolor
in experte vero pruditudine tantum per
cipitur dolor ut maxime masticioni
dicantur egri tamen tantum quod illud ut
lam et egrum ... quod vel so
latam contigit. Item collum vesice
quod ex pannicolo interius vestigiorum
ipsum. Sed pannicolus est sensibilis no
tabiliter et ideo vel ea dolore illa
tura est ibi pus et applicata quod
det ibi percipi fortis dolor qualiter eo
quod ex sufficienti assignatam causarum
effectus det assignari effectus. et
pruritus requirit exprimere quod vel.
Item sola contigit et maxime notabilis
aut excoriatio sibi filis contingenter
propter et pus in collo vesice eo propter det
doloris inficiat | 3o item ar. eius eo
dolore illativa in collo vesice eius
videtur propter juncta alteri et unitate
ipsum ad dolorem infundum r. contra
in collo vesice det percipi dolor quia
eius satis necessaria ex predictis et aus
ar. eo quod cum mala quanta propter collo
vesice propter invenitur juncta cirquositi
viciali que fusa est vel infusa quare
saltem sanici si fuit applicacio ulceris
cum mala quanta | 6to item et
fortius ar. quod saltem tu emissionis
urine necesse est illud doloris magis
percipi eo quod si det emitti urina quam
quod collum vesice constringatur a tenfeu
tea usus cuntum eo ut debite ap
plicetur expellibili quod est urina. sed in
tali constrictione necesse est eisdem partes
colli vesice distendi distendi hi et distendi
quod necesse quod percipiatur dolor vel inte
da. et hoc motum vis predicte ad p
vandum dolorem in collo vesice ego
tantis mala quante male vel ima
li et a soluta contigit vel ut sit
necessario intendi debere tunc mictus
et forte quod hoc motum an
gustiari fiat inventum medicum

/ decimata

et blend pulve

ca horum egritudinum ut patet saluatur
ad primam questionem primum est an propter ulcera
uel alias passiones saluatis contingit colli ve-
sice dolor transferri in extremum uerum est
an si in ea accidit dolor que sunt partes
colli vesice dolorem illius percipit secundum
uero est propter quod talia ulcera uel alias
passiones male complexionis vesice dolorem
extremitatis pudibundi tertium est an si
dolor est in extremitate illa sit fortior
ibi quam in collo vesice Ad primum dico quod
si collum vesice egrotet mala complexione
materiali uel immateriali notabiliter intensa
dolor percipietur in collo vesice ut superius
acquisitum est. Dico secundo quod ad hoc quod
dolor ille ut in pluribus non est multum
intensus eo quod aquositas et paru-
gredo quedam et ligamentales partes
que inueniuntur in collo vesice red-
dunt obtusam sensationem ipsius. Dico 3o
quod si egrotaverit vesica mala complexione
multum calida inflammativa aut similiter in
ea fortis solutio continuitatis cum putredine sanie
uel virulentie notabilis acutis quod
quod ei percipietur dolor fortis et quod
hic dolor quod ut in pluribus est intolera-
bilis Ad secundum quesitum dico quod dolor
est in vesica propter ea quod in collo eius
inuenitur membrum sensitiuum sicut est extre-
mitas uel corda musculi involuen-
tis uel circundantis collum vesice ex-
terius ut colligetur ex primo primi doctrina
quarta et summa 2a capitulo 2 et 19a 3ii
capitulo primo. Cum ergo in ea inueniuntur nervus
quilibet habet originem a [illegible] utroque latere
vesice per quod est ratio sentire patet et
hic quidem nervus aduenit ei a spondi-
libus caude a quo etiam aliis lacertis sensum
recipit panniculus interior colli vesice
Ad tertium quesitum dicetur uolo ab aliquibus
quod dolor qui percipitur in extremitate
pudibundi passione non egrotante est propter
colligantiam extremitatis pudibundi
ad collum vesice et hoc patet descendendo
autem per utramque colligantiam.
Non quidem absolutam ut quod egrotante
collo vesice passionibus male complexionis
aut solute continuitatis uel utrasque sunt
per simplicem compassionem dolor percipiatur
in extremitate pudibundi et fortius
hoc credendum est fieri per passionem non
absolutam ut si urina acuta uel

vel virulentia uel sanies aut sangui-
nis ab eisdem elevatis transmittitur
ad caput virge et hec est cum aucto-
ritate doctoris ista quibus hec autem
colligantia multum assignari potest secundum
primum quidem situs uel vicinitatis
de qua primum non multum videtur 2a est per
colligantiam horum duorum porum pro-
pter neruos qui oriuntur a spondilibus
caude et perguntur in angulum circum-
dantem collum vesice et ex defenduntur
ad caput pudibundi ymo etiam
et ad siphac et radicem femoris
et usque ad uirgam dumque hec
colligantia assignatur propter quia
a terso aduenit situs virge et ex
ab eodem ad vesicam perueniens similiter
delegatur sed primo quidem horum pul-
cerrime colligitur primo primi doctrina quarta
summa 3a capitulo 6o in hiis cauillis pla-
ta dum inquit alia uero paria et impar
quod ab extremo oriuntur alesus id est spondi-
libus caude in [illegible] pergitur siphac
et spinas virge et in angulo vesice
et matricis et in panniculis ventris
et in partibus domesticis interioribus ossis
femoris et in angulis qui nascuntur
ab osse [illegible] alonis id est ex spondilibus
qui sunt infra renes [illegible] quidem
autem hec videre potest quia facile fiunt
in predictis partibus ex tumentis colliga-
tiam secundum uero horum [illegible] legitur
19a 3ii capitulo primo in fine [illegible] continuatur
utriusque laterum cum nervis quilibet
habens et vene quiete et pulsatiles
et multum [illegible] sunt eius ut ipsa
senciat id cum initium et ad quod se
extendit quia non mentibus angulis
colligantiam habet virile membrum
cum collo vesice et femore lege primum
primi doctrina 4a summa 2a capitulo 2 et 27
et 19a 3ii et 20 eiusdem primis capitulis
et satis facile patet 3o quesito
secundum premisso Ad quod [illegible] quesitum non
est facile videre veritatem in sapientum
discordia ab distinctionem ipsius Dixerunt
enim quidam condescendentes ad materia
secundum dicta quod egrotante vesica passionibus
solute continuitatis aut male complexionis si
utrumque illorum membrorum dolebit for-
tior erit dolor in collo vesice quam
in extremitate pudibundi et crescunt

uel ad quod descendit

tarum ad quod deducunt certe superius tacta.
Isti iudicio meo non bene dixerunt eo quod
experientia est omni acquiescendum ... in
calo. de cura asmatis. forte autem per-
duxit eos ad hoc raritas experientie.
alii autem dixerunt quod licet dolor fractor
renum debeat et percipiatur in collo
vesice quia non tamen id est unum propter hoc quia
quod profunditus situm est collum vesice ma-
gis quam extremitas pruriendi hec in aspicio
non videtur satis facere propter causam quod partes con-
tinue integrantes collum vesice videntur
habere maiorem sensationem propter complexionem com-
positorum et magis immediate sperma
sensibilium a cerebro et nucha quod habeat
cutis ad ipsa duo. Tertio inveniuntur adhuc
rationes que magis ... est que
quod patitur quam aliorum separata pluralitate
de causis effectis tristis sensationis in
hoc duo nucha fortius dolebit. extremi-
tas pruriendi quam vesice collum eo quod
ipsa est maioris sensationis et acuto-
ris quam sit collum vesice. Sic cum melius
quam magis et maiori delitiosa sensa-
tione sentit excellentius alto dicitur for-
tius tristi sensatione sentiri. quia altius
sed pruriendi extremitas in habere ma-
iori delitiosa sensatione sentit quam
alia partes. in eo quod ... cum maiori eo
quod ex assignatione sufficienti causare
effectus contrarie dicte et equali effectus et
ver. exigentia colli in emissione seminis
humani ... in horum solo. in hoc fun-
dato quia non est horum duorum. melior
... pluralitas in sentiendo unius maior
invenitur sensatio in extremitate pruriendi
quam in collo vesice. Et quod nervi qui sunt
in pruriendo adveniunt a spondili-
bus caude et non sunt nisi nervi liga-
mentales qui non dicunt esse ita excellen-
ter sensitivi patet quia ultimum ligatorum
sensit per primi canonis de membris et aus
colli 20 capitulo. ... in fine ...
intestino dicitur est nervorum quorum licet cum
illi nervi qui veniunt a cauda non
sunt tante sensationis ut probatur
... sunt alii nervi adveniunt usque
a cerebro et nucha. propter quod est in extre-
mitate pruriendi excellentia sensa-
tionis inventa patet in 20 capitulo allectis
... capitulo. Accidit ei si virili mem-
bro sensus ex cerebro et nucha. Ex quibus

omnibus ... ad mordicativa tacta solum
ut licet ... illa probent. dolorem cum
illatam esse per se fortiorem ad agendum in
collo vesice et melius eidem applicatam
esse. adhuc cum in ... contraria necessaria est
causa eo quod est diversitas in sensatione
membrorum ut satis sufficienter visum est dedu-
ctum. Capitulum 29 de ardore urine
procedente ... colligantiam et hec capitula
... est de causis ardoris
procedente a mala complexione ... et sic
in generali.
Considerandum igitur itaque ... contemplatis the-
orice veniendum est ad ponendum causas
harum dispositionum que sunt tanti doloris
inductive. Quantum igitur ad ipsius causas sunt due
scilicet mala complexio vel soluta continuitas aut
utraque illarum sit ... Primo sunt cause
male complexionis calide sicce et sicce sim-
plicium ad complexionem malam et ...
... que ... male
... aut ...
... cause itaque male com-
plexionis ... et sic sunt omnes que assumuntur
ex 6 ... non naturalium calefa-
cientium et exsiccantium et eorum que
accidunt eis ut ... in aere
camera vel locis vehementer calefa-
cientibus et exsiccantibus ut statio sub
sole apud fornaces et similia loca. Item
applicatio ciborum et potuum similium iste
et ... usus panis multum saliti
carnium pinguium valde et calefa-
cientium ut ... et similium et
eorum que conduntur ut aromatibus cali-
dis radicibus ... cum ...
galanga ... et similibus. Et ...
valde salitorum usus ad hoc autem
et ... vehemens et longum exercitium
sive equitandi sive aliud quodlibet quod fiat
propter quod magis videatur accendi in
corpore caliditas. Et de hoc que sunt
gestare vestes pellibus calefacientibus
suffultas vehementer strictas et pon-
derosas. Item ... calefaciunt et exsic-
cant corpus. retentiones ... so-
litarum ut si ... retineantur ...
fluere solite et sudor consuetus ...
... artificialiter facta
scilicet cum pillulis aut aliorum ... usu
scilicet vomitum vel secessum ... inferre
ad tales ... intentiones ... de ...

calid(itas) intensa propter prohibitam evaporationem
interius. Sic igitur contraria calefaciunt et excitant
vigilie multe et insuete sepius et
sine receptione cibi facte. Secundo etiam corpus
calefaciunt et excitant aer accensa
motu velocium in parietibus et humidis
fortem efficientia ut faciunt [illegible]
et sicca. De annexis istis solent ca-
lefacere corpus res innaturales consuete
apud usum plurimorum gentium ut sunt
[illegible] in [illegible] balneationes.
cor(poris) et usus condimentorum calefacien-
tium sicut [illegible] vide confectum diagalanga
[illegible] cum speciebus [illegible] et similium. Et in-
telligo ex istis quod talium [illegible] applicatio
ad cor [illegible] calefaciunt ma-
gis quam excitant et precipue cum attrahunt cor-
poribus a temperamento propter lapsum per augmentum
caliditatis et humiditatis ut in sanguineis et
in hiis corporibus que multum humida sunt.
Si autem eae tales applicarentur corpori-
bus siccis tamen aut vehementer siccis quam
calidis tales quidem eae fortassis cele-
rius excitarent hec contraria. Amplius quod
calefaciunt sic facile hoc inferam per
in corporibus [illegible] aut in hiis que mag-
is siccitate lapsa sunt quam per alias quali-
tates. Et hoc tamen intelligi potest propter pro-
priam corporum. Et ex hoc fundato facile
intelligi potest eae calefacientes et excit-
antes. Capitulum [illegible] de signis [illegible]
[illegible] a media complexione c. f.
h. et s. in generali

Signa vero lapsum calidorum colliguntur
a [illegible] qualitate visibili ut quia
color corporis tendit ad rubedinem cum
equali [illegible] ut in sanguine
aut ad rubedinem cum claritate vel citrinitate
ut in colericis. Item latitudo ad pinguedinem
inclinata vel mediocritas [illegible] carnis [illegible]
qua ut in sanguineis aut in hiis in
quorum [illegible] inveniuntur [illegible] plethore
quantitas notabilis et [illegible] aut
erit latitudo ad extenuationem notabiliter
inclinata et precipue in colericis aut in quorum
[illegible] invenitur [illegible] non
excellenter. Et tamen omnia signa sunt
sumpta a [illegible]. Cognoscuntur ta-
les lapsus per calidis in organis ta-
ctus [illegible] aciditate et precipue
in corporalibus sanguineis aut alterius
latitudinis et [illegible] aciditati

[illegible] et precipue in colericis et [illegible] et sunt
signa [illegible] de excellentiis
qualitatum tangibilium ut 2° quantum [illegible] 3°
colligendum. Sumuntur signa lapsum
calidorum per magnitudinem velocitatem et
frequentiam pulsus cum [illegible] causarum
contrariarum. Et si quidem lapsus iste ma-
ior sit in siccitate quam in caliditate erit
ut in pluribus pulsus magnus velox
et rarus [illegible] siccitatem reddentem
organum inobediens motui. Et si
cum tali lapsu coniungatur debilitas vir-
tutis [illegible] fortassis erit pulsus ma-
gnus tardus et rarus. Et si maior
fuit debilitas invenietur tardus parvus
et rarus. Et sic potest variari [illegible]
sic in diversitate pulsus in hiis diversis
et in aliis [illegible] varietas quorum [illegible]
[illegible] [illegible] et aliorum
[illegible] infinitate que contingere
potest. Talia corpora inveniuntur pro-
ta ad iracundiam [illegible] angustiam
et [illegible] omnia et audacia
ad aggrediendum multa fortasse magis
quam ad expediendum ea. Et sunt [illegible]
vigilativi ut in pluribus [illegible]
[illegible] et [illegible] quorum [illegible]
sunt intensiores [illegible]
[illegible] et rubet frequenter rubedine [illegible]
et [illegible] alia signa [illegible]
bilia que gratia vitande longitudinis
obmitto. Hec de signis et causis la-
psum calidorum et siccorum [illegible]
notitiam si bene [illegible] poteris intelligere
et cognoscere lapsus calidos tamen aut
siccos tamen [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]. [illegible] 2 simi-
liter cognoscuntur cause et signa la-
psum frigidorum et siccorum simplicium
et compositorum [illegible] et [illegible] per
contrarietatem doctrine [illegible] abbreviare
vel [illegible] aeri calido et sicco
calido et humido calefaciunt excitant
et [illegible] contraria ita [illegible]
in aere frigido et sicco aut frigido et humido
taliter disponunt contraria. Et ita
de aliis [illegible]
et similiter annexarum causis et signis
[illegible] intelligendum est. Pro quorum
omni complemento lege [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] 2a [illegible] in [illegible]

pinis inui. giguis Et hec signa pdicta
possunt subseruire ad notificandum quales
vtem tociq cor cis tenuti poss ad co
gnoscendum pticulares lapsus membrorum
eum aius s capitis cordes pectois epis
et aliorum quorum ~~lapsus~~ contingit lapsus
et calidos et siccos aut calidos et
humidas frias et siccos at frias et humi
dos. gra ty qplemeti epis ponenda st
signa ardoris vrine prouenientis p col
ligantiam ab alijs membris at per
tenentis ab eis 2 Capitulum 3m de causis
et modo euenis ardoris vrine prouenien
tis a toto pueri et ab alijs ptibus

Pt i qui a capite et a pectore
vel ab eis gravitate sine ab corpore
apatur in pectoris mas dimicari ad.
vias vrine p grana venarum sicut
n. ma a gibbo epis ascendit gra
finis nutracioneis prim pectois et
capitis preuiam ejilis et p duas
venas ramificatas ab assellarum
que renui impediunt p pq eadem
ptem i paricietas cerebri ita gradun
dum est eas easdem mas in crisilus
egitu un a superioribus ptibus pelli
ad inferiores et maxime forti expu
te virtute cui nichil resiste pt in
expellendo ita q eam saniem ex
pellit de grauitate ossium et pectoris
aste 1a q to 7 q o et ipse in vie pa
te erat Et hec quidem mre si fue
rint acute ex nimia inflamate
aut fuerit eisdem mre calide quixo
te vel aduste aut scam fuerint.
adiuncte mre saniose poterunt ardo
rem magnum efficere in vijs vrine
maiorem q in intermedijs ptibus
eo q vna ma acuta alteri acuto
ri quixta magis poterit efficere no
cumentum in ptibus in quibus detinetur et
quiescit qua in alijs ptibus s vri
na saniei vel alteri acute itei co
mixta maiores acuitas cit effecta
in eis. qua aug quiescit ipsis
i res. Et sile mo itim dedu. pt
qualr mre saniose vel acute i cri
sibus pmutatis ut in lepra scabie
vaiolis et morbillis expulse ad
vias vrine ardorem efficere pnt
ex quorum itim fundamento facilius
est videre qualiter mre acute vel

adiuste in extremibus pplenis epis pcontige
tes venas p vrine vias inferiores ex
pulse pnt in eis ardorem efficere et c.
fina aute 2a pi ca de signis co
lorum vrinarum et ipse ingrue v. inest
Et id qdem qd accidit in modum
p gelitanis et crisi st q accidit
in fine e mare. et cum pplenis eg
tineis resoluntur et doloris dorsi et
neruis et reliq. vide ibi Et collis cad
fina ab cad. 2a e capitulo de signis
pmutatis mre ad inferiora et pli
es alibi vnde ex pdictis no e difficile
vide multipliciter ardoris vrine 2m
diuisis prim p colligantiaz efficien
tem ipim ut igitur clariq hq tetatuli
vtilitas habeatur ordinate aim prem
ardoris vrine ponenda sit signa
et canones maius sumente tusen
do. ne in plixitate sermonum tpris
expandatur Capitulum em de signis
ardoris vrine prouenientis p colli
gantiaz a toto corpore

Cum i qit ardorem in vrina fieri
ex erectiua transmutatione mere
q e a toto descendit ad vrine vias
et faciunt ardorem in eis acuitate
sua p hec signa cognosci potest ille
vrine ardoris variatas p p noti
ciam defedationis cutis ut lepre sca
biei et vaiolarum quarum ma fre
quenter tenuat p fluxum ventris
cum rasura pa e i ca de vaiolis
q ma eel no mig hq finiare pt
p vias vrine et ipse 2 morbillo
rum ma hoc efficere pt. eo q vtius
q ma est acuta et corrupta nota
biliter quo n vaiolarum est ~~~~
incitinez sanguis corrupti et quod
morbillorum est ppter vehementiam
malicie sanguis corrupti pauti s
eqz ipei lepre ma ueterio est ma
ioris corruptionis qua vaiolarum
vel morbillorum ma i eq e bene
poterit ardorem in vrina efficere
et sitr eel de scabie dd. et qm
eqz ipei eq ma est acuta aut
adusta i delata ad vias vrine
et eidem quixta ardorem potest
efficere in ois. Scheps. cum hetum
egitu um malis ea aus qtinetur
in venis s a virtute forti facile.

potest deferri ad vias urine in ardo-
rem in eis efficere. 2o vero cognoscitur
ardor urine propter colligantiam a toto
provenIens eo quod talis accidit in statu
et tunc vehementis ebulitionis ma-
teriarum contentarum in vena, nam si deferatur
ad urine vias antequam vehemento e-
bulliret et putreret non efficeret ardo-
rem urine. 3o vero cognoscitur per secunda-
riam causarum primitivarum que urine
ardorem efficere possunt ut comestionem
rerum et medicinarum acutarum. 4o vero
cognoscitur per intrinsecam signorum con-
grientium notatam in urine visis. 5to
cognoscitur per absentiam apatum vel
egritudinem in membris principalibus et
aliis colligantiam habentibus ad urine
vias. 6o et ultimo cognoscitur eo quod tunc ardor
accidit subito quod fit in crisi que est ve-
hemens et velox motus quo infirmus
ducitur ad vitam vel ad mortem.

Capitulum 7m de cura ardoris provenientis
per colligantiam a toto.

Cognita igitur hac specie ardoris urine
causam curationis eius per iiij intenti-
ones complemus est materie diversio. 2a
est regiminis rectificatio. 3a est sedatio
acuitatis mitigatio. 4a est defensio viarum
urine et mundificatio a materia iam re-
cepta in eis. Completur prima intentio diver-
tendi materiam multum acquiri potest. curam
eam illius mittendi per alias vias efficien-
do. nec tamen tunc materia umquam incipi vel
detineri debet inmo secundum veterum auctoritatem
prima xxx4 consilium. Et quare crisis
fit et facta est. Convertitur igitur mediocris
simo ope materiam acutam et subtilem
et ad inferiora mobilem diverte provo-
cando fluxum sanguinis narium titillatione
faciendo in pectore rore cum aliquo
ramulo exiccato aut cum cedula
tipanistrum aut cum festuca carice
argumenti aut cum setis porcinis
aut cum fuste cuiusque plante etc. ipse
corigiole que aliqui sanguinariam vo-
cant eo quod sanguinem a naribus educit
modo iam dicto. 2o vero in hominibus
aptis ad hoc et ipse in quibus super-
dat sanguis consuetus aut materia adusta
apiantur erant emoroidum ventosanda
eas cum ventosis extinuis ignitis aut
cum cornicolis ibidem applicatis vel

cum scaricatione facta cum foliis consolide ma-
ioris aut foliis ficus aut cum felle tau-
rino ac lixivio acuto aut cum flosmo
flomado eas in initio vero etate gen-
tis tunc fiat ~~apto~~ apto. a cum ventosis
per 4 digitos sub umbilicum positis absque
x vel cum stercore aut cum ligaturis ibi-
dem ac in radice coxarum ipse igna-
tis. et omnes isti modi sunt utiliores
ad divertendum. 3a item diverte materiam provo-
cando sudorem per 1 horas post assump-
tam cibi pannis convenienter tecto cui
detur in potu ℥ iiij aque seu aut
apii ac spagi ac milii foliis cum ℥ fi-
cuum et ℥ i vini albi crudi simul
diligenter calefactis aut detur ei in
potu ℥ i electi appiri cum ℥ ii duabus
aque seu ambabus calefactis. 4o igitur
diverti potest materia per clisteria attrahentia
ipam a gravitate venarum per mesaraicas
ad intestina sicut cum hoc clisteri Recipe ra-
dicum ireos recentis ana 1 thimi epi-
thimi asari fructus cuscute an. ana 1 ß
electi hamech. deferrie maiori electi
de psilio ana ℥ iß medulle cassie fistule
℥ 1 olei viol. ℥ iiij sal gem. ℥ ß fiat
clistere hoc electa que est in auctora
vel in ortu salis post sapium completa
digone prima et 2a. Item consueui
divertere materiam cum clisteri facto ex de-
coctione fructus foliorum lapatii maioris
et urtice recentium addendo ex predictis
dictis electis a. cum zuccaro. Diver-
sionem aut cum medicinis solutivis exhibite
laudare non possum eo quod tales
precipitare faciunt materias non solum
per ventrem immo per urine vias ego
ne usque ad etatem meam ultam
in talibus sapientum me oportet eligi
solutiam penitus per ventrem que cito
per urine vias precipitat materiam. Amplius
dis tunc ac est ex soluta data aut
lenitiva aut consimiliter. Si prima cum sit
laboriosa vel que calida et sicca
3a quibus contonata vehementer agita-
bit et inflamabit aures est qui-
tarie prima auctoritate 9to 2o 23o. Itaque in acu-
te morbis ratio et in principiis
farmaciis uti. Si a tunc medicina
cum 2a aut non potest sufficienter diver-
tere materias quod debilis et si divertet
detur a gdicente ea quemadmodum ita-

clistere

1 ß

9to 23o

2a intentio

pro pitabit uenas per vias urine sicut per ven
trem dato quod maiorem appetitum habere
posset medicus et cetera per ventrem quia ad urine
vias declinet et motiua practica satis
probare videntur. Quarto itemque diuti pot ima
prouocando vomitum ego tamen in casu isto
satis licet ipum suspectum eo quod in me ta
lium ego non vidimus quod eciam per tales
viam diuti posse. Primo quia sunt satis elon
gate a via ista eo quod continentur in ve
nis multum remotis ab arte stomachi. 2o quia
tales sunt multum sunt graues eo quod ut
in pluribus notabiliter sunt aduste et prop
ter hoc quod sunt graues resistunt ascensui
qui necessarius est in actu vomitus propter quod.
non esset vomitus prouocandus in casu
isto gratia diuisionis nisi ubi materia que
producens efficere nauseam absorbeatur
fastidium quam generaliter esset cum. 3o sero
si subuersione per subuersionem enim aliud
non recipit in stomacho materia ad educendum
materiam nisi vomitus 13a 3i 4ta quia colli
gendus licet de prima intentione pauca
sufficiant. Rectificatio autem regiminis
necessarii ad curam ardoris urine prouenit
nientis per colligationem a toto cum suf
ficienti materie acutarum ad urine
vias sustentatur duci sedato. Primum est
refrangere acuitatem illarum materiarum.
2um est depressio malicie in vijs urina
libus ita inducte per qualitates actuales
et virtuales in cibis vel potibus medicalibus
aut mediis cibalibus. Et primum quidem compleretur
alienando a cibo et potu quolibet omnia
generatiua colerum acutarum sicut cepe porrum
rafanum sinapis salsa omnia et filia
amplius sustentatur in eligendo ea que
sunt qualitatibus hec efficiunt sic lenitiua
omnia ut bleta spinachia folia semi
num viol. et folia caulis post ablutionem
primam cum aqua calida lactuca re
cens et per hec que parum laxare habet
Amplius inter cetera olera portulaca op
tima est et per hec recens licet esset ex
iccata sit quod eius ipsa non confert dolori
renum et vesice et ulceribus eorum 2o
canonis sui capitulo. Est etiam preter ipsam de
expertis cum est ut per aqua in qua
cibaria ipius infundatur in aqua potu ra
dix altee recentis. immaturum ei ex
ea mirabile quidem in curatione cuius
cumque speciei ardoris urine quia 2o canonis

in auicula medicinarum expertis facit urine
capitulo de altea scribitur quod decoctio radi
cis eius cum bibitur confert ardori urine
et ardori intestinorum 2. Similiter et maxime
medici et non unquam illo propter ex sic
quibus usum innichere retinendo ipam
in ore vel infundendo vel coquendo
eam in cibis et potibus vel calefaci
endo sibi detractis tractis vel mucilagi
nes ex ea et tu lege alibi quod que
tractata est. Requirunt et malas que
litates in cibis ipius non exhibicionis
et preparationis consequenter sunt cum autem
in farina cum cucurbita cum anguria
melones et earum semina et grana
pinearum et semen purificatum allii mu
cilago psillii et medulla seminum
dulcium et camestro eorum et pruni
barum et per hec grana et sibi similia
complectis intentionem 2am et defen
des 2 vie vias. Tertio 2 ergo quod
aqua sublimationis ypostate et sana
rie multum conferunt minuendo urine
vias ab excoriatione. 3a autem inten
tio consequenter acquiri potest per adminis
trationem eorum que in precedenti inten
tione dicta sunt. Si autem materiam acui
tatem et adustionem refrangere vo
lueris cum meis confectionibus et lau
dabiles ab antiquis scripte reperiuntur ut
sirupus violarum sirupus de prassio sirupus de nenufare
per hec sirupus de prunis sirupus rosatus sirupus de
prunellis per hec sirupus de pomis sirupus de cu
dinia et aqua sublimationum ut anguria
portulace violarum altee et lactuce
ambarum per hec et hec duo quarta ele
gantem in exigencia. Est primum quod tum re
quorum solet fieri quorum altretingi
autem unius xxv quorum primi 3 1 ss
gummi arabici dragaganti aliquibus torrefactorum
autem 3 ii. medulle seminum cerasorum
3 ii ss medulle seminum coti 3 1.
florum nenufaris. seminum lactuce liquiricie
rase ana 3 iij seminum citrulli cucumeris
scariole seminum purificatorum allii ana 3 v.
anisi seminum apii seminis spicenardi ana
3 ss foliorum capilli veneris 3 ii. omnia per iij
dies infundantur in quantum sufficit pluuie in
lb. xij aque deinde cum ea coquatur
usque ad consumptionem 3e partis. et postquam
diligenter colentur et exprimantur
et post colaturam superaddatur zucari lb.

vel 2e dracme ʒ iii et coquatur
usque ad consumpcionem tercie de isto igitur
sirupo dentur ʒ ii cum aqua stiliacionis
lactuce vel portulace recente nenufaris
aut anguinee. Et si non extinguitur
ardor tunc iterum cum ipso laboratis
in inveniendo melius. Si tu autem vo-
lueris melius iterum mundificare
simul cum audacia extinccionis efficere
da ipsum cum ʒ iii aque stilimacionis
alkekengi aut radicum altee vel
genestre et spero quod laudabiliter ef-
fectus. Et si cum tali sirupo extinctivo
similiter velis consolidacionem efficere in viis
urine da ipsum cum ʒ iii aque stilla-
cionis siphyti minoris aut foliorum
cipressi. [illegible] magna ad
hanc disposicionem quia 2o canonis in auc-
la membrorum expulsionis habentur
folia eius cum vino et decocti un-
guendi conferunt et fluxum superflu-
itatum ad vesicam. Racio quia ad ca-
dem intencionem fiunt trocisci isti. Recipe
caude eque gallarum cipressi radicis
consolide maioris dragaganti ana ʒ i. seminum
citrulli portulace et lactuce ana ʒ ii
seminis papaveris albi ʒ v. gummi alkekengi
ʒ i et florum nenufaris ʒ ii terre
sigillate ana ℈ [illegible] cum succo portulace
fiant trocisci ponderis ʒ i et exsic-
centur in umbra. Ex eis i detur
unus cum aquis iam dictis diversifi-
cate secundum diversitatem intencionum ad
quas intendis. Tercia vero intencio
iam videtur racionem potentem attigisse finem
et ipse per illa mundificacionis dicta
et tunc si iter velis mundificacionem effi-
cere potenciorem solempnius nec
est ut detur in parte 2 [illegible]
plicis b. cum aqua stilimacionis fo-
liorum altee fenugreci vel malva-
rum et si potencius mundificare et
abstergere velis non [illegible]
aquam apii. Iterum de expertis a me
et secretis est aqua stiliacionis
radicum [illegible] defendi [illegible] potent
[illegible] via [illegible] ab excoriacione ma-
ioris cum aqua stilimacionis foliorum
cipressi ut prealegatum est et cum aqua
stilimacionis dragaganti et ipse cum
succo [illegible] et aqua
stilimacionis sebesten. Sunt intencioni

et custode eam. De laudabile vero ab-
omnibus est tamen [illegible] eius
et tu elige meliora ex eis si
potes. De hac autem mundificandi [illegible]
[illegible] vias fiet mencio inferius
[illegible] cum attenderis [illegible] mundi-
ficacioni renum et vesice s. a causa
quacumque sanniosa. Hec de causa ar-
doris in viis urine facte per colli-
gancias totius corporis ad eas vias
sufficiant.

Capitulum 16m de causa ardoris urine provenientis a capite pectore et splene

Causa autem ardoris urine provenientis
per colligancias aliarum partium ad urina-
les vias est satis exquisite consideran-
tem variis procedere [illegible] ingeniis
et instrumentis [illegible] diversa [illegible] membra
a quibus ad urinales vias recipitur materia
diutius. [illegible] a capite aliquando
et a pectore et contingit etiam a
splene et frequenter ab epate
et frequencius adhuc a renibus acuta
vel sanniosa materia defertur ad urine
vias [illegible] aliquando [illegible]
et [illegible] virtutem [illegible]
[illegible] diversitatem [illegible] effundere
[illegible] ad vias urinales. [illegible]
plixitas sermonis legentibus fastidi-
um imponat [illegible] hanc divisi in
partes iiii or [illegible] ut in pluribus a [illegible]
locis frequencius ardorem urine provenire
[illegible]. In quarum prima
ponentur modi curacionis urine ardo-
ris provenientis per effusionem materie
a capite a pectore et a splene sit.
In 2a ponentur modi curacionis eius
ardoris provenientis per effusionem materie
ab epate. In 3a per effusionem materie
a renibus. In 4a et ultima po-
nentur modi curacionis ardoris urine
provenientis per [illegible] vesice
et adiuvante deo habebitur complementum
huius tractatus. Et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] curacionis ardoris urine proveni-
entis ab effusione materie a capite
a pectore et splene [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] inter [illegible] istorum ab
aliis nisi in applicacione [illegible]
instrumentorum [illegible]

v aquar

purificari recipiet denique magis quam aliud. Sunt igitur generales intentiones in cura huius ardoris observande prima et tertia. Prima est percussio membrorum in quibus purificatur materia radicata. Secunda est materie diversio a viis urinalibus ad alias vias. Tertia est acuitatis materie repressio que ducitur ad vias urine. Quarta est attentio membrorum in quibus habet materia generari repleta remotio. Quinta et ultima est viarum in quibus habet materia recipi rectificatio et defensio. Prima igitur intentio multis acquiritur diversis ingeniis. Primum est per earum inorationem et eradicationem materie que multiplicantur in membris illis et inveniuntur ut si materia videtur effundi a capite que est acuta et adusta evacuetur eam dando in potu ʒ i pillularum auream. aut ʒ iij electuarii de succo rosarum cum aqua ordei. Et si leniorem medicinam affectaveris detur in potu ℥ i cassiefistule de canna noviter extracte cum aqua endivie vel absinthii addendo ei ʒ i. aut ℈ i. reubarbari electi cum granis v. spice quod totum assumetur cum ℥ ij aque ordei. aut aque endivie et sitim. Si autem materias que a capite fundun-tur contingeret mandere levius acuitatis ex-perte. dignaris principium evacuari debe-mus talem cum istis pillulis. Recipe pillularum de lapide armeno ʒ ss. pillularum de fumo terre ℈ ij reformentur pillule v cum sirupo rosarum aut nenufaris. quia licet est medicina capitalis et frequenter datur. Si potabilem medicinam exhibere cupis exhibeatur ista. Recipe confectionis hamech ʒ v. cassie fistule noviter extracte de canna cum aqua calida ʒ vj. misce et totum detur in potu cum aqua. de aquis supra positis. Si autem materiam acutam videmus a pectore effun-di ad urinales vias mittimus hanc materiam cum hac potabili formatione. Recipe reubarbari electi ℈ ij agarici ℈ ss. dia-gridii gr. iij spice nardi gr. vj. salis indi gr. i. pendeatur cassiefistule de canna extracte cum aqua tamarindorum at detur. passularum ana ℥ ss. tamen hec detur in potu cum aqua detur. lique-ritie et iuniperi. Et si desideraveris magis acuitatem cum pillulis a pectore distrahe-

Recipe pillularum de fumo terre ℈ ij. pillularum de lapide armeno ℈ i. reformentur pillule vij cum aqua buglosse vel violarum vel farfare et detur parum in aurora. Si itaque materias a splene ad urinales vias effundi contingeret evacuentur hoc leni inoratione et precipue cum hac acuitatem a calore in eis ebulli-tionem faciente vel putredinem. Recipe aque calide. aque fumi terre ana ℥ ij mirabolanorum indorum thimi pulveris fumi terre ana ʒ i. lapidis armeni lapidis lazuli preparatorum ana ℈ ij misce liquiritie cinamomi ana ℈ ss. et gr. vi salis indi gr. iij zuccari albi ℥ i. infundantur omnia per diem naturalem deinde coletur et exprimatur diligen-ter et detur in potu ut predictum est. Ergo vero expeditionem magis utilitatis acu-itatis hanc exsolvo cum electuario hamech. datum cum aqua scolopendrie vel tamarisci. Et si volo medicinam non-magis elegantem illa do in potu ʒ v. electuarii solutivi ad similem quod ab A-vicenna de viribus cordis precipue fuerit et est medicina solennis. Cum istis itaque inorare potes a capite pectore et splene ad vias urine transmitta-biles et cum eisdem eradicare potes materias illam dosim extra au-gmentando. Secunda quod tibi videbitur oportere. Tertia principalem vero instrumentum quo attendere debemus membris materiam effundentibus ad vias urine et digestio materie que in ipsis congregate reperiuntur et non minus eorum digestiva virtute. Si variatio membrorum quia cura de qua-bus est determinatum. Digeratur itaque in cura materia acuta a capite cum sirupo rosarum vel nenufaris et violato. Adusta vero et acuta potest digeri cum sirupo de fumo terre et cum sirupo de sucis et aquis fructuum cum sirupis de granatis que immisceri possunt cum aquis diversis ut aqua rosarum violarum nenufaris calide florum salicis et simi-libus fiat et precipue capitalibus que cum digestiva tractibus exhiberi debent quousque urine et color rectifica-ta fuerint et sedimentum in fundo eius appareat album subtile et equale et continuum. Tertium instrumentum quo attenditur ad membra predicta est eradicatio materie evacuatio et precipue

cum medicinis predictis dictis. Cum
instrumentum quo parantur membra materias
effundentia ad vitales vias est
confortatio ipsorum que mittis co-
pienda est instillis sicut in instrumento
a quo mediacione ponit in capite
stipticitas confortat ipsum ne materias
aliunde recipiat et vapores qui
repellunt a se vasa stiptice conforta-
ta. farmaciis 3a tegni. Confortatur
caput cum hiis que cum appropriatione hoc
efficere solent sicut omne cerebrum
animalis et precipue non aquatici ut qui-
dam dicunt de cerebro leporis. Sunt de plantis
vero multe inveniuntur ut macis folium
lignum aloes bethonica maiorana
de drolibanum salvia et sibi similes.
Et de hiis que sumuntur ex animalibus
sunt castor ambra precipue et muscus.
De quibus in dispositione frigida sunt sicut
confectio anacardina diamargariton
diambra diaciminum piperon plis arco-
ticon. De hiis vero que frigida sunt cum
confortancia sive calefacientia sunt sunt
sicut rosa flos salicis nenufaris
et violarum et lambrusca et usnee
et precipue arborum decrepitorum antiquarum
te et sandali rubei. De quibus sunt
sic trociscus de spodio trociscus sandalum
trociscus de rosis et omnia que in se
recipiunt confortant et frigida sunt
ut ceriandrum et diacitoniton sine
speciebus et precipue pectoribus assumpta et
superapposite [deleted] bregmati. Item
pulverem in dispositione calida. Recipe
vel sandali albi et rubei corallorum
rubeorum rosarum florum lambrusce ana 3 i.
mastices sandaracis ligni aloes ana 3
fiat pulvis subtilis et plus quam complete
intencio prima curationis ardoris urine
provenientis a capite pectore et sple-
ne. Consuetum alias huic parti
subiungere cum quia pectus et sple-
nem confortancia quod quidem abusive
prolixiorem fugiens et cum quo pectoribus
et splenis confortatio sustentacio
in membris eodem modo illorum membrorum
confortativis sicut inter alia dictum est
de hiis que sunt capite conforta-
et in quarta. 2a intencio principalis
huius capituli dixi qua curare debemus
ardorem urine provenientem a capite

pectore et splene. Fuit materie divisio et
huic quidem intentioni satis credo suf-
ficere cum proximum per ea que sunt de vari-
tate divertendi materias dicta sunt in
generali curatione ceterorum ardoris urine
quorum hec generaliter dicendum est quod et diu-
tentem cognoscere partes colligatas
membris a quibus divisionem intendit
et ad quas distractionem peruenit sicut
cum intendimus a capite divertere materias
que effunduntur ad alias partes. Et quoniam
flebotomia venam caput respicientem
[illegible] quitatem ad membra ad que
expellitur materia et fit tunc de parte
quia eadem quod prima 3a tertia de curati-
bus membris capitis. Nam si vis
trahere ad partem cum unde membrum quita-
tis flebotomia venam quitatem melius an-
ti cum extremae et cadat in contrariam
partem capitis lege ibi pulcras sima-
nes. Idem etiam est cum volumus
materiam a pectore et a splene fluen-
tem ad urine vias divertere ab eisdem
quod est notum est quod membrorum notitia
et eorum colligantia sit medico neces-
saria et in operationibus eorum quare ra-
pi ducitur 3a tertio primo. Et ut membri
operationem sciat donec ipsius cogno-
scat compositionem et notitia quod in eius
anatomia consistit operationem totam vero
anathomiam scire potest. Tertias partes
medico qui vult egrotantes regere
que in membris existunt omnibus
necessaria est. Amodo. De hiis itaque que
superius posita fuerunt in cura huius
ardoris urine per intencionem predictas
3a intencio fuit remissio acuitatis
materiarum que deferuntur ad vitales
vias. et hec quidem intencio compleri
potest per ea que superius dicta sunt
in intencione 3a curationis urine
ardoris in generali. multe sunt simplices
medicine alie autem huius approbate sunt
que possunt reprimere acuitatem materiarum
ut [illegible] in ipso non est indificatio
et lenificatio. 2o cum in suo calo-
re est ante quam cum eius administratur
cum aqua violarum eo quod refrigerat
sitim et calorem eius et ipsa violarum
cum sua frigiditate et humiditate in parvo
tempore generatur est. et sic eius quod quievit
dolorem renum et provocat urinam

cumulu

semina 2 quatuor frigida quorum confectio est
leniendo infrigidando et sitim
mitigando. et sirupus tamen acetosus et
succus et sublimatio eius et semen eius con-
fert contra solarium 2 cum sua frigiditate
et humiditate hoc efficit et semen mal-
ve est mirabile in hoc et semen et
solatrum alkekengi et aqua vel
cortex seminum melonis quorum confectio sunt
qu. 18. 3us. capitulo de cura ulcerum renum
et ex eis quidam qui humores temperant
est simile aquarum melonis rami et
eorum alkekengi i. semina eius vel grana
et cucumeris s. albi et non dicit sive per
melonem rami intelligens longum
comestibile sive piponem intelligens
melonem indum vel batecham que
[illegible] confert reprimit [illegible] mitigando
acuitatem. quarta quidem plurima ut sunt sirupus et
julep. [illegible] simplicis mediata hic potest
in intentione 3a canonis generalis sirupus
2 de prunis sirupus de mucilagine psilii et
sirupus de mucilagine malue omnes isti
per me sapissime experti sunt de quibus
2 infra in speciali cura ardoris urine
provenientis ab ulceribus vigerunt cum de-
scriptiones pluribus ad medium redu-
centur constringunt 2 acuitatem mitigant
[illegible] at semicupia proprium
facte ex decoctionibus predictarum me-
dicinarum [illegible] bonum ad id et hoc
hec sunt potius mucilaginis psilii ana
2 ii camphore [illegible] 2 iiii al-
bum [illegible] teratur [illegible] con-
tritant in mortario [illegible] cum suo
pistello et inungantur ex ea partes
omnes a furcula spatulare usque
ad caudam et item hec videlicet flo-
rum nenufaris malvarum [illegible]
salicum florum rose [illegible] potius et
lactuce ana [illegible] in [illegible] fonta-
lis [illegible] et [illegible] in
fontibus lenticule aque ana [illegible] vi
coquantur omnia in magna quantitate aque
usque ad consumptionem 3e partis aque deinde
in eadem aqua tepide calide vel
[illegible] tota aut saltem fiat
[illegible] vel semicupium insi-
dendo [illegible] in ipsum usque ad furcu-
lam spatularum et hec quidem [illegible]
est et [illegible] exitu a balneo
[illegible] 2 iiii aqua lactis

acetosi usque ad vi. et hec quidem de in-
tentione 3a. sufficiant. Tertia in-
tentio que dicebatur superius curari debere
ardorem urine provenientem propter colliga-
tiam ab istis partibus remanentium [illegible]
que remanere solent in istis membris
et primum quidem in pectore remanens
est nocumentum in anhelitu. 2um est
tussis. 3um multitudo sputi. 4um con-
gregatio ventositatum que in pectore
generantur. In splene vero remanere
solet cum appetitu et tensio dolor
et [illegible] color ad palliditatem vel livi-
ditatem. Et post quidem de nocumento [illegible]
in pectore remanentium providendum
per hunc modum [illegible] ventosis
scarificatione que [illegible] in tali dispositione
necessaria est ut scribit [illegible]
de cura asmatis. [illegible] dixit quod ex re-
gimine bono et assiduato scarifica-
tionis [illegible] que proficit exhibendo
[illegible] cum cibum et ana tarachia-
antiqua i. ana cauda fere [illegible] non
in [illegible] tepefacta et ius galli decre-
piti confectum 2um [illegible] alleviatur
anhelitus cum eius cibariis administratis
[illegible] que est ex summa [illegible]
[illegible] malitie anhelitus et difficul-
tati eius [illegible] confortat instrumentum
anhelitus et facile ipsum efficit ibidem
in fine predicti capituli [illegible] legen-
dum. Et si quidem anhelitus nocu-
mentum remanent et mala [illegible]
diversa provenientes s. calida et frigida
[illegible] est decoctio ordei cum paucis
euforbio. Et de medicinis vehemen-
tibus [illegible] in hac [illegible]
et [illegible] decoc. eius cum
aqua et melle frequenter calidam [illegible]
dispositione [illegible] anhelitus calida
confert aqua ordei cum sirupus de [illegible]
vel violato vel de [illegible] et [illegible]
cum [illegible] a capite [illegible]
In [illegible] aut anhelitus [illegible]
et a [illegible] valde facto confert
deglutitio duorum [illegible]
post cenam per iii horas et item in
tali utilius est assumere 3 [illegible]
[illegible] descriptione nicolai cum 2 ii
[illegible] calefacti [illegible] hec [illegible]
ad nocumentum anhelitus [illegible] utilia
[illegible]. Tussi vero remanenti

Anni tm

at que quantitate habens dispositiones providendum
est 2um varietatem specierum eius Si vero tussim
contingat fieri a frigiditate ut frequentius
accidit et fuerit iam antiquata et for-
tis et materia sui frigida et multum valde
resistens de expertis est medicina de oliba-
no scriptum X° 3° capitulo 6° tractatu ibi Recipe olibani
℥ iiii [illegible] ʒ ii sapone ℥ iii mellis ʒ ii
coquatur [illegible] et sepe teneatur in ore
ut descendat per fistulam cannale-
rem ad pulmonem et tussientes per me-
ri per pectus eius ad cannam pulmo-
nis in eius concavitatem recipiatur et si
volueris medicinam fortiorem ista collige
[illegible] descriptionem que incipit R
[illegible] sinapis ʒ i lege ibi R si deside-
ras medicinas non ita potentes collige
duo [illegible] ibidem descripta quorum primum
incipit R ex quinque declinantibus
ad caliditatem lege ibidem Si autem
tussim fieri contingit a ~~[illegible]~~ facta calidita-
te et siccitate pectoris confert ei hec decoc-
tio Recipe ordei excorticati ℥ i quo-
rum [illegible] anisi [illegible] alter
et malue ana ℥ iii [illegible] liquirie
ana ℥ i coquatur omnia in 8 [illegible] aque
usque ad consumptionem 3e partis cum sy-
rupo et de [illegible] R si contingat
propter stillicidium a capite tussim molesta-
ri detur hec decoctio cum syrupo rosarum vel
de papavere et potest exiberi in die fre-
quenter hec de accidente 2° sufficiant
¶ [illegible] accidens erat sputi multitudo et
si contingat propter materiam multe puritatis
in pectore sufficit curari per eas me-
dicinas iam pretactis ex quarum usu
consumitur materia [illegible] que abstergendo
et mundificando pectus curant Si
autem sputi multitudo provenit ex
materia que a capite reumatizat [illegible]
sis [illegible] et diversis [illegible] a capi-
te incipiat fluxus ille et [illegible] cum
decoctionibus factis ex rebus stipticis
ut lentibus sumac et similia ut [illegible] a
3 de cura multitudinis sputi colligendo
et [illegible] qui mastice aut
qui arabici [illegible] excel-
lenter confert et utilius [illegible] invenitur
[illegible] per duas horas deglutire
[illegible] [illegible] acci-
denti [illegible] ventositatibus in pectore re-
manentibus subveniunt fricationes

pectoris cum materia [illegible] ut X° 3°
capitulo de cura asmatis calidis et vento-
sitatem [illegible] alioquin [illegible] et sac-
cellare pectus cum sacculis [illegible]
tibus [illegible] cum hoc Recipe [illegible] se-
te [illegible] et cumini ana ℥ i [illegible]
[illegible] petrosilini ana ℥ iii calefiant
hec omnia in sartagine alioquin torre-
factione et impleantur sacculi qui
frequenter pectori superponantur Sexto
[illegible] huic accidenti frequenter subveniet exibe-
re in [illegible] et [illegible] sapum ʒ i [illegible]
de bacca lauri et [illegible] cum vino [illegible]
calefacto [illegible] hec sunt accidentibus que
in splene remanserunt providendum
et primum quidem accidens erat appetitus ipsius
que ad [illegible] sui [illegible] medicinas
fortis [illegible] expertis [illegible]
et penetrationis [illegible] et dilatationis
operationis [illegible] indiget [illegible] et
[illegible] cum medicinis [illegible] confer-
unt et cum eo [illegible] penetrare faciunt [illegible]
3° [illegible] 2° capitulo 3° R de medicinis huic
[illegible] et in [illegible] raro
expertis sunt [illegible] de agno casto [illegible]
ʒ i in potu detur cum decoctione corticis
capparis omni mane [illegible] diebus
R optimum est medicamen confectum ex
pulvere rute et [illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible] cum ℥ ii syrupo [illegible]
[illegible] Tertio ego [illegible] evaporato
super splene facto cum [illegible] ex
corticato et ℥ i [illegible] oppilationes
splenis aperit et ventositates poten-
ter [illegible] et non dubito quod si detur
in potu ʒ i [illegible] cum decoctione
foliorum rute et tamarisci hec
omnia potenter proficit Splenio [illegible]
silua est a diascoride ita nominata
frequenti usu eius splenem [illegible]
resolvit et attenuat lege de eo
et videbis hec quidem omnia sunt
oppilato splene dolenti et indurato
[illegible] contingit [illegible]
[illegible] splenem et non
[illegible] a medicis [illegible]
[illegible] fortiores administrare
medicinas Ego autem licet multas
habeam laudatas et expertas ab auctoribus
acceptas uno tamen exemplo uti soleo
et cum eo curare duritiem splenis
ventositates oppilationes et dolores

et electi ipsum ex suis auicenna fen 3a
tractatu 1o de morbis splenis pentha colupna
et describo ipsum sic Recipe stercoris ovium
ʒ i. ammoniaci ℥ iii rettaum radicum
fesire ℥ x. florum salicis ℥ iiii nitri
sulphuris vivi ana ʒ i. ℥ tartari ʒ i. tereantur
stercus et fesire cum aceto albo an
to. deinde ultimata contritione conterantur
et cum eis incorporetur ammoniacum
cum aceto predicte decoctionis dissolu
te. et cum tepefactum ceperit alie species
superaddantur et reducantur in formam
emplastri. est enim nobile et efficax valde
Et ideo non accideret i. defedacio fore
hominis et cutis colore in pali
ditatem et lividitatem subvertere per
omnes modos quo sanguis clariorem
efficiunt ipsum a melancolia mala
et feces eius expurgando. et licet
multa ab auctoribus huiusmodi collecta
sepe in scriptis dispensationibus administra
verim hic solum illa que michi
in domestico usu approbata sunt con
scribere volui. quorum primum est decoctio
facta cum ficubus et dactilis non bene
maturis que sepe detur in potu in au
rora egrotanti et calida. Secundum
principale est ut in pluribus diebus continuis
in aurora egro detur ℥ iiii lactis
caprini cum ℥ ii vini albi citrini
et est efficax valde. Tertium de quantitate
mirabilis memorie est. tiriaca ipso
tu data cum decoctione ficuum. Et
meliores ei sunt mirabolani kebuli
conditi quorum ex eis unus pluribus diebus
continuis in aurora sumatur. et ut vide
atur hec methodi solemnis et non fan
tastice lege 1a primi fen 2a capitulo 2o
a quo fonte hanc utilitatem
extraxi et huic eius ibi invenitur et si
color aliquis qualescumque turpis
fiat tunc si volueris ut redeat ad
colorem suum pristinum cum ficubus
siccis mirabilibus et aqua dattilorum
immaturorum ambe enim sunt adden
tes in sanguine subtilitatem et caliditatem
innata et dicis quod ad id sunt expe
rta est ut libat diebus continuis in ieiu
nio vinum et lac. et res que operantur
per mundificationem sanguinis. Et hic tiriaca
minor mirabolani conditi cum administra
tione assiduitatem et mirabolani kebuli
sunt fortiores tiriaca lege ibi quod plurima
operatur hec elegantia quia non est medicum
et pigritantem si in librorum lectionibus
continue laborantem vel vigilantem hec
de cura predictorum accidentium taliter scripta
sufficiant.

Capitulum 1m de cura ardoris urine provenientis a siccitate terminum glandosorum

Reliquum iam manebit officium et est
reliquarum specierum ardoris urine pone
signaverunt et iam remansisse videantur
i. illius famose ardoris in urina prove
nientis quarum prima est species consumptionis
humiditatis que a natura posita est et re
tenta in glandosis terminis i. mese
raicis exitibus urine adeo ut sine humi
ditate compatiatur ardorem in urina acqui
situm ab acuitate caloris in ipsum et
mixtione nimie colere et serositatis san
guinis partis sanguinis. Et est quod ardoris
urine species mala collecta ab auctore. 1a
3a fen 2a capitulo 3o Dum igitur aut sup
ra ardoris urine accidit tunc i. attes
tantium defectum eius ad quod temperandum ad
temperandum ipsam i. urinam et est humi
ditas separata in terminis in partibus glan
dosis que sunt illic i. per non sunt sup
[illegible] et glutinositatem non facit. et per
miscetur urine [illegible] et equat eam
cum quo fuerit deficit loco. i. vie urine
glutinatio et urine evacuatio et ex eo
quod accidit ardor / Sanguinosa aut
hec species ardoris eo quod non est possibile
hanc fieri sine forti exercitacione suc
cedenti fortibus et multis coitibus
aut causis aliis vehementer exsiccan
tibus particulariter aut universaliter per vias
resolutionis insensibilis hiis efficientibus
quas omnes causas necesse est comitari
ri extenuacionem aut totius corporis
consumptionem notabilem qui quidem iterum
facile percipi potest. per iniuncta quibus tal
ardor urine curari debet et omnia
dantur et humectantia substantialiter no
bilia ex cibis cibalibus notabilibus
accepta. et cetera humectantia made
facientia vel quale nunc sicut est iure
distemperate ex latte et albumine
ovi mucilagine psilii. quattuor
et alienacionem allegeritatum cum
tenerum sed ex parte sex eorum non
natum. quarum appetitus corporis

expirare possit substantifice vel qualitative
Et in summa ratione materie huius dispositionis
ex dictis restaurantis vel impinguantis vide
19a 3ii tractatu 2o capitulo 3o. Et si est in tercia
ardore urine est excitatio actus glan-
dulis tunc cura eius est humectatio ipsius
et dimissio eius quod excitat ex coitu
et aliis. De remotionibus in hac dispositione
est mucilago psilii et mucilago seminis
alcanarii et semen citoniorum et gummi
ceraseorum et album ovi ... et lac
mulieris iniciatur in cura hec de ardore
urine facto aggregatione glandularum
ita perficiatur. Capitulum 5m de cura
ardoris urine provenientis ab effusione
meatum ab epate ad vias urine.

Alterum itaque ardoris urine species est que
provenit ex descensu meatum acuta-
rum ad vesicam ab epate expulsarum
ut in crisibus egritudinum acutarum e-
patis et provenit itaque hic frequentius
per expulsionem meatum que in epate
saniose fuerunt sive in gibbo epatis
et ab eo fuerunt prominente ad vi-
as urine quod raro quia per maiorem
propinquitatem eius ad intestina sunt
meatum tales in gibbo epatis fuerint
saniate et ab ipso expulse ad vias
urine vide fen 13 3ii tractatu 3o capitulo 10o
de adubelati epatis ita scribitur at fit
si empyema adubelati in epatis iam
saniati ad partes renum et egreditur
cum urina. Et clarius hic idem scribitur
19a 3ii tractatu 2o capitulo de pollutione ubi
mingit egritudo aut pueris et mixtis
sanguis prominenta puri quemadmodum fit per
empyema adubelati in membris
superioribus ut pulmonis pectoris et
epatis quod ad sanitatem terminat in loco
suo. Cura igitur huius materie non cura ab-
acuitate et putredine acutis acqui-
sita per meatum acuitem a quibus
sunt geniti peius non est mirabile
si possit ardorem efficere in viis urine
quando detinetur in eis immo talis materia
saniosa non solum in predictis partibus
ardorem efficit sed quemadmodum excoriationem
et ulcera in predictis efficit mediante
partibus. Est igitur ad curam huius dispositionis
compare resecandum cum non ipsa pro-
fecerat efficit in epate ulcera incura-
bilia et cura huius ut sustentari duci

fundamento. Primum est rem ad ulcera
epatis administrandum. Secundum est illud quod
oportet attendi ulceribus que in viis urine
iam inducta sunt et de hoc quidem
2o regie est sermo sequentibus capitulis
ubi protrahitur ingenium curationis ar-
doris urine provenientis ab ulceribus
renum porrorum virgarum et vesice
hic autem solum volo ponere modum curationis
ulcerum vel empyematis meatum in epate
Complete quod cura talium consistit in
quatuor rebus. Prima quidem est mundi-
ficatio saniei pus empyema aperta
in epate inventa. 2a est divisio mate-
riarum apte empyematis ad aliam
3a est regiminis rectificatio. 4a est
carnis generatio et ulceris incarna-
tio. Prima quidem intentio rationabiliter
precedere debet quia longa residencia
saniei in quocumque loco saniato suppe-
cta est ne magnificet ulcera sua
acuitate quia hec ex generatione eius
acquisita saniei non est ex incensione
humorum sicut cinis ex incensione
lignorum ... 2a quarto 1o. Circa
generationem saniei ... in mundi-
ficatione saniem precedere debet. Et
ad eam accelerandum est ... tamen
existimandum est quod mundificativa
... quedam ulceris in epate sufficient mundare
possent cum non provenit ulceris ad pro-
fundas epatis partes et ad venas in-
curabile est et sua ...
6a illud vesicam ...
Si autem ulceris sunt levius predictis
curam recipere ... ut fen 3ii tractatu 3o
capitulo ... Estimant ... quod moritur
ille cuius disrumpitur epar et accidit
separato ex eo et ...
in illo dicit quod est ... quemadmodum est
partes ... mundificativa ... a sa-
... in quibus tamen
oportet operantes magna advertencia
ordinem operare cum mundificativis
et oportet sit frequenter intendere sedan-
tibus dolorem. Et quemadmodum ... magis
quam alteri et ... ad in curatio-
nibus sanitatum ... quod predicta mun-
dificativa ... sequuntur
inter que ordinem applicationis
eligere oportet operantem et discretam
eius consideracionem ut non applicet forcia

ulcerato

que possunt ledere membra et est sermo principis fen xxi tractatu 3o capitulo de cura adurenti calidi comparatis et cura non indifficata quam plurima describam in eis ordinem observando secundum varietates graduum et operationum ipsarum et complicatione doloris et accidentium aliorum. Comparatis itaque indifficatiuum in extremis dis administrandum leve sit aqua mellis que fiat ex xx partibus aque et una mellis et sit coquatur usque ad consumptionem tertie partis cuius potio in cumera sunt ʒ v tepide date vino quiscent vel cum vino albo subtili quod sit 3a partis ipsius aque cum ipsa quinis ta. Et si volueris indifficationem cum lenificatione perficere decoqua tur in predicta mixta cum violarum Si autem magis lenire volueris ponatur in ea se. malve cum ii. et si cum indificatione et lenificatione et infrigidatione desideraveris exsiccationem et abstersionem aquatarum magis discedat a semine altee hoc enim est in sequis sive expressum efficacius autem indifficatiuum et item abstersivum fiendum est cum aqua sublimationis altee cum medicore virtute radicis ipsius rotun tis eas radices in predicta aqua coquendo non est dubito quam talium platearum cum aqua sublimationum medicaliter quandoque et eas cum cibis miscendo et aliter cum eis operando tantum hec aquam ordei et aqua coctionis vel decoctionis semen quinque et aqua lactis et aqua radicum hec et omnia quam sunt et tu elige inter ea illa de his que in gradu indifficationis abstersionis et exsiccationis forcio ra sunt videbitur in intentione intenuationis et regnationis ea rum. Secunda vero intentio fuit in eorum diversis et possunt quedam non sanus se a quanto operatis diureti ad quibus sed quam in hoc compendio est sermo de ardore urine procedente ab acuitate. Sanitati dilatate ad vias urine necessarie ad predicta loca diuretica erit una et ipse cum fortibus Si non lenia sint Et sequitur eta quanto magis fortiora quam 15a 3a palleto calido Et si indigueris adiutorio et appropriatione ad plurium

declinationis et aptuerit ut ventrem solvas et urinam provoces facies. ut non provoces cum re forti et re calida ne facias excorationem nam tam in vesica consumatur vesice in hac excoriatione cum ceperit puris ad ipsam proscipiam aut cum medicina diuretica necessaria est Sta te una in convenite comparatis propter rationes predictas diureti debet ad intestina propter colligantiam intrinsecorum eius ad ea ut capitulo primi et fen a 3i primi ca lidi colli quod Et de diureticis semniollum et electis primum et famosius est me dulla cassiefistule cum aqua decoctionis radicum vel seminum altee eo quod lenien do ventrem solvit mediocriter et ultimus educit ventris ii solutio equalis in hoc calido valde decens et item quam cum fert an temperatim aptatis et per ipsas innovando et educendo maxime. Secundum in vero indifficatiuum et ventris lenitivum est administratio ʒ ii mucilaginis psi lii cum aqua decoctionis radicum malvarum et hoc quidem est potentius ad infrigi dandum quam ad educendum. Tertium in vero indi ficatiuum cum sedatione doloris est dare in potu ʒ iii aque mellis cum ʒ s tragacanthi Et si volueris indifficatiue et dolorem sedare cum fiducia potens medicina est aqua aqua mellis facta cum emulsione me dii ʒ granorum papaveris albi Et si vo lueris leniendo item indifficare et dolorem sedare cum calidis et humidis detur ʒ iiii aque mellis facte cum decoctione ʒ ss granorum recentium pinee cum hec quidem omnia sunt plures membra electa vbique plegore propter hec omnia indifficare et lenire et abstergere potes et maxime educere cum aqua decoctionis lupinorum dando ex ea in potu ʒ iiii cum ʒ i zucca ri et videlicet necessitate communitur Est autem iulebum. et ut aliubi lebe rum ci vitatem tedeo volubilis inmar litem pluries occiderunt ipsam et in crudalem litem tamen utraque quandoque sit pre dictis adi uniendo propter verum medi cinale principium operatum dispositionis adiungendo et est quam in tanto cum cuius dispositionis comparatis in omni medicina ipso in civilis et quite medicine adiuvande

sunt ut frigide in calidis et calide in
frigidis exemplum primi ut prodium rosarum et quorum
secundi eundem exemplum 2i ut cupressus absinthium
sandonicum mastix et sicca. aliud est
ingenium diutendi materiam et posset
vomitus propter ea quod materias diutit
antes que sunt parte superiore in quan-
titatibus ut canonis primi canonis secundo si non ipse
confert materiam ulcerum renum et ve-
sice et ideo eorum colli non repugnat
quia conferre possunt in cura ulcerum
capitis. Tertium in divisione est per provocationem
sudoris de quo tamen non vehementer
confido propter longinquitatem viarum sudo-
ris ad genitalia. Quartum propter conficiem meatuum
quarto quod oportet quod non sudantes que
diutere deberent materias tales erunt
fortes sed fortium provocantium administra-
tio repleta est sua dumque supius
allegata quare etc. Tertia ratio est quod omnia
provocativa sudoris sunt provocativa
urine ut a sapiente forte colligere
potui sed provocativa urine non placue-
runt sicut ne adiungat in ardore
etc. Si autem negaret quod ea que
provocant sudorem non provocent urinam
deus ab adversario et videbit ei. Item
ingenium diutendi materias secundum et
utile erit aperire ... in viro et men-
struam in muliere de quibus ad lege
... in generali divisione et intentione
curationis hoc idem de intentionibus 2a
Iam autem instat tempus expedien-
di ... intentionem que sunt quon-
siderare ... ex parte ciborum et potuum
... declarationem primitemus est primo
quod ad est ... ex parte [illegible] quod
... in cura huius dispositionis in tempore
in quo necessaria est mundificatio aliud
vero ... debet quod necessaria est in-
carnatio ad non et deinde quod fieri
debet consolidatio. Cum necessaria est mundi-
ficatio indigemus medicina que cum ci-
bis et potibus ... que lavan-
do et leviter abstergendo deponat
superfluitatem que invenitur in poris
membrorum et ... venarum
que sunt sibi ... sunt pul-
tes facti ex ordeo ... cum brodio
pulli ... intendere ... ... in-
... eo quod talia ulcera licet sint
in principio vel ... sufficiunt ... tamen

... in tempore quo sit in ...
si et ... statibus ... in quorum utroque
necesse est subvenire ... cum cibali-
bus et saniem ... mundificare cum
lavativis et abstergentibus deinde
cum ulterius procedit augmentum saniei
in ulceribus necesse est iterum ... sub-
venire cum hiis que nutricationi ...
magis sustentat ... eo quod ... notabilis
debilitatur ex parte dispositionis ulcerum
in augmento quam in principio eorum ... licet
tamen aggravatur ex debilitate remanente
in tempore ... et ... eorum et
ulcerum ... et maiorem debilitatem
inducit in principio ... quia sola debi-
litas que ... ulcera in augmento
eorum ... quidem est ...
due ... variam dietationis
administrationem includens ... varie-
tatem debilitatis. ... ab ul-
ceribus ... et ab eis et a disposi-
tionibus procedentibus ... ad hoc
cum cibis cibalibus maiorem nutritionem
procedendum est in ... statibus ulcerum
quam in principio et augmento eorum ...
In summa ... ex parte ciborum in
principio ... talium ulcerum debet esse
notabilis ... et cum ... lenis
ablutionis et abstersionis ...
in augmento non ... debet esse maio-
ris ... quam in principio et ...
... cum ... abstersionis
sed in principio administrentur ea que
sunt sic ... et pauce
decoctionis et sicut decoctio ...
... cum cibis et sicut decoctio ...
... et altee aut ...
et sicut. In augmento administrari
debent cum cibis ea que sunt sicut
decoctio polii montani eupatorii
ysopi aut ... et ...
... et sicut. In statu vero ...
attendamus ... cum hiis que sunt
vehementis ... in quibus
... aut ... cibus exhibe-
tur mundificativa ut ... decoctiones
vel ... facte cum rubea
tinctorum ...
... centaurea ... et ... et
est ... in quibus sunt ...
... in quibus sunt apte
subtiliativa et ... que sit

mastice[m] pinsendo cum illis cibariis
aut ipsum imponendo eis. et sunt autem
hii humores de cibariis allectis ca[pitu]lo
collecti in fine eius dum inquit Cum igitur
corrumpitur et mundificatur ulcera sunt ea
que confortant sicut aqua carnis
dictine et cedine aut aqua terre
terrum et cornu ivra cum aceto s[ive] pan
co condita sive seminibus s[ive] foliis et vi
telli ovorum sorbilium. et folia porum
vini s[ive] albi subtilis vaporabile fumo
si et croti ut sequi in terra et ulta
odoramentis confortativis hec de in
tentione 3a subtiliter hic granda
prefecto. Ergo uero cum quibus 5a princ[ipal]
intento s[ive] regnandi carnem ymo
et incarnandi hic multa conscribi
possunt sorum hic illa conscribam que in
ulcera videntur et curata a veteri
talibus que dant et coagulantes
et glutinantes reparatum sanum in carnem
sicut est aqua cinoglosse cum ydro
melle mixta et folia arboris pini
cum ydromelle decocta et folia cipressi
et elegatores sunt radices pon
tafilon et centaurea maior ex quibus
cum melle fiant electuarium aut confectiones
et folia caude equine et radix yre
os rosarum et polium montanum et san
donicum sandis sive hap[ericon] ... ca[pitu]lo
de absinthio et lac acetosum quod valde
conglutinat ulcera magis ut 5a eti[am]
tertii po[st] ca[pitu]lo 8o Res uero que sunt
incarnatiue sunt mense autem que
sua glutiosi te et exiccatiuis dista
tia ulcerum labia conglutinant et de
simplicibus quidem collaudata sunt
cortices arboris pini et resina
pulverizata in pillulis et electuarium con
fecta et palmis abrotani assari
et vites terrestres combusti et assa
combusta et aristol[ochia] rotunda et pes
alachsen et est pes ~~coruini et op~~
coruinus et apponitur et reliqua col
ligenda 5a eti[am] ca[pitu]lo 9o De compositis
uero medicinis solomnis est yera sim[plex]
6 descripta 1o tractatu ca[pitu]lo 2o de cura
plenitudinis cuius curarum stai quam exi
bere solet cum ydromelle et est
yera medicinis in tanto mundificandi
regnandi incarnandi ymus. et so
lidandi. quod facile probatur prestu

tis cum que in sua compositione recipiunt
Item Contra talia ulcera mundificat et
in eis carnem regnat et usque ad con
solidationem perducit exibe 3 I tiare
andromati cum 3 ii aque mell[is] et
confect[ionis] et ad illud tyriaca diatesseron
et metridatum et tiriacha albertiugi et
multa alia quorum medela inferius
apparebit Ergo uero hic multa de predictis
medicaminibus in usu viderim utilia
frequenti hic et cottidiano exercitio in
pluribus dispositionibus ulcerum cepisse et cum
urine viarum ubi soleo duobus compositis
acceptis a galieno sed uo ... trac
tatum ca[pitu]lo 2o quem multum collan
dat et approbat et accepit ab andro
maco in libro de cura passionum infectarum
et primum quidem contra sicut scriptum littere
andromaci confecto exifodea
ad capitis et ad ea que in thea
te. Recipe carnium passularum 3 v croci
3 I calami aromatici bdellii cinamomi
an aur[ei] I cassie ligne aur[ei] sive spica
te aur[ei] iii squinanti aur[ei] ii sive mirre
terebintine an 3 iiii limature oppopa
naci 3 ii mell[is] 3 l vini q[uantum] s[ufficit] fiat
electuarium cuius exibeat 3 I aut ii cum
decoctione passularum uel aliorum de
predictis et vide illi secundum litteram
6 de dementie probantis inductione
ex quo simplicium q[uantum] tale composita
mirabilis est efficacie usu illius
litere seriem scribere volui ne audi
entes fastidio efficiam. Secundum vero compositum
compositum ibidem a galieno descriptum
in fine pallegati ca[pitu]li eius est no
bilis innati cuius litere series est hec
alia s[ive] confecto potabilis ad epaticos
pleureticos uesicos et ydropicos
innatos et stoticos et eas que a ptu
molestantur et eos qui ab inferi
mita ... resumunt et chachsimos
et yteticos et tussiculas et pleu
reticos et ad formata mortalia et
ad morsum fere Recipe nardi indi
aue 3 viii costi 3 ii cassie crati an
3 I piperis albi obulos ii sive ... pe
tro[selini] yreos acori oppobalsami an 3 I
succi yari masculi 3 iii passularum
enucleatarum 3 iii ... pinisee
cum sappa uel cum melle et da cum
decoctionibus eorum lege ibi Recipe ea u

[illegible] 137

que autem scripta sunt non dubito te intentionem adimpleri posse si consolida
tionis ulcerum iam dictorum et precipue
exiliorum eorum que sunt sicut abrotanum
cum ossa adhesa. centaurea minor
et item pulvis ostreacorum conchistorum
et pulvis cornu cervi adusti et prodi
um specialis et sarcocolla. contrita in
decoctione thuris Est de expositione est
hic thuris cortici arboris pini gal
larum cipressi centaurie minoris cum 3 l.
ostreacorum et ossium conchistorum his
... D 3 t. coralorum rubeorum sperdi sic
... pulverizentur omnia prescripta subtilissime
et de hoc pulvere detur in potu a 3 l b
usque ad 3 ... in aurora. et cum cenam
cum aqua decoctionis semen rasarum
ergo ... in intentione habet consolida
di sepissime usus sum aqua plantaginis
aqua sublimationis tamen simplex consolide
aqua sublimationis corticum quercus ro
marum et aqua sublimationis gallarum
cipressi ingenio meo inventa aptia
est ad consolidandum omnia ulcera exceptis
interiori membrorum ... et tu elige
meliora posse hec de cura ulcerum virge
provenientium ex raptu venarum putridatem
ab epe et urine vias que ... mundantur
sunt generalis pene omnibus fere ulceribus
interiorum membrorum ut iuste ... ex
predictis ... Iam quam de cura ceda
ciis urine provenientis ab ulceribus renum

Iam aut ex provenire ad curam ceda
ris urine provenientis ex effusione ma
teria a renibus propter ulcera in eis existen
tia. et licet ulcera renum generaliter habent
in sunt cum ulceribus vesice. ex parte ta
men efficiuntur illa et ... aliqualis
ex parte curationis ... ut clarius
et distinctius magis ingenium habeatur
prescripta capitulum faciam de curatione ulcerum
renum deinde fit in alio capitulo similiter
faciam de curatione ulcerum renum
viridorum et vesice sunt ex quibus
apparebit modus curationis ardoris prove
nientis ab illis Sunt in ulcera renum
et vesice ulcera cause tres cum causis
omnium ulcerum communiter parte que redu
cit ad tria quia causarum ulterius
et prima quidem causa est corruptio adube
lati ... apate iam sit in saion ...
2a est quisio vulnis in ulcera ... generaliter

putredinis sicut patet 3a est corrup
tio pustularum prius inventorum corrosivarum
materiarum in eisdem invente lege habet
similiter 2a prout dictum est 2a similiter 2a capitulo
... preter has tres ulceres ulcerum cause
a ... speciales ulcerum in renibus viridibus
et vesica inveniuntur a sapientibus assi
gnate cause. quarum una est descensus
lapillorum per vias predictorum membrorum
cum ... renum viridorum et vesice
sunt notabiliter stricte et quod lapilli
a virtute vehementer impelli non est
mirum si frequenter sua asperitate ex
coriationem faciunt in illis. et maxime
quia tales lapilli plerumque inveniuntur an
gulosi. et eminentias habent acutas
a quibus fit solutio continuitatis in viis
per quas angustiose impelluntur Alia
quo ... lapillorum tamen non est
iuncta cum ulceribus ... ulceris
precedentem ipsa ulcera nondum ... solo
continuitatis ulceris nominatur nisi cum iam
in ipsa pus vel virulentia fuerit
genita 3a non specialis causa ulcerum
renum est inventio materiarum acutarum
sive acuitate naturali ut colice materie.
sive acuitate accidentali sunt acute ut ad
uste et salse. que quidem materie et licet
contingat eas esse subtiles et facile
penetrabiles tamen quia transeunt per vias
angustas in eis retente sunt cause
ulcerum predictorum. et ulcerum 2a. ut iam
dictum est 3a causa specialis ulcerum in
predictis viis est inventio materiarum que
grosse et viscose sunt. que sunt cause
satis continuitatis ... iam
materie predicte sunt ... fixe et invi
scate membris predictis quia anguste
sunt non possunt a membris separari nisi
cum vehementi conatu. et expulsione
virtutis ad quod sequitur solutio continuitatis per via
magne extensionis Et item fortasse
si ... medicus propriis illarum materiarum
... et fixiam intendens era
dicationi earum procedit ut in pluribus
cum diureticis et abstersivis calidis. et
notabiliter acute quorum materie aliqualiter
acute sunt a predictis. et ulcerant
Inter hec ulcera predicta frequentius eve
niunt illa. que sunt a lapide et a
materiis acutis. et ab corruptione apate
que ... in malicia et bonitate ...

ducit rationem magnitudinis causarum et prolongationes
temporis et si puritatem puris et urina
que generantur in eis. Item de ulceribus
et aliis solutionibus continuitatis contingit que inve-
niuntur in renibus causa in quibus inveni-
untur cum minoris malicie non sunt ma-
gni timoris illa non in quibus inve-
niuntur cum acute vel alterius malicie
sunt magni timoris propterea quia fa-
ciunt accidere dilatationem magnam et
perducunt ad perditionem. Si vero in reni-
bus facta est magna et profunda solutio
continuitatis et usque penetrans ultra latus
tunc que vocatur disruptio omnis talis
est mortalis ante veteres. Galienus afforismorum
afforismo que allegantur ab A-
vicenna omnes isti sunt similes [illegible] zii
[illegible] 2o [illegible] g no. Tractatum decimum
de signis ardoris urine provenientis
ab aliis causis. [illegible] a lap[illegible]

Aforum quod predictorum ulcerum signa
colligi possunt ex suis causis et sum-
gnis tertiarum alium ulcerum signa sunt
ut per [illegible] medicus percepit fuisse in
renibus apostema continuatur permixtio febris
cum inordinato motu rigoris et alio
cum acuitate gravitatem febris cum
pulsatione notabili perceptis in loco
renum inventa cum dolore continuo
extensivo et pungitivo videlicet perseve-
rantibus cum difficultate mictus et
urinarum acutarum eductione et cum
gravitate totius fere corporis quantum ad
motum pessimum et tamen item perpendit
medicus sic dolorem pulsationem et ca-
lorem in loco predicto diminui non potest
comprehendere maturum apostema in renibus fuisse
crepatum. Longum percipiet cum anxie-
tate et angustia magna paulatim
procedentibus subito fieri saniem et sa-
niem cum urina mixtam iam suppura-
tionem deducere potest ulcus in
renibus vel aliis membris et sequentem
ruptionem apostematis predicti et hec sunt
congruenta signa ulcerum renum sicut
dicitur apostematibus ruptis. Hinc unde
collecta Signa vero ulcerum predictorum
membrorum que sequuntur ad ulcera
taliter intelligi possunt ut si quidem fue-
rint ulcera facta a primitivis causis
ut cum stilo vel alia re penetrante
causa ex loco renum et si fuit pene-

trans ulcus causa eo quod per ipsum egreditur
urina et sanies qui inde educitur est
rubicunda clara et dolor pungitivus in-
ulcere percipitur qui sequitur acuitatem
a qua non curatur urina. Si autem ab
aliis primitivis causis eveniunt ulcera
talia ut vidi sepe contingere et paucis
ante diebus ex comestione fungorum
et [illegible] et ex haustu cantaridarum
vel similium rerum acutarum. tunc signa
eorum investigari debent ex ipsorum as-
sumptione. Si autem te latet talium
assumptio per cautelam informare
ab astantibus et ab egro. tunc oportet te
esse peritum in investigatione signorum
que sequuntur ad assumptionem talium
rerum male qualitatis ex hiis que
scribuntur Galienus [illegible] et [illegible]
et tu invenies ibi fundamenta. Primi
vero in potu cantarides accepit ve-
hementiam et citissimum mictus incurrit
cum ingenti ardore et excoriatione
viarum urine et sanguinis eductione
notabili. et hec est ipsorum mala proprie-
tas in hiis quia ex ipsarum sola appositione
super pollice pedis hec omnia accidunt
maxime sequi vidi et testis eius tertio
nunc paulatim visum de Francisco
[illegible] cive paduano cui ex appositione
ipsarum super genu suo incidit omnia
accidentia predicta cum mictu sanguinis
plus [illegible] quam [illegible] librorum. Signa ite-
rum que accipere potes ex ardore urine
generatam solutionem continuitatis in viis urinalibus
factam ex comestione fungorum Galienus a
[illegible] de [illegible] accipi
accipit ex plantis suis sunt vero ex
tuberibus quedam species male ex toto
genere sibi [illegible] corrumpentes [illegible]
non [illegible] ex forma sua quia ex
principiis contraxerunt non efficiunt hec
accidentia [illegible] corrumpunt
eo quod orta fuerint in loco propter pro-
pter male qualitatis aut quia contingerunt
in loco sive natum ut mortuus fue-
rat serpens vel aliquod aliud venenosum
corruptum a quibus omnibus alimentum
corruptum a fungis atractum fuit
ex terra a predictis venenata et tu
[illegible] [illegible] particulari medicum et
fuit hic percipis paulatim per me observ-
natus in nobili viro marco de comis

cui ex comestione fungorum accidat
strangulatio constrictio anhelitus infla-
tio stomachi rugitus et singultus et punctura
in ventre et excoriatio cum vehementi ar-
dore mingendi scribuntur hec omnia ab
.A. 6a 4i alleto capitulo lege ibi ex quibus
2 velud ex fundatis radice potes signa
aliarum specierum solucionis continui que sunt
cause ulcerum in predictis membris. Si-
gna vero 3ii generis causarum ulcerum solucio-
nis continui in renibus et vesica que
sequuntur eruptionem pustularum i. bo-
tor in predictis membris exeuntibus cogno-
scuntur eo modo quo ulcera in renibus
et aliis factis per eruptionem apostematum u
quia omnia accidencia ibidem scripta sunt
valde levia quia cum est apostema ma-
terie ex parte continentis et contentis intra
apostema tanta debent esse conformiter
accidencia secundum lateralem materiam nocturnas e paru-
tas i. acuitas accidencium non potest esse inten-
sa sive valde magna si alia fue-
rint paria. ¶ Capitulum xi.m de signis
ardoris urine provenientis a lapide
in renibus et districtis doloris eius a
collica

¶ Signa vero decursum renum que consequuntur
solucionem continui in renibus factam ex impt(?)
scissione lapillorum sunt ista sequencia quod
quidem lapidem in renibus fuisse et ab
eis descendisse. Signorum autem factorum
lapidem in renibus alia sunt que sumuntur
ex parte loci alia ex parte punctuantis
doloris alia sumuntur ex parte accidencium
sed et intestinis quedam alia vero ex parte
urinarum. Ex parte quidem loci quia lapis
in renibus existens facit fixum dolorem
in latere ubi situantur renes in sinistro
vel dextro 2m quod quia lapis esse in al-
tero renum vel in utroque utrisque et est
dolor ille non valde magnus nisi con-
tingat lapidem esse notabiliter magnum
qui dolor incipit post dividem(?) et fixus
permanet. In collica vero quia consequitur
dolor et de signorum dolor est magnus
et adhuc incipit in inferiori parte dex-
tri lateris ibidem u(el) a monaclo in-
testino aput colon incipit et ascen-
dit per ypocondrium dextrum sub fundo
stomachi ad sinistrum ypocondrium descendo
quia non remanet fixus sicut renal-
dolor licet in collica quoque incipit

de sinistra parte secundum illud est videre racio. Si-
gna vero lapidis in renibus accepta a 2o
genere signorum scilicet ex punctuantis dolore
sunt tria dolor sequens lapidem in renibus usque
superiores partes magis ascendit et raro
usque ad inguina pertransit. Collica vero dolor
quoque extendit se usque ad pectus cum
plus renalis dolor et si quoque descendit
versus anteriores partes fortior tamen est
in posteriori parte renum. Collicus vero dolor
econtrario se habet. Ante dolor renalis incipit
quoque in posterioribus dorsi aut ad eas tendit
collicus non nam. Signa vero que ex 3o
genere sumuntur sunt quia nausea absque(?)
eo subverso fastidium et vomitus licet
eveniat in dolore renum a lapide et tamen
in collica contingit adiuvari(?) hoc dico dolo-
res in accidentibus iste unam tamen ex vo-
mitu in dolore renum est minus quam
id existat in collica. Signa vero que
sumuntur ex 4to genere signorum scilicet
ex urina et reliquis exeuntibus sunt
quoniam quando lapis in renibus procedit
aliquis albedo urinarum et causa in hoc
est dominium flatis(?) quod est materialis causa
lapidis. Ante illius causa potest esse apposito ab
eadem materia in viis facta per quam
aquositas sola eliquata(?) aque in co-
lore similis egreditur et ideo urine hominum
lapidem renum tenues procedunt quoniam eius
per easdem causas. Contingit autem ex materia illa
lapidis quidam generacio cum fiat a calore
ex.. excoquente et assante materiam iam
tunc est quod notabiliter calefiat et ebu-
liat quare ninguntur quoque urine nigre
fere sicut atramentum per fortem
ebulitionem in massa sanguinea factam
et si contingat sanguinem misceri colicam(?)
materiam, tunc erit urinarum nigredo
declinans ad aqualem citrinitatem.
Si autem sanguis miscetur cum illa materia
notabiliter color eius et niger apparens
ubi vincente sanguine non notabiliter
ab alia materia refracta erit urinarum
nigredo ad rubedinem declinata. Contingit
aut contingere iam esse contrarium tunc
ninguntur urine tenuissime eo quod clau-
si vasis seu viis sola cibra(?) aquosi-
tas. In collica vero nequaquam contingunt ista
signa nisi fuerint complicata cum cal-
culo predicto ante dolorem renalem
procedit multis mitte(?) eveniunt ut in pluribus

et iterum succedit talis ~~[illegible]~~ motus de-
clinationis dolorum renum hoc eo quod aut
de loco movetur lapillus aut quiescit
cum motus renum partem aut si totum cedit
ergo a renibus quod fit cum opposite eductum.
Hec vero accidentia nequaquam procedunt neque
contrarium colliguntur. Propter vero gravitatem
magnus in ventre mugitus ventositatum
per superiora vel inferiora aut utraque
precipitatus murmure et scibalarum educ-
tio per clisteria vel opere nature facta
et alleviari a carminantibus vento-
sitatem et clisteriis expulsivis cum lenis
et calefactis anodinis. Renalis vero
dolor predictus durior et quiescentis lapidis
et expulsivis accumulatum [illegible]
notabiliter accipit. Et si iterum renalis
dolor quicumque intenditur tunc vacuitate
stomachi a cibo et causa in hoc est quia [illegible]
des ~~[illegible]~~ ciborum partes ab expulsiva
virtute pulse sunt ad intestina que
recipiuntur in yliacum magnam extensionem
sinuis [illegible] vi sua corpulentia
et quiete levando renes dolor in eo
augmentat. Colicus vero dolor econtra scilicet
quando post assumptum cibum intenditur et
causa est quia cum cibus in fundo stomachi con-
gregatur extendit ipsum et tumorem
facit usque anticus eo quod propter eius extre-
mi non potest resistere prandium. Cum
igitur super fundo eius intestinum colon
superiaceat cum rotunditate sua necesse
est ipsum comprimi inter superficiem que
[illegible] stomachi et gravamen [illegible]. Sed
in tali dispositione renalis intenditur
dolor si ipsa notabilis fuit ergo in coli-
ca dolor intenditur post assumptum cibum
quod erat [illegible]. Hec sunt signa
patientis lapidis in renibus et distinguenda
ipsum a colico ex suis illustrium au-
ctorum accipe [illegible] et tu lege
[illegible] primo 7° capitulo 2° et
16a 3ie fen 3° capitulo de differentia inter hec
duo [illegible] et post 19a 3ie capitulo de signis
lapidis renum et a paulo post [illegible]
capitulo [illegible] et plures alii quos allegare
dimitto fastidium evitans. Capitulum
tertium de signis excitationis proveni-
entis in urinalibus viis ex descensu lapidis
per eas cum sermone in eo de stran-
guria et aliis.

Sunt vero signa descensus lapidis a renibus
in vesicam sunt fortis tumores in renibus
ac si res que prius sensu tactus percipie-
batur fixa et suppetta sentitur a loco
illo separari et ad inferiora descendere
cum ingenti dolore propter eam quia necessarium
est particulam [illegible] renum in poris
suis dilatari virtute ingenti conatu
lapillum impellente et est quandoque impulsio
lapilli et magna adeo fortis ut colatu-
rium id disrumpatur et sequitur ipsum mictus
sanguinis cum urina. Secundum signum est per-
cussio doloris ab inferiori parte renum
per laterales partes [illegible] cum descen-
su [illegible] et quiete [illegible] illa
[illegible] et extensione forti et causa in hoc
est impulsio lapilli per [illegible] poros.
Tertium signum est fixio doloris in superiori
parte [illegible] et est locus vie inferior
[illegible] prope fundi vesice statim [illegible]
ingreditur. Cum vero lapis ibi recipitur
[illegible] ipsum aquam [illegible] morans [illegible]
in gradum vesice recipiatur et hoc [illegible]
propter aquam tunc [illegible] pluribus vel
propter [illegible] et prima quidem causa est quia ve-
sice foramina sunt angusta per que
non nisi cum difficultate transire potest
lapis. Et causa 2a est quia foramina
vesice non sibi invicem directe obviant
unus vero ab alio distanter [illegible]
[illegible] alteri quandoque per duos digitos.
Causa est quia in precedenti lapidis
impulsione a renibus usque ad vesicam
expulsiva iam debilitata fuit [illegible]
que vehementiam impulsionis [illegible]
non potest eque potenter. Quartum signum
est subsequens predictis et est quod dolor
iam est in renibus [illegible] et in [illegible]
[illegible] notabiliter alleviatus est. Cum igitur
contingit virtute [illegible] pulsionem lapidis
ipsum in vesice gravitatem recipit
[illegible] sequitur [illegible] signum quod est multi-
tudo urine [illegible] arenose et
[illegible] expulsio [illegible] in quan-
titate [illegible] discreta et [illegible] in
ea lapillorum multitudo sit quandoque
plures [illegible] lapillos vidi. Hec omnia
facile [illegible] potes et [illegible]
[illegible] anothomie [illegible]
per experientiam [illegible] fundato
facile deducere potes quare ad lapil-
lorum renum eductionem sequitur stran-
guria que est in parva emissione

urine vtz 6a de acci. et mor. tertio
2o cap.lo de causis exeuntium diuersorum
cum urina. Urina vero quare prohibetur
dum vesica eam expellere nequit aut
dum via per quam penetrat clauditur
et hec dispositio stranguria vocata ita
quod quando sola imbecillitas virtutis ad
expellendum est causa stranguirie
aut oppilatio colli vesice prohibens ipsam
exire. Sed ista duo facile sequi possunt
ad predicta. Item et stranguria ad educ-
tionem arenarum a renibus ad vesicam
facile sequetur et contra hic sepius eueni-
re consuetum. Item ex hiis itaque coniic-
cludi potest contra dolorem quod lapillos
aut in renibus existentes aut ad vesi-
cam ab eisdem expulsos. et propter rationes
monstratas. quando a lapillis vie renum
notabiliter oppilantur inde descende-
re non potest nisi sola aquositas secundum quod
ipsam et acuitatem. eo quod propter diuturnitatem
more ipsius in renibus. et caliditate con-
tibus a calore facile excitata. inquantum
in acuitatem vel salsedinem acquisiuit
ad acuitatem hic vllam eo quod colerice
vel aduste materie vel salse fuerat eius
generatio. Sed tale urina ad collum vesice
expulsa dolorem mordicatiuum et pungitiuum
efficiens in eo. Est itaque causa doloris
in exitu et premonitione mouens quod ex
presentia lapidis in renibus et accumulare
in collo vesice existentium facile [struck]
sequi potest ardor in urina quod erat
arguendum. Et contra diligenter quoniam in
viro isto [struck] magis ardor urine
causa fuit et est lapis in renibus et are-
narum multitudo in eis et in vesica
inuenta et precipue hanc et re vi-
tatem cum diligenti gratiam adhuc
considerandum quod lapides et arenule
multitudine et quantitate sua angulorum
sectarum varietate et longa perseuera-
tia fricantes partes renum et vesice
excoriando vlcera in eis efficere possunt
que cum urina sepius fuit communis
viro et deducta continetur. Ex hiis
iam capitulo complementum causatiuum vlcere
in renibus et vitiditatis. et in vesica
et adhuc in orinali vige que reliquam
iam superest cum horum vlcerum renum
cum curatiuis. et iusta conscribendo etc.

Circa secundum de cura ardoris urine per

venientis ab vlceribus renum facte ab
acuitate materie ab exitu pustulis
et ab arenis et est finis de cura
stranguirie et dissurie.
Pro cura igitur vlcerum in renibus existentium gratia
complementi operis premittendum primo quod
quamuis ista vlcera curant inuenitur
generali intentione ipsorum et si qua speci-
ficas in ratione assignari potest est quod
varia est causa eorum varietatem ipsorum
statum egritudinum in se generatione pro re-
lo potest et varietas expte instructione quod
per iam operationem reperire debent vlcera
non ut talia secundum ut renum sunt dispositio-
nes licet cum vlcerum cura perficiatur
per exiccationem per purgationem et vaia exiccati-
ua curantur vlceris pectoris vt sunt ysope
os ysopo et aristologia vtraque et vlcera
renum cum semine alkekengi radix
liquiricie pentafilon cauda equina
et ideo vlceribus propterea intentiones in cura
vlcerum renum in vna parte ab auc-
toribus colligi posse. Et prima quidem
intentio est uite conueniente vndatia
cura. Secunda est sputum diuisio. Tertia est
vlcerum cum lenitiuis medicinis mundificatio
et hec tres intentiones fieri debent
in tota latitudine vlceris principij et per
partes augmenti etiam. Quarta est ipsorum mundi-
ficatio cum absorsione continuata que ob-
seruari debet a 2a parte augmenti vlceris
vsque per totam partem status vlceris.
Quinta est curatiuum corretio que non
solum in statu sed etiam in augmento vtilis
est. Sexta est vlcerum fortior absorsio
et exiccatio cum regeneratiuis et car-
natiuis et finaliter consolidatio cum
exiccatiuis sua scripte sufficientem
tutis consolidantibus. Prima quidem inten-
tio licet multis instructionibus adimpleri possit
solennius tamen et famose laudatur ab
auctoribus est cassiafistula propria in cures
magna in curationibus renum notatum cum
ipsa ponitur in clisteribus et cum hiis
que bibuntur curat sine labore
et associat sibi curationem per viciam
et associat sibi innata alia scilicet
leniendi mundificandi et sedandi
dolorem Rasis 3o tertio 2o capitulo de cu-
ra apostematum renum. Ex ipsa igitur exhibe-
atur ab ʒ i usque ad ʒ ii cum aqua ordei
et itaque mundificatum leue sine hoc

et exibere in potu. 3 l s. clere dia
pnis simplic et leui q illis est dare
3 ij mucilagi nuchebt cum aqua ce
dei uel decoc pnorum 4m est ex
hibe mane 3 ij cum aq pnorum
et fortius illis ut in fine quorum
potus ce clere de psilis cum clere
exhibetur pnt 3 ij usque ad iiij cum
aqua decoctionis liquir. Datto
hic ~~modatus~~ modatus euomi et
p flomiam et p vomitum fiendum
de hijs u autem in qualibus inte
rmibus euomis ingerali visum est

2a intentio que est meum diuisio
ex pluribus instus pt hic in quali
bus intentionibus 2a discussis hec a
pstri solet e instus plibus a sapi
tibus collaudat 1us est flomia
2m est lenitio ventris 3m est
vomitus prouocatio 4m est cum diure
tice meum diuisio Inter que si dili
genter g... 1us est ce flaia
et ipe que mam euacuando dicitur
et hic ad equalitatem pducit 3o
ce n que equat hic est floia
si fiat uetitia 1a 3 ij ... tad
ex pq ... ordo est ce in
administrando lenitiuum uti n euo
et flomia q ventris leuitio cum p
dictis 3m est vomitus prouocatio
et no ex necesse pt talem ordinem
obseruari debere licz n a sapientibus
ut in pluribus flomia et ventris
lenitio pmittant vel est hic non
rad. apud aut discordia si cum
ma magno impetu precipitet ad sto
am flomiam et ventris lenitionem
pus est vomitus prouocandus ex sua
veteri aff. pa 21a aff. hunc du
cere ex 3 c. Si n mat raptus
ad stom no ex a pdictis duobus
s flomia et ventris lenitione in
... est Deinde a administra
di vomitum q ... pcede debent
diuretica ... dictum est
sit de vomitu reu flomia et leui
tione ventris dictum est. d. tam
placuit q ... vomitu p
cede debent et ... pul
ne legere potes 1a 3a allet ...
et solo subtilis et tenuis n pua
et sine labore pcuitus s expellede

mas absque nocu et sine solam hiore
acutorum subito vna n sit est vltima
et 3 ... q pbat hig n solo in dicta
expellit a corde expulsionem subtilem
cum declinatione u dmsione ad ptem
q d a est apte reum et ipe qui be
soluto sit cum mema non acuta necz
acutore sucum vehementer agita
tiua qd intellexit du subiunxit
et du no administrans solutum cole
est melius usque ad actualis super
qui dicta est et intellexit hec et
melius quidem est ut equos mam
et educens illam pq illud usque ad
actualis sup euois sufficienter et ipe
vomitu ~~vomitus~~ vomitus natz est melior
quo ulcera renum cuiant ...
mundificat et euat et ... q at
sit hiores a ... ptis renum et
quia vsus vomitus frequens est suf
ficiens ad id excusans ab dd De
inde ponit ordinem inter ipm et
diuretica dus est melius quidem est
ut puocetis cum fomentibus pus deinde
pmittere ad vomitum fem pq cibum
et cum leuibus ... qd intellexit
cum iterum subiunxit et ex ut vomitus
fiat sup cibum cum eo qd facilem effi
cit sit melis sup radix que vomi
tum puocat et semen eius et ipe
cum vino dulci et ex ut no fiat eo
mato vehemens cum labore vide qum
clare vir iste instruit ...

3a intentio s mundificatum qdatim
ordinem hic det ...
pncipium pte pmittenda sunt lenia
mundificantia deinde gradatim a pncipio
succedendo ad fortiora procedendum est
et prius quidem leue est aq ordei
decoctum ... et cum fortior sua fota
ex ea ptibus aque et una ordeide
cortis usque ad ... ptis
de qua in ... det ab 2 e
usque ad ... 2m no est fortius
illo est ut pdicte aque ordei 3 iiij
dent cum 3 nel ij zuc...
3m est ut in pota det aq ordei
cum cantiane ... et cu
istis tribus fusire potes usque ad me
dicel ... reliqua aut
ipms ptc pfusire potes ad aquam
mellis subtilem ro ad aq mellis

De mundificatione vesice

2.
diuisio ...

Supl

cum decoctione radicum liquiricie. Radix enim
liquiricie multum est exsiccativa et mundificativa
ulcerum et conglutinativa. Secundo item dare po-
tes aquam mellis cum decoctione seminum melo-
num et citrulli et similiter cum succis cali-
dis. Et licet quidem tertia similiter in secunda parte
principii ulceris conveniunt, tamen prima vero parte
augmenti cum ablativis mundificativis
tamen procedendum est ut exhibeamus aquam
mellis cum decoctione trium radicum
feniculi et altee ~~cum radicibus aspargi et milii~~
~~solis~~. Et item aquam decoctionis quinque radicum
radicum aspargi et milii solis. Et item aquam
mellis vel zuccari rubei cum decoctione predictis
usque ad apium et daucum quae tamen omnia
a radice liquiricie ullatenus careant.
Et si cum predictis dolorem sedare inten-
dis conferunt vehementer quia primi sit
cum eis decocta et maior et semen
aneti et camomilla. Et si provocationem
intendes ablatoria quinsterciam cum
predictis quia perfectiorem cum sua cum
aperiente victuositatem sicut in contra-
riis et paulo post dicetur. Cum autem
ad statum pervenit dispositio procedendum
est cum mundificativis et abstersivis
non valde tamen acutis. Et similiter cum ulcus
non est malignum sicut est decoctio
radicum et seminis altee et seminis et
radicum alumen et seminis et radicis
altretingi et aqua vini vulpis
et est staphisagria. Tamen cum vero ulceri-
bus quae maligniora sunt contraria sicut
aristolochia utraque ireos acorum cala-
mentum potius montanum deglutiris
terebentine opoponacum in pillulas confusum
et reliqua quae tam quarum infra memo-
ria patebit. Et in his quidem omnibus
procedere debes per totum statum et hic quidem
omnes sunt sermones principis quos lege
potes allecto loco. Ibi dicens sciendum quod
in ulceribus est sordes dura in potu ab-
sterginum in quo est fortitudo provoca-
tionis sit est aqua mellis cum quibus-
dam seminibus vel lege ibi. Attende
tamen in cura ulcerum predictorum et vesice
vel quod omnes medicine que administrantur
confringi et quinsteri debent cum mediis
sentibus et aponens quam propria est glutina-
tio. Secunda est victuositas. Tertia est provoca-
tio. Quarta est consolidatio. Quinta dolorem sedatio.
Prima quidem necessaria cum in renibus

mittant sanguinem solito satis et cum in
eis inveniantur urine perfecto et cum cola-
to denotet forti abstersione abster-
gantur a predictis quare medicamina
parata non contenter in eis fuerit quia ab-
stergentia non permittent ipsas quo-
rum quasi aptitudine in renibus glutina-
tiva itaque in medicinis conferunt ap-
titudinem more medicamentorum in ipsis.
Secundo medicine sunt medicamenta unctuose
sicut lacta dragaganti gummi arabici et siles
eo quod illa defendunt membra ab ipsis
sanie acuitate ulcerum et salsedinis
urine. Tertio item medicine sunt medicamenta
diuretice et hec ut faciant provoca-
re medicamenta virtutes et fortam ad illa
membra. Quarto item medicine sunt medicamenta
sigillantes ut si quis fuerit in predictis
ulceribus periculum consolidationi apta ut cum
possit consolidari. Quinto adhuc necessarie
sunt medicamenta sedative dolorem cum in-
sanies acuta sit et urina salsa et
pruritiva et plurime medicinarum in his
ulceribus convenire non cavetur ab aliqua
si acuitate que est dolorem effectiva ne-
cessarie est ut medicamenta talium ulcerum
et medicamenta sedative dolorem ymo-
quoque usque ad intestinas transcurrendum
est. Et sunt sermones principis allecto
capitulo dum inquit. Et oportet ut quinsterca
cum medicis ulcerum omnibus glutinatorum
facientia sicut sunt amilum dragaganti
que fecit magis glutinativa est ex eis
que ponunt ultra minuta et fe-
rina ab exsiccacionem eorum sicut sirupe
vel sanie vel medicamentorum quod infundunt
sicut ca. Et sicut etiam misceantur eis unc-
tuosa sicut lacta que facit remanere
in membro et illud ex quo ipsum mi-
titur fixum et ancipiturum est ad
sigillandum. Et valuit interea quod
misceantur medicinis ea que sanguinem
attractum ad renes et ad loca ul-
cerum ingrossant et inspissum faciunt
aptum conglutinationi sanie et aptum esse
consolidationi. Deinde subiungit
et oportet item ut misceantur cum eis
diuretica et medicine subtiliative
ut faciant penetrare ad ipsa
sicut ulcera medicinas mundificates et sigil-
lantes licet ipse in sequentibus noceant
in principio aperiunt et dilatant. Et licet

Ipse notant agitando qui intelle-
xit cum dixit quomodo super ulcera
ab eis. sunt meatus apertiuis et dilatatiuis
Et secundum in littera. Et quandoque necesse est ut
misceantur cum eis narcotica ex illis
sicut iusquiamum album, mandragora
et opium. et iusquiamum nigrum. et id
propter sedacionem doloris et propter excitacio-
nem et repercussionem ¶ Postquam iam
apparuit sufficienter et mundificata ulcera
tunc procedendum est ad mundificativis
tibus miscendo ea que generant car-
nem et incarnant labia ulcerum
conglutinando que duo cum eisdem medicinis
compleri possunt quibus ulcera curantur ma-
xime ut visum est et superius in tractatu
ardoris provenientis ex ulceribus capi-
tis. Et tales medicine plures sunt ab
auctoribus approbate ut radix pentafi-
lon radix equa centaurea minor
iris arundo dragaganti quia ar. a
nulli tum de fumeto qui de ordeo
coralli rubei. tragacanthe prodium thus
minutum sarcocolla mixta compli-
ne sitis medicine ¶ Hec autem que sigil-
lant vel consolidant plurima sunt sicut
pulvis scilicet plantaginis acacia vel terra con-
solida pulvis sanie sine terre sigillate
mumia balaustia gumma mirti et
similia ¶ Et quando de hiis eleguntur appo-
nis ex describenda. scilicet bachete a
anguine et citrulli in cucumeris
oblongi retorti et cucumeris si-
longi et citrui et cucurbite dulcis
cum excorticatore scilicet cumeris al-
bi et nigri gummi arabici dragaganti
amili scilicet portulace scilicet malue scilicet altee
lacte ablute. et tantsemi ana drachmas
ʒ v. spodij ʒ vij boli ar. x ʒ x. se-
norem ~~...~~ pinii maioris et minoris
excorticatorum gumma altercangi
iusquiami ana drachmas ʒ iij sandali rubei
terre sigillate psillij ana drachmas ʒ xx
terantur omnes medicine preter ʒ iij
et psilium deinde misceantur omnes
simul et dentur ex hoc quando ʒ v. cum
aqua ordei aut julep. ¶ Et melius
est ut dentur cum lacte asine ʒ ij
hec quidem medicine si diligenter consideras
virtutem simplicium et nobilissimi in-
namenti mundificando regulando
et incarnando ij° et consolidando.

et est ex descriptione Haly ¶ Colorum
cum eadem hora et non solet medicina dari
nisi nisi ulcera profunde valde et
antiquata et soleo exhibere ipsum
in tractatu tractatis conferentibus et pillas
et tractis cum lacte asine vel cum
decoctione consolide adhuc ¶ Sermo 2 adhuc
qui ulcera incarnanda et consolidan-
da solemniter confert deglutitos pil-
lare que fiunt ex equali pondere gum-
mie et dragaganti facte ¶ Et pul. co-
rallorum rubeorum cum equali pondere agnus
mie nobiliter incarnat et consoli-
dat ¶ Et pillule facte ex centaurea
consolida maiori et thure minu-
ta a nostra in qualitate et consolidat hec
quidem de mundificantibus regulantibus
et incarnantibus ulcera et consolidan-
tibus ea talia pauca sufficiant
pro que intenditur 3a 4a et 6a vir-
ce satis raciocinatiue adimpleta est
qui plus desideraret possit hos ser-
mones coniungere cum hiis que de cura
ulcerum vesice in sequenti tractatu tra-
debimus ¶ Restat autem expedire. 7a
intencionem iterum que fuit correctio
accidentium. et illa quidem que in talibus
dispositionibus succedere solent accidentia
frequenciora. ¶ Primum
est mingendi difficultas ¶ 2m est
emissio urine guttatim fetida quam
tris stranguriam quidem medici no-
minant ¶ 3m est lassitudo et impotencia
ad motum et progressum ¶ 4m est
paucitas appetitus et excrementes
capitis ¶ 5m est impossibilitas detinen-
di urinam contenta qui aqui diffu-
riam nominant quibus accidentibus pru-
denti debet si hunt medicina ¶ De hiis
quidem que virtutem provocant et multipli-
cant simplicibus farmaciarum plura
sunt ¶ Et primum est ... 2m est
stranguis que ambo lig. stratata sunt
vehementer in pro. exeunt ¶ 3m est
spica nardi ¶ 4m de cordis ¶ 5m est
rubea tinctorum ¶ 6m est apium vt m
quod ¶ 7m est feniculus ¶ 8m de petro-
silinum ¶ 9m de milium solis qui est
potentissimum inter alia ¶ 10m est
anisum ¶ 11m de radice brusci ¶ 12m
est liquiritia ¶ Et plura alia similia

Trantsemi

istis et consimilibus. Hoc quod scribitur ab Auicenna
libro 3° fen 20 tractatu 7° capitulo 7° cuius hec sententia
est. Recipe confectionis diuretice fortis
vel semine asari, amomi, anisi,
petrosilini, seminis apii, rubee tinctorum,
amigdale amare exocorticate semi-
nis ana ℥ x, seminis melonis ℥ x,
corporum cantaridarum abscisis capitibus
et alis ℥ i, armoniaci ℥ iii; dissol-
uatur armoniacum cum triplicato sub-
tili et cum vino cocto, et fiant ex
eis pillule ut auellane, de quibus
sumat usque ad ℥ iii. Ego uero aliter
consueui amouere soleo cantarides propter
acumen earum licet sit consuetum
eis non sit minus nocendum cum parua
quantitas earum ingrediatur ipsum. Est
autem ~~triplicatum subtile recipitur~~ ex illi recipi-
untur mixtum predictorum factum renouatur
uice 3a parte ipsius. Secundo uero accidit
renibus diuersis ingeniis preparari. Si in-
ex stranguria intelligatur et ipotentiam
emittendi urinam propter clausionem colli
vesice a lapillo factam dum retinetur
in collo eius, tunc cura eius est multiplex.
Prima quidem est ut eius crusio pedi-
bus eleuatis. Secunda est ut canale unge
imponatur terratum vel siringa et can-
dela subtilis ut impulsione cum eis
facta a collo vesice lapis repellatur.
Tertia est ipsius lapidis contritio vel gemi-
natio facta a uicinis de quibus
parum infra dicetur. Si autem collum ve-
sice clausum fuerit ab humoribus humidis
retentis tunc earum cura perficitur cum diu-
reticis iunctis sepius. Si autem fieret
urine delegatio propter ipsam virtutis
expulsiue tunc cura illius est per vnc-
tiones colli vesice confortantes ex
quibus fere totum et latus pectinem
diligenter perungatur et de oleis sunt
sicut oleum nardinum, oleum de camo-
milla, oleum de pulegio, oleum de costo, oleum de pipi-
bus et oleum forte prouocatiue cuiusdam
Recipe seminis apii, seminis vrtice, seminis feni-
culi, seminis apii siluestris, saxifragie, ucca-
ti seminis cumini, ana ~~℥ i~~ ℥ iii,
seminis vrtice, foliis apii, spice, acori,
brusci, siseleos et ciperi ana ℥ i, olei
oliuarum lb i; omnia lento igne bul-
liant usque ad consumptionem succorum
et ex hoc oleo inungantur partes

dicte. In quo et infundatur magnus fu-
stis lane succide et calidum apponatur
femori et partibus iam dictis. Et per
istum ex iam dictis valet fieri vncti-
o ut emplastra contra limitones balnea vel
fomenta et tu considera et elige ut pla-
cet. Si autem urinationis impotentia
contingeret propter paraliticam dispositionem
in musculis colli vesice inventam
tunc factis euacuationibus digestiuis et diu-
reticis [?] optimis collo vesice imponatur
inunctiones facte ex oleo de eufor-
bio, oleo de costo, oleo de liliis albis et
oleo irino aut consimili hac. Recipe piretri,
piperis albi, pentadactili, calami, aromatici,
cubebe ana ℥ ii, olei de costo
℥ ss, olei de euforbio, olei de piperibus
ana ℥ i, sapi, appopanacis ana ℥ i, dissol-
uantur gumme in aceto et fiat vn-
guentum ex quo liniantur predicte partes.
Si autem per strangurias intelligatur
urine emissio guttatim tunc cura
illius itaque cum predictis iuncte fieri
potest et ad illud confert et consimilia accidit
describitur superius in regimine distil-
lationis. Et confert et ad idem consimilia
hec. Recipe piretri ℥ i, costi, feniculi, men-
te, seminis leuistici ana ℥ ss, pulueris glan-
dium ℥ i ss, pulueris corticum intermedie
cum castanearum ℥ ii, puluerizentur
post omnia et fiant ex eis pillule
cicer vel confectiones et detur ex
eis usque ad ℥ iiii cum vino et in
aurora ss. quotidiam ~~[struck]~~ ex fine
periculo est lassitudo non remanet
in cruribus et pedibus propter debili-
tatem renum que requiritur membris
inferioribus siue sit ~~[struck]~~ cum partes male
complexionis aliquis siue sit debilitas
eorum. Mala quidem quod illius cum
plurimum est siccitas et humiditas que
ibi remansit que sepe facile remo-
ueri solet ungendo primum cum oleo
de costo vel liliorum albi vel de iri-
num. Ego autem expertum habeo oleum
de cinamomo ss. sinapis Auicenna 2°
can fen 11° Secundo et oleum de
pice multum confert in remotione huius
accidentis. Si uero lassitudo proueniat
a renum debilitate tunc cura illius
est cum confectione renum aialium
cum ex albis factis ex latte caseo

costi

de ipsam causa ad
~~[struck]~~
membris superioribus

de paucitate appetitus ad coitum

vel assumo vel ovino lacti et omnibus non est medicina apparentior 18a 3i cap. de cura illius. Sextum vero accidens scilicet paucitas appetitus coitus contingere potest aut propter malam complexionem siccam que remansit in renibus et in toto. aut propter mollitiem virgae ex debilitate subsecutam. Et mala quidem quo sitas paucitas appetitus et erectionis coitus potest esse causa aut assumendo multum ex qua debet guarari prima quod est superfluitas ultra alimenti et utilis aut consumendo et pertundo generatam ventositatem que est causa erectionis virilis membri. Et primo quidem providere debet que his qui mittunt cor vel vanum efficiunt et sanum in corde multiplicant ut carnes laudabiles ova dulcia testiculi et cerebella animalium et vitelli ovorum et pinguia fercula et ciceris et cicera et similia. Secundo vero providere debet cum seminibus ventosis et excitantibus et non consumentibus que in cibis accipiuntur ut semen eruce semen pastinace domestice semen napi et porri et behen album et lingua avis et similia et usus electuarii diasatirionis desuper et iuxtalai et calefactio renum et genitalium cum oleo de croco et oleo de musco calidis applicatis predictis locis et reliqua similia istis. 7m vero accidens scilicet priapismus est ubi scilicet virga sine sanguine posita est cado quam per inspersa emissionis urine cum multis remediis simplicibus et compositis paulo ante posite iam prescriptum est et tu lege ibi etc.

Tractatus 2 sextum de mixtis lapidis et arenarum et tumorum quorundam emunctoriis et aductivis etc.

de cura lapidis

Iam autem ex premissis quod iam dicuntur ulcera in renibus subsecuta ex solam contritione ab arenulis et lapillis descendentibus per vrinales vias. Omnino cum eadem est intentio ulcerum talium cum vis et talia ulcera adhuc multa dicimus remediare possent si reperirent lapidem aut multitudo arenarum in renibus et vias vrinalibus et etiam ultra illa nodum multa nam possent perfecte

ad sanitatem educi remanente materia lapidis et arenarum in predictis locis nunc in hoc capitulo penultimo et generaliter complementi operis ponuntur modus medicinis lapidis et arenarum que in renibus et superioribus vrine viis generantur et inveniuntur. Et primo quidem cum iam fuerat generite et in viis multe lapides et arene ponuntur medicine videlicet que frangunt eos et minutiorem et educunt. Et primo quidem simplices deinde composite. Et de simplicibus ponuntur primo ille que a sola proprietate ab auctoribus posita lapides minuunt et educunt deinde curabuntur elegantiores que a natura qui vel a qualibus manifestis lapillos frangere et educere possunt adhuc tangentur medicine composite ab illustribus auctoribus hic collecte et in corona famose probate quibus coniungentur alie si quas cottidiana experientia in notas fecit in similibus variis et tangentur modi applicationis earum 2m affinitatem et modum applicationis earum. Et his actis erit huius capituli finis etiam acquisitus. De simplicibus vero medicinis ab occulta consulta aliter lapis qui inventibus prima est lapis spongie cuius opus apparet frangere lapidis in vesica ut 2o canon similiter 4a multitudo volunt credere minatum eius in lapide vesice sed solum in lapide renum et eius impauit autem in alleto talis in ancola membrorum expulsionis de ipso vero 18a 3i cap. ultimo scilicet quod de illis que sunt valde fortia est unus lapidum qui in spongia invenitur. Secundum simplex ab occulta proprietate hic efficacius est vitrum combustum quod non de eo adhuc dictum est confert valde lapidi renum et vesice cum bibitur cum vino 2o canon simplicium b q b ... vero adusti omnis eius legatur 18 3a cap. finali videlicet quod de eo detur in potu ana quod cum aure xij aque calide. ... vero combustionis eius leviorem scribitur rasis et est ut fiat magna vitri albi et clari ignitum ...

rubescunt in fornace accense deinde
submerguntur in ~~piccis~~ picem et iterum
accenduntur et adhuc iterum in picem sub
merguntur et totiens fiat hoc quousque
eius facile sit ipsum in pulverem redigi
3m simplex est pulvis cicade combuste
sine alis et pedibus qui exhibeatur
cum aliqua aqua sicut stillata saxifra
gie petroselini vel asteri / 4m simplex
ad hoc probatissimum est cinis tarantulidos
nominata que secundum certam experientiam
doctorum est avis apud ytalicos no
minata caudatremula eo quod numquam
eius cauda quiescit cuius pulvis
in cinerem usque exhiberi debet sicut docuerunt
peritum a serapione li° breviarii capitulo
21° et ab avicenna libro 3° capitulo finali
qui sequitur simul serapionis fere similiter
in hoc et in alia parte huius cum / 5m
simplex est sanguis yrci collectus et pre
paratus secundum certam allegatam latius et
plures alii ab auctoribus assignantur
cum exhibetur frequens utrumque lapidem
frangit et educit et ab eius generatione
preservat / 6m simplex est cinis scorpi
onum combusti cum secundum modum quere ubi al
legatum est exhibitionis forma / 7m
simplex est lapis iudaicus cuius operatio
fortis est in lapide renum secundum serapionem
ubi supra collectam / 8m simplex est
pulvis lubricorum combustorum / 9m
est pulvis leporis adusti / 10m est
cinis testarum vel corticum ovorum
combustarum / 11m est lapis lincis / 12m
est lixivium factum de cinere leporis
combusti. Et plura alia que appropriate
hoc efficacia ab auctoribus hic inde
inventa sed hec sunt magis famo
sa et experta. De quibus lapidem gene
rantibus et educentibus genera et
ab auctoribus applicata sunt / 1m est
litontripon cum aqua apii vel petro
selini datum / 2m est electuarium iustinum
3m est electuarium ducis que omnia galli
genus in antidotario nicolai descriptio
nibus suis. De hiis vero que fuerunt
a galieno experta et dixit unum sic
sepe cognovi est electuarium descriptum
ab eodem in libello ad monteum
de scriptum 36 quod componit quidem
vina romana cum intus multiplicibus
fuit lapis quod se dixit se ipsum perfecisse

curavisse de quo sumatur 6 utrumque bene
commixta cum intus si quis invenit ab arelsi
gie scriptum in libro de cura interiorum mem
brorum / 1m quod est minus valde mei
scriptum a democrito primo petite capitulo
82 1° scilicet saphara i. amplius ad cal
culum radice saxifragie petroselini cum le levi
stici seminis saxifragie apii cardamis indiorum
radicum ana ... ameos rancorum ru
te ciceris rubei gregalice et est ve
tica mortua asteri ana ... in aqua
equales ad tres 1 ad 3 cochlearia assumptam
per singulas dies ieiuni accipiant
calidum vinaz cum vino bono tempato
tepidum in remedium est / 6m quod est
medicamentum mirabile apiaris descriptum
a rasi 10° almansoris capitulo de cura lapide
quod ipsum ibi / 7m medicamentum est descriptum
a serapione li° breviarii capitulo 21° rubri
ca illa confectio ad lapidem in renibus
et vesica et ad difficultatem urine
recipe guarum mahaleb nigelle ambo
rum ana 3 vi residuum lege ibi / 8m
quod est descriptio a galieno collecta
capitulo ipso decem testatum et allegatur
a serapione preallegato loco. Recipe tu illam ac
ad lapidem sicut narratur in decem
testatibus lege ibi / 9m medicamentum est quod
ab avicenna libro 3° allegato capitulo illo scilicet
medicina ultima sedans dolorem et ex
trahens lapidem lege ibi / 10m medicamentum est
descriptum ab eodem puncto 7to cum fiat
2a capitulo illius dicens quod omne quod frangit
lapidem vesice non est non est dubium quod
frangat lapidem renum sed non convertitur le
ge ibi / 11m medicamentum est electuarium hoc cuius
usus omnem lapidem renum et vesi
ce indubitanter frangit et expel
lit ipso ab eius generatione preservat. Recipe
asteri poly montani cancri fu mon
radicis saxifragie seminis petroselini apii et dau
ci spice nardi acori ana 3 1 radicis
saxifragie 3 ij vitri combusti lapidis spon
gie sanguinis yrci preparati ana 3 1/2 lapidis
egiptiaci lapidis lincis ana 3 1 liquiricie
ana 3 1/2 cineris leporis totius
combusti in olla rudi 3 1 mellis de
spumati 8 ij succi mali ... 8 1/2
aceti scillitici 3 iiij zuccari 8 1/2
~~mell~~ zuccarum vel succum et acetum
scilliticum omnia sunt lento igne co
quantur usque quod perdetur succum et acetum

euanescat et residuum inspissetur. Deinde
in fundo remanet pulvis aliquo parte
subtilissima superaddatur et fiat electuarium cuius
dosis sit ʒ ii. dicitur ... ante cibum
per v. horas in auroram et sumatur cum ʒ
℥ aque stillaticie apii campestris
et fortior id est aqua tercia ...
rum et videlicet quando non est ... de
... reliquis ... aqua que
... educentes et ...
cuius ... melius et ... a
liis sunt radix altee et ...
... apii campestris
et ... altee et ... et virga pasto-
ris et ... et radix ...
... et ... et
... et aqua ...
radicum agresti et aqua ... et ...
... et aqua ...
... iste est lapis qui ...
... in yspania et ... et pule-
gium ... et ... et aqua ...
... et radix ... et bdellium
de medea et semen apii ... et
radix ... et virga pastoris et ...
... radix lauri et semen ...
... et reliqua ...
... intelligenti ...
... et ... adiutorium
est facile ... electuaria ...
... pillulas et easdem ...
in ... et potibus ... et ...
... balneis fomenta
... et ... et ...
... cum igne ... vel
ad solem ... que in ...
... aut in vesicam per ...
... cum siringa ...
reliqua omnia applicantur ... ingenia
et istis modis lapides ...
... et ab ... quandam ...
... eger et a ... curatur
... et de ardore urine et ...
... ab arena et lapillis exeuntibus
... ita perfecte ...

Capitulum ... de causis ulcerum vesice
et quando ...

... autem ultimum ... sunt ...
... et in ... ardoris
urine et reliquorum ... pervi
... ulceribus vesice et ...
... quod notitia ...

primo quod eadem ... ulcerum vesi-
ce fiunt et ulcerum renum et ... aliarum
partium corporis ... la-
... et ... per poros ... et
... residentia in collo vesice et ...
... et pustule in ... eius exeuntes
et ... renum ... per
vias ... vesice fiunt
... in ... assidue ...
... ulcera
et ulcera ... et vesica ...
... de ulceribus vesice ...
... ulcera ipsius vesice mala sunt
et deteriora ulceribus renum et ...
profunda sunt ... in
vesica ... nisi ... in parte
carnosa ... et ...
... vesicam ...

Capitulum ... de signis ulcerum vesice
et distinguentibus ea ab ulceribus renum
et pororum ...

Signa vero ... solum ... ulce-
rum superficialium vel ... sunt
eadem cum signis ulcerum ... vesice
nisi quod ... magis ...
et ... quod urina ...
... solum ...
... corporis ...
ipsius ... parte ...
quibus urina pinguis furfurea ...
... de signis ... dolentibus
ulcera vesice ... et difficultas
... qui ... sanguinis ...
... debite urinandi ...
... ulcera in collo eius ...
... debite vesice collum applicari ...
... quod est aquositas in ...
... compressione ...
... effugiens ...
... complet ... colli vesice
... unde non fit debita
aquositatis expulsio ... mictus
... aquo-
sitatis velud gutte cadentes que
... distillatio urine ut ... de-
ductum est ... et ...
doctorum ... guttati-
... non est ... facta ...
... aqua fluxibili ... et
... et ... elementaliter ...
... signum est ardor vel
... mordicatiuus

recepta in collo vesice et fetor in ca-
pite pudibundi ut 6a 2e capitulo huius o-
peris declaratum est que putrent aut a
sanie aut ab aquositate vel alia
mali causa. Generaliter vel propter disten-
sionem in locis ulceratis fetorem. 7um signum
est emissio sanguinis et puris. Sunt cum
urina et sanguinis quidem in tempore in quo
fit ruptio in ipsa aut ulceris ampli-
atio vel dilatatio post eius puris
vero exitus est cum ulcera stant et in
eis multiplicatur sanies. 8um signum
est fetor in urina. Et quia sanies
a calore putredinali generata est
fetor. Non est signum putrefactionis
primo procedit quod ultimo liquet. Hoc si-
gnum non est necesse valere pro nunc
in urina multa paucam reperiri saniem
que non esset sufficiens urinam redde-
re fetidam. 2o item propter sanies in aquo-
sitate inventa et remisse putre-
dinis que non sufficit fetorem mit-
tere in urina facit ut in principio ulti-
ulcerum. 3o item contingeret propter quod curio-
sitas in aquositate immissa esset aliqua
quo agente ut [illegible] et siti-
bus sicut reperiuntur plura urinam
fetidam facientia ut sparagus et se-
men lini. Ita non igitur inveniri quedam
que ipsam reddunt aromaticam. 4to
item quia potuisset contingere per [illegible]
[illegible] fuisse vesice vel aliquod
quod sua aromaticitate saniei fetorem occul-
taret et reliqua talium. 9um signum
est ~~fetor~~ quinquies factis saniei
cum aquositate in principio mictus
et manifesta saniei ab aquositate
separatio dum urina quievit et infri-
gidata fuit. 10um signum est gravitas et
dolor lateralibus partibus usque ancharum
[illegible] et causa illius est propter nocumentum
ab ulceribus quantum suspensionis quibus
vesica sustentatur ad latera. 11um
signum est dolor cum partibus pectinis
quantum ut visitatur ex situ vesice
et colligantie ipsius. Hec quidem omnia
signa fere te apparere possunt licet re-
misse nisi cum ulcera contingerent
et in poris vesicalibus nisi quod dicunt
in hoc quod dolor in istis et postea per
[illegible] lateraliter distensio scilicet inter-
sum et situm vesicalem [illegible] prima

At vero ulcera vesice ut plurimum aquo-
sitatem dicunt ab ulceribus renum mitti
et dicunt in quibusdam contingit ita
quod omnium horum melior ulcera in hoc
cum vesice continuitate mixta sanguine et
puris. 2o dicunt in hoc quod vesice con-
tinentur dolor continuatione extensione
et mordicatione. 3o dicunt in hoc
secundum causam doloris effectivus quod potest
esse [illegible] quod dicunt aut
in multis. Primo quidem ex parte mic-
tus nam ulcera renum gravitatem faci-
litas urine ut in pluribus eo quod re-
num officium non est ad urinam expel-
lendum sed solum ad perficiendum dixi
aut ut in pluribus quando fiunt propter
lapillum claudentem vias collatorii
[illegible] renum per [illegible] aquositas
per [illegible] descendit ad ve-
sicam non est facilitas urine neque
difficultas cum ipsa in vesicam reci-
pi non possit. Ulcera vero vesice ut
[illegible] gravitatem difficultas urine
aut impotentia emittendi propter ipsius
tenuitatem clausionis vel applicationis
colli vesice ad ipsam expellendam
aut difficultas cum [illegible] doloris
[illegible] ulcera aut difficultas detinen-
di urinam ipsam quoniam propter ulcera collum
vesice mollificatur ita ut eam detine-
re non possit aut difficultas expel-
lendi ipsam [illegible] per quam ipsa
guttatim expellitur ut 6a deductione
quoniam ulcera vesice [illegible] gravitatem diffi-
cultas hec vel illa. 2o item dicunt re-
num ulcera ab ulceribus vesice ex parte
eius quod cum urina emittitur scilicet ex
parte corticum vel corticum. Nam que emit-
tuntur ab ulceribus renum sunt rubei
eo quod calor eorum radicalis talis
est et sunt adhuc similiter sunt mag-
na quia a magnis venis et densis
educuntur. 3o sunt [illegible] carnosi-
tates in colore et sunt renibus
corticum non que emittuntur a solam
[illegible] vesice sunt velud furfures
resolutiones si scabiosa fuit aut
velut cortices maiores et grossiores
predictis scilicet furfuribus et sunt tenui-
ores quam cortices a renibus expul-
si et item in colore sunt albi corti-
ces non quam emittuntur ab ulceribus

intermediarum venarum scilicet viridarum sunt magis
res et calidiores superficiei. ~~seu a renibus~~
et tenuiores illis propterea dicunt a superfi-
ciebus seu a renibus a vesica expulsi
propter que et dicunt albis his quam a renibus
expelluntur. 2o quia his albi sunt illi vero
rubei. ¶ Et quamvis omnes hec rationes
ab hiis membris educti in hoc quia non
quod expelluntur nisi cum urina fit 3o.
item ulcera horum membrorum invicem differunt
ex parte alterius contenti in urina inventi
et est sanguis. sanguis enim qui a renibus
educitur ad clarem rubedinem inclina-
tus est magis. Ille vero qui exit a ve-
sica sub albedi[ne] intimior est. Amplius
multum a renibus egreditur magis quam
a vesica si pares fuerint et educ-
tionis illius ab eruptione venarum apparet in
renibus superplus sanguis educitur quam ab e-
adem in vitidibus et vesica et ita
de aliis causis dicendum est ut de ap-
ertione disrupcionum venarum et fissuris
in ista horum membrorum accidentibus
adhuc 2 sanguis ille qui a renibus
educitur et cum urina expellitur forcio-
ri commixtione cum ea commixtus est quam
ille qui ab vitidibus et a vesica ex-
pellitur. Huiusmodi enim flexibile tercia com-
mixtum. si debet spacium magnum longum
describere in descensu suo faceret. eo
commixtionem cum eo commiscetur quod si parum
spacium confluendo describat Sed spi-
tus urine meatum scilicet canalis virge di-
stancia maior est a renibus quam colli
vesice. ad ea magis prope virge igitur
sanguis a renibus descendens dici
commixtionem cum urina commiscetur quam
a vesica descendens ¶ Et explicit ergo
quam ergo medicum et speculatorem commix-
tio enim sanguis qui descendit ab vri-
tidibus media est inter fortem mix-
tionem que fit a renibus et debilem
que fit a vesica. Ex quo item con-
cluditur intento plurimum doctorum qui
dicunt quod sanguis a vesica descendens
subsidet in urina. qui vero a locis
alcioribus exit nequaquam subsidet. Ad-
huc 4o horum membrorum ulcera ad
invicem differunt per accidens contentum quod est
pus. eo quia illud quod a renibus descen-
dit non est adeo grossum sicut illud
quod a vesica descendit. Amplius colore

suo ad rubeum inclinatur. 3o quia commix-
tione urine commiscetur ex fundamento
stati adusto. 4o quia non est vehemen-
tem fetorem habens ut in pluribus nisi
in tempore magne corrupcionis ulcerum
predictorum. Pus vero quod a vesica descendit
grossum et flegmaticum commixtum invenio a
quibus raro evacuatur vesica ut est sub sub-
det in urina. 4to item cum fetet maior
percipitur ab eo fetor quam in eo quod a reni-
bus educitur. Squames vero que ab ul-
ceribus vitidarum educuntur parva est. et
non vehementer commixta ut illa que re-
num et ad albedinem tendens ut tum
aquositati subsidens non tanto fetore
sociata quanto illa que a vesica effunditur.
Amplius item 5to generali doctrina dicunt
horum membrorum ulcera ex parte loci dolo-
ris. In ulceribus enim renum dolor percipitur
prope et aput ylia ut sepius visum est
In ulceribus non vesice percipitur in pecti-
ne et sub osse et quandoque extenditur
usque ad ylia et ventrem velud dolor
laborantis ad partum. Ratione item 6to
dicunt generaliter horum membrorum ulcera
ex parte speciei doloris. et intensionis
eius. dolor enim ab ulceribus renum cum
eius pluries est acutus cum punctione
et inflamacione notabili. et licet sit
notabiliter intensus non tamen adeo sicut
dolor in vesica apud le consare
Prurienes vesica enim est membrum ma-
gis sensibile cum in comparacione testis intensive ma-
ior est quam illa que est renum. dolet
enim renes solum compressione parietum cum
tamen comparatione ab eorum carnositate obtusior
est quam in vesica 7mo item dicunt
horum membrorum ulcera invicem per quedam
quedam accidentia congregata saltem secundum eorum
diversitatem ulcera enim renum ut ad plurimum
concitatur tamen eorum lassitudo et
impotencia ad progressum motum et ad
alia exercicia. et huius causa est quia aut
tis de pilis ... dicuntur a un-
cha quibus motus eorum et tanquam instrui
perficitur a nocumento renum una vel
mala quando contagio generatur que est
ea agenti impediti talium instrumentorum
ad expendit in corpora motus quando causa
talia aut accidencia si generantur vel
circa vesice magis et in membris
motus per que inferiora membra ma-
net ut anche coxe et tibie

vel ulcera renum contrariari solet dolor
continuatus mirachi. et pars ventris propter
ulceratos renes. et hec quidem causa assi-
gnatur a viatico in tertio libro capitulo de egri-
tudinibus renum. hec autem accidentia non con-
sequuntur ulcera vesice propter ipsam non per-
tinentem colligantiam cum siphac coo-
periente intestina cum sint renes
ad eorum tertium accidens quod ad ulcera et apostemata
renum consequentes sequi solet est stu-
por vel dormitatio coxarum cum sicte
propter in pede correspondenti reni pati-
enti ut dexter pes compatitur dextro
reni et cetera. hec autem accidentia a multo
auctore assignantur vel appropriantur vesice
et causam in illo est propter colligantiam eam
predictam. hec sunt omnia signa que
non levi labore hinc inde per varia
volumina colligere poteris. et horum signorum
multa plurimum sustentatur secundum simonis b. in
tertio tertio 2o et 3o canonis. et fen 3a 4ti
2o capitulo 7to. et 19a 3ii capitulo 17o et ex
hercmariis capitulo ... et in divisionibus
almansoris capitulo de egritudinibus renum. et in
thesauro capitulo de signis ulcerum renum
et vesice. et pluries alibi quod tibi perqui-
renda relinquo ne te efficiat tedio
et allegationum quod plurimis inducere
evenit magis propter raritatem exercitii in
voluminibus sapientum quam propter veritatem iam
acquisitam rel... Capitulum secundum de cura
curandi urine patientis ab ulceribus
vesice. etc.

Nam in notificatis signis ulcerum
vesice et differentiis ipsorum ab illis
que sunt renum et videatur tibi tem-
pus est ad assignandam regulam curationis
ipsorum. videtur autem ex scriptis sapientum
elici posse ulcerum horum has inten-
tiones curativas. premissis generalibus
intentionibus curandi morbum et
diminuendi causam et digerendi materias
antecedentes et eradicandi eas a mem-
bris in quibus continentur. cum materia
contineret per te causam augmenti ulcerum
vesice et nocumenti eorum quibus iam
admissis. prima intentio est prepara-
re ulcerum mundificando. secunda est dolores
ipsorum sedando. tertia est regenerando car-
nis vel similis proportionalis cum conglutina-
tione proprium. quarta est horum consolidando
quinta est remedium non nullum sibi et

ulceribus renum convenientibus. prima igitur
complenda intentione perlegenda sunt
illa que de mundificatione ulcerum renum
in precedenti capitulo scripta sunt. ea vero que
ab auctoribus et cottidiana experientia
inventa cognita sunt ad ulcera ve-
sice multa sunt. est primum quidem et
leve satis. inter alia est aqua ordei
cocto cum ipso non excoriato excorticata.
est fortior illa est quinque... eius
cum zuccaro et specie rubea. tertium itidem
fortior est ipsa si sit cum zuccaro ru-
beo aqua cum radice liquiritie. et adhuc
fortior si coquatur cum radicibus feni
ad lavandum et abstergendum. et
cum seminibus fenugreci ad mollificandum
et lubricandum et mundificandum. et
cum semine psilii vel citoniorum. et
cum istis predictis addendo tragacantum ad
maturandum et sedandum dolorem. Si
autem adhuc cum eo mundificare dolorem
sedare et vesicam confortare velis
exhiberi potest ipsam decoctionem cum vino dulci
et subtili. et cum sapa. et si adhuc
mundari abstergere et mundificare vel
les tu scimus est ad remedium ordinate
quod est aqua mellis quam quidem tamen
aquo predictorum coquere poteris secundum
varietatem intentionum. ubi magis
lavare queris et mundificare et le-
nire in ea coquendo aliquid de feni
greco vel semine lini. ubi autem infrigidare
aut calorem remittere cum ea simi-
liter scilicet citoniorum et psilium coquere.
et ubi magis dolorem sedare queris
cum ea ramos mellilotum tragacantum et
semen altee coquere. Si autem magis
abstergere et exsiccare queris coquen-
da est cum radicibus petrosilini apii dau-
ci et silium. Si autem infrigidando cum
ea dolorem sedare queris aliquantulum
stupefaciendo coquantur in ea flores
nenufaris. semen lactuce seminum
albi et sicca cum granis papaveri vel
mucilaginem malve cum decoctione seminis
vel radicum eius. hec quidem itaque
dationem grata successive alterum
alteri stringendo administrare licet
et poteris per hec complere intentionem
mundificandi lavandi et mediocriter
abstergendi. et si per hec videbitur
tibi operationem succedere propterea quia

aq̄ apij

rectificat̄ sanies in sua colore et fetore
suis et urina ꝛ ipa quantitate et accu-
cia que p̄fuerant notabiliter remissa
sunt similiter ꝯcurrit cum regulantibus
de quibus paulopost dicetur ad amplius
si aut propter levia mundificativa non videtur
tibi sufficiens proportionata rescindens est
ad ea que maiori pore mundificare
et abstergere possunt et de mitiore sunt
sit aqua sublimationis apij et fortior
illa est aqua sauinarum et e apium
campestre / et fortior istis adhuc est
aq̄ ca ve et magis hec non dico licet
expte gradus quali temperata sunt a
petit a tempore distantia in gradu
ex appositis contrario pori ꝛ asunt itaque
ea ve poni pt ponitur aptius in 2o
ut in 7o colliget ca° suo legendum est
Efficacior itaque ex parte gradus et appositis
sicut pete incitatum dantis in reus re-
bea fectore aq̄ sublimationis aristolocie
longe et rotunde hec quidem omnia
et superiora tacta possunt cum siringis exhibe-
ri sicut per siringam iponi de quibus
ꝛ balneationes eruditissima lotiones
cum ista et operata fieri possunt et un-
guenta in canalem virge cum plagella
iposita vel cum per siringam iniecta
et talis videtur satis rarus adimpleri
posse primam intentionem / Si aut scis
quod ulcera talia ꝯcurrit mundificat uti
sublimationis radicis altee / Item radicis
pentafiloris / Item radicis ozoli rotun-
de / Item aqua sublimationis consolide
maioris et aqua sublimationis
ꝯunctū alchachengi cum radicibus
eius hec de intentione prima / secun-
da aut que talia ulcera ꝯcomitari
solent sunt scilicet acuta satis dolor in ore
suo pungitiis et mordicativis et quasi
ꝯtinuus in collo vesice / tertia est
impossibilitas detinendi urinam
/ 4a est instans vigilare propter dolorem
et propter necessitatem exeuntium urinas
adiuvandum sequens est pro quidem
quod est acuta scilicet providendum ꝯcurrentibus
imprimis Si non scilicet ꝯsequitur ad hec
ulcera propter instantiam doloris qui est
cum putrefactionis humorum eo quia
patitur eas in fluxu et agitatione
urinarum dolor fit notabilis exacu-
it remanentia 2a tegni quod hu. ꝯcurrit

a via non regit tc intentio in cura
te scilicet est dictus prima ad sedandum
dolorem de quo paulopost dicetur ꝛ a
est ad equandum mat̄s rem certe va-
rietatem Si non apparet sanguis ꝯsed
in notabile ebullitione potum refrain-
get illa sirupizando ꝯ cum oxi-
zacra sirupi de iuiubis de rosis cum sirupo
acetoso est ubi velis rem audaciter
istis recipe sirupi acetosi te. rii ꝫ i aque
endivie ꝫ ii aque lupulorum ꝫ i
da totum in potu certum sit et sive
lis manem colitum adequare exhibe-
re potes sirupi vio. sirupi de berberis de ri-
bes. de psilliis sirupi de succo et aquis
fructuum vel quantum hic recipe sirupi ace. simul
oxizacre oxizachare an ꝫ i l. aque
solatri et endivie an ꝫ i l. misce
et si queris fleumatis maxime cum san-
guinositatem adequare da hic ꝯpositum
recipe sirupi de bizanciis sirupi ace. ꝯpositi
an ꝫ i l. aque cum sirupi endivie an
ꝫ ii misce Si vides mat̄s multum
ebullire cum sanguine primo misce sirupi de
bizanciis cum sirupi de epithimo et
exhibe hec vel id usque ad appari-
cionem notabilem digestionis quod percipitur
eo quia sua venit ad mediocritatem
deducta est et color eius sit et in
venitur in ea ꝯtentum laudabile
quod dico ubique ꝯ luminatum si quod sit album
quod sit equale quod sit leve in fundo
sedens et diafanitate nobiliter virtutem
quibus appositis solve maxime primo
cum clarificantibus sanguinem ut
recipe medulle cassie fistule ꝫ x aque
decoc. primarum tamarindorum vio. lupulo-
rum et solvestrum ꝫ iii / Item 2o vero cum
solve ventrem cum manna vel cassia
fistula vel diapsilli simplici / Item 3o non
cum solve ventrem cum infusione
agarici cum aqua fructuum ita pfecta
/ Item 4a non cum evacua cum electuario
de psilio que educit maxime omnem
sanguinem quietans et ipse quis sit
cum polip. et decoc. agarici medica-
minum et attende in quolibet horum
medicaminum duas res quarum prima
quod si vides prodigia humoris ad sum-
ptam satis et deductas cuita
farmacia solutiva inquieta potes
cum inmatu eum quod faciant evacuando

mas in predictas uetrio plurimas
mas inclinat et ponunt in fluxu
ad uesicam quia in casu isto plurimum
precedit solum cum administracione distincionem
Item 2a res in casu isto attendenda est quia
si euitare non potes hec soluciua
non secedas alteratiuis aut ab hiis
que notabiliter frangunt propter solucionem
infrando leniendo lubricando uel
alias malas qualitates ab eis abici
endo et ipse lenitia acuitatem Contrarias
hic alias intenciones ad febres
acutas sicut est rectificando regi
minis administrare diuretica mas
hic inde et confortatiuum uterum
et corum que rectificant humores cibi
tatis et mensuram aliarum rerum
non naturalium non ... hic prius inten
ta ad fe... prouocare intendere nisi ut
sit acuta apostema uterum Si aut
fe... istis uteribus succedit propter dolorem
est efficacia similis ...
sedatiuum doloris. Dolori autem ad talia
uteri ... si sint pungitiue et
mordicatiue sic ... conue
niunt ... que modo ante dicte sunt
in curatione mundificacionis quia
plurime ibi tacte. Ad hec 2 sunt
ne ... uesice est cum siringa ipo
nere lac asininum uel caprinum et me
lius ad infrandum est lac asininum
ad confortandum uero est lac humanum
quorum quilibet si velis infrigidare red
de magis sumum inueni recente
diu miscendo ipsum cum aquo
sitori per albumina ouorum recentibus
bene agitati et ... hoc remedi
um decepit ... in innato suo quod
fecit notabiliter ad hec aqua decoc
tionis ... et ... aqua
ex ipsis facta et ... ipsa eadem
aqua albumina oui sola impostita
solenniter confert Et si velles
ipsam cum ... leniter stupefa
ciendi facere sedatiuam dolore quod
misce eam cum equali parte aque
... ... et lactuce
sit Et si non es audax ad seda
dum dolorem cum infrigidantibus puris
et leniter stupefacientibus adminisce
cum eis ... aut aliquid de ui
tello oui. De hiis uero qualibus in

sedando dolorem sepe sum usus est
hec decoctio ex compositione ... que
est ... ... est hec de
septo Recipe seminum portulace lactuce
endiuie scariole ana ℥ ij florum ne
nufaris et viole ana ℥ i granorum pa
pauer albi ℥ i granorum seueston
℥ iij seminum iusquiami albi ℥ ß et
℥ i liquiricie ... ℥ v granorum ...
... ℥ x omnia coquantur in lb
vj aque usque ad consumpcionem 3e
partis deinde coletur cum expressione
leni huius quidem decoctionis si den
tur ℥ iiij uel v tepide notabiliter
dolorem sedat Et solum cum puluere
zucari albi duplo ad ipsam facere tra
... confectiones pillas et sy
... et aliis variis modis
cum ipsa procedere soleo si inclinacionem
egrotantem 3o uero accidenti scilicet dissenterie
subueniendum est cum hiis que supius
... dicta et septa
fuerunt tria tamen hic pono simplicia
que in accidenti isto sunt michi sepe
utilia probata Primum est ut pacienti
detur ... mane in mane ℥ i pul
uis glandium cum aqua decoctionis scorie
ferri ... Secundum uero est emplastrum factum
de radicibus consolide medie et farine
... incorporati in simul cum succo ut
aqua stillimacionis plantaginis Tertium est
hec Recipe aque stillimacionis corticum
... ℥ iiij pulueris
corticum ...
℥ i zucari candi ℥ ß detur hec in
... et in ...
Post aut subuenire quarto accidenti scilicet in
stancie vigiliarum sedando dolorem
si sint ... cum hiis de quibus iam
tam paulo ante dicta sunt Si non vigili
arum instancia sint propter nimiam sic
citatem iam acuisitam ex fortitudine
... que accesserunt contra ...
subueniendum est cum regimine humecta
tiuo ... et ... ut paulo post
dicetur et cum hiis ... que in
frant et lubricant ut diximus sup
... et si uero ... et neum
... et stillimacionibus ...
... endiuie et ... et cum exi
... lacte de quibus ... di
ctum est et stati ... sine ...

et cum scamoniis vel extremorum balneatio-
nibus factis cum decoctionibus vegetabi-
lium frigidorum et ~~humidorum~~ humore ut vio-
larum nenufaris malve portulace ble-
te foliorum vitis et jusquiami et psi-
lii. Et si videtur spiritum tunc paritatem vel
pravitatem fuisse iam in tercio confirmatam
cum hac decoctione superaddendo corti-
ces papaveris cum hoc teneatur epithima vel bal-
neum et cetera. ipsum nempe ex hiis
timendum est. et propter cum utique fuerit
forte. et non fuit inventa mea a ca-
pite rematizans. Contra autem contingentem
vigiliarum instantiam propter frequentiam
unctionum que cumque tum invaluerit. quod
homines quod tamen contra dormientem
nequeo excitari tangitur tunc alterius
duorum ingeniorum providere de quorum
primum est ut habeatur plana [illegible]
prima collum habens notabiliter grossum cui
virile membrum imponi debet ut habeant
lateraliter additamenta perforata qui-
bus suspensoria condecenter alligentur
cum quibus cingatur lumbare et ita
dic nocte ea teneatur. [illegible] si
vigiliarum instantiam ad hoc extreme
instaret non est ingenium aliud possi-
bile a sapientibus inventum nisi quod
ad eam ~~[illegible]~~ narcotica fusio et cetera et
tu de hiis quere supra et observa-
tum in cura exhibitione consultas
et tunc exhibe etc. et feliciter habitus
opera tua. etc. Iam satis videtur
cum sufficienter declaratum de intentione
tertia curationis ulcerum vesice et ardo-
ris provenientis ab eisdem. post ea que
superius scripta in cura ardoris urine
provenientis ab ulceribus epatis et
renum necnon etiam [illegible] repete que
posita sunt ibidem et laudata. Ad
regenerandum carnem et incarnan-
dum licet in ulceribus vesice instru-
mento fiant carnis generativa nempe in
cicatrizativa eo modo quo in ulceribus
predictorum membrorum operantur. quoniam
hoc membrum nervosum est in quo pau-
citas carnis reperitur precipue in ex-
collum eius et ideo talia requiruntur
et hec sanguis [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
et [illegible] et maiori vi-
scositate predictorum ulcerum conglutinatia

que vero de simplicibus eleganter proba-
ta sunt sicut thus gummi pulvis [illegible]
radicis pentafilonis centaurea maior
cauda equina rosa ypoquistidos sandali flo-
res altee et semina eius et coralli ru-
bei [illegible] flores yperici et
et psilia. De quibus vero pluribus inveniuntur
huiusmodi necnon que ad hanc inten-
tionem competunt. et primum quidem inveni
utile ad incarnandum et sedandum dolorem
primo ad complendum mundificationem et alte-
randum malam complexionem et propter calidam
est quantum hic rasis x continentis primo [illegible]
[illegible] infusi [illegible] de mesiale fuit
hoc est eliste ad ulcus vesice et ven-
tris. [illegible] siringa mittendum. Recipe
[illegible] mucilaginis seminis quin-
ceis altee citoniorum psilii cum se-
gumi ar. albuminis ovorum lactis mulieris
Ego vero sic domesticam descriptionem
habeo. Recipe mucilaginis iiij seminum
predictorum ana ʒ i l. aq. albuminis ovorum
vel cum recentibus adeo conquassati ut vi-
scose partes ab aquis removeantur
ʒ i ß. lactis mulieris ʒ ij ceruse ʒ iij
gumi ar. ʒ ij terantur omnia simul
in mortario ~~[illegible]~~ per siringam
iniciantur quater vel adminus ter.
Item quantum ad hanc intentionem utile
est ex descriptione [illegible] ʒ ij
[illegible] de cura ulcerum vesice [illegible] de-
scriptione ibidem [illegible] Recipe seminum
cucumeris melonis et [illegible]
[illegible] ana ʒ v. [illegible] ʒ iiij [illegible]
[illegible] ʒ iiij [illegible] ʒ iij ß. [illegible]
[illegible] ana ʒ iiij [illegible] ʒ iij ß. [illegible]
[illegible] ana ʒ iiij gumi ar. [illegible]
[illegible] ana ʒ
iij [illegible] ʒ x. [illegible] ʒ v. fiant
[illegible] cum [illegible] et fiant
ponderis ʒ ij et bibant cum aqua
[illegible] ubi est [illegible]
[illegible] notabilis ~~[illegible]~~ absque magno
ardore. aut cum aqua apii que
est [illegible] absque [illegible] aut
cum aqua [illegible] quia
maior [illegible] que est in eo propter
[illegible] et [illegible] in
[illegible] vesica
et propter [illegible] ulcerum. ut

ibidem scribit ¶ Ca^m^ 9^m^ ad hanc
intencionem est descriptum a Hap. Ex^to^
breviarii cap^lo^ le^a^ i^a^ rubrica qui
dicitur ad ulcera ccc^a^ inebriis
vane de quo ? mentia fuit in cura
ulcerum capitale ¶ le^tu^ 9^tu^ est descriptum
ab andromaco in dispone renum et ve
sice ut li^o^ dicte sentencie ca^o^ pro Re se
mini sc. papaveris al. et citrulli dragagant an
ʒ ij amili ʒ iiij trociscus
et ego ceterum quando cum saffra ¶ 4^tu^ 9^tu^
describitur ibidem quod in terra dum dit
ad vesicam, ulceratam et disuriam
Re pineas. s. mellorum eius num.
xxx. amigdalas. s. excorticatas numero
xx. dactilos numero xv. dragagant ʒ x.
succi liquirie ʒ ij et olibani q. licet
in alio volumine non invenia ut
ra Ege tamen credo. quod qui enim est
descriptum cum ea quia fine ea quia ipsa
adversatur putrefactioni. et incarnat
ulcera omnia ? cutem quod ? a. cum
vino ? pet pio. i. saffra dicitur me
dicte eius ¶ ultimum 9^tu^ est ex descrip
cionibus anime 7° cap. . sua p^a^ tu
6to descriptione ultima licet non vide
a. in hec dicto descriptio ad propositum
illius tractatus quod est de sui - descriptio
quo est ista qui a mira gens ad ulcera
vesice - et vie urine inicia i so
ramie eius Re plubi usti medulle
seminis melonis an ʒ v. ? ʒ ij
gum ar. sc. papaveris eorum cum adu
sti an ʒ iij opii ʒ 1. masq^a^ albi
ʒ ? ʒ^e^ 19 m?e ʒ ij terantur omnia
et fiat ex eis collirium cum aqua endi
vie forma collirorum acti et sit si
quis fiet - quod bas. est grossior - et
piramis ? - et administretur
cum inectorio resolutum in lacte
aut in oleis de quibus melonis hec
media est cui non invenio parem
in mundificando abstergendo et incar
nando hec de intencione 3^a^. ¶ 4ta
intencio consolidacionem sibi ? ?
pia quod in intencione 3^a^ scripta
sunt similia et qu^ta^ facile adim
plere potest. nec aliquis est hic exercita
cionem facere quod ? me^e^ ? una ta
les quod possunt incarnare et hunt conso
lidandi partem ? ? . et consolidacio
perficitur a potencia media. que

sua siccitate superficiem carnis ? ?
quod o - gutit in dimicitem calorem ?
? me^e^ ? consolidative ultra siccitate
? principale ? stiptice ? vna
et eadem me^a^ que sibi vnum mo
dum applicacionis est qualitatis ? ?
et si. ? applicacionem est consolidativa
seu efficitur consolidativa et dragag. gum
ar. torrefactum consolidat sibi ? talia
conglutinant - et incarnant et aliam
? ulcera. et corrodit ipsum ?
? sigillat - et consolidat ? me^e^
que in precedenti intencione posita sunt omnes
poterunt fieri consolidative si eis adiungantur
ea que cum sua stiptice. et siccitate
superficiem carnis ? ?
¶ De qu^te^ i^a^ consolidativis licet cottidiana
experiencia plures inveneri utilia solum
tamen conscribam que frequencius in usu mea
ceciderunt quorum primum scribitur x^o^ ? ?
cap. i^a^ rubrica hic sunt tract. ad
consolidandum ulcera renum et vesice Re
? ? ? ? . i. terra sigil.
san. ? acacie ? ?
? ? semen melonis gum. ar.
amili rosarum an p. e. conficiantur ?
cum succo caude eque - et frequenter
intendum est eis ? vesice cum
aqua predicta - quod melius est si dentur
in potu - cum aqua plantaginis et sint
de meius infusi disci^li^ in libro de
? suo lege ibi ¶ ? ?
? itemque describitur x^o^ ? alleto
cal^o^ ? 2° bimaasui ad ulcera ?
et ardor ? in vesica Re
? . i. mucilaginis psilii. et ?
? . s. altee. malue an ʒ ij ? ?
albi absque opio ʒ ij ? est
in carnem - s. vesicam per inuncturam ?
? mane et sero cum sint
tepidum quod si non sunt sana. s. ulcera
? in ? est in carnem - s. vesica
de plumbo usto cum thure - s. equali
pondere et ? albi cum ? ?
lagine ¶ si vero magis sedacioni dolo
ris intendere volumus quod regulari cura
cioni ulcerum que fit per consolidativa
predicta tunc iniciatur in vesicam me^o^
quod est 9^tu^ a rasi alleto cal^o^ cuius
descripcio est hec Re ¶ masquari etiam
ʒ^e^ ? 19 et gum ar. ? ʒ ? opii ? ?
. s. seminis citrulli ʒ ij. sc. lactuce ʒ 1.

se. seminis 3 i s · trita cum lacte in ve-
sicam · at deinde in potu · cum aqua decoctio-
nis seminis cum hac · n(am) ut mentionem fecit ras(is)
in cura vehementis ardoris in filio david
cum sedatus est dolor ex usu istius medicine
dominus id dimisit eam redditusque est dolor · et
iterum recepit eam et dolor recessit · preter
hec contra duo alia utilia multum inveni
quorum descriptiones lege 7º can(onis) summa
2ª tr(actatu) 8º de trociscis · quorum primum est
rubrica illa ¶ Trocisci alsulidis ad ulcera
renum et vesice et mictum sanguinis et
difficultatem urine etc. 2um vero est
descriptio posita infra illud inmota contra
et a q(uo) qui confert ad ulcera interiora
et sputum sanguinis etc. vide ibi descriptio-
nes que ambe multum laudate sunt
adhuc 2 duas inveni descriptiones
trociscorum a Serap(ione) · contento breviarii tr(actatu) 19º
Asclipiadis ad ulcera que sunt in
[illegible] vie lege ibi Et ista trocisci
ad [illegible] qui mingit sanguinem ex renibus
et vesica etc. ambe n(am) descriptiones
iste salerni [illegible] consolidant ul-
cera illa · Ego autem post multa experimen-
tis illustribus viris accepta · que notabiliter
conferunt tria inveni levia nobiliter
adhuc solemniter [illegible] quorum
primum est hoc ¶ Rx mumie subtilissime trite
3 i · [illegible] quasi pulvis [illegible]
ana 3 i · [illegible] 3 s · fiat pulvis
subtilis et [illegible] vesice cum sero la-
ctis per defecationem depurato ¶ 2um contra
est hoc ¶ Rx scorie ferri subtilissime pul-
verizate et [illegible] 3 i s
[illegible] dragag. [illegible]
ana 3 i · [illegible] cum lacte caprino in
quo prius extinctus fuit sartag ¶ 3um
contra est hoc ¶ Rx litargirii [illegible]
3 ii [illegible] sarcocolle [illegible]
ana 3 i · [illegible] consolide [illegible] ~~per defecationem~~
per defecationem depurati 2 [illegible]
hoc fit in vesicam Et si velis hec
contra [illegible] magis doloris sedativa
predictis adde [illegible] et impone ea
cum [illegible] seminis [illegible] alibi hec
de intentione contra sufficiant ~~etc.~~
post hec autem [illegible] assignan-
di [illegible] ulceribus renum ex par-
te [illegible] renum [illegible] re-
[illegible] ulcerum ipsorum et [illegible] vesice
et viridum et quod ardore ab eisdem

provenientes in [illegible] et parti [illegible] assignare
debere et primo quidem quoniam ambo [illegible]
[illegible] sunt eedem [illegible]
que ulcera · [illegible] cum sit [illegible]
eadem [illegible] ardoris [illegible] identitas [illegible]
[illegible] et [illegible] identitatem [illegible]
ad se vocat in re. ¶ [illegible] hec est
[illegible] autem de hac [illegible] loquitur
ut [illegible] continentis [illegible] de cura
ulcerum vesice et renum [illegible] est [illegible]
ab eadem in [illegible] et in [illegible] al-
[illegible] [illegible] Et in breviarii [illegible]
[illegible] tr(actatu) [illegible] et 19ª [illegible] tr(actatu) [illegible]
de cura ulcerum vesice ¶ Si [illegible] autem
specialis [illegible] assignari posse in
regimine [illegible] ulcerum ex parte renum
non [illegible] [illegible]
[illegible] ex parte [illegible] et potius
in quibus aliquis sit qui [illegible]
maiorem [illegible] ad renes quam ad vesi-
cam et [illegible] calidis [illegible] et [illegible]
videri potest ¶ [illegible] reliquus autem [illegible]
non [illegible] et [illegible] in [illegible]
quam [illegible] non est [illegible] regimen
egredientes [illegible] ulceribus [illegible] ex
parte aeris inclinati ad [illegible]
[illegible] ad caliditatem [illegible]
ita quod in loco [illegible] inve-
niatur aer in [illegible] aeri
[illegible] et medie [illegible] antiquum est
si [illegible] aer in [illegible] elonga-
[illegible] quod in calidis adhuc [illegible]
[illegible] colig. n(am) [illegible]
ulcera [illegible] ~~caliditatem~~ [illegible] quod
calidis [illegible] in [illegible]
sanici et virulentie in ulceribus
per modum [illegible] ad ul-
cera et [illegible] et [illegible]
[illegible] si aer [illegible]
non possit [illegible] in
[illegible] partibus [illegible]
[illegible] ignis et cautela ab [illegible]
flatus venti [illegible] et [illegible]
[illegible] que [illegible] nocet
[illegible] frigoris ulceribus est
[illegible] ut [illegible] affe-
[illegible] humiditatis eadem est [illegible]
[illegible] potenter [illegible]
[illegible] et [illegible] si [illegible]
aerem in [illegible] calide et [illegible]
[illegible] ab [illegible] rectificet
[illegible] que ad [illegible] aerem

inclinant licet recessus aeris ab equali
tate ad caliditatem et siccitatem magis nocu
mentum inducat ulceribus quam excessus eius ad frigiditatem
et humiditatem. Et idem est iudicium tenen
dum de hiis que circa aerem attenduntur ut
de vestibus et tegumentis utilibus corporis
et de stratibus cohoperturis et ligaturis
ulcerum non tamen ex multa renum
caliditate ab ingenti captura sequens
saepe est causa malignationis ulcerum sive
et a debili consuetudine corporum a frigore
vehementer leduntur. Hec de aere.
De motu autem et quiete dicendum primo
quod circa motum et quietem generaliter sunt eis
exercitium aut et motus superfluus
saltem nocet illis michi ... est adeo
ita motum renibus ... si ulcerate
sit motus ... breviarii preallegato
talis licet motus mediocris non repletur
ab ... in ulceribus renum et vesice
ut preallegatis ... colligi potest. Et
propter causam eandem non est ad ... renum
in renibus sicut ... eo quod per
ipsum ... ulcerum que incarnari debent
et consolidari distrahuntur ... aut
que consolidare intendimus necesse est ut
quiescant. Secundo de regimine sanitatis
a Galieno colligendum ... motus
nocet eo quod per ipsum augetur caliditas
... Constantino quibus
... in cura ulcerum renum sermo
est recedere notabiliter magis ab equali
per quietem quam per exercitium. Circa accidentia
anime ex causa fundato mensura tali
administrari debent ut per ea non fiant
vehementes agitationes in spiritibus et humo
ribus vel forte aut subita distractio
spirituum a locis ulceratis que omnia fiunt
in furore ira et letitia magnis
quare mediationibus in hiis accidentibus pre
cavendum est et ergo persuadendum ut
habeant in eis moderate tenorem.
Et ex predictis liquide patere potest
quod non solum a convenienti mensura cibationis
et potus recedere ad quantitatem ipsorum
augendam notabiliter inclinando. Quia
repletio ex cibis et potibus multiplicatur
... ulcerum nocitiva ... augmenta
ret magis quantitatem ... debilitaret
in natura calorem ex quo fit multitudo
superfluitatum et prohibitio convenientis incarna
tionis et consolidationis. Alter quia repletio

posset esse causa apostematis in ulceribus et si
repletio fuit ex rebus que ... quam
tamen inflammat et acuunt humores possent
esse causa corruptionis et putrefactionis vel
... ad eschatarolos et estiomenum.
Quare convenientius est ab equali mensura ciba
tionis potius recedere per quantitatis dimi
nutionem quam per augmentationem aut saltem pro
cedere cum cibatione paulatim ... que
diminuendo a virtute exigebat cibationem
minuendo quantitatem qualitatem ciborum et
potuum et augendo quantitatem discretam
eorum et qualitatem nutribilitatem ita ut
in parva quantitate multa quantitas nu
tribilitatis requiratur ut de aquis ...
... secundo de cura ulcerum renum
dicebatur. Et conformiter loquendo est
de mensura sompni et vigiliarum dicendum
est ... in longo tempore dormire debet
ne in ulceribus superfluitates augeantur eo
quod plurimus sompnus humectat ut 2a
primi de hiis que proveniunt ex sompno
et vigilia colligendum vi
det a convenienti dormitione recedere
mensuram eius notabiliter diminuendo
per vigilias eo quod nimia siccitas impedi
ret convenientem carnis regenerationem ab
scindendo ... ex qua et physice
... nimia siccitas debitam incarnationem
solutas ulcerum partes reddendo continua
tionem indispositas licet sermo sit per augmentum
vigiliarum a convenienti dormitione recedere
potius per magis per vigilias augendum quam
per dormitionem minorandum. Postea ... ...
in cibis et potibus ex eodem fundamento
mensurari debet ... indirando a virtu
te que ... debilitata est eo quod ta
lia ulcera plurimum succedunt corruptio
nibus apostematum propter quod debilitatur virtus
aut succedunt ulceribus a lapillis
... a ... arenulis aut a ... longam
longam residentiam facientibus in
predictis locis propter quod ... tales
... sunt ... aut
a ... aut a partibus parietibus a quibus
non est facile tales ... eradicare
... difficili ... propter quod omnia ... in ...
deducta virtus notabiliter debilitatur
cui intendendum est cum augmento
cibationis in quantitate et qualitate discre
ta et cum diminutione ... in quantitate
... ut patet ... ... dictum est

et s^m^ rationem et auctoritatem deductum Secundo
capitulo de cura ardoris urine ab acredine pro
uenientis ¶ In mensura in cibum et potu
um permittendorum primo quod tales egrotan
tes vitare debent omne acetosum saltem
fortis acetositatis et omne acutum et
salsum et vehementis dulcedinis et
primum quidem quia omne acetosum pungitivum
est etc. ex. fen et idem uterque contra modera
tum acutum et salsum omne tale sua
mordicatione et caliditate irritat sanie
sanguinem aut secundum me constantiam in ulceribus
augmentare potest. Secundo quod cibi omnes
et potus debent esse in ulceribus contra predicta
provenientibus et in corporibus calidis
et siccis et in omnibus ulceribus in quibus
saniosa superfluitas attestatur saniei aut
calore fri et humidi ut spinachia ble
ta malva viola portulaca propter
cucurbita lactuca citrulli cucumeri
citrulli endivia cum similibus speciebus omnibus
potest quod in quantum lactucinum habet. ¶ De
fructibus vero sunt sicut fructus olerum
predictorum et minus poma non valde
dulcia et pontica et similiter pira et cito
nia dulcia et uve passe recentes
et avellane molles et cerasa propter
propter ea que sunt pontica in ipse sua
conveniunt et omnia genera lactis fere omnia
ut lac asininum camelinum et ovinum
quia lac rectificat malas ulcerum et
lavat ea et glutinat ea cum sua
tenue ipse sua viscositate et ad est sicut
lac vaccinum et ovinum aggregat ad
illud sed opponens predictas rectificatione
di ulcera addicamentum sed virtutis confor
tationem membri cum ulceratione vel irrita
tionem eius ut lac asininum et capr
inum innatum est ex parte rectificationis
... et ablutionis et ex parte speciali
est innatum plus quam ... in duo et ipse
quod est acceptum ab ulcere animalis
mutriti in domo ¶ fortasse est
... sed lac in ulceribus in quibus fit
dispositio eius sed in illis in quibus tamen
augmentum caliditatis quia ratione potest lac
infrigidando et augmentum debilitatis inna
ti caloris que sequitur ad multitudinem sani
ei per modum suffocationis eius quod tamen
a lacte removere lavando et mundi
ficando aut virtutem confortando vel
fortificando ¶ Tertium in omnibus malis
dispositionibus ulcerum quare potest lac sanguinem re
nupcium abscindendo ab eis propter virtuti
ficationem quam facit in eis et ipse cum non
invenitur in stomacho assumentis ipsum colera
que corrumpat ipsum quarto causa in ameo
la vesicam vel ulcerum lac rectificat
ulcera intra ea propterea quod lavat ea et
aglutinat et mundificat et cum non est
in quantitate que corrumpat ipsum et ad eo
lenem qualitatem confert huiusmodi ulcera. sed
aut ut cum in potu exhibetur non detur
ad vesicam nisi postquam descenderit a stomacho sicut
videtur in homine tardatum descensum
eius tunc in huiusmodi casu de quantitate eius cum
lacte ponatur ad salis ut exibendo
z. iiij ex eo admisceatur ʒ. salis triti
ʒ. ʒ. in huius vero quantitate sit sicut quantitas
z. iiij lactis admisceatur ʒ. j. mellis
... qui lacti admisceri menas
dinsonum apium ¶ ... intendis
cum eo vinum appetitum aperire ubi
a multis me ... claudetur tunc
z. iiij lactis ponatur ʒ j. aut si pul
vis dauci ... ... apii in casu sua
... et silim in
casu ... ¶ Si vero propter ipsum delectaverit
maiorem quamvis z. iiij lactis com
sc... z. j. succi ... ¶ Et si
volueris ipsum facere magis abstersivum
et recentes ... pona in eo
quantitates iterum predicta eius quod est
sicut ... radix pentafilonis
et silim ... ¶ Si autem volueris
ipsum reddere magis glutinativum con
fortetur cum eo quod est sicut thus quo
sit draggum ... ... mesnam
... ¶ Et si quis cum eo consolida
... magis addatur ei quod est sicut
cauda equina consolida maior ipso
... et ei similia que etc. Tamen sunt
sepius plura circa loco parte
... continentur capitulo primo et tertio z...
de ... ulcera in renibus
et ... breviarium ... ...
... ordine ... ... De fructibus
vero sicut ... pistacia aut avellane
torrefacte amigdale et ... pini
ipse et castanee dulces et reliqua
similia De carnibus non laudabiliores
sunt pulli et galline pingues et
... ... et ... et predictis

et fasiani et aves minute de carne, pedibus teneres vituli lactantes. Cum aliis agnum capti cuniculi aves aut teneres naturaliter calide ut sanitatem acuti quantes ut salutem et acutum ut sal- se et cum aceto vel condite et sic cum cone et aquadam serosa lactisimia parte sicut ficus sicce dittantur et sic semina acuta ut que paradisi cardamomum maius et minus et silia et porum bulbus et silia cunia dimitti debent et piscatores et condimenta ex- cis cum citis facta. De potu non eius conveniens est ydromel panni mellis et decoctionis in quibus et etatibus talis audacius non mellitum ut patet in senibus et quandoque naturae fit. Alter autem potus conveniens istis cum talis ut patet lac saltem in consuetis et in hiis qui sunt habentes stomachum a colera cumulatum quibus convenit potus est aqua ordei cum zucaro et potus item convenit ei est vinum album colore suo in substantia tenue et diafanum sapore attendimus vinum non vehementer et odore conveniens fuerit et non valde calidum sed ab equalitate parum excedens ut clarificatos et putrefactam in locis ulceratis augmentet. Si autem per vinum minorem apta- rentur aptam et aliquantulum sua stipticitate minorem penetrare et sanguinis aquositatem ingrossatam facere volumus cum convenientia ad alterationem et glutinationem ulcerum eligi potest vinum coloris rubi- cundum non valde ponticum vel stipticum substantia clarum et diafanum fuerit sua a mediocri parum excedens et acu- tum et diafanum et vinum cum in tempore ebrietatis eius indico tibi ratione infundendo quantitatem eius. Aque autem fit usus utilitate ratione ut est conveniens neque ex aquationibus eius dato ei quod lavando et mundificando et penetrare faciendo videtur hoc innatum et aquilibus excellentius tibi narret infri- gidando et humectando quod aqua operationes dictas efficiendo vel actu Padue .1.4.3.4. tertia die mensis Maij

Est tractatus quem alias [illegible] complevi de mineralibus balneorum Padue in quo describens ibi tertium balneum naturale paduana et non solum

loco vel situ secundum numerum et virtutes eius dicendum. Balneorum primum et famosius apud veteres est balneum aponense vnius aut temporibus de albano dictum cuius anti- quus sapitum simonibus ad hec mediam venit iuxta id lunam dictum hoc bal- neo. Si vera fides incolantibus an- guis ualle sedens a pomis terris ubi fumiger exit. Secundum balneum est bal- neum sancti petri nominatum. Tertium est bal- neo multum distans a villa estate de novo cum constructum. Quartum est balne- um montis egrotorum quod ita cogno- minatum est fama et experientia innati ciuis ad egrotos quam plures. Quintum est bal. a monte ortoni cognominatum. Sextum est bal. in fine montis et extre- mitate convallium situm ubi nunc sancti Bartholomei templum edificatum est et ab eo denominationem accepit. Ultimum est bal. a sancta helena cogno- men capiens. Propterea quod balneorum diversitates multum ad balneum exerto- ri fama vel scriptura sapitur aut innato vel utili tempore cognitum est. Secundum quidem balneorum utilitates et innata cum ratione experimentali iudico tibi non cum minore per quas fusciunt eorum situm et aspectum ad plagas mundi et que eorum et quibus et quam diversi confert egritudini- bus pallens [illegible] satis diffuse auctoritatibus et experimento dedixi cum hiis mediam ad hunc locum quingen- dam cupio iam quem observare debet ut nunc sequitur exordiar ordiens. Primum itaque premitto hanc suppositionem quod necesse est intrantes bal. a predicta [illegible] cum utilibus evacuationibus evacuatos si repleti fuerint persuadere facile quod querentes balnea ut gratia mo- nis atque egritudinis vel accidentis hec faciunt aut gratia lascivie et de- lectationis. Si predico nunc inclinatur ad loca contra egrotos magis aug- mentando quam alleviando in pur- gatione debent quia patet quod ex remotione cum maturi remotione cognitum et amplius quod balnea sua caliditate actu- ali ut porosi aut utrumque sit colli- guntur humas et in motu ponent sed ille nunc dissolute pelluntur a.

membris fortioribus ad debilia ut patet primo
calo de membris in fine primi regule. Si autem
queratur balnea gratia delectationis
et lascivie quia tunc talia corpora plurimum
sunt repleta et reguntur in balneis
efficientiam regie in cibis et potibus
plurimum intrant se putridas et aptas
dispositiones pravas. Septima itaque regula est
quod tempore calido balnea ingrediantur ho-
mines in hora diei contemperata est
caliditas ut in mane vel in sero per-
suadetur quia corpora in tali hora sunt
minus parata resolvi et debilitari a
caliditate continentis et balneorum sunt.
Octava regula est quod hora debet esse hora
ortus solis vel parum distans vel
hora tertia vel propter illam quia talibus
horis sol ab emisperio nostro magis elon-
gatus est in secunda regula. Nona regula est quod
ingredientes balnea prius expurgen-
tur a fecibus urina sputo et aliis
superfluitatibus patet quia si applicare-
tur balnea cum retentione secundum dictarum
superfluitatum periculum esset excitationis earum
et defluxionis ad membra debilia et
oppilationem et apostemata earum causa quia
ingredientes balneum possunt se adu-
rere fetore urinam et alia. Decima regula
quod aqua quam ingrediuntur homines
sit a contactu rerum inficientium munda-
ta seu emundata ita ut sit aqua
a suo fonte exeuntium in suum bal-
neum modificata recepta quod leprosi scabio-
si epidimia infecti [illegible] mulieres
at [illegible] contactu ingressi non fuerint
patet quia regula eo quod quod tangitur a corrup-
to corrumpitur vel aptum est corrumpi. Undecima
regula quod ingredientes balnea perseverent
in eis usque ad adventum debilitatis
contra expulsione patet quia balnea etiam
elevata a caliditate sua virtutem sunt
resolutiva spiritus stanti et spiritum
consumptiva in regula. Duodecima regula quod balnea-
tores tempore quo sunt infusi aqua omnino
evitent cibum et potum quamquam
maior lascivie persuadetur quia cibus
et potus aut sunt calidi actu et
potentia [illegible] augmentabunt caliditatem
et a balnei calore disponuntur
ad corruptionem et putredinem aut
tales sunt frigidi actu et calidi potentia
propter actuales frigiditatem prohibebunt dissolvi

id quod ab aliis dissolvi debet et item inveni-
entes vias aptas penetrant in angu-
sta loca in quibus laboriosas oppilationes
saepe faciunt aut nec cibi et potus sunt
calidi actu et frigidi potentia et quamquam
constringant distemperant iuvatam caliditatem ab ac-
tione resolutionis intrinsecum et ad pu-
trefactionem disponuntur in regula. Tertiadecima regula quod
si balneator calidae complexionis et rare
texture humorum subtilium et debilitatis
habens acquirat vel a tempore evitet lon-
gam moram in balneo et forte frica-
tionem in eo patet quia talia et consimilia
ad superfluitatem resolutionem producere pos-
sunt per debilitatem. Quartadecima regula quod bal-
neatus pannis diligenter cooperiatur
dum exit balneum patet quia cum calidas con-
tinentis temperata ad caliditatem balnei sit
[illegible] frigiditas et corpus sit iam factum ra-
rum propter apertionem viarum membralis et spiritu-
um [illegible] et ingressus aeris illius in
profundum corporis. Quindecima regula quod balneatus
post exitum balnei ingrediatur lectum
ubi pannis diligenter calefactis dor-
miat et sudet per aliquod spatium patet quia per quie-
tem et sompnum cessat resolutio et
sequitur restauratio spirituum animalium et
remota lassitudinis. Et secundo patet ar-
gumentum quia caliditate balnei plures subtili-
tate superfluitates fuerunt et exalate ad
circumferentiam corporis per sudorem expellun-
tur propter quod corpus alleviatur. Sedecima regula
quod post quod exierit balneatus post quam
comedat motu progressivo plurimum
passibus exercitari debet patet quia per tale
exercitium vapores et ventositates plu-
res a calore balnei generate expellun-
tur. Decima septima regula quod si balneatus
predicto exercitio exercitari non potest ut
quia [illegible] patitur aut quia debi-
lis fuit eidem fricationes leves
extremis partibus suis applicari debent
patet ex canonibus ex deductione prece-
dente. Decima octava regula quod si propter constantiam
dolorem aut ulcerum aut aliquam causam
balneationes non possunt applicari
fricationes utile est in [illegible] ciba-
[illegible] supposita de melle
de radice blete vel de [illegible]
aut de carne salita facta vel
aliter ut tibi placebit. Decima nona regula
quod iste [illegible] balneati recipiant

cibum quem comedit quantitatem et potum prima pars patet
ut per cibum restauratio competenter fiat
2a pars declaratur quia si cibus quantitate sua
convenientem mensuram excedet non poterit convenienter
digeri cum meliore calore ab actione bal-
nei debilitato sit 2a pars circa quia
si cibus sit a quantitate convenienti diminutus
non convenienter fiet ex eo restauratio et
fortassis peius adurerentur quam bene digeratur
¶ 16a regula tenet cibi convenientis quantitas est
illa que stomachi gravitatem non efficit neque
nauseat et potus convenientis quantitas
est illa que in stomacho non natat et fluctu-
at Galienus libro 3a tertia primi de regimine
cibi et potus et capitulo aliquo satis conveniente
et 21o continetur ¶ 17a regula quod qualitas
ciborum convenienter balneatis limitata pe-
nes multa primo ut cibus sit facile dige-
stibilis quia calor stomachi nunc debilis
est 2a quod sit boni nutrimenti et non
superflui 3a quod sit facilis penetrationis
4to quod non sit grossus neque oppila-
tivus et idem de potu sicut per vinum
dicitur ¶ 6a regula quod panis recens
bene fermentatus et coctus carnes pul-
lorum et avium que non degenerant
in aquis carnes edi vituli et
animalis agni et similes sunt pis-
ces non viscosi ova sorbilia recens lac
coctum colastra et alie partes lactis
convenienter assumpta vel fructus vero
et alii corruptibiles cibi cremata
olera valde calida et radices ut
de calide ut alium cum talibus dentur patet
quia cum talia ut sit natura reple-
tiva et per balneum intenditur cor-
poris exsiccatio quia ... cum idem
dico de potu vini ... balneatore
non debet ... pauciori stipticum
aut fortem valde ¶ 7a regula aque
sic calefacte vel tarde usus cum non
... patet quia cum membra inanita sint
et calefacta poterit facere eorum penetra-
re et trahi ad partes remotas quod
nocebit membris debilibus et amplius
... frigidum nimium et ...
mis regula et ... magis ...
... vero et ... et castellis regula
pectori nimia ¶ 8a regula balneator
cum cinctori debet ... et si non
... saltem ne ledat moralis
actus diu a calore balnei resolutur

satis et expirari de fundo membrali et
stante et per consistens cute superfluitas ulti-
me alimenti utilis ut 20a 3a colligitur
¶ 19a regula balneantes tertia regula sua bis
in die non immediate balnea vice
2a nisi distantur a presumpto cibo
per horas viii vel vii persuadetur quia si
balneari tertia regula cibo adhuc indige-
sto in stomacho stante periculum est attracto-
nis cibi crudi ad membra et
apparet quod infert periculum corruptionis
ipsius et oppilationis in predictis partibus
¶ 20a regula accipientes balneum pro ter-
ditione et contractione membrorum et
contra sedationem doloris inter partem
balneatorum et regula membrum langue-
lato in medio balneorum invento
actualiter calido ... debet patet quia
tali illud ... residere vel virtutes
et operationes quas habet aqua ...
densitate substantie spiritus et ... me-
vehementiam imprimit in membra qua
faciat ... et ... cum ipsius diu
... ita cito sicut
cum aqua ... applicato convenienter
est et ... et filia materia magis
... ex operatione eius ... inveni-
quam ex applicatione aque et ipse
quando detinetur ... membris ... diu re-
manet caliditas eius actualis multum
intensa et non infrigidatur ¶ ultra regula
accipientes balnea ... velocis
penetrationis ... actualiter et ...
... virtualiter balnei magis inanitur
aquam ex suffumigatione membra
a vapore aque elevato quam
ex applicatione aque persuadetur quia
ex applicatione aque ~~persuadetur~~
cum ... predicte velocius sit impressio
et permanentia quam ex applicatione aque
quod et ¶ et modus applicationis
eius ... ut foramina fiant in ...
... effundi aqua ad ...
... et membra superponantur illis
foraminibus per que vapor multum et
bene ... notabiliter impres-
sionem in membris fiunt sedando dolo-
res leniendo duritias et assuendo
... sit longa in ...
inventum et ... est ... ...
fiunt quia aput balneatos ...
dentur per que ... balnea

opacitatibus

notabiliter conferunt et curant ut tactus a suis conscilita hys precientes inducet convenienter aliter q ne dicitur quod conferat ipsius cum vehementer [illegible] hec autem intelligo quod balnea predicta non utilia et valde pondere solent quia si conferrent iuvamenta balneorum ipse dicit quia primum est immoderata vigilia 2m est vehementia sitis 3m est dolor capitis 4m est constipatio ventris 5m est immoderatus sudor 6m est pruritus et ardor urine 7m est de fluxu qui venit a capite distillans 8m est prostratio appetitus quibus omnibus subvenire convenit 2m quod ut decretis [illegible] applicatione balnei et quia propter causa appetitus [illegible] fortis vaporum qui sunt mali causa appetitus [illegible] in organo sensus [illegible] et per illorum vaporum caliditatem exaltatam et fetationem calidi valide balnea cum que magis calidas inflativas et excitativas faciunt. Et modus sanalis prudenti utatur corpore est ut in sero cum in dormita det hic Rx. aque stillatitiis lactuce vel portulace ℥ iii syr. de papavere ℥ i misce et det totum tepidum in potu per duas horas post cenam. Est factus illo cum hic Rx. syr. de papavere ℥ i. syr. viol. ℥ ß. aque nenufaris ℥ iii det ut supra. Aut dentur tres de istis pillulis Rx. semin lactuce viol. flore nenu. [illegible] semin [illegible] flore ana ʒ i. [illegible] ana ℈ i. [illegible] ℈ ß. corticum mandragore ʒ i. fiant pillule cum [illegible] et dentur ut dictum est. Et portulace et lactuce foliorum viol. florum nenufaris et malvarum et quia papaveris in albis [illegible] omnia talia sompnum provocant. Sitis non vehementis evenit ex [illegible] [illegible] quod humectare solet os [illegible] ut iste Rx. [illegible] ʒ i ß. aque viol. [illegible] ana ℥ ii misce et liba ex eo. Semper Item syr. de ribes syr. de berberis syr. de fructibus et consimiles [illegible] et humectativi conferunt. Descriptio bona ad idem Rx. syr. de pomis syr. de nenufaris ana ℥ i. aque decoctionis seminum

lactuce ℥ iii ß. misce et bibatur frigidum. Semina ℥ angurie [illegible] in ore retenta et masticata portulace vel acetose convenienter sitim sedant. Ergo quia in venis [illegible] magnum in aqua lactis [illegible] pruni et ipse aqua [illegible] [illegible] et sit decocta [illegible] tunc remanet vere dicta aqua cum ℥ iiii vel v. in potu date vehementer sitim sedat et ipse cum talis aqua sub [illegible] ad acetositatem inclinata. Dolor capitis qui fit ex balneorum [illegible] ex colligatione capitis ad inferiores partes qui fiunt vapores ignitos facientes solum. Stillicidium extensionem in [illegible] vel aut [illegible] calidum inducentes in eis quia constringere est [illegible] applicatio aque balnei super caput. Et primi quidem dolor [illegible] cum in [illegible] in potu [illegible] ea que reprimunt vapores et [illegible] caput et sunt complere sunt omnia que sompnum inducere [illegible] Item diacitoniton de [illegible] sine speciebus. Item [illegible] confectio [illegible] quatuor et [illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible] confortant. Descriptio bona Rx. [illegible] ℥ i ß. aque plantaginis aque citoree vel acetose ana ℥ i ß de in potu cum [illegible] [illegible] Item assumpto pillule vim vel duarum post cenam que facte sunt ex aloe infuso in succo rosarum endivie vel acetose quia et vapores reprimunt et per inferiora deponunt [illegible] bonum ad idem Rx. [illegible] ℥ iii [illegible] ℥ iii [illegible] ℥ iii et ℈ ß. aque viol. aque ros. ana ℥ ii conficiuntur omnia in [illegible] et apponatur vel [illegible] ex eo frontis et timporibus. Et [illegible] in eo pannum lineum duplicatum latitudinis iiii or digitorum et [illegible] ex eo frontis et timporibus. Venter vero si fuerit stipticus molliri debet cum syr. de [illegible] cum decoctione fructuum [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] cum aquis [illegible] Item cum aque lactis Item cum aque decoctionis blete malvarum et violarum [illegible] Item ex assumptione seminis cassie [illegible] ante [illegible] Item Rx. aloes [illegible] syr. [illegible] syr. viol. ana ℥ ii mastic. et

an(te) cenam iiij in fundam (et) alacs in eius p(er)
diem et noctem vel p(er) dies z na-
les et fiant ex eis pille p(er) expira-
tam sucti leni igne vel i sole factam
ex quibus in sero an(te) cenam parum
accipiant ij vel iij. et sunt reme-
dium bonum et utile. Sudor in
balneis non detineri non debet quia ex
(con)tinuatione eius per i(n)tervallum continentur superfluitates
sic intendo. Si aut(em) invalesceret
adeo sudor ut pi(ri)pium lassitudinem redderet
corporis in virtute motiva et reso-
lutionem spirituum tunc alteretur per ex parte ci-
borum cum lacte rebus acetosis
et acribus ut gelatina condita de vino
granatorum et cibis amigdalatis qui
quasi infrigidant et humorem infrigidatis
ut pedibus animalium bene coctis. et
aceto infusis et siliquis et panico
cum lacte cocto. et non dubitet ergo
cum expertus sum quia infusa de
milio facta cum lacte caprino nota-
biliter sudorem compescit. convenit autem
q(uod) a balneo et in umbra morari et
corpus paulisper quietari sit de iub-
cipientibus sudorem contraria. Spongia aut(em)
sicca et stipata vel mena suffici corpori
applicata non placent in ne constrin-
do vel restringendo emperitates et
angustie et aliorum porum accidunt
sunt eas. Ardor vel puncto i meatibus
urine et propter in extremitate pudibundi
quod balneatis aut ex mala complexione cala-
patis et renibus eveniente propter cali-
tatem actualem et ut plurimum per ley(?)
balneorum aquam quod virialem aquositatem
et magis humorales inflammat quod fuit
ex punctionis predicte. aut in accenu-
le frequenter ex balneatis caliditate
granatum et gelute ex acuuntur. et
exasperantur et sic predicte punctio-
nes iuvat et quemquam exoriatoinis in viis
urine evenientibus quorum cum non
eis fortiter mistis facile p(ro)ficit potest et ideo
remedium efficax ad haec omnia est usus
in hiemis tempore ante cibum sirupi viola-
rum accido ex ea rec. seminum maior
rorum frigorum an. ʒ i. se. semi(n)um al.
ʒ iiij semen endivie lactuce portula-
ce. et acetose an ʒ ij florum nenu-
faris ʒ v. penidiarum ʒ i. zucari al.
ʒ i ss. et fiat trocisci. Conferunt

Et huic nocumento pille iste accipiendo
ex eis ante cenam et in aurora iiij
vel. v. rec. succi liquiricie ʒ iij vi(n)a-
ʒ ij se. lactuce ʒ vi granorum seminum
al. ʒ i ss. et cum ss fiant pille cum succo
foliorum violarum et sunt efficaces
dati. Et frequenter reumatismos
a capite propter colliquationem humorum a
caliditate balnei factam aut nimiam
resolutionem ex qua debilitatur digestiva
cerebri. et huic quidem nocumento providere
potest superaspergendo prorem capi-
tis ex hoc pulvere cum itur ad le-
ctum rec. sandali storacis calamite
rosarum lig. aloes. an. ʒ ss. sandali
ʒ vi. spodii ʒ v. macis ʒ ss fiat
pul. subtilis. Conferunt ad id ado-
ramentum nigelle torrefacte. et spe-
cie ma fiat subtilis. Capa(?) bonum
ad utramque intentionem rec. ligni aloe.
ʒ i. storacis calamite laudani an.
ʒ ss coriandri preparati ʒ iiij sandalis
al. ʒ ij acatie ʒ i ss. caphore grana
ʒ. fiat pulvis subtilis. et ligetur
in sindone densa. et odoretur
sepe. Contingit et balneatis appeti-
tus prostratus ex lassitudine omnis
stomachi proveniente a multa resolutione
ipsius et ex defluxu humorum fluita-
rum que multiplicant in ore stomachi
per viam colliquationis et attractio-
nis ad ipsum cuius contrarium est vigo-
rare os stomachi cum hiis que muniendo
ipsum et abstergendo ab eo flegmata
removent nocumentum de quorum
numero est potus diacitoniton sine
speciebus accepti post cibum usque ad ʒ
ij. item comestio coriandri de specie
quo confecti de menis aut speciebus
et expertis est ut accipiatur mine
citoniorum zucarum ʒ i ss. aq. decoc-
tionis mastices aut aq. sublima-
tionis mente ʒ ij detur in potu
in aurora de quo et accipiatur his ut
ter in die. Et confert et ad id sir.
de menta. cum signis frigus et sir.
rosaceus oxizaccharia sir. de ribes et de
berberis cum signis calidis. et simi-
lites qui accipi debent cum aquis
super scriptis et sibi similibus sic que
in singularia videntur et cognita
ad removendum nocumenta predicta balnea-
tis supervenientia etc.

Quicumque desiderat per balneum exsiccationem
superfluitatum cerebri et consumptionem catarrorum
catarrorum defluentium et nervorum que
distribuuntur in nuchis et remolliunt eos
ut in mollificatione et paralisi fieri so-
let. Recipiant cucurbitas a cum-
la stille super proram capitis in lato breg-
tis propter catarros et in lato occipitis
propter mollitiem vel paralisim cum tali
provisione ut ante receptionem caput
intrent panno pro custodia ac-
cum et fiat [illegible] in die 2a non prima
qua intravit balneum. Item bibant a
minera defluente quantitatem ciati. Si
sic addendo procedat usque ad iiij vel
viij. Item tales in vesperis minorem
moram contrahant in balneo. Item quicumque
propter ypocondriam ventrem melius innatum
habet ex tam cum luto compleat et
stet in stuba balnei aquam non tan-
gendo nisi cum velit recedere. Item propter
timpanitem maius innatum acqui-
rant fomentando super vaporem aque et
in duritiebus et contractionibus nervorum et
in sedando dolores a causa frigida et vento-
sa. Item in asclite a causa frigida maius
innatum ex potu aque recipiunt si
quantitatem saepius limitatam. Item asma-
ti sine ulceratione pulmonis similiter. Item
collice et yliace absque lapide renum
confert distare ex aqua balnei et oleo
de becena. Item in hernia aquosa car-
nosa ventosa contra quam non confirmata
magnum innatum acquirit ex recep-
tione vaporis aque ut dictum est
et peccata in lutare. Item si addatur
luto xa pars sulphuris vivi pulverizati
emplastrando ossium et ignea mirabile
erit. Vidi enim plures hiis emplastris
lavantes sanari etc.

Qui diligunt intrare balneum istum
modum observare debent. Primo surgant
ante ortum solis per mediam horam
passim ambulando usque quo emittant
superfluitates urinales et fecales.
2o ingrediantur balneum et stent
ibi tanto tempore ut non incurrant debi-
litatem virtutis. 3o si habuerit dolores
ancharum vel aliquorum membrorum post
caput fricent membra dolentia cum
luto balnei bene calido. 4o facta
fricatione et ablutione membrorum
exeant balneum et intrent lectum bene
calefactum et ibi stent usque dum sudabunt
a quo sudore diligenter exsiccentur
et adhuc in lecto quiescant a dimidia parte
horae propter hoc. 5o exeant balneum
[illegible] calefacti euitantes ventum
et aerem frigidum et caveant accipere
[illegible] cum sint adhuc calidi. 6o nunquam
[illegible] nisi cum receperint calidum corpus
cum [illegible] reductum ad tepidum valorem
et tunc comedat. 6o non comedant
usque ad completam satietatem ita ut
nimium se repleant. 7o surgant a
[illegible] adhuc salvato aliquo appetitu.
8o caveant a cibariis valde frigidis
siue viscosis ut a pastilibus a piscibus
a cibis facile corruptibilibus ut lacte
cerasis et aliis fructibus humidis frigi-
dis. Et etiam a cibis valde calidis
acutis et salsis et acuminibus ut
aleo cepe et similibus et croceis. Et
propter [illegible] cibaria comedat [illegible] ut
placet eis. 9o non bibant vinum album
vel [illegible] clarum [illegible] non
valde pauce sed mediocre inter
ipsum et dulce et bibant ipsum semper
tempore cibationis purum nisi fuerit
valde potens tunc enim permisceatur
ipsum cum 3a vel quarta parte aque semper
discretionem. Et caveant ab aqua frigi-
da et a bibendo dum sunt in balneo
quod est valde nocivum. Si autem inter
prandium et cenam vehementer sitiret
tunc bibat aquam coctam cum notabili
quantitate zuccari. Et si adhuc sitis adesset
vehementior tunc bibat predictam aquam
addita quarta parte julep rosati aut
violati si venter esset stipticus. 10o
si incurrunt virtutis debilitatem post [illegible]
prandium et cenam dormire saltem
per unam horam et intendat restau-
rationi virtutis cum cibariis lauda-
bilibus ut carnibus bonorum pullorum
et vitellis vitellinis et bonis [illegible]
[illegible] et castrati et hunc ordinem
teneat intrando balneum in mane hora
predicta et in vesperis per vij horas
post prandium et cum ingrediantur in balneum
in sero tunc non permaneat ibi sicut
in mane. 11o saltem post dies [illegible]
[illegible] et hunc ordinem [illegible]
[illegible] 12o si aliquis desideraret [illegible]

bal. propter catarros tunc per duos dies
cum corpus non fuit bal. assuefactum fa-
ciat aquam cadere ab alto per cannulam per
iteram in mastello qui sit plenus aque
purissima que venit a fonte et distet
vas illud a capite saltem pedes pe-
des et cum cadit aqua illam faciat
ipsam cadere primus super anteriori parte 2°
super sinistram 3° super dextram 4° super posteriori
et caput eius coronet[2] facto fa-
sciculo grosso cadente caput a super-
ciliis usque ad posteriora et medio capel-
lo stamineo. Item quod desiderabat
bal. propter dolorem aliquibus partibus faciat
super dolente membro cadere aquam ut de
capite dictum et dum cum exiverit a
balneo et fuerit impositus lecto ubi
sudaverit si post exitationem sudoris
dolencia membri aut paralitica unge-
rentur a.co oleo apparato sicut est a-
leo de cera de costo de piperibus et
liliorum albarum et de iris valde
bonum est dum quo dicta illa sunt cali-
da. Il.° si quis propter contractionem vel me-
brorum duriciem intrat bal. aptum est
ei ut suffumigaret membrum illud suo
existente a famulis per quos aqua illa
a vero suo fonte statuerit in al-
veum tenendo super scanulis cum parte do-
lente et corpus pannis desuper bis
cooperto et 2° quod inter cenam et
prandium tempore s. intrinseco accipiat
de luto quod invenitur in balneo et
sepe membrum inungat de illo luto
bene calido sicut accipitur ex fonte
balnei et ponat membrum dolens
in aquam instro in quo sit illud lutum
in magna quantitate et stet ibi per
spacium unius hore ut et dum la-
vet ipsum cum aqua et postquam exiverit
pannis etc.

42 Licet fetor ex ore per quas dicens
propter quod putredinem corporis cala-
mum... mine a defecta-
te de quarum in pectus ore fiet sima
proveniat ut appellat tamen in pimer-
ne me. contingat quidem repete plu-
ries summam oleum in hac materia in
aqua complere placuit itaque pli-
nius ex causis et aqua pluribus melius
corporis fetor in ore apparet pt est
primo quidem contingit in ore reputare fetorem

propter putredinem in venis et arteriis
famous fere cor vel sit cum contingit in corporibus
anteriores magnam adeo putrefactionem
meatum a quibus per regionem venarum et
arteriarum vapores putridi ad stomachum
deferuntur et ad pectus reputatur
quare in ore fetor propter eam quam hic vapor
elevatus est a materia multe putredinis
et est signum malum et sepe in corporibus
ante sit in vicinitatem mali coloris
a putrefactione magna et pute-
facitatem ad malum ut in pluribus est
huius quidem species fetoris oris vel
anhelitus maxime sunt signa corporis
instans febris intense impeditu-
do magna caliditas in vaniso cor et
et maxime in partibus pectoris suffo-
catio anhelitus velox et fetorem
instans sitis et in corporis urine ite-
se a qualitate rubicundi vel usque ad
igneitatem colores presentantes huius
et fetoris principi licet ut plurimum
terminatus sit ad mortem tamen quia non est
in quo cuius sunt anhelitum et oris feto-
rem reputari in cor tempore fortes resi-
stencie. et ubi se remisserit est et
accidentia minora et leniora eo cicius
recipit passis quod si sunt modum ra-
tione inimici possit primo quidem ut rem
huius infirmi ex parte sed rerum non naturalium
inclinaret ad infrigidandum et extenua-
tum et excitando aerem eius cum flatu
venti septentrionalis et assidue tamen
cum aceto agresta vino granatorum
granorum rosis sandalorum corallorum cu-
curbitae camphora et similibus est cibi
eius alterari debent conmixtione succi
berberis ribes granatorum vel citoni-
orum cum gelatina sumachia sul-
cida cum foliis solatri facta et consili-
bus potus eius sit aqua decoctionis
ordei cum sumach granatorum berberis
ribes et similibus est de poti-
bus appetitus dictis ad hunc maxime
rectificantibus in experta est ut in
8 V. aqua canina 2 h. boli ar. usque
ad consumptionem earum partium et de hac
aqua sepissime bibat eger. cum VI
parte sirupi acetosi citri vel de berberis
vel de limonibus et cum vino granatorum
et succo citoniorum est ita eius rem
[illegible] non valet limitandus.

est dum p(ro)p(ter) ea(m) fetor(em) p(ro)cedit e ve(ntre)
in ca(us)a f(re)q(uen)ter cu(m) emoib(us) vlcib(us) p(er)flam(m)a(ti)
si a(utem) vrine rubee q(uo)q(ue) sint valde
rubicund(e) venule extensas et infla
tas h(abe)nt. Si a(utem) ea(dem) signa mixtionis
calore cu(m) san(guine) c(um) ne advenient(e) fluor(e)
p(er) signa contraria p(re)dictis fuit solum ven
ter eius cu(m) h(ab)eat fist(u)la(m) R(ecipe) aq(ue) decoct(ionis)
p(ru)nor(um) tamari(n)dor(um) et sebesten a(n)a ʒ iij
reub(arbari) electi ℈ ij [illegible] q(uarter) iiij sal gem(me)
ʒ i cassie fistule de canna extracte cu(m) aq(ua)
solatri ʒ i s(emis) misce et to(tu)m calid(um) in
potu detur in aurora et p(o)st id tarde
cib(us) p(er) vi horas r(e)h(ab)eat aut medicam(en)
facta digerat(ur) cu(m) alio hor(arum) di
gestione p(ri)us et leve R(ecipe) aq(ue) endivie
viii ʒ iiij q(u)a(r)t(a)l(ium) a(n)a ʒ i s(emis) aq(ue) rosate
ʒ i misce et det(ur) in potu acetu(m) [illegible]
ʒ iij digestu(m) post(ea) e(st) h(oc) R(ecipe) aq(ue) endivie
anguine solatri a(n)a ʒ i s(emis) viiij q(u)a(r)t(a)l(ium)
ʒ s(emis) misce ʒ iij digestum et fiat p(re)di
ctis est R(ecipe) si nec [illegible] oxi
zacre a(n)a ʒ vi aq(ue) endivie a(n)a ʒ i s(emis)
misce et det(ur) ut p(o)st p(ro)p(ter) digest(ionem) aut
melius reitet(ur) curato cu(m) p(re)dicta med(icin)a
addendo eid(em) reub(arbari) ℈ i. Et si velis
meliu(s) expeditorem R(ecipe) elect(uarium) de psi
lio ʒ iij [illegible] ʒ i det(ur) h(oc) totu(m)
in potu cu(m) ʒ ij aq(ue) fenicul(i) si(cut) s(upra)
Attende insup(er) q(uod) talis fetor oris
suffic(ient)er curari p(otes)t et co(m)plete p(ro)uocan
do san(guinem) a venis cu(m) istis signis p(ri)m(o)
q(uod) h(uius)mo(d)i appareat vigilanti et dormienti
p(ro)p(ter) radios et figuras ignitas
in m(od)o app(ar)entes 2(m) signum est
mag(na) faciei feruentis et tympor(um)
talitas 3(m) signum est p(re)dictar(um) pri(mum)
pulsacio in venis circa a(ur)ic(ul)as
cu(m) velocitate et frequentia magnis
4(m) signum est magnus p(ru)rit(us) in
o(mn)ib(us) p(ar)tib(us) nasi et maxime i(n) inte
rioribus app(ar)ens quib(us) p(ar)tib(us) cu(m) pa
leis aut setis porcinis uel cu(m) ra
mis poligonie titilatis fiat usq(ue)
ad rasam adeo ut sanguis exitus
p(ro)uocet(ur) et p(er)mittat(ur) exire usq(ue) ad
adventu(m) debilitatis exclusive. Si aut(em)
no(n) ap(pare)nt signa lenitatis uel sanguis
ascensus ad superiora s(ed) magis ad infe
ra ita ut p(ro)p(ter) [illegible] in [illegible]
densitas mag(na) cu(m) g(ra)uitate et p(ru)ritu
[illegible] fetori et [illegible] venarum ibi [illegible]

et ca(li)d(i)t(a)te et pulsatione circa [illegible] p(ro)
cu(m) emor(r)oidarum fricando eas cu(m) folijs
ficus uel consolide maioris aut cu(m) pa
no asp(er)o uel cu(m) felle thauri uel
modico euforbij et p(er)mittat(ur) exire
san(guis) usq(ue) ad sufficientem tolleranciam
egrotantis. et adhuc ad eand(em) inten
tione(m) confert scarificatio cu(m) ventosis sup(er)
spatulis et natibus applicatis et in do
mestica p(ar)te tibiarum et h(oc) totu(m) ut
co(m)plete eradicet(ur) a san(guine) ca(usa) [illegible]
ma. Est itaq(ue) ad hanc intencio(nem) confert
h(uius)mo(d)i clisteris applicatio R(ecipe) violarum
solatri lactuce et p(ro)ulace recen
tium a(n)a m(anipulum) i fiat horum decoctio de
qua accipiatur ʒ xv olei violarum
et rosarum a(n)a ʒ ij mell(is) violati
ʒ iij misce et fiat clistere. Ultra
[illegible] h(uius)mo(d)i confert h(ec) mixtio
R(ecipe) zuc(cari) ros(ati) zuc(cari) vio(lati) a(n)a ʒ i s(emis)
[illegible] quattuor [illegible]
[illegible] a(n)a ʒ i s(emis) vio(larum) spodij semi(nis) en
divie lactuce semi(nis) [illegible] frigidorum
a(n)a ʒ i s(emis) misce et fiat elect(uarium) de
q(u)o sepe deglutiat ad q(uan)titate(m) nucis
Cu(m) fetor p(ro)uenit in ore p(ro)ueniente
p(otes)t ex putredine in p(ar)ticula [illegible]
p(ar)tis existente veluti c(on)tingit in [illegible]
talib(us) in fetori [illegible] et ex
ulceribus corruptis [illegible] et cancrenis
[illegible] uel estiomenis ibidem
existentibus [illegible] in talibus sepe vidi
in ore patientis maxi(m)um reputari
fetorem et horrendu(m) [illegible]
[illegible] a me eidem [illegible]

43 Licet [illegible] ex causis et pluribus
membris sepe distincte possit
in ore reputari fetor tamen
ex his que p(er) informatione(m) cognoscere
potui q(uod) fetor in ore h(uius)mo(d)i nobilis
[illegible] p(ro)uenit [illegible] aliq(uo) trium
membrorum primo q(ui)dem a corde 2o a
villis [illegible] 3o ex colligancia stom(achi)
ad ipsum [illegible] et ad os. Est p(ri)m(u)m q(uo)d
[illegible] facile declarari p(otes)t eo q(uod) i(n) cor(p)o(r)e
h(uius)mo(d)i [illegible] superfluitates [illegible] et
[illegible] in p(ar)tib(us) eius institute [illegible]
[illegible] vitali [illegible] est
q(uod) [illegible] in venis [illegible]
[illegible] aut [illegible] debi
lit(er) digestione [illegible]
[illegible] stimulat [illegible]

aut quod resudat a poris et orificiis
predictarum venarum. aut inter quasdam
duas [illegible] et craneum [illegible]. aut inter
quasdam cerebri et craneum [illegible]
aut inter utrumque panniculum que [illegible]
ad anteriorem partem propulse usque ad ca-
vernulas maxillares per locum rare expel-
luntur ad nasum. Cum igitur hec materie sint
putrescentes vapor ab eis elevatus per
nares expulsus fetorem in ore reputa-
tur astantibus. At idem vapor ad or-
ganum olfactivum posterius delatus quod
est papillare cerebri [illegible]
ad eam venientibus ipsi patienti feto-
rem representat quem fetorem post [illegible] pu-
trefactionem iam dictam. Accidit tamen
raro ut ipse patiens sentiat fetorem
non percipiat quem astantes propter ea quod
predicta olfactus organa eius sunt infe-
cta. Cum igitur aptetur organum recipie-
ntis esse denudatum a natura recepti ut
dicitur de anima. et organum eius est infectum
eo quod ipsum est dispositum. et agens esse
potens quia vapor predictus et ei convenienter
applicatus non sentit. Secundo item potest prove-
nire quod sit fetor in ore a materia cau-
sa a cerebro ad nasum [illegible] que licet
adhuc non sit putrescens tamen illuc expul-
sa et diu retenta exarescit adeo quod
efficit ulcera quedam et excoriationes
in gingivis nasi. Unde ex tali materia [illegible]
in loco nasi firmata potest accidere
fetor in ore et non ex cerebro vel ca-
pite proveniens sed ab ulceribus et excoria-
tionibus iam predictis. Et hanc credo ve-
ram esse causam fetoris in ore ipsius quod
apparet potest ex predictis narium ulceribus
et ex hic [illegible] patet quod [illegible] hac [illegible]
rem in [illegible] dispositionis esse valde
sollicitum eo quod ulcera nasi ipso et
adhuc [illegible] sint corrupta et
[illegible] propter debilitatem eius et [illegible]
[illegible] tertio item provenire posset in ore fetor ex ulceribus
oris [illegible] nominatis aut ex putre-
dine dentis vel gingivarum. et hec
omnia abscindo quod non audeo talia
in hac materia [illegible] licet forsan
[illegible] sit ~~predicta~~ dispositio ad hec ulcera
propter delegationem materiarum corruptarum a
capite vel a naso ad predicta loca. Quarto
item provenire posset in ore fetor propter

vaporem provenientem ad os expulsum
ad ipsum a cerebro per gargam palati. Ali-
quando in loco qui dicitur lacuna et item
hic excludo. Quinto item provenire posset
fetor oris a materia putrescente in stomacho aut
in pectore ut in ptisi et empima-
te et [illegible] eorum [illegible] sunt di-
spositioni conforme in hac domina [illegible]
primum et secundum quod [illegible] esse
proprium eo quod iam hic in naso quasdam
corruptiones predictas quod item unde
sunt satis et ea maxime. quod facilius
excusandum est ut semper in ea ma-
culatum fuit a principio generationis propter
ea quod genitura eius passa est nocumenta
istis fere similia. Unde ad hanc dispositionem
etiam festinandum est ut infra scribitur.
Nunc tamen [illegible] in hoc opusculo tractatum re-
maneat ego sufficiente [illegible]
quamquam [illegible] fetorem in ore repu-
tati quod distinguuntur diversitate loci
et esse materia a quibus proveniunt sunt
[illegible] diversitatem distinctas
ut nunc patet. Circa tamen secundum de materia
fetoris oris propter materiam quorundam. et
materiam a cerebro descendentem per nares na-
si. ut in primo ordine dictum est potest
per hec signa comprehendi. Quorum primum est
dolor capitis aut gravitas atque pru-
ritus. atque extensivus sive durities
interius in ipso [illegible]. Secundo vero
cognosci potest per caliditatem in ipso
augmentatam cum [illegible] illa non pos-
sit [illegible] materia aqua. Tertio per altera-
tionem in operationibus sensuum interiorum
[illegible] ut alienationem [illegible]
vel per corruptionem corrupta operatione
cogitative posterius vel per corruptionem
in operationibus memorative. Quarto cognosci
potest hec per corruptionem [illegible] apparen-
tem. Quinto per pulsationem in fronte in
tympanis et locis [illegible] ca-
pitis [illegible]. Sexto per actualem
descensum materie per viam narium. Septimo
per [illegible] inclinatorum ex sufflatio-
nibus per easdem [illegible] per [illegible] exco-
riationem in [illegible] nasi iam apparen-
tem. Et per alia plura signa istis
adaptanda quod dicto [illegible] hec
apparuerit signa [illegible] in materia
illius [illegible] inclinando [illegible] per [illegible] na-
rales ad infirmationem et [illegible]

exitum

vel ad excitacionem s. spiritus animi 2°
modo attendatur autem in mitti ex-
ucet ad eminencias capitis cum flomma
cephalice dextre et cephalice sa. 2.
iiii vel v. 3° modo fiant divisiones cum
ma flatus et colere educta que et
sit sanguis clarificativa vero est hec. Rx
aque fumiter 2 in cassie sense cum cadem
aque nasciter exprimitur conferre 3 i. reu-
barbari electi 3 s. agarici ℈ i. spice
ʒ. vi 33 ʒ. iii misce. et tunc detur
in potu. et si times aaritudinem
agarici loco ipsius pone pillulas turbith
que in modo vel turbit. Et si velis
solucionem expeditam detur pacienti.
electuarii diacitonitis 3 iii cum aqua
ordei. Et si times dum in colere
incipiant diacitonitis 3 ii electuarii
succi rosarum 3 i. Et si velis menam
in forma solida da in potu has
pillulas Rx. pillularum cochiarum. pillularum de yera
maiori vel quantum ana ℈ i. et post hec
detur albus hora v. permittendo aliquem
lavacrum sit bradium pulli in pane
te debili et te frigore aut aque
ordei calidam in forti et te calore
adhuc 2 moram divisionem attenda-
tur appone ventosarum cum scarificacione
spatulis. at si natibus si velis di-
vertere ad distanciam. Et si velis ma-
iorem facere divisionem intende ad
provocandum eam aut saltem ad apri-
endum emoroides fricando ipsas cum ab-
stergentibus et acutis. Et si deside-
rares diuturnam leniora tunc fiat
extremorum ligature aut eorum fricat-
tiones cum pannis asperis habendo clara
s. ad album per horas duas 3 ...
Tercia particula intendo in cura huius
est digestio materie cum digestio digestio
dumque melius apparato velud hec. Rx
sirupi de bizanciis 3 i. sirupi ace. quantum
2 s. aque cicoree aque violarum aque
melisse ana 3 i misce. Si velis
digestionem lenius Rx aque absinthii acetose
et cicoree ana 3 i s. misce. Si autem
desiderares digestionem forciorem ad materias
fortes resistentes Rx oximell squil-
litici 3 s. sirupi de bizanciis 3 i. aque
absinthii cicoree ana 3 i s. misce. Et
quantum horam calidum detur in potu in
aurora. et post tarde ambo per horas iuvar

Quarto modo principaliter intendendum est ad eradica-
dum materias eorum pedetentes et eam eam que
solucione sicut dicta in hac intencione effi-
cere potest paulisper augmentando eorum
dosim. Et si desiderares eradicacionem
dare familiarem et blandicionem magis
exive hec Rx agarici electi 3 i s. reub.
3 s. aque cicoree lupulorum ana 2 ii
predictorum 2 s. salis gemme 3 ii fiat cum
harum infusio predictorum valerem deinde
colet et diligenter exprima et cola-
tura illa detur in potu et post eam
dissolvet eam que in precedentibus
solucionibus dicta sit. Quinto principaliter inte-
dendum est ad rectificacionem capitis et eam
in qua in hac prima instancia contra est
abluto capite cum decoctione ista Rx
vino florum nenufaris sc. acetose et
portulace ana m. s. rosarum m. ii assari
squinanti maiorane florum rosmarini
ana m. i quartum partem ii caput suma in si-
tula vna aque usque ad consumpcionem
3e partis deinde appone quantitatem
cineris sufficientem et fiat lixivium
et abluto capite ex eo statim ex-
icetur cum pannis calidis mediocriter
fricando ipsum. 2° ad hanc intencionem
videtur utile caput eius a superiori
parte frante usque ad finem capitis
per incessum quinsue sagittalis pul-
verizare cum infrascripto pulvere. pone-
do de ipso quantitatem v. granorum frumen-
ti inter capillos spersa super cutim
cum desiccaret Rx laudani 3 i. cortic-
citri ℈ ii sandali ℈ i rosarum vio. flo-
rum nenufaris ana 3 i pulverius subtilio
cum sene ℈ ii fiat cum pulvis subtilis
et quinsecam. 3° ad hanc intencionem
utile videtur ut hec due anni fine vi-
dicenti in sero prelucas has per conuctam
anni at unam de istis pillulis Rx. pillularum
assegeret 3 i. aloes infusi in succo
endivie ℈ i. cum sirupo de nenufare
reformentur pillule viiii ex quibus acci-
piatur vna ut dictum est. 4° principaliter
intendendum est ad huius dispositionis
curam cum localibus que sunt tria
quorum primum est hec Rx olei ros.
2 ii cere albe 2 s. dissolvatur simul
deinde dissoluta infundatur in aqua
frigida cum igitur fuerit congelata colli-
gatur. et in vase vitreato lavetur

talibus vicibus cum aqua vel succo plantaginis et
post ipsius ablutionem interponatur cum hiis
pulvis. Recipe balaustie ... ʒ i litargiri
sublimati ʒ i ß coralliorum rubeorum ʒ i a-
luminis ʒ ij omnia diligenter incorpo-
rentur et ex hiis unguento saltem semel
in die liniantur interius usque
ad medietatem nasi. Item lavacrum ex hiis
Recipe florum rosmarini sandali al-
bi ... rosarum ana ʒ i ß camphore ʒ ij am-
bre ʒ iiij coquantur omnia in lb ij
aque usque ad consumptionem tercie partis et in
medio decoctionis illius apponatur mellis
rosati ʒ ij sirupi de nenufare ʒ i ß de-
inde compleatur decoctio ex qua mane
et sero cum alio fiat gargarisma
quater vel v vicibus. Item lavacrum est
... hoc Recipe aque decoctionis maiorane
vel sublimationis eius ʒ iij sirupi de
sticados ʒ i pulveris [illegible]
[illegible] et staphisagrie ana ʒ v
misce et post unguentum predictum fiat
administratio iij aut diebus duabus die-
bus sequentibus fiat gargarisma predictum. Item
die sequente impleto ore aqua tepida de
hoc ... in vola manus retento
leniter ... per nasum quater
in mane et quater in sero per unam
narem et alteram alternatim et cum
... leni tractu emungat id quod
de capite descendit. Capitulum ...
de cura fetoris oris ex aliis quam
[illegible] provenientis

Post ea que in precedenti capitulo posita sunt
sufficit narrare quod fetor oris pro-
veniens a materia delata ad ipsum per
colatorium quod non est opus aliter
narrare ... intentionem regulam
et ponendum. Capitulum ... de
cura fetoris provenientis ex corruptione
in partibus oris ...

Fetor oris proveniens a pustulis
ulcerosis quod ... ab auc-
toribus ... capitulo de dispositionibus
oris et lingue deinde item propter
corruptionem gingivarum colli ... ibidem
... in capitulo de ulceribus ... Item
ex putredine vel corruptio-
ne dentium ut ibidem ... colli ...
in proprio capitulo. Item ... horum cura
videtur ... in ...
vij in ... capitulo ...

ad complementum operis quedam specialia huic
dispositioni conferentia conscribam conscribenda
sunt ... est hoc conferens ad alcola
et corruptionem oris Recipe aluminis rubei ʒ i si-
gillati ... acacie sumach ...
... ana ʒ i ß masticis consolide minoris
et maioris ana ʒ i aceti nigri ʒ iiij
coquantur omnia in lb ij aque usque
ad consumptionem iij partis deinde frequenter
ex eo tepido abluatur os et post illius
ablutionem teneatur in ore sepe de rob
... et est conferens in iij die. Capitulum
corruptionem gingivarum item confert decoc-
tio predicta de qua sepe tepida fiat
oris ablutio et deinde fiat gingivarum
confricatio cum hoc pulvere Recipe ...
... ... sandali
... sandali ... ana ʒ i boli armeni ʒ
iiij camphore ... fiat pulvis et ap-
plicetur ut dictum est. Capitulum ... emendan-
da corruptione dentium si fuerit valde
profunda melius ingenium est ut
evellatur. Si autem levius fuerit mundi-
ficetur sepe dens deinde in eius
... stilus madefactus
in calefactam aquam sublimationis sal
armoniaci et fiat hoc totiens quotiens
... corruptionem et ...
... amplificari. Et si velis
accipe remedium levius illo tunc
confert capitellum ... sublimationis
administratum eo modo quo dictum est.
Item ultimo ... ponendum regimen
faciens ad curam fetoris oris pro-
venientis a materia in ... pectore
vel in pulmone sita et hanc
... in hoc proposito ... non curavi
eo quod non apparuerunt signa talis
dispositionis in hoc egrotante sed in
hac egre manifestata ... regimen
huius ponderet ex hiis que scribuntur
... capitulo de cura empimatis et
ibidem finali capitulo de cura ptisis
et tu lege ibidem quoniam hec dispositiones
vix bene curantur nisi fuerint leves
et in etate puerili et virtute forti
Summa tamen curationis eius pendet in
administratione decoctionum confectionum
et loch abstergendo expectorando et
mundificando et sputum provocando
Et de summa horum sufficientia electi-
vi famosa ab auctoribus approbata

Et postquam adeo est confectum dyairis desque
nicolai in antidotario quam ego sepe in ano-
ra exibere soleo cum 2 vel 3 aq. decoc-
tionis rance mirre et ½ si zucc tabar-
zet et tardet post ipsum aliquibus horis ci-
bus. 2m decem ab auctoribus approbatum
est loch de pino cuius descriptionem melio-
rem collige a mesue in antidotario et
facto quod eger ex eo sepe teneat in ore
suo itaut a calore naturali dissolutum
descendat per gulam vel orificium fistu-
le cibalaris ad pulmonem aut saltem
distillans per gulam meri per modum
resudationis per poros eius recipiatur
in poris parietis canne pulmonis
complectentis ipsam in posteriori lato ubi can-
ne pulmonis tenent in figuram quasi
semicircularem hoc in loch per modum
predictum resudationis quem zoar vo-
cavit trapellationem et gentilis consen-
tanit ingredi [illegible] in cannam canne
pulmonis et ibidem receptum a ca-
lore naturali actuatum agit in mate-
riam in canna pulmonis immediate
quam in canna pectoris mediate tamen
et hanc experimentum faciens vide
laudes eius quod descripto solempnis est
3m ut electuarium famose predicatum ab
auctoribus et maxime ab avicenna palleto-
rum est zuccarum de rosis novelle quam
fovis et ipse cum in ipso imergitur
pulvis pulmonis vulpis separatim 2m
aliter et hoc 2 est predictum
zuccarum sine pulvere cuius de quo in eo
mestione accipi debet quantitas magis
et nucabellia facit ut avicenna scri-
psit de utitate illa ptisira que ipse
ad exsiccationem producta erat et vi-
de historiam ibi quam ego dimisi
prolixitatem fugiens 4m [illegible] in sua
in apparuerunt melioria que in hac
dispositione ab auctoribus hinc inde accu-
pere potui et tu vide allegationes
ab eis acceptam quas continue cottidiana
experientia [illegible] efficiunt
ad laudem dei [illegible]

.1.e.3.6. mensis maii

Egritudo huius nobilis adole-
scentule 2m rei veritatem
est spasmus in forti [illegible] in
utroque pollice ambarum manuum
et in [illegible] plurimum digitorum est
in medio modo indicis manus dextre
qui [illegible] constringat si quod ex inductione
[illegible] in digitis [illegible] et 2m
impossibilitatem flexionis ipsorum digitorum
cum apparere potest videtur debere concedi
quod hec egritudo incurabilis esset eo quod
solidas partes [illegible] impossibile
est humores fieri [illegible]
2o tegni [illegible] huius egritudinis in
possibilitas curationis cum ipsa processit
ab [illegible] vel tortura [illegible]
de spondilibus dorsi ut [illegible]
percipiebat [illegible] ab istis spondilibus
[illegible] ad manus
et digitos ad dextram et sinistram partem
[illegible] ipso
[illegible] ipsam [illegible] apparuit
fieri contractionem in digitis manuum et
quod tortura spondilium fuit versus
sinistram partem ideo magis manifeste
contractio et spasmi apparuit et
appareret in dextra quam in sinistra
Sed licet [illegible] iam predicta videantur
[illegible] dubitationis excedere [illegible]
[illegible] possi-
bilitatem curationis [illegible]
rectificationem spondilium predictarum que
[illegible] rectificatio [illegible]
rectificate 2a ratio est quod dolores qui
in [illegible] a spondilibus predictis
[illegible] 3a ratio est quod ex
compressione [illegible] spondilibus facta per [illegible]
latus non percipit dolor qui prius per-
cipiebat 4ta ratio est quia partes digit-
orum [illegible] notabiliter rectificate sunt 5a
ratio est quod digitti [illegible] manus [illegible]
obiecta tangibilia [illegible] varietates
suas tactu suo [illegible] percipiunt
6a ratio est quod si homo conetur cum
digitis suis flectere adolescentule
[illegible] obediunt flexioni sine dolore
7a ratio est quod cum conatur [illegible] flectere
digitos patiens non [illegible] recipit
in [illegible] que et [illegible]
apprehendebat et percipiebat a multa siccitate
[illegible] partes [illegible]
resonabat et stridebat [illegible]
[illegible] sustentata sunt ossa defectu
stridor ille qui consequitur immodera-
tam siccitatem 8a ratio melior item
est quod tota manus utraque et [illegible]
[illegible] eius vehementer erat extenuata

nunc aut notabiliter carnose facte sunt
ambe mamme eius ac super eas est fortitudo
virtutis restaurantis et dispositio passi
recipientis bone creature procreatrix
nona et ultima est quia iuvencu-
la constituta est in etate adolescentie
propter quod nubilis ista puella dicitur et concubere sa-
nari posse ut statim sequitur. Regimen sex
rerum non naturalium. Primo itaque iuvencula
ista usque ad 30 mansionem faciat in civitate
lato vel camera frigida et nequaquam fiat man-
sio prope decursus aquarum et dormitionem
et stationem in loco franco nisi quando sit
camera solorata vento frigido et aere
humiditate perturbatam. Item caput collum peni-
tus et mamme solemniter a frigore
defendat. Secundo puella abstineat a cibis
frigidis et humidis sicut lacte piscibus cucumeribus
portulaca bleta. Item evitet viscosos
cibos sicut pastilles ... pe-
des et pelles animalium. Item effugiat
viscosos et grossos cibos. Item utatur car-
nibus laudabilibus iuvenum animalium propter
quod in aquis degentium. Item potest uti carni-
bus salitis et parum maceratis. Item usus pipe-
ris cum est sibi utilis. Item rebus acri-
bus et acetosis uti potest non tamen valde
frequenter. Item vinum ei conveniens est album
vel roseum non valde potens et melius
esset ei ut uteretur aqua mellis cum vino
commixta quam fecit ipsam uti ea in civitate
predicta. Tertio puella caveat ab assump-
tione ciborum multorum et diversorum in
una mensa. Item melius est ei discedere
a mensa cum reliquiis appetitus quam
cum saturatione completa. Item ut cibum
accipiat sine masticatione bona et
potus eius accipiatur parum et sepe
magis quam raro. et multum. Quarto puella
caveat a frequenti dormitione, dormiat
super spinam et dormiat super lateribus. et
capite eius elevato decenter et non
dormiat in nocte post cibum sed distantem
a cibatione per horam I vel II. Quinto puella
evitet omnem motum et exercitium
multum nisi multum exercitium est ei conveniens
nisi fricatio pedum et crurium. et
cetera maxime in balneo suo quod infra
scribetur in X° remedio medicali. Sexto
et ultimo quoniam ad res non naturales bla-
diatur ei taliter quod ab omnibus passionibus
anime angustiosis et tristibus tueatur eo

sue sanitatis propter bonam et letitiam.
Istud de regimine sex rerum dispositionis
iam accedunt remedia medicina fieri.
Primum itaque remedium est quod iuvencula
ista saltem ter in septimana accipiat radi-
cem unam acori conditi de mane ante
cibum per 4 or horas. Secundum remedium
est quod utatur istis pillulis de quibus acci-
piat I vel II parum ante cenam saltem
tribus vicibus in septimana ut predicta fa-
ciebat. Et si indiget pro quantitate
maiori accipere potest de eis V vel
6. quarum descriptio Recipe aloes epati-
ci ʒ ii ℥ I agarici ... ʒ I ʒ I sa-
lis indi ʒ I. terantur omnia preter et
bis cribellantur et infundantur in
V aqua maiorane. et radices
dein post stererit infusa per VI dies
bulliant leni decoctione. sic tamen bis cali-
dis ad consumptionem aquarum et acqui-
sitionem bone viscositatis. de qua massa
fiant pillule quarum usus sit ut dictum
est. Tertium vero principale remedium est quod
licet iuvencula sepe accipiat in anno
ʒ iii de aqua stillationis radicis
acori calefacta cum modico zucc[illegible]
Quartum remedium est balneum in quo
sepe teneat mammas sic predicta fa-
ciebat quod Recipe radicis altee ℥ I bis-
torte corticis stirados ponderarii
ana ʒ I. coquantur in IIII or situlis
aque usque ad consumptionem tertie partis et
utatur eo ut sequitur. Quintum remedium est quod
post balneum id est cum mamme fuerint bene
exsiccate unguatur cum illo unguento ca-
lefacto. Et ita continuetur hoc balneum et
unguentum IIII diebus quibus Recipe olei amigda-
larum dulcium olei de sisamo ana ʒ I ℥ I
pinguedinis anatis tassi et ursi ana ʒ I ℥ I et
ʒ I ℥ I pulveris castorei ʒ I ℥ bdellii dissoluti
cum aceto ʒ I ℥ mastic ʒ II galbani ʒ I
cere albe ʒ I. fiat unguentum molle. Sextum
remedium est quod postquam continuavit balneum et
unguentum per VIII dies tunc utatur hac
unctione per XV dies calide applicata
locis et cooperiantur continue cum
lana vel coto vel pelle agnina
Recipe olei de costo olei de castoreo ana ʒ I ℥ I
et ʒ I. pulveris corticis stiradas ana
ʒ I ℥ I quassentur in mortario. Septimum re-
medium est postquam fecit unctionem hanc
perfricetur duabus pollicibus manibus continue

sic ponat hoc ceratum et portet ipsum
per xx dies cuius descriptio ℞ o. liliorum
al. o. de costo an. ʒ ii o. de euforbio
ʒ i. mucilaginis fenugreci ʒ iii stiracis
piretri [illegible] piperis castorei an.
ʒ ß cere ʒ iiii resine elete ʒ ii opoponacis
ʒ i. dissolvatur gumi cum modico aceti
et incorporentur cum aliis et cera et
fiat ceratum super [illegible] cum in talia
cerata continua fuerit per xx xx di
es si apparuit quod digiti nobilis qua
lescant procedat cum hoc cerato usque
ad acquisitam sanitatem. Si autem non ap
paruit super restaurari digitos tunc si
at reddito vel reversio ad balneum
dum ad minorem 3o ad alta et ul
tius ad hoc ceratum sic revolvendo fiat
de uno ad aliud usque ad perfectam sani
tatem non negligendo et pillas accipere
et aquas sudatas. Postquam non indiget
dextere manus consolidatio facta fuit
fiat emplastrum in duabus partibus interioribus
pollicis eius dextere manus cum quo ego do
mini cum hoc medicamine quod sequitur
portet cuius descriptio ℞ [illegible] de ca
pitello ʒ ii armoniaci ʒ i. saponis m
[illegible] ʒ i ß ponatur omnia in ampulla
et cum fuit opus diligenter misce
antur et de ipso ponatur in pasta per
forata foramine parvo in superio
ri parte et maiori foramine in inferi
ori parte et dicta ibi per horam 1 ß et
recta tamen quantis facta fuerit
rupturam et tunc appone butirum
usque ad tertium illius crustae postquam non sic
ponatur de unguento quod sequitur prestat usque
ad perfectam consolidationem. Deinde postquam erit
facta ulceratio in predicto pollice et
ceciderit crusta tunc fiat iterum em
plastrum in altero pollice quie manus
eo modo quo dixi et sic iterum ponatur bu
tirum usque ad tertiam crustam postquam
iterum ponatur unguentum ℞ unguenti basi
liconis descripti maioris ʒ iii thu
ris mastices sarcocolle an. ʒ ß incor
porentur sicut in mortario ulterius
continuo postquam non iterum laudo quod
sic [illegible] ubi consuevit
per totam istam yemem portet unum
de ceratis suis permutando de uno
in [illegible] quarum ceratorum descrip
tio fuit ista ℞ resine elete ʒ iii

armoniaci ʒ i. castorei pulveris [illegible]
sisileos [illegible] ana ʒ ß
sal nitri ʒ i. dissolvantur gumi cum ace
to et cum [illegible]
pul. et fiat super [illegible] et fiat ex eo
cerota longitudinis semissis et latitudinis
iiii or digitorum quorum usus sit ut
dictum est. quibus consiliis [illegible] gratia
altissimi perfecte sanabitur etc.

46 Nobilis vir albertus de regalibus
M. post qualescumque ab extra ne
sua remansit aequaliter mole
status a tibiis [illegible] est lassitudo
[illegible] totius [illegible]
ad motus exteriores scilicet ambulandi et
manendi [illegible] debili
tas appetitive et digestive [illegible] que
remansit in eo post ultimum [illegible] flegma
que remolivit et infecit [illegible]
[illegible] totius [illegible] est calidi
debilitas [illegible] a nimia evapora
tione [illegible] ad [illegible] eius et ab eadem
[illegible] lassitudo [illegible] in membris
motivis. Item predicta quibus tribus [illegible]
[illegible] providere [illegible] quod
[illegible] scribentur. Primo itaque utatur
in [illegible] pillulis de quibus omni fine
v vel 6 dierum accipiat unam post
ante cenam et aliam accipiat post duas
horas post cenam et ita revolvendo
procedat a prima ad secundam per totum
mensem novembris cuius descriptio talis est
℞ aloes abluti ʒ i ß [illegible] ʒ iii
[illegible] ʒ i. [illegible] colloquintide ʒ ß [illegible]
[illegible] lignialoes an. ʒ iiii cum rosis
fiant pillule ex [illegible] ʒ vi. Secundum re
medium est ut ipse post [illegible] prandium
et [illegible] cenam quando non accipit pillulas
[illegible] accipiat [illegible] unum vel duos
de infrascripta confectione ℞ confectio
nis de pistaciis [illegible] ʒ ß [illegible]
ʒ i ß fiat confectio ablonga sicut
pineata ita tamen quod [illegible] pistaciorum
per unam diem naturalem infusa stete
rint in malvasia predicta. Tertium
remedium est ut iste vir omni mane
cum surgit a lecto faciat sibi fieri
inunctionem a furcula [illegible] usque ad
umbilicum et ylia cum hoc unguento
calido ℞ o. de menta de [illegible]
no de mastice an. ʒ i. laudani
ʒ i ß galieme ʒ ii cere rasi-

masticis mente cavallo l. una . ad 3 1.
resine electe ʒ ii s. fiat unguen-
tum tenax. Ultimo vero esset ei valde
utile ut reduceret se ad balnea natura-
lia sancte helene. et balnearet se bis
in die saltem per mediam horam quibus
autem sanus erit in omnibus operationibus
[illegible] abstineat se a piscibus
saltem elixis et viscosis a caseo mul-
to a leguminibus a fructibus crudis a
cibis lacticiniis et pastilibus etc.
ad disuriam suriam et stranguriam complica-
tas cum ardore urine continens consilium
[illegible]. Consilium primo declarat earum
harum passionum causas et varietates et
signa earum etc. De stranguria suria etc.

Nobilis quidam alamannus iam
diu ut quemadmodum in porrecto
de passione urinae satis
molestatur etiam passione que ita est
ex stranguria et suria cum ulceribus
in collo vesice sue et et fortassis
passioni complicatur collectio saniei
et materie corrupte que in renibus
eius generatur et congregatur per cuius
passionis intellectum premittendum quod
licet a rationalibus mediocre actum a stran-
guria per pauca et frequenti mictura
descripta generaliter sit quod stranguria
est guttata urine emissio. emissio
quam accipit Galienus in tertio afforismorum
quarto et octavo in ano et flegmaticis
patienti etc. ut dixit in particula
quarta quod stranguria est pauca et frequens
mictura et idem eo modo accepit
eam primo afforismorum. afforismo 9. quarto
illius afforismi Stranguriam et disuriam
urine pauco solvit ubi dixit Stran-
guria est cum urina guttatim et ve-
lociter exit. Sed in proposito isto non
precise intendo stranguriam importare
exitum urine guttatim et velociter
emisse sed cum hoc per stranguriam inten-
do impotentiam emittendi urinam tem-
pore necessitatis. que ita accidit in
hoc viro ut paulisper videbitur sic quod
ex aptitudine meatus et ani denegatio
aut notabili impedimento urine exi-
tus propter opilationem meatus et ani comprimen-
do collum vesice cum habeat illa duo
membra colligantiam tali compressione
ut impediatur urine transitus quoniam quod

tenet ad ipsam emittendam non est quod
virtutem laborare ad emittendum urinam
nunquam exitus omnino denegatur. Tunc ista passio
formatur et a practicis suria nomina-
ta. Quando autem propter conatum talem natu-
ralem et facile de urina expellit
tunc patet quod hec passio formatur et stra-
guria nominanda. et capiunt hoc nomen
ex virtutem expellente. quarto. Et quod
primo afforismorum patet tantum dum dixit Stra-
guria est cum urina guttatim et velo-
citer exit. Sed disuria vero cum dum-
tia et angustia urine sine magno
labore attamen suam complet vesica
Vel disuria importat urine emissionem
cum magno conatu virtutis impellate
expellentis eam et in parva quantitate
que ista passio cum pluribus urine distillatio
nominari consuevit ex quorum summo
in fundamento facile videtur iste sua
passionem interiore patet. Urine autem
transitus et emissio quamvis in eo
omnino denegatur. Nam patitur suriam
ex predictis. quamvis vero cum magno co-
natu guttatim urina et in parva quan-
titate ad hoc emittitur et tunc ista est
stranguria. quamvis non magno conatu
et labore urinam emittit in quantitate
competenti et tarde et in longo tempore
et tunc erit passio disuria nominata
aut distillatio. Nam ex quo hic vir
patitur suriam stranguriam et disu-
riam. alternati et interpolati affli-
gentes cum iam vero ex interiore hore
accidit tamen cum in medio isto sa-
nies notabilis quantitatis et grossa
providit quamvis effunditur cum urina
necesse est aut quod ista sit in vesica
generata. aut aliunde ad ipsam expul-
sa. Si primo tunc erit interius generata
aut quod sanies illa in ea generata absque
aliqua apostematis incessione. aut
apostemate saniosso et corrupto fuerit
rit primo autem quamvis sit in vesica
hominis debili existente. aut quod patitur
[illegible] malam frigidam et humidam
aut frigidam et siccam aut alteram diste-
ram debilitantem ipsam propter quod
quod in gravitate eius generatur per viam
indigestionis flegmata multa esset
sit cum urina expulsa aliunde ad
ipsam Cum igitur debilis et vesica

et non potest regere digestionis aut resolu-
tionis aut consumptionis gubernacula. hec [?]
... tunc hec invenit declinare a regimine
naturalis caloris [illegible] et corrumpuntur
propter ebullitionis putredinalis absque
aliquo apostemate cum putrefactio que sit
in vasis similis est ei que est in humoribus [?]
primo de differentiis febrium capitulo 2o. et sunt
talem putrefactionis materiam in vesi-
ca modum sepe perceperint sapientes
in medicina qui sani et experti [?] ...
ti sunt. et forte quod hic modus putre-
factionis materie in vesica provenire [?]
[illegible] quod ei sa-
nies in urina generari et congregari pos-
sit preter apostema saniatum et ruptum in
ea facile est concedere sed difficilius est
distinctionem accipere inter saniem venien-
tem in vesica per modum putrefactio-
nis materie absque apostemate in ea et
inter saniem apostematis succedentem
poteris tamen aliquam [?] theorice contemplando
de signis hic dicendis. Si enim sanies
succedit apostemati necesse est dolorem
extensivum pungitivum et mordicativum
in collo vesice percipi secundum speciem apostematis
sanguinei colerici melancolici vel flatici [?]
quod non poterit generari sanies sine
apostemate membri absque dolore ipsius
si fuerit sensibile membrum cum in quolibet apa-
te quod saniatur est mala complexio calida
subito alterata et in ipso apostemate e
solo continuitatis quod necessario est ibi dolor
secundum galenum quod dolorum cause due ille sunt
sufficientes scilicet subita complexionis permuta-
tio et continuitatis solutio ut patet 2o tegni. ubi do-
loris [illegible] latum invenit. aut
subitam alterationem aut solutionem continuitatis
[illegible] itaque signum sanie apo-
si in vesica est dolor [illegible] est cali-
ditas [illegible] est pulsa-
tio in collo vesice propter [illegible] cali-
ditatem additam ab apostemate [illegible] est
gravitas in collo vesice [illegible] urine
impediens naturaliter [illegible] est tensio
vel gravitas inter anum et [illegible]
propter [illegible] et sanies et aliquando
sanguinis emissio cum urina et propter apt
tempus eruptionis apostematis [illegible] fetor
notabilis in sanie reperitur [illegible]
est illius saniei [illegible] et consi-
dentia in fundo vasis cum clarificatione

aquosi liquoris urinalis quando enim sanies
ab inferiori latere ad inferiorem latum ma-
gis descendit cum urina tanto citius
et maiori claritate clarescit aquo-
sitas urinalis eo quod non fuit fortis et
longa commixtio quo mixta sit vel
fiet si sanies a renibus et ab alte-
ribus lateris effunderetur ad urinam per
hec octo signa poterit colligere po-
teris saniem in vesica congestam fu-
isse apostemate rupto et consequenter
et eius exitum ab ulceribus. Si autem
sanies generatur in vesica ex alteratione
ab [illegible] facta non erit necessarium
dolorem percipi in collo vesice qua-
lem extensivum vel mordicativum vel
pungitivum neque erit ibi necessarium esse
expulsionem et alia signa iam [illegible]
[illegible] et si que istorum signorum apparue-
rint erunt [illegible] levia et remissa ut
[illegible] et non perdurantia sicut fit in ab-
apostemate. Et videtur preter hec [illegible]
[illegible] si sanies ista a superioribus
membris ad vesicam effundi possit
non est dubitandum quod frequenter sani-
es multiplicatur in vesica per [illegible]
[illegible] materie que [illegible]
a pectore [illegible] per venas pe-
ctoris ramificatas et tendentes
in [illegible] a quibus non raro
[illegible] saniate in apostemate pleuretico
et mediastino [illegible] cum
[illegible] ad vesicam ut
[illegible] de [illegible] pleuresi. cum autem
[illegible] in [illegible] saniei in vesica
multiplicitatem per hunc modum [illegible]
stigantibus apostema aliquod precessisse. et
in pectore saniatum fuisse in cuius
[illegible] poteris per [illegible]
[illegible] collectas [illegible]
[illegible] de principiis [illegible] sive
apostematis [illegible] pectoralis. Similiter circa
saniem in vesica congestam et multi-
plicatam ab eruptione saniosi apostema-
tis in renibus cognoscere poteris per
signa apostematis [illegible] colligenda
[illegible] in [illegible] apostematis [illegible] itaque
saniem in vesica multiplicari ab
ulceribus vel ab ruptis apostematibus
in renibus non est dubitabile. Si
ergo sanies perveniat ad vesicam a
pectore [illegible] significabit [illegible]

urina hec aut recipit tussim tacitus 2º
significabit ipsius fortis eius commixtio
cum aquositate urinali 3º significabit ipsius
alleviacio manifesta pectoris precedentium
cum fuit dolor difficultas anhelitus
mitior sputi et similia. Si vero hec sa-
nies multiplicetur ab ulceribus in epa-
te tunc necessario apparebit aquositas
equaliter sanguinolenta cum forti com-
mixtione sanguinis cum urina ac
si esset lotura carnis quod patet ex alio
quia cum incipit epar saniem dene-
cessitate exit et aquositati commiscetur
eo quia epar est vas sanguinis multi
multitudine venarum contextum organicum
primum in sanguinis generatione. 2m signum
est quod habet saniem ab epate in vesi-
ca multiplicatam necessario precedit et con-
mitatur febris indeficiens eo quia
apostemata membrorum principalium non separ-
antur a febre continua ex a primi can. 27º
3m signum est dolor in ipocondrio dex-
tro antiquus et precedens multis temporibus
et ad inferiora tractatus. 4m signum
est corporis extenuatio et resolutio propter
nocumentum nutritive potencie cuius
epar est sedes et alia plura signa
ponere potuissem sed ista sunt efficacio-
ra. Si vero sanies multiplicetur in ve-
sica per ruptionem apostematum renum et
ulcera eorum tunc sanies erit cum
aquositate commixta notabiliter licet
non tam continua cum provenit ab epate et
tamen aquositas urinalis tingetur tinc-
tura sanguinis prima ad claritatem ten-
dente sanguinis cum quo nutriuntur
renes rubicundi ut est et clarus
generant sanguinem quo nutriuntur quare
3º urina erit frequencius emissa quam
si ab epate provenerit [illegible] dolor
in pertinenciori parte alchatim nominata
significabit id ista adhuc frequens
urinarum mictio et diversitate in substancia
et in colore demonstrabit illud. Cum vero
aquis patitur dispositionem propter quam multociens
ad mingendum surgit et urinas
diversas emittit tunc scias quod in
renibus eius est ut dicit 18ª 3ª ca.
3º. Si autem a renibus ad vesi-
cam effunduntur sanies tunc facile
est cognoscere eo quod pauca est valde
non multum commixta cum aquositate

et cum vestigiis sanguinis ulterius aut
valde remissis et a loco renum usque
nates prope dorsum aqualis descen-
dens percipitur velud cordula tensa
quod fit quando per ureterides descendit
ad vesicam ut notum est. At vero ita
ex premissis videtur concludendum esse quod
quandoque dispositio huius urine provenit ab
ulceribus in collo vesice contingentibus 2º
provenit a multitudine materie [illegible]
rum que congregate fuerunt in renibus
et cum aquositate urinali expel-
luntur ad vesicam. Cum hec dispositio
est provenit ex nocumento col-
li vesice et nocumento per colligationem
eius ad renes. Modusque quo
mittitur patet alterata urine deinde
[illegible] et quamvis ipsius multiplicatio
est ut cum quis [illegible] magna
in collo vesice multam saniositatem materie
ibi congestam esse tunc impotens est
vesica ad expellendum ipsam ad quod
[illegible] sanie necessitas et [illegible]
tudo magis multitudo [illegible] sanie pau-
latim - si totaliter claudit col-
lum vesice et erit sanies illa mor-
dicativa et acuta multum tunc irri-
tabit collum vesice ad frequenter
et cito expellendum urinam contentam.
ipsa patet ulceri in quo dolor
augmentatur et tunc erit frequens et
velox et paulatim mictus stran-
guiria nominatus. Si vero materia illa
multum collum vesice comprimat ut
virtus ipsum dilatare et constringere
nequeat tunc erit vehementer re-
tentus virtutis ad expulsionem urine
fuit aquo effectu stranguria nominatus
ex quibus corpus concluditur visceribus
accidencia in hac via apparencia - acci-
dit enim huiusmodi quandoque ipsum non
posse emittere urinam propter [illegible]
[illegible] aut [illegible] et cum
materia saniosa et flegmatica commixta
claudit fere totaliter vesice collum
accidit quandoque in hac via ipsum
incurrere vehementes dolores in parte
[illegible] et est locus intermedius [illegible]
[illegible] et [illegible] materia [illegible] multitudo
[illegible] extendendo et mordi-
cando varios dolores. Postea efficit
[illegible] et 3º in hac via subito et

multe quantitatis et mictus et est quia cum vehe-
menti conatu vesice collum dilatat
virtus alleviationem querens doloris tunc
statim exit urina velociter et in mul-
ta quantitate et iterum per longum tempus
remanet fortis dolor in extremitate

de dolore in extremitate pudibundi

pudibundi proveniens a mala com-
plexione a caliditate sanie et a salsa
guttulis ab eadem sanie proveniente
cum autem sanies est acuta eo quod
ipsa est genita ex incensione humo-
rum sit saniei ex incensione liquoris
aliqua affectionis quod in corpore generant sa-
niem etc. Igitur ex predictis intelligitur
quod multiplicitas et varietas egritudinis
longum vicii quasi secundum quantitatem differunt. Et
quia hec sunt egritudines predicte in qua-
rum curationibus non convenit intrandum
est. Igitur quod nunc sequitur rectificationem
regimen puerile de sufficiente regimine
egritudinum longum vicii per administra-
tionem rerum non naturalium etc.

Itaque vir iste per omne sui tempus
caveat primo quod aer loci ipsius inclinet
ad caliditatem et humiditatem nec non
vero ad siccitatem et frigiditatem quia fri-
giditas debilitando materiam calo-
rem et maxime saniosam grossam et
compactam facit et siccitas propter materiam
acuendo sunt causa angustie et malicie
harum egritudinum propter quam causam igitur vir
iste omnino caveat frigiditatem ex motu
et maxime pedum et renum et sub-
sessionem sua et frigida ab horreat ne-
cessitate et frater tactus quinque et ma-
xime alligationem et tandem pro alia
vero rerum non naturalium omnino quiescat quia
est ei periculosum et caveat motus et exerci-
tium actum sive pedicitandi sive equi-
tandi sive navigandi. Pro tertio rerum
non naturalium non repleat se cibis in
multa quantitate ymo pauce satis bene
masticatis cibis refectio et potibus
corpus non plus quam licitum est ei con-
cedatur. Quod vigilia cum melior fiet in
eo dicto. Et expressio semper fiunt
dat ei concordantiam per vigilias non debi-
litatur virtus et non acuitates effi-
ciuntur. Pro accidentibus autem anime excessus
omnes ut iram furiam propter quod vehe-
mens et velox motus in humoribus
et spiritibus propter caliditatem detestabilis. Et

angustia et timor et tristicia et
reliqua per que calor in motus permanens
suffocationis corrupta contraria debent
debilitant enim et distinguunt materiam ca-
lorem a quo contra rectificationem et op-
tima expulsione materiam. Pro ultima
vero rerum non naturalium scilicet cibus et potus caveat
tunc cibaria calida valde actu et
potentia velut sunt cibaria cum speciebus
condita sicut piper cinamomum gariofilum et
similibus. Cicera autem in cibariis suis
placent non tamen in multa quantitate
quia maturat resolvit et sedat dolo-
res. Vitet in primis acuta cibaria
velut aleum cepe sinapis sinapismum porrum
rum et similia. Preterea effugiat salis
et salitorum ciborum usum quia ad-
ditur ab eis punctio mordicatio et
ulcerum magnificatio. Preterea caveat ci-
borum accetosabilium et ventosantium
usum ut sunt legumina elixa omnia
et lac in multo usu et herbarum
quedarum multitudinem et frequentiam
dimittat in summo apte res oppila-
tivas et inflativas velud pastillos
cibos et piscium usum et specialiter an-
guillarum et in aquis limosis in-
ventorum piscium. Iterum effugiat
frequentem usum ciborum aperitivorum
et maxime forte aperiencium velud
petrosilium apium et omnes medicinas
aperitivas. Vinum autem eius sit albu-
colore subtile a fecibus purga-
tum sapore ad dulcedinem tendens
multam ponticitatem acetositatem et brevi-
tatem quod si possibile fuerit tale melius
est sibi autem tunc quinfecta cum
aqua decocta electa clara et
bene expurgata quia melior esset si
fuerit aqua cisterne que cum velo-
citate sue penetrantis melius
lavat et mundificat vias etc.

Capitulum tertium de instrumentis manus hec
expedienti per alia.

Cum egritudo longum vicii et eius acci-
dentia iam pervenerit ad statum utrum
ibi non visum est providere sibi per hec
machinamenta. Primo non describam re-
media que erunt apropriata sicut e de
negociamini urine. Secundo loco scribam
ea que sunt doloris et mordica-
tionis mitigativa. Tertio loco describam

iustia indifferencia vesicam a sup fluitatibus et sanie. 2us locus ponat ea que cum sui mundificacionem in camerere putr et confortac consolida re vesicam. 3o et ultimus ponat iustia que vesicam defendunt a noua generacione materie et recepcio ne eorum in ipsa ab aliis locis. Capitulum expedicione primi i. remedia de scribam quorum tria per intus con nota p pressus exterius approximata in nabunt. Capitulum primum igitur de iustis intus applicandis est decoctio ista. Recipe radicum quorum maluis foliis ana manipulum 1. spice nardi. fi. meu. florum camomille squinanti aseri ana drachma 3 1 fi. se. lini se. fenugreci ana drachma 3 ii. florum mal uavisci rubee tritorum quorum or dei ana 3 ii. ciceris electi 3 i. ut coquntur omnia in lb. vi aque fontis usque ad consumpcionem medietatis et usus metrum decoctionis adiungatur eis mell electi 3 v. aceti scillitici deinde cum vehementi expressione colentur et de hac colatura calida in aurora pati entis assumat lb. fi. uel saltem 3 v. et post tercedet albus humoris vel 2um iustum est usus istarum pillularum post desuper. Recipe radicum petrosilini apii eupat. seminum fenic. petrosilini . bruschi amcos ana 3 i. spice nardi et celtice ana 3 ii fi. terantur omnia per se et cum succo apii reformentur pille pa i 3 vi de quibus 3 ii pondus et an tenus accipiat eger. v. et quasi illico ramedat post quod cibum 3um iustum ad eandem decoctionem et electis expeximenti gti 3 fi. aceti scillitici 3 ii. 2us fi. decoct. 3 v. an se. fenic. suci liquirici ana 3 iii eupat. squinati aseri petrosilini montani se. petrosil. et bruschi et apii ana 3 i. rubee tritorum valeriane spice meu. ana 3 iiii dauci quorum mi lii solis ana 3 v. pulvizentur omnia per se et cactos zucaro cum fi. et aceto scillitici usque ad eorum inspissacionem post eorum infusionem ponam fit et fi at elect. de quo paciens in aurora sumat a 3 v. usque ad 3 i. cum 3 iii aque scitinatoris ca. v. et nota quod istud numquam fefellit me in pcura do urinam et parte quod gutat per iuior

vel v. dies et post hadum fi. ana cuiuscumque Capitulum iustum de exterius applicandis est nobile experimentum ved ex coctione genciane re centis fiat suppositorium longum sit medex digitus et involuatur in extremitate fil licis et supponatur. Capitulum 4um iustum exppti et est 2um de exterius applicandis faciens stati urgere ut accipiat scorpionis vacuum recentis lb. ii melli electi 3 ii. cumi 3 ii. coquatur sit duo pana locunda ague usque ad deuter pur sitione deinde apponam pulvis cumi et deliat ma calida. Totum tegi ab umbilico inferius ana et post expleta vidi eam ab eo emissam urine statim. 6um iustum i ordine est ut candela minuta ut siringa tinga in succo apii. et ipsa tantum canale virge usque ad vesice gratiam tantum v. pricat canalis vesice aperire solet. Capitulum 7um iustum in ordine est ut lcra exazacte siringa cum candela sit longa longitu dine flumissi et cum ipsa impellat aqua mellis et sucti apii calidore ana 3 i fi. post tale iu. impulsionem velorum vesi ce quanum sit fluctuato fluctuatio in aquam ibi contentam Capitulum quo velo citer fit alteri eximent. extracte retracto urine est succede urine cursus aut ne infundat vacuum i tali motus repetimi at quam tali motu veloci et forti accipit calitas aque est acquisita ad extrema stat tina. Capitulum p pte vo 2a parti li sping tali et longe difficiliori cum urinis inqui salencia et exppta qta de stribus qui doloris. excellentis mitigacio sit que post pure est. Recipe se. porte 3 ii . unus pa uis albi 3 i se. endie 3 i se. lattuce 3 vi florum nenusfl 3 v. fiat omnia per se pulvis de quo bene quinto omni nocte pa. accipiat 3 i cum 3 iiii or aque decoctionis quorum pimi calide sedat ei materiam et meliorem lababosam agitacionem et frangit acuitatem urinam et lenienda leniter urinam provocat si caquastl utitur simplicium composicionum ipsum. Capitulum 2um iustum nobile et autenticum est ut eger bis in die post hodie ana stud. et cena acciat ad 3 i pulveris tertii stelle et ppe desepcionis 1. 7 tortum te gno cum

[Marginal notes:] primus; 1um; decoctio; 2um; pille; 3um; electuarium; 3um; 4um experimentum; 6um cum siringa; 7um; doloris et mordi cacionis mitigacio; pm; 2um

3m ℥ ij aque decoctionis quorum premissorum. Tertium
iuvamentum ad hanc intentionem serviens
est usus istarum pillarum. Recipe seminum quatuor
frigidorum maiorum excorticatorum seminis liquiricie ana
℥ j quatuor premissorum albi ℥ ij florum ne
nufaris florum lactuce ana ʒ iij
seminis iusquiami albi ʒ j corticis mandra
gore ʒ iiij et ʒ ij cum succo menthe
fiant pillule de quibus pro dosi mane
℈ vel x bibendo post eas ℥ iij aque
decoctionis seminum. 4m iuvamentum ad hanc in
tentionem est ut eger per clisterizetur
cum ℥ j olei de floribus nenufaris
actu calido. Fit autem oleum sic modo.
Recipe florum nenufaris recentium ℥ j olei
℥ conterantur ultimata contritione
deinde lento igne bulliant usque
ad consumptionem. Et postea deinde cum forti
expressione colentur et sit eius usus
sicut predictum est. Et iterum attende quod de
olei tepido cum siringa inductum mira
culose confert. Capitulum 3a vero parte principali
huius capituli complenda describitur ista
minor solummodo mundificatiua quorum
duo per interius reliqua vero duo per
exterius applicari debent. Primum est hoc.
Recipe pulveris florum altee ℥ j aque
mellis ℥ ß calefiant et actu cali
da intromittantur per siringam ter
in die scilicet mane meridie et hora
introitus ad lectum in sero. Capitulum 2m ad
hanc intentionem et infallibile remedium
dictum est ut hominis predictis cum sirin
ga iniciatur in die succi apii depurati
℥ ij depuratus autem per dissiccationem eius post
expressionem saltem per unam horam. Capitulum 3m est
est hoc. Recipe aque mellis ℥ iiij succi apii
aut feniculi ana ℥ j ß. Hec debent in potu
calida in aurora. Capitulum 4m est quod vir
iste bibat omni mane in aurora per
duas horas ante ientaculum ℥ iij succi lito
spermatis actu calidi hic eius continuatum
per x dies numquam me decepit in mundi
ficando talia ulcera. Preterea considerare mi
rare ista medicamina sicut contra sicut
aliquando adessent punctiones et arsure
tunc possint cum illis et postea cum mundifica
tiuis et aliquando cum sedantibus dolorem re
sicut quod tibi videbitur aliter medicamina
diversa sicut intentiones tuas diversas
vel cum incarnatiuis. Capitulum sufficiat. Ante
etiam primo huius capituli promissa de incarnatione

3m

4m

De mundificatione vesice a sordibus [?] et sanie

primum

2m

3m

4m

De incarnatione et consolidatione ulcerum vesice

et consolidatione ulcerum horum membrorum
post describam, 1 nobilia iuvamenta et duo
eorum exterius applicari debent. Quorum primum
est hoc. Recipe pulveris gallorum cipressi ℥ ß fa
rine volatilis molendini ℥ viij tes
tellorum de sani et fiat panis biscocti
℥ iiij succi consolide maioris ℥ j ß te
rantur omnia sit minutissima contritione
deinde lento igne coquantur usque ad
convenientem viscositatem et cum infrigidari ince
perint superaddatur pulvis horum premissorum.
Recipe mumie ℥ ß thuris ypoquistidos ba
laustie sandali colofanie ana ʒ iij
et ℥ j glutinis piscium dissoluti cum
aceto ℥ j ß fiat emplastrum quod applicetur
collo vesice inguinibus et sumi penitus bis
in die renovando actu calido. Capitulum 2m 2m
iuvamentum de exterius applicandis est
hoc. Recipe pulveris caude eque consolide
minoris ana ℥ j aluminis combusti ʒ ß
draganti dissoluti cum aqua decoctionis cama
tis ℥ j ß dissolvantur omnia cum ydro
melle actu calido et iteretur in die
iniciantur cum siringa istud est expertum
et mirabilis operationis. Capitulum 3m ad hanc intentio 3m
nem et primum de assumendis primitus est
ut eger sepe utatur uno vel 6 de istis
pillulis. Recipe caude eque centaure minoris
pulveris seminis plantaginis torrefacte ana ℥ j fiant ex
eis pillule cum succo consolide minoris. Capitulum 4m 4m
est ut eger sepe bibat pulverem foli
orum cipressi cum aqua stomaticis quo
rum altercangi calefacta. Capitulum 5m ad hanc 5m
intentionem est hoc. Recipe storacis preparate
℥ j thuris ypoquistidos acacie gallarum
cipressi ana ʒ j cum succo consolide incor
porentur et fiat electuarium de quo in aurora
sumatur ʒ v cum aqua altercangi
predicta. Capitulum 6m intentionum et conferens 6m
est assumptio pulveris trociscorum altercan
gi cum aqua decoctionis fi[?]. Capitulum 7m 7m
et ultimum est decoctio ista. Recipe draganti
gummi arabici torrefactorum ana ʒ ij sanguinis dra
conis acacie gradii thuris sandali mu
mie ana ʒ ß pilosella consolide ma
ioris et minoris foliorum plantaginis et cito
niorum ana quarta j coquantur omnia in ℥
aque usque ad consumptionem medietatis
de qua colatura diligenter expressa
et colata actu calida omni mane
accipiat ℥ v vel vj et inveniet
nobile iuvamentum. Capitulum complendo

De his que defendunt vesicam a nova generatione materie et receptione eius

aut ultima parte puerilem. Hec ultima
tale tria ponam in ista questione. Primum
est hoc: Recipe olei ... thuris san-
dali sempervive ana ʒ i ... fiat et
ex hoc linimento actu calido sepe in-
ungatur inferior pars renum et lacus
intermedius inter scrotum et anum. Secundum
ad hoc intentum est ut frigidis et
laxativis statim dictis sepe fiat evaporatio
cum pulvere gallarum cipressi calefacto
et in sacculo posito. Hoc enim defendit
vesicam a cursu materie ad ipsam.
Ultimum et puerile remedium est ut
eger sepe sedeat in aqua calida ex-
terioris et precipue calibis in qua extincta
sunt ...; ... enim in frequenti mictu
seu dissuria et distillatione urine hoc
semicupium ... quod plurimam ad no-
tabilem convalescentiam perduxisse expertus
sum, gratias deo digne altissimo.
Capitulum primum de cura sode prodire (?) ...
...urum molestantis.

Quoniam in primo capitulo ... erat soda
provenire affligens ipsum ... cere-
bra vitellina pertinens, ideo
eidem communis hic ... sicut et aliorum
accidentium singulariter est procedendum. Itaque
cum accidens dolor ille cum ventre ...
... facili extensione et plenitudine
cum rubicunditate coloris ad ... inclina-
ti cum pulsatione et ... ...
caliditate ... in capite et pulsus
magnus et plenus apparuit et urina
grossa et in tinctura notabiliter elona-
ta, fiat statim flebotomia eiusdem cephali-
ca dextri lateris in ... et educatur
san... ʒ iii ʒ iiii vel iiii ... ... ta...
ventris lenitione ... vel arti-
ficiali administrata. Secundum remedium est
ut post flebotomiam die immediate sequenti
venter eius solvatur cum hoc medicamine:
Recipe ... de ... ... cum
aqua lupulorum calefacte et post ...
detur cibus horis vi ... ...
... ... cum ...
calefacti post horas ... Tertium ... est
est ut mane sequenti ... ... hoc di-
gestivum calidum et tardum post ipsum ci-
bum saltem per horas iiii. Recipe ... de ...
... ... de ... ana ʒ vi aque
salvie aque betonice ana ʒ i aque ...
... ʒ i misce et ... ipsum diebus

Quartum remedium singulare remedium est ut fiat
et ... eius omni sero et mane
diligenter hoc linimento exquisitissimo inun-
gatur: Recipe terre sigillate ʒ ss, ...
... ʒ ii acatie ʒ vi pulveris corti-
cum ... ʒ v. ... ʒ i ...
ʒ i ... ℈ iiii vitellos ovorum. Uno
... aceti rosacei ʒ i pulverizentur omnia
... et post longam contritionem ...
do ipsam cum pulvere ... ad suffici-
entiam. Quintum remedium est et singulare
ut omni sero cum vadit ad lectum pulveri-
zetur caput eius per ... ...
sagittalis usque ad ... capitis cum
hoc pulvere inter capillos ...
... ...: Recipe pul-
veris florum camomille ʒ i ss et ℈ ss
... ℈ ii corticum mandragore
... ... acatie ana
℈ ii sandalorum ʒ ss, pulverizentur omnia
... et ... Sextum remedium
... est ... ... cibationem ... et
... ... decoctionem
violarum malvarum et ... ...
violarum ʒ iii ... de psilio ʒ i ...
... ʒ i misce et ... hora ...
afflictionis. Septimum remedium est ...
... ... cibationem fiat ex ... ...
... trahendo ... ...
... cibus ... dolorem capitis
... ... ʒ ii ... ... in
fine. Octavum remedium est ut post ...
accepit digitum ... ... ad ...
... ...
do vel ... ... cum aliis
... ... Capitulum

Cap. 27

secundum de cura ... ... ablationis
olfactus paulo ... ...
et si ... hoc ... propter
debilitatem virtutis animalis in ...
... fuit a principiis ... vel
... et fuit hoc ... ...
... ... animalium ...
... ... et
... est adhuc ...
duo ... fuerint cum ... ...
... ... ad hoc ...
que est ... et ... ...
si hec ... confirmata fuerint
non recipiunt curam et si recipere
possent id fieri non posset nisi cum
magna difficultate et prolixitate temporis

quod non possit salvari operimentum integritatis
et reduci cum sint nocumentum generit virtutem
organa et instrumenta et forte cum hec est quam
a sapientibus scribitur quod odoratus abla-
tus confirmata non recipit curam deser-
mato autem vitta potest esse forte cum ex
parte nocumenti virtutis instrumentis et organis
provenientis cum temporis prolixitate propter quod
intendo in omnia te abbreviationis affa-
ctus esse dictorum pro adinvigilandum virtu-
tem et ad restaurandum spiritus et ce-
rebrum quod est principium organicum huius
operationis / Et primo considera comples cum ci-
bis melioris digestionis et boni nutrimenti
appropriatis capiti vel sunt aqua carnis
vitella ovorum cerebella et testiculi
pullorum et vinum album subtile medio-
cris fumositatis et carnes pullorum et
perdicum et fasianorum et pullorum co-
lumbarum propter et lactatis vituli ana sper
bilia et propter cum vino albo subtili cocta
et confortata et salvia omnia cocta cum
andaracha cum betonica maiorana
salvia et rosmarinus et cerebrum lepo-
ris et hec in hoc confectum et nucella
ne comeste que in cerebro augmentum effi-
ciunt et omnia sitia istis et ova non que
ventriculos cerebri et ramos carunda
rum papillarum et venas et arterias
earum expurgatas debuerunt sint prae
dicta omnia et dicit in talibus magister
ambrosius flos ~~[illegible]~~ rosmarini cin-
namomum gariofilorum et ligni aloes propter et ni-
gella quando duo adiuncta aeris appilaciones
cerebri aperiunt et rutam et propter sicca
et camomilla et camap et calatum
et aiganum Et sternutatoria facta cum
inspiratione ligalo piperis albi et sta-
phisagrie Et de vino pulegium et garz-
garisma factum cum hac decoctione aperien-
te oppilationes cerebri autem Recipe radicum
sicardicum castorei sapi ana ʒ ß. costi
dulcis stafizagre ligalo piretri ori-
gani ana ℈ ij cortici agaric. ʒ ij
liquiricie ana ponticari coloquintide.
ana ℈ ij sal indi ʒ i coquantur omnia
mediocriter confusa in ℔ ij aque usque
ad consumptionem tertie partis deinde colentur
et fortiter exprimantur Cum hac igitur
colatura calefacta fiat animae in
medijs temporibus gargarisma et ponatur
et iterum ana cenam per horam unam constando

neque per integram et quartam despicio adora-
menti bavi ad id est hec Recipe nigelle ter-
refacte pulveris cum in aceto infuse ʒ i.
castorei muscati ana ʒ i ß. beheri al.
et ru. galange piperis al. aigani ca-
lamenti ana ℈ ij costi sapi rute se-
basilicanis ana ʒ i. pulverizentur omnia
preter et ligentur in sindone retorta et
sepe adorentur et conferunt hec omnia
ad nocumentum adiuncta a mala carne
frigida et mali cum appilationibus vel sy-
cis cucumeris Si vero in adiuncta nocu-
mentum contigit ex parte mediam propter sit ateat
et et delatio specierum adiunctis tunc
necesse est quod aut in predictis pluribus sit
opposito et opera vero raro addita aut
custa aut ultra vero excoriatio Si vero
in adiuncta contigat nocumentum propter appilatio-
nem vero cum hec appilatio a mala calcata
vero adventicia Si vero est prodo ven-
ta sit in nullius igitur et multum frigidis
corporibus tunc quam tuo pfiri potest in his
que paulo ante dicta sunt apierentia
appilationes cerebri et iterum sicca potest hoc
appilato vero a frigide puro vero sit cum ma-
provenientis et non cum iste et instrumentis
nocumentum / per et despicio hoc sit Recipe pu-
legii cardamomi maioris et minoris
gnorum predicti betaite ysopi sticados
dos ana ana ʒ i. florum nenufaris
et violarum ana ʒ i ß maiorane
florum rosmarini acori ponticali
calati acori ana ʒ i ß. seminis peo-
nie exorcitatore ligalo ana ʒ
vi galange cinamomi mulmus ana
℈ ij ambre nigre ana ℈ ij omnia
bulliant in ℔ x aque in qua ifu-
sa steterint per duos dies et coque-
ntur usque ad medietatem deinde cum vehementi
expressione colentur huius itaque cola-
ture adda aceti squillitici ʒ iiij
mell depurati rute al. ana ℔ ß.
et in sit lento igne coquatur usque
ad firmitatem inspissationem aromatizando
eadem cum musci et ambre ana ℈ i.
de hoc itaque sint x diebus quibus in au-
rora exhibeatur ʒ ij cum aqua rosma-
rini et salvie ana ʒ i ß. calefacte
et teneatur pro cibus horis mior / Sic
non sequenti mane solvatur venter cum
hoc quarta Recipe pillarum cathiciarum ℈ i. pilla-
rum stomachi alkindi ℈ ij ß. resolvantur

pillule viii cum aqua maiorane aut ros-
marini et sunt valde solepnes quia
pillule iste et alterandi cum sua euacuatione
confortant omnes et eorum organa confortant
¶ Item sternutare remedium cui alterum inveni
par. in aperiendo oppilationes cerebri an-
teriores et colatorii eius est hoc. ¶ Recipe nigelle
tribus diebus in aceto acutissimo infuse
et exsiccate ʒ ii agarici electi ligalo.
castoris opoponacis ana ʒ iiii laudani ʒ i
pulverizentur omnia et infundantur in ʒ
iii succi maiorane aut saltem aque distilla-
tionis eiusdem quam sub radiis solis vel
ad ignem exsiccentur de hac in mas-
sa accipiatur ʒ i et misceatur cum ʒ iiii
aque distillationis maiorane et ore prius
impleto aqua tepida leniter per
nares hec mixtio calefacta ter aut
quater. postea singulas nares cum vinosissimo
et in ampulla aquam tepidam videlicet
.n. mediante de ipso ¶ de tertia quarta. est ut
nares sero et mane. aqua liniantur
cum hoc linimento. ¶ Recipe a. phiore ʒ i ½
ambre grisie ii terantur simul et cum penna
de hoc actu tepido nares interius
liniantur ¶ de tertia quarta quod confortativum non est
minoris efficacie est hoc. ¶ Recipe radicum
brionie ligalo. granorum paradisi ana
ʒ i maiorane galange ana ʒ ii castoris
siccati ʒ i musci ambre ana ʒ i ½
pulverizentur omnia preter et misceantur et de
hoc confortativo unde capillos a fine capillo-
rum usque ad summitatem capitis aggravem
quantitas iiii or granorum ordei per ingressum
sagittalis quinque per iiii or digitos
omni sero quando vadit ad lectum cum pecti-
ne deponendo primo pulverem. quam vult
ponere remedium ¶ debet non quod prius impetra
cum paulo ante tactus. facile curari potest
omnibus cerebri apposito tamen a tempore quo a causa
contracta est et existens intus ad sufficien-
tiam posse. nocumentum in olfactu pro-
veniens a debilitate virtutis cerebri ¶ 2o
ex defectu spiritus animalis qui debet
eius instrumentum ¶ 3o ex defectu [illegible]
ad attendendum [illegible] ordinati et sunt
tres. de causis nocumenti olfactus pa-
tet. sicut serrane 2a. canone 2o in fine
¶ Cum autem contingit quod nocumentum in odora-
tu accidat propter apostema in concavo via-
rum existens tunc necesse est quod id apostema
aut sit profundum et propter rationem magis

secundum visus effugiens aut sit inferius et
in via manifestiori et secundum visum discerni-
bile et quamvis contingat illud apostema erit
id quod frequenter morum nasi aut polipus
aut cancer aut emoroides nasi ¶ Si autem
huius apostema existat polipus vel emoro-
ides et extra quam apparentes tunc cura
eorum facilior erit propter multas causas quia
materia talium apostematum ut in pluribus est
sanguis aquosus cum flegmate quinque licet que
est fiat ex flegmate. salso sanguine
mixto tales autem non sunt obedien-
tes ad curam magis quam velut ut
acute ¶ Alia quia hec apostemata non sunt ita
profunditus in medio immersa ¶ 3o quia faci-
lius vel convenientius potest eisdem applica-
ri localia remedia ¶ 4o quia apostemata ma-
nualis ad eam convenientius provenire potest. 5o
quia talia apostemata sunt elongata magis
a spiritualibus partibus. scilicet a venarum et
arteriarum eorum quibus cum localibus et cum
operante manuali procedi non potest sine
magno labore et timore ¶ Postquam cum
talia apostemata medicus aggreditur cum
repletione [illegible] notabiliter flo-
mes basilica lateris. apposita non pati-
enti aut saltem vena [illegible] vel me-
dia si fuerit repletio maior ¶ Si autem
non tanta fuerit repletio. sufficit flebotoma-
re cephalicam eiusdem lateris [illegible]
do sanguis ʒ iiii vel v si competitur
viri in [illegible] et [illegible] ¶ Facta
autem flebotomia sequenti die digeratur materia
cum hoc [illegible] ¶ Recipe oxizacchare simplicis
ana ʒ vi aque acetose et [illegible] ana ʒ
i ½ misce et exhibeatur in aurora
ut de aliis est dictum ¶ Sumpto autem [illegible]
viii vel x diebus euacuetur cum hac medicina
¶ Recipe succi rosarum ʒ i cassiefistule cum aqua
violarum [illegible] ʒ i ½ tamarindi cum
ʒ ii aque ordei parum calide exhibeantur
et prius fiat observatio eorum que
de aliis euacuationibus scripta sunt ¶ Postquam
autem euacuatus fuerit tunc procedatur ad curam
cum talibus localibus que pro aliis utilia
scripta fuerunt polipis emoroidibus ¶ primum est
linimentum hoc de quo totus nasus extra
et partes adiacentes et partes intime [illegible]
[illegible] per quam extenditur vena recta
in eam intromittatur ungulas [illegible]
[illegible] ¶ Recipe succi [illegible]
succi plantaginis. et bursa pastoris

an. ℥ i. albumina ouorum numero ii. camphore
subtilissime trite ʒ iiii. thuris puluerizate
acacie sanguis draconis an. ℥ i. cortellorum co
lustorum terebe an. ʒ ii. mumie ʒ i ß.
terantur omnia simul vltimata contrita in
mortario plumbeo cum suo pistello et ter
vel quater in die per nares trahantur
hec herba succi foliorum virge pastoris et
est eius maior virtus restringendi
superfluitates et si fumus inducatur infra
tamen eius tunc eius cum fuerit 3a vel
tertia pars aque salsis vel bitumine
Item quintum et horum operatum quod eius exer
citatum est hic de quo magis decens in
pluribus acquisiui herba thuris puluerate et
ipse cum vrina infantis ʒ ii. ceruse ʒ ii
ß. plumbi vsti ʒ iii litargiri purifi
cati ℥ i. camphore ʒ i ß. succi portulace
℥ v. terantur hec omnia saltem tribus
diebus longo tempore in mortario plumbeo
cum suo pistello et exponantur soli cum
exiccata sunt bis vel ter reuoluantur
succo ex quo mediocriter ter aut quater
in die nasi liniantur operata predicta
quod cum eo multi horum cancerum
et polipum vlceratum blandiendo produ
xi vsque ad finem vite compatientes
frequenter sepientes plus dolo et remit
tendo et tamen contra vim suam cum ipso se
tempus illustrium virorum acceptatem et vi
debis vitatem Item predictis
similiter addendum est quod si predicta operata mol
lia fuerint et non obedient curationi
per predicta instrumenta sapientes scripserunt curatam
operatione manuali triplex fieri debet
~~Et primus~~ quorum modus est cum acutis
scissoribus similiter additam inter carnositates
a naribus incidendo deinde per eius
incisionem residuum consumendo cum vn
guento viridi quod scripsit quorum herba zinziber
mell ℥ ii aceti ℥ i ß. sarcocolle ero
niaci an. ℥ i. bulliant omnia lento
igne similiter carbonibus ignitis absque flam
ma vsque ad quod cum glutinositatem acqui
sierint et de hoc liniatur tenta et in
ponatur in naso et est efficax lini
mentum si desiccatum rasi 1o aliud
tertia 1o 2us modus operationis manualis
est vt predictis iam non valentibus
cauterizetur operata id est cum cauterio
ignito plane figure per cannulam ere
am cum fenestra vel madefactis aqua rosarum

impleto vsque ad consumptionem illorum operatum
et pluries reiterato deinde locum im
gatur cum recenti butiro vsque ad cicatri
cem postea vngatur cum equali permixtione
vnguenti basiliconis et de cerusa vel
cum vnguento superscripto an. operatione ma
nuali 3us modus deponendi operata
est per viam scissionis et modus est talis
vt accipiatur seta de cauda equi cum
vna extremitate in naso per foramen
eius in os trahatur et extremitates dentes et
alia eius extremitate ex naso sic per
dens trahatur quod filum sursum et
deorsum per ambas extremitates trahendo
latera predicti operatis amplectatur et istud
fiat operatio vsque quod per filum id operatum
radicitus complete secetur cum in secta fuerit
restringatur sanguis cum hoc puluere herba
mirre sarcocolle boli armeniaci sanguinis draconis an.
℥ i. thuris puluerate ʒ i ß puluerizentur
super lana vel inuoluatur in ipsum tenta
cum albumine oui et imponatur cum igitur
restrictus fuerit sanguis vngatur cum vnguento
ante manuali operationis eadem descripto et
vero igitur si in predictis locis scirrositatem
fuerit operata vel scrofularum et iam
transiuerit in tumorem per mensem vnquam
vidi aliquem perfectam operationem sed melius
est blandiendo cum ipso procedere et
de melioribus instrumentis ad id est cum
rectificationem regiminis et digestiuis et
euacuatiuis multis et vt sepe fiat oris
collusio cum oleo amigdalarum dulcium sim
plici vel mixto cum aqua rosarum vel in e
mus. an. de quo sepe per nasum attra
hatur vsque ad radicem ita vt per
os descendat. Item quando in predictis locis
cancerosum operatum tunc siue fuerit vlcera
tum siue non numquam ipsius curam vidi
neque ab aliquo sapiente fieri audiui
neque scriptum inueni sed eius superflui
tatis quorumdam gradatim curat quia in cura
ipsius palliando et blandiendo procedendum
datur et flammis euacuatiuis vulneris medela
gagis et digestiuis appetitus que hec
per hec tamen dicta et tamen regere in
aliis consiliis quod de hac materia non raro
compilaui Item in super ex fundamento pre
dictorum quod nocent tum ablationis addi
tus preueniens per excoriationem vel
vlceratum vel vlcera predictorum prius
nasi eadem fundamento curari potest quam

vnguentum vide

premissis evacuationibus protractis interius in naso
apponatur unguentum quod est maunaleo o-
peracium scriptum fuit quoniam omnia tria ulterra
cum rectificatione regiminis in hoc in tempore
curabit usque aut tria singularia reme-
dia ad nocumentum odoratus describuntur ut
inferius sequitur. Primum itaque de expertis in
sepe est compertum hoc quod virtute sua
aperit et dilatat vias odoratus absterg-
git et educit materias in eis contentas
resolvit et consumit eas et confortat
organa anime olfactus et ipse contra
tum ter vel quater in narem attractum
actu calidum sex vicibus vicissim recep-
tum ieiuno stomacho cum desperato. Recipe succi
cucumeris asinini ℥ iiii masticis subtilis-
sime pulverizati ʒ semis misceantur et clauso
orificio ampulle suffundantur usque ad quam
superiorem medie tunc de hac in aqua
sepe calefacta in nares modo dicto. Secundum
est succus origani et pulegii ana quod
exponantur ad solem et ad quartam partem
eorum addantur musci ℈ i et fiat
ut de alio dictum est. Tertium quod est
hoc Recipe pulegii origani calamenti ana
ʒ i gariofilorum ℈ iii fiat pulvis
et ligetur in panno et sepissime odo-
retur. Et si tamen quis iam sufficienter
esse positam curam circa preservationem nocumenti
olfactus que provenire potest ex sex cau-
sis scilicet aut ex parte debilitatis virtutis ol-
factive aut ex parte instrumenti quod est
primus aut ex parte organi quod est cere-
brum vel extremitates mamillares aut
ex parte utrorumque scilicet aut ex parte nocumenti
in aere circa contingentis aut ex parte lat-
ti attrahentis aerem vel species odora-
bilium aut ex parte viarum ad hoc desti-
natarum et tamen sufficienter et laboriose
satis assignatum fuisse modum curatio-
nis circa virtute quod erat ablatio odo-
ratus ut superius visum est. Capitulum
tertium de cura secunde virtutis quod est scotho-
mia etc.

Ad scothomiam et ymaginationem acci-
piat omnibus xv diebus ʒ i infusionis
trium pillularum et postquam eas tertiam habet
horas vi Recipe pillularum de sticados pillularum fetida-
rum ana ʒ i castorei ℈ semis fiant pillule
cum succo brionie de quibus detur ʒ i
Et tempore intermedio pulverum et alibi
collectorum medicaminum assuescat

saltem tribus vicibus in narem ipsane
acto mittat saltem guttas duas huius
collirii Recipe succi rose ʒ i succi coriandri
ʒ ii fellis lucii fluvialis ʒ iii succi vio-
larum ʒ vi ponantur in ampulla et expo-
nantur soli saltem per dies xv deinde
fit ex eo usus ut dictum est etc.

Pro emorroidibus aperiendis quidam faci-
at titillationem in concavitate interiori
intestini cum digito vel candela Item
fricentur cum foliis ficus confricatis loco
predicto Item fricentur et succus coriandri
te Item frequentius confricato cum felle tau-
rino Item fricentur aliis est ut fiat
sepe lavatio loci cum cepe squille circum
incisa. Si predicta non aperiunt fiat
plurium illorum decoctio in aqua cali-
da sedeat deinde lavet exterius bene
calido actu fiat confricatio cetera cum
aqua de predictis. Ultimum remedium
est quod si ex predictis ingeniis tales
vene aperiri non possunt quod tamen apertione
minime contingit tunc fiat intestini
compressio ad extra et tunc cum flosmo aperiatur
una vel due de predictis venis que
grossiores fuerint.

Propter debilitatem stomachi et tremorem
cordis paret in omnibus cibis suis
modicum et quantitatem ℈ i fruti Item
comedat buglossam recentem vel
pulverem eius Item mane

Dolores renum consequentes appositiones
congregatas ventositatum in eisdem compri-
tur frequenter calcato stando et decum-
bitus supinus unguentum ad hoc Recipe
olei nardi ʒ v parietarie recentis
ultimate contuse ℥ i coquantur ambo
in sartagine super carbonibus ignitis
absque flamma et in fine apponatur
cere ʒ i et extensum super panno calidis
actu fiat emplastrum super renes et
sedabit dolorem fere in instanti. Secundum
iustum et desperato tractat de qua-
no tertium hoc proximi doloris quod gravia per sua-
di acti et calculi cum
aperit cum appositiones solvit ventosi-
tates procurat viam urine
Recipe seminum milii solis ʒ i seminum pi-
nearum ʒ ii seminum portulace lactuce
endivie et scariole ana ʒ semis zuccari
penidii albi duplum ponderis omnium
terenda terantur et inde dentur

et quiescat adiuvat. 2um instrumentum et infallibile est quod sepe panis saltem in septimana ter aut quater atque 1 decoctionis tyriace mediocris et 1 si aqua stiticatoris anisi solis et est nobile medicamen scriptum in anticl(?) 7o cap. quod tyriaca andromachi confert dolentibus mictuarum ex pluribus causis propter

49. De stipticitate ventris et lenitatis eius.

Dispositio que vltimate remansit in vid(?) d uolui terminans cognomine ea vlpe nominata est inmoderata ventris stipticitas per quam difficulter ac quasi numquam fit ventris beneficium nisi cum appellationem medicine aut lenientium et solventium ventrem eius distemperamenti pertinet causa adest. Ad ventris causa principalis est debilitas expulsiue virtutis proveniens a mala complexione frigida intestinorum eius. 2a vero huiusmodi stipticitas est prohibitio transitus colere innate a cistula fellis ad intestina, scilicet quando nimia multa per viam indigantis, multa in stomacho et in venis sua viscositate oppilat viam cistis fellis per quam colera innata adiuvari in intestinis descendens a cuius sua stimulat expulsiua. Efficiens ideo causa huiusmodi stipticitatis est debilitas expulsiue iam dicte prohibitio vero transitus innate colere tenet locum materialis cause. Est ex hiis fundata cura vniversalis huiusmodi dispositionis que consistit in tribus principalibus consiliis et instrumentis. 1um itaque est restaurare et fortificare virtutem expulsiuam. 2um est aperire viam transitus colere innate ad intestina. 3um est abscidere causas oppilationis predicte. 4um est consuetare(?) venas illas lenificatas et aptas. Regimen 1um itaque restaurare complexionem per debitam applicationem rerum non naturalium. Pretereaque caueat iste maxime et precaveat in locis frigidis et siccis et multum ventosis. Precaveat omnia aliena infrigidantia, inspissantia et oppilantia vel que sunt pestilentes cibi et lacticinia unosa(?) et panis farre aliorum prohibeas et casei omnis vsus et legumina omnia et ipse elixa et multum cocta et carnes antique et valde dure et cibaria omnia salita multum. Preterea caueat ab ventis(?) pisium cum vsus saltem frequens consuetudine fuerit stiptici vero quantitatis ferale nec(?) et similia effugiat. Et vinum vsum confert et oppilationi et prohibeat(?) nigri et consolidati dictat. 2 vsum panis azimi aut valde recoctum propter(?) aut huiusmodi cibaria et potus ut ad similiter aliis adplaciturum addictum eius effugiat motus animi et exercitia laboriosa et ipse post cibum et in regimine suo inclinetur ad dormiendum parum aut plus consueto ideo ut digestio melius efficiatur et sequantur ad id stanti(?) frigidi intestinorum amplius quia si non bona fiet digestio. Similiter esse caueat cibarium et potum in assumptionem in quantitate multa. Iam ut dictum est quod digestiua eius est debilis per frigiditatem et humiditatem stomaci sui, multitudo itaque ciborum obtundendo calorem innatum stomaci et intestinorum est causa renouandi et confirmandi oppilationes iam dictas et augmentandi frigiditatem in stomaco et in intestinis. Alie autem preparationes(?) excitantur et augentur calorem cum ipsi consequentia, quando mobilitantur intestina et innatum in eis contentum et augmentatur expulsiuam eius. 2a vero intentio et instrumentum curationis prescripte dispositionis fundatur in administrando medicinas aperitiuas et secundum quando conveniens est cum cibariis preparatis complendum de quibus pauca nunc dicantur. Primum ut per tempus in cibis suis bulliant radices due vel tres scilicet dauci et apii seu aut petrosilini. 2um est melius aperitiue. 3um est ut hic vir assuescat sepe manducare ante cibum masticare et deglutire x vel xij grana anisi solis. 4um est ut itemque ante cibum sepe vtatur rotula vna 3 iij confectionis de seminibus descripte anisi ut in antidotario distincta est. 5um est ut in aurora sepe accipiat 3 iiij aque infusionis calefacte cum modico zuccari dictum aut exprimitur frio(?) quod si oppilati vel apti ad oppilationes deveniunt 3 j vel pillulas 3 tres factas de puluere rubee tinctorie cum succo liquiritie(?) quod est secretum magnum in aperiendo oppilationes et prohibendo futuras. 6um principale est ut iste vir vtatur sepe linimento hoc mane et sero super toto ypocondrio dextro et vsque ad inguina actu calido cuius descriptio hec est: olei nardini 3 j, olei anethi 3 j, pulueris indi rubee tinctorie croci eupatorii radicum asparagi ana

Stipticitas ventris pluribus de causis evenit. Primo racione fortis consumptionis caloris vene in piguia(?) itaque fit humiditatum residuum quod exprimatur ventre. 2o racione multitudinis colere in eius organis et gibbo renis. 3o quia carnes glandose facte in mesenterio exiccantur a forti calore renum. 4o propter nimietatem humorum interiorum stipticitatem ventrem et debilitatem et impedicionem virtutem expulsiuam

ʒ i. mistrati sed sint in ampulla
que pendeat in aqua bullientem dilige
ter. cohoperta tegula usque ad medietatem

3a ¶ 3a intentio abscindendi causas euentus
oppilationum per duas premissas facile optine
ri potest et non etiam debilitatem interiorem
et precipue expulsiue tollit frequens usus
clisteriorum cum o(leo) amygdalarum l(e)l butiro. Valet
ad idem confert frequens usus comesti
onis intestinorum auium animalium iuuenum
Valet confert ad idem usus brodialium me
diocriter pinguium leuiorum gallinarum
cum pinguedinibus recentibus absque sale ¶ to
item ad id confert potus ʒ i 19 ℥ s. olei
de terra calidi actu in mane frequen
ter exhibiti propter quod tendet cibus adminiculo
horis minor Item aut ergo quod frequens
inunctio tamen ventris siriacis et ipso
ris cum oleo calido decoctionis radicum
enule usque ad medietatem facto frequenter
iuuabit expulsiuam stomaci et intestinorum
et prohibet oppilationem in eis fieri et co
firmari et hic singulariter notandum
est ¶ Ad complementum intentionis vltime

4a

secundum iustam quamque quorum usus
alterati innuentem debilitatem expulsiue
intestinorum aufert potest et ventrem tenerum
efficere lenem et assuetum quorum primum
est puluis iste Recipe polipodii hii quercini mundati

Puluis

ʒ ij liquiricie ʒ i pul(legii) granule que
est prunella minor ℥ s. quod simile ʒ i s.
stamine sisami ʒ iiij ʒʒ grana vi ma
et ʒ. viij salis indi medium torrefacti
ʒ i s. fiat inde per se puluis et comi
sceatur de quo sumatur in ientaculo et
in prandio ʒ i recipiatur cum media
scutella brodij carnium recentium hic
puluis educit flegma et superfluitates multas
et ventositates in intestinis iuuentes
¶ Item instrumentum est ut sepe patiens acci
piat pillulam unam factam. ex aloe
succo sic cum ʒ ij infuse steterint
in ʒ v. succi corticis radicis sambu
ci usque ad consumptionem ipsius factas sub
radijs solis. vel sub tegula cale

Puluis

facta ¶ Item instrumentum est puluis iste eo
usus totiens educit superfluitates et fle
gma et consumat ventositates ubique
in intestinis receptas et educit ʒ
superfluitates multas ab eis cum desp
ro. Recipe follicorum sene electorum ʒ i.
diagridij ʒ i. sal indi ʒ ij liquiricie

vel succi eius ʒ i. cum tritum cimi dan
ti in ʒ ij rasi rempontici electi solidi
ʒ ij s. macis ʒ i. pulueizetur sua per se
et commisceatur et accipiatur ex eo ʒ i. vel
ʒ ij cum aqua decoctionis radicis vel cum bro
dio pingui petrum in ientaculo ¶ Item instrumentum

potus

est potus iste Recipe aqua decoctionis in
tinalis frigide usque ad medietatem ʒ x ʒ v.
radicis ʒ i s. distillatam totum et bi
bat totum petrum in cibum ¶ Item vltimum in
strumentum et valde utile et securum est
hic Recipe medulle cassiefistule extracte cum
aqua solutionis mundal(e) ʒ s.
electuarij de psilio electuarij diasene an.
ʒ iij radicis ʒ ij s. commisceantur
fit hec aqua cum ʒ i diagridij deam
bulant in ʒ s. aqua solutionis fo
liorum violarum. lento igne usque ad
ipsius aque consumptionem de hic electuario
opilati et stiptici sepe accipiant
ab ʒ i s. usque ad i in cibum deglu
tiendo. est enim medicinaliter utile ad leni

De mala que corporis facit h(ominem).
cum opilatibus ibi eo
et de complexione fra
et h. stoi mali

ficationem et oppilationem ¶ De mala
¶ Honorabilis vir ꝯ hasseles in
60 hospitio capelli in celeberrima
urbe viretina laborabat dispari
complexione frigida et humida cum oppilationibus
in eo et precipue in gibbo frequenter eueni
ebus cum oppilationibus causa. et si multi
plices assignari possint tamen principales
uidentur minor quam ad has oppilationes
contingere. quorum prima est mala quod frigida
complexionis ipsius cum propterea est. creas op
pilationes. quoniam angustia est filia frigiditatis
sicut raritas caliditatis. harum oppi
lationum causa et precipue malis est multi
tudo flegmatis in corpore suo generati per viam
indigentis quod frigidate sua et viscositate
sit illas oppilationes facile producit et
auget ¶ 3a causa et precipue dispositiua
est viarum corporis et venarum eius
strictudo naturalis quod facile oppilationes potest ex
grossitie venarum eius ¶ 4a harum
oppilationum causa que harum efficacior
et multiplicior harum mearum est f.
et h. stomaci cum multitudine mere superfluitatum
que in eo multiplicatur prouenientes
indigentis in quo quod hec dispositio
multum seruiat est quoniam et complexiona
ta ex distemperate stomaci et corporis sit
ad frigiditatem et humiditatem naturalis
laborauit potest autem male complexionis

epatis f. et h. requiritur ex multis horum signis
Primum est soliditas et pallid(it)as forme
eius ex parte sanguinis. ad quidam fereli
miditatem citrina. 2m signum est coextensi
tas disposito non raro in facie ipsius repu
tata. 3m est frigiditas cum mollitie
in ypocondrio dextro ymo in toto abi
tu corporis tactu percepta. 4m signum
est vomitus celeriter eueniens ex ap
plicatione ciborum vel medicinarum in
terius vel exterius applicatorum que in
frigidant et humectant et oppilant. 5m
signum est sanguis aquosi multiplicatio.
6m est urinarum albedo et claritas
et subtilitate ut ita ut frequenter aque fon
tis in colore et substantia. 7m signum est
paucitas citrinitatis superfluitatum et stralbe
do earum que per intestina educuntur. 8m
signum est grauitas et tarditas pulsus
cum lenitate ipsius. hec enim signa omnia
potenter arguunt distemperantiam epatis
in qualitatibus frigidam et humidam. et horum
signorum non multa arguunt frigidiorem
statum f. et h. mali superaddendo eis pau
citatem appetitus et tarditatem eius cum
remollicatione cutis eius ab humiditate
facta. 2m est ciborum digestio valde
tarda. 3m est paucitas sitis. 4m
est multitudo sputamenti. 5m lenitas
ventris. 6m est immutatio a calidis
et siccis celeriter eueniens et nocu
mentum a frigidis et humidis. Et non item non multa
predictorum signorum oppilationum in epate
concludere possunt sed causas aut oppilationes
epatis naturalis ex talibus habere possunt
signis. Primum est grauitas in ypocondrio
dextro et precipue ascendens ad furculam
pectoris dextram. hoc enim arguit
maiorem retentionem in toto epate cum grauitas
in anteriori parte maior fuerit
et in gibbositate cum ad furculam ex
tenditur grauitas. et potest colligi se
cundum Avicennam 3ii in tractatu de signis
oppilationis epatis et 2o de regimine acu
torum quanto illius partis. Et si dolor ad
furculam ascenderit et pluries alibi.
2m signum est dolor extensiuus in predictis
dictis locis propter oppilationem enim fit ex
tensio et extensionem dolor. 3m signum
est subtilitas et claritas aquositatis
urinalis vrine et oppilationem sunt tenues
clare 2a summe ca. de substantia coloris

uomicarum et pro de crisi ca. xiiijo et
plura alia signa potuissent superaddi paterem,
sed nisi breuitas obviaret. Et ex hiis
omnibus intellectis valde facile apparere potest
notitia dispositionis huius viri. Est enim hic
vir ueniter decidentie et in pluribus
et non raro incurrit ut multum a mala
qualitate f. et h. mali stomachi et epatis eius
et ex hiis etiam geluditatis quia cum virum istum
in suo regimine instanter et solicitum pa
tens est facile ad curationem et de
ista ad ydropisim retrusionem ac aselitem
Regimen itaque ipsius celebretur ut in
sequenti cum ratione itaque habitationis
eius existat domus et sit appetens ventis
meridionalem et orientalem a terra ele
uatus et ab aquis et fluminibus
remota in antiquis testudinibus vel domibus
existens sit tabulis decenter munitus
undique et a medio Septembris
usque per totum mensem marcii fiat
in eo notabilis ignis cum lignis
abietis lauri et iuniperi. et
pomorum et similium arborum calida
rum. et sit vestibus notabiliter corporis tamen
munitum et caput diligenter custodiatur
ita ut pariter et adhuc in estate
ad sudorem impellatur quia frigus aliquo
quamuis per parum pateatur. De cibatione
sua. mittet usum frequentem saltem
ciborum infrancium et humectantium vel
panis azimus non bene cocti. et de
plantis sicut sunt angina me
lanes cerasa portulaca lactuca endiuia
bleta spinachia. Bibere effugiat
lactis et lacticiniorum ciborum usum
et generaliter omnis fructus multe humiditatis
et corruptibiles vel pira poma et
similia sumens aut appetere curitate desirens
oppilationem inductiuas effectiue cum
frias et maxime quare viscosas
grossas humidas et tenaces et precipue stip
tices. Carnium horum est sic partes ma
lum ... et paruitates
et cibi pastiles et pisces viscosi
et precipue maiorum corporum et antiquo
rum omnino caueat. De fructibus vero
sunt citonia sorbe nespile pinella
agrestia pira petrosa et consimilia. Et
de speciebus velud sunt mastix thus
sandalum galle cipressi semen et folia
plantaginis. et consimilia quorum non possit

fiunt vel in cibariis eius reddiri debet propter quod et agresta et usus [illegible] citrinorum non est laudandus propter hoc a cibariorum genera predicta a multis fere [illegible] uti possunt cibariis. De potu autem eius magis fiet sollicitus esse debet vinum [illegible] ac vinum acre ponticum vel acerbum propter frigiditatem et stipticitatem eorum. Deinde vina dulcia valde et ipsa [illegible] sunt [illegible] opilativa hepatis pectoris [illegible] regis [illegible] vinum itaque eius debet esse album vel [illegible] rubeum [illegible] vel [illegible] mediocre in sapore inter dulce et ponticum et ad audaciam vinositatis nobiliter declinatum quod si [illegible] tale habere potest non eligatur. Si autem non possit habere tale et inveniatur [illegible] potus [illegible] cum audacia [illegible] aqua aque cisterne et non bibatur aqua [illegible] in [illegible] urbe [illegible] vel [illegible] omnibus [illegible] sunt et [illegible] valde et opilativa propter [illegible] a lapidibus illius regionis in aquas ipsa [illegible] aqua [illegible] urbis [illegible] debet et melior esset si de cisterna fuit ut predictum est. Vir autem iste post cibariam sua ab omni motu et exercitio abstinere debet [illegible] complete digestionis exercicium leve et ipse pedestre saltem [illegible] exercicium ab urbe sua usque ad templum sancte Marie de monte ascendendo et descendendo saltem [illegible] exercicium conpetens [illegible] et utilis [illegible] superius dicendas [illegible] Si non [illegible] occupationes [illegible] quod non possit exercitari ut predictum est loco eius fiant [illegible] ante cibum [illegible] fricationes a genibus usque ad pedes et ab inguinibus usque ad [illegible] et a spatulis usque ad nates inferius [illegible] tam diu quod rubedo et calitas manifesta in membris appareat. Sompnus vero de dominacione eius paulisper [illegible] itaque virum istum magis [illegible] et ne longa dormicione occupetur [illegible] contra [illegible] humiditates [illegible] augmentando et [illegible] que in [illegible] retinentur [illegible] igitur [illegible] dormicionis [illegible] non protrahat

hoc aliquo tempore anni nisi propter nimiam resolutionem et debilitatem virtutis animalis [illegible] et ampliare ei dormiendi mensuram et [illegible] quod sit anni tempore [illegible] diversum [illegible] melius est [illegible] in eo [illegible]. Primo loco cautus fiat iste vir ne in cibatione sua umquam accipiat cibum nisi fames inducat ad ipsum. Secundo ut non cibum degluciat sine masticatione apta precedente. Tercio ut diversa cibaria valde [illegible] et ipse in una cibatione fugiat. Quarto ut ciborum mensura tanta sit ut excludat [illegible] et tensionem stomachi. Quinto in potu eius attendere debet ut non multum potum simul accipiat sed [illegible] est potus unius ciati in duabus vicibus vel tribus [illegible] tanta sit potus mensura ut [illegible] fluctuatio et regurgitatio ab ore stomachi excludatur. Itaque debet esse in cibatione sua ut parum appetens a mensa recedat magis quam ultimate satur. Ultimo vero quantum ad rem de accidentibus anime [illegible] debet [illegible] humores et ipsa [illegible] in profundo corporis et suffocantur [illegible] angustia tristicia [illegible] et sollicitudines [illegible] formiter [illegible] et [illegible] celeriter et impetuose agitant humores et [illegible] debet propter corruptionem exalacionem et consumptionem spirituum [illegible] abstinentia [illegible] non [illegible] ad rem [illegible] pro iustitia [illegible] videtur [illegible] apportunum et rege virum istum [illegible] ut [illegible]. [illegible] itaque [illegible] est ut in principio vel in fine illius usque ad duas [illegible] vir [illegible] ut [illegible] sequitur in fine [illegible] februarii vel in principio marcii [illegible] usque ad [illegible] dierum [illegible] mane in aurora accipiat istas pillulas. Recipe pillularum de [illegible] pillularum de [illegible] fiant pillule [illegible] cum suco [illegible] et non dormiat per [illegible] horas [illegible] nisi per [illegible] et [illegible] accipiat [illegible] unam aque calide [illegible]

horam unctis provideat. Sequenti vero die accipiat hoc digestivum calidum quod conficit vi diebus. Recipe syrupi de absinthio, syrupi de calamento, syrupi [illegible] acetosi ana ʒ i ß, aque absinthii, mellisse ana ʒ i ß, misce et tardet cibum per horis iiij or. Iº vero sequenti die purget cum hoc. Recipe electuarii indi ʒ iiij. Sic bibat ipsum cum modico tepidi vini albi montani calefacti et post istud teneat ordinem quem tenuit in assumptione pillularum predictarum. C[onsili]um instrumentum est ut iterum fiat ei purgatio in autumno sicut supra scriptum modum et est quod circa finem mensis in tribus vicibus mane hora et cum diebus abstinentiis que scripta sunt in primis pillulis accipiat hoc potum cum vino superscripto calefacto. Recipe yere gali ʒ i, diasinitonis ʒ i, misce. Sequenti vero mane accipiat hoc digestivum, continuando ipsum per vi dies calidum in aurora sicut de precedenti dictum est circa absinthia. Recipe syrupi de bizanciis ʒ i, syrupi acetosi ʒ ß, aque acetose cicorce ana ʒ i, aque eupatorii ʒ i ß, misce. Septima vero sequenti die purget cum istis pillulis. Recipe pillularum aurearum ʒ i, pillularum cathiarum ʒ ij, cum succo vel aqua lauri reformentur pillule vij et fiat post eas ut de primis pillulis dictum est. C[onsili]um instrumentum est ut postquam purgatus fuerit in vere salutem per xv dies utatur hoc cum fectam accipiat dosim per eam ante cibum rotulam unam. Recipe specierum diacalamentum ʒ i, trac de specie describe rosarum ʒ iij, zuccari ʒ ij decoct. ʒ i fiat confectio in rotulis ʒ ij cum aqua eupatorii. C[onsili]um instrumentum est ut post purgationem autumpnalem utatur hac confectione eo quod in precedenti inmediate scriptum est. Recipe specierum diarodon ʒ i, specierum aromatici rosarum ʒ i ß, zuccari ʒ decoct. ʒ v, cum aqua cicorce fiat confectio in rotulis ʒ ij. C[onsili]um instrumentum est quod iterum post purgationem mensis in tribus usque ad purgationem veris utatur pillulis istis de quibus accipiat hiis in septimana unam mane ante cenam scilicet in vespere et postea ij de eis unam post horas duas post cenam. Et precipue si perpetiet quam tempus capitis. Recipe aloes epatici ʒ i, pillularum allefangine ʒ ij, reformentur pillule per ʒ vi cum aqua maiorane. C[onsili]um instrumentum

est ut post purgationem veris et utatur istis pillulis infrascriptis eo modo quo de precedentibus inmediate scriptum est. Recipe magdaleones pillularum allefangine ʒ i, pillularum de yera gta ʒ ij cum succo rosarum fiant pillule vij. C[onsili]um instrumentum est ut vir iste a principio mensis marcij per totum mensem junij sit sero suo potest et potius unam hic unguenti. Recipe olei de mastice, olei de musto ana ʒ i, mente, cipi, mastices galiengi, folij, cigami, amcos ana ʒ ß, ligni aloes ʒ i, resine ʒ i, cere quod sufficit fiat unguentum hic glutinosum et in fine quod purgat cum ʒ ß pulveris hoc unguento ei inabile unatum. C[onsili]um instrumentum est ut cotidie tenet super ypocondrio dextro sub coste omni mane cum surgit de lecto ungeret sibi totam illam partem usque ad spatulas et primam cum hoc linito. Recipe olei de mastice, olei de spica ana ʒ i, sequanti, mirre gari spice ana ʒ i, conficientur. C[onsili]um instrumentum est ut iste vir in aliis cibariis suis utatur hijs speciebus. Recipe cinamomi electi ʒ i, piperis nigri ʒ x, gariophili ʒ i, macis spice ana ʒ ß, fiant species. C[onsili]um instrumentum est ut iste vir sepe assuetrat ablucre pedes eius in cenam cum aqua decoctionis foliorum lauri salvie et rosmarini. C[onsili]um instrumentum est ut vir iste post purgationes omni mane in aurora per unum mensem deglutiat cocleare unum hic electuarii. Recipe specierum electuarii diatonpiperon specierum aromatici rosarum ana ʒ ß, violarum, specierum sequanti mastices ana ʒ i, syrupi de endivia ʒ ß, zuccari albi ʒ i ß, fiat electuarium. C[onsili]um instrumentum est ut omnino utatur saltem ter vel quater in septimana comedere fructum unum hic confectionis. Recipe gingiberis phisticorum et amigdalarum mundarum ana ʒ i ß, zuccari albi ʒ v, cinamomi electi ʒ i, sandalorum rubeorum ʒ i cum aqua absinthii fiat confectio in frustis sicut pinocata et accipiat ipsam inmediate post cibum vel in fine eius ...

Pro honoranda dua exposicione ab hunc iste magistro quo ad eam utilia dicta que scripta est de viro suo cuntado omnia illa que dicta sunt ab eo debere dilli creant... utriusque eorum dispositiones

invicem in eodem ut firmat et in tam
mali quod idem est ambore dictarum
modum Capitulum non in speciali quem vide
tamen cum absinthii rem... Ego nota
piam Regimen horum est ut in patiente
sit. Ablutis fiat ei flamma hyaa ve
spectat de zaphora dextri pedis
et ipse si venter eius largus fuerit
et constipata fuerit adiung ʒ v. Regimen
instrum est ut post flomias postentem
vitatur invictamine ista de qua a cin
gulo inferius tota spina et venter
usque ad inguina diligenter inungatur
cum fricatione aqua et pannis calidis
diligenter conligetur et calefiat. Recipe
olei de viol. ... ʒ ii. olei de ane
ta olei de castoreo ana ʒ i. appone molli
oris ʒ ß. galbani ʒ v. pulveris ma
tricarie litorte arthemisie baccarum
lauri ana ʒ i. cere albe ʒ ß. opopono
ci ʒ ß. dissolvantur gummi cum aceto et
reliquis hiis incorporatis fiat unguentum
Regimen instrum est ut post flomias hec
dua tria die sequenti inunctio ponatur
cum hac medicina Recipe benedicte ʒ iii. de
... diacastorei ʒ i. misce et cum aqua
cum aqua calida decoctionis arthemisie
et absinthii ... hac medicina ... quod
dictum est de membris viri sui Regimen
instrum pudende est ut hec dua supposita
loco doloroso suo ... unum cerotum
totum ... doloris sui amplectens
ß. hoc modo Recipe bdellii mollis
galbani armoniaci ana ʒ i. resine
clare ʒ ß. pulveris violarum ...
matricarie arthemisie ana ʒ ii. et
ʒ ß. pulveris mandragore ʒ i. cere q.
s. fiat cerotum bene glutinosum Regimen
instrum est ut ista ... mane
in aurora ... de istis pil
lis Recipe specierum benedicte ... ʒ i.
aloes abluti ʒ iiii. croci ʒ ß. sal.
indi ʒ vi. cum succo ... asini
reformentur pillule ... ʒ vi. ...
... Capitulum ... sana
bitur ... de statu suo
et ... pudendum ei
ad laudem ... dei etc.

Pro uno ictero ... colico Recipe ...
... ana ʒ i. ... vi. sulfuris
vivi ʒ iii. sal gemme ʒ v. fiant pillule
cum succo ... etc.

Pro quodam viro qui erat magister ...
... fuit ordinatum sibi ... solutum leni
tum Recipe ... ʒ ii. electuarii de psi
lio ʒ iiii. misce et cum ... ge
... electuarii et ...
... et ... dulcis ...
... fuit ordinatum sibi ut
acciperet ... solutum ...
... Recipe ... ʒ i. et fiant
pillule due ... fuit ordinatum
ut acciperet ʒ iiii. electuarii ... rosati cum
aqua ordei ... ana ...
... ex istis ... solutus fuit
ordinatum fuit ut ... dicit
... Recipe cassiefistule ʒ vi.
electuarii de succo rosarum ʒ iiii. ...
Recipe ... rosati ... ana ʒ ii. electuarii
de psilio ʒ iii. et ... non solutus
est ... in sero ordinavit sibi ...
... et ... ipsum ... fecibus
... ordinavit ... ut acciperet
duos ciatos olei cum ʒ iiii. ... euforbii
et ʒ i. ... sal. ... appellavit sive si
bilis ... ordinavit ... sal
gemma et ... istam bibendam
ana ... Recipe ... xvi
... in ...
... ad ...
medicinis etc.

Pro fistula lacrimali ... blanditer
Recipe ... aloes sarcocolle sang. draconis
balaustie ... ana ʒ ii.
... ʒ xvi. pulverizentur ...
... et cum aqua putei fiat ...
et ... deinde in ... ducen
do ... fiat ...
... in sero
quando vadit dormitum ponatur gutta
una ... et ... digi
tum cum panno subtili ... dolor etc.

Solutivum

Solutivum pro quadam muliere antiqua
que patiebatur ... melancolicam
Recipe pulveris ... sive lapis lazuli
ana ʒ i. fiant pillule.

Pro erisipila in quadam vetula ...
... et ... lixivium
quod lavat caput et in eo ...
... in quo madefi
... et ... reponantur
loco ... in die etc.

Pro dolore ... a-

reumatismo descendente ad ligamenta
dentis ℞ pillularum assageret ʒ ß et
fiant pillule iij et accipiat in introitu
lecti Item si fiet descensus reumatismi
colerici vel sanguinei ad partes faciei iste
pillule accepte conveniunt

Pro arenulis et lapillis ℞ aq. violarum
salis aq. saxifragie ana ℥ ß aq.
cuscute ʒ iiij de hoc accipiat tepidum
ante cenam et ante prandium per unam horam

Pro dolore renali et yliaco fiat sup-
positoria vi ex speciebus olei de bacce
et ysope. Pro clisteri ℞ benedicte ʒ i
olei de bacce lauri ʒ ij cassie fi-
stule recenter extracte ana ʒ i sal gemme ʒ
v misce. Pro linimento ℞ o. de ane-
to o. de camo. o. de liliis albis
ana ʒ ij olei de ruta olei de
bacce lauri ana ʒ i misce. Pro eva-
poratorio ℞ cimini ani. fen. dauci
ana m. i camo. semen malve et al-
tee ana m. ij coquantur grosso modo
et fiat evaporatorium

Quidam narravit ante b. de fratre
suo existente prope acrem exsic-
cati quod habuit cancrum podagram et cica-
trices per que fecit secessus aquosos
dixit ante b. quod proponeret illas contrarias
applicationes frigidorum caliditate quia
inflamat epar quod fuit causa. Causa
autem illius fuit et egestio aquosa si
confirmabat maximam ibibitam in tunicis stomachi
et non fluctuationem sicut denarius in
bursa iacens. Et tunc pro isto ordinavit
hoc unguentum quod per iij mane inungeret
stomachum et ventrem infidem cum bom-
bice acetu calido deinde ventris
ligentur et sic fiat in sero ℞ olei
de absin. de menta de ciganus ana
ʒ i ß pul. cimini amceos folii ligalo
es ana ℈ i cere quantum sufficit fiat unguentum
molle

Secundum stomachi pro petro septoe pro vai-
tu ℞ rasine ʒ i mastic. gaus.
ana ʒ i cum aceto fortissimo fiat cero-
tum glutinosum

Pro una mochia habente ulcus crage-
im et sequerunt ei descensus humorum
ad ratulam gemm cum magno do-
lore ordinavit ante b. epithima hoc po-
nendum super gemm latinus et ratu-
di ℞ virg. palme plus quam calhopiens

gemm ℞ diarce ʒ iij sandali ʒ i ß
et opii ana ʒ ß insquami ℈ i

Pro quodam renetico cui post cum fecta
advenit dolor anche dixit ante b. ut
fiet ei evaporatorium duobus vel tri-
bus diebus ex spelta bene calefacta
in caldari et sibi adiungatur in fine
cimini ʒ iij bis vel ter calefaciendo
donec tergat locus et iungatur un-
guento anodino

Pro quodam puero disenterico x annorum
℞ sitularum unam aq. cisterne seties
calibeatam cum qua fiant comestibi-
lia sua. Item bibat vinum nigrum stip-
ticum. Item vitet avis dure cum aq.
sta. Item comedat prunella siluria
poma citonia panem biscoctum. Item
fiat ei hoc clistere ℞ pinguedinis
recentis cap. ʒ i olei ross. ovi vitti
ana ʒ ß tract. de balauste
tract. de bolo ar. ana ℈ ij misce
et fiat cliste. Item vitet confectione
constrictiva. Item cerotu sto li stipto

Pro illo alamano qui veniebat de se
pulcro sancto sensit stomachum aggua-
tum vel pro itinere sumebat ei 3o die
a iiijto si est nimium stipticus ℞
pulveris polipi pulveris prati ana ʒ i
et dimidiam pro vi vicibus ante cenam
sumendo. Item ℞ specierum diarodon
abbatis et triasandali ana ʒ i
zucari albi quantum sufficit fiat tragea i forma
rotunda de ista confectione sumat post
ante prandium et ante cenam quantitatem unius
lancie magne ro quam magis et inve-
dicatur alterat distemperatum epatis quod permi-
cipius situatur epati

Pro illo qui in latere sinistro colli
habuit apa selirotitu scilicet scrophulas
cum tortitudine oris ordinatum fuit hoc
innovatus ℞ pul. polipi ʒ i tur-
bit prati gr. vi salis indi gr. ij mi-
sce. deinde ei mane vitur digitis
suis. Item linatur cum hoc linimento ter
in die ℞ o. de iuniperis ʒ i ß o.
de euforbio ʒ i ß pul. scrophularie
ortaite ana ʒ ß ℞ lapacii ℈ i
terantur sic et post fortem contritionem
si addat eis tract. de celidonia
ʒ i et fiat linimentum

Pro illa puella que pluribus diebus non
assellavit ℞ benedicte ʒ ij cere siplici

ʒ iii detur in potu cum aqua maluarum
Item per ventositates pone super umbi
licum istud unguentum Recipe yereb. ʒ ii

Puer unus cum patiebatur eructuaciones
uel quasi uia ventosa ad partes super
iores expellebat cum puncturis saporis
amari et desiderabat eruer eos
uel non poterat vnde pro remouendo
illos vapores seu ventositates pro
eructuatione quam venientes ordina
uit ei ut sumeret oximell squil
litici ʒ i cum aqua maiorane ʒ v
et de iste mixtura sumeret plenum os
tenendo per spatium tres paternoster et
uirtute per exprimendo et interpollando
paruum tempus retinere et sic ter fiat
in prandio et in cena et postea fiat
paruum mastic dentibus et tenendo deglu
ciat post cenam uel post prandium
Item Recipe l ʒ fiat aqua tepidam
ʒ iiii et paruum zucc. et bibat in
distesi emis pone sal. gemme a vis.
et vitellum oui etc.

Pro puero dissenterico Recipe pillarum de coa
gulo ʒ i trociscorum de balaustiis trociscorum
de bolo ar. ana ʒ i fiant pille xij
Item Recipe ossium dactilorum combustorum pe
nitus florum uino terrabe sanguinis draconis ana
ʒ i ʒ pulveris gallarum perforatarum unguenti
confecti ana ʒ ii ʒ coquantur simul cum
uino granato de quo ungatur totus
venter inguina femoralia et retro
usque ad spondilia

Pro exitu ani et pro ulceratione cala
igneis capitis unde Recipe unguenti de
amilo ʒ i plumbi usti litargiri pre
mistrati gallarum cipressi ana ʒ ʒ
incorporentur in mortario et fiat
quanto ultimata etc.

Pro una quae erat quasi in statu
et post quasi flomata fierat ordinata
fuit ei hec vnctio Recipe vnguenti de
amilo ʒ iiii caphore ʒ ʒ misce
et iungantur spondilia sua Item
unctio post sedem Recipe unguenti glutiosi ʒ
i ʒ olei de mastice de atomis
ana ʒ i rosate sanguinis draconis
corallorum al. ana ʒ i labrusce ʒ ʒ
cere q. s. fiat unguentum liquidum

Pro forlanis ad icterigeneris sui spon
dilis ermiuand Recipe yere lemittis
ʒ ij fiat in auena cum aqua uiuifisolis
pro duabus vicibus etc.

Pro ulcere in capite pueri ordinauit
unguentum basilicon maius et ʒ i uel
re quod intra exitat et abluit

Pro illo dissenterico recipiat pillas xij
de caagulo in prandio duabus
vicibus etc.

Pro quodam duo qui patiebantur emptoicam
vene pulmonis Recipe cassie ʒ x
succi rosarum ʒ ʒ aqua plantaginis ʒ ii ʒ
Item Recipe mumie sandali rubri conso
lidae glutinis oculi ana ℈ iij trociscorum
de terrabe ℈ ij reformentur pille cum
succo rosarum pro oi ʒ viij Item Recipe
pulveris scorie ferri preparate terrabe ana
℈ i sem. plantaginis acacie ana ʒ i ʒ
fiat pulvis ana pse et incorporentur
simul deinde in septimana abiat
post pro ij horas uel iij abstergit
in illo sanguis putridum collectum
ibidem et consolidat Item duo
in l. vidit sanguis ita nigrum
per iiij or dies post primam visitationem
ordinauit sibi hec Recipe electuarii sebe
sten ʒ i rosarum electi ʒ i ʒ pre
ce ʒ ij aqua lactis ʒ iij misce
Item Recipe aqua rosarum ʒ i aqua citone
aqua lingue ana ʒ viij terrabe co
rallorum rubri sanguinis draconis ana ʒ ʒ spece
reparatarum specierum tasandalorum ana
℈ iiij aceti nigri ʒ i vini mal
uatici ʒ vi et misce isto epitate
usus fuit duabus diebus Item Recipe pil
lare de composito ℈ ij etc.

Pro lapide renum Recipe sanguinis yrci
lap. spongie vitri combusti lap. in
daici ana fiat pulvis qui sumatur
cum aqua saxifragie partes ij feniculi
aqua anguie partes i aqua fragi pro
te ʒ misce

Dato sit in cibo seu pectore explana
te ipso secreto fiat in mane Recipe
aque unguenti capillum ʒ ii aqua
yreos ʒ ij aqua stlimationis carum
ʒ i nigri ambre ana quartam partem
qui seruunt misce et aut usque
ad vi uel viij dies etc.

Pro uno septuagenario qui patie
batur singultum a ventositate recipiat
pillas ij allefagiarum in pastu
Item per aliquot dies post non cessauit

fen̄i porri sic stom̄ ventosam et provocat
stimulacōem Item utatur plicis in die
de confectione cassiafistule Item Recipe croci ro-
sti masticis spice rosarum ana ʒ ij.
ameos assari ana ʒ j. aloes epatici ana
ʒ ß. pul. pse et cum mucilagine psilij
fiant trocisci Item de istis si vis fiant
pillule Si quis intendamit stom̄ sum
ex assumptione fructuum sumat ameos
piperis longum aut radicem enule
Rusticam cui accidit in una nocte
magnitudo lingue cum multis humiditatibus
ipsius et fameris. ad tarius ore dixit
a. b. ut raderet lingua cum cauterio
deinde abluatur xx ut xxx. ut xl.
vicibus in die ore suum in succo lactuce
Pro illo habente rupturam vene pectoris
Recipe lap. ematite bol. ar. terrabe-
sie sigillate. ana ʒ j. fiat pulvis
q. b. pro sua ventositate stom̄ usus est
diatrimo et alijs carminantibus non tamen
cessavit dolor multis diebus et erat
qui continue tandem comedit alium et
expulit infinitas ventositates per inferius
Pro puero tussiente et habente vomitum
propter tussim Recipe olei amigdalarum dulcium ʒ j.
cere ʒ ß. misce et liniatur pectus. Item
ponatur super prora capitis pulvis
capitalis Item fiet sibi decoctio pecto-
ralis
Pro lapide Recipe vitri combusti lap. spongie
lap. iudaici ana ʒ j. tergee? premi-
lus ʒ ij incorporentur simul Item Recipe
radicum saxifragie vitri combusti ana
ʒ j. pulvis super scripti ʒ ij cum oxicelle
scillitico formentur pille vj et capiat
ante cenam tres et post cenam per duas
horas unam pillulam saxifragam Item
cum vis magis frangere lapidem pone
pulverem de lepore combusto loco radi-
cis saxifragie Si vis magis aperire
vias dimitte pulverem de lepore et
pone radices saxifragie
Pro quodam cupito qui non valebat
dormire Recipe sirupi de papavere ʒ j. sirupi de
nenuf. ʒ ij aq. viol. aq. florum
salicis ana ʒ j. misce et accipiat
per horam post cenam
Pro lapsu sedis et humore matricis et me-
num albarum defluxu quod mala quod
non putans sit dependeriam ab. egre-
gravante sanguine illaudabiliter intrarai

torius et ideo acquirit dispositionem mara-
modem sumat omni mane xxx. diebus
continuis et aqui matricarie ʒ iij cum zucco
rosato sepe utatur hac suffumigacione inferius
Recipe gallarum cipressi et cipreus ana unc.
x. rosarum sumach gariofilorum nuci arabice
thuris yppoquistidos sandaraca ana ana ʒ ß.
scorie ferri ʒ ß. bulliant in ℥ po-
lexivij usque ad consumptionem medietatis
in quo lixivium infunde frustum ferri catum
calibis et aptis mediantibus rotis
panis lini convoluta fumum acci-
piat per inferius deinde post predictam suffu-
migacionem accipiat tres de istis
pillulis et per horam post prandium accipi-
at suffumigacionem fetu ferri post per ce-
nam solis Recipe agni casti sandaraca ri-
nante? ciperi thuris quasi ana ʒ ß.
fiant pille cum sirupo de mirto pro omni
ʒ vij deinde. Item hec mitte a cingulo
inferius per totam pacientem usque ad fi-
nem caude ungatur hoc unguento Recipe
o. de meta. o. de mastice olei de
mirto ana ʒ j. trociscis de gradio trocisci
de rosis ana ʒ j. ß. capulatum glandi-
um gallarum psidiarum scorie ferri ana
ʒ j. cere q. s. succi rosarum ʒ iiij fiat
unguentum de quo ungatur sero mane et
sero Item fricet sepe tibias in inferio-
ribus partibus ramos tibiarum cum pa-
no aspero per unam horam ante cenam
trahendo inferius 6.o super umbilico
ponet hoc ceratum Recipe galbani ʒ j ß.
armoniaci ʒ j ß radicis consolide ma-
ioris et minoris ciperi sandaraca yppoquistidos
acacie ana ʒ ß. corticum granatorum ʒ
j ß. dissolvantur gumme cum aceto nigro
non valde acuto. deinde reliqua incor-
porentur cum eis et fiat ceratum tamquam
rotundum sicut nebula 7.o assuescat
odorare sepe pulverem istum Recipe ligni
aloes folij origani calami [ligati pulvis et contrarium gua] barbarum
lauri muscate ana ʒ j. gariofilorum masticis
ana ʒ j ß. fiat omnium pse pulvis 8.o non
post predictis medicaminibus pluribus die-
bus usa fuerit tunc omni mane in me-
dijs temporibus saltem per mediam horam
sedeat in aqua huius decoctionis usque
ad umbilicum Recipe radicem consolide ma-
ioris et minoris radicis plantaginis corticis
granatorum corticis arboris nucis avellane
et sorbarum ana ana iiij scorie ferri ℥ j.

gallarum cipressi et granis ana in vino ... ...
continuandum grosso modo et coquatur in uno
marsello aque usque ad consumptionem medietatis

℞ Pro defedatione et scabie cuiusdam infan
tis inungatur oleo amorum vel oleo de
iuniperio vel succo caulis vel cum succo
lapacii acuti vel cum succo cucumeris
asinini

℞ Pro ulcere fistuloso quod provenit ex va
riola sive gutture nascente et habuit
orificium valde strictum et non potuit
curari dixit an. b. ut fiat tenta
de erbo nigro et intromittatur hec
enim excoriare et elargare et consume
carnes corruptas

℞ Pro quadam muliere paciente in alba
invaginatur ℞ electuarii indi ʒ iii benedicte
simplicis ʒ ii distemperentur cum aqua
decoctionis melliloti et primo benedicta
enim purgat renes vesicam et matricem
ab omnibus humoribus grossis flematicis

Remedium bonum ℞ duo vitella ovorum
tracta cum .iiii. misce. Item et melius est
suppa vini cum croco

Pro ... uluerata ℞ ʒ ß
pulveris preparati ana cum ... ... mane et
sumat hora ℞ cassiefistule preparate ʒ i. ele
ctuarii de psillio ʒ ii et cum aqua ordei
zucharate distemperetur et bibatur. Cassia
preparatur sic ℞ cassiefistule grosso modo excorte
ʒ i et infundatur in aqua endivie calida
et stet per mediam horam postea coletur
per sedacium eundem et ad ignem coquatur
Item melli rosarum ʒ ii pulveris mastic ...
...rum de ungule caballine ana ʒ iiii
misce et utatur super loco per digito. Item ℞
boli ar. terre sigillate ana ʒ ß olei masticis
et citoniorum ana q. s. pro linito.

℞ Pro quadam vero paciente catarrum sibi
date fuerunt due pille de stadro te
introitus lecti

℞ Pro sputo mulieris facta erunt cum yera
caloquintidos cum agarico infuso quam cum
pillulis de sarcocolla et fetidis de aqua
yreos quam et melius et securissime aqua
stillimationis scordeon

℞ Pro idropica ℞ succi radicis yre
os ʒ iii electuarii indi ʒ ii ß crocus usti
ʒ vii misce. Item ℞ aqua stillationis
fetidis ʒ i aqua esule aqua yreos
ana ʒ ß misce et si induxerit nau
seam ponas pul. costi dulcis

℞ Pro una sciatica primo mane fuit flo
mata in brachio et quia ma habuit
raptum versus dorsum usque ad ea loca ad
que ma conatur expellere earum materie
deinde et postea hec in sero fuit ventusa
ta in spatulis cum scarificatione secundo mane fuit
flomata vena sub lingua cando
linguam inter duo ligna et revol
vendo usque sursum ut vena bene appa
reat et strinxerit collum patientis sicut
suffocare potuit cum una tali tubalia
deinde transversaliter incisa fuit vena
et emanavit sanguis quasi ʒ i. postea
apparuit in mente ita quod quasi nichil
deglutiri potuit nisi cum intensissimo
dolore sed bene expiravit et respiravit
Item a principio utebatur ... mane ex
succo torticum ... in mayo
... iunio et cum melle confectum

Ad dissinteriam ℞ pillarum de bdelio ʒ
ii fiant pille v. cum sy. mirtino. Si
fluxus est a materia calida utere de
ab intra feris et stitis et preparatis
vinum cum aquis stipticis sit mina
citoniorum vini granatorum aqua rosa
sed aqua ... Item ℞ trociscos de balaustiis
ab extra appone sed et ... reppri
... febrem. Si fluxus est fecis
fac pillas de floribus ... rosi
mirtis. Item mastix thus thus quo
sit mina citoniorum ... sit quod cauda
stiptica diversis ... ducentur ...
stiptice etc.

℞ Pro quodam qui passus est duritiem
splenis per annos quodque curatus est
ex filtro infuso in aceto calibeato
bis in die actu calido imponendo su
per in pectus medii anni. Item hoc
acetum valet ad gargarizationes et ven
tositates splenis et amarum cum doloribus

℞ Pro epate calido et oppilato et aquam
in pectore indurato valet lib. v. vel vi.
mane mane ʒ i ß succi rosarum. Item cu
rata est epate calido ... et ...
valet ad hec.

℞ Pro quadam scotoma ordinatum fuit ut
... mane et sero ablueret oculos
urina propria

℞ Pro quadam domina xxx annorum que
post partum remansit apletica ordina
tum fuit ut fieret ceratum lunaris
figure de bdelio vel de armoniaco
si vis potentius

P quadam quadam paciente coliciam fiat clistere ex vino albo dulci et aliis
Item fiat fomentacio cum spongia super loco dolente ex decoctione matricarie et artemisie
P mestruis albis uti magister Johannes diureticis calidis ut spica nardi
P menstruis albis post ordinem balneum ad confortandum matricem et educendum humores ex artemisia savina malva bismalva ensilla acuto etc. Item utatur confectione ex cardamomo macis et cinnamomo et similibus. Item utatur diureticis calidis post hoc confortet matricem cum pessariis confectis in potu et nocte. Item iungat pectorem cum oleis confortativis nervinis
P tinea post mollificetur cum pinguedine
P lentiis post lavetur caput cum decoctione malvavisci malve etc. post extractum pilum mali et sic ex faciei plurigiuribus deinde abluatur caput cum lixivio tunc R. genestre que mundificat et exsiccat
P quodam ydropico ordinatum fuit ut acciperet per vi vel vii dies decoctionem dictam ebuli ad educendum postquam non esset facta non amplius capiebat pillam
P eodem R. pulveris radicis cucumeris asinini pulveris radicis yreos ana ʒ i misce
P quodam scolari qui cecidit super pectorem etc. et remansit sibi dolor R. unguenti de mucilaginibus rosati ceraci ana misce et extenda super pecia
Quidam iuvenis forsan xxx annorum marasmaticus habuit dispositionem ad malam complexionem stomachi male existente cum dimittere forti in fundo stomachi cum febre et siti et ventus et motu palpitacio cordis dedit sibi ana b pillas duas de aloe abluto ana contra confirmatas cum aqua decoctionem
Quidam iuvenis paciebatur arteticam ex ventositate et humoribus subtilibus discurrentibus per membra ut in brachio ut in pede ut in dorso ut in anchis etc.
R. olei anfacini olei rosati misce et iungat
Unguentum pro ulceribus magnis pulsis pedum pro ruptorium factis mitigativum et mundificativum. R. olei de mastice ʒ i olei anfacini ʒ i rosacei cere ʒ i galbani cremanari ana ʒ i s litargiri cerusse ana ʒ i thucie mirre ʒ i s cere ʒ s dissolvantur que in aceto et fiat unguentum mediocris viscositatis in cuius fine ponantur pulveris post infrascripta et cum ea b fiat appone terebentina que et sigillum in ea cum dicta laeis imposita etc.
Nota quod in ulceribus fraudulentis cum labis in locis unctos mineralia que administrari debent pius lavari postea acuitatem ea quam habent quod nocent inunctis
P cordem mulierem R. thimi epithimi ana ʒ vi lapis lazuli lapis armeni ana ʒ viii diagridii ʒ i misce et fiat pulveris pro duabus vicibus cum brodio vel alia et simplici
Mitigativum R. vitellorum ovorum unum iiii olei rosati ʒ s camili ʒ iii croci pomorum in mortario minuta agitentur et in fine addantur farine ordei ʒ x et fiat linimentum
Emplastrum ad sedandum acrem dolorem adusta per vicem mali vel vinalle subiti innati et dispositionis levis R. olei anfacini ʒ s rosacei ʒ ii vitellos ovorum unum vini ʒ rosati cerebri ʒ ii cumini olei alique dicit in sortagine deinde dittandum tepefieri tunc superponatur vitelle ovorum cum cum cordem sicut in euribus panni calidi vel agitando pulchris secundum incorporatur pulveris camili de ordeo ʒ iii et tandem fraddata tercia subsequens agitatione iuvitem fiat et si velis ipsum mundicem magis efficere superadde butiri recentis ʒ ii bdelii subalbi dicti et mollis ʒ ii et lento igne coquatur in ʒ iiii dulcissime sapore usque ad consumptionem ipsius vero et medicinam efficacissimum est etc.
Contra melancoliam

62

Baptista vicecomes adolescens de honoranda familia cum perdolendum est laborabat egritudine que dicitur melancolia dicitur et ex est ex cerebro in capitibus strictis et tunc et ex cerebro imaginativa complete sicut etc. plurimum et ipsum dicit devotissimi et catholice legis latori magni cum multa habeat dispositionem ad hoc multa ingenium multa exercitium ad talia potentem peiori ipsum multa ʒ solu

in eo corrupta est ymaginatio ut dictum est
secundum ymaginationem partis anterioris apprehensiones in eo corrupte
producuntur ex falsis ymaginationibus species ta-
lium ymaginationum corrupte deferuntur ad
organum cogitationis et permutant ipsius
complexionem et spiritum eius qui est instrumentum
operationis ipsius cogitationis. Tertium ex per-
mutatione organi et instrumenti ymaginationis
partis anterioris ipsa ymaginatio corrupte operatur
in apprehensionibus eligendi et eliciendi
in parte anteriori talis elicit et exit in actum
orandi predicandi et de lege dei
sermocinandi quia totum in eo causatur secundum
speciem corruptionis in operationibus aliarum
virtutum predictarum. Secundo vero ymaginationis et cogitationis
virtus detior est hec species quam fuit in a-
qua narrat Galenus de i° quod corrupte
ymaginabatur taliomas in camera sua
et iubebat expelli eas ymaginabatur
scilicet quod non erat ferebat tamen iudicium
quod expelle debebat eo quod psaltarios
instrumentum expelli debent a cameris
in quibus sunt habentes tales lesiones
cerebri habentes. ¶ Sunt autem et aliae species
provenientes a melancolia ferali ex-
quo excludit autem [illegible] [illegible] vel
quemadmodum que sunt acuta a [illegible]
manie et suarum specierum scilicet canine
lupine et demoniace de quibus tribus
non est ad propositum ingredi [illegible] et
adolescentes hic istis non molestatur
egritudinibus [illegible] [illegible] demo-
niacus aut maniacus dicitur [illegible] egro-
tat per melius per adustionem [illegible] quia
[illegible] 3a [illegible] 8° [illegible] de [illegible] ¶ [illegible]
melancolia apparuit cum saltu et rixa et
scintillis [illegible] [illegible] mania
et [illegible] dicitur melancolia [illegible] [illegible] illa
[illegible] [illegible] est colera [illegible] non adu-
sta. Hec autem melancolia [illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] male complexionis [illegible] et [illegible] in
[illegible] melancolice [illegible] per [illegible] male complexionis
[illegible] et [illegible] melancolice in corde [illegible] [illegible]
melancolico [illegible] melancolico [illegible] melancolice in [illegible]
ut cum ab eo non [illegible] digeritur
resolvitur vel expellitur ad membrum
ad quod natura expelli solet sicut est
quia eius notabiliter debilitatum est
in expellendo melancoliam et depurando
ipsum a sanguine ¶ [illegible] [illegible]
debilitatus est in [illegible] melancoliam
ab [illegible] quia [illegible] [illegible] et ad ipsum

cor melancolia [illegible] [illegible] quod inficit
ipsum cor permutando complexionem eius et
spiritum ipsius faciendo [illegible] in [illegible]
ad apprehensiones [illegible] ¶ [illegible] in [illegible] vita-
lis spiritus habet mala complexione [illegible]
[illegible] delegatur ad cerebrum necesse est
permutari complexionem cerebri ad melancoliam
dispositionem et [illegible] [illegible] in eo
sit [illegible] mala qualiter fit et sic ut predictum
est [illegible] in magna parte huius dispositio-
nis pendere a nocumento cordis et sple-
nis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] colera
nigra multiplicatur et generatur [illegible] [illegible]
membri quod est [illegible] [illegible] nigre
et est splen [illegible] debilitatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] fe-
cis sanguinis et [illegible] eius ab [illegible]
et alia est expulsio superfluitatum
quia ad ipsum ex eo trahitur ad latum
qui est ei [illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hanc dispositionem
[illegible] [illegible] satis et [illegible] [illegible]
ipsa sequitur nocumentum cordis splenis
cordis et cerebri ut declaratum est. Quod
autem dispositio ipsius dependet a melancolia
melancolia ferali ex [illegible] [illegible] [illegible]
¶ 1° ex permutatione coloris ad liuiditatem
quia perturbata ¶ 2° ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia causa est in marasmum
vel consumptionem totius corporis ¶ 3°
ex [illegible] ymaginationum et estima-
tionum corruptarum in quibus continue
laborat delusive orando predican-
do [illegible] ¶ 4° ex ventris stipticitate
¶ 5° ex superfluitate [illegible] [illegible] [illegible]
mutatione ad colorem liuidum ut
apparuit ¶ 6° ex sompni paucitate quia
tamen profundus est in [illegible] in quo dormit
¶ 7° quia urine eius lipide [illegible] aquose
cum [illegible] albedine cum aliquali
liuiditate apparet et tenues et cla-
re cum [illegible] [illegible] vel ci-
[illegible] ad liuiditatem tendente ¶ 8° uno
ex [illegible] ipsius [illegible] [illegible] [illegible]
videri potest ¶ 9° ex timore [illegible]
et fixione ¶ 10° et ultimo ex [illegible]
[illegible] in quo frequenter laborat [illegible] di-
co de pulsu [illegible] [illegible] est [illegible]
quod est parvus tardus et rarus cum
[illegible] et [illegible] reputatus unde
ex omnibus [illegible] [illegible] [illegible]

hanc dictionem et verendam satis et ad-
ipsius eorum tu secundum Regi · itaque
huius inuenturi preces non valens plenum
et tursibus quem idem eius et astanti-
bus satis diffuse pertractam id itaque si
non aliquem rem non valuit operantes ab-
eis calendo et inuitando peruenire
debeat ut fiat ad lapsum contractus qui
ipse est fatuus et situs habet in illo
co et in camera mediocris calide
et humidi et panis eius sit purissimi
uttodo fur fures · non huius etatem ...
ueris at duorum dierum ad plus · ob
-rtanties quibus utitur sint uittum
pingues ut pulline agnine vitu-
line capalie · et sibi similes et utatur
sepe lacticiniis cibis · et specialiter de re-
centa · et casos recentissimo absque sale ·
et de herbis comedat blitas spina-
chia malua cepalosanam ...
rotasa meloces amigdalas et auel-
lanas recentes · et pira dura · et
reliqua istis similia Balsamo ciba-
ria · et accia et acetosa omnes cui-
tentur · et cibos pestiles oppilatiuos
uiscosos · et difficiles digestionis omnino cui-
tet · Vino utatur albo subtili citrino
claro · et dulci quinto ... cum 3a ut
exta parte sui aque buglosse · et melius
est eius cibum in iiijor uicibus in die
partiri quam unam simul cibi mensuram in
duabus uicibus exhiberi omnino ei propter
eum debilitatem uirtutis et ei melius
caueat a uentris stipticitate quod prouci-
deatur ei cum instrumentis infra dicendis
et extendatur mora eius in sompni pli-
xitate · et uolo in uigilia omnino quod in
eo preda ad diutendum eius corrup-
tas uagiationes inducendo eius omnem
modum consolationis et letitie ita
quod ... apud ipsum cantates et diu-
sis musicalibus instrumentis gratie labo-
rantes et narrent ei historie
delectabiles · et specialiter de his que nego-
cia ... contingunt omnino que ...
accessus monachorum · et gubadrorum
ad eum et specialiter eorum qui pannos in-
duunt nigros et retorto capite tri-
stantes et lugentes haec de regi-
mine non valuit breuiter expedi-
ta · sufficiant hunc de pestorum
medicinis administrandis xij instrumentis

in uisu prouide debet quarum primum est ut
hanc preterea ... eius quam facere inten-
debam si tempus expectasset Recipe aque
lactis capitui ʒ iiij epithimi ʒ ij polip.
folliculorum ana ʒ ij sal indi diagridij
ana ʒ iij penidiarum ʒ j · infundantur
omnia in ʒ iiij predicte aque per diem na-
turalem deinde colentur et exprimantur
et predicte colature superaddatur electuarii dia-
sene descripti nicolai ʒ iij et totum
calefactum in aurora bibatur et post dor-
miat super eo per horam unam et post
... horam accipiat aque buglosse ʒ iiij
cum ʒ j zucari calefactis et post horam
unam accipiat prandium Supradicta medicina
administretur semel Secundum instrumentum Recipe
sirupi uiolacei · sirupi de thimo ana ʒ vi aque buglosse
ʒ ij aque melisse ʒ j · misce et acci-
piat ipsum diebus x · ieiunijs · ... et
hoc in precedenti aurora descripta
Tertium instrumentum est hoc quod si diebus tribus
assuit dignum uenter eius esset stipticus
utatur iste pillulis de tribus ... aut
saltem altero tertio accipiat unam ut
duas ... ana ... grosso
j ut ij · quod si ... quarum est ...
descriptio Recipe epithimi polip. agarici ana
ʒ ß · sal indi ... vij lapis armenii lapis la-
zuli preparatorum ana ∋ j · aloes preparati
cum succo endiuie ʒ ij · formentur pillule
... ʒ · vij cum succo rosis Quartum instrumentum
est quod post digestionem assumptam cuitetur
cum menia pauum fortiori ... me-
dicatum quod fuit precedens sit cum
tali Recipe ... medicata ʒ ß · lapis armenii
∋ j diagridij ... pilulis indi ... ... fi-
ant pillule cum succo rosarum · et exhibeantur
hora et quibus modis in precedenti menie descrip-
te Quintum instrumentum quod sequitur x · die-
bus post medicatum accipiat hoc dignum
predictum ... fortius Recipe sirupi de epi-
thimo ʒ j · sirupi de corticibus citri ʒ ß ·
aque melisse buglosse ana ʒ iij ß · ʒ j ß
misce · et accipiat ut in precedenti digestione
dictum est Sextum instrumentum est · ut post secundum
digestum ... cum hoc menie Recipe
electuarii · soluti · ad meliam descripti ·
in 2o de uiribus cordis ʒ v · lapis armenii
ʒ ß · accipiat calidum ut ... de primo
... dictum est Septimum instrumentum est ut
post quod iste uir fuit secundo ... utatur
hoc electuario de quo accipiat mane in aurora

acti ut ad quantitatem unius deglutiendum ipsum et tardet alium per adunguentum ligneis et soleo ex ipso exhibere quantitatem avellane unctam aqua pluvii et aqua tenera ut in cibis eius sigilletur vis confortandi cor et cerebrum et purificandi sanguinem et defendendi ipsum ab impressionibus contrariis ministrare. Recipe florum boraginis et buglosse seminum acetose seminis scariole endivie violarum adianti psillii ana. Recipe aque quantum ii generis predictorum infusarum in succo buglosse per duos dies vel ebs z. iiii pinearum mundarum ... triturare z iii corticum mirabolanorum indorum z i. iacincti smaragdi zafiri ana z i. ossis de corde cervi doronici zedoarie ana z ii s. lapidis ar. lapidis lazuli ... ana z ii ... z e. decoctione z i s. foliorum auri mundi ... margaritarum electarum z i s. ... leuto igne ... z i. succi pomorum apiorum vel aliorum dulcissimorum usque ad succi quantitatem supra ... deinde cum ceperit tepefieri superaddam alie species minutissime pulverizate et post et in fine ponam z ii musci et z iiii ambre et fiat electuarium ... electuarium et efficacissimum diligenter cum descriptum examinetur.

Nonum instrumentum et principale est descriptio huius epitime de quo ... super maxilla sinistra ... ... quadrangulatam latitudinis ... et sit calefactum et sufficienter ... descriptio. Recipe ... florum boraginis buglosse et acetose ... ... rosarum ... modum aptatur complete z i s. ... z iii ... z ii ... ana z i. doronici ossis de corde cervi florum rosmarini viole ana z ii s. ... z ii ... z s. ... ... fiat ... et farina ordei ... aliis superadditis diligenter incorporentur et fiat epithima et applicetur ut dictum est. 63

Decimum instrumentum est usus huius pulveris que ... olfaciat. Recipe ... z s. ... ... basiliconis ligalo ana z ii musci ambre ana z i s. fiat pulvis et ligetur in sindone de ... et ... adoret ipsum.

Undecimum instrumentum est ut ... sinistro corde epithima unctum dictum ...

faciat ... ... p alias xii ... infundendo in ipso panno de qua ... in mane aqua pluvia ... et ... per pluviam usque ad ... tertia vicibus et iterum per ... ... aliis duabus vicibus et sit iste pannus tepidus aut parum calidus. Recipe descriptio. Recipe aque buglosse melisse ana z i. aque rosmarini ... ana z s. musci ambre ana z ii ... al. et ... basiliconis ... ana z ii iacincti smaragdi zaphiri ana z iii vini malvatici vel altius vini ... ... misceantur omnia et lenibus bullitionibus bulliant deinde cum leni panno superponantur ut dictum est.

Duodecimum instrumentum est pulvis hic de quo ... ... vadit ad lectum aspergatur capillorum usque ad ... capitis per medium ... lati ... digitorum ponendo de eo ad quantitatem ... ... ordei ... descriptio. Recipe ... ... ana z i. ligalo z i s. ... florum rosmarini ... ... pulegii ana z i. pulverizentur omnia subtiliter et diligenter omnia ponderata misceantur.

Ultimum instrumentum est unguentum hic de quo ... ... et ... ipsum ... ... ipso calefacto et ... ... calefactus et duplicatus ... ... pulvere ligalo ... ... descriptio. Recipe ... de mastice ... de ... ana z i s. ... de ruta ... de ... ana z vi ... z i. ... ... et ... ana z ii ... ... z s. ... al. q. s. fiat unguentum mediocris ... ... et fiat ut dictum est. Hec sunt que mihi utiliora et magis ... in hac dispositione apparuerunt ... actum padue 1.4.3.1. xvi iulii

Et si dispositio venerandi patris domini danielis de ... ... sit ... ... ad se ... ... sit ... ... aliorum ... ... itaque ... ... a medio ... ... et ... in toto ... ...

mollibus deduci potest. Quarto quia omnes fere partes
corporis ipsius tactu frigide percipiuntur. Sed
iuxta regulam iudicandi de complexionibus
complexionatum et scripta a tactu galieni 3°
tegni 3°. Quinto non intelligo potest ex situ ve-
nae quae valde extenuata et macie
est quam propter frigiditatem et siccitatem apparent
duobus vite principiis que sunt caliditas
et humiditas. Sexto id idem apparet potest per exili-
tatem et occultationem venarum tamquam corporis
eo quia sunt exiles et etiam modice san-
guinis continentes quia in pluribus locis non ex
Septimo item hoc ex excessu existentibus quam
superius diximus hec pauce sunt et
ad consolidandum inclinate magis quam ad
humiditatem propter quod plurimum venter eius est
stipticus et bursiso medicinali providetur
ei. et item ex alio excessu quia urina
eius pauca tenuis et aquosa est
que frigiditate et siccitate affuit. Adhuc
est sudor et sputum in eo parum sudat
nisi raritate sanguinis. quia in hoc vero multi-
plicatur in sero et in mane sputum mul-
tiplex sui ab ore piceum sed hoc certe
multum humiditate et non siccitate quare e-
Item membra eius ad tactum percipiuntur mol-
lia. Adhuc est in membris motuum
exteriorum lassitudo propter etc. Undecimo quia
de nuncationes frequenter multiplicantur in
in eo. et descensus mentium per palatum
sed hec omnia attestantur multitudini mem-
humiditatum. Duodecimo quia eius non videtur frigidus et
siccus. Dicendum ad id primum quod quamvis videtur
est frigidus et siccus ut prius deductum est ex
signis. Ad secundum dicendum quod cum omne frigidum et siccum
et adhuc extremaliter tali stat augmentum
humiditatis accidentalis eo quia frigiditate multum
interfecta quam est in eo in etate consi-
stentie propter debilitatem virtutis cuiuslibet me-
brorum digestiva tam digestive prime sicut stomachi
quam secunde sicut epatis et tertie membrorum. Cum
ergo prima sit propter malum calorem ad
digerendum materias his digestionibus propor-
tionatas patet quod necessarium sit in hoc viro
multiplicari superfluitates in prima digestione que multi-
plicantur propter grossitatem venarum ascende-
re descendunt ad os unde et multitudo
in me salivalis vel mucilaginose humi-
ditates et propter hoc salivam prius causatam sitire
est propter debilitatem digestive epatis et mem-
brorum tales materie multiplicantur per universum
corpus defunduntur in substantiam membrorum

reddendo ipsam lenem vel humidam humiditate
madefactiva. et non substantifica. et ex hoc
soluuntur motus. Secundum quod est in me humor in
universo corporis multitudine musculis nervis
et ligamentis infuse faciunt in eis
lassitudinem et ipsam etiam ad exteriores mo-
tus sicut est in priore. et ex hoc sequitur fluida
mento item solvi potest. Tertium motum quam
humores multitudine in cerebro provocans undi-
genis que expelluntur per nares per pala-
tum. et per oculos ac fluxibilitate sua
exeunt per predicta loca. hec item frigiditas
et siccitas in toto corpore istius domina-
ri potest propulsum primum tercium. et totum
ad duriciem magis quam ad leniciem in-
clinatum et est signum non fallens quia
sumptum ab operationibus quod efficacius est
inter alia signa ut vult 2a primi canonis
de signis complexionum. Plura alia signa
de pilorum multitudine. et paucitate de
operationibus interiorum membrorum et exteriorum
adducere potuissemus sed hec non alia
meliora sunt quare etc. Ad secundum vero
perdicibus ~~intenta~~ dispositio huius viri est
debilitas digestive stomachi et epatis ipsius
propter quod non est mirabile si in ipso mate-
rie et membrorum consumptio superhabundat
Si enim cibus et potus in stomacho non bene
digeruntur et non fit in eis chilus
in partibus continue chilis et viscosus
et albus cum continua fluxibilitate vel
ex quibus etiam adhuc ut debite converti
tur in sanguinem patet quod ipsius est san-
in quantitate et qualitate continue generari
venam et vegetativa propter partes propor-
tionatas resolutas continue restaurare
non potest eo quia digestio 2a non potest corri-
gere defectum prime ut vult 2a 3um
tegni de nocumento digestionis. Adhuc etiam
et si stomachus cibum et potum continue
digereret et chilificaret et attraheret
et expelleret continue ad epar sine
nocumento digestionis epatis quod provenit
a frigiditate eius nequaquam necessario posset
sanguis quantitas continue generari ex
chilo quamvis in quanto et in quali
continue quare item materies in toto corpore
erit necessaria. Tertio itaque digestive debili-
tas in alteratione horum membrorum
ad extenuationem frigiditatem et siccitatem
totius producere potest. Ut patet est hic
erit apposita de membrorum extenuatione

uerum quedam in ambobus predictis me-
bris invenitur debilitata dignitas sive in-
sto et quarte. 3a particularis dispositio huius
viri est debilitas cerebri ipsius quam quidem
intelligo esse propter angustiam fratrum in co-
rpore et spiritus in eo pauci reperiuntur propter
ea quod propter debilitatem ipsius vitalis spiritus
a corde delegati ad ipsum cerebrum sive pau-
cam tamen continue quantitatem potest in eo mo-
dificari vel alterari ad operaciones cerebri
ablutas propter quod in hoc viro primo hec
natura apparere potest in virtute motiva
localiter. 2o nata est apparere ut in
operacionibus exteriorum sensuum et tactus
eius obtusus est circa excellencias qualitatum
3o quod in visu est non raro ymaginacionum
nata contingunt et obumbrationes. 4o
quod quedam in operationibus auditus diminute
percipiuntur et corrupte propter eisdem strepi-
tus et sibillos in organo auditive
potencie perceptos. 5o quod etiam gusta-
tiva potencia debiliter exit in operaciones
6o quod eciam non raro potencia olfactiva
diminute in actum suum exire potest. ad
hunc etiam cerebri debilitate percipi potest per no-
cumentum diminucionis corrupcionis et
ablacionis operacionum sensuum interiorum
quorum est opus. sensus communis cuius virtus ne fa-
tis in eo diminuta est. eo quod non est
bonus distinctor seu discretor inter
operaciones sensuum exteriorum. Et item
quod species ab obiectis ad ipsum delatas
non convenienter recipit et receptas
non debite defert ad fantasiam
propter quod non est mirabile si sequatur
opus ymaginative potencie diminui et
corrumpi in eo ita ut ymaginativa
potencia ex speciebus delatis ad ipsam
compositionem et divisionem faciat aliquando falsam
vel nedum ita ut quedam adeo dimi-
nuta sit opus quod non possit convenienter immo
aliqualiter in opus ymaginacionis exire
Et non raro etiam illius potencie opus adeo
quedam corrumpitur ut ymaginetur album esse
nigrum et econtrario rectum. et ymaginetur
probaciones veras falsas et econverso. Et ex
hoc itaque facile concluditur non esse mirabile
si iudicium et consilium altioris potencie
scilicet cogitative que est quasi intellectus
in homine ex speciebus sibi delatis
feratur iudicium corruptum aut utique
facit iudicium in eligendo aut prosequendo

propter quod ultimo ex his concluditur quod necesse est
operaciones potencie memorative aut dimi-
nutas esse aut corruptas organum enim eius
est reservativum specierum obiectorum quas et
quibus sibi afferunt sensus. propter quas deferunt species
non diminutas vel corruptas necesse
est et memorative potenciam exire in
actum corrupcionis vel diminucionis
ut etiam propter quod racionabile videtur quod fre-
quenter in operacionem intellective potencie
huic viro notabiliter ledatur. Licet enim intel-
lectiva potencia taliter exit in actum qualiter
cum que convenienter vel inconvenienter reci-
pit a fantasmatibus eo quod necesse est
intelligentem fantasmata speculari
3o de anima sed operaciones aliarum partium
interiorum nunc sunt lese lesione dimi-
nucionis et etiam corrupcionis. Et ideo necesse est
miranda si intellectus in hoc viro
circa intelligibilia non raro in opere frequenter
est lesa. Et potest hec sermones colligi
pulcre prima primi doctrine 4a ca. de signa-
tibus ... correspondentibus et 3o colliget
cap. po. et a philosopho 3o de anima. et a commen-
tatore in pluribus quorum commentator propter
longitudinem allegare dimitto. et tu lege
ibi quod iste est locus altissime specula-
cionis et magne consideracionis in hoc
viro. alia autem non multa circa in
eo quedam sed horum omnium rectificatio
super hoc fundamento sustentata ut quasi
deviante erraret propter quod etiam quasi sicut vir
utrumque solicitus esse debet in omni sua
cura dispensandi et festinare ad illud
antequam dispensaciones tales fiant magis
maxime et deteriores. Capitulum 2m
de regimine dispensandi huius viri in re-
gimine figurative partem ponens 6 res non
naturales et innaturales

Pro regimine itaque dispensandi predicti
necesse est assignare ordinem primo ponens
convenientem mensuram et modum sex rerum
non naturalium. 2o ponens administrationem
medicinarum pro declaracione primi sciendum
est quod sex rerum non naturalium
debet eligi aer inclinatus ad calidi-
tatem et humiditatem quia lapsus est sicut cui
appropriatur per calida et humida. et hoc
intelligo precise ... de specie lapsus
Verumtamen quod in viro isto propter augmentum
indigencie multiplicandi ... ulta
... dicta in corpore suo cum diminuta caliditate

humorum generativa ideo cum lapsu frigido et sic-
co. sufficit ideo talis status esse lapsu humi-
dum calidum ut de(m) talem qui assignatur
parentes augmentum flate in eo inventi
ut dictum est quod consumari potest per nimie
rem multi flate excipere debet. et quod
generatur in eius corde et in aliis membris
ceteris propter diuturnitatem eorum dignam a
frate multa provenientem. Et ex hoc fun-
damento speculanti constat quod remedium
non valet debet esse ~~calefactivum~~ calefa-
ctivum. et humectativum proprie indicando
ad malam complexionem f. et s. Ac cale-
factivum et excitativum proprie indicando
ad multitudinem flate in cogitatorum
partibus ut predictum est. et in longa
consideratione altissimus in quo difficilius
est operari quod consumari. adhuc
ex hoc fundamento colligi potest quod re-
medium veri per administrationem rerum non
naturalium debet esse permutativum magis
quam consumativum eo quod lapsus iste est
f. et s. magis debet deduci ad melius
quam consumari sicut est. Sed tamen talis permu-
tatio fiat per quam aliqualiter ideo quod
c. et h. erunt permutationis talis in-
strumenta convenienter effectiva. Et quia ta-
lia calida cum humiditate juncta non
erunt sufficientia consumptiva multarum fla-
tuum predictorum ideo quod cum predictis
conjunctam sicca. Et in hac materia
3es vic a sapientibus humidum in parte
colligi potest. Primo quod et quia in
cura talis lapsus volunt quidam si-
militer procedendum esse cum c. et h. eo quod
indicato in actu curationis sunt
a re pathos malam saluata virtute tamen
res propter malam complexionem f. et s.
indigent calefacientibus et humectantibus
quia patet quod talia per ambas qualitates
habent reparare complexionem ad lapsum. et
ideo colligi potest 3a tertium ibi. Si vero
permutari volueris et item ibi. Secundo
vero nimis hic modum. et adhuc primo
aff. quarto 16o et 2a eorum capitulo
illius. Ex pleni ut cumque fuit. et hor
patet ex palleto calo. Dixerunt autem
2o tenentes istam viam quod per talia
si convenienter regitur lapsus finaliter
vigorabitur virtus propter quod resurgent
~~flata~~ flata multa et per nimis cadi-
gestionis genita. Dixerunt 3o talis

opinantes quod ad consumendum predicta
flata. Et insuper quod in lapsu tali administra-
re dietam in quanto diminutam et in
quali auctam expertum sicut in tali cum
debet minor quantitas cibi cum qua tamen
mediocriter salvabitur virtus et augme-
tetur in eo caliditas et humiditas quia
per caliditatem fiet flatum minimum sur-
reptiva per modum resolutionis per humi-
ditatem vero non convenienter restaurabitur
virtus. Sed non generabuntur flata multa
nec citatim erit pervenire ad finem
laudabilem eo quod ex una parte flata
prius genita paulatim consumentur
et ex alia parte non ita augmentabuntur
ut hic est laudabilis cavendi modus.
2a vero opinio in hac materia inventa
administrent ea que sicut cum ca-
lefacientibus et humectantibus mixta
talia id est adversantur lapsui f. et h.
s. per caliditatem et humiditatem et generatur
humectantibus acutus vel augmentate in eius
convenientia. Dicunt 2o taliter opinantes
quod de unoquoque istorum instrumentorum unum in
operando non impedit alterum. eo quod dis-
cretia virtus separat inter ea sumen-
tendo calefacientia et humectantia
ad lapsum f. et s. et excitantia dige-
rendo ad lapsum humidum accidentalem.
3a vero opinio in hac materia dixit quod in
tali diverso lapsum complicatur sermo
est procedere indicando pro ab eo sine
cuius remotione alia curari non possunt
sed lapsus f. et h. accidentalis a multis
flatibus proveniens possibilis debitam
reductionem lapsus frigidi et sicci
et prius removeri debet. lapsus accidentalis
talis quod dicit lapsus naturalis permu-
tari. Et si diligenter speculando
consideres inter opiniones istas invenies
veritatem. Si enim actum augmenta-
te fuerint humiditates ut naturalem calo-
rem per modum diminutionis vel suffo-
cationis a suis operationibus impediant
patet quod 3a opinio veritatem dixit. Si a-
lium remisso augmento humiditatis accidenta-
liter stat lapsus frigidus et siccus patet quod
prima opinio veritatem dixit. Si autem
humiditates accidentales non fuerint in
multa quantitate ante nec nimis multi-
diminute sed satis mediocriter in augmento
sic habent patet quod opinio 2a dixit veritatem.

s. q̄ cu̅ c

s. quod cum caliditate et humiditate proportionati
dent exercitia ut predictum est ut sunt
loca ista altissime speculationis in
quorum comparatione provenire non potest in
ille qui in principiis medicine nota-
biliter instructus fuerit [illegible] hec melius
ore proferantur quam opere perficiantur propter
quod cum in anno isto videam lapsis [illegible]
et s. cum augmento humiditatem non valde
excedentium neque diminutam exigen-
do consilium sequor opinionem contrariam cum aliis
instructis tamen medicinalibus quod assumpte
a rebus non valebunt permixtionem admini-
strando ut nunc sequitur ab aere in-
cipiendo etc. Capitulum 2m particulare perti-
nens 2e de electione aeris in hac
dispositione generaliter etc.

Ex hiis que in precedenti capitulo scripta
sunt constat quod aer inclinari debet ad
caliditatem in 2o gradu notabiliter ele-
vatum ut advisetur fieri utrumque et
inclinare debet ad humiditatem per gradus
cum accidentalibus siccitate remissa vel
equali in spacio ipsa existens humiditas
et sicut aer innaturalis est [illegible]
in comparatione ad alia tempora anni cala-
est et hiemalis in tali aere poterit
exercitando accidentalibus accendendo ignem
in locis habitationis factum ex lignis
lauri iuniperi abietis pomi et
similium et fiat suffumigatio ex [illegible]
ra storace lavandula sandalo thu-
re ligno aloe et similibus aut cum [illegible]
[illegible] calofonie [illegible] mas-
tice [illegible] ligni aloes [illegible] san-
dali [illegible] pulveris [illegible] sunt
et ex [illegible] pulvere [illegible] igni-
tis [illegible] vel ter in die suffu-
getur de locis habitationis et saltem
fiat ut delectetur appetitus medio-
cri [illegible] solatos libere [illegible]
di possunt et recipiantur [illegible]
[illegible] habitatio in [illegible]
[illegible] decursus aquarum vel [illegible]
appetitum ad [illegible] plagam et
occidentalem et minime loca habita-
tionis eius sit in [illegible] magna
[illegible] humiditatum [illegible] valles et [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] et similibus De [illegible]
[illegible] aeri [illegible] [illegible] venti
et [illegible] frigidis et humidis et [illegible]

sunt biretis et infulis agninis pel-
libus suffultis vel de dorsibus
variorum vel aliis bene calidis mu-
niatur et faciat sibi [illegible] suf-
fultam agninis pellibus bene calidis
[illegible] tempore [illegible] a principio mensis octobris
usque ad mensem aprilis et in medio
[illegible] sit [illegible] tectura capitis
sepe sub sole vel ad ignem existen-
te [illegible] Capitulum 3m de regi-
mine per exercicium

Exercicium prodest sepe mane vel
ante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] instrumentum [illegible] fiat in mane
longo tempore claustra et ecclesias
circuendo sive montem sepe ascen-
dendo et descendendo quod melius est
deinde equitando in [illegible] ordinario
passu notabiliter ambulando ambu-
lantem et [illegible] [illegible]
vel tantum motu [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] tollerare
poterit usque quo perveniat ad augmen-
tum caloris et ad sudorem mediocrem perve-
niat cum non succedat lassitudo
vel debilitas [illegible] cum percipiet
[illegible] lassitudinem stati ab exercicio quiescat
[illegible] [illegible] [illegible] anni
[illegible] [illegible] dolet etc. Et
si exercicium post cibum desideraret
fiat tempore [illegible] mediocribus passibus
leniter ambulando reliquum autem
tempore quiescat Si autem exercicio tali uti
non potest propter honestatem vel regi-
onem [illegible] sepe utatur fricationibus
factis a genibus usque ad pedes
et ab inguinibus usque ad genua et
a spatulis usque ad nates et ab
humeris usque ad manus ita tamen quod
fricationes fiant in forma [illegible]
[illegible] usque ad notabilem rubedinem
cutis et tunc quiescat etc. Capitulum
4m de regimine per repletionem et
evacuationem

Non intendo hic de evacuatione
[illegible] [illegible] vel [illegible] repletione
sed solum ad quantitatem [illegible] vel di-
minutionem ciborum et potuum attendo
[illegible] ut abstineat iste vir ut [illegible]
[illegible] cibum et potum nisi appeti-
tuali incitandi ad cum [illegible] adiutat
[illegible] si fastiditus est [illegible] cum appetitu

intenso etiam caueat comedere imo expectet usque fastidium vel abhominacio de stomacho recedat 3a regula est quod nunquam cibum degluciat nisi bene masticatum 4a regula est quod non degluciat potum impetuose ymo suauiter et paulatine sumendo ipsum cum violenta enim deglucione potus inguntur vapores in stomacho fluctuantes et rugitum in eo facientes 5a regula quod mensura cibi debet esse tanta quod nec grauetur ex eo stomachus vel tensus fiat 6a regula est quod cibi mensura talis existat ne ex implecione stomachi fiat gurgulacio vel rugitus 7a regula quod melius erit ei ut recedat a potu et comestione cessare cum reliquijs magis quam cum completa satietate recedere dum autem contingit hominem preter stomachum replere a predictis notabiliter grauantem ipsum tunc stati procedet coram quam ante quod in stomacho corrumpantur et ideo debet fieri per vomitum ponendo digitum in fine oris faciendo notabiliter ut anima fastidita statim moueat ad euomendum. at saltem aceti aliquantulum in aqua et parum aceti et tepide bibat subito deinde cum penna titilacionem faciat in fine oris ut dictum est Si autem homo esset difficilis vomere potest tunc tales ciborum superfluitates a stomacho deponi debet aceti dragma in potu ciatum vnum aqua detur. mentalis cum parte alteri eleuiarum aliquantulum bene cole factis. aut saltem predicte aque sine oleo appania ʒ ß puluis radicis polipodij cum modico cinamomi Si autem perperit replacionem superfluitatem in ventre tunc procedat ad eorum eductionem cum ciato vnius predicte aque aceti detur ʒ ß puluis follicolorum sene at saltem aceti aliquantulum tunc potum aque detur. vel ʒ iiij puluis castanei ʒ j. mastic ʒ ß misce aut fiat ei tale clistere Recipe foliorum violarum malue lilij mercurialis ana manipulum j ß centaurii polipodij contritorum ana ʒ j. coquantur in lb iiij aque usque ad consumpcionem medietatis. et de hac detur cum nobili expressione et colatura aceti ʒ lb j. benedicte

zucarum rubei cassie fistule ana ʒ j misce cum vno coclear salis et fiat clistere rc.

Capitulum 7m de regimine per sompnum et vigilias

Vir iste notabiliter debet dormire debet ita ut fiat in eo digestio per eius tres primas causas 2a et quod 3a per id quod debet quod sompnus confortat stomachum eo quod est bone digestionis cum coadiuuatiua confortat quod madefactione cum fiat magis quam debet et ideo cum iste vir studeat in studio tempore caueat sibi a dormicione vltra plurima consuetudinem itaque sompni eius non debet esse minor vij horarum vel viij adplus et primis bene collapsus dormiat primo super latere dextro 2a uero dormicione reuoluat se super sinistrum latus raro autem dormiat super dorso et rarius valde super supina Et contigerit in sompno quod sudauerit caueat sibi ab infrigidatione sudoris circa corpus et maxime circa caput eius quod bene collapsum et mediocriter eleuatum dormiendo teneat

Capitulum 8m de regimine accidentium anime

Accidentia anime medici denominant passiones que sunt letari tristari timere angustiari sollicitari et iniurium esse omnes enim tales per quas velox et multa debilitatur calor innatus contrarij debent Sit timor magnus vehemens angustia furor et iracundia Similiter et passiones anime per quas calor naturalis sepultus destruitur et ceteris talibus contrarium debet eo quod ad talia accidentia sequitur innati calor extinctio. letari igitur bene et confortari mente est ei conueniens et voce alta lecciones legere ymnos et psalmos cantare est ei vtilissimum valde talium enim variarum membrorum exercicium calefaciendo pectus et circa superiores confert. per pulmonem et cor et alia membra volita a superfluitatibus expurgatum reddit conuenienter ut expurgato et similibus rc.

Capitulum 9m de regimine per administracionem ciborum et potuum generaliter

Conueniens cibus et potus huius dispositionis contrarius sit sedatiuus per assumptionem quod calefaciat et confortat stomachum et exiccent qualis sit non sit quod indicatur a dispositione frigida et sicca et humida cum liceat est valde difficile et pre in simplicibus

quibus habentes utuntur in cibis et forte
vinum dulce subtile et album videtur
habere potentiam in talibus reparat n. san-
guinem naturalis quantitate et calefaciunt et hu-
mectantur sbaucte et excitantur sal-
terum puatit per modum resolutionis ta-
liter operando et sicut carnes ani-
malium animalium hec efficere possent ut
de volatilibus sunt carnes columborum
turturum et avium minutarum et
fasianorum et perdicum. de quadrupedi-
bus sicut carnes gazeli leporum et
similium. et ideo secundum et frequentius talia
inveniuntur in conpositis quam in simplicibus
primo quod panis in isto via eligetur
qui salis et fermenti quantitatem aliquan-
tam maiorem consueta nullum in gen-
eram recipiat in tali n. pane resi-
na aliquis calidite et siccitate virtute sa-
lis et fermenti quod patet ab avicenna t.
et s. in 2o libro b. dimidiorum calo
2o ponat ipsum t. et s. in primo. Sit igitur
panis de pura fabe simila adhuc
partium plus fermenti habens quam consuetus
panis et sit bene coctus absque combu-
stione et si erit usus panata ex-
co te fiat in bradio bene pingui refri-
gerante frigiditatem eius et ponatur in ea-
dem de carnibus vel ciamo o ad refri-
gerandum humiditatem eius panata enim
que cibus christianorum est potest esse sicca
et humida et propter cum aqua facta ? q.
colligitur c. o de cibis abstersis neque tamen in
pane vel panata nullus salis vel.
fermenti amittatur ita ut aquat exci-
tantur maiorem quam congruum sit qualitati
alimentorum p o c o 3 o magis judicium
aut plurimi si fermentum et si sales
s. excessus in pane gustus sit cibi-
na quod iam constitit a sensu gustus ledit
in hoc s. quinque christiane tali ut stringit
plurimum misceri primum est De carni-
bus aut eligantur animalium lauda-
bilium carnes et propter iuventutem. et
pinguium. nam pinguedo calefactiva et
humectativa est vero sunt capti ping-
ves et caro cuniculorum et gazelli
et agni et vituli lactantis. et
castrati pinguis et leporum. et porci
silvestris. et domestici pingues. et
iuvenculi De volatilibus propter dome-
stice carnes galliarum. anatulorum
et columborum. et avium ancorum passerum
et de silvestribus carnes fasianorum
perdicum coturnicum francolini et similium
et pinguiores tamen artificiale in
cibis absque multo sale De speciebus
aut condimentorum conveniens est ei usus
croci in quantitate conveniente nam multus usus
eius decidit appetitum. et cinamomum et
gariofili mistius directa De adv orgi-
nis qua carnula nominatur licet aliqui anti-
qui posuerunt tamen non sit in multo usu
eo quia stomacum nauseat et remollit
De piscibus quantum ad ei pisces non anti-
qui neque magnorum corporum neque
degentes in aquis ut stagnis
paludestribus corruptis sed eligantur ex
fluminibus vel fontibus vel vallibus dec-
lives aquarum continue renovatis et in
specie sua eligantur pisces crezadzati
et sunt marsiones in fluminibus et in
fontibus inventi et varioli quod dicunt
pisces salares et corretinie et sca-
liones temali lucci capodanij car-
piones rubi orade menule et si-
miles qui possunt accipi tam elixi quam
in bono oleo olivarum cocti et propter
cum millefolio menta feniculo petro-
selino et similibus pisces vero ut tencha
anguille. greones cephali quia sunt
mollium et viscosarum carnium non
conveniunt et propter quia faciunt oppilationes
ad quas hic vir paratus est et mo-
lestatur usus vero lactis tamen directe
non placet in pueri infirmitate quam facit
et nobilium humectatorum quoniam lac in
corporibus fixis non consumitur in san-
guinem sit secundo capitulo primo quarto primo quod. et
caseus recens. et mollis valde
et parum salis non est ei conveniens
quia et quaque cocta mollia et non
videt dura sunt ei conveniencia De fer-
culis aut et potu de leguminibus quia
non habentur in multo usu et propter quae
elixa sunt quae non ei sunt conveniencia
sunt sicut ciceri rubei eo quia convenientia in
testinum apertivum et lavativum est et de
assumi in medio aliorum ciborum et non
in principio neque in fine 2o capitulo in primo
capitulo colligendum compatient. et
propter in pingui bradio coctum conveniens
est aliquis licet n. parum mutuat
tamen sua lenitate et siccitate provocat

vrinam et aperit 21° contin. cap° 29.
299 laudabile est ei risum quia ca
lidum est in primo siccum in 2° conten
nutrit et excitat 21 contin. cap°
126° cicera alba et rufa in brodi
alibus pinguibus preparata et puluere
cimini anisi piperis et croci superaspersa
sa laudabilia sunt. De oleribus que
ueniunt ei omnia calefacientia et leniter
excitantia subtiliantia et aperientia
naturaliter vel artificialiter facta talia
de quorum numero est saluia de qua
licet non faciat [illegible] cap° 2° can. di
ci potest quod est c. et s. in fine primi
vel in 2° ut a serapione in aggregato
re simplici l° 9 ubi dicit quod est
calida manifeste calide et petrosilli
[illegible] quod ego intelligo colligo a dyas.
cap° de eleliffago [illegible]
est ei propter provocationem et aperitionem
quas habet non tamen eius usus multus
sit et frequens ne calefaciat et in
flammet quoniam calidus est et siccus in primo
8° de simplici medicina suo cap° Sil
petro. quoniam eius est propter provocationem et ap
ertionem suam et non est multum expres
sive calidum [illegible] ab a. in
[illegible] calide et in 2° sicce. et quoniam
est stomacho et capiti licet rufus dixerit
de ipso quod nocet stomacho attendendo ad ipsum
[illegible] aliunde sed vix quod rufus intel
lexit de apio quod petro. est [illegible] apij
et in cap° de apio ab auc. ut plinius
fit sermo de petro. tamen de [illegible] eius
ut 2° can. et 8° de simplici medicina
et 23° contin. cap° 609 et
a serap. simplici 21 l° [illegible]
usus quoniam eius est quia calefacit et exci
tat in 2° confortat stomachum et digere
[illegible] et prohibet singultum et vomi
tum [illegible] 2° can. in suo loco et
23° contin. cap° 122° Ser
pillum a dyas. serpillum nominatum
licet [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] c. et s. in 3° [illegible] 2°
can. cap° de [illegible] c. et s.
in 2° et est quoniam eius stomacho et capiti et
omni [illegible] membro [illegible] et
aperit vias et vrinam provocat Sil
[illegible] rosmarinum [illegible]
[illegible] quoniam eius est [illegible] vel.
[illegible] et est calidum et siccum in 3°

ut habetur in aggregatore cap° de [illegible]
[illegible] [illegible] ab auc. [illegible]
[illegible] nominata quoniam eius est quia calefacit
et excitat in 3° et habet virtutem attenua
tivam et dissolutivam 8° de simplici
medicina in [illegible] cap° et aperit oppilationes
et [illegible] et aufert doloribus capitis
a flatu et a ventositate factis ut 2°
can. [illegible] cap° in [illegible] membrorum ca
pitis [illegible] uti potest ruta. absinthium [illegible]
[illegible] mentastro et similibus De radi
cibus vero plantarum uti potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et bulbo.
radix vero que comedit rafanus
minor nominata [illegible] in pauco
usu. [illegible] alea et porrum non pla
cent [illegible] nisi in rarissimo usu. et
pauca quantitate De [illegible] quo
plantarum [illegible] utiles sunt
ei [illegible] et [illegible] [illegible]
usus vel de [illegible] competit ei [illegible]
[illegible] butiro potest uti [illegible] sic
[illegible] propter excitationem [illegible] sed agre
ste et limonum usus magis placet
[illegible] vinum [illegible] non [illegible] in usu
multo valde De [illegible] plantarum in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fructus [illegible] et [illegible] aromati
ca calida De [illegible] [illegible]
[illegible] saltem in usu multo. [illegible]
cauda et ventres et [illegible] partes
[illegible] [illegible] [illegible] pastilles non
sunt in usu multo nisi fuerint de
pasta fermentata [illegible] [illegible]
et [illegible] sicut est [illegible] de re
gione [illegible] [illegible] apud [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illius loci vocant illos [illegible]
[illegible] et [illegible] caseo facta et
[illegible] rafioli dicti non placent
[illegible] vinum vero ei quoniam eius [illegible] album
in colore vel citrinum vel [illegible]
[illegible] odore suave [illegible] suo
[illegible] et potentis sapore dulce vel
mediocris [illegible] diafanum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] purum aut
in [illegible] calore [illegible] quantitate
ut subdupla [illegible] aque [illegible]
[illegible] sit a [illegible] eius accepta
de fonte libero et detecto. aere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et liberi cursus cuius alueus a
plantis fetidis et limositate pur-
gatus existat in qua rana
vmium et aliorum aliorum fetidorum
et male nature quisquam non existat et
sit in sua decursione vaporibus limo-
sitatibus diligenter expurgata vel
aqua cisterne vel laudatissimi fluminis
hec in summa de rebus non naturalibus
determinata perficiunt leniter etc.
post premissa huius opusculi de regi-
mine dispositum pro administratione instru-
menta medicinalium et que ea capitulum 18m
primum de administratione preparatiuis huic
non conuenit a medio mensis febru-
arii usque ad medietatem iunii

Diligenter contemplando expedictis
causis quod vrine iudicium cum de mere
melancolia quantum naturalis in eo mittit
et flegmatum que pacientis per debili-
tatem digestiue mittit in eo. item in
quocumque mense iam premissorum et
maxime in mense marcii et aprilis
vel maii a vi die lune usque
ad 27 eius quo conuenit sic fiat modo
Recipe thimi epithimi folliculorum sene
ana ʒ ß turbith electi hermodactili
ana ℈ ii diagridii gr. v. zinziberis anisi
vel ciamomi ana gr. v. salis indi
gr. iii ana cumpt ʒ i ß aq. buglosse
ʒ iii fiat aqua precalefacta aque
per diem naturalem deinde calefi-
ant et facta expressione predicto co-
latur addatur ʒ de sua carna
expressa noviter ʒ v. et tunc assu-
matur in potu in aurora calefactum
et dormiat post per horam et post
quartam horam accipiat ciatum vini
plenum aque ordei calefacte et zuc-
charate et post primam horam prandeat
sequenti non die accipiat hec dignum
in predicta ad calem continet diebus
viii cuius descripcio Recipe syr. de epithi-
mo ʒ i syr. de sticados ʒ ß aque
buglosse et melisse ana ʒ i. misce No-
na vero sequenti die horam predictam de
mane zatiuo et condimentibus cuius absi-
natis accipiat has pillulas Recipe pulueris
indarum pulueris de lap. lazuli pulueris co-
chiarum ana ℈ i cum succo rosarum fiant
pillule vii et exibeantur etc. Capitulum
2m de modo refrenandi vehementem fluxum

Ventris post receptionem supradictarum syr.
venter pacientis solet esse stipticus
et tunc non conueniter aperire digerentia
vel describam pillulas istas de qui-
bus tunc in primo quod auo gra
subductionis ventris ana remans
post quam accipi per vel ii et expe-
sant a labore distriorum Recipe alo-
es epatici electi ʒ ii agarici electi
ʒ i sal. indi ℈ ii polipo. epithimi
ana ℈ ii diagridii ℈ ß infundantur
hec omnia in succo borag. viol. ana
ʒ ii. et exponantur ad solem ita
ut exiccentur et ita ʒ vicibus
aut saltem sub tegula exiccentur
et ita ʒ vicibus reuocentur succi
de item ii una tota cum ʒ ß ciamomi
et ℈ mastice fiant pillule de-
cem ʒ vi et exibeantur ut supra
Capitulum 3m de modo confortandi virtutem
infirmatam et excitandam per descrip-
cionem cuiusdam electuarii

Hoc electuarium confortat intentionem
ad malam complexionem frigidam et sic. tarinus
etc. et debet esse usus eius omni
mane in aurora accipiendo de ipso
quantitatem ʒ iii deglutiendo absque aqua
mixtione et item de ea accipi
post ʒ i. had introitus lecti bibe-
do post ipsum modicum de aq. calida
zuccharata decoc. modici maris
cuius descripcio Recipe specierum diamtos
descripcione nicolai in antid. ʒ ß
viol. florum bugl. borag. ciamomi
macis garis ana ʒ i.
ʒ ß ligni aloes ℈ ii saliorum aim
modo v. misce gr. ii ambre gr. vi
gr. zucari pliscitorum moritam ʒ iii
zucari albi ʒ iiii mell. despumati
ʒ ß infundantur plistitrii in aq. bugl.
cum modico vini odoriferi calefacti
per duas dies naturales deinde ultra
te terantur et cum predictis incorpo-
rentur in forma electuarii etc. Capitulum
4m de descripcione cuiusdam confectionis
ad predictam intentionem conuenientis

Hec confectio conuenit ad predictam
intentionem Recipe fisticorum granatorum
ß modum in pecti cala. ʒ. ʒ iii
behen al. et ru. zedoarie melis-
se maris ana ʒ i ß florum anthos
ʒ iii mace rosarum spodii ossis de corde

ceruum melisse garyophili ana ℈ j. cinamomi liquiricie. foliorum auri numero iiij fragmentorum iacincti smaragdi et zaphiri ana ℈ ss. limature subtilissime auri ʒ ss. zucarum al. ℥ ss. et ℈ j. musci ambre ana gr. j ss. cum aqua buglos q. s. fiat confectio in rotulis magnis de hac in confectione ne ... ana ... cibum assumatur quantitatis ʒ iij vel iiij post quam bibatur aliquid vini citrini sepius approbati in capitulo de cibis et si ex eadem iterum ... accipiet post cibum et hora collationis collationis non timendo expensam feliciter erit eius progressio

Capitulum vi^m quod describit unum pulverem capitis confortativum solempniter

Pulvis confortativus capitis Recipe lignialoes ʒ j. granorum paradisi spicenardi cameli foliorum ana ʒ ss. ambre gr. iij cinamomi electi galange ʒ ij al. ana ℈ ss. maiorane maci ana ʒ j. storacis calamite adoratorum peonie ana ℈ ij fiat omnium pulvis deinde quinque ... diligenter debet iste pulvis cum sero hora introitus lecti sic aspergi prope capite a fine capillorum usque ad sinciput eius per incessum commissure sagittalis per latitudinem iiij or digitorum per ipsam etc. Capitulum vii^m de confortatione capitis per suffumigationem quandam etc.

Ut vie cerebri ut nares naturales palati apte convenienter confortentur ut superfluitates et materie reliquie per inde convenienter emitti possint conveniens est et utile ut cum sero et mane infulas et alia tegumenta capitis hiis exsiccata cum hoc pulvere igni tis carbonibus apposito diligenter suffumigentur et caput eius et facies sub eius desuper Recipe laudani electi ʒ j. colofonie ʒ j ss. thuris sandaraci mirre ana ℈ ij storacis calamite ʒ v. lignialoes cubebarum granorum iuniperi ana ʒ j. fiat omnium pulvis et conficiatur etc. Capitulum viii^m describit saponem quendam pro ablutione capitis convenientem

Pro capitis ablutione necessaria est ad mundificandum ... a limositatibus superfluitatibus et ad confirmandum fugitivos et vapores in ipso inventos commendatur ei ablutio capitis bis in mense aut ad plus cum ... semel facta cum lixivio communi absque mixtione altera et madefiat magdaleon inferius scriptus Recipe rasure seccoris colamie ana ʒ j ss. laudani storacis ca. ana ʒ j. sandalorum ʒ ij maioranae maci sticados pulegii origani bethonice asari ana ʒ ss. rubebarum ℈ ij musci gr. j. pulverizentur omnia post et cum ... gummis predissolutis fiant magdaleones et utatur eis solum post ipsorum exsiccationem etc.

Capitulum ix^m describit odoriferum capitis confortativum

Spiritus proprie naturales sustententur et a corruptione et alteratione defendantur per applicationem odoriferum inspirationem cerebro delatorum igitur bonum odoriferum est hoc Recipe foliorum basiliconis sicci ʒ ij maci ʒ j ss. musci ambre ana gr. iij lignialoes ℈ j granorum paradisi ʒ ss. margaritarum electarum foliorum auri ana ℈ j. capitum rosarum ... expanditarum coralli ... de cana labrusce camphare ana ℈ j. pulverizentur omnia post diligenter et ligentur in sindone de grana retorta aut saltem ex eis fiant poma cum ʒ j. storacis liquide et ʒ ij preciosissimi laudani que dissolvantur cum vino romanie aut alio bono acetoso ut malvatico etc. Capitulum x^m de mundificatione cerebri per sternutationem etc.

Frequenter contingit in anfractuositatibus cerebri et rimis eius invenire materias plicatas aut alteratas que fixe et profundate sunt et difficilem eradicationis indigent ideo motae vehementer agitante eas et talis est sternutatio et ... post ... que iuvat ad expulsionem materiam predictarum cum ventositate agitata in cerebro et quia ventositas iuvat ad expulsionem materiarum revertendo in faciem contra pro ... ultimus ... fiat sternutatorium hoc apparente causa ... te

et provocacione menstruorum narium
administretur in nares cum sufflado
de ipso ad quantitatem unius grani ordei
Recipe radicis catarie ʒ i. castorei scr.
[illegible] piperis albi staphizagrie ana
ʒ i. ellebori albi ʒ ss. pulverizentur omnia
subtiliter et [illegible] et insuffletur
per cannulam per pennam aut per instrumentum quod
describit Albucasis in capitulo de for-
mis instrumentorum cirurgicorum et tu
lege ibidem. ¶ Capitulum xv^m de
confortatione cordis per [illegible] medicina
Prima in hoc casu simplicia reme-
dia ponentur a sapientibus approbata
Primum quidem est zedoaria de qua
dicitur [illegible] quod confortat cor et confert
tremori eius frequenter et do. [illegible]
ea ʒ ss. in aurora cum ʒ ii aq.
buglosse cum zucaro calefacte. Item
est buglossa cuius usus utilis est
et securissimus tam in cibis quam
in potibus ut [illegible] scripsit [illegible] ʒ i
capitulo de cura [illegible] cordis. Item
est smaragdus de quo in potu detur
ʒ i. cum aq. buglosse ut supra. ¶ Capitulum
xvi^m de confortatione cordis cum electuario
Lapsum aut cordis sive tremulum
motum eius aut alterationem a vaporibus
mulieris provenientem potenter curat
usus electuarii letificantis descripti a
Rasi ix° Almansoris capitulo de mulieribus et ex-
hibere debet in dispensatione ista omni ma-
ne [illegible] quantitas ʒ iii cum ʒ ii aq.
buglosse parum calefacte. ¶ Capitulum xvii^m
est descriptio specialis cordialis
Confortativum mulieris et alterantes
ab eis provenientes sepe mane sub
administratione huius specialis [illegible]
ti sunt [illegible] et confortati
inter [illegible] cuius descriptio
Recipe florum [illegible] buglosse [illegible]
[illegible] basiliconis ana ʒ i. [illegible] sma-
ragdi zaphiri ana ʒ i. foliorum
auri numero v. behen albi et ru-
bei [illegible] ossis de corde cervi [illegible] mar-
garitarum ana ʒ ii [illegible] ʒ i ss. pul-
verizentur omnia et fiat [illegible] cum zucaro
[illegible] in [illegible] de qua
[illegible] ¶ Capitulum xviii^m de vi-
goratione appetitive stomachi
Quia in lapsibus mulieres solent quan-
doque perdere appetitum [illegible] lapsus

istius viri est in grandi instabilitate ante
[illegible] ipsum magis valeat appeti-
tiva quam salvetur vel augmentetur Id
circo bonum est quod vir iste utatur in sua
[illegible] confectione de qua [illegible]
[illegible] assuat [illegible] vinum [illegible] quod
[illegible] appetitum eius [illegible]
et [illegible] desiste [illegible] eius
descriptio. Recipe [illegible]
et [illegible] ana ʒ ii
[illegible] cinamomi electi ana ʒ i macis ʒ
ii [illegible] ana ʒ ss pulverizentur omnia [illegible]
infusa in aceto per diem [illegible]
[illegible] et cum ʒ ss. [illegible] cinamomi
zucharine et cum modico [illegible]
[illegible] cum ʒ ii zuc. al.
et fiat confectio in rotulis ponderis
ʒ ss. ¶ Capitulum xix^m de remotione
appetitus in stomacho huius viri sepe
evenientium
Appetitus [illegible] sepe in stomacho
huius viri eveniunt propter [illegible]
[illegible] ad eius retentionem
in ventris [illegible] stomachi [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] et [illegible]
est ad quas [illegible] plu-
ma [illegible] sufficiat
[illegible] appetitus con-
fectionis que utilis est ad tol-
lendum appetitus [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] infusa [illegible]
[illegible] cinamomi [illegible]
[illegible] ana ʒ ss [illegible]
[illegible] ana ʒ ii ligalo ʒ i pul-
verizentur omnia et [illegible] zuc. al. [illegible]
cum aqua [illegible] fiat confectio in ro-
tulis ʒ iii de qua [illegible] mane
cum [illegible] accipiat [illegible]
[illegible] modicum vini albi subtilis
[illegible] ¶ Capitulum xx^m
de confortatione digestive stomachi
[illegible] et [illegible] laudabi-
lis [illegible] et multa [illegible] in
stomacho huius viri et [illegible] causa
[illegible] digestive in eo et ideo intendatur
ad [illegible] cum hoc electuario de quo in
aurora [illegible] vini [illegible]
[illegible] alia [illegible]
cuius descriptio Recipe [illegible] diacalamin-
[illegible] diacimini [illegible]
[illegible] in libello ad amatorem ʒ i specierum

electuarium de ligno aloes ʒ ß. sed infusionis mirabolanorum kebulorum ℥ ii violarum ʒ viii ß. rubee al. ʒ iii coquantur simul tantum et fiat colatura ad spissitudinem et addit speciebus diligenter conterendis fiat electuarium etc.

Capitulum sextum de doloribus et ventositatibus spine removendis.

Cum autem contingit in spina et renibus dolor apparere fiat ex eorum evaporatio cum sacculis infrascriptis scilicet calidis sepe applicatis. Deinde vero inungatur spina tota cum infrascripto unguento. Descriptio sacculi est hec: Recipe florum [illegible] melliloti camomille ana ʒ i milii calefacti et in caldario sicco salis [illegible] ana iii [illegible] pulverizentur grosso modo contuse et impletis sacculis supponatur spine. Descriptio unguenti est hec: Recipe olei nardini liliorum al. ana ʒ ß olei camomille de aneto ana ʒ i et [illegible] rubee [illegible] ana ʒ ß mastic [illegible] ana [illegible] cere quantum sufficit fiat unguentum molle.

Capitulum septimum de oppilationibus in renibus evenientibus.

Ex decursu materie flegmatice et [illegible] non raro contingit [illegible] renes oppilari et contingit pati ex dolore tensivo et generatione in renibus eius [illegible] et extenuitate et subtilitate urinarum scilicet aque fontis [illegible] remotam [illegible] affectione de fistulis superius posita. Item utatur confectione facta ex speciebus [illegible] de seminibus descripta a [illegible] in antidotario descriptam [illegible] que fiat cum zucaro [illegible] cum aqua [illegible] [illegible] milii solis et [illegible] ex ea ʒ ß. ana [illegible] cibum [illegible] cum ß. [illegible]

Capitulum ultimum de diversis aspirationibus pertinentibus facienda ad [illegible]

Si [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible] medicorum filii [illegible] [illegible] [illegible] saluberrimus [illegible] existimo eum [illegible] ferre [illegible] si autem [illegible] non provideret [illegible] si [illegible] [illegible] figura [illegible] aut [illegible] in extremitatibus [illegible] fiat fricatio [illegible] cum foliis [illegible] aut [illegible] [illegible] vel cum felle [illegible] vel alterius animalis. Si autem talium [illegible] [illegible] fieri non [illegible] utatur pillulis [illegible] descriptis et [illegible]

[illegible] et ei sepe fiant [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] usque ad plantas aut saltem fiant ei ablutiones ex decoctione foliorum lauri [illegible] et similium calidorum aut saltem in domesticis [illegible] [illegible] [illegible] sepe applicentur vento[illegible] [illegible] aut cum [illegible] [illegible] [illegible] hec sunt que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Factum Padue [illegible] die [illegible] octobris.

Utilia et [illegible] remedia [illegible] quibus [illegible] vir et [illegible] [illegible] non mediocriter [illegible] [illegible] magister dominus Johannes Andreas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] sunt [illegible] a quibus sepe [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Primum est frequens eventus oppilationis in renibus suis et viis urinalibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] epatis. Secundum accidens est dolor renum et maxime sinistri [illegible] qui [illegible] in eo ex retentione [illegible] [illegible] que [illegible] et ex ventositatibus ibi genitis ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illas. Tertium accidens est [illegible] debilitas [illegible] [illegible] eius ad renes que est causa [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] in eo. Quartum accidens est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] distillant [illegible] eius quod excellenter [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dependent [illegible] [illegible] sunt mala [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] caput [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et vapores [illegible] [illegible] descensus qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex qua geniti fuerunt que [illegible] [illegible] defluentes a capite recipiuntur in musculis et [illegible] radicis lingue. [illegible] alterum [illegible] [illegible] descendunt ad [illegible] et pectus et sunt causa [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible] hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex dictis. Adhuc [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est causa oppilationum in eius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et adhuc quod peius dolores in renibus eve-
nientes ex opilationibus sive dictis
notabiliter debilitatur stomachus quod facile ipse
idem experitur. Cum enim invalescunt dolo-
res renum nauseatur stomachus et frequenter
ad vomitum deducitur. Ex quibus
omnibus diligenter consideratis cum iste
vir peritus et talibus omnibus satis ve-
recundis [illegible] et impedimentum [illegible]
nis satis difficile quod possit esse [illegible]
[illegible] aut [illegible] et apti-
tudo generationis lapidis in renibus [illegible] et
ardor in viis urine vel excoriatio ipsa-
rum vel utrumque sunt. que premisse
sunt ex flate salso. quod patet in eo nichil
[illegible] satis facile per [illegible]
[illegible] ad vias urine. et per qualitatem
excoriationis [illegible] que notabiliter intensa
est aut item contingere [illegible] in viis urine
excoriatio predicta per fortem expulsionem
accumulatarum et [illegible] lapillorum que
per asperitatem [illegible] superficiei ex-
coriant ipsorum partes predictas cum [illegible]
mento et ad excoriationem sibi collata-
[illegible] urine. que non curatur ab-
[illegible] sufficiente [illegible]
tale esse debet [illegible] si [illegible]
rem non [illegible] applicanda
rum sic procedere debet. Primo evitare debet
omnia cibaria et potus multum calidos
et siccos saltem [illegible] acuitatem
sicut cepe [illegible] porrum rafanum
sinapis et [illegible] salsamenta [illegible]
elevata. Item effugere debet cibaria
omnia [illegible] et viscositate sunt oppi-
lativa ut [illegible] pedes ventres
et pellicule animalium partes et pisces
[illegible] et magni corporis [illegible]
[illegible] viscositate. [illegible] in [illegible]
inveniuntur ut sunt [illegible] et [illegible]
pisces et [illegible] lucius et [illegible]
Similiter effugiat legumina omnia et
[illegible] vel [illegible] de quo-
rum [illegible] est. et usum [illegible] et len-
tes et [illegible] effugiat [illegible] cibos ap-
tos [illegible] in [illegible] mucilaginosum ut
lactucina (?) [illegible] omnia fructus [illegible]
in multo usu licet in [illegible] renum
cerasa non [illegible] neque [illegible]
neque ficus [illegible] Similiter vina
[illegible] [illegible] [illegible] colore [illegible]
[illegible] dulcia talia [illegible] vehementer

opilativa sunt. [illegible] aut [illegible]
non [illegible] procedat [illegible] hac me-
dicina ita ut [illegible] effugiat aerem
[illegible] frigiditate et humiditate et [illegible] ne-
[illegible] aptum [illegible] [illegible] opila-
tiones et ad opilationes [illegible] vel cas
[illegible] Item ita de exercitio de plenitu-
tate de [illegible] de repletione [illegible] de
[illegible] anime [illegible] procedendum
est. Regimen [illegible] per medicina-
tale debet esse. Primo providendum est
[illegible] quod est dolor renum [illegible]
libus remediis [illegible] est [illegible]
rum per vomitum aut per secessum de
quorum ambarum applicatione licet
inter illustres aut sit questio et
non [illegible] in alias [illegible]
satis facile videtur posse consiliari.
Si enim dolor renum [illegible] cum doloribus
[illegible] et partes [illegible] signum
est [illegible] dimanari ad infe-
riora quare [illegible] clistere applican-
dum est. Si aut [illegible] nausea-
do et [illegible] perturbatio [illegible]
doloribus renum [illegible] signum [illegible] est
[illegible] ad superiora [illegible] quare illico
[illegible] est vomitus [illegible] sunt ut
[illegible] Clistere [illegible]
[illegible] et [illegible] dicte [illegible] De
[illegible] clisteris [illegible] ad inten-
tionem [illegible] Recipe radicum liliorum
alborum foliorum malve blete vo-
lubilis [illegible] vel [illegible]
[illegible] fiat [illegible] decoctio ex quorum
expressione vel decoctione accipiatur
[illegible] benedicte simplicis ℥ vi cassie
[illegible] ℥ [illegible] olei de sisamo olei de amigdalis dulcium
[illegible] ℥ i [illegible] misce et fiat clistere
Et si velles ipsum fortius facere
adde [illegible] vel [illegible] vel e-
lectuarii de baccis lauri ℥ vi. Vomi-
tum [illegible] accipiantur ℥ iii
aque ℥ i aceti vel ℥ i [illegible]
[illegible] ℥ vi misce et totum detur
in potu tepidum. Et si velis ipsum
fortius facere sit predicta aqua decoctio
seminum rafani [illegible] assumpta fue-
rint si incepit nauseari stomachus
et [illegible] pennam
[illegible] in oleo in radice lingue
usque ad [illegible] aut saltem

digitis longior manus et fiat in partibus
illis agitatio vel titilatio quasi per calli
gineis panniculi illius ad os stomachi
itaque vomitum provocabit. Tercio premissa le
niencia est eductio materie cum medicina
leniendo et parti exsolvendo educenda
que post ea tunc. Recipe aque apii aque milii solis
vel aque ca. ve. aut aque saxifrage
ana ut sit mensura quorum 2 agarici
electi rubei ana ʒ ij medulle cartami
ʒ i ß diagridii gr. i ß fiat infusio per
diem naturalem deinde calefiat et co
letur et exprimatur et cum expressione
illa gummi electuarii indi aut
electuarii diasinicon ʒ i ß et accipi
atur in aurora et tardetur cibus post
horis vi cum assumpcione eius absten
sivi vel lenitivi ut aque cum zucaro
aut brodii pulli macri. Quarto premissa le
nitivum sedatum dolorem et hic recipe
nonnulli milii solis ʒ ij quorum seminum
et feniculi et seminis lini ana ʒ ß
petrosilini recentis folii apii et petro
morum et macedonici ana m. v ca
momille melliloti ana m. vi corticum
sambuci al. vel foliorum eiusdem recen
cium m. iiij radicum saxifrage ce
terac et bistorte ana m. i mirida
da et reliqua conterantur et fiat de
cocto in magna quantitate aque usque
ad consumpcionem 3e partis. Quod cum si velle
meter molestarent dolores valde
et eger in istis et statim cessabit
dolor deinde ex ea valneum et fo
mentis ipsius ingrediatur quotiens predi
cti revaluerint dolores. Si aut
dolores non ita vehementer invasta
rent continui et magis laboriosum est
fomentare loca renum cum spongiis
infusis in predictam aquam et conter
expressis que applicentur et conterantur
fuerint frequenter et sepe permutentur
Cum non convenit dolores excitentur
loca et inungantur conterens ex isto
oleo conficiendo et rossequiatur panis
calidis et ligentur conterens ea descripto
recipe olei de scorpionibus fetis ß aceti ʒ i ß
olei nardini olei viol. citrinarum ana
ʒ i ß cere ʒ ß misce et calefiant
et inungantur. Quinto remota indispo
sicione premissa renum et eductione ma
terie et quiescentibus lapidis et
expulsivum quod teneat et preservat ab even
tu doloris et est electuarium descriptum recipe lap
dis iudaici lapidis saxifragie ana ʒ i quorum
milii solis ʒ ß radicis saxifragie se
minum sc. apii petro. et levistici ana
ʒ i ß pulveris cicadarum combustarum
ʒ ij cinis leporis combusti zinziberis artemisie
ʒ i vitri combusti robusti ʒ i ß ligni
ʒ i zucari al. lb ß. cimmel sillicie
ʒ v fiat electuarium cum dosi in aurora sit
ʒ iij cum ʒ iij aque milii solis saxifragie et
capillorum ve. aut cum ʒ ij urine saxi
fragie et maiorum hic non electuarium indu
bitanter confirme est ad omnia que
predicta sunt et non vidi lapidem que non
minueret si eius usus fuerit per ij vel
iij menses et si volumus ipsum forcius
efficere adde in ipso pulveris scorpi
onum combustorum ʒ ß hoc quidem
ß omnium illustrium auctorum sinatis liz
per me numquam datus fuerit predictus
pulveris sic est in dictis capitulis
tamen mea amen me ad sufficere
ventositatem evitanti. Capitulum 3o non prin
cipaliter quod est stomachi debilitas iam enim
intelligenti satis generaliter te prius in
co quod maxima pars nocumentorum stomachi pro
venit a colligancia renum cum hiis
aut specialibus adiutoriis que stomachi confor
mata consolidari potest sic confectio dia
cinamomi aromaticum rosatum diambra
electuarium de marte electuarium de aniso aut
de cinamomo vel de lignoaloes aut hec
confectio utilis valde que est recipe specierum
diacinamomi specierum diambre descripte
mesue in antidotario descriptione prima specierum
electuarii de xiloaloes descripte c. 7o
capitulo simia pia rutica pia ana ʒ i zucari
rosacei. lb ß aque saxifragie quod satis
ad inspissandum zucarum fiat confectio so
lida ex qua sumatur a ʒ ij usque ad
iiij ante cibum modicum et si quidem
confectio conteratur in innatis sinus alius
prefatis aromaticis. Capitulum ultimo vero aroma
ticis mane hominis providentia permissis
cum aliis capite utitur cum gere mate
facto cum aqua salvie maiorane vel
rosmarini destribuendo sic recipe aque
predictarum aquarum ʒ ij cimmel scilicet
ʒ i ijozal. ʒ ß calefiant et dissol
vantur simul et ex hoc mane et
sero ante cibum fiat gargarisma. Gargarisma

fiet

eciam factum cum mellicrato dissoluto cum predictis aquis et cum antidoto tyriaca utilis est ad ista. Masticatorium bonum ad hanc intencionem est factum ex radice yreos aut ex radice a[illegible] pyonie aut ex radice yreos et piretri preter quod est sublinguis predictis. Sermo autem masticatorum prout dicta est describo hic. Recipe costi dulcis piperis ana ʒ. ß. stafizagrie seminis ru[illegible] ana ʒ. i. piretri ʒ. ß. iii granorum paradisi ʒ. ß. mastice colliquate cum aceto ʒ. i. incorporentur simul et fiant forme grossitudinis granorum lauri cum liter siles ex quibus cum oportuerit una masticetur et est expertum. Hec sunt que in presenti utiliora.

64. Nobilis vir dominus Nicolaus del [illegible] laborat oppilationibus in gibbo hepatis et in renibus cum alteratione et vicissitudinarie advenientibus. Causa vero quidem harum oppilationum est flegma valde ad frigiditatem in speciem vitrei magis reponi debet quia subalterna parte flatis et hec quidem multis modis deduci potest. Et primo quidem ex ponderositate vel gravitate quam incurrit in parte eius et usus dextram respondentem et magis hic pro his frequenter eveniens cum in gravitas magis circa partes superiores percipitur tunc illud est in renibus oppilatio. Secundo autem percipitur in alto iuxta dextro latere tunc in gibbo epatis iam facta est oppilatio oppilacionum [illegible] generatis et extensivis dolor. Tertium magis est frigiditas cum gravitate predicta in lateris illis prope parte. Quartum magis apparentiorem sunt et est quod cum iam apparuerunt oppilationes huiusmodi iam aut actis in ubi urine ipsius erant tenues et clare esse videntur. Quintum magis est quod in tempore oppilationis oppilatum in urinis eius percipitur fundus ex quadam materia alba grossa in substantia et calore [illegible] fistulis saponis sicca que non potest esse altera quam materia flegma vitreum que ad provinciam congelationis experimentis [illegible] frigiditatem propter aut provincias resolutionis a calore diu in talem magis agentem et humorem propter vitrei flatis consumentem iam grossior et compacta magis facta est quod sit flegma vitreum in sua qualitate extrinsecus. Dixi autem superius has oppilationes alternati molestare ipsum cum non virtus epatis fortior existat quam ipsorum renum. Ratio est in renibus tales oppilationes accidere quam in epate ad quod adiuvat maior viarum strictura quam epatis. Tertio itaque ex vicialis aquositas flegmatis tale serum quia potest facilius precipitare fecit in renibus. Si autem alteri contingat per magis ciba [illegible] aliquam epar oppilari fortificata hic virtute eius predictas oppilationes aperire et [illegible] materie predicte ab ipso epate effundantur ad renes et tunc cessante oppilatione epatis succedit oppilatio in renibus vicissitudinarie ut iam dictum est. Hec in summa in te dispositio ipsius in unum collecta. Ex quibus facile videri potest quod si in vir iste perseveraret in epate iam predicte oppilationes facile possunt ad flictus fe. et ad extinctionem innati caloris epatis vel ad apostemata flegmatica aut ad transitum in ascitem ex debilitate innati caloris eius evenire apostemata sicut et secundo convenit concludi potest istum virum esse paratum ad generationem lapidis in renibus et ad multas alias egritudines quas valde facile ingenium speculantis ex predictis deducere potest. Hec de dispositione eius. Pro cautione autem preservationis eius a predictis et omnibus ab oppilationibus premittendum puto quod vir iste in cibariis eius omnia que forte consistunt ne viscosi et compacta sunt facere et sunt augere oppilationes in predictis locis evitare debet. Quare vitet panem azimum panem cum caseo valde constrictum viscosum nos hic cum et omnem qui parum salis et fermenti habet sit igitur panis eius mediocris coctionis et cum pane salitas et plus fermenti habens. Vitet carnes grossas et viscosas et animalium partes habentes qualitates consimiles de quorum numero est venter animalium cum cutanee partes caude et similes. Pisces autem effugiat usum frequentem piscium recentium viscositatem multam habentium ut sunt anguille cefalati [illegible] et consimiles. Effugiat legumina velud fabas faseolos circa alba cicerum et panicum. Item de fructibus effugiat vero citrina nespila sorba et quantum rare raro

¹ anguele

utatur lacte caseo molli et non frangibili
caveat ab hiis que sua siccitate et stipticitate
poros vias constringunt valde est agre-
sta et reliqua. Sibi sitienti vino aut
utatur subtili albo quod cum sua frigiditate
aqua cisterne [illegible] cocta mediocriter
limphato caveat a vehementi stric-
tura vestium super renes et renibus et a
dormitione supina et [illegible] cavere
debet eo quod multum ad procreationem inclina-
re facit. Licet in summa est rerum eius
ex parte rerum non naturalium observandum.
Rerum autem preter naturam alia vero in quibus
precipue observari debere primum quidem est ut
saltem per annos in evacuetur utique mane
in vere et in autumpno inferius de-
scribenda. Secundum est quod utatur confectione
inferius descripta dupliciter de qua [illegible]
accipiat ad rotulam unam vel duas re
omni mane ad saltem omni altera
die parum ante cenam et pro quidem
confectionem inferius descriptam utatur
a medietate mensis februarii usque ad
medietatem mensis marcii. Secunda vero
confectione scripta per [illegible] utatur
toto reliquo tempore anni ut ea dictum est.
Tertium quod uti debet est unguento infra
scripto de quo inungere debet a spondula
spatularum usque ad caudam omni septimana
saltem ter et primo quod ungendo a me-
dietate februarii usque ad medium mar-
cii altero autem toto tempore anni resi-
duo ut predictum est. Quartum vero remedium
est usus pillularum sumere inferius scripta-
rum a medietate februarii ut ea predictum
est altero vero pillulis alio anni tempore
uti debet tam ex eis quam ex primis
unam vel duas accipiat dormitum parum ante
cenam bis vel ter in septimana. Quintum
speciale ab eo observanda sunt duo
instrumenta. Primum quidem est recens radix
petrosilini et tempore nascentis super lapidem
quam comedere debet crudam parum ante
cenam bis vel ter in septimana. Secundum
est radix que comeditur salsa a vul-
go rafanus variata de qua in utrum
mediocria frusta primus in aceto et
sale convenienter infusa comedere debet
mane ante omnem cibarium in cena
sua cum cibis in septimana quo quotiens
uti velit ea et est res valde experta.
Completo itaque de scriptis in parti-

culo tractans accipiat quamvis sumat in
tempore veris a decimo die mensis marcii usque
per totum mensem aprilis si contra citius
faciat ea tanto citius serius etiam [illegible]
ad incipiendum ipsam passionem tempore melius
est si sumat veteres et confortans affe[illegible]
illo sumere. Recipe [illegible] fermatica aut
farina confert [illegible] lege quietatorum
ibi statim accipiat per pillulas hec iterato
et macerat [illegible] quod est. Recipe agaric
electi ʒ i. s. reupontici ʒ i. salis gemme
[illegible] ij. [illegible] ana ℈ s. ℥ ℈ i
[illegible] infundantur omnia in ℥ iij aque
stillationis radicum apii cum ℥ i. pennidiarum
et cum steterit per unam diem
naturalem calefiat et coletur et expri-
matur et colatura detur in aurora
et dormiat post ipsam parum et in
[illegible] accipiat ad ℥ v aque ordei cum
zucaro calefacte et post per horas accipiat
prandium. Recipe vero mane
in recte sequente accipiat hic digestivum
quod confert vj vel vij diebus in hora
predicta octava vero die in recte seque-
nti accipiat has pillulas. Recipe pillularum
de reubarbaro pillularum cochiarum ana ℈
ij et si timeret pillule cochie loco
earum accipiantur pillule agregative ma-
iores aut pillule de yera quarta fiant
dosim passignatam. Digestivum vero est
hoc. Recipe syrupi de eupatorio ℥ i. oximelli
composito ℥ s. aque feniculi ciceris ana ℥ i. s.
Et si voluimus ipsum fortius efficere
adde aquas stillationis apii vel ru-
bee tinctorum ac valeriane licet de
purgationem et digestionem in vere observan-
da. Tempore vero autumpni purgare debet
a principio octobris usque ad finem illius
et accipiat pillulas hic iteratas ad
debet ee [illegible] quamvis predicta ea que tunc
in hoc tempore non inveniuntur tante
resistentie et virtus est debilior
et non magis apparatu eo descripto.
Recipe electuarii de psilio ʒ iij agarici electi
℈ i ℥ ℥ iiij accipiat cum hoc totum cum
aqua stillationis lupulorum vel
feniculi. Digestivum in hoc tempore debet esse
tale. Recipe syrupi acetosi quarti ℥ i s. aque lu-
pulorum ℥ ij aque ciceris ℥ i. misce
et accipiat cum ut prius medicina
in hoc tempore agregativa et te. Recipe electuarii indi
ʒ iij turbith electi ʒ s. ℥ violarum

ay ℥ v mist et det' in potu cu aq ordei vel vino albo subtili aq vlce rosas calidas et p ista soluta ab sinent' cay qui positi fuerit bn in assumpcoy mirraliui i te veris assignati Rp experimentu z i instrue ui alias obseruacoy in tpe veris uti det afectoue ista cuy descripto est hec Rp troci de aniso troci de lacca descp mesu i antid distin gua ay ℥ i ss pulueris zuce z iiij fiat aferoo solida cu aqua eupt in rotulis tuz ℥ de qua ari et ut bn in preti calo visu est alia vo aferro in hu tpe vere utilis pt ee ita Rp spem electi de semi bg desc mesu in antid desc 2a ℥ ij troc de viol ℥ i zuce al ʒ iiij fiat aferro solida in forma iam dicta et utat' ea sicut i preti dcm est et attende q hec aferro lenior est q prima sanste ro vo equa uti det in te et alias iam dicto est aferro facta ex specby diacaunie maioris descp mesu i antid distin 2a et si deside ras hic aferroy maiore eletta uis apperientez oppilacoes ameds aut' urat et prfundas q afert i comptatu forme et asliti ij posarte et prsuat a stranguria et difficulte mingendi apperiendo oppilacoes viaru ouy vrine et sedando dolores catu uo digas pter dialacce maioris cuy laudes colligere potes y° cay su a prima et a galieno i q° dece tetatum et a mesu distin 2a descp iam pdcta lett mody ponams ey est ste et prodentis det et te Rp spem dialacce maioris ℥ iij zuc al ʒ ss aq stillinatoris radicu genestre aut apij vel eupt et fiat cuy ey est aq stilinatoris rad mor et rubet fictorum cu qbg vel ipera altera aqui det zucciy in q° usq tpt coagulacois eiy addam specs ut pdictu est et reducam i formas rotulare pondere tuu ℥ et utat cipia ex ea ut dictu est descripto vo z i instre supius pmissi i u genti e hu Rp o de rosto ℥ i ss

aloi de sisamo ℥ ij semy sisileos eruui apij ute et aui ay ℥ i auis talo rotunde longe eupt ozoli ay ℥ ij spice nar ℥ iij rere al ℥ ℥ i opps et infusi in aceto subtili pdicy ualeny ℥ i fiat vnguey mol le et utat ea in tpe autupui et sequenti iam passiguato Si aut hoc vnguto utend' est a pricipio veris usq p totu mesez augusti fiat aceti au vnguti istius ℥ iiij suci ex ciczete suci lapulorn ay ℥ iij aceti sallicet ℥ ss oma sit lento igne bulliant usq ad co sumpcoy sucoru et aceti qpitte aut que supius pmisse sut ob seruande cu regie pseruatid lpug nstilis pc adcy p tpe veris et estatis obseruande sunt iste Rp agarc rend reupatici electi ay ℥ ss aloes epiti ℥ ss spice dauci mastic au ʒʒ ay ℥ viij infudau oma i suco cicozee diligenter uncosa et exponat' sole sepe agitando ea usq co sumat' sucus et ita renouett' tribg vicibg cu i u uia te exsicca ta fiat tut ex ea fiant pille ex a ℥ vi qrtu usus ee debet ut bn dcm est ultimo vo instrum b pmissu est et cat usq illare radicu lege ibi hec in summa vi sa sunt utiliora pdicpoy hu viri

Rp nobili dua eiy vsq e utat rozotu iam sibi dato gra sedato nis dolore in eiy mrice ex iam et fuit eiy descripto tal Rp epte de mucilage simplic ℥ ij oppos in aceto macerati ℥ iij et ʒ ss galiemy ʒ iiij dissoluau oma in vino ozdeo et cu suffi ti qn tite rere impriss oui et fiat ce rotu qdrangulare longu qd de scendat ad tantu dolentu ptes et crufencie eiy nobili Cerotu aliud ferrius pdicto pt ee tale Rp bdelij mollis et sib albide ℥ i galbani armoniaci ay ℥ ss et ℥ i galiemy ℥ ij soluat' que cu aceto et cu ℥ ss rere fiat rerotu ut pdicta est

Rp eadez dua dentificiu radicibus

mundificatos et a limosi[ta]tibus fetentes
dentes est hoc Recipe radicum ireos ʒ ß
corticum radicum mori [mori] minoris [?] ana ʒ ß sal
le albiore ana ʒ i pulueris margari
tarum ʒ ii pulueris ossis sepie ʒ iii pul-
ueriza[ntur] omnia subtiliter et per cribrentur
deinde incorporando fiat ex eis cum
puluere cum predicto fricando digito parato pluries
in die et cum fricatis eis id pulueris
reponatur et ligetur et sudant valde
rara et lapsa cum qua fiat fricatio
dentium ut iam predictum est

Pro nobili domina matre [domini] de ut[ra]que
habeat [?] Recipe olei de euforbio
ʒ ß olei de pireteo ana olei amigdalarum ama-
rarum ana ʒ vi misce et fiat cum eo
leni calefacto diligenter fricatio ab
osse cauda [?] per totam spinam usque
ad medietatem eius Domini ad desidera
res in eam leniorem illa ex [...]
ysopi ceratum de scripto philagrij col
lectum a mesue distinctione 2a de scriptione
pectorum

Pro con[...] et expurgatione qui si ad
[...] istis pillulis et primo habens stom[ac]
chum et epar calidum raro cum me
rint [?] opilationes in epate et in testi-
cullis a [...] ex quibus accipiat semel
ii [...] ut hiis in [...] ana
eas [...] ab opilationibus et ab
aggregatione materiarum indigestarum in stomacho suo
et euadent materia capitis sequentia
euaporationem materia aptibus inferioribus
ad ipsum caput Recipe aloes epatici electi
ʒ iiii agarici electi ʒ i ß reubarbari ʒ i
mastic[is] draganti spice nardi electi ana
ʒ i diagridij ʒ i trociscorum omnia puluerizentur sub-
tiliter et discrete pandendo deinde
infundantur in istis aquis Recipe aque ma-
iorane aque mente aque absinthij ana ʒ ii
succi endiuie cretulane [?] succi ciceris
ana ʒ iiii reponantur in predictis succis
omnia in vase vitreo et diligenter commi-
sceantur et exponantur soli omni die mi-
scendo ea diligenter usque quod liquores
exsiccentur et consumantur et cum consumpti
fuerint renouetur et itum exsiccentur
ut prius et ita fiat iiii or vicibus de
inde ex massa remanente fiat [...]
[...] ex quibus cum opus fuerit
cum succo endiuie fiant pillule ex ana
ʒ i vi et sit dosis ut dictum est et sunt

elegantes etc.

66 Tamen longius fere [...] vicem quo-
niam adeo intensiue calide sunt cor
epar renes et omnia membra
[...] in [...] nam certo [?] qui
[...] [...] est uir dei frater dominus
[...] de ordine sancti Georgij
de aliqua de facile ex calore tunc
corporis extenuatur [...] siti ua-
lida [...] pulsus et an-
helitus magne velocitatis et frequen-
cie declarari potest et sitibus [...] et si-
aliis [?] regimen [...] et
[...] satis [...] ordinaueri tria
[...] summo [...] ab
ipso in hoc tota vere et estate futuris
abseruanda [...] attendendo regimini
euitando cibos et potus calidos
et passiones animi et exercitationes calidi [...]
excitatiuas et augmentatiuas [...]
itaque illorum trium est hoc electuarium cuius
usus esse debet ab instanti die vi mensis
marcij usque per totum mensem Junij
ut ex eo accipiat omni mane ante
cibum per horas tres coclear vnum
deglutiendo ipsum et in [...] coclea-
re ex eo per horam unam ante cenam
continuando ipsum omni die tria alterati-
ua [?] describo Recipe conserue rosarum ʒ ii
conserue vio[larum] conserue buglosse ana ʒ i se-
minum endiuie acetose cucurbite citru-
lorum ana ʒ i vini [?] citoniorum ʒ ß
[...] ʒ vi fiat electuarium [...]
[...] est confectio hec de qua accipiat
pro dosi ratulam [?] unam die mi-
media assumptionis electuarii predicti [...]
dum et cenam aut saltem post al-
terum ciborum accipiat semel in die
[...] describo Recipe trociscorum de [...]
cum semine acetose vio[larum] florum ne-
nufaris [...] et [...] ana ʒ ß
camphore [grana] iii [...] ʒ iiii cum
aqua acetose fiat confectio in ratulis
ʒ ii [...] [...] est hoc Recipe
aloes infusi in succo endiuie ʒ ß
[...] mastices vio[larum] florum nenufaris
ana [...] vi [...] ʒ i fiant pillule
cum succo rosarum [...] ʒ vi de quibus accipiat
in [...] [...] unam pare [?] ante
cenam [...] potest esse ex eis accipere
v vel vi in aurora et [...] cum

recepit quietem et tensionem in stomaco
et ypocondriis et post eas tardet cibum
hu horas adminus quatuor

67 [V]enerande in Christo pater fidelissimus
dei servus et noster filius dilectus
Io. de Augustis de prefato or-
dine sepe molestatus est vehementi ca-
liditate epatis et renum cum frequenti ac-
cessu et recessu appetitum in renibus
ab arenulis initiis non raro retentis
in eis a flate insistentes eas in viis
emulgentium venarum et colatorii
panniculi renum. Unde providendum est ei
ne longo tempore arenule sibi reten-
te convertantur in lapides propter quod hi-
cet ego alias magno opere suadebam
nemo in perseverando ipsum a nocumentis
illis ut tamen 7 videntur in pluribus
sue memorie reducenda presertim vos in
primis digerenda. Primum quidem ipsorum
est ut utatur pillulis alias sibi ordina-
tis secundum modum sibi frequentius quam raro
accipiendo eas secundum maiorem aut
minorem fluxibilitatem ventris. Secundum
principale est quod utatur confectione in alio
consilio sibi descripta secundum quod ibi continetur
accipere eam. Tertium vero est quod si conti-
geret provenire ad sitim intensam
cum ariditate oris et caliditate sub
dextris costis precepta incipiat acci-
pere istas aquas in aurora tepi-
das per 7 vel 6 dies continuando eas
et tardet cibum post earum assumptionem
horis iiij vel. Recipe aque acetose citrine
ana ℥ j s aque absinthii ℥ j unum qua-
torum rauce ana ℥ j misce. Quartum
consilium est ut postquam acceperit predictas
aquas accipiat hic locutum cum ℥
ij aque ordei aut cum aqua seri lactis
caprini calefacti invicem in aurora
et tardet cibum horis v. Recipe cassie
nunc de canna extracte cum aqua endivie
℥ j s reubarbari electi ʒ ij seminati ℥ j
salis gemme ʒ j misce. Quintum reme-
dium principale est ut postquam evacuatus fuerit
ut iam ut dictum est tunc ab hora una
prandii distanter balneet panem
in hoc opera quod hic expressum est ut
7 vinibus supponatur ypocondrio dextero
usque ad horam unam ante cenam cuius
descriptio. Recipe aque endivie solatri et
acetose ana ℥ s aque rosarum ℥ iiij prodii

rosarum sandali citrini ana ʒ s ... I capillo-
rum veneris ʒ iij aceti tartari iiij commisce-
antur omnia simul et applicentur ut dictum
est. Sextum ne contingeret defectum sextum tunc
ipsum oportet recepta confectionis sibi
ordinata que est. Recipe specierum triasandali
absque camphora ... succi ... ace-
tose ana ʒ j zuccari rosati ... ʒ s cum
camphore ʒ ij cum aqua absinthii et ℥ iiij
zuccari tabarzet fiat confectio in tabulis
ʒ iiij re.

.68. [P]ro altero suo predicti ordinis fra-
tre Io. de Canis providendum
est remediis hiis talibus intencionibus mun-
dificandi caput pectus et stomachum a fla-
te vitrea et mucilaginosa catarriza-
tibus et provisionem indigestionis genite
in predictis membris propter quod oportet ipsum provi-
dere sibi ut caput pectus et stomachum
panis hiis conceptus custodiat et ab
usu lactis ciborum pastilium a mute-
tione piscium ab usu blete ...
... lactuce et aqua frigide potu omnino
sibi caveat et utatur remediis tri-
bus. Primum huiusmodi accipiat omni
... sero ... ante cibum vel ante
collationem ... ad ...
ieiunii tempus una de istis pillulis
et alteram pillulam accipiat per horas
duas post cenam. Recipe aloes abluti
ʒ ij s ... colloquintide agarici
... ana ʒ vi diagridii
ʒ v ... mastic ligni aloes ʒ
iij cum ... formentur pille
parvum ʒ vij de quibus fiat ut dictum
est. Secundum remedium est ut dicitur
media inter unam et alteram pillulam
quando vadit ad lectum cum media ...
to vini albi calefacti subtilis et
dulcis accipiat huius electuarii ʒ j s.
Recipe electuarii diacalamenti ℥ s electuarii dia-
... ℥ j ambrosie descriptio nicolai
incorporentur simul cum modico sirupo de
ysopo. Tertium remedium est pulvis iste
de quo utatur iste sero quando vadit ad
lectum supra coronam capitis sui per di-
rectum sagittalis ... in latitudine
iiij digitorum appareat ...
ʒ vj ordei ... ipsum inter
capillos cuius descriptio. Recipe foliorum ...
... ligni aloes storacis cala-
mite ana ʒ s ... ʒ j macis

℥ i. ſi. granorum ℥ ſi. fiat cum [illegible] pluris et post quiescatur. etc.

69 Pro altero suo dei dono marco veneto de predicatorum ordinis professione summo opere intendendum est in administratione remediorum quoniam dispositio eius in [illegible] plurium membrorum vero et precipue capitis eius tam in qualitate quam in compositione est frigida et humida lapsum vero in viis et apertum in poris ita ut facile labatur ab excessu eorum quolibet alterantis sive calefaciendo sive infrigidando sive humectando. Amplius caput eius effundens materiam multam ad pectus ipsius implet pulmonem eius incitando ad tussim et excreationem frequentem et non raro per illius flatus et ventositates quas pectus eius inflat et in expectoratione sepe deducit. At vero item non multa illarum materiarum prius a capite in stomachum precipitata appetitum aufert in eo frequenter et diminuit frequentius aut digestionem eius impediendo perducit ipsum ad lassitudinem quandam post cibum acceptum ut appareat ei se non posse bene movere et si appetet [illegible] quod et habuit ventositatem per multa per venas intermedias plenum generata rugitum gurgulationes et extensiones in ipso facit vias a debita operatione anhelitus varificandi et cantandi impeditur [illegible] in ea maius tamen est quod ex ambobus istis [illegible] ingenio prudenti et ordinatim applicando remedia propria mutati et successive sicut inferius sequitur quorum prima capiti precipue applicabuntur. Centrum vero describentur appropriata pectori de quo maxime dubitandum tamen vero stomacho et nunc simpliciter applicanda erunt ut inferius sequitur.

Primum itaque de hiis que capiti eius conveniunt est electuarium hoc de quo omni mane in aurora accipiat quantitatem unius medie nucis deglutiendo ipsum et tantumdem accipiat de sero cum vadit ad lectum omni die bis continuando ipsum per totum mensem aprilis post id quod sufficiet ei accipere de eo contra in septimana bis in mane et bis in sero alternatim continuando ipsum de mane et sero cum eius dosi. Recipe specierum pliris arcoticon specierum electuarii diaton [illegible] ana ℥ ii. violarum florum [illegible] ʒ i. corallorum ambarum ana ʒ [illegible] ʒ v. cum zuccaro [illegible] fiat electuarium.

Secundum instrumentum pro capite est ut utatur pillulis istis de quibus saltem bis in septimana in sero cum vadit ad lectum omni [illegible] die accipiat [illegible]. Recipe pillularum assageret ʒ i. pillularum alefangine [illegible] ʒ ii. fiant pillule [illegible] vii cum syrupo de calamento.

Tertium instrumentum pro capite est quod per totum mensem maii portet super capite suo per directum commissure sagittalis et est latus [illegible] lineam sequentem capillos in dextram et sinistram partem quod vocatur semita. Recipe ambre [illegible] ligni aloes sandali [illegible] ana ʒ i. macis ʒ i. spodii corallorum ana [illegible] pulverizentur omnia [illegible] et post quiescat.

Primum instrumentum in ordine [illegible] de hiis que conveniunt pectori eius est ut post medietatem mensis aprilis fiat ei purgatio per hunc modum. Recipe [illegible] de agarico ʒ ii. [illegible] de hiera [illegible] ʒ i. reformentur pillule vii cum electuario [illegible] et accipiat eas in aurora et non dormiat post eas nisi per unam horam cum media et post eas stet ieiunus horis [illegible] deinde accipiat ciatum unum aque ordei calide cum zuccaro et post ipsam [illegible].

Secundum remedium est ut post [illegible] accipiat [illegible] digestum in aurora calidum [illegible] continuet [illegible] diebus. Recipe syrupi de [illegible] de ysopo mellis rosati [illegible] aque melisse ʒ i. aque [illegible] ʒ ii. misce.

Tertium instrumentum est quod dicit [illegible] post assumptionem [illegible] accipiat hoc electuarium. Recipe electuarii [illegible] dissolvatur cum ciato medio vini albi dulcis calidi et bibatur in aurora post quod observentur solemnitates [illegible] post pillulas observande. Quartum attendat quod si diebus quibus assumit [illegible] venter eius non esset bene fluxibilis

ante cenam ʒ a dic panem cum zucaro
accipiat vnam de pillulis in sero lapsu
dissolvant. capitulum. [illegible] instrumentum est
istud ut per id quod fuit eo a quo tunc utatur
hac electuario de quo ante sero cum vadit
ad lectum post dies v cum cena ʒ i cum
modico aque ysopi calide cum descripcione
Rx lac(h). de pino descripcione mell(is) ʒ i.
electuarii diacimini ʒ i ß incorporentur
fiunt cum modico syr(upi) de liquiricia.
[illegible] instrumentum pectori appropriatum est
ut per id quod iste usus fuerit electuario
predicto tunc teneat in ore suo mane
et cum vero necessitas et cum vadit
ad lectum modicum de isto lac(h).
et permittat ipsum dissolvi a calore
naturali cuius descriptio Rx lac(h) de sal-
la ʒ ß lac(h) de pino ʒ i. electuarii
diacimini ʒ iij incorporentur fiunt
cum modico syr(upi) de hyssopo et ʒ i ß pe-
nidiarum. [illegible] instrumentum in ordine
et primum de appropriatis stomacho et hoc Rx
[illegible] electuario de gemmis descripcione
[illegible] summa primum ʒ ij [illegible]
[illegible] ʒ i. zucare rosacee.
ß ß cum aqua melisse. fiat confectio
in rotulis magnis de qua per totum
mensem maii accipiat [illegible]
ʒ ij cum [illegible] et cum [illegible] instrumentum
instrumentum et est de [illegible] stomacho est hoc
Rx cinamomi electi [illegible] ʒ i zedoarie grossi
cum [illegible] galange [illegible] ʒ ij anisi se-
minis [illegible] lenistici [illegible] ʒ ß fiat
pulvis de quo [illegible] aliquid ponat in ci-
bis eius [illegible] instrumentum de appropriatis
stomacho eius est ceratum quod [illegible] debet
hore applicatum stomacho suo et ipse cum pri-
pit rugitus [illegible] et inflammationes et inclina-
cionem ad vomitum et [illegible] in
stomacho [illegible] cuius descriptio Rx rose
electe ʒ vj laudani ʒ i [illegible]
[illegible] galange [illegible] ʒ ß [illegible]
[illegible] ʒ i. dissolvantur que cum
modico aceti [illegible] et infundantur
[illegible] et fiat ceratum super pannum de
qua [illegible] figuram scutalem [illegible]
instrumentum et [illegible] eius appropriatum
est ceratum hoc quod fiat figure semi-
~~[illegible]~~ [illegible] et applicetur sub ypo-
condrio sinistro cuius longitudo atti-
gat usque ad totum yliacum inclusive
et latitudo usque ad umbilicum cuius

descriptio Rx se. agni casti [illegible]
[illegible] se. plantaginis [illegible] et [illegible]
[illegible] ʒ ß [illegible] ʒ v. bdelii
[illegible] et [illegible] ʒ ij ß se. rute
[illegible] cere albe ʒ i ß. dissolvantur que
cum aceto fortissimo et coquantur fiunt
cum cera et cum ceperunt infrigidari
superaddantur [illegible] et [illegible]
[illegible] figura [illegible] in summa
[illegible] que [illegible] dispensa-
[illegible] diligere [illegible] attendat autem
quod si [illegible] aliquam [illegible] molestari
magis quam caput tunc incipiat
uti remediis stomacho appropriatis et cetera
de capite [illegible] est et [illegible] si [illegible]
pectoris maiora [illegible] utatur
remediis que ordinata sunt pro pe-
ctore et cetera [illegible] ex fundamento scilicet
[illegible] intelligendo quod cum
in eadem corpore plures [illegible]
et [illegible] applicantur incipiendum
est curare illam que [illegible] est
et molestior sive cuius curatione al-
tera curari non potest. [illegible]
[illegible]

10 Super in [illegible] oblata
est et cum [illegible] de ordine
sancti augustini laborat
[illegible] periodo casum [illegible]
eius [illegible] in [illegible] exeuns
in [illegible] sibi [illegible] facto
quodam modo defectus [illegible]
accidit ei ut non solum in [illegible] sen-
sum exteriorum [illegible] interiorum [illegible]
[illegible] ablationis
molestissime vexatur [illegible] et
hoc accidit ei non solum [illegible]
[illegible] orandi et quandoque sacratissimam
missam quam [illegible] celebra-
ti et cum hac [illegible] multis
iam mensibus vexata talis [illegible]
nunc autem demum [illegible] ipsa permutatio
ad deteriorem [illegible] est tribus modis
primo quia [illegible] ita [illegible] frequentius
invadit ipsum quam solebat secundo quia ipsa
est intensive maior effecta eo quod
vehementior [illegible] in [illegible]
[illegible] ut [illegible] magis quam solebat
et item quia [illegible] extensive
maior facta est quia [illegible]
[illegible] membrorum [illegible] et maxime
cerebri adeo debilitata est quod non

solum leditur in operationibus interiorum et exteri-
orum sensuum et motus. Et ideo violentia
dispositionis illius ad terram cadere cogatur.
Hec quidem in summa de hiis viri collecta
dispositio contra quam qui contemplari diligenter
in eius exquisita curatione si consilium
eidem sapienter ordinari debet ut
nunc sequitur. Et circa de investiga-
tionem cause huius morbi.

Dico itaque plures egritudines esse a capi-
tibus parte causantur a quibus opera-
tiones sensuum et motum auferuntur
sicut patet de appoplexia congelatione litar-
gia subeth forti preparatam materiei
sincopi generaliter dicitur salte in sta-
tu eius [illegible] in hanc dispositio-
nem reduci non posse nisi ade-
pilenticos paroxismos. Subetico
enim non accidit privatio sensuum et
motuum nisi precedente sopore pli-
xo. Unde est hic accidit. Enim cum magis
cerebri privationem gradualiter et gro-
naliter precedentibus in longo tempore.
Epilenticus autem proprium est auferre
operationem sensuum et motuum in brevi
tempore. Item quia fere cognito ipsius quam
ad patiens et augmentum particula acu-
ta est valde cum vires profunde et
longo tempore in medicina peritissimus. Appopleticus
quando accidunt privationes sensuum et motus
fere instantanee et nullo precedente signo
eventum eius patienti cognito nisi
fuit signum illud quod scribitur ab Avicenna
prima tercii et est quod appopleticus clamat cum
enim materia que facit appopleticum sit multa quod
cito et complete oppilat ventriculos
cerebri etc cum ipsa valde subito mo-
veatur propter vehementiam et velocitatem
motum eius omnes ventriculi cerebri
et meatus angustes subito clauduntur
unde necesse est ad distensionem talem
et tantam sequi dolorem magnum propter
quod appopleticus clamat. Dicimus appopletica
non est egritudo paroxismalis sicut epilen-
tia enim ipsa vel interficit dum fortis
fuit vel in paralisim convertitur si fuit
debilis. Sed epilentia ut plurimum est multe
paroxismus resolubilis et ideo sana-
bilis est. Et tercio quia paroxismus eius raro
pertransit [illegible] vel 6 horas quod non potest
credi talem dispositionem appopleticam dicendam
esse et [illegible] litargia. Item in hac

viro actua signa fuerunt enunciata
a parte posteriori ventriculi cerebri litargi-
cum nominatum vel [illegible] febris
et continue in operationibus interioris
post eius lesus permanet cum paroxismum
suum vel post. Solum enim ab eo ad
hunc [illegible] ipsum congelatum esse dicit
quam mala quod [illegible] et [illegible]
ut in pluribus [illegible] et non malis non
habuit signa premonitiva eius even-
tum. Congelatio [illegible] iste remanet paroxi-
smum suum diversis figuris et situati-
onibus tactus corporis et membrorum
permutatur. Hec autem est ipsa visi-
tatio de congelatione. Congelati enim
oculos apertos tenent et fixa rema-
nent tamquam corpus et membrorum fi-
gura eo modo quo reperiebatur cum principium
congelationis incepit. Quod vero necessario
dicere hanc dispositionem epilentiam esse nominan-
dam vel ad aliam esse reducendam.
Et sic hiis consideratis ex hoc fundamento
solvi potest [illegible] difficultas de
differentia inter litargiam congelationem
appoplexiam et subeth ex una
parte et epilentiam ex alia parte et sunt
sermones colligendi multe de cura
et morbo. Et tertio inferius [illegible] de
nocumento [illegible] sensuum interiorum
et exteriorum et motuum ipsorum et
de hiis in lege nona [illegible] et
[illegible] et sunt sermones principis
prima tercii [illegible] de epilentia et
appoplexia et differentia inter eas et [illegible]
lege ibi quia pulcrum est. Dicit non itaque
quod alta dispositio requirit propter quam sensuum
[illegible] et operationes auferuntur
et maxime cum fortis est et con-
firmata ut [illegible] in statu eius
et est sincopis fortis nominata et dicitur
sincopis a sin quod est simul [illegible]
[illegible]
Ideo magnam [illegible] sincopis fortis ad dispositionem [illegible] viri
[illegible] contemplandum cum [illegible] dispositio
sit dicenda sincopis cum [illegible]. Si
enim in sincopi destruuntur operationes mo-
tive [illegible] et sensibilis propter debilitatem
cordis non potentis expandere
spiritum sensibilem et motivum ad mem-
bra necesse est a membris auferri
operationes sensus et motus. [illegible] itaque

tales non movet organa productiva
talium operum et tunc putria instrumenta
talium operum quia sunt spiritus sensibiles
et motivi adhuc et spiritu vitali pau-
co existente ancora est virtus cordis
ad delegandum ipsum ad exteriora immo
detinet ipsum in ventriculis cordis
gratia conservationis ipsius tamen et da-
to quod virtus cordis existeret et vita-
lis spiritus in eo multum reperiretur si sup-
veniret causa appetitionis cohortationis
vel operationis spiritus in corde quod
posset spiritus vitalis talis ad exteriora
delegari quia incarceratus esset. Unde vi-
dere potes tres causas propter quas pri-
vantur membra operationibus sensus et motus
Prima quia aufertur spiritus vitalis subsidium
ad membra stante ipsa privantur operationi-
bus illis sive contingat hoc quia vita-
lis spiritus resolvitur a membris et
evaporat sublato influxu cordis
sive contingat hoc quia spiritus animalis sensi-
bilis et motivus adhuc remanens
in membris absolvitur a separato suo
quod est per dependentiam se habens ab
influxu cordis sive accidat hoc
quia spiritus animalis eidem inventus
corrumpatur aut a gravi fuga vel non
sic ponitur a gravi clausa propter
membrorum plurimum quorum aque sic est
generis et humide ut [illegible]
[illegible] et tamen contra quod alter fere non
assequari non potest physice subiti causa
operationum virtutum sensus et motus ad quod
ut in pluribus cum presentant subsequi-
mur ut scripsit magnus in 4. aff.
2a sermone 1o [illegible] absolvunt fre-
quenter et fortiter sine inanita causa
repente cameriuntur [illegible] sustentari
in sermones isti ex summa quatuor illud
pulchre aut collige talia [illegible]
de sincopi in exordio dicit sinco-
pis est casus vel destructio plurimum
virtutum motive et sensibilis propter debi-
litatem cordis aut congregationem spiritus
ad ipsum fetam propter causam contrariam perso-
cantem ipsum spiritum interim [illegible]
invenit respirationem et evocationem
sufficientem aut propter [illegible] et sub-
tilitatem spiritus vitalis qui resolvitur
in corde propter ipsum non sufficit Si vero me-
liis exterioribus lege ibi et videbis

propter quod ex summa sermonum preceden-
tium diligens considerator concedere posset
quod dispositio sincopalis cum coniuncta esset
ex causa virtutis prevalente in posi-
tione [illegible] et ex causa virtutis succumbentis
motui sincopali iam predicto et prout
hoc ultimum concedendum esset si precesserint
eventus sincopis et sufficienter [illegible] pru-
dentie et item si accidentia solita conse-
qui sincopales motus consequerentur
hanc dispositionem velud esset pulsus pravi-
tas tarditatis et raritatis [illegible] in principio
sincopis plurimum apparens et anhelitus
carentia istius consilia [illegible] est pulsus
velox et fortis propter profundum et an-
helitus apparens ablato [illegible] pulsus
diversitates ordinem non servans et
ita de anhelitu [illegible] exteriorum
membrorum infrigidationis eventus
velox [illegible] caloris faciei et totius
corporis ablato et causa in colorem
mortuorum colori similem [illegible] est
pulsus cordis in principio eventus
hypostasis magnus [illegible] tremulus
motus eius [illegible] plurimum interiorum
sensuum operationum ablato et sic ex-
teriorum et prout in confirmatione sinco-
pis [illegible] hec accidentia plurimum
casus et hypostasis huius parte viri
premia fuerunt cum aliis accidentibus
epilenticum motum pronunciantibus
necesse est concedi hanc dispositionem
complicatam esse ex causa virtutis sinco-
pali et epilentico quod accidentia insepa-
rabilia sincopis omnia vel ipsorum plura
utrique absolvuntur et contingunt
ab accidentibus quod motus epilenticos
consequi solent et causa conclusio
unde ex hoc fundato causa hanc dispositionem
maxime perversam debere concedi et
maxime si complicata est ut causa patet
et super unde quia ex relatis non causa in
signa pravitas esse talidem et ita for-
te quod sufficerent sincopales motus
cordis sicut egit motus signa ma-
lus epilentici [illegible] potius affirmo hanc
dispositionem sub causa de epilentica collocan-
dam esse quam sub una de sincopi re-
ponendam [illegible] et si quid de
motu cordis aliud potest pro rona-
bile est ipsum motum tale in corde
reperiri propter colligantiam cordis cum cerebro

qua equo Sept est aut iam mit ipse
m^a lem cum huius dispositis investigare
q^i credo ee mam fletam mucilaginosam
sam ducant que sua actiua uirtute
reddi mobilis et ipsissima p^r quinpoten
dam colorem rubet q in tali flate
ebulitionem facit velocem et virtutem
absque putrefactionem tercius flegmatis
illius non n^i videtur colore bile mota tan-
ta et tante velocitatis et mouenti pos-
se asthmi flati simplici p^r fratem
infrasistem et efficiem eius et si itum
illi flati quinpoten est sanguis et vul-
timus eius causa velud. veneni
extensio colare rubedo . . . torpor
et gravitas quod mag. exteriores et ad
apparens interiorem sensum et sita
que nn unum in hac via puritia . . . si
item hic fla actiuius redditur per
quinquaginta . . . cum sanguine
[illegible]

[illegible]

renovatis lacris et fuerunt quedam famose seu maiores a pillule de serapia legantur in eo distinctione xa que sunt multum lenes ad omnia predicta preter quod non est calidare de re integra sedentes intuentes ad pauca respicientes de facili nunciant primo de gratiam et corruptum recte ¶ in instrum est ut prout quod hic vir fuit patiens rane maiutus per dies v. post ipsum itum fiat sibi flomia de cephalica dextri lateris et post de vena porta sive cubitu eiusdem in superiori parte vel post de silvestrem et educant per eam ℥ iiij sanguinis vel circa viij ut ad intelligentes alloquor si appetet materia que movet ad caput et quod continetur circa regionem cordis tunc convenit esse fieri flobotomiam de salvatella sinistri cubitus sub brachio sive est basilica dextri flobotomata evacuat replacionem in longum ita ut sinistra flobotomata evacuat replacionem vaporosam xja ℥ ij circa de ornamentis cordis ¶ in instrum est ut si vir iste diebus quibus assuit digestiva et est post evacuam ventrem licet stipticum intendat facere ipsum fluxibilem tunc per infrascriptas de quibus comedat 3o sero aut saltem alternis sero accipiat undecim parvum de conserva que describo Recipe pulpe allefagiatarum descriptionis mesue ℥ j pulpe cole quintide ℥ ss agarici electi ℥ iij salis indi granorum peonie liguleos sisseleos ana ℥ j pulveris ossis cranei humani ℥ ss fiant pillule cum suco vel aqua maiorane per ℥ vij et sit certum usque saltem per annum integrum accedo de eis cum una vice vel ter ut dictum est ¶ in instrum et post de distinctionibus humoribus maxime ad viliora membra et persuantibus ab eventu paroxismi est hic Recipe granorum et radicum peonie ana ℥ ij visci quercini quod a aliqua dantur ligni cornel mannie ℥ iij granorum paradisi ligni aloes staccte cala te ana ℥ ij contereantur omnia subtiliter et coquatur in 8 c. aque usque ad consumptionem 3e partis et cum decoctum tali eius sero per horam ante cenam bis calida ablutur extrema inferiora et superiora manus et faciem eius ¶ in istum est quod vir iste omni mane et sero

saltem per horam ante cibum faciat sibi hic gargarisma Recipe yerelus et e sperentiad ℥ ij yerelogodion ℥ j aque decoctionis peonie ℥ iiij misceantur omnia et fiat gargarisma saltem in duobus vicibus assumendo horam unam ¶ in instrum est quedam renunciatis illustribus auctoribus ut fiat camula argentea in qua suppendantur radices peonie et aliqui quod ponant semina eius / alii vero volunt intelligere de peonia masculina. Ego vero ad evitandas omnes dissensiones salvi facere ligerem in camula argentea radices peonie non facientes semina et facientes eum cum seminibus et quod peonia que non est faciens semina est masculus invalida ut scripsit G. de peonia et maxime experimentaliter cum dixit quod volens experiri invaniente eius suspendit eam collo patientis et numquam evenit ei paroxismus tunc autem deposuit eam redditus est paroxismus Et ego itum depone me hanc experientiam oculo meo sepe vidisse. Preterea non 2a cap. hic idem affirmans laudat et mirabiliter collo corallium rubeum suspensum. Item laudant et smaragdus et plura talia que preter breviter dimitto ¶ in instrum est ut vir iste post in sindone retorta ligatum portet hunc pulverem sepissime odorando ipsum Recipe pulveris rute et post mostance ℥ ss sisseleos ℥ ij storacis calamite ℥ j ss radicum peonie ℥ iij pulverizentur omnia post et commisceantur et fiat ut dictum est ¶ in instrum est electuarium hic cuius experientiam apud deum testor me multis vidisse sanissime homines ab epilepsia et si non vis in crede quem secundum dei in laco beate magdalene / sorum deum archangeli paroxismum epileptica invadebat eum quater vel in die preter quod nocebat ei ingentem magis supra principibus epilepsia 3a in quo ubi inquit dum frequentant paroxismi epileptici scias quod ipse interfeit. Est autem hoc electuarium describo hic Recipe pireti costi sticados ana ℥ x agarici ℥ v. ceruini seminum asse fetide aristologie rotunde ana ℥ iij ss seminis salle electi ana

ad epilenticam

in pratica

℞ ʒ j. ℥ ij cariophili fiant scilla. et mel-
lento igne usque ad [struck through] bonam inspis-
sitationem deinde super addit speciebus fiat
electuarium dosis sit omni mane ℥ iij
et tardet per ipsum cibus horas adminus
iij ordo 2us instans est ut vir iste
saltem tribus vicibus in septimana cum vadit
ad lectum inungat sibi renes intus
cum hoc unguento leniter fricando
eos ita quod quantitas eius non sit ma-
ior quam ʒ j. nuclij ℞ fellis thauri
℥ ij mili ʒ ß nigelle ʒ ß ma-
iorane ʒ vj olei albi ʒ v euforbij
ʒ iij terantur fiant ulterata con-
tracte et fiat unguentum molle ordo 3us
instans est electuarium hoc de quo vir
iste accipiat omni die in aurora quantum
sunt digitum deglutiat per ipsum quantitatem
unius nucellae quod non assuit electuarium
a de cetero dictat istud. si de isto assuat
per horam j. ß aquae venae et pendium quod
describo ℞ quorum phisiticorum. mita ʒ
iiij doranici ossis de corde cervi fla-
rum bugl. boragi mis. rosarum ana ʒ ij
behen al. et ru. ana ʒ j. ß seminis
basiliconis terantur ana ʒ ij ß
iacincti smaragdi zaphiri. ana
ʒ j. folij sigaloes quorum radisi ana
ʒ ij florum [struck through] nenufaris rosae eius
ana ʒ iiij foliorum auri numero vj
nigri ambre ana ʒ v. mell. rosarum
sui de corticibus citri ana ʒ v. zuccari
albi ℥ iij fiat electuarium quod per cambuli
et iij ℥ iiij succi bugl. vel borag.
usque ad assumptionem ipsius ordo 4us instans
est hoc ℞ specierum electuarij de gemmis
specierum letificantis aliusque ana ʒ ij
macis ʒ j. ciriani folij sigaloes
stadicis calamite ana ʒ ß pulverizentur
omnia pariter et deinde miscentur
et consuantur in sacculo facto ex serico
donec rotunda. et ponetur sacculus
super mamilla sinistra consutus et excitet
sepe. ordo ultimus instans est quod vir
iste per vices menses salte semel
in septimana saltem pro tantum mensem
Junij in aurora assumat ʒ j. optimi
metridati cum ℥ ij aquae melissae
et permaneat in lecto. precipue sudor
micens horas adminus iiij or. et
quod accipit hoc ultimum in mane
dictat eum aliorum assumptionem. continuat

itaque modum istum permutando se de-
uno ad alium secundum modum prepositum
et optinebit sanitatem cum auxilio
salvatoris

Ex regimine vero per res non naturales observando evitet terram et latum frigidum
et humidum ventosum apud valles et dorsum
sinum aquarum positum. caveat a
cibis frigidis et humidis viscosis et oppilativis
velud pastilles cibi lac pisces lac-
tucam bletam spinachiam portula-
cam cucumeres cucurbitas et huius
caveat ab usu carnium et bradi
alium valde pinguium. effugiat
acuta et acria cibaria sed can-
les ovorum legumina maxime cicera
res multum salitas et acetum multa-
rum usum maxime fortem. de
potu vero effugiat aquam frigidae usum. et
eligentur vini albi sine nigri pote-
tis usum. et valde dulcis et precipue grossi
et turbidi. utatur aut vino suba-
stitili colore rubeo vel strubeo,
minime nigro vel absinto saporis le-
niter pautico cum aqua buglosse
aliquantum contracto. et saltem cum
aqua levis decoctionis radicis
peonie. caveat sibi a multa
ciborum assumptione in una mensa
et a veloci ciborum deglutitione sine
masticatione congrua et assumptione
ciborum frequenti ymo numquam comedat
nisi stomachum prius prosumpserit a precedenti
cibo sibi allenatum. exercitium vero
non est ei conveniens. quoniam fiat et
precipue cum mundificatione corporis reite-
ratam ymo quiescere est ei necesse
effugiat omnino dormitationem amentem
prolixam et maxime per cibum imme-
diatam et a dormitionem diurnam et sibi
caveat ita quod mensura dormitionis
eius non transcendat mensuram horarum
vij aut viij ad plus et precipue cum
senserit se debilitatum. accidentia animae
omnia sunt ei cavenda et precipue ea
quorum applicationem vehementes et
velox in humidis spiritibus potest agitatio
nec non inclinatur ad motum
ad partes debiliores. hec sunt que
de predicta dispositione necessaria in ta-
liter collecta sunt deus autem omnipo-
tens dignatur in salutem eius etc. 1439 die
19 marcij

Egritudines cronice aliquibus hiis [illegible] romanserunt in pluribus hiis istorum ipso fere omnibus qui videtur esse hec causa inseparabile quod revolvuntur ad magis affligendum in vere et autumpno ut dan dicitur in summa ii et quarta 3a affl. hi mane illo vere eadem manie aliquid epi apposuerit propter quod non est mirabile si motus pulsus cordis et cetera ... [illegible] sincope de radiginis infestat ipsum magis in vere et autumpno quam temporibus aliis ... eadem regimine hiis alium consilium sibi ... calidis ... in qua ... per ... ex parte ... non ... ab eo ... fuerit debere ... illud quod ... remediis ... in ei qui dendum esse ... et ut ... fiat ... de basilica dextre partis ... manu ... lubricato et cibo ... de partis ... orium ... hanc 3 iiii vel v sanguinis ... instans est ut dicit ... [illegible] ... de corticibus ... reubarbari electi ... sal gemme ... zucre albi ... aque decoctionis florum ... calefactis et postquam accepit ... adhuc iiii ... instans est ut ... fuit ... cum ... mane ... electuarii et de eadem ... et eandem ... de eo in sero ... vadit ad lectum deglutiendo ipsum et si non possit hiis deglutire propter ... bibat ipsum cum ... aque ... calefacte ... dianthos dulcis specierum electuarii de gemmis ... diamargariton ... basiliconis ... albi et rubei ... florum rosmarini 3 iii zucre ... de corticibus ... in vinum malvasiam

calefactum per dies iii deinde ultimate ... et incorporentur cum ... et zucro ... et additis speciebus fiat electuarium ... in instanti est ut ... accipit electuarium predictum ... fere ... alio tempore accipiat de istis pillulis ... in sero una ... electi ... et ... sal ... de ... in ... fiat pillule ... remediis ... scribat de statu suo ... sibi ... de applicatione remediorum ... [illegible]

Vir honorandus et moralissimus ... de ... laborat talibus dispositionibus quibus ... laboravit ... satis ... adhibui ... divina spirante gratia ... ipsum ab ingenti ... erat ... in toto ... pectore et corde ... mala ... et ... motu cordis ... cum malis ... flegma ... et aquosum ... quod non ... ipsum ad ... et sibi mortem subitam ... ad illa ... pro ... hibendo inspirationem et respirationem ... et hiis hec dispositio ... ei in pectore ... magnam ... dependebat a capite ... et ... ad pectus effunderetur ... non ... descendebat ad stomachum ... in digestiva notabiliter efficiens et stomachum ... ventositatibus replens et non ... dispositio capite et pectore notabiliter alleviate sunt ... mansit ... in capite et ... propter quod ... a dextris ... ad ... et ... pedis dextri ... dolorem efficiens in genu et ... dolorem cum tumore efficit in ... eius

pedis que cum hiis gravantur minuatur
ei accentum dolorem inclinare super genu
et cavillie et tuorem protendunt quia
cacumen dorsis et ad anchas et super
ores inclinans quibus omnibus eidem provi-
dendum est viij remediis. Primum [illegible] prin-
cipium est ut post incisionem pro
me sibi exhibitum perducat cum cat-
in domo sua accipiat hoc digestivum et
continuet viij diebus. Recipe aque melisse
[illegible] et coquatur ana ʒ i ß misce et
calide accipiatur cum modico rute
2m remedium est ut die ix incepte
sequenti purgetur cum hoc electuario. Recipe electuarii
indi ʒ ß electuarii succi rosarum ʒ ß
et accipiatur cum cyato ß vini ma-
tani calide. 3m remedium est ut
diebus quibus accipit digestivum predictum si
venter eius non foret bene largus adhuc
quod omni tempore utatur pillulis istis accipiendo
unam sero [illegible] sive decem vi. massam pilularum
aurearum et de eis accipe pro si ven-
ter eius esset magis stipticus quam
descriptus. Recipe p. de scamonea descripte
Mesue in libro de consolatione medicinarum
ʒ i pillularum allefangine ʒ ij cum suc-
co rosarum reformentur pillule pro omni ʒ vij
quibus utatur ut dictum est. 4m reme-
dium est ut iste vir omni septimana semel
in aurora accipiat ʒ i huius electuarii cum
medio cyato vini albi modicum cale-
facti post cuius descriptio. Recipe ty-
[illegible] ʒ ß metridati electi
ʒ iij incorporentur simul dum contendantur
dos. 5m remedium est ut iste vir portet
super stomachum suum sacculum istum quia [illegible]
applicatum ibi habeat et [illegible] sen-
tit stomachum infrigidatum nauseatum et ven-
tositatibus plenum cuius descriptio. Recipe ciga-
mi calamenti absinthii mente folii ana
ʒ i ß [illegible] masti-
cis florum rosmarini ana ʒ ij
macis ʒ ß galange ʒ ij pulverize-
tur omnia simul et misceantur et fiat
sacculus in panno lineo magne den-
sitatis. 6m remedium est ut iste vir
sepe accipiat saltem in die semel quando
vadit ad mensam post omnes predictas
medicinas [illegible] huius tragee
Recipe florum borraginis buglosse et rosmarini
ana ʒ ij [illegible] coriandro-
rum [illegible] ana ʒ ß [illegible] ʒ vi.

se basiliconis ʒ ij iacincti smaragdi
zaphiri ana ʒ ß zuccari albi triplum
ponderis omnium et fiat tragea. Ultimum
instrumentum est quod faciat sibi fieri unctionem
[illegible] omni sero cum vadit ad lectum [illegible]
[illegible] confricando genu et cavil-
lam [illegible] Recipe olei
[illegible] olei rosarum ana ʒ ij sandaraci
ʒ i ß salis torrefacti ʒ iij [illegible]
ana ʒ ß terantur omnia simul minutis-
sime et reserventur in vase vitreo et
calefiat una particula eius de qua
fiat inunctio cui superponatur stupa cana-
pina bene calefacta et densa cum de-
centi ligatura. Hec sunt que in presenti
utiliora videntur ad suam sanitatem.
1839 die xa Martii

13

Fedricus de famosa urbe vene-
tiana et de celeberrima progenie
[illegible] etatis egrotat una
dispositione [illegible] assanata
que indubitanter minatur sibi [illegible]
verendam satis nisi caute et soli-
cite [illegible] regendo se defendat ab
ea. [illegible] hec dispositio mala quod fit
[illegible] totius corporis principaliter tamen
et fortior et fixa magis reperitur
in corde et corporis [illegible] quam in aliis
membris declarant autem hanc dispositionem
signa quamplurima. 1m quia tactu percipitur
qualitas corporis frigiditatem reperimus ma-
gis quam caliditatem et humiditatem quam siccitatem
secundum tactus est videre regula in iudi-
cando de qualitatibus tangibilibus ut 3°
[illegible] 3°. 2m signum est quod pul-
sus parvus et rarus est secundum hec omnia
[illegible] expressissime [illegible]. 3m quia cum
predictis [illegible] pulsus est [illegible] mollis
vel lenis. 4m quia [illegible] urina
quod est urina aliquantulum palearis vel ci-
trina aliquantulum glauca tenuis vel a-
quosa [illegible]
[illegible]. 5m quia color eius
[illegible] est ad subalbedinem in toto
corpore maxime [illegible] in facie et in
oculis. 6m quia anhelitus eius ad
[illegible] et raritatem incli-
nat magis quam ad [illegible]
dat nisi superveniat ei in sero [illegible]
finalis [illegible] fluere [illegible]
[illegible] a [illegible] flegmate
cum pauca [illegible] colere sic [illegible].

advenire

advenire in eo propter hoc vocantur
signa predicta sicut est rationabile
satis. habent non malam quamvis fiat
.h. malum in corde auctorem signa
tamen premissa declarant et etiam hec
confirmantur / Et primum accidens quod con-
mitatur habent dispariam et est motus
tremulus cordis qui non est castigatus
motus sed fortis id est non est pulsus vel
saltus cordis qui plurimum consequitur
necessitatem valde auctam in corde ac
vehementem conatum virtutis ad nocumentum
expellendum in eo existens. Et quia
motus tremulus mediocris se habens
inter pulsativum et castigativum dum
est potest considerandum est quod in tali
tremulo motu cordis non tamen ita
frequenter ac motus bis pulsantibus cum
non in corde augetur siccitas que debili-
tat naturalem calorem eius necesse est multi-
tudinem vaporum in corde generari et au-
gmentari quod incitant virtutem ad
sepe sistolandum gratia mundificationis pre-
dictorum sed virtus propter debilitatem eius
non potest convenienter applicare partes ...
et de confusione ad centrum ita ut non
tamen expellatur de vapore quantum in
eo congregatur gratia cuius insurgit
sistolandi necessitas quod insurgeret
si virtus maiorem faceret constrictionem
Cum ergo virtus maneat actioni a termino
a quo ad terminum ad quem gratia sumus
predicti et contra augmentetur necessitas
difirandi maior a multitudine vaporum
gratia cuius tunc movebit actionem reiterans
aliquas partes quod completur eius motus
a termino a quo ad terminum ad quem sed ista
est ratio formalis pulsus bis pulsantis id est
quia in hoc inventulo cum tremulo mo-
tu cordis pulsus bispulsans quod
erat declarandum Et si quis diligenter
inspiciat videbit motum
quantum consistens in sistole anhelitus
Primus non tempore quo completur sistoles
anhelitus a termino a quo ad terminum ad
quem quod augmentata gratia necessitate
mundificationis necesse est incitari
virtutem ad frequenter constringendum
anhelitum ut ipsum sufficienter alleviet
sed cum mundificationem fuerit in pectore
contentorum sed hec est ratio formalis princi-
palis anhelitus duplicati ut bispulsantis

id est cor Et ex hiis fundamentis subtiliter
contemplanti quia si dictis non enarabitur
alias hic inventum id est bene tunc multitudo va-
pore et necessitate superaddita propter con-
tractionem vaporum qui non debite re-
guntur a virtute tactus est de tremu-
lo motu cordis permutari ad magnum
pulsum cordis prescindantem quod minatur
sibi mortem subitam Ille non qui
hunc motum tremulum cordis sibi con-
tinuum senciat ut subita incipiatur
morte ut tertio capitulo de hiis que
pronosticant communes et secunda 3 nova calo
de tremore cordis. Naturaliter colli-
gitur unum ex hac fundato quod quia
accidens habent dispariam gravitans est
natura tamen in anhelitu dispnia nomi-
nandum et propter eius constrictionem anhe-
litus at non item declarari quod habent
siccitatem et humiditatem in corde et cerebro
huius inventuli invalescere quod sensibile
ex multis declarari potest Primo quia
partes predicte omnes sicce et humide
augmentum magis audiunt quam aliarum
qualitatum excessum / 2° quia siccitudo fa-
cit sensum resiccatum est ut sensus
visus audit est non sensibus eius cum in-
flatione reputata quod quidem non prove-
nit ex nocumento corporis discernendo dis-
cernendo non presignia audientia lapsa
corporis non quia ipsum est lesum in ope-
rationibus quibus sufficit non ipsius
consumitur in humoralem massam
sequestrat ipsum a superfluis et dele-
gat eius partes ad latera quibus naturaliter
deputate sunt Item non quia operari est
lapsum in operationibus ipsis sufficit non ipsi
inventum attrahit retinet digerit
et expellit superflua eius aliter
non contra manifestaciendo deficeret. Cum
itaque carnes partes in facie huius
inventuli apparent et persistens non
provenit a nocumento corporis ut con-
gruum est sequitur quod quia illius inventu-
rum vel talis perductivus Et igitur
magis in generandi huic talis mustum
non quod fertur ad cerebrum et totum corpus
gratia ipsius non sufficit digeri et depu-
rari potest a superfluis propter siccitatem et
humiditatem augmentum in eo quia et licet
nutrimentum appareat cerebro et partibus
capitis ipsum tamen non sufficit vincere natu-

assistatur membris illis. Sunt itaque debilia
quare a quolibet agente ut a calore a quartana
composito continue in fumositates et vapores
que in poris subcutaneis et venis
capillaribus inverse tendentes in tota
facie efficiunt ut intelligenti clarum est.
Et si iunctura sit tam huius cartesie
remota vapor non ex ista quantitate sit
tam iuncta tunc fortior debet esse oppinio
tua ad concedendum vaporem ab inferioribus
ribus partibus ad caput elevatum pervenisse et
maiorem eciam huius cartesie dispositionis.
Sunt mediocri n. convenientia non solum tibi ad
agendum in vaporem et in abiectum
non solum proportionatum quam ad agendum
in iuncturam sibi convenientes sed non potest rectificare
iuncturam quo neque potest regere
et rectificare vaporem quod est
declarandum. Nam ex hoc fundamento
clarum quod huius cartesie duxit. Assignentur
cause. Prima est mala quod fuit et
huius cerebri predictorum vaporum generativa.
Secunda est malis tam radimentia. Et
est multitudo vaporum a toto corpore
ad caput elevatorum propter quod non raro
contingit errare medicos in iudicio
certum cartesie consilium. Frequenter enim
dimiditur illius cartesie causam esse
nativum capitis et non est verum sed ut
ex predictis clarum. Secundum magis ad plenum
dicitur item certum eius esse infrigidatum
et humectatum fiat a superfluitatibus mineralibus
tune multiplicat. Unde certum eius superfluitates
fluitates multas salsas et aquosas que quidem
per palatum non raro provasim. Et
aliquando per oculos continue effunduntur que quidem
in instanti et acute pervenit et in
nos a cerebro ad pectus multiplicantur
et stomachum et sunt causa earum accidentium statim
declarandi. Sed haec mentem multiplicio
aliis arguit excessum humiditatis et frigiditatis
quibus res non enim hic adducere si-
gna sumpta ab operationibus animalibus ut
a longinquo et profundo sopore neque
sumpta ab operationibus sensuum exteriorum
et interiorum confugiens magis pluralitatem
tatem quam ignorantiam. Tertium accidens
et verendum satis quod predictam disponit
generatur est tensio in regione media
dia stomachi huius inunculi cum dolore
ibidem saltem tactu in quo lateri multi-
plicata et intensa quandoque adeo dolor

et heu patiens esse tunc prodeuntis dispositionis
pectoris et capitis variabilis tamen clarum quam
successerit predictis dispositionibus magis
quam precesserit causa eo quod si precessisset causa
tunc variabitur extensio et dolor erit
intensive et extensive maiores esse
plus intelligenti clarum fuisse ab egro
propter nativum capitis et pectoris
que stomachi eius. Hec autem omnia sibi nativum
menta complurima et satis successiva.
Primum est penuria digestionis. Secundum est que
sione in aqua dubitabile multum. Tertium
est angustia nativitatis in corde propter ma-
gnam colligantiam stomachi ad ipsum cor.
Quartum minatur sibi nativum in quantitate
fiatum fiet et compressione quam eius
et apti nervi tensitus in absolute vel
hipocondriacum ut multiplicari clarum propter quod
predicta in unum epilogando sumitur
quod principalis egritudo huius inunculi est
mala quod fuit et humiditatis in toto corpore
eius multum flegmaticum in eo multiplicata non
ilargiasi viscosi et ponti vitreti et est
associata similiter principis accidentibus. Primum
est motus tremulus et bissulsatus
cordis. Secundum est motum in anhelitum
astrictum. Tertium est cartesia dispositio in ca-
pite eius prius clarum. Quartum est duricies
et tensio apposita in regione medica
stomachi sui. Ex quibus omnibus clarum primo.
dispositionem talem magnifice fore veren-
dam. Clarum secundo oportere ipsum valde esse
debere ad sui curam et regimen
ut inferius sequitur. Regimen itaque ipsius
inunculi est presentem administrandum
cum rerum non naturalium. Et prima
itaque caveat sibi habitare in camera
vel loco frigido et humido terreo
et antiquitate murorum constricto et
propter decursum aquarum et habitet in
camera non valde calida aspectu orienta-
li vel meridianali facta aut saltem
artificialiter calefacta per magnum
ignem accendendo et si potest
esse sepe. Comburendo in ea ligna abi-
etis pini iuniperi lauri et similium
calidorum arborum melius est teneat
se vestibus bene calefactibus indutum
et maxime caput eius bene calefiat
cum infulis et birretis suffultis pelli-
bus agninis vel de dorsibus variorum
et consilium pedes a frigore diligenter

defendat cameram sicut se stringet
cum thure vel sandaraca vel storace
calamita et similibus. Capere autem dietam
quam non fecit diligenter a superfluitatibus
mundificatus non convenit ei exercitium
~~et ideo exercitando ...~~ ne pro-
vocat maxime eius fluxum et ideo post
cibum. Etiam non fecit diligenter purgatus
quoniam cuius erit ei exercitium et ideo evitan-
do montem ascendenda vel pluribus
passibus itinerando et si anime die
cum cibum post fricare faciat fieri sibi frica-
tiones a genibus usque ad pedes et
ab inguinibus usque ad renes et appatul
usque ad nates cum panno tenendo
inferius usque ad rubedinem cutis quod erit
sibi valde conveniens. De sompno et vi-
gilia quamvis multa dormitio non est sibi con-
veniens propter quod ex ea generat et au-
gmentat rematisimos et corpus magis
cum cerebro. Igitur dormitionis eius
non transeat viii horas et viiii ad
plurimum et dormiat primo bene cooper-
tus capite nobiliter elevato super
dextro primo latere deinde super
sinistrum se revolvat. Caveat a
dormitione in die et post cibum primo
transire dimittat horas ii aut saltem
unam. De motu sive evacuatione pro-
veniat sibi a multa assumptione cibo-
rum et potuum propter quod duo stomacum ex-
tensum vel inflatum et fluctuationem
ciborum et potuum in eo sentiat et
numquam cibum accipiat nisi vera fame
invitante ipsum ad hoc. Et in ciba-
tione sua alterum altum cibum deglutiat
sine optima masticatione. Et potum
sumat cum cibo et frequenter et parum
paulatim deglutiendo magis semper quam
De accidentibus autem anime quamvis erit
ei necessarium leviter irasci et conturbari.
Tristiciam autem et sollicitudinem et dolo-
res animi passiones evitet primo de
sua salute bene sperare debet ad quam
gratia dei cito rimabit. De cibis vero
et potibus evitet omnes frigidos et humidos
velud sunt pisces recentes lac et la-
cticiniorum ciborum usum similiter la-
ctucas bletas / spinachias portula-
cas cucumeres citrulos anguillas et con-
similia istis dittere debet usque quousque perfecte
sanatus erit. Comedat panem bene

fermentatum et coctum duarum dierum
aut trium ad plus et diebus sacratis
comedere potest pisces frixos cum granis
seu anisi petrosilino menta et consimilibus
Thymo vero placent ingelatina vel age-
sta neque elixi nisi cum aromatibus et cro-
co quoniam ... condiantur. Dellineas et
anguillas omnino dittat, sed saliti pi-
sces velud lucii regine et sturio-
nes erunt ei utiles. De carnibus
vero comedat laudabiles velud pul-
linas columbinas et avium silvarum
omnes non tamen in aqua vinictes. Item
comedat carnes de capto vitulo
castrato et sibi similes et utiles sunt
ei carnes salite et ideo maxime grassa
seu mollem et visceram dittat autem
sed quoniam omnis erit ei uti castro vino
aut porcum salito. De fructibus
dittat omnes frigidos et humidos velud cerasa
crisailla persica nigrata prima avel-
lanas molles et consimiles fructus sic-
ce et recentes sunt ei convenientes. Ite-
vue sicce et recentes in suis
partibus. Ceterum non pigrum usus
non placet et ideo capiat eorum in
ventres eandem animalium dittantur
alii usus in eo in placet. Aromatice
vero dittat velud mansuetum et
mollificatum. Aromata autem velud
piper zinziber garioffili galanga cinamomum
macis nux muscata et grana paradisi pla-
cent. Cum Ambradialim mitiore usus
maxime est bonus quoniam sufficit ei de eo
in die accipere semel propter quod car-
nes assate et pisces consimiles assump-
ti in sero in sero magis placent. De
saporibus vero dimittat agrestam et
arancia et vinum granatorum nisi
valde raro et in pauca quantitate
salsa non sinapisimum. Olive condite
et rape condite bene placent. Item usus
non feniculorum cum petrosilino cum libis seu
aceto serpillo menta et similibus est
sibi bonum. De leguminibus non conveniunt
ei cicera rubea et quamquam alba. Item
rizum panicum far et similia. Vino
vero utatur mediocri inclinato tamen
magis ad potentiam quam ad debilitatem
et sit album sapore bonum substantia sub-
tile et libat ipsum simul multa aqua
temperatum et si non potest ipsum accipere

sicut x saltem coquatur aqua cum pura
quantitate cinamomi et postquam fuerit infra
tepida coletur et vino misceatur sit autem
cinamomi quantitas vnius grani fabe in
vna angistara et coquatur usque ad
consumpcionem tercie partis vel quarte aut regen
di istud inmoculum per intenciones et in
stra nec alia consistit in xx remediis
infrascriptis primum itaque remedium est ut
iste inmoculus per dies x in aurora
accipiat hoc dictum calidum et post ipsum
tardet cibum horis iiij ℞ sirupi de cor
ticibus ℥ i ß aque absinthii saluie ana
℥ i ß et si abhominaret sirupus detur
sibi iste aque ℞ aque absinthii absinthii
bethonice ana ℥ i ß misce 2m
remedium est ut x diebus sequentibus acci
piat hanc mixturam ℞ electuarii indi
ʒ ij turbit ʒ ß. zinziberis ℈ vj ℥
℈ v diagridii ℈ i misce et accipiat
in aurora cum medio ciato aque cale
decoctionis cinamomi supradicte et dor
miat per horam post assumpcionem eius
et transactis horis iiijor accipiat
scutellam unam brodii carnis pulli
calidi aut saltem ciatum unum aque
carnis cum zuccaro calefacte et post
ipsum istam tardet cibum per horas unam
Si autem effugeret medicine assumpcionem
tunc accipiat pillulas istas loco ipsius
et obseruet post eas ordinem eundem
℞ pulueris de yera galeni ℈ ij pillularum co
chiarum ℈ i fiant pillule vij cum yera
simplici 3m remedium est ut iste
inmoculus post purgacionem ponat aliquid
in cibariis suis de isto puluere ℞
cinamomi electi ℥ i seu auri terre
ana ℥ i mastic ʒ ij ℥ ʒ i ß fiat
omnium pulvis et comisceatur
in omnibus fine panata ℈ ij 4m
remedium est hoc ℞ pillularum allefan
gine ʒ i ß maiorane peonie absinthii
ana ℈ vj sal indi ℈ viij agarici
electi ℈ i pulpe coloquintide ℈ ß fi
ant pillule cum sirupo de sticados vij pro
omni ʒ de quibus post purgacionem
accipiat unam omni sine quoque diei
parum ante cenam 5m est ut
omni 3o sero accipiat dramam unam accipiat
pillularum supradictarum si venter eius non esset
bene lenis 6m remedium est ut omni
sero cum vadit ad lectum a principio

capillorum usque ad summitatem capitis per eius
medietatem per iiijor digitos spargat
de puluere infrascripto cum hoc granore vi fin
menti inter capillos tegendo ipsum
et cum ponit puluerem cum pectine
deponat primum eius descriptio ℞ mastic
ʒ ij garioffilorum ʒ i capillorum veneris rasure
dij ana ℈ i ligni aloes ℈ iiijor omnia ista
puluerizentur deinde commisceantur 7m
remedium est cum vadit ad lectum
omni sero antequam mingat natiuis
eius cum medico electo mollificati
leniter confricando 8m remedium
est ut tribus vicibus in septimana iste
inmoculus accipiat in aurora ℥ i tyria
ce cum ℥ i ß aque maiorane calefacte
et post ipsum permaneat in lecto bene
coopertus horis adminus iiijor 9m
remedium est ut post cenam accipiat
rotulam i huius confeccionis antequam
a mensa recedat ℞ specierum electuarii
de ligaloes specierum aromatici rosati ana
ʒ i zuccari albi ℥ iiij cum aqua betho
nice fiat confectio in rotulis ʒ iij
10m remedium est ut de aquis infra
scriptis aliquid admisceatur cum
potu vel cum cibis suis aut saltem
mane ante cibum accipiat ciatum ℥ ß
℞ aque melisse buglosse ana per se misce
11m remedium est ut sepe in manu
sua portet hunc puluerem bene ligatum
in sindone de grana retorta quem
sepe olfaciat ℞ ligaloes ʒ i
maiorane mastic ana ʒ i ß cigami
folii cinamomi ana ℈ ij storacis calamite
rasi ligni ana ʒ ß ambre ℈ iiijor
nigri ℈ ij puluerizentur omnia ista et
bene commisceantur 12m remedium est
ut postquam transiuerint dies x per horam
unam ante cenam gargarizet saltem
in x vicibus ciatum unum huius decoctionis
℞ costi piperis albi zedoarie garioffilorum
agarici electi ana ℈ ij staphisagrie
ʒ i ß pireos ʒ ß liquiricie ana ʒ i
coquantur in lb x aque usque ad con
sumpcionem medietatis deinde colentur
et colature admisceatur lb ß mellis
et iterum lento igne coquantur usque ad
consumpcionem tercie partis deinde colentur
et reseruentur et fiat ut dictum est 13m
remedium est hoc ℞ melisse buglosse
rosmarini ana ʒ i ß mastic ʒ ij doronici

folii ass. de corde cervi ana ℈ ii s. se. ba-
siliconis ʒ i. corallorum rub. ʒ i. ia-
cincti smaragdi zaphiri ana ℈ s. mar-
garitarum ℈ iiii musci ambre ana
gr. iii pulverizentur omnia preter et fiat
ex eis sacculus in sindone de quadre-
torta quadragitaris latitudinis quatuor
digitorum et longitudinis semissis quem
frequenter tamisie continuum portet super
mamilla sinistra ipsius quem quidem revol-
vendo et ab actuali humiditate quantum ad-
huc diligenter exsiccando. 6um reme-
dium est electuarium hoc. Recipe gariofilorum muscate
et fisticorum ana ʒ i s. florum borraginis et
buglosse et rosmarini ana ʒ i s. macis
ʒ ii seminum maiorum quatuor frigidorum ana
ʒ i s. zeduarie ℈ ii s. basiliconis
℈ iiii foliorum auri numero iii mar-
garitarum ℈ ii iacincti smaragdi za-
phiri ana ℈ s. cinamomi garofilorum ga-
lange ana gr. iiii granorum paradisi lig-
ni aloes ana ℈ i zuccari albi ʒ iiii
mell. rosarum ℥ s. coquantur mel et zuc-
carum simul deinde diligenter incorpo-
rentur cum granis que per diem naturalem
unam infusa steterint in vino albo
dulci et additis aliis speciebus fiat
electuarium de quo mane in aurora accipiat
quantitatem unius avellane cum dimidia
per horam unam ante cenam. 7um reme-
dium est hoc. Recipe foliorum lauri edere
assari stirados ana m. ii maiorane
rosarum florum nenufaris ana m. i s. co-
quantur in situlis iiii aque usque ad
consumptionem tertie partis et de hac aqua
per dies xv per horam unam ante cenam
bene calida omni die abluat extrema corporis
ab inguinibus usque ad pedes et a cubitis
usque ad manum et faciem totam. 8um
remedium est hoc. Recipe gallie muscate storacis
calamite ligni aloes ana ʒ i pulveris mir-
ti albissimi folii ana ʒ i s. rosarum cipri ro-
dii ana ʒ s. corallorum rub. ℈ ii citrini
℈ i resine electe ʒ vi laudani ʒ ii
dissolvantur gumme cum aceto et fiat
~~ung.~~ unguentum leviter viscosum cum oleo de
nardo et de mastice ana ʒ i s. et de
hoc super pannum extensum pecia
una portetur super stomacho suo. 9um re-
medium est ut iste iuvenculus omni
die per horam i s. ante prandium deglu-
tiat duas de infrascriptis pillulis bibendo

postea cum mensura unius digiti de bono vi-
no albo. Recipe mastices ʒ i mirti folii
ligni aloes ana ℈ s. cum succo absinthii fiant
pillule ex omni ʒ vi. 10um remedium
est ut postquam iste iuvenculus super stomacho suo
portaverit unguentum supra scriptum per dies xv.
tunc super stomacho portet sacculum istum loco un-
guenti supradicti cuius descriptio. Recipe radicum
assari cancri camphore cyperi pille-
gri ana ℥ i. macis ʒ s. nigri am-
bre ana gr. ii rasure [illegible] corallorum
amborum ana ʒ i ligni aloes ℈ ii pulve-
rizentur omnia preter et fiat sacculus la-
titudinis et longitudinis predicte quem
sepe permutando et revolvendo exsic-
cet ab humiditate exsiccando. 11um re-
medium est hoc. Recipe iere simplicis
ʒ vi electuarii de psillio ʒ ii s. postquam dies
xv completis accipiat hanc potionem cum
ciato medio vini albi calidi et
mature in aurora et postea observ-
et conditiones que superius fuerunt
scripte in aliis solutionibus. 12um reme-
dium est hoc. Recipe sirupi de stirados de absinthii de
calamento ana ℥ s. aque buglosse ℥ ii
aque salvie ℥ i misce et accipiatur
calidum in aurora ut de predictis
dictum est et continuetur diebus x. intro-
eundo quod si in istis diebus venter
eius non esset bene fluxibilis tunc al-
tera die accipiat unam de pillulis di-
ctis post cenam. 13um et ultimum reme-
dium est hoc quod ipsa die immediate sequen-
te sic purgetur cum istis pillulis. Recipe
pulveris de scamonea reubarbari ana ʒ s.
aurei pandere reformentur pillule
vii cum sirupo de stirados et accipiantur
in aurora cum conditionibus omnibus que
in aliis solutionibus sunt notate. Istis
autem ita diligenter celebratis si sa-
nus erit laudes immortales altissimo
offerendum est. Sunt autem tanta ad
observandum omnia remedia que bene
ordinata sunt per primum preceptum
et adhuc si bene sanus erit consilio quod sal-
tem per totum mensem futurum maii
utatur electuario et sacculo cordialibus
et pillulis et pulvere capitali superius
descriptis ad hoc ut recuperata sa-
nitas eius confirmetur ubique ad
laudem ~~summi~~ summi salvatoris
qui solus a cunctis languoribus liberat.

le 3ª die
le maii

1 Iste nobilis bononiensis egrotat dispositione qua aliquis passus fuit saltem bis et est tumor ~~cum ex~~ cum maiori duritie in testiculo dextro ipsius qui quidem associat sibi dolorem satis verendum et minatur sibi hec dispositio rarefactionem huius et ipse si perseveraret et converteretur ad duritiem fortem oritur cum provideo citissime antiquitus antiquetur. Caveat ergo sibi ab omni legumine et a rebus ultra salsis et a multe nec rerum acutarum ut piscibus salitis sinapismo et consimilibus. Et comedat pisces elixos et frixos. Item spinachia bleta [illegible] citrum rubeum rizo cum amigdal. Utatur passulis ficubus siccis aranciis et consimilibus. Bibat vinum album subtile et boni saporis aliquantulum aquatum cum precautione tamen usque et perfecte sanatus. Utatur ~~magis~~ magis zaporiolis lactucis cicorea et lupulis et similibus. De remediis vero medicinalibus omnino videtur mihi necessarium quod iste nobilis faciat sibi fieri flebotomiam de vena basilica dextri brachii per quam extrahere faciat de sanguine ℥ iii vel iiii. Post effecta flebotomia sequenti die mane accipiat hunc potum Rx electuarii inde ℥ iii si bibat ipsum cum modico vini albi subtilis et calefacti hora x^a et tardiusque cibum usque ad horam 16^am et in hora iii^a bibat ciatum vini aquati calefacti cum zucaro calefacte. Die vero sequenti mane supponat totum testiculum istum ventosam calidam totum membrum ungendo diligenter absque fricatione cum unguento Rx olei de sisamo ℥ ii olei de euforbio ℥ s misce et non calefiat totum super quod accipe a^e de ea quod sufficiat pro una vice. Cum ergo fecerit ventosam supradictam tunc statim supponat peciam unam magnam rotundam complectentem totam bursam testiculorum et permittat ipsum omni die bis extendendo super peciam ipsam bene compressam et mediantibus calidum super emplastrum desiccato Rx.

Cum ergo curatur illud emplastrum et si venter eius non est bene laxus sicut est consuetus tunc utatur isto electuario de quo accipiat coclear unum Rx medulle sebesten cum decoctione folliculorum sene ℥ iiii cassie fistule extracte cum predicta aqua ℥ iii diagridii ℈ s fiat electuarium. Cum igitur utitur isto electuario tunc omnino quiescat et non ambulet et cum fecerit ista per [illegible] unam scribat de statu suo et ... alii remedia efficaciora scribam secundum quod res tamen [illegible] 3 9 dic

Bartholomeus marcii

14 Fragilitas humane conditionis subtulit in dispositione que licet rara sit eventus non tamen minus periculum affert quam raritas eventus eius rei difficultatem ostendat etenim quedam nobilis et honesta dua de urbis egrotat dispositione que a pluribus sapientibus dislocatio matricis nominata fuit ut gilbertus anglicus in suo capitulo taliter ipsam nominavit alii vero lubricitatem matricis dixerunt rogerius vero habet eiusdem exitum et quidam matricis appellaverunt ut et [illegible] capitulo 3° [illegible] taliter colligendum est huius quedam dispositionis licet a sapientibus complures assignantur cause effective ex parte ~~[illegible] matricis descensus vehemens tussis et sternutatio~~ corporis que de foris adveniunt ut casus percussio frequens et repentinus scalarum vel montium descensus vehemens tussis et sternutatio frequentes et fortis vociferatio et clamor ab ea facta aut fortis vociferatio hominum et omnium strepitum aliorum extrinsecus eidem adveniens vehementer et subito propter quod vehemens et subita accidit in spiritibus et humoribus agitatio et ipso visus inficiuntur propter quod continuum membrum ibi existens ut semper gerit ex hora applicatum continuo intestinum rectum et matricem vinctum.

/ [illegible]

Ista sunt interrogata propter plenam informationem huius dispositionis primo quanto tempore fuit incepit tumor in membris genitalibus 2° si predictus tumor est in ambobus testiculis an in uno tantum 3° si est in dextro aut sinistro 4° si tumor iste est cum magna duritie sine tota [illegible] in aliqua parte

ex investigacione quod longo processu al-
terat et astantibus hec potui videre huius
dispositionis causa fuit et est multitudo ventosi-
tatis que durat in ligamentis intesti-
norum existentis ipsam suspendentibus ad an-
chas que vocantur torcua a sapien-
tibus ut 21 3ii tractatus pro colligitur quare
venit non solum predicta loca sed omnem
intestinorum serum usque ad orificium exterius
longe ita in eis infusa mollificantur
et quando non continuatur si extensio per-
venit et a suo naturali situ elongata est
quia tunc crepaturam partem eius exterius intesti-
ni superiorem laterale et vulua eius
eius collo exteriori descendit absque rupture
intestinorum et hec quidem non est adeo ven-
dita ergo sit maius et nocentius in parte
intestinorum adere quam velior est quam vulua-
nomina et est omnis pars illa que ab
orificio tunica exclusive usque ad os
fundi Illa autem solum quod non solum habet
partem exterius pervenire sed etiam serum
intestini que est locus gravis tunc
illud est valde vendita et parte cum tota
eius exivit stercora quod non raro quoniam
sepe accidit ut tota intestina educere
et hec stante vita licet tamen infeliciter
completa et Et omnis signacula principis
21 a 3ii tractatus et capitulo allegatis Signum
autem huius dispositionis duratione complica-
sus que omnia in hac materia veri-
ficata vidi scilicet dolor in pectine et in an-
chatum et in dorso ideo est propter colliga-
tionem harum partium que non solum situa-
lis est sed etiam per ligamenta et nervos
communicantes tendentes ad istas partes et
cetera 2um signum est secundum eventus cuius
causa non est 3um signum est multitudo
et difficultas comprimendi superfluitatis in inte-
stinis contentas cum intestina superiora
etiam intestino recto quod est eius cultrix
21 a 3ii tractatus pro si ista exterius descen-
dit necesse est quod intestinum predictum cum
sinistrali ab ea descendente comprimi et
distendi sed ex tali distensione constrin-
gitur feces in eo contente et propterea
constrictionem sequente dolore compressivo
incitatur expulsiva virtus ad expulsionem
earum et locus est strictus ut probatum
est ergo necesse est adeo non tamen compres-
sionis quod declarandum erat 4um signum
precipue est aggravatio eo quod hac di-

spasmus seu sepe spasmus tremor et
timor sunt causa scilicet materia spasmus
enim potest esse non proporcionatus ad motum
accidens propter dolorem vel similem alteracionem
sed horum duorum causa non sit medico
eius tamen materia esse potest vel spasmi
quare causa 5um causa non ex suis causis
visitatur tremor et timor et tamen
causa 6um signum est apparicio cuiusdam ro-
tunditatis in pectine eo quod potest esse ventosita-
tis compulsio ad latera in ancharum inter-
iorum ventralium confluxus et item scilicet circa
fundi intestini supra ossa femoris situ
aliis collocatis 7ultimum signum est mani-
festatio cuius rei descendentis cum
levitate et superior pars intestini iam
descendit et hoc quidem est ratione eo quod
superior pars intestini descendere non posset
nisi prius ultimam situm mollificatam
tamen ipsam sed cum situm tamen ultima sen-
titur levitas descensus gravis. Et
vero signa distincta peritonei exitus comprehenduntur
ex istis 1o quidem ex visu ut apparet
videatur exterius prominere collum cum ori-
ficio absque rupture intestinorum 2o vero in actu
eo quod paciens percipit separationem intesti-
norum ab orificio exteriori precipue per spa-
cium viii vel x digitorum 3o item
per signum demonstrativum ab autem hiis posi-
tum si enim extenditur preciso collum ma-
tricis absque rupture ipsius tunc non percipitur
in exteriori parte foramen vel omnino
vel pars intestini dimidia ante orificium
eius intrant Si autem totaliter exi-
verit matrix tunc sensu tactus et
visus percipitur illa rotunditas et sit
intestinorum sed situm totalem ex causam
etc. Et hec quidem de theorica huius
dispositionis intelligi debent quare tamen sit
non leviter curanda ut predictum est ad
vacat ad se curam sollicitudinem et festi-
nanciam et subitanam non enim procedit huius
dispositionis curacio nisi diu est retentus
21 a 3ii tractatus et capitulo etc. Cum igitur
dispositionis curacio pendet ex rectificatione
regiminis eius quod omnino inclinetur ad
calefacientia et exsiccativa Primo
cavere debet res humectantes
et inflantes sicut omnia pinguia
abundans lac et ex eis confecta pisces
cancros bletas spinachias malvas
lactucas et similia Caveat a balneo

aque dulcis et a rebus acribus et ace-
tosis tussim inducentibus. Si autem in tali
paciente acria et acetosa tussim non
inducerent tunc erunt ei convenientia et precipue
cum c. et s. acro vel mixta. Fugiat
omne genus ciborum que propter impedi-
tionem assumpta stimulationem provocant.
Fugiat etiam vehementia exercitus et omne
exercitium per quod partes inferiores vehementer
agitantur. Caveat a frequenti descen-
su per scalas et montes. Dilatet usum
omnium rerum que vehementer provocant
sudorem. Manum inclinat ad urinam et
agitant eas in eis. Confectio vero diu-
reticorum provocans urinam maxime diute-
tium est sibi conveniens et utilis. Caveat
etiam a frequenti eventu frigoris et
ire [illegible] et tristitia et leta.
Sed cum fuit interius quasi vel impulsa
matrix ingenietur domine pro qua cor-
pus notabiliter elevatur et super latere
magis quam resupine per talem enim
decubitum matrix elongatur a recti-
tudine descensus. Cura vero que ex-
terius aliis eidem administrandum est
per principalibus sustentatur interdum.
Prima eidem est inere divisio que
est cum mollificationis [illegible] est
matrix extra advenit impressio in
suo naturali loco conservato. Secunda est ... si
bito iterati exitus eius. Tertia quidem
intenta mittere cum plectro instrumentis. Quarta
eidem clisteribus lenientibus et matrices
a matrice ad intestina attrahentibus
sic cum clisteri hoc. Recipe foliorum me-
lisse artemisie et tenera tanaceti
ana manipulum I. malvarum viol. ana manipulum II
fiat decoctio usque ad medietatem
de qua accipe octavam I. cui addantur
hec. Recipe benedicte simplicis ℥ II. hie-
re diacastorei ℥ semis ʒ I. olei de
castor. de viol. comunis ana ℥ I semis
mellis ℥ VI. sal. indi ʒ I semis misce
et accipe ad hoc clistere ter in septimana
cum quo multas mulieres ab hac
dispositione curavi. Sed cum volo ipsum
facere magis excitativum et illatorum
partium confortativum addingo ei ʒ I semis
opii medicati. Quintum vero quod diutius
mora est provocativo urine facta cum
decoctione radicum infra scriptarum quod
assumat in aurora post totum unum me-

sem quotiens et fit eius dosis ℥ V. cum
zuccaro. Allio. Recipe radices feniculi petroselini sparga-
gi brusci et apii ana ℥ I semis mundentur
et minute incidantur et coquantur
in lb. VIII aque usque ad consumptionem
medietatis. Sextum quod diutius mo-
latur ista est administrando hec pillule
de quibus accipe ʒ I ter in septimana in
aurora. Recipe specierum diarodi gnorum [illegible]
solis valeriane semen leuistici oroki ru-
bee tinctorum seminum petro. et apii ana
ʒ I. formentur pillule cum succo apii et
accipiantur ut dictum est. Septimum vero divisum
fuit cum provocativo emanat. Sed quia in
muliere ista deficit sanguis magis
quod humidum eo non erit aliquid de his
dictis remedis aut administrandum interim
eam romam det cum talis ut sternatur
mulier super tabula resupine iacens
deinde dilatet crura sua et tunc
mulier aqua matricem que iam exi-
erit convenienter mundificet et convenienter
inungat ipsam unguento facto descri-
bendo. Deinde minuat ipsam in pal-
ma manus sue leniter repellendo
ipsam interius versus preciosa secundum partem
dicens quod ille est latus naturalis situs
eius. Cum vero impulsa fuit interius
habeatur pila magna de cotho vel la-
na molli facta et comprimatur et fiat
eius figura sicut cepe. Et cum fuit
orificium matricis et partes convicinas
diligenter inunctione unguento predicto
pila illa tali inungitur et conveniente
sit limita parva super orificium ma-
tricis et ibidem sustentatur ligetur
ista per viciamen spatulam superius
convenienter conducti quod firmiter stringat
vel sit liget corpus transversaliter
velud cingulum et dimittatur hec liga-
tura taliter duobus vel tribus
diebus mulierem semper iacente ut pre-
dictum est. Sed si necessitas urine
vacuaret eam melius est ut emi-
tat ipsam sine dissolucione liga-
ture quam eam dissoluta. Si autem
fieri non posset tunc dissolvatur et
iterato ligetur et hoc modo teneatur
usque ad completam eius sustentationem
interius. Cessavit autem matrix iam
interius reducta in loco suo naturali
per ligaturam predictam. Ad hoc 2.

per appositionem ventosarum super partem natu-
ralem statim ʒ ii tyriace cum rebus odoriferis
per superius applicate sicut cum nigro et a-
lia si non abhorret eam aut odoran-
do ligni aloes galliam folium macis
amomum cardamomum maiorane et hoc
genus quod est elegantius. Recipe sto-
racis calamite ʒ ß ligni aloes rosarum
electi gallie florum rosmarini ana
ʒ ß ambre camphore ana gr. v. spi-
ce nardi ʒ iiii pulverizentur omnia et
ligentur in sindone et sepe odoret
Et in summa omnia aromatica et spe[illegible]
et si fuerit ei convenientia cum matricem
inclinat ad superius. Item ergo omnia
fetida odorata ipsam inferius declina-
re faciunt. Et postquam matrix confirma-
tur iam reducta sic ponendo emplastrum
istud cum super matricem [illegible] calidum et
ipse [illegible] permutationem cuius hec
est descriptio Recipe succi [illegible] multi
[illegible] [illegible] ex
corticatorum ana ʒ ii capillorum gla-
dii gallarum cipressi gallarum [illegible]
et ipse [illegible] ana ʒ iiii acacie
[illegible] sandali ypoquistidos [illegible] glutinis
piscium ana ʒ I farine volatilis
molendini ℥ I ß conquassentur omnia
in aceto nigro [illegible] valde acuto
aut in vino [illegible] usque ad con-
tentum [illegible] et [illegible] pilis
appanatur pudibundo et pedem est
[illegible] matrix iam reducta
[illegible] administrationem [illegible] facti ex rebus
predicti emplastri qui pulverizentur
inguinibus et pudibundis et [illegible]
et dorso [illegible] madefacte cum aceto
predicto. [illegible] ex rebus huius emplastri
possunt fieri embrocationes et [illegible]
predictis [illegible] Et [illegible] ego [illegible] experi-
entia et auctore testimonio [illegible]
[illegible] ℥ ii aluminis in ℥ x aq.
et sedeat mulier in eam tepidam plu-
ribus diebus bis vel ter in die sine
sanat taliter patientes. Prohibeatur
aut de novo matricem exire [illegible]
[illegible] fuit per ingenia multa [illegible]
per abscisionem [illegible] ipsam exire [illegible]
[illegible] velud et clamor vociferan-
do forte stimulata tussis fortis motus
[illegible] fortes saltus [illegible] ma-
gnus et [illegible] effugiendo ve-

hementem [illegible] et sequentes usque
ad confirmationem sanitatis. Postea de his
que prohibent matricem de novo exi-
re et visus [illegible] abstinendum
humiditatem a toto corpore per viam exic-
cationis. Ipse velud est frequens usus
[illegible] et [illegible]
[illegible] quod omnis debet esse
[illegible] ex quibus bis in septimana
in [illegible] aceti [illegible] ad
et ipse cum aq. [illegible] ca-
lefacta est apta medicina ad illud
et [illegible] Recipe [illegible]
refectorum ana ʒ ß mastice coral-
lorum al. et [illegible] dactillorum
ypoquistidos ana ʒ I ß sandali ʒ ß
balaustie corticum granatorum [illegible]
[illegible] ana ʒ ii ros-
[illegible] acacie [illegible] ʒ iiii gallarum ci-
pressi ʒ iiii mirtilli [illegible] et desiccati
ʒ iiii rute [illegible] q.s. fiat
electuarium cuius usus sit [illegible] ex eo
omni die in mediis tertiis et in ve-
speris ana [illegible]
[illegible] aqua [illegible] prohibet matricem
descensum [illegible] est
[illegible] ab [illegible]
per longitudinem magne [illegible] cuius
descriptio Recipe colofonie glutinis pi-
scium vel [illegible] ana ʒ ii resine [illegible]
[illegible] ʒ iiii armoniaci ʒ I mumie
sanguis draconis boli ar. thuris mastice
sandali ana ʒ ii acacie gallarum ci-
pressi corticum granatorum medulle seminis
[illegible] ana ʒ ß dissolvantur omnia cum
aceto fortissimo et cum sufficienti
quantitate cere fiat ceratum magne
glutinositatis et administretur ut predictum
est. [illegible] ex duabus partibus limatu-
re eboris et [illegible] parte electi [illegible]
de [illegible] cum succo plantaginis et [illegible]
[illegible] ex eis [illegible] iii [illegible]
[illegible] vel ana [illegible] per duas horas
[illegible] hanc [illegible] est [illegible]
remedium efficax ad faciendum mulierem
sterilem ex [illegible] fieri
[illegible] Descriptio aut unguenti
[illegible] est hec Recipe mumie
boli ar. san. dra. mastice [illegible] cor-
ticum [illegible] ana ʒ ß glutinis [illegible]
[illegible] dactillorum [illegible]

al. et ru. ana ℥ iiij storacis calamite
bdellij torrefacti ana ℥ i ß. olei de mirto
olei rosarum antiqui olei masticini ana ℥ i ß
cere q. s. fiat unguentum molle et linia-
tur ex eo matrix que iam exiverat
deinde superpulverizetur ex pulvere de quo
superius dictum est et hec sufficiant etc.

·16· P[ro] vero fistulate duc[tus] cui emorroides
apperiri solent ex parte aperiam
in sua sanitate conservatur et
ipse cum non superfluunt eorum fluxus
providetur iste ingeniis per ipso fricat[ion]a-
do eas cum panno lineo appreciatum aut
cum foliis ficus vel consolide maioris
et sibi similibus aut sepe madefa-
ciendo eas cum felle thauri vel
oleo antiquo in quo pars sulfuris
aut euforbij bullierit et si eadem
apperiri possunt emorroides per hec localia ex-
terius approximata laudabile est. Si autem
non aperiuntur per ea possent eadem aperi-
ri cum ventosa absque scarificatione ponenda
da eas et ultimate si talia abhor-
reret utatur iste pillulis ex quibus ci-
fero acri et yvam muscate ana terna
et indubitanter provocabunt eas. Recipe
aloes succotrini ℥ ij sulphuris vivi
℈ viij et piretri ana ʒ i ß. forman-
tur pille vi pro ʒ i cum succo apij et ac-
cipiantur ut predictum est. Si autem eid[em]
ex aqua contingeret superhabundaret flu-
xus ipse emorroidum fiat ei hec de-
coctio in qua tepefacta residat
pluries in die. Recipe scorie ferri gallarum
cipressi ana ʒ ß et virgoli vitis
℥ iiij alumis candi ʒ i. bulliant in
ydria una aque usque ad consumptionem
medietatis. Si autem propter hec non retinetur
ipse fluxus tunc dentur sero in cenam
acri at pillulas quasdam de iste pillis et
totidem in aurora. Recipe mirabolanorum kebu-
lorum indorum torrefactorum ana ʒ i sumach ro-
sarum masticis balaustiarum scorie ferri preparate
semen porri semen nasturcij torrefactorum ana
℈ ij terre sigillate sanguis draconis boli armenici ana
℈ i. bdellij duriorum et nigri ʒ i. forman-
tur pille vi pro ʒ i cum succo consolide ma-
ioris et acri ut supra etc.

·De 3ᵃ et potentia mag[na]

·18· Spectabilis et generosus vir dominus
Manzattinus calendisque presbiter
predicte triplici accione laborat
quarum quelibet est molesta satis. Prima quidem
est debilitas visus que est diminutio ipsius
rum est secundum dicrasia frigida et humida que
frequenter est causa debilitatis dignis. Secunda
Tertia est multitudo emissionis urine
que ab antiquo nominatur distillatio a
quibusdam disuria dicitur et harum quidem
accionum utrumque proveniunt ab eadem
radice scilicet a mala complexione frigida et humida
non solum propter predictam ymmo tamen ratione
est licet radicalis causa complexionis aggravante
facit sanitatem propter etatem decepcionem
aut propter percausas anime tristantes
aut propter frequentem usum ciborum et
potum infrancium et humectancium frigida
est in eo complexio complexionis ad frigidum et
humiditatem multitudo enim non humoralis
multas vapores spiritui viciniores quam
fiunt et tunc acti ab eadem contur-
bantur et vice versa visibilis spiritus
a frigiditate fiunt et ab humiditate claudantur
quia idem spiritus a suo temperamento nota-
biliter pervertitur non potest et instrumentum
visionis convertitur deficientis. Et ex
hoc et fundamento est facile videre
qualiter dignitas virtus secundum in eo
notabiliter quemadmodum ymmo ut in pluribus
diminuta enim talis virtus tale temperamentum perfi-
ciat conveniens propter augmentum frigiditatis nocere
est ipsum a convenienti aperiam notabiliter
impedire. Et excessiva humiditas
est causa augmenti frigiditatis ipsius. Secunda
prima ratione de quibus in ß humiditas
namque maior quam debet reddit corpus
frigidius quam oportet. Et ex hoc item funda-
mento facile conveniendi potest causa accidentis
3ᵢ scilicet distillationis urine multitudo
enim humiditatis cum frigiditate multas chili partes
aquosiores efficit que item multiplicate
per venas emulgentes et renes ad
vesicam delate causa sunt mollifica-
cionis colli vesice ad quam sequitur
ipsorum retinendi urinam in ipsa vesica
secundum causas preparamentis colli vesice
causa est retentionis urine quia cum ibid[em]
scilicet in collo vesice inveniantur due cause
~~dispositionum~~ quarum effectum productiva
necesse est sequi dispositionem ex fluxum
urine et retentionem eius quod quia que
ipse distillatio dicitur ut A[vicenna] 19ᵃ 3ⁱ vo-
luit dum inquit quod est dispositio inter reten-
tionem et emissionem que est distillatio

Item ex istis racione concluditur quod disposicio ista deterior sit ex frequenti usu ciborum et potuum infrigidancium et humectancium quam corporum que calefaciunt et exsiccant illud enim necesse est sequi tamquam effectus ex suis causis concurrentibus. Item ex hiis racione 2o concluditur magis precedere in iuvene talem disposicionem aut in puericia racione corporis ad melius utrumque enim secundo has dispensaciones vel secundum tactum era dicari posse. Propter etatem decrescentem consumitur debilitatem magnam sibi necessariam facere asserat. Circumscribendo in facile puncta que in suo regimine observanda sunt. Primo caveat sibi modum contrahere in locis frigidis et humidis desursum aquarum valde propinquo et flatum ventorum accidentalium et aquilonarium exposito. Caveat sibi a capite pedum et stare frigide. et a sessione super sedibus duris et frigidis ut lapidibus. et ab equitacione super equo multum concussionem faciente. Cibi eius utantur quibus calefacientibus et exsiccantibus naturaliter vel artificialiter sic conditis cum speciebus ut cinamomo zinziberis pipere galanga nucemusca croco et similibus. Caveat omnia frigida et humida sicut lac pastilles lacticinias alias olera frigida et humida ut lactucam cuius usus facit cecitatem propria ciceram bletam portulacam etc. et similes. Item non comedat cibaria actu frigida nec valde pinguia quia ledunt visum. Sompnus vitetur prolixus magis quam brevis licet enim eidem conveniunt vigilie magis indicatam faciendo ex parte exsiccacionis quam sequitur ad ipsam tamen magis est nocitura eius debilitando quam innatum exsiccando. Unde prolixus sompnus eidem est conveniens eo quod nimis humectat et reumatismos generat et sit sigma dormiendi capite naturaliter elevato neque decumbat supra propria terram sive convenit tectum pulvinario molli dorsum eo siccet. De cibis et potibus tantam quantitatem assumat ne stomachus ponderet et gravitatem percipiat ut inundacionem et fluctuacionem faciat. Exercicium eius tale locare posset multum convenit ei exercicium ambulandi sed si lassitudinem ex eo incurrit suppleatur exercicio convenienti. Capite pectinacione mane et ante cenam cum pannis calidis et fricacionem facta capiti fricacio est facta cum pannis calidis pedibus et cruribus et naribus et spine sepe multum est sibi conveniens. Frequens lectura historiarum et rerum delectabilium et aurium proficientium sicut in testamento veteri et in aliis est sibi utilis et eciam accipiat cum elevacione vocem et ipsam aquositatis ad lenem iram inducere non est eius inquiens. Hec de rebus non naturalibus.

Pro regimine autem medicinali illius accidentibus ita providere potest. Debilitati namque visus providendum est multis que nunc scribentur. Primum est ut actus eius recenti lixivio non vilite acuto acta [illegible] interius et exterius sepe abluantur. Secundum est frequens eorum madefaccio cum vino optimo. Tercium est ipsorum caligacio vel instillacio cum aqua feniculi eufragie et maiorane etc. Quartum est ut aceti quarta sive feniculi [illegible] et pauca in ipsum [illegible] subtilissimi pulveris de ligno aloe [illegible] et exponatur hic tamen soli usque ad consumpcionem medietatis deinde coletur et in ampulla vitrea bene obturata. et ex tali liquore sepe oculi exterius et interius madefiant. et est nobile medicamentum. Et si ipsum volueris facere potenciorem tunc quando exponitur soli misce cum eo ℥ 1 fellis perdicis a[illegible] volatilis silvestris vel domestici. Quintum et utile est ut capitis propria sepe pulverizetur qui valet ad lectum pulvere [illegible]. Item [illegible] pillas et alias purgaciones eo quod stomacho ventrem eius esse fluxibilem. et etatem suam purgacionibus non est apta immo sola disposicio tota ei per purgacionem sufficiunt. Duodecimo non accidenti eius convenienti potest cum multis remediis utiliter vita lenimo et digestionem naturalem vigorantibus sic cum confeccione diamargariton et cum confeccione diambre et est melior pellicta cum confeccione diacalamenti cum confeccione diacimini. et precipue quod stomachus vetustate molestatur. Item cum zucaro rosis. Item electuarium de ligno aloes est ei conveniens valde et secundo [illegible] quod hec ultimum et secundum omnibus aliis meliora sunt. Et quod [illegible] horarum accipi dicit album [illegible] utilis tamen esset

si accipiantur aque [illegible] et aque [illegible] partes
iiii ad horas sive fiant in forma electuarii
cum melle bene despumato sive fiat ex
eis confectiones solide cum zucaro albo et
aqua mente. et betonice aut absinthii. Et
de eis accipi potest a ʒ iii usque ad
ʒ vi. Est etiam utile hunc duo stoma-
chum confricare cum magno frusto panis
de grana totum pectus stomachum et ventrem
amplectente muniri. Et loco eius
expertum remedium est si stomachum pertractet
pellem vulture bene laboratam [illegible]
sacculi experimenta absinthii calamento
[illegible] folio macis et [illegible] et
si sto. [illegible] sunt valde utiles. 3°
[illegible] subveniri potest multis instru-
[illegible] que [illegible]
[illegible] et magis experta et sunt
iiii ad in ordine. Primum est pulvis ci-
mini usus. panem torrefactum in cibis
eius sepe accepti. 2m est usus [illegible]
[illegible] quasi [illegible] sepe deglu-
tiatur aut pulvis eius cum decoctione
radicis [illegible] sepe acceptus in au-
rora et in vesperis. 3m est a cin-
gulo [illegible] sepe facta in [illegible]
tione cum [illegible] alleo. Recipe [illegible] de [illegible]
de [illegible]. aque ʒ ß pulvis cimini
panis torrefacti ʒ i [illegible] sunt
in mortario et calefiant et unga-
tur ex eo renes spina usque ad
caudam. Ultimum et expertum est electuarium
quod scribit ab. a. 19a ʒ ii ca° de
cura distillationis urine quod [illegible] dicit
se expertum fuisse. et est hoc Recipe mira-
bolanorum [illegible] torrefactorum ʒ ß behen
albi ʒ ii [illegible] sandali
[illegible] olibani [illegible] macis an.
ʒ i [illegible] ʒ ß [illegible] vi cum
le aduste medulle [illegible] an.
ʒ ß pulverizentur omnia subtiliter [illegible]
et fiat electuarium cum melle. et [illegible]
[illegible] de ipso [illegible]
[illegible] ʒ iii in aurora [illegible]
horas ante cibum est [illegible]
[illegible] est [illegible] dilatantibus
et confortantibus vias urine et [illegible]
[illegible] dic [illegible]

Magnifice dux ut clare et
distincte causam dolorum
iuncturarum intelligatis et
ab ipsorum molestia custodiri potestis
[illegible] ordinem facere [illegible]
[illegible] in iuncturis et maxime
pedum fiunt dolores. 2° in quibus
hominibus magis et in quibus minus et in
quo tempore magis. quare podagra 3a que
causa est pietosa. 1a dicitur de eis [illegible]
[illegible] de ipsorum dolore causa dicen-
dum ad primum dico [illegible] dolores iunc-
turarum maxime multiplicantur in pedibus
et in [illegible] multiplicationis causa
est multiplex. prima situs [illegible] si-
tus descendunt ab aliis membris ad
has iuncturas superfluitates ex quarum reten-
tione multiplicantur dicti dolores. 2a
causa est quia huius iuncture sunt rare
et vacue. et ideo propter raritatem et
vacuitatem superfluitates in maiori quantitate
recipiunt et retinent. 3a causa est
quia hee iuncture sunt plus mote et
vehementius quam alie iuncture [illegible]
[illegible] fit ad has iuncturas superfluitatum
attractio et ex consequenti dolorum generatio.
4a causa est quia harum iuncturarum [illegible]
debilitas iuncture enim pedum sicut [illegible]
debiliorum aliis propter distantiam maio-
rem a fonte caloris et propter hoc aliis
paralisis multiplicantur magis dolores po-
dagrici quam aliorum membrorum. eo quod
iuncture pedum [illegible] fiunt
quia ratione distantie a fonte caloris
sunt multum debiles membra et debilia
naturaliter a membris fortibus recipiunt
superfluitates propter quod haly dixit quod poda-
gra fit in [illegible] quod [illegible] ossa
pedis et maxime ledit et sepius
quia [illegible] illuc descendentes non possunt
digeri propter suam remotionem a fon-
te caloris. Quantum ad 2m dico
quod [illegible] homines ut in eis multi-
plicentur dolores iuncturarum sunt se-
nes et [illegible] et parietes
[illegible] [illegible] senes quidem
propter debilitatem [illegible] iuncturarum
pedum maiorem in ipsis quam in aliis
et convalescentes potissime cum non
regantur regimine recto debilitantur
et a digestione bona privantur et propter
cum non sunt curati cum sufficienti [illegible]
[illegible] patientes vero [illegible] [illegible] quia
longas propter [illegible] [illegible] [illegible]
vel apti [illegible] sicut ut dolores
podagricos [illegible] tempora

aperta ut in eis fiat podagra sed
ver et autumpn(us) In ve(re) aut(em) p(ro)pt(er)
motu(m) sang(uinis) et humoru(m) qui i(n) p(ar)ti-
b(us) multiplicant(ur) et no(n) ... In
hamib(us) apt(is) su(n)t ad iu(n)cturas
In autumpno no(n) gu(n)t(ur) dolores
podagrici p(ro)pt(er) maliciam digestionis
humoru(m) et p(ro)pt(er) raritatem membror(um)
p(er) pororu(m) in estate factam et rari-
tate que fit in die ex calore au-
tumpni vi(rtu)s eis dilatat(ur) et apt(e)
fluunt ei mag(is) humores et i(n) maio-
ri q(uan)titate recipi(un)t(ur) Ca(n)tica ad 3m
dit q(uod) dolores iu(n)ctura(rum) sola-
ati alterati abs(que) eva(cuatio)ne no(n) pot-
erunt sine vehementi timore Ideo
q(uia) s(e)p(tim)e ille que ad iu(n)cturas
solebant ... ad a(li)a membra
nobiliora et ibidem retinent(ur)
q(uod) ... abs(que) ... et mult(um)
periculosa p(ro)pt(er) q(uo)d minus ... aut
p(er)ditam ... molestiam ...
p(er)ducet Ca(n)tica ad ... ex m(ateria) ...
autore(m) sciendu(m) q(uod) potissima custodia
vie sanitatis (con)sistit ab h(uius)mo(d)i ...
p(re)servatione et ... ab h(uius)mo(d)i ... p(re)-
servatio fit ... alteratione et re-
gimine ... Et p(ro)pt(er) h(oc) ... ...
fiat ... in vere et autumpno et
ad istam ... est respiciendu(m) si
fiat sang(uinis) ... q(uia) ... ...
predere flo(bo)tomia basilice ... ...
... p(ro)p(ter) timent(ur) de ... po-
dagre in ambob(us) pedib(us) ...
... est q(uod) respicit colera(m)
et flegma et p(ro)pt(er) h(oc) digesta ...
... de endiuia ℥ i ... ...
... ℥ ß distempa cu(m) decocto-
ne ... ... et ...
pia ... vij et plus vel ...
... appareat medicina ... de
inde fiat ... ...
℥ i ... ... ʒ ij ʒʒ ... i ...
... ß et exibeat cu(m) decoctione p(re)dicta
aliter ... ℥ ß agarici
infusi in ... ℥ ß ...
... ℥ i sal ... ʒ ß
ʒʒ ... vi ... iij distempa cu(m)
p(re)dicta decoctione ... ...
... membra ... ... sic et
balaustia acacia et succo ... pa-
store ... et ... ...

in dicto succo in quo posita sit acacia
et succo virge pastoris aut plantag(inis) et
in ... et balaustia et ponant(ur) sup(er)
iu(n)cturas h(ec) ... ... (con)fortare
membru(m) et claudere porositates
ita q(uod) non p(er)mittunt membru(m) recipe-
re ... ...
ut ... sit ... Et q(uia) q(uod) ...
tet carnes ... et ... salsa
et ... h(uius)mo(d)i ...
... et sunt sibi ... et velocis
digestionis ... ...
... labor ... et potissime
sup(er) replet(i)o(n)e(m) Et q(uia) est ut ... sep(e)
... ... q(uod) est de-
rebus ... ... est in
hac ... ... ut sepe ...
semel in mense provocet vomitu(m) et
... ... ut fiat provocatio
vomit(us) ... ...
decoctione radicum ... et ...
... Et ad ... ... et
tutela ... ... nisi
in ... ... humoru(m)
et i(n) ... ...
... ...
... ... dolores
... ... ex superfluitate di-
gestionis ... ... q(uod) maxime
... attendere in ... et
custodia Ca(n)tica ad 4m est
sciendu(m) q(uod) dolor qui est aptus
provenire in iu(n)cturis pedu(m) et ma-
nuu(m) ... dependeret a duplici ma-
teria ... est calida et alia fri-
gida calida est colera et ... est
flegma et ex ... istarum
... ... et fluxu ... ...
tur dolor qui ... est ...
... dolor podagricus ... ...
Et ideo in ... h(uius)mo(d)i dolor(is) ... ...
... provocet vomitu(m) q(uia) ex tali pro-
vocatione duo iuuamenta sequu(n)t(ur) ...
... est q(uia) materia apta ad pedes et
manus fluere ... et sic dolor
... ... iuuamentu(m) est
q(uia) illa materia ... ...
ma ... ut provocet vomitu(m) 2o
provocato vomitu fiat ... ... per
... ... colera(m) et fle-
... ... po-
... ... 3o p(ro)uideat(ur)

ut sedet dolor cum hijs que ego ponam
inferius. Alio sedato dolore quod ad
pedes et manus currit cum hijs que
non fortiter resoluunt nec id quod de-
fluxum est inducunt et resolucionem impe-
dit efficientem. Alia medicina que per vomitum
est administranda est hec. Recipe humorum
ʒ ß pulpe cassie ʒ vi reubarbari ʒ i
spice mastices ʒʒ ana ℈ ß distempera
cum decoctione radicum apij feniculi petro-
sillini ʒ 3 lau. et ro. seminum anisi
feniculi seminum ... vi non stagna
et bene dissoluatur loco humidacio
potest poni agaricus quod in hoc casu
est satis humidacio et stiptice potencie
propter vini non coquatur est unius tale
factum potest uti hac medicina. Recipe pul-
pe cassie ʒ vi reubarbari boni ʒ i spi-
ce ℈ ß agarici electi infusi in ye-
lenaliun ʒ v salgemme ʒ ß distem-
pera cum decoctione predicta in qua decoctione
bullierit ʒ ß mirabolani citrini. Hac autem
facta in principio fiat aqualis repressio
et membri confortacio ne materia ad loca
dolencium fluat. Fit autem hec repres-
sio cum unguentis frigidis et stipticis que
dicte sunt in capitulo de calore. Alias potest
acacia balaustia succus rose pestarum(?)
et plantaginis. Hec enim adinvicem com-
misceantur. Balaustia pulverizata et
acacia in predictis succis dissoluta.
Nec hoc medicamen laudo quod ponatur
super locum sed in parte paruum distante
a loco. Sic in casu cum dolor est in
pede in brachijs cum dolor est in manu
et ex istis cum fiet ceratum potest conferri com-
plexum quod ad id valebit super loco
vero demum intendo ad doloris seda-
cionem et ad locorum resolucionem. Pri-
mo medicina sedans dolorem est lana
succida bullita in oleo rosarum parum
expressa et super loco tepida apponatur.
Secunda medicina est confecta ex pinguedine
galli et anatis et duobus vitellis
ovorum cera et oleo rosarum. Tercia medicina
est aqua decoctionis vinum quod fe-
cerit setaz(?) quod ista ponitur sedat
dolorem podagricum. Quarta medicina est
emplastrum factum ex farina siccie lini
camomille et oleo rosarum melle et aceto.
Hac enim confert valde. Quinta medicina est
folia ulmi calefacta et loco doloris.

et tumori apposita. Sexta medicina. Alia. Hec
Recipe unctum(?) ... ʒ iiij adipis ana-
tis olei camomille ana ʒ i misce et calu-
calidum apponatur. Septima medicina est. Recipe
olei yreni ʒ i farine feniculi siccie
ana ʒ ij mellis ʒ ij vini quantum sufficit et fiat
emplastrum. Octava medicina. Si cum dolor est ital-
... Recipe apij ʒ iiij ... ʒ i ...
rauce ista cum lacte vaccino et cum me-
dulla panis siccitagini donec totum
cum lacte incorporatur ad situm nervorum optime
et super loco ponatur. Nona medicina est oleum
in quo decocta sit vipera et est ex eis
sicut ponit A. que sanat sanacione
integra. Decima medicina est oleum vespertili-
onis cuius modus est iste ut assumantur
xij vespertiliones decolati et sumantur
℔ i olei antiqui ar... longe
castorei ana ʒ iiij costi ʒ iij omnia
ista decoquantur in aqua ad dissolucionem
vespertilionum et bulliat aqua donec
tota consumatur et remaneat emplastrum
oleum. Istud oleum est genus ad reso-
lucionem et sedacionem. Undecima medicina est
cerata sedativa et experta. Recipe ru-
bedo et calidas(?) ... et cum ut assua-
lactuce oleum et galla et coquatur
in aceto donec dissoluatur. Duodecima
medicina est decoctio ordei et vulpis vi-
ue in aqua et decoquatur vulpis donec
dissoluatur in decoctione dentium talem
et in colatura ponatur membrum dolens
et potest hec decoctio fieri in oleo sicut
fit in aqua. Medicine resolutive
et doloris mitigative vel sedative
sunt iste. Prima est hec. Recipe humorum
storacis liquide incensi mastices sal-
ine rute ana ʒ i olei camomille ʒ ij
cere quantum sufficit et fiat unguentum. Secunda medicina
est hec. Recipe humorum ʒ i farine or-
dei ʒ i vitelli ovorum quantum sufficit et fiat
emplastrum. Tercia medicina est hec. Recipe olei camomille
ʒ i olei costini ʒ ß florum camomille
... ʒ iij cere parum et fiat unguentum.
Quarta medicina est hec quod ponit Alexander.
Recipe cere ʒ v olei camomille ʒ ij ß olei
rosarum ʒ ij ß farine fabarum ʒ iiij vi-
telli ovorum unum vel resoluas primo
vitellos crudos cum farina deinde
alia commisceantur et fiat unguentum quod
si dolor multum vigeret addatur aliquid
de croco et modicum de opio vinum cum

dolor sedari incipit opium remouea(tur). Tertia medicina est hec. Recipe radicis maluauisci ʒ ii feniugreci seminis lini ana ʒ iiii hec omnia infunde per iiii dies in ʒ le. aque in vase cuprio deinde coque fortiter usque ad consumptionem tertie partis donec aqua redeat ad ʒ ii rebus predictis bullitis in aqua et expressis et abiectis. deinde totum hoc bulliat usque ad consumptionem medietatis sic quod solum oleum remaneat hoc facto iterum colabis et ... paucas iterum oleum ad ignem et addas de cera ʒ ß. colofonie ʒ ß terbentine ʒ iiii gummi edere ʒ iii galbani optimi ʒ iiii confice et utere. hec medicina ut inquit allexander non solum tumorem curat et materiam resoluit ymmo et ventris constrictionem remouet et loca inctuacione confortat et motum inctuare ad proprium statum reducit. maiores constrictiones aut maiores dolores si in balneo aut ad ignem perungatur sudando loca sanat. Sexta medicina communis omni etati a puericia usque ad finem est ut sumantur folia oliue et bulliant et resoluantur in oleo puro et fiat unctio. Septima medicina communis in pueris quando dolor est vehemens et locus est calidus est ut accipiantur tria vitella ouorum et misceantur cum oleo rosato et tepidum apponatur et pannum et adiungatur. Octaua medicina est ut sumantur frondes pitrocie et cum modico vini misceantur et tepidum actu apponatur. Nona medicina est ut sumantur tyara et liniatur locus. Decima medicina est ut decoquantur folia caulium diligenter et recipe de hac decoctione ʒ ß. feces aceti ʒ i vitellos ouorum numero ii olei rosati ʒ i farine ordei farine fabarum ana q. s. et fiat emplastrum et conterantur folia sicut miscendo oua et oleum et fecem aceti et super loco dolenti apponatur et sepe renouetur. Vndecima medicina est quando dolor est vehementissimus recipe opii ana ʒ iiii panis ʒ i cere ʒ i olei rosati ʒ ß croci et opium infunde in vino panem infunde in aqua et exprime manibus et admiscebis crocum et opium bene trita et iterum omnia teras et misce adinuicem et loco apponatur. hec sit quousque donec fiat in spissitudine et tunc

dolorum inctuare. Vnum est huius dolores redeunt quod pro omni cordiacum regis et quod non potest cauere sompnum propter hoc que dicta sunt ad perfectam horum dolorum curam inuenerunt artifices huius medicine perfecte curantes si per integrum annum continetur per modum qui dicetur. Modus autem est iste ut de hac medicina quod scribetur statim accipiat de mense ianuarii die bis quiescat die post diem quantitatem ʒ ii de mense februarii semel non de mense vero marcii accipiat duobus diebus cui quattuor diebus tribus die post diem. de mense vero aprilis detur die uno solo de mense maii iulii detur duobus diebus de mense vero augusti detur uno die de mense septembris detur duobus diebus de mense vero octobris detur duobus diebus de mense novembris detur duobus diebus de mense vero decembris detur duobus diebus. Hec per menses predictos complentur dies 36. oportet tamen qui hanc medicinam bibit abstineat in toto anno a carnibus porcinis leporinis fugiat similiter et caulibus lauet sibi pedes in aqua calida maxima et oleo inungat. Medicina autem est istud. Recipe compatica ʒ i agarici ʒ ii ... ʒ iii petrosilini macedonici ʒ iiii mei ʒ v ysopi ʒ vi genciane ʒ vii aristologie ʒ viii centauree ʒ viiii hec omnia pariter puluerizentur et misceantur. Dosis sit ʒ ii ut dictum est. Et accipiens hanc medicinam abstineat ab omnibus leguminibus et maxime fabis et non comedat capita piscium nec cancros nec ostreas nec sepias nec bletas neque que dicta sunt precedente.

80

Est adolescens egrotat soda inlicta que est dolor capitis proueniens a materia inlicta contenta in ambobus panniculis cerebri sua mala complexione et quantitate dolorem in eis faciens extensiuum et quantitatiuum et quia ... maior ... in anteriori ventriculo cerebri continetur quam in posteriori. Signa quidem huius sunt continuus dolor grauatiuus et compressiuus et magis ardens in sinistra parte quam in dextra signum est quod augetur in dextra magis propter caliditatem que influit sibi

ab ea que sive sit caliditas sive sit sive a va-
pore colico proveniens eo quod eius a-
gitante videtur et colica ad adustionem
tendens que reddit eam melancoliam ma-
terialiter accidentaliter. patet quod per se. secundum
signum sui est a qualitate tactus que ad
melancoliam per adustionem genitam inclinatur.
tertium signum sui est a dispositione complexionis
quam propter experientiam plerique materia melancolica a-
gitata vel ventosata dolores facit in
splene eius. quartum signum est descensus
sputi acris vel pontici a capite. quintum
signum sui est ab habitudine que ad siccitatem
vir inclinare et non calidorem provenientes
a simplici siccitate vel a materia colerica
quo melancolica. sextum signum est duricies
pulsus sine velocitate et frequentia
et absque spasmo et quantitate durus
in aliquo membro quo nervus et a siccitate
melancolica. septimum signum est et appetitus sompnorum
magis constanter quam delectant-
tium. Et plura alia signa confingere
potuissem que significarent pacientis
naturam in capite sed ista sufficiant.
Et ex hiis clare concludi potest quod iste
iuvenis paciens est [illegible] melancolicus.
Si enim materia multiplicaretur aut trans-
iret de panniculis eius ad ventri-
culos et ad medullam cerebri ita
ut punctaret complexionem eius et turba-
ret spiritum sic eum mutaret in
melancoliam que est punctatio estimative
et cogitationis a consideratione mali ad
comparationem et ad timorem. et
maliciam propter quod generaret melancoliam fa-
cientem ipsum silentium cerebri [illegible]
et facientem ipsum timidum propter
tenebras spiritus. Et ex hoc ultra
te concluditur quod necesse est subveni-
re celeriter. Regimen ergo huius adolescentis
hoc regimine primo quod evitet man-
sionem et loca valde frigida et ex-
cellenter calida et sicca sed conveniens
contrarium huic moram in aere ad cali-
ditatem et humiditatem inclinato. Evi-
tet exercitia et labores superfluos
saltem usque quo materia fuerit quiescere
incipiat post. Sompno autem conveniatur evi-
tet [illegible] furorem et tristi-
tiam et cogitationes malas et
in loco tenebroso. Salus commorando
Caveat a nimia quantitate ciborum

repletionem licet cum tertiam sibi melius
est aliquantulum magis declinare ad
quantitatem minorem ciborum quam ad
substractionem ipsorum et potuum. Caveat
etiam ne quod augmentet siccitatem in ipso producere
ipsum ad maniam melancolie speciem. Adhuc
propter hanc causam effugiat nimiam
vigiliam. Ymo oportet ipsum potius amplius
dormire quam consuevit adhuc quod in
eo melior fiat digestio. et corpus humec-
tationem convenientem accipiat. In cibis
autem sic se regat ut de genere aceto-
sorum. et acuum ciborum caveat quia
effugiat utrique ei usus aceti nocet meli-
ancolicis etc. Evitet etiam cibos valde
calefacientes ut sunt aromata et vinum
valde potens et vegetabilia valde
valde calida sicut rutam rosma-
rinum petrosilinum saturegiam mentam
calamentum et similia. Effugiat etiam vapo-
rosa nimis et per se calefacientes velud
alleum cepe bulbum et raphanum. Vi-
tantur etiam facientia ventositatem sicut
legumina et per se fabas et fasiolos
lentes caules et similia. Effugiat
etiam indigestionem et ingrossantia velud
cibos de pasta carnes animalium et pis-
ces limosos. Caveat abusu ciborum
acuentium sicut velud salsa
sinapisimum et similia. Utatur autem
pane recenti bene fermentato non
nimis cocto neque combusto. Carnibus
bene pinguibus facilis digestionis et bo-
ni nutrimenti velud carnes pullorum
pinguium castrati. agni. edi porcel-
li recentes et iuvenes mediocriter pin-
guis. Caveat carnes duras et antiquas
et grossas carnes. Evitet. De pisci-
bus comedat fluviales habentes car-
nes non valde molles nec feti-
das elixas vel in dulci aqua olla
cum assatas. Placent etiam carnes
non cum nimia consuetudine cibaria
lacte cocta et parata si non percipit
ex eis gravitatem capitis. Caseus
recens mollis et mediocriter pin-
guis. De ferculis placent blete
spinachie portulata atriplex bor-
ragines cum quibus [illegible]
pauca folia petrosilini et salvie feniculi
et similium edibilium. Placent etiam
omnia cibaria condita cum sappa et succo.

pomorum dulcium et zuccaro. De fructibus concedantur ei cerasa auellana. et post repasta recentes amigdala prima, uel fortasse pauca. dulcia ficus recentes, peponces... uue hys matrie et dulces iuiube et aliqui fructus quorum calitas aut frigiditas est pauca cum augmento humiditatis. at post repastum ad cerum... uelud amigdale et auellane. De conditis uti potest zuccaro violato. et quemadmodum est ei conditi buglosse et borraginis equaliter mixte de quibus accipiat cocleare unum in uesperis aut in mediis fercis. Vino utatur dulci aut sibi vicino et sit album ipsum enim mittere ad cerebrum ... ponitur et sit recentem textum et clarum ... et si quidem tale vinum esset mediocris uirtutis ... seu fugitiue. parum bibat. Si autem tale vinum esset valde potens sicut solent esse brisiensium vina tunc frangatur ... cum ... aqua fontis cum discretionis mensura. hec de regimine rerum naturalium. De hiis vero que ... ales administrationes ... sunt ei ... condem et principalius et ut ... fuit domini quintus a die ... instatis mensis usque xxx fiat sibi flobotomia de cephalica dextre partis inter pollicem et indicem posita de qua exhauriatur sanguis ʒ iij usque ad iiij. Et facta flobotomia licet per insignem doctorem baptistam fuit ... inter ... gratus ... uehementem agitationem in humoribus factam a balneis eo quod ... ei ... et notabilem ... repletionem ... et pulsus affirmat ipsum. Secundo ... habuit allenia ... ex predictis ... et ... ut ... flobotomiam accipiat hec digestiua in aurora calida et ipsum continuet x vel xij diebus. Rc ... buglosse ʒ iij ... ʒ ij misce. et est valde leue. Et si uolueris digestiuum efficacius predicto. Rc sy. de epithimo ʒ j s. sy. violati ... ʒ ss aq. buglosse et ... ʒ j ss misce. Et si ... digestiua ... ceu ... accipiat ... adustionis ... Rc sy. de thimo de ... ʒ j aq. vio. ueunfe aij ʒ j ss misce. Si aut diebus intermediis quibus digestiuum

assumit uenter eius esset stipticus accipiat unam de istis pillulis. Rc aloes electi ʒ iij infusi in succo borraginis ʒ ss misce mastice ... epithimi sollicitoris seme sal. indi ana ʒ ss ... aij ... formentur pillule cum succo borraginis ex ... ʒ vi de quibus accipiat unam ... alia die post ... cenam. Accepta itaque digestiuis ... purgetur cum alio ... quorum primum est hic. Rc ... indorum ... de lap. lazuli aij ʒ ss formentur ... cum sy. vio. et accipiat ... in aurora dormiendo post eas per unam horam et tardando cibum vi horis post assumptionem earum ... hora accipiat ... unum aque ordei calide zuccharate et tunc in altera hora comedat. Post purgationem itaque sequenti die ... fiat sibi potio uentosarum in spatulis cum scarificatione mediocri. Adhuc in ... sero abluantur pedes eius usque ad genua cum hac decoctione. Rc saluie vio. ... salicium et ... aij ... florum camo. ... coquantur in sufficienti quantitate aque cum qua calida post ... cenam per horas duas ... ablu... sibi ... predicta. Si post hoc caput eius ... notabiliter alleniatum tunc utatur hac mixtione de qua accipiat ... mane hora qua surgebat. ... coclear. unum tardando post ipsam cibum per iiij horas ... Rc conserue violarum borraginis et buglosse aij ʒ j ... floris ... melisse borraginis et buglosse aij ʒ j. misce ... cum melle rosarum. Et si uelis ipsum cordialius efficere et cerebralius magis adde sibi puluerem diamargariton dulcis et diambre aij ʒ j. et ... sibi ... si non ... fuit ... ex premissis ... post hec ... si ... fiat ... ei hic ... quod Rc conserue sallicie ... ʒ j electuarii dia margariton ... diacalaminti aij ʒ vi ... incorporentur simul. et accipe ex eo ʒ iiij. et misceantur cum aqua decoctionis radicum blete et cum hoc ... calidum mane et sero fiat ... per duas horas ante cibum ... et ... tempore ... capitis ablutio tal. Rc sollicitoris seme. ... ij. flore. ueunfe. vio et buglo aij ʒ j l. saluie maioriane ... ss.

ʒ iij ß

coquatur grossiter in aqua et addito ci-
nere fiat lixivium ex quo caput eius
abluatur omni altera die. Confert etiam
ei capitergium hoc. Recipe aque in qua decocte sint
cum sticados radicis blete ana libra i. zucc-
ari ana ℥ ii. dissoluantur simul et ex eo cali-
dum attrahat leniter per utramque na-
rem omni sero per unam horam quam
tenat iiij vel v. vicibus cum capiti-
tergio interpollat et postea os impleatur
aqua ne per palatum descendat in os.
Si autem per hec omnia adhuc non esset
complete curatus laudo quod his in sua
pro duabus horis post cenam accipiat ℈ ii
auree alexandrine cum ℥ i. vini albi
calidi aut accipiat in mane ℈ i tyria-
ce recentis cum vino predicto. Tertio
etiam quod si natura aut [illegible] providet ei de
apertione emoroydarum [illegible] [illegible]

81

[I]am paulam dispositio quedam et
sensi difficilis ex quo ad corpus
dispositiva ad manus meas
pervenit adolescens cum eadem complexione
innata haud abilis eius iuventutis
ab anno citra huius accidentibus velud aculeis
primis molestatus est. Primo eadem
in digito medio dextre manus ut in
pluribus licet etiam in eodem digito sinistre
manus ymo et in omnibus manibus stupo-
rem habuit cum aquali predictorum
digitorum contractione usus domesticus
preterea plus tamen in dextra quam in sinistra
manu. Cui talia accidebat tamen non
continue fere. Instabante capiti eius
accidebat ut sensum exteriorum operationem
fere complete privabatur. Etenim pars a
auditiva et olfactiva gustativa et vi-
siva operationibus suis privabantur. Circa ipsum
sensum etiam tactus adeo magnifice lede-
batur quod non facti compressione et disten-
sione primum agitatus esset in sensationem absoluto
cum tactu debitam experire non poterat.
Addo quod quod in operationibus etiam sensum interio-
rum non tamen notabiliter contingebat ita
quod neque sensus communis fantasia ymagi-
nativa et cogitativa sed debite sui
ebant ad operationem suam. In quibus etiam
virtutibus interioribus operando corrupte
ledebatur quod certa quod numerando ex-
nees [illegible] proferebat et scripturam
neque astantes cognoscebat presenta-
bat autem in eo dispositio tamen [illegible] plexiori

quam duarum horarum affligendo ipsum
[illegible] aut post ea invalesceret usque in
medium vel circa huius lesionis de qua post ea
investigatio procedet remanebat eidem
sola [illegible] que multo a medicis gra-
leata primo incepta ex qua totum caput
urgenter molestat per multos dies aliquos
et cum hac eadem exacerbatio dispositionem
permansit fere cum circulo completo
molestatus qua eidem dispositionem contra
debilitatis in aprilis utilibus vite prosequ-
[illegible] mala provenit et cetera in nacutum
nutritive partes tamen incidit quod ex-
tenuari et nobilius marcescere cepit
ubi in melioratum situm nec mediocrites
carnosi [illegible] [illegible] solebat post hec
aut circa principium aprilis preteriti anni
scilicet 1433 incepit ab eius capite ca-
tarrus defluere materia salsa que post eidem
[illegible] per [illegible] vel 6 horas post assump-
tum cibum et huius eadem materia post eius
[illegible] catarrizavit ad pectus et ibidem
in medio thoracis eius adeo est col-
lecta quod dolorem in mediastino pau-
[illegible] satis gravedinem continuum et
inseparabilem effecit. Cumque etiam materia parti-
cula non ultra cordi delata est et in
eodem tremulum motum effecit adhuc
presenciente sive ita sit sive quod vapor
propter materie illius nacutum in cor
ferebat sive ipsum cor propter compassionem abso-
lutam pectori condolendo noceret inde
[illegible] est quod a tremulo motu cor-
dis non desistit. Et propter eandem etiam
causam in pulsu eius diversitas quia unius
diastolis que maior est quam altera
post iiij vel v pulsationes et eadem
diastoles que aliis comparata minor est
[illegible] notabiliter est frequentior et ita
etiam diastoles cordis cum gratia bona
tractu prepta diversitate. Sicut inter
magnitudinem et parvitatem velocitatem
et tarditatem. Hec in summa videtur
huius viri dispositio aggregata cui etiam predi-
cta [illegible] consecuta sit ut insompne
[illegible] in dormiendi difficultas quia
[illegible] bata dormiendo et quando a
sompno vigilat ipsum multe materiam
[illegible] cum tussi [illegible] et ex-
creatione violenter expellendo
materiam salsam [illegible] et vehementes
[illegible] que eidem dispositioni si diligenter

a vio in sfera cogitativa correct appellat
ee et ragitu et apatu differentia ma
primo quidem quia etati et quoi dispositioni
tonam satis 2o quia arguit durez
membrorum pueri licet ut certi et trece
dis nobile narii lez z epar ua
citit sit excellenter qui erat dispositio
qui marasmodea quam invenit 3o itz
quia hec dispositio primo disparuit assari
ate sit annulis [illegible] que [illegible] non sit
venda unig quam dispositio que fuit
illorum [illegible] quod recedam horum
accidentium quia plurima fixa [illegible] et a
pluribus a [illegible] non dependet 4to itz
hec dispositio est sena eo quia invenitur
in viro periculosis [illegible] ad pti
sim insignito est .n. vir longe
stature [illegible] materie rez in
venis [illegible] et vias adapiny nota
biliter aptas ut sunt nares et de
strictam habens [illegible] tipora
satis [illegible] collum langum
et gracile [illegible] pectoris adeo [illegible]
gam [illegible] castratz [illegible]
cipiti [illegible] attingit [illegible]
pectus eius adiametro ab [illegible] ad
post notabiliter angustum et carne
privatum [illegible] elevatas [illegible]
natas elevatas [illegible] vento
stipiti te notabili et [illegible]
lite et extenuatam [illegible]
[illegible] hec materia [illegible] a capite
ad pectus defluxum [illegible] ad ptisi
pasus est [illegible] nostra [illegible]
timus 1o itz hec dispositio difficil
est removibilis eo quia [illegible]
[illegible] infixa et velud [illegible]
[illegible] tales aut non
[illegible] removet [illegible] propter
hec itaque [illegible]
regimen [illegible] admistrari [illegible]
investigari [illegible] quidem est
que sit [illegible]
effectiva [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliarum effectiva causa sit

mala [illegible] et [illegible] multa materia [illegible]
in pectore [illegible]
pectore [illegible]
[illegible] disseminate [illegible]
[illegible] in vena [illegible] ascendente ad
[illegible] 3o in [illegible] pectore [illegible]
multa materia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
hic [illegible] dicta talia [illegible]
[illegible] in pectore [illegible]
[illegible]
[illegible] 2o [illegible]
[illegible]
[illegible] materia hec [illegible] in
digitis et manibus [illegible]
[illegible] materia [illegible]
[illegible] videtur [illegible] tanta et in tam
brevi [illegible]
[illegible] dicta sunt [illegible]
[illegible] colligantiam [illegible]
[illegible] colli et dorsi [illegible]
[illegible] materia hec [illegible] in
digitis et manibus [illegible]
manifestum [illegible] colli et dorsi
[illegible] talis materia [illegible]
[illegible] altera [illegible]
[illegible] ab eadem [illegible] et [illegible]
dolere [illegible]
colligantiam [illegible]
sensibiles et [illegible] ad digitos
predictos manuum colligantia [illegible]
et ad [illegible] colli [illegible]
caput [illegible] in talibus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in viro isto
[illegible]
[illegible]
[illegible] pectoris [illegible]
[illegible] colligantiam [illegible]
[illegible] digiti manus
ad pectus et [illegible] pectus
[illegible] digitis vel manibus [illegible]
[illegible]
[illegible] materia et [illegible] pectori [illegible]
[illegible] in digitis manus
[illegible]
[illegible]
in manibus et in pectore [illegible]
[illegible]
[illegible]

Causatur ex materia que mota in pectore propter
nocumentum dolorem saltem extensivum efficere
debet in pectore. quia in manibus partes cum
ille non sint minoris sensationis et materia
continetur in eis et non in manibus ergo no-
cumentum in eis et dolor propter applicationem debet quia
tenet eo. ex agens rationabiliter agit
in passum proprium quam in remotam distantiam
materie tendentis est ut dicunt quam
iam liquet. materia nocumenti illata sit
partibus pectoris propinquior necessario conten-
ta in eis et partes ille non sint minoris
sensationis ut hic arguebat ex hoc
certa non sit [illegible] ex parte fortioris
virtutis eo in manibus vel digitis
tamquam in membris debilibus nocumentum
applicit expellendo quam in membris for-
tibus. Ad 2 dico quod ex predicto fundamento
valde facile salvari potest causa attes-
tata [illegible] per distemperiem cum
contrarietatem organicis sensuum exteriorum et
interiorum est per permutationem temporalem
spirituum qui sunt instrumenta sensuum appo-
situm fiet in apparitionibus necessario nocumentum
ut. n. adhuc fortis non potest quod alter
apteri [illegible] stante distemperie in organis
et in instrumentis immo fortius quam quod
in utrisque distemperamentum. Ad 3 autem
salvandum dolorem capitis est per subi-
taneam permutationem temporalem capitis autem
per distensionem pannicolorum cerebri quod est
parte solute [illegible] dolor .n. cuius necessario
provenit aut a subita alteratione aut
solutione [illegible]. 2o tertium pro 4to vero
ablationis et diminutionis visus prove-
nire potest aut per partem distractionem
spirituum cristalloide per quod cristalloides
quia [illegible] in [illegible] [illegible] temperata non potest
apparere per [illegible] instrumenti. adhuc
et facile defendi potest quia vapor multus
a materia in pectore contenta elevatus de
latus ad partem cerebri [illegible] opti-
corum eidem appositionem completam efficere
potest eo ex confusus et visu casus est sed
hic dato subita mutatione visio [illegible]
Ad partem fundato facile defendi potest
nocumentum diminutionis corruptionis et
ablationis veniens in apparitione tam
olfactive quam gustative vel tactive
potest quia non nocumentum accidat [illegible] eo
[illegible] in apparitionibus sensuum interiorum
ita quod alienando corrupte sumo [illegible]

ymaginetur et corruptum iudicium ex
[illegible] alteratur facile ex predicto fundato
adduci potest. Quidem 2 concedendum est. de
nocumentis diminutionis et ablationis in
apparitionibus interiorum sensuum provenienti-
bus quorum 2 nocumentum sensuum [illegible]
est recedendum [illegible] fieri posse per colliga-
tionem iam assignatam quia 2 nocumentum
male contentis in cerebro acquisitum fuit et
hic quidem facile per potest per fixionem
nocumenti in capite quod necessarium est assi-
gnari per continuum defluxum materie
a capite catarrizatam ad pectus et
ex talia nocumenta per cause et
distinctionem non remanet plurimum
ei nocumenti spiritus .s. cerebri quod purgatione
et [illegible] quiescentiam non remo-
est ex cerebro [illegible] 3a [illegible] 6o [illegible] qui-
bus omnibus facile intelligi potest quod sit
consuetudo principalis istius viri est .n. ma-
la quod sit et [illegible] malis invalescens in
capite et pectore [illegible] expulsis compli-
cato disparatum [illegible] adiunti parte
.n. [illegible] corpore intendunt. [illegible]
que evaporant a pectore ad caput
[illegible] et altando nocent cerebro et
cerebrum sui [illegible] non [illegible] digerit materias
illas [illegible] in [illegible] multiplicate descendunt
ad pectus et pectore [illegible] augmen-
tant et [illegible] hic principes [illegible]
[illegible] de catarro dum materia a cerebro
.n. [illegible] non digerit illud quod provenit ad
ipsum ex inferioribus et non resolvit quod ad
ipsum ascendit ex vaporibus [illegible]
[illegible] et [illegible] vapores
sicut [illegible] in alembico id quod ascen-
dit ex [illegible] quia assidui fuit in
ipso fluxus. [illegible] 3o ex predictis
quod sit membrum vel membra [illegible]
in regione intendendum est sicut cum pectus
et cerebrum. [illegible] ex predictis facile
videri potest quod [illegible] et qualis sit materia huius
egritudinis est .n. flegma [illegible]
[illegible] magnam partem quod eius visco-
sitas declarat [illegible] aquosum [illegible]
notabilem partem quod eius fluxibilitas
ostendit. et est [illegible] hoc notabiliter sal-
sum salsedine [illegible] in eo acquisita per eo
mixtionem parvam colere cum [illegible]
flate aquosa [illegible] molestari debes
si flegma illud ut nunc grossum
valde et viscosum appareat. [illegible]

cuius acrimonia notabiliter consumpta est dum
fuerit acrionis caloris in ipsum thoracis
fuerit concludi. Secundum super investigari
premissa. scilicet et tertia. ergo ut est melius in
cipiendum sit in cura huius causa ...
procedendo incipiendum est providere contra
ne materias que ad pectus confundat
et cum hec pectori intendet est sic
eradicando materiam que in ipso continetur
et fixa est quod dolor audit continuus
est ... ...
continet in partibus superioribus tractis. et in
panniculo mediastino dividente pe
ctus in duas partes. scilicet in dextram.
et sinistram est iam apparet primum
in eo. dolor cum procedens in medio tho
racis sicut tractus audit / arguit
materiam hucdem apparenter contineri ut
fuit ... de puri
pijs pectoralis. sine apparet princi
pectoris. propter cor Ultimo non ex pre
dictis facile salvari potest cum aliorum
... ... debilitas ta
cius ... consumpto et ex extenuato
illius ledit. ... potentiam vitalem virtus
et naturalis quia membra continenti cuius ta
depaupata marasmodeam dispositionem
incidunt. Et ex eodem fundamento faci
le reddi potest causa vehementis stipticitatis
ventris. ... cum que irrorando
intestina reddere solent exsiccate et
consumpte sunt et virtus expulsiva debi
litata est ... ...
de dispositione ... ... multiplici
complicata theorice premitti oportebat
... ad rem illius ... est ...
... dispositionis primum est in de
bitam quantitatem ... non valuit
et in debitam mensuram ...
dicinalium convenienter applicandarum ...
... in 6 capitulum ... cum
sex rerum non naturalium

Capitulum primum

Expediens aer et sibi ...
... ... et ... et ...
adhuc ... ... in ...
... notabiliter elevatum ...
de regione climate ... ...
... est ...
orientali et meridionali plage dete
ctus mediocris caliditatis et siccitatis
excellens ... ... debilis
non patitur et sit ... a ...

elevata ... sit antiqua habens
edificia ... testudinales ...
nes lapidum a decursu aquarum ... afla
tu venti et nebulosi aeris. Secunda
est sit locus ... ... non pos
set artificiatur ... tabulis et edifi
ciis aliis in quo fiat ignis sepe ex
... lauro. iunipero et similibus
odoriferis plantis. Sepe ... suffu
... cum pulvere laudani calafonie
thuris. sandale et siliqua et ...
in ... si potens est De ...
... sit vestibus ... ...
... et ... ... pellibus agni
nis in diebus frigidis ... ut ...
sibi caveat a frigore pedum pecto
ris et capitis quod convenienter debet esse
... ... pel
libus ... ... et ... lan
do ... ad hanc intentionem ut vestes
cuius sufficient ...
... ubi notabilis quantitas pilo
... ... fuit ...
et pectoris. est maxime ...

Capitulum secundum

De eo autem quod pertinet ad exercitium
et quietem. dico primo quod hunc vi
... est ... magis quam motus. necessaria
eo quod virtus cuius satis debilis est
propter quod motus cuius saltem forti
fortis ... ... in
fluxum. ... ... resol
vendo. Si autem ... ... videatur
... ... exercitium ... sit levis
deambulatio vel ... ...
... ... ante cibum De ...
cum motus est ... ...
sit calorem accrescere facit ...
... et cibus calorem ...
... aliquantum ... et cor
pus ... ...
... potentias ad resistendum
et ... ad patiendum
et ... ad agendum post
cibum autem ... debet
... motus cum ...
est ... ...
... est ... ...
... ... Si at
... ...
... ... post cibum aut alio
tempore ... est ut pectus ...

hic adherenti extergetur et tam diu tene-
at illam quousque diu exercitatus fuerat
Similiter et caput eius infula lenis
adherentia extergetur ut propter exercitium
membra in eo vehementer agitentur et
ut caput ad receptam vaporem
et membra aliunde venientium preparetur
Si autem queratur super tempore et digamus
competentem loco exercicii prout fieri
tunc mane vel sero per unam horam
vel per duas ante cibationem et evacuatis
quibus superfluitatibus incipiat fricari
a genibus usque ad pedes infra
trahendo deinde secundo ascendat et
ibi incipiat fricari ab inguinibus usque
ad pedes infra trahendo deinde tercio
fiat fricatio incipiendo a principiis
natium usque ad pedes inferius tra-
hendo. Confricationes autem primum pectoris
etc. ante et post suppositas hec saltem
ante stante plenitudine ut primum fricare
primum acquiretur ex ei exercicijs plus
naturalis quia innate propter agitationem
membra in ipsis membris fiet. Sed si
et fricationem eius circa caput fiet
vel fricandam detestor propter cau-
sam quod pectinare caput et pa-
nnis fricare adhuc quamvis leni-
nam est laudabile eo quod per levem
pectinationem seu fricationem capitis
agitentur membra et non consumentur
cum apprime per tres motus intenditur
laudabiliter ei exercicium hoc sive quie-
tem variare velis quod est anhelitus
retentio propter quem ex aucto calore
fit melior membrorum consumptio et [illegible]
[illegible] fumus [illegible] expeditius [illegible] quod quie-
scere melius est ei quam exercitari sive
exercicium vel sive [illegible] intelli-
gatur — Capitulum 3m

De modo autem vigilandi et dormien-
di caveat sibi adolescens iste
vigilare multum eo quia debilis est
et resolutus satis et per vigilias
amplius consumeretur et debilitaretur
vigilie enim prohibent membrorum debitam
digestionem et eo [illegible] furorem faciunt
[illegible] de qua multum timendum est
in eo quod etiam causa augmenti solicitudi-
nis in mania et febricitandi [illegible]
te quod [illegible] animo in eo valde [illegible]
[illegible] [illegible] alicuius [illegible] 3o ita.

Sed scribitur vigilie multe calorem in-
cendunt et fortem corrumpunt corpus quod
desiccant atque eo [illegible] in ipso augmen-
tant quod precipue operatur in cerebro sit
materia [illegible] ut [illegible] vigilare
non cogatur cum dissoluta et stupida
fuerit. Ex quibus intelligi facile potest
quod huic viro sompni mensura satis
ampla concedi debet ita quod eius melius
est attemperata dormitione [illegible] per
augmentum dormiendi quam vigilare
equaliter est solitum ut autem plus
solito itaque dormiat per unam horam
post assumptionem cene primo super dex-
tro latere deinde super sinistro de-
cubendo capite mobiliter elevato et
dormitionem resupinam omnino fugiat
dormitio non fiat super ventrem
[illegible] quia licet [illegible] mala sit [illegible]
quam resupina [illegible] sompnus
per unam horam [illegible] saltem in
temporibus longiorum dierum equatur est
sibi utilis cum non noctes longiores
sunt diurnus sompnus [illegible] est
[illegible] noctibus [illegible] nocturnam dormi-
tionem interrumpit propter [illegible] aptetur
cum dormitionem diurnam [illegible] autem ca-
veat dormire revolutionibus pluribus
et agitationibus de dextro in sini-
strum autem [illegible] sepe fiunt tales [illegible]
sunt [illegible] in stomacho et
in ventre toto et faciunt augere
superfluitates et prohibent [illegible] debite di-
geri et de loco [illegible] expulsio-
nem [illegible] hec autem huic viro sunt
[illegible] valde — Capitulum 4m

Accidentia anime omnia quoque velocem et
fortem motum in spiritibus et humoribus
in pectore [illegible] efficiunt fortissima [illegible]
[illegible] [illegible] velox
et furor levis est [illegible] autem
aut propter que fiet calor et [illegible]
[illegible] de [illegible] ad profundum corporis
[illegible] ei [illegible] in motibus talibus
[illegible] dubitatur quod [illegible]
[illegible] quod resoluant et digerant [illegible]
hec [illegible] et velocem [illegible]
[illegible] sit [illegible] ei [illegible]
tristari faciunt et tristari omnibus sa-
nis natura [illegible] efficiunt [illegible]
qui [illegible] indigent
[illegible] hoc [illegible] non sit [illegible]

tertius mundificatione indigent primo sit
extenuatus vehementer quod apparet
non conveniunt ei actiones animae tristari fa-
cientia neque fortes motus exercitan-
tia accidentia sed animi gaudere faci-
entia conveniunt ei eo quod robur tribu-
unt et naturales vires excitant et eas
in suis operationibus adiuvant. Propter quod Galie-
nus capitulo vii° dicit confabulari cum viris
venerandis et dilectis ubi historie
et similes delectationes in medium
adducuntur omnino apud ipsum eligen-
dum est. Coitum autem qui et propter
delectationem et concupiscentiam ad ac-
tum venereum adduci solet. Dicit quod omnino
evitari debet eo quod per ipsum evacuatur
materia laudabilis cuius conservatione indiget
ipse propter extenuationem. Secundo quia propter vola-
tilitatem motum qui in tali opere ne-
cessarius est ex quo sequitur agitatio
fortis in partibus et membris. Tertio forte
quia talis extensio in coitu necessaria
appareret ad apertionem venarum pectoris
vel pulmonis scilicet ex compressione vel re-
sudatione contingentes nequaquam conce-
da est. Ideo coitus [illegible] fortassis frequen-
ter et si aliquando non fiet actus eius
semel in mense. [illegible]

De sexto vero in tali quod est repletio
et inanitio praescribendum est leviter. Nam
de repletione et inanitione respici-
ente necesse spirituales dicuntur infirmi
in regimine non aliter. Dicit in primo. Aut repletio
que ciborum et potuum mensuram re-
quirit hic est. Dicit quod omnino talem re-
pletionem evitare debet et hoc propter plu-
ra. Primo quidem quia debilis est eius dige-
stio. Secundo quia talem sequitur diarrea
generalis compressio et quandoque materia in
pectore congelatio et naturalis in an-
helitu. Tertio propter hec omnia augmen-
tantur mala spirituales licet cum eius
sit necessaria restauratio non tamen quod
alimentorum repletio ymmo si quando
contingeret contingere repletionem suffi-
cientem ad evacuationem ipsius subito fe-
stinandum est. Et tunc quidem magis
et securior esset cum administratione
tenuissime diete id est saltem cum iam que
est sibi vicina. Tertio quia magis esset vacuus
et propter quod repletus materia reperitur
in stomacho non suspectum hoc vomitum
eo quod agitationem fortem quod in ipso ne-
cessaria est compressam disponuntur materia
et membra pectoralia praeparantur ad disten-
sionem et forte ad ruptionem. Tertio quia
stomachus repletus [illegible] quod in nobis ista videtur
est repletum. Quarto quia debilitat stomachum
hic et hoc [illegible] nocumentum vomitus
[illegible] quia pectus hic strictum a-
diametro quod est ab ante ad post. [illegible]
hic [illegible] et aptus est ad ex-
periendum scilicet propter multam materiam in pecto-
re contentam et collum hic longum et
gracile licet non vomitui assuetus est. Sed ite-
rum quoniam propter quod evitari debet vomi-
tus ut Galienus primo capitulo xi° colligitur. Et quamvis
iste vomitum evitare debet. Si in
stomacho eius repletus invenitur materia ciba-
ria aut alia que nociva esse ei possit deducere
ad inferiora cum clisteri de quibus in re-
gimine non aliter dicetur aut ad illam
repletionem mundandam procedere cum pre-
dicta attenuativa dieta et frictionibus.
Sed vero adolescens iste abstinentiam ci-
borum et potuum evitare debet multum
ex parte qualitatis sufficit non sed absti-
nentiam facere ex parte quantitatis ut in se-
quenti [illegible] videbitur et credo si [illegible]
[illegible] ciborum quantitatem ita quod tertiam
partem subtraheret cibus et potus quibus
utebatur cum sanus erat esset hic electum
electum et conveniens dietatio secundum eius
[illegible]

De cibis autem et potibus parum dif-
ficultatis sunt. Videre est necessarium itaque
cibus in quibus sibi conveniens debet esse
[illegible] et si subtiliativus [illegible] non
[illegible] consumptivus abstersivus et mundifica-
tivus tales non [illegible] et [illegible]
necessarie sunt ut ad [illegible] quod
fit et [illegible] est [illegible] ut [illegible] membris
que [illegible] sunt per subtiliationem. Tertio ut vie
reddantur apte que oppilate sunt a materia
viscosa. Quarto mundate sunt [illegible] que
per consumptionem efficitur. Quinto ut que infixe
sunt vel adherentes sunt abstergende
quod convenienter per abstersiva perficitur. Sexto
[illegible] renales et vias in quibus
retinentur superfluitates ab eis emundatur quod
eadem perficitur per virtutem apertivam in-
cisivam abstersivam et expulsivam in
cibis existentibus. Ex quibus patet quod cibus
huius adolescentis et potus necesse

nec aliis quam ab aliis esse debet propter has
intentiones in nostro predicto textu et est
quia ipse notabiliter debilitatus et exte-
nuatus est. Unde quod in cibis restaurativis
magis quam nec aliis intentio sit nostra
ex quibus ulterius sequitur difficilem esse
administrare ei debitam regulam ciba-
tionis nisi procedat hec ab accurata
mente et solerti prudentia tamen ex
scientia quam ex opere medici edocte leni-
ter vera vel cautam quam aperte manifestam
[illegible] ut [illegible] et legentibus complaceam.
Unde cum quod principalis intentio in principio sunt
cure in cibis esse debet magis ad quantitates
medicales grata quam ad restaurandi
necessitatem, nam licet ipse adhuc est
ita debilis nec ita extenuatus quod
restaurandi intentio in cibis vitare
debeat [illegible] contractus. Preterea cibus
eius sit panis bene coctus, bene fermen-
tatus de pura farina non adeo sila-
dicta secundum peram furfure. [illegible]
Carnes vero eius sint sicut lactantes
vituli et agni iuvenes porcelli
recentes et castrati iuvenes lepores
gazeli [illegible]. De volatilibus sint sicut
carnes pullorum iuvenum antiquas
[illegible] gallinarum carnes aquaticarum
[illegible] quia excitant [illegible]
nisi fuerint [illegible] ut legi [illegible]
[illegible] de carnibus complacet [illegible] in
carnes columbarum [illegible] domesticorum
[illegible] et plurium et carnes anatum
iuvenum et [illegible]. De sil-
vestribus carnibus sint fasiani per-
dices turtures iuvenes et aves
minute degentes in rubis et [illegible]
[illegible] iuvenes pavonis et petronis
qui est volatile [illegible] in pa-
latio inventum in montibus [illegible].
Et in summa omnium animalium carnes
que non sint valde antique nec
viscose difficilis digestionis et mali
nutrimenti placent michi. De preparacionibus
autem carnium elixe placent michi ma-
gis quam assate nec [illegible] vituperande
sunt assate si fuerint molles [illegible]
[illegible] et sint animalium iuvenum
et pinguium non adeo pinguium por-
ci salita secundum [illegible] cum recen-
te adipe vituli et castrati pingui-
tate [illegible] vero carnes non michi

placent propter nauseam et ventositatem
quam efficiunt. De saporibus autem placet
michi sint quatuor dulces et maiorem
non autem acuunt propter stipticitatem eorum et
frigiditatem. Sed placet michi sint [illegible] singuli
dulces limonum non acetum acutum et
agrestam salsam et valde ponticam
detestor et [illegible] usum istorum tam
[illegible] agresta ex uvis maturis
maturescere incipientibus et aliis salsis
non est reprobanda [illegible] approbanda.
Capparis non usus [illegible] et [illegible]
preparatus non. Addo quod cum talium
ciborum preparacionibus [illegible] immiscetur ad
[illegible] subtiliat aperit et indifferenter sicut
radix feniculi petrosilium magis brusci dauci
et semina eorum vel similia eis propter causas
superius tactas. De conditis non placent michi
nisi [illegible] capparis saliti [illegible] autem
et rappe condite et [illegible] et [illegible]
et similia eis placent michi dummodo non sint
acuta et acetosa nimium. De fercu-
lis autem placent michi caules rappe et
omnia olera levis caliditatis, bleta
vero et portulaca nec [illegible] spinachia et similia
[illegible] placent michi [illegible]
fuerint refracta cum calidis sicut sal-
via menta serpillo rosmarino et simili-
bus. De fructibus placent michi amigda-
le ficus recentes et sicce et uve
non dulces et mora [illegible] quando sunt
bene matura et poma dulcia apia
dactilica et similia passule [illegible]
[illegible] existant. Fructibus autem
frigidis et humidis sicut sunt persica
cerasa melones et [illegible] uti potest
secundum [illegible] reliqui [illegible] fructus
[illegible] et humi et [illegible] stipticitati
[illegible] distant ut sunt [illegible]
[illegible] citonia sorbe nespile et similia
[illegible] autem dulcibus et bene maturis
uti potest et [illegible] a cortice mundatis propter
acetositatem frigiditatem et siccitatem eorum
que est in eis. De lacticiniis vero
dico quod lacte crudo vel cocto uti non
debet nec [illegible] in [illegible] bene [illegible] conveniet
caseo autem recenti [illegible] levis
uti potest [illegible] habundanter. Oleum
non placet michi et [illegible] antiquum et multi
salis [illegible] recenti oleo olivarum bene
maturatarum aliquis uti potest. Usus
butiri non saliti sibi [illegible] est

Et si pt inter reta in ai fere ci
bario olei recentis recenti ex ami
gdalis dulcibus expressis et cum
ebdomada facto utatur. De legumi
nibus placent ei cicera rubea que quidem non
et est alba et cibus cum de ordeo
factus vel de spelta vel durella
far vero faseoli lentes et risum non
placet ei propter ventositatem frigiditatem
et siccitatem eorum. Panis autem usque
placet ei si fuit cum pingui bro
dio bene coctum. Robilia autem et pi
sa et huius similia non vult esse uti
lia. De piscibus autem placent ei
fluviales non multe viscositatis
sicut lucii torrentes capedani sa
lii temali et marsones et aliqui
consiles bene conditi tenere autem et an
guille non placent michi nisi usi
valde raris. Carnes autem utiliores
pt aquis et hiis hic rectis eo quod
sunt difficilis digestionis. De speciebus autem
utatur raro in cum fere albais
suo mediocri usu. Pipere autem sal
tem frequenter et multe quidem non
utatur nisi sit si fuit cum alteris ...
... eo quod confert capi
ti et pectori adiuvando motibus
supradictis et eius per vias urine pre
paratando. Ciamomi maioris et mino
ris uti pt ...tis et militum et cor
ticum eius qui mace appellatur. Ga
langa autem et ...
ribus non utatur nisi raro et in pauco
usu. Cibandi cum hoc reliquatur
consuetum ... salte ...
... se magis alleviatum at sapi
entum doctorum consilio utatur tamen hic.
De potu autem eius utatur vino albo usque
rubeum calorem tendentis quantitas sibi
sit potentia mediocri magis ...
ad vile vinum quam ad debile incli
natum sapore dulce et suave me
diocriter propter inmetutes adde ...
tium et delectabile sua claritate et dia
fanitate ... et ... partibus
expurgatum et bibatur cum simplex
aliquam adiunctionem ... si vinum
fuit in par ... andap ...
consuetum ... saporis ... apuletissime
frangatur cum aqua clara subtili
et electa ... et puritate

odore denudata que sit similis ... ad cum
x vel xv quinque semel bene cocta et per
infusionem eius bene colata et ...
in ... Si ... a principio mensis octo
bris usque per totum mensem februarii
utetur ydromelle facto ex xxx parti
bus aque et una parte electi mellis
coctum usque ad consumptionem ... partis aque
... remanentibus valde utile sibi
foret et efficacissimum remedium in
... sua et ... in predicta quantitate
... electi ... incipien
ti mensis. Regimen autem per medicina
complendum ... in ... intentiones
prima eadem est more ... morbi
...
...
...
... et putrida consupto
... est capitis rectificatio. ... est
pectoris confortatio. ... est ...
corrigenda ... intentio complet ... per
evacuationem ... per flaidum ...
et dato quod sit capiti intendendum sit
et pectori ... propter ...
dolorem flebotomia fieri debet ...
evacuat et ... est flebotomia basilice
que evacuat directe et immediate
ab omni parte pectoris. ut ...
... testis ... et ... a ga
lieno ... declaratur ... et ex
... sanguis ... hora ...
... electa hora ... flebotomia sit ...
... solis et complementum diges
tionis et expulsio superfluitatum ...
ut ... xxx ... Si quis
autem vellet evacuare a capite
per flebotomiam immediate a capite et
a ... ...
possit cephalicam ... a ...
... ut ... allecto ...
... magis placet basilica dextre
partis quam cephalica eo quod ... faci
lius a capite ... evacuare ... per
... et quod tempore sui ...
per cephalicam evacuari possit ... in
pectore contenta. ... quod flebotomia
basilice evacuat id quod est a parte su
perioris ventris inferioris ...
... notabile ... videtur
... quod ... flebotomia ba
silice evacuat a parte ... ut dem

/ sui te

est per talem .n. crucem pt sufficit de
scendere. sanguis de pectore. et hoc suf
ficit medicina ut a parte paciente diu
tamen ubi dicitur contenta. 2° dubitatur quia flebotomia
basilice evacuat directe a pectore quia
a saphena sit ex 4. et 6. decimo est
6° allegatur. textus autem a. p. ista parte
videtur facere magis eo quod si flebotomia
basilice evacuat a partibus superioribus tamen
ab inferiori parte fortius et facilius
evacuare debet a superioribus partibus faci
lius cum contra magis descendere quam ascendere
effecta quo flebotomia. predicta cum hiis
que necessario fieri dicit cum ipsam
si lenitivo ventris sequenti mane
evacuetur [illegible] cum hoc [illegible] Recipe
agarici electi ʒ i ß turbit ʒ i [illegible]
ß [illegible] [illegible] ʒ ß pul. [illegible]
[illegible] ʒ ß infundantur omnia in
℥ iij aque saluie et ℥ i aque [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ vi et ita
per unam diem naturalem remaneat
et in sequenti mane fortiter cale
fiant et fortiter exprimantur et
colatura illa in potu accipiatur et
post ipsam dormiat eger per unam horam
deinde vigilet et teneat usque ad
[illegible] horam et tunc bibat [illegible]
aque ordei calefacte et zucharate.
et post illud per unam horam accipiat
prandium Sequenti vero die in mane
[illegible] contra evacuationes et diversiones acci
piat hoc clistere Recipe foliorum [illegible]
malue [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
furfuris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnia in [illegible] iij aque usque ad con
sumptionem medietatis aque de hac cola
tura accipiat [illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ℥ i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ℥ i ß [illegible]
ʒ iiij fiat clistere Et si timeres
[illegible] [illegible] loco predictorum [illegible]
ponantur ℥ iij [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] die [illegible] [illegible]
intentionem [illegible] quia omnia que in precedenti
intentione [illegible] sunt [illegible] hoc quia
evacuant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui in [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] 6.° [illegible] aut [illegible]
esse [illegible] [illegible] per [illegible] de [illegible]

[illegible] [illegible] et per [illegible] [illegible] que in
meliora [illegible] eo quod [illegible] pectoris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est ut [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in diebus [illegible]
In diebus vero calidioribus semen ponantur
radicis endivie vel cicoree [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] ut sepe [illegible] [illegible]
[illegible] Recipe radicum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] endivie
[illegible] [illegible] acetose et cicoree [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maiorum [illegible]
[illegible] ʒ ij ß [illegible] [illegible] [illegible] ʒ iij [illegible]
omnia in [illegible] viij aque usque ad con
sumptionem medietatis aque deinde colen
tur et colature addantur zuccari albi
[illegible] i. aut [illegible] [illegible] [illegible] i ß et erit
melius et fiat [illegible] plene [illegible]
et clarificetur de quo in potu sumatur
in aurora ℥ ij cum ℥ iij aque [illegible] et e
[illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eo quod
tales magis partes subtiles [illegible] di
strahunt quam [illegible] et magis [illegible] [illegible]
[illegible] quam a profundis partibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] et profunde. ut
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] [illegible] [illegible]
si [illegible] sibi [illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] loca [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] vel
de [illegible] vel cum [illegible] vel cum
foliis [illegible] aut foliis [illegible] [illegible]
[illegible] et ad ultimum cum felle [illegible]
vel cum aliis [illegible] ita ut [illegible] in
educatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
usque ad [illegible] debilitate [illegible]
~~expulsiue~~ expulsiue [illegible] [illegible]
[illegible] digestis [illegible] aut [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ut [illegible] [illegible] de
[illegible] et aque [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] est hoc Recipe
aque [illegible] ℥ iiij aque saluie ℥ i.
zuccari ℥ ß [illegible] et [illegible] bibatur
in aurora [illegible] [illegible] [illegible] horis
[illegible] [illegible] digestum et [illegible] illo
est hoc Recipe aque [illegible] aque [illegible]
[illegible] ℥ ij [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]

simul cum ℥ vi bulliant omnia sit
cum modico zucc. et clarificetur et detur
in potu. ut [cum] digestum et fortius
[illegible] Rx sirupi de ysopo ℥ ii ss sirupi de
citoniis ℥ i aque passularum ℥ i ss aque fen/
iculi ℥ ii misce et detur in potu ut
[cum] digestum et melius omnibus potest
esse hec decoctio Rx betonice salvie
rosmarini maiorane ana m. ss
ysopi passularum [illegible] ana m. i piperis albi
liquiricie ana [illegible] ana ℥ i
coquantur omnia in lb. v aque usque ad
consumptionem medietatis de qua colatura
in potu detur ℥ v. Conveniunt etiam
multa electuaria sicut diamargariton
diambra diacalamentum diaireos
diapenidion et similia. Ego autem ad
has intentiones utor mixtione
tali Rx electuarii diaireos diacalamenti
ana ℥ ss [illegible] diambre ℥ ii [illegible]
de violis ℥ i sirupi [illegible] ana ℥ i
misce et fiat [illegible] de quo in mediis
[illegible] et [illegible] horas [illegible] et
tantundem post cenam detur [illegible] si
vel ℥ iii et [illegible] salernitanis Et si
velis hanc mixtionem efficere delecta/
bilem magis fiat ex illis speciebus
confectio solida in ℥ v pulveris zucc
et aque ysopi rosmarini vel ma/
iorane et detur ex ea ℥ iii usque
ad v horis predictis [Cum] vero intentio com/
pletur medicinis eradicativis ad eradi/
candum [illegible] post digestionem [illegible]
ta [illegible] medicina simplicia et composita
[illegible] sola illa [illegible] que sunt
securiora et utiliora [illegible]
[illegible] [illegible] est hec
Rx [illegible] de sarcocolla [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] sirupi de ysopo
et fiant pillule vi vel vii et accipi/
antur in aurora. [Cum] eradicatum longius
[illegible] Rx [illegible] de agarico [illegible]
[illegible] sirupi de sticados et
detur ut [cum] eradicatum potius
est hec. Rx electuarii indi ℥ ii agarici
electi [illegible] incorporentur cum
sirupi de ysopo et detur in potu cum aqua
decoctionis liquiricie et maiorane [Cum] vero era/
dicatum potius est infusio [illegible]
ta in intentionem [illegible] et [illegible]

si augmentetur [illegible] et [illegible]
aut hec [illegible] limitari debent [illegible]
tendens [illegible] egrotantes [illegible]
[illegible] melius est [illegible] frequen/
tare in omnibus morbis et [illegible]
[illegible] in [illegible] ad [illegible]
[illegible] post istas [illegible] assumptas [illegible]
[illegible] que [illegible] fit [illegible]
ri debere post assumptionem [illegible]
[illegible] ut melius [illegible] feliciter
et tu vide illius [cum] intentio completur per
medicinas [illegible] consumptionem et
eductionem [illegible] licet [illegible]
[illegible] ad pectus [illegible] maior [illegible] debet
esse intentio ad [illegible] in pectore [illegible]
[illegible] ad illam que [illegible] affluit [illegible]
[illegible] stans faciliter [illegible] et
ad ptisim [illegible] sit [illegible] est [illegible]
[illegible] ad [illegible] eductionem [illegible]
[illegible] est hec [illegible] in [illegible]
[illegible] in pectore inventa [illegible] illa que [illegible]
ta [illegible] aliquis [illegible]
[illegible] et digestionem que [illegible]
[illegible] sunt ad [illegible] autem [illegible]
[illegible] hic [illegible] educere [illegible]
[illegible] et licet [illegible] et predicta [illegible]
cum hac [illegible] educere possit
[illegible] cum his que [illegible]
[illegible] predicta educi potest [illegible] quidem
est descriptio [illegible] Rx [illegible] de [illegible]
℥ i [illegible] de [illegible] ℥ ss misce et cum
modico [illegible] incorporentur et
de hac [illegible] teneat in ore [illegible]
[illegible] ipsam [illegible] ideo
ut dissolvatur et dissoluta [illegible] per
[illegible] et [illegible] pulmonis usque ad
pectus Ad hac intentionem [illegible]
electuaria [illegible] ysopi liquiricie
[illegible] frigidarum [illegible]
[illegible] et [illegible] bona electuaria
[illegible] ad hanc intentionem Rx [illegible]
[illegible] amigdalarum dulcium [illegible] ana
℥ ii [illegible] pistacorum ℥ i radicis [illegible]
[illegible] ℥ ss [illegible]
[illegible] ℥ iii liquiricie ana ℥ vi [illegible]
℥ i ss piperis ysopi [illegible] ana ℥ ss ra/
dicis [illegible] ℥ v [illegible] et
dactilorum [illegible] vi [illegible] ℥ ii zucc.
[illegible] lb. i pulmo vulpis
[illegible] ℥ i [illegible] lb. ss
[illegible] zucc. et [illegible] usque ad

contra puissitu... et addit reliquis
confectionem longissima fiat electuarium de quo ma-
ne had sumat in medijs horis et post horam
... et quando vadit ad lectum accipiat
℈ ij. Vel aut electuarium liquidum deglutiti
crudum ... et in pectore ...
... solent et pro ... et viscosas
Et si quis timeret ... que
... non est valde intensa ... refrange-
re ipsum cum 3a vel 4ta parte ... viola-
ti. Memorandum est ... complemento huius
intentionis ... decocto ... descripta
... de ... huius electuarii
Electuarium sit ... cibaria ...
... panem ... ut ... quantitatem unius
vel duorum ... Capitulum ... intentio
... complet per gargarismata odores
per ... et ... rectificata ...
caput ... posset ... in col-
lecta ... in uti-
lia videntur. Primum autem est ...
hic. Recipe ligni aloes ℈ i. macis ℈ ij. am-
bre ... vel ... florum rosmarini
maiorane sticados nigelle ana ℈ ij.
pulverizentur omnia subtiliter et deinde
misce. et in sindone de qua ligentur
et odoret. Secundum capitis confortativum et
gargarisma hic. Recipe ... galange
ligni aloes ... piretri ana
℈ i. maiorane betonice florum rosma-
rini ana ℈ i ß. rosarum violarum ana
℈ i. bulliant omnia in ℔ ij aque
usque ad consumptionem ... de hac aqua
... cum pulvere ... teneat in ore
aut fiat ex ea gargarisma calefacta
et fiat ex ea ... de ipsa le-
niter ... per nares ...
Tertium ... capitis confortativum et pul-
vis de quo ... vadit dormitum
supponat capiti ...
... capite ...
... feniculi et ... inter capil-
los ...
... pulvis ...
... pulvis et ...
... Capitulum 1a intentio ...
scilicet ... pectoris confortativa
Primum autem est sacculus cordialis talis
Recipe ... et ... zedoarie doro-
nici ligni aloes ... de corde cervi
... ana ℈ i. florum ... et buglosse an-
thos ... ana ℈ i ß. fragmentorum

... saphiri ... ana ℈ ß.
margaritarum ℈ i. macis ... basilico-
nis ... ana ℈ ij. fiat sacculus
de sindone de qua ... longus
... super mamilla sinistra suppo-
situs. Secundum ... pectoris co-
fortativum est cerotum hic. Recipe ... de
mucilaginibus ℈ ij ... ℈ i ß. ligni alo-
es ... florum ... ana
℈ i ß. ... ana
℈ i ß. dissolvatur ... cum ... cera
et ... et addit ...
... fiant cerota duo super panno de
qua longitudinis maioris ... et
latitudinis digitorum ...
... in directo ... a furcula
pectoris superiori usque ad ... qua
... in parte posteriori appo-
situm. Tertium ... cordis
confortativum est descriptum electuarium ... in
quo ... de ... cordis
quod incipit Electuarium ... vide
illud ... forma
solida ... usque ad quantitatem
℈ i. ... et post cibum et mane ...
Capitulum ... intentio ... in ...
indigentia ... et ...
... est ... nasi in ...
Secundum est difficultas
... est debilitas ...
... est ... Capitulum ...
... quantitatem
unius ... de ...
in ore. Secundum ... est masti-
... integri. Tertium ... et ...
est ... maiorane ...
facte in ore. Tertium ...
... per nasum ...
... de confortativis ... 120 ...
... per nasum ... maiorane
et ... calefactam per nares
patientis ... 3o fiat sepe
... ℈ i nigelle ...
facte cum ℈ ij ... Capitulum
...
lis descripto ...
... ℈ i ß ...
... ℈ i ... et bibat ...
... vini ... et calefacti
difficultatem ...
...
vehementissime. Capitulum ... rectificari ...

cum electuario diamargariton aliquando istis immediate
precedenti attacto cum aqua aut serio quod si
diuturno tempore in ungento stomachus ex hoc ungento
potentes amiserit nocumentum frigiditatis tamen
a debilitate virtutis quod a raritate textu-
re et a frigido et humiditate quod enter-
zelmat Recipe olei masticis olei de citoniis
olei de pipere ana ʒ i. laudani purissimi
in vino decocte ana ʒ i ß. mass. menthe
absinthii api ana ʒ ii. gal. ʒ i ß. ros.
prodij masticis ana ʒ i ß. cere quantum sufficit
fiat unguentum hoc viscosum et applicetur
ut decet etc. Item utatur ceromanci
post cum istis duobus infrascriptis primum ad-
est hoc Recipe polip. ʒ ii. folliculorum sene
ʒ i ß. anacons tartari. cum liquiricie
cinamomi masticis ana ʒ ß. sal indi gemme
ij fiat pulvis subtilis de quo accipiat immediate
ante cenam cum modico brodij aut vini
calidi ʒ i. Item est hoc Recipe. pergedazu
zuccari zu. ana ʒ i ß. pulveris hermo-
dactilorum folliculorum sene ana ʒ iiij. anu-
alagis psilij ʒ iiij. cinamomi an. ana
ʒ i. mast. muscelingue. gal. ana ʒ i.
capiantur fiunt pondere cum zuccaro et
mucilagine psilij leni decoctorum de-
inde cum eis incorporentur species alie
et fiat electuarium consistentie glutinositatis de
quo ante cenam immediate vel altera die
accipiat ʒ iij usque ad v. Item ma-
ioribus et minoribus secundum exigentiam ventris
constipando vel infrigidando ipsum etc.

Consilium 23. die xo augusti

82. Nuper in rem arduam abstu-
lit eventus. labilitate humani
corporis quod adeo nos semper operata
tam indigeret altissima prouidentia cu-
rarum sui regimen solummodo contrarium in-
digeret post illa quod preregeret in ipsius
conuone ante erat et tam vir honora-
randus leonardus tridentinus labo-
rat dispositione quod assistit applicat
nocumentum cum primo cordis vitis ut
recibit quoniam non est ventriculos hoc cum
mala dispositione cordis et vitis cum
inferiorum membrorum debilitate ad exerci-
tia et propriissimos motus etc. et quoque
tremoribus fiat in membris cordis et pectoris
et propriis in cruribus et capite et post
hoc propter etc. sui status debilitas et
capitis etc. Vero hec cura invitata re-
colligendo nos semper vivenda dispositione

et propria vere hec virum molestari secundum
pluribus quam quietem esse non leviter ipsius
ingenti molestatum vere Si enim dispositiones
iste essent in tali corde applicate ita ut
ulla earum ab altera dependenter se ha-
beret necesse foret quod dici virum istum in-
genti pericolo male terminationis esse propin-
quum Si autem dispositiones iste se habent per
dependentiam unius ad aliam fortassis non
esset hec dispositio ita excellenter eo quod id
quod esse primo dispositione esset in natione
in alterius natione quod impetum af-
ferret quod vere hic esse primo vel prius
investigandum cum omnes hee dispositiones
inuicem applicate sunt in se seorsum distin-
cte aliter enim non videretur regularis naturis
ingenium elici posse ex accidentibus
ei preteritis cordis cordis ratione ex signis
manifesta et dicendum demum et salubrium
tamen inventione et tegumentum satis cum primum
Vere aut ex hiis que spectando ante in-
venit quod cum hanc ubi sunt est mala
quo fit et humiditas tamen corde quam qualitas non
recedo esse a generatione generationum secundum mag-
nitudinibus quod pluribus sentiam aliquas
in virum istum vidi mala quo cum fit et
humiditas cordi apparata ingenter molestari
ut in Avicenna legitur primo. i. c. 2. 6. ubi
cum dispositionem illam assidua excitatam
esse ipsam lassitudini et finaliter ad illius
exitum ante consilium erexi fortassis aut
non vere ignorans illa dispositionis dispo-
sitionum remansisse vestigium dicitur enim in
corde consummata est mala quod intel-
lectum a fica est ea nati in toto corde
constitute usque quod corpus liquefiat et
ad ptisim perducat II a 3a cap. xo.
Sed mala quo malis fit et humiditas non est
mirum nocumenti dilatatam quod comprimat anima-
lis ceteris partibus quoniam etc. sive in ipsa
mala cordis dispositione cum preteritus fuit
commune primissorum est et ipsius et re-
mansit vestigium sive cordis
dispositio fuit tamen creata potuit tamen cum
sui natione esse ea male complexionis cum
et statu quo quotiens cordis calor cum
toti influit vitalem spiritum talem et
tantum quantum hic Sed cum generatur ma-
la complexione fit et humiditas male spiritus vitalis
a instrumentali spiritu permutatur ad frigidus
et humiditas tamen corde permutatione
quoniam etc. Adhuc est apparet manifeste

nacu tu cenle cor° adueisse eo qz
debilitas sustentandi cor 9 i coriis
et motibus aliis non vr preuenire passe
a dispone aliorum mebrorum q cori
et amorem motu magis laborasi in
faciendo eqtu neces l'amorem intesi
tu magnum sicut s ad cand' eqtu
dines in eis et eq ex ipsam a exc
udi ad malas optiones magnum oz in
assit ad sundu dispas malas
cori et amorem qr per signi i d qz
est no posse hu sustetari cor 9 sic
inetuis ac tremulosite corp sit
nobile nocutu cor° eius aduersse
et licz forcassi nocutu hic ptinge
posset ex simplici lesione mebre
et amorem generum ab cor no hi
sunc proposito vr ee rationabile ptinens
eo qr idem vr cor ipz rationabiliter
nocitu qd argui ex debilitate ca
pitis q sensibiliter pte ex longo epis
dolore q passus est pte et 3° pr
hic ex temporis soporiosi diuscul
i dormiendo sua gtingentem pte et
4to qr ultio recorda sapiiorum
q passus est pte qta et sextia qz
nocet in apoonibus lingue qm
ad sermocinandum pte et 6to qz lin
gua eius sequitur sensibiliter qd no
pt salutari nisi p aduentum mem
brorum qt aute sut et a cor°
effluentes Anic in speculando ad
velit defende dispam istam preui
re psise a nocitu cori sine a no
cuto ipius gplicato cu nocuto cordis
a qu° cori nocitu dependeat sine
2pauie velit ad qi nocutu i cor
de sunt p collingiam quis nacutu
cori no eit in hic discordia i enos
mtz notabiles oz n in regie huius
viri attende rectificationem utriusque
duorum mebrorum princi lim s cori et
cordis ut iam vr ee deductu Ex
quibus oz tic mite ti pate pt que
et qlis sit disp huius viri est em
dispo palisi valde ppinqua ad fortes
si ingssa est ut puim eius que
preuenit inoche a mala qoi mali
f et h cori et amorem et e qpli
cata cu sit mala dispam cordis
sine ista a cordis dispam dispende
et ut idem argutu sine eq q li
tas aut [illegible] dispoms iam vr ee
ex pdictis ~~nota~~ nota qz ipa est
nitum remanda salte dut pro qr
est nociatiua palisi aut saltez iam
ingssa est p puim epis q a cito
succedat inuta l' aio ficet 2° qz ipa
est dispo gplicata cu nocuto cordis
preuente a mala qoi mali f et
h ipius q iam pdicta que si nocitiua
mortis est nociua inus sunt principis
ulza° cor° 2° i sine dubio pm cum
puenit ad cor frigus puze u abs
qz non maius ille cuius est dispo ref
si frigus male no est miore na
nt ti illatum aliis pibus qr ~~ce~~
Alia ads ann a q de isto vio sca
bant liz sut 2 notabiles dependé
tia sine debilitas stati debilitas
in renibus debilitas in visione co
tinges dn teptat lege amica qd
sut ab ead' radice preueniencia sez
a mala qoi f et h mali duorum
mebrorum princi lim pm ex omnibus
colligendo vr ee nocuum qr cuius
est ppe festinad ad eum diam
dispoms eis ad regis magis i duo
ca la princi priendus et pm cam
est de genti mesura rem non
ualet 2m vero eis instrore me
dicalm geuterm regiam prouet
pm itaqz cam rectificare det pro
aere admistrac tamen assidui ma
gr et maiori nociuite arrentur
itaqz ciuitas uel locus uilis aut
pticare sunt hitacus eius aliter
melioente ad ~~c~~ et si nolit de
natas huz grariam in scrite sua
a media mag recede qr p calite
est n lapsu iste notabiliter humor
qr frigor no argunt relaxato uel
mollities mebrorum anno aut em
tet statum pro decursu aquarum
et mansiones subterraneas uel sua
edificia testudinalia et nimis anti
quis uel cu cegilla edificta et
mitet appetum aere aqlonare et
accidentalem et statum 2 hitaculi
na lux clausi magnum et liberum
introitum aere et ventorum aqlona
rum habetis ~~ca~~ a em pt domum
exire te calefasi aere humidi et
ventosi et ~~vai~~ valde fri ppera qz

paliss plurimum accidit in fortitudine propter fri-
goris hyemis 2a 3ii capitulo 2o. Caveat
et sibi maneat quod habitet in meridionali
loco vel in camera propterea quia aer
meridionalis calidus est cum huiusmodi dispositionis
et propterea quia ventus plurimus a meridiona-
li plaga calidus proflat. Si aer
et locus cum predictis ita non fuerit etc.
et si habere non possit debet quod artificialiter
calidum cameras suffi[illegible] munitas
tabulis et aer ibidem existens ad caliditatem
et siccitatem inclinetur cum accensione
ignis et propterea facti ex lignis pini
laricis abietis iuniperi lauri et simi-
lium et frequenter suffumiget cum re-
bus calefaciendo et exsiccando cerebrum
confortantibus sicut sunt storace cala-
mita thure sandaraca colofonia
et similibus vel cum hoc composito quod est conveniens
ad idem. Rx ligni aloes gallicum ana
3 i storacis calamite sandarace ana
3 ii rasure sicce colofanie ana 3 i.
Et si non timet expensas ad hoc
conferunt [illegible] musci ambre ana g v
et erit elegantius. De his vero que
circa [illegible] solent sit de ve-
stibus qualiter attendat ad cor-
pus suum sit vestibus bene munitus
et propterea cum pelle vulpina adeo quod
ipsum sepe sudare faciat. [illegible]
[illegible] vestibus faciat quod elegantissimum
auxilium erit ut fieri faciat ca-
ligas usque ad anchas pertingen-
tes et propterea de pellibus [illegible]. Ca-
put non [illegible] eisdem pellibus aut vulpi-
nis aut de dorsis variorum [illegible]
muniri debet. De motu sive exerci-
tio dico quod exercitium [illegible] medio-
criter factum valde sibi confert et
eo quia de rebus confortativis et co-
[illegible] et exercitium tractatum 2a
3a capitulo [illegible] corpus [illegible] nota-
biliter repletum. et fortassis exercitium
noceret magis colliquando [illegible] quam
consumendo eas et [illegible] debi-
litate [illegible] inferioribus [illegible] est
propter [illegible]
inclinandi materias ad inferiores ad
quas [illegible] movetur fluxibilitate et
[illegible] sua et [illegible] compassionis
membrorum quia [illegible] superfluitates
suas expellunt [illegible] de me-

liori quam melius est ei non dimittere
exercitium et loco ipsius uti cum quibus-
lenibus fricationibus [illegible] fa-
ctis [illegible] tibiarum
[illegible] et [illegible] loco exercitii
ad evacuandum superfluitates. [illegible] exercitium
[illegible] administrari debent [illegible]
[illegible] et quibus [illegible] in regimine
[illegible] dicetur. Melius itaque est ipsum
[illegible]
[illegible] aut [illegible] qualiter
menstruari debent in suo loco dicetur.
Circa mensuram assumptionis ciborum
ex parte quantitatis ad quam sequi repletio
[illegible] caveat assumere ciborum quantitatem
multam in una vice immo melius est
ei partiri cibum in duas aut tres vi-
ces [illegible] cibari [illegible] adeo quod re-
pletio multa [illegible] ex eo [illegible] aut
[illegible] repletionem [illegible] ciborum
et [illegible] assumptam [illegible]
qui multa sua humiditate et frigiditate
[illegible] habens ad augendum in corpore
[illegible] in assumendo cibum adeo
debet esse parcus ut ex eo debilitatem
[illegible] defectum [illegible]
[illegible] hec [illegible] sit [illegible] ciba-
tio eius ex parte quantitatis debet esse pa-
rum recedens a cibatione tempore sanitatis
[illegible] subtrahendo saltem ciborum
[illegible] ab his quibus solebat
uti tempore sanitatis [illegible] dicta
tenuior [illegible]
et qualitate [illegible] debilitas virtutis
quod scribitur [illegible] dictam [illegible]
manifeste [illegible] debiliti
virtutis [illegible] ad in
corde visum est superius advenisse.
In suo regimine eius ex parte somp-
ni et vigiliarum attendendum est quod
eidem notabiliter [illegible] vigilare
ut consumentur superfluitates [illegible]
notabiliter [illegible] sunt [illegible]
longiorem vigiliam solent [illegible]
notabile nocumentum [illegible]
discrete. [illegible]
sanitatis solita debet esse maior quam
dormiendo [illegible] quia si tempore sue sanitatis
solebat dormire in toto uno die na-
turali horas viii et in reliqua parte diei
vigilare non melius est ei dormire
in die naturali horas vi [illegible]

toto aut reliquo tempore vigilare debet. Confor-
tato dormiendi est quod caveat omnino dormi-
re super spinam quia tunc dormiens superfluitates
ad posteriora declinare facit propter quod in-
pletur [illegible] cerebri quod descendentes per
nervos inferiores facile in eo paralysim
efficiunt. Item doceat capite
elevato nobiliter et corpore inclinato et
primo super latus dextrum deinde super sinistro
et dormiat [illegible] panis expertus
et non vestitus ut corpus eius transpira-
bile reddatur. Caveat tamen in dormitione
sua ne corpus eius aut aliquod particulare me-
brum sit detectum ymo [illegible] panis quidem
contrariis [illegible] coopertum. De his vero
que pertinent ad animi accidentia [illegible]
ei quidem paululum irasci ideo ut calidi-
tas augmentata invalescet ad superfluitatum
consumptionem. Accidentia animi que possunt corpus
exterminare ut [illegible] melius [illegible]
[illegible] consequentes ad exercita-
[illegible] propter debilitatem virtutis
[illegible] predictarum [illegible] applicato se-
[illegible] itaque est ut [illegible] et letetur
et conforteretur quod melius [illegible] affli-
getur. Circa regimen aut ciborum et
potuum [illegible] sunt regule quedam
prima quod cum [illegible] ei appetitus [illegible]
cibum recipiat nisi fuerit [illegible]
quam [illegible] famem statim replet
putridis humoribus. Secunda primi [illegible] de-
regimine ciborum. Tertia regula quod cibum
quem accipit non degluciat quousque perdat
[illegible] eius masticando quod non adest sani-
tatem suam cibum degluciat sine
masticatione. Quarta regula quod nunquam acci-
piat cibum cum fastidio vel ab-
[illegible] quam fastidium et [illegible]
[illegible] a cibis grossis in vilis
[illegible] [illegible] facit [illegible]
[illegible] sic dolores [illegible] et
[illegible] podagras [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] ab [illegible] subti-
libus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] maligna et [illegible]
ta. Quinta regula quod in acceptione ciborum
[illegible] quod sit levia et facile [illegible]
[illegible] vel [illegible] cibariis que sunt
[illegible] [illegible] et [illegible]. Sexta regula
quod [illegible] in cibis [illegible] existat
ut [illegible] [illegible] [illegible] potus

[illegible] adeo debet esse ampla ut fluc-
tuatio vel inundatio in stomacho [illegible]
descendendo aut [illegible] ad cibum et
potus. Septima regula [illegible] et [illegible] quod non fi-
at magis repletio ciborum et [illegible] cibaria
[illegible] eo quia [illegible] corruptio quanto [illegible]
[illegible] tanto magis ledes. Octava
regula quod ciborum [illegible] usus est de
corpore quod [illegible] et [illegible] sunt. Circa de potibus
et [illegible] hec regula. Sequitur explanatio pre-
dicte et est quia talium ciborum et po-
tuum qualitates [illegible] adversam lapsum
super deductam quod est frigidus et humidus.
Item panis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] salis et ferme-
ti recipiens [illegible] panis eo quia
[illegible] calefactionis et [illegible]
et bone digestionis magis [illegible] et sit
[illegible] [illegible] absque [illegible] [illegible]
eius etatem [illegible] duorum aut tam
dierum ad plus. De carnibus utiles
sunt pulline et [illegible] volatilium
[illegible] sicut perdices fasiani turtures
[illegible] aves minute et in summa
[illegible] volatilium venatione cibum sunt
cum magno labore. De quadrupedibus
aut domesticis laudantur carnes
vituli a tenera eorum etate usque
ad duos annos et meliores eis
sunt carnes caprine et [illegible]
bone sunt carnes castrati. Circa
animalis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] propter [illegible] magna
ipsius et [illegible] sunt ei [illegible] qua-
drupedum vero [illegible] carnes lau-
dabiles sunt lepores [illegible] [illegible]
[illegible] silvestris porci [illegible] et [illegible]
[illegible] in etate notabiliter. Circa
aut domesticorum porcorum [illegible]
partes eius [illegible] exclusa [illegible]
[illegible] assumatur. De piscibus [illegible]
[illegible] usus ei [illegible] est [illegible]
[illegible] fuerit saliti [illegible] regime
[illegible] [illegible] lac et [illegible] lacti-
cinia [illegible] fugiat quia talia
[illegible] faciunt et [illegible] re-
mollit et corpus ad [illegible] et
putredines inclinat. Casei aut
usus et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in usu. [illegible] aut
[illegible] [illegible] et [illegible] notabiliter
salitus et [illegible] etatem [illegible] anni

no et sibi reprobabile z bibitur usus
omnia dicta propter superfluam humiditatem
eius et quia nauseativum et emplastrativum
notabiliter existit Oleum z in condime
te suis oleo olivarum laudabile et
melius eo est oleum de nucibus eo quod
declinat ad c. et s. De saporibus
autem quibus conduntur cibi acri omnes sunt
dicendi velud succus citrangulorum agresta
granata citonia et reliqua aceto non
et limonum succo pro condimento uti potest
De hiis vero que sunt condita convenit
ei vel sunt sinapisinum napi rape
et olive condite et nuces condite omnes
meliores sunt istis De aromatibus non
conveniunt ei utrumque piper zinziber macis ga
langa nux muscata cinamomum cariofili car
damomum maius et minus crocus et
similia De fructibus non reprobantur
fructus orarum quorum ortus est
a principio maii usque ad medium augusti
velud cerasa amygdala persica dulcia
pira pontica et pira omnia cucu
citrulli pepones batheca cucumeres et
in summa omnes fructus f. et h. actu
et potentia qui sunt reprobandi fructus vero
ad c. et s. declinantes qui saltem prima
habent proprietates laudari possunt velud
ficus uve [illegible] avellane amy
gdale nuces et similia quamvis omnes sunt
meliores adhuc si magis exiccati
quam recentes De oleribus autem dicitur
omnes f. et h. sicut lactuca portulaca spi
nachia bleta endivia atriplex sola
tum malva olus iamenum et similia
Olera vero c. et s. velud menta petro
selinum daucus apium rosmarinum sal
via ruta et plante omnes acutatem
acuitatem habentes sunt laudabiles De ra
dicibus sicut rafanus [illegible] aleis
cepis porris bulbis [illegible] uti potest
Potus vero eius consuetudine contemplandus
est et si permitteret ut duo videlicet deli
licies utentur magis aut indicatio simpli
ta consuetudine omnia deceret privari a vino
certo simpto a morbis qui f. et h. est et
et [illegible] quia f. et h. est et [illegible]
tinuis quod est [illegible] vinum
et propter [illegible] [illegible] fuit [illegible]
naret ei mordicatiam sua Si non
fuit ponticum non unus [illegible]
sua ad acetositatem prosequendo [illegible] et

ad frigiditatem corporis [illegible] lapsum augmentando
ut 2a 3a 4a cum prius colligendum propter
hoc in omnia et similia lauda quia eius
separatur vinum et adhereat potui y
dromelli z [illegible] hanc desperatam et
erit magnum periculum [illegible] fiare
consuetudinem Recipe mellis clari notabiliter
citrini lb. ii aque electe fontis aut
putei lb. iii decoquantur z s macis
z vi galange piperis al. [illegible] z i eo
quod omnia usque ad consumptionem 3e partis
despumando mel diligenter et utatur
eo in potu et si de eo bibat omni
die naturali usque ad quantitatem lb. vi non
replicetur ei Si autem ex potu eius
vehementer siti inveniatur [illegible]
et ei tollerare ipsam Si autem non
posset ipsam tollerare sine magno
nocumento fiat predictum ydromelli quod
subduplando [illegible] magis quam [illegible] eius
[illegible] aquam et erit potus delectabi
lior et magis tollerabilis Ad hoc
z si tali potui molestaretur [illegible]
tur bibat aquam cum zucaro [illegible]
tam z [illegible] hanc [illegible] Recipe [illegible]
z s melisse z i zucari [illegible]
lb. ii aque electe ut supra lb. 27 [illegible]
[illegible] usque ad consumptionem 3e partis [illegible]
[illegible] et [illegible] in potu [illegible]
[illegible] [illegible] debilitatem
[illegible] a vino non possit [illegible]
separari [illegible] eligat vinum [illegible] al
bum [illegible] tenue et diafanum odore
delectabile et sapore [illegible] vero
[illegible] valde remissa Si autem non possit
habere vinum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
cum aqua 3a parte [illegible] eius [illegible]
[illegible] vino z [illegible] eius
et [illegible] [illegible] [illegible] aqua
et omnis illa qua utitur in [illegible]
eligenda a fonte vel puteo vel
flumine liberiori aere et celo disco
[illegible] et sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in quo [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ubi z non in
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] et sit [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] [illegible] debite [illegible] et si
talis haberi non posset artificio [illegible]
ipsam colando per [illegible] in quo [illegible]
sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit

ydromel componitur

7 27

Regim[en] p[ro]p[ri]e alia intencio laudandi s[e]c[un]d[u]s p[er]cedendu[m] est in intenc[i]o[n]es s[e]c[un]d[u]m p[ri]ma p[ro]p[ter] est ut l[ibr]o 4 c[apitul]o 12 d[istincti]o 3a mem[b]ro dico q[uo]d [p]ria l[ibr]i mem[b]ra a p[ri]ncipalib[us] membris eradi cato p[ri]ma membro[rum] rectificatio et confortatio p[ri]mam intencionem laudo compleri debere taliter q[uod] cum in esse cuiusl[ibet] eius ut l[ibr]is p[ro]p[ri]i tendo p[ro] mundatione h[ec] desperati[one]

explicat[ur]

R[ecipe] fetidarum ... de s[er]apino ... refrenat p[ro] v. cu[m] ... de calamento et acri ... in ... quas dormiat ... et ... m ... ... mul[ier] ... debere ... ... fortib[us] ... ... a ... ... debilis ... ... resistencie ... ... fortes sicut pulpa colloquintida ... et ... albus ... ... et ... et ... et ... forte et ... magne et fortes ... ... illa ... ... ad ... pittarum de ... ... et ... et ... ag[ar]ic[i] ... ... infusio ... ... et ... et diligenter ... et calidum ... ... et ... ... et ...

R[ecipe] ... de ... ... et ... ... et diff[i]cilis eradicacionis R[ecipe] ... ... et ... ... et ... ... et ... ... et ... ...

[illegible]

vegetabilium ... ... cum ... ... gallarum ... ... bulliant ... in ... duab[us] ... ad ... ...

et sedeat in illa tepida ter vel quater
in die · Secundum dominum psile fit cu-
distilus qui ex mentis qualite qui et
ad h[ec] efficientibus valeat et h[ec] R[ecipe]
pulpe coloquintide corticum agarici ana
ʒ i · radicum cucumeris asinini corticis et
interioris ana ʒ i ß foliorum blete malue
ana m[anipulum] iiii furfuris mundati a farina
m[anipulum] iiii coquantur omnia in lib. x aque
usque ad consumpcionem medietatis · cuius
decoctionis accipiatur lib. i olei de ca-
storeo olei liliorum albarum ana ʒ i ß
salis indi ʒ i ß ierapigre benedicte
zuccarum ana ʒ v · misce totum et fiat
clistere hora dierum qua melius se habet
Si autem queratur clistere lenius illo · tunc
a predicta decoctione absumanda pul-
pa coloquintide et radices · et de reli-
quis fiat decoctio Secundum dominum al-
cium autorem concordia est vomitus cuius
iuuamentum est magnum ad egritudines ce-
rebri ut epilepsia asma tremorem et pa-
ralisim · R[ecipe] a principio ad tertium Et modus quo
administrande cum est ut accipiantur
radices rafani · et perforentur pluribus
foraminibus que replentur ellebro al-
bo deinde sepeliantur in terra per iiii or
dies postea extrahantur · et accipiatur
ex radice ʒ ß · et coquatur in
lib. ß aque usque ad consumpcionem medietatis
de hac aqua detur ʒ ii cum ʒ i siru-
pi acetosi simplicis tepida · et postquam id per
horam si non prouocatur vomitus prouocandus
digitis in os titillando in ysophago
cum quo prouocabitur vomitus attendatur
ne fiat post fastidium stomachi a cibo con-
uersa et remoueatur odore et sapore
contrario assumpcionem Et tunc competit reli-
quum quod fieri debet de vomitu et a primi-
tiuo capitulo Si interius dicitur mas
et per attractionem materie a capite per
vias eius contrarias in sternutaciones quod
fit cum res habentur incitando admodi-
catus laudandum ad organum audictus
vias aptas detinendo cum liquore
succi foliorum lauri et succi radicis
blete vel liliorum albarum · et elega-
tur illis et succus radicis liliorum
albarum ʒ et potest fieri hec cum ceteris succo facto
cum attractione ydromelle · et succi ra-
dicis blete ana calefactis et lenius
illo et cuius ut attrahatur per nares ana

sternutacionis maiorane cum succo albo pa-
hant et vicem mentis quanter diutius sternu-
tacionem prouocando · cum insufflatione
pulueris nigelle · aut piperis longi in nares
Et merito fortius illo et pulueris eius ipsa
insufflatio Vltimum dominum meum a
capite et a uentre · et gargarismata et
apte factum cum aqua decoctionis agarici et
ʒ ana quod e di in quantum ac · recepta
per impulsionem aeris ab interioribus ad exteriora reso-
frangatur ita quod virtuali eius qualitate et
motu predicto materias moueat et a cerebro
descendere · faciat et quod aut digen-
di materias et prefecturum est ut administre-
tur dignitate iam predicta amplior tempore
aut fortiora fiant in dosi care · et
recipiant in cibis mentis quam competens
est magis ad cor et mas etc. primum
sit legum alacis ambarum ingeri detrahi
bauii betonica saluia aciganum assa-
rum galanga cinamomum piper et de aro-
matis ut macis semine basiliconis do-
ronicum iacincto as de corde cerui · et
buglossa in aui preparatione expone et sic
omnes memorie iam predicte humore sunt
cum hec et cordiales dietetica castus
audaciora · piretrum sticados pule-
gium Et concomitantibus que in hoc sunt valent R[ecipe]
sirupi de sticados ʒ i · oximel squillitici
ʒ ß · aqua betonice origani vel ypericonis
ana ʒ i ß misce · et detur totum
in potu · calidum Et si velis sirupum
magne competentie · et famositatis in
hoc est R[ecipe] sirupi de liliis descriptio sequitur
Secundum breuiatus ergo non consuetus sum
describere talem sirupum sic · R[ecipe] ysopi sti-
cados pulegii origani ana m[anipulum] i galange
granorum paradisi cubebarum
macis macelini ana ʒ i ß · melis
se pulisitis ana m[anipulum] iiii alio
yreos calami radicis leuistici acori
ana ʒ · maiorane betonice ana m[anipulum]
i ß coquantur omnia in lib. x puri aque in
qua prius infusa steterint per duos
dies deinde coletur cum forti expres-
sione · et colature addantur aceti squil-
litici ʒ ii mellis depurati lib. i ß fiat
huius sirupi medietas longa · altera vero
non medietas secundum consulto glutinositate
de pura ad exhibendum potest ʒ v · de ra
aut ʒ ii cum ʒ iii aqua saluie vel
maiorane vel betonice ut libet

pt aute quia facile ualeat intelligere
ex predictis q intento ea q fuit pti
citum merito eius p instam solutiua
cpleri pt que iam sunt scripta in inte
rame prima talia .u. ania plene et
cplete cuacuare possut mas a capite u
ius et inetuus et si quedam fuere
illa cuacuata cpata ad educendu
mas a pectore et a ptibus cordi e
existentibus hic fuere potiones cfolanda
eas cum incisis cqlite qui et spad
rer respiricutibus eque ibi posita sue
runt etc hic cplere pos. cu fine
eque mas cuacuando tralsut a pectore
uelud rcub et mana in calis et
agare. thymus et xr epithymi i fus
De incisis uo gtr ad absterendu mas
a unis plures inueniunt ab aucibg
approbate ut pille de tapsia incisores
descripte. a. 7.o cap. su a pa. ter. unge
descripte. 12. et pille pferui ibid' pai
te descripte. 11. et pille de enforbio
ibid' callecte descripte. 2e. et pille
de ysmadac' pille fetide pille alme
zeseem ex. a. 2a 3a. ca. de palisi
De clerl uo q ad hanc dispos app
bata sunt sicut sic ysal descripte qui
ysal descripte philalogi yra ppatarle
ysra andromaci q omnia colliguntur
7o cap. su. a pa. tr. 2o. et dosi corp
p mc usitata non tuscendt e p. cpp
ta intentam cplenda permittendu
pa q7 cetu q cfortat unas q sunt
hic facere a pcqlites quas q ues. par
cpatas et hanu aque cfortant
eas scilicet altando mai te uel acul
te. q uo cfortant eas et cuacuando
mcue uo sunt ca q cfortat unas
calefando et expirando sunt sicut
bethanica pulegiu aigaum calatu
serpillu salmia rasmarinus zz gula
gal. utinqz of piper zedoaria cubebe
cardamomu e maius et minus nigella
et sibi siles. q uo cfortat eas sorum
a calite aculta sunt sic de his que
ad cibacam pertinet sic gua pini
maiorl et cera lepore et spec as
satu et ptes anase et ung culase
etrum mutes alem aliarum pigue
dimes et spe. lupor sue comeda
ic sue ex eis iungantur mebrlesa
De his uo q cpplete aculta cfort

unis altando cu calite et sicite
et cuacuando e sut sic atque im
teitg et stirados ai dic in potu
assuptu et agarl et hermodacti
q cuacuando cfuendo et unas unien
do et calida da et appo cu et citata
et scapinu et arcto zo. De q
uero unas cfortantia altando pli
q sunt sic cfecto anarcadina plire.
celeticam satira magna diambra
diamgem dulet clecl de ligo aloes
cappota uo unas cfortatia cuan
do. sunt pille ssite pille de hermada'
yera galieni descripte unusilr col
lecta 11. cap. tr. 2o. elect. indu
solutum callecum ibid' tr. 3a. Et in
summa amis meua cta q recipit
ad de simplicibus solutiuis merito
a unis q e posita fuerunt supra aus
talis et unoz cfortatia. Madg uo
pecllus i applicando talia metina si
ut simicia fuerit siue cta absina
te a ue et e ut acri an simplia
sinpalis callaudata. et ex eis fiant
uaric cponeres ut quedam baluea quedam
liuimeta quedam innutrcates spisso
res quedam rerata quedam elect. at
salide cfectiones et pille q sipi
at decoctiones de quorum uno pim
ctu potest ee tale. Rx utiusqz at
tolagie ute assari stirados pule
gij calati aigam an m. in radicu
pecunie acori bistorte an m. iij in
cidantur et cfundan et buliant in
sitylis uni aq usqz in quibus posita
sunt 8 l unis ligati in pano li
neo satl ex spisso et aquam usqz ad
cfupcam ze ptl et iam pinissi cua
cuatoribs ssitl mane tepeftiue bibl
uel corq in hac decoc. pperam
medie hore. Et pot z fieri ex hac
decoc ptires cubitates soli spi
ue. Si r et fomentationes cu spon
gis eidem applicatl et ex hic qto
soleo diligenter mag facere cuapo
racionem corpi toti sedenti in fund
o sit decoc predicta cui appona lap
igniti et medie corq panis cuter
tectu pt cord et napores illos reci
piat usqz ad cuterum sudacem cu
go exit aponi illam sinct cuter
panis deinde ing dia lectu et stet

usque ad sudacionem notabilem aqua item
cum fuit diligenter exercitatus totaliter
cuius prima inunctio hec ungentum Recipe
castorei piperis ʒ i olei de pipe
ribus olei de costo. Ferre olei liliorum albo
rum ana ℥ i ß uncte cerabile agarici
ana ℥ ß vetere ℥ ana ʒ ß cere ʒ i
fiat unguentum molle. Et similis ex hac
una linimentum fiat. absinde cerotum
cum quo fuit diligenter unctus tunc
per hora in potu dentur ʒ ij tyriace humo
ris vel ʒ i metridati electi vel ʒ i
tyriace antiqua et bibendum per ciborum sim
plicibus. Si aut contingeret quod per
predicta linimenta uterque et ipsum ei
bari tunc secundum et dicta confortantem
andracedinam tyriacam metridatum
et dare ei ℥ ß plures carthamum aut
diamargariton dulces. aut diambre. tres li
bita. Et hic idem modus medicandi
saltem per observantiam dictis interrogatum
statim. Et in audita accidit et aliquid
de tyriaca iam dicta aut saltem ℥ ß
confortantibus diambre vel diamargariton dictis
Adhuc in pedibus hora ad cibum accidit et
radicem unam zinziberis conditi aut sal
tem accidit cortex unius citoli conditi
dicti et saltem ʒ i conditum de zuccaro super
dictorum altera quod eis sibi zeninus acci
piat per horam unam cum dimidia ante
cenam. Solito et ad uniorem confortacionem
fiat equum uti decoctione salvie be
tonice in cibariis suis. et melius illi
omnibus quibus convenit accidit confortans unus et
andachata. cum usus in cibis frequen
tare solito. et confert innato magnus
ut scribitur ʒ a ʒ v ca quarto Deo intra
experigens quod frequens usus ad sancta
conservandum debilitatum in cibis et potibus
accepti uterque uniorem malliciens
sepissime evadunt cum in modum istum
observantis manus per dies tunc
dimittat uncionem prime predictam et
fiat fieri cerotum hoc quod apponatur
pendentibus ambobus a medio corporis colli
usque ad caudam cuius latitudo sit
digitorum 6. et die ac nocte te
neat sit prima Recipe armonii appoponaci
serapini ana ℥ ß castorei ʒ i mirre
storacis mastices sandale thuris mi
nuti ana ℥ i ß galange acori ysse
leos cerabile peonie simul adde cere

ana ʒ i ß resine albe et mollis et
ß ß cerei ʒ ß cere ʒ i ß dissolvantur
que omnes preter resinam in aceto acu
to. deinde incorporentur simul cum resi
na et cum ceperit infrigidari proiec
tum colatum spicanardi addantur
supradicte. et fiant cerota quorum di
decoctis super marmore et exprime
tur. et si adhuc non bene glutinosum tunc
multiplicetur cera usque quo cerotum tena
citatem andat super marmore et

·83· G

Generosus vir dominus Iacobus bar
tholomei. fuit in tibia sua
tumorem notabilem cum sibi
confertur dissipari ad proprium suum reduci
posset nisi per signa sua et accidentia ipsum
quia et propter situm scientificum apparet
stentur inter iste magnus intensive
quam in membrum sunt in tumorem nobiliter
elevatum est et eo magnum extensive
quia totum membrum amplectitur et propter
item in toto membro calidus intensa
valde [...] item sentitur ibi pungens et
acuta [...] item in membro pulsatio
non levis quia rubet latus rubedine
non usitata ad fuscedinem tendente
vel appareant tum et adhuc in lata pu
stule non ulla acuta que rumpuntur
et effundunt saniem subtilem cali
dam et virulentam aquam Ex quo
cum fundamento intelligi potest magnum hic
apparatus mixtum ex colera adu
stionem humoris quem ista sani abea
notabiliter inflamata cum ex omnibus
diligenter consideratis declaratur maiore
quam hic apa quae est ignis persicus
ut [...] aliquo modo colerici
potest ut clari colligi potest ex humani
bus principiis ʒ a et [...] de calo
de [...] et igne persico ubi illius
apparet tales et deinde colligi potest
ignis persicus est apa colerica que
[...] a colera una permixta [...]
[...] et sani [...] in quo [...]
pustule et resinam et adustiam
aquita perambulante et effundente
saniem virulentam et acutas quo
quibus infirmi petit ista omnia [...]
quod hic apa valde facile aptum est
[...] in ulceris adustiua et in
[...] quod indigens sui quod festinaret fieri

magis potest. Secundum remedium quod propter vehementem
attractionem ad membrum factam a materia
humorum apparata datum est ut in morbo isto
varices superveniant quas in etate sua
non credo curabiles esse. Tertium remedium
quod hic apparet valde facile est punctari
in fortiori corrosivum et ambulativum
unguentum 3a parti piattato loco. quando absol
vitur nam ignis persicus fricatur quod est
sicut pustula de genere forte corrosiva
adherens et vesicans in quo est quasi
ambulans et [illegible] calida [illegible] pau
et magis debilis et putrefactibilis est.
unde ibi unguentum [illegible] humorum deduxi si
[illegible] esse per xij [illegible] inscita ut
unde fit. Septimum utrumque illorum est ut
inclinetur si humoris [illegible] per vi [illegible]
non [illegible] ad nobilem infectionem et
humectationem alterando cibus eius cum
infrigidantibus et specialiter [illegible] pter
lata lactuca [illegible] agere
[illegible] vino [illegible]
et similibus. [illegible]
fugiens cibos pingues salitos et
humidos. Item alter potus eius cum aqua
fontis vel frigidis [illegible]
aqua [illegible] ei ac [illegible] et
[illegible] males [illegible] in [illegible] flu
xum potentes ut est ira [illegible] et ira
discordia et similes. Item de cibis [illegible]
[illegible] magis quod secundum sanitatem ven
ter eius propter fluxibilis fiat cum infra
scriptis ad saporem [illegible] declinet
magis quod ad vigilias. Item aere mo
retur et in camera ad [illegible] ten
dentibus. Secundum particulare instrumentum est ut
statim fiat eidem flebotomia de basili
ca eiusdem lateris et non fiat [illegible]
opposita quia distancia diametralis
fortassis nimium est longa. nisi ma
gna in hoc viro [illegible] requi
ret. Si in casu dextrum fuit oportet
flebotomari basilicam dextram sub cubito.
[illegible] est diameter a sursum in deor
sum sufficiens et maxime cum consuetudo
[illegible] et [illegible] maiores
[illegible] non dubito quod est
in statu. Si autem magis in hoc viro
repletio fuit flebotomari ad [illegible] lateris
basilicam distantia [illegible] diametralis.
sufficiens est quia per [illegible] diametrum
completam que est dextri ad sinistrum

aut [illegible] et [illegible] ad inferius secundum partem
[illegible] accidat [illegible] 3 v. vel
vi sanguinis. Est si appareant [illegible] ista ten
dere ad corruptionem naturalis sanguinis quanti
tas maior [illegible] per unam flebotomiam
vel saltem per secundationem quam [illegible]
pati poterit et totum hoc sensit [illegible]
[illegible] allata [illegible]. Tertia est
flebotomia ut [illegible] sanguis [illegible] et [illegible]
consuetudo fuit [illegible] est
ipsam appropinquare [illegible]. Secundum instrumentum
particulare est ut [illegible] distantie et
[illegible] evacuando cum hoc [illegible]
[illegible] Recipe [illegible] confice
amborum [illegible] ana [illegible] ana
3 vi [illegible] 3 ij [illegible]
ana [illegible] ana 3 i [illegible] misce et [illegible]
[illegible] tepidum [illegible]
[illegible] calidum et [illegible]
per horas iij vel iiij [illegible]. Secundum instrumentum
particulare est ut [illegible] per
dictum [illegible] digitis saltem diebus
x. et [illegible] in [illegible] et
[illegible] horas iiij [illegible]. Recipe aq
[illegible] ana 3 i [illegible] vini
[illegible] ana [illegible] misce.
[illegible] instrumentum est ut si [illegible]
digitum [illegible]
[illegible]
mixtionis. Recipe diaspermis [illegible] confice
[illegible] ana 3 i
[illegible] 3 i. Sextum instrumentum est ut si per
digitum [illegible] appareat [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] vi [illegible]
Recipe [illegible] 3 iii [illegible]
[illegible] 3 i [illegible] 3 iij misce
et totum [illegible]. Septimum instrumentum
et postremum de localibus est ut membrum de
fendatur a cursu [illegible]
[illegible] per duos digit
tos [illegible] ad medium [illegible]
[illegible]. Recipe [illegible]
[illegible] 3 iij [illegible] 3 iiij sanguis dra
conis [illegible]
3 [illegible] 3 ij [illegible]
q.s. [illegible] in mortario
[illegible] pistello [illegible]
et [illegible]. Octavum in
strumentum est ut si appareat [illegible]
[illegible] in apparato loco [illegible]
[illegible] in membro [illegible] superficialis

cum flammo vel mamanula ut membra
a mola [illegible] allinet ita ut nay
fusent in comparam et si videretur
in aperte compressio inter ad adustionem
et ulceri tenui inclinare tunc fiat
illa scarificatio profundior eo quod hic materia
eductioni sit resistentior et quarto
ʒ a ei [illegible] allato [illegible] dz et quoque necesse
est in vena scarpellationem facere profun-
dam ut egrediatur sanguis malus constrictus
in eo quod est in ea vena venenum et nay
fiat illud .a. non fiat scarpellatio profun-
da quia materia est declivis ad calcaneum
[illegible] hac [illegible] non negavit scarpellationem
in profundam quia sanguis in ea facilius edu-
cibilis est / quartum instrumentum est ut si con-
tingeret hanc in alio vel contingit
esse in pueris vel tunc competeret [illegible] cum
ceroto infrante et reprimente actu frigi-
do membro applicato vel de hoc Re lenti-
cule aqua foliorum plantaginis recentis aque
℥ ß amili de ordeo ʒ iii succi [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] minutissime fe-
lia et in sit [illegible] et amula misceantur
et fiat emplastrum et competet membrum
et sufficit [illegible] principium / quintum instrumentum
est ut in augmento huius egritudinis appo-
nantur repercussiva refracta cum reso-
lutivis et exsiccativis de quorum
[illegible] inveni efficacius quod id quod accipi-
[illegible] [illegible] ex [illegible] menis
.i. cinoglossa [illegible] lentibus et
pane furfurato et [illegible] de
scribere sic Re lentium [illegible]
[illegible] ℥ i cinoglosse recentis
ʒ viii pul. gallarum et [illegible]
ʒ iii panis [illegible] ʒ v infunda [illegible]
[illegible] in vino [illegible] calefacto ut [illegible]
mollificetur deinde [illegible] lentibus
et cinoglosse minutissime [illegible]
[illegible] [illegible] mirabilis
exsiccationis et resolutionis / sextum instrumentum
ut cum egritudo [illegible] usque ad prin-
cipium status ubi iterum materia corrupta et
ulcera fuit [illegible] in die medicet cum hoc
[illegible] Re ceruse calcis vive [illegible]
aque ʒ i amili ʒ xiii [illegible] ʒ i ß
[illegible] ʒ [illegible] succi apii ʒ ii albu-
[illegible] pulverizentur [illegible] et fit
[illegible] in mortario [illegible] cum suo pi-
stello [illegible]
git exsiccat et mundat ulcera [illegible]

/ et

Solutio instrumentum est quod cum fuit apertum
uti consolidantibus maioris efficacie
[illegible] Re litargiri
cum aloe [illegible] et aceto [illegible] ʒ
iii [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] glutinare ʒ i [illegible] vitellos
[illegible] ii succi consolide maioris
[illegible] incorporentur simul in mortario
[illegible] cum suo pistello [illegible] die [illegible]

Re

Nobilis vir et spectabilis dominus
Rinaldus de Ariosto indiget
regie [illegible] doloris [illegible]
[illegible] doloris [illegible] si acciderit [illegible]
[illegible] et regimen preservativum ne tales ac-
cidant dolores temporibus veris et au-
tumpni in quibus et plurimum [illegible]
bare solent tales dolores [illegible]
[illegible] et [illegible] dif-
ficile [illegible]
dolores [illegible] solet [illegible] diver-
sitatem etatis [illegible] regionum et
[illegible] et alia
[illegible] a medico [illegible]
dent [illegible] audaciam [illegible]
[illegible] includere eo quod [illegible] dicti [illegible]
[illegible] doctoribus qui [illegible] ade-
[illegible] et fuerunt [illegible] a doloribus [illegible]
dire molestati [illegible] taliter
[illegible] non [illegible]
[illegible] vias [illegible] et
[illegible]
ubi [illegible] illustrium doctorum
[illegible] et
[illegible] alia [illegible] observanda [illegible]
Et primum [illegible] est ut cum [illegible] dolores
[illegible] usque ad [illegible] dies
[illegible]
pulsatione [illegible] inflammationem [illegible]
[illegible] et dolore [illegible]
cum [illegible] fiat
flomia de basilica [illegible]
[illegible] dolenti [illegible] non [illegible]
[illegible] flomia
[illegible] flo-
[illegible] et [illegible] no-
tabilis et est adiutorium [illegible]
[illegible] solum [illegible]
[illegible]
[illegible] solutio Re
de [illegible] vel maiorem [illegible] ii pillule
[illegible] vii [illegible]

/ suppuratio

tum assumptionem in aurora per 1 horam ante et circa unum ac ordei bene calide et per horam post ante et cibum sumatur. 3m particulare instrumentum est ut 3a die post sequenti iniungatur membrum cum signis caloris et appetibilibus. cum hoc unguento Recipe olei rosarum recentis ℥ ii, succi meli- santum [illegible] sandali ana ʒ i, confectis omnia simul et tepidum administretur. 4m particulare instrumentum est ut si appa- ruerint signa dominii materie frigidioris super calidas et propter flatuositatem solvatur eius venter cum ʒ ii pillularum de hermodactilis maioris et ʒ i pillularum de serapino. 5m instrumentum observandum est ut in hoc casu [illegible] ultimo dicto unguento inuncte dicte superaddatur olei liliorum alborum ℥ i ß et admi- nistretur ut dictum. 6m particulare attendendum est ut cum tumor loci iam confir- matus est et locus adequatur in duritiem contra resolutionis complete materie admi- nistretur hoc emplastrum. Recipe pulveris mastice [illegible] ana ℥ i ß, rosarum ℥ ii, mellil' ℥ i, pulveris radicis peonie ʒ x, olei sisami [illegible] olei liliorum alborum ana ℥ iiii, cere ʒ ß. fiat emplastrum. Et si desiderares locus eius accipe linimentum hoc. Recipe olei de castoreo et liliorum alborum ana [illegible] [illegible] ana ℥ i, pulveris sandali [illegible] hermodactilorum castorei ana ʒ ii, vitellos ovorum numero ii conficiantur omnia in mortario longa contritione et infundantur in pannum lini et calide superponantur loco cum ligatura conveniente. 7m particulare consi- derandum est ut in hoc tempore [illegible] ipsius venter lubricus teneatur et propter ac- cipiendo pillulas [illegible] alleffangina fetidam ex duabus partibus sive [illegible] et 3a parte pulveris hermodactilorum [illegible] ana cenam [illegible] exhibendo aut duas ex eis ad plus et feli- citabitur opus ut sepe [illegible] dicto [illegible] digestiva [illegible] intento particulari est ad dolorem abscindendum. Ultimum vero consi- derandum in hac parte est ut si rema- neret in iuncturis debilitas post motum progressivum administretur eis inunctio cum oleo [illegible] et [illegible] parte salis [illegible] subtiliter contritorum et primo [illegible] [illegible] et mag[is] resolvendo fortificat. hec

de regimine observando in tempore paroxismi seu instantis a dolore. Regimen autem preservativum ab eventu doloris iuncturarum sufficienter tangendo sustentatur duobus fundamentis. primum quidem est super [illegible] [illegible] non [illegible] ordinan- dum. 2m vero sit in medicina administra- tione. primum quidem completur evitando nimiam ciborum et potuum repletionem abstinendo a cibis [illegible] et non solum [illegible] [illegible] de quorum genere sunt cibi [illegible] et [illegible] velud lac pisces [illegible] lactuca cu- cumeres spinachia et reliqua. Et de [illegible] [illegible] sunt omnia nimia sua [illegible] [illegible] [illegible] dolores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et omnia [illegible]. 3a item de genere eorum sunt omnia que [illegible] [illegible] et dissolutione [illegible] in fluxum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] salsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de genere istorum sunt edulia omnia nimium viscosi- tatem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut cibi pastilles [illegible] et [illegible] pellicule [illegible] et liga- mentales [illegible] partes [illegible] de hoc genere sunt edulia omnia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ventositatem [illegible] sicut sunt legumina omnia et precipue lentes fabe fasoli [illegible] ciceres alba [illegible] et [illegible] vide [illegible] subtilita- [illegible] [illegible] in regimine preserva- tivo. De potu autem [illegible] [illegible] vini [illegible] saltem [illegible] albi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad iuncturas vituperan- dum est et precipue [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] saltem per unum mensem et toto tempore durante [illegible] et [illegible] in hac parte [illegible] [illegible] sapientum [illegible] [illegible] [illegible] medicis videos a sapientibus [illegible] vetitum [illegible] vinum [illegible] [illegible] rubeum clarum non valde [illegible] mediocriter [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a rasi in dictionibus [illegible] et [illegible] [illegible] et in libello de doloribus iuncturarum [illegible] calidis [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] 22a ʒ ii in loco [illegible] et [illegible] alibi [illegible]

allegare nam cum pt ppr hic ergo non
laudo opinionem illorum qui quarta vel quolibet
ebdomada ebrietatem dolorum infirmitatum admi
strant potum cum non absindetes
vini nocent immo potest esse vinum saltem in
anni quando dicit vir sed in periculo di
spositione stat cum actus supposita assuete
et opinionum aliorum ptici cum dissenciam
sit in natura hec quidem ad ieiunium est
vero ad ebrietatem hanc cum male nate sunt
esse 3a quam consilii varie hominum dispo
nes vites et prioris ad aquam eorum
non nature aliarum ac eisdem administre
sed nam sunt nate pati ab alteri non
ebdomatica et labi 2um et licet absti
nencia a vino videatur quam conse
inestimis magis fit potest efficere nocumentum
multi de magis primam infidel quam
primam immati posicionis morem in
fluxum post et 3o quia et si vini absti
nencia aliquando confert videtur hic vir est
in quadam volunate pinguibus et ut
de repletis corporibus quo non indiget
consumptam et subtractam morem nata
bili ppr quod quandoque esse vir dd. exlau
dabilis est in amplam vero hic. alias
est homini viri uti vino stiribus medio
cris stiptici vel pancifero cum sal
tem artificiatur facto constringendo ipsum
aque sed mensuram discretionis re
lictas cum res non nales facile transeun
do cuiuslibet locum aerem et habitaculi
fusi et humidi vel tramem et situ
ppe ppe decursum aquam et venti
borealis flatum et sicca post absti
neat a motu et exercicio vehementi
et ppe in tempore ppinquo cuiuslibet posi
cum per ipsum repentine factus. De quanti
tate vero ciborum attendo iam dictum
est quia oportet euitare replecionem ciborum
et potum ipso maniorum tendere et
nocte replecionem mechanicam 2 sterilitas
sicut fertilitas quia fertilitas tempore sterili
tatis 3a pi de regimine per cibos
De regimine per sapientiam dd. quia sop
nus quietis 2 gra digestionis mentem
et pectus in mensura sapientum augmen
tando exercendo quia vigiliarum instanciam
multam applicare. De accidentibus
anime sciendum quod non est quietis aliquid
quod magis nimium dissoluendo influ
xum possit ponere et distribuere in natura

taliorem ab operacione in magis ante.
et inquietas si que remanserint in inte
riori hec de regimine preservatio ex parte
sex rerum non naturalium. De medicinalibus que
ad hanc intentionem collaudata sunt
a sapientibus expertis et vite est ut iam
iste est in fine ieiunii et estatis qua
li purgatam sunt corpus indiget vel
flomando vel farmaciis euacuando
vel utramque sunt administrando cum consi
lio sapientis et hec dicto ppr euitare
super tem scribendi. 2o vero intende
dum clinsionibus mentem ad quidem eua
porare faciendo eas cum sanctalis
ex sue sicco vinis sale rannis et
silibus comparate et saltem et melius est
diuerte eas cum encione sibi sota cum
diversis ut cum decoctione vel. rame
stione radicum aut fistiorum petro.
apii. dauci ppagi et silium et harum
fortificantes attendo aut confectiones
ex eis comparando ut sirupi ut iulep.
vel sicut sapientum consilio prandelibus
suis limitanda. 3um et 4o diuti
pit me per ventosas et scarificacionibus
tibus applicanda et melior quidem
diuisiam est si non prouidisti ei de
apracione cuncte et in hac parte lau
darem ego quod tantum purgaciones ei
verem et antiquum artificium sit
4um vero in quo consistit preseruatio a do
loribus infirmitatum est ptica cum morem
subtractio non quidem cum cuncte sed dim
sionibus ut dictum est si cum consumen
tibus magis ut cum electuariis confectionibus
et silibus. venientibus per eas consumendi
et exsiccandi magis superfluitates ad
medicinas de quarum una est tyriaca
magna andromachi cum metridatum
aut tyriaca diatesseron aut tyriaca hec
metis que multum excellentur laudatur
a pluribus sapientibus quam cum despi
cientes talli de sunt. unde tamen sui a
pi et a mensi in antidoto. distinctionem
pa et desperatam 2a est cum harum
exibere in aurora 3 l saltem per
duos menses continuando ipsas et de
gluciendo ipsas et per assumptionem corre
tardetur cibus hanc in ar adming
cutti aut in usu hanc sunt tria que
et ppe expellendo pul. assem teste hois
mortui vel aliarum primum sed non una

de talibus alii autem exhibent quod ille cristo-
rei in unam pilulam compositum et multotiens
conficiatur cum oleo aut mag. laudo ipsum in
dando clistere mane et vespere fiat et vi-
scose tamen ultra ... administrant electua-
rium deglutiendo ex eo a 3 i usque
ad duas commixto pipere salis spe-
ciebus etc. et placet in notabilibus propter unum
quod ex eo propinatum conductum flatum ducunt
et caleficum vitellium et citrinum sed do-
minantur non tamen plus similia ut consi-
derare. Ultimum vero in quo consistit cautela
precipua resumptiva a doloribus intrinsecus
est precipue confortatio membrorum recipien-
tium que fieri debet ex apozematibus. quia
repellunt a se vasa stipitibus fermatis
confortata 3o tegni. Et de uno horum
instruxit plenam causam sub generatione
sapientie. Aliqui enim administrant aquas
thermales et propter quod ut ille quod calefaciendo
et exiccando membra sui stiptice confirman-
do confortant velud sunt aquae aluminose fer-
ree attractive sulphuree. Et de se-
dantibus dolorem sit aplaturae et sibi
similes. Alii vero administrant frequenter
embrocationes cum aquis extinctionis ferri
aut calibis calibis non ultra quam materiam
calorem confortant tegendo ipsa cum ca-
ligis vel caliopimentis factis ex pel-
libus vulpinis quae expellunt dolorem at-
tenuent et stillam quidam in membris confortant
liniendo ea ex oleo cum sale conditio de-
que tamen non ultra in membra defendunt
cum contrariis caliditatem et stiptice theri-
tibus quod applicari debent partibus superioribus
membrorum patientium per quas ne effundan-
tur ad inferiora. Alii autem audaces in re
et arte administrant cauteria pungitiva
in vere et in fine estatis pedibus partibus
applicata. De uno audacium inter
istos sunt illi qui administrant sunt illi
administrant cauteria pungitiva sat effu-
ditus applicata partibus carnosis corporis
et tibiarum quorum dactilum modum ad-
ministrationis et formam cauteriorum lege
albucasim hec enim non audivi pro-
plixitatem effugientis et tamen ex eo non
credo hunc virum ad talium necessitatem
perduci debere etc. M.ccc.x.l. die 8
octobris etc.

84. Vir nobilis et in iure peritus
dominus Johannes de pta laborat

ventositatibus in stomacho suo aggregatis que
quidem dolores non leves efficiunt in
stomacho eius non raro vero et exapientes
ad caput sunt ea sede non leniter mo-
lestant ipsum aliquando vero hec ventositates
ab expulsiva virtute delate ad ventrem
inferiorem et sunt levis collice et si ipse
necesse fuerit in intestinis inde aut deo-
rte. propter stipticitatem ventris leniter ~~vel~~
ipsum ad collicam et si utriusque teritur ... fiat
re quod in inferiori ventre aggregantur fa-
le posset esse et collice passionis que est
dispositio valde satis dolorosa. enim collica passio
materialis ut est stomachi non digestae
ad inferiora per viam intestinorum redeunt
cum aere ad ipsum si accidunt et labo-
rem expulsione ... lex
multe passiones et causae generationis vento-
sitatum quarum quidem sumuntur ex parte
alimentorum in quo agit virtus digestiva stomachi
quae sunt magnae ventositatibus multis ut sunt
alea cepe legumina fructus ... similia
vinum dulce grossum lac mel ... alia
vero causae tenentes se ex parte agentis quod
est calor qui cum debilis exsistat agit in
materias eas evaporare faciendo et non
ligando eas a calore enim fortis consumun-
tur vapores sicut a calido multum excelle-
nter debilitato nunquam fit vaporatio generatio
quae ille quae est ventositatum generatio est
medium inter calorem multum intensum
et extreme remissum. et hec quidem
caloris debilitas quidem in stomacho contrahitur
a principio generationis et propter quod in hiis quorum
stomachus est rare texture. et est multum
frigide nec generatur sic credo in viro isto
in eo debilitatem caloris. a generatione contra-
ctam patet et ex hoc generationem vento-
sitatum causae tenentes se ex parte ex-
terioris alterantis ut aer frigidus et ve-
tosus infusio eorum in aquis frigidis
et consilia. Cum ergo concurrant digestionis
causae ex parte agentis quod est calor
debilis ex parte organi digerentis quod
est ipse stomachus ex parte assumptorum quae est
cibi et potus ab ante dicti et ...
et aer ex parte exteriorum alterantium
preteritorum non est dubitandum quin
ea multiplicantis ventositatum in viro
isto sunt debilitas caloris stomachi ipsius
et raritas texture vel paucitas
carnis eius raritas cum compositionis.

membrorum et constringuis totum cum magna
causa. debili vel corpore 2a primi ca de turis
debili vel membrorum. Et ex hoc fundamento
satis facile videtur administrari posse regimen
sibi quod eius ut ut sequitur. Vitet omnia
cibaria ventosa. sicut lac, mel, pinguedi
nes, legumina, fructus humidos, pistillas,
cibos, alea, porrum, cepe, rafanum, et
bulbum. Item spinachia, bletam, et bora
ginem, quamvis multum conveniat sint. et similia
istis. De potibus autem vitet omnia cibaria
ventosabilia ut communiter sicera, cervi
siam, et vinum dulce et grossum. 3a 3ii
tr. 1. 10 cap. po. Caveat etiam summo opere
a coitu et pauca collaptiva statim sui
nimo aptum est ei ut super stomacho suo
portaret pannum tinctum in quibus thesauris
esse variantur qua duplicatum vel tri
plicatum et consuetur cum eo stomachus dilige
nter. aut si dormierit portet super stomachum
suum pulvinar plenum cotone. ut adae
quato loco usque quo stomachum confortetur ca
lor naturalis. Vitet motus fortes et
coytum super cibum et omnia quae cibum fluctu
are faciunt ut revolutio de latere
in latus et similia. Caveat maxime
a carnibus frixis pinguibus de piscibus
aquarum. diligenter attendat ne cibum
multum comedat vel potum accipiat ita ut
debilitetur ex eis virtus digestiva. Deterior
namque cibus est qui in stomacho quiescere non sufficit
sicut de vino potum deterior est quod in stomacho
natat et fluctuat 3a primi. de regi
mine quod comedi et bibit. Propter regimine
eius ex parte medicinarum vitet medicinas
quae sua caliditate et acuitate inanitur calo
rem stomachi et humidum substantiale consumit
et consumunt ut sunt medicine solutive as
et prope laborasse. Similiter vitet medicinas
acutas infrigidativas excellenter et stupe
factivas et usum lactuce et similia
ut radices et caules sua colli dicit est refrigi
at et plantas quae arcedie et acu
tasite sua stomachum ledunt ut arcetusa.
et species trifolii quae alebria dicitur. De fru
ctibus vero quae vitare debet sunt maciana
granata citonia nespila sorbe et similia
De his quae conferunt ex simplicibus quibus
uti potest in cibis suis sunt sicut trecisium
ciminum ruta et semen eius anetum
ysopus et similia quae bene exhiberi non
debet ubi contigerit in stomacho multam vel maiorem

et grossam augmentarent in varium tunc quo in
medicinis debent. Emenda est via quod. 3a. 3ii. tr.
1. cap. po. Et si fuerit frigus ex mala grossa
non dabimus istas medicinas. Confert enim
addunt in generatione ventositatem immo
et ut frequenter magis in primis deinde
demum calidis. De vino vero simplicium que
excellenter laudata sunt a sapientibus
prima est pulegium montanum ex eius
decoctione vehementer facta. detur in
potu 3 v. usque ad vi calefiendo in
mane. et teneret cibus per horas
v. secunda est calamentum fluviale cum melle
commixtum. Tertia mel dispumati 8 et
calamenti fluvialis 3 i et incorporetur et
detur ex eo in potu 3 i. Tertia medicina
singularis est galgama galangi sic est
aut recipiatur et ponitur in pillulis
vel electuario vel confectionibus et exhibendo
ut prius 3 ii. Quarta medicina singularis
et mirifica ab universa scola sapi
entum laudata est castoreum quod solve
ndo ventositates. et carminat et
consumit eas et prope exhibitum in potu cum
aceto sillitico aut cum sirupo acetoso et prope
quod est modus carminationis. talis est
Recipe castorei mollioris 3 i aceti silli
tici 3 ii aque decoctionis origani rute
vel agrimonie i. silfium ex aqua istarum
3 ii misce et exhibeatur totum. Quinta medicina
singularis est nigella decoquendo ipsam
in aqua usque ad consumptionem medietatis aque et
sumatur ex ea in potu 3 iiii calefacte
cum zucaro in mane. De medicinis vero
compositis conferentibus ad hanc intentionem
est confectio de galanga. confectio de se
minibus confectio de ligno aloes. diambra
diamargaritum dulce. dyaspermaton confec
tio sarracenica i. saluatica. dicaspita ab
A. 7o cap. summa panacea exsolvit cum
ventositates omnes et certe philosophi quorum
si saepe detur ex eo 3 ii cum aqua decoc
tionis origani calefacte. frequens etiam
assumptio electuarii de baccis lauri reda
cti in pillulis sumendo ex eis duas vel
tres aut quattuor omnes ventositates
solvunt et totum quemlibet prohibent
conungere in stomacho suum frequens ex un
guenta. isto satis salutiferum est. Recipe
olei de ruta. olei laurini. olei de yre
os ana 3 i castori nigelle baccarum
lauri cimini quorum paradisi recedamus

mirre ana ʒ i. castorei croci ana ℈ ii galieni ʒ ii cere q. s. fiat unguentum mediocris forme de quo sepe inungatur stomachus ex eo calida et diligenter caveat ne stopiatur. pillule quibus uti potest gratia indefirmationis stomaci sui meliores sunt pillule de speciebus odoriferis quas alle fangias vocat Mesue. et si apponatur cum altero ʒ a parte castorei secundum administrationem has dispensationes ex longo tempore usu perfecte inveni. dentur autem ex eis i vel ii pari cum cena quamque aut semel ex eis in mense accipiat ad ʒ i. in aurora abstinendo ea que in firmacijs abstinere docet. hec sunt michi visa in dispositione dicenda etc.

36.

Sollicitavit me iam dudum reverendissima vestra paternitas benignissime pater ut eidem difficultatis anhelitus quo plurimum torquebamini qua clariori sermone fieri potest exponerem causas istius et licet plurimi illustrium auctorum suam difficultatis anhelitus plures fecit species. ut ego prolixiori sermonis constructioni ne tamen sermonis prolixitas vobis fastidium ingerat perlegenti partito magis eo quem videntur solum vero tres anhelitus species declarare decrevi que sunt asma dispnia et ortomia quod sunt eorum que in se duas et tres explicare propositum. Est igitur asma pulmonis et pectoris egritudo facta propter debilitatem vel plenitudinem lacertorum latitudinalium pectoris cum non debite expelluntur fumi et superfluitates congregate quas sequitur anhelitus cum non debite indificeret cor et eventetur ab eis propter tractum aeris inspirati. cum plenitudine vero vel debilitate longitudinalium villorum trachee arterie et pectoris non debita quantitas aeris cor eventatio debentur. ad hoc sequitur dispnia nominatur. et secundum cum utrorumque villorum longitudinalium et latitudinalium defectu contingit ut non sufficit cor eventare ex inspirato aere atque non plene ipsum cor et pulmo indificentur et fumis et reliquijs superfluitatibus eventandum ortomiam medici vocaverunt. Cum asma fit propter insufficientem fumorum superfluorum expulsionem et aeris expirationem dispnia vero fit propter insufficientem aerem tam attractum et inspiratum. Cum ortomia utrumque contingere secundum inspirationis et expirationis insufficientiam colligamus. Et si quis plures illustrium antiquorum sermones equare forte magis his nominibus abutendo loquantur melius tamen secundum eorum prefata videtur. Item insuper tamen que quidem male quidem innaturales corpori ponuntur naturales sunt male complexiones cum humoribus vel sibi proportionatis et ventositatibus et aquositatibus simplicibus vel compositis commixtis. Cum item alie autem ad quinte innaturales quod sunt male complexiones simplices vel complexe sine humoribus. et sibi proportionatis unde composite egritudines iste quidem propter reteinsunt pulmoni et pectori quidem propter quantitatem has autem sermones distinctas taliter intelligo quod ce innaturales autem simplices vel complexe sunt humores simplices vel commixti in venis et arterijs meseraicis aut locis varijs pectoris. si fuerint contenti ille propter reteintionem ad capitis stomaci et aliorum si fuerint humori propter colligantiam. Cum vero quinte innaturales sunt predicti humores simplices ut contingit stabiliti in partibus villorum longitudinalium et latitudinalium ad in utrisque scilicet pectoris et pulmonis ad in extremitatibus arteriarum et venularum eius. Si fuerit egritudo sibi propria Si quod propter rematationem tunc stante sanum pulmonis quod propter parietes pectoris comprimi ita ut eorum prohibeatur motus debitus diastoles et sistoles sic contingere videmus in plenitudine stomaci et epatis in splenis quoque duritie vel epate et in colica sifilosa et ventosa et yliaca et colica passionibus et alijs membrorum contentivis pectori colligatis. At non item humores isti quidem in ipso continentur propter defluxum ab alijs membris ut capite et epate quidem non in ipso inveniuntur cum generatio eorum sit flegmatica et aquosa. Causa generationis in ipso est frigiditas que paulatim rarificat ut Avicenna fen 10 3ia tractatu secundo capitulo de asmate colligendum innaturales autem que sunt frigiditas prava pectoris parietes seu spasmatis et materie in dispositiones a humiditas vias.

anhelitus ebetudo. et siccitas humidi
pulmonis et panniculorum continentes
partes eius et panniculorum extendo mo-
tui diastoles et sistoles ineptas reddit
proinde quod caliditas hec idem agit suo
tractu. et quia maiorem quam exigat
in corde necessitatem potest extendi quo-
niam in una diastole aeris precedo insuf-
ficiens cor extendatur necessario ex ipsi
acione. tunc habet. cogitur vitus inspira-
tionem inspirationi subiungere ut igneite
necessitati suffi[illegible] satis facere valeat. Ex
causis quoque malis autibus in plurimo eve-
tu requiritur flegma. et aquositas et
ventositas in ipso congeste aut aliunde
fluentes. deinde sanguis frequenter acu-
ciate renatizans ut in sapiens quod est
multa eius est quantitas in pectore propter ipsi-
quinem caloris cordis. et vene chili
quae sunt in humano corpore maxime mieze.
Verum aut colera difficiles anhelitus est
ea nisi per angustiam necessitatis aut stricti-
vel penetracionis pungendo sic faciat.
Raysime quod indicium tales egentes facie
videmus cum eius prava quantitas in pectore
inveniatur eius quod constrictione particulas nisi
magna difficultate subiuncta. atque
calor cordis et multi flatus et aquo-
sitates in pulmone residencium in suis
quibus refrangantur. adde quod alia here
cognita causa facit frequentius pravitatem
et angustiam pectoris. agravante qui-
tatem qua non sufficiens aeris quantitas
inspirari et detineri potest. specialiter
necessitati convenient. sicut x. 3. ii. ultra
c. 10. x appetite collir du mat. Et quoque
fit s. asma propter pravitatem pectoris
quia non sequitur ipsum necessitas ex an-
helitu. et in quoque anhelitus difficul-
tas a febribus pestilencialibus et po-
tu venenorum ut vipere. et similiter ut
6. tertii canonis. cap. 3. colligendus potu. cete-
ris necnon ventositatem. ut cibus et ex
potu cenuse. gypsi apii et infirmari
et similiter hec de causis. Necessitate ope
dico sensum satis quantitate. et causis
asmatis. disinite. et certamine quod recte
consule volentes unaquaque propter difficile
anhelitus per sibi propria et adequata signa
distinguere. cum eidem causo cagro nota-
bi mabilis propter etiam modele posi-
ce. et quoniam in actionibus puis recipiunt

cognitio ex signis maxima esse debet
et salubrem curam invenco. Sed cum primo
tegitur in curtis asmatis et reliquarum
specierum difficilis anhelitus signa hec
ponens credimus circa superius narrare
Si in asma fuit dum sanis in pectore
et pulmone exuberantis et constrictio.
anhelitus frequens siccatus. dulcis non
multe nisi scissile nisi calore multum
agente. et cum aequali sanguinis infusi
quiniscione. et quoque mag signa.
aderunt hora propria motu sanguinis ut in
diluculo et per horam unam vel duas
ante diem precipue et pandeositas pectoris
cum inflamacione multitudo sudoris circa
pectus et guttur. plenitudo venarum
pectoris. et rubicunditas eius super
plisus cum apparentijs in dolore rubore
et nisi vitus resoluta fuit est pulsus
magnus maior in sistoles quam diastoles
Est aut velox et frequens propter necessitatem
magnam quam impremit suo calori.
sanguis. urina rubea. vel subrubea
aut rufa vel subrufa grossa in substan-
tia turbulenta. Si non asmatis causa fuit
flegma est constrictio anhelitus quantitas
maior in hora matutina. flatus propria scilicet
ab hora 2a noctis usque ad matutinum
sompnus profundus et longus. stupor et
ebetudo sensuum. humiditas siccatus
insipidi aut remisse dulcedinis aqui
mucilaginosi viscosi aut salsi. per m-
variacionem flatus in qualitate aut non quali-
tate. et speculus eius distincte. et ex
parte saporis. et maxime sic. erit quoque pali-
ditas faciei et coloris et prava aut
multa pectoris. caliditas. cum mollitie plurimum
quoque tussis pravia cum siccatu multo hu-
manitas quoque multi vaporis in pectore
capitis gravitas pigricia torcius pulsus
quoque tardus et rarus et mollis et si
fuit in actibus contenta magna tremulo-
sus plurimum cum pulsus. Inveniri asma
est tremulosus x. 3. 4. tertii canonis de
signis asmatis. Urina in dominio flatus
naturalis est palida mediocris spissa
In dominio vero accetosi vel aceris palida
cum substantia tenui ad mediocritatem accede-
re aut alba quoque vel glauca. remissa
quantitatem. et substantiam flatus In salso
aut flato. Urina est cum substantia equali
non perturbata ad mediocritatem. ~~accedere~~

vel contritione accidere. Sunt vitreo aut
flate et alba mediocriter tenuis cum
ypostasi petaloide et perturbata in
fundo sedente. Adde etiam si precedentia febris
adest variaretur urine color ad intensum
et substantia eius et ypostasis dissolueretur flate
commixtione mutarentur. Egestiones quoque
tunc erunt pertinaces spumose videntur cum
palliditate et nigredine sua. Signa autem
asmatis cum fuerit colera licet raro contin-
gat signa erunt intensio flamme cum
siccitate et mordicatione pectoris in dextra
ex parte magis quam in sinistra cum resolu-
tione civilitatis pectoris et tactus pectoris
contactu inflammatio calidus existit
asperitas lingue gutturis et palati
hec etiam omnia magis adveniunt hora
matutina colere per paroxismum a tertia hora diei
usque ad nonam paucus quoque siccatus
et cum tussi atque ymo et pectoris spiritu aio
et ad spiritum eum recipit et administrat
ad hanc spectat ex tercia allato tamen sunt quod
in sompno cituarum vel ignitarum rerum
ut fulguris vel scintillarum aspicio pro
sit magis nisi citius succubuerit
velox et frequens cum malicia duricie
urina intensa citrina rufa vel sub
rufa cum tenuitate et claritate substantie pin-
guis etiam aliquando colliquata flate admix-
tione permutatur in signa hec permu-
tatione colere naturalis aut non naturalis
in complexione sua et in aliis discretis pro-
sanctis et febris absentia ut precedentia
et aliis ad imprimere potentibus. Signa
autem asmatis a melancolia naturali facta ut
pendentes sunt pectoris et faciei livi-
ditas et albedinis color strictus
et oculorum lippitudo et gravitas spiritum
pusillanimitas et sollicitudo quam plurima
maxime etiam hora matutina melancolie per paroxismum
scilicet ab hora nona diei usque ad horam
secundam vel tertiam noctis in anhelitu
quoque ponderositas et constrictio adveniunt etiam in
sinistra quam in dextra parte quoque sopnus
paucus terribilis et nigerum corporum
aspicio spiritum ac tenue et lividum
siccationes et contractiones accidere
pulsus tardus debilis et raro tenuis
et durus. Urina alba tenuis clara.
Egestiones livide et quarte ventosi-
tas et rugitus in pectore et toto corpore
uni quoque urina livida spissa et spumosa

quoque glauca tenuis et spumosa eo-
mixtione melancolie viscose vel grosse
vel aliter variate innaturaliter vel naturaliter
in modo sub quantitate et aliis vero etiam secundum
pectorum eorum complexioni evidenterque posse pro-
clamat generum graciumque supposita scilicet
etatis regionis exercitiorum regiminis
ciborum et potuum et aliorum innumera-
bilium. Si autem asma provenit
a materia aliunde defluxa sequitur ipsum
emittit subito et interim melior
debilitas et egritudo procedens et quod
intenditur et remittitur secundum confluentem materiam
aliunde fluentem. Dum autem fit vitio pe-
ctoris non accipit subito sed paulatim
cum eius eventu. Si vero asmatis causa
fuerint febres pestilentes aut alie aut
venenorum vel menarum venenosarum
potus sequuntur ipsum accessio illorum
ex signis propriis prima capituli, secunda et tertia et
sexta capituli, secunda tertia sigillatis capitulis
colligendis. Si vero fuerit compressa
materia ad pectus ut in squinantia et fre-
neticis et silentes sepe contra premissa materia
ad pectus effundendi effundi sequuntur
in compressione frenesis squinantie aut aliorum
que precedentia corpus affligebant. Si vero
fiat asma a ventositate sequitur illud
levitas pectoris et angustia ventris
ex assumptione ciborum vel medicina
ventositatis generantium et sensa-
tio gurgulationis rugitus et tensionis
in pectore et pulmone commixtione
ad generationem signa asma facientium
que diligenter expressit. Signis
simplicium humorum diversis convenientibus
signa cum materia gravi sunt materia
asma et dispnia facientium per com-
pendia colligantur qualitercumque sim-
pliciter sit materia frigida asmatis si-
gnum rubedo et levitas pectoris
et faciei pulsus velox. Sompnus
paucus sitis mediocris ratione cau-
matis in profundo pectoris. Nocte al-
teratur et aliis calidis et innaturalis a
frigidis facitatis. Quando sit materia frigida
sunt frigiditas sensibilis pectoris et adia-
centium palliditas eius urinarum pinguedi-
tas et exilitas pulsus tardus
urina discolorata sompnus multus gravat
a frigidis et innaturalis a calidis. Humiditatis
vero proprie signa sunt mollities pectoris

siccatis inter se cursum obviando ut tunc
sapius et eius innatum percipit ex admi-
stracionem excrementorum et nocumentum ex ap-
propinquacione humectancium. pulsus mollis
et undosus urina aquea et plurima pro-
sa [illegible] vitiis sicci [illegible]. signa sunt dimi-
nuciones appetitus et saliditas et [illegible]
saporum et superfluitatum paucitas.
et iuvari ab humidis et nocerii ab
oppositis. Complexionum vero distemperature si-
plicium innatum signa ex simplicium
signis cogitando percipias. Hec de signis
narrata convenientia sunt pluribus bene
formanti consimilis et reliquarum complexionum
causis et signis ut evidencia considerans
passim. consimilis publicarum complexionum quam
intrinsece eligendas et considerandas in 2º
per fundamenta firmiter difficultatis an-
helitus vero cum est plenitudo capitis,
capitis debilitatem congregatione per nitrosum
fumorum et vaporum ad ipsum elevatorum
a membris inferioribus. sicut patet quod indubi-
tanter calidum in volis assumo, et cum
a sed et reliquis quod adiuvat mul-
titudo caloris evaporacionem faciens est enim
ut estimo ex parte vero agitacione calida
nisi, fuisset per exteriis accidencia primi-
tiva constituta adhuc quod circa agitacione
calida. Et in magis iste congestionis
intrinsecum in capite nebulosum inferiora
vaporant. Secundum quia circa calididatem
tralsi. fuit ibi et vapores superiorem
locum sibi propter petere in capite dete-
nti [illegible] gravi et innate igitur
sanguinem terre fugi et sic quia in aqua quasi
pectori stillant quasi ex vaporibus
ab inferiori mundo ad mediam regionem
elevatis credimus nasci pluvia ut patet
methaurorum quia circa quasi agitacione
calida facit signa plurima testantur: siccitas
tudo capillorum et corum [illegible] fa-
ciens et alba. adorum [illegible]
do extenuata facies et reliquorum
membrorum interiorum caliditatis facilitas
[illegible] pertitudo ad opponens prona ad
iram et gaudium inclinatio. pulsus
velox et frequens tempus et alia
alia [illegible] tacta. Et si in cum [illegible]
te [illegible] circa exponere [illegible]
[illegible] asmatis facti [illegible]
alimde et missa regimen declarare quibus
In ductis in dictis dimido volumus

in terre [illegible] et [illegible] quod
inter quasi absinthium tempore quod non molesta
non [illegible] non te [illegible] est in consuetudo
hec. de longis habentibus [illegible] acutas
sicut [illegible] et [illegible] 3 ij.
alleto calo [illegible] in terre [illegible] i
duo [illegible] in terre [illegible] non valent. et
nec alii. Regimen in [illegible] non valet
quia [illegible] aer [illegible] et quod [illegible] eli-
gatur in quo [illegible]. clarus subtilis
calidus et siccus nec frigidus et humidus
nec ventosus [illegible] a meridionalis. cum
[illegible] ventus humidus. nitrosus est asmatis
causa [illegible] — et 2a [illegible]
2a ca. de naturis temporum et [illegible] 3 [illegible]
alleto cap. et si aer talis naturaliter [illegible] non
patet artificiatur procuretur calefiendo ca-
meram accendendo ignem in ea cum li-
gnis iuniperi lauri cipressi [illegible] et
[illegible] aut suffumigetur cum carbonibus
quibus aspergatur mirra laudanum [illegible] inquam
storax calamita et olibanum simpliciter
vel commixti. et superaspergatur pulvis ex
hoc. quo [illegible] thuris minuti 3 i laudani
3 ss. storacis calamite 3 iij fiat pulvis
aut supponantur pulvis ignitis pulvis
[illegible] galiengi [illegible] vel [illegible]
in camera herbe [illegible] tales ut cala-
mentum. edera nepita origanum menta
[illegible] maiorana salvia [illegible]
[illegible] et his [illegible] quod ad [illegible]
[illegible] rectificetur aer cum isto odorando
pomo. Recipe [illegible] galange [illegible] ana

3 i laudani [illegible] 3 ss. thuris san-
dali ana 3 ss. ambre [illegible] ana [illegible]
fiat pomum cum malvasia. aliud po-
mum. Recipe galliengi 3 ij [illegible]
de rosis [illegible] blatte bizantie
ana 3 ss. laudani [illegible] 3 v. musci 3 ss.
fiat pomum cum [illegible] vel aqua maiora-
ne [illegible] aqua vitis vel rute. et
confert odorari pomum huius aeri pestile-
ciali. et rectificat [illegible]
[illegible] [illegible] insuper mansiones fra-
[illegible] et testudiales et [illegible]
sit quod camera habens fenestras orientales
et [illegible]. et clara existente aere aperi-
antur in mane fenestre et aperte dimit-
tantur usque ad horam prandij, deinde clau-
dantur et sole petente [illegible]
[illegible] et teneantur sic usque ad [illegible]
[illegible] ut aer [illegible] et

rectificetur ut suffocatus maneat. Evitetur
et mansio super aquis stagnis et lacu-
nis et aer turbidus nebulosus et va-
porosus fetidus et infectus. Et quod vestes
amoveantur rectificacioni aeris competendo at
tempus eius ad corpus eligantur minime pectus
et collum stringentes cum suffulturis
agninis membris immediate que ulpinis
que meliores sunt et precipue astantur
ut corium [illegible] colligentur que fiant
de variis et dorsis eius aut agnellis
et similibus. Et suffulture aut de lutria
facte aut animali in aqua degenti vitam
da sunt facta et de pelle lupi leonis
[illegible] et similium [illegible] sit. Et
utantur caputeo et capitis tegmenta
[illegible] ex panno grosso calore tincto ca-
piti non nocivis cooperiatur et [illegible]
[illegible] de panno tincto in grana aut
chermes aut berzatino et morello [illegible]
[illegible] et similibus quasi tinctura calentibus.
[illegible] et sequatur in camera herbe
calide aromatice ut menta serpillum
salvia rosmarinum calamentum et su-
dicta preter rutam et apium que rore
sunt nociva ut patet [illegible] et hec
colligantur aut arbores [illegible]
vino aromatico decoctam perfundere [illegible]
[illegible] aque vitis et similibus [illegible] de patet
et non valet. De motu aut exercitio
hec habeantur. Exercitium modo [illegible]
in mane [illegible] quibus superfluibus
ambulando passu moderato vel velociter a-
scendendo et descendendo scalas aut mon-
tem aut equitando super equo non valde
sinistro aut [illegible] arcu sagittando aut
ligna non velociter incidendo et cantus
[illegible] vel [illegible] melliflua [illegible]-
do quod est exercitium pectoris [illegible] 3a primi
doctrina 2a capitulo de qualibus exercitiis [illegible]
[illegible] et in [illegible] habeatur [illegible]
complete digestionis fiet exercitium fiet [illegible]
iste in super motus super cibo nisi [illegible]
ambulare non [illegible] per cibum [illegible]
[illegible] digestionis excitat. [illegible]
non est ut motus qui fit post comestionem
fiat levis et suavis 3a primi doctrina
2a capitulo 8o. Mensura vero exercitii qualitas
est dum [illegible] adhuc sentitur in [illegible]
agilitas et dum calor [illegible] motus [illegible]
sine nocumento tollatur et dum membra in
motu [illegible] et calidantur tactu.

sanguis et spiritus [illegible] mensuram non ex-
cedentem quia si propter debilitatem exercitium
fieri non possit ut in paxi [illegible] frica-
ciones exercitii vices supplere debent. Frica-
cio sic fricacio recte est ac si esset altera
pars exercitii 3a primi doctrina 2a capitulo 5o. In
fricacione tres condiciones assignari debent.
Prima est ex parte modi fricandi. 2a
ex parte illius qui fricatur. 3a ex parte eius
cum quo fricacio fieri debet. Dissuadeo primum
fricentur primo extremitates recte incipiendo
a pedibus et cruribus sit quod fricacio fortis
satis deinde procedatur ad coxas de superio-
ribus ad inferiora trahendo et sic de hu-
meris [illegible] et [illegible] deinde fricentur
[illegible] et adiacentes partes. Deinde dor-
sum et spatule. Ultimo vero pectus incipiendo
a partibus inferioribus pectoris [illegible] trahendo.
Partes vero pectoris laterales fricentur trahendo
versus brachia. Ultimo vero [illegible] fricentur
extremitates recte predicte ut materia que
per fricacionem pectoris et adiacentium mo-
tui habilitata est cum fine ad remo-
ciora membra trahatur. De qualitate vero fri-
cacionis dissuada sit regula ista
[illegible] fiant fricaciones fortes propter
[illegible] et [illegible] materiam forcius resi-
stere [illegible] lenioris fiant
[illegible] aut materia et motum habilitando
facta. Res vero cum qua fricaciones
fieri debent sit sicut pannus asper melius
[illegible] fricacionibus fortibus propter [illegible]
qua [illegible] delectabilem in membris [illegible]
[illegible] fiant fricaciones manibus
predictis membris applicate cum panno
molli calido aut cum aliquo ramo ad
[illegible] quam in paxi vero si [illegible]
fiat fricaciones hic ordo sinetur.
In principio paxi fricacio fortior
fiat quia materia magis resistit [illegible]
[illegible] et [illegible] et quia in membrorum
profundo magis sepulta est. In aug-
mento vero fricacio fiat forte satis
lenior tamen quam dicta est [illegible] mobili-
[illegible] materia et [illegible] calore
digestionis incipere [illegible]. In statu
vero lenior fiat fricacio hiis que dicta
sunt quia multum de materia resoluta est
et quia materia magis abest et [illegible]
iam in precedentibus temporibus multum resolu-
ta est et quia ista est [illegible] 2a primi
[illegible] et quia pori apertiores existunt

ut insupportabilis est nimia per causas. Propter declara-
tionem vero laboriosi utendum est fricatione
paucificata cum nimia et vigilata virtute
et quod tamen salubri existente morbo expel-
litur quod expelli debet post de crisi et prima
et tertia canonis 3o. Sanantes autem hii fricatione
cum maderent infecta virtute et
et fastidito egent et confectione et hume-
ctatione parum et aliis discretis ingeniis
diligentiam moderandis. Secundum fric-
antes fieri debili existente virtute cum
pannis suffrigatur unctionibus cum
modo ligno aloes galanga et reliquis
infra tangendis aut cum pannis in-
fusis in vino cretico et malvasia
et rebullita decoctionis gariofili galange
maioris folii spice et consimilium quibus in quo
pani expressi sunt ponantur fricandis mem-
bris et cum eis fricatio fiat at sic
adherentes membris remaneat ita quod
ne vini corpulentia melius poris
imbibatur ipsos oppilans et mere et
fumorum superfluitatum prohibens. Propter sum-
ma in colligendo motus et exercicium
temperatum caloris naturalem et virtutes vivi-
ficat quies vero superflua propter est infrigidans
propter privationem vivificationis caloris
et propter constrictionem que est suffocans et
humectat propter defectum resolutionis
superfluitatum 3a primi doctrina 2a capitulo
de hiis que proveniunt ex motu et
quiete. Amplius quod fricationum sicut dorsi
abstersio et nitens. Secundum 3a vero erit non
naturalis ut sompnus et vigilia ista dico
que limitandus est sompnus et vigilia
penes horam et quantitatem ad qualitatem
aut formam decubitus. Primo autem non assuetudo
non est super cibo valde cito dormiendum
quoniam melior sompnus est ille qui sit postquam
cibus a superiori ventre descenderit
neque non super nimia vacuitate dormi-
endum est quoniam est virtutem deiciens
3a primi doctrina 2a capitulo 10o. Secundum
vero est ut migrat dormitio sufficientis
saltem horas duas quod per prandium aut
cenam. Contraria quod dormitio vita-
da est generat enim multas egritudines ad
prima naturam producit tamen vas. Vide 3a primi.
allato capitulo. Propter dicit quod dormitio ma-
lum generat enim reumatismos et egritudines
humectantes et corrumpit colorem et
generat apostemata et laxat nervos et

et efficit pigritiam debilitat appetitum generat
apostemata et febres frequenter febres. ma-
xime tamen hoc si a sompno subito fiat expe-
rimento. Sompnum tamen nocturnum interrumpen-
tibus dormire non quod in die tempore vel horas
supplentibus vices sompni nocte interrum-
penti ut quod dormi orantibus aut aliter
occupatis. Quantitas vero sompni est pro-
ut [illegible] vel [illegible] horarum huius diei est. Hec
in moderando rerum dormiendi consuetudines
et aliorum quantitatem. Hec enim sompnus
est temperatus qui omnibus melior qui
sit talis non virtutem naturalem potentem
efficit perficiendo operationes suas et est
virtutem alterum quiescere faciens et
in eius sitim augmentum perficiens quod etiam ex-
distemperamento sompni est superans est quod in
ipso cor vero sensibilitatis et fixitas manife-
statur 3a primi doctrina 2a capitulo secundo et 3o
et Galienus de re. sa. Forma vero decubi-
tus melior est iacere primo super
latere dextro. Consuetudine primi sompni
enim melius venit cibus in fundo
stomaci melius quod amplectitur ab epate ca-
lore quod sto sustentatur sicut ignis lebe-
ti nam et melius colliquatur. Post hoc vero
fiat super latere sinistro revolutio
ut melius cibi forma a cordis calo-
re potentiori penetrari valeat et
umquam ex eius vindicatur a calore
proprie cordis et epatis utrique
influentiam domini vero 3o iterum fiat
super dextro latere revolutio. Iam enim
cibus digestus et eius succus habi-
lius per portanariam ad meseraicas
ferri possit ubi aquatur quanti debet et
inde ad epar vehi ut ex ipso suo
radix massa generetur. Super ventrem autem
dormire iuvat digestionem sed vitandus
est eius usus. Oculis enim nocet. Re-
supine vero dormire malum ad malas
preparans egritudines rerum in urina
ut apoplexia epilepsia et incubum et frenesim
quia superfluitates ad posteriora declinare
facit 3a primi allato capitulo. Vigilia autem
temperata reumatum consuetudinem
et totum corpus fortificat virtutes
animales excitat appetitum efficit
et superfluitates expellunt. Consueta
vero debilitatem temporis consuetudinem et quod
excedentes generant apparent. De regule
tamen autem et immaniorum dicendum est

ut n. corg a superflui hg medium prima
neat valde stude qt qui ventris so
lucione urine atque sudore p vacaco
ne et capitis ac pedum et tarcis ab
lucione fieri pt ut eo alunf ca b
guat. i. retencio corum q cuare
debet eg. anus gnus ut complexionis
comparis et virtute ad qs cuitaclas
henda e in mane debita super tu
expulsio p ventrem p urinam et p
sputum d. p sudorem si expedit Et
cum mensa enaudore porteriuet
assumpte sit retinendore mensa
excuntibus prorcenet et si debita
eua p ventrem nalis no sedat
artificiat provocat dz clisteriorum
lenitorum primo i relaxis minuendo
et alonicis primo zanabilis plus
indifferenti dt cum si p u nod appliat
ne opus in expellendo iuuet
ipa cu sit distori p q cum desiccado
Re Radicis violare manual malue
et bilite furfuris an m. I. coquantur
in lb ij aq. deinde colentur et ex
primantur et de predicta colatura acci
pias lb I olei rosacei z ij s. aut
in saliis quibus z s. vel z vj mell
ros. rosati z I. vitellum ovi vnum
misceantur omnia simul et fiat diste
rit. u. hic de lenibus et utilibus conus
tu magis tc estate. tc aut yemis
predicte decoctioni addi pt oleum ca
mo meli. in liberatum et sica z in
iam predictam qui tem castile et yera
pigre et zuchi rubei an z s. et
fiat ut dr Patet z si uis i ipso
te estate et autumpni ipsa and oti ui
lati et rosati an. ut dr Dpo aut
veris qz tuc calliquant et mouent
spiritus cerebri post sunt aliqualiter
ventositatum reumatica et hec in
motu corum calore nali et frequenter
frequenter ventositant Esset go q eius
oleum de ruta oleum laurinum oleum
de pucianar oleum de aug l ameal
et gsta Dixisti z vnum z bindete
simpliciter eius est in predicto tc et
hora aut si maior eet veta s t
augmentas adda predicte decoctioni
z s. dect de bacc lauri a elect
indi a. chaire g tm situz. loco
aut predicte decoctionis pt accipi

ctiam lb I. brodij gallinae vel galli pi
guis et cum predictis misceri aut pt
decoqui carnes semen aneti et ani
si et de predicta decoctione accipe
ut dr aut si fortiorem vis decoctionem
Re semen lenstici ruta ceram sisile
os feniculi et apij an m. I. cartaci
m. I. fiat . cocta in certain quantitatis adu
cendo mediz plitam pectori invisca
tam et ex predicta decoctione fiat
ut dr Potest aut predicta clisteria
fortificare et eis velociter apparuis
imprimens panendo loco sal gemmis z I.
a z I s. sal gem. fiat .u. ei strius
velocitati aparum euigentez firma
tie 2a rey ca o p o. Si nd distere
abhorreret eger ut c almanore
consuendo accipi ad loco predicti distere
re medium suppositorum mediocre sez
pillam vnam allefaugiaz desiccatae
mess p horam vnam in venam et qt
iste mag. dn prope in sto quitas
Si aut propter i capite ponderositas
et altitudo predicta pilla simeda
est p duas horas p cenam hec cum
est hora continua cum mag a capite
distillare intendis ut p. a. z. z. tt. 2o
ca o de cambus tumoris capitis aut
loco predicte pille accipi a pilla vna
assaiaretis desiccare ut ut ceteris loco
aut loco predicti pillarum bibat seu
tella plena de pinguiori brodio galli
antiqui q pati z i. cetem. d. i xo
z ij. et plures alibi et est ut p labo
rem et exorcium validum predictus gallus
decollatur et separatur et panai i ven
tre eius hec Re cartami seminis aneti
an z ij vel z iij vel z s. et coquatur
aut si loco polonis et cammicarancis
predicti brodium lenitivum facere velis
ponantur folia bilite vel folia volubil
miore in discensia calida vel folia
malvae violarie et consilium i fra
aut loco predictorum sumantur an cibum
cappres saliti et aceto conditi leviter
n. stringunt incidendo et colliquando
sit tu acetum quod confundit no valde
acetosum fz remissum in acuitate et
cum pectori nocivum aut accipiatur
cuiusque loco predictorum aqua decoctionis
ordei z iii pulueris cinfirabic subtilissi
trita q ij et det in potu calida.

in matutinis aut decoct. aque mell. ℥ iiii epithimi ℥ i. ut 6ª aut decoct. aque decoctionis ficuum siccarum calamenti et rute ℥ iii. aut tiriaca feniculi cum ficubus et melle et aqua et bibatur ex decoctione ista natis medius cum cibo. Tu aut potes describere sic Recipe ficuum siccarum albarum et magnarum numero viii rutae tenerae. [illegible] ℥ i. epithimi ℥ s. feniculi ℥ iii. coquantur in lb i aq. usque ad consumptionem medietatis et det in potu ex ea. ut 6ª quia tunc feniculum valentibus et debilitate et alisanidalite melius est ut dicitur serapionis ut fiat certum modum. Aut laca [illegible] ℥ mea quantitate ut meditaratis Recipe in diluculo cum aq. ordei vel post sui pulveris semen [illegible] ℥ i vel i s. ut quantitatem aut semen ipsa [illegible] Recipe folliculorum sene sine seminibus ℥ s. tartari ex vino albo et vinoso calefacti ℥ ii cinamomi ℥ ℥ citrini cum ℥ s. et fiat pulvis. Aut fiat ex hoc electuarium cum longa usu ex pto et propria industria [illegible] quod electuarium dictum prime [illegible] est. Recipe violarum recentium palmum recentes cum ℥ iii s. semi quinque majora [illegible] passulatarum solle citrini semen cum ℥ i. [illegible] ve. [illegible] bo Recipe buglosse valentibus [illegible] cum recentium si [illegible] cum ar. [illegible] ii et si [illegible] non possunt recentes ponantur ex predictis cum s. radicum feniculi petro cum ar. i. coquantur omnia in lb vi aq. usque ad consumptionem duarum partium. Deinde Recipe pulpe cassiefistule pinguis et bone pulpe prunorum maturorum lb i. pulveris [illegible] ℥ xvi coquantur omnia sic cum predicta decoctione usque ad formam electuarii deinde deponatur ab igne et incorporentur [illegible] Recipe citrinarum ℥ i. reubarbari ℥ ii pulpe ℥ i ℥ ℥ i s. sene tartari cum ℥ ii cinamomi electi ℥ s. piperis nigri galange cum ℥ i. fiat electuarium detur ex eo in matutinis ab ℥ s. usque ad i s cum vino cretico calido vel aq. calida [illegible] ta vel cum decoctione ysopi ficuum ut Sa. Sabro [illegible] ex ipso per duas horas cum [illegible] dare coclear. ut deglutiat et [illegible] valentibus et expulsa in subducendo materias que in intestinis [illegible] si det ex eo [illegible] coadiut. [illegible] in [illegible] et [illegible] mictis

retentas [illegible] calorem flaa. et melius simplicibus ut quinque si augeatur dosis eius ut patere potest per simplicia ex quibus [illegible] Decoctio [illegible] si minoret ipsa pre dendum est cum assumpcionem diureticorum simplicium vel compositorum Recipe [illegible] potest accipi decoctio. Recipe seminum quatuor frigidorum cum decoctione aq. ordei cum decoctione [illegible] cum [illegible] valentibus [illegible] Recipe cum ieiunis accipi potest decoctio. [illegible] valeriane [illegible] et aliorum similium cum aq. distillationis [illegible] cum succo vel aqua decoctione vel distil lacionis seminum milii solis [illegible] et usu. et experiencia in secreta fuerit Ac [illegible] aut est iustinus descripcione Nicolai et [illegible] et [illegible] simplex descripcione eius et [illegible] ista descripcione cum [illegible] ℥ ii [illegible] callecta cum descripcione Recipe [illegible] nardi asari [illegible] foenicul. cum ℥ i. [illegible] se. apii cum ℥ s. se. milii solis ad [illegible] cum [illegible] subtiliter et [illegible] et fi aut tract. cum succo apii et ex eis acci piat[illegible] [illegible] in matutinis sit cum [illegible] ℥ i a i s. Sabro [illegible] frequenter [illegible] seminum [illegible] sum [illegible] medicti [illegible] applicetur s. a [illegible] in [illegible] balneo [illegible] decoctionis [illegible] istarum [illegible] descripcione Recipe petro. [illegible] apii valeriane genciane [illegible] cum ar. i. [illegible] milii solis petro [illegible] cum ar. i s. [illegible] et [illegible] cum ar. s. coquantur [illegible] aque [illegible]

·1·c·3·ª [illegible] apliis

Summula de mala [illegible] secundum [illegible] perfectionem prolligacionis [illegible] melioris [illegible] per [illegible] cum [illegible] et [illegible] eius [illegible] ℥ [illegible] [illegible] in quo [illegible] illius [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible]

Adolescens [illegible] de [illegible] famosa [illegible] [illegible] [illegible] pluribus [illegible] non [illegible] molestatur est [illegible] eius mala quod [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] multiplicata est [illegible]

a stomacho capiti continua cum [illegible] mul-
te emanationis ab epate et ab aliis
membris inferioribus proveniente [illegible]
post [illegible] in corpore et suis [illegible]-
bus [illegible] propter debilitatem digestive
eius que [illegible] in capite
[illegible] sunt plures [illegible] non aliquam
molestationem ipsius quod faciat principalis
egritudo que est scoda vel dolor capitis
[illegible] et antiquus denominatur [illegible] ab
[illegible] vel cephalea. Tertium accidens
est ipse dolor capitis cum dictis ab
illa mala complexione proveniens. Quartum accidens
est vacuitas in [illegible]
tu proveniens sicut [illegible] in [illegible] pre-
[illegible]. Quintum accidens est vacuitas in hu-
[illegible] contingens. Sextum accidens
est [illegible] ad pectus [illegible]
ad fauces et ad nares non raro pre-
veniens. Septimum accidens est dolor continuus
et extensivus in spatulis et [illegible]
sepe proveniens et aliquando in musculis
pectoris apparens. Octavum accidens est motu
in [illegible] eius diminutio et corruptio-
nis adveniens. Nonum accidens est gravi-
tas et [illegible] debi-
litas in motu [illegible] et [illegible]
[illegible] corporis apparens. Decimum accidens
est mala dispositio stomachi [illegible]
do est magis hoc accidens a nocumento
capitis eveniens quia nocumentum capitis
adeo provenit [illegible] fortasse nocumentum
capitis prius a stomachi nocumento maxime
provenit quia [illegible] egritudines
[illegible] per colligantiam eveniens frequen-
ter [illegible] ut unum eveniet et mitt-
at ab altero [illegible] ponit
[illegible] quarta primi doctrina [illegible] capitulo octavo
de complexionibus dispositionibus [illegible] Et cum
[illegible] provenit ad [illegible] purgationem
quemadmodum [illegible] assotia-
tur stomacho debilitatur [illegible] digestio et
mandat ipsi stomacho vapores malos et
[illegible] non digerit et [illegible]
egritudinem et si [illegible] prove-
nit patientes ad debilitatem et [illegible]
[illegible] et alia [illegible]. Et si [illegible]
tas id est caliganția [illegible] in iudicium
[illegible] et [illegible]
[illegible] Quintum [illegible] vacuitas
[illegible] stomacho [illegible] et [illegible]
sine [illegible]

acceptanda est [illegible] ab [illegible]
[illegible] cui
[illegible] apparet ab [illegible] mali et
efficiente provenit ita ut non [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] in parte
et appetitu. Reliqua accidentia non ulla
apparent in hoc adolescente ut debili-
tas renum que provenit per colligantiam
a corde quod est modus colligantie [illegible]
[illegible] colligantur cordi [illegible] colli-
gantur sicut cum epate et epar colliga-
tur sicut cum corde et ita [illegible]
colligantur propter epar ut secunda primi capitulo
de complexionibus dispositionibus [illegible] modo col-
ligantie illud legendum. Aliud autem
accidens est ventositas [illegible] vel [illegible]
gulatio et [illegible] stipiditas et aliorum
[illegible] accidentia [illegible]
[illegible] radice [illegible] effi-
ciunt ut [illegible] facile appa-
ret. Et ne [illegible] et vo-
luntate [illegible] videamus [illegible]
[illegible] et [illegible] bonum est
[illegible] accidens scoda vel cephalea
[illegible] est [illegible]
torum et doctorum concordia et colligi-
tur [illegible] pro-
venit a mala complexione [illegible] capite [illegible]
[illegible] et affec-
[illegible] apparent [illegible]
sit [illegible] sequitur ad
ipsum [illegible] causa
dependet [illegible] egritudo [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] quia
accidens [illegible] col-
ligendum. Aliorum accidentium [illegible] parte
[illegible]
gesta [illegible] ipso [illegible]
recepta [illegible] debilitate digestive
[illegible] per venas et arterias [illegible]
[illegible] et [illegible] pulsa-
vel descendens [illegible] ut [illegible]
[illegible] recepta in musculis
spatularum et pectoris [illegible] dolores
extensivos [illegible]
ut [illegible] malarum [illegible] frigida
que [illegible]. Alterum non
[illegible] accidens
vaporibus vel humoribus [illegible] ipsius
inficiens [illegible] in spatulis [illegible]

pravitate

recepta

virtute eius et cum collera continuatis et corruptis in sapmo pacientis aliquem in ipsiusmet recipiunt spiritus tales reperi tantur organis sensuum interiorum quorum non est difficile videre si coruptis i dacciendo mimmuzat [illegible] vel corumpuntur et quod ab complexionibus apparentes interiorum sensuum sunt et exteriorum ut sepe sanitate et sibilla in ambobus tunc videatur et corumpuntur in sensibus visus ut ymaginationes et si nulla vide tunc videntur. Ex quo fundamento clare videri potest quod si materia ista dominans aquosa esset et subtilis facile videtur quod iste paciens esset ad paralisim incidere materia si intrinsecaretur in pectoralibus partibus cerebri facile defferri posset per quod nervos provenientes et in medullam cerebri et paralisim efficeret quod medulla a parte posteriori cerebri dicitur et ei sunt ut patet 3 canonis 2 incipit. Medulla est vicaria cerebri tamen sic ibi colligendum. Et ex hoc cum fundatis leniter deduci potest causa aliorum accidentium que quedam fuit abmittendum cum ad sapientes. Secundo iste derivatur. Ex quibus omnibus ultimus huius dispositionis timoris et gravitatis apparere potest. Est enim vir iste paciens ex illius repentine et molestiarum contristatione sit sequencijs si materia in pectoralibus partibus trahitur detinetur et suffocationis subite si multa materia et cito ad pectus et pulmonem effluerit quod dolorum membrorum 2 quod materia ad diversas partes effluerit et ita dolores generavit quod est unum de aliis accidentibus causa facile apparere potest quod cura graviter dicto paciente quod regimen eius procuratum solicite multum et sine mora observari debet quod in duabus partibus dividendum recte et igitur ut patet de regimine eius primo. De rebus non naturalibus ex quibus de eius dispositione ipsius primo mutate rerum ut in inferius videri potest. Primum igitur de aere calido continebit in 2m membrum in rerum non naturalium facile procedendum. In primo itaque calo mensura actualis regionis et loci eligi debet sit in loci vel camere eius aer ad siccitatem et caliditatem inclinatus notabiliter magis tamen prosicci tatem. Ex eodem debet quod per caliditatem nimium provocat ad inflammandum et sumpto ab etate quod considerandum est

et que naturalis eius quod ad caliditatem et humiditatem infallibiliter inclinari videtur si quod non possit tunc aer ita notabiliter ad siccitatem inclinatus suppleri debet cum electione ab arte procedente ut habet in camera edificiis parietibus ex asseribus constitutam vel stupha siccam in se habentem a 3o cum magno igne quod 2o cum suffumigacionibus rerum siccarum vel aer ad siccitatem inclinetur ut comburendo ligna Iuniperi lauri abietis et similia aut cum pulvere huius rebus igneis sepe appositis cameram suffumigando. Et laudanum storacis calamiti 2 s. ligna aloe sandali in [illegible] liciorum cum 3 [illegible] alipte muscate in [illegible] pulveris qui usus fuerunt yemis et autumpni frangatur cum alta mediate pulveris gallarum cipressi. Ad hoc 2 gluconiticum conferunt quod virtutis storacis calamite pulegii origani montani et similium quorum suffitus cum candele sua lapsus cerebri confortat et rectificatur. Item ipsorum odoratu in nare pluries in sindone ligatus et sepe adoratus magne utilitatis erit et si adsunt predictis fiant poma. Que in manibus portata sepe odorentur utilia in isto esse. Alterum etiam talia refrangendo rerum et aer tempore anni quod erit tempus bonum et talia quod contra humiditatem. Caput in lectis in mediocriter bireto notabiliter calido suffulto pellibus vulpinis vel saltem de pellibus variorum vel de pellibus agnorum magnorum nigris et similia. Item versus dorsum et ventum adiacentes predictis pellibus muniri debent propter quod et in motu ab humido et frigido preservari debent cum calciamentis notabiliter calefacientibus. Et ex hiis facile gravari apparere potest quod evitari debet mansio aquis currentibus propinqua et ventis [illegible] borealibus exposita similiter et mansio terrea et antiquis edificijs murorum constructa. Tunc de aere et sibi annexis. Secundum membrum de motu et quiete.

Si non instant hunc adolescenti passi dolorum quod aliorum accidentium prohibentium motum corporis ultimus est laudanda sibi quies est enim causa

fixionis et permanencie motum in ductu
re et capite et refectionis vaporum
ex quorum commixtione cum spiritibus lassi-
tudinem precedens advenire potest in iuncturis
et toto ut dicitur 2a parte capitulo de hiis que
proveniunt ex motu et quiete. Exerci-
cium itaque vte ut motus [illegible]
exercitacio mediocris et sibi similes multum
utile est eo quod in[illegible] confortat ex
eiciendo humores superfluos lassitudinis
dolorem et cum [illegible] naturales
et [illegible] efficietur. De particularibus autem ex-
erciciis apta sunt ei frequens capitis
fricatio vel abstersio vel pectinatio sive
[illegible] a capite abstracta per demi-
nucionem per elevationem venis per calido
cum panno applicationem et per frequen-
tem sternutationem regulariter administratam
per [illegible] et per [illegible]
et per [illegible] capite [illegible]
etc. per abstinentiam dolore seu gravitate
capitis [illegible]. Item mane
et sero sed non [illegible] a cibis pro-
cet sternutatio cum pulvere hoc naribus
insufflato vel attracto cuius quantitas
non transcendat quantitatem grani fenicu-
li et fiat leniter eius attractio et insuf-
flatio et non impetuose. Est autem huius pul-
veris descriptio hec. Recipe castorei piperis al-
staphisagrie [illegible] piretri [illegible]
[illegible] pulverizentur et fi-
at ut dictum est. Exercicium autem speciale
[illegible] ad defendendum [illegible]
[illegible] in eis et fricatio le-
nis [illegible] calefaciendo
resolvendo et [illegible] mediocriter
[illegible] exercitium sic fit
[illegible] salsa ma-
rina vel artificialis [illegible] et cum fri-
cationem [illegible] cum oleo et sale
[illegible] de persona
[illegible] a doloribus [illegible]. Et ex eis
que custodiunt [illegible] ne accidat ei
podagra et [illegible] salsa
[illegible] super duos pedes [illegible] et sal-
[illegible] cum oleo et fiat ex-
[illegible] in pedibus vel super [illegible]
[illegible]. Hec de motu et quiete et anexis
Capitulum [illegible] de [illegible] sompni et vigilie
[illegible] itaque [illegible] quod [illegible]
[illegible] et nox [illegible] dies [illegible]
[illegible] non paucas. dormito [illegible]

diminua in tedio non debet ut cum contin-
git lassitudinem precessisse motibus cor-
poreis et animalibus fortibus quia 2a parte
capitulo ut [illegible] animalis [illegible] dormito est et
si [illegible] non facta quia motum non effu-
git et dicitur non impedit. ubi autem
adolescens iste non multum ex lassitudine
debilis erit et magna in spiritibus
animalibus resolutionem non fecit quorum
restauratio gratia [illegible] inventa est
sompnus non [illegible]
sompnus quia 2a parte doctrina 2a summa prima
capitulo 3o [illegible] dicit dormire malum est
et ad malas [illegible] generat
enim [illegible] humiditates et [illegible]
[illegible] corrumpit colorem et inflat sple-
nem [illegible] et efficit pigrum
pigricia [illegible] et si
sompnus gratia digestionis et restaurationis
animalium [illegible] invenit [illegible]
[illegible] est ei [illegible] dormitionem
[illegible] vigilie [illegible]
[illegible] itaque dormiendum est cum capite
naturaliter elevato [illegible] magis
ad caput evaporare [illegible] inclinat
eo quod non sit tanta [illegible]
[illegible] Ocio
[illegible] dormitionem resupinam
[illegible] magis ad posteriora ut ad medulla
et [illegible] declinare facit ut 2a parte
[illegible] capitulo [illegible] etsi omnia [illegible]
in opere. Sic in [illegible] libri [illegible] possent [illegible]
[illegible] super dextro. deinde super sinistro
dormiendum erit et 3a [illegible] super dextro.
late [illegible] fieri debet [illegible] dormien-
di modus [illegible] digestionis [illegible]
[illegible] vigorat [illegible] attendendum est
quod frequenter a [illegible] dormien-
dum [illegible] est super lecto pleno [illegible] aut
[illegible] ei tales [illegible] fantasie [illegible]
[illegible] sicut
[illegible] tales [illegible] fantasias
et lectum de pluma molli eligo
quia utilius. Capitulum [illegible] de [illegible]
[illegible] per [illegible] anime
Nisi [illegible] ut [illegible]
ab etate [illegible] audacter
[illegible] debere [illegible] iuvenum [illegible]
[illegible] per [illegible] et fortis et [illegible]
[illegible] fieret in [illegible] et spiritibus
[illegible] quia aliquid [illegible]
[illegible] est [illegible] et fortem

refectionis

debilitatis

et longum afferunt in longa medita-
tione cum delectabili et constancia ut
frequenter contingit in lacius usu historie
delectabiles proferuntur ad risum notabiliter
inclinantes in cursu consuetudinis [illegible]
adducuntur. Ex quibus omnibus facto
in pluribus et humoribus notabili motu et
vaporum vel ventositatum consumptio et
humorum digestio et expulsio melius fieret
quam sine hoc facilius dici quam administrari
potest. Secundum est ut iram et similes
passiones anime vehementer agitates non
inducat et maxime in perseverando in
eis existant. Nam hoc animam et [illegible]
corporis alterat quod est contra naturam consistere.
3a regula. et quia apud illustres physi-
cos ut in pluribus [illegible] accidentibus circa
coytus collocari solet propter vehemen-
tem anime affixionem ad appetitum eius
sepe quam propter delectationem ingentem que in
eo. [illegible] de ipso paululum est agen-
dum [illegible] appetiti de coytus neque
[illegible] ~~[illegible]~~ ludo frequenter consistendum
est [illegible] est quod coytus exerceret
seu existat magis. et examinet
quod coytus et [illegible] est quod [illegible]
[illegible] medicum dolores et innatabi-
les [illegible] humanis cordis irradiet
quod coytus [illegible] ut [illegible] colligi
potest [illegible] de nocumentis coytus
[illegible] ab hoc invenire [illegible] est et
propter usque [illegible] non plene [illegible] fuit ad
officium [illegible] coytus nemo accedere debet
nisi prius incitationem ab appetitu naturali
indicatione debita facta neque [illegible]
provocari debet. ab [illegible]
frequenter [illegible] fiat [illegible] iam
digestione completa et 2a [illegible]
tempus [illegible] in diebus ieiunis et ab
hora 9 usque ad 12 in tempore estate. Sic
quod ut perfectum est ad coytum invita-
te appetitu [illegible] post [illegible]
aut lectos. in [illegible] adplicem expedi-
endo actu [illegible] absque magna confu-
sione [illegible] motu [illegible] delicta
[illegible] exequendo post quem actum
eius [illegible] est et ab
exercitio abstinendum est [illegible] et per
intervallum [illegible] corpus [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] assumpti [illegible] debet [illegible]

Capitulum 7um de regimine per inanicionem et
repletionem

Inveniens iste repletionem [illegible] contrac-
-det eo quod [illegible] sufficientia
est [illegible] repletionem [illegible] ad [illegible]
quod in regimine [illegible] de ea ad agen-
dum [illegible] inter de repletione per cibos
et potus [illegible] quam [illegible] regu-
le [illegible] prima est quod nunquam cibum
aut potum [illegible] stante fastidio aut
abhominatione [illegible] delectationem
assumet ut [illegible] digerat. 2a regula nunquam
[illegible] est cibus stante ventositate [illegible]
[illegible] vel [illegible] super-
fluitatem. 3a regula quod nunquam assumendi
cibus nisi fames vel appetitus [illegible]
invitantibus. 4a regula quod non assuetur ciba-
ria ex pluribus et diversis cibis et potibus
facta. 5a regula quod [illegible] cibaria [illegible]
[illegible] de quibus [illegible] 6a regula quod
[illegible] in cibationem longum tempus expendere
ne diversitas digestionis in [illegible] acq-
uirat. 7a regula quod cibus [illegible]
deglutiatur [illegible] masticatione [illegible] 8a
regula quod nunquam ciborum et potuum tanta
quantitas accipiatur ut ex ea [illegible] stomachus
[illegible] cibatus est que in stomacho [illegible]
efficit sic [illegible] potus est quod in stomacho flu-
ctuat. Ultima regula quod [illegible] cibi [illegible]
[illegible] malas [illegible] intestinis [illegible]
[illegible] ut ventositate [illegible] precipitantes
sic [illegible] et [illegible] Item cum con-
tingit aliquem [illegible] repletionem
[illegible] subito festinandum
est [illegible] ciborum corruptorum in stomacho
signa apparuerit ex odore vel fetore
[illegible] eructuacionis [illegible] vel alio
signo [illegible] saltem cibus ille vo-
mitu educi debet et [illegible]
non [illegible] corrupta ciba-
ria [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] longe sunt
[illegible] digestibilibus [illegible] in eis
fiat vomitus sunt [illegible] et ydro-
pisis [illegible] podagra
et sciatica [illegible] de vomitu et
[illegible] et 22a [illegible] neque [illegible]
[illegible] quod vir iste non ~~[illegible]~~
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] regulando [illegible] ista
[illegible] vomitus provocari debet
propter non [illegible] distractionem ad
[illegible] et maxime in iuvene isto
[illegible] pectus et stomachus in sua

plasmate vir. fortia satis De meli/
oribus aut instrumentis ad provocandum vomi/
tum est hic. et leve sc. aqua decoctionis
g[illegible] vel carnositatis rafani ℥ iii
si acc. simul ℥ i s. exibeatur tamen
tepidum et si non vomuerit pro illa
vice statim intromittat digitum usque
ad radicem lingue et pennam iunctam
oleo et faciat ibidem titillacionem et vo/
mat Si autem hic voluerit fortius facere vo/
mitus decoctioni [illegible] rafani cum
fiet addantur grana duo elleborii nigri
et faciat ut dictum est. Si autem repletionis
in ventre inferiori signa apparuerint
evacuandus est cum clisteri cuius descriptio
Rx. decoctionis foliorum bliti malve
et mercurialis lb. i. olei [illegible] ℥
℥ iiii sal. gemme ℥ iii butiri ℥ iii zuc/
cari [illegible] ℥ vi misce. Post hec aut
[illegible] predicto clisteri addantur [illegible]
[illegible] ℥ vi aut [illegible] et melior
est propter impedimentum quod quandoque contingit
ei in placitum [illegible] et post [illegible]
[illegible] dosis [illegible] a medio [illegible]
usque ad [illegible] et [illegible] olei
[illegible] predicti clisteris in [illegible] pai
post olei [illegible] non ad [illegible]
[illegible] superfluitatem
[illegible] debilitatem [illegible] nativo
[illegible] ferventem hec
de inanitione et repletione [illegible]

Cap. 6 de regimine potibus et pastu

De cibis aut et potibus [illegible]
dicendum Sit igitur panis cum plus fuerit
[illegible] et sal. [illegible] panis et sit
[illegible] et si [illegible] utatur
pane ordeaceo aut de spelta facto
melior erit ei propter maiorem [illegible]
[illegible] [illegible] aut omnis panis [illegible]
aut non bene coctus sit [illegible] effugiat
[illegible] omnia de pasta ut laganas
vel de farina frumenti facta nisi
[illegible] in furno sint bene cocta farina
vero ordei non est ei vituperabilis [illegible]
[illegible] vel ptisana de ea facta [illegible]
[illegible] aut [illegible] que non [illegible] superfluam
humiditatem actualem vel potentialem
[illegible] ad [illegible] inclinet ut
sint carnes leporum [illegible] et apri
et [illegible] silvestrium in aqua non [illegible]
[illegible] ut sunt [illegible] et [illegible] silvestres [illegible]
[illegible] fasiani perdices et [illegible] De [illegible]

[illegible] ut sunt carnes vituli lac/
tantis. [illegible] annalis carnes edine ra/
[illegible] [illegible] carnes agnine
vel castrate [illegible] vel [illegible]
non valde pinguium usus valde [illegible] est
ei sive fuerint elixe vel [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] adhibeat carnibus
pullorum et [illegible] et maxime [illegible]
[illegible] et fortis et si non erit ita non
laudabitur usus carnium [illegible] sed
cum tarde digerantur et longo more in
[illegible] [illegible] silvestres [illegible]
et omnes carnes tales sunt meliores
domesticis [illegible] [illegible]
[illegible] carnes meliores [illegible] et sanguis
ex eis generatur pauca [illegible] superfluitates
[illegible] [illegible] [illegible] in palato
dentes que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est sibi utilis indigine
[illegible] illam [illegible] [illegible]
[illegible] aut usus [illegible] est ei et me/
liores forent [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et si [illegible]
[illegible] ex eis sint [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] anguil/
las [illegible] et [illegible] et [illegible]
et alias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est ei [illegible] [illegible]
aut mediocriter [illegible] [illegible] et per
[illegible] frangibilis sibi [illegible] post De
oleribus aut [illegible] omnia [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
lactuca [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] usus [illegible] vero [illegible]
[illegible] ut salvia rosmarinus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et omnia sibi [illegible]
De radicibus [illegible] post [illegible] rafano
et cepe [illegible] cocto [illegible] et melle
et sale [illegible] et bulbo [illegible] et
porrum et si [illegible] [illegible] videntur
[illegible] [illegible] propter [illegible]
[illegible] ex eis [illegible] [illegible]
[illegible] ventositatem facit [illegible] de regimine
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] sibi utiles sunt [illegible]
[illegible] silvestres et domestice et
in summa omnes radices calidi et
[illegible] [illegible] notabilem absque [illegible]
[illegible] De fructibus [illegible] [illegible] omnes
fructus [illegible] ut sunt cerasa quorum
usus propter superfluam humiditatem [illegible]

no placent nisi rad et gen malitie
mis ventris accipiam ymo plg apud
polonos et bohemos et alios [con]t[ra]rios
apud vero ytalicos q[ui] spes cerasorum ine-
niunt que acetosa sunt amaritu-
dinata et aq[ue] inveniunt salida du-
ra cerasa q[ue] utique frequenter ei comedi.
dent eo q[uod] mag[is] lenie sunt ymo alie
sicci[ta]te pt[er]piciam propter caud[ere] [con]trarium non
plac[ent] in frequenti usu p[ro]ficeret prin[ci]pa-
cii pomorum apium et siliq[ue] [con]structe no
ames notabili dulce[di]ne p[ro]p[ri]etates et
salidi sua comedi pot ei ut s[e]c[undu]m ficus
et uve hy[?] maturo p[er]anna et p[ri]ma no-
tabili dulcia avellane et amigdale
dulces et nuces s[ed] q[uan]t [con]tinue [?]
vero dittan[tur] ad h[anc] cum [?] inferendis
pares ficu[um] scripsit b[?] 2[o] alimentorum
ca[pitulo] 36[o] qu[od] [con]de[n]t intrinsecus dicit eas [com]pa[ran]-
do ad alios silvestres fructus quia hii
cum sint tu[m] vetosi[?] et q[ua]si ta[m] [?]
sunt et visc[os]i dicta[n]t cum usus [?]
[con]tinua non pontarum l[icet] enim autorum sum-
mis videantur h[ab]ere innatu[m] hii q[uod]
p[ri]ma calid[i]t[at]e sua et ventositate [?]
remolitiva s[ecundu]m h[oc] narrat [?] 3[?] ca[pitu]lo
de nucibus [?] ventris s[ecundu]m colliged[?] eo
dittant[ur] et iterum scripsit a[?] 2[o] [con]trarium
q[uod] valuit ipsi infundere aq[uam] calide
et [con]diri cu[m] melle. ad [?] frigide
[con]dimis cu[m] zucaro vero ad calidos [?]
s[?] a q[uo] p[er]veniunt [?] 2[o] 22[o]
[con]tinentis ca[pitulo] 13[o] auctoritate bisinasim
[con]ventes sunt ei eo q[uod] aperiunt meatus
ventris et expergunt canales pul-
monis [?] de simplici me[dicin]a dattili
vero non [?] [con]ventes eo q[uod] ven-
trem [con]stringunt et p[ut]rese[n]tiam in ore
stoma[ch]i inferunt et dolorem in capite fa-
ciunt et oppilationes in epate et splene
23[?] [con]tinentis ca[pitulo] de palma lign[?]
calidi ponam[ur] in p[ri]mo De 2[a] vero [con]dicione
s[ed] passim eorum discordia non p[ar]va est
apud sapientes utique in aggregatore ca[pitu]lo
67[?] narrat eas inter [?] calidas
et siccas a[?] vero de eis p[ar]vum scripsit ut
p[atet] ca[pitu]lo de palma 2[o] [con]trarium ubi dicit
q[uod] p[ro]terit[?] simo[?] de eis ca[pitu]lo de da-
ctilis l[icet] in multis voluminibus nequaquam
inveniu[n]tur ca[pitu]lo de dactilis neque de
femina[?] neque de [?] et [?] tunc
quibus [?] [?] q[uod] hii sit sine

in sicci[ta]te p[ro]p[ter] parum vel notabilis [?]
s[ed] no q[uo]d [?] ei [?] ca[pitulo] q[uod] dicit sunt
cerea[?] [?] et [?] et [?]
no placet [?] [?] [?]
[?] vero dulcia [?] sibi [?] [?]
[?] vero et [?] no sit ei in
usu [?] [?] lenitionis ventris et
excitationis caloris [?] sed[?] [?] si
[?] De saparibus autem uti p[otes]t [?]
[?] tempore [?] [?] [?] [?]
[?] 12[?] 34[?] ca[pitulo] [?]. [?] [?]
[?] [?] melior est ei [?]
aut sit ei [?] p[ro]p[ter] caliditatem ali-
[?] [?] [?] [?] [?]
s[ed] [?] p[otes]t De [con]ditis [?] [?]
to a p[r]incipio mensis octobris usque ad
finem februarii [?] de eo radicem
[?] [?] in [?] et [?] [?]
[?] [?] [?] [?] [?]
no [con]dita a[?] [?] sunt no placent
eo q[uod] debilitat intellectus [?] 2[o] [con]trarium.
q[uod] hii s[ecundu]m notabili [?] p[otes]t [?]
[?] [?] [?] et [?] [?]
[?] mag[is] [?] [?] [?]
[?] et [?] [con]diti et [?] [con]dita
[?] sibi [?] sunt [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?] [con]ditu[m] est
sibi [?] [?] [con]dite [?] et
napi et rape [con]dite [?] s[un]t ei De
[?] [?] [?] q[uod] [?] legu[m]i[nibus] [?]
[?] est [?] [?]
[?] debilit[ates] [?] [?]
[?] legu[m]i[nibus] ut [?] 2[a] [?]
[?] 11[o] De legu[m]ibus [?] [?] p[otes]t
sunt [?] [?] et [?] [?] [?]
[?] cu[m] radicibus [?] tale
[?] [?] et [?] [?] eo q[uod]
[?] ab eis [?] ut 3[o] [con]trarium ca[pitulo]
de [?] [?] no dent [?] in
p[ri]ncipio neque in fine [?] s[ed] in
medio ut 2[o] [con]trarium ca[pitulo] ~~de [?]~~
~~[?]~~ de [?] [?] usus [?] placet
[?] [?] [?] [?] [?] et
[?] [?] et [?] [?] [?]
[?] [?] [?] sit et [?] in 2[o]
24[o] [con]tinentis c[apitulo] 149[o] et colligi p[otes]t
2[o] [con]trarium ca[pitulo] de generis [?] aut
[?] est ei q[uod] [?] et s[?] in p[ri]mo 21[o] [con]-
tinentis ca[pitulo] 126[o] et q[uod] [?] [?]
[?] et [?] [?] [?]
[?] [?] ventris eo q[uod] aliqua
[?] [?] 5[o] de simplici medicina

cius suos dentes quod saltem abiecta prima
decoctione eius comedi potest propter excretio-
nem quam habent. si non assumatur cum
prima decoctione magis constrictiva sunt
ceterum tamen usus non multus sit. Et sorbe-
tio et fasceoli et cicera alba dictum
eo quod caput et renes ledunt et in-
testinas debilitant. Hec de cibis dicta
sufficiant. De potu quod paululum a
genere prohibendum potius quam vini usus
abscindendus est. et precipue tempore instantie
doloris capitis et inclinacionis in quo
tempore gravis est ei usus ydromellis
factum ex xvi aque et una mellis. cuius
decoctio sit usque ad consumpcionem tercie partis
et si propter variacionem stomachi nocet ex-
mellis bibat aquam zuccari cum quin-
ta vel vi parte succi vel vini granatorum
sumens temporibus. Reliquis autem temporibus bibere
potest vinum. et cetera subtile a nocumento
capitis et stomachi generaliter erit ei vinum
album eo quod digestibilius et minus i.
caput inquietat [illegible] vero
propter maiorem apercionem eius per quam
meatus adventuales inclinat non debet
eidem quod vinum eligendum est sba-
no valde subtile colore granatum vel ci-
trinum sapore mediocre quod ad ali-
quem ponticitatem inclinatum et ad-
[illegible] [illegible]. huius autem dele-
ctabilem quod eidem si non fuit vehemen-
ter vinosum bibatur sincerum. Si quidem fuit
potens valde frangatur cum aqua
frigida in diebus caloris et tepida certa
vero in diebus frigoris. Hec de potu.
Expedito itaque primo regimine huius ado-
lescentis per inclinacionem vi rerum non
naturalium ad rem medicinalem transeun-
dum est. et hic erit tractatus in tot
cala precedens quot sunt intenciones in
regimine huius dispositionis necessarie. Prima
intencio erit incisio eius materie
2a est diversio ipsius. 3a materie di-
gestio naturalis. 4a materie eradica-
cio [illegible] 5ta erit [illegible]
[illegible]. 6a et ultima erit membrorum
recipiencium confortatio et malicie
eorum rectificatio. Capitulum primum de in-
tencione prima.

In huius cali mediana partem ex extre-
mis humorum eo quod eiusdem doctores
quam plurimi hanc dispositionem magnus

[illegible] sanguinis provenerunt. Palam est
etiam aliquibus vel incipiendum est optime
provenisse venas hanc dispositionem non
sunt fixe et provenientes ipsas maxime
nobiles et frequenter quod remanent re-
plecionis aliquid circa interiora habent. gra-
viter [illegible] leniter provenerint
Apparentibus in signis plus plectorie flo-
mat hic invenitur de vena nigra
dextri brachii educendus sanguis i.
iiij vel v ad plus. Et si videntur
signa largis cum ardencia flomat
eiusdem brachii basilica sub cubito inven-
ta quod ramus eius salvatella vocata
inter anularem et auricularem digitum
apparens et extrahatur sanguis ut dictum est.
Apparentibus quod signis plectorie non exis-
tente ad flomatis evacuanda erit ma-
teria cum sirupo electu educere materie
[illegible] apprehendet. et quod visum
est deducibile de hiis que posita fuerunt
in capitulo predicto huius [illegible] ducti materie
flemmatis notabiliter colore vero parum et
melancolie nisi apparuerit signum [illegible] hec
materia cum hic apparuerit fermatur. Recipe de
ysopo. 3 j [illegible] electi 3 j. 33 g.
iiij. reformentur pille viij vel viiij
cum electuario [illegible] et exhibeantur in
aurora et dormiat postea post eas per
horam unam et hora vero post assump-
cionem ceterum bibatur ciatus unus aque
calide [illegible] et tardetur cibus post
per horam j. Quelibet moratum [illegible]
istarum erit hic. Recipe pul. [illegible] aga-
rici electi 3 j. [illegible] electi 3 [illegible]
dauci [illegible] electi 3 [illegible] salis
indi [illegible] aque tepidare et ea ve-
[illegible] fiat per horam infusio per diem
naturalem deinde calefiat totum et cole-
tur et exprimatur et detur in potu et ob-
servetur in eo omnia que in precedentibus
pillulis scripta sunt. Eligendo autem reliqua
inveteratam magis laudatam apercionem
emoroidarum eo quod eam consueverunt [illegible]
et quod ceterum eius magis affert [illegible]
omnibus remanere [illegible] 33 ij
in cum appetitu tempore tribus aperiantur fri-
cando eas cum foliis ficus aut cum
panno aspero quod cum radice cetrante
recenti aut cum radice [illegible] aut
cum panno pulvere euforbii quod flomat
do. eas quod sanguisugas eis applicando

qq mag tumefactas appellant et cibentur
siculis satis et solet tertia cum una
vel duabus ℥ mis bibere deinde post
restringere ut in pluribus. hanc rem interim
complent s; in langiori fac abstinentiam
a quantitate ciborum et ipsa continet tertia
1a. aff. aff. 7 q. dixi admisti cum
clisteriorum et vomitus q̄ sic septa fiat
pillule hane ad mozadas mas fa
cien cr. ex eis quum dice vel saltem
3a die una; aq temem Re aloes suc
cotrini ℥ i. agarici dimadar ℥ i. dit
electoris ay. ℥ s. mastic 33 stic
ciamar electi ay ℥ vi fiedans
omnia pulverizata in ℥ iiij succi fabo
rum yreos et expressum sali ut ex
iccentur deinde iterum sic adda succus
et ita ter vel renoventur et post fiat ex
eis pillule pondere ℥ vi ... Capitulum 2m
de modo diminuendi mas ...

Et expressimus in precedenti capitulo te disse le
imaginari posse quod aliquando sunt infecta
mas etiam a miorazie quo eas diu
tant itaque post hujus intentionis in p
recedenti capitulo stimulusa videtur et ma
xime ubi d' emigrare hujus actu est. Si
aut diminutione fortiori mag. est apud
istante vena te flomet zaphena
dextri pedis super cavilla illius posita
et extrahatur ex ea unius de sanguine quam
de aliis ut dom est eo ex flo ... ve
narum inferiorum mag. debilitat quam
superiorum ex quo primo capitulo. 2a vero dilue co
fermentative eius sorte super naturibus
parte a spatulis 2m exigentia diu
sionis distantiorum aut propinquioris
q fieri debet per plus quam per una dia
metrum. et magis quam per duas ut ea
primi ea o. p. colligendum frequens ℥
et fortis extremorum fricatio. et core
ligatione dolorose mas a superioribus
ad inferiora. et a centro ad circumfer
entiam quanter monet aurip. et 2o
mec. rubificantes et vesicantes
extremis membris apposite quanta
mas diute. put sicut appo. emplastrum
ex fermento acuto et corporibus can
tharidarum facti ut sic cramosis partibus
tibiarum et coxarum aut sic naturibus
vel spatulis applicatur. 2m qui
videbitur apud distincte ab una parte
mag. quam ab alia et hic remanet

in contrarium extremitati virium. Domesti
ca que dimisimus per te hic Re fo
lia recentia flammule vel apij
ranuni. et diligenter conterantur
et appropriantur ut 6a ... Capitulum 3m
de regimine per digerentia

De digerentibus aut quia sunt sic gele
mabiles et expressiones etiamque et syrupi de
sticados et de calamento. et qui acetosy
zucarinum De domesticis cum quibus est
hic Re aq melisse quod admista flat
℥ v. Et forcius illo est hic Re aq me
lisse ℥ iij cum quinque ℥ iiij unisce. Et
iterum forcius illo est hic Re cum sasi
cudis aq quinque ay ℥ ij s; misce. Et
iterum forcius illo est hic Re syr. de sti
cados de absinthio ay ℥ vi. aq melis
se. aq absinthij ay ℥ ij misce. Et super
ceteros timentur calide ex quibus fran
gunt digestiva predicta ex quinque stirpium
aque. cicoree. vel endivie ad ep
et splenem et aq lupulorum et sili
ir ad renes raiso Digestivum bonum
ad mas flitras quod est stre le rete
brale in eius et omnibus membris generis
de quo magnam inveni utilitatem
et per me quod est hic Re mellisse pulegij
salvie florum rosmarini betonice
ay m. ij paliss penicedani amcos
assari sticados cuprit ay m. i. ga
lange mel ... quorum radisii bar
tari lauri quorum peonie ay m.
i. s; infundantur omnia in 8 viij aque
per duas dies. deinde coquantur len
to igne usque ad consumptionem medietatis
post colentur et fortiter exprimantur
et colature adda zucca 8 i. s;
aceti scillitici ℥ iiij deinde leniter
bulliant stricte in sindone ligate
Re ambre musci ay ℥ iij anni
quorum padisi radices peonie aco
ri calamenti galange ay ℥ s; omnia
subtiliter pulverizentur et fiat ex eis
syr. longus de quo assumantur ℥ v.
in aurora et sit calidus et tenidus
post assumptionem eius cibus iiij or ho
ris. Si autem velis ipsum fore complete
decoctionis aceti aut ex eo ℥ ij cum
℥ iiij aque maiorane aut betoni
ce aut melisse aut salvie ...
de intentione 3a ... Capitulum ...
de evacuatione eradicativa ...

Mas eradicant omnia inveterata su-
perius tacta si dosis earum augeatur
in sexqualtero magis quam sit scriptum aut
si distemperantur secundum meti. at si tenuem
virtutis conpuscit ab eo. qui fuit doctoratus
et expertus a doctis. De evacuantibus
aut mas flicas senium et communiter sunt
pille de [illegible] describe mesue quarum
dosis sit a ʒ ii usque ad iiii vel secundum medium
tenue [illegible] et melius est quam complete cena-
re. Item pille de yera describe a 7.a cap
Item pille bone et secure ad hoc inten-
tum sunt hec Recipe [illegible] hyera
agarici [illegible] ʒ ß turbit [illegible]
[illegible] ameos [illegible]
formentur pille cum succo maiorane
et exibeantur et sit una dosis et me-
diocris satis Eradicatur liquidum
et [illegible] potest esse hoc Recipe yere simpl
ʒ ß agarici electi ʒ ß [illegible] ʒ iii
totum hoc detur in potu cum aqua decoc-
tionis [illegible] aut [illegible] salvie
aut maiorane Et omnibus aut solutis
iste abstinentia [illegible] que supra [illegible] fuerit
in [illegible] de inveteratis Solutiva vero
fortia hic non [illegible] ab auctoribus elige-
potes si non sint hic secunda. Capitu-
lum de correctione accidentium

Et itaque accidentia correctionem indigentia
plurima sunt quorum primum est soda secundum
[illegible] in sapore tertium est impetum
[illegible] expedite quartum est
dolor et gravitas [illegible]
[illegible] est dolor [illegible] sextum vero
[illegible] septimum [illegible]
[illegible] octavum et ultimum [illegible]
[illegible] debilitas Primum itaque
accidens scilicet dolor capitis extensivus
et [illegible] toti capiti [illegible] et
maxime [illegible] qui ab arabi-
bus soda. A grecis vero cephalea
nominatus est et si [illegible] in altera parte
magis [illegible] in aliis manuopu-
[illegible] si totum caput
invadit galea ab antiquis dictus est
[illegible] dolor pro ea que [illegible]
[illegible] sunt in [illegible] antibus [illegible]
[illegible] inveterate [illegible]
et digerentes et eradicantes [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
De purgantibus a exsiccantibus mas
caput et dentes et solutibus eas.

sunt pille [illegible] describe [illegible] prima
ʒ ii [illegible] ultimo et ipse si eis addatur
ʒ a [illegible] agarici et fiet ex eis pilla
una magna que exibeatur per duas ho-
ras post cenam De exsiccantibus vero
non solutis sunt sit tyriaca [illegible]
et metridatum et aurea allexandrina
de quibus exibeatur ʒ I. per ii vel
iii horas post cenam cum [illegible] aq.
maiorane Ego vero libentius exibeo
talia per vii horas post assumptionem cibi
[illegible] bonum ad dolorem capitis
antiquum et leve est hoc Recipe [illegible]
[illegible] salatei [illegible] ʒ
I. sal [illegible] ʒ ß farine ordei ʒ I.
cum albumine [illegible] fiat emplastrum
et applicetur calidum dolentibus capiti
vel toti capiti Et fortius illo est ho-
Recipe radicum [illegible] ʒ I.
[illegible] calamenti [illegible]
[illegible] farine ordei ʒ ii [illegible] ʒ I.
[illegible] ʒ I ß olei liliorum al. ʒ
iii fiat emplastrum [illegible]
[illegible] et calidum applicetur ut [illegible] Cor-
rigitur accidens secundum scilicet [illegible] in
sapore cum [illegible] et ipse [illegible]
tyriaca [illegible] si [illegible] agita-
[illegible] in sapore magis melior est
aurea allexandrina exibita cum decoc-
tione [illegible] Ego a tales
[illegible] dando in
potu ʒ ii [illegible] aq
distillatarum florum [illegible] aq di-
stillatarum [illegible] florum [illegible]
[illegible] est si [illegible] ex ea tepida ʒ iiii
[illegible] et digne [illegible]
est de [illegible] super [illegible]
tibus [illegible] de [illegible] Tertium
accidens scilicet impeditum in profundo [illegible]
[illegible] corrigitur exibendo [illegible]
ʒ I ß [illegible] aq. decoctionis
[illegible] Item cum [illegible]
[illegible] sepe facta ex decoctione ista
Recipe [illegible] ʒ I. [illegible]
[illegible] ʒ ii [illegible] ga-
lange [illegible] ʒ ß
[illegible] ʒ iii aq. usque
ad [illegible] deinde coletur
et fortiter [illegible] addatur [illegible]
[illegible] ʒ ß. et [illegible] aliquantu-
lum [illegible] de hac decoctione [illegible]
sepe tenendo in ore et fiat ex ea

-/ zerumbe

-/ p[illegible]

callurco et no fallit Item accus qd
cut dor stai extensiuus uel grav
tis cu nocuto digestie eig d' cet corri
gi in cor notabilr pca qe inute
i pec b9 calis posita sut De expertis
q ad id e hr R pulvis garc. ʒ ij
cu decoctionis cigani ʒ iiij zuc.
al. ʒ i det calidu in potu i aur
ra et tardet tribus iiij horis
pt et solet sedare stai dolores et
singultu a frate pucientes Decoc
to aut assari et calameti utilis est
Et quida laudat sicut recenti ca
muille si ex eo calido ʒ ij det in
potu De his q qe laudauit q est
pulvis anetas et ipe datq cu aqua
mente calida De caetibus q exp
tis est ad illud est ut inungat stoq
cu calido oleo de neridey deinde
eptet cu empto ad dolorem frigidu
stai descripto a rasi nouo aliud in
calo de dolore stai usus fuerit Si
aut instaret vehemens i sto dolor.
Hr ventare apa eig q pietus maiq
ueme est quaz bibere ad aperta de
itacz paciuenti ʒ i. tyare nouelle
cu madiro vini dtec pralefacti et
si no hret illam det ʒ fr silanij by
fermetati 2m cay. cu ead vio ut
dcy est Dolor ad spatulare qui
fuit q tu accus s dictu cu hijs
que de diversalibus ventosis et zu
bificatib et vesicatiby dicta sunt
facile curari pot et si vehementiq
instaret vngatur sepe spatule vn
gto aragan ca do descri e nos in
antid et forzigillo et vngtu mar
ciatam eiusdem posita Item ratale bom
et equale magie e hr R: o. de
ciaro a. vlpini p. dabaoy. i. tassi
aij p. e. calefiat et fiat ex eis
unctio. Ego aut scio aperiri ex
pigeyra pdactus q oleu de pire
tro et oleu de euforbio aucs anti
quos dolores spatulare potentes
curat Item vo s ey op me indi
ce. difficilius est fuit furia v vnc
dengaro. et ipm qdem discreta
uitty et festina peione indiget
qq qdes accus plimis et divisis
indigeret instrumentis 2m divisis tez
reru a quibz proveniunt vrits in

in adolescete isto a dicti proveni re
Ipi est nihi do intru ficiaret accidu
cu callu vesice adhereat et vesicasite
sua et forte ʒ qt a nichq eisdem
oppilari vias Insitus aqua site ab eat
gentiliq ad renes q arenibq ad vri
tides uel ab eis ad vesicam / Ra ca
pt ex prohibita insitus debite quatite
ppu malim pcs dilatari et astrini
gi det vesice collu at aia adeo diffic
fuit qi no fortiarent recte rageaut nisi
cu qietitud magna utz a pi data
pertea s R: Mino i hr accus ab hac
uel ab illa ca proveniat provet hac
accus cu hijs duaby sp Rx decoc
tionis quorz milifol ʒ iiij priem
decl lito tiparq descr e Mos ʒ i
det calidu totu i potu Paliud et
forcius ro est R radicu rubee tic
toriu spicenardi aq ʒ ij det totu
calidu in potu cu ʒ iiij aq distillatio
nis ra ue. Item ad lit simul e
astricto applicat ex his qe scripta sut
sup ca de euantibq morantie et
tu lege ibi Item accus qd i nicho
cu intellectuali debilitate vtis corrigi
ex his que s pticz ex vrbis i po
stm scita sut et pti ex euantiby et
diuretiby scripta fuerunt Et qiple
mento hore vr ut salubre fore q
quo isto uene et autipto exponat
se balneis calidq pluriss eundq
et hr cu qsilio saputu Ubi vero
intencionis finis atqui pca que
in quibz aliis intentiby facta fue
runt vnu sr addendu ti, sicut
qferons de aetiois vitabilis est
ad rectificand nichi madantia et
ad fortificandu recipiens in
seta sectorz Fi. lie ʒ. ʒ. ness.

Labiles hm me qnqz ut
tis ex lapsibus pmptissimu cez
miclsi mei spectatione dux
fuiary in mq obtulit Vr qd cu
qdaz de his qui mo lavo. Florebis
sumi st spectat uiles legn ex pma
et ex mediaci u euditq alio vero
nomie pti aoultandq vr plimis
et difficilibq acciby molestad pmo
in opamilis ditite vagiuitaru uel
moralm qui ipe tactaqq apphendit
ea qe p oporz apphensam celeriter

apud eum solebat fieri et non est bene dispo-
situs in suis operationibus conmaticis paene
comedendo et dormiendo et adhuc fortius
quia intolerabilia non continue ut dum
retinet. 2o est vir iste saepius profundo
molestatur a quo non nisi difficulter ex-
citatur et in dormiendo saepius corrup-
tas fantasias repraesentantibus agitatur
adhuc et lugeo raro cum timore ex-
citatur a sompno. 3o patitur in visu eius
nocumentum percipit diminucionis notabile
ita quod non nisi cum magna difficultate
legere potest. 4o patitur in auribus sonus
multitudo reputatur aquositatis ita quod
quasi [illegible] madefacti sunt ex quo percipitur
augmentum lapsus cerebri ad humiditatem et
quam retenta est multe aquositatis ex-
pulsio qua fieri solebat. 5o patitur
vir iste molestatur debilitate digestive
stomachi et tarditate digerendi cibum. 6o
item vir iste qui punctus est orationem al-
facta abiecta vel odorabilia acuta
vel fetida fere non percipit et adhuc
anno patitur. 7o vir iste in operationibus
motus progressivi maiorem percipit lesi-
onem et lassitudines in tibiis quod genua
eius non videntur bene posse sustentandi
continue molem corporis. 8us insuper
vir iste molestatur frequenti fluxu e-
moroidali bis vel ter in mense fluxu
veniente. 9us adhuc percipit vir iste pul-
sacionem in parte sinistra cordis sub mamilla
quam dicit esse tremorem cordis cum ali-
quali continuatione in anhelitu. 10o igi-
tur molestatur acute quod est multe frigiditatis
sensatio in toto genitali membro
et maxime in bursa eius itaque ad
venerem actum valde raro et difficul-
ter incitatur et ipsum non nisi cum ma-
gna difficultate complere potest. Plura
alia item in eo accidentia apparent que hic
a recitare iterum accidentium predictorum de-
pendentiam sicut hec in summa vis
est dispositio huius viri predictis accidentibus
complicata que omnia sua abscisione
velociter fiendam intentionem faciliorem
manifestant. Racionem de in-
vestigatione causarum et diversitatum pre-
dictorum accidentium.

De investigatione causarum ergo morbi
et accidentium quae a paciente contemplando
dicuntur in causis predictorum accidentium

antecessi maius infra exprimantur in parvis
vel per quae eorum corporis dispositio et accidentium
quod hic est deinde et salubrium con-
silium inveniendo primo tegi. Quod vel infra
causis vel prognosticationibus dici et co-
gnosci possent sine praeiudicio ex com-
parationibus et accidentium causam et fun-
damentum hoc accipe quod cum predictorum accidentium
cum vera et sufficiens sufficiens causa est
multa quod fit et huius instato corporis huius
viri multum aucta hoc est facile ex
pluribus signis deduci potest. Primo quidem
ab inhaerentibus sicut per tactum in quo
parte corporis excellens mollicies repu-
tatur et firmitas fixatis et lux remis-
sior quam humiditas lapsa vel huius viri
ad humiditatem magis est quam ad siccitatem in-
clinatus quia et ex vehementi autem per
cuius corporis mollicie et remissa in
eis rubedine carnositatis augmento
cum magis ipsius mollicie ex pluribus
aliis nunc referendis item predictus
lapsus demonstrari potest. Per signa sumpta
ab operationibus. Primo quidem virtutis pulsatilis
et pulsus est mollis et tardus licet
vel humitas habet actionis raro immo-
biles multitudo tamen eius impedit ad
motum ut in paralisi et est primus
per remissam caliditatem et auctam
humiditatem et per hoc non est velox sed ad
frequentiam inclinatur cum vel virtus sine
necessitati per magnitudinem et velocitatem
non sufficienter satisfaciat supplet cum ali-
quali frequentia quod est hoc percipi posse
per nocumentum anhelitus huius viri quod
in nimietate est anhelitus constrictio multa
vel humitas comprimendo membra anhelitus
est causa anhelitus constricti ita quod videatur
patienti cum temptat dilatare corpus
gravia anhelitus ad quae movente hanc
dilatationem impedire est ex hoc fundato
item declarari potest causa alterius accidentis
scilicet motus tremuli cordis virtus enim
recompensans necessitati cordis non potest
facere diastolem magnam propter ipsius
debilitatem et inobedientiam ex parte mol-
liciei quam humitas auget causa lassitudinem
facit in partibus mobilibus cordis accidit
dicit motus tremulus quotiens enim
virtus manet cor ad diastolandum
multa humiditas et eius vapor impe-
diendo motum lassitudinem et debilitatem.

quia facit est cum multo tremuli cor-
dis et cum accessus valde vehementi et
ipse si prevenerit Avicenna 11 tertii multum
cordis tremulum continuum eveniat, tunc
subita intercipiatur morte. 3a primi
de signis prenosticis vel consequentibus adhuc 3a
mala quod fit et hic cor declaravi patet ex
multis et pluribus sapiens qui reducitur ad
operationes animales et cum hic est extincta
[illegible] virtutum contingente in hoc viro
cum difficultate [illegible] apparet et [illegible] et
movetur ut [illegible] in pedibus acute ipsius
declaratum est [illegible] et 4 mala quod fit
et hic ab operatione appetitus stomachi corrupta
patet enim appetitus a multa humiditate sopi-
tus est sive propter mollitiem oris stomachi
sive propter oppilationem [illegible] tali cadere
te [illegible] stomachi [illegible]
descendere debet animalis spiritus a sexto pari
nervorum cor appetitus excitatus 5
ex diminuta stomachi digestione expressum fit
et huius humiditate debuit patet tarde enim
et non nisi longo tempore digerit et
fluctuant in eo cibaria et potulenta ita
quod cor et digestio digestibili in ventositates
permutato [illegible] 6 mala quod de-
monstratur facile ex [illegible] operatione generative
potentie que in eo [illegible] lesione debi-
litata est. Sed diminutionis et [illegible]
fit et [illegible] patet in operatione venereos et
per superfluitatem sanguinis in [illegible]
in operatione sua corrupta est generat enim
aquosum et mucillaginosum [illegible] ubi
album [illegible] quare debet
7 debilitata et compulsiva vasorum
seminalium et semen effundere non potest
nisi cum [illegible] longo et cum labore magno
et hic omnia ordinata [illegible] operationibus
vegetative partis 8 [illegible]
augmentum fit et hic putride demonstratur
ex magnis [illegible] in materia
[illegible] huius viri apparet sive motu
progressivo quantum ad totum corpus sive
particulari membrorum ut capite [illegible]
[illegible] sustentatione patet [illegible] et medium
corporis [illegible] ad omnes [illegible]
et in viro hoc valde difficilis et [illegible]
hanc dispositionem in hoc viro [illegible]
a [illegible] contractum [illegible] generationis
[illegible] refert [illegible] generationem cum
in tali parte etatis qua ipse nunc consti-
tutus est in more [illegible] et humiditate

cum magna debilitate fuisse molesta-
tum et ad hanc [illegible] intemperiem in
membris genitalibus valde manifeste
fuisse [illegible] propter quod et huius vel [illegible]
do hereditaria denominatur patet et est
peyor quia si [illegible] a [illegible] contracta
aliis [illegible] adde insuper quod langor et
frequens eius [illegible] huius virum per-
duxit ad consilium dispositionem manifeste
[illegible] eius [illegible] intensive
magis a langore [illegible] perducit
ad lassitudinem et debilitatem membrorum
[illegible] et destructionem [illegible] calore
et ad angustiam [illegible] propter quod diminuit
et corrumpit operationes membrorum ut
[illegible] 3i [illegible] de consilio ex [illegible] fun-
damento [illegible] quod huius viri
dispositio est mala quod fit et hic [illegible]
[illegible] que tum invadit magis
in capite eius [illegible] et membris ge-
nitalibus eius ut [illegible] deductum est
[illegible] 2o quod ex dispositione [illegible] accidentibus
est valde [illegible] et sequitur quod ad eius
[illegible] propter [illegible] est et [illegible]
[illegible] quod [illegible] ~~huius [illegible]~~ [illegible]
[illegible] vana est [illegible] et parve uti-
litatis sive [illegible] eius ad
[illegible] et humiditate malis
de qua dictum est [illegible] quod [illegible]
huius [illegible] debet super debito regimine
huius viri [illegible] et [illegible]
et [illegible] per res non naturales et me-
dicinales ut nunc sequitur

Capitula 2a huius tractatus de gene-
rali regimine huius viri per res non na-
turales [illegible] de si-
tu terrarum et loco sibi convenientibus

Regimen huius viri dispositio sit apparet in
[illegible] et [illegible] ad [illegible] et
[illegible] notabili [illegible] indiget
regimine reductivo ad dispositionem me-
liorem quod [illegible] fieri debet
[illegible] ubi [illegible] debet eligendum
et ad [illegible] et [illegible] declinans
[illegible] huius viro non nisi cum ma-
gna difficultate [illegible] ipse
propter magnas [illegible] dis[illegible]
[illegible] dignitate vel officio [illegible]
diversas urbes et loca [illegible]
[illegible] quod [illegible] eligat
sibi [illegible] a vento et debet sibi
[illegible]

madam quarta hore in habitaculis antiquorum
edificiorum et ipse purulenta habite cor-
ruptorum et facte magis. Propter quod eli-
gat locum satis decenter ornatum et
munitum velud ampla sicca in qua
ignis accendatur non ex carbonibus sed
ex lignis electis quibus lauri po-
morum iuniperi et consimilium in quo et
sepe suffumigatio fiat cum pulvere storacis
calamite super appositis prunis ignitis aut
cum laudano thure ligno aloes san-
dali calofonia resina hiis dura
et sicca. Vel cum trociscis istis. Recipe galie
muscate laudani electi ana ʒ i ß storacis
calamite ʒ vi ligni aloes ʒ i baccarum
lauri ʒ iiii pulveris foliorum ci-
pressi ʒ v pulverizentur omnia predicta et
incorporentur cum succo foliorum lauri
et fiant trocisci ponderis ʒ iii quos
poterit secum portare suffumigando ex
eis camisias vestes capitecos et
bireta. Similiter et quodam ad ...
stet vestibus in nocte. Conveniunt tectus
... et adhuc in estate. Et caput eius
suffultum ex ... variorum aut
pellibus vulpinis decenter tegatur. Effe-
caciter quoque ponam istud dicte materie quod
in manibus adorando teneat. Recipe
croci ʒ ß maiorane flore rosma-
rini sticados folii ana ʒ i ß ambre
cinamomi ʒ ß nigelle ʒ ß storacis cala-
mite et laudani ana ʒ ß dissolvantur
haec duo cum vino bono aromatico ut
...
fiat pomum ut docetur est et haec de
aere sit eius regimine. Capitulum 2m
de regimine eius per exercitium ex-
citum

Exercitium equestre et melius pede-
stre sibi convenientissimum erit quoniam ipsum
est calefactivum et membrorum consumptivum
superfluitatum et ... quoniam corda plenariam
fecit ... nulla non sunt ...
... nisi ... quoniam ex
motu ... in ... ad
membra ut ad caput stomachum et geni-
talia et renes. Ideo exercitium quod
nunc ei administrandum est ... lente
... suaviter ambulare
aut passibus lentis ... horam
... et melius esset ... exercitii
ut administrentur sibi fricationes

ad extremitates partes incipiendo a genibus
usque ad pedes et ab inguinibus usque ad
coxas. Secundo a spatulis usque ad nates
cum fricatione ... et usque quo ma-
... rubeant et ... hoc post
illud ... caput eius a sursum
in deorsum et ... et a dextra in sinistram
deinde ... cum pannis mediocriter
... leniter suaviter et non
violenter ... aut ... haec
magis quietem quam exercitium usque quo e-
valuitur ut in 3a particula ...
Capitulum 3m de regimine eius in sompno et vigilia

Propter nimia que acquiritur ex langu-
ore ... vigiliarum que corpus exsiccant
et calefaciunt magis quam infrigidant
propter motum ... qui fit in eis quoniam
sicut sompnus quieti attinet ita
vigilia motui ut 2a primi canonis. De
hiis que proveniunt ex sompno et vigi-
lia. Ideo ... ad ... magis
ad augmentum vigilandi ... reto-
... quam ad sompnum prolixum et
eius ... propter quod laudo quod
... iste non ... in nocte ...
... aut ... et ...
et melius est ut ipse ... dic ...
... compensandi sompni
que ... in nocte propter
... De modo
vero dormiendi ponam aliqua canonem
... est quod ... expectet se
ad dormiendum post cibum nisi ...
horam adminus unam et dimidiam. 2us
canon est quod incipiat primo dormire
super dextro latere deinde revolvat
se super sinistro latere. Propter 2m dormitionem
... quam ... super
sinistro quam super dextro propter ...
... cordis qui ex tali decubitu
intenditur. 3us canon quod dormiat
capite decenter elevato et ultimo
declini. 4us canon quod ... caveat
a decubitu resupino talis enim
... ad ... sicut apo-
plexiam ... paralisim et ... an-
helitus et ... in ...
ad ... et ... et
... replentes ...
... ut est in ... 5us canon
quod fugiat dormitionem super ventre.

lia .i. videatur aliquantulum innare ad di-
gestionem stomachi inclinatur [illegible] magis ad
ventrem anteriorem. et [illegible] i
et generatur ad actus. Unde facile incurret
reumatismos [illegible] aut debilitatem
visus ad quam notabiliter est pronus
propter [illegible] nocumentum visus in eo est
notabiliter augmentum et lesum lesione di-
gestionis et corruptionis ut in [illegible]
declaratum est. Sextum canon quod caveat
in dormiendo quantum potest [illegible] agita-
tiones revolutiones de latere in latus
et propter hoc [illegible] sompnum interruptum in mo-
do quiescendi scilicet [illegible] figuram
iacendi aut sedendi [illegible] decubitum
superius tractatum. Septimum canon de accidentibus
anime [illegible] excessus in aqua-
li iracundia et [illegible] in
passionibus anime [illegible] exaltan-
tibus cor huius viri valde convenit ta-
les .i. [illegible] et [illegible]
[illegible] fuit et [illegible] non
superfluant inducentia leticiam sibi
conveniunt ut sunt organorum et tuba-
rum et cantorum fugiat passiones tur-
bantes scilicet angustias et tristicias anime
quae excitant corpus a naturali consiste-
ntia 3o tegni. Octavum canon de re-
pletione et inanitione.

In hac re non naturali medium tenere
debet ita quod ad ultimam [illegible] indi-
[illegible] in parte [illegible] et [illegible]
bibendo sit ei data licencia amplius
quod replendo [illegible] non [illegible] comestionis
abstinet hec docenda. Primum quod nunquam
accipiat cibum nisi cum naturali appetitu
incitante ipsum ad hoc comedere
.i. sine convenienti appetitu [illegible]
stomachum ad abhominationem [illegible] ciborum
corruptionis causa. Secundum docendum
est quod in comedendo apta masticatione
cibaria deglutiat et [illegible] potum paula-
tim. qui contrarium facit [illegible] vitam
suam 3a primi. Tercium docendum [illegible] non
[illegible] moram [illegible] in assumpcione
ciborum ne primum [illegible] digeratur an-
tequam ultimum recipiatur et ita corrumpatur
totus. Quartum docendum est quod non acci-
piat cibaria plura et diversorum sa-
porum in uno prandio nec acetosa
cum dulcibus. Quintum docendum est quod vi-
tet cibaria in se [illegible] densa cum

cibis [illegible] subtilibus cum grossis vis-
cosis fluxibilibus. Sextum docendum est ut
[illegible] cibaria [illegible] cum lenibus stiptica
[illegible] cum lenibus et ventosa subtilibus fe-
rat quod lenia non [illegible]
[illegible] Septimum docendum est quod discedat a
mensa cum aliquali appetitu [illegible] non
cum stomacho fluctuante propter nimium po-
tum seu cibum. Nonum canon de e-
leccione ciborum et potuum.

Quamvis vero viri istius tempus ordinatur
regimen huiusmodi ex parte ciborum et
potuum et quia huius viri [illegible] est
[illegible] frigide et humide
ut patuit in [illegible] precedente
[illegible] dicendum [illegible] quod hic vir
non est regendus regimine ciborum pre-
cise [illegible] tales .i. cibi sint [illegible]
[illegible] non [illegible] calefa-
cerent et exsiccarent [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
cibalibus ad caliditatem et siccitatem nota-
biliter inclinante hoc .i. corpus non
indiget regimine precise conservativo
[illegible] vel reductivo
solum [illegible] propter quod [illegible]
fieri debet. Itaque panis huius viri
esse debet ex frumento debito modo
factus et plus [illegible] et [illegible]
recipere debet quod [illegible] panis et sit
unius vel duorum dierum [illegible] convenit
[illegible] et [illegible] absque [illegible]
[illegible] propter quod panis [illegible]
[illegible] et non [illegible] debet
et [illegible] si vir iste sepe [illegible] panis
biscocto et propter [illegible] cum gra-
nis feniculi vel anisi [illegible]
laudandus esset. [illegible]
[illegible] pastilia [illegible] et
[illegible] differre debet. De carnibus [illegible]
[illegible] convenit ei de volatilibus
domesticis carnes pullorum [illegible]
[illegible] et propter [illegible] et frequentius
assatas quam elixas tales .i. carnes
et si [illegible] magis
[illegible] digeruntur [illegible]
[illegible] et propter [illegible]
[illegible] calidis et siccis ut [illegible]
[illegible] cinamomo [illegible] et [illegible]
[illegible] inter cetera carnes pul-
lorum [illegible]
[illegible] mortem [illegible]

fiunt talles .i. talli[te] coru et sicci/
tate cor[u] inus et cum lapsu [?]
natale et innatale [?] pulli [?] cala/
boru dant in cibo illis illis cuius
corpus curatu fuit et sanc[?] ad ifiatu
ex longo morbo. xxiii[o] [?] calo
b g omnibus cum talibus carnes
[?] magne [?] silvestru de aliis
aput simplicistas est apud dux [?]
.i. credunt [?] tales inter debe magis
columbas in turribus habitantes mag.
vare innumerates et plu[?] arbalis
nidificantes qui naiant palubi in
media [?] Alij .i. dicunt pistos inter
debere cantibus [?] sui corporis
minores domesticos et pectis esse
in volatu suo longissimas qui rube
as sicut [?] pedes et raro pariunt in
turribus et muris habitantes et [?]
via tenere det [?] melior et vior
est Carnes vero [?] no placet
in eo dittant [?] [?] superfluites
tales et fastidium [?] [?] [?] calo
[?] Item carnes ansorem silvestrium et
domesticorum dissendi ditti dicunt est
in difficil digestionis et [?] generant
satis humidi et grossum De silvi
bus vero volatilibus laudant carnes fa
sianorum et perdicum propter laudabilitatem
replacionis corum et [?] generant san/
guinem ad exercitandum pectus et propter
cordialitatem que inveniuntur in eis
Et propter causam [?] omnium carnes
silvestrium que cibum sibi quirtant
et inveniunt cum volatu et labore
magis laudabiles existunt talem
exercicium carnes eorum a superfluitatibus
vehementer expurgat et ipsam exercitan
tiam faciunt de quorum numero a superfluitatibus
tibus ponitur corvdelli [?] [?]
unde tremule [?] alaude et
passeres [?] Alia vero [?] istas dit/
tantur cotulijs [?] que multum habundat
aput amulos et francolini quorum
copia est aput [?] et [?]
ue. [?] multum habundant in diocesi aq
legensi sive [?] [?] [?] di/
stritu a [?] intelligis sunt perdi
cem [?] [?] [?] [?] [?]
scribunt et eo tales utiles sunt
[?] vero [?] raro perdicis augent
sanguinem valde et [?] est [?] ca/

[margin:] [?] al[?] x[?]

vari qualescumque cuius corpus fuit ifica/
tu et sanguis dimity [?] [?]
calo [?] palliata Est eciam rarius laudant
fasiani et dictum est cum raro coru
est melior carne pullorum [?]
talis de duragi Carnes vero volatil
qua lubardi dicunt quaculas [?]
aut [?] dicunt et [?]
illam vocant quis quisculas raro
accipi dicit cum generat sanguinem humid
et ventosalem et sua pinguedine facit
eum lassitudinem in inus et nauseat
stomachum et eo usus eius sit pauca et
cum aromatibus condita De animalibus vero
quadrupedum domesticorum laudant
capitune propter inclinationem complexionis
carnes ad lenem sicitatem cum aug[?]
sicci te bene [?] sit [?] vitulinie
Carnes vero castrati et sunt valde
pinguies et [?] valles nutriti
ditti dicunt [?] [?] [?] colligi
carnes castratorum videtur preferre
carnibus vitulorum [?] est [?] intel/
lexit de eis que creantur in climate
vel regione magne calidis et sic
etatis qualis est regio hispanorum
[?] [?] [?] [?] [?] cum
cordubensi [?] in sepulcr invenis [?]
[?] intellexit de castrate [?] nutritur
plantis calidis et exiccantibus ut
mellilota andacora [?] [?]
et silibus propter [?] et carnes castratorum
in montibus viventium multorum et in
ysolis propter caliditatem et sicitatem a[?]
[?] capitam [?] [?] debet
sic carnes plantis [?] et humidis
[?] [?] [?] est [?] vero
agni propter [?] humiditatem eius
non [?] in usu nisi raro et cum
speciebus coro calefacientibus et exic
cantibus condita Et adhuc [?] est
ei assata [?] elixa [?] vero domes
tici porci carnes [?] [?] generat
et mollitiem in inus et in cerebro
et in intus De quadrupedibus silvi
bus [?] ei [?] carnes silvestri
porci raro [?] et in pauco usu et
et meliores erunt si carnose [?]
tes [?] pinguedine [?] et sunt
condite cum aromatibus et plantis [?] et
[?] [?] [?] est ei [?] laudal/
[?] sui [?] lenis et a superfluitatibus

expurgati ipse et ut silvestres carnes
meliores existunt et sunt extra-
quatus parvas ut supra septes. 3o al-
mesi recto q. Ast cero nec leporis itaque
convenit est ei rane parve humiditatis
et multe sicut habet que invenit in
tritio eius et licet rane remisse ca-
liditatis. magis videtur adversari frati sup-
ponte in tali vio tamen si artificialiter
preparet cum pipere recto. 33. et siticis
est valde. conveniens fuit et pro ambas
qualitates adversabitur quam flatus.
Sed carnes ternorum quorum magna
copia est apud romanos. et in
usu habetur illi non est multum dis convenit
ipsius laudabiles et ipse cum aromatibus
condita. Ad vero cuniculi caro reprobanda
est. Alie vero carnes silvestres
non sunt multum in usu propter rarorum quorum
usum abscondite a nobis propter compositiones
viscositatem et remissionem caliditatis sanguinis
generati ex eis. prius sumat in cum ca-
lida carnes de medio in ipse sua mul-
tum elegante pungenti frigide et humi-
ditate. meliores erunt ei salite et as-
sate quam elixe. Quia vero propter leges
christiane renunciarum non est licet tanta
de carnes dicere quantum quod cum piscium
usum reprobandus est. et ipse in quantitate
multa. et melius est uti salitis piscibus
quam recentibus et in oleo frixis
vel assatis quam in aqua elixis sunt
et pisces minus convenientes eligendi. sicut illi
quorum quod caliditate et siccitati vicinior
est. et contra stria duriciei magis
attinet quam mollicici. de quorum non
elegantiores sunt carpiones in comi-
tatu veronensi et brixiensi habi-
tantes 2o sunt torrentine fluvia-
les vel prope maris vicine sunt in
extremitatibus attasi et prodi mat.
attingentibus Item et pisces dicti
vaioli nominati de quorum uno et
ipse est scilicet piscis mirabile dictu
frigidum sperte silius siti minus in sequens
eius habens Est convenit ei more dro
lucii in aquis non limosis inventi
et alii quod vocant carpedani sturio-
nes vel sterliones et tomali
boni sunt et ex orade et de ma-
ritimis sunt rubi menole sardelle
et alii omnes solidam carnem ha-

ti et in mari multi a limositatibus
et a tinitatibus elongatis Candi-
lia et ostree quam propter lascivia ma-
gis quam propter utilitatem et innatum moris
temporibus ciborum inolevit non placent
nec nobis utiles sunt talia cum
maxima genita sunt ex limositatibus
et fecalibus partibus in fundo maris
et rupis inventis magis per modum
putrefactionis quam propagatione se-
minis de quibus aliqua similia plurimum
fieri romanis et anteris replicantibus
maxima talia ut in consilio in scripto ad
anglicum ad abbatem cantuariensem
propter ad anguille tenere et omnes pi-
sces multum carnium et magnarum
corporum non sunt aeri di vis et tamen
abolentur in nobis fluviales et ma-
ritimi cavante sitis quod masanctas
reperitur vero et lacticinia dicta com-
posita dittaut. Usus enim eius sensibus
interioribus nocivus est et anteriorum
quartas et augmentum mollicici. et
dispensis passis augmentates ut
tullius 2o cum in 4o ubi dixit
lac enim propter declinationem eius ad frigus
aliquis nocet flictis quia calitas corum
non convenit ipsius ad sanctum sit az et
in ancola meliorum aeti dicitur quod lac
facit eveniro tenebrositatem visus
et caliginem propter quod et caseus mollis
et recens evitari debet Item et
butiri usus non est ei conveniens propter
magnam mollitiem et relaxationem
stomachi et morem. est tamen et licet in
pro sanitas tamen eius est aptior calide
ipsius Vinum propter hoc convenit cum ei usque
alei aliminarum huius maturarum c. n.
in posterioris in prima mansiam et hoc in fine
eius propter quod et convenit nobis esset aliud
de mentibus salepuiter approbatum ad
dispenses morem et aliis de angdal-
itabus et adsunt convenit esset oleum
de phisticis phisticum enim notabiliter
calidi sunt ut infra de fructibus
Item et mellis usus convenit est
in cibariis mel enim potenter adu-
sas flati ut tullius 2o cum et vi. o
de regimine sanitatis Vinum et melli-
ta cibaria nobis conveniens sunt. quia
zurchatum zuccarum enim licet in passionis
temperamentum abstinent ad calidi tum

paruum inclinatur propter quod non est sufficiens
usus sicut gra. lactuce cum acetosis
calidis. Cibaria vero quibus condiuntur cibaria que
acria sunt licet in multo usu non conueniant
vobis tamen nociua sunt vobis quia acetosa
scilicet acetum nisi potenter noceat neruis
ut 2o canonis et fen 3a tractatu primo et de
de eo Serapio auctoritate b quia valde no-
cet neruis et exsiccat [illegible] et si
his conueniat acetum quanto magis acre
et magis acutum tanto magis nociuum
erit vobis non tamen frequens usus eius
existat. Cibaria insuper vobis lauda-
da sunt non valde dura quoniam non co-
quuntur [illegible] sicut frixa. De a-
romatibus vero quibus fercula condiuntur que
vobis calida omnia et sicca talia
non caliti [illegible] et sed sunt utilia aro-
matica diligenter a principalibus mem-
bris ut 2a primi et [illegible] colliget
quod est sicut piper zinziber galanga cina-
momum lignum aloes macis [illegible]
cardamomum maius et minus et co-
silia de quibus dicetur infra. Iam
vero de leguminibus paruum agendum est
premittendo primo quia eorum talium usus
abscindendus est vobis propter carnem ven-
tositatem et ventositatem que replet
[illegible] euaporationem eorum ad caput
[illegible] ut pisa faba faseoli et cicera
alba [illegible] [illegible] incrementum
[illegible] [illegible] propter [illegible]
[illegible] eorum. Si quia tamen [illegible]
sunt cicera rubea que calida sunt
et sicca et [illegible] apertiua et pro-
[illegible] [illegible] [illegible] per vias
urine non tamen sit in multo usu eo
quod inflammatiua sunt et non debent
accipi in principio nec in fine cibi sed
in medio solum 2o canonis [illegible] lau-
do vobis [illegible] usum licet enim
sit f. et s. [illegible] in 2o [illegible] tamen pa-
rum nutrit et propter suam leuitatem et
siccitatem [illegible] est et urinam prouocat
.2i.o [illegible] .99.o Citrulli
[illegible] est vobis usu [illegible]
prima f. i 2o. 2i.o [illegible] .26.o
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] aquam [illegible] .8.o de
simplici medicina [illegible] Alia sunt
que legumina non placent mihi propter [illegible]
[illegible] De aliis autem [illegible] [illegible]

[illegible] est vobis [illegible] [illegible] et [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] sunt [illegible]
bleta [illegible] [illegible] lactuca endiuia
[illegible] et [illegible] 22.o Vsi [illegible]
istorum alterum [illegible] accipere frangi [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] feniculo petro-
[illegible] et aliis aut saltem ista [illegible] predictarum
[illegible] accipiantur [illegible] 3.o quia altera
[illegible] vobis [illegible] quia sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] apertiua medicamina [illegible]
[illegible] et [illegible] per vias urine
de quarum [illegible] est [illegible] [illegible] 3.o
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in 2.o [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] et [illegible] [illegible] licet
[illegible] non [illegible] sit [illegible] [illegible] aliorum
simplicium [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] vero
Serapionis in [illegible] simplici [illegible]
[illegible] [illegible] ipsam [illegible] [illegible] [illegible]
et f. in 2o et dicit quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] de hac
planta multi [illegible] [illegible] dicunt
in [illegible] [illegible] quia tamen non ita [illegible]
[illegible] inuenio ab illustribus [illegible]
[illegible] vobis [illegible] usu non tamen in
magna quantitate est enim [illegible] in 3o [illegible]
primo [illegible] de simplici medicina tamen
propter eius magnum [illegible] [illegible]
[illegible] que grandia sunt in vobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] per vias [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in quantitate [illegible]
[illegible] [illegible] vero in [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vobis [illegible] [illegible] in 3o [illegible] de
simplici medicina licet alii [illegible]
ipsum in 3o [illegible] [illegible] et in 2o
[illegible] [illegible] [illegible] tamen sit [illegible] est [illegible]
[illegible] caput [illegible] et [illegible]
ut a pluribus [illegible] licet [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] ad
ipsum [illegible] [illegible] aliunde sed si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit de apio
[illegible] [illegible] [illegible] ambo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] 2o [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] de [illegible] medicina
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
.6.3o. et a Serapione simplici [illegible]
.6.[illegible] Aliter [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]

mentastro bona petrosillum trahit
materias acutas aliunde ad stomachum [illegible]
[illegible] ei cum habeat et attrahit eas
abstergendo et aperiendo cito educit
eas ita ut in eo non quiescant moras
trahentes ut natura possint [illegible]
[illegible] propter usum laudo valde
sive in piperatis intelligitur species eius
cuius folium petrosilli rotunditati attinet
et stipes est subrubeus et parum plus
semipedali a terra elevatur et eius
odor est suavis et amenus et ta-
lis ponitur etc. et s. in 2o gradu 2o
cap. et legitur dicit quod confortat stomachum
calefaciendo ipsum et sedat singultum et
digestionem et prohibet vomitum fluxum et
si per mentam intelligatur que a quibusdam sisim-
brium nominata que apud venetos
menta reputatur [illegible] hec planta
quemadmodum est valde quia eius caliditas
et siccitas perveniunt usque ad 3m
sive 2 per mentam intelligitur 3a species
eius que balsamita vocatur 2 que est
in tertio calida et sicca sicut
2a et est capitis et nervis confortativa
quod eius aromaticitas amena declarat
propter quod et mentastrum quod est eius
species agrestis 2 silvestris valde laudan-
dum est. Ozimum itaque [illegible] 2o
cap. [illegible] nominat et dyascorides ser-
pillum vocat quod est valde [illegible]
ipsum [illegible] et s. in 2o et dicit ipsum
aroma sua specie et capiti confortativum
et [illegible] liquor trahit ipsum
inter menstruas et s. in 3o [illegible]
2 sagezalmaria quod rosmarinum
serapio nominat laudanda est va-
lde propter calidum et siccum eius
in 3o gradu et quod specie capitis nervis
et actis. Amarac 2 quod maio-
ranam [illegible] propter [illegible] eius
attenuativam et dissolutivam cali-
ditate et siccitate 3i gradus pervenien-
tem [illegible] de simplici medicina [illegible]
valde et eo forcius [illegible] appi-
lationes [illegible] et colatorii et con-
fert doloribus capitis a flate et ve-
tositate provenientes ut 2o cap. sic
[illegible] callidis in [illegible] minore ca-
pitis. Ozimum 2 quod est [illegible] magis
quod aroma [illegible] sicut [illegible] gariofilum
et folia majora et extensa et

[illegible] 2 quare aroma amenum sicut
gariofilus sitim [illegible] est [illegible]
[illegible] et s. in 2o ut [illegible] serapionis
de [illegible] propter quod dicitur est quod licet
multa sint alia preter ista quod usui
[illegible] in cibis consueta sint ut [illegible]
[illegible] damus et similia [illegible]
[illegible] quorum aroma [illegible]
nat a calidite et siccitate et non a
frigiditate vel humiditate sicut in viola liliis
[illegible] a frigiditate et siccitate velud in
[illegible] laudari et valere in
usu dicunt [illegible] alius [illegible]
[illegible] excelsis [illegible] ad plures
usus de [illegible] quorum [illegible]
[illegible] est usus. Primo de [illegible]
[illegible] vocantur [illegible]
[illegible] calidi sunt in primo et sicci in 2o
maturant leniunt [illegible] ventrem [illegible]
[illegible] et [illegible] 2o cap. [illegible]
[illegible] continet [illegible] turbat
[illegible] et [illegible] sanguis eius
horribilis est et mali odoris
[illegible] ab eis [illegible]
[illegible] sit in usu. [illegible] non placet
propter ventositatem [illegible] quia nocet
digestioni generando [illegible] et [illegible]
non [illegible] calidis quod in valde [illegible]
ponitur [illegible] quod est species buglosse
ut [illegible] in 2o cap. in [illegible]
[illegible] de eo non [illegible]
[illegible] ad lapsum [illegible] et
[illegible] intensum non habent suf-
ficientes actiones quia [illegible]
[illegible] non proveniunt [illegible] suf-
ficiens. Cerfolium vero quod [illegible] in usu
non [illegible] quod calidum est in primo et
siccum in eo [illegible] est valde subtiliativum
diureticum et confortativum est. [illegible] vero
[illegible] consuetudo [illegible]
[illegible] citrullos [illegible]
[illegible] et [illegible] dicit de eis
[illegible] et [illegible] angurie [illegible]
et citrulli [illegible] a valde [illegible]
[illegible] sunt et licet [illegible]
[illegible] usus [illegible] apud [illegible]
[illegible] dicit [illegible] et
[illegible] et male [illegible] ut [illegible] 2o
alimentorum [illegible] 3o [illegible]
[illegible] artificiali [illegible]
inclinet ad [illegible] laudabiliorum
propter quod [illegible] fore [illegible] artificiali

sit

ipsam cum medicina cruda et calefacta in
vini celandal' cum agresta neque non Si
milis et portulaca primaria bleta et
... omnia dictantur. De melo-
nibus vero dicit ... dicti dicunt quod
sunt frigidi et humidi quia hanc ... frigidi sunt
quanto maiori dulcedine participant
et sunt scilicet soliditate attinentes ideo
magis utiles vinum ... et ex eis
comedendo sunt et ... cibum et bi-
bendo per quas laudabile vini ... quanti
tate conveniunt aliquid ... ut colliget 2°
alimentorum ... Insuper item
de fructibus dicitur ... quod ... fructus
... et ... dicitur sunt propter
quod cerasa non placent ... ceteria
... sunt levitiva ventris sunt
... citrina vero ... vi
dentur utilia et aliquibus ... sunt
non sunt nobis laudabilia quia ventrem
retinent ut dicitur Item ... tum dicit
potestis ... de amarelibus sive
... et ... saporis medii inter
dulcem et acrem que vocantur
marasche ... sunt tempore ... est
... et humiditatem in 2° non sit
... ... sunt bona et
appetitum incitativa ut 2° ... non
sit eorum usus ... et eligantur
... dura ... et ...
colore et saporis ad ... de
... ab ... non ... nisi par
... Item de prunis dicitur
est eligantur que ... sunt
colore rubea et ... solida
sapore dulci ... participant et
... et ... vel ... dis
... similiter ... et ad
... humiditate sunt ... in primo et sic
... in 2° ... quod ex eis
... eligantur sic de prunis ... est
... indicio ... re
... in ... vini
... non sunt ... in usu
... et tarde ... ne
... in venas Si ... comedantur
ex eis sicce et torrefacte dicuntur
... et ... quia
... sunt item ... ipsa ...
... et ... ... augmentum in ...
sive ... intelligas ~~...~~
... et ... excitant

et vapores in ... ... consumunt
sive per augmentum intelligas ...
... quantitate in ...
... ad augmentandum ...
quantitatem ... intelligas ... malos
... in ... apta ...
... resoluta in ... animalibus
ut contemplativis ... ...
et angustiis sive resoluta in ...
corporalibus ut fluxibus sanguinis ...
... Aut intelligamus
... subtiliorum vaporum et
... magis quantitatem in ...
animalium ... augent in
... ... et sensitivis interioribus
... est ... ...
cum De ficubus ... quod ...
sunt ... sicce ex eis ... et sicce
in ... sive vero ex eis non ...
... et ... sunt ... magis ...
... sicce ... non ... sicce
ut sicce ... sit ... sunt
... inter alios fructus ... melio-
res aliis fructibus in ... et regionibus
in quibus ... de regione
... et ... Sunt ... ...
... utiles ... ab ...
... et ... in eis ... est
... ultima et ... ma-
ior quam in aliis fructibus 2° ...
... ... vero ... et ... ap
... et ... a ... inter
... calidam ad ... de
... Item ... ex eis melio-
res sunt nobis ille que sunt ...
et que ... dicunt ... ...
... tam ... terra ... et
... frangit ... ventositatem et
humiditatem superfluam ... ...
lapsibus ... Nuces ... quia ...
... et ... et ... ...
nobis ... ... ventositatem
... et ... ...
capit et ... Castanee ... ...
... ... utilis ... ...
... est utile ... et sunt difficilis
... et ... in
... et ... ventositates quantitatis
non ... ... et ... ...
... ... de eis in
... de glande ut colliget 2° ...
... ...

et salse varant quam aufferia sunt
prima que maturescunt mense Julii
non conveniunt nobis quia f et h. sunt in 2o
gradu et sunt male velocitate
putrefactionis earum et propter hoc
sapientibus qui si aliquis comedat accipiat
cum eis acetum vel semen eius propter quod
etiam non lauda nobis primitias licet
sic sint in pomo et tractate in passionibus
et dicit de eis Galienus. Ita [illegible] iu-
nibas [illegible] in assuada sanitatis et
removendo egrotis que consueverunt sed
[illegible] eas difficilis digestionis et pauci
nutrimenti et male sunt stomacho et in [illegible]
generatione et discordia magis [illegible]
ante [illegible] hic disputatio non [illegible]
ra aut bene matura et dulcia de-
clinant ad caliditatem et humiditatem
quare tunc stomacho nocent dittant i. tunc
que de eis non sunt matura pomum
f et s. [illegible] et de eis aliquis comme-
de potestis. et confortant stomachum [illegible]
[illegible] tunc sumantur. Dactili bene ma-
turi [illegible] humorum concordia pauci
[illegible] in passionibus tunc de eis discor-
dant sapientes fere omnes Serapio
et Aggregator [illegible] eas inter
menas c. et s. in primo gradu. Averroes vero
2o [illegible] de palma [illegible] de eis dicit
quod [illegible] fumo de eis sed in pluribus
voluminibus non invenio de eis [illegible]
est sub rubrica de dactilis [illegible] de
[illegible] de [illegible]. 23o vero
[illegible] de palma sic scribit
dactili maturi recentes calidi sunt in
2o [illegible] in primo [illegible] Serapio
de simplici medicina legitur quod [illegible]
[illegible] ventrem stipticant
et inferunt dolorem [illegible] stomachi
et appetitum excitant et [illegible]
dittant que eras accipiant [illegible]
cibum. De primis [illegible] que i
passionibus [illegible] corpus temperata
sunt pauci ad caliditatem declinantia
[illegible] non [illegible] et de eis si
tunc accipere placeret que in [illegible]
[illegible] meliores
sunt cum infunduntur per noctem in aqua
calida et removentur ab eis acu-
itas [illegible] et ef-
ficiuntur optima ad [illegible]
magis in [illegible] cum melle conditis

et calefacti cum [illegible] est ex hoc [illegible]
quod [illegible] quod nocent stomacho [illegible]
3a [illegible] de primis non [illegible]
[illegible] ab [illegible] et [illegible]
sitate De pistaciis dicendum [illegible]
c. in fine 2i et c. in eis humiditas
non limitata [illegible] 22o [illegible]
[illegible] 730. [illegible] et
[illegible] c. et s. in 2o in fine
in [illegible] nobis [illegible]
[illegible] et appetitum excitant ex-
[illegible] et mundificant pulmo-
nis [illegible] de simplici medicina
de granatis dicendum [illegible] Iam
[illegible] quia non [illegible] et pauci [illegible]
[illegible] dulcia sunt f et h.
in primo. Acria vero f et s. in 2o. et
[illegible] medium. Dulcia i.
et bene matura comedi potestis
[illegible] subtilem [illegible] non
[illegible] alimentum in [illegible]
[illegible] partes animalium [illegible]
de eis dicendum est [illegible] et primo quod aliquis
animalium membra vel partes [illegible]
aut actuali humiditate nimium mol-
les et [illegible] membrorum [illegible]
[illegible] sunt de [illegible]
[illegible] medulle partes [illegible]
et pingues [illegible] multiplicium
[illegible] ex aptacione [illegible]
[illegible] a nimia corporis molli-
cie ledendo stomachum et [illegible] ad
mollitiem [illegible] 2o
quod [illegible] partes animalium [illegible]
[illegible] notabilem dittende sunt
velut [illegible] membrana vel partes
[illegible] et [illegible] et liga-
mentales [illegible] 3o quod [illegible]
partes [illegible] difficilis
sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] intestinorum quod infunduntur [illegible]
sale et [illegible] animalium partes
[illegible]
non [illegible] pingues [illegible] solide
[illegible] colore rubiende adare
[illegible] et de [illegible] animalibus
accepte [illegible] animalium non [illegible]
[illegible] quod [illegible] duas [illegible]
te [illegible] de [illegible]
sufficere [illegible] Iam [illegible] hora [illegible]

continue de pectore si contrarium eius
precedendo primo quod vinum fumosa sua vento-
sitate et subtilia in substantia actuali vel potenciali
est nimium penetrativa continue debet
leniri vinum contraria scilicet rectificando digestionem
eius tamen quia multum replent caput et humores
magis esset corrigere nocentiam quam innatum pro-
pterea non adveniat non sanitatem predictam
apponere et tenebrositatem visus ut contra-
ctibus que dilatanda sunt. Amplius cum vinis
que rectificant organa digestionis et
generationis non minus prodesse potest vobis.
quia cum vinis plurimi non mensuratis po-
tibus sint valde utiliores vinis ut
statim dicetur. Si tamen non placet ditte
vinum acto supto a quocumque liberan-
di ipsum aut de quocumque pariendi
vel intercedendi materia ex parte aque
convenienter aut propter lascivias que est
contentum accusandi forte ab hominibus
propter blandicies magis quam propter vita-
tem eo condescendendo dico quod vinum gene-
ris valens esse debet colore sicut sunt
diafanum colore rubeum aut flavum
et viscositate sua mediocre declinans
magis ad primam caliditatem quam ad tempe-
ratum. quia tale vinum non esset
sufficiens huius lapsus correctivum propter quod
tale lapsus est valde elevatus in siccitate
et humiditate. sed vinum potens calidum
mediocriter non est sufficiens propor-
tionaliter ad corrigendum siccitatem
intensam vel ad resistendum ei quod
appetet. ideo non est contrarium eius gradum contrarium
atque aliter intelligentes et arbitrantes quia
quantus est lapsus a medio vel a
proportione temperata per excessum tanta aliter
tamen debet esse medicina illius lapsus contra-
ria elongata a medio illius contra
per excessus qualitas. Sunt in parum cali-
di mediocriter cali proportione non sit tanta
contraria esset necessaria eorum lapsus sequitur
necessario quod tale vinum non est valens
contra eius. et huius medicine sua colli-
git capitulo 2 quinti ... qui si sanativa
completa et 3o tercii capitulo illo. Sed nos
non sic modum rei huius materie ut de
apparens est. Ad ipsum tamen dico quod medicina
concludit eius contrarium credit licet non
remissi cali ad temperate cali ad la-
psum intense siccitatis actum proportio
non in vinica approximatur sive pluribus

sit contrarium eius tamen approximatorum frequentatum
sufficienter corrigere potest lapsum illum. dicen-
do 2o quod 2 vinum agens in gradu et
in proportione remissius maiorem et melio-
rem effectum producere potest quam agens
magne proportione et hoc est verum quia vinum
agens in proportione remissiori hoc contrarium
vel amicabiliter ad naturam quam non sicut
agens in proportione intensiori. Quia ergo iste
vinum remissius calidum. et natura mag(is)
gaudet delectatione et amicabilitas aggra-
tum ex affectatione eius et caliditate
eius et amicabilitate virtutis pervenitur est
ad effectum inducendum quia esset agens
tali amicabilitate penetratum. dico quod 3o
quod forte accedet totum ad quod deducit
argumentum nisi esset quia tale vinum non
acciperetur solum quod cum accipiantur alia
cibaria que sua caliditate iuvant vinum
agens remissius proportione ad corrigendum
aliud propter quod nunc super restat dicendum est.
Et dicendum quod si tale vinum predictis
conditionibus conditionatum non inveniretur
permiscendum est cum aqua de fonte
accepta liberi aeris et decursus
celo. et aeri exposita a lacunis
et limosis partibus denudata. in qua
non inveniatur multitudo ranarum vel
sanguisugarum seu plante fetorem
habentes vel aggi nenufar lenticula
hirbus et silia. et si talis aqua frequenter
et propter quod statuerit a montibus et
decurrit per rivulos lapidosos valde
melior esset propter quod ad ultimo concludendum
quod aqua cistine melior esset vobis quam
altera aqua. Dico tamen ego consilio
salubriori utens quod melius esset vo-
bis temperato integri vini uti melli-
coto simpliciter aut composito quod non ulti
mettacium vocant talis in potus.
sua convenienti caliditate et similiter potesti
esse quia diversitas est et item quia medicinalis
est capitis humorum et instrumentorum
sensus et non aggravato corde et
adhuc quia satis convenienter nutrit
ideo omnino eligendum est vobis. Cuius
quidem ipsum temperate simpliciter describam
per hunc modum. Recipe aque fontis libras 27.
mellis optimi despumati cum sua dul-
cedine habita caliditate libras 2
coquatur simul in lapideo vase usque
ad consumptionem 3e partis permiscendo

successive

successive et quae abiciendo deinde
coletur bis per staminium spissum et cum
infrigidatum fuerit repone in vase lapide-
o et utendum est eo ad libitum et
poterit consumi per mensem scilicet aut
desiderantis ipsum efficere competentem
tur quod autem dictum est describo aliter frequen-
ter invenitur in receptariis secundum compositio-
nis fundamentum debet super virtutibus medici-
narum contrarietatem ad lapsum eo quod
etc. et similiter et humorum electorum ad
rerum per virtutem [illegible] sunt gal-
langa nux muscata maior grana peonie
et siler et item ceterum quae habent cale-
facere et confortare stomachum velud maci
garyophili mastix piper album et siler
et item recipere debet hic pates vir-
tutes medicinarum [illegible] aperiendi reperien-
tur unas velud acorus grana peo-
nie cardamomum utrumque ʒ et siler
et adhuc in tali compositione recipi debent
medicine confortantes membra generativa velud
daucus petroselinum [illegible] ambra muscus
artimisia matricaria semina bancie
et siler [illegible] quod digerendum est veli-
ut [illegible] et ingrale quod ameos [illegible]
[illegible] amplectitur virtutes et apertiones
Recipe ambre orientalis ℈ semis musci ℈
ʒ ʒ de mechia musce galan-
ge costi [illegible] piperis albi ana ʒ semis
cinamomi subtilis acuti et [illegible]
ʒ i semis cubebarum granum peonie se-
minis bancie liquiricie ana ℈ ij ma-
stices ℈ semis garyophili ℈ i aque [illegible]
℥ xl mellis predicti ʒ [illegible] coquatur
usque ad consumptionem ʒ parte dispensa-
tionis [illegible] et [illegible] ligan-
ti debent in panno raro et ponas in
aqua modicum coqui quia ponatur
mel et [illegible] ut dictum est

Capitulum 3m huius tertii de regimine circa
huius viri quae continet causa [illegible] Capitulum
primum de regimine ut [illegible] vices
[illegible] in tempora anni etc.

Capitulum 2m de diversis medicinarum
[illegible] lapsis et [illegible] malorum
cerebri

Capitulum 3m de medicinis [illegible]
[illegible] et corruptionis visus

Capitulum [illegible] de medicinis [illegible] lapsis
[illegible] et [illegible] et rectificantibus digestionis
eius etc.

Capitulum 4m de medicinis preservativis a para-
lisi et confortativis nervorum

Capitulum 5m de medicinis rectificantibus
membra generativa et disponentibus ea
ad venereum actum

Capitulum 6m de instrumentis correctivis quod
[illegible] attinet quae in hoc viro preser-
verant et [illegible] ad se vocant

Capitulum primum de purgatione in vere.

Itaque pro declaratione talis primi pri-
mo sunt notanda ad purgatio-
nes regulares quae fieri debent in
vere [illegible] primi ipsius ut ef-
[illegible] aliter 2o ibi [illegible] farma-
cia aut flebotomia notanda est hoc
in vere farmacare aut flebotomare
quod et expedit [illegible] [illegible] quae evacues
in autumpno celebrate et si utiles
existunt [illegible] sunt ita regulares
sit ille quae in vere fit igitur a prin-
cipio mensis marcii usque ad medi-
um aprilis conveniens est ut iste vir
purgetur saltem bis scilicet in fine [illegible]
dierum per hunc modum quae mane primo
in aurora autem aut hac infusionem
calidam [illegible] dormiat [illegible]
nisi spacio unius hore et tardet ci-
bum suum usque ad vij horas et ista
precedente horam vi autem aut plenum
[illegible] aque cum zucaro [illegible] et cum
[illegible] Est autem infusionis descrip-
tio talis Recipe turbith electi pulveris
[illegible] ana ʒ i agarici albi le-
vis frangibilis et non nodosi ʒ
ij ʒ cinamomi [illegible] ana
℈ semis salis gemme ℈ ij aque mellis ʒ
[illegible] calefiat aqua et infundat ita
pulveres cum ʒ i [illegible] et ita co-
quatur per dictum [illegible] [illegible]
[illegible] calefiat aqua sit et diligen-
ter colentur et exprimantur et [illegible]
colatura illa calida [illegible] conditio-
nibus iam paulo ante dictis Cum ergo
fuerit hac [illegible] medicina
[illegible] sequenti mane aut
hunc [illegible] calidum [illegible]
descripto Recipe [illegible] de [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] ʒ semis aqua [illegible]
et [illegible] ana ʒ i [illegible] et tum aut
[illegible] calidum et tardet cibum per
[illegible] adhuc etc. Cum ergo assum-
pserit hoc digestivum vi aut vij diebus

aut tertiis q in urina eius appareat
mediocritas in sta et in colore citri
nitas et ypostasis in fundo vasis al
ba quieta et equalis tunc mane incete
sequenti purget cum istis pillulis Rec pillule
fetidarum ℥ ß. pil. de serapina descrip
tione mesue in cocoli de sinapilla ℥ ß
formentur pillule vij cum succo rosarum qui
accepte hora post abstinent sequente
que in numeratis superius scripta sunt
cum quo transiverit spacium xvi vel
xx dierum iterum purget cum hac ra
gurance qz ut aliqua predicta differre
debet aliquantulum primo quod uadit esse
zu congreta in gdu et stay sua eo
fortis et calefa ut in prima hora
et tunc ut est potum alterata
per secretarum preterea uite quod ca
litas quamuis tunc est maior et
potentior ad mobilitatem natas
Sed que vite cum sunt paradoxa
hora q post numeratis recipiat hac
Rec electuarii indi descriptionem mesue ℥ ij aga
rici electu ʒ j medulle cassiarum ʒ ß
℥ aloe. dia rodon 6 ʒ iiij misce et
accipiat cum ℥ ij aq. scabiose radi
cum accidi calefacte et tenebit cibus
ut denumeratis dictum est. et ualet
quia agaricus et cassiarum uehementer
efferunt dispositiones humorum colligit hac
z ʒ ij colo post in fine quod istud uero
numeratum mane incete sequenti ac
cipiat hoc digestiuum Rec sirupi de eupatorio ℥ j
mell rosarum ℥ ß aq. absinthii fem. et cico
ree an. ℥ j misce et accipiat usque
ad expiramentum bone digestionis sicut
secundum scriptum est in primo sirupi. cum quo sequitur
hac digestiuum mane sequenti cum
hoc 2o medicine Rec agarici electi ℥ ß me
dulle cassiarum ʒ j cassiefistule ʒ vis ana
℥ ß ℥ ʒ iiij accipiat cum aqua ß
aq. ordei calefacte et fiat pocio sic
scriptum fieri debere post numeratum hoc

De purgacione in autumpno

De purgacione vero in prima autumpni
sicuta sic procedatur in fine mensis
mensis septembris uel in principio octobris
uno mane i anora accipiat hoc mun
ratum Rec hyere simplicis descripti
ʒ j z ʒ ij ʒ j electuarii indi ʒ iij ß
aq ordei zuccarate et calefacte ʒ iij
misceantur totum in simul et accipiat

absinthiatum quod diebus in numeratis dictis
post hoc autem digerat una uice uel vi
diebus cum hoc sirupo Rec sirupi de bizantiis
mellis rosati sirupi de eupatorio ana ℥ ß
aq. melisse lupulorum et cicoree an.
℥ j totum calidum accipiat ut predicta
lis dictum est. et si hic predictus hac
digestum quod est ad mag stas et
calidas et aliquando ad magis adustas
uis est ut fuisse consuetas et qua
tas in qualitates a estate et exercitiis
fortibus et siccis. accepta itaque digestio
accipiat hoc solutum Rec benedicte simplicis
ʒ iij cassiefistule ʒ iiij electuarii suci rosa
electuarii sicci indi ana ʒ j totum accipiat
cum cicato medio aq ordei zuccarate
calide quod omnibus aliis absinthiandis
que in aliis solutiuis scripta sunt et uo
hoc solutum educit electuarie magis
calidum a mixture statute electuarii su
ci rosarum et magis fortis ab eis et a
remotis lat. statute electuarii indi et
magis flicas et aquosas a sto et
in aliis statute agarici et educit
magis calidus flicas et postea adu
stas a sto et vomis statute cassiefistule
pedetis a sto additum est. quod si tunc istam
purgacionem qui accipit digestio uenter
non est hic fluxibilis intermitta ad
clistere in alterna accepta hoc uero
Rec. foliorum blete malue mercurialis
ana m. j polipodij cassiarum ana m.
j ß. furfuris hic tribellati m. iii
coquuntur omnia in 8. iiij aque
usque ad consumpcionem duarum partium
et de hac colatura hic expressa ac
cipiat ℥ j benedicte cassiefistule zuc
cari ana ℥ ß olei oliuarum ℥ iiij
sal colis ℥ ß. misce et totum me
diocriter calidum accipiat et quiescat
post cum consumpcionem et panis calidis
sed uentrem stercorationem quod si uero
iste aut alter absinthiaret clistere
sumptum sicut magis est plurimum et
maxime almanorum tunc cum dic ac
saltem cum 2a die parum cum cenes
accipiat ut unam de istis pillulis et pla
centa in magis post appetitum est que
hunt ad starum duos caput et ge
nitalia medicina qua descripto Rec.
cicamai ʒʒ mastice unc. una ra
dicum peonie ana ℥ ß salis indi.

℥ i ß radicum seccacul · ʒ ij agarici
electi ℥ iij hermodactilorum turbit ana
℥ i ß cerei liquiricie ana ʒ ß [illegible]
epithimi electi ℥ v · pulverizentur omnia
grosse et infundantur in ℥ v succi maiora-
ne et ℥ iij succi salvie et ℥ iiij
succi cicoree et diligenter commisceantur
et ponantur sub radiis solis usque ad
consumptionem succorum deinde iterum reno-
ventur succi et exsiccentur et ita et 3o
fiat ut dictum est de hac ergo materia
remanente fiant pillule pro ai ℥ vij
de quibus i vel ij accipiat ut dictum est
videbis non operam dimittam in enarrando
mirabiles proprietates antedictis locis et in con-
fortando eadem ¶ Capitulum 2m de
medicina lapsus cerebri f. et h.
Nam ergo iste vir fuit emaus ut 6m dictum
est procedendum est ad compositorum memo-
riam que in cerebro eius purgatus[?] sub-
dant · et primo eadem cum menis simpli-
cibus · et de levioribus simplicibus cum qui-
bus unda de qua soleo dare in sero
cum eger vadit ad lectum pillulas duas
factas cum pulvere eius et madicis[?] ha-
ac hermetis per duas horas per cenam
cum non potentissima ad predicta ut scripsit
filius serapionis in suo cano dicit igitur
Species unda exsiccat humores in capi-
te congregatas confortat cerebrum et expel-
lit reumatismos 2m fi. Ex predictis compositum
cum alia et grosse ab docentibus preceptibus
composita · de ea ei accipiat ʒ iii et
cum ℥ ij syr. de cicalato quinquies exi-
bito in aurora cum ℥ ij aque maiorane
calefacte · ab hac non consumpta confortat
cerebrum et corroborat ipsum et stomachum eius
et cor et et grosse in senibus et frigidis
complexionibus 3m fi. Ex cum confectione factum
cum musco · plus modo Re pulveris
musci ʒ ij aque maiorane ℥ ij ·
calefiant ambo simul · et in mediis
frigidis · aut per horam ante cenam de vas
repleto ydromelle tepido plena
palma manus de predicta mixtura le-
niter calida trahantur per nasum le-
niter tractu per utramque naris bis in
spacio medie hore cum non remedium
valde efficax Remedium 4m simplex · et ut
de eo eius est frequenter comedere
vi ut aceto anchlanas torrefactas
per cibum scribitur non de eis 2o cap.

in predicto capitulo quod augmentum efficiunt in cere-
bro et ipso · de aliis in septimo 6o cum in
regie preambulo Deo gratias aut memoria
mirabiliter confortativus cerebri et exsicca-
tivus humidi est · hordancum in eo et
in umis est electuarium ab A · descriptum
4o cap. summa prima et donatur sotira
magna i · salvatrix · eger ex mirabiles
effectus cognovi de ea exibendo
de ipsa ʒ ij cum ℥ i ß aque stillatitie
foliorum liber pallis at rosmarini ut
exibendo eam in aurora modo predicto
3m quintum ad easdem intentiones · et
eodem modo exhibitum est electuarium de
septimo Celice ab A · nominatum quod tum
ab aliabate 10o petite cano · vio no-
minat selfe · et mirabiliter approbat quod
3m quintum est xilobalsamum conditum et sunt
virgule de arbore balsami recentes
accepte · et condite cum syr. zuccaro
et modico musci quod in mane ac-
cepte et bene masticate et deglu-
tite mirabiliter cerebrum et nervus confert
ut dicit pro ab auctoribus cano de ligno
balsami · et de balsamo · Extremum quintum
et usuale · cum mirabilibus cebulus
conditis eorum usus in sero et in aurora
est utile bonus licet difficile sit inve-
nire ipsas electas quia omnia fere
medicina ab arabibus paganis ex-
portata corrupta sunt et sophisti-
cata ergo A. exemplum cum sis
ex frequens innocens et conficitur a tem-
pore diluvii a primis talli usque ad
ficteri facta cum infra secto oleo
calido potenter confert enervatis
lassatis et paraliticis Re · A · de castoreo
a · liliorum albarum ana ℥ ij ambre
orientalis ℥ ß · terantur subtiliter fit
in mortario deinde ponantur in am-
pula vitrea ciphi bis · obturataque
saltem xx · diebus teneatur sub radiis
solis calefacta ita cadentia uno ex-
tre et facta inventam ut dictum est
videbis rem tibi gratam · hec de
2o cap. ¶ Capitulum 3m de medicina nati-
dimittis et corruptionis visus
Visum a nativitate inquisiti hic viri
diminutis · et corruptionis notabile
consentit · est ad malam complexionem f. et
h. stomaci et cerebri huius viri eo in hec
cano bonus f. p. fundamentum est · et

sucierte maius omnia in medicina que
tercio minus et stomacho scripta sunt et dicitur
visui eius notabile iuvamentum afferat
ma. n. flicta vel vapor. cum spiritus vi
sibili et minus obtecti et humoribus oculi
quixota et immissa nocumentum predictum
in visu efficiunt ut habetur in primo canonis de
ductum est propter quod minor salutis hic pa
narum instat duo quidem plithica lap
sus et duo plithibatina nocente illius
primum itaque de plithis et psinatis
est usus pillarum in primo canonis 3° ptiete
perfecte psinaturum quibus dum valiles est
esse efficaciores quinisce des. cum
3.a sui parte pillarum luce descriptam
melius in antid. et accipe a² ex eis
una per duas horas post cibum. scienter.
et ipse cum ex 3 l. sexo pillule facte
fuerint Recipe instam cum post tinctura
levis capitis per duas horas post ce
nam post quas superaccipiantur tali modo ti
antidoti capitis medicus 3. puluis
generale electorum in hoc. n. medicine ma
gnum iuvamentum pariunt auctor primo
thesauri canonis primo Recipe instam de absi
dentibus nocentium dimittis et cor
ruptionis visus cum ut sepe oculi
laventur cum aqua amica capitali
et medicitate sui de qua aqua maio
rane. Recipe instam et elegancius
illo cum his Recipe balsami electi 3 ß
aquam maioranae 3 ij misce et in am
pulla repone. altitudine differi. et
expone radiis solis saltem per viij
dies. de hoc i² liniam oculi intus
et extra et est nobile medicamen
Dam cum de meis curatis lapsis
F et lj. stati et rectificatio digestionis
eius et
Vaviens cum vice electe instat quo
mus lapsus f et lj. stati que cum
consuedo materias in causa invenias ipsum con
fortare posset Recipe primo in corpore est
sunt et de absinthii. assumendo de eo 3 j.
cum aqua menthe. et melisse am 3 j ß
et continue saltem 30 diebus Recipe eo
fereus stomacho cum enanda mens cum yera
p. 6. accipe de ea 3 j. cum 3 ij
aque calate. et cum valde efficax ab
sinandum post cenam quibus super ta
ctus in salutis Recipe vere valde co
venientes stomacho calefaciendo ipsum assumendo

supplere et retinat cum ventositates
est semen ciclami de quo facio. pa
in mane masticare 3 l. vel. ß per
horas iij ante cibum. Est enim hoc stomachum
calefacit et corroborat et facit digeri
cibum et intrat in confectionibus medicinis
facientium descendere cibum ut scripsit
in aggregatore sepius in ipso canone Recipe
est mastix de quo saltem in prima
ter facio deglutiri grana ij vel iij
cum e ne ad customachia epar et
ventrem defectus corroborat et ad
inflationes corpus iuvat absque mo
lestia ut scripsit dicasi in ipso canone
Ad hoc cum intentam confert electuarium dia
cimini et ipse descriptum a nicolao
in antid. accipe de eo ad cibum
rotulam unam 3 j ß Recipe de nobilibus
rebus aut medicaminibus ad vigoran
dum stomachum et assumendam materias duo
sunt ad experta quorum Recipe est electuarium
de ambra descriptum mesue in antid.
distinctione prima descriptione xxx.a cum enim
me a similis rex confortativus et
cor et stomachum et omnia membra in
terioris digestionem provocat et ventrem
ea letificat et senibus et frigidis
natura et veticulis et ad egritudines ma
tricis dosis cum facti in sola molli
ut scribitur ibi cum 3 iiij in aurora cum
3 ij aque menta grana stati cum aqua
maiorane grana cori cum aqua melisse
se ipsum cor. cum aqua absinthii propter epar
a aiunt vel plures sicut cum intenditur
ad omnia simul vel ad plurima corporis Recipe
quarum experta cum electuarium de aromatibus descriptum
a mesue ibidem distinctione prima et
canonis primo et de dari ex eo 3 ij cum vino
odorifero in aurora calefacto. aut cum
aquis stati dictis. hic cum adduco
duas vice alia similia et parte cum
cibalia Recipe sit recitare. i. fructus
sicce que cum dicas stomacho utiles expe
riet ante cibum accepta Recipe sunt
plistici post cibum accepti que cum stomacho
convenientes existunt. ante te dicas complu
ra cum instat vel alia sicut predicta
inveniuntur confortativa stomachum et primum
quidem est certum istud quod sic stomacho
confirmet post Recipe laudani electi
3 ij resine 3 vi galiengi stomachi
calamite ligaloes ante 3 ß menthe

absinthii foliorum ana ℈ I masticis ʒ ß dissol
vantur que cum modico aceti vini
citoniorum et fiat massa huius glutinosa
sicut et ponatur super panno de grana
signe scarlatis cum extensione convenienti
et si opus fuerit pulverizetur pulvis gariofilorum asper
sione levi. Si autem quis desideraret spe
ciem levioris applicacionis et faci
lioris preparacionis preparet sibi
hunc sacculum in sindone de grana
recocta et ponatur ipsum super stomachum ma
iori parte temporis cum desiccatione. Recipe micas
panis siliginis mutatam cum vino ana ʒ ij
ß mente sicce ... absinthii ana ʒ ij
macis ʒ iij hipericonis foliorum ana ʒ ij
rosarum [illegible] masticis sandali albi
ana ʒ ß pulverizentur omnia grosse
deinde misceantur et consuantur in sac
culo longitudinis et latitudinis [illegible]. Ego
autem experiencia certa scio quod si stomachus
inungatur mane et sero cum supra
dicto oleo de [illegible] calido
et ponatur super eo panno calefacto
suffumigato cum pulvere gallicum
in brevi tempore vigorat stomachum debili
tatum valde. Secunda est quod ponatur [illegible]
[illegible] magnum sicut stomachus plenum
pluma vulturis [illegible] vigorat sto
machum et rectificat.

Capitulum de medicinis preservativis a paralisi et confortativis [illegible]

In hoc capitulo diligenter considerandum
est quod [illegible] eligere menas que habent
[illegible] ad [illegible] sive lassacionem
vel paralisim preservare [illegible]
iam egrotet [illegible] possent [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] que [illegible]
sunt in regere per cibaria et potus ita
ut ea que ibi [illegible] sunt acci
piantur, reliqua vero prohibita dictantur
[illegible] talia [illegible] dicte
[illegible] feliciter operantur [illegible] in vere
et in autumpno celebratas. De [illegible]
[illegible] aque sunt interius
assumende non [illegible] extra applican
de. De hiis vero que applicantur interius
non [illegible] sunt cibales et medi
cinales [illegible] de [illegible] leporis et de
[illegible] et pluribus aliis in 2°
3° [illegible] de carne [illegible] et [illegible]
[illegible] confert rela
xacionibus membrorum [illegible] et tremori

tremoris et cordis et [illegible] [illegible]
[illegible] et pedes et membris [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] tersis
[illegible] non [illegible] fuit medicales
[illegible] de quorum [illegible] quibus [illegible]
[illegible] de ea [illegible] mane [illegible]
[illegible] unam vel duas. 2m est [illegible]
magna de qua dictum est supra. 3m est
tyriaca [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] est confectio [illegible] de
[illegible] [illegible] summa [illegible]
et [illegible] de [illegible] [illegible] pillare
almarasteni que describuntur [illegible]
[illegible] et pille fetide et pille
de [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] ab omnibus [illegible]
et [illegible] aut expertus sum [illegible]
[illegible] faciendo [illegible] uti [illegible]
integro anno [illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] relaxa
cione [illegible] vidi restitu
tos [illegible] ad [illegible] motum et ad
[illegible] [illegible] [illegible] cuius
descriptio: Recipe florum rosmarini florum
salvie et maiorane ana ʒ iij [illegible]
[illegible] radicum [illegible] ana
ʒ vj [illegible] ʒ ij galange [illegible]
[illegible] piperum [illegible] ana ʒ I ß [illegible]
ʒ ß [illegible] [illegible] ℈ iiij radicum
peonie ℈ v [illegible] ℈ iii ambre
℈ ß pulveris [illegible] leporis combusti ʒ ß
balsami electi ʒ I ß mellis despuma
ti [illegible] [illegible] [illegible] fiant
[illegible] et mel [illegible] ad [illegible]
[illegible] et cum [illegible] [illegible]
[illegible] pulveres aliarum [illegible]
[illegible] pulverizatarum que [illegible]
[illegible] [illegible] deinde po
natur oleum balsami et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in vase vitreato bene
[illegible]. De hiis autem [illegible] que
exterius applicande sunt paralitice et
[illegible] ad illam [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] eligende [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] vero [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]

aque et que scaturierunt prominulas ca-
liditas distendere sunt. Cum vero desideri-
um fuerit intrandi balneum eligantur
sulphuree aque aeri celi et astris
convenienter discooperte et a paludibus
et vallibus fetidis elongate que repe-
riuntur in alveo arenoso vel lapidoso
naturaliter vel artificialiter factum et ven-
to convenienter medicato et ab aere et pa-
tu vacuo in ortu solis fiat itaque
in habet balneum et convenienter fricato
cum eo minime in luto invento
in aquis balneorum a pectore medie
usque ad finem spine et continuatur
mora in balneo usque ad talleam
quam excludat debilitatem
tunc ergo corpore diligenter cooperto
fiat exitus a balneo et introitus
in lectum usque reducatur ad pristi-
nam temperiem et tunc accipiat
cibus moderate quantitate diminutus.
maxime cum complete sanitatis vegeant.
Et consueverint hore vii et in die
item fiat in balneum introitus cum fricatione
predicta et introitus in lectum
et cetera ut iam dictum est. Cum ergo in-
greditur lectum tota spina eius a fine
usque ad principium medie leniter
confricando inungatur cum oleo de can-
bea calida vel de oleo de anda
techa quod dicitur oleo philosophorum. Cum
ergo taliter perfuerit per duas dies
accipiatur aqua super capite suo cadente
a vase elevatum a capite per minor pe-
des quod vas impleatur aqua balnei
virginea vel a puro fonte scaturien-
te absque contactu hominum vel aliorum
et canula ergo sit confortatus digitalis
a laterali parte exterius aperit fundum
patenti porta aperiatur et cadat super
prora capitis fronte eius et aliis
partibus circumquaque coronatis panno
lineo satis grosso deinde volvat se a
prora ad dextram et de dextra
ad sinistram et de sinistra ad pre-
iorem usque quo incipiat calidius aqua
in profundo corporis convenienter penetrasse
et potest in corpore cum convenientia tallean-
di infusum stare aqua usque ad spa-
tulas vel mediocriter corporis propter hoc
aut cum iam balneum accepit super ca-
pite aliis v vel vi diebus cavendo.

ut habeat convenientibus dimissa balneacione
cum ingrediatur stubam prope balneum
factam ut calidior sit et cum cadit aqua
balnei et non cum dulci in qua stuba
permaneat hora .i. tam mane quam
sero. Hec in summa est balneandi for-
ma convenienter quam alii dicuntur posse. Postquam ergo
a balneo discesserit necessarium est ut
aliquandiu diebus intendat ad sobrietatem
tam mentem que dissolute sunt et de
hiis que trahunt maxime a tergo et
prope est constrictum hic per pulveris inguel-
le quam per minor dies sit infusa steterit
in aceto ʒ i. ʒ i aque medicine ʒ iiii
miscerantur sit et calefiat et superponatur
per vasum eum modum superius dictum est.
Hiis vero que magis consumunt a medi-
anis et munsulis est oleum de prize
tra de quo calefacto fiat unctio ma-
ne et sero. Item eum torpiditas et
paraliticas iuvat unguentum de fimo me-
la ... Item cum est aliis de casto-
reo et oleum de crato. Item cum
excitatum et confortatum est hoc unguentum.
Recipe amigdalarum dulcium ʒ iii sandali
barcarum lauri piperis nigri casti an-
ʒ i. s. terantur dum fiunt in mortario
deinde calefiant et applicentur ut
dictum est. Complicando alia similia possemus
quam dicuntur quia ista meliora et ele-
gantiora sunt tamen de calo ... ta

Capitulum vii de membris rectificatibus
membra generans.

Postquam expliciuntur infirmitates defectus
actus ventrei et inquire oras horum
nocivorum necnon signa vel cura
eorum restat adimplere partem sine istis
... quod pertinendum ... causis ... quod
contigit habere ledi in actu ... coitus
duo principia existunt prima causa
includit omnes principias vel exteriores
cuius ... applicabiles. Secunda vero causa
... a superioribus ... parte ... iiii
modis causarum efficientium hoc quam
prima assignatur principale nocumentum
in ... Secunda vero assignatur ex parte
defectus in membris spermatis. Tertia
in membris spiritualibus. Quarta in membris
que consequuntur membra principalia ... ta
ex parte nocumentum advenientis in membris
quod fit et ... membra principalia
et membra coitus. Sexta ... nocumentum

propter humores in membris que sunt vicina spermaticis
aut in illis que sunt vicina membris coy-
tus. // Prima causa est ex parte parvitatis vel ven-
tositatis in inferioribus membris. // Secunda
et ultima est propter parvitatem vel ventositatem
in toto corpore et inventutem (?) per declinacionem
iterum prima cause exterioris. dicitur primo
quod quecumque perniciosa causa data que
applicetur corpori assidue fuerit producit
ad permutationem corporis quod ad lepram (?) complexione
vel quasi (?) … quia non … tales.
Tunc ita permutant partes corporis interno
removent tractus (?) sive ex parte anime
aut ex parte agentium que corpori
applicata alterant ipsum et permutant
interno prohibent ab operationibus naturalibus
et de mio (?) cortu dicuntur veneficia incan-
tationes maleficia fascinationes et
consimilia velud plures inventum viros et
mulieres ab operatione coytus esse privatos
intus quia speculationes et physica in-
stantia nichil valuerunt in eorum corpore
sed oportuit applicari non vita (?) instantia
ab occulta proprietate permutantia corpus
ut sepe contigit me vidisse audivisse
et curasse et sunt res certe a sapi-
entibus. de quibus paulo post dicetur ali-
qua. Secundum de animo vero causarum tenent
se ex parte anime vel ut propter angusti-
am vel tristiciam que prohibet ho-
mines ab actu venereo sed quia in tri-
stitia spiritus interius retracti sunt fortem (?)
a membris genitalibus et vaporibus sive
quia in talibus motibus resolvuntur et
consumuntur spiritus. contingit et defectus iste
quandoque ex parte timoris magni in anima
ipsius in qua fit velox et fortis
distractio spirituum a membris in quibus
elaborari debet semen. // Tertio item ex
parte verecundie in anima ipsius sicut
contingit aque (?) verecundiam et a tota
etiam mulieris effugere ut pusillanimibus
contingit hominibus // Quarto item contingit hoc ex
parte impressionis malicie recepte
propter abhominationem quam quecumque recipit
in actibus coeundi illicitis inhonestis
et a lege prohibitis sequitur. cum
aliquis videns et audiens inhone-
stum modum sodomitice coeundi aut
more brutorum abhominationem recipit
in anima ob quam non solum in coytu
diminuitur sed sequitur ab illo privatur

et potest colligi. hec summa (?) ex xxiij capitulo
de alienatione. // Quinta item hoc contingit ex
parte impressionis in anima factam propter
amorem castitatis ex lege vel
ex religione seu devotionem propria (?)
ut contingit sanctis viris in lege dei mi-
litantibus et in heremo deo servien-
tibus propter devotionem non solum casti sed
quecumque licet raro virgines permanent in
tota vita sua. // Sexto item hoc contingit
potest propter nocumentum in anima remissiva
factum propter longam dimissionem coytus.
sequitur enim membrum generationis propter
longam abstinentiam a coytu item
debilitatur quia anima non memoratur
neque solicita est de generatione sed sic
contingit mulieri que elactavit puerum
et dimittit ipsum mulier nocumentum prohibi-
tionis generationis lactis. et omnes hij
sermones pulcherrime colliguntur … xxiij
et vide subtilius capitulo de diminutione co-
itus dum in quibus … dicit eius que debili-
tant coytum et contra eius sunt res me-
ditatione quoniam ad actum generationis …
vel sunt horribilitas coeundi et vere-
cundia in illa quoniam ad actum cogita-
tione contra et inceptio intellectus
ad corpus. i. actualis opus intendi quod
intelligo a primo … opus interius et
exterius parum in corde. Nota bene Aristoteles
… de … et … qua …
… in parte hac conscriptum est. capitulo
20 23 capitulo … in fine … dicit
… eius … anime
… ex corde. … contingit … quod
tales impressiones in anima debilitant
a coytu i. diminuunt primo faciunt de-
ficere i. abscondunt et propter in sine
advertencia vel … contingit homine
mentem has impressiones in anima fit si
aliquis … videt aliquem inhone-
ste vel sodomitice coyre.
et sensit hoc subtilius. Aliquando dixit
… cum illud aqua hora … ac-
cidit. sed … generans …
iterato consistat illud in mente i.
reiterata impressio in anima propter species in
organum memorie reservatas tales
i. species velut fantasmata movent
animam intellectivam ad abhorrendum
et fugiendum coytum. Item contin-
git … in primo … nocumento diminucio

(20a

vel aliquid ablactationis causatus diminutio
i. abstinentia causatus et quia anima ablui-
scitur eius propter ad hoc subsequitur constrictio
i. privatio membrorum causatus alteratio est
item contingit quando ad ultimam causam quod
paucitas separationis ut in quibusdam separa-
tis sic accidit in devotis et religio-
sis ex causa ut non quiescant semper
necesse moveantur membra in quibusdam illius
ideo necesse ad appetitum sic non non est
solicita in quando lac in mamilla
removetis filium a lacte. Vide quando
respectationis spiritus cum intendo prohibitas
causas quod diminuere aut augere possunt
causatum. Reliquas causas prohibitas que
naturaliter hoc efficere possunt non tamen
extendere hic quando omnes quod ad unum
trahunis fere absondi poterunt. De
causis autem cum aliquibus pro ordine dici po-
terit et nominatum cerebro in signa continuus
et ipsum potest esse lapsus. Secundo qualis complexionalis
et de una causa lapsus complexionalis potest esse
caliditas et siccitas frigiditas et siccitas
caliditas et humiditas frigiditas et humiditas
materiales in ista signa inveniente nec est. tamen
volo negare quin lapsus complexionales
simplices et materiales in ea accidere possunt
sed quia illi raro contingunt et curantur
curare quod tamen vel malum lapsum in
quo facile est videri ex caliditate sensus
tangentis reputata et per regimen pre-
cepta ex rubore cutis membri et
tensionem venarum et arteriarum partis et
iuvamento recepto ex applicatione frigida-
rum. Item si frigiditas vero et humiditas vel
membri percipitur ex actuali frigiditate ipsius
venarum angustia et parvitate membri
mollicie et ipsius ponderositate et ipsum
iuvari a calidis et nocere a frigidis
debili tarda et difficili sensus conver-
sione per causale sumi item. Signa vero
lapsum esse et hoc cognoscuntur per signa
quia hiis que nunc dicta sunt et ita
signum lapsum fit et si cognoscuntur per
signa opposita lapsibus esse et hoc post.
item in uno membro inveni lapsus
complexionalis simplex ut opposito vitrum [illegible]
[illegible] illius membri ad opposito cum pali-
tica dispositione completa sic quando contingit
assimilare vias transitus spiritus animalis.
sensibilis et motivi tunc privatur membrum
sensu et motu. Item quod [illegible] nullo modo

erigitur ut maneat potest et si fiat clausio
viarum per quas fit transitus spiritus sensibilis tunc
membrum manet et non sentit ut aliquando
vidi et quando si fiat clausio viarum per
quas in signa recipitur spiritus motivus tunc
membrum sentit et non movetur et istud sepe
contingit in multis in aliquibus membrum sentit obiecta
tangibilia omnia sibi applicata non tamen
movetur ad aquam deferentem ut erigitur
nam non omnis ramificatur aliquibus in virgam
defertur animalis spiritus sensibilis et motus patet
quod vacant a procedendo eodem ut collige
ratione 27 capitulo precedenti. Procedunt laterales non per
quas virga movetur sunt duo quidem in ipso
laterales in dextra et sinistra parte nuncu-
pantur quod cum distenduntur sunt causa dilata-
tionis corporis virge et apertionis canalis
eius per quam facile sperma et urina effun-
duntur extra. Alii non duo laterali a femo-
re exeunt et si transversum per virgam
intendunt quasi contra usque superiora virge
erigitur 2m illarum partem et contra est ex hoc
tercie contendit patet quod tercia apparere
[illegible] est quando in aliquibus habet virga contrahitur
versus [illegible] et in aliquibus non usque umbilicum
in aliquibus usque dextram et in aliquibus
usque sinistram et hoc contrarium fieri
in musculis unius partis tunc membrum
inclinatur usque illam et ex quo 2m tercium
est quando in aliquibus habet virga recipit ter-
nausia. Nota quod propter spasmum in
utero [illegible] tanta
fuit postea mere ad contendendum usque
[illegible] usque infra et tanta vis in
una fuit ad contendendum ad dextram
vel sinistram necesse erit membrum
remanere rectum et extensum et tamen
est spasmum rectam nominata 28
27 capitulo de spasmo quod differt a pria-
pismo vel satiriasi sunt alias licet
in omni priapismo sit immoderata
membri distensio in [illegible] tamen non est
spasmus necesse sic necesse in spasmo
necesse in venitur multitudo ventositatis
que est effectiva vel causa maioris priapi-
smi [illegible] vere eveniet potest non
tenditur complanale quibus apta [illegible]
[illegible] et [illegible] impedire
potest [illegible] venereo actu.
[illegible] omnia [illegible]
[illegible] in ligamentalibus partibus
[illegible] arterialibus venalibus. et

Sive non lapsum
fetoris illius non
[illegible]

et genitalis videri poterit esse causa impedi-
endi immo auferendi venereum actum si-
ne solo gentili facie vulvam vel virgam prefe-
rendum longum latum biangulare triangulare
rotundum. Est notandum 2a causa nocenti actus
venerei contingere potest ex parte membrorum
spermaticorum propinquorum vel etiam remotorum
concernentium. Sunt autem haec membra dua
principalia scilicet recipientia et generantia sper-
ma de quibus est discordia non parva
inter philosophos et medicos illustres. Aristo-
teles 1o de partibus animalium recollidit
sperma generari in vasis involutis media-
te calidate spiritus gignentis provenientis
ex aggregatione spiritus vitalis animalis
et naturalis ita quod primo post sanguis
elaboratus in vena chili et in aliis sibi
propinquis per vasa spermatica defertur
ad [illegible] et recipitur in illis vasis invo-
lutis ubi mediante influxu cordis
sanguis in prima parte in vasis involutis ultimate
elaboratus in formam spermatis recipere po-
terit et quod testiculi ad generationem sperma-
tis effective non concurrunt nisi coadiu-
vative ad effusionem spermatis in maris
coitu propterea n. testiculorum ipsorum
distorsia et apta magis reddunt ta-
lia vasa ut per [illegible] semen effi-
datur in receptatorem. Illustrissimi vero me-
dicorum plinii ut .6. in libello de sper-
mate necnon [illegible] et alii
collega eius fidelissimus et [illegible]
super 2a tegni posuerunt in testiculis
a spiritu [illegible] temperato in eis invento
a gignentis spermatis facto ex quantitate
trium spirituum scilicet vitalis animalis et naturalis
dixerunt ergo quod materia sanguinis predictam
[illegible] recipitur in vasis involutis et ibi
detinetur. Dum ergo fit copula viri cum
muliere materia talis expellitur et trahitur
ad testiculos et ibidem mediante tem-
peramento aggregato ex predictis convertitur
in verum sperma et haec veritas autenti-
cata est a principe 20a 3ii capitulo o.
in exordio dicti maioris: Sublimis deus
creavit duos testiculos sicut scivi-
sti quae sunt membra principalia in quibus
generatur sperma ex humore delata ad
eas de venis scilicet superioribus vel in-
venis scilicet [illegible] cum sua superfluitate
cibi [illegible] in [illegible] et cum sanguis
magis digestus et magis subtilis.

Ex quo fundato autem quod sunt teneri Aristoteles
[illegible] nocentium in coitu con-
gerere potest per relapsum [illegible]
[illegible] et [illegible] inventa tamen in vasis invo-
lutis quod in [illegible] testiculo et particulo vesti-
gere eas. Quid autem interesse sit per vasa
involuta patet quod ipsa sunt extreme partes
vasorum spermaticorum de quibus parum
post dicetur. 3a causa de corporalibus itis
assignatur ex parte nocente in membris
principalibus inventi [illegible] quod intendere est.
quamquam licet 2m suam Aristoteles sperma naturaliter
non decidatur vel proveniat a principalibus
membris omnibus quia tamen a corde principaliter
et a cerebro et ab epate delegantur spiritus
ex quarum quantitate gignitus efficitur
spiritus. [illegible] principium vitalem sperma
decidetur a tribus membris principalibus. Vitalem
n. partem intelligo virtutem impressam in
testiculis vel vasis involutis a spiritu gig-
tivo predicto quod est [illegible] ad dan-
dum virtutem predictis membris in generatione
[illegible] licet [illegible] et .6. et Haly
collega eius posuerunt sperma natura
deinde a cerebro et delegari per venas
duas quae sunt post aures ad vasa
seminaria quod probat quia sectio il-
larum duarum venarum pluribus generationem
et producit ad sterilitatem quae duo
[illegible] [illegible] licet [illegible] distra-
ham [illegible] contradictionem [illegible] fuit
et [illegible] distrahere [illegible] in
[illegible] similibus [illegible] immo [illegible] ut sit
causa spermatis et a membro principali [illegible]
et ut sit ex membris aliis desudato
[illegible] ad istas radices. Patet ergo per fonte
[illegible] partum [illegible] eligi [illegible] naturalem et
vitalem predictas quamquam de [illegible] apud
me [illegible] placet concedere [illegible] tamen
a corde quam a cerebro vel epate influxum
necessario [illegible] membrorum principalium
quae ad generationem sunt ad coitum et ad
fecunditatem et sunt [illegible] 20a
3ii c. [illegible] prope finem dicti maioris [illegible]
[illegible] quod [illegible] advenit virtus creationis
et [illegible] a corde et advenit cum virtus
[illegible] ex cerebro et nucha et advenit cum
virtus sanguis equalis et subtilis et desi-
derium naturale ex epate. Ex hoc fundato
finale potest intelligi quod [illegible] se-
men generandum et ad coitum necessario
esse sanitatem membrorum principalium. Ex [illegible]

etc. quod si membra principalia sint distemperata quia non sana non erit possibile verum exemplificari generari semen. Secundo quod tamen multarum egritudinum quae a principalibus generantis contingunt valde facile assignari potest ex nocumentis et egritudinibus principalium membrorum etc. et tertio quod non est mirabile si hic vir est impotens ad coitum et generationem cum aliud membrum principale membra ipsius deputata ad conservationem individui inveniuntur habere lapsum factum et humidum malum. Sequitur et quarto quod non est mirabile si quando membrorum generationis humiditas tamen infirmata est ad lapsum malum etc. et hic difficile non est ymaginari et difficilius invenire membra generationis curata aut sana cum discrasia quia eorum membrorum principalium temperies cum membrorum generationis dependet a temperato tamen membrorum principalium et non econverso. Quinta tamen principalis de accidentibus propter quae dicitur nocumentum in coitu et generatione etc. assignabatur superius excepto nocumenti membrorum quae sequuntur principalia membra et hic intelligere aliter necessarium est quod cum spiritus et virtus sensibilis deferatur a corde ad membra generationis necesse est assignari vias per quas ille spiritus deferatur. Cum quo delator spiritus et virtutis sensibilis et motive sit cum nervus vel nucha quae est membrum corporale ista ut corde patet quod ex nocumento talium membrorum deficiente corde virtute delatoria necesse est variari temperatum sensus in membris genitalibus multipliciter. Primo quidem si erit lapsus factus in membris predictis quod contingat cerebrum effundat spiritum animalem sensibilem et motivum in coitu et quale contingit propter siccitatem illorum membrorum prohibebitur delatio illarum sensuum spiritum ad organa generationis. Secundo quod siccitas et immobilitas talis tamen taliter non est mobilitas. Tertio quod siccitas illorum membrorum continuit tamen taliter spiritum per quam constat spiritus membrum eorum. Quarto quod siccitas et contrarietas poros et vias tensitiones illorum spirituum. Quinto quod siccitas ingrossat substantiam spiritus animalis qui subtilior est aliis spiritibus propter ea quod tensit per subtiliores vias. Sexto et ultimo sequitur quod siccitas adustat partem virtutis propter habitationes tres unde contra hic repetes

complexionalis et compositionalis nociva est in membris quae serviunt cerebro virtute delatoria. Similiter quia iterum contingat cum distemperamento membrorum taliter serviencium cerebro etc. ex distemperatum cerebrum lapsu sed et humido malo tamen necesse est quando magnum accidens nocumentum in membris generationis et coitus quantum ad preparationem necessariam et ad venereum actum qui invenitur in membris generationis propter dependentiam eorum a cerebro ut dictum est. Et ex hoc contra materiam quia in viro isto non invenitur debitus sensus in membris coitus hic contingit propter inordinatum lapsum etc. et hic malum in cerebro eius magis fixum est parvi coitus dicitur est hic nocumentum in membris generationis et coitus in hoc viro dependendo secundum magnam partem a distemperie medulle dorsi et aliorum a nucha orientium per quos animalis spiritus sensibilis et motivus ad membra generationis delegari debet. Similiter contemplationem per alia membra quae sequuntur principalia intelligere posse. Sicut quae extra splenem venas arteriam ad cor ascendentem et venam chilis descendentem. Similiter nocumentum contingat in istis dictis corruptionis quae ablationis operationis quae ipse sunt sibi attribute scilicet appetitive et digestive primi alimenti quo poterit generari sanguis ex cuius priori parte generatur semen. Ex nocumentis in stomacho et ipse per naturam distribue eius accidunt egestiones plures et male unde omnes fere propter ea quod non tamen digannis est mali et fundatum cum fere egritudinem corporis secunda tertia causa de nocumento digestionis. Et ex hic fundato est facile intelligere quod nocumentum epatis sit causa nocumenti generationis et coitus. Et iterum si pars a splenis non convenienter mundificet et depuret melancoliam a sanguine tunc patet quod sanguis non erit mali generans generans spermatis simile. Quod sanguis erit fetior aut grossior quam oportet sine nunc spermatis aut erit virtuti infirmitate spermatis ut ex eo sequestretur pars purior subtilitate caliditate et unctuositate eius. Adhuc secundo et tertio similiter nocumenta complexionalia vel compositionalia vel in una quam renum non potest convenienter

generari sperma necesse tante caliditatis
influere in membra membris generationis et
coitus quibus appetet desiderium n-
aturale conservandi speciem propter quod in membris
generationis causa rerum 20a 2i cap. quo in fine
fine exposuit fundamento vasis est ma-
trix quia propter nocumenta glandulam et pro-
habet vel alterius causis ex venis in
vena adorti descendente et sic in
vena chili non primo secundum excellens
et magnum nocumentum accidit in mem-
bris generationis et cordis. Causa propter
nocumenti coytus assignabatur ex parte
nocumenti inventi in membris vicinis
membris coytus superius posita fuit
ex parte membrorum que inter media
inter principalia membra generationis sunt aut
membra hec que serviunt membris coy-
tus sunt retro lactoria et propter illa que
spermatica nuncupantur que duo
sunt s. dextrum et sinistrum. Dextrum
n. vas spermaticum oritur ab emulgen-
ti vena et descendit inferius usque
ad assensum velatum ex eius inferioribus
partibus sicut siphac quorum velamentum
a sapientibus dicitur nominatum est et
hoc quidem spermaticum vas dextrum a
sapientibus positum est deferre materiam
generationis spermatis s. sanguinem quam iam
depuratum prius in vena chili et
in aliis venis ramificatis ab ea
a quarum concavitate propter continuationem
earum adinvicem sanguis ille delegatur
ad emulgentem venam. Dicitur quod ab
illa oriatur vas predictum secundum quod quidam
deferre putant materiam talem ad
ossem quod prius recipitur in involuti-
vasis in ossea inventis in quibus Ar-
istoteles posuit talem materiam in sperma
converti libro ij et 6 et collegae ipsorum
posuerunt sperma illud ulterius sui
perfectionem acquirere in testiculis
ut sensibile. Secundum vero spermaticum vas
est sinistrum quod oritur a ramo ar-
terie adorti descendentis et hoc quidem
tale a sapientibus ponitur i. ad mem-
bra generationis deferre abiectum
quod tenet locum formalis magis et est
spiritus vitalis ex cuius tractu in mem-
bris coytus et generationis a corde de-
fertur virtus formalis spermatis inducti-
tiva in membra generationis spermatis

Dictum autem per hoc vas spermaticum ad
membra generationis deferatur principue
spiritus vitalis aut sit cum ipso sanguine
artificiali arteriali. Et quod circa hanc
rem sapientum aggressi sunt et rara
de ea inveniuntur a quibus dubitatum
credo. tamen ego quod sit per dextrum vas
spermaticum defertur sanguis et spiritus na-
turalis ad membra generationis ita per vas
sinistrum spermaticum defertur ad ea
spiritus vitalis et sanguis arterialis. Quia
2o non est necesse sanguinem arterialem
ad membra esse delatum ita materialiter
consimilitari in sperma sicut sanguis venis-
nitatem in ipsum quem defertur in vas
dextrum licet hoc probabiliter teneatur prius
hoc s. quod sanguis arterialis potest esse ma-
teria spermatis. In summa quod exposuit funda-
mento predicte autem potest. Tamen ex dis-
tempe vasorum spermaticorum accidat
nocumentum ex coytu et quare a quo
ab eis non defertur tum et tale et
quod defertur deferri necesse est
a quo propter deferri abiectum in quantitate
convenienti in qualitatibus tamen a distemperie
vasorum predictorum variatum. Et hec causa
principalis nocumenti coytus assignabatur
ex parte nocumenti inventi in membris
vicinis membris coytus. Membra autem
talia plurima propter distincta interius
primo quorum sunt spondiles vel al-
chatum vel renum. Et spondiles
eadem. Secundum est siceri vel cenlus
ani. Tertium membrum est vesica vel
carnosa propter siceri cum appendicia. Quartum
sunt vene emoroydales in extremitate
intestini recti. Dicitur n. cum coi-
tus est carens dissolutus vel dissolutionem
dilatatus in spondilibus predictis ma-
gnum inde nocumentum in eis generari
potest et quibus membris coytus eo quod
a spondilibus alchatum et cauda
delegantur rami nervorum spermatica-
lem et sensibilem portantes ad predi-
ctas partes et membra generationis
ut potest legi prima primi doctrina 4a et
summa 3a cap. finali. Adhuc
in si contingat apostema in circulo ani et
partibus adiacentibus et propter complexionem
frigidam in vasis spermatis spermaticis
potest fieri impeditum in coytu. Dolor
magnus in circulo ani et emoroy-bus

partibus magnum nocumentum efficere potest.
in carne perstruendo continue et faci-
endo fluere materias ad predicta loca.
Item et immoderata eius commoraci-
onalis membra carnosa et nervosa ad
debilitatem perducere potest causa 2 et dol-
orem sentire hic videmus efficere [illegible] propter ea
si minsculi secundum manentes continu-
am continuitas est magna cum consi-
milis usque ut potest videri primo primi
doctrina 7 tractatus summa 3a capitulo 27o et
26o. ultima non ca nocumentum carnosus
posita fuit quantitas ventositatis
in toto corpore et in membris carnosis
cum non in actu carnosus necessaria sit,
extensio usque quam videmus cito fieri
necesse est illius extensionis efficien-
tem causam et caliditatem quod sufficien-
ter possit ampliare et dilatare par-
tes usque sensibiles et in brevi tempore
manere cum maiorem aut simi-
lem proportionatam scilicet sanguinis arterialis
et venalis spirituum animalium naturalium
et vitalium multitudo et ventositatis
notabilis quantitas cum quo corporum
istorum a naturali caliditate membris pre-
dictis influxa corde valde faci-
le. manere rarefieri et dilatari
possit propter quod necesse sunt necesse est quam
in tres in quibus talia corpora con-
tineri rarefieri et dilatari
sunt tales aut sunt porose partes
usque ipsius ampla concavitas et
venarum et arteriarum multitudo in
quibus cum talis recipitur ventosi-
tas et spiritus qui cum rarefactionem
sit usque tensio cum [illegible] quod ventosi-
tatis in magna parte ambitus corporis
inventa et in partibus eius que sunt
propinque membris carnosis cum ea
carnosus et que nervosis et cum de-
fectus ventositatis in partibus remotis
et propinquis membris nervosis extra
defectus in carne et nervo. Et
cum isti sermones possunt colligi
sunt 20a 3e capitulo pro dubio inquit
ergo non membrum instrale nervorum
ex membris ligamentosis et venosis
et carnosis et [illegible] eius
est corpus [illegible] extremitate pectinis
ligamentale plurime gravi [illegible] late-
[illegible] sit nervum in pluribus dispositiis

collapsum vel collapsurum et ideo cum ipsum
repletur ventositate fit extensio Item
secundum eadem super illo de dimensione car-
nis inquit Et scias quod extensionis ca-
usa ventositas procedens a pruinate aut
non a pruinate sed a toto corpore et
partibus propinquis eius declaratur Sed hoc
[illegible] non manifeste quod in
carne et nervo nocumenta contingat
propter extensionem vesice et colli eius,
[illegible] in alio loco per me iam decla-
ta fuerunt et prius. quod si nocumentum
accidere potest in membris nervosis per
colligantiam eorum ad remotum mem-
bra maius tamen est quod propter nocumenta con-
trahit vesice magis ledi possunt
membra carnosa que vesica cum eis
colligata non solum colligantia situs
vel propinquitate sed colligantia proveniente
a ligamentalibus [illegible] et nervosis
partibus utrumque [illegible] propter ea que supra
ta sunt [illegible] quorum cum fundamenta
[illegible] quantum [illegible] prolatorum in
declarando et explicando nocumenta
carnis et nervosis que circa predicta
particula declarata sunt et propterea ni-
chil [illegible] quod non sit in
predictis contentum aut ad ea reducti-
bile et sic cum finis huius totius
[illegible] distinctionis [illegible]
ad rectificationem carnis diminutionem.
cuius declaratione premittendum primo quod
[illegible] sit [illegible] et [illegible] malis ut
prima particula [illegible] declaratum est necesse
est ut intendatur ad ipsius regimen
per evacuationem materiam digerendo ipsam
et rectificando membra nervosa re-
ducenda [illegible] ad [illegible] satis
convenientis premittendum 2o quod causam et
materiam evacuandi materiam et quod
digerendi ipsam [illegible] sunt [illegible] in ca-
lo ubi descripte fuerunt evacuationes tempore
veris et autumpni [illegible] premit-
tendum 3o quod regule et materia recti-
ficationis male [illegible] membrorum
nervosis sunt accipi ex hiis que
[illegible] dicentur [illegible] premittendum
quod aliqua sit que [illegible]
[illegible] a quacumque [illegible] dimi-
nutionem carnis sive procedat a cali-
ditate sive a frigiditate sive ab altera
de [illegible] diminutionis carnis

que in hoc casu posse declarate fuerit
Est primum quidem horum est quod homines di-
minutam coitus devitent mittam
stomachi repletionem et nauseationem sacie-
tatem que perveniunt ab ea. Ad hoc ut
stomachus quod reddatur alleviatus et adhuc quousque
cibus digeratur. Secundum particula est potus
aque sicut est enim res nobilior vani
lichior eius 20a 2ii capitulo de cura dimi-
nutionis coitus. Tertium particula quod evi-
tentur omnia infrigidantia vehementer calide
et sicci. Talia enim producunt vehemen-
ter resolutionem corporis ad vehementem
siccitatem sanguinis et cetera qui deberet
esse materia spermatis et resolvunt et
exsiccant spiritus et ventositates que
debebant concurrere ad erectionem ta-
lia autem sunt sicut ruta maiorana
ruta silvestris marmacor. et est
gallitricum vel saturea domestica
et ciminum et semen agni casti
et consimilia. Quartum particula est quod evitentur
infrigidantia vehementer exsiccantia quod
congelant spiritus et materiam spermatis
et claudunt vias testium coitu. Et
propter hoc quod sunt exsiccativa sunt enim contraria
duobus principiis vite et augmenti
coitus qui vigorantur per calidum et
humidum talia autem sunt sicut lentes.
xilocarracte. et sunt cucurbite su-
mach nullum panicum salatre et
consimilia. Quintum particula est evitentur acetosa que
sunt frigida et plurimum exsiccativa propter
duas causas predictas. Sextum particula item vitentur
stiptica omnia. Alia quod talia omnia sunt
vehementer calida ut in atramen-
to. Alia vehementer frigida ut in galla
citreus et cipressus aut balaustia
alia quod sunt vehementer exsiccativa
ut in sandalis. aut quod habent
stipticitatem valde potentem resolutio-
nem ut in calidis et siccis
in fine 3ii gradus sicut terreis et
solidis. Septimum particula evitentur etiam omnia stupe-
factiva infrigidantia sicut sunt frigida
et sicca ~~sicut~~ sicut opium et caplio-
ra. insquiamus et madragora sive
sunt frigida et humida ut nenufar
psilium et lactuca et propter hoc
causam premitti licet sit de stupefacti-
vis quod leviter hoc facit
non propter eius applicatio. Octavum

itaque propter ea quia in ea est pinguedo quedam
ventosabilis que iuvat ad erectionem.
Unde xxa 2ii particula allato capitulo licet in semine
spermatis sit parum stupefactionis tamen eius
pinguedo et quod ipsum remanet ven-
tositatem succurrit ei. Sed coitum di-
minuto et addit ipsum. Nonum particula
evitentur multa diureticorum usus
sunt quod diminuunt materiam a membris
coitus sunt quod acuunt et exsic-
cant eas et spermam vel quod debili-
tant organa delectationis et generationis
spermatis. Decimum particula evitandus est
coitum cum mulieri cuius sunt cuius egri-
tudo sit contrarialis talia ne dum re-
solucio et exsiccat debilitas sunt
egritudo fuerit frigida et debilitet
congelando sive egritudo fuerit contraria-
lis ut fortis apostema et casa in uni-
que vel collo eius quia debilitant
virgam resistentia sui. Alia quod fuerit
egritudo contrarialis ut exsiccatio ma-
tricis et pori eius aut ragadie id est
fissure ulcerose in ea. Alia que alta vel
ceca que vile membrum consistere possunt
et propter hoc habent causam tales habentes evi-
tare deberent copulam cum vetulis
frequentes enim contactus carum debili-
tat vile membrum. Undecimum propter illud
fundamentum effugiant isti tactum
puellarum que nondum pervenerunt
ad etatis complementum angustia
enim vulve in talibus debilitatur mem-
brum eius qui cum ea coit et frangit sepe.
Dum vigere causas unde in coitu cum
mulieres que non veniunt ad etatem
perfectam et adhuc est virgo producit
ad debilitatem membri virilis ut
iam dictum est. Duodecimum adhuc quod homines
diminuti coitus evitare debent
aspectum omnium que turpia et inhone-
sta aut quorum legem rannunt et
coire voluerunt primo effugere
debent eos qui fornicantur et
qui faciunt de inhonesto et vi-
tuperato modo coeundi omnium. enim ta-
lia impressiones in anima facte ma-
net eum ad abhominationem coitus
itaque quod quidam ex impressionibus talibus
in anima receptis multi desisterunt
coire et fuerunt membra coitus
tamen diu ab eis exercitio privata. quo-

tunc aut non nisi cum magna difficultate
deinceps amplius reparare poterunt. hec
omnia in summa attendenda sunt ab eo
qui vult diminutionem et ablationem restau-
rare et tunc ea contingat ipsum prouenire. Sed
intellectus 4to est. instrumenta quibus vigo-
rantur habentes in restaurando diminutionem
et ablationem habentes sunt diuersa quia
vel sunt cibi cibales aut cibi medi-
cinales. quia vero cibales aut etc.
sunt instrumenta apte et potestate hoc effi-
ciencia sed de vno istorum instrumentorum
sunt meliora et magis eligenda sunt
ea que tenent se ex parte ciborum
cibalium sed per eas tamen complere pote-
rit. Galienus .v. quam multi ipsi. quia
vigorant stricturam que non consistit et
consumatur nisi in nutrimento bono.
2o quia tales cibi reparant propter ma-
teriam scilicet sanguinem laudabilem qui est
materia propinqua. 3o quia ex eis generatur
amplior et melior spirituum quantitas
4to quia non tollitur ab eis multitudo
ventositatis que est erectionis membri
causa sufficiens ut supra declaratum est.
talia ergo instrumenta sunt que perueniunt in
humanum ~~[illegible]~~ corpus ad materiam
vero gradum qualitatis parue ut sunt re-
maneant. reparantur per laudabilia
et vinum album subtile dulce generaliter
potentie et carnes laudabiles
ut pullorum fasiani perdicis et carnes
vituli lactantis et capreoli et vitel-
li ouorum et reliqua que expressius declara-
ta sunt in regimine pro cibis et potibus.
2i vero generis instrumenta sunt sicut
multum propter sui sanguinem et multi repa-
rant cum parua tamen alteratione per qua-
litates primas ab eis facta sicut est
panis ordeaceus et ~~[illegible]~~ ali-
quantulum aquis et vinum ponticum.
acre acutum vel notabiliter [illegible]
et carnes leporum cuniculorum ca-
[illegible] et similium quorum est alteran-
do cum siccitate ut lepores cum humiditate
multa ut agnus et [illegible] cum ca-
liditate magna ut pulli columborum
[illegible]. alterare [illegible] humana. De
vno vero istorum instrumentorum que sunt in
3o genere et magis alterant quam
nutriunt magna diuersitas a sa-
pientibus [illegible] quorum om-

tertia sunt semina aliqua sunt gummi aliqua
sunt medulle aliqua ~~[illegible]~~
~~aliqua sunt aliqua semina aliqua gummi~~ cortices
aliqua semina aliqua gummi aliqua sunt radi-
ces aliqua sunt aqua aliqua sunt
fructus aliqua sunt olera et aliqua
sunt animalium partes. Quedam vero ipsorum
late posita sunt augmentat restitutionem
multis ex causis. Et quia sunt ventosa natura
caliditate generantia ut semen napi lupinum
eruca bauccia semen melonis et
consimilia. 2o efficiunt hoc quia appetitum
et viam membrorum spermaticorum dilata-
tiua ut pastinaca semen rafani urti-
ce apii et petroselini. 3o iuuat quia
dissoluunt materiam et spermaticam in vasis
ingrossatam et congelatam ut gummi al-
bertum metastru carlamum carui
piper longum vel 4to iuuat ad
illud actuali vel potentiali lenificatiua
tamen totum per quas magis et vi-
as flexibile potentias efficiunt ut
semen lini fenugreci gummi arabicum
et consimilia. Hec in summa contempla-
da sunt ut unumquodque ipsorum ad suam
causam quam commendauimus generaliter
approximetur causis omnibus sequentibus
intellectum est. De gummis vero est gum-
mi a sapientibus approbatum quod est
et hoc in 2o ut in aggregatore sapi-
entis in sexto capitulo scribendo lignum p.
sium r. c. et non pro dux gummi est are-
lini vel gummi canabis et cicer et
fabe ac fascoli sunt huius generis. Cor-
tices vero quibus utimur sunt sicut ma-
cis in omni fere dispositione propter tem-
periem suam tamen u. locum corticum sunt
cortex in recenti auellana inue-
nis et ciamomum in dispositione f. et hec
qualiter est vera causis. Quedam vero
tenet locum fructuum et generum sunt
sicut pistacii et ~~[illegible]~~ gummi pinee et gum-
mi media et sunt semina albotini seu
terebintine et amigdale dulces et auel-
lane et tribuli marini et consimilia
et ut ligna amis et est semen fraxini
et reliquie medulle istis proportiona-
les. Quedam vero vel semina sunt sicut assa
fetida in dispositione valde forti et
humida dragagantum et gummi arabicum in
quarta causis. Radices vero ad hanc
dispositionem utiles sunt in primis [illegible] quod cum

sua caliditate materie et sunt ventosales
et ventositatis sic est testiculus vulpis
i. satirion cuius probus fuit et propter ra-
dix eius que mollis est i. a. u. quod
sicca et provocat est diuturna et
coitum adversatur recens vero vehemen-
ter est potens ad faciendum erectionem
Et de numero istorum est radix seca-
cul. et est coniunga duarum proprietatum po-
tens valde ad faciendum erectionem
virge mobilitando et dilatando pro-
xima et vires tussitus eius. et na-
pi est et brancie domestice et cepe
assate et radix cardi maioris
et piretrum recens. et aves propter
humiditatem et corruptionem sunt ad omnia
predicta. De aquis vero et propter mira-
biliter laudantur aque ferree et sic
inter dicta est quod contingit necnon cum in
coitum pervenire per lapsum humidi-
tate vehementer tales si bibite
vel exterius approximate potenter
excitando ad hanc intentionem iuvat
Aque ex stillicidionis brancie dome-
stice radicum coniungi et cum preparatione
sationis in cibo et potu parte mi-
rabiliter iuvat ut sepe expertus sum
confirmatque nos iuvantes ad hanc dispositionem
coniunctionem tacte sunt superius velud
amigdale fisticii pinee avellane
et cetera. sed inter reliquos ficus recen-
tes utiles existunt et dactili bene
maturi nisi adversetur appetitus et uve
recentes. et propter albe valde dulces
quod multiplicant calefaciendo dilatan-
do vias mittendo humiditatem lauda-
biliter et que faciunt sanguinem vento-
sitate plenum et bene cum sibilem. Ce-
ra vero convenientia sunt sicut omnia re-
cens semenque hodie brancie dau-
ci sisamique semine recens et her-
ba tribuli marini vel fantalis
opium cum et talia eo modo quo qui
dictus est de vinis statim. Sem-
itum inveniuntur infra coitum coitum
vigorantia que sumuntur ex anima-
libus et de hiis nunc quod exterius
administrantur et corpori appenduntur
vel de infrascriptis rasi qui dicit quod fel
vesice alligatum femori hominis facit
ipsum coire quotiens voluerit. Et dicit quod
cauda lacerte ab homine gestata facit

coire potenter. Et nodus prime-
stici prime hominis alligatus reddit
ipsum vigorosum ad coeundum. Serapi-
oque aut scripsit quod lapis inventus
in dextera ventriculo cordis sive stomachi
appensus collo excitat coitum. Et si ex-
extremitates testiculi vulpis appensa
facit tensionem vehementem. Et scribitur
mirabile quod verum a viro fide digno
habui quod si inungantur inde virga
cum aloe proprietatizabit potenter. Si ga-
colligetur prima illa et ex eo inungatur
virga hominis tensionem faciet inexpu-
gnabilem a mulieres quesitum. Avice-
nna vero autem duo mirabilia scripsit
ad hanc intentionem si certe quod erat
cum sic expertus in augmentando coi-
tum (et pur est) ut acri vero virga tau-
ri et exsiccetur in tegula calefa-
ciendo pulverizetur et huius pulveris pira
quantitas super pana super eius sorbilia bene
et cetera vicinati innati. et propter
quod aliquis utitur eo frequenter. Secundum vero
est mirabile quod acri vero coagulum
cameli masculi iuvenculi et dis-
solvatur de ea quantitas ciceris cum
duabus tribus libris aque ut in viij
et bibatur sed habet cum voluntatem co-
eundi quod quidem duo videntur cum
sua proprietate convenientie iuvare coitum
quia in quod exterius administrantur
seu applicantur. Verum de numero pri-
ma animalium ille conveniunt iuvare vi-
dentur quod operantur a sua in huiusmodi
coitu sanguinem multum ventuosum et
ventosabilem generativa sunt velud
pisces per asperatiles marinae. qui
habent squamas salsas et carpio-
nes lucii tenentibus vaccoli et co-
files et ova recentia galline per-
dices et columbe et cerebra pul-
lorum pinguis galline anates colu-
bre aucte et passerum et quanta la-
ctis superius nominata et lauda-
ta. et ova sorbilia frequentata et
propter cum sale sterni vel cum pulvere cer-
nium eius excitatorum. Carnes hiis quo-
quidem omnibus est potentia magna
excitandi et vigorandi coitum
Et quidem nos tria sunt in experta
et stiticiora inter alia que mit-
scribo primum est istud. Ex dactilorum

salcas

pigrum vino ℥ i. feniculi ℥ ii car
quos in lb vi aque usque ad ipsorum
dissolutionem deinde exprimantur os-
sa a dactilis et teratur post ultimate
cum feniculo et cum lb s. mellis de-
spumati et huius cocti fiat electuarium in
cuius fine appono soleo ℥ i pulveris
radicum saxifragis de hac ergo electuarium
exhibere soleo ℥ s. per duas horas
ante cenam et tunc dicit de eo per
duas horas post cenam cum cyato
medio vini albi et dulcis et est
medicina efficax et completa secundum eum
Item in quantum est confectio de medullis
descripta ab A. c. 20 ℥ ii de inquit
et de mediis ramis est confectio de
medullis legitur et colligitur inde
Recipe amigdalarum dulcium avellanarum
excorticatarum granorum pistaciorum
et noregil et ap. veronenses na-
turalium [illegible] et [illegible] pi-
nee et granorum ~~[illegible]~~ albitril et
granorum azelin ana ℥ s. ciche
~~[illegible]~~ cinisch piper longi ana
℥ ii teratur omnia ultimata con-
tere et cum lb s. penidiarum dis-
salutarum et cocti cum vino albo
dulci fiat electuarium de isto ergo electuarium
ante prandium et ante cenam comedat
ad quantitatem unius nucis et est in eo
multum efficax et sine periculo
Item medicina et exquisite descriptionis
et expertum et huius secundum est electuarium
diasatirion quod inter medicinas meliores
descriptionis inventum est positum a
Nicolao in antidotario suo quamvis
in aliis locis eius usus esse debet
sicut prius predocuimus de uno istorum
tamen hec sunt que meliora et secu-
riora reperire potui inter cetera

**Capitulum ultimum de medicina qua-
rundam medicinarum ad diversa
membra lesa et curanda convenientium**

Licet ex hiis que supra tacta sunt in pre-
senti capitulo ℥ a et primo de regimine
vini per peregrinos in vere et autu-
mno fiendas et ex eis que utilia visa
sunt in capitulis precedentibus possit
[illegible] ingenium providendi curam
[illegible] que in predicto casu [illegible] aperte posui
te sunt molestare virum istum tunc
in hoc casu fiet memoria quarundam

medicinarum similium et appropriatarum que
laudata sunt a sapientibus conferre ad
diversa accidentia que in hoc viro contingunt
primum quidem universum est ut accipiat
abre electe et [illegible] confecta
de quibus posse diligenter terantur cum
vino [illegible] ferment. [illegible] per omni
℥ viiii de quibus omni ℥ o sero per
duas horas post cibum deglutiantur
duo [illegible] in eis multum magnum
per me expertum ad confortandum corpus
et vigorandum sensus omnes et
ad acuendum virtutes eorum. Item
positum vero electum ad hoc est electuarium de
ambra descriptum a Mesue in antidotario
distinctione prima de qua accipiat
paciens ℥ i s. in mane cum ℥ i aque
maiorane calefacte et tenedet
post cibum per adiunc horas iiijor **Item**
dum pacie le [illegible] ad
est molestia in profundo sompno est
hoc Recipe castorei electi ℥ i. staphi-
sagrie costi ana ʒ s. aceti ℥ i s.
aque [illegible] ℥ ii terantur sunt
minutissima [illegible] et de ista aceto
calida [illegible] totum caput in sero
quando vadit ad lectum. **Item** remedium
appropriatum ad hoc est ut mane ante
prandium et vesperis ante cenam et per
horam unam cum dimidia post cenam
fiat [illegible] sub lingua eius cum mo-
dico metridato antiquo. hoc enim
[illegible] a capite a sompno
profundo excitat et serenat et
[illegible] si eius usus frequens existit
℥ o accidenti [illegible] lacrimarum
experta [illegible] hec duo medicina **Item**
est hoc Recipe [illegible] ℥ s. lapis cena-
tite ℥ i. [illegible] pom-
rubi et extremitatum plante rosa-
rum ana ℥ i [illegible] sit in am-
pulla et clauso diligenter orificio
eius bulliat in caldario aque bullientis
usque ad consumptionem medietatis de
inde colentur et ponatur gutta una
actu [illegible] saltem iiijor vicibus
in die in oculos **Item** remedium
est ut frons et tempora eius sepe
lavantur aut saltem in sero et le-
niter confricentur cum [illegible] **Item**
accidens cui providendum est. erat
[illegible] olfactus cui [illegible] duo.

confecta remedia. Primum: Recipe succi ma-
iorane ʒ i ß ambre electe ʒ i
castorei ℈ ß. terantur simul in mor-
tario subtilissime et ponantur in am-
pulla stricti orificii et exprimantur
[illegible] et de isto succo accipe tepido
mane [illegible] naribus saepe. [illegible]
per nares aperit potenter vias
olfactus et vigorat ipsum. Secundum re-
medium est ut frequenter olfaciet
pulverem maiorane cum [illegible] capite
suo de pulvere [illegible]. Tertium accidens
scilicet debilitas in motu processivo [illegible]
[illegible] accipit [illegible] ex hiis
quae scripta sunt [illegible] capitulo 3o [illegible]
[illegible] et capitulo 2o et 4to [illegible] hic
apponitur hoc remedium leve et multe
utilitatis et est quod saepe eger lavet
crura sua cum lixivio decoctionis
baccarum lauri et [illegible]
excoriatarum. Quartum accidens erat
multitudo fluxus emorroidalis
cui primo est providendum [illegible]
[illegible] eius perducit ad augmentum [illegible]
[illegible] predictorum [illegible]
[illegible] et [illegible] laudabilem
et [illegible] qui sunt [illegible]
[illegible] provideat-
tur [illegible] remediis. Primum est hoc
Recipe [illegible] mirabolanorum [illegible]
[illegible] ʒ iiii [illegible]
ʒ ii lapidis ematitis ʒ i ß gipsi
ʒ i. terantur simul in mortario
[illegible] cum succo plantaginis
et [illegible] saepe liniatur [illegible]
[illegible] extremus et interius. Secundum
[illegible] est [illegible]
[illegible] cum hoc unguento
Recipe succi [illegible] ʒ ii
albumina duorum ovorum pulveris
gipsi ʒ iii terantur omnia simul
in mortario et fiat [illegible] ut decet.
Tertium remedium est ut [illegible]
[illegible] per viii dies
[illegible] mane in au-
rora [illegible] pillulas de bdelio de
[illegible] et [illegible]
[illegible] cibus [illegible]
et si venter eius fiet valde
[illegible] provideatur ei cum aqua [illegible]
[illegible]
ʒ i. [illegible] amygdalarum [illegible]

Quartum accidens emendari [illegible] cum hoc expertissimo
remedio [illegible] Recipe lapidis smaragdi electi
[illegible] ʒ ß [illegible] basiliconis [illegible]
[illegible] fiant pillule de quibus deglu-
tiat [illegible] quos pulsus cordis ve-
hementer molestat [illegible]
[illegible] accidens [illegible] vehementis [illegible]
[illegible] membri genitalis [illegible] fuit
in viro decrepito [illegible] frequenter lini-
re illius membri facto cum succo folio-
rum [illegible] reliquis [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] et complete
satis provideri [illegible] que scripta
sunt [illegible] capitulis [illegible]
[illegible] in salutem [illegible]
[illegible] et celeberrimi doctoris
dignetur altissimus ad laudes eius
[illegible]

89 Debilis vir [illegible] de capi-
[illegible] mirabiliter
[illegible] frequenter [illegible] debilitatem
[illegible] et [illegible] ventositatum
[illegible] in [illegible] et in capite suo.
unde debilitatur caput eius et in
[illegible] lassitudinem [illegible]
magnam et frequenter [illegible] provideatur
[illegible] hiis [illegible] remediis. Primum
est [illegible] frequenter [illegible]
[illegible] dulce de qua acci-
piat [illegible] mane [illegible]
[illegible] vicibus in [illegible] in
diebus frigoris [illegible] in diebus [illegible] calidis
sufficiat accipere de [illegible]
Secundum remedium est ut [illegible] accipiat unam
de pillulis [illegible] vel [illegible]
[illegible] ante cenam et si sentiret
stomachum valde aggravatum [illegible] acci-
piat de [illegible] xv dierum
ʒ i. et si [illegible] caput suum ma-
gis aggravatum [illegible] de
[illegible] accipiat [illegible] habeas [illegible]
[illegible] vel [illegible] de [illegible]
Recipe aloes [illegible] ʒ ii agarici electi
℈ ii diagridii [illegible] cum succo [illegible] for-
mentur pillule de [illegible] ʒ vi. Tertium
remedium [illegible] vir saepe assuescat
deglutire [illegible] masticis in fine
cene [illegible] saltem tribus vicibus in
septimana a principio usque ad totum
mensem aprilis.

90. Generosus vir utriusque iuris
doctor celeberrimus dominus
Antonius de nobili progenie
malaspina veronensis dispositionem habet
malam stomachi sui que fit ex et stomachi
malis scilicet a multo flatu mucilagino-
so et aquoso proveniente quod est fla-
vehementer infrigidando stomachum est
causa ut generentur in eo flata predicta
Verum hec duo videntur simul con-
currere augmentare frigiditatem stomachi
quia modo sibi a generatione contractam
diminuit digerendo augmentat fla-
et flegma infrigidando debilitat
digestivam virtutem ut dictum est.
Flatus igitur sicut cum chilo commixtum per
venas miseraicas descendit ad
epar et visceribus sui oppilat vi-
as descensus colere ad intestina
et ad vias urinales. Verum hec materia
colica multiplicata et ad fundum
stomachi propulsa transmittitur ori stomachi et
tunc ipsa est causa amaritudinis in ore
percepta. Reliqua vero pars flatus scilicet aquo-
si in stomacho congesti in eo vel in epate
aut in venis commixta cum colera predicta
est causa salsedinis reputata per flegma
illud dictum. Igitur flegma salsum factum
ab illa colera commiscetur sanguini et cum
eo ascendit ad caput et pars eius
aliqua ad organum gustus descen-
dens efficit in eo salsedinem. Ex
hoc fundamento ipse id amaritudinis
et salsedinis que diversis temporibus
percipiuntur ab eo facile potest intelligere
causas. Necnon in amaritudinem hec
in ore per lapsus eius vel egritudo
sit colera necnon salsedinem percipit per
vehementem ex usu salsorum ciborum
Reveniat hec duo accidentia propter
causas assignatas. Ex hoc funda-
mento item intelligere potest causam commo-
dam nocumentorum in visu eius ap-
parentium et sonitus et motus
ventositatum in capite suo propter
... fumositatem et vaporem
qui ab inferioribus locis iam dictis
elevantur ad caput commiscentur spiritui
visibili et spiritum in eius spiritus mo-
tum et densitates colorum propter
quorum ... imaginationem
reputant res ... et propter eandem

rationem percipiuntur in parietibus cerebri
motus extensivi et in organis
auditus percipiuntur velud motus ave-
ta et consimilibus provenientes. Et vero
item multitudo humiditatis provenit
in eo a multitudine flegmatum predicta
cum que generatur capiti et mittant
virtutem ad eorum expulsionem
et quod multa sit via generatur qua per
colatorium per os et per nares ideo
multiplicantur in eo materie per omnia
loca iam dicta. Et attendat hic
quod si hec materia generatur expellitur expu-
endo bonum est ei. Si vero ipsa congregatur
ita quod multiplicata recipitur in pectoris
esset causa asmatis vel ortone aut tussis
difficilis que omnia forent valde verenda
et forte quod aliquid istorum in ipso
iam incepit accidere. Ulterius ex predicto
fundamento valde facile intelligere
potest iste doctor quare urina eius in
colore ... et ... attestantur
dictis flatus. Necnon in colera materia per
vias oppilatas ut dictum declaratum est
fusive potest in quantitate que sufficient
tingat urinam colore citrino vel
subrufo vel rufo licet ... multa
in eo sit colera tamen non multiplicatur
in viis urinalibus et in loco generationis
eius scilicet urine propter ... iam dictum
scilicet oppilationem. Ex quibus omnibus apparet
quod iste vir ponderare debet hanc
dispositionem non levem estimando
ipsam immo valde gravem. Cuius
consideratione ... et debet ut mihi vi-
detur. Cum lapsus huius viri non
est vere ... lis notandumque non ulterius
intendantur. Stultitie est lapsus qui
est ... lis ... litas decidendi
cum aptus est cum hic vir cadere
in ... et tamen in fine ...
cedente causa declarata et cum lapsus
frigidus et humidus eo indiget re-
gimine persinante diuturne et consi-
mile studeant ... quod ...
applicare omnia instrata ex parte re-
... et ... que
... sunt ... et scilicet quantum
lapsum et sic ... male et hec
aut aliquid consimilem ex parte humiditate
et ex parte remisse caliditate propter
quod morari debet in loco ~~et et~~

et .s. calide non multum intensa
sed excitatiuis sicut est intensiori
caliditate. Sit aer camere et loci
habitationis ei sit caliditate c. et si a
artificialiter factus ut habeat aspectum
ad meridionalem plagam vel orien
talem. et sit camera eius tabulis
bene munita. et nunquam in qua est frat
incendatur ignis satis intensus ex lignis
abietis iuniperi ex lignis lauri. et
consimilium plantarum cal. et sit factus
ut de buxo et similibus quorum
copia est in celeberrima urbe vero
nensi. et si in camera sua quesierit
accendantur partes resine terebintine
lentisci. et aliarum gummarum ut pini
ex lignis abietis et consimilium erit
valde bonum saltem a principio mensis
octobris usque per totum mensem fe
bruarii. Similiter in cibis et in
potibus observari debet ut declinet
ad caliditatem. et sicut tempus naturaliter
vel artificialiter quiescendo in balnea
cum herbis foliis radicibus et semini
bus calefactiuis. et excitatiuis.
Comedat igitur panem de puriori
parte farine cum fermenti parte ma
iori quam habet communis panis. et sit
bene coctus duorum vel trium dierum
ad plus. Conueniunt ei carnes anima
lium iuuenum non valde pingues
nec viscose. neque sunt accepte
ex animalibus in aqua degentibus
propter quod carnes vitulorum castra
torum iuuenum et capretorum suorum.
Item pullorum gallinarum et capo
num sunt sibi conuenientes et melio
res inter eas sunt columbini. et
precipue habitantes in turribus et locis
siluestribus. In summa carnes
omnium quadrupedum siluestrium. ut
caprioli leporis. et similium sunt ei me
liores quam domesticorum. et ita
carnes volatilium velud perdicum
fasianorum turturum merulorum
turdorum ficedulorum et aliarum
auium minutarum sunt ei valde
laudabiles. Carnes in salite ma
xime valde bene conueniunt ei. Piscium
vero usus non michi placet nisi
salitorum a recentium ut de toren
tine uariali pedani marsiones

et precipue carpiones qui multum frequenter
habundant in urbe veronensi de lacu
gardensi a natura inter alia loca totius re
gionis. Anguille conueniunt ei cum non frequen
ter sed non frequenter sumptis ex eis
Caseus vero veronensis omnis nobilitas
et elegancia bonitatis omnem aliam
caseorum totius orbis excellit. usus
eius conueniens laudatum nec non eque
bene laudo sibi sicut aliorum veronen
sium. quod summa sui bonitate quasi balsa
mo in estate. Herbarum
vero nimium frequentem usum caue
ant velud sunt lactuce portulaca
petrosilla bleta. endiuia et cucur.
et consimilia. Fructus et fructuum f.
et si ut persica melones et similia
pira poma et consimilia non placent
sed comedere. ficus recentes. et
siccas poma et pira ingesta. et
auellanas et cerasa bene dulcia
et uuas consimiles concedi ei suis
temporibus moderato bene usu. Et
preter has plantas et comedere eo
modo potest alios fructus et plantas
randalis. Legumina vero ei laudantur
que sunt sicut cicera rubea et alba
et pisa aliquando et panicum risum et
farrum. De radicibus bone sunt
et petrosilli pastinaca dauci et ali
quando rafanus et brazate in et la
custe. De conditis bona ei sunt
oliue cappares et baucie condite
cortices arangiorum et citri con
ditum. et nuces condite et zinziber conditum
hec duo sunt sibi optima. De se
minibus conueniunt ei anisi feniculi cimini
dauci petrosilli cardamomi maioris
et minoris et nigella. Conueniunt in
aliquando ei usus aceti. et cetero limo
num. et arangiorum rarius sed agre
ste. usus non placet bene mi nisi
fuerit bene salita. Vinum granatorum
et fructus ipsi non placent michi
Amigdalis et auellanis sicut genus
pistaciorum et nucis sicut uti potest.
Vinum vero ei conueniens sit colore album
vel citrinum. aut subrubeum non grossum
sed nec grossum nec mucilaginosum
odore suaue mediocre in sapore
suo inter dulce et acre melius est
ut eligatur naturaliter tale. et non.

misceatur cum aqua. Si autem fumositatem
vini aptus esse frangere vinum cum
aqua propter audaciam suam tunc eli-
gatur aqua ab electo fonte clara
ab omni alteracione adhuc purata. Et
sic prius coqui debet et post de ea co-
misceri cum vino 3a. 4a. vel 2a pars
secundum maiorem vel minorem potenciam
vini. Declinans sic esse declinare ad
vinum aliquantulum fumosum magis quam
aquosum. Sumpto tandem vini quanti-
tas debet esse ut ex eo non extendatur
stomachus vel infletur et percipiatur
motus fluctuacionis causa regur-
gitacionis ad os stomachi. Et 2o de-
cibo dicendum est ut non compleat stomachum nec
extendat ipsum taliter ut ipsam
dicta compleatur et anhelitus compleatur.
Hec de cibis et potibus. Et secundum doctrina
in precedenti declaratum est de qualitate
ciborum competencium et de quantitate competenti
aliquid superaddendum est. Et repetendo
dicimus primo quod hic dicimus in ad-
saturitatem completam debet cibum accipere
sed ipsius melius est ei esse potum. Et
avaritiam in cibatione et potu eius
ne quantitas multa privet consumpcionem
caloris naturalis debilitet. 2o dicendum
quod numquam accipiat cibum nisi senti-
at precedentem fore complete digestum.
Hoc autem percipiet ipse cum vere et
naturalis appetitus supervenit ei. 3o
dicendum quod numquam accipiat cibum nisi bene
per masticacionem comminutum. 4o dicendum
quod inquantum potest evitet assumpcionem
plurium ciborum in una mensa qui
diversi sunt specie sicut in una mensa
comedere carnes pullinas castra-
tinas vitulinas domesticas silve-
stres antiquas iuvenes caseum fru-
ctus et reliqua. Diversitas enim rerum
diversitatem efficit multum et mutat
quia est contra digestionem. Ultimo
dicendum quod in comedendo non prolonget
tempus valde ut est plurium consuetudo
qui tempus durant horarum expen-
dunt. De exercicio et non valet dicendum
quod continue ei post cibum sedere et quie-
scere quam ambulare moveri sal-
tem motibus fortibus sicut est
terre gradus aut montes ascendere
et ceteris. De sompno et vigilia et non valet caveat

sibi a dormicione saltem post cibum factam
immediate nisi transactis duabus horis
et dormiat capite mediocriter eleva-
to primo super dextro latere deinde in
sinistro quiescere et pannis bene
coopertus existat et caveat a dor-
micione diurna saltem a medio
septembris usque 1m marcii et hore
viij dum in nocte. Contentus dormi-
vit saltem per spacium vij vel viij
horarum. Si autem dormivisset minor tempore
illo tunc melius esset supplere cum dormi-
cione diurna magis quam dimittere. De
ultima vero et cetera: scilicet de accidentibus anime
evitanda sunt omnia que sensus ma-
ius efficiunt in spiritibus et humoribus
ut sunt furor iracundia et ea ex-
quorum applicacione excitatur vehe-
menter detinetur spiritus et sanguis ut
sunt tristicia meditacio saltem de-
re melancolicas impressiones efficien-
te. Hec de regimine per res non naturales
pertinentibus. De rebus vero que aliquibus
occurrunt in septem primis observanda
saltem per accionem vini in quo tamen sufficit
inducet sed ad dispensacionem bonam
et servato regimine ciborum et po-
tuum modo praescripto. Primum quidem horum
est ut iste vir utatur hac afecciane
de qua accipiat omni mane per horam ante
cibum rotulam unam et post ipsam bibat
cum ipsis plenum naturali vini albi subtil
et clarum cum descripcio sic sequitur dia-
cinamomi 3 j semen feniculi ana et petrosilini. et
eisdem omnibus 3 j · confecte plisticonem
3 ij zuccari albi 3 8 fiat infundantur
plistica in aqua capitis cala per duos
dies naturales deinde ultimate colerantur
et coquatur cum zuccaro et ultimo addantur
species et fiat confeccio in rotulis 3 j
pro rotula. Secundum remedium pinule est.
quod utatur multum pillulis in scriptis de quibus
accipiat 1 omni ebdomada sero parum ante
cenam deglutienda et postea 2 ex-
eis sequentibus et rarius accipite 2 in
maiorem et minorem pluxibilitatem
ventris et bonum esse ei ut acci-
peret de eis omni mense semel vel bis
3 j · in mane et tardaret cibum suum
post horam assumpcionem ad minus 4 horis
quarum descripcio sic alees quam electi
3 iij reubarbari agarici electorum

ana ʒ i ß sal gē. ʒ i masticis et ligni
aloes mirre absinthii ana ℈ vij pulver-
izentur omnia predicta deinde infundantur
in aqua eupatorii per iij dies agitando
et exsiccentur sub tegula calefacta et
remoueatur aqua illa tunc et ex materia
remanente fiant pillule ex omnibus ʒ vj
Tertium remedium est ut hic dictus saltem
ter in septimana pro tanto tempore mane
vel saltem cum vadit ad lectum super
anteriori parte capitis a principio capil-
lorum usque ad summitatem capitis per
medium eius ad latitudinem quatuor
digitorum appetigatur de hoc puluere cum
desiccatus est hic. ℞ ligni aloes ʒ i garofili
ʒ i ß ambre ℈ ß rosarum corallorum
rubeorum sandali albi ana ℈ ij fiat cum predictis
pulvis et bene conterantur. Quartum
remedium est ut iste dictus assuescat
saltem duabus vicibus in septimana vingere
stomachum suum a furcula pectoris usque
ad umbilicum et totum ypocondrium
dextrum usque versus medium presens
cum isto unguento mediocriter calefacto
℞ olei nardi olei de croco ana ʒ i olei
de menta ʒ ij laudani storacis
calamite ligni aloes mirre masticis
ana ʒ i ß resine electe ʒ x cere
albe ʒ i coquantur simul olea cum resina
~~[illegible]~~ deinde diligenter colentur
et exprimantur deinde superaddatur
cera et liquefiat et postea predicta
tamen cera addantur reliqua et fiat un-
guentum mediocriter glutinosum. Quintum
est ut nichilominus saltem tribus vicibus
in septimana in aurora deglutiat de e-
lectuario infrascripto quantitatem unius nucis
cum dimidia et tardet cibum post saltem
tribus horis vel quatuor cum desiccatus. ℞ speci-
erum electuarii de gemmis specierum electuarii de
ligno aloes ana ʒ vj specierum diatrionpipereon
ana ʒ i ß mellis ro. colati lib. i de
eupatorio ana lib. ß zuccari al. ʒ iiij coquan-
tur simul zuccarum cum sirupo usque ad
glutinositatem et cum incepit inspissari
superaddantur species predicte pulverizate et
diligenter fiat cum ultimata decoctio-
ne in hoc electuario. Et fundamentum
assuetationis sue sanitatis et preservatio-
nis ab ulteriori lapsu et absessionis
eius notantur que sequuntur ad ipsum.
Sextum ipsum est ut hic dictus assuescat

a tempore presenti per totum mensem maii
duobus diebus ana semel per duas horas
et aliquas aliis duabus ana teneat super
sibi facere gargarismata hoc ℞ aque acetose
per cantarum factam modicum rubicunda
ciatum i oximellis et quantitatis sirupi de ca-
lamento ana ʒ i calefiat tunc simul
et impleat os ex eo et gargarizet
remanentem vel vi vicibus in spacio
medie hore. Septimum remedium est ut iste
dictus sequenti vere et autumpno pur-
getur remedium maturatum infrascripta et post eadem
in principio mensis aprilis purgetur per istum mo-
dum accipiat unam mane in aurora
vel per duas horas ante diem pillulas
istas et dormiat post ipsas ad plus
per i horam deinde surgat et prohibeat
eas aperiri usque ad horam xvj
et tunc accipiat scutellam i brodii
macri calefacti cum pauco zucaro ru.
et post brodium per i horam prandeat
pillule sunt iste ℞ pillularum de reubarbaro p.
de yera ℈ ana ℈ ij sal gē gr. iiij fiat
pillule ℈ cum electuario sirupi ros. mane
autem immediate sequenti accipiat hoc
digestivum et continuet ipsum per viij dies
hora predicta et calefactum ℞ sirupi quatuor
ace. ʒ i sirupi de absinthio ʒ ß aque eupatorii
melisse et ciceris ana ʒ i misce
Nona vero die immediate sequenti purgetur
cum hac medicina accepta cum media
[illegible] vini [illegible] allii supradictis et
calefacta et obseruentur que dicentur in
assumendo eam et post assumptionem
eius que fuerunt scripte de pillulis supradictis
medicina autem est talis ℞ electuarii indi ʒ
iij sal gē gr. ij sirupi quatuor ace. ʒ ß
misce et totum accipiat [illegible] Postea
vero autumpni circa medietatem mensis
septembris unus mane hanc dictam in
purgatione vel per maturatione accipiat
piat hac ℞ electuarii de psilio ʒ iij
reubarbari electi ʒ i spice nardi gr. iij
bibatur totum cum modico ciato aque
lactis caprini calefacte et obseruentur
circa istam medicinam omnia que supra
sunt obseruari debere in assumptione
pillularum supradictarum. Die vero immediate
sequenti accipiat hoc digestivum ℞ sirupi endivie
ʒ i sirupi quatuor ace. ʒ ß aque absinthii lupu-
lorum et endiuie ana ʒ i misce et
totum calidum accipiat hora supra scripta

p viij dies nona vero die invenit se
curati perget cum istis pillulis R. p. au
reart. p. de yera q^ta p. radicis
... sal. ... cum succo ros
formentur pillule vij et aurei ... alis similis
...bus ... in purgationem veris R
attendat quod si venter eius non est
bene lubricus ... accipiat ... iera
purgationem veris et ... pt.
accipe ... vel 3° ... una
de pillulis ... in ... die ...
instrum ... Hec ad laudem dei
omnipotentis si fiant ... ut
scriptum est non est dubitandum ...
sue sanitatis ... et ... ationem
... nature ... hec ...

Tercium ... et in officio mi
91 Militari audacia ingenio et
patens ... Iberitus
de ... frequenter et ... ssi
... male ... malle
molestatur quod ... est lapsus eius
tus in eo raro ... plurimum
... lapsus in eo
... appilatur ... eius quae
... in genus ... in gibbo
... eius ... ex parte ... malis
... appilatur ... ut ...
... ut ... ut ...
... ... hoc ... appilatur ...
... per ... stricte ...
... est ... totum aut
... eius ... aut ... appilatur
ex parte lapsus eius ... ut ...
natalis ... et ... inveniuntur et
ex parte ... eius quod angustum et
strictum in vijs ... venis et poris
eius ... ut in plurimum inveniuntur
in hoc ... per ... eius cum
hoc quod est in eo ... est ... via
... strictum
... hoc dubitandum est
... eius ... sit ... et
... est ... et ...
hoc debet ... vijs amplius ... quam
sic angustia ... strictura ... est
filia ... intus ... hoc
ita ratione ... latitudo ... est filia
... in ... eius
... ex parte lapsus ... quod ... caliditas
intensa ... agere in ... dolorem
... aut ... ad

lapsum calidum sequitur ... vicarum
strictura ... in hoc ... ad ex
eius inveniatur ... sanis et colere
... caliditas eius cum strictura ...
sufficientis est in eo frequenter ... ducat
ad appilationes ... lapsus calidus cum
... et ... frequenter ... in
eo fiant appilationes ... preparationem
... ad illas quod lapsus
calidus in triplo intensior ... vicare
amplitudine ... posset ... ista
... una de ... appilationem quibus
frequenter ... et raro ... medi
... ... fere
... modus ... appila
... a lapsu et a ...
... ex hoc fundato ... colligendum
... quod frequentibus appilationibus ... accedentibus
et recedentibus in ... pluries ...
[illegible]

questionem que est quia quod iste vir pluries
sit in suis oculis cum ciuitatem Et
ultimo ex eisdem deduci potest cum frequen-
ter eueniat leuis obtalmie que
vocatur conturbacio aut fortior huius
illa que proprie dicitur obtalmia [illegible]
circa suos collirios [illegible]
virtutem soloriter [illegible] debile in [illegible]
distantiam [illegible] festina frequens
et opposito operis producit ut ad aptam
Et lapsus malis calidus in eo
non raro producit ad [illegible] et fe-
bres calide [illegible] et [illegible] multum
intense non raro producunt ad [illegible]
sunt et frequentes obtalmie euenientes
indicat [illegible] Ex pre-
cedenti causa apparet ut fundamentum
eligendi modum preservacionis a cau-
sis apparentibus operis [illegible] et alio-
rum accidentium que sequuntur ad illas [illegible]
in [illegible] Et primo non valens
quantum ad primum euitare debet [illegible]
et [illegible] valde [illegible] multum
vaporosum et nebulosum in quo [illegible]
potest non [illegible] plongare [illegible]
non sit [illegible] irregulari [illegible] ne
[illegible] preservacionis ut [illegible]
[illegible] apparendum [illegible]
[illegible] dedito [illegible]
[illegible] ut appareat [illegible] regula [illegible]
[illegible] nocte [illegible]
[illegible] aeri calido [illegible]
[illegible] et [illegible] aliis
fere innumerabilibus [illegible] quidem sunt
[illegible] melius dici potest [illegible]
[illegible] sibi [illegible] ut ab-
[illegible] applica-
cione [illegible] valide [illegible]
[illegible] quod [illegible] non valde
[illegible] et [illegible]
[illegible] dorire [illegible] et [illegible]
te multum [illegible]
magis [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
dentibus [illegible] potest [illegible]
appareat [illegible] ut [illegible] fu-
rore [illegible] ut se abstinere debet et
[illegible] signanter dico [illegible] indicacione
[illegible] valde [illegible] que calida est
valde iste non est [illegible] ad [illegible]
rem et fortem [illegible] sit
sulphur ad [illegible] inflammari

ex [illegible] applicacione et non [illegible]
[illegible] iste vir a magna [illegible]
dia [illegible] patens est quod ab-
[illegible] in cibis et potibus [illegible]
tibus [illegible] non valens
de [illegible] et [illegible]
[illegible] assignari non
potest [illegible] a cibis et potu absti-
nencia [illegible] producit
ipsum ad inflammacionem [illegible] et ad
[illegible] que facile posset [illegible]
[illegible] et [illegible] et producit ad
[illegible] at quia [illegible] vigila-
[illegible] in [illegible] abstinencie fiet [illegible]
[illegible] in [illegible] in
[illegible] corrupte [illegible]
[illegible] a calido interiori facta propter
abstinenciam [illegible] famem
[illegible] replet [illegible]
[illegible] de regimine cibi et potus
[illegible] si multa cibi et potus
quantitas [illegible] et [illegible]
[illegible] deglutiuntur absque masticacione
[illegible] producunt ipsum valde faci-
le et cito ad [illegible] de replecione
[illegible] in hoc attendat ut [illegible]
ei [illegible] appetitus ad cibum et potum
illico comedat cibum [illegible] masti-
cando et non [illegible] degluti-
endo sicut et potum [illegible] paula-
tine [illegible] moderate et non [illegible]
[illegible] deglutire debet De ultima
[illegible] non valens scilicet de cibo et potu
[illegible] sine [illegible]
[illegible] in euitando cibaria que appli-
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] sine [illegible] Et quia
cibarium [illegible] aut
que multum [illegible] que [illegible]
[illegible] que valde frigidum est ideo
in [illegible] ciborum caueat [illegible]
[illegible] cibo ex [illegible]
[illegible] et [illegible] fiat [illegible] caueat
a cibis grossis velud est panis [illegible]
[illegible] bis [illegible]
et [illegible] et [illegible] que sunt
velud lentes fabe [illegible]
et [illegible] et antiquorum [illegible]
et [illegible] et [illegible] magni
et solidi corporis euitare debet
[illegible] effugiat [illegible] cibaria que
sunt malis [illegible] appitanti [illegible] cibi.

pastilles lacticiniis et caseus recenti
et ex caseus umose et panicatas
animalium pecudes et aves et pisces consi/
miles istis ut anguillas tenuas
pingues carnes porcinas et tap/
ru et consimilia [Rx] sitis et potus cui/
tare debet quia cibaria sicca valde unde
et propter hoc non placet mihi aput cum
usus lactuce porri anethi blete et
[illegible] usus [illegible] neque porre
citoniorum et [illegible] atrium
usus nisi talia quinsceant et
confrangantur cum calidis et acuti
bus contenta [Rx] quo ad potum in potu
cuiusdam debet dari vinum consu/
mitatum valde ponticum vel acre
et dulce esset vinum esset ei dissoluens
nisi quinsceret cum sufficienti quantitate
aque ipse non est cum cibo et po
tu penetrans penetrator bonus
ut a puncto ubi supra. Attendo tamen quod
aqua qua assuit in potu sit alo
eo celo et aeri ~~distemperato~~ dis
cooperto clara diafana cum feta
re vel orribili [illegible] hul/
[illegible] denudata non [illegible]
[illegible] nec ebulliens a fon
te gipseo vel limoso propter aliis
aut ciberiis quibus et potibus
licenciam habeat ut ei [illegible] [Ca]
[illegible] vero pro nunc alia Vi
videntur mihi habere vera principalis
[illegible] ex quorum applicatione ac
[illegible] preservatur a dispau/
[illegible] predictis primo et materia carere
quando venerint

92

Dispo hui9 ꝯuose dne est plesis
qd' az ex signis in veritate et
septis. sz dolor existit i ptoe sb
costis eius et febris. feb' ꝯti^a cu tus
si ⁊ ꝯuitate anhelitꝯ. et ut az h^e vz
ee ex his. q vir i scia ⁊ ope pitis
sim9 opatus est ita eaz. flo^a em
ventꝯ lenitꝯ p supius et infius fo
mentacones et linimenta ptori aplicata
sit ad rem plis disponis Et eaz
q'de ad tatu pducta est dispo q tu
om pdcta aplicata ꝯtinue quiescit
dolor ptoris nz sedatꝯ nz alleviatꝯ
existit ut de quo curandu Et q ma
gis infestat est. qz dolor de parte
vna ptoris mutatus est ad alia. Vn
sup^t hc subtilit ꝯteplandu est. ut inve
niri possit modus curacois ꝯveniens.
Oz i^a pmitte q hec plesis. at est
pmutata de vna pte ptois ad alia
sic frequt ꝯt i tripbꝯ pmutacois et
iqpletis Si em plesis ma fusim^a i
sit ad caput ⁊ ad pulmoez ut pot
colligi x zm c^o de tripbꝯ pless to m^t
respicit ꝯu ma sit pmutari de dext^a
ad sinistra ptez pectois et ꝯo. Et hꝯ
pmutacois hnt^2 sig^a p alleviacoez
doloris i pte i qua p^o infestabat
mag^s et p respiracoez talit^r remisse
i vna pte et q p decubitu sr parte
ente ptela min9 ꝯuiat eger in
anhelitu et i tussiendo q pus; Est
itm 2° i hac dispoe ꝯteplandu si hec
plesis multiplicata vt ꝯplicata fiat
vt sca sit qd q'de ꝯtinge pt. qz ma
vna p^ius mota sicut qz vivit i festa
bat mag^s q'o ꝯpulsa ad altm latus
fect vna plesim ⁊ ꝯtigens est a liꝯ
ptem mei no fuisse mota tpe q^o
pria ma movebat^r ppt^ea qz no erit
ita mobilis ex pte ꝯlitu ⁊ sbe n^c ita
acuta et v'tut^s molestata Cu q'o vtꝯ
erat potens ad resistedu ei no pote
rit hec 2^a ma moveri tpe 1° quo
movebat^r ⁊ mota sicut ma p^a Su
pveniente q'o p^a plesi pservata
est 2^a pless. at qz vtꝯ debilitata no
potat resiste tatu ꝯtu p^o resistebat
aut qz ma mag^s calefca vt subtilior
⁊ mobilior reddita acuit cet ꝯt q
p^us ect movebit q'o 2^a porco mat
⁊ faciet 2^az plesim no resoluta p^a
Sz hec erit ꝯplicatio duplicitate pless

nz intellat^i Igr^2 satis visible e q hec
dna ꝯtinuit et adhuc ꝯtra duplicia
plesi s. dext^i ⁊ sinistri lateris Vnde
ꝯcludit^r q ista est plesis vlde mala
Et sequit^r 2° q no e mirabile si re
media a sapti vio ꝯtiguas canoice
⁊ electissime aplicata no cuvaverint
ipaz. sic em prepe ꝯt in ꝯplicatis
⁊ ꝯporatis febribꝯ q no alleviat eger
ab acutibꝯ ꝯlit^r foret ꝯ^us ipm alle
viari debere ppt^r motu nove mat^e
cuꝯ motus impedit^r virtute abapone
sua i evacuando ꝯfirt ⁊ miscirt ⁊ digeren
do ⁊ dirutendo mat^e ꝯlit^r ipa vtꝯ
faceret p a nova mat^e motu no impe
diret^r. Et om hoc smonu ꝯia col
ligi pt x^a zm c^o de pricipijs specialꝯ
sic apatu ptois ⁊ pulmois ⁊ ibide
ca^o de sigis pmutacois plesis et itm
i ca^lo de tripbꝯ pless. Et ad ꝯfirma
dam hac v'tute mlta occurrit nota
digna est. sz infra medicis ꝯnt fuerit
approximata no tn ꝯservata e alleviacio
acutꝯ nez ꝯstitucois anhelitus
nz tussis. nz doloris. nz febris ut ꝯstitibꝯ
apparet 2^m notabile est. q i diebꝯ q
dratiue cuss no apparuerit sig^a victo
rie v'tut^s ad mat^z. nz em au pmaz
xta apparuit sputu subrubeu ut m
duct^r qd' sit b^m c^e egenis. nz i p^a xta
apparuit ad sputu subtil' ⁊ aliq^r dignu
qd sit curacoez in d^ma Coln nz appa
ruerit alia sig^a demistra forcius vtut^s
ad mat^z ꝯo denotat^e ꝯclud^2 qd h eg^do
erit longa ⁊ salubris. at q erit morbus
aut xo^ma diem. at q pmutabit ad
empima vt ptisiz ut p^ma affor^s tex
tu ⁊ ꝯto duodecis colligend' est. et x^a
zm de tripbꝯ pleuresis 3^m notabile
est. q licz hec mlr sit i fine etatis co
sistens ut m d^r. tn qz logo tpe vita
vidualem honestissime servavit ⁊ logꝯ
oracionibꝯ ⁊ abstinencia suu corpus mace
ravit ⁊ vigilia ⁊ aspero decubitu se
cpam excellenter attrivit argutu eu
dens est in ipa ꝯditas ⁊ ꝯgregatas
fuisse mat^as multas ⁊ acutas quare
no est mirabile si vna plesis i ꝯplicati
dna alti succede potuit Et qbꝯ aibꝯ
vltimate ꝯcludit difficultas boe t^mnacois
⁊ curacois hꝯ ꝯtudeis in qua vt m vi^2
procedendu est ut statim sequit^r. Curacio
az in dispone hac theorice et opative

contemplatum sit expressum per virum excellentis ingenii et profundissime scientie doctorem marcum dotium et usque huc nichil spatii possit scribam tamen nunc ea que in posterum obsuada videntur comprehensa in quinque modis curationis ista scriptis. Primum itaque curationis ingenium est ut ventre lenito et constante virtute statim fiat flobotomia de vena saluatella partis patientis vel in ultimo loco et extrahantur sanguinis ℥ iiij aut v. Si autem post primam flobotomiam adhuc appareant signa magne repletionis melius est flobotomare venam partis contrarie patienti licet ipsa iam prius fuisset flobotomata. et si timeretur operatorem flobotomiam tunc fiat flobotomia de basilica a subrubito porta aqua calida fricetur saluatella predicta. hoc enim baptice flobotomia velocius et certius aspectum magis euacuat quam saluatella. et adhuc 3o si signa uberioris repletionis apparent flobotomanda esset magis partis contrarie patienti. et ob istis sermonibus colligi potest a principe x^a 3a tractatu v^o capitulo de principiis operationis in apostematibus parium plurium et plurimum et 9o almansoris et de plesi et plurimum alibi. Secundum instrumentum curationis est ut post flobotomiam predictam administrata fuit conveniente virtute fortiter et non resistente magna lenitate ventris die immediate sequenti venter leniatur cum hac medicina. ℞ prunorum sebesten passularum ana m. i. viol. liquiritie capil ve. ana m. s. coquantur in lib. i aque usque ad consumptionem medietatis et cum predicta decoctione accipi cassia extracta medulla cassie fistule. de hac et medulla ℞ ℥ 3 reubarbari electi ʒ i spice nardi ʒ v. misce et totum cum reato s. predicte decoctionis accipiat tale acceptum in aurora et tardetur post ipsum cibus per horas v. vel vi. Tertium ingenium est ut si propter timorem debilitatis virtutis aut resistentia etatum vel alteram de causa non possit administrari flobotomia tunc applicentur ventose infra partes particularis patientis cum levi scarificatione gravi evacuationis aut distractionis materie convenire vel propinquius ad transferendum in contrarium et fiat scarificatio levius et fortius secundum iudicium presentis doctoris profundissimi. Et forte si non resisteret debilitas virtutis aut altera causa ingenium bonum esset provocare emorroydas cum licinio et propter cum hominis oppositis collo inventis fin ca ʒ ij oppoponacis et ʒ s. elleboris albi. marcasitis trituram ut modicum fellis thauri hoc enim est de secretis que colligendis ab eo 21^a 3a tractatu. Quartum instrumentum sive ad sedationem doloris morbi et est id quod hac descriptionem ℞ camomille et mellilotis seminis anethi capitis ve. seminis altee malue virgule caballine ana m. ij passularum nigrarum m. iij corticum granatorum mirabolanorum vj. bitter reticentis libra s. sape dulcis libra iij aque fontis scalas xv. bulliat omnia simul cum levi decoctione postea sapere et bulliat quod ambo ponatur solum in fine decoctionis et tunc etiam addatur mel ℥ 31. de hac igitur ma fomentetur locus cum molli spongia et lana succida que melior est quam amplectitur magis parte lesionis non solum patientis et adde si est sana. et post fomentationem illi superponatur lana succida infusa in hoc unguento et talem actu applicetur ℞ pinguedinis anatis butiri recentis adipis leporis cum aqua ordei calida ana ʒ ij pinguedinis gallice ʒ vj vitellos ovorum numero ij olei ro. ve. ana ʒ s. fiat unguentum molle in mortario deinde leto igne bulliat in ʒ ij sape dulcissime usque ad consumptionem illius sape. Quintum instrumentum est ut post hec intendatur ad digestionem materie et maturationem virtutis ad expellendum materiam cum his instrumentis. Si enim materia in pectore contenta esset et adhuc a capite remmatisaret ad pectus fiat hec mixtura ℞ lach de papauere ʒ s. syrupi de liquiritia mell. viol. dyapenidion ana ʒ vj. teratur omnia simul ultimata contritione et de hac materia sumat teneat in ore suo continue sibe ut colliquata descendat ad pectus post tamen cane pulmonis. Si autem in materia aliquod signum digestionis tunc debet habere virtute fortiori exercitatione sit esset tale. ℞ lach de papavere ʒ s. dyapenidion ʒ i. misce cum que in continue sumat de ysopo. aut de liquiritia si timetur caliditatis Et si contingeret materia cum resistentia maioribus tunc conveniens esset mixtio dyapenidion cum lach de squilla certis dosibus. hoc etiam tempore omni mane exhibendum debet syrupus de ysopo et de liquiritia cum aqua decoctionis ordei passularum et liquiritie. post hoc cum regimine cum sapienti modo dictandi quod in narratione spero egregie ista ad viam salutis perducta si est sanabilis quod concedat altissimus qui effluenti benignitate sua sanat omnes languores qui sunt in undecim in secula amen.

93

Insignis et celeberrime fame doctor
utriusque iuris dns georgius de spine-
to conquestus e de stupore qui ap-
paruit i maiori pte pedis mag-
is a genibus usque ad plantam pedis
Cuius quide stuporis et lz copliune ab au-
ctoribus assignate sit cae videntur tn
i ipas reducendas ee cas pt mltitu-
mem flicarum q dnantur i ptibus veni
eius et uli i omibus venis tamsfortis
a vena chili descedete q descedunt
p domesticas ptes coxarum que i
me multiplicate implet nuos des-
cedetes ad inferiores ptes et pre
omes qui oriuntur a ig^a et a 20 spo-
dilibus usque ad fine caude p qs quide
nuos 2^m magna pte eorum defertur
spus sensibilis et motiuus ad oia me-
bra sensus et motus qbus mouetur et sen-
tiunt ptes omes inferiores ut ancha
et totus pes magnus et ob ptes femoris
et sumis que tn insuis qi extius se-
sui et motui deputata sunt Si itaque
contingat meatus pdictos sua mltitu^ne vt
viscositate aut utrisque sil' opilare viam
neruorum sensus dimiuetur sesato i
pdictis ptibus. et si opilentur nerui mo-
tiui ledetur motus pdictorum mebrorum et
si i utrisque sil contingit fieri oplo3 me-
bra pdca i sesatoe sensatoe sua et motoe
sil' ledentur. Ex quo facile ex pdictis videi
pt stuporem istu qui est nocumentum dimi-
nutionis i sesu tactus accide pt opilo3
i pdictis mebris seu nuis euemete
Itaque stupor iste i viro isto puenire
por ab opiloe attenuatoria no eni
i eo precesserunt egritudes. vt acuta
gsuptiva huius ffetiae. q st opilois at-
tenuatorie ca. nz est i eo vt esse
apa ad magnu vt dixi qd fecit
opiloes colligatiuas i eo. Sunt ergo
opilaciones pdte puenies a ma flura
mltia vt viscosa. phibes trasitum
spuum aliq ut pdcm est. Et ex fu
damento pdco maxe soli pt qd hec
qr e qd aly nocutu az i eo magis
sesu q i motu. at eq. et aly i sesatoe
et motoe sil'. Et itm ex pdco fudato
az solucio ad pblema aliud. pt qd est
q alii az hec nocuta. et quiqz no. Na
sm accessu mera opilativi fiunt no-
cumeta pdca. 2^m vo resolucoz aut trasf-
mutacoq. aut sm seplicez euocq earum

remouetur accna pdca. Et ex istis co
cludi pt 3° quare quique mebra inferiora
pdca mollia et lassa pcipiuntur. qn
eni nu trasit debita qntitas spuum
no calefiut mebra ita qnt quare me i
eis humidates no sufficienter digerun-
tur nec resoluntur vn ipa mollificata st
tn lassitudis et mollicies mebrorum. Xo
ex pdictis cocludi pt quare mebra ita stu-
pida a sensu tactus pcipiuntur gmia
et ponderosa si eni mebra leuificantur pre-
sencia spuum. gn eorum absencia fe-
tun. 4to ex pdictis cocludi pt quare
viro isti ho contig accidit magna eius
q pmus bn erat certu aberrame de
fere. et actu venereu explere no posse
gnt. 6to ex pdictis cocludi pt quare
seminal' ma eius fm clauda macula
grosa aut aquosa repitur. 7o cocludi
pt q vir iste ronabli no dz ee fe-
cundus eo q seme eius indignu est.
et i qualibus pmis et 2^is dysparatu et
debita qntite spuum caret. 8o itm
ex eorum fudato deducitur q iste vir no
dz esse mlti appetitus coitus eo qa a
pmate desire vir tn puta q mltis
venereis macinatia est. 9o et ultio ex
pdictorum fudato cocludit q disso ista i hc
viro mltu verenda est. stupor eni
mitat palisium 3^a pi de hiis que
puostirat egros et 2^a 3^y co 1° et
9° almisorie c. 8°. et plies alibi quare ex his
ultio i sima cocludi q res ista non
Leuis. sz mltu suspecta ee dz et iccirco
dnus iste ad exquisita curacoz eius. Cura
eni eius nu est differenda. qn si plogitur
hmi egitas tpe pducet ad palisiz 9o
almisorie c. 8°. et p^o gtinet c. Xo. et 2^a
3^y allato loco collig. Itaque p hac dispo-
sicoe hz acturate mltu pcedendu est
ordinado vm expte omi vi rerum no
naturaliu subtilis meseat solu tn hic
simmatie discredo pceda. nz eni mi
tpus accomodu est. q ponit hi dispo
exiget Regimie. go. expte omi vi-
rerum no naturaliu mehnetur ad calefacie
et exiccandu mediocriter hz eni disso i se
gpdata ut opilo est. et cel eius q fnt
mlta et viscosa e. expetet vigorem suis
calefactiuis et exiccatiuis. qz tn corpus eius
nobiliter cacv est. et etas cel q gpte a
est. et naturalis eius gstus qua credo ee
sanguinea distuit mediu actu ab ap-

plicatione excellentis caloris. quare cum mo-
deratis calidis procedere securius est. quia
remissa calida longo usu producere possunt
effectum non minus bonum quam multum calida bre-
vi usu. Adhuc est considerandum quod cibaria
eius deserviant ab omni cibo melancolico et calidis
materiis fuerint augmentativum inflationum et
opilationum effectivum. et ideo bonum est quod in
cibis eius semper aliquod aperitivum intermisceatur ut
radix vel folia petrosilini feniculi et similia aperitiva
in diebus carnium. In diebus vero piscium radix
vel folia eorundem decocte. De piscibus autem
evitentur carnes nervose ligamenta-
les cutes et viscose partes omnes et
ventres et similia. Item caseus multum mol-
lis et viscosus lacticinia pastilla ci-
baria cruda. omnia frixa et assata ut
coquinata cetera castanee et siliques evi-
tentur. Item caveat semper repletionem a cibis
ne sequatur ex illo caloris innati diminu-
tio et augmentatio materie flatuose per
viam indigestionis. Et omnino consilio eidem
ut si quam repletionem incurrerit ex multitudine
ciborum et potus ad ipsam evacuandam per vo-
mitum illico festinet. Accipiat itaque de
sirupo acetoso ℥ ij aque putei ℥ iij
vel iiij et totum bibat tepidum et post me-
diam horam ponat digitum in os suum.
Et si dependeret repletio illa deponi per
inferius accipiat in aurora ʒ j pillularum
de yera simplici Galieni aut pillulas de speciebus mesue
quas allefangines nominant Arabes medi-
ci. accipe yere ℥ vj ʒ iß cum aqua
decoctionis folliculorum sene vel radicis petrosilini.
Exercitium autem omnino viro isti est necessarium tam
pedestre quam equestre vel navigatione precipue.
Aut exercitium intra commotionis quod in coytu
naturaliter est. idem evitare debet. movet enim
materias ad membra ita quod spiritus tacti sunt
quare opilat membra illa et augmentatur sint
stupor. quanto autem magis movet coytus eo quod
per ipsum evacuatur superfluitas ultime digestionis utilis
et moratur spumosa materia quam multum indiget
membra predicta. reducit itaque membra illa
in coytu dupliciter. At quia
replentur ex motu et agitatione colmate
materias ad ipsa. Et de vigilia et somno
considerandum quod vir iste non multum debet
prolongare dormitionem eo quod est in hieme
quia corpora tunc generentur et augmententur ex
eo flegmatica multa et descendunt a partibus reuma-
tismi a partibus fortibus ad debiles. quare
longiori tempore vigilare congruum est ei quam dormire.

Attamen vero circa tempus quo moventur fortius
mobilibus spiritus et calefiunt corpora et con-
tinent superfluitates virtus esse contra eas du-
mmodo substantia resolvit et spirituum consumptio non
sit actor quod superfluitatum excretivum. Regi-
men vero dispositionis huius curationis magis ordine
et acuitate multum considerari debet. res enim
ista exigit ut ipsa sollempniter pertractetur
ne deterius invalescat. quod tamen pro dubi-
tato reputamus celeberrimos doctores quorum consilio
fungitur medicine multum in modo istius dispositionis
processerunt. solum aliqua punctata que in uti-
liora viro procurando sibi relinquens per
fratris doctoribus considerandum esse et applicanda
sollempniora quam sit ista. Primum magis premitto
quod vir iste cum magna cautela et ad ulteriora
procedat ad accipiendo balnea de petrolo
vel silia. atque ego audeo ipsum distulisse
se fecisse neque enim ita large commedo ea
eo quod fecisse materie subtiliores partes re-
solvuntur et alias dimittit que magis nocere
possunt. Et quia balnea colliquendo materias
faciunt eas reumatizare ad membra debi-
lia et eas infundi. 3o quia balnea habentes
humores stupores effectuas in profundante sunt
in nervis convenientibus a nucha de quibus
in proposito sermo est non possunt cursum nisi in longo
tempore. quare ex assumptione balnei per x vel xv
dies non videtur aliquid posse iuvamentum
totale et evidente. ymo magis pro tempore
durabiliorum et accidentale. Amplius si bal-
nea omnino curare posset id fecisset magis
pluribus annis ubi illis erat fortior et eorundem
magis affirmata sed cum non induxerit quod non
ut maius est. quo nunc in posterum de eis sit
habenda fiducia credens. 2o premittendum puto
quod regimen huius dispositionis pendet ex actu pre-
servativo et curativo. Et per experientiam
primi videtur michi saluberrimum esse quod eximi
doctor isto vere et in medio autumpno
ut in principio ipsius se conferat purgare debet omni
anno quousque se maturum perpetret. Deinde
cum preservationis utatur vino elevatis et
vina confortative et aliquibus pillulis et pocula
confortative et quorum applicationem conveni-
re non dubito quod preservabitur sollempniter
curationibus. Recipe pillulas de stoecadis de
quibus specie mesue vel alias cum electuarium. de
stapmo quam ʒ j. pillulas de reuli ʒ j.
misce et formentur pillule vij. cum sirupo
de calamite et exhibeantur per duas
horas ante diem et dormiat in medio post
eas per unam horam et post quinque horas

accipiat plauatio cratu vnu aq ordi
cu zucca talesfis et p9 ipas vna hoz
accipiat cibu. Digestiuu assupto itaq
hac incorattio accipiat hc digestiu qd
gtinet x. dieb. R. syr de calamitis
de stecados syr ace. gti. au z. s. aque
fblimatiis radic yreos z. 1. s. aque
ta. ve z. ij. misce. Eradicatiuu assu
pto digestiuo pget cu ysto pillis R.
pill fetidar desfprecui aou z. ij. pill
de hermodactil z. s. misce et ifoment
pille vij. cu syr ace. gti. et assumat
ut de incoratio. Et si dubitaret de
talibz ca i solutis qi i digestiuis pdcis
tuc fugnt ea et audaca cu aq ciceorz
endiue vt acetose nis suo. Et itaq cu
eysde purgnt potest i autupno. Verutq
qr rileges talib estiua cu talia fugnt
ut pdou est. et incorent doses sulte
solutior. Eleuas quo uti pt gra
pfuatis ee pt. elem de aceto et storeg
illo et generaq i pfuatoe et rua stupors
p me gsuetu et utile est hoc R. ycre
hermet z. iiij. acori bistorte palos
acetoce flor rosmarin au z. ij. sebij
amerb zz al. fen gnor pudisi au z. 1.
sper plursarte ceon z. v. mell ro co.
z. viij. zucca 2a decocs z. vj. misce
et fl elcty deqio accipiat z. ij. usq ad
iij cauda duob mesib gti et de
glucat ipsu et tardet pts cibu Xa hor
ad mi. Confectio q uti pt e qfectu
de acoro cu fortib cu spceb dyarthanou
at diaenger at diamb que vide me.
est. Confectu domestica ad ede est
R. sper afectois anacardi dnnisso
anacardo z. ij. leqrl au flor roisma
au z. 1. s. zucca al. z. vj. misce et fiat
qfectu qsolida cu aq fublacep rois
mari de hac qfecte accipiat z. 1. s.
par au pudu et au remz. Pille
qb uti pt gra pfuaol pt. ite R. aloes
epin z. 1. hnio elctr z. ij. agarl
turbit elct au z. 1. sel indi z. 1. au
sem rute p p al. pret mastl au
g. vj. infudant cu iij z. v. suc sal
uie et gquassent et expanet sal. usq
ad exicttatez eor. deide renouetur
suc eu et itaq expirent et fiat tali
tib vicib. de hac go massa fiat pille
ex oi z. viij de qb recipe pt oi za ut
xa die duab ut iij par au rena et
pt eos de eis accipe bis i mese z. 1.

in auora et obfuaue pts eas. q. scipta
sut b i solutio incoratio. Vnacione
qual uti dz que est mirabilis impsi
sious est hc. R. oli oliua anthsi
tb. 1. pul. euforb z. 1. sun debedustez
z. s. pulueisent. deide misce et pona
i ampla et claudat eg orificiu diliget
liget itaq pdcu amplei manubrio
caldarie caldari gtente pleno aq bul
lientes et sic p mittiti bulire usq z. a.
ptis olei gsumet. et hc eni oleo cali
cu se expont lecto omes ptes stupide
rugnt sepe et videbis mirabile et
magnu iuuamtu si p9 frictiones cu
missab gent fiat. Et hc itaq regie
volo sctssime ee ad intencoz curatiuaz
et pfuatiuaz leg casus plui expetet

Eximius legu doctor dns Gui
elmg de colalto hc dispoz
separtis apta tali ad malam
gplexioz caliaz et sicca et ad egritudines gpoles
que sut opilacoes stoqe euenientes eiq
alq i grauio epis. alq i gibbo epis. et
accidet opiloeb ille ita q mi colica
a cisti fell no deriuat gene ad ite
stina p emale desedente portutis
illa matz ad intestina. acdit i eo satis
acautudo oid. et ciceo mei colice ad
ptes sucei. Vn tinat faries et ocli
eig. et est patij ruere se pusidas co
lices. at p mixtas ex cola et flatie eo
qz stoch eig est mltu humdy humte
sbantifica et gletrita quientes a
pucia flatis multi a qo no euacat
stog eig qd p indigestiz gruat i eo. Et
si gtingnt pdcis opiloeb cadem usq
gibbu epis squalescut vue et sunt
aquose et clare et tenues et ptentia
ma colica q solebat euadu p vias vi
et inlaphia i cisti fell et abide dele
gata puenas patij est incide yctericiaz
et est formositas hois et coloris eius
euersio i ruinu. Ad hec etia sienda
no louie gferut desensij inferz flatiz
a capite ad ptes inferiores eo q stenute
mlto flate i sto hois et ege ofrte tali
et inlaphia i eo ma colica augmetet
euapacu flatu ad capud q pgeat dele
siu forg mgistata que gituit i mag
sto sales eis a qb derise fuerut. Et
quib aq malte gruui p regie qsuaol
sanitates eig ipsu ee pfuadu a lapsa

ad maculam generet caliditatem et siccitatem et a lapsu
corporis vel ab evacuatione opilationum. Caveat a
cibis opilativis ut piscibus aliisque cibis
nervosis et ventribus et maxime crudis
cibis pastilibus caseum multum et maxime
mollem et pauca salibus. Dictatur panis azi-
mus et panis male coctus et forte cor-
ticibus et offis factis ex pane caseo
et brodio legumina omnia maxime cicera fructus
ponticos ut citonia pira nespile castanee
et similia. Potum vini rubei vel nigri potens
vel acris in substantia grossi et grossi, at non bene
clarificati neque eciam utatur vinis dulcibus valde
eo quod opilat epar. Aque frigide usum dictat
ne neque bibat ipsam cum vino nisi vinum
fuerit grossum et stipticum tunc enim aqua usus
cum vino grossus esset eo quod ipsum est penetrativus
bonus. Dimittat exercicia fortia et coitum
super cibo. Et dormicionem super cibo festinam
et longam. Caveat a nimia repletione stoma-
chi et potibus et a stipticitate ventris et pau-
citate urine. Evacuetur omni anno usque ad
duos vel tres annos a medietate mensis
usque ad medietatem [illegible] scilicet a . bus ordi-
nata evacuacione secundum hunc modum. Recipe pillularum
de yera gutta de reubarbaro ana ʒ . ß . misce et
informentur pille . vii . vel viii cum electuario
succi rosarum et accipiatur circa mediam noctem
in aurora et immediate post ipsas dormiat
per unam horam. Deinde surgat et quiescat et
post 4 horas accipiat ℥ . v . aque ordei cum
[illegible] et post ipsam per unam horam
[illegible]. Sequenti vero die in mane acci-
piat hunc digestivum in aurora talem Recipe syrupi
de bizancis ℥ . i . syrupi acetosi ℥ . ß . aque
absinthii aque cicoree aque [illegible]
ana ℥ . i . misce et tardet cibum post ipsum
per 4or horas et continuet ipsum tot die-
bus ut appareat urina eius in colore et
substantia mediocriter citrina esse et habere sedimen
album in fundo sedente continuum equale
et diafanum. Deinde cum materia appare-
te ex predictis solvatur venter cum istis pillulis
Recipe pillularum aurearum descripcione N. ʒ . ii . pillularum
de yera maioris vel gutta ʒ . i . misce et
informentur pille . vii . cum electuario succi rosarum
et assumantur in aurora et observetur post
eas id quod de minoratione dictum est super
[illegible] aut laudo si non abhorreret
potabiles medicinas ut accipet electuarium
[illegible] ℥ . ß . Et si vis solutionem levem
et securiorem accipe infusam hanc Recipe reubarbari
electi ʒ . iii . agarici electi ℥ . i . spice nardi

ʒ . i . ʒʒ electi ʒ . ß . salis geme gr. ii . pendat
℥ . i . cassiefistule cum aqua endivie noviter
tracte de canna ℥ . i . aque cicoree aque ab-
sinthii ana ℥ . ii . fiat infusio per diem naturalem
et calefiat in aurora et diligenter coletur
et exprimatur et colatura bene calida bibatur
et post ea observetur tamquam dictum est in minoracione.
Continua vero preservacionis vir in utile valde
ut utatur hac confectione a principio mensis aprilis
usque per totum mensem septembris de qua ter
vel quater in septimana ante cenam accipiat ʒ . ii . ß
vel quantum ad libitum et si frequencius acciperet
de ea conferret adhuc magis cuius descripcio est hec
Recipe specierum dyarodon descripcione Nicolai ʒ . ii
specierum electuarii de tribus [illegible] descripcione
[illegible] cum summa [illegible] in suo [illegible] ʒ . i . seminis
endivie et acetose ana ʒ . ii . [illegible] al. [illegible]
misce et cum aqua cicoree fiat confectio solida
in rotulis ʒ . iii vel ʒ . ß . A principio autem mensis
octobris usque per totum mensem marcii utatur
post hac confectione que calidior est et aptior
magis et conservata mensis. Recipe specierum dya-
[illegible] ʒ . ii . ʒ . ii specierum dyarodon
specierum dyambre ana ʒ . i . fiat confectio cum
[illegible] ut in precedenti dictum est. Et utatur ea
eodem modo. Sed tamen et racione et experiencia quod prodest
pillulis istis et quibus accipiat i vel ii . post
ante cenam bis in septimana omnino preservabit ab opi-
lacionibus et aggregatione materie indigestione in stomacho
suo et evadet [illegible] [illegible] consequencia
ex evaporatione materie a partibus inferioribus. Ad quod
est autem earum descripcio talis: Recipe aloes epatici
electi ʒ . iiii . agarici electi ʒ . i ß . reubarbari
ʒ . i . masticis cum spica nardi ʒʒ electi ana ʒ . i
dyagridii ʒ . ß . terantur omnia preter subtiliter
et districte post dicta confundantur in isto Recipe
aque maiorane [illegible] absinthii ana ʒ . ii succi
endivie ortulane et cicoree ana ʒ . iiii po-
nantur omnia in vase vitreo et diligenter mis-
ceantur et exponantur soli omni die miscendo
ea diligenter usque quo exsiccentur liquores
cum vero consumpti fuerint iterum reponetur et
exsiccentur ut prius et ita fiat quater. Deinde
ex massa remanente fiat magdaleon de
quo cum opus fuerit cum succo endivie informentur
pille per omni ʒ . vi . et sit earum usus ut dictum est
et sunt elegantes. Preter autem hec in mensa
habeat quod usus comestionis [illegible] et
est [illegible] [illegible] dicit quod est endivia
[illegible] vel [illegible] de qua dictum est primo
ab . d . [illegible] ʒ . ii . et de [illegible] [illegible] licet reperiatur
ibidem alia littera que dicit endivia amara et
[illegible] de qua est secundum utrumque tamen eorum verum est.

pille

Et ideo ob species endivie mixpestis ut
1a quam nominant acorea quia credunt
quandam esse plantam illam quam incole patrie
nominant rostrum porcinum quamvis talium quarum
est aqualitate maioritatem et occulta emendando
species male qualitatis tamen talem quod fre et apiendo
opilationes epatis et confortando ipsum sua
stipticitate quandam leviter lege hanc sensibiliter quidem
2a tractatus in capitulo de rebus gentilibus est ibi
Et tarasacon quidem endivie mixpestris
et cetulania etc. De rebus autem est generaliter
sunt phistici cum cibum comesti et precipue in
diebus frigoris sunt enim valde calidi intrinsece
ut quidam fuerunt medici in confundando eas
in 3o libro doctrina patet generaliter de eis in 2o
quidem colliget. Conferunt et unctuis inaequalis
est avellane torrefacte cum cibum accepte
quam ipse sunt nobiliter apirite et non sunt ve-
hementes calidi et chimus eorum non est
malus. De hiis autem que appetuntur foris
est gerunt sunt epar adip. et caro limea
rarum et precipue earum que in dimens reperiuntur
et est amborum istorum usus in cibis et potibus
licet sumitur 6. videntur simutulo d. parum
adversari in 3a alimentorum capitulo de Codia
ibi Codias quam comedunt sed nescio precipue
quid. lege ibi: Hec de regimine huius
dictionis sufficiunt.

94. Vir insignis baptista antoniting
divisit et in pluribus laborat egritudinibus
quarum plures nominabilis quod eg-
ritudines denominati dent. videtur enim
aliquis ipsarum ab una potius radice tanquam a
sua radice dependentes ut paulopost de-
mostrabitur et sunt in cardioles. Prima quidem est
apostema stomachi quod meo iudicio commune est
ex prima constitutione magis quam in mapido fit hoc
2a dispositio est pulsus cordis. quam precipue saltus
eius denominari dicitur. 3a dispositio est notabiliter
in anhelitu ipsius quod et licet sub capitulo de asmate
collocandum sit precipue tamen ipso tamen anhelitus
appellari dicitur. Quarta dispositio est fortis tussis
inpolate molestans ipsum cum difficultate
spirationis. Quinta dispositio est febris inseparabilis
de qua precipue est consequi apostema intrinsecarum
membrorum et maxime nobilium ut colliget quinta
pars capitulo 24 ibi occultorum autem apostematum febris.
Et quia super dictum est plurimas harum dispositionum
esse accidentia ad alteram earum quantum vir nobilis
illud declarare debere. Sed dicimus quod prima libet
egritudo que earum aliarum est causa dicitur potius apostema
stomachi sed dicendum. Est enim apostema tale nobilis
extensionis et duricie sicut sensus tactus

ostendit tangenti et patienti regionem stomachi
palpanti partem inferiorem ipsius usque
medietatem et fundum stomachi perquirendo
Et quod dolor continuitatis apostema non solum
tempore compressionis sed etiam absque compressione
Ideo facile concludi potest quod apostema tale est
in fine augmenti ponendum in quo maior
sui parte consistit quod etiam probat se. intensio
sic ante quam prius erat illa cum gravaminibus
doloris ac se. accidunt magis quam fieri
sanie 2o afforismorum. Et tale ideo est hoc apostema
durum a materia melancolica genitum ex adu-
stione cole vitelline et sanguinis in sil-
fuisse fit hoc permutando magis quam
incipiendo. raro enim apostema durum stomachi
accidit incipiendo ut in diversis signis almansoris
capitulo vi. sicut raro accidit in isto apostema durum
ab apostemate flatico cum accidat ut idem
refert 13a 3a. Neque etiam hic apparent
signa per que dici possit hoc apostema esse
a melancolia naturali fieri. Non enim est in loco
illo tanta durities quanta solet concomi-
tari apostema a melancolia naturali facta. Intensio
enim sui dolor pungitivus calidus et potest
sacro tactu unde hoc probare nobilis
quare similiter hoc apostema fit esse a materia
melancolica ex adustione sanguinis et cole
quod etiam declarat enervatio caloris in ca-
vitate sustendum coniuncti et maceri-
tudo eius et pulsacio fortis in parte
Hec de investigatione apostematis et reduc-
tione eius ad speciem suam unde pertinet sed
Itaque insuper quod pulsus et saltus cordis
predictus sit causa huius apostematis ex pluribus
declarari potest. primo per colligantiam propin-
quitatis. partes enim apostemate in stomacho
ad basim cordis est magna propinquitas
secundo per colligantiam per 3m hoc etiam declarari
potest. colligatur enim stomachus cordi mediante
dyafragmate arteriis venis et ligamentis
utrumque eorum invicem annectentibus. quare
cor per compressionem absolutam et non absolutam
a stomacho apostemati potest Cum ergo ex hoc apostemate ma-
la complexio calida et malis vaporibus inficiet
cordi nature erit in corde augmentari
necessitate nobilem. optebit ergo virtu-
te expulsiva forti et organis obedientibus
assignatis fieri dyastole cordis ma-
gna per quam praenidalis [illegible] et forte
faciat pulsacionem cum medium toracis
sed in a est sensibilis saltus cordis quare te
Et quod ergo quod ipse esse ex [illegible] at in [illegible]
augmento maioris parte in corde sic prius

et debilitetur virtus cum istorum obedi
entia necesse erit diastolem et sistolem
cordis fieri velociores et frequen
tes et assignabitur tunc tremulus
motus cordis quod erat declarandum.
Amplius et 3o quarti hic arguitur sic si per compres
sionem diafragmatis ab extra stomachi
factam potest fieri compressio stomachi cordis
et virtus cordis molestata laborat
ad oppositum necesse erit assignare
vehementem motum in corde factum
ad tollendam predictam compressionem
sed hoc fieri non poterit nisi per elongationem
partium cordis a centro ad circumferen
tiam sed per talem elongationem necessario
accidet in corde pulsatio fortis
et talis erit saltus predictus quod erat
et sensit hoc avicenna in capitulo de
tremore cordis ubi per colligantiam
diafragmatis stomachi assignat ipsum dum
inquit quod si fit tremor cordis
cum quantitate participationis sui scilicet capsule
cordis ita ut accidat in ipso aliquid
durum quod molle sic accidit simile
gati capsula que cordis colligatur
diafragmati cum quantitate stomachi quoniam in
ipso est humor viscosus aut mor
dicativus coleric^{us} qui corrumpitur in
eo cibus qui cum quantitate dicuntur me
brorum que dolet vehementer et quoniam
colligatur cum quantitate stomachi propter humo
res que est in eo qui bothor in ore
eius et ipsius partium et quoniam accidit
propter tremorem in ore stomachi et continuatur
id et est humores tremor cordis
si recolligeti quod predicta sunt manifeste
quod talis saltus cordis est actus sim
plus quod fieret aliqua necessitas molesta
bat virtutem istam et cum potentia huius
operationis non presentat expulsione et
aliis causis huius saltus effectivus
per colligantiam vel ceterum autem ipsius
cordis apparebit de necessitate talem
saltum cordis esse predicti operationis
actus quod erat probandum declarandum.
Narratur non in anhelitu quod virtutem
istam molestat igitur hic possit
collocari sub capitulo asmatis quod est
egritudo pulmonis cum quando patiens
non invenit excusationem ab an
helitu frequenti sic est anhelitus
equo laborante preparato et festinans

quoniam tamen hoc anhelitus difficultas
sub capitulo de constrictione anhelitus collocari
debet ex quo anhelitus hic contractus compre
ri non potest propter exigentiam diastolis
diafragmatis quod contra comprimitur ab
aliqua stomachi sibi colligati ex superior
parte stomachi que sustinetur diafragmati aliqua
ta est et aliqua eius non valitur magna
est sufficienter comprimere potest diafragma
Cum igitur diafragma ipsum tunc quando de
beret dilatari constrictum remaneat
et compressum ab aliqua tale anhelitus
necessario constrictus nominatur ut colligitur 10a
3i 3 primi capitulo de fumante ubi ma
litie anhelitus et clarius capitulo sequente
id dum igitur Constrictio anhelitus est
ut non inveniat aer in quo sit extrita
cum anhelitu meatum in pectus soli
motus nisi constrictum in quo non pene
trat scilicet aer nisi paulatim et vide ipsius
ex hiis assignet hanc constrictionem
anhelitus fieri posse ex aliqua interi
orum membrorum de stomacho et non fuit
oblitus quod hic anhelitus constrictus sit
actus huius aliqua deduci / pro quo cum
ipsa aliqua non erat hic nocivitatis anhe
litus aut valde parum quamquam etiam / 2o cum
tale nocumentum anhelitus intenditur et
remittitur secundum intensionem et remissionem
talis operationis et accidentium eius / 3o cum
ex parte pondus aliqua quibus continetur
membre aliquantum percipitur anhelitus
constrictus ac si diafragma descenderet
ad inferius / 4to item hic inducitur ex
presentantia tussis maxime intenditur
dolor in loco apostematis ex eius intensionem
igitur maxime nocetur anhelitus quoniam ex
hiis omnibus satis liquide apparet
potest tale nocumentum anhelitus esse huius alia
te actus. Vide quod 3a accidentis 6a
partis scilicet tussis fortis causam non est
difficile assignare ex quo diafra
gma ipsum a tali aliqua compressum non
taliter dolet quod propter solutionem continuitatis quoniam continue
que est distensio fortis in ipso facta
a comprimente materia quod propter malam complexionem
sequentem ad illud Ex quo ergo ambiorum
noto sequitur tussis a virtute facta propter
fugam nociti predicti fit quod tussis ex
motibus quibus non expellit nocivum
a membris aliquo et hic membrum in tussi
est plurimo et membrum quod ei continuatur

.i. gravitatem

et continuatam vnam xa 3i etc. 3o
in exordio quod non habet tussim. prouanda
sit actus talis apatie declarari potest ex
racionibus patent autem. tertius quibus causa
est continuitatem aliqualiter esse huius apatis
actus febris vnde quod virum istum mo-
lestat in sequela et continua est et me
talis utrumque autem quibus racionibus ondi potest
ipsam esse effimeram a ethicam si
diligenter examinetur collectiones
signorum propter quod causa effimere et eti-
cam reliquitur quod quod hec febris est humora-
lis et non paroxismat singulo die
neque per 3um neque per 4um erit quod
inequalitatis utrum ex aqua euidenti signo
uel signis deduci potest ipsam esse a
sanguinis utrum autem est equaliter stans
uel declinans neque continue et uni-
formiter augmentatur quod non est
sanguinea a sufficienti diuisione. adhuc
ex hec febris non est latica ut continua facta
a putredine simplicis flegmatis aquosi
uel mucilaginosi uel vitrei uel ex huius
febris urina est pallida. acetosum acre uel
salsum uel insipidum in venis putrefactis
quod non erit aqua de flegmate continuis
a sufficienti diuisione. Adhuc ex hec febris non
est continua de melancolia naturali uel non naturali
eo quod non reuoluitur exacerbando
per 4um et ideo est propter certis febrium melan-
coliarum continuarum quod ratione antea predicta
deduci potest. quod hec febris non est simpliciter coli-
ca continua utrum autem fit a colera rubea
a colera vitellina uel a citrina pu-
trescentibus in venis quod non. eius continua
colica tollerat quod ipsa non reuoluitur
in exacerbando per 3um relinquitur quod
hec febris non potest dici de numero aliarum
continuarum simplicium utrumque restanti hanc
discussionem ergo quod necessario concedendum quod hec
febris est in una continua proueniens a materia
mixta ex materia melancolica et colera ex a-
dustione sanguinis et colere propter quod
facile uideri potest quod confusa et indi-
stincta accessionum reuolutio committitur
hanc febrem. quod autem hec febris existit huius
apatis actus ita clare liquet
ex discursu iam facto quod non est
opus amplius id ratione deducere. hec
itaque sint pro de egritudine et accidentium
huius viri theorice contemplanda uidentur
ex quorum contemplatione facile uideri potest

Quoniam res ista difficilis existat est autem
egritudo complicata cum accidentibus multis
uerecundis eo quod talia in se ipsis sunt
tamen intensa sunt et itaque quod sunt accidentia a
parte melancolie quod apte principaliter inter
alia parte non melioris magnitudinis dig-
nitatis ut diafragmatis et stomachi 3o itaque
quod talia accidentia sunt affixa eo quod
ergo de cura est. Ulterius ex hiis
racionibus potest apparere difficultas curacionis
eius que diuidenda est in tractatus
duos/ primus erit de cura huius egritudinis
et suorum accidentium per quem curetur mensuram
in rerum non naturalium/ 2us uero erit de
regimine eius per adiuncta cum istis
cum medicinaliter — Capitulum primum tractatus
primi —

Mensurandum itaque aeris in primis egri-
tudinis non solum eligenda sunt ex quibus
oportet ipsum mediari non quod iste vir moratur
in domo uel camera ubi aer
multo ostensus et uelatus et liberius ingres-
sus sit ad ipsum hec autem aeris applica-
tio non solum saluti cordis de qua
8o dictum est nociuus est sed etiam aliis
aliis predictis dispositionibus contraria aer
autem qui ita liber est necessarium ei accidit
accidentibus stati atque cordis qui repletur amplo-
nem inferre sentitur 3o alimasur talis
27o de ventis et aere est quod eligendus
aer ad leuem caliditatem media-
tus et magis ad humiditatem quam ad sic-
citatem inclinatus tales autem qualitates
vir esse sic dispositus conferentes neque
ex aer iste propter calidus existens po-
test augere nocumentum in corde et sal-
tem eius remissa autem caliditas non vis
esse potens ad id amplius ex tali aere
magis maius nocumentum accideret ad
dispositiones alias quam cordi nocumentum
fiet. ex eo uitet mansiones in locis
antiquorum edificiorum francis prope
decursum aquarum stantibus fugiat
cameras cauernosas et habentes
reuolutiones testudiales in quibus ex
inuentiatur continue de flatus in fouealis
venti ex medio qui plus aliis
ventis egritudines infectam pati sicut et quod
maxime si in estate flauerit et in fine
veris 3o ad alimentum pallato cum vero ven-
tis orientalis et demum eius exposita
partis eligenda sunt. De accidentibus uero aeris

ut fiat tegumenta corporis. vij dz contineri ve-
stibus muniri. Caveat tamen si ex opere ne
aqua vestibus eius prius tamen sudorem et ypo-
condria constringendo comprimat propter calorem
sudatam materiam perfusionis et ulterius exerci-
tium omne quod tamen corpus contineat maneat sal-
tem velocius cum igneus est ei quod si perfecte
foret consumpta incenda vel sedato cibo cibi
immaturi esset ut ante tamen in stomacho quam in pe-
ctore contente continuum digeri possent er-
go per exercitium acquiritur immaturitas insuffi-
cientis membrorum et divisionis eorum etiam
non habet fieri post exercitium sine nocumento
distractionis spiritum et membrorum eo latere.
cum fricationes aque administrari potest
incipiendo a genibus usque ad pedes
ipsos tamen descendendo cum panno sicco medioc-
riter fricando usque quo aliquid incipiat
rubere cutis deinde procedatur ad
inguina usque ad genua et alterna fi-
cato. fiat ut dictum est producens ad
ruborem cutis et hoc fieri potest in
sero per unam horam ante cenam. Dicitur se-
quenti mane fricatio fieri potest. et bonum
esset pedibus fricatis habere saltem in mane super-
adde fricatio a parte inferiori superius inferiore
usque ad manus. forti quod ex parte virtute
non disgregaret materiam perfusionis levibus
pedibus lenibus factis, quod ad plures quo ma-
nus paululum moveantur in fricando quam
aliter quod leniter incidendo quam contra
manibus deportando ad distractionem membrorum.
Decimum repletionem tam ciborum quam potuum
evitanda esse a viro isto est maxime eo
quod augetur plectoria quia stomachus non con-
digerere potest cibum et potum adhuc pau-
ce quantitatis quam continuum ei foret partiri
cibum in tres cibationes vel maior
quam in duas tamen convenit continuum di-
geri. Si quam propter causam contingeret
repletionem ex cibo vel potu factam esse
necessarium est ad vomitum ipsum procedere quam
citius complete. et si repletio tamen daret
indicias melius esset digerere ipsam
cum abstinentia longa quam cum aqua evacuare.
et si non possit per abstinentiam corrigi
conveniens administretur evacuatio per inferius
repletionem. [illegible] Undecimum istum
est hic. Melius [illegible] et in aqua
decoctae sollicitare sene et in die
in potu. quolibet hora libet aut debet
in potu et in iecore [illegible] cum

predicta decoctionem. Item si timetur scilicet debet
et si quam aliquid medulle cassiefistule cum
aqua endivie vel solatri. Item in mense
d[ie] 3a sed eo modo 2o in fine mensis replete
tam videtur educere in hoc casu multum
vendum est. eo quod ob stomachi et pectoris.
cibum vicine in viro isto egrote sint sta-
te in egritudine in aqua vina et si sit natur-
de quantitata ad evacuandum materias aliquas.
non est secundum tractatum pravam vinum
secundum divisio ad appositam tamen in aqua
non epatis evacuando non fiat per ventrem
dissinteriam secundum per vias urine. tertia primi
canonis post hoc multiplicare ad gravitatem
capitis est via propinquior et rectior ad
evacuandum quam viam urine ad ipsam. si
gravitatem capitis vigiliam inquietum potest
hic vir evitare debet propter debilitatem
que sequitur ad ipsam ex resolutione caloris
diffusionem caloris in aliis a centro ad
circumferentiam lesos pectoris. quia in vigi-
liis [illegible] in fluxum sicut quod totum
est nocivum predictis egritudinibus. quare necessarium
magnam partem temporis occupari a viro
in dormiendo et non in vigilando. et
ideo si ex applicatione sompni et vigi-
liarum nocivum per ea acquireret non ta-
men tamen lederetur eger iste ex nocumento
sompni quam in ista figura quod dormitor
eius existat cum instantia dolore super
parte ubi melius iacendo quiescit licet
in observando eam conveniens foret ei
prius super dextro quam sinistro latere iacere
istam tamen dolore observatam huius regule
per hujus sic in animi motum corporis
quibus dolore contingit. quiescere stati remem
est. 2a affe. cta et in aere correctionem
varam cum quibus dolore molestatur ali-co
descendendum est. Tertia quod actum animi
per ipsum fortem et velam fiat in humoribus
et spiritibus motus a centro ad cen-
trum sicut in magno timore vel a
centro ad circumferentiam sic in magna ira-
cundia et magno gaudio. cum tanta
fiat eo quod impediunt digestionem et fiat ex
dictis desinationis membrorum quare multum
utile est ei non esse sollicitum circa tristi-
cias et fortem meditationem et favo-
rem de egritudine sua. et sibi similiter
vij 2o affe. pro animi egritudine confortari
mente et hujus scilicet. hoc bonum est quo
ad malum. / Cibi autem et potus.

quibus uti debet vir iste in qualibet primo
sint tali et sicut refracti aliquibus
leniter infrantibus, 2o sint digerentes
faciles 3o sint boni nutrimenti, 4o
sint leves penetrantes. Haec enim quia
necessaria sunt in cibis propter debilitatem
digestive et necessitatem ad restaurandum
humores rectificantes plectoricorum, que
adest etiam propter exercitationes que in corpore
fiunt contractivas et attenuatorias.
Panis quo uti debet sit de simi-
la purissima a furfuribus bene mundata
convenienter coctus parum sal habens et plus
fermenti recipiens quam. Carnes panis animalium
quibus uti debet sunt sicut vituli agni
castrati iuvenis et capri. Carnes
vero quadrupedum grossiores non sunt utiles
conveniunt tamen ei carnes pullorum capo-
num gallinarum anatum iuvenculorum
perdicum fasianorum et avium parvarum
campestrium in ductis. Carnes vero
columbarum domesticorum aut silvestrium
non sunt bone eo quod sunt tarde diges-
tionis et leviter moventur i[n] stomacho. Tertia 3i.
Carnes vero animalium silvestrium convenien-
tes sunt sicut garzelli vel capreoli ipse
enim inter silvestres carnes meliores
existunt et sanguinis eo eis generatur
parum quod superflui tertia 13o
Almansoris capitulo 32o. Aliorum vero in aquis
degentium vel uniendis et morantibus
quorum carnes ad vilitatem
inclinant omnes vituperande sunt
et in super quanto carnes sunt teneri-
ores et notabiliter pingues tanto
ei laudabiliores existunt. De fer-
culis vero quia difficile est invenire
vegetabilia etc. et hic in radice compositum
talia fercula. Ad haec qualitates indi-
nari cum farina fieri possit cum lauda-
bilibus carnibus predictis pinguibus et
pinguem porci leviter salita
aut castrati vituli agni animalis
et similium. In diebus vero observandis
ex lege christianorum artificiet cibi
oleis de sisamo vel de amigdalis
dulcibus vel de granis phisticorum vel
de aliquibus bene maturis et precipue
quod alia talia non sunt artificia-
ta cum sale. Potest uti piscibus
fluvialibus laudabilibus et maritimis
duriores non sunt antiqui magnorum

corporum et viscosarum carnium. De
laudabilibus itaque sunt varioli mar-
sionetes torrentine sardane carpo-
nes lucii orate stiliones temali
rumbi merculi capitani et similes.
Cancris raro utatur. Ciborum vero
lacticiniorum usus et precipue si lac re-
cens fuerit convenit ei et caseus recens
et mollis pauci salis. Antiquus vero
caseus et salitus omnino dittatur. De
leguminibus vero et granis uti potest ordeo
panicio cicerum rubeo et albo et artifici-
atis. Risis cum lacte amigdalorum parato uti
potest convenit enim nutrit et excitat et
quia etc. ut in 2o colliget 21o capitulo
nonno capitulo 126 cum his cruditates
non corrigi convenit cum succo amigdalorum
cum citeris stipticis que in eo est ut
Serapio de simplici medicina capitulo proprio
refrangi et corrigi ab amigdalis
ut dictum est. De oleribus vero convenien-
tia sunt ei sicut bleta spinachia petrosillum
borago brodium caulium et similes
plante. Conveniunt appetitui leniter et
indifferenter. De minutis vero oleribus
plantis convenit ei sicut salvia quae potest
etc. ut in prohemio ut habetur in libello de via
medicorum, et de virtutibus plantarum
capitulo de hiis que calefaciunt in primo
gradu hic non nisi apte de semine
exprimat etc. Fructus convenientes sunt sicut
petrosilium meta et similia madida
tamen usui in cibis accepta propter corre-
ctionem etc. Sed constrictiva vero et precipue acerrima
omnia sunt et hic detestabiles et multum
stiptica dissolvendi sunt ut cerasa po-
ma pira dactili castanee citonia
mespila et granata acria. Potest autem uti
amigdalis recentibus fructibus avellanis
granatis dulcibus passulis et peponi-
bus bene maturis. Hec enim omnia sunt equale
in etc. et hic convenientibus bonum consequi
nutrimentum. Fructus potest enim uti pistaciis
amigdalis et ficubus siccis nec
tamen tangat pineas quia cum
pinearum nocent stomacho. Tertia 3i capitulo
de nucibus et nucibus stomacho. De ra-
dicibus vero dittat omnes que ventose
sunt et excellenter calide et acui-
tate participant ut aleum porrum
cepe. Bulbus napi autem in suis temporibus
conveniunt ei in cibis conditi. Rappe aut

dicti dentur eo quod super omnes habent virtutes
et difficilis digestionis existunt. Democ-
tus namque 2° petite dampnat caseum ter-
tii corum nocivas et inflativas stomachi
opilationes lienis discolos et diomisis
appetitum frenant et sopiunt. dyas. in
libro cibariorum. Carnes a pluribus in eo quod
calide sunt et appetitum incitant et pre-
cipitant a stomacho flegma. De conditis cum uti
potest aliquis corticibus arancorum rapis
et napis moderato usu. De hiis autem
que fiunt de partibus animalium lauda-
tum est ei uti moderato usu. ypo
et decoctum cum dicta ydromel que
confortat stomachum et facit appetere ci-
bum ut 2° tam cibariorum de melle lau-
dantur etiam ei amara ptisana ... et bu-
tirum recens valde laudatur salitum
recens taberzet et sedere decoctio
plantaginis. oleum recens olivarum
dulce et sicca laudata sunt. de sapori-
bus caveat acetum simplex et acutum
caveat et sicut quatuor et illa
acrium ... vero et dulcium sunt
omnis quibus est ei. Succi seu vinum
citoniorum et limonum bonum est ei
moderato usu. De potu autem primus
eligat vinum subtile tenue et colore al-
bum vel citrinum xantum a galieno
nominatum in libello de vinis in sapore
dulce non multum excellens in odore
suave in viscositate remissum autem medio-
cre quod si tale fuerit simplex ...
... si potencius fuerit frangatur cum aqua
cocta. Si autem instaret frigiditas et ...
calida intensa uti potest ydromelle
facto ex 20 partibus aque et una
mellis decoctis usque ad consumptionem
tertie partis aque. Aqua autem frigida
fugiat tamquam ignem et reliquos
infrigidantes et ... mandantes ...
et hec sufficiant de primo tractatu

Capitulum 2 tractatus secundus est in quo cura
que sunt intentiones necessarie in cura
predictarum dispositionum. prima itaque inten-
tio erit inveniri genus eius quod non
sit prius et predictorum. 2a intentio
est invenire apparatum et genus sit
incorrectio eius. 3a intentio est divi-
sio inveniri fluencium. 4a intentio
est inveniri digestio genus 5a intentio
est ipsarum materiarum digestarum eradicatio
6a intentio est apparatus cum corrigatis
7a et ultima intentio est ... ...
generum vel intercidencium et aliorum
complicatorum correctio. quantum ad primam intentionem in-
tentionem complent in ista quod stomachum inter-
stina et venales vias mundificant a su-
perfluitatibus que inveniuntur in eis. Supposito
quod ibi multiplicatis et inveteratis debi-
litate digestiva mundificet cum electuario pa-
gorum lupulorum caulium bletarum et
olus ... et utile est et confert
ad idem quod apponitur decoctio ficuum siccarum
cum cibaria ... ex eis 3 v. calida
Suppositis in inferiori venter confertas
mundificat hac clistere quod ... Recipe
... radicis altee
... foliorum malve et blete ...
... furfuris ... cribellati ... 1 ...
misce et coquantur omnia in sufficienti quanti-
tate aqua usque ad consumptionem 3e partis
aqua huius decoctionis ... expresse
Recipe ... olei sisamini ... violati ...
... 3 1 ... 3 ij sal gemme 3 iij
misce et tempore ... diebus autem
frigidis loco ... ponatur mel. Sup-
positis ... in viis venalibus educunt pa-
gus lupulus ... ut ... et hic mundi-
ficatum apparatum de quo patet ydromel
cum cibum calidum bibat 3 iiij vel v.
Recipe ... sal ... 3 j ...
... 3 iij ... 3 1 misce et
coquantur in ... aqua usque ad consump-
tionem 3e partis et exibeantur ut dictum
est. Capitulum 2m de cura incarnationis
apparatus ...

Ex predictis in causa primo ... quod
... que ... ex repletione
... generatur ex adustione
... et calore ... flegmata
a quibus ... ...
et ad hec ... sufficere potest aqua
... in ...
Recipe ... de ... collectum ...
... et est efficacissimum
si dentur ex eo 3 iij aut iiij cum 3
iij aque lactis caprini. Descriptio
mundificativi boni confortativi ad idem. Recipe
aque lactis caprini 3 iiij ...
... ...
3 ... ... 3 iiij
sal ... ... 3 1 ...
omnia infundantur in dicta aqua lactis

calefacta · predictarum herbarum deinde ca
lefiant et exprimantur · et colentur · et
colature addantur ℥ vi · electuarii dia
prunis et tantum calidum bibatur in aurora
et post id iterum dormiat per horam unam
et tardet cibum horis vi sed post ipsam
horam accipiat ℥ v · aque zucare calefacte
et postea prandeat per unam horam perdurat
hac cura intendo complere post ventose
absque scarificatione · aut cum leuissima scarificatione · na
tibus applicate. Postea si adhuc signa multi
sanguinis et admixtionis eius fiat in
aurora vel parum post flebotomia basilice si
nistre manus inter digitum anularem
et auricularem · et extrahantur ℥ ii sanguinis
aut ℥ iii si ad plus timeo · non in eo sa
guinis eductionem ampliorem eo quod materia
extenuata et colerica est · vir iste fa
stidium et abhominationem habens · et tales
timeant flebotomari et a prima cap. 20°
Post hoc quod credo aliquam posse · affligi per
moram eius et apparatum vitam
comitantem quia est amor et prurita
eo quod non conueniter educet manum
hanc ergo cum aliquantulum et extraneo
est comes · et secunda quod si bursi
eo · virtutis fiet auxilio eligenda est
Item quod hanc curam non providet
prouisionem · artificiat ipsam prurientem demum
fricando excitatam et sic postea prospiciam
aliqualiter · ex ipsis pulsis cum foliis ficuum
aut bardane vel alterius plante
asperitatem habentis · aut cum tela ca
nauinsie · aut cum leuiter pungendo
cum setis porcinis · et permittatur
exire sanguis usque ad egri tolle
rantiam conuenientem · Et capitulum ℥
Item ex his que in capitulo precedenti dicta
sunt magna pars dimissionis con
completam et prescripte dimissionis quam inuenit
cum fluxibus sanguinis et clisteria
et flebotomia et emorroidarum aperitione videtur
autem mihi posse diuiti est cum pre
dictis ibi completur hec intencio per ve
tosas predictas · Continuentur et in
prouisiones de quibus ut dictum est
ubi de exitu sanguinis factus fuit
sermo et que diminuunt per vias ventre
prioritatem · in fine prius capitulum huius loco
loco applicanda sunt post illa aut
iterum diminuere potest multum frequenter ex
more infusio et ablutionis in decoctione

interior sua calide multum ad constriccionem
et dissolucionem et in fumos quibus etiam
de quarum non elegantiores sunt pulegium
metastrum calamentum ... ori
ganum sticados ysopus pectorales
yreos centaurea bistorta et similia
in quarum decoctione calida infundantur et ab
luantur extrema · multis vero quietas
in loco apposito continentis diutius suf
ficienter inter apponendo educentes
ipsas multum calefaciendo rubificando
et vesicando · quare quandoque expedit apponendo
apparatum multum ex hoc · aliter loca vesi
cationis conficiet locum cum recenti ca
lato metastro barbara siluestri recen
ti et siluestris. Sanitatem in cura cum
attractiuis et vesicatiuis sicut sic fer
to cum foliis recentibus plante et c
pes coruini · aut cum portulaca siluestri
et acuta · aut cum apio ranino. Do
mine aut diuersis cum vesicatiuis et huiusmodi
Pro corpore mundificando sine capi
tibus et aliis ℥ i fermenti aliquid ℥ i
misce · et incorporentur in mortario
ultra continuum cum aceto acuto · et
apponantur super loco apposito ubi dictum
per unam horam deinde remoueantur et
supponantur butirum recens · aut auxun
gia sine sale vel cotum infusum
in oleo viol. frigido · Et capitulum ℥
Item quod dicto prouidentia ex diuisione
certum est · in aqua uinea anis a
petite et aliorum accidentium quod in ve
nis continentur loco prauicti sanguis sapi
qua et elongata est. Item vero
est una prouidentia contenta in loco apposito
quod dicta una quieta et non dubito
quia aliqua particula eius est diafragmati
et membris pectoris infusa · leue
sed digitum medici pone · et comes po
test et aqua betonice que melius
stomacalis est · et aqua absinthii · que
est famosa apud omnes et aqua
melisse que adiuuat flatum et omnibus
egritudinibus siluestribus et post mille et aqua
herbe militaris · i · scabiose ℥ i a quilibet
et aqua cuscute · scolopendrie · tamarisci
fumiterre · que adiuuant melius adiutis
et sic sit de thymo de epithymo
de trysi oximel in liuani de
allexandrino post petitione. Postea digitum ad
hac iterum valde sufficies et hac ·

Rc melisse flore borag' et bugl' ana
ante endiuie calendule cicoree ra-
dicum quinque florum seminum quinque fri-
gidorum maior ana ʒ ij bdellij mol-
lis et strallude ʒ j armoniaci electi
ʒ j ß cinamomi galange piperis macis
ana ℈ j misce et infundantur omnia per
duas dies naturales in ℔ xij aque
[illegible] coquantur cum [illegible] aqua usque ad q[uartam]
superfluum mediate liquoris aque [illegible] colentur
et exprimantur violenter et huic expres-
sioni addantur succi pomorum appiorum
℔ j succi fenic' succi mente succi bal-
samite ana ℔ ß pul' zucc' ℔ j ß
s' in estate. In yeme vero tunc mell'
et coquatur omnia fit lento igne et
dum coquuntur agitentur cum spatula
nō Rc sandali albi citrorum [illegible] rasi
ana ʒ ß [illegible] ʒ j ß ambre
℈ ij misce et ligentur in sindone
rara et buliant simul cum coquit-
sij deinde clarificetur et fiat potus co-
sij longus potus uero completa decoctionis
de prima exhibeantur ʒ v calefacta de
secunda exhibeantur ʒ ij cum ʒ iij aque cum-
at cusente aut cicoree aut tamarisci
et tociens exhibeatur ut appareat
alterum remissio et urina in colore
et substantia mediocri [illegible] cum ypo-
alba quieta [illegible] diafinia et in
fundo sedentes [illegible] quietas du-
rorum apparatus digestio prout contra
emplastrum de melliloto diaquilon emplastrum
de gummis lauri emplastrum diafinicoms
emplastrum mesue in antidotario descriptum distic-
tione xia potest emplastrum laudale quod
scribit a[vicenna] 3a 3i tractatu 4o de cura apa-
tum duritie et est ualde consimile
emplastro de melliloto cuius hec est descriptio
Rc mellilot' fenugreci camo[mille] baccarum
lauri althee alissi ana pt ij uini
potest coquantur omnia in aq decoctionis
fenum grecum que sit ℔ [illegible] iiij or
uini albi [illegible] ℔ j mell'
℔ ß omnia fit coquantur usque ad consum-
ptionem aliquatam deinde adiungantur
pul' [illegible] et diligenter
coquendo fiat emplastrum unguentum itaque
[illegible] et consistentes [illegible] ex-
[illegible] calo in quo resoluatur
[illegible] bdellij deinde supponatur emplastrum
pro [illegible] et ligetur diligenter

armoniaci
[illegible] cum pte

Capitulum [illegible]

Intentio uero 4ta differt quoniam completum est in
uiro isto saltem cum meis aliquantum
audacibus eo quod extenuatus est ualde
et debilis et uenter licet parum
[illegible] uelatum in quo timendum
est de applicatione farmacorum ut
claudit in summa ueterum 2a aphorismorum in
omnibus morbis circa que circa umbili-
cum [illegible] Ergo in uiro isto fuit suffi-
ciens [illegible] ut apparuit in 3o parte
cure potest [illegible] ʒ j pillarum de succo
que satis leues sunt [illegible] dari potest [illegible]
[illegible] Rc diasene ʒ iij thimi
[illegible] ana ʒ ß anisi dauci
cinamomi ana ℈ iij aque lactis capri-
ʒ iij misce et tunc exhibeatur tali
[illegible] ergo uero in [illegible] ad [illegible]
adustas et [illegible] exhibeo hec Rc
electuarii de psilio ʒ iij electuarii diasene
ʒ ij misce et detur tamen calidum
cum aq lactis et hanc [illegible] dedi
in [illegible] te paduana et habuit [illegible]
effectus [illegible] Si autem uellet exhibere
pillas de lap' lazuli aut de lapide
armeno [illegible] dosim [illegible] predictas [illegible] Capitulum [illegible]
Melior modus que fieri potest hunc apati
est ut [illegible] resoluto [illegible]
a si fieri est [illegible] maturatio
ipsius radicitus ex ultimis potest cum [illegible]
[illegible] apata in isto [illegible] feliciter
[illegible] ergo licet apata dura [illegible]
soleant ab [illegible] resolutionem
intentiones mollificandi ad interiorem
resoluendi et [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] et [illegible] de scephiras Sa-
[illegible] in medium potest contra
in medicamine [illegible] in emplastro
uel in unguento [illegible] mollitiua cum
resoluentibus debite [illegible] utrum in
emplastro a[vicenna] descripto in [illegible] predicti
Ego uero tales duritias sic [illegible]
remollire et resoluere cum hoc emplastro
Rc emplastrum de mucilaginibus [illegible] ℔ j
[illegible] de [illegible] ʒ ij [illegible] ʒ iij armoniaci
bdellij dissolutorum in aceto ana
ʒ vj incorporentur omnia simul et
in fine addatur cere ℈ iiij et fiat
forma mediocriter mollis et supponatur
ut prius Si autem contigerit pro hoc [illegible]

sufficit resolui predictum apostema. Si apparent
signa maturationis illius ut est augmentum
pulsationis et doloris omnino
procedendum est ad maturationem illius
predictis emplastris vel aliud ipsorum adiun-
genda radices altee vel liliorum
albore vitellos ovorum oleum de si-
samo de amigdalis dulcibus ut camomil-
larum mellilotum folia pastinace vel
malue et similia et tunc quidem [R]ecipe
ergo cognita signa maturationis per alle-
viationem doloris et remissionem eius
et pulsationis et detumefactionis
apostematis vel depressionis illius precipe
infundo ut cibetur ficubus vel cibis
acquarum salsis et acutis et accipiat
pulvinar magnum bene plenum plu-
ma et apponat stomacum suum super
ipso leviter comprimendo et rumpetur
apostema. [S]tatim ergo ruptum erit mediante cura
ulcerum stomaci scilicet cum mundificantibus ut
ydromelle aut aqua lupulorum vel
altee cum gelemiabin. deinde gratia in-
carnationis et confortationis maioris
detur ei mel rosarum cum yera simul gal-
lieni et decoctio mastic ut centau-
ree minoris que prevalet. Et ultime
consolidatur vero detur pulvis mastic et thu-
ris cum aqua distillationis vel decoc-
tione radicum consolide gratia sigillationis
ulceris. [illegible]

[D]e tenuitate ultra dicta facta fuit antiquitus
corrosio et licet aliter compleatur pro [illegible]
[illegible] et per [illegible] apostematis que sunt
acuta ipsius ut dictum probatum est. Fuit
[illegible] ergo ut [illegible] facile curari
potest cum mundificantibus digerentibus
et eradicantibus [illegible] facte
et cum diureticis [P]rovoco vero in ambe-
litu [illegible] curari potest. [I]tem
usus etiam in cibariis suis et de me-
dicinis melioribus confert ei pectori et
membris anhelitus ut [illegible] et 2o
cap. [C]ollige [illegible] remove
tenendo in ore lac de pino aut
de [illegible] si vero ad pectus catarrizet
a capite et lac de psilla si grossa
et viscosa. Et vero [illegible] alteri vero corde
[illegible] apostate a quo pendet allemachi
et eradicabitur gratia huius sedationis
et temperationis ipsius administretur hic
sacculus [illegible] bethen al et [illegible]

ossis de corde cervi fragmentorum i[acin]-
cti smaragdi et zaphiri ana ʒ ß
margaritarum [illegible] ʒ i semen azimi genti
ʒ iiii florum borag et buglosse melisse
ana ʒ ii et ℈ ii lignum aloes ʒ i fiat
pulvis subtilis et impleatur ex eo sacculus
quadrangularis ex sindone retorta
facta et applicetur cordi et si velis
ex eo epithima facere superadde aqua
rosarum [illegible] ana ʒ ß aqua rosarum ʒ iiii [illegible]
[illegible] erit efficacius et melioris
impressionis [R]ecipe aqua [illegible]
[illegible] ʒ v aqua rosarum aqua buglosse aqua
melisse ana ℥ ß vini malvatici
electi ʒ v misce et bulliat omnia
simul levi ebullitione et intingatur
in eis pannus de grana quadrangularis
et tepidus cordi applicetur erit
[illegible] nobilis impressionis [illegible]
erat [illegible] [illegible] eisdem instrumentis curari
debet cum quibus maxima anhelitus sub-
veniebatur ut dictum factum est [illegible] ~~1433~~
1433 mense Junii

[C]onsilium Iohanne de Colina

[R]ecipe electuarii de psilio dissolvatur vero
℥ ß electuarium inde ʒ ii electuarii de bacc[is]
lauri ʒ i incorporentur omnia simul
in mortario cum ʒ ii malvasie vel
optimi vini albi et cum ʒ ii [illegible]
et fiat electuarium et ponatur in vase lapi-
deo et de hoc electuario assumat bis
in mense ʒ v vel vi aut vii aut viii
si potest salvet cum aqua decoctionis anisi
et post assumptionem illius non comedat
in [illegible] vi horis ante [illegible]
habeat natum [illegible] brodii pulli vel cum
zucaro et hoc in yeme [illegible] estate
aut [illegible] aqua ordei [illegible] electuarium
[illegible] flegma et coleram et
[illegible] extenuat ventositates
solvit colicam [illegible] ad dolorem [illegible]
mundificat stomachum et viscera a corrup-
tis humoribus vel superfluis [C]onsilium pillule

pillule

ad eandem intentionem [R]ecipe aloes infusi
per xv dies in succo rute cinamomi
anisi [illegible] ana ʒ ß mastic
[illegible] ana ℈ i [illegible]
[illegible] ʒ i semen citoree [illegible] ana
℈ i salis gemme ʒ i fiant pillule [illegible]
per ʒ de qualibus accipiat i aut ii
per mensem hora [illegible] bis vel
ter in ebdomada [C]onfectio liquida

bona ad predictas intentiones. Recipe spe-
cierum de psilocacis descriptarum a Constantino
drachmam 1, macis drachmam 2, camomille electe, castorei,
fiel' [illegible] amomi ana drachmam 1 semis,
rute drachmam 2, seminis ireos violate ana
drachmam 4, seminis rasis drachmam 3, seminis de ralato drachmam 10,
fiat electuarium de quo a principio mensis maioris
usque per totum mensem eius accipiat cum
mane vel cum zomane [illegible]
per maior horas ante prandium. Recipe autem
ex predictis electuarium. fiat confectio solidam
sic modo. Recipe specierum predicte confectionis drachmam 2 semis,
zucare albi libram semis fiat confectio solida
in tabulis drachmam 3, coquendo zuccarum cum
aqua [illegible]. Abstineat
pa[ciens] a cibis ... [illegible] et viscosis
et ventosis ut a piscibus a cibis pasti-
libus a multo lacte a caseo ab oleribus
a fructibus [illegible] ventosis et difficile
digestibilibus a cibis excellenter pinguibus
a [illegible] a cibis humore corruptis a
stiptis et a vinis grossis [illegible] ab aqua
frigida. Sed potus eius sit vinum [illegible] sub-
tile album mediocriter [illegible] caveat
ab aere frigido a motibus fortibus
a coytu etc. **De sputo sanguinis**

L[iti] i [illegible] sputo sanguinis dum pet
de caballis nobilis civis ve-
ronensis [illegible] parsim
fuerit applicata [illegible] ut conquere-
batur que fuit apta venere pul-
monis soluta continuitas et exulcerati-
nimium sanguinis eductum [illegible]
tia ut nodacculis [illegible] ipsum continuibus ap-
paral [illegible] que
cetis [illegible] et [illegible] ad.
pectus [illegible] potuerit ex
effuit in sibi [illegible] approximatus hic potus
quia Recipe [illegible] de trazabe de tra sigill
ana drachmam semis, mumie, boli armeni, sanguinis draconis
ana drachmam 1, gummi arabici, dragaganti [illegible]
[illegible] ana drachmam 1, aque plantaginis, portulace ana
drachmam 1, misce et accipiat his in die hac
[illegible] quoque administrabitur eidem hic
julep. Recipe aque plantaginis, portulace et [illegible]
ana drachmam 4, [illegible] de trazabe de [illegible]
sigill ana drachmam 1, boli armeni drachmam 2, [illegible]
fiat modicum deinde coletur et cola-
ture addatur [illegible] drachmam 4
deinde clarificetur. Consimiliter fiet [illegible]
[illegible] looch iste. Recipe dragaganti [illegible]
drachmam 2, [illegible] drachmam 1 semis, [illegible]

poligonie ana drachmam 2, gummi arabici, dragaganti
[illegible] ana drachmam 1, amili drachmam 3, terre
sigillate drachmam 2, [illegible] de [illegible] ana [illegible]
ad informandum looch. Consimiliter [illegible]
[illegible] in pectore addita fuit
[illegible] looch mucilago psillii et [illegible]
ea. [illegible] sanguinis pectori
toto ana et [illegible] fuit applicata hec qua
Recipe aque [illegible] aque acetose
[illegible] drachmam 3, [illegible] drachmam semis
boli armeni drachmam 1 semis, sandali albi [illegible]
ana drachmam 2, [illegible] drachmam semis, misceantur in hac
[illegible] madefactum et expressum
applicetur. Instante [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] illico inventum
est [illegible] sublevanda
et ad [illegible] intendendo factum
fuit sibi hoc electuarium. Recipe [illegible]
[illegible] in aqua [illegible]
cum dragaganti, gummi arabici, [illegible] ana
drachmam 1 semis, boli armeni, [illegible] sigill [illegible]
[illegible] ana drachmam 1, seminum plantaginis
et portulace ana drachmam 3, amigdalarum [illegible] lota-
rum cum vino [illegible] drachmam 4, [illegible]
[illegible] ana drachmam 1, [illegible]
[illegible] drachmam 2, dragaganti drachmam 4,
zuccare albi, zuccare candi ana [illegible]
[illegible] zuccarum cum aqua [illegible]
et ceteris additis fiat confectio solida
[illegible] hic [illegible]
Recipe trazabe dragaganti gummi arabici amili
glutinis piscium [illegible] et sufficit
[illegible] et [illegible] et regimina
[illegible] explicabuntur.

N[obilis domina] [illegible] de [illegible]
[illegible] laborat diu [illegible] compli-
cata [illegible] est in [illegible]
facile [illegible] Primo
[illegible] est eius lapsus disproportionalis
[illegible] illius mala [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible] 2° quia
lapsus iste est [illegible] et omnis talis est
difficilis. 3° quia [illegible]
[illegible] que [illegible] est [illegible]
[illegible] et pluribus aliis [illegible]
[illegible] quas gratia brevitatis
amitto. Est [illegible] dispositio [illegible]
[illegible] a [illegible] defluxus
[illegible] influente [illegible]
[illegible] que [illegible] mala [illegible]

potus

Julep

Loch

epithima

electuarium

[illegible]

104 90

91

219

eo quod non sinat predictum tenoris amene
lyce lucra deum neque 2 malis potest dici
quod non confert nec alleviat et itaque quod
ad ipsius eductionem non sitomatice non
et non quoniam est et contra istam materiam que educitur
corrupta quod arguitur a fetore qui est
putrefactionis signum 2a prima propter quod contra
ultra et ex colore mortuo quod in livi/
dum et palidum inclinatur colorem 2o
non enim dixi quam da est et ea materia /
dixi cum raro ab auctoribus illustribus de
ipsa sit determinatum sit a gal. n. ut
in b. paulo. et allexandro peripateticos
pauca de hac materia dispersa reperies
ab auctoribus nostris arabicis itaque ut alia/
hate d. et rasi pauca summatiata
reperies quod videri potest eo quod nova co/
tinctis ubi multi celeberrimi elegantur
aut de hac materia parum vel quasi nichil
conscriptum videbis. Rationabiliter quam inge/
ter satis quam in nostris temporibus et in istis
ytalie partibus hec egritudo in hac invale/
scit ut in quam plurimis mulieribus apertissime
cernitur forte quod non contingebat hec egri/
tudo apud antiquos. Notandum quod in suis
temporibus in moregrate magis regebant
mulieres quam quod eius in regionibus suis et
temporibus non ita frequenter visa fuit
ista egritudo. Non enim ignotum est quibus/
dam medicis tempore et regione suis
aquas apparere egrotes que aliis non
apparuerunt - b. cum in comm. ut b. contra
se. videt quod non instruxerunt in nostris
epidimiarum textum et quod de eis dum p.
etc. fortassis aut in paucitate morbi ista
intellexerunt sub capitulo de sterilitate
ut videtur intellexisse b. vi. de acci.
et mor. et u 3o cao 2o ubi dixit
propter hac multe reumes mulieres sterilita/
tes comprehendunt - aut non contingere
potuit quod multi hiis caeli illustres
aut collocaverunt sub capitulo de tesu
menstruorum et renatissimo eius capite
paulo post petitur cao 110 Romma/
tismus est matricis fluxus toto
corpore expurgato tale de quo quando educatur
extenditur aquositas et quod lavat hec quidem
rubeum vel rubeo sanguis. aliud vero
album a flegmate aliud palidum aliud
vero colorem aque vel aquosum sanguis
et plura lege ibi Summa vero de illu/
strioribus arabicis 21a 3is summatis

paucos de hac materia perlegit in hac
modum cao de cursu mulieribus Con
quod accidit mulieribus ut tamen huius res
putride et plures fit hec propter multitudinem
superfluitatis et propter debilitatem dige/
stionis in venis menstruorum cum putre/
fit matrix et hec talia. s. dicta
determinatum de putredine matricis est
et medicis aut ytalicis de hac
materia pauca scripta reperies ab antiquis/
bus inquam ut cassiofelici. Cornelio. celso
albasio teodoro pristiano - et modernis/
bus ut gilberto. anglico guilielmo pla/
centino et brixiensi aliqui aut hii il/
lustres viri in hac materia - theorice in
hac materia parum summatiati fuerunt quod
in hac materia theorice paulisper agere
necesse itaque hac egritudinem matricis mane
aut propter consensum aut propter colligantiam. Si propter con/
sensum quod egritudo est brevis temporis et hec non
ut superius premissum est quod erit levis
et cum erit difficilis eo quod matricis egritudines
et causa facile partibus membris nimis
toti corpori propter magnam colligantiam
quam habet ipsa ad totum ut 21a 3a cao
primo dicitur et experimento patet in preferen/
tibus eius quando notatur toto corpore
et principalia organa aubelicis quod ex hac
sedato concluditur malam quo corporis parum
tatem ad sic et hic et malam conditionem
eius ut apostemata et egritudinem contrariam
ipsius ut apta durum corporis - naturalis
a nobis mulieris precisse quod propter
quod itaque et 2a concluditur quod et si dicta
ista vera sit propter egritudines matricis
deterior tamen est propter eam consequenta.
in caput quod est premissa sunt Si vero
ipsius matricis egritudo fuerit per colli/
gantiam eius ad membrum cui vehementer
colligatum est cum passionem sua ut 21a
3a ubi - b. colligendum Sed enim velle
membrum sentiret vehementer cui colli/
gata erit - aut erit per colligantiam corde
corporis et ratione ad ipsam ut quoque hoc
dato egritudo propter erit suspecta maior
apud intelligentem educente distren/
do facilius deduci potest Ex eis aliis
ultimo colligi potest quod hac dispositionem
esse difficultatem ultimo concludi potest quod
sit medius intentio et tamen evadi
ipsorum non attenda dispositionibus corporis
parvior propter nobilitatem eius principalis

.n. medicat in corpore huius applicatis neccessario
partibus circa ad se vocat quod melioris
non principalium corporis membris ut capite pectore
primo colligendum. Deinde vero apparebit
attende dispositionibus matricis. hec itaque
et si in pluribus non sit difficilia in
curatione vero omnis difficillima sunt itaque
in cura istarum dispositionum principaliter
attendendum est corpori vero et superiori
dispositionibus matricis intendendum est
et sicut corporis dispositiones curando non
est ipsius rectificatione matricis cum
ambarum meliorum istorum lapsus
sint semper eodem fere vel saltem ab eodem
efficiente causa producti permittendo itaque
primo discursu velociter et regimen
rerum non naturalium quantum autem applicatio
debet esse in calefaciendo. que circa de ac
alio patre et aliis celebris doctori
petro salmancensi inessiandi dicto
De hiis autem que in corpore et circa
autorum sententiis ~~[illegible]~~ approbata
videntur primum quidem est decoctio
sirupi talis Recipe rasure eboris non ra-
phistici ʒ j. costi acetaute cassie l.
carpobalsami xilobalsami mastice acacie sandal
lorum al. et ru. ana ʒ ij sandaracae
spume gallice de fallicu lis ana ʒ
ij ß lapidis ematitis spodii mirtillorum
gallarum prefaltarum ana ʒ iij scorie
ferri preparate ʒ iij aceti cum sapone
ʒ j aque extinctionis calibis et aque
almase ℔ ij infundantur omnia predicta
in altera illarum aquarum per tres dies
naturales deinde coquantur sub lento
igne usque ad consumptionem duarum partium
deinde colentur et cum torculari
vehementer exprimatur et colature
superaddatur zucari tabarzet ℔ ij et
coquatur usque ad spissitudinem et dum
coquitur sirupus aromatizetur cum istis speciebus
in sindone ligatis Recipe ligni aloes
gariofilorum iuniperi tamarisci cornu cervi
adusti ana ʒ j et fiat sirupus de quo
in potu detur omni mane ʒ ij cum aqua
extinctionis calibis. Et si velis
aqualiter apprire [illegible] diuretice
corporis coquatur aqua predicta cum
ʒ j spice nardi. Et si adhuc
principaliter intendis ad rectificandum
corporis adde predicto sirupo specierum dialac
ce ʒ j dum aromatizatur et diacu-

me que forte melior est. Confectio
bona qua uti debent patientes ante
cibum semper ex ea sumendo rotulam
unam ʒ ß in prima mensa. Recipe specierum
dialacce ʒ j. specierum diacurcume ʒ ß
seminis endivie cuscute gariofilorum iuniperi
seminis acetose seminis quanti piperis al. ana
ʒ ß zucari al. ℔ ß fiat confectio soli-
da in rotulis cum aqua cicoree.
Cerotum bonum mollificativum et resol-
uens oppilationes et apparata dura
corporis extenuat et superfluitates
in eo inventas. Recipe bdellii mollis
et galbani ʒ amoniaci electi
ʒ ß cerotum de mucilagine sinapis
ʒ iij rube tinctorum spice nardi seminis
leuistici apii et endivie siliquis id est
ciceris cuius flores sunt celestini
et folia incisa et amara ana ʒ j
melliloti ʒ iiij dissolvatur predicte
gumme cum aceto acutissimo et buli-
ant cum ℔ ß olei iesemini et
ʒ iij olei de absinthio et ʒ j cere
deinde addatur emplastrum de muci-
laginibus et in fine cum infrigidari
ceperit addantur predicte species. huius
.n. emplastro per me experto ulla unquam
duricies resistere poterit si steterit
virtus et fiat figure lunaris et
applicetur ypocondrio dextro ita ut
omnem regionem corporis hic applicetur
et quotiens opus fuerit permutetur
ut melius leniri duricies et re-
solui possit. Et si quam propter
caliditatem timetur de continua re-
sidentia eius super latum removeri
ri potest et tunc fiat cum hoc Recipe olei
de mastice ʒ j olei amigdalarum
dulcium torrefactarum ʒ ß misce.
Cerotum bonum resolvens oppilationes
et collectiones duras in corpore Recipe
liguialoes squinanti cassieligne
florum absinthii absinthii cinnamomi ana
ʒ j spice nardi ʒ ß mellis ʒ
iij bdellii ʒ ß pulverisentur species subtiliter
et incorporentur cum bdellio disso-
luto cum aceto squillitico et fiant
trociscos de quibus in mane exhibe-
atur ʒ j cum aqua calida decoctionis
amigdalarum amararum per unam sep-
timanam. Pulvis ad eandem
intentionem resolutivus et lenitivus

predictarum diureticarum et aquarum solu-
tivarum. Recipe [illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible] ʒ j. viol. siropi ʒ j. ß.
liquiricie mellis amigdalarum amare
[illegible] assari ana ʒ ij fiat pul-
vis subtilis de quo in potu detur
ʒ ij usque ad ʒ j cum aqua decoctionis
passularum nigrarum. Et hac eciam
intencione [illegible] est quod videtur
utile esse ei sepe comedere [illegible]
[illegible] inventas in [illegible]
et tamen in cibo si contingeret accipere
epar [illegible] vel assatum
et item uti in cibis [illegible]
quam [illegible] vel [illegible]. Recipe [illegible]
[illegible] a tota [illegible] sunt epatis confortativa
[illegible] 3 in capitulo de rebus confortantibus
epati in fine. Hec quidem omnia sunt
de melioribus quibus curari potest appostema
et diuturna [illegible] predicte passionis licet
et non parum conferre possunt ad malam
complexionem [illegible] et ad cursu-
[illegible] Et [illegible]
aliqua [illegible] magis notare [illegible]
Recipe itaque quod necessarium esset [illegible]
[illegible] est [illegible] quare ge-
neratio [illegible] fit in [illegible] et [illegible]
[illegible] que in [illegible] et
in intermediis partibus continentur [illegible]
talis [illegible] non potest [illegible] fieri [illegible]
[illegible] epatis et inclinacionem ad [illegible]
[illegible] vel [illegible] quod est [illegible]
diligenter et caute in [illegible]
procedendum. Digestum itaque [illegible]
[illegible] in precedenti capitulo descripto quod ap-
parebit quando urina in colore et in
[illegible] ad mediocre [illegible] erit
et habebit in fundo ipso album in
colore mediocrem [illegible] tenuem
et grossam [illegible] partes erunt equa-
les et [illegible] et erit in fundo
sedens [illegible] aut pluribus [illegible]
bus de uno horum apparentibus fiat
[illegible] cum hoc solutivo. Recipe aque
[illegible] viol. [illegible] ana ʒ ß.
aque melisse ʒ j ß aque matrica-
rie ʒ ij [illegible] capitulo de
[illegible] [illegible] electora
ana ʒ ij [illegible] ʒ j. [illegible]
nardi [illegible] [illegible] florum [illegible]
[illegible] flores [illegible] ana ʒ ß.
[illegible] decoct. ʒ ij [illegible]

sit per diem [illegible] deinde [illegible]
[illegible] et [illegible] et diligenter expe-
[illegible] et [illegible] [illegible] in potu
detur in aurora per quam [illegible]
[illegible] quod in [illegible] ab-
[illegible] debere [illegible] sit. Et si voluis
hac solutivi potenciam [illegible] cum [illegible]
[illegible] illa [illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible] aut duplicetur dosis [illegible]
[illegible] [illegible] eorum que apparent.
Et si videris [illegible] dacto-
rum apparet quam [illegible] in
sanguis [illegible] saltem [illegible] sufficit
[illegible] ipsi sanguini per [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et venarum amplitudinem et
[illegible] coloris et [illegible]
de subtili in grossam [illegible]
[illegible] coloris ad [illegible]
dentis [illegible] basilica dex-
tri brachii sub cubito aut [illegible]
[illegible] dicta salvatella [illegible]
[illegible] digitos eiusdem
manus inventa et [illegible] san-
guis ʒ iij usque ad vj [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] [illegible]
[illegible] hac [illegible] sit [illegible]
[illegible] caloris
[illegible] at [illegible] erit [illegible]
[illegible] flegma [illegible]
[illegible] per venas quibus
[illegible] ad epar erit ma-
lus [illegible] predicti [illegible] [illegible] at
[illegible] sufficienti procedendum est ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] plura po-
nam [illegible] ab illustrioribus
aut [illegible] collaudata. quorum primum est
[illegible] vel [illegible] ex de-
coctione tamarisci [illegible]
illud [illegible] decoccionem
tamarisci [illegible] ad [illegible]
matricis. 2m est [illegible] vel
[illegible] facta ex decoctione ligni
aloes hoc quidem [illegible] evaporatum
et bibitum [illegible] capitulo de [illegible]
[illegible] 3m [illegible] et [illegible] fere
est suffumigacio facta ex decoctione
mirofilios i. millefolium. Hec
quidem tria [illegible] matricis
[illegible] et [illegible]

magis. De hiis vero simplicibus que
ad hanc disposicionem conferre scribuntur
expirando magis manum et coher-
tando vasa sunt sic decoctio quo-
rundam mirti decoctio quorundam inmi-
peri. Suffumigacio facta cum decoc-
tione stercoris leporis. De forcio-
ribus magis laudatis est pul-
vis cornu cervi combusti de quo in
pratica dicitur ℥ i cum aqua decoc-
tionis mirti vel coriandri. De
hiis autem que liniendo conferunt
laudatur oleum de piperibus ut scri-
bit mesue in antid. Item oleum
de casto cum quo ungatur spina
dorsi inferius. Descripcio olei bo-
ni ad illud. Recipe olei ensfacini ℥
iii olei de mirto ℥ i s. scorie
ferri preparate sive aceto ℥ s. pul.
ossium dactilorum et mirabolanorum
indorum combustorum ana ℥ ii acacie
ypoquistidos cornu cervi adusti ana
℥ iii pul. gipsi ℥ s. glutinis pi-
scium dissoluti cum aceto nigro ℥
vi cere q. s. fiat unguentum satis
glutinosum. Hoc idem unguentum
si diligenter componatur ita ut non
coagulentur partes eius me decre-
pit in tanta huius dispensacionis si inun-
gantur ex eo partes circa alcha-
tim et anterior regio tota ab
umbilico usque ad inguina et pu-
dibunda. Ego autem notissima
experiencia habeo quod si accipiantur
℥ s. pul. gipsi et ℥ x. arab.
torrefacti et iii ov. albumina ovo-
rum et conquassentur fiunt ex qui-
bus cum faldellis de cotono cum
ponantur predicte partes omnes cum
nocione fluxum in una die ab-
scindit. Ceratum utile valde ad
hanc intencionem quod super loco al-
chatim iam posuimus multi-
cies dua duobus mensibus contra
et curate fuerunt dum mo in
regimi et dieta fida et humida
non efficacitaverunt. Recipe colofonie
℥ iii ypoquistidos capsularum gla-
dium corticum intermedii castanea-
rum glandium quercus epatitaris
ana ℥ s. quorum mirti coriandri
preparati cum aceto gallarum cipressi

ana ℥ vi seminum agni casti corticum
capparorum ana ℥ i s. olei ensfacini
antiqui si haberi potest ℥ s.
dissolvantur gumme predicte cum aceto
stiptico et cum predictis incorporentur
cere rubee ℥ ii et addito predictis
cum incorporantur infrigidati fiat ce-
ratum super certa membrana et
applicetur ut dictum est
Ad idem valet per os assumptum
aqua de consolida media. aqua
de foliis cipressi. Confectio de
margaritis desecratione [illegible]
y.a cap

על חטא שחטאנו לפניך ב ח חוזק יד

על חטא שחטאנו לפניך ב ח ילול הש

על חטא שחטאנו לפניך ב ט ומאת ש

על חטא שחטאנו לפניך ב ט פשות פ

על חטא שחטאנו לפניך ב י צר הרע

על חטא שחטאנו לפניך בב י טול תור

על חטא שחטאנו לפניך ב י ודעים

על חטא שחטאנו לפניך בלא יודעים

ועל כולם אלוה סליחות סלח לנו מחו

על חטא שחטאנו לפניך ב כ חש ובכזב

על חטא שחטאנו לפניך ב כ פת שוחד

על חטא שחטאנו לפניך ב ל שון הרע

על חטא שחטאנו לפניך ב ל צון

על חטא שחטאנו לפניך ב מ שא ובמתן

על חטא שחטאנו לפניך ב מ ראית העין

על חטא שחטאנו לפניך ב מ אכל ובמשת

על חטא שחטאנו לפניך ב מ וריב הורא

שחטאנו לפניך בעזות מצח

אלוה סליחות סלח לנו מחל לנו כפר לנו

שחטאנו לפניך בפריקת עול

שחטאנו לפניך בפתחון פה

שחטאנו לפניך בצדיית ריע

שחטאנו לפניך בצרות עין

שחטאנו לפניך בקשיות עורף

שחטאנו לפניך בקפיצת יד מעני ודל

שחטאנו לפניך בקלות ראש

שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע

שחטאנו לפניך ברוע הלב

שחטאנו לפניך ברכילות

שחטאנו לפניך בשבועת שוא

שחטאנו לפניך בשנאת חנם

שחטאנו לפניך בשמיע האוזן

שחטאנו לפניך בשגגה

שחטאנו לפניך בתשומת יד